EXHIBIT 1

Turkey's July 15th Coup

What Happened and Why

Edited by

M. Hakan Yavuz and Bayram Balcı

Utah Series in Middle East Studies

THE UNIVERSITY OF UTAH PRESS
Salt Lake City

4

"Woe to Him, for How He Schemed": Fethullah Gülen, the U.S., and the Damaging of Turkish Democracy

Michael A. Reynolds

On July 15, 2016, elements of the Turkish Armed Forces attempted to overthrow the elected government of Turkey and to capture or kill its president, Recep Tayyip Erdoğan.[1] Calling themselves the Council for Peace at Home (Yurtta Sulh Konseyi), the mutineers moved into action just after 10:00 p.m. They deployed tanks and infantry on key bridges in Istanbul; seized the state television channel TRT; took the chief of the Turkish General Staff, General Hulusi Akar, hostage in Ankara; dispatched a unit to hunt down Turkey's president in the resort town of Marmaris; and employed fighter jets and attack helicopters to strike government targets, including the Turkish Parliament, the Special Operations Command, the General Security Directorate, and the headquarters of the Turkish National Intelligence Organization among others.

The rebels failed, however, to paralyze the government or Turkish society, and opposition swiftly emerged. Just a little over an hour after the operation began, Prime Minister Binali Yıldırım appeared on television to inform the Turkish public that some sort of illegal intervention was underway and would be resisted. General Akar's steadfast refusal to go along with the mutiny blocked the rebels from securing the passive support of the armed forces, and some loyal units in the armed forces and the police resisted outright. At roughly half past midnight, a visibly shaken but coherent President Erdoğan spoke through a smart-phone video link on live television as he flew to Istanbul and called on the Turkish people to pour into the streets in protest against the putsch. The state Directorate of Religion played a notable role in this effort to rally support for the

government by instructing Turkey's 110,000 imams to use their minarets to broadcast a rarely used prayer.[2] Indeed, the notion of defending Islam motivated many of those in the streets, although it should be noted that opposition to the coup attempt spanned virtually the entirety of Turkey's otherwise fractious political spectrum.[3]

Loyal units ultimately suppressed the coup attempt but not before much blood had been shed. Fighting lasted over the course of several hours and resulted in the deaths of 272 people, including 171 civilians, 63 police officers, 4 soldiers, and 34 rebels. Government authorities arrested or detained 17,184 military personnel, 6,066 police officers, 4,757 prosecutors, and 782 civilians.[4] That this failed putsch amounted to a critical episode in Turkish history goes without saying. At the same time, by reflexively framing the mutiny within the Turkish Republic's long history of military interventions—the country witnessed four successful and three failed military interventions between 1960 and 1997—analysts in the United States and elsewhere have greatly underestimated its significance for Turkey, its neighbors, and the U.S. The defeat of the putsch gives cause for only modest relief.

Contrary to what many early accounts in the West intimated, the plotters mobilized over ten thousand armed men and demonstrated a chilling willingness to kill for their cause by opening fire on crowds, executing resisters, and mounting airstrikes on multiple targets. They were nothing like the feeble-hearted Communists who mounted a putsch against Gorbachev twenty-five years earlier. Nor, however, was the Turkish population willing this time to sit passively. Tens of thousands took to the streets of Ankara and Istanbul. They were predominantly men, and, as noted, more often than not steeled themselves with a vision of religious struggle.

Had the mutineers succeeded in capturing or killing Erdoğan, winning over the Turkish military, and toppling the ruling Justice and Development Party (Adalet ve Kalkınma Partisi or AK Party), the result would not have followed the pattern of earlier coups in Turkey where a quick consolidation of military rule inaugurates a brief period of military governance followed by voluntary transition back to democratic civilian governance. Instead, a successful putsch would almost certainly have triggered a civil war, one that would have likely acquired a religious dimension. Turkey is already embroiled in a chronic and increasingly bitter struggle with the Kurdistan Workers' Party (Partiya Karkerên Kurdistanê or PKK) and another escalating fight against the Islamic State. Civil war

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 4 of 18

would have converted Turkey from a buffer against refugee flows—Turkey hosts nearly 3 million refugees from Syria alone—to an exporter of refugees. This would have had dire consequences for the political stability of a Europe already grappling with a teetering European Union and surging populism.

Most significantly, the July 15 putsch did not represent a "routine" attempt by a secular Turkish officer corps to forcibly reset their country's politics to a previous status quo. The putschists' assumed name notwithstanding—"Peace at Home" comes from one of Mustafa Kemal Atatürk's signature aphorisms—their bid for power represented the latest battle in what has emerged as a fierce struggle for dominance between two rival wings of Turkey's Islamists.

The Turkish government calls the organization behind the failed mutiny the Fethullah Gülen Terror Organization (Fethullahçı Terör Örgütü or FETÖ). The label is unfortunate for two reasons. First, FETÖ bears no resemblance to any conventional terrorist organization insofar as up until July 15, it had not, to the best of my knowledge, employed violence as a means to affect or to sway public opinion along the lines of a typical terrorist organization like al-Qaeda or the Islamic State. It has not conducted bombings, public assassinations, or hostage-takings.

Second, FETÖ, arguably, threatens the integrity of the Turkish state and the health of Turkish democracy more insidiously than any terrorist group could hope. Whereas terrorists strike at the state from the outside with intent to disorient and delegitimize, FETÖ penetrated the state from the inside and managed to take control of law enforcement agencies, the judiciary, and revenue agencies, among others. With total contempt for the law, the Gülenists abused their positions and power in the state to destroy their enemies and any who would stand in their way.

FETÖ is named after Fethullah Gülen, a Turk and religious figure who presides over a network of schools, test centers, media outlets, banks, and businesses that spans five continents. Gülen has resided in the U.S. since 1999. Here, his followers run, among other enterprises, approximately 140 charter schools that bring in an estimated annual income of $500 million from American taxpayers. As the *New York Times* and other newspapers have documented, Gülen's schools in the U.S. have been subjects of repeated scandal and FBI investigations into visa abuse, kickback schemes, test fraud, and other alleged crimes and violations in numerous states including Texas,[5] Pennsylvania,[6] Georgia,[7] Virginia,[8] and Ohio.[9] Indeed, these schools had grown so notorious for deceit and wrongdoing

that the agenda-setting national television news program *60 Minutes* aired an exposé on them in May 2012.[10]

Turkish officials accuse Gülen of far more than systematic deception. They contend that FETÖ is nothing short of a "parallel state" that has been subverting the Turkish Republic toward the goal of overthrowing the elected government. The attempted putsch of July 15, 2016, was only its most recent and violent effort. For nearly the past three years, Ankara has made crushing FETÖ its top priority, even above defeating the Kurdistan Workers' Party or the Islamic State. Toward that end, it has dismissed, detained, and arrested tens of thousands of individuals; shut down Gülen-affiliated schools, businesses, and organizations; and seized their property. The government has undoubtedly crippled the Gülen network, but Ankara has yet to achieve a decisive victory, primarily because the leader and center of the movement, Mr. Gülen, resides safely in the U.S. beyond the reach of Turkish law.

Belief that Gülen stands behind the July 15 putsch is by no means a personal obsession of a paranoid President Erdoğan. It is a conviction shared across the political spectrum in Turkey, even by many of Erdoğan's critics, some of whom have been warning for years that Gülen and his movement constitute an imminent threat to Turkish democracy. It is surely a great irony—or tragedy—that the United States, a country that ostensibly had made the promotion of democracy in the Middle East and elsewhere a primary objective of its foreign policy, may not merely have failed to spread democratic rule in the greater Middle East but may actually have helped subvert and weaken the most important democracy in the Middle East.

THE RELIGIOUS-SECULAR DIVIDE AND THE RISE OF THE PARALLEL STATE

In the spring of 1999, I was in Istanbul conversing with a Chechen friend whom I'll call Hamza. He was a student at Istanbul University and had been living in Turkey for five years. We were discussing Turkey and its future, and I was unusually interested in his opinions. In addition to being of high intelligence and a speaker of flawless Turkish, Hamza was a devout Muslim. The question of religion in Turkey was especially fraught in those years, and Turks on both sides of the divide found it difficult to discuss the issue with detachment. Tensions were rising between the secular Kemalist elites who had dominated the Republic since its inception in

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 5 of 18

1923 and the self-described religious. Unlike the American understanding of secularism, the Turkish understanding of secularism laid down by Mustafa Kemal Atatürk holds not that religion should be free of the state, but instead, that it should be tightly supervised by the state.

Many Turks believed that it should be Islam guiding the state rather than the state corralling Islam. These Turks, hereafter known as "Islamists," had been gaining strength over the decades, despite efforts by the ruling elites to block them at the ballot box and even keep them out of politics altogether. Just three years earlier, in 1996, an Islamist Party, the Welfare Party (Refah Partisi), had managed to enter the ruling government through a coalition in an unprecedented achievement. Shortly thereafter, in 1997, however, the Turkish General Staff, the self-appointed guardians of Kemalist secularism and nationalism, warned that if the Welfare Party was not ejected from the government they might intervene. It was no idle threat: Turkish military officers had overthrown the government on three earlier occasions. The warning proved sufficient to bring down the government and trigger the banishment of the Welfare Party and its leader, Necmettin Erbakan, from politics. Banishment had become a routine experience for Turkey's Islamists, and so a number of Erbakan's followers, including the promising former mayor of Istanbul, Recep Tayyıp Erdoğan, opted to try another strategy. In 2001, they established a political party that formally disowned any programmatic Islamist vision, the AK Party.

Since Hamza moved among religious Turks, I asked him how he saw the religious-political divide in the country. The divide was real, he explained, and it was widening. Even in the army, the fortress of Kemalist power and discipline, the divide could be felt. Pious conscripts went off to the army determined to assert their religiosity. For example, he said, in an act of defiance against their officers, they would shout "Allahu akbar!" on training exercises. As a foreigner, of course, Hamza had not witnessed such disobedience, and what he heard may have been exaggerated. Even as staunch secularists, many Turkish military officers identified proudly as Muslims. The Turkish Armed Forces formally always regarded their country's Islamic heritage as a positive resource for cultivating martial spirit among their soldiers. In the right context, they would heartily approve a shout of "God is great!" from their soldiers, but Hamza's interlocutors were describing something different: a creeping and conscious insubordination within the ranks. Hamza believed that unless there was a change in Turkey's politics, a civil war between the Islamists and Kemalists within the next decade was likely.

To forestall such a possibility and to maintain the unity of the armed forces, the Turkish officer corps rigorously scrutinizes their own for any hints of ideological deviance from Kemalism. The process starts with extensive screening of school-age officer candidates. Those from overtly religious or Kurdish families, for example, are excluded. The scrutiny continues throughout an officer's career. The behavior of officers and even their family members is monitored. An officer's scrupulous avoidance of alcohol would raise suspicions. A wife who took to wearing a headscarf would end her husband's career. At its annual review every August, the Supreme Military Council (Yüksek Askeri Şura or YAŞ) promotes trustworthy officers and expels those who have given cause for doubt. Hamza had heard that with the officer corps closed off to them, Turkish Islamists had instead begun joining the ranks of the national police.

"So, by taking over the police, the Muslims,"—for Hamza, Muslim and Islamist were synonyms—"will at least have some weapons and organized units on their side in case it comes to war?" I asked.

"Yes, apparently that is the idea."

"That is better than nothing, I suppose, but the police will be no match for the army in pitched battles."

"But don't forget the conscripts. They won't all obey their officers," Hamza parried.

I never forgot that conversation, particularly the claim about Islamist penetration of the police. Lightly armed police would be no match for an army in pitched battle, but what neither Hamza nor I grasped at the time was that outside of war an army is no match for police. While armies are unsurpassed in employing mass violence, in peacetime the police hold a monopoly on investigations, detainments, and arrests and are thus the decisive instrument of power.

There is perhaps no better illustration of the peacetime superiority of the police over the military than the wave of investigations, arrests, trials, and convictions that struck the officer corps of the Turkish Armed Forces and other Kemalist cadres beginning in 2007. A stunned population looked on in horror and fascination, exhilaration and confusion as police officers and detectives detained and prosecutors jailed over 300 senior military officers, opposition lawmakers, journalists, prominent academics, and others on charges of involvement in a massive conspiracy to destabilize Turkey and to overthrow the ruling government.

The notion that some conspiratorial network, or, as the Turks call it, the "deep state" (*derin devlet*), composed of select senior military officers, police chiefs, intelligence operatives, and crime bosses might be

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 6 of 18

influencing Turkish politics was familiar. The Susurluk Scandal of 1996 in which a parliamentarian and Kurdish militia head, a police chief, an ultranationalist crime boss, and a beauty queen were riding together in a car until it crashed and killed the latter three had haunted Turkish politics ever since. It demonstrated conclusively that elements of the police, politicians, and organized crime were in fact collaborating. Many Turks wondered how much more was going on that was not publicly known.

Still, no one in 2007 could have imagined a network as large and as diabolical as what police and prosecutors were then claiming to have found. Breaking many of the news stories about the investigations was a newly founded newspaper, *Taraf*. Its financing was cloudy, but its journalistic staff had impeccable liberal credentials. The allegations it began reporting were fantastical.

Investigators were alleging that a deep state network known as Ergenekon was preparing to agitate and to manipulate the Turkish public by bombing mosques, assassinating politicians and celebrities, and even downing Turkish air force jets—all to create a climate of panic and fear to justify overthrow of the government. Moreover, officials asserted, Ergenekon had for years been orchestrating terror campaigns on all sides of the political spectrum, from the Kurdish left to the ultranationalist Turkish right and everywhere in between. Prosecutors placed over 274 individuals on trial for alleged ties to this network. In 2010, Turkish officials opened a similar investigation that charged over 300 people with involvement in another, related antigovernment plot codenamed Sledgehammer (Balyoz).

The reason why Turkish citizens in 2007 could not have anticipated the existence of a network quite so large and so complex, however, was not lack of imagination. Rather, it was because the investigations were shams. The impossibly gargantuan scale of the alleged Ergenekon conspiracy alone should have provoked skepticism. But those prosecuting the investigation and sympathetic media outlets played on the suspicions, hostility, and prejudices that Turkey's Islamists shared with Turkish liberals, leftists, and human rights activists against their country's nationalist secular establishment.[11] Western journalists were only slightly less credulous. Following the cues of their liberal interlocutors in Turkey, those journalists refrained from sharply questioning the narrative of an out-of-control ultranationalist and secularist establishment illegally undermining the elected AK Party government.

Not everyone, however, was taken in. One notable exception was Gareth Jenkins, an analyst of Turkish politics who early on noted the

multiple irregularities in the investigations.[12] Another observer who raised fundamental questions about the trials was the Harvard academic Dani Rodrik. Although not a student of Turkish politics by profession but an economist and scholar of global investment and trade, Rodrik took an interest in the trials because his father-in-law, General Çetin Doğan, had become one of their major suspects. Casting a critical eye on the trial proceedings, Rodrik, together with his wife Pınar Doğan, recognized that multiple pieces of evidence presented at the trial were bogus. Independent forensic experts later established that, indeed, much of the evidence used at the trials consisted of blatant—and sloppy—forgeries. Documents that prosecutors claimed had been created by members of the Ergenekon network were riddled with anachronisms that conclusively and indisputably betrayed their fraudulent nature. For example, alleged Ergenekon documents presented in trial as evidence referenced organizations that came into existence years after the documents' alleged date of creation. Further, they were printed in fonts that had been invented only several years after their purported composition or were drafted using software versions that were introduced much later than the alleged date of creation.[13]

Such barefaced falsification notwithstanding, the trials concluded in the conviction and sentencing of over 500 individuals.[14] Since virtually all those charged and later convicted had been lifelong opponents of Islamism, they found little to no sympathy among AK Party members, many of whom had throughout their political careers chafed under laws that restricted the use of religion in politics and any challenge to secularism. Erdoğan himself had served time in prison for reciting poetry with religious imagery to mobilize his followers, an act that authorities judged inflammatory. The failure of the AK Party government and its liberal allies to step outside their prejudices and question the egregious abuses of the Ergenekon and Sledgehammer investigations dealt a severe blow to the rule of law in Turkey.

Matters changed radically, however, when investigators began turning to Erdoğan and those around him. In February 2012, a special prosecutor summoned the head of Turkey's National Intelligence Organization (Milli İstihbarat Teşkilatı), Hakan Fidan, for questioning about his participation in peace talks with the Kurdistan Workers Party. Rumors of Fidan's impending arrest began to fly. The summons was a bold challenge to Erdoğan, who had handpicked Fidan for this sensitive post and subsequently tasked him to lead secret and highly delicate talks with the Kurdistan Workers' Party in the hopes of ending that organization's nearly

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 7 of 18

four-decade-long insurrection and resolving Turkey's gnawing "Kurdish Question."[15]

At this point, Erdoğan and his circle began to fear that what they described as a "parallel state" was moving to bring them down, just as it had brought down the senior military leadership and other prominent Kemalists in the Ergenekon and Sledgehammer trials. By a "parallel state," what they meant was a network of officials inside the state who were obedient not to the elected government or the laws of the state but instead were loyal only to themselves and their leader and were abusing their positions to pursue their own agenda. Indeed, through blatantly unethical and illegal stratagems, such as manipulating duty assignments and promotion rosters and leaking the answers for entrance and qualifying examinations to favored applicants, a parallel state organization was packing institutions with loyalists and pushing aside and excluding those who were not their own. This parallel state was not merely subverting the elected government, it was taking over the state itself.

THE RISE OF THE GÜLEN MOVEMENT

The locus of this parallel state group's loyalty was a soft-spoken spiritual figure who had lived since 1999 in the Pocono Mountains of eastern Pennsylvania. To foreigners, the charge rings outlandish, even delusional. Americans, in particular, find the mere notion of something nefarious in a place like the Poconos almost laughable. It is, by no means, however, the product of Erdoğan's imagination. That spiritual leader, Fethullah Gülen, left Turkey in 1999 in order to avoid arrest. Turkey's General Staff strongly suspected Gülen of seeking to undermine the secular order by, among other things, insinuating his followers into the officer corps. That charge, at the time, sounded exaggerated to many and the product of an intolerant, even paranoid, mindset.

Gülen was born in 1941 in the province of Erzurum, a region with a culture distinctive even in Turkey for its masculinity and sober piety. He followed in his father's footsteps to become an imam. In 1966, he took a position at a mosque in the Aegean port city of Izmir. Early in his career, he demonstrated ambitions beyond the conventional role of imam. He acquired renown as an effective and charismatic imam and began to build a following. Gülen's public persona was not that of a fire-and-brimstone preacher but quite the opposite: a soft-spoken, somewhat emotional, occasionally mawkish cleric who sometimes wept during his sermons.

Turks who preferred their Islam a bit sterner ridiculed Gülen—and often his followers—as effete and even effeminate.

Not content with exhorting his congregants merely to observe the ritual laws and moral strictures of Islam, Gülen urged them to pursue collaborative projects in fields outside the narrowly religious. He placed a special emphasis on education. Turkey, he argued, was in greater need of schools than mosques. He called upon his businessmen followers to pool their resources and build schools, and he encouraged young men to become teachers to staff the schools and to teach the new generations.

Over the course of the next four decades, Gülen and his followers built a network of well over 1,000 schools, from preschools to universities, in over 150 countries, together with countless test-prep centers, charitable organizations, and businesses ranging from school and stationery supplies through major media companies to large financial houses. From interviews with Gülen's followers in Istanbul, Ankara, Izmir, and several other locations in Turkey in 2004, I came away especially impressed by the way his organizations tied together Turks of all classes from the most impoverished and defenseless, such as orphans and abandoned children, up to some of Turkey's wealthiest individuals.

During the course of the interviews, it became clear that the center or heart of the movement was Gülen himself. Members spoke of him with reverence and affection calling him "Master Teacher" (*hocaefendi*). It was his personality much more than simply his ideas that attracted and motivated so many. Given Gülen's central role, the movement has often been described as a "cult." Some of his followers believe that the Hocaefendi is also the Mahdi, or messiah-like figure in Islam who will come at the end times.[16]

The movement, which, at that time already controlled many hundreds of schools, universities, newspapers, journals, radio and television stations, and much else in Turkey and around the globe, had two pillars. One was its legions of businessmen—small, middling, and large-scale. These were men—and they were virtually all men although the movement in other fields did mobilize women—who were pragmatic and successful but also well meaning and eager to do works benefiting their communities and others. Private philanthropy was not well developed in Turkey, where the idea of the state as all-powerful guardian and provider was strong. Gülen provided an outlet for their philanthropic instincts (as well as connections and more opportunities for business), and his stress on modern education resonated with them. By making regular donations

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 8 of 18

and tying their businesses to the movement's projects, businessmen provided tremendous financial power.[17]

The other pillar was the teachers, educated and talented young men. The Gülen schools placed a large emphasis on teaching English and the sciences. With their skills, these men could easily have embarked on remunerative careers in the rapidly growing Turkish economy. Instead, motivated by their belief in Islam and inspired by Gülen, they willingly worked long hours for miserly salaries.[18]

Gülen's enthusiasm for education was not original. An emphasis on the need for Muslims to engage with modern education and master the natural sciences, in particular, has been a hallmark of modernist Islamist movements from the nineteenth century onward. The most influential Islamic thinker in Turkey in the twentieth century, Bediüzzaman Said Nursî (1876–1960), was an ardent advocate of combining modern scientific education with religious instruction. Only by recovering their lost tradition of scholarship and scientific inquiry, Nursî argued, could Muslims regain the prosperity and security they had enjoyed earlier in history. Nursî's teachings helped shape Gülen's worldview.

A GOLDEN GENERATION TO SAVE TURKS FROM THE TURKISH REPUBLIC

Gülen, however, placed a far greater emphasis than Nursî on action and on changing the public sphere.[19] Thus, he had another, more instrumental, interest in schooling. A fundamental and consistent goal of Gülen's has been to raise a Golden Generation (*Altın Nesil*), a generation of ethically pure and devout youth who would restore the spiritual values that Turkish society has lost. Like many religious Turks, Gülen attached a special significance to the Ottoman Empire, regarding it as a major chapter in both Islamic history and the history of the Turks. In his view, Turkish civilization peaked with the Ottomans in the sixteenth century. As he told his followers, in the four centuries since that time, "we [Turks] have left nothing but rot." He cast a skeptical eye on the achievements of Mustafa Kemal and the founders of the Turkish Republic. Although these men may have salvaged a sovereign Turkish state from the wreckage of the Ottoman Empire after World War I and avoided direct colonization by Europe, they adopted too much from the West: "We saved our material [possessions], we saved our bodies, but our hearts remained in someone else's hand."[20]

To reverse this course of events, Gülen wants his followers to become a "savior generation" (*kurtarıcı nesil*). They are not to wait for passive redemption, but are to go forth to "conquer" both what is inside and what is outside of them.[21] To create that generation, Gülen, early on, decided to invest in education. Outside of the family, schools are perhaps the most powerful institutions that mold and shape young human beings. They are also ideal venues for recruiting talented youth and reaching their families. Moreover, and not least important, in modern societies, schools, tests, and examinations act as critical gateways and sorting mechanisms, defining who can and cannot enter professions, bureaucracies, and circles of influence. If, as Stalin proclaimed, "Cadres decide everything!" then schools and exams decide the cadres.

In order to comply with Turkish laws and regulations on secularism, Gülen's schools disavowed proselytization in the classroom. When I asked whether a movement so fired by the message of an imam could be so indifferent to the religious and moral formation of the students in its schools, Gülen school administrators and teachers acknowledged that they do aspire to give such formation. They explained that the examples set by the teachers—upright and clean-living men dedicated to their students—served as the primary means of moral instruction to students and parents alike. I have no doubt that this is very true. Conversations with former students, however, revealed that the process of religious formation was often not quite so hands-off. Outside of the classroom, after hours, or in the quarters where students stayed, teachers or more senior students would organize prayer circles and monitor the activities and preferences of students, discouraging them from reading harmful books or wasting time on idle pursuits. Gülen-run dormitories, known as lighthouses (*ışık evleri*) around Turkish universities, operated similarly.[22]

This regulation of behavior was not unusual. Other religious organizations in Turkey also offer what is effectively subsidized housing in exchange for extramural religious study and adopting approved patterns of behavior. Nor, for that matter, is it exclusive to religious organizations, either inside Turkey or outside. The movement does seek to inculcate in its more core members a profound reverence for Gülen, a belief in the sacred nature of the movement, and an intense in-group loyalty. One former high-ranking member explained in 2009, well before the break with the AK Party, that the movement's ethos of internal obedience and sacred purpose bred in its members a powerful self-righteousness and a habit of distrusting and dismissing external criticism as the product of

either ignorance or malevolence. "And amid this detachment" from outside views and opinions, he warned, "the movement justifies any conduct to achieve its ends at any cost."[23]

During most of its existence, the Gülen movement eschewed referring to itself as a collective entity for much the same reason as Gülen's routine disavowal of any active leadership: to put outsiders at ease. Members would describe their entrance into the movement as the time when they entered "service" (*hizmet*). Several years ago, when the extent of their network became impossible to deny, they began referring to themselves as the Hizmet Movement or simply Hizmet.

But it was Gülen's leadership and his followers' boundless energy and devotion that brought the movement astounding success in managing its schools, media operations, and businesses interests and in going global. The movement's structure has been described as "a graduated network of affiliation" with a hierarchical core community, an "expansive loose network of 'friends,'" and an outer ring of sympathizers.[24] Given the variation in degrees of association, estimates of membership are inherently inexact, but the figure of 5 million is a fair one.[25] The movement has built a worldwide network of schools from pre-kindergarten to universities and a business empire that is worth between $20 and $50 billion (U.S.).[26]

When Gülen and his followers embarked on expansion within Turkey, they sought to allay Kemalist anxieties by explaining that their version of Islam was a peculiarly "Turkic" form of Islam rooted in mysticism and Turkic traditions. They presented it as both alien to "Arab" Islam and as a natural buttress to Turkish nationalism and anti-Communism. Fortuitously, the fall of the Soviet Union in 1991 allowed the movement to conduct its initial major expansion abroad in the Turkic republics of the former Soviet Union. As the movement expanded beyond Turkic countries and restrictions on Islamic activism at home disappeared, it dropped the pretense that its fundamental goal was to promote a uniquely Turkic understanding of Islam.

Wherever the movement established schools, it established business ties as well. Where the teachers were to make sacrifices, businessmen affiliated with the movement were to make profits and plow some of them right back into the movement. Taking advantage of the economic liberalization begun under Turkish prime minister and later president Turgut Özal, Gülen's organization began to grow rapidly in the 1980s. It did not ignore the media and acquired a full-spectrum media presence in radio

and television stations alongside print media in- and outside Turkey. The flagship of its media effort was the newspaper *Zaman*. Established in 1986, within twenty years *Zaman* became Turkey's largest daily. It had a formidable presence on the web and was published in eleven different countries.

The Gülen movement strives to project an anodyne and nonthreatening image. As part of its public relations campaign, the organization makes heavy, saccharine use of inoffensive buzzwords such as "harmony," "coexistence," "peace," and "dialogue." This public image both helped to deflect critics and attract allies, particularly liberals for whom such words and concepts were like catnip. The movement eagerly brought Turkish liberals aboard its media operation, giving them platforms from which they could criticize Turkey's military and the secular establishment. This was highly unusual for an Islamist movement. In exchange for associating itself with liberals, the movement secured significant levels of credibility and trust from Turkish and Western observers.

A decade ago, the movement was justifiably proud of its achievements. It was also eager to show them off to researchers, like me, or to others who might one day wield influence in Turkey or abroad. The dedication, intelligence, and energy of movement members and fellow travelers at all levels were palpably genuine. But their willingness to share information had definite limits. Questions about decision-making, the movement's internal structure, or financing were met with defensive silence. That did not entirely surprise me. I expected that any independent, faith-based organization in Turkey would have cultivated a preference for some secrecy and discretion toward outsiders, given the history of antagonistic relations between the state and religious groups. But with the electoral triumphs of the AK Party in 2002 and 2007, the pious no longer needed to fear the scrutiny of secularists. Moreover, with the Gülen movement having grown into a global educational, media, and business empire, an embrace of greater transparency might have been expected.

Concerns about such secrecy were not unique to academic researchers. In 2009, conversing with a member of Azerbaijan's State Committee on Relations with Religious Organizations, I asked for his thoughts on the Gülen movement. Azerbaijan faces unique challenges in the sphere of religion. It is a secular republic recovering from the Soviet suppression of religion and a Eurasian country with a mixed Sunni and Shia population sandwiched between the Islamic Republic of Iran to the south

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 10 of 18

and Dagestan, the epicenter of Sunni extremism in Russia, to the north. Azerbaijan is a neighbor of Turkey and shares close linguistic and cultural ties. Hizmet began operating there right after the fall of the U.S.S.R. and was quite active there, running its own university and publishing a local edition of *Zaman*. After first explaining that he believed the Gülen personnel—with their emphasis on personal morality and social harmony and activities in the fields of education and philanthropy—were exemplary, the official confessed that he found their penchant for secrecy worrying.

The Azerbaijani official was hardly alone. Inside Turkey, officials had been sounding alarms. The movement's efforts to infiltrate the state date at least to 1986, when the military expelled sixty-six cadets from three military high schools under suspicion that they were followers of a religious brotherhood: Gülen's. The cadets, between the ages of 14 and 16, had been instructed by their spiritual mentors, "Until you become a staff officer, keep your mouth closed and do not reveal yourself. Pray with your eyes [i.e., not with the full body as normally required by Islam]. We will take Turkey in the 2000s." The incident revealed key characteristics of the Gülenists' *modus operandi*. Using their network of test-prep centers and schools as recruitment nodes, they identified promising young students. They then cultivated these students by assigning each an "elder brother" (or "sister" in the case of girls) who would oversee their spiritual development outside of class. Free tutoring for university entrance exams and free tuition were among the incentives. To the families of talented but impoverished students, they could supply more direct material assistance.[27] They were careful, however, to leaven their religious lessons and indoctrination with activities like picnics, screening of karate films, and other events that would appeal to young boys.[28] After university, the movement would provide its graduates with jobs in the private sector or in government bureaucracies.

The Turkish military watched the growth of Gülen's movement with unease and began to suspect a link between Gülen and the United States. According to one American, a private citizen advising the Turkish military on financial matters during the mid-1990s, Turkish generals repeatedly and indignantly complained to him that Gülen was "America's Frankenstein." But while the military maintained a wary eye on Gülen and blocked most of his efforts to penetrate their ranks, Turkish police formations proved easier targets. By the late 1980s and early 1990s the movement was successfully placing its members into the police.[29]

It seems likely that Turkish authorities did not watch passively but in turn made their own efforts to penetrate the movement. In 1999, a recording of Gülen openly explaining to his followers how they must infiltrate the state surfaced. In the now infamous video, Gülen instructed his followers to move unnoticed throughout the state until the right time. If they acted prematurely, he warned, they risked repeating the mistake of the Muslims in Algeria in the 1990s, in Syria in 1982, and in Egypt every year. By coming out and challenging the state before they were ready, these Muslims met with defeat and tragedy.

> You must move in the arteries of the system without anyone noticing your existence until you reach all the centers of power…until the conditions are ripe, they [Gülen's followers] must continue like this. If they do something prematurely, the world will crush their heads, and the Muslims will suffer an experience like that in Algeria. They will bring about a calamity like Syria in 1982. They will bring about a disaster and calamity like the disasters and calamities that happen in Egypt every year. The time is not yet right. You must wait for the time when you are complete and conditions are ripe, until you can shoulder the entire world and carry it.... Until such time as you have gotten all the state power, until you have brought to your side all the power of the constitutional institutions in Turkey, every step is premature.... Until that time, any step taken would be too early—like breaking an egg without waiting the full forty days for it to hatch. It would be like killing the chick inside. The work to be done is in confronting the world on a small scale.... Now, I have expressed my feelings and thoughts to you all—in confidence…trusting your loyalty and secrecy. I know that when you leave here—[just] as you discard your empty juice boxes, you will discard the thoughts that I expressed here.[30]

Gülen's supporters protested that the video had been doctored, although they offered no evidence of how they knew this. Since the failed 2016 putsch, two other highly compromising videos of Gülen have emerged. Both are of uncertain provenance. In one, he boasts haughtily that he had begun planning to overcome the Turkish state at age twenty and that such a task is child's play for someone like him.[31] In the second, apparently shot shortly after the putsch, he mocks those Turks who took to the streets in opposition as a "herd of jackasses" and vows that Erdoğan "will pass into the sewers like the others."[32]

GÜLEN FLEES TO AMERICA

Fearing that the military was determined to get him and that arrest was imminent, Gülen fled Turkey for the United States in 1999. America, it might seem, would be an unlikely place for a Muslim revivalist with a global presence, but Gülen was no typical revivalist. The brand of Islam that he advertised to outsiders—with its emphasis on morality over ritual, harmony and tolerance over doctrinal purity, knowledge of the English language and natural sciences over rote recitation of the Quran—and his ostensibly prodemocratic stance was all too seductive for a number of American policymakers and analysts. It was like something out of their dreams: an interpretation of Islam that was evolving on its own to become "moderate," pro-Western, prodemocratic.

During the Cold War, the U.S. had enjoyed some success in mobilizing Islam against Soviet-backed socialist movements—most famously in Afghanistan, but also in Turkey and elsewhere. Graham Fuller, who served as CIA station chief in Afghanistan from 1975 to 1978, wanted to serve there because, in his own words, he was "interested in understanding the soft underbelly of the Soviet Union."[33] Fuller studied under Zbigniew Brzezinski, National Security Advisor under President Jimmy Carter. About Afghanistan, Brzezinski boasted of "drawing the Russians into the Afghan trap" and dismissed concerns about arming and aiding Islamists fighting the Soviets in Afghanistan, asking, "What is more important in world history? The Taliban or the collapse of the Soviet empire? Some agitated Moslems or the liberation of Central Europe and the end of the Cold War?"[34]

The American success with Islamism in Afghanistan was, in fact, modest—a tactical alliance dependent on a shared antagonism to materialist communism more than a mutual commitment to any values. Upon the evaporation of the Communist threat, the Americans found their influence on Muslim movements fading. Gülen stood out as a major exception. He desired to come to the U.S. and had a huge following in the geopolitical linchpin that is Turkey as well as a growing global presence. Fuller, the author of several books about Turkey, Islam, and Middle Eastern geopolitics, has highlighted the importance of Gülen in Turkey and the broader Muslim world.[35] Together with another former CIA officer, George Fidas, and a former American ambassador to Turkey, Morton Abramowitz, he lent his backing to Gülen's application for residency. Although the courts rejected the application in 2006 and again in 2008, Gülen managed eventually to obtain permission to continue residing in the United States.

Following the rise of the AK Party in 2002, the Gülen movement's room for maneuver inside Turkey widened enormously. Most of the AK Party leadership, including Erdoğan, got their start in the so-called National Vision movement under Erbakan and thus espoused a more conventional Islamist program with greater stress on the desirability of applying Islamic law and greater suspicion of the West. Yet in the context of Turkish politics, Hizmet and the AK Party were ideological allies joined by a common commitment to the restoration of Islamic values to Turkish society. Moreover, they complemented each other functionally. The Gülenists provided cadres of nominally reliable technocrats and educated personnel that a new outsider party like the AK Party needed to staff the bureaucracies. In turn, the AK Party gave political cover to the Gülenists. Although they are now loath to admit it, Erdoğan and the AK Party leadership eagerly staffed the government with Gülenists.

With the AK Party in power, Gülen's people no longer had to infiltrate the state through stealth. They controlled the gates and wasted little time to exploit their advantage. Within the police and other bureaucracies, they worked to accelerate the rise of their people by manipulating assignments and appointment rosters while recruiting ambitious colleagues. Serving police officers quickly came to understand that their careers depended on their willingness to observe communal religious obligations, such as ritual prayer and fasting, and to collaborate with Hizmet.[36] To stack future cohorts with their loyalists, Gülenists rigged civil service examinations and language tests, including TOEFL tests by feeding the answer-keys to fellow Hizmet members.[37]

That the victory of the AK Party in 2002 deeply worried Turkey's hardcore secularists is no secret. But even the more paranoid among the officer corps and Kemalist civil servants probably never knew what hit them when the Ergenekon and Sledgehammer investigations were launched in 2008 and 2010. Although Gülen had regarded the 1980 military coup with favor, he and his followers saw the staunchly secularist General Staff as opponents and were determined to neutralize them as political actors. The so-called "soft" or "post-modern" coup of 1997, when a warning from the General Staff forced the Islamist Welfare Party out of the government and set in motion the party's closure, had a catalyzing effect on Turkey's Islamists. As noted, it propelled a so-called "reformist wing" of former Welfare Party members under Erdoğan to break

ranks and found the AK Party. Gülen's followers used the soft coup as a touchstone for a popular television drama series that depicted Turkey as a country in the grip of a conspiratorial alliance of unprincipled military officers, Kemalist bureaucrats, crime figures, and others—the Turkish "deep State."[38] In retrospect, one cannot help but think that the series was set to prime the Turkish public for the impending scandals. Life imitates art, or, as now seems likely, life was being made to imitate art.

As mentioned, Gareth Jenkins and Dani Rodrik were among the first outside observers to sound the alarm about the Gülenists' subversion of the law. In Turkey an especially powerful exposé of Gülenist activities came from a career police chief named Hanefi Avcı. Notably, Avcı was not a Kemalist, but a conservative Muslim. His 2010 book, *The Simons Who Live Along the Golden Horn* (*Haliçte Yaşayan Simonlar*),[39] provided an insider's account of how the Gülenists were organizing within the police to secure control and engaging in unauthorized wiretapping and surveillance, among other illegal activities. Reaction was swift. If Avcı thought his whistleblowing would win him a hero's welcome, he was woefully mistaken. The Gülen machine turned on him, and he found himself arrested, tried, convicted, and sentenced in 2013 to fifteen years in prison.

Nor was Avcı's fate unique. In 2010, two journalists, Ahmet Şık and Ertuğrul Mavioğlu, were indicted for publishing a two-volume work that was critical of the Ergenekon investigation. Prosecutors charged Şık and Mavioğlu with "breaching confidentiality" and requested jail terms of four-and-a-half years, despite the fact that the material in the book was already publicly available.

In March 2011, police again arrested Şık. This time, they charged him with being a member of Ergenekon but made sure to confiscate the manuscript for a new book to be titled *The Imam's Army* (*İmamım Ordusu*) and slated for publication within a month. In it, Şık sought to explain how Gülen's followers had come to dominate the Turkish Directorate of Security. To ensure that his findings reached the public, Şık released the manuscript in digital format on the Internet under the title *oooBook—The One Who Touches, Burns* (*oooKitap—Dokunan Yanar*). One hundred twenty-five other journalists, academics, and activists attached their names as editors of the book in an act of solidarity. The first part of the title underscored the book's status as an unfinished draft; the second part referred to Gülen and the implicit threat of Hizmet: whoever dared touch the subject of Gülen would get burned. Şık uttered those words as the police took him away.

Although the courts eventually cleared Şık and Mavioğlu in May 2011 of the charges levied against them regarding their first book, the authorities held Şık until March 2012.[40] Upon his release, he fielded questions from the press and predicted, "The police, prosecutors, and judges who plotted and executed this conspiracy will enter this prison." Construing those words as defamation and threat of civil servants, prosecutors in July of that year again indicted him. In response, Şık castigated the Gülenist police officials for abusing their powers and the AK Party for silence in the face of such abuse.[41]

The trials and travails of Avcı and Şık aroused substantial interest among the Turkish public. *The Imam's Army* was downloaded over 100,000 times and was later published in hard copy.[42] Notably, however, Gülen media outlets offered not a single word in the defense of the two journalists. When sociologist Binnaz Toprak published research that called into question the way the Gülen movement regulated the daily lives of its followers, Gülenist media made no attempt to engage directly but instead mounted a sustained campaign to discredit her. As the respected journalist Ruşen Çakır has noted, the experiences of Avcı, Şık, and Toprak revealed that behind its rhetoric of tolerance, dialogue, and harmony, the Gülen movement operated as a fearsome organization that answered to no one and would not hesitate to bully, intimidate, and crush its critics, dispatching them to jail on manufactured charges.[43] As the *New York Times* put it, the movement had created a "climate of fear" around it in Turkey.[44]

The Gülen movement did indeed appear unstoppable, and perhaps, its members felt that way. For reasons that remain unknown, tensions between it and Erdoğan grew, and it turned against him. The aforementioned summons issued to Intelligence Chief Hakan Fidan was one harbinger. Initially, Erdoğan's team ridiculed rumors that Gülenists were taking control of the state.[45] However, in 2013, when Erdoğan proposed outlawing university test-prep centers and cram schools, it was clear that the battle had been joined. Such centers were both a critical vehicle for recruitment of talented youths and lucrative sources of revenue. Closure would cripple the movement.

Gülen's followers struck back hard. In December 2013, police arrested twenty-four men for involvement in a major corruption ring. Among those arrested were the sons of three cabinet ministers. The ministers resigned, but Erdoğan and other AK Party figures accused "dark forces" and "an illegal organization formed within the state" of waging "deliberate psychological warfare" against the government and vowed to fight

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 13 of 18

back.[46] Erdoğan fired or reassigned hundreds of judges, prosecutors, and police officers. Although no one doubted that Gülenists were again behind the corruption investigations, some AK Party supporters still found it difficult to believe that their former ally could have turned against the government, surmising instead that rogue elements inside the movement were at work. Rüşen Çakır, however, concluded at the time that it was quite clear that Gülen was in firm control of the antigovernment campaign.[47]

With Erdoğan still unfazed and now determined to uproot the movement, Gülen's people wheeled in their heavy artillery to attack the prime minister himself. In February 2014, someone using the name Chief Thief (Başçalan) uploaded recordings to YouTube of telephone conversations wherein Erdoğan warns his son that the police are about to raid their home and that he should move the stored cash immediately. The son, in turn, complains that there is too much money—tens of millions of Euros—to move so quickly.[48] The incident did tremendous damage to Erdoğan's already tarnished image but failed to topple him. Erdoğan stood firmly unrepentant, dismissing the recording as a montage. Although he presented no real evidence to indicate that it was a fabrication, his electoral base remained solidly behind him.

GÜLEN IN THE U.S.

With the conflict now direct and personal, Erdoğan was determined more than ever to uproot and destroy the "parallel state." Infuriated but wily, Erdoğan sought to turn the conflict to his advantage. On the campaign trail, he pointed to the specter of a conspiracy inside the state run by foreigners, repeating the exotic-sounding word "Pen-seel-van-ya," drawing out its pronunciation and using it as shorthand to underscore both the nefarious essence and foreign ties of Gülen. To Americans, the Poconos call up images of hokey vacation fun, but to Turkish ears, "Pennsylvania" rings more like "Transylvania"—dark, foreign, and foreboding.

The question of why Gülen is in America has confounded Turks since well before July 15, 2016. Although his arrival in the U.S. shortly preceded his indictment in Turkey in 1999, Gülen and his followers insisted that the fragile state of his health necessitated relocation to the United States. They further depicted his exile as unfortunate and undesired. Just five years into that exile, Gülen was already describing those years as the most "bitter" of his life. Yet in an interview in 2005, Gülen acknowledged that

politics, not medicine, kept him out of Turkey and that his exile was not compulsory. His return to his homeland might be politically destabilizing, and so he believed it better to wait.[49] Even after a Turkish court in 2006 acquitted him of all charges, he continued to pursue permanent resident status in the U.S.

Gülen's residence application was controversial. It claimed he qualified for residency…as an "alien of extraordinary ability" in the field of education. This was despite the fact that he had earlier repeatedly disavowed playing any direct role in the establishment or management of schools, slyly averring that he may only have "inspired" certain people to establish schools. The U.S. government's Center for Immigration Services found this wholly unpersuasive and categorically rejected it. As lawyers representing the Office of Homeland Security observed, Gülen has no degree or training in education and had authored no scholarly works. To the contrary, they argued, "The evidence submitted by plaintiff [Gülen] indicates that, far from being an academic, plaintiff seeks to cloak himself with academic status by commissioning academics to write about him and paying for conferences at which his work is studied."[50] It was an accurate assessment. Gülen, however, had influential backers. Among those who endorsed Gülen's petition were, as previously mentioned, two former CIA officers and a former U.S. ambassador to Turkey. His application ultimately won approval.[51]

Journalists routinely describe Gülen's compound in the Poconos as "secluded." An equally accurate but more informative description might be "conveniently located." Saylorsburg, Pennsylvania is close to the New York–Washington D.C. corridor. By placing his compound there, Gülen has put himself in a location that both shields him from Turkish authorities and is well suited to managing a global network of schools, businesses, and faith organizations.

The allure of Gülen to U.S. policymakers is easy to understand. In spite of maintaining a close—and mutually beneficial—relationship since the end of World War II, America and Turkey have never enjoyed warm relations. The reasons for this are manifold and are found on both sides, but among them is the persistence of anti-Americanism across the Turkish political spectrum including the military. As heirs to Mustafa Kemal, the latter have been zealous defenders of Turkey's sovereignty and have habitually regarded the U.S., like other great powers, with wariness and even suspicion. Gülen, who combined an authentic Turkish Muslim identity with ostensible pro-Western credentials, offered a beguiling

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 14 of 18

alternative. Assisting him in facilitating the ascendance of a more pliable and pro-American elite in Turkey likely appeared an attractive policy option—even a no-brainer. Moreover, at a time when the United States is mired in armed conflicts throughout the Muslim world, the idea that America could host the leader of a dynamic and growing global network of pro-Western, pro-democracy Islamists verges on the fantastic in its appeal. If Gülen could succeed in convincing fellow Islamists in his own country of his reliability and utility, how much easier would it have been to do the same to Americans?

GÜLEN AND THE CRISIS IN TURKISH-AMERICAN RELATIONS

To what extent Gülen's presence in the U.S. reflects a clear policy preference or just a general sympathy for "moderate" Muslims cannot be known outside the offices that authorized and sustain Gülen's relocation to the U.S. What can be said with certainty is that his presence massively complicates American relations with Turkey. Ankara demands his extradition and threatens a rupture in relations if the U.S. does not follow through. This insistence is not a matter of Erdoğan's or anyone else's personal pique. A stunning 81.5 percent of Turks want him to be returned, and nearly as many—77.7 percent—regard Gülen and his sympathizers as a threat to the present order and future of Turkey.[52] Gülen is in disfavor not because he is a dissident but because the great majority of Turks believe he has been subverting their state, played a key role in a violent attempt to overthrow their government, and is a tool of foreign interests. In the face of such an overwhelming public consensus on a matter of such magnitude, it will be very difficult for Washington over the long term to sustain the status quo in its relationship with its fellow NATO member. Moreover, it is worth remembering that Turkish-American tensions are not limited to the case of Gülen. American military cooperation in Syria with a subsidiary militia of the Kurdistan Workers' Party (PKK)—The Kurdish People's Protection Units (Yekîneyên Parastina Gel or YPG)—an existential threat to Turkey, constitutes another combustible issue.

Erdoğan, for numerous reasons, is unpopular in Washington, where he is seen as an ungrateful and unhelpful ally and an overbearing authoritarian. Indeed, so low is Erdoğan's favor in Washington that some Americans in the immediate wake of the coup suggested he might have engineered the coup himself to justify eliminating his rivals. Notably,

Fethullah Gülen was already making the same claim hours after the coup failed.[53] The idea that Erdoğan or anyone else could stage-manage an armed uprising that included pitched gun battles and the deaths of several hundred individuals reveals a faith in human capacity beyond that of all but the most dedicated conspiracy theorists. Similarly, the suggestion that the rapidity with which the government sacked so many people must reveal prior planning rests on unfamiliarity with recent Turkish politics.

The Turkish government has been locked in battle with Gülen and his followers for over three years. Officials were already working to identify and expel Gülenists from state offices well before the coup. Indeed, credible rumors that the General Staff was preparing to dismiss a large cohort of Gülenist officers at the upcoming annual meeting of the Supreme Military Council likely prompted the July 15 putsch as a desperate, last-ditch effort to preserve the Gülenists' remaining presence in the security apparatus.

Technology also assisted the government in identifying likely Gülenists. A smartphone encryption app known as ByLock was reportedly especially popular among Gülenists. By exploiting a flaw in its software, police were able to identify within two weeks tens of thousands of users and take measures against them ranging from dismissal to arrest.[54]

Rhetoric coming from U.S. and European officials and observers in the wake of the coup was, at best, inept. The plea that American President Barack Obama uttered during the putsch for "all sides to act within the rule of law" not only sounded hopelessly silly—imploring violent mutineers to obey the law!—but its neutrality and implicit recognition of the mutineers as a party no less legitimate than the elected government they were seeking to overthrow came across as sly, even sinister.[55]

Protests by the commander of U.S. Central Command General Joe Votel and Director of National Intelligence James Clapper that key American interlocutors in the Turkish military were among those purged or arrested were no less softheaded and revealing, for they implicitly suggested that the preferences of American military and intelligence officials should take precedence over the physical security of the Turkish government and population. Their words not only projected heedless arrogance, but, unfortunately, also bolstered suspicions that Washington did indeed harbor sympathies for the putschists.[56]

The mix of adjurations and warnings from Americans and Europeans to President Erdoğan and Prime Minister Binali Yıldırım to restrain the purges of suspected Gülenists were worse than useless. Aside from their

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 15 of 18

poor timing and careless phrasing, they were based on two false premises. The first is that the post-putsch crackdown amounts to a witch hunt—a search for a foe who exists only in the imagination. If there is one thing that the putsch made clear, it is that organized underground forces really do exist and are ready and willing to use violence and illegal means to overthrow the government. The most immediate lesson Erdoğan and others in the government can take from the failed coup attempt is not that they should ease up and err on the side of leniency and grant suspects the benefit of the doubt but precisely the opposite: they have been too gentle with the Gülenists, and it nearly cost them their lives.

It should be emphasized that this is *not* the sole lesson that the government can or should take from the putsch. Perhaps the prime lesson the AK Party (as well as their quondam liberal and other allies) should take is that their past collusion with Hizmet in subverting the law and the legal processes weakened and fractured the Turkish state and thereby left all exposed and vulnerable. Former Chief of the General Staff İlker Başbuğ had warned Erdoğan that Hizmet would come after him, but Erdoğan brushed off his warnings.[57]

In its current crackdown, the government stands a good chance of replicating and compounding its earlier errors. Gülen's movement is a large and sprawling network built over the course of four decades with a major presence in multiple fields, including, but not limited to, education, media, and banking. The crackdown is significantly smaller than that which followed the 1980 military coup, when the government arrested 650,000, put on trial 230,000, sentenced 517 to death, executed 50 by hanging, and tortured to death no fewer than 171 people.[58]

Nonetheless, the scale of the current crackdown, with close to 100,000 people affected, is excessive. Only the inner circles of the movement and select followers could have had knowledge of the putsch. The majority of Gülen affiliates, such as the teachers and students in test-prep centers, are likely guilty of nothing more than having had the desire to improve their personal spiritual and material conditions. Indeed, the revelations of the movement's subversive and malevolently duplicitous behavior have, according to one long-time observer of the movement, disillusioned many of Gülen's close followers and provoked internal dissension and turmoil.[59]

To be sure, there is always the possibility that the movement could in the future tap into the residual loyalties of members in influential or critical positions. But with the movement now crippled, albeit not vanquished, the greater danger in any effort to root out Gülen affiliates entirely is to entrench alienation. As Hanefi Avcı, cited above and one of the Gülenists' most vigilant critics, now warns, punishing people on the margins of the movement will breed unnecessary bitterness and resentment and, still worse, further sunder what little trust remains in a fractured and polarized Turkish society.[60] Among these affiliates are journalists such as Şahin Alpay, Ali Bulaç, and Nazlı Ilıcak, who wrote for Gülen-funded publications, but are not Gülenists. Even less defensible have been the warrants and dismissals issued for others who have no association with Hizmet but are sharply critical of the AK Party. These include journalists Yavuz Baydar and Can Dündar and historian Candan Badem.[61]

Although it is politically expedient for Erdoğan and the AK Party to blame the U.S. for the rise of Gülen, no amount of deflection can erase the truth that they themselves played the largest role in elevating Hizmet within the Turkish state. A recent report issued by the opposition Republican People's Party (Cumhuriyet Halk Partisi or CHP) in September 2016 on the crackdown makes precisely these points: the AK Party helped bring on its own fate and now risks repeating some of its previous mistakes.[62]

Yet American policymakers are hardly in a position to lecture Ankara. At a minimum, they are guilty of negligence for not investigating and monitoring the activities of Gülen more thoroughly before and during his residence in the U.S. That Gülen was a man of immense influence and that some Turks for decades had been sounding alarms about him and his agenda were facts known to all. Indeed, they were precisely why the U.S. government granted Gülen residence.

Ankara has formally requested Gülen's extradition. But before U.S. officials can hand him over, there are a number of conditions that American law requires to be fulfilled. Ultimately, the decision will lie with the American judiciary.[63]

Nonetheless, the President and State Department play critical roles in the process. Although it is still far from clear how exactly the coup was planned or who led it, there is virtually no doubt of Gülenists involvement. As former U.S. Ambassador to Turkey James Jeffrey explained, the putsch attempt represented a sophisticated plot requiring "a very well organized, disciplined, ideologically based group in the military. The only group that meets those criteria that I can think of would be Gülenists."[64] Dexter Filkins, a staff writer for the *New Yorker* and regarded as one of

America's best foreign correspondents, suggested in a detailed and extended profile in 2016 that Gülen likely was behind the putsch.[65]

Since then, more evidence implicating the Gülen movement has emerged, such as the documented presence of two close Gülen associates, Kemal Batmaz and Adil Öksüz, inside Akıncılar airbase on the night of the coup. Neither Batmaz nor Öksüz are military personnel. The former is an executive from a Gülen holding company, and the latter is a theology professor. Both have been involved with Gülen for decades. The two men flew together from Ankara to New York on July 11 and returned to Ankara on July 13, again on the same flight. Just two days later, on July 15–16, they were again together, this time inside the main airbase of the putschists. Video recording shows Batmaz freely moving and interacting with putschists in the airbase corridors through the night.[66]

It is certainly possible that these and other Gülenists might have acted without Gülen's knowledge or direction, but in such a grave matter as a coup it is highly improbable. Yet despite the availability of such evidence, Gülen's extradition seems unlikely at the time of writing. One reason is that the Turkish government has reportedly not submitted a convincing extradition request. Indeed, thus far government authorities have provided precious little information on the attempted putsch and how it was organized and executed. The relentless accusations against the Gülen movement grow weaker, not stronger, over time in the absence of new evidence, and reinforce a suspicion that the government may be more concerned with keeping its critics as well as its enemies confined than it is with shedding light on the putsch. Moreover, the facts that Washington and Ankara have been and remain at odds over Syria and related issues and that the government crackdown has targeted many who have little or even no connection with the Gülen movement mean that in Washington there is very little sympathy for Erdoğan in particular and the AK Party and Ankara more generally.

An experienced British observer of Turkey recently described the Gülen movement as a "movement defined, if such is possible, by obfuscation."[67] Such colossal obfuscation notwithstanding, the Gülen movement has left behind a documented record of subterfuge and criminality in Turkey, the U.S., and other locations. The damage Gülen's followers did to Turkish democracy and rule of law in the Ergenekon and Sledgehammer investigations alone is staggering. Never did Gülen chastise his followers for their deception or attacks on their critics, nor did he or his followers apologize for their wrongdoing. As his remarks on clandestine

videos reveal, for decades Gülen has cultivated a mindset and *modus operandi* that is contemptuous of the law and people alike. Finally, and not least important, Gülen and many of his followers shamefully repaid the hospitality shown to them by breaking U.S. laws and regulations not once or twice, but systematically in one state after another. The American people owe nothing to Gülen.

Fears that extraditing Gülen will strengthen Erdoğan, promote authoritarianism, and thereby undermine what remains of Turkish democracy are among the reasons for a notable lack of enthusiasm in Washington for extradition. Officials in Washington would do well to reflect on the fact that, by harboring Gülen in support of "moderate Muslim democrats," America has already inflicted substantial, albeit inadvertent, damage to the leading democracy in the Muslim world and a former, rare pillar of stability in the Middle East. In the meantime, it has entangled itself to an unnecessary degree in a muddy intra-Islamist conflict in which it will always be at a severe disadvantage. The sooner the U.S. drops the pretense that it understands the real interests of Turkey better than the Turkish citizens themselves, the better off we all will be.

NOTES

1. "Woe to him, for how he schemed," is Qur'an 74:19. An earlier version of this article was published on 26 September 2016 with the Foreign Policy Research Institute, Philadelphia, under the title, "Damaging Democracy: The U.S., Fethullah Gülen, and Turkey's Upheaval, www.fpri.org/article/2016/09/damaging-democracy-u-s-fethullah-gulen-turkeys-upheaval/, accessed 20 September 2017.
2. Pınar Tremblay, "How Erdoğan Used the Power of the Mosques Against Coup Attempt," *Al-Monitor*, 25 July 2016.
3. H. Akin Unver and Hassan Alassaad, "How Turks Mobilized Against the Coup: The Power of the Mosque and the Hashtag," *Foreign Affairs*, 14 September 2016.
4. *Dakika Dakika FETÖ'nün Darbe Girişimi*. Ankara: Anadolu Ajansı Yayınları, 2016, p. 4.
5. Stephanie Saul, "Charter Schools Tied to Turkey Grow in Texas," *New York Times*, 6 June 2011.
6. Martha Woodall and Claudio Gatti, "U.S. Charter-School Network with Turkish Link Draws Federal Attention," *Philadelphia Inquirer*, 20 March 2011; Martha Woodall, "Allegations Raised over N. Philadelphia Charter School Run by Followers of Turkish Imam," *Philadelphia Inquirer*, 19 April 2012.
7. Stephanie Saul, "Audits for 3 Georgia Schools Tied to Turkish Movement," *New York Times*, 5 June 2012.
8. Valerie Strauss, "Islamic Cleric Linked to U.S. Charter Schools Involved in Turkey's Political Drama," *Washington Post*, 26 December 2013.

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 17 of 18

9. Nolan Rosenkrans, "FBI, State, Investigate Charter Schools' Owner," *The Blade*, 19 July 2014; Josh Sweigart, "Allegations Mount at Area Charter School; Attendance Records, Test Results Allegedly Fudged," *Dayton Daily News*, 27 July 2014.
10. CBS News, "US Charter Schools Tied to Powerful Turkish Imam," *60 Minutes*, 13 May 2012. Accessed at http://www.cbsnews.com/news/us-charter-schools-tied-to-powerful-turkish-imam/.
11. Jenna Krajeski, "000Kitap": The Book That Is Scandalizing Istanbul," *New Yorker*, 1 December 2011.
12. See his perceptive report, Gareth Jenkins, *Between Fact and Fiction: Turkey's Ergenekon Investigation*.
13. For Rodrik's extended account of the trials, see http://drodrik.scholar.harvard.edu/files/dani-rodrik/files/plot-against-the-generals.pdf. His blog, including posts on the trials, can be found here: http://rodrik.typepad.com/, both accessed 20 September 2017. Together with his wife, Pınar Doğan, he wrote a more comprehensive account of the Sledgehammer trials and the falsification of evidence: Pınar Doğan and Dani Rodrik, *Yargı, Cemaat ve Bir Darbe Kurgusunun İç Yüzü*.
14. "İşte Ergenekon kararının tam metni," *Sabah*, 23 April 2016, http://www.sabah.com.tr/fotohaber/gundem/iste-ergenekon-kararinin-tam-metni-1461427820/4, accessed 20 September 2017.
15. Rasim Ozan Kutahyali, "Turkey's AKP-Gülen Conflict in Context," *Al-Monitor*, 26 November 2013.
16. Yusuf Kaplan, "Gülene mehdi gözüyle bakıyorlar." *Haber 10* (2014), http://www.haber10.com/yazar/yusuf_kaplan/yusuf_kaplan_gulene_mehdi_gozuyle_bakiyorlar_1-41800, accessed 20 September 2017; Mustafa Akyol, "Who Was Behind the Coup Attempt in Turkey?" *New York Times*, 22 July 2016.
17. On the manifold importance of donations in the movement, see Joshua D. Hendrick, *Gülen: The Ambiguous Politics of Market Islam in Turkey and the World*, 152–158. See also M. Hakan Yavuz, *Toward an Islamic Enlightenment: The Gülen Movement*, 80–83.
18. Stephanie Saul, "Charter Schools Tied to Turkey Grow in Texas," *New York Times*, 6 June 2011.
19. Yavuz, *Toward an Islamic Enlightenment*, 32–33.
20. Fethullah Gülen, *Altın Nesil*, 65.
21. Gülen, *Altın Nesil*, 19, 40, 64. Gülen uses the word "feth," derived from Arabic, which is usually translated as to "conquer" but in a positive sense akin to "liberate."
22. Yavuz, *Toward an Islamic Enlightenment*, 100–106; Bayram Balcı, "Fethullah Gülen's Missionary Schools in Central Asia and Their Role in Spreading Turkism and Islam," 160.
23. İlhan Tanır, "How do the Gülenists Change the Rules? II," *Hürriyet*, 11 July 2009.
24. Hendrick, *Gülen*, 89.
25. Tom Nuttall, "*Prospect*'s New Issue—A Victory for the Surfing Sufis," *Prospect*, 26 June 2008.
26. RadioFreeEurope–RadioLiberty, "How Large is the Gulen Movement?" https://www.rferl.org/a/how-large-is-the-gulen-movement/27873891.html, accessed 20 September 2017.

27. Binnaz Toprak, et al., *Türkiye'de Farklı Olmak: Din ve Muhafazakarlık Ekseninde Ötekileştirilenler*, 145–146; Abbas Djavadi, "Turning Away From Gulen's 'Golden Generation'" *RadioFreeEurope–RadioLiberty*, 29 August 2016, https://www.rferl.org/a/fethullah-gulen-golden-generation/27952822.html, acessed 20 September 2017.
28. "Askere sızma 1986'da fark edildi ama...." *Hürriyet*, 20 July 2016; Ruşen Çakır, *Ayet ve Slogan: Türkiye'de İslami Oluşumlar*; "28 Aralık 1986 tarihli Nokta Dergisi haberi: Orduya sızan dinci grup: Fethullahçılar," *Medyascope*, 23 July 2016, http://medyascope.tv/2016/07/23/28-aralik-1986-tarihli-nokta-dergisi-haberi-orduya-sizan-dinci-grup-fethullahcilar/, accessed 20 September 2017.
29. Ahmet Şık, *000Kitap—Dokunan Yanar*, 42.
30. "Fethullah Gülen devletin kılcal damarlarına nasıl sızdı?" *Haber Vaktim*, 18 July 2016, http://www.habervaktim.com/haber/477435/fethullah-Gülen-devletin-kilcal-damarlarina-nasil-sizdi.html, accessed 19 September, 2017. See also Hakan Yavuz, *Toward an Islamic Enlightenment: The Gülen Movement*, 42.
31. "Fethullah Gülen iktidarı devirmeyi 20 yaşımda planlamıştım," *Sabah*, 18 August 2016, http://www.sabah.com.tr/webtv/turkiye/fetullah-gulen-iktidari-devirmeyi-20-yasimda-planlamistim, accessed 20 September 2017.
32. "Fethullah Gülen'in darbe itirafı ve halka hakaret videosu izle," *Yeni Şafak*, 22 July 2016, http://www.yenisafak.com/fethullah-gulenin-darbe-itirafi-ve-halka-hakaret-videosu-izle-h-2498019, accessed 20 September 2017.
33. Seth G. Jones, *In the Graveyard of Empires: America's War in Afghanistan*, 12.
34. David Gibbs, "Afghanistan: The Soviet Invasion in Retrospect," 242.
35. See, for example, Graham E. Fuller, *Turkey and the Arab Spring: Leadership in the Middle East*, esp. 154–170.
36. Constanze Letsch, "Turkish Police Caught in Middle of War between Erdoğan and Former Ally Gülen," *Guardian*, 9 February 2014.
37. "KPSS skandalının kilit ismi: Soruları bana cemaat Verdi," *Radikal*, 10 September 2009; Mesut Hasan Benli, "KPSS sorularını 4 gün önce almışlar," *Radikal*, 25 March 2015; "New Wave of Detentions in Gülen-Linked KPSS Mass Cheating Scandal," *Daily Sabah*, 13 May 2016.
38. The series was named "The Cold of February," "Şubat Soğuğu," a reference to the threat of intervention that the General Staff made in February 1997 to bring down the Welfare Party government. It aired on the Gülenist station Samanyolu TV. The first episode can be found on YouTube, https://www.youtube.com/watch?v=cNBfmhncikU, accessed 20 September 2017.
39. "Simon" is a term that Şık adopted from his study of the Kurdistan Workers' Party to denote a person so dedicated to an organization or cause that he would accede to the execution of his innocent brother. The Golden Horn the inlet of the Bosporus that lies alongside the historical heart of the city.
40. "Şık ve Mavioğlu'na beraat!" *Radikal*, 13 May 2011.
41. "Journalist Ahmet Şık Facing More Charges in Wake of His Release," *Bianet*, 30 July 2012.
42. "Banned Book Goes on Sale in Istanbul Book Fair." *Hürriyet Daily News*, 16 November 2011.

Case 1:15-cr-00867-RMB Document 640-1 Filed 07/14/20 Page 18 of 18

43. Ruşen Çakır, "Gülen ve Cemaat gerçeği / 3 Gülen'in söylemi, Cemaat'in yapılanması," *Medyascope TV*, July 20, 2016, http://medyascope.tv/2016/07/20/gulen-ve-cemaat-gercegi3-gulenin-soylemi-cemaatin-yapilanmasi/, accessed 20 September 2017.
44. Dan Bilefsky and Sebnem Arsu, "Turkey Feels Sway of Reclusive Cleric in the U.S," *New York Times*, April 24, 2012.
45. "Cemaat devlete sızmış, buna kargalar güler," NTV, 20 February 2012.
46. "Psikolojik harp var," *Yeni Şafak*, 19 December 2013.
47. Ruşen Çakır, "Devlet içindeki devletin içindeki devlet," *Vatan Gazetesi*, 8 January 2014.
48. Cengiz Çandar, "The Erdogan Tapes," *Al-Monitor*, 27 February 2014.
49. "Hocaefendi Türkiye'ye neden dönmüyor?" *Samanyolu Haber*, 22 March 2013, http://www.shaber3.com/kultur/Hocaefendi-Turkiyeye-neden-donmuyor/973834/, accessed 20 September 2017.
50. Fethullah Gülen v. Michael Chertoff, et al., No. 07-2148. (E.D. PA. July 16, 2008), http://turkishinvitations.weebly.com/uploads/4/5/1/3/4513391/doc_29_defendants_motion_part_sum_jud.pdf, accessed 20 September 2017.
51. Hendrick, *Gülen*, 58–62.
52. Daren Butler, "Turks Believe Cleric Gulen was behind coup attempt—survey," Reuters, 26 July 2016, http://www.reuters.com/article/us-turkey-security-survey-idUSKCN1060P1, accessed 20 September 2017.
53. Amana Fontonella-Khan, "Fethullah Gülen: Turkey Coup May Have Been 'Staged' by Erdoğan Regime," *Guardian*, 16 July 2016.
54. "Turkey Coup Plotters' Use of 'Amateur' App Helped Unveil Their Network" *Guardian*, 3 August 2016.
55. Jeff Mason and Jonathan Landay, "Obama Urges Rule of Law in Turkey, U.S. Warns of Damage to Relations," *Reuters*, 16 July 2016.
56. Paul Sonne and Dion Nissenbaum, "Turkish President Erdogan Snaps at U.S. General Over Coup Remarks," *Wall Street Journal*, 29 July 2016. The U.S. military makes intensive use of Turkey's İncirlik airbase. The fact that the base commander, Major General Bekir Ercan Van, supported the putsch attempt with aerial refueling operations and then sought sanctuary from Americans on the base further strengthened suspicions of American involvement. See Bekir Karakoca, "İncirlik'te darbe gecesini 'Çiğli imamı' Kuzu'nun oğlu anlattı," *Milliyet*, 25 July 2016.
57. "İlker Başbuğ: Erdoğan'ı cemaat konusunda uyardım," *Bir Gün*, 1 August 2016.
58. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ülkemizde Demokrasiye Müdahale Eden Tüm Darbe, 2 vols., Ankara: TBMM, 2012.
59. Çınar Oskay, "Prof. Dr. Hakan Yavuz: 'Cemaatçiler savaşı kaybetmiş Naziler gibi! Hoca'ya karşı isyan var,'" *Hürriyet*, 21 August 2016.
60. Nil Soysal, "Hiç kimse güvende değil, herkes kaygılı," *Sözcü*, 11 September 2016.
61. "'Marksistim ve ateistim' diyen Doç. Dr. Candan Badem KHK ile üniversiteden atıldı," *T24*, 2 September 2016.
62. "CHP to Gov't: Don't Repeat Your Mistakes," *Hürriyet Daily News*, 9 September 2016.
63. Nicholas Danforth, "What's Friendship Got to Do with Extradition?" Bipartisan Policy Center Blog, August 9, 2016, https://bipartisanpolicy.org/blog/gulen-extradition-america-turkey/, accessed 20 September 2017.
64. Deutsche Welle, "Gulen's Future in US Justice Department's Hands," *DW News*, 22 August 2016, http://www.dw.com/en/gulens-future-in-us-justice-departments-hands/a-19493162, accessed 20 September 2017. See also Cansu Çamlıbel, "Most Indications Point to Gülenists in Failed Coup Attempt: Former US Envoy," *Hürriyet Daily News*, 15 August 2016.
65. Dexter Filkins, "Turkey's Thirty-Year Coup," *New Yorker*, 17 October 2016.
66. Yıldıray Oğur and Ceren Kenar, "Who Was Behind the 15th July Coup in Turkey?" https://medium.com/@15thJulyCoup/who-was-behind-the-15th-july-coup-in-turkey-19f75a5771c5, accessed September 19, 2017.
67. Christopher de Bellaigue, "Turkey Goes Out of Control," *New York Review of Books*, April 3, 2014.

EXHIBIT 2

COUNCIL *on* FOREIGN RELATIONS

Independent Task Force Report No. 69

Madeleine K. Albright and Stephen J. Hadley, *Chairs*
Steven A. Cook, *Project Director*

U.S.-Turkey Relations

A New Partnership

U.S.-Turkey Relations
A New Partnership

COUNCIL *on*
FOREIGN
RELATIONS

Independent Task Force Report No. 69

Madeleine K. Albright and
Stephen J. Hadley, *Chairs*
Steven A. Cook, *Project Director*

U.S.-Turkey Relations
A New Partnership

The Council on Foreign Relations (CFR) is an independent, nonpartisan membership organization, think tank, and publisher dedicated to being a resource for its members, government officials, business executives, journalists, educators and students, civic and religious leaders, and other interested citizens in order to help them better understand the world and the foreign policy choices facing the United States and other countries. Founded in 1921, CFR carries out its mission by maintaining a diverse membership, with special programs to promote interest and develop expertise in the next generation of foreign policy leaders; convening meetings at its headquarters in New York and in Washington, DC, and other cities where senior government officials, members of Congress, global leaders, and prominent thinkers come together with CFR members to discuss and debate major international issues; supporting a Studies Program that fosters independent research, enabling CFR scholars to produce articles, reports, and books and hold roundtables that analyze foreign policy issues and make concrete policy recommendations; publishing *Foreign Affairs*, the preeminent journal on international affairs and U.S. foreign policy; sponsoring Independent Task Forces that produce reports with both findings and policy prescriptions on the most important foreign policy topics; and providing up-to-date information and analysis about world events and American foreign policy on its website, www.cfr.org.

The Council on Foreign Relations takes no institutional positions on policy issues and has no affiliation with the U.S. government. All views expressed in its publications and on its website are the sole responsibility of the author or authors.

The Council on Foreign Relations sponsors Independent Task Forces to assess issues of current and critical importance to U.S. foreign policy and provide policymakers with concrete judgments and recommendations. Diverse in backgrounds and perspectives, Task Force members aim to reach a meaningful consensus on policy through private and nonpartisan deliberations. Once launched, Task Forces are independent of CFR and solely responsible for the content of their reports. Task Force members are asked to join a consensus signifying that they endorse "the general policy thrust and judgments reached by the group, though not necessarily every finding and recommendation." Each Task Force member also has the option of putting forward an additional or dissenting view. Members' affiliations are listed for identification purposes only and do not imply institutional endorsement. Task Force observers participate in discussions, but are not asked to join the consensus.

For further information about CFR or this Task Force, please write to the Council on Foreign Relations, 58 East 68th Street, New York, NY 10065, or call the Communications office at 212.434.9888. Visit CFR's website at www.cfr.org.

Copyright © 2012 by the Council on Foreign Relations®, Inc.
All rights reserved.
Printed in the United States of America.

This report may not be reproduced in whole or in part, in any form beyond the reproduction permitted by Sections 107 and 108 of the U.S. Copyright Law Act (17 U.S.C. Sections 107 and 108) and excerpts by reviewers for the public press, without express written permission from the Council on Foreign Relations.

This report is printed on paper that is FSC® certified by Rainforest Alliance, which promotes environmentally responsible, socially beneficial, and economically viable management of the world's forests.

Task Force Members

Task Force members are asked to join a consensus signifying that they endorse "the general policy thrust and judgments reached by the group, though not necessarily every finding and recommendation." They participate in the Task Force in their individual, not institutional, capacities.

Madeleine K. Albright
Albright Stonebridge Group

Henri J. Barkey
Lehigh University

Elmira Bayrasli

Richard R. Burt
McLarty Associates

Soner Cagaptay
Washington Institute for Near East Policy

Steven A. Cook
Council on Foreign Relations

Edward P. Djerejian
James A. Baker III Institute for Public Policy, Rice University

William M. Drozdiak
American Council on Germany

Stephen J. Hadley
U.S. Institute of Peace

Robert W. Kagan
Brookings Institution

Parag Khanna
New America Foundation

Clark B. Lombardi
University of Washington School of Law

Aliza Marcus
World Bank Group

Larry C. Napper
George Bush School of Government and Public Service, Texas A&M University

Denise Natali
Institute for National Strategic Studies

Joseph W. Ralston
The Cohen Group

Gregory Saunders
BP America Inc.

Patrick N. Theros
U.S.-Qatar Business Council

Vin Weber
Mercury|Clark & Weinstock

Jenny B. White
Boston University

Ross Wilson
Atlantic Council of the United States

Nur O. Yalman
Harvard University

Ahmad Zuaiter
Jadara Capital Partners, LP

Contents

Foreword ix
Acknowledgments xiii
Maps xv

Task Force Report 1
Introduction 3
U.S.-Turkey Relations: A New Partnership with a New Turkey 6
Turkey's Transformation: Recent Reforms 14
Turkey's Transformation: The Way Ahead 20
Foreign Policy: Turkey's New Role 36
Conclusion 51

Appendixes 52
Endnotes 61
Task Force Members 63
Task Force Observers 75

Foreword

The relationship between Turkey and the United States was built in the throes of the Cold War. For decades, their interaction was dominated by political and military considerations relating to Europe, especially how best to meet the Soviet strategic challenge and how best to manage the complex and frustrating Turkey-Greece-Cyprus triangle. More than twenty years after the end of the Cold War, however, those traditional priorities are making way for a new agenda that reflects not just changes in the international system but also Turkey's remarkable transformation from a military-dominated society to a fledgling democracy and rising power in a greater Middle East experiencing unprecedented upheaval.

Since the Justice and Development Party came to power in 2002, the country has achieved far-reaching, albeit still incomplete, reforms. The political system is more representative than it was a decade ago and the role of the military in the political system has been substantially reduced. The country's GDP has more than tripled, making Turkey one of the world's top twenty economies; plans to join the top ten economies within the next ten years appear ambitious but not out of the question. Turkey is also playing a larger role on the diplomatic stage, featuring in negotiations over Iran's nuclear program and serving as an example for many in a Middle East searching to find a larger role for Islam in political life.

To be sure, Turkey's transition is not yet complete. Journalists and government critics are arrested in troublingly high numbers and progress on concluding a new, more fully democratic constitution has been unnecessarily slow. The government has not gone beyond small, initial steps to better integrate its Kurdish minority. While economic growth has been impressive—on the order of 6 percent per year over much of the past decade—much of the dynamism has been fueled by buoyant

consumer spending that is unlikely to be sustainable. Concerns also remain within and outside Turkey about the influence of Islam in the country's politics.

This Council on Foreign Relations–sponsored Independent Task Force report examines the various trends in Turkey and assesses their consequences for U.S. policy toward the country and the region more broadly. The report begins by taking stock of the modern U.S.-Turkey relationship, noting strains over the past decade stemming from differences over policy toward Iraq. The Task Force then considers the political, social, and economic reforms Ankara has made in recent years along with threats to further progress. The report also includes a discussion of Turkey's potential role as a regional energy hub and its growing importance to foreign policy debates within and beyond its traditional reach in NATO and Europe.

Within each section of the report, the Task Force offers recommendations on how the United States can support Turkey's continued emergence and build a deeper working relationship that acknowledges Ankara's growing importance. It encourages the United States and other democracies to urge Turkish leaders to follow through with their commitment to writing a new constitution that better protects minority rights and basic freedoms and clearly defines the relationship between military and civilian authorities.

The Task Force further recommends exploring a Turkish-American Partnership to deepen trade and economic ties and calls on the two countries to expand bilateral trade and investment. The Task Force advocates continued liberalization of Turkish law on intellectual property, tax, and business regulations. And it calls on the United States to work with Turkey as it becomes a more important actor in the energy sphere.

There is much the United States can do, the Task Force says, to promote constructive collaboration in foreign policy, from partnering with the Turkish development agency on regional aid to supporting Turkey's burgeoning role as a regional economic engine. Close consultations are warranted on regional challenges, including stopping the violence in and bringing political change to Syria and frustrating Iran's bid for nuclear weapons and regional primacy. American support for rapprochement between Turkey and Israel is also encouraged.

I would like to thank the Task Force's chairs, Madeleine K. Albright and Stephen J. Hadley, for their dedication to and active involvement in

this project. I am thankful to all of the Task Force members and observers whose expertise on Turkey helped shape the report.

I am grateful also to Anya Schmemann, CFR's Task Force Program director, whose contributions and efforts have been instrumental since the project's inception. I would finally like to extend my thanks to Project Director Steven A. Cook for his keen work incorporating many different perspectives into a valuable report on this critical country.

Richard N. Haass
President
Council on Foreign Relations
May 2012

Acknowledgments

The report of the Independent Task Force on Turkey is the product of much work and effort by the dedicated members and observers of this Task Force, and I am appreciative of the time, attention, and expertise they devoted to this project.

In particular, I would like to thank our distinguished chairs, Madeleine K. Albright and Stephen J. Hadley, for their strong leadership and attentive direction. It has been a true pleasure to work with both of them and the members of their staffs—in particular, Fariba Yassaee, Robyn Lee, Katie Jackson, and Abbey Watson.

I am very grateful for the Task Force members' and observers' time and attention and for their invaluable expertise and guidance. Many members submitted detailed comments and feedback throughout the writing process; special thanks go to Henri Barkey, Aliza Marcus, Greg Saunders, and Clark Lombardi for their written contributions. I would also like to thank Elmira Bayrasli, William Drozdiak, Larry Napper, Ross Wilson, and Patrick Theros for their insightful input and written comments on drafts of the report.

I am thankful to several people who met with and briefed the Task Force group, including Assistant Secretary of State for Europe and Eurasian Affairs Philip H. Gordon, Special Assistant to the President and Senior Director for European Affairs Elizabeth Sherwood-Randall, and Daniel Freifeld of the Office of the Special Envoy for Eurasian Energy. In addition, Task Force member Greg Saunders gave a presentation to the group.

The chairs and I had the fortunate opportunity to travel to Turkey for consultations that informed this report. We benefited from briefings by government officials in Ankara as well as by representatives from the private sector and civil society in Istanbul. The Task Force delegation is also appreciative of the numerous Turkish officials who offered their time and insight as well as of U.S. ambassador Francis J. Ricciardone and his staff.

CFR members also provided valuable input on the report. The Washington Meetings team organized an event in Washington, DC, with Task Force member Henri Barkey; the New York Meetings team organized an event in New York, led by Task Force member Aliza Marcus; and the Corporate Program organized a roundtable in Washington, DC, led by Task Force members Greg Saunders and Ross Wilson.

I extend additional thanks to CFR's Publications team, which assisted in editing the report and readying it for publication, and CFR's Communications, Meetings, Corporate, External Affairs, Outreach, and National teams, who all worked to ensure that the report reaches the widest audience possible.

Task Force Program director Anya Schmemann was instrumental to this project from beginning to end, offering invaluable advice and guidance. She and Kristin Lewis of CFR's Task Force Program accompanied us on our trip to Turkey; Kristin was extremely helpful on several fronts and ensured that the Task Force ran smoothly. My research associate, Alexander Brock, who authored the appendix on Fethullah Gulen, deserves huge credit and thanks for his research and assistance with the report. His predecessor, Lauren Linakis, helped get this project off to a strong start.

I am grateful to CFR President Richard N. Haass and Director of Studies James M. Lindsay for giving me the opportunity to direct this effort.

While this report is the product of the Independent Task Force, I take responsibility for its content and note that any omissions or mistakes are mine.

Steven A. Cook
Project Director

Maps

TURKEY IN THE REGION

Source: CIA World Factbook, https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/graphics/ref_maps/pdf/middle_east.pdf.

TURKEY: CURRENT AND PROPOSED PIPELINE INFRASTRUCTURES

Source: Christopher Robinson, cartographer.

Task Force Report

Introduction

Among the most important developments in international affairs of the past decade is the emergence of Turkey as a rising regional and global power. Turkey has long been an important country as a stalwart member of the North Atlantic Treaty Organization (NATO), an aspirant to European Union (EU) membership, and an important link between the West and the East. Yet the changes in Turkey over the past decade have been so dramatic—with far-reaching political and economic reforms, significant social reforms, and an active foreign policy—that the country is virtually unrecognizable to longtime Turkey watchers. Today Turkey is more democratic, prosperous, and politically influential than it was fifteen, ten, or even five years ago.

Although left out of the exclusive club of countries widely regarded as rising powers—Brazil, Russia, India, China, and, most recently, South Africa (the BRICS)—Turkey very much belongs in the category of economically successful countries that are emerging global powers.[1] If current trends in Turkey persist and the international system continues to undergo a redistribution of power, Turkey will in the coming decade be among the most important actors in the broad region surrounding and beyond it. Turkey is rapidly becoming a critical energy link between Europe and Asia. It has sought to play a constructive role in the Middle East as that region undergoes unprecedented change, especially in Iraq, where—despite recent tension—Ankara has become a force for stability. As other American allies prepare to leave, Turkey has remained steadfast in its support for NATO's mission in Afghanistan. And on the economic front, Turkey is an increasingly visible player in the Group of Twenty (G20).

Some trends are worrying, however: the prosecution and detention of journalists, the seemingly open-ended and at times questionable pursuit of military officers and other establishment figures for alleged conspiracy against the government, the apparent illiberal impulses of

some Turkish leaders, the still-unresolved Kurdish issue, and the lack of progress on a new constitution. How these issues are resolved will have a major impact on the future of Turkey and its democracy. Indeed, for all the positive political change that the Justice and Development Party (AKP) oversaw in 2003 and 2004, Turkish leaders have sometimes resorted to authoritarian measures to intimidate and curb opposition to their agenda.

On the economic front, dangers lurk in Turkey's consumption-fueled growth, which has led to a large and growing deficit in the current account, and in its robust links to the ailing economies of the EU. Turkey's dynamic foreign policy has, at times, also raised tension between Washington and Ankara. Still, these problems do not diminish the significance of Turkey's transformation or the potential opportunities for the future of U.S.-Turkey relations.

The goal for the United States, which has long-standing diplomatic, political, and military ties with Turkey, based in large part on the vestiges of the Cold War, is to modernize the bilateral relationship in a way that reflects not only common American-Turkish interests but also Turkey's new stature as an economically and politically successful country with a new role to play in a changing Middle East. Turkey may not yet have the status of one of Washington's traditional European allies, but there is good strategic reason for the bilateral relationship to grow and mature into a mutually beneficial partnership that can manage a complex set of security, economic, humanitarian, and environmental problems. This is precisely what the United States wants from Turkey. Although a vibrant bilateral relationship already exists, there is an opportunity to institutionalize the relationship further and expand issues of common interest.

Ankara was never a client of Washington in the traditional sense of the term, but nevertheless the asymmetry of power between the two countries frequently dictated a particular pattern of relations in which Turkey often believed it was pursuing policies in favor of U.S. interests at the expense of its own. Given the emerging changes in the international order, especially the political dynamism in the Arab world, a new partnership is needed between the United States and Turkey, given their shared interests in Europe, the Balkans, the Middle East, the Caucasus, the eastern Mediterranean, and Central Asia.

Despite general agreement in both Washington and Ankara of the value of a strategic partnership, precisely what this means and entails

remains subject to debate. Certainly on a range of issues, especially in the Middle East, the United States and Turkey have in recent years had different expectations of each other. These differences should not preclude the development of a partnership, particularly since Ankara has moved closer to Washington's position on Syria and Iran. The new Turkey, however, is not well understood by U.S. administration officials, members of Congress, or the public. This report seeks to promote a better understanding of the new Turkey—its strengths, vulnerabilities, and ambitions—in order to assess its regional and global role and make recommendations for a new partnership of improved and deepened U.S.-Turkey ties.

U.S.-Turkey Relations: A New Partnership with a New Turkey

Overall, the political, diplomatic, and military ties between the United States and Turkey are robust. In particular, the personal relationship between President Barack Obama and Prime Minister Recep Tayyip Erdogan has been important in moving bilateral relations forward. Unlike in the past, Turkey is among the first group of countries that American officials call on regarding foreign policy issues of importance to the United States. Indeed, President Obama spoke with Prime Minister Erdogan by telephone at least thirteen times in 2011, signifying a strong working relationship between them.

There should be no doubt that Turkey is a close ally of the United States, albeit one with an independent outlook. In this respect, it resembles some of Washington's traditional European allies.

The truth is that Turkey is unlike most other countries: it is both a formal ally and a country with which the United States has had difficult relations from time to time, and this will continue to some extent. At the root of this reality is Turkey's distrust of the United States, which is deep and the result in part of an asymmetry of power. Washington, too, is distrustful of Ankara, but much less so, partly because the United States is the superpower and approaches issues with a level of confidence (which may be off-putting) that enables Washington to be or appear to be "magnanimous." In trying to move forward in this relationship, the United States needs to begin to build trust, which is among the most difficult tasks ahead.

POLITICAL, DIPLOMATIC, AND MILITARY TIES

A mythology surrounds U.S.-Turkey relations, suggesting that Washington and Ankara have, through six decades, worked closely and with little friction. It is true that Turkish soldiers fought and died along with

Americans in Korea in the early 1950s, and that Turkey was an important NATO partner during the long Cold War. Yet as close as this relationship was, it was hardly ever smooth.

Difficulties arose over Cyprus in the 1960s with the Johnson administration and again in the early 1970s, when, after Turkey's invasion of the island in response to a Greek-led coup that Ankara believed placed the minority Turkish Cypriots in danger, the United States placed an arms embargo on its NATO ally. The efforts of the Armenian-American community to convince the U.S. Congress and successive administrations to recognize the 1915 mass killing of Armenians as genocide have often resulted in bilateral tension. In the 1990s, differences concerned human rights. The U.S. invasion of Iraq also created tension between Washington and Ankara—the result of both the Grand National Assembly's inability to pass legislation allowing U.S. forces to use Turkish territory to open a northern front against Saddam Hussein, and the post-invasion instability in Iraq that coincided with a resumption of PKK terrorist attacks on Turkey. Ankara's 2010 trilateral Tehran Research Reactor agreement with Brazil and Iran, as well as Ankara's subsequent vote against applying United Nations Security Council (UNSC) sanctions on the Iranian regime, raised questions in U.S. policymaking circles about Turkey's commitment to the Western alliance.

The deterioration of Turkey-Israel relations since 2008, which has complicated U.S.-Middle East policy and increased tension in the eastern Mediterranean, has also drawn the interest of a U.S. Congress that has not always been friendly to Turkish concerns. In addition, public opinion polls in Turkey consistently reveal unfavorable impressions of the United States among the Turkish public, an attitude that vexes American policymakers. This is a problem that can damage the bilateral relations, especially now that public opinion matters more than ever before in Turkish foreign policy. Although Turkish leaders clearly value the relationship, with the exception of former prime minister and president Turgut Ozal, they have rarely defended the U.S.-Turkey alliance. That must change.

Yet even though some tension and mistrust mark the history of the U.S.-Turkey relationship, Ankara's geostrategic importance to Washington remains undiminished. For example, Turkey has gone from being a potentially destabilizing factor in Iraq to being an important partner in the reconstruction, economic development, and territorial integrity

of the country. Turkey was among the first allies to offer troops to the American effort in Afghanistan and has been a mainstay of the international force there, although most Turkish troops do not participate in operations beyond Kabul, with the exception of provincial reconstruction teams in Wardak and Jawzjan. And, after initial stumbles, Ankara and Washington have worked collaboratively to respond to the uprisings in the Arab world, particularly in Libya and Syria.

Finally, Turkey has agreed to base a critical NATO anti-missile system radar on its territory, which Washington considers an important component of European security. Ankara had initially hesitated for fear of antagonizing Iran, but Tehran's apparent complicity in Syria's bloody crackdown has convinced Turkish policymakers to alter their approach to Iran. Still, controversy remains concerning the radar installation. Turkey has insisted that no data may be shared with Israel, but Prime Minister Erdogan's domestic opposition has raised concerns that Israel could nevertheless receive tracking information. At the Munich Security Conference, however, U.S. defense secretary Leon Panetta told the press that the radar in Turkey is intended for the defense of NATO and that the United States has a separate and robust program of missile defense cooperation with Israel.

As Turkey's current dispute with Israel and its approach to Iran (for a time) suggest, there will be areas of geopolitical importance where Ankara and Washington, as well as Brussels, are likely to disagree. This is not unusual, even for close allies, but to mitigate potential friction at those inevitable moments of heightened tension, Turkey and the United States must build a stronger infrastructure of bilateral cooperation.

The Task Force believes that the United States and Turkey have, for the most part, common goals on issues of mutual importance. When Washington and Ankara have diverged, such as in the dispute over UNSC sanctions against Iran during the summer of 2010, the ability of the two states to handle the fallout has paid dividends for an enhanced relationship going forward. The situation demonstrated to both countries that a public dispute between Washington and Ankara has no political or diplomatic upside—an invaluable lesson for future differences between the United States and Turkey.

For that reason, the American and Turkish governments must deepen the process of consultation that President Obama and Prime Minister Erdogan established and institutionalize it across both governments

from the highest levels down. This will place Turkey and the United States in an advantageous position to deal with problems and crises as well as cushion the inevitable disagreements.

RECOMMENDATIONS

The United States needs to recognize that today it is dealing with a dramatically changed Turkey and that, as a result, the bilateral relationship between Washington and Ankara is undergoing fundamental change. American officials, members of Congress, and other observers must jettison their stereotypes of Turkey. In particular, the decline in the role of the military in Turkish political life does not mean that Turkey is inexorably headed toward theocracy or movement away from NATO. The rise of the religiously oriented AKP party is not inconsistent with democracy, modernization, or economic liberalism. The United States must not view the sum of U.S.-Turkey relations through the narrow prism of particular issues, whether they be Armenia, Israel, or ties to NATO. On the contentious issue of Armenia and the massacres of 1915, for example, the United States has a moral interest in working with all sides to clarify the historical record. But the U.S.-Turkey relationship is much broader than the Armenian tragedy, the parlous state of Turkey-Israel relations, or the false debates about Turkey's place in the West. And the relationship can and should be expanded further as well as deepened. The overlapping strategic interests and potential for greater U.S.-Turkey cooperation should not be forfeited for specific political interests.

Indeed, the United States needs to see Turkey as a potential strategic partner with which it has a relationship comparable not only to that with newer partners, such as India and Brazil, but ultimately to that with its closest allies, such as Japan and South Korea. Turkey needs to see the United States in the same way, recognizing, however, that for all the potential in the new U.S.-Turkey partnership, there are limitations to what the two countries can effectively achieve without adherence to the following principles:

- equality and mutual respect for each other's interests
- confidentiality and mutual trust
- close and intensive consultations to identify common goals and strategies on issues of critical interest that will provide mutual benefit

– no surprises in their respective foreign policies, especially in important areas of interest to either country
– recognition that there will inevitably be differences, and therefore that they must work together to manage them so that they do not damage the relationship

To convert these principles into practical policies and concrete results, the United States and Turkey need to further strengthen the close relationship forged by their two national leaders and extend the principles to their respective administrations at every level and across all relevant departments and agencies. Toward that end, Washington and Ankara should establish a government-wide forum for cabinet-level engagement on the model of the Strategic and Economic Dialogue with China or the strategic-level consultations with Israel.

In a departure from the dialogue with China, which includes only the highest levels, Turkey and the United States should also conduct frequent and routine talks between their foreign policy and national security organizations to develop a common strategic framework and long-term perspective on the core issues of common concern. This dialogue on foreign policy and national security issues should be deepened to the level of U.S. assistant secretaries and their Turkish counterparts and should become frequent and routine at that level. In addition, intensive interaction and cooperation between the two countries in the field and between their respective diplomats, military personnel, and intelligence officers is critical.

Beyond these process-oriented recommendations, the United States and Turkey have resources, assets, and skills that will be complementary in places that have not historically been areas of U.S.-Turkey cooperation, including helping various Arab countries achieve democratic transitions; ending the bloodshed in Syria through the departure of President Bashar al-Assad and the creation of a democratic, cross-sectarian outcome; and dealing with the challenge posed by Iran's pursuit of nuclear weapons, support for terror, and intervention in the affairs of its neighbors. Ankara and Washington must continue cooperating to help sustain the economic and political progress in Iraq and to assist Iraqis in resolving the remaining cross-sectarian problems and tensions. In addition, both countries continue to have a mutually reinforcing role to play in working to bring about stability, security, and peace in Afghanistan and Pakistan.

Washington must also try again to help the Turks and Armenians move forward with the 2009 Turkey-Armenia protocols, which held out the possibility of normalization of relations between the two countries. Change to the status quo will likely improve Ankara's relations with Yerevan, which will ease the periodic tension between Turkey and the United States over the Armenian issue and help pave the way for the leadership role in the Caucasus that Turkey desires. It would also improve the atmosphere for a resolution of the Nagorno-Karabakh problem, and the United States should be actively encouraging such a resolution.

Also, the United States must not neglect the Cyprus problem just because it seems intractable. The discovery of large deposits of natural gas off the island's southern coast has the potential to increase tension between Nicosia and Ankara, given Turkey's insistence that Turkish Cypriots share in any economic benefits resulting from the island's natural resources. Finally, as Turkey becomes more active commercially and diplomatically in Africa, Washington and Ankara should develop cooperative programs and initiatives there.

ECONOMIC RELATIONS

Although political, diplomatic, and military ties are well developed, trade and investment remain a weak link in the U.S. relationship with Turkey. Bilateral trade reached only $15 billion in 2010 and remains overly dependent on large U.S. defense and aircraft sales. The parties are giving increased attention to the economic relationship. During President Obama's April 2009 visit to Turkey, he and President Abdullah Gul pledged to strengthen the economic pillar of the relationship. In October 2010, the United States and Turkey launched a cabinet-level economic commission, the Framework for Strategic Economic and Commercial Cooperation, and a Turkey-U.S. Business Council. In December 2011, Vice President Joseph R. Biden Jr. reinforced Washington's interest in economic ties with Turkey when he traveled to Istanbul for the Global Entrepreneurship Summit that Turkey hosted. Indeed, Turkey is a priority country for numerous U.S. economic efforts. As part of the National Export Initiative, it is one of six next-tier markets to which the United States hopes to double exports by 2015. Turkey's active entrepreneurial sector makes it an ideal partner country for

entrepreneurship initiatives, which led to its hosting role for the Global Entrepreneurship Summit in December 2011.

A strengthened economic partnership not only advances U.S. commercial interests, it also reinforces the broader relationship. Increased trade and investment can also contribute to increased people-to-people ties, helping build constituencies for the relationship in both countries.

High-level focus sends an important signal of interest in the economic relationship, but without concrete steps and private sector interest, this component of the relationship will continue to be pushed off the agenda by more pressing political and military issues. As a result, the United States and Turkey must explore new ways of deepening an underdeveloped economic relationship that will not only benefit both countries financially but also provide a cushion for ties during times of stress.

RECOMMENDATIONS

For a start, a long-term vision for bilateral trade is needed. Pursuing a U.S.-Turkey free trade agreement (FTA) would be the best approach. There is a widely held view, however, that Ankara's relations with the EU preclude such an agreement. But it is unclear whether the barriers are political or legal. Given the benefits to both countries, the matter should be seriously explored to see whether these barriers, if real, could be overcome—especially since Turkey seems to have been able to enter FTAs with many other states. In any event, Turkey and the United States should adopt a variety of other measures to enhance their economic relationship.

It is time for the United States and Turkey to expand on the 1990 Bilateral Investment Treaty (BIT) and the 1999 Turkey-U.S. Trade and Investment Framework Agreement (TIFA). One way to do this is to negotiate a new BIT with improved provisions for dispute resolution and investor protections. Another is to increase the frequency of the yearly discussions that take place under the TIFA in an effort to overcome obstacles that U.S. companies have had in the areas of alternative energy, genetically modified foods, and pharmaceutical industries in Turkey, and that Turkish companies have encountered while exporting their goods to the United States in the areas of steel and other sectors.

Yet policymakers in the United States and Turkey should not be limited to the BIT and TIFA frameworks. Rather, officials in Washington and Ankara must think bigger. The Trans-Pacific Partnership (TPP) that the United States envisages for Asia contains a variety of elements that are applicable to the U.S.-Turkey economic relationship. To be sure, the TPP has a much broader scope than a "Turkish-American Partnership" (TAP), but incorporating the TPP's emphasis on market access, regulatory compatibility, business facilitation, assistance for small and medium-sized enterprises, and promotion of trade in cutting-edge technologies would significantly bolster economic ties.

Establishing a TAP of course poses certain technical challenges, some of which may involve the EU-Turkey Customs Union agreement. As a result, the TAP could be part and parcel of larger discussions about the establishment of a transatlantic free trade area, but it should not be held hostage to them. A TAP would strengthen what is currently considered the weakest link in the U.S.-Turkey relationship; potentially spur deeper economic ties across the Atlantic; and serve the Turkish-American diplomatic, political, and military alliance. If obstacles to a TAP prove insurmountable, the parties might try a more limited agreement focused on services, investment, and an intellectual property rights accord.

Beyond these broad policy initiatives, U.S. officials should encourage governors, mayors of large cities, and business association leaders to undertake trade missions to Turkey. The Turkish market of almost eighty million consumers is largely unknown to most American businesses, save large firms such as Boeing, Microsoft, Citibank, IBM, Ford Motor Company, and Motorola. Although some well-developed Turkish business organizations are dedicated to promoting small and medium-sized enterprises, there are no corresponding U.S. organizations, which hampers American access to Turkey's dynamic and growing market.

Turkey's Transformation: Recent Reforms

To understand Turkey's external relations, one must understand Turkey's internal political, social, and economic development and its recent history. Over the course of the past decade, Turkey has simultaneously become more European, more Muslim, more democratic, and more modern. In addition, Turkey—an economic underachiever only ten years ago—now boasts the world's seventeenth-largest economy and has ambitions to be one of the world's top ten economies by 2023.

POLITICAL REFORMS

The AKP's most significant achievements are the political changes the party presided over shortly after coming to power. Indeed, the reforms that Ankara undertook in earnest to meet the EU's criteria for beginning membership negotiations in 2003 and 2004 had a dramatic effect on Turkish politics.

During this time, the Turkish Grand National Assembly passed no fewer than seven comprehensive legislative reform packages and a variety of major constitutional amendments under the auspices of two AKP governments. The changes fell under broad categories of judicial, human rights, economic, minority rights, and foreign policy reforms. And though many of these legislative changes are not controversial, a significant number helped undermine the semiauthoritarian core of what had been Turkey's military-dominated political system.

In an effort to expand personal freedoms and rights, Turkey's mixed civilian-military state security courts were abolished, an entirely new penal code was established, the death penalty was banned, amendments to the antiterror law made it more difficult to prosecute citizens based on speech alone, and some prohibitions on broadcasting and teaching in Kurdish were lifted.

The reform packages also chipped away at the ability of Turkish elites—military officers and the civilian establishment—to undermine their political opponents. For example, the new AKP-dominated parliament amended Articles 76 and 78 of the constitution, making it more difficult to ban political parties and politicians from the political arena. Without these changes, Prime Minister Erdogan, who had been banned from politics and imprisoned, would have been able to serve as party leader but not as prime minister.

The reform packages also included a series of changes that either diminished the Turkish General Staff's autonomy or compromised the channels through which the military had historically influenced politics. The AKP pushed through the Grand National Assembly several changes to various government boards through which the armed forces exercised influence. Military representatives were removed from Turkey's Council of Higher Education and High Audio-Visual Board. Established after the military coup of September 12, 1980, these bodies were useful platforms from which the senior command could ensure Kemalist orthodoxy by prohibiting Islamism, Kurdish nationalism, and socialism in university curricula and the media.

By far the most significant alterations to the military's capacity to impose its will on civilian politicians were made to the National Security Council (known by its Turkish acronym, MGK). First, the parliament increased the number of civilians on the council to outnumber the five officers who held seats. Second, a civilian was appointed secretary-general of the MGK, a position that had always been reserved for a senior officer. In addition, to further limit the influence of the MGK, the Grand National Assembly reduced the number of council meetings from monthly to bimonthly, unless the prime minister or president of the republic specifically requests the MGK to convene.

Finally, the new regulations significantly downgraded the power of the MGK and its secretariat. Article 118 of the military's 1982 constitution directed the government to "give priority consideration to the decisions of the National Security Council," which, given patterns of civil-military relations, was tantamount to an order. Under the AKP's seventh political reform package, however, the duty of the MGK was redefined: "Reaching advisory decisions regarding the designation, determination, and implementations of the state's security policies within the prescribed frameworks, determining a method for providing the necessary coordination, and reporting these advisory decisions

to the Cabinet Council." Moreover, the MGK secretariat, which the military staffed, was stripped of its executive powers. Consequently, the secretariat no longer has the capacity to conduct its own national security investigations.

One way of ensuring that officers adhered to the new regulations was through control of the budget. The funds allocated to the MGK secretariat were placed under the exclusive control of the prime minister rather than the chief of the General Staff. The new regulations lifted the veil of secrecy on the decrees that "governed the activities of the National Security Council General-Secretariat," which would henceforth be published in the *Official Gazette*.

The practical effect of these reforms on Turkish politics and Turkey's four-decade effort to join the EU was dramatic. In October 2004, the Commission of the European Union found that the institutional changes that Turkey had undertaken met the EU's Copenhagen criteria, which laid out clear benchmarks that Ankara had to meet to begin membership negotiations. As a result, the commission recommended that the European Council begin accession talks with Turkey, which opened in 2005.

Certain powerful political actors—the military, in particular—were opposed to the political changes that the AKP undertook. Yet the Turkish General Staff was constrained from undermining either the EU-related reforms or the AKP because of the extraordinary popularity of the reforms at the time (2003–2004). By some measures, between 60 and 70 percent of the Turkish public supported the AKP's constitutional reform packages. Had the military moved against the AKP or blocked the reforms, it would have risked the standing of the armed forces with the public—which perennially stood at 90 percent approval—and damaged the military's long-standing narrative that it was the engine of Turkey's modernization and democratization.

SOCIAL CHANGES

The AKP's success between 2003 and 2005 was, in part, a function of the fact that although the principles of Kemalism—the ideology espoused by Ataturk—remained important political and cultural touchstones for many, Turkish society had become more complex and

differentiated, and many Turks wanted a more liberal and democratic political order.[2]

The AKP did not initially attract a broad spectrum of voters, however. Urban cosmopolitan elites, big business, and large numbers of average Turks turned out for the AKP only after the party established a track record. Indeed, in 2002, the AKP rode to power a somewhat disjointed coalition composed primarily of pious Muslims, Kurds, and Turkish nationalists. The party received only 34 percent of the vote, but its 363 seats in parliament made it possible to pass the EU-inspired reforms with relative ease.[3]

Overall, some of the most important social changes to occur in Turkey during the AKP era are related to religion and the expression of it in the public sphere. The AKP has made it more acceptable and safer for Turks to express their Muslim identity. For example, with the help of the opposition Nationalist Movement Party, AKP passed a constitutional amendment in 2008 lifting the ban on the wearing of the hijab (headscarf) at public universities. Even though the courts overturned the amendment, it is clear that pious women are showing up in fashionable areas of Istanbul, restaurants, and professional offices—places they were previously unwelcome. Even though there is no hard evidence that more women are donning the hijab, this development, which is related to the rise and confidence of a new, more religiously conservative middle and upper-middle class, has unsettled Turkey's secular establishment, which fears the Islamization of Turkish society.[4]

Indeed, Turkey's long-running *kulturkampf* between religious and secular Turks has not been settled. Turks are undoubtedly freer to express their religious beliefs in ways they were unable to before—a positive development, representing an overall improvement in personal and political freedoms in Turkey. And though the AKP has given impetus to a process in which Turks are discarding the political and societal constraints of Kemalism in favor of a more diverse and complex society, secularist concerns are not entirely overblown. Pious Turks feel more comfortable under the changes the AKP has wrought, but secular Turks feel less secure. To ensure social stability and a democratic trajectory, it is thus incumbent on the new establishment to reassure secular-minded Turks that their way of life has a place in Turkish society, even if secularists failed to do the same for observant Muslims during their long period of ascendancy.

ECONOMIC REFORMS

Turkey's strong economic growth over the past decade has contributed to the dramatic changes in Turkish society and solidified the AKP's political dominance. A combination of reforms, International Monetary Fund (IMF) discipline, and the AKP's overall management of the economy has produced a remarkable economic transformation. Indeed, the Turkish economy has gone from being perennially troublesome and IMF-recidivist to a European and global success story.

When the AKP first came to power, Turkey's gross domestic product (GDP) was $231 billion; in 2010 it stood at $736 billion. From 2002 through 2007, the Turkish economy grew by an average of over 6 percent a year. Exports have more than tripled, annual inflation has dropped from highs of 60 to 80 percent in the 1990s to a more palatable 6 to 10 percent in the past decade, and interest rates have dropped dramatically. In 2010, GDP expanded by 9 percent—placing Turkey among the top ten fastest-growing global economies.[5] Foreign direct investment (FDI), which amounted to $684 million in 1990, increased exponentially to $9.1 billion in 2010. Turkey also now boasts a vibrant and expanding middle class.[6]

The groundwork for Turkey's economic transformation was actually laid three decades ago when then prime minister Turgut Ozal began tearing down Ankara's experiment with the policy of import substitution industrialization in favor of a free-market economy. In many ways, Ozal set the stage for the emergence of the so-called Anatolian Tigers—small and medium-sized businesses in central cities such as Konya and Kayseri that over time have become major exporters and have challenged the predominance of Turkey's traditional, large holding companies, which are under the control of a relatively few prominent families.

Ozal's reforms received a boost three years after his death when, in 1996, Turkey and the EU signed a customs union agreement that paved the way for a dramatic increase in Turkish exports into Europe. The agreement was a boon to Turkish business, which gained greater access to the EU's vast market, and, in response to European competition, Turkish firms were forced to become more efficient and productive. This, in turn, helped Turkish producers in other parts of the world.

The foundations for Turkey's more recent economic success were laid during a wrenching economic crisis in 2001 and 2002, when World Bank economist Kemal Dervis was lured home to Turkey and given

wide latitude to undertake an overhaul of the economy as minister of economic affairs under then prime minister Bulent Ecevit. Dervis most importantly instituted sweeping deregulation and banking sector reform. The latter, in particular, sought to root out corrupt practices within state-owned financial institutions that benefited politicians but led to a collapse of confidence in the banking sector.

The AKP has been the primary political beneficiary of Dervis's reforms, and the relationship with the IMF has disciplined Prime Minister Erdogan's populist impulses. Initially, the prime minister and his team sought to temper the IMF's conditions as the AKP sought to increase wages and pensions for civil servants; maintain price supports for the agricultural sector; delay a proposed public procurement law, which was intended to clean up the crony capitalism and nepotism that was rife in public contracting; and undertake a tax amnesty. Ultimately, the exigencies of instilling confidence in international investors and Ankara's need for further IMF assistance forced the AKP to drop or dramatically alter its policies in these areas.

Despite concerns within the Turkish business community that the appeal of populism might be too great for Prime Minister Erdogan, when Turkey finally ended its IMF program in 2007, the AKP maintained macroeconomic discipline. Indeed, the AKP's economic team has proved pragmatic, working both to ensure the conditions necessary for Turkey's spectacular growth and to help Turkey weather the 2008 global economic downturn. Finally, the party's pro-business policies have been a significant source of domestic support, particularly from the emerging class of global entrepreneurs.

Turkey's Transformation: The Way Ahead

For all of the AKP's achievements over the past decade, Turkey boasts a political system, foreign policy, economy, and society that remain very much in transition. For example, although Turkey is more democratic today than it was when the AKP first came to power, it is not a consolidated democracy—a condition under which "democracy is self-enforcing . . . when all the relevant political forces find it best to continue to submit their interests and values to the uncertain interplay of institutions."[7] Both Turkey's authoritarian legacies and the nondemocratic remedies to which the AKP has sometimes resorted during its tenure (discussed below) indicate that it is too early to declare Turkey a mature, liberal democracy.

There are other challenges as well. The positive press surrounding Ankara's "new foreign policy" and its potential leadership role in a changing Middle East hide a more uneven track record in Turkey's foreign relations. Although Turkey has become the seventeenth-largest economy in the world, it continues to confront economic challenges, such as high unemployment and a yawning current account deficit. Additionally, Turkish society continues to struggle with a number of complicated fault lines, including religious-secular, Turkish-Kurdish, and wealthy-poor.

DEMOCRATIC REFORM AND POLITICAL RIGHTS

Among these issues, it is perhaps Turkey's political trajectory—which is intimately related to the religious-secular, ethnic, urban-rural, and socioeconomic divides—that raises the most questions, but this is also an area ripe for opportunity.

Despite the AKP's early achievements, Ankara's record is by no means uniformly positive. It must be recognized that the AKP was under political assault at times during its first six years in power. In 2008, for example, the party confronted the possibility of closure for allegedly seeking to undermine the secular nature of the Turkish state. The Constitutional Court found evidence supporting the charges, but the AKP was not closed because the judges fell one vote short of the seven (out of eleven) required to close a party. Instead, the AKP was forced to pay a $20 million fine. Even taking such political assaults into account, the fact remains that since the party's landslide reelection in the summer of 2007, the government has backtracked on reforms and displayed at least a majoritarian view of democracy, if not an authoritarian streak. Still, democracy is a continuous process, not an end point. Turkey finds itself in the sometimes difficult process of a transition to more democratic politics, which will have both strides forward and setbacks.

For example, the government has imposed an enormous and seemingly punitive tax fine on the Dogan media group, which is owned by an opponent of the AKP; it has taken legal action against Koc Holding, Turkey's top industrial conglomerate, in a manner that suggests the case is politically motivated; and Prime Minister Erdogan has used a legal investigation that initially targeted Turkey's so-called deep state—an alleged partnership of military, security, and intelligence officials who guard Ataturk's legacy—to go after the AKP's critics in the media, academia, and the bureaucracy. Indeed, many Turkish liberals initially supported what has come to be known as the Ergenekon Case as a critical step toward uprooting Turkey's national security state. Yet in time some liberals soured on the investigation because of what they perceived to be defects in the government's case against certain suspects and a lack of due process, which has fueled suspicion that the prosecution is politically motivated. More generally, the AKP has started to employ and rely on many of the same abusive judicial tactics that previous governments used to silence critics, including long detentions of suspects pending trial and indictments that appear to be based on innuendo and gossip.

In addition, the AKP has used its parliamentary majority to alter the constitution with little regard for the opposition. For example, the constitutional amendments of September 2010 raised some concerns in Turkey and the West, although both the EU and the Obama administration praised the changes affecting the judiciary. Few disagree that

Turkey's judicial system has for decades failed in important ways to meet international standards, and it is generally accepted that Turkey's judicial selection process needs to be less politicized. When secular-nationalist parties held power, they packed the courts with judges who shared their worldview. After these parties were voted from power, the judiciary prevented the new electoral majority from implementing policies that reflected the popular will. The 2010 reforms will give the Turkish government the ability to appoint new judges and fill future vacancies with judges who better reflect the views of the majority. The AKP insists that its reforms will both improve the quality of the judiciary and make it more representative. Critics worry, however, that the judiciary will become too responsive to the current political majority, and their concerns need to be taken seriously.

The AKP's frustration with the existing judiciary was understandable, but some argue that the reforms nevertheless have the potential to replace one politicized group of judges with another. Some Turkish and Western critics charge that the amendments do nothing to bolster the independence of the judiciary or the judicial system more generally, though other observers argue that the criticism is overblown and point out that the changes conform to EU criteria. Regardless, the best solution to the problem of a politicized judiciary would be to establish appointment procedures that give people confidence in the quality and impartiality of judges, such as through requirements of supermajority votes for appointments to important courts. A new appointment process must be coupled with checks and balances that both ensure an independent judiciary can function without improper interference from the legislative or executive branches and is limited to a sphere of authority appropriate to the judicial branch.

The government has sought similar types of solutions with other state organizations that had become bastions of Kemalist orthodoxy, such as the Turkish Academy of Sciences. Again, as with the judiciary, the AKP's answer to the ideological imbalance of the academy was to implement a rigged and politicized process rather than establish regulations and norms that would have protected Turkish science from politicization.

The Turkish government has also sought to impose mandatory Internet filters that were, spokesmen argued, intended only to protect children. After a public outcry, fueled by suspicions that the AKP was actually interested in quelling political dissent, the restrictions were

made voluntary. Compromising Internet freedom is not confined to the AKP, however. In 2007, the Turkish judiciary—after a legal case was brought before the courts by hardcore Turkish nationalists—ordered a ban on the video-sharing website YouTube, because of videos that disparaged the memory of Ataturk.

Although the public was able to alter the government's approach to the Internet, freedom of the press and freedom of expression remain serious concerns. More than ninety journalists are currently in Turkish jails. The arrests and general sense that freedom of the press has been eroded—despite reforms in 2003 to strengthen press freedom—prompted protests in Istanbul's Taksim Square in the spring of 2011.

This also caught the attention of the Obama administration. In a July 2011 appearance on CNN-Turk, U.S. secretary of state Hillary Rodham Clinton rebuked the Turkish government for its treatment of the press and its policies on the Internet:

> If there is an area that I am concerned about with recent actions in Turkey, it is . . . the area of freedom of expression and freedom of the media. I do not think it is necessary or in Turkey's interest to be cracking down on journalists and bloggers and the Internet, because I think Turkey is strong enough and dynamic enough with enough voices that, if there are differences of opinion, those will be drowned out in the marketplace of ideas.

Clinton also strongly suggested that it was actually the responsibility of the Turkish government to defend freedom of expression and freedom of the press.

On balance, it is clear that though the AKP took dramatic steps in 2003 and 2004 to forge a more open, modern, and pluralist society, questions remain about Turkey's democratic transition. In some areas, the AKP-led government has used the same nondemocratic tools as its predecessor, making it appear no more liberal than previous Turkish governments.

Despite the AKP's June 2011 electoral success, in which the party garnered 49.95 percent of the popular vote, the idiosyncrasies of Turkey's electoral law are such that even though Prime Minister Erdogan currently commands a majority in the 550-seat Grand National Assembly, it represents the smallest number of seats since the AKP came to power in 2002. The government will thus be forced to pursue a pragmatic

approach to critical issues for Turkey's future—notably, a new constitution. This is good news, given that the prime minister's critics harbor fear that Prime Minister Erdogan, whom they accuse of having authoritarian tendencies, will use the process to aggrandize his own political power. This will be much harder in the current Grand National Assembly, which, even as the AKP remains the dominant party, is unable to pursue fundamental political change on its own without having to rely on a referendum.

At the same time, questions about the AKP's commitment to liberal democratic practices is not the only problem in Turkish politics. Turkey's opposition parties are generally weak and deeply divided internally. Turkey's transition to democracy would be aided immeasurably by the regeneration of traditional parties or the development of new ones invested with democratic ideals that can serve as viable alternatives to the AKP. Without such parties, the AKP will continue to be the only serious choice for many Turks who, though they may not completely share AKP's worldview, nevertheless find even less to support in either the Republican People's Party or the National People's Movement Party, which hold 135 and 53 seats in the parliament, respectively.

RECOMMENDATIONS

Over the past decade, Turks have demonstrated that they are capable of undertaking a wide range of political and economic reforms. In light of recent concerns about democratic reversals, however, the Task Force recommends that the United States and Turkey's other partners in the Community of Democracies—which was created in part for precisely this purpose—offer Turkey support and advice toward reenergizing its political reform program. It would be best if the EU could, as it did in 2003 and 2004, serve as an anchor of Turkish political change, but the stalled EU membership negotiations make that impossible.

In its place, the United States and other democracies have a role to play in encouraging Turkey to write a constitution that will advance and deepen Turkish democracy. They should encourage their Turkish colleagues to ensure that the drafting process is open, inclusive, and transparent. The resulting document should enshrine the principles of both majority rule and protection of minority rights, recognizing that democracy does not mean that those with the most votes can impose their values on others.

The constitution can help establish the proper relationship between military and civilian authority—enshrining respect for the military but keeping the government under civilian control, free from military tutelage. It can also codify Turkey's unique approach to the relationship between religion and the state—using Prime Minister Erdogan's September 2011 statement in Cairo about the importance of secular politics in Muslim societies as a starting point—and thus provide a useful model for postrevolutionary Middle Eastern states struggling with this question.

The enduring protection of political rights requires that they be embedded in a system of checks and balances: not just a popularly elected parliament but also a free press, independent political parties, mechanisms for citizens to pursue their grievances through politically neutral institutions, and an independent judiciary. As discussed earlier, this last element requires a judicial appointments process that provides public confidence in the quality and impartiality of those appointed and constitutional provisions that spell out clearly an appropriate but limited role for the judiciary that is consistent with a democratic system.

Yet a new constitution should not be the only measure of Turkish political reform. After all, given the particularities of Turkey's electoral laws, it may not be politically possible for the Turks to write a new constitution. As a result, Washington and Ankara's other international partners should urge the Turks to abolish or reform nondemocratic laws, regulations, rules, and decrees that, in tandem with the existing constitution, undermine Turkey's democratic practices. These include Article 301 of the penal code, which makes insulting Turkishness a crime. Despite the limited use of Article 301 recently, it remains in place and thus contributes to persistent questions about Turkey's democratic transition. In addition, Turkey needs to abolish the internal service codes of the armed forces that previously served as the legal justification for the military's intervention in politics and legal provisions constraining freedom of religion, including those that prevent the reopening of the Greek Orthodox Halki Seminary, which was shuttered in 1971. There has been progress on this latter issue. At the March 2012 Seoul Nuclear Security Summit, President Obama congratulated Prime Minister Erdogan on the Turkish government's apparent decision to reopen the seminary, though the Turkish government has not yet given a date when Halki will finally happen. As a final matter, Ankara should reduce the threshold for parties to enter parliament, which stands at 10 percent and limits the voices represented in the Grand National Assembly.

Turkey could go a long way toward putting to rest questions about the rule of law, criminalization of political differences, and press freedom in Turkey by ending the investigations of the Ergenekon case—either completing the legal proceedings against those accused of crimes or releasing them—and resolving the cases of the ninety-six journalists now detained in Turkish jails. Turkey should also restructure its court system to ensure timely trials that do not drag on for years, or even decades.

Finally, recognizing that a vibrant opposition is central to democratic political systems, a major challenge to Turkish democracy is the weakness of the opposition parties. A number of measures could be undertaken to address this problem and would benefit or be available to all political parties, including the AKP itself, especially when it faces the challenge any party faces in making the transition from its founders to a long-lasting institution. Indeed, as the party is now into its third term, questions have arisen in Turkey about leadership succession within the party—a particular concern if the prime minister or president leaves the political scene in the next few years. Whether part of the constitutional drafting process or not, Turkey's political-parties law needs to be brought in line with those of its fellow members in the Community of Democracies. In addition, Turkey's partners within the Community of Democracies that sponsor organizations such as the International Republican Institute or the National Democratic Institute should make them available to legal Turkish parties to offer technical advice on party building. They can also promote exchanges between political parties from countries in the Community of Democracies and the full range of legal Turkish parties on issues such as human rights, rule of law, and the protection of minorities. This could be part of a broader program of people-to-people exchanges, exchanges between civil society groups, and congressional and parliamentary exchanges.

THE KURDISH ISSUE

In the past, much of the underlying rationale for Turkey's semiauthoritarian political system was the perceived threat of ethnic separatism—notably, Kurdish nationalism. When Mustafa Kemal founded the Turkish Republic, he based his new political order and social setting in part on the idea of Turkishness, which did not accommodate other

ethnic groups in the state carved from what remained of the Ottoman Empire. Almost from the beginning, many Kurds resisted efforts at assimilation and repression of their language and unique culture.

The Kurdish conflict is one of the most sensitive issues in Turkish politics because it has often been violent. As a result, successive Turkish governments have sought largely nondemocratic solutions to the challenge that Kurdish political, social, and cultural consciousness is perceived to pose to the security and integrity of the Turkish state. To be sure, Turkey's leaders and citizens have had good reason for these fears. At one end of the spectrum, Kurdish nationalists have espoused separatism and used violence in pursuit of their goals. The conflict has killed more than forty thousand people since the mid-1980s. At the other end, many Kurds have sought redress of their grievances and have demanded cultural and linguistic rights through Turkey's political institutions. Neither violence nor politics has been successful.

Prime Minister Erdogan and his party have attracted large numbers of Kurds because the AKP is widely regarded as relatively more progressive on the Kurdish issue than other parties, except those political groups based on Kurdish identity, such as the pro-Kurdish Peace and Democracy Party (BDP) and its now-shuttered predecessors. In 2008, Prime Minister Erdogan proposed a $12 billion development program in Turkey's Kurdish southeast as a way of giving residents of the area, which has been a bastion of support for the Kurdistan Workers' Party (PKK), a stake in the Turkish economy and thus, it was hoped, in the political system. The plan was never implemented because of political opposition.

The problem with this approach, however, was its underlying assumption that economic success would result in political quiescence. In 2008 and 2009, the AKP began promoting what was called a Kurdish opening, which observers suspected would address in fundamental ways the Kurds' demands for a more inclusive politics. Ultimately, the opening proved far smaller than initially hoped for, if only because it was purposefully ambiguous and thus easily left to wither and die once opposition grew to any fundamental alteration of the status of Turkey's Kurdish citizens. It remains unclear exactly why Prime Minister Erdogan dropped the initiative, although subsequent PKK violence made it all the more difficult politically for the government to revive the opening or pursue new outreach to the Kurds.

Although many Kurds are well integrated into the political and social life of the country, resolving what is universally known as the Kurdish

problem would do much to improve the quality of Turkish democracy. This issue is among the biggest obstacles to Turkey's democratic ambitions and the root of many of its illiberal practices.

Currently, Turkish society remains deadlocked politically over extending greater cultural and political rights to Kurds, offering Prime Minister Erdogan little incentive to tackle the issue again. However, the overwhelming mandate the government received in the July 2011 elections—even if the vote did not give the AKP enough parliamentary seats to change the constitution on its own—provides an opportunity for Prime Minister Erdogan to pursue a new Kurdish initiative.

The United States and other partners of Turkey should encourage Prime Minister Erdogan to pursue a more progressive approach to the Kurds of Turkey. With the armed forces now less of a factor in Turkish politics, a major obstacle to a political solution for the Kurdish problem has been removed. Turkey's two main opposition groups, the Republican People's Party and Nationalist Movement Party, have often opposed initiatives related to Kurdish rights, yet recent elections indicate that their political appeal is limited. Still, for all of the AKP's emphasis on Muslim solidarity, it too has a core nationalist constituency that makes it hard to advance a solution to the Kurdish problem, especially when PKK violence is on the upswing.

The United States does not have a direct role in Turkey's historic conflict with the Kurds but has shown its support for Turkey by remaining steadfast in its opposition to the PKK. In the past, the Kurdish issue marred Ankara's relations with Iraqi Kurds. Turkey's efforts to improve relations with Iraq's Kurdistan Regional Government has paid off, as the Iraqi Kurdish leadership has, in turn, encouraged a peaceful settlement of Turkey's Kurdish issue.

RECOMMENDATIONS

American policymakers must be mindful that the relationship between the Kurds and the Turkish state is perhaps the most sensitive issue facing Turkey, but given the current improved relations between Washington and Ankara, President Obama has an opportunity to use his warm relationship with Prime Minister Erdogan and his personal prestige among Turks to persuade them that a new Kurdish opening would be worthwhile. The United States should encourage Prime Minister Erdogan to build on the steps he took in late November 2011,

when he apologized for the massacre of approximately thirteen thousand Alevi Kurdish residents of Dersim (now Tunceli) between 1936 and 1939, and make a new gesture toward Turkey's Kurdish community. Although some Kurds were suspicious of Prime Minister Erdogan's Dersim gesture, believing it was more about competition between the AKP and the opposition Republican People's Party, which controlled the government at the time of the killings, a taboo has been broken. There is an opportunity for the prime minister to build on the Dersim apology and the 2009 Kurdish opening to renew efforts to resolve the Kurdish problem.

At the same time, support for the PKK both inside and outside Turkey has not occurred in a vacuum. It is a natural response to decades of estrangement and disaffection. While continuing to demand an end to PKK violence, Washington should privately encourage Ankara to undertake economic, educational, and cultural initiatives to ameliorate the alienation of large numbers of Kurds and answer their demands for official recognition of their identity. This is not only an imperative for the less developed and predominantly Kurdish southeast but also a national issue, as the combination of urbanization and decades of violence has moved large numbers of Kurds to other parts of the country. For example, Istanbul is now the largest Kurdish city in the world after Irbil, Iraq. Washington should encourage Prime Minister Erdogan to follow through with his intention to hold talks with the Peace and Democracy Party (BDP), which currently holds more than thirty seats in parliament and controls almost all major municipalities in the southeast.[8] Talks between the government and the BDP would be a welcome development because many Kurds look to the BDP to speak on their behalf and regard it as a natural partner for Prime Minister Erdogan in pursuing a solution to Kurdish demands for greater official recognition and rights.

The United States can also use its influence with the Kurdish leadership in Irbil to double its efforts to pressure the PKK to abandon its armed struggle against Turkey.

THE ECONOMY

The Turkish economy has tripled in the past decade on the strength of unprecedented levels of foreign investment, export growth, and rising domestic consumption. Yet the country's rapid economic expansion poses significant risks, and analysts remain concerned about

overheating. The current account deficit, which in 2011 was $77.2 billion, ballooned to nearly 10 percent of GDP before declining in early 2012. It and domestic credit growth have made Turkey vulnerable to external shocks.[9] Reflecting this reality along with weak European economies, the Turkish lira was the second-worst-performing emerging-market currency in 2011. Inflation, which ruined Turkey's economy and reputation in the 1980s and 1990s, rose in 2011. Some analysts warn that a speculative bubble has developed in the real estate market. Observers expect economic growth to slow in 2012; how much and whether the government can manage a soft landing are significant questions.

Turkey's economic decision-makers are well respected internationally, but concerns exist that Prime Minister Erdogan's political calculations have led the government to prioritize high growth at the expense of macroeconomic stability. Analysts have questioned the Turkish Central Bank's decision to not tighten monetary policy by raising interest rates in the latter half of 2011. Rating agencies have raised concerns about the bank's unorthodox monetary policy. The prime minister's public pronouncements that interest rates should be at zero, coupled with recent comments by Minister of Economy Zafar Caglayan complaining about what he called the interest rate lobby, reinforce reservations about the independence of financial institutions such as the Central Bank. In the fourth quarter of 2011, however, the Central Bank did raise short-term interest rates, which had the desired effect of reducing consumer demand for credit and domestic production. This may have been precisely what the Turkish economy needed to avoid overheating.

Turkey's economic success has both enabled and motivated a more activist foreign policy. Foreign Minister Ahmet Davutoglu's approach to Turkish foreign policy combines diplomatic engagement with commercial diplomacy. Consequently, Turkey has concluded seventeen free trade agreements, with many more in negotiations, as well as numerous agreements on visa-free travel for business people and tourists. Large Turkish business delegations traveling abroad have become a prominent feature of Turkish commercial diplomacy. Ankara has also pursued a sophisticated campaign to attract foreign direct investment. Turkish trade with the Middle East is now 26 percent of its total foreign trade, a figure that is likely to grow. In Africa—not a traditional arena of Turkish foreign policy—Turkey opened twenty-one new diplomatic missions in 2010 and 2011 and completed customs union agreements with South Africa, the Democratic Republic of Congo, and Cameroon.

Moreover, as evidence of Turkey's attractive business climate, in December 2011 Amazon.com signed a partnership deal with Ciceksepeti.com, a Turkish e-commerce site that allows customers to send flowers and gifts all over Turkey; several major initial public offerings will be floated in 2012. The government also plans legislation related to stock and shareholding that will make Turkey an even more attractive investment.

With all the buoyancy of the Turkish economy, potential problems loom, such as keeping inflation manageable (the IMF projects a 5 percent inflation rate in 2012), reducing unemployment, and grappling with the continuing problem of the current account deficit. In addition, despite the considerable growth in trade and investment with and in the Middle East and burgeoning commercial ties to other regions, the bulk of Turkey's economic activity remains with the EU, which is itself grappling with massive debt and slowing economies.[10] A struggling EU is an obvious problem for Turkish traders.

RECOMMENDATIONS

The United States can do little to help shield the Turks from Europe's slowdown, but it should do more to facilitate collaboration between U.S. and Turkish firms in third markets that can help Turkey, generate opportunities for American firms, and promote better economic futures for countries of common interest. The United States needs to make clear that it recognizes and supports Turkey's enormous economic progress and potential. It should also recognize that Turkey can be a force for the greater regional economic integration that is so essential to bringing peace and prosperity to Afghanistan, Pakistan, Central Asia, and the Middle East.

Indeed, in recognition of Turkey's new role, the United States should join with other nations to sponsor seats for Turkey in the IMF executive board and an enhanced role in the G20. These institutions, as well as the finance ministries or treasury departments and central banks of important countries (including those of the United States), should intensify their interactions with their Turkish counterparts so as to assist Turkey in addressing the main threats to its future economic health.

Washington can also do more to promote further liberalizing economic reform in Turkey that will spur next-generation economic

growth and more effective partnerships with U.S. and Western businesses. Important steps include more modern intellectual property rights legislation and enforcement; deregulation and other steps to promote markets and competition in the energy sector; more transparency and predictability in the areas of taxes, tax enforcement, other state regulatory functions, and the rule of law; and labor market reform. To give this teeth, the United States should consider proposing some kind of agreement or agreements to facilitate freer trade in services, strengthen investor protections, and/or bolster competition, any of which would be substantively useful, send important signals to traders and investors, and avoid what may be policy or legal barriers to a bilateral free trade in goods agreement. Consideration should also be given to an Overseas Private Investment Corporation–backed fund for Turkish entrepreneurs.

ENERGY

Turkey is poised to become a more important actor in the global energy market, but not because of any major find of resources. Indeed, Turkey is energy-resource poor. Instead, it is Turkey's strategic location—literally, in the middle of major energy producers and consumers who are eager to diversify their supplies—that makes Turkey influential in this area.

Already approximately 4 to 6 percent of global oil supplies passes through Turkey via the Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC) pipeline that connects Turkey to Azerbaijan and the Caspian countries, the Kirkuk-Ceyhan pipeline that connects Turkey and Iraq, and shipping through the Bosphorus Straits.[11] Turkey, however, would like ultimately to decrease tanker traffic that passes through the Bosphorus, citing environmental hazards and dangers to the Istanbul population. The Turkish government, for example, has revived plans to build a thirty-mile canal from the Black Sea to the Marmara to bypass Istanbul, while others herald the importance of a new Samsun-to-Ceyhan pipeline project. Both projects, however, face considerable commercial, technical, environmental (in the case of the Marmara), and political challenges.

Supplying Europe—still the world's largest economies—with critical supplies of natural gas will be the next "Great Game." Turkey will

play a more substantial and, at times, indispensable role in European and global trade for two interrelated reasons: Turkey's increasing demand for gas to meet its rapidly growing economy, and Turkey as a transit point for gas supplies coming from newly emerging producers—initially, Azerbaijan and possibly later Central Asia and the Middle East. At the same time, Turkey and Europe seek to diversify domestic energy supply, a central component of both national energy security and their foreign policy agendas.

The Turkish government projects that its own gas needs will double in line with Ankara's projections of Turkish GDP and income growth. The economic problems in Europe—Turkey's largest export market and the source of much of its FDI—may ultimately force the Turks to revise their projections downward, but Ankara (and the Europeans) will still need to import gas to satisfy and diversify their energy needs. Under present conditions, Turkey will be short on gas toward the end of the decade.

As an example of the new Great Game, there are six competing proposals for shipping gas to Europe, initially from the giant Shah Deniz gas field offshore of Azerbaijan (the largest natural gas field in the Caspian Sea) and potentially in later years from Central Asia and the Middle East.

In late October 2011, a major breakthrough took place. The Turkish prime minister and the Azeri president signed a landmark Inter-Governmental Agreement (IGA) that, for the first time, permits the transit of gas across Turkey to Europe. The IGA also provides six billion cubic meters per year of Azeri gas for Turkey's growing domestic market, in addition to the initial transit of ten billion cubic meters per year of Azeri gas through a gas network upgraded by BOTAS, Turkey's pipeline owner and energy trading company, and/or through a new stand-alone Trans-Anatolian Gas Pipeline project (TANAP). Azerbaijan's state oil company, SOCAR, and BOTAS initiated engineering studies in the spring of 2012 and intend on finalizing a suitable transit option by the summer of 2013. In parallel, SOCAR and BOTAS invited the Western companies of the Shah Deniz consortium (BP, Total, and Statoil) to take equity stakes in the TANAP.

The IGA fundamentally altered the political and commercial landscape for the Great Game. First, it provides the essential political assurance to Europe that Turkey is committed to contributing to European

energy security. Second, it not only opens the door for the transit of Azeri gas but also encourages the development of additional sources of natural gas for European markets. Third, it signals another critical step in the operationalization of the Southern Corridor. Equally important, Turkey's landmark political commitment effectively closed the door on efforts among some to access and develop Iranian energy supplies. Turkey and Azerbaijan must complete and implement IGA soon, or potential suppliers from Central Asia and consumers will hesitate to make the investments needed for gas to flow.

Finally, it is important to highlight that Turkey does not necessarily perceive or certainly separate its energy policy from its foreign and economic policies. The IGA reflects the integration of Turkish foreign and energy policy, satisfying Turkish domestic demand and promoting regional imperatives while demonstrating again Turkey's attachment and commitment to Europe. Moreover, the importance of Iranian supply to Turkey will decrease. This is in line with the Turkish perception of Iran as an increasingly problematic neighbor. Turkey now has more energy options, and its commitment to the development of the Southern Corridor will give Ankara greater flexibility in its foreign and economic policymaking.

RECOMMENDATIONS

If the complicated politics and economics of Caspian Basin gas reveal anything, it is that Turkey's role in supplying gas to Europe will be critical. Still, Turkey has a long way to go before it becomes the energy hub that Turkish leaders envision. Turkey needs investment in its energy infrastructure, and even with the enormous new supplies coming from Shah Deniz II, there will still not be enough gas for the storage and trading activities necessary to properly consider Turkey a hub. Further, producers will be reluctant to allow Turkey to reprice their gas, preferring instead to pay a transit fee. To have any hope of becoming an energy hub, Turkey will need to liberalize its energy market, gain the necessary foreign investment to make significant infrastructure investments in such things as storage facilities, and gain access to adequate, assured energy supplies.

In the meantime, Ankara can be a regional energy link and play an important role in Europe's efforts to diversify its supplies. To achieve

this goal and secure the energy resources it needs, Turkey should, on a regional basis, encourage the development of diverse energy transport routes, work to prevent the emergence of choke points and monopolies en route, and develop a range of sources for oil and gas.

Overall, the United States can continue to play an important role in facilitating the arrangements needed among suppliers and consumers. If these are obstacles moving forward, Washington may need to become involved at political levels, as it did in the development of the BTC oil pipeline.

Foreign Policy: Turkey's New Role

Turkey's transformation has not been confined to economic and domestic policy alone. After years of being an important but somewhat cautious international actor, with varying degrees of success, Turkey is pursuing a more dynamic foreign policy that has ranged well beyond areas of traditional concern, such as Europe, NATO, the Balkans, and the security of the Aegean and Black Seas.

Today, Turkey is an influential player in the Middle East and North Africa, plays important roles in Afghanistan and Pakistan, is deepening its ties with Russia, and is active in the Caucasus and Central Asia. Ankara is also expanding its presence in Africa and Latin America, following the lead of Turkish business professionals who have made modest investments in these regions. Despite Turkey's aspirations, the Task Force has chosen to focus its analyses and recommendations on the Middle East—an area of Turkish foreign policy activism—the EU, NATO, and the United States. Given all the focus on Turkey and its relations with the West against the backdrop of the AKP's Islamist roots and Ankara's changing role in the Middle East, it is only appropriate to highlight these areas.

THE MIDDLE EAST

Although it seems entirely appropriate for Turkey to want to broaden and deepen its relations with its neighbors and other countries to the south and east, the shift in policy under the AKP has been so dramatic that it has led both Western and some Turkish observers to question whether Turkey is shifting away from its traditional foreign policy posture.

That the AKP's lineage can be traced back to the founding of Turkey's Islamist movement in the late 1960s only accentuated concerns

about Ankara's efforts to forge a new path in the Middle East. After all, Turkey had long been a tepid and wary observer of Middle Eastern politics, devoting most of its diplomatic energy to the institutionalization of relations with Europe and the United States.

This Western orientation, especially Ankara's NATO membership, was—before the rise of the AKP—a source of mistrust in the Arab world. More profoundly, the combination of the Ottoman colonial legacy in the Middle East and Kemalism's official policy of *laïcisme*—which seemed irreligious to many in the Middle East—sowed a divide between Turkey and the Arab world. Finally, the insular quality of Turkish politics after World War I resulted in a foreign policy that traditionally sought to avoid entangling Ankara in the politics, rivalries, and conflicts of the Middle East. That has now changed.

THE ARAB WORLD

At the same time that the AKP was actively engaged in EU-related reforms, the Turkish government began pursuing a multidimensional foreign policy that included renewed relations with Russia, the Caucasus, and, in particular, the Arab world and Iran. As part of this strategy, Ankara sought to use its good offices in negotiating Arab-Israeli peace, especially on the Syria track; held itself out as a problem solver in Lebanon; played a constructive role in Iraq beginning in 2008; sought to broker a Saudi-Syrian rapprochement; and took a hard line on Israeli policy in the Gaza Strip. This outreach came in tandem with renewed Arab interest in Turkey and its politics, which was primarily a result of the AKP's electoral success.

The AKP's rise intrigued political activists in the Arab world, who wondered whether any lessons were to be learned from Turkish Islamists' accumulation of political power in an officially secular political system. For both Arab liberals and mainstream Islamists, the AKP had something important to offer. From the perspective of Arab liberals, if the AKP could be emulated in the Arab world, it would go a long way to resolving a central problem of Arab politics whereby citizens were often forced to choose between the authoritarianism of prevailing regimes and the perceived theocracy of Islamist groups. Indeed, an Arab AKP-type party would give people a way out of this dilemma, providing hope for a more democratic future. For Islamists, the AKP

provided a lesson on how Islamists could not only overcome barriers to political participation but also come to power and, with broad public support, embark on a wide-ranging program to dramatically remake a once-hostile political arena.

Arabs were also keenly interested in the West's response to the AKP, regarding the AKP as a proxy of sorts for the Muslim world's relations with Europe and the United States. The first test came when the Turkish government brought to parliament a request to allow American forces to traverse Turkish territory to invade Iraq. Although 264 deputies voted for the resolution and 250 voted against it, there were 19 abstentions. Those abstentions were critical, because Article 96 of the Turkish constitution requires that "[u]nless otherwise stipulated in the Constitution, the Turkish Grand National Assembly shall convene with at least one-third of the total number of members and shall take decisions by an absolute majority of those present." The combination of "no" votes and abstentions was actually more than the number of deputies who supported the measure. Consequently, the American 4th Infantry Division was denied access to Turkish territory, forcing an alteration of U.S. war plans. The Grand National Assembly's action, which was widely interpreted in the Arab world as a "no" vote that reflected both Turkish public opinion and the emergence of a new, more democratic Turkey that was not a client-state of the West, was warmly received in many Middle Eastern countries, where opposition to the invasion of Iraq was near universal.

A second trial came in the summer of 2007, when the General Staff sought to prevent Abdullah Gul from becoming president. The EU was critical of the military's move, and after an initial stumble, the United States also clearly signaled its disapproval of the attempted intervention in Turkey's political process.

The Arab world's interest in Turkey dovetailed well with Ankara's interest in strengthening its links to the Arab states and Iran. Although some observers questioned whether Turkey's approach to the countries of the south and east was related to the Islamist roots of the AKP, the party's approach to the Middle East showed more continuity than these critics suggested.

Although no Turkish government has tried to play the kind of role in the Middle East that Ankara has sought since the AKP came to power, that Turkey's outreach to the Arab world predates the AKP's

rise suggests that something other than ideology is driving Turkish foreign policy in the region. Indeed, deeper structural reasons for Turkey's activism in the Middle East—which has become more pronounced in the past decade—explain divergent policies between Washington and Ankara in a number of significant areas.

For example, the end of the Cold War—a conflict whose overarching security threat bound Washington and Ankara together—has allowed Turkey to explore new opportunities not just in the Middle East but also in Eurasia. In addition, as noted, Turkey's need for natural gas gave impetus to improved relations with Iran. Those energy needs only intensified with Turkey's economic boom over the past decade. There were also economic factors that led to Ankara's deepening relationship with Syria (now soured). As discussed above, Ankara reasoned that increased cross-border trade would contribute to economic development in Turkey's southeast, which would diminish Kurdish separatism.

Finally, public opinion has mattered more in the formulation of Turkish foreign policy since the AKP came to power. This was bound to be a problem for the United States, given the anti-Americanism that has long been a feature of Turkish politics combined with a more generalized hostility toward Washington after the invasion of Iraq, which had an adverse effect on Turkish security. Anger toward the United States and a public that is sympathetic to the Palestinians—and does not necessarily regard countries like Iran and Syria as foes—have translated into an approach to the Middle East that has sometimes conflicted with that of the United States, particularly with regard to Iran and the Arab-Israeli conflict.

In addition to the structural determinants of Turkey's foreign policy, which have propelled Turkish activism in the Middle East, propitious timing has benefited Prime Minister Erdogan and his three foreign ministers—Abdullah Gul, Ali Babacan, and currently Ahmet Davutoglu—in their efforts to remake Turkey into a regional leader. For example, by the time the AKP came to power in 2002, the power of the leading Arab states was on the wane. Moreover, the United States was increasingly preoccupied with Iraq (and Afghanistan) in the past decade. This yawning gap in regional leadership presented an opportunity for the charismatic Prime Minister Erdogan, who was only too happy to step in where others would not or could not.

ARAB UPRISINGS

Turkey's emerging regional leadership seems to place Ankara in a strong position to help influence the trajectory of politics in countries like Tunisia, Egypt, Libya, Syria, and potentially others as the Arab uprisings move beyond their one-year anniversary. Among observers in the Middle East, Turkey, and the West, much discussion has centered on the Turkish model, in which a party with Islamist patrimony presides over liberalization of both the political system and the economy. Thus it seems that Turkey is well placed to offer insights and lessons to Arabs struggling to achieve their revolutionary objectives.

Still, for all the investment, goodwill, and concomitant influence it has developed over the past decade, Ankara was unable to leverage that prestige to sway the behavior of either Libya's Muammar al-Qaddafi or Syrian president Bashar al-Assad, two leaders the Turks studiously cultivated during the AKP's tenure.

After initially opposing NATO military action in favor of a negotiated solution between Qaddafi and Libya's Benghazi-based rebellion, Ankara was forced to accept that its powers of persuasion with the Libyan leader were limited. In Syria, Turkey was slow to move away from President Assad, seeking a solution to the Syrian uprising through dialogue and reform. Yet as the Syrian regime stepped up its use of force against peaceful protesters with the assistance of Tehran, Ankara's good offices proved of little value in bringing the insurrection to an end. In addition, Syrian efforts to quell the protests through violence have created a flow of refugees across the Syria-Turkey frontier.

The Assad regime's continuing use of violence against its people—by the early spring of 2012, the UN estimated that more than nine thousand Syrians had died at the hands of Syrian forces—precipitated a suspension of diplomatic relations between Ankara and Damascus and the imposition of Turkish sanctions on Syria.[12] The measures include a 30 percent tax on products coming from Syria, a freeze of Syrian government assets in Turkey, and a ban on financial transactions with Syria's central bank. Developments in Syria have both contributed to sharpening an implicit competition between Turkey and Iran and provided, in the words of one Turkish interlocutor, "a more realistic view of the region."

After the failure of a UN Security Council resolution and a range of initiatives that demanded President Assad delegate his authority

to the Syrian vice president and establish a national unity government, Ankara has amplified its anti-Assad rhetoric and has been at the center of discussions about humanitarian corridors and possibly arming the Free Syrian Army. Ankara's steady rhetorical pressure on Damascus and apparent desire to be a leader in resolving the Syrian crisis is a welcome sign. Turkish activism will bolster the Arab League and could help provide political cover for Western countries nervous about the consequences of international humanitarian intervention in Syria. Yet Turkey remains deeply concerned about a full-fledged international effort to arm the Syrian opposition, fearing civil war and chaos along its borders and the likely attendant refugee flow. Instead, Ankara is seeking to play a leading role within the Friends of Syria group, which is trying to isolate the Assad regime and pressure Damascus through increased sanctions, and is supporting UN envoy Kofi Annan's efforts to find a political solution to the Syrian crisis. As the situation in Syria deteriorated just prior to the tenuous April 12, 2012, ceasefire, Turkey's foreign minister Ahmet Davutoglu sought to rally international action to stem the tide of Syrian refugees across the border. There are rumors that Ankara, in response to Syrian shelling that landed on Turkish territory, might invoke Article 5 of the North Atlantic treaty, which states that "an armed attack against one or more of them [NATO allies] in Europe or North America shall be considered an attack against them all."

Prime Minister Erdogan's tour of Cairo, Tunis, and Tripoli in fall 2011 was intended to demonstrate that Turkey—as major powers such as Egypt struggle to realize their revolutionary promise and Saudi Arabia seeks to contain regional political upheaval—can play an influential role in nurturing Arab transitions. Prime Minister Erdogan was greeted with a hero's welcome in Cairo both because he called for former Egyptian president Hosni Mubarak to listen to the demands of the Egyptian people early on in the January 25, 2011, uprising and because of what many Egyptians regard as his principled stand on the Palestinian issue. While in Cairo, Prime Minister Erdogan made important statements about the compatibility of secular politics and pious societies, which angered Egyptian Islamists but encouraged Egyptian secularists.[13]

Still, even as Egyptians struggle to build a new political system and grapple with a collapsing economy, they are likely to look internally for solutions to their own political problems. To be sure, Turkey is not

totally devoid of influence. After all, the Egyptian Current Party—an offshoot of young Muslim Brothers—fashions itself as the Egyptian version of the AKP, and former Muslim Brother Abdel Monem Abul Futouh regards himself as an "Egyptian prime minister Erdogan." But Cairo maintains its pretensions of regional leadership dating back to the Nasser period and is unlikely to allow the non-Arab Turks to usurp a regional leadership role that Egyptians believe is rightly and naturally theirs. Consequently, Egyptian officials were noticeably cool toward Foreign Minister Davutoglu's proposal to establish a strategic partnership in the region, arguing that although Cairo welcomed Turkish investment, Egypt was not interested in the alignment that Turkey sought.

It is, however, Egypt's rejection of strategic ties that highlights what will most likely be Turkey's most enduring source of regional influence: investment. Turkey, with its spectacular economic growth rates, fearless entrepreneurs, flush balance sheets, well-developed banks, and a government with pretensions of regional leadership, can be an engine of Middle Eastern economic growth. Egypt, Tunisia, and Libya (as well as possibly Syria and Yemen) need investment, infrastructure development, and technical assistance to put their economies back together, and Turkey could be a source of all three.

RECOMMENDATIONS

The United States and Turkey have an opportunity to cooperate in helping forge a more democratic and prosperous Middle East. The United States has already identified this opportunity and has sought to work with Turkey on "soft landings" for Arab countries that have experienced uprisings. Turkey is not only a good partner in this effort but also Washington's only partner with enough clout in enough countries in the region to play this role. Arabs are genuinely interested in the political reforms Turkey undertook in the early 2000s and its recent economic development. Yet the Turks are not the only regional players. The Qataris, Saudis, and Egyptians would all like to play leading regional roles, and the Turks will confront a number of challenges, including the historic Arab distrust of Turks dating back to the Ottoman Empire and the simple fact that they are not Arabs.

Despite these deficits, the Arab world is so politically dynamic and so lacking in regional leadership that the time may well be ripe for Turkey to play a more leading role. This is why Turkey is tightening its ties with Hamas as the organization's previous patron, the Assad regime, falters. Washington may not like the Ankara-Hamas ties, but the development does hold out the possibility that under Turkish tutelage, the organization might be willing to eventually meet the demands of the Middle East Quartet: recognize Israel, renounce violence, and uphold all international agreements between the Palestinian Authority and Israel. This is a tall order, because it is essentially asking Hamas to relinquish aspects of its agenda that have made it successful in the past, but Ankara should be given a chance to pursue this goal. Presently, no other political actor in the region is as well positioned as Turkey to try. Moreover, Ankara's relations with Hamas should be viewed as part of a broader effort—that includes ties to Iraq's Iraqiya Party and, more recently, stepped-up pressure on the Assad regime—to diminish the influence of Iran in the region.

More broadly, Washington and Ankara have several opportunities to work together in supporting the emergence of a more democratic Middle East. Although the Egyptians have been cool to Turkey's regional leadership, a U.S.-Turkey partnership in Tunisia, Libya, and a post-Assad Syria has potential. Although Ankara has increased its development assistance in recent years, the Turkish International Cooperation Agency (TIKA) does not have the capacity of its American counterpart, the U.S. Agency for International Development (USAID). But the two agencies could partner to bring development assistance to the Arab countries that need and want it. Through cooperative ventures, TIKA could build its capabilities, and the United States could benefit from its association with Turkey, which enjoys considerable goodwill in parts of the Middle East. Ultimately, however, USAID and TIKA can do only so much; the uprisings in the Middle East are an Arab story, and outsiders will have limited influence in shaping their outcome.

An important role that Turkey can fill is as a regional economic engine. If Turkish leaders can somewhat insulate the economy from the adverse effects of Europe's troubles—as they are trying to do by diversifying trade and investment to countries south and east of Anatolia—Turkey will be well positioned to provide the kind of investment and employment opportunities so badly needed in North Africa and other

parts of the Arab world. Turkish business is already active in the region, but more is always better. The United States should extend financing, guarantees, and political risk insurance to Turkish businesses that partner with American firms that want to invest in the Middle East. The United States has already announced $2 billion in financing for projects in the Middle East, but American firms would benefit from partnering with Turkish companies that have more experience in the region and have demonstrated less sensitivity to the region's present political uncertainty.

ISRAEL

It was actually Israel, not the Arab world, that first became a focal point of Turkish foreign policy in the Middle East, reflecting a strategic consensus among the Turkish military establishment, Washington, and Jerusalem in the mid- to late 1990s. The centerpiece of the relationship emerged in February 1996, when the Turkish General Staff announced that it had struck a training agreement with the Israel Defense Forces (IDF).

Bilateral military ties made strategic sense for both countries at the time. After all, Israelis and Turks were outsiders in a region that they regarded as either explicitly or implicitly hostile. In particular, the Turkish and Israeli military establishments perceived Syria and Iran as primary threats to their respective national securities. Both militaries believed they had much to gain from the agreements in the area of counterterrorism, where the Turks were battling the PKK and Israel was focused on the challenge from Hamas and related groups. In addition, a robust trade relationship was closely linked to the security relationship.

Yet an undeniable diplomatic and political dynamic also drove Turkey-Israel relations throughout the 1990s. A primary goal of Israeli foreign policy has long been to break out of the diplomatic isolation that resulted from the Arab-Israeli conflict. For Jerusalem, upgrading diplomatic relations with a large, predominantly Muslim country adjacent to the Middle East was a major diplomatic achievement. That the subsequent development of bilateral military ties placed Israel's primary regional antagonists on the defensive further enhanced Turkey's value as a strategic partner.

For Ankara, the political and diplomatic benefits of alignment with Israel lay primarily in Washington. Outside the U.S. foreign policy establishment, Ankara does not have a natural constituency in Washington. The Turkish-American community is not as well organized as Greek Americans and Armenian Americans are. The Turks had long understood that good relations with Israel meant the goodwill of pro-Israel groups in the United States, which could be useful in fending off Greek-American and Armenian-American advocacy efforts so inimical to Turkey. Ankara's strategy was largely successful. In what was to some an astonishing irony, Israel's supporters in the United States—the majority of which are American Jewish organizations—helped shield Turkey from congressional efforts to recognize the mass killings of Armenians in April 1915 as genocide.

By any measure, the relationship between Turkey and Israel benefited both countries militarily, economically, and diplomatically. Of particular importance to Israel, Turkey played a behind-the-scenes role from 2006 to 2008 in trying to secure the release of Sergeant Gilad Shalit from captivity in Gaza, and in 2008 in mediating between Syria and Israel. It was also a benefit to the United States in that the close coordination between Israel and Turkey kept common foes like Iran on the defensive; provided Israel with an additional strategic relationship in the region, which might give Jerusalem the confidence to move forward on the peace process; and established Ankara as another potential trusted interlocutor between Israelis and Arabs.

Subsequent disagreements over Gaza, Iran, and the *Mavi Marmara* incident of May 2010 precipitated a deterioration in Turkey-Israel relations. The outcome was Ankara's decision to downgrade relations with Jerusalem to the second-secretary level in September 2011. The immediate cause for Turkey's decision was Israel's continued refusal to apologize or pay compensation for the deaths of eight Turkish citizens and a Turkish American during an Israeli raid on the *Mavi Marmara*, which was part of a flotilla of six ships that had sought to run Israel's blockade of Gaza. In particular, after the UN investigation into the episode—known as the Palmer Report—reaffirmed Israel's legal right to establish and enforce a naval blockade of the Gaza Strip but still criticized Israel's use of force and treatment of detained activists, the Israelis concluded there was no reason to issue an apology.[14] Turkey, in turn, rejected the report's conclusions as politically motivated.

RECOMMENDATIONS

The estrangement of two strategic allies of the United States certainly complicates Washington's efforts to ensure peace and stability in the eastern Mediterranean. Tension over gas exploration off the southern coast of Cyprus raises concerns of possible naval confrontation between Turkey and Israel.[15] It does not seem that either country actually wants to raise the level of tension, but accidents and miscommunications could lead to escalation. The two nations need to communicate through appropriate channels to develop procedures to avoid such undesired escalation. Interested parties, including the United States, also need to engage with Turkey and Cyprus to avoid a confrontation over exploitation of natural gas resources.

Although stable Turkey-Israel relations are important to both countries and the United States, domestic political calculations among leaders in Ankara and Jerusalem block any way out of the Turkish-Israeli impasse, at least currently. One bright spot, however, is trade. Despite the late 2011 downgrading of relations, the overall volume of trade between the two countries has actually risen. Turkey's imports of Israeli products have increased by 54 percent, and exports to Israel have increased by 24 percent. Economic ties may thus be a possible vehicle for rapprochement. The United States should encourage the interests of both Turks and Israelis in maintaining economic links in lieu of the seemingly fruitless search for an end to the estrangement between Ankara and Jerusalem, as beneficial as that might be for the United States. Moreover, promoting economic ties could provide a cushion that will facilitate mending political ties in the future.

THE EUROPEAN UNION AND NATO

Almost since the AKP came to power, a drumbeat of articles have asked, "Who Lost Turkey?" or "Is Turkey Turning East?"[16] Much of this work says less about Turkey and the AKP than the view among some in the West that secular nationalists are always preferable to liberal Islamists. That Turkey has pursued a broader and more independent foreign policy that has upgraded Ankara's ties with the Arab world and Iran as its ties with Israel have cooled has intensified suspicion of AKP and its intentions.

EUROPEAN UNION

It remains a fact, however, that President Gul, during his short stint as prime minister in late 2002 and early 2003, and subsequently Prime Minister Erdogan strongly supported Turkey's bid to join the European Union. Indeed, in 2003 and 2004, when the AKP-dominated parliament passed seven reform packages, both leaders indicated that the reforms were directly related to Europe's criteria for beginning formal membership negotiations. Those negotiations began in March 2005.

Since that time, however, Ankara's experience with Brussels has been generally unhappy. To accede to the EU, Turkey must complete negotiations with the European Commission on the thirty-five chapters of EU law. Turkey and the EU have opened and closed only a single chapter, and individual EU governments have placed holds on a variety of other chapters, including justice, freedom, and security and judiciary and fundamental rights, bogging down Turkey's membership negotiations. This has had a negative effect on the Turkish public, which continues to support membership in Europe but which is deeply skeptical that the EU will ever admit a large Muslim country into the fold.

EU officials have often made the case that the problems with Turkey's membership are related to the divided island of Cyprus, Turkey's still-questionable human rights practices, unfulfilled promises to give greater cultural and linguistic freedom to Turkey's Kurds, and the massive transfer of resources to Turkey from the EU that would be necessary to bring the Turkish economy into line—even with all of its dynamism—given the gap in per capita income between Turkey and EU members. But many European countries simply do not want Turkey in the EU and are using these arguments as an excuse. In fact, there are good reasons to believe that each of the issues can be resolved. Turkey should not let frustration and bitterness at how it is being treated on membership get in the way of entering into beneficial, functional agreements with the EU.

Despite Turkish suspicions about European anti-Muslim sentiments, Turkey remains, at least rhetorically, committed to full EU membership. Indeed, the institutional and economic linkages to Europe that have developed since Turkey struck an association agreement with the European Economic Community in 1963 remain critical to Turkey for both economic and political reasons. Although these ties would continue to grow under the various alternative arrangements that some

European leaders have floated, such as a so-called privileged partnership between Turkey and the EU, Ankara rejects these compromises, arguing that there is no actual political, legal, or diplomatic reason to abandon Turkey's bid for full membership. Turkish leaders also readily acknowledge that the application process has been beneficial for Turkey and has helped propel democratic and economic reforms.

RECOMMENDATIONS

Turkey's bid for EU membership remains on life support only because political disincentives exist on both sides to calling off negotiations and ending Turkey's candidacy. The EU does not want to be accused of being anti-Muslim, and Turkey does not want to give the EU an easy way out of this membership conundrum. As a matter of principle, the United States should continue to support Turkey's bid for EU membership as it works to further institutionalize a Washington-Ankara partnership. As part of this support, the United States should press its EU partners to remove the obstacles for Turkish citizens to obtain Schengen visas. Easier movement of people across borders could improve relations between Turks and the EU and potentially change European attitudes toward Turkey's EU membership.

At the same time, however, the onus is on Turkey to uphold its commitments to Brussels, which include continued political reform and the opening of Turkish ports to Cypriot traffic. The latter issue, in particular, is extraordinarily sensitive, given the conflict on Cyprus and the widely held narrative in Turkey, the United States, and the EU that Ankara and the island's Turkish community did what they could to resolve the problem by voting overwhelmingly in support of the 2004 Annan Plan even as the Greek Cypriots voted against it in large numbers. For Turks, the fact that Cyprus had already gained entry into the EU (though not formally until a week after the failed referendum[17]) undermines Brussels' credibility when it comes to the conflict and discourages a reasonable dialogue between the parties.

The impasse in Turkey's bid for EU membership should not preclude the development of robust relations between Ankara and Brussels. Indeed, as the world changes rapidly, it would be a missed opportunity for Turkey and Europe to allow the EU membership issue to stand in the way of cooperation. The emerging rivalry between

Ankara and Paris (and to a lesser extent Berlin) in North Africa should be replaced with cooperation. The French colonial legacy is still too fresh in the area for France to go it alone in the region, and even though Turkish entrepreneurs may be interested in investment opportunities, Turkey's capacity to assist North African political development would benefit from EU partners. It is important to emphasize that the development of Turkey-EU relations is not and should not be a substitute for Turkey's membership in Europe. Rather, better ties between Ankara and Brussels may be a way to improve Turkey's bid to ultimately join the EU.

NATO

The same questions concerning Turkey's place in the West or the East have been asked about Ankara's commitment to the future of NATO. There are no indications that Turkey, which became a signatory to the North Atlantic Treaty in 1952, has lost interest in the alliance. Moments of tension have arisen, of course, including a reluctance to participate in NATO modernization and most recently Turkey's initial reluctance to support NATO's operation Unified Protector, which helped drive Libya's Muammar al-Qaddafi from power. Turkey is not unique in this regard, however. Tensions between NATO and other alliance members are not new, notably with France. In addition, Greece—another NATO ally—has expressed concern over Turkey's military operations in the Aegean, which Athens claims have violated Greek airspace and territorial waters in more aggressive ways than in the recent past. The Turks counter that their patrols are routine and do not indicate a shift to a more aggressive posture. Whether or not Greece's claims about the Turkish military are warranted, Ankara is not seeking a break from NATO by stirring up trouble in the Aegean. It would, of course, be better for the alliance if whatever outstanding territorial issues between the countries were resolved, but that type of breakthrough does not seem to be in the offing.

Concerns circulated in Turkey about the placement on its territory of an early-warning radar for NATO's antimissile defense system. Ankara, which takes seriously the idea of having peaceful ties with all of its neighbors regardless of the character of their regimes—its so-called zero-problems policy—was concerned that hosting the system would

be regarded as a hostile act in Tehran. In addition, given the deterioration of its relations with Israel, Turkey objected to sharing data from the radar installation with Israel.

In the end, however, Turkey, which has a clear interest in demonstrating its commitment to the Western alliance, agreed to the radar station. Although critics of AKP's Turkey would like to seize on the Libya and antimissile system episodes as evidence of Ankara's drift from NATO and the West more generally, Turkey's behavior is similar to that of other NATO members who balance their national interests with those of the alliance. No real evidence suggests that Turkey does not continue to value its NATO membership in the ways it once did. The alliance is one of the primary and most visible institutional links to the West and, as Turkey's relations with the EU remain at a standstill, the ties to NATO are more important than ever.

RECOMMENDATIONS

The tension over territory and territorial waters in the Aegean is long-standing, but Washington should use its diplomatic and political capital to contain the dispute. Greece is wracked with unprecedented political and economic crises and represents no threat to Turkey. Turkey should avoid anything to suggest that Ankara seeks to take advantage of Athens' current troubles. Moreover, the potential for accidents and unintended escalation is great. This would set Turkey-Greece relations back and would make it harder to come to a solution for competing territorial claims in the Aegean. Currently, the best Washington can do is build on previous confidence-building measures that established direct communications between the Turkish and Greek militaries by forming a trilateral military contact group of senior naval and air force officers from the United States, Turkey, and Greece to "deconflict" Turkish and Greek forces and help prevent territorial violations.

Previously, Turkey has played an important role in forging cooperation between the Atlantic alliance and non-NATO members. The United States should encourage Turkey to continue its outreach in regions such as Central Asia and Africa, which would enable NATO to develop stronger links with critical countries in these regions.

Conclusion

Turkey is clearly a country in transition. As with all countries undergoing fundamental change, there have been both dramatic steps forward and worrying developments. Overall, however, Turkey's story over the past decade is a good one. The country is economically more successful and more representative politically and is playing a more influential role in its region and beyond. For the United States, Turkey has always been an important, if at times complicated, ally. Challenges in the bilateral relationship surely remain, but as this report indicates, there is a long list of policies and innovative ideas that will help both countries forge a genuinely new partnership.

As a result, it is incumbent upon policymakers to make every effort to develop U.S.-Turkey ties in order to make a strategic relationship a reality. To do otherwise would be to miss a historic opportunity to set ties between Washington and Ankara on a cooperative trajectory in Europe, the Eastern Mediterranean, Middle East, and Africa for a generation.

APPENDIX A

Recent History: The Rise of the Justice and Development Party

Steven A. Cook

The nature of Turkey's ruling center-right Justice and Development Party (AKP) has been the subject of a polarizing debate in the West. The prevailing discussion has often lacked nuance, complexity, and a sense of history, which hampers a clear-sighted analysis of the opportunities and challenges for the United States in updating its ties with Turkey.

In many ways, the AKP is both the expression and the engine of the new Turkey, given its social conservatism, economic liberalism, and muscular foreign policy. Yet the party is a newcomer to Turkish politics, having been founded only in August 2001. Where did this party, which has had a singular impact on Turkish politics, come from? What were the economic, social, and political conditions that made its rise possible? And what are the prospects for its continued political success?

In May 2001, young reformers under the leadership of Recep Tayyip Erdogan (now Turkey's prime minister) and his colleague Abdullah Gul (now Turkey's president) defied the elders of Turkey's Islamist movement when they broke from the group's traditional leadership, promising a new political organization that would be dynamic, reformist, pragmatic, and technocratic and that could lead Turkey to a new, more democratic future. A few months later, the AKP was founded.

Although Prime Minister Erdogan had been an effective ward politician during the 1980s and mayor of Istanbul (1994–97) and President Gul was a high-profile official in Necmettin Erbakan's government (1996–97), the founding of the AKP did not initially bode well for Turkey's Islamists. Indeed, by precipitating a historic schism within the movement, Prime Minister Erdogan and President Gul seemed to be playing into the hands of the Turkish political-military establishment, which viewed the Islamists as a reactionary threat to Turkey's secular, republican system.

Despite doubts among observers, Prime Minister Erdogan and President Gul were good to their word. They brought with them a large

number of existing activists and constituents from the Islamist Virtue Party, leaving a moribund old guard behind; struck a reformist posture; and, when it came time for the 2002 national elections, drafted a party platform that was virtually indistinguishable from what Turkey's right-of-center parties had produced over the previous years.

Critics charged that the leaders of the new party were engaged in dissimulation in an effort to advance the Islamization of Turkish politics and society. Yet many Turks, unhappy over a painful economic crisis that began in late 2000 and after a decade of unstable ruling coalitions, gave the AKP the benefit of the doubt. In the November 2002 parliamentary elections, roughly 34 percent of Turkish voters who went to the polls cast their ballots for the AKP, giving the new party 363 of the 550 seats in the Grand National Assembly.

Yet it was not just the crushing economic crisis of 2000–2001 or the apparent incompetence of the then ruling coalition under Prime Minister Bulent Ecevit that brought the AKP to power. Deeper socio-economic factors were changing the nature of Turkish politics and the electorate well before the spring and summer of 2001, when Prime Minister Erdogan and President Gul were first outlining their plans for a new party. Over the course of the past two decades, Turkey has experienced two interrelated shifts that have had a profound impact on the country's politics and made the rise of the AKP possible. First, Turkey has become more urbanized. In 1990, only half the population lived in urban areas, whereas today that proportion has climbed to 75 percent.[18] Second, this change is consistent with the Turkish economy's transformation from one based primarily on agriculture to one with a strong manufacturing base.[19]

Although rural Turks moved into the cities seeking jobs in the newly emerging economy, they remained largely alienated and shunned by the prevailing political elites. Islamist political parties such as the National Salvation Party of the 1970s and its successor during the 1980s and 1990s, the Welfare Party, sought to mobilize the new arrivals with a worldview and political agenda that matched their values and, importantly, social services that helped ease the rural-to-urban transition. These served as a mechanism of political mobilization that helped form the core constituency of Turkey's Islamist political movement.

Still, this was not enough for the Islamists to come to power in their own right. As much as the AKP was a natural evolution of Turkey's Islamist movement, which traces its roots to 1969 and the election of

Erbakan as an independent parliamentary deputy who represented Konya in central Anatolia, it was also in many ways a novel Turkish political party. Perhaps only Turgut Ozal's Motherland Party of the 1980s, though it was not part of the Islamist camp even if it shared a constituency, had as broad an appeal.

When they established the AKP, Prime Minister Erdogan and President Gul held on to strategies their mentors had previously perfected—notably, provision of social services for political mobilization. They also retained a veneration for Turkey's Ottoman legacy. At the same time, however, the AKP's leaders disposed of the anti-Western shibboleths that had become a hallmark of Erbakan's discourse and the platforms of his parties. The AKP specifically sought a broad-based coalition that included its own pious constituency, Kurds, business leaders from central Anatolia, urban cosmopolitan liberals, left-leaning social democrats, nationalists, and average Turks, all of whom had grown weary of political instability and economic crisis. It is true that large numbers of secularists voted for the Welfare Party in 1995, but Erbakan never commanded the big political tent that Prime Minister Erdogan and President Gul eventually built, especially after the AKP's first term (2002–2007).

Prime Minister Erdogan, President Gul, and their associates had a view of the West distinctly different from that of the elders of the Islamist movement. The leaders of the AKP believed that hostility toward the West had done significant damage to Turkey's Islamists by making it easier for the secular establishment to repress them. With few allies in Washington or western European capitals, few were willing to protest when various coups and other military interventions shuttered Islamist parties and banned their leaders.

In addition, according to AKP intellectuals and activists, the party's ultimate goal was the development of a truly secular society. Instead of a French-inspired system of *laïcisme*, in which the government controls religion to prevent it from entering the public sphere, the AKP sought a secularism more akin to Switzerland, before it banned the construction of minarets, or to the United States, where individuals are free to exercise and espouse their religious beliefs as they see fit without fear of repression. For the AKP's thinkers, the best way to ensure religious freedom was not to distance Turkey from the West but rather to join with it. Even well before a European Union existed, the father of modern Turkey, Mustafa Kemal (Ataturk), had declared that his ultimate goal

was to lift Turkey to the level of "civilization," meaning Western civilization. Yet the AKP's rationale for pursuing integration with the West was a significant twist on Turkey's long-cherished goal of membership in Europe.

APPENDIX B

What Is the Gulen Movement?

Alexander Brock

The Gulen movement, which is named for its founder, Fethullah Gulen, is a source of controversy in Turkey. Turks have widely differing views of the group and its aims. To secularists, Gulenists pose a threat to the secular foundations of the Turkish Republic. To Gulen's supporters and others, the movement is far more benign, engaged in a broad effort to develop an inclusive and tolerant interpretation of Islam through education (both secular and religious) and good works. The purpose of this brief appendix is to provide some historical context for Gulen, his worldview, and the movement that bears his name. It is certainly not intended to be exhaustive but rather a synthesis of what observers know about these issues so that policymakers can begin to better understand an important debate in Turkish society.

Muhammed Fethullah Gulen was born in 1941 in the village of Korucuk, near the eastern frontier city Ezurum, in Turkey. Gulen's formal education, which was interrupted when his family relocated to a village without an elementary school, resumed during his adolescence, largely through independent study. He obtained deep knowledge in the secular sciences, literature, history, and philosophy. Of the latter, he was attracted to and influenced by Western philosophers such as Albert Camus and Jean-Paul Sartre. His knowledge would deepen in his early twenties during his military service, when his commander encouraged him to read Western classics, which were formative in the development of Gulen's subsequent educational philosophy. His religious education consisted of Quranic recitation and memorization, Arabic language courses, exegetical interpretation (*tafseer*), interpretation of the hadith, and exposure to Sufism. He began preaching in 1958.

Beginning in 1966, when he was managing the Kestanepazari Quran school in Izmir, Turkey, Gulen developed the bases for his educational

philosophy and his movement, which combines spirituality and a commanding knowledge of the secular sciences. Gulen's message was infused with anticommunist and nationalist sentiments, a recognition of the Turkish state as the guardian of Islam, and calls to protect it from both domestic and foreign communist enemies.

On May 1, 1971, in the aftermath of the March 12 "coup by memorandum," Gulen was arrested for his religious activism with Turkish youth, on the charge that he was attempting to alter the religio-political orientation of the state, but he was released in November of that year without a conviction.

Gulen's emphasis on education and altruism appealed to many Turks, and by the mid- to late 1970s, he was one of the most famous preachers in Turkey.

The 1980s were years of rapid growth for the Gulen movement, largely because of a new political atmosphere under Turgut Ozal, prime minister of Turkey from 1983 to 1989 and president from 1989 to 1993. Ozal believed that emphasizing the "Muslimness" of the Turkish national identity would, if properly regulated by the state, provide an appealing alternative to the more radical Islamist groups that had formed during the left-right social conflict of the 1970s. The Gulen movement's worldview made it the perfect candidate for such a policy, known as the "Turkish-Islamic synthesis." Gulen's group subsequently acquired a number of media outlets to spread its message. At the same time, the privatization of Turkey's education system officially opened the door to the movement to establish its own schools, which helped expand its influence in Turkish society.

The February 28, 1997, military intervention, which Turks refer to as the "postmodern coup," targeted Islamist influence in Turkish society, including the Gulen movement. In 1999, Gulen was charged with "establishing an illegal organization in order to change the secular structure of the state and to establish a state based on religious rules." By this time, he had relocated to the United States, ostensibly because of a cardiovascular condition but undoubtedly also to escape almost certain incarceration.

In 2008, a Turkish court acquitted Gulen of the charges dating back to 1999, freeing him to return to Turkey. However, he has chosen to remain in the United States and currently resides in Pennsylvania with a small group of his followers.

THE MOVEMENT TODAY: FETHULLAH GULEN AND THE AKP

Gulen's supporters overlap with supporters of the ruling Justice and Development Party (AKP). According to critics, the Gulen movement has sought to appropriate the AKP's political agenda through close relationships with the party's leadership. Rumors abound concerning the alleged Gulenist ties to various senior government ministers, including Prime Minister Recep Tayyip Erdogan and President Abdullah Gul. A former Turkish interior minister once claimed that Gulenists make up 70 percent of the nation's police force.[20] Opponents of both the AKP and the Gulen movement express concern that the party's influence over the parliament and executive branch provides the Gulenists with unprecedented reach into government institutions, thereby threatening Turkey's secular political order.

Yet the extent to which, if at all, the AKP and Gulenists coordinate electoral efforts is unclear, though Gulenists overwhelmingly supported the AKP in the 2007 and 2011 parliamentary votes. During the run-up to those elections, movement activists used Gulen-affiliated media outlets to publicly endorse the party, something they had abstained from doing in the past. Even then, however, Gulenist media outlets have been prime vehicles for advancing the AKP's worldview. The daily *Zaman* was the first to publish Prime Minister Erdogan and Bulent Arinc's "new discourse" in February 2000, which was central to what would become the AKP's guiding principles.[21] The Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı (Journalists and Writers' Foundation, GYV), which Gulen established, hosted events and workshops throughout the 1990s that were centered on what would represent the AKP's views on the relationship between Islamism and secularism. The AKP has also facilitated the introduction of Gulenist thought into the mainstream education system.

The Gulen movement and the AKP align on two important substantive policy issues. The first is the embrace of globalization in opposition to isolationism. Both support Turkey's bid for membership in the European Union and champion Turkey's private sector, especially its new trading class and efforts to attract greater foreign direct investment. The second is the AKP's rhetorical commitment to incorporating religious minorities into Turkish society, which dovetails with Gulen's emphasis on interfaith dialogue.

Despite the apparent mutual support, however, there is evidence of tension between the prominent theologian and Prime Minister Erdogan. Gulen criticized the prime minister for reducing sentences given to football officials who were charged and convicted of rigging matches.[22] He also spoke out against some AKP officials' expressed concerns about the length of pretrial detentions for persons accused of involvement in the Ergenekon plot.[23] In addition, Gulen assailed the AKP for its handling of the *Mavi Marmara* incident.[24] All of that said, the relationship between the Gulenists and the AKP is likely to remain strong despite these periodic spasms, in part because of the strong voter base that the movement provides for the AKP and the protection and relative freedom that the AKP offers Gulenists in their operations.

CONTROVERSY

The evident Gulenist influence in Turkish politics, combined with the secrecy that surrounds Fethullah Gulen, his movement, and its affiliated organizations, fuels suspicions that Gulen's ultimate goals may not be in line with the progressive Islam that he and his followers articulate in public.

The central source of controversy surrounding Fethullah Gulen is that, whatever his worldview, the movement—a term Gulen himself rejects—that he leads seeks to use the organs of the state to indoctrinate Turkish society with his ideas. For example, in one revealing passage from a sermon, which was rebroadcast on Turkish television in 1999, Gulen stated:

> You must move in the arteries of the system without anyone noticing your existence until you reach all the power centers . . . You must wait until such time as you have got all the state power, until you have brought to your side all the power of the constitutional institution in Turkey.[25]

Against the backdrop of the AKP's rise to power in 2002 and the ideological kinship of and alleged personal ties between Gulenists and Turkish government officials, this statement, especially when considered in conjunction with the strong presence Gulenists have in Turkey's

police force, judiciary, and media apparatuses, is central to much of the concern about Gulen and his movement.

An additional source of suspicion is the Ergenekon investigation, which critics argue is a wide-ranging AKP-Gulenist effort to silence their opponents and intimidate the public from speaking out against them, thus ensuring the continuation of their monopoly over the social and political spheres.

CONCLUSION

The suspicion surrounding the Gulen movement almost exclusively arises from its ties to, and its overlap with, the ruling AKP, and its secretiveness and what seems to some an almost conspiratorial character.

According to the movement's detractors, Gulen sympathizers and the AKP are able to carry out smear campaigns, investigations, detentions, and convictions of political opponents through control of large media outlets and a heavy presence in the police force and judiciary.

The degree to which this alleged conspiracy is connected to Fethullah Gulen, however, is ultimately unclear. The financial and practical independence of Gulenist institutions and its members from each other and from Fethullah Gulen himself make determining any such connection difficult. It is also difficult to pin down the interplay and dynamics between the movement and Turkey's ruling AKP. But the Gulen movement is clearly a player in Turkish politics and needs to be better understood by the U.S. policy community.

Endnotes

1. Jack Goldstone, "The Rise of the TIMBIs," ForeignPolicy.com, December 2, 2011, http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/12/02/rise_of_the_timbis?page=full.
2. The six principles of Kemalism are republicanism, secularism, nationalism, populism, revolutionism, and statism.
3. Ali Carkoglu and Ersin Kalaycioglu, *Turkish Democracy Today: Elections, Protest, and Stability in an Islamic Society* (New York: I.B. Tauris, 2007), p. 214.
4. Ali Carkoglu, "Women's Choices of Head Cover in Turkey: An Empirical Assessment," *Comparative Studies of South Asia, Africa and the Middle East*, vol. 29, no. 3, p. 456.
5. "Economic Outlook," ISPAT, http://www.invest.gov.tr/en-US/turkey/factsandfigures/Pages/Economy.aspx; "Turkey leads Europe in Economic Growth," ISPAT, March 31, 2011, http://www.invest.gov.tr/en-US/infocenter/news/Pages/310311-turkey-2010-growth-8.9-percent-leading-europe.aspx; "Growth up in Second Quarter, Current Account Gap Widens," *Hurriyet Daily News*, September 12, 2011, http://www.hurriyetdailynews.com/default.aspx?pageid=438&n=growth-up-in-second-quarter-current-account-gap-widens-2011-09-12.
6. Conference on Trade and Development, *UNCTAD Statistical Handbook* (New York: United Nations, 2010), http://unctadstat.unctad.org/ReportFolders/reportFolders.aspx?sCS_referer=&sCS_ChosenLang=en.
7. Adam Przeworski, *Democracy and the Market: Political and Economic Reforms in Eastern Europe and Latin America* (New York: Cambridge University Press, 1991), p. 26; Metin Heper and E. Fuat Keyman, "Double-Faced State: Political Patronage and the Consolidation of Democracy in Turkey," *Middle Eastern Studies*, vol. 34, no. 4 (1998), pp. 259–77; Ergun Ozbudun, "Turkey: How Far from Consolidation?" *Journal of Democracy*, vol. 7, no. 3 (July 1996), pp. 123–38.
8. Murat Yetkin, "Yeni Kürt stratejisi ve Irak bağlantısı," *Radikal*, March 27, 2012, http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalYazar&ArticleID=1083033&CategoryID=98.
9. http://siteresources.worldbank.org/TURKEYEXTN/Resources/361711-1209146546290/4937885-1331724092518/TurkeyCPSFY12.pdf.
10. "Turkey," *European Commission*, December 5, 2011, http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/countries/turkey.
11. M. Rifat Hisarciklioglu, "The Global Energy Challenges and Turkey: Private Sector Perspective," *Turkish Policy Quarterly*, vol. 9, no. 2 (2010), http://www.turkishpolicy.com/dosyalar/files/27-31.pdf.
12. "Graphic: Death Toll in Syria Reaches 6,000," *Telegraph*, February 7, 2012, http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/9066804/Graphic-Death-toll-in-Syria-reaches-6000.html; "U.N. Takes Another Try at Syria Resolution," CNN, February 10, 2012, http://articles.cnn.com/2012-02-10/middleeast/

world_meast_syria-unrest_1_local-coordination-committees-president-bashar-human-rights?_s=PM:MIDDLEEAST.

13. Semih Ildiz, "PM Erdogan's surprising message in Cairo," *Hurriyet Daily News*, September 15, 2011, http://www.hurriyetdailynews.com/default.aspx?pageid=438&n=pm-ErDogan8217s-surprising-message-in-cairo-2011-09-15.
14. Sir Geoffrey Palmer et al., "Report of the Secretary General's Panel of Inquiry on the 31 May 2010 Flotilla Incident," September 2011, http://www.un.org/News/dh/infocus/middle_east/Gaza_Flotilla_Panel_Report.pdf.
15. The tension between Turkey and Cyprus grew in the fall of 2011 over gas prospecting along both the island's southern and northern coasts. Ankara worries that the economic benefits to Nicosia from a major find would reduce incentive for the Greek Cypriot government to find a solution to the conflict that divides the island. For their part, Cypriot officials are concerned that Turkey's prospecting violates Cyprus's exclusive economic zone.
16. James Kittfield, "Who Lost Turkey?" *National Journal,* November 7, 2010, http://www.nationaljournal.com/njonline/ns_20100621_3616.php; Semra E. Sevi, "Turkey Turning to the East," *Harvard Crimson,* November 1, 2011, http://www.thecrimson.com/article/2011/11/1/turkey-married-east-eu/; Doug Bandow, "Who Lost Turkey?" *Reason*, April 1, 2003, http://reason.com/archives/2003/04/01/who-lost-turkey; Landon Thomas Jr., "Turning East, Turkey Asserts Economic Power," *New York Times*, July 5, 2010, http://www.nytimes.com/2010/07/06/business/global/06lira.html?_r=1&pagewanted=all.
17. Task Force member Patrick Theros notes, "Turkey accepted that the EU Summit decision at Copenhagen in December 2002 to admit the Republic of Cyprus was final, even if no final solution to the Cyprus problem was achieved prior to the May 1, 2004, formal accession date."
18. Bulent Acma, "Economic Consequences of International Migration: Case Study of Turkey" (unpublished manuscript, Anadolu University, Department of Economics, 2000), p. 3; "Turkey," *CIA World Factbook*, https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/tu.html.
19. Turkish manufacturing is concentrated in chemicals and chemical products, textiles, metals, machinery, automobiles, and food and beverages.
20. "A farm boy on the world stage," *Economist*, March 6, 2008, http://www.economist.com/node/10808433.
21. Ahmet T. Kuru, "Changing Perspectives on Islamism and Secularism in Turkey: The Gülen Movement and the AK Party," in "The Muslim World in Transition," p. 145.
22. Daren Butler, "Dissent in Turkey's ruling party over match-fixing," Reuters, December 8, 2011, http://uk.reuters.com/article/2011/12/08/turkey-akparty-law-idUKL5E7N83IL20111208.
23. Thomas Seibert, "Tensions between Turkey's ruling-AKP and Gulenics fester," *National*, December 26, 2011, http://www.thenational.ae/news/world/europe/tensions-between-turkeys-ruling-akp-and-gulenics-fester#full.
24. Emre Uslu, "An AKP-Ulusalcı axis?" *Sunday's Zaman*, March 14, 2012, http://www.sundayszaman.com/sunday/columnistDetail_getNewsById.action?newsId=274319&columnistId=108.
25. Edward Stourton, "What is Islam's Gulen movement?" BBC News, May 24, 2011, http://www.bbc.co.uk/news/mobile/world-13503361.

Task Force Members

Madeleine K. Albright is chair of Albright Stonebridge Group, a global strategy firm, and chair of Albright Capital Management LLC, an investment advisory firm focused on emerging markets. Albright was the sixty-fourth secretary of state of the United States. In 1997, she was named the first female secretary of state and became, at that time, the highest-ranking woman in the history of the U.S. government. From 1993 to 1997, Albright served as the U.S. permanent representative to the United Nations and was a member of the president's cabinet. She is a professor in the practice of diplomacy at the Georgetown University School of Foreign Service. Albright chairs both the National Democratic Institute for International Affairs and the Pew Global Attitudes Project and serves as president of the Truman Scholarship Foundation. She also serves on the U.S. Department of Defense's defense policy board, and on the boards of the Council on Foreign Relations, the Aspen Institute, and the Center for American Progress.

Henri J. Barkey is the Cohen professor of international relations at Lehigh University in Bethlehem, Pennsylvania. His most recent publications include *Iraq, Its Neighbors, and the United States*, coedited with Scott Lasensky and Phebe Marr, and "The Broken Triangle: How the U.S.-Israeli-Turkey Relationship Got Unglued," in William B. Quandt's *Troubled Triangle: The United States, Turkey, and Israel in the New Middle East*. He also served on the State Department's policy planning staff during the Clinton administration.

Elmira Bayrasli writes about global innovations and entrepreneurship in the column "Entreventures" on Forbes.com. She is also a regular contributor to Wamda.com, a platform for Middle Eastern entrepreneurs, and Aslan Media, where she writes about Turkey. Over the past several years, Bayrasli has worked to support start-ups in emerging markets at

Endeavor, served as the chief spokesperson for the Organization for Security and Cooperation in Europe Mission to Bosnia and Herzegovina in Sarajevo, and assisted former secretary of state Madeleine K. Albright. She is an advisory board member for the Turkish Women's International Network and Turkish Philanthropy Funds and a mentor for the Women Innovate Mobile entrepreneur incubator. She is a regular speaker on innovation and start-ups. Bayrasli is currently writing a book on the obstacles to global entrepreneurship.

Richard R. Burt is the managing director for Europe, Russia, and Eurasia at McLarty Associates. McLarty Associates counsels corporations and financial institutions in the United States and abroad on strategic planning, government issues, market access, mergers and acquisitions, and political and economic risk issues. He also serves as U.S. chair for Global Zero, an international campaign seeking long-term elimination of nuclear weapons. Burt served in the Reagan administration as assistant secretary of state for European and Canadian affairs and then as U.S. ambassador to Germany from 1985 to 1989. Under President George H.W. Bush, he served as U.S. chief negotiator in the Strategic Arms Reduction Talks with the former Soviet Union. Burt is a senior adviser to the Center for Strategic and International Studies, a member of the Council on Foreign Relations, a member of the Aspen Institute's Middle East Strategy Group, and a member of the executive board of the Atlantic Council. He also serves on a number of prominent corporate boards.

Soner Cagaptay is a senior fellow and director of the Turkish Research Program at the Washington Institute for Near East Policy. He has written extensively on U.S.-Turkish relations, Turkish domestic politics, and Turkish nationalism, publishing in scholarly journals and major international print media, including the *Wall Street Journal*, *New York Times*, *Washington Post*, *International Herald Tribune*, *Jane's Defence Weekly*, *Newsweek*, and *Newsweek Turkiye*. He also is a regular columnist for the *Hurriyet Daily News*. He appears regularly on Fox News, CNN, NPR, Voice of America, al-Jazeera, BBC, and CNN-Turk. A historian by training, Cagaptay wrote his doctoral dissertation at Yale University on Turkish nationalism. Cagaptay has taught courses at Yale, Princeton University, Georgetown University, and Smith College on the Middle East, the Mediterranean, and Eastern Europe. His

spring 2003 course on modern Turkish history was the first offered by Yale in three decades. From 2006 to 2007, he was Ertegun professor in Princeton University's Department of Near Eastern Studies. Cagaptay is the recipient of numerous honors, grants, and chairs, among them the Smith-Richardson, Mellon, Rice, and Leylan fellowships, as well as the Ertegun chair at Princeton. He also serves as chair of the Turkey Advanced Area Studies Program at the State Department's Foreign Service Institute.

Steven A. Cook is Hasib J. Sabbagh senior fellow for Middle Eastern studies at the Council on Foreign Relations (CFR). He is an expert on Arab and Turkish politics as well as U.S.-Middle East policy. Cook is the author of *The Struggle for Egypt: From Nasser to Tahrir Square* and *Ruling But Not Governing: The Military and Political Development in Egypt, Algeria, and Turkey*. He has published widely in a variety of foreign policy journals, opinion magazines, and newspapers, including *Foreign Affairs*, *Foreign Policy*, the *Wall Street Journal*, *Journal of Democracy*, *Weekly Standard*, *Slate*, *New Republic* online, *New York Times*, *Washington Post*, *Financial Times*, *International Herald Tribune,* and *Survival.* Cook is also a frequent commentator on radio and television. He currently writes the blog From the Potomac to the Euphrates. Prior to joining CFR, Cook was a research fellow at the Brookings Institution (2001–2002) and a Soref research fellow at the Washington Institute for Near East Policy (1995–96). He holds a BA in international studies from Vassar College, an MA in international relations from the Johns Hopkins School of Advanced International Studies, and both an MA and a PhD in political science from the University of Pennsylvania.

Edward P. Djerejian served in the U.S. Foreign Service for eight presidents, from John F. Kennedy to William J. Clinton, from 1962 to 1994. Prior to his nomination by President Clinton as U.S. ambassador to Israel (1993–94), he was assistant secretary of state for Near Eastern affairs in both the George H.W. Bush and Clinton administrations (1991–93). He was the U.S. ambassador to the Syrian Arab Republic (1988–91) and also served as special assistant to President Ronald Reagan and deputy press secretary for foreign affairs in the White House (1985–86). After his retirement from government service in 1994, he became the founding director of the James A. Baker III Institute for Public Policy at Rice University. He is the author of *Danger and*

Opportunity: An American Ambassador's Journey Through the Middle East. He has been awarded the Presidential Distinguished Service Award, the Department of State's Distinguished Honor Award, and numerous other honors, including the Ellis Island Medal of Honor and the Anti-Defamation League's Moral Statesman Award. He is also a recipient of the Association of Rice Alumni's Gold Medal, the group's most prestigious award, for his service to Rice University. In 2011, Djerejian was elected a fellow of the American Academy of Arts and Sciences and named to the board of trustees of the Carnegie Corporation of New York.

William M. Drozdiak has been president of the American Council on Germany since 2005. Previously, he was the founding executive director of the Transatlantic Center in Brussels, Belgium, for the German Marshall Fund of the United States. Drozdiak worked for two decades as an editor and foreign correspondent for the *Washington Post*. He was chief European correspondent until 2001. From 1990 to 2000, he served as bureau chief in Paris and Berlin. For his coverage of NATO's air war on Kosovo, he was part of a *Post* team selected as a Pulitzer Prize finalist for international affairs in 1999. From 1986 to 1990, Drozdiak served as foreign editor and supervised the *Post*'s award-winning coverage of the Middle East and the collapse of communism in the Soviet Union and Eastern Europe. Before that, Drozdiak worked as State Department correspondent for *Time* magazine and covered the Middle East while based in Cairo and Beirut for *Time* and the *Washington Star*. He reported on the Israel-Egypt peace agreement, the fall of the Shah of Iran, the assassination of Anwar Sadat, and the Iran-Iraq War. Drozdiak played U.S. and European professional basketball from 1971 to 1978. He graduated from the University of Oregon with degrees in political science and economics, earned a master's degree at the College of Europe in Bruges, and studied at the Institute of European Studies at the University of Brussels.

Stephen J. Hadley is a principal at RiceHadleyGates, LLC, an international strategic consulting firm, along with former secretary of state Condoleezza Rice, former secretary of defense Robert Gates, and former State Department official Anja Manuel. Hadley previously served first as deputy national security adviser and then as national security adviser in the administration of George W. Bush. Before joining the

Bush administration, he was a partner in the Washington, DC, law firm Shea & Gardner and a principal in the Scowcroft Group, an international business advisory firm. Hadley served as the assistant secretary of defense for international security policy under then secretary of defense Richard B. Cheney from 1989 to 1993 and in a variety of other capacities in the defense and national security field, including as counsel to the special review board established by President Reagan to inquire into U.S. arms sales to Iran (the Tower Commission), as a member of the National Security Council staff under President Gerald Ford, and as an analyst for the comptroller of the Department of Defense. Currently, Hadley is a senior adviser on international affairs at the U.S. Institute of Peace and a member of the State Department's foreign affairs policy board. He graduated magna cum laude and Phi Beta Kappa from Cornell University and received his JD degree from Yale Law School.

Robert W. Kagan is a senior fellow in foreign policy at the Brookings Institution. Kagan also serves as a member of U.S. secretary of state Hillary Clinton's foreign affairs policy board, as senior adviser to the Romney campaign, and as co-chairman of the bipartisan working group on Egypt. He writes a monthly column on world affairs for the *Washington Post* and is a contributing editor at both the *Weekly Standard* and the *New Republic*. He served in the State Department from 1984 to 1988 as a member of the policy planning staff, as principal speechwriter for U.S. secretary of state George P. Shultz, and as deputy for policy in the Bureau of Inter-American Affairs. He is a graduate of Yale University and Harvard University's Kennedy School of Government and holds a PhD in American history from American University. His most recent book is *The Return of History and the End of Dreams*. His previous book, *Dangerous Nation: America's Place in the World from Its Earliest Days to the Dawn of the 20th Century*, was the winner of the 2008 Lepgold Prize and a 2007 finalist for the Lionel Gelber Prize. His acclaimed book *Of Paradise and Power* was on the best-seller lists of both the *New York Times* and the *Washington Post*.

Parag Khanna is a senior research fellow at the New America Foundation, a senior visiting fellow at the European Council on Foreign Relations, a visiting fellow at the London School of Economics (LSE) IDEAS, and director of the Hybrid Reality Institute. He is author of *The Second World: Empires and Influence in the New Global Order* and *How*

to Run the World: Charting a Course to the Next Renaissance. He holds a PhD from LSE, and bachelor's and master's degrees from the School of Foreign Service at Georgetown University. He is a Young Global Leader of the World Economic Forum and a fellow of the Royal Geographical Society.

Clark B. Lombardi is associate professor of law and adjunct associate professor of international studies at the University of Washington in Seattle. He received his JD in 1998 from Columbia University, where he served as editor in chief of the *Columbia Journal of Transnational Law*, and completed his PhD in 2001 at Columbia University's Department of Religion (Islamic Studies). He teaches courses in Islamic law, constitutional law, and law and development. He is the author of *State Law as Islamic Law in Modern Egypt* and of numerous articles on Islam, comparative constitutional law, and the rule of law in the Muslim world. He is senior editor of the forthcoming *Oxford Encyclopedia of Islam and Law*. Lombardi has also worked on numerous legal reform projects in the Muslim world. Prior to joining the University of Washington, Lombardi clerked for the Honorable Samuel A. Alito, then on the U.S. Court of Appeals for the Third Circuit, and also practiced law with Cleary Gottlieb in New York.

Aliza Marcus is a foreign policy writer and expert on Turkey's Kurds. She has written about Turkey and regional issues since the late 1980s and was based in Istanbul for Reuters in the 1990s. She has also worked for the *Boston Globe* and Bloomberg, and between 1997 and 2000 reported out of Israel and Germany. Her book on the Kurdistan Worker's Party (PKK), *Blood and Belief: The PKK and the Kurdish Fight for Independence*, was translated into Turkish. Marcus currently works as a communications consultant to the World Bank and, separately, continues to write on Turkey and the Kurdish problem both for U.S. and Turkish publications. Her specialty is the PKK, how it wields power and directs the Kurdish movement in Turkey, and what this means for peaceful resolution of the Kurdish problem.

Larry C. Napper is senior lecturer at the George Bush School of Government and Public Service at Texas A&M University and serves as director of the Bush School's Scowcroft Institute of International Affairs. From March to July 2008, Napper served as co-leader of the

Iraq Governance Assessment Team, which made recommendations to U.S. ambassador Ryan Crocker and General David Petraeus. In 2005, Napper completed a thirty-one-year career in the U.S. Foreign Service, which included ambassadorships in Kazakhstan (2001–2004) and Latvia (1995–98). From 1998 to 2001, Napper was coordinator for U.S. assistance to Central Europe and the Balkans, administering a $600 million budget for development and postconflict reconstruction. From 1991 to 1994, Napper directed the State Department's Office of Soviet Union Affairs, reorganizing the office following the collapse of the Soviet Union and establishing diplomatic relations and resident missions in each of the independent states that emerged from the former Soviet Union. From 1974 to 1994, Napper served in diplomatic assignments in Romania, Moscow, southern Africa, and Washington. Napper received the Secretary of State's Career Achievement Award, two Presidential Meritorious Service Awards, and the State Department's Distinguished Honor Award for leadership during the December 1989 violent overthrow of the Ceausescu dictatorship in Romania, among other awards. Napper holds a BA in history from Texas A&M University and an MA in government and foreign affairs from the University of Virginia. He served as an officer in the U.S. Army from 1969 to 1972.

Denise Natali is the Minerva chair at the Institute for National Strategic Studies of the National Defense University. Over the past two decades she has traveled, lived, and worked in the Kurdish regions of Iraq, Turkey, Iran, and Syria and has authored numerous publications on Kurdish politics, economy, and identity, including *The Kurdish Quasi-State: Development and Dependency in Post–Gulf War Iraq* and *The Kurds and the State: Evolving National Identity in Iraq, Turkey, and Iran*, which received the 2006 Choice Award for Outstanding Academic Title. Her current research is on federalism and the political economy of post-Saddam Iraq. Natali also specializes in postconflict relief and reconstruction, having worked for the U.S. Office of Foreign Disaster Assistance and international NGOs in Peshawar, Pakistan, and post–Gulf War Iraqi Kurdistan, respectively. Natali received a PhD in political science at the University of Pennsylvania and a master of international affairs at Columbia University's School of International and Public Affairs. She has also studied at the L'Institut National des Langues et Civilisations Orientales in Paris, the University of Tehran, and Tel Aviv University.

Joseph W. Ralston completed in 2003 a distinguished thirty-seven-year Air Force career as commander, U.S. European Command, and supreme allied commander Europe, NATO. As NATO commander, Ralston contributed to preserving the peace, security, and territorial integrity of the NATO member nations while commanding approximately sixty-five thousand troops from thirty-nine NATO nations and others participating in ongoing operations in Bosnia-Herzegovina, Kosovo, and the former Yugoslav Republic of Macedonia. He also led the efforts to integrate the three nations that were admitted to NATO in 1999 and oversaw the process to invite seven nations to join NATO in 2002. His previous assignment was as commander of the U.S. Air Force Air Combat Command at Langley Air Force Base, Virginia. He has also commanded the Alaskan Command. Ralston also served as vice chairman of the Joint Chiefs of Staff (1996–2000), the nation's second-highest-ranking military officer. In that role, Ralston chaired the powerful Joint Requirements Oversight Council, which validated the requirements for nearly every program of the Department of Defense. In September 2006, President Bush appointed him the special envoy for countering the Kurdistan Worker's Party (PKK), a terrorist organization designated by the United States, Turkey, and the European Union.

Gregory Saunders is the senior director, international affairs, responsible for U.S. and governmental relations in support of British Petroleum's (BP) international portfolio of assets and commercial activities. He joined BP's Washington office in 2004. Saunders was previously posted to BP's global headquarters in London and to BP Algeria. In Algiers, Saunders served as the director for communications and external affairs, responsible for corporate responsibility, reputation management/branding, relationship management, and community outreach in support of BP's $5 billion portfolio of gas and oil exploration activities. Prior to joining BP, Saunders culminated a career with the U.S. government, including assignments in Asia, Africa, Europe, and the Middle East. He has a BS in engineering from West Point, an MA in international relations from the Naval Postgraduate School, and an MBA from the George Washington University. He speaks French and Portuguese.

Patrick N. Theros served as U.S. ambassador to Qatar from October 1995 to November 1998. Theros assumed office as the president and

executive director of the U.S.-Qatar Business Council in March 2000. Theros served in a variety of positions during his thirty-five-year career in the U.S. Foreign Service, including as political adviser to the commander in chief, Central Command (CENTCOM), deputy chief of mission and political officer in Amman, and charge d'affaires and deputy chief of mission in Abu Dhabi. Immediately before his appointment to Qatar, Theros served as deputy coordinator for counterterrorism, responsible for the coordination of all U.S. government counterterrorism activities outside the United States. In 1992, Theros was awarded the president's Meritorious Service Award for career officials and the Secretary of Defense Medal for Meritorious Civilian Service. He also earned four Superior Honor Awards over the course of his career. In 1998, His Highness the Emir of Qatar Shaikh Hamad bin Khalifah Al-Thani presented Theros with the Qatari Gold Medal of Merit for distinguished service.

Vin Weber is co-chairman and partner of Mercury/Clark & Weinstock and Mercury. He served in the U.S. House of Representatives from 1981 to 1993, representing Minnesota's Second Congressional District. He was a member of the appropriations committee and an elected member of the House Republican leadership. In 2004, Weber was the Bush-Cheney '04 Plains States regional chairman. He has been featured in numerous national publications and is a sought-after political and policy analyst, appearing frequently on major television outlets. *Washingtonian* magazine named Weber fifth in its list of Washington's top fifty lobbyists. Weber is former chairman of the National Endowment for Democracy. He serves on the Board of the Council on Foreign Relations and co-chaired the Independent Task Force on U.S. Policy Toward Reform in the Arab World. Weber is a former member of the U.S. secretary of defense's defense policy board advisory committee and also served on the U.S. secretary of state's advisory committee on democracy promotion. He is a senior fellow at the University of Minnesota's Humphrey Institute and is codirector of its Policy Forum. Weber is a board member of several private sector and nonprofit organizations, including ITT Educational Services, the Lenox Group, and the Aspen Institute, for which he served on the Middle East strategy group. Prior to opening Clark & Weinstock's DC office in 1994, Weber was president and codirector of Empower America.

Jenny B. White is associate professor of anthropology at Boston University, is former president of the Turkish Studies Association and of the American Anthropological Association's Middle East Section, and sits on the board of the Institute of Turkish Studies. She has received numerous grants and fellowships from, among others, the Social Science Research Council, the MacArthur Foundation, the National Science Foundation, and Fulbright-Hays. She is author of *Muslim Nationalism and the New Turks*; *Islamist Mobilization in Turkey: A Study in Vernacular Politics*, which won the 2003 Douglass Prize for the best book on Europeanist anthropology; and *Money Makes Us Relatives: Women's Labor in Urban Turkey*. She has written numerous articles on Turkey and on Turks in Germany and lectures internationally on topics ranging from political Islam and nationalism to ethnic identity and gender issues. White has been following events in Turkey since the mid-1970s. All of her books have been translated into Turkish. She writes a blog on contemporary Turkey that averages one thousand visitors a month and was named by *Foreign Policy* as one of two blogs on Turkey that President Obama should read: http://kamilpasha.com.

Ross Wilson is director of the Atlantic Council's Dinu Patriciu Eurasia Center and a lecturer in international affairs at George Washington University. A U.S. Foreign Service officer for thirty years, he served as ambassador to Turkey from 2005 to 2008 and to Azerbaijan from 2000 to 2003. Earlier postings abroad included Moscow, Prague, and Melbourne, Australia. Among Washington assignments, Wilson served as chief of staff for Deputy Secretary of State Robert B. Zoellick (2005), an aide to Secretaries Lawrence Eagleburger and Warren Christopher (1992–94), chief U.S. negotiator for the Free Trade Area of the Americas, and principal deputy to the ambassador-at-large for the new independent states of the former Soviet Union (1997–2000). A recipient of the President's Meritorious Service Award and other honors, Wilson holds a bachelor's degree from the University of Minnesota and master's degrees from Columbia University and the U.S. National War College. He is chairman of the board of the Institute of Turkish Studies and a member of the Academy of American Diplomacy, the American Foreign Service Association, the Choctaw Nation of Oklahoma, and the Washington Institute of Foreign Affairs.

Nur O. Yalman is a professor of social anthropology and Middle Eastern studies, emeritus, in the Department of Anthropology at Harvard University. He is also a senior fellow of the Harvard Society of Fellows and a fellow of the American Academy of Arts and Sciences. Yalman is a member of the Association of Social Anthropologists of Great Britain and a trustee of Koc University and Robert College, both in Istanbul. He is also a member of the International Relations Forum of Turkey. Yalman was a fellow of Peterhouse at Cambridge University and professor of social anthropology at the University of Chicago before joining Harvard. His fieldwork is in Sri Lanka, India, Iran, and Turkey. He is familiar with the Balkans, the Arab countries, Central and Southeast Asia, and Japan. Yalman speaks French, German, Turkish, some Persian, Sinhalese, Italian, and Arabic. His interests include the anthropology of religion, social and political conditions in the Middle East and South Asia, and political and intellectual developments in other parts of Asia. His publications include *Under the Bo Tree*; *A Passage to Peace: Global Solutions from East and West* (with Daisaku Ikeda; also in Japanese); "Islam and Secularism—Plato and Khomeini: Questions Concerning the Open Society and its Enemies"; and papers on religion, politics, ethnicity, nationalism, and secularism.

Ahmad Zuaiter is a founding partner of Jadara Capital Partners, LP. He has over nineteen years of experience as an investment professional, serving senior roles in the investment advisory, trading, and portfolio management functions. Most recently, he was a portfolio manager at Soros Fund Management (SFM) in New York and Istanbul, where he managed a long/short emerging markets fund with core emphasis on frontier markets. Prior to SFM, Zuaiter spent four years at Morgan Stanley Investment Management, also as a portfolio manager responsible for several long-only mandates in the emerging markets space, with core focus on Europe, Middle East, and Africa (EMEA) markets. Zuaiter also managed the Turkish Investment Fund, the Eastern Europe Fund, and the Emerging Europe, Middle East, and Africa Fund. Previously, he was a portfolio manager and analyst at Scudder Kemper Investments, leading a team of regional analysts covering EMEA markets and managing two emerging markets portfolios. Prior to that, Zuaiter held senior positions at EFG-Hermes in Cairo, serving as head of regional proprietary trading, and at SHUAA Capital in Dubai, as a

portfolio manager and founder of the Arab Gateway Fund. Before that, he served as a senior position trader with Merrill Lynch & Co., where he was responsible for Brazil, Colombia, and Chile trading books. Zuaiter earned a degree in business administration from Georgetown University and an MBA from Harvard Business School.

Task Force Observers

Alan Makovsky is a senior professional staff member (Democratic) on the House Committee on Foreign Affairs (HCFA), where he covers the Middle East, Turkey, and the Caucasus. At the State Department, where he worked from 1983 to 1994, he variously covered southern European affairs and Middle Eastern affairs for the Bureau of Intelligence and Research. He also served as political adviser to Operation Provide Comfort (1992) and as special adviser to special Middle East coordinator Dennis Ross (1993–94). At the Washington Institute for Near East Policy, a private think tank where he worked from 1994 to 2001, Makovsky wrote and published widely on various Middle Eastern and Turkish topics. He also founded and directed the Washington Institute's Turkish Research Program. He has been with HCFA (formerly the House International Relations Committee, or HIRC) since 2001.

James C. O'Brien is a principal of Albright Stonebridge Group, a global strategy firm, and a member of the management and investment committees of Albright Capital Management, an affiliated investment advisory firm focused on emerging markets. O'Brien served in the U.S. government for twelve years, including as special presidential envoy for the Balkans and principal deputy director of policy planning at the U.S. State Department. He earned a BA from Macalester College in St. Paul, Minnesota, a master's degree from the University of Pittsburgh, and a JD from Yale Law School.

Victoria Taylor is an international affairs fellow in residence at the Council on Foreign Relations (CFR) in Washington, DC. She is a career Foreign Service officer at the U.S. Department of State. Taylor joined CFR from the Department of State's Office of Southern European Affairs. As the Turkey desk and southern European economic affairs officer, she managed a wide range of bilateral policy issues with Turkey

and has worked to promote U.S. economic interests in Turkey, Greece, and Cyprus. From 2008 to 2009, Taylor worked in the Office of Iranian Affairs, where she managed the nonproliferation and Iranian foreign policy portfolio. Since joining the State Department in 2003, she has served as an economic officer at the U.S. Embassy in Tunis, Tunisia (2006–2008); as the political and economic officer at the U.S. Consulate in Lahore, Pakistan (2006); and as a vice consul at the U.S. Embassy in Islamabad, Pakistan (2004–2005). Taylor holds a BA in international relations and diplomatic history from the University of Pennsylvania and an MSc from the London School of Economics and Political Science in development studies. She speaks French, Mandarin, and Urdu.

Independent Task Force Reports

Published by the Council on Foreign Relations

U.S. Education Reform and National Security
Joel I. Klein and Condoleezza Rice, Chairs; Julia Levy, Project Director
Independent Task Force Report No. 68 (2012)

U.S. Trade and Investment Policy
Andrew H. Card and Thomas A. Daschle, Chairs; Edward Alden and Matthew J. Slaughter, Project Directors
Independent Task Force Report No. 67 (2011)

Global Brazil and U.S.-Brazil Relations
Samuel W. Bodman and James D. Wolfensohn, Chairs; Julia E. Sweig, Project Director
Independent Task Force Report No. 66 (2011)

U.S. Strategy for Pakistan and Afghanistan
Richard L. Armitage and Samuel R. Berger, Chairs; Daniel S. Markey, Project Director
Independent Task Force Report No. 65 (2010)

U.S. Policy Toward the Korean Peninsula
Charles L. Pritchard and John H. Tilelli Jr., Chairs; Scott A. Snyder, Project Director
Independent Task Force Report No. 64 (2010)

U.S. Immigration Policy
Jeb Bush and Thomas F. McLarty III, Chairs; Edward Alden, Project Director
Independent Task Force Report No. 63 (2009)

U.S. Nuclear Weapons Policy
William J. Perry and Brent Scowcroft, Chairs; Charles D. Ferguson, Project Director
Independent Task Force Report No. 62 (2009)

Confronting Climate Change: A Strategy for U.S. Foreign Policy
George E. Pataki and Thomas J. Vilsack, Chairs; Michael A. Levi, Project Director
Independent Task Force Report No. 61 (2008)

U.S.-Latin America Relations: A New Direction for a New Reality
Charlene Barshefsky and James T. Hill, Chairs; Shannon O'Neil, Project Director
Independent Task Force Report No. 60 (2008)

U.S.-China Relations: An Affirmative Agenda, A Responsible Course
Carla A. Hills and Dennis C. Blair, Chairs; Frank Sampson Jannuzi, Project Director
Independent Task Force Report No. 59 (2007)

National Security Consequences of U.S. Oil Dependency
John Deutch and James R. Schlesinger, Chairs; David G. Victor, Project Director
Independent Task Force Report No. 58 (2006)

Russia's Wrong Direction: What the United States Can and Should Do
John Edwards and Jack Kemp, Chairs; Stephen Sestanovich, Project Director
Independent Task Force Report No. 57 (2006)

More than Humanitarianism: A Strategic U.S. Approach Toward Africa
Anthony Lake and Christine Todd Whitman, Chairs; Princeton N. Lyman and J. Stephen Morrison, Project Directors
Independent Task Force Report No. 56 (2006)

In the Wake of War: Improving Post-Conflict Capabilities
Samuel R. Berger and Brent Scowcroft, Chairs; William L. Nash, Project Director; Mona K. Sutphen, Deputy Director
Independent Task Force Report No. 55 (2005)

In Support of Arab Democracy: Why and How
Madeleine K. Albright and Vin Weber, Chairs; Steven A. Cook, Project Director
Independent Task Force Report No. 54 (2005)

Building a North American Community
John P. Manley, Pedro Aspe, and William F. Weld, Chairs; Thomas d'Aquino, Andrés Rozental, and Robert Pastor, Vice Chairs; Chappell H. Lawson, Project Director
Independent Task Force Report No. 53 (2005)

Iran: Time for a New Approach
Zbigniew Brzezinski and Robert M. Gates, Chairs; Suzanne Maloney, Project Director
Independent Task Force Report No. 52 (2004)

An Update on the Global Campaign Against Terrorist Financing
Maurice R. Greenberg, Chair; William F. Wechsler and Lee S. Wolosky, Project Directors
Independent Task Force Report No. 40B (Web-only release, 2004)

Renewing the Atlantic Partnership
Henry A. Kissinger and Lawrence H. Summers, Chairs; Charles A. Kupchan, Project Director
Independent Task Force Report No. 51 (2004)

Iraq: One Year After
Thomas R. Pickering and James R. Schlesinger, Chairs; Eric P. Schwartz, Project Consultant
Independent Task Force Report No. 43C (Web-only release, 2004)

Nonlethal Weapons and Capabilities
Paul X. Kelley and Graham Allison, Chairs; Richard L. Garwin, Project Director
Independent Task Force Report No. 50 (2004)

New Priorities in South Asia: U.S. Policy Toward India, Pakistan, and Afghanistan (Chairmen's Report)
Marshall Bouton, Nicholas Platt, and Frank G. Wisner, Chairs; Dennis Kux and Mahnaz Ispahani, Project Directors
Independent Task Force Report No. 49 (2003)
Cosponsored with the Asia Society

Finding America's Voice: A Strategy for Reinvigorating U.S. Public Diplomacy
Peter G. Peterson, Chair; Kathy Bloomgarden, Henry Grunwald, David E. Morey, and Shibley Telhami, Working Committee Chairs; Jennifer Sieg, Project Director; Sharon Herbstman, Project Coordinator
Independent Task Force Report No. 48 (2003)

Emergency Responders: Drastically Underfunded, Dangerously Unprepared
Warren B. Rudman, Chair; Richard A. Clarke, Senior Adviser; Jamie F. Metzl, Project Director
Independent Task Force Report No. 47 (2003)

Iraq: The Day After (Chairs' Update)
Thomas R. Pickering and James R. Schlesinger, Chairs; Eric P. Schwartz, Project Director
Independent Task Force Report No. 43B (Web-only release, 2003)

Burma: Time for Change
Mathea Falco, Chair
Independent Task Force Report No. 46 (2003)

Afghanistan: Are We Losing the Peace?
Marshall Bouton, Nicholas Platt, and Frank G. Wisner, Chairs; Dennis Kux and Mahnaz Ispahani, Project Directors
Chairman's Report of an Independent Task Force (2003)
Cosponsored with the Asia Society

Meeting the North Korean Nuclear Challenge
Morton I. Abramowitz and James T. Laney, Chairs; Eric Heginbotham, Project Director
Independent Task Force Report No. 45 (2003)

Chinese Military Power
Harold Brown, Chair; Joseph W. Prueher, Vice Chair; Adam Segal, Project Director
Independent Task Force Report No. 44 (2003)

Iraq: The Day After
Thomas R. Pickering and James R. Schlesinger, Chairs; Eric P. Schwartz, Project Director
Independent Task Force Report No. 43 (2003)

Threats to Democracy: Prevention and Response
Madeleine K. Albright and Bronislaw Geremek, Chairs; Morton H. Halperin, Director; Elizabeth Frawley Bagley, Associate Director
Independent Task Force Report No. 42 (2002)

America—Still Unprepared, Still in Danger
Gary Hart and Warren B. Rudman, Chairs; Stephen E. Flynn, Project Director
Independent Task Force Report No. 41 (2002)

Terrorist Financing
Maurice R. Greenberg, Chair; William F. Wechsler and Lee S. Wolosky, Project Directors
Independent Task Force Report No. 40 (2002)

Enhancing U.S. Leadership at the United Nations
David Dreier and Lee H. Hamilton, Chairs; Lee Feinstein and Adrian Karatnycky, Project Directors
Independent Task Force Report No. 39 (2002)
Cosponsored with Freedom House

Improving the U.S. Public Diplomacy Campaign in the War Against Terrorism
Carla A. Hills and Richard C. Holbrooke, Chairs; Charles G. Boyd, Project Director
Independent Task Force Report No. 38 (Web-only release, 2001)

Building Support for More Open Trade
Kenneth M. Duberstein and Robert E. Rubin, Chairs; Timothy F. Geithner, Project Director; Daniel R. Lucich, Deputy Project Director
Independent Task Force Report No. 37 (2001)

Beginning the Journey: China, the United States, and the WTO
Robert D. Hormats, Chair; Elizabeth Economy and Kevin Nealer, Project Directors
Independent Task Force Report No. 36 (2001)

Strategic Energy Policy Update
Edward L. Morse, Chair; Amy Myers Jaffe, Project Director
Independent Task Force Report No. 33B (2001)
Cosponsored with the James A. Baker III Institute for Public Policy of Rice University

Testing North Korea: The Next Stage in U.S. and ROK Policy
Morton I. Abramowitz and James T. Laney, Chairs; Robert A. Manning, Project Director
Independent Task Force Report No. 35 (2001)

The United States and Southeast Asia: A Policy Agenda for the New Administration
J. Robert Kerrey, Chair; Robert A. Manning, Project Director
Independent Task Force Report No. 34 (2001)

Strategic Energy Policy: Challenges for the 21st Century
Edward L. Morse, Chair; Amy Myers Jaffe, Project Director
Independent Task Force Report No. 33 (2001)
Cosponsored with the James A. Baker III Institute for Public Policy of Rice University

A Letter to the President and a Memorandum on U.S. Policy Toward Brazil
Stephen Robert, Chair; Kenneth Maxwell, Project Director
Independent Task Force Report No. 32 (2001)

State Department Reform
Frank C. Carlucci, Chair; Ian J. Brzezinski, Project Coordinator
Independent Task Force Report No. 31 (2001)
Cosponsored with the Center for Strategic and International Studies

U.S.-Cuban Relations in the 21st Century: A Follow-on Report
Bernard W. Aronson and William D. Rogers, Chairs; Julia Sweig and Walter Mead, Project Directors
Independent Task Force Report No. 30 (2000)

Toward Greater Peace and Security in Colombia: Forging a Constructive U.S. Policy
Bob Graham and Brent Scowcroft, Chairs; Michael Shifter, Project Director
Independent Task Force Report No. 29 (2000)
Cosponsored with the Inter-American Dialogue

Future Directions for U.S. Economic Policy Toward Japan
Laura D'Andrea Tyson, Chair; M. Diana Helweg Newton, Project Director
Independent Task Force Report No. 28 (2000)

First Steps Toward a Constructive U.S. Policy in Colombia
Bob Graham and Brent Scowcroft, Chairs; Michael Shifter, Project Director
Interim Report (2000)
Cosponsored with the Inter-American Dialogue

Promoting Sustainable Economies in the Balkans
Steven Rattner, Chair; Michael B.G. Froman, Project Director
Independent Task Force Report No. 27 (2000)

Non-Lethal Technologies: Progress and Prospects
Richard L. Garwin, Chair; W. Montague Winfield, Project Director
Independent Task Force Report No. 26 (1999)

Safeguarding Prosperity in a Global Financial System:
The Future International Financial Architecture
Carla A. Hills and Peter G. Peterson, Chairs; Morris Goldstein, Project Director
Independent Task Force Report No. 25 (1999)
Cosponsored with the International Institute for Economics

U.S. Policy Toward North Korea: Next Steps
Morton I. Abramowitz and James T. Laney, Chairs; Michael J. Green, Project Director
Independent Task Force Report No. 24 (1999)

Reconstructing the Balkans
Morton I. Abramowitz and Albert Fishlow, Chairs; Charles A. Kupchan, Project Director
Independent Task Force Report No. 23 (Web-only release, 1999)

Strengthening Palestinian Public Institutions
Michel Rocard, Chair; Henry Siegman, Project Director; Yezid Sayigh and Khalil Shikaki, Principal Authors
Independent Task Force Report No. 22 (1999)

U.S. Policy Toward Northeastern Europe
Zbigniew Brzezinski, Chair; F. Stephen Larrabee, Project Director
Independent Task Force Report No. 21 (1999)

The Future of Transatlantic Relations
Robert D. Blackwill, Chair and Project Director
Independent Task Force Report No. 20 (1999)

U.S.-Cuban Relations in the 21st Century
Bernard W. Aronson and William D. Rogers, Chairs; Walter Russell Mead, Project Director
Independent Task Force Report No. 19 (1999)

After the Tests: U.S. Policy Toward India and Pakistan
Richard N. Haass and Morton H. Halperin, Chairs
Independent Task Force Report No. 18 (1998)
Cosponsored with the Brookings Institution

Managing Change on the Korean Peninsula
Morton I. Abramowitz and James T. Laney, Chairs; Michael J. Green, Project Director
Independent Task Force Report No. 17 (1998)

Promoting U.S. Economic Relations with Africa
Peggy Dulany and Frank Savage, Chairs; Salih Booker, Project Director
Independent Task Force Report No. 16 (1998)

U.S. Middle East Policy and the Peace Process
Henry Siegman, Project Coordinator
Independent Task Force Report No. 15 (1997)

Differentiated Containment: U.S. Policy Toward Iran and Iraq
Zbigniew Brzezinski and Brent Scowcroft, Chairs; Richard W. Murphy, Project Director
Independent Task Force Report No. 14 (1997)

Russia, Its Neighbors, and an Enlarging NATO
Richard G. Lugar, Chair; Victoria Nuland, Project Director
Independent Task Force Report No. 13 (1997)

Rethinking International Drug Control: New Directions for U.S. Policy
Mathea Falco, Chair
Independent Task Force Report No. 12 (1997)

Financing America's Leadership: Protecting American Interests and Promoting American Values
Mickey Edwards and Stephen J. Solarz, Chairs; Morton H. Halperin, Lawrence J. Korb,
and Richard M. Moose, Project Directors
Independent Task Force Report No. 11 (1997)
Cosponsored with the Brookings Institution

A New U.S. Policy Toward India and Pakistan
Richard N. Haass, Chair; Gideon Rose, Project Director
Independent Task Force Report No. 10 (1997)

Arms Control and the U.S.-Russian Relationship
Robert D. Blackwill, Chair and Author; Keith W. Dayton, Project Director
Independent Task Force Report No. 9 (1996)
Cosponsored with the Nixon Center for Peace and Freedom

American National Interest and the United Nations
George Soros, Chair
Independent Task Force Report No. 8 (1996)

Making Intelligence Smarter: The Future of U.S. Intelligence
Maurice R. Greenberg, Chair; Richard N. Haass, Project Director
Independent Task Force Report No. 7 (1996)

Lessons of the Mexican Peso Crisis
John C. Whitehead, Chair; Marie-Josée Kravis, Project Director
Independent Task Force Report No. 6 (1996)

Managing the Taiwan Issue: Key Is Better U.S. Relations with China
Stephen Friedman, Chair; Elizabeth Economy, Project Director
Independent Task Force Report No. 5 (1995)

Non-Lethal Technologies: Military Options and Implications
Malcolm H. Wiener, Chair
Independent Task Force Report No. 4 (1995)

Should NATO Expand?
Harold Brown, Chair; Charles A. Kupchan, Project Director
Independent Task Force Report No. 3 (1995)

Success or Sellout? The U.S.-North Korean Nuclear Accord
Kyung Won Kim and Nicholas Platt, Chairs; Richard N. Haass, Project Director
Independent Task Force Report No. 2 (1995)
Cosponsored with the Seoul Forum for International Affairs

Nuclear Proliferation: Confronting the New Challenges
Stephen J. Hadley, Chair; Mitchell B. Reiss, Project Director
Independent Task Force Report No. 1 (1995)

To purchase a printed copy, call the Brookings Institution Press: 800.537.5487.
Note: Task Force reports are available for download from CFR's website, www.cfr.org.
For more information, email publications@cfr.org.

The Council on Foreign Relations sponsors Independent Task Forces to assess issues of current and critical importance to U.S. foreign policy and provide policymakers with concrete judgments and recommendations. Diverse in backgrounds and perspectives, Task Force members aim to reach a meaningful consensus on policy through private and nonpartisan deliberations. Once launched, Task Forces are independent of CFR and solely responsible for the content of their reports. Task Force members are asked to join a consensus signifying that they endorse "the general policy thrust and judgments reached by the group, though not necessarily every finding and recommendation." Each Task Force member also has the option of putting forward an additional or a dissenting view. Members' affiliations are listed for identification purposes only and do not imply institutional endorsement. Task Force observers participate in discussions, but are not asked to join the consensus.

Task Force Members

Madeleine K. Albright
Albright Stonebridge Group

Henri J. Barkey
Lehigh University

Elmira Bayrasli

Richard R. Burt
McLarty Associates

Soner Cagaptay
Washington Institute for Near East Policy

Steven A. Cook
Council on Foreign Relations

Edward P. Djerejian
James A. Baker III Institute for Public Policy, Rice University

William M. Drozdiak
American Council on Germany

Stephen J. Hadley
U.S. Institute of Peace

Robert W. Kagan
Brookings Institution

Parag Khanna
New America Foundation

Clark B. Lombardi
University of Washington School of Law

Aliza Marcus
World Bank Group

Larry C. Napper
George Bush School of Government and Public Service, Texas A&M University

Denise Natali
Institute for National Strategic Studies

Joseph W. Ralston
The Cohen Group

Gregory Saunders
BP America Inc.

Patrick N. Theros
U.S.-Qatar Business Council

Vin Weber
Mercury|Clark & Weinstock

Jenny B. White
Boston University

Ross Wilson
Atlantic Council of the United States

Nur O. Yalman
Harvard University

Ahmad Zuaiter
Jadara Capital Partners, LP

www.cfr.org

EXHIBIT 3

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu

Soruşturma No : 2012/120653
Karar No : 2014/69582

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR

DAVACI : **K.H.**

ŞİKAYETÇİLER :**1-CEMAL AĞIRMAN,** HASAN Oğlu MAKBULE'den olma, 06/02/1970 doğumlu, 2 No'Lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Merkez/ TEKİRDAĞ ikamet eder.

2-ORHAN İNCE, NURETTİN Oğlu FATİME'den olma, 01/05/1974 doğumlu, Başak Mah. Mektep Sk. No:1K İç Kapı No:19 Başakşehir/ İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **1- ABDULLAH HAPPANİ,** CEMALETTİN Oğlu MEVLÜDE'den olma, 01/01/1975 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 265 sıra no'da nüfusa kayıtlı Öncü Pınar Mh. N Bl. Cd.N:4/1 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. AYTEN HİÇYILMAZ, İSTANBUL
Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013, 25/10/2013, 17/12/2013, 01/05/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **2- ADEM KARAHAN,** HASAN Oğlu PEMPE'den olma, 01/02/1980 doğumlu, ERZURUM ili, ÇAT ilçesi, ŞEYHHASAN köy/mahallesi, 32 cilt, 63 aile sıra no, 23 sıra no'da nüfusa kayıtlı Güney Mah. Emel Sk. No:5 İç Kapı No:3 Körfez/ KOCAELİ ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

ŞÜPHELİ	: **3- AHMET MURAT ÖZİŞ**, BEKİR Oğlu SELVİ'den olma, 19/03/1981 doğumlu, ADIYAMAN ili, BESNİ ilçesi, HAMRA köy/mahallesi, 5 cilt, 157 aile sıra no, 19 sıra no'da nüfusa kayıtlı Denizköşkler Mah. Mızrak Sk. No:11 İç Kapı No:1 Avcılar/ İSTANBUL ikamet eder.
SUÇ	: Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ	: 17/12/2013, 04/09/2013 İSTANBUL
TAHLİYE TARİHİ	: 14/02/2014, 14/02/2014
ŞÜPHELİ	: **4- BARIŞ GÜLER,** MUAMMER Oğlu NEVAL'den olma, 22/06/1978 doğumlu, MARDİN ili, ARTUKLU ilçesi, TEKER köy/mahallesi, 11 cilt, 326 aile sıra no, 70 sıra no'da nüfusa kayıtlı Fatih Sultan Mehmet Mahallesi Yeşil Vadi Sokak Kiptaş Yeşilvadi Konakları Sitesi E11 Blok No:3M İç Kapı No:3 Ümraniye/ İSTANBUL ikamet eder.
MÜDAFİİ	: *Av. MEHMET KAMİL ŞİRİN, Ankara Cd. 2.Vakıf İşh. No.93/6 Kat.3 İzmit / KOCAELİ * Av. MEHMET FEHİM GÜNEŞ, Osmaniye Mah. Fildamı Aralığı Sk. Fildamı Sitesi A Blok Zemin Kat D.3 ... Bakırköy / İSTANBUL
SUÇ	: Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ	: 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL
TAHLİYE TARİHİ	: 28/02/2014
ŞÜPHELİ	: **5- CAFER SARAN,** MOHAMMAD TAGHI Oğlu PARVIN'den olma, 21/09/1977 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, YEŞİLYURT köy/mahallesi, 69 cilt, 501 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Altunızade Mah. Raufpaşa Hanı Sk. No:17/21 İç Kapı No:10 Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.
SUÇ	: Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek
SUÇ TARİHİ VE YERİ	: 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL
ŞÜPHELİ	: **6- CAN SARRAF,** HÜSEYİN Oğlu ŞEBNEM'den olma, 04/05/1978 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 330 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Nisbetiye Mah. Aydın Sk. No:9 İç Kapı No:35 Beşiktaş/ İSTANBUL ikamet eder.
MÜDAFİİ	: * Av. VOLGA GÖKÇE, Tekfen Tower Eski

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Büyükdere Cad. No:209 Esentepe Mah. A Blok L-01 1. Kat Şişli / İST
* Av. HATİP MERCAN, Abide-İ Hürriyet Caddesi No.137/3 Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **7- CEMALETTİN HAPPANİ**, CEMALETTİN Oğlu MEVLÜDE'den olma, 26/02/1978 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 351 sıra no'da nüfusa kayıtlı N.Blok Küme Evleri Öncü Pınar Mah. No:4 İç Kapı No:2 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **8- CENGİZ KUMARTAŞLIOĞLU,** AHMET Oğlu MÜJGAN'den olma, 19/05/1970 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, MERKEZ ilçesi, KARAMAN köy/mahallesi, 37 cilt, 3 aile sıra no, 55 sıra no'da nüfusa kayıtlı 33 Sk. Acarlar Mah. No:5 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **9- CEYLAN ER,** HİLMİ Oğlu HANIM'den olma, 01/06/1968 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, BOLVADİN ilçesi, YAKUPŞEVKİPAŞA köy/mahallesi, 28 cilt, 41 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Haydarpaşa Gümürk Müdürlüğü Müdür Yardımcısı Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/09/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **10- EBRU GÜNDEŞ SARRAF**, REMZİ Kızı MÜJGAN'den olma, 12/10/1974 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 312 aile sıra no, 2 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kanlıca Mah. Halide Edip Adıvar Cad. No:11 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL

MÜDAFİİ : Av. ŞEYDA YILDIRIM, Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

ŞÜPHELİ : **11- EMİN HAYYAM,** MAGHSOUD Oğlu FATEMEH'den olma, 22/03/1978 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 317 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı

MÜDAFİİ : Av. ŞEYDA YILDIRIM, Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 16/01/2013, 25/10/2013, 01/08/2013 İST

ŞÜPHELİ : **12- EMİR EROĞLU,** HASAN DERYA Oğlu YEŞİM'den olma, 24/04/1987 doğumlu, İSTANBUL ili, ŞİŞLİ ilçesi, FULYA köy/mahallesi, 9 cilt, 243 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Konaklar Mah. İhsan Hilmi Alantar Sk. No:23 İç Kapı No:6 Beşiktaş/ İST

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013, 17/12/2013, 31/10/2012 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 20/01/2014

ŞÜPHELİ : **13- EMRAH HAPPANİ**, YUSUF Oğlu AYŞE'den olma, 11/03/1988 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 372 sıra no'da nüfusa kayıtlı Mimar Sinan Mah. 75181 Nolu Sk. No:26 İç Kapı No:3 Şahinbey/ GAZİANTEP

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/09/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **14- ERCAN SAĞIN**, YALÇIN Oğlu SEBİHA'den olma, 05/04/1973 doğumlu, AMASYA ili, MERZİFON ilçesi, KARAMAĞARA KÖYÜ köy/mahallesi, 50 cilt, 26 aile sıra no, 25 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yıldız Posta Cad.N:50 Dedeman İstanbul Oteli Beşiktaş/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **15- ERTUĞRUL BOZDOĞAN,** YUSUF ZİYA Oğlu HATİCE'den olma, 01/08/1958 doğumlu, HATAY ili, DÖRTYOL ilçesi, KIŞLALAR köy/mahallesi, 1 cilt, 33 aile sıra no, 48 sıra no'da

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

nüfusa kayıtlı Şirinevler Mah. Kazım Karabekir 3. Sk. No:15 İç Kapı No:6 Bahçelievler/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **16- FATMA ASLAN,** KAMİL Kızı CEMİLE'den olma, doğumlu, ÇORUM ili, OSMANCIK ilçesi, KARALARGÜNEY köy/mahallesi, 51 cilt, 45 aile sıra no, 69 sıra no'da nüfusa kayıtlı ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **17- HALİL İBRAHİM AKKAYA,** MAHMUT Oğlu NURCİHAN'den olma, 10/08/1974 doğumlu, SİVAS ili, ZARA ilçesi, KURUCAABAT KÖYÜ köy/mahallesi, 95 cilt, 9 aile sıra no, 22 sıra no'da nüfusa kayıtlı Meşrutiyet Mah. Matbaacı Osman Bey Sokak Yeşil Apt No:17 D:1 Şişli/ İSTANBUL

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **18- HİKMET TUNER**, GALİP Oğlu SEVİM'den olma, 03/02/1964 doğumlu, IĞDIR ili, MERKEZ ilçesi, AKYUMAK köy/mahallesi, 4 cilt, 59 aile sıra no, 7 sıra no'da nüfusa kayıtlı Başakşehir Mah. Efe Sk. No:1 İç Kapı No:40 Başakşehir/ İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **19- HÜSAMETTİN ALTINBAŞ,** ALAİDDİN Oğlu MUKADDES'den olma, 20/06/1968 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, TEKYE MAHALLESİ köy/mahallesi, 31 cilt, 132 aile sıra no, 65 sıra no'da nüfusa kayıtlı Durak Döviz Ticaret Aş Kapalıçarşı Kavaflar Cad No.17 Eminönü/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **20- İRFAN IŞIKGÜN,** İSMAİL Oğlu SULTAN'den olma, 22/06/1976 doğumlu, MALATYA ili, ARAPGİR ilçesi, ULAÇLI köy/mahallesi, 60 cilt, 25

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

aile sıra no, 88 sıra no'da nüfusa kayıtlı Ferahevler Mah. Meral Sk. No:80 Sarıyer/ İSTANBUL

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **21- İSMAİL KARAARSLAN,** MUSTAFA Oğlu ASİYE'den olma, 05/06/1974 doğumlu, ADIYAMAN ili, GERGER ilçesi, YUKARI DAĞLICA köy/mahallesi, 46 cilt, 27 aile sıra no, 24 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şenlikköy Mah. Otlukbeli Sk. No:54 İç Kapı No:3 Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **22- MEHMET HAPPANİ,** CEMALETTİN Oğlu MEVLÜDE'den olma, 01/01/1973 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 264 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şıh Mehmet Mah. Şıh Mehmet Yolu Bağ Evleri Küme Evleri No:9 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **23- MEHMET BİLİCİ,** MEHMET FAHRİ Oğlu EDİBE'den olma, 01/03/1949 doğumlu, DİYARBAKIR ili, SUR ilçesi, DABANOĞLU köy/mahallesi, 8 cilt, 126 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Özbal Sk. Fulya Mah. No:16 İç Kapı No:5 Şişli/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **24- MEHMET ALİ AŞİROĞLU,** ABDULKADİR Oğlu FATMA'den olma, 01/01/1990 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 32 aile sıra no, 45 sıra no'da nüfusa kayıtlı Hürriyet Mah. Yavuzlar Sk. No:33 İç Kapı No:1 Bahçelievler/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **25- MEHMET HAKAN ATİLLA,** MEHMET IŞIK Oğlu AYŞE'den olma, 25/10/1970 doğumlu, GAZİANTEP ili, ŞAHİNBEY ilçesi, KANALICI

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

köy/mahallesi, 60 cilt, 254 aile sıra no, 9 sıra no'da N.K

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **26- MEHMET HAKAN BAYRAMİÇ,** SALİH Oğlu EMEL'den olma, 18/04/1970 doğumlu, GAZİANTEP ili, ŞAHİNBEY ilçesi, PAÇAVRA köy/mahallesi, 95 cilt, 30 aile sıra no, 46 sıra no'da nüfusa kayıtlı Tozkoparan Mah. Koru Sk. No:3 İç Kapı No:23 Güngören/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **27- MEHMET ŞENOL ÇAĞLAYAN,** MEHMET SALİH Oğlu MUHLİSE'den olma, 14/10/1965 doğumlu, ANKARA ili, ÇANKAYA ilçesi, HARBİYE köy/mahallesi, 38 cilt, 135 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Organize Sanayi Bölgesi Karamanlılar Cad. No:9 Sincan/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **28- METİN CABİR,** MEHMET Oğlu HÜSNE'den olma, 19/03/1987 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, YAVUZLU köy/mahallesi, 81 cilt, 39 aile sıra no, 85 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yavuz Sultan Selim Cad. Yavuz Sultan Selim Mah. No:10 Merkez/ KİLİS

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **29- MOHAMMADSADEGH RASTGAR SHISHEHGARKHANEH,** MOHAMMAD Oğlu SAKINEH'den olma, 21/04/1973 doğumlu, ili, ilçesi, köy/mahallesi, cilt, aile sıra no, sıra no'da nüfusa kayıtlı Yeşilköy Mah. İstanbul Cad. Kulüp Sok. No:6 D:2 Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 04/09/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **30- MUACET KORKMAZ,** HÜSEYİN Oğlu FATMA'den olma, 15/05/1969 doğumlu,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

DİYARBAKIR ili, KULP ilçesi, NARLICA köy/mahallesi, 38 cilt, 27 aile sıra no, 88 sıra no'da nüfusa kayıtlı Adnan Kahveci Mah. Yavuz Sultan Selim Cad No:6/21 Beylikdüzü/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Resmi Belgede Sahtecilik, Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 01/01/2013, 16/01/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 20/01/2014

ŞÜPHELİ : **31- MURAT CESURTÜRK**, MÜNİR Oğlu ZİNNET'den olma, 27/03/1971 doğumlu, ERZURUM ili, YAKUTİYE ilçesi, YUKARI HASANİBASRİ köy/mahallesi, 64 cilt, 603 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Adnan Kahveci Mah. Yavuz Sultan Selim Bulvarı No:7C İç Kapı No:55 Beylikdüzü/ İST

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **32- MURAT YILMAZ**, ZEKİ Oğlu VEDİA'den olma, 11/07/1976 doğumlu, SİVAS ili, SUŞEHRİ ilçesi, BOSTANCIK köy/mahallesi, 37 cilt, 54 aile sıra no, 22 sıra no'da nüfusa kayıtlı Mescit Sk. Omurça Mah. No:23 Bodrum/ MUĞLA ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **33- MUSTAFA AŞİROĞLU**, AHMET Oğlu MUHABBET'den olma, 01/01/1972 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 32 aile sıra no, 27 sıra no'da nüfusa kayıtlı Öncü Pınar Mah. S.Blok Küme Evleri No:6 İç Kapı No:1 Merkez/ KİLİS ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **34- MUSTAFA BEHCET KAYNAR**, MUSTAFA Oğlu NEJLA'den olma, 01/09/1975 doğumlu, KARAMAN ili, ERMENEK ilçesi, SUSAKLI MAHALLESİ köy/mahallesi, 13 cilt, 38 aile sıra no, 54 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bursa Caddesi 444. Sokak 8/4 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **35- NESTEREN ZAREI DENİZ,** HABİBULLAH Kızı PERİHAN'den olma, 17/07/1977 doğumlu, TEKİRDAĞ ili, ŞARKÖY ilçesi, CUMHURİYET köy/mahallesi, 2 cilt, 362 aile sıra no, 12 sıra no'da n k Levent Mah. Gönüller Aralığı Sk. No:5 Beşiktaş/ İST

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **36- ONUR KAYA,** OSMAN Oğlu FEVZİYE'den olma, 13/12/1978 doğumlu, ÇANKIRI ili, ILGAZ ilçesi, KIYISIN köy/mahallesi, 45 cilt, 36 aile sıra no, 43 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kırkkonaklar Mah.352.Sok.6/8 Cankaya Ankara İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 25/09/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **37- ÖZGÜR ÖZDEMİR,** ERDOĞAN Oğlu NURTAÇ'den olma, 10/05/1979 doğumlu, MALATYA ili, ARGUVAN ilçesi, AKÖREN köy/mahallesi, 5 cilt, 48 aile sıra no, 64 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kartaltepe Mah. Bahçesaray Sk. No:7 İç Kapı No:12 Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **38- ÖZGÜR ERKER,** HALUK Oğlu SEVİM'den olma, doğumlu, BİLECİK ili, MERKEZ ilçesi, İSTİKLAL köy/mahallesi, 5 cilt, 142 aile sıra no, 12 sıra no'da nüfusa kayıtlı Caddebostan Mahallesi Zincirli Köşk Sokak No:10/7 Kadiköy İstanbul Kadıköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **39- ÖZLEM ADATEPE,** İVAN Kızı LÜDMİLA'den olma, 23/07/1975 doğumlu, ADANA ili, CEYHAN ilçesi, CİVANTAYAK köy/mahallesi, 4 cilt, 7 aile sıra

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - 123BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

no, 61 sıra no'da nüfusa kayıtlı Acarlar Mah. 46 Sk. No:17 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Bir Kimseyi Fuhuşa Teşvik Etmek veya Yaptırmak veya Aracılık Etmek veya Yer Temin Etmek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 03/02/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **40- RIZA SARRAF,** HOSSEIN Oğlu SHAHEN'den olma, 12/09/1983 doğumlu, İSTANBUL ili, BAKIRKÖY ilçesi, ATAKÖY 7.8.9.10 KISIM köy/mahallesi, 76 cilt, 312 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kanlıca Mah. Halide Edip Adıvar Cad. No:11 İç Kapı No:1 Beykoz/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ :* Av. ŞEYDA YILDIRIM, Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

* Av. AYTEN HİÇYILMAZ,Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23 K:4 D:9 Nişantaşı Şişli / İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Bir Kimseyi Fuhuşa Teşvik Etmek veya Yaptırmak veya Aracılık Etmek veya Yer Temin Etmek, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2013, 25/10/2013, 16/01/2013, 17/12/2013, 01/05/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014, 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **41- RÜÇHAN BAYAR,** MEHMET MÜNİR Oğlu SUPHİYE'den olma, 10/02/1972 doğumlu, MARDİN ili, ARTUKLU ilçesi, TEKER köy/mahallesi, 11 cilt, 322 aile sıra no, 78 sıra no'da nüfusa kayıtlı Nuru Osmaniye Mah. Gazi Cad. Sinan Paşa Sok. Gold Bazar No:5/1 Çemberlitaş Eminönü/ İSTANBUL

SUÇ : Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2010, 04/01/2013, 05/01/2013, 16/01/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 30/01/2014

ŞÜPHELİ : **42- SABRİ BERK,** REŞİT Oğlu MEDİNE'den olma, 13/01/1950 doğumlu, VAN ili, MERKEZ ilçesi, BAHÇİVAN köy/mahallesi, 3 cilt, 221 aile sıra no, 5 sıra no'da nüfusa kayıtlı Atatürk Mah. Nehir Sk. No:3 İç Kapı No:2 Küçükçekmece/ İSTANBUL

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **43- SALİH BARIŞ KIRANTA**, ERTUĞRUL Oğlu MELİHA'den olma, 20/08/1975 doğumlu, TRABZON ili, SÜRMENE ilçesi, YENİAY köy/mahallesi, 8 cilt, 165 aile sıra no, 20 sıra no'da nüfusa kayıtlı İncirli Mah. Yunus Emre Cad. No:33 İç Kapı No:1 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **44- SALİH KAAN ÇAĞLAYAN**, MEHMET ZAFER Oğlu SONGÜL'den olma, 26/09/1986 doğumlu, ANKARA ili, ÇANKAYA ilçesi, HARBİYE köy/mahallesi, 38 cilt, 126 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yenimahalle Çayyolu Koru Mah. Sizinevler St 3 Cad No. 2 ANKARA ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. MUHAMMED HARDALAÇ, ANKARA Kızılırmak Mahallesi Ufuk Üniversitesi Caddesi 1445.Sokak No:2/B Kat:17 Daire:88 Çukurambar Çankaya / ANKARA

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 30/08/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 28/02/2014

ŞÜPHELİ : **45- SÜLEYMAN ASLAN**, HAKKI Oğlu ŞERİFE'den olma, 10/05/1970 doğumlu, ÇORUM ili, OSMANCIK ilçesi, KARALARGÜNEY köy/mahallesi, 51 cilt, 45 aile sıra no, 43 sıra no'da nüfusa kayıtlı Necip Fazıl Mah. Gaffar Okkan Cad. No:6K İç Kapı No:2 Ümraniye/ İSTANBUL i

MÜDAFİİ : Av. ERSAN ŞEN, Altunizade, Kuşbakışı Cad. No: 9 Üsküdar / İST

SUÇ : Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 05/01/2013, 17/12/2013, 07/10/2013 İSTANBUL/null

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **46- SÜLEYMAN HAPPANİ**, ZEYNEL Oğlu AYŞE'den olma, 25/02/1965 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 134 sıra no'da n k K Karaübekir

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Mah Mehmet Tuğrul Cad N0 48 Merkez/ KİLİS

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **47- TAHA AHMET ALACACI,** MEHMET Oğlu MELAHAT'den olma, 01/03/1978 doğumlu, DENİZLİ ili, ÇAL ilçesi, AKKENT köy/mahallesi, 3 cilt, 403 aile sıra no, 26 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şenlikköy Mah. Konaklı Sk. No:17 İç Kapı No:6 Bakırköy/ İST

SUÇ : 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **48- TEVFİK USTA,** AHMET Oğlu HİLMİYE'den olma, 20/11/1967 doğumlu, TRABZON ili, OF ilçesi, BALLICA köy/mahallesi, 27 cilt, 96 aile sıra no, 54 sıra no'da nüfusa kayıtlı İstanbul Gümrük Ve Muhafaza Başmüdürlüğü Karaköy İSTANBUL

SUÇ : 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 16/01/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **49- TURGUT HAPPANİ,** CEMALETTİN Oğlu MEVLÜDE'den olma, 26/02/1979 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, ÖNCÜPINAR köy/mahallesi, 128 cilt, 35 aile sıra no, 350 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şirinevler Mah. Kazım Karabekir 4. Sk. No:24 İç Kapı No:8 Bahçelievler/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **50- TÜRKER SARGIN,** ŞABAN Oğlu CEMİLE'den olma, 07/12/1973 doğumlu, MALATYA ili, DOĞANYOL ilçesi, İSHAK köy/mahallesi, 25 cilt, 160 aile sıra no, 36 sıra no'da nüfusa kayıtlı Halkalı Merkez Mah. Sönmez Sk. No:3B İç Kapı No:35 Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **51- UMUT BAYRAKTAR,** SEFER Oğlu NERMİN'den olma, 01/10/1978 doğumlu, GİRESUN ili, GÖRELE ilçesi, BOZCAALİ köy/mahallesi, 15 cilt, 24 aile sıra no, 28 sıra no'da nüfusa kayıtlı Ersel Nak. Dez Ltd Şti Kumcular Liman Yolu Akar İş Mrk No43

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKiviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

D:4 34524 Büyükçekmece/ İSTANBUL

SUÇ : Rüşvet Almak ve Vermek, Suç İşlemek Amacıyla Kurulan Örgüte Üye Olma

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 17/12/2013, 04/09/2013 İSTANBUL

TAHLİYE TARİHİ : 14/02/2014, 14/02/2014

ŞÜPHELİ : **52- YASİN ATA,** GALİP Oğlu HAVVA'den olma, 03/06/1984 doğumlu, KASTAMONU ili, CİDE ilçesi, GÜNEBAKAN köy/mahallesi, 37 cilt, 7 aile sıra no, 98 sıra no'da nüfusa kayıtlı Siyavuşpaşa Mah. Sardunya Sk. No:8 İç Kapı No:6 Bahçelievler/ İST

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

ŞÜPHELİ : **53- YÜCEL ÖZÇİL,** NECAFATTİN Oğlu SANİYE'den olma, 11/06/1971 doğumlu, SİNOP ili, BOYABAT ilçesi, ENGİLEKİN köy/mahallesi, 50 cilt, 67 aile sıra no, 50 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bahçelievler Mah. Yeşilpalmiye Cad. No:2/5-B İç Kapı No:12 Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak ve Vermek

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 25/10/2013, 17/12/2013 İSTANBUL

A- SORUŞTURMANIN KONUSU:

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen 07/05/2010 tarihli e-posta ihbarında özetle; İranlı Rıza Sarraf isimli şahsın kendisinin İstanbul'da, babasının ise Dubai'de olduğu, yurt dışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları, bu işi İstanbul Beyazıt Kapalıçarşı'da faaliyet gösteren Durak Döviz isimli iş yerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları ve bunun gibi bir çok kişinin bulunduğu hususunun iddia edilmesi üzerine durumun incelendiği, konu ile ilgili olarak Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve Mali Suçlar ve Suç Gelirleri ile Mücadele Şube Müdürlüğünün 06/06/2011 tarihli yazısı ekinde bulunan "Happani Grubu Değerlendirme Raporu" başlıklı 03/06/2011 tarihli raporda;

"12.02.2007 tarihinde Kapıkule Hudut Kapısından yurtdışına çıkış yapmak isteyen bir TIR aracında 202 kg eroin maddesi ele geçirilmiş, akabinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/1258 soruşturma dosyası ile mahkeme kararı çerçevesinde Edirne KOM Şube Müdürlüğünce gerçekleştirilen iletişimin dinlenmesi tedbirinin uygulanması sürecinde, değişik gerçek/tüzel kişiler arasında kaynağı belli olmayan yüksek miktarda paranın uluslararası transferinin yapıldığı, bu transferlere aracılık yapan kişiler arasında Durak Döviz isimli işyeri ve Abdullah isimli çalışanının da bulunduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğü'nün 07.05.2010 tarihli ve İhbar No:6484 sayılı e-posta ihbar formunda İranlı Rıza Sarraf isimli şahsın kendisinin İstanbul'da,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKIviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

babasının ise Dubai'de olduğu, yurtdışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları, bu işi İstanbul Beyazıt Kapalı çarşıda faaliyet gösteren Durak Döviz isimli işyerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları iddia edilmiştir.

21.12.2010 tarihli ulusal basında Moskova Havalimanı'ndaki gümrük görevlilerinin kontrolleri esnasında İstanbul'dan Rusya'ya giden üçü Azeri biri İranlı olmak üzere dört kişinin bavul ve sırt çantalarında 14,5 Milyon Dolar ve 4 Milyon Avro ele geçirildiği ve şahısların gözaltına alındığı haberinin yer almış, bahse konu habere istinaden 23.12.2010 tarihinde Rusya İnterpolü'nden polisiye iş işbirliği kapsamında bilgi talep edilmiş ve 16.03.2011 tarihinde alınan cevabi yazı ile, Azeri vatandaşları Vagif BADALOV, Ramin ISMAILOV, Gusein ISMAILOV ve İran vatandaşı Mohammadsadig RASTGARSHISHEGARHANEKH isimli şahısların üzerinde yüklü miktarda nakit para ile 16.10.2010 tarihinde İstanbul'dan Moskova'ya uçakla geldikleri, ancak herhangi bir bildirimde bulunmadıklarından adı geçen şahıslar hakkında gümrük yetkilileri tarafından Rusya Ceza Kanunu'nun 188. Maddesine (Kaçakçılık) göre işlem yapıldığı, soruşturmanın halen devam ettiği bilgisi alınmıştır.

15.04.2011 tarihli ulusal basında ise, genel olarak "150 milyon Doları bavulla kaçırdılar" başlığı altında, Rusya Federal Gümrük Servisinin başlatmış olduğu çalışmalar neticesinde 14 kuryenin tespit edilerek isimlerinin ülkemiz makamlarına bildirildiği ve para transferlerinin soruşturulmasının istenildiği, söz konusu şahısların Dubai'den gelen ve Azeri işadamlarına ait olduğu iddia edilen 40 milyon dolar ve 10 milyon Avro'yu 37 seferde valizlerle Rusya'ya taşıdığı, Ebru GÜNDEŞ'in eşi Reza Sarraf'ın şoförü olan Turgut HAPPANİ isimli şahsın 14 kurye arasında yer aldığına ilişkin iddialar yer almıştır.

Yukarıda adı geçen gerçek/tüzel kişiler ve faaliyetleri hakkında MASAK, İstanbul ve Edirne Emniyet Müdürlükleri ile Daire Başkanlığımız Mali ve Narkotik Şube Müdürlüklerince değişik tarihlerde yürütülen çalışmalarda somut bir neticeye varılması mümkün olmamış ise de gelinen nokta itibariyle yürütülen çalışmaların neticelerinin anlamlı bir şekilde birleştirilerek analize tabi tutulması ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan eldeki raporda Durak Döviz ile ortakları Turgut HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Serdal HAPPANİ, Şenel HAPPANİ ve Rıza SARRAF isimli şahısların kimlik ve adres bilgileri, yasa dışı faaliyetleri, vergi mükellefiyet, mal varlığı ve yurt dışına giriş-çıkış bilgileri mercek altına alınmıştır.

ADI GEÇEN ŞAHISLARIN ŞİRKET ORTAKLIKLARI :

Rıza SARRAF (TC Kimlik No: 61246507012)

1.Tasfiye Halinde Homa Yapı Gıda Tek. Tur. Oto. İç Dış Tic. A.Ş. (VKN:4630342380) %4 Hisse

2.Bella İnşaat Tur. ve Oto. San. Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:1630348606) %50 hisse

3.Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine San. Tic. A.Ş. (VKN:7350626052)

· Rıza Sarraf	Yönetim Kurulu Başkanı	%80
·Ahad Khabbaztamini	Yönetim Kurulu Üyesi	%10
·Abdullah Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%5
·Turgut Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%2,5

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

·Humayun Zatparvar	Yönetim Kurulu Üyesi	%2,5

4. Royal Holding A.Ş. (VKN:7350691410)

·Rıza Sarraf	Yönetim Kurulu Başkanı	%72
·Mohamad Zarrab	Yönetim Kurulu Üyesi	%25
·Abdullah Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%1
·Hamid Reza Fath Razi	Yönetim Kurulu Üyesi	%1
·Fathariz Amir	Yönetim Kurulu Üyesi	%1

Royal Holding A.Ş.'nin alt firmalarının Durak Döviz A.Ş., Tural Ltd. Şti. ve Pırlanta Ltd. Şti. ünvanlı firmalar olduğu, İran ve Dubai'ye külçe altın ihracaatı ve İran'da Atasay Kuyumculuk ile ortak hurda altından külçe altın imalatı yapacakları, ihraç bedelleri ile bankalardan ve Rona Döviz A.Ş.'den yine külçe altın alacakları, firmaların ihraç bedelleri için bankalar için çalıştığı, adı geçen firmaların İran'ın ticari işlemleri için para giriş çıkışlarına aracılık ettiği bilgileri istihbar edilmiştir.

Ayrıca Rıza SARRAF'ın Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş.'nin 2007-2008 yıllarında %47,50 hissesi ile ortaklığı mevcuttur.

Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430) (27.07.2010'dan itibaren)

· Sabri BERK	Yönetim Kurulu Başkanı	%30
· Abdullah Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%20
· Hüsamettin Altınbaş	Yönetim Kurulu Üyesi	%20
· Turgut Happani	Yönetim Kurulu Üyesi	%15
· Murat CESURTÜRK	Yönetim Kurulu Üyesi	%15

Rıza SARRAF ve Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş.'nin ortakları olan HAPPANİ ailesi ve diğer aile üyeleri hakkında; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan alınan 03.06.2009 tarihli ve 2009/1592 sayılı yazı ve ekinde yer alan İstanbul Emniyet Müdürlüğümüzün 08.01.2009 tarihli ve 2008/2779 sayılı yazısında;

·İstanbul Kapalıçarşı'da Bilal HAPPANİ, Kadir HAPANNİ, Zeynel HAPPANİ ve İrfan HAPPANİ isimli şahısların karapara akladıkları, yılda yaklaşık 1.000.000 USD haksız para kazandıkları,

·İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından yapılan sorgu neticesinde; Bilal HAPPANİ isimli şahsın "Avrasya Kıymetli Madenler Turizm Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti." (Sermayesi 250.000 YTL) Abdullah HAPPANİ ve Serdal HAPPANİ'nin "Durak Döviz Ticaret A.Ş." (Sermayesi 350.000 YTL) ve Abdullah HAPPANİ ve Turgut HAPPANİ'nin "Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş" (Sermayesi 1.000.000 TL) firmalarının ortağı olduğu, Abdulkadir HAPPANİ ve Halil HAPPANİ'nin ortağı bulunduğu "Mavi Kıymetli Madenler Turizm Otomotiv Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti." adlı firmanın 04.06.2008 tarihi itibarı ile kurulduğu ve sermayesinin 150.000 YTL olduğu, ancak bu firmaların tabela firmaları olduğu yönünde izlenimlerin oluştuğu, Mavi Kıymetli Mad. Tur. Oto. Gıda Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin faaliyet adresine yönelik yapılan araştırmalarda işyerinde herhangi bir ticari faaliyetin yürütüldüğüne dair bir emare bulunmadığı,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

·Alınan ihbar neticesinde; ihbarcının yakını olduğunu belirttiği HAPPANİ soyadlı kişilerin İranlı şahısların eli altında çalıştıkları, yurtdışından karapara havalesi yaparak yüzdelik karşılığında "milyon dolarlar" getirdikleri, Kilis'te bazı kişiler adına açılan sahte hesaplara gelen paralardan "yüzde bir" yüzdelik sözü verdikleri, bu şekilde birisine söz verdikleri halde yüzdelik payı vermemelerinden dolayı şahsın hesabında bulunan parayı vekaleti iptal ederek çektiği, Kilis'te akrabaları kavga edince durumun meydana çıktığı, Kilis Öncüpınar Mahallesinde bundan başka en az 10 kişinin daha bulunduğunu, bu kişilerin 3-5 sene içerisinde İstanbul'a sahip olduklarını, Fahri HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Serdar HAPPANİ isimli şahısların Kilis İl Sağlık Müdürlüğünde temizlik şirketinde sözleşmeli çalıştıklarını, paranın Kilis Garanti Bankasından çekildiğini, banka hesaplarına ulaşıldığında da durumun anlaşılacağının iddia edildiği belirtilmiştir.

Azeri işadamları Nizami AZİMOV, Hüseyin G. İSMAYİLOV ve Vagıf BADALOV'a ait olduğu iddia edilen ve bir yıl içerisinde yaklaşık 150 Milyon Doların yurt dışına çıkarılması olayı (21.12.2010 tarihli basın haberleri) ile ilgili olarak ilk aşamada yapılan tespitler:

· 22 Haziran-31 Ekim 2010 tarihleri arasında yukarıda isimleri geçen şahıslarca Rusya'ya çok yüklü miktarlarda nakit para girişi yapıldığı ve şahısların paranın kaynağını açıklamada yetersiz kaldıkları ve bu parayla Moskova ya da Moskova bölgesinde gayrimenkul alımı yapacaklarının iddia edildiği,

· 22 Haziran-31 Ekim 2010 tarihleri arasında adı geçen şahısların yurt dışına çıkardıkları para miktarı: 10.300.000,00 EURO ve 37.122.968,00 USD olduğu belirtilmiştir.

MASAK'ın yukarıda belirtmiş olduğu şahıslar ile beraber hareket eden şahısları tespit edebilmek (kurye oldukları değerlendirilen) için yurda giriş-çıkış kayıtlarının incelenmesi ile yapılan çalışmalar neticesinde MASAK'ın bildirdiği 14 kişi ile birlikte tespit edilen toplamda 55 kişinin kurye faaliyetinde bulunduğu değerlendirilmektedir.

Adem GELGEÇ'in Tural HUSEYNOV, Kadir HAPPANİ ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Adnan Menderes YAZAR'ın Kadir HAPPANİ, Mustafa AŞİROĞLU, Yücel ÖZCİL, Murat CESURTÜRK, Hüsamettin ALTINBAŞ, Mustafa HAPPANİ, Vagıf BADALOV, Turgut HAPPANİ, Vidadi BADALOV, Süleyman HAPPANİ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Nizami AZIMOV, Behzad AGHAZADEHKHALK, Cemil SON ve Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Erol ERDOĞAN'ın Ertuğrul BOZDOĞAN, Ilham HUSEYNOV, Mustafa AŞİROĞLU, Vidadi BADALOV, Süleyman HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Muzaffer HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Taleh HUSEYNOV ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Ertuğrul BOZDOĞAN'ın Bahruz ABBASOV, Turgut HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Süleyman HAPPANİ, Khagani ABBASOV, Mustafa AŞİROĞLU, Vidadi BADALOV, Adnan Menderes YAZAR ve Mayıs BADALOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Kadir HAPPANİ'nin Rauf ABBASOV, Arastun ABBASOV, Yusıf ABBASOV, Khagani ABBASOV, Alıfaga ABBASOV, Leyla ABBASOVA, Sabuhi BADALOV, Rana BADALOVA, Vidadi BADALOVA, Nabi ISMAYILOV, Valaddin ISMAYILOV, Huseyn ISMAYILOV, Adnan Menderes YAZAR, Mustafa AŞİROĞLU, Murat CESURTÜRK, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG ve HAPPANİ soyadlı kişilerle birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Murat CESURTÜRK'ün Jefrey GILLIES, Kadir HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Adnan Menderes YAZAR, Nizami AZIMOV ve Vidadi BADALOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Mustafa HAPPANİ'nin Ertuğrul BOZDOĞAN, Mayıs BADALOV, Mustafa AŞİROĞLU, Ramiz HUSEYNOV, Nizami AZIMOV, Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG, Turgut HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Adnan Menderes YAZAR, Mırad ISMAYILOV, Ilgar ISMAYILOV, Ismayıl ISMAYILOV, Vagıf BADALOV ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Sabri BERK'in Adem GELGEÇ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Kadir HAPPANİ, Adnan Menderes YAZAR, Mustafa HAPPANİ ve Vidadi BADALOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Sefer Berkant BERK'in Mustafa HAPPANİ ve Mustafa AŞİROĞLU ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Turgut HAPPANİ'nin Mustafa AŞİROĞLU, Huseyn ISMAYILOV, Khagani ABBASOV, Vagif BADALOV, Tural HUSEYNOV, Aydan HUSEYNOV, Surkhay HUSEYNOV, Abilfaz ABBASOV, Kamran HUSEYNOV, Elshad HUSEYNOV, Mehmet HAPPANİ, Özal HAPPANİ, Firidun HUSEYNOV, Parviz HUSEYNOV, Ali ISMAYILOV, Zemfira HUSEYNOVA, Madinahon HAKIMOVA, Elchin BADALOV, Zamig HUSEYNOV, Ali BADALOV, Ziyafat ISMAYILOV, Amil HUSEYNOV, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Mazhir HUSEYNOV, Adnan Menderes YAZAR, Isamayil ISMAYILOV, İlham HUSEYNOV, Alifaga ABBASOV, Chingiz ISMAYILOV, Hasan SAYAR, Fırat SAYAR, Latif ABBASOV, Musa HUSEYNOV, Huseyn ISMAYILOV, Ramin ISMAYILOV, Sabuhi ISMAYILOV ve Yunis ISMAYILOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Yücel ÖZÇİL'in Rıza SARRAF, Vidadi BADALOV, Behrooz AGHAZADEHKHALK, Ertuğrul BOZDOĞAN, Devrim KÜÇÜK, Surkhay HUSEYNOV, İlham HUSEYNOV, Khagani ABBASOV, Süleyman HAPPANİ ve Kadir HAPPANİ isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı tespit edilmiştir.

Yukarıda isimleri yazılı şahısların birlikte hareket ettikleri ve kısa süreli yurt dışına giriş-çıkış yaptıklarının tespit edilmesi, banka hesaplarında şüpheli işlemlerin bulunması, basında yer alan haberler ve tarafımıza intikal ettirilen ihbarlar da dikkate alındığında bahse konu şahısların beraberinde yüksek miktarda nakit parayı yurt dışına çıkardığı değerlendirilmektedir.

Yukarıda İsimleri Geçen Türk Şahısların Ortağı Oldukları Şirketler :

Adem GELGEÇ;

1. Tasfiye Halinde Cihan Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:2090514985)

Kuruluş Tarihi: 04.02.2010

Tasfiye Tarihi: 13.12.2010

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

2.Tasfiye Halinde Deniz Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:2910801552)

Kuruluş Tarihi:24.08.2010

Tasfiye Tarihi: 13.12.2010

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

3.Tasfiye Halinde Kapital Kıymetli Mad. San. ve Dış Ticaret Ltd. Şti. (VKN:4980863395)

Kuruluş Tarihi: 24.08.2010

Tasfiye Tarihi: 20.04.2011

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

4. Tasfiye Halinde Elmas Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN: 3330708868)

Kuruluş Tarihi:10.02.2010

Tasfiye Tarihi: 20.04.2011

Kurucu Ortaklar: Elika Agha Mohammadi, Toran Khorakchi Gonabadi (İran)

Tasfiye Memuru-Müdürü: Adem Gelgeç

5. Tasfiye Halinde Hazine Kuyumculuk Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN: 4600428497)

Kuruluş Tarihi: 10.03.2009

Tasfiye Tarihi: 26.09.2009

Kurucu Ortaklar: Parviz Faeghi ZAD (İran), Khagani ABBASOV (Azeri)

Tasfiye Memuru-Müdürü: Adem Gelgeç

Ertuğrul BOZDOĞAN

1.Tasfiye Halinde Gümüş İth. İhr. Tic. Ltd. Şti. (VKN:4240530797)

Kuruluş Tarihi: 13.12.2010

Tasfiye Tarihi: 28.01.2011

Ortaklar: Ertuğrul BOZDOĞAN, Vidadi BADALOV (Azeri)

2.Tasfiye Halinde Sahra Kıymetli Madenler San. Tic. Ltd. Şti. (VKN:7390490176)

Kuruluş Tarihi: 13.12.2010

Tasfiye Tarihi: 28.01.2011

Ortaklar: Ertuğrul BOZDOĞAN, Vidadi BADALOV (Azeri)

3.Tasfiye Halinde Gülzar Kıymetli Madenler San. Tic. Ltd. Şti. (VKN:7390490176)

Kuruluş Tarihi: 22.05.2007

Tasfiye Tarihi: 29.11.2007

Ortaklar: Samad Sharifi Golzar, Majid Rezaei MEHR (İran)

Tasfiye Memuru: Ertuğrul BOZDOĞAN

Turgut HAPPANİ

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi: 20.01.2005

Ortaklar: Turgut Happani, Hüsamettin Altınbaş, Sabri BERK, Abdullah Happani, Murat Cesurtürk

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

2. Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine San. Tic. A.Ş. (VKN:7350626052)
Kuruluş Tarihi: 18.01.2008
Ortaklar: Turgut Happani, Rıza Sarraf, Abdullah Happani, Ahad Khabbaztamimi, Humayun Zatparvar

Hüsamettin ALTINBAŞ

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)
Kuruluş Tarihi:20.01.2005
Ortaklar: Hüsamettin Altınbaş, Sabri BERK, Abdullah Happani, Turgut Happani, Murat Cesurtürk

Sabri BERK

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)
Kuruluş Tarihi:20.01.2005
Ortaklar: Sabri BERK, Hüsamettin Altınbaş, Abdullah Happani, Turgut Happani, Murat Cesurtürk

Murat CESURTÜRK

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)
Kuruluş Tarihi: 20.01.2005
Ortaklar: Murat Cesurtürk, Sabri BERK, Hüsamettin Altınbaş, Abdullah Happani, Turgut Happani

Bu bilgilerden hareketle, günümüzde bankacılık sisteminin gelişmiş olması, para havalelerin kısa bir süre içinde ve güvenilir bir şekilde bankalar aracılığıyla yapılabilmesine rağmen şahısların yüksek miktarda nakit parayı beraberinde yurtdışına çıkarması ve bu kişilerden çoğunun Döviz Büroları ile ilişkisinin bulunması dikkat çeken hususlardır.

Paranın kurye kullanılarak yurda sokulacağı/yurttan çıkarılacağının tespiti ya da yurda giriş çıkışlarda yolcu üzeri ve eşyasında kaynağı belli olmayan nakit ele geçirilmesi hallerinde takip edilecek hareket tarzının belirlenmesinde kambiyo ve suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mevzuat göz önünde bulundurulur.

Rapora konu edilen para taşımacılığını mevzuat çerçevesinde incelendiğinde; yurda giriş-çıkışlarda şahısların beraberinde taşıdığı nakit paralara ilişkin düzenlemeler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da yer aldığı,

1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nda yurtdışına beyan edilmeden çıkartılan nakit paralar ile ilgili idari para cezasına ilişkin düzenlemeler yer aldığı, idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet Savcısı'nın yetkili olduğu,

Ayrıca 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 16. Maddesine göre Türk Parası, döviz veya bunlarla ödemeyi sağlayan belgeleri yurt dışına çıkaran veya yurda getiren yolcular, gümrük idaresinin talebi üzerine bunlarla ilgili olarak tam ve doğru açıklama yapmayan yolcuya beraberindeki değerin, tutar konusunda gerçeğe aykırı açıklamada bulunan yolcuya beyan ettiği değer ile gerçek değer arasındaki farkın onda biri kadar idari para cezası verileceği, Binbeşyüz Türk Lirası'na kadar olan farklar için bu

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

madde hükümlerinin uygulanmayacağı anlaşılmıştır.

Yapılan incelemelerde bahse konu şahısların çoğunun Azeri uyruklu olduğu, çok sayıda şahsın birlikte hareket ettiği ve kurye olarak para taşımacılığı yaptıkları anlaşılmış olup bu para taşımacılığının hangi amaçla yapıldığı/yapılıyor olabileceğine ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir;

- MASAK'ın aldığı istihbaratlar doğrultusunda; Royal Holding A.Ş.'nin alt firmaları olan Durak Döviz A.Ş. Tural Ltd. Şti. ve Pırlanta Ltd. Şti.'nin İran ve Dubai'ye külçe altın ihracatı ve İran'da Atasay Kuyumculuk ile ortak hurda altından külçe altın imalatı yapıyor, ihraç bedelleri ile bankalardan ve Rona Döviz A.Ş.'den yine külçe altın alıyor olabilecekleri, bu kapsamda İran bağlantılı ticari işlemler kaynaklı paraların giriş çıkışına aracılık ediyor olabilecekleri,
- Yurtdışında kazanılan ancak legal/illegal kaynağı bilinmeyen paraların Rusya'ya ulaştırılması için Dubai'den ülkemize sokuluyor olabileceği,
- Bu kişilerce ya da üçüncü kişilerce işlenmiş suçlardan (herhangi bir tespit bulunmamaktadır) elde edilen gelirin izini kaybettirmek için ülke dışına çıkartılıyor, bu kapsamda Türk Ceza Kanunu'nun 282. Maddesinde düzenlenen "Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama" suçunun işleniyor olabileceği,

Bu paraların Türkiye'de veya başka bir ülkede kayıt dışı ticaret kapsamında kazanılmış olabileceği ve bu şekilde vergi incelemesine tabi tutulmaması amacıyla ülkemizden çıkartılıyor olabileceği değerlendirilmiştir." yazılı olduğunun görüldüğü,

Yine Kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 soruşturma sayılı evrakına gönderilen Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 10/06/2008 tarihli 6517 sayılı yazısında ekli bulunan bankalar yeminli murakıbı Mehmet Tahir Özsoy tarafından düzenlenmiş 13/05/2008 tarih ve R-61 sayılı "ATİK-İŞÇEN Rumuzlu Aklama İncelemeleri" konulu raporun konusu olan, Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No:93 Eminönü faaliyet adresli Vala Dış Tic. Ltd Şti ünvanlı firma ortaklarının; Bahram Dargahi Moghaddam, Hassan Dargahi Moghaddam, Orman Memarı Khameneh isimli şahıslar olduğu, İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından yapılan sorgulamada, adı geçen şirketin 31/01/2011 tarihinde oda kaydının iptal olduğunun anlaşıldığı, bu nedenle şirketin faaliyet gösterdiği adresin faal olup olmadığının tespiti için yapılan kontrolde 02/05/2011 tarihinde şirketin faaliyet adresinde Saran Kuyumculuk ve Dış Tic Ltd Şti unvanlı firmanın faaliyet gösterdiğinin belirlendiği, söz konusu firma ile ilgili olarak İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından sorgulama yapıldığında 180,000 TL sermayeli şirketin ortaklarının Mehmet Happani ve Gülpembe Happani isimli şahıslar olduğu, Abdurrahman İşçen isimli şahısın 17/01/2005 tarihine kadar şirketin eski yetkilisinin olduğunun belirlendiği, R-61 sayılı raporda Abdurrahman İşçen'in Vala Dövizin çalışanı olduğu, şahısın mali gücünün çok üstünde, son derece şüphe arz eden para transferlerinin tespit edildiği gerekçeleri ile durumun Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünün 13/09/2012 tarihli yazısı ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarı üzerine Başsavcılığımız tarafından soruşturma başlatıldığı, soruşturma kapsamında suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, kaçakçılık ve suçtan elde edilen mal varlığının aklanması suçlarının takip edilmesi amacıyla İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesinin 17/09/2012 tarih ve Değişik İş No 2012/561 sayılı kararına dayanarak 17/09/2012 tarihinden itibaren CMK 135. Maddesi kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda açıklandığı gibi söz konusu soruşturmaya bir e-posta ihbarı üzerine başlanılmış, suç vasıflandırılmadan önce toplanan bilgilerden haklarında ihbar bulunan şahıslardan bir kısmı ile ilgili olarak Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve Mali Suçlarla ve Suç Gelirleri ile Mücadele Şube Müdürlüğünün raporlarının

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

bulunduğu, ayrıca aynı kişiler ile ilgili olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının raporunun bulunduğu gerekçeleri ile kişilerin kaçakçılık, suçtan elde edilen mal varlığının aklanması suçlarını işledikleri iddiası ile CMK 135. Md. kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı, yapılan çalışmalarda kişilerin suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve rüşvet suçlarını da işlediklerine dair delillere rastlandığı gerekçesi ile sonraki süreçte bu suçlarla ilgili olarak da iletişimin denetlenmesi kararı alınması yoluna gidildiği anlaşılmıştır.

* Yapılan soruşturma sırasında şüphelilerin ;

1- İran'ın uygulamaya çalıştığı nükleer programın barışçıl amaçlar taşımadığı gerekçesi ile gerek Birleşmiş Milletler, gerek Avrupa Birliği, gerekse Amerika Birleşik Devletleri tarafından, nükleer programın uygulanmasının engellenmesini sağlamaya yönelik olarak İran'a ekonomik ambargo uygulandığı, bu çerçevede İran'ın ihracatı ve ithalatının kısıtlandığı, sadece petrol ve doğal gaz satmasına, elde edilen gelirin doğrudan İran'a transfer edilmeyip satışın yapıldığı ülkede bulunan bankada İran Merkez Bankası tarafından açılan hesaba bloke edilmesine, bu para ile İran'ın dışarıdan sadece gıda ve ilaç almasına izin verildiği, İran asıllı olup sonradan Türk Vatandaşlığına geçen, Türk Vatandaşlığına geçtikten sonra Reza Zarrap olan adını Rıza Sarraf olarak değiştiren ve halen Türkiye'de yaşayan işadamının kurduğu şirketlerin 2013 yılı ortasına kadar İran'ın ithaline izin bulunan altını, bu tarihten sonra da gıda ve ilacı Türkiye'den ve Dubai'den İran'a ihraç ederek, ihraç ettiği malların bedelinin İran Merkez Bankasının Türkiye'de Halkbank nezdinde açılan hesaptaki paradan ödenmesini sağladığı, bu işten ciddi komisyon alıp kar ettiği, şirketleri Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi olarak etkileyecek boyutta ihracat yapan Rıza Sarraf'ın bir süre sonra Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan ve ihracat işlemleri sonunda ödemelerin yapıldığı Halkbank'ın Genel Müdürü Süleyman Aslan ile tanıştığı, en yoğun iş yaptığı bankanın en üst düzeydeki bürokratına ve devletin ihracat politikalarının belirlenmesinde ve ihracatın artırılması çabalarında en üst düzeyde kararları alma makamında bulunan Ekonomi Bakanına aşağıda açıklanacağı şekilde menfaat temin ettiği, hediyeler gönderdiği, temin edilen menfaatlerin ilgililerine ulaştırılmasında Rıza Sarraf'ın şirketlerinde çalışanların, Ekonomi Bakanlığı özel kalem çalışanlarının, Ekonomi Bakanının oğlunun ve Halkbank Genel Müdürünün eşinin yardım ve iştiraklerinin olduğu,

2- Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi biçimde etkileyecek boyutlarda ihracat yapan işadamı Rıza Sarraf'ın bu süreçte İçişleri Bakanı ile tanıştığı, onun yetkilerinden ve bürokratik gücünden yararlanarak işlerini kolaylaştıracak konularda yardım ve destek aldığı, bu cümleden olarak ülke içinde saygınlık görüntüsünü artırmaya ve özellikle İstanbul içinde bir yerden bir yere intikali sırasında trafikte yaşadığı sıkıntıları aşıp emniyet şeridini kullanmasını sağlamaya yönelik olarak koruma altına alma kararı ve koruma tahsisi kararı aldırdığı, kardeşlerinin ve babasının istisnai yoldan Türk Vatandaşlığına geçmelerini sağladığı, iş yaşamında kendisine engel çıkardığını, kendisini uğraştıracak ihbarları yaptığını veya yapacağını düşündüğü bir emniyet müdürünün başka illere atanmasını sağladığı, kendisi ve şirketi hakkında haber yapacağını öğrendiği ve rahatsızlık duyduğu gazetecilerin aranarak haber yapmalarını engellemesini sağladığı, bu şekilde nüfuzundan yararlandığı İçişleri Bakanına, şirketinde çalışan elemanları, İçişleri Bakanının özel kalemindeki görevliler ve bakanın oğlu aracılığı ile menfaat temin ettiği,

3- Bu süreçte tanıştığı Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'ın nüfuzundan faydalanmamakla birlikte, iyi ilişkilerinin devamını sağlamaya yönelik olarak ona ciddi ekonomik değer ifade edecek boyutta hediyeler gönderdiği iddia edilmiştir.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Olayların gelişimi ve nedenlerini açıklayabilmek için öncelikle İran'a uygulanan yaptırımların açıklanmasında fayda görülmüştür.

* İran'a uygulanan yaptırımlar kısaca şöyle özetlenebilir ;

İran, BM Güvenlik Konseyi, ABD ve AB'nin birbirinden bağımsız yaptırımları, İran'ın nükleer programının barışçıl olmadığı ve İran'ın uluslararası terörizmi desteklediği iddialarına dayandırılmaktadır. Yaptırımların temel hedefinin İran'ın uluslararası finans sisteminden izole edilmesi olduğu anlaşılmıştır.

BM Yaptırımları ;

31 Temmuz 2006 tarih ve 1696 sayılı Karar ile;

- 31 Ağustos 2006 tarihine kadar süre verilerek nükleer faaliyetlerini durdurmaması halinde İran'a ekonomik yaptırımlar uygulanacağı uyarısında bulunulmuştur.

27 Aralık 2006 tarih ve 1737 sayılı Karar ile;

- Üye ülkelerden kendi toprakları üzerinde, karar ekinde İran'ın nükleer programı ile ilgili olduğu belirtilen kişi ve kurumlara ait bütün fonların, mali varlıkların ve diğer ekonomik kaynakların dondurulması istenilmiştir

24 Mart 2007 tarih ve 1747 sayılı Karar ile;

- İran'a yönelik yaptırımlara silah alım-satımını dâhil etmiş ve bir önceki kararın ekinde İran'ın nükleer programı ve balistik füze programı ile ilgili kişilerin ve kurumların sayısı artırılmış ve bu kişilerin seyahatlerine sınırlama getirilmiştir.
- Bütün üyelerden ve uluslararası finans kurumlarından insani amaçlar ve kalkınma amaçları dışında, İran hükümetine mali yardım yapmak ya da borç vermek gibi yeni yükümlülüklere girmemeleri istenmiştir.
- Ayrıca üyelerin finans kuruluşlarının, bütün İran bankalarının İran dışındaki şubeleri ile ilişkilerinde, İran'ın nükleer ve balistik füze programına katkıda bulunmuş olmamak için dikkatli olmaları istenilmiştir.

BM Güvenlik Konseyi 27 Eylül 2008'de kabul ettiği 1835 sayılı Karar ile de önceden aldığı bütün kararları teyit etmiş ve Konsey'in İran'dan taleplerini yinelemiştir.

ABD'nin Yaptırımları ;

- 2005 yılında, 13382 sayılı Kararname ile 8 İran bankası ve 1 İran şirketinin mal varlıklarının dondurulmasına karar verilmiş ve ABD'li kurumların bunlarla iş yapması yasaklanmıştır.
- 31 Aralık 2011 tarihinde, Ulusal Savunma Yetki Yasası (Kirk-Menendez Yasası) kabul edilmiştir. Yasaya göre, İran Merkez Bankası ve belli başlı İran mali kuruluşları ile ciddi ölçüde işlem yapan banka ve finans kuruluşlarının ABD hesapları dondurulacaktır. Yasada yaptırımlar için bir geçiş süreci belirlenmiştir.
- İran ile enerji sektörü dışında işlem yapan (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Mart ayı,
- Enerji sektörü de dahil olmak üzere her türlü finansal ilişkilerine son vermeyen (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Haziran ayı.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - 123BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

- İran'dan enerji alımlarını azaltmakla beraber devam eden Türkiye'ye, Yasa kapsamında çeşitli dönemlerde muafiyetler tanınmıştır.
- Ancak ABD'nin, bu yasanın Türkiye gibi bazı müttefikleri sıkıntıya sokmasına neden olacağı endişesini taşıması nedeniyle 2013 yılında yeni bir düzenleme yapılmıştır.
- 6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya başlayan yeni kararlara göre, İran'dan doğalgaz ve/veya petrol almak isteyen ülkeler;
- İhracat bedellerini ülkelerindeki bir banka hesabına yatıracaklardır,
- Bu tutarlar İran'a transfer edilmeyecektir,
- İran bu tutarlar ile o ülkeden yiyecek, ilaç, tıbbı malzeme ve endüstriyel ürünler alabilecektir.

ABD, diğer uluslararası aktörlerin de İran'a yaptırım uygulaması için 2006 yılından itibaren seferberlik başlatmıştır.

AB'nin Yaptırımları ;

- AB ülkeleri, BM Güvenlik Konseyinin İran'a yönelik yaptırım kararlarını kendi mevzuatlarına uyumlu hale getirerek uygulamaya koymuşlardır.
- 2007 yılında, BM'nin 1737 sayılı Kararında geçen listeye kendisinin belirlediği başka kişi ve kuruluşları da ekleyerek, vize yasağı getirmiş ve mal varlıklarını dondurmuştur.
- 2010 yılında, İran Merkez Bankasının üye ülkelerdeki hesaplarını dondurmuş, İran ile yapılan kıymetli maden ticaretini yasaklamıştır.
- 17 Mart 2012 tarihinde Belçika merkezli SWIFT sistemi yaptığı duyuru ile üyelerinden, Türkiye saatiyle 18:00'den itibaren Avrupa Birliği Konseyi'nin 15 Mart 2012 tarihli kararında yer alan İran'lı finansal kuruluşlar ile işlem yapmamalarını (disconnection) istemiştir.
- 2012 Temmuz ayında AB, İran petrolüne ambargo koymuştur.
- AB ayrıca Avrupalı sigorta şirketlerinin İran kaynaklı tüm petrol nakliyelerini sigortalamasını yasaklamıştır.
- 2012 Ekim ayında AB, İran'dan tüm doğalgaz alımını durdurmuş ve Avrupalı gemi inşa şirketlerinin İran'ın kullanımı için petrol tankeri inşa etmesini yasaklamıştır.

Türkiye Bankalar Birliğinin "İran'a Yönelik Yaptırımlar Kapsamında Banka Uygulamalarının Nedenleri Hakkında Değerlendirme" notuna bakıldığında,

"Bilindiği üzere; Birleşmiş Milletler, A.B.D. ve Avrupa Birliği (AB) tarafından İran'a dönük çeşitli düzeylerde ekonomik, ticari, bilimsel, askeri ve finansal yaptırımlar uygulanmaktadır.

İran'a yönelik yaptırım kararlarının ülkemiz mevzuatına doğrudan yansıması olmamakla beraber; bankalarımız, muhatap yabancı kuruluşlar tarafından, bu düzenlemelere uymaya zorunlu tutulmaktadır. Başta,

1. Muhabirlik ilişkisi kurulması,
2. Yurtdışı kaynaklı kredi anlaşmalarının gerçekleştirilmesi,
3. SWIFT ilişkisi kurulması,
4. Para transferi işlemleri
5. Dış ticaret işlemleri,

olmak üzere, yabancı kuruluşlarla yürütülen tüm işlemlerde, bankalarımızın bu

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - 123BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

düzenlemelere uyup uymadığı sorgulanmakta, bu konuda yazılı taahhütler alınmaktadır.

Bu taahhütlere uygun davranılmadığının tespiti durumunda; muhabirlik ilişkisi kurulmamakta veya gerçekleştirilmesi talep edilen işlemler reddedilmekte; transfer edilen fonlar bloke edilmektedir.

Ayrıca, İran'a yönelik yaptırım uygulayan ülkelerde şube, iştirak vb bağlı birimleri bulunan Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşlar ile Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşların yabancı ortakları için de bu kısıtlamalara uyulması zorunludur. Yine, yabancı finansal kuruluşların Türkiye'de bulunan finansal kuruluşları için de aynı düzenlemeler geçerlidir.

Bu kurallara uymayan finansal kuruluşlar, ABD ve AB bankaları tarafından kendi otoritelerine bildirilmekte ve astronomik düzeyde cezai yaptırımlara maruz kalabilmektedir. Bu konudaki detay bilgilere http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/CivPen/Pages/civpen-index2.aspx bağlantısından ulaşmak mümkündür.

Ayrıca bu bankalara dönük tüm finansal işlemler engellenebilmektedir. Örneğin 2010 yılında ABD tarafından yürürlüğe sokulan CISADA Kanununa göre; İran'la ilgili işlemlere aracılık ettiği tespit edilen Chinese Bank of Kunlun ve Elaf Islamic Bank kara listeye alınarak; uluslararası finansal sisteme erişimleri kısıtlanmış; ABD finansal sistemine erişimleri ise tamamen engellenmiştir.

Bakanlığımızın ilgide kayıtlı yazısı üye bankalarımıza gönderilerek, bu konudaki uygulamaları talep edilmiştir. Üyelerimizden gelen yanıtların incelenmesinden; standart bir uygulamanın bulunmadığı; genel olarak bankaların listelenmiş (designated) İran kişi ve kuruluşlarıyla işlem yapmadığı; listelerin dışında kalan İran kişi ve kuruluşlarına da genişletilmiş müşterini tanı (enhanced due diligence) ilkeleri uygulandıktan sonra işlem yapma kararı verildiği görülmektedir.

Ayrıca, listelenmiş kişi ve kuruluşlara işlem tesis edilmemesi ve genişletilmiş müşterini tanı ilkelerini uygulamanın dışında; bazı bankaların da işlem tipi, mal veya hizmet konusu (savunma sanayiinde kullanılan mallar, otomotiv sektörü, gemi imalatında kullanılan mallar, ABD menşeli mallar, kıymetli madenler gibi) veya para birimi (ABD doları, Kanada doları gibi) bazında kısıtlamalar uyguladığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, bankalarımızca gerçekleştirilen tedbir ve uygulamaların sadece İran kişi ve kuruluşlarına yönelik olmadığı; benzer tedbir ve uygulamaların uluslararası düzeyde yaptırımlara tabi olan diğer ülkelerin vatandaşları ve kuruluşlarını da kapsadığı bilinmektedir. Örneğin Kuzey Kore, Küba, Sudan, Suriye ve Burma gibi ülkeler de uluslararası alanda benzer ağır yaptırımlara maruz kalmaktadır. En yaygın olan kısıtlamalar ise hedef ülkeye silah ihracını yasaklayan yaptırımlar olup, örneğin Avrupa Birliği tarafından Çin'e silah ambargosu uygulanmakta olması bakımından bankaların AB üyesi ülkelerde faaliyet gösteren bankaları hesap muhabiri olarak kullanarak bu işlemlere ilişkin ödemeleri yapması mümkün değildir.

Sonuç olarak; bankalarımızın İran uyruklu gerçek ya da tüzel kişilere hesap açmamak, hizmet vermemek, işlemlerine aracılık etmemek olarak nitelendirilebilecek bir politikaları ve tutumları olmadığı, fakat yazımızda detayları ile belirtilen uluslararası ve uluslararası nitelikte sonuçları ve yaptırımları olan kısıtlamalardan dolayı, bankaların yaptığı kontroller ve aldıkları tedbirler olduğu görülmektedir. Bankalarımızın uluslararası finansal sisteme erişim için bu hususlara dikkat etmeleri zorunluluktur. Bankacılık sisteminin kendi iradesi dışında kalan bu tür kısıtlamalardan ötürü zaman zaman İran uyruklu müşterilerine hizmet sunmalarında bazı kısıtlarla karşılaşabilmeleri de tamamıyla bu durumdan kaynaklanmaktadır."

İran'a uygulanan yaptırımlar ile ilgili açıklamadan anlaşıldığı üzere İran'ın dışarıya

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

mal satması ve dışarıdan mal ithali engellenmiş olmakla birlikte kısmen petrol ve doğalgaz ihracına izin verilmiş bulunmaktadır. Türkiye, petrol ve doğalgaz ihtiyacının önemli bir kısmını İran'dan ithal ettiği petrol ve doğalgaz ile karşılamaktadır. Ancak uygulanan yaptırımlar gereği Türkiye'nin İran'dan satın aldığı petrol ve doğalgazın bedeli İran Merkez Bankası adına Halkbank'da açılan hesaplara yatırılmaktadır. Keza Hindistan'ın 2011-2013 yılları arasında İran'dan ithal ettiği petrolün bedeli ve Avrupa ülkeleri ile Japonya'nın İran'dan ithal ettikleri petrol ürünlerinin bedelleri de 2012-2013 yıllarında söz konusu hesaba yatırılmıştır. İran Merkez Bankası Halkbank nezdindeki hesapta biriken tutarları ülkesinin ithaline izin verilen ürünlerin bedellerinin ödenmesinde kullanmaya başlamıştır.

Söz konusu hesapta biriken paraların ithalat bedellerinin ödenmesinde kullanılması şu şekilde olmaktadır;

1- Öncelikle İran'da ithalat yapacak veya ithalatı gerçekleştiren firma İran'da bulunan bankaya giderek yapacağı ithalata ilişkin belgeleri sunmakta,

2- İlgili İran bankası söz konusu belgeler kapsamında firmanın belirttiği tutarı firmadan tahsil edip, karşılığı kadar Türk Lirası ya da Euroyu İran Merkez Bankasından (İMB) satın almakta,

3- İMB söz konusu tutarı Halkbank nezdindeki hesabından yine ilgili bankanın Halkbank nezdindeki hesabına aktarmakta,

4- İlgili İran Bankası tarafından gönderilen SWİFT mesajıyla da İran Bankasının Halkbank nezdindeki hesabına ihracatı yapan firmanın hesabına ödeme yapılmaktadır.

Söz konusu sistemin işleyişinde dış ticarete, yani İran açısından ithalata, diğer ülkeler yönünden ihracata konu mallar ile dış ticareti yapan tarafların Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve ABD yaptırımlarının kapsamı dışında olmasına dikkat edilmektedir.

Açıklanan yaptırım kararları çerçevesinde 01/07/2013 tarihine kadar kıymetli maden alım satımı Halkbank tarafından yapılan aracılık işlemlerine konu edinilmiş, bu tarihten sonra İran'ın kıymetli maden ithalatı da yaptırım kapsamına alındığı için işlemler transit ticaret kapsamında yürütülmüştür.

İran'ın Türkiye'ye yaptığı petrol ve doğal gaz ihracatı karşılığında, elde ettiği gelirlerin, yaptırımlar gözetilmek kaydı ile İran'ın yaptığı ithalatlara ilişkin bedellerin ödenmesinde kullanılan sistemde değişik firmalar işlem yapmakla birlikte, bu firmalar arasında şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı hissedar olduğu şirketler önemli bir yere sahip bulunmaktadır.

Şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu şirketler temel olarak iki yolla İran'a ihracat gerçekleştirmektedirler:

1- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesine kadarki süreçte, altın ihracatı kapsamında ihracat bedeli peşin tahsil edilmiş, söz konusu tahsilattan elde edilen gelir ile Türkiye'de yerleşik firmalardan altın alımı yapılarak altının fiziki yollar ile İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

2- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesinden sonraki süreçte ise, transit ticaret kapsamında İran'daki şirketlerden ödemeler peşin alınmış, söz konusu ödemelerden elde edilen gelirler ile Dubai'de kurulu bir şirketten ilaç ve gıda ürünleri (şeker, buğday v.b.) alımı yapılarak söz konusu malların Dubai'den direk İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Altın ihracatı kapsamında Tüpraş, Botaş, Avrupa, Japonya ve Hindistan'ın İran Ulusal Petrol Şirketi (NIOC)'nden doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB(İran Merkez Bankası) hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde altın ticareti için anlaştığı, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu altın ithalatına ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu ve bahse konu İran bankasının söz konusu ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, tahsilatı yapan İran bankasının tahsil ettiği bedelin karşılığı kadar TL ya da dövizi İMB'den satın aldığı, İMB'nin TL ya da dövizi Halkbank nezdindeki petrol ve doğal gaz ihracından elde ettiği gelirin biriktiği hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, ilgili İran bankasının Halkbank'a gönderdiği Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabından İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın ihracatı yapan firmanın ibraz ettiği belgeleri kontrol ettikten sonra Swift mesajında belirtilen tutarın bahse konu İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından çıkararak ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına geçirdiği, yapacağı ihracata ilişkin malın bedelini bu şekilde peşin olarak tahsil eden Türkiye'deki firmanın ihraç edeceği altının alımı için Türkiye'deki bir başka şirkete parayı transfer ettiği, yapılan transfere konu altının ihracatı yapacak firma tarafından fiziki olarak teslim alındığı, yine fiziki yollarla İran'a gönderildiği, altın ihracatı işleminin bu şekilde tamamlandığı, bedelinin İran'ın ihraç ettiği ve karşılığı Halkbank'daki IMB hesabında biriken paradan ödemesinin bu şekilde yapıldığı anlaşılmıştır. Yapılan işlemlerde hukuka aykırı her hangi bir yön bulunmamaktadır.

Yapılan altın ihracatına ilişkin olarak Halkbank kayıtları üzerinde bilirkişi tarafından yapılan incelemelerde Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. A.Ş. ile Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin 2012 yılı Şubat ayından itibaren İran'a önemli tutarda altın ihracı gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Royal ve Safir firmaları tarafından 2012 yılında toplam 2.587.809.063,3 TL 2013 yılında 1.701.736.917,38 TL olmak üzere toplam 4.289.545.980,68 TL , 2012 yılında 5.244.628.878,63 Euro, 2013 yılında 912.326.813,81 Euro olmak üzere toplam 6.156.955.692,44 Euro, 2012 yılında 206.000.000 Japon Yeni (JPY) altın ihracatı gerçekleştirildiği, söz konusu firmalar hesabına en son 11/06/2013 tarihinde ödeme geldiği, 2012 yılında İran'a yapılan altın ihracatının %58'inin Türkiye'deki beş şirket tarafından gerçekleştirildiği, bu şirketlerin ilk ikisinin Royal ve Safir olduğu, diğer şirketlerin ise şüpheli Rıza Sarraf'ın daha önce birlikte çalıştığı Taha Ahmet Alacacı'nın ağırlıklı ortak olduğu İlsam Dış Ticaret Danışmanlık San. İnş. ve Taah. Ltd. Şti, Taha Kıymetli Madenler Ticareti A.Ş. ve Atanur Kuyumculuk İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. olduğu anlaşılmıştır. Bu süre içerisinde söz konusu beş şirketin tamamı aynı İranlı firmalara mal satışı yapmışlar, aynı İranlı firmalardan para transferi almışlardır.

01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ithalatı İran açısından yaptırım kapsamına alınınca bu defa şüpheli Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketlerin transit ticaret çerçevesinde İran'a ilaç ve gıda ihraç etmek suretiyle benzer bir işlemi gerçekleştirdikleri, bu kapsamda Tüpraş ve Botaş'ın NIOC'tan doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde transit ticaret için anlaştıkları, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu ithalata ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu, bahse konu İran bankasının ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, daha sonra bu bedelin karşılığı kadar

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

TL ya da dövizi IMB'den satın aldığı, IMB'nin bu miktardaki TL ya da dövizi Halkbank nezdindeki kendi hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, bahse konu İran bankasının Halkbank'a gönderdiği, Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabına İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın belgelerini kontrol ettikten sonra ilgili tutarı İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firmanın hesabına geçirdiği, Türkiye'deki firmanın ihracata konu malın alımı için Dubai'de yerleşik bir başka şirketin Halkbank'daki hesabına para transferi yaptığı, ihracata konu olup bedeli ödenen malın ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma tarafından fiziki olarak teslim alınmadan ve dolayısıyla Türkiye'ye hiç getirilmeden Dubai'den doğrudan İran'a gönderildiği, Dubai'de yerleşik şirketin Halkbank'daki hesabına yapılan ödemeyi Hindistan menşeli Bank of Baroda'ki hesabına gönderdiği, bu şekildeki işlemlerin Rıza Sarraf'ın ortak olduğu Royal ile Volgam Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'nin ağırlıklı olarak gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

Söz konusu iki şirketin 2013 yılı Haziran ayı sonundan itibaren gerçekleştirdikleri İran'a transit ticaret kapsamında Halkbank nezdindeki hesaplarına toplam 917.313.631,44 TL, 747.315.531,49 Euro gönderildiği bilirkişi tarafından Halkbank kayıtları üzerinde yapılan tespit ile anlaşılmıştır. Yine yapılan incelemelerden Royal ve Volgam'ın transit ticaret kapsamında İran'a yaptıkları ihracat işlemlerinde ilaç ile şeker ve buğday gibi gıda alımlarının tamamını Dubai'de yerleşik Atlantis Capital General Trading LLC firmasından gerçekleştirdikleri, ödemelerin tamamını söz konusu firmanın Halkbank nezdindeki hesaplarına yaptıkları, yine Halkbank kayıtları üzerinde yapılan araştırmadan anlaşılmıştır.

Transit ticaret; gerçek veya tüzel kişi tacir tarafından satın alınan, yabancı veya yerli menşeli olup, yurt dışına satılmış malların transit olarak veya doğrudan doğruya ithalat ve ihracat rejimi hükmüne tabii olmaksızın başka veya aynı ülkeye satılmasını ifade eder. Türkiye'de yerleşik her hangi bir firma tarafından ithal edilmek amacıyla yurda getirilerek gümrük antrepolarına alınan bir malın aynı firma ya da malları gümrük antreposunda devir alan başka bir firma tarafından başka bir ülkeye ya da malın getirildiği ülkedeki başka bir firmaya satılması da transit ticaret işlemidir. Transit ticaret, bir ödeme şekli değil ticaret şeklidir. Gerçekte bir ithalat – ihracat işlemi olmadığından dolayı gümrük beyannamesi düzenlenmez. Transit ticaret işlemlerinde vergi, resim, harç istisnası uygulanır. Transit ticareti yapan kişi mal alım satımı nedeni ile dönen paranın %3'ü civarında komisyon alır, kazancı bundan ibarettir.

Yukarıda açıklandığı üzere İran asıllı olup, daha sonra Türk Vatandaşlığına geçen Rıza Sarraf'ın Türkiye'de faaliyet gösteren çok sayıda şirketinin bulunduğu, bu şirketlerde kendisinin ağırlıklı ortak olduğu, ağırlıklı ortak olduğu şirketlerde yönetim kurulu başkanlığı yaptığı, Rıza Sarraf'ın ortağı ve yönetim kurulu başkanı olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. Anonim Şirketinin ve Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin ticari hacminin önemli bölümünü İran'a yapılan altın ihracatının oluşturduğu, özellikle altın ihracatının 2012 yılında rekor düzeylere ulaştığı, hatta Türkiye'nin ihracatında önemli bir yer tuttuğu, her iki şirketin kayıtlarından ve Halkbank'ın kayıtlarında yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Sözü edilen şirketler ihracatı İran'a uygulanan ambargo nedeni ile yukarıda açıklanan yöntemler ile gerçekleştirmektedirler. Şirketlerin yaptıkları ihracat işlemlerinde yasaya aykırı bir yön bulunmamaktadır. Yapılan işlemin İran'a uygulanan ambargoyu delmeye yönelik girişim olarak değerlendirilmesi başsavcılığımız tarafından yürütülen suç soruşturması kapsamının dışında olan bir husustur. Bu yöndeki işlemlere devam edilmesi ve izin verilmesi bir devlet politikası gereği olup, doğruluğu ve yanlışlığı tartışma konusu yapılmayacaktır.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

İran'a yapılan kıymetli maden ve özellikle altın ihracatı ile 01/07/2013 tarihinden sonra ağırlıklı olarak yapılmaya başlanan ilaç ve gıda transit ticareti sadece Rıza Sarraf yönetimindeki şirketler tarafından yürütülen bir işlem olmayıp, aynı iş Türkiye'de faaliyet gösteren başka firmalar tarafından da yapılabilmektedir. Söz konusu ihracat işlemlerini yapan firmaların başında Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketler olmakla birlikte daha önce Rıza Sarraf ile ortak iş yapan Taha Ahmet Alacacı yönetimindeki şirketlerin de benzer ticareti yaptıkları kayıtların incelenmesinden anlaşılmaktadır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yapılan e-posta ihbarı üzerine başlatılan soruşturma sırasında, iletişimin denetlenmesi yolu ile yapılan telefon dinlemelerinden Rıza Sarraf'ın o dönemde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nde Ekonomi Bakanı olarak görev yapan Zafer Çağlayan ile tanıştığı, gerek telefon ile gerekse yüz yüze sıkça ve rahatça görüştüğü, Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi miktarda arttıran ticari işler yapan firmaların en üst düzeydeki yöneticisinin, Türkiye'nin ihracatını artırmaya yönelik politikaları belirleyip uygulamaktan sorumlu olan Bakan ile medeni ilişkiler çerçevesinde görüşmesi son derece doğal olmakla birlikte, yapılan tespitlerden Rıza Sarraf ile Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan arasındaki ilişkilerde yasal olmayan bir yön bulunduğu, zira Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanına menfaat temin ettiğine dair kuşku uyandıran görüşmeler bulunduğu, bu yönde bazı deliller olduğu,

Rıza Sarraf ile Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan arasındaki yakın ilişkiyi gösterir ilk delillerden birisinin 31/12/2012 tarihinde Gana'dan gelip İstanbul Atatürk Havalimanına inen 1,5 ton altın yüklü olduğu iddia edilen ULS Havayollarına ait kargo uçağının yükü ile ilgili çıkan problem nedeni ile uçağın yükünün boşaltılmasından vazgeçilerek Dubai'ye gönderilmek istendiği aşamada, bunun başarılamaması üzerine Rıza Sarraf'ın telefon görüşmeleri ile iş arkadaşlarına; "Bakan beyi aradım, Bakan bey görevlileri arayacak" gibi konuşmalardan sonra, 04/01/2013 tarihinde Ekonomi Bakanının özel kaleminden Onur Kaya'nın Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığına kayıtlı 0530 302 12 12 numaralı telefondan Gümrük ve Ticaret Bakanlığına kayıtlı 0530 880 75 70 numaralı telefonu kullanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ziya Altunyaldız'ı arayarak saat 20:55'de yaptığı görüşmede Sayın Bakanın talimatlarını aktarmasına dair konuşma olduğu, bu konuşma Ekonomi Bakanı ile Rıza Sarraf'ın o tarihten önce tanıştıklarını, Rıza Sarraf'ın bir sıkıntısının çözümü için kolayca bakanı arayabildiğini, bakanın da yardım için en üst düzeyde girişimde bulunduğunu gösterdiği,

Keza Rıza Sarraf'ın evli olduğu ses sanatçısı Ebru Gündeş Sarraf'ın Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın oğlunun düğününde sahne aldığı, Rıza Sarraf'ın düğünde davetliler arasında olup bir süre bakanların da bulunduğu masada oturduğu, orada başka bakanlarla tanıştığı dosya içinde mevcut gazete haber kupürleri ve resimlerden anlaşıldığı,

Yine Ekonomi Bakanı ile Rıza Sarraf'ın zaman zaman yüz yüze görüştükleri iletişimin denetlenmesi sırasında elde edilen delillerden ve teknik takip kayıtlarından anlaşıldığı,

Süreç içerisinde Rıza Sarraf'ın, Ekonomi Bakanının da referansı ile Halkbank Genel Müdürü ile tanıştığı, yaptığı ihracata ilişkin ödemelerin yapıldığı ve çok sık muhatap oldukları bankanın en üst düzeydeki yöneticisi ile oluşturduğu tanışıklıktan çok mutlu olduğunun iletişimin denetlenmesi işlemleri sırasında tespit edilen konuşmalardan anlaşıldığı, en üst düzeydeki bu tanışıklık ve hatta istediği zaman telefonla veya yüz yüze görüşme yapabileceği düzeydeki yakınlığın, bazı bürokratik işlemlerin çözümünde kolaylık ve hız sağlaması nedeniyle Rıza Sarraf tarafından çok önemsendiği, bakanla tanışmasından bile daha fazla önem atfettiği bir ilişki halini aldığı,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Soruşturma evrakı kapsamındaki bilgi ve belgelerle bilirkişi raporlarındaki tespitler, MASAK raporlarındaki tespitler ve Halkbank kayıtlarında yapılan incelemelere dair raporlardaki bilgilerden anlaşılacağı üzere, Rıza Sarraf yönetimindeki şirketlerin ihracat rakamlarının çok ciddi boyutlarda yüksek olduğu, sürekli olarak kendisi ve şirket çalışanlarının yüksek meblağlı parasal işlemler yaptıkları, bu işlemlerin tamamına yakının Halkbank nezdindeki IMB(İran Merkez Bankası) hesabından şirketlerine yapılacak ödemelere ilişkin olduğu, bu nedenle Halkbank'ın, Rıza Sarraf ve şirketleri açısından çok büyük önem arz eden bir nitelik taşıdığı, aynı şekilde Halkbank'ın işlem hacminin artmasında çok önemli bir yer tutan Rıza Sarraf'ın şirketlerinin de Halkbank yönetimi açısından büyük önem taşıdığı,

Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanı ve Halkbank Genel Müdürü ile tanışması, yakın ilişki içinde olmasının bir süre sonra menfaat ilişkisine dönüştüğü, Rıza Sarraf'ın gerek Ekonomi Bakanı'na, gerekse Halkbank Genel Müdürüne menfaat temin etmeye başladığı, onların da temin edilen bu menfaatleri kabul ettikleri,

Türkiye'nin ihracat rakamlarını önemli ölçüde etkileyip yukarılara çekecek düzeyde ihracat yapan, bu nedenle Ekonomi Bakanı ile yakından tanışan iş adamı Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanının oğlunun düğünü için davetli olarak gittiğinde kabineden başka Bakanlarla da tanıştığı, bu arada dönemin İçişleri Bakanı Muammer Güler'den Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan referansı ile randevu alarak ziyaretine gidip daha yakından tanışma fırsatı bulduğu, Türkiye'nin ihracatının artmasında katkısı olduğunu düşündüğü iş adamına İçişleri Bakanının sempati gösterdiği, bu tarihten sonra Rıza Sarraf'ın İçişleri Bakanı ile telefon ile ve zaman zaman yüz yüze görüşecek kadar yakınlık tesis ettiği, bu yakınlıktan yararlanarak Türk Vatandaşlığına geçmek isteyen ve halen Türkiye'de yaşayan babası ile kardeşinin Türk Vatandaşlığına geçirilmeleri konusunda yardım talep ettiği, keza uğradığı tehditten dolayı güvenlik endişesi duyarak koruma talebinde bulunduğunda İçişleri Bakanının yakın ilgisine ve yardımına mazhar olduğu, kendisi hakkında koruma kararı çıkartıldığı, İçişleri Bakanının Rıza Sarraf'ın işleri ile ilgili olumsuz müdahalelerde bulunduğunu düşündüğü bir emniyet mensubunun başka illere atanmasında gayret gösterdiği, İçişleri Bakanlığı gibi önemli bir makamda bulunan bir kamu görevlisinden bu denli yakın ilgi ve yardım gören Rıza Sarraf'ın memnuniyetini İçişleri Bakanı Muammer Güler'in danışmanlık şirketi bulunan oğlu Barış Güler'i danışman olarak işe almak suretiyle gösterdiği, ayrıca bir kısmının Muammer Güler'in akrabası olup, Rıza Sarraf'ın yanında çalışan Rüçhan Bayar'dan olan alacaklarına karşılık ödendiği anlaşılan toplam 5.985.000 Dolar parayı muhtelif zamanlarda Barış Güler aracılığı ile İçişleri Bakanlığına göndermek suretiyle menfaat temin ettiği, İçişleri Bakanının ciddi parasal değerler ifade eden menfaatler sağlandığından haberdar olduğu halde kabul edilmesine muvafakat gösterdiği,

Söz konusu menfaatlerin önemli bölümünün Rıza Sarraf ve iş yerinde çalışan elemanları aracılığı ile bizzat Barış Güler'e ödendiği, bir kısmının İçişleri Bakanının Özel Kaleminde çalışan Özgür Özdemir ve Hikmet Tuner tarafından teslim alındığı,

İş adamı Rıza Sarraf'ın yoğun ihracat işleri ile uğraşması nedeni ile tanıştığı Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan tarafından İçişleri Bakanı Muammer Güler ile birlikte Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış ile de tanıştırıldığı, Egemen Bağış ile Rıza Sarraf arasında hiçbir iş bağlantısı olmamakla birlikte Rıza Sarraf'ın Avrupa Birliği Bakanlığı gibi önemli bir Bakanlıkta görev yapan Egemen Bağış ile arasındaki ilişkileri iyi tutmak, geliştirmek, ileride ihtiyacı olduğunda yardımından yararlanabilmek için zaman zaman hediyeler gönderdiği, bu bağlamda 19/04/2013 tarihinde Egemen Bağış'ı Avrupa Birliği Bakanlığının Ortaköy'deki ofisinde ziyarete gittiği, ziyarete giderken yanında hediye olarak bir ayakkabı götürdüğü, ayrıca ayakkabı kutusunun içine 500 Bin Dolar koyarak ziyaret sırasında paketi bizzat teslim ettiği, bu hususun iletişimin denetlenmesi sırasında dinlenen

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

telefon kayıtlarından ve yapılan fiziki takip sırasında elde edilen görüntülerden belirlendiği, 29/08/2013 tarihinde bir takım elbise ile takım elbise arasına konulmuş 500 Bin Doların, Egemen Bağış'ın İstinye'de Hillpark Sitesindeki evinde teslim edildiği, bu hususun iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen telefon görüşmeleri ve teknik takip sırasında elde edilen görüntülerden belirlendiği, 09/10/2013 tarihinde çikolata kutusu içerisinde 500 Bin Dolar konulmak suretiyle Egemen Bağış'a gönderildiği ve Egemen Bağış'ın Hillpark Sitesindeki evinde Egemen Bağış'ın çalışanına teslim edildiği, bu hususun da iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen telefon görüşmeleri ve teknik takip sırasında elde edilen görüntüler ile belirlendiği iddia edilmiş, soruşturmayı yürüten İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen Fezlekede bu yöndeki iddialar ayrıntısı ile yer almıştır.

B- TOPLANAN DELİLLER :

1- Şüphelilerin iletişimlerinin denetlenmesi amacıyla ilgili mahkemelerden verilen, ayrıntısı Ek-1'de yer alan iletişimin tespiti kararları ve bu kararlar dolayısıyla yapılan tespitlere ilişkin Ek-2 de yer alan görüşme tapeleri,

2- Şüphelilerin fiziki olarak takip edilmeleri amacıyla ilgili mahkemelerden verilen, ayrıntısı Ek-3 de yer alan fiziki takip kararları ve bu kararlar dolayısıyla yapılan tespitlere ilişkin Ek-4 de yer alan fiziki takip tutanakları,

3- Bilirkişi raporları (Ek-5),

4- Bankalara yazılan yazılara verilen cevaplar (Ek-6),

5- Kurum ve kuruluşlara yazılan yazılara verilen cevaplar (Ek-7),

6- Tanık beyanları (Ek-8).

C-DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ :

Yukarıda ayrıntısı açıklanan deliller değerlendirilirken öncelikle, yapılan soruşturmanın, soruşturma sırasında izlenen delil toplama yönteminin incelenip değerlendirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Soruşturma ile ilgili olarak bu yönden yapılan değerlendirmelerde;

1. Soruşturmaya Rıza Sarraf ve diğer 32 kişiyle ilgili olarak haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla örgüt kurmak ve yönetmek, örgüte üye olmak, örgüte yardım etmek, rüşvet almak ve vermek, rüşvete aracılık etmek, kaçakçılık, resmi belgede sahtecilik, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama ve fuhşa aracılık etme suçlarını işledikleri şüphesiyle başlanmıştır. Soruşturmanın başlamasıyla ilgili olarak net bir olay bulunmamakta, çeşitli kurumların rapor ve yazılarında somut bir vakıaya dayanmaksızın belirtilen şüpheler ile isimsiz ihbarlar gibi bilgilerle soruşturmanın başlatıldığı anlaşılmaktadır.

2. MASAK tarafından yürütülen ve bu kapsamda Mehmet Tahir Özsoy'un düzenlediği R 61 sayılı ve 31.01.2008 tarihli raporda Mehmet Happani ve bu kişinin ortağı olduğu Saran Kuyumculuk şirketi hakkında, adli soruşturma başlatılmasına yönelik talepte bulunulmuş olup, adı geçen MASAK Raporunda incelemelerde bir takım şüpheli işlemler olabileceği belirtilmekte ancak karapara aklama suçuna ilişkin somut bir veri elde edilmemesine rağmen, adli soruşturma yapılması gerektiği ileri sürülmüştür. Buna karşılık

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

31.01.2008 tarihli raporla ilgili olarak 2012 yılına değin hiçbir işlem yapılmamış, ancak anılan rapor işbu soruşturmanın başlangıcında bir dayanak olarak kullanılmıştır. Oysa söz konusu MASAK Raporunun soruşturmanın şüphelileri ile bir ilgisi yoktur. Soruşturmanın şüphelileri hakkında yapılan incelemeye ilişkin MASAK Raporu temin edilmiş olmasına rağmen esasa ilişkin değerlendirmeler bölümünde açıklanacağı üzere bu rapor soruşturmada dikkate alınmamış, bir başka soruşturmaya ilişkin olan ve 2008 yılından bu yana herhangi bir işlem yapılmamış olan MASAK Raporuna atıfta bulunularak, bu rapor soruşturmaya dayanak alınmıştır.

3. Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından yazılan 06.06.2011 tarihli yazı ekinde bulunan 03.06.2011 tarihli Happani Grubu Değerlendirme Raporunda, 12.02.2007 tarihinde Kapıkulede 202 kg eroin ele geçirildiği, bu çerçevede yapılan telefon dinlemeleri sırasında çok sayıda kişi arasında kaynağı belirsiz para hareketleri olduğunun, para transferine Durak Döviz ve Abdullah isimli bir çalışanının isminin de karıştığının anlaşıldığı bildirilerek, 07.05.2010 tarihinde yapılan isimsiz ihbarla Rıza Sarraf ve babasının yurt dışından yüklü miktarda dövizi Türkiye'ye soktuğu, 21.12.2010 tarihinde ulusal basında çıkan yayınlarda üçü İranlı biri Azeri dört kişinin yüklü miktarda dövizi Rusya'ya taşıdıkları haberleri üzerine, olayla ilgili Rus Makamları tarafından yapılan bildirimlerde Rıza Sarraf'ın ve Turgut Happani'nin de Rusya'ya para götürme olayının içinde olduğu bildirilmiştir. Bu bildirim üzerine Rıza Sarraf ve diğer kişilerin yurt dışına giriş çıkış kayıtları ve birlikte giriş çıkış yapan kişilerin isimleri tespit edilmiştir.

4. Yine 18.07.2012 tarihinde yapılan faks ihbarında Rıza Sarraf ve ortağı bulunduğu şirketlerle ilgili ayrıntılı bilgilere yer verilmiş, ilişkili bulunan tüm şahısların telefon numaralarına da yer verilerek kara para, kaçakçılık gibi suçlamalarda bulunulmuştur.

5. Sonuç olarak; 2007 yılında yapılan uyuşturucu operasyonu sırasında elde edilen telefon görüşmelerinden hareketle Happani Grubu ve Durak Döviz ile ilgili bir takım şüphelerden ve 2008 yılında ise isimsiz bir ihbar mektubu alındığından, yine aynı yıl bir MASAK raporunun hazırlandığından bahsedilmekte olduğu anlaşılmış, bu aşamaya kadar Rıza Sarraf'ın adı geçmediği, bilahare Rusya'ya fiziki para transfer edildiğine ilişkin basında çıkan haberlerden hareketle kişiler arasında bağlantıların araştırıldığı ve en önemlisi 2012 yılında iş bu soruşturma ile hakkında soruşturma açılan kişilerin tamamının telefon numaralarını da barındıran detaylı bir isimsiz ihbar faksı gönderildiği görülmüştür.

6. İsimsiz, uyuşturucu ve karapara aklama gibi iddiaları içeren ihbarlar, somut vakıaya dayanmayan iddialar, Rusya'ya kanunların izin verdiği çerçevede para transfer edilmesi gibi suç oluşturmayan işlemler ve bu işlemlerle ilgili yerel basındaki yayınlar gibi araçların hiç birisi, telekomünikasyonun denetlenmesi gibi kuvvetli şüphe nedenlerinin arandığı bir koruma tedbirinin uygulanması için yeterli değildir. Nitekim 2008-2012 yılları arasında bu soruşturmaya konu olan şüpheliler hakkında doğrudan doğruya her hangi bir araştırma faaliyeti yapılmamıştır. Diğer bir deyişle, bu soruşturmaya başlandığı anda gerek MASAK tarafından hazırlanan söz konusu raporda gerekse ihbar mail ve faksları öncesindeki durumda, bizzat soruşturma makamlarının faaliyetiyle Rıza Sarraf hakkında somut fiil isnadını gerektirecek bir bilgiye ulaşılmamıştır. Buna rağmen doğrudan CMK'nun 135. Maddesine göre telekomünikasyonun denetlenmesine başlanmıştır. İlk telekomünikasyonun denetlenmesi kararı verildiği anda dosya içeriğinde kuvvetli suç şüphesini gösteren bir delil olmadığı gibi, başka şekilde delil elde etme imkanı olmasına rağmen, diğer yollardan hiçbir araştırma yapılmamış olması, telekomünikasyonun denetlenmesi kararını hukuka aykırı hale getirmektedir.

7. Bu noktada dikkati çeken önemli husus, soruşturma başlangıcında yapılan e-mail ve faks ihbarlarında Rıza Sarraf ve diğer şüphelilerle ilgili olarak kullandıkları telefon numaralarına kadar her türlü detayın bildirilmesidir. Bu durum, kolluk tarafından istihbari

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

dinlemeden elde edilen bilgilerin veya hukuka aykırı yollarla elde edilen delillerin isimsiz ihbarlar yoluyla adli soruşturmada kullanıldığını göstermektedir. İstihbari dinleme veya izleme ya da hukuka aykırı yollardan elde edilen verilerin, isimsiz ihbarlarla soruşturmaya başlanması için delil olarak kullanılması hukuka aykırıdır. Bu husus PVSK'nun Ek. 7. maddesinde açıkça ifade edilmiştir: "Bu madde hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar, birinci fıkrada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz." Görüldüğü üzere istihbari dinlemeden elde edilen bilgilerin adli soruşturmada kullanılması yasaklanmıştır. Soruşturmanın başlangıcında kullanılan ihbarın kaynağının araştırılmamış olması, kullanılan ifadelerin benzer soruşturmalardaki isimsiz ihbarlarla aynı mahiyette olması, sıradan bir ihbara nazaran çok daha geniş bilgi ve detayları havi olması, istihbari dinlemeden elde edilen verilerin adli soruşturmada kullanıldığı şeklindeki kanaati güçlendirmektedir. Bu noktada ihbarın hukuka aykırı olduğu iddiası, bir delil olarak ihbar faksının, doğruluğunu ve hukuka uygunluğunu şüpheli hale getirmektedir.

8. Dikkati çeken diğer bir husus ise kolluğun soruşturmaya başlamak için Cumhuriyet savcısına haber vermesi gerekirken bunu yapmayıp, tespit edilemeyen bir süreden sonra durumu Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmesidir. Nitekim 18 Temmuz 2012 tarihli isimsiz ihbardan, soruşturmanın başlangıç tarihi olarak belirtilen 13 Eylül 2012 tarihine kadar neden beklendiği ve ne yapıldığı belirsizdir. Halbuki CMK'nın 160. Maddesine göre;"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.(2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür." CMK'nun 161. Maddesine göre ise; "(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.(2) Adli kolluk görevlileri, elkoydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhal bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür." Bu açık düzenlemeye rağmen ihbar faksından sonra iki ay süre ile hiçbir işlem yapılmamış, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı durumdan haberdar edilmemiştir.

9. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 13 Eylül 2012 tarihinde haber verilip 2012/120653 sayılı soruşturmaya başlandıktan dört gün sonra 17.09.2012 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararla CMK'nun 135. maddesi uyarınca telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesine başlanmıştır. Telekomünikasyon denetlenmesi talebinin tarihi ise soruşturmanın başladığının ertesi günü olan 14 Eylül 2012'dir. Bu durumda Rıza Sarraf ve diğer şüpheliler hakkında soruşturmaya başlama tarihi 13 Eylül 2012 olup, bu tarih öncesinde bir soruşturma işleminin yapılabilmiş olması hukuken mümkün olmadığına göre, şüpheliler hakkında soruşturmanın ertesi gün kuvvetli suç şüphesine ulaşılmış ve başka şekilde delil etme imkanı da olmadığı kanaatine varılmış, bundan dolayı CMK'nun 135. Maddesi uyarınca telekomünikasyonun denetlenmesi koruma tedbirinin uygulanması talep edilmiş ve ardından da tedbirin uygulanmasına başlanmıştır. Ancak bu süre içerisinde elde edilmiş bir delil olmayıp, telekomünikasyonun denetlenmesi kararının dayanağı, doğrudan olayla ilgisi bulunmayan, kuvvetli suç şüphesi oluşturması mümkün olmayan ve 2008 yılına kadar uzanan zaman diliminde elde edilen ve esasen şüphelilerle hiçbir ilgisi bulunmayan bir rapor ile buna dayalı bir yazı ile üç isimsiz ihbardır.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

10. Söz konusu ihbarların adli bir soruşturma bakımından doğruluğunun denetlenmesinin zorunlu olduğunu gösteren bir diğer önemli veri, soruşturma dosyasında yer alan 1 Ağustos 2013 tarihli ihbardır. Söz konusu ihbar İstanbul Emniyet Müdürlüğü Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğü tarafından 11650 ihbar ve 91255 aidiyet numarası ile kaydedilmiştir. İhbarın içeriği bir önem arz etmemekle birlikte, dikkat çekici husus, ihbarın yapıldığı IP adresinden 12 kez daha ihbar yollandığı bilgisidir. Bu şekilde çok sayıda ihbar yollanan bir IP adresi hakkında hiçbir araştırma yapılmamış olup, bu husus yukarıda isimsiz ihbarlara ilişkin değinilen sakıncaları doğrulamaktadır.

11. Elde bulunan CMK'nun 135 ve 140. Maddelerine ilişkin kararlar incelendiğinde, alınan kararların baştan itibaren kanundaki şartlara uygun olmadığı ve bunun da daha sonra alınan tüm kararlara sirayet ettiği görülmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu ve Anayasamız özel hayat alanına yönelik koruma tedbirlerini, klasik koruma tedbirlerine nazaran çok daha sıkı şartlara bağlamaktadır. Bu yönde yapılan düzenlemenin temel gerekçesi Anayasamızın 13. Maddesinde düzenlenen temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamalara ilişkin genel kuraldır. Anılan hükme göre "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." Sınırlamalara yönelik ölçülü olmak zorunluluğu, koruma tedbirlerinin bir silsile ile uygulanması zorunluluğunu getirmekte, daha basit ve daha az hak ihlali doğuran tedbirlerin öncelikle, daha ağır ve bireyin özel hayatının çekirdek alanına yönelik tedbirlerin ise son araç olarak uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Nitekim telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla izleme koruma tedbirleri, bu mahiyette olduklarından ancak Kanunda sınırlı olarak sayılan suçların soruşturmasında ve başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmaması durumunda uygulanabileceklerdir. 5271 sayılı Kanunun 135. Maddesine göre (İşlem tarihindeki şekli ile) "(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması durumunda, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhal hakimin onayına sunar ve hakim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. (2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir. (3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespite imkan veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, üç ay daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hakim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir." Benzer koşullar CMK'nun 140. Maddesinde düzenlenen teknik araçla takip koruma tedbiri bakımından da geçerlidir.

12. Bu düzenlemeden hareketle telekomünikasyonun denetlenmesi kararının hukuka uygun olabilmesi için CMK'nun 135. Maddesinde sayılan suçlardan birisi hakkında yürütülen bir soruşturmada kuvvetli şüphe sebeplerine ulaşılmış olmalı ve başka şekilde delil elde etme imkanı bulunmamalıdır. Aksi takdirde, verilmiş bir hakim kararına dayalı olsa dahi, yapılan dinlemelerden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir. Soruşturma bakımından önem arz eden bir diğer kural ise şüpheli ve sanıkla tanıklıktan çekinebilecek kişiler arasındaki iletişimin kayda alınamaması kuralıdır.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

13. Şüpheliler hakkında alınan ilk karar 17 Eylül 2012 tarihinde 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen karardır. Kararla Rıza Sarraf dahil 13 şüpheli hakkında CMK'nun 135. Maddesi uyarınca telekomünikasyonun 3 ay süre ile denetlenmesine karar verilmiştir. Dinleme kararının esasını İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan 14 Eylül 2012 tarihli talep oluşturmaktadır. Kararda şüphelilerin örgüt kurdukları ve örgüt faaliyeti çerçevesinde kaçakçılık suçlarını işledikleri ileri sürülerek, 13 şüpheliye ait 17 telefon numarası hakkında CMK'nun 135. Maddesi uyarınca karar verildiği ifade edilmektedir. Ancak kararın ikinci sayfasında tedbirin nedeni olarak kaçakçılık ve suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklamak suçlarına ilişkin delilleri elde etmek şeklinde bir belirleme yapılmıştır. Bu durum kararın kendi içerisinde isnat edilen fiiller bakımından ciddi bir çelişki olup kanundaki düzenlemeye aykırıdır.

14. Söz konusu kararın, elde edilen delillerin sıhhatini ve kullanılabilirliğini etkileyen asıl hukuka aykırı husus ise kuvvetli suç şüphesi ve başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğu şeklinde CMK'nun 135. Maddesinde ifade edilen koşulların sağlanmamış olmasıdır. Karara ilişkin talebin alındığı tarih itibariyle talep yazılarında da ifade edildiği üzere suçlamalara dayanak üç adet isimsiz ihbar dışında dosyada başka bir delil bulunmamaktadır. Nitekim konuya ilişkin talep yazısında 1 Kasım 2009 tarihli, 7 Mayıs 2010 tarihli ve son olarak 18.07.2012 tarihli ihbarlara atıf yapılarak kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu ve başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmadığı ileri sürülmektedir. Söz konusu ihbarlardan ilkinde kullanılan Kapalı Çarşıda bulunan Atlas Döviz sahibi İranlı Süleyman Sakan'ın kara para akladığı, yurt dışı ve yurt içinde gayrı resmi havaleler yapıldığı, bu iş için Doğubeyazıt, Cizre ve Van'da döviz büroları ile çalışıldığı, haftanın en az bir günü bu iş yerinde çalışan Murat ve Resul isimli kişilerin Atatürk Havalimanından döviz getirdikleri iddiaları, ikincisinde yer verilen İranlı Rıza Sarraf'ın kendisinin Kapalıçarşı'da bulunan Durak Döviz, babasının ise Dubai üzerinden yurt dışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları iddiaları, son ihbarda yer alan Arabacı ve Sapan döviz adlı firmaların İran ve Kuzey Irak'tan getirdikleri paraları akladıkları, bu kişilerin terör ve uyuşturucu mafyası ile bağlantılı oldukları, ancak bu kişilerin asıl piri ve irtibatları sağlayanın Rıza Sarraf ve Abdullah Happani isimli kişiler olduğu, Kilisli Happanilerin sahibi olduğu Royal ve diğer firmalar eliyle İran'a, Suudi Arabistan'a ve Irak'a altın ihracı yapar gibi görünüp uyuşturucu ve kaçakçılık çetelerinin paralarını döndürdükleri, Durak Döviz, Atlas Döviz ve Malan Döviz'in bu işler için kullanıldığı, Rıza Sarraf'ın servetinin kaynağının uyuşturucu ve kaçakçılıktan gelen para olduğu ileri sürülerek, soruşturmada adı geçen kişilerin isim ve telefon numaraları tek tek verilmiş, ihbarın sonunda bu adamların altın ihraç eder gibi görünüp, kara para akladıkları, bu paraların uyuşturucu çetelerine ve dolayısıyla PKK'ya ait olduğu ileri sürülmüştür.

15. Söz konusu üç ihbar dışında CMK'nun 135. Maddesine göre alınan kararın bir dayanağı bulunmamaktadır. Diğer yandan özellikle yapılan son ihbar incelendiğinde, ihbarın telefon numaralarını da tek tek vermek suretiyle, ihbar yapmaktan ziyade, CMK'nun 135. Maddesine göre alınacak kararın gerekçesini oluşturmak amacına yönelik olduğu şeklinde değerlendirilmiş, kim tarafından gönderildiği araştırılması gereken bir bildirim olarak görülmüştür. Kuvvetli suç şüphesinin, ancak delile dayalı olarak tespit edilebileceği açıktır. Soruşturma konusu olayda ise ihbarların kim tarafından yapıldığı dahi araştırılmaksızın, soyut ihbarlar içeriği doğru deliller olarak kabul edilmiştir. Diğer yandan ihbar kısmen kullanılmış, kısmen ise göz ardı edilmiştir. İhbarda söz konusu altın ihracının uyuşturucu ve kaçakçılıktan elde edilen paranın aklanması amacıyla yapıldığı, işin ucunda uyuşturucu baronları ve PKK olduğu ileri sürülmesine rağmen, bu hususlar tamamen göz ardı edilmiştir. Bu hal, soruşturmanın başında ihbarda bulunan ve aynı ölçüde soyut olan iddialar arasında, keyfi biçimde bir ayrıma gidildiğini göstermektedir. Ayrıca iddianın ciddiyetle araştırılması

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

gerekliliği karşısında, işin uyuşturucu ve PKK ile ilişkilendirilmesine rağmen, CMK'nun 250. Maddesine (Sonraki tarihte yapılan düzenlemeye göre TMK'nun 10. Maddesi) göre görev yapan savcılıkların durumdan haberdar edilmemesi de dikkat çekicidir.

16. CMK'nun 135. Maddesi bakımından değerlendirmede asıl önem arz eden husus, bu talep yazısında yer verilen ihbarların delil vasfına sahip olmadığı ve yeterli veya kuvvetli, herhangi bir şüphe şeklini ispatta kullanılamayacağıdır. Bu biçimde isimsiz, imzasız ve soyut ihbarlar karşısında Kanun koyucu 4483 sayılı Kanunda ne şekilde hareket edilmesi gerektiğini düzenlemektedir. 4483 sayılı Kanunun olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmayacak ihbar ve şikayetler başlıklı 4. Maddesinin 3. ve son fıkralarına göre "Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikayetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikayetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikayet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgah adresinin bulunması zorunludur. Bu şartları taşımayan ihbar ve şikayetler Cumhuriyet başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikayette bulunana bildirilir. Ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgah adresinin doğruluğu şartı aranmaz." Görüldüğü üzere Kanun koyucu kamu personeli hakkında, soruşturma konusu olaya ilişkin ihbar ve şikayetler gibi şikayetlerin işleme alınmayacağını, ancak sağlığı şüphe taşımayan belgelerle ispatlanması durumunda bu tür ihbar ve şikayetlerin işleme alınabileceğini açıkça ifade etmektedir. Bu düzenlemenin 4483 sayılı Kanunda yer alması ve kamu görevlilerinin görev suçlarına ilişkin olması, yapılan değerlendirmeyi değiştirmeyecektir. Kanun koyucunun kamu personeline tanıdığı güvenceleri, sıradan vatandaşlara tanımadığı gibi bir yaklaşım kabul edilemez. Nitekim söz konusu düzenlemenin tüm ihbar ve şikayetler bakımından geçerliliği kabul edilmektedir. 4483 sayılı Kanundaki açık düzenleme karşısında, dikkate dahi alınamayacak ihbarların, CMK'nun 135. maddesine göre kuvvetli suç şüphesi oluşturduğunu ileri sürmek imkanı bulunmamaktadır. Kaldı ki 3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6. maddesinde de, aynı kanunun 4. maddesinde gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayan dilekçelerin, yani "...dilekçe sahibinin adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikamet adreslerinden birini..." taşımayan dilekçelerin işleme konulmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir. Diğer yandan bu ihbarlar aşağıda da ifade edileceği üzere, soruşturma sürecinde neredeyse yapılan tüm işlemlerde delil olarak zikredilmiş ve soruşturma aşamasında en önemli delil olarak kullanılmıştır. Ancak soruşturma sürecinde şüphelilerin ihbarda yer verilen uyuşturucu, PKK gibi iddialarla bir ilgisinin bulunmaması karşısında, yapılan ihbarın sıhhati hiç tartışılmamıştır. Bu durum dahi, yukarıda ifade ettiğimiz, söz konusu ihbarın hukuka aykırı yöntemlerle elde edilmiş bilgileri delil olarak bir soruşturmanın başlangıcında kullanmak amacıyla özel olarak hazırlandığı şüphesini kuvvetlendirmektedir.

17. CMK'nun 135. maddesi bağlamında değinilmesi gereken ikinci husus ise başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğudur. Gerek CMK'nun 135. Maddesine istinaden yapılan ilk talepte ve verilen kararda, gerekse süreçte verilen CMK'nun 135. Ve CMK'nun 140. Maddesi çerçevesinde verilen kararlarda, başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğundan bahsedilmektedir. Ancak bu konuda soruşturma organı tarafından yapılmış hiçbir araştırma bulunmamaktadır. Yukarıda da ifade edildiği üzere soruşturma organı tarafından kullanılan ilk ihbar 2009 yılında yapılmıştır. İkinci ihbar 2010 yılında yapılmıştır. Yapılan ilk iki ihbarın doğrudan şüpheli Rıza Sarraf'la bir ilgisi bulunmamaktadır. Sonuncusu ise 18 Temmuz 2012 tarihindedir. İhbarı alan kolluk birimleri 13 Eylül 2012 tarihine kadar yapılan ihbarlarla ilgili hiçbir işlem yapmamışlar, ancak 13 Eylül 2012'de soruşturmaya başlanmasının ertesi gününde başka şekilde delil elde etme imkanının

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

yokluğundan bahisle telekomünikasyonun denetlenmesi tedbiri talep etmişlerdir. Bu zaman diliminde ne yapıldığı konusunda hiçbir belge olmadığına göre, hiçbir araştırma faaliyetine girişilmeksizin doğrudan son araç niteliğindeki koruma tedbirlerinin uygulandığı sonucuna ulaşılmalıdır. Bu durum, soruşturmanın başlangıçtan itibaren hukuka aykırı yöntemlerle sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır.

18. 17 Eylül 2012 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararın hukuka aykırı olması tek başına, sadece bu kararla uygulanan tedbirleri etkiler mahiyette değildir. Soruşturma başından sonuna kadar sadece telefon dinlemeleri üzerinden bir soruşturma sürdürmek şeklindeki hukuken kabul edilemez çarpık anlayışı, bu karardan sonra alınan her yeni kararın bu karara dayanmasını sonuçlamıştır. Nitekim bu karardan sonra yapılan tüm taleplerde bu ilk karara atıf yapılmış, yeni şüpheli olarak zikredilen diğer kişiler de bu karar nedeniyle yapılan iletişimin denetlenmesi işlemi sonunda elde edilen delillerle takip altına alınmıştır.

19. Benzer durum teknik takip kararları bakımından da geçerlidir. Örneğin aynı ihbarlara dayalı olarak gecikmesinde sakınca bulunduğu gerekçesi ile Rıza Sarraf hakkında 3 Ekim 2012 tarihinde saat 19.15-20.00 saatleri arasında teknik takip talimatı verilmiş, talimatın gerekçesinde Rıza Sarraf'ın o tarihte yurt dışından iki adet valizle geleceği, bazı şahıslarla kaçak altın ve nakit ticaretine ilişkin görüşmeler yapacağı ileri sürülmüştür. Verilen talimat sonrasında yapılan teknik takipte Rıza Sarraf'ın havaalanından çıkarak eşi ile görüştüğü, sonrasında da ayrıldığı tespit edilmiştir. Görüldüğü üzere teknik takip kararının dayanağı olan iddia gerçek dışı çıkmış, bahsi geçen yerde ve zaman diliminde ileri sürüldüğü gibi kaçak altın veya nakit hususunda bir görüşme yapıldığı tespit edilememiş, bahsi geçen valizler de görüntülenememiştir. Buna rağmen söz konusu talimat yasal zorunluluk gereği hakim onayına sunulmuş, İstanbul 32. Sulh Ceza Hakimliğinin 4 Ekim 2012 tarihli ve 2012/500 D. İş sayılı kararı ile onanmış, buna ek olarak 4 hafta daha teknik araçla takip kararı verilmiştir. Kararda soruşturma konusu suçlar ise yurt dışına kaçak altın sokmak ve bu yoldan elde dilen parayı aklamak şeklinde belirtilmiştir. Ancak kararda, hangi bilgi ya da delile dayalı olarak bu suçlara ilişkin kuvvetli suç şüphesinin oluştuğu, buna ek olarak ne sebeple başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmadığının tespit edildiği belirtilmemiştir. Teknik takip kararında dayanılan deliller de, telekomünikasyonun denetlenmesi kararlarında kullanılan üç adet delil vasfından yoksun ihbardan ibarettir. Buna ek olarak söz konusu teknik takip kararında ifade edilen, Rıza Sarraf'ın yurt dışından kaçak yoldan altın ve nakit ticareti hususunda görüşmeler yapacağı bilgisinin ne şekilde elde edildiği belirtilmemektedir. Talepte bu durum, sadece bu yönde bilgi edinildiği şeklinde ifade edilmiştir. Tüm bu hususlar bir yana bırakılsa dahi izahı imkansız olan husus, söz konusu teknik takip kararının içeriğinde Cumhuriyet Savcısının talimatıyla yapılan teknik takip işleminin onanması, buna ek olarak 4 hafta daha teknik araçla takip kararı verilmesidir. Kararın verilmesi sırasında onaya sunulan teknik takip işleminin hukuka aykırı olduğu, bir delile dayanmadığı, ulaşılan sonuçtan da açıkça anlaşılmasına ve iddianın gerçek dışı olduğunun ortaya çıkmasına rağmen, yeniden 4 hafta teknik takip kararı verilmiş olması hukuken izah edilebilir değildir.

20.Yine aynı ihbarlara dayalı olarak 15 Ekim 2012 tarihinde, Rıza Sarraf, Abdullah Happani ve Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk isimli şahısları kaçak altın ve nakit ticaretine ilişkin bir araya gelecekleri ve 2.000.000 Euronun Esenşehir Monor Sitesine teslim edileceği bilgisi ve gecikmesinde sakınca bulunan hal olduğu belirtilerek teknik araçla takip talimatı verilmiş, karar daha sonra onaya sunulmak üzere İstanbul 7. Sulh Ceza Mahkemesine gönderilmiş, ancak ne sebeple olduğu anlaşılmaz biçimde 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından onanmıştır. Aynı tarihte 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından Murat Cesurtürk, Levent Balkan ve Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk hakkında da telekomünikasyon yoluyla

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

iletişimin denetlenmesi kararı verilmiş, talepte ve kararda suç işlemek amacıyla örgüt kurma, kara para aklama ve kaçakçılık suçlamalarına yer verilmiştir. Teknik takibe ilişkin tutanak incelendiğinde, takibin Atatürk Havalimanına gelen Süleyman Arslan'la başladığı görülecektir. Oysa ne Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen talimatta ne de hakim kararında Süleyman Arslan yer almamaktadır. Buna rağmen teknik takip işlemi yapılmış, sonrasında Süleyman Arslan'ın evine girdiği tespit edilmiş, ardından teknik takip talimatına konu olan diğer kişilerin yolda görüntülenen bir miktar parayı bu adrese teslim ettikleri tespit edilmiştir. Oysa talimata dayanaklık eden İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yazısında, adres de dahil paranın hangi adrese ulaştırılacağı bilgisine yer verilmiştir. İşlemin yapılış şeklinden açıkça anlaşıldığı üzere, kolluk birimleri söz konusu para alış verişi iddiasının bir tarafının Süleyman Arslan olduğunu bilmektedirler. Buna rağmen bu isim ve işlem zikredilmeksizin, teknik takip talebinde bulunulmuş, ancak işlem Süleyman Arslan'ı da dahil eder bir biçimde yapılmıştır. Bu durum, soruşturmanın başında delilleri toplayarak, delillerden hareketle şüphelilere ulaşmak amacıyla değil, belirli bir kişi grubunun peşinen şüpheli kabul edip bir soruşturma sürdürüldüğünü, usulüne uygun kararlar alınmadan takip ve tespitler yapılıp bu tespitlerden sonra geriye yönelik olarak kararlar alındığını göstermektedir.

21. Süleyman Aslan'la ilgili ilk teknik araçla takip kararı 8 Kasım 2012 tarihinde verilmiştir. Aynı karara ilişkin talepte yine yukarıda izah edilen iki ihbar dışında başka bir delil sunulmamıştır. Yine aynı kararda Rıza Sarraf hakkında verilmiş ilk teknik araçla takip kararının 4 hafta daha uzatılmasına karar verilmiştir. İlk karar 3 Ekim 2012 tarihinden itibaren 4 hafta için verilmiştir. Bitiş tarihi bu durumda 30 Ekim 2012 tarihidir. Kanunun uzatma olarak nitelendirdiği ek süre, ilki bittikten 9 gün sonra adeta ikinci yeni bir karar olarak uygulanmıştır. Alınan teknik takip kararlarında görülen bu sorun, iki yıllık bir zaman dilimi içerisinde, teknik takip kararlarının süresi dolduktan sonra tekrar başvurup uzatma kararı alınması şeklinde ortaya çıkmıştır. Oysa CMK'nun 140. Maddesinde teknik araçla takip koruma tedbirinin 4 hafta için verilebileceğini, bu sürenin zorunlu hallerde 4 hafta daha uzatılmasının mümkün olabileceğini öngörmekte, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarda ise 1'er hafta olmak üzere yeniden uzatmalara müsaade edilmekteydi. Ancak uzatma olarak nitelendirilen bu durum, kararın uygulanma süresi bittikten sonra belirsiz aralıklarla tekrar tekrar bu tedbirin uzatılması imkanını vermemektedir. Buna rağmen 2 yıllık zaman dilimi içerisinde şüpheliler belirsiz aralıklarla teknik araçla takip kararına muhatap kılınmışlardır. Bu suretle kanunun uzatma olarak nitelendirdiği ek süreler, keyfi biçimde sonsuz ve süresiz biçimde teknik takip uygulanması gibi kabul edilemez bir sonucu ortaya çıkarmıştır.

22. 16 Ekim 2012 tarihinde Ercan Sağın, Ekonomi Bakanlığı özel kalem müdürü Onur Kaya ve Ekonomi Bakanlığında görevli Mustafa Behçet Kaynar hakkında örgüt, kara para aklama ve kaçakçılık suçlarını işledikleri iddiasıyla telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla takip talebinde bulunulmuştur. İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen 17.10.2012 tarih ve 2012/608 sayılı kararla talep kabul edilmiştir. Kararda herhangi bir gerekçe yer almamaktadır. Adı geçenlerden Onur Kaya ve Mustafa Behçet Kaynar hakkında dinleme kararı alınmasının tek nedeni, 2012 yılı Ekim ayı içerisinde Rıza Sarraf'la yaptıkları bir kaç telefon görüşmesinden ibarettir. Bu görüşmelerde neler konuşulduğu dosyadan anlaşılmamaktadır, zira muhtemeldir ki söz konusu görüşmeler soruşturmayla ilgisiz oldukları için imha edilmiştir. Kararda ve talepte de bu kişiler hakkında hangi delile dayalı olarak CMK m. 135'te düzenlenen tedbire karar verildiği ifade edilmemektedir. Diğer kararlar incelendiğinde de, şüpheliler hakkında ilk kararda olduğu gibi, hiçbir delile dayanmaksızın, sadece ilk hukuka aykırı kararda hakkında dinleme kararı verilmiş kişilerle görüşmüş olması, bu kişiler hakkında da karar alınması için yeterli görülmüştür. Nitekim kolluk fezlekesinde şüpheli olarak zikredilenler dışında pek çok kişi hakkında da karar

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

alındığı, ancak sonrasında hiçbir işlem yapılmadığı görülmektedir.

23. 14 Kasım 2012 tarihinde Mali Suçlar Müdürlüğü, daha önce Rıza Sarraf hakkında alınmış dinleme kararının uygulanması sırasında elde edilen verilerden hareketle, Ebru Gündeş hakkında CMK'nun 135, Cengiz Kumartaşoğlu hakkında ise CMK 135 ve 140. Maddelerinin uygulanması hususunda karar alınmasını istemiştir. Söz konusu dinleme sırasında Kanunun açıkça yasaklamış olmasına rağmen Ebru Gündeş-Rıza Sarraf arasındaki görüşme de dinlenmiş ve kayda alınmıştır. Söz konusu görüşmeye istinaden de yeniden karar alınmak istenmiş, başka bir ifadeyle kaydedilmesi yasak olan görüşme delil olarak kullanılmıştır. Üstelik Ebru Gündeş şüpheli olarak Fezlekede yer almamakta, görüşme içeriğine bakıldığında ise, görüşmenin herhangi bir aile içi görüşme olduğu da görülmektedir. Kanuna göre kayda alınması yasak olan, bir şekilde kaydedilmişse bile imha edilmesi gereken telefon görüşmelerine, dosyada ve deliller arasında yer verilmiş olması, hukuka aykırı delillere ilişkin bir başka örnektir.

24. Ebru Gündeş'in dinlenmesine dayanak olan kararda yer alan Cengiz Kumartaşoğlu hakkındaki dinleme kararında, adı geçenin hangi fiile iştirak şüphesiyle dinlendiği anlaşılamamaktadır. İş bu dinleme kararında diğerlerinden farklı olarak örgüt, kara para aklama ve kaçakçılık suçları zikredilmiştir. Ancak dinleme tutanakları ve fezleke incelendiğinde Cengiz Kumartaşoğlu'nun hiçbir konuşmasının dosyaya girmediği, şüpheliler arasında isminin dahi zikredilmediği görülecektir. Teknik takiplere ilişkin evrak incelendiğinde, Cengiz Kumartaşoğlu hakkında alınan teknik takip kararının hiç uygulanmadığı, adı geçenin Rıza Sarraf ve diğer kişilerle hiç bir arada görülmediği tespit edilmektedir. Bu durum, soruşturmanın başında, olayla ilgili herkesi dinlemek, teknik araçla takip etmek suretiyle şüpheli tespitine çalışıldığını gösteren örneklerden biridir. Nitekim Yaşar Aktürk hakkında 7 Nisan 2013 tarihinde Rıza Sarraf'la yapmış olduğu görüşmeden hareketle 24 Mayıs 2013 tarihinde talepte bulunulmuş, talep İstanbul 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından aynı gün kabul edilerek 3 ay süre ile denetim kararı verilmiştir. Adı geçen kişi fezlekede şüpheli olarak dahi yer almamaktadır. Bu kişi ile ilgili daha sonra herhangi bir uzatma kararı verilmediği gibi, fezlekede 7 Nisan 2013 tarihindeki konuşması dışında bir konuşma da yer almamaktadır.

25. 14 Aralık 2012 tarihinde Rıza Sarraf hakkında yeniden teknik araçla izleme işleminin uzatılması talep edilmiştir. Uzatılması istenen ikinci 4 haftalık süre 8 Kasım 2012 tarihinde başlamış, 5 Aralık 2012 tarihinde bitmiştir. Talep yazısının ilk talepten hiçbir farkı bulunmamaktadır. Daha açık ifadeyle uzatmanın gerekli olduğunu gösteren ve geriye doğru iki ay içerisinde toplanmış hiçbir yeni delil bulunmamaktadır. Buna rağmen talep kabul edilmiş ve 17 Aralık 2012 tarihinde İstanbul 11. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından bir hafta daha uzatma kararı verilmiştir. Benzer biçimde aynı gerekçelerin tekrar edilerek teknik takip ve telekomünikasyonla iletişimin denetlenmesi kararlarının uzatılması soruşturma aşamasında sürekli biçimde ortaya çıkan bir hukuka aykırılıktır. 02 Ocak 2012 tarihinde soruşturmanın başlangıcında kullanılan delil vasfı olmayan ihbarlara yer verildikten sonra Rüçhan Bayar, Mehmet Bilici, Muaccet Korkmaz hakkında ilk kez, Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk ve Süleyman Arslan hakkında ilk kez uzatma olmak üzere 4'er hafta, Rıza Sarraf hakkında 3. kez 1 haftalık uzatma talep edilmiştir. Bu talep İstanbul 36. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından aynı gün kabul edilmiştir. Yine uygulanarak süresi bitmiş teknik araçla takip kararı, aradan bir süre geçtikten sonra uzatılmaktadır. Zira Rıza Sarraf hakkında verilen son takip kararı 24 Aralık 2012 tarihinde bitmiş, 2 Ocak 2013 tarihinde uzatma kararı alınmıştır. Alınan bu teknik takip kararı bakımından asıl önemli husus ise, kararın denk geldiği tarih, fezlekede altın kaçakçılığı olarak nitelendirilen Gana'dan altın ihracı fiiline tekabül etmesidir. Aşağıda değinileceği üzere söz konusu fiil, o tarihte Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulmuş, kısmen takipsizlik, kısmen idari para cezası ile

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

sonuçlandırılmıştır. Fezlekede en fazla yer verilen bu fiil sırasında teknik takip kararı alınmış olmasına rağmen, bu kararın uygulanmamış olması dikkat çekicidir.

26. Yücel Özçil hakkında, aynı ihbarlar kullanılarak ve başka hiçbir bilgiye yer verilmeksizin 18 Şubat 2012 tarihinde teknik araçla takip talebinde bulunulmuş, talep İstanbul 27. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 20 Şubat 2013 tarihinde kabul edilmiştir. Bu talep ve kararda suçlama rüşvet, kaçakçılık ve kara para aklama olarak belirtilmiştir. Başka bir ifadeyle daha önceki tarihte örgüt nitelendirmesi yapıldığı halde, daha sonra örgüt suçlaması kapsam dışına çıkarılmıştır. Dosyada yapılan incelemede teknik araçla takipler bakımından kanunda öngörülen azami sürenin dolmasından sonra örgüt suçlamasının eklendiği görülmektedir. Telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla takip kararlarının uzatılmasının ancak örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi durumunda mümkün olması nedeniyle, isnat edilen fiilin örgütlü olarak işlendiği nitelendirilmesi yoluna gidildiği anlaşılmaktadır. Bu durum, CMK'nun 135 ve 140. Maddelerinde Kanun koyucu tarafından ortaya konan koşulların dolanılması anlamına geleceği gibi, elde edilen delillerin kullanılmasını engelleyecektir. Zira daha uzun süre dinleme ve takip amacıyla hukuki tavsif yapılması elde edilen delilleri hukuka aykırı hale getirecektir.

27. Şüpheliler hakkında 17 Eylül 2012 tarihinde verilen CMK 135'e kapsamında dinleme yapılmasına ilişkin ilk karar, ikinci kez bir ay olmak üzere 14 Mart 2013 tarihinde uzatılmıştır. Bu uzatma kararının ilginç yanı, söz konusu kararın 17 Mart tarihinden itibaren 1 ay daha uzatılmasına şeklinde verilmiş olmasıdır. Yani karar verildiği tarih itibariyle henüz, ilk kararın süresi bitmiş değildir. Buna benzer uygulamalara bakıldığında pek çok kararın, telekomünikasyonun denetlenmesine ilişkin ilk kararın süresi bitmeden önce, ileri tarihli olarak alındığı görülecektir. Bu durum hukuken kabul edilebilir bir durum değildir, zira CMK 135'te ifade edilen koşulların her birinin, kararın uygulandığı tarih itibariyle denetlenmesi gerekmektedir. Hakimlik, bir tarihten bir hafta sonrasına ilişkin kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu veya başka şekilde delil elde edilmesi imkanın yokluğunu denetlemek imkanına sahip değildir. Karara konu tedbir, uygulandığı tarih itibariyle koşullara sahip olmalıdır.

28. Adem Gelgeç hakkında 26 Mart 2013 tarihinde teknik araçla takip kararı verilmiştir. Karar öncesi talep yine isimsiz ihbarlara dayalıdır. Talep aynı tarihte İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen kararla kabul edilmiştir.

29. Rıza Sarraf hakkında 5 Nisan 2013 tarihinde 4. Kez 1 haftalık teknik araçla takip kararı alınmıştır. Kararın gerekçesinde Rıza Sarraf'ın İran'da bulunan petrol şirketi sahipleri ile ortak banka alacağı, bu alışverişte Süleyman Arslan'ı aracı kıldığı ileri sürülmektedir. Talep kabul edilmiştir. Ancak bu bilginin, yani İran'da banka almak şeklindeki bilginin hangi delile dayalı olarak kullanıldığı anlaşılamamaktadır. Zira dosyada bulunan dinlemeler veya fezlekede bu tür bir görüşmeye rastlanmamıştır. Diğer yandan söz konusu takip kararı, yukarıda da ifade edildiği üzere, uzun bir aradan sonra yeniden uzatma adı altında teknik takip kararı verilmesi mahiyetindedir.

30. Şüphelilerin elektronik posta adresleri hakkında 5 Nisan 2013 tarihinde telekomünikasyonun denetlenmesi talep edilmiş ve talep İstanbul 17. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiştir. 11 Nisan 2013 tarihinde soruşturmanın başlangıcından altı ay geçmiş olmasına rağmen, Süleyman Aslan hakkında ilk bir haftalık teknik takip uzatma kararına ilişkin talepte, hala ilk ihbarlara dayanılmaktadır. Bu durum, altı ay boyunca hiçbir yeni delil elde edilemediği halde teknik takibe devam edildiği, dolayısıyla hukuki gerekçe olmadan teknik takip kararı verildiği anlamına gelmektedir. Buna rağmen talep İstanbul 25. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 11.04.2013 tarihinde kabul edilmiştir.

31. İstanbul 34. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen telekomünikasyonun denetlenmesi kararı ise, dosyada bulunan en önemli hukuka aykırılıklardan birini barındırmaktadır. Karar tarihi 9 Temmuz 2013'tür. Kararın içeriğine bakıldığında ise Ahmet

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Murat Öziş, Royal Denizcilik adına kayıtlı iki telefonun şüpheli adı belirtilmeksizin, Emin Hayyam, Emir Eroğlu, Kamelya isimli kişi, Bita Saran ve Ennaz isimli kişi ve üç mail adresinin 4 Temmuz 2013 tarihinden itibaren, Özkan Demir adlı kişinin telefonun ise 5 Temmuz 2013 tarihinden itibaren telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesine karar verilmiştir. Görüldüğü üzere söz konusu kararla geçmiş tarihli denetleme kararı dahi verilebilmiştir.

32. Yine aynı kararla sadece isimleri bilinen, kim oldukları hususunda netlik bulunmayan "Kamelya" ve "Elnaz" isimli kişilerin dinlenmesine karar verilmektedir. Halbuki CMK'nun 135. Maddesi şüpheli kimliğinin belirlenmesi gerekliliğini açıkça ifade etmektedir. Kararla bir tüzel kişi adına kayıtlı telefonun, şüpheli zikredilmeksizin ve o tüzel kişi dinleniyor gibi dinlenmesine karar verilmiştir. Gerçek kişi şüpheli olmadığı durumlarda bu karar, söz konusu telefonu kullanan herkesin dinlenmesi anlamına gelecektir. Bir tüzel kişi hakkında bu biçimde karar verilmesi hukuken mümkün değildir.

33. İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarihli kararla CMK'nun 135. Maddesine göre işlem yapılmasına izin verilmiştir. Söz konusu karar işbu soruşturma dosyasında yapılan hukuka aykırılıkların geldiği boyutu göstermesi bakımından önemlidir. Kararın kim hakkında ve hangi numara hakkında verildiği kararda yer almamaktadır. Hüküm bölümünde aşağıda belirtilen e posta adresi için denmektedir. Ancak kararın içeriğinde veya ekinde herhangi bir e posta adresi yer almamaktadır.

34. Soruşturma dosyasında çok sayıda ileri tarihli veya tarihler bakımından sorunlu telekomünikasyonun denetlenmesi kararı bulunmaktadır. Bu tür bir uygulamanın nedeni de anlaşılabilir değildir. Ancak karar ve uygulamanın hukuka aykırı olduğu açıktır. Şöyle ki, örneğin İstanbul 26. Sulh Ceza Mahkemesinin 10 Mayıs 2013 tarih ve 2013/178 sayılı kararı ile Süleyman Arslan hakkında 12 Haziran 2013 tarihinde kadar CMK'nun 135. Maddesine göre denetim kararı verilmiştir. Aynı kararda Emir Eroğlu hakkında da 14 Haziran 2013 tarihine kadar karar verilmiştir. Karar tarihi 10 Mayıs 2013'tür. CMK'nun 135. Maddesine göre örgüt kapsamında yürütülen soruşturmalarda denetleme kararları 1 aylık sürelerle uzatılabilir. Ancak buradaki süre 1 aydan fazladır. Daha önce verilmiş kararın henüz bitmediği ve ileride belirtilen tarihlerde biteceği ve o tarih üzerine 1 aylık bir karar verildiği izahı akla gelse de kabul edilebilir değildir. Zira söz konusu karar verildiği tarih itibariyle uygulanmaya başlanacaktır ve bu durumda 1 aydan fazla bir denetlemeye imkan vermektedir.

35. Soruşturma süresince, soruşturulacak kişileri belirleme yöntemi, CMK'nun 135. Maddesine göre alınmış ilk dinlemede mevcut şüphelilerle konuşan kişilerin de şüpheli sıfatıyla dinlenmesi şeklindedir. İki yıllık zaman dilimi içerisinde, tanıklıktan çekinme hakkı olduğu için kaydedilmesi yasak olan kişilerle iletişimler de dahil, her türlü görüşme kaydedilmiş, ardından da bu kişilerin de şüpheli olduğu gerekçesi ile haklarında karar alınmıştır. Hakkında dinleme kararı alınanlardan sadece 32 tanesi şüpheli olarak zikredilmiş, ancak buna karşın 100'den fazla kişi hakkında 300'den fazla numara ve adres hakkında dinleme kararı alınmıştır. Bu kişilerden önemli bölümü ile ilgili ikinci kez karar alma ihtiyacı bile hissedilmemiş ve uzatılmamıştır. Teknik araçla takip koruma tedbiri kararları da benzer biçimdedir.

36. Kolluk tarafından hazırlanan 15 Nisan 2013 tarihli raporda, Rıza Sarraf'ın her türlü müşterileri ile iletişiminin riza_sf@hotmail.com adresi üzerinden yaptığı, bilgi ve belgeleri bu mail üzerinden gönderildiği ifade edilerek, mail adresine şifre ile girmek suretiyle inceleme kararı alınmasında yarar olduğu ifade edilmiştir. Benzer biçimde 18 Nisan 2013 tarihli raporda rezazarrab@royalholding.com.tr adresine ilişkin aynı talepte bulunulması gerektiği ifade edilmiştir. Bu taleplere ilişkin olarak İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarih ve 2013/211 sayılı kararda mahkeme aşağıda belirtilen e posta adresine şifresi girilmek suretiyle inceleme yapılmasına karar

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

vermiştir. Karar tek sayfadan ibarettir ve kararın altında bir e-mail adresi yer almamaktadır. Fezlekede ikinci bir mahkeme kararı olarak 17 Nisan 2013 tarihinde İstanbul 33. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kararın verildiği belirtilmektedir. Kolluk birimleri tarafından hakim kararı üzerine gerçekleştirilen işlem bir dijital ortamdaki verilerin uzaktan elde edilmesine yönelik olup bu veriler daha önce gerçekleştirilmiş bir iletişime ilişkindir. Bahsi geçen elektronik postaları hakkında daha önce CMK'nun 135. Maddesine göre verilmiş kararlar olmasına rağmen, bu şekilde bir delil elde edilmemiştir. Kaldı ki CMK'nun 135. Maddesi uyarınca yapılacak uygulamalar, şüpheli sanığın devam eden telekomünikasyon yoluyla iletişimine yönelik olabilir. Burada daha önce yapıldığı ileri sürülen bir elektronik posta trafiği araştırılmaktadır.

37. Söz konusu durumda, elektronik posta adreslerine, ne şekilde ele geçirildiği belli olmayan şifre ile girmek suretiyle hesaplarda inceleme yapılması talep edilmektedir. Her ne kadar kararlarda, üstü örtülü biçimde, şifrenin CMK'nun 135. Maddesi uyarınca yapılan dinlemeler sırasında tespit edildiği ileri sürülse de dosyada bulunan dinleme tutanaklarında şifrenin zikredildiği bir konuşma bulunmamaktadır. Bu durum, kolluk görevlilerinin şifreyi kırmak diye tabir edilen, sistemi bozmak suretiyle mail adreslerine ulaştıkları şüphesini kuvvetlendirmektedir. Bu biçimde daha önce gönderilmiş bir elektronik posta içeriğinin olayda olduğu gibi hakim kararıyla ve şifre girilmek suretiyle tespit edilmesi ve dosyaya delil olarak alınması mümkün değildir. Değil şifre ile konulan ve bir başka bilgisayarda muhafaza edilen verilere online olarak ulaşıp verileri incelemek, evde bulunan bilgisayarın içeriğinin dahi bu biçimde verilmiş bir kararla incelemeye konu edilmesi hukuken mümkün değildir. Buradaki durum, bir dijital ortam veya bilgisayarda tutulan verilerin incelenmesidir ve CMK'nun 134. maddesine göre yapılmak durumdadır. Söz konusu tedbir ise cihaza bizzat müdahale edilerek icra edilebilen bir tedbirdir. CMK'nun 134. maddesi atlanarak yapılan işlem ve delil elde etme yöntemi, kanunda düzenlenmemiş olup, olmayan bir yetkinin kullanılması anlamına gelir. Zira hukukumuzda bir dijital ortama uzaktan erişim yoluyla girmek suretiyle delil elde etme imkanı bulunmamaktadır.

38. Bu biçimde bir delil elde etme işleminin hukuka aykırı olduğu ve bu şekilde elde edilmiş delillerin kullanılamayacağı açıktır. Zira bu tür bir uygulama açık birtakım sakıncaları da beraberinde getirmektedir: Şifre ile girilen elektronik posta adreslerinde bireylerin her türlü bilgi ve belgeleri yer alabilir. Suç soruşturması gerekçesi ile mail adresine girilmesi, delil elde etmenin ötesinde kişinin özel hayatında öngörülemez ihlallere neden olabilecektir. Bu bağlamda soruşturma organının söz konusu e-mailde hangi bilgilere baktığı, hangilerinin kopyasının alındığı denetlenebilir değildir. Bu nedenle bu şekilde bir uyulama ölçüsüzdür. Bu yöntemle elde edilen deliller güvenilir değildir. (Bu durum Postada Elkoyma şeklinde de açıklanamaz. Zira CMK 129. maddesinde öngörülen gerekçelerle el konulan postada yer alan zarf veya paketler dahi açılmadan derhal kararı veren hakime veya Cumhuriyet Savcısına teslim edilmek üzere posta görevlileri huzurunda mühür altına alınır.) Şüpheli ve diğer üçüncü bir kişinin denetimi, sonradan hakim onayı gibi bir süreç de söz konusu olmadığından bu delillerin ne ölçüde güvenilir olduğu belli değildir. Benzer kaygılarla hareket eden kanun koyucu, bu tür imkanı vermemiş, olayda olduğu gibi bir bilgisayarda muhafaza edilen bilgilerin ancak CMK'nun 134. Maddesinde düzenlenen koşullarla elde edilebilmesine imkan vermiştir. Tüm bu hususlar ve Kanundaki açık düzenleme dikkate alındığında, şüpheli Rıza Sarraf'ın iki e-mailine şifre ile girilerek inceleme yapılması şeklindeki kararlar, her yönüyle hukuka aykırıdır.(e-mail adresi dahi yazılmamış olması nedeniyle karar şeklen de hukuka aykırıdır) Bu biçimde girilen elektronik posta adresinden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir.

39. Soruşturma süresince, kolluk organlarının suç olarak nitelendirdiği pek çok durumla karşılaşılmış olmasına rağmen sürece müdahale edilmemiş olması ve suçun

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - 123BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

işlenmesinin önlenmemiş olması da dikkat çekicidir. Kolluk fezlekesindeki anlatımlara göre 2013 Nisan ayı itibariyle tüm şüpheliler tespit edilmiştir. Bu tarihten sonra örneğin 30 Ağustos 2013 tarihinde Zafer Çağlayan'a gönderildiği ileri sürülen ve rüşvet olarak nitelendirilen paraya hiç müdahale edilmediği gibi Atatürk Havalimanı sonrasında takip dahi yapılmamış olması, Ekim 2013'te Muammer Güler'e gönderildiği ileri sürülen ve rüşvet olarak nitelendirilen paraya müdahale edilmemiş olması dikkat çekicidir. 2013 Nisan ayında tüm şüpheliler tespit edilmişse, bu noktadan sonra halen teknik takip ve telefon dinleme faaliyetine devam etmenin görevin gereklerine uygun olduğunu söylemek imkanı bulunmamaktadır. Zira Cumhuriyet Savcısı CMK'nun 170/1. Maddesi uyarınca suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuğunda iddianame düzenlemek zorundadır. Soruşturmada zaten kuvvetli şüphe ile başlanmış ancak sebebi anlaşılmaz biçimde soruşturma tüm şüpheliler belirlenmiş ve fiiller nitelendirilmiş olmasına rağmen iki yıldan fazla sürdürülmüştür.

40. Anayasamızın 38. maddesine göre kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulguların delil olarak kullanılması yasaktır. CMK'nun 206, 217 ve 289. maddelerinde de hukuka aykırı delillere dayalı olarak dava açılamayacağı ve böyle deliller kullanılarak suçun ispat edilemeyeceği öngörülmüştür. Anayasa Mahkemesinin bireysel başvurular üzerine verdiği kararlarda ise, soruşturma ve kovuşturma sürecinde adil yargılama haklarının ihlal edilmesi durumunda, kesinleşmiş yargı kararlarında dahi ihlal tespit ederek yargılamaların yeniden yapılmasına hükmettiği dikkate alındığında, iş bu soruşturmada kanuna açıkça aykırı uygulamaların göz ardı ederek dava açılması hukuka aykırı olacaktır.

Günümüzde ceza yargılamasının amacı, keyfi kararların verilmesi değil, maddi gerçeğe ulaşılmasıdır, fakat her şeye rağmen ve ne pahasına olursa olsun maddi gerçeği elde etmek değildir. Yani ceza yargılamasında maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla, sınırsız, hukuk kurallarına aykırı ve sanık haklarını hiçe sayan yöntemler izlenemez. Dolayısıyla ceza yargılamasına ters düşülerek elde edilen delillerin, yargılama makamı tarafından değerlendirmeye alınmaması gerekir. Çünkü bu deliller "Hukuka aykırı delil" olarak nitelendirilirler ve yargı makamının "vicdani delil sistemi"ndeki hareket sahasının sınırını teşkil ederler. Hukuka aykırı olarak elde edilen deliller, hukuka uygunluğun baştan sona süreceği ceza yargılamasında kullanılamazlar ve hükme esas alınamazlar.

Delillerin toplanması ile ilgili kurallardaki eksiklik veya hatalı uygulama, hukuka aykırılıklara ödün verilmesi amacıyla kullanılamaz. Cezalandırabilme yetkisine sahip olan ve adli makamlar vasıtasıyla yargı kuvveti kullanan devlet, bir başka erk olan yasama kuvvetini kullanan kanun koyucudan kaynaklanan eksik veya hatalı düzenlemeden veya idari makamların yanlış uygulamalarından yararlandırılmamalıdır.

Hukuka aykırı delil kavramı sadece hukuka aykırı elde edilen ilk delili değil, bu delil vasıtasıyla elde edilen diğer delileri de kapsar.

İnsan haklarını ihlal eden-etmeyen, önemli-önemsiz, büyük-küçük hukuka aykırılıklar gibi ayırımlar yapmak ve bu sayede bazı delilleri yargılamada kullanılabilir hale getirmek yanlış olup, hukukla bağdaşmaz.

Ceza yargılaması hukukunda, ihlal edilen hak ile bu yolla elde edilen yararın mukayesesi suretiyle kamu yararının gözetilmesi ve kamu düzeninin korunmasının ön plana çıkarılması anlayışı, sonuçta hukuk devleti ilkesini ihlal edeceği gibi, her olaya göre değişen, keyfi uygulanacak ve hukuka aykırı delillerin yargılamada kullanılamayacağı esasını ihlal eden bir sonuca kendiliğinden varacaktır.

Hukukumuzun genel esasları bu doğrultuda düzenlemelerden oluşmaktadır. 1982 Anayasasının 38. Maddesi altıncı fıkrasına göre;

"Kanuna aykırı elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez."

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 206. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre,

"Ortaya konulması istenen bir delil aşağıda yazılı hallerde reddolunur: a) Delil kanuna aykırı elde edilmişse"

Aynı kanunun 217. Maddesinin ikinci fıkrasına göre ise;

"Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir".

Bu düzenlemelerden, hukuka aykırı elde edilmiş deliller ve bu delillerden yola çıkılarak yapılan soruşturmalar sırasında elde edilecek delillerin ceza soruşturması ve kovuşturmasında kullanılamayacağı, delil olarak kabul edilemeyeceği, bunların reddedilip dava dosyasından çıkarılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Yüksek Yargıtay'ımızın hukuka aykırı delillerin delil olarak kabul edilmemesi gerektiğine ilişkin yerinde ve önemli kararları bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 17.11.2009 tarih ve 2009/7-160, 2009/264 sayılı kararı bu konuda verilmiş kararlara örnek nitelikte bir karardır.

Haberleşme Hürriyeti 1982 Anayasası'nın 22. Maddesinde düzenlenmiş, bu hürriyetin hangi hallerde sınırlandırılabileceği ise 22/II. Maddede belirlenmiştir.

İletişimin denetlenmesi, suç öncesi önleme dinlemesi ve suç sonrası yapılan adli amaçlı dinleme olarak ikiye ayrılır.

Önleme dinlemesiyle adli amaçlı dinlemeyi birbirinden ayırmak gerekir.

Önleme dinlemesi, iletişimlerinin denetlenmesini gerekli kılacak makul şüphelerin oluştuğu, bu konuda ciddi emarelerin elde edildiği, istihbarat kaynaklarından gelen bilgi aktarımlarının haklarında suç işleyeceklerine dair tereddütleri oluşturduğu ve güçlendirdiği kişilerin yaptığı iletişimlerin denetlenmesi olarak yapılabilir. Ancak bu yolla elde edilen deliller ceza soruşturması ve kovuşturmasında delil olarak kullanılamaz. Zira, CMK. 135. Maddesine öngörülen şartlardaki farklılıklar ve önleme maksatlı iletişimin denetlenmesine başvurulmasındaki kolaylıklar, bu yolla elde edilen bulgulara delil değeri verildiği takdirde, kolluk kuvvetlerinin sürekli şekilde önleme maksatlı iletişimin denetlenmesi tedbirinden hareketle delil toplama usulüne başvurmasının ve CMK. 135'in etkisiz hale getirilmesinin önünü açacağından, kişi hak ve hürriyetleri ile şüpheli ve sanık haklarının korunması bakımından söz konusu bulguların suçun ispatında delil niteliği taşımaması gerektiği açıktır. Bu düşünce belki kolluk kuvvetlerinin suç ve failleri tespit yol ve imkanları gereğinden fazla kısıtlanıyor itirazı ile karşılanabilir, ancak son derece önemli ve değerli olan haberleşme hürriyetine gereksiz ve kolay müdahaleyi önlemek bakımından, bu yolla elde edilen bulguların delil olarak kullanılmasında sınırı çok genişletmemek, bu hürriyetin özüne dokunmamak, kötüye kullanımın önünü kesmek gereğini de kabul etmek zorundayız.

CMK. 135. Maddesi dikkate alındığında, telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirine ilişkin şartların gerçekleşmesinde kanun koyucunun sıkı bir düzenleme öngördüğü görülecektir. Buna göre, ortada bir suç işlendiği iddiası olması, bu iddianın kuvvetli şüphe sebeplerine dayanması,(Ki bu şart, soruşturmanın devamı sırasında, 06/03/2014 tarihli Resmi Gazete Mükerrer Sayısında yayınlanarak yürürlüğe giren 6526 Sayılı Yasanın 12. maddesiyle CMK. 135. maddesinde yapılan değişiklikle 'Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı' denilmek suretiyle daha ağırlaştırılmıştır) başka şekilde delil elde etme imkanı bulunmaması halinde, önceden belirlenen şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesi mümkündür. Bunun dışında birtakım tahmin ve varsayımlardan hareketle, bireylerin haberleşme kayıtlarına girilerek ve esasında adli maksatlı iletişimin denetlenmesi yolu tercih edilmesi gerekirken, önleme dinlemesi

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - 123BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

varmış gibi tedbire başvurmak hukuka uygun kabul edilemez.

CMK. 135. Maddesi 06/03/2014 tarihindeki değişiklikten önceki, yani soruşturmaya başlandığı ve soruşturmanın yapıldığı tarihlerdeki haliyle ;

"Madde 135 - (1) (Değişik cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespite imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. (Ek cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, ... mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, ... mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(5) Bu Madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu Madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (Madde 79, 80),
2. Kasten öldürme (Madde 81, 82, 83),
3. İşkence (Madde 94, 95),
4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, Madde 102),
5. Çocukların cinsel istismarı (Madde 103),
6. Uyuşturucu veya uyarıcı Madde imal ve ticareti (Madde 188),
7. Parada sahtecilik (Madde 197),
8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde 220),
9. (Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Fuhuş (Madde 227, fıkra 3),
10. İhaleye fesat karıştırma (Madde 235),
11. Rüşvet (Madde 252),
12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (Madde 282),
13. Silahlı örgüt (Madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (Madde 315),
14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (Madde 328, 329, 330, 331, 333, 334,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKİviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.

c) (Ek bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Bankalar Kanununun 22 nci Maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.

(7) Bu Maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz." hükmünü haizdir.

Görüldüğü gibi iletişimin tespiti için son derece detaylı, kısıtlayıcı esaslar getirilmiştir.

Buradan da anlaşıldığı gibi iletişimin dinlenmesi, tespiti ve kayıt altına alınması için gerekli şartlar üç ana başlık altında sayılabilir. Bunlar:

1- Kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması,

2- Başka bir suretle delil elde etmenin mümkün olmaması,

3-Telefon dinlenmesi ve kayda alınmasına konu fiilin maddenin 6. fıkrasında sayılan suçlardan birisinin kapsamına girmesidir.

Madde hükmünde yer alan "suç işlendiğine dair kuvvetli şüphe sebepleri" ile kastedilen; somut, elle tutulur, olaylara dayanan kuvvetli belirtilerin mevcut bulunmasıdır. Bu nedenle "kuvvetli şüphe" terimi, basit şüpheden ayrılmaktadır.

Kanun koyucu, iletişimin denetlenmesinin kişinin özel hayatına ve haberleşme özgürlüğüne yönelik ağır ve derin bir müdahale olması nedeniyle, suçu ve failini aydınlığa kavuşturmakla görevli ve yetkili makamların, kolaya kaçacak şekilde, her olayda iletişimin denetlenmesi yoluyla delil elde etmesini önlemek amacıyla, bu yola başvurulabilmesi için başka bir suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması şartını getirmiştir.

Yine kanun koyucu her suç soruşturmasında bu yola başvurulmasının önüne geçmiş, hangi suçların soruşturmasında bu yola başvurulabileceğini katalog olarak saymış, bunun dışındaki suçların soruşturulmasında bu yola başvurulmasını önlemek istemiştir.

Bütün bu açıklamalardan yola çıkılarak soruşturma ile ilgili olarak yapılan değerlendirmede; ne şekilde kuvvetli şüphe bulunduğu açıklanmadan, kaynağı ve kimin tarafından yapıldığı belli olmayan, kimin tarafından gönderildiği ve gerçekliğine ilişkin hiçbir araştırma yapılmamış ve dolayısı ile esasen işleme konulması dahi mümkün olmayan elektronik posta ihbarları dayanak gösterilerek alınmış bulunan iletişimin tespiti, teknik takip kararlarına dayanarak elde edilmiş delillerin hukuka uygun olduğunun kabulünün mümkün olmadığı düşünülmüştür.

2- *Delillerin elde edilmesindeki hukuka aykırılıklar ve soruşturma yönteminde usule uygun olmayan hususlar bir yana bırakılarak, tüm delillerin hukuka uygun olarak toplandığı varsayılarak yapılan değerlendirmelerde ise ;*

Şüpheli şahısların Örgüt Faaliyeti Kapsamında hareket ederek;

*Rusya'daki bankaların sıcak para ihtiyacını, uluslararası bankacılık

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - 123BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri (eski) sistemle, paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve kuryeliği yaptıkları,

*İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın diğer ülkelerdeki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını uluslararası bankacılık teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri (yeni) sistemle, gerçek veya paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve altın ihracatı yaptıkları,

*İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın Türkiye'deki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını karşılamak üzere geliştirdikleri (yeni) sistemle, Dubai ile İran arasında gerçekte olmayan ihracatlara dair Halk Bank'a sahte belgeler sunarak transit gıda/ilaç ticaretiyle komisyon karşılığında para taşımacılığı yaptıkları,

*İran'a gönderilen külçe altınların toplanması ile ilgili olarak Gana'dan gümrük usulüne aykırı olarak gelen 1,5 Ton altınla ilgili resmi makamlara sahte belge vererek kaçakçılığa teşebbüs ettikleri,

*Bahsedilen bu usulsüzlüklerin gerçekleşmesi, kolaylığı, yol verilmesi, aynı işlemleri yapan rakiplerinin engellenmesi, usulsüzlüklerine veya işlemlerine zorluk çıkaran Gümrük veya Emniyet Görevlilerinin tayininin çıkartılması, usulsüz veya usulünce her türlü işlemlerini çözdürmek amacıyla üst düzey siyasi kamu görevlileri ile rüşvet ilişkisi geliştirdikleri,

*Dubaili Emniyet Görevlilerine, İstanbul'da lüks otellerde kadın sağlayarak fuhşa aracılık ettiklerinin belirlendiği iddia edilmiştir.

Ancak ;

İlk olarak haklarında soruşturma yapılan kişilerin örgüt kurdukları, örgütün amaçları doğrultusunda suç işledikleri yönündeki iddiaların, soruşturma sonunda elde edilen deliller değerlendirilerek tartışılması gerekmektedir.

Teoride ve uygulamada ortak kabul gören şekliyle örgüt; devamlılık arz eden ve suç işleme amacına yönelen ortak iradeye dayalı devamlı bir oluşumdur.

Örgüt, niteliği itibarıyla devamlılık arz eder, soyut bir birleşme değildir, bünyesinde hiyerarşik ilişki hakimdir.

Örgütün amacı, birden fazla suçun işlenmesi olmalıdır. Yani örgüt bir suç işleme amacıyla değil, belirli olmayan bir dizi suçun tamamlanmasını amaçlamalıdır.

Yüksek Yargıtay çeşitli kararlarında... "örgüt üyesinin örgüte katılırken açıkça somutlaştırılmış cürümleri işlemek iradesiyle katılmaması gerekir. Eğer topluluğa katılma sırasındaki iradi birleşme belirli suçların işlenmesi gibi bir çerçeve ile sınırlanmış ise, cürüm işlemek için örgüt kurma suçunun varlığından söz edilemez..." diyerek bu hususun altını çizmiştir. Yine Yüksek Yargıtay'a göre suçu adi iştirakten ayıran temadi(devamlılık), taaddüt(birden fazla olmak), istimrar(süreklilik), planlı ortaklık ve eylemli paylaşma unsurlarına ek olarak, işlenen suç ve suçların örgütün gereğinden olması icap eder.

Suç işlemek için teşekkül oluşturma suçunun, organize suçun en temel şekli olarak ortaya çıktığı ve bununla birlikte gelişi güzel bir iştirak hali olmayıp, çok failli bir örgütlenme, bir yapı olarak tanımlanabileceği ve bu nedenle de faillerin oluşturduğu beraberliğin sürekliliğini amaçlayan mütemadi bir suç olduğu hem Yüksek Yargıtay

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

kararlarında, hem de doktrinde kabul edilmektedir. Ayrıca belirsiz sayıdaki bazı suçların birden çok kez ve belirli bir devamlılık içinde işlenmesi amacının ortaya çıkmış olması zorunludur. Teşekkülü oluşturanlar arasında planlı ortaklık, işbölümü ve çoğunda yönetici liderin bulunması gerektiği kabul edilmektedir. Yargıtay, suçun varlığını kabul etmek için, sanıkların önceden anlaşarak organize olmalarını, aralarında işbölümü ve hiyerarşik bir yapı içinde süreklilik gösterecek şekilde planlı bir ortaklık ve paylaşım anlayışıyla amaç suçları işlemek için bir araya gelmelerini aramaktadır.(Yargıtay 8. Ceza Dairesi 22.05.2000 tarih ve 2000/10828-9312 sayılı kararı) Belirli bir cürüm için birkaç kişinin rıza ve muvafakatı yani bir araya gelmesi genelde ne ayrı bir cürüm olur, ne de şiddet sebebi olur. Birçok kimseler şu ya da bu cürmü değil de, bir çok cürümleri işlemek için teşkilatlanırsa, o zaman bağımsız olan bu cürüm meydana gelir. Çünkü bu hal adeta bir mücrim mektebi meydana getirmektedir. Ayırıcı vasıf budur. Mücrim mektebi ve bunun gereklerinde birleşme, eylemin dış çerçevesini oluşturur. Bu nedenle özel düzenlemeler dışında bir araya gelişleri teşekkül-cemiyet-çete kabul etmek, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralının ve bu yöndeki yasanın ihlali olur.(Yargıtay Ceza Genel Kurulu 03.02.1986 tarih ve 1986/509-42 sayılı kararı)

Bu suçun oluşumu için "doğrudan kast" gereklidir, "olası kast" ile işlenemez. Bu suçun oluşabilmesi için her bir ortakta, örgütün suç işleme programına yardımcı olma saikinin, yani özel kastın varlığı şarttır.

TCY.da yer alan suçlardan birinin, yalnız bir defa işlenmesi için bir araya gelme, cürüm işlemek için teşekkül oluşturma suçunu oluşturmaz. Kişilerin düşünce ve eylemlerinde süreklilik bulunmadığı, suç işlemek için düzenli ve planlı ortaklık, yönetim, dayanışma, disiplin gibi öğelerle bir araya gelmedikleri takdirde cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçu oluşmaz.

Bu düşünceleri doğrulayan birçok Yargıtay kararı bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20.10.2009 tarih ve 2009/8-152 E. 2009/245 K. Sayılı kararında; "...Sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğuna dair her türlü kuşkuyu bertaraf edecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmalıdır.....suçun oluşabilmesi için bir suç işleme amacıyla oluşturulmuş basit bir birleşmeden ziyade, belirsiz sayıda amaç suçun işlenmesi amacıyla gevşek veya sıkı bir hiyerarşik ilişkiye dayalı olarak meydana getirilmiş, sürekli bir birleşmenin bulunması gerektiği, zira örgüt niteliği itibarıyla devamlılığı gerektirdiğinden, kişilerin belirli bir suçu işlemek için bir araya gelmesi halinde, örgütten değil ancak iştirak iradesinden söz edilebileceği, sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğuna dair her türlü kuşkuyu bertaraf edebilecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmadığından, gerek 4422, gerekse 5237 Sayılı Yasalar açısından çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, yönetmek, bu örgüte üye olmak ve yardım etmek suçlarının oluştuğundan bahsedilemeyeceği..." denilerek, bu unsurların bulunmasının zorunluluğu açık biçimde vurgulanmıştır.

Yine Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 27.12.2006 tarih ve 2005/2843 E. 2006/9610 K. Sayılı kararında; 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nun, çıkar amaçlı suç örgütünü tanımlayan 1. Maddesinin 1. Fıkrasında sayılan hareketlerin tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak suretiyle yıldırma veya korkutma veya sindirme gücü kullanılmasını öngörmektedir.

Soruşturmamıza konu şüphelilerden Rıza Sarraf yüksek meblağlar tutan ticari işlemler yapan, şirketlerinin ticari faaliyetinin önemli bölümünü İran ile yapılan ticaretin oluşturduğu bir işadamıdır. İran'a uygulanan ambargodan kaynaklanan nedenlerle İran ile yapılan ticaretin, diğer dış ticaret işlemlerinden daha dikkatle izlenmesi gereken yönünün bulunduğu yadsınamaz. Ancak devletin dış ticaret politikaları doğrultusunda yapılan bu ticareti yapan kişilerin gizli bir örgüt faaliyeti kapsamında çalıştıkları, ilişkiler

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

gerçekleştirdiklerini iddia etmek mümkün değildir.

Rıza Sarraf'ın ticari faaliyetlerini yürütürken, yukarıda unsurları sayılan bir örgüt oluşumu ile hareket ettiklerine dair hiçbir delil bulunmamaktadır.

Keza ayrıca suç işlemek için örgüt kurdukları iddia edilen diğer kişilerden biri Ekonomi Bakanı, diğeri ise İçişleri Bakanı olup, kurdukları iddia edilen örgüte üye oldukları iddia edilen kişiler de özel kalemlerinde çalışanlar ve bakanların oğullarıdır. Bu kişilerin de suç işlemek için örgüt kurmak iradesi ile bir arada olduklarını, bu örgütün amaçları doğrultusunda söz konusu faaliyetleri gerçekleştirdiklerini iddia etmek mümkün değildir. Bu yönde herhangi bir delil yoktur.

Bu nedenlerle suç işlemek için örgüt kurdukları, örgüte üye oldukları, örgütün amaçları doğrultusunda faaliyette bulundukları iddia edilen şüpheliler yönünden kamu davası açmaya yeter delil bulunmadığı anlaşılmıştır.

İkinci olarak soruşturmanın başlangıcında dayanak olarak alınan MASAK raporunun bu soruşturmanın şüphelileri ile bir ilgisi yoktur. Bankalar Yeminli Murakıbı Mehmet Tahir Özsoy tarafından düzenlenen 13.08.2008 tarihli R-61 numaralı rapor, halen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/258646 sayılı evrakı ile devam eden bir soruşturmaya ait olup bu soruşturma ile ilişkilendirilmesi mümkün değildir. Ancak soruşturma evrakında hakkında soruşturma yapılan Rıza Sarraf'a ait şirketlerle ilgili MASAK tarafından yapılmış soruşturma olup olmadığı ilgili başkanlıktan sorulmuş, MASAK Başkanlığı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (TMK 10. Madde İle Yetkili) 2013/1464 sayılı soruşturma evrakı ile ilgili olarak makamlarına yazılan 30/10/2013 tarihli yazı üzerine, yazıda adı geçen şahıs ve şirketlerin Rıza Sarraf ile olan iktisadi ilişkilerinin yer aldığı 11.07.2013 tarihli Analiz Raporunun bulunduğunu belirterek raporun ilgili bölümlerini içeren CD yi 08.11.2013 tarih ve 6356 sayılı yazı ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne göndermiş, yazı 20.11.2013 tarihinde ilgili birimin yetkilisi tarafından alınarak soruşturma evrakı arasına konulmuş, ancak eki CD'nin bulunduğu havalı zarfın kapatıldığı zımbanın açılmadığı, CD içindeki raporların incelenmediği görülmüş, zarf açılarak yapılan incelemede CD'nin kırık olduğu, bilgisayar tarafından okunamadığı fark edilmiş, MASAK Başkanlığı yeniden aranarak ilgili rapor talep edilmiş olup, kurye vasıtası ile gönderilen 11.07.2013 tarih ve 2013/GA-2 sayılı Rıza Sarraf'a İlişkin Analiz Raporunun incelenmesinde özetle;

"2007 yılında Türk Vatandaşı olan, 30 yaşındaki İran asıllı Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü ticari faaliyetleri incelendiğinde, faaliyet konuları arasında inşaat, mobilya, denizcilik gibi farklı çalışma alanları bulunsa da şirketlerin asıl kurulma amacının, büyük bir bölümü İran kaynaklı olan paralar ile Türkiye'den satın alınan kıymetli madenlerin tekrar İran'a yahut Dubai'ye ulaştırılması olduğu düşünülmektedir.

Nitekim şirketlerin faaliyetine ilişkin olarak Gelir İdaresi Başkanlığına beyan ettiği bilgiler ile şirketlere büyük bölümü İran Bankalarından yapılan para transferleri birlikte değerlendirildiklerinde, şahsın asıl gelir kaynağını, söz konusu kıymetli maden alım satım faaliyetleri olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak tüm ticari faaliyetleri birlikte değerlendirildiklerinde, şahsın Türkiye'deki servetinin kayıtlara yansıyan gelir getirici faaliyetleri ile orantılı olmadığı gözlenmektedir. Yine özellikle 2012 yılında kurulan ve Sarraf'ın tüm hisselerine sahip olduğu şirketlerin ödenmiş sermayesinin kaynağı ile şahsın 2003 yılından bu yana Türkiye'de elde ettiği kazançlar arasında çok büyük fark bulunmaktadır. Nitekim şahsın 2012 yılında kurduğu Are Havacılık AŞ üzerinden uçak alacağı yönünde basında yer alan

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

haberleri doğrular bir biçimde GİB kayıtlarında Halk Finansal Kiralama AŞ ile yapılmış 33,1 Milyon TL'lik (18,5 Milyon USD) finansal kiralama sözleşmesi bulunmaktadır. Tüm bunlar birlikte ele alındığında şahısın şirketlerinin finansman ve sermayesinin yurt dışı kaynaklı olduğu izlenimi uyanmaktadır. Öte yandan Rıza Sarraf'ın sahip oldukları yetkili müessese ve şirketler vasıtasıyla nakit para taşımacılığı ile iştigal ettikleri başkanlığımızca bilinen ve faaliyetleri takip edilen Happani ailesi ile resmi kayıtlarda 2007 yılında başlayan ortaklık ilişkisi halen devam etmektedir.

Dolayısıyla özellikle 2012 yılının başlarından itibaren, Amerika Birleşik Devletleri öncülüğünde, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler nezdinde İran'a uygulanan yaptırımların sıkılaşması ve İran'ın uluslararası finansal sistemden dışlanmasına yönelik olarak uygulanan kısıtlama ve yasakların aşılmasında bu kişi ve şirketlerin kullanılıyor olabileceği düşünülmektedir.

Nitekim ülkemizin İran ve Dubai'ye olan dış ticareti 2012 yılından önceki dönemlere göre ani bir sıçrama yapmış ve bu sıçramanın sebebinin kıymetli maden ihracatındaki artış olduğu görülmüştür. Rıza Sarraf'ın şirketlerinin ise bu ticarette en ön sırada olduğu tespit edilmiştir. Yine Sarraf şirketlerine İran bankaları üzerinden gönderilen para transferlerini 2012 yılı öncesindeki toplamı 112 Milyon TL iken, 2012 yılında yaklaşık olarak 120 kat artarak 14,3 Milyar TL düzeyine gelmiştir. Para transferlerindeki söz konusu artışın, ülkemizin dış ticaret hacmindeki artışın da kaynağını teşkil ettiği düşünülmektedir.

2012 yılı içerisinde yerli ve yabancı basında yer alan haberler ile ABD yetkililerinin açıklamaları, İran'a uygulanan yaptırımların sıkılaştırılacağı mesajını vermiştir. Söz konusu mesajlar ile Arap Baharının etkileri, Suriye'deki iç savaş ve ABD ile İran arasında sürekli kapıda bekleyen sıcak savaş ihtimali birlikte değerlendirildiğinde, 2012 yılında İran ve Dubai'ye yapılan kıymetli maden ihracatındaki büyük artış, İran Devleti ve şirketlerinin Dubai'de altın depoladıkları yönündeki haberleri desteklemektedir.

Küresel ekonomik sistemden giderek daha çok dışlanan İran'ın, dış ticaret işlemlerini devam ettirebilmek için Türkiye'de faaliyet gösteren şirketleri aracı olarak kullandığı ve yaptırıma maruz kaldığı alanlarda bu şirketleri kullanarak önüne konulduğu engelleri aşmaya çalıştığı düşünülmektedir. Raporumuz kapsamında yapılan tespit ve analizler ışığında Rıza Sarraf'ın şirketlerinin de söz konusu sistemin bir parçası olabileceği düşünülmektedir.

Raporumuzun İran'a uygulanan uluslararası yaptırımlar başlıklı 8. bölümünde de ele alındığı üzere, İran'a yönelik olarak ABD yönetiminin 6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya koyduğu en son yaptırım kararlarına göre, ülkelerin İran ile olan dış ticareti, petrol ve doğalgaz ile sınırlandırılmıştır. Söz konusu enerji ürünlerinin ithalat bedelleri ise yiyecek, ilaç, tıbbi malzeme ve endüstriyel ürünler ile takas yapılması şartı ile serbest bırakılmıştır. Dolayısıyla 2013 yılı Şubat ayından itibaren, İran'a kıymetli maden ihracatı yapılması, ülkelerin ABD'nin yaptırımına maruz kalması anlamına gelmektedir.

Ülkemizde ise, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar kapsamında kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile Borsa İstanbul , Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılabilmektedir. Ancak kıymetli madenlerin ihracatı konusunda böyle bir sınırlama bulunmamaktadır. Nitekim 32 Sayılı Karar kapsamında, gümrük idarelerine beyan etmek şartı ile kıymetli maden ihracatı yapmak serbesttir.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Rıza Sarraf'ın Türkiye'deki faaliyetlerinin 32 Sayılı Kararda geçen hükümlere aykırılık teşkil ettiği yahut Suç Gelirlerinin Aklanması veya Terörizmin Finansmanı kapsamında şüphe oluştuğuna dair her hangi bir tespit yapılamamıştır.

Bu kapsamda şahsın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü faaliyetler ile ilgili olarak, TCK'nun 282. maddesi kapsamında bu aşamada yapılabilecek her hangi bir işlemin bulunmadığı, raporumuzda yer alan analiz ve tespitlerin Türkiye'nin İran dış politikası ve ekonomi politiği çerçevesinde ele alınması gerektiği,

Sonuç ve kanaatine varılmıştır." şeklinde görüş belirtildiği, raporun içeriğinde Rıza Sarraf'ın kişisel serveti, ortağı olduğu şirketlerin faaliyetleri, Türkiye'de kıymetli maden ihracatının durumu ve Rıza Sarraf'ın piyasadaki yeri, Türkiye-İran dış ticaretinde kıymetli madenlerin yeri, Türkiye-Birleşik Arap Emirlikleri dış ticaretinde kıymetli madenlerin yeri, Safir Altın Tic. Ltd. Şti'nin ticari faaliyetlerinin Borsa İstanbul üyesi bazı şirketler ile karşılaştırılması ayrıntılı olarak yapılmış geniş analiz ve değerlendirilmeler sonunda yukarıda özet olarak belirtilen rapor sunulmuştur.

Ayrıca MASAK Başkanlığının 15/02/2012 tarih ve VM-B-394-2012-İNC/01 sayılı Aklama Suçu İnceleme Raporunun incelenmesinde, raporun konusunu Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 18/06/2012 tarih 8611 sayılı yazısı ekinde yer alan 29/03/2010 tarih ve 2010.DR.59/4 sayılı Ofsaid Rumuzlu Değerlendirme Raporu, bu raporla bağlantılı olan Volga Rumuzlu Değerlendirme Dosyası ile MSA uzmanı Nilgün Can Doğan tarafından düzenlenen 04/07/2011 tarih ve 2011/DR-68/9 sayılı değerlendirme raporunda; adı geçen Happani ailesinin mensupları, Nurkan Kaya ve Mehmet Murat Çam gibi aile hesaplarının kullanılması bağlamında ilişkisi olan şahıslar ve Ertuğrul Bozdoğan'a ait faaliyetlerin 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 5237 Sayılı Kanunun 282. maddesi kapsamında incelenmesi ve araştırılması hususunu kapsadığı, sonuç kısmında sözü edilen hesapların kullanılması bağlamında ilişkisi olan şahıslar ve Ertuğrul Bozdoğan'a ait faaliyetlerin 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 5237 Sayılı Kanunun 282. maddesi kapsamında incelenmesi ve araştırılması sonucunda; raporda belirtilen inceleme konusu kişiler ile ilgili olarak kara para mevzuatı kapsamında oluşmuş öncül bir suçtan kaynaklanan mal varlığı değeri tespit edilemediğinden, 5549 Sayılı Kanun kapsamında yapılacak her hangi bir işlem bulunmadığı kanaat ve sonucuna varıldığı görüşünün bildirildiği anlaşılmıştır.

Ayrıntısı açıklanan MASAK İnceleme Raporları kapsamındaki tespitlerden de anlaşılacağı üzere, haklarında Suçtan Elde edilen Malvarlığını Aklama suçundan soruşturma yapılan şüphelilerin sahibi oldukları şirketlerin işlemleri ve hesap hareketleri çok detayıyla incelenmiş olmasına rağmen, bu suçun işlendiği yönünde delil elde edilememiştir.

Suçtan kaynaklanan mal varlığından söz edebilmek için öncelikle alt sınırı altı ay veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan kaynaklanan malvarlığı değeri olması gereklidir. Soruşturma kapsamında şüphelilerin eylemleri "karapara aklama" olarak nitelendirilmiş, ancak elde edilen malvarlığının hangi suçtan elde edildiği açıklanmamıştır. Yani iddia içerisinde özgü suç belli değildir. Soruşturmada elde edilen delillerden de Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketlerin yüksek miktardaki transferlere konu paraları suçtan elde ettiklerine dair delil olmadığı anlaşılmıştır. Baştaki açıklamadan da anlaşılacağı üzere, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin en önemli gelir kaynağının İran ile yapılan ticarete dayalı olmasının, gelirin suçtan elde edildiği iddiasına haklılık kazandırmayacağı açıktır.

Bu nedenlerle Suçtan Elde Edilen Mal Varlığını Aklama suçunu işlediği iddia edilen şüphelilerin bu suçu işlediklerine, suçtan elde edilmiş bir malvarlığı olduğuna dair

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

delil bulunmadığından bu suçtan da şüpheliler hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığı sonucuna varılmıştır.

Üçüncü olarak; gerek Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketlerin, gerekse diğer şirketlerin İran ile yaptıkları ticaretin yasal olmadığını iddia etmek mümkün değildir. İran'a uygulanan ambargonun aşılmasına yönelik olarak bu ticaretin yapıldığına dair iddialar soruşturmamızın dışında olup, soruşturmamız kapsamında değerlendirilecek bir konu değildir. Ülkenin ekonomi politikası kapsamında değerlendirilmelidir. Soruşturmamızın konusunu, bu ticaretin yapılması sırasında ayrıca suç veya suçlar işlendiğine ilişkin iddiaların araştırılması oluşturmaktadır. Bu yöndeki iddialardan birisi de, Rıza Sarraf ve şirketlerinin İran'a gönderdiklerini iddia ederek Halkbank'dan bedelini tahsil ettikleri malları gerçekte göndermedikleri, Halkbank'a gerçek dışı belgeler ibraz ettikleri iddialarıdır.

İddialar ile ilgili olarak, gerek bilirkişi tarafından gerekse Halkbank Teftiş Kurulu tarafından incelemeler yapılmış olup, Halkbank Teftiş Kurulu'nun 22/01/2014 tarih 114006 sayılı raporunda konu ile ilgili olarak ;

"28/02/2008 tarih, 26801 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı karara ilişkin tebliğ (tebliğ no:2008/32/34) ve Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün 23/07/2009 tarih, 2009-GNL-1 sayılı genelgesi hükümlerince; bankamızın yurt dışından gelen peşin bedeller karşılığında ihracat yapılıp yapılmadığının takip etme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak, bankamız işlemlere aracılık ederken her hangi bir yaptırım hükmünün ihlaline yol açmamak için kendisine İran havalesi gelen ihracatçı firmalardan öncelikle proforma fatura istemekte ve proforma faturada yer alan mal cinsi ve satıcı bilgileri yaptırım hükümleri bakımından değerlendirildikten sonra işleme onay vermekte veya işlem reddedilmektedir. Bununla birlikte; bankamız ihtiyatlı ve basiretli bir tacir gibi davranarak ihracatçı firmalardan ihracatın gerçekleştirilmesinden sonra gümrük beyannamesinin, fatura aslının ve ihraç edilen malın niteliğine göre gerekli diğer belgelerin bankamıza ibraz etmesini talep etmektedir.

İran ilintili dış ticaret işlemlerinin bankamız tarafından son derece titiz ve ihtiyatlılık içerisinde yürütülmesine karşın gerek yazılı gerekse görsel medyada işlemlerin sahte belgelere istinaden yapıldığına dair iddialar (özellikle Royal Grubu hakkında) yer almaktadır. Bankamızca İran ilintili dış ticaret işlemlerine aracılık edilirken firmalardan talep edilen belge setinden (proforma fatura, fatura, gümrük beyannamesi ve malın cinsine göre değişen diğer belgeler) sadece gümrük beyannamesinin doğruluğunun kontrolü ve web tabanlı olarak TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Gümrük Veri Ambarı Sisteminden bankamıza verilen şifre ile yapılabilmekte olup, söz konusu belgeler yapılan işleme ilişkin önemli bilgiler (alıcı, satıcı, ihracat yapılacak ülke, ödeme şekli, teslim şekli, fatura tutarı, fatura numarası, malın cinsi, malın menşei vb bilgiler) yer almaktadır. Ancak, işlemlerin transit ticaret şeklinde yapılması halinde, mal ülkemiz gümrüğünden geçmediğinden gümrük beyannamesi kontrolü yapılamamakta olup, söz konusu işlemlerde ihracatçı firmaların ticaretin gerçekleştiğine dair ibraz ettikleri belgelerin kendi arasındaki tutarlılığı tarafımızdan kontrol edilmiştir.

Bankamızca aracılık edilen İran ilintili dış ticaret işlemleri daha önce de belirtildiği üzere 2011 yılında yoğunlaşmaya başlamış olup, bu itibarla 2011, 2012 ve 2013 yıllarına dair yapılan işlemler inceleme kapsamına alınmıştır. Ancak, raporumuzun bir önceki kısmında yer alan özet bilgilerden anlaşılacağı üzere İstanbul Cumhuriyet

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKİviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Başsavcılığının yürüttüğü 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yer alan firmaların sadece peşin ödeme kapsamında yaptıkları işlem adeti (2780), işlem tutarı ise dolar bazında 14.867.190.416,81 USD'dir.

Bu itibarla; peşin ödeme kapsamında gelen İran havalelerine yönelik inceleme çalışmalarında, firmaların işlem adetleri ve ciroları göz önünde bulundurularak örneklem yoluna gidilmiş olup, bu kapsamda;

- Royal Denizcilik End. Mak. Kıy. Mad. San. Ve Tic. AŞ.'nin karşılığı 10.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (43) ihracat işlemi,
- Safir Altın İthalat ve İhracat Ltd. Şti'nin karşılığı 25.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (45) ihracat işlemi,
- Volgam Gıda Dış Tic. Ltd Şti'nin karşılığı 5.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (48) ihracat işlemi,
- Taha Grubuna bağlı firmaların karşılığı 10.000.000 USD nin üzerinde yer alan (12) ihracat işlemi,
- Atanur Grubuna bağlı firmaların en yüksek hacimli ilk (15) ihracat işlemi,
- Saydam Döviz ve Altın Tic AŞ'nin en yüksek hacimli ilk (10) ihracat işlemi,
- Lord Metal İt.İh.San. Ve Tic. Ltd Şti'nin en yüksek hacimli ilk (7) ihracat işlemi incelenmiş olup, inceleme sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme kapsamına alınan işlemlerden (127) adedinin doğrudan ihracat, (53) adedinin ise transit ticaret şeklinde gerçekleştirildiği, işlemlerin tümünde proforma fatura, fatura ile gümrük beyannamesinin bulunduğu ve bu belgelerin birbirleri ile uyumlu olduğu, doğrudan ihracat kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde ise firmaların bankamıza ibraz ettikleri (1,266) adet gümrük beyannamesinin TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Gümrük Veri Ambarı Sistemine yüklenen gümrük beyannameleri ile tutarlı olduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmaya konu olan firmaların akreditifli ödeme kapsamında gerçekleştirdikleri işlemlerin hacimsel olarak daha az (toplam 94 adet işlemde 29.305.268,85 Euro) olmasına karşın inceleme çalışmalarında kapsam dışı bırakılmamış, Royal Denizcilik, ZZ Teknoloji ve Etkinsoy Dış Ticaret firmalarının işlemleri sıra usulü, Lord Metal Firmasının işlemleri ise örneklem yolu ile (13 işlemde toplam 9.170.951,08 Euro) inceleme çalışmalarına dahil edilmiş olup, inceleme sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme kapsamına alınan işlemlerden (45) adedinin doğrudan ihracat, bir adedinin ise transit ticaret kapsamında gerçekleştirildiği, işlemlerde kullanılan belgelerin akreditif metni ile uyum sağladığı, doğrudan ihracat kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde ise firmaların bankamıza ibraz ettikleri (63) adet gümrük beyannamesinin TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Gümrük Veri Ambarı Sistemine yüklenen gümrük beyannameleri ile tutarlı olduğu tespit edilmiştir.

İnceleme ve tespitlerimize ilave olarak, soruşturma kapsamında yer alan firmaların İran bağlantılarında (İran'daki ithalatçılar) yoğunlaşma yaşanıp yaşanmadığı hususu incelenmiş olup, özellikle hakkında iddiaların odaklandığı Royal Grubu'nun İran'da mal sattığı (312) ithalatçı firma bulunduğu, Savcılık soruşturması kapsamında yer alan diğer firmaların ise toplamda (138) ithalatçı firmaya mal sattıkları, diğer taraftan;

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

peşin ödeme kapsamındaki toplam (2780) işlemin karşı tarafında (450) ithalatçı bulunduğu ve ithalatçı başına düşen işlem sayısının ortalama olarak yaklaşık (6) olduğu tespit edilmiş olup, bu durumun işlemlerin gerçek ticari ilişkiden kaynaklandığını destekler nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda açıkladığımız minvalde yapılan incelemeler ve değerlendirilmeler sonucunda ;

Firmaların, ihracat işlemleri kapsamında bankamıza ibraz ettikleri belgelerin kendi içerisinde tutarlı olduğu ve doğruluğu TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının resmi internet sitesinden teyit edilebilecek belge niteliğinde olan Gümrük Beyannamelerinde sahtelik arz edebilecek her hangi bir emare bulunmadığı anlaşılmış ve iddia edildiği gibi işlemlerin sahte belgelere dayalı olarak yapıldığına dair her hangi bir bilgi veya bulguya rastlanmamış olup,

Dolayısıyla, işlemlerin bankamız mevzuatı ile birlikte genel bankacılık teemmüllerine uygun olarak yerine getirildiği sonuç ve kanaatine varılmıştır." denilmektedir.

Soruşturma sırasında yapılan incelemelerden söz konusu belgelerin gerçeğe aykırı, sahte olarak düzenlenmiş belgeler olduğuna dair delile rastlanmamıştır. Kaldı ki Türkiye'den ihraç edilen veya transit ticarete konu olan mallarla ilgili belgeleri Halkbank'ın incelemesi özel bir önem ve özellik arz etmemektedir. Zira doğal olarak ihraç edilen mallara ilişkin belgeler ilgili gümrük müdürlükleri tarafından incelenmekte, daha sonra ihracat işlemleri yapılmaktadır. Halkbank bu işlemlerin tamamlanmasından ve İran'ın ticarete konu malların bedellerinin ödenmesine ilişkin swift mesajından sonra ödemeyi yapmaktadır. Halkbank'ın aradığı ve istediği belgeler bunlardır. Bu belgelerin sahteliğine ilişkin iddiaların gerçekliğine dair herhangi bir delil elde edilmemiştir. Bu nedenle şüpheliler hakkında sahte evrak düzenleme veya evrakta tahrifattan kamu davası açmaya yeter hiçbir delil olmadığı anlaşılmıştır.

Dördüncü olarak; Halkbank yönetiminin Rıza Sarraf'a ait şirketlere komisyon indirimi yaparak ayrıcalık tanıdığı, bu şekilde yöneticilerin bankayı da zarara soktukları iddiası yerinde değildir. Çünkü bilirkişi Osman Zeki Canıtez tarafından düzenlenen 28/01/2014 tarihli raporda da belirtildiği gibi Halkbank'da komisyon konusunda fiyatlama yapılırken işlemlerin kendine özgü niteliği dolayısıyla taşıdığı risk primi, ilgili firmaların Halkbank ile olan çalışma düzeyi, verimliliği ve işlem hacmi ile ticarete konu sektör gibi hususların dikkate alındığı, yine fiyat belirlenirken temel kriter olarak aynı sektördeki firmalar arasında benzer fiyatlar belirleme politikasının güdüldüğü, ülkemiz ihracat rakamlarına katkıda bulunmak amacıyla Türk malı ürünlerin ihracatını gerçekleştiren ya da ticaretini Türkiye'de yerleşik firmalar üzerinden yaparak ülkemizde katma değer üretilmesini sağlayan firmaların durumlarının göz önüne alındığı ve bu firmalara daha düşük komisyon oranları uygulanabildiği, uluslararası yaptırımların ağırlığının artması sonucu Hindistan'ın İran'dan yaptığı petrol ithalatına ilişkin ödemelere aracılık etme imkanının ortadan kalkması ile birlikte Halkbank'daki toplam fon tutarındaki azalma nedeni ile Halkbank'ın komisyon gelirlerinde yaşanacak düşüşü önlemek üzere Ocak 2013 itibari ile komisyon oranlarını arttırdığı, bu artış sonrasında uluslararası ölçekte önemli dış ticaret işlem hacimlerine sahip firmaların Halkbank üzerinden gerçekleştirdikleri işlem hacimlerinin azaldığı, komisyon oranlarının düşürülmesi ile ilgili talepte bulundukları, bu çerçevede Temmuz 2013 itibari ile komisyon oranlarında indirime gidildiği, söz konusu indirimin belli bir firmaya avantaj sağlama amacıyla gerçekleştirilmediği, ancak Türkiye

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

de yerleşik firmalara daha düşük komisyon oranları üzerinden işlem yapılması kararının alındığı, bütün bu bilgiler değerlendirildiğinde Temmuz 2013'de yapılan indirimin Türkiye'de yerleşik firmalara yönelik olduğu, Türkiye'de yerleşik firmalara indirim yapılırken de işlem hacminin önemli bir kriter olduğu ve yüksek transit hacmine sahip firmaların daha düşük komisyon oranları ile işlem yapabildiği, Türkiye de yerleşik olmasa bile yüksek transit ticaret hacmine sahip olup uluslararası piyasalarda önemli dış ticaret rakamlarını yöneten firmalara da düşük komisyon oranı uygulanabildiği anlaşılmaktadır.

Halkbank nezdindeki sistem üzerinden İran'a gerçekleştirdiği gıda transit ticareti işlemleri ile ilgili olarak hesabına gelen ödemeler üzerinden alınan komisyon oranında Rıza Sarraf'a ait şirketlerin yararlandığı indirimden yüksek transit ticaret hacmine sahip Bunge SA isimli şirket de yararlanmaktadır.

Bu konu ile ilgili olarak, Halkbank Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu tarafından yapılan denetleme sonunda düzenlenen 22/01/2014 tarih ve 114006 sayılı raporda özetle :

" Savcılık soruşturmasına konu olan firmaların İran'a olan ihracat işlemlerinin %99,75'nin peşin ödeme kapsamında gerçekleştirildiği, söz konusu işlemlerde alınması gereken komisyon oranlarını belirlemeye bankamız mevzuatı uyarınca Dış İşlemler Operasyonları Daire Başkanlığı'nın yetkili olduğu, birimin, komisyon oranlarını makul seviyelerde ve firma verimliliklerini göz önünde bulundurarak uygulamaya çalıştığı, 2012 yılının ortalarından itibaren peşin ödeme kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinden standart olarak; altın fiyatlarındaki alış / satış rakamları arasındaki marjın oldukça dar olması nedeni ile altın için %0,4; gıda için %0,8; ilaç, medikal cihaz ve diğer ürünler için ise %1 komisyon alınmasına başlandığı,

Bu çerçevede, savcılık soruşturması kapsamında yer alan ve İran'a yapılan ihracatın %52,25'lik kısmını oluşturan Royal Grubu firmalarından altına konu ihracat için transfer bedelinin %0,4'ü, gıdaya konu ihracat için ise transfer bedelinin % 0,8'i oranında komisyon tahsil edildiği, diğer firmalardan alınan komisyon oranlarının da büyük oranda buna paralellik gösterdiği, firmalara uygulanan komisyon oranlarının piyasa koşullarına göre makul seviyelerde olduğu ve her hangi bir firma için özel bir uygulamaya gidilmediği,

Diğer taraftan; savcılık soruşturmasına konu olan firmalar ile birlikte işlemlerinin büyük çoğunluğu İran ilintili dış ticaretten kaynaklanan (22) firmadan toplam 226.431.523 TL net kazanç sağladığımız son (3) yıl içerisinde, Royal Grubuna bağlı firmalardan toplam 101,664,561 TL gelir elde edildiği ve bu tutarın toplam net kazancı oranının yaklaşık %45 olduğu, tespit edilmiştir."denildikten sonra firmaların Halkbank üzerinden yaptıkları ticarete ilişkin ayrıntılı dökümlerin yapıldığı ve sonuç olarak " savcılık soruşturmasına konu diğer firmalara ait komisyon oranlarını değerlendirdiğimiz de ise, Atanur Kuyumculuk Ltd Şti'ne ait hesaplara EURO cinsinden gönderilen havalelerden alınan komisyon oranı (%0,18) dışında uygulanan oranların yukarıda belirttiğimiz rakamlara parelellik gösterdiği anlaşılmaktadır. İlgili firmanın EURO cinsinden komisyon oranının ortalama bazda düşük kalmasındaki temel nedenin firmanın parasal olarak yüksek hacimli işlemlerinin bankamızın İran ilintili para transferlerinde standart komisyon oranı uygulamaya başlamasından önce (18/01/2012 – 12/03/2012 tarihleri arasında) yoğunlaşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Akreditifli ödeme şekillerine konu işlemlerde komisyon oranının Mevduat ve Nakit Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yayınlanan ücret ve komisyonlar konulu seri mektupla düzenlendiği,

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

incelemelerimize konu işlemlerin 10/01/2011 ile 19/12/2012 tarihleri arasında gerçekleştiği, söz konusu dönem içerisinde yürürlükte olan seri mektuplarda ihracat akreditiflerinden alınması gereken asgari komisyon oranının %0,1 ile %0,2 arasında değiştiği, dolayısıyla savcılık soruşturmasına konu olan firmalara uygulanan ortalama komisyon oranlarının asgari seviyenin üzerinde olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan incelemeler ve değerlendirilmeler sonucunda ;

İran ilintili dış ticaret işlemlerinde bankamızın komisyon kaybının olmadığı, firmalara uygulanan komisyon oranlarının piyasa koşullarına göre makul seviyelerde olduğu ve her hangi bir firma için özel bir uygulamaya gidilmediği anlaşılmış olup,

Bu itibarla ; işlemlerin bankamız mevzuatı ile birlikte genel bankacılık teamüllerine uygun olarak yerine getirildiği sonuç ve kanaatine varılmıştır." denildiği anlaşılmıştır.

Bütün veriler birlikte değerlendirildiğinde Halkbank'ın uyguladığı komisyon oranlarında Rıza Sarraf'a ait şirketler için özel bir indirime gidildiği, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin kollandığı, bu indirim nedeni ile bankanın zarara uğratıldığını söylemek mümkün değildir. Söz konusu indirim Bankacılık Mevzuatı kapsamında mevzuata uygun yöntemler ile ve oranlarda yapılan bir indirim olup, banka yönetim kurulu ve yöneticilerinin bu indirimler nedeni ile görev sınırlarının dışına çıktıkları, bankayı zarara uğrattıkları iddiasında bulunmak ve hele hele bankanın uğradığı zarardan dolayı ortaya çıkan farkın zimmet olarak değerlendirilmesi gerektiği iddialarına katılmak mümkün değildir. Ortada zimmet suçunun unsurları yoktur. Bu iddialar ile ilgili kamu adına kovuşturma yapılması mümkün değildir.

Beşinci olarak; Gana'dan 1.5 ton altın getirilmesine ilişkin olay, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2013/41365 sayılı soruşturma evrakı ile soruşturulan bir olaydır. 1 0cak 2013 günü saat 06.40'da ULS Airlines Kargo firmasına ait ABK tescil işaretli KZU-755 sefer sayılı uçağın Atatürk Havalimanına iniş yapmış, AHL Kargo Gümrük Müdürlüğüne herhangi bir evrak veya özet beyan verilmediğinden tedbir amaçlı olarak uçak mühürlenmiş, aynı tarihte uçak yetkilileri tarafından Kargo Gümrük Müdürlüğüne şifahi olarak uçağın 1500 kg altın yüklü olduğu beyan edilmiş ve bu husus aynı tarihte tutanağa bağlanmıştır. Söz konusu altınla ilgili olarak, soruşturma kapsamında tape edilen telefon görüşme kayıtlarından anlaşıldığı kadarı ile Rıza Sarraf, 15 Aralık 2012 tarihinden itibaren görüşmelere başlamıştır. Bu görüşmelerin herhangi birisinde yapılacak altın ihracının hukuka aykırı veya kaçak olduğunu gösteren bir veri bulunmamaktadır. Soruşturmaya konu olan Gana'dan gelen altınlarla ilgili sorun, Gana'da yükleme yapılırken güvenlik ve sair nedenlerle evrakların gereği gibi düzenlenmemesinden kaynaklanmaktadır. Belge eksiklikleri nedeniyle söz konusu altının Türkiye'ye ihracı mümkün olmamış ve uçağın Türkiye'den tekrar ayrılmasını temin etmeye yönelik girişimlerde bulunulmuştur. Söz konusu altının alıcısı soruşturma kapsamındaki şüphelilerden birisi değildir, zira Gana'da düzenlenmiş belgelerde altının alıcısı İran'da bir başka şirket olarak görünmektedir. Ardından taşıyıcı temsilcisi tarafından 11.01.2013 tarih ve 4244 sayılı dilekçeyle eşya için özet beyan verilmiş, özet beyanın süresi içinde verilmemesi nedeniyle Gümrük Kanununun 241/3-d maddesi uyarınca ve anılan Kanunun 35/a maddesine göre 17 Ocak 2013 tarihinde 1078 sayılı kararla cezai işlem uygulanmıştır. Özet beyan işlemlerinin ardından yine taşıyıcı temsilcisi İsmail Karaaslan tarafından TRX rejim ile 11.01.2013 tarihinde transit beyannamesi verilmiş, sarı hat kriterlerine göre muayene memuru ataması yapılmış, kırmızı hatta çevrilme ve heyet halinde muayene yapılma talebi idarece uygun bulunarak tespit yapılmış, yapılan tespite göre

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

beyannamede düzeltmeler yapılarak işlemlerin tamamlanmıştır.

Tüm bu hususlar Atatürk Havalimanı Kargo Müdürlüğü tarafından 16 Ocak 2013 tarih ve 172/1786 sayılı yazı ile Bölge Müdürlüğüne bildirilmiştir. Bölge Müdürlüğünün 17 Ocak 2013 tarih ve 2013/3357-3954 sayılı yazısı ile işlemlerin tamamlanması talimatı verildiği uçağın eşyası ile birlikte 18 Ocak 2013 günü saat 05:50'de KZU- 756 uçuş koduyla Dubai'ye hareket etmiştir. Gümrük Müdürlüğü tarafından yapılan yazışma ve hazırlanan belgelerde; Gümrük mevzuatına göre, bir uçağın varışından dört saat öncesinden itibaren özet beyanı vermek zorunda olduğu, gümrük bölgesine giriş yapan aracın içinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin bu sürelerden sonra bildirilmesi durumunda bu kişilere eşya için özet beyan verileceği ve Gümrük Kanunu'nun 241/3-d uyarında para cezası alınacağı hükmünün bulunduğu, uçak yetkilileri tarafından gümrükle ilk temasta bu beyanın yapılmış olması, bunun yanında yüklü eşyaya gümrük muamelesine tabi tutmadan yurda sokmaya yönelik herhangi bir teşebbüs veya şüpheli bir harekete rastlanmadığından 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na temas eden bir tespit olmadığından bu kanuna göre herhangi bir işlem yapılmadığı, ifade edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Mehmet Eryılmaz Tarafından Hazırlanmış 18 Mart 2013 Tarihli ve 52-6 sayılı Soruşturma Raporunda yer alan Raporda yer verilen ve soruşturma bakımından önem arz eden tespitler özetle şöyledir ;

Konuya ilişkin olarak Atatürk Havalimanı Kargo Gümrük Müdürlüğünde oluşturulan işlem dosyası incelenmiş, incelemede gümrük idaresine ULS Havayolları tarafından ilk önce göndericisi Master Sara Import Export, alıcısı Duru Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. AŞ olan, 22 karat Gold Bluon tanımlı 44499077720 no'lu tarihsiz bir konşimento ibraz edildiği;

Havaş hareket memuru ve gümrük muhafaza memuru tarafından 01.01.2013 tarihinde düzenlenen tutanakta "01.01.2013 tarihinde saat 06:40 da ULS havayollarına ait TC- ABK tescilli KZU-755 sefer sayılı kargo uçağı AHL'ye iniş yapmıştır. Uçakta 1500 kg altın yüklü olduğu beyan edilmiştir. Gümrük işlemlerine başlanana kadar uçak aşağıda belirtilen üç adet mühürle mühürlenmiştir" denildiği;

04.01.2013 günü tutulan tutanakta, uçağın havalimanına inmesine müteakiben uçağın kargosunun değerli maden (altın) cinsi eşya olduğunun belirtilmesi üzerine, uçağın mühürlenerek 01.01.2013 günlü tutanağın tanzim edildiği, kargoya ait AHL Gümrük Müdürlüğüne sunulan belgelerde kargonun "mineral sample" olarak belirtilmesi, risk intibaı vermesi ve gümrük idaresine çıkış için başvurulması nedeniyle Havaş yetkilileri ve ULS yetkilileri huzurunda daha önce tatbik edilen mühürler fek edilerek uçağa girildiği, kargonun bulunduğu yere girildiğinde 30 kap karton kutu, kutuların asma kilitle kilitlenmiş vaziyette olduğu, kasalardan bir tanesinin kilidinin açık olduğu ve içerisinde külçeler halinde altın cinsi kargonun bulunduğunun görüldüğü, uçağın tekrar kapatılarak mühürlendiği belirtilmiştir.

Gümrük sürecinin başlangıcında verilen 18.12.2012 tarihli 46279 numaralı form A belgesinde gönderici OMANYE GOLD MENİNG LTD. ŞTİ., alıcısı MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, eşya cinsinin 30 kap 1500 kg ağırlığında mineral "samples" olduğunun belirtildiği; Raporda, Gana makamları ve Gana'da bulunan gönderiçiler tarafından düzenlendiği tahmin edilen belgelerde eşyanın cinsin mineral samples gümrük değerinin 1898,90 olarak kayıtlı olduğu, yine OMANYE GOLD MINING LTD. ŞTİ tarafından MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT (Dubai) firmasına gönderilen 15 kap 1500 kg

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

mineral samples cinsi eşyanın ticari değerinin bulunmadığı ve laboratuar analizi maksatlı olduğunun belirtildiği,

Gana'da düzenlenen belgelerin gelişigüzel ve gerçeği yansıtmadığı sonucuna varıldığı,

Havaş'la yapılan yazışmalarda uçak yetkilileri tarafından İstanbul'a varışla ilgili herhangi bir evrak ibraz edilmeyince (manüel doldurulmuş Dubai varışlı konşimento ibraz edilmiş) gümrük muhafaza memuruna bilgi verildiği ve kargoya ait evrakların olmaması nedeniyle uçağın mühürlenmesine karar verilerek tutanak tutulduğu,

Yine Havaş tarafından yazılan yazıda, uçaktaki kargonun özet beyanın verilmesi amacıyla alıcısı Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ olan konşimentonun Havaş'a teslim edildiği, ancak bu yeni konşimento ile ilgili bir işlem yapılmadığı (sisteme bir evrak kaydıyla alınıp daha sonra silindiği), ancak sonrasında kargo gümrük müdürlüğüne konşimentonun teslim edildiği, kargo gümrük müdürlüğünün de bu aşamadan sonra havayolu şirketinin muhatap olduğunu belirterek konşimentoyu teslim aldığı ve bu olaylar esnasında kargoların gümrük yetkilileri tarafından muayene ve tespit işlemine tabi tutulduğu, havayolunun 10 Ocak 2013 tarihinde Dubai varışlı yeni düzenlenmiş bir konşimento ile Havaş'a başvurup özet beyanı verilmesini talep ettiği ifade edilmiştir. ULS havayolu ile müfettişlik arasında yapılan yazışmalarda ULS Havayolları ile SORTİNET GROUP arasında bir taşıma sözleşmesi olduğu, bu sözleşme ile iki firmanın A300-BAF tipi TC-ABK tescilli uçakla 4 tona kadar altın taşınması hususunda anlaştığı, uçuş programının Sabiha Gökçen-Libya, Libya-Gana, Gana-Sabiha Gökçen, Sabiha Gökçen-Tahran olarak planlandığı, nakliyeci olarak OMNAYE GOLD MAYNİNG LTD alıcı olarak SORTİNET HOLDİNG'in gösterildiği,

Müfettişlikle Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ arasında yapılan yazışmalarda, Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ tarafından müfettişliğe verilen cevabi yazıda; SORTİNET HOLDİNG firması sahibinin Türkiye'ye altın göndermek istemesi üzerine İran kökenli olması ve altın alım satım işi ile uğraşması sebebi ile Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ ile irtibat kurduğu, 500 kg altının İstanbul'a geleceğini ve kendi adlarına alınıp alınamayacağını sorduğu, DURU DÖVİZ AŞ'nin evrakların tam ve eksiksiz olması koşuluyla yardımcı olabileceklerini beyan ettiği, bu görüşmelerden 10 ila 15 gün sonra Sabiha Gökçen Havalimanı yetkililerinin Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkilisini arayarak altınların İstanbul'daki alıcısı olarak kendilerinin bildirildiği, ancak havaalanında bu miktarda altını saklayacak kilitli kasanın olmadığı ve gerekli tedbirlerin alınması gerektiğini belirttiği, bu görüşme üzerine Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkililerinin altının alıcısı olan SORTİNET HOLGİNG ile bağlantı kurarak uçağın Atatürk Hava Limanına gönderilmesinin temin edildiği, bundan sonra altını taşıyan uçağın geldiğinin gümrük yetkililerinin araması ile öğrenildiği, gümrükle irtibat kurularak SORTİNET HOLDİNG tarafından müvekkil adına düzenlenmiş olan proforma faturanın ibraz edildiği, bu ibrazla birlikte uçakla gelen belgelerle Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ nezdinde bulunan belgelerle farklı olduğunun anlaşıldığı, ancak söz konusu altının malikinin Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ olmadığı ve Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ'nin sadece bu işe aracılık ettiği, nitekim kargo uçağının zararlarının da Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ tarafından değil bir başka şirket tarafından karşılandığı, bu noktada MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, KONT KOZMETİK gibi şirketler hakkında Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkililerinin hiçbir bilgisi bulunmadığı ifade edilmiştir.

Müfettişlikle kargo uçağının zararlarını ödeyen Kont Group şirketi arasında yapılan yazışmalarda, Kont Goup ile kargonun alıcı bulunan SORTİNET GRUP arasında ticari ilişki ve bir cari hesap sözleşmesi olduğu, bu sözleşme uyarınca kargo şirketini zararının SORTİNET GRUP'tan gelen talimat üzerine Kont Group tarafından karşılandığı, bu cari hesap sözleşmesi ve ödeme talimatı dışında Kont Group firmasının kargoya konu altınla bir

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

ilgisi olmadığı, ancak ticaret sicil gazetesinde yapılan incelemede Kont Group firması yetkilisi ortaklarından bir tanesinin SORTİNET şirketinin de ortağı oluğu anlaşıldığı,

Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde, Gana'da altın ihracının sıkı kurallara tabi olması nedeniyle kargoya konu altının, Gana'da düzenlenen belgelerde minarel numunesi olarak belirtildiği ve bu nedenle Gana'dan külçe altınların Gana mevzuatına uygun olmayan biçimde yurt dışına çıkartıldığı, bu hususta Gana'da bir soruşturmanın yürütüldüğünün öğrenildiği,

ULS havayolları tarafından daha önce Sabiha Gökçen Havalimanına inme planı yapılmış olmasına rağmen burada altınların muhafaza edilebileceği bir kasa olmaması nedeniyle uçağın AHL ye yönlendirildiği ve 1.1.2013 tarihinde buraya iniş yaptığı, uçakta kargoya ilişkin belge bulunmaması nedeniyle nöbetçi gümrük muhafaza memuru tarafından eksiklikler tamamlana kadar uçağın mühürlendiği ve kalkışına izin verilmediği,

Gümrük idaresine verilen ilk belgelerde eşyanın gönderici Omanye Mining Ltd, alıcısının Master Sara Turizm Import Export şirketi, eşyanın miktarının 30 kapta 1500 kg mineral samples olduğu, bilahare ibraz edilen tarihsiz konşimentoda ise, göndericinin MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, alıcının ise, DURU DÖVİZ ve KIYMETLİ MADENLER AŞ olduğu, eşya miktarının 30 kapta 1500 kg 22 karat gold bulyon olduğu,

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununu açısından külçe altının gümrük vergisinden muaf, KDV'den istisna olduğu dikkate alındığında söz konusu altınların ülkeye ithal edilmesinin teşebbüs edilmesi bu kanunun ihlal eder nitelikte olmadığı, Türk parasının kıymetinin korunması hakkında 32 sayılı kararda kıymetli madenler "Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Ancak, işlenmemiş kıymetli madenlerin ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi esas olup, ithalat ve ihracat Rejim, Karar ve Yönetmelikleri uygulanmaz. İşlenmemiş kıymetli madenlerin ithali, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılır." hükmünün yer aldığı, tam tespite göre 1208 kg olan altınların ülkemize ithal edilmesine teşebbüs edildiği ancak altın ithalatı izne tabi olmayıp 23 sayılı karara göre beyanda bulunmanın yeterli olduğu, ayrıca ithalatı yapacak firmanın kıymetli madenler borsasına üye olması gerektiği ve Duru Döviz ve Kıymet Madenler AŞ'nin İstanbul altın borsasına üye olduğu, bu nedenle beyanda bulunmadan ithal edilmek istenmesinin Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3/2 maddesinin ihlal eder nitelikte bulunmadığı ancak aynı Kanunun 3/1 maddesinde tanımlanan "Bakanlar Kurulunun bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır." hükmünü uygulanmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Gana'dan gelen altınlarla ilgili üç temel iddia bulunmaktadır. Bunlar belgede sahtecilik, kaçakçılık ve bu işlemlerin tamamlanabilmesi için rüşvet verildiği iddiasıdır. Belgede sahtecilik suçlamasına ilişkin olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/112787 Soruşturma ve 2013/51549 Karar ve 25.11.2013 Tarihli kararı ile İdari yaptırım kararına konu olan işlemlerdeki özel belgelerde sahtecilik yapıldığı iddiasıyla soruşturma açılmış, yapılan soruşturma sonunda; Olay tarihinde Gana'dan kalkıp Dubai'ye gitmek üzere havalanan uçağın İstanbul'a iniş yaptığı, Yakıt ikmali için Türkiye'ye uğrayıp ikmalden sonra terk edeceği beklenen uçakta ne olduğunun araştırıldığı ve ilk olarak yükün mineral numune olduğu cevabı alındığı, sonrasında konşimentolar sorulduğu, yüke uygun konşimentonun ibrazıyla yükün 1,5 ton altın olduğunun belirlendiği, Toplanan kanıtlar gümrük başmüfettişi Mehmet Eryılmaz ile resen atanan bilirkişi Öner Yıldız tarafından hazırlanan raporlarda ortada özel belgede sahtecilik suçu görülemediğinden kovuşturmaya

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

yer olmadığına karar verilmiştir.

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırmıştır.

Diğer yandan iş bu soruşturmada sıklıkla 1,5 ton altının el koymadan kaçırılarak devletin zarara uğratılmasından söz edilmekle birlikte, bu hususta dinleme ve kayda alma işlemini yapan kolluk görevlilerinin durumu Cumhuriyet savcısına haber vermemiş ve savcının sürece dahil olmasının temin edilmemiş olması da ciddi bir tutarsızlıktır. Söz konusu süreçte 2 Ocak 2013 tarihinde alınan ve yukarıda yer verilen teknik araçla takip kararı da son derece dikkat çekicidir. Söz konusu kararlar çerçevesinde hiçbir uygulama yapılmamış olması bir yana, kararlar alınırken kolluk birimlerinin elinde bulunan ve fezlekede yer verilen 1,5 ton altının kaçak olarak yurda sokulduğu iddiasına hiç değinilmemiş olması da ele alınmak durumundadır. Bu durum, açıkça kolluk birimlerinin Cumhuriyet Savcısından veya hakimden bilgi gizlediği sonucunu vermektedir.

Kaçakçılık iddiası da yine aynı işlemle ilgili olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosunun 2013/902 Kabahat numaralı dosyasında sonuçlandırılmış, fiilin kaçakçılık olmadığı gerekçesi ile 2013/2119 sayı ve 18.12.2013 tarihli karar ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nun 3/2 fıkrasına aykırılık nedeniyle, 57.789.210'ar TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Nitekim soruşturma dosyasında bulunan ve uçak indikten sonra görevliler tarafından sözlü olarak beyanda bulunulmuş olması, kaçakçılık iddiasını temelsiz bırakmaktadır. Zira kaçakçılıktan bahsedilebilmesi için Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun 3. Maddesinde sayılan fiillerden birisine ihtiyaç bulunmaktadır. Gana'dan altın ihraç edilmesi olayı bakımından bu fiillerden hiçbirisi söz konusu değildir. Anılan Kanunun 3. Maddesine göre kaçakçılıktan söz edilebilmesi için; Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokmak; Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokmak; Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakmak, şeklindeki davranışlardan birisinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Olayda da bu mahiyette bir davranış bulunmamaktadır. Bu nedenle, söz konusu eylemle ilgili olarak başsavcılığımız tarafından yapılacak bir işlem bulunmadığı, daha önce Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulup muktezaya bağlanmış eylemlerle ilgili kamu adına takibat yapılmasına yer olmadığı anlaşılmıştır.

Altıncı olarak; Rıza Sarraf'ın menfaat temin ettiği iddia edilen kamu görevlileri ile aralarında görevin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için menfaat sağlama konusunda bir anlaşma olduğuna dair hiçbir delil elde edilememiştir. Burada rüşvet anlaşmasının üzerinde kısaca durmakta fayda bulunmaktadır.

Alınan veya sağlanan yararın rüşvet suçunu oluşturabilmesi için kamu görevlisi ile birey arasında rüşvet anlaşması yapılması zorunlu olup, rüşvet anlaşmasından söz edilebilmesi için kamu görevlisi ile birey arasında, kamu görevlisinin, görevinin gereklerine aykırı olarak bir işi yapmasına veya yapmamasına karşılık yarar sağlanması hususunda anlaşmaya varılması gerekir.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

Rüşvet suçunun oluşabilmesi için, anlaşmanın işin yapılmasından önce veya en geç yapılması anında olması gerekir. İşin yapılmasından önce anlaşma yapılmadığı halde, işten sonra kamu görevlisince talep edilerek elde edilen menfaat rüşvet suçunu değil, koşulları varsa irtikap veya görevde yetkiyi kötüye kullanma suçunu oluşturabilecektir.

Rüşvet suçunun oluştuğunun kabulü için ise, mutlaka rüşvet anlaşmasının yapıldığının ispatlanması gerekir.

Yargıtay içtihatlarında vurgulandığı üzere, "...Ceza Muhakemesi Hukukunun temel prensiplerinden birisi de şüpheden sanığın yararlanacağı ilkesidir. Her hukuk devletinde kabul edilen ve masumluk karinesi ile sıkı bir ilgisi olan bu ilkeye göre, yapılan ceza muhakemesi sonunda fiilin sanık tarafından işlendiği % 100 belliliğe ulaşmadığı takdirde beraat kararı verilecektir. Böyle bir ilkenin kabul edilmesinin sebebi, bir suçlunun cezasız kalmasının, bir masumun mahkum olmasına tercih edilmesidir; yani masumluk karinesidir."

Yargıtay uygulamasında da anlaşmanın varlığının kesin olarak tespit edilemediği hallerde suçun oluşmayacağı kabul edilmektedir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 13.04.2011 tarih ve 2010/9640-2011/2991 sayılı kararında; "Sanıkların savunmalarının hayatın uygulamalarına uygun düşmemesi ve bir rüşvet anlaşmasının varlığının açıkça tespit edilmemiş olması karşısında, Samsun DSİ 7. Bölge Müdürlüğüne bağlı .....Müdürlüğünde yapılan ihaleleri alan .....Şirketi yetkilileri olan sanıklar H.... ve S..... tarafından belirtilen kurumda .....Mühendisi olan ve ihale komisyonunda başkan olarak görev yapan sanık A.....ın banka hesabına parça parça birden fazla kez para gönderilmesi şeklinde gerçekleşen olaylarda, sanık A.....ın görevi kötüye kullanmak, sanıklar H.... ve S.....ın görevi kötüye kullanmaya azmettirmek suçundan cezalandırılmaları yerine....."

Yine Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 25.10.2010 tarih ve 2010/8627-7734 sayılı kararında; "Sanık Ö....'ın, diğer sanık Y....'un aracılığı ile bazı kişilerden para aldığı anlaşılan maddi olayda, menfaat temin ettikleri kişilerin kimlikleri tespit edilemediği gibi, kaçak akaryakıt bulundurup bulundurmadıkları da anlaşılamadığı cihetle, taraflar arasında rüşvet anlaşmasına varıldığına dair inandırıcı ve yeterli deliller elde edilemediğinden sanık Ö....'ın eyleminin görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ve diğer sanık Y...'un eyleminin ise kamu görevlisi tarafından işlenebilen özgü suçlardan görevi kötüye kullanma suçuna iştirak etmesi nedeniyle 5237 Sayılı Yasanın 40/2. Maddesi uyarınca azmettiren veya yardım eden olarak sorumlu tutulabileceği gözetilmeden....."

Denilmek suretiyle, rüşvet suçunun oluşabilmesi için işin yapılmasından önce veya en geç yapılması anında bir anlaşmanın yapıldığının açıkça tespit edilmesinin zorunluluğu vurgulanmıştır.

Bu nedenlerle rüşvet anlaşmasının varlığı kesin bir şekilde ispat edilmemişse failin eylemi başka bir suç oluşturabilirse de rüşvet suçu oluşmayacaktır. (A.Ceylani Tuğrul, Zimmet, Banka Zimmeti, Rüşvet ve İrtikap Suçları)

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 30.10.2007 tarih ve 2007/5-174-213 sayılı kararı, Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 03.05.2010 tarih ve 2008/12511-2010/3279 sayılı kararları da rüşvet anlaşmasının zorunluluğu ve yapıldığının açıkça kanıtlanmasının zorunluluğunu vurgular örnek kararlardandır.

Yapılan soruşturmada kendilerine bir takım parasal menfaatler temin edilen kamu görevlilerinin, görevlerinin gereği bir işi yapmaları veya yapmamaları karşılığında menfaat temin edilmesine ilişkin bir anlaşma yaptıklarına dair kanıt elde edilmediğinden, yaptıkları hukuka aykırı olmayan işlerin karşılığında ve hatta bir işin karşılığı olduğuna dair kanıt da bulunmadığı halde iyi ilişkileri devam ettirme karşılığında sağlanan menfaati hukuki

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

anlamda nitelendirmek gereklidir.

Suçun maddi unsuru bağlamında rüşvet, sadece menfaat temin edilmesinden ibaret değildir. Menfaat teminini suç olarak düzenleyen rüşvet dışında usulsüz hediye kabulü, irtikap gibi pek çok suç bulunmaktadır. Rüşvet suçunu diğer suçlardan ayıran temel özellik, rüşvetin bir anlaşma doğrultusunda, iki tarafın da özgür iradesi ile kurdukları bir ilişki çerçevesinde bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla temin edilen menfaat temini hallerini kapsamasıdır. Dolayısıyla rüşvet suçu, öncelikle bir anlaşma gerektirmekte, bu anlaşmanın taraflarından olan kamu görevlisinin bir işi yapmak veya yapmamak hususunda bir irade açıklamasına ihtiyaç bulunmaktadır. Herhangi bir somut işe dayanmayan menfaat teminleri, sadece kamu görevlisi bakımından usulsüz hediye kabulü olarak nitelendirilebilir. Son olarak maddi unsur bağlamında değinilmesi gereken husus, kamu görevlisinin yapmak konusunda anlaştığı işin, kendi görev alanına giren bir iş olması gerekliliğidir. Eğer menfaat temin edilen kamu görevlisinin görev alanına giren bir iş yoksa, bu durumda rüşvet suçundan bahsedilebilmesi mümkün değildir. Soruşturma konusu olayda menfaat temin etmek veya sağlamak şeklinde gerçekleşen davranışların rüşvet olarak nitelendirilebilmesi için; muhatapların kamu görevlisi olması, menfaat teminlerinin somut bir işin yapılması veya yapılmaması amacı ile yapılmış olması, bu işlerin ilgili kamu görevlilerinin görev alanına giren işler olması gerekmektedir. Aksi takdirde rüşvet suçunun unsurları oluşmayacaktır. Kamu görevlisinin menfaat teminin, rüşvet olarak nitelendirilebilmesi için temel unsur, menfaat teminin görevle ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması için, en geç iş tamamlanmadan önce bir anlaşma çerçevesinde menfaat teminini gerektirmesidir.

Soruşturma kapsamında Ekonomi Bakanına altın ihracatına yol verilmesi, fiili destek sağlanması, Halkbank komisyonlarının düşürülmesi, basında çıkan haberlerin engellenmesi gibi işler nedeniyle menfaat temin edildiği yolunda deliller bulunduğu iddia edilmekte ise de; altın ihracatı işlemleri, Gana'dan gelen altınlarla ilgili Gümrük Bakanlığının aranması, Halkbank komisyonlarının düşürülmesi, basında çıkan haberlerin engellenmesi gibi işlemler, Ekonomi Bakanlığının görev ve yetki alanıyla ilgili işler değildir. Esasında basında yer alması ihtimali olan haberlerin engellenmesi hiçbir kamu görevlisinin görevi değildir. Dolayısıyla Ekonomi Bakanlığı tarafından, kendi görev alanlarıyla ilgili yapılmış bir iş söz konusu olmayıp, genel bir kollama ve teşvikten söz edilmesi mümkündür. Görev ve yetki alanıyla ilgili somut bir iş olmaksızın soyut bir kollama veya teşvik, rüşvet suçu bağlamında görevin ifasıyla ilgili iş olmayıp, rüşvet suçunun oluşabilmesi için, görevin ifasıyla ilgili menfaat teminin söz konusu olması, menfaat karşılığı yapılan işin ne olduğunun belirlenmesi, bunlar arasında neden sonuç ilişkisinin bulunması gerekmektedir. Bir iş karşılığı olmaksızın hediye veya para vermek rüşvet suçu olarak nitelendirilemez. Nitekim somut bir işe dayanmayan genel hizmetler veya etik anlamda kınanabilecek davranışlar, Yargıtay tarafından da rüşvet kapsamında mütalaa edilmemektedir. Örneğin bir ağır ceza mahkemesi başkanının, sanığın otelinde bedel ödemeksizin kalması şeklindeki davranış, Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından rüşvet suçunun oluşması bakımından yeterli görülmemiştir. Karara göre; "Görüleceği üzere, sanıklar hakkında Fethiye Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı görevine başlamasından önce açılan ve yürüyen kamu davasının ilk üç oturumuna katılmamış, ekspertiz raporunun dönüşünün beklendiği aşamada ve tümü bir aylık süre içinde gerçekleştirilen sonraki üç oturumda mahkeme başkanlığını üstlenmiş, son oturuma katılan iki Cumhuriyet savcısının uygun görüşü doğrultusunda ve heyetin oybirliği ile gerçekleştirilen bir kararın oluşumunda mahkeme başkanı olarak görev üstlenmiştir. Bu kararın verilmesinden önceki aşamada, sanık M. Y. K ile diğer sanık C. K arasında, beraat ettirilmesi karşılığında menfaat teminine yönelik bir anlaşmanın varlığı saptanamamıştır. Beraat kararının verilmesinden sonra, sanık M. Y. K.'nun meslek ilkeleriyle bağdaşmayacak biçimde diğer sanık C. K'nın otellerine zaman zaman gidip karşılıksız yararlandığı dosyadaki

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

bilgi ve belgelerden anlaşılmakta ise de, disiplin soruşturmasının konusunu oluşturabilecek olan bu husus rüşvet anlaşmasının kanıtı olarak kabul edilemez. Bu itibarla, sanıklara yüklenen rüşvet verme ve rüşvet alma suçlarından dolayı cezalandırmaya yeterli, kesin ve inandırıcı kanıt bulunmadığından, Yargıtay Cumhuriyet savcısının temyiz itirazının reddine karar verilmelidir." (CGK, E. 2006/5-142, K. 2007/108, T. 8.5.2007)

Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'ın, Rıza Sarraf tarafından otel işletmesi için alınması düşünülen kredinin temini konusundaki yardımı, gazetede çıkacak haberlerin engellenmesi ve yurt dışına çıkış için alınacak vizelerde kolaylık sağlanması konularında rüşvet verildiği iddia edilmiş ise de; sayılan iş ve işlemlerin hiçbirinin Avrupa Birliği Bakanının görev alanı ile ilgili olmadığı, dolayısıyla kamu görevlisinin "Görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması"ndan söz etmenin mümkün olmadığı, bu nedenle TCY. 252. Maddesinde düzenlenen rüşvet suçunun unsurlarının oluşmayacağı, bu nedenle tarafımızdan haklarında soruşturma yapılan şüphelilerin bu eylemle ilgili olarak rüşvet verme ve rüşvete aracılık suçunu işlediklerinden söz etmenin mümkün olmadığı, bu suçla ilgili takibat yapılması imkanının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Keza bankası tarafından yapılan işlemler sırasında sunulan belgelerin sahteliğine göz yumulmasını sağladığı, bankasının malvarlığı aleyhine sonuç doğurmasını göze alarak Rıza Sarraf'a ait şirketlerin işlemleri için düşük komisyon uyguladığı, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin iş ve işlemlerini kolaylaştırıp rakip şirketlerin işlerini zorlaştırdığı iddia edilen Halkbank Genel Müdürü şüpheli Süleyman Aslan'ın, yukarıda ayrıntısı ile açıklanan gerekçelerle bu eylemleri gerçekleştirdiğine dair delil bulunmadığı, bu nedenle temin edildiği belirtilen menfaatin "görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması" için olduğunun kabul edilemeyeceği ve taraflar arasındaki rüşvet anlaşmasının sonucu olduğunu gösterir delil bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yine şüpheli Süleyman Aslan tarafından temin edildiği belirtilen menfaatin, görevinin gereklerine uygun davranmasından duyulan memnuniyetin ifadesi olarak bilahare sağlandığının da kabul edilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Zira soruşturma dosyasından, şüphelinin evinde ele geçirilen paraların, şüphelinin ifa ettiği görevle bağlantılı bir şekilde ve görevin ifasından duyulan memnuniyetin ifadesi olarak tevdi edildiğine ilişkin bir delile yer verilmemiştir. Bu kapsamda, ifa edilen görev ile temin edildiği belirtilen menfaat arasında ilişkisi kurulamamış, bu yolda doğrudan bir delil elde edilememiştir. Belirtilen nedenlerle söz konusu eylemin görevi kötüye kullanma olarak nitelendirilmeyeceği değerlendirilmiştir.

Şüphelinin soruşturma sürecinde konuya ilişkin ifadesinde söz konusu paraları Çorum'un Osmancık ilçesinde yapılacak İmam Hatip Lisesi inşaatında ve Balkanlarda yapılacak bir üniversite için kullanılmak üzere yardım amaçlı olarak kabul ettiğini ve bu hususta aracılık yaptığını belirttiği görülmüştür. Bu ifade doğrultusunda diğer ilgililerin ifadesine başvurma zarureti ortaya çıkmış, Osmancık İmam Hatip Lisesi inşaatını yürüten dernek yetkililerinin ve Balkanlarda yapılacak Bosna Hersek Üniversitesi yetkililerinin, bu paraların yardım maksatlı olarak kendileri için kabul edildiği yolunda beyanlarda bulunduğu görülmüştür. Nitekim bu kapsamda ilgililerin başvurusu üzerine paraların bir kısmı(1.000.000 Euro) İstanbul Sulh Ceza Mahkemesinin 04/03/2014 tarih ve 2014/36 D. İş sayılı kararı ile Üsküp Eğitim ve Kültür Vakfı Türkiye temsilciliğine iade edilmiştir. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda şüpheli Süleyman Aslan'ın eyleminin Yardım Toplama Kanununa Muhalefet olarak değerlendirilmesinin gerektiği, bu eylemle ilgili olarak evrakın 2860 Sayılı Yasanın 29/3. Maddesi gereğince işlem yapılmak üzere Mahalli Mülki İdare Amirliğine (İstanbul Valiliği) gönderilmesinin gerektiği anlaşılmıştır.

***Ayrıntısı ile açıklanan gerekçelerle :**

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

1- Tüm şüphelilerin, suç işlemek için örgüt kurmak, örgüte üye olmak ve yönetmek, suç örgütünün amaçları doğrultusunda faaliyette bulunmak, suçtan elde edilmiş mal varlığını aklamak, sahte belge düzenlemek, rüşvet vermek, kaçakçılık, fuhuş için kadın temin etmek suçlarından haklarında kamu adına **KOVUŞTURMA YAPILMASINA YER OLMADIĞINA,**

2- Halkbank eski Genel Müdürü olarak görev yapan şüpheli Süleyman Aslan'ın eylemi Yardım Toplama Kanununa Muhalefet niteliğinde değerlendirildiğinden, evrakın tefrik edilerek (*Tefrik edilmiş olup, soruşturma numarası 2014/135048*) 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanununun 29/3 maddesi gereğince işlem yapılmak üzere Mahalli Mülki İdare Amirliğine gönderilmesine,

3- Karar kesinleştiğinde, şüpheliler hakkında verilmiş adli kontrol kararlarının CMK 110. maddesi gereğince kaldırılmasına,

4- Karar kesinleştiğinde, malvarlığı üzerine konulmuş tedbir kararlarının CMK 128. maddesi gereğince kaldırılmasına,

5- Adli emanette bulunan eşyalardan teknik takip, iletişimin tespiti, arama ve gözaltına alma kararlarının uygulanması sırasında tespit edilen görüntülerin bulunduğu digital veriler, CD, DVD ve hadrdisklerin dosyada delil olarak saklanmasına, şüpheli Süleyman Aslan'dan elde edilen paralar dışındaki eşyaların ve paraların sahiplerine iadesine, Süleyman Aslan'dan elde edilen paraların Mülki İdare Amirliğine(İstanbul Valiliği) gönderilmesine,

6- Kararın bir örneğinin, haklarında yasama dokunulmazlığı bulunması nedeniyle tarafımızdan soruşturma yapılamayan, ancak Meclis Soruşturma Komisyonu tarafından soruşturma yapıldığı 27/06/2014 tarih ve 2014/184781 sayılı yazıları ile bildirilen kişiler yönünden gereğinin takdiri için TBMM Başkanlığı'a gönderilmesine,

7- Dosyada şikayet dilekçeleri bulunan Ali Özgüven ve Cemal Ağırman'ın suçtan doğrudan zarar görmeleri söz konusu olmadığı, bu nedenle karara itiraz haklarının bulunmadığı anlaşıldığından kararın kendilerine tebliğine gerek bulunmadığına, kararın birer örneğinin şikayetçi Orhan İnce ile ifadesi alınan ve sorguya çekilen şüphelilere tebliğine,

Kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde İstanbul Sulh Ceza Hakimliğine başvuruyla itirazı kabil olmak üzere, CMK 172. maddesi gereğince karar verildi. 16/10/2014

EKREM AYDINER
25994
Cumhuriyet Savcısı
E-İmza İle İmzalandı

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden c/e/J++ - DKlviTB - I23BfvF - xsLnoM= kodu ile erişebilirsiniz.

EXHIBIT 4

T.C.

İSTANBUL

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

TERÖR VE ÖRGÜTLÜ SUÇLAR SORUŞTURMA BÜROSU

29/06/2016

- TUTUKLU İŞ-

Soruşturma No: 2014/55422

Esas No **:** 2016/28437

İddianame No **:** 2016/3082

İDDİANAME

İSTANBUL ( ) AĞIR CEZA MAHKEMESİNE

DAVACI : K.H.

MÜŞTEKİ/MAĞDUR : **1) Recep Tayyip ERDOĞAN**

(Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı)

: **2) Prof. Dr. Ahmet DAVUTOĞLU**

(Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Eski Bakanı)

: 3) Bülent ARINÇ

(Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Eski Yardımcısı)

: 4) Prof. Dr. Beşir ATALAY

(Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Eski Yardımcısı)

: 5) Ali BABACAN

(Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Eski Yardımcısı)

: 6) Bekir BOZDAĞ

(Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Eski Yardımcısı)

: 7) İsmet YILMAZ

(Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Eski Bakanı)

: 8) Taner YILDIZ

(Türkiye Cumhuriyeti Eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Eski Bakanı)

: 9) Sadullah ERGİN

(Türkiye Cumhuriyeti Adalet Eski Bakanı)

: 10) Hayati YAZICI

(Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Eski Bakanı)

: 11) Binali YILDIRIM

(Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Eski Bakanı)

: 12) Mehdi EKER

(Türkiye Cumhuriyeti Gıda Tarım ve Hayvancılık Eski Bakanı)

: 13) Prof. Dr. Recep AKDAĞ

(Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Eski Bakanı)

: 14) Cevdet YILMAZ

(Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Eski Bakanı)

: 15) Fatma ŞAHİN

(Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Politikalar Eski Bakanı)

: 16) Prof. Dr. Veysel EROĞLU

(Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Eski Bakanı)

: 17) Mehmet ŞİMŞEK

(Türkiye Cumhuriyeti Maliye Eski Bakanı)

: 18) Egemen Bağış

(Avrupa Birliği Eski Bakanı)

: 19) Nihat Ergün

(Bilim, Sanayi ve Teknoloji Eski Bakanı)

: 20) Faruk Çelik

(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı)

: 21) Erdoğan Bayraktar

(Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı)

: 22) Mehmet Zafer Çağlayan

(Ekonomi Eski Bakanı)

: 23) Suat Kılıç

(Gençlik ve Spor Eski Bakanı)

: 24) İdris Naim Şahin

(İçişleri Eski Bakanı)

: 25) Etruğrul Günay

(Kültür ve Turizm Eski Bakanı)

: 26) Ömer Dinçer

(Milli Eğitim Eski Bakanı)

: 27) Veysel Eroğlu

(Orman ve Su İşleri Eski Bakanı)

: 28) Muammer Güler

(İçişleri Eski Bakanı)

: 29) HAYDAR KESKİN,

AHMET Oğlu GÜLŞEN'den olma,
14/01/1963 doğumlu, Yayla Mah. Ahu Sk. Mavievler Sitesi No:4 İç Kapı No:11 Tuzla/ İSTANBUL ikamet eder.

: 30) BARIŞ GÜLER,

MUAMMER Oğlu NEVAL'den olma,
22/06/1978 doğumlu, Fatih Sultan Mehmet Mah. Yeşil Vadi Sk. No:3M İç Kapı No:3 Ümraniye/ İSTANBUL ikamet eder.

ŞÜPHELİLER : **1- FETULLAH GÜLEN,** RAMİZ Oğlu RABİA'den olma, 27/04/1941 doğumlu, ERZURUM ili, YAKUTİYE ilçesi, LALAPAŞA köy/mahallesi, 46 cilt, 53 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı SAYLANDRSBURG, PA /AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1. maddeleri, TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

2- YAKUB SAYGILI, RASİM Oğlu ŞEMSİNUR'den olma, 17/04/1973 doğumlu, İZMİR ili, BAYRAKLI ilçesi, EMEK köy/mahallesi, 13 cilt, 222 aile sıra no, 8 sıra no'da nüfusa kayıtlı Atakent Mah. 4 Cad. 2N 11 Halkalı Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. MURAT ERDOĞAN, İSTANBUL

Kuştepe Mah. Tomurcuk Sk. İzmen Sıtesı B1 Blok Kat:10 No:104 Şişli / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1. maddeleri, TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

3- NAZMİ ARDIÇ, MEHMET Oğlu AYŞE'den olma, 25/06/1971 doğumlu, KAHRAMANMARAŞ ili, ONİKİŞUBAT ilçesi, MAĞRALI köy/mahallesi, 21 cilt, 238 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kavaklı Mah. Kavaklı Cad. No:42L İç Kapı No:8 Beylikdüzü/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1. maddeleri, TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

4- HAMZA TOSUN, CEMİL Oğlu MELAHAT'den olma, 15/10/1967 doğumlu, GÜMÜŞHANE ili, ŞİRAN ilçesi, AKSARAY köy/mahallesi, 8 cilt, 14 aile sıra no, 30 sıra no'da nüfusa kayıtlı Mehmet Akif Ersoy Mah. 281 Sk. No:4 İç Kapı No:31 Yenimahalle/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1. maddeleri, TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

5- YASİN TOPÇU, ALİ Oğlu SELMAHA'den olma, 23/07/1975 doğumlu, ANKARA ili, KIZILCAHAMAM ilçesi, BİNKOZ köy/mahallesi, 24 cilt, 55 aile sıra no, 16 sıra no'da nüfusa kayıtlı Atakent Mah. 4.Cad. 2F/ Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. MURAT ERDOĞAN, İSTANBUL

Kuştepe Mah. Tomurcuk Sk. İzmen Sıtesı B1 Blok Kat:10 No:104 Şişli / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

TUTUKLAMA TARİHİ **:** 17/12/2015 İstanbul 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 17/12/2015 tarih 2015/522 sayılı kararı

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1. maddeleri, TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1 maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

6- MUSTAFA DEMİRHAN, RAMAZAN ERDAL Oğlu MUKADDES'den olma, 12/03/1984 doğumlu, ANKARA ili, ALTINDAĞ ilçesi, ZÜBEYDEHANIM köy/mahallesi, 110 cilt, 305 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Silivri/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

7- MEHMET YEŞİLKAYA, ALİ Oğlu FATMA'den olma, 15/05/1962 doğumlu, SİVAS ili, KANGAL ilçesi, YEŞİLKALE köy/mahallesi, 143 cilt, 33 aile sıra no, 63 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yukarı Öveçler Mah. 1238 Cad. No:10 İç Kapı No:21 Çankaya/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 220/7 maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

8- AHMET USTA, İBRAHİM Oğlu NACİYE'den olma, 02/03/1983 doğumlu, BOLU ili, MERKEZ ilçesi, PAŞAKÖY köy/mahallesi, 100 cilt, 143 aile sıra no, 9 sıra no'da nüfusa kayıtlı Atakent Mah. 9. Çıkmaz Sk. No:3 İç Kapı No:5 Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1 maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

9- ARİF İBİŞ, YUSUF Oğlu SARİYE'den olma, 05/12/1981 doğumlu, HATAY ili, KIRIKHAN ilçesi, CEYLANLI köy/mahallesi, 16 cilt, 56 aile sıra no, 25 sıra no'da nüfusa kayıtlı Halıcıoğlu Mah. Peştemalcı Sk. No:6 İç Kapı No:5 Beyoğlu/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

10- İBRAHİM ŞENER, ŞAHİN Oğlu HÖRİYE'den olma, 06/09/1978 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, SANDIKLI ilçesi, BALLIK köy/mahallesi, 16 cilt, 91 aile sıra no, 202 sıra no'da nüfusa kayıtlı Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

11- KAZİM AKSOY, ŞİHHAMİT Oğlu EMİNE'den olma, 02/05/1974 doğumlu, KAHRAMANMARAŞ ili, GÖKSUN ilçesi, KAVŞUT köy/mahallesi, 35 cilt, 46 aile sıra no, 120 sıra no'da nüfusa kayıtlı Tozkoparan Mah.Albay Sedat Öcalan Cad. No:1/B D.11 Güngören/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. MURAT ERDOĞAN, İSTANBUL

Kuştepe Mah. Tomurcuk Sk. İzmen Sıtesı B1 Blok Kat:10 No:104 Şişli / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1. maddeleri, TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

12- TAHSİN TOPARLAK, MUSTAFA Oğlu NAZLI'den olma, 26/12/1982 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, ŞUHUT ilçesi, BALÇIKHİSAR köy/mahallesi, 17 cilt, 126 aile sıra no, 47 sıra no'da nüfusa kayıtlı Orta Mah. 605 Sk. No:1 İç Kapı No:11 Sason/ BATMAN ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

13- MEHMET EMİN ÇAĞAN, MUSTAFA Oğlu MİYASE'den olma, 12/06/1984 doğumlu, KIRIKKALE ili, MERKEZ ilçesi, YENİMAHALLE köy/mahallesi, 19 cilt, 350

aile sıra no, 8 sıra no'da nüfusa kayıtlı İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Görevli Polis Memuru Fatih/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

14- GÜRKAN TOK, HALİS Oğlu AYTEN'den olma, 18/10/1983 doğumlu, KAYSERİ ili, PINARBAŞI ilçesi, TAŞLIGEÇİT köy/mahallesi, 111 cilt, 9 aile sıra no, 117 sıra no'da nüfusa kayıtlı Moda Mah. Serment Cad. No:14 İç Kapı No:K1-1 Şemdinli/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

15- AYDIN GÜVEN, CELAL Oğlu AYŞEGÜL'den olma, 10/04/1974 doğumlu, SAMSUN ili, TERME ilçesi, ÇAY köy/mahallesi, 1 cilt, 482 aile sıra no, 5 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bayrampaşa İlçe Emniyet Müdürlüğünde Polis Eyüp/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

16- MUHAMMET MURAT YAŞAR, MUHAMMET CELAL Oğlu MÜNEVVER'den olma, 31/10/1975 doğumlu, KOCAELİ ili, MERKEZ ilçesi, HACIHASAN MAH köy/mahallesi, 10

cilt, 320 aile sıra no, 8 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kars İl Emniyet Müdürlüğü Merkez/ KARS ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

17- HAKAN ÜRKMEZ, ÇETİN Oğlu FATMA'den olma, 16/08/1983 doğumlu, KIRKLARELİ ili, VİZE ilçesi, GAZİ köy/mahallesi, 4 cilt, 118 aile sıra no, 51 sıra no'da nüfusa kayıtlı Barbaros Hayrettinpaşa Mah. 1064/1. Sk. No:8 İç Kapı No:2 Gaziosmanpaşa/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

18- ALPARSLAN ÇALIŞKAN, HAŞİM Oğlu ZEYNEP'den olma, 20/03/1970 doğumlu, KAYSERİ ili, PINARBAŞI ilçesi, KAYAALTI köy/mahallesi, 68 cilt, 3 aile sıra no, 67 sıra no'da nüfusa kayıtlı Gayret Mah. Oruç Reis Sk. No:2R İç Kapı No:16 Yenimahalle/ ANKARA ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. MEHMET SÜRER, ANKARA

Mustafa Kemal Mahallesi 2138.Sokak No:5/1
Çankaya/ANKARA

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

YAKALAMA KR. TARİHİ **:** 17/12/2015

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, maddeleri TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

19- AHMET KALENDER, TURGUT Oğlu NURCAN'den olma, 31/10/1974 doğumlu, ANKARA ili, KIZILCAHAMAM ilçesi, YANIK köy/mahallesi, 101 cilt, 54 aile sıra no, 31 sıra no'da nüfusa kayıtlı Silivri Kapalı Cezaevi Silivri/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, maddeleri TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

20- MURAT MUNZUROĞLU, TAHSİN Oğlu RABİYE'den olma, 01/08/1981 doğumlu, ELAZIĞ ili, BASKİL ilçesi, ŞAHİNDERE köy/mahallesi, 55 cilt, 34 aile sıra no, 38 sıra no'da nüfusa kayıtlı Merkez Mah. 5045 Sk. No:8 İç Kapı No:12 Karaköprü/ ŞANLIURFA ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

21- OSMAN BALCI, DURMUŞ Oğlu AYŞA'den olma, 10/05/1966 doğumlu, ANKARA ili, KEÇİÖREN ilçesi, GÜÇLÜKAYA köy/mahallesi, 14 cilt, 242 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Güçlükaya Mah. Eleşkirt Sk. No:30 İç Kapı No:9 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1.. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

22- AYHAN ARIKANOĞLU, İLHAN Oğlu GÜLAY'den olma, 05/10/1982 doğumlu, ÇANKIRI ili, ŞABANÖZÜ ilçesi, GÜMERDİĞİN köy/mahallesi, 6 cilt, 19 aile sıra no, 227 sıra no'da nüfusa kayıtlı Silivri Kapalı Cezaevi Müdürlüğü Silivri/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, maddeleri TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

23- MUTLU ACİL, SABRİ Oğlu GÜLSEN'den olma, 13/06/1977 doğumlu, İZMİR ili, GAZİEMİR ilçesi, AKTEPE köy/mahallesi, 140 cilt, 50 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı 30 Ekim Mah. Digor Yolu Toki Siteleri Cad. No:91 İç Kapı No:3 Merkez/ KARS ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. HASAN DUNDAR, İSTANBUL

İzzetpaşa Mah. Yeniyol Cd. Denizgülü Sk. No.6 Ahmetağa İşhanı K.1 ... Şişli / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

24- ZAHİDE SAĞLAM, KADİR Kızı FATMA'den olma, 07/03/1980 doğumlu, KIRŞEHİR ili, MERKEZ ilçesi, KARADURAKLI köy/mahallesi, 46 cilt, 39 aile sıra no, 43 sıra no'da nüfusa kayıtlı Haseki Sultan Mah. Samipaşa Sk. No:20 İç Kapı No:5 Fatih/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

25- EROL KARABOYUN, MEHMET Oğlu HATİCE'den olma, 05/04/1985 doğumlu, KONYA ili, KADINHANI ilçesi, SAÇIKARA köy/mahallesi, 51 cilt, 94 aile sıra no, 41 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şenevler Mah. 6129 Sk. No:26 İç Kapı No:5 Karaköprü/ ŞANLIURFA ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

26- SAMET ORDUKAYA, ZEKİ Oğlu HABİBE'den olma, 12/12/1987 doğumlu, TOKAT ili, ZİLE ilçesi, TUTLUPINAR köy/mahallesi, 20 cilt, 71 aile sıra no, 37 sıra no'da nüfusa kayıtlı Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü Merkez/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

27- EREN GÖKHAN, İHSAN Oğlu GÜZEL'den olma, 28/01/1987 doğumlu, YOZGAT ili, SORGUN ilçesi, MÜKREMİN köy/mahallesi, 36 cilt, 9 aile sıra no, 132 sıra no'da nüfusa kayıtlı Cumhuriyet Mah. E Küme Evleri No:129 İç Kapı No:19 Ceylanpınar/ ŞANLIURFA ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

28- MUHAMMED ENES KORAL, FAHRİ Oğlu MÜZEYYEN'den olma, 01/10/1986 doğumlu, TOKAT ili, ERBAA ilçesi, YEŞİLYURT köy/mahallesi, 12 cilt, 56 aile sıra no, 35 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bestekar Aralığı Sk. Dikilitaş Mah. No:4 İç Kapı No:5 Beşiktaş/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ERDAL TEKİN, İSTANBUL

Hürriyet Mah. Dumlupınar Cad. Yavuz Plaza No:12 K:5 D:10 Şirinevler Bahçelievler / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

29- SAVAŞ AKYOL, İLHAMİ Oğlu RAHİME'den olma, 15/03/1975 doğumlu, KARS ili, ARPAÇAY ilçesi, GÜVERCİN köy/mahallesi, 19 cilt, 15 aile sıra no, 155 sıra no'da nüfusa kayıtlı 2000 Evler Mah. Fatih Sultan Mehmet Cad. No:3 İç Kapı No:18 Merkez/ NEVŞEHİR ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1,135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

30- MURAT CEBECİOĞLU, OSMAN Oğlu EMİNE'den olma, 05/11/1984 doğumlu, DÜZCE ili, GÖLYAKA ilçesi, SAÇMALIPINAR köy/mahallesi, 17 cilt, 57 aile sıra no, 103 sıra no'da nüfusa kayıtlı Ahmedihani Mah. Burhan Dumlu Cad. No:5 İç Kapı No:9 Doğubayazıt/ AĞRI ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

31- SEFA ERDAL, KADİR Oğlu FATMA'den olma, 16/10/1988 doğumlu, ANKARA ili, KIZILCAHAMAM ilçesi, KIZIK köy/mahallesi, 73 cilt, 7 aile sıra no, 33 sıra no'da nüfusa kayıtlı Emirşaban Mah. Hesinkan Cad. No:12 İç Kapı No:5 Çukurca/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

32- ERDİ KATIRCI, MUSTAFA Oğlu NAZİFE'den olma, 23/10/1988 doğumlu, ZONGULDAK ili, ÇAYCUMA ilçesi, KAYIKÇILAR köy/mahallesi, 22 cilt, 32 aile sıra no, 95 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bulak Mah. Fidan Hanım Cad. No:66 İç Kapı No:1 Merkez/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

33- OSMAN GENÇ, AHMET Oğlu HADİRE'den olma, 13/05/1986 doğumlu, KONYA ili, HALKAPINAR ilçesi, KARAYUSUFLU köy/mahallesi, 67 cilt, 36 aile sıra no, 39 sıra no'da nüfusa kayıtlı EYÜP İLÇE EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ İSTANBUL EYÜP KORUMA BÜRO AMİRLİĞİNDE GÖREVLİ POLİS MEMERU ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

34- ULVİ ŞAHİN, LÜTFÜ Oğlu AYŞE'den olma, 21/03/1987 doğumlu, BURDUR ili, MERKEZ ilçesi, GÜNEYYAYLA köy/mahallesi, 59 cilt, 16 aile sıra no, 47 sıra no'da nüfusa kayıtlı Moda Mah. Serment Cad. No:14 İç Kapı No:K1-1 Şemdinli/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

35- CENGİZ CABBAR, BAHRİ Oğlu AKGÜL'den olma, 25/03/1988 doğumlu, SAMSUN ili, TERME ilçesi, EVCİ köy/mahallesi, 33 cilt, 283 aile sıra no, 12 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yenişehir Mah. Demokrasi Cad. No:1 İç Kapı No:9 Muradiye/ VAN ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

36- VOLKAN DEMİRDELEN, ORHAN Oğlu NAZDAR'den olma, 19/05/1987 doğumlu, NİĞDE ili, ULUKIŞLA ilçesi, DARBOĞAZ köy/mahallesi, 17 cilt, 151 aile sıra no, 136 sıra no'da nüfusa kayıtlı İslam Mah. Toki Cad. No:1K6-3 İç Kapı No:6 Bahçesaray/ VAN ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

37- YALÇIN AKSOY, TEMEL Oğlu GÜLENDER'den olma, 29/10/1988 doğumlu, ORDU ili, MESUDİYE ilçesi, ÇUKURALAN köy/mahallesi, 30 cilt, 6 aile sıra no, 97 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yukarı Mah. İstiklal Cad. No:6 İç Kapı No:8 İdil/ ŞIRNAK ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

38- KAMİL BİLGİÇ, EKREM Oğlu NURAY'den olma, 30/06/1982 doğumlu, ÇANKIRI ili, KORGUN ilçesi, BUĞAY köy/mahallesi, 98 cilt, 73 aile sıra no, 82 sıra no'da nüfusa kayıtlı Aydınlıkevler Mah. Celal Aras Cad. No:7Y İç Kapı No:6 Merkez/ KARS ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

39- BURCU MASAT, NİHAT Kızı AYŞE'den olma, 03/05/1987 doğumlu, MUŞ ili, MERKEZ ilçesi, DERE köy/mahallesi, 1 cilt, 22 aile sıra no, 85 sıra no'da nüfusa kayıtlı Moda Mah. Serment Cad. No:14 İç Kapı No:K3-6 Şemdinli/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

40- MUSTAFA YAŞAR ÖNER, ALİ Oğlu AYŞE'den olma, 24/10/1976 doğumlu, MERSİN ili, GÜLNAR ilçesi, AYVALI köy/mahallesi, 1 cilt, 298 aile sıra no, 6 sıra no'da nüfusa kayıtlı Karaer Mah. Şht.İzzet Yalçın Sk. No:47 İç Kapı No:12 Merkez/ GÜMÜŞHANE ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

41- ABDULLAH ALTAY, ABDULRAUF Oğlu FATMA'den olma, 21/04/1984 doğumlu, TOKAT ili, MERKEZ ilçesi, GÜNEŞLİ köy/mahallesi, 57 cilt, 57 aile sıra no, 8 sıra no'da nüfusa kayıtlı Nuripaşa Mah. 65/2 Sk. No:2/1 İç Kapı No:2 Zeytinburnu/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

42- MURAT CAN, RAMAZAN Oğlu SAİDE'den olma, 02/12/1984 doğumlu, ELAZIĞ ili, KARAKOÇAN ilçesi, YÜZEV köy/mahallesi, 88 cilt, 23 aile sıra no, 55 sıra no'da nüfusa kayıtlı Bulgurlu Mah. Piri Reis Sokak No:11/3 Üsküdar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını

Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1,135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

43- DURAN DENİZCİ, YAKUP Oğlu FATMA'den olma, 21/01/1986 doğumlu, KIRŞEHİR ili, MERKEZ ilçesi, DULKADİRLİ köy/mahallesi, 32 cilt, 12 aile sıra no, 102 sıra no'da nüfusa kayıtlı Cumhuriyet Mah.1984 Sok. N:2 D:31 Esenyurt/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ERDAL TEKİN, İSTANBUL

Hürriyet Mah. Dumlupınar Cad. Yavuz Plaza No:12 K:5 D:10 Şirinevler Bahçelievler / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

TUTUKLAMA TARİHİ **:** İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliğinin 20/12/2015 tarih 2015/516 sayılı kararı

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1.maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

44- AHMET ÜZÜMCÜ, HALİL İBRAHİM Oğlu NAZİLE'den olma, 20/03/1979 doğumlu, SİVAS ili, MERKEZ ilçesi, AYDOĞAN köy/mahallesi, 4 cilt, 323 aile sıra no, 8 sıra no'da nüfusa kayıtlı Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Bakırköy/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, maddeleri TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

45- ADEM ATİK, CEMAL Oğlu AYŞE'den olma, 07/03/1989 doğumlu, KONYA ili, AHIRLI ilçesi, KAYACIK köy/mahallesi, 49 cilt, 27 aile sıra no, 29 sıra no'da nüfusa kayıtlı 27 Mayıs Mah. Ergani Cad. No:208 İç Kapı No:3 Dicle/ DİYARBAKIR ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ERDAL TEKİN, İSTANBUL

Hürriyet Mah. Dumlupınar Cad. Yavuz Plaza No:12 K:5 D:10 Şirinevler Bahçelievler / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Resmi Belgede Sahtecilik, Hukuka Aykırı Olarak
Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

TUTUKLAMA TARİHİ **:** 22/12/2015 İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 22/12/2015 tarih 2015/508 sayılı kararı

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 204/1. maddeleri TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

46- İSMAİL ARPACI, ALİ Oğlu HÜLYA'den olma, 25/05/1982 doğumlu, ANKARA ili, KALECİK ilçesi, GÖLKÖYÜ köy/mahallesi, 35 cilt, 45 aile sıra no, 64 sıra no'da nüfusa kayıtlı İstasyon Mah. 1424. Sk. No:7 İç Kapı No:42 Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ERTUĞRUL GAZİ ALPEREN, İSTANBUL

Eğitim Mh. Fahrettin Kerim Gökay Cad. Kasap İsmail Sk. Aska İş Merkezi No:2 D:1 ... Kadıköy / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1 maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

47- HÜSEYİN KORKMAZ, MUSTAFA Oğlu AYŞE'den olma, 01/07/1987 doğumlu, AFYONKARAHİSAR ili, KIZILÖREN ilçesi, CUMHURİYET köy/mahallesi, 56 cilt, 25 aile sıra no, 95 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yıldırım Mah. Menekşe Sk. No:17 İç Kapı No:2 Bayrampaşa/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

48- ONUR BALTACI, MENDERES Oğlu ZİYNET'den olma, 23/05/1984 doğumlu, SAMSUN ili, HAVZA ilçesi, KAMLIK köy/mahallesi, 41 cilt, 89 aile sıra no, 103 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yeni Mah. Camii Sk. No:17 İç Kapı No:13 Akıncılar/ SİVAS ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

49- YUSUF AYYILDIZ, ŞABAN Oğlu BEYHAN'den olma, 23/08/1988 doğumlu, BALIKESİR ili, SAVAŞTEPE ilçesi, ESEN köy/mahallesi, 17 cilt, 15 aile sıra no, 22 sıra no'da nüfusa kayıtlı Gültepe Mah. Seren Sk. No:7-9 İç Kapı No:12 Küçükçekmece/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

50- TURAN GÜLER, ALİ OSMAN Oğlu MİNE'den olma, 03/02/1988 doğumlu, BURSA ili, GEMLİK ilçesi, HAMİDİYE köy/mahallesi, 5 cilt, 437 aile sıra no, 13 sıra no'da nüfusa kayıtlı Moda Mah. Serment Cad. No:14 İç Kapı No:K1-1 Şemdinli/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

51- EMRE OKUR, CELİL Oğlu ŞAZİYE'den olma, 19/02/1986 doğumlu, TOKAT ili, MERKEZ ilçesi, BÜYÜKYILDIZ köy/mahallesi, 69 cilt, 32 aile sıra no, 228 sıra no'da nüfusa kayıtlı Emek Mah. 64-13. Sk. No:1 İç Kapı No:2 Merkez/ SİVAS ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

52- HASAN SERDAR KOÇYİĞİT, AHMET Oğlu GÜLŞEN'den olma, 21/11/1991 doğumlu, SİNOP ili, TÜRKELİ ilçesi, DÜZLER köy/mahallesi, 9 cilt, 46 aile sıra no, 83 sıra no'da nüfusa kayıtlı Sultançiftliği Mah. 193. Sk. No:24 İç Kapı No:1 Sultangazi/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

53- SİNAN SAĞYALAVAÇ, AHMET Oğlu GÜLÜMSER'den olma, 18/07/1982 doğumlu, KİLİS ili, MERKEZ ilçesi, MIHALİ köy/mahallesi, 21 cilt, 44 aile sıra no, 91 sıra no'da nüfusa kayıtlı Merkez Mah. Zeynep Kamil Cad. No:18 İç Kapı No:4 Güngören/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ENGİN EMRAH BİÇER, İSTANBUL

İçerenköy Mah. Sağlık Sok. Erdoğanlar Apt. No:1/20 K:5 Ataşehir / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

54- MESUT GÖK, YÜCEL Oğlu HASİBE'den olma, 20/08/1984 doğumlu, ADANA ili, KOZAN ilçesi, HAMAM köy/mahallesi, 64 cilt, 79 aile sıra no, 101 sıra no'da nüfusa kayıtlı İstiklal Mah. Gürsel Sk. No:15-1 İç Kapı No:15-1/1 Pertek/ TUNCELİ ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

55- ÜMİT KINIK, KAFAR Oğlu GÜLSEVİM'den olma, 10/08/1989 doğumlu, ADANA ili, TUFANBEYLİ ilçesi, KAYAPINAR köy/mahallesi, 20 cilt, 30 aile sıra no, 61 sıra no'da nüfusa kayıtlı Çiftçi Mah. Pazar Sk. No:9/9C İç Kapı No:1 Çiftlik/ NİĞDE ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

56- MEHMET SAİT SEVİNÇ, YAKUP Oğlu FATMA'den olma, 06/04/1990 doğumlu, BURSA ili, OSMANGAZİ ilçesi, KARAİSLAH köy/mahallesi, 106 cilt, 18 aile sıra no, 16 sıra

no'da nüfusa kayıtlı Kayhan Mah. Hayme Ana Cad. No:10 İç Kapı No:3 Söğüt/ BİLECİK ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

57- ÖMER ATALAY, MUSTAFA Oğlu PAKİZE'den olma, 15/12/1988 doğumlu, YOZGAT ili, YERKÖY ilçesi, HÜYÜK köy/mahallesi, 6 cilt, 13 aile sıra no, 15 sıra no'da nüfusa kayıtlı Erek Mah. Gazi Osman Çavuş Cad. No:10 İç Kapı No:3 Almus/ TOKAT ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. SEYFETTİN DAYAN, İSTANBUL

Kuştepe Mah Tomurcuk Sok No 4/104 B1 Blok Şişli/İSTANBUL

Av. MURAT ERDOĞAN, İSTANBUL

Kuştepe Mah. Tomurcuk Sk. İzmen Sıtesı B1 Blok Kat:10 No:104 Şişli / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

58- MEHMET AKİF ÜNER, YUSUF Oğlu TEKMİLE'den olma, 01/01/1983 doğumlu, YOZGAT ili, BOĞAZLIYAN ilçesi, DEVECİPINAR köy/mahallesi, 24 cilt, 135 aile sıra no, 182 sıra no'da nüfusa kayıtlı İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Gaziosmanpaşa İlçe Müdürlüğü Koruma Büro Amirliği Gaziosmanpaşa/ İSTANBUL ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ERTUĞRUL GAZİ ALPEREN, İSTANBUL

Eğitim Mh. Fahrettin Kerim Gökay Cad. Kasap İsmail Sk. Aska İş Merkezi No:2 D:1 ... Kadıköy / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini

Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

TUTUKLAMA TARİHİ : 17/12/2015 İstanbul 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 17/12/2015 tarih 2015/522 sayılı kararı

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/1, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, maddeleri TCK'nın 220/5. maddesi delaletiyle TCK'nın 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

59- ORHAN PARLAKYILDIZ, RAMAZAN Oğlu ZEYNEP'den olma, 12/02/1986 doğumlu, ADIYAMAN ili, ÇELİKHAN ilçesi, KALECİK köy/mahallesi, 13 cilt, 9 aile sıra no, 49 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kılaban Mah. Kale Cumhuriyet Cad. No:28 İç Kapı No:10 Uludere/ ŞIRNAK ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

60- SEYFULLAH BUCAK, MEHMET Oğlu YETER'den olma, 17/04/1976 doğumlu, AKSARAY ili, ORTAKÖY ilçesi, S.ALACA köy/mahallesi, 31 cilt, 72 aile sıra no, 37 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kültür Mah. 2632 Sk. No:7 İç Kapı No:5 Merkez/ BATMAN ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

61- SALİH MÜMİN BAYKUŞ, MÜMİN Oğlu FATMA'den olma, 13/02/1973 doğumlu, EDİRNE ili, UZUNKÖPRÜ ilçesi, ÇÖPKÖY köy/mahallesi, 23 cilt, 310 aile sıra no, 26 sıra no'da nüfusa kayıtlı Hürriyet Mah. Çamlı Sk. No:16 İç Kapı No:2 Bağcılar/ İSTANBUL ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

62- KAMİL MURAT ADANIR, ATİLLA Oğlu AYŞE'den olma, 15/02/1985 doğumlu, HATAY ili, KIRIKHAN ilçesi, KURTULUŞ köy/mahallesi, 6 cilt, 5 aile sıra no, 19 sıra no'da nüfusa kayıtlı Muratpaşa Mah. S.S.K. Yanı Sk. No:7 İç Kapı No:3 Yakutiye/ ERZURUM ikamet eder.

MÜDAFİİ : Av. ERTUĞRUL GAZİ ALPEREN, İSTANBUL

Eğitim Mh. Fahrettin Kerim Gökay Cad. Kasap İsmail Sk. Aska İş Merkezi No:2 D:1 ... Kadıköy / İSTANBUL

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

63- İSMAİL TEKİN, VEYSİ Oğlu HALİME'den olma, 05/05/1988 doğumlu, MARDİN ili, ÖMERLİ ilçesi, ŞAFAK köy/mahallesi, 2 cilt, 29 aile sıra no, 56 sıra no'da nüfusa kayıtlı ikamet eder.

SUÇ **:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ **:** 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ **:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

64- UMUT EKER, ŞABAN Oğlu TALİYE'den olma, 01/02/1991 doğumlu, TOKAT ili, PAZAR ilçesi, BALLICA köy/mahallesi, 4 cilt, 29 aile sıra no, 42 sıra no'da nüfusa kayıtlı No:8 Ballıca Merkez Pazar/ TOKAT ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

65- FATİH YARDIM, MUSTAFA Oğlu ASİYE'den olma, 05/06/1986 doğumlu, TRABZON ili, TONYA ilçesi, KARAAĞAÇLI köy/mahallesi, 13 cilt, 137 aile sıra no, 52 sıra no'da nüfusa kayıtlı Şefkat Mah. Ediz Sk. No:4 İç Kapı No:6 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

66- MEHMET TOKER, ALİ Oğlu MESUDE'den olma, 01/01/1991 doğumlu, KÜTAHYA ili, GEDİZ ilçesi, GAZİKEMAL köy/mahallesi, 2 cilt, 48 aile sıra no, 17 sıra no'da nüfusa kayıtlı Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü Merkez/ HAKKARİ ikamet eder.

SUÇ : Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek, Gizliliğin İhlali,

SUÇ TARİHİ VE YERİ : 2010 – 2014 İstanbul

SEVK MADDESİ : TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 285/2-4, 58/9, 53/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi

67- HAYRİ AKIN, RECEP Oğlu ŞAZİYE'den olma, 02/11/1971 doğumlu, BARTIN ili, ULUS ilçesi, DODURGA köy/mahallesi, 28 cilt, 19 aile sıra no, 45 sıra no'da nüfusa kayıtlı Ayvalı Mah. Gül Yaprağı Sk. No:15 İç Kapı No:8 Keçiören/ ANKARA ikamet eder.

SUÇ	**:** Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Hukuka Aykırı Olarak Kişisel Verileri Kaydetmek,
SUÇ TARİHİ VE YERİ	**:** 2010 – 2014 İstanbul
YAKALAMA KRR. TRHİ	**:** 17/12/2015
SEVK MADDESİ	**:** TCK'nın 314/2, TCK'nın 37/1. maddesi delaletiyle TCK'nın 312/1, 135/1, 137/1-a, 58/9, 53/1, 63/1. maddeleri ile 3713 Sayılı Kanunun 5. maddesi
DELİLLER	**: 1-** Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı Tevdii raporları, **2-** HTS analiz raporları, **3-** Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/120653 soruşturma ve 2014/69582 karar numaralı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı, **4-** Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/125043 sayılı soruşturma ve 2014/31821 karar numaralı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı, **5-** Açık kaynak tutanakları, **6-** Sorgu tutanağı ve tutuklama müzekkereleri, **7-** Nüfus ve sabıka kayıtları ve tüm soruşturma evrakı kapsamı.

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

GİRİŞ

C.Başsavcılığımız tarafından yürütülmekte olan 2012/120653 ve 2012/125043 numaralı soruşturmaların 17.12.2013 tarihinde operasyona dönüştürüldüğüne, yakın tarihe 17/25 Aralık girişimi olarak geçen bu sürecin ilk aşamasını oluşturan bu eylemin de sözde soruşturma sürecinde elde edildiği iddia edilen delillerin basın/yayın kuruluşları aracılığı ile yayınlatılarak/yayınlanarak Türkiye Cumhuriyeti 61. hükümetinin ulusal ve uluslararası baskı altına alınıp istifa etmesini sağlama amacına yönelik olduğuna tanık olunmuştur.

17 Aralık 2013 tarihi sabahı itibariyle basın/yayın kuruluşları vasıtasıyla "büyük yolsuzluk ve rüşvet operasyonu" şeklinde servis edilen haberlerle kamuoyu yönlendirilmeye çalışılmış, aynı tarihte İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlükleri'nce başlatılan ve aynı savcı tarafından yürütüldüğü anlaşılan 3 (üç) farklı soruşturma dosyası birlikte operasyona dönüştürülmüş, "3 bakan çocuğunun rüşvet çarkında olduğu, dosya kapsamında dört bakanın bulunduğu" şeklinde haberler yapılmış/yaptırılmıştır.

İddianamenin ilerleyen bölümlerinde ayrıntılarıyla ortaya konulacağı üzere;
Arama görüntülerinin basına sızdırılması, iletişimin tespiti ile yapılan görüşmelerin basın/yayın kuruluşları ile sosyal medyada yayınlatılması, yine aynı dönemde Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlileri tarafından hazırlanan ve yeni atanan personelin haberi olmadan emniyet binalarından gizlice çıkarılıp adliyeye intikal ettirilen; kamuoyunda 25

Aralık girişimi olarak bilinen C. Başsavcılığımızın 2012/656 sayılı soruşturmanın da FETÖ/PDY Terör Örgütü yöneticilerinden alınan talimatlar doğrultusunda sahneye konması, gözaltı listesinin yayınlanarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanı'nın oğlunun isminin ortaya atılması ve Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'nın terörle bağlantılı gösterilmeye çalışılması ile sözde Selam/Tevhid Kudüs Ordusu Terör Örgütü olarak isimlendirilen soruşturma dosyasındaki bilgi ve belgelerin sosyal medya ve basın/yayın kuruluşlarına servis edilerek kamuoyunda Türkiye Cumhuriyeti Devleti Hükümeti üzerinde baskı aracı olarak kullanılmaya, bu şekilde hükümetin görevini yapmasının engellenmeye çalışıldığı ortadadır.

Soruşturmaya konu 2012/120653 ve 2012/125043 sayılı soruşturmalarda yapılan usulsüzlüklerle birlikte FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün; yargı ve emniyet teşkilatı içerisine yerleşerek yasal hiyerarşik yapının dışındaki bir hiyerarşik yapılanmayla hareket ettikleri yapılan soruşturmalardan anlaşılmıştır.

Bu sürecin tam olarak anlaşılması için FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütünün yapısını ortaya koyduktan sonra şüphelilerin eylemlerinin değerlendirilmesi yapılacaktır.

Değerlendirme sonucunda, 7 Şubat 2012 tarihinden günümüze kadar yaşanan süreç ve FETÖ/PDY unsurlarının 17 Aralık 2013 tarihi ile 25 Aralık 2013 tarihlerinde gerçekleştirmeye çalıştıkları operasyonlar, 01.01.2014 ve 19.01.2014 tarihlerinde Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının silah kullanılarak durdurulması ve diğer operasyonel eylemler ile FETÖ/PDY'nin örgütsel yapısı ve örgütsel amaçları anlaşılacaktır.

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü mensuplarının; örgüt lideri Fetullah GÜLEN'in talimatı ile devletin tüm kılcallarına sızmakla kalmayıp kamu imkanlarını kullanarak kendilerine rakip olarak gördükleri ve hedefledikleri iktidara ulaşmak için karşılarına çıkabilecek devlet kurumlarını ve şahısları bertaraf etmek için de her türlü hile ve yöntemi acımasızca kullandıkları görülmüştür. Kendilerine dini cemaat görüntüsü veren bu yapının kendilerini eleştiren kişileri de yine yargı ve emniyetteki mensuplarını kullanarak baskı altına almaya çalıştığı da bir gerçektir. Kamuoyunda bilinen adıyla; Cübbeli Ahmet Hoca Davası, Şike Davası, Tahşiye Davası, Askeri Casusluk Davası örnek olarak verilebilecek davalardan sadece birkaçıdır.

Ülke ve millet menfaatleri için bu kadar tehlikeli bir hale dönüşen ve Türkiye Cumhuriyeti devleti ve hükümeti ile iktidar kavgasına girişen bu yapının, çeşitli savcılıklarca yürütülen soruşturmalar neticesinde deşifre edilmeye başlandığı da bir gerçektir.

C.Başsavcılığımız tarafından düzenlenen bu iddianame;

A) FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Üyesi ve Yöneticileri Tarafından Yürütülen "17 Aralık" Soruşturmasının, Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Soruşturması İle Bağlantısı,

B) FETÖ/PDY Terör Örgütü Güdümünde Yayın Yapan STV İsimli Televizyon Kanalında Örgütün Propagandasını Yapma ve Örgüt Üyelerine Talimat Verme Amacıyla Yayınlanan, Senaryosu FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi Hidayet Karaca Tarafından Yazılan/Kontrol Edilen (Tahşiye isimli soruşturma kapsamında bu gerekçeyle tutukludur.) "Şefkat Tepe" İsimli Dizinin 17 Aralık Girişimi İle İlgili Bölümlerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi, FETÖ/PDY Lideri Fetullah Gülen'in Örgüt Üyelerine 17 Aralık Talimatını Vermesi,

C) Hata: Başvuru kaynağı bulunamadıHata: Başvuru kaynağı bulunamadı 17 Aralik Girişiminin Uluslararasi Boyutu ve Bu Uluslararasi Organizasyon İçerisinde FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün Yeri ve Görevi,

a) Türkiye Cumhuriyeti, İran İslam Cumhuriyeti ve Brezilya Federal Cumhuriyeti Arasında 17.05.2010 Tarihli Tahran Deklarasyonunun İmzalanması ve 25.05.2010 Tarihinde M İ T Müsteşarlığı'na Hakan Fidan'ın Atanması,

b) FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi ve Üyeleri Tarafından Soruşturma Kapsamında Gerçekleştirilen Sahte Delil Üretme Faaliyeti, Bu Sahte Delillerle Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Ailesi İle Birlikte Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Hedef Alınması,

D) FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü,

E) C. Başsavcılığımızca 17 Aralık Soruşturmaları Olarak Bilinen 2012/120653-2012/125043 Sayılı Soruşturmalar Hakkında Verilen Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararların İncelenmesi,

F) FETÖ/PDY Unsurlarınca Yürütülen Soruşturma Dosyalarının İncelenmesi Sonucu Tespit Edilen Usulsüzlükler/Hukuksuzluklar;

Hata: Başvuru kaynağı bulunamadı

HATA: BAŞVURU KAYNAĞI BULUNAMADIHATA: BAŞVURU KAYNAĞI BULUNAMADI
HATA: BAŞVURU KAYNAĞI BULUNAMADI

,
B*Hata: Başvuru kaynağı bulunamadı*
C) Soruşturmanın Gizliliğini İhlal Etmek,

H) FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi Ve Üyesi Konumundaki Tüm Şüphelilerin Eylemlerinin Ayrı Ayrı Tespiti/Değerlendirilmesi,

Ana başlıkları altında düzenlenmiştir.

A) FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYESİ VE YÖNETİCİLERİ (İST. EMN. MÜD. MALİ ŞUBE-ORGANİZE ŞUBE) TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN "17 ARALIK" SORUŞTURMASININ, AYNI ŞEKİLDE FETÖ/PDY MENSUPLARINCA (İST. EMN. MÜD. TEM ŞUBE) YÜRÜTÜLEN SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASI İLE BAĞLANTISI,

İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ile birlikte yürütülen ve "17 Aralık soruşturması" olarak bilinen C. Başsavcılığımızın 2012/120653 numaralı soruşturma dosyasının incelenmesinde;

Haklarında, **"Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama, 5607 Sayılı Yasaya Muhalefet, Resmi Belgede Sahtecilik, Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma, Rüşvet Almak /Vermek, Fuhşa Aracılık Etmek"** suçlarından soruşturma yürütülen şüphelilerden;

1- Abdullah Happani,
2- Adem Karahan,
3- Ahmet Murat Öziş,
4- Barış Güler,
5- Cafer Saran,
6- Can Sarraf,
7- Cemalettin Happani,
8- Cengiz Kumartaşlıoğlu,
9- Ceylan Er,

10- Ebru Gündeş Sarraf,
11- Emin Hayyam,
12- Emir Eroğlu,
13- Emrah Happani,
14- Ercan Sağın,
15- Ertuğrul Bozdoğan,
16- Fatma Aslan,
17- Halil İbrahim Akkaya,
18- Hikmet Tuner,
19- Hüsametin Altınbaş,
20- İrfan Işıkgün,
21- İsmail Karaarslan,
22- Mehmet Happani,
23- Mehmet Bilici,
24- Mehmet Ali Aşiroğlu,
25- Mehmet Hakan Atilla,
26- Mehmet Hakan Bayramiç,
27- Mehmet Şenol Çağlayan,
28- Metin Cabir,
29- Mohammadsadegh Rastgar Shishehgarkhaneh,
30- Muacet Korkmaz,
31- Murat Cesurtürk,
32- Murat Yılmaz,
33- Mustafa Aşiroğlu,
34- Mustafa Behcet Kaynar,
35- Nesteren Zarei Deniz,
36- Onur Kaya,
37- Özgür Özdemir,
38- Özgür Erker,
39- Özlem Adatepe,
40- Rıza Sarraf,
41- Rüçhan Bayar,
42- Sabri Berk,
43- Salih Barış Kıranta,
44- Salih Kaan Çağlayan,
45- Süleyman Aslan,
46- Süleyman Happani,
47- Taha Ahmet Alacacı,
48- Tevfik Usta,
49- Turgut Happani,
50- Türker Sargın,
51- Umut Bayraktar,
52- Yasin Ata,
53- Yücel Özçil hakkında yürütülen soruşturma sonucu C.Başsavcılığımızın 16.10.2014 tarihli kararı ile **"Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar"** verilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 23.10.2015 tarih ve 2015/297 Esas numaralı iddianamesi ile İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'ne açılan kamu davasında ayrılantılarıyla anlatıldığı üzere, 2011/762 numaralı soruşturma dosyası üzerinden yürütülen sözde **Kudüs Ordusu Terör Örgütü** soruşturmasına ait 107 klasör evrakın incelenmesi esnasında;

1. klasörün "Talimatlar" bölümü olarak ayrılan kısmında, soruşturma savcısı tarafından Maliye Bakanlığı'na bağlı Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'na hitaben yazılan, **"dosya kapsamındaki gerçek ve tüzel kişilerle ilgili Vergi Usül ve Mevzuatı başta olmak üzere şahıs bazında hesap hareketleri ve dosya muhteviyatı çerçevesinde ihtiyaç duyulan benzeri konularda çalışma yapmak üzere Mehmet Sunar ve Mehmet Şentürk isimli kişilerin bilirkişi olarak atanmasına"** dair 03.05.2012 tarihli talep yazısına rastlanmış, "Terör Örgütü Üyeliği ve Yöneticiliği"suçları kapsamında yürütülen soruşturma dosyasında vergi müfettişlerinin bilirkişi olarak görevlendirilmesinin talep edilmesi **dikkat çekici** bulunmuştur.

Bu yazının yazılmasındaki asıl maksadın anlaşılması amacıyla C. Başsavcılığımızca Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'na hitaben yazılan 06.04.2015 tarih ve 2014/41637 soruşturma sayılı müzekkere ile;
Şüpheliler Mehmet Sunar ve Mehmet Şentürk'ün 2011/762 numaralı soruşturma dosyasında neden görevlendirildiklerinin ve bu görevlendirme kapsamında ne tür işlemler yaptıklarının tespit edilebilmesi için bilirkişi görevlendirilmesi istenilmiş (görevlendirilecek bilirkişinin ismi belirtilmeden), Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'nca görevlendirilen bilirkişi Kazım Okan Erol'a 05.05.2015 tarihinde yemini yaptırılarak konuyla ilgili evraklar teslim edilmiştir.

Kazım Okan Erol tarafından, Mehmet Sunar ve Mehmet Şentürk tarafından düzenlenen evrak, bilgi, belge ve dijital materyallerin incelenmesi sonucu düzenlenen 03.06.2015 tarih ve 2015-B-467/11 rapor sayılı rapor içeriğine göre;
2011/762 numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası savcılarından İsmail Tandoğan tarafından Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'na hitaben yazılan 03.05.2012 tarih ve 2011/762 soruşturma numaralı yazıda, Vergi Müfettişleri **Mehmet Sunar** ve **Mehmet Şentürk**'ün isimleri belirtilerek "2011/762 numaralı soruşturma kapsamında niteliği itibariyle incelemesi uzmanlık gerektiren, dosya kapsamında ilişkili gerçek ve tüzel kişilerle ilgili vergi usul ve mevzuatı başta olmak üzere, şahıs bazında hesap hareketleri ve dosya muhteviyatı çerçevesinde ihtiyaç duyulan benzeri konularda çalışma yapmak üzere görevlendirilmelerinin" talep edildiği, talebin Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı tarafından kabulü ile Mehmet Sunar ve Mehmet Şentürk'ün 09.05.2012 tarihli görevlendirme yazısı ile görevlendirildikleri, bazı şahıs ve tüzel kişiler hakkında Türkiye'de faaliyet gösteren bankalardan bilgi istedikleri ve Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanı üzerinden sorgulamalar yaptıkları,

Bu kapsamda 26.07.2012 tarihinde;
D9006971 pasaport numaralı Naser Ghafari,
D9010693 pasaport numaralı Hassan Shabani Ghalvani,
19126322118 T.C. kimlik numaralı Ali Duman,
49981843152 T.C. kimlik numaralı Volkan Çelik,
14531905222 T.C. kimlik numaralı Hüseyin Avni Yazıcıoğlu,
14387092510 T.C. kimlik numaralı Oktay Albayrak,
45139370518 T.C. kimlik numaralı Engin Bilgin,
14492906566 T.C. kimlik numaralı Seccad Yazıcıoğlu,
24965292874 T.C. kimlik numaralı Selçuk Çetin,
40031198130 T.C. kimlik numaralı Erol Ünaldı,
65689255400 T.C. kimlik numaralı Muammer Eker,
23594089022 T.C. kimlik numaralı Hüseyin Avcı,
17522180882 T.C. kimlik numaralı Bekir Erdoğan,
15646116718 T.C. kimlik numaralı Celalettin Yurtoğlu,
11051097420 T.C. kimlik numaralı Kenan Özdil,
34244042946 T.C. kimlik numaralı Özcan Balcı,
51082691204 T.C. kimlik numaralı Bilgehan Ahmet Arslan,
53320612798 T.C. kimlik numaralı Ömer Faruk Kaya,

21317701596 T.C. kimlik numaralı Sadettin Budak,
14513905806 T.C. kimlik numaralı Ahmet Yazıcıoğlu,
31526079058 T.C. kimlik numaralı Ramazan Arıkan,
41707238440 T.C. kimlik numaralı Ali Akbulut,
30599379454 T.C. kimlik numaralı Nureddin Şirin,
22232056136 T.C. kimlik numaralı Adem Yerlikaya,
44515772410 T.C. kimlik numaralı Mehmet Şahin,
37709135320 T.C. kimlik numaralı Yılmaz Kadıoğlu,
14792305090 T.C. kimlik numaralı Üzeyir Yiğit,
6220583149 vergi kimlik numaralı Amir Moradian,
7360571807 vergi kimlik numaralı Abbas Sadat Serki,
4940515299 vergi kimlik numaralı Shahreyar Kamkar,
1090026542 vergi kimlik numaralı Alban Dış Ticaret Ltd. Şti.,
0110052292 vergi kimlik numaralı Akabe Kültür ve Eğitim Vakfı,
2150243599 vergi kimlik numaralı Crown Group Import Export Medikal Ltd. Şti.,
6130702289 vergi kimlik numaralı Medyam 14 Radyo Televizyon Yayıncılık A.Ş.,
0010708567 vergi kimlik numaralı Şafak Medya Teknolojileri Prodüksiyon Yapım Ltd. Şti.,
6310606672 vergi kimlik numaralı Nevis Dış Ticaret Ltd. Şti.,
5900520590 vergi kimlik numaralı Kudüs TV / Kudüs Medya A.Ş.,
3260278505 vergi kimlik numaralı Ehli Beyt Alimleri Derneği,
7340087095 vergi kimlik numaralı Rast Radyo Televizyon ve Medya Hizmetleri A.Ş.,
4630386769 vergi kimlik numaralı Hilal Radyo ve televizyon Yayıncılık A.Ş. hakkında, Türkiye'de faaliyet gösteren bankalardan, tüzel kişiler hakkında ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanından mali bilgileri topladıkları,

26.07.2012 tarihinde gönderilen bilgi isteme yazılarına ek olarak, yukarıdaki tüzel kişilerin yöneticileri ve bağlantılı olduğu kişilerin tespit edildiği ve bu kişiler hakkında da banka hareketleri ile ilgili bilgi istendiği, 02.05.2013 tarihinde bu kapsamda;
U8354887 pasaport numaralı Rasoul Abdullahi,
Y21101017 pasaport numaralı Rahim Bazdar,
24215707806 T.C. kimlik numaralı Musa Aydın,
42137110368 T.C. kimlik numaralı Uğur Aktaş,
43330294480 T.C. kimlik numaralı Yusuf Tazegün,
11704569564 T.C. kimlik numaralı Kenan Akyol,
8430348242 Vergi kimlik numaralı Thaqalayn Radyo Televizyonu hakkında Türkiye'de faaliyet gösteren bankalardan ve tüzel kişiler hakkında ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanından mali bilgileri topladıkları,

Türkiye'de faaliyet gösteren bankalardan, 2000-2012 tarih aralığındaki yıllara ilişkin, bu gerçek ve tüzel kişilerin bankalar nezdindeki;
Her türlü hesaplarının (vadeli, vadesiz, tasarruf, ticari, döviz tevdiat, kredi vb.) yer aldığı excel formatında liste,
Bu hesaplardan yapılan her türlü işlemin (EFT, havale, Swift, nakit çekme, nakit yatırma vb.) yer aldığı excel formatında liste,
Vekalet veya talimat yoluyla kullandıkları başkaları adına açılmış olan hesapların olması durumundabu hesaplardan yapılan her türlü işlemin (EFT, havale, Swift, nakit çekme, nakit yatırma vb.) yer aldığı excel formatında liste,
Mevduat ve kredi hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin gönderdikleri TL ve döviz cinsinden havaleler ile adlarına gelen havalelerin (elektronik fon transferleri ve Swift işlemleri, western-union vb. işlemleri dahil) ayrıntılı dökümü (havalelerin tarihi, tutarı, açıklama, gönderen ve gönderilen şahıs ya da firma ünvanı vb. gösterilerek),

Bankalar ile yapmış oldukları Kredi Kartları Üye İşyeri Sözleşmesi'nin onaylı bir örneği ile söz konusu sözleşme kapsamında 2000-2012 tarih aralığındaki yıllara ilişkin anılan şirket vekişiler hesabına geçen kredi kartı hasılat tutarları ve kesilen komisyonları gösteren liste,
Hesaba giren ve hesaptan ödenen çek ve senetlere ilişkin bilgileri ihtiva edecek şekilde excel formatında liste,
Bankalar nezdinde veya bankalar aracılığıyla kullandıkları krediler ve bu kredilere ilişkin yapılan her türlü kredi sözleşmeleri (söz konusu yıllardan önceki yıllarda yapılmış olmakla birlikte geri ödemeleri devam eden kredi sözleşmeleri dahil),
Mevduat ve kredi hesaplarına (vekalet yoluyla kullanılanlar dahil) nakit olarak yatan ve hesaplardan nakit olarak çekilen tutarların olması halinde, söz konusu işlemleri yapanların kimlik bilgileri,
Repo, devlet tahvili ve hazine bonosu, yatırım fonları ve diğer menkul kıymet alım ve satımı (menkul kıymetin tutarı, faiz tutarı, satış ve geri alış tarihleri) bilgilerini istedikleri,
İstedikleri bilgi ve belgelerin elektronik ortamda CD olarak, yazıcıdan dökümü alınmış listelerin, çek-senet fotokopilerinin, kıymetli evrak fotokopileri vb. dökümanların bankalar tarafından derlenerek vergi müfettişlerine ibraz edildiği ve bu bilgi ve belgelerin **Mehmet Sunar** ve **Mehmet Şentürk** tarafından muhafaza edildiği,
Bu bilgilere ek olarak, elektronik ortamda erişilen Gelir İdaresi Başkanlığı Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden, yukarıda sayılan tüzel kişilerin vergi dairelerine verdiği beyannameler, tüzel kişilerin ortaklık yapıları, sicil bilgileri, mal alım ve satımı yaptıkları şirketler ile ilişkili kişilerin bilgilerinin toplandığı tespit edilmiştir.

Mehmet Sunar'ın C. Başsavcılığımızca alınan 30.06.2015 tarihli ifadesinde;

"2006 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun oldum. Mezun olduktan sonra kısa bir süre Turizm Bakanlığı'nda kontrolör olarak çalıştım. 8 yıldan bu yana da Maliye Bakanlığı'nda Vergi Müfettişi olarak çalışmaya devam ediyorum. Bana sormuş olduğunuz Savcı İsmail Tandoğan tarafından yazılan 03.05.2012 tarihli benimle birlikte Mehmet Şentürk'ün bilirkişi olarak görevlendirilme yazısı Ankara'daki Vergi Denetim Kurulu Başkanılığı'na gönderilmiş, buradan da savcılık yazısı eklenerek bana ve Mehmet Şentürk'e bildirilmiştir. Biz Mehmet Şentürk ile birlikte görevlendirmeyi öğrendikten sonra Savcı Bey'e ulaşmaya çalıştık. Savcı Bey'e ulaşamayınca bizi Erkan Ünal isimli biri aradı. emniyete davet etti. Orada Oğuzhan isimli sarışın bir rütbeli de vardı. Komiser olduğunu tahmin ediyorum. Soyismini hatırlamıyorum. Bu şekilde toplam 4 kişiydik. **Bize burada her ikisi de İran bağlantılı şirket ve kişilerle ilgili soruşturma yürüttüklerini, mali konularda da bu kişi ve şirketlerle ilgili yapacağımız tespitlere, banka hareketlerine, üzerlerinde gayrımenkul olup olmadığına, bu kişilerin şirket ortaklıklarının olup olmadığına ilişkin inceleme yapmamızı istediklerini söylediler. Bu konuda herhangi bir yazılı belge vermediler. Sadece şifai olarak anlattılar. Benim anladığım kadarıyla bu kişi ve şirketlerle ilgili mali inceleme yaptırmak istiyorlardı. BU VERGİ İNCELEMESİ DEĞİLDİ.**

Bize anlattıkları şekliyle 2000 ve 2012 yılları arasında ismini verdikleri şirket ve kişiler hakkında inceleme yapmamızı söylemişlerdi. Biz de bu doğrultuda bankalara yazılar yazdık. Tüm yazışmalarımızı ve bu konudaki flash diski Cumhuriyet Başsavcılığınıza teslim etmiştik. Yaptığımız çalışma vergi incelemesi değildi. Mal varlığı, para hareketleri vs. incelemesiydi. Bu nedenle 2000 yılından itibaren bankalardan bilgi istedik. **Bize böyle bir terör örgütünün, Yargıtay tarafından da kabul edildiğini, şu anda tekrar faaliyete başladıklarını, bunun için hesap hareketleriyle ilgili inceleme yaptıracaklarını söylemişlerdi.**

Ben daha önce Erkan Ünal ve Oğuzhan isimli kişiyi tanımıyordum. Aynı şekilde Savcı Bey'i de tanımıyordum. Niçin müzekkerede ismimin belirtilerek bilirkişi yapıldığımı bilemiyorum. Bu savcılıkla idare arasındaki bir konudur. Ben bunu bilemiyorum.

Emniyette yaptığımız toplantıyla aynı gün veya kısa bir süre sonra aynı kişilerle birlikte Beşiktaş Adliyesi'ndeki Savcı İsmail Bey'in yanına gittik. Burada da toplantı yaptık. Savcı Bey'le tanıştık. İşle ilgili burada çok bir konuşma olmadı. Yapılacak işin mahiyetini emniyette anlatmışlardı. Burada genel hatlarıyla Savcı Bey konuyu anlattı. Hatta çok ta konuya girmedi. Benim yasal olmayan hiçbir oluşumla uzaktan yakından ilgim yoktur. Devletin resmi hiyerarşisi dışında hiç kimseden talimat almadım. Yapmış olduğum bu inceleme de yasal kurum amirlerimin ve adli yetkililerin beni görevlendirmesi üzerine yapmış olduğum incelemedir. Bunun dışında başka bir amacım ve kastım yoktur. Soruşturmayla ilgili olarak emniyetle 3-4 kez, Savcı Bey'le bir defa görüştük. **Zaten bahsi geçen dosyaya da mali inceleme anlamında bir katkı sağlamadık. Herhangi bir rapor yazmadık. Sadece tarafınızdan evraklar istenince elimizdekileri getirip teslim ettik."** şeklinde beyanda bulunduğu,

Mehmet Şentürk'ün C. Başsavcılığımızca alınan 30.06.2015 tarihli ifadesinde;

"2005 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdim. 2007 yılı Mayıs ayında Vergi Müfettişi olarak göreve başladım. Halen İstanbul Vergi Denetim Kurulu Büyük Ölçekli Mükellefler İstanbul Grup Başkanlığı'nda Vergi Müfettişi olarak çalışmaktayım.

Bana sormuş olduğunuz İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 03.05.2012 tarihli yazısında ismim belirtilerek görevlendirme yazım Ankara Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'nın yazısı ekinde gönderilen yazıdır. Bu yazı Ankara'dan İstanbul Grup Başkanlığı'na gönderildiğinde bize de bildirildi. Bunun üzerine Mehmet Sunar ile birlikte Beşiktaş'taki Savcı İsmail Bey'in yanına gittik. Burada Erkan isimli rütbeli polis te bulunmaktaydı. **Burada Savcı Bey bize bazı kişi ve şirketlerle ilgili mali konularda inceleme yapmamızı istediğini, bu zamana kadarki soruşturmalarda olayın sadece cezai boyutunun soruşturulduğunu finansal boyutunun hep eksik kaldığını, bu nedenle olayın finansal boyutunu araştırmada bizim teknik bilgilerimize ihtiyaç duyduğunu söyledi.** Bize hangi suç konusunda inceleme yapacağımız hususunda bilgi vermedi. Anlattığı hususlar genel olarak mali konulardı. Benim bu anlattıklarım hatırladıklarım kadarıyladır.

Bu inceleme bir vergi incelemesi değildi. Zira yazıda incelemenin kapsamı tarih olarak belirtilmemişti. Biz de 2000 ve 2012 yılları arasını baz alarak bankalara yazılarımızı yazdık. Ben Erkan isimli kişiyi yada savcı beyi daha önceden tanımıyorum. Hiçbir tanışıklığım yoktur. Yapılan görevlendirmede niçin ismimin yazıldığını bilemiyorum.

Benim yasal amirlerim dışında hiçbir yerden talimat almam söz konusu değildir. Yasal olmayan hiçbir örgüt veya oluşumla ilgim yoktur." şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu ifade ve tesbitlerden de anlaşılacağı üzere FETÖ/PDY tarafından sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü adı altında yürütülen soruşturma;

"Terör Örgütü Yöneticiliği ve Terör Örgütü Üyeliği" soruşturmasıdır. **Soruşturma kapsamında Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'ndan bilirkişi tayini istenmesinin sebebi, dosya kapsamına gerekçesiz olarak dahil edilen mağdur ve müştekiler hakkında "terörün finansmanı" suçlamasıyla rapor düzenlettirmek ve bu suçlamayla tüm malvarlıklarına el koymaktır.**
Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü hakkındaki soruşturmanın vergi incelemesiyle hiçbir ilgisi yoktur.

Vergi Usül Kanunu'nun **"Zamanaşımı Süreleri"** başlıklı 114. maddesine göre "Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak 5 (beş) yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler zamanaşımına uğrar" Ayrıca Kanun'un "İnceleme

Zamanı" başlıklı 138. maddesine göre "İnceleme, neticesi alınmamış hesap dönemi de dahil olmak üzere, tarh zamanaşımı süresi sonuna kadar her zaman yapılabilir. "Bu iki hüküm, vergi inceleme yetkisinin en önemli sınırını belirtmektedir. Buna göre vergilendirme döneminin üzerinden 5 (beş) yıl geçtikten sonra bir tarhiyat yapılamayacağı gibi, vergi incelemesi de yapılamaz. Şüpheliler Mehmet Sunar ve Mehmet Şentürk'ün C. Başsavcılığımızca alınan 30.06.2015 tarihli ifadelerinde "Yaptıkları incelemenin 2000-2012 yılları arasını kapsaması nedeniyle vergi incelemesi olmadığına"ilişkin beyanları da bu açıklamayı te'yid etmektedir. Zira yaptıkları inceleme, yasal yetkileri olmamasına rağmen **"Terörün Finansmanı/Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama"** incelemesidir. Bu incelemeyi 18.10.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5549 Sayılı Kanun'un 19. maddesi ile görev ve yetkileri düzenlenen Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) yapmaktadır.

Bununla birlikte;
Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü kapsamında, "El-Kaide Terör Örgütü Üyeliği" suçundan gözaltına alınan İran uyruklu bir kişinin **"Şafak"** ismiyle sahte gizli tanık yapıldığı, "El-Kaide Terör Örgütü Üyeliği" suçlamasıyla başka bir soruşturmadan gözaltında bulunduğu esnada şüphelilerden Gafur Ataç tarafından tehdit edilmek suretiyle gizli tanık sıfatıyla 22.03.2013 tarihli **sahte** ifadeyi vermesinin sağlandığı tespit edilmiştir.

"Gizli Tanık Şafak İfade Tutanağı" başlığını taşıyan, soruşturma savcısı ve şüpheli Erkan Ünal tarafından düzenlenen 3 (üç) sahifeden ibaret 22/03/2013 tarihli ifade tutanağında Gizli Tanık Şafak'ın;
"Uzun yıllar önce İstanbul'a geldiğini, yaptığı iş nedeniyle bir çok kişiyle irtibatının bulunduğunu, bunlardan bir kısmının kanun dışı faaliyetlerde bulunduğunu bildiğini, 1979 yılında İslam Devrimi adı altında yapılan devrimden sonra devrimi diğer ülkelere de tanıtmak maksadıyla Devrim Muhafızları olarak bilinen SEPAH adında bir birimin kurulduğunu, bu birimin doğrudan dini lidere bağlı olduğunu, başta Irak ve Suriye olmak üzere Türkiye, Yemen ve Lübnan'da faaliyette bulunduğunu, faaliyetlerini diplomatik dokunulmazlıkları nedeniyle konsolosluklar aracılığıyla yürüttüğünü, İstanbul'da da bu faaliyetlere şahit olduğunu, İstanbul ve Ankara başta olmak üzere İran'ın resmi kurumları olan şehirlerde çalışma yürüttüklerini, Malatya'da kurulan NATO savunma kalkanı ile ilgili bir yer tuttuklarını, Caferi kişileri ve İran vatandaşlarını kullandıklarını, Alevi'lerin Şii'leştirilmesi yönünde çalışma yaptıklarını, İran'a ücretsiz gönderip Şii olmalarını sağladıklarını, daha sonra da kişileri kullandıklarını, bir dönem İstanbul'da SEPAH adına Ali Monemi'nin çalıştığını, daha sonra yerine Ghafari'nin geldiğini, bunların haricinde İstanbul Konsolosluğu'nda Necefi adında biri olduğunu, Mehdi olarak bilinen birinin daha bulunduğunu, bu kişilerin konsoloslukta resmi görevli gibi çalışıp değişik işler yaptıklarını, örneğin Necefi'nin konsolosluk çalışanı olup çoğu insan kaçakçılığında parmağının bulunduğunu, yurtdışında kaçak olan kişileri başka ülkelere geçirdiğini, talimatın SEPAH'tan geldiğini, amacın para kazanmak olmadığını, **Rusya'dan gelen bir grup eylem timinin Avrupa ülkelerinden birine geçerken burada bir müddet barındığını daha sonra yurtdışına çıkarıldığını, ambargo nedeniyle İran'ın normal yollardan ticaret yapamadığını, bu kişilerin para getirip götürme görevini yürüttüklerini, bazen paravan şirketler kurup kuyumcular aracılığıyla para getirdiklerini yada üçüncü bir ülkeden İran'a malzeme geçişi yaptıklarını,** İstanbul'da devrim aleyhine çalışan kişileri İran'a bildirdiklerini, siyasetçi, işadamı ve yazarlar hakkında bilgi toplayıp İran'a yolladıklarını, **İsrail ve batılı ülkelere ait büyükelçilik binalarını araştırdıklarını, yakınlarında yer tuttuklarını, Tayland Büyükelçiliği'nde meydana gelen patlama olayını da zaten bunların yaptıklarını,** tespit edilmemek için tedbir aldıklarını, her yerde buluşma yapmadıklarını, önemli görüşmelerde ikinci bir adamın kendilerini takip ettiğini, ankesörlü telefonları kullandıklarını, buluşma için herhangi bir aksaklık olursa aynı saatte bir gün sonra buluşmaların gerçekleştiğini, İstanbul'da **Zeynebiye**'nin sıklıkla gittikleri yer olduğunu, parasal olarak desteklediklerini, **Kevser**

Yayınevi ve **Cemaatül Mustafa** ile irtibatlı olduklarını, Iğdır'daki insanlara çok güvendiklerini, Iğdır'ın bunlar tarafından fethedildiğini" beyan ettiği yazılmış ise de,

Gizli Tanık Şafak'ın C. Başsavcılığımızca 20.08.2014 tarihinde "Lale" mahlasıyla alınan ifadesinde;

"22.03.2013 tarihli ifadesini kabul etmediğini, ifadenin adliyede alınmadığını, kendisi hakkında ilk ifadesinde yazılanların yalan olduğunu ve bu ilk ifadenin kendi can güvenliğini tehlikeye soktuğunu, anne, baba, kardeş ve akrabalarının İran'da bulunduğunu, kendisinin de sürekli İran'a gidip geldiğini, 22.03.2013 tarihli yalan ifadenin İran Makamları'nın eline geçmesi durumunda bunun kendisinin idam fermanı olacağını, seyahat acenteliği yaptığını, 2012 yılında İranlı bazı şahıslara bilet satışı yaptığı için gözaltına alındığını, gözaltına alınma sebebinin Silahlı Terör Örgütüne Yardım Etmek iddiası olduğunu, emniyette 3 gün gözaltında tutulduğunu, gözaltı süresince bir polisin sürekli kendisine bağırdığını, tehdit ettiğini, gözaltına alınmasının 3. günü saat:12:00 sıralarında nezaretten çıkartılarak bağıran polisin yanına götürüldüğünü, burada hiç bir şey bilmediğini söylediğini ve adliyeye sevk edilmeden serbest kaldığını,

Serbest kaldıktan 3-4 gün sonra ismini Aslan olarak bildiği bir şahsın işyerine geldiğini, hal hatır sorduğunu ve ayrıldığını,

10-15 gün kadar sonra Aslan isimli şahsın tekrar yanına gelerek, İran Konsolosluğu çalışanları ile irtibatlı olduğunu söylediğini ve İran Konsolosluğu ile ilgili şüpheli bir durum olursa kendisine bilgi vermesini, ara sıra uğrayacağını söylediğini,

Daha sonraki tarihlerde kendisinin İran'dan gelen 2 diplomat için bir otelde rezervasyon yaptığını ve Aslan isimli şahsın işyerine gelerek kendisinden bu şahısların isimlerini aldığını, akabinde Aslan isimli şahsın ayda bir yanına geldiğini,

2013 Mart ayında akşam saatlerinde Aslan isimli şahsın şoförü ile birlikte tekrar geldiğini, emniyete gideceklerini, Savcı Bey'in beklediğini söylediğini,

Akabinde Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne getirilerek bir odaya alındığını, odada Savcı Bey ve 4 sivil polisin olduğunu, Savcı Bey'in kendisine kaç senedir buradasın, ne iş yapıyorsun, çoluğun çocuğun var mı, bana ne biliyorsan İran hakkında anlat, korkma biz yüz değiştirmesi yapıyoruz, estetik yapıyoruz seni yurtdışına da gönderebiliriz şeklinde sözler söylediğini, kendisinin de yaptığı iş nedeni ile bazı kişilerle irtibatlı olduğunu söylediğini;

Savcı Bey'in Caferileri tanıyıp tanımadığını, toplantı yaptıkları yere gidip gitmediğini, namaz kılıp kılmadığını, İmam Hüseyin'in yas günlerine gidip gitmediği şeklinde sorular sorduğunu kendisinin de cevap verdiğini,

Yine Savcı Bey'in Necefi isimli bir şahsı tanıyıp tanımadığını, bu şahısla beraber çalışıp çalışmadığını sorduğunu kendisinin de bilet satışı dolayısıyla tanıdığını,

Savcı Bey'in istersen polis arkadaşları dışarı çıkartayım daha rahat konuşursun dediğini, kendisinin buna gerek olmadığını söylediğini, daha sonra 22/03/2013 tarihli ifade tutanağını çıkardıklarını, geldiği için kendisine teşekkür edildiğini imza atmak istediğinde buna gerek yok parmak izini basabilirsin dediklerini ve sonrasında kendisine tekrar iş yerine bıraktıklarını,

İfade esnasında odada geçirdiği sürenin en fazla 15-20 dakika olduğunu,

Kendisine parmak bastırılan ifadenin kendisine okunmadığını, ifadesinde kesinlikle SEPAH, Devrim Muhafızları şeklinde herhangi bir şey söylemediğini, Irak, Yemen, Suriye ve Türkiye de herhangi bir faaliyetten, NATO Kalkanı'ndan bahsetmediğini, Monemi ve Mehdi isimli şahısları tanımadığını, Necefi ve Ghafari isimli şahısları bilet satma işinden dolayı tanıdığını ama bu şahısların insan kaçakçılığı yaptığına dair bir bilgisinin olmadığını, ilk ifadesinde böyle bir beyanda bulunmadığını, bu şahısların faaliyetleri hakkında herhangi birşeyden bahsetmediğini,

Kendisine İran'dan nasıl para geldiği sorulduğunda; ambargo nedeni ile bankayla çalışamadığını, tanıdıkları müşterilerin parayı getirdiğini söylediğini ancak üçüncü ülkeler vasıtasıyla para alışverişi yapıldığı gibi bir şey söylemediğini,

Devrim aleyhine çalışanlar hakkında bilgi toplanmasıyla ilgili herhangi bir ifadesinin olmadığını, İsrail veya başka ülkelerin büyükelçilikleriyle ilgili bilgi toplandığı şeklinde bir beyanının olmadığını, Tayland Büyükelçiliği'nde meydana gelen patlamayı kimin yaptığını bilmediğini ve bu konuda sorulan soruya, bilmiyorum şeklinde cevap verdiğini, birilerinin İran'da özel eğitim aldığı şeklinde bir beyanının olmadığını,

Zeynebiye Vakfı'nın ve Kevser Yayınevi'nin nerde olduğunu bilmediğini, buradan da müşterileri olduğunu, Cemaatül Mustafa isimli yerin neresi olduğunu bilmediğini,
İfade tarihi itibariyle TEM Şube personel fotoğrafları kendisine gösterildiğinde;
Gözaltında iken kendisine bağırıp tehdit eden görevlinin Gafur Ataç olduğunu,

Savcı Bey ile birlikte kendisine soru soran şahıslardan birinin, Kürşat Durmuş olduğunu ve Erkan Ünal'ın ifadeyi yazdığını, gösterilen resimler arasında Aslan isimli şahsın yer almadığını" beyan ettiği tesbit edilmiştir.

Şüphelilerce temin edilen sahte "Gizli Tanık Şafak" hakkında;
Cumhuriyet Başsavcılığımızın 19.08.2014 tarihli yazısına istinaden Emniyet Genel Müdürlüğü, Tanık Koruma Daire Başkanlığı tarafından gönderilen 22.08.2014 tarihli cevabi yazı içeriğinde;
Soruşturma savcısı ile şüpheli Erkan Ünal ve TEM Şube görevlisi tarafından imzalı "Teslim-Tebliğ-Tebellüğ Tutanağı" başlığını taşıyan gizli tanık Şafak hakkında verilen ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü Tanık Koruma Şube Müdürlüğü'ne yada Emniyet Genel Müdürlüğü Tanık Koruma Daire Başkanlığı'na gönderilmesi gereken **tanık koruma kararının** uygulanmasına ilişkin 02/04/2013 tarihli yazının, "İstanbul Emniyet Müdürlüğü Tanık Koruma Şube Müdürlüğü'ne yada Emniyet Genel Müdürlüğü, Tanık Koruma Daire Başkanlığı'na gönderilmediği, 5726 Sayılı Tanık Koruma Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca verilen koruma kararının **sahte olduğunun**" bildirildiği tesbit edilmiştir.

Bununla birlikte aynı zamanda;

17 Aralık girişimi olarak bilinen 2012/120653 numaralı soruşturma dosyasında şüpheli konumunda olan **Taha Ahmet Alacacı'**nın, 2011/762 numaralı **sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü** soruşturması kapsamında da hiçbir suç unsuru bulunmayan görüşmeleri gerekçe gösterilerek;

05322913.. numaralı telefonu hakkında "Terör Örgütüne Üye Olmak ve Örgüt Adına Eylem Faaliyetlerde Bulunmak"suçundan 07.05.2013 tarihinden itibaren,

05337702... numaralı telefonu hakkında "Terör Örgütüne Üye Olmak ve Örgüt Adına Eylem Faaliyetlerde Bulunmak"suçundan 30.10.2013 tarihinden itibaren,

86156695... numaralı telefonu hakkında "Silahlı Terör Örgütüne Üye Olmak ve Örgüt Adına Eylem Faaliyetlerde Bulunmak"suçundan 20.11.2013 tarihinden itibaren iletişimin tespiti tedbirinin uygulandığı,

86156695... numaralı telefon başkası tarafından kullanıldığı için bu numaraya yönelik tedbirin 27.11.2013 tarihinde sonlandırıldığı ancak diğer iki numara hakkında uygulanan tedbirin 18.12.2013 tarihine kadar devam ettiği, Taha Ahmet Alacacı'nın yaptığı görüşmelerden 103 tanesinin, içeriğinde hiçbir suç unsuru bulunmamasına rağmen iletişim tespit tutanağı haline getirildiği,

28.04.2013 tarihinde; "Pomidor Cafe & Bistro"isimli işyerinde **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Seyed Ali Ekber Mirvakili** ile yaptığı görüşmenin,

08.05.2013 tarihinde "Flyinn Alışveriş Merkezi"nde **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Seyed Ali Ekber Mirvakili** ile yaptığı görüşmenin,

11.07.2013 tarihinde "Saray Muhallebicisi" isimli işyerinde **Hakkı Selçuk Şanlı** ile yaptığı görüşmenin takip edilerek fiziki takip tutanağı şeklinde soruşturma dosyasına delil olarak konulduğu tespit edilmiştir.

Taha Ahmet Alacacı'nın C.Başsavcılığımızca alınan 04/12/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"Kuyumculuk ve dış ticaret işiyle uğraşmaktayım. Herhangi bir terör örgütüyle hiçbir ilgim yoktur. Bazı gazetelerde telefonumun terör kapsamında dinlendiği şeklinde haberler çıktı. Bu şekilde konuyu öğrendim. Ben ticaretle uğraşıyorum. Herhangi bir suçla veya terörle ilgim olamaz.

Soruşturmaya dahil edilmeme gerekçe olarak gösterilen 15/12/2012 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı** bildiğim kadarıyla İran'da plastik hammaddesiyle uğraşmaktadır. Telefonda benimle görüşmek istediğini söylemektedir. Konu bundan ibarettir. Çayımı içmeye geleceğini beyan etmektedir. Bu konuşmanın terör yada başka bir suçla ilgisi yoktur.

28/01/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı** az önce bahsettiğim kişidir. Aynı şekilde kendisi beni işyerimde ziyaret etmek istemektedir. Konuşma bundan ibarettir. Terörle veya başka bir suçla hiçbir ilgisi yoktur.
28/04/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı** aynı kişidir. Aynı şekilde telefonda benimle görüşmek istediğini söylemektedir. Hiçbir suçla ilgisi yoktur.

01/05/2013 tarihli görüşmenin benle bir ilgisi yoktur. **Hakkı Selçuk Şanlı** bahsettiğim kişidir. Ancak konuştuğu **Seyit Ali Mirvekili** isimli kişiyi ben şu an hatırlamıyorum. Konuşan da zaten ben değilim.

Bu görüşmeler nedeniyle sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü'yle irtibatlı olup olmadığımın tespiti için "terör örgütüne üye olmak ve örgüt adına eylem ve faaliyetlerde bulunmak" suçundan dinlenmesine karar verilen 053229137.. numaralı cep telefonu benim üzerime kayıtlı kullanmakta olduğum cep telefonudur.

25/10/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen Cenk Turkcell çalışanı bir kişidir, tanımıyorum. Görüşmede telefon hattımla yaşadığım sorunu iletiyorum. O da bana herhangi bir sorun olmadığını söylemektedir. Görüşmede geçen ve "terör örgütüne üye olmak ve örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmak" suçundan dinlenmesine karar verilen 053377021.. numaralı cep telefonu üzerime kayıtlı kullanmakta olduğum telefondur.

18/11/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Türker Sargın** tanıdığım bir işadamıdır. Ben de bu görüşmeyi yaptığım esnada ticari işlerim nedeniyle Çin'de bulunuyordum. Konuşmamızda da hiçbir suç yoktur. Bu konuşma nedeniyle "silahlı terör örgütüne üye olmak ve örgüt adına eylem ve faaliyetlerde bulunmak suçundan dinlenmesine karar verilen 86156695.. numaralı telefon numarası benim Çin'de bulunduğum esnada kullandığım Çin GSM hattına ait telefon numarasıdır.

11/07/2013 tarihli fiziki takip tutanağında belirtilen yer 'Bakırköy Galeria' diye bilinen yerdeki Saray Muhallebicisi'dir. Burada **Hakkı Selçuk Şanlı** işadamı olarak tanıdığım kişidir. Görüştüğümüz Mustafa Yunus Polat hatırladığım kadarıyla Selçuk Bey'in yanında çalışmaktadır. Metin Habiboğlu isimli kişiyi ise hatırlamıyorum. Selçuk Bey'le iş amaçlı buluşmuştuk. Bunun terörle veya başka bir suçla ilgisi yoktur.

09/05/2013 tarihli takip tutanağında belirtilen yer 'Bakırköy Flyin' isimli alışveriş merkezidir. **Hakkı Selçuk Şanlı** ticari sebeplerle tanıdığım kişidir. Yanında bulunan **Sayed Ali Ekber Mirvekili'**yi bu isimle tanımıyorum. Ne iş yaptığını bilemiyorum. Kendisini Selçuk Bey tanımaktadır. Bu buluşmamızın da hiçbir suçla ilgisi yoktur.

29/04/2013 tarihli tutanakta belirtilen yer Bakırköy Galeria Alışveriş Merkezi'ndeki bir kafedir. Kafenin ismini hatırlayamıyorum. Burada da Hakkı Selçuk Şanlı ve yanında bulunan ismini bilmediğim ancak şu anda **Sayed Ali Ekber Mirvekili** olarak söylenen kişiyle buluşmuş olabiliriz. Bu buluşmamızın da terörle hiçbir ilgisi yoktur. Burası zaten halka açık bir alışveriş merkezidir. İsteyen herkes girebilir. Hiç kimseden gizli saklı bir buluşma gerçekleştirmedik. Bu buluşmanın terörle ne ilgisi var anlayabilmiş değilim. Bu kişiler benim yanımdan ayrıldıktan sonra nereye gittiklerini bilemiyorum. Vedalaşıp ayrılmışlardı.

Benim telefon numaramın dinlenmesi sonucu kendileriyle yaptığım görüşmelerin tape yapıldığı bildirilen kişilerden **Türker Sargın** işadamı tanıdığımdır. **Hakkı Selçuk Şanlı** işadamı tanıdığımdır. Soyismi belirtilmediği için Selçuk isimli şahsı hatırlayamadım. Aydın (Keskin) üniversiteden arkadaşımdır. Muhammed İran'lı ticaretle uğraşan bir tanıdığımdır. Ekrem Dubai'den tanıdığım bir iş adamıdır. Soyismini hatırlayamadım. Recep Kaba yanımda çalışan danışmanımdır. Mehmet Yüksektepe eski milletvekili ve hemşehrimdir. Dara tanımadığım bir kişidir. **Levent Balkan Halkbankası Dış İşlemler Müdürü'dür**. **Hakan Aydoğan Halkbankası Bayrampaşa Şube Müdürü**'dür. Üzeyir Yiğit ticari sebeplerle tanıdığım kişidir. Saim Kore'deki ticari işlerimle ilgili görüştüğüm kişidir. Serkan işle ilgili görüştüğüm biridir. **Hakan ve Neslihan Halkbankası'nda çalışan personellerdir**. Arzu şirketin muhasebesinde çalışan personelimdir. **Seyit Halkbank çalışanıdır.**

Cüneyt (Alacacı) ağabeyimdir. **İbrahim İran'da ticari sebeplerle tanıdığım kişidir. Mehdi aynı şekilde İran'dan tanıdığım kişidir.** Recep ve Veysel ticari sebeplerle tanıdığım kişidir. Soyisimlerini hatırlayamıyorum. Mehdi Nurani ticari işlerim nedeniyle tanıdığım kişidir. Naser Nurani'yi hatırlayamadım. Benim görüşmelerim tamamen ticari hayatımla ilgili görüşmelerdir. Terörle veya başka bir suçla hiçbir ilgisi yoktur." şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Bununla beraber;
17 Aralık girişimi olarak bilinen 2012/120653 numaralı soruşturma dosyasında şüpheli konumunda olan **Türker Sargın**'ın, 2011/762 numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında da hiçbir suç unsuru bulunmayan görüşmeleri gerekçe gösterilerek sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamına alındığı anlaşılmıştır.

Taha Ahmet Alacacı'nın ifadesinde ismi geçen ve **Türkiye Halk Bankası Dış Operasyonlar Müdürlüğü görevini yürüten Levent Balkan'**ın kullandığı 05334246... numaralı telefonu hakkında, 2011/762 numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası kapsamında, içeriğinde hiçbir suç unsuru bulunmayan telefon görüşmesi gerekçe gösterilerek, "Silahlı Terör Örgürtüne Üye Olmak, Örgüt Adına Eylem ve Faaliyette Bulunmak" suçundan iletişimin tespiti kararının talep edildiği ve 27.05.2013 tarihinden 18.12.2013 tarihine kadar yaptığı görüşmelerin dinlenerek kayıt altına alındığı, yaptığı görüşmelerden 119 tanesinin, içeriğinde hiçbir suç unsuru bulunmamasına rağmen iletişim tespit tutanağı haline getirildiği tespit edilmiştir.

Levent Balkan C.Başsavcılığımızca alınan 18/11/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"1986 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldum. Askerliğimi yaptım. 1989 yılında Albaraka Türk Genel Müdürlüğü'nde memur olarak çalışmaya başladım. 2005 yılına kadar buradaki görevim devam etti. **2005 yılında Halkbankası'na geçtim.** Üç yıl kadar Bahreyn Ülkesi'nde şube müdürü olarak çalıştım. 2008 yılında tekrar Türkiye'ye döndüm. 2008-2013 yılı şubat ayının başlarına kadar daire başkanı olarak aynı bankada görev yaptım. Daha sonra emekli oldum. Evliyim, iki çocuk babasıyım. Hiçbir suç işlemediğim gibi terörle de uzaktan yakından alakam olamaz. Buna rağmen bazı gazetelerde telefonumun terör örgütü kapsamında dinlenildiğine dair haberler çıktı. Bu şekilde konuya vakıf oldum. **Halkbank'ta görev yaptığım süre içerisinde dış ticaret operasyonlar sorumlusuydum.**

BENİM TELEFONUMUN DİNLENMESİNİN GÖRÜNÜR SEBEBİ TERÖR ÜYELİĞİ OLARAK BELİRTİLMİŞSE DE ASIL SEBEBİN HALKBANKASI'NDA YÜRÜTMÜŞ OLDUĞUM TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ MENFAATLERİ AÇISINDAN ÖNEME HAİZ GÖREV NEDENİYLE OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM. YOKSA BENİM TERÖRLE HİÇBİR İLGİMİN OLAMAYACAĞI EN KÜÇÜK BİR ARAŞTIRMAYLA DAHİ ORTAYA KONULABİLİRDİ. Buna tevessül edilmeden telefonumun dinlenmesinin sebebini bu olarak görüyorum.

Soruşturmaya dahil edilmeme gerekçe olarak gösterilen 23/01/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı İran'da ticaret yaptığını bildiğim bir işadamıdır**. Kendisi bankamızın müşterisidir. Benimle görüşmek istemektedir. Bankamızın aynı zamanda İran ülkesinde temsilciliği vardır. Benim de bankada dış ticaret operasyonlarından sorumlu daire başkanı olmam sebebiyle benimle görüşmek istemesinden daha doğal bir durum olamaz. Konuşmada ziyaretime gelmek istediğini söylemektedir. Bu görüşmenin terörle nasıl ilişkilendirildiğini anlayabilmiş değilim.

20/05/2013 tarihli mesajlaşma tutanağında ismi geçen Hakkı Selçuk Şanlı az önce bahsettiğim bankamız müşterisidir. Benim 053342.... numaralı telefonuma gönderdiği mesajda geçen Seyed Mirvekili isimli kişiyi ben şahsen tanımıyorum. Benim telefonumu ne sebeple verdiğini ben bilemem. Muhtemelen bankamızla ilgili bir işlem yapmak için olabilir. Neticede bankamız her türlü ulusal ve uluslararası ticarete açık bir bankadır. Benim gıyabımda gerçekleşen bu görüşmenin benle hiçbir ilgisi yoktur. Niçin terörle ilişkilendirildi anlayabilmiş değilim.

20/05/2013 tarihli görüşmede ismi geçen **Faruk Koca** ismen bildiğim bir kişidir. Daha ziyade kardeşi Mehmet Koca'yı tanırım. Faruk Koca'nın görüştüğü **Sıtkı Ayan** benim öğrencilik dönemimden arkadaşımdır. Konuşmanın benimle ne ilgisi var anlayamadım. Kendi aralarında ne konuştuklarını bilemiyorum.

Bu gerekçelerle **Sıtkı Ayan** ile birlikte Kudüs Ordusu Terör Örgütü ile irtibatlı olup olmadığımızın tespiti ve bağlantılarımızın ortaya konulabilmesi amacıyla "Silahlı Terör

Örgütüne Üye Olmak ve Örgüt Adına Eylem ve Faaliyetlerde Bulunmak" suçundan dinlenmesine karar verilen 053342461.. numaralı cep telefonu benim üzerime kayıtlı kullanmakta olduğum cep telefonudur.

Benim telefon numaramın dinlenmesi sonucu kendileriyle yaptığım görüşmelerin tape yapıldığı bildirilen kişilerden **Abdullah Aklaghi hatırladığım kadarıyla İran Ülkesi'nin Ankara Büyükelçiliği'ndeki ticaret ateşesidir.** Kemal Kılıç benim öğrencilik yıllarımdan arkadaşımdır. Şu anda Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak öğretmenlik yapmaktadır. Hasan (Emre) Vakıflar Bankası'nda çalışan arkadaşımdır. Bahreyn Vakıfbank Şubesi'nde çalışırken ben de aynı ülkede Halkbank Şubesi'nde çalışıyordum. Hande Burcu Güven Vakıflar Bankası Altunizade Şubesi'nde şube müdürü olarak bildiğim ancak kendisiyle iş sebebiyle görüştüğüm kişidir. **Mehmet Emin Özcan** Albaraka'da birlikte çalıştığım arkadaşımdır. **Seyit Ahmet Taymaz Halkbankası'nda birlikte çalıştığım arkadaşımdır.** Ömer Gökmen Türkiye Cumhuriyetinin Bahreyn Büyükelçiliği'nde görev yapan ticari ateşemizdir. Şu an itibariyle Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda çalışmaktadır. **Ayşin Gönenç Halkbankası çalışanıdır. Hakan Aydoğan Halkbankası çalışanıdır.** Şu an itibariyle benim ayrıldığım **Dış Operasyonlar Daire Başkanlığı'nı yürütmektedir.** Mehdi (Semsar) Kardemir A.Ş'nin İran'daki temsilcisidir. Fazıl (Demirel) Kardemir A.Ş. Genel Müdürü'dür. Konuşmamız ticari niteliklidir. Mehmet Emin Aslan ticaret adamı olarak tanıdığım kişidir. Bankamızın müşterisidir. Hakan Berooğlu Albarakatürk'ten arkadaşımdır. Oğuz Taşpınar isimli kişiyi hatırlayamadım. Muhtemelen ticari maksatla görüşmüşümdür. Mahmut (Şahin) ve Huriye (Demirkaya) Ankara'dan personelimdir. Rabia (Keleş) özel sektörde bir dönem sekreterliğimi yapan kişidir. **Hakkı Selçuk Şanlı bankamız müşterisidir. Taha Ahmet Alacacı bankamız müşterisidir.** Abdurrahman Özbek Halkbank'tan personelimdir. Mustafa Eyiceoğlu eski milletvekilidir. **Süleyman Aslan çalıştığım dönemde bankamız genel müdürüdür.** Mehmet Koca bankamız müşterisidir. Bilal Sucubaşı bankamız personelidir. Yalçın Madenci bankamız personelidir. Hacer Korkmaz Bursa'da bir şirkette çalışan muhasebecidir. Salih isimli kişiyi hatırlayamadım. Ali Recai (Öğçem) 17 Aralık soruşturması nedeniyle merak ettiklerini sormaktadır. Bununla ilgili konuşmaktayız. İngiltere'de master yapmaktadır. Ali (Dursun) Bahreyn'de tanıştığım ve büyükelçilikte Türkçe öğretmenliği yapan ve halen Kayseri'de öğretmenlik yapan tanıdığımdır. İlyas Yıldırım emekli olduktan sonra beraber çalıştığım arkadaşımdır. Zafer Ünal bankamız personelidir. Mehti Sasani Aghdam bankadan ayrıldıktan sonra Hakan Berooğlu aracılığıyla tanıdığım İran vatandaşı olan ve doktor olarak tanıdığım kişidir. Benim görüşmelerimde hiçbir suç unsuru yoktur" şeklinde beyanda bulunduğu,

Halkbank Yön. Kur. Başk. Vek.M.Emin Özcan'ın C.Başsavcılığımızca alınan 24/11/2014 tarihli ifadesinde özetle;
"1982 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümü'nü bitirdim. 1982 yılının sonunda Türkiye İş Bankası'nda Müfettiş Muavini olarak göreve başladım. 1986 yılının sonunda da Albaraka Türk Katılım Bankasına (Özel Finans Kurumu) Teftiş Kurulu Başkanı olarak geçtim. Albaraka Türk'te çeşitli kademelerde üst düzey yöneticilik yaptım. **27 Mart 2003 tarihinde Türkiye Halk Bankası'na Yönetim Kurulu Murahhas üyesi olarak seçildim.** Mayıs 2005-Nisan 2010 tarihleri arasında Ziraat Bankası yönetim kurulu üyeliği yaptım. **Mayıs 2010-Nisan 2013 tarihleri arasında Halkbankası'nda Yönetim Kurulu Başkanvekilliği görevime devam ettim**. Nisan 2013 tarihinden beri Türkiye Vakıflar Bankası Başkan Vekili olarak görevimi sürdürmekteyim. Evliyim, üç çocuk sahibiyim. Hayatım kamu ve özel sektöründe çeşitli üst düzey görevlerde geçti. Türkiye Cumhuriyeti Devleti kanunlarına saygılıyım. Herhangi bir suçla veya terörle ilgim olamaz. Buna rağmen bazı gazetelerde telefonumun dinlendiğine dair haberler çıktı. Hakkımda iletişim tespit tutanağı düzenlendiğini şu anda öğreniyorum. Benim bankadaki kritik görevim nedeniyle bu dosyaya dahil edildiğimi düşünüyorum. İletişim tespit tutanağında yazılan 05323369.. numaralı cep telefonu benim 1995 yılından beri kullanmakta

olduğum adıma kayıtlı cep telefonumdur. Buna sebebiyet veren tüm sorumlulardan şikayetçi ve davacıyım.

05/07/2013, 02/08/2013, 03/08/2014, 28/08/2013, 12/09/2013, 21/09/2013, 16/12/2013 tarihlerinde düzenlenen iletişim tesbit tutanaklarında ismi geçen ve bir dönem **Halkbankası Dış İşlemler Daire Başkanı olarak görev yapan Levent Balkan bankadan tanıdığımdır.** Vakıflar Bankası'nın yönetim kurulu başkan vekili ve bir bankacı olarak aynı zamanda eski arkadaşım olan, Albarakatürk'te birlikte çalıştığım bir kişiyle görüşmem nasıl terör örgütüyle ilişkilendiriliyor anlayabilmiş değilim. Sorumlulardan şikayetçi ve davacıyım." şeklinde beyanda bulunduğu,

İranda faaliyet yürüten Gübretaş A.Ş Genel Müd. Osman Balta'nın C.Başsavcılığımızca alınan 17/11/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"İstanbul Teknik Üniversitesi, Sakarya Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü'nü 1987 yılında bitirdim. Özel sektörde çeşitli işlerde çalıştım. Askerliğimi yaptım. Askerlik dönüşü Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı Camialtı Tersanesi'nde kamu personeli olarak bir yıl kadar görev yaptım. Buradan ayrılarak kendi şirketlerimi kurarak ticarete devam ettim. 2009 yılında da Gübretaş Anonim Şirketi'ne girdim. 02/02/2012 yılından itibaren de aynı şirketin genel müdürü olarak görev yapmaktayım. Evliyim, üç çocuk babasıyım. Herhangi bir suçla yada terörle hiçbir ilgim yoktur. Bazı gazetelerde telefonumun terör kapsamında dinlenildiğine dair haberler çıktı. Bu şekilde konudan haberdar oldum. Mağdur edildim. Gerek şahsım gerekse şirketimin itibarıyla oynanmıştır. Zira genel müdürlüğünü yaptığım şirketin hisseleri borsada işlem görmektedir. Bu yatırımcılar için şirket hakkında olumsuz bir imaja sebebiyet vermiştir. Buna sebebiyet veren tüm sorumlulardan şikayetçi ve davacıyım.

Soruşturmaya dahil edilmeme gerekçe olarak gösterilen 13/07/2012 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı**'yı iş adamı olarak bilirim. Konuşmada ismi geçen Cengiz Bey, Siyahkalem isimli doğalgaz lisansı almaya çalışan ve yurtdışında inşaat yatırımları yapan bir şirketin yetkilisidir. Bizim Gübretaş firması olarak İskenderun'da aynı zamanda limanımız ve depolarımız da vardır. Konuşma bu konuyla ilgilidir. Ticari içeriktedir. Bu görüşmemin ne şekilde terörle ilişkilendirildiğini ben anlayabilmiş değilim.

19/10/2012 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı** az önce bahsettiğim kişidir. Görüşmemizden açıkça anlaşılacağı üzere konu yine ticari niteliktedir. Az önce ayrıntılarıyla anlattığım üzere bizim İskenderun'daki liman ve depolarımızda teklif ettikleri yatırımla ilgilidir. Hiçbir suç unsuru taşımamaktadır. Ticari faaliyet kapsamındadır. Terörle nasıl ilişkilendirildi yine anlayabilmiş değilim.
Bu görüşmelerim nedeniyle "Silahlı Terör Örgütüne Üye Olmak ve Örgüt Adına Eylem ve Faaliyetlerde Bulunmak" suçundan dinlenmesine karar verilen 05309284... numaralı cep telefonu şirketimiz Gübretaş'a kayıtlı ancak benim şirket faaliyetleri kapsamında kullandığım cep telefonudur. Bu telefondan hem şirketin idaresini hem de şahsi işlerimi yapmaktayım.

Benim telefon numaramın dinlenmesi sonucu kendileriyle yaptığım görüşmelerin tape yapıldığı bildirilen kişilerden Hakan (Mengelli) benim eski ortağı olduğum şirketin patronu olan arkadaşımdır. Konuşmamızda herhangi bir suç yoktur. Gökhan Yazgı hatırladığım kadarıyla Tarım, Gıda ve Hayvancılık Bakanı'mızın özel kaleminde çalışan bir kişidir. Bana telefonda gübre fiyatlarıyla ilgili çiftçilerden gelen şikayetleri iletmektedir. Bunda da hiçbir suç unsuru yoktur. Cihat Bağdat şirketimizin yurtdışı yatırımlarıyla ilgili bir dönem danışmanlık hizmeti aldığımız bir kişidir. Kendisini bu sebeple tanırım. Mehmet Koç bizim yurtiçi iştiraklerimizden birinin genel müdürüdür. İlişkimiz ticari faaliyet kapsamındadır. Görüşmemizde herhangi bir suç yoktur. Veli (Çelebi) şirket iştirakçilerimizden Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdür Yardımcısı'dır. **Benim aktarılan görüşmelerim**

genel müdürlüğünü yaptığım şirketin ticari faaliyetlerini, kar ve zarar ihtimallerini doğrudan ilgilendirmektedir. Bu nedenle bu görüşmelerimin kayda alınması son derece vahimdir. Buna sebebiyet veren tüm sorumlulardan şikayetçi ve davacıyım. Ayrıntılı dilekçemizi hukuk müşavirliğimiz aracılığıyla en kısa zamanda başsavcılığınıza ileteceğiz" şeklinde beyanda bulunduğu,

Sıdkı Ayan'ın C.Başsavcılığımızca alınan 24/10/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"Uluslararası enerji konularında çeşitli sahalarda (petrol, doğalgaz, elektrik, su vb.) çeşitli iş kolları bulunan bir iş adamıyım. Ülkem adına istihdam sağlamaktayım ve ülkeme döviz girdisi getirmekteyim. Yurtiçi ve yurtdışında 10420 kişiye iş vermekteyim. Benim bu konumum basit bir araştırma ile ortaya çıkarılabilir. 2014 yılı başlarında bazı gazetelerde ismimin ve telefonumun Selam-Tevhid adı altında terör örgütüyle ilişkilendirilerek dinlendiğine dair haberler çıktı. Ben böyle bir örgütün olup olmadığını bilemem. Bu adli bir konudur. Ancak benim ne bir suçla ne de yasal olmayan bir oluşumla hiçbir ilgim olamaz. Bu dosya nedeniyle İsviçre'deki bir banka ile sorunumuz oluşmuştur ve sorun devam etmektedir. Şunu ifade etmek istiyorum. Bu olay nedeniyle ticari itibarım etkilenmiştir.

Yaptığım iş hacmi gereği bir kısım devlet yetkilileri ile ve bürokratlarıyla telefon görüşmeleri yaptım. Bu olağan bir durumdur. Benim devlet yetkilileriyle yaptığım görüşmelerin içeriği itibariyle devletin menfaatleri açısından gizli kalması gerekmektedir**. Örnek vermek gerekirse görüşmemin tape yapıldığı bildirilen Naser Nurani o dönem itibariyle İran Türkiye Büyükelçiliği'nde İran Türkiye/Avrupa doğalgaz boru hattından sorumlu Ekonomi Müsteşarıdır. Şu an itibariyle de İran Dışişleri Bakanlığı'nda Türkiye sorumlusu olarak çalışmaktadır.** Benim bu kişiyle yaptığım görüşme Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ulusal ve uluslararası yararları bakımından niteliği itibariyle öneme haiz bir görüşmedir.

Ben uzaktan-yakından ilgimin olamayacağı aşikar olan bir terör örgütüyle ilgili olduğu iddia edilen dosyaya iş adamı olarak şahsi konumum itibariyle dahil edildiğimi düşünüyorum. Bu nedenle yasal gereğinin yapılmasını talep ediyorum.

Soruşturma dahil edilmeme gerekçe olarak gösterilen 20/05/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Faruk Koca** eskiden beri tanıdığım iş adamı arkadaşımdır. İki dönem milletvekilliği yapmıştır. Telefondaki konuşmamızın konusu kendisiyle ortak bir arkadaşımızla buluşmak isteyişimizdir. Zaten kendisi aynı zamanda benim kiracımdır. Eski bir tanıdığımdır. Zaman zaman bir araya gelip ortak arkadaşlarımızla buluşuruz, konuşuruz. Bunda da herhangi bir suç yoktur.
17/05/2013 tarihli görüşmemizde aynı şekilde rutin bir konuşmadır. **Ben İran ülkesinde petrol ve elektrik işleriyle ilgili çalışmaktayım. Konuşmada geçen Mirvekili İran Dışişleri Bakanlığı'nda petrolden sorumlu departmanda çalışmaktadır.** Kendisiyle tanışıklığım buna dayanmaktadır. Bunda da herhangi bir suç yoktur.

Bu gerekçe ile Kudüs Ordusu Terör Örgütüyle irtibatlı olduğum gerekçesiyle dinlenilmesine karar verilen 05334246.. ve 05322111.. numaralı telefonlar üzerime kayıtlı kullanmakta olduğum telefon numaralarıdır.

16/09/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Naser Nurani yukarıda da anlattığım gibi İran Büyükelçiliği Ekonomi Müsteşarıdır. Konuşmamız İran-Türkiye arasındaki doğalgaz boru hattıyla ilgilidir.** Bunda da hiçbir suç yoktur. 989180953.... numaralı telefonu hatırlayamadım.. "stkayan@ gmail.com.tr ve sdkayan@gmail.com.tr"isimli mail adresleri bana ait mail adresleridir. 05325819.. ve 053003.., 053233.. numaralı telefonlar üzerime kayıtlı kullandığım cep telefonlarıdır.

"Silahlı terör örgütüne üye olmak ve örgüt adına eylem ve faaliyetlerde bulunmak" suçundan telefonlarımın dinlenmesini ve mail adreslerimin takip edilmesini anlayabilmiş değilim. Yasal gereğinin yapılmasını istiyorum.

Hakkımda fiziki takip kararı alınmasına gerekçe gösterilen görüşmemde ismi geçen **Mustafa Erdoğan Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı'nın kardeşidir.** Kendisiyle tanışıklığımız vardır. Aile dostluğumuz vardır. Konuşmamız gündelik normal bir konuşmadır. Bunun da kayda alınmasını takdirlerinize sunuyorum.

Benim telefon numaramın dinlenmesi sonucu kendileriyle yaptığım görüşmelerin tape yapıldığı bildirilen kişilerden Faruk Koca, iş adamı arkadaşımdır. **Naser Nurani, İran Büyükelçiliği Ekonomi Müsteşarıdır. Abdullah Aklaghi, İran Petrol Bakanlığı çalışanıdır.** Feyzullah Kıyıklık 30 senelik dostumdur. Siyasetçidir. Ahmet Ertürk, eski TMSF başkanıdır. **Alparslan Bayraktar EPDK üyesidir**. Abdullatif Şener, eski başbakan yardımcısı ve hemşehrimdir. Cevad Huran, İran'lı tanıdığım bir hat üstadıdır ve Türkiye'de de tanınmaktadır. Kendisinin eserlerinden satın alırım. Yusuf Ziya Cömert, Star Gazetesi Genel Yayın Yönetmenidir. **Zafer Demircan, Enerji Bakanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanıdır.** Murat Karapınar, Enerji Bakanlığı Dış İlişkilerden Sorumlu Müsteşar Yardımcısıdır. Şeref Dursun, avukattır. Mustafa Damar iş adamıdır. **Mehmet Emin Özcan hemşehrimdir. Vakıflar Bankası Yönetim Kurulu Üyesi'dir. Keyvanzadeh İran Ekonomi Bakanlığı çalışanıdır.** Mustafa Yılmaz EPDK Başkanı olabilir ayrıca Mustafa Yılmaz adında arkadaşım da vardır. Yusuf Müftüoğlu yazar Atasoy Müftüoğlu'nun oğludur. Selim Gençtürk, Diyanet İşleri Başkanlığı'nda çalışan eski sınıf arkadaşımdır. **Sefa Sadık Aytekin Enerji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı'dır.** Mehmet Akbulut, Ankara'lı bir işadamı tanıdığımdır. **Dörtkulu Celilov Türkmenistan Elektrik Bakanı Yardımcısıdır.** Turabi Suudi Arabistan'lı bir iş adamıdır. Nurettin Yaşar avukattır. Cemil Demir'i hatırlayamadım. Benim görüşmelerim iş hayatım gereği muhatap olduğum ulusal ve uluslararası devlet yetkilileri ve bürokratlarıyla gerçekleştirdiğim görüşmelerdir." şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Hakkı Selçuk Şanlı C. Başsavcılığımızda alınan 09/09/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"Cumhuriyet Başsavcılığı'nızda hakkımda yürütülen 2014/37574 numaralı soruşturma kapsamında şüpheli sıfatıyla ifade vermiştim. İfademde ayrıntılarıyla anlattığım hususlar doğrudur. Benim hiçbri terör örgütüyle uzaktan yakından alakam yoktur. Soruşturmaya dahil edilmeme gerekçe olarak Ankara DGM tarafından yapılan ve kamuoyunda Umut Davası olarak bilinen davanın sanıkları arasında oluşum, kendisini şahsen tanıdığım Hüseyin Avni Yazıcıoğlu ve bu kişinin oğlu olduğu söylenen benim tanımadığım Ahmet Yazıcıoğlu arasında geçen 17/12/2011 tarihli görüşmede ismimin geçmesi gösterilmiştir. 10 yıl kadar önce yapılan yargılamada sanık oluşum ve kendilerini yakınen tanımadığım iki şahıs arasında geçen konuşmada ismimin geçmesi benim terör örgütü üyesi olduğumu göstermez. Bir insanın bu kadar basit gerekçelerle terör örgütü ile irtibatlandırılmasını kabul etmiyorum. Ancak DGM'de yargılandığım dosyada da malesef bunu bizzat yaşadım. Görüşmelerimden dolayı dinlemeye alınan 0216474.. numaralı bir telefonumun olduğunu hatırlamıyorum. Ben tüm telefonlarımı telefonumda kayıtlı olarak tutarım ancak böyle bir numaraya rastlamadım. Araştırılmasını istiyorum, ayrıca kendim de araştırarak savcılığınıza bilgi vereceğim. 07/01/2013 tarihli görüşmemde geçen "ba2997@hotmail.com"mail adresi bana ait değildir. Konuştuğum Tarkan benim ortağımdır. Kendisine bir müşterimin mail adresini vermiş olabilirim. Hakkında teknik takip kararı verilen 352522400.. IMEI numaralı telefonun bana ait olup olmadığını bilemiyorum. 09/04/2012 tairhli bayan şahısla yapmış olduğum görüşmede belirtilen 05336811... numaralı telefonum bildiğim kadarıyla yoktur, konuşmada geçen hak.sanli@gmail.com mail adresi benimdir. Bu görüşme gerekçesiyle hakkında dinleme kararı alınan 053507944.. numaralı telefon bana aittir. Ayrıca 98912814... numaralı telefon İran'da

kullandığım ve halen de kullanmaya devam ettiğim cep telefonu numaramdır. Ancak şunu anlayabilmiş değilim benim yaptığım yolculuk nedeniyle 0535'li ve 989'lu numaralar kesinlikle geçmemektedir. Muhtemelen bu numaralar daha önceden başka bir şekilde öğrenilmiştir. Bu numaramı yolculuk yaptığım Atlas jet zaten bilemez. 25/01/2013 tarihli görüşmemde geçen haksel@cfttrade.net isimli mail adresi bana aittir. 19/09/2013 tarihli görüşmemde kullanılan 05387196... numaralı telefon hattını ben kullanmış olabilirim ancak şuanda hatırlamıyorum. 03/09/2013 tarihli görüşmemde geçen 0216603... numarası hali hazırda kullanmış olduğum faksa aittir. Benim 2000 yıllarında DGM'de yargılandığım ve haksız yere mahkum edildiğim davadan sonra ağzım sütten yanmıştır. Bu nedenle herkesle sosyal ilişkimi kestim. Sadece kendi ticari ve ailevi işlerimle ilgilenmekteyim. Benim görüştüğüm kişilerin siyasi ilişkileri beni hiç ilgilendirmez. Uzunca bir süre zarfında benim telefonlarım dinlenildiği ve şahsen hakkımda fiziki takip yapıldığı halde herhangi bir yasadışı işe karışmadığım anlaşılmıştır. Aslında bu kayıtlar benim masumiyetimin en büyük delilidir dedi. Buna rağmen benim adımı terör örgütü üyesi olarak çıkaran sebepsiz yere telefonlarımı dinleyen bu şekilde telefon görüşmelerimi internette yayınlayan tüm sorumlular hakkında şikayetçi ve davacıyım.

BENİM BU DOSYAYA KATILMA SEBEBİM GERÇEKTE DAHA ÖNCEKİ DAVA NEDENİYLE İSMİMİN ÇIKMASI, BU ŞEKİLDE İSMİM ÜZERİNDEN DEVLETİN ÜST YÖNETİMİNİN HEDEF ALINMASIDIR. ZATEN KAMUOYUNA YANSIYAN YAYINLARDAN BU AÇIKÇA ANLAŞILMAKTADIR.

Benim telefon numaralarımın dinlenmesi sonucu kendileriyle görüşmelerimin tape yapıldığı bildirilen İlhami Sayan, arkadaşımın avukatıdır. Ali Kaplan, akrabam Musa Koca'nın iş arkadaşıdır. Abdulhamit Çelik, Umut Davası'nda yargılandığım arkadaşımdır. Faruk (Koca), dünürümdür ve 1990 yılından itibaren ticari ilişkim olan ailecek tanıdığımdır. Feride Özmen, aynı davada yargılandığım Ferhan Özmen'in eşidir. Recep (Sivri), gübre işinden eski ortağımdır. Türker Sargın, çalıştığım döviz bürosunun elemanıdır. Cihat Bağdat, Gübretaş'ın müşaviridir. Azmi Yeşil, Adana'dan hemşehrimdir. Mustafa'yı soyadı belirtilmediği için hatırlayamadım. Atasoy Müftüoğlu, yazar tanıdığımdır. Tarkan Baykara, ticari ortağımızdır. Mehmet Ünal, Ankara'dan eski bir tanıdığımdır. **Seyet Ali Ekber Mirvekili, eski İran Petrol Bakanı'nın özel müşaviridir.** Aynı zamanda diplomattır. Musa Koca, dünürüm Faruk Koca'nın amca oğludur. Rıza'nın soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. Faruk Koca, dünürümdür. Mehmet Kasal, Ankara'dan tanıdığım arkadaşımdır. İsa (İmamoğlu), ticaret ilişkimin olduğu kişidir. Halim Kurt, Musa Koca'nın akrabasıdır. Şems (Muhsin), İran'da petrokimya alımı yaptığım fabrikanın yöneticisi, Cengiz Özdemir, ticaret yürüttüğüm bir şirketin yöneticisidir. Ömer, şirkette çalışanımdır. Üzeyir Yiğit, oğlumun tanıdığıdır. Mehmet Gök'ü hatırlayamadım. Habibi, İran'da ticaretle uğraşır. Halen de ticari ilişkimiz devam eder. Mehmet'i soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. **Taha Ahmet Alacacı, döviz bürosu sahibidir. Levent Balkan, Halkbank çalışanıdır.** Hamza Şanlı, oğlumdur. Mustafa Yunus Polat, çalışanımdır. Halil soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. Muzaffer (Kuşkonmaz) enişteмdir. Suat Karslı, Türkiye Finans'ta çalışmaktadır. Mustafa Kemal Kırnak, nakliyecimizdir. Osman'ı soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. Ağa Cevat, İran'da iş yaptığım şirketin çalışanıdır. Yücel Çiftçi, okul döneminden tanıdığımıdır. Betül Hoş, İstanbul Dış Ticareti Firması eski Genel Müdürü'dür. Eyüp'ü soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. Selim Kurt, dünürüm Faruk Koca'nın akrabasıdır. Zehra, yeğenim veya torunum olabilir. Süleyman'ı soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. Metin Habiboğlu, şirket çalışanım Yunus'un arkadaşıdır. Ali Marsi, üniversiteden arkadaşımdır. Ali Bayraktaroğlu, ticari sebeple görüştüğüm bir kişidir. **Jay Alparslan, ticari ilişkim sebebiyle tanıdığımdır. Standart Oil'in Ceosu'dur.** Mehmet Ali'yi soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. Mehmet Çınar, nakliyecimizdir. Samet, arkadaşımdır. Hamza (Şanlı), oğlumdur. Sefer Tayfun'u tanıyamadım. Murat Nazlı, bacanağımdır. Levent Şahin, şirketimin dış ticaret müdürüdür. Talip Özçelik, yargılandığım dava sebebiyle tanıdığımdır. Ömer

Kayhani, şirketimin eski müdürüdür. Fatih Yücedağ'ı hatırlayamadım. Servet Alıca'yı hatırlayamadım. Osman Balta, Gübretaş'ın Genel Müdürü'dür. Ahmet'i soyismi belirtilmediğinden hatırlayamadım. Yavuz Kocamış, Ankara'dan tanıdığımdır. Cemil Demir, Ankara'dan eski bir tanıdığımdır. Süleyman Gündüz, eski bir milletvekilidir. Ancak telefonda görüştüğümüzü hatırlamıyorum. Vahdettin Rusya'da çalıştığım kişidir. Mehmet Koca, Gübretaş'ın eski Genel Müdürü'dür. Yusuf Şanlı, oğlumdur. Osman Aslan'ı şu an hatırlayamadım, benim görüşmelerimde hiçbir suç unsuru yoktur. Ayrıca arabama dinleme cihazı konulmuştur. Daha sonra emniyet yetkilileri gelerek bunu tespit ederek söktüler.Ayrıca şunu da ifade etmek istiyorum. 054272078.. numaralı telefon her ne kadar benim adıma kayıtlı olarak gözükse de bu telefonu eşim kullanmaktadır. Zaten dinlendiğinde eşimin kullandığı anlaşılmıştır. Emniyet kayıtlarında adıma dinlendiği söylenen 05076631.., 05445397..., 0532607... numaralı telefonlar bana ait değildir. Araştırılmasını istiyorum, ayrıca bu numaraları ben de araştırıp Cumhuriyet Başsavcılığınıza bildireceğim" şeklinde beyanda bulunduğu,

Hakkı Selçuk Şanlı'nın C. Başsavcılığımızca alınan 09/05/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"Halen Petrokimya ürünleri üzerine Şişli İlçesi'nde merkezi bulunan Pertochem Dış Ticaret isimli şirketin ortağıyım. Bu şirket aracılığıyla **Özbekistan, Rusya ve İran ülkesine petrol ürünleri alım satımı işiyle uğraşmaktayım.** Benim herhangi bir terör örgütü ile uzaktan yakından alakam yoktur. 1991 yılına kadar Tevhid isimli dergiyi çıkaranlar arasında ben de vardım. Ancak Selam-Tevhid veya Kudüs Örgütü şeklinde herhangi bir örgüt kurmadık. Faaliyette bulunmadık. Hakkımda niçin bu tür iddialarda bulunulduğunu bilemiyorum.

Kamuoyunda Umut Davası olarak bilinen dava kapsamında 28 Şubat sürecinde hakkımızda hiçbir delil bilgi, belge bulunmadığı halde Ankara DGM tarafından yargılandım. Hakkımda örgüt üyeliği suçundan verilen ceza Yargıtay tarafından onanarak kesinleşti. Bu ceza sebebiyle cezaevinde 4,5 yıl yattım.

Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy ve Ahmet Taner Kışlalı'nın ölümü olayıyla ilgili yargılandığım davada bana hiçbir isnatta bulunulmadı. Ben örgüt üyeliğinden yargılandım ve ceza aldım.

17.12.2011 tarihli görüşme tutanağında ismi geçen Hüseyin Avni Yazıcıoğlu isimli şahsı uzaktan tanırım. Samimiyetimiz yoktur. Ahmet Yazıcıoğlu'nu tanımam. Bu şahıslar arasında geçen görüşme anladığım kadarıyla İran'da fabrikası bulunan Gübretaş isimli fabrikadan Gübre getirilmesi konusuyla ilgilidir. Muhtemelen ben de yukarıda saydığım ülkeler arasında bulunan İran ülkesiyle ticaret yaptığım için benimle irtibata geçmeye çalışmış olabilirler. Benim gıyabımda yapılan böyle bir görüşmeden dolayı hakkımda teknik takip kararı başlatılması usulsüz bir işlemdir.
10.01.2013 tarihli görüşmede ismi geçen Yunus benim çalışanımdır. Yaptığımız görüşmede hiçbir suç unsuru yoktur.

07.01.2013 tarihli tutanakta görüştüğümüz Tarkan ortağımdır. Kendisiyle yaptığım görüşme normal gündelik olağan görüşmedir. Herhangi bir suç unsuru taşımamaktadır.

12.12.2012 tarihli tutanakta görüştüğümüz **Sayet Mirvekili isimli şahıs İran Petrol Bakanı'nın danışmanıdır.** Ben de İran'a petrol ürünleri ticareti yaptığım için tanışıyoruz. Konuşmamız da gündelik olağan konuşmadır.

Benim Sayet isimli şahısla iddia edilen Kudüs Ordusu Terör Örgütü isimli örgüt faaliyeti kapsamında rahat görüşebilmek için sık sık telefon numarası değiştirdiğim iddiası doğru değildir. Topu topu kullandığım iki adet telefon numarası vardır.

25.01.2013 tarihli mesaj tutanağında Türkiye Finans Katılım Bankası aracılığıyla yatırıldığı belirtilen 140 TL muhtemelen şirketin ticaretiyle alakalı olabilir. Başka da bir anlamı yoktur.

19.09.2013 tarihli tutanakta Seyet isimli şahısla yaptığımız görüşme gündelik olağan görüşmedir. Zaten kendisi İran Petrol Bakanı'nın danışmanı olduğu için tanışmaktayız.
23.11.2012-22.11.2012 tarihli görüşme tutanaklarında geçen Faruk Koca benim dünürümdür.

Musa Koca da onun amca oğludur. Görüşmemiz akrabalık ilişkisi nedeniyledir. Hiçbir suç unsuru taşımamaktadır.

06.09.2012 tarihli görüşmede ismi geçen Abdulhamit Çelik benim Umut Davası kapsamında birlikte yargılandığım ve cezaevinde aynı koğuşu paylaştığım arkadaşımdır. Hatay Medeniyetler Sofrası isimli yerde yediğimiz yemek son derece normaldir.

Feride Özmen isimli şahıs aynı dava kapsamında birlikte yargılandığımızı Ferhan Özmen isimli arkadaşımın eşidir. Muhtemelen telefonda bana eşini ziyaret için görüş günlerini sormaktadır.

11.12.2013 tarihli fiziki takip tutanağında ismi geçen Abdulhamit Çelik yukarıda söylediğim gibi cezaevinde aynı koğuşu paylaştığımız kişidir.

22.07.2013 tarihli fiziki takip tutanağında görüştüğüm **Seyit Ali Mirvekili söylediğim gibi İran Petrol Bakanı'nın danışmanı olması sebebiyle ticari ilişki maksadıyla görüştüğüm kişidir.**13.07.2013 tarihli fiziki takip tutanağında görüştüğümüz tespit edilen Mustafa Yunus Polat benim çalışanımdır. Metin Habiboğlu da onun arkadaşıdır. Zaman zaman işyerine de gelmektedir. Görüşmemiz son derece normaldir.

11.07.2013 tarihli fiziki takip tutanağında ismi geçen Taha Ahmet Alacacı kuyumcudur. Kendisiyle döviz alım-satımı nedeniyle tanışmaktayız. Halen de görüşüyoruz.

24.05.2013 tarihli fiziki takip tutanağında bankadan çektiğim iddia edilen yüklü miktarda paradan neyin kastedildiğini anlamıyorum. Ancak ben ticaret adamıyım. Bankalara para da yatırırım. Para da çekerim. O tarihte yaptığımız makine ihracatı nedeniyle bankadan çektiğim paradır. Ticaret adamı olarak bankadan çektiğimiz parayı dövize çevirmek için serbest piyasayı kullanırız. Çünkü bankada kurlar yüksektir. Bunu da herkes bilir. Aynı işlemi bugün de yaptım.

18.05.2013 tarihli fiziki takip tutanağında ismi geçen Seyet Mirvekili İran Petrol Bakanı'nın danışmanıdır. Görüşmemizin sebebi ticari ilişkidir.
10.05.2013 tarihli fiziki takip tutanağında görüştüğümüz tespit edilen Seyet İran Petrol Bakanı danışmanı, Faruk Koca dünürüm Abdullah Koca dünürümün oğludur. Görüşmemizin sebebi ticari ilişkidir.

29.04.2013 tarihli takip tutanağında belirtilen ve yanı araç içerisinde bulunduğumu **Seyet Ali Mirvekili** isimli şahısla birlikteyken aracı tehlikeli bir biçimde takibi atlatmak için kullanmadık. Zaten Kafe Şehristan ve Kadırga Sofrası isimli yerler benim sıklıkla gittiğim yerlerdir. Niçin takibi atlatmak maksadıyla aracı tehlikeli bir şekilde kullandığım iddiasında bulunulduğunu bilemiyorum. Böyle bir şey yoktur.

30.01.2013 tarihli takip tutanağında ismi geçen Ziya Türkyılmaz, firmanın sahibi olduğu Razi Petrokimya isimli şirketin avukatıdır. Kendisiyle İstanbul'da görüşmüştük. Görüşmemizin sebebi onların sahip olduğu şirketten deterjan ham maddesi satın almak istemem sebebiyledir.

Zira bu şahsın hala bu tür ürünler satan firması vardır. Görüşmemiz bu amaçladır. Herhangi bir suç unsuru taşımamaktadır.

Benim MİT Müsteşarı ile hiçbir tanışıklığım yoktur. **Seyit Ali Ekber Mirvekili** ile aramızda geçen görüşmede ismi geçen "Emin" isimli şahıs benim gibi İran ile ticaret yürüten bir şahıstır. Niçin bu ismin MİT Müsteşarı'na ait olduğunun iddia edildiğini bilemem. Kesinlikle alakası yoktur. Ben kendisini ne tanırım ne de bu zamana kadar televizyon dışında görmedim. **Halim Kurt isimli şahıs İran ile ticaret yapan bir şirketin müdürüdür. Ben kendisiyle kesinlikle herhangi bir telefon görüşmemizde Rıza Sarraf ismini kullanmadım. Niçin böyle bir kayıt yapıldığını bilemiyorum. Ben Rıza Sarraf'ı ne tanırım ne bilirim.**

10.12.2012 tarihli takip tutanağında yanımda üç kişiyle birlikte girdiğim söylenen Hekimzade sağlıklı yaşam şirketi benim yeğenime aittir. Muhtemelen yeğenimi ziyaret amacıyla gitmişimdir, ceza aldığım Umut Davası yargılamasından sonra ne siyasi ne sosyal anlamda hiçbir faaliyette bulunmadım. Böyle bir örgütün olup olmadığını da bilemiyorum. Olayları basın yayın organlarından takip ettim. Ben Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyım. Türkiye Cumhuriyet Devleti'nin yüksek menfaatleri dışında hiçbir eylemde bulunmam söz konusu dahi olamaz. Niçin böyle bir örgüte dahil edildiğimi anlayabilmiş değilim" şeklinde beyanda bulunduğu,

Türker Sargın'ın C.Başsavcılığımızca alınan 22/10/2014 tarihli ifadesinde özetle;

"Bayrampaşa İlçesi'ndeki Burakoğlu Tekstil isimli aile şirketimizde çalışmaktayım. İş adamıyım. Yasal olmayan herhangi bir faaliyetin içerisinde değilim. Terör veya başka bir suçla ilgim olamaz. Bazı gazetelerde telefonumun terörle ilgili olarak dinlenildiğine dair haberler çıktı. Bu şekilde olaydan haberdar oldum. Hayatımda ilk defa adliyeye geliyorum. Hiçbir suçla ilgim yoktur.

Soruşturmaya dahil edilmeme gerekçe olarak gösterilen 21/03/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı iş sebebiyle tanıdığım kişidir. Daha ziyade patronum beni yönlendiriyordu. Konuşmamızda bahsettiğimiz konu o dönem altın ticareti nedeniyle ticari ilişkidir.** Herhangi bir suçla ilgisi yoktur.

08/05/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Taha Ahmet Alacacı benim o zamanki patronumdur.** Telefonda ticari konuları görüşmekteyiz. Konuşmamızda herhangi bir suç unsuru yoktur.

07/03/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı** ile konuşuyoruz. Telefonda bana unuttuğu bir evrakı sormaktadır. Bir suç unsuru yoktur.
02/01/2013 tarihli görüşmemde ismi geçen **Hakkı Selçuk Şanlı ile altın ticaretiyle ilgili konuşuyoruz.** Görüşmemiz ticari ilişkiye dayanmaktadır. Herhangi bir suç yoktur.

Bu gerekçe ile Kudüs Ordusu Terör Örgütüyle irtibatımın tespiti için "terör örgütüne üye olmak ve örgüt adına eylem ve faaliyetlerde bulunmak" suçundan dinlenmesine karar verilen 05363478... numaralı cep telefonu benim üzerime kayıtlı kullanmakta olduğum cep telefonudur.

Benim telefon numaramın dinlenmesi sonucu kendileriyle yaptığım görüşmelerin tape yapıldığı bildirilen kişilerden Aydın (Keskin Kadıoğlu), üniversiteden arkadaşımdır. Taha Ahmet Alacacı, patronumdur. Mustafa Yunus Polat, Selçuk Şanlı'nın yanında çalışan birisidir. Cem Metin Gülbay, matbaacıdır. Ağabeyimin arkadaşıdır. İlyas (Arslan), yurtiçi yurtdışı uçak biletlerimizi aldığımız acentedir. **Hakkı Selçuk Şanlı, patronum Taha Ahmet Alacacı'nın ticari ilişkisinin bulunduğu şahıstır.** Kendisiyle görüşmelerim de patronumun

yönlendirmesiyle olmuştur. Serkan'ı soyismi belirtilmediği için hatırlayamadım. İlyas Arslan, yukarıda bahsettiğim kişidir. **Görüşmelerimde hiçbir suç yoktur. Tamamen ticari maksatlı yaptığımız görüşmelerdir."** şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Bununla birlikte;
Hakkı Selçuk Şanlı'nın **Seyed Ali Ekber Mirvakili** ile 05.05.2013 tarihinde gerçekleştirdiği, 2078433662 – 2078438402 – 2078439931 – 2078441565 – 2078443761 – 2078447213 – 2078449716 – 2078464080 – 2078465031 – 2078470386 ID numaralı SMS mesajlarının içeriğinin **Türkiye–İran ticaretine ilişkin olduğu** tesbit edilmiştir.

Yapılan tesbit ve ifadelerden de anlaşılacağı üzere bu görüşmelerin;
İSTANBUL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ'NE BAĞLI TEM ŞUBE, MALİ ŞUBE VE ORGANİZE ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ OLMAK ÜZERE FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ UNSURLARINCA YÜRÜTÜLEN 17ARALIK SORUŞTURMASI İLE SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASI ARASINDA KİŞİLER ÜZERİNDEN BAĞLANTI KURULARAK DOSYALARIN BİRLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA İLETİŞİM TESPİT TUTANAĞI HALİNE GETİRİLDİĞİ ANLAŞILMIŞTIR.

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasının, üzerinde **"Hakkı Selçuk Şanlı CMK. 140 Klasör 1"** ibaresi bulunan 26. klasör ve üzerinde **"Hakkı Selçuk Şanlı CMK. 140 Klasör 2"** ibaresi bulunan 27. klasörün incelenmesinde;

Üzerinde 18/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı;
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliğinin 13/06/2013 tarihli kararı uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı**, **Seyed Ali Ekber Mirvekili** ve **Levent Balkan** hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticareti** ve **siyasi konularla ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 55 (ellibeş) sahifeden ibaret, 20/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde
Üzerinde 18/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 17/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/188-192);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 13/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Seyed Ali Ekber Mirvekili** hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye-İran ticaretiyle ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetinde 5 (beş) sahifeden ibaret, 18/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 17/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 16/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/185-187);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 13/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Ünal Şimşek hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticareti ve siyasi konularla ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 3 (üç) sahifeden ibaret, 16/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 16/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 12/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/179-184);

İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 06/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen **"ticari işlere ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 6 (altı) sahifeden ibaret 14/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 12/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 11/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/167-178);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 06/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin - şüpheli Ramazan Alay tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Cihat Bağdat** hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticaretiyle ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 12 (oniki) sahifeden ibaret 14/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 11/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 10/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/150-166);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 06/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Cemal isimli şahıs hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticaretiyle ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 17 (onyedi) sahifeden ibaret 12/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 10/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 09/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/131-149);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 06/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Ahmet isimli şahıs hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticaretiyle ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 19 (ondokuz) sahifeden ibaret 11/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 09/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 24/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/126-130);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 23/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen **"siyasi konulardaki görüşme kaydı"** mahiyetindeki 5 (beş) sahifeden ibaret 25/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 24/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 22/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/108-125);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 16/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Cihat Bağdat** hakkında düzenlenen **"ticari ve siyasi konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 18 (onsekiz) sahifeden ibaret, 24/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 22/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 20/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;

"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/94-107);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 16/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Mehmet Dönmez hakkında düzenlenen **"ticari ve siyasi konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 14 (ondört) sahifeden ibaret, 20/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde
Üzerinde 20/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 18/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/79-93);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 16/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 15 (onbeş) sahifeden ibaret 19/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde
Üzerinde 18/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 17/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/73-78);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 16/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı**, **Seyed Ali Ekber Mirvekili** ve Metin Habiboğlu hakkında düzenlenen **"siyasi konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 6 (altı) sahifeden ibaret 18/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 17/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 13/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/58-72);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 09/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı**, **Türker Sargın** ve **Alparslan** isimli şahıs hakkında düzenlenen **"uluslararası ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 15 (onbeş) sahifeden ibaret 14/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 13/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 09/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/38-57);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 09/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Seyed Ali Ekber Mirvekili** hakkında düzenlenen **"ticari ve siyasi konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 20 (yirmi) sahifeden ibaret 12/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 09/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 08/05/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.26/1-37);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 02/05/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından **Hakkı Selçuk Şanlı** ve **Seyed Ali Ekber Mirvekili** hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 37 (otuz yedi) sahifeden ibaret 10/05/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 08/05/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD'den ibaret olduğu,

Ayrıntılarıyla anlatıldığı üzere;
İncelemeye konu "ses çözüm" tutanaklarının; **Hakkı Selçuk Şanlı (Türkiye-İran arasında ticaret yapan işadamı)**, **Levent Balkan (Halkbank Dış Operasyonlar Daire Başkanı)**, Ünal Şimşek, Mustafa Yunus Polat, **Cihat Bağdat**, Mehmet Dönmez, Metin Habiboğlu, **Türker Sargın**, Cemal, Ahmet, Alparslan ve İran'lı diplomat **Seyed Ali Ekber Mirvekili** hakkında düzenlendiği tesbit edilmiştir.

Tutanaklar incelendiğinde;
Ticari ilişkilerin kaydedilip yazıya dökülmesi ile birlikte **Türkiye Cumhuriyeti ile İran Devleti arasındaki ticari ilişkilere ilişkin görüşmelerden ibaret olduğu**, mağdurların da işadamı ve İran'lı diplomat kimliğine sahip **Hakkı Selçuk Şanlı**, **Levent Balkan**, Ünal Şimşek, Mustafa Yunus Polat, Cihat Bağdat, Mehmet Dönmez, Metin Habiboğlu, Türker Sargın ve Cemal, Ahmet, Alparslan isimli kişiler ile İranlı **diplomat Seyed Ali Ekber Mirvekili** olduğu, terör yada şiddet içeren hiçbir eylem ve faaliyetlerinin bulunmamasına rağmen; özel, ticari ve mesleki hayatlarının kaydedildiği,

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında şüphelilerce düzenlenen 20/06/2013, 18/06/2013, 16/06/2013, 14/06/2013, 12/06/2013, 11/06/2013, 25/05/2013, 24/05/2013, 20/05/2013, 19/05/2013, 18/05/2013, 14/05/2013, 12/05/2013 ve 08/05/2013 tarihli tutanaklarda belirtilen konuların; Türkiye - İran ticaretine ilişkin olduğu, konuşmalarda ismi geçen kişilerden **Zafer Çağlayan** Devlet Bakanı, **Rıza Sarraf** işadamı, **Süleyman Arslan** da Halk Bankası Genel Müdürü olup bir kısmının 17 Aralık soruşturmasında şüpheli sıfatına sahip oldukları, **Levent Balkan'ın ise Halk Bankası Dış Operasyonlar Daire Başkanı olarak Türkiye-İran ticaretinin en aktif kişilerinden biri olduğu halde 17 Aralık soruşturmasına dahil edilmediği,** telefonunun sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında dinlenildiği ve yaptığı görüşmelerin suç unsuru taşımadığı halde iletişim tespit tutanağı haline getirildiği, 17 Aralık girişimi olarak bilinen soruşturma dosyasına şüpheli sıfatıyla dahil edilmediği halde 2011/762 numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası kapsamında "Terör Örgütü Üyesi" sıfatıyla telefonunun dinlenmesi ve hakkında iletişim tespit tutanakları düzenlenmesi gözönünde bulundurulduğunda;

ŞÜPHELİLER TARAFINDAN "17 ARALIK" SORUŞTURMASIYLA SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMA DOSYALARININ LEVENT BALKAN ÜZERİNDEN BİRLEŞTİRİLMESİNİN PLANLANDIĞI, 17 ARALIK GİRİŞİMİ OLARAK BİLİNEN SORUŞTURMAYLA SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASININ 2010 YILININ MAYIS AYINDA EŞ ZAMANLI OLARAK BAŞLATILDIĞI VE BİRBİRİYLE KOORDİNELİ OLARAK YÜRÜTÜLDÜĞÜ ANLAŞILMIŞTIR.

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyalarına ait klasörlerden;
27. Klasör: **(Hakkı Selçuk Şanlı CMK. 140 Klasör 2),**
Üzerinde 13/12/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/192-201);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 12/12/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticaretiyle ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 10 (on) sahifeden ibaret, 14/12/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 13/12/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 25/11/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/165-191);

İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 21/11/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Osman Aslan hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticareti ve Ortadoğu bölgesindeki siyasi konularla ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 27 (yirmiyedi) sahifeden ibaret, 27/11/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 25/11/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 21/11/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/157-164);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 21/11/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Kerimi isimli şahıs hakkında düzenlenen **"şahısların Türkiye - İran ticaretiyle ilgili görüşme kayıtları"** mahiyetindeki 8 (sekiz) sahifeden ibaret, 22/11/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 21/11/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 18/11/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/154-156);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 14/11/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Kerimi isimli şahıs hakkında düzenlenen "ticari konulara ilişkin görüşme kaydı" mahiyetindeki 3 (üç) sahifeden ibaret, 19/11/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 18/11/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 05/11/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/142-153);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 31/10/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı, Seyed Ali Ekber Mirvekili ve Abdulhamit Çelik hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 12 (oniki) sahifeden ibaret, 08/11/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 05/11/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 10/10/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/137-141);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 10/10/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Mustafa Kemal Kırmak hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 5 (beş) sahifeden ibaret, 12/10/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 10/10/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 03/10/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/129-136);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 03/10/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Kerimi isimli şahıs hakkında düzenlenen **"Türkiye - İran ticareti konularına ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 8 (sekiz) sahifeden ibaret, 05/10/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 03/10/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 21/09/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/120-128);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 19/09/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı, Abdulhamit Çelik ve Cemal isimli şahıs hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 9 (dokuz) sahifeden ibaret, 23/09/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 21/09/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 19/09/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/85-119);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 19/09/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı, Seyed Ali Ekber Mirvekili ve Kerimi isimli şahıs hakkında düzenlenen **"Türkiye - İran ticaretine ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 35 (otuzbeş) sahifeden ibaret, 22/09/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 19/09/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 10/09/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/77-84);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 05/09/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Kerimi isimli şahıs hakkında düzenlenen **"Türkiye - İran ticaretine ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 8 (sekiz) sahifeden ibaret, 12/09/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 10/09/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 17/08/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım,
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/71-76);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 15/08/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Cihat Bağdat hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 6 (altı) sahifeden ibaret, 19/08/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 17/09/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 06/08/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı;
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 01/08/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Cihat Bağdat hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 17 (onyedi) sahifeden ibaret, 09/08/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 06/08/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 15/07/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/45-53);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 11/07/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve İsmail Hüseyin Yokeş hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 9 (dokuz) sahifeden ibaret, 16/07/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 15/07/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 12/07/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/35-44);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınana 11/07/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve İsa İmamoğlu hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 10 (on) sahifeden ibaret, 13/07/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 12/07/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 11/07/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/31-34);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 11/07/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı, Metin Habiboğlu ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen **"ticari konulara ilişkin görüşme kaydı"** mahiyetindeki 4 (dört) sahifeden ibaret, 11/07/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 11/07/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 04/07/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/25-30);
İstanbul 3. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 04/07/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen "ticari konulara ilişkin görüşme kaydı" mahiyetindeki 6 (altı) sahifeden ibaret, 05/07/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 04/07/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 02/07/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/17-24);
İstanbul 2. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 27/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Taha Ahmet Alacacı hakkında düzenlenen **"Türkiye - İran ticaretiyle ilgili görüşme kaydı"** mahiyetindeki 8 (sekiz) sahifeden ibaret, 03/07/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 02/07/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 26/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/10-16);
İstanbul 1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 20/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen "siyasi ve ticari konulara ilişkin görüşme kaydı" içerikli 7 (yedi) sahifeden ibaret, 27/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;
Üzerinde 26/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD,

Üzerinde 20/06/2013 tarihi yazılı karton ile ayrılan kısım;
"Ses Çözüm Tutanağı" başlıklı (Dz.27/1-9);
1. Nolu TMK Hakimliği'nden talep edilen ve alınan 20/06/2013 tarihli karar uyarınca "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" suçlamasıyla şüpheli Mehmet Kılıç - şüpheli Abdullah Şahin tarafından Hakkı Selçuk Şanlı ve Mustafa Yunus Polat hakkında düzenlenen "ticari konulara ilişkin görüşme kaydı" mahiyetindeki 9 (dokuz) sahifeden ibaret, 24/06/2013 tarihli ses çözüm tutanağı ve ekinde;

Üzerinde 20/06/2013 tarihi yazan Princo marka 1 adet CD'den ibaret olduğu tesbit edilmiştir.

Ayrıntılarıyla anlatıldığı üzere;
İncelemeye konu "ses çözüm" tutanaklarının, **Hakkı Selçuk Şanlı (İran ve Türkiye arasında ticaret yürüten işadamı)**, Mustafa Yunus Polat, Osman Aslan, Abdulhamit Çelik, Mustafa Kemal Kırmak, Cihat Bağdat, İsmail Hüseyin Yokeş, İsa İmamoğlu, Metin Habiboğlu, **Taha Ahmet Alacacı (İşadamı-kuyumcu)**, açık kimliği bilinmeyen Kerimi, Cemal ve İran'lı diplomat **Seyed Ali Ekber Mirvekili (İranlı diplomat- Ateşe)** hakkında düzenlendiği,

26. klasörde düzenlenen tutanaklarla aynı şekilde bu klasördeki tutanaklar da incelendiğinde; Tutanakların tamamıyle ticari ilişkilerin kaydedilip yazıya dökülmesi yanında, **TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE İRAN ARASINDAKİ TİCARİ İLİŞKİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞMELERDEN İBARET OLDUĞU,** mağdurların da işadamı yada İran'lı diplomat kimliğine sahip **Hakkı Selçuk Şanlı**, Mustafa Yunus Polat, Osman Aslan, Abdulhamit Çelik, Mustafa Kemal Kırmak, Cihat Bağdat, İsmail Hüseyin Yokeş, İsa İmamoğlu, Metin Habiboğlu, **Taha Ahmet Alacacı** ve açık kimliği bilinmeyen Kerimi, Cemal ve **Seyed Ali Ekber Mirvekili** olduğu, terör yada şiddet içeren hiçbir eylem ve faaliyetlerinin bulunmamasına rağmen özel, ticari ve mesleki hayatlarının tespitinin yapılarak hukuka aykırı biçimde kaydedildiği, tutanakların tamamının bu içerikte olduğu, suç unsuru taşıyan herhangi bir eylemlerinin bulunmadığı,

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasını yürüten FETÖ/PDY Terör Örgütü mensuplarınca düzenlenen 14/12/2013, 27/11/2013, 22/11/2013, 19/11/2013, 08/11/2013, 12/10/2013, 05/10/2013, 23/09/2013, 22/09/2013,12/09/2013, 19/08/2013, 09/08/2013, 16/07/2013, 13/07/2013, 11/07/2013, 05/07/2013, 03/07/2013, 27/06/2013 ve 24/06/2013 tarihli tutanaklarda belirtilen konuların;

TÜRKİYE-İRAN TİCARETİNE İLİŞKİN OLDUĞU, KONUŞMALARDA GEÇEN KİŞİLERDEN LEVENT BALKAN'IN, HALK BANKASI DIŞ OPERASYONLAR DAİRE BAŞKANI OLDUĞU HALDE 17 ARALIK SORUŞTURMASINA ŞÜPHELİ OLARAK DAHİL EDİLMEDİĞİ, TELEFONUNUN SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASI KAPSAMINDA DİNLENİLDİĞİ, YAPTIĞI GÖRÜŞMELERİN İLETİŞİM TESPİT TUTANAĞI HALİNE GETİRİLDİĞİ,

17 Aralık soruşturması olarak bilinen soruşturma dosyasına şüpheli sıfatıyla dahil edilmeyerek 2011/762 soruşturma numaralı dosyası kapsamında "Terör Örgütü Üyesi" sıfatıyla telefonunun dinlenmesi ve hakkında iletişim tespit tutanaklarının düzenlenmesi göz önünde bulundurulduğunda aynı şekilde;

17 ARALIK SORUŞTURMASIYLA SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASININ, LEVENT BALKAN ÜZERİNDEN BİRLEŞTİRİLMESİNİN PLANLANDIĞI ANLAŞILMIŞTIR.

17 Aralık soruşturması ile sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasının şüphelilerce eş zamanlı olarak başlatılması ve sonlandırılması;
Şüphelilerce sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasının başlatılma gerekçesi olan ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı TEM Şube Müdürü olarak görev yapan şüpheli **Yurt Atayün** imzasıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilen **12.05.2010** tarihli yazıda;
10.05.2010 tarihinde "httt//www.velfecr.com" isimli internet sitesinde; Yeryüzü Bütün Siyonistler'e Mezar Olacak 09.05.2010, 07:04:05 başlıklı haber metninde, Kağıthane Gazze Gönüllüleri Platformu tarafından "İstanbul'dan Gazze'ye Kardeşlik Köprüsü" programının düzenlendiği, programda Nureddin Şirin'in "Ümmet Bilinci, Kudüs Davası ve Gazze'nin

Mesajı" konulu konuşma yaptığı, konuşmasında, "İHH'nın Batı Şeria Sorumlusu İzzet Şahin'in, siyonistler tarafından tutuklandığı, insani hizmet için oraya giden Şahin'in siyonist zindanlarında olduğu, siyonistler'in İzzet Şahin'i esir etmenin bedelinin ne olduğuna tanık olacakları, bunu yaptıklarına bin defa, yüz bin defa pişman olacakları fakat vaktin geçmiş olacağı, kardeşlerinin esir tutulmasına karşılık dünyadaki ve bu ülkedeki Yahudilerin kendilerinin hedefi olduğu, hiçbir zaman bu sözlerini uygulamaktan geri durmayacakları, ya kardeşimizi serbest bırakın yada yanıtımızı bekleyin" şeklinde mesajlarının ulaşmasını istediği,
Ayrıca 11.05.2010 tarihinde bahse konu internet sitesinin incelenmesinde; Nurettin Şirin'in yaptığı 08.05.2010 tarihli konuşmaya atıfta bulunularak "Dünyanın her neresinde bulunurlarsa bulunsunlar, isterse ülkemizde yaşasınlar, siyonist rejim destekçileri hiçbir zaman güven içinde olmayacaklardır. İçimizdeki Yahudiler cemaat liderleriyle, hahamlarıyla birlikte sürekli siyonist rejimin arkasında durdular. Bir kere olsun bu soykırımcı rejimi, bebeklerin katili siyonistleri tel'in etmediler." şeklinde yazıların yer aldığı, Nurettin Şirin ile ilgili yapılacak işlemin bildirilmesinin istendiği ve soruşturma izninin talep edildiği, soruşturma talebinin kabulü ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2010/1074 numaralı soruşturma dosyası üzerinden **12.05.2010** tarihi itibariyle soruşturmanın başlatıldığı,

C.Başsavcılığımızın 16.10.2014 gün ve 2014/69582 karar numaralı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararının giriş kısmında 17 Aralık soruşturmasının;
İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen **07.05.2010** tarihli **e-posta ihbarında** özetle; İranlı **Rıza Sarraf** isimli şahsın İstanbul'da, babasının ise Dubai'de olduğu, yurtdışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları, bu işi İstanbul Kapalıçarşı'da faaliyet gösteren **Durak Döviz** isimli işyerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları iddiası üzerine durumun incelendiği belirtilerek ve 12.02.2007 tarihinde Kapıkule'de yakalanan uyuşturucu olayına da atıf yapılarak soruşturmanın başlatıldığı ve **17.12.2013** ve **18.12.2013** tarihlerinde olmak üzere her iki soruşturmanın da eş zamanlı olarak sonlandırıldığı anlaşılmıştır.

17 Aralık soruşturmasında şüphelilere atfedilen suçlamalara bakıldığında özetle;
a) Rusya'daki bankaların sıcak para ihtiyacını, uluslararası bankacılık teamüllerine bakılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri sistemle, paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve kuryeliği yaptıkları,
b) İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın diğer ülkelerdeki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını uluslararası bankacılık teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri sistemle gerçek veya paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve altın ihracatı yaptıkları,
c) İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın diğer ülkelerdeki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını karşılamak üzere geliştirdikleri sistemle Dubai ile İran arasında gerçekte olmayan ihracatlara dair Halk Bank'a sahte belgeler sunarak transit gıda/ilaç ticaretiyle komisyon karşılığı para taşımacılığı yaptıkları,
d) İran'a gönderilen külçe külçe altınların toplanması ile ilgili olarak Gana'dan gümrük usulüne aykırı olarak gelen 1.5 ton altınla ilgili resmi makamlara sahte belge vererek kaçakçılığa teşebbüs ettikleri,
e) Bahsedilen bu usulsüzlüklerin gerçekleşmesi, kolaylığı, yol verilmesi, aynı işlemleri yapan rakiplerinin engellenmesi, usulsüzlüklerine zorluk çıkaran Gümrük veya Emniyet görevlilerinin tayinin çıkartılması, usulsüz veya usulünce her türlü işlemlerini çözdürmek amacıyla üst düzey siyasi kamu görevlileri ile rüşvet ilişkisi gerçekleştirdikleri,
f) Dubai'li emniyet görevlilerine, İstanbul'daki lüks otellerde kadın sağlayarak fuhşa aracılık ettikleri,

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasında şüphelileri atfedilen suçlamaların ise;

a) Terör Örgütü Kurmak ve Yönetmek, Kurulan Örgüte Üye Olmak,
b) Resmi Belgede Sahtecilik,
c) Muta Nikahı Yoluyla Fuhşa Aracılık Etmek,
d) Kaçakçılık,
e) Uyuşturucu Madde Ticareti olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan tesbitlerden de anlaşılacağı üzere;
a) FETÖ/PDY Terör Örgütü Üyesi ve Yöneticisi konumundaki şüpheliler tarafından, uydurma gerekçelerle "Selam-Tevhid Kudüs Ordusu Terör Örgütü Yöneticiliği ve Üyeliği" suçlarından haklarında soruşturma yürütülen ve **İran'la ticaret yapan müşteki/mağdurlarla ilgili sahte delil üretilmesi** amacıyla, "El-Kaide Terör Örgütü Üyeliği" suçundan gözaltına alınan bir kişinin **"Şafak"** adıyla sahte gizli tanık yapıldığı,

Şahsın "El-Kaide Terör Örgütü Üyeliği" suçundan başka bir soruşturmadan gözaltında bulunduğu esnada, FETÖ/PDY Terör Örgütü mensubu Gafur Ataç (TEM Şube Müdürlüğü D Büro Amiri) tarafından tehdit edilmek suretiyle sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü kapsamında 22.03.2013 tarihinde gizli tanık sıfatıyla ifade vermesinin sağlandığı, **söylemediği halde ifadesine**;

"İstanbul'da SEPAH adına Ali Monemi'nin çalıştığını, daha sonra yerine Ghafari'nin geldiğini, bunların haricinde İstanbul Konsolosluğu'nda Necefi adında biri olduğunu, Mehdi olarak bilinen birinin daha bulunduğunu, bu kişilerin konsoloslukta resmi görevli gibi çalışıp değişik işler yaptıklarını, örneğin Necefi'nin konsolosluk çalışanı olup çoğu insan kaçakçılığında parmağının bulunduğunu, yurtdışında kaçak olan kişileri başka ülkelere geçirdiğini, talimatın SEPAH'tan geldiğini, amacın para kazanmak olmadığını, Rusya'dan gelen bir grup eylem timinin Avrupa ülkelerinden birine geçerken burada bir müddet barındığını daha sonra yurtdışına çıkarıldığını**, ambargo nedeniyle İran'ın normal yollardan ticaret yapamadığını, bu kişilerin para getirip götürme görevini yürüttüklerini, bazen paravan şirketler kurup kuyumcular aracılığıyla para getirdiklerini yada üçüncü bir ülkeden İran'a malzeme geçişi yaptıkları"** şeklinde ifadeler eklenerek **SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASININ İRAN VE TÜRKİYE ARASINDA YAPILAN TİCARETLE DOLAYISIYLA DA 17 ARALIK SORUŞTURMASIYLA İLİŞKİLENDİRİLDİĞİ,**

b) İran'la Türkiye arasında ticaret yapan **Hakkı Selçuk Şanlı**, **Türker Sargın**, **Taha Ahmet Alacacı** ve **Sıdkı Ayan** başta olmak üzere çok sayıda işadamı ile birlikte Türkiye-İran ticaretini kurumsal olarak yürüten **Halkbank Yönetim Kurulu Başkan Vekili Mehmet Emin Özcan, Halkbank Genel Müdürü Süleyman Aslan, Halkbank Dış Operasyonlar Daire Başkanı Levent Balkan** başta olmak üzere çok sayıda Halkbank yetkilisi ve çalışanının, aynı zamanda **İran'ın Ankara Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu'nda görevli diplomatlarının** sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında şüpheli sıfatıyla takip edildiği, telefonlarının dinlenildiği, haklarında terör örgütü üyeliği suçlamasıyla iletişim tesbit tutanaklarının düzenlendiği, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasının İran ve Türkiye arasında yapılan ticaretle dolayısıyla da 17 Aralık soruşturmasıyla ilişkilendirilmesi için delil üretilmesi kapsamında, gizli tanık sıfatıyla ifade vermesinin sağlanan sahte gizli tanık Şafak'ın ifadesine, söylemediği halde İran ticareti ile ilgili eklemeler yapıldığı, **BU ŞEKİLDE SÖZDE KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASININ, İRAN VE TÜRKİYE ARASINDA YAPILAN TİCARETLE DOLAYISIYLA DA 17 ARALIK SORUŞTURMASIYLA İLİŞKİLENDİRİLDİĞİ,**

c) 17 Aralık soruşturması ile sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasının şüphelilerce **12.05.2010** ve **07.05.2010** tarihlerinde olmak üzere eş zamanlı olarak başlatıldığı ve **18.12.2020** ve **12.17.2010** tarihlerinde olmak üzere de eş zamanlı olarak sonlandırıldığı,

d) Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasındaki şüphelilere atfedilen suçlamaların; Terör Örgütü Kurmak ve Yönetmek, Kurulan Örgüte Üye Olmak, Resmi Belgede Sahtecilik, Muta Nikahı Kıyarak Fuhşa Aracılık Etmek, Kaçakçılık, Uyuşturucu Madde Ticareti olmak üzere 17 Aralık soruşturmasındaki suçlamalarla uyumlu olduğu, bunun yanı sıra her iki soruşturma dosyasına da; mağdur ve müştekilerin toplum nezdinde itibarsızlaştırılması için FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü mensuplarının yürüttüğü tüm soruşturmalarda izlediği genel yöntem olan **"Fuhşa Teşvik/Fuhuş İçin Aracılık Etmek"** suçlarının eklendiği,

e) Sözde kudüs Ordusu terör Örgütü soruşturması kapsamındaki mağdur ve müştekiler ile vakıf, dernek ve televizyon kanalı şeklindeki tüzel kişiler hakkında, 17 Aralık soruşturmasıyla irtibat kurularak soruşturmaların birleştirilmesi amacıyla **"Terörün Finansmanı/Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama"** suçlarından bilirkişi incelemesi yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Bunun yanında;

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde görevli FETÖ/PDY Terör Örgütü mensuplarınca hazırlanan **2012/125043** ve **2012/120653** sayılı soruşturmalar, 17 Aralık 2013 tarihinde aynı saatlerde operasyona dönüştürülerek dosya muhteviyatında bulunan bilgi ve belgeler, yazılı ve görsel medya aracılığıyla kamuoyu ile paylaşılarak algı oluşturulmaya çalışılmıştır. Kişilerin ev aramaları ve dinleme tapeleri medya organlarında yayınlamak suretiyle masumiyet karineleri baştan ihlal edilmiştir. 17/25 Aralık süreci dâhil olmak üzere FETÖ/PDY mensuplarının 2007 yılından itibaren yapmış oldukları soruşturmaların hepsinde şüpheliler kamuoyu nezdinde baştan mahkûm edilerek soruşturmalar FETÖ/PDY'nin örgütsel gayesine ulaşmada vasıta olarak kullanılmıştır.

Örgütsel planlar tutmayınca, emniyette yeni atananların göreve başlayıp konulara hakimiyet kurmasına fırsat verilmeden, bilgi ve belgeler hızla adliye koridorlarına taşınmış, Türkiye genelinde emniyet serverlarındaki veriler silinmiş; takibi yapılan dosyalarla ilgili aniden sonlandırılma kararları alınarak çalışmalar sonlandırılmıştır. Hayatın olağan akışı ve hukuki anlamda hiçbir şekilde açıklanamayacak biçimde emniyet ve yargı mensuplarınca ortaya konulan bu eylem birlikteliği, karşımızda duran FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün ne derece organize hareket ettiğini ortaya koymaktadır. Bu eylem birlikteliği dahi şüphelilerin örgütle bağının en önemli delillerinden biridir.

2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcına dayanak yapılan ve MASAK tarafından hazırlanan R-61 sayılı raporun, aynı şube personelince değişik soruşturmalara dayanak yapıldığı, Edirne'den başlayan uyuşturucu kaçakçılığı ile ilgili soruşturma ve diğer soruşturma dosyalarınnın bahse konu soruşturma başlamadan sonuçlanmasına rağmen bu hususta her hangi bir araştırma yapılmadığı, gelen ihbarların kaynağının araştırılmadığı gibi ihbarlardan Cumhuriyet Başsavcılığının haberdar edilmediği, yapılan istihbari dinleme sonucu ulaşılan bilgiler üzerinden kapsamlı bir ihbar mektubunun fakslanması ile soruşturmanın temelinin atıldığı tespit edilmiştir.

Aynı IP adresinden gelen ihbarın hiç sorgulanmadan soruşturma içerisine dahil edildiği, yapılan araştırmada IP adresinin Amerika menşeli olması yanında daha önce aynı IP adresinden gelen ihbarlarla ilgili farklı emniyet birimlerinde de operasyonel çalışmaların başladığı tespit edilmiştir. Bu husus ta emniyet kurumuna sızmış FETÖ mensuplarının gelen ısmarlama e-mail ihbarları ile kendi örgütlerinin amaç ve isteği doğrultusunda soruşturma dosyaları oluşturduklarını açıkça göstermektedir. Aynı örgütün yargı içindeki uzantıları ile de dosyalarda istedikleri sonucu almaları kolaylaşmaktadır.

İddianameye konu şüphelilerin görev aldıkları ve sayısız hukuksuzluğa imza attıkları soruşturma dosyasında dikkat çeken durumlardan biri de mail inceleme kararlarıdır. CMK'nın 135. maddesine göre alınan iletişimin tespiti kararlarında, takibi yapılan mail adresleri ile ilgili olarak ilgililerin telefon trafiğinin takibi esnasında şifre paylaşmaları neticesinde elde edildiğinden bahisle mail adreslerine şifre ile girilmek suretiyle inceleme kararları alınmıştır.

Söz konusu durumda; elektronik posta adreslerine, ne şekilde ele geçirildiği belli olmayan şifre ile girmek suretiyle hesaplarda inceleme yapılması talep edilmektedir. Her ne kadar kararlarda, üstü örtülü biçimde, şifrenin CMK'nun 135. maddesi uyarınca yapılan dinlemeler sırasında tespit edildiği ileri sürülse de dosyada bulunan dinleme tutanaklarında şifrenin zikredildiği bir konuşma bulunmamaktadır. Bu durum, kolluk görevlilerinin şifreyi kırmak diye tabir edilen, sistemi bozmak suretiyle mail adreslerine ulaştıkları şüphesini kuvvetlendirmektedir. Bu biçimde daha önce gönderilmiş bir elektronik posta içeriğinin olayda olduğu gibi hakim kararıyla ve şifre girilmek suretiyle tespit edilmesi ve dosyaya delil olarak alınması mümkün değildir. Değil şifre ile konulan ve bir başka bilgisayarda muhafaza edilen verilere online olarak ulaşıp verileri incelemek, evde bulunan bilgisayarın içeriğinin dahi bu biçimde verilmiş bir kararla incelemeye konu edilmesi hukuken mümkün değildir. Buradaki durum, bir dijital ortam veya bilgisayarda tutulan verilerin incelenmesidir ve CMK'nın 134. maddesine göre yapılmak durumundadır. Söz konusu tedbir ise cihaza bizzat müdahale edilerek icra edilebilen bir tedbirdir. CMK'nın 134. maddesi atlanarak yapılan işlem ve delil elde etme yöntemi kanunda düzenlenmemiş olup olmayan bir yetkinin kullanılması anlamına gelir. Zira hukukumuzda bir dijital ortama uzaktan erişim yoluyla girmek suretiyle delil elde etme imkanı bulunmamaktadır.

Bu biçimde bir delil elde etme işleminin hukuka aykırı olduğu ve bu şekilde elde edilmiş delillerin kullanılamayacağı açıktır. Zira bu tür bir uygulama açık birtakım sakıncaları da beraberinde getirmektedir: Şifre ile girilen elektronik posta adreslerinde bireylerin her türlü bilgi ve belgeleri yer alabilir. Suç soruşturması gerekçesi ile mail adresine girilmesi, delil elde etmenin ötesinde kişinin özel hayatında öngörülemez ihlallere neden olabilecektir. Bu bağlamda soruşturma organının söz konusu e-mailde hangi bilgilere baktığı, hangilerinin kopyasının alındığı denetlenebilir değildir. Bu nedenle bu şekilde bir uygulama ölçüsüzdür. Bu yöntemle elde edilen deliller güvenilir değildir. (Bu durum Postada Elkoyma şeklinde de açıklanamaz. Zira CMK'nın 129. maddesinde öngörülen gerekçelerle el konulan postada yer alan zarf veya paketler dahi açılmadan derhal kararı veren hakime veya Cumhuriyet Savcısına teslim edilmek üzere posta görevlileri huzurunda mühür altına alınır.) Şüpheli ve diğer üçüncü bir kişinin denetimi, sonradan hakim onayı gibi bir süreç de söz konusu olmadığından bu delillerin ne ölçüde güvenilir olduğu belli değildir. Benzer kaygılarla hareket eden kanun koyucu bu tür imkanı vermemiş, olayda olduğu gibi bir bilgisayarda muhafaza edilen bilgilerin ancak CMK'nın 134. Maddesinde düzenlenen koşullarla elde edilebilmesine imkan tanımıştır. Bu biçimde girilen elektronik posta adresinden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir.

Ayrıca bu hukusuzluklara bir örnek te geçmişe yürür şekilde karar alınmasıdır. Karar tarihi 9 Temmuz 2013'tür. Kararın içeriğine bakıldığında Ahmet Murat Öziş, Royal Denizcilik adına kayıtlı iki telefonun şüpheli adı belirtilmeksizin, Emin Hayyam, Emir Eroğlu, Kamelya isimli kişi, Bita Saran ve Ennaz isimli kişi ve üç mail adresinin 4 Temmuz 2013 tarihinden itibaren, Özkan Demir adlı kişinin telefonun ise 5 Temmuz 2013 tarihinden itibaren telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesinin talep edildiği ve bu yönde karar alındığı görülecektir.

Bahsedilen bu usulsüzlüklerin/hukuksuzlukların benzerlerinin 17 Aralık girişiminin devamı niteliğinde olan ve aynı amaç doğrultusunda 25 Aralık 2013'te gerçekleştirilmeye çalışılan yargı/emniyet darbesine konu 2012/656 sayılı soruşturmada da gerçekleştirildiği; şüphelilerin tamamına yakınının, başta Yakup Saygılı, Kazım Aksoy ve Yasin Topçu olmak üzere 25

Aralık girişimini gerçekleştirmeye çalışan FETÖ/PDY mensuplarıyla aynı kişiler olduğu görülmektedir.

B) FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ GÜDÜMÜNDE YAYIN YAPAN STV İSİMLİ TELEVİZYON KANALINDA ÖRGÜTÜN PROPAGANDASINI YAPMA VE ÖRGÜT ÜYELERİNE TALİMAT VERME AMACIYLA YAYINLANAN, SENARYOSU FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ YÖNETİCİSİ HİDAYET KARACA TARAFINDAN YAZILAN/KONTROL EDİLEN (TAHŞİYE İSİMLİ SORUŞTURMA KAPSAMINDA BU GEREKÇEYLE TUTUKLUDUR.) "ŞEFKAT TEPE" İSİMLİ DİZİNİN 17 ARALIK GİRİŞİMİ İLE İLGİLİ BÖLÜMLERİNİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ,

17 ARALIK TALİMATI
ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU (2013 Yılındaki ilk karar kurulu) 119. BÖLÜM–28 Eylül 2013;
X-1 ERKEK ŞAHIS: Beyler…Uzun bir ayrılıktan sonra yeniden bir araya geliyoruz. Erken kondu sürecinde vitrindekiler tespit edildi. Çok kan kaybettik ama yine de ayaktayız ve sandıklarından çok daha güçlüyüz. Önümüzde ülkenin geleceğini ve vizyonu belirleyecek kritik bir süreç var.
X-2 ERKEK ŞAHIS: Seçimler, açılımlar, saçılımlar, ekonomi, demokratik paket derken işbaşındakileri paketleme zamanı geliyor.
X-1 ERKEK ŞAHIS: Beyler…Ortadoğu'da kartlar yeniden dağıtıldı, haritalar güncellendi. Bölgenin abisinin, kardeşinin ya da amca oğlunun kim olacağı belirlendiği gibi; din, mezhep, ırk çatışmalarının alt yapısı da güncellendi. Projenin sonuna gelindi.
X-2 ERKEK ŞAHIS: Arap baharı adı altında başlatılan karakış projesi; aslında Pers'in önünü açma ve bölgede yeni ağabiye yol verme projesi. Özellikle mezhep çatışmalarının azdırılması, bölgede Pers'in hâkimiyetini sağlama operasyonlarıydı. Diğer taraftan da; İslamafobiya, uluslararası medya yoluyla köpürtülecek, görsel ve özellikle sosyal medyada tap olacak ve ülkeniz de terörist devlet haline getirilecek.
X-1 ERKEK ŞAHIS: Ülkenin terörist yapılara destek veren bir ülke haline getirilmesi çok önemli. El Kaide ve El Nusra'nın internetteki vahşet görüntülerini, şimdi daha iyi anlıyosunuz dimi? Bundan sonraki adımımız belli. Bu terör örgütleri ile idare edenleri; aynı çizgiye getirilerek, uluslararası platformlarda itibarları yerle bir edilecek. Bu büyük projede, çok büyük bi çaba ve emek var. Özellikle her zaman yanımızda olan, bizlere ülkesini açan, destek veren Büyükayı, Uzunbacaklılar, Sarışınlar ve Birader'lere de müteşekkiriz.
X-3 ERKEK ŞAHIS: Kazanmaya kimsenin itirazı yok. Fakat böcek işi iyi olmadı. Şimdi asıl sorun, diğer böcekleri koyanlar da ortaya çıkabilir. Bizi korumalısınız.
Y-1 BAYAN ŞAHIS: Öyle diyorsunuz ama camiayı açılım karşıtı göstermede, o kadar da başarılı olamadınız. Camiayı açılım karşıtı olduğu gerekçesiyle hedefe koyacaklardı, ama ellerinde patladı. Özellikle, **"açılım devam etmeli ve sulh hayırdadır"** açıklamaları planları bozdu
X-1 ERKEK ŞAHIS: Vurmanın tam zamanı. İçerden ve dışardan ablukaya alınarak, dostlarıyla araları açıldı. Yalnızlaştırılma projesi de başarıyla devam ediyor. Terörün yanında, siyasi, diplomatik ve ekonomik krizlerle sıkışan bir ülke hayal ediyoruz ve bunun olması için düğmeye basmış durumdayız.

17 ARALIK TALİMATI;

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 124. BÖLÜM - 02 Kasım 2013
X-2 ERKEK ŞAHIS (İNGİLİZ): Şüphesiz bu bizim tarihi tecrübelerimizle de ispatlı. Zamanında da Enver Paşa Genelkurmay Başkanı iken bizler onu çok yücelttik. Halis muhlis Türk milliyetçisi olmasına rağmen, gazımıza geldi. Aşırı övgü ve yüceltilme, hırsla birleşince gören gözler görmez, kulaklar işitmez, doğruyu konuşacak dil artık dilsiz olur. **Hırsların büyüklüğüne göre koca koca devletler, imparatorluklar batmıştır. BATIRMAYA DA DEVAM EDİCEZ.** Ta ki bizim hakimiyetimize teslim olunucağı ana kadar.
Y-1 BAYAN ŞAHIS (STK SORUMLUSU): YÖNETENLERİ BİTİRECEK bütün yollar denenecek. Özellikle birbirleriyle uğraşmaları için hazırlanan alt yapıya destek verilicek. Efendim, seçim öncesi terörde kontrollü bir şekilde arttırılarak seçimlerde başarısızlık yaşatıcak hazırlıklar da devam ediyor. Diğer taraftan da önderin serbestiyetin önü bir yıla kadar açılacak.
X-1 ERKEK ŞAHIS: Hazırlıklar tamam. BİR İKİ HAFTAYA KADAR YAPARLAR. Camiaya bizim yapamadığımızı yaparlarsa, gel keyfim gel.
X-2 ERKEK ŞAHIS (İNGİLİZ): Beyler, önemli bir süreçten geçiyoruz. **Projemiz; siyasi, ekonomi, terör, PAKETLEME DAHİL her alanda uygulanacak**. Evine ekmek götürmekte zorlanan halk ve kazanamayan sanayici ne yapar bi düşünün. Projemizin bu ayağında Tersli yoldaşlarımıza bir yandan şirketler aldırırken, diğer taraftan üzerlerindeki ambargo kısmen kaldırılarak ülkeden sıcak para çıkışı sağlanacak. Siyasi alandaki hamlelerimizi ekonomiye yönelik hedeflerimizle tamamladığımızda, birileri için son her zamankinden daha yakın olacak.

FETÖ/PDY LİDERİ FİRARİ SANIK FETULLAH GÜLEN'İN 17 ARALIK TALİMATI
ALTIN VURUŞ (17-25 Aralık Girişiminden İki Ay Önce);
20 Ekim 2013 tarihinde www.herkul.org/bamteli/girdili-ciktili-aktarmalar-ve-suizan-virusu/ linkli adreste paylaşıldığı görülen 43 dakika 19 saniye süreli **"14 Ekim 2013–BAMTELİ-Girdili Çıktılı Aktarmalar Suizan Virüsü"** başlıklı Fethullah Gülen'in yapmış olduğu konuşmanın 23.dakika 32.saniyesi itibariyle;
"Oysaki hani şöyle de yorumlanabilir: Bu orada hazine varmışdır ki; menkıbelerde öyle ama Şam'da petrolde olabilir, gaz da olabilir. "Siz böyle dünyeviliklere tapıyorsunuz esasen. Allah'a tapmıyorsunuz siz, Allah'a tapacağınız halde benim ayağımı vurduğum yerin altındaki şeye tapıyorsunuz. Şimdi bu da meselenin bi yorumu."
23.dakika 55.saniye itibariyle;
"Şimdi meseleyi birinci şıkka bağlayarak, onu idama mahkum etmek isteyen insanlar olur yani. Ama meseleyi ikinci şıka bağladıkları zaman; öyle baktıkları zaman, tebliğine gittikleri zaman, işin arkasını araştırmaya, altına inmeye baktıkları zaman, altı dolumu değil mi? öylemi değil mi? baktıkları zaman diyecekler ki;
24.dakika 21.saniye itibariyle;
"Yav ne güzel, hakkaten **BU BİR ALTIN** ne diyor? Vurma mı? **ALTIN VURUŞ** yaptı, bir **ALTIN VURUŞ** yaptı." Şeklinde beyanlarda bulunduğu, **FETÖ/PDY MENSUPLARINA 17/25 ARALIK GİRİŞİMLERİNİN TALİMATINI VERDİĞİ** tesbit edilmiştir.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 125. BÖLÜM – 09 Kasım 2013;
http://www.kure.tv/izle/karar-kurulu-7-bolum-9-kasim-2013 linkli adres;
X-3 ERKEK ŞAHIS (MEDYA PATRONU): Kesinlikle haklısınız. Zaten işin terör ayağını

unutmuş değiliz. Medya görmese de kontrolümüzde azdırıldı terör. **Suriye'ye sahip çıkmanın ne demek olduğunu gösteriyoruz.** Özellikle biz tersliler dost ülkelerin destekleriyle terör örgütüne sahip çıkarak, örgüt en güçlü dönemini yaşıyor, **ALTIN VURUŞ**'a hazır.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 129. BÖLÜM – 07 Aralık 2013 (17 ARALIK TALİMATI);

X-1 ERKEK ŞAHIS (BARON) : Beyler…Bölgeyi yeniden yapılandırmak için, ülkeyi süresiz kaos ortamına sürüklemeliyiz. Camiayla siyasiler, dershane üzerinden boğaz boğaza gelirken, bizler süratle ülkeyi şehir devletlerine böldük. Yapılanma, eğitime destek evleri adı altında, CCK kanalıyla da hızla tamamlanıyor. Anadolu diken tarlasına dönicek. Hedef, "yeter artık, bu terör bitsin de, ne olursa olsun" sözünü; kitlelere ve siyasetçilere söyletmek. Cuma'nın dediği gibi; "**o dershanelerin kapatılması, hem camiaya hem de DEVLETE BÜYÜK DARBE OLUCAKTIR."**

X-2 ERKEK ŞAHIS (İNGİLİZ): Bu topraklarda kontrolümüzde olmayan siyasi, ekonomik, sivil toplum, camia gibi yapılar, başarılı ve bağımsızsalar; bedel ödemek zorundalar. Onları birbirleriyle uğraştıracak gündemler bulup, birbirlerine düşmeleri sağlanmalı. Bu hedefte çıkardığımız fitneye en iyi örnek; dershane. Ters'li yoldaşla, kılcallardaki arkadaşlarımızın ektiği fitne tohumları meyveye durdu. Sırada camianın diğer faaliyetlerini de bitirecek fitnelerde.

X-2 ERKEK ŞAHIS (İNGİLİZ): Bu ALTIN VURUŞ'larla, siyasilerin zayıf noktalarını da görmüş olduk. Sınır ve sinir bozucu PH uygulanarak; fiziki değil, fikri manada lidersiz toplum oluşturmayı körükliycez. Camia, siyasetin önünde engel gösterilmeli. Kuvvet, hakkın elinde değil, gücün emrinde olucağı ana kadar mücadeleye devam edicez.

Yapılan tesbit ve diyaloglardan da anlaşılacağı üzere;
Talimatı FETÖ/PDY lideri Fetullah Gülen tarafından verilen ve Fetullah Gülen'in konuşmalarıyla paralellik gösteren Karanlık Kurul yada Karar Kurulu adlı sahne, ŞEFKAT TEPE adlı dizide 2013 yılında ilk defa 28.09.2013 tarihinde sahnelenmiştir. 2013 yılının ilk karar kurulunda oyuncular arasında "Seçimler, açılımlar, saçılımlar, ekonomi, demokratik paket derken işbaşındakileri paketleme zamanı geliyor. Vurmanın tam zamanı. İçerden ve dışardan ablukaya alınarak, dostlarıyla araları açıldı. Yalnızlaştırılma projesi de başarıyla devam ediyor. Terörün yanında, siyasi, diplomatik ve ekonomik krizlerle sıkışan bir ülke hayal ediyoruz ve bunun olması için düğmeye basmış durumdayız." Şeklinde diyalogların geçtiği tespit edilmiştir. Bu diyaloglarla beraber 17 Aralık girişimiyle ilgili kamuoyunda yavaş yavaş algı çalışması yapılmaya başlanmıştır. Bu diziden hemen sonra örgüt lideri Fetullah Gülen 14 Ekim 2013 tarihli "**Girdili Çıktılı Aktarmalar Suizan Virüsü"** başlıklı konuşmasında "**Altın ve Altın Vuruş"** ifadelerini kullanarak 17 Aralık soruşturmasının temelini oluşturan altın konusuna değinmiştir. Aynı konuya Mehmet Baransu da 15 Nisan 2013 tarihli twetinde değinmiştir. Yine bahse konu dizinin 9 Kasım 2013 ve 7 Aralık 2013 tarihli bölümlerinde oyuncular arasında geçen diyaloglarda **"Altın ve Altın Vuruş"** ifadelerileri kullanılmıştır. Emre Uslu ve Mehmet Baransu'nun köşe yazıları ve paylaştıkları twitlerden sonra, örgüt lideri Fetullah Gülen de 14 Ekim 2013 tarihli konuşmasında altın konusuna vurgu yapmış, 24 Kasım 2013 tarihinde yapmış olduğu konuşmada da örgüt üyelerine hitaben "**Hiç Durmadan Yürüyeceksiniz"** diyerek talimat vermiştir. Yine Fetullah Gülen'in konuşmasında geçen konular aynı şekilde dizilerde işlenerek 17-25 Aralık ve MİT Tırları'nın durdurulması ihanetine kadar giden sürecin başladığı örgüt üyelerine aktarılmıştır.

Bu kapsamda ilerleyen dönemde gerçekleşmesi muhtemel soruşturmalar ve operasyonlar için kamuoyunda algı çalışması yapılarak kamuoyunun şekillendirilmeye çalışıldığı tesbit edilmiştir.

FETÖ/PDY'NİN ÖRGÜTÜN PROPAGANDASI VE EYLEM TALİMATI VERME AMACIYLA KULLANDIĞI "HERKÜL ORG" VE "KARANLIK KURUL" İSİMLİ SİTE VE DİZİLERİN BİRBİRİYLE BAĞLANTISI

BAMTELİ-KIRIK TESTİ-HERKÜL NAĞME DİYALOGLARININ ŞEFKAT TEPE DİZİSİNİN "KARAR KURULU" SAHNESİNDE GEÇMESİ;

a) 08 Ocak 2013 tarihinde www.herkul.org isimli web adresinde paylaşıldığı görülen Fethullah Gülen'e ait sohbetin başlık isminin **195. Nağme: "Sulh Hayırdır, Hayır Sulhtadır!..."** olduğu görülmüştür.

Herkul'de "Sulh Hayırdır, Hayır Sulhtadır"/Dizide "Sulh Hayırdadır."

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 119. BÖLÜM – 28 Eylül 2013;

Kadın – (Karar Kurulu) : Öyle diyorsunuz ama camiayı açılım karşıtı göstermede, o kadar da başarılı olamadınız. Camiayı açılım karşıtı olduğu gerekçesiyle hedefe koyacaklardı, ama ellerinde patladı. Özellikle, **açılım devam etmeli ve "SULH HAYIRDADIR"** açıklamaları planları bozdu.

b) 24 Kasım 2013 tarihli www.herkul.org/bamteli/hic-durmadan-yuruyeceksiniz/ linkli adreste paylaşılan "**Hiç Durmadan Yürüyeceksiniz!..."** başlıklı bahse konu sohbet videonun çözümünde, **36. dakika 38. saniyesi itibariyle** Fethullah Gülen'in yapmış olduğu sohbetinde;

"Eyvallah demeliyiz, bir Mevlevi edasıyla elimizi göğsümüze koymalı **eyvallah demeliyiz** Arapçadan gelen bir şeydir bu iiivallahi demek evet vallahi öyle demektir. Ama Türkçede **eyvallah demek eyvallah etti** falan derler esas Arapçadan alınmış, evet vallahi öyle demektir. Bunun manası iiiivallahi iiivallahi iiiiivallahi Allahu ehed, iiivallahi allahüssamet laavallahi lem yelid, laaavallahi lemyüled, laavallahi velemleküllehu küfüven ehed."

37. dakika 22. Saniyesi itibariyle;

"Bu bize düşen şey eyvallah etmektir. İlle herkes tarafından kabul edilmek, tahsin edilmek, üsnü kabul ile karşılanmak, takdir görmek bu türlü beklentilere girmemeli, yapacağı şeyleri belli beklentilere bağlamış insanlar, hayatta başarılı olamamışlardır." söylemlerinde bulunduğu görülmüştür.

HERKUL'DE "BUNA DA EYVALLAH DERİZ."/DİZİDE "BUNA DA EYVALLAH DERİZ."

HERKUL'DA "HİÇ DURMADAN YÜRÜYECEKSİNİZ." / DİZİDE"HİÇ DURMADAN YÜRÜYECEKSİNİZ."

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 128. BÖLÜM-30 Kasım 2013 ;

Kadın (STK Temsilcisi): Efendim, bu yol bana göre mümkün değil. Onlar başlarındakinin dediğinden de çıkmazlar. Dertleri iktidar değil; dershane. **Efendim, camianın başındaki** daha önce ürettiğimiz devleti ele geçirme, güvenlik güçlerine sızma gibi kavramları, geçmişteki **kırık testisinden, bam telinden** "BU MİLLETİN EVLATLARI KENDİ KURUMLARINA SIZMAZ, ORAYA GİRMEK HAKKIDIR" diyerek, projemizi bozmuştu. Şimdi de "**HİÇ DURMADAN YÜRÜYECEKSİNİZ"** demesi, tabanda çok ciddiye alınmış,

X-1 ERKEK (Baron): Beyler, camianın tabanı bu açıklamalarla birbirine daha da

kilitleniyor. Devletimiz bize sürgünü layık gördüyse, **"BUNA DA EYVALLAH DERİZ"** diyen öğretmenler, dünyanın dört bir yanına gitmek için isim yazdırma yarışına girmiş. Karınca yuvasını mı dağıttırıyoruz? Bu kapatmadan sonra evleri ve yurtları nasıl kapattıracağız? İşin tersliğinin ve ciddiyetinin bir tek Ters'li yoldaş farkında.

c) 22 Aralık 2013 tarihli www.herkul.org isimli web adresinde paylaşılan, Fetullah GÜLEN'e ait **402.Nağme'nin başlık isminin "Birlik, Dirlik ve Beraberliğin Yolu"** olduğu görülmüştür.

DİZİDE "BİRLİK BERABERLİK" /HERKUL'DA "BİRLİK BERABERLİK"
ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 133.BÖLÜM- 04 Ocak 2014;
Kadın – (Karar Kurulu): Efendim, bamtelinin duası, tabanda amin sedalarıyla göğe yükselirken, bizimkiler de; dezenformasyonla, kasetçilikle, montajlamayla beddua diye halka yutturmaya çalışıyor ama olmuyor. Bamtelinden gelen sesler insanların yüreğinde, aklındaki bütün soru işaretlerini aydınlatıyormuş. **Aldığımız duyumlara göre tabanda çok ciddi sıklaşma ve BİRLİK BERABERLİK duygusu hakim olmuş**. İşin bu noktasını biz hesap edemedik.

d) 22 Aralık 2013 tarihli fgulen.com/tr/turk-basininda-fethullah-gulen/fethullah-gulen-hakkindahaberler/fethullah-gulen-hakkinda-2013-haberleri/ 37726-zaman-kim-haksizsa-mutlaka-cezasini-bulacaktir linkli adreste paylaşılan Fethullah GÜLEN'e **"Kim Haksızsa Mutlaka Cezasını Bulacaktır."** başlıklı konuşmada;

DİZİDE ve HERKUL'DA / "HAKLI HAKSIZ"
ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 135.BÖLÜM-18 Ocak 2014;
Adam - (Karar Kurulu): Baylar takiye ve fitne üstadı Ters'li yoldaşla ülkede istediğimiz kaosu binbir planla oluşturduk. Karanlık ilahlarla camianın üzerine iyice çöküldü. Gözlerini bağlayıp öldürmek üzereyiz ancak anlaşmamızdan habersiz bazı çevreler merhametten bahsediyor. Bizim Müslümana gösterilicek merhametimiz de toleransımız da yoktur. Hem camia dediğiniz adamların şimdiye kadar Allah'tan başkasından merhamet beklediğini de görmedik. Bütün planlarımızı uyguluyoruz ama camianın kolayca bitirilebileceğine de bir türlü emin olamıyorum. Sebebine gelince **Bamtelinden gelen yeni sesler** bizim bitebileceğimizi söylüyor. Şubat soğuğunda en sert kışı yaşattık ama bitiremedik. Haziran fırtınasında da ateşler yaktık, mancınıklar kurduk yine bitiremedik şimdi onca imkana ve bitirmeye niyetli cinnet ruhlu bir sürü gözü dönmüş olmasına rağmen. **"Bu da geçicek ve zaman HAKLIYI, HAKSIZI ORTAYA ÇIKARACAK"** sözü beni korkutuyor. Şimdiye kadar o ne dediyse aynen çıktı. Eminim şu anda da sonu belli bir film seyretme rahatlığında seyrediyordur. Bunun için şimdilik kurul çalışmalarına ara veriyoruz.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU
(17 ARALIK TALİMATI) 130. BÖLÜM – 14 Aralık 2013 (17 Aralık'tan 3 Gün Önce);
X-2 ERKEK ŞAHIS: Beyler paralel devlet tartışmaları bitirici hamle için önemli. **Derinliğimizi gizleyerek yaptırdığımız paralel yargı, paralel emniyet, devlet içinde devlet tartışmalarının hepsi birer hazırlık**.
Y-1 BAYAN ŞAHIS: Efendim, bizim adamlarda görsel ve yazılı sosyal medyada işi köpürtecek şekilde hazırdılar. **Ama çatıdan çekilen görüntüler bize kurşun gibi döndü. Açığa çıktık**. Gündemi yurtdışına mı odaklasak? Son tartışmalardan halkta yoruldu. İnandırıcılığımız kalmadı.

X-2 ERKEK ŞAHIS: Beyler, genel durumu özetlemek gerekirse oyunu bozacaklarla ilgili çalışmalara devam ediyoruz. Hedefimiz ülkede etkin, güvenilir konumda olan kurumları, sivil toplum örgütlerini ve en önemlisi de yıllardır bitirmeye çalıştığımız camia ile idarenin çatışır duruma getirilmesi ve yıpratılmasıydı ki; **görüyorsunuz özellikle kılcallardaki adamlarımızın üstün performansı, tabi ki tersli dostlarımızın katkılarıyla proje tuttu. Şimdi devleti nasıl çalışmaz hale getiririz ona bakalım.**
X-1 ERKEK ŞAHIS: Sırrı çok olan devletler değil; şeffaf, halkının hak ve hukukunu koruyan, milletine güvenen, vatandaşını adam yerine koyan devletler yaşar. Gizliliği çok olan devletler yaşasaydı, komünizm yaşardı. İstihbarat ve polis devletleri yaşardı. **Tersli ve bizim kılcallara yerleştirdiğimiz adamların en büyük özelliği ve görevi; seçimler öncesi hem devlet içinde, hem de toplum içinde büyük gayrimemnunlar oluşturmaktır. %10 luk gayri memnun kitleyle bile devleti çalışamaz hale getirebilirsiniz**.

Mehmet Baransu'nun 15 Aralık 2013 Pazar günü, 17 Aralık Salı günü operasyonunun gerçekleşeceğine dair attığı Tweet,

Emre Uslu'nun 24 Aralık 2013 tarihinde attığı tweetle 12 Ağustos 2013 tarihinde attığı tweete atıfta bulunarak haklı çıktığını belirtiyor.

Emre Uslu'nun Taraf Gazetesinde 19.12.2013 tarihli **"Operasyonu Nereden Biliyordum"** başlıklı köşe yazısı,

Yapılan tesbit ve diyaloglardan anlaşılacağı üzere;
17 Aralık 2013 tarihinden 3 gün önceki Şefkat Tepe dizisinde oyuncular arasında **"Şimdi devleti nasıl çalışmaz hale getiririz ona bakalım."** Şeklinde diyaloglar geçmektedir. 15 Aralık 2013 Pazar günü Mehmet Baransu paylaşmış olduğu twette **"Salı günü sürprizlerim olacak inşallah"** diyerek 17 Aralık 2013 Salı gününü kast ederek gerçekleşecek operasyona dair paylaşımlar yapmıştır. Yine Emre Uslu 24 Aralık 2013 tarihli twetinde 2013 yılı Ağustos ayında paylaştığı twete atıfta bulunarak 4 ay önce söylediği olayların gerçekleştiğini izah etmeye çalışmaktadır.

Tüm bu yaşanan süreç göstermektedir ki;

17 ARALIK 2013 TARİHİNDE GERÇEKLEŞEN OPERASYONU **MEHMET BARANSU** VE KAÇAK FETÖ/PDY YÖNETİCİSİ **EMRE USLU** BİLMEKTEDİR VE DEVLET İÇERİSİNE KÜMELENMİŞ FETÖ/PDY UNSURLARI İLE BERABER HAREKET ETMEKTEDİR.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU (17 ARALIK GİRİŞİMİ) 131. BÖLÜM – 21 Aralık 2013 (17 Aralık'tan 4 Gün Sonra);
X-1 ERKEK ŞAHIS : Beyler…Eski özenen günlerimize adım adım yaklaşıyoruz. Karar Kurulu'nun, uzun bi aradan sonra bir araya geldiği **ilk toplantıdaki konuşmamız bugün hayata geçti. Hatırlayın, ne demiştik?**
Y-1 BAYAN ŞAHIS: Efendim, "Erkenkondu sürecinde vitrindekiler tespit edildi. Çok kan kaybettik ama bizler yine ayaktayız" demiştiniz. **Ayrıca "önümüzde ülkenin geleceğini ve vizyonu belirleyecek kritik bir süreçten geçtiğini, seçimler, açılımlar, saçılımlar,**

ekonomi, demokratik paket derken, iş başındakilerinin paketleme zamanı geldiğini" söylemiştiniz. En önemlisi de, yönetenlerin gerçek dostlarıyla çatıştırılarak, yalnızlaştırma projesiydi.
X-1 ERKEK ŞAHIS: Beyler… Tahminlerimizin de ötesinde, bu projemizde başarıya yaklaştık, ama oyun yeni başlıyor, durmak yok.
Y-1 BAYAN ŞAHIS: Bu arada projemizin bir parçası olarak, halkla camianın iletişimini koparma yolundaki teklifimiz, **kılcallardaki adamlarımız aracılığıyla uygulamaya konuldu.**
X-3 ERKEK ŞAHIS: Büyükayı ve biraderlerine minnetarız. Onlarla gizli ittifakımız şimdilerde meyvesini verdi. Bölgede bize verilen ağabeyliğin; bu ülkedeki faaliyetlerimize bağlı olduğunu da biliyoruz. Burda neler yapıyoruz? **Hedefe aldığımız her ülkede olduğu gibi burda da etkin, yetkin adamları para ve mutayla ağamıza düşürüp, bizim istihbarata çalışmaları temin ettik, devletin kılcallarına sızdık.** Hedefimiz bizi çözen, inancımızı sorgulayan camiadır.
X-2 ERKEK ŞAHIS: Tebrikler Ters yoldaş. **Zaten zamanımızda önemli olan, bir ülkeyi işgal etmek değil, kılcalları ele geçirmektir. Bir ülkenin kalbi olan kılcalların içine sızmak ve ülkeyi kılcalların verdiği raporlarla yönettirme. Asıl galibiyet budur. Ters'li yoldaş, önünüzün açılması iyi oldu ve hakkını verdiniz, iyi tezgaha getirdiniz.**

22 Aralık 2013 tarihli www.herkul.org isimli web adresinde paylaşılan, Fethullah Gülen'e ait **402. Nağme'nin başlık isminin "Birlik, Dirlik ve Beraberliğin Yolu"** olduğu görülmüştür.

17 ARALIK GİRİŞİMİNDEN 3 GÜN SONRA,
http://www.herkul.org/bamteli/yolsuzluk/ internet linkinden halen ulaşılabilen 20/12/2013 tarihinde yayınlanan 401. Nağme **"Yolsuzluk"** başlıklı başlığı altında bir video yayınlandığı, video incelendiğinde; FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri Fetullah GÜLEN'in konuşma yaptığı, konuşma akışı içerisinde;
Onlar nisbet yapıyorlar, falan filan diyorlar, F diyebilirler, G diyebilirler, Ç diyebilirler, D diyebilirler.. diyorlar.. bulaştı bulaşmadı mülahazasıyla, belki cinayet sayılabilecek bir kısım icraatta bulunuyorlar. Şöyle demek geliyor yani içimden.. demeden kendimi alamayacağım. Hiçbir zamanda demek istemediğim bir şeyi demek geliyor içimden. Yoksa Doktor İkbal gibi, Hazreti Pir-i Muğan gibi, tel'ine, bedduaya "amin" dememek, onları etmemek genel şiarımızdır. **Fakat eğer hakikaten bu olumsuz şeylerin üzerine giden arkadaşlar, kimse onlar tanımıyorum, binde birini bile tanımıyorum.** Bu işin üzerine "Hukukun ve aynı zamanda sistemin, dinin ve aynı zamanda demokrasinin gerektirdiği şeyler bunlardır." deyip arınma adına, yıkanma adına, temizlenme adına, kirlerin öbür tarafta kalmasına meydan vermemek adına bir şey yaparken dinin ruhuna aykırı bir şey yapmışlarsa… bize de nisbet ediyorlar, dolayısıyla ben bizi de onların içinde görerek diyorum, dinin ruhuna aykırı bir şey yapmışlarsa, yaptıkları şey Kur'an'ın temel disiplinlerine aykırıysa, Sünnet-i Sahiha'ya aykırıysa, İslam'ın hukukuna aykırıysa, modern hukuka aykırıysa, günümüz demokratik telakkilere aykırıysa.. **Allah bizi de onları da yerlerin dibine batırsın, evlerine ateş salsın, yuvalarını başlarına yıksın.** Ama öyle değilse, hırsızı görmeden hırsızı yakalayanın üzerine gidenler, cinayeti görmeyip de masum insanlara cürüm atmak suretiyle onları karalamaya çalışanlar.. **Allah onların evlerine ateşler salsın, yuvalarını yıksın, birliklerini bozsun, duygularını sinelerinde bıraksın, önlerini kessin, bir şey olmaya imkan vermesin.** Şeklinde beyanlarda bulunduğu tespit edilmiştir.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 133.BÖLÜM - 04 Ocak 2014 ;
Y-1 BAYAN ŞAHIS: Efendim, **bamtelinin duası**, tabanda amin sedalarıyla göğe yükselirken, bizimkiler de; dezenformasyonla, kasetçilikle, montajlamayla BEDDUA DİYE halka yutturmaya çalışıyor ama olmuyor. **Bamtelinden gelen sesler** insanların yüreğinde, aklındaki bütün soru işaretlerini aydınlatıyormuş. Aldığımız duyumlara göre tabanda çok ciddi sıklaşma ve **BİRLİK BERABERLİK DUYGUSU** hakim olmuş. İşin bu noktasını biz hesap edemedik.
X-1 ERKEK ŞAHIS: Söylediklerinizin altı boş olunca, halk ikna olmuyor. Örneğin kiraj deyip duruyorlar, ama ezip geçiyor eriyen meriyen bizimkiler. Küçük ve kara ruhlu yazarlarımızla, soylu arkadaşımızın sosyal medyasıyla, şu anki mevcut durumu; "kara propaganda" diyerek, "asıl çete örgüt" diyerek sözü camiaya getirmek istiyoruz. Bizim nafak adamımız devriye girince, ortalık hepten karnavala döndü. **Ama bamteli, kırık testiden çok berrak sesler geliyor. Halk bundan içiyor. Kimin ciğeri nerde kirlenmiş, ortaya çıkacak diyorlar.**

Yapılan tesbit ve diyaloglardan da anlaşılacağı üzere;

Dizinin 21 Aralık 2013 tarihli bölümünde oyuncular arasında geçen diyaloglarda, ilk karar kurulu bölümünün yayınlandığı 28 Eylül 2013 tarihli bölüme atıfta bulunularak; 17 Aralık operasyon talimatının verildiği ve o gün söylenenlerin gerçekleştiği belirtilmektedir.

Bu da dizinin, hayal ürünü olmayıp gerçek hayattan senaryolaştırıldığını, FETÖ/PDY Terör Örgütü mensuplarına talimat ve mesaj gönderme görevini yerine getirdiğini göstermektedir. Yine Örgüt lideri Fetullah Gülen'in 17 Aralık darbe teşebbüsünün olumsuz sonuçlanmasından sonra örgüt üyelerine hitaben; "Size F, G, Ç diyebilirler, yolsuzlukların üzerine gidenler her kimse onları tanımıyorum, onların binde birini bile tanımıyorum" diyerek kendi mensuplarına karşı ithamda bulunan kişilere yönelik "Allah onların evlerine ateşler salsın, yuvalarını yıksın, birliklerini bozsun, duygularını sinelerinde bıraksın, önlerini kessin, bir şey olmaya imkan vermesin." Şeklindeki beyanları da devlet kadroları içerisine sızan örgüt üyelerine yapılan tasfiyeleri engelleme amaçlıdır.

C) Hata: Başvuru kaynağı bulunamadı Hata: Başvuru kaynağı bulunamadı **17 ARALIK GIRIŞIMININ ULUSLARARASI BOYUTU VE BU ULUSLARARASI ORGANIZASYON İÇERISINDE FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ'NÜN YERI VE GÖREVI,**

a) Türkiye Cumhuriyeti, İran İslam Cumhuriyeti ve Brezilya Federal Cumhuriyeti Arasında 17.05.2010 Tarihli Tahran Deklarasyonunun İmzalanması ve 25.05.2010 Tarihinde M İ T Müsteşarlığı'na Hakan Fidan'ın Atanması,

Halen Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı görevini yürüten Hakan Fidan'ın, Viyana Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nda, Cenevre Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Enstitüsü'nde ve Londra Verification Technologies Research Center'da akademik çalışmalarını sürdürdüğü, Almanya NATO Süratli Reaksiyon Kolordusu Karargahı'nda görev aldığı, 2003 yılında Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na (TİKA) atandığı, 14 Kasım 2007'de Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığı görevine getirildiği, 2008 Kasım ayında **Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliği**'ne atandığı, 15.03.2010'da Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşar Yardımcısı olduğu, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı

Emre Taner'in görev süresinin dolmasının ardından **25.05.2010** tarihinde Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı görevine atandığı anlaşılmıştır.

Bu tarihlerde;
İran'ın nükleer programı 2010 yılında Batılı ülkeler nezdinde kabul görmemiş ve Birleşmiş Milletler tarafından İran'a ticari ambargo uygulanması yönünde karar alınmıştır. Bu süreçte Brezilya ve Türkiye, İran'ın nükleer programı konusunda Birleşmiş Milletler ile İran arasında arabuluculuk görevini üstlenmiştir.

C. Başsavcılığımızın 17 Aralık girişimine ilişkin takipsizlik kararında da belirtildiği üzere;

Olayların gelişimi ve nedenlerini açıklayabilmek için öncelikle İran'a uygulanan yaptırımların açıklanmasında fayda görülmüştür.

İran'a uygulanan yaptırımlar kısaca şöyle özetlenebilir;

İran, BM Güvenlik Konseyi, ABD ve AB'nin birbirinden bağımsız yaptırımları, İran'ın nükleer programının barışçıl olmadığı ve İran'ın uluslararası terörizmi desteklediği iddialarına dayandırılmaktadır. Yaptırımların temel hedefinin İran'ın uluslararası finans sisteminden izole edilmesi olduğu anlaşılmıştır.

BM Yaptırımları;

31 Temmuz 2006 tarih ve 1696 sayılı Karar ile;

31 Ağustos 2006 tarihine kadar süre verilerek nükleer faaliyetlerini durdurmaması halinde İran'a ekonomik yaptırımlar uygulanacağı uyarısında bulunulmuştur.

27 Aralık 2006 tarih ve 1737 sayılı Karar ile;

Üye ülkelerden kendi toprakları üzerinde, karar ekinde İran'ın nükleer programı ile ilgili olduğu belirtilen kişi ve kurumlara ait bütün fonların, mali varlıkların ve diğer ekonomik kaynakların dondurulması istenilmiştir

24 Mart 2007 tarih ve 1747 sayılı Karar ile;

İran'a yönelik yaptırımlara silah alım-satımını dâhil etmiş ve bir önceki kararın ekinde İran'ın nükleer programı ve balistik füze programı ile ilgili kişilerin ve kurumların sayısı artırılmış ve bu kişilerin seyahatlerine sınırlama getirilmiştir.

Bütün üyelerden ve uluslararası finans kurumlarından insani amaçlar ve kalkınma amaçları dışında, İran hükümetine mali yardım yapmak ya da borç vermek gibi yeni yükümlülüklere girmemeleri istenmiştir.

Ayrıca üyelerin finans kuruluşlarının, bütün İran bankalarının İran dışındaki şubeleri ile ilişkilerinde, İran'ın nükleer ve balistik füze programına katkıda bulunmuş olmamak için dikkatli olmaları istenilmiştir.

BM Güvenlik Konseyi 27 Eylül 2008'de kabul ettiği 1835 sayılı Karar ile de önceden aldığı bütün kararları teyit etmiş ve Konsey'in İran'dan taleplerini yinelemiştir.

ABD'nin Yaptırımları;

2005 yılında, 13382 sayılı Kararname ile 8 İran bankası ve 1 İran şirketinin mal varlıklarının dondurulmasına karar verilmiş ve ABD'li kurumların bunlarla iş yapması yasaklanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihinde, Ulusal Savunma Yetki Yasası (Kirk-Menendez Yasası) kabul edilmiştir. Yasaya göre, İran Merkez Bankası ve belli başlı İran mali kuruluşları ile ciddi ölçüde işlem yapan banka ve finans kuruluşlarının ABD hesapları dondurulacaktır. Yasada yaptırımlar için bir geçiş süreci belirlenmiştir.

İran ile enerji sektörü dışında işlem yapan (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Mart ayı,

Enerji sektörü de dahil olmak üzere her türlü finansal ilişkilerine son vermeyen (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Haziran ayı,

İran'dan enerji alımlarını azaltmakla beraber devam eden Türkiye'ye yasa kapsamında çeşitli dönemlerde muafiyetler tanınmıştır.

Ancak ABD'nin, bu yasanın Türkiye gibi bazı müttefikleri sıkıntıya sokmasına neden olacağı endişesini taşıması nedeniyle 2013 yılında yeni bir düzenleme yapılmıştır.

6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya başlayan yeni kararlara göre, İran'dan doğalgaz ve/veya petrol almak isteyen ülkeler;

İhracat bedellerini ülkelerindeki bir banka hesabına yatıracaklardır,

Bu tutarlar İran'a transfer edilmeyecektir,

İran bu tutarlar ile o ülkeden yiyecek, ilaç, tıbbı malzeme ve endüstriyel ürünler alabilecektir.

ABD, diğer uluslararası aktörlerin de İran'a yaptırım uygulaması için 2006 yılından itibaren seferberlik başlatmıştır.

AB'nin Yaptırımları;

AB ülkeleri, BM Güvenlik Konseyinin İran'a yönelik yaptırım kararlarını kendi mevzuatlarına uyumlu hale getirerek uygulamaya koymuşlardır.

2007 yılında, BM'nin 1737 sayılı Kararında geçen listeye kendisinin belirlediği başka kişi ve kuruluşları da ekleyerek, vize yasağı getirmiş ve mal varlıklarını dondurmuştur.

2010 yılında, İran Merkez Bankasının üye ülkelerdeki hesaplarını dondurmuş, İran ile yapılan kıymetli maden ticaretini yasaklamıştır.

17 Mart 2012 tarihinde Belçika merkezli SWIFT sistemi yaptığı duyuru ile üyelerinden, Türkiye saatiyle 18:00'den itibaren Avrupa Birliği Konseyi'nin 15 Mart 2012 tarihli kararında yer alan İran'lı finansal kuruluşlar ile işlem yapmamalarını (disconnection) istemiştir.

2012 Temmuz ayında AB, İran petrolüne ambargo koymuştur.

AB ayrıca Avrupalı sigorta şirketlerinin İran kaynaklı tüm petrol nakliyelerini sigortalamasını yasaklamıştır.

2012 Ekim ayında AB, İran'dan tüm doğalgaz alımını durdurmuş ve Avrupalı gemi inşa şirketlerinin İran'ın kullanımı için petrol tankeri inşa etmesini yasaklamıştır.

Türkiye Bankalar Birliğinin "İran'a Yönelik Yaptırımlar Kapsamında Banka Uygulamalarının Nedenleri Hakkında Değerlendirme" notuna bakıldığında,

"Bilindiği üzere; Birleşmiş Milletler, A.B.D. ve Avrupa Birliği (AB) tarafından İran'a dönük çeşitli düzeylerde ekonomik, ticari, bilimsel, askeri ve finansal yaptırımlar uygulanmaktadır.

İran'a yönelik yaptırım kararlarının ülkemiz mevzuatına doğrudan yansıması olmamakla beraber; bankalarımız, muhatap yabancı kuruluşlar tarafından, bu düzenlemelere uymaya zorunlu tutulmaktadır. Başta,

1. Muhabirlik ilişkisi kurulması,

2. Yurtdışı kaynaklı kredi anlaşmalarının gerçekleştirilmesi,

3. SWIFT ilişkisi kurulması,

4. Para transferi işlemleri

5. Dış ticaret işlemleri,

olmak üzere, yabancı kuruluşlarla yürütülen tüm işlemlerde, bankalarımızın bu düzenlemelere uyup uymadığı sorgulanmakta, bu konuda yazılı taahhütler alınmaktadır.

Bu taahhütlere uygun davranılmadığının tespiti durumunda; muhabirlik ilişkisi kurulmamakta veya gerçekleştirilmesi talep edilen işlemler reddedilmekte; transfer edilen fonlar bloke edilmektedir.

Ayrıca, İran'a yönelik yaptırım uygulayan ülkelerde şube, iştirak vb bağlı birimleri bulunan Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşlar ile Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşların yabancı ortakları için de bu kısıtlamalara uyulması zorunludur. Yine, yabancı finansal kuruluşların Türkiye'de bulunan finansal kuruluşları için de aynı düzenlemeler geçerlidir.

Bu kurallara uymayan finansal kuruluşlar, ABD ve AB bankaları tarafından kendi otoritelerine bildirilmekte ve astronomik düzeyde cezai yaptırımlara maruz kalabilmektedir. Bu konudaki detay bilgilere http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/ CivPen/Pages /civpen-index2.aspx bağlantısından ulaşmak mümkündür.

Ayrıca bu bankalara dönük tüm finansal işlemler engellenebilmektedir. Örneğin 2010 yılında ABD tarafından yürürlüğe sokulan CISADA Kanununa göre; İran'la ilgili işlemlere aracılık ettiği tespit edilen **Chinese Bank of Kunlun** ve **Elaf Islamic Bank** kara listeye alınarak; uluslararası finansal sisteme erişimleri kısıtlanmış; ABD finansal sistemine erişimleri ise tamamen engellenmiştir.

Bakanlığınızın ilgide kayıtlı yazısı üye bankalarımıza gönderilerek, bu konudaki uygulamaları talep edilmiştir. Üyelerimizden gelen yanıtların incelenmesinden; standart bir uygulamanın bulunmadığı; genel olarak bankaların listelenmiş (designated) İran kişi ve kuruluşlarıyla işlem yapmadığı; listelerin dışında kalan İran kişi ve kuruluşlarına da genişletilmiş müşterini tanı (enhanced due diligence) ilkeleri uygulandıktan sonra işlem yapma kararı verildiği görülmektedir.

Ayrıca, listelenmiş kişi ve kuruluşlara işlem tesis edilmemesi ve genişletilmiş müşterini tanı ilkelerini uygulamanın dışında; bazı bankaların da işlem tipi, mal veya hizmet konusu (savunma sanayiinde kullanılan mallar, otomotiv sektörü, gemi imalatında kullanılan mallar, ABD menşeli mallar, kıymetli madenler gibi) veya para birimi (ABD doları, Kanada doları gibi) bazında kısıtlamalar uyguladığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, bankalarımızca gerçekleştirilen tedbir ve uygulamaların sadece İran kişi ve kuruluşlarına yönelik olmadığı; benzer tedbir ve uygulamaların uluslararası düzeyde yaptırımlara tabi olan diğer ülkelerin vatandaşları ve kuruluşlarını da kapsadığı bilinmektedir. Örneğin Kuzey Kore, Küba, Sudan, Suriye ve Burma gibi ülkeler de uluslararası alanda benzer ağır yaptırımlara maruz kalmaktadır. En yaygın olan kısıtlamalar ise hedef ülkeye silah ihracını yasaklayan yaptırımlar olup, örneğin Avrupa Birliği tarafından Çin'e silah ambargosu

uygulanmakta olması bakımından bankaların AB üyesi ülkelerde faaliyet gösteren bankaları hesap muhabiri olarak kullanarak bu işlemlere ilişkin ödemeleri yapması mümkün değildir.

Sonuç olarak; bankalarımızın İran uyruklu gerçek ya da tüzel kişilere hesap açmamak, hizmet vermemek, işlemlerine aracılık etmemek olarak nitelendirilebilecek bir politikaları ve tutumları olmadığı, fakat yazımızda detayları ile belirtilen uluslararası ve uluslararası nitelikte sonuçları ve yaptırımları olan kısıtlamalardan dolayı, bankaların yaptığı kontroller ve aldıkları tedbirler olduğu görülmektedir. Bankalarımızın uluslararası finansal sisteme erişim için bu hususlara dikkat etmeleri zorunluluktur. Bankacılık sisteminin kendi iradesi dışında kalan bu tür kısıtlamalardan ötürü zaman zaman İran uyruklu müşterilerine hizmet sunmalarında bazı kısıtlarla karşılaşabilmeleri de tamamıyla bu durumdan kaynaklanmaktadır.”

İran'a uygulanan yaptırımlar ile ilgili açıklamadan anlaşıldığı üzere;

İRAN'IN DIŞARIYA MAL SATMASI VE DIŞARIDAN MAL İTHALİ ENGELLENMİŞ OLMAKLA BİRLİKTE KISMEN PETROL VE DOĞALGAZ İHRACINA İZİN VERİLMİŞ BULUNMAKTADIR. TÜRKİYE, PETROL VE DOĞALGAZ İHTİYACININ ÖNEMLİ BİR KISMINI İRAN'DAN İTHAL ETTİĞİ PETROL VE DOĞALGAZ İLE KARŞILAMAKTADIR. ANCAK UYGULANAN YAPTIRIMLAR GEREĞİ TÜRKİYE'NİN İRAN'DAN SATIN ALDIĞI PETROL VE DOĞALGAZIN BEDELİ İRAN MERKEZ BANKASI ADINA HALKBANK'DA AÇILAN HESAPLARA YATIRILMAKTADIR. KEZA HİNDİSTAN'IN 2011-2013 YILLARI ARASINDA İRAN'DAN İTHAL ETTİĞİ PETROLÜN BEDELİ VE AVRUPA ÜLKELERİ İLE JAPONYA'NIN İRAN'DAN İTHAL ETTİKLERİ PETROL ÜRÜNLERİNİN BEDELLERİ DE 2012-2013 YILLARINDA SÖZ KONUSU HESABA YATIRILMIŞTIR. İRAN MERKEZ BANKASI HALKBANK NEZDİNDEKİ HESAPTA BİRİKEN TUTARLARI ÜLKESİNİN İTHALİNE İZİN VERİLEN ÜRÜNLERİN BEDELLERİNİN ÖDENMESİNDE KULLANMAYA BAŞLAMIŞTIR.

Söz konusu hesapta biriken paraların ithalat bedellerinin ödenmesinde kullanılması şu şekilde olmaktadır;

1- Öncelikle İran'da ithalat yapacak veya ithalatı gerçekleştiren firma İran'da bulunan bankaya giderek yapacağı ithalata ilişkin belgeleri sunmakta,

2- İlgili İran bankası söz konusu belgeler kapsamında firmanın belirttiği tutarı firmadan tahsil edip, karşılığı kadar Türk Lirası ya da Euroyu İran Merkez Bankasından (İMB) satın almakta,

3- İMB söz konusu tutarı Halkbank nezdindeki hesabından yine ilgili bankanın Halkbank nezdindeki hesabına aktarmakta,

4- İlgili İran Bankası tarafından gönderilen SWİFT mesajıyla da İran Bankasının Halkbank nezdindeki hesabına ihracatı yapan firmanın hesabına ödeme yapılmaktadır.

Söz konusu sistemin işleyişinde dış ticarete, yani İran açısından ithalata, diğer ülkeler yönünden ihracata konu mallar ile dış ticareti yapan tarafların Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve ABD yaptırımlarının kapsamı dışında olmasına dikkat edilmektedir.

Açıklanan yaptırım kararları çerçevesinde 01/07/2013 tarihine kadar kıymetli maden alım satımı Halkbank tarafından yapılan aracılık işlemlerine konu edinilmiş, bu tarihten sonra İran'ın kıymetli maden ithalatı da yaptırım kapsamına alındığı için işlemler transit ticaret kapsamında yürütülmüştür.

İran'ın Türkiye'ye yaptığı petrol ve doğal gaz ihracatı karşılığında, elde ettiği gelirlerin, yaptırımlar gözetilmek kaydı ile İran'ın yaptığı ithalatlara ilişkin bedellerin ödenmesinde kullanılan sistemde değişik firmalar işlem yapmakla birlikte, bu firmalar arasında şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı hissedar olduğu şirketler önemli bir yere sahip bulunmaktadır.

Şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu şirketler temel olarak iki yolla İran'a ihracat gerçekleştirmektedirler:

1- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesine kadarki süreçte, altın ihracatı kapsamında ihracat bedeli peşin tahsil edilmiş, söz konusu tahsilattan elde edilen gelir ile Türkiye'de yerleşik firmalardan altın alımı yapılarak altının fiziki yollar ile İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

2-01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesinden sonraki süreçte ise, transit ticaret kapsamında İran'daki şirketlerden ödemeler peşin alınmış, söz konusu ödemelerden elde edilen gelirler ile Dubai'de kurulu bir şirketten ilaç ve gıda ürünleri (şeker, buğday v.b.) alımı yapılarak söz konusu malların Dubai'den direk İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

Altın ihracatı kapsamında Tüpraş, Botaş, Avrupa, Japonya ve Hindistan'ın İran Ulusal Petrol Şirketi (NIOC)'nden doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB (İran Merkez Bankası) hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde altın ticareti için anlaştığı, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu altın ithalatına ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu ve bahse konu İran bankasının söz konusu ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, tahsilatı yapan İran bankasının tahsil ettiği bedelin karşılığı kadar TL ya da dövizi İMB'den satın aldığı, İMB'nin TL ya da dövizi Halkbank nezdindeki petrol ve doğal gaz ihracından elde ettiği gelirin biriktiği hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, ilgili İran bankasının Halkbank'a gönderdiği Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabından İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın ihracatı yapan firmanın ibraz ettiği belgeleri kontrol ettikten sonra Swift mesajında belirtilen tutarın bahse konu İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından çıkararak ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına geçirdiği, yapacağı ihracata ilişkin malın bedelini bu şekilde peşin olarak tahsil eden Türkiye'deki firmanın ihraç edeceği altının alımı için Türkiye'deki bir başka şirkete parayı transfer ettiği, yapılan transfere konu altının ihracatı yapacak firma tarafından fiziki olarak teslim alındığı, yine fiziki yollarla İran'a gönderildiği, altın ihracatı işleminin bu şekilde tamamlandığı, bedelinin İran'ın ihraç ettiği ve karşılığı Halkbank'daki IMB hesabında biriken paradan ödemesinin bu şekilde yapıldığı anlaşılmıştır. **YAPILAN İŞLEMLERDE HUKUKA AYKIRI HER HANGİ BİR YÖN BULUNMAMAKTADIR.**

Yapılan altın ihracatına ilişkin olarak Halkbank kayıtları üzerinde bilirkişi tarafından yapılan incelemelerde Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. A.Ş. ile Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin 2012 yılı Şubat ayından itibaren İran'a önemli tutarda altın ihracı gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Royal ve Safir firmaları tarafından 2012 yılında toplam 2.587.809.063,3 TL 2013 yılında 1.701.736.917,38 TL olmak üzere topl. 4.289.545.980,68 TL, 2012 yılında 5.244.628.878,63 Euro, 2013 yılında 912.326.813,81 Euro olmak üzere toplam 6.156.955.692,44 Euro, 2012 yılında 206.000.000 Japon Yeni (JPY) altın ihracatı gerçekleştirildiği, söz konusu firmalar hesabına en son 11/06/2013 tarihinde ödeme geldiği, 2012 yılında İran'a yapılan altın ihracatının %58'inin Türkiye'deki beş şirket tarafından gerçekleştirildiği, bu şirketlerin ilk ikisinin Royal ve Safir olduğu, diğer şirketlerin ise şüpheli Rıza Sarraf'ın daha önce birlikte çalıştığı Taha Ahmet Alacacı'nın ağırlıklı ortak olduğu İlsam Dış Ticaret Danışmanlık San. İnş. ve Taah. Ltd. Şti, Taha Kıymetli Madenler Ticareti A.Ş. ve Atanur Kuyumculuk İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. olduğu anlaşılmıştır. Bu süre içerisinde söz konusu beş şirketin tamamı aynı İranlı firmalara mal satışı yapmışlar, aynı İranlı firmalardan para transferi almışlardır.

01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ithalatı İran açısından yaptırım kapsamına alınınca bu defa şüpheli Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketlerin transit ticaret çerçevesinde İran'a ilaç ve gıda ihraç etmek suretiyle benzer bir işlemi gerçekleştirdikleri, bu kapsamda Tüpraş ve Botaş'ın NIOC'tan doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde transit ticaret için anlaştıkları, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu ithalata ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu, bahse konu İran bankasının ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, daha sonra bu bedelin karşılığı kadar TL ya da dövizi IMB'den satın aldığı, IMB'nin bu miktardaki TL ya da dövizi Halkbank nezdindeki kendi hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, bahse konu İran bankasının Halkbank'a gönderdiği, Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabına İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın belgelerini kontrol ettikten sonra ilgili tutarı İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firmanın hesabına geçirdiği, Türkiye'deki firmanın ihracata konu malın alımı için Dubai'de yerleşik bir başka şirketin Halkbank'daki hesabına para transferi yaptığı, ihracata konu olup bedeli ödenen malın ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma tarafından fiziki olarak teslim alınmadan ve dolayısıyla Türkiye'ye hiç getirilmeden Dubai'den doğrudan İran'a gönderildiği, Dubai'de yerleşik şirketin Halkbank'daki hesabına yapılan ödemeyi Hindistan menşeli Bank of Baroda'ki hesabına gönderdiği, bu şekildeki işlemlerin Rıza Sarraf'ın ortak olduğu Royal ile Volgam Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'nin ağırlıklı olarak gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

Söz konusu iki şirketin 2013 yılı Haziran ayı sonundan itibaren gerçekleştirdikleri İran'a transit ticaret kapsamında Halkbank nezdindeki hesaplarına toplam 917.313.631,44 TL, 747.315.531,49 Euro gönderildiği bilirkişi tarafından Halkbank kayıtları üzerinde yapılan tespit ile anlaşılmıştır. Yine yapılan incelemelerden Royal ve Volgam'ın transit ticaret kapsamında İran'a yaptıkları ihracat işlemlerinde ilaç ile şeker ve buğday gibi gıda alımlarının tamamını Dubai'de yerleşik Atlantis Cap. Gen. Trading LLC firmasından gerçekleştirdikleri, ödemelerin tamamını söz konusu firmanın **Halkbank** nezdindeki hesaplarına yaptıkları, yine **Halkbank** kayıtları üzerinde yapılan araştırmadan anlaşılmıştır.

Transit ticaret; gerçek veya tüzel kişi tacir tarafından satın alınan, yabancı veya yerli menşeli olup, yurt dışına satılmış malların transit olarak veya doğrudan doğruya ithalat ve ihracat rejimi hükmüne tabii olmaksızın başka veya aynı ülkeye satılmasını ifade eder. Türkiye'de yerleşik her hangi bir firma tarafından ithal edilmek amacıyla yurda getirilerek gümrük antrepolarına alınan bir malın aynı firma ya da malları gümrük antreposunda devir alan başka bir firma tarafından başka bir ülkeye ya da malın getirildiği ülkedeki başka bir firmaya satılması da transit ticaret işlemidir. Transit ticaret, bir ödeme şekli değil ticaret şeklidir. Gerçekte bir ithalat – ihracat işlemi olmadığından dolayı gümrük beyannamesi düzenlenmez. Transit ticaret işlemlerinde vergi, resim, harç istisnası uygulanır. Transit ticareti yapan kişi

mal alım satımı nedeni ile dönen paranın %3'ü civarında komisyon alır, kazancı bundan ibarettir.

Yukarıda açıklandığı üzere İran asıllı olup, daha sonra Türk Vatandaşlığına geçen Rıza Sarraf'ın Türkiye'de faaliyet gösteren çok sayıda şirketinin bulunduğu, bu şirketlerde kendisinin ağırlıklı ortak olduğu, ağırlıklı ortak olduğu şirketlerde yönetim kurulu başkanlığı yaptığı, Rıza Sarraf'ın ortağı ve yönetim kurulu başkanı olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. Anonim Şirketinin ve Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin ticari hacminin önemli bölümünü İran'a yapılan altın ihracatının oluşturduğu, özellikle altın ihracatının 2012 yılında rekor düzeylere ulaştığı, hatta Türkiye'nin ihracatında önemli bir yer tuttuğu, her iki şirketin kayıtlarından ve Halkbank'ın kayıtlarında yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Sözü edilen şirketler ihracatı İran'a uygulanan ambargo nedeni ile yukarıda açıklanan yöntemler ile gerçekleştirmektedirler. Şirketlerin yaptıkları ihracat işlemlerinde yasaya aykırı bir yön bulunmamaktadır.

YAPILAN İŞLEMİN İRAN'A UYGULANAN AMBARGOYU DELMEYE YÖNELİK GİRİŞİM OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ C.BAŞSAVCILIĞIMIZ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN SUÇ SORUŞTURMASI KAPSAMININ DIŞINDA BİR HUSUSTUR. BU YÖNDEKİ İŞLEMLERE DEVAM EDİLMESİ VE İZİN VERİLMESİ BİR DEVLET POLİTİKASI GEREĞİ OLUP DOĞRULUĞU/YANLIŞLIĞI TARTIŞMA KONUSU YAPILMAYACAKTIR.

İran'a yapılan kıymetli maden ve özellikle altın ihracatı ile 01/07/2013 tarihinden sonra ağırlıklı olarak yapılmaya başlanan ilaç ve gıda transit ticareti sadece Rıza Sarraf yönetimindeki şirketler tarafından yürütülen bir işlem olmayıp, aynı iş Türkiye'de faaliyet gösteren başka firmalar tarafından da yapılabilmektedir. Söz konusu ihracat işlemlerini yapan firmaların başında **Rıza Sarraf'**ın yönetimindeki şirketler olmakla birlikte daha önce Rıza Sarraf ile ortak iş yapan **Taha Ahmet Alacacı** yönetimindeki şirketlerin de benzer ticareti yaptıkları kayıtların incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Bu sürece ilişkin yapılan açık kaynak çalışmaları sonucu yapılan tesbitlerde;

İran üzerinde nükleer programından dolayı baskının arttığı bir dönemde Ankara sürpriz bir çıkış yaparak arabulucu olabileceğini açıkladı. Benzer bir açıklama Brezilya'dan da geldi. Bu süreçte Brezilya'ya daha yakın duran **İran, 16 Mayıs 2010'da iki ülkenin Dışişleri Bakanlarını Tahran'a davet etti.** Yaklaşık 16 saat süren görüşmelerin ardından 3 ülke arasında **Tahran Deklarasyonu** imzalandı. Anlaşma Batı tarafından değerli bulunmadı ancak özellikle Türkiye ve İran anlaşmanın hala masada olduğunu savunuyor. İki komşu ülke, anlaşmanın ardından ikili ilişkilerin sadece nükleer sorun çevresinde değil, ekonomik ve sosyal alanda da artırılacağı sözü verdi. (Vikipedia)

Türkiye, Brezilya ve İran arasında 17 Mayıs 2010 tarihinde imzalanan "Tahran Deklarasyonu" veya "Nükleer Takas Antlaşması"nın Maddeleri;

1. Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'na bağlılığımızı yineler ve NPT'nin ilgili maddeleri doğrultusunda İran İslam Cumhuriyeti dahil bütün Taraf Ülkeler'e ayrım gösterilmeksizin nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla araştırılması, üretilmesi ve kullanılması (ve zenginleştirme faaliyetleri dahil nükleer yakıt çevrimi) haklarını hatırlatırız.

2. Olumlu, yapıcı ve çatışmadan uzak, iletişim ve işbirliği dönemine giden bir atmosferi yaratacak bir süreci başlatma fırsatını ele geçirdiğimize yönelik güçlü inancımızı dile getiririz.

3. Nükleer yakıt takasının farklı alanlarda, özellikle de nükleer enerji santralleri ve araştırma reaktörleri inşaatında işbirliğini başlatmak için uygun bir araç olduğuna inancımızı dile getiririz.

4. Bu noktaya dayanarak, nükleer yakıt takası, işbirliği ve ülkeler arasında olumlu yapıcı bir hamle için bir başlangıç noktasıdır. Böyle bir hamle barışçıl nükleer faaliyetler alanında olumlu etkileşim ve işbirliğine yol açacak, İran'ın NPT kapsamındaki haklarını ve yükümlülüklerini riske atacak cezalar, faaliyetler ve açıklamalardan kaynaklanacak çatışmaların önlenmesini sağlayacak ve bu çatışmaların yerine geçecektir.

5. Yukarıdaki maddelere dayanarak, yukarıda bahsedilen nükleer işbirliğini kolaylaştırmak için İran İslam Cumhuriyeti 1.200 kilogram düşük oranda zenginleştirilmiş uranyumunu Türkiye'de depolamayı kabul etmektedir. Düşük oranda zenginleştirilmiş uranyum Türkiye'de saklanmasına rağmen İran'ın malı olmaya devam edecektir. İran ve UAEK, düşük oranda zenginleştirilmiş uranyumun Türkiye'deki korunmasını denetlemek için gözlemciler yerleştirebilir.

6. İran, bu deklerasyonu takip eden yedi gün içinde UAEK'yi yetkili kanallar aracılığıyla anlaşma konusunda yazılı olarak haberdar edecektir. Viyana Grubu'nun (ABD, Rusya, Fransa ve UAEK) olumlu kararı üzerine, takasın diğer detayları yazılı bir anlaşma ile ve İran ile kendisine Tahran Nükleer Araştırma Reaktörü için gerekli olan 120 kg yakıtı iletmeye yönelik özel taahhüt vermiş Viyana Grubu arasında yapılacak bir anlaşmayla netleştirilecektir.

7. Viyana Grubu bu koşula bağlı olduğunu taahhüt ederse iki taraf da altıncı maddede belirtilen anlaşmanın uygulanması için taahhütte bulunacaktır. İran İslam Cumhuriyeti bir ay içinde elindeki 1,200 kilogramlık uranyumu vermeye hazır olduğunu belirtmiştir. Aynı anlaşmanın koşulları gereğince Viyana Grubu da bir yılı aşmayacak bir süre içerisinde Tahran'daki Nükleer Araştırma Reaktörü'ne 120 kilogramlık yakıt sağlamalıdır.

8. Bu Deklarasyon'un şartları yerine getirilmediği takdirde Türkiye, İran'ın isteği üzerine İran'a ait düşük oranda zenginleştirilmiş uranyumu hızlı ve kayıtsız şartsız şekilde İran'a geri verecektir.

9. İran İslam Cumhuriyeti'nin, geçmişte olduğu gibi 5+1 ülkeleriyle, bu ülkelerin tekliflerinin ortak noktalarına göre ortak taahhütlerine dayalı ortak kaygılarla ilgili görüşmelere devam etme kararını memnuniyetle karşılıyoruz.

10. Türkiye ve Brezilya, İran'ın Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'na (NPT) bağlılığını ve anlaşmaya taraf ülkelerin nükleer haklarının hayata geçirilmesinde izlediği yapıcı rolü takdirle karşılamıştır. Aynı şekilde İran İslam Cumhuriyeti de, dost ülkeler Türkiye ve Brezilya'nın İran'ın nükleer haklarının gerçekleştirilmesini sağlayacak atmosferin yaratılmasındaki yapıcı çabalarını takdirle karşılamıştır.

Manuçehr Muttaki, İran İslam Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı.

Ahmet Davutoğlu, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı.

Celso Amorim, Brezilya Federal Cumhuriyeti Dış İlişkiler Bakanı."

Yapılan tespitlere göre, antlaşmaya taraf ülkelerden Brezilya Federal Cumhuriyeti'nde de 17 Aralık girişimden 3 ay sonra (17 Mart 2014) aynı gerekçelerle operasyon yapıldığı ve soruşturma kapsamında Brezilya Federal Cumhuriyeti eski Devlet Başkanı **Lula Da Silva** ve **Dilma Rousseff** hakkında da bu soruşturma kapsamında suçlamalar yöneltildiği anlaşılmıştır.

Bu kapsamda;
FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün güdümünde yayın yapan **Cihan Haber Ajansı** Brezilya muhabiri **Kamil Ergin** tarafından **"www.turkiyebrezilya.com"** isimli internet sitesinde 29/08/2015 tarihinde paylaşılan yazıda; (Dz.350/149-159)

"BREZİLYA'NIN 17 ARALIK'I
Brezilyada yaşanan bir yolsuzluk operasyonunun hikayesi
Kamil Ergin – Cihan Haber Ajansı Brezilya Muhabiri

GİRİŞ VE TAKDİM
Türkiye, 17/25 Aralık sürecinde geri dönüşü olmayan bir yola adım atarken, dünyanın uzak bir coğrafyasında, neredeyse aynı zaman diliminde yaşanan benzer bir hadise, o ülkenin de kaderini değiştirdi. Türkiye'deki soruşturmanın kilit ismi olarak görülen **Reza Zarrab**'ın içeri alındığı tarihten 3 ay sonra, Zerrab'la aynı işi yapan **Alberto Youssef**, Brezilya polisinin düzenlediği bir operasyonla göz altına alındı.
Döviz ticareti yapan ve dinlemeye takılan Youssef'un, ülkenin en büyük kamu kuruluşu olan **Petrobras**'ın yöneticisi **Roberto Costa**'ya lüks bir araba hediye ettiği tespit edildi. Bu dakikadan itibaren iki isim arasındaki ilişkiyi çözmeye odaklanan emniyet güçleri, 6 yıl süren çalışmanın ardından **Brezilya tarihinin en büyük rüşvet ve yolsuzluk skandalını tüm detaylarıyla ortaya çıkarmayı başardı.**
'Havuz sistemi' kuran büyük bir yolsuzluk çetesinin, kamu ihaleleri yoluyla milyarlarca dolarlık haksız kazanç elde ettiği tespit edildi. Sistemin bir parçası olan politikacıların ise aracı oldukları ihaleler üzerinden rüşvet ve komisyon alarak hem kendi ceplerini doldurdukları hem de siyaseti finanse ettikleri öğrenildi.
Buraya kadar anlatılanlar, aşina olduğumuz bir Türk filmine ait sahneler gibi. Ancak bu noktadan sonra senaryo değişti ve hikaye farklı bir yöne doğru ilerledi.
Brezilya medyasının destek verdiği süreçte 'darbe' hikayesi tutmadı. Halk sokaklara inerek hırsızlardan hesap sorulmasını talep etti. Dosyada kendi isminin geçmesine rağmen, devlet başkanı aklanma yolunu seçti. Bu süreçte savcılar görevden alınmadı. Polisler sürülmedi. Dosyalar kaçırılmadı. Aksine, hızlı bir komisyon kuruldu ve olayların üzerine gidildi. Youssef'in para aklamak için kurduğu ilk şirket bir oto yıkama istasyonuydu. Bu sebeple operasyona **'Jet Yıkama'** adı verildi ve ülke büyük bir çamaşır kazanının içine yatırıldı.

YOLSUZLUK SORUŞTURMASI HALKIN UMUDU OLDU
Brezilya tarihinin en büyük yolsuzluk operasyonu, bir halkı derin uykusundan uyandırdı. Adına **'Jet Yıkama'** denilen dosya kapsamında işadamlarından bürokratlara, senatörlerden valilere, bakanlardan eski devlet başkanlarına yüzlerce önemli isme soruşturma açıldı. 2010 yılına kadar dünyanın dördüncü büyük şirketi unvanına sahip **Petrobras** bünyesinde ortaya çıkan rüşvet ve kara para çarkı, şirket ve ülke sınırlarını aşarak nükleer sistemlere uzanan büyük bir milli güvenlik sorunu haline geldi. Brezilya halkını sokaklara döken ve artık geri dönüşü olmayan dev bir temizlik operasyonunun detaylarını yerinde inceledik.

Brezilya, son 15 yılını yolsuzlukla mücadeleye adamış bir ülke. Birbiri ardına patlak veren skandallar, kaynak bakımından hiçbir problemi olmayan ve insanların barış içinde yaşadığı bu ülkede bir şeylerin ters gittiğine işaret ediyordu. 2003-2011 yılları arasında iki dönem devlet başkanlığı yapan efsane lider **Lula da Silva** döneminde kabuğunu kıran ve dünyaya varlığını ispatlayan Latin Amerika ülkesi, kısa sürede parlayan bir yıldız haline geldi. İngiltere'yi sollayarak dünyanın 5. büyük ekonomisi olma payesine erişen ülkede halkın mustarip olduğu durum, bu zenginliğin tabana yayılmaması ve genel bir refaha dönüşmemesiydi.

2013 yılında toplu taşımaya yapılan 20 kuruşluk zammı protesto eden küçük bir grup, bir anda kamu hizmetlerinin yetersizliğine, lüks harcamalara ve yolsuzluğa 'yeter' diyen bir halk

hareketine dönüştü. 2013'ün Haziran ayında başlayıp bir yıl süren bu gösteriler amacına ulaştı ve hükümet nezdinde karşılık buldu. 'Devlet Ana'yı temsil eden **Başkan Dilma Rousseff,** millete 'siz haklısınız' dedi ve yargının önünü açtı. Bu sözleri takip eden günlerin birinde Brezilya halkı yeni bir skandala uyandı: Lava Jato

RÜŞVET PARALARINI TAŞIYAN KURYE HAVAALANINDA YAKALANDI

Lava Jato, **'hızlı yıkama'** anlamına gelen ve oto yıkama istasyonlarına verilen genel bir isim. Güvenlik güçleri, ülkede varlığı tescillenen büyük bir çetenin, aynı Hollywood filmlerinde olduğu gibi yüksek miktarlardaki kara parayı oto yıkama ve benzin istasyonları aracılığıyla temizlediğini keşfetti. İnsanlar, başlangıçta durumu kavramakta güçlük çekse de kısa süre sonra olay kamuoyuna mal oldu. Aralarında politikacılar, işadamları, kuryeler ve kamu yöneticilerinin bulunduğu etkin bir zümrenin, halkın vergileriyle işletilen bir kurum olan Petrobras üzerinden servet devşirdiği haberi gündeme oturdu. Ülkeyi sarsan soruşturmanın hikayesi şöyle gelişti:

Orta ölçekli bir işadamı olan Hermes Magnus, 2008 yılında makine ekipmanları tedarik eden yeni şirketine yatırımcı aradığı esnada yolu eski bir milletvekili **Jose Muhammed Janene** ile kesişir. Milletvekili, dostu olduğunu söylediği dolar operatörü **Alberto Youssef**'e ait finans kurumu aracılığıyla Magnus'a yarım milyon dolar ödeyerek şirkete ortak olur. İlerleyen dönemde şirketin aktivitelerinde anormallik sezen Magnus, yeni ortaklarının bazı işler karıştırdığından şüphelenir. Alım-satım ve para hareketini mercek altına alan Magnus, ortaklarının bu yöntemle kara para aklandığını idrak eder. Telefon konuşmalarına ve iki dostun arasındaki diyaloga kulak kesilen işadamı, büyük bir çetenin içinde esir olduğunu anlar. Korkar ancak panik yapmaz. Eline geçen bazı bilgi ve dokümanları polise gönderir. Evrakları inceleyen polis hemen harekete geçmez. Yaklaşık bir yıl sonra milletvekilinin finans işlerini yürüten başka bir **'taşıyıcı'** havaalanında üzerinde yüklü miktarda parayla yakalanınca parçalar birleşir ve düğmeye basılır.

RÜŞVET ÇARKI DİNLEMELERE TAKILDI

2011 yılına kadar yapılan incelemelerde dolar operatörü ve milletvekili arasındaki ilişki çözülür. Ancak polis, ortada çok daha büyük bir çarkın döndüğünü fark eder. Bu sebeple tüm sistemi içine alacak ve yasal zemini güçlendirecek delillerin oluşması için teknik takibi genişletir. Bu süreçte polis, kartel oluşturan şirketleri, alınan rüşvetleri, dağıtılan komisyonları ve ayartılan politikacıları kayıt altına alır.

İHALE HAVUZU KURULMUŞ

6 yıl süren çalışmanın neticesinde, savcı tutanaklarına göre ortada şöyle bir hikaye vardır: 2004 yılında kafa kafaya veren birkaç üst düzey **Petrobras** yöneticisi, bir kartel ile anlaşarak ihale bedellerinin yükseltilmesini sağlar. Buna göre kartele üye şirketler, kendi aralarında anlaşarak hangi ihaleyi kimin kazanacağını karara bağlarlar. İlgili yönetici ve bürokratlara bu tiyatroyu görmezden gelmeleri için rüşvet dağıtılır. Koltuklarını siyasilere borçlu olan yöneticiler, aldıkları paranın bir kısmını da siyasetçilerle paylaşır. Böylelikle ele geçen paranın üstten alta doğru paylaşımı sağlanır.

Yargı sürecinde gelen itiraflar bu iddiaları destekler mahiyette. Örneğin başlangıç seviyesindeki sorguların birinde, yönetimin ikinci kademesinde görev yapan bir Petrobras çalışanı olan Pedro Barusco, ihalelerden kendi payına 100 milyon dolar düştüğünü itiraf eder. Siyasetin finansmanı içinse iktidar partisine 200 milyon dolar aktarıldığını söyler. Skandalın boyutunu anlamak için Petrobras'ın büyüklüğünü nazara vermek gerekiyor. Dünyanın en büyük petrol şirketlerinden biri olan Petrobras, kapasite artırımı için yeni tesis ve hizmet alanlarına yıllık 20 milyar dolar yatırım yapıyor.

DÜĞÜM ÇÖZÜLÜYOR

Dosya kemale erdiğinde takvimler **17 Mart 2014** tarihini gösteriyordu. Milletvekili Janene'nin ömrü yargı sürecine yetmedi ve henüz 55 yaşında iken 2010 yılında vefat etti. Ancak güvenlik güçleri, 2014 yılında başlatılan operasyonun ilk dalgasında **Alberto Yousseff** ile birlikte 17 kişiyi içeri aldı. Dolar operatörü, avukatlarla yaptığı ilk görüşmede **'ben konuşursam hükümet düşer'** dedi ve susmayı tercih etti. Hemen üç gün sonra gerçekleşen ikinci dalgada ise eski **Petrobras başkanı Paulo Roberto Costa** tutuklandı. Bu dakikadan itibaren soruşturma ciddiyet kazanıp kamuoyunun dikkati 'büyük petrol skandalına' odaklandı. Costa, başta rüşvet çarkının varlığını inkar etse de eşinin şirketleri ve çocuklarının evlerinden çıkan deliller onu savcılarla anlaşma yapmaya ikna etti. Petrobras başkanının çözülen ilk düğüm olması, kaçınılmaz olarak yeni halkaların oluşmasını hızlandırdı.

İLK KEZ BİR DEVLET BAŞKANI YARGILANIYOR

Operasyonun ilk evrelerinden birinde, on iki yıllık iktidar partisinin muhasebe kayıtlarını tutan Joao Vaccari tutuklanmıştı. 14. dalgada ise göz altına alınan işadamlarından birinin sözleri soruşturmaya yeni boyut kazandırdı. Latin Amerika'nın en büyük inşaat şirketi Odebrecht'in patronu, **'Beni tutuklayacaklarsa yan yana üç hücre hazırlasınlar; biri benim için diğer ikisi ise Lula ve Dilma için'** diyerek hükümeti ve Lula'yı tehdit etti. Bu gelişme, kamuoyunda eski devlet başkanı Lula'ya bir adım kaldığı hissini oluşturdu. Ancak bu erken bir tahmindi. Lula'nın sağ kolu olarak bilinen ve devletin iki numaralı koltuğuna oturan Jose Dirceu'nun alınması ancak operasyonun 17. dalgasında gerçekleşti. Konuya açıklık getiren savcılar, adalet önünde herkesin eşit olduğunu vurguladıktan sonra dosyada Lula hakkında bazı şüphelerin bulunduğunu ancak henüz sorguyu gerektirecek kuvvette bir bulguya rastlanmadığını söyledi.

Takvim yaprakları hızla dökülürken tutuklamalar birbirini izledi ve geçtiğimiz hafta itibariyle 18. dalgaya gelindi. **Önemli isimlerin soruşturmaya dahil edilmesi, ülkedeki siyasi depremin şiddetini artıyordu. İlk altı dalga, Petrobras yöneticileri ve para trafiğini düzenleyen operatörler üzerine yoğunlaştı. İlerleyen süreçte işadamları, milletvekilleri, senatör, vali, bakan derken soruşturmanın boyutu eski devlet başkanı Fernando Collor'a kadar uzandı.**

Operasyon kapsamında, çoğu inşaat firması olmak üzere havuza üye olan ülkenin önde gelen işadamları içeri alındı. Yıllık ciroları toplam 20 milyar doları bulan 9 büyük inşaat firmasının sahipleri suça bulaştıklarını itiraf ettiler. Petrobras'ta görev yapan yönetici kadrosunun yanı sıra suça iştirak eden onlarca bürokrat da soruşturmadan nasibini aldı. Operasyon son olarak ülkedeki nükleer tesislerin işletiminden sorumlu olan kamu kuruluşu Eletronuclear'ın başkanı Othon Luiz Silva'yı da içeri aldı.

Operasyonun siyasi ayağı, iktidar partisinin 12 yıllık muhasebecisi Joao Vaccari'nin 12. dalgada içeri girmesiyle başlamıştı. Vaccari'nin ardından milletvekilleri, senatörler ve valiler sırayı takip etti. Soruşturmaya dahil edilenler arasında Lula'nın sağ kolu Jose Dirceu, Eski Senato Başkanı Renan Calheiros, Rio valisi Luiz Fernando Pezão, Eski Enerji Bakanı Edison Lobao, Eski Sağlık Bakanı Humberto Costa, Eski Maliye Bakanı Antonio Palocci ve devletin iki numaralı koltuğuna oturan Gleisi Houffman gibi isimler de var. Bu soruşturmaları eski devlet başkanı Fernando Collor takip etti. Geçtiğimiz gün de Federal Meclis Başkanı Eduardo Cunha hakkında hazırlanan iddianame kabul edildi. Böylelikle hakkında işlem başlatılan politikacı sayısı 53'e yükseldi.

Süreç, ayrıca ülkenin en güçlü ikinci kadını sıfatını taşıyan Petrobras Başkanı Graça Foster'ı da ekibi ile birlikte istifaya zorladı. 17 ayın sonunda soruşturma kapsamında işlem gören sayısı 716'ya ulaşırken hüküm giyenlerin sayısı 33'e yükseldi.

'TAŞ ÜSTÜNDE TAŞ KALMAYACAK'

Petrobras defteri açılınca gözler hükümete ve özellikle Devlet Başkanı **Dilma Rousseff**'e çevrildi. Zira Rousseff, 2003-2010 yılları arasında yönetim konseyi başkanı sıfatıyla Petrobras'ta görev yapmıştı. Kısa bir araştırma, ABD'nin Texas eyaletinde satın alınan bir rafineriye gerçek bedelinden 27 kat yüksek fiyat ödendiğini ve kararının altında Rousseff'in imzasının olduğunu ortaya koydu. Rousseff, ilk savunmasında bu konuda yanlışlık yapılmış olabileceğini ancak herhangi bir kasıt olmadığını dile getirdi. Konuya ilişkin yaptığı açıklamada bürokratlar tarafından yanlış bilgilendirildiğini ve önüne gelen dosyaya göre hareket edildiğini vurguladı.
Soruşturmanın seyri, Rousseff'in tavrıyla farklı bir güzergaha doğru ilerlemeye başladı. Rousseff, kendisine yöneltilen suçlamalar karşısında aklanma yolunu seçerek kameraların önünde yargıya destek sözü verdi. Muhalifleri tarafından partisine veya şahsına yöneltilecek bir karalama kampanyası için kimseye malzeme vermeyeceğini belirtti. Adalet önünde eşitliği vurgulayarak suçlu olanın cezasını çekmesi gerektiğine inandığını söyledi. Geçen yıl ekim ayınca yeniden seçilmesinin ardından verdiği ilk röportajda şunları söyledi:
"Taş üstünde taş kalmayacak. Bu işi sonuna kadar araştıracağız. Parti çıkarlarından önce gelen, kendime ait bir karakterim var. Politikacılar tutuklanınca siyasi istikrarsızlık oluşur diye bir kaygım yok. İnanıyorum ki güçlü bir demokrasimiz ve işleyen kurumlarımız var. Brezilya toplumu, artık suçluların ceza almadığı bir sisteme karşı birlikte duruş sergiliyor. Bu şu anlama geliyor. Kimin canı acırsa acısın adalet yerini bulmalı. Biri hata yaptıysa mutlaka cezasını çekmeli."

'ABDESTİNDEN ŞÜPHESİ OLMAYAN' LİDER
Türkiye'de 17/25 Aralık operasyonunu gerçekleştiren polis ve savcılar hükümet eliyle hallaç pamuğu gibi savruldu. Brezilya'da ise Devlet Başkanı Dilma Rousseff, davayı yürüten savcı Rodrigo Janot'un görev süresini uzatmayı tercih etti. Rousseff'in geçen hafta aldığı bu karar, muhalefet partileri ve medya eliyle yürütülen kampanyaya karşı en etkili cevap oldu. Gün geçtikçe eriyen popülaritesine rağmen Rousseff'in bu tavrı, demokratik duruşunu perçinledi. Yönetim tarzını beğenmeseler de en muhalif isimler bile **'başkanın abdestinden şüphesi olmadığı'** konusunda hemfikir.

PETROBRAS'IN KASASINDAN ÇIKAN PARA 7-8 MİLYAR DOLAR
Operasyonun mali boyutu, başlangıçta 3-4 milyar dolar olarak tahmin edildi. Ancak soruşturma derinleştikçe yalnızca Petrobras'ın kasasından çıkan paranın 7-8 milyar dolardan az olamayacağı kanaati belirdi. Elde edilen bulgulardan yola çıkarak soruşturmaya Sağlık Bakanlığı, enerji ihaleleri ve kamu bankalarının da dahil edilmesi ile birlikte operasyonun sınırları Petrobras'ı aştı. Daha kapağı açılmamış birçok dosyanın raflarda beklediği düşünülürse en iyimser tahmin bile önümüzdeki günlerde yolsuzluk ve rüşvet çarkında dönen para için üç haneli rakamların konuşulabileceğine işaret ediyor.

KARA KUTU AÇILDI
HALK, ÖDEDİĞİ VERGİNİN HESABINI SORUYOR
Bir protesto yöntemi olarak tencere tava çalmak Brezilya'da da moda ve haziran gösterilerinden bu yana sıkça rastlanan bir durum. Tencerelerin Rousseff için çaldığı bir esnada kulaklarını tıkayan ve sokak ortasında 'demokrasiye saygı gösterip yenilgiyi kabul edin' diye haykıran Eduardo Duwe ile kesişiyor yollarımız. Duwe, 47 yaşında, kendini liberal demokrat olarak tanımlayan bir belgesel yapımcısı. Aynı zamanda uluslararası haber ajanslarına içerik sağlayan serbest bir gazeteci. "Protestolar, Brezilya için istisnai bir durumdu. Sol grupların basit talepleriyle başlayan ancak sağ grupların desteğiyle büyüyen bir halk hareketine dönüştü." diyor Brezilyalı gazeteci. Protestolardan yolsuzluk operasyonuna uzanan köprüyü ise arz-talep örtüşmesiyle izah ediyor. Kısacası halk, kararlı bir şekilde ödediği verginin hesabını sormak istedi. Hükümet ise bu talebe olumlu karşılık vererek devletin tüm imkanlarını seferber etti. Operasyonun başarısı, karşılıklı uzlaşının eseri.

Yolsuzluk, yüz yıldır hayat bulan sanal bir gerçeklik gibi algılanıyordu bu ülkede. Herkes varlığını bilir ama kimse elle tutup gözle göremezdi. Şimdi kara kutu açıldı ve hükümet bunu gizleme gereği duymadı. Kara kutunun içinde ne olduğunu herkes bilmek istiyor. Bu yüzden bir sonraki dalganın kimleri vuracağı ve soruşturmanın nerelere uzanacağı kestirilemiyor.

BAKANLIK SORUŞTURMA İÇİN ÖZEL SİTE AÇTI

Yolsuzluk operasyonu, ismi gibi o kadar hızlı ilerliyor ki İçişleri Bakanlığı, güncellemeleri yayınlamak ve basın mensuplarının işini kolaylaştırmak için özel bir site hazırlamak zorunda kaldı. Operasyonun neden bu kadar hızlı ilerlediği sorusuna verilen iki cevap var. İlki, gün kararmadan menzile ulaşmak için gaza basılıyor. Buradan çıkartılacak sonuç, devlet başkanlarının yargılanması varılacak son durak değil; bilakis uzun bir yolculuğun ilk durağı. İkincisi, yargı farklı bir strateji izleyerek sanıklarla anlaşma yolunu seçti ve suçunu kabul edip başkalarını ihbar edenlere ceza indirimi uyguladı. Böylelikle yargı süreci kısaldı ve her halka bir sonrakinin ipini çekti.

Duwe'a göre eski defterlerin açılması ve kirli çamaşırların ortaya serilmesi tüm sistemi bloke edebilir. Ülkede sosyo-ekonomik bir krize dönüşme potansiyeli taşıyan bu süreç, ancak devlet ve millet arasında yapılacak bir anlaşma ile sükunete erebilir. Zira, ülkede 21 yıl iktidar süren dikta rejiminden sivil yönetime geçiş sürecinde genel bir af yasası üzerinden toplumsal uzlaşı sağlanmıştı.

MUHALEFET VE MEDYA PROBLEMİ

Brezilya'da 2013 Haziran ayındaki gösterilerle geçtiğimiz günlerde yapılan protestolar arasında bariz bir kimlik farkı var. İlki, mevcut düzene genel bir tepki olarak ortaya konmuş ve organik şekilde gelişmişti. İkincisi ise muhalefet eliyle organize edilen ve taraftar kavgasına dönüşen gösteriler. Nitekim bugünlerde iktidar, muhalefete misilleme olarak 'Milli İradeye Saygı' mitingleri düzenlemeye hazırlanıyor. Bazıları, bu süreçte faturanın iktidardaki İşçi Partisi'ne kesilmesini, muhalefetin cambazlığı olarak görüyor. Bugünkü muhalefet, 90'lı yıllarda özelleştirmeleri yapan iktidar konumundaydı. O dönem bir blok halinde yolsuzluk ithamlarıyla dolu ve hakkında soruşturma açılan kayda değer bir isim yok. Bu sebeple muhalefeti fırsatçılıkla itham edip, hükümet aleyhine düzenlenen gösterileri demokratik kazanımların aşındırılması olarak görenler de var. Hatta Rousseff, polemiği bir adım daha ileriye götürerek muhalefetin bu tutumunu bir 'darbe uğraşı' olarak nitelendirdi.

90'ların sonunda büyümeye başlayan İşçi Partisi, bu ülkede gücün el değişimini simgeliyor. Brezilya'da iktidar, Avrupalı beyaz göçmenler tarafından temsil edilirken İşçi Partisi düşük gelirli halkın desteğini alarak yeni bir sınıf oluşturdu. Tepkinin büyüklüğü biraz da beklentinin büyüklüğünden kaynaklanıyor. Fakir için umudu simgeleyen partinin kuruluş sloganı, 'Biz çalmayız ve kimsenin de çalmasına da göz yummayız' mealinde. Ancak 4 dönem üst üste seçim kazanan partinin kadrolarının yozlaştığı ve kendisine destek veren sivil toplum kuruluşlarının da iktidar nimetlerine ortak olarak itibar kaybettiği biliniyor. Dolayısıyla hata-sevap cetvelinde diğer gruplardan bir puan düşen halk, iktidarın hanesine eksi on yazıyor. Öte yandan Lava Jato operasyonunda altı farklı partiden toplam 53 politikacının soruşturma geçirmesine rağmen İşçi Partisi'nin göze batmasında, muhalefete yakın duruş sergileyen elit medyanın parmağı var. Medya, kışkırtıcı bir üslupla iktidar partisi ve Lula'yı hedefe oturtmuş durumda. Seçim tekrarı olması halinde İşçi Partisi'nin yeniden seçilmesi mümkün gözükmüyor. Anketlere göre Rousseff'in reytinginin bu kadar düşmesinde medya büyük rol oynuyor.

SIRA LULA'YA MI GELDİ?

Brezilya'da herkesin cevabını bilmek istediği iki soru var. Biri, ülkeye sınıf atlatan efsane lider Lula da Silva içeri girecek mi? Diğeri, hükümet düşecek mi? Lula'ya atfedilen suç, başkanlık görevinin ardından yürüttüğü lobi faaliyetleri ile bazı şirketlerin yurt içi ve yurt dışında ihale kazanmalarına yardımcı olduğu; ayrıca kamu bankalarından kredi kullanabilmeleri için aracı olduğu yönünde. Lula, kendini 'ülke yararına girişim' yapmış

olmakla savunuyor. Karşıt görüş ise bu ihalelerden kendisi ve partisine çıkar sağladığını ileri sürüyor. Brezilyalı gazeteci Duwe, sendika geleneğine mensup Lula'nın statüko tarafından desteklenip bir kurtarıcıya dönüştürüldüğünden söz ediyor. Dolayısıyla Lula hakkındaki kararın yine statüko tarafından verileceğini düşünüyor. Bu sürecin sonunda ışığı tamamen söndürülebilir ya da bir halk kahramanı ilan edilip yeniden parlatılabilir.
Lula hakkında taraftarlarının ve muhaliflerinin hemfikir olduğu mesele, onun görev süresi dolduğunda karizmatik bir lider olarak politikadan uzak durması, sahip olduğu ünü koruması ve ülke tanıtımına katkı sağlayacak işler yapması gerektiği. Ancak savcıların ifade ettiği 'kuvvetli şüphe', adının kirlendiğine ve aklanmak için bir hayli gayret sarfetmesi gerektiğine işaret ediyor.
Rousseff'in durumu ise tamamen farklı. Göreve gelir gelmez yaptığı ilk icraat, Lula'nın kadrosunu temizlemek oldu. Bu sebeple kendi ekibi içinde henüz sicili kirlenen bir isim yok. Çoğunluk, Rousseff'in masum olduğuna inanıyor ve yargıyı destekleyen yaklaşımını pozitif buluyor. Ancak Petrobras'ta görev yaptığı döneme ait iddialar karşısında henüz kamuoyunu tatmin edecek bir açıklama yapılmadığı kanaati hakim. Birbirine kenetlenen muhalefetin 'Rousseff'in azli veya istifası' talebinin altında da bu zafiyet yatıyor. Neticede Rousseff'in dokunulmazlığı var ve soruşturmanın önünü tıkamadığı için halk desteğine sahip. Bu sebeple hükümetin düşme ihtimali de zayıf. Ancak Rousseff, 9 partili bir koalisyonu yönetiyor. Dolayısıyla koalisyon ortakları arasında oluşabilecek çatlak, Rousseff hükümetinin sonu anlamına geliyor. Nitekim ocak ayında bütçe ve kadro dağılımında huzursuzluk yaşayan hükümetin en büyük ortağı Michel Temer'in partisi bu ayrışmanın sinyalini verdi. Dolayısıyla Rousseff'i zor bir dönem bekliyor.
Rousseff'in başını ağrıtan başka bir mesele de ülke ekonomisinde yaşanan sorunlarla ilgili. Para biriminin değer kaybetmesi, dış ticaretin durma noktasına gelmesi ve enflasyonun tırmanışa geçmesi halkı tedirgin ediyor. Bunu fırsat bilen muhalefet, yolsuzluk dosyasını da aynı pakete sararak hükümetin düşmesi için var gücüyle yükleniyor.

YOLSUZLUĞUN EKONOMİYE ETKİSİ

Ekonomisi dünyanın en hızlı büyüyen ülkeleri arasında gösterilen Brezilya, son birkaç yıldır büyüme hızındaki düşüşle dikkat çekiyor. Medya, bu yükselme ve düşüş hareketini doğrudan petrol skandalıyla ilişkilendirmeye çalışsa da krizin temelinde dış piyasalardan gelen etkiyle ihracatın yavaşlaması yatıyor. Bununla birlikte artan kamu harcamaları, israf ve yolsuzluk gibi sorunlar, ülke ekonomisini dibe iten diğer etkenler arasında yer alıyor. İhracatı ithalatından fazla olan Brezilya, 13 yıl sonra ilk kez geçtiğimiz yıl bütçe açığı verdi. Uzmanlar, ekonomide 2016 sonuna kadar herhangi bir iyileşme göremediklerini vurguluyor. Merkez Bankası, enflasyonu kontrol altında tutmak için hamle üstüne hamle yaparken bir yandan da ülke rezervleri hızla eriyor. Petrobras'ta yaşananlar ise zaten su alan gemide büyükçe bir delik açtı.
Şöyle ki; petrol üretimini kademeli olarak artıran ve 2020 yılına kadar ilk beşe girmeyi hedefleyen Brezilya, bu politikayı kalkınma hamlesinin önemli bir sütunu olarak görüyordu. Ancak bu fikir üzerine inşa edilen Petrobras, hem yolsuzluk skandalı hem de petrol fiyatlarının düşmesiyle birlikte zarar eden dev bir enkaza dönüştü. Yüzde 51'i devlet iştiraki olan şirketin son bir yıldaki değer kaybı yüzde 50'yi aştı. Kredi derecelendirme kurumu Moody's, bundan yalnızca 5 yıl önce, küresel ölçekte gelmiş geçmiş en büyük hisse senedi satışını gerçekleştiren şirketin kredi notunu 'junk', yani 'çöp' statüsüne indirdi.

TOPLU BİR TEMİZLİK KAMPANYASI
YOLSUZLUĞUN DNA'SI ÇÖZÜLDÜ, YARGIYA GÜVEN ARTTI

Brezilya'da, halk arasında zengin ve güçlü bir isim tutukladığında, kısa bir tahkikattan sonra salıverileceğini ifade etmek için söylenen bir deyim vardır: 'Bu buluşma pizza partisiyle son bulur.' Ancak halk, bu kez birşeylerin değişeceği noktasında oldukça iyimser. Davayı üstlenen hakim Sergio Moro, şimdiden bir halk kahramanına dönüşmüş durumda. Baskılardan bunalıp içini dökmek için verdiği ilk ve tek röportajında bu operasyonu 'gücün demokratikleşmesi için bir enstrüman' olarak gördüğünü söylüyor. Henüz suçlu olduğu kanıtlanmamış politikacılar

hakkında yapılan yorumları ise 'eşitlik ilkesine aykırı' olarak değerlendiriyor. Kendisine yöneltilen suçlamalara ve siyasi baskılara karşılık 'Ben yırtıcı bir hayvan değilim' diyen Moro, kimseyi terbiye etme veya intikam alma hissiyle davranmadığını, sadece yasanın buyruğunu yerine getiren basit bir memur olduğunu, kendisine de öyle bakılması gerektiğini söylüyor. Davaya bakan savcılardan biri ise nasıl bir yöntem izledikleri sorusuna şöyle cevap veriyor. 'Ülkedeki yolsuzluğun DNA'sı çözüldü. Kimin nasıl bir yolsuzluğa bulaştığını tahmin etmek için eski dosyalara bakmak yetiyor.'
Petrobras operasyonuyla birlikte ülkede topyekün bir temizlik furyasının başlatıldığı ve sistemin baştan uca yenilenme içinde olduğunu söylemek abartı olmaz. Adı skandallarla anılan ülkenin son 15 yılda geliştirdiği medya, emniyet ve yargı araçlarıyla yolsuzlukla mücadele algısının değiştiğine şahit oluyoruz. Petrobras'ın ardından diğer kurumların ihale dosyalarının da raflardan inmeye başlaması, ülkede toplu bir temizlik hareketinin fitili ateşlenmiş oldu. Bu durum devletten bugüne kadar ihale alan tüm şirketlerde endişeye yol açtı. Ülkenin önde gelen iş adamlarının aldığı cezalar şirketleri yasal zeminde faaliyet göstermeye zorluyor. Devletle ilişkilerini gözden geçiren özel şirketler, piyasadaki alışkanlıkların terki için alternatif çözüm arayışı başlattı.

YOLSUZLUĞA KARŞI BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ KURULUYOR

Operasyonun tetiklediği bir başka gelişme ise meclis çatısı altında yaşanıyor. Hükümetin seçim vaadi olan siyasi reform kapsamında mevcut usül ve ilkeler yeniden yazılıyor. Şeffaflık, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi konularda kılı kırk yaran düzenlemeler geçiyor. Gelinen aşamada, mecliste ardı ardına onaylanan yasalarla birlikte siyaset, iş dünyası ve sivil toplum örgütleri arasındaki ilişki net bir tanıma kavuşmak üzere.
Türkiye, uluslararası kamuoyunda uzun süredir otoriterleşme eğilimi, hukukun yürütmeye bağlanması, ifade özgürlüğünün baskı altına alınması gibi konularla gündeme geliyor. Atılan bu anti-demokratik adımlarla son birkaç yıldır beyin travması ve kısmi felç geçirdiği izlenimi veren Türkiye'de son parlamento seçimleri ve iktidarın zayıflaması da henüz şartları değiştirmedi. Halk desteğini arkasına alan muhalefet partileri, kendi aralarında çatıştığı için yolsuzluk dosyalarının kapağını açamadılar. Şüphesiz Türkiye, coğrafyası ve iç dinamikleri ile kendine özgü bir ülke. Ancak yakın siyasi tarihin birkaç sahnesinde aynı karede bulunduğu Brezilya'dan bu operasyon vesilesiyle alabileceği birçok ders var.

"HALK DARBE TEZİNİ YUTMADI"

Yolsuzluk soruşturmasının etkileri Brezilya'da farklı boyutlarıyla hissedilirken, operasyon geri döndürülemez noktaya ulaştı. Farklı bir açıdan bakıldığında, bu geniş çaplı operasyon, Brezilya'daki emniyet ve yargı kurumlarının ilk tecrübesi değil. Ülke, daha geçtiğimiz yıl 'Mensalao' adında 10 yıl süren benzer bir davayı başarıyla tamamlamıştı. Onun da öncesinde Monte Carlo, Satiagraha, Pandora'nın Kutusu gibi isimlerle ün yapan ve birbiriyle bağlantılı yürütülen operasyonlar var. 2003-2015 yıllları arasında Brezilya polisinin gerçekleştirdiği yolsuzluk operasyonu sayısı 400'e yaklaştı. Hatta bu zenginliği fırsat bilen bir girişimci, sanal 'yolsuzluk müzesi' dahi kurdu.

Brezilya'nın 17 Aralık'ı olarak görülen **Lava Jato**'yu diğerlerinden ayıran özellik, operasyona verilen isimlerde gizli. 'Lava Jato', hızlı yıkama anlamına gelirken, planlama safhasında 'kıyamet' ve Latince'de 'kanun önünde herkes eşittir' anlamına gelen 'Erga Omnes' kodları kullanıldı. Polis ve yargı üyelerinin kullandığı bu ifadeler, soruşturmada sonuna kadar gidileceğinin, etiketine bakmadan herkesin sorgulanacağının işaretini veriyor.

Rüşvet, kara para aklama ve kartel oluşturma suçlarıyla ülkenin en zengin bankerini hapse gönderen Satiagraha Operasyonu'nu yöneten eski emniyet amiri Protogenes Queiroz ile Lava Jato hakkında konuştuk. Queiroz, ülke olarak bir değişimden söz ediyor. Kendi görev

döneminde ne siyasi ortamın, ne de kurumların böylesi büyük davaları kaldırmaya hazır olmadığından bahsediyor. O dönemde güçlü kişilerin üzerine gitmenin bir bedeli olduğunu, kendisi ve ekibinin bu bedeli ödediğini öne sürüyor. Lava Jato'nun pürüzsüz ilerlemesinde, yargı ve emniyet kurumlarının siyasi etkiden uzaklaşmasının ve polisin tecrübelerden ders çıkarmasının etkili olduğundan bahsediyor.

Querioz, Devlet Başkanı Rouesseff'in kendisi ve partisi hakkındaki yolsuzluk iddialarını soruşturan savcının görev süresini uzatmasını yeni bir dönem olarak nitelendiriyor. Başkan'ın bu kararı almasında milletin duruşunun etkili olduğunu ifade ediyor. **Türkiye'de iktidar aleyhine yöneltilen yolsuzluk iddialarının 'darbe girişimi' teziyle savuşturulduğundan ve bu tür bir karşılığın halk nezdinde kabul gördüğünden bahsediyoruz. Türkiye'deki olaylara da vakıf olduğunu söyleyen polis amiri, bu soruya kendi bakış açısından bir karşılaştırma yaparak şunları söylüyor: "Burada da denediler ama halk bu hikayeyi yutmadı. Görebildiğim kadarıyla Türkiye'de suçlananlar lehine yoğun bir propaganda var.** Ama bunun bir önemi yok. Öyle bir dönem gelir ki artık halk, kurumlarla birlikte her şeyi sorgulama noktasına gelir ve o zaman hesap döner. İşte sizin yaşadığınız da böyle geçici bir durum."

Türkiye ve Brezilya'nın yaşadığı sürecin benzerliklerine değinen Querioz, bu istikrarsız süreçten üç türlü çıkış olabileceğini şu sözlerle özetliyor: Ya kurumlar ve demokrasi bilinci güçlenerek her şey ilkeler üzerinden yürür. Ya seçimle iktidar değişir, yeni gelenler eskilerden hesap sorar. Ya da halk sokaklara iner ve oluşan kaosun ardından yeni bir düzen kurulur." Şeklinde tesbit ve yorumların yayınlandığı anlaşılmıştır.

Soruşturma işlemleri kapsamında;
Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Soruşturmasını yürüten FETÖ/PDY unsurlarına yönelik soruşturma kapsamında, Cumhuriyet Başsavcılığımızca İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen 09.06.2015 tarihli müzekkere ile;
"Hakan Fidan'ın Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı'na atanması süreciyle ilgili yazılı ve görsel medyada yayınlanan haber, köşe yazısı, röportaj vb. yayınların araştırılarak düzenlenecek tesbit tutanaklarının gönderilmesi" istenilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün 24.06.2015 tarihli cevabi yazısı ekinde gönderilen tesbit tutanakları ve içeriği ve açık kaynaklar üzerinden yapılan araştırmalarda;

a) İsrail'de yayınlanan **"Haaretz"** isimli gazete'nin **"Israel Worried By New Turkey Intelligence Chief's Defense Of Iran"** başlıklı **7 Haziran 2010** tarihli haberinde;
"Israeli sources believe Hakan Fidan aided in orchestrating an intentional change in relations between Israel and Turkey. The Israeli defense establishment-and especially the Mossad's foreign relations department, which maintains ties with Turkey's national intelligence organization (MIT)- is concerned over the recent appointment of Hakan Fidan as head of that organization, and the implications of that appointment vis-a-vis Turkish relations with Israel and Iran. Ten days ago, Hakan Fidan, 42, a personal confidant of Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdogan, assumed the post of head of MIT, which combines the equivalent functions of Israel's Mossad and Shin Bet security service. Israeli security sources believe last week's the Mavi Marmara incident reflects an intentional change in relations between Israel and Turkey-orchestrated by Erdogan, along with Fidan and Foreign Minister Ahmed Davutoglu. There is no concrete information, however, regarding Fidan's involvement in the incident or his ties with IHH, the group that organized the flotilla. In meetings between intelligence officials and the local political leadership, it was noted that Fidan has close ties with Erdogan's Islamist party, and that during the past year he was deputy director of the prime minister's office and played a central role in tightening Turkish ties with Iran, especially

on the nuclear issue. Fidan's appointment at MIT will help strengthen Erdogan's control over certain civilian elements in the Turkish intelligence community, both in terms of determining foreign and defense policy, and also vis-a-vis members of the senior military echelons, who are considered to be a central threat to the Islamist party's power.
To date intelligence ties between Israel and Turkey have been good. In April the last head of MIT, Emre Taner, retired after a five-year stint. Erdogan appointed Fidan as acting head then, but he only formally took over late last month. Fidan served in the Turkish military for 15 years, until 2001, but was not an officer.
MIT has extensive authority, in both internal security and foreign intelligence gathering. Its chief answers directly to the prime minister, although the law obliges him also to report to the president, the chief of staff and the country's National Security Council.
Fidan completed a B.A. at the University of Maryland, and he completed his master's and doctorate in Ankara. His dissertation was a comparative analysis of the structure of U.S., British and Turkish intelligence organizations.After his military service, Fidan served in the Turkish embassy in Australia, and last year he represented Ankara in the International Atomic Energy Agency, where he defended Iran's right to carry on with its nuclear program for "peaceful purposes."
With Davutoglu, Fidan formulated last month's uranium transfer deal between Turkey, Brazil and Iran. Apparently, he supports the idea of splitting MIT's authority into an internal and an external intelligence organization, like in Israel, Britain and the United States. It is reported that he intends to concentrate on "institutional" tasks and to work with an independent security service, one of whose main purposes is to deal with the Kurdish PKK organization - partly to deflect criticism of his appointment.
In Israel there is concern Fidan's appointment will have a two-pronged effect: on one hand, that exchange of intelligence between the two countries will be harmed, and on the other, that Israel will have to limit the transfer of information to Turkey, out of a concern that it may be passed on to enemy organizations or states." şeklinde yorumların yer aldığı,

Bilirkişi tercüman tarafından Türkçe'ye çevrilen haliyle;
İsrail, Türkiye'nin yeni istihbarat başkanının İran'ı savunmasından dolayı endişeli,
İsrail kaynakları Hakan Fidan'ın, İsrail ile Türkiye arasındaki kasıtlı değişikliğin organize edilmesine yardım ettiğine inanıyorlar.

Yazan Amir Oren, 7 Haziran 2010, 00:48
İsrail Savunma Kurumu ve özellikle Mossad'ın, Türkiye'nin Milli İstihbarat Organizasyonu (MİT) ile olan bağları sürdüren Dış İlişkiler Departmanı, **Hakan Fidan'ın kısa bir süre önce bu organizasyonun başı olarak göreve atanmasından ve bu tayinin Türkiye'nin İsrail ve İran ile olan ilişkilerinin karşılıklı olası sonuçlarından ötürü kaygılı.**

Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsi sırdaşı olan Hakan Fidan, (42) on gün önce, İsrail'in Mossad'ı ile Shin Bet güvenlik servisinin denk işlevlerini birleştiren MİT'in başkanı olarak görev üstlendi.

İsrail güvenlik kaynakları geçen haftaki Mavi Marmara olayının, İsrail ile Türkiye arasındaki ilişkilerde, Fidan ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile birlikte Erdoğan tarafından planlanmış olan kasıtlı değişiklikleri yansıttığına inanıyorlar.

Ancak, Fidan'ın olaya müdahil olduğuna veya onun, flotillayı organize eden grup olan İHH ile bağlarına ilişkin somut bir bilgi mevcut değil. İstihbarat yetkilileri ile yerel siyasi liderlik arasındaki toplantılarda, **Fidan'ın, Erdoğan'ın İslamcı partisi ile yakın bağları olduğuna ve geçtiğimiz yıl Başbakanlık Ofisi'nin müdür yardımcısı olduğuna ve Türkiye'nin İran ile özellikle de nükleer konusundaki bağlarının, güçlendirilmesinde merkezi bir rol oynadığına dikkat çekilmişti.**

Fidan'ın MİT'e atanması, hem dış politikanın belirlenmesi, hem de savunma politikası açısından, Erdoğan'ın Türk istihbarat cemiyeti içindeki belirli sivil unsurlar üzerindeki denetimini ve aynı zamanda İslamcı partinin gücüne merkezi bir tehdit olarak addedilen kıdemli askeri yüksek rütbeliler karşısındaki kontrolünü güçlendirecektir.

Bugüne kadar İsrail ile Türkiye arasındaki istihbarat bağları iyiydi. MİT'in son başkanı Emre Taner beş yıllık bir görev süresinin ardından Nisan ayında emekli oldu. Erdoğan o dönemde Fidan'ı Daire Başkanı olarak atadı, fakat Fidan ancak geçtiğimiz ay sonlarında yönetimi resmi olarak üstlendi. Fidan 2001 yılına kadar 15 yıl süreyle Türk ordusunda hizmet etmişti ancak subay değildi.

Hem iç güvenlik, hem de yabancı istihbarat toplama konularında MİT tam yetkiye sahiptir. Kanun, MİT Başkanı'nın Cumhurbaşkanı'na, Genelkurmay Başkanı'na ve ülkenin Milli Güvenlik Konseyi'ne rapor vermesini zorunlu kıldığı halde, MİT Başkanı doğrudan Başbakan'a hesap vermektedir.

Fidan lisans eğitimini Maryland Üniversitesi'nde tamamlamış, mastır ve doktorasını Ankara'da yapmıştır. Tezi Amerika Birleşik Devletleri, İngiliz ve Türk istihbarat organizasyonlarının yapılarının karşılaştırmalı analiziydi. **Askeri hizmetini yaptıktan sonra, Fidan Türkiye'nin Avustralya Büyükelçiliği'nde görev yaptı ve geçtiğimiz yıl, "barışçıl amaçlar" için İran'ın kendi nükleer programını sürdürmeye hakkı olduğunu savunduğu Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nda Ankara'yı temsil etti.**

Fidan, Davutoğlu ile birlikte Türkiye, Brezilya ve İran arasında geçen ayki Uranyum Devir Anlaşması'nı formüle etti. Görünüşe bakılırsa Fidan MİT'in yetkisinin, İsrail, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'nde olduğu şekilde bir iç ve bir dış istihbarat organizasyonu olarak ayrılmasını desteklemektedir. Fidan'ın kısmen atanmasına ilişkin eleştirileri savuşturmak amacıyla "kurumsal" görevlere odaklanmak ve ana amaçlarından biri Kürt PKK organizasyonunu ile ilgilenmek olan bağımsız bir güvenlik servisi ile çalışmak niyetinde olduğu bildirilmiştir.

İsrail'de Fidan'ın atanmasının iki uçlu etkisi olacağı endişesi mevcuttur: bir yanda, iki ülke arasındaki istihbarat alışverişinin zarar göreceği ve öte yanda, düşman organizasyonlara veya devletlere iletilebileceği endişesiyle İsrail'in Türkiye'ye bilgi transferini kısıtlayacağı.

b) 07.06.2010 tarihinde "http://www.euractiv.com" isimli internet sitesinde yayınlanan **"Mossad Mavi Marmara'nın arkasında MİT'ten şüpheleniyor"** başlıklı haberde;
"Türkiye İsrail ilişkilerinde casus savaşları başlıyor. Mossad şimdi MİT'ten şüpheleniyor. Mossad'a göre Mavi Marmara gemi operasyonunun arkasında MİT var! Bir İsrail gazetesinde yeralan iddiaya göre, gemi operasyonunu MİT'in yeni başkanı Hakan Fidan, Davutoğlu ve Erdoğan birlikte planladılar. Böylece İsrail karşıtı yeni politikanın ilk adımını attılar. İsrail ayrıca gemide bulunduğunu öne sürdüğü iki Türk teröristin ismini açıkladı.
Merkez sol çizgideki gazetenin savunma ve askeri konularda uzman yazarı Amir Oren'in imzasını taşıyan haberde, İsrail güvenlik çevrelerinin, Gazze'ye yardım operasyonunun, 42 yaşındaki Hakan Fidan, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından birlikte planlandığına ve bunun ilişkilerdeki kasti değişimi temsil ettiğine inandıkları belirtildi. Ancak Haaretz, Fidan'ın yardım operasyonunun içinde yer aldığı veya yardım gemilerinin organizasyonunu yapan İnsani Yardım Vakfı (İHH) ile bağlantısı olduğuna dair somut bir bilginin bulunmadığını vurguladı. Mossad yetkilileri ile yerel siyasi-güvenlik kuruluşlarının yetkilileri arasında yapılan toplantılarda, Fidan'ın daha önce Başbakanlık'ta

Müsteşar Yardımcısı olarak görev yaptığı, Türkiye'nin İran ile bağlarının güçlendirilmesinde merkezi rol oynadığının vurgulandığı belirtildi.
İsrail, Mavi Marmara gemisinde terörle bağlantılı olduğunu iddia ettiği kişilerin isimlerini açıkladı. Bu kişiler arasında iki Türk var. İsrail, terörle bağlantılı iki Türk'ün ismini Hüseyin Oruç ve Hasan Ansey olarak verdi. İnsani Yardım Vakfı'ndan olan Hüseyin Oruç'un Gazze Şeridi'ndeki El Kaide üyelerine destek vermeyi amaçladığı ileri sürüldü. Hasan Ansey'in de Filistin İslami Cihad Örgütü'ne mali destek sağlayan bir yardım kuruluşuna üye olduğu iddia edildi. İranlı Fatıma Muhammadi'nin Gazze Şeridi'ne İsrail'in yasakladığı elektronik parçalar sokmaya çalıştığı savunuldu. Amerikan ve İngiliz vatandaşı olan Ken O'Keefe'nin de Hamas için komanda birlikleri kurmak amacıyla Gazze'ye gitmeye çalıştığı iddia edildi. Fas vatandaşı Ahmed Omemun'un da Hamas destekçisi olduğu ileri sürüldü." şeklinde,

c) "http://www.turkishnews.com" isimli sitede 08.06.2010 tarihinde yayınlanan **"Mossad'ı MİT Korkusu Sardı"** başlıklı haberde;
"İsrail gazetelerinden Haaretz, İsrail'in, MİT'in başına Hakan Fidan'ın atanmasından 'kaygılı' olduğunu belirtti. Gazete İsrail'in, Fidan'ın "İran'ı savunduğunu ve İsrail-Türkiye ilişkilerindeki bilinçli değişimin gerçekleşmesine katkıda bulunduğunu düşündüğünü" yazdı.
Merkez sol çizgideki gazetenin savunma ve askeri konularda uzman yazarı Amir Oren'in haberine göre, İsrail güvenlik yetkilileri Gazze'ye gemilerle yapılan yardım operasyonunun 42 yaşındaki Hakan Fidan, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından birlikte planlandığına ve bu isimlerin ilişkilerdeki kasti değişimi temsil ettiklerine inandıkları belirtildi. Ancak Haaretz, Fidan'ın yardım operasyonunun içinde yer aldığı veya yardım gemilerinin organizasyonunu yapan İnsani Yardım Vakfı (İHH) ile bağlantısı olduğuna dair somut bir bilginin bulunmadığını vurguladı.
Mossad yetkilileri ile yerel siyasi-güvenlik kuruluşlarının yetkilileri arasında yapılan toplantılarda, Fidan'ın daha önce başbakanlıkta müsteşar yardımcısı olarak görev yaptığı, Türkiye'nin İran ile bağlarının güçlendirilmesinde merkezi rol oynadığının vurgulandığı belirtildi." şeklinde,
d) 06.08.2010 tarihinde "http;//www.haberler.com" isimli internet sitesinde yayınlanan "MİT Krizinde Gerilim Tırmanıyor" başlıklı haberde;
"MİT Müsteşarı Fidan kriziyle ilgili Türk Dışişleri'nin, İsrail Büyükelçisi Levy'i 2. kez sert tonda uyarmasına neden oldu. İsrail ile Türkiye arasında yeni MiT Müsteşarı Hakan Fidan nedeniyle patlak veren kriz, Türk Dışişleri'nin İsrail'in Ankara Büyükelçisi Gaby Levy'i ikinci kez sert bir tonda uyarmasına neden oldu. İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak'ın bir toplantı sırasında sarf ettiği **'İran destekçisi bir adam Türkiye Mossadı'nın başına atandı'** yolundaki sözlerini daha sonra savunması, Ankara'yı kızdırdı. Deutsche Welle'nin konuyla ilgili sorularına cevap veren bir Dışişleri Bakanlığı görevlisi, İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak'ın sözlerinin ilk kez medyaya yansıması üzerine İsrail'in Ankara Büyükelçisi Gaby Levy'nin Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldığını söyledi. Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Halit Çevik Levy'e, 'Türkiye'nin Ehud Barak'ın MiT Müsteşarı Hakan Fidan ile ilgili sözleri nedeniyle duyduğu rahatsızlığı' iletti. İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak'ın önceki gün İsrail radyosunda yayınlanan söyleşisinde Hakan Fidan ile ilgili açıklamalarını savunması Ankara'nın tepkisini daha da artırdı. Eleştirilerinde 'haklı' olduklarını belirten Barak, 'Fidan'la ilgili yaptığım eleştirilerin arkasındayım, haklılığımız, eleştirilerimizin doğru olmasından kaynaklanıyor' diyerek sözünün arkasında durduğunu vurgulamıştı. Türkiye'nin İsrail'e tepkisi, bu kez Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Feridun Sinirlioğlu tarafından İsrail'in Büyükelçi Gaby Levy'e iletildi. Deutsche Welle muhabirine görüşmeyi doğrulayan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, Levy'i telefonla arayan Sinirlioğlu'nun 'diplomatik kurallara göre son derece sert bir üslup kullandığını' bildirdi." şeklinde yorumların yer aldığı,

e) İstanbul 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.02.2015 tarihli kararı uyarınca "Terör Örgütü Kurmak ve Yönetmek, Siyasi ve Askeri Casusluk, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs" suçlarından hakkında yakalama kararı verilen

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü lideri şüpheli Fetullah Gülen'in, 25.09.2013 tarihinde herkul.org isimli sitede yaptığı "din adına işlenen cinayetler" isimli konuşmasıyla, aynı suçlardan hakkında yakalama kararı bulunan FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Yöneticisi firari sanık Emre Uslu'nun Taraf Gazetesi'nde 19.09.2013 tarihinde yayınlanan **"El Nusra'yı Kim Destekliyor"** başlıklı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni uluslararası kamuoyuna şikayet etmek maksadıyla İngilizce olarak Today's Zaman isimli gazetede yazdığı 06.10.2013 tarihli **"Disengaging From Al-Qaeda"** başlıklı,

Bilirkişi tercüman tarafından Türkçe'ye çevrilen haliyle;
El-Kaide ile bağlantıların kesilmesi,
Türkiye'nin, Suriye'ye geçerek Suriye Cumhurbaşkanı Beşar Esad rejimine karşı savaşmaları için El-Kaide militanlarının Türk topraklarını kullanmalarına göz yumduğu bir sır değildir. Hatta bazı medya kuruluşları, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın (MİT) bu grupların Suriye'ye geçmelerine yardım ettiğini bildirmişlerdir. Muhtemelen bu raporlar da doğrudur.

Ancak, El-Kaide'nin varlığının dünya siyasetine egemen olmasına tepkiler geldiğinde, uluslararası organizasyonlar Türkiye'yi El-Kaide'ye yardım etmekle suçlamaya başladıklarında, Türk resmi makamları bu iddiaları şiddetle reddettiler. El-Kaide ile MİT arasındaki bağların sürdürülmesine yardımcı oldukları işaret edilen sivil toplum kuruluşları da bu iddiaları reddettiler.

Yine de Türk yetkililerin beyanlarını okuduğunuzda, ilginç bir ince ayrıntı olduğunu görüyorsunuz. El-Kaide tarafından gerçekleştirildiğini addettikleri Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) faaliyetlerini şiddetle kınarlarken, El-Nusra cephesinin faaliyetlerine tepki göstermiyorlar. Bu ayrıntı, söylentilere göre El-Nusra cephesine yardım etmekle suçlanan sivil toplum kuruluşları tarafından verilen beyanatı okuduğunuzda netleşiyor.

Bu durumda, insan Türk ve Batılı yetkililer arasında El-Kaide'nin tanımına ilişkin bir uyuşmazlık olup olmadığını merak ediyor. Batılı güvenlik kurumlarının El-Nusra cephesini bir El-Kaide organizasyonu olarak açıkça tanımladıkları aşikâr.

Her ne olursa olsun, Türk yetkililerinin kendilerini açıkça El-Kaide faaliyetlerinden uzakta tutması iyiye işaret. Ancak, artık Türkiye için kendisini El-Kaide'den uzak tutması o kadar kolay değil.

Kendisini uzak tutması, Türkiye ile Suriye arasında sınır denetimi olmadığında El-Kaide üyelerinin Suriye'ye geçmelerine izin vermemek anlamına geliyor. El-Kaide üyelerinin sınırlardan Türkiye ile Suriye arasında geçiş yapmalarını önlemek Türkiye için imkânsız değil.

Bundan başka, yaralı bir El-Kaide militanı bir Türk hastanesine getirildiğinde Türkiye ne yapacak? Onu ret mi edecek yoksa tutuklayacak mı?

Dahası, Türkiye El-Kaide üyelerini lojistik destek, tıbbi bakım/tedavi vs. gibi belirli yardımlardan yoksun bıraktığı/reddettiği takdirde kolaylıkla El-Kaide için muhtemel bir hedef hâline gelebilir.

Aslında Türk yetkililer El-Kaide'den uzaklaşacaklarını açıkça beyan ettiklerinde, Suriye'deki gruplar Türkiye'yi tehdit ettiler.

Bu şartlar altında Türkiye, El-Kaide tehdidi, Esad rejiminin iktidardan devrildiğini görme başarısızlığı ve kendisini bu karmaşadan çekip çıkaramayacağını kavramadaki başarısızlığı ile karşı karşıya kalacağı bir hendeğe doğru itilmekte.

Esad rejiminin ayakta kalma ihtimalini yanlış hesaplamasından dolayı Türkiye'nin Suriye politikası konusunda başarısız olduğu doğrudur. Bu tamamen MİT ile Türk Dışişleri Bakanlığı'nın başarısızlığıdır. Eğer karmaşa Esad'ın beka kabiliyetini yanlış hesaplamakla sınırlı olsaydı, Türkiye kendisini bu karmaşanın içinden çekip çıkarabilecekti. Bu başarısızlığın sorumluluğu, Türkiye'nin ödeyebileceği bir şey. En azından Türk vatandaşlarını ciddi bir tehdit altına sokmadı. Türkiye'nin daha büyük başarısızlığı, El-Kaide'nin faaliyetleriyle bağlantısıdır. Türkiye kaçış yolu olmayan bir çıkmaz sokağa girmiştir. Türkiye, Türk topraklarını Suriye'ye geçmek için bir köprü olarak kullanan El-Kaide militanlarına hayır derse, bu militanlar Türkiye'yi hedef alacaklar ve Türk vatandaşlarını öldüreceklerdir. El-Kaide'nin faaliyetlere göz yumması, Batı'nın, Türkiye'yi terörizme destek veren bir ülke listesine alabileceği bir duruma getirmiştir.

Daha da kötüsü, Türkiye ne yapmış olursa olsun Esad rejimi hâlâ iktidardadır. Rejim iktidarda kalmaya devam ettikçe de El-Kaide rejime karşı savaşmaya devam edecektir ve bu nedenle de mücadelesini sürdürmek için Türkiye'ye ihtiyacı vardır." şeklinde,

Kaçak FETÖ/PDY Yöneticisi Emre Uslu'nun Taraf Gazetesi'nde 15.01.2014 tarihinde yayınlanan "El Kaide, İHH, Tır vs." başlıklı yazısında;

"El Kaide, İHH, TIR vs..

Polisin El Kaide'ye yönelik başlattığı operasyonda bazı İHH bürolarının basılması Türkiye El Kaide'ye yardım mı ediyor sorusunu yeniden gündeme getirdi.

Türkiye'nin dış politikasıyla ilgilenen, Suriye'de neler oluyor diye merak edenlere "Türkiye El Kaide'ye yardım ediyor mu" diye sorulsa alacağı cevap bellidir. Evet, yardım ediyor...

Öyle ki El Kaide'ye destek yazıları İstanbul'da duvarlarda görülmeye başlandı. "Nusret Cephesi'ne (El Nusra) selam Kafir Esad'a direnişe devam" yazan fotoğrafı İstanbul'da çok işlek bir istasyonda çektim.

Peki, soru şu: Türkiye El Kaide'ye nasıl yardım ediyor?

Tabii ki istihbarat servisi üzerinden. Örneğin Adana'da El Kaide'ye giderken yakalanan bir TIR dolusu havan başlığı olayında üç kişi tutuklandı. Tutuklananlar, başlıkları üreten iki tornacı ve onları taşıyan TIR şoförü. Tüm sanıkların ismini vererek, havanların sahibi olarak tanıttıkları Heysem Topalca isimli istihbarat elemanı gözaltına alındı ama tutuklanmadı. Muhtemelen MİT tarafından kurtarıldı.

Daha sonra silah dolu TIR ve otobüsleri yakalayan polisler görevden uzaklaştırıldı ama silahları taşıyanlara bir şey yapılamadı. Normal bir ülkede böylesi bir skandal hükümet düşürür. Ancak bizde yetkililer pişkince "bu görevimiz" diye başka ülkeye silah sevk ediyor.

Bizim istihbarat servisimiz silah transferi işlerinde "insani yardım kuruluşları"nı kullanır. Örneğin 2004 yılında Kızılay konvoyunu kullanarak Irak'taki Türkmenlere Kalaşnikof götürürken enselenmişlerdi.

Suriye'de de benzer bir durum var. Yine iddialara göre insani yardım kuruluşları bir kalkan olarak kullanılarak El Kaide'ye yardım sağlanıyor.

Bu iddiaların arasında karşımıza en sık çıkan isim de İnsani Yardım Vakfı- İHH. Her ne kadar İHH bu iddiaları kesin bir dille yalanlıyorsa da açıklayamadıkları bazı olgular da var. Örneğin

geçen haftalarda Ankara'dan beş TIR insani yardım malzemesini Suriye'ye gönderiyoruz diye bir tören düzenlediler. Oysa tören alanında sadece üç TIR vardı. O TIR'ların Suriye'ye gideceği gün Jandarma Hatay'da bir TIR durdurdu ancak MİT o TIR'ı savcıya aratmadı. İlk gelen bilgilerde o TIR'ın İHH ile irtibatlı olduğu, hatta İHH'den biri tarafından kiralandığı iddia edildi. İHH bu iddiaları yalanladı ama Ankara'dan beş TIR malzeme gönderiyoruz diye üç TIR gönderince, diğer iki TIR neredeydi sorusu hâliyle kuşkuları büyütüyor. Bir İHH gönüllüsü, o iki TIR'a Adana'da un daha ucuz olduğu için un yüklendiğini söyledi. Ancak Ankara'dan gönderilen TIR'lardan birinde de un yüklüydü. Eğer Adana'da un daha ucuzsa neden üç TIR'da Adana'dan yüklenmedi?

Erdoğan o TIR'ın Bayırbucak Türkmenlerine yardım götürdüğünü iddia etti. Oysa Bayırbucak Türkmenleri Yayladağı'nın karşısında yaşar. Onlara götürülecek yardım Yayladağı Sınır Kapısı'ndan geçer. Cilvegözü Sınır Kapısı'ndan değil. Arada tam 100 kilometre mesafe vardır. O TIR Cilvegözü Sınır Kapısı'na gidiyordu ve o kapının karşısı El Kaide'nin denetiminde. Aklımızla alay etmeyin bari..

Yetkililerin kritik sorulara günü kurtarmak için verdiği tutarsız cevaplar Türkiye El Kaide'ye yardım ediyor algısını daha da güçlendiriyor.

İHH'nin devletle olan ilişkisini New York Times, "Türk siyasi elitiyle yoğun ilişkisi olan, devletin resmî sivil toplum kuruluşu" şeklinde anlatmıştı.

Bu konuda Ankara'da duyduğum bazı vahim iddiaları ben de soru olarak sormuştum.

İddialara göre İHH devlet kasasından bölgeye yardım taşıyor. Bu doğru mudur? Devlet kasasından yapılan bu yardımları denetleyen bir kurum var mıdır?

MİT'in, şimdilerde ne kadar yalanlasa da, El-Nusra Cephesi üzerinden PYD'ye karşı mücadele ediyorum söylemini canlı tutmak için olsa gerek, uzun bir müddet İHH üzerinden personel, silah ve büyük miktarda para yardımı yaptığı iddiası doğru mudur?

Bu iddialarıma İHH'den cılız itirazlar geldi ama devlet yetkilileri bir açıklama yapmadı.

Polis El Kaide operasyonu çerçevesinde bazı İHH ofislerini de bastı. Kime sorsanız, sürpriz değil değerlendirmesini yapar. Gerçeği uzun süre gizleyemezsiniz..." şeklinde,

Emre Uslu'nun 19.01.2014 tarihindeki MİT'e ait yardım tırlarının durdurulmasından birkaç gün önce 13.01.2014 tarihinde Twitter hesabı üzerinden paylaştığı "Çok yakında çok güzel şeyler olacak. Benden söylemesi…", 16.01.2014 tarihinde de yine "Çok yakında çok güzel şeyler olacak…" şeklindeki mesajlar ile, 01.01.2014 tarihinde Hatay ili Kırıkhan İlçesi'nde ve 19.01.2014 tarihinde Adana ili Ceyhan İlçesi'nde, Suriye Türkmenleri'ne insani yardım malzemesi taşıyan Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının durdurulması talimatını verdikleri,

Kamuoyunda **"One Minute Krizi"** olarak bilinen ve Davos Ekonomik Forumundaki toplantıda, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından, sözünün kesilmesi nedeniyle azarlanan **David Ignatius**'un Washington Post'ta yayınlanan 16.10.2013 tarihli yazısında;

Bilirkişi tercüman tarafından Türkçe'ye çevrilen haliyle;

"David Ignatius:
Türkiye, İran'ın casusluk şebekesi ile ilgili olarak İsrail'in kimliğini ortaya çıkartıyor,

Geçtiğimiz yılın başlarında Türkiye-İsrail ilişkileri o denli kötü bir hal aldı ki, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Türk hükümetinin, Türkiye'de Mossad'ın vaka istihbarat görevlileriyle buluşan ve sayıları 10'a kadar ulaşan İranlı'ların kimliklerini İran istihbaratına açıkladığı söylendi.

Bilgi sahibi kaynaklar, Türkiye'nin hareketini "önemli" bir istihbarat yenilgisi/kaybı ve **"İsraillilere bir tokat atma çabası"** olarak tanımlıyorlar. İlk kez burada açıklanan olay, **İran ile Batı ülkeleri arasında, İran'ın nükleer programını sınırlama anlaşması için yapılan müzakerelerin ardında yatan şiddetli, çok boyutlu casus savaşlarını anlatmaktadır.** Türkiye Büyükelçiliği sözcüsü yorum yapmamıştır.

İsrail'in, ajanlarının kasten riske atılmasına duyduğu öfke, Başbakan Benjamin Netanyahu'nun 2010 yılı Mayıs ayında meydana gelen Gaza flotilla olayı için Erdoğan'dan özür dilemeyi reddetme konusunda ısrarlı olduğunu açıklamaya yardımcı olabilir. Denizde yaşanan o çatışmada İsrail komandoları Türkler tarafından organize edilmiş olan ve Gaza'ya insani yardım götüren bir gemi konvoyuna çıkmışlardı. Dokuz Türk ölmüştü.

Başkan Obama'nın bir uzlaşma formülünü müzakere etmesinin ardından Netanyahu en sonunda Mart ayında telefonda Erdoğan'dan özür diledi. Ancak, özür dilemesinden bir yıldan fazla bir süre önce İsrailli lider, Obama ve Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'ın düşmanlığa nokta koymaları yönündeki ricalarına karşı koymuştu.

İsrail'in üst düzey görevlileri özre rağmen Erdoğan ile ciddi gerginliğin devam ettiğini düşünüyorlar. **Türk istihbaratının başı Hakan Fidan da Tahran ile dostane bağlantılar olarak addedilen nedenlerden ötürü İsrail'de şüphe uyandırıyor;** birkaç yıl önce İsrail'in istihbarat görevlilerinin CIA görevlilerine, İran'ın İstihbarat ve Güvenlik Bakanlığı'na atıfta bulunarak Fidan'ı şaka yollu "MOIS'in Ankara'daki istasyon şefi" olarak tanımladıkları söyleniyor. Mamafih, Amerika Birleşik Devletleri hassas konularda Fidan ile muhatap olmaya devam etti.

İsrail şebekesinin teşhir edilmesini talihsiz bir istihbarat yenilgisi/kaybı olarak görmelerine rağmen, Amerika Birleşik Devletleri resmi makamları, Türk resmi makamlarına doğrudan bir protestoda bulunmadılar. Aksine Türk-Amerikan ilişkileri geçtiğimiz yıl Erdoğan'ın Obama'nın önemli sırdaşları arasına girme noktasına kadar ısınmaya devam etti. İstihbarat sorunlarını daha kapsamlı bir politika oluşturma uygulamasından ayırmanın Amerika Birleşik Devletleri'nin eskiden beri süregelen yaklaşımı olduğu söyleniyor.

Amerika Birleşik Devletleri resmi makamları Türkiye'nin ifşaatının flotilla olayına misilleme amacıyla yapılıp yapılmadığından veya Türk-İsrail ilişkilerindeki daha genel bir gerilemenin parçası olup olmadığından asla emin olamadılar.

İsrail istihbaratının İran casusluk şebekesini, İran ile olan sınırından gidiş geliş hareketinin görece kolay olduğu Türkiye üzerinden idare etmiş olduğu aşikârdır. Milli İstihbarat Teşkilatı veya MİT olarak bilinen Türk istihbarat servisi, sınırları dâhilinde saldırgan bir denetim yürütmekte olduğu için İsrail ile İran'ın gizli toplantılarını izleyeceği vasıtalara ve imkânlara sahipti.

Amerika Birleşik Devletleri resmi makamları olayı kötü bir istihbarat becerisi olmaktan ziyade hatalı bir güven sorunu olarak değerlendirdiler. Bir kaynağın deyişiyle, Mossad'ın, Türkiye ile 50 seneyi aşan işbirliğinden sonra Türklerin İsrail ajanlarını düşman bir güce "gammazlayacaklarını" asla tahayyül etmediğini düşündüler. Erdoğan 2009 yılında Filistin sorununa destek olmak üzere, çeşitli yollarla hamle yaptığında, benzersiz bir zorluk çıkarttı ve Ankara'yı olan şeyden, aslında Kudüs ile olan gizli ortaklığından uzaklaştırdı.

İsrail ile Türkiye'nin istihbarat ittifakı 1958 yılında David Ben-Gurion ile Türkiye'nin o zamanki başbakanı olan Adnan Menderes arasında Ankara'da yapılan gizli bir toplantıyla başlatılmıştı. Dan Raviv ve Yossi Melman 2012 tarihli "Spies Against Armageddon" adlı kitaplarında "Somut netice, Mossad ve Türk istihbaratı arasında kapsamlı bir işbirliği için resmi ve son derece gizli bir anlaşmaydı," diye yazmışlardı.

Zemin, Mossad'ın kurucu yöneticisi Reuven Shiloah tarafından, onun "çevresel ittifak stratejisi"adını verdiği şeyin bir parçası olarak hazırlanmıştı. Bu ortaklık vasıtasıyla İsrailliler Türklere ve ne gariptir ki aynı zamanda 1979 yılında devrilmiş olan şah idaresindeki İran'a da istihbarat konusunda eğitim verdiler.

Türk ajanlarının başı Fidan, Erdoğan'ın başdanışmanıdır. Türk ordusunda astsubay olarak hizmet ettikten ve Maryland Üniversitesi'nden lisans diploması aldıktan ve Ankara'da doktora yaptıktan sonra, 2010 yılında MİT'in başkanı olmuştur. Fidan'ın Türk servisini devralmasından sonra, Wall Street'te yakın bir geçmişte yer alan profile bakılırsa, iddiaya göre "Fidan Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail tarafından toplanılan hassas istihbaratı İran'a aktararak Türkiye'nin müttefiklerini titretmiştir." Journal aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri'nin, Fidan'ın Suriye'deki cihatçı isyancıları silahlandırdığından korktuğuna da dikkat çekmiştir.

Üstü istihbarat münakaşası ile kaplanan Netanyahu-Erdoğan ihtilafı Ortadoğu'nun önünde olabilecek sürekli değişikliklerin bir örneğidir. Amerika Birleşik Devletleri, İsrail, İran, Suudi Arabistan ve Mısır yeni ittifak arayışındalar ve yeni bir denge bulmak için mücadele ediyorlar-açıkça ve gizlice.” şeklinde,

f) 19.02.2012 tarihinde **"http://www.turkishnews.com"** isimli internet sitesinde yayınlanan **"MİT Mossad'ı Kızdırmış"** başlıklı haberde;
"Kıbrıs'taki gelişmeleri mercek altına alan MİT, MOSSAD'ın tepkisini çekti. Hükümetin boşa çıkardığı MİT'e yönelik operasyonun ardından yaşanan gelişmelerle Hakan Fidan'ın neden hedef seçildiğini gösteren 'büyük resim' gün geçtikçe biraz daha netleşiyor.

Fidan, 2010'da MİT Müsteşarlığı görevine gelişinin hemen ardından dış istihbarat'ta yalnızca petrol, Kıbrıs ve İsrail konularında uzmanlardan oluşan "özel bir birim"kurmuştu. İşte o birimin Kıbrıs'ta 'Siyonistlerin ayağına bastığı' anlaşıldı. Kıbrıs'taki bu gelişmeleri mercek altına alan MİT'in, MOSSAD'ı rahatsız ettiği belirtiliyor.
İsrail Destekli 114 Fason Şirket Kurulmuş,
Muharref Tevrat'a göre "Arz-ı Mevud" sınırları içinde gösterilen Kıbrıs Adası uzun zamandır Siyonistlerin hedefindeydi. Yunanistan'daki ekonomik krizden de yararlanan İsrail, son yıllarda Güney Kıbrıs'ı kontrol eder hale geldi. Bu çerçevede 2011'de MOSSAD ile Rum istihbaratı KİP arasında sürekli bilgi alışverişinde bulunulması için anlaşma yapılmıştı. Şimdi de siyonistlerin KKTC'de Kıbrıslı işadamları üzerinden arazi satın almak için 114 şirket kurduğu ortaya çıktı. Kıbrıs'ta yayınlanan Volkan Gazetesi, Yahudi işadamları tarafından kurulan şirketlerin bir kısmının listesiyle birlikte yöneticileri ve hissedarlarını açıkladı. Özellikle Annan Planı oylaması sonrası Yahudilerin Kıbrıs'ta kurdukları paravan şirket sayısında patlama olduğu belirtilirken, şirketlerin yönetiminde KKTC'li bazı işadamları ile avukatlarının bulunduğu, şirketlerin çoğunun emlak alım-satımı işleri ile uğraştığı ve bir bölümünün de sahil bölgelerinde yatırımlar yaptığı kaydedildi.
Barış Mamalı: 1 Milyon Metrekare Tespit Ettim,
Konuyu ilk gündeme getiren KKTC Barolar Birliği eski Başkanı Avukat Barış Mamalı ise, şu ana kadar İsrail bağlantısı tespit ettiği şirketlerin yüzde onu ile ilgili araştırma yaptığını ve 1 milyon metrekarelik arazinin İsrailliler'in eline geçtiğini tespit ettiğini kaydetti. Yeni Akit'e konuşan Mamalı, 'Uzun zamandır kamuoyunda bu yönde iddialar vardı. Ben olayın aslını

ortaya çıkarmak için bir yıl önce kendi imkanlarımla araştırmaya başladım. İsimler üzerinden hareketle tapu dairesinden bu yönde yüzün üzerinde şirket tespit ettim. Bunların ancak yüzde onunu araştırabildim, yaklaşık 1 milyon metrekare arazi İsrailliler'in eline geçmiş. Asıl üzücü olan, hükümetin bu tablo karşısındaki sessizliği'. Kıbrıs Adası'nın bölge üzerinde planları olan tüm diğer güçler gibi İsrail'in de ilgi odağında olmamasının düşünülemeyeceğini kaydeden Mamalı şöyle konuştu: 'KKTC'de, yabancıların 1 dönümden fazla arazi almaları yasak, o da izne tabi. Ancak bunun yerine fason şirketler kurup bu işi yapıyorlar. Haritayı önünüze koyun, Akdeniz Bölgesi'nde İsrail'in düşmanlarına karşı ne kadar stratejik bir nokta olabileceğini görürsünüz. İsrail Kıbrıs'a konuşlanması durumunda tüm bölgeyi kontrol edebilme imkanına sahip olacak. Ben sosyal demokrat görüşte bir insanım. Ancak halkın inançlarıyla, başka işlerle uğraşan devletin bu konu karşısındaki duyarsızlığı ülkem adına endişeye sevk ediyor. Düne kadar 'Toprağımızın bir karşısını Rum'a vermeyiz, savaşla aldık' diyenler de sessiz. Yoksa Rum'a karşı olanlar İsrail'e olur mu veriyor?
Rum Basını: İsrail İle İşbirliği Enerjiyle Sınırlı Değil,
Öte yandan İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu'nun 16 Şubat tarihli Güney Kıbrıs ziyareti ile ilgili Rum basınına önemli bilgiler yansıdı. Fileleftheros Gazetesi, Netanyahu ve Rum Yönetimi Başkanı Dimitris Hristofyas'ın ortak basın toplantılarında ülkeleri arasındaki enerji ve ekonomi işbirliklerinin ötesinde hiçbir şey söylememeye dikkat ettiğini, ancak iki ülke arasındaki işbirliğinin derine inmesini doğal gören İsrailliler'in bu ilişkiye bir askeri derinlik katmak istediğini vurguladı. 'Netanyahu'nun Kıbrıs Ziyareti Geleceğe Dair Pek Çok Mesaj Verdi' başlıklı haberde, Rum yönetiminin Netanyahu'nun ziyaretinden çok memnun olduğunu açıklayarak, iki ülke ilişkilerinin gelişiminin enerji alanındaki işbirliğiyle doğrudan bağlantılı olduğunu vurguladığı yazıldı. Haberde şu ifadelere yer verildi: 'Netanyahu'nun Kıbrıs ziyareti sırasında imzalanan arama-kurtarma anlaşması, iki ülke arasındaki ilişkilerin derinleştirilmesinin sadece bir bölümüdür. Bu işbirliği aracılığıyla iki ülkenin münhasır ekonomik bölgelerinin güvenliğiyle ilgili önemli bir arka plan oluşturuluyor. İki ülke arasında imzalanan anlaşma şunları içeriyor; İki ülkenin arama-kurtarma merkezleri arasında taktik (rutin) işbirliği, yıllık müşterek tatbikatlar icra edilmesi, bilgi değişimi ve özellikle bir ülkenin talep etmesi halinde ötekinin arama-kurtarma imkânlarının desteklenmesi prosedürleri (dayanışma)." şeklinde,

g) 30.06.2013 tarihinde "http://www.haberturk.com" isimli internet sitesinde yayınlanan "Sosyal Medyayı Takip Etmiyoruz" başlıklı haberde;
MİT, ilk kez bir gazeteye röportaj verdi, Hilal Öztürk/ HT Gazete - Özel Röportaj;
Son yıllarda toplumda yaygınlaşan ve paranoya haline gelen "Takip ediliyor muyum?" endişesi, sosyal medyadaki paylaşımlarla gerçeklik gibi algılanmaya başlandı. Vatandaş bizzat devlet eliyle takip edildiğini, izlendiğini düşünürken, takibin adresi olarak da akıllara MİT geliyor. Gezi olaylarından sonra fişleme iddialarıyla da gündemde olan MİT'e, toplumdaki yaygın şüpheleri ve merak edilen tüm soruları yönelttik. MİT Daire Başkanlığı da bir ilki gerçekleştirdi ve bir gazeteye röportaj verdi. Sorularımızı da açıklıkla yanıtladı. İşte bu ilk kez gerçekleşen röportajda, MİT'in verdiği çarpıcı yanıtlar:
MİT son yıllarda sürekli gündemde, son dönemde de vatandaşları fişlediği iddialarıyla gündeme geldi. Bu durumu nasıl açıklarsınız?
Son bir kaç yıldır ulusal ve uluslararası alanda bir çok başarılı istihbarat çalışması gerçekleştiren MİT, bu durumdan rahatsız olan çevrelerin hedefi haline geldi ve gerçekdışı iddialarla teşkilat hakkında olumsuz algı yaratma çalışması hız kazandı. Dünyada ilk defa bir devlet (Habertürk MİT kaynaklarından bu devletin İsrail olduğu bilgisine ulaştı) başka bir devletin istihbarat yönetimine tepki gösterdi ve açıkça kendi çıkarları için Hakan Fidan'ın MİT'in başına gelmesini istemedi ve resmi açıklamayla bunu beyan etti. Bahse konu açıklama sonrası MİT'e yönelik Türkiye içinden haksız yayınlar ve saldırılar peşpeşe başladı, 30 yıllık Kürt sorununun nihayete erdirilmesi için verilen görev çerçevesinde gizli yapılan görüşmeler yanlı şekilde basına sızdırıldı, Hakan Fidan gözaltına alınmaya çalışıldı, terörist sanılarak TSK tarafından bombalanan sınır kaçakçılarının ölümünden sorumlu tutulmaya gayret edildi,

Akdeniz'de uluslararası sularda eğitim amacıyla görev yapan ve Suriye tarafından düşürülen uçağımız, Gaziantep'te ve Reyhanlı'da teröristler tarafından patlatılan bombalar ve ölen Türk vatandaşları MİT'e saldırıda bulunmak için kullanıldı.

MİT'e kamuoyu önünde tartışmalı bir kurum imajı vermek ve yıpratmak mantığı üzerine kurulu bir psikolojik harekat yürütüldü, bir çok gizli belge ortalığa saçıldı. MİT'in özel hayatı fişlediği yönündeki gerçek dışı iddialarla, MİT'e yönelik saldırılar devam ediyor." şeklinde,

h) 05.09.2013 tarihinde şüpheli FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi Firari **Emre Uslu** tarafından yazılan ve **"http://www.taraf.com.tr"** isimli internet sitesinde yayınlanan **"Hakan Fidan'ın İran Sevgisi"** başlıklı köşe yazısında;
"Bir önceki yazıda MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın darbeden hemen önce Muhammed Mursi ile yaptığı görüşmede sunduğu öneriler paketini irdelemiştim. O önerilerin Mursi devrilmeden hemen önce değil, ama iktidara gelişinin hemen akabinde sunulmuş olabileceğini belirtmiştim. Bugün o pakette yer alan tuhaf bir öneriyi, **"İlk yurtdışı ziyaretinizi İran'a yapın"** önerisini analiz edeceğim. Unutmayın bu bilgiyi MİT'e yakın Star ve diğer tüm yandaş gazeteler bir övgü haberi olarak yazdı ve hiçbir kurum yalanlamadı.
Eğer gerçekten de Hakan Fidan Mursi'ye "ilk ziyaretini İran'a yap" dedi, Mursi'de bu tavsiye üzerine İran'a gittiyse Mısır'daki darbenin esas sorumlularından biri biziz demektir. **Zira darbenin asıl nedeni Mursi'nin İran'la geliştirdiği ilişkilerdi.**

Hatırlayın, **Eylül 2012'de Mursi zaten İran'ı ziyaret edip 34 yıldır dondurulmuş olan İran- Mısır ilişkilerini normalleştirme kararı aldı.** Hatta İran ile birtakım anlaşmalar da yaptı. Mursi, Türkiye'nin de telkiniyle, İran'la ilişkileri normalleştirme kararı alıp otuz yıldır kapalı bulunan elçiliğini açınca Körfez Ülkeleri, Suudi Arabistan ve bazı Müslüman Kardeşler üyelerinden sert tepkiler aldı ve geri adım attı.

Ancak geri adım Batı ve Körfez Ülkeleri'nde Mursi ve Müslüman Kardeşler'e karşı oluşan kuşkuyu gideremedi. Zira hem Batı ve İsrail bloku, hem de Körfez ve Suudi Arabistan, Mursi'nin Türkiye'nin telkiniyle İran'a yanaşmasını kaygı verici buldular. Mısır'ın İran'la normalleşen ilişkisi tüm Ortadoğu sistemini allak bullak edecek bir siyasi tercih çünkü.
Mursi geri adım atınca, İran adeta şantaj yapar gibi, Mursi ile yaptıkları görüşmelerin içeriğine ilişkin bilgileri basına sızdırdı. Mursi'nin İsrail ile ilişkilerini sonlandıracağı, orduyu tasfiye edip, İslami rejim kuracağı şüpheleri yayıldı. Bu da Mursi'yi çok zor duruma düşürdü.

Öyleki ordu ile Mursi arasındaki ilişkinin Ahmedinejad'ın, şubatta Kahire'ye yaptığı ziyaret nedeniyle koptuğu ifade ediliyor. Mısırlı generallere dayandırılan haberlere göre, generaller ve işadamları Mursi'nin İran ziyaretinden sonra Ahmedinejad'ın Mısır ziyaretine **"Mısır İran'la ortaklık mı kuruyor"** diye tepki gösterdi. Generaller ABD'den her yıl 1,3 milyar dolar yardım alan Mısır ordusunun ABD'nin düşmanı İran'la dost mu olacağını soruyordu?

Generaller İran'la ilişkilerin geliştirilmesi ziyaretine zaten tepkiliyken, Ahmedinejad'ın **"Bir saldırı olursa İran Mısır'ı savunacaktır. Mursi'ye bunu önerdim"** açıklaması General Sisi'yi çileden çıkardı. Haftalık Al-Usbua Gazetesi'ne göre Sisi, Mursi'ye, **"Ahmedinejat'ın önerisinin Mısır ordusunu aşağılamak anlamına geldiğini ve o sözleri reddettiklerini söylediğini"** yazdı.

Ahmedinejad'ın Mısır ziyareti olaylı geçti ama Mursi yine de Ahmedinejad'la kısa bir görüşme yaptı. İran tarafından yapılan açıklamada da "Mursi'nin İran'la ilişkileri düzeltme konusunda bıkmaması gerektiğini, başkanlık kararlarının sokaklar tarafından alınamayacağını" belirterek ortamı iyice gerdiler.

Erbakan'a karşı darbe girişimini hızlandıran ana konulardan biri Erbakan'ın İran ve Libya ziyaretiydi. Bu tecrübeye sahip bir **AKP iktidarının istihbarat başkanının Mursi'ye de "ilk ziyaretini İran'a yap" demesi nasıl açıklanır? Nedir bu İran sevgisi? İran bir süper güç değil, üstelik bölgede izole edilmiş, ÜSTÜNDE ULUSLARARASI AMBARGO OLAN BİR ÜLKE.** Batı müttefiki Türkiye'nin istihbarat başkanının başka ülkeleri İran'a yönlendirmesi gerçekten mantıkla açıklanabilecek bir tutum değil. Bu bilgi şimdiye kadar yalanlanmadı. Fidan "İran'la ilişkileri normalleştirin" anlamına gelen öneriyi neden yaptı?

Fidan'ın daha önce de ABD ve İsrail'den gelen istihbaratı İran'ın PJAK ile mücadelesinde İran'la paylaştığı iddia edilmişti. İran'ın nükleer müzakerelerinde İran'ı canhıraşâne savunan da Fidan'dı. Bütün bu veriler Türkiye'nin üzerindeki İran kuşkusunu giderek kabartıyor. Fidan o öneriyi yaptıysa bu, AK Parti iktidarı için sevimli bir durum değil...
Bunları yazdığım için kimileri beni Hakan Fidan düşmanı ilan edebilir önemli değil. AKP iktidarının sorunsuz devam etmesini isteyen biri, İran ile bunca sorun yaşarken, Başbakan bile İran'a tavır alırken, Fidan'ın 'İran'la yakınlaşın' önerisi bir çelişki değil mi diye sormalı." şeklinde,

ı) 10.02.2012 tarihinde **"http//www.odatv.com"** isimli internet sitesinde yayınlanan "Cemaat MİT'e Kim Adına Saldırıyor" başlıklı analizde;
Hakan Fidan MİT Müsteşarı olunca İsrail tepki gösterdi. "Hakan Fidan İran'ın adamıdır."

Bilindiği gibi;
a) Hakan Fidan'ın uzmanlık alanı nükleer silahlanma. (İran'ın nükleer programı ile ilgili görüşmelerde Hakan Fidan Türkiye'yi temsil etmişti)
b) İsrail, İran'ı nükleer bomba yapmakla itham ediyor.
c) İran'da son 2 yılda dört İranlı nükleer uzmanı öldürüldü, vs.

Bu noktada bir soru soralım:
Suriye yönetiminin yıkılmasını en çok hangi ülke istiyor? Kuşkusuz tarihi düşmanı İsrail.
İsrail'in Ortadoğu'daki düşmanlarına bir bakalım: Suriye, İran ve Lübnan'daki Hizbullah. Yani, Şii'ler!
O halde cemaatin yayın organlarındaki Suriye, İran ve dolayısıyla Şii düşmanlığının sebebinin çok açık olduğunu söyleyebilir miyiz?
Irak'tan çekilen ABD Ordusu'nun Suriye'ye müdahalesine imkansız gözüyle bakılıyor. Ve aynı yorumları yapanlar, Suriye'ye Türk Ordusu'nun girmesini istiyorlar. Türkiye bu konuda çekimser. AK Parti Hükümeti'ni kim, hangi kurum "çekimser" hale getirdi?
Sonuçta, mesele cemaatin MİT'i kontrol altına alma meselesidir. Amaç, İsrail'in politikalarına uyan bir MİT yaratmaktır....
Ama olayın bir diğer ayağı daha vardır.
Ve bu Başbakan Erdoğan ile yakından ilgilidir. Hiç uzatmayalım ve netlikle ortaya koyalım:
İsrail'in hedefinde Başbakan Erdoğan vardır. İsrail cemaat yardımıyla Başbakan Erdoğan'a karşı bayrak açmıştır. Mavi Marmara gemisiyle başlayan ayrılık bugün doruğa çıkmıştır.
Soru şudur:
Başbakan Erdoğan bu süreci analiz edebilmekte midir? Cemaatin kendisine kim adına savaş açtığının farkında mıdır?

Diğer yanda:
Yok Oslo MİT-PKK görüşmesiymiş yok KCK soruşturmasıymış geçiniz bunları. Bunlar kafasını Türkiye toprağına sokan "uzmanların"görüşleridir! Büyük resme bakmak gerekir..." şeklinde,

i) 19.09.2013 tarihinde FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi firari sanık **Emrullah (Emre) Uslu** tarafından yazılan ve **"www.taraf.com.tr"** isimli internet sitesinde yayınlanan **"El Nusra'yı Kim Destekliyor"** başlıklı köşe yazısında;

"El Nusra'yı MİT'in desteklediği, bu desteğin Mavi Marmara'yı organize eden örgüt (İHH) üzerinden verildiğinin de iddia edildi, MİT'in ne kadar yalanlasa da uzun bir müddet İHH üzerinden personel, silah ve büyük miktarda para yardımı yaptığı, Mavi Marmara olayının MİT tarafından durdurulabilecek olmasına rağmen kasıtlı olarak durdurulmadığı ve tüm gelişmelerden İran'ın ve destekçilerinin kazançlı olarak çıktığı" şeklinde,

j) 12.02.2012 tarihinde **"http://www.dusunceatolyesi.com"** isimli internet sitesinde yayınlanan, FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi Önder Aytaç'ın "Ak Parti İktidarı ve Başbakan Erdoğan Türkiye'yi Nereye Götürüyor-Bindik Bir Alamete Gidiyoz Felakete (Mi?)" başlıklı köşe yazısında;
"İnsan, iki şeye tahammül edemiyor;
1. Bilgi sahibi olmadan konuşup yazılanlara,
2. Gerçekleri bile bile gizlemeye ya da çarpıtmaya çlışanlara…
Çok sevgili dostum Salih Tuna da sanki aynı ezberi tekrarlıyor: 1639 Kasr-ı Şirin Anlaşması'ndan sonra, Türkiye ve İran hiç savaşmamış. Oysa, Türkiye ve İran arasında ilki Çaldıran Savaşı olmak üzere, tarihe geçmiş 15 büyük sefer ve savaş vardır. Bunların 3'ü 18. yüzyılda, 1'i 19. yüzyılda, yani 4'ü Kasr-ı Şirin Anlaşması'ndan bir ve iki asır sonradır.
İnsan, hiç olmazsa bir tarih kitabının 'içindekiler' bölümüne bakar. Çünkü, en çok savaş İran'la oldu ve İran, en kritik zamanlarımızda; Avusturya ve Rusya gibi devletlerle hep aleyhimizde ittifaklar yaptı.
Bu ne demektir?
1. Bu vakanın tespiti asla, İran'la düşman olalım ve savaşalım demek değildir.
2. Fakat İran'la tarihî ve tabiî 'bölgesel' rekabet ve İran politikalarındaki Şiîlik etkisi sebebiyle kalıcı ve güvenilir ittifaklar yapmamız da adeta imkânsızdır.
3. İran, bölgede Sünnî bir iktidar olmasındansa, buna karşı İsrail'i dahi tercih eder.
4. Mustafa Özcan'ın yazdığına göre; İran Meclisi Ulusal Güvenlik ve Dış Politika Komisyonu Başkanı Alâeddin Burujerdî, Ankara'da bazılarını Suriye'de 'Aşırı İslâmcılar' iş başına gelecek diye uyarırken, İran Meclis Başkanı Ali Larijani de, Suriye üzerinden ABD'nin yaktığı ateşin İsrail'e değeceğini söyleyerek, İsrail'in güvenli varlığını, Suriye'deki muhtemel bir 'İslâmcı' iktidara tercih ettiklerini ortaya koyar.
5. MİT'in İran gizli servisi SAVAK'la işbirliği de, PKK ile mücadelede daima Türkiye'nin aleyhine işlemektedir.
PKK ile mücadele ve AK Parti Hükümeti:
1. Türkiye, PKK'nın Silvan ve Çukurca saldırılarına kadar, maalesef ki PKK ile ciddî mücadele etmedi. İlk defa bir sivil iktidar, Silvan ve Çukurca saldırısından sonra PKK terörü ile mücadelede inisiyatif aldı.
2. İki ay devam eden ciddî, gerçekçi, inisiyatif sahibi ve başarılı mücadele Uludere ile bitti.
3. Yargı paketleriyle KCK ile mücadele zayıflatıldı.
4. Bugün maalesef ki PKK, ilk günkünden çok daha güçlü ve psikolojik üstünlüğü ele geçirmiş bir konumda bulunmakta.
5. Bunun en önemli sebeplerinden birisi de, iktidarın düşürülen uçak ve Uludere hadisesinde kendi içinden, güvendiği unsurları tarafından aldatılmış olabileceğini kabul edememe sendromudur.
6. Mehmet Baransu'nun Uludere'de hükümeti MİT'in aldattığını belgeleriyle yazmasına rağmen; ne AKP iktidarı, ne güvenlikten sorumlu başbakan yardımcısı, ne de MİT, buna karşıt belgelerle doyurucu ve açıklayıcı herhangi bir cevabı hala veremedi.
7. Bütün bu açık gerçekler karşısında bile, AKP merkez karar yürütme kurulu üyesi dostum Prof. Mazhar Bağlı, bir televizyon kanalında iktidarı savunmak adına, tam bir statükocu ve devletçi bir refleksle; "Devlet, daima PKK ile mücadele etmiştir" dedi, söz konusu gerçeği de;

'birkaç, başka türlü rahatsızlığı olanların iddiası' olarak nitelendirdi ki; üzülerek söylememiz gerekirse bunların hiç birisine de katılamayacağım…
Artık ortadaki bu kadar apaçık gerçeklere rağmen, iktidar hala eğitim yoluyla bütün dünyaya yayılmış Türk lobilerini çok iyi değerlendiremiyorsa ve büyük bir kıskançlıkla "the cemaate aitler" diye rekabete giriyorsa, bunları etkisizleştirmeye çalışıyorsa ve mukabil oluşumlara gidiyorsa; Allah ıslah etsinden başka ne denilebilir ki?..
2. Hissî ve tesiri devam eden bazı damarlar sebebiyle "Cemaat"i bitirme saplantısıyla olmadık yanlışlar yapılıyor mu acaba? Müslüman tabanda ayrıştırmalar meydana getirilmeye çalışılıyor mu acaba?
Son zamandaki "eğitim reformları", İmam-Hatiplerin tekrar açılması, dindar nesiller yetiştirme, Çamlıca'ya Fatih Camii, üniversiteye hazırlık dershanelerini kapatma, Numan Kurtulmuş'la birleşme planları gibi teşebbüslerin hepsinin altında bu saplantı ve "the cemaat"ten boşalacağı düşünülen oyu başka yerlerden telâfi etme maksadı mı yatıyor acaba?..
3. Bir de bütünüyle 2014'e kilitlenme mi söz konusu?
Dualarımız hala sizinle anımsatmasında bulunarak, Allah basiret versin demekten başka bir şey söyleyemiyorum…" şeklinde,

k) 03.01.2013 tarihinde **"http//www.ozgundurus.com"** isimli sitede yayınlanan **"Paralel Devlet ve Hakan Fidan"** başlıklı yazıda;

"Örgüte silah bıraktırmak için bizzat Başbakan Erdoğan`ın MİT`e görev verdiği ve kritik görüşme trafiğinin başladığı hafta Hakan Fidan yine hedef alınmaya başlandı.

İstihbarat oyunları ve KCK,
Yani diyalog ortamının oluşması, silahların susması ve akan kanın durması için başlayan Oslo sürecini yerle bir ederek MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ı hedef tahtasına oturtan yapılar boş durmuyor. Hiç lafı çevirmeye gerek yok. Suriye tarafından düşürülen Türk askeri uçağına ilişkin soruşturma kapsamında savcılığın, MİT Müsteşarı Hakan Fidan hakkında soruşturma açılabilmesi için Başbakanlığa yazı yazmaya hazırlanması yeni bir operasyondur. Ama bu tek başına Hakan Fidan'a değil yeni devlet anlayışına karşı yürütülen bir karanlık operasyondur. Bu operasyon 2009 yılında TSK, MİT, Polis birlikte hareket ederek karanlık yapıların üzerine gittiği dönemde başlamıştır. PKK'nın şehir yapılanması KCK`ya yönelik yapılan operasyon kapsamında gözaltına alınan 9`u belediye başkanı toplam 34 kişi adliyeye tek sıra halinde getirilerek düğmeye basılmıştır. (Tam da Oslo görüşmelerinin başladığı süreç. Görüşmeleri ise o dönem yürüten eski MİT Müsteşarı olan Emre Taner) Üstelik hepsinin bileklerinde plastik kelepçeler. O görüntünün servisi ile birlikte istihbarat savaşları resmen başladı. Ancak derin devlete karşı tarihinde hiç olmadığı kadar mücadeleye kararlı gözüken yeni devlet ileri adımlarını da sürdürdü.

Heron skandalları ve karanlık oyunlar,
Yeni devletin hedefi Kürt sorununu çözmek ve paralel devletin bugüne kadar millet ile devlet arasına ördüğü seti yerle bir etmekti. Tabi bu o kadar basit değildi. Olmadığını da PKK'ya yönelik operasyonlarda verilmeye başlanan zayiatlar ile görmeye başladık. Karakollara yapılan saldırılarda istihbarat paylaşımlarının yapılmadığını ya da yapılan bilgilendirmelerin ilgili kurumlara ulaştırılmadığını bu yüzden çok sayıda kayıplar verildiğini gözlemledik. Derken heron skandalları, termal kameraların ve gece görüş dürbünlerinin yetersizliği, internete düşen ses kayıtları ile de paralel devletin ve küresel karanlık yapıların oyunlarını daha iyi anladık.
İsrail, Oda Tv, Aydınlık ve Neo-Con,
Yıl 2010 olduğunda yani Milli İstihbarat Teşkilatında Hakan Fidan'lı yıllar başladığında ise yaşanan olaylar ile yapbozun parçalarını bir araya getirmeye başladık. İsmi gündeme geldiği günden itibaren organize saldırılara maruz kalan Fidan'ı ilk olarak İsrail ardından Oda Tv ve Aydınlık hedef aldı. İstihbarat teşkilatının yeni yapısı ve çalışma şekilleri ortaya çıktıkça,

içimizdeki gizli Neo-Con'lar harekete geçti. Milli İstihbarat Koordinasyon Kurulu`nun oluşturulduğu, bu kurulda istihbaratın birleşeceği ve ilgili birimlere dağıtılacağı netleştiğinde ise sistematik olarak yıpratma-karalama haberleri ile Fidan'a karşı istihbarat ve psikolojik harekât operasyonları devreye girdi.

Oslo, Derin PKK, Mossad,
Ve Oslo görüşmelerinin gizli kayıtları internete düştü. Olayın üzerine ilk başta Ergenekon medyası atladı. Yazıp çizmedikleri kalmadı ama plan tutmadı. Çünkü millet artık akan kanın durması için ne gerekiyorsa yapılmasını istiyordu. Ancak birkaç ay sonra MİT Müsteşarı Hakan Fidan, Müsteşar Emre Taner, Müsteşar Yardımcısı Afet Güneş KCK kapsamında ifade vermeye çağrıldı. Ancak siyasi irade oyunu yine bozdu. Başbakan Erdoğan'ın "Devletin işleyişine çomak sokuluyor" ve "Alacaksanız gelin beni alın" diyerek Hakan Fidan'a sahip çıkması paralel devletin oluşturmaya çalıştırdığı dengeleri alt üst etti.

Uludere, Taraf, Ortadoğu,
Uludere olayının hemen ardından ise paralel devletin istihbaratçıları hiç beklenmeyen yerden servise başladı. Hava operasyonu istihbaratını MİT'in verdiği yönündeki haberler, sayfa sayfa çete soruşturmalarını başlatan gazetede yer aldı. Süreç oldukça manidardı. Çünkü MİT bu kez Ortadoğu açılımları başlatmış, dünyanın en etkili 10 gizli servisinden biri olmak için çalışmalarını hızlandırmıştı. Bu durum elbette en fazla Mossad'ı rahatsız ederken, güvenilir olduğu düşünülen bir gazete (bilmeyerek!) İsrail'in değirmenine su taşıyordu. Ancak yükselen tepkiler, raporlar ve MİT'ten gelen açıklamalar söz konusu gazeteyi boşa çıkartırken, yeni devlet anlayışına kurulan tuzak yine yerle bir oluyordu. (Yalnız bu tuzakta MİT'in içinde halen aktif olan ve paralel devlete hizmet eden bir yapının varlığını da es geçmemek lazım.)

Derin Kulak, Türk Jeti,
Ancak paralel devletin destekçileri ileri teknolojiye de sahipti. Mossad yardımıyla Oslo görüşmelerinin sızdırılması buna en büyük delildi. Bu çabuk unutuldu. Unutulunca da Başbakan'ın yanına kadar sızma sağlandı. Ve dinlenme skandalı patladı. Verilen gizli mesaj yine açıktı: "Hakan Fidan oldukça başarısız, baksanıza Başbakan Erdoğan'ın dinlenmesini bile engelleyemedi." Yani hedef alınan isim yine Fidan ve onun üzerinden Milli İstihbarattı. Fakat yine bekledikleri olmadı. Aksine Başbakan Erdoğan güvenini belli etmek için ilk incelemeleri MİT'e ardından soruşturmayı derinleştirmek için yetkiyi Başbakanlık Teftiş Kurulu`na verdi. Bizler bu soruşturmanın sonucuna odaklanmış iken, Hakan Fidan bir kez daha Akdeniz`de düşürülen Türk uçağıyla bağlantılı olarak hedef tahtasına konuldu. Hedef alındığı tarih ise yine Kürt sorununa çözüm arayışlarının başladığı haftaya denk geldi. Kodlar benden, şifreleri çözmek size kaldı." şeklinde yorumların yer aldığı tesbit edilmiştir.

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Soruşturmasını Yürüten FETÖ/PDY Unsurları Hakkında Düzenlenen C. Başsavcılığımızın 23.10.2015 Tarih ve 2015/297 Esas Sayılı İdianamesinde Ayrıntıları İle Açıklandığı Gibi Şüphelilerce Yapılan Hukuka Aykırı Dinlemeler Sonucu Elde Edilen Ses ve Görüntü Kayıtlarının Yüklendiği Hard Disklerde Yapılan İncelemelerde;

SEAGATE marka 6VPHLTH seri numaralı, ST31000524AS nolu, üzerinde **"Kamera Kayıtları"** yazan 1 TB kapasiteli harddiskin içerisinde "6" ile numaralandırılan ve **"24.11.2012_Hakkı Selçuk Şanlı - Mir Vakili_Beşiktaş"** olarak isimlendirilen klasör ve alt klasörlerinde; **Beşiktaş İlçesi'nde bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'nin ön ve arka girişlerini gören 87- 05 ve 87- 09 mobese kamera kayıtları ile Başbakanlık Çalışma Ofisi'**ne ait 24.11.2012–28.11.2012 ve 29.11.2012 tarihli 3 (üç) adet güvenlik kamera kaydının yer aldığı tespit edilmiştir.

24.11.2012 tarihli güvenlik kamera kayıtlarından;

7 no'lu kanalda bulunan kaydın incelemesinde; Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne giriş yapan koruma araçları ile birlikle misafir araçlarının giriş-çıkış görüntülerinin,
87- 05 nolu mobese kamerası ile güvenlik kameralarından 11 no'lu kanalda bulunan kaydın incelemesinde; Kamera saatine göre saat 13:41:00 sıralarında Başbakan (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın konvoyunun Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne gelerek Beşiktaş-Kadıköy feribot iskele kısmında bulunan protokol giriş kapısından giriş yaptığı görüntünün,

7 nolu kanalda bulunan kamera kaydının incelemesinde; Kamera saatine göre saat 14:26:00 sıralarında MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın Başbakanlık Çalışma Ofisi misafir kısmından giriş görüntülerinin yer aldığı tespit edilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 13.06.2016 tarihli yazısı ile Türkiye, İran ve Brezilya arasında imzalanan Tahran Deklarasyonu, Amerika'da Rıza SARRAF hakkında yürütülen soruşturma ve Hakkı Selçuk ŞANLI ile Seyed Ali Ekber MİRVEKİLİ isimli kişiler hakkında yazılı ve görsel medyada açık kaynak incelemesi yapılarak düzenlenecek tutanakların Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilmesi istenmiştir

Bu konuda yapılan araştırma sonucu Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nce düzenlenen 21.06.2016 tarihli açık kaynak tespit tutanağında;

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı web sitesinde;
"

---

http://www.mfa.gov.tr/17-mayis-2010-tarihli-turkiye_-iran-brezilya-disisleri-bakanlari-ortak-deklarasyonu.tr.mfa

17 Mayıs 2010 tarihli Türkiye, İran ve Brezilya Dışişleri Bakanları Ortak Deklarasyonu

İran İslam Cumhuriyeti'nin başkenti Tahran'da bir araya gelen aşağıda imzaları bulunanlar izleyen Bildiri üzerinde mutabık kalmışlardır:

1. Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasına (NPT) bağlılığımızı teyit ederiz ve NPT'nin ilgili maddeleriyle uyumlu olarak, İran İslam Cumhuriyeti dahil tüm taraf devletlerin ayrımcılık yapılmadan barışçı amaçlarla nükleer enerjiyi araştırma, üretme ve kullanma (ve nükleer zenginleştirme faaliyetleri dahil nükleer yakıt çevrimi) hakkını hatırlatırız.
2. Şu anda, karşılıklı etkileşim ve işbirliği çağına taşıyacak olumlu, yapıcı olup çatışmacı olmayan bir atmosfer yaratacak, ileriye bakan bir süreci başlatacak bir fırsatımız olduğuna güçlü inancımızı dile getiririz.
3. Nükleer yakıt değişiminin, nükleer enerji santrali ve araştırma reaktörü yapımı dahil başta barışçı nükleer işbirliği olmak üzere çeşitli alanlarda işbirliğini başlatacak bir araç olduğuna inanıyoruz.
4. Bu temelde, nükleer yakıt değişimi, milletler arasında işbirliği ve olumlu yapıcı bir hareket başlatacak bir başlangıç noktasıdır. Böyle bir hareket, İran'ın NPT'den kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tehlikeye sokacak tedbir, eylem ve retorik açıklamalardan kaçınmak yoluyla her türlü çatışmanın yerini alarak ve çatışmadan kaçınarak barışçı nükleer faaliyetler sahasında olumlu etkileşim ve işbirliği sağlamalıdır.
5. Yukarıdakiler temelinde, yukarıda sözü edilen nükleer işbirliğini kolaylaştırmak üzere, İran İslam Cumhuriyeti 1200 kg düşük düzeyde zenginleştirilmiş uranyumun Türkiye'de

muhafazası konusunda mutabıktır. Türkiye'de olduğu süre zarfında sözkonusu düşük düzeyde zenginleştirilmiş uranyum İran'a ait olmaya devam edecektir. İran ve UAEA, Türkiye'de bahsekonu düşük düzeyde zenginleştirilmiş uranyumun muhafazasını izlemek için gözlemci konuşlandırabilir.

6. İran bu Bildirinin yayın tarihini takip edecek yedi gün içinde UAEA'na yazılı olarak resmi kanallardan yukarıdaki hususlarla mutabakatını bildirecektir. Viyana Grubu'nun (ABD, Rusya, Fransa ve UAEA) olumlu yanıtı üzerine, değişimin ayrıntıları İran ve özellikle Tahran Araştırma Reaktörü'ne (TAR) ihtiyaç duyulan 120 kg yakıtın aktarılmasını taahhüt etmiş olan Viyana Grubu arasında yazılı bir anlaşma ve uygun bir düzenlemeyle tespit edilecektir.

7. Viyana Grubu bu hükme dair taahhüdünü açıkladığında, iki taraf 6'ncı maddede belirtilen mutabakatın uygulanmasını taahhüt edeceklerdir. İran İslam Cumhuriyeti bir ay içinde düşük düzeyde zenginleştirilmiş uranyumu (1200 kg) teslim etmeye hazır olduğunu açıklamıştır ve aynı mutabakat temelinde Viyana Grubu bir yıl geçmeden İran Araştırma Reaktörüne gerekli 120 kg yakıtı iletmelidir.

8. Bu Bildirinin şartlarına saygı gösterilmediği takdirde, İran'ın talebi üzerine, Türkiye süratle ve şartsız olarak İran'ın düşük düzeyde zenginleştirilmiş uranyumunu İran'a iade edecektir.

9. Türkiye ve Brezilya, İran İslam Cumhuriyeti'nin 5+1 ülkeleri ile Türkiye ve Brezilya dahil herhangi bir yerde, her iki tarafın önerilerinin ortak noktaları uyarınca, müşterek taahhütleri temelinde ortak konularda görüşmelere hazır olmayı sürdürmesini memnuniyetle karşılamışlardır.

10. Türkiye ve Brezilya, İran'ın NPT'ye bağlılığını ve üye devletlerinin nükleer haklarını hayata geçirmek yolundaki yapıcı rolünü takdirle karşılamışlardır. Aynı şekilde İran İslam Cumhuriyeti de, dost ülkeler Türkiye ve Brezilya'nın İran'ın nükleer haklarını kullanabileceği uygun ortamın yaratılması için sarfettikleri yapıcı gayretlerini takdir etmiştir.

Manucher Mottaki	Ahmet Davutoğlu	Celso Amorim
İran İslam Cumhuriyeti	Türkiye Cumhuriyeti	Brezilya Federatif Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı	Dış İlişkiler Bakanı

" şeklinde bilgilerin bulunduğu,

http://turkish.irib.ir sitesinde;

''http://turkish.irib.ir/haberler/iran/item/238044-burucerdi-viyana-grubu-ile-m%C3%BCzakerelerde-esas-tahran-deklarasyonu

Cumartesi, 14 Ağustos 2010 12:19
Burucerdi: Viyana grubu ile müzakerelerde esas, Tahran deklarasyonu

İslami Şura Meclisi Milli Güvenlik ve **Dış Politika Komisyonu Başkanı Burucerdi**, Viyana grubu ile gelecek müzakerelerin Tahran deklarasyonu çerçevesinde olacağını vurguladı.

İran ile Viyana grubu arasında gelecek müzakereleri muhabirimize değerlendiren İslami Şura Milli Güvenlik ve Dış Politika Komisyonu Başkanı Allaeddin Burucerdi, müzakerelerde Tahran deklarasyonu esas alınacağını kaydetti.
Burucerdi, Tahran deklarasyonu gönderildikten sonra Viyana grubunun bazı soruları gündeme getirdiğini, **İran, Türkiye ve Brezilya**'nın bu soruları cevaplandırdığını ve gelecek müzakerelerin de buna göre yapılacağını, İran açısından müzakere için başka bir şeyin esas olarak söz konusu olamayacağını vurguladı.'' Şeklinde haber yer aldığı,

http://haber.star.com.tr sitesinde;

"http://haber.star.com.tr/yazar/batinin-iranla-uzlasmasi-turkiye-icin-ne-demek/yazi-1044292

Mustafa KARTOĞLU Batı'nın İran'la uzlaşması Türkiye için ne demek

17 Temmuz 2015 Cuma

Artık 'ünlü' olan soru-cevap yazılarına devam edelim:
2010'da Türkiye ve Brezilya'nın İran'la imzaladığı anlaşma ne getiriyordu?

Türkiye, Brezilya ve İran'ın imzaladığı 17 Mayıs 2010 tarihli Tahran Deklarasyonu/Nükleer

Takas Anlaşması şunları sağlıyordu:

İran 1.200 kilo düşük oranda zenginleştirilmiş uranyumu 1 ay içinde Türkiye'ye taşıyarak depolayacak. UAEK bunu denetleyecek.

ABD, Rusya, Fransa ve UAEK (Viyana Grubu) da bir yıl içinde Tahran'daki Nükleer

Araştırma Reaktörü'ne 120 kilo nükleer yakıt sağlayacak.

Aksi halde Türkiye, İran'ın verdiği uranyumu iade edecek.

İran, P5+1 ülkeleri ile Türkiye ve Brezilya dahil herhangi bir yerde ortak konularda görüşmelere hazırdır.

P5+1'in anlaşması neler öngörüyor?

14 Temmuz 2015'te BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesi (ABD, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa) ile Almanya'nın (P5+1) İran'la yaptığı anlaşmada aslında ilk madde önemli:

BM müfettişleri İran nükleer tesislerini kontrol edebilecek; ancak İran müfettişlere itiraz edebilecek!

İran anlaşmayı ihlal ederse yaptırımlar 65 gün içinde tekrar başlayacak.

BM silah ambargosu 5 yıl, füze yaptırımı ise 8 yıl daha yürürlükte kalacak.

Aradaki fark nedir?

İran'ın elindeki ambargolara ve uluslar arası krize konu olan 'zenginleştirilmiş uranyum'un ne olacağı anlaşmada yok!

Yani;

2010 anlaşması 'tehdit' sayılan nükleer maddenin teslimini garantiye alıyor, devamında nükleer tesislerin denetimi ve İran'ın dünyaya açılması sürecine ilişkin görüşmelerin

başlamasını öngörüyordu. P5+1'in anlaşması sadece nükleer tesislerin denetimini, İran'ın denetleme heyetine onay vermesi şartıyla garantiye alıyor!..

İran'ın 'denetim heyetine itiraz hakkı' almasının nedeni ne?

İran'ın endişesi, BM'nin denetim heyetinde İsrail veya ABD 'ajanları' olması. Ancak bunu önleyebilecek durumda değil.

Türkiye ve Brezilya'nın yaptırdığı anlaşma neden kabul görmedi?

Sorun olan, anlaşmanın Türkiye ve Brezilya tarafından 'yaptırılması'ydı. İki ülke de ABD ve AB'nin 'güçlenmesinden rahatsız olduğu' ülkelerdi.

Bu bir komplo teorisi gibi duruyor.

Belki... Ama anlaşmanın ABD Başkan Obama'nın önerileri doğrultusunda yapıldı; bunu taraflar açıkladı. Buna rağmen ABD ve AB tarafından kabul edilmedi. Böylece Batı'dan gelen İran'ın anlaşmaya yanaşmayacağı yönündeki açıklamalar o günkü gazetelerden okunabilir.

Anlaşma ne getirecek?

İran'a uygulanan ambargolar kalkacak; petrol ve doğal gaz ticareti, finans trafiği, hava ve deniz ulaşımı Batı'ya açılacak. İran yurtdışında bloke edilmiş 100 milyar dolar tahmin edilen varlığına kavuşacak.

Bu Türkiye'ye de yaramaz mı?

Elbette. Türkiye en yakın Batılı komşusu olarak İran'da yatırıma en hazır ülke. Ancak anlaşmayı yapan ülkeler kendi şirketlerinin avantajlı olması için de etkili olacaklar. Buradan Türkiye ve Brezilya'nın anlaşmasının neden kabul edilmediğine dair sonuçlar da çıkar!

İran hemen petrol, doğalgaz satabilecek mi?

Hayır. Yaptırımların kalkması için anlaşma İran ve ABD kongresi tarafından onaylanmalı. Hem İran'da hem ABD'de gelecek yıl seçimler var. Obama, bir uluslararası başarıya imza atmak, peşin aldığı Nobel Barış Ödülü'nü kendince hak etmek istiyor; ancak Cumhuriyetçi ağırlıklı Kongre'den bunu geçirmekte zorlanabilir. Yahudi lobisi de engellemeye çalışıyor.

Yani yüz milyarlarca dolarlık bakir pazardan aslan payını P5+1 ülkeleri mi alacak?

Kesinlikle. Örneğin, İran'ın eskimiş ve büyütülmesi gereken uçak filosu için ABD'li Boeing ve Avrupalı Airbus şimdiden çalışmaya başladı. British American Tobacco sigara üretimi için lobi yürütüyor. BP, Shell, Exxon, Total gibi dev petrol şirketleri yatırıma başladı bile.

Mercedes, Peugeot ve Renault zaten bir kollarıyla İran'daydılar. Siemens, Cisco gibi elektronik ve yazılım devleri, mimari proje şirketleri asıl payı alacak.

Türkiye'ye ne avantajı olacak?

İran gazı Avrupa'ya TANAP üzerinden gidecek. Türkiye en yakın ülke olması nedeniyle inşaattan ve sürümden kazanan bir ticari partner olacak. Yıllık muhtemel Pazar payı 50 milyar doları bulabilir diyenler var.

Türkiye için yararlı görünüyor.

Ekonomik olarak 'yetmez ama evet' denilebilir.

Türkiye daha fazla pay almaya hazır mı?

Maalesef öyle görünmüyor. İran bir 'enerji pazarı'... Türkiye bu alanda güçlü enerji şirketlerine sahip değil. Son olarak Kuzey Irak'ta en büyük petrol ve doğalgaz rezervlerine sahip olan ve Londra Borsası'nda işlem gören Türk ortaklı Genel Enerji'nin de satılacağı haberleri geldi. Şirketin başkanının BP'nin eski CEO'su olduğunu hatırlatmak gerekir.

Siyasi olarak?

Siyasi olarak İran'ın bölgedeki etkinliğini arttıracak, Türkiye ile rekabette elini güçlendirecek. Rekabet gücü için Türkiye'nin siyasi istikrarı büyük önem taşıyor.

Tahran'daki imza Erdoğan'ın restiyle atılmıştı

Tahran Deklarasyonu, Batı'ya ve hatta İran'a rağmen yapıldı. Nedenini, bir 'perde arkası' bilgiyle anlatayım:

15 Mayıs 2010.

Türkiye ve Brezilya, İran'ı nükleer uzlaşma masasına oturtmuş, nihai imza için Brezilya'nın 'işçi' Devlet Başkanı Lula, Tahran'da Başbakan Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun gelmesini bekliyordu.

Lula da 2002'de seçilmişti, Erdoğan da...

Lula ülkesini dünyanın en büyük 6. ekonomisi yapmıştı, Erdoğan 16'ncı...

Güçlerini 'barış' için birleştirmişlerdi.

Ancak Tahran yan çiziyordu.

Lula, öfkeyle ülkesine dönmek üzereyken son bir umutla Ankara'yı aradı. Erdoğan da öfkeliydi. Davutoğlu'na, **"Ahmedinejad yönetimine şunu söyle; Bu kadar çabayı boşuna yapmadık; siz de buraya kadar geldiniz. Ya bu anlaşma olur ya da Türkiye'yi bir daha yanınızda göremezsiniz..."**

Davutoğlu mesajı Tahran'a önce telefonla iletti, ardından özel uçakla Tahran'a uçtu.

İran mesajı almış, Lula da beklemişti.

Anlaşma, ertesi gün, 17 Mayıs 2010'da Erdoğan, Lula ve Ahmedinejad'ın huzurunda Türkiye, Brezilya ve İran dışişleri bakanlarınca imzalandı.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.milliyet.com.tr **sitesinde;**

http://www.milliyet.com.tr/tahran-deklarasyonu-aslinda-kimin-basarisi-/kadri-gursel/dunya/dunyayazardetay/20.05.2010/1240160/default.htm

Tahran deklarasyonu aslında kimin 'başarısı'?
Kadri Gürsel

ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton önceki gün, "Büyük güçlerin (BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri ve Almanya) İran'a karşı yeni yaptırımlar öngören bir karar tasarısı taslağı üzerinde anlaşmaya vardığını ve taslak metnin Güvenlik Konseyi'nin diğer üyelerine ulaştırılacağını" açıkladı.

Reuters, haberi **"acil"** koduyla geçtiğinde saat 17.30 idi...

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun İstanbul'da köşe yazarlarına "Artık yaptırımların psikolojik zemini kalmamıştır" dediği toplantının üzerinden henüz 3,5 saat geçmişti... Davutoğlu'nun bu hükmü vermesine dayanak teşkil eden ise kendisinin Tahran'da Brezilyalı ve İranlı muadilleri ile birlikte, "uranyum takası"nın Türkiye üzerinden yapılmasını öneren bir ortak bildiriyi imzalamış olmasıydı.

Clinton, İran'a yaptırım metninin hazır olduğunu, Tahran'da bu imzaların atılmasının üzerinden sadece bir gün geçtikten sonra açıklıyordu. Görüldüğü gibi nükleer kriz, karşıt yönde rüzgârlar estiriyor. Kendimizi bu rüzgârlardan koruyup sakin kafayla düşünmezsek ne olup bittiğini anlamamız güçleşir. İran'ın 1200 kilo düşük düzeyde zenginleştirilmiş uranyumunu (LEU-Low-enriched uranium) ülke dışına tek seferde çıkarılmasını nihayet kabule yanaşması, yaptırımların psikolojik ya da maddi zeminini gerçekten de ortadan kaldırır nitelikte mi?

Tahran'da imzalanan metnin gerçekçi bir çözümlemesi bu soruya olumlu cevap vermemizi maalesef mümkün kılmıyor. Birincisi, Tahran bu öneriye ilk kez "evet" demiyor. 1 Ekim 2009'da 1200 kilo uranyumun, Tahran Araştırma Reaktörü'nde sadece tıbbi amaçlarla kullanılabilen nükleer yakıt çubuklarına dönüştürülmesi için Rusya ve Fransa'ya tek seferde teslim edilmesine "evet" demiş; ama ardından 18 Kasım'da caymıştı. İran'ın yeni yaptırım karar tasarısı taslağının ortaya çıkmasına bir gün kala bir kez daha "evet" demesi bir tesadüf değildir.

Ekim 2009'da 1400-1500 kilo arasında LEU'ya sahip olduğu tahmin edilen İran'a sunulan, gerçekten de bir "güven artırıcı önlem" önerisiydi. İran "evet" derse elindeki miktarın yüzde 80'ine denk düşen, bir atom bombası üretmeye yetecek miktardaki 1200 kilo LEU'yu bu amaçla kullanamayacak ve bu sayede müzakereler için zaman kazanılacaktı. Ekim 2009'dan bu yana uranyum zenginleştirmeye devam eden ve devam edeceğini söyleyen İran'ın elindeki LEU miktarını şimdi yaklaşık iki katına çıkardığı tahmin ediliyor. Dolayısıyla nesnellik ölçüsü, Tahran deklarasyonunda öngörülen 1200 kilonun, yani mevcut miktarın yaklaşık yarısının İran'dan çıkarılmasını, LEU'nun kalan yarısıyla pekala nükleer silah yapılabileceği için bir "güven artırıcı önlem" olarak değerlendirmeyi engelliyor. Üçlü mutabakat, İran'ın Türkiye'ye teslim edeceği 1200 kilo LEU'ya bir yıl içindeki takasa kadar dokunulmamasını öngörüyor... Eşit miktarda LEU, Viyana Grubu (ABD, Fransa, Rusya, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı-UAEA) tarafından tedarik edilecek ve bu materyel yüzde 20 oranında zenginleştirilerek 120 kiloluk yakıt çubuğuna dönüştürülecek.
Tahran, Türkiye'ye teslim edeceği LEU'yu takastan önce isterse geri çekme hakkına, dolayısıyla "Batı'yı oyalama seçeneği"ne zımnen sahip oluyor. 1 Ekim tarihli orijinal anlaşma, bizatihi İran uranyumunun çubuğa dönüştürülmesini öngördüğü için Tahran'ın uranyumu nükleer silah yapımında kullanılabilecek haliyle geri almasının da önüne geçiyordu.
Son olarak, Tahran deklarasyonu, İran'ı, mutabakatını UAEA'ya bu Pazar gününe kadar bildirmek dışında hiçbir vade ile bağlı kılmıyor. Dolayısıyla Tahran, nükleer yakıt çubuklarını İran'a temin etmeyi üstlenen Viyana Grubu'nu nihai takas anlaşması hususunda dilediği gibi oyalayabilir.
İran, yeni yaptırım karar tasarısı taslağının ortaya çıkacağını haber almasaydı bu deklarasyona yanaşmayacaktı. Ayrıca deklarasyon yukarıda saydığım nedenlerden ötürü yaptırım sürecini durdurmaya yetecek, ikna edici içerikten de yoksundur." Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.milatgazetesi.com sitesinde;

"http://www.milatgazetesi.com/lula-da-silva-ve-r-tayyip-erdogan-makale-80085

Lula da Silva ve R.Tayyip Erdoğan

Hüsamettin Aslan 16.03.2016

Türkiye'de gündem Suriye, PYD/PKK ve AB'ye kilitlenmişken, dünyanın öbür ucu Brezilya'da Justokratik bir darbe yapılmak istendi. Brezilya ve Türkiye, Okyanusun iki yakasında imparatorluk bakiyesi olan iki ülke; 2002 yılında Lula da Silva ve Recep Tayyip Erdoğan hükümetleri (İşçi Partisi ve Ak Parti) iktidarı ele aldılar.**Brezilya'da Lula da Silva, Türkiye'de R.Tayyip Erdoğan, ülkelerinin bağımsız enerji, ekonomi ve dış politikasında büyük gelişimler kaydetti. Bu yüzden, ABD ve Batı'nın hedefinde oldu. Tıpkı İran'da Musaddık, Şili'de Salvador Allende, Mısır'da Mursi** gibi alaşağı edilmek istendi.

ABD, çıkarlarına ters düşen hükümetleri, 20.yy'da Askeri darbeyle devirirken, 21.yy'da Justokratik yani hukuk marifetiyle alaşağı etmek istiyor.

Brezilya'da Lula da Silva, Türkiye'de R.Tayyip Erdoğan gibi kalkınma hamleleri, liberal ekonomik politikaları, bağımsız dış politika söylem ve pragmatik eylemleri ile sosyal politikalar noktasında başarılı adımlar atmıştı. Brezilya Anayasası gereğince görevi Dilma Rouseff'e bırakan Lula, ülkenin geleceğiyle ilgili Dilma ile iletişim içindeydi. Tıpkı, Türkiye'de Davutoğlu-Erdoğan diyalogu gibi.

Brezilya ve Türkiye'de 2013

Ancak, 2013 yılında Brezilya ve Türkiye, sosyal medya üzeriden neredeyse aynı yöntemle seçkin zümrenin, sermayenin, siyonist medyanın hedefinde oldu. Uluslararası kamuoyu oluşturularak, İnsan hakları, fikir özgürlüğü, yoksulluk ve otoriterlik tartışmaları ile iç kamuoyları meşgul edildi. Oysa, tartışmanın arkasında Brezilya'nın, Santos açıklarında keşfettiği yeni enerji havzalarının ihalesini Fransız Total-Brezilya ve Çinli konsorsiyomunun kazanması ve Texas eyaletinde Brezilya milli petrol şirketi Petrobras'ın bir rafineriyi bünyesine katması yatıyordu.

Türkiye'de ise, benzer bağımsız ve milli bir gelişme yaşandı. R.Tayyip Erdoğan, K.Irak-Barzani yönetimiyle 50 yıllık petrol anlaşması imzaladı. Buna ek olarak altyapı, ulaştırma ve savuma sanayisinde, ciddi kalkınma hamleleri yapıldı.

Brezilya ve Türkiye sadece enerji değil, ayrı ayrı platformlarda Kalkınma Bankası kurulması, Türkiye-Çin arasında uzun menzilli füze satın alınmak istenmesi, Türkiye'nin İran, Irak ve Hindistan petrol ödemelerini Halk Bank üzerinden yapmaya çalışması, Brezilya'nın BRICS platformu vasıtasıyla her geçen gün zenginleşmesi ve Brezilya'nın demiryolu ve karayolu yapımını Çin'e vermesi gibi birçok sebep sıralayabiliriz.

Bu gelişmeler Brezilya ve Türkiye'nin enerji bağımlığını azaltacağı gibi makro açıdan da ekonomiye önemli bir girdi sağlayacaktı. Brezilya açısından ise enerji arzı çeşitlendirilmiş (Etanol-Petrol) olacaktı.

Lula da Silva ve R.Tayyip Erdoğan

Ancak ABD, Brezilya ve Türkiye'nin bu reaksiyonlarına açıktan müdahil oldu. Türkiye'de 17-25 Aralık 'Justokratik darbe' örneğinde olduğu gibi Brezilya'da da eski başkan Lula da Silva, Justokratik darbenin son kurbanı oldu. Gerçi Lula da Silva aktif görevde değil. Fakat Cumhurbaşkanı Dilma Rouseff'in akıl hocası olduğu, bilinen bir gerçek. Hatt-ı zatında başkan Dilma Roussef'in görevden alınması ile ilgili Brezilya Meclisinde tartışmalar söz konusu.

Lula da Silva, 2018'de görev süresi dolacak olan Dilma'nın yerine, tekrar aday olacağını açıklamasıyla Brezilya'da statüko ve siyonist medyadan(Globo) yoğun eleştiri aldı. Öyle

ki Folha Gazetesi yazarı, Başkan Dilma'ya hakaretlere varan eleştireler de bulundu. Brezilya Meclis Başkanı Eduardo Cunha, sözde yolsuzluk adı altında Başkan Rousseff'in görevden alınması için anayasal süreci başlatacağını bile iddia etti.

Aynen 17-25 Aralık'ta olduğu gibi **önce 17 Aralık gibi** bakan, milletvekilleri ve kamu görevlileri gözaltına alındı. Ardında **25 Aralıkta** olduğu gibi ülkenin lokomotif sektörlerini/ şirketlerini de (Petrol, enerji, inşaat ve otomotiv sektörleri) hedef alarak ekonomiye ağır bir darbe vuruldu. Tıpkı Türkiye'de 25 Aralık'ta prestijli projeleri yürüten milli şirketler gibi.

Sadece Brezilya milli sermayesi değil; aynı zamanda Latin Amerika ve Brezilya'nın gelmiş geçmiş en başarılı başkanı, Lula da Silva'da gözaltına alınarak hedef alındı. Lula'nın göz altına alınması, eş zamanlı 33 ayrı noktada 250-300 polis, Aletheia (Gizlenemeyen gerçek) adına sansasyonel bir operasyonla gerçekleştirildi.

Lula da Silva ve oğlu Fabio Luiz Lulinho'nun gözaltına alınması, Brezilya'nın Siyonist medyasında (Globo) büyük sevinçle karşılanarak, kamuoyunda ve iş çevrelerinde destek alınması için eski başkanın gözaltına alınması, olumlu gösterildi. Dolar düştü. Borsa çıktı. Oysa ki 2013 sokak gösterilerinde dolar çıkmış, borsa çakılmıştı. Bu sayede Justokratik darbeye meşruiyet sağlanacaktı (Zaten medya, hukuk, sermaye, uluslararası medya/kamuoyu, bir kısım güvenlik güçleri hazır bekliyordu).

Böylelikle yüz binlerce/milyonlarca işçi çalıştıran şirketlere darbe vuruldu. Brezilya ekonomisinin zarar görmesiyle kim bilir, yüz binler veya milyonlarca insan, işsiz bırakılacak ve toplumsal bir travma yaşatılabilecekti. (Şimdiden milyonlarca insan, bu hafta sonu protesto gösterisi sokaklara ineceğini açıkladı).

Brezilya'da Lula da Silva, bu operasyonu 2013 yılında beri yaşamakta ve her geçen şiddeti yükselmektedir. Öyle ki Brezilya Meclisi'nde geçen hafta, bazı senatörler, üst aklın şirketleri Shell, Exxon ve Chevron, deniz altındaki enerji rezervlerinin işletilebilmesi için Brezilya Meclisine yeni yasa teklifinde bulundular bile…

Cumhurbaşkanımız Erdoğan'a yönelik 'Malezya, Katar ve Cezayir'e kaçacağı' iftirası gibi Lula da Silva içinde 'Küba, Bolivya ve Venezuela'ya kaçacağı' iddia edildi.

Dahası, Türkiye ve Brezilya, halen darbe anayasası ile yönetilmektedir. Brezilya'da Başkan Dilma, dolayısıyla da Lula da Silva, yeni bir sivil anayasa talebini ortaya attı. Bu bağlamda Türkiye'de R.Tayyip Erdoğan'da uzunca bir süredir, yeni bir Anayasa düzenlemesini gündemde tutuyor. Ancak, bu tartışmaların temelinde sivil bir anayasadan ziyade darbecilerin Anayasa oluşturulurken Merkez Bankası yönetimlerini sözde 'Bağımsız/özerk' adı altında, gayri milli sermayelerin yörüngesine bırakması yatmaktadır. Lula da Silva ve R.Tayyip Erdoğan'da ekonominin dolayısıyla da milli bankaların, ülke dışından yönetilmesini engellemek istiyor.

Sonuç olarak, 2013 yılından sonra R.Tayyip Erdoğan ve Lula da Silva, küresel baronların hedefinde. Liderlerin milli çıkarları gözetmesine karşın, merkez medya ve sermeye sahipleri tarafından iç kamuoyları yolsuzluk, diktatörlük, otoriterlik, basın özgürlüğü, insan hakları gibi soft argümanlarla meşgul ettirildi. **Oysa perde arkasında Brezilya ve Türkiye'nin ekonomik kazanımlarının talan edilmesi vardı**. Ancak her iki liderin kefenlerini giydiği, ilkeli duruşlarıyla, milli ve duygusal hassasiyetleriyle dim dik ayakta kalması, mücadelelerinden anlaşılıyor. **Özellikle uluslararası çevrelerin, her iki lideri hukuk marifetiyle alaşağı etmek istemesi, 50 yıllık ve 100 yıllık süreçler gözetildiğinde, bir anlamda Lula da Silva ve Erdoğan gibi benzer tavrı sergileyen kişi/ülkeler içinde (olumsuz anlamda) emsal teşkil edilmesi istenmektedir. Fakat, bu etki terste tepebilir**. Zira, 1. Dünya savaşı sırasında İngiliz Lord Curzon, Soğuk Savaş'ta ABD'li Dwight D. Eisenhower, Domino Teorisi'nin çekincelerini gözetmiş, domino oyununda olduğu gibi bir ülke veya bölgeyi kaybetmenin diğerlerini de (İslam ve Türk Dünyası ile Latin Amerika)

kaybetmeyi getirebileceği için olası açık müdahale durumunda emperyal devletlerin politikalarının sekteye uğrayacağından çekinmişlerdir.**İnanıyorum ki Lula da Silva ve R.Tayyip Erdoğan uluslararası bu yoğun baskıyı atlatacaklardır.**

ALLAH yardımcıları olsun.'' Şeklinde yazının paylaşıldığı,

Amerika'da Rıza SARRAF hakkında yürütülen soruşturma hakkında açık kaynaklardan edinilen bilgilerde;

http://www.cumhuriyet.com.tr sitesinde;

"

http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/195899/17_Aralik_savcisi_konustu__Yuce_Divan_a_gitse_hayati_biterdi.html

17 Aralık savcısı konuştu: Yüce Divan'a gitse hayatı biterdi

Can Dündar, 17 Aralık soruşturmasının savcısı Celal Kara ile konuştu. Celal Kara, Can Dündar'a bomba açıklamalar yaptı**: '1 Numara Erdoğan'dı'**

'Yüce Divan'a gitse Zafer Çağlayan'ın hayatı biterdi'

17 Aralık soruşturmasının savcısı Celal Kara, önce soruşturmadan alındı, sonra Afyon'a yollandı, 10 gün önce de açığa alındı. Herkes konuşurken o susup sabırla sırasını bekledi ve açığa alındığı gün, Cumhuriyet'e konuştu: "İsmini geçirmemek için, '1 numara' ve 'Beyefendi' diye bahsediliyor kendisinden… Bence perde arkasından işin içindeydi Erdoğan… Ben, '1 Numara'nın ve 'Beyefendi'nin kim olduğunu iddianamede işleyecektim. Yani iddianamede ismi olacaktı."

Giriş
Son seçimde AK Parti'ye oy vermiş

Bu röportaj için bir yıl bekledim. İlk teşebbüsüm 17 Aralık'tan hemen sonraydı. O zaman Artı 1 TV'de haberleri sunuyordum. Konuk koordinatörümüz Nilay Can, "Savcı Bey"e ulaşmak için büyük çaba harcadı. Ancak Celal Kara, resmi görevliydi; konuşmadı. Ardından, Ocak 2014'te, 1.5 yıl üzerinde çalıştığı dosya kendisinden alındı; görev yeri değiştirildi.

Celal Kara'nın avukatı Niyazi Atasoy'u aradık. Kendisinin hâlâ resmi görevli olduğunu hatırlatarak görüşemeyeceğini söyledi. Kara, Mart 2014'te Afyon'a sürüldü. Bir kez daha şansımı denedim. Nihayet görüşebildik.

'Poker face'
Temmuz ayıydı. Ramazandı. Celal Kara, randevumuza avukatıyla geldi. "Poker surat" tabir edilen yapıda, hislerini belli etmeyen, ciddi, az konuşan,
ama güven telkin eden biriydi. Bir gazeteciyle buluşmaktan ötürü tedirgindi. Oruç tutuyordu. Erdoğan'ın balkon konuşmalarındaki vaatlerin gerçek olacağına inanarak son seçimde AK Parti'ye oy vermişti. Kendini kandırılmış hissediyordu.

'Fethullahçı' damgası
Alnında "Fethullahçı" diye yazmıyordu, ama havuz medyası, bu damgayı vurmuştu çoktan… Ateşle oynamıştı o da… En tepeye tırmanan bir kirli ipin ucunu çekmiş, iktidarı devirebilecek çapta bir yolsuzluğun üzerine kararlılıkla gitmişti. Aylardır üzerinde çalıştığı dosya kapatıldığı gibi, onu 18 yıllık mesleğinden de etmişti. Temmuz sohbetimizi de yazamadım. Ancak resmi

görevi sonlanırsa geniş bir röportaj yapmak üzere söz aldım. 16 Ocak'ta açığa alındığına dair tebligatı aldı. Hemen ertesinde sözleştiğimiz röportajı yaptık.

Dava yağmuru
İlk görüşmemize göre daha rahatlamıştı. Dilini bağlayan resmiyet bağı çözülmüştü. Kırgın olduğu kadar kızgındı. Havuz medyasında her gün hakkında iddialar, suçlamalar, hakaretler çıkıyordu. Bunlara tekzip, açıklama, suç duyurusu yağdırıyordu. Açtığı tazminat davalarının sayısı 20'yi geçmişti. 20 kadar daha dava sıradaydı. O suçlamalara cevabını, bu röportajda bir arada verdi.

17 Aralık'ın perde arkası

"17 Aralık", hiç kuşkusuz Türkiye'nin tarihine geçmiş bir dosya adıdır. Onun savcısının yorumları, anıları, açıklamaları, dünyanın her yerinde haberdir. 17 Aralık operasyonunun içeriğini ve perde arkasını okuyunca, soruşturmayı yapan polis ve savcıların, soruşturmayı yazan gazeteci ve yazarların neden hedefe konduğunu ve "Ak"landığını sananların neyi örtmeye çalıştığını daha iyi anlayacaksınız.

Size yönelik çok suçlamalar oldu, ama sustunuz, konuşmadınız. Nedir son durumunuz?

CELAL KARA - 16 Ocak itibarıyla açığa alınmış bulunmaktayım. İtiraz hakkımızı kullanabilmek için bu kararın gerekçelerini ve belgelerini istedik. Vermediler. Ancak bizden gizlenen müfettiş raporlarını, havuz medyasının gazetecileri ekranda okuyor. Ve korkutulan meslektaşlarım, açıkça suç oluşturan bu durumla ilgili hiçbir işlem yapmıyor.

Neyle suçlanıyormuşsunuz?
KARA - Henüz bilmiyorum. Daha önce Afyon'a da gerekçesiz tayin edilmiştim.

Bu görevden alma, 17 Aralık'ın cezası mı?
KARA - Kesinlikle öyle…

Peki, sondan başlayalım: Meclis'teki oylamayı izlediniz mi?

KARA - İzledim, ama sonucu biliyordum zaten... "Yüzde 99 gitmeyecekler Yüce Divan'a" diyordum.

Niye?
KARA - Onlar gitse Bilal de peşlerinden giderdi de ondan…

Aklın alamayacağı bir şey

Bu çapta bir skandalın kapatılabileceğine inanmıyordunuz değil mi?
KARA - Normalde inanılmaz. Ötelenebilirdi, ama bu kadar büyük hukuksuzluk nasıl yapılabilir; aklın alabileceği bir şey değil. Kapatma gerekçesi olarak ileri sürdükleri şu: "Yolsuzluğu tespit ettiğinde hemen durdurup suçüstü yapacaktın. Şimdi bakanlarla ilgili tapeleri çıkart dosyadan…"

Peki, çıkaralım. Ya kalanı ne olacak?

Rıza Sarraf'la Süleyman Aslan arasındaki telefon konuşmaları, bunun fiziki ve teknik takibi, buna giden paralar, sahte belge imali ve kullanımı var. Tamamen hukuki olmasına rağmen madem bakanların konuşmalarının dosyadan çıkarılması gerektiğini iddia ediyorsun; sadece onları çıkar o zaman… Sarraf ile Aslan arasındaki tapeler, fiziki takip görüntüleri nedeniyle

neden rüşvetten ve resmi belgede sahtecilikten dava açmıyorsun?

Sarraf ve adamlarının Barış Güler'le ve Kaan Çağlayan'la yaptığı konuşmaların hepsinde somut suç bulgusu var. Onlar hakkında niye dava açmıyorsun?

Sarraf ve adamları hakkında niye dava açmıyorsun?

Sonunda yargılanacaklar

Sizce kapandı mı 17 Aralık dosyası?
KARA - Kapanmadı, kapanamaz. Kapanmasının tek yolu, zanlıların yargı önüne çıkmasıdır. Sonunda nereye kadar gidecekse…

Yargılanacaklar mı sizce?
KARA - Konjonktür ne olur, onu bilemem. Ama eninde sonunda bu yargılama olacaktır.

Sizin soruşturmanız sonucu dava açılsa, haklarında ne ceza isteyecektiniz?
KARA - Kişiye göre değişecekti. Çok sayıda rüşvet, resmi evrakta sahtecilik suçlaması vardı. Bir hesaplama yapmadım. Bazılarını azamiden hesaplarsanız belki 500 yıl, asgariden hesaplarsanız 50 yıl çıkar. Ama zaten infazın azami süresi var. Ağırlaştırılmış müebbet değil bunun cezası... Azami yatacağı süre 36 yılı geçemez.

Herhalde orada en ağır cezayı Rıza Sarraf alacaktı. Çünkü lider sıfatıyla o örgütün faaliyetleri kapsamındaki tüm suçlardan sorumlu. Tamamından.

Ya bakanlar Yüce Divan'a gitseydi?
KARA - Zafer Çağlayan'ın hayatı bitmiş olurdu muhtemelen… Çünkü hakkında rüşvet isnadı vardı, altın kaçakçılığı iddiası vardı, örgüt liderliği suçlaması vardı, resmi belgede sahtecilik suçu vardı. Bir rüşvetin cezası 4-12 yılsa, düşünün ki Çağlayan hakkında 28 ayrı rüşvet suçlaması vardı.

'Erdoğan vardı inkâr mı edeyim?'

Başbakan, "Asıl hedef bendim. Oğlum üzerinden bana ulaşacaklardı" diyor. Bu iş sonunda Bilal üzerinden Erdoğan'a uzanacak mıydı gerçekten?
CELAL KARA - Burada kimse hedef değildi. Hukuki olarak ne gerekiyorsa, o yapıldı. Dinlemelerde Sarraf'la bakanların ve çocuklarının ilişkisi çıkmasa, biz zorla mı bulaştıracaktık? Yani sen suç teşkil eden işlere girmedin de, biz mi bulaştırdık?

Bizim dosyamızda Bilal Erdoğan'la ilgili bariz bir şey yoktu. Ama Başbakan'la ilgili bir şeyler çıkardı. Zaten vardı tapelerde... Var yani, bunu inkâr mı edeyim? Var. Biz polis fezlekelerine de yazmamıştık, Meclis'e gönderdiğimiz bilgi notuna da eklemedik, ama bence işin içindeydi Erdoğan…

Ne var Erdoğan'la ilgili?
KARA - Rıza Sarraf ile Zafer Çağlayan arasında geçen bir konuşma var. Sarraf, ismini vermeden, "Beyefendi'ye de bir şeyler yapalım" diyor. Çağlayan da ya kıskançlıktan, ya doğrudan adı geçmesin diye, belki ikisini de gözeterek, "Beyefendi'ye değil ama çevresine bir şeyler yapalım" cevabını veriyor. Bunun üzerine TÜRGEV'e 500 bin dolar gönderiliyor. Öyle bir dolaylı irtibat var. Ama orada doğrudan Bilal Erdoğan'ın bir irtibatı yok.

Ama Başbakan'ın oğluna "Sıfırlayın" talimatı da o gün...
KARA - Soruşturmanın içeriğini tam olarak bilemedikleri ve başlarına ne geleceğini

kestiremedikleri için bir tedbir almaydı o...

‘O beni 1 Numara’ya götürecek’

“Erdoğan işin içindeydi” dediniz. Başından beri mi?
KARA - İlk başlangıcında işin içinde olmadığını zannediyorum. Yani Rıza Sarraf’ın irtibatlarını geliştirmeye çalıştığı aşamada… Ama sonrasında Sarraf, “Beyefendi’ye de bir şeyler yapalım” dedikten sonra ve istisnai yoldan adam başı 1 milyon dolar karşılığında akrabalarını Türk vatandaşlığına geçirdiğinde, zannediyorum artık her şeyden bilgisi var. Tapelere de yansıyor bu... Rıza Sarraf, Abdullah Happani ile görüşmesinde, Egemen Bağış’tan bahsederken “O, beni 1 Numara’ya ulaştıracak” diyor. Bağış’ın üzerindeki 1 Numara kim olabilir? Başbakan’dır.

Erdoğan’la Sarraf’ın doğrudan teması var mı?
KARA - Başbakan, Sarraf’la doğrudan telefon irtibatı kurmamış. Zafer Çağlayan ve Muammer Güler üzerinden haberleşiyorlar. Güler’le de bu irtibatı gösterir konuşmaları var. Sarraf, bir an evvel abisinin, akrabalarının vatandaşlığa geçmesiyle ilgili “Beyefendi’nin haberi var değil mi” deyince, “Tabii tabii, Beyefendi destekliyor” cevabını alıyor.

İstisnai yoldan vatandaşlığa alınma, İçişleri Bakanı önayak olsa bile Bakanlar Kurulu’nda imzaya açılıyor. Başbakan’ın onayı ve bilgisi olmadan bunların olabilmesine imkân yok. Öbür yandan puzzle’ın parçalarını tamamlayan bir de fotoğraf var: Bir protokol sırasında Başbakan, eşi, bakanlar ve Rıza Sarraf görünüyor. Sarraf kim? Kaç yaşında bir adam? Ne sıfatla o protokol fotoğrafında yer alıyor?

17 Aralık’ı izleyen günlerde Erdoğan, Sarraf için “Hayırsever bir işadamıdır” dedi. Tanışıyorlar demek ki... Hayırseverliğini nereden biliyorsun? Kime ne hayırseverlik yapmış? TÜRGEV’e yapıyor. Ayrıca AK Parti’nin anket parasını da o ödüyor: 350 küsur bin TL… Parti adına dağıtılan Ramazan erzağı için de yüz binlerce lira ödüyor. Bunların hepsinden Başbakan haberdar.
Öyleyse neden soruşturmayı Başbakan’a kadar uzatmadınız?
KARA - Erdoğan’la ilgili denilebilirdi ki: “Beyefendi’nin o olduğunu nereden biliyorsun?” Dosyanın teknik detayını bilen ben ve kolluk amirleri, bahsi geçenin Erdoğan olduğunu bildiğimiz halde, doğrudan ismi geçmediği için ve “1 Numara” lafı, diğerlerine göre biraz muğlak kaldığı için onu bilgi notuna katmadık. Düşünün ki; durumları çok net olan bakanlar hakkında dahi akla ziyan yorumlarla savunma gerekçeleri üretiliyor, durumu ancak tüm delillerin ve ifadelerin değerlendirmesi sonucunda ortaya çıkabilecek olan Başbakan’ı dosyaya katsaydık neler söylenirdi?

‘İddianamede Erdoğan olacaktı’

Bu, siyasi bir kaygı… Erdoğan bağlantısı hukuken mi zayıftı?
KARA - Hukuken zayıf değil… Var temeli. Ama o aşamada o ismi ortaya atsanız, bu, tartışmaya açık bir durum olacak. Dosyanın üzerinde gizlilik kararı var. Bunu ben nasıl anlatacağım ki kamuoyuna? “Arkadaş bak, soruşturmaya başladığım dönemde işin içinde bakanlar yoktu. İşin ortasında bakanların ve çocuklarının bu işin içinde olduğu anlaşıldı. Tapelerin tamamını toplayıp detaylı inceledikten sonra da anladık ki, Başbakan da var perde arkasında...” mı diyecektim?

Ama ben bunu iddianamede irdeleyecektim. Başlığı hazırlamıştım:
“Rıza Sarraf liderliğindeki örgütün önünü açmak için üst düzey siyasiler ve yakınlarına yaptığı yardımlar.”

Bu başlık altında, tapelerle birlikte “1 Numara”nın ve “Beyefendi”nin kim olduğu da irdelenecekti.

Bütün verilere bir arada bakınca rüşvet dosyasında Erdoğan’ın yerini nasıl tanımlarsınız?
KARA - Dönen işlerin Başbakan’dan habersiz, bilgisiz ve izinsiz dönmesine imkân ve ihtimal yok. Telefon konuşmalarına, aralarındaki diyaloglara bakınca kesinlikle diyorsunuz ki, perde arkasından bu işlere yol ve izin veren, Başbakan’dır.

Celal Kara kimdir?

1968’de Gümüşhane’nin Şiran ilçesinde doğdu. 1992’de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni bitirdi. İlk görev yeri, 1996’da gittiği Tunceli Ovacık’tı. 1997-2007 arasında, sırasıyla Amasya Göğnücek’te, Kırklareli Vize’de, Foça’da, Sarıyer’de görev yaptı. 2007’den itibaren 6 yıl boyunca Beşiktaş’taki Özel Yetkili Büro’da 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nin duruşma savcılığını üstlendi. Birçok çete dosyasına, “Mavi Çarşı yangını”, DHKP-C, TİKKO davalarına baktı. “Fuhuş ve Askeri Casusluk Davası”nın duruşma savcısı
olarak sanıklar hakkında “beraat ve cezalandırmama” talep etti. Balyoz Davası’nda ise, mahkemenin tensiple yakalama kararına bir üst mahkemede yapılan itirazın usul yönünden geçerli olmadığına dair kararı verdi. 2013’te savcılar arasındaki iş bölümü değişikliğiyle, 300 kadar dosyayla birlikte 17 Aralık soruşturmasını da devraldı.’’ Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://irfandeniz.blogspot.com.tr **isimli sitede;**

‘‘http://irfandeniz.blogspot.com.tr/2013/12/17-aralik-operasyonunun-perde-arkasi.html

27 Aralık 2013 Cuma

17 ARALIK OPERASYONUNUN PERDE ARKASI:

"HEDEF ERDOĞAN"

Başbakanın sözlerini hatırlayınız..

Ne demişti Başbakan Erdoğan: "Önümüzdeki 4 ay boyunca plan, proje, vizyon değil; sadece fitne üretecekler. İçeriden ya da dışarından ellerine ne geçerse fırlatacak, Türkiye düşmanlarıyla bile işbirliğiyle üzerimize saldıracaklar."

Plan belli.. Hedef belli..

Başbakan Erdoğan ve onun şahsında irade-i milliye küresel güçlerin saldırısı altındadır.

Düşünün ki; İç İşleri Bakanı'nın bilmediği bir operasyonu, günler ya da aylar önce bilen Emre Uslu ve Mehmet Baransu gibi yazarlarımız var.

Derinliğe bakar mısınız?

Halk Bankası Genel Müdürü'nün gözaltına alındığı soruşturma "Milyar dolarlık kara para aklama ve altın kaçakçılığı soruşturması" öyle mi?

Şuna İran-Türkiye Petrol Ticareti desenize

Bu operasyon İran ambargosuyla bağlantılı bir Halkbank operasyonudur.

Halkbank Genel Müdürüne gözaltı, ülke menfaatlerine darbe vuracak bir hamledir. Ve Türkiye'nin iktisadi alanda yürüttüğü çok gizli bir diplomatik manevrayı açık etme amaçlı casusluktur yahu bu!

21 Nisan 2013 tarihli Hürriyet'te çıkan bir haberi dikkatinize sunmak istiyorum... Haberin son paragrafı şöyle: **"Türkiye-İsrail yakınlaşmasının yavaşlaması üzerine İsrail lobisi AIPAC, Türkiye aleyhine kampanya başlattı... Amerikalı 47 milletvekili, İran'la ticarete aracılık ettiği gerekçesiyle Halkbank'a yaptırım istedi."**

O haberden 8 ay sonra Halkbank'ın da içinde bulunduğu kişi ve kuruluşlara operasyon yapılıp, 22 kişinin gözaltına alınması, bana "yerli bir operasyon" gibi gelmiyor... Bana öyle geliyor ki; **"Bu operasyon, Türkiye'ye yönelik stratejik bir taarruzdur!"**

Bu operasyon uzun süre önce başlamış 14 ay takip etmişsin tam 6 ay önce de sona ermiş, fakat hiçbir işlem yapılmadan beklenmiş. Şimdi siz tam İran ile anlaşma imzalayacağınız zaman düğmeye basılmış operasyon yapılmış. Hesaplara göre bu operasyonun Türkiye'ye zararı yıllık 160 milyar dolar.

Şimdi sormak lazım, madem operasyon 6 ay önce bitmiş, neden Banka müdürünü o zaman tutuklamadın da şimdi tamda bu anlaşma imzalanacağı zaman bu operasyonu yapıyorsun?

Ne oldu da bu operasyonu öne aldınız. Ayrıca 5 emniyet amiri, soruşturma yürüttüğü için değil, "resmi üstlerinden izinsiz" soruşturma yürüttüğü için görevinden alındı. Karıştırmayalım." Polis/savcı görünümlü Cemaat elemanları, şantaj/tehdit uğruna rehine almayı göze alabiliyorsa, görevden alınmayı da göze almış olmalılar. Çok açık yazayım. Cemaat'in siyasi kanadı, hükümeti yıkmak için senelerdir uğraşan ulusal ve uluslararası güçlerin taşeronluğunu yapıyor. **Asıl hedef olan Halk Bankası'na Saldırıyı Bakan Çocukları ve Belediye Başkanıyla perdelemek çok zekice. Hükümetin bilmediği operasyonu uslu ve Baransu aylar önce biliyorsa hem bu soruşturmayı yapan polisler hem savcılar zan altındadır.**

Ey yargı ey HSYK 28 Şubatta ülkeyi hortumlayanları ne için sorgulamıyorsunuz? Gücünüz mü yetmiyor? 28 Şubatta ülkeyi soyanları ifadeye bile çağırmayan yargı bakan çocuklarını derdest ettirtiyor ve HSYK her ikisine göz yumuyor. Sorun HSYK'dır. Bu ülkenin milyar dolarlarını 28 Şubatta götürenlerden hesap sormayan yargı milli yargı değildir kimin yargısı ise maaşlarını oradan alsınlar.

Elbette varsa; rüşvet, yolsuzluk bir suçtur. Ve kim bu suça iştirak etmişse yargılanmalı ve cezasını da elbet çekmelidir. Ama bunları dosyalayıp insanlara şantaj yapmak iğrenç bir suçtur.
Sen misin 12 Eylül 2010 Referandumu sonrasında daha da güçlenerek, Lozan sonrası oluşturulan "örtülü commonwealth düzenini" yıkmaya kalkan?

İşte bütün mesele bu..

Türkiye'ye Irak petrolünün akmasıyla, Lozan Anlaşması'nın suni sınırları kalkıyor. Commonwealth düzeninin sahipleri de bundan rahatsız.

2013'ün yaz ayında Tel-Avivde İsrail-Amerika Ortadoğu istihbarat şeflerinin toplantısı olmustu.. Bu toplantıda alınmış kararlardan biri de Türkiye'deki bazı özel bankalar ve Halkbankası'nın sürekli kontrol altında tutulmaya çalışılmasına yöneliktir. Malum, Türkiye'nin devlet bankasında Irak petrol gelirlerinin birikmesi, ne Amerika'nın ne de İsrail'in işine gelecekti..

Küresel güçler yerli işbirlikçileri ile o malum Axigolijst stratejisini hayata geçiriyor.

Axiqolijst stratejesi, Neo-Conlarin özellikle çok sevdikleri bir strateji savaşıdır.

"Önce gerginliği bekle; sonra hedefe vur.." stratejisi..

Axiqolijst stratejisi ile hükümet-cemaat arasında gerginliğin son safhası beklendi.

Hakan Şükür'ün istifası bu gerginliğin son safhası ve Axiqolijst strajenin devreye sokulması için bir fırsattı.

Devletimiz hem diplomatik, hem içeriden hem de dışarıdan büyük bir saldırı altında. Sevinenleri görüyoruz, biliyoruz. Bu kuşatmalar yeni değildir; zamana yayilan projelerdir.

1908 yılında içeride İtttihatçılarla Osmanlı Devletini kuşatanlar şimdi de içeriden kuşatıyor. Bu görünen bir tablodur. Ulusal güvenlik sorunu ile karşı karşıyayız. 1908 yıllarını yaşıyoruz. Eğer ülke ulusal tehdit altındaysa, Başbakanı ister sevin, ister sevmeyin; bu ülkenin başbakanına sahip çıkmak **"MİLLİ BİR MESELEDİR"..**

Algı operasyonu muthis yürütülüyor..Algı yönetimi aynı zamanda; stratejiktir, iletişimi gerçeklerden saptırma ve toplumu manipule etmektir.

Bakan çocuklarını HalkBankası Genel Müdürü ile aynı gün düzenlenen bir operasyonla göz altına alınması hedef saptırmadır. Ve operasyonun esasını teşkil eden Halkbankası meselesi perdelenmektedir. Bir operasyonla Rüşvet ya da yolsuzluk iddiası ile gözaltına alınan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının soruşturması ile yine başka bir operasyonla aynı gün gözaltına alınan Halkbankası Genel Müdürünün soruşturması arasında alaka gören varsa söylesin..

Halkbank operasyonu ile Bakan çocuklarına yapılan operasyon birbirinden farklıyken aynı operasyon algısı bilinçli empoze edilmektedir

Bu günlerde bazi fay hatları daha önemli hale geliyor.. Bugün yolsuzluk iddiasi ile yapılan operasyon sonrasi borsadan kazananları çok merak ediyorum. Reel faizlerdeki % 1'lik yükselmeden elde ettikleri gelirle tüyü bitmemiş yetimin hakkı üzerinden boğaz partilerinde şampanya patlatan baronları çok merak ediyorum.

2002'de % 68'lerde seyreden reel faiz oranı, 2013'lerde % 4'lere kadar düşmüştü. 11 yıllık sürede her % 1'lik faiz düşüşü ile gelinen % 4'lük oran neticesinde faiz lobisi 650 milyar dolar kaybetti. Ve kazanan Türkiye oldu.

Geçtiğimiz Nisan ayında Amerikan Kongresi'nin Temsilciler Meclisi kanadında, nükleer programından dolayı ABD tarafından İran'a uygulanan tek taraflı yaptırımlara rağmen Türkiye'nin Halkbank üzerinden İran'la ticareti artırdığı iddiasıyla, Türkiye aleyhine bir imza kampanyası başlatıldı.

11 Aralık 2013 tarihli Halk Bankası hakkındaki haberinde Reuters altın konusunu sürekli gündeme alıp HalkBankasını hedef göstermeye başlamıştı. Hani şu Gezipark'ta başbakan üzerinden diktatör imajı yaratmaya çalışan Reuters'den bahsediyoruz.

Kısacası İran'la ekonomik ilişkiler, Kuzey Irak Kürt Bölgesi ile son yapılan anlaşmaların İsrail'e verdiği rahatsızlık, Halkbank operasyonuna sebep..Türkiye'de olanları anlamak istiyorsak, "Şahdeniz Gaz Anlaşmasına ve Kuzey Irak Petrolünün Türkiye üzerinden satışına bakmak yeterli!

Malum küresel güçler seçimler öncesi yerel paydaşlarıyla AK Partinin meşruiyetini tartışmaya açacak kaotik bir düzen yaratma çabasında...

Son olarak; Ok yaydan çıktı bir kere ve geri dönüşü yok..Bu ok'un hedefi şaşmaz, şaşırtmak isteyenler ise yaydan çıkan ok'a hedef olabilir.

17 aralık operasyonun uluslararasi ve içerideki bağlantılarının sanırım en son duymak istedikleri şey; "Açıklarsam yer yerinden oynar"..

Top mu? Şu an başbakanın elinde..

Başbakan Abdülhamid Han'ın rüyalarını gerçekleştirdikçe bu ittihat sevdalıları onu rahat bırakmaz. Bu milletin iradesi de ittihatçıları ve baronları rahat bırakmayacaktır.

Mart seçiminde halk öyle bir bağırsak temizliği yapacak ki ? Ne cemaat kalacak, ne Ergenekon, ne de çapulcu……..
FEHMİ RİGAN'' şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.rotahaber.com **isimli site içeriğinde;**

http://www.rotahaber.com/m/?id=423449&t=makale

Ahmet MEMIS - Operasyonun düğmesine kim bastı? 17 Aralık 2013, 15:38

Herkes gündemi sarsan operasyonun perde arkasında ne olduğunu ve operasyonun asıl amacını merak ediyor.

Bu sorulara cevap bulmak için biraz gerilere, 11 ay öncesine gitmek gerekiyor. Bakan çocukları ve işadamlarının da gözaltına alındığı operasyonda asıl dikkatleri iki isim çekiyor. Bunlardan biri **Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan,** diğeri de **Ebru Gündeş**'in eşi yeni adıyla **Rıza Sarraf**, eski adıyla **Reza Zerrab.**

İlk bakışta birbiriyle alakasız gibi görünen bu iki ismi aynı operasyonda yanyana düşüren ne olabilir?

Bu sorunun cevabına geçmeden önce geçtiğimiz aylarda yaşanan birkaç önemli gelişmeyi hatırlayalım.

İran'a uygulanan uluslararası ambargo nedeniyle bu ülkeye uzunca bir süre petrol paralarının Türkiye üzerinden altın olarak gönderildiği biliniyo**r. Halk Bankası** ise bu süreçte aktif rol oynuyordu.

Bu durum **İsrail lobisi AIPAC**'in, **Türkiye** aleyhine kampanya başlatmasına neden olmuş ve 47 milletvekili, İran'la ticarete aracılık ettiği gerekçesiyle **Halkbank**'ı suçlamıştı. Yaklaşık 8 ay önce yaşanan bu durum medyada da yer almıştı.

Tabi **İran ile Türkiye** arasında yaşanan bu alışveriş sadece **İsrail**'i değil, **ABD**'yi de rahatsız etmişti. **Amerikan Kongresi'nin Temsilciler Meclisi** kanadında,

Türkiye'nin **Halkbank**üzerinden **İran**'la ticareti artırdığı iddiasıyla, aleyhte bir imza kampanyası bile başlatılmıştı.

Bu ayrıntıları verdikten bugünkü operasyona ışık tutan asıl olaya gelelim.

Tarih 7 Ocak 2013.

Ajanslar öğle saatlerinde **Atatürk Havalimanı**'nda altın dolu bir uçağın kalkışa hazırlandığı sırada operasyon yapıldığı bilgisini geçiyor. Saatler sonra uçaktaki altınların **Ebru Gündeş** ile evli **Azeri asıllı İranlı iş adamı Reza Zarrab'a** ait olduğu ortaya çıkıyor.

Söz konusu uçaktaki altınlar da **İran**'a malum ticari ilişkiler çerçevesinde gönderiliyordu. O günlerde, uçağa düzenlenen operasyonun nedeni bir türlü anlaşılamadı. Günler sonra,**İran ile Türkiye** arasındaki söz konusu alışverişten rahatsız olan **İsrail ve ABD**'nin olayda etkisinin olduğu yönünde medyada bazı haberler yer aldı.

Ankara'nın devreye girmesiyle, günler sonra piyasa değeri 30 milyon dolar olan 320 külçe altın, beyannamesi ve ihraç izni gösterildikten sonra önce **Dubai**'ye, oradan da deniz yoluyla **İran**'a gönderildi.

Tekrar bugüne dönersek...

Operasyonda ilk gözaltına alınanlar arasında **Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan** ve **Ebru Gündeş'in eşi Rıza Sarraf**'ın bulunması aslında bugünkü operasyonu tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarıyor.

Emniyetten yapılan açıklamalarda, operasyonun bir yıldır devam eden fiziki ve teknik takip süreci sonunda başlatıldığı belirtiliyor. Söylenen tarih ise söz konusu altın dolu uçağa düzenlenen baskınla aynı tarihe rastlıyor.

Tüm bu ayrıntılar, bugünkü operasyonun asıl amacını ve operasyonu gerçekleştirenleri açık ediyor.

Peki bakan çocuklarının göz altına alınması bu operasyonun neresinde?

Bakan çocuklarının başka bir soruşturma kapsamında aynı gün göz altına alınması, Halk Bankası merkezli asıl operasyonu perdelemeye yönelik bir algı operasyonunun izlerini taşıyor.

Operasyonla aslında bir taşla iki kuş birden vuruluyor. Bir yandan **AK Parti** yaklaşan seçimler öncesinde yolsuzluk ve rüşvet iddialarının merkezine oturtulurken, yapılan perdelemeyle de **İran**'dan **Türkiye**'ye akacak milyarlarca doların önü kesiliyor.

Herkesin merak ettiği bir soru daha var. O da **"AK Parti ile cemaat kavgası bu operasyonun neresinde?"** sorusu.

Bizim Türk insanı nedense cevabını bildiği soruları sormayı çok seviyor...

AHMET MEMİŞ / ROTAHABER" şeklinde tesbitlerde bulunulduğu,

http://www.bbc.com isimli site içeriğinde;

http://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/05/160526_bharara_zarrab
Bharara: Zarrab servetini Türkiye'de nüfuz edinmekte kullandı
26 Mayıs 2016

New York Güney Bölge Başsavcısı Preet Bharara, Türkiye vatandaşı da olan İranlı iş adamı Reza Zarrab'ın kefaletle serbest bırakılma talebinin reddedilmesini istedi.

Preet Bharara, Yargıç Richard Berman'a ilettiği 29 sayfalık dilekçede, kefaletle bırakılması halinde, kendi ifadesiyle "geçmiş düzenbazlıkları" ve serveti de göz önünde bulundurulduğunda Zarrab'ın ABD'den kaçabileceğini belirtti.

Savcıya göre, kaçarsa ve hele Türkiye'ye giderse, 'ülkedeki güçlü bağlantıları sayesinde ABD'ye geri gelmesi' mümkün olmaz.

Başsavcı ayrıca gerekçelerini açıklarken hem 17 Aralık fezlekesini mahkemeye delil olarak sundu, hem de Amerikan Federal Soruşturma Bürosu'nun (FBI) ulaştığı e-mail trafiğinin fezlekenin bulgularını kanıtlarla güçlendirdiğini vurguladı.

Bharara, Zarrab'ı, "çok yönlü, önemli bağlantıları bulunan, büyük bir serveti ve nüfuzu olan uluslararası bir iş adamı" olarak tanımladı.

Dilekçede, 33 yaşındaki Zarrab'ın büyük servetini, sadece yatlar ve katlar almak için değil, Türkiye'de yolsuzluğa bulaşmış bazı siyasetçilere erişmekte ve nüfuz edinmekte kullandığı belirtildi.

'Zarrab yalan beyanda bulundu'

Bharara'nın dilekçesinden bazı tespitler şöyle:

- Reza Zarrab ve işbirlikçileri, ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarını aşmak için, Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri merkezli şirketlerden oluşan küresel bir şebeke üzerinden İran adına milyonlarca dolarlık işlem yapılmasını sağladı.

- Zarrab, 19 Mart'ta Miami Havaalanı'nda gümrükten geçerken görevlilere üzerinde 103 bin dolar nakit para taşıdığını beyan etti. FBI, gözaltına aldığı Zarrab'ın i-Phone'una da el koydu.

- Zarrab 21 Mart'taki ön sorgusunda, geçmişteki seyahatleri ve mal varlığı konusunda çok sayıda yalan beyanda bulundu, bazı ülkelere seyahat ettiğini gizledi. İran, Türkiye ve Makedonya pasaportlarına sahip olmasına rağmen sadece Türkiye pasaportu olduğunu iddia etti. Zarrab altın ihracından, mobilya ticaretinden ve Türkiye'de kiraladığı bir dükkandan yılda 720 bin dolar geliri olduğunu öne sürdü. Oysa gerçek rakam bunun çok üstünde.

- Zarrab 19 Nisan 2014'te verdiği bir mülakatta (A Haber'de yayınlanan 'Yaz Boz' programı) yılda 11 milyar dolarlık ihracat yaptığını; 20 evi, 6 atı, 17 lüks arabası, 7 yatı, özel bir uçağı ve 10 milyon dolar değerinde tabloları olduğunu söylemişti. İş adamı bu büyük servetini Türkiye'de yolsuzluğa karışmış bazı siyasetçilere erişim sağlamak için de kullandı. 2013'te rüşvetle suçlanıp gözaltına alınmasından 72 saat sonra serbest bırakıldı. Hakkındaki suçlamalar ise Türk medyasına ve internete sızdırılan 18 Aralık 2013 tarihli fezlekede yer aldı.

- Türkiye'de soruşturma makamlarının hazırladığı fezlekede Zarrab'ın eski Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer Cağlayan'a, eski İçişleri Bakanı Muammer Güler'e, eski AB Bakanı Egemen Bağış'a ve eski Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan'a milyonlarca dolar rüşvet verdiği belirtildi. FBI soruşturmasında ulaşılan e-mail trafiği de, fezlekenin bulgularını kanıtlarla güçlendirdi. Maillerde, Zafer Çağlayan'ın kardeşine ödeme yapıldığı görülüyor, hesap çizelgeleri ise Çağlayan ve Aslan'a ödenen rüşvetin dökümü gibi görünüyor.

- Zarrab'ın Türk yardım kuruluşu Togem-Der (Toplumsal Gelişim Merkezi Eğitim ve Sosyal Dayanışma Derneği) ile çalışması da, onun Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan dahil bazı üst düzey Türk yetkililer ile arasındaki yakın ilişkiyi gözler önüne seriyor. Zarrab bu derneğe yaptığı bağışların listesini mahkemeye sunduğu kefalet talebinin kanıtları arasında saymıştı. Türk medyasına yansıyan haberlere göre derneğin kurucusu Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan.

Derneğin yönetim kurulu üyeleri arasında, (17 Aralık soruşturmasında gündeme gelen iddialar nedeniyle AB Bakanlığı görevinden istifa etmek zorunda kalan) Egemen Bağış'ın eşi Beyhan Nilser Bağış da var.

- Türkiye ile ABD arasında suçluların iadesini öngören bir anlaşma var. Ancak Türkiye vatandaşlarını iade etmiyor. İadeye izin verse de, tüm koşullar göz önünde bulundurulduğunda Zarrab'ın ABD'ye dönmesi çok düşük bir olasılık.

17 Aralık soruşturması

2013'te "Rüşvet, görevi kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma ve kaçakçılık" suçlarıyla başlatılan 17 Aralık soruşturmaları sonrası, suçlamaları reddeden bakanlar Muammer Güler, Zafer Çağlayan, Egemen Bağış ve Erdoğan Bayraktar görevlerinden istifa etmişlerdi.

Eski bakanlar kendilerine yönelik suçlamaları reddetmiş, AKP hükümeti soruşturmaları Fethullah Gülen Cemaati'nin hükümete yönelik "darbe girişimi" olarak nitelendirmişti.

Soruşturmaları yürüten savcı ve emniyet yetkilileri hakkında "darbeye teşebbüs" suçlamasıyla dava açıldı.

Savcıların görevden alınmasının ardından, 17-25 Aralık dosyalarıyla ilgili yürütülen soruşturmalar takipsizlikle sonuçlandı.

75 yıl hapsi isteniyor

Reza Zarrab ise 19 Mart'ta eşi Ebru Gündeş ve kızıyla birlikte tatil için gittiği ABD'nin Miami kentinde havaalanında gözaltına alındı, iki gün sonra da tutuklandı.

Zarrab, New York'un Manhattan bölgesindeki Metropolitan Cezaevi'nde tutuklu bulunuyor.

Savcı Preet Bharara, hazırladığı ön iddianamede Zarrab'ı; "2010-2015 yılları arasında İran'a yönelik yaptırımlara uymayarak ABD'yi dolandırmak, bankacılık sahtekârlığı yapmak ve karapara aklamak"la suçlamıştı.

Zarrab hakkında toplam 75 yıl hapis cezası istenmişti.

Amerikan Associated Haber Ajansı'na değerlendirmede bulunan Zarrab'ın avukatı Benjamin Brafman, Başsavcı Bharara'nın suçlamalarına önümüzdeki hafta yanıt vereceklerini bildirdi. Avukatları daha önce, Zarrab'ın 50 milyon dolar kefalet karşılığında serbest bırakılıp ev hapsinde tutulmasını **talep etmişlerdi**.

Zarrab'ın kefalet talebinin değerlendirileceği duruşma 2 Haziran 2016 Perşembe günü yapılacak.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.hurriyet.com.tr **isimli site içeriğinde;**

http://www.hurriyet.com.tr/riza-sarraf-abdde-tutuklandi-40073372

Reza Zarrab ABD'de tutuklandı

Tolga TANIŞ / WASHINGTON

22 Mart 2016 - 00:08Son Güncelleme : 22 Mart 2016 - 10:16

Türkiye'de 17 Aralık rüşvet operasyonunda yakalanıp 70 gün hapis yattıktan sonra serbest kalan işadamı Reza Zarrab, İran'a yönelik yaptırımları ihlal ederek ABD'yi dolandırmak, bankacılık sahtekârlığı ve karapara aklama suçlamalarından Miami'de tutuklandı. Savcılık Zarrab için 75 yıl hapis istedi. Zarrab'ın Türkiye'deki şirketleri de Royal Holding A.Ş., Durak Döviz Exchange, Al Nafees Exchange, Royal Emerald Investments; Asi Kıymetli Madenler Turizm, ECB Kuyumculuk, Güneş General Trading LLC olarak iddianamede sıralandı.

TÜRKİYE'de 17 Aralık Büyük Rüşvet ve Yolsuzluk Operasyonu'nun merkezinde yer alanReza Zarrab, ABD'ye gidince İran yaptırımlarını ihlal ederek ABD'yi dolandırmak, bankacılık sahtekarlığı ve karapara aklama suçlamalarından FBI tarafından Miami'de 19 Mart Cumartesi günü yakalandı. Zarrab, pazartesi günü de yine Miami'de mahkeme tarafından tutuklandı.

Dış başın Reza Zarrab'ı böyle gördü

YÜZMİLYONLARCA DOLAR SAHTECİLİK

Tutuklama açıklamasını New York'un büyük davaları takip eden yıldız başsavcısı Preet Bharara, ulusal güvenlik konularından sorumlu Adalet Bakan Yardımcısı John Carlin ve FBI Bölge Direktör Yardımcısı Diego Rodriguez yaptı. Zarrab, (33) ve iki İran vatandaşı Kamelia Cemşidi (29) ile Hüseyin Necafzade'nin (65) İran hükümetinin yararına olacak biçimde sahtekârlık yaparak yüz milyonlarca dolarlık bankacılık işlemi yürütükleri iddia edildi. Davada, savcılık her üç şüpheli için ABD'yi dolandırmaktan 5 yıl, İran'a yaptırımları ihlalden 20 yıl, bankacılık sahtekârlığından 30 yıl ve karapara aklamaktan 20 yıl olmak üzere toplam 75'er yıl hapis istedi.

'BU SUÇLAMALAR GERÇEK ORTAKLARA BİR MESAJ'

Zarrab, dün Miami'de federal mahkemenin karşısına çıkarıldı. Savcı Bharara, Zarrab'ın işlediği iddia edilen suçların sıralandığı 21 sayfalık iddianamenin okunmasının ardından davayla ilgili şu açıklamayı yaptı:

"Bu sanıklar, yıllarca İran ve İranlı şirketlere yönelik yaptırımları ihlal ettiler ve dünya genelinde karapara akladılar."

FBI Bölge Direktör Yardımcısı Rodriguez ise "2010'dan 2015 yılına kadar yaklaşık beş yıl boyunca zanlılar İranlı kuruluşlar adına finansal faaliyetler yürüterek İran'a karşı ABD'nin ambargosunu ve uluslararası ekonomik yaptırımları ihlal ettiler. Bugün ilan edilen suçlamalar, bu kişilerin gerçek ortaklarını gizlemeye çalışanlara bir mesaj göndermeli" dedi.

İddianamede Zarrab ve diğer zanlıların adlarına yürüttükleri işlemler sayesinde fayda sağlayan İranlı kuruluşların, ABD'nin kara listesinde yer alan Bank Mellat, İran İslami Devrim Muhafızları'yla bağlantılı İran Ulusal Petrol Şirketi (NIOC), Naftiran Intertrade Company Ltd. (NICO), Naftiran Intertrade Company Sarl ("NICO Sarl") ve Hong Kong Intertrade Company (HKICO) ve İran inşaat ve enerji şirketi MAPNA Group olduğu belirtildi.

TÜRKİYE'DEKİ ŞİRKETLERİ LİSTEDE

Zarrab'ın bu ağa bağlı Türkiye'deki şirketleri ise Royal Holding A.Ş., Durak DövizExchange, Al Nafees Exchange, Royal Emerald Investments; Asi Kıymetli Madenler Turizm, ECB Kuyumculuk, Güneş General Trading LLC olarak iddianamede sıralandı.

17 Aralık Operasyonu sonrasında savcıların değiştirilmesinin ardından şüpheliler hakkındaki suçlamalar düşmüştü. Reza Zarrab, eski bakan çocukları Barış Güler ve Salih Kaan Çağlayan ile birlikte 53 kişi hakkında, "usulüne uygun delil toplanmadığı, suçun unsurlarının oluşmadığı ve herhangi bir örgüte rastlanmadığı" gerekçesiyle, bu suçlardan kovuşturmaya gerek duyulmadığı açıklanmıştı.

BÜYÜKLERİN KÂBUSU

Başsavcı **Preet Bharara,** ABD'li politikacılar, uluslararası silah tüccarları, Wall Street yöneticileri ve hatta diplomatlara karşı açtığı davalarla ün yaptı. ABD'deki dört büyük bankayı mahkum ettiren ya da uzlaşmaya zorlayan Bharara, 2012 yılında Bank Of America'yı mortgage usulsüzlüğü ile hükümeti dolandırmakla suçladı. 1 milyar dolarlık tazminat talebiyle dikkat çeken davada, ilk kez bir banka ekonomik krizdeki rolü nedeniyle mahkum edildi. Açtığı yolsuzluk davalarıyla New York'lu politikacıların kabusuna dönüşen Bharara, New York'taki Hindistan Başkonsolos Yardımcısı Devyani Khobragade'ye açtığı dava nedeniyle iki ülke arasında diplomatik krize neden oldu. / **DIŞ** HABERLER

Reza Zarrab'ı tutuklatan ABD'li savcı Preet Bharara kim?

Reza Zarrab, FDC Miami Cezaevi'nde 09135-104 kayıt numarası ile yüksek güvenlikli hücrede. (Razi CANİKLİGİL - NEWYORK)

ALTIN KAÇAKÇILIĞI İLE SUÇLANMIŞTI

Reza Zarrab'ın merkezinde olduğu 17-25 Aralık operasyonlarının ardından kabine değişikliğinde görev verilmeyen AK Partili eski bakanlar Zafer Çağlayan, Muammer Güler, Egemen Bağış ve Erdoğan Bayraktar hakkındaki suçlamaları soruşturan Meclis Komisyonu, Zafer Çağlayan ve Erdoğan Bayraktar hakkında 2, Egemen Bağış hakkında 3, Muammer Güler hakkında ise 4 ayrı suçlamayı oylamıştı.

Zafer Çağlayan: Zarrab'dan sağlanan, miktar ve değeri tespit edilemeyen maddi menfaatler karşılığında: 1- Zarrab'ın İran'a altın ihracatı yapması işlerinde imtiyaz sağlamak. 2- Gana'dan kaçak yollarla yurda sokulmak istendiği iddia edilen 1.5 ton altınla ilgili adli ve idari soruşturmaları engelleyerek altının Dubai'ye çıkışını sağlamak.

Muammer Güler: 1- Zarrab'ın araçlarına trafikte emniyet şeridi kullanma imtiyazı vermek ve koruma polisi görevlendirmek. 2- Zarrab'la gözaltına alınan bazı şüphelilerin ve yakınlarının yasaya aykırı olarak istisnai yoldan Türk vatandaşlığına geçirilmesini sağlamak. 3- Zarrab'la ilgili adli ve istihbari çalışma olup olmadığının araştırılması için talimat vermek. 4- Zarrab'ın usulsüzlükleri hakkındaki haberlerin engellenmesi için girişimde bulunmak.

Egemen Bağış: 1- İran asıllı işadamı Reza Zarrab'ın turizm belgeli bir otel kiralama girişimi ile yakınlarına vize alınması işleri için aracılık etmek. 2- Zarrab'la ilgili soruşturma olup olmadığı yönünde kurum ve kuruluşlardan araştırma yapılmasını sağlamak. 3- Zarrab'ın usulsüzlükleri hakkında basında çıkacak haberlerin engellenmesi için girişimde bulunmak.

Erdoğan Bayraktar: 1- Bir suç örgütünün yönetici ve üyelerinin kendilerine sağlanan miktar ve bazı menfaatler karşılığında; kişiye özel imtiyazlı imar planlarını onaylatmaları, imar planlarına aykırı olarak yapılan bazı projelerin usulsüzlüklerine göz yummaları ve denetimlerden sorunsuzca geçmelerini sağlamaları ve bu eylemlerin bir kısmını Erdoğan Bayraktar'ın görevde olduğu sırada ve onun bilgisi doğrultusunda gerçekleştirmeleri. Bakanlıktan iş alan şirketlerin yemek işlerinin yakınlarının ortağı olduğu şirketlere verilmesi için aracılık etmesi.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.ozgurdusunce.com isimli site içeriğinde;

http://www.ozgurdusunce.com/nazli-ilicak/sarraf-olayinin-perde-arkasi-16027/

Sarraf olayının perde arkası… Sorular

23 Mart 2016 Çarşamba 01:05:00

Tayyip Erdoğan'ın kurduğu proje mahkemelerde görev yapan hâkimlere ya da kolayca tutuklama kararı veren **"özel seçilmiş savcılara"** sormak isterim: Rıza Sarraf, Miami'de yakalandı ve tutuklandı. Açıklamayı, New York'un büyük davalarını takip eden yıldız başsavcısı **Preet Bharara** yaptı. Bharara, Time dergisine bile kapak oldu. Ona mı benzemek isterdiniz? Yoksa, cadı avı süreci kapandıktan sonra, adaletsiz yargılamaların çöp sepetine atılmak mı?

Siyaseti kılavuz edinen yargı, itibar kaybeder. Kendinizi bu tuzağa düşmekten sakının.

Rıza Sarraf hakkında, takipsizlik kararı verip, dosyayı kapatanlara da sesleniyorum: **Şimdi ne yapacaksınız? Ya Amerika'da başlayan davanın ucu Türkiye'ye uzanırsa?** Ki uzanacağını sanıyorum.

Zihinlerde çok sayıda soru var: **Sarraf, neye güvenerek Miami'ye gitti?** Kara para aklama ve İran'a ambargonun delinmesi konularında, ABD'nin de takipte olduğunu bilmemesi imkânsızdı. (17-25 Aralık sürecinde, yasal kayıtların yanı sıra, yasadışı dinleme kayıtları da Youtube'a yüklenmişti. Sözgelimi Tayyip Erdoğan ile oğlunun sıfırlama konuşması ya da Erdoğan'ın kriptolu telefondan Adalet Bakanı'yla Aydın Doğan davasına bakan hâkim hakkında görüşmesi… Yasadışı kayıtlar Youtube'da **"Başçalan"** başlığı altında yayınlanmıştı. Bunların yurt dışı bağlantılı olabileceği o tarihte çok söylenmişti. Zaten, hepimiz Amerika'nın, Almanya'nın Türkiye'deki siyasetçileri dinlediğini bizzat kendi ikrarlarıyla öğrenmiştik. Bu bakımdan, Sarraf'ın ABD'ye gitmesi, bile bile lâdes gibiydi.)

Acaba, önceden bir uzlaşma mı sağlandı? Ya çıkıp, orada, itirafçı pozisyonunda **"Beni Türkiye kullandı"** derse ne olacak? Zira, ülkemizde tutuklandığında, bazı tehditler savurduğu hepimizin kulağına gelmişti: **"Ya serbest bırakırsınız, ya da konuşurum."**

Nitekim hakkında çok vahim iddialar mevcut olmasına rağmen, Sarraf, alelacele tahliye edildiği gibi, mal varlığı üzerindeki her türlü tedbir de kalktı. Soruşturma ise, takipsizlikle neticelendi.

Bir ihtimal, Rıza Sarraf, korktuğu için ABD ile anlaşmaya varmış olabilir. Bir gün nasıl olsa, AK Parti iktidarı son bulacak ve üzerindeki koruma kalkanı kalkacak. Hatta, çok şey biliyorsa, daha önceden kimvurduya bile gidebilir. Onun bildiklerini anlatmasından çekinenler, bir şekilde Sarraf'ı **"bertaraf"** edebilirler.

Yargılama safahatında, mutlaka 17 Aralık dosyası Türkiye'den istenecektir. Ve o zaman, ABD vatandaşları, Türk polisinin ne kadar titiz bir çalışma yaptığını yakından görecek, görevlerini ifa eden Mali Şube Müdürü ile ekibini, darbe masalıyla cezaevine attığından dolayı da, AK Parti iktidarını kınayacaktır.

TWİTTER'DAN

Rıza Sarraf'ın yakalanması üzerine, Twitter'da yorumlar peş peşe geldi. Zira konu Türkiye'yi de yakından ilgilendiriyordu. AKTrollerden pek ses çıkmadı. Saha muhalif düşüncelere kaldı.

İşte örnekler:

HSYK derhal Amerikalı savcıyı görevden almalı ve onun yerine milli bir savcı atamalıdır. Olacak şey değil! Bunlar kesin Marslı!

Savcının çok maklube yediği her halinden belli!

17-25 Aralık operasyonunun bir yolsuzluk operasyonu olduğunu tüm dünya görecek. Ancak asıl sorun, ülkemizin görebilmesi.

Rıza Sarraf'ın tutuklanmasını haber yapmayanlar: 1) Anadolu Ajansı, 2) Sabah-Atv, 3) Zaman… Şimdi anladınız mı Zaman'ı neden gasp ettiklerini?

Ya Rıza konuşursa? Bu gece birilerinin uykusu iyice kaçacak belli ki.

Rıza'ya yönelik suçlamalar: ABD'yi dolandırmak 5 yıl… İran'a yönelik yaptırımları çiğnemesi 20 yıl. Bankacılık sahtekârlığı 30 yıl. Kara Para aklama 20 yıl… Toplam 75 yıl. Türkiye'de hayırsever işadamı.

Rıza çıkıp **"Türkiye'de benim karapara aklamama, şu şu bakanlar, kişiler izin verdi"** dese, o kişiler ne yapacak?

Memleketimizi rüşvete bağlayan herifi, elin oğlu yakaladı diye seviniyoruz. **"Polisin yok muydu sizin illerin"** derlerse, ne deriz?

Havuz medyasından yarın şu manşeti bekliyorum: **"Daha önce ABD'li Senatörleri satın aldı"** dedikleri gibi **"Paralel, Amerika'yı ele geçirdi"**

Bakalım Amerika'da kapatılabilecek cari açık bulabilecek misin?

Rıza, ABD'ye gidince tutuklanacağını bilmiyor muydu? Neden Türkiye'de kalmadı? Uğruna tüm Emniyet ve hukuk sistemi çökertildi halbuki.

Sarraf'a yönelik soruşturma, dava ile sonuçlanırsa, Amerikan mahkemesinin bakacağı işlerden biri de, neden Türkiye'nin onu yargılamadığı olacaktır.

Sarraf, dünyayı Tayyip Erdoğan'ın yönettiğini zannettiği için, ABD'ye gitmiş. Sıkıntılı bir durum olursa, HSYK devreye girer diye düşünmüş!

Rıza Sarraf ABD'de tutuklandı… Şimdi dış borcumuzu kim ödeyecek? Cari açığı kim kapatacak?

Rıza Sarraf, muhafazakâr bir kesimin ayarlarını bozup, rüşveti helâl kıldırdı. Yaptığı yanına kâr kalmamalı.

Erdoğan'ın ABD'ye gitmesine birkaç gün kala, AKP'nin hayırseveri ve Türk bayrağı ambalajlı Rıza'nın tutuklanması, mesaj ötesi bir şey…

"Hayırseverdir, cari açığımızı kapatıyor" diyenleri, ödül verenleri rahatlatacak bir haber. Rıza, bu belgeyi (peçeteyi) sunmuş. Üzerinde **"ABD'de yakalandığım yalandır"** yazıyor.

Hişşt… Dördünüz birden Birleşik Devletlere bir gitsenize… Önemli bir şey deneyeceğiz de…

Ortağı Babek Zencani İran'da, Rıza Sarraf ABD'de tutuklandı. AKP ise ödüllendirip plaket verdi.

SÜRÜ VE KURT

New York Savcısı Bharara'nın Twitter hesabında (@PreetBharara) şöyle bir not düşülmüş: **"Koyunlardan oluşan bir millet, kurtlardan oluşan bir hükümet doğurur."**

Çok doğru… Hiç değilse, Rıza Sarraf konusunda, hâlâ **"darbe"** diye ısrar etmeyi bırakıp, sürü mantığından kendimizi kurtarmayı başarmalıyız.

Time dergisi, 2012'de, **"Wall Street'i suçüstü yakalayan adam"** başlığıyla savcı Preet Bharara'yı kapak yapmıştı. Birçok mali suça ilişkin davayı kazanan Bharara, JP Morgan, Bank of America ve Citigroup gibi finans kuruluşlarının da ağır para cezalarına çarptırılmasını

sağlamıştı. Rıza Sarraf hakkında, çok mükemmel bir suç dosyası oluşturmayı başaran Mali Şube Müdürü Yakub Saygılı cezaevinde. ABD'de yaşasaydı, muhtemelen o da Time'a kapak olurdu.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.bbc.com isimli site içeriğinde;

"http://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/04/160427_zarrab_durusma

Reza Zarrab suçlamaları reddetti

İran'a yönelik uygulanan yaptırımları ihlal etmekle suçlanan İran ve Türkiye vatandaşı işadamı Reza Zarrab, bugün New York'ta görülen ilk duruşmasında suçlamaları reddetti.

Davanın ikinci duruşması 16 Haziran'da görülecek.

Reza Zarrab, geçen ay Miami'de "İran'a yönelik yaptırımlara uymayarak ABD'yi dolandırmak, bankacılık sahtekârlığı yapmak ve karapara aklamak" suçlarından tutuklanmıştı.

Zarrab'ın avukatı Benjamin Brafman, mahkeme salonu dışında gazetecilere yaptığı açıklamada "Kefalet oturumunun 10 gün içinde gerçekleşmesini umuyoruz" dedi.

Brafman, suçlamaların da 'savunabilir' olduğunu ifade etti.

Savcılık, Zarrab'la ilgili yüzbinlerce sayfalık bilgi, belge ve yazışma incelediklerini belirterek hakimden süre istedi.

Zarrab'a yöneltilen suçlamalar 2010 yılından 2015 yılına kadar olan dönemle ilgili. İddianame, Reza Zarrab'ın yanı sıra, çalışanlarından 29 yaşındaki İran vatandaşı Camelia Jamshidy (Kamelya Camşidi) ve Mellat Exchange'in üst düzey yöneticisi 65 yaşındaki İran vatandaşı Hossein Najafzadeh'i (Hüseyin Necefzade) de kapsıyor.

Zarrab'ı yargılayan hâkim Richard Berman kimdir?

'Yasadışı eylemleri örtbas etmeye yönelik çabalarla ABD yasalarını hiçe saydığı' ifade edilen şüpheliler hakkında toplam 75 yıl hapis cezası isteniyor.

İddianamede yer alan suçlamalar, ABD'ye karşı dolandırıcılık, Uluslararası Acil Ekonomik Güç Yasası'nı ihlal etmek, bankacılık sistemine karşı dolandırıcılık ve para aklama.

Duruşmayı izleyen gazetecilerin Twitter'dan paylaştığı mesajlarda, Zarrab'ın mahkeme salonuna mahkum üniforması içinde, ayağında prangayla girdiği belirtiliyor.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.bbc.com isimli site içerğinde;

http://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/03/160324_zarrab_senaryolar
Reza Zarrab tutuklanacağını biliyor muydu?
Mahmut Hamsici BBC Türkçe
24 Mart 2016

Miami'de tutuklu bulunan Reza Zarrab'ın mahkemeye çıkarılması için geri sayım sürerken, kara para aklama ve dolandırıcılık suçlamalarıyla cezaevinde tutulan İran kökenli işadamının neden ABD'ye gittiğine ilişkin soruların yanıtları aranıyor.

Zarrab'ın iddianamesinde neler var?

Zarrab 4 Nisan'da New York'ta yargıç karşısına çıkarılacak.

Hürriyet Gazetesi Washingon Muhabiri Tolga Tanış'ın Miami'den görüştüğü FBI yetkilileri, Zarrab'ın ABD'ye gelmekte olduğunu uçak havadayken yolcu listesinden öğrendiklerini, havaalanına inince de pasaport kontrolü sırasında ayrı bir bölüme alıp tutukladıklarını söylüyor.

Bu açıklama, ilk anda Zarrab'ın ailesiyle Disneyland'a giderken 'kazayla' FBI'ın ağına takıldığı savını güçlendiriyor.

Ancak, Zarrab meselesini yakından izleyenler için bu açıklama çok ikna edici değil.

Soruşturmayı yakından izleyen Tolga Tanış da, Zarrab'ın Miami'ye giderken tutuklanacağını bildiği görüşünde.

BBC Türkçe'nin sorularını yanıtlayan Washington merkezli Demokrasileri Koruma Merkezi'nden Emanuele Ottolenghi de, Zarrab'ın 'tesadüfen yakalandığını' düşünmeyenlerden.

İran yaptırımlarının delinmesi konusunda çalışmalar yapan ve hem İran'daki Babek Zencani hem de Zarrab meselesini yakından izleyen Ottolenghi, "Zarrab, Zencani'nin idam cezasına çarptırıldığı davanın sürdüğü günlerde tüm varlıklarını satışa çıkardı ve şimdi de ABD'ye gitti ve tutuklandı. Zarrab'ın iş ortağının Tahran'da idam cezasına çarptırılmış olması, kendiliğinden yetkililere başvurma kararını etkilemiş olmalı" diyor.

- **Independent: Erdoğan'ın uykularını kaçıracak tutuklama**
- **Zarrab'ı tutuklatan ABD'li savcı Bharara kimdir?**

Ottolenghi'ye göre, 'tatil seyahati' senaryosu ikna edici değil.

Eldeki verilerin sınırlılığı dikkate alındığında Ottolenghi'nin söyledikleri de spekülasyondan öteye geçemiyor:

"Bu aşamada diyeceğim sadece spekülasyon olur ama, içinde yer aldığı faaliyetler ve medyanın ona yönelik ilgisi hesaba katıldığında, tatil için ABD'ye gitmesi garip olur. Bunun yanında, hemen sınıra gidip seyahat etmesi gibi bir durum da söz konusu değil. Bir Türk vatandaşının, tatil için bile olsa, ABD'ye gelmek için vizeye başvurması gerekiyor. İstanbul'daki ABD Konsolosluğu, onun kim olduğunu bilerek kendisine bir vize verir mi? Bu, mümkün görünmüyor. Çok daha muhtemel olan ise bir anlaşmayı müzakere etmiş olmaları ve kendisine seyahat için belgelerin verilmiş olması."

Tam tersini düşünenler de var.

Amerikan makamlarının FBI'ın peşinde olduğu bir zanlının ABD'ye gidebilmek için vize almasını kolaylaştırmasının gayet doğal olduğunu savunanlar da var.

Ama nasıl gitmiş olursa olsun, karşısında ciddi şekilde düşünmesi gereken bir ceza pazarlığı süreci olacak.

Önceden anlaşarak gittiyse bu, pazarlığın zaten başlamış olduğu anlamına gelecek.

Eğer tesadüfen yakalandıysa o zaman Amerikan yargı sisteminin önemli unsurlarından biri pazarlık süreci ya başlamış ya da başlamak üzere olmalı.

Pazarlık kavramı, Zarrab açısından itiraflarıyla alacağı ceza indirimi arasındaki doğrudan ilişkiye işaret edecek.

Anlatacakları arasında suçlandığı fiilleri işlerken kimlerle, nasıl ve ne karşılığında işbirliği yaptığı sorularına vereceği yanıtlar Türkiye'de bir dönem ya da halen Zarrab'ın yakın çevresinde olanlar için kilit önemde.

Ottolenghi, Zarrab'ın konuşmasının özellikle Türkiye'de çok kişinin canını sıkacağı görüşünde.

17 Aralık soruşturmalarının kilit isimlerinden biriydi İranlı işadamı ve fezlekelerde soruşturma kapsamındaki dört bakandan üçüyle yasadışı ilişki içinde olduğu öne sürülmüştü.

Bu konular ABD yargısının soruşturması sırasında gündeme gelebilir mi?

"Hepsi çok mümkün" diyor Ottolenghi ve Zarrab'ın sadece yaptırımların çevresinden dolanmayla ilgili yapılanları ifşa etmeyeceğini iddia ediyor:

"AK Parti'nin kaygılanması için bir neden daha var. Zarrab sadece yaptırımların delinmesini ifşa etmeyecek, bunda payı olan Türk politikacıların ve yetkililerin yolsuzluklarını da ifşa edecek."

Ottolenghi'ye göre, Zarrab'ın Amerikalıların sağlayabileceği 'zırha' ihtiyaç duymasının bir nedeni de, peşinde olanlar arasında İranlıların da bulunması.

'Zencani davasının sonuçlanmasının ardından hedefte olduğunu düşünüyorsa Zarrab için en güvenli ülkelerden biri ABD' görüşünde Ottolenghi.

İran kökenli Türkiye pasaportlu işadamının yargılanması sürecinin ilerleyeceği yöne ilişkin işaretler 4 Nisan'da alınacak.

Ancak bu işaretler spekülasyonları sonlandırmaya yetecek kadar güçlü olacak mı, o belirsiz.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.bbc.com isimli site içeriğinde;

http://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/03/160322_zarrab_iddianame
ABD'deki Reza Zarrab iddianamesinde yer alan suçlamalar

22 Mart 2016

ABD'de dün tutuklanan İran ve Türkiye vatandaşı Reza Zarrab hakkındaki iddianame, Amerikan yargı makamları tarafından kamuoyuna açıklandı.

Açıklamayı Ulusal Güvenlikten sorumlu Adalet Bakan Yardımcısı John P. Carlin, iddianamede imzası bulunan ve tutuklama emrini veren savcı Preet Bharara ve FBI'ın New York ofisinden Direktör yardımcısı Diego Rodriguez yaptı.

İddianame üç kişiyi kapsıyor: 33 yaşındaki İran ve Türkiye vatandaşı Reza Zerrab, onun çalışanlarından 29 yaşındaki İran vatandaşı Camelia Jamshidy (Kamelya Camşidi) ve Mellat Exchange'in üst düzey yöneticisi 65 yaşındaki İran vatandaşı Hossein Najafzadeh (Hüseyin Necefzade).

Sanıklara yöneltilen suçlamalar 2010 yılından 2015 yılına kadar olan dönemi kapsıyor.

Sanıklar 2008'de başlayan ancak 2011 yılından, 2016 yılında kaldırılana kadar gittikçe sertleşen İran'a yönelik uluslararası yaptırımları etkisiz hale getirmeye çalışmak ve ABD bankalarına yönelik dolandırıcılıkla suçlanıyorlar.

Yapılan açıklamaya göre yöneltilen suçlamaların toplam cezası, en üst sınırdan verilirse 60 yılı buluyor.
BBC Türkçe suçlamalarla ilgili olarak Reza Zarrab'ın avukatına ulaşmaya çalıştı ancak haberin yayımlanmasına kadar geçen sürede yanıt alamadı.

Hürriyet gazetesinde yer alan habere göre ise Zarrab'ın avukatı Şenay Yıldırım, suçlamalarla ilgili "Onların hepsi ticari konular. Hepsi izah edilebilir konular. ABD'nin koyduğu ambargo ile ilgili. Kendi koydukları ve kendi kaldırdıkları ambargoyu sorguluyor." dedi.

Dört suçlama

İddianameye göre sanıklar, Türkiye ve Suudi Arabistan'daki şirketleri aracılığıyla ABD yaptırımlarına takılmadan işlem yapmak için İranlı bireylere ve aralarında Türkiye'de de şubesi bulunan İranlı Bank Mellat, Mellat Exchange gibi şirketlerin bulunduğu bazı şirketlere destek oldu.

İddianamedeki dört suçlama şöyle:

- ABD'ye karşı dolandırıcılık
- Uluslararası Acil Ekonomik Güç Yasası'nı (International Emergency Economic Powers Act) ihlal etmek
- Bankacılık sistemine karşı dolandırıcılık
- Para aklama

İddianamede Reza Zarrab kimdir?

İddianamede Reza Zarrab Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki bir dizi şirketin sahibi ve işletmecisi olarak tanıtılıyor.

Bunlar arasında Türkiye'deki Royal Holding A.Ş, Türkiye'deki Durak Döviz Exchange ve Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki Al Nafees Exchange sıralanıyor.

Açıklamada ayrıca yukarıda belirtilen şirketlerin yanı sıra Türkiye'de Asi Kıymetli Madenler Turizm Otomotiv ve ECB Kuyumculuk İç ve Dış Sanayi Ticaret Limited Şirketi'nin de yaptırımlara rağmen işlemleri gerçekleştirebilmek ve ABD bankalarından ve denetim mekanizmalarından gizlenmek için kullanıldığı söyleniyor.

Suçlamaların detaylarında ne var?

İddianamedeki suçlamalara kanıt olarak sunulan deliller arasında, iddianamede adı verilmeyen kişiler ile üç sanık arasındaki e-posta trafiği dikkat çekiyor.

Bu e-postalarda yapılması istenilen para transfer işlemlerinin yapıldığına dair belgeler de yine iddianamede yer alıyor.

Buna göre, örneğin 26 Ocak'ta 2011 tarihli bir e-postada, Kanada'daki bir şirkete yaklaşık 1 milyon dolarlık para transferi yapılıyor ve bu transferin İran'ın inşaat ve enerji santrali şirketi MAPNA adına gerçekleştirilmesi isteniyor.

Ancak iddianamedeki bir başka nota göre ertesi gün, yani 27 Ocak'ta Royal Emerald Investments aracılığıyla Birleşik Arap Emirlikleri'nden Kanada'ya yapılan transferde MAPNA Group'un adının yer almadığı ve ödemenin yangın ekipmanı için yapıldığı bilgisine yer veriliyor.

Bu transferde ABD bankalarının kullanıldığı söyleniyor.

Bunun yanında Zarrab'ın Türkiye'deki Asi Kıymetli Madenler Turizm Otomotiv aracılığıyla Çin'deki bir bankaya Mellat Exchange adına transfer yapıldığı iddia ediliyor.

'Zarrab ailesi ekonomik cihat için hazırdır'

Ayrıca 24 Mayıs 2011 tarihinde Mellat Exchange'den adı verilmeyen bir çalışanın Zarrab ve Kamelya Camşidi'ye gönderdiği "Çok acil!!!!!!!" başlıklı e-postaya yer verilmiş.

Bu mesajda ABD Hazine Bakanlığı tarafından yaptırımların kontrolü için oluşturulan Yabancı Varlıklar Kontrol Ofisi Uygunluk Birimi'ne bir ABD bankasının gönderdiği, 3 milyon 711 bin euroluk transferin durdurulduğunu belirten mesaj eklenmiş.

En çarpıcı e-postalardan birisi ise 3 Aralık 2011 gününe ait. Burada Zarrab ve Najafzadeh'e, Zarrab'ın imzalaması için gönderilmiş, İran Merkez Bankası Genel Müdürü'ne hitaben Farsça kaleme alınmış bir mektup bulunuyor.

Bu e-postada İran'da ilan edilen "ekonomik cihat"a atıf yapılırken, Zarrab ailesinin yaptırımları etkisiz hale getirmek için yaptığı hazırlıklara yer veriliyor.

Bu mektupta şöyle deniyor:

"Büyük Liderimiz Ayetullah Hamaney'in ve Merkez Bankası'nın [İran Merkez Bankası] saygıdeğer yöneticileri ve çalışanlarının yaptırımlar karşısında oynadığı rol, yaptırımları akıllıca bir şekilde etkisiz hale getirmekte ve hatta onları, özel metotların kullanılması sayesinde bir fırsata çevirmektedir. Genel eğilimin yaptırımların yoğunlaştırılmasına ve arttırılmasına yönelik olduğu bir sır değildir ve İran İslam Devrimi'nin akil liderinin bu yıl Ekonomik Cihat yılı olacağını ilan ettiğinden beri, döviz konusunda yarım asırlık deneyime sahip olan Zarrab ailesi Türkiye'de, Birleşik Arap Emirlikleri'nde, Rusya'da ve Azerbaycan'da şubeler açarken, parasal olarak ve dövizde yaptırımlara karşı politikaların uygulanması için her türlü işbirliğine katkıda bulunmak konusunda istekliliğimizi beyan etmenin ulusal ve ahlaki görevimiz olduğunu düşünmektedir.....

"İran'ın gayretli evlatlarının çabalarının ve işbirliğinin sevgili ulusumuzun tüm uluslararası ve finansal alanlarda yükselişiyle sonuçlanacağını umut ediyoruz."

BAE'den İran Petrol Bakanlığı'na transfer

Sıralanan e-postalar arasında 7 Ocak 2013 tarihinde Zarrab'ın, Royal Holding'deki bir çalışanına Türk şirketi ECB Kuyumculuk İç ve Dış Sanayi Ticaret Limited Şirketi'nden Türkmenistan'da bulunan bir enerji şirketine yaklaşık 600 bin dolar gönderilmesi emri verdiği belirtiliyor.

Bunun yanı sıra Zarrab'ın, İran Petrol Bakanlığı'na yapılacak bir ödemeyi yönettiğine dair kayıtlar da iddianamede yer alıyor.

Buna göre Birleşik Arap Emirlikleri'nde bulunan Gunes General Trading'in Türkmen bir şirkete gönderdiği 1 milyon doların ABD bankaları aracılığıyla gönderildiği ve bu miktarın nihayetinde Türkmen şirket tarafından İran Petrol Bakanlığı'na iletildiği iddia ediliyor.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.cumhuriyet.com.tr isimli site içeriğinde;

http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dunya/502181/Riza_Sarraf_ABD_de_tutuklandi.html
Rıza Sarraf ABD'de tutuklandı

Türkiye'de 17 Aralık rüşvet operasyonunda yakalanıp bir süre hapis yattıktan sonra serbest kalan Rıza Sarraf, Miami'de İran yaptırımlarını ihlal ederek ederek ABD'yi dolandırmak, bankacılık sahtekârlığı ve karapara aklama suçlamalarından tutuklandı.

17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet soruşturmalarının kilit ismi Rıza Sarraf, Cumartesi günü ABD'nin Miami kentinde gözaltına alındı. Dün mahkeme önüne çıkarılan Zarrab tutuklandı. Savcılık, Zarrab'ın 75 yıl hapsini istedi.

RIZA SARRAF'A YÖNELTEİLEN SUÇLAMALAR

ABD'li kaynaklar, Sarraf'ın, ABD'nin yaptırımları altında olan İran'a yüz milyonlarca dolarlık para akışı sağladığı, bankacılık sahtekarlığı ve karapara aklama suçlamalarıyla tutuklandığını bildirdi.

Bankacılık sahtekârlığından 30 yıl

Yaptırımları ihlal etmekten 20 yıl

Karapara aklamaktan 20 yıl

ABD'yi dolandırmaktan 5 yıl

Anadolu Ajansı'nın hızına yetişilmiyor, 10 saat sonra haberi verdi

SARRAF'LA BİRLİKTE İKİ KİŞİ DAHA TUTUKLANDI

AKP hükümeti ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la yakın ilişkileri bulunan Sarraf ve iki İranlı daha hakkında Manhattan'da bu suçlamalarla dava açılmıştı. 29 yaşındaki Kamelya Cemşidi ve 65 yaşındaki Hüseyin Necafzadeadlı şahıslar da Rıza Sarraf 'la birlikte tutuklandı.

FBI: İRAN'A KARŞI ABD'NİN YAPTIRIMLARINI İHLAL ETTİLER

FBI Direktör Yardımcısı Rodriguez ise Sarraf'ın tutuklanmasıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada,**"2010'dan 2015'e kadar yaklaşık beş yıl boyunca zanlılar İranlı kuruluşlar**

adına finansal faaliyetler yürüterek İran'a karşı ABD ve uluslararası ekonomik yaptırımları ihlal ettiler" dedi.

Rıza Sarraf bu hücrede kalacak ….

Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.cumhuriyet.com.tr isimli site içeriğinde;
http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/539203/ABD_li_yetkili_anlatiyor__Sarraf_in_tutuklandigi_gece_Ankara_da_telefonlar_susmadi.html

ABD'li yetkili anlatıyor: Sarraf'ın tutuklandığı gece Ankara'da telefonlar susmadı

ABD'de tutuklanan 17/25 Aralık yolsuzluk operasyonunun kilit ismi Rıza Sarraf'ın, ABD'ye gidişiyle ilgili farklı teoriler ortaya atıldı. Bu arada, Sarraf'ın tutuklandığı gece Ankara'da büyük bir panik yaşandığı, ABD temsilciliklerinin telefonlarının susmadığı bir ABD'li yetkili tarafından anlatıldı.

Türkiye'deki büyük yolsuzluk operasyonunun kilit ismi Rıza Sarraf'ın ABD'ye gidişiyle ilgili olarak üç farklı teori ortaya atıldı. *İlhan Tanır'ın Haberdar'da yayınlanan haberine göre*; Washington, New York ve Ankara'daki farklı kaynaklardan alınan bilgiler ışında Sarraf'ın ABD'ye gidişinin bilinçli olarak alınmış bir karar olduğu ihtimali öne çıkıyor.

İlhan Tanır'ın haberi şöyle:

Zarrab'ın ABD'ye gidiş kararı almasında konuyu izlemiş farklı isimlerle görüşüldüğünde üç ana neden olduğu ortaya çıkıyor.

En büyük neden olarak İran'da Babek Zencani'nin idama mahkum olması ve bununla birlikte İran'dan kendisine yönelen tehditin büyümesi olduğu. Konu ile ilgili geçmişte çalışmalar yapmış kaynakların bildirdiğine göre İran'da geçtğimiz sonbahar ayında ölüme mahkum edilen Zencani, Zarrab'a bir mektup ile ulaşarak, parasının İran'a ulaştırıldığı takdirde kendisinin kurtulabileceğini söyleyerek, Zarrab'dan talepte bulunduğu öğrenildi. Zarrab, bu mektup ile çok daha büyük bir baskı altına giriyor.

Bir ikinci neden ise, Zarrab'ın halen işi gereği Dubai merkezli ticaretini sürdürdüğü ve Dubai'ye gidiş-gelişleri esnasında duyduğu endişe idi. Zarrab, Dubai'nin Emiri, aynı zamanda ABD yönetimine de yakın Maktum ailesi tarafından kendisinin rızası dışında bu yolculuklarından birinde Dubai veya çevre ülke havaalanlarından başka birinde ABD'ye kendisinden habersiz şekilde teslim (paket) edilmesinden korktuğu duyumu ortaya çıktı.

Üçüncü olarak da Reza Zarrab, artık Türkiye'de de kendisini giderek güvensiz hissetmeye başlamıştı. Çember daralıyordu. Hele Zencani'nin idam kararından sonra. Örneğin Washington'ın önemli İran uzmanlarından ve ABD Kongresinde de görüşüne sıklıkla başvurulan uzman Emanuele Ottolenghi de, geçmiş haftalarda Zarrab'ın İran'ın suikast ekiplerinin Türkiye'de kendisini yalnız bırakmayacağından korktuğunu ve bunun için anlaşarak ABD'ye geldiğini düşündüğünü ifade etmişti.

Bütün bunlardan dolayı Zarrab, Amerikan yönetiminin ilgili birim yetkilileri ile iletişime geçti. Tam olarak ne zaman iletişime geçtiği hususunda ise halen bazı farklı görüşler bulunuyor. Bunun yanısıra Zarrab'ın Amerikan yetkilileri ile yurdışında iken, örneğin Dubai'deki bir gezisi sırasında iletişime geçmiş olabileceği de yabana atılmayacak bir teori.

İrtibat gitmeden kuruldu

Amerikan Devletinin ilgili kurum yetkilileri ile Zarrab, Türkiye'de veya yurtdışında iken irtibat kurmuş olmaları ciddi bir olasılık. Bir Washington kaynağına göre Zarrab'ın kendisi Amerikan yetkilileri ile irtibat kurdu. Zarrab'ın Amerikalı yetkililer ile irtibat kurduğu en güçlü ihtimal olarak görülüyor.

Zarrab ABD'ye niçin gitmesi gerektiğini biliyordu. Türkiye artık güvenli gelmiyordu. Nasıl karşılanacağını ise bilmiyordu.

Bu bilgiler üzerine tahmin şu ki, Zarrab muhtemelen kendisini bir yargı sürecinin ABD'de beklediğini biliyordu. 'Karım ve kızım ile birlikte Disneyland'i ziyaret ediyoruz' bahanesini söyledi ve söylemeye devam edecek. Ama Zarrab'ın ABD'ye hayatını kurtarmak için geldiği yönünde her geçen gün artan delil ve işaretler görülüyor.

Zarrab, Amerikan yetkili birimlerine vereceği bilgilerle kendisine gelebilecek cezayı hafifleteceğini umdu. Gerçekten de ilk kefalet başvurusunda birçok belgeyi Başsavcılığa sundu. 'First Lady' Emine Erdoğan'ın Togemder'ine milyonlarca dolar para verdiğini doğrudan kendisi açıkladı. Bu daha önce bilinmiyordu. Zarrab'ın açıklamaları sonrasında Togemder'in websitesinin apar topar kapatılmış olması da kuşkuları artırdı.

Zarrab'ın tutuklanma haberi günü Ankara birbirine girdi

Zarrab tutuklaması haberinin patladığı gece ve gün olan 21 Mart gecesi geç saatleri ve 22 Mart günlerinde Ankara'da Dışişleri, Başbakanlık ama özellikle Emniyet Müdürlüğü ile diğer bazı birimler panik halinde Ankara'daki Amerikan Büyükelçiliği yetkililerine ulaşmaya çalışıp, Zarrab tutuklaması ile ilgili olarak bilgi alma gayretine girdikleri, o günlerde Ankara'daki trafiği izlemiş bir kaynak tarafından kaydedildi.

O saatleri anlatan bazı Amerikan yetkililerine göre telefonları o gün farklı Türk makamlarından gelen telefonlar nedeniyle susmadı. Herkes Zarrab meselesini merak ediyordu. Zarrab neden ABD idi ve neden tutuklanmıştı? Suçlamalar neydi? Buna benzer bitmez soruların cevabını bulmak için Türk hükümeti yetkilileri Amerikalılar ile görüşebilmek için birbiri ile yarışa girdi.

Ama Türk yetkililer bilmiyorlardı ki bu tutuklanma konusunda Amerikan Büyükelçiliginin verebileceği fazla bir detay yoktu. Yanlış duymadınız. Büyükelçilik yetkilileri Zarrab operasyonunun içinde değildi. Zarrab konusunu Amerikan Büyükelçilik diplomatları değil, Ankara'daki bazı farklı Amerikan kurumları izlemiş ve Zarrab ile koordine etmişti.

Geri kalan Amerikan yetkililer de ısrarlı Zarrab sorularına karşılık Türk tarafına bilgi veremediler veya vermediler. Amerikalı yetkililer 'hiçbir yorum yapmak mecburiyetimiz yok' tutumunu korudu. Bu bir yargı konusu veya "law enforcement" meselesi idi.

Halkbank'a ambargo 2 kez Beyaz Saray'dan döndü

Zarrab ve ABD ilişkisi kurcalanırken, daha önce Türkiye'ye yansımayan bir bilgi de ilk kez güneş ışığına çıktı. O da İran'a ambargoları delmekte önemli rolü olduğu Amerikan Hazine Bakanlığının ilgili birimlerince tespit edilen Halkbank'a ambargo koyulması kararı (secondary sanctions) iki farklı zamanda Beyaz Saray'dan geri dönmüştü.

Zamanın Beyaz Saray'daki üst düzey yetkilisi Don Fried, Türkiye ile ilişkilerin önemine atıf yaparak, Halkbank'a ambargo konmaması yönünde ağırlığını koyan yetkilinin ismi idi. Beyaz

Saray ‘siyasi çıkarlar’ nedeniyle, Türkiye ile ilişkileri bozmamak gayesiyle, İran ambargolarının delinmesine ses çıkarmadı.

Zarrab'ın tutuklanması konusunda ise Amerikan siyasi mahfillerden soruşturmayı yapan Amerikan birimlerine bu kez, önceki benzer durumların, örneğin Halkbankasını ambargodan korumak çalışmasının aksine bir baskı gelmedi.

Washington’da uzun yıllar Hazine Bakanlığı ve ilgili yönetim birimlerini izlemiş kaynağın belirttiğine ABD yönetiminin siyasi baskı koymaması oldukça önemli bir detay.

ABD'nin Türkiye'deki Büyükelçisi John Bass’in Washington’daki patronu ABD Dışişleri Bakanlığının Avrupa işlerinden sorumlu yardımcısı Victoria Nuland kanadından gelebilecek ‘aman, Türkiye ile ilişkilerde bu dava bir sıkıntı oluşturmasın’ şeklindeki bir yaklaşım da yine bu kez öncekine nazaran görülmedi.

Zarrab’ın Türk pasaportu sahibi olması da bir faktör olarak kabul edilmedi.

FBI, Zarrab olayının neresinde

İşi gereği geçmişte Başsavcı Bharara’yı izlemiş, Zarrab'ın Hakimi Richard J. Berman’ı da bilen, geçmişte bu kimselerin verdiği kararları ve yaptığı soruşturmalardan haberi olan bir New York kaynağı ile Zarrab’ın yakalanmasını ve FBI’in rolünü de konuştum.

Öncelikle (benim de eskiden o şekilde sandığım gibi) yurdışındaki istihbari işleri görevi gereği sadece CIA ve ona bağlı yetkililerin yaptığı savının doğru olmadığını öğrendim. Hatta FBI kendi websitesinde de açıkça ‘’yurtdışı operasyonlarımız’’ diyerek bunu bizzat söylüyor. Turkiye'de de temsilciliklerinin olduğunu saklamıyorlar.

New York’un kolluk kuvvetlerinin, FBI ve ilgili federal savcılıkların çalışma ritmini geçmişten beri bilen kaynağım şöyle özetledi: ‘’Olay şu: federal savcılığın açtığı davada Yurtdışı operasyon gerekirse FBI yasada olan bu yetkisini kullanır ama durup dururken Yurtdışı operasyonu yapamaz.’’

Bilindiği gibi Bharara’nın ofisi federal savcılık olarak Zarrab’ın da içinde bulunduğu ambargoları delme grubunu ve operasyonlarını 2010 yılından beri izlediğini, yayınlanan ön iddianamede açıkça yazdı. (Bir Amerikan kaynağına göre Amerikan birimleri, Türkiye’de İran'a karşı ambargo delme operasyonunu Türkiye-İran-Brezilya’nın 2010 yılında imzaladığı nükleer anlaşması sonrası izlemeye başladı.)

New York kaynağı devam etti: ‘’Şu soru şimdiye dek hiç sorulmadı: İddianame Aralık 2015’de sunulmuş ama içindekilere bakıldığında 2010’den beri suçların izlendiği ifade ediliyor. Peki Amerikalılar 4 yıl boyunca nasıl bilgi topladılar ve neden beklediler? Cevabı şu: yine iddianameye göre 2014’te Rouhani’nin gelişinden sonra bu ambargo delme operasyonları durmuş. Zaten 17-25 Aralık skandallarından sonra o operasyonların durduğunu da biliyoruz.

Yani bu soruşturma 2010’dan beri var. Zarrab ikna edildiğinde ise iddianame sunuluyor.’’

Zarrab’ın ABD’ye gelme iknası, iddianamenin kabul edildiği 17 Aralık tarihinden önce olabilir.

Bu işlerden anlayan kaynağım şunu söyledi: ‘’Zarrab’ı FBI takip ediyordu ama başka bir ülkede almaları mümkün değildi. İkna olup kendisi Türkiye’den çıkarsa, ABD’ye gelebilirse, o halde dava açmaları mantıklı olurdu, zira ön iddianamenin 3 sanığı da (Reza Zarrab,

Kamelya Camşidi, Hüseyin Necefzade) yurtdışındaydı. Bharara sanık olmadan bu davayı açsa zor duruma düşeceğini biliyordu. Ve dava açıldığında o sanıkları resmi yolla alamayacağını da biliyordu.''

Bharara nihayet üç sanıktan birini ABD'de bulmuştu'' şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.sozcu.com.tr isimli site içeriğinde;

"http://www.sozcu.com.tr/2016/yazarlar/**ugur-dundar**/zarrab-sorusturmasinin-uzanabilecegi-vahim-boyutlar-1258901/

Zarrab soruşturmasının uzanabileceği vahim boyutlar!..

3 Haziran 2016

Dün bu köşede ABD'de tutuklu bulunan Reza Zarrab'la ilgili Federal Polis (FBI) takibinin, 17-25 Aralık operasyonlarından çok önce başlatıldığını yazdım. Bilgilere 2011 yılında Suudi Arabistan'ın Washington Büyükelçisi **Adil el-Cubeyr**'e suikast girişiminde bulunan İran asıllı Amerikan vatandaşı **Mansour Arbabsiar**'ın itiraflarından yola çıkarak ulaştım.

Zira 25 yıl hapis cezasına çarptırılan Arbabsiar ifadelerinde, büyükelçiyi öldürme talimatını İran kaynaklı **Kudüs Gücü'nün adamı Ghalom Shakuri**'den aldığını söylüyordu. Shakuri ise kayıplara karışmış, muhtemelen İran'a kaçmıştı!

Olayın Türkiye'yi ilgilendiren boyutu ise Reza Zarrab'ın yakın adamlarına ait şirketlerden, Mansour'a, eylemi öncesinde yaklaşık 1,5 milyon dolarlık bir paranın gönderildiğinin iddia edilmesiydi!..

Peki kimdi bu **Kudüs Gücü?..**

Açık kaynaklara göre; İran Devrim **Muhafızları Ordusu**'nun, daha çok yurt dışı operasyonlarda kullanılan özel kuvvetlerine **Kudüs Gücü** deniliyor. Doğrudan dini lider Ayetullah Ali Hamaney'e bağlı olarak görev yapan **Kudüs Gücü'nün, son yıllarda Suriye'deki muhaliflere yönelik terör eylemlerinde bulundukları öne sürülüyor.**

Şimdi sıkı durun!

Geçmişte **Kudüs Ordusu veya Kudüs Savaşçıları** olarak bilinen bu güç, **Ayetullah Humeyni'nin İran Şii İslam Devrimi'ni komşu ülkelere ihraç etme çabaları sırasında da terör eylemleriyle adını duyurdu.**
Çeşitli ülkelerden ve tabii ki Türkiye'den İran'a getirilen militanlara, Kudüs Gücü uzmanları tarafından terör eğitimi verildi.
Askeri ve ideolojik eğitim alan bu kişiler daha sonra döndükleri Türkiye'de, birçok terörist saldırı gerçekleştirdi.
1990-2000 yılları arasındaki terör eylemlerinde Turan Dursun, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Çetin Emeç, Uğur Mumcu ve Ahmet Taner Kışlalı gibi çok değerli aydınlarımız katledildi.
Bazıları uzun süre faili meçhul kalan suikastları örten esrar perdesi, **dürüstlüğü ve cesaretiyle ünlü Sadettin Tantan'ın İçişleri Bakanı olduğu dönemde kaldırılabildi.**

Türkiye işte bu süreçte Kudüs Savaşçıları gerçeğiyle yüzleşti.
Ama ne yazık ki Tantan'ın görevden ayrılmasının ardından ülkemizi yönetenler, tetikçileri azmettiren asıl büyük gücün üzerine gidemediler.
Ayrıca İran'daki yönetim değişikliğinden sonra, Türkiye'yi hedef alan terör eylemlerine de son verildi.

Geliyoruz sözün özüne…

ABD'li Savcı Preet Bharara Reza Zarrab'ı, Devrim Muhafızları'na maddi destek aktarmak ve böylece Kudüs Gücü'nün başka ülkelerde terör eylemleri yapmasını sağlamakla suçluyor.

Ayrıca Reza Zarrab'ın bu faaliyeti, Türkiye'deki bazı önemli siyasetçilere rüşvet vererek sürdürdüğünü iddia ediyor.

Şimdi gördünüz mü, bir suikast girişiminin ardındaki gerçekleri ve soruşturmanın uzanabileceği vahim derinlikleri?..

Uğur DÜNDAR" şeklinde yorumlarda bulunduğu,

https://www.yenihayatgazetesi.com isimli site içeriğinde;

https://www.yenihayatgazetesi.com/mahkeme-zarrabin-3-pasaportunu-incelemeye-aldi-21589

"Zarrab'ın Türk yetkililerle utanç verici ilişkileri var"

11/06/2016

ew York Güney Bölgesi Başsavcısı Preet Bharara, İran asıllı işadaım Reza Zarrab'ın (Rıza Sarraf) avukatı Benjamin Brafman'ın Zarrab'ın kefaletle salıverilmesi konusuyla ilgili dilekçesine karşı mahkemeye yeni deliller sundu.

Diğer taraftan Reza Zarrab'ın davasının görüldüğü Güney New York Mahkemesi, Zarrab'ın sahibi olduğu üç pasaportun 13 Haziran günü öğlene kadar Mahkemeye teslim edilmesini duyurdu. Savcı Preet Bharara, Zarrab'ın tutuklanması sonrasındaki ilk sorgusunda, yaptığı uluslararası seyahatler konusunda adli makamları yanıltmak istediği iddiasında bulunmuştu. Zarrab'ın kefalet talebinin önümüzdeki hafta karara bağlanması bekleniyor.

Bharara, sunduğu yeni belgelerde, Zarrab'ın Farsça bilmediğini iddia ederek, söz konusu e-posta yazışmasını 'delil' olmaktan çıkarmaya çalışıyor.

Halk Bankası'ndan 5 milyar Euro'luk transfer

Belgelerde, Zarrab'ın Çin merkezli Bank of Kunlun ile Halk Bankası arasında 5 milyar Euro'luk bir transferin nasıl yapılacağına ilişkin talimatları önemli. Zira söz konusu Çin Bankası, 31 Temmuz 2012 yılından bu yana ABD'nin kara listesinde olan bir banka.

Bank of Kunlun'un 2012'de kara listeye alınmasının nedeni bu bankanın, **İran Devrim Muhafızları ve Küdüs Ordusu** gibi ABD'nin ve AB'nin terör örgütü listesinde olan

örgütlerle ilişkili şirketlerle çalışmış olması. Zarrab'ın bir elektronik postayla bağlılık bildirdiği İran Merkez Bankası'nın, Bank of Kunlun'da hesaplarının olduğu ve bu banka üzerinden da daha önce Batılı istihbarat örgütleri tarafından tespit edilmiş ve gazete haberlerine konu olmuştu.

Savcı Bharara'nın sunduğu belgelerde, Halk Bankası'nın Bank of Kunlun'la 5 milyar Euro'luk söz konusu para transferini gerçekleştirip gerçekleştirmediğine ilişkin her hangi bir bilgi yok.

Bilindiği gibi, **ABD-İran nükleer anlaşması sonrasında İran'a yönelik yaptırımlar kaldırılmış ancak, İran Devrim Muhafızları ve Kudüs Ordusu gibi ABD'nin 'terör listesinde' olan örgütlerle bağlantılı muhtemel parasal hareketler yaptırım rejimine tabi olmaya devam etmişti.**

Halk Bankası eğer bu transferde rol aldıysa bu, söz konusu tarihte ABD'nin yaptırım uygulaması gereken bir suçtu.

Economist: Zarrab'ın üst düzey yöneticilerle utanç verici ilişkisi var

Economist dergisi, İran'ın Türkiye bağlantısı başlıklı yazısında, Reza Zarrab davasını ele alıyor ve şu soruyu soruyor: "Yetkililer yaptırımların delinmesine yardımcı oldu mu?" Dergiye göre durum şöyle: "Altın işi yaparak İran hükümetinin Amerikan yaptırımlarını delmesine yardımcı olan Zarrab ile ilgili soruşturmada, genç işadamının üst düzey Türk yetkililerle ilişkileri konusunda utanç verici detaylar ortaya çıkmaya başladı. Savcılar, Zarrab'ın 50 milyon dolar kefalet ödeyerek serbest kalmasına mahkemenin onay vermemesi için, işadamının, üç Türk bakana ve kamuya ait Halkbank'ın Genel Müdürüne onlarca milyon dolar rüşvet ödeyerek işlerini sürdürdüğü ve rakiplerini engellediğini öne sürdüler." Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.samanyoluhaber.com **isimli site içeriğinde;**

''http://www.samanyoluhaber.com/abd-zarrabin-ortaklarini-yargilayabilir-haberi/1259680/

"ABD Zarrab'ın ortaklarını yargılayabilir"

Amerikan yönetiminin Yaptırım Politikaları Dairesi'nin eski Başkan Yardımcısı Richard Nephew, Yeni Hayat'a yaptığı açıklamada, Amerikan yönetiminin Zarrab Davası'nı sonuna kadar takip edeceğini belirterek, Türkiye'de kişi ve kurumların suça karıştığının kanıtlanması durumunda, Amerikan yönetiminin yargı sürecini işletebileceği gibi bu kişi ve kurumların Amerikan ekonomik sistemine erişimini engelleyebileceğini söyledi.

Samanyolu Haber

Samanyolu Haber/Gündem/"ABD Zarrab'ın ortaklarını yargılayabilir"/18 Haziran 2016

"ABD Zarrab'ın ortaklarını yargılayabilir"

Amerikan yönetiminin Yaptırım Politikaları Dairesi'nin eski Başkan Yardımcısı Richard Nephew, Yeni Hayat'a yaptığı açıklamada, Amerikan yönetiminin Zarrab Davası'nı sonuna kadar takip edeceğini belirterek, Türkiye'de kişi ve kurumların suça karıştığının kanıtlanması durumunda, Amerikan yönetiminin yargı sürecini işletebileceği gibi bu kişi ve kurumların Amerikan ekonomik sistemine erişimini engelleyebileceğini söyledi.

Reza Zarrab'ın cep telefonundan bu fotoğraflar çıktı

2013-2015 yılları arasında Yaptırım Politikaları Dairesi'nin Başkan Yardımcılığı görevinde bulunan Nephew,

İran'la yürüttüğü nükleer anlaşma sırasında, Amerikan yönetiminin yaptırımlar konusundaki uzman ekibinin içindeydi.

2011-2013 yılları arasında, Beyaz Saray'ın Amerikan Ulusal Güvenlik Ekibinin İran direktörü olan Nephew, Yeni Hayat'a yaptığı açıklamada, görev yaptığı dönemde, Türkiye'yi, İran'a yönelik yaptırımların delinmesi konusunda Türkiye'yi kullanan kişi ve kurumlarla ilgili bir çok kez uyardıklarını belirtiyor:

'Benim yönetimde olduğum dönemde, İran'la yaptıkları ticaret vasıtasıyla, Türkiye'yi İran'a dönük yaptırımları delmek için kullanan kişi ve kurumlar ile ilgili çekincelerimizi ifade ettiğimiz, Türkiye ile ile çok ciddi düzeyde süren görüşmelerimiz oldu.'

Halen Columbia Üniversitesi'nde Global Enerji ve Politika Bölümünde Program Direktörü olarak görev yapan Richard Nephew, Zarrab Davası ve muhtemel sonuçlarına dair Yeni Hayat'ın sorularını şöyle cevaplandırdı:

Babek Zencani, 11 Nisan 2013 tarihinde Amerikan Hazine Bakanlığı tarafından kara listeye alınırken, Türkiye'deki adamı Reza Zarrab neden kara listenin dışında bırakıldı sizce?

Bunun nedenini tam olarak bilmiyorum. Yaptırım süreçleri, yaptırıma tabi faaliyetlerin delillerinin elde edilmesiyle yürüyen, bazı isimlerin zaman eklenip bazılarının çıkarıldığı karmaşık ve interaktif süreçlerden oluşur. Zencani'nin kara listeye alınıp Zarrab'ın alınmaması o sırada Zarrab'la ilgili bilgilerin yeterliliği ve kamuoyuna açıklanabilme derecesiyle ilgilidir.

İddianameye göre Zarrab İran ambargosunu delmiş

Hürriyet'e verdiğiniz röportajınızda, Zarrab'ın işlediği suçların Amerikan finans sistemini hedef aldığını iddia ederken, Zencani'nin suçlarının Türkiye gibi diğer ülkeleri hedef aldığı ifade ettiniz. Bu konuyu daha spesifik bir şekilde açıklar mısınız?

Amerikan Adalet Bakanlığı'nın iddianamesine bakarak söylüyorum bunu. Orada Zarrab'ın bir dizi kara para aklama faaliyetiyle İran'la ticaret yaptığı gerçeğini gizleme niyetinde olduğu ve bunu yaparken de Amerikan finans sistemini dolandırdığı belirtiliyor. Amerikan kanunlarını gerçekten ihlal edip etmediğine karar verecek olan elbette mahkemelerdir.

Şubat 2014'te Senato'nun İran'la ilgili oturumunda Marc Dubowitz, İran'a yaptırımlar uygulandığı sırada, Türkiye'nin bu konudaki rolüne göz yumulduğunu ve gerekli önlemleri almadığını iddia etti. Katılıyor musunuz bu iddiaya?

Hayır. Mark bu konuda hatalıdır ve bu iddiası sadece kendi kişisel görüşlerini bağlar. Konu ile ilgili gerçekler kanımca çok farklı. Benim yönetimde olduğum dönemde, İran'la yaptıkları ticaret vasıtasıyla, Türkiye'yi İran'a dönük yaptırımları delmek için kullanan kişi ve kurumlar ile ilgili çekincelerimizi ifade ettiğimiz, Türkiye ile ile çok ciddi düzeyde süren görüşmelerimiz oldu. Benzeri kaygılarımızı ilettiğimiz başka ülke hükümetleri ile de görüşmelerimiz oldu bu dönemde.

Başkan Obama'nın Kasım'da görevinden ayrılıyor oluşunun, Zarrab davasına bir etkisi olur mu sizce?

Bu davada herhangi bir siyasi bağlantı olduğunu sanmıyorum. Tamamıyla apolitik Amerikan yönetimi görevlilerince yürütülen yasal bir süreç bu.

Ekonomik yaptırım da uygulanabilir

Zarrab'la birlikte Türkiye'den bazı bürokratların ve siyasetçilerin suçlu bulunması durumunda, Amerikan yönetimi, Türkiye'ye karşı ne tür adımlar atar sizce?

Bence Amerikan yönetimi bu davanın nereye gideceğini takip edecek. Eğer bu suça karışan başkaları da tespit edilirse, bu kişiler hakkındaki suçlamalara bakacaklardır. Ama elbette şimdiden kimlerin ve hangi kurumların bu suça karıştığı konusunda spekülasyon yapmak için erken. Ancak Amerikan yönetimi, bu kişi ve kurumları, Zarrab'ı yargıladığı gibi yargılamak isteyebileceği gibi, Amerikan ekonomisine girmelerine de engel olabilir.

CIA Direktörü John Brennan'ın en son yaptığı açıklamada, İran'ın terrorist faaliyetleri ve örgütleri desteklemeye devam etmesinden ve Kudüs Güçleri adlı örgütün Suriye, Irak ve diğer ülkelerde faaliyetlerini devam ettirmesinden kaygı duyduğunu açıklamasını nasıl değerlendiriyorsunuz. Amerikan İstihbarat topluluğu İran'la yapılan nükleer anlaşmadan rahatsız mı? Bu konuda bir pişmanlık mı var?

Amerikan İstihbarat topluluğu doğru bir şekilde İran'ın bölgede bazı kötü işleri yapmaya devam ettiği ve yaptırımların kaldırılması sayesinde oluşan rahatlamayı, bu kötü işleri yapmak için kullandığını değerlendiriyor. Amerikan İstihbarat topluluğunun bu konuda bir pişmanlık içinde olduğunu söylemek doğru olmaz zira İstihbarat topluluğunun siyasi bir rolü yoktur.

Nükleer anlaşma diplomatik bir zafer

Sizce İran'la yapılan nükleer anlaşma diplomatik bir zafer mi?

Evet. Bence bu anlaşma diplomatik yöntemlerin kullanılmasıyla (buna görüşmeler, baskıve yaptırımlar da dahil) önemli uluslararası meselelerin çözülebileceğini gösteriyor.

Zarrab'ın yargı önüne çıkarılmasında, 2015'te Hazine Bakanlığın'ndan CIA'nin Başkan yardımcılığına atanan David Cohen'in rolü var mı sizce? Zencani'nin kara listeye alındığı dönemde Hazine Bakanlığı'nda ilgili birimin başında o vardı.

Bu iki konu arasında bir bağlantı olduğunu sanmam. David Cohen, Hazine Bakanlığında olduğu gibi, şu anda Amerikan yönetiminin en saygın ulusal güvenlik elemanlarından biri. CIA Başkan yardımcılığına atanması orada da çok iyi işler yapacağı bilindiğindendi.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://odatv.com **isimli site içeriğinde;**

''http://odatv.com/zarrab-davasinin-ugur-mumcu-suikastiyla-baglantisi-0306161200.html

Zarrab davasının Uğur Mumcu suikastıyla bağlantısı

Sözcü gazetesi yazarı Uğur Dündar, Turan Dursun, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Çetin Emeç, Uğur Mumcu ve Ahmet Taner Kışlalı gibi birçok aydına suikastte adı geçen "Kudüs Gücü" ile Reza Zarrab'ın bağlantılarını yazdı.

özcü gazetesi yazarı Uğur Dündar, Turan Dursun, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Çetin Emeç, Uğur Mumcu ve Ahmet Taner Kışlalı gibi birçok aydına suikastte adı geçen "**Kudüs Gücü"** ile Reza Zarrab'ın bağlantılarını yazdı.

Dünkü köşesinde ABD'de tutuklu bulunan Iran asıllı işadamı Reza Zarrab'ın 17-25 Aralık operasyonlarından çok daha önce FBI tarafından takip edilmeye başlandığını yazan Uğur Dündar, 2011 yılında Suudi Arabistan'ın Washington Büyükelçisi **Adil el-Cubeyr**'e suikast girişiminde bulunan **Mansour Arbabsiar**'a Reza Zarrab'ın şirketinden bir buçuk milyon dolar gönderildiği iddialarına yer vermişti.

25 yıl hapis cezasına çarptırılan Arbabsiar'ın ifadesinde büyükelçiyi öldürme talimatını İran kaynaklı **Kudüs Gücü'nün adamı Ghalom Shakuri**'den aldığını itiraf ettiğini hatırlatan Dündar, "**Olayın Türkiye'yi ilgilendiren boyutu ise Reza Zarrab'ın yakın adamlarına ait şirketlerden, Mansour'a, eylemi öncesinde yaklaşık 1,5 milyon dolarlık bir paranın gönderildiğinin iddia edilmesiydi!" dedi.**

KİM BU KUDÜS GÜCÜ

İran Devrim **Muhafızları Ordusu**'nun, daha çok yurt dışı operasyonlarda kullanılan özel kuvveti olarak bilinen ve Doğrudan dini lider Ayetullah Ali Hamaney'e bağlı olarak görev yaptığı belirtilen "**Kudüs Gücü"**nün isminin Türkiye'de birçok suikast ile anıldığını hatırlatan Dündar şöyle devam etti:

"Geçmişte **Kudüs Ordusu veya Kudüs Savaşçıları** olarak bilinen bu güç, **Ayetullah Humeyni'nin İran Şii İslam Devrimi'ni komşu ülkelere ihraç etme çabaları sırasında da terör eylemleriyle adını duyurdu."** Şeklinde haberlerin yer aldığı,

Hakkı Selçuk ŞANLI ile Seyed Ali Ekber MİRVEKİLİ isimli kişiler hakkında açık kaynaklardan edinilen bilgilerde;

http://www.cumhuriyet.com.tr **isimli site içeriğinde;**

‘’http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/108141/_Bor_da_Sarraf_izi.html

Bor'da Sarraf izi

Tevhid- Selam Örgütü/Kudüs Ordusu soruşturması dosyasından Eti Maden İşletmeleri’ne ilişkin ilginç telefon konuşmaları çıktı. Telefon kayıtlarına göre, Faruk Koca Başbakan’ın adını kullanarak İran’a bor satıyor, satılan borun parasını da Sarraf getiriyor.

Alican Uludağ / Cumhuriyet

Yayınlanma tarihi: 20 Ağustos 2014 Çarşamba

17 Aralık operasyonu sonrası İstanbul’da **Tevhid Selam Örgütü/Kudüs Ordusu** soruşturması dosyasından Eti Maden İşletmeleri’ne ilişkin ilginç telefon konuşmaları çıktı. İstanbul’da cemaate yakın polislere yönelik operasyonunun ana dayanaklarından biri olan ve **hükümet müdahalesiyle kapatılan Selam Tevhid dosyasına** takılan telefon görüşmeleri, soruşturmanın şüphelilerinden eski AKP Ankara Milletvekili Faruk Koca’nın Eti Maden ile yakın ilişkisi olduğu anlaşıldı.

Başbakan'ın adını kulanıp mal alıyor

Dosyada Faruk Koca'ya ilişkin 17 Aralık operasyonunun kilit ismi Reza Sarraf ve İran'a bor satışı konusunda konuşmalar yer aldı. Selam Tevhid örgütü şüphelisi olan ve 28 Şubat döneminde Sincan'daki Kudüs Gecesi'nin organizatörü olduğu savlanan Hüseyin Avni Yazıcıoğlu, dosyanın diğer şüphelileri ile konuşurken, Faruk Koca'nın İran'a yaptığı "bor ihracatını" şöyle anlatıyor: "...Al işte en önemlisi Halis konuştuğunda ben ona evet diyor, kötü gidiyor, şöyle oldu böyle oldu diyor. Fakat kardeşim ordan gelecek makam adına yapmadığı şey yok. Yapmadığı şey de olmaz diye düşünüyorum. Üstat makam para kazanıyor. Tayyip'in adına 'başbakan söyledi' diyor Eti Bor'a. Eti Bor madenleri var. İran'a bor madeni satıyor Faruk. Ordaki Eti Bor ona mal vermek istemiyor. O Başbakan'ın adını kullanarak ordan mal alıyor, bor madeni satıyor İran'a."

Selam Tevhid/Kudüs Ordusu Örgütü'nün Türkiye yapılanmasını kurduğu öne sürülen ve Umut Davası'nda ceza alan Hakkı Selçuk Şanlı, dosyada yer alan 20 Haziran 2013 tarihli konuşmasında Eti Maden'e olan borcun ödenmesi için İran'a satılan borun parasının nasıl gönderileceğinden bahsediyor.

Şanlı, görüştüğü Mustafa Yunus Polat'a, "Ordan resmi olaraktan Eti Maden'e olan borcumuzu ödettiriyoruz. Biz şimdi gidip şeyden paramızı geri alacağız İran'dan alacağız paramızı. İran'dan almayacağız da İran da buraya Sarraf'la yollayacak ve yaramız bu yolla siwift geldiği anda şeyden git işlemlerini bitir, paramızı aldık anlamında işlemlerini bitir neydi onun adı" diyor.

Polat, "Bank Mellat" derken, Şanlı, "Bank Mellat'ta yalnız Bank Mellat'a git, gittiğin anda savaşacaksın. Niye ben konuştum şeylerle 'tek kuruş para vermeyin' diyorlar yani bizi iki aydan beri uğrattıkları zararın haddi hesabı yok . Haddi hesabı yok haberin olsun" ifadesini kullanıyor. Faruk Koca, bir görüşmesinde "Ha tamam önemli değil ya bu benim enişte var. Bu İran'a mal götürüyorlar da. Bu tren ile ilgili bir sıkıntı varmış¸bor götürüyorlar da, size uğramak, sıkıntıları aşmak için" diyor.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

http://www.ozgurdusunce.com **isimli site içeriğinde;**

''http://www.ozgurdusunce.com/nazli-ilicak/iran-kudus-ordusu-ve-selam-tevhid-22361/

İran Kudüs Ordusu ve Selâm Tevhid dosyası

04 Haziran 2016 Cumartesi 00:05:00

Uğur Dündar, enteresan bir yazı kaleme aldı. Suudi Arabistan'ın Washington BüyükelçisiAdil El-Cubeyr'e yönelik, 2011 yılındaki suikast girişimini hatırlatıyor. Cinayeti gerçekleştirmeden yakalanan İran asıllı, Amerikan vatandaşı **Mansur Arbabsiar**'ın itiraflarından yola çıkıyor. Bu kişi, Büyükelçi'yi öldürme talimatını, **İran Devrim Muhafızları Ordusu Kudüs Gücü**'nden aldığını söylüyor. Arbabsiar'a bu eylemi gerçekleştirmesi için 1.5 milyon dolar, Türkiye'den, Rıza Sarraf'la ilişkili şirketlerden (**Azra İthalat Limited, Hacer Mücevherat ve Kuyumculuk Turizm Otomotiv**) gönderilmiş. Hacer Mücevherat'ın kurucu ortakları arasında, Rıza Sarraf ile birlikte tutuklanıp, mal varlığına el konulan Abdullah Happani'nin akrabası **Abdülkadir Happani** de bulunuyor.

Uğur Dündar, Kudüs Ordusu'nun, İran'ın, ülke dışındaki operasyonlarda kullandığı özel kuvvetleri olduğunu, Türkiye'de de birçok saldırı gerçekleştirdiğini belirtiyor. Turan Dursun, Uğur Mumcu, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Çetin Emeç ve Ahmet Taner Kışlalı isimlerini veriyor.

Selâm Tevhid soruşturması

Bu işin bir yönü… Uğur Dündar'ın gözden kaçırdığı bir başka dosya, alelacele kapatılan**Selam Tevhid soruşturması.** Bu soruşturma da, İran Devrim Muhafızları Ordusu Kudüs Gücü'nü hedef alıyordu. İran, Türkiye'deki dost bürokratlar –**casuslar da diyebiliriz**- eliyle, ülkemizde yeniden yapılanmaya çabalıyordu. Söz konusu durum, **Kamile Yazıcıoğlu** isimli bir kadının kocası **Hüseyin Avni Yazıcıoğlu**'nun kuşkulu faaliyetlerini ihbar etmesi üzerine ortaya çıkmıştı. Çok önemli bulgulara ulaşılmıştı. Bence en dikkat çekeni, izlenen kişilerin, MİT Müsteşarı Hakan Fidan'dan **"Emin"** kod adıyla bahsetmeleri ve onun bu göreve gelmesinden sonra kendilerinin rahatladığını söylemeleriydi. Örnek vermek gerekirse: Hakan Fidan, ABD'ye Başbakan ile gidiyor. O arada Devrim Muhafızları Ordusu generali **Mir Vakılı**'yla, eski AK Partili milletvekili **Faruk Koca** arasındaki bir konuşmada, Vakılı, **"Emin abi nerede?"** diye soruyor, Faruk Koca, **"Amerika'da olduğunu"**söylüyor. **"Emin"** kod adı, Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın Erbil'i ziyareti sırasında da ortaya çıkıyor. Faruk Koca, Mir Vakılı'yı arayarak, Bağdat'ın bu ziyarete engel olmasını önlemeye çalışıyor. Bunu **"Emin abinin"** talebi olarak iletiyor.

Ayrıca, 2000 yılında, Hizbullah lideri Hüseyin Velioğlu'nun, Beykoz'daki evine düzenlenen baskın sonrasında ele geçen **"yararlanılacak kişiler"** listesinde, **"Metin Fidan"** adının yer alması da, dikkat çekiciydi. Selâm Tevhid dosyasında bu bağlantılara rağmen, Hakan Fidan şüpheli olarak görünmüyordu. Yakınlığın sebebi, eski bir tanışıklık olabilirdi. Zira teknik takibe takılan konuşmalardan birinde, izlenen şahıs, Hakan Fidan'ın **"Cemaatçi"**olmadığını söylüyor, **"Eskiden bizim ders gruplarına devam ederdi"** diyor.

Mavi dosya

Kamile Yazıcıoğlu'nun ihbarını takiben, polis, çok ciddi ve gizli tutulan bir operasyonla, Hüseyin Avni Yazıcıoğlu'nun **Naser Ghaferi**'yle buluşmalarını tesbit etmiş; ona mavi bir dosya teslim ettiğini görüntülemişti. Yazıcıoğlu, Ghaferi'yle buluşmadan önce,**metrobüsün 8 farklı durağında inip binerek, muhtemel bir takibi atlatmaya** gayret etmişti. Naser Ghaferi, İran Devrim Muhafızları Ordusu için çalışıyordu. Hüseyin Avni Yazıcıoğlu'nu da, Refahyol döneminde, Sincan Belediyesi'nde Kudüs Gecesi'ni tertip eden kişi olarak tanıyoruz.

Motosikletteki bomba

Peki, Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy gibi aydınların katlinden sorumlu olan Kudüs Ordusu, Türkiye'de Selam Tevhid Örgütü adı altında yeniden yapılanma teşebbüsüne girdikten sonra, herhangi bir şiddet eylemine başvurmuş muydu? 27 Mayıs 2011'de Etiler Koç Köprüsü'nde motosikletteki bir bombanın patladığını bilmem hatırlıyor musunuz? Biri polis memuru 8 vatandaş yaralanmıştı. Hedef, İstanbul İsrail Başkonsolosluğu idi. Çalışmaları derinleştiren İstanbul Emniyeti, bu eylemde, Selam Tevhid Kudüs Örgütü'nün izine rastladı. Eylem elektrikli motorla gerçekleştirilmişti. Motorun, kamera görüntüsüne ulaşan polis izleri takip etti. Bu izler, Fatih'teki bir depoya kadar uzanıyordu. Depo, **Rızazade Metin** ismini kullanan bir İranlı tarafından 2-3 ay önce kiralanmıştı. Rızazade Metin, Fındıkzade'deki Karagül İş Merkezi'nden aldığı patlayıcıyı, kiraladığı depoya saklamıştı. Rızazade'nin patlayıcıları aldığı Karagül İş Merkezi'ndeki**"Sena Dental"** şirketinin sahibi **Abdülhamit Çelik**'ti. Çelik'in adı, Uğur Mumcu cinayetine karışmış ve bundan dolayı 12 yıl ceza almıştı. Etiler patlamasıyla ilişkisi tesbit edilen **Abdülhamit Çelik'i takip eden polis, onu, Hakkı Selçuk Şanlı ve 2 İranlı ile görüntüledi**. Bu İranlılardan biri, Devrim Muhafızları Ordusu Kudüs Gücü komutanlarından **Seyed Ali Akbar Mir Vakılı**'ydı. Selam Tevhid Örgütü kurucularından **Hakkı Selçuk Şanlı** ise, Uğur Mumcu'yu öldürdüğü gerekçesiyle müebbet hapse mahkûm olan **Ferhan Özmen**'i yetiştirmişti.

Algı operasyonu

Sadece 17-25 Aralık yolsuzluk dosyası değil, İran Devrim Muhafızları Kudüs Ordusu'nu hedef alan Selâm Tevhid soruşturması da maalesef kapatıldı. Önce, muazzam bir algı operasyonu gerçekleştirildi; Havuz medyası**"7 bin kişi usulsüz dinlendi"** diye manşet attı. İlgili ilgisiz önemli isimlere gazetenin birinci sayfasında yer verdi. Soruşturmanın içeriği yerine, usulsüz dinlemeler tartışılmaya başlandı.

Ya şimdi? İran casusları hakkında teknik takip kararı veren hâkimler ve dosyanın sahibi savcılar **"casusluktan, darbeden, Fethullah Gülen Terör Örgütü üyeliğinden"**yargılanıyorlar.

Selâm Tevhid dosyasında adı geçen herkes casus olmayabilir. Mesela Hakan Fidan, şüpheli konumda değil, ya da şüpheli konumda bulunanlar aslında suçlu olmayabilir. Ama, her soruşturmayı, savcı değiştirerek, takipsizlikle sonuçlandırmak vicdanları rahatlatmıyor. Adil bir yargılama sonucunda hakikatin ortaya çıkması engellendi. Ne zamana kadar? Bir gün Türkiye tekrar hukuk devleti haline gelecek. O zaman bu dosyaların kapağı yeniden açılacak.

Allah kurtarsın

Selâm Tevhid dosyasının kurbanlarından biri de, eski savcı, gazeteci **Gültekin Avcı**. Köşesinde, mut'a nikâhını kötüleyen ve Türkiye'deki İran ajanları konusuna dikkat çeken yazılar yazdığı için, **"Cemaat'in talimatıyla algı operasyonu yaptı"** diye suçlanıyor.

Bu mut'a nikâhı alınganlığını anlamış değilim. Mesela savcı İrfan Fidan, **"Mut'a nikâhını kötülemek ve fuhuşla özdeşleştirmek suretiyle müştekilerin itibarını zedelediniz"**demiş.

Dosyanın müştekileri kim? Tayyip Erdoğan, bakanlar ve Hakan Fidan.

Gültekin Avcı, **"Bu iddia, tüm müştekilerin sanki mut'a nikâhıyla yaşadığı varsayımına dayanıyor"** derken haklı. Zira, cezaevine girmesine yol açan yazılarında, Avcı, mut'a nikâhıyla casusluk yapan İranlı kadınların mevcudiyetine temas etmiş, genel olarak bir uyarıda bulunmuştu. Abdurrahman Dilipak da, Serdar Arseven de, aynı konuda yazılar yazmadı mı?

Gültekin Avcı da dâhil, hapishanede 36 gazeteci var. Avcı hakkında, 2 müebbet artı 75 yıl isteniyor. Ve maalesef, medyada hiç kimse yeterince bu haksızlığa değinmiyor.'' Şeklinde haberlerin yer aldığı,

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün güdümünde faaliyet yürüten Cihan Haber Ajansı Brezilya Muhabiri tarafından yazılan 29/08/2015 tarihli yazıdan da açıkça anlaşıldığı üzere;

-Türkiye'deki 17/25 Aralık girişiminin Brezilya Federal Cumhuriyeti'ndeki soruturmayla eş zamanlı olarak yürütüldüğü,

-Soruşturmanın deşifre olduğu endişesiyle (şüphelilerin Beykoz İlçesi'nde İstihbarat Şube Müdürü Ahmet Arıbaş tarafından takip edildiklerinden kuşkulanmaları) Türkiye'deki operasyon tarihinin erkene (17 Aralık 2013) alındığı, Brezilyada ise operasyon için 17 Mart tarihinin beklendiği (Türkiyede de 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden hemen önce Brezilya ile eş zamanlı olarak yapılmasının planlandığı ancak deşifre oldukları endişeyle şüphelilerin istemedikleri halde mecburen erkene aldıkları), girişimin Türkiye'de amacına ulaşamadığı,

Her iki soruşturmanın da başlatılma ve operasyona dönüştürülme sebebinin aslında;

-İran'ın nükleer programı hakkında Türkiye, İran ve Brezilya devletleri arasında yürütülen müzakereler sonucu imzalanan "Tahran Deklarasyonu" isimli 17 Mayıs 2010 tarihli anlaşma olduğu, anlaşmanın tarafları olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin de dahil olduğu ülkelerin, İsrail ve küresel güç odakları tarafından hedef alındığı, Türkiye Cumhuriyetine yönelik eylemde FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü lideri, yöneticileri ve üyelerinin de bu girişimin taşeronluğunu/işbirlikçiliğini yaptıkları,

-FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü yöneticisi şüpheliler Fetullah Gülen ve Emre Uslu'nun örgüt üyelerine talimat mahiyetindeki konuşma ve yazılarının İsrail merkezli yayınlarla "uyumlu" olduğu, soruşturmanın Türkiye dışındaki uluslarası güç odakları ve bu ülkelerin siyasi, ekonomik ve bölgesel politikaları ile eşgüdümlü olarak enerji/politik çıkarları doğrultusunda başlatıldığı ve devam ettirildiği,

-FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün de bu odak ve ülkeler tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin dış politikaya ilişkin tercihleri (Tahran Deklerasyonu) nedeniyle Türkiye'den "intikam almak" ve Türkiye Cumhuriyeti Devletini "hizaya getirmek/terbiye etmek" için kullanıldığı açıktır.

Aynı şekilde;
C.Başsavcılığımız tarafından hazırlanan 2014/41637 numaralı Selam Tevhid Kumpas soruşturmasında tespiti yapılan Mehmet Baransu'nun 2013 yılı Nisan ayında **"Sanatçının Eşi (Ebru Gündeş'in eşi Reza Zarrab'ı kastediyor)"** şeklinde attığı Tweet,

Taraf Gazetesi'ndeki 23.04.2013 tarihli **"İktidarın Ömrü Uzun Sürmez"** başlıklı köşe yazısı,

Taraf Gazetesi'ndeki 13.05.2013 tarihli **"Tanktan Korkmadım, İktidardan mı Korkacağım"** başlıklı köşe yazısı,

2013 yılı Temmuz-Ağustos ve Aralık aylarında 17 Aralık ile ilgili attığı 3 adet Tweetten de anlaşılacağı üzere, FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Üyesi/Yöneticisi konumundaki Mehmet Baransu'nun hiçbir resmi görevinin olmamasına rağmen sürecin tüm aşamalarından haberdar olduğu,
17 Aralık 2013 tarihli girişimden yaklaşık 8 ay önce 2013 yılı Nisan ayında, FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'ne bağlı olduğu bilinen (başka bir soruşturma kapsamında tutukludur), Balyoz ve Ergenekon gibi davalarda nereden temin edildiği bilinmeyen bavul içerisindeki belgeleri soruşturma savcılarına teslim eden Taraf Gazetesi yazarı Mehmet Baransu'nun, 15 Nisan 2013 tarihli twetinde **"İran'dan para nasıl çıkar bir sanatçının** (Ebru Gündeş) **eşi Rize'ye** (Reza Zarrab) **altınları gönderir."** şeklinde mesaj attığı, 23 Nisan 2013 tarihli ve 13 Mayıs 2013 tarihli köşe yazılarında 17-25 Aralık operasyonlarının dayanak noktası olduğu iddia edilen **"Yolsuzluk"** ve bu yolsuzlukların hükümet ile ilgili olduğuna dair konuları köşesine taşıması, FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi Firari Emre Uslu'nun da 24 Temmuz 2013 ve 12 Ağustos 2013 tarihinde paylaştığı twetlerde İçişleri Bakanı Muammer Güler'in soyadı ve ünvanını (İçişleri Bakanı) açık açık yazması; **Emre Uslu** ve **Mehmet Baransu'**nun soruşturmanın yürütüldüğü esnada, soruşturmayı yürüten FETÖ/PDY üyelerinden bilgi ve belge aldıklarını göstermektedir. Bu da FETÖ/PDY unsurlarınca ilerleyen dönemde yapılması muhtemel soruşturmalar ve operasyonlar için kamuoyunda algı oluşturmada görevli

olduklarını, etki ajanlığı görevini yürüttüklerini göstermektedir.

Yapılan tesbitlerden de anlaşılacağı üzere özetle;

-Şüphelilerce yapılan hukuka aykırı dinlemeler sonucu elde edilen ses ve görüntü kayıtlarının yüklendiği hard disklerde yapılan incelemelerde tesbit edilen 24.11.2012 tarihli güvenlik kamera kayıtları ve Mali Şube Müdürlüğü'nce düzenlenen 21.06.2016 tarihli tespit tutanakları dikkate alındığında;

-İran ve Birleşmiş Milletler arasında İran'ın nükleer programı hakkında arabulucuk görevini üstlenen ve Türkiye Cumhuriyeti devleti ile birlikte 17 Mayıs 2010 tarihli **"Tahran Deklarasyonu"**nu imzalayan Brezilya'da; **2008 yılında başlatılan bir soruşturmanın 2011 yılı itibariyle kapsamının genişletilerek yeni ve eski devlet başkanlarını da içine alan bir yolsuzluk soruşturmasına evrildiği anlaşılmıştır.**

-17 Aralık girişimi ve Sözde Kudüs Ordusu sorusturmaları ile 28 Şubat sürecinde ismi geçen **Uğur Mumcu, Bahriye ÜÇOK, Turan Dursun öldürülmeleri olayları ile irtibat kurulmaya çalışıldığı** bu yönde FETÖ/PDY sempatizanı gazeteci ve yazarlar aracılığıyla algı oluşturulmaya çalışıldığı,

-FETÖ/PDY Terör Örgütü mensuplarının uluslararası güç odaklarına vekaleten yürüttükleri eylemde başarısız olmalarını müteakip 17 Aralık girişimi olarak bilinen sözde soruşturmanın asıl sahipleri tarafından A B D üzerinden yeniden canlandırılmaya çalışıldığı, bu meyanda FETÖ/PDY mensupları tarafından temin edilen ve yurt dışına çıkarılan bilgi ve belgelerin ABD'de Bharara isimli savcıya teslim edildiği, bu bilgi ve belgeler üzerinden ABD'de iddianame hazırlanarak FETÖ/PDY tarafından gerçekleştirilmeye çalışılan 17 Aralık girişiminin yeniden sahneye konma çabasına girişildiği, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, İran ve Brezilya arasındaki doğalgaz ve petrol başta olmak üzere ticari ilişkileri hedef alan, bu sebeple de Türkiye Cumhuriyeti Devleti menfaatleri aleyhine olarak yürütülen saldırıda ABD ve ABD Savcısı ile işbirliğine giren FETÖ/PDY terör örgütünün bu planlamanın **"**yerli**"** ayağı olduğu anlaşılmaktadır.

-Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmenliği görevini yürüten ve FETÖ/PDY Terör Örgütü'ne üye olmadan bilerek ve isteyerek yardım etmek suçundan yargılaması devam eden Can DÜNDAR'ın 17 Aralık savcısı olarak bilinen Celal KARA ile yapmış olduğu 24 Ocak 2015 tarihli röportajda Kara'nın **"1 Numara Erdoğan'dı."** Açıklaması, FETÖ/PDY Terör Örgütü Mensupları ve işbirlikçilerinin, soruşturma kılıfı altında asıl amacını açıkça ortaya koymaktadır.

-Brezilya'yla aynı zaman diliminde olmak üzere ülkemizde de 2010 yılında başlatılan sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması, bağlantılı olduğu 17 Aralık soruşturmasıyla beraber üst düzey devlet görevlilerini hedef alan kurgusal bir çalışmaya dönüştürülmüştür. Ülkemizde **"Gezi Olayları"** olarak bilinen ve **2013 yılı Mayıs-Haziran** Ayı'nda meydana gelen gösterilerle eş zamanlı olarak **Brezilya**'da da **2013 Haziran** Ayı'nda aynı büyüklükte kitlesel protesto eylemlerinin organize edildiği bilinmektedir.

Bununla beraber;

Türkiye ile eş zamanlı olarak yürütülen Brezilya'daki soruşturmanın da Türkiye'deki 17/25 Aralık girişiminden 3 ay sonra 17 Mart 2014 tarihinde operasyona dönüştürüldüğü ve aynen Türkiye'de olduğu gibi işadamlarından devlet yetkililerine yönelen bir seyir izlediği,

-17 Aralık girişiminde Türkiye'de tutuklanan **Rıza ZERRAB**'ın Brezilyadaki karşılığının **Alberto YOSSUEF**, Türkiye'de hedef alınan **Halkbank**'ın Brezilyadaki karşılığı dünyanın en büyük petrol şirketlerinden **Petrobras**, Türkiyede Tahran Deklarasyonunu hazırlaması ve imzalamaları sebebiyle hedefe konulan Sayın **Recep Tayyip ERDOĞAN**, **Ahmet DAVUTOĞLU** ve **Hakan FİDAN**'ın Brezilyadaki karşılığı **Lula Da SİLVA** ve **Dilma ROUSSEF** olduğu ve soruşturma adı altında uluslararası güç merkezlerince hedefe konuldukları ortadadır.

b) FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi ve Üyesi Şüpheliler Tarafından Soruşturma Kapsamında Gerçekleştirilen Sahte Delil Üretme Faaliyeti, Bu Sahte Delillerle Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Ailesi İle Birlikte Dışişleri Bakanı (Başbakan) Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Hedef Alınması;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenerek C. Başsavcılığımıza gönderilen **23.10.2015** tarihli **Tevdii Raporu**'nda;

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın **Recep Tayyip ERDOĞAN**'ın eşleri Sayın **Emine ERDOĞAN** ile Kızları **Sümeyye ERDOĞAN**'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul C.Başsavcılığı'nca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığı'nca **06.06.2011** tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen **"Değerlendirme Raporu"**nun 33. sayfasında hedef kişilerden olan **Erol ERDOĞAN**'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada;

03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünce hazırlandığı anlaşılan, KOM serveri üzerinde silinmiş bir alanda elde edilen ve Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 20.10.2014 tarih ve 2014/3722 D. İş nolu kararı uyarınca, Ankara C. Başsavcılığı'nın talimatıyla gerçekleştirilen adli bilişim incelemesi sonucu, KOM Daire Başkanlığınca bir rapor hazırlanmıştır. Gerek bu 1. raporun arasındaki sayfaları ile gerekse 2. raporun sayfalarındaki tespitlere istinaden ulaşıldığı anlaşılan dijital bilgilere göre,

KOM Daire Başkanlığı'nca **03.06.2011** tarihinde bir **"Değerlendirme Raporu"** hazırlanarak 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderildiği, **"Değerlendirme Raporunun"** 33. sayfasında;
Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile kızları Sümeyye ERDOĞAN'ın, 22.10.2010 ile 26.10.2010 tarihlerinde İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda girişlerine dair bilgilere, anılan raporun hedef kişilerinden olan Erol ERDOĞAN isimli şahsın 27.06.2010 ile 26.11.2010 tarihleri arasında yurda giriş bilgileri değerlendirilirken yer verildiği tespit edilmiş, konuya ilişkin yürütülen disiplin soruşturması sonucu ulaşılan bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

Sözü edilen değerlendirme raporunun bulunduğu ve adli bilişim incelemesine tabi tutulan "rx2660 marka DEH 47412RH seri nolu, 200918322 model, 200000458980 ve 200000458992 seri nolu veri depolama ünitelerinden imaj alındığı, alınan imajların incelemesi sonucu silinmiş olarak bulunan ve **"Daire Ortak Sunucusu"** olarak belirlenen Netapp Lun_7 bölümünün imajının bir suretinin 11.12.2014 tarihinde alındığı ve ilgili personel tarafından imajlarının incelenerek 18.02.2015 tarihli 1. raporun, bu bağlamda 2. raporun ise konusu itibariyle **Polis Memuru Serdar DOĞRUAY** tarafından hazırlandığı anlaşılmıştır.

Raporda;
"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21. Analiz diğer yerden takip ediliyor/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup şahıs sorgulama klasöründe; Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES, Cemil SON, Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN, Fırat SAYAR, Hasan SAYAR, Hüsamettin ALTINBAŞ, Kadir HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Mustafa AŞİROĞLU, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ ve Yücel ÖZÇİL isimli şahıslara ait **"Şahıs Değerlendirme Formlarının"** bulunduğu, yine bunlardan bir kısmına ait **"Telefon Sorgu Detay Bilgileri"**ne yer verildiğinin tespit edildiği, yine aynı klasör içerisinde Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES (klasör içi boş), Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN (klasör içi boş), Kadir HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL ve **"HAPPANİ Yolcu Giriş Çıkış Çalışma"** klasöründe Abdullah HAPPANİ isimli şahıslara ait yolcu giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu,

EROL ERDOĞAN isimli şahsın giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu Giriş Klasörü "Erol ERDOĞAN excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığı",

Excel dosyasının 18. ve 26. sıralarında, **Sümeyye ERDOĞAN**'ın **22.10.2**010 tarihinde ve saat 18:30:31:23'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, listenin 49. ve 51. sıralarında; bu kez Sayın **Emine ERDOĞAN**'ın yine **22.10.2010** tarihinde ve saat 18:31:51:02'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden kaydın oluşturulduğunun anlaşıldığı, yine aynı listenin 131, 134 ve 137. sıralarında bu kez Dışişleri Bakanı Sayın **Ahmet DAVUTOĞLU'**nun **22.10.2010** tarih ve saat 18:35:01:35'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, anılan excel dosyasının 133 ve 135. sıralarında **Erol ERDOĞAN** isimli şahsın bulunduğu, 182, 187 ve 188. sıralarında ise Mustafa AŞİROĞLU isimli şahısların isminin bulunduğunun tespit edildiği,
Erol ERDOĞAN isimli şahsın anılan *"orphanh.akin"* klasöründe **"KURYE ŞAHISLAR"** listesinde olduğunun görüldüğü bildirilmiş, ayrıca klasör uzantısında yer alan *"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21.* ***Analiz diğer yerden takip ediliyor****/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları"* cümlesindeki ***Analiz diğer yerden takip ediliyor*** *ibaresinin anlamı belirlenememiştir*." Şeklinde tesbitlerde bulunulmuştur.

Yine aynı rapora göre,

"Bu kez 26.10.2010 tarihinde **Turgut HAPPANİ** isimli kurye şahsa ait giriş-çıkış kayıtlarının bulunduğu **"GİRİŞ KLASÖRÜ",** *"****Turgut HAPPANİ 26.10****.isimli excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığında"* listenin "316. sırasında", Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu **Ahmet ERDOĞAN**'ın **26.10.2010** tarihinde ve saat 20:54:58:55 İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 306649KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.242 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı tespit edilmiştir.

Aynı dijital klasör içerisinde, hedef kişilere ait **"Firma Sicil Bilgilerinin"**, **"Analiz Talep Formlarının"**, **"KİHBİ Suç Kayıtlarının"** bulunduğu, "13.05.2008 tarihli **MASAK R-61** sayılı Raporu"na atıf yapıldığı, "03.06.2011 TARİHLİ HAPPANİ GURUBU DEĞERLENDİRME RAPORU"na ait açılamayan Word belgesi, "Döviz büroları 07112012"

isimli klasörde, "14 adet tüzel kişiliğin şirket ortaklıkları bilgisi", son olarak da (Ek-12/610); *"orphan/04-Hakin/yazışma kontrol/ kontrol/21. **Analiz diğer yerden takip ediliyor**/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup İst. Gönderilecekler, 09.08.2011 klasöründe (16) adet şahıs değerlendirme formları 2011-2 sayılı analiz sonucu, diğer bilgiler"* isimli WORD belgesinin olduğu ve içinde Döviz Beyan Tutanak Bilgilerinin (Dönem 01.01.2010-21.12.2010-Adı ve Soyadı Bilgisine Göre yazılı tablo bulunduğu)" tespitlerinde bulunulmuştur.

Müfettişlik tarafından, anılan değerlendirme raporunun dijital ortamda ve LUN_7 alanından silinmesine ilişkin eylemin;
"kim tarafından ve ne zaman, hangi yöntemle gerçekleştirildiğinin" tespiti amacıyla yapılan yazışmalar dosyasına alınmıştır.

Başkanlıkça Müfettişliğe yapılan yazılı bilgilendirmede;
"Başkanlığın ana serveri üzerinde bulunan ve RAID yapısına sahip verilerin tamamının silinmesine yönelik eylem hakkında ve yöntemine ilişkin genel bir açıklama olduğu, bu açıklamanın ardından, *"04-H.AKIN isimli klasörün Lost Files (Kayıp Dosya)'lar içerisinde yer aldığı, söz konusu dosyaya en son **18.12.2013** tarihinde erişim sağlandığı, **klasör içerisinde 30.000 adet dosya ve alt klasör bulunduğu, incelemeye tabi tutulan yolcu listelerinin de aynı klasör içerisinde bulunduğunun görüldüğü**, 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan tüm dosyaların teknik özelliklerinin (oluşturulma, değiştirilme, son erişim ve düzenleme) çıkartılarak yazıları ekindeki CD içerisinde sunulduğu"* bildirilmiştir.

Cevabi yazının ekinde bulunan bilgi ve tespitlere göre;
*"HAKIN isimli klasör ve bu klasör altında yer alan tüm dosyaların, teknik özellikleriyle birlikte değerlendirildiği, Dosyalar/Lost Files (Kayıp Dosya) olarak adlandırılan dizin içerisinde yer aldığı, Lost Files içerisinde yer alan tüm verilerin silinmiş veriler olduğu ve bunların adli bilişim araçları kullanılmaksızın, kullanıcılar tarafından erişim sağlanmasının mümkün olmadığı, **ayrıca Lost Files dosyası içerisinde yer alan 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan ve tablolarda yer verilen dosyalar hakkında bilgilerin bulunduğu, son erişim tarihlerinin ise 18.12.2013 olduğu, bu tarihin ise DAİRE ORTAK sunucusunun yeniden yapılandırıldığı ve eski verilerin silindiği tarih olduğu**"* belirtilmiştir.

KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde yasa dışı yöntem ve işlemlerle gerçekleştirilen "VERİ TABANININ SİLİNMESİ" eylemlerine yönelik olarak, Teftiş Kurulu Başkanlığına muhatap yazımıza alınan cevabi yazıda, başkanlığın merkez ve taşra birimlerinde çeşitli yöntemler kullanılarak silinen veri tabanlarına ilişkin yürütülen disiplin soruşturmalarına ilişkin bilgi alınmıştır.

Yukarıda açıklanan, **03.06.2011** tarihli **"Değerlendirme Raporu"**nun, elde edildiği **"/04-HAKİN/"** isimli klasörün, **"SİLİNMİŞ VERİLER"** arasında yer aldığı, bu dosyanın **14.02.2013** tarihinde **"oluşturulduğu"** ve en son **18.12.2013** tarihinde **"Erişim Sağlandığı"**, **DAİRE ORTAK sunucu kayıtlarının 18.12.2013 tarihinde tamamen "silindiğinden"** dolayı, **"SON ERİŞİM"** tarihinin **18.12.2013** olarak değerlendirildiği, DAİRE ORTAK sunucusu ve bu sunucu içerisinde yer alan verilerin değerlendirilmesi sonucu düzenlenen 18.02.2015 tarihli "Adli Bilişim İncelemesi Raporuna" konu olan dosyalar hakkında, ***erişim sağlayan personelin tespiti amacıyla*** Başkanlıkları nezdinde kullanılan LOG kayıt sistemi üzerinde yapılan araştırmalarda ***"04-HAKİN klasörünün oluşturulması ve erişimlerine ait herhangi bir LOG kaydı bilgisine rastlanmadığı"*** bildirilmiştir.

KOM Daire Başkanlığı'ndan "Değerlendirme Raporlarının" nitelikleri ve hazırlanma yöntemi hakkında bilgi istenilmiş, alınan cevabi yazıda;

25.05.2009 tarihli KOM Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin, 47, 48, 49, 50 ve 51. Maddelerine istinaden ekonomik suçlarla mücadele konusunda görev ve yetki verilen birimlerin kuruluşları ve görev tanımlamasının yapıldığı, Yönetmeliğin 37/1-b Maddesinde ise; *"Mücadelesiyle ilgili olduğu suçlarla ilgili bilgi toplamak, değerlendirmek, suçun men ve takibi amacıyla gerekli tedbirleri almak, gerektiğinde ulusal veya uluslararası operasyonlara dönüştürmek, il birimlerince bu konularda gerçekleştirilen operasyonel çalışmalara destek vermek ve gerekli yönlendirmeyi yaparak koordinasyonu sağlamak"* hükmüne amir olduğu, bu düzenlemeye istinaden yeterli düzeyde tecrübesi olmayan illere yardımcı olmak ve tecrübe kazandırmak, arşiv kayıtları ve açık kaynaklardan araştırma yaparak, o ilde ikamet eden kişiler veya faaliyet gösteren şirketler hakkında derlenen bilgilere istinaden ilgili il birimlerine "DEĞERLENDİRME RAPORU" gönderildiği belirtilmiştir.

Yine Müfettişlik tarafından ***"Değerlendirme Raporuna konu olan hedef şahısların belirlenme yöntemi ve diğer ilgisiz kişilerden ayrıştırılması konusundaki yönteme"*** dair aynı yazıdaki soruya alınan cevapta özetle;
"03.06.2011 tarihli DEĞERLENDİRME RAPORU'nda yurt dışına para transferinde kurye oldukları belirlenen şüpheli şahısların birlikte hareketlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan yolcu giriş-çıkış kaydı sorgulamasında, şüpheli şahıslar ile hiçbir somut bağlantısı olmayan, şüpheli, mağdur/müşteki, tanık gibi hiçbir sıfatı bulunmayan şahısların kişisel veri niteliğindeki yolcu giriş/çıkış kayıt bilgilerinin *değerlendirme raporuna konu edilmesinin ANAYASA ile güvence altına alınan* ***ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ HAKKINI İHLAL EDEBİLECEĞİ, 5237 sayılı TCK'nın 136. Maddesine aykırı olacağı*** *gibi, Emniyet Genel Müdürlüğünün 13.04.2009 tarih ve 68814 sayılı GİRİŞ-ÇIKIŞ Kayıtları konulu Genelgeye de uygun olmayacağı, ayrıca İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen* ***03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporu'nun, açıklanan gerekçelere istinaden RUTİN bir UYGULAMA OLMADIĞI****"* açıklanmıştır.

C.Başsavcılığımızca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya dayanak olduğu anlaşılan "R 61 sayılı MASAK Raporu" ile yine bu rapordan da yararlanarak KOM Daire Başkanlığınca hazırlandığı anlaşılan 03.06.2011 tarihli "Değerlendirme Raporu"na istinaden, Başkanlıklarınca 2010-2014 yılları arasında MASAK ile kaç adet mali-ekonomik suç konusunda işbirliği yapıldığı müfettişlikten sorulmuş, alınan cevabi yazının ilgili bölümünde;
"MASAK ile Başkanlığımız (KOM Daire) arasında 2010-2014 yılları arasında ***(27)*** *adet soruşturma kapsamında işbirliği ve yazışma yapıldığı, bu işbirliklerinin tamamına yakınında* ***adli kovuşturmanın gerçekleştirildiği****"* belirtilmiştir.

Yine aynı kapsamda; *"Daire Başkanlıkları arşiv kayıtlarında yapılan araştırmada bulunan ve 19 sayfadan oluşan* ***"ANIL GRUBU 01 HAZİRAN 2011 ANKARA", "HAPPANİ GRUBU"*** *başlıklı yazılardan çalışmanın kapsamının,* ***"MASAK'tan gelen banka hesap hareketlerine konu olan (2093) şahıs hakkında arşiv taramasının yapıldığı, bu şahıslardan 424'ünün muhtelif suçlardan kayıtlarının olduğu, özellikle kaçakçılık suçuna konu olan şahısların riskli grup olarak belirlendiği, para hareketleri, arşiv taraması ve istihbari nitelikteki diğer bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde hedef şahısların tespitine yönelik çalışmalar yapıldığı, belirlenen hedef şahısların 2011 yılı içerisindeki giriş ve çıkışlarının incelenerek birlikte hareket eden diğer şahısların tespitine yönelik çalışmalar yapıldığının anlaşıldığı, "HAPPANİ GRUBU" ile ilgili bilgileri içeren bölümün ise genişletilerek, "SARRAF ve HAPPANİ" grubuna yönelik olarak 03.06.2011 tarihinde başkanlıklarınca bir "Değerlendirme Raporu hazırlanarak, 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderildiği, ANIL Grubu ile ilgili çalışmanın ise yine detaylandırılarak 12.01.2011 tarihli ve 12 sayfadan oluşan "Değerlendirme Raporu" şeklinde hazırlandığı ancak Şırnak Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilip gönderilmediğine ilişkin arşiv kayıtlarında herhangi bir evraka rastlanılmadığı"*** bildirilmiştir.

Müfettişlik tarafından yapılan araştırmada, 03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığınca hazırlanarak, **06.06.2011** tarihinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderildiği anlaşılan **Değerlendirme Raporu'**nun, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, anılan olaya hazırlık tahkikatı numarası verdiği tarih olan **13.09.2012** arasında yaklaşık **(15 ay)** kadar bir sürenin geçtiği, bu sürenin de **raporda belirtildiği üzere ortalama sürelerden oldukça fazla bir zaman dilimine karşılık geldiği,** raporun yazıldığı tarih ile soruşturma savcılığının hazırlık numarasını verdiği ve Planlı Operasyon Bilgi O-1 Formunun gönderildiği tarihler ilişkilendirildiğinde de aynı tabloyla karşılaşıldığı, bu durumun da KOM Daire Başkanlığının ilgi raporunun (53). sayfasındaki; ***"Cumhuriyet Başsavcılığı ile irtibata geçilerek yurt dışına nakit olarak çıkartılan paraların kaynağının tespitine yönelik çalışmaların başlatılması ile ilgili izin alınması"*** yönündeki amir hükme uymadıkları ve ***"CMK'nın 161/2. Maddesine aykırı şekilde olay hakkındaki belge ve bilgileri makul süre içerisinde savcılık makamına sunmayarak talimatlarını almadıkları"*** tespitine yer verilmiştir.

Nitekim bu konuda bir başka tespite de, 2012/120653 sayılı adli soruşturmayı yürüten İstanbul C. Başsavcılığının 2014/69582 sayılı **"KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR"** gerekçesinde, "C- Delillerin Değerlendirilmesi" başlığı altında 8. maddede yer verildiği anlaşılmıştır.

Müfettişlik tarafından, "***ihbar tarihinin 07.05.2010 olduğu ve yazının İstanbul İstihbarat Şubesinden gönderildiği dikkate alındığında, 02.09.2012 tarihine kadar, anılan birim tarafından "Önleme Dinlemesi" dahil bir kısım istihbari iş ve işlemlerin yürütülerek, konunun olgunlaştırılmış olduğu değerlendirilmektedir***. Yine anılan yazının 2. ve son sayfasında; *"**Rıza SARRAF** ve yakın adamlarının bahse konu faaliyetleri sırasında **bazı bürokrat ve üst düzey kamu kurumu görevlisi ile ilişki geliştirme arayışı sergiledikleri**, ayrıca telefonlarının dinlenildiğini ve takip edildiklerini düşünüp hareket ederek, görüşmelerini genellikle yüz yüze buluşmalar ile yaptıkları, PVSK Ek-Md-7 kapsamında yürütülen istihbari çalışmalarda derlenmiş olan yukarıdaki bilgilerin hassasiyetle dikkate alınması, haricen delillendirilmedikçe, hukuki delil olarak kullanılmaması ve yapılacak çalışmanın neticesinin bildirilmesinin*" istenildiğinin tesbit edildiği belirtilmiştir.

Konu hakkında C.Başsavcılığımızca verilen 2014/69582 sayılı **"**KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR**"**ın gerekçesinde bu durum açıkça yer almıştır. Yine aynı kararda devamla; *"dikkati çeken diğer bir husus ise **kolluğun soruşturmaya başlamak için Cumhuriyet Savcısına haber vermesi gerekirken bunu yapmayıp, tespit edilemeyen bir süreden sonra durumu Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirmesidir. Nitekim 18 Temmuz 2012 tarihli isimsiz ihbardan, soruşturmanın başlangıç tarihi olarak belirtilen 13 Eylül 2012 tarihine kadar neden beklendiği ve ne yapıldığı belirsizdir.*** Halbuki CMK'nın 160. Maddesine göre;*"(1) Cumhuriyet Savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar. (2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."*

CMK'nun 161. Maddesine göre;
"(1) Cumhuriyet Savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet Savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı Mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet Savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

(2) Adli kolluk görevlileri, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet Savcısına derhal bildirmek ve bu Cumhuriyet Savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.*" Bu açık düzenlemeye rağmen ihbar faksından sonra iki ay süre ile hiçbir işlem yapılmamış, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı durumdan haberdar edilmemiş olduğu*" şeklinde tesbitlere yer verilmiştir.

Müfettişlik tarafından Tevdii Raporunda;

"Edirne Kapıkule'de 202 Kg. Eroin Maddesi elde edilmesi üzerine Edirne KOM Şube Müdürlüğü'nce başlatılan soruşturma kapsamında alınan Mahkeme kararları ve Savcılık talimatlarına istinaden gerçekleştirilen, CMK'ın 135. maddesi kapsamındaki "Koruma Tedbirleri"nin uygulanması sırasında, *"Nasır isimli şahsın İstanbul'da Arz Döviz bürosu çalışanı Abdurrezzak DEMİR, Hakkari Yüksekova'da Tursun Kuyumculuk sahibi Yunus BOZKURT, Dubai'de Beşir KURT, Hakkari'de Lokman isimli şahıslar arasında irtibat bulunduğu,* ***yine İstanbul'da ARZ Döviz isimli iş yerinde çalışan Abdurrezzak DEMİR'in ise DURAK DÖVİZ'in ortağı ve çalışanı Abdullah HAPPANİ ve Şırnak Cizre'de ARIHAN DÖVİZ çalışanı İdris ANIL isimli şahısla irtibatlı olduğu,*** *Şanlıurfa'da Saray Kuyumculuk işyeri sahibi Mehmet İLETMİŞ isimli şahsın da Abdullah HAPPANİ ve İdris ANIL ile irtibatlarının bulunduğu, DURAK DÖVİZ ortağı ve çalışanı Abdullah HAPPANİ isimli şahsın işyerinde muhasebeci olarak çalışan ve işyeri müdürlüğü yapan Rıza SARRAF'ın talimatları doğrultusunda çalıştığı, müşterilerine para havaleleri yaptığı, İdris ANIL isimli şahsın da Mehmet İLETMİŞ ve Abdullah GÜNAY isimli şahıslar ile müşterisi olan şahıslar adına para havaleleri yaptıkları,*

Fezleke Taslağı (2.) Sh'de, (5.) Sh'de ve (12) Sh'de Rıza SARRAF ve ayrıca İdris ANIL ve HAPPANİ'lere de yer verildiği ve nihayet hazırlanan örgüt şemasında da, adı geçenlerin konumu ve irtibatlarının açıklandığının" anlaşıldığı, birbirleriyle irtibatlı olan ve İstanbul'da faaliyet gösteren döviz iş yerlerinden Durak Döviz ile Arz Dövizin sahip ve çalışanlarından, Rıza SARRAF, Abdurrezzak DEMİR, Abdullah HAPPANİ ile Cizre'de faaliyet gösteren ARIHAN Döviz'in sahibi İdris ANIL isimli şahıslar arasında irtibat olduğuna dair elde edilen belge ve bilgilere göre, KOM Daire Başkanlığınca hazırlanan ÖRGÜT ŞEMASI'nda da iltisaklarının tanımlanmış olması, yine KOM Daire Başkanlığı, Cizre KOM Gurup Amirliği ile Cizre C.Savcılığı koordinesinde yürütülen ANIL GURUBUNA yönelik soruşturma sırasında elde edilen para transferlerine ilişkin ve bu transferlerde Durak DÖVİZ çalışan ve ortaklarına gönderilen külliyetli miktardaki ABD Doları transferleriyle, Edirne KOM Şube Müdürlüğünce hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Savcılığına (CMK 250. Maddeyle yetkili ve görevli) gönderilen FEZLEKELERDEN 2 nolu olan da, Rıza SARRAF, ANIL ve HAPPANİ'lere dair bilgiler bulunması ve şüpheli konumunda olmalarına rağmen, hangi gerekçeyle 2012/120653 sayılı soruşturmaya dahil edilmeyerek***, soruşturma dışı tutulduklarının anlaşılamadığı,*** oysa KOM Daire Başkanlığı, MASAK, Edirne ve İstanbul Cumhuriyet Savcılıkları ile Edirne KOM Şube Müdürlüğü ve Cizre KOM Gurup Amirliği'nce yürütülen soruşturmalar sırasında elde edilen belge ve bilgilerden, ANIL Gurubunun da 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelileri arasında yer almasının gerektiğinin değerlendirildiği,

Kaldı ki, KOM Daire Başkanlığı'nca **03.06.2011** tarihinde hazırlanarak 06.06.2011 tarihindeki üst yazı ekinde gönderilen **"Değerlendirme Raporu"**nun "1-RAPORUN KONUSU" başlığı altında özetle; *"12.02.2007 tarihinde* ***Edirne İli Kapıkule Kara Hudut Kapısında 202 kg. eroin maddesinin*** *elde edilmesini müteakip İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın* ***2007/1258*** *sayılı Hz. Sor. Numarasına istinaden gerçekleştirilen "İletişimin Tespiti ve Denetlenmesi" faaliyetleri sürecine, değişik gerçek ve tüzel kişiler arasında kaynağı belli olmayan yüksek miktarda paranın uluslararası transferinin yapıldığı ve transferlere aracılık yapan kişiler*

arasında DURAK DÖVİZ isimli iş yeri ile Abdullah isimli çalışanın da bulunduğunun tespit edildiği" belirtilmiş ve 202 Kg. Eroin maddesinin ele geçirilmesi üzerine başlatılan CMK Md.135 tedbirlerinin uygulanması aşamasında, ANIL Gurubu ile Rıza SARRAF, HAPPANİ ailesi ve ARZ Döviz arasında bir irtibatın tespitinden söz edilmesi üzerine, MASAK tarafından elde edilen ve Cizre ilçesinde ANIL Gurubu tarafından işletilen ARIHAN Dövizin para transferleri arasında, DURAK Döviz çalışanları ve 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelisi olan şahısların da tespit edilmiş olmasına rağmen, **özellikle ANIL Gurubu'nun, neden bu soruşturmanın şüphelileri arasında olmadığı ve hangi gerekçeyle ayrıldıkları anlaşılamamıştır."** Tesbitleri yapılmıştır.

Yine anılan Değerlendirme Raporunda, **"1-Raporun Konusu"** başlığı altında belirtilen gerekçede, her ne kadar Edirne Kapıkule'de 202 kg eroin maddesinin ele geçirilmesiyle ilgili bilgiye yer verilmiş ve gerekçe olarak gösterilmiş ise de, yine gerek KOM Daire Başkanlığı ve gerekse Edirne KOM Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve daireye ulaştırılan örgüt şemasında ARIHAN DÖVİZ-ARZ DÖVİZ, Abdurrezzak DEMİR, Yüksekova'da Döviz işi yapan Tursun Kuyumculuk'un sahibi İdris BOZKURT ve Cizre'de ARIHAN Dövizin sahibi İdris ANIL'ın hangi gerekçeyle, Değerlendirme Raporunun konusu yapılmadığı gibi, 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelileri arasında bulunmadıkları da anlaşılamamıştır.

Müfettişlikçe, İstanbul ve Edirne Cumhuriyet Başsavcılıkları'ndan alınan yazılardan;
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı (Ekonomik Suçlar Bürosu)'nın **2006/9542** sayılı soruşturma kapsamında 2006/11096 sayılı kararıyla ***"4208 sayılı Kanuna Muhalefet Etmek"*** suçundan şüpheliler;*"Serdal HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Malik CEMİLOĞLU ve DURAK DÖVİZ Ticaret AŞ haklarında"* **04.02.2006 tarihinde *"Kovuşturmaya Yer Olmadığına"***,

Yine İstanbul C.Başsavcılığı'nın **2007/2943** sayılı (Yeni No:2007/223937) soruşturması kapsamında, **19.01.2009 tarih** ve 2009/48 sayılı sayılı kararıyla, ***"Örgütlü Şekilde Uyuşturucu Ticareti Yapmak"*** suçundan şüpheliler; *"Rıza SARRAF, İdris ANIL, Abdullah HAPPANİ, İdris BOZKURT ve diğer 10 kişi hakkında"*, ***"Kovuşturmaya Yer Olmadığına",***

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın (CMK 250. Maddeyle yetkili ve Görevli) **2009/1826** soruşturma kapsamında **08.06.2010 tarihinde** 2010/367 sayılı iddianameyle ***"Kara Para Aklama"*** suçundan şüpheliler *"Ergun ERGÜL, Ali Rıza ERGEZEN ve Hasan SEVİLİR hakkında"* ***"İddianame"*** düzenlenerek İstanbul 11. Ağır Ceza Mah'de dava açıldığı, yine aynı olayda şüphelilerden olan; *"Rıza (SARRAF), Abdurrezzak DEMİR, İdris BOZKURT, Serdal HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, İdris ANIL, Bilal HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Abdulkadir HAPPANİ ve diğerleri hakkında* ***"SUÇTAN KAYNAKLANAN MAL VARLIĞI DEĞERLERİNİ AKLAMA"*** *suçundan,* ***"EK TAKİPSİZLİK KARARI" verildiği*** anlaşılmıştır.

Müfettişlik tarafından temin edilen MASAK'ın **13.05.2008 tarih** ve **R-61** sayılı ve 41 sayfalık raporunda; Rıza SARRAF ve DURAK DÖVİZ çalışanları ve ortakları konumunda oldukları anlaşılan HAPPANİ ailesinden kişiler hakkında, herhangi bir bilgi ve değerlendirmenin bulunmadığı, Raporun (40.) ve son sayfasında; *"Yetkili makamlarca polisiye yöntemler de dahil olmak üzere istihbari açıdan takip edilmeden, sadece banka hesaplarındaki hareketler dikkate alınarak* ***KARA PARA AKLANDIĞINA*** *dair, bir bilgilendirmede bulunmak sağlıklı görülmemektedir"* şeklinde görüş ve değerlendirmede bulunulduğu, açıklandığı üzere R-61 sayılı MASAK raporunda başkaca kişiler ve şirketlerin banka hesap hareketlerinin incelendiği ve bunlar arasında SARRAF ve HAPPANİ ailesine ait şahısların bulunmadığı dikkate alındığında, 2012/120653 sayılı soruşturmayı yürütenler tarafından *(2014/55422 sayılı soruşturmanın şüphelileri)* 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK Raporu'nun referans gösterilmesinin anlaşılabilir bir yanı olmadığı, zira raporda

"Yetkili makamlarca polisiye yöntemler de dahil" ibaresinin kolluğun, savcılık makamının CMK'nın 172. maddesi delaletiyle, CMK 160 ve 161. maddelerini bypass etmesi anlamına gelmediğinin tartışmasız olduğu, 2008 yılında düzenlenen rapor konusu iddia ve isnatların da içerisinde bulunduğu bir çok olay hakkında yetkili soruşturma savcılıklarınca "Kovuşturmaya Yer Olmadığı" yönünde kararların bulunduğu gerçeğinin "YOK" farz edilmesinin söz konusu olamayacağı açıktır.

Açıklanan tespit ve belgeler ışığında;
KOM Daire Başkanlığı'nca 03.06.2011 tarihinde yazılarak 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderildiği tespit edilen Rıza SARRAF ve HAPPANİ gurubuna ait "DEĞERLENDİRME RAPORU"nun, "1-Raporun Konusu" başlıklı bölümünde, anılan raporun hazırlanma amacına ilişkin değerlendirme ve tespitlerin, yukarıdaki maddelerde açıklandığı üzere, daha önce hakkında Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı verilen eylemler çerçevesinde hazırlandığının değerlendirildiği, bu nedenle raporun hazırlanmasına ilişkin yöntem ve mantığın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca 2012/120653 sayılı soruşturmaya istinaden verilen, 2014/69582 sayılı **"KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR**"ında açıklanan yasa maddelerine ve SORUŞTURMA İLE İLGİLİ OLARAK BU YÖNDEN YAPILAN DEĞERLENDİRMELER başlığı altında açıklanan ve isnat edilen başka bir eylemle ilgili değerlendirme yapılırken referans gösterilen CMK'nın 172. Maddesine de aykırı olacağı, bu konu hakkında kararda; ***"CMK'nın 172/2. fıkrasına göre Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verildikten sonra, yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.*** *Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir"* şeklindeki tesbitlerle CMK'nın 172. maddesine gönderme yapıldığı görülmektedir.

Yine Müfettişlik tarafından, 03.06.2011 tarihli **Rıza SARRAF** ve **HAPPANİ Grubu**'na ait Değerlendirme Raporuna konu olan ve yurda giriş çıkış bilgilerine yer verilen kişilerin ***(Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri dahil)***;
"Bu bilgilere hangi gerekçeyle ve hangi yönteme istinaden ulaşılmış olunabileceği, araştırma raporuna konu olan hedef şahısların ve bağlantılı olabileceği değerlendirilen kişilerin, birlikte yurda giriş-çıkış yaptıkları tarihlerin hangi yöntemle belirlendiği, bu konuda bir emir-talimat olup olmadığı ile MASAK'la yapılan işbirliği sırasında, şüpheli kişi ve para trafiğinin başladığı tarihlerin hangi yöntemle belirlendiği ve hedef kişiler hakkındaki bilgilerin araştırılmaya başlanma yöntemi, 03.06.2011 tarihli raporda yurda giriş-çıkış bilgilerine yer verilen kişilerin tamamı (Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri dahil) hakkında nasıl bir eleme yöntemi belirlendiği, özellikle Atatürk Havalimanı gibi dakikada binlerce yolcunun giriş çıkış yaptığı kapılardan alınan bilgilerin hangi yöntemle ayrıştırılarak hedef kişilerle irtibatların ortaya konulma yöntemi" sorulmuş,

Alınan cevabi yazıda;
"03.06.2011 tarihinde hazırlanan Değerlendirme Raporunun, Başkanlıkları ile MASAK arasında oluşturulan çalışma grubunun 15.03.2011 tarihinde yapılan toplantısı neticesinde hazırlanmaya başlanmış olabileceğinin değerlendirildiği, Daire Başkanlıklarınca yürütülen suç soruşturmalarının, suç şüphesi iddiası altında bulunan şahıslara ait açık kimlik ve adres bilgilerinin tespit edilmesi, birim yazılı ve dijital arşivinin araştırılması, POLNET veri tabanından tetkiki ve açık kaynaklardan araştırılması şeklinde yapıldığı, ***şüpheli şahısların birlikte hareket edip etmediklerinin ve iddia edilen suçun tespiti aşamasında POLNET veri tabanı tahdit projesinden yolcu giriş/çıkış kayıtlarının tetkiki ve analize tabi tutulması,*** *suç iddiası ile ilgili hedef-şüpheli şahıslar hakkında* ***analiz sonucu elde edilen bilgilerin değerlendirilmesinin gerektiği****,* ***suçla ve şüpheli şahıslarla herhangi bir bağlantısı olmayan şahısların elimine edilerek analiz işleminin gerçekleştirilmesinin suç soruşturma***

sistematiğinin temel unsuru olduğu, *ayrıca 03.06.2011 tarihli değerlendirme raporunun 33. sayfasında yer alan yolcu giriş/çıkış sorgulamalarının Daire Başkanlıklarında kullanılan projelerden (KOMBS, Kom Alem Portalı ve Tahdit Yolcu Giriş/Çıkış Projesi) üretilip üretilmediği, üretildi ise 2011 yılında Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli 132831-204700-242844-313612-156036 ve 162411 sicil sayılı personelin,* ***01.01.2011*** *ve 06.06.2011 tarihleri arasında tahdit ve yolcu giriş/çıkış sorgulamalarına ilişkin LOG kayıt bilgilerinin Müfettişliğimizce talep edildiği,* ***söz konusu değerlendirme raporunun 33. sayfasındaki listede bulunan (Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri de dahil) isimlerin bir kaçının 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN tarafından sorgulandığı,*** *ancak görevli diğer personel tarafından bu listedeki herhangi bir ismin sorgulanmadığı,* ***Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Emine ERDOĞAN ve kızı Sümeyye ERDOĞAN'a ait yolcu giriş/çıkış bilgilerinin hangi sistem veya proje üzerinden elde edilerek değerlendirme raporuna eklendiği ve yolcu giriş/çıkış sorgulaması yapılırken, baz alınan tarih ve saatlerin neye göre belirlendiğinin anlaşılamadığı****, Başkanlıkları arşivlerinde yapılan araştırmada, bu konuda herhangi bir emir ve talimata da rastlanılmadığı"* bildirilerek, buna ilişkin tutanak ve LOG bilgilerinin gönderildiği,

Yine Müfettişlikçe elde edilen belge ve bu konuda yapılan yazışmalardan;
Değerlendirme Raporunun "1-Raporun Konusu" başlığı altında yer verilen ve raporun gerekçesi olarak kabul edilebilecek bölümde; ***12.02.2007 tarihinde Edirne Kapıkule Hudut Kapısında 202 kg eroin maddesinin*** *elde edilmesi olayı, 2010/6484 tarihli ihbar mailleri gibi belge ve olaylara atıf yapılarak "SUÇTAN KAYNAKLANAN MAL VARLIĞI DEĞERLERİNİN AKLANMASI" eylemine dair belge, bilgi ve ihbarlardan yola çıkılarak değerlendirme raporunun hazırlanmasına gerek duyulduğunun anlaşılmasına karşın, 03.06.2011 tarihli raporda, şüpheli/hedef şahısların, neden eroin maddesinin yakalandığı 12.02.2007 ile 01.07.2010* ***(Rapora göre yolculuk bilgilerinin araştırıldığı ilk tarih)*** *arasındaki yolculuk bilgilerine yer verilmediği, neden raporda 01.01.2010 (Turgut HAPPANİ hariç) değil de genel olarak Haziran 2010 ile 31.12.2010 tarihlerine (Rapora göre yolculuk bilgilerinin araştırıldığı son tarih) ait* ***(2011 yılında, 2010 yılına ait yolcu giriş bilgilerinin neden sorgulandığının anlaşılamadığı ve dikkate değer bir konu olduğu)*** *seyahat bilgilerinin bulunduğu, Neden 01.01.2011 tarihinden itibaren 03.06.2011 tarihine kadar aynı şüpheli/hedef şahısların* ***(KURYELERİN)*** *yurt dışı seyahatlerine ilişkin bilgilere Başkanlık Değerlendirme Raporunda yer verilmediği ve neden 03.06.2011-17.12.2013 tarihleri arasında hedef/şüpheli şahısların yolculuk bilgilerinin, soruşturmayı yürüten adli kolluk tarafından araştırılmadığı,* ***fezlekede soruşturulan eylemin yurtdışından ülkemize, ülkemizden yurt dışına kaynağı belli olmayan para transferi-çıkarılması konusu olduğuna göre, neden örgütlü yapıyı ve şüpheliler arasındaki eylemsel illiyeti ortaya koyabilecek ve isnatları geliştirecek, birlikte veya ayrı ayrı yolculuk bilgilerine yer verilmediği anlaşılamamıştır.***

KOM Daire Başkanlığınca hazırlanan Değerlendirme Raporunun 33. sayfasında yer alan ve Erol ERDOĞAN isimli hedef şahıs hakkında elde edildiği anlaşılan yurda giriş-çıkış bilgilerinin, edinme yöntemi konusunda yapılan yazışmalardan;
Müfettişlik tarafından, İstihbarat Daire Başkanlığına yazıyla; *"KOM Daire Başkanlığınca, İstihbarat Daire Başkanlığından; Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Adem GELGEÇ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Erol ERDOĞAN, Yücel ÖZÇİL, Mustafa HAPPANİ ve DURAK DÖVİZ hakkında İstihbari Bilgi Talep Formuna istinaden talep edilen bilgilerin"* içeriğinin öğrenilmesi hedeflenmiş, alınan cevabi yazı ekindeki Bilgi Notu'nda (Ek-14/2-3); *"İstihbari Bilgi Talep Formuna konu (8) şahıs ile (1) şirket hakkındaki bilgilerin hangi amaçla gönderildiği ile forma istinaden yapılan çalışmanın tespit edilemediği, şahısların açık kimlik bilgilerine yer verildiği, Bilgi İletim Taleplerinin 2006 yılından*

günümüze kadar olanlarının her yıl sonu itibariyle imha edildiğinden, herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanmadığının" bildirildiği anlaşılmıştır.

Müfettişlik tarafından 28.05.2015 tarih ve 21 sayılı **İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne** muhatap yazısına alınan cevabi yazıda;
*"Değerlendirme Raporunda bulunan toplam (Türk ve Yabancı) (55) kişiden, 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerinden olan **Murat YILMAZ**, **Umut BAYRAKTAR**, **Ahmet Murat ÖZİŞ**, **Omid SAEIDZAMAN**, **Mohammadsadegh RASTGARSHISHEHG** ile **Barış GÜLER'**in 01.01.2011 ile 17.12.2013 tarihine kadar olan döneme ait yurt içi seyahat bilgilerinin tamamının, Savcı Celal KARA imzasıyla 17.12.2013 tarih ve 2012/120653 sayılı yazıyla istenildiği"* bunlar dışındaki şahıs ve şüpheliler hakkında bir bilginin gönderilmediği anlaşılmıştır.

Adli Bilişim Raporu kapsamında, Müfettişliğe gönderilen 17.04.2015 tarihli ve Pol. Me. Serdar DOĞRUAY tarafından hazırlanan Raporda;
"İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan 22.10.2010 tarihinde yurda giriş-çıkış yapan (299) kişilik liste ile 26.10.2010 tarihine ait (327) kişilik listelerde Sn. Emine ERDOĞAN, Sn. Sümeyye ERDOĞAN, Sn. Ahmet DAVUTOĞLU (Dışişleri Bakanı) ile Sn. Ahmet Burak ERDOĞAN'ın isimlerine yer verildiğinin" belirtildiği, Değerlendirme Raporunun ekinde bulunan ve fiziki çıktıları müfettişlikce alınan çarşaf yolcu listelerinden alınarak oluşturulan, Değerlendirme Raporunun 33. Sayfasındaki tabloda KURYE Erol ERDOĞAN ile birlikte bu isimlere de yer verildiği anlaşılmıştır.

Müfettişlik tarafından anılan yolcu listelerinin kim tarafından POL NET-KOMNET veya İDBNET üzerinden erişilerek sorgulandığının tespitine yönelik olarak, ilgili daire başkanlıklarıyla yazışmalar yapılmıştır.

KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde ve silinmiş olan (LUN_7) alanından Adli Bilişim İncelemesi sonucu elde edilen LOG kayıtlarına göre sorgu yapan personelin ve özellikle Değerlendirme Raporunun hazırlandığı Büro Memuru ve HDSY **Hayri AKIN** tarafından yapılan sorgulara ilişkin kayıtların elde edildiği, bu kayıtlara göre değerlendirme raporuna konu olan şüpheli/hedef şahısların isim bazlı sorgusunun, adı geçen polis memuru tarafından yapıldığı LOG kayıtlarından anlaşılmıştır.

Müfettişlikçe;
03.06.2011 tarihli raporda isimlerine yer verilenlerden, ***şüpheli/hedef şahıslardan Erol ERDOĞAN isimli şahsın yurda giriş-çıkış bilgilerinin analiz edildiği 33. sayfadaki tabloda, Sn. Emine ERDOĞAN ve Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın isimlerinin, şüpheli/hedef şahıslardan;*** *Mustafa AŞIROĞLU, İlham HUSEYNOV, Vidadi BADALOV, İsmayıl İSMAYILOV ile Turgut HAPPANİ'ye ilişkin olan listede bulunduğu, açıklanan isimlerin birlikte hareket ettiklerine dair ANALİZ yapılarak tabloda isimlerine yer verildiğine göre,* özellikle ***22.10.2010 tarihli kayıtlardan, sanki yurda aynı tarih ve saatlerde giriş yapanlar arasında bir ilişki analizinin yapılmış olunduğuna dair izlenim yaratma çabasının olduğu***,

Gerek 22.10.2010 ve gerekse 26.10.2010 tarihlerinde yurda giriş yaptıkları anlaşıldığından bahisle, raporda isimleri bulunan şüpheli/hedef şahıslara ait yolcu listeleri temin edilerek, ***aile fertleriyle aynı uçakta tesadüfen yolculuk yapıp-yapmadıkları,*** *kendilerine ait yurda giriş bilgisine bu tesadüf sebebiyle hedef şahıslarla birlikte raporda sehven yer verilip verilmediği konusunun tespiti amacıyla*,
Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlüğüne muhatap yazı yazılarak "UÇAK YOLCU LİSTELERİ" talep edilmiş, alınan cevabi yazı ve eklerindeki yolcu listelerinden; ***"tesadüfi bile olsa, aile fertleri ile hedef şahısların aynı uçakta seyahat etmedikleri"*** tespit edilmiş, bu sebeple aile fertlerinin anılan ve KOM Daire Başkanlığınca yazılarak İstanbul

Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne dijital formda gönderilen ve daha sonra 2012/120653 sayılı soruşturma dosyasında yer alan raporda;

ÖZELLİKLE VE DAHA SONRA UYGULANMASI PLANLANAN BİR SENARYO GEREĞİ YER VERİLDİĞİ DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

Müfettişlik tarafından, söz konusu Değerlendirme Raporunun KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli yazı ekinde ve dijital ortamda gönderildiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yazılan yazıya alınan cevapta;
"İstanbul C.Başsavcılığı'nın 2012/120653 sayılı soruşturma dosyasında bulunduğundan bahisle, tarafımıza gönderilen raporların da (özellikle aile fertlerinin isimlerinin bulunduğu sayfa) birebir aynı oldukları,

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında,
BU DEĞERLENDİRME RAPORUNUN ESAS ALINDIĞI VE DELİL OLARAK DOSYAYA KONULDUĞU, AYRICA 17 ARALIK (2012/120653) FEZLEKESİNİN 2. SAYFASINDA DA RAPORA YER VERİLDİĞİ ANLAŞILMIŞTIR.

Müfettişlikçe **KOM Daire Başkanlığına** yazılan 22.05.2015 tarih ve 13 sayılı yazıya alınan cevabi yazıda özetle;
*"Aile fertlerinin yurda giriş yaptığı 22.10.2010 ile Değerlendirme Raporunun üst yazı ekinde gönderildiği 06.06.2011 tarihleri arasında KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerinin **Eski Kom Bs-Sorgu LOG** kayıtlarının incelendiği ve **Şube Müdürü Alpaslan ÇALIŞKAN**'ın (1), Büro Amiri **Seyfullah BUCAK'ın (1), K. Yrd. Fatih YARDIM'ın (2)**, **Pol. Me. Hayri AKIN'ın (Büro Memuru) (19),** diğer Büro Memuru **Tüncer DURĞUT'un (3)** sayfadan oluşan LOG kayıtlarının bulunduğu",*

Müfettişlikçe bunlardan özellikle büro memuru **Pol. Me. Hayri AKIN'ın** LOG kayıtlarına ilişkin fiziki çıktılarının alınarak yapılan incelemesi sonucunda;
*"26.04.2011 tarihinde 17:14 ile 18:08 saatleri arasında 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerinin 01.01.2010 ile 26.04.2011 tarihleri arasındaki erişilen Yolcu Bilgilerinden; 27.04.2011 günü 13:49 ile 14:00 arasında Rıza SARRAF, Turgut HAPPANİ, Halil HAPPANİ, Serdal HAPPANİ, Şenel HAPPANİ'nin, 13.05.2011 tarihinde 17:02 ile 19:10 saatleri arasında Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ'nin, 15.05.2011 günü 12:53 ile 15:19 saatleri arasında Adem GELGEÇ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Ahmet AŞİROĞLU, **Erol ERDOĞAN**, Sabri BERK, Sefer BERK, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL, Adnan Menderes YAZAR, Adnan YAZAR, Turgut HAPPANİ'nin, 19.05.2011 tarihinde 13:42 ile 14:29 saatleri arasında Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ, Yücel ÖZÇİL, Adnan YAZAR, Adem GELGEÇ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Hüsamettin ALTINBAŞ, Mustafa AŞİROĞLU, **Erol ERDOĞAN,** Murat CESURTÜRK, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Sabri BERK, Sefer BERK'in, 20.05.2011 günü, 17:52 ile 18:46 saatleri arasında **Erol ERDOĞAN,** Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Murat CESURTÜRK, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Yücel ÖZÇİL, Adnan YAZAR, Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ'nin, 26.05.2011 günü 18:07 ile 18:08 saatleri arasında ise Cemil SON hakkındaki bilgilerin sorgulandığı"* anlaşılmıştır.

Diğer görevlilerin 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerine ait yolculuk bilgilerini sorgulamadıkları, LOG kayıt bilgilerinden tespit edilmiştir. 155036 sicil sayılı Pol. Me. **Hayri AKIN'**ın Yolcu Giriş-Çıkış LOG kayıtları üzerinde yapılan incelemede, 03.06.2011 tarihli ve KOM Daire Başkanlığı'nca hazırlanan "Değerlendirme Raporunda" isimleri bulunan Hedef/Şüpheli şahıslara ait sorgulamanın kendisi tarafından yapıldığının teyit edildiği, dolayısıyla RAPORUN hazırlanması sürecinde aktif olarak ve Büro Memuru sıfatıyla görev aldığı tespit edilmiştir.

Yine Müfettişlik tarafından, aile fertlerine ilişkin yolculuk bilgisi sorgulamalarının KOM Daire Başkanlığı görevlilerince yapılıp yapılmadığını tespit amacıyla gönderilen yazı ile özetle;
"03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporunu hazırlayan KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli olduklarından rapor üst yazısında parafı bulunan ve HDSY personelden, Raporun 33. Sayfasındaki yolculuk bilgisine istinaden ***Sn. Emine ERDOĞAN*** *ile* ***Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın****, 22.10.2010 tarihindeki yurda giriş bilgisi esas alınarak, herhangi bir sorgu yapıp yapmadıklarına ilişkin KOMBS üzerindeki LOG bilgilerinin incelenmesi"* istenilmiş, alınan cevabi yazıda özetle; "*parafları bulunan personelden hiç birinin aile fertlerinin yolculuk bilgilerine dair sorgunun yapıldığı 22.10.2010 tarihinden 06.01.2011 tarihine kadar, Değerlendirme Raporunda isimleri belirtilen kişiler hakkında herhangi bir sorgulama yapmadıkları, 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN'ın HUDUT KAPILARI projesinden ilk sorgusunu ise 06.01.2011 tarihinde KOMBS (KomAlem) Projesinden ve hedef kişiler hakkında gerçekleştirdiğinin anlaşıldığı"* bildirilmiştir.

Yine Değerlendirme Raporunda, kurye olduğundan bahisle yurda giriş-çıkış bilgileri analiz edilen **Erol ERDOĞAN** isimli şahsın bulunduğu tabloda (Sh-33), isimleri yazılı olan;
Cengiz ERDOĞAN, Tuğçe ALTINBAŞ, Miyase ERDOĞAN, Altun ERDOĞAN, Bülent ERDOĞAN, Zihni ANIL, Müge ERDOĞAN, Cem ERDOĞAN ve Arto ERDOĞAN olmak üzere (9) kişinin, Müfettişlikçe 01.01.2010 ile 31.12.2011 tarihleri arasında yurda giriş-çıkış bilgileri Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığından istenilmiş, alınan cevabi yazıda;
"Tahdit ve Hudut Kapıları Projesi LOG kayıtlarında, adı geçenlere ait olmak üzere, Raporda yer verilen yolculuk bilgilerine ilişkin 27.06.2010 ile 26.11.2010 tarihleri arasında İstanbul Atatürk Havalimanından giriş-çıkış yapan yolcu listelemesine ait 01.01.2010 ile 31.12.2011 tarihleri arasında yapılan ***Liste Bazlı*** *herhangi bir SORGUYA RASTLANILMADIĞI"* belirtilmiştir.

KOM Daire Başkanlığından alınan yazı ve ekindeki tabloda özetle;
"HDSY 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN tarafından, Merkez Mali Şubedeki 200.200.205.92 IP nolu bilgisayardan, 13.05.2011 günü saat 19:05'de, 26.10.2010 tarihinde 20:45:44 ile 20:55:44 saatleri arasında, Kapı Kodu 0034 (İstanbul)'den ve program üzerindeki "YOLCU GİRİŞ ÇIKIŞLARI" butonundan, ülkemize giriş yapanların sorgulandığı ve liste oluşturulduğu", bu listenin (316). sırasında **Sayın Cumhurbaşkanı'nın oğlu Ahmet B. ERDOĞAN'ın** isminin bulunduğu, yine LOG kayıtlarından, aynı Polis Memuru tarafından *"200.200.205.92 IP nolu bilgisayardan, bu kez 15.05.2011 günü saat 14:19'da; 22.10.2010 tarihinde 18:30:02 ile 18:40:02 saatleri arasında, Kapı Kodu 0034 (İstanbul)'den ve program üzerindeki "YOLCU GİRİŞ ÇIKIŞLARI" butonundan,* listenin (18 ve 26'ncı) sıralarında **Sayın Cumhurbaşkanımızın kızı Sümeyye ERDOĞAN**, (49 ve 51'inci) sıralarında Eşleri **Sn. Emine ERDOĞAN** ile (131, 134 ve 137'inci) sıralarında ise **Dışişleri Bakanı Sn. Ahmet DAVUTOĞLU'**nun isimlerinin olduğu, *22.10.2010 tarihi için 299 kişilik, 26.10.2010 tarihi için de 327 kişilik yolcu listelerinin bulunduğu tespit edilmiştir.*

HDSY'lerin ifadeleri ve başkanlıktan alınan yazılardan anlaşılacağı üzere, ham listede isimleri bulunan şahıslar hakkında bir analiz çalışmasının yapıldığı, bu çalışmada en az üç kez birlikte giriş-çıkış yapılan şahısların kurye olması kuvvetle muhtemel olduğu konusunun değerlendirilerek, isimlerine anılan raporda yer verildiği, bu çalışmalar yapılırken ve kurye olarak tanımlanacak kişiler belirlenirken hukuk ve analiz metodu ilkelerine kesin olarak uyulması gerekirken, müfettişlik raporunda genişçe açıklanan ve yorumlanan bilgiler ışığında, aile fertlerinin isimlerine 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlatılması niteliğine sahip önemli bir belgede yer verilmiş olması ve 17.12.2013 tarihinden sonra, ülke genelinde

yaşanılan süreç birlikte dikkate alındığında, olağan bir rapor ve analiz yöntemi olmadığı değerlendirilmektedir.

Müfettişlikçe ulaşılan bilgilerden, KOM Daire Başkanlığı serveri üzerindeki LUN_7 alanında ve dijital ortamda bulunan, ancak **18.12.2013** tarihinde "SON ERİŞİM" yapan HDSY Pol. Me. **Hayri AKIN** tarafından silinmiş olduğu değerlendirildiğinden;

SAYIN CUMHURBAŞKANININ AİLE FERTLERİ VE SAYIN BAŞBAKANININ İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANINDAN YURDA GİRİŞLERİNE DAİR BİLGİLERİN BULUNDUĞU İKİ ADET LİSTENİN (ADI GEÇEN HAKKINDAKİ LOG KAYITLARINA GÖRE; 15.05.2011 TARİHİNDE ELDE EDİLEN İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANINDAN 22.10.2010 TARİHİNDE YURDA GİRİŞ YAPAN (299) KİŞİLİK VE 13.05.2011 TARİHİNDE ELDE EDİLEN 26.10.2010 TARİHİNE AİT (327) KİŞİLİK), 17 ARALIK 2013 TARİHİNDE İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINCA OPERASYONA DÖNÜŞTÜRÜLEN 2012/120653 SAYILI SORUŞTURMANIN HEMEN AKABİNDE, ÜLKE GENELİNDE YAŞANILAN SİYASİ VE ADLİ SÜRECİN KENDİLERİNE ZARAR VEREBİLECEĞİNİ DÜŞÜNEN BİR İRADE TARAFINDAN, BU LİSTE KAYITLARININ DİJİTAL FORMDAN SİLİNMESİ YÖNÜNDE TALİMAT VERİLMİŞ OLACAĞI VE HDSY POL. ME. HAYRİ AKIN TARAFINDAN DA BU TALİMATIN YERİNE GETİRİLDİĞİ, LİSTELERİN 2012/120653 SAYILI SORUŞTURMAYLA İRTİBATLI VE SORUŞTURMAYI BAŞLATAN İRADİ-RESMİ BİR BELGE/RAPOR OLDUĞU, RAPORUN ADI GEÇENİN GÖREVLİ BULUNDUĞU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNCE SIRALI VE SORUMLU AMİRLERİNİN EMİR VE TALİMATLARINA İSTİNADEN HAZIRLANDIĞI, HDSY'LERİN İFADELERİNDE DE BELİRTTİKLERİ ÜZERE;

"HEDEF/ŞÜPHELİ ŞAHISLARIN YOLCULUK BİLGİLERİNE ERİŞTİKTEN SONRA, GİRİŞ-ÇIKIŞ ZAMANLARINA 5'ER DAKİKA EKLEYİP-ÇIKARARAK, SORGU LİSTESİNDEKİ SAYIYI BELİRLİ KRİTERLERE GÖRE AZALTARAK ANALİZ YÖNTEMİNİ UYGULADIKLARI, BÖYLECE GEREKSİZ VE DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKEN BİNLERCE VERİ DEĞİL, 5'ER DAKİKA ÖNCE VE SONRASIYLA SINIRLANDIRILMIŞ SAYIDA YOLCU LİSTESİNİN ANALİZE TABİ TUTULMASININ SAĞLANDIĞI,

BU ŞEKİLDE İHBAR/YAZI-TALEP/TALİMATTA İSİMLERİ OLMAYAN VE BİRBİRLERİYLE İLTİSAKLARI BULUNMAYAN DİĞER YOLCULARIN ELENMESİ METODUNUN UYGULANDIĞI" anlaşılmakla birlikte,

Başkanlığın görüş yazılarında belirtildiği üzere;
AKLA, PROSEDÜRE, MANTIĞA, HUKUKA AYKIRI ŞEKİLDE, ŞÜPHELİ/HEDEF ŞAHISLAR (KURYELER) İLE HİÇ İLGİLERİ OLMAYAN ŞAHISLARIN RAPORA YAZILMASININ, MANİDAR VE DİKKATE DEĞER OLDUĞU,

17.12.2013 tarihinde yürütme erkinin aldığı karşı tedbir ve operasyonlarla *(görevden uzaklaştırma, görev yeri değiştirme, soruşturmalardan el çektirme gibi)* planların boşa çıkması üzerine, bu kez dijital formda bulunan ve kendilerini hukuki anlamda sorumlu kılacağını değerlendirdikleri, kimi belge ve bilgilerin, 17 Aralık öncesi soruşturma ve operasyonları planlayanlar tarafından verilen talimatlar üzerine silinmesi işlemlerinin (devlet tarihinde daha önce görülmemiş şekilde) 17-18.12.2013 tarihinde yoğun olarak uygulandığının, Teftiş Kurulu Başkanlığına bu yönde bilgi talep edilen yazıya alınan cevabi yazı ekindeki tablodan anlaşıldığı, hatta görevden almalar nedeniyle, serverler ya da birim demirbaş bilgisayarlarındaki kayıt/verilerin silinmesi için yeterli süreleri bulamayanların;

İZMİR ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNDE OLDUĞU GİBİ, HARDDİSKLERİ YENİLERİYLE TOPTAN DEĞİŞTİRMEK ŞEKLİNDE YÖNTEMLER UYGULAYARAK, HAZIRLADIKLARI HUKUK DIŞI PLANLARIN ÖĞRENİLMESİ HALİNDE OLASI CEZA-HUKUK DAVALARINDAN KENDİLERİNİ KORUMAYA ÇALIŞTIKLARI,

Bu bağlamda HDSY Pol. Me. **Hayri AKIN**'ın da, aldığı talimat gereği aynı yöntemi ifa ettiği, **SİLME KONUSUNDA BAŞARILI OLAMADIĞINDAN, (KOM SERVERLERİNİN TAMAMININ WİPE PROGRAMLARI İLE SİLİNMESİ NEDENİYLE VERİLER GERİ GETİRİLEMEMİŞ İSE DE) LUN_7 ALANINDAKİ VERİLERİN GERİ KAZANILMASI SAĞLANMIŞ**,

Böylece özellikle 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan Değerlendirme Raporunun; ön çalışmaları, kara para transferinde kurye oldukları değerlendirilen hedef/şüpheliler ile iltisaklı olabilecek kişilere ilişkin listelerin oluşturulması ve bunların analiz edilmesi/yorumlanması yöntemlerinin adli/idari makamlarca öğrenilmesi, bu sayede de haklarında açılabilecek soruşturmalardan kurtulmak amacıyla gerçekleştirdikleri değerlendirilen, hukuk dışı-yasalara aykırı davranışlarının tespit edilmesi sağlanmıştır.

Açıklanan bilgilere istinaden, HDSY Pol. Me. **Hayri AKIN**'ın, 18.12.2013 tarihinde silme işlemine tabi tuttuğu liste ve diğer bilgilerin, Değerlendirme Raporunun hazırlandığı 03.06.2011 tarihinden, silinme işleminin gerçekleştirildiği **18.12.2013** tarihine kadar dijital formda bekletilmesine rağmen, bu tarihte silinmiş olması, Müfettişlik Makamınca dikkate değer bulunmuştur. Bu eylem sebebiyle, Hayri AKIN ve kendisine bu yönde emir ve talimat verenlerin, listelerin hazırlanması ve aileden isimlere 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında gönderilen raporda yer verilmesi işleminin, *hukuk dışı bir uygulama olacağını bildiklerinden,* liste bilgilerinin dijital ortamdan imhası işleminin yaptırıldığı, çarşaf yolcu listeleri soruşturmacılar tarafından elde edilememiş olsaydı, ifadelerinde belirttikleri gibi soruşturma konusu listelerin kendilerince hazırlanmadığını, bu isimlerin muhtemelen 17 Aralık'tan sonra İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yeni atanan görevliler tarafından (kumpas amaçlı) yazıldığı şeklinde savunmalarında bir strateji uygulayacaklarının değerlendirildiği, ancak öncelikle liste bilgilerinin LUN_7 alanından elde edilmesi, ardından LOG kayıtlarından da bu bilgilerin teyit edilmesi sonucu, anılan listelerin kendileri (HDSY'ler) tarafından erişilip/oluşturularak Değerlendirme Raporuna yazılmış olduğunun, şüpheye yer bırakmayacak şekilde tespit edilmiş olmasından dolayı, ifadelerindeki beyan ve iddialarının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmiştir." Şeklinde Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından son derece vahim tesbitlerde bulunulmuştur.

D) FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ

C. Başsavcılığımızın 2014/133596 numaralı soruşturma dosyasından şüpheliler hakkında "Silahlı Terör Örgütü Kurmak, Yönetmek ve Kurulan Örgüte Üye Olmak, Örgüt Yapılanması Altında Sair Suçları İka Etmek" suçlarından soruşturma yürütülmekte iken, "Kamuoyunda Fetullah Gülen Grubu, Paralel Devlet Yapılanması, Fetullahçı Terör Örgütü, Pensilvanya Örgütü adları ile anılan oluşumun terör örgütü olup olmadığı, terör örgütü ise ne sebeple terör örgütü olarak addedilebileceği" şeklindeki 18.03.2015 tarihli müzekkereye Emniyet Genel

Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanlığı'nca verilen 20.05.2015 tarihli tarihli cevabi yazı içeriğine göre;

"Konu: Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY),
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülmekte olan 2004/133596 sayılı soruşturmaya konu yapılanmanın 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında değerlendirilip değerlendirilmediğinin sorulduğu, konu soruşturmayı yürüten savcılık ile kovuşturmayı yürütecek olan bağımsız mahkemelerin yetkisi kapsamında olmakla birlikte, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca gönderilen adli talimatın yerine getirilmesi amacıyla söz konusu örgüt hakkında daire başkanlığı arşivlerine daha önceki tarihlerde intikal etmiş bilgi belgelerin değerlendirilmesi, tanık, mağdur/müşteki beyanları ve açık kaynakların irdelenmesi neticesinde hazırlanan bilgi notunun;
Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY),
Terörizm ve Genel Hususlar,
Ayrıntılı İnceleme,
Netice ve Kanaat, olmak üzere dört başlıkta tanzim edildiği" bildirilmiştir.

A. FETULLAHÇI TERÖR ÖRGÜTÜ (FETÖ/PDY)

Örgütün Kuruluşu;
Erzurum İli, Pasinler Pasinler İlçesi, Korucuk Köyü nüfusuna kayıtlı Ramiz ve Rabia oğlu 27.04.1941 doğumlu Fetullah Gülen, 1958 yılından itibaren çeşitli illerde imam ve vaiz olarak görev yapmıştır.
1970'li yıllara kadar Yeni Asya Grubu içerisinde yer alan Fetullah Gülen bu tarihten sonra İzmir Kestanepazarı Kuran Kursu'nda görev yaptığı dönemde çevresinde bulunan arkadaşları ile dini motifleri kullanmak (istismar etmek) suretiyle örgütünün çekirdek kadrosunu oluşturarak müstakil hareket etmeye başlamış, faaliyetlerini daha ziyade l3-18 yaş grubundaki öğrenci ve genç kesim üzerinde yoğunlaştırarak, teyp/video kasetlerine çekilen vaaz ve konuşmaları, sohbet toplantıları ve özellikle yaz kamplarında görüşlerini ulaştırdığı sempatizan grubu ile kendi adı ile anılan örgütü kurmuştur.
Özellikle 1990'lı yılların başından itibaren yurt dışına da açılmaya başlayan yapı zaman içerisinde, hayatın doğal akışına aykırı şekilde dünya genelinde 160 ülkede faaliyet gösterir hale gelmiştir.

Örgütün Amacı;
Geçmişte örgüt içinde faaliyet gösteren kişilerin beyanlarından örgütün gerçek amacının; kuruluş yıllarından itibaren toplumun dini duygularını suiistimal ederek 'Himmet' adı altında topladığı maddi kaynaklar ile yurtiçi ve yurt dışında faaliyete geçirdiği eğitim müesseseleri üzerinden amaç ve ilkeleri doğrultusunda yetiştirdiği öğrencileri, elde ettiği finans ve siyasi gücü, örgütsel menfaat ve ideolojisi çerçevesinde kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin tüm anayasal kurumlarını (yasama, yürütme, yargı erklerini) ele geçirmek, aynı zamanda uluslararası düzeyde büyük/etkili siyasi ve ekonomik güç haline gelmek olduğu anlaşılmaktadır.

Amaca Göre Örgütlenme Stratejisi;
Örgütün 1970'li yıllardan günümüze kadar uygulamış olduğu 'örgütlenme yöntemleri', 'taktik'

ve 'stratejiler' çerçevesinde bütüncül bir bakış açısıyla incelendiğinde; uygulanan yöntemler değişse de amacının değişmediği, temel hedefinin Türkiye Devleti'nin bütün anayasal kurumlarını ele geçirmek olduğu anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda FETÖ/PDY'nin;

Tabanında bulunan insanları istismar ederek kaynak ve meşruiyet devşirme,

Öğrenci seçme ekipleri ile köy ve semtlerden topladığı gençleri, bünyesindeki vakıf, ışık evleri, okul ve dershaneleri marifetiyle ideolojisi doğrultusunda yetiştirerek insan gücü elde etme,

Devlet modeline uygun bir paralel örgütlenme ile gizlice başta siyaset, mülkiye, adliye, maliye, askeriye ve emniyet olmak üzere devletin tüm kılcal damarlarına sızma,

Yurt, okul, dershane ve ışık evlerinde, beyin yıkama metotları ile; sorgulamayan, düşünmeyen, mutlak itaati esas alan yapıya bağlı insan tipi yetiştirme,

Dinler arası diyalog adı altında, semavi dinlerin temsilcileri ile görüşerek, kendisini İslam adına muhatap göstermeye çalışma,

Devlet dışında kendisine bağlı bir ekonomik sistem kurma, şirket birlikleri ve konfederasyonlar kurarak zenginler kulübü oluşturma böylelikle ulusal ve uluslararası ticarette söz sahibi olma,

Kamu, ÖSYS vb. sınav sorularını hukuka aykırı yollarla ele geçirip, kendi mensuplarının sınavlarda başarılı olarak kamu kurumlarına ve etkin okullara girmesini sağlamanın yanında, ürettiği sahte belge ve delillerle, örgüt mensubu olmayan kişiler hakkında adli ve idari soruşturmaların açılmasını sağlayarak devlet kadrolarından tasfiye etme ve bu kadrolara kendi örgüt elemanlarını yerleştirme yöntemlerini amacına ulaşmak için kullandığı anlaşılmaktadır.

1970'li yıllardan itibaren devlete sızarak, özellikle, "Mülkiye, Adliye, Emniyet, Millî Eğitim ve TSK" içerisinde kendi özel hiyerarşisi ile illegal kadrolaşmaya gidildiğini; Örgüt lideri F. Gülen'in bazı ifade ve açıklamalarında rahatlıkla görmek mümkündür ki bunlardan bazıları şunlardır:

"Esnek olun, sivrilmeden can damarları içinde dolanın!"; "bütün güç merkezlerine ulaşıncaya kadar hiç kimse varlığınızı fark etmeden sistemin ana damarlarında ilerleyin!"

"Türkiye 'deki güç ve kuvveti cephenize çekeceğiniz ana kadar her adım, erken sayılır."

"Adliye, mülkiye veya başka hayati bir müessesede bizim arkadaşlarımızın mevcudiyeti öyle ferdi mevcudiyetler şeklinde ele alınıp değerlendirilmemelidir. Yani bunlar gelecek adına bizim o ünitelerde garantimizdir. Bir ölçüde onlar bizim varlığımızın teminatıdır."

"Arkadaşlarımız o sahada kabiliyetlerini geliştirmeli, müktesebatlarını geliştirmeli esas ve zannediyorum iki yanlı olmaları itibariyle de sergileyecekleri performansta da daima takdir toplayacaklardır. Yani bu bizim cepheyi öğrenmeleri lazım arkadaşların. Yani bizim hukuk sistemimizi didik didik etmelidirler, biz bir taraftan çalışıp onların istifade edecekleri şekle getirmeliyiz, onu öyle formüle etmeliyiz, öyle tertip ve temkide tabi tutmalıyız."

"Allah'ın Resulü kuvvet dengesinin olmadığı bir yerde ortaya atılmanın hezimet ve mağlubiyetle neticeleneceğini herkesten iyi değerlendirdi ve bu sebeple de stratejisini hep temkin ve tedbirle örgütledi. Denge gözetilmediğinde hezimet ve mağlubiyetin kaçınılmaz olduğu şartlarda kahramanlık gösterisi ihanettir. "

"Yani siz hakim değilsiniz başka kuvvetler var. Bu ülkede değişik kuvvetleri hesap edecek dengeli, dikkatli, tedbirli, temkinli yürümekte yarar var ki geriye adım atmayalım... yani her şey bir oyundur. Kungfu gibi oyun, tekvando gibi bir oyun, judo gibi bir oyun her zaman insan hasmını yenmesi öyle yumruk vurup yere sermesi gibi bir şey değildir, Bazen hasımdan

kaçmak bile çok önemli bir manevra (kesinti var), çok iyi bilecek, çok iyi planlayacak ona göre yürüyeceksiniz. Kuvvet dengesinin olmadığı bir yerde kuvvete başvurmayacaksınız, teknik, taktik yerine sizin kalbiniz önemlidir."
"Ben yine kuvvet dengesinin olmadığı için şahsen o yol yerine kendi düşüncemi yayma, kendi düşünce sistemim adına varlığı her tarafı fethetme, ele geçirme yolunu şahsen tercih ederim."
"Zaman henüz uygun değil. Bütün dünyayı omuzlayıp taşıyabileceğimiz zamana dek, tamam olacağınız ve koşulların uygun olacağı zamana dek beklemelisiniz! Bilhassa haber alma hususunda her zaman hasım cephenin çok önünde olunmalıdır."
"Toplumun büyük kesimlerine, büyük kısımlarına, bu duygu ve düşünceyle ulaşma açısından, belli bir noktaya belli bir kıvama gelecekleri ana kadar, bu şekilde hizmet etmeleri şart, zaruri, lüzumlu.....yanlışı telafi edemeyiz."
"Türkiye'deki devlet yapısı ölçüsüne göre bütün anayasal müesseselerdeki güç ve kuvveti cephemize çekeceğimiz ana kadar her adım erken sayılır. (...) bunca kalabalık içinde ben bu dünyayı ve düşüncemi sözde mahremiyet içinde anlattım. (...) sırrınız sizin sırrınızdır. Söylerseniz siz esir olursunuz."
"50'li yıllardan buyana tam 40-45 yıl geçmiştir. O dönemde, 10 yaşında olanlar, şayet mevsimi geldiğinde üniversite okusalardı, şimdi zirvelerde ya da zirveleri zorlayan konumlarda olacaklardı. 20 yaşında olanlar 60-65 yaşında olacaklardı ki bu da onların başbakanlar, reis-i cumhurlar seviyesinde en olgun dönemlerini yaşıyor olmaları demekti."
"Her yerde hususen geri kalmış yerlerde mafyanın ağzına azıcık bal sürülebilir. "
"Bize 'Orta Asya'ya açılın' diyen sağ ABD Cumhuriyetçileri kaybetti. Yeni iktidarla Türkiye yalnız kaldı."
"Yüzlerce arkadaşlar, yüzlerce diyorum tabi Türkiye'nin içinde binlerce yurt dışında burs veriyorlar. Amerika'da otuz küsur değişik üniversitelerde kariyer yapıyorlar. Kariyerin yapılmasının yanında kariyer yapmanın yanında aynı zamanda bu arkadaşlarımız orada hizmet te yapıyorlar ve bu iki üç senelik ömrü olan bir şey. Daha önce de vardı üç beş arkadaş ama fakat bunlar Allah'a çok şükür organize edildi. HİMMETLER belli bir noktada... (kesinti) edildi. Ve şimdi orada çok iyi güdülüyorlar Allah'ın İnayet ve keremiyle her sene de besleniyorlar. İngiltere'den Almanya'ya oradan Avusturalya'ya oradan Amerika'ya kadar her yerde kariyer yapan arkadaşlarımız besleniyorlar. Ve bu arkadaşlar bizim gaye-i hayalimize göre gelecekte o dünyalardaki üniversitelerdeki bizim tebliğcilerimiz olacaklar. Türkiye'ye döndükleri zaman da burada el üstünde üniversitelerdeki HOCALARIM olacaklar. "
Bu sözler, Fetullah Gülen'in kasetlerdeki vaazları ve röportajları ile kitaplarda yer alan taktik ve strateji içeren sözleridir. Pensilvanya örgütünün strateji ve hedeflerini özetleyen bu ifadeler; fetvalarla "Tedbir ve İstihbarat", "Maarif ve Şirket" ilkesine göre yetiştirilen örgüt mensuplarının, amaçlarına giden yolda hasım olarak gördükleri diğerlerini de etkisiz kılarak devlet içinde etkin bir duruma gelmeleri hedefini göstermektedir.

Örgütün Sosyo-Kültürel ve Zihinsel Yapısı;
Örgüt içerisinde Fetullah Gülen'in "Olağanüstü haller yaşamış bir VELİ olduğu" görüşü yaygındır. Etrafında bu kadar insanı toplayabilmesinin arkasında bu anlayışın yattığı söylenebilir. F etullah Gülen, örgüt üyelerine gelişen teknoloji ile birlikte teyp kasetleri, video kasetleri, kitapları, çeşitli dergilerde yer alan başyazıları, internet siteleri, radyo ve televizyon programları ile görüşlerini rahatça iletebilmiştir.
Gülen'in, örgüt üyeleri üzerinde kendi ifadesiyle "uyarılarının ve tavsiyelerinin, birinci derecede hareket ettirici etkiye sahip olduğu" söylenebilir. Bu nedenle, F. Gülen'in kişisel

görüşleri; aynı zamanda örgütün görüşleri anlamına geldiğinden, Gülen'in düşüncelerinin analizi, örgüt hakkında da ayrıntılı bilgilere ulaşılması anlamına gelmektedir.

Örgütün Yönetim Modeli;

Pensilvanya Örgütü 'lider merkezli' bir yapıya sahiptir. Lidere en yakın insanlar liderin koruyucusudurlar. 'Lider' etrafında örgütlenen hareketin en dışında ise, 'örgüte ilgi duyanlar' bulunur. Bu tür bireyler önemlidir; çünkü örgüt meşruiyetini sempatizanlarının sayıca çokluğuna dayandırmaktadır. Bu bireyler esas itibariyle 'örgüt içinde değillerdir' ancak 'örgüt dışında' da değillerdir. Sadece örgüte ilgi beslemektedirler.

FETÖ/PDY örgütlenmesi; gizlilik, hiyerarşik yapılanma, pelür kağıtları ile haberleşme, özgeçmiş raporu verme (CV) ve kod adı kullanma gibi özellikleri ile yasadışı terörist örgütlenmelerin taktiklerini kullanmaktadır. FETÖ/PDY'de, F. Gülen'in verdiği kararı sorgulama anlamına gelecek her düşünce, eylem veya tavır kuvvetle ezilmekte, liderin ve ona bağlı diğer yöneticilerin tüm talimatları aklın da ötesinde bir kutsiyet kazandırılarak uygulanmaktadır. F. Gülen başta olmak üzere örgüt yöneticileri, halka hitap ederken büyük bir tevazu sergilerken, örgüt içerisinde mutlak bir otorite ile hareket etmekte olup örgüt içerisinde ödül ve ceza sistemi uygulanmaktadır.

Örgüt mensuplarının evlilikleri dahi bağlı bulundukları imamların izin ve talimatları doğrultusunda gerçekleşmektedir. Evlilik kararı veren örgüt mensubu bu durumu kendisinden sorumlu imama iletmekte, müstakbel eşini yine örgüte bağlı olan bayanların resimlerinin bulunduğu bir katalogdan seçmektedir. Böylelikle hem mensupların örgüte bağlılığı artırılmakta hem de örgütten ayrılma durumunda ayrılan kişilerin eş ve çocukları örgüt talimatı ile kendisinden uzaklaştırılarak baskı oluşturulmaktadır.

Örgüt mensuplarının iş ve özel hayatlarındaki bütün kararlarını örgütün tasarrufuna bırakmış olmalarının altında yatan sebeplerden en önemlisi, bağlı oldukları imamların ve Fetullah Gülen'in hata yapmayacağına inanmış olmalarıdır. Ayrıca örgüt mensuplarının tamamına belli görev ve sorumluluklar verilerek bağlılıkları perçinlenmektedir.

Yazarı M. Abdülfettah Şahin (Fetullah Gülen) olan "Ölçü ve Yoldaki Işıklar"isimli kitabının 57 ve 58. sayfalarında bulunan "Hizmet İnsanı" başlıklı bölümünde; "Cemaate bağlı kişinin azimli/kararlı ve hizmete karşı itaatkâr, herşeyin sorumluluğunu alması gereken, darbe yediğinde azmi bozulmayan, yüksek rütbelere geldiğinde kendi rütbesini değil hizmetin rütbesini ön planda tutan, hizmet içerisinde yapacağı görevlerin zor olabileceğine inanan ve bütün varlığını/canını/sevdiklerini hizmet için feda etmeye hazır olması" gerektiği vurgulanmıştır.

Fetullah Gülen'in "Ne olursanız olun makam şöhret başınızı döndürmesin. "Sıfır" olun. Olun ki büyük rakamlarda büyük yerlerde kullanılasınız." Şeklindeki sözleri ise, örgüt mensuplarının fonksiyonel değerini ifade etmektedir. Gülen'e göre bireysel olarak hiçbir anlam ifade etmeyen fertler örgüt bünyesindeki faaliyetleri ile değer kazanmaktadır.

Dini unsurları temel alarak hareket ettiğini iddia eden FETÖ/PDY'nin, dini değerleri zamana ve şartlara göre kendi idealleri doğrultusunda yorumlaması, ülkesi ve devleti ile barışık olmak yerine devleti kendisine hasım olarak görmesi, açık ve şeffaf olmak yerine bir istihbarat örgütü gibi "kod isimler, özel haberleşme kanalları, kaynağı bilinmeyen paralar"kullanması, yönetim kadrosunun faaliyetleri yurt dışından idare etmesi ve hasımlarını saf dışı etmek için her türlü baskı, şantaj ve yasadışı yöntemleri kullanması, çeşitli yabancı misyon temsilcileriyle mahiyeti bilinmeyen görüşmelerde bulunması, söz konusu yapının casusluk

faaliyetlerini de kapsayan organize olmuş bir örgüt olduğunu ortaya koyan unsurlardır.

Örgütün Hiyerarşik Yapısı;

Devlet kurumlarının muhtelif tarihlerdeki raporlarında, bu örgütsel yapının hiyerarşik durumu dönemsel olarak ortaya konulmaktaydı. Örneğin, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün '1999' yılında yapmış olduğu bir çalışma esnasında yaptığı tespite göre, bu yapılanma şu şekildeydi:
1) İstişare Grubu,
2) Dünya İmamı,
3) Coğrafi Bölge İmamı,
4) Ülke İmamı,
5) Bölge İmamı,
6) İl İmamı,
7) İlçe İmamı,
8) Semt İmamı
9) Mahalle İmamı
10) Ev İmamı (Işık evleri)
11) Ser Rehberler
12) Belletmenler
13) Öğrenciler ve Örgüt Mensupları (Şakirt ve Şakirdeler).

Örgütün hiyerarşik yapısı günümüzde çok daha gelişmiş ve karmaşık bir hal almış olup alınan ifadeler ve yapılan çalışmalarda örgütün mevcut yapılanmasının aşağıda gösterildiği şekilde olduğu anlaşılmıştır.

FETÖ/PDY Örgütü; 'coğrafi', 'sektörel' yada 'kurumsal' anlamda, "imam" olarak ifade edilen sorumlulardan oluşan bir çalışma ve hiyerarşik düzene sahiptir. FETÖ/PDY mensuplarınca "Kâinat îmamı" ve "Mehdi" olarak kabul edilen Fetullah Gülen'in liderliğini yaptığı örgüt; Danışman Kadrosu, Kıta İmamları, Ülke İmamları, Bölge imamları, İl imamları, İlçe İmamları, Esnaf İmamları, Semt İmamları, Ev İmamları üzerinden örgütlenmiş ve tabana yayılmıştır.
Kıta, ülke, bölge, şehir, ilçe, semt ve ışık evi sorumlularının yanı sıra kamuda (Bakanlıklar ve taşra teşkilatları, yerel yönetimler, üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüsleri) ve
özel sektörde (Hukuk büroları, bilişim şirketleri, muhasebe firmaları vb.) faaliyet gösteren kurumların her birinin başına örgüt tarafından "imam" olarak adlandırılan ilgili kurumların hiyerarşik yapısı dışında sorumlular atanmaktadır.
Kurumsal imamların genelde kurumun dışından olması söz konusu olmakla birlikte; her kurumun ayrıca kendi içerisinden sorumlu imamları da olabilmektedir. Bunlar kurum imamına karşı sorumludurlar.
Mülkiye, Emniyet, TSK, MİT ve Yargı içerisinde faaliyet gösteren imamlar ise ayrı bir yapılanma içerisinde yer almakta, bu yapılanmada yer alanlar, devletin hassas kurumlarında görev yapmaları nedeniyle takip edilmemek için diğer örgüt mensuplarına nazaran daha fazla önlemler almakta ve teknolojinin iletişim konusunda sağladığı imkânlardan kontrollü bir seviyede istifade etmektedir.
Örgütün yurt içinde toplum tarafından bilinen eğitim kurumları, sivil toplum kuruluşları, ekonomik kuruluşları, medya organları ve sağlık kuruluşlarının Türkiye Mütevellisine bağlı

ayrı sorumluları bulunmaktadır. Bunlar örgütün önemli birer finans kaynağı olmanın yanı sıra, taban kazanmak ve algı operasyonları yapmak maksatlarıyla da kullanılmaktadır.
Türkiye'den sorumlu imama, beş bölge imamı, ona da bu beş bölgeyi oluşturan şehirlerden sorumlu imamlar bağlıdır. Her şehir büyüklüğüne göre alt bölgelere, bölgeler semtlere bölünmüş olup; her birisinin başında ayrı bir yetkili (imam) atanmıştır. Semt imamlarının altında o semte bağlı evlerin, ışık evlerinin imamları yer alır.
Her bölgenin başında da yine bir imam (bölge imamı) vardır. Başındaki imamla beraber bir de 'eğitim danışmanı' bulunmaktadır. İmam daha çok işin finansal ayağını oluşturan esnaf sisteminin uygulanmasını sağlarken; paralel yapının temelini oluşturan talebe kısmının başında 'eğitim danışmanı' bulunur.
Bu beş bölge; İstanbul, Ankara, İzmir, Gaziantep ve Erzurum bölgeleridir. Bölgeler, illerden oluşur ve üstte 'Bölge İmamı', altında ise 'İl İmamları' bulunur. İller de, 'büyük iller' ve 'küçük iller' olarak ikiye ayrılır. Büyük illerde, illerin altında 'en az iki' olmak üzere, eyaletler olur. Her eyaletin 'en az üç büyük bölgesi' söz konusudur. Örneğin Ankara ilk zamanlar 3 bölgeden oluşurken daha sonra bölge sayısı 5'e çıkarılmıştır. Büyük bölgeler ise "en az üç küçük"bölgeden oluşur. Hiyerarşik düzen; İl imamı, eyalet imamı, büyük bölge imamı ve küçük bölge imamı şeklindedir.
İmamlar işin para kısmından ve maddi anlamda her şeyden sorumludurlar. Küçük bölgelerin parası büyük bölgenin muhasebecisinde toplanır. Her büyük bölgenin, her eyaletin ve her ilin birer muhasebecisi vardır. Yapı yukarı doğru bu şekilde sıralanır. Ast-üst ilişkisi askeri bir hiyerarşiden daha sistemlidir. Toplanan paralar için hiçbir zaman makbuz verilmez. Bölge imamına ve muhasebecisine sonsuz güven vardır. Bu arada her küçük bölge en az yedi-sekiz evden oluşur; kimi bölgelerde ise onüç-ondört ev bulunmaktadır.
Her büyük bölgenin bir 'Zaman Gazetesi Sorumlusu' bulunmaktadır. Bu kişinin görevi, mütevelli esnaflar üzerinden gazeteye abone bulmak ve abonelerin takibini yapmaktır. Her mütevellinin belirli bir 'gazete aboneliği' hedefi vardır. Tiraj önemli olduğu için gazetelerin okunup okunmadığının önemi yoktur. Hatta bir kişinin gazeteye abone olması için 'okur-yazar' olmasına dahi gerek yoktur. Abonelikler 'yıllık' yapılır. Çoğunlukla kredi kartıyla yapılan bu abonelikleri 'iptal etmek' de mümkün değildir. Bazı dönemlerde bir esnaf 20-30 abone hedefi alır ve bunu gerçekleştirir. Öğrenci evlerinde ev imamları, evde kalan her öğrenciyi abone yapmakla mükelleftirler. Bu uygulama, dershanelerdeki öğrenciler ve bunların velilerine kadar yaygınlaştırılabilmektedir. Hatta bir dönem, zorunlu abonelik 'Sızıntı Dergisi' için de söz konusu olmuştur.
Herkes haftalık istişarelerde bir üstüyle bir araya gelir ve kendisine bağlı kişilerin örgütle ilişkisinin düzeyindeki gelişmeleri anlatır. Gazete yada dergiye yapılan abonelikler ile 'toplanan bağışlar' konusunda rapor verir. Kurban Bayramı'nda deri toplanması, okulda bir organizasyon düzenlenmesi gibi 'proje bazlı' konular, 'istişare toplantıları' adı altında konuşulup karara bağlanır. Bu istişarelerde; daha üst abilerden gelen ve merdiven mantığıyla 'imamdan-imama' şeklinde tüm örgüte ulaştırılan 'emir' ve 'tavsiyeler' paylaşılır. O günün siyasi ve aktüel gündem konularına karşı alınacak ortak tavırlar öğrenilir. Bu hususlar daha sonra ev ve yurt odası istişarelerinde mensuplara aktarılır.
Örgütün legal görünümlü eğitim, finans, medya gibi faaliyetlerinden sorumlu imamları ile illegal yapılanmalardan sorumlu imamları arasında geçişler olabilmektedir. Eğitim alanında faaliyet gösteren bir imamın zamanla kamu kurumlarından sorumlu olması yada illegal alanda görev alan bir il imamının medya faaliyetlerinde görevlendirilmesi mümkündür.

Örgütün Kuruluşundaki Yemin Metni;

Gücüm yettiği kadar Kuran'ı hayatıma gaye edineceğime, kardeşlerime karşı sadakat izinde bulunacağıma, halkın ve talebe arkadaşların izzet ve onurlarını izzetim ve onurum kadar yükseltmeye çalışacağıma kusurlarımın hatırlatılması karşısında memnuniyet ihzar edeceğime, dahilden ve hariçten gelen bilumum taarruz ve tenkitleri 'nefsime yapılmış' gibi 'ret' edeceğime, bilumum karar listesindeki esaslara riayette bulunacağıma, hizmet adına uhdeme aldığım vazifeleri veya kararla bana tahmil edilen mükellefiyetleri 'itirazsız' yerine getirmeye çalışacağıma, Kur'an'a sadakatten hiçbir surette ayrılmayacağıma, münferit hareket edip bu kararlara muhalif davrandığım an ihtiyarımla bu kadrodan kendimi ıskat edip 'herhangi bir talebe gibi' dershanede vazifeme devam edeceğime VALLAH-BİLLAH kasemleriyle yemin ediyor ve bu yeminin 'La Yen Kati' olmasına 'CENAB-I HAKKI İSTİŞHADDA' bulunuyorum.

Yemin edenler hazırlanan prensiplere uymakla mükelleftir. Bu prensipler '18 maddelik kurallar' içermektedir;

Finansman kaynaklarının tekele verilmesi, şahsi tasarruflar yapılmaması,

Finansman kaynaklarının derneğe verilmesi, lüksten kaçınmak, israf yapmamak,

Dershanelere nezaret eden arkadaşlar, evde kalanlara her türlü adap ve edep kaidelerini öğretecek şahsi işlerimizi dahi görüşüp kararın varıldığı istikamette işleri yapmak dahilde ve hariçte kim vazifelendirilirse 'o vazifeye o gidecek', 'başkası o işe karışmayacak', herkesin nereye ne zaman gideceği bir sisteme bağlı olarak yürütülecek (dışarıya gitmeler, içteki ziyaretler), kusurlarını birbirine hatırlatmak için kardeş edinme, bu kadroyu etrafa empoze etme, kuvvet kazandırma, çok kuvvetli gösterme (içte ve dışta olacak), arkadaşların birbirlerini kabul ettirmesi ve ittifak ettikleri o mevzuda aynı şeyleri söylemesi on beş günde bir, bir araya gelip arıza ve pürüzlere bakılması (Pazar günü ikindi - akşam arası),

Bilumum dışarıya giden arkadaşların tenkidinin '15 günlük' toplantıda görüşülmesi, acil durumlarda o mevzu ile alakalı olan arkadaş, toplantı gününü beklemeksizin Hocaefendi'ye duyurabilir,

'Şeriat' fikrinin müdafii olma, 'Risale-i Nur' ve Üstadı Şeriat'a muvafık şekliyle arz etme, Tesbihat ve Evrad-ı Ezkar'a ehemmiyet verme, bunların büyüklüğünü anlatma, karara bağlanan bir şeyin hiçbir zaman aleyhinde bulunmama ('ima ihsas' yoluyla dahi olsa)', aksine fikir olursa 'hakkı-ı hayat tanımama', her arkadaşın resmi gayri resmi bir işinin olmasına ihtimam, istişareden sonra fikir beyan etmeme, alınan kararları infaz etme ve istişareyi kimlerle yapacağını bilme (Ashab-ı Rey), kendi kardeşlerimize hakta öncelik tanıma, bir kardeşin aleyhinde söylenecek söz vs.'de onu müdafaa ve söyleyeni de 'toplu olarak istintaka tutma', şiddetle bu iftirayı reddetme,

Bu şartlardan birisine riayet etmeyen kendi kendini azletmiş olacak ve talebe durumuna düşecek, bu durum kadrolardan, evdekilerden ve halktan gizli tutulacak, kimse bilmeyecektir.

Işık evlerinde kalan öğrenciler arasında lise öğrencileri de vardır. Üniversite öğrenci evlerine, lise öğrencileri de verilerek; hem öğrencilerin kaynaşması sağlanmış, hem de aileler nazarında güven sağlanmıştır. Ancak rakamlar büyüyünce bu evlerin finansmanı için maddi destek bulunması gerekliliği ortaya çıkmış; bu sorun 'şirketler' ya da 'küçük esnaflar' yolu ile aşılarak, evlerin ihtiyacı olan bütün eşyalar örgütün esnaf kadrosu tarafından alınmıştır. Öğrencilerin kendileri de güçleri yettiği kadar 'ışık evlerinin' ihtiyaçlarının karşılanması için katkıda bulunmuşlardır. Bu yardımlar FETÖ/PDY'nin sayısal ve ekonomik olarak büyümesinde oldukça etkili olmuştur.

Örgüt etkisi altına aldığı öğrencileri öncelikli olarak eğitim fakültelerine yönlendirmiştir.

Hukuk, tıp, mühendislik fakülteleri gibi yüksek puanla kayıt alan bölümleri kazanabilecek öğrencilere bu bölümler yerine eğitim fakültelerinin tercih ettirilmesi toplumun değişik kesimlerince eleştirilmiştir. Ancak zaman göstermiştir ki eğitim fakültelerine yönelinmesi örgütün uzun vadeli planlarının bir parçasıdır.
Örgüt eğitim kadrosunun nitelik ve nicelik açısından yeterli düzeye ulaşmasının ardından kendisine bağlı öğrencileri çağın gereksinimleri doğrultusunda yönlendirmiş ve geleceğin elitlerini yetiştirmeye başlamıştır. Eğitim gönüllüsü diğer kuruluşların ve dini referanslı yapıların aksine FETÖ/PDY, ihtiyaç sahibi olan öğrencileri değil, zeki ve başarılı öğrencileri hedef almış hatta bu öğrencilere IQ testleri yaptırmıştır. Böylelikle örgütün devleti ele geçirme amacına ulaşmasına katkı sağlayacak kadrolaşma faaliyetlerinin önü açılmıştır.
Sonuç olarak; F.Gülen'in 1970'lerin sonunda başlattığı uzun vadeli projenin ilk halkasını eğitim oluştururken, tedrisattan geçenler başta Emniyet, Yargı, TSK ve Mülkiye olmak üzere, devletin önemli kademelerine yerleştirilmiş, bir kısmı ise 'işadamı' olmaya aday gösterilmiştir. Örgüt bir yandan eğitimle kadro yetiştirip, bir yandan da diğer alanlarda etkinliğini artırmıştır.

Paralel Devlet Kurma Çabaları;
Örgütün özellikle, TSK, Emniyet, Yargı, MİT, Mülkiye ve bürokrasideki örgütlenmesi ile yasadışı faaliyetleri, muhtelif tarihlerde resmi kurumlar ve istihbarat birimlerince hazırlanan çeşitli raporlarla devlet arşivlerine girmiştir.
F. Gülen ilk etapta devlete karşı savaş vererek hedeflere ulaşmanın yıpratıcı olacağını teşhis etmiş, bu nedenle mevcut sistemi yıkmak yerine devletin tüm kurumlarını ele geçirmeyi hedeflemiştir.
FETÖ/PDY, yurt içinde ve yurt dışında çok miktarda vakıf, dernek, özel okul, şirket, dershane, öğrenci yurdu, yayın organı, gazete, TV istasyonu, faizsiz finansman kurumu, sigorta şirketi ve radyo istasyonunu denetim altında bulundurarak; amacına uygun bir şekilde planlı, programlı ve gizli olarak faaliyetlerini yürütmüştür.
FETO/PDY'nin, diğer devlet kurumları gibi polis teşkilatı içinde de örgütlendiği öteden beri kamuoyu tarafından bilinmektedir. Örgütün ulaşmak istediği nihai hedefler göz önünde bulundurulduğunda, bu son derece 'anlaşılabilir' bir durumdur. Zira Emniyet Genel Müdürlüğü; Adli, idari ve istihbari kolluk görevi ifa eden ve aynı zamanda güç kullanma yetkisine sahip bir devlet kurumudur. Bu nedenle örgütün sızıp kontrolü altına almaya çalıştığı kurumların başında gelmesi oldukça doğaldır. Örgüt, Emniyet Teşkilatındaki kadrolaşmasını belirli bir düzeye ulaştırdıktan sonra, buradaki gücünü operasyonlarının ana aracı olarak kullanmaya başlamıştır.

Örgütün İstihbarat Ağı ve Arşivi;
Örgütün, devlet yapılanması içerisinde en güçlü olduğu alanların başında güçlü bir istihbarat ağına sahip olması gelmektedir. Öyle ki, kamu kurumlarında çalışan örgüt mensupları elde ettikleri bilgileri örgüte aktarmakta ve toplanan bütün bilgiler yukarıda birleştirilerek büyük bir havuz oluşturulmaktadır. Örgüt, hedeflerine ulaşmak için bu havuzdaki bilgi ve belgeleri amaca uygun hale getirerek hasım cephedeki kişi ve kurumlar aleyhinde kullanmaktadır. Süreç, önce olayın kendilerine yakın medyaya sızdırılması ve kamuoyu oluşturulması ile başlamaktadır.
FETÖ/PDY; Mülkiye, MİT, TSK ve Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde örgütlenerek, 'güvenlik bürokrasisi' ve 'istihbarat' alanında bir ağ oluşturma yoluna gitmiştir. Bu kurumların yanı sıra, bu yapının paralel bir örgütlenmeye giderek istihbarat ağına katmaya çalıştığı

kurumlardan birisi de 'TÜBİTAK' olmuş; son dönemde, Türkiye'nin en mahrem kurumlarından birisi olan TÜBİTAK'ta da derin bir oluşuma gittiği anlaşılmıştır.
TÜBİTAK'ın özellikle en gizli birimlerinden olan 'Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi'ndeki kadroları sayesinde, devletin üst düzey siyasi ve bürokratlarınca kullanılan kriptolu telefonların dinlenildiği ortaya çıkmıştır.
'Hizmet ve eğitim hareketi' olarak görünmesine rağmen FETÖ/PDY'nin paralel kadrolaşma hedefinin, 'askeri' ve 'stratejik' birimlere yöneldiği; gücün, stratejik bilginin ve paranın olduğu her yerde örgütlendiği görülmektedir. Bu hedeflerden birinin de askeri ve stratejik projelerin, kriptolu telefonların üretildiği, bilirkişi raporlarının verildiği TÜBİTAK birimlerinin olduğu anlaşılmıştır.
Örgütün 'istihbarat ağı yada gücü' konusunda bahsedilmesi gereken bir husus da F. Gülen'in sahip olduğu ileri sürülen arşivdir. Bu yasadışı arşivde; örgütün yasadışı adli ve önleme dinlemeleri, kendine ait gelişmiş cihazlarla yaptığı teknik takip, telefon ve ortam dinleme kayıtları, kamu personeline yönelik fişlemelerle örgütle teması olan öğrencilerin ve ailelerinin bilgileri bulunmaktadır.
Her bir ilçe imamı, sorumluluğu altındaki ilçede, sohbet toplantısı olarak adlandırdıkları toplantıya katılan esnaf, memur vb. listesini, bunların irtibat bilgilerini, anılanlardan ne kadar himmet alındığını, kendilerine bağlılık derecesini, ne iş yaptığını, sohbetlerdeki tutum ve davranışlarını, ilçede örgüte bağlı menkul ve gayrimenkul listesini tutmakta, ilçeye yeni atanan kamu kurum/kuruluş yetkililerinin tutum davranışlarını takip etmekte, kendilerinden olan ve olmayanları belirlemekte, kişisel zaafları dahil şahıslar hakkında biyografik bilgi formları tutmaktadır. Kamu kurumlarında çalışan örgüt mensuplarının bilgileri de örgüt tarafından güncel olarak arşivlenmektedir.
FETÖ/PDY 'abilik' ve 'ablalık' müessesi sayesinde temas kurduğu öğrencilerin aileleri hakkında da bilgi toplayarak; ailelerin dini, siyasi, ekonomik, etnik köken vb. durumlarını kayıt altına almaktadır.
Bu kapsamda ışık evlerinden, mahalle, ilçe, il, bölge ve Türkiye geneline, yurt dışında ise yine örgütün faaliyet gösterdiği her bir yerleşim yerine ve alanına kadar, örgütün hafızası niteliğinde arşivleri vardır.
Her bir sorumlunun, sorumluluğu altındaki birime ya da alana dair tuttuğu ve bir üstüne gönderdiği kayıtları/arşivi vardır.

Örgütün Haberleşmede Kullandığı Yöntemler;
Dünya genelinde 160 ülkede faaliyet gösteren ve binlerce mensubu olan örgüt için; haberleşme, talimatların alınıp verilmesi, gelişmelerin güvenli ve zaman kaybetmeksizin aktarılması, faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi hayati öneme sahiptir. Faaliyet alanlarının çeşitliliğine paralel olarak örgütün haberleşme yöntemleri de çeşitlilik arz etmektedir.
En önemli haberleşme aracı GSM hatlarıdır. Bu hatlar genel olarak başkası adına kayıtlı ya da örgüt kontrolündeki kurum/kuruluş adına kayıtlı olan, abone bilgilerinden gerçek kullanıcısına ulaşılamayan hatlardır.
Yaklaşık 3 ayda bir yeni bir GSM hattı temin edilmekte ve eski hatla birlikte telefon cihazı da değiştirilmektedir.
Örgüt mensuplarının kendi adlarına olmayan GSM hatları temin edip bunları belirli aralıklarla cihazlarıyla birlikte değiştirmeleri dahi, legal olduğunu iddia ettikleri faaliyetlerinin illegal olduğunu ve bunları gizlemeye çalıştıklarını ortaya koymak açısından önemli bir veridir.

Internet üzerinden haberleşmeye imkan tanıyan Skype, Tango, WhatsApp vb. programlar şifreli ve düşük maliyetli olması nedeniyle oldukça sık tercih edilen haberleşme yöntemlerindendir.
Türkiye'de Almanya, ABD ya da başka bir ülkeye kayıtlı GSM hatlarının kullanılması, örgütün üst düzey abilerinin kullandığı yöntemlerdendir. Abone bilgilerinden sadece hangi ülkeye ait olduğunun görülebilmesi nedeniyle zaman zaman tercih edilebilmektedir. Kiralık hatlar vasıtasıyla kriptolu IP telefon kullanılması, özellikle yurt dışındaki okullarla irtibatta kullanılan yöntemlerdendir.
Canlı kurye kullanılması en sağlıklı haberleşme yöntemlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Talimat almak ve faaliyetler hakkında bilgi vermek amacıyla doğrudan ABD/Pensilvanya'ya gidilerek örgüt lideri F. Gülen ile yüz yüze görüşülmekte ve talimatlar bizzat alınmaktadır. F. Gülen'in, "çok önemli hususların yüz yüze görüşülmesi" yönünde talimatlarının olduğuna dair bilgiler mevcuttur.

Örgüt mensupları, tedbir olarak haberleşme araçlarını değiştirdikleri gibi isim zikretmekten imtina etmekte, "abi" ya da "hocam" şeklinde genel ifadeler kullanılmaya özen gösterilmekte, il ve ilçe imamları ise genel olarak "Kod" isim kullanmaktadırlar. Örgütsel görüşmeler sırasında 'hizmet, şakirt, Fetullah Gülen, cemaat' gibi kelimelerin telefonda zikredilmemesine özen gösterilmekte, buluşma yeri söyleneceği zaman şifreli ifadeler kullanılmasına önem verilmektedir. Örgüt toplantılarında verilen talimatlar ufak kağıtlara yazılmakta hatta bunların lüzumu dahilinde yok edilebilmesi için yenilebilir özellikte olması sağlanmaktadır.

Baskı Oluşturma;
Örgüt son yıllarda bir 'korku imparatorluğu' oluşturmayı başarmıştır. Bu sürecin birinci aşamasında, yayınlanan ya da yayınlanacak olan ses kayıtları kamuoyunda gündem oluşturan yazarlar tarafından geniş kitlelere 'iddia' şeklinde ana hatlarıyla duyurulmakta; ikinci aşamada, ortaya atılan bu iddialar, özellikle belirli basın yayın kuruluşları aracılığı ile haberleştirilerek ülke genelinde 'tartışılır' hale getirilmekte; üçüncü aşamada ise konuya ilişkin bilinçaltı algısı oluşturulmuş kitlelere yönelik; 'mevcut hükümet aleyhine tepkiselliğin arttırılması', 'kitlelerin harekete geçirilmesi', 'devlet kurumlarının ve bürokrasinin yıpratılması' gayeleri ile sosyal medya ve basın yayın organları üzerinden algı operasyonları yapılmaktadır. 17-25 Aralık sürecinde de bu yöntemlerle hükümeti devirmeye yönelik, "üst akılla" profesyonelce oluşturulmuş, tamamen organize bir strateji izlenmiştir.

FETÖ/PDY'nin, kendinden olmayanlara karşı kullandığı çok sayıda illegal yöntem olup; bunlar, şahsın işinden ailevi yaşantısına, kişisel zaaflarından toplumsal konumuna göre şekillenmekte ve çeşitlilik göstermektedir.
Serbest meslekle uğraşan bir şahsı, piyasadaki serbest rekabet şartlarına aykırı olarak ekonomik anlamda zarara uğratmaya çalışan yada kamudaki mensupları aracılıyla çeşitli gerekçelerle denetlemeler yaptıran örgütün baskısını asıl hissettirdiği alan kamu kurum ve kuruluşları çalışanlarıdır.
Kamuda uygulanan genel illegal yöntemleri; kendilerinden olmayan çalışana mobbing uygulanması, terfi ettirilmemesi, stratejik görevlere getirtilmemesi, meslekten ihraca varan disiplin cezaları verilmesi, istem dışı tayin edilmesi, hak edildiği halde ödüllendirilmemesi, yurt dışında eğitim imkânlarından faydalandırılmaması vb. olarak sıralamak mümkündür.
Örgütün kullanmış olduğu bazı yasa dışı yöntemler vardır ki bunlar söz konusu şahsı hem

madden hem de manen yok etmeye yönelik eylemlerdir. Bu yöntemlerle şahıs, aile, sosyal ve iş hayatında yıpratılarak itibarsızlaştırılmakta, kişi bu iftiraların/saldırıların kimden geldiğini bilse de direnememekte, belli bir süre sonra istifa etmekte yada örgütün istemiş olduğu davranışları sergilemek zorunda kalmaktadır. Bu eylemlerin bir kısmı örgütün legal uzantıları ile birlikte koordineli olarak yürütülen planlı çalışmalardır. Söz konusu yöntemlerden bazılarını;

Kamu çalışanını, çalıştığı kurum ve kamuoyu nazarında itibarsızlaştırmaya ve suçlu göstermeye yönelik iftira niteliğindeki iddialar içeren, kim tarafından gönderildiği tespit edilemeyecek şekilde şahsın özel hayatına ya da meslek hayatına ilişkin isimsiz ve imzasız ihbar mektuplar yada elektronik e-postalar göndermek, bunlara dayanarak kamu kurum/kuruluşlarındaki uzantıları aracılığıyla şahıslar hakkında hukuk ve ceza davaları açtırmak, hapse göndermek, aile, sosyal ve iş hayatında itibarsızlaştırmak, tâyin ve terfisini engellemek, aile düzenini bozmak,

Profesyonel olarak asıl yayın yapanın kim olduğunun tespit edilmesini engelleyecek şekilde yurt dışındaki çeşitli sunucular aracılıyla hizmete sokulmuş internet sitelerinden çeşitli kamu kurum/kuruluşları ya da yöneticileri/çalışanları aleyhine çeşitli iddialarda bulunmak, doğrudan özel hayata müdahale eden ve doğruluğu bilinmeyen, şahsı kamuoyu nazarında yargısız infaz eden görüntü ve sesler yayınlamak, legal uzantıları vasıtasıyla internetteki bu tür yayınları "söz konusu siteyi kaynak göstererek" yayımlamak ve daha geniş kitlelere duyurmak,

güvenlik birimleri yada stratejik kurumlardaki uzantıları vasıtasıyla illegal yöntemlerle temin edilen ve üzerinde oynanmış çeşitli dijital verileri kamuoyuna sunmak,

Hakkında ceza yada hukuk davası açılarak meslekten men edileceği, ellerinde özel hayatına dair açıklanmasını istemediği dijital veriler olduğu şeklinde tehditler ve şantajla, şahsı örgüte büyük miktarlarda himmet ödemeye mahkûm etmek yada istenen işi yapmaya zorlamak şeklinde sıralamak mümkündür.

Siyasi Baskı;

Örgütün siyasetle ilişkisi 'faydacı' ve hatta 'fırsatçı' temelde olup; öncelikle siyaset ve kurumları üzerinde etkili olarak kadrolaşmanın önünü açmayı, elemanlarını etkili konumlara taşımayı, onların korunup kollanmasını sağlamayı hedeflemektedir.

Bu konuda dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli husus da; örgütün taşeronluğunu yaptığı politikaları devlete hâkim kılmak istemesidir. Örgüt, başta uyuşturucu, terör ve Kürt Sorunu olmak üzere; iç güvenlik, dış politika, uluslararası güvenlik, bölgesel ve küresel ilişkiler, uluslararası kuruluşlar, ekonomi, eğitim vb. konularda kendi alternatif politikalarını üretip, bunların devlet yada hükümet politikası haline gelmesini sağlamaya çalışmaktadır.

Siyasi ve sosyal konularda kendi düşünce ekseni etrafında bir kamuoyu oluşturmak, tüm toplumu hedef alıp kendi anlayışınca terbiye etmek, karar alıcı ve politikacıları etkilemek amaçlarıyla özel olarak yetiştirilmiş ve medyada, televizyon programlarında ön plana çıkartılmış çok sayıda akademisyen ve gazeteci, FETÖ/PDY mensubu olarak ulusal ve uluslararası politikalara yön verebilmek adına başta algı operasyonu olmak üzere her türlü yolu denemektedir.

Bunların yanı sıra örgüt, mensuplarını milletvekili olarak meclise sokmayı istemekte, ilgi gösterdiği kanun tasarıları hakkında hukuk büroları aracılığı ile çalışmalar yapıp medya organlarının da katılımı ile yasama sürecine müdahil olmaya çalışmaktadır.

Medya ve Psikolojik Harekât - Propaganda Araçları;

FETÖ/PDY'nin son dönemde, devletin gizli bilgilerini, gizli toplantılarını gizli telefon görüşmelerini, devlet kademelerindeki kendi unsurları vasıtasıyla her türlü yolu 'meşru' sayan bir anlayışla ele geçirip montajlayarak; Twitter, Facebook, Youtube gibi sosyal paylaşım sitelerinde yayınladığı, devleti ve hükümeti, 'itibarsızlaştırmak' suretiyle 'casusluk faaliyeti içerisine girdiği görülmüştür. Öyle ki devletin en mahrem bilgileri dahi medyaya servis edilebilmektedir.

Örgüt özellikle yasadışı dinlemeler esnasında elde ettiği ses kayıtlarını medya organları vasıtasıyla iddia şeklinde kamuoyuna ana hatları ile duyurmakta, ülke genelinde tartışılır hale gelen iddiaların özel bir kurgu ile sunumunu yapmakta ve hükümet aleyhine tepkiselliğin artırılmasını, devlet kurumları ve bürokrasinin yıpratılmasını hedeflemektedir. Örgütün bu tavrı yeni olmayıp 28 Şubat sürecinde de anti demokratik girişimler grubun medya organlarınca desteklenmiş ve dönemin hükümetini devirmeyi hedefleyen yayınlar yapılmıştır. Yine 1980 askeri müdahalesinin hemen ardından F. Gülen, Sızıntı Dergisi'nde yayınlanan yazısını "Hızır gibi imdadımıza yetişen Mehmetçiğe bir kere daha selam duruyoruz." diyerek sonlandırmıştır.

Sonuçta kamuoyunda; bütün bunların, devletin ortadan kaldırılmasına, ele geçirilmesine, anayasal düzenin cebren değiştirilerek yok edilmesine, hükümeti iş yapamaz hale getirmeye ve devirmeye yönelik belirli bir strateji doğrultusunda gelen talimatlar üzerine yapıldığı, bu uğurda her türlü baskı, cebir vb. tarzda hareketlerin de örgüt tarafından meşru görüldüğü anlaşılmıştır.

Eğitim Alanı: Dershaneler, PDY Evleri (Işık Evleri) ve Öğrenci Yurtları;

Örgütün önemli bir ayağını 'öğrenciler' oluşturmaktadır. Bu öğrenciler toplumun çeşitli kesimlerinden özellikle de kırsal bölgelerden şehirlere gelen fakir aile çocuklarından oluşmaktadır. Örgütün okul ve dershanelere yönelmesinin temel amacı PDY'ye öncülük edebilecek ve zamanla kadrolarında yer alabilecek zeki kişileri yetiştirmektir. Bugün gelinen noktada; yıllardır her dile getirildiğinde reddedilmeye çalışılan ve tepki gösterilen; "F. Gülen ve örgütünün amacının, açtıkları okulları sayesinde Türkiye'de ve çevre ülkelerde bir yönetici sınıfı oluşturmak" iddiasının doğrulandığı görülmüştür.

Işık evleri ile alakalı olarak F. Gülen; "Bu evler, bir medrese gibi işler, bir mektep gibi işler, hususi/ile her şeyin kapandığı bütün kapılara kilit vurulduğu bir dönemde bu evler geçmişte olan misyonlarından daha büyük misyon yüklenirler çünkü geçmişte bu evlerin yaptığı vazifelerin bazılarını medrese yapar, bazılarını zaviye yapar'. " ifadelerini kullanmıştır.

Örgüt evleri, yurtları yada dershanelerinden yetişerek kendilerine değişik görev, sorumluluk ve misyon yüklenmiş kişilerin kamuoyuna yansımış açıklamalarından sistemin işleyişine ilişkin aşağıdaki bazı tespitleri yapmak mümkündür:

Örgütle ilk karılaşmalar genellikle dershanelerde ya da benzeri eğitim kurumlarında olmaktadır.

Temas sağlanan öğrenciler, abilerin sorumlu oldukları evlere dağıtılmaktadır. Öğrenciler belirli bir okula yerleştirilmek isteniyorsa, sınavlara birkaç ay kala gruplar halinde farklı yurtlara çıkarılmaktadır. Bu gruplar daha sonra daha küçük gruplara ayrılmaktadır.

Her öğrenciye 'kod' adı verilmektedir. 'Paralel Devlet' denilen yapılanma içerisinde aslında bölgesinden birimlerine kadar herkes 'kod isim' kullanmıştır.

Mülki îdare, Emniyet, TSK ve Yargı gibi stratejik kurumlar için hazırlanacak öğrenciler, daha

özel şartlarda seçilip, özel şartlarda hazırlanmaktadır. Bunlar özellikle 'dörder kişilik gruplar' halinde hazırlanmakta ve bunların mümkün olduğunca diğerleriyle teması sınırlanmaktadır. Bunlara 'hücre tipi' yapılanma modeli uygulanmakta; askeri okullara, Polis Akademisi ve Polis Koleji'ne sokulacak öğrenciler, kesinlikle kendi dershanelerine gerçek isimleri ile kayıt edilmemektedir. Bu öğrencilere sınav soruları sınavlardan önceden verilir. Buna örgüt jargonunda'Fetih okutmak'denir. 'Fetih okutmak', "sınavda çıkacak soruların öğrencilere okutulup ezberletilmesi"demektir.
Özellikle Hukuk Fakülteleri'nde okuyan öğrencilere 'top-sakal bıraktırıp, küpe taktırarak, girecekleri ortamda kimliklerini gizlemeleri için 'stil çalışması' yaptırdıkları bilinmektedir.
Dershaneler, örgütün vesayet araçlarıdır. Çocukların ve ailelerin bilgilerinin depolandığı bir veri tabanıdır. Bu yapının, her ilde en az bir okulu olmakla birlikte, aileler çocuklarının etiketlenmesini istemediği için pek fazla göndermemektedirler. Fakat dershaneler için bu ihtimal daha az olduğundan, dershanelerine daha fazla öğrenci gitmekte ve aileleri de bu yapının içine çekebilmektedirler. Dolayısıyla konunun sadece eğitim olmadığı,
PDY'nin; dershaneler üzerinden çocuklara, ailelere, il ve ilçelere, köylere ulaştığı ve kontrol ettiği anlaşılmaktadır. Bu bağı kopartacak şekilde, dershanelere gerek kalmayan bir sistem getirildiğinde artık PDY'ye ya da benzeri bir yapıya ihtiyaç kalmayacaktır.
PDY 'abilik' ve 'ablalık' müessesiyle çocukları ailelerinden daha iyi tanır hale gelmekte, gelişimini takip etmekte ve bu çocuklar bahanesiyle ailelerinin evlerine gelip bilgi toplayıp, not etmektedir. Ailenin dini, siyasi, ekonomik, demografik, eğitim, kültürel, etnik vb. durumu o defterlerde kayıtlı olup, adeta aileler fişlenmektedir. Bu şekilde F. Gülen örgütünün elinde, 'geniş bir demografik arşivin olduğu' bilinmektedir.
Sonuçta 'eğitim alanı', örgüt için bir 'ara yüz' konumundadır. Zira 'eğitim alanı', örgüt açısından 'üç fonksiyon görmektedir. Her şeyden önce 'insan' kaynağı sağlamakta; ikinci olarak 'ekonomik kaynak' temin etmekte ve üçüncü olarak belki de her şeyin ötesinde, hareketin meşru görünmesini sağlamaktadır. Üçüncü fonksiyon diğer ikisinden daha önemlidir çünkü eğitim faaliyetleri diğer gayri meşru faaliyetleri kamufle etmektedir.

Örgütün Mali Yapısı ve Genel Durumu;
F. Gülen, 1960'lı yılların sonlarında İzmir/Merkez Vaizi ve Kestanepazarı Camisi İmamı olarak görev yaptığı dönemde, küçük bir cami cemaatine hitap eden bir din adamı vasfını taşırken, zamanla sayıları milyonlarla ifade edilen bir kitleye hitap eder hale gelmiştir.
İlk yola çıkarken "Altın Nesil" oluşturma söylemleriyle ihtiyaç sahibi öğrencilere eğitim ve burs imkânları sağlamayı amaçladığını iddia ederek maliyesini de buna göre oluşturmuş, pek çok kişi ve kesim tarafından desteklenmiş ve takdir görmüştür.
Yapılan hizmetler için gerekli olan maddi kaynaklar ise "ihtiyaç sahibi öğrenciler için yardım" bahanesiyle fitre, zekat, bağış, hibe, himmet, vb. adlarla doğrudan para temini yada kurban derisi, gıda yardımı vb. ayni yardımlar yoluyla karşılanmıştır.
Örgütün mali yapısı, zaman içerisinde örgütlenmeye paralel olarak Türkiye başta olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinde gelir ve gider kalemleri olan, son derece geniş bir ağ haline gelmiştir.
Bu kapsamda, yapılanma zaman içerisinde profesyonelleşmiş, bünyesinde bankası, holdingleri, basın yayın kuruluşları, eğitim kurumları, ticari işletmeleri, hastaneleri, STK'ları vb. çok sayıda kurum/kuruluşu olan, milyar dolarla ifade edilen gelir/gider rakamlarına ulaşan dev bir organizasyon haline gelmiştir.
Denetimindeki eğitim kurumları ve diğer kurum/kuruluşları aracılığı ile topladığı yardımlar

veya ticaret yoluyla elde ettiği kazancın miktarını belirlemek mümkün görünmemektedir.
Sistem, kurumsal bir yapıya oturtulmaya çalışılsa da gelenekçi gelir toplama yöntemleri hala varlığını ağırlıklı olarak devam ettirmekte ve gelir kalemleri içerisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Mütevelli Heyetleri ve İllerin Mali Yapılanması;
Örgütün himmet yolu ile sağladığı gelirler genel olarak mütevelli heyetleri vasıtası ile toplanmaktadır. Örgütün sohbet gruplarında yer alan kişilerden; sohbet toplantılarına düzenli olarak katılıp verilen görevleri yerine getiren, örgütün verdiği talimatlara sorgusuz itaat eden ve maddi gücü yerinde olan kimseler seçilerek mütevelli heyeti üyesi yapılmakladır."
Sohbet gruplarında zekat, burs, kurban ve himmet adı altında paralar toplanırken; mütevelli heyeti üyesi kişiler ayrıca bir ışık evinin maddi ihtiyaçlarından sorumlu tutulmaktadır.
Mütevelliler topladıkları parayı sohbet hocasının yanında getirdiği muhasebecilere vermektedir. Örgütün mali kayıtlarını bu muhasebeciler tutmaktadır. İl İmamı'nın da bir muhasebecisi bulunmakta ve il genelinde mali kayıt tutmaktadır.
Mütevellide yer alanlar arasından her üç mütevelli heyetinden bir mali heyet teşekkül edecek şekilde isimler seçilmektedir. Mali heyetler yurt dışında bulunan örgüte ait yurt ve okulların yapımı için ihtiyaç duyulan paranın, hangi mütevelli heyetinden ne kadar toplanacağına karar vermektedir. Mali heyet toplantıları dünyanın her yerinde salı günleri sabah namazından sonra gerçekleştirilmekte ve bu toplantılara mütevelli heyet sohbet hocaları da katılmaktadır.
İlçe İmamları'nın sorumluluğu altında bulunan mütevelli heyetlerinin üstünde, il mütevelli heyeti yer almaktadır. İl genelinde ne kadar para toplanacağına ise ilin bağlı bulunduğu bölgenin toplantısında karar verilmektedir. Burada alınan karar mütevelli heyet toplantısı adı altında yılda bir kez düzenlenen gizli toplantıda mensuplara aktarılmaktadır. Kişilerden alınan himmet vaadi nakit, çek ve senet karşılığı tahsil edilmekte; çekin ödenmemesi halinde icra yoluna başvurulmaktadır.
İl İmamı'nın koordinesinde yılda en az bir kez mütevelli heyeti üyelerinin katılımı ile kamp düzenlenmektedir. Kamplar esnasında dini duygular istismar edilerek himmet, zekat, kurban ve öğrenci bursu adı altında toplanan paraların artırılması sağlanmakta, toplanan paraların karşılığının Cennet ile mükafatlandırılmak olacağı vurgulanmaktadır.
Mütevelli heyeti mensupları, işadamlarının kurduğu sivil toplum kuruluşlarına üye yapılmakta, kimin hangi STK'ya üye olacağı sohbet abisi tarafından belirlenmektedir. Örgüt bu kuruluşların başkan ve üye seçimlerinde söz sahibi olmayı böylelikle de hükümete baskı yapabilmeyi hedeflemektedir.

Örgütün Gelir Kaynakları;
1) Kamu kaynaklarından elde edilen gelirler (Borsa Spekülasyonları, Devlet ihaleleri, Teşvik ve Hibeler),
2) İşadamlarından sağlanan gelirler (Şantaj, Tehdit);
1) Gönüllülük esaslı sağlanan gelirler (Himmet, Kurban),
2) Örgüte ait şirket, holding, banka, vakıf ve dernek faaliyetlerinden elde edilen gelirler,
3) Eğitim faaliyetleri gelirleri (Dershaneler, Özel Okullar, Öğrenci Yurtları, Yardımcı Sınav Kitapları),
4) Örgüte ait basın ve yayın organlarına verilen reklam ve aboneliklerden elde edilen gelirler,
4) STK'lardan sağlanan gelirler,

Kamu Kaynaklarından Elde Edilen Gelirler;
1) Kamu ihalelerinin örgütle bağlantılı firmalara verilmesi,
2) Örgütle ilişkili firmaların rakipleri hakkında adli ve idari işlemler yaparak piyasanın örgüt firmalarına teslim edilmesi,
3) Kurumların gizli kalması gereken finansal ve yatırım planlamaları bilgilerinin ilişkili firmalara sızdırılması,
4) Kamu arazi tahsislerinin örgütle ilişkili vakıf, dernek veya eğitim kurumlarına bedelsiz devredilmesi,
5) Belediyelerce yapılan imar değişikliklerinin, örgütle ilişkili vakıf, dernek veya şirketler lehine yapılması,
6) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı'nda görevli adamları vasıtasıyla iş adamlarının yurt dışı iş bağlantılarını sağlama karşılığında örgüt adına kendilerinden para alınması,
7) Kamu hibe, destekleme ve teşviklerinin takibi ve proje kabullerinde PDY firmalarının kayrılması,

İş adamlarından Sağlanan Gelirler;
1) İş adamlarından, adli ve idari süreçlerdeki işlemlerini iş adamları lehine sonuçlandırma karşılığı alınan paralar,
2) İş adamlarının özel hayatları ile ilgili çeşitli zafiyetlerini "ses ve görüntü" kaydına aldırarak TEHDİT ve ŞANTAJ yoluyla alınan paralar,
3) İş adamlarından, iş bağlantılarını sağlama karşılığı alınan paralar, bu başlık altındaki gelir kalemini oluşturmaktadır.

STK'lardan Sağlanan Gelirler;
1) TUSKON ve bağlı Federasyon, Dernek, Şirket ile Vakıflardan toplanan aidatlar,
2) Yazılı ve görsel medya sektöründen sağlanan gelirler,
3) Kimse Yok Mu? Benzeri bağlı STK'lar aracılığı ile yardım adı altında vatandaşlardan toplanan paralar,
4) Ticaret Odası yönetimlerinin ele geçirilerek, kamu hizmet alımlarındaki rayiç bedel belirlemelerinde örgütle ilişkili vakıf, dernek ve firmalar lehine hareket edilmesi yoluyla sağlanan menfaatler, bu başlık altındaki gelir kalemini oluşturmaktadır.

Gönüllülük Esaslı Sağlanan Gelirler;
1) Kurban Bayramı öncesi iş adamlarından firmalardan ve esnaftan, adlarına kurban kesileceğini belirterek 'Kurban' adı altında toplanan paralar,
2) İ1 ve ilçelerde iş adamlarının katıldığı mütevelli heyetleri oluşturarak zekât ve burs adı altında toplanan paralar,
3) Memur maaş ve ödüllendirmelerinden %5 - %10 miktarındaki 'HİMMET' adı altında yapılan
kesintilerden toplanan paralar,
4) Devlet kurumlarına yerleştirilen örgüt mensuplarının ilk maaşlarını örgüte vermeleri ile elde edilen paralar.

Eğitim Faaliyetleri Gelirleri;
1) 154 ülkede bulunan örgütle ilişkili eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerden alınan paralar,

2) Yurt içinde faaliyet gösteren örgütle ilişkili eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerden alınan paralar,
3) Eğitim kurumlarında okutulan öğrencilerden ücret alındığı halde, fakir öğrencilerin okutulacağından bahisle 'BURS' adı altında toplanan paralar.

F. Gülen Örgütünün Mali Yapıya Sızma Amacı;
1) İhracatta kolaylık ve öncelik sağlama,
2) Kamu destek ve teşviklerini grup şirketlerine yönlendirme,
3) Mali denetim faaliyetlerinden haberdar olma ve denetimleri yönlendirme,
4) Kamu ihalelerini örgütle bağlantılı şirketlere verme, bilişim altyapısı ve kurum arşivini örgütle bağlantılı şirketlerin menfaatine kullanma.
Sonuç itibariyle, Paralel Devlet Yapılanması; sayıları yüzleri aşan söz konusu kurum/kuruluşları aracılığıyla mali açıdan da ülke içerisinde "Devlete Paralel" olarak örgütlenen organize bir yapıdır.

Örgüt Adına Elde Edilen Gelirlerin Sisteme Sokulması;
Örgütün kurumsal gelirleri konusunda herhangi bir zorluk bulunmamakta olup, "Şirket" yada "Anonim Şirket" olarak kurulan söz konusu kuruluşlar, elde ettikleri kazançları ticaret veya bankacılık üzerinden sisteme sokmaktadır.
"Vakıf"adı altında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlar için ise vakıflar için tanınan vergi muafiyetlerinden yararlanılmakta, bir kısım para "bağış" adı altında söz konusu vakıflara verilmektedir.
Örgütün, sisteme sokulması yönünde sıkıntı çektiği gelir grubu, "Himmet" adı altında toplanan paralardır. Şahıslardan alınan paraların doğrudan il/ilçe sorumlusunda (Finans İmamı) toplanması, hem saklanması hem de nereden bulunduğunun sorulması durumunda sorun çıkartabilecek hususlardır.
Örgüt bu sorunu, topladığı parayı kendisine bağlılığı konusunda şüphe duymadığı ve güvendiği mutemet tayin ettiği iş adamları üzerinden aşmakta, toplanan paralar, belirlenen iş adamlarına verilerek yakalandığında kendi parası adı altında legalleştirilmesini sağlamaktır.
Bu sayede zaten maddi durumu yerinde olan iş adamı gerektiğinde o parayı kendi parasıymış gibi bankaya yatırabilmekte, hem de örgütün o parayla ilgisi olduğuna dair delil olarak resmiyete dökülebilecek bir sorun ortadan kaldırılmaktadır.
Ancak iş adamının mal varlığı, ürettiği katma değer miktarı ve diğer ticari (nakit mevcudiyeti başta olmak üzere) işlemleri incelendiğinde, doğrudan örgütün üzerine gidilemese de, söz konusu iş adamının kaynağını açıklayamadığı mal varlığı yüzünden zor durumda kalabileceği aşikârdır.
İş adamlarından toplanan paraların bir kısmı bulunulan yerleşim yerindeki örgüt kurumlarının ihtiyaçları için harcanmakta, fazla para ise İstanbul'daki merkeze yönlendirilmektedir. Mali yönden sıkıntı yaşayan bölgeler kardeş şehir yada kardeş ülke olarak kabul edilerek destek sağlanmaktadır.
Örgütün şahıslardan topladığı parayı sorunsuz bir şekilde sisteme sokma yöntemlerinden biri de kamuya yararlı dernek statüsünde bulunan "Kimse Yok Mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği" gibi derneklerdir.

TERÖRİZM VE GENEL HUSUSLAR,
Terör kelimesi Latince'den gelmektedir. Kökünü Latince "terrere" sözcüğünden alır. Terör

Fransızca "terör " kelimesinden, terörizm de yine Fransızca "terrorisme" kelimesinden dilimize geçmiştir.
Terör kelimesi ilk defa Fransız devriminden sonra bugünkü anlamıyla kullanılmış ve yazılı metinde de 1789 yılında yayınlanan 'Diictionnarire de I'Acadamie Française' ekinde geçmiştir. Hatta devrim sonrası dönem tarihçilerince de 'terör rejimi' veya 'terör dönemi' olarak isimlendirilmiştir.
Kelime anlamı; korkudan titreme, sarsıntı geçirme veya titremeye, sarsıntıya sebep olmadır. Fransızca Petit Robert Sözlüğü'nde toplumda bir grubun halkın direnişini kırmak için meydana getirdiği ortak korku" anlamında yer almıştır. Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde terör "yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkma, korkutma, tedhiş " olarak tanımlanmıştır.
Gerek kanunlarımızda gerekse terörle mücadeleyi konu edinen uluslararası sözleşmelerde terörün net bir tanımı yapılmamıştır. Bunun yerine terör eylemi olarak nitelendirilebilecek eylemler sayılmıştır. Uluslararası toplum terör tanımında anlaşamamıştır. Bunun sonucu olarak da tanım yerine spesifik terör eylemleri tek tek sayılarak onları yasaklayan ve mücadele eden anlaşmalar yapılmıştır. Türkiye'nin de taraf olduğu 27 Ocak 1977 tarihli "Terörizmin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi" buna örnektir.
Hukukumuzda terör tanımı 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun birinci maddesinin başlığı olarak yer almış ancak tanım yapılmamış nelerin terör eylemi olduğu sayılmıştır.
Buna göre:
Terör; cebir ve şiddet kullanarak, baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve midiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk devletinin ve cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin ve dış güvenliğini kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir.
Terörizmi ise Türk Dil Kurumu Sözlüğü "siyasi bir amaca ulaşmak için yıldırma hareketlerini düzenli bir biçimde kullanma, tedhişçilik" olarak tanımlamıştır. Amaca ulaşmak için terör kullanılmaktadır. Bu bir strateji olarak ortaya çıkmaktadır. Terörizm bir ideoloji, bir doktrin değil stratejidir. Terörizmde hedeflenen amaca ulaşmak için örgütlü bir şiddetin uygulanması söz konusudur. Terör salt tedhişi, korkuyu ifade ederken terörizm teröre süreklilik, çeşitlilikle beraber siyasal içerik katmaktadır.
Ana Britannica'da; siyasal bir hedefe ulaşmak amacıyla devlete, halka ya da bireylere karşı sistemli şiddet eylemlerine başvurma şeklinde tanımlanmıştır.
Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer ise "....şiddetin, sosyal, ulusal, ırki, dinsel, fesat çıkarıcı ve diğer maksatlarla ve sosyal sınıflar arasında çatışma ve savaşı tahrik etmek üzere planlı ve hukuk dışı olarak kullanılması..." şeklinde terörizmin tanımını yapmıştır.
Terör tanımında anlaşamayan milletler arası toplumun onlarca uluslararası sözleşmelerdeki tercihi de hep bu yönde olmuştur. Terörle Mücadele Kanunu'nun 1. maddesinde terör tanımı yapılmayıp onun yerine eylem biçimlerin sayılması ve terör niteliği olmadan da bu eylemlerin suç olabilmesi nedeniyle maddedeki fiillerin hangi hallerde terör eylemi vasfı kazanacağı önem arz etmektedir. Cebir, şiddet ve tehdit içeren bir fiille kamu düzeni bozulacak şekilde suç işlenebilir, bu suç toplumda korku, endişe ve paniğe de neden olabilir. Bu şekilde gerçekleşmesi suçu tek başına terör suçu olarak kabul etmemize yeterli olmamaktadır.
Bu bağlamda; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda hukuki çerçevesi çizilen ve tanımlanan "Örgüt", "Silahlı Örgüt", "Terör", "Terör Örgütü",

"Terör Suçu" ve "Terör Amacı ile İşlenen Suçlar" kavramları incelendiğinde;
5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 220,
"Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması halinde iki yıldan altı yılcı kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
Ancak örgütün varlığı için üye sayısının en az üç kişi olması gerekir."
5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 314;
"Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silahlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır."
3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu Madde 1;
3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndan farklı ve bağımsız bir örgüt tanımı ortaya koyarak bunu yaptırıma bağlamaktadır.
Kanunun 1. maddesinde terör, "Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biri ile Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir." şeklinde tanımlanmıştır.
3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu Madde 7;
Yine aynı Kanunun 7. maddesinin birinci fıkrasında, "Cebir ve şiddet kullanılarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleri ile birinci maddede belirtilen amaçlara yönelik olarak suç işlemek üzere, terör örgütü kuranlar, yönetenler ile bu örgüte üye olanlar Türk Ceza Kanunu'nun 314.maddesi hükümlerine göre cezalandırılır. Örgütün faaliyetini düzenleyenler de örgütün yöneticisi olarak cezalandırılır." şeklinde yapılan düzenleme ile de terör örgütü kuran, yöneten ve üye olanlara ilişkin yaptırımlar ön görülmüştür.
Dolayısıyla Kanunun 7. maddesinde yer alan "terör örgütü" kurma, yönetme ve üye olma suçlarının emir/yasak kuralını 1. maddede yapılan terör tanımı oluşturmaktadır.
3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu 3. maddesinde terör suçları ve 4. maddesinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan "1. maddede belirtiden amaçlar doğrultusunda suç işlemek üzere kurulmuş bir terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde işlendiği takdirde" terör suçu sayılacak suçlar ayrıntılı olarak belirtilmiştir.
Bu kapsamda örnek vermek gerekirse, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kısmının Kişilere Karşı Suçlar başlığı altında düzenlenen "Kasten Öldürme (madde 81)"suçu bir terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi durumunda terör suçu sayılmaktadır.

Bahsi geçen hususlar ışığında bir yapılanmanın "terör örgütü" olarak nitelendirilebilmesi için;
İdeoloji / Amaç,
Örgütsel yapı,
Cebir ve şiddetin aynı zamanda olması / bulunması gerekir.
Bu çerçevede;
Yapılanmanın;

1.Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek,
Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak,
Türk Devletinin ve Cumhuriyetinin varlığını tehlikeye düşürmek,
Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek,
Temel hak ve hürriyetleri yok etmek,
Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amaçlarından biri veya birkaçına sahip olması gereklidir. (İdeoloji / Amaç)
2.Mevzuatımızda "terör suçları" örgütlü olarak işlenebilecek suçlar niteliğinde olduğundan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220 nci maddesi gereğince bu yapılanmanın üye sayısının en az üç kişi olması gereklidir. (Örgütlü Yapı)
3.Yapılanmanın yukarıda sayılan amaçlara ulaşabilmek için mutlaka cebir ve şiddet kullanması gerekir. (Cebir ve Şiddet)

C-AYRINTILI İNCELEME;

FETÖ/PDY'nin;
Cebir, şiddet ve diğer yasal olmayan yöntemleri de kullanarak Türkiye Cumhuriyeti'ni Hükümeti'ni ortadan kaldırmak veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemek, devlet otoritesini baskı altına almak, zaafa uğratmak, yönlendirmek, alternatif bir otorite olarak ortaya çıkmak ve neticede devlet otoritesini ele geçirmek şeklinde bir amacının olduğu,
Söz konusu amacın gerçekleştirilebilmesi adına hayatın normal akışı içerisinde beraber hareket etmeleri mümkün olmayan;
Kanunlarımıza göre silahlı, zor kullanma ve yaptırım uygulama yetkisine sahip ve mesleki hiyerarşi içerisinde görev yapan kamu çalışanlarını ve devlet memurlarını,
Diğer üst düzey çalışan veya emekli olmuş kamu görevlilerini,
Bürokratlar, Gazeteci, Yazar ve Akademisyenleri,
Sivil Toplum Kuruluşları mensuplarını aynı amaç etrafında faaliyet gösterecek şekilde bünyesinde barındıran, süreklilik arz eden gizli ve hiyerarşik bir yapılanma olduğu,
Birbirinden bağımsız şekilde hücresel olarak yapılandığı,
Örgüt içerisinde faaliyet alanları, iş bölümü ve sorumlulukların tespit edilerek şahıslara örgütsel sorumluluk dağılımının yapıldığı/verildiği,
Geçmiş yıllarda "başladığı anlaşılan örgütsel faaliyetlerin güncel gelişmelere bağlı olarak, farklı zamanlarda yeniden oluşturulduğu ve bir bütünlük ve süreklilik içerisinde devam ettiği,
Örgütsel faaliyetlerin devamlılığının ve lidere bağlılığın sağlanması adına düzenli olarak önceden belirlenen evlerde gizli örgütsel toplantılar yapıldığı,
Örgütün amaçları doğrultusunda kullanabilecekleri güncel gelişmeler çerçevesinde yeni strateji oluşturma ve bu strateji kapsamında yeniden yapılanma vb. konularda alınan kararların verilen örgütsel talimatlar doğrultusunda hayata geçirildiği/uygulamaya konulduğu,
Örgüt mensuplarının faaliyetlerine ilişkin örgüt sorumlularına rapor verdikleri, benzer şekilde örgütsel faaliyet alanları hakkında analiz içeren dokümanlar/raporların düzenlendiği,
Örgütsel faaliyetlerde gizliliğin ön planda tutulduğu, haberleşme, buluşma, rapor verme, doküman hazırlama, saklama ve arşivlemede özel şifreleme usullerinin kullanıldığı,
1980 yıllardan günümüze kadar örgütün, dershanelerinde; veya okullarında yetiştirmiş olduğu kalifiye insan kaynağı ve izlemiş oldukları tedbir ve takiyye politikaları sayesinde devletin

stratejik kurumları içerisinde kadrolaşma imkânına kavuştuğa ve gün geçtikçe görev yaptıkları kurumların karar ve uygulama mekanizmalarını ele geçirdikleri/geçirmeye çalıştıkları,
Örgüt içerisinde faaliyet gösteren kamu görevlilerinin makamlarını, çalıştıkları kurumların yetki, araç, gereç ve personelini örgütün amaçları doğrultusunda kullandıkları,
Örgüt içerisinde faaliyet gösteren bazı kişilerin yazdıkları kitaplar, görsel, yazılı, sosyal paylaşım siteleri, dizi ve filmler ile internet medyası aracılığıyla ürettikleri köşe yazıları, makaleler, fikir beyanları, yorumlar vb. ile siyasi, hukuki, ekonomik ve güncel konularda kamuoyunu örgütün amaçları doğrultusunda yönlendirmek suretiyle algı oluşturdukları;

Bu yöntemle;
Geniş kitlelere ulaşarak sempatizanlarını diri tutmak ve örgütte kadro içerisinde bulunan elemanlarına mesaj vermek amacıyla dizi, film vb. sosyal medya araçlarını sık kullandıkları,
Örgüt tarafından yönetilen ve yönlendirilen TV kanallarında yayınlanan dizilerle örgüt tabanına mesaj gönderildiği, operasyonel bilgilerin aktarıldığı, senaryoda gerçek hayattaki kişi ve olayların isimlerini çağrıştıran karakterlere yer verildiği (CCK-KCK, Erkan Kondu-Ergenekon, Gezinti Olay-Gezi Olayları, Kararuhlu Yazarlar-Akit Gazetesi Yazarları)
Kamuoyunda güvensizlik algılaması ve toplumsal ayrışmalar oluşturulduğu/oluşturulmaya çalışıldığı, meydana getirilen toplumsal ayrışmalar neticesinde kamu düzeninin bozularak devlet otoritesinin zaafa uğratılması, bu sayede ülke genelinde oluşacak kaos ortamında devlet otoritesi ve siyasi yollarla seçilmiş Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne yönelik örgüt mensupları tarafından gerçekleştirilecek her türlü hukuk dışı müdahaleye kamuoyu desteği sağlandığı,
Bilerek yapılan yanlış yönlendirme ile kamuoyunda oluşan baskı neticesinde adli makamların da etki altına alınmasının hedeflendiği,
Devlet ve Hükümet politikalarını icra eden kamu görevlilerinin isimlerini ifşa ettikleri, yasal hak kullanımı adı altında verdikleri dilekçelerle baskı ve tehdit yöntemlerini kullandıkları, böylelikle görev yapan personeli korkutmak ve sindirmek suretiyle görevlerini yapmalarının engellenmeye çalışıldığı,
Ülkemizin siyasi ve ekonomik istikrarını bozmaya ve teröre destek veren ülke imajı yaratılarak uluslararası arenada ülkemizin itibarını zedelemeye yönelik yayınlar yapıldığı ve bu türden yayınların örgüte ait basın yayın organları ve müzahir sosyal medya adresleri üzerinden yürütülen algı operasyonlarıyla gerçekleştirildiği,
Kurumlar arası gönderilen gizli mahiyetteki belge ve dokümanları internet ve basın kuruluşları aracılığı ile yayınlayarak devlet faaliyetlerinin gizliliğinin ihlal edildiği ve yapılacak çalışmalara engel olunmaya çalışıldığı,
Sosyal paylaşım sitelerinde "Haramzadeler, Başçalan, Fuatavni, Yıldızkulis" adıyla başlayan benzer sahte hesaplarla ülkemizin birlik ve beraberliğini bozmak amacıyla paylaşımlar yapıldığı, ülke güvenliği ve dış politikaya ilişkin devlet sırrı niteliğindeki toplantı ve görüşmelerin illegal olarak dinlenerek servis edildiği,
Özellikle "Fuatavni"isimli sosyal medya hesabından yapılan paylaşımların örgüte müzahir basın yayın kuruluşları ve internet sitelerince haberleştirilerek geniş kitlelere ulaştırıldığı,
Örgüt mensuplarına yönelik yapılan/yapılacak olan operasyonları önceden öğrenebilmek ve tedbir almak için örgütün devletin tüm resmi kurum ve kuruluşlarının bilgi işlem alt yapılarına (UYAP, POLNET, TÜBİTAK, TİB vb.) alınan adli ve idari tüm tedbirlere rağmen sızıldığı,
Örgüte eleman temin etme hususunda düzenli ve sistemli olarak çalışıldığı, örgüte

kazandırılması amaçlanan kişiye İKRAM-İZZET-ZİYAFET yöntemlerinin uygulandığı ve özellikle küçük yaştaki başarılı öğrencilerin sahildeki deniz evinde ya da kırsal alanlarda bulunan yayla evlerinde yaz kampı şeklinde kampa çağrılarak eğitim verildiği ve şahısların temaslarının kontrol edilip test edildiği, planlanan bu kampların "DÜĞÜNE ÇAĞIRMAK", kamp yapılacak evlerin ise "KÖŞK" şeklinde örgütsel olarak kodlandığı,
Örgüt sempatizanları üzerinden etkinliğin arttırılarak soruşturmaları kamuoyunda tartışılır hale getirmek için örgütsel tavır alındığı, bölücü terör örgütü mensupları tarafından daha önceki tarihlerde gerçekleştirilen "Bende PKK'lıyım" eylemlerinin bir benzeri olarak "Kendimi İhbar Ediyorum" konulu toplu dilekçe verme eylemlerinin gerçekleştirildiği ve kamuoyu oluşturmak için çeşitli basın açıklamaları ve protesto gösterilerinin düzenlendiği,
Kamuoyu oluşturmak ve gözaltına alınan örgüt mensuplarını mağdur olarak göstermek için medyayı kullanmak suretiyle özellikle kadınların ve çocukların ön planda tutulduğu çeşitli eylemlerin düzenlendiği,
İlgisiz kişilerin eline geçmemesi gereken, bu kişilerin eline geçmesi durumunda devletin iç ve dış güvenliği ile kamu düzenini tehlikeye düşürecek özelliğe sahip devlete ait gizlilik dereceli evrak, doküman, bilgi ve belgeler ile istihbarat toplama yetkisine sahip ilgili birimlerce hazırlanmış istihbari nitelikteki rapor ve değerlendirmelerin temin edilerek örgütün amaçları/stratejileri doğrultusunda kullanıldığı/kullanılmasının hedeflendiği,
Bulundukları makam, yetkileri ve görevleri itibariyle yönlendirilmeleri durumunda örgütün amacına ulaşmasında fayda elde edileceği düşünülen şahıslar ile örgütsel faaliyetlerde kullanılan/kullanılması düşünülen kişiler başta olmak üzere yargı mensupları, akademisyenler, TSK personeli, Emniyet Teşkilatı personeli, üst düzey kamu görevlileri, bürokratlar, gazeteciler vb. kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine, ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, iletişim bilgilerine (e-mail, telefon), sağlık durumlarına ilişkin özel ve hassas bilgilerin/verilerin, görüntü, ses kayıtlarının gizlilik, bazı teknik donanım ve uzmanlık gerektiren yöntemlerle usulsüz bir şekilde kişisel veri olarak kaydedilip arşivlendirildiği, söz konusu kişisel verilerin örgütün amaçları doğrultusunda şantaj amaçlı veya gerçekleştirilmesi planlanan eylemlerde kullanıldığı/kullanılmasının hedeflendiği,
Örgütün amaçları doğrultusunda her türlü legal yapılar (STK, Dernek, Vakıf, Kamu Kurum ve Kuruluşları vb.) ile işbirliği yapılarak, söz konusu yapı ve oluşumların sahip oldukları araç ve gereçleri kullanmanın/ yönlendirmenin hedeflediği,

Bu kapsamda;
Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçlar Soruşturma Bürosunca yürütülen 2014/75025-50403 sayılı soruşturmalar ve bağlantılı olarak Türkiye genelinde bu soruşturma kapsamında Tanık/Müşteki/Bilgi Alması yapılan şahısların ifade beyanları incelendiğinde;
"Dolayısıyla burada söylemek istediğim bir husus var. Halkın dini duyguları üzerinden yukarı katlar bunları öyle bir motive etmiş ki, hiçbir Müslüman'ın hayır diyemeyeceği bir vaatte bulunmuş bunlara. Bu manevi vaat nedir? Mahşerde Resulullah ile haşrolacaklar, şu cemaatin tümünün yapmış olduğu hayır ve hasenat tek tek her birinin hanesine yazılacak. Yani aşağı kattaki herhangi bir x şahıs buraya müntesip olduğunda bir şekilde katkıda bulunduğunda, gazete aldığında, burs verdiğinde, himmet yaptığında, yani bir şey yaptığında, tüm cemaatin yaptığının tamamımın sevabı onun defterine yazılacak ki buna hiçbir fani hayır demez."
Alevi Federasyonu v.b. sivil toplum kuruluşlarına sızarak legal veya illegal yapılarında için de bulunduğu "BİR SUİKAST GERÇEKLEŞTİRİLEBİLİR."17 Aralık operasyonu sonrasındaki

süreçte şunu net olarak bilmemiz lazım. Türkiye'de düşen yaprak arkasında bile cemaat yapısını aramak mantıklıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nde meşru devletle meşru olmayan yapının arasındaki çatışma devam etmektedir. Fiili bir harp devam etmektedir. Devlet, her şeyin meşru olduğunu benimseyen bir cemaatle çatışma halinde. Şimdi her şeyi de 'cemaatten' mi bileceksiniz gibi bir algı oluşturulmaya çalışıyor. Bu tam da cemaatin istediği bir şey. Bundan sonra öyle operasyonlar yapılabilir ki cemaat ile bağdaştırmanız imkânsız olabilir. Ama bu olayların hepsi halkı germek ve halkın psikolojisini bozmaktadır. Başkalarını zor durumda bırakmaya yönelik hamleler olacak"

'Zaman Gazetesi'nde; Erbakan ve Hükümeti aleyhine 28 Şubat sürecini destekleyen yazılar yazılmıştır. Hatta Erbakan Hükümeti'nin istifa etme sürecinde Erbakan'ın istifaya direnmesi üzerine Fethullah Gülen "bir gün yine 5. kat toplantısına geldiğinde elinde Zaman Gazetesi ile A. ve diğer arkadaşların orada bulundukları anda elindeki gazeteyi göstererek ve gazeteyi onların yüzüne fırlatarak "bir hükümeti bile deviremeyen bu gazeteyi çıkarmayın" dediğine şahit oldum."

"Devletin resmi kurumlarındaki yapılanmayı kendi tabiri ile Necatibey Caddesi'ndeki o evde şöyle söylemişti "bir gün bana Ankara'da bin evimiz olduğunu söyleyin, devletin paçasından şöyle bir tutacağım, devlet uyandığında yapacağı hiçbir şey kalmayacak" demişti.

"Fetullah Gülen Cemaati'nin daha önce böyle bir hareketi olduğunu hatırlamıyorum. Fakat bu konuda talepleri oldu. Bazı toplantılarında kendisine böyle teklif gelmesine rağmen "bir kere vuracağız tam vuracağız" diyerek talepleri geri çevirmişti. Küçük hareketlere her zaman karşı çıkmıştı. Bu sebeple sürekli sabretmemiz gerektiğini beklememiz gerektiğini söylüyordu."

"Kendisine sizden sonra bu topluluk ne olacak diye sorduğumda onları şimdi düşünmeye gerek yok, ben öldükten sonra bu topluluk Ebubekir'ini seçecek kıvama gelmiştir."Diye kendisini farklı yerlerde görmüş ve bu şekilde cevap vermiştir.

"Ev ağabeyleri bize Atatürk öldü, Fetullah Gülen doğdu, Allah tarafından Mehdi yada Mesih şeklinde İslam'ı bu topraklarda ayağa kaldıracak, Peygamber Efendimiz, Selçuklular ve Osmanlılar zamanında olduğu gibi yeniden İslam Alemi'ni ayağa kaldıracak kişinin Fetullah Gülen olduğunu ve onun cemaatinin de bizler olduğunu"anlatıyorlardı.

"Piramitte üst akıl olarak belirttiğim yer hoca ile birlikte hareket etmektedir. Gerçekleştirdiği operasyonlardan bunu görebiliriz. Üst akılda Türkiye'de bir operasyon yapılması kararı alınıyor. Üst akıl Türkiye deki uzantılarına bir strateji veriyor. 17 Aralık'ta yapılan operasyonun kendisine özgü bir karakteri vardır. 30 Mart seçimlerinden sonra karşılaştığımız operasyonlara baktığımızda hepsinin ortak özelliği başbakanı germek ve kızdırmaktır. Bunun amacı da toplumu germek ve vatandaşlarda umutsuzluk yaratmaktır. Tabi bu operasyonları fiilen cemaat kendisi yapmıyor olabilir. Önümüzdeki 3 aylık süreçte halkın Başbakana güvenini sarsmaya ve Başbakan'ın Cumhurbaşkanlığı'na gitme sürecinde Türkiye'nin gerileceği, sıkıntıya düşeceği, maddi manevi zararlar göreceği ortamda yeniden kaos hali yaratmak ve devletin bunu önleyemeyecek bir zaaf içinde olduğunu göstermek amaçlı eylemler yapacaklardır."

"CIA ve FBI tarafından hükümete yönelik faaliyetlerine ilişkin geliştirdiği strateji gereği cemaate ait kültür merkezlerinde yetiştirilmiş kadroya değişik konularda eğitimler verildi. Bunun en iyi örneklerini ise 17 Aralık sürecinde savcılar ve güvenlik güçlerinin yapmış olduğu operasyonları içine alabiliriz. Bu girişim, tamamen hükümeti ortadan kaldırarak devleti tüm kurumlarıyla zayıf düşürmek amacını taşımaktaydı. Bahsettiğim eğitimlere dahil olan adli ve güvenlik kurumlarında çalışan ancak cemaat kadrosu içerisinde yer alan şahıslar bu görevi üstlenerek harekete geçmiştir..... F. Gülen, kendi yakın çevresine 17 Aralık süreci ile

ilgili "keşke şimdi yapmasaydık diye söylediği" şeklinde bir duyumum olmuştur. Bu şekilde konuşmasının nedeni ise; yapılan bu hareketten sonuç alınamamasıdır. Eğer bu girişim olumlu sonuçlansaydı, F. Gülen Humeyni misali yurda dönecekti. Bu başarısızlık aynı zamanda cemaatin Amerika ve İsrail nezdinde prestij kaybetmesine neden olmuştur. Bu nedenle Ayasofya konusu gündeme getirilmiş Ayasofya konusunda hükümeti zayıf düşürmek amacıyla cemaat ve buna bağlı yayın organları tarafından kamuoyu oluşturmaya başlanmıştır."

"Bu yapısal analizde resmi kurumlar ve evler dediğimizde bîr hususun altını iyice çizmek gerekiyor o da şu: "Fethullah Gülen hareketi bu şekilde yapılandırırken, temel taş olarak evleri koyarken (Işık Evler) bu kattakilere de alt kata vadedilenden daha farklı olarak 2. Kutsiler (sahabiler-adanmış ruhlar) olarak cemaatin vurucu gücü, operasyonel gücü, asli elemanları, unsurlar burada yetişip motive edilip şekillendirilip sahaya indiriliyor ve buradan gönderiliyorlar."

"Talat Paşa Bulvarı Dikimevi kavşağına gelmeden sağ tarafta bulunan İş Bankası'nın bir bina altına bulunan 1988-1990 yılları arasında faal olan örgüte ait olan T. Erkek Öğrenci Yurdu'nun (şu anda aktif değil) en üst katında özellikle TSK üzerinde çalışma yapan cemaat sorumlularının katıldığı bir toplantıda Ankara İl İmamı K. bizlere hitaben 'Yapmış olduğunuz iş hiçbir şey ile kıyaslanamaz, tarihi bir iş yapıyorsunuz, Hoca Efendi dedi ki, "Bir vasıtanız var ve cennete adam taşıyorsunuz, muvakkaten o işi bırakın, bu işi yapın, bu daha önemlidir' diye haber gönderdiğini söyledi. Yani bu işin ne kadar çok önemli olduğu hakkında bilgi verdi."

"Önümüzdeki süreçte bu yapının Türkiye'de meydana gelen sosyo-ekonomik sorunları bahane ederek hükümeti ve devleti zora sokacak eylem ve faaliyet içerisinde kesinlikle yer alacaktır. Ancak bu sefer yaşanacak veya karşı karşıya kalınacak hususlarda cemaatin ilişkisi olduğuna dair somut veya soyut bir emare görülmeyecek şekilde hareket edilecek ve bu yapıya karşı toplumda tepki oluşması engellenerek gizliliğe riayet edilecektir."

"Olur da dayanamaz konuşursak ne kadar az biliyorsak hizmete o kadar az zarar veririz anlayışı mevcuttur. Onun için ne merak edilir ne de sorulur. "

"Gönül Eri, Muhabbet Fedaisi, Kalp İnsanı, Hizmet Eri, Işık Eri, Işık Süvarisi veya eski ifadesiyle 'şakirt' adayları örgütte 'keyfiyet' kazanmaya başladıktan sonra tedbir öğretilmeye başlanır. Bu başlangıçta komşuları rahatsız etmeme, dikkat çekmemek için apartmana giriş ve çıkışlarda itinalı olma, tek tek içeriye gelme-gitmelerle başlar. Sonra örgüte zarar gelmesini engelleyici her türlü yollar anlatılır. 'Ortamın dindar insanları yok etmek istediği' vurgusu sık sık yapılarak evde kalanlar ve gelip-gidenler hep teyakkuzda tutulurdu. Evde fazla kaset bulundurmama ve Risaleler gibi okunacak bir kısım kitapların ciltletilerek bulundurulması başvurulan tedbir yöntemleri olmuştur."

"Bu konuları değerlendirirken eski MİT Müsteşarları ile Hakan Fidan'ı kıyaslamak lazım. Bu göreve Hakan Fidan yerine cemaatten olan ve emniyet kökenli R.'i getirerek dış güçlerin ve paralel yapının hedefleri doğrultusunda hizmet ettirmek istenilmiştir. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan rahatsızlandığı zaman cemaate ait bir hastaneye yatırıldığını duyan Hakan Fidan hızlı bir şekilde hastaneye yetişip ameliyata mani olmuş ve cemaatin/paralel yapının yapmak istediği tehlikeli sonuca engel olmuştur. Bu sebeple başta İsrail ve Paralel Yapı/Cemaat tarafından Hakan Fidan sevilmeyen şahsiyet olmuştur."

"Kendisiyle yine 5. katta yapılan bir toplantıda bulunduğumuz esnada Fetullah Gülen'in bizlere "Allah izin verirse bir gün gelecek dünyayı fethedeceğiz ama Bedirler var önümüzde Uhudlar var önümüzde, çetin geçeceğimiz yollar var. Bugünlere geldiğinde Hamzalar gibi doğranacak, kollarınız kesilecek, bedenleriniz kesilecek kütüklerde doğranan etler gibi

doğranacaksınız ama bu akan kanlarınıza rağmen arkadan gelenler ayni yoldan devam edip gidecekler' diyerek bizleri motive etti. "
"O. isimli şahıs askeri liseye girdikten sonra bir daha bizimle görüşmedi. Ailesinin yanına gittiysek de bizimle irtibat kurmayı reddetti. Bu durumu ben İl İmamı K.'e aktardım. O da bana Boş ver üzerine gitme, gelmiyorsa gelmesin, ileride nasıl olsa rütbelerini sökeriz' diye söyledi ve oradan ayrıldım."
"M.'in babasının ikametinde Harp Okulu'ndan mezun olan öğrenciler için rütbe takma töreni düzenlendiği, bu törene Fetullah Gülen'in bizzat katıldığı, mezun olan öğrencilerin apoletleri Fetullah Gülen'in takkesinin içerisine konularak okutulduğu ve bundan sonra Fetullah Gülen'in bizzat yıldızları kendisinin taktığı, o gün M.'nin Harp Okulu'ndan atılma olduğu için kendisine dönerek 'Gelecekte senin yıldızını da ben takacağım' diye söylediğini bana M. anlatmıştı."
"Humeyni yapılanmasını baz almıştır. İletişim ağı kurmada 'ULAK' sistemini Humeyni'den almıştır."
"Devletten, daha ciddi bir istatistik çalışması vardır cemaat içerisinde. Cemaat içerisinde öyle bir istatistik vardır ki mesela Hoca sorsun; ne kadar hukukçusu, savcısı, katibi, ne kadar polisimiz var rütbeli/rütbesiz firesiz tek tek sayılır. "
"Özellikle Amerika'ya gidenlerin eğitim alacakları konu yanında başka bir alanda da eğitim alması sağlanıyordu. Yapı adına nerede istihdam edilecekse o yönde teknik/operasyonel anlamda eğitim alması sağlanıyordu. Bugün yüksek düzeyde bir donanımla yurda dönüş yapıyorlar. Özellikle Amerikada lisansüstü eğitim alıp ta üniversitede benimle görüşmeye gelen devlet kurumlarında çalışan personellerin müthiş bir donanıma sahip olduklarına şahit olmuşluğum vardır."
'Ülke içinde öncelikle hangi alanlarda faaliyetimiz zayıfsa o kurumda yapılaşma içine gidildi. Önce askeriye sonra emniyet ve adliye ele alındıktan sonra Milli Eğitim, sanat camiası, medya ve gazete alanında yapılanma oluşturuldu. Bu faaliyet toplumdaki her statüyü ele geçirme faaliyetidir. Yetiştirilen her öğrenci de kariyerini tamamladıktan sonra bu amaç doğrultusunda kullanılırdı."
Silsile yolu ile talimatlar alınırdı. Bende sorumlu bir şahıs olarak her ay talimat alıyordum. Bu hareketin sivil/resmi/gayriresmi hiçbir adımı Fethullah Gülen onaylamadan atılamaz. Biz aylık toplantılarımızda her bölge kendi gündemini getirir. Hoca, gündemle ilgili gerekli talimatlarını verir. Bu hususlar tarafımızdan arşivlenmiyordu. Bu talimatları her dönemde küçük not kâğıtlara yazardık. Hatta yenilebilen kâğıtlar vardır. Bize bu kâğıtları polis baskını var şeklinde tatbik ettirilerek yedirilirdi. Biz bunları ezberlerdik. Fakat bu görüşmeler esnasında sekretarya görevi yapan bizim data bank olarak adlandırdığımız birimde görevli gençler vardı. Bu gençler, bilgisayar ve yazılım konularından iyi anlardı. Hocanın talimatları, görevlendirdiği şahıslar yani istatistik bilgiler tamamen bu şahıslar tarafından yapılırdı.."
"Toplum içinde hayati önem arz eden Askeriye ve Emniyet Teşkilatı atamaları ile F. Gülen bizzat ilgilenirdi ve bu tayinleri onun dışında kimsenin bilmesi mümkün değildi."
"Bu yapı içinde devlet kurumlarında faaliyet gösteren şahıslar genelde kod ad kullanırlardı. Bu sebeple bizim bildiğimiz isimler doğru isimler de olmayabilir. Bu kod isim uygulaması her kurumda olabilir."
"Mesela Fethullah Gülenin Amerika'ya gitmeden önce onun adına yazılan kitaplarda Abdul Fettah Şahin imzası kullanılmıştır. Küçük Dünyam isimli kitabı yayınladığında Şemsettin Nuri imzası ile yayımlandı. A. Saffet Senih rumuzunu kullanırdı. Biz kendi aramızda hocaya 'DAYI' olarak hitap ederdik. En yakın hizmet arkadaşı ve bizlerinde abisi olan, halen

Amerika'da yanında olan İ.'nin kod adı da "Doktor" idi"
"Fethullah Gülen'in sanırım Nuriye Akman'a verdiği bir röportajda; Bu dünya gemisinin dümeninde Amerika var. Amerika'ya rağmen dünyada okul açamazsınız eğer bu gemide gideceksiniz kaptan Amerika'dır! fikrini savunuyordu. Bu düşünceyle İslam Dini'nin temsilcisi olduğunu söyleyemezdi burada bu sebeple bu söylemi yumuşatması gerekiyordu ve başlık bulundu ve buna da 'Ilımlı İslam' denmeye başlandı.
"96 ve 97 yıllarında CIA'dan emekli olmuş veya hala görevde olanlardan biri gelerek Türkiye'nin ve Orta Asya'nın MR'ını çektiler, ayrıca cemaatin bölgedeki gücünün tespitini yaptılar ve biz de bunları gezdirdik onlara yardımcı olduk. Akabinde de bunları rapor haline getirip Amerika'ya gittiler."
"Burada önemli olan husus, Amerika'nın girmek ve hegemonyası altına almak istediği Türki Cumhuriyetleri ve İslam Coğrafyası'nı çok kolay bir şekilde kontrol altına almasına imkan sağlamasıdır. Amerika bu sayede kendisine yeni bir kapı aralamış olduğunu F. Gülenin kendi ağzından duymuşluğum vardır. Cemaat kadroları öncelikle gittikleri ülkede Amerikan Büyükelçiliği'ni ziyaret ederek biat tabir edilen yeminle göreve başlıyorlardı, akabinde cemaate ait bu okullarda 'CIA' görevlilerinin de öğretmen olarak çalıştığını biliyorum.
Amerika'da Orta Doğu masası ve Türkiye masasında Yahudi görevliler vardır, F. Gülen'in bu masalar tarafında birçok kez sorgulandığını kendisi bana anlatmıştır hatta Usame Bin Ladin sorusunu bile sorduklarını anlattığını hatırlıyorum. Amerika hangi ülkeyi terör örgütü ilan edecekse F. Gülen'i çağırarak deklare etmesini istiyordu."
"Yıllar yılı bu ülkedeki yapılanmaların stratejik planlamaları bu yapının kademelerinde ve üst akıl tarafından yapılıyor. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün üzerine dinleme merkezi kuranlar, Yargıtay'ın çatısına cihazlar koyanlar, Başbakanın ofisine böcekleri koyanlar, herkesi dinleyenler herkesi fişleyenler, herkesi kameraya çekenler bunlardır ve bunların sıradan bir teknolojiyle ve sıradan bir stratejiyle çalıştığını düşünmemeliyiz."
"Devletin istihbarat birimleri kendi kuramlarından önce tüm bilgileri F. Gülen'e ve onun üst akıllarına ulaştırıyorlardı. Bu birimlerde istihdam edilmiş cemaat kadroları devlet adına hizmet etmekten ziyade F. Gülen'in elemanları olarak çalışırlardı."
"Telefon ile yapılacak görüşmelerde "Hocam, şakird, abi, hizmet ve Fetullah Gülen'in isminin zikredilmemesi" talimatı bizzat üst sorumlular tarafından bizlere söylenirdi. Ayrıca buluşma yerlerinin/mekanlarının isimleri açıktan söylenmez, mutlaka karşı taraftaki örgüt mensubunun anlayabileceği şekilde şifrelendirilirdi. Örneğin "İzmir Caddesindeki Y Dershanesi'nde buluşalım yerine, oranın müdürü H. Bey ise "H. Beyin yerinde buluşalım" gibi cümleler kullanılırdı."
"5. katta bulunduğum süre içerisinde çok dikkatimi çeken bir şey daha vardı. Emniyetten arkadaşlar; üst düzey yetkililerin yaptığı görüşmeler ve toplantılara ait kayıtlar ile kararnameleri anında özel faksla gönderirlerdi daha Cumhurbaşkanı'na bile belki gitmemişken Fethullah Gülen bunları faks şeklinde alıp okurdu."
"her kurum kendi içinde bilgi toplama faaliyeti gösterirdi, her kişinin hangi seviyede olduğu 5 kademeli bir değerlendirme ile belirlenirdi. Namaz kılmak/kılmamak, sohbetlere katılıp/katılmamak, F. Gülen'in eserlerini okuyup/okumamak, F. Gülen hakkındaki görüşleri, Bediüzzaman hakkındaki düşünceleri bu puanlamada etkili olurdu. Bu notlar terfilerde cemaat içerisinde etkili olurdu. Toplanan bu bilgilerin neticesinde Emniyet ya da Askeriye gibi kurumlarda atamalar tayin ve takdir edilirdi."
"Talebeler hakkında tutulan çetelerde 5'lik sistem ile puanlama yapılırdı. Bu sistem 5-5, 5-4, 5-3, 5-2, 5-1 şeklinde değerlendirme yapılarak kayda geçilirdi.

5-1'ik puanlama; Dinle diyanetle alakası olmayan, dinsiz, imansız, ateist manasındadır.
5-2'lik puanlama; Namaz kılmasa da Müslüman, ancak henüz cemaatle ilişkisi olmayan, hatta sevmeyen şahıslardır
5-3'lük puanlama; Cuma namazlarını kaçırmayan, ara sıra diğer namazlarını kılmaya gayret eden, hizmete genel manada sempati ile bakan, davet edildiğinde gelip giden kişilerdir.
5-4'lük puanlama; Beş vakit namazını kılan, cemaatten olan, hatta vazife verildiğinde yerine getirmeye çalışan kişidir. Bu kişi artık örgüt mensubu olmuştur.
5-5'lik puanlama; Hayatını İslam'a adamış, İslam'ın tüm şartlarını yerine getiren, Fetullah Gülen'i imam kabul edip, ahir zamanda beklenen zatın (Mehdi, Mesih) o olduğuna inanan, gerektiği zaman ve yerde canını çekinmeden hizmet ve Fetullah Gülen adına verebilecek insan olarak değerlendirilir. Bugün için örgütün aktif mensubu sayılan kişidir.
Benim dönemimde 5-5'lik olmayan bir cemaat mensubuna hiçbir görev verilmez, askeri okullar veya polis koleji ve akademisine sokulmazdı. Yani 5-5'lik sisteme uymayan hiç kimseye bir görev verilmezdi. Ayrıca bizim dönemimizde sadece bilgi ve becerisi bulunan örgüt mensuplarına görev verilirdi. Ancak örgütün büyümesi, etki alanının artmasından dolayı kontrolün biraz daha zayıflaması, 5-5'lik sisteme uygun örgüt mensubu şahısların azlığından dolayı daha alt puanlamaya tabi örgüt mensuplarına görev verilmiş olabilir."
"Hrant Dink ve Rahip Santoro cinayeti olsun Zirve Yayınevi'ne düzenlenen saldırı olsun bunlar Türkiye'de gerçekleşen olağanüstü gelişmeler. Bu gelişmelerin hepsinin arkasında her zaman Emniyet İstihbaratı'nın ve emniyet teşkilatı içerisinde yer alan cemaat mensuplarının Türkiye'nin içinden geçtiği sürece yönelik bir operasyon yaptıklarını, cemaatin izni ve bilgisi olmadan bir operasyonun gerçekleşeceğini düşünmüyorum. Ancak bu süreçlerde fiilen cemaatle bir bağım olmadığı için net bir şey söyleyemem."
"K. ile birlikte gidilen sohbetlerde; İslamiyet ve hizmet hakkında bilgi verildikten sonra, Hocaefendi'nin ABD'ye sürgün edilmiş olduğu, cemaatin yabancı teşkilatlarla irtibatlı insanlar tarafından ele geçirilmeye çalışıldığı" gibi konularda sohbetler yapılırdı. Açıkçası Samanyolu TV'de yayınlanan "Şubat Soğuğu" isimli dizedeki mesajlara yönelik sohbetler yapılırdı."
"Memurlardan alınan 'HİMMET parası memurun aldığı maaşın %10'udur. Tabi bu alt sınırdır. İsteyenler daha yüksek verebilir. Bu tabi yüzde on olarak kalmıyor. Zaman zaman ekstralar oluyor. Yeni cemaat evi açılırken para toplanabiliyor. Basına yansıyan haberlerden de bildiğimiz gibi cemaat içerisinde yer alan emniyet müdürlerine taltif parası adı altında para veriliyor. Taltifler yatırılmadan önce cemaat içerisinden yetkili bir kişi müdürler ile görüşüyor ve kendisine şu kadar miktar taltif yatıracaklarını bu paranın yarısını himmet olarak hizmete vermesi yönünde talimat veriliyor. Müdür seviyesine gelmiş arkadaşlar çeşitli nedenlerden dolayı buna itiraz edemiyorlar. Esnaf ve işadamlarının da gücüne göre himmet uygulaması vardır.
Himmet vermemek olmaz ama onların örtülü ödenekleri vardır. Buralarda örtülü ödenek kullanan insanlarda az derecede suistimal vardır. İnanmış kadro da suiistimal olmaz. Suiistimal yapan olursa da o kişiye suiistimali söyleniyor ve o kişi fişlenmiş oluyor."
"İllerde 'HİMMET ve BAĞIŞ' adı altında cemaat yapılanması için toplanan paraların 1/15'lik kısmı F. Gülen'in kendisine getirilirdi. F. Gülen ise kendisine çek, senet ve nakit olarak gelen bu parayı genel bütçeye bakan İstanbul İli'nde toplanan Mütevelli Heyeti'ndeki isimlerin başındaki, M. aracılığı ile gerekli yerlere aktarırdı."
"Örgüt mensubu kamu personeli tarafından usulsüz bir şekilde yapılan işlem sonucu alınan rüşvetten elde edilen gelirler, (Genel kanı olarak, bu para haram olduğundan el sürmeden direkt olarak örgüte aktarılır ve bunun Allah rızası için yapıldığı, bu paraların ayrı bir yerde

tutulduğu, örgütün iş yaptırabilmek için ve devlet tarafından alınan vergiler (elektrik, su vb.) haram olduğu kabul edildiğinden rüşvet olarak alınan paralar buraların giderlerinde kullanılır.)"
"Özellikle Amerika'ya gönderilen şahıslar daha sonraları bürokrasiye entegre ediliyor. Cemaat'in hangi konuda açığı varsa bu konularda lisansüstü eğitime gidenlere başka alanda da eğitimler aldırılıyordu ve öğrenciler/kamu personeli o şekilde değerlendiriliyordu. Bu öğrencilerin yüksek lisansa kabul edilmesi ve doktoraya kabul edilmesi ve bu doğrultuda değerlendirilebilir. Bu amaç uğruna bu öğrencilere sınav sorularının verildiği ve sınavların kazandırıldığı ve oralarda yerleştirilerek masraflarının karşılandıgı doğrudur."
"Örgütün kendisinin yaptığı veya örgüte yönelik yapılan/yapılacak olan operasyonlar ile ilgili belli bir harekat tarzı vardı. 2006-2007'li yıllarda Türkiye gündemini meşgul eden ve TBMM'den çıkması ihtimal dahilinde olan Terörle Mücadele Kanunları için örgüt, çıkacak olan bu kanunu ihtimal dahilinde gelecekte kendi aleyhlerine olmaması için Türkiye avukat...imamı (A.) öncülüğünde çalışma yaptıklarını biliyorum. Bu konuda özellikle geçmişte Fetullah Gülen'in bir dönem avukatlığını da yapmış olan A. ve bu şahsa ait o dönem Avukatlık bürosunda birlikte çalıştıkları Avukat R. vb. hukukçular bir mutfak çalışması yapıp, bu çalışmayı AK Parti'nin hukukçu milletvekillerine özellikle de kendisinin bakan olmadan önce Pensilvanya'da Fetullah Gülen'i ziyarete giden Hatay Milletvekili Eski Ak Parti Grup Başkan Vekili, Eski Adalet Bakanı ...'e bu çalışmalar dikte edilerek bu kanunların çıkmasında öncülük edilmiştir. Bu gibi kanunlar TBMM'de kabul edilmeden evvel örgüte ait gazete ve televizyonlar özellikle de haber programlarında değişik haberler yaptırılarak yapmış oldukları çalışmalara zemin hazırlamışlardır. Bu konularda örgütün diğer medya organlarındaki elemanları da aynı çalışmaları göstermişlerdir."
"Kendi açımdan değerlendirdiğimde bana yapılan herhangi bir baskı yoktur. Ancak eşime benden ayrılması hususunda telkinde ve teklifte bulunduklarını öğrendim. Kızım F. Üniversitesi öğrencisi iken, okula yakın olması sebebiyle sadece ailemdekilerin bildiği bir ev tutmuştum, eşim de kızımla birlikte aynı evde kalıyordu. Eşimin ve benim isimlerini bilmediği iki bayanın gelerek eşime benden boşanması hususunda telkinde bulunduğunu bilmekteyim. Bu teklif 3 kez de dışarda önüne çıkmak suretiyle tekrarlanmıştır. Bu şunu da göstermektedir, sadece aile fertlerinin bildiği bir ev takip yolu ile tespit edilmiştir."
"Hatta F.Gülen ile yaptığım bir görüşme esnasında bana "seni de 15 yıldır dinlettiriyorum, hakkını helal et" şeklinde söylemi üzerine dinlenildiğimi öğrendim."
"Fetullahçılık faaliyetlerinde her türlü ihmal, verilen görevi savsaklama, başkaldırma durumlarında Allah uyarı olsun diye kulunu geçici bir süreliğine cezalandırır. Kişiden de bu mesajı alması ve haline çeki düzen vermesi beklenir. Fetullah Gülen bu durumu 'Kutlu Nebi'nin davasına gönül vermiş zamanımızdaki hakikat yolcuları için de şefkat tokatları her zaman söz konusudur. Zamanımızda ise bu kudsî hamuleyi üzerine alanlar, bu nimetin şuurunda olarak, insanlık adına yaptıkları vazifelerinde ülfet, ünsiyet ve ihmale katiyen yer vermemelidirler. Aksi takdirde şefkat tokatlarının gelmesi kaçınılmaz olur' şeklinde anlatır."
"Cemaat, eve getirilecek öğrenciler hakkında varsa sınıf arkadaşından yoksa o okulda okuyan öğrencilerden gerekli bilgileri alır. Bu bilgiler doğrultusunda vasıflı olarak isimlendirilenler seçilir. Evlerde verilen eğitim yada takviye amaçlı, dershaneye gönderilen şakirdlere; Askeri Liseler ve Harp Okulları başta olmak üzere, Fen Lisesi, Polis Koleji, Hukuk, Siyasal, Polis Akademisi sonra da Eğitim Fakülteleri tercih ettirilirdi. Yukarıdaki bir cümlemizin altını çizmek isterim. Eve getirilecek öğrenci hakkında önce bilgi alınır. Sonra getirilirdi. Bu bilgiler içerisinde öğrencinin ahlakı, boyu-posu, ders başarısının yanısıra mümkün mertebe nereli

olduğu, baba ve annesinin ne iş yaptığı ve fikri, fikriyatı tespit edildikten sonra getirilirdi."
"Hoca kendisini askeriyeye hayran bir görüntü sergiler. Fakat arka planda derin bir asker korkusu ve rahatsızlığı vardır. Hem de kronik biçimde bir asker rahatsızlığı vardı. Her asker konusu geçtiğinde de hoca şunu söylemiştir. Bu askeriyeye askeriyenin içindeki kahramanlarla bir gün hesabını soracağım demiştir. Zaman zaman askeriye içerisindeki cemaat elemanları ile esnaf abilerin bağ evlerinde bir araya gelirdik. Hem onlar biraz tatil yapmış olurdu hem de biz onlara işin manevi boyutunu anlatırdık. O zaman Fetullah Hoca'nın askerlere nasihati şu şekilde olurdu. Siz benim Bedir'imin, Uhud'umun Hamza'ları ve Ali'leri olarak yetişiyorsunuz, derdi. 30 yıldır askeriyenin içerisinde Fetullah Hoca'nın emri ile bir gün tankları yürüteceğiz diye bekleyen kişiler var. Hava ve Deniz Cemaat yapılanmasının daha çok yerleştiği yerlerdir. Bir dönem askeriyeden atılanların üzerine hoca neredeyse felç geçirecekti. 28 Şubat öncesinde askeriyeden atılan cemaat elemanlarına cemaat tarafından maddi destek yapılıyordu."
"Örgüte girmek istemek örgüte girebilmeyi sağlamaz, örgütün sizi seçmesi gerekir. Örgütle yakın ilişkilerdeki kişilerin çoğu örgüt içinde değillerdir. Örgüt içine girebilmek için, örgüt yetkilisi sizin soyunuzu-sopunuzu, atanızı, ananızı sizin yaşadığınız evi, çevreyi, kimlerle ilişkide olduğunuzu, malvarlığınızı bilmelidir. Kendisini örgüt içinde sananların çokları örgütün içinde olmadıklarını bile bilmezler."
"Bana K. tarafından tayinimin yurt dışına çıkacağının söylenmesinden sonra anlamsız bir şekilde CV'min istenmesi mantıklı değildi. Çünkü örgüt yapılanması içerisinde bu mümkün değildi. CV sadece kendi isteği ile tayin talebinde bulunması halinde verilir. Bu da üst sorumlu tarafından istenmez bilakis sen kendin bu talepte bulunduğun için CV hazırlanırdı. Buradan da K.'nın ne amaçla benden bunu istediği ortaya çıkmaktadır. Aslında tayin olayım yok ama beni oyuna getirerek sanki kendim tayin istiyormuşum imajı yaratmaktır. Bu da bana yapılan son oyundu. Ancak ben yine de on sayfalık CV'mi K.ya verdim."
"Bu konu hakkında K. ve benimle birlikte 4-5 kişiden oluşan bir kurul veya komisyon diyebiliriz denetlemelerle özellikle örgütün legal uzantılarının denetlemeleri ile ilgili bir rapor hazırladık. Hazırladığımız bu raporda müfettişlik sisteminin yürümediğini, teftiş kurulu gibi bir kurul oluşturularak yapılanma üzerinde gerekli denetlemenin yapılabileceği ve bazı konulardan bahsettik. Hazırlanan bu rapor F.Gülen'e gönderildi. Ancak M.'in engellemesiyle olumsuz cevap alındı. Hatta gönderdiğimiz rapor doğrultusunda M. bu denetleme ve kontrol işinin kendisi ve ekibi tarafından takip edilebileceğini bizzat F. Gülen'e ilettiği şeklinde bilgiler edindik" şeklinde beyanda bulundukları anlaşılmıştır.

Ayrıca söz konusu FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü isimli örgütle bağlantısı olabileceği değerlendirilen ve geçmiş tarihlerde Türkiye genelinde meydana gelen bazı olaylar incelendiğinde;
I) 23.07.1985 tarihinde Çanakkale İli, Ayvacık İlçesi, Adatepe Köyü, Küçükkuyu Jandarma Takım Komutanlığı'na yapılan bir ihbarda "Adatepe Köyü'nde bulunan Talip Sabancı'ya ait evde çok miktarda insanın bulunduğu ve bu evden aşırı gürültü geldiği" şeklindeki ihbar neticesinde yapılan çalışmalarda, Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen 30'u çocuk yaşta olmak üzere toplam 34 şahsın bulunduğunun anlaşılması üzerine şahısların tamamının yakalanarak gözaltına alındığı ve ikamette yapılan aramalarda 47 adet Arapça ve Türkçe olmak üzere kitap (Latif Erdoğan, Abdullah Aymaz, Abdulfettah Şahin) ile 16 adet konuşma bantının ele geçirildiği, şahısların alınan ifadeleri neticesinde sevk edildikleri Ayvacık Cumhuriyet Başsavcılığı'nca haklarında "Laikliğe Aykırı Davranışlarda Bulunmak" suçundan işlem

yapıldığı ve dosyanın İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği ve 07.08.1985 tarihinde savcılıkça "Kovuşturma Yapılmasına Yer Olmadığına Dair" karar verildiği,
Ayrıca, Çanakkale İli'nde meydana gelen olayla ilgili olarak düzenlenen tahkikat dosyasında bulunan el yazısı notta;
Okuldan çıkmadan önce herkesin evinin adresleri alınacak, bulunabildiği kadar para bulunacak, bununla sene sonuna doğru kitap alınacak ve bu kitaplar içinden bazı yerlerin altı çizilerek hediye edilecek, aynı zamanda yaz tatiline başlangıçta 45 TL paran olacak, okuldan çıkılmadan tüm çocukların toplanacağı bir adres vermek, bu adres kesinlikle Ankara olacak ve belli bir tarih olacak ve bu çocukların para ihtiyacı karşılanıp okuldan gönderilecek, Ramazan'dan sonraki birinci ayda dershanede kalınacak ve kendi adamlarına sıkı bir şekilde kitap okutturulacak,\İç Anadolu il imamlıklarına gidip okula girecek öğreticilerin (mülakatı kazananların) isimleri alınacak (Konya, Ankara, Kayseri, Adana) Risalelerden bazı konular iyice öğrenilecek (Allah, Haşir, Nübüvvet, gibi,Kesinlikle işler Ankara'ya bırakılmayacak, bütün adamlar gidip evinden alınacak Risalelerden bazı bölümler çok iyi bilinecek" şeklinde örgütsel talimatların yazılı olarak verildiği,
Yine ele geçirilen ve o tarihte Ankara Polis Koleji öğrencisi olan İbrahim Yün'ün (Kod: İhsan Savaşçı-İhsan 82021) kod ismi kullanarak yazdığı "Sevgili Kardeşim....." diye başlayan ve içeriğinde arkadaşının kampa gelmesini istediği, kampa nasıl ve neyle geleceği, nerede hangi telefon numarasını arayıp kimle irtibata geçebileceği (Balıkesir/Edremitte Hacı Arif isimli şahıs) konusunda yönlendirdiği, mektup içerisinde çizmiş olduğu haritada toplanıp hareket edilecek noktanın Polatlı/Ankara olarak gösterildiği, kampa çağrılmasını istedikleri kişileri "Düğüne Çağrılacak" şeklinde kodlayarak gösterdiği, kampta kaldıkları evi ise "Köşk" olarak belirttiği,
2) 13.01.1987 tarihinde Balıkesir İli Edremit Hayır İşleri Hizmet Vakfı Öğrenci Yurt Müdürü Mehmet Koçaş'ın yurtta kalan öğrenci Kamil Boladan'ı rahatsızlığı sebebiyle namaz kılmadığı için hayatı tehlike arz edecek şekilde yumrukla darp etmesi üzerine öğrencinin Edremit Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak ameliyata alındığı ve hastaneye yatırıldığı, darp olayını gerçekleştiren Mehmet Koçaş isimli yurt müdürünün ise 21.01.1987 tarihinde sevk edildiği Edremit Cumhuriyet Savcılığı'nca "Müessir Fiil" suçundan tutuklanarak cezaevine kapatıldığı ve 19.02.1987 tarihinde yani 29 gün sonra cezaevinden tahliye edildiği,
Bunun üzerine 24:02.1987 tarihinde hayati derece arz edecek şekilde darp edilen öğrencinin babası olan Kemal Boladan'ın dönemin Cumhurbaşkanı'na hitaben göndermiş olduğu dilekçesinde; "Oğlu Kamil Boladan'ın Edremit İlçesi İmam Hatip Lisesi'nde okumakta iken 13.01.1987 tarihinde yurtta yattığı esnada Yurt Müdürü Mehmet Koçaş tarafından namaza kalkmadığı için darp edildiğini ve hastaneye kaldırılarak ameliyat edildiğini, oğlunu darp eden yurt müdürünün yazın köyüne gelerek oğlunu alıp Burhaniye'nin Karadere Köyü'ne götürüp oğlu ile birlikte birçok çocuğa Said-i Nursi'nin kitaplarını okutup beyinlerini yıkadığını ve bu konunu araştırılmasını istediğini" beyan ettiği, daha sonra öğrencinin babası Kemal Boladan ile Yeni Asır Gazetesi muhabirlerinin Karadere Köyü Güzle Yaylası'na giderek burada bulunan yaz aylarında mescit (Cami) olarak kullanılan binanın resimlerini çekerek 22.01.1987 tarihinde yaptıkları "İrticanın Dağ Kampını Bulduk" şeklindeki haber üzerine Edremit İlçe Emniyet Amirliği tarafından araştırmalara başlanıldığı, öncelikle Karadere Köyü Güzle Yaylası'nda kampta kalan öğrenci çocuklarla irtibata geçirilerek olay hakkında ifadelerinin alındığı,
Kampta kalan öğrencilerin vermiş oldukları ifade beyanlarında özetle;
"Kampta bir ay kadar kaldıklarını, bu süre içerisinde sabah namazlarına toplu olarak herkesin

kalktığını, namazdan sonra yurt müdürü Mehmet Koçaş tarafından Said-i Nursi'nin hayatını anlatan kitep ve mektubat isimli kitapçıkları gizli şekilde getirerek öğrencilere değişik fiyatlarla sattığını, günde sadece öğlen saatinde iki saat serbest bırakıldıklarını, şarkı söylemek ve şakalaşmanın yasak olduğunu, namazdan sonra herkesi toplayıp Fetullah Gülen'in vaaz kasetlerinin dinletildiğini, sadece Cuma günleri kaldıkları eve 13.km uzakta bulunan Karadere Köyüne Cami'ne gidip Cuma Namazı'nı kıldıklarını, yurt müdürünün talimatı gereği köyde kimseyle konuşmadıklarını" beyan ettikleri anlaşılmıştır.
Burhaniye İlçe Jandarma Bölük Komutanlığı'nın 26.01.1987 tarih ve 319 sayılı Burhaniye Cumhuriyet Başsavcılığı'na göndermiş olduğu "İrticai Faaliyetlerde Bulunmak" konulu yazısında; "Yurt Müdürü Mehmet Koçaş'ın Kamil Boladan isimli öğrenciyi Karadere Köyü Güzle Yaylası'ndaki yaptıkları irticai faaliyetleri sağa sola duyurduğu için daha fazla konuşmaması ve bilgi vermemesi için dövdüğünü " belirttikleri,
3) 04.08.2002 tarihinde Elazığ İli Sivrice İlçesi Merkez Camii avlusunda bulunan şüpheli çantanın sahibi Ahmet Şahin Alp (Mehmet Sami ve Belkız oğlu 10.01.1969 Kilis doğumlu) isimli şahsın Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2002/4574 sayılı soruşturma kapsamında yakalanarak gözaltına alınması olayı ile ilgili olarak şahsın çantasından çıkan dokümanların yapılan incelemesinde;
Birinci Doküman;
1.KURUMSAL AÇILIM
A-ADLİYE PERSONELİ
Hakim ve Savcılar (Hemşehriler Polis Dostu Olanlar),
İdari Personel,
Avukatlar,
Adli Tabipler
B-EMNİYET MÜDÜRÜ
Rütbeli Personel İle Tanışma Yemeği (Elazığlılar),
C-ÜNİVERSİTE PERSONELİ
Öğretim Görevlisi -Yöneticiler,
D-BANKALAR-KURUMLARIN BÖLGEMÜDÜRLERİ - HASTANE BAŞHEKİMLERİ
E-İŞ ADAMLARI DERNEĞİ (MASİAT)
F-SİVİLTOPLUM ÖRGÜTLERİ
Sendika Temsilcileri,
Siyasi Partiler,
Milletvekilleri,

G-MALATYASPOR YÖNETİCİLERİ

2.İŞADAMLARI, TOPLUM ÖNDERLERİ, ETKİLİ NÜFUZ SAHİPLERİNE AÇILIM, İLİŞKİLERİ GELİŞTİRMEK İÇİN
Tanışma (Doğal gerekçeyi bularak tanışma),
Tanışma sırasında mutlaka kartvizit takdim etme ve kartvizitini alma,
Tanışılan kişiyi önemli anlarında hatırlama (Dr. Sağlık Haftası'nda çiçekli ziyaret),
Belli zaman aralıkları ile telefon veya şahsen ziyaretle diyaloğu sürdürme,
Teşkilatımızca düzenlenen önemli etkinliklere davet etme (Tiyatro, Konser, Kuruluş Yıldönümü).

UYGULAMA PROGRAMI
01/08- 01/11 2002
Hedef şahısların tespiti ve listelerin oluşturulması,
Çalışma gruplarının oluşturulması,
İş bölümü aşamasının gerçekleştirilmesi 01/11-30/12 2002,
Hedef şahıslarla tanışma hedefini gerçekleştirme 01/01/2003,
Amaçlanan hedefe ulaşma başarısını gözden geçirme" şeklinde dokümanın ele geçirildiği, söz konusu dokümanda çeşitli resmi kurum/kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarında görev alan kişileri (hedef şahıslar) örgüte eleman olarak kazandırabilmek için yapılması gereken örgütsel faaliyetlerden bahsedildiği,

İkinci Doküman;
"KARBOSAN Yangın Söndürme Güvenlik Malzemeleri Sanayi isimli işyerince bastırılan ajanda yaprağında yazılı Dünya Kitabevi'nde 800.000.000 TL'lik Emniyet Müdürlüğü adına fatura kestirmiş bu fatura nasıl nereden ödendi bilinmiyor özel kalem kestirmiş, çiçek faturalarını özel kalem kestirip ödüyor nasıl yaptıkları belli değil, Adana'ya korumaları ve hanımı ile ilgili özel (Müdüriyetin aracı gitti) servise diye onay almışlar yüklü miktarda fatura ve para ödendi, Bezginler otelde sık sık kahvaltı yaptığını söylüyorlar bunlar satın almayla olmaz, Ağrı'dan polisevi kantin ve hanımına özel araç tahsis etmesi dolayısıyla soruşturma izni çekmiş" ibareli doküman ile örgütün Emniyet Müdürlüğü'nün ve İl Müdürü'nün harcamalarının takip ettirdiği,

Üçüncü Doküman;
"Minadex 8 Esansiyel Vitamin ibareli sarı kapaklı 10 sayfalık dokümanda Selim Yavuz (Tem Elazığ), Himmet Özcan Malatya (Olay Yeri), Murat Sevinç (Tunceli), Şefik Işık (Elazığ), Teleattuf gizli hareket etmek değil kötülük yapmak isteyenlere iz bırakmaktır, tayini olanları gidip takdim edilmesinde fayda var, Namaz CD getirilecek, televizyon ve evdeki hassasiyet başörtülü fotoğrafı olanlar değiştirebilirler, 89-92-95 özellikle, tayincilerden onay yapmayanların tespiti (Tamer beyi ara Malatya), rütbe alan amirlere gidenlere hediye alınması, Hüseyin, Eyüp, M. Yalçın'ın isimleri Hasan Bey 100 Dolar, Abdullah 50 Dolar, Celal 50 dolar, Semih 200 dolar, tatil programı durumu haftalık planlama, bayan hizmetçi brifingi dergi ve CD iadesi, E-B dernekler, basında çıkan yazıların takibi, yeni gelenler ve dağıtımı, alternatif açılım faaliyetleri, sicil tutma, birimle ilgili çalışma, Bingöl ziyareti (Cumartesi) yurt dışına teşvik ediyoruz yurt dışı takibini bölgeler yapacak, iki defa misyon yapanlar birimden çıkarılıyor nüfus müdürlüğünde kimse var mıdır, askere gidenlere 100 dolar verilmeyecek, bir eylül itibariyle mali hesaplar yeniden gözden geçirilecek, Ankara'da hizmet edecek 3.L1X3 verilecek okuldan sivillerle irtibat geciktirilecek" şeklinde örgütsel bir rapor tutulduğu,

Dördüncü Doküman;
"4 sayfalık beyaz iki adat dosya kâğıdının her iki tarafından adı, soyadı, sicili, rütbesi, görev yeri, atandığı yer, açıklama yazılı gizlilik dereceli olan ve sadece EGM Personel Dairesi Başkanlığı bilgisayarlarından ulaşılabileceği değerlendirilen 164 emniyet mensubunun yeni ve eski görev yerlerini içeren liste, isimlerinin karşısına tükenmez kalemle yazılmış, "EHLİ DÜNYA, ZEKİ FIRSAT BULURSA ZARAR VERİR, BİZİ BİLİYOR, ZARARSIZ"gibi ibarelerin yazıldığı, ayrıca yine isimlerinin karşılarına BL başlığının altına "AKF, FT, HL,

KN, SLÇ, TR, AH, CN, SD, KM"gibi kodlama sisteminin yapıldığı, bu kodlamanın amacının ise örgüt adına faaliyet gösterilen bölgelerin kodlanmış olabileceğinin değerlendirilmesi olduğu,
Bu kapsamda;
1-AH
İstanbul, Kırklareli, Edirne,
2-FT
Bursa, Çanakkale, Balıkesir, Kütahya, Bilecik,
3- HL
Manisa, İzmir, Aydın, Muğla, Antalya, Afyonkarahisar, Uşak, Denizli,
4-SLÇ
Ankara, Eskişehir, Kırıkkale, Bolu, Çankırı,
5-SLM
Adana, Hatay, Mersin,
6-TR
Konya, Karaman, İsparta,
7-KN
Kayseri, Niğde, Aksaray, Nevşehir, Kırşehir, Yozgat,
8-SD
Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli,
9-AKF
Trabzon, Ordu, Giresun, Gümüşhane, Bayburt, Rize, Artvin şeklinde Türkiye'nin 9 bölgeye ayrıldığı tespit edilmiş olup ele geçen dokümanlara göre ayrılan bölgeler ve kapsadığı iller aşağıda harita üzerinde gösterilmiştir.
Beşinci Doküman;
Görevli memur tarafından şahsın üst araması yapılmak istendiğinde avucunun içerisinde parçalanmış kağıt parçalarının ele geçirilmesi üzerine parçalanan kağıt parçaları birleştirildiğinde; Elazığ Emniyet Müdürlüğü'nde görevli iken Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'na atanan Emniyet Müdürü Ahmet Kocabal'ın APK Daire Başkanlığı'na atanan Can Başer, Metsel Özbaykal, Haşim Karadağ, Mehmet Baydoğan ve Güngör Şener isimli amirlerin isim ve soyadlarının yazılı olduğu görülmüş, söz konusu not kağıdının Elazığ Emniyet Müdürlüğü'nce Kriminal Polis Laboratuvarları'na gönderilmediği,

Altıncı Doküman;
"Hikmet Özer 4. sınıf, meslekten geçme, kadroya tayini çıktı, sıkıntı oluşturabilir, Palu'ya verilebilir, okulda sınıflarda Alevilik propagandası yapıyor, İzmit Mustafa Sağlam 2.sınıf merkezde kalması için önayak olsun, sağlık şartı vs. takdim edilsin" şeklinde kamu kurumlarında çalışan personellerin örgüt tarafından fişlendikleri fişlenen kişilerin merkezde veya ilçelerde görevlendirilmeleri için örgütsel çalışma yürütüldüğü, şahsın çantasında ele geçirilen Sony Marka Memory Stick/Floppy Disk Adapter MSAC-FDZM ve buna takılı 128 MB'lik memory stick ile ilgili yapılan teknik çalışma neticesinde incelenen 128 MB'lik Memory Stick'e bilgisayar ortamında erişilememesi sonucu okunamadığı, bu nedenle memory stick'in ya hiç kullanılmamış ve yeni olabileceği yada arızalı olabileceğinin değerlendirildiği,
Nokia Marka Cep Telefonu,
Şahsın üzerinden çıkan Nokia 3310 marka cep telefonuna el konulduğu, ancak cep telefonundaki sim kartla ilgili şahsın irtibatlı olduğu kişilerin tespit edilmesine yönelik olarak

dönemin GSM operatöründen kayıtların istenmediği ve fihrist bölümünün çıktısının da alınmadan cep telefonunun şahsa teslim edildiği,

4) 04.06.2014 tarihinde A. isimli şahıs tarafından Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gönderilen ihbar mektubunda "kendisinin Ağrı İlinde yaşayan bir esnaf olduğunu, yaklaşık bir ay öncesine kadar Fetullah Gülen cemaati içinde faaliyet gösterdiğini, yaptıkları bir toplantıda adliye çalışanlarının fişlendiğine dair bazı evraklar gördüğünü, bu durumun kendisini rahatsız ettiğini, kendisinin vatanının milletinin iyiliği için hareket ettiğini düşünürken aslında insanların haklarına girdiklerini, bundan dolayı toplantı sonrasında unutulan ve ekte gönderdiği evrakları gizlice aldığını ve gönderdiğini, evrakları unutan kişinin aynı zamanda Ağrı İli Taşlıçay Adliyesi'nde çalışan G. isimli şahıs olduğu" içerikli ihbarın gereği için Ağrı ve Iğdır Emniyet Müdürlükleri'ne gönderildiği, konu ile ilgili Iğdır Cumhuriyet Başsavcılığı'nca başlatılan 2014/5054 "Kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek veya yaymak, hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetmek" suçlarından başlatılan soruşturma kapsamında, hukuk dışı olarak Ağrı ve Iğdır Adliyesi'nde görev yapan Hakim ve Savcıların siyasi, felsefi, dini görüşlerine, ırki kökenlerine kadar tüm bilgilerin not alınmak suretiyle fişlenmesi olayı ile ilgili Ağrı Taşlıçay Adliyesi'nde görevli Zabıt Katibi G., Ağrı İli M Tipi Ceza infaz Kurumu'nda İnfaz Koruma Memuru olarak görev yapan Y. ile Iğdır Adliyesi'nde görevli iken Iğdır Üniversitesi Rektörlüğü'ne geçiş yapan A. isimli şahısların 25.09.2014 tarihinde yakalandıkları ve fişleme notlarını yazdığı tespit edilen A. isimli şahsın sevk edildiği Iğdır Sulh Ceza Hakimliği'nin 2015/53 sorgu sayısına kayden tutuklandığı,

Şüpheli G.'un Ağrı Emniyet Müdürlüğü'nde 25.09.2014 tarihinde alınan beyanında özetle;

"Taşlıçay Atatürk Ortaokulu 2.sınıfta okumakta iken isimlerini hatırlamadığı üniversite öğrencileri vasıtasıyla Fetullah Gülen cemaati ile tanıştığını ve cemaate ait evlerdeki toplantılara katıldığını, bu toplantılarda F.Gülen'e ait vaazlar ve videolar seyrettirildiğini, 2006-2007 yıllarında Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü'nü kazandığını ve okumak için gittiği Mersin İli'nde cemaatin evinde 2 yıl kaldığını, 2008 yılında eğitimine ara vererek tekrar sınavlara girdiğini ve 2009 yılında zabıt katipliği sınavını kazandığını ve Taşlıçay Adliyesi'nde işe başladığını, 2011 yılına kadar cemaatin ev toplantılarına katılmaya devam ettiğini, Zaman Gazetesi ile Sızıntı Dergisi'ne abone olduğunu, 20 TL miktarında gazeteye borcu olduğundan Zaman Gazetesi'nden arayan kişiye bu borcu ödemesi için kredi kart bilgilerini verdiğini ancak bu şahsın kredi kartından 20 TL yerine 187 TL gibi bir para çektiğini öğrenmesi üzerine F. Gülen cemaatinden uzaklaştığını, cemaatin evinde kaldığı 2010 yılında cemaatin evinde kendisinin de katıldığı bir toplantıda Naci isimli, öğretmen olduğunu bildiği bir şahsın kendisine siz üniversite eğitimi alırken burs aldınız şimdi vefa borcunuzu ödeyin diyerek 100 TL burs adı altında kendisinden para istediğini, kendisinin de elden bu şahsa iki kez bu parayı verdiğini, verdiği bu paranın nerede kullanıldığını bilmediğini, 2012 yılının yaz aylarında Kemal ve Kamil olarak ismini bildiği cemaatin ders sorumlusu olan bir şahsın kendisine saklaması için bir çanta verdiğini, bu çantanın 1,5 yıl kadar keresinde kaldığını çantayı açtığında içerisinde Ağrı M Tipi Kapalı Ceza infaz Kurumu'nda çalışan infaz koruma memurlarının isimleri karşılarında kişisel bilgileri, inançları, ahlaki durumları, siyasi görüşleri, mezhebi vb. şeylerin yazıldığını, ayrıca bazı isimlerin karşısında 1-2-3-4-5 gibi rakamların bulunduğunu, yine Iğdır Adliyesi'nde çalışan şahısların bilgilerinin ve olayların bulunduğu tutanak şeklinde A4 ebatlarında kağıtların bulunduğunu, Gülen Cemaati'nin bu tür

bilgiler ile kurumlarda çalışan şahısların kişisel sosyo-ekonomik ve ahlak yapıları ile ilgili bilgileri ellerinde tuttuklarını, yine kurumlarda çalışan kendilerine yakın olarak tabir ettikleri şahısları ve düşman olarak gördükleri şahısları tespit ettiklerini, yakın olarak gördükleri şahıslarla çalışma ortamı hazırlamak amacıyla bu tür bilgileri topladıklarını düşündüğünü, kendisinin de böyle fişlendiğini, katıldığı toplantılarda cemaatin basın ve yayın organlarının satılması ile ilgili bir kişinin görevlendirildiğini, bu şahsın da toplantılara katılanlara satımı ile ilgili tekliflerde bulunduğunu, abonelik koçanları ile satış yaptıklarını, lise dönemi içinde Ağrı İli'nde yaklaşık 30 tane cemaat evinin olduğunu, üniversite döneminde cemaat yapılanması ile ilgili olarak oluşturulan hiyerarşik yapılanmanın;
BBTM (Büyük Bölge Talebe Mesulü) şehrin kaç BTM'den oluştuğuna göre 1 BBTM sorumlusu yaklaşık 4-5 BTM'den sorumlu olduğunu, BTM (Bölge Talebe Mesulü) bölgenin büyüklüğü veya şehrin kaç EV ABİSİ'nden oluştuğuna göre 1 BTM sorumlusu yaklaşık 4-5 ev abisinden sorumlu olduğunu, Mersin İli'nde kaldığı süre içerisinde bir çok kez cemaat evi değiştirdiğini, bunun nedeninin ise ev abilerinin dayatmalarına karşı çıkmasından dolayı olduğunu" beyan ettiği anlaşılmıştır.

Mağdur/Müşteki Muhammed F.'in Ağrı Emniyet Müdürlüğü'nde 25.09.2014 tarihinde alınan ifadesinde özetle;
"22.04.2011 yılından beri, Ağrı M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda infaz koruma memuru olarak görev yaptığını, 2009-2010 yılında üniversite sınavına hazırlanmak amacıyla Ağrı FEM Dershanesi'ne gittiğini, 2011 yılının Ocak veya Şubat aylarında infaz Koruma Memurluğu sınav sonuçlarının açıklandığını öğrendiğini, aynı gün Ağrı Endüstri Meslek Lisesi'nde Mobilya Dekorasyon Öğretmeni olan soyismini bilmediği daha önceden tanıdığı Naci isimli şahsın kendisini telefon ile arayarak F. Dershanesi'ne davet ettiğini, dershaneye gittiğinde kendisi ile birlikte İnfaz Koruma Memurluğu'nu kazanan 12-13 kişinin dershanede olduğunu, burada Naci Hoca'nın toplantıya katılan kişilere hitaben "İnfaz Koruma Memurluğu sınavını biz size kazandırdık, bunun bir bedeli var, ilk maaşınızın % 70'lik kısmını hibe olarak hizmete vermeniz gerekiyor, bunun dışında aylık gelirinizin %20'sini her ay düzenli şekilde burs olarak vermelisiniz" dediğini, kendisinin bu duruma itiraz da bulunduğunu ve kabul etmediğini" beyan ettiği anlaşılmıştır.

D-NETİCE VE KANAAT:
"Fetullahçı Terör Orgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETO/PDY)" isimli yapılanmanın 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu 1. ve 7. maddelerinde ifade edilen Anayasa'da belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, devletin iç ve dış güvenliğini kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla kurulmuş terör örgütü niteliğinde örgütlü yapıya sahip bir örgütlenme olduğu kanaati oluşmuş ise de;
"Cebir ve Şiddet" başlığı altında ifade edilebilecek faaliyetler dikkate alındığında;
Soruşturmanın tamamına ve ele geçirilen delillerin tümüne göre cebir ve şiddete ilişkin verilerin değerlendirilmesi ile 3713 Sayılı Kanun'un tanımladığı "terör örgütü" niteliklerinin tamamlanacağı ve soruşturma konusu yapının "terör örgütü" olarak nitelendirilebileceğinin değerlendirildiği,
Ayrıca şüpheli Fetullah Gülen hakkında İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği'nin 19.12.2014

tarihli ve 2014/3025 Değişik İş sayılı kararı ile "Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme" suçundan, şüpheliler Fetullah Gülen ve Emre Uslu hakkında da İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24.02.2015 tarihli ve 2015/1144 Değişik İş sayılı kararı ile de "Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellenmeye Teşebbüs Etme, Devletin Gizli Kalması Gereken Bilgilerini Siyasal veya Askeri Casusluk Amacıyla Temin Etme" suçlarından 'Yakalama Emri' çıkartıldığı bildirilmiştir.

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Yönetici ve Üyeleri hakkında yürütülen 2014/41637 numaralı soruşturma kapsamında yapılan incelemelerde;
17-25 Aralık soruşturmaları olarak bilinen soruşturma dosyalarının operasyona dönüştürülmesinden hemen önce 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası üzerinden de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni sahte delilerle terörle ilişkilendirme çabalarının hızlandığı,
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın Başdanışmanları Sefer Turan ve Mustafa Varank'ın bir kısmı gıyaplarında yapılmış olan herhangi bir suç unsuru içermeyen telefon görüşmeleri gerekçe gösterilerek haklarında, 22/11/2013 tarihinde iletişimin tespiti kararı talep edilerek alındığı,
Şüpheliler tarafından sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasının yürütüldüğü tarihlerde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı olan Prof. Dr. Sn. Ahmet Davutoğlu'nun basın danışmanı Osman Sert hakkında, herhangi bir suç içermeyen üç (3) telefon görüşmesi gerekçe gösterilerek hakkında 13/11/2013 tarihinde iletişimin tespiti (dinleme) kararı talep edilerek alındığı,
Sayın Başbakan'ın (Dışişleri Bakanı) Başdanışman'ı Durmuş Ali Sarıkaya hakkında, 18/03/2013 tarihinde yaptığı ve devam eden tarihlerde gıyabında başkaları tarafından yapılan ve herhangi bir suç unsuru içermeyen üç (3) görüşmesi gerekçe gösterilerek 15/11/2013 tarihinde hakkında iletişimin tespiti kararı talep edilip alındığı,
Soruşturmanın yürütüldüğü tarihlerde Genel Başkanı olduğu HAS Parti'den ayrılarak Adalet ve Kalkınma Partisi'ne geçen ve Adalet ve Kalkınma Partisi'nde Genel Başkan Yardımcılığı görevini yürüten Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Sn. Numan Kurtulmuş'un danışmanı Furkan Torlak hakkında, 06/12/2011 (iki görüşme) ve 20/12/2011 (iki görüşme) tarihlerinde yaptığı ve herhangi bir suç unsuru içermeyen görüşmeler gerekçe gösterilerek bu görüşmelerden yaklaşık dokuz ay sonra 14/09/2012 tarihinde iletişimin tespiti kararı talep edilerek alındığı, adı geçen mağdur ve müştekilerin soruşturmaya dahil edildikleri ve terörle ilişkilendirildikleri tespit edilmiştir.
Yapılan açık kaynak çalışmalarında, Prof. Dr. Sayın Numan Kurtulmuş'un HAS Parti Genel Başkanlığı'ndan ayrılarak Eylül 2012 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi'ne üye olmasını müteakip danışmanı Furkan Torlak hakkındaki dinleme talebinin talep edildiği ve alındığı,
Soruşturma dosyasındaki mağdur ve müştekilerin terörle ilişkilendirilmesi maksadıyla düzenlenen şahıs tespit tutanaklarının 11-12-13-14-15 Aralık 2013 tarihlerinde tanzim edildiği,
Kamile Yazıcıoğlu'nun getirdiği iddia edilen dokümanlarla ilgili inceleme tutanağının 14/12/2013 tarihinde düzenlendiği,
Soruşturma kapsamındaki mağdur ve müştekiler hakkında düzenlenen e-mail inceleme tutanaklarının, soruşturma dosyasının 18/12/2013 tarihinde Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiğine dair yazıya rağmen 05.12.2013- 06.12.2013 ve 20.12.2013 tarihlerinde tanzim

edildiği,
Mağdur ve müştekiler hakkında düzenlenen iletişim tespit tutanaklarının yoğun biçimde Kasım-Aralık 2013 tarihlerinde 17-25 Aralık soruşturmalarıyla eş zamanlı olarak tanzim edildiği,

Bu tespitleri doğrular mahiyette;
Şüpheli Metin Sayılgan'ın Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 11.12.2014 tarihli ifadesinde, "2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmanın savcılık talimatı ile sonlandırılarak dinleme yapan tüm personelin yoğun bir şekilde tape (iletişim tespit tutanağı) yaptığını ve bu durumun her zamanki çalışma temposunun üzerinde olduğunu" belirttiği anlaşılmıştır.

Bu tesbitler doğrultusunda;
Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı (Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı) Prof. Dr. Sn Numan Kurtulmuş'un, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız'ın, Türkiye Cumhuriyeti M İ T Müsteşarı Hakan Fidan ve üst düzey devlet yöneticisi ve bürokratları ile bu kişilerin danışman ve başdanışmanlarının herhangi bir suç unsuru içermeyen, terörle yada herhangi bir suçla hiçbir ilgisi olmayan, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Makamları'nın 26.01.2014 ve 06.02.2014 tarihli cevabi yazılarına göre (Gizlilik sebebiyle C. Başsavcılığı kasasında muhafaza edilmektedir);

"Türkiye Cumhuriyeti Devletinin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarı ile gizli kalması gereken" çok sayıda görüşmenin FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü üyesi şüpheliler tarafından 'mağdur ve müştekilerin terörle ilişkilendirilmesi' maksadıyla delil olarak iletişim tespit tutanağı haline getirildiği, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yabancı ülke devlet başkanları ile yaptığı görüşmeler de dahil olmak üzere birçok görüşmesinin dinlenerek kayıt altına alındığı,
Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü kapsamında, haklarında soruşturma yürütülen ancak 3 yıl 7 aylık süre zarfında herhangi bir delil bulunamayan mağdur ve müştekileri, terörle ve İsrail'in Tayland Büyükelçiliği'nde meydana gelen patlamayla irtibatlandırmak amacıyla sahte delil oluşturularak, ‘El-Kaide Terör Örgütü Üyeliği' suçundan gözaltına alınan bir şahsın ‘Şafak' mahlasıyla sahte gizli tanık yapıldığı, şahsın ‘El-Kaide Terör Örgütü Üyeliği' suçlamasıyla başka bir soruşturmadan gözaltında bulunduğu esnada şüphelilerden Gafur Ataç tarafından tehdit edilmek suretiyle sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü kapsamında gizli tanık sıfatıyla 22.03.2013 tarihli ifadeyi vermesinin sağlandığı,

Soruşturmayı yürüten şüphelilerin "Terör Örgütü Yöneticiliği ve Üyeliği" suçundan soruşturma yürüttükleri mağdurlar hakkında, başka soruşturma dosyalarına ait evrakları 2011/762 numaralı soruşturma dosyasına koymak suretiyle dosyalar arasında irtibat olduğu algısı oluşturarak "delil üretmek" amacıyla;

2011/762 numaralı soruşturma dosyasındaki mağdur ve müştekilerle 2012/271 numaralı PKK/KCK Terör Örgütü soruşturma dosyasını irtibatlandırmak amacıyla eş zamanlı hareket edildiği, bu sebeple evrakların birer örneğinin 2011/762 numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasına konulduğu ve 2012/271 numaralı soruşturma üzerinden

yeltelenilen 7 Şubat MİT Krizi olarak bilinen olayda olduğu gibi çözüm süreci üzerinden Milli İstihbarat Teşkilatı ve PKK/KCK Terör Örgütü arasında irtibat kurulmaya çalışıldığı tespit edilmiştir.

C.Başsavcılığımızın 2010/521 soruşturma numaralı dosyası üzerinden yürütülen ve "7 Şubat MİT Dosyası" olarak bilinen PKK/KCK Terör Örgütü'ne yönelik soruşturma dosyasından ayrılan 2012/1525 numaralı soruşturma dosyasının incelenmesinde; Bu soruşturmaya ait 2012/1802, 2013/70, 2013/916 ve 2013/7649 teknik takip karar numaralı kararların talep yazıları ve eklerinin şüphelilerce bilinçli olarak 2011/762 soruşturma numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü dosyasına ait 10, 11, 14 ve 19. klasörler içerisine konulduğu,

7 Şubat MİT dosyasından ayrılan ve "Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı, yardımcıları ve mensuplarının terör örgütüne yardım ettikleri" şeklindeki iddia ve evrakları kapsayan 2012/1525 sayılı soruşturma dosyası üzerinden iletişimi takip edilen Mehmet Öcalan'ın dinleme işleminin, diğer şüphelilerin dinleme işlemleri devam ettiği halde sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması ile eş zamanlı olarak 17.12.2013 tarihinde sonlandırıldığı, hakkındaki teknik takip evraklarının bilinçli olarak 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası içerisine konulduğu tespit edilmiştir.

7 Şubat MİT Krizi olarak bilinen soruşturma dosyasıyla ilgili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın (TMK 10. Maddesi ile Görevli Bölümü) 22.03.2013 gün ve 2013/191 karar numaralı kararı ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan, Milli İstihbarat Teşkilatı eski Müsteşarı Emre Taner, Milli İstihbarat Teşkilatı eski Müsteşar Yardımcısı Fatma Afet Güneş ve iki teşkilat mensubu hakkında "PKK/KCK Terör Örgütü içerisindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek ve soruşturmanın gizliliğini ihlal etmek"suçlarından, 17.02.2012 tarih ve 6278 sayılı kanunun 1. maddesi ile 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun 26. maddesinde yapılan değişiklik hakkındaki kanun uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'ndan soruşturma izni istenildiği halde, izin verme yada vermeme şeklindeki yazı cevabı gelmeden yeniden soruşturma yapılmak üzere 7 Şubat 2012'den yaklaşık 4 ay 20 gün sonra 27.06.2012 tarihinde 2010/521 numaralı 7 Şubat MİT dosyası olarak bilinen soruşturma dosyasından ayrıldığı, 17.12.2013 tarihi itibariyle sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü dosyasında teknik takibi yapılan mağdur ve müştekilerle birlikte Mehmet Öcalan'ın da teknik takibinin sonlandırıldığı,
Bu şekilde şüphelilerin, kamuoyunda 7 Şubat MİT krizi dosyası olarak bilinen ve takipsizlik kararıyla sonuçlanan, üst düzey MİT yetkilileri ile ilgili soruşturmayı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası ile ilişkilendirip bu soruşturma üzerinden yeniden canlandırarak, "Milli Birlik ve Barış Projesi" olarak adlandırılan "Çözüm Süreci"kapsamında yapılan çalışmaları yürüten Milli İstihbarat Teşkilatı yetkililerini, PKK Terör Örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın kardeşi Mehmet Öcalan üzerinden PKK/KCK Terör Örgütü ile irtibatlandırmaya çalıştıkları anlaşılmıştır.

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'ne yönelik "cebir ve şiddet"unsuru yönünden yapılan inceleme ve hukuki değerlendirme;
Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 61. Hükümeti başta olmak üzere Milli İstihbarat Teşkilatı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ve Anadolu Ajansı, haklarında herhangi bir delil

bulunmadığı halde şüpheliler tarafından soruşturma kılıfı altında terörle ilişkilendirilmeye çalışılmıştır.
İddianamenin ilgili bölümlerinde (Hedef alınan resmi ve özel kurumlar, Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının durdurulması ve aranması, Çözüm sürecinin başarıya ulaşmasının engellenmeye çalışılması başlıklı bölümler) ayrıntılarıyla açıklandığı üzere FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün bundaki amacı; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti başta olmak üzere varlığına tehdit olarak algıladığı resmi kurumları etkisiz hale getirerek görev yapmasını engellemek ve ortadan kaldırmaktır.

Türk Ceza Kanunu'nun "Hükümete karşı suç" başlığını taşıyan 312. maddesinde;
"(1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.
(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu hükümlerden dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." şeklinde yasa koyucu tarafından düzenleme yapılmıştır.
TCK'nın 312/1. maddesinde düzenlenen suçun yasal unsurlarından "cebir ve şiddet" unsuru yönünden yapılan incelemede;
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersan Şen'in, "Balyoz Kararı, Darbe" başlığıyla 12.11.2013 tarihinde yayınlanan, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 2013/9110 Esas, 2013/12351 Karar sayılı kararının eleştirisi mahiyetindeki makalesinde;
Hükümete karşı suçu düzenleyen 312. madde ile ilgili tartışma, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun kabulünde yapıldı. 5237 sayılı Kanunun 312. maddesinin muadili olan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Devlet kuvvetleri aleyhinde cürümler"başlıklı 147. maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren menedenlerle bunları teşvik eyliyenlere ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası hükmolunur." hükmü yer almakta ve maddede geçen "cebren iskat"; icbar yani zorlamadan öte, bir şiddetin varlığını aramakta idi. "Cebir" kelimesinin, sadece maddi zorlama ve şiddeti değil, manevi zorlamayı, yani tehdidi kapsadığı da savunulmakta idi. Bu tartışmaya aşağıda yer verilecektir.
Kanun koyucu yeni Ceza Kanununda; "cebir, şiddet veya tehdit kullanarak" ifadesine yer vermemiştir. 5237 sayılı Kanunun "Hükümete karşı suç" başlıklı 312. maddesinde, "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir." hükmü yer almıştır.
Nitekim kanun koyucu 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Tasarısı'nda, "Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar" başlığı altında yer alan "Anayasayı ihlal" başlıklı 309, "Yasama organına karşı suç" başlıklı 311 ve "Hükümete karşı suç" başlıklı 312. maddelerde değişikliğe giderek, "cebir veya tehdit kullanarak" yerine "cebir ve şiddet kullanarak" ibaresine yer vermiştir.
Gerçekten de bu maddelerin gerekçeleri incelendiğinde, açıklamaların "cebir" ve "tehdit" kavramları dikkate alınarak yapıldığı, son kısımlarında ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda yapılan değişiklik gerekçelerine yer verildiği görülmektedir.
Özgenç, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda maddeler hakkında yapılan görüşmeler sırasında, iktidar ve ana muhalefet partilerine mensup milletvekilleri tarafından, maddelerin birinci fıkralarında yer alan "cebir veya tehdit kullanılarak" ifadesinin "cebir ve

şiddet kullanarak" şeklinde değiştirilmesine yönelik önerge verildiğini, Mecliste grubu bulunan iki siyasi partinin uzlaşması ile bu önergenin kabul edildiğini belirtmiştir. Maddelere ilişkin ortak değişiklik gerekçesinde, Anayasada güvence altına alınan ifade ve örgütlenme hakkı kapsamında kullanılan hak ve hürriyetlerin, bu suçlar kapsamında değerlendirilemeyeceğinin daha açık şekilde vurgulanması ve bu açıdan ortaya çıkacak tereddütlerin giderilmesi amacıyla değişiklik yapıldığı ifade edilmiştir.
Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yapılan bu değişikliklerle, kanaatimizce kanun koyucu Türk Ceza Kanunu m.309, 311 ve 312'de tanımlanan suçların gerçekleşmesinde "ve" bağlacını kullanarak, suçun maddi unsuru bakımından "cebir ve şiddet" kavramlarını birlikte aramıştır. Bu bakımdan, "cebir veya şiddet" değerlendirmesi yapılıp, "cebir"kavramının maddi zorlama yanında manevi zorlamayı da içerdiğini ileri sürmek mümkün değildir. Bir an için "cebir" kavramının "tehdit" fiilini kapsadığı düşünülecek olsa bile, "cebir ve şiddet kullanarak" ibaresine yer verilerek, hem maddi ve hem de manevi zorlamanın birlikte gerçekleşmesi suçun maddi unsurunun koşulu olarak aranmıştır.
Doktrinde bir görüşe göre, "cebir" kelimesinin manevi zorlamayı da kapsadığı, kanun koyucunun bu değişikliği yapma amacının "şiddet" kavramının yeterince vurgulanmamış olduğu düşüncesinden kaynaklandığı, aksi halde en az maddi şiddet kadar kişilerin iradesi üzerinde zorlayıcı etkisi bulunan tehdit fiillerinin suç oluşturmadığına dair bir sonuca ulaşılacaktır.
Bu düşünceye, "suçta ve cezada kanunilik" prensibi sebebiyle iştirak etmek mümkün değildir. Çünkü kanun koyucu net bir şekilde "tehdit" kavramını maddelerden kaldırmış, bunun gerekçesini de "ifade ve örgütlenme özgürlüğünün korunması" olarak açıklamıştır.

Diğer düşünceye göre, uygulamada "manevi cebir" olarak da adlandırılan "tehdit" kavramının maddelerde geçen "cebir" kavramına girmediği; zira maddelerde cebrin maddi niteliğine vurgu yapıldığı, "cebir ve şiddet" ibaresinden maksadın, failin amacına ulaşmak için hukuk dışı, meşru olmayan maddi cebir, yani şiddet kullanması gerektiği savunulmaktadır.
Netice itibariyle; Türk Ceza Kanunu m.309, 311 ve 312'de "tehdit"ibaresinin bilerek eksik bırakıldığı, bunun hatalı olduğu (kanaatimce bu ibareye yer verilmemesi, cümle bütünlüğü açısından daha isabetli olacaktır) çünkü Anayasayı ihlal, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı suç ve Hükümete karşı suç fiillerinin maddi unsurlarında yer alan icra hareketlerinde çoğunlukla Türk Ceza Kanunu m.108'de tanımlanan cebir suçunun kullanıldığı, bu fiilin özelliklerinin ise Türk Ceza Kanunu m.106'da tanımlanan tehdit suçundan farklı olduğu görülmektedir. Ülkemiz şartlarında bu husus bir eksiklik olarak görülse de, "suçta ve cezada kanunilik" prensibi uyarınca farklı şekilde hareket edip, maddelerde yer almayan "tehdit" kavramını suçların maddi unsurları kapsamında incelemek mümkün olmayacaktır.

Balyoz kararında asıl tartışma, "suçta ve cezada kanunilik" ilkesi kapsamında yapılmalıdır. Ancak Yargıtay kararında, davaya konu eylemin suçun "tipiklik" unsuru açısından yeterli şekilde değerlendirilmediği görülmektedir. Kararda, Hükümete karşı darbeye teşebbüs suçunu düzenleyen Türk Ceza Kanunu m.312'de yer alan "cebir ve şiddet kullanarak" kavramının nasıl olup "manevi cebir", yani zorlama veya tehditle paralel görüldüğüne dair net bir gerekçe oluşturulmamıştır. Yeni Ceza Kanunu m.312'de yer alan "cebir ve şiddet kullanarak" ifadesi karşısında, eski Ceza Kanunu'nun 147. maddesinde "cebren iskat" kavramı kullanıldığı, bu kavramın manevi cebir, yani tehdit anlamına geleceğini ileri sürmek de, "failin lehine olan kanun uygulanır" prensibi karşısından kabul görmez.

Anayasa m.38, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi m.7 ve Türk Ceza Kanunu m.2 ile güvence altına alınan "suçta ve cezada kanunilik" prensibinin bireylere sağladığı en önemli güvence, kamu otoritesinin keyfi müdahalelerinin önüne geçilmesidir. Bu yolla birey, hangi fiilin suç olduğunu önceden bilebilme, yani neyin yasak olup olmadığını öngörebilme imkanına sahip olmak suretiyle hareket edebilecektir. Bu sebeple, Ceza Hukukunda kıyas ve kıyasa varan genişletici yorum yasaklanmıştır. Kanun hangi fiili suç saymış, hangi unsurları göstermişse, bireyin fiili ancak bu tanımlara uyduğu takdirde ceza sorumluluğu gündeme gelebilecektir.
Aynı zamanda bireyin, ceza çekip çekmeyeceğini veya ne kadar ceza çekeceğini de önceden bilip öngörebilmesi gerekir. Bu bilme ve öngörme, yalnızca önceden düzenlenip yürürlüğe koyulacak kanunlarla sağlanabilir. Bunun dışında, yürürlükte olmayan, yürürlükten kaldırılmış veya yürürlükte olup da yanlış yorumlanan kanundan hareketle bireyler suçlanıp cezalandırılamaz. Bu ilke, 26 Ağustos 1789 tarihinde, yani yüzyıllar önce Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Beyannamesi'nin 5. ve 8. maddeleri ile de net bir şekilde güvence altına alınmıştır. Beyannamenin 5. maddesine göre, "Kanun, ancak toplum için zararlı fiilleri yasaklayabilir. Kanunun yasaklamadığı eylem engellenemez ve hiç kimse kanunun emretmediği bir hususu yapmaya zorlanamaz". 8. maddeye göre ise, "Kanun, ancak açık ve zorunlu olarak gerek duyulan cezaları koymalıdır. Bir kimse, sadece suçun işlenmesinden önce kabul ve ilan edilen ve usulüne göre uygulanan bir kanun gereğince cezalandırılabilir".
Yargıtay kararında, plan aşamalarının 2003 yılından 2010 yılına kadar ne şekilde icraya konu edildiğini, ne şekilde, hangi tarihte ve hangi faillerce elverişli vasıtalarla cebir ve şiddet kullanıldığını, cebir ve şiddet içeren icra hareketlerine başvurulduğunu, icra hareketlerinin hangi tarihte ve ne şekilde kesintiye uğradığını ortaya koyup kanıtlayan, savunma makamının beyan ve temyiz sebebini çürüten yeterli ve doyurucu gerekçe yer almamaktadır.
"Manevi cebir" olarak kullanılan ifadenin darbe suçu açısından, hem mülga Ceza Kanunu ve hem de yeni Ceza Kanununda bir karşılığı ve tanımı bulunmamaktadır. Çünkü cebrin manevisi olmaz, ancak icbardan söz edilebilir ki, "icbar", yani "zorlama" kavramı kendisini TCK m.250'de düzenlenen irtikap suçunda gösterir. İcbar, "tehdit" ve "şantaj" kavramları ile de uyumlu değildir. İcbar, henüz tehdit aşamasına varmayan ve kişinin serbest iradesini etkileyen bir zorlamadır.

Cebir suçunun, 5237 sayılı Kanunun 108. maddesinde yer alan tanımı yaralamadır. Plan seminerinde yer alan fiillerin gerçekleştiğini gösteren hiçbir delil bulunmamaktadır. Konuşulacak konunun ne olduğunu bilerek veya bilmeyerek seminere katılan ve toplanmaksızın kurulan irtibatlarla haberdar olan asker kişiler, en fazla suç için anlaşma suçunu işlemişlerdir. Ancak burada, 2003 yılından 2010 yılına kadar anlaşılan suçun icra hareketlerine geçilmediği ve bu sebeple faillerin vazgeçmiş sayıldığı hususu da dikkate alınmalıdır.

Bundan başka, eski Ceza Kanunu m.147 ve yeni Ceza Kanunu m.312 "tehdit", "icbar" gibi kavramlara yer vermeyip, açıkça yeni Ceza Kanunu m.108'de düzenlenen "cebir ve şiddet", yani yaralamayı, yani fiziki güç kullanmayı esas alsa da, bir an için bu maddelerin "manevi cebir" kavramını kapsadığı düşünülecek olsa bile kararda; manevi cebrin dış dünyaya nasıl yansıdığı, ne şekilde ve hangi fail tarafından icra edildiği, Hükümete darbe adı altında Başbakana veya Hükümetin bir kısım, hatta bir üyesine bu manevi cebrin ne şekilde ulaştığı, bu tehdidin hangi yolla iletildiği, bu kapsamda planda yer alan hususların ne şekilde doğrudan

doğruya veya dolaylı olarak Hükümetin bilgisine ulaşacak şekilde kullanıldığı, bundan kamu otoritesinin haberdar olup olmadığı, darbe planının hazırlık hareketlerinden, yani anlaşmadan ve dolayısıyla durağanlıktan çıkıp icra hareketine nasıl dönüştüğü, bu hareketlerin devamının ne şekilde engellendiği açıklanmamış, sadece darbe planı olduğu söylenen belgeler ve toplantı konuşma notları üzerinden hareket edilip, failler tarafından nelerin yapılmasının düşünüldüğü ve neyin amaçlandığı açıklanmıştır. Oysa dosyada müdahil olarak yer alan kişilerin hiçbirisi Hükümet mensubu değildir.

Belirtmeliyiz ki, darbe suçunu düzenleyen mülga Ceza Kanunu m.147 ve yürürlükte bulunan Ceza Kanunu m.312'de düşünce ve zihniyet cezalandırılmamakta, dış dünyaya yansıyan ve yasal tanımda gösterilen unsurlara uyan eylemin cezalandırılması öngörülmektedir. Bunun dışına çıkıldığında; Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ve özellikle mensuplarına atfedilen darbe zihniyetine ve anlayışına sahip olma iradesinin ön kabulle cezalandırılması gündeme gelecektir. Kararda da, net bir şekilde ifade edilmese de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ve bir kısım mensuplarının, 2003 yılında sahip oldukları silahlı gücü komuta etme iradeleri sebebiyle "muhtemel darbeciler"olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır.
Davaya konu planlar ve konuşmalar soyut tehlike, hazırlık hareketleri bakımından önem içerse de, darbe suçunun özelliği gereği suç olarak tanımlanan ve böylece darbenin hazırlık hareketlerinin suç sayılmak suretiyle darbe hazırlığının önüne geçilmesinin hedeflendiği suç için anlaşma suçu (burada Hükümeti devirme suçu için anlaşma) dışında, eski Kanuna göre darbe suçuna teşebbüs ve yeni Kanuna göre de darbeye teşebbüs suçu gündeme gelmeyecektir.
Suçtan doğrudan doğruya zarar gördükleri düşünülebilecek hiçbir insan davaya katılmamıştır. Hükümete karşı darbe suçundan ilk etkilenecek, haberdar olacak ve demokrasi açısından olumsuz sonuçların etkisini gösterebileceği yer müessese olarak Hükümet ve birey olarak da Hükümetin üyeleridir. Hükümet üyelerinin, kendilerine karşı hangi şekilde cebir ve şiddetin kullanıldığını, darbe suçuna konu icra hareketlerinin nasıl başladığını, bundan da nasıl haberdar olup etkilendiklerini açıklamaları gerekir. Aksi halde sadece toplantı, düşünce açıklaması, hazırlık, ön ve son planlar yapılmak suretiyle Hükümete karşı cebir ve şiddet kullanarak, eski adı ile darbe suçuna teşebbüs ve yeni adı ile darbeye teşebbüs edildiğinden bahsedilemez.

Suça teşebbüsün dört şartı bulunmaktadır. Bunlar; bir suçun işlenmesine kastedilmesi, elverişli hareketlerin yapılması, icra hareketlerine başlanması ve suçun failin elinde olmayan sebeplerle tamamlanamamasıdır. Teşebbüs için elverişli vasıtalarla icra hareketlerine başlamak, yani hazırlık hareketlerinden çıkmak gerekmektedir. Hazırlık hareketlerinden çıkabilmek için failin, 765 sayılı Kanunun 147. maddesinde ve 5237 sayılı Kanunun 312. maddesinde tanımlanan tipiklik unsuru içerisindeki icra hareketlerini gerçekleştirmesi gerekir. Aksi halde, "Kanunsuz ceza olmaz" başlıklı İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 7. maddesindeki tipiklik ve Anayasanın 38. maddesi ve 5237 sayılı Kanunun 2. maddesi ile güvence altına alınan "suçta ve cezada kanunilik" prensibi ihlale uğrayacaktır. Kanunda tanımlanan bir fiilin suç sayılması veya bir suçun daha ağır hali olarak kabul edilmesi, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 7. maddesinin ihlali yanında, bu hükmün ihlali yoluyla dürüst yargılanma hakkını düzenleyen 6. maddesinin ihlalini gündeme taşıyacaktır.

Ceza Hukuku, olağan şüpheyi ve şüphelileri, düşünce ve niyetin tehlikeli halini değil, eylemi,

yani düşünce ve niyetin dış dünyaya yansıyıp, suça dönüşen biçimini cezalandırır. Ceza Hukuku açısından asıl olan, "kanunilik" prensibi; Ceza Yargılaması Hukuku açısından esas olan ise, iddianın ispatıdır. Belirtmeliyiz ki kanun koyucu, darbe suçlarının önemi gereğince bu suçların hazırlık hareketlerini, düşünce ve plan aşamalarını istisnai olarak "suç için anlaşma" adı ile ayrı bir suç tipi olarak öngörmüştür. Faillerin suç için anlaşıp anlaşmadıkları, bu aşamada vazgeçip vazgeçmedikleri, anlaştıkları suçun icra hareketlerine başlayıp başlamadıkları, suça teşebbüsün hangi aşamada, ne şekilde kaldığı, amaç suçu gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri, "suçta ve cezada kanunilik" prensibi ve "ispat hukuku" esasları dikkate alınmak suretiyle tespit edilmelidir. Ceza Hukuku ve Ceza Yargılaması Hukukunda, iddianın cezaya dönüşüp mahkumiyete dönüşmesi açısından "şüphe", "muhtemel"gibi kavramların önemi bulunmamaktadır. "Masumiyet/suçsuzluk karinesi" uyarınca, iddia edenin iddiasını, hukuka uygun yol ve yöntemlerle elde ettiği deliller vasıtasıyla net bir şekilde ortaya koyup şüpheye yer bırakmayacak şekilde kanıtlaması gerekir. Aksi uygulama, dürüst yargılanma hakkının ihlaline yol açar.

Dava, suça konu eylem tarihi itibariyle 765 sayılı Kanunun 147. maddesinden açılıp, Kanun değişikliği sebebiyle 5237 sayılı Kanunun 312. maddesi de dikkate alınmıştır.
Yargıtay'ın gerekçeli kararında, sanıkların 765 sayılı Kanunun 147. maddesine ya da 5237 sayılı Kanunun 312. maddesindeki tanımlara uygun icra hareketinin olup olmadığı açıklanmayıp, planlarda yazılanlar ile 5-7 Mart 2003 tarihinde konuşulanlar üzerinden, ancak manevi cebirle ilgili net tespitler yapılmaksızın ve her iki düzenlemenin suçun maddi unsuru olarak gösterdiği "cebir ve şiddet kullanma" ibaresinin nasıl aşılıp da "manevi cebir"kavramının kabul edildiği, dayanağın ne olduğu ve bu manevi cebrin dış dünyaya nasıl yansıdığı ortaya koyulamamıştır.

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, her ne kadar iç hukuk kurallarını denetlemekle yetkili olmasa da iç hukuk kurallarının olaya doğru uygulanıp uygulanmadığına ve uygulamanın da İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 7. maddesini ihlal edip etmediğine bakacaktır. Ancak ilk denetim, bireysel başvurunun yapılması halinde Anayasa Mahkemesi tarafından gerçekleştirilecektir.

Darbe; çalışmaların devam etmesi, saha araştırmalarının yapılması ve plandaki bazı hareketlere başlanması halinde teşebbüs aşamasında kalabilirdi. İcra hareketlerinin başlaması için, "Suga" (deniz), "Oraj" (hava) ve "Balyoz" (kara) planlarında cebir ve şiddete yönelik hareketlerden herhangi birisinin yapılması gerekmektedir.
Planlarda yer alan hareketlerden birisinin yapılması ile icra hareketlerinin başladığından bahsedilebilir. Plan kapsamında; camide bomba patlatılması, suikast düzenlenmesi, Hükümet üyelerine karşı cebir ve şiddet içeren hareketlerin icrası, suça teşebbüse örnek olarak gösterilebilir. Darbeye zemin hazırlamaya yönelik silahlı çatışma, bombalama, kargaşa çıkarma gibi hareketlerin gerçekleşmesi ile de teşebbüs olur. Bunun dışında, hazırlık hareketleri, örneğin plan yapılması, vasıta tedariki, buna ilişkin telefon ve ortam görüşmeleri, Türk Ceza Kanunu m.312 anlamında eyleme dönüşmediği müddetçe 5237 sayılı Kanunun 316. maddesinde yer alan suç için anlaşma suçu kapsamına girebilir.
Yargıtay incelemesi ile kesinleşen ve kamuoyunda "Balyoz Davası" adı ile bilinen yargılamada kanaatimizce en dikkat çekici konu, iddiaya konu eylemin darbe suçunun yasal tanımına ve "tipiklik"unsuruna uyup uymadığıdır. Bu husus tartışılıp netleştirilmedikçe,

sadece plan ve görüşmelerden ibaret kalıp, dış dünyaya yansımayan hazırlık çalışmalarından dolayı darbe suçuna teşebbüsün veya yeni adı ile darbeye teşebbüs suçunun varlığını ileri sürmek isabetli olmayacaktır.

Bu tartışma dışında kalan; planlardaki isim hataları, delillerin sahteliği, tanıklar, yasama dokunulmazlığı, Yüce Divan, Yerel Mahkemenin görev sorunu gibi meseleler, kanaatimizce "suçun icra hareketleri" tartışmasının gölgesinde kalmaktadır. Çünkü bir suçlamada; delil, görev ve takip şartı gibi tartışmaları yaparken, öncelikle suça konu eylemin "tipiklik" unsuruna ve suçun diğer unsurlarına uygunluğunun tartışılabilmesi için net bir şekilde ortaya koyulması gerekir. Aksi halde bireyin, eylemi yerine niyetinden dolayı cezalandırılması gündeme gelir ki, Ceza Hukuku açısından bu uygulamanın kabulü mümkün değildir.
Meseleye, sadece İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. ve 7. maddeleri açısından yaklaşılması da yeterli olmayacaktır. Sözleşmenin "Hakları kötüye kullanma yasağı" başlıklı 17. maddesine göre, "Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm, bir devlete, topluluğa veya kişiye, Sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesi veya bunların Sözleşmede öngörülmüş olandan daha geniş ölçüde sınırlandırmalarını amaçlayan bir etkinliğe girişme ya da eylemde bulunma hakkı verdiği biçiminde yorumlanamaz".

Yargılama süresince (soruşturma ve kovuşturma aşamalarında); Anayasa ve yasalarda özellikle darbe suçuna teşebbüsten yargılananları etkileyen değişikliklerin yapıldığı, birçok askeri şahsın sistematik olarak yakalanıp gözaltına alındığı, uzun süre tutuklandığı ve mahkum edildiği iddiaları dikkate alındığında, Sözleşmenin 17. maddesinin ihlali de ayrıca gündeme gelebilecektir.

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, Sözleşmeye taraf bir devletin yetkilerini kötüye kullanıp hukuk dışına çıktığı iddiasının ispatı konusunda somut ve net delillerin varlığını aramaktadır. Devleti idare eden kamu otoritesi anlayışının, izlenen politikanın, genel manada hukuk ve adalet alanında görülen bozuklukların ve bireylere yönelik yargılamanın sırf politik amaçlı yapıldığının, hukuk ve adaletin yerine gelmesinin hedeflenmediğinin somut ve net delillerle kanıtlanmasını aramıştır. Ancak somut olayda, yargılamaya konu fiilin suç olarak tanımlanmadığına dair net tespite rağmen bireylerin yargılanıp cezalandırılarak, "kanunilik" prensibi dikkate alınmamak suretiyle Kanunda tanımlanan suç tipine uymayan eylemden dolayı bireylere ağır nitelikli hapis cezaları verildiği iddiaları, Sözleşmenin 17. maddesi kapsamında dikkate alınmaya değer görülebilir." şeklindeki görüşlerini paylaşmıştır.

Bununla birlikte;
Şüphelilerce yürütülen sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"soruşturması kapsamında çok sayıda mağdur ve müştekiye ait (özel hayatlarının gizliliğini ihlal etmemek amacıyla isimleri belirtilmemiştir.) terör yada başka hiçbir suçla ilgisi olmayan çok sayıda "cinsel içerikli" görüşmenin delil olarak kullanılmak üzere iletişim tespit tutanağı haline getirildiği,

Bu kapsamda, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Yöneticiliği ve Üyeliği suçundan, haklarında gerekçesiz olarak iletişimin tespiti kararı uygulanan mağdur ve müştekilerin;
194615.., 193499.., 194607.., 194611.., 194616.., 194616.., 194683.., 195976.., 210278.., 210284.., 211450.., 214532.., 215201.., 215201.., 217463.., 219222.., 219629.., 219684.., 219684.., 230733.., 230793.., 231980.., 231981.., 232002.., 232006.., 230780.., 230781..,

230781.., 230786.., 247116.., 120055.., 125084.., 125643.., 125748.., 146867.., 147874.., 148789.., 157533.., 164044.., 164107.., 177411.., 125270.., 156947.., 176658.., 185140.., 121644.., 109185.., 109182.., 125193.., 140403.., 149320.., 222608.., 222651.., 223006.., 228270.., 229386.., 230255.., 236434.., 240447.., 243574.., 236080.., 244398.., 136472.., 136472.., 146097.., 184834.., 201859.., 209417.., 212665.., 222285.., 225939.., 226063.., 226224.., 226264.., 226278.., 230919.., 230944.., 230988.., 233530.., 233842.., 233870.., 234023.., 234671.., 235052.., 235226.., 235507.., 235820.. 236000.., 247776.., 186370.., 187523.., 188886.., 191554.., 246916.., 154590.., 154593.., 155530.., 123797.., 123840.., 158753.., 226881.., 228596.., 224078.., 224119.., 228148.., 228716.., 234911.., 236033.., 245017.., 228596.., 235435.., 207359.., 211374.., 212448.., 212449.., 212854.., 213845.., 214086.., 202252.., 208217.., 211719.., 212138.., 216102.., 169678.., 191568.., 191575.., 200320...,
ID numaralı (son dört rakamı özel hayatın gizliliği sebebiyle yazılmamıştır.) özel hayata ilişkin yukarıda örnek olarak tesbit edilen çok sayıda görüşmesinin iletişim tespit tutanağı haline getirildiği tespit edilmiştir.

Bu tespit tutanaklarını düzenleyen şüpheli ve sıralı amirlerinin gerçekleştirdikleri eylemin suç olduğunu bildikleri, amaçlarının; haklarında düzenlenen bu tutanakları kullanarak mağdur ve müştekileri, Terörle Mücadele Kanunu'nun 1. maddesinde belirtilen ve terörün tanımında yer alan "korkutma, yıldırma ve baskı altına alma" yöntemlerini kullanarak itibarsızlaştırmak suretiyle kendilerini savunamaz hale getirmek olduğu anlaşılmıştır.

Aynı şekilde 2014/133596 numaralı başka bir soruşturma kapsamında, şüphelilerden Yurt Atayün'ün şube müdürlüğünü, Ömer Köse'nin de şube müdür yardımcılığını yaptığı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nce yürütülen "El Kaide Yanlısı Radikal Tahşiye Örgütü" olarak adlandırılan sözde örgüte yönelik tahkikatta, iletişim tespit tutanağı getirilen cinsel içerikli görüşmelerin, hiçbir suç unsuru taşımadığı ve soruşturmayla hiçbir ilgisinin bulunmadığı halde; itibarsızlaştırma, baskı altına alma, korkutma ve yıldırma amacıyla ifadeleri esnasında mağdur ve müştekilere soru olarak yöneltildiği,

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün siyasal/ideolojik görüşlerini benimsememesi nedeniyle hedef haline getirilen binlerce mağdura ait görüşmenin kayıt altına alındığı, suç unsuru taşımayan ve özel hayata ilişkin bu görüşmelerin iletişim tespit tutanağı haline getirildiği, bu şekilde mağdur ve müştekilerin toplum önünde "ahlaken düşük" konumuna sokularak kendini savunamaz hale getirilmek istendiği, terörün tanımında unsur olarak belirtildiği üzere bu şekilde mağdur ve müştekilerin aile ve toplum baskısı altına alınarak korkutulması ve sindirilmesinin amaçlandığı, bilinçli, sistematik ve organize bir şekilde uygulanan bu yöntemin diğer soruşturmalarda olduğu gibi sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü olarak adlandırılan bu soruşturmada da usül olarak benimsendiği ve fiilen uygulandığı tesbit edilmiştir.

Bu minvalde örnek olarak;
Ticaretle uğraşan Mehmet Hanifi İnanç, İHH Başkanı Özel Kalemi Müdürü Recep Aykut, İşadamı Nasuhi Günay, Öğretim Üyesi Doç. Dr. Abdurrahman Aliy, İ.Ü. Öğretim Görevlisi (Bakırköy Sağlık Bilm. Fak.) Abdulhakim Beki, Uluslararası El Mustafa Üniversitesi Özel Kalem Müdürü Kadir Tezşah, İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi İbrahim Keleş,

Kırıkkale Üniversitesi Genel Sekreteri İsmail Altan Akgün, Eğitimci Tekin Ulutaş, Silivri İlçe Emn. Müdürü Mustafa Güntekin, İstanbul Belediye Başkanı Özel Kalem Müdürü Muhsin Doğan, Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un Özel Kalem Müdür Yrd. Hüseyin Aygün, Birüni Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Adnan Yüksel, THY Genel Müdürü Temel Kotil, AK Parti Samsun Milletvekili Cemal Yılmaz Demir, TOKİ Başkan Yardımcısı Sami Er, İşadamı Süleyman Tiryakioğlu, Osmangazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Görevlisi Levent Baştürk, Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Ahmet Doğan, Polis Akademisi Başkanı Yılmaz Çolak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Erhan Gökal, Gazeteci (Yeni Şafak Gazetesi Yazı İşleri Müdürü) İdris Saruhan, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı Mustafa Kuruca, Bayrampaşa Belediyesi İşletme İştirak Müdürü Erol Yurttaş, Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanı Danışmanı Ali Çelik, Tüccar Kemal Garip vs.. olmak üzere çok sayıda kişinin "gündelik, mesleki yada ailevi" mahiyetteki iletişimlerinin terör kapsamında yapıldığı izlenimi vermek amacıyla şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirildiği,

Yine aynı şekilde;
Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2014/133596 numaralı soruşturma dosyası üzerinden yürütülen ve "Tahşiye" adıyla bilinen soruşturmanın başlatılma talimatının "herkul.org" isimli internet sitesi üzerinden şüpheli Fetullah Gülen tarafından verildiği, kendisine bağlı basın yayın kuruluşları aracılığıyla ve özelikle Samanyolu Televizyonu'nda yayınlanan "Tek Türkiye"isimli dizi içerisinde geçen "karanlık kurul" yada "karar kurulu" olarak adlandırılan sahnedeki diyaloglar vasıtasıyla ilerde başlatılması düşünülen soruşturmalar ile yapılması planlanan operasyonların talimatının verildiği ve ayrıntılarının bildirildiği,
Talimat doğrultusunda bazı emniyet görevlileri tarafından örgüt lideri Fetullah Gülen'i eleştiren bir grubun hedef alındığının ortaya çıktığı, dizi senaristi ve yönetmeninin şüpheli sıfatıyla alınan ifadelerinde "karanlık karar kurulu bölümünün kendileriyle hiçbir ilgisinin olmadığını, senaryoyu kendilerinin yazmadığını" beyan ettikleri anlaşılmıştır.
Tahşiye (Radikal Mehmet Doğan Grubu) soruşturması olarak adlandırılan bu soruşturmada görev alan şüphelilerin çoğunun sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasını yürüten şüphelilerle aynı kişiler olduğu, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında mağdur ve müştekilerin itham edildiği suçlamalardan biri olduğu tespit edilen "muta nikahı"suçlamasının, soruşturma ile ilgili hiçbir bilgi yokken Amerika'da yaşayan ve resmi hiçbir görevi olmayan örgüt lideri Fetullah Gülen tarafından dile getirildiği,

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü lideri şüpheli Fetullah Gülen'in;
"htttpwww.herkul.org"isimli internet adresinde 02.02.2013 tarihinde yayınlanan 217. Nağme: **"Takiyye, Mut'a Tuzağı ne Nifak Nezlesi"** başlıklı konuşmasında;
"İki asır evvel Türk siyasetine de burnunu sokan takiyye şebekesi Muta'yı mı kullandılar, neyi kullandılar, kılcallara kadar nüfuz ettiler." şeklinde ifadelerde bulunduğu,

Aynı konunun **(Mut'a)** STV isimli televizyon kanalında yayınlanan **"Şefkat Tepe"** dizisindeki 05.10.2013 tarihli **"Karar Kurulu"** bölümünde İranlı bir karakteri canlandıran ve "Tersli"olarak hitap edilen bir şahıs tarafından dile getirildiği,

Dizinin haftalık yayınlanan sonraki bölümlerinde de sürekli **"Mut'a"** konusunun işlendiği,

Dizide işlenen bu konuyla aynı doğrultuda **"Bugün"** isimli gazete yazarı şüpheli Gültekin Avcı'nın 2013 yılının Eylül ve Ekim aylarında sistematik olarak **"İstihbarat-Muta-Acem"** konularıyla ilgili 4 (dört), 2014 yılında da 3 (üç) adet köşe yazısı yazdığı, bu şekilde sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında mağdurlara atfedilen ve haklarında hiçbir delil bulunmayan terör örgütü üyeliği suçlamasıyla ilgili kamuoyunu örgütün amaçları doğrultusunda yönlendirmeye çalıştığı, sonraki tarihlerde gerçekleştirilmesi planlanan operasyonlarda gözaltına alınacak mağdurların itibarsızlaştırılması için **"Mut'a Nikahı"** konusunu kullanarak toplum vicdanının şekillendirilmeye çalışılmasında aktif rol aldığı,

Örgüt lideri Fetullah Gülen'in de bu konuşmasıyla, yürütülmekte olan soruşturmanın seyri ile ilgili örgüt yönetici ve üyelerine talimat verdiği tespit edilmiştir.

Yine örgüt lideri Fetullah Gülen'in 14.10.2013 (17 Aralık girişiminden yaklaşık 2 ay önce) tarihinde yaptığı konuşmada **"Selam Çakmak"** (soruşturma şüpheliler tarafından Selam-Tevhid olarak adlandırılmaktadır) ifadesini kullanarak sözde soruşturmayı yürüten emri altındaki örgüt yönetici/üyelerine operasyon yapılması talimatını verdiği,

Talimatı alan örgüt üyelerinin çalışmalarını hızlandırdıkları ve soruşturmayı operasyona dönüştürmeye çalıştıkları, 17-25 Aralık girişiminin sonuçsuz kalması üzerine, yürüttükleri sözde soruşturmanın hukuksuz ve mesnetsiz olduğunu bildiklerinden emniyet arşivinde bulunması gereken soruşturma dosyasının bir nüshasını TEM Şube'ye ait yangın merdiveninden kaçırarak gizledikleri anlaşılmıştır.

C.Başsavcılığımızca yürütülen soruşturma kapsamında 22.07.2014 tarihinde şüpheliler gözaltına alındıklarında, "www.herkul.org" isimli internet adresinde Fetullah Gülen'in 27.07.2014 tarihinde kendilerine hitaben yaptığı,
411. Nağme: Utanacak İş Yapmadınız; Dimdik Durun ve Ahirete Alacaklı Gidin!.. başlıklı konuşmasında, "Fakat size bugüne kadar hırsız demediler değil mi? Hepiniz böyle alnı açık, yüzü ak! Elhamdülillah! Bize hırsız demediler. İrtikâp yaptı demediler, bir kısım densizler size haşhaşi diyorlar, size çete diyorlar, size örgüt diyorlar, size bir şeye talip nazarıyla bakıyorlar…devletin parası deniz, yemeyen domuz dememiş iseniz şayet, bence bir ayıp işlememişsiniz! Hiç utanmayın! daima dimdik durun" şeklinde,

Aynı internet adresinde yaptığı "401. Nağme; Yolsuzluk" başlıklı ve 20.12.2013 tarihli konuşmasında, 17-25 Aralık soruşturmasını yürütenler hakkında **"binde birini tanımam"** şeklinde beyanda bulunmasına rağmen gözaltına alınan örgüt üyelerini sahiplenerek nasıl davranmaları gerektiği konusunda talimat vermiştir.

Bu şekilde örgüt aleyhinde ifade verilmesinin önüne geçmeye çalışmıştır. Örgüt liderinin bu konuşmaları örgüte yakın bazı basın yayın organlarında "Utanacak İş Yapmadınız; Dimdik Durun" şeklinde haberleştirilmiş, bu konuşma ve haberlerden sonra gözaltındaki şüpheliler ve yakınlarının, "dik durma"ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir.

C.Başsavcılığımızın 2014/133596 numaralı (Tahşiye) soruşturma dosyası kapsamında bir kısım şüphelilerin 2014 yılı Aralık ayında gözaltına alınması üzerine şüpheli Fethullah

Gülen'in, "www.herkul.org" isimli internet adresinde 04.01.2015 tarihinde "Ahlaki Çöküntü ve Yenilenme Cehdi" başlığıyla yayınlanan konuşmasında, örgüt üyelerine birlik ve beraberlik çağrısı yaptığı, yine aynı konuşmada "daha önce gözaltına alınarak tutuklanan örgüt üyelerinin kardeşleri olduklarını, onlara yalnız olmadıklarını hissettirmek gerektiğini"vurguladığı anlaşılmıştır.

Aynı dönemde **"www.herkul.org"** isimli web adresi içerisinde bulunan, diğer linkler başlığı altındaki Herkul Nağme arşiv kısmından www.herkul.org/herkul-nagme/448-nagme-metanetimizin-temeli-ve-imtihanin-kaybedenleri/ linkli adreste, 06/01/2015 tarihinde 448. Nağme: "Metanetimizin Temeli ve İmtihanın Kaybedenleri" başlıklı konuşmasında aynı şekilde örgüt üyelerini sahiplenerek:
"Şimdi günümüzde de bazı arkadaşlarımız hapishanelere atılıyorlar ve hakkaten o şeydeki arkadaşlar bi kere istintak döneminde ifadelerinin alındığı dönemde ta bilmem yedinci kat yerin altında orada o soğukta her türlü imkandan mahrumiyet içinde yemek vermeme su içirmeme. Silivri'de bu günde gastede veya televizyonda gastedeydi resmi vardı adam çağırmışlar gelirken de bir şişe su almış eline yani insanın çok dikkatine dokunuyor. O arkadaşlarımın çoğu işte bu gün Türkiye'nin her yerinde hemen bu türlü şeylere maruz kalıyorlar yani. Bir bir diğer taraftan da her gün yeni bir böyle algı operasyonu şeklinde bir şeyler yapmak suretiyle içerdekiler kadar sizin de bizim de moralimizi bozuyorlar. Böyle adeta sürekli zıpkın yiyor gibi bir şey oluyoruz yani. Şimdi bu adamlar bazı arkadaşlarımızı aldılar. Yarın işin ucu bize gelir dayanırsa ne yaparız bu mevzuda." şeklinde beyanlarda bulunduğu, Örgüt lideri Fetullah Gülen'in yaptığı tüm konuşmaların belirli bir amaç ve hedef doğrultusunda yapıldığı, örgüt üyelerine mesaj verilmesinin amaçlandığı, örgütün nihai hedefine ulaşması için yapılması gerekenleri gerçekleştirmeleri konusunda örgüt üyelerine talimat verildiği anlaşılmıştır.

Yapılan tüm tespitler birlikte değerlendirildiğinde;
Şüphelilerin eylemlerini, örgüt lideri Fetullah Gülen'in talimatları doğrultusunda, resmi hiyerarşinin dışındaki ast-üst ilişkisi içerisinde bilinçli, sistematik/koordineli eylem ve fikir birliği içinde gerçekleştirdikleri, 17 ve 25 Aralık soruşturmaları ile eş zamanlı olarak operasyon düzenlemek kastıyla (dosya kapsamında hazırlanan şahıs tespit tutanaklarının 10-15/12/2013 tarihleri arasında hazırlandığı ve tüm teknik takiplerin 18/12/2013 tarihinde sonlandırıldığı tespit edilmiştir) amaç birliği içerisinde hareket ettikleri, nihai hedef olarak başta Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakanı ve Bakanları ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve Büyükelçiler'i olmak üzere çok sayıda devlet yetkilisini, gazeteci/yazarları, üniversite öğretim üyelerini, iş adamlarını, vakıf ve dernek yetkilileri ile kanaat önderlerini 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında terörle ilişkilendirerek gözaltına almayı planladıkları anlaşılmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen "Usulsüz Dinlemeler"konulu bilgi notunda açıklandığı üzere;
1990'lı yıllardan itibaren bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de teknoloji ve bilişim alanında önemli gelişmeler yaşanmıştır. Özel televizyon ve radyoların yoğun bir rekabet ortamı içerisinde çoğalması, iş ofislerinden başlamak üzere bilgisayar ve cep telefonlarının kullanımının artması ile ülkemiz adeta iletişim yağmuruna tutulmuştur.

Bu iletişim alanına hâkimiyet müspet veya menfi anlamda sadece topluma değil teknik, ekonomik, politik, askeri, sosyal konularda da uluslararası alanda istikamet belirleyecek bir güce de sahip olma anlamına gelmektedir.

Bu süreçte, sosyal ve ekonomik yapıyı bozmaya çalışan terör ve organize suç örgütleri; TV, radyo, bilgisayar, cep telefonu, uydu telefonu, internet gibi iletişim araçlarını yoğun şekilde kullanmışlardır. Bu gelişmeler, suçların çeşitleri, nitelikleri ve özellikle de işleniş biçimlerinde önemli değişiklik ve kolaylıkları beraberinde getirmiştir. Aynı şekilde kolluk kuvvetlerinin de nitelikli personel ve donanıma olan ihtiyacı artmış, aynı ihtiyaç bu ve benzeri suçlar ile mücadelede diğer kamu kurumları için de bir zaruret halini almıştır.

Adli olarak iletişimin denetlenmesi 01.06.2005 tarihine kadar 4422 sayılı "Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu" ile düzenlenirken, bu tarihten itibaren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile düzenlenmiştir.

İstihbarat teşkilatları tarafından yürütülen önleyici kolluk faaliyetleri; işlenmiş bir suç ile ilişkili olmayıp kolluk birimlerinin kuruluş yasalarında yer alan görevleri kapsamında, yasada belirtilen suçlar ile sınırlı olarak ulusal güvenliğin sağlanması ve demokratik hukuk devletine yönelik tehdit unsurlarına ilişkin faaliyetlere yöneliktir. Önleyici ve adli amaçlı iletişimin denetlenmesi, aralarındaki nitelik farkı gözetilerek ayrı yasalarla düzenlenmiştir.

Ülkemizde iletişimin denetlenmesine ilişkin hükümler, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Kanunu, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda düzenleme yapan 5397 sayılı Kanun, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2813 sayılı Telsiz Kanunu, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile bu kanunların uygulanmasını gösteren yönetmeliklerde düzenlenmiştir.

2014 yılından itibaren yapılan çalışmalarda, 2013 yılı ve öncesinde birçok ilimizde hukuka aykırı adli ve önleme dinlemelerinin yapıldığı tespit edilmiştir. Usulsüzlükleri tespit edilen görevliler hakkında gerekli adli ve idari süreçler başlatılmış ve devam etmektedir.

TEM Dairesi Başkanlığı'nda 2014 yılı itibarı ile dinleme sayılarının olağan seviyeye düştüğü buna rağmen operasyon ve yakalanan şahıs sayısında önemli bir değişiklik olmadığı, adli dinlemelerin en yoğun yaşandığı 2013 yılma göre dinleme sayısının 2014 yılında %83 oranında azaldığı, buna rağmen operasyonların %17 yakalamaların %13 arttığı görülmektedir.

KOM Dairesi Başkanlığında 2014 yılında, 2013 yılma göre dinleme sayısının %81 oranında azaldığı buna rağmen gerçekleşen operasyonların %1 yakalanan şahısların % 4 oranında azaldığı görülmektedir.
Yukarıda ki tablolardan da anlaşılacağı üzere 2014 yılı öncesinde birimlerimizce yapılan dinlemeler suçla mücadele amacını ötesine geçmiş, vatandaşlarımızın özel hayatın gizliliğine dair anayasal haklarının ihlal edilmesi ile demokratik hukuk devletine olan güveni sarsıcı boyutlara ulaşmıştır.

Adli ve önleme dinlemelerine ilişkin yapılan çalışmalarda; çok sayıda siyasetçi,bürokrat,

akademisyen, gazeteci, işadamı ve sivil toplum kuruluşu mensubunun gerçekte bağlantılı olmadıkları suç ve terör örgütleri ile ilişkili gibi gösterilerek haklarında dinleme kararlarının alındığı, bazı mahkeme kararlarının ise sahte isimlerle ya da açık kimlik bilgisi belirtilmeksizin IMEI numaraları üzerinden verildiği tespit edilmiştir.

Kabine üyelerinin sık görüştükleri kişilerin (danışman, koruma, sekreter, sosyal çevre vs.) üzerinden dinlendiği, örneğin Sayın Cumhurbaşkanımızın 2012 yılında Başbakan olarak Antalya İli'ne Ak Parti İl Kongresine katılmak amacıyla ziyaret gerçekleştirdiği, AK Parti İl Başkanı'nın ziyaret tarihlerini kapsayacak şekilde açık kimlik bilgileri gizlenmek suretiyle 26 günlüğüne teknik takibe alındığı tespit edilmiştir.
Sosyal medyada özel hayatlarına ilişkin görüntüleri yayınlanan Milliyetçi Hareket Partisi mensubu on kişiden dördünün istifa etmeden önce iletişimlerinin tespit edildiği anlaşılmıştır.
Ülkemizin siyasi hayatını derinden etkileyen ve farklı siyasi partilerin mensuplarının da hedef alındığı kaset skandalları değerlendirilirken, hedef adres ve kişilerin günlük rutinleri bilinmeksizin bu eylemlerin gerçekleştirilemeyeceği; kişilerin özel hayatına, zaaflarına ve günlük rutinlerine dair ön bilgilerin ise iletişim araçlarının sinyal bilgilerine ulaşma ve değerlendirme yetkisine sahip kamu kurumlarının imkânları dışında derlenmesinin mümkün olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Hedef kişiler hakkında organize suç örgütü üyesi olmak, uyuşturucu madde ticareti yapmak, terör örgütü üyesi olmak gibi farklı konularda art arda kararlar alınması, bazen yıllarca devam eden teknik takibe rağmen hiçbir adli işlem tesis edilmemiş olması ve hayatın olağan akışı içerisinde aynı kişinin yukarıda sayılı suçların tamamını işlemesinin gerçekçi olmaması göstermektedir ki dinlemelerde amaçlanan bir suçun aydınlatılması değil hedef kişinin bütün hayatının sıkı bir takip altına alınmak istenmesidir.

Yapılan çalışmalardan usulsüz dinlemeleri gerçekleştiren kişilerin Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması FETÖ/PDY örgütüne iltisaklı kimseler olduğu anlaşılmıştır. Bilindiği üzere FETÖ/PDY örgütünün temel amacı Türkiye'de devletin bütün anayasal kurumlarını ele geçirmektir. Usulsüz dinlemeler de örgüt tarafından bu amaca ulaşmak için kullanılan yöntemlerin başında gelmektedir.

Örgütün bu sayede;
Ülkenin siyasi hayatını dizayn etmek için kamuoyunun dikkatini çekmesi muhtemel ya da tehdit ve şantaj unsuru olabilecek bilgilere ulaşmayı,

Örgütün muhalif/hasım gördüğü siyasetçi, bürokrat ve kanaat önderlerinin özel yaşantılarına dair bilgileri tehdit ve şantaj maksatlı ele geçirmeyi,

Örgüte gelir sağlamak için baskı uygulanacak iş adamlarının ticari faaliyetleri ve özel hayatlarına dair bilgi elde etmeyi,

Örgüt mensuplarının faaliyetlerini denetleyerek bu kişilerin örgütten kopmaları halinde yapılanmaya zarar verecek eylemlerde bulunmalarının önüne geçebilmeyi,

Özel bir kurgulama yapıldığı takdirde örgütün ele geçirmeyi hedeflediği anayasal kurumların

kamuoyu nazarındaki itibarını ve güvenilirliğini yıpratacak bilgileri temin etmeyi,

Yurtdışındaki faaliyetlerine destek sağlamak amacıyla yabancı istihbarat servislerinin ilgisini çekecek bilgilere ulaşmayı amaçladığı değerlendirilmektedir.

Kabine üyeleri, milletvekilleri, parti yöneticilerinin doğrudan yada sık görüştükleri kişiler (danışman, koruma sekreter vs.) üzerinden dinlenerek 17-25 Aralık sürecinde olduğu gibi ülkenin siyasi hayatına antidemokratik müdahalelerde bulunulduğu,

Örgüt kadrolarına istihdam sağlayabilmek amacıyla çeşitli üniversiteler, özel okullar, yurtlar, dershaneler açıldığı/inşa edildiği ve bu kurumlar için devlete ait arazilerin hibe usulü ile elde edilebilmesi, teşvik ve hibe alınabilmesi için ilin vali, belediye başkanı gibi üst düzey yöneticilerinin dinlenildiği, elde edilen bilgilerin bu amaç için kullanıldığı,

Bilimsel ve Teknolojik hizmet veren (TÜBİTAK, ASELSAN) kuruluşların yönetici ve çalışanlarının dinlenmesi sayesinde gelişmekte olan savunma sanayisine ilişkin yüksek maliyetli ihalelerin örgütle bağlantılı şirketlere kazandırılmasının ve uluslararası çıkar çevrelerinin beklentilerinin karşılanmasının amaçlandığı,

Yine bilim ve teknoloji üreten kurumlara yönelik usulsüz dinlemelerle elde edilen bilgilerin, uluslararası anlaşmalar üzerinde söz sahibi olabilmek ve güvenlik politikalarını örgüt menfaatleri doğrultusunda şekillendirebilmek için kullanıldığı,

EPDK ve BDDK gibi ekonomik özerk kurumlara yönelik yapılan dinlemelerin; hükümetin ekonomi politikaları üzerinde söz sahibi olmak, rant elde etmek, gerektiğinde elde edilen bilgileri siyasi iktidarı yıpratmak gayesi ile gerçekleştirildiği,

Kamu kurum/kuruluşlarının yöneticilerine yönelik dinlemeler ile bu kurumların açmış olduğu ihalelerin örgüte yakın şirketlere kazandırılmasının ve kurumların tüm iş ve işlemlerinin kontrol altına alınmasının hedeflendiği,

Özellikle merkez medyada örgüt menfaatleri ile çakışan yayınların engellenmesi ve meşruiyet sorunu yaratacak algının önüne geçilebilmesi için medya patronları, gazete yöneticileri, köşe yazarları ve medya şirketlerinin santrallerine yönelik dinleme faaliyeti yürütüldüğü,

İş adamlarının baskı altına alınarak örgüte gelir sağlanması için yasa dışı dinlemeler ile bu kişilerin iş ve özel yaşantılarına dair mahrem bilgilerin temin edildiği öngörülmektedir.

Hukuka aykırı dinlemelerle ilgili olarak bir ilimizde belli bir inanç kesimi hedef alınırken başka bir ilimizde siyasetçi ve gazetecilerin hedef alındığı, bir diğer ilimizde ise finans faaliyetlerine yönelik dinlemeler yapıldığı anlaşılmıştır. Özellikle farklı etnik ve dini gruplara mensup kişilere yönelik olarak gerçekleştirildiği değerlendirilen dinlemelerde; bir ilimizde Alevi-Bektaşi din adamı ve kanaat önderlerinin ve bu inancı paylaşan vatandaşlarımızın, bir ilimizde Şii inancına mensup vatandaşlarımızın, diğer bir ilimizde ise Caferi inancına mensup vatandaşlarımızın hedef şahıs kapsamında dinlendiği anlaşılmaktadır.

Dini grupların yanı sıra farklı etnik kimliğe sahip vatandaşlarımızın da dinlemelere konu olduğu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nde bazı illerimizde toplumda Kürt kimliği ile tanınan ve öne çıkan bazı kamu görevlisi, sivil toplum kuruluşu üyesi, kanaat önderi vatandaşlarımızın dinlendiği görülmektedir.

Dinlemeler esnasında hayatın olağan akışına aykırı bir biçimde; farklı inanış, kanaat ve dünya görüşüne sahip çok sayıda insanın aynı soruşturma kapsamında suçlandığı, aynı kişinin farklı illerin farklı soruşturmaları kapsamında aynı anda işlenmesi mümkün görünmeyen fiillerin faili olduğu iddiası ile dinlendiği, örgüt yöneticiliği ve üyeliği gerekçesiyle uzun süre yapılan dinlemelerin belli bir süre sonunda hiçbir işlem yapılmadan pasife alındığı tespit edilmiştir.
FETÖ/PDY'nin farklı dini ve etnik gruplar içerisine sızmaya çalıştığı, böylelikle bu grupları örgütün hedefleri doğrultusunda yönlendirebilmeyi amaçladığı bilinmektedir. Usulsüz dinlemelerin bu hedefe ulaşmak, aynı zamanda ülkemizi istikrarsızlaştırmak, toplumsal barışa zarar vermek, devletin belli bir etnik ve dinsel grubu hedef aldığı algısı yaratarak Gezi Parkı Olaylarında olduğu gibi hükümeti hedef alan toplumsal olayları tetiklemek amacıyla kullanılabileceği değerlendirilmektedir.

Adli soruşturmalar esnasında ilgili mevzuat hükümlerine göre başka suretle delil elde edilmesinin mümkün olmadığı hallerde başvurulması gereken iletişim tespit kararı bu kurala riayet edilmeksizin öncelikli olarak uygulamaya konulmuştur. Örneğin sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması esnasında 593 hedefe yönelik karar alınmıştır.

KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASI HEDEF SAYILARI
GSM
329
IMEI
9
Sabit Telefon
45
UMTH - MSISDN
1
Yurt Dışı GSM ve Sabit Telefon
34
E Posta Adresi
175
TOPLAM
593
Sözde Selam-Tevhid Soruşturması hedefleri arasında çok sayıda kamu kurum kuruluşu ile devlet üniversitelerine ait telefon numaraları da bulunmaktadır.

KUDÜS ORDUSU TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASI HEDEFLERİ ARASINDA YER ALAN KAMU KURUMLARI
TRT Genel Müdürlüğü
7
Adalet Bakanlığı
2

Iran İslam Cumhuriyeti Büyükelçiliği
2
Iran İslam Cumhuriyeti Başkonsolosluğu
3
TBMM Satın Alma Müdürlüğü
1
Anadolu Ajansı
3
Başbakanlık İdari Mali İşler Daire Başkanlığı
2
Basın ilan Kurumu
1
Dışişleri Bakanlığı
1
Kâğıthane Belediyesi
1
Ortadoğu Teknik Üniversitesi
2
Muş Alparslan Üniversitesi
1
Tarım Kredi Kooperatifi
1
Tarım ve Köy işleri Bakanlığı
2
Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
1
TIKA
1
TOPLAM
31

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında, soruşturma kılıfı altında uydurma gerekçe, sahte delil ve ihbarlarla Milli İstihbarat Teşkilatı yönetici ve mensupları ile İHH Vakfı yönetici ve çalışanları dinlenmiştir. Soruşturmanın sürdürüldüğü 3 yıl 7 aylık süre zarfında terörle ilgili hiçbir delil bulunamamış, PKK/KCK, EL KAİDE, DHKP/C, MKP Terör Örgütleri ve uyuşturucu madde ticareti soruşturmalarına dair evraklar sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasına eklenmiştir. Böylelikle dosya kapsamındaki kişilerin belirtilen örgütlerle irtibatlandırılması, terör örgütü ve uyuşturucu soruşturma dosyalarının sözde Kudüs Örgütü Terör Örgütü dosyası ile birleştirilmesi hedeflenmiştir.

Fetullah Gülen ve Emre Uslu tarafından verilen talimat doğrultusunda Adana, Hatay ve Ankara İl Jandarma Komutanlıklarına bağlı olarak görev yapan şahıslar koordineli biçimde sahte ihbar ve delillerle Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarını durdurmuşlar, devlet sırrı kapsamındaki yardım faaliyetinin deşifre edilmesini engellemeye çalışan Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarını silah doğrultarak yere yatırmışlar, kelepçeleyerek darp etmişler, olay yerinde hazır bulunan basın mensupları aracılığı ile MİT'e ait yardım tırların görüntülerini

medyaya servis etmişlerdir.

MİT ve İHH yetkililerini dinleyerek yardım faaliyetlerinden haberdar olan kişiler, sahte delil ve ihbarlarla MİT ve İHH üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni uluslararası kamuoyu nazarında teröre yardım eden ülke konumuna düşürmeye çalışmışlardır.

Hukuka aykırı dinlemeler esnasında suçla ilgisi bulunmayan, kişilerin özel yaşantılarına dair (cinsel tercih, evlilik dışı ilişki, finansal konular vs.) görüşmelerin de kayıt altına alındığı ve arşivlendiği,

Suç unsuru taşımayan ve gıyapta yapılan görüşmeler gerekçe gösterilerek üst düzey yetkililerin terör örgütüne üye olmak, örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmak vb. iddialarla teknik takibe alındığı, dinlenen kişilere ait adres bilgilerinin yanlış yazıldığı böylelikle dinleme hitamı yapılması gereken yasal tebligatların ilgililerine ulaşmasının engellendiği, 17-25 Aralık süreci ile birlikte ise dinlemelerle ilgili delillerin karartıldığı görülmüştür.

Ayrıca adli soruşturmalar esnasında GSM operatörlerinin bütün kullanıcılara gönderdiği SMS'ler gerekçe gösterilerek insanların terör örgütü üyesi olmak iddiası ile teknik takip altında bulunan kişilerle bağlantılı gibi gösterildiği, sehven yapılması mümkün olmayacak şekilde gerçeğe aykırı HTS analizlerinin yapıldığı anlaşılmıştır.

1991 yılında SSCB'nin dağılmasının ardından bağımsızlığını kazanan Türk Cumhuriyetleri'nin gelişimi ve uluslararası toplum tarafından kabul edilmesi için yapılacak faaliyetleri ve dış politika önceliklerini koordine etmek maksadıyla 1992 yılında kurulan Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)'nın son yıllarda farklı dil ve lehçelerde yaptığı yayınlar ile etkinliğini her geçen gün artıran TRT Genel Müdürlüğü ile birlikte dinlenmiş olmasının PDY'nin devlete alternatif dış politika geliştirme hedefi ile örtüştüğü düşünülmektedir. Bilindiği üzere PDY paranın ve stratejik bilginin bulunduğu her alanda tek karar verici haline gelmeye çalışmıştır. Bu nedenle hukuka aykırı dinlemelerle elde edilen bilgilerin, bu kurumlardaki bağımsız yöneticilerin kurmaca soruşturmalarla tasfiye edilmesi ve yerlerine örgütle iltisaklı kişilerin getirilmesi hedefine hizmet ettiği değerlendirilmiştir.

İzmir Askeri Casusluk Soruşturması esnasında KOM Şube Müdürlüğü'nün talebi olmaksızın İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce resen bilgi iletim formu gönderildiği, bilgi iletim formuna istinaden hazırlanan rapor ile soruşturmanın seyrinin değiştiği ve askeri casusluk olarak adlandırıldığı, yine İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce haklarında adli dinleme kararı bulunan (28) kişinin eş zamanlı olarak önleme dinlemesine tabi tutulduğu ve bu kişiler İzmir İli'nde ikamet etmemesine rağmen ikametlerinin İzmir olarak yazıldığı anlaşılmıştır. Dosya üzerinde yapılan çalışmalarda İzmir İstihbarat Şube Müdürlüğü ile Hava Kuvvetleri Askeri İstihbaratı arasında bilgi paylaşımı olduğu, bu birimlerde görev yapan kişilerin birlikte hareket ederek soruşturmayı yönlendirdikleri şüphesi doğmuştur.

Hukuka aykırı dinlemelerin ulaştığı noktayı göstermek açısından en çarpıcı örnek hiç şüphesiz ki TÜBİTAK tarafından üretilen kriptolu telefonların dinlenmiş olmasıdır. Ankara Gölbaşı Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2014/1490 sayılı soruşturması kapsamında, 2. Nesil Kriptolu Telefonlar ile ilgili olarak Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nda Turkcell sunucusu

incelenmiş, toplamda (76) IMEI numarasına ait kriptolu telefonlar ile ilgili kayıtların olduğu ve 304 kez işlem gördüğü anlaşılmıştır. Bu kapsamda silinmiş dosyalar üzerinde yapılan incelemede, (31) kriptolu telefon hakkında 363 defa ses kaydı yapıldığına dair bulgular elde edilmiştir.

KRİPTOLU TELEFONLAR
BAŞBAKANLIK (Başbakan Yardımcısı ve Danışmanı)
7
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
2
MGK
4
MİT
3
ENERJİ BAKANLIĞI
1
MİLLİ EGITIM BAKANLIĞI
1
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
1
BİLİNMEYEN
12
TOPLAM
31

Hukuka aykırı dinlemelerin ülke çapında aynı yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmesi,
Ülke genelinde siyasetçi, bürokrat, akademisyen, gazeteci iş adamı, kanaat önderi pozisyonundaki kişilerin hedef alınmış olması,

Birden fazla ilin aynı hedefleri farklı suçlamalarla dinlemiş olması,

Aynı kişi hakkında birbirini takiben farklı suç isnatları ile uzun süreli dinleme yapılmış olmasına rağmen adli işlem yapılmaksızın dinlemelerin sonlandırılması,

Stratejik kurumların yöneticilerinin şartlar oluşmadığı halde teknik takibe alınarak tartışmalı soruşturmalarla görevlerinden uzaklaştırılmış olması,

İzmir Askeri Casusluk ve Selam Tevhid dosyasında olduğu gibi adli soruşturmalar ile anayasal kurumların ve hükümetin, sahte delil ve ihbarlarla, birbiri ile organik bağı bulunmayan kamu görevlilerinin müşterek eylemleri ile hedef haline getirilmesi,

Geçmiş dönemde ülke gündemini meşgul eden soruşturmalar esnasında şüphelilere ait olduğu iddia edilen ses kayıtlarının ve telefon görüşme tape'lerinin bahse konu örgüte müzahir televizyon kanalları, gazeteler, internet siteleri ve sosyal medya hesapları üzerinden ifşa edilmesi, böylelikle kamuoyunun yönlendirilmeye çalışılması,

Fetullah Gülen'in 06.12.2013 tarihinde "www.herkul.org"isimli internet sitesinde yayınlanan "Kara Propaganda ve Nefis Muhasebesi" konulu konuşmasında yer alan açıklaması birlikte değerlendirildiğinde;

Yasa dışı dinlemelerin teknik takip birimlerinde çalışan görevlilerin münferit eylemleri olarak meydana gelmediği, lokal olmadığı, FETÖ/PDY'nin devletin bütün anayasal kurumlarını, güvenlik birimlerini, mülki ve adli yapısını ele geçirme ve aynı zamanda uluslararası düzeyde büyük ve etkili bir siyasi ve ekonomik güç haline gelme amacı doğrultusunda cereyan ettiği, örgütün kolluk kuvvetleri ve yargı içerisinde yer alan mensupları tarafından kurgulanmış soruşturmaların sahte ihbar mektupları, yasa dışı dinlemeler, gerçeğe aykırı deliller üzerine inşa edildiği, bu sayede verilen mahkûmiyetlerle toplum nezdinde başta yargı olmak üzere kamu kurumlarına duyulan güvenin yok edildiği, kendilerinden olmayanlara karşı yürütülen baskı, korkutma, yıldırma, sindirme ve tehdit faaliyetlerinin kolluk kuvvetleri, kamu kurumları ve yargıda görev alan bağlıları yardımıyla gerçekleştirildiği değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda;
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve yasaları uyarınca telefonlarının yasal olarak dinlenilme imkanı bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı, Bakanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve milletvekillerinin en yakınındaki çalışma arkadaşları (Başbakanlık Danışmanları, TBMM Başkanlık Danışmanı, eski milletvekilleri, İktidar Partisi Genel Başkan Yardımcısı Danışmanı, Bakan Danışmanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Özel Kalem Müdürlüğü) hiçbir delil olmadığı halde, haklarında terör örgütü üyesi olarak karar alınıp bu kişilerin Başbakanlık İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'na kayıtlı telefonları dinlenerek ulusal ve uluslararası görüşmelerinin kaydedildiği, bu görüşmelerin devletin milli güvenlik ve dış politikasına ilişkin olup devletin ulusal/uluslarası yararları bakımından gizli kalması gereken bilgi ve belgeler kapsamında olduğu,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanı'nın görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, başdanışmanları Mustafa Varank ve Sefer Turan hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlenildiği, bu sayede Başbakan'ın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun Başdanışmanları Ali Sarıkaya ve Osman Sert hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Dışişleri Bakanı'nın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, bakanlık yüksek müşaviri Adnan Boynukara hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Adalet Bakanı'nın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için,basın danışmanı Nuh Yılmaz hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak dinlenildiği, Özel Kalem Müdürü Edip Ali Yavuz üzerinden Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın görüşmelerinin dinlenerek kayıt altına alındığı, ‘Emin' kod adıyla hakkında iletişim tesbit tutanaklarının düzenlendiği,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Moritanya Büyükelçisi Musa Kulaklıkaya hakkında hiçbir delil olmadığı ve yasal imkan bulunmadığı halde büyükelçi olduğu gizlenip terör örgütü üyesi olarak karar alınmak suretiyle telefonlarının dinlenildiği,

Halkbank Dış Operasyonlar Müdürü Levent Balkan hakkında, hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak dinlendiği,

Herhangi bir delil ve yasal imkan olmadığı halde gerekçesiz olarak; cami, medrese, vakıf, dernek, sosyal tesis ve televizyon kanalları (Ankara Etlik Muhammediye Camii, Bab-ı Ali Vakfı, Ehl-i Beyt Alimleri Derneği, Akabe Vakfı, Somuncu Baba Çayocağı, El-Mustafa Medresesi, Estergon Türk Kültür Merkezi, Haliç Kongre Merkezi, Kanal On4 Televizyonu, Yedikule Sosyal Tesisleri) hakkında, buralara girip - çıkan herkesi takip etme amacıyla 'terör örgütü üyesi' oldukları gerekçesiyle teknik ve fiziki takip kararlarının alındığı, bu kararlar kullanılarak ismi geçen yerlerin takip edildiği, herhangi bir suç unsuru taşıyan eylem tespit edilemediği halde bu yerlerin tüm faaliyetlerinin kayıt altına alındığı,

Kamile Yazıcıoğlu'nun ifadelerinin, yukarıda sınırlı olarak sayılan çok sayıda devlet adamı, işadamı, siyasetçi, gazeteci, sivil toplum örgütü yöneticilerini dinlenip kayıt edebilmek amacı ile kurgulandığı,

Soruşturma kapsamındaki kişilerin itibarsızlaştırılması maksadıyla özel hayata ilişkin görüşmelerinin kaydedildiği, yasal engellere rağmen iletişim tesbit tutanağı haline getirildiği, bu tutanakların çoğunun özel hayata ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

Bütün bu vahim eylemleri gerçekleştirdiği tesbit edilen;
Devlet içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunlarına aykırı biçimde yapılanan, gerçekleştirdiği veya gerçekleştireceği eylemlerin talimatını hiçbir yasal yetki ve görevi bulunmayan ve Amerika'nın Pensilvanya Eyaleti'nde yaşayan Fetullah Gülen isimli kişiden alan, yasal olmayan amaçlarına ulaşmak için her türlü gayr-ı ahlakı yöntemi kullanmaktan bir an bile çekinmeyen, 'taban' olarak vasıflandırılan bağlılarının bireysel düşünme ve sorgulama yeteneklerini ellerinden alan, akli melekelerini kullanma yetilerini ipotek altına sokan, dünya ölçeğinde eğitim faaliyeti ve din hizmeti yürütüldüğü zehabıyla ve cennet vaadiyle bağlılarını fedaileştiren, bağlılarını ailelerinden koparark her türlü emri sorgusuz yerine getirmelerini sağlamak amacıyla, Türk/Altay ve Kırgız Efsaneleri'nde bahsi geçtiği üzere zihinsel/düşünsel köle haline dönüştüren, oluşturduğu ekonomik ve bürokratik gücü uluslararası güç odaklarının menfaatleri doğrultusunda kullanarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüksek menfaatleri ve güvenliğini tehlikeye düşürmekten geri durmayan, ilke, kaide ve düstur namına hiçbir değer/kural tanımayan, örgütünün istikbalini her şeyin üstünde gören, "cemaat" görünümüyle diğer insanlara her türlü zulmü reva gören, insanların mahrem hayatlarını kaydeden ve maddi ve manevi menfaat temini için şantaj amacıyla kullanan, diğer dini ve mezhebi cemaatleri (Alevi/Bektaşi, Sünni, Caferi) kendine rakip olarak gören ve ortadan kaldırmak için her türlü hukuk dışı yöntemi uygulayan, binbir hile ve desiseyle toplumu örgütsel amaçları doğrultusunda yönlendiren, **nihai hedef olarak devletin anayasal kurumlarını ele geçirmeyi hedefleyen bu oluşumu, hukuki anlamda vasıflandırmak için incelenmesi gereken en vahim eylem;**

01.01.2014 tarihinde Hatay İli Kırıkhan İlçesi'nde, 19.01.2014 tarihinde Adana İli Ceyhan İlçesi'nde, Suriye Türkmenleri'ne yardım malzemesi taşıyan **Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının bu oluşumun yöneticisi ve üyesi konumundaki kişiler tarafından durdurulmasıdır.**

M İ T'e Ait Yardım Tır'larının Silah Kullanılarak ve MİT Mensuplarına Darp, Cebir ve Şiddet Uygulanılarak Durdurulması;

Milli İstihbarat Teşkilatı'nın, İnsani Yardım Vakfı (İHH) üzerinden El-Kaide ve El-Nusra Terör Örgütleri'ni desteklediği, bu örgütlere silah yardımında bulunduğu kurgusu üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin terör örgütlerine yardım ettiği algısı oluşturmak maksadıyla 01.01.2014 tarihinde Hatay İli Kırıkhan İlçesi'nde, 19.01.2014 tarihinde Adahan İli Ceyhan İlçesi'nde durdurulan Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının aranmaya çalışılması/aranması eylemlerini gerçekleştiren şüpheli Fetullah Gülen liderliğindeki FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün anayasal devlet kurumlarının yasalarla belirlenen resmi hiyerarşisi dışında paralel bir yapılanma oluşturarak, hazırladıkları uydurma soruşturmalarla üst düzey devlet yöneticilerini terörle irtibatlı gösterermeye çalıştıkları, yapacakları operasyonel çalışmalarla Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin görevini yapamaz hale getirmeyi planladıkları, bu kapsamda çeşitli basın yayın kuruluşları, dizi senaryoları ve köşe yazarları ile amaçları doğrultusunda kamuoyu oluşturmaya çalıştıkları, kamuoyunda 17-25 Aralık süreci olarak bilinen girişimle bu amaçlarını eyleme dönüştürmeyi planladıkları, amaçlarına ulaşamadan deşifre oldukları tespit edilmiştir.

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün yönetici ve üyelerince gerçekleştirilen MİT Tır'larının durdurulması eylemlerinin de sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin MİT ve İHH üzerinden terör örgütlerine yardım ettiği" algısını oluşturmaya yönelik, ortak eylem/amaç iradesi içerisinde yürütülen ve örgütün üst yöneticileri tarafından planlanan mizansenin birer parçaları olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün yürüttüğü "Tahşiye" ve diğer sözde soruşturmalara bakıldığında; örgüt lideri şüpheli Fetullah Gülen'den gelen talimat doğrultusunda örgüt güdümündeki yazar ve basın yayın kuruluşları aracılığı ile kamuoyu oluşturulmaya çalışıldığı, soruşturmaların istihbarat mensubu kişilerin isimsiz ihbarlarıyla başlatıldığı, soruşturmalarda sahte gizli tanık ve haber elemanlarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda MİT tırlarının durdurulması eylemlerinde de örgüt güdümündeki yazar ve basın yayın kuruluşları aracılığıyla kamuoyu oluşturma girişiminde bulunulduğu, eylemlerle ilgili her iki ihbarın da isimsiz olarak yada sahte isimle yapıldığı, ihbarı yapan kişilerin jandarma istihbarat mensubu olduklarının anlaşıldığı (Halil Alp-Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü/Gültekin Menge-Ankara İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü), her iki şüphelinin de jandarma mensubu olmasına rağmen ilgili makamlara konuyu resmi kanallardan intikal ettirmek yerine isimsiz/sahte isimle ihbar yapmaları, 19 Ocak 2014 tarihindeki eylemde şüphelilerin MİT personelinin telefon numaralarını bir "haber elemanı"ndan aldıklarını söylemelerine rağmen ısrarla haber elemanının ismini vermemeleri gibi uygulamaların FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü yönetici ve üyelerinin soruşturmalarda uyguladıkları genel yöntem olduğu tespit edilmiştir.

Bununla beraber 17-25 Aralık süreci olarak bilinen girişimin ardından devlet kurumları içerisinde yapılanan örgüt elemanlarının tasfiyesi amacıyla özellikle emniyet teşkilatında birçok atamanın yapılması gözönünde bulundurulduğunda, 01/01/2014 ve 19/01/2014 tarihlerinde ihbara konu tırların polis bölgelerinden geçmelerine rağmen ihbarın ısrarla jandarma ihbar hattına yapılması, tırların durdurulması eylemlerinden il emniyet müdürlüklerinin bilgisinin olmaması, jandarma birimlerinin diğer birimlere ihbarla ilgili paylaşımda bulunmaması, 19/01/2014 tarihindeki eylemde Ankara'dan Ceyhan'a kadar tırlara müdahale edilmemesi gibi hususların belli bir amaca yönelik olduğu ve sürecin belirli bir plan dahilinde yürütüldüğü anlaşılmaktadır.

C.Başsavcılığımızın 23.02.2015 tarihli haklarında yakalama emri düzenlenmesi içerikli talep yazısında açıklandığı üzere;
Kendini "Hizmet Hareketi" olarak adlandıran ve medya, ekonomi, bürokrasi alanlarında kanun ve nizamlara aykırı biçimde yapılanan suç örgütünün lideri ve yöneticisi konumundaki şüpheliler **Fetullah Gülen** ve **Emre Uslu** hakkında CMK'nın 100. maddesi uyarınca **"Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya Veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Devletin Gizli Kalması Gereken Bilgilerini Siyasal veya Askeri Casusluk Amacıyla Temin Etme"** suçlarından C.Başsavcılığımızca yakalama emri talep edilmiş,

İstanbul 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.02.2015 tarih ve 2015.1144 Değişik iş sayılı kararı ile talebin kabul edilerek talep edilen suçlardan şüpheliler hakkında yakalama kararı düzenlenmiştir.

Fetullah Gülen ve Emre Uslu tarafından verilen talimat doğrultusunda;
Planlı ve sistemli bir şekilde yürütülen organizasyonun parçası olarak şüphelilerin, Milli İstihbarat Teşkilatı tarafından 2937 Sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen devlet sırrı niteliğindeki yardım faaliyetini yapılan sahte ihbarlar öncesinde bildikleri halde, bu faaliyetlere tahsisli tırlarda usul ve yasaya aykırı olarak arama yapmaya çalıştıkları, arama çalışmasından saatler önce çeşitli basın yayın kuruluşlarının muhabirlerini olay yerine çağırarak devlet sırrını ifşa ederek Türk ve Dünya basınına servis etmeyi planladıkları, böylelikle Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Hükümetini, gerek yurt içinde gerekse uluslararası platformda zor durumda bırakmayı ve itibarsızlaştırmayı, El Kaide gibi terör örgütlerine yardım ettiği görüntüsü vererek, uluslararası yargı organları nezdinde hukukî ve cezaî sorumluluk altına sokmayı amaçladıkları tespit edilmiştir.

Bu kapsamda;
01.01.2014 tarihinde Milli İstihbarat Teşkilatı'nın 2937 sayılı MİT Kanunu çerçevesinde yürüttüğü devlet sırrı kapsamındaki yasal faaliyetlerini deşifre etmek, Milli İstihbarat Teşkilatı ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti hakkında uluslararası kamuoyu nezdinde teröre destek veren ülke algısı oluşturmak maksadıyla hareket eden şüphelilerden Halil Alp'in, Jandarma 156 çağrı hattını aradığı, kendini Tahir Kara olarak tanıtıp sıradan bir ihbar görüntüsü vererek, Suriye Türkmenleri'ne insani yardım malzemesi götüren Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarının sevk ve idaresindeki yardım tırı hakkında bilgi sahibi olmasına rağmen (yardım tırlarının Kilis'e gittiğini bilmektedir, sahte isimle yaptığı sahte ihbarda tırların Kilis'e gittiğini beyan etmekte, mağdur sıfatıyla ifadeleri alınan MİT mensupları da beyanlarında Suriye

Türkmenleri'ne Kilis'teki hudut hattından verilmek üzere insani yardım malzemesi götürme emri aldıklarını beyan etmektedir) "06 B. 8... , 06 D. 3... dorse, 31 . 5... plakalı linea marka otomobil ile Reyhanlı İlçesi'nden Kilis İli'ne giden plakası belirtilen araçlar ile terör örgütüne silah götürüleceği" şeklinde ihbarda bulunduğu,

01.01.2014 tarihinde saat:16:40 sıralarında, Reyhanlı-Kırıkhan İlçeleri arasındaki Yalangoz Kavşağı mevkiinde, Hamamat Oteli yakınlarında Bölge Trafik Müdürlüğü'ne ait 4556 kod numaralı radar ekibi tarafından sahte ihbarda belirtilen tır ve otomobilin durdurulduğu, araçlarda bulunan MİT mensuplarının kimliklerini göstererek tırın MİT'e ait olduğunu, kendilerinin de MİT personeli olduklarını bildirdikleri,

Bu bilgilendirmeye rağmen Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı'nın jandarma personeli ve şüphelilerle birlikte tır ve eskort aracın durdurulduğu olay yerine gittiği,
Kırıkhan Cumhuriyet Başsavcısı tarafından düzenlenen 01.01.2014 tarihli olay yeri görgü ve tespit tutanağı'ndan ve Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'nca 01.01.2014 saat:20:45'te düzenlenen olay tutanağı'ndan açıkça anlaşıldığı üzere;

MİT mensuplarının resmi kimliklerini göstererek kendilerinin MİT mensubu olduğunu, devletin yetkili makamlarınca verilen bir görevi ifa ettiklerini, MİT Kanunu'nun 26. maddesi gereğince Başbakanlık Makamı'ndan izin alınmaksızın araçlarda arama yapılamayacağını aksi taktirde jandarma olarak suç işlemiş olacaklarını belirttikleri, olay yerine Hatay MİT Bölge Başkanlığı'nda görevli 4 MİT mensubunun daha gelerek jandarma görevlilerine aynı şeyleri defalarca yüksek sesle söyleyerek karşı koymalarına rağmen şüphelilerin ısrarla araçlarda arama yapmaya çalıştıkları,

Hatay İl Jandarma Alay Komutanı'nın Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı'nı arayarak jandarma personelinin geri çekilmesi ve araçlarla birlikte MİT görevlilerinin serbest bırakılması talimatı vermesine rağmen jandarma personelinin bu talimata da uymayarak arama yapma konusundaki ısrarlarını devam ettirdiği,

Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'nın 01.01.2014 tarih ve 0410-2-14 sayılı yazısı ile Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'na yaptığı "01.01.2014 gün ve saat 16:00 sıralarında komutanlığımıza gelen ihbar ile durdurulan 06 B. 8... plakalı çekici, 06 D. 3...plakalı dorse içerisinde kaçak silah bulunduğu" içerikli arama talebi üzerine Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2014/2 numaralı soruşturma dosyası üzerinden soruşturma başlatılarak aynı gün saat:18:39'da verilen arama kararının fax yoluyla Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'na gönderildiği,

Jandarma personelinin arama yapma konusundaki ısrarlı tutum ve davranışları üzerine, Hatay Valiliği Özel Kalem Müdürlüğü'nün 01.01.2014 tarih ve 92725089-889- 02/01 sayılı "Muhtelif kanallardan Valiliğimize intikal eden bilgilere göre; MİT'e bağlı görev yapan personel ile araçların Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'nca alıkonulduğu anlaşılmaktadır. Bahsi geçen görevlilerin bağlı oldukları 2937 Sayılı Kanun'a göre personelin özel statüleri ve doğrudan Başbakanlık'a bağlı olarak çalışmaları dolayısıyla, usulüne uyulmaksızın alıkonulmaları cezai sonuç doğuracağından, ilgililerin kimliklerinin belirlenip serbest bırakılmalarını önemle rica ederim" şeklindeki talimat yazısının Hatay Valisi Mehmet

Celalettin Lekesiz tarafından Kırıkhan Kaymakamlığı ve İl Jandarma Komutanlığı'na gönderildiği,

Talimatın saat:20.30'da Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı'na tebliğ edildiği, Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı ve personelinin arama ısrarına son vererek olay yerini terk ettikleri, MİT Hatay Bölge Başkanlığı'nda görevli personelin olay yerinde kaldığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırının yoluna devam ettiği,

Bir süre sonra Hatay Bölge Başkanlığında görevli MİT mensubunun, tırların Reyhanlı'da bulunan Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait üsse dönmesi yönündeki talimatıyla tırların geri döndüğü,

Hiçbir adli görevinin bulunmamasına rağmen olay yerinden ayrılmayarak arama konusundaki ısrarlarını devam ettiren Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürü şüpheli Mehmet Fırat ile şüpheliler Gökhan Bakışkan ve Hayati Özcan'ın, olay yerine gelen Cumhuriyet Savcısı Özcan Şişman ile birlikte geri dönmekte olan tırı tekrar durdurdukları ve arama yapmak için ısrarlarını devam ettirdikleri,

Tırın ikinci defa durdurulduğu olay yerine Hatay İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekibinin geldiği ancak işlem yapmadan ayrıldıkları, Cumhuriyet Savcısı Özcan Şişman ve Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü'nde görevli şüpheliler Mehmet Fırat, Gökhan Bakışkan ve Hayati Özcan'ın olay yerinde kaldığı,

Bu esnada olay yerine Hatay MİT Bölge Başkanı'nın geldiği, hakim tarafından verilen arama kararı olmadıkça tırların aranmasının yasaya aykırı olduğunu ve böyle bir karar gelmedikçe tırda arama yapılmasına izin vermeyeceklerini beyan ettiği ve olay yerinde adli görev ve yetkisi olan kolluk görevlisinin de kalmaması nedeniyle arama işlemi gerçekleştirilmeden Suriye Türkmenleri'ne yardım götüren Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait tır ve ona eskortluk eden aracın yoluna devam ettiği tespit edilmiştir.

Adana C.Başsavcılığı'nın 04.02.2014 tarihli yazısı üzerine M İ T Müsteşarlığı'nca gönderilen 06.02.2014 tarihli cevabi yazı içeriğine göre;
"İlgi yazıya konu kişiler ve araçların, 2937 Sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu ile MİT Müsteşarlığı'na verilen görev ve yetkiler uyarınca, ülkenin milli menfaatleri doğrultusunda yürütülen faaliyetler kapsamında olduğunun" bildirildiği,

Adana C.Başsavcılığı'nın 05.03.20214 tarihli yazısına istinaden Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı'nca gönderilen 17.03.2014 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre;
"Teşkilata ait malzeme taşıyan ve 01.01.2014 tarihinde saat 16:00 civarında Hatay/Reyhanlı'dan Kilis'e müteveccihen hareket eden görevli MİT personelinin idaresindeki tırın, Reyhanlı-Kırıkhan yolu üzerinde bir polis aracı tarafından durdurulmasının akabinde, ilgili personelin polis memuruna MİT kimliklerini ibraz ederek MİT mensubu olduklarını beyan ettiği, buna rağmen görevlinin 'ihbar olduğunu, amirleriyle görüşeceğini, araçların uygun bir yere çekilmesi gerektiğini' ifade ettiği,

Müteakiben olay yerine intikal eden Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'na bağlı ekiplere,

Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı Kubilay Ayvaz'a ve Hatay İl Jandarma İstihbarat Şube Müdürlüğünde görevli Üsteğmen Gökhan Bakışkan ve Binbaşı Mehmet Fırat'a da ilgili personelin MİT kimliklerini ibraz ederek MİT görevlisi olduklarını ve MİT tarafından verilen görevi icra ettiklerini beyan ettikleri" anlaşılmıştır.

01.01.2014 günü saat 20:45'te Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı Kubilay Ayvaz, Merkez Karakol Komutanı Jandarma Kıdemli Başçavuş Cemil Çelik, Jandarma Asayiş Tim Komutanı Üstçavuş İsmail Değirmen ve Jandarma Astsubay Çavuş Asayiş Tim Komutanı Sertaç Özlokma tarafından düzenlenen tutanak içeriğinde;
"Durdurulan araçlarda bulunan şahıslar ile yapılan görüşmede, şahısların MİT mensubu olduğu, her iki aracın da MİT'e ait olduğu, içerisinde bulunan tüm malzemelerin de devlet sırrı niteliği taşıdığı bilgisine ulaşıldığı ve şahıslara ait MİT kimliğinin görüldüğü ancak açık kimliklerini vermek istemediklerinden kimlik bilgileri tespitinin yapılamadığı",

Yine aynı tarihte saat:21.45'te Kırıkhan Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2014/1 numaralı soruşturma numarası üzerinden "olay yeri görgü ve tespit tutanağı" başlığı altında düzenlenen ve Cumhuriyet Başsavcısı Yaşar Kavalcıoğlu, Cumhuriyet Savcısı Yunus Alkan ve Zabıt Katibi Savaş Tunç tarafından imzalanan tutanak içeriğinde;
"Araç içerisindeki şahısların MİT personeli olduklarını, araçta bulunan malzemelerin devlet sırrı niteliğinde olduğunu, bu nedenle arama yapılamayacağını beyan ettikleri" açıkça belirtilmiştir.

Olay esnasında ve hemen sonrasında bazı basın-yayın organlarında, örgütün amacı doğrultusunda kamuoyu oluşturmak maksadıyla, MİT'e ait araçlarla terör örgütlerine silah taşındığı şeklindeki haberlerin servis edilmeye başlandığı tespit edilmiştir.

01.01.2014 tarihinde Hatay İli Kırıkhan İlçesi'nde durdurulan Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait devlet sırrı kapsamındaki yardım faaliyetinde görev alan ve olay yerinde bulunan MİT mensuplarından,
X-1 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;
"Kara Kuvvetlerinden müstafi binbaşı olarak Milli İstihbarat Teşkilatı'nda çalışmaya başladığını, olay tarihinde Reyhanlı'da görevli olduğunu, 31 Aralık 2013 günü Ankara'dan Halep Türkmenleri'ne Kilis'teki hudut hattından verilmek üzere insani yardım malzemesi götürme emri aldığını, 1 Ocak 2014 günü gerekli hazırlıklarını tamamladıklarını, saat 15:50 sularında Reyhanlı'dan Kırıkhan istikametine 1 tır ve 1 binek araçla toplam 4 teşkilat personeli ile birlikte hareket ettiklerini, yaklaşık 10-15 kilometre gitmelerini müteakip trafik ekibi olduğunu beyan eden bir polis tarafından durdurulduklarını, teşkilat personeli olduklarını beyan etmeleri ve kimliklerini göstermeleri üzerine polis memurunun araçlarla ilgili bölücü örgüte silah götürüldüğü yönünde il jandarma'ya ihbar yapıldığını, bu yönde kendilerine telsizden anons geçilmesini müteakip en yakın ekip olarak kendilerini durdurduğunu, MİT mensubu olduklarını bilmediklerini, durumu sıralı amirlerine ileteceğini, yolun durmak için müsait olmadığını, tırı biraz ileriye alalım dediğini, bir miktar daha gittikten sonra Kırıkhan'a yaklaşık 4-5 kilometre kala jandarma ekibinin bulunduğu bölgede yol kenarında durduklarını, bu arada polis ve Kırıkhan İlçe Jandarma yetkilileri arasında burası bizim bölgemiz siz niçin durdurdunuz şeklinde bir sözlü münakaşanın da yaşandığını,

Kendisinin bu arada olayı Ankara'daki amirlerine, Hatay Bölge Daire Başkanına ve Reyhanlı'daki amirine ilettiğini, müteakiben ayrıca Hatay İl Jandarma'da görevli KOM Şube Müdürü olan Harp Okulu'ndan yakın arkadaşı Binbaşı Yücel Ayan'ı telefonla arayarak durumu sorduğunu, kendisinin gelişmelerden ve yapılan ihbardan haberdar olmadığını, hali hazırda alışveriş merkezinde ailesiyle birlikte gezmekte olduğunu, Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı Kubilay Yüzbaşı'yı arayarak kendine döneceğini söylediğini, kısa bir süre sonra Kubilay Yüzbaşı'nın olay yerine geldiğini, geldiğinde telefonla Yücel Binbaşı'yla konuştuğunu, Kubilay Yüzbaşı'nın şahsına komutanım diye hitap ederek tokalaştığını, ihbarla ilgili bilgi verdiğini, savcının talimatı gereği tırın aranması gerektiğini söylediğini, kendisine Ankara'dan aldıkları talimatlar doğrultusunda tırın teşkilatın kiraladığı bir araç olduğunu, içindeki malzemenin de devlet sırrı niteliğinde olduğunu, dolayısıyla Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu gereği tırda bir arama yapamayacağını anlattıklarını, onun da aramak için herhangi bir şekilde zor kullanmadığını, savcı olay yerine gelene kadar olay yerinde birlikte beklemelerini talep ettiğini, olay yerine Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in geldiğini, Yaşar Bey'in de tırın aranması gerektiğini ifade ettiğini, kendilerinin aynı hususları kendisine aktardıklarını, onun da aynı şekilde Adana'da görevli TMK Savcısı Özcan Şişman'ın olay yerine gelmek üzere Adana'dan yola çıktığını ve olay yerinde hep beraber beklemeleri gerektiğini söylediğini, bu arada Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube'de görevli Üsteğmen Gökhan Bakışkan ve ismini bilmediği ancak daha sonra isminin Hayati Özcan olduğunu öğrendiği başka bir üsteğmenin birlikte olay yerine geldiklerini, Üsteğmen Gökhan Bakışkan'ı daha önceden tanıdığını, Hatay İl Jandarma İstihbarat Şube Müdürü Binbaşı Mehmet Fırat ile birlikte Reyhanlı'daki ünitelerinde kendisini bir kaç defa ziyaret ettiklerini, kendisinin müstafi binbaşı ve teşkilat mensubu olduğunu bildiklerini, cep telefonlarında birbirlerinin numaralarının kayıtlı olduğunu, zaman zaman görüştüklerini, Üsteğmen Gökhan Bakışkan'ın olay yerine geldiğinde kendilerini tanımamazlıktan gelme gibi bir durumun olmadığını, Kırıkhan Cumhuriyet Başsavcısı'nın talebi üzerine İlçe Jandarma Komutanlığı'nın kimlik tespiti yapmak istediğini, bu maksatla açık kimliklerini veremeyeceklerini ancak MİT kimlik kartlarını beyan edebileceklerini söylediklerini ve 4 dört kişi tek tek beyan ettiklerini, İlçe Jandarma Komutanlığı ekiplerince tutanakla tespit edildiğini, bu arada Reyhanlı'dan 4 kişilik MİT mensubunun da kendilerine katıldığını, Üsteğmen Gökhan Bakışkan'ın zaman zaman Savcı Özcan Şişman ile kendi cep telefonundan görüşmeler gerçekleştirdiğini ve İlçe Jandarma Komutanı Kubilay Yüzbaşı'yı Özcan Şişman ile görüştürdüğünü, Kubilay Yüzbaşı'nın İl Jandarma Komutanı'yla zaman zaman telefon görüşmeleri gerçekleştirdiğini, şifahi olarak kendisine bizleri bırakması yönünde kendi amirleri tarafından talimat verildiğini, ancak konunun adli bir konu olması sebebiyle sadece savcı beyin talimatları doğrultusunda hareket edeceğini ifade ettiğini, bu arada Hatay İl Jandarma İstihbarat Şube Müdürü Mehmet Fırat'ın da olay yerine geldiğini, akabinde Hatay Valiliği tarafından gönderilen kendilerini bırakması yönündeki yazılı talimat üzerine Kubilay Yüzbaşı'nın kendi ekibine toplanın gidiyoruz talimatı verdiğini, kendilerine de serbestsiniz dediğini, kendilerinin de tıra binerek Kırıkhan istikametine 500 metre kadar devam ettiklerini, akabinde Cumhuriyet Başsavcılığımızca (X5) olarak kimliği tespit edilen olay yerindeki amirleri tarafından gelen talimat üzerine Reyhanlı istikametine geri döndüklerini, bir süre gittikten sonra yine X5'ten gelen talimat üzerine yol kenarında durduklarını, durdukları bölgeye jandarma istihbarat şube personelinin, Kırıkhan Savcısı Yaşar Bey'in ve kendi personellerinin geldiğini, kısa bir süre içerisinde TMK Savcısı Özcan Şişman'ın ve Hatay İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şube Müdürlüğü ekiplerinin de olay yerine geldiklerini, **Savcı Özcan Şişman'ın aracından iner**

inmez bunlara kelepçe takın, cep telefonlarını toplayın üstleriyle görüşmesinler, tırın şoförünü bulun, tırın kapağını açsın şeklinde polislere talimatlar verdiğini, kendilerinin tırın arka kapağının olduğu bölgede 4 kişi toplandıklarını ve polislere tırı aramalarının MİT Kanunu gereği suç olduğunu hatırlattıklarını, savcının sürekli talimatlarına rağmen emniyet mensuplarının tırı aramak için herhangi bir girişimde bulunmadıklarını ve olay yerinden birer ikişer ayrıldıklarını, olay yerinde sadece kendilerinin ve Savcı Özcan Şişman ile İl Jandarma İstihbarat Şube personelleri Mehmet Fırat, Gökhan Bakışkan ve Hayati Özcan'ın kaldığını, bu esnada MİT Hatay Bölge Daire Başkanı'nın olay yerine geldiğini ve Savcı Özcan Şişman'a hitaben kendisinin hakim kararı olmadan tırı arama yetkisinin olmadığını, konuyu Hatay Cumhuriyet Başsavcısı'yla görüştüklerini, mahkeme kararı alıp gelmesi durumunda hakimle birlikte tırı aramalarına karşı çıkmayacaklarını ve olay yerinde beklemeye devam edeceklerini ifade ettiğini, Savcı Özcan Şişman'ın ise hakim kararına gerek olmadığını, kendisinin suçüstü yaptığını, bu yüzden tırı aramaya yetkisinin olduğu konusunda ısrar ettiğini, ancak kolluk kuvveti kalmadığı için arama yönündeki ısrarlarına devam edemediğini ve bir kenarda beklemeye başladığını, kendilerinin de araçlarına binerek Reyhanlı'daki üniteye geri döndüklerini,

Olaydan sonra İlçe Jandarma Komutanı Kubilay Yüzbaşı'yla makamında yaptıkları bir görüşmede Adana İl Jandarma İstihbarat Şube'de görevli Orhan Şahin isimli üsteğmenin de sivil kıyafetli olarak olay bölgesinde olduğunu ama kendisinin onu tanımadığını, bunu sonradan öğrendiğini kendisine söylediği" şeklinde,

X-2 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"XI olarak belirtilen faaliyet sorumlusunun yönetimi altında Reyhanlı'dan Halep Türkmenleri'ne insani yardım malzemesi götürmek için kendisinin kullanmakta olduğu yardım tırıyla yola çıktıklarını, Kilis'e doğru giderken yaklaşık 10-15 kilometre ileride karşı şeritte trafik radar uygulaması yapan polis aracının kendilerini fark edip arkalarından geldiğini, araçta sivil bir polis memuru olduğunu, kendilerini durdurduktan sonra araçtan MP5 silahı ile indiğini, hakaretle karışık inin arabadan dediğini, kendisinin camı açıp kendisine kimlik gösterdiğini, aracın MİT'e ait olduğunu söylediğini, bunun üzerine memurun tavırlarının değiştiğini ve daha düzgün hitap etmeye başladığını, kendileri ile ilgili ihbar olduğunu ve terör örgütüne silah taşıdıklarına dair bir ihbar olduğunu söylediğini, kendisinin de memur olduğunu aracın devletin resmi aracı olduğunu söylediğini, polis memurunun birileriyle telefonla konuşmaya başladığını, daha sonra Kırıkhan istikametine doğru onu takip ederek devam ettiklerini, Kırıkhan'a yaklaşırken bir köprünün biraz gerisinde karşıdan gelen başka bir polis aracını görünce durduklarını, hemen arkadan bir de jandarma aracının geldiğini, gelenin jandarma Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı Kubilay Ayvaz olduğunu, Kubilay Yüzbaşı'nın XI'e komutanım diye hitap etmeye başladığını, terör örgütüyle ilgili bir ihbar olduğu için olaya Adana TMK savcısı Özcan Şişman'ın baktığını, onun talimatıyla hareket ettiğini söylediğini, XI'in bu arada Ankara'daki ve Hatay'daki amirleri ile irtibat içinde olduğunu, onların böyle bir şeyin olamayacağını, kimliği gösterdikten sonra kendilerini bırakmaları gerektiğini söylediğini, Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanı'nın kendi izahlarına şu an adli kolluğum kendim bir karar verememsavcının talimatlarını uyguluyorum dediğini, bu arada diğer arkadaşlarına haber verdiklerini, 4 MİT mensubunun daha olay yerine geldiğini, bu arada duyduğu kadarıyla valilikten, İçişleri Bakanlığı'ndan bırakılmaları için talimatlar geldiğini, bu arada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Yalaycıoğlu'nun da olay yerine

geldiğini, onun da Adana TMK Savcısı'nın yola çıktığını gelene kadar bekletileceklerini söylediğini, bir ara gidebilirsiniz dediklerini, Kırıkhan istikametine doğru biraz gittiklerini, X5'in telefonuyla olay yerine geri döndüklerini fakat orada da durmadıklarını, Reyhanlı istikametine doğru 3-5 kilometre geçtikten sonra yeniden X5'in telefonuyla durduklarını, Hatay İl Jandarma'dan Gökhan Bakışkan'ın tırın durduğu yere geldikten sonra arabanın anahtarını almaya çalıştığını, arabayı kilitleyip aşağı indiklerini, o ara Antakya TEM'den olduğunu öğrendiği 5-6 kişilik bir polis ekibinin geldiğini, sonra Özcan Şişman'ın geldiğini, araçtan iner inmez oradaki tüm görevli olan jandarma ve polis herkese sürekli bağırarak aracın şoförünü aldınız mı dediğini, şoförü aradığını, telefonlarını toplayın üstlerini aramasınlar dediğini, Antakya Bölge Daire Başkanı'nın olay yerine geldiğini, daha çok Özcan Şişman ile onun muhatap olduğunu, kendisinin aracı arayamayacağını hakim kararı olup olmadığını sorduğunu, Özcan Şişman'ın bu saatte hakimi nereden bulalım dediğini, Antakya Bölge Başkanı'nın acelelerinin olmadığını kararı getirin açarız dediğini, Antakya'dan gelen polislerin yavaş yavaş gitmeye başladıklarını, X5'in aracın yükünün devlet sırrı olduğunu anahtarları veremeyeceğini söylemesi üzerine savcı Özcan Şişman'ın çevredeki polislere matkap, makas gibi şeyler yok mu dediğini, zorla açmayı deneyeceklerini, kendilerinin açamayacaklarını yaptıklarının hukuksuz olduğunu söylediklerini, savcının polislere bunlara kelepçe takın dediğini, polislere yaptıklarının başlarını ağrıtacağını, kendilerinin de onlar gibi görev başında memur olduklarını söylediklerini, polislerin böyle bir şey denemediklerini, polislerin olay yerinden ayrılmasını müteakip çevrede Adana TMK Savcısı'ndan başka bir tek Antakya İl Jandarmadaki istihbaratçılar Gökhan Bakışkan ve Mehmet Fırat'ın kaldığını, polislerin olay yerinden ayrılması ile arabayı çalıştırıp Reyhanlı'daki yerlerine döndükleri" şeklinde,

X-3 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"Faaliyet için yola çıktıklarında kendisinin eskort aracında olduğunu, önlerinde tırın bulunduğunu, önce bir trafik polisinin tırı durdurduğunu, kendilerinin de durduklarını, polisin XI ile görüştüğünü, sonra tekrar devam ettiklerini, daha sonra Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'ndan bir astsubayın geldiğini, polis sayısının da arttığını, aralarında senin bölgen benim bölgem münakaşasının yaşandığını, daha sonra polisin bölgeyi terk ederek jandarmaya devrettiğini, harp okulundan devresi olan İlçe Jandarma Bölük Komutanı Kubilay Ayvaz'ın geldiğini, kendisiyle görüşmesinde konunun adli bir konu olduğunu, tırı bırakamayacağını, hali hazırda Adana'dan Savcı Özcan Şişman'ın yolda olduğunu ifade ettiğini, görüşmeleri esnasında Kubilay'ın sürekli cep telefonu ile görüştüğünü, anladığı kadarıyla Alay Komutanı, Kaymakam ile görüşmelerde bulunduğunu, konunun kendisini aştığını, tırı bırakamayacağını, olayın adli bir olay olduğunu, idari yönden başının derde girmesini göze aldığını, Adana'dan gelen savcıyı beklemek zorunda olduğunu ifade ettiğini, bu esnada bölgeye X5'in geldiğini, Kırıkhan Başsavcı'sının jandarmaya kimlik ibraz etmelerini söylediğini, kendilerinin de MİT kimlik kartlarını gösterdiklerini, jandarmanın ise tutanak ile kimlik göstermelerini kayıt altına aldığını, Kubilay Ayvaz'ın vali tarafından yazılı bir belge gelmesini müteakip jandarma ekibine 'toplanın gidiyoruz' şeklinde talimat verdiğini, bunun üzerine tırın hareket ettiğini görerek kendilerinin de eskort aracına yöneldiklerini, bu esnada olay yerinde bulunan Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in 'ben buranın kralıyım, hepiniz benim kölemsiniz' ifadesini kullanarak tırı durdurun diye bağırdığını, tır ve eskort aracın bir müddet Kırıkhan istikametine hareket ettikten sonra U dönüşü yaparak tekrar Reyhanlı istikametine döndüklerini, fakat

belirli bir mesafe sonra tırı tekrar durdurduklarını, araçtan indiklerinde bölgede Başsavcı Yaşar Bey'i, jandarma istihbarat personeli Gökhan Bakışkan ve Mehmet Fırat'ı gördüğünü, Ayrıca Hatay TEM'de görevli polis olduklarını ifade eden bir grubu da gördüğünü, Gökhan Bakışkan'ın kendilerine savcıyı beklemeleri gerektiğini söylediğini, daha sonra Adana Savcısı Özcan Şişman'ın olay yerine geldiğini, aracından iner inmez telefonlarını toplayın, kelepçe takın, şoförü buraya getirin, jandarmanın olmadığını tutanaklara geçirin ifadelerini kullandığını, kendilerinin tırın arkasına geçtiğini, Savcı Özcan Şişman ve polislerin tırın arka bölümünde konuşmaya başladıklarını, bu esnada polis kamerasının konuşmalarını ve görüntülerini kayıt altına aldığını, kayıt etmemelerini ikaz etmelerine rağmen kayda devam ettiklerini, tırın arkasında savcıya ve polislere tırın MİT tırı olduğunu, MİT Kanunu gereği tırda arama yapamayacaklarını ifade ettiklerini, Savcı Özcan Şişman'ın polislere çilingir bulun tırı açın talimatı vermesine rağmen polislerin bölgeden birer ikişer ayrıldığını, daha sonra bölgeye MİT Antakya Bölge Başkanı'nın intikal ettiğini, Savcı Özcan Şişman'a mahkeme kararı olmadan tırın açılamayacağını, acelelerinin olmadığını, mahkeme kararını bekleyeceklerini ifade ettiğini, Savcı Özcan Şişman'ın da mahkeme kararına gerek olmadığını belirttiğini, polislerin bölgeden uzaklaşmasıyla savcı Özcan Şişman'ın bir kenara çekilip beklemeye başladığını, bunun üzerine kendilerinin de Reyhanlı istikametine hareket ettiklerini, o aşamadan sonra kendilerini durduran herhangi birisinin olmadığını, MİT personeli olduklarını söylemeleri ve kimliklerini ibraz etmelerine rağmen devlet sırrı kapsamındaki faaliyeti deşifre etmeye çalışanlar hakkında yasal gereğinin yapılmasını talep ettiğini,

Ankara İI Jandarma Komutanlığı'nca üzerine kayıtlı telefonunun başka bir isimle karar alınarak dinlendiğini öğrendiğini, tarihinin de 7 Ocak 2014 olarak belirtilmiş olduğunu,

Orhan Şahin isimli kişinin de, daha sonra arkadaşlarıyla aralarında yaptıkları konuşmalarda olay yerinde olduğunu duyduğunu, ancak kendisini tanımadığını, Hayati Özcan'ın ismini (X1) isimli arkadaşının söylediğini, bunun dışında olay yerinde bulunan kişileri ifadesinde belirttiğini, tanımadığı kişilerin de olabileceğini, olay yerinde Kırıkhan İlçe Jandarma ekibinin olduğunu, ancak personellerini tanımadığı için isimlerini bilmediğini, zaten Kubilay Ayvaz'ın bütün rütbelileri olay bölgesine çağırdığını, ayrıca 1 Ocak yılbaşı tatili nedeniyle resmi izin günü olmasına rağmen onun talimatı üzerine rütbeli personel ve diğer jandarma unsurlarının olay yerine geldiği" şeklinde,

X-4 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"Faaliyet için yola çıktıklarında kendisinin eskort araçta olduğunu, önce bir trafik polisinin aracı durdurması üzerine kendilerinin de durduğunu, polisin XI ile görüştüğünü, daha sonra tekrar devam ettiklerini, öğrendiği kadarıyla daha uygun bir yerde durduklarını, Kırıkhan İlçe Jandarma Komutanlığı'ndan bir astsubayın geldiğini ve polis sayısının da arttığını, aralarında senin bölgen benim bölgem münakaşası yaşandığını, polisin bölgeyi terk ederek jandarmaya devrettiğini, eskort aracın şoförü olduğu için tır ve eskort aracının yanında bulunduğunu, Jandarma olay yeri inceleme ekiplerinin resim çekmeye başladığını, kendisinin de o esnada sivillerin veya bir başkasının tıra veya eskort aracına herhangi bir müdahale etmemeleri, herhangi birşey koymamaları için tır ve eskort aracının başında beklediğini, XI'in sürekli amirleriyle görüşerek durumdan haberdar ettiğini, bu esnada bölgeye X5'in geldiğini, Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in, kendilerinden jandarmaya kimlik ibraz etmelerini söylediğini ve MİT kimlik kartlarını jandarmaya gösterdiklerini, Jandarmanın da tutanak ile

kimlik göstermelerini kayıt altına aldığını, Kubilay Ayvaz'ın vali tarafından yazılı bir belge gelmesini müteakip jandarma ekibine 'toplanın gidiyoruz' talimatı verdiğini, bunun üzerine tırın hareket ettiğini görüp eskort araca yöneldiklerini, olay yerinde bulunan Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in 'ben buranın kralıyım, hepiniz benim kölemsiniz' ifadesini kullandığını ve 'tırı durdurun' diye bağırdığını, tır ve eskort aracın bir müddet Kırıkhan istikametine hareket ettikten sonra U dönüşü yaparak tekrar Reyhanlı istikametine döndüklerini, belirli bir mesafe sonra tırın tekrar durdurulduğunu, bölgede Başsavcı Yaşar Bey'i, jandarma istihbarat personeli olan Gökhan Bakışkan'ı ve Mehmet Fırat'ı gördüğünü ayrıca Hatay TEM'de görevli polis olduklarını ifade eden bir grubu gördüğünü, Gökhan Bakışkan'ın savcıyı beklemeleri gerektiğini söylediği, Adana savcısı Özcan Şişman'ın olay yerine geldiğini, aracından iner inmez telefonlarını toplayın, kelepçe takın, şoförü buraya getirin, jandarmanın olmadığını tutanaklara geçirin ifadelerini kullandığını, Savcı Özcan Şişman ve polislerin tırın arka bölümünde konuşmaya başladıklarını, polis kamerasının konuşmaları ve görüntülerini kayıt altına aldığını, kayıt etmemesini ikaz etmelerine rağmen kayda devam ettiğini, tırın arkasında savcıya ve polislere tırın MİT tırı olduğunu, MİT Kanunu gereği tırda arama yapamayacaklarını ifade ettiklerini, Savcı Özcan Şişman'ın polislere çilingir bulun tırı açın talimatı vermesine rağmen polislerin bölgeden birer ikişer ayrıldığını, bölgeye MİT Antakya Bölge Başkanı'nın intikal ettiğini ve savcı Özcan Şişman'a mahkeme kararı olmadan tırın açılamayacağını, acelelerinin olmadığını, mahkeme kararını bekleyeceklerini ifade ettiğini, Savcı Özcan Şişman'ın da mahkeme kararına gerek olmadığını belirttiğini, polislerin bölgeden uzaklaşmasıyla savcı Özcan Şişman'ın bir kenara çekilip beklemeye başladığını, kendilerinin de Reyhanlı istikametine hareket ettikleri" şeklinde,

X-5 Mahlaslı MİT Mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızda alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"1 Ocak'ta Halep Türkmenleri'ne insani yardım malzemesi taşıyan arkadaşlarının Reyhanlı İlçesi'nde jandarma personelince durdurulduğunu arkadaşlarının amiri olarak öğrenmesi sebebiyle dört arkadaşı ile birlikte olay yerine intikal ettiğini, olay yerine intikal ettiğinde olay yerinde Jandarma İlçe Komutanı Kubilay Ayvaz'ın, İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerinin, Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürü Binbaşı Mehmet Fırat'ın olduğunu öğrendiğini, Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü'nde görevli olduğunu öğrendiği Üsteğmen Gökhan Bakışkan ve yine istihbarat şubeden olduğunu öğrendiği bazı rütbeli görevlilerin olay yerinde olduklarını, XI isimli arkadaşı tarafından Mehmet Fırat isimli şahsa amirleri olduğunu söyleyerek olayın gelişmesini, niye tutulduğunu öğrenmeye çalıştığını, olay yerinde tutulan arkadaşlarının MİT kimliklerini bu şahıslara ibraz ettiklerini arkadaşlarından bizzat teyit ettiğini, bunun üzerine amirleri olarak tekrar arkadaşlarının **MİT mensubu olduğunu, olaydaki tır içerisindeki eşyanın devlet sırrı olduğunu ve arkadaşlarının kimliklerini ibraz ettiklerini ve artık arama işleminin yapılamayacağını, yapılacak işlemin hukuka aykırı olacağını belirttiğini,** İlçe Jandarma Komutanı'nın Adana'da görevli TMK Savcısı'na bilgi verdiğini, tır hakkında ihbar olduğunu, ihbarın terör örgütüne malzeme taşındığı yönünde olduğunu, savcı gelene kadar tırı bırakamayacağını belirttiğini, Adana'daki TMK Savcısı'nın olay yerine gelmek üzere yolda olduğunu söylediğini, bunun üzerine ilçe jandarma komutanına hukuksuz işlem yaptıklarını bir an önce tırın ve arkadaşlarının bırakılmasını söylediğini, ancak adli kolluk olarak savcıya bağlı olduğunu ve savcının talimatı olmadan tırı bırakamayacaklarını belirttiğini, bu arada ilçe jandarma komutanının ve Gökhan Bakışkan isimli üsteğmenin muhtemelen Adana'daki TMK

Savcısıyla defalarca telefon görüşmesi yaptıklarına şahit olduğunu, bu arada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Kavacıklıoğlu ve beraberinde ismini bilmediği Kırıkhan'da görevli bir savcının da olay yerine intikal ettiklerini,
İlçe jandarma komutanına söylediği şekilde Yaşar Kavacıklıoğlu'na da arkadaşlarının MİT mensubu olduğunu, tırdaki malzemenin devlet sırrı olduğunu ve arkadaşlarının ve tırın tutulmasının hukuka aykırı olduğunu, bir an önce serbest bırakılmalarını talep ettiğini, bu arada tırda görevli iki arkadaşı ile eskort araçta görevli iki arkadaşının kimliklerini teker teker göstermek suretiyle ilçe jandarma komutanlığı yetkileri nezaretinde MİT mensupları olduğuna yönelik tutanak tutturduğunu, Yaşar Kavacıklıoğlu'nun kendisinin nöbetçi olması sebebiyle olay mahalline geldiğini, bu olayla hiçbir alakası olmadığını, bir işlem yapma gibi bir durumun da söz konusu olmadığını, olaydaki yetkili kişinin Adana TMK savcısı Özcan Şişman olduğunu, Özcan Şişman gelmeden tırı bırakamayacağını, ancak MİT mensuplarıyla bir sorunu olmadığını, gerekirse MİT mensuplarını götürebileceğimizi ancak tırı tutmaları gerektiğini söylediğini, tekraren tır ve MİT mensuplarının bir an önce bırakılması gerektiğini ve hukuka aykırı işlem yapıldığını ilettiğini, yapılan faaliyetten Sayın Başbakan, İçişleri Bakanı, Adalet Bakanı ve Sayın Müsteşarın bilgisinin ve talimatlarının olduğunu vurguladığını, ancak bu isimlerin hiçbirinin sorumluluk sahası olmadığını, tek yetkilinin kendisi olduğunu söylediğini, Hatay Valiliği'nden tır ve MİT mensuplarının serbest bırakılmasıyla ilgili ilçe jandarma komutanına bir yazının geldiğini, ayrıca ilçe jandarma komutanının üstleri tarafından da bir iki kez tırın ve MİT mensuplarının bırakılması konusunda arandığına şahit olduğunu, ancak ilçe jandarma komutanının idari soruşturmadan çok adli soruşturmadan çekindiğini belirterek bu talimatları uygulamadığını, belirli bir süre sonra muhtemelen hata yaptığını anlayan ilçe jandarma komutanının ekipleriyle birlikte olay yerinden çekilme kararı aldığını, onların çekilme kararı alması ve kendilerinin hareketlenmeleri üzerine duruma sinirlenen savcı Yaşar Kavacıklıoğlu'nun **'buranın kralı benim, sizler benim kölemsiniz, hepiniz bana uyacaksınız''** şeklinde bağırarak hakaret içerikli sözler sarfettiğini, diğer savcının da hareketleriyle bunu desteklediğini, bunun üzerine devlet görevlileri olduklarını, söylemlerinin hatalı olduğunu kendisine ilettiğini, sözlerinin suç içerdiğini de söylediğini, bunun üzerine Yaşar Kavacıklıoğlu sözlerinin yanlış anlaşıldığını belirterek geri adım attığını, ilçe jandarma ekiplerinin olay yerinden çekilmeye başlaması ve 'serbestsiniz' demesiyle birlikte arkadaşlarının tıra bindiğini ve tırın hareket ettiğini, tırın hareket ettiğini gören savcı Yaşar Kavacıklıoğlu'nun yine paniğe kapıldığını, bu arada kendisinin tırdaki arkadaşlarına telefon ederek ünitelerine geri dönmeleri talimatı verdiğini, geri dönen tırın önlerinden geçtiğini gören Savcı Yaşar Kavacıklıoğlu'nun beraberindeki savcı ve Hatay İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube görevlilerinin (Binbaşı Mehmet Fırat, Üsteğmen Gökhan Bakışkan ve diğer görevliler) araçlarına binerek tırı takibe başladıklarını, bunun üzerine arkadaşlarıyla birlikte kendisin de araca binerek tırın ünitelerinin güzergahında gittiği yöne doğru yöneldiğini, tırın yanına geldiklerinde bu sefer Hatay TEM Şube Müdürlüğü'nden olduğunu öğrendikleri polislerin de tırın başında olduğunu gördüğünü, tırın polisler tarafından durdurulduğu yeni mevkinin polis bölgesi olmasına rağmen ve hiçbir kolluk yetkisi olmamasına rağmen Hatay Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube personelinin de savcı Yaşar Kavacıklıoğlu ve diğer savcıyla birlikte tırın başında hazır olduğunu gördüğünü, özellikle Binbaşı Mehmet Fırat ve Üsteğmen Gökhan Bakışkan'ın yapılan bu hukuksuz muamelenin sahipleri gibi hareket ettiklerini müşahade ettiğini, hatta tırın ilçe jandarma komutanlığı yetkilileri tarafından ilk durdurulduğu mevkide Mehmet Fırat'ın, 'ilçe jandarma komutanı görevini yapıyor, adamı sıkıntıya sokmayın, tırı açtırın' şeklinde bir

söylemini de bizzat duyduğunu, polislerin tırı çevirdiği anda ikinci mevkiye kısa bir süre sonra Adana TMK Savcısı Özcan Şişman'ın intikal ettiğini, araçtan iner inmez kendisine bölgedeki MİT sorumlusu olduğunu konuyu açıklamak istediğini söylemesine rağmen kimseyle muhatap olmayacağını ve polislere hitaben kendilerine bir an önce kelepçe takılmasını, telefonlara el konulmasını, amirlerimize bilgi vermemizin önlenmesini sert bir şekilde bağırarak talimat olarak verdiğini, tırın şoförünü bulmaya çalıştığını, bunun üzerine kendisine tekraren MİT mensubu olduklarının, tırdaki malzemenin devlet sırrı olduğunun, 2937 Sayılı Kanun gereği bu tırı açtıramayacağının ve hukuksuz işlem yaptığının usulüne uygun şekilde vurgulandığını, cevaben kendisinin tek yetkili olduğunu söylediğini, tekraren polislerden tutuklanmaları ve kelepçe vurulmalarını talep ettiğini, bunun üzerine 3 veya 4 arkadaşıyla birlikte tırın arkasına geçtiğini, tırı açmak üzere yönelen polislere kanunsuz işlem yaptıklarını ve hukuku çiğnediklerini vurguladıklarını, buna rağmen Özcan Şişman'ın tırın açılması için polislerden kesici alet bulunmasını istediğini, bu arada kendilerinin sürekli olarak polislere MİT Kanunu'nu hatırlatmaya devam ettiklerini, bir süre sonra polislerin yavaş yavaş çekilmeye başladığını, bu arada olay yerinde sadece Özcan Şişman, koruma polisi, Savcı Yaşar Kavacıklıoğlu ve beraberindeki savcı ile İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü yetkililerinin kaldığını, bu esnada MİT Hatay Bölge Daire Başkanı'nın olay yerine intikal ettiğini, Özcan Şişman'a tırın açılabilmesi için mahkeme kararı olması gerektiğini vurguladığını, Özcan Şişman'ın mahkeme kararına gerek olmadığını yetkinin kendisinde olduğunu söylediğini, Hatay Bölge Daire Başkanı'nın tekraren Hatay Cumhuriyet Başsavcısı'yla görüştüğünü ve tırın açılabilmesi için sadece mahkeme kararı gerektiğini öğrendiğini söylediğini, polislerin çekilmesiyle de olay yerinde yalnız kalan Özcan Şişman'ın herhangi bir tepki vermeden sessizce durmaya başladığını, kendilerin de bunun üzerine araçlara binerek olay yerinden ünitelerine doğru devam ettiklerini,

İlk olay yerinde tır ve olayla ilgili yapılan görüşmelerin ve olayın gidişatının İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü ve Savcı Yaşar Kavacıklıoğlu tarafından fotoğraf ve kamera kaydına alındığını, ikinci olay yerinde olayla ilgili yapılan görüşmelerin ve olayın gidişatının Hatay Emniyet Müdürlüğü TEM Şube Müdürlüğü yetkilileri tarafından ve Savcı Yaşar Kavacıklıoğlu tarafından taciz eder şekilde kamera kaydına alınmış olduğunu, daha sonra olayla ilgili tırın asıl olarak Kırıkhan'a yakın Özova Grup denilen bir şirketin önüne çekilerek basın mensuplarına servis edileceğine yönelik bir kumpas hazırlandığını duyduğunu, ancak buna muvaffak olamadıklarını, ayrıca yine bu kumpasın içerisinde olduğunu duyduğu Orhan Şahin isimli üsteğmenin Adana İl Jandarma Komutanlığı'nda görevli olduğunu, Gökhan Bakışkan isimli üsteğmenin devresi olduğunu ve Adana'da görevli olmasına rağmen olay mahallinin çevresinde gezindiğini, ikinci olay yerinde üstünde kamuflaj parka olan, altında kötü bir pantolon ve eski bir ayakkabı olan saf ve akli dengesi bozuk görüntüsü veren bir şahsın olay yerinde olduğunu, diğer kolluk kuvvetlerinin olay yerinden onu uzaklaştırmadığını, onu kendilerinin uzaklaştırdıklarını, sonradan o kişinin Orhan Şahin olduğu şeklinde kendilerine bilgilerin intikal ettiğini, olayda savcıların özellikle de Özcan Şişman'ın taraflarına soru dahi sormadan ve olayı araştırmadan kendilerinin kelepçelenmesini ve tutuklanmasını istemesinden, hal ve hareketlerinden, tamamen önyargılı, resmi görevinin dışındaki bir amaçla geldiklerinin açıkça ortada olduğunu, olay yerinde uzun boylu olarak tarif edebileceği bir üsteğmen gördüğünü ancak bu kişinin kim olduğunu bilmediğini, isminin Hayati olup olmadığını bilmediğini, olay yerinde Hatay Emniyet TEM Şube Müdürlüğü personelinin kimler olduğunu bilmediğini ancak isimlerden birisinin Fatih olarak geçtiğini, ya şube müdürü yada şube müdür yardımcısı olabileceğini, Hatay'dan gelen TEM Şube

Müdürlüğü personelinin olay yerine kamera kaydı için geldiklerini, kaydı da gerçekleştirdikleri" şeklinde,

X-6 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"01.01.2014 tarihinde X5, X7 ve X8 ile beraber olay yerine intikal ettiklerini, olay yerine intikal ettiklerinde İlçe Jandarma Komutanı Kubilay Yüzbaşı'nın bölgede olduğunu, onunla birlikte istihbarat şube personeli Mehmet Fırat isimli binbaşının, Gökhan Bakışkan isimli üsteğmenin, daha sonradan ismini Hayati Özcan olarak öğrendiği üsteğmenin ve ismini bilmediği bir astsubayın ve uzman çavuşların bölgede bulunduklarını, Karıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in talimatıyla MİT personeli olduklarına dair kimlik tespiti yapıldığını, Kubilay Yüzbaşı'nın Adana Başsavcısı gelene kadar tırı bırakamayacağını ifade ettiğini, bağlı olduğu alay komutanından emir gelmesine rağmen tırı bırakmadığını, olay yeri sorumluluğunun savcıda olduğunu ifade ettiğini, kendisine gelen yazılı valilik talimatıyla beraber tırın gitmesine izin verdiğini, bu esnada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in kendileriyle tartışmaya başladığını, kendisinin 'ben buranın kralıyım sizler benim kölemsiniz' ifadesini kullandığını, X5 tarafından karşısındaki kişilerin MİT personeli ve devlet memuru olduğu yönünde ikaz edildiğini, bu esnada jandarma kriminal ekipleri tarafından olay yerinin ve tırın görüntülerinin alındığını, bu esnada tırın hareket ettiğini, X5'in talimatıyla tekrar 1-2 kilometre ileriden Reyhanlı istikametine döndüğünü, tırın peşinden daha sonra savcının ve jandarma istihbarat şube personelinin gittiğini gördüklerini, ilçe jandarma komutanlığı'na ait personelin bölgeyi terk ettiğini, bunun haricinde bölgede bir de sivil şahıs gördüklerini, mezarlığın yan tarafında olduğunu, bu şahsın Adana Jandarma İstihbarat Şube'de görevli üsteğmen olduğunu öğrendiklerini, şahsın adını Orhan veya Osman olarak tespit ettiklerini, daha sonra savcının tırı tekrar durdurun talebi üzerine X5'in durması için tıra talimat verdiğini, peşinden gittiklerinde olay yerinde Hatay'da görevli TEM polislerini, Kırıkhan Savcısı Yaşar Bey'i ve jandarma istihbarat şube personelini gördüklerini, Binbaşı Mehmet Fırat'ın, Üsteğmen Gökhan'ın ve bir üsteğmenin daha olduğunu, ayrıca TEM'den gelen yaklaşık 15-20 kadar polisin olduğunu, polisin kamerayla çekim yaptığını, olaylar yaşanırken Kırıkhan Savcısı Yaşar Bey'in de kendi cep telefonu marifetiyle çekim yaptığını, bu arada Adana Savcısı Özcan Şişman'ın geldiğini, iner inmez 'hemen kelepçeleyin, tırı açın, cep telefonlarını alın üstlerini aramasınlar' diye emir verdiğini, kendisine ve polislere MİT Kanunu'nu hatırlattıklarını ve içindeki malzemelerin devlete ait olduğunu beyan ettiklerini, bu olaylar olurken mezarlığın yanında gördükleri sivil şahsın yine olay yerinde olduğunu ve alt tarafında sivil bir kıyafet üzerinde haki bir parka olduğunu, bir süre sonra yavaş yavaş polislerin bölgeden ayrıldığını, bu arada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in de olay yerinden ayrıldığını, daha sonra Hatay Bölge Başkanı'nın bölgeye intikal ettiğini, kendisinin Adana Savcısı'na tırların MİT Kanunu'na göre aranamayacağını hakim kararının olması gerektiğini söylediğini, hakim kararı için vaktinin olduğunu söylediklerini, savcının bunu kabul etmediğini ısrarla kendisinin buna yetkili olduğunu ifade ettiğini, daha polisler gitmeden tırın açılması için matkap getirin, keski getirin, kilidi kırın şeklinde talimatlar verdiğini, sonra bölgede sadece Özcan Şişman ve koruma polisinin kaldığını kendilerinin de bölgeden ayrıldıkları" şeklinde,

X-7 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"01.01.2014 tarihinde X5, X6 ve X8 ile beraber Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait insanı yardım

tırının durdurulduğu Reyhanlı'daki olay yerine intikal ettiklerini, olay yerine intikal ettiklerinde Jandarma İlçe Komutanı Kubilay Yüzbaşı'nın bölgede olduğunu, onunla birlikte istihbarat şube personeli Mehmet Fırat isimli binbaşının, Gökhan Bakışkan isimli üsteğmenin, daha sonradan ismini Hayati Özcan olarak öğrendiği üsteğmenin ve ismini bilmediği bir astsubayın ve uzman çavuşların bölgede bulunduklarını, daha önceden tanıdığı Jandarma İstihbarat Binbaşı Mehmet Fırat'ın yanına giderek tırı neden durdurduklarını, suç işlediklerini, kendilerini tanıdığını ve tırı derhal bırakmalarını söylediğini, daha sonra gelen Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in talimatıyla MİT personeli olduklarına dair kimlik tespiti yapıldığını, Kubilay Yüzbaşı'nın Adana Başsavcısı gelene kadar tırı bırakamayacağını ifade ettiğini, bağlı olduğu alay komutanından emir gelmesine rağmen tırı bırakmadığını, olay yeri sorumluluğunun savcıda olduğunu ifade ettiğini, daha sonra kendisine gelen yazılı valilik talimatıyla beraber tırın gitmesine izin verdiğini, Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in kendileriyle tartışmaya başladığını, 'buranın kralıyım sizler benim kölemsiniz' ifadesini kullandığını, X5 tarafından karşısındaki kişilerin MİT personeli ve devlet memuru olduğunu, bu şekilde konuşamayacağını, suç işlediğini ve bu konuşmanın tutanaklara geçmesini talep ederek ikaz edildiği, bunun üzerine savcı Yaşar Bey'in geri adım atarak 'biz hepimiz bu devletin kölesiyiz sözlerim yanlış anlaşıldı' dediğini, jandarma kriminal ekiplerinin, olay yerinin, MİT personelinin ve tırın görüntülerini aldığını ve ayrıca tırın çevresinde de görüntü aldıklarını, Kırıkhan Jandarma Bölük Komutanı'nın valilikten gelen yazılı talimat üzerine bölgeden ayrıldığını, kendilerine de serbestsiniz dediğini, bu esnada tırın hareket ettiğini, daha sonra X5'in talimatıyla tekrar 1-2 kilometre ileriden Reyhanlı istikametine döndüğünü, tırın peşinden daha sonra savcının ve jandarma istihbarat şube personelinin gittiğini gördüklerini, bunun haricinde bölgede üzerinde askeri kaban olan kıyafeti düzgün olmayan uzun boylu bir de sivil şahsı mezarlığın yan tarafında gördüklerini, bu şahsın Adana Jandarma İstihbarat Şube'de görevli üsteğmen olduğunu öğrendiklerini, şahsın adını Orhan veya Osman olarak tespit ettiklerini, daha sonra savcının tırı tekrar durdurun talebi üzerine X5'in durması için tıra talimat verdiğini, peşinden gittiklerinde olay yerinde Hatay'da görevli TEM polislerini, Kırıkhan savcısı Yaşar Bey'i ve jandarma ishitbarat şube personelini gördüklerini, Binbaşı Mehmet Fırat'ın, Üsteğmen Gökhan'ın ve bir üsteğmenin daha olduğunu, ayrıca TEM'den gelen yaklaşık 15-20 kadar polisin olduğunu, polisin kamerayla çekim yaptığını, olaylar yaşanırken Kırıkhan Savcısı Yaşar Bey'in de kendi cep telefonu ile çekim yaptığını, Adana Savcısı Özcan Şişman'ın geldiğini, iner inmez **'hemen kelepçeleyin, tırı açın, tırın açılması için matkap getirin, keski getirin, kilidi kırın, cep telefonlarını alın üstlerini aramasınlar'** diye emir verdiğini, kendisine ve polislere MİT Kanunu'nu hatırlattıklarını ve içindeki malzemelerin devlet sırrı olduğunu beyan ettiklerini, bu olaylar olurken mezarlığın yanında gördükleri sivil şahıs yine olay yerinde olduğunu, TEM'de görevli bir polisin koluna girerek 'ağabey bu tırı buradan kaçırın bizi birbirimize düşürmek istiyorlar, CHP'ye malzeme çıkarıyor bunlar' dediğini, bunun üzerine kendisin de önümüzü siz kestiniz çekilin biz de gidelim dediğini, kendisini amirlerine yönlendirdiğini, amirlerine yaptıkları işin yanlış olduğunu, tırın bırakılmasıyla ilgili valiliğin talimatının da olduğunu söylediğini, polis amirine gelen bir telefonla abi zaten bizi görevden aldılar dediğini ve bir süre sonra bölgeden ayrıldıklarını, bu arada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in de olay yerinden ayrıldığını, daha sonra Hatay Bölge Başkanı'nın bölgeye intikal ettiğini, Adana Savcısı'na tırların MİT Kanunu'na göre aranamayacağını hakim kararının olması gerektiğini söylediğini, bunun üzerine savcı Özcan Şişman'ın hakim kararına gerek olmadığını, kendisinin arama yaptırabileceğini ifade ettiğini, MİT Bölge Başkanı'nın hakim kararı için vakitlerinin

olduğunu, karar geldikten sonra tırın aranabileceğini söylediğini, savcının bunu kabul etmediğini, ısrarla kendisinin buna yetkili olduğunu ifade ettiğini, daha sonra bölgede sadece Özcan Şişman ve koruma polisinin kaldığını, bunun üzerine bölgeden ayrıldıkları" şeklinde,

X-8 mahlaslı MİT mensubunun Cumhuriyet Başsavcılığımızca alınan 28.03.2015 tarihli ifadesinde özetle;

"01/01/2014 tarihinde X5, X6 ve X7 ile beraber Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait insanı yardım tırının durdurulduğu Reyhanlı'daki olay yerine intikal ettiklerini, olay yerine intikal ettiklerinde Jandarma İlçe Komutanı Kubilay Yüzbaşı'nın bölgede olduğunu, onunla birlikte istihbarat şube personeli Mehmet Fırat isimli binbaşının, Gökhan Bakışkan isimli üsteğmenin, daha sonradan ismini Hayati Özcan olarak öğrendiği üsteğmenin ve ismini bilmediği bir astsubay ile uzman çavuşların yanlarında bölgede bulunduklarını, daha önceden tanıdığı Jandarma İstihbarat Binbaşı Mehmet Fırat'ın yanına giderek tırı neden durdurduklarını, suç işlediklerini, kendilerini tanıdığını ve tırı derhal bırakmalarını söylediğini, daha sonra gelen Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in talimatıyla MİT personeli olduklarına dair kimlik tespiti yapıldığını, Kubilay Yüzbaşı'nın Adana Başsavcısı gelene kadar tırı bırakamayacağını ifade ettiğini, bağlı olduğu alay komutanı'ndan emir gelmesine rağmen tırı bırakmadığını, olay yeri sorumluluğunun savcıda olduğunu ifade ettiğini, daha sonra kendisine gelen yazılı valilik talimatıyla beraber tırın gitmesine izin verdiğini, bu esnada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in kendileriyle tartışmaya başladığını, kendisinin **'ben buranın kralıyım sizler benim kölemsiniz'** ifadesini kullandığını, X5 tarafından 'karşısındaki kişilerin MİT personeli ve devlet memuru olduğu, bu şekilde konuşamayacağı, suç işlediği ve bu konuşmasının tutanaklara geçmesini' talep ederek ikaz edildiğini, bunun üzerine savcı Yaşar Bey'in geri adım atarak 'biz hepimiz bu devletin kölesiyiz' diyerek sözlerinin yanlış anlaşıldığını söylediğini, bu esnada jandarma kriminal olay yeri ekiplerinin, MİT personelinin ve tırın görüntülerini aldığını, ayrıca tırın çevresinde de görüntü aldığını, Kırıkhan Jandarma Bölük Komutanı'nın valilikten gelen yazılı talimat üzerine bölgeden ayrıldığını, kendilerine de 'serbestsiniz biz gidiyoruz' dediğini, bu esnada tırın hareket ettiğini, X5'in talimatıyla tekrar 1-2 kilometre ileriden Reyhanlı istikametine döndüğünü, tırın peşinden daha sonra savcının ve jandarma istihbarat şube personelinin gittiğini gördüklerini, bunun haricinde bölgede üzerinde askeri kaban kıyafeti düzgün olmayan uzun boylu bir de sivil şahıs gördüklerini, şahsın mezarlığın yan tarafında olduğunu, bu şahsın Adana jandarma istihbarat şubede görevli üsteğmen olduğunu öğrendiklerini, şahsın adını Orhan veya Osman olarak tespit ettiklerini, savcının tırı tekrar durdurun talebi üzerine X5'in durması için tıra talimat verdiğini, kendilerinin de peşinden gittiklerinde olay yerinde Hatay'da görevli TEM polislerini, Kırıkhan Savcısı Yaşar Bey'i ve Jandarma İstihbarat şube personelini gördüklerini, Binbaşı Mehmet Fırat'ın, Üsteğmen Gökhan'ın ve bir üsteğmenin de bulunduğunu, TEM'den gelen yaklaşık 15-20 kadar polisin olduğunu, burada polisin kamerayla çekim yaptığını, ayrıca olaylar yaşanırken Kırıkhan Savcısı Yaşar Bey'in de kendi cep telefonu marifetiyle çekim yaptığını, bu arada Adana Savcısı Özcan Şişman'ın geldiğini, iner inmez **'hemen kelepçeleyin, tırı açın, tırın açılması için matkap getirin, keski getirin, kilidi kırın, cep telefonlarını alın üstlerini aramasınlar'** diye emir verdiğini, kendisine ve polislere MİT Kanunu'nu hatırlattıklarını ve içindeki malzemelerin devlet sırrı olduğunu beyan ettiklerini, bunun üzerine polislerin duraksadığını, bu olaylar olurken mezarlığın yanında gördükleri sivil şahsın yine olay yerinde olduğunu, bu şahsın alt tarafında sivil bir kıyafet üzerinde haki bir parkanın

olduğunu, daha sonra polislerin kendilerinin ifadeleri üzerine beklemede kaldıklarını, TEM'den görevli bir polisin X7'nin koluna girerek 'ağabey bu tırı buradan kaçırın bizi birbirimize düşürmek istiyorlar, CHP'ye malzeme çıkarıyor bunlar' dediğini, X7'nin de 'önümüzü siz kestiniz çekilin biz de gidelim' dediğini, bunun üzerine X7'yi amirlerine yönlendirdiğini, 'gidin amirlerimizle, savcı beyle konuşun' dediğini, polis amirine gelen bir telefonla 'abi zaten bizi görevden aldılar' dediğini ve bir süre sonra bölgeden ayrıldıklarını, bu arada Kırıkhan Başsavcısı Yaşar Bey'in de olay yerinden ayrıldığını, daha sonra Hatay Bölge Başkanı'nın bölgeye intikal ettiğini, Adana Savcısı'na tırların MİT Kanunu'na göre aranamayacağını hakim kararının olması gerektiğini söylediğini, bunun üzerine savcı Özcan Şişman'ın hakim kararına gerek olmadığını, kendisinin arama yaptırabileceğini, suç üstü yaptığını ifade ettiğini, MİT Hatay Bölge Başkanı'nın neyin suçu diye sorduğunu, bunun üzerine savcının sessiz kaldığını, MİT Hatay Bölge Başkanı'nın hakim kararı için vaktin olduğunu, karar geldikten sonra tırın aranabileceğini söylediğini, ancak savcının bunu kabul etmediğini, ısrarla kendisinin buna yetkili olduğunu ifade ettiğini, daha sonra bölgede sadece Özcan Şişman ve koruma polisinin kaldığını, bunun üzerine kendilerinin de bölgeden ayrıldığını, Kırıkhan girişinde Özova Tarım'ın önünde basın mensuplarının ve askerlerin beklediği duyumunu aldıklarını, olay yerindeki astsubay ve uzman çavuşların isimlerini şu an itibariyle bilmediğini, devlet sırrı mahiyetindeki faaliyetin kanunlara aykırı biçimde deşifre eden tüm sorumlular hakkında yasal gereğinin yapılmasını talep ettiğini" şeklinde beyanda bulundukları anlaşılmıştır.

Bunun akabinde;
19.01.2014 tarihinde saat 12:00'de Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait tırların ve tırlara eskortluk eden aracın bu kez Adana İli Ceyhan İlçesi Otoban Yolu Sirkeli Gişeleri'nden geçişi esnasında yaklaşık 150 kişilik askeri kuvvetle şüpheliler tarafından durdurulduğu, **araçlardaki Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarının üzerlerine uzun namlulu silahlar doğrultularak kimlik sorulmadan, konuşmalarına izin verilmeden ve şiddet uygulanarak bulundukları araçlardan aşağıya indirildikleri, araçlardan inmek istemeyerek MİT mensubu olduklarını söyleyenlerin zorla indirildikleri yüzükoyun yere yatırılıp ellerinin arkadan kelepçelendiği, bu esnada bir Milli İstihbarat Teşkliatı görevlisinin başına basıldığı,**

06 E. 2... plakalı tırın yolcu mahalinde bulunan Milli İstihbarat Teşkilatı mensubunun olay yerinde bulunan yetkili personelle görüşmek ve kendisine bilgi vermek istediğini söylediği, şüpheliler tarafından talebi dinlenilmeden **zorla tırdan aşağıya indirilmeye çalışıldığı**, tırların MİT'e ait olduğunu söylemeye ve kimliğini göstermeye çalışırken şüpheli İbrahim Aslan'ın buna müsaade etmediği ve araçtan inmesi için bağırdığı, Murat Arsal'ın şoför kapısından girerek kendisini **yaka-paça aşağıya indirmeye çalıştığı**, bu esnada şüpheli İbrahim Aslan'ın da ayaklarından tutarak aşağıya çektiği, mukavemet etmediğini, bu şekilde davranmamalarını, kimliğini göstereceğini ve açıklama yapmak istediğini ısrarla söylemesine rağmen şüphelilerin Milli İstihbarat Teşkilatı görevlisini dinlemedikleri, zorla aşağı indirdikleri, **kimliğini göstermesine fırsat vermeden kelepçelemek için ellerini arkaya doğru kıvırdıkları,** açıklama yapma konusundaki ısrarı sonucu arama kararını kendisine gösterdikleri, arama kararını okuyan müştekinin kendisinin MİT görevlisi olduğunu, tırların MİT'e ait olduğunu söylemeye ve 2937 Sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nu hatırlatmaya çalıştığı, şüphelilerin buna izin vermeyerek müştekinin ellerini arkadan kelepçeleyip jandarma aracına götürdükleri,

Bu esnada eskort aracında bulunan Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarına şüpheli Önder Kır ve komutasındaki **jandarma komando ekipleri tarafından uzun namlulu silahlar doğrultularak müdahale edildiği,** araçta bulunan MİT görevlililerinin konuşmalarına fırsat verilmeden, aracın şoför koltuğunda oturan MİT görevlisinin yaklaşık 4-5 kişilik jandarma komando personeli tarafından zorla araçtan indirilerek **ellerinin arkadan kelepçelendiği**, eskort aracın sağ ön koltuğunda oturan Milli İstihbarat Teşkilatı görevlisine yaklaşık 10 kişilik bir ekibin müdahale ettiği, **MİT görevlisinin şüpheli Önder Kır'ın talimatı ile yüzü koyun yere yatırıldığı, üzerine şüpheli Önder Kır ve Ceyhan İlçe Jandarma Komutanı Erdal Yılmaz da dahil olmak üzere yaklaşık 10 komando erinin çıktığı, MİT görevlisinin kafasına basıldığı, ellerinin arkadan kelepçelenerek yaka-paça jandarma minibüsüne götürüldüğü**, eskort aracın içinde ve bagajında arama yapıldığı, jandarma minibüsüne götürülen MİT görevlilerinin ısrarla olay yerindeki yetkili amirle görüşmek istediklerini söyledikleri ancak jandarma personeli tarafından buna izin verilmediği,

Cumhuriyet Başsavcılığımızca düzenlenen 28.03.2015 tarihli kimlik tesbit tutanağında isimleri **X-9, X-10, X-11, X-12** olarak belirlenen ve 19.01.2014 tarihinde Adana İli Ceyhan İlçesi'nde şüphelilerce ifşa edilmeye çalışılan faaliyette görev alan Milli İstihbarat Teşkilatı personelinin yukarıda ayrıntılı olarak anlatıldığı biçimde şüpheliler tarafından zorla yere yatırılarak darp edilmesinin ardından **Adana Devlet Hastanesi** Başhekimliği'nce düzenlenen 19.01.2014 tarihli adli rapor içeriğine göre;

X-9'un;
bir başka şahıs tarafından darp, vurulma, tepilme, bükülme, ısırılma veya tırmalanma teşhisiyle 5 gün istirahatinin uygun görüldüğü,

X-10'un;
bir başka şahıs tarafından darp, vurulma, tepilme, bükülme, ısırılma veya tırmalanma teşhisiyle 5 gün istirahatinin uygun görüldüğü,

X-11'in;
bir başka şahıs tarafından darp, vurulma, tepilme, bükülme, ısırılma veya tırmalanma teşhisiyle 3 gün istirahatinin uygun görüldüğü,

X-12'nin;
bir başka şahıs tarafından darp, vurulma, tepilme, bükülme, ısırılma veya tırmalanma teşhisiyle 3 gün istirahatinin uygun görüldüğü anlaşılmıştır.

Olay yerinde jandarma personeli tarafından çekilen görüntüler, şüphelilerin HTS kayıtları ve şüpheli, tanık ve mağdur ifadelerinden de açıkça anlaşıldığı üzere eylem bir bütün olarak değerlendirildiğinde;
Hatay/Kırıkhan ve Adana/Ceyhan'da Milli İstihbarat Teşkila'tına ait yardım tırlarının durdurulmasına katılan ve haklarında bu sebeple soruşturma yürütülen şüphelilerin bir kısmı, Ankara İli'nde Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarının telefonlarını uydurma gerekçelerle dinleyerek devlet sırrı kapsamındaki yardım faaliyetinden haberdar olmakta, bir kısmı Ankara İli'nden itibaren yardım tırlarını takip etmekte ve Adana İl Jandarma Komutanlığı'na ihbar

etmekte, bir kısmı Adana İli Ceyhan İlçesi'nde silah kullanmak ve şiddet uygulamak suretiyle yardım tırlarını ve MİT personelini durdurmakta, bir kısmı devlet sırrı kapsamındaki malzemelerden hukuka aykırı biçimde aldıkları numuneleri incelemek üzere Ankara Merkez Jandarma Krimnal Laboratuvarı'na götürmekte ve bir kısmı da devlet sırrı kapsamındaki malzemeler hakkında kriminal rapor düzenlemektedir. Eylem herhangi bir C. Savcısı veya hakim-mahkeme kararı doğrultusunda, herhangi bir kriminal olaydan ele geçirilen suç eşyasının Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı'nda incelenmesi mahiyetinde değildir.

Eylem resmi hiyerarşinin dışındaki ast-üst ilişkisi içerisinde gerçekleştirilen bir silahlı terör eylemidir. Bu eylemde şüphelilerin içinde bulunduğu her bir grup FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün amaçları doğrultusunda, düzenlenen kurgu kapsamında kendilerine verilen rolü oynamaktadır.

Yardım faaliyetinin herhangi bir illegal yada terör örgütüne götürüldüğüne ilişkin dosya kapsamında hiçbir bilgi, belge, emare ve beyan bulunmamasına rağmen şüpheliler, mensubu bulundukları örgütün nihai amacı olan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Hükümeti'nin terör örgütüne yardım ettiği iftirasını atmak için, FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü tarafından kendilerine verilen rol olan kriminal raporun da düzenlenerek devlet yetkilileri hakkında yapılacak sözde kovuşturmanın yolunu açmak için örgütsel kurgunun tamamlanmasında görev almışlardır.

Adana, Hatay ve Ankara İl Jandarma Komutanlıkları'na bağlı olarak çeşitli rütbelerde görev yapan şüpheliler sahte ihbar ve delillerle koordineli biçimde Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarını durdurmuşlar, devlet sırrı kapsamındaki yardım faaliyetinin öğrenilerek deşifre edilmesini engellemeye çalışan Milli İstihbarat Teşkilat mensuplarını silah doğrultarak yere yatırmışlar, darp ve şiddet uygulayarak kelepçelemişler, tırların ve devlet sırrı kapsamındaki malzemelerin görüntülerini kaydederek olay yerinde bulunan basın mensupları aracılığıyla servis etmişlerdir.

Yapılan tespitler doğrultusunda;
Fetullah Gülen liderliğindeki FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün; devletin anayasal kurumlarına paralel bir yapılanma oluşturarak, hazırladıkları uydurma soruşturmalarla üst düzey devlet yöneticilerini sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü ile irtibatlı göstermeye çalıştıkları, yapacakları gözaltı, yakalama, tutuklama, malvarlıklarına elkoyma vb. adli işlemlerle Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni görevini yapamaz hale getirmeyi planladıkları, çeşitli basın-yayın kuruluşları, diziler ve köşe yazarları ile kamuoyu oluşturmaya çalıştıkları, 17-25 Aralık süreci olarak bilinen girişimle bu amaçlarını eyleme dönüştürmeyi, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması üzerinden de nihai darbeyi vurmayı amaçladıkları, amaçlarına ulaşamadan deşifre oldukları anlaşılmıştır.

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Yöneticisi şüpheli Emre (Emrullah) Uslu'nun 19.01.2014 tarihinde MİT Tırları'nın durdurulmasından sonra, 22.01.2014 tarihinde yazdığı "Tır'ları MİT'in Aydınlıkçı Ekibi Mi Yakalatıyor" başlıklı yazısının son bölümünde;
"Tırları yakalatarak Erdoğan aleyhinde de uluslararası mahkemelerde kullanılacak delil üretiyorlar" şeklindeki yorumuyla aslında kendi örgütsel amacını ifşa ettiği anlaşılmıştır.

Bununla beraber,
Soruşturma kapsamında tutuklu bulunan şüpheli Serdar Bayraktutan'ın şube müdürlüğü görevini yürüttüğü Van Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün 14.01.2014 tarihinde düzenlediği operasyonla Kilis İli'ndeki İHH bürosunda arama yapıldığı devamında örgütün kurgusu yönünde, MİT'in İHH Vakfı aracılığıyla El Kaide'ye yardım ettiği haberlerinin ve kamuoyu oluşturma çabalarının devam ettiği,

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2014/19640 soruşturma, 2014/11969 esas ve 2014/772 iddianame sayılı (48) sayfadan oluşan iddianamesinin (43.) sayfasında belirtildiği üzere "Adana İl Jandarma Komutanlığı'nın tablosuna göre 11.05.2013 – 22.01.2014 tarihleri arasında özellikle El Kaide ve IŞİD terör örgütleri ile ilgili bombalı eylem yapacaklarına ilişkin (81) adet duyum ve ihbar geldiği, bu ihbar ve duyumlarının hiçbirinin diğer devlet kurumlarından gizlenmediği ancak MİT tırları ile ilgili ihbarın tüm devlet kurumlarından gizlendiği",

Aynı iddianamenin (45.) sayfasında belirtildiği üzere "şüphelilerin MİT'e ait tırları bu şekilde durdurarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Devleti'ni uluslararası toplumda zor duruma düşürmeyi amaçladıkları, ülkemizi EL KAİDE ve IŞİD'e yardım yaptığı şeklinde görüntü oluşturmaya çalıştıkları, ihbarın yapılış şekli ve ihbarda bulunmamasına rağmen arama kararına El Kaide ibaresinin eklenmesi ve sonrasında iç ve dış dünya kamuoyunda bu tür haberlerin sıklıkla yer almasının, söz konusu mizansen ve operasyonun amacının Türkiye Cumhuriyeti aleyhine casusluk faaliyeti olduğunu" gösterdiği,

(45 ve 46.) sayfalarında belirtildiği üzere "MİT tırlarının durdurulması eyleminin 19 Ocak 2014 tarihinde Adana'da gerçekleştiği, belirtilen tarihlerde Adana ilinde Dışişleri Bakanlığı'nın 6. Büyükelçiler Konferansı'nın devam ettiği ve operasyon tarihinde Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun kapanış konuşması için toplantıya katıldığı, toplantıda (142) büyükelçinin bulunduğu, böyle tarihi bir günde bu operasyonun yapılmasının Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni zor durumda bırakmaya yönelik olarak yapıldığı ve planlı bir eylem olduğu",

(45.) sayfada belirtildiği üzere "eylemin, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Devleti'ni El Kaide'ye yardım ediyor görüntüsü ile Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne taşımayı amaçlayan bir eylem olduğu",

Yine (47.) sayfada belirtildiği üzere "eylemin bir amacının da Milli İstihbarat Teşkilatı'nı dış ülkeler ve dış istihbarat örgütleri karşısında zayıf göstermek olduğu, MİT'i ülkemizde dahi faaliyet yürütemez hale getirmeyi ve halkın gözünden düşürmeyi planladıkları, MİT'in faaliyetlerinin belirli aralıklarla deşifre edilmeye çalışılmasının ve sürekli olarak ihbarlarla engellenmesinin sistemli ve organize bir çalışmanın sonucu olduğu" hususları ile,

2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasında yukarıda açıklandığı haliyle hiçbir bağlantısı bulunmamasına rağmen, sözde örgütün uydurma eylemlerini oluşturmak maksadıyla 2011/2221 ve 2011/1070 soruşturma sayılı El Kaide Terör Örgütü soruşturmalarına ait evrakların dosyaya eklenmesi,

19.01.2014 tarihinde durdurulan MİT Tırları ile ilgili ihbar içeriğinde El Kaide ibaresinin bulunmamasına rağmen arama talebine "El Kaide'ye götürülen" şeklinde ekleme yapılması hususları birlikte değerlendirildiğinde;

MİT Tırları'nın durdurulması eylemlerinin de sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin MİT ve İHH Vakfı üzerinden terör örgütlerine yardım ettiği" algısı oluşturmaya yönelik, ortak eylem/amaç iradesi doğrultusunda yürütülen ve örgütün üst düzey yöneticileri tarafından planlanan mizansenin birer parçaları olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan tüm tespitler birlikte değerlendirildiğinde,
"Cebir ve şiddet" unsuru yönünden ister Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 2013/9110 Esas ve 2013/12351 Karar sayılı kararındaki ölçüler, ister Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersan Şen'in, "Balyoz Kararı, Darbe" başlığıyla 12.11.2013 tarihinde yayınlanan Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 2013/9110 Esas ve 2013/12351 Karar sayılı kararının eleştirisi mahiyetindeki makalesindeki ölçüler esas alınsın;

Şüphelilerin eylemlerini, resmi hiç bir sıfat ve görevi bulunmayan Fetullah Gülen liderliğinde, resmi hiyerarşinin dışındaki ast-üst ilişkisi içerisinde bilinçli, sistematik ve koordineli biçimde, eylem ve fikir birliği içinde gerçekleştirmeleri, kamuoyunda 17 ve 25 Aralık soruşturmaları ile eş zamanlı olarak operasyon düzenlemek niyetiyle (dosya kapsamında hazırlanan şahıs tespit tutanaklarının 10-15/12/2013 tarihleri arasında hazırlandığı ve tüm teknik takiplerin 18/12/2013 tarihinde sonlandırıldığı tespit edilmiştir) amaç birliği içerisinde hareket etmeleri, nihai hedef olarak başta Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakan ve Bakanları ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı olmak üzere çok sayıda devlet yetkilisini, gazeteci ve yazarları, öğretim üyelerini, işadamlarını, vakıf ve dernek yetkililerini 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında terörle ilişkilendirerek gözaltına almayı planlamaları göz önünde bulundurulduğunda;

Türkiye Cumhuriyeti devletine tuzak kurarak MİT'e ait yardım tırlarını devlet sırrını temin ve ifşa etmek kastıyla durduran, devlet tarafından asayiş ve adli kolluk hizmeti için resmi görevleri nedeniyle kendilerine verilen silahları, gerçekleştirdikleri eylemde yine devlete yönelterek MİT mensuplarına doğrultmaktan ve doğrultulması emrini vermekten çekinmeyen, Türkiye Cumhuriyeti devleti aleyhine gerçekleştirdikleri eylemi tamamlamak için MİT mensuplarını darp etmek suretiyle yaralayan, yerlerde sürükleyen, kelepçeleyen, "korkutma, sindirme ve baskı altına alma" amacıyla diğer mağdur ve müştekilerin özel hayatlarını izleyip kaydeden bu oluşumun, Türk Ceza Kanunu ve Terörle Mücadele Kanunu uygulamasında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ** niteliğinde olduğu, hedefindeki kişi ve kurumlara yönelik maddi ve manevi olmak üzere cebir ve şiddetin her türlüsünü uygulamaktan imtina etmediği açıktır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanlığı'na bağlı olarak görev ifa eden ve gerektiğinde silah kullanabilme yetkisine sahip anayasal bir kurum olan Milli İstihbarat Teşkilatı'na bu operasyonu gerçekleştirebilecek derecede hukuk tanımaz vasıftaki bu örgüt karşısında, sıradan bir kişinin hiçbir güvenliğinin söz konusu dahi olamayacağı ortadadır.

Bütün bu sebeplerle iddianamede, soruşturmaya konu bu örgütün adı **FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ** olarak ifade edilmiştir.

E) C. BAŞSAVCILIĞIMIZCA 17 ARALIK SORUŞTURMALARI OLARAK BİLİNEN 2012/120653-2012/125043 SAYILI SORUŞTURMALAR HAKKINDA VERİLEN KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARARLARIN İNCELENMESİ

C. Başsavcılığımızca 2012/125043 soruşturma ile ilgili 30/04/2014 tarih ve 2014/31821 karar numaralı kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği; kararın gerekçesinde de;

"Şüpheliler hakkındaki soruşturma İstanbul Emniyet Müdürlüğü Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğüne gönderilen 18.09.2012 tarihli bir elektronik posta ihbarı ile başlamış olup, söz konusu ihbarda;

"Ali Ağaoğlu devletten çok ucuza aldığı arazilere binalarını dikti ve millete fahiş fiyatlarla satarak köşeyi döndü. 3 5 yıl öncesine kadar kimse adını bilmezdi ama şimdi Türkiyenin sayılı zenginleri arasına girdi. Ali Ağaoğlu tanıdığı bürokratlar sayesinde arazileri hep ucuza kapattı. Ucuza kapattığı arazileri imara açtırdığı veya emsal değerlerini yükselterek bu arazilerden inanılmaz paralar kazandı. Ağaoğlu çoğu inşaatında emsal değerini gözönüne almadı bile. Bu durumada ne hikmetse kimse ses çıkarmadı. Geçtiğimiz günlerde bu usulsüzlüklerini bizim bir arkadaş akmerkezde papermoon da Ağaoğlunun suratına karşı saymış. Bunun üzerine Ağaoğlu adamlarını bizim arkadaşın üzerine salıyor ve adamları bizimkileri tartaklıyor daha sonra aralarını kurşunluyor. Bu kadar yolsuzluğunu sorulmayan Ağaoğlu bu olaydan da tereyağından kıl çeker gibi sıyrılmıştır. Olayı tanıdığı emniyet müdürleri sayesinde kapatmıştır. Ağaoğlu asıl en büyük vurgunu yeni tanıtımına başladığı maslak projeleri ile yapacaktır. Şu an pek çok gazetede maslak projesinin reklamları yayınlanıyor. Türkiye'yi uçuracak proje diye herkese duyuruluyor. Ama bu projenin çoğu kaçak. Normalde burada emsal değeri 22 dir yani toplam inşaat hakkı 550.000 metrekare civarındadır. Ancak kim takar emsal değerini! Ağaoğlu bu projede bu toplamda 680.000 metrekarelik alanı işgal etmiştir. Yani 130.000 metrekarelik inşaa kaçak durumundadır. Burdan siz vurgunun ne kadar büyük olduğunu hesaplayın. Bunu tespit etmek hiç zor değil (bir bilirkişi tabi tarafsız olması lazım) bu kaçak inşaatları hemen hesaplayabilir. Ağaoğlu bu durumun ortaya çıkmasından çok korkuyor. Proje iptal edilir veya emsal değeri oranına çekilirse kaçak yaptığı yerlerin yıkılması gerekecektir. Bu da Ağaoğlunun rantına balta vurulması demektir. Ağaoğlu bu durum ortaya çıkmasın çıkarsada bir zarar görmeyeyin diye Sadık ve Abdullah diye iki isimle sürekli görüşüyor. Bunlar aracılığıyla Sadık ı (0530)..... ve (0537)..... numaralı telefondan Abdullah ı da (0532)..... ve (0545)..... numaralı telefondan arıyor. Türkiyenin en zengin adamı olupta hala yolsuzluk yapması tüyü bitmemiş yetimin hakkını yemesi kanıma dokunuyor " (imla ve yazım hatalarıyla birlikte aynen yazılmıştır) denildiği, ihbar üzerine İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünün hareket geçtiği, iddia edilen hususların araştırılması için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından izin istediği, izin talebinde ihbarda sözü edilen Akmerkez arkasında gerçekleşen olaydan söz edilerek suçun ancak birden fazla kişiyle ortak hareket etmesiyle yapılabileceği, bu nedenle örgütlü bir yapının olduğu gerekçesiyle Ali İbrahimağaoğlu nun, Hüseyin Gıranta, Hakan Öztürk ve Sedat Açıkgöz isimli kişilerin iletişimlerinin tespitinin istendiği, bu istek doğrultusunda İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın İstanbul **16. Sulh Ceza Mahkemesi**nden talepte bulunduğu, talebin mahkemenin 24.09.2012 tarih ve 2012/576 sayılı kararı ile **"şüphelilerin suç örgütü kurduklarına dair somut ve yeterli delil bulunmadığı"** gerekçesiyle reddedildiği, bu karara yapılan itirazında İstanbul **40. Asliye Ceza Mahkemesi'**nin 01.10.2012 tarih ve 2012/147 D. iş kararı ile **"mahkemeye sunulan delillerin kuvvetli suç şüphesini uyandırmadığı, e posta ihbarı yapan kişinin tespit edilip ayrıntılı beyanının alınarak somut delillerin tespitinin gerektiği, gerçekleştiği iddia**

edilen araba kurşunlama olayıyla ilgili soruşturma yapılması için iletişimin tespiti yoluyla delil toplanmasının gerekli olmadığı, öncelikle başka yollarla delil toplanması, en azından böyle bir çabadan sonra başka yolla delil toplanmasının neden mümkün olmadığının delilleriyle açıklanması gerektiği, bu nedenle Sulh Ceza Mahkemesinin kararında bir isabetsizlik bulunmadığı" gerekçesiyle reddedildiği, bu karardan sonra ihbarcının kimliğinin araştırılması için ilgili servis sağlayıcılarıyla yazışma yapılıp tespit yapılamadığı belirtilerek Ağaoğlu tarafından yapılan Maslak 1453 projesinde 600.000 metrekare imara aykırı inşaat yapıldığına dair duyumlardan da bahsedilerek İstanbul Emniyet Müdürlüğü Org. Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü talebinin tekrarlandığı, Başsavcılığın bu gerekçeleri ekleyerek 05.10.2012 tarihinde bu defa İstanbul **30. Sulh Ceza Mahkemesi'**nden talepte bulunduğu, İstanbul 33. Sulh Ceza Mahkemesinin 05.10.2012 tarih ve 2012/510 D. İş. sayılı kararı ile yukarıda adı geçen kişilerin iletişimlerinin 3 ay süreyle dinlenmesine, kayda alınmasına, görüşme detay ve sorgulamalarının yapılmasına ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine karar verdiği anlaşılmıştır.

DİĞER ŞÜPHELİLERİN İLETİŞİMLERİNİN TESPİTİNE İLİŞKİN KARARLAR, ALINAN BU İLK TESPİT KARARIYLA YAPILAN DİNLEME VE TESPİTLER SIRASINDA ELDE EDİLEN BİLGİLERE DAYANDIRILARAK ALINMIŞ KARARLARDIR.

Kısa girişteki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, uluslararası metinlerde önemi vurgulanmış, ulusal düzenlemelerde özenle korunmasına çalışılmış, temel insan haklarından olan haberleşme hakkı ve hürriyetini kısıtlayıcı nitelik arz eden iletişimin tespiti kararı, çok önemli insan hakkı ve hürriyetinin ihlaline neden olmayı önlemek üzere gerekli özen gösterilmeden, varsayıma dayalı bir örgüt oluşturmak suretiyle alınmış, bütün soruşturma, başlangıçta hukuki olmaktan uzak bir karar üzerine inşaa edilmiştir. Bu nedenle öncelikle elde edilen delilleri hukuka uygun olup olmadığının tartışılması zorunlu hale gelmiştir.

Günümüzde ceza yargılamasının amacı, keyfi kararların verilmesi değil, maddi gerçeğe ulaşılmasıdır, fakat herşeye rağmen ne pahasına olursa olsun maddi gerçeği elde etmek değildir. Yani ceza yargılamasında maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla, sınırsız, hukuk kurallarına aykırı ve sanık haklarını hiçe sayan yöntemler izlenemez. Dolayısıyla ceza yargılamasına ters düşülerek elde edilen delillerin, yargılama makamı tarafından değerlendirmeye alınmaması gerekir. Çünkü bu deliller (hukuka aykırı delil) olarak nitelendirilirler ve yargılama makamının (vicdani delil sistemi)'ndeki hareket sahasının sınırlarını teşkil ederler. Hukuka aykırı olarak elde edilen deliller hukuka uygunluğun baştan sona ereceği ceza yargılamasında kullanılamazlar ve hükme esas alınamazlar.

Delillerin toplanması ile ilgili kurallardaki eksiklik ve hatalı uygulama, hukuka aykırılıklara ödün verilmesi amacıyla kullanılamaz. Cezalandırılabilme yetkisine sahip olan ve adli makamlar vasıtasıyla yargı kuvveti kullanan devlet, bir başka erk olan yasama kuvvetini kullanan kanun koyucudan kaynaklanan eksik veya hatalı düzenlemeden veya idare makamların yanlış uygulamalarından yararlandırılmamalıdır.

Hukuka aykırı delil kavramı sadece hukuka aykırı elde edilen ilk delil değil, bu dell vasıtasıyla elde edilen diğer delilleri de kapsar. İnsan hakları ilal eden-etmeyen, önemli-önemsiz, büyük-küçük hukuka aykırılıklar gibi ayrımlar yapmak ve bu sayede bazı delillerin yargılamada kullanılabilir hale getirmek yanlış olup hukukla bağdaşmaz.

Ceza yargılaması hukukunda, ihlal edilen hak ile bu yolla elde edilen yararın mukayesesi suretiyle kamu yararının gözetilmesi ve kamu düzeninin korunmasının ön plana çıkarılması anlayışı, sonuçta hukuk devleti ihlal edeceği gibi, her olaya göre değişen, keyfi uygulanacak

ve hukuka aykırı delillerin yargılamada kullanılmayacağı esasını ihlal eden bir sonuca kendiliğinden varacaktır.

Hukukumuzun genel esasları bu doğrultuda düzenlemelerden oluşmaktadır. 1982 Anayasının 38. maddesinin 6. fıkrasına göre;

"KANUNA AYKIRI ELDE EDİLMİŞ BULGULAR DELİL OLARAK KABUL EDİLEMEZ."

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu 206. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendine göre, "Ortaya konulması istenen bir delil aşağıdaki yazılı hallerde reddolunur: a) Delil kanununa aykırı elde edilmişse" aynı kanunun 217. maddesinin 2. fıkrasına göre; "Yüklenen suç, hukuka uygun edilmiş bir şekilde her türlü delille ispat edilebilir."

Bu düzenlemelerden, hukuka aykırı elde edilmiş deliller ve bu delillerden yola çıkılarak yapılan soruşturmalar sırasında elde edilecek delillerin ceza soruşturması ve kovuşturmasında kullanılamayacağı, delil olarak kabul edilemeyeceği, bunların reddedilip dava dosyasından çıkarılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Yüksek Yargıtay'ımızın hukuka aykırı delillerin delil olarak kabul edilmemesi gerektiğine ilişkin yerinde ve önemli kararları bulunmaktadır. Yargıtay ceza genel kurulunun 17.11.2009 tarih 2009/7-160, 2009/264 sayılı kararı bu konuda verilmiş kararlara örnek nitelikte bir karardır.

Haberleşme hürriyeti 1982 Anayasasının 22. maddesinde düzenlenmiş, bu hürriyetin hangi hallerde sınırlandırılabileceği ise 22/2. maddesinde belirlenmiştir.

İletişimin denetlenmesi, suç öncesi önleme dinlemesi ve suç sonrası yapılan adli amaçlı dinleme olarak ikiye ayrılır.

Önleme dinlemesiyle adli amaçlı dinlemeyi birbirinden ayırmak gerekir.

Önleme dinlemesi, iletişimlerinin denetlenmesini gerekli kılacak makul şüphelerin oluştuğu, bu konuda ciddi emarelerin elde edildiği istihbarat kaynaklarından gelen bilgi aktarımlarının haklarında suç işleyeceklerine dair tereddütleri oluştuğu ve güçlendirdiği kişilerin yaptığı iletişimlerin denetlenmesi olarak yapılabilir. Ancak bu yolla elde edilen deliller ceza soruşturması ve kovuşturmasında delil olarak kullanılamaz. Zira, CMK. 135. maddesine öngörülen şartlardaki farklılıklar ve önleme maksatlı iletişimin denetlenmesine başvurulmasındaki kolaylıklar, bu yolla elde edilen bulgulara delil değeri verildiği takdirde, kolluk kuvvetlerinin sürekli şekilde önleme maksatlı iletişimi denetlenmesi tedbirlerinden hareketle delil toplama usulüne başvurmasının ve CMK 135'in etkisiz hale getirilmesinin önünü açacağından, kişi hak ve hürriyetleri ile şüpheli ve sanık haklarını korunması bakımından söz konusu bulguların suçun ispatında delil niteliği taşımaması gerektiği açıktır. Bu düşünce belki kolluk kuvvetlerinin suç ve faaliyetleri tespit yol ve imkanları gereğinden fazla kısıtlanıyor itirazıyla karşılanabilir, ancak son derece önemli ve değerli olan haberleşme hürriyetine gereksiz ve kolay müdahaleyi önlemek bakımından, bu yolla elde edilen bulguların delil olarak kullanılmasında sınırı çok genişletmemek, bu hürriyetin özüne dokunmamak, kötüye kullanımının önünü kesmek gereğini de kabul etmek zorundayız. Aksi halde dağda çobanın dahi telefonlarının dinlendiği paranoyası ile yaşadığı bir toplum yaratırız ki, şu an ülkemizde ortaya çıkan durum aşağı yukarı budur ve insanların haberleşme özgürlüğünden söz edemeyecekleri bir ortamı yaratmak temel hakların korunmasında tavizsiz üzerine düşeni yapmak zorunda olan bir hukuk devletinde kabul edilebilecek bir durum değildir.

CMK 135. maddesi dikkate alındığında telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirine ilişkin şartların gerçekleşmesinde kanun koyucunun sıkı bir düzenleme öngördüğü görülecektir. Buna göre, ortada bir suç işlendiği iddiası olması, bu iddianın kuvvetli şüphe sebeplerine dayanması (ki bu şart soruşturmanın devamı sırasında, 06.03.2010 tarihli Resmi Gazete mükerrer sayısında yayınlanarak yürürlüğe giren 6526 sayılı yasanın 12. maddesiyle CMK 135. maddesinde yapılan değişiklikle 'bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı' denilmek suretiyle daha ağırlaştırılmıştır), başka şekilde delil elde etme imkanı bulunmaması halinde önceden belirlenen şüpheli veya sanığın telekominikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi mümkündür. Bunun dışında bir takım tahmin ve varsayımlardan hareketle bireylerin haberleşme kayıtlarına girilerek ve esasında adli maksatlı iletişimin denetlenmesi yolu tercih edilmesi gerekirken önleme dinlemesi varmış gibi tedbire başvurmak hukuka uygun kabul edilemez.

CMK'nın 135. maddesi 06.03.2014 tarihindeki değişikliklerden önceki, yani soruşturmaya başlandığı ve soruşturmanın yapıldığı tarihlerdeki haliyle;
"Madde 135 - (1) (Değişik cümle 25/05/2005-5353 S.K./17. Mad.) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması durumunda hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Savcısı'nın kararıyla şüpheli veya sanığın telekominikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet Savcısı'nın kararına derhal hakimin onayına sunar ve hakim kararını en geç 24 saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet Savcısı tarafından derhal kaldırılır.
(2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir.
(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda yüklenen suçun türü hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespite imkan veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok 3 ay için verilebilir; bu süre bir defa daha uzatılabilir. (Ek cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17. Mad) Ancak örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hakim 1 aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verilebilir.
(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için,...mobil telefonunun yeri, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Savcısı kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda,... mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok 3 ay için yapılabilir; bu süre 1 defa daha uzatılabilir.
(5) Bu madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler tedbir süresince gizli tutulur.
(6) Bu madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;
1- Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (Madde 79,80),
2- Kasten öldürme (Madde 81,82,83),
3- İşkence (Madde 94,95),
4- Cinsel saldırı (1. fıkra hariç Madde 102),
5- Çocukların cinsel istismarı (Madde 103),
6- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (Madde 188),
7- Parada Sahtecilik (Madde 197),
8- Suç işlemek amacıyla örgüt kurmak (2, 7 ve 8 hariç Madde 220),
9- (Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./17. Mad.) Fuhuş (Madde 227, fıkra 3),
10-İhaleye fesat karıştırma (Madde 235),

11- Rüşvet (Madde 252),
12 Suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama (Madde 282),
13- Silahlı örgüt (Madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),
14-Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk (Madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları,
b) Ateşli silahlar ve bıçaklar ile diğer aletler hakkında kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,
c) (Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./17. Mad.) Bakanlar Kanununun 22. maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,
d) Kaçakçılıkla mücadele kanununda tanımlanan ve hapis cezasının gerektiren suçlar,
e) Kültür ve tabiat varlıklarını koruma kanununun 68. ve 74. maddelerinde tanımlanan suçlar.
(7) Bu maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasını telekomünikasyon yoluya iletişimi dinleyemez ve kayda alamaz." hükmüne haizdir.
Görüldüğü gibi iletişimin tespiti için son derece detaylı, kısıtlayıcı esaslar getirilmiştir.
Buradan da anlaşıldığı gibi iletişimin dinlenmesi, tespiti ve kayıt altına alınması için gerekli şartlar üç ana başlık altında sayılabilir. Bunlar;

1- Kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması,
2- Başka bir suretle delil elde etmenin mümkün olmaması,
3- Telefon dinlemesi ve kayda alınmasına konu fiilin maddenin 6. Fıkrasında sayılan suçlardan birisinin kapsamına girmesidir.

Madde hükmünde yer alan **“suç işlendiğine dair kuvvetli şüphe sebepleri”** ile kastedilen; somut, elle tutulur, olaylara dayanan kuvvetli belirtilerin mevcut bulunmasıdır. Bu nedenle **“kuvvetli şüphe”** terimi, basit şüpheden ayrılmaktadır.

Kanun koyucu, iletişimin denetlenmesinin kişinin özel hayatına ve haberleşme özgürlüğüne yönelik ağır ve derin bir müdahale olması nedeniyle, suçu ve failini aydınlığa kavuşturmakla görevli ve yetkili makamların, kolaya kaçacak şekilde, her olayda iletişimin denetlenmesi yoluyla delil elde etmesini önlemek amacıyla, bu yola başvurabilmesi için başka bir suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması şartını getirmiştir.

Yine kanun koyucu her suç soruşturmasında bu yola başvurulmasının önüne geçmiş, hangi suçların soruşturmasında bu yola başvurabileceğini katalog olarak saymış, bunun dışındaki suçların soruşturmasında bu yola başvurulmasını önlemek istemiştir.

CMK 135. maddesi metninden anlaşılacağı gibi, soruşturması sırasında iletişimi tespiti yoluna başvurulabilecek suçlar tek tek sayılmıştır. Bu soruşturmanın başlangıcında şüphelilerin iletişimlerinin tespiti için CMKnun 135. maddesinde sayılan “suç işlemek için örgüt kurmak” suçunun varlığından söz edilmiş, iletişimin tespiti kararı da bir suç örgütünün varlığından bahsedilerek verilmiştir.

Oysa;
Teoride ve uygulamada ortak kabul gören şekliyle örgüt; devamlılık arz eden ve suç işleme amacına yönelen ortak iradeye dayalı devamlı bir oluşumdur.
Örgüt, niteliği itibarıyla devamlılık arz eder, soyut bir birleşme değildir, bünyesinde hiyerarşik ilişki hakimdir.
Örgütün amacı, birden fazla suçun işlenmesi olmalıdır. Yani örgüt bir suç işleme amacıyla değil, belirli olmayan bir dizi suçun tamamlanmasını amaçlamalıdır.
Yüksek Yargıtay çeşitli kararlarında “örgüt üyesinin örgüte katılırken açıkça somutlaştırılmış cürümleri işlemek iradesiyle katılmaması gerekir. Eğer topluluğa katılma sırasındaki iradi birleşme belirli suçların işlenmesi gibi bir çerçeve ile sınırlanmış ise, cürüm işlemek için örgüt kurma suçunun varlığından söz edilemez… ” diyerek bu hususun altını çizmiştir. Yine

Yüksek Yargıtay'a göre suçu adi iştirakten ayıran temadi (devamlılık), taaddüt (birden fazla olmak), istimrar (süreklilik), planlı ortaklık ve eylemli paylaşma unsurlarına ek olarak, işlenen suç ve suçların örgütün gereğinden olması icap eder.

Suç işlemek için teşekkül oluşturma suçunun, organize suçun en temel şekli olarak ortaya çıktığı ve bununla birlikte gelişi güzel bir iştirak hali olmayıp, çok failli bir örgütlenme, bir yapı olarak tanımlanabileceği ve bu nedenle de faillerin oluşturduğu beraberliğin sürekliliğini amaçlayan mütemadi bir suç olduğu ham Yüksek Yargıtay kararlarında, hem de doktorinde kabul edilmektedir. Ayrıca belirsiz sayıdaki bazı suçların birden çok kez ve belirli bir devamlılık içinde işlenmesi amacının ortaya çıkmış olması zorunludur. Teşekkülü oluşturanlar arasında planlı ortaklık, iş bölümü ve çoğunda yönetici liderin bulunması gerektiği kabul edilmektedir. Yargıtay, suçun varlığını kabul etmek için, sanıkların önceden anlaşarak organize olmalarını, aralarında iş bölümü ve hiyerarşik bir yapı içinde süreklilik gösterecek şekilde planlı bir ortaklık ve paylaşım anlayışıyla amaç suçları işlemek için bir araya gelmelerini aramaktadır. (Yargıtay 8. Ceza Dairesi 22.05.2000 tarih ve 2000/10828-9312 sayılı kararı) Belirli bir cürüm için birkaç kişinin rıza ve muvafakatı yani bir araya gelmesi genelde ne ayrı bir cürüm olur, ne de şiddet sebebi olur. Bir çok kimseler şu yada bu cürmü değil de, bir çok cürümleri işlemek için teşkilatlanırsa, o zaman bağımsız olan bu cürüm meydana gelir. Çünkü bu hal adeta bir mücrim mektebi meydana getirmektedir. Ayırıcı vasıf budur. Mücrim mektebi ve bunun gereklerinde birleşme, eylemin dış çevresini oluşturur. Bu nedenle özel düzenlemeler dışında bir araya gelişleri teşekkül – cemiyet-çete kabul etmek, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralının ve bu yöndeki yasanın ihlali olur.
(Yargıtay Ceza Genel Kurulu 03.02.1986 tarih ve 1986/509-42 sayılı kararı)

Bu suçun oluşumu için "doğrudan kast" gereklidir, "olası kast" ile işlenemez. Bu suçun oluşabilmesi için her bir ortakta, örgütün suç işleme programına yardımcı olma saikinin, yani özel kastının varlığı şarttır.

TCK'da yer alan suçlardan birinin, yalnız bir defa işlenmesi için bir araya gelme, cürüm işlemek için teşekkül oluşturma suçunu oluşturmaz. Kişilerin düşünce ve eylemlerinde süreklilik bulunmadığı, suç işlemek için düzenli ve planlı ortaklık, yönetim, dayanışma, disiplin gibi ögelerle bir araya gelmedikleri takdirde cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçu oluşmaz.

Bu düşünceleri doğrulayan bir çok Yargıtay kararı bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20.10.2009 tarih ve 2009/8-152 E. 2009/245 K. Sayılı kararında; "…Sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğuna dair her türlü kuşkuyu bertaraf edecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmalıdır… suçun oluşabilmesi için bir suç işleme amacıyla oluşturulmuş basit bir birleşmeden ziyade, belirsiz sayıda amaç suçun işlenmesi amacıyla gevşek veya sıkı bir hiyerarşik ilişkiye dayalı olarak meydana getirilmiş, sürekli bir birleşmenin bulunması gerektiği, zira örgüt niteliği itibarıyla devamlılığı gerektirdiğinden, kişilerin belirli bir suçu işlemek için bir araya gelmesi halinde, örgütten değil anacak iştirak iradesinden söz edileceği, sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğuna dair her türlü kuşkuyu bertaraf edebilecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmadığından, gerek 4422, gerekse 5237 sayılı Yasalar açısından çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, yönetmek, bu örgüte üye olmak ve yardım etmek suçlarının oluşturduğundan bahsedilemeyeceği…" denilerek, bu unsurların bulunmasından zorunluluğu açık biçimde vurgulanmıştır.

Yine Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 27.12.2006 tarih ve 2005/2843 Esas sayılı kararında belirtildiği üzere Türk Ceza Kanunu'nun, çıkar amaçlı suç örgütünü tanımlayan 220/1. Maddesinin 1. Fıkrasında sayılan hareketlerin tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak suretiyle yıldırma veya korkutma veya sindirme gücü kullanılmasını öngörmektedir. 5271

sayılı CMK.nun mülga 250. Maddesinin 1. Fıkrasının b) bendine göre de, "haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar'la ilgili olarak TCK'nun 220. Maddesinde yazılı suçun özel yetkili ağır ceza mahkemesinde görüleceğinin düzenlendiği belirtilmektedir.

Bu anlatımlardan anlaşılacağı üzere;
Şüpheli Ali İbrahim Ağaoğlu'nun, ışıklı bir kavşakta durduğunda hukuksuz yollarla iş yaptığını söyleyen bir kişiyi adamlarına tartaklattığı, hatta adamlarından birinin üzerindeki silahı çıkartarak yere bir el ateş ettiği (Esasen bu iddia e posta ihbarında açıklanmamak, adamlarına araba kurşunlattığı şeklinde yer almakla birlikte, Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Şube Müdürlüğü daha sonra yaptıkları araştırmada eylemin araba kurşunlatma değil, yaşanan bu tartışma sırasında Ağaoğlu'na laf söyleyen kişinin korkutulması için Ağaoğlu'nun korumalarından birinin silahını çıkartarak yere bir el ateş etme şeklinde gerçekleştiğini belirlediklerini ve bu suçun faili meçhul kaldığını bildirdikleri anlaşılmıştır) şeklinde açıklanan eylemde yukarıda sayılan suç işlemek için örgüt kurmak suçunun unsurlarından herhangi birinin bulunduğunu iddia etmek mümkün değildir. Daha doğru bir söyleyişle esasen Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunda öngörülen unsurların hiçbirini taşımayan somut bir delil de içermeyen, bu nedenle yasal olarak işleme konma imkanı dahi bulunmayan isimsiz ihbar mektupları ile sırf bu ihbarlar gerekçe gösterilerek ve ihbarın doğruluğuna dair varsayımlara dayanılarak, kişilerin iletişimlerinin tespiti gibi çok önemli hak ihlallerine yol açılabilecek yollara başvurulması, bu yolla delil elde edilebilmesi mümkün değildir. Bu yolla elde edilmiş delil varsa, bu deliller de ceza yargılamasında kullanılmamalıdır.

Son yıllarda ne yazık ki bir suç soruşturmasının başlangıcında örgütün varlığını iddia ederek soruşturmaya başlamak delil toplamanın bir yolu gibi kullanılmaktadır. Hemen her suç soruşturmasında suçun işlenmesi için örgüt kurulduğu iddia edilip mahkemelerden iletişimin tespiti ve dinlenilmesi kararları alınmakta, ancak daha örgütün varlığı kanıtlanamasa bile hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen ve bu nedenle tesadüfi delil gibi kabul edilmesi gereken deliller, cezaya gerekçe olarak kabul edilmektedir.

Bu soruşturmanın başlangıcında da bir örgütün varlığı peşinen kabul edilerek CMK'nın 135. maddesi gereğince iletişimin tespiti kararı verilmesi sağlanmıştır. Hatta bu konuda ilk başvuruda bulunan Sulh Ceza Mahkemesi talepte belirtilen delillerin örgütün varlığına ilişkin makul şüphe oluşturmadığı gerekçesiyle talebi reddetmiş, bu karara yapılan itiraz da benzer ve yerinde gerekçelerle Asliye Ceza Mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Esasen bu ret kararından sonra yeni deliller elde edilmeden tekrar talepte bulunulması yasal olarak mümkün olmadığı halde yeni delil elde edilmeden, birkaç gün sonra yeniden bir başka Sulh Ceza Mahkemesi'ne başvurarak talepte bulunmak suretiyle iletişimin tespitine dair karar alınması yoluna gidilmiştir. Dolayısıyla soruşturmanın başlangıcında verilen iletişimin tespiti kararı hukuka uygun değildir. Bu kararın hâkim tarafından verilmiş olması, kanun koyucunun aradığı hukuki ve fiili şartların gerçekleştiğine dair kesin karine sayılamaz. Hukukilik denetimi, yalnızca hâkim kararının varlığı ile bağlı tutulmaksızın, esasen ilişkin şartlar yönünden de yapılamazsa, kişi hak ve hürriyetlerine istisnai müdahale çerçevesini çizen Anayasa m.13'te yazılı olan özel sınırlama sebeplerine ve bunları düzenleyen kanunlara riayet edilmemiş olacağı gözden uzak tutulamaz.

Bu tespiti yapmamıza ve esasen bu soruşturmada iletişimin tespiti yoluyla delil etme yoluna başvurulmuş olmasının hukuka uygun olmadığını belirtmemize rağmen bütün bu eleştiri ve tespitler bir yana bırakılarak, delillerin tümünün hukuka uygun yollarla toplandığının kabulüyle, eylemlerin ve delillerin tek tek irdelenmesi suretiyle yapılan değerlendirme sonunda da;

1-Başlangıçta iletişim tespiti kararı alınan kişiler arasında olmamakla birlikte iletişimin tespiti sırasında elde edilen delil ve bilgilerden yola çıkılarak varlığı tespit edildiği iddia edilen suç örgütünün Bakırköy İlçesi Zeytinlik Mahallesi sınırlarında bulunan ve üzerinde tarihi baruthane yapılarının bulunduğu arazi ile ilgili bir takım yasa dışı faaliyetler yürüttüğü, bu yerin imar durumunu sahipleri lehine, ancak yasalara aykırı bir şekilde değiştirmek için rüşvet verdikleri, kişileri tehdit ettikleri, sonuca ilişkin önlerine çıkan engelleri kaldırmak için her yolu kullandıkları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belediyelere yazdığı 'Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurullarının uygun görüşü alındıktan sonra' ibaresini yazıdan çıkartmaya çalıştıkları, 'yapı yaklaşma mesafesi ' ibaresini 'yapı çekme mesafesi' olarak değiştirdikleri, C blokun 5 kat olması gerekirken 6 kat olarak yapıldığı, bloklar arası mesafenin 15 metre olması gerekirken 10 metre olduğu, halkın kullanımına açık olan kıyı şeridinin 50 metre olması gerekirken projede 30 metre olarak yapıldığı, kamudaki bağlantıları kullanarak proje için yatırılması gereken harç miktarının düşürülmesini sağladıkları, **bu doğrultuda Salih Oğur ve İsmail Kibici isimli kişilere rüşvet verdikleri, rüşvet olaylarının iletişimin tespiti ve fiziki takip tutanaklarıyla belirlendiği iddia edilmiş ise de,**

İddiaların tümünün iletişim tespiti sırasında kaydedilen konuşmalardan çıkarılan yorumlara dayandırıldığı, oysa konuşmalarda para alış verişine, rüşvet anlaşmasına, menfaatin neyin karşılığında temin edileceğine dair hiçbir konuşmanın geçmediği, proje sahiplerinin kendileri için daha lehe imar durumu çıkartmak için başvuruda bulunup gayret göstermelerinin doğal olduğu, bunun suç olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, bu sonuca ulaşmak için başvurulacak hukuka aykırı yol ve yöntemlerin suç oluşturabileceği, ancak şüphelilerin bu sonuca ulaşmak için yasal olmayan rüşvet vermek, tehdit, şantaj gibi yollara başvurduklarına dair delil elde edilemediği, Salih Oğur isimli şüpheliye Osman Ağca ve Münir Yazıcı isimli kişiler tarafından verilen paraların rüşvet parası olduğunun sadece iddia edildiği, oysa Şehir Plancısı Salih Oğur isimli şüpheli ile Osman Ağca ve Münir Yazıcı'nın ortağı oldukları Yorum İnşaat Şirketi'nin Yenibosna'daki bir taşınmazlarına proje hazırlamak üzere sözleşme yaptıklarının anlaşıldığı ve verilen paraların sözleşme bedeli para olduğuna dair savunmanın aksini kanıtlar hiçbir delil bulunmadığı, kaldı ki Salih Oğur'un tarihi baruthane binalarının bulunduğu Bakırköy Zeytinlik Mahallesi'ndeki taşınmaza inşaat arazi ile ilgili karar verilen kurulun İstanbul 1 nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu olduğu, oysa Salih Oğur'un bu kurulda görevinin bulunmadığı, 23.08.2013 tarihinde yapılan fiziki takipte Osman Ağca, 05.10.2013 tarihinde yapılan fiziki takipte Münir Yazıcı tarafından teslim edildiği görüntülenen paraların rüşvet bedeli olduğuna dair hiçbir delil bulunmadığı, kaldı ki Salih Oğur'a rüşvet verilmesi için bir neden bulunmadığı, iletişimin dinlenmesi kararına dayalı olarak elde edilen delillerden de bu paranın rüşvet parası olduğuna dair hiçbir delil bulunmadığı, 1 nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Korumu Kurulu Başkan Yardımcısı olan ve sözü edilen kararla ilgili toplantıya yönetmelik gereğince katılması dahi mümkün olmayan Hamza Dalkılıç'ın eşi ve kızının maça gitme isteklerini ilettikleri Yavuz Çelik ile aralarında geçen konuşmaların bile rüşvet talebi gibi değerlendirildiği üç adet biletin kurul üyelerine verileceği yorumunun yapıldığı, oysa iletişimin denetlenmesi sırasında elde edilen delillerden biletlerin Hamza Dalkılıç'ın eşi, kızı ve bir arkadaşları tarafından kullanıldığının belirlendiği, keza kurul üyelerinin ne tür menfaatler aldıkları konusunda başka hiçbir delilin bulunmadığı,

Söz konusu Parselin de dahil olduğu kıyı kesiminin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarında inşaat emsali E=2,0 olan Turizm ve Rekreasyon alanında kaldığı, planlarda kıyı kenar çizgisinin mevcut olduğu, ancak planlar üzerinde kıyı kenar çizgisinden sonra 10 metrelik yaya yolu bulunmadığı, bu yolla birlikte kıyı kenar çizgisinin kara tarafında 50 metre kamuya açık yeşil rekreasyon alanı kullanımının yer olmadığı, tümüyle turizm alanı olarak belirtilmiş olduğu, parselin imar durumunun imar planı ile birlikte ve ondan daha üstte yer alıp etkileyen 3194 sayılı İmar Kanunu ve 3621 Sayılı Kıyı Kanunu'na uyum zorunluluğu bulunduğu, Çevre ve şehircilik Bakanlığı tarafından yazılıp sonradan değiştirildiği iddia edilen yazıda bu

hususların yer almasının unutulması veya yanlış ifade edilmiş olması nedeni ile herhangi bir hüküm doğurmadan geri alındığı, daha sonra yazılan yazının ilgililer yönünden daha lehe hükümler içerir nitelikte olmadığı, esasen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yazılıp gere alınarak değiştirildiği iddia edilen yazı ile söz konusu parselin imar durumunun değiştirilmesinin de mümkün bulunmadığı, değiştirildiği ve iptal edildiği iddia edilen yazının halen dosyasında "iptal edildi" kaydı ile saklandığı, bu nedenle bu yazının imha edilerek resmi evrakta sahtecilik veya resmi evrakı yok etme suçunun işlendiğini iddia etmenin mümkün bulunmadığı,

Davut Koçlu aracılığı ile Fuat Kuşçu'ya teslim edildiği iddia edilen 250.000 XTL nın o tarihte tapu müdürlüğünde şube müdürü olarak görev yapan İsmail Kibici'ye rüşvet olarak verildiği iddia edilmiş ise de, söz konusu paranın İsmail'e verildiğine dair delil bulunmadığı gibi böyle bir paranın nasıl bir usulsüzlük karşısında verildiğinin de izah edilmediği,

2-Yorum İnşaat tarafından Sarıyer'de yapılacak bir projenin imar durumunun illegal olarak değiştirildiği iddiası ile ilgili olarak toplanan delillerin değerlendirilmesinden; Söz konusu taşınmazların tamamının İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Mensupları İşçi Yapı Kooperatifi adına kayıtlı olduğu ve Geri Görünüm Etkilenme Bölgesinde yer aldığı, söz konusu alanın kamuya terkli bölgesi ile 51 sayılı parselin bir bölümünün 1. Derece Doğal Sit Alanı (Park Yeşil Alan) olarak belirlendiği, söz konusu alana ilişkin olarak plan değişiklik teklifinin İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12.03.2010 tarihli kararıyla "Boğaziçi Kanununun ana amacına ve mer'i plan yapım hükümlerine, Plan Yapım Yönetmeliğine aykırı olduğu, yapı ve nüfus yoğunluğunun artırıcı, Boğaziçi silüetini bozucu nitelik taşıdığı gerekçeleriyle oybirliği ile" reddedildiği, iş sahiplerinin 644 Sayılı KHK. nin 2/H maddesi gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanlığından uygulama imar planı değişiklik teklifinde bulundukları, söz konusu plan değişiklik teklifinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kabul edildiği iddia edilmiş ise de;

644 Sayılı KHK. nin 2/ç maddesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevleri arasında "ç) Her tür ölçekteki fiziki planlara ve bunların uygulanmasına yönelik temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak, Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen analar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait olan arsa ve araziler üzerinden yapılacak olan yapılarda, milli güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin etütleri, harita, plan, parselasyon planlarını ve değişiklerini resen yapmak, yaptırmak, onaylamak ve başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde resen ruhsat ve yapı kullanma izni vermek" görevinin yer aldığı, bu madde hükmüne göre verilen ruhsat ve yapı kullanma izinlerinin yasal olmayan yollardan alındığının iddia edilemeyeceği, bu iznin kamu yararına veya yasalara aykırı olduğu ve çağdaş şehircilik anlayışına uygun olmadığı iddia edilirse, bu yönden yasal yollara başvurulmasının, verilen izine ilişkin idari işlemin iptalinin idare mahkemelerinde dava konusu yapılmasının mümkün olduğunu, bir ceza soruşturmasının konusunu başlı başına idari eylem ve işlemlerin hukuka uygun olup olmadığının denetimi ve tartışmasının oluşturamayacağı,

3-Bakırköy Kartaltepe Mahallesi'nde bulunan, üzerinde bazı fabrikalarla şahıslara ait arsalar bulunan 73.597 metrekare büyüklüğündeki bir arazinin 2011 yılında Ali İbrahim Ağaoğlu isimli şüphelinin sahibi olduğu şirket tarafından satın alındığı, söz konusu arazi ile ilgili olarak 27.03.2012 tarihinde plan değişikliği teklifinde bulunulduğu, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından bu teklifin "Bölgeye ilave donatı ihtiyacı getirdiği, bölge yapılaşma şartlarının çok üzerinde inşaat artışı önerildiği, plan tadilatının yapı ve nüfus yoğunluğunu artırıcı, yeşil alan donatısını azaltıcı nitelik taşıdığı" gerekçesiyle reddedildiği, bunun üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığına başvurulduğu, bakanlığın 26.12.2012 tarihli

onayıyla arazinin Özel Proje Alanı olarak ilan edildiği, şüpheli Ali İbrahimağaoğlu'nun imar planlarında istediği gibi oynamalar yaptığı, herhangi bir sınırlamaya tabi değilmiş gibi hareket ettiği iddia edilmiş ise de;

Söz konusu aranın plan değişikliğinin İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından reddedilmesi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığına başvurulması, bakanlık tarafından arsanın özel proje alanı ilan edilmesine ilişkin görüşmelerin ve elde edilen sonucun fezlekede suç olarak değerlendirildiği, oysa yapılan işlemin yasal bir düzenlemeye bağlı olarak gerçekleştiği, bu yöndeki idari işlemde hukuka aykırılık varsa veya yapılan işlem çağdaş şehircilik anlayışına uymuyor ise bunun denetiminin idari yargı yoluna başvurularak sağlanabileceği, ancak **yapılan işlemin yerindelik ve hukuka uygunluğunun ceza soruşturmasının konusunu oluşturmayacağı**, zira bu işlemin yasaya aykırı yollarla elde edilen kararlarla yapıldığına dair bir delil olmadığı, kararların menfaat karşılığında alındığına dair iddianın sadece varsayımlara dayalı olduğu, iletişimin tespiti ve teknik takip yoluyla menfaat teminine ilişkin delil elde edilemediği, hatta konuşmalardan böyle bir yoruma ulaşmanın bile mümkün olmadığı, şüphelilerden Abdullah Oğuz Bayraktar'ın Çevre ve Şehircilik Bakanı'nın oğlu olmasına rağmen iş sahipleri ile yakın ilişkiler içinde olmasının eleştirilebileceği, ancak bu durumun başlı başına suç teşkil eden bir nitelik arz etmediği, telefon görüşmelerinin menfaat ilişkilerine delalet ettiğine dair izah gayreti sırasında fezlekede görüşme kronolojisinin karıştığı, hatta Emlak Konut Genel Müdürü şüpheli Murat Kurum'un Kartal İlçesinde yer alan Emlak Konuta ait bir araziye ilişkin ihale sonucunu Çevre ve Şehircilik Bakanına bildirdiği telefon görüşmesinin dahi **Bakırköy Kartaltepe'deki arsanın imar durumu ile ilgili görüşme gibi algılanarak bu konuda delil gibi sunulduğu, tümüyle yapılan değerlendirmelerde söz konusu arsanın imar durumunun değiştirilmesine dair kararların menfaat temini yoluyla sağlandığına, rüşvet anlaşmasına, rüşvetin teminine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

4-Soruşturmasının başlamasına neden olan ihbar mektubunda şüpheli Ali İbrahimağaoğlu'nun özellikle Maslak 1453 diye bilinen projede imar planına ve emsal değerlere aldırış etmeden bina inşa ettiği, dolayısıyla imar planında öngörülen ve Emlak Konutun ihalesindeki şartnamede belirlenen inşaat alanının çok üzerinde bir inşaat alanına konut yaptığı iddialarının araştırılması için yapılan iletişimin tespiti ve teknik takip sonucunda;

Şişli İlçesi Ayazağa Mahallesi 1 ada 145 nolu parseldeki araziye hasılat paylaşım suretiyle konut yapılması için Emlak Konut AŞ tarafından 21.09.2010 tarihinde ihale edildiği, ihaleyi alan Yeşil İnşaat şirketinin ön peşinatı ödemeyerek ihaleden çekilmesi üzerine ihalenin en iyi 2. teklifi veren Ali İbrahimağaoğlu'na ait Akdeniz İnşaat şirketine verildiği, konut alanının emsal değerinin 2.20 olduğu, eğimden dolayı bodrum katlarının emsale dahil olmadığı ve iskan edilebileceği, arsaya şirket tarafından 5214 bağımsız bölüm yapılmak üzere inşaata başlandığı, bu bölgeye ait imar planının İstanbul 8. İdare Mahkemesinin kararıyla iptal edildiği, bu nedenle projenin 2011 yılı imar planlarına göre yürütüldüğü, suç örgütü kurdukları iddia edilen kişilerin bu projenin hukuka aykırı yapılması için devreye girdikleri öne sürülmüş ise de,

İstanbul İli Şişli İlçesi Ayazağa mahallesi 1 Ada 145 Parsel sayılı taşınmazın, T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 11.08.2010 tarihli oluru ile 775 Sayılı Gecekondu Kanunu kapsamında Gecekondu Önleme Bölgesi ilan edildiği, söz konusu arazinin 24.06.2010 tarihinde Emlak Konut GYO A.Ş. tarafından TOKİ'den satın alındığı, tapu devrinin 06.10.2010 tarihinde gerçekleştiği, söz konusu alanla ilgili olarak 11.08.2010 tarihinde ilk imar planının hazırlandığı, daha sonra donat alanları için yer seçimi, yer altına deplase edilecek yüksek gerilim hattı ile enerji nakil hattı koruma bandının gerekliliğinin kalmayacak olması ve imar yollarının kavşak noktaları ile bağlantılarını destekleyici yolların kamu yararına olacağının gözetilmesinin gerektiği gerekçeleri ile 21.10.2011 tarihinde imar

revizyonu yapıldığı, 18.04.2012 tarihinde ise plan hükümlerinde proje yapımına imkan verecek şekilde plan notlarında düzenleme yapılmış olmasına karşın söz konusu plan notlarının uygulama aşamasında plan ana kararlarını etkileyecek biçimde kullanıldığının tespit edildiği gerekçesi ile üçüncü bir imar planı hazırlandığı, yapılan plan değişikliklerinin idari davalara konu olduğu, **bu konudaki yargılamaların halen devam ettiği, plan değişikliklerinin ihale öncesinde yapıldığı, ihalenin yapılmasından sonra değişikliğin söz konusu olmadığı,**

Bu projede imar planlarına aykırı olarak yapılan işlemlerin nelerden ibaret olduğunun açıklanmadığı, kimin, ne şekilde projenin imara aykırı yapılmasını sağladığının delilleriyle belirtilmediği, Çevre ve Şehircilik Bakanı'nın oğlu olan Abdullah Oğuz Bayraktar'ın Ali İbrahimağaoğlu ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bürokratları olan şüphelilerle senli-benli konuşmasının doğal olmadığından yola çıkılarak aralarında bir menfaat ilişkisinin olduğunu izaha çalışıldığı, iletişimin tespiti sırasında kaydedilen ve çözümü yapılan konuşmalarda menfaat temini ve bunun karşılığında yasa dışı bir işlemin yapıldığı veya yasal olmayan uygulamalara göz yumulduğu sonucunu çıkaracak konuşmalara rastlanmadığı, THY Genel Müdürünün Özel Kalem Müdürü Mehmet Karataş'ın bu projeden uygun koşullarla ev almak istemesi ve ona indirim yapılmak istenmesine dair konuşmaların dahi "imar probleminin çözümünde suç örgütüne yardımda bulunan kişiye, söz konusu projeden piyasa fiyatının çok altında daire aldırmaya çalışmak" olarak değerlendirilip sunulduğu, THY Genel Müdürünün Özel Kalem Müdürünün imar problemlerinin çözümünde ne şekilde yardımcı olduğu veya olacağının açıklanmadığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda bürokrat olan şüpheli Sadık Soylu'nun Mehmet Karataş'a ev satılması sırasında indirim yapılması için Emlak Konut Genel Müdürlüğünden Hilal Erdem ile yaptığı konuşmada "Ona çok indirim yapsınlar....o bize lazım yani" şeklindeki sözlerinin dahi örgüt ilişkisi kapsamında değerlendirildiği, elde edilen delillerin rüşvet sözleşmesini, rüşvet için menfaat teminini gösterir nitelikte olmadığı, konuşmaların içeriklerinin yorumlanması suretiyle dahi bu sonuca ulaşmanın mümkün olmadığı, projenin yürütülmesi konusunda ilgili birimlerle yapılan yazışmalardan edinilen bilgiler değerlendirildiğinde, proje iddia edildiği gibi imara aykırı uygulamaların varlığına dair bir bilginin de bulunmadığı,

5-Bahçelievler İlçesinde bulunan Ateş Tuğla fabrikasına ait yaklaşık 42.000 metrekareden oluşan arazinin 2010 yılında Ali İbrahimağaoğlu tarafından satın alındığı, bu arazinin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarında emsal:2.50 Hmax=serbest yapılanma şartlarında kısmen "Konut alanı", kısmen "Park Alanı", kısmen de "Yol Alanı"nda kalmakta iken; imar planlarına açılan iptal davası talebinin İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 08.03.2012 tarihli kararıyla iptal edildiği, bu karar üzerine söz konusu parselin 14.09.2012 tarihli 1/5000 ölçekli nazım imar tadilat planı ile Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.09.2012 gün ve 1723 sayılı Emsal=1,00 Hmax:45,50m yapılaşma şartlarında kısmen "Konut Alanı" kısmen "Park Alanı" kısmen de "Yol Alanı" alındığı, şüphelilerin bu araziyi de özel proje alanı ilan ettirmeye çalıştıkları, gerekli şartları taşımadığı için bunda başarılı olamadıkları, bu defa arazinin imar planını değiştireceklerini vaat ederek Fatih Güner aracılığı ile Metrow-Esta isimli şirkete 65 Milyon Dolara sattıkları, bu satışta para transferinin Abdullah Oğuz Bayraktar ve Hüseyin Avni Sipahi üzerinden yapıldığı, adı geçen şahısların bu satıştan 10 milyon dolar komisyon aldıkları, bu komisyonun şüphelilerin Maslak 1453 ve Bakırköy 46 projelerindeki illegal faaliyetlerinin karşılığı olduğu, imar planını değiştirmek için Bahçelievler Belediyesi ile ön görüşme yaptıkları, ancak istedikleri imarı alamayacaklarını öğrenince 644 Sayılı KHK kapsamında yetkinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına geçmesi için gayret ettikleri, belediyeye yaptıkları müracaat üzerinden 3 aylık süre geçince plan tadilat dilekçesini bakanlığa verip Mekansal Planlama Genel Müdürü Şüpheli Mehmet Ali Kahraman'ı haberdar ettikleri iddia edilmiş ise de,

Söz konusu arazinin satışının ve satışından komisyon alınmasının ne şekilde suç teşkil ettiğinin anlaşılmadığı, halen bu arazi ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınmış imar durumunun değiştirilmesine veya özel proje alanı ilan edilmesine dair bir karar bulunmadığı, bulunsa bile bu kararın alınması için herhangi bir kamu görevlisine menfaat temin edildiğinin iletişimin tespiti ve teknik takip yoluyla ede edilen delillerle belgelenemediği, alım satım işlemleri sırasında bankadan para çekilmesi, paranın nakledilmesi, ilgililerine ödenmesine ilişkin görüntülerin suç görüntüleri gibi fezlekede yer aldığı, söz konusu arazinin satışından alındığı iddia edilen komisyon ile Maslak 1553 ve Bakırköy 46 projeleri arasında nasıl bağlantı kurulduğunun anlaşılamadığı, aynı para ile ilgili hem komisyon alındığı suçlamasının, hem de başka illegal faaliyetlerin bedeli olduğu açıklamasının yapıldığı**, elde edilen deliller ile rüşvet anlaşmasına, rüşvet olarak her hangi bir menfaatin temin edildiğine, para alışverişi veya başka bir menfaat alışverişinin olduğuna dair delil elde edilemediği,**

6-Ali İBRAHİMAAĞAOĞLU'nun Bahçelievler ilçesinde bulunan bir arazisinin şüpheliler Hüseyin Avni SİPAHİ ve Abdullah Oğuz BAYRAKTAR tarafından, mevcut imar planının değiştirilerek daha uygun imar şartları sağlanacağı vaadi ile 65 Milyon Dolar karşılığında Fatih GÜNER ve Ömer ERBAZLAR isimli kişilere satıldığı, araziyi satın alan kişilerin arazinin imar planında turizm alanı olarak gözüken imar durumunu hastane alanına dönüştürecek yapacakları hastaneyi Medical Park Hastaneleri Grubu Başkanı Muharrem USTA'ya satmayı planladıkları, Hüseyin Avni SİPAHİ ve Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın arazinin Fatih ve Ömer'e satılmasında aracılık etmenin karşılığında 13,5 Milyon Dolarlık pay aldıkları, arazinin satılmasından sonra imar planının değiştirilmesi için gayrete giriştikleri, daha sonra Abdullah Oğuz BAYRAKTAR ve Hüseyin Avni SİPAHİ'nin 13,5 Milyon Dolar para alarak arsa ortaklığından ayrıldıkları iddia edilmiş ise de,

Bu alışverişte ne şekilde suç işlendiğinin izah edilemediği, söz konusu arazinin imar planının değiştirilmesi için gayret gösterildiği sırada görevlilere menfaat temin edildiğine dair her hangi bir delil bulunmadığı, şüphelilerin aralarında yaptıkları konuşmalarda arsa bedeli veya KDV miktarı konusunda yapılan bütün parasal konuşmaların rüşvet alışverişi gibi değerlendirildiği, kimin, hangi işlem karşılığında ne sebeple menfaat temin ettiğinin açıklanmadığı, rüşvet anlaşması veya rüşvet alışverişinin belgelenip delillendirilmediği, iletişimin tespiti sırasında yapılan görüşmelerden rüşvet alışverişi veya anlaşmasına dair her hangi bir sonuç çıkmadığı, **böyle bir arsa satışından komisyon aldıkları iddiası ile hiç kimsenin suçlanamayacağı, imar planını değiştirme vaadine dair delil bulunmamakla birlikte böyle bir vaat olsa dahi bunun ve böyle bir vaat karşılığında arsa satışının suç teşkil etmesinin söz konusu olmadığı,**

7-Beşiktaş İlçesi Büyükdere Caddesi 37 Pafta, 30 Ada, 165 Parsel üzerinde bulunan, mülkiyeti Karayolları 17. Bölge Müdürlüğü'ne ait iken 2007 yılında Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ihale ile 800 Milyon Dolar karşılığında Zorlu Yapı Yatırım AŞ' ye satılan ve 2007 yılında Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan, Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından onaylanan koruma amaçlı planlarda emsal=2,80 olacak şekilde Turizm, Kongre Merkezi, Ticaret ve Kültürel Tesis" alanında kaldığı, ayrıca konut olarak rezidans yapılabileceği belirtilen Boğaziçi Etkilenmesi Bölgesinde kalan araziye emsale dahil yaklaşık 232,000 metrekare inşaat yapılırken, emsale dahil olmayan alanlar ile birlikte inşaat alanının 615,000 metrekare olduğu, söz konusu projenin bulunduğu bölgeye göre ayrıcalıklı bir imar planına sahip olmasına rağmen, proje bitiminde imar planlarına aykırı olarak yaklaşık 86,000 metrekare fazladan inşaat alanının yapıldığı, bu durumun yapılacak denetimlerde tespit edilmesinin engellenmesi için Hüseyin Avni SİPAHİ ve Abdullah Oğuz BAYRAKTAR yönetimindeki suç örgütünün devreye girdiği iddia edilmiş ise de,

Zorlu Center adıyla bilinen projenin tüm safahatının Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Anıtlar Yüksek Kurulu, Boğaziçi İmar Müdürlüğü'nü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı ve Beşiktaş Belediye Başkanlığı tarafından kontrol edildiği, söz konusu projenin imara aykırılığı veya verilen imar izinlerinin iptali istemi ile açılan idari davaların Zorlu Yapı Yatırım AŞ lehine sonuçlandığı, **bu aşamalarda gerek suç örgütü olarak adlandırılan kişilerin, gerekse bunların dışında başka kişilerin rüşvet anlaşması yaptığı, menfaat temin ettiği, görevlerini kötüye kullandıkları yönünde hiçbir delil elde edilmediği, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmaların içeriklerinden ve teknik takiplerden bu yönde her hangi bir sonuca ulaşılamadığı, konuşmalardan çıkartılacak yorumla dahi bu tür iddiaların ileriye sürülmesinin mümkün olmadığı, söz konusu yapının imara aykırılığı ile ilgili de kamu davası açmaya yeterli delil bulunmadığı,**

8- Başakşehir İlçesi Bahçeşehir Mahallesi Gölet alanı ile Pazar alanına ilişkin 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği düzenlendiği, plan değişikliği ile ilgili çalışmaların suç örgütü üyesi olduğu iddia edilen Aytaç ÖLKEBAŞ tarafından yapıldığı, söz konusu imar planı notlarının 18/04/2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığında Bakanlık Makamı tarafından onaylandığı, 29/04/2013 tarihinde İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından askıya çıkartıldığı, imar planı değişikliğinin askıda bulunduğu süre içerisinde çevre halkından ve Başakşehir Derneği'nden büyük tepki gördüğü, kararın iptal edilmesi için tepki amaçlı yürüyüşler düzenlendiği, bu gösterilerin ülke genelinde gerçekleşen Gezi Parkı eylemleri dönemine denk gelmesi nedeni ile plan değişikliği yapmaya çalışanların endişelendikleri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürü olan ve suç örgütü üyesi olduğu iddia edilen Ahmet AYYILDIZ' ın çevre halkına konuşma yaparak imar planını iptal edeceğini açıkladığı, bu gelişmeler üzerine plan notlarının 12/06/2013 tarihinde Bakanlık Makamı tarafından iptal edildiği, değişikliklerin yapılmasından menfaati olan şüpheli Ali KARAASLAN' ın bu süreçte planın onaylanması için yardımcı olan ve örgüte mensup oldukları iddia edilen Sadık SOYLU, Mehmet Ali KAHRAMAN, Barış KURT isimli kişilere rüşvet olarak bir giyim mağazasına ait 50,000 TL değerinde hediye çeki verdiği iddia edilmiş ise de,

Yapılan telefon görüşmeleri ve fiziki takiplere ilişkin tutanakların incelenmesinden söz konusu plan değişikliğinin yapılması konusunda her hangi bir görevliye menfaat temin edildiğinde dair bir delile rastlanılmadığı, menfaat temini iddiasının sadece Ali KARAASLAN'ın Ertuğrul KARAASLAN'ı aradığı görüşmede ''ben de espri şey olsun diye dedim ki bu Sadık ile Mehmet Ali'ye bir de Turgay'a bir şeyler yapmam lazım dedim, ya **gerek** yok falan dedi, dedim ne yapayım ya dedi, o zaman dedi yapacaksan da hediye çeki yap, hediye çeki yapacağım bunlara gidip alışveriş yapıyorlar, hediye çeki yükletiyorsun, kredi kartı gibi, şimdi bu Sadık, hiçbir şey yapmadık ona, kendi aralarında hani bu ayrı bir jest, 20'şer lira, 20 Milyar Mehmet Ali'ye, 20 Milyar da Sadık'a, 10 Milyar da bu Barış'a, 50 Milyarı sokağa atıyorum senin anlayacağın'' şeklinde sözler sarf etmesinden ibaret olduğu, bu konuşmada geçen hediye çekinin ilgililere verildiğine, verilmesi taahhüt edildiğine, ilgililer tarafından kabul edildiğine dair **her hangi bir delil bulunmadığı, Ali KARAASLAN tarafından Ali Seydi KARAOĞLU'na 150,000 Dolar rüşvet verildiğine dair iddiayı doğrular kamu davası açmaya yeter hiçbir delil bulunmadığı, bu tür bir sonuca hangi görüşmeden veya hangi fiziki takip sonucundan ulaşıldığının dahi açıklanmadığı,**

9- Beykoz ilçesi Paşabahçe Mahallesinde Arif YÜKSEL isimli şahsın mülkiyetinde bulunan ve imarda ''Parklar, Dinlenme ve Rekreasyon Alanları'' olarak belirtilen arazi ile ilgili imar plan değişikliği teklifinde bulunulduğu, ancak teklifin İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bir çok yönden sorunlu olduğu gerekçesi ile reddedildiği, bunun plancısı şüpheli Arif YÜKSEL' in suç örgütü üyesi olduğu iddia edilen kişilere başvurduğu, şehir plancısı şüpheli Aytaç ÖLKEBAŞ' a yeni bir plan teklifi hazırlattırılarak İstanbul Büyükşehir

Belediyesine müracaatta bulunduğu, dosyanın 3 aylık süre içerisinde işlem görmesini engelleyerek 644 Sayılı KHK' nin 2/h maddesi uyarınca plan teklifinde yetkiyi bakanlık bünyesine aldırdığı, dosyanın bakanlıktan ''Boğaziçi Koruma Kanunu kapsamında yeşil alan olarak belirtilmesi nedeni ile plan tadilatı teklifinin kanun kapsamı dışında olduğu ve getirilen kullanım teklifinin kanuna aykırı olduğu'' gerekçesi ile geri gönderildiği, buna rağmen suç örgütü üyeleri tarafından dosyanın tekrar bakanlığa gönderilmesinin sağlandığı, Boğaziçi Koruma Kanununa aykırı olduğu halde plan tadilatı teklifinin bakanlık tarafından onaylandığı, plan notlarında parselin kısmen konut, kısmen park, kısmen dini tesis, kısmen yol alanı olarak belirlendiği, yüksekliğin 12,5 metre ile sınırlandırıldığı, konut alanında toplam inşaat alanının %10'luk kısmının ticari amaçla kullanılabileceğinin belirtildiği, bakanlık tarafından onaylanan plan notlarına göre Beykoz Geri Görünüm Bölgesinde olan yeşil alanın imara açıldığı, bunun yanı sıra belediyeye daha önceden sunulan ve reddedilen plan tekliflerinde 3 kat inşaat izni istenilmesine karşın bakanlığın 4 kat inşaat yapma hakkı verdiği, bu kararın alınmasını şüpheli Arif YÜKSEL'in Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bürokratlarının üzerindeki nüfuzundan yararlanarak gerçekleştirdiği, şüpheli Aytaç'ın hukuka aykırı planları hazırlayarak yardımcı olduğu, Bakanlık Bürokratlarının da hukuka aykırı plan değişik teklifini onayladıkları iddia edilmiş ise de,

Söz konusu işlemin gerçekleştirilmesi sırasında görevlilere menfaat temin edildiği, menfaat teklif edildiği, rüşvet anlaşması yapıldığı, rüşvet alınıp verildiği konusunda **hiçbir delil bulunmadığı, yapılan iletişimin denetlenmesi işlemleri ve fiziki takiplerde de bu yönde bir delile rastlanmadığı,**

10- Şişli İlçesi'ndeki Şişli Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi ve Şişli Motor Lisesi'nin bulunduğu 59,000 metrekarelik arazinin 2011 yılı Ağustos ayında çıkartılan yasa ile Bulgar Ortodoks Kilisesi Vakfı'na verildiği, Taş Yapı İnşaatın söz konusu alana ofis, alışveriş merkezi ve rezidans otelden oluşan bir proje yapmayı planladığı, bu proje için arazinin imar planlarının değiştirilmesinin gerektiği, bu nedenle Taş Yapı Yönetim Kurulu Başkanı Şüpheli Emrullah TURANLI' nın suç örgütü lideri Hüseyin Avni SİPAHİ ile irtibata geçtiği, Hüseyin Avni SİPAHİ' nin imar planı düzenlemesi için şehir plancısı şüpheli Aytaç ÖLKEBAŞ'ı görevlendirdiği, şüpheli Aytaç'ın söz konusu arazinin özel proje alanı ilan edilmesini sağlamak için gerekli projeyi hazırlayıp bu konuda yardım ve destek almak üzere şüpheliler Mehmet Ali KAHRAMAN ve Turgay ALBAYRAK ile irtibata geçtiği, ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanının oğlu olan Şüpheli Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'dan da yardım talep ettiği, arazinin özel proje alanı ilan edilmesine ilişkin çalışmalar sırasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığında plan teklifindeki ayrıcalıklı notların bir kısmının yumuşatılması ve bazı sosyal donatı alanlarının eklenmesi üzerine şüphelilerin müdahalede bulunarak plan teklifinin ilk hali ile onaylatılmasını sağladıkları, şüpheli Emrullah TURANLI'nın plan tadilatı ile ilgili harç parasını yatırmak istememesi üzerine kendisine resmi harç parasını ödeme kolaylığı dahi sağladığı, bu konuda bizzat bakan tarafından devreye girilerek kolaylık gösterilmesinin istenildiği iddia edilmiş ise de,

Yapılan iletişimin denetlenmesi çalışması sırasında tespit edilen konuşmalardan ve teknik takiplerle elde edilen delillerden söz konusu alanın özel proje alanı ilan edilmesi konusunda görevlilerin şüpheli Emrullah'a yardımcı olduklarına dair delillere rastlanılmış olmakla birlikte, bu delillerden söz konusu yardımların her hangi bir menfaat temini karşılığında yapıldığına ilişkin hiçbir unsur bulunmadığı, yapılan işlemin imar ve şehircilik anlayışı açısından doğru olup olmadığı hususunun ayrıca tartışılabileceği, **ancak söz konusu iş ve işlemlerin suç teşkil ettiğine, rüşvet anlaşmasına, rüşvet almaya, vermeye dair delil ve şüphe bulunmadığı,**

11- Şüpheli Emrullah TURANLI'nın Boğaziçi Koruma Kanunu kapsamında kalan Beşiktaş Geri Görünüm ve Etkilenme Bölgesinde Özel Sağlık Alanı (Huzur Evi) bölgesi olarak

belirlenen 12 pafta, 1545 ada, 317 parsel sayılı yerin imarını otel alanı olarak değiştirmek istediği, bunun için düzenlenen plan teklifini Büyükşehir Belediye Meclisine sunduğu, teklifin ‘’Trafik yoğunluğunu artırıcı, plan bütünlüğünü bozucu, emsal teşkil edici ve sağlık donatısını azaltıcı nitelikte olduğu, kaldırılan sağlık tesisi alanı donatısı yerine yeni alan önerilmediğinden plan yapım yönetmeliğine aykırı olduğu, teklifin plan hiyerarşisine ve 3194 Sayılı İmar Yasasına aykırı olduğu, keza 2960 sayılı Boğaziçi Kanununu ana amacına aykırı olduğu’’ gerekçeleri ile oy birliği ile reddedildiği, bunun üzerine şüpheli Emrullah TURANLI’nın istediği plan değişikliği teklifini yaptırabilmek için şüpheli Hüseyin Avni SİPAHİ ile irtibata geçtiği, şüpheli Hüseyin Avni’ nin gerekli çalışmaları yapmak için şehir plancısı şüpheli Aytaç ÖLKEBAŞ’ı görevlendirdiği, şüpheli Aytaç’ın yeni bir plan teklifi hazırlayarak Büyükşehir Belediyesi’ne müracaatta bulunduğu, dosyanın 3 aylık süre içerisinde işlem görmesini engelleyip 644 Sayılı Kanunu Hükmünde Kararnamenin 2/h maddesi uyarınca plan teklifinde yetkinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na geçmesini sağladığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın plan teklifini bakanlığın çıkardığı genelgeye aykırı bulması nedeni ile plan teklifinin geri çekildiği, bunun üzerine şüpheli Aytaç ÖLKEBAŞ’ın arsanın otel alanına alınmasına ilişkin yeni bir plan hazırlayarak tekrar teklifte bulunduğu, ancak bu teklifin soruşturmanın yapıldığı tarihlerde henüz kabul edilmediği iddia edilmiş ise de,

Yapılan iş ve işlemlerde imar ve şehircilik açısından eleştirilebilecek yanlar bulunsa bile suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla elde edilen delillerden **şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

12- Şüpheli Mehmet Ali AYDINLAR’ın sahibi olduğu Acıbadem Sağlık Grubu’nun Sarıyer İlçesi Darüşşafaka Mahallesi 61 pafta, 387 ada, 10 parsel sınırları içerisinde bulunan Acıbadem Maslak Hastanesi’ne ek-bina yapmayı planladığı, bunun için inşaat izni alamaması üzerine, suç örgütü kurdukları iddia edilen Hüseyin Avni SİPAHİ ile irtibata geçtiği, adı geçenlerin parselin geri görünüm bölgesinde kalması nedeni ile plan değişikliklerine yerel idare tarafından Yetkisizlik Kararı verilmesini sağladıkları, daha sonra dosyanın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderildiği, şüpheli Aytaç ÖLKEBAŞ’ın gerek Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü’nde gerekse İstanbul 3 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulanda plan değişikliği tekliflerinin görüşülmesi sırasında şüpheliler Mehmet ERDAL, Erhan ULUDAĞ, Fuat KUŞÇU, Ergül ÇINAR, Mehmet KIROĞLU, Cihan ŞEHLA isimli kişiler ile görüştüğü, keza Acıbadem Sağlık Grubu adına iş takibi yapan Sema KÜÇÜK ile de irtibatlı olduğu, söz konusu inşaat iznini almak için kurul üyeleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez ve İl Bürokratları ile irtibata geçtiği, kendisine Emlak Konut Genel Müdürü Murat KURUM ve Hüseyin Avni SİPAHİ’nin destek verdiği iddia edilmiş ise de,

Şüphelilerin hangi eylemlerinin suç teşkil ettiğinin anlaşılamadığı, kaldı ki söz konusu inşaat izninin de alınamadığı, suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla elde edilen delillerden **şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

13- BİLFEN Eğitim Kurumları Sahibi Osman ÖZTÜRK’ün Ataşehir İlçesi Küçükbakkalköy Mahallesi’nde yer alan ve imar planlarında Özel İlköğretim Tesis Alanı olarak gözüken arsasını, ticaret alanına dönüştürmek istediği, bu yönde imar planlarında değişiklik yapılabilmesini sağlamak için suç örgütü kurduğu iddia edilen kişiler ile irtibata geçtiği, konunun takibinin suç örgütü adına şüpheli Emlak Konut GYO Genel Müdürü Murat KURUM tarafından yapıldığı, İmar Plan Tadilatının şüpheli Aytaç ÖLKEBAŞ tarafından

hazırlandığı, söz konusu Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planını değişiklilerinin 31/07/2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandığı, önceki planlarda Özel İlköğretim Tesis Alanı olarak ayrılmış olan arsanın ticaret alanına ayrıldığı, aynı kapsamda şüphelilerin BİLFEN Eğitim Kurumlarına ait Üsküdar İlçesi Kısıklı Mahallesi 171 pafta, 788 ada, 16 parseldeki arazinin imar planlarını da sahibinin istekleri doğrultusunda değiştirmeye çalıştığı, dosyanın halen Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden geçip bakanlığa gönderildiği ve imzada olduğu iddia edilmiş ise de,

Yapılan iş ve işlemlerde imar ve şehircilik açısından eleştirilebilecek yanlar bulunsa bile suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla elde edilen delillerden **şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

14-Sarıyer İlçesi Tarabya Mahallesinde İlle Bankası mülkiyetindeki doğal sit alanında bulunan 1108 ada, 10 parselin sit alanından çıkartılarak imara açılması için şüpheliler Mehmet ERDAL ve Ahmet EMİL' in faaliyette bulunduğu, bu amaçla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Üyelerini ikna etmeye çalıştıkları, ancak kurul üyelerini ikna edemedikleri, 3 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulundan, korunan alanın mevcut durumunun belirlenmesinin için 4 Mevsimi Kapsayan Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu beklenilmesi kararı çıktığı, söz konusu raporun bir senelik süreci kapsaması gerektiğinden bu kararın durdurularak dosyanın gündeme hiç girmemiş gibi gösterildiği, şüphelilerin bir yıllık gerçek dışı rapor hazırlamaya çalıştıkları, ancak ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana bir yıl geçmemiş olması nedeni ile hazırladıkları raporu kurula sunmak üzere bir yıllık sürenin geçmesini bekledikleri iddia edilmiş ise de,

Söz konusu arazinin 9/10 hissesinin İller Bankası A.Ş. ne ait olduğu, bankanın Kaynak Geliştirme Dairesi Başkanlığının 16.04.2013 tarihli yazısıyla, yazı ekinde gönderilen "ekolojik temelli bilimsel araştırma raporu" doğrultusunda "Korunan Alanların Tespit ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik" ile Bakanlık Makamının 01.03.2013 tarihli ve 2116 sayılı oluruyla uygulanmaya başlanan Teknik Esaslar kapsamında doğal sit durumunun değerlendirilmesi talebinde bulunulduğu, talebin Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün 18.04.2013 tarihli yazısıyla, talep yazısı ve eki bilimsel araştırma raporu doğrultusunda arazinin doğal sit durumunun yeniden incelenerek değerlendirilmesi için İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderildiği, yazı üzerine İstanbul 4 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından değerlendirme yapıldığı, değerlendirme sonucunda arazinin "kesin korunacak hassas alan" vasfı taşımadığı, "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak önerilmesi kararının verildiği, bu işlemin Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne bildirildiği, Genel Müdürlük bünyesinde kurulan Değerlendirme Ekibince ve Bölgede Komisyon Kararının uygun görüldüğü, Bakanlık Makamı onayına sunularak onaylandığı, bir alanın sit derece değişikliğinin yapılmasının, o alanın mutlak surette imara açılacağı anlamına gelmediği, arazi kullanımı ve yapılaşmada öncelikle üst ölçekli planlar (mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları) ile bu planlar doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planlarının belirleyici olduğu, sit sınırlarının planlarda faydalanılan verilerden sadece bir tanesinin oluşturduğu, bu durumda gerçeğe aykırı rapora dayanılarak 1. Derece doğal sit alanının 3. Dereceye alındığını iddia edilmesinin mümkün olmadığı,

Yapılan iş ve işlemlerde imar ve şehircilik açısından eleştirilebilecek yanlar bulunsa bile suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla **elde edilen delillerden şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği**,

15- Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2010 yılı içerisinde Bakırköy İlçesi Ataköy 1. Kısım 564 ada, 186 parsel sayılı arsayı gelir paylaşımı usulüyle ihaleye çıkardığı, söz konusu ihaleyi 447,15 Milyon Türk Lirası teklif veren Özyazıcı İnşaat-Karadeniz Örme Sanayi İş Ortaklığının kazandığı, arazinin sahilde bulunması ve turizm alanında yer almasına rağmen konut yapılması için plan değişikliği yapmak üzere şüphelilerin girişiminde bulundukları, plan notlarına ‘’Apart Konaklama’’ ibaresi ekleyerek bağımsız bölüm oluşturdukları, bunların konut gibi satılmasını sağlamaya çalıştıkları, bu ibarenin sadece 1/5,000’lik planda bulunduğu, 1/1,000 ölçekli planda yer almadığı, şüphelilerin 1/1000 ölçekli plandaki değişikliği yapı ruhsatı aldıktan sonra gerçekleştirmeyi düşündükleri, söz konusu arazinin kıyı şeridinde yer almasına rağmen, projede belirlenen kıyı kenar çizgisinin mevcuttan daha ötede ve kara içine doğru olduğu, yapılaşmaya açılan bu alanın tamamına yakın bölümünün kıyı kenar çizgisinin önünde yer aldığı konusunda bilirkişi raporunun bulunduğu, söz konusu alanın turizm alanı (Otel Alanı) olarak ihaleye çıkmasına rağmen ihaleye şartlarına aykırı olarak konut yapılacağı hususunun şirketin "Yalı Ataköy Evleri" projesinin satışına dair verdiği ilanlardan anlaşıldığı, bu şekilde şüphelilerin imara aykırı iş yaptıkları iddia edilmiş ise de,

Henüz gerçekleşmemiş hiçbir işlemin bulunmadığı, iddiaların iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen bazı konuşmalardan çıkan var sayımlara dayandırıldığı, kaldı ki yapılan iş ve işlemlerde imar ve şehircilik açısından eleştirilebilecek yanlar bulunsa bile suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla **elde edilen delillerden şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

16-Kemal SEVGİLİ isimli şahsın Kadıköy İlçesi Bostancı Mahallesinde bulunan 3. dereceden doğal sit alanı içerisinde bulunan korunması gerekli tescilli eser ve ağaçların yer aldığı parseli imara açtırmak istediği, bu konuda sonuç alabilmek için suç örgütü kurduğu iddia edilen kişilere başvurduğu, parselin konut alanına alınması için imar plan tadilatı şüpheli şehir plancısı Aytaç ÖLKEBAŞ' ın yaptığı, söz konusu parselin plan değişikliğinde belirtilen bina yüksekliğinin imar planlarına aykırı olarak tescilli yapılardan yüksek olması, teklif edilen planın tescilli yapılar açısından sakıncalarının bulunmasına rağmen şüpheli Mehmet Erdal'ın Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunda etkin olması nedeni ile değişikliğin kurulda görüşülmesini sağladığı ve 28/03/2013 tarihinde uygun görüş aldığı, ancak şüpheliler tarafından teklif edilen plan notlarından "açığa çıkan bodrum katları iskan edilebilir ve emsale dahil değildir, bodrum katlarda pencere yapılabilir ve kurangilez yapılabilir, yan ve arka cepheye çıkış yapılabilir" şeklindeki notlar bakanlık tarafından yeni çıkartılan yönetmeliğe aykırı olduğundan dolayı çıkartılarak geri gönderildiği, parsel ile ilgili hazırlanan yeni imar planında halkın günlük kullanımı için arsada alan ayrılmadığı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı İrfan UZUN tarafından iade edileceği öğrenilince iadeyi önlemek için şüpheli Sadık SOYLU' nun devreye girdiği iddia edilmiş ise de,

Yapılan iş ve işlemlerde imar ve şehircilik açısından eleştirilebilecek yanlar bulunsa bile suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla **elde edilen delillerden şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

17- Tuzla ilçesinde yer alan ve birinci dereceden doğal sit alanı olan bir arazinin sit alanından çıkartılarak imara açılması için Gemi İnşaa Sanayicileri Birliği Derneğinin yönetim kurulu başkanı olan Murat KIRAN' ın suç örgütü kurduğu iddia edilen kişiler ile irtibata geçtiği, konuyla TOKİ İstanbul Emlak Dairesi Başkanı Şüpheli Ali Seydi KARAOĞLU'nun

ilgilendiği, şüpheli Ali Seydi' nin parselin doğal sit alanından çıkartılarak imara açılması için söz konusu kurullardan sorumlu Bakanlık Müşaviri Şüpheli Mehmet ERDAL ve parsel ile ilgili plan teklifin değerlendirileceği 3 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunda yer alan, aynı zamanda İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdür Yardımcısı olan şüpheli Ahmet EMİL ile görüşmeler gerçekleştirdiği, şüpheli Ahmet EMİL' in arazinin sit alanından çıkartılabilmesi için komisyondaki diğer üyeleri ikna etmeye çalıştığı, ancak buna rağmen kuruldan olumsuz karar çıktığı, Mehmet ERDAL' ın duruma müdahale ederek konunun kurulda yeniden görüşülmesini sağladığı, kurul üyelerinin parsel üzerinde devam eden davayı gerekçe göstererek karşı çıkmaları üzerine karşı çıkan üyelerin kurulda olmadığı zamanda karar çıkarmaya çalıştıkları iddia edilmiş ise de,

Yapılan iş ve işlemlerde imar ve şehircilik açısından eleştirilebilecek yanlar bulunsa bile suç teşkil edecek her hangi bir eylemin bulunmadığı, iletişimin denetlenmesi sırasında kayıt edilen konuşmalardan ve fiziki takip yoluyla **elde edilen delillerden şüphelilerin açıklanan iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat temin ettiklerine, rüşvet anlaşması yaptıklarına, rüşvet aldıklarına, verdiklerine dair hiçbir delil elde edilemediği,**

18- Şüpheliler Emlak Konut GYO Genel Müdürü Murat KURUM, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakan Danışmanı Sadık Soylu ve TOKİ İstanbul Emlak Dairesi Başkanı Aliseydi KARAOĞLU' nun TOKİ veya Emlak Konut GYO ile her hangi bir şekilde ticari veya resmi işlemleri olan şirketlerine enerji ve yemek işlerini Abdullah Oğuz BAYRAKTAR' ın gayri resmi ortağı olduğu DAF Enerji ve Pınar Yemek isimli şirketlere vermeleri için telkin ve yönlendirmelerde bulundukları iddia edilmiş ise de, bu yöntemle zorla her hangi bir şirkete iş yaptırıldığına dair delil bulunmadığı, bu yöndeki iddianın varsayımlara dayandığı,

19- Suç işlemek için örgüt kurdukları, bu örgüte üye oldukları, örgüte yardım ettikleri iddia edilen şüphelilerin örgüt kurduklarına, **suç işlediklerine dair hiçbir delil bulunmadığı,**

20- Haklarında Görevi Kötüye Kullanmak Suçundan soruşturma yapılmak üzere izin istenilen kamu görevlilerinden Osman İYİMAYA hakkında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 17.03.2014 tarih ve 1540 sayılı kararı ile, Savaş ÇETİN hakkında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 17.03.2014 tarih ve 1542 sayılı kararı ile 4483 Sayılı Yasa gereğince izin vermeye yetkili disiplin amiri tarafından yapılan inceleme sonunda **soruşturma izni verilmemesine dair karar verildiği, bu kararların kesinleştiği** anlaşıldığından,
Şüpheliler hakkında **KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA;**

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Emanet Memurluğunun;
2014/1778 sırasında kayıtlı Hüseyin Avni Sipahi ve Yavuz Çelik Sayım'a ait 16 adet ses dvd'si dosyada delil olarak saklanmasına,
2013/22854 sırasında kayıtlı Necmettin Şentürk ve Ahmet Yıldız'a ait 118 adet dvd'nin dosyada delil olarak saklanmasına,
2014/1695 sırasında kayıtlı Aytaç Ölkebaş'a ait dökümanlar, not defteri, 56 adet cd/dvd, defter, hafıza kartı ve diz üstü bilgisayar ile Sadık Soylu'ya ait hafıza kartı ve not kağıdının sahibine iadesine,
2014/1600 sırasında kayıtlı tüm eşya, belgeler (senet, dekont, ajanda, nor defteri vb) ve materyallerin (cd, harddisk, hafıza kartı, laptop, tablet vb) sahiplerine iadesine,
2014/4830 sırasında kayıtlı Abdullah Oğuz Bayraktar ve arkadaşları yazılı 21 ayrı delil poşetinde 21 şüpheliye ait dijital malzemelerin imaj ve hard disklerinin sahiplerine iadesine,
2013/23516 sırasında kayıtlı şüpheli ismi belirtilmeyen suça konu seslerin bulunduğu 3 adet dvd'nin dosyada delil olarak saklanmasına,
2014/572 sırasında kayıtlı Abdullah Oğuz Bayraktar'ın İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde ifadesi alınırken kaydedilen görüntüleri, fiziki takip tutanakları, teknik araçlarla yapılan çalışma sonucu elde edilen ses kayıtları, görüntü kayıtlarına ait 3 ayrı delil

poşeti içerisinde toplam 15 adet dvd/cd, 1 adet Wd marka harddisk ve 1 adet Tdk marka flaş belleğin dosyada delil olarak **saklanmasına,**

Açıklanan nedenlerle;

Şüpheliler hakkında yüklenen suçlardan **KAMU ADINA KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA"** karar verildiği anlaşılmıştır.

2012/120653 SAYILI SORUŞTURMA

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/120653 sayılı soruşturması ile ilgili olarak ta 16/10/2014 tarih ve 2014/69582 karar numarası ile verilen Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verildiği, karar gerekçesinde de;

"A- SORUŞTURMANIN KONUSU:

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen 07/05/2010 tarihli e-posta ihbarında özetle;

İranlı Rıza Sarraf isimli şahsın kendisinin İstanbul'da, babasının ise Dubai'de olduğu, yurt dışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları, bu işi İstanbul Beyazıt Kapalıçarşı'da faaliyet gösteren Durak Döviz isimli iş yerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları ve bunun gibi bir çok kişinin bulunduğu hususunun iddia edilmesi üzerine durumun incelendiği, konu ile ilgili olarak Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve Mali Suçlar ve Suç Gelirleri ile Mücadele Şube Müdürlüğünün 06/06/2011 tarihli yazısı ekinde bulunan "Happani Grubu Değerlendirme Raporu" başlıklı 03/06/2011 tarihli raporda;

"12.02.2007 tarihinde Kapıkule Hudut Kapısı'ndan yurtdışına çıkış yapmak isteyen bir tırda 202 kg eroin maddesi ele geçirilmiş, akabinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/1258 soruşturma dosyası ile mahkeme kararı çerçevesinde Edirne KOM Şube Müdürlüğü'nce gerçekleştirilen iletişimin dinlenmesi tedbirinin uygulanması sürecinde, değişik gerçek/tüzel kişiler arasında kaynağı belli olmayan yüksek miktarda paranın uluslararası transferinin yapıldığı, bu transferlere aracılık yapan kişiler arasında Durak Döviz isimli işyeri ve Abdullah isimli çalışanının da bulunduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğü'nün 07.05.2010 tarihli ve İhbar No:6484 sayılı e-posta ihbar formunda İranlı Rıza Sarraf isimli şahsın kendisinin İstanbul'da, babasının ise Dubai'de olduğu, yurtdışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları, bu işi İstanbul Beyazıt Kapalı çarşıda faaliyet gösteren Durak Döviz isimli işyerinde farklı kişileri kullanarak yaptıkları iddia edilmiştir.

21.12.2010 tarihli ulusal basında Moskova Havalimanı'ndaki gümrük görevlilerinin kontrolleri esnasında İstanbul'dan Rusya'ya giden üçü Azeri biri İranlı olmak üzere dört kişinin bavul ve sırt çantalarında 14,5 Milyon Dolar ve 4 Milyon Avro ele geçirildiği ve şahısların gözaltına alındığı haberinin yer almış, bahse konu habere istinaden 23.12.2010 tarihinde Rusya İnterpolü'nden polisiye işbirliği kapsamında bilgi talep edilmiş ve 16.03.2011 tarihinde alınan cevabi yazı ile, Azeri vatandaşları Vagif BADALOV, Ramin ISMAILOV, Gusein ISMAILOV ve İran vatandaşı Mohammadsadig RASTGARSHIS HEGARHANEKH isimli şahısların üzerinde yüklü miktarda nakit para ile 16.10.2010 tarihinde İstanbul'dan Moskova'ya uçakla geldikleri ancak herhangi bir bildirimde bulunmadıklarından adı geçen şahıslar hakkında gümrük yetkilileri tarafından Rusya Ceza Kanunu'nun 188. Maddesine (Kaçakçılık) göre işlem yapıldığı, soruşturmanın halen devam ettiği bilgisi alınmıştır.

15.04.2011 tarihli ulusal basında ise, genel olarak "150 milyon Doları bavulla kaçırdılar" başlığı altında, Rusya Federal Gümrük Servisinin başlatmış olduğu çalışmalar neticesinde 14 kuryenin tespit edilerek isimlerinin ülkemiz makamlarına bildirildiği ve para transferlerinin soruşturulmasının istenildiği, söz konusu şahısların Dubai'den gelen ve Azeri işadamlarına ait olduğu iddia edilen 40 milyon dolar ve 10 milyon Avro'yu 37 seferde valizlerle Rusya'ya taşıdığı, Ebru GÜNDEŞ'in eşi Reza Sarraf'ın şoförü olan Turgut HAPPANİ isimli şahsın 14 kurye arasında yer aldığına ilişkin iddialar yer almıştır.

Yukarıda adı geçen gerçek/tüzel kişiler ve faaliyetleri hakkında MASAK, İstanbul ve Edirne Emniyet Müdürlükleri ile Daire Başkanlığımız Mali ve Narkotik Şube Müdürlüklerince değişik tarihlerde yürütülen çalışmalarda somut bir neticeye varılması mümkün olmamış ise de gelinen nokta itibariyle yürütülen çalışmaların neticelerinin anlamlı bir şekilde birleştirilerek analize tabi tutulması ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan eldeki raporda Durak Döviz ile ortakları Turgut HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Serdal HAPPANİ, Şenel HAPPANİ ve Rıza SARRAF isimli şahısların kimlik ve adres bilgileri, yasa dışı faaliyetleri, vergi mükellefiyet, mal varlığı ve yurt dışına giriş-çıkış bilgileri mercek altına alınmıştır.

ADI GEÇEN ŞAHISLARIN ŞİRKET ORTAKLIKLARI:

Rıza SARRAF (TC Kimlik No: 61246507012)

1.Tasfiye Halinde Homa Yapı Gıda Tek. Tur. Oto. İç Dış Tic. A.Ş. (VKN:4630342380) %4 Hisse

2.Bella İnşaat Tur. ve Oto. San. Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:1630348606) %50 hisse

3.Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine San. Tic. A.Ş. (VKN:7350626052)

Rıza Sarraf Yönetim Kurulu Başkanı %80

Ahad Khabbaztamini Yönetim Kurulu Üyesi %10

Abdullah Happani Yönetim Kurulu Üyesi %5

Turgut Happani Yönetim Kurulu Üyesi %2,5

Humayun Zatparvar Yönetim Kurulu Üyesi %2,5

4.Royal Holding A.Ş. (VKN:7350691410)

Rıza Sarraf Yönetim Kurulu Başkanı %72

Mohamad Zarrab Yönetim Kurulu Üyesi %25

Abdullah Happan Yönetim Kurulu Üyesi %1

Hamid Reza Fath Razi Yönetim Kurulu Üyesi %1

Fathariz Amir Yönetim Kurulu Üyesi %1

Royal Holding A.Ş.'nin alt firmalarının Durak Döviz A.Ş., Tural Ltd. Şti. ve Pırlanta Ltd. Şti. ünvanlı firmalar olduğu, İran ve Dubai'ye külçe altın ihracaatı ve İran'da Atasay Kuyumculuk ile ortak hurda altından külçe altın imalatı yapacakları, ihraç bedelleri ile bankalardan ve Rona Döviz A.Ş.'den yine külçe altın alacakları, firmaların ihraç bedelleri için bankalar için çalıştığı, adı geçen firmaların İran'ın ticari işlemleri için para giriş çıkışlarına aracılık ettiği bilgileri istihbar edilmiştir.

Ayrıca Rıza SARRAF'ın Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş.'nin 2007-2008 yıllarında %47,50 hissesi ile ortaklığı mevcuttur.

Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430) (27.07.2010'dan itibaren)

Sabri BERK Yönetim Kurulu Başkanı %30

Abdullah Happani Yönetim Kurulu Üyesi %20

Hüsamettin Altınbaş Yönetim Kurulu Üyesi %20

Turgut Happani Yönetim Kurulu Üyesi %15

Murat CESURTÜRK Yönetim Kurulu Üyesi %15

Rıza SARRAF ve Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş.'nin ortakları olan HAPPANİ ailesi ve diğer aile üyeleri hakkında;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan alınan 03.06.2009 tarihli ve 2009/1592 sayılı yazı ve ekinde yer alan İstanbul Emniyet Müdürlüğümüzün 08.01.2009 tarihli ve 2008/2779 sayılı yazısında;

İstanbul Kapalıçarşı'da Bilal HAPPANİ, Kadir HAPANNİ, Zeynel HAPPANİ ve İrfan HAPPANİ isimli şahısların karapara akladıkları, yılda yaklaşık 1.000.000 USD haksız para kazandıkları,

İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından yapılan sorgu neticesinde; Bilal HAPPANİ isimli şahsın "Avrasya Kıymetli Madenler Turizm Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti." (Sermayesi 250.000 YTL) Abdullah HAPPANİ ve Serdal HAPPANİ'nin "Durak Döviz Ticaret A.Ş." (Sermayesi 350.000 YTL) ve Abdullah HAPPANİ ve Turgut HAPPANİ'nin "Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş" (Sermayesi 1.000.000 TL) firmalarının ortağı olduğu, Abdulkadir HAPPANİ ve Halil HAPPANİ'nin ortağı bulunduğu "Mavi Kıymetli Madenler Turizm Otomotiv Gıda Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti." adlı firmanın 04.06.2008 tarihi itibarı ile kurulduğu ve sermayesinin 150.000 YTL olduğu, ancak bu firmaların tabela firmaları olduğu yönünde izlenimlerin oluştuğu, Mavi Kıymetli Mad. Tur. Oto. Gıda Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin faaliyet adresine yönelik yapılan araştırmalarda işyerinde herhangi bir ticari faaliyetin yürütüldüğüne dair bir emare bulunmadığı,

Alınan ihbar neticesinde;

İhbarcının yakını olduğunu belirttiği HAPPANİ soyadlı kişilerin İranlı şahısların eli altında çalıştıkları, yurtdışından karapara havalesi yaparak yüzdelik karşılığında "milyon dolarlar" getirdikleri, Kilis'te bazı kişiler adına açılan sahte hesaplara gelen paralardan "yüzde bir" yüzdelik sözü verdikleri, bu şekilde birisine söz verdikleri halde yüzdelik payı vermemelerinden dolayı şahsın hesabında bulunan parayı vekaleti iptal ederek çektiği, Kilis'te akrabaları kavga edince durumun meydana çıktığı, Kilis Öncüpınar Mahallesinde bundan başka en az 10 kişinin daha bulunduğu, bu kişilerin 3-5 sene içerisinde İstanbul'a sahip oldukları, Fahri HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Serdar HAPPANİ isimli şahısların Kilis İl Sağlık Müdürlüğünde temizlik şirketinde sözleşmeli çalıştıkları, paranın Kilis Garanti Bankasından çekildiği, banka hesaplarına ulaşıldığında da durumun anlaşılacağının iddia edildiği belirtilmiştir.

Azeri işadamları Nizami AZİMOV, Hüseyin G. İSMAYİLOV ve Vagıf BADALOV'a ait olduğu iddia edilen ve bir yıl içerisinde yaklaşık 150 Milyon Doların yurt dışına çıkarılması olayı (21.12.2010 tarihli basın haberleri) ile ilgili olarak ilk aşamada yapılan tespitler:

22 Haziran-31 Ekim 2010 tarihleri arasında yukarıda isimleri geçen şahıslarca Rusya'ya çok yüklü miktarlarda nakit para girişi yapıldığı ve şahısların paranın kaynağını açıklamada yetersiz kaldıkları ve bu parayla Moskova yada Moskova bölgesinde gayrimenkul alımı yapacaklarının iddia edildiği,

22 Haziran-31 Ekim 2010 tarihleri arasında adı geçen şahısların yurt dışına çıkardıkları para miktarı: 10.300.000,00 EURO ve 37.122.968,00 USD olduğu belirtilmiştir.

MASAK'ın yukarıda belirtmiş olduğu şahıslar ile beraber hareket eden şahısları tespit edebilmek (kurye oldukları değerlendirilen) için yurda giriş-çıkış kayıtlarının incelenmesi ile yapılan çalışmalar neticesinde MASAK'ın bildirdiği 14 kişi ile birlikte tespit edilen toplamda 55 kişinin kurye faaliyetinde bulunduğu değerlendirilmektedir.

Adem GELGEÇ'in; Tural HUSEYNOV, Kadir HAPPANİ ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Adnan Menderes YAZAR'ın; Kadir HAPPANİ, Mustafa AŞİROĞLU, Yücel ÖZCİL, Murat CESURTÜRK, Hüsamettin ALTINBAŞ, Mustafa HAPPANİ, Vagıf BADALOV, Turgut HAPPANİ, Vidadi BADALOV, Süleyman HAPPANİ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Nizami AZIMOV, Behzad AGHAZADEHKHALK, Cemil SON ve Mohammadsadeg RASTGAR-SHISHEHG isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Erol ERDOĞAN'ın; Ertuğrul BOZDOĞAN, Ilham HUSEYNOV, Mustafa AŞİROĞLU, Vidadi BADALOV, Süleyman HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Muzaffer HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Taleh HUSEYNOV ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Ertuğrul BOZDOĞAN'ın; Bahruz ABBASOV, Turgut HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Süleyman HAPPANİ, Khagani ABBASOV, Mustafa AŞİROĞLU, Vidadi BADALOV, Adnan Menderes YAZAR ve Mayıs BADALOV isimli şahıslarla birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Kadir HAPPANİ'nin; Rauf ABBASOV, Arastun ABBASOV, Yusıf ABBASOV, Khagani ABBASOV, Alıfaga ABBASOV, Leyla ABBASOVA, Sabuhi BADALOV, Rana BADALOVA, Vidadi BADALOVA, Nabi ISMAYILOV, Valaddin ISMAYILOV, Huseyn ISMAYILOV, Adnan Menderes YAZAR, Mustafa AŞİROĞLU, Murat CESURTÜRK, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG ve HAPPANİ soyadlı kişilerle birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Murat CESURTÜRK'ün; Jefrey GILLIES, Kadir HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Adnan Menderes YAZAR, Nizami AZIMOV ve Vidadi BADALOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Mustafa HAPPANİ'nin; Ertuğrul BOZDOĞAN, Mayıs BADALOV, Mustafa AŞİROĞLU, Ramiz HUSEYNOV, Nizami AZIMOV, Mohammadsadeg RASTGARSHISHEHG, Turgut HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Adnan Menderes YAZAR, Mırad ISMAYILOV, Ilgar ISMAYILOV, Ismayıl ISMAYILOV, Vagıf BADALOV ve Surkhay HUSEYNOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Sabri BERK'in; Adem GELGEÇ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Kadir HAPPANİ, Adnan Menderes YAZAR, Mustafa HAPPANİ ve Vidadi BADALOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Sefer Berkant BERK'in; Mustafa HAPPANİ ve Mustafa AŞİROĞLU ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Turgut HAPPANİ'nin; Mustafa AŞİROĞLU, Huseyn ISMAYILOV, Khagani ABBASOV, Vagif BADALOV, Tural HUSEYNOV, Aydan HUSEYNOV, Surkhay HUSEYNOV, Abilfaz ABBASOV, Kamran HUSEYNOV, Elshad HUSEYNOV, Mehmet HAPPANİ, Özal HAPPANİ, Firidun HUSEYNOV, Parviz HUSEYNOV, Ali ISMAYILOV, Zemfira HUSEYNOVA, Madinahon HAKIMOVA, Elchin BADALOV, Zamig HUSEYNOV, Ali BADALOV, Ziyafat ISMAYILOV, Amil HUSEYNOV, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Mazhir HUSEYNOV, Adnan Menderes YAZAR, Isamayil ISMAYILOV, İlham HUSEYNOV, Alifaga ABBASOV, Chingiz ISMAYILOV, Hasan SAYAR, Fırat SAYAR, Latif ABBASOV, Musa HUSEYNOV, Huseyn ISMAYILOV, Ramin ISMAYILOV, Sabuhi ISMAYILOV ve Yunis ISMAYILOV isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı,

Yücel ÖZÇİL'in; Rıza SARRAF, Vidadi BADALOV, Behrooz AGHAZADEHKHALK, Ertuğrul BOZDOĞAN, Devrim KÜÇÜK, Surkhay HUSEYNOV, İlham HUSEYNOV, Khagani ABBASOV, Süleyman HAPPANİ ve Kadir HAPPANİ isimli şahıslar ile birlikte yurtdışına giriş-çıkış yaptığı tespit edilmiştir.

Yukarıda isimleri yazılı şahısların birlikte hareket ettikleri ve kısa süreli yurt dışına giriş-çıkış yaptıklarının tespit edilmesi, banka hesaplarında şüpheli işlemlerin bulunması, basında yer alan haberler ve tarafımıza intikal ettirilen ihbarlar da dikkate alındığında bahse konu şahısların beraberinde yüksek miktarda nakit parayı yurt dışına çıkardığı değerlendirilmektedir.

Yukarıda İsimleri Geçen Türk Şahısların Ortağı Oldukları Şirketler :

Adem GELGEÇ;

1. Tasfiye Halinde Cihan Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:2090514985)

Kuruluş Tarihi: 04.02.2010

Tasfiye Tarihi: 13.12.2010

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

2. Tasfiye Halinde Deniz Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN:2910801552)

Kuruluş Tarihi:24.08.2010

Tasfiye Tarihi: 13.12.2010

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

3.Tasfiye Halinde Kapital Kıymetli Mad. San. ve Dış Ticaret Ltd. Şti. (VKN:4980863395)

Kuruluş Tarihi: 24.08.2010

Tasfiye Tarihi: 20.04.2011

Kurucu Ortaklar: Adem Gelgeç, Vidadi Badalov (Azeri)

4. Tasfiye Halinde Elmas Kıymetli Madenler Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN: 3330708868)

Kuruluş Tarihi:10.02.2010

Tasfiye Tarihi: 20.04.2011

Kurucu Ortaklar: Elika Agha Mohammadi, Toran Khorakchi Gonabadi (İran)

Tasfiye Memuru-Müdürü: Adem Gelgeç

5. Tasfiye Halinde Hazine Kuyumculuk Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. (VKN: 4600428497)

Kuruluş Tarihi: 10.03.2009

Tasfiye Tarihi: 26.09.2009

Kurucu Ortaklar: Parviz Faeghi ZAD (İran), Khagani ABBASOV (Azeri)

Tasfiye Memuru-Müdürü: Adem Gelgeç

Ertuğrul BOZDOĞAN

1.Tasfiye Halinde Gümüş İth. İhr. Tic. Ltd. Şti. (VKN:4240530797)

Kuruluş Tarihi: 13.12.2010

Tasfiye Tarihi: 28.01.2011

Ortaklar: Ertuğrul BOZDOĞAN, Vidadi BADALOV (Azeri)

2.Tasfiye Halinde Sahra Kıymetli Madenler San. Tic. Ltd. Şti. (VKN:7390490176)

Kuruluş Tarihi: 13.12.2010

Tasfiye Tarihi: 28.01.2011

Ortaklar: Ertuğrul BOZDOĞAN, Vidadi BADALOV (Azeri)

3.Tasfiye Halinde Gülzar Kıymetli Madenler San. Tic. Ltd. Şti. (VKN:7390490176)

Kuruluş Tarihi: 22.05.2007

Tasfiye Tarihi: 29.11.2007

Ortaklar: Samad Sharifi Golzar, Majid Rezaei MEHR (İran)

Tasfiye Memuru: Ertuğrul BOZDOĞAN

Turgut HAPPANİ

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi: 20.01.2005

Ortaklar: Turgut Happani, Hüsamettin Altınbaş, Sabri BERK, Abdullah Happani, Murat Cesurtürk

2. Royal Denizcilik ve Endüstriyel Makine San. Tic. A.Ş. (VKN:7350626052)

Kuruluş Tarihi: 18.01.2008

Ortaklar: Turgut Happani, Rıza Sarraf, Abdullah Happani, Ahad Khabbaztamimi, Humayun Zatparvar

Hüsamettin ALTINBAŞ

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi:20.01.2005

Ortaklar: Hüsamettin Altınbaş, Sabri BERK, Abdullah Happani, Turgut Happani, Murat Cesurtürk

Sabri BERK

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi:20.01.2005

Ortaklar: Sabri BERK, Hüsamettin Altınbaş, Abdullah Happani, Turgut Happani, Murat Cesurtürk

Murat CESURTÜRK

1. Durak Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. A.Ş. (VKN:3150088430)

Kuruluş Tarihi: 20.01.2005

Ortaklar: Murat Cesurtürk, Sabri BERK, Hüsamettin Altınbaş, Abdullah Happani, Turgut Happani

Bu bilgilerden hareketle, günümüzde bankacılık sisteminin gelişmiş olması, para havalelerin kısa bir süre içinde ve güvenilir bir şekilde bankalar aracılığıyla yapılabilmesine rağmen şahısların yüksek miktarda nakit parayı beraberinde yurtdışına çıkarması ve bu kişilerden çoğunun Döviz Büroları ile ilişkisinin bulunması dikkat çeken hususlardır.

Paranın kurye kullanılarak yurda sokulacağı/yurttan çıkarılacağının tespiti ya da yurda giriş çıkışlarda yolcu üzeri ve eşyasında kaynağı belli olmayan nakit ele geçirilmesi hallerinde takip edilecek hareket tarzının belirlenmesinde kambiyo ve suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mevzuat göz önünde bulundurulur.

Rapora konu edilen para taşımacılığını mevzuat çerçevesinde incelendiğinde; yurda giriş-çıkışlarda şahısların beraberinde taşıdığı nakit paralara ilişkin düzenlemeler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da yer aldığı,

1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nda yurtdışına beyan edilmeden çıkartılan nakit paralar ile ilgili idari para cezasına ilişkin düzenlemeler yer aldığı, idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet Savcısı'nın yetkili olduğu,

Ayrıca 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 16. Maddesine göre Türk Parası, döviz veya bunlarla ödemeyi sağlayan belgeleri yurt dışına çıkaran veya yurda getiren yolcular, gümrük idaresinin talebi üzerine bunlarla ilgili olarak tam ve doğru açıklama yapmayan yolcuya beraberindeki değerin, tutar konusunda gerçeğe aykırı açıklamada bulunan yolcuya beyan ettiği değer ile gerçek değer arasındaki farkın onda biri kadar idari para cezası verileceği, Binbeşyüz Türk Lirası'na kadar olan farklar için bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı anlaşılmıştır.

Yapılan incelemelerde bahse konu şahısların çoğunun Azeri uyruklu olduğu, çok sayıda şahsın birlikte hareket ettiği ve kurye olarak para taşımacılığı yaptıkları anlaşılmış olup bu para taşımacılığının hangi amaçla yapıldığı/yapılıyor olabileceğine ilişkin değerlendirmeler şu şekildedir;

MASAK'ın aldığı istihbaratlar doğrultusunda;

Royal Holding A.Ş.'nin alt firmaları olan Durak Döviz A.Ş. Tural Ltd. Şti. ve Pırlanta Ltd. Şti.'nin İran ve Dubai'ye külçe altın ihracatı ve İran'da Atasay Kuyumculuk ile ortak hurda altından külçe altın imalatı yapıyor, ihraç bedelleri ile bankalardan ve

Rona Döviz A.Ş.'den yine külçe altın alıyor olabilecekleri, bu kapsamda İran bağlantılı ticari işlemler kaynaklı paraların giriş çıkışına aracılık ediyor olabilecekleri,

Yurtdışında kazanılan ancak legal/illegal kaynağı bilinmeyen paraların Rusya'ya ulaştırılması için Dubai'den ülkemize sokuluyor olabileceği,

Bu kişilerce ya da üçüncü kişilerce işlenmiş suçlardan (herhangi bir tespit bulunmamaktadır) elde edilen gelirin izini kaybettirmek için ülke dışına çıkartılıyor, bu kapsamda Türk Ceza Kanunu'nun 282. Maddesinde düzenlenen **"Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama"** suçunun işleniyor olabileceği,

Bu paraların Türkiye'de veya başka bir ülkede kayıt dışı ticaret kapsamında kazanılmış olabileceği ve bu şekilde vergi incelemesine tabi tutulmaması amacıyla ülkemizden çıkartılıyor olabileceği değerlendirilmiştir." yazılı olduğunun görüldüğü,

Yine Kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 soruşturma sayılı evrakına gönderilen Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 10/06/2008 tarihli 6517 sayılı yazısında ekli bulunan bankalar yeminli murakıbı Mehmet Tahir Özsoy tarafından düzenlenmiş 13/05/2008 tarih ve R-61 sayılı "ATİK-İŞÇEN Rumuzlu Aklama İncelemeleri" konulu raporun konusu olan, Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No:93 Eminönü faaliyet adresli Vala Dış Tic. Ltd Şti ünvanlı firma ortaklarının; Bahram Dargahi Moghaddam, Hassan Dargahi Moghaddam, Orman Memarı Khameneh isimli şahıslar olduğu, İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından yapılan sorgulamada, adı geçen şirketin 31/01/2011 tarihinde oda kaydının iptal olduğunun anlaşıldığı, bu nedenle şirketin faaliyet gösterdiği adresin faal olup olmadığının tespiti için yapılan kontrolde 02/05/2011 tarihinde şirketin faaliyet adresinde Saran Kuyumculuk ve Dış Tic Ltd Şti unvanlı firmanın faaliyet gösterdiğinin belirlendiği, söz konusu firma ile ilgili olarak İstanbul Ticaret Odası kayıtlarından sorgulama yapıldığında 180,000 TL sermayeli şirketin ortaklarının Mehmet Happani ve Gülpembe Happani isimli şahıslar olduğu, Abdurrahman İşçen isimli şahısın 17/01/2005 tarihine kadar şirketin eski yetkilisinin olduğunun belirlendiği, R-61 sayılı raporda Abdurrahman İşçen'in Vala Dövizin çalışanı olduğu, şahısın mali gücünün çok üstünde, son derece şüphe arz eden para transferlerinin tespit edildiği gerekçeleri ile durumun Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünün 13/09/2012 tarihli yazısı ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarı üzerine Başsavcılık tarafından soruşturma başlatıldığı, soruşturma kapsamında **suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, kaçakçılık** ve **suçtan elde edilen mal varlığının aklanması** suçlarının takip edilmesi amacıyla İstanbul **5. Sulh Ceza Mahkemesi'**nin 17/09/2012 tarih ve Değişik İş No 2012/561 sayılı kararına dayanarak **17/09/2012** tarihinden itibaren CMK 135. Maddesi kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda açıklandığı gibi söz konusu soruşturmaya bir e-posta ihbarı üzerine başlanılmış, suç vasıflandırılmadan önce toplanan bilgilerden haklarında ihbar bulunan şahıslardan bir kısmı ile ilgili olarak Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve Mali Suçlarla ve Suç Gelirleri ile Mücadele Şube Müdürlüğünün raporlarının bulunduğu, ayrıca aynı kişiler ile ilgili olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının raporunun bulunduğu gerekçeleri ile kişilerin kaçakçılık, suçtan elde edilen mal varlığının aklanması suçlarını işledikleri iddiası ile CMK 135. Md. kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı, yapılan çalışmalarda kişilerin **suç işlemek amacıyla örgüt kurmak** ve **rüşvet** suçlarını da işlediklerine dair delillere rastlandığı gerekçesi ile sonraki süreçte bu suçlarla ilgili olarak da iletişimin denetlenmesi kararı alınması yoluna gidildiği anlaşılmıştır.

Yapılan soruşturma sırasında şüphelilerin;

1- İran'ın uygulamaya çalıştığı nükleer programın barışçıl amaçlar taşımadığı gerekçesi ile gerek Birleşmiş Milletler, gerek Avrupa Birliği, gerekse Amerika Birleşik Devletleri tarafından, nükleer programın uygulanmasının engellenmesini sağlamaya yönelik olarak

İran'a ekonomik ambargo uygulandığı, bu çerçevede İran'ın ihracatı ve ithalatının kısıtlandığı, sadece petrol ve doğal gaz satmasına, elde edilen gelirin doğrudan İran'a transfer edilmeyip satışın yapıldığı ülkede bulunan bankada İran Merkez Bankası tarafından açılan hesaba bloke edilmesine, bu para ile İran'ın dışarıdan sadece gıda ve ilaç almasına izin verildiği, İran asıllı olup sonradan Türk Vatandaşlığına geçen, Türk Vatandaşlığına geçtikten sonra Reza Zarrap olan adını Rıza Sarraf olarak değiştiren ve halen Türkiye'de yaşayan işadamının kurduğu şirketlerin 2013 yılı ortasına kadar İran'ın ithaline izin bulunan altını, bu tarihten sonra da gıda ve ilacı Türkiye'den ve Dubai'den İran'a ihraç ederek, ihraç ettiği malların bedelinin İran Merkez Bankasının Türkiye'de Halkbank nezdinde açılan hesaptaki paradan ödenmesini sağladığı, bu işten ciddi komisyon alıp kar ettiği, şirketleri Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi olarak etkileyecek boyutta ihracat yapan Rıza Sarraf'ın bir süre sonra Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan ve ihracat işlemleri sonunda ödemelerin yapıldığı Halkbank'ın Genel Müdürü Süleyman Aslan ile tanıştığı, en yoğun iş yaptığı bankanın en üst düzeydeki bürokratına ve devletin ihracat politikalarının belirlenmesinde ve ihracatın artırılması çabalarında en üst düzeyde kararları alma makamında bulunan Ekonomi Bakanına aşağıda açıklanacağı şekilde menfaat temin ettiği, hediyeler gönderdiği, temin edilen menfaatlerin ilgililerine ulaştırılmasında Rıza Sarraf'ın şirketlerinde çalışanların, Ekonomi Bakanlığı özel kalem çalışanlarının, Ekonomi Bakanının oğlunun ve Halkbank Genel Müdürünün eşinin yardım ve iştiraklerinin olduğu,

2- Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi biçimde etkileyecek boyutlarda ihracat yapan işadamı Rıza Sarraf'ın bu süreçte İçişleri Bakanı ile tanıştığı, onun yetkilerinden ve bürokratik gücünden yararlanarak işlerini kolaylaştıracak konularda yardım ve destek aldığı, bu cümleden olarak ülke içinde saygınlık görüntüsünü artırmaya ve özellikle İstanbul içinde bir yerden bir yere intikali sırasında trafikte yaşadığı sıkıntıları aşıp emniyet şeridini kullanmasını sağlamaya yönelik olarak koruma altına alma kararı ve koruma tahsisi kararı aldırdığı, kardeşlerinin ve babasının istisnai yoldan Türk Vatandaşlığına geçmelerini sağladığı, iş yaşamında kendisine engel çıkardığını, kendisini uğraştıracak ihbarları yaptığını veya yapacağını düşündüğü bir emniyet müdürünün başka illere atanmasını sağladığı, kendisi ve şirketi hakkında haber yapacağını öğrendiği ve rahatsızlık duyduğu gazetecilerin aranarak haber yapmalarının engellemesini sağladığı, bu şekilde nüfuzundan yararlandığı İçişleri Bakanına, şirketinde çalışan elemanları, İçişleri Bakanının özel kalemindeki görevliler ve bakanın oğlu aracılığı ile menfaat temin ettiği,

3- Bu süreçte tanıştığı Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'ın nüfuzundan faydalanmamakla birlikte, iyi ilişkilerinin devamını sağlamaya yönelik olarak ona ciddi ekonomik değer ifade edecek boyutta hediyeler gönderdiği iddia edilmiştir.

Olayların gelişimi ve nedenlerini açıklayabilmek için öncelikle İran'a uygulanan yaptırımların açıklanmasında fayda görülmüştür.

İran'a uygulanan yaptırımlar kısaca şöyle özetlenebilir;

BM Güvenlik Konseyi, ABD ve AB'nin birbirinden bağımsız yaptırımları, İran'ın nükleer programının barışçıl olmadığı ve İran'ın uluslararası terörizmi desteklediği iddialarına dayandırılmaktadır. Yaptırımların temel hedefinin İran'ın uluslararası finans sisteminden izole edilmesi olduğu anlaşılmıştır.

BM Yaptırımları;

31 Temmuz 2006 tarih ve 1696 sayılı Karar ile;

31 Ağustos 2006 tarihine kadar süre verilerek nükleer faaliyetlerini durdurmaması halinde İran'a ekonomik yaptırımlar uygulanacağı uyarısında bulunulmuştur.

27 Aralık 2006 tarih ve 1737 sayılı Karar ile;

Üye ülkelerden kendi toprakları üzerinde, karar ekinde İran'ın nükleer programı ile ilgili olduğu belirtilen kişi ve kurumlara ait bütün fonların, mali varlıkların ve diğer ekonomik kaynakların dondurulması istenilmiştir

24 Mart 2007 tarih ve 1747 sayılı Karar ile;

İran'a yönelik yaptırımlara silah alım-satımını dâhil etmiş ve bir önceki kararın ekinde İran'ın nükleer programı ve balistik füze programı ile ilgili kişilerin ve kurumların sayısı artırılmış ve bu kişilerin seyahatlerine sınırlama getirilmiştir.

Bütün üyelerden ve uluslararası finans kurumlarından insani amaçlar ve kalkınma amaçları dışında, İran hükümetine mali yardım yapmak ya da borç vermek gibi yeni yükümlülüklere girmemeleri istenmiştir.

Ayrıca üyelerin finans kuruluşlarının, bütün İran bankalarının İran dışındaki şubeleri ile ilişkilerinde, İran'ın nükleer ve balistik füze programına katkıda bulunmuş olmamak için dikkatli olmaları istenilmiştir.

BM Güvenlik Konseyi 27 Eylül 2008'de kabul ettiği 1835 sayılı Karar ile de önceden aldığı bütün kararları teyit etmiş ve Konsey'in İran'dan taleplerini yinelemiştir.

ABD'nin Yaptırımları;

2005 yılında, 13382 sayılı Kararname ile 8 İran bankası ve 1 İran şirketinin mal varlıklarının dondurulmasına karar verilmiş ve ABD'li kurumların bunlarla iş yapması yasaklanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihinde, Ulusal Savunma Yetki Yasası (Kirk-Menendez Yasası) kabul edilmiştir. Yasaya göre, İran Merkez Bankası ve belli başlı İran mali kuruluşları ile ciddi ölçüde işlem yapan banka ve finans kuruluşlarının ABD hesapları dondurulacaktır. Yasada yaptırımlar için bir geçiş süreci belirlenmiştir.

İran ile enerji sektörü dışında işlem yapan (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Mart ayı,

Enerji sektörü de dahil olmak üzere her türlü finansal ilişkilerine son vermeyen (özel/kamuya ait) kuruluşlar için 2012 Yılı Haziran ayı.

İran'dan enerji alımlarını azaltmakla beraber devam eden Türkiye'ye, Yasa kapsamında çeşitli dönemlerde muafiyetler tanınmıştır.

Ancak ABD'nin, bu yasanın Türkiye gibi bazı müttefikleri sıkıntıya sokmasına neden olacağı endişesini taşıması nedeniyle 2013 yılında yeni bir düzenleme yapılmıştır.

6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya başlayan yeni kararlara göre, İran'dan doğalgaz ve/veya petrol almak isteyen ülkeler;

İhracat bedellerini ülkelerindeki bir banka hesabına yatıracaklardır,

Bu tutarlar İran'a transfer edilmeyecektir,

İran bu tutarlar ile o ülkeden yiyecek, ilaç, tıbbı malzeme ve endüstriyel ürünler alabilecektir.

ABD, diğer uluslararası aktörlerin de İran'a yaptırım uygulaması için 2006 yılından itibaren seferberlik başlatmıştır.

AB'nin Yaptırımları;

AB ülkeleri, BM Güvenlik Konseyinin İran'a yönelik yaptırım kararlarını kendi mevzuatlarına uyumlu hale getirerek uygulamaya koymuşlardır.

2007 yılında, BM'nin 1737 sayılı Kararında geçen listeye kendisinin belirlediği başka kişi ve kuruluşları da ekleyerek, vize yasağı getirmiş ve mal varlıklarını dondurmuştur.

2010 yılında, İran Merkez Bankasının üye ülkelerdeki hesaplarını dondurmuş, İran ile yapılan kıymetli maden ticaretini yasaklamıştır.

17 Mart 2012 tarihinde Belçika merkezli SWIFT sistemi yaptığı duyuru ile üyelerinden, Türkiye saatiyle 18:00'den itibaren Avrupa Birliği Konseyi'nin 15 Mart 2012 tarihli kararında yer alan İran'lı finansal kuruluşlar ile işlem yapmamalarını (disconnection) istemiştir.

2012 Temmuz ayında AB, İran petrolüne ambargo koymuştur.

AB ayrıca Avrupalı sigorta şirketlerinin İran kaynaklı tüm petrol nakliyelerini sigortalamasını yasaklamıştır.

2012 Ekim ayında AB, İran'dan tüm doğalgaz alımını durdurmuş ve Avrupalı gemi inşa şirketlerinin İran'ın kullanımı için petrol tankeri inşa etmesini yasaklamıştır.

Türkiye Bankalar Birliğinin "İran'a Yönelik Yaptırımlar Kapsamında Banka Uygulamalarının Nedenleri Hakkında Değerlendirme" notuna bakıldığında,

"Bilindiği üzere; Birleşmiş Milletler, A.B.D. ve Avrupa Birliği (AB) tarafından İran'a dönük çeşitli düzeylerde ekonomik, ticari, bilimsel, askeri ve finansal yaptırımlar uygulanmaktadır.

İran'a yönelik yaptırım kararlarının ülkemiz mevzuatına doğrudan yansıması olmamakla beraber; bankalarımız, muhatap yabancı kuruluşlar tarafından, bu düzenlemelere uymaya zorunlu tutulmaktadır. Başta,

1. Muhabirlik ilişkisi kurulması,

2. Yurtdışı kaynaklı kredi anlaşmalarının gerçekleştirilmesi,

3. SWIFT ilişkisi kurulması,

4. Para transferi işlemleri

5. Dış ticaret işlemleri,

olmak üzere, yabancı kuruluşlarla yürütülen tüm işlemlerde, bankalarımızın bu düzenlemelere uyup uymadığı sorgulanmakta, bu konuda yazılı taahhütler alınmaktadır.

Bu taahhütlere uygun davranılmadığının tespiti durumunda; muhabirlik ilişkisi kurulmamakta veya gerçekleştirilmesi talep edilen işlemler reddedilmekte; transfer edilen fonlar bloke edilmektedir.

Ayrıca, İran'a yönelik yaptırım uygulayan ülkelerde şube, iştirak vb bağlı birimleri bulunan Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşlar ile Türkiye'de yerleşik finansal kuruluşların yabancı ortakları için de bu kısıtlamalara uyulması zorunludur. Yine, yabancı finansal kuruluşların Türkiye'de bulunan finansal kuruluşları için de aynı düzenlemeler geçerlidir.

Bu kurallara uymayan finansal kuruluşlar, ABD ve AB bankaları tarafından kendi otoritelerine bildirilmekte ve astronomik düzeyde cezai yaptırımlara maruz kalabilmektedir. Bu konudaki detay bilgilere http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/ CivPen/Pages /civpen-index2.aspx bağlantısından ulaşmak mümkündür.

Ayrıca bu bankalara dönük tüm finansal işlemler engellenebilmektedir. Örneğin 2010 yılında ABD tarafından yürürlüğe sokulan CISADA Kanununa göre; İran'la ilgili işlemlere aracılık ettiği tespit edilen Chinese Bank of Kunlun ve Elaf Islamic Bank kara listeye alınarak;

uluslararası finansal sisteme erişimleri kısıtlanmış; ABD finansal sistemine erişimleri ise tamamen engellenmiştir.

Bakanlığınızın ilgide kayıtlı yazısı üye bankalarımıza gönderilerek, bu konudaki uygulamaları talep edilmiştir. Üyelerimizden gelen yanıtların incelenmesinden; standart bir uygulamanın bulunmadığı; genel olarak bankaların listelenmiş (designated) İran kişi ve kuruluşlarıyla işlem yapmadığı; listelerin dışında kalan İran kişi ve kuruluşlarına da genişletilmiş müşterini tanı (enhanced due diligence) ilkeleri uygulandıktan sonra işlem yapma kararı verildiği görülmektedir.

Ayrıca, listelenmiş kişi ve kuruluşlara işlem tesis edilmemesi ve genişletilmiş müşterini tanı ilkelerini uygulamanın dışında; bazı bankaların da işlem tipi, mal veya hizmet konusu (savunma sanayiinde kullanılan mallar, otomotiv sektörü, gemi imalatında kullanılan mallar, ABD menşeli mallar, kıymetli madenler gibi) veya para birimi (ABD doları, Kanada doları gibi) bazında kısıtlamalar uyguladığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, bankalarımızca gerçekleştirilen tedbir ve uygulamaların sadece İran kişi ve kuruluşlarına yönelik olmadığı; benzer tedbir ve uygulamaların uluslararası düzeyde yaptırımlara tabi olan diğer ülkelerin vatandaşları ve kuruluşlarını da kapsadığı bilinmektedir. Örneğin Kuzey Kore, Küba, Sudan, Suriye ve Burma gibi ülkeler de uluslararası alanda benzer ağır yaptırımlara maruz kalmaktadır. En yaygın olan kısıtlamalar ise hedef ülkeye silah ihracını yasaklayan yaptırımlar olup, örneğin Avrupa Birliği tarafından Çin'e silah ambargosu uygulanmakta olması bakımından bankaların AB üyesi ülkelerde faaliyet gösteren bankaları hesap muhabiri olarak kullanarak bu işlemlere ilişkin ödemeleri yapması mümkün değildir.

Sonuç olarak; bankalarımızın İran uyruklu gerçek ya da tüzel kişilere hesap açmamak, hizmet vermemek, işlemlerine aracılık etmemek olarak nitelendirilebilecek bir politikaları ve tutumları olmadığı, fakat yazımızda detayları ile belirtilen uluslararası ve uluslararası nitelikte sonuçları ve yaptırımları olan kısıtlamalardan dolayı, bankaların yaptığı kontroller ve aldıkları tedbirler olduğu görülmektedir. Bankalarımızın uluslararası finansal sisteme erişim için bu hususlara dikkat etmeleri zorunluluktur. Bankacılık sisteminin kendi iradesi dışında kalan bu tür kısıtlamalardan ötürü zaman zaman İran uyruklu müşterilerine hizmet sunmalarında bazı kısıtlarla karşılaşabilmeleri de tamamıyla bu durumdan kaynaklanmaktadır."

İran'a uygulanan yaptırımlar ile ilgili açıklamadan anlaşıldığı üzere İran'ın dışarıya mal satması ve dışarıdan mal ithali engellenmiş olmakla birlikte kısmen petrol ve doğalgaz ihracına izin verilmiş bulunmaktadır. Türkiye, petrol ve doğalgaz ihtiyacının önemli bir kısmını İran'dan ithal ettiği petrol ve doğalgaz ile karşılamaktadır. Ancak uygulanan yaptırımlar gereği Türkiye'nin İran'dan satın aldığı petrol ve doğalgazın bedeli İran Merkez Bankası adına Halkbank'da açılan hesaplara yatırılmaktadır. Keza Hindistan'ın 2011-2013 yılları arasında İran'dan ithal ettiği petrolün bedeli ve Avrupa ülkeleri ile Japonya'nın İran'dan ithal ettikleri petrol ürünlerinin bedelleri de 2012-2013 yıllarında söz konusu hesaba yatırılmıştır. İran Merkez Bankası Halkbank nezdindeki hesapta biriken tutarları ülkesinin ithaline izin verilen ürünlerin bedellerinin ödenmesinde kullanmaya başlamıştır.

Söz konusu hesapta biriken paraların ithalat bedellerinin ödenmesinde kullanılması şu şekilde olmaktadır;

1- Öncelikle İran'da ithalat yapacak veya ithalatı gerçekleştiren firma İran'da bulunan bankaya giderek yapacağı ithalata ilişkin belgeleri sunmakta,

2- İlgili İran bankası söz konusu belgeler kapsamında firmanın belirttiği tutarı firmadan tahsil edip, karşılığı kadar Türk Lirası ya da Euroyu İran Merkez Bankasından (İMB) satın almakta,

3- İMB söz konusu tutarı Halkbank nezdindeki hesabından yine ilgili bankanın Halkbank nezdindeki hesabına aktarmakta,

4- İlgili İran Bankası tarafından gönderilen SWİFT mesajıyla da İran Bankasının Halkbank nezdindeki hesabına ihracatı yapan firmanın hesabına ödeme yapılmaktadır.

Söz konusu sistemin işleyişinde dış ticarete, yani İran açısından ithalata, diğer ülkeler yönünden ihracata konu mallar ile dış ticareti yapan tarafların Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve ABD yaptırımlarının kapsamı dışında olmasına dikkat edilmektedir.

Açıklanan yaptırım kararları çerçevesinde 01/07/2013 tarihine kadar kıymetli maden alım satımı Halkbank tarafından yapılan aracılık işlemlerine konu edinilmiş, bu tarihten sonra İran'ın kıymetli maden ithalatı da yaptırım kapsamına alındığı için işlemler transit ticaret kapsamında yürütülmüştür.

İran'ın Türkiye'ye yaptığı petrol ve doğal gaz ihracatı karşılığında, elde ettiği gelirlerin, yaptırımlar gözetilmek kaydı ile İran'ın yaptığı ithalatlara ilişkin bedellerin ödenmesinde kullanılan sistemde değişik firmalar işlem yapmakla birlikte, bu firmalar arasında şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı hissedar olduğu şirketler önemli bir yere sahip bulunmaktadır.

Şüpheli Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu şirketler temel olarak iki yolla İran'a ihracat gerçekleştirmektedirler:

1- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesine kadarki süreçte, altın ihracatı kapsamında ihracat bedeli peşin tahsil edilmiş, söz konusu tahsilattan elde edilen gelir ile Türkiye'de yerleşik firmalardan altın alımı yapılarak altının fiziki yollar ile İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

2- 01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ticaretinin yaptırımların kapsamına dahil edilmesinden sonraki süreçte ise, transit ticaret kapsamında İran'daki şirketlerden ödemeler peşin alınmış, söz konusu ödemelerden elde edilen gelirler ile Dubai'de kurulu bir şirketten ilaç ve gıda ürünleri (şeker, buğday v.b.) alımı yapılarak söz konusu malların Dubai'den direk İran'a gönderilmesi sağlanmıştır.

Altın ihracatı kapsamında Tüpraş, Botaş, Avrupa, Japonya ve Hindistan'ın İran Ulusal Petrol Şirketi (NIOC)'nden doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB(İran Merkez Bankası) hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde altın ticareti için anlaştığı, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu altın ithalatına ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu ve bahse konu İran bankasının söz konusu ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, tahsilatı yapan İran bankasının tahsil ettiği bedelin karşılığı kadar TL ya da dövizi İMB'den satın aldığı, İMB'nin TL ya da dövizi Halkbank nezdindeki petrol ve doğal gaz ihracından elde ettiği gelirin biriktiği hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, ilgili İran bankasının Halkbank'a gönderdiği Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabından İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın ihracatı yapan firmanın ibraz ettiği belgeleri kontrol ettikten sonra Swift mesajında belirtilen tutarın bahse konu İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından çıkararak ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına geçirdiği, yapacağı ihracata ilişkin malın bedelini bu şekilde peşin olarak tahsil eden Türkiye'deki firmanın ihraç edeceği altının alımı için Türkiye'deki bir başka şirkete parayı transfer ettiği, yapılan transfere konu altının ihracatı yapacak firma tarafından fiziki olarak teslim alındığı, yine fiziki yollarla İran'a gönderildiği, altın ihracatı işleminin bu şekilde tamamlandığı, bedelinin İran'ın ihraç ettiği ve karşılığı Halkbank'daki IMB hesabında biriken paradan ödemesinin bu şekilde yapıldığı anlaşılmıştır. Yapılan işlemlerde hukuka aykırı her hangi bir yön bulunmamaktadır.

Yapılan altın ihracatına ilişkin olarak Halkbank kayıtları üzerinde bilirkişi tarafından yapılan incelemelerde Rıza Sarraf'ın ağırlıklı ortak olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve

Kıymetli Madenler San. Tic. A.Ş. ile Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin 2012 yılı Şubat ayından itibaren İran'a önemli tutarda altın ihracı gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Royal ve Safir firmaları tarafından 2012 yılında toplam 2.587.809.063,3 TL 2013 yılında 1.701.736.917,38 TL olmak üzere toplam 4.289.545.980,68 TL, 2012 yılında 5.244. 628. 878, 63 Euro, 2013 yılında 912.326.813,81 Euro olmak üzere toplam 6.156.955.692,44 Euro, 2012 yılında 206.000.000 Japon Yeni (JPY) altın ihracatı gerçekleştirildiği, söz konusu firmalar hesabına en son 11/06/2013 tarihinde ödeme geldiği, 2012 yılında İran'a yapılan altın ihracatının %58'inin Türkiye'deki beş şirket tarafından gerçekleştirildiği, bu şirketlerin ilk ikisinin Royal ve Safir olduğu, diğer şirketlerin ise şüpheli Rıza Sarraf'ın daha önce birlikte çalıştığı Taha Ahmet Alacacı'nın ağırlıklı ortak olduğu İlsam Dış Ticaret Danışmanlık San. İnş. ve Taah. Ltd. Şti, Taha Kıymetli Madenler Ticareti A.Ş. ve Atanur Kuyumculuk İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. olduğu anlaşılmıştır. Bu süre içerisinde söz konusu beş şirketin tamamı aynı İranlı firmalara mal satışı yapmışlar, aynı İranlı firmalardan para transferi almışlardır.

01/07/2013 tarihinde kıymetli maden ithalatı İran açısından yaptırım kapsamına alınınca bu defa şüpheli Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketlerin transit ticaret çerçevesinde İran'a ilaç ve gıda ihraç etmek suretiyle benzer bir işlemi gerçekleştirdikleri, bu kapsamda Tüpraş ve Botaş'ın NIOC'tan doğal gaz ve petrol ithal ettiği, ithal edilen doğal gaz ve petrol bedellerinin Halkbank nezdindeki IMB hesaplarına yatırıldığı, Türkiye'deki firma ile İran'daki firmanın İran'a ihracat şeklinde transit ticaret için anlaştıkları, İran'daki firmanın İran'daki bir bankaya giderek söz konusu ithalata ilişkin olarak karşı tarafa yapılmak üzere ödeme talebinde bulunduğu, bahse konu İran bankasının ödemeye ilişkin bedeli talepte bulunan İran firmasından tahsil ettiği, daha sonra bu bedelin karşılığı kadar TL ya da dövizi IMB'den satın aldığı, IMB'nin bu miktardaki TL ya da dövizi Halkbank nezdindeki kendi hesabından bahse konu İran bankasının yine Halkbank nezdindeki hesabına aktardığı, bahse konu İran bankasının Halkbank'a gönderdiği, Swift mesajı ile Halkbank nezdindeki hesabına İran firması adına ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma hesabına ödeme yapılması talebinde bulunduğu, Swift mesajını alan Halkbank'ın belgelerini kontrol ettikten sonra ilgili tutarı İran bankasının Halkbank nezdindeki hesabından ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firmanın hesabına geçirdiği, Türkiye'deki firmanın ihracata konu malın alımı için Dubai'de yerleşik bir başka şirketin Halkbank'daki hesabına para transferi yaptığı, ihracata konu olup bedeli ödenen malın ihracatı gerçekleştiren Türkiye'deki firma tarafından fiziki olarak teslim alınmadan ve dolayısıyla Türkiye'ye hiç getirilmeden Dubai'den doğrudan İran'a gönderildiği, Dubai'de yerleşik şirketin Halkbank'daki hesabına yapılan ödemeyi Hindistan menşeli Bank of Baroda'ki hesabına gönderdiği, bu şekildeki işlemlerin Rıza Sarraf'ın ortak olduğu Royal ile Volgam Gıda Dış Tic. Ltd. Şti.'nin ağırlıklı olarak gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

Söz konusu iki şirketin 2013 yılı Haziran ayı sonundan itibaren gerçekleştirdikleri İran'a transit ticaret kapsamında Halkbank nezdindeki hesaplarına toplam 917.313.631,44 TL,747. 315.531,49 Euro gönderildiği bilirkişi tarafından Halkbank kayıtları üzerinde yapılan tespit ile anlaşılmıştır. Yine yapılan incelemelerden Royal ve Volgam'ın transit ticaret kapsamında İran'a yaptıkları ihracat işlemlerinde ilaç ile şeker ve buğday gibi gıda alımlarının tamamını Dubai'de yerleşik Atlantis Capital General Trading LLC firmasından gerçekleştirdikleri, ödemelerin tamamını söz konusu firmanın Halkbank nezdindeki hesaplarına yaptıkları, yine Halkbank kayıtları üzerinde yapılan araştırmadan anlaşılmıştır.

Transit ticaret; gerçek veya tüzel kişi tacir tarafından satın alınan, yabancı veya yerli menşeli olup, yurt dışına satılmış malların transit olarak veya doğrudan doğruya ithalat ve ihracat rejimi hükmüne tabii olmaksızın başka veya aynı ülkeye satılmasını ifade eder. Türkiye'de yerleşik her hangi bir firma tarafından ithal edilmek amacıyla yurda getirilerek gümrük antrepolarına alınan bir malın aynı firma ya da malları gümrük antreposunda devir alan başka bir firma tarafından başka bir ülkeye ya da malın getirildiği ülkedeki başka bir firmaya satılması da transit ticaret işlemidir. Transit ticaret, bir ödeme şekli değil ticaret şeklidir. Gerçekte bir ithalat – ihracat işlemi olmadığından dolayı gümrük beyannamesi düzenlenmez.

Transit ticaret işlemlerinde vergi, resim, harç istisnası uygulanır. Transit ticareti yapan kişi mal alım satımı nedeni ile dönen paranın %3'ü civarında komisyon alır, kazancı bundan ibarettir.

Yukarıda açıklandığı üzere İran asıllı olup, daha sonra Türk Vatandaşlığına geçen Rıza Sarraf'ın Türkiye'de faaliyet gösteren çok sayıda şirketinin bulunduğu, bu şirketlerde kendisinin ağırlıklı ortak olduğu, ağırlıklı ortak olduğu şirketlerde yönetim kurulu başkanlığı yaptığı, Rıza Sarraf'ın ortağı ve yönetim kurulu başkanı olduğu Royal Denizcilik Endüstriyel Makine ve Kıymetli Madenler San. Tic. Anonim Şirketinin ve Safir Altın Ticaret İthalat ve İhracat Ltd. Şti.'nin ticari hacminin önemli bölümünü İran'a yapılan altın ihracatının oluşturduğu, özellikle altın ihracatının 2012 yılında rekor düzeylere ulaştığı, hatta Türkiye'nin ihracatında önemli bir yer tuttuğu, her iki şirketin kayıtlarından ve Halkbank'ın kayıtlarında yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Sözü edilen şirketler ihracatı İran'a uygulanan ambargo nedeni ile yukarıda açıklanan yöntemler ile gerçekleştirmektedirler. Şirketlerin yaptıkları ihracat işlemlerinde yasaya aykırı bir yön bulunmamaktadır. Yapılan işlemin İran'a uygulanan ambargoyu delmeye yönelik girişim olarak değerlendirilmesi başsavcılığımız tarafından yürütülen suç soruşturması kapsamının dışında olan bir husustur. Bu yöndeki işlemlere devam edilmesi ve izin verilmesi bir devlet politikası gereği olup, doğruluğu ve yanlışlığı tartışma konusu yapılmayacaktır.

İran'a yapılan kıymetli maden ve özellikle altın ihracatı ile 01/07/2013 tarihinden sonra ağırlıklı olarak yapılmaya başlanan ilaç ve gıda transit ticareti sadece Rıza Sarraf yönetimindeki şirketler tarafından yürütülen bir işlem olmayıp, aynı iş Türkiye'de faaliyet gösteren başka firmalar tarafından da yapılabilmektedir. Söz konusu ihracat işlemlerini yapan firmaların başında Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketler olmakla birlikte daha önce Rıza Sarraf ile ortak iş yapan Taha Ahmet Alacacı yönetimindeki şirketlerin de benzer ticareti yaptıkları kayıtların incelenmesinden anlaşılmaktadır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yapılan e-posta ihbarı üzerine başlatılan soruşturma sırasında, iletişimin denetlenmesi yolu ile yapılan telefon dinlemelerinden Rıza Sarraf'ın o dönemde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nde Ekonomi Bakanı olarak görev yapan Zafer Çağlayan ile tanıştığı, gerek telefon ile gerekse yüz yüze sıkça ve rahatça görüştüğü, Türkiye'nin ihracat rakamlarını ciddi miktarda arttıran ticari işler yapan firmaların en üst düzeydeki yöneticisinin, Türkiye'nin ihracatını artırmaya yönelik politikaları belirleyip uygulamaktan sorumlu olan Bakan ile medeni ilişkiler çerçevesinde görüşmesi son derece doğal olmakla birlikte, yapılan tespitlerden Rıza Sarraf ile Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan arasındaki ilişkilerde yasal olmayan bir yön bulunduğu, zira Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanına menfaat temin ettiğine dair kuşku uyandıran görüşmeler bulunduğu, bu yönde bazı deliller olduğu,

Rıza Sarraf ile Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan arasındaki yakın ilişkiyi gösterir ilk delillerden birisinin 31/12/2012 tarihinde Gana'dan gelip İstanbul Atatürk Havalimanına inen 1,5 ton altın yüklü olduğu iddia edilen ULS Havayollarına ait kargo uçağının yükü ile ilgili çıkan problem nedeni ile uçağın yükünün boşaltılmasından vazgeçilerek Dubai'ye gönderilmek istendiği aşamada, bunun başarılamaması üzerine Rıza Sarraf'ın telefon görüşmeleri ile iş arkadaşlarına;

"Bakan beyi aradım, Bakan bey görevlileri arayacak" gibi konuşmalardan sonra, 04/01/2013 tarihinde Ekonomi Bakanının özel kaleminden Onur Kaya'nın Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığına kayıtlı 0530 302 12 12 numaralı telefondan Gümrük ve Ticaret Bakanlığına kayıtlı 0530 880 75 70 numaralı telefonu kullanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ziya Altunyaldız'ı arayarak saat 20:55'de yaptığı görüşmede Sayın Bakanın talimatlarını aktarmasına dair konuşma olduğu, bu konuşma Ekonomi Bakanı ile Rıza Sarraf'ın o tarihten

önce tanıştıklarını, Rıza Sarraf'ın bir sıkıntısının çözümü için kolayca bakanı arayabildiğini, bakanın da yardım için en üst düzeyde girişimde bulunduğunu gösterdiği,

Keza Rıza Sarraf'ın evli olduğu ses sanatçısı Ebru Gündeş Sarraf'ın Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın oğlunun düğününde sahne aldığı, Rıza Sarraf'ın düğünde davetliler arasında olup bir süre bakanların da bulunduğu masada oturduğu, orada başka bakanlarla tanıştığı dosya içinde mevcut gazete haber kupürleri ve resimlerden anlaşıldığı,

Yine Ekonomi Bakanı ile Rıza Sarraf'ın zaman zaman yüz yüze görüştükleri iletişimin denetlenmesi sırasında elde edilen delillerden ve teknik takip kayıtlarından anlaşıldığı,

Süreç içerisinde Rıza Sarraf'ın, Ekonomi Bakanının da referansı ile Halkbank Genel Müdürü ile tanıştığı, yaptığı ihracata ilişkin ödemelerin yapıldığı ve çok sık muhatap oldukları bankanın en üst düzeydeki yöneticisi ile oluşturduğu tanışıklıktan çok mutlu olduğunun iletişimin denetlenmesi işlemleri sırasında tespit edilen konuşmalardan anlaşıldığı, en üst düzeydeki bu tanışıklık ve hatta istediği zaman telefonla veya yüz yüze görüşme yapabileceği düzeydeki yakınlığın, bazı bürokratik işlemlerin çözümünde kolaylık ve hız sağlaması nedeniyle Rıza Sarraf tarafından çok önemsendiği, bakanla tanışmasından bile daha fazla önem atfettiği bir ilişki halini aldığı,

Soruşturma evrakı kapsamındaki bilgi ve belgelerle bilirkişi raporlarındaki tespitler, MASAK raporlarındaki tespitler ve Halkbank kayıtlarında yapılan incelemelere dair raporlardaki bilgilerden anlaşılacağı üzere, Rıza Sarraf yönetimindeki şirketlerin ihracat rakamlarının çok ciddi boyutlarda yüksek olduğu, sürekli olarak kendisi ve şirket çalışanlarının yüksek meblağlı parasal işlemler yaptıkları, bu işlemlerin tamamına yakının Halkbank nezdindeki IMB(İran Merkez Bankası) hesabından şirketlerine yapılacak ödemelere ilişkin olduğu, bu nedenle Halkbank'ın, Rıza Sarraf ve şirketleri açısından çok büyük önem arz eden bir nitelik taşıdığı, aynı şekilde Halkbank'ın işlem hacminin artmasında çok önemli bir yer tutan Rıza Sarraf'ın şirketlerinin de Halkbank yönetimi açısından büyük önem taşıdığı,

Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanı ve Halkbank Genel Müdürü ile tanışması, yakın ilişki içinde olmasının bir süre sonra menfaat ilişkisine dönüştüğü, Rıza Sarraf'ın gerek Ekonomi Bakanı'na, gerekse Halkbank Genel Müdürüne menfaat temin etmeye başladığı, onların da temin edilen bu menfaatleri kabul ettikleri,

Türkiye'nin ihracat rakamlarını önemli ölçüde etkileyip yukarılara çekecek düzeyde ihracat yapan, bu nedenle Ekonomi Bakanı ile yakından tanışan iş adamı Rıza Sarraf'ın Ekonomi Bakanının oğlunun düğünü için davetli olarak gittiğinde kabineden başka Bakanlarla da tanıştığı, bu arada dönemin İçişleri Bakanı Muammer Güler'den Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan referansı ile randevu alarak ziyaretine gidip daha yakından tanışma fırsatı bulduğu, Türkiye'nin ihracatının artmasında katkısı olduğunu düşündüğü iş adamına İçişleri Bakanının sempati gösterdiği, bu tarihten sonra Rıza Sarraf'ın İçişleri Bakanı ile telefon ile ve zaman zaman yüzyüze görüşecek kadar yakınlık tesis ettiği, bu yakınlıktan yararlanarak Türk Vatandaşlığına geçmek isteyen ve halen Türkiye'de yaşayan babası ile kardeşinin Türk Vatandaşlığına geçirilmeleri konusunda yardım talep ettiği, keza uğradığı tehditten dolayı güvenlik endişesi duyarak koruma talebinde bulunduğunda İçişleri Bakanının yakın ilgisine ve yardımına mazhar olduğu, kendisi hakkında koruma kararı çıkartıldığı, İçişleri Bakanının Rıza Sarraf'ın işleri ile ilgili olumsuz müdahalelerde bulunduğunu düşündüğü bir emniyet mensubunun başka illere atanmasında gayret gösterdiği, İçişleri Bakanlığı gibi önemli bir makamda bulunan bir kamu görevlisinden bu denli yakın ilgi ve yardım gören Rıza Sarraf'ın memnuniyetini İçişleri Bakanı Muammer Güler'in danışmanlık şirketi bulunan oğlu Barış Güler'i danışman olarak işe almak suretiyle gösterdiği, ayrıca bir kısmının Muammer Güler'in akrabası olup, Rıza Sarraf'ın yanında çalışan Rüçhan Bayar'dan olan alacaklarına karşılık ödendiği anlaşılan toplam 5.985.000 Dolar parayı muhtelif zamanlarda Barış Güler aracılığı ile İçişleri Bakanlığına göndermek suretiyle menfaat temin ettiği, İçişleri Bakanının ciddi

parasal değerler ifade eden menfaatler sağlandığından haberdar olduğu halde kabul edilmesine muvafakat gösterdiği,

Söz konusu menfaatlerin önemli bölümünün Rıza Sarraf ve iş yerinde çalışan elemanları aracılığı ile bizzat Barış Güler'e ödendiği, bir kısmının İçişleri Bakanının Özel Kaleminde çalışan Özgür Özdemir ve Hikmet Tuner tarafından teslim alındığı,

İş adamı Rıza Sarraf'ın yoğun ihracat işleri ile uğraşması nedeni ile tanıştığı Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan tarafından İçişleri Bakanı Muammer Güler ile birlikte Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış ile de tanıştırıldığı, Egemen Bağış ile Rıza Sarraf arasında hiçbir iş bağlantısı olmamakla birlikte Rıza Sarraf'ın Avrupa Birliği Bakanlığı gibi önemli bir Bakanlıkta görev yapan Egemen Bağış ile arasındaki ilişkileri iyi tutmak, geliştirmek, ileride ihtiyacı olduğunda yardımından yararlanabilmek için zaman zaman hediyeler gönderdiği, bu bağlamda 19/04/2013 tarihinde Egemen Bağış'ı Avrupa Birliği Bakanlığının Ortaköy'deki ofisinde ziyarete gittiği, ziyarete giderken yanında hediye olarak bir ayakkabı götürdüğü, ayrıca ayakkabı kutusunun içine 500 Bin Dolar koyarak ziyaret sırasında paketi bizzat teslim ettiği, bu hususun iletişimin denetlenmesi sırasında dinlenen telefon kayıtlarından ve yapılan fiziki takip sırasında elde edilen görüntülerden belirlendiği, 29/08/2013 tarihinde bir takım elbise ile takım elbise arasına konulmuş 500 Bin Doların, Egemen Bağış'ın İstinye'de Hillpark Sitesindeki evinde teslim edildiği, bu hususun iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen telefon görüşmeleri ve teknik takip sırasında elde edilen görüntülerden belirlendiği, 09/10/2013 tarihinde çikolata kutusu içerisinde 500 Bin Dolar konulmak suretiyle Egemen Bağış'a gönderildiği ve Egemen Bağış'ın Hillpark Sitesindeki evinde Egemen Bağış'ın çalışanına teslim edildiği, bu hususun da iletişimin denetlenmesi sırasında tespit edilen telefon görüşmeleri ve teknik takip sırasında elde edilen görüntüler ile belirlendiği iddia edilmiş, soruşturmayı yürüten İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen fezlekede bu yöndeki iddialar ayrıntısı ile yer almıştır.

B- TOPLANAN DELİLLER:

1- Şüphelilerin iletişimlerinin denetlenmesi amacıyla ilgili mahkemelerden verilen, ayrıntısı Ek-1'de yer alan iletişimin tespiti kararları ve bu kararlar dolayısıyla yapılan tespitlere ilişkin Ek-2 de yer alan görüşme tapeleri,

2- Şüphelilerin fiziki olarak takip edilmeleri amacıyla ilgili mahkemelerden verilen, ayrıntısı Ek-3 de yer alan fiziki takip kararları ve bu kararlar dolayısıyla yapılan tespitlere ilişkin Ek-4 de yer alan fiziki takip tutanakları,

3- Bilirkişi raporları (Ek-5),

4- Bankalara yazılan yazılara verilen cevaplar (Ek-6),

5- Kurum ve kuruluşlara yazılan yazılara verilen cevaplar (Ek-7),

6- Tanık beyanları (Ek-8).

C-DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ:

Yukarıda ayrıntısı açıklanan deliller değerlendirilirken öncelikle, yapılan soruşturmanın, soruşturma sırasında izlenen delil toplama yönteminin incelenip değerlendirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Soruşturma ile ilgili olarak bu yönden yapılan değerlendirmelerde;

1.Soruşturmaya Rıza Sarraf ve diğer 32 kişiyle ilgili olarak haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla örgüt kurmak ve yönetmek, örgüte üye olmak, örgüte yardım etmek, rüşvet almak ve vermek, rüşvete aracılık etmek, kaçakçılık, resmi belgede sahtecilik, suçtan kaynaklanan mal

varlığı değerlerini aklama ve fuhşa aracılık etme suçlarını işledikleri şüphesiyle başlanmıştır. **Soruşturmanın başlamasıyla ilgili olarak net bir olay bulunmamakta, çeşitli kurumların rapor ve yazılarında somut bir vakıaya dayanmaksızın belirtilen şüpheler ile isimsiz ihbarlar gibi bilgilerle soruşturmanın başlatıldığı anlaşılmaktadır.**

2. MASAK tarafından yürütülen ve bu kapsamda Mehmet Tahir Özsoy'un düzenlediği R 61 sayılı ve 31.01.2008 tarihli raporda Mehmet Happani ve bu kişinin ortağı olduğu Saran Kuyumculuk şirketi hakkında, adli soruşturma başlatılmasına yönelik talepte bulunulmuş olup, adı geçen **MASAK Raporunda incelemelerde bir takım şüpheli işlemler olabileceği belirtilmekte ancak kara para aklama suçuna ilişkin somut bir veri elde edilmemesine rağmen, adli soruşturma yapılması gerektiği ileri sürülmüştür.** Buna karşılık **31.01.2008 tarihli raporla ilgili olarak 2012 yılına değin hiçbir işlem yapılmamış, ancak anılan rapor işbu soruşturmanın başlangıcında bir dayanak olarak kullanılmıştır.** Oysa söz konusu MASAK Raporunun soruşturmanın şüphelileri ile bir ilgisi yoktur. Soruşturmanın şüphelileri hakkında yapılan incelemeye ilişkin MASAK Raporu temin edilmiş olmasına rağmen esasa ilişkin değerlendirmeler bölümünde açıklanacağı üzere bu rapor soruşturmada dikkate alınmamış, bir başka soruşturmaya ilişkin olan ve 2008 yılından bu yana herhangi bir işlem yapılmamış olan MASAK Raporuna atıfta bulunularak bu rapor soruşturmaya dayanak alınmıştır.

3. Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından yazılan 06.06.2011 tarihli yazı ekinde bulunan 03.06.2011 tarihli Happani Grubu Değerlendirme Raporunda, 12.02.2007 tarihinde Kapıkulede 202 kg eroin ele geçirildiği, bu çerçevede yapılan telefon dinlemeleri sırasında çok sayıda kişi arasında kaynağı belirsiz para hareketleri olduğunun, para transferine Durak Döviz ve Abdullah isimli bir çalışanının isminin de karıştığının anlaşıldığı bildirilerek, 07.05.2010 tarihinde yapılan isimsiz ihbarla Rıza Sarraf ve babasının yurt dışından yüklü miktarda dövizi Türkiye'ye soktuğu, 21.12.2010 tarihinde ulusal basında çıkan yayınlarda üçü İranlı biri Azeri dört kişinin yüklü miktarda dövizi Rusya'ya taşıdıkları haberleri üzerine, olayla ilgili Rus Makamları tarafından yapılan bildirimlerde Rıza Sarraf'ın ve Turgut Happani'nin de Rusya'ya para götürme olayının içinde olduğu bildirilmiştir. Bu bildirim üzerine Rıza Sarraf ve diğer kişilerin yurt dışına giriş çıkış kayıtları ve birlikte giriş çıkış yapan kişilerin isimleri tespit edilmiştir.

4.Yine 18.07.2012 tarihinde yapılan faks ihbarında Rıza Sarraf ve ortağı bulunduğu şirketlerle ilgili ayrıntılı bilgilere yer verilmiş, ilişkili bulunan tüm şahısların telefon numaralarına da yer verilerek kara para, kaçakçılık gibi suçlamalarda bulunulmuştur.

5. Sonuç olarak; 2007 yılında yapılan uyuşturucu operasyonu sırasında elde edilen telefon görüşmelerinden hareketle Happani Grubu ve Durak Döviz ile ilgili bir takım şüphelerden ve 2008 yılında ise isimsiz bir ihbar mektubu alındığından, yine aynı yıl bir MASAK raporunun hazırlandığından bahsedilmekte olduğu anlaşılmış, bu aşamaya kadar Rıza Sarraf'ın adı geçmediği, bilahare Rusya'ya fiziki para transfer edildiğine ilişkin basında çıkan haberlerden hareketle kişiler arasında bağlantıların araştırıldığı ve en önemlisi 2012 yılında iş bu soruşturma ile hakkında soruşturma açılan kişilerin tamamının telefon numaralarını da barındıran detaylı bir isimsiz ihbar faksı gönderildiği görülmüştür.

6. İsimsiz, uyuşturucu ve karapara aklama gibi iddiaları içeren ihbarlar, somut vakıaya dayanmayan iddialar, Rusya'ya kanunların izin verdiği çerçevede para transfer edilmesi gibi suç oluşturmayan işlemler ve bu işlemlerle ilgili yerel basındaki yayınlar gibi araçların hiç birisi, telekomünikasyonun denetlenmesi gibi kuvvetli şüphe nedenlerinin arandığı bir koruma tedbirinin uygulanması için yeterli değildir. **Nitekim 2008-2012 yılları arasında bu soruşturmaya konu olan şüpheliler hakkında doğrudan doğruya her hangi bir araştırma faaliyeti yapılmamıştır.**

Diğer bir deyişle, bu soruşturmaya başlandığı anda gerek MASAK tarafından hazırlanan söz konusu raporda gerekse ihbar mail ve faksları öncesindeki durumda, bizzat soruşturma makamlarının faaliyetiyle Rıza Sarraf hakkında somut fiil isnadını gerektirecek bir bilgiye ulaşılmamıştır. Buna rağmen doğrudan CMK'nun 135. Maddesine göre telekomünikasyonun denetlenmesine başlanmıştır. İlk telekomünikasyonun denetlenmesi kararı verildiği anda dosya içeriğinde kuvvetli suç şüphesini gösteren bir delil olmadığı gibi, başka şekilde delil elde etme imkanı olmasına rağmen, diğer yollardan hiçbir araştırma yapılmamış olması, telekomünikasyonun denetlenmesi kararını hukuka aykırı hale getirmektedir.

7. Bu noktada dikkati çeken önemli husus, soruşturma başlangıcında yapılan e-mail ve faks ihbarlarında Rıza Sarraf ve diğer şüphelilerle ilgili olarak kullandıkları telefon numaralarına kadar her türlü detayın bildirilmesidir. Bu durum, kolluk tarafından istihbari dinlemeden elde edilen bilgilerin veya hukuka aykırı yollarla elde edilen delillerin isimsiz ihbarlar yoluyla adli soruşturmada kullanıldığını göstermektedir. İstihbari dinleme veya izleme ya da hukuka aykırı yollardan elde edilen verilerin, isimsiz ihbarlarla soruşturmaya başlanması için delil olarak kullanılması hukuka aykırıdır. Bu husus PVSK'nun Ek. 7. maddesinde açıkça ifade edilmiştir: "Bu madde hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar, birinci fıkrada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz." Görüldüğü üzere istihbari dinlemeden elde edilen bilgilerin adli soruşturmada kullanılması yasaklanmıştır.

Soruşturmanın başlangıcında kullanılan ihbarın kaynağının araştırılmamış olması, kullanılan ifadelerin benzer soruşturmalardaki isimsiz ihbarlarla aynı mahiyette olması, sıradan bir ihbara nazaran çok daha geniş bilgi ve detayları havi olması, istihbari dinlemeden elde edilen verilerin adli soruşturmada kullanıldığı şeklindeki kanaati güçlendirmektedir. Bu noktada ihbarın hukuka aykırı olduğu iddiası, bir delil olarak ihbar faksının, doğruluğunu ve hukuka uygunluğunu şüpheli hale getirmektedir.

8. Dikkati çeken diğer bir husus ise kolluğun soruşturmaya başlamak için Cumhuriyet savcısına haber vermesi gerekirken bunu yapmayıp, tespit edilemeyen bir süreden sonra durumu C. Başsavcılığına bildirmesidir. **Nitekim 18 Temmuz 2012 tarihli isimsiz ihbardan, soruşturmanın başlangıç tarihi olarak belirtilen 13 Eylül 2012 tarihine kadar neden beklendiği ve ne yapıldığı belirsizdir.** Halbuki CMK'nın 160. Maddesine göre;"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar. (2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."

CMK'nun 161. Maddesine göre ise;

"(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.(2) Adli kolluk görevlileri, elkoydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhal bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür." Bu açık düzenlemeye rağmen ihbar faksından sonra iki ay süre ile hiçbir işlem yapılmamış, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı durumdan haberdar edilmemiştir.

9. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 13 Eylül 2012 tarihinde haber verilip 2012/120653 sayılı soruşturmaya başlandıktan dört gün sonra 17.09.2012 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararla CMK'nun 135. maddesi uyarınca telekomünikasyon

yoluyla iletişimin denetlenmesine başlanmıştır. Telekomünikasyon denetlenmesi talebinin tarihi ise soruşturmanın başladığının ertesi günü olan 14 Eylül 2012'dir. Bu durumda Rıza Sarraf ve diğer şüpheliler hakkında soruşturmaya başlama tarihi 13 Eylül 2012 olup, bu tarih öncesinde bir soruşturma işleminin yapılabilmiş olması hukuken mümkün olmadığına göre, şüpheliler hakkında soruşturmanın ertesi gün kuvvetli suç şüphesine ulaşılmış ve başka şekilde delil etme imkanı da olmadığı kanaatine varılmış, bundan dolayı CMK'nun 135. Maddesi uyarınca telekomünikasyonun denetlenmesi koruma tedbirinin uygulanması talep edilmiş ve ardından da tedbirin uygulanmasına başlanmıştır.

Ancak bu süre içerisinde elde edilmiş bir delil olmayıp, telekomünikasyonun denetlenmesi kararının dayanağı, doğrudan olayla ilgisi bulunmayan, kuvvetli suç şüphesi oluşturması mümkün olmayan ve **2008 yılına kadar uzanan zaman diliminde elde edilen ve esasen şüphelilerle hiçbir ilgisi bulunmayan bir rapor ile buna dayalı bir yazı ile üç isimsiz ihbardır.**

10. Sözkonusu ihbarların adli bir soruşturma bakımından doğruluğunun denetlenmesinin zorunlu olduğunu gösteren bir diğer önemli veri, soruşturma dosyasında yer alan 1 Ağustos 2013 tarihli ihbardır. Söz konusu ihbar İstanbul Emniyet Müdürlüğü Muhabere Elektronik Şube Müdürlüğü tarafından 11650 ihbar ve 91255 aidiyet numarası ile kaydedilmiştir. İhbarın içeriği bir önem arz etmemekle birlikte, dikkat çekici husus, ihbarın yapıldığı IP adresinden 12 kez daha ihbar yollandığı bilgisidir. Bu şekilde çok sayıda ihbar yollanan bir IP adresi hakkında hiçbir araştırma yapılmamış olup, bu husus yukarıda isimsiz ihbarlara ilişkin değinilen sakıncaları doğrulamaktadır.

11. Elde bulunan CMK'nun 135 ve 140. Maddelerine ilişkin kararlar incelendiğinde, alınan kararların baştan itibaren kanundaki şartlara uygun olmadığı ve bunun da daha sonra alınan tüm kararlara sirayet ettiği görülmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu ve Anayasamız özel hayat alanına yönelik koruma tedbirlerini, klasik koruma tedbirlerine nazaran çok daha sıkı şartlara bağlamaktadır. Bu yönde yapılan düzenlemenin temel gerekçesi Anayasamızın 13. Maddesinde düzenlenen temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamalara ilişkin genel kuraldır. Anılan hükme göre "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." Sınırlamalara yönelik ölçülü olmak zorunluluğu, koruma tedbirlerinin bir silsile ile uygulanması zorunluluğunu getirmekte, daha basit ve daha az hak ihlali doğuran tedbirlerin öncelikle, daha ağır ve bireyin özel hayatının çekirdek alanına yönelik tedbirlerin ise son araç olarak uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Nitekim telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla izleme koruma tedbirleri, bu mahiyette olduklarından ancak Kanunda sınırlı olarak sayılan suçların soruşturmasında ve başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmaması durumunda uygulanabileceklerdir. 5271 sayılı Kanunun 135. Maddesine göre (İşlem tarihindeki şekli ile) "(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması durumunda, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhal hakimin onayına sunar ve hakim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. (2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir. (3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespite imkan veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, üç ay daha

uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hakim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir." Benzer koşullar CMK'nun 140. Maddesinde düzenlenen teknik araçla takip koruma tedbiri bakımından da geçerlidir.

12. Bu düzenlemeden hareketle telekomünikasyonun denetlenmesi kararının hukuka uygun olabilmesi için CMK'nun 135. Maddesinde sayılan suçlardan birisi hakkında yürütülen bir soruşturmada kuvvetli şüphe sebeplerine ulaşılmış olmalı ve başka şekilde delil elde etme imkanı bulunmamalıdır. Aksi takdirde, verilmiş bir hakim kararına dayalı olsa dahi, yapılan dinlemelerden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir. Soruşturma bakımından önem arz eden bir diğer kural ise şüpheli ve sanıkla tanıklıktan çekinebilecek kişiler arasındaki iletişimin kayda alınamaması kuralıdır.

13. Şüpheliler hakkında alınan ilk karar **17 Eylül 2012** tarihinde **5. Sulh Ceza** Hakimliği tarafından verilen karardır. Kararla **Rıza Sarraf dahil 13 şüpheli** hakkında CMK'nun 135. Maddesi uyarınca telekomünikasyonun 3 ay süre ile denetlenmesine karar verilmiştir. Dinleme kararının esasını İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan 14 Eylül 2012 tarihli talep oluşturmaktadır. **Kararda şüphelilerin örgüt kurdukları ve örgüt faaliyeti çerçevesinde kaçakçılık suçlarını işledikleri ileri sürülerek, 13 şüpheliye ait 17 telefon numarası hakkında CMK'ın 135. Maddesi uyarınca karar verildiği ifade edilmektedir.**

Ancak kararın ikinci sayfasında tedbirin nedeni olarak **kaçakçılık** ve **suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklamak** suçlarına ilişkin delilleri elde etmek şeklinde bir belirleme yapılmıştır. Bu durum kararın kendi içerisinde isnat edilen fiiller bakımından ciddi bir çelişki olup kanundaki düzenlemeye aykırıdır.

14. Söz konusu kararın, elde edilen delillerin sıhhatini ve kullanılabilirliğini etkileyen asıl hukuka aykırı husus ise kuvvetli suç şüphesi ve başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğu şeklinde CMK'nun 135. Maddesinde ifade edilen koşulların sağlanmamış olmasıdır. **Karara ilişkin talebin alındığı tarih itibariyle talep yazılarında da ifade edildiği üzere suçlamalara dayanak üç adet isimsiz ihbar dışında dosyada başka bir delil bulunmamaktadır.**

Nitekim konuya ilişkin talep yazısında 1 Kasım 2009 tarihli, 7 Mayıs 2010 tarihli ve son olarak 18.07.2012 tarihli ihbarlara atıf yapılarak kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu ve başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmadığı ileri sürülmektedir. Söz konusu ihbarlardan ilkinde kullanılan Kapalı Çarşıda bulunan Atlas Döviz sahibi İranlı Süleyman Sakan'ın kara para akladığı, yurt dışı ve yurt içinde gayrı resmi havaleler yapıldığı, bu iş için Doğubeyazıt, Cizre ve Van'da döviz büroları ile çalışıldığı, haftanın en az bir günü bu iş yerinde çalışan Murat ve Resul isimli kişilerin Atatürk Havalimanından döviz getirdikleri iddiaları, ikincisinde yer verilen İranlı Rıza Sarraf'ın kendisinin Kapalıçarşı'da bulunan Durak Döviz, babasının ise Dubai üzerinden yurt dışından milyonlarca doları Türkiye'ye soktukları iddiaları, son ihbarda yer alan Arabacı ve Sapan döviz adlı firmaların İran ve Kuzey Irak'tan getirdikleri paraları akladıkları, bu kişilerin terör ve uyuşturucu mafyası ile bağlantılı oldukları, ancak bu kişilerin asıl piri ve irtibatları sağlayanın **Rıza Sarraf** ve **Abdullah Happani** isimli kişiler olduğu, Kilisli Happanilerin sahibi olduğu Royal ve diğer firmalar eliyle İran'a, Suudi Arabistan'a ve Irak'a altın ihracı yapar gibi görünüp uyuşturucu ve kaçakçılık çetelerinin paralarını döndürdükleri, Durak Döviz, Atlas Döviz ve Malan Döviz'in bu işler için kullanıldığı, **Rıza Sarraf'ın servetinin kaynağının uyuşturucu ve kaçakçılıktan gelen para olduğu ileri sürülerek, soruşturmada adı geçen kişilerin isim ve telefon numaraları tek tek verilmiş, ihbarın sonunda bu adamların altın ihraç eder gibi görünüp, kara para akladıkları, bu paraların uyuşturucu çetelerine ve dolayısıyla PKK'ya ait olduğu ileri sürülmüştür.**

15. Söz konusu üç ihbar dışında CMK'nun 135. Maddesine göre alınan kararın bir dayanağı bulunmamaktadır. **Diğer yandan özellikle yapılan son ihbar incelendiğinde, ihbarın telefon numaralarını da tek tek vermek suretiyle, ihbar yapmaktan ziyade, CMK'nun 135. Maddesine göre alınacak kararın gerekçesini oluşturmak amacına yönelik olduğu şeklinde değerlendirilmiş, kim tarafından gönderildiği araştırılması gereken bir bildirim olarak görülmüştür.** Kuvvetli suç şüphesinin, ancak delile dayalı olarak tespit edilebileceği açıktır. Soruşturma konusu olayda ise ihbarların kim tarafından yapıldığı dahi araştırılmaksızın, soyut ihbarlar içeriği doğru deliller olarak kabul edilmiştir. Diğer yandan ihbar kısmen kullanılmış, kısmen ise göz ardı edilmiştir. **İhbarda söz konusu altın ihracının uyuşturucu ve kaçakçılıktan elde edilen paranın aklanması amacıyla yapıldığı, işin ucunda uyuşturucu baronları ve PKK olduğu ileri sürülmesine rağmen, bu hususlar tamamen göz ardı edilmiştir. Bu hal, soruşturmanın başında ihbarda bulunan ve aynı ölçüde soyut olan iddialar arasında, keyfi biçimde bir ayrıma gidildiğini göstermektedir. Ayrıca iddianın ciddiyetle araştırılması gerekliliği karşısında, işin uyuşturucu ve PKK ile ilişkilendirilmesine rağmen, CMK'nun 250. Maddesine (Sonraki tarihte yapılan düzenlemeye göre TMK'nun 10. Maddesi) göre görev yapan savcılıkların durumdan haberdar edilmemesi de dikkat çekicidir.**

16. CMK'nun 135. Maddesi bakımından değerlendirmede asıl önem arz eden husus, bu talep yazısında yer verilen ihbarların delil vasfına sahip olmadığı ve yeterli veya kuvvetli, herhangi bir şüphe şeklini ispatta kullanılamayacağıdır. Bu biçimde isimsiz, imzasız ve soyut ihbarlar karşısında Kanun koyucu 4483 sayılı Kanunda ne şekilde hareket edilmesi gerektiğini düzenlemektedir. 4483 sayılı Kanunun olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmayacak ihbar ve şikayetler başlıklı 4. maddesinin 3. ve son fıkralarına göre "Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikayetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikayetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikayet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgah adresinin bulunması zorunludur. Bu şartları taşımayan ihbar ve şikayetler Cumhuriyet Başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikayette bulunana bildirilir.

Ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgah adresinin doğruluğu şartı aranmaz." Görüldüğü üzere Kanun koyucu kamu personeli hakkında, soruşturma konusu olaya ilişkin ihbar ve şikayetler gibi şikayetlerin işleme alınmayacağını, ancak sağlığı şüphe taşımayan belgelerle ispatlanması durumunda bu tür ihbar ve şikayetlerin işleme alınabileceğini açıkça ifade etmektedir. Bu düzenlemenin 4483 sayılı Kanunda yer alması ve kamu görevlilerinin görev suçlarına ilişkin olması, yapılan değerlendirmeyi değiştirmeyecektir. Kanun koyucunun kamu personeline tanıdığı güvenceleri, sıradan vatandaşlara tanımadığı gibi bir yaklaşım kabul edilemez. Nitekim söz konusu düzenlemenin tüm ihbar ve şikayetler bakımından geçerliliği kabul edilmektedir. 4483 sayılı Kanundaki açık düzenleme karşısında, dikkate dahi alınamayacak ihbarların, CMK'nun 135. maddesine göre kuvvetli suç şüphesi oluşturduğunu ileri sürmek imkanı bulunmamaktadır. Kaldı ki 3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6. maddesinde de, aynı kanunun 4. maddesinde gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayan dilekçelerin, yani "...dilekçe sahibinin adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikamet adreslerinden birini..." taşımayan dilekçelerin işleme konulmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir. Diğer yandan bu ihbarlar aşağıda da ifade edileceği üzere, soruşturma sürecinde neredeyse yapılan tüm işlemlerde delil olarak zikredilmiş ve soruşturma aşamasında en önemli delil olarak kullanılmıştır. Ancak soruşturma sürecinde şüphelilerin ihbarda yer verilen uyuşturucu, PKK gibi iddialarla bir ilgisinin bulunmaması karşısında, yapılan ihbarın sıhhati hiç tartışılmamıştır. Bu durum dahi, yukarıda ifade ettiğimiz, söz konusu ihbarın hukuka aykırı yöntemlerle elde edilmiş bilgileri delil olarak bir soruşturmanın başlangıcında kullanmak amacıyla özel olarak hazırlandığı şüphesini kuvvetlendirmektedir.

17. CMK'nun 135. maddesi bağlamında değinilmesi gereken ikinci husus ise başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğudur. Gerek CMK'nun 135. Maddesine istinaden yapılan ilk talepte ve verilen kararda, gerekse süreçte verilen CMK'nun 135. Ve CMK'nun 140. Maddesi çerçevesinde verilen kararlarda, başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğundan bahsedilmektedir. Ancak bu konuda soruşturma organı tarafından yapılmış hiçbir araştırma bulunmamaktadır. Yukarıda da ifade edildiği üzere soruşturma organı tarafından kullanılan ilk ihbar 2009 yılında yapılmıştır. İkinci ihbar 2010 yılında yapılmıştır. Yapılan ilk iki ihbarın doğrudan şüpheli Rıza Sarraf'la bir ilgisi bulunmamaktadır. Sonuncusu ise 18 Temmuz 2012 tarihindedir. İhbarı alan kolluk birimleri 13 Eylül 2012 tarihine kadar yapılan ihbarlarla ilgili hiçbir işlem yapmamışlar, ancak 13 Eylül 2012'de soruşturmaya başlanmasının ertesi gününde başka şekilde delil elde etme imkanının yokluğundan bahisle telekomünikasyonun denetlenmesi tedbiri talep etmişlerdir. Bu zaman diliminde ne yapıldığı konusunda hiçbir belge olmadığına göre, hiçbir araştırma faaliyetine girişilmeksizin doğrudan son araç niteliğindeki koruma tedbirlerinin uygulandığı sonucuna ulaşılmalıdır. Bu durum, soruşturmanın başlangıçtan itibaren hukuka aykırı yöntemlerle sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır.

18. 17 Eylül 2012 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararın hukuka aykırı olması tek başına, sadece bu kararla uygulanan tedbirleri etkiler mahiyette değildir. Soruşturma başından sonuna kadar sadece telefon dinlemeleri üzerinden bir soruşturma sürdürmek şeklindeki hukuken kabul edilemez çarpık anlayışı, bu karardan sonra alınan her yeni kararın bu karara dayanmasını sonuçlamıştır. Nitekim bu karardan sonra yapılan tüm taleplerde bu ilk karara atıf yapılmış, yeni şüpheli olarak zikredilen diğer kişiler de bu karar nedeniyle yapılan iletişimin denetlenmesi işlemi sonunda elde edilen delillerle takip altına alınmıştır.

19. Benzer durum teknik takip kararları bakımından da geçerlidir. Örneğin aynı ihbarlara dayalı olarak gecikmesinde sakınca bulunduğu gerekçesi ile Rıza Sarraf hakkında 3 Ekim 2012 tarihinde saat 19.15-20.00 saatleri arasında teknik takip talimatı verilmiş, talimatın gerekçesinde Rıza Sarraf'ın o tarihte yurt dışından iki adet valizle geleceği, bazı şahıslarla kaçak altın ve nakit ticaretine ilişkin görüşmeler yapacağı ileri sürülmüştür. Verilen talimat sonrasında yapılan teknik takipte Rıza Sarraf'ın havaalanından çıkarak eşi ile görüştüğü, sonrasında da ayrıldığı tespit edilmiştir. Görüldüğü üzere teknik takip kararının dayanağı olan iddia gerçek dışı çıkmış, bahsi geçen yerde ve zaman diliminde ileri sürüldüğü gibi kaçak altın veya nakit hususunda bir görüşme yapıldığı tespit edilememiş, bahsi geçen valizler de görüntülenememiştir. Buna rağmen söz konusu talimat yasal zorunluluk gereği hakim onayına sunulmuş, İstanbul 32. Sulh Ceza Hakimliğinin 4 Ekim 2012 tarihli ve 2012/500 D. İş sayılı kararı ile onanmış, buna ek olarak 4 hafta daha teknik araçla takip kararı verilmiştir. **Kararda soruşturma konusu suçlar ise yurt dışına kaçak altın sokmak ve bu yoldan elde dilen parayı aklamak şeklinde belirtilmiştir.** Ancak kararda, hangi bilgi ya da delile dayalı olarak bu suçlara ilişkin kuvvetli suç şüphesinin oluştuğu, buna ek olarak ne sebeple başka şekilde delil elde etme imkanının bulunmadığının tespit edildiği belirtilmemiştir. Teknik takip kararında dayanılan deliller de, telekomünikasyonun denetlenmesi kararlarında kullanılan üç adet delil vasfından yoksun ihbardan ibarettir. Buna ek olarak söz konusu teknik takip kararında ifade edilen, Rıza Sarraf'ın yurt dışından kaçak yoldan altın ve nakit ticareti hususunda görüşmeler yapacağı bilgisinin ne şekilde elde edildiği belirtilmemektedir. Talepte bu durum, sadece bu yönde bilgi edinildiği şeklinde ifade edilmiştir. Tüm bu hususlar bir yana bırakılsa dahi izahı imkansız olan husus, söz konusu teknik takip kararının içeriğinde Cumhuriyet Savcısının talimatıyla yapılan teknik takip işleminin onanması, buna ek olarak 4 hafta daha teknik araçla takip kararı verilmesidir. Kararın verilmesi sırasında onaya sunulan teknik takip işleminin hukuka aykırı olduğu, bir delile dayanmadığı, ulaşılan sonuçtan da açıkça anlaşılmasına ve iddianın gerçek dışı olduğunun ortaya çıkmasına rağmen, yeniden 4 hafta teknik takip kararı verilmiş olması hukuken izah edilebilir değildir.

20. Yine aynı ihbarlara dayalı olarak 15 Ekim 2012 tarihinde, Rıza Sarraf, Abdullah Happani ve Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk isimli şahısları kaçak altın ve nakit ticaretine ilişkin bir araya gelecekleri ve 2.000.000 Euronun Esenşehir Monor Sitesine teslim edileceği bilgisi ve gecikmesinde sakınca bulunan hal olduğu belirtilerek teknik araçla takip talimatı verilmiş, **karar daha sonra onaya sunulmak üzere İstanbul 7. Sulh Ceza Mahkemesine gönderilmiş, ancak ne sebeple olduğu anlaşılmaz biçimde 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından onanmıştır.**

Aynı tarihte 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından **Murat Cesurtürk**, **Levent Balkan** ve **Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk** hakkında da telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi kararı verilmiş, talepte ve kararda **suç işlemek amacıyla örgüt kurma**, **kara para aklama** ve **kaçakçılık** suçlamalarına yer verilmiştir. Teknik takibe ilişkin tutanak incelendiğinde, takibin Atatürk Havalimanı'na gelen Süleyman Arslan'la başladığı görülecektir. Oysa ne Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen talimatta ne de hakim kararında Süleyman Arslan yer almamaktadır. Buna rağmen teknik takip işlemi yapılmış, sonrasında Süleyman Arslan'ın evine girdiği tespit edilmiş, ardından teknik takip talimatına konu olan diğer kişilerin yolda görüntülenen bir miktar parayı bu adrese teslim ettikleri tespit edilmiştir. Oysa talimata dayanaklık eden İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yazısında, adres de dahil paranın hangi adrese ulaştırılacağı bilgisine yer verilmiştir. İşlemin yapılış şeklinden açıkça anlaşıldığı üzere, kolluk birimleri söz konusu para alış verişi iddiasının bir tarafının Süleyman Arslan olduğunu bilmektedirler. Buna rağmen bu isim ve işlem zikredilmeksizin, teknik takip talebinde bulunulmuş, ancak işlem Süleyman Arslan'ı da dahil eder bir biçimde yapılmıştır. Bu durum, soruşturmanın başında delilleri toplayarak, delillerden hareketle şüphelilere ulaşmak amacıyla değil, belirli bir kişi grubunun peşinen şüpheli kabul edip bir soruşturma sürdürüldüğünü, usulüne uygun kararlar alınmadan takip ve tespitler yapılıp bu tespitlerden sonra geriye yönelik olarak kararlar alındığını göstermektedir.

21. Süleyman Aslan'la ilgili ilk teknik araçla takip kararı 8 Kasım 2012 tarihinde verilmiştir. Aynı karara ilişkin talepte yine yukarıda izah edilen iki ihbar dışında başka bir delil sunulmamıştır. Yine aynı kararda Rıza Sarraf hakkında verilmiş ilk teknik araçla takip kararının 4 hafta daha uzatılmasına karar verilmiştir. İlk karar 3 Ekim 2012 tarihinden itibaren 4 hafta için verilmiştir. Bitiş tarihi bu durumda 30 Ekim 2012 tarihidir. Kanunun uzatma olarak nitelendirdiği ek süre, ilki bittikten 9 gün sonra adeta ikinci yeni bir karar olarak uygulanmıştır. Alınan teknik takip kararlarında görülen bu sorun, iki yıllık bir zaman dilimi içerisinde, teknik takip kararlarının süresi dolduktan sonra tekrar başvurup uzatma kararı alınması şeklinde ortaya çıkmıştır. Oysa CMK'nun 140. Maddesinde teknik araçla takip koruma tedbirinin 4 hafta için verilebileceğini, bu sürenin zorunlu hallerde 4 hafta daha uzatılmasının mümkün olabileceğini öngörmekte, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarda ise 1'er hafta olmak üzere yeniden uzatmalara müsaade edilmekteydi. Ancak uzatma olarak nitelendirilen bu durum, kararın uygulanma süresi bittikten sonra belirsiz aralıklarla tekrar tekrar bu tedbirin uzatılması imkanını vermemektedir. Buna rağmen 2 yıllık zaman dilimi içerisinde şüpheliler belirsiz aralıklarla teknik araçla takip kararına muhatap kılınmışlardır. Bu suretle kanunun uzatma olarak nitelendirdiği ek süreler, keyfi biçimde sonsuz ve süresiz biçimde teknik takip uygulanması gibi kabul edilemez bir sonucu ortaya çıkarmıştır.

22. 16 Ekim 2012 tarihinde Ercan Sağın, Ekonomi Bakanlığı özel kalem müdürü Onur Kaya ve Ekonomi Bakanlığında görevli Mustafa Behçet Kaynar hakkında örgüt, kara para aklama ve kaçakçılık suçlarını işledikleri iddiasıyla telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla takip talebinde bulunulmuştur. İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen 17.10.2012 tarih ve 2012/608 sayılı kararla talep kabul edilmiştir. Kararda herhangi bir gerekçe yer almamaktadır. Adı geçenlerden Onur Kaya ve Mustafa Behçet Kaynar hakkında dinleme kararı alınmasının tek nedeni, 2012 yılı Ekim ayı içerisinde Rıza Sarraf'la yaptıkları bir kaç telefon görüşmesinden ibarettir. Bu görüşmelerde neler konuşulduğu dosyadan

anlaşılmamaktadır, zira muhtemeldir ki söz konusu görüşmeler soruşturmayla ilgisiz oldukları için imha edilmiştir. Kararda ve talepte de bu kişiler hakkında hangi delile dayalı olarak CMK m. 135'te düzenlenen tedbire karar verildiği ifade edilmemektedir. Diğer kararlar incelendiğinde de, şüpheliler hakkında ilk kararda olduğu gibi, hiçbir delile dayanmaksızın, sadece ilk hukuka aykırı kararda hakkında dinleme kararı verilmiş kişilerle görüşmüş olması, bu kişiler hakkında da karar alınması için yeterli görülmüştür. Nitekim kolluk fezlekesinde şüpheli olarak zikredilenler dışında pek çok kişi hakkında da karar alındığı, ancak sonrasında hiçbir işlem yapılmadığı görülmektedir.

23. 14 Kasım 2012 tarihinde Mali Suçlar Müdürlüğü, daha önce Rıza Sarraf hakkında alınmış dinleme kararının uygulanması sırasında elde edilen verilerden hareketle, Ebru Gündeş hakkında CMK'nun 135, Cengiz Kumartaşoğlu hakkında ise CMK 135 ve 140. Maddelerinin uygulanması hususunda karar alınmasını istemiştir. Söz konusu dinleme sırasında Kanunun açıkça yasaklamış olmasına rağmen Ebru Gündeş-Rıza Sarraf arasındaki görüşme de dinlenmiş ve kayda alınmıştır. Söz konusu görüşmeye istinaden de yeniden karar alınmak istenmiş, başka bir ifadeyle kaydedilmesi yasak olan görüşme delil olarak kullanılmıştır. Üstelik Ebru Gündeş şüpheli olarak Fezlekede yer almamakta, görüşme içeriğine bakıldığında ise, görüşmenin herhangi bir aile içi görüşme olduğu da görülmektedir. Kanuna göre kayda alınması yasak olan, bir şekilde kaydedilmişse bile imha edilmesi gereken telefon görüşmelerine, dosyada ve deliller arasında yer verilmiş olması, hukuka aykırı delillere ilişkin bir başka örnektir.

24. Ebru Gündeş'in dinlenmesine dayanak olan kararda yer alan Cengiz Kumartaşoğlu hakkındaki dinleme kararında, adı geçenin hangi fiile iştirak şüphesiyle dinlendiği anlaşılamamaktadır. İş bu dinleme kararında diğerlerinden farklı olarak örgüt, kara para aklama ve kaçakçılık suçları zikredilmiştir. Ancak dinleme tutanakları ve fezleke incelendiğinde Cengiz Kumartaşoğlu'nun hiçbir konuşmasının dosyaya girmediği, şüpheliler arasında isminin dahi zikredilmediği görülecektir. Teknik takiplere ilişkin evrak incelendiğinde, Cengiz Kumartaşoğlu hakkında alınan teknik takip kararının hiç uygulanmadığı, adı geçenin Rıza Sarraf ve diğer kişilerle hiç bir arada görülmediği tespit edilmektedir. Bu durum, soruşturmanın başında, olayla ilgili herkesi dinlemek, teknik araçla takip etmek suretiyle şüpheli tespitine çalışıldığını gösteren örneklerden biridir. Nitekim Yaşar Aktürk hakkında 7 Nisan 2013 tarihinde Rıza Sarraf'la yapmış olduğu görüşmeden hareketle 24 Mayıs 2013 tarihinde talepte bulunulmuş, talep İstanbul 8. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından aynı gün kabul edilerek 3 ay süre ile denetim kararı verilmiştir. Adı geçen kişi fezlekede şüpheli olarak dahi yer almamaktadır. Bu kişi ile ilgili daha sonra herhangi bir uzatma kararı verilmediği gibi, fezlekede 7 Nisan 2013 tarihindeki konuşması dışında bir konuşma da yer almamaktadır.

25. 14 Aralık 2012 tarihinde Rıza Sarraf hakkında yeniden teknik araçla izleme işleminin uzatılması talep edilmiştir. Uzatılması istenen ikinci 4 haftalık süre 8 Kasım 2012 tarihinde başlamış, 5 Aralık 2012 tarihinde bitmiştir. Talep yazısının ilk talepten hiçbir farkı bulunmamaktadır. Daha açık ifadeyle uzatmanın gerekli olduğunu gösteren ve geriye doğru iki ay içerisinde toplanmış hiçbir yeni delil bulunmamaktadır. Buna rağmen talep kabul edilmiş ve 17 Aralık 2012 tarihinde İstanbul 11. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından bir hafta daha uzatma kararı verilmiştir. Benzer biçimde aynı gerekçelerin tekrar edilerek teknik takip ve telekomünikasyonla iletişimin denetlenmesi kararlarının uzatılması soruşturma aşamasında sürekli biçimde ortaya çıkan bir hukuka aykırılıktır. 02 Ocak 2012 tarihinde soruşturmanın başlangıcında kullanılan delil vasfı olmayan ihbarlara yer verildikten sonra Rüçhan Bayar, Mehmet Bilici, Muaccet Korkmaz hakkında ilk kez, Mohammat Sadeg Rafgar Shishenk ve Süleyman Arslan hakkında ilk kez uzatma olmak üzere 4'er hafta, Rıza Sarraf hakkında 3. kez 1 haftalık uzatma talep edilmiştir. Bu talep İstanbul 36. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından aynı gün kabul edilmiştir. Yine uygulanarak süresi bitmiş teknik araçla takip kararı, aradan bir süre geçtikten sonra uzatılmaktadır. Zira Rıza Sarraf hakkında verilen son takip kararı 24 Aralık

2012 tarihinde bitmiş, 2 Ocak 2013 tarihinde uzatma kararı alınmıştır. **Alınan bu teknik takip kararı bakımından asıl önemli husus ise, kararın denk geldiği tarih, fezlekede altın kaçakçılığı olarak nitelendirilen Gana'dan altın ihracı fiiline tekabül etmesidir.** Aşağıda değinileceği üzere söz konusu fiil, o tarihte Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulmuş, kısmen takipsizlik, kısmen idari para cezası ile sonuçlandırılmıştır. Fezlekede en fazla yer verilen bu fiil sırasında teknik takip kararı alınmış olmasına rağmen, bu kararın uygulanmamış olması dikkat çekicidir.

26. Yücel Özçil hakkında, aynı ihbarlar kullanılarak ve başka hiçbir bilgiye yer verilmeksizin 18 Şubat 2012 tarihinde teknik araçla takip talebinde bulunulmuş, talep İstanbul 27. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 20 Şubat 2013 tarihinde kabul edilmiştir. Bu talep ve kararda suçlama rüşvet, kaçakçılık ve kara para aklama olarak belirtilmiştir. Başka bir ifadeyle daha önceki tarihte örgüt nitelendirmesi yapıldığı halde, daha sonra örgüt suçlaması kapsam dışına çıkarılmıştır. Dosyada yapılan incelemede teknik araçla takipler bakımından kanunda öngörülen azami sürenin dolmasından sonra örgüt suçlamasının eklendiği görülmektedir. Telekomünikasyonun denetlenmesi ve teknik araçla takip kararlarının uzatılmasının ancak örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi durumunda mümkün olması nedeniyle, isnat edilen fiilin örgütlü olarak işlendiği nitelendirilmesi yoluna gidildiği anlaşılmaktadır. Bu durum, CMK'nun 135 ve 140. Maddelerinde Kanun koyucu tarafından ortaya konan koşulların dolanılması anlamına geleceği gibi, elde edilen delillerin kullanılmasını engelleyecektir. Zira daha uzun süre dinleme ve takip amacıyla hukuki tavsif yapılması elde edilen delilleri hukuka aykırı hale getirecektir.

27. Şüpheliler hakkında 17 Eylül 2012 tarihinde verilen CMK 135'e kapsamında dinleme yapılmasına ilişkin ilk karar, ikinci kez bir ay olmak üzere 14 Mart 2013 tarihinde uzatılmıştır. Bu uzatma kararının ilginç yanı, söz konusu kararın 17 Mart tarihinden itibaren 1 ay daha uzatılmasına şeklinde verilmiş olmasıdır. Yani karar verildiği tarih itibariyle henüz, ilk kararın süresi bitmiş değildir. Buna benzer uygulamalara bakıldığında pek çok kararın, telekomünikasyonun denetlenmesine ilişkin ilk kararın süresi bitmeden önce, ileri tarihli olarak alındığı görülecektir. Bu durum hukuken kabul edilebilir bir durum değildir, zira CMK 135'te ifade edilen koşulların her birinin, kararın uygulandığı tarih itibariyle denetlenmesi gerekmektedir. Hakimlik, bir tarihten bir hafta sonrasına ilişkin kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu veya başka şekilde delil elde edilmesi imkanın yokluğunu denetlemek imkanına sahip değildir. Karara konu tedbir, uygulandığı tarih itibariyle koşullara sahip olmalıdır.

28. Adem Gelgeç hakkında 26 Mart 2013 tarihinde teknik araçla takip kararı verilmiştir. Karar öncesi talep yine isimsiz ihbarlara dayalıdır. Talep aynı tarihte İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen kararla kabul edilmiştir.

29. Rıza Sarraf hakkında 5 Nisan 2013 tarihinde 4. Kez 1 haftalık teknik araçla takip kararı alınmıştır. **Kararın gerekçesinde Rıza Sarraf'ın İran'da bulunan petrol şirketi sahipleri ile ortak banka alacağı, alışverişte Süleyman Arslan'ı aracı kıldığı ileri sürülmektedir.** Talep kabul edilmiştir. Ancak bu bilginin, yani İran'da banka almak şeklindeki bilginin hangi delile dayalı olarak kullanıldığı anlaşılamamaktadır. Zira dosyada bulunan dinlemeler veya fezlekede bu tür bir görüşmeye rastlanmamıştır. Diğer yandan söz konusu takip kararı, yukarıda da ifade edildiği üzere, uzun bir aradan sonra yeniden uzatma adı altında teknik takip kararı verilmesi mahiyetindedir.

30. Şüphelilerin elektronik posta adresleri hakkında 5 Nisan 2013 tarihinde telekomünikasyonun denetlenmesi talep edilmiş ve talep İstanbul 17. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiştir. 11 Nisan 2013 tarihinde soruşturmanın başlangıcından altı ay geçmiş olmasına rağmen, Süleyman Aslan hakkında ilk bir haftalık teknik takip uzatma kararına ilişkin talepte, hala ilk ihbarlara dayanılmaktadır. Bu durum, altı ay boyunca hiçbir yeni delil elde edilemediği halde teknik takibe devam edildiği, dolayısıyla hukuki gerekçe

olmadan teknik takip kararı verildiği anlamına gelmektedir. Buna rağmen talep İstanbul 25. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 11.04.2013 tarihinde kabul edilmiştir.

31. İstanbul 34. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen telekomünikasyonun denetlenmesi kararı ise, dosyada bulunan en önemli hukuka aykırılıklardan birini barındırmaktadır. Karar tarihi 9 Temmuz 2013'tür. Kararın içeriğine bakıldığında ise Ahmet Murat Öziş, Royal Denizcilik adına kayıtlı iki telefonun şüpheli adı belirtilmeksizin, Emin Hayyam, Emir Eroğlu, Kamelya isimli kişi, Bita Saran ve Ennaz isimli kişi ve üç mail adresinin 4 Temmuz 2013 tarihinden itibaren, Özkan Demir adlı kişinin telefonun ise 5 Temmuz 2013 tarihinden itibaren telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesine karar verilmiştir. Görüldüğü üzere söz konusu kararla geçmiş tarihli denetleme kararı dahi verilebilmiştir.

32. Yine aynı kararla sadece isimleri bilinen, kim oldukları hususunda netlik bulunmayan "Kamelya" ve "Elnaz" isimli kişilerin dinlenmesine karar verilmektedir. Halbuki CMK'nun 135. Maddesi şüpheli kimliğinin belirlenmesi gerekliliğini açıkça ifade etmektedir. Kararla bir tüzel kişi adına kayıtlı telefonun, şüpheli zikredilmeksizin ve o tüzel kişi dinleniyor gibi dinlenmesine karar verilmiştir. Gerçek kişi şüpheli olmadığı durumlarda bu karar, söz konusu telefonu kullanan herkesin dinlenmesi anlamına gelecektir. **Bir tüzel kişi hakkında bu biçimde karar verilmesi hukuken mümkün değildir.**

33. İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarihli kararla CMK'nun 135. Maddesine göre işlem yapılmasına izin verilmiştir. Söz konusu karar işbu soruşturma dosyasında yapılan hukuka aykırılıkların geldiği boyutu göstermesi bakımından önemlidir. Kararın kim hakkında ve hangi numara hakkında verildiği kararda yer almamaktadır. Hüküm bölümünde aşağıda belirtilen e posta adresi için denmektedir. Ancak kararın içeriğinde veya ekinde herhangi bir e posta adresi yer almamaktadır.

34. Soruşturma dosyasında çok sayıda ileri tarihli veya tarihler bakımından sorunlu telekomünikasyonun denetlenmesi kararı bulunmaktadır. Bu tür bir uygulamanın nedeni de anlaşılabilir değildir. Ancak karar ve uygulamanın hukuka aykırı olduğu açıktır. Şöyle ki, örneğin İstanbul 26. Sulh Ceza Mahkemesinin 10 Mayıs 2013 tarih ve 2013/178 sayılı kararı ile Süleyman Arslan hakkında 12 Haziran 2013 tarihinde kadar CMK'nun 135. Maddesine göre denetim kararı verilmiştir. Aynı kararda Emir Eroğlu hakkında da 14 Haziran 2013 tarihine kadar karar verilmiştir. Karar tarihi 10 Mayıs 2013'tür. CMK'nun 135. Maddesine göre örgüt kapsamında yürütülen soruşturmalarda denetleme kararları 1 aylık sürelerle uzatılabilir. Ancak buradaki süre 1 aydan fazladır. Daha önce verilmiş kararın henüz bitmediği ve ileride belirtilen tarihlerde biteceği ve o tarih üzerine 1 aylık bir karar verildiği izahı akla gelse de kabul edilebilir değildir. Zira söz konusu karar verildiği tarih itibariyle uygulanmaya başlanacaktır ve bu durumda 1 aydan fazla bir denetlemeye imkan vermektedir.

35. Soruşturma süresince, soruşturulacak kişileri belirleme yöntemi, CMK'nun 135. Maddesine göre alınmış ilk dinlemede mevcut şüphelilerle konuşan kişilerin de şüpheli sıfatıyla dinlenmesi şeklindedir. İki yıllık zaman dilimi içerisinde, tanıklıktan çekinme hakkı olduğu için kaydedilmesi yasak olan kişilerle iletişimler de dahil, her türlü görüşme kaydedilmiş, ardından da bu kişilerin de şüpheli olduğu gerekçesi ile haklarında karar alınmıştır. Hakkında dinleme kararı alınanlardan sadece 32 tanesi şüpheli olarak zikredilmiş, ancak buna karşın 100'den fazla kişi hakkında 300'den fazla numara ve adres hakkında dinleme kararı alınmıştır. Bu kişilerden önemli bölümü ile ilgili ikinci kez karar alma ihtiyacı bile hissedilmemiş ve uzatılmamıştır. Teknik araçla takip koruma tedbiri kararları da benzer biçimdedir.

36. Kolluk tarafından hazırlanan 15 Nisan 2013 tarihli raporda, Rıza Sarraf'ın her türlü müşterileri ile iletişiminin riza_sf@hotmail.com adresi üzerinden yaptığı, bilgi ve belgeleri bu mail üzerinden gönderildiği ifade edilerek, mail adresine şifre ile girmek suretiyle inceleme kararı alınmasında yarar olduğu ifade edilmiştir. Benzer biçimde 18 Nisan 2013 tarihli

raporda rezazarrab@royalholding.com.tr adresine ilişkin aynı talepte bulunulması gerektiği ifade edilmiştir. Bu taleplere ilişkin olarak İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarih ve 2013/211 sayılı kararda mahkeme aşağıda belirtilen e posta adresine şifresi girilmek suretiyle inceleme yapılmasına karar vermiştir. Karar tek sayfadan ibarettir ve kararın altında bir e-mail adresi yer almamaktadır. Fezlekede ikinci bir mahkeme kararı olarak 17 Nisan 2013 tarihinde İstanbul 33. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kararın verildiği belirtilmektedir. Kolluk birimleri tarafından hakim kararı üzerine gerçekleştirilen işlem bir dijital ortamdaki verilerin uzaktan elde edilmesine yönelik olup bu veriler daha önce gerçekleştirilmiş bir iletişime ilişkindir. Bahsi geçen elektronik postaları hakkında daha önce CMK'nun 135. Maddesine göre verilmiş kararlar olmasına rağmen, bu şekilde bir delil elde edilmemiştir. Kaldı ki CMK'nun 135. Maddesi uyarınca yapılacak uygulamalar, şüpheli sanığın devam eden telekomünikasyon yoluyla iletişimine yönelik olabilir. Burada daha önce yapıldığı ileri sürülen bir elektronik posta trafiği araştırılmaktadır.

37. Söz konusu durumda, elektronik posta adreslerine, ne şekilde ele geçirildiği belli olmayan şifre ile girmek suretiyle hesaplarda inceleme yapılması talep edilmektedir. Her ne kadar kararlarda, üstü örtülü biçimde, şifrenin CMK'nun 135. Maddesi uyarınca yapılan dinlemeler sırasında tespit edildiği ileri sürülse de dosyada bulunan dinleme tutanaklarında şifrenin zikredildiği bir konuşma bulunmamaktadır. Bu durum, kolluk görevlilerinin şifreyi kırmak diye tabir edilen, sistemi bozmak suretiyle mail adreslerine ulaştıkları şüphesini kuvvetlendirmektedir. Bu biçimde daha önce gönderilmiş bir elektronik posta içeriğinin olayda olduğu gibi hakim kararıyla ve şifre girilmek suretiyle tespit edilmesi ve dosyaya delil olarak alınması mümkün değildir. Değil şifre ile konulan ve bir başka bilgisayarda muhafaza edilen verilere online olarak ulaşıp verileri incelemek, evde bulunan bilgisayarın içeriğinin dahi bu biçimde verilmiş bir kararla incelemeye konu edilmesi hukuken mümkün değildir. Buradaki durum, bir dijital ortam veya bilgisayarda tutulan verilerin incelenmesidir ve CMK'nun 134. maddesine göre yapılmak durumdadır. Söz konusu tedbir ise cihaza bizzat müdahale edilerek icra edilebilen bir tedbirdir. CMK'ın 134. maddesi atlanarak yapılan işlem ve delil elde etme yöntemi, kanunda düzenlenmemiş olup, olmayan bir yetkinin kullanılması anlamına gelir. Zira hukukumuzda bir dijital ortama uzaktan erişim yoluyla girmek suretiyle delil elde etme imkanı bulunmamaktadır.

38. Bu biçimde bir delil elde etme işleminin hukuka aykırı olduğu ve bu şekilde elde edilmiş delillerin kullanılamayacağı açıktır. Zira bu tür bir uygulama açık birtakım sakıncaları da beraberinde getirmektedir: Şifre ile girilen elektronik posta adreslerinde bireylerin her türlü bilgi ve belgeleri yer alabilir. Suç soruşturması gerekçesi ile mail adresine girilmesi, delil elde etmenin ötesinde kişinin özel hayatında öngörülemez ihlallere neden olabilecektir. Bu bağlamda soruşturma organının söz konusu e-mailde hangi bilgilere baktığı, hangilerinin kopyasının alındığı denetlenebilir değildir. Bu nedenle bu şekilde bir uyulama ölçüsüzdür. Bu yöntemle elde edilen deliller güvenilir değildir. (Bu durum Postada Elkoyma şeklinde de açıklanamaz. Zira CMK 129. maddesinde öngörülen gerekçelerle el konulan postada yer alan zarf veya paketler dahi açılmadan derhal kararı veren hakime veya Cumhuriyet Savcısına teslim edilmek üzere posta görevlileri huzurunda mühür altına alınır.) Şüpheli ve diğer üçüncü bir kişinin denetimi, sonradan hakim onayı gibi bir süreç de söz konusu olmadığından bu delillerin ne ölçüde güvenilir olduğu belli değildir. Benzer kaygılarla hareket eden kanun koyucu, bu tür imkanı vermemiş, olayda olduğu gibi bir bilgisayarda muhafaza edilen bilgilerin ancak CMK'nun 134. Maddesinde düzenlenen koşullarla elde edilebilmesine imkan vermiştir. Tüm bu hususlar ve Kanundaki açık düzenleme dikkate alındığında, şüpheli Rıza Sarraf'ın iki e-mailine şifre ile girilerek inceleme yapılması şeklindeki kararlar, her yönüyle hukuka aykırıdır.(e-mail adresi dahi yazılmamış olması nedeniyle karar şeklen de hukuka aykırıdır) Bu biçimde girilen elektronik posta adresinden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir.

39. Soruşturma süresince, kolluk organlarının suç olarak nitelendirdiği pek çok durumla karşılaşılmış olmasına rağmen sürece müdahale edilmemiş olması ve suçun işlenmesinin önlenmemiş olması da dikkat çekicidir. Kolluk fezlekesindeki anlatımlara göre 2013 Nisan ayı itibariyle tüm şüpheliler tespit edilmiştir.

Bu tarihten sonra örneğin 30 Ağustos 2013 tarihinde Zafer Çağlayan'a gönderildiği ileri sürülen ve rüşvet olarak nitelendirilen paraya hiç müdahale edilmediği gibi Atatürk Havalimanı sonrasında takip dahi yapılmamış olması, Ekim 2013'te Muammer Güler'e gönderildiği ileri sürülen ve rüşvet olarak nitelendirilen paraya müdahale edilmemiş olması dikkat çekicidir.

2013 Nisan ayında tüm şüpheliler tespit edilmişse, bu noktadan sonra halen teknik takip ve telefon dinleme faaliyetine devam etmenin görevin gereklerine uygun olduğunu söylemek imkanı bulunmamaktadır. Zira C.Savcısı CMK'nun 170/1. Maddesi uyarınca suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuğunda iddianame düzenlemek zorundadır. Soruşturmada zaten kuvvetli şüphe ile başlanmış ancak sebebi anlaşılmaz biçimde soruşturma tüm şüpheliler belirlenmiş ve fiiller nitelendirilmiş olmasına rağmen iki yıldan fazla sürdürülmüştür.

40. Anayasamızın 38. maddesine göre kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulguların delil olarak kullanılması yasaktır. CMK'nun 206, 217 ve 289. maddelerinde de hukuka aykırı delillere dayalı olarak dava açılamayacağı ve böyle deliller kullanılarak suçun ispat edilemeyeceği öngörülmüştür. Anayasa Mahkemesinin bireysel başvurular üzerine verdiği kararlarda ise, soruşturma ve kovuşturma sürecinde adil yargılama haklarının ihlal edilmesi durumunda, kesinleşmiş yargı kararlarında dahi ihlal tespit ederek yargılamaların yeniden yapılmasına hükmettiği dikkate alındığında, iş bu soruşturmada kanuna açıkça aykırı uygulamaların göz ardı ederek dava açılması hukuka aykırı olacaktır.

Günümüzde ceza yargılamasının amacı, keyfi kararların verilmesi değil, maddi gerçeğe ulaşılmasıdır, fakat her şeye rağmen ve ne pahasına olursa olsun maddi gerçeği elde etmek değildir. Yani ceza yargılamasında maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla, sınırsız, hukuk kurallarına aykırı ve sanık haklarını hiçe sayan yöntemler izlenemez. Dolayısıyla ceza yargılamasına ters düşülerek elde edilen delillerin, yargılama makamı tarafından değerlendirmeye alınmaması gerekir. Çünkü bu deliller "Hukuka aykırı delil" olarak nitelendirilirler ve yargı makamının "vicdani delil sistemi"ndeki hareket sahasının sınırını teşkil ederler. Hukuka aykırı olarak elde edilen deliller, hukuka uygunluğun baştan sona süreceği ceza yargılamasında kullanılamazlar ve hükme esas alınamazlar.

Delillerin toplanması ile ilgili kurallardaki eksiklik veya hatalı uygulama, hukuka aykırılıklara ödün verilmesi amacıyla kullanılamaz. Cezalandırabilme yetkisine sahip olan ve adli makamlar vasıtasıyla yargı kuvveti kullanan devlet, bir başka erk olan yasama kuvvetini kullanan kanun koyucudan kaynaklanan eksik veya hatalı düzenlemeden veya idari makamların yanlış uygulamalarından yararlandırılmamalıdır.

Hukuka aykırı delil kavramı sadece hukuka aykırı elde edilen ilk delili değil, bu delil vasıtasıyla elde edilen diğer delileri de kapsar.

İnsan haklarını ihlal eden-etmeyen, önemli-önemsiz, büyük-küçük hukuka aykırılıklar gibi ayırımlar yapmak ve bu sayede bazı delilleri yargılamada kullanılabilir hale getirmek yanlış olup, hukukla bağdaşmaz.

Ceza yargılaması hukukunda, ihlal edilen hak ile bu yolla elde edilen yararın mukayesesi suretiyle kamu yararının gözetilmesi ve kamu düzeninin korunmasının ön plana çıkarılması anlayışı, sonuçta hukuk devleti ilkesini ihlal edeceği gibi, her olaya göre değişen, keyfi uygulanacak ve hukuka aykırı delillerin yargılamada kullanılamayacağı esasını ihlal eden bir sonuca kendiliğinden varacaktır.

Hukukumuzun genel esasları bu doğrultuda düzenlemelerden oluşmaktadır. 1982 Anayasasının 38. Maddesi altıncı fıkrasına göre;

"Kanuna aykırı elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez."

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 206. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre,

"Ortaya konulması istenen bir delil aşağıda yazılı hallerde reddolunur: a) Delil kanuna aykırı elde edilmişse"

Aynı kanunun 217. Maddesinin ikinci fıkrasına göre ise;

"Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir".

Bu düzenlemelerden, hukuka aykırı elde edilmiş deliller ve bu delillerden yola çıkılarak yapılan soruşturmalar sırasında elde edilecek delillerin ceza soruşturması ve kovuşturmasında kullanılamayacağı, delil olarak kabul edilemeyeceği, bunların reddedilip dava dosyasından çıkarılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Yüksek Yargıtay'ın hukuka aykırı delillerin delil olarak kabul edilmemesi gerektiğine ilişkin yerinde ve önemli kararları bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 17.11.2009 tarih ve 2009/7-160, 2009/264 sayılı kararı bu konuda verilmiş kararlara örnek nitelikte bir karardır.

Haberleşme Hürriyeti 1982 Anayasası'nın 22. Maddesinde düzenlenmiş, bu hürriyetin hangi hallerde sınırlandırılabileceği ise 22/II. Maddede belirlenmiştir.

İletişimin denetlenmesi, suç öncesi önleme dinlemesi ve suç sonrası yapılan adli amaçlı dinleme olarak ikiye ayrılır.

Önleme dinlemesiyle adli amaçlı dinlemeyi birbirinden ayırmak gerekir.

Önleme dinlemesi, iletişimlerinin denetlenmesini gerekli kılacak makul şüphelerin oluştuğu, bu konuda ciddi emarelerin elde edildiği, istihbarat kaynaklarından gelen bilgi aktarımlarının haklarında suç işleyeceklerine dair tereddütleri oluşturduğu ve güçlendirdiği kişilerin yaptığı iletişimlerin denetlenmesi olarak yapılabilir. Ancak bu yolla elde edilen deliller ceza soruşturması ve kovuşturmasında delil olarak kullanılamaz. Zira, CMK. 135. Maddesine öngörülen şartlardaki farklılıklar ve önleme maksatlı iletişimin denetlenmesine başvurulmasındaki kolaylıklar, bu yolla elde edilen bulgulara delil değeri verildiği takdirde, kolluk kuvvetlerinin sürekli şekilde önleme maksatlı iletişimin denetlenmesi tedbirinden hareketle delil toplama usulüne başvurmasının ve CMK. 135'in etkisiz hale getirilmesinin önünü açacağından, kişi hak ve hürriyetleri ile şüpheli ve sanık haklarının korunması bakımından söz konusu bulguların suçun ispatında delil niteliği taşımaması gerektiği açıktır. Bu düşünce belki kolluk kuvvetlerinin suç ve failleri tespit yol ve imkanları gereğinden fazla kısıtlanıyor itirazı ile karşılanabilir, ancak son derece önemli ve değerli olan haberleşme hürriyetine gereksiz ve kolay müdahaleyi önlemek bakımından, bu yolla elde edilen bulguların delil olarak kullanılmasında sınırı çok genişletmemek, bu hürriyetin özüne dokunmamak, kötüye kullanımın önünü kesmek gereğini de kabul etmek zorundayız.

CMK. 135. Maddesi dikkate alındığında, telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirine ilişkin şartların gerçekleşmesinde kanun koyucunun sıkı bir düzenleme öngördüğü görülecektir. Buna göre, ortada bir suç işlendiği iddiası olması, bu iddianın kuvvetli şüphe sebeplerine dayanması,(Ki bu şart, soruşturmanın devamı sırasında, 06/03/2014 tarihli Resmi Gazete Mükerrer Sayısında yayınlanarak yürürlüğe giren 6526 Sayılı Yasanın 12. maddesiyle CMK. 135. maddesinde yapılan değişiklikle 'Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı' denilmek suretiyle daha ağırlaştırılmıştır) başka şekilde delil elde etme imkanı

bulunmaması halinde, önceden belirlenen şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesi mümkündür. Bunun dışında birtakım tahmin ve varsayımlardan hareketle, bireylerin haberleşme kayıtlarına girilerek ve esasında adli maksatlı iletişimin denetlenmesi yolu tercih edilmesi gerekirken, önleme dinlemesi varmış gibi tedbire başvurmak hukuka uygun kabul edilemez.

CMK. 135. Maddesi 06/03/2014 tarihindeki değişiklikten önceki, yani soruşturmaya başlandığı ve soruşturmanın yapıldığı tarihlerdeki haliyle ;

“Madde 135 - (1) (Değişik cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespite imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. (Ek cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, ... mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, ... mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(5) Bu Madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu Madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (Madde 79, 80),

2. Kasten öldürme (Madde 81, 82, 83),

3. İşkence (Madde 94, 95),

4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, Madde 102),

5. Çocukların cinsel istismarı (Madde 103),

6. Uyuşturucu veya uyarıcı Madde imal ve ticareti (Madde 188),

7. Parada sahtecilik (Madde 197),

8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde 220),

9. (Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Fuhuş (Madde 227, fıkra 3),

10. İhaleye fesat karıştırma (Madde 235),

11. Rüşvet (Madde 252),

12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (Madde 282),

13. Silahlı örgüt (Madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (Madde 315),

14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (Madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.

c) (Ek bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad) Bankalar Kanununun 22 nci Maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.

(7) Bu Maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz." hükmünü haizdir.

Görüldüğü gibi iletişimin tespiti için son derece detaylı, kısıtlayıcı esaslar getirilmiştir.

Buradan da anlaşıldığı gibi iletişimin dinlenmesi, tespiti ve kayıt altına alınması için gerekli şartlar üç ana başlık altında sayılabilir. Bunlar:

1- Kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması,

2- Başka bir suretle delil elde etmenin mümkün olmaması,

3-Telefon dinlenmesi ve kayda alınmasına konu fiilin maddenin 6. fıkrasında sayılan suçlardan birisinin kapsamına girmesidir.

Madde hükmünde yer alan "suç işlendiğine dair kuvvetli şüphe sebepleri" ile kastedilen; somut, elle tutulur, olaylara dayanan kuvvetli belirtilerin mevcut bulunmasıdır. Bu nedenle "kuvvetli şüphe" terimi, basit şüpheden ayrılmaktadır.

Kanun koyucu, iletişimin denetlenmesinin kişinin özel hayatına ve haberleşme özgürlüğüne yönelik ağır ve derin bir müdahale olması nedeniyle, suçu ve failini aydınlığa kavuşturmakla görevli ve yetkili makamların, kolaya kaçacak şekilde, her olayda iletişimin denetlenmesi yoluyla delil elde etmesini önlemek amacıyla, bu yola başvurulabilmesi için başka bir suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması şartını getirmiştir.

Yine kanun koyucu her suç soruşturmasında bu yola başvurulmasının önüne geçmiş, hangi suçların soruşturmasında bu yola başvurulabileceğini katalog olarak saymış, bunun dışındaki suçların soruşturulmasında bu yola başvurulmasını önlemek istemiştir.

Bütün bu açıklamalardan yola çıkılarak soruşturma ile ilgili olarak yapılan değerlendirmede; ne şekilde kuvvetli şüphe bulunduğu açıklanmadan, kaynağı ve kimin tarafından yapıldığı belli olmayan, kimin tarafından gönderildiği ve gerçekliğine ilişkin hiçbir araştırma yapılmamış ve dolayısı ile esasen işleme konulması dahi mümkün olmayan elektronik posta ihbarları dayanak gösterilerek alınmış bulunan iletişimin tespiti, teknik takip kararlarına

dayanarak elde edilmiş delillerin hukuka uygun olduğunun kabulünün mümkün olmadığı düşünülmüştür.

2- Delillerin elde edilmesindeki hukuka aykırılıklar ve soruşturma yönteminde usule uygun olmayan hususlar bir yana bırakılarak, tüm delillerin hukuka uygun olarak toplandığı varsayılarak yapılan değerlendirmelerde ise;

Şüpheli şahısların Örgüt Faaliyeti Kapsamında hareket ederek;

"Rusya'daki bankaların sıcak para ihtiyacını, uluslararası bankacılık teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri (eski) sistemle, paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve kuryeliği yaptıkları,

İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın diğer ülkelerdeki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını uluslararası bankacılık teamüllerine takılmayacak şekilde karşılamak üzere geliştirdikleri (yeni) sistemle, gerçek veya paravan firmalar üzerinden komisyonla para transferleri ve altın ihracatı yaptıkları,

İran'a uygulanan ambargoyu aşarak İran'ın Türkiye'deki parasını İran'a taşımak ve sıcak para ihtiyacını karşılamak üzere geliştirdikleri (yeni) sistemle, Dubai ile İran arasında gerçekte olmayan ihracatlara dair Halkbank'a sahte belgeler sunarak transit gıda/ilaç ticaretiyle komisyon karşılığında para taşımacılığı yaptıkları,

İran'a gönderilen külçe altınların toplanması ile ilgili olarak Gana'dan gümrük usulüne aykırı olarak gelen 1,5 Ton altınla ilgili resmi makamlara sahte belge vererek kaçakçılığa teşebbüs ettikleri,

Bahsedilen bu usulsüzlüklerin gerçekleşmesi, kolaylığı, yol verilmesi, aynı işlemleri yapan rakiplerinin engellenmesi, usulsüzlüklerine veya işlemlerine zorluk çıkaran Gümrük veya Emniyet Görevlilerinin tayininin çıkartılması, usulsüz veya usulünce her türlü işlemlerini çözdürmek amacıyla üst düzey siyasi kamu görevlileri ile rüşvet ilişkisi geliştirdikleri,

Dubaili Emniyet Görevlilerine, İstanbul'da lüks otellerde kadın sağlayarak fuhşa aracılık ettiklerinin belirlendiği" iddia edilmiştir.

Ancak;

İlk olarak haklarında soruşturma yapılan kişilerin örgüt kurdukları, örgütün amaçları doğrultusunda suç işledikleri yönündeki iddiaların, soruşturma sonunda elde edilen deliller değerlendirilerek tartışılması gerekmektedir.

Teoride ve uygulamada ortak kabul gören şekliyle örgüt; devamlılık arz eden ve suç işleme amacına yönelen ortak iradeye dayalı devamlı bir oluşumdur.

Örgüt, niteliği itibarıyla devamlılık arz eder, soyut bir birleşme değildir, bünyesinde hiyerarşik ilişki hakimdir.

Örgütün amacı, birden fazla suçun işlenmesi olmalıdır. Yani örgüt bir suç işleme amacıyla değil, belirli olmayan bir dizi suçun tamamlanmasını amaçlamalıdır.

Yüksek Yargıtay çeşitli kararlarında … "örgüt üyesinin örgüte katılırken açıkça somutlaştırılmış cürümleri işlemek iradesiyle katılmaması gerekir. Eğer topluluğa katılma sırasındaki iradi birleşme belirli suçların işlenmesi gibi bir çerçeve ile sınırlanmış ise, cürüm işlemek için örgüt kurma suçunun varlığından söz edilemez …" diyerek bu hususun altını çizmiştir. Yine Yüksek Yargıtay'a göre suçu adi iştirakten ayıran temadi(devamlılık), taaddüt(birden fazla olmak), istimrar(süreklilik), planlı ortaklık ve eylemli paylaşma unsurlarına ek olarak, işlenen suç ve suçların örgütün gereğinden olması icap eder.

Suç işlemek için teşekkül oluşturma suçunun, organize suçun en temel şekli olarak ortaya çıktığı ve bununla birlikte gelişi güzel bir iştirak hali olmayıp, çok failli bir örgütlenme, bir yapı olarak tanımlanabileceği ve bu nedenle de faillerin oluşturduğu beraberliğin sürekliliğini amaçlayan mütemadi bir suç olduğu hem Yüksek Yargıtay kararlarında, hem de doktrinde kabul edilmektedir. Ayrıca belirsiz sayıdaki bazı suçların birden çok kez ve belirli bir devamlılık içinde işlenmesi amacının ortaya çıkmış olması zorunludur. Teşekkülü oluşturanlar arasında planlı ortaklık, işbölümü ve çoğunda yönetici liderin bulunması gerektiği kabul edilmektedir. Yargıtay, suçun varlığını kabul etmek için, sanıkların önceden anlaşarak organize olmalarını, aralarında işbölümü ve hiyerarşik bir yapı içinde süreklilik gösterecek şekilde planlı bir ortaklık ve paylaşım anlayışıyla amaç suçları işlemek için bir araya gelmelerini aramaktadır. (Yargıtay 8. Ceza Dairesi 22.05.2000 tarih ve 2000/10828-9312 sayılı kararı) Belirli bir cürüm için birkaç kişinin rıza ve muvafakatı yani bir araya gelmesi genelde ne ayrı bir cürüm olur, ne de şiddet sebebi olur. Birçok kimseler şu ya da bu cürmü değil de, bir çok cürümleri işlemek için teşkilatlanırsa, o zaman bağımsız olan bu cürüm meydana gelir. Çünkü bu hal adeta bir mücrim mektebi meydana getirmektedir. Ayırıcı vasıf budur. Mücrim mektebi ve bunun gereklerinde birleşme, eylemin dış çerçevesini oluşturur. Bu nedenle özel düzenlemeler dışında bir araya gelişleri teşekkül-cemiyet-çete kabul etmek, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralının ve bu yöndeki yasanın ihlali olur.(Yargıtay Ceza Genel Kurulu 03.02.1986 tarih ve 1986/509-42 sayılı kararı)

Bu suçun oluşumu için "doğrudan kast" gereklidir, "olası kast" ile işlenemez. Bu suçun oluşabilmesi için her bir ortakta, örgütün suç işleme programına yardımcı olma saikinin, yani özel kastın varlığı şarttır.

TCK'da yer alan suçlardan birinin, yalnız bir defa işlenmesi için bir araya gelme, cürüm işlemek için teşekkül oluşturma suçunu oluşturmaz. Kişilerin düşünce ve eylemlerinde süreklilik bulunmadığı, suç işlemek için düzenli ve planlı ortaklık, yönetim, dayanışma, disiplin gibi öğelerle bir araya gelmedikleri takdirde cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak suçu oluşmaz.

Bu düşünceleri doğrulayan birçok Yargıtay kararı bulunmaktadır. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20.10.2009 tarih ve 2009/8-152 E. 2009/245 K. Sayılı kararında; "…Sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğuna dair her türlü kuşkuyu bertaraf edecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmalıdır…..suçun oluşabilmesi için bir suç işleme amacıyla oluşturulmuş basit bir birleşmeden ziyade, belirsiz sayıda amaç suçun işlenmesi amacıyla gevşek veya sıkı bir hiyerarşik ilişkiye dayalı olarak meydana getirilmiş, sürekli bir birleşmenin bulunması gerektiği, zira örgüt niteliği itibarıyla devamlılığı gerektirdiğinden, kişilerin belirli bir suçu işlemek için bir araya gelmesi halinde, örgütten değil ancak iştirak iradesinden söz edilebileceği, sanıklar arasında hiyerarşi temeline dayanan sürekli bir birleşmenin bulunduğuna dair her türlü kuşkuyu bertaraf edebilecek nitelik ve yeterlilikte deliller mevcut olmadığından, gerek 4422, gerekse 5237 Sayılı Yasalar açısından çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, yönetmek, bu örgüte üye olmak ve yardım etmek suçlarının oluştuğundan bahsedilemeyeceği…" denilerek, bu unsurların bulunmasının zorunluluğu açık biçimde vurgulanmıştır.

Yine Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 27.12.2006 tarih ve 2005/2843 E. 2006/9610 K. Sayılı kararında; 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nun, çıkar amaçlı suç örgütünü tanımlayan 1. Maddesinin 1. Fıkrasında sayılan hareketlerin tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak suretiyle yıldırma veya korkutma veya sindirme gücü kullanılmasını öngörmektedir.

Soruşturmamıza konu şüphelilerden Rıza Sarraf yüksek meblağlar tutan ticari işlemler yapan, şirketlerinin ticari faaliyetinin önemli bölümünü İran ile yapılan ticaretin oluşturduğu bir işadamıdır. İran'a uygulanan ambargodan kaynaklanan nedenlerle İran ile yapılan ticaretin, diğer dış ticaret işlemlerinden daha dikkatle izlenmesi gereken yönünün bulunduğu

yadsınamaz. Ancak devletin dış ticaret politikaları doğrultusunda yapılan bu ticareti yapan kişilerin gizli bir örgüt faaliyeti kapsamında çalıştıkları, ilişkiler gerçekleştirdiklerini iddia etmek mümkün değildir.

Rıza Sarraf'ın ticari faaliyetlerini yürütürken, yukarıda unsurları sayılan bir örgüt oluşumu ile hareket ettiklerine dair hiçbir delil bulunmamaktadır.

Keza ayrıca suç işlemek için örgüt kurdukları iddia edilen diğer kişilerden biri Ekonomi Bakanı, diğeri ise İçişleri Bakanı olup, kurdukları iddia edilen örgüte üye oldukları iddia edilen kişiler de özel kalemlerinde çalışanlar ve bakanların oğullarıdır. Bu kişilerin de suç işlemek için örgüt kurmak iradesi ile bir arada olduklarını, bu örgütün amaçları doğrultusunda söz konusu faaliyetleri gerçekleştirdiklerini iddia etmek mümkün değildir. Bu yönde herhangi bir delil yoktur.

Bu nedenlerle suç işlemek için örgüt kurdukları, örgüte üye oldukları, örgütün amaçları doğrultusunda faaliyette bulundukları iddia edilen şüpheliler yönünden kamu davası açmaya yeter delil bulunmadığı anlaşılmıştır.

İkinci olarak soruşturmanın başlangıcında dayanak olarak alınan MASAK raporunun bu soruşturmanın şüphelileri ile bir ilgisi yoktur. Bankalar Yeminli Murakıbı Mehmet Tahir Özsoy tarafından düzenlenen 13.08.2008 tarihli R-61 numaralı rapor, halen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/258646 sayılı evrakı ile devam eden bir soruşturmaya ait olup bu soruşturma ile ilişkilendirilmesi mümkün değildir. Ancak soruşturma evrakında hakkında soruşturma yapılan Rıza Sarraf'a ait şirketlerle ilgili MASAK tarafından yapılmış soruşturma olup olmadığı ilgili başkanlıktan sorulmuş, MASAK Başkanlığı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (TMK 10. Madde İle Yetkili) 2013/1464 sayılı soruşturma evrakı ile ilgili olarak makamlarına yazılan 30/10/2013 tarihli yazı üzerine, yazıda adı geçen şahıs ve şirketlerin Rıza Sarraf ile olan iktisadi ilişkilerinin yer aldığı 11.07.2013 tarihli Analiz Raporunun bulunduğunu belirterek raporun ilgili bölümlerini içeren CD yi 08.11.2013 tarih ve 6356 sayılı yazı ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne göndermiş, yazı 20.11.2013 tarihinde ilgili birimin yetkilisi tarafından alınarak soruşturma evrakı arasına konulmuş, ancak eki CD'nin bulunduğu havalı zarfın kapatıldığı zımbanın açılmadığı, CD içindeki raporların incelenmediği görülmüş, zarf açılarak yapılan incelemede CD'nin kırık olduğu, bilgisayar tarafından okunamadığı fark edilmiş, MASAK Başkanlığı yeniden aranarak ilgili rapor talep edilmiş olup, kurye vasıtası ile gönderilen 11.07.2013 tarih ve 2013/GA-2 sayılı Rıza Sarraf'a İlişkin Analiz Raporunun incelenmesinde özetle;

"2007 yılında Türk Vatandaşı olan, 30 yaşındaki İran asıllı Rıza Sarraf'ın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü ticari faaliyetleri incelendiğinde, faaliyet konuları arasında inşaat, mobilya, denizcilik gibi farklı çalışma alanları bulunsa da şirketlerin asıl kurulma amacının, büyük bir bölümü İran kaynaklı olan paralar ile Türkiye'den satın alınan kıymetli madenlerin tekrar İran'a yahut Dubai'ye ulaştırılması olduğu düşünülmektedir.

Nitekim şirketlerin faaliyetine ilişkin olarak Gelir İdaresi Başkanlığına beyan ettiği bilgiler ile şirketlere büyük bölümü İran Bankalarından yapılan para transferleri birlikte değerlendirildiklerinde, şahsın asıl gelir kaynağını, söz konusu kıymetli maden alım satım faaliyetleri olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak tüm ticari faaliyetleri birlikte değerlendirildiklerinde, şahısın Türkiye'deki servetinin kayıtlara yansıyan gelir getirici faaliyetleri ile orantılı olmadığı gözlenmektedir. Yine özellikle 2012 yılında kurulan ve Sarraf'ın tüm hisselerine sahip olduğu şirketlerin ödenmiş sermayesinin kaynağı ile şahısın 2003 yılından bu yana Türkiye'de elde ettiği kazançlar arasında çok büyük fark bulunmaktadır. Nitekim şahısın 2012 yılında kurduğu Are Havacılık AŞ üzerinden uçak alacağı yönünde basında yer alan haberleri doğrular bir biçimde GİB

kayıtlarında Halk Finansal Kiralama AŞ ile yapılmış 33,1 Milyon TL'lik (18,5 Milyon USD) finansal kiralama sözleşmesi bulunmaktadır. Tüm bunlar birlikte ele alındığında şahısın şirketlerinin finansman ve sermayesinin yurt dışı kaynaklı olduğu izlenimi uyanmaktadır. Öte yandan Rıza Sarraf'ın sahip oldukları yetkili müessese ve şirketler vasıtasıyla nakit para taşımacılığı ile iştigal ettikleri başkanlığımızca bilinen ve faaliyetleri takip edilen Happani ailesi ile resmi kayıtlarda 2007 yılında başlayan ortaklık ilişkisi halen devam etmektedir.

Dolayısıyla özellikle 2012 yılının başlarından itibaren, Amerika Birleşik Devletleri öncülüğünde, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler nezdinde İran'a uygulanan yaptırımların sıkılaşması ve İran'ın uluslararası finansal sistemden dışlanmasına yönelik olarak uygulanan kısıtlama ve yasakların aşılmasında bu kişi ve şirketlerin kullanılıyor olabileceği düşünülmektedir.

Nitekim ülkemizin İran ve Dubai'ye olan dış ticareti 2012 yılından önceki dönemlere göre ani bir sıçrama yapmış ve bu sıçramanın sebebinin kıymetli maden ihracatındaki artış olduğu görülmüştür. Rıza Sarraf'ın şirketlerinin ise bu ticarette en ön sırada olduğu tespit edilmiştir. Yine Sarraf şirketlerine İran bankaları üzerinden gönderilen para transferlerini 2012 yılı öncesindeki toplamı 112 Milyon TL iken, 2012 yılında yaklaşık olarak 120 kat artarak 14,3 Milyar TL düzeyine gelmiştir. Para transferlerindeki söz konusu artışın, ülkemizin dış ticaret hacmindeki artışın da kaynağını teşkil ettiği düşünülmektedir.

2012 yılı içerisinde yerli ve yabancı basında yer alan haberler ile ABD yetkililerinin açıklamaları, İran'a uygulanan yaptırımların sıkılaştırılacağı mesajını vermiştir. Söz konusu mesajlar ile Arap Baharının etkileri, Suriye'deki iç savaş ve ABD ile İran arasında sürekli kapıda bekleyen sıcak savaş ihtimali birlikte değerlendirildiğinde, 2012 yılında İran ve Dubai'ye yapılan kıymetli maden ihracatındaki büyük artış, İran Devleti ve şirketlerinin Dubai'de altın depoladıkları yönündeki haberleri desteklemektedir.

Küresel ekonomik sistemden giderek daha çok dışlanan İran'ın, dış ticaret işlemlerini devam ettirebilmek için Türkiye'de faaliyet gösteren şirketleri aracı olarak kullandığı ve yaptırıma maruz kaldığı alanlarda bu şirketleri kullanarak önüne konulduğu engelleri aşmaya çalıştığı düşünülmektedir. Raporumu kapsamında yapılan tespit ve analizler ışığında Rıza Sarraf'ın şirketlerinin de söz konusu sistemin bir parçası olabileceği düşünülmektedir.

Raporumuzun İran'a uygulanan uluslararası yaptırımlar başlıklı 8. bölümünde de ele alındığı üzere, İran'a yönelik olarak ABD yönetiminin 6 Şubat 2013 tarihinde resmi olarak uygulanmaya koyduğu en son yaptırım kararlarına göre, ülkelerin İran ile olan dış ticareti, petrol ve doğalgaz ile sınırlandırılmıştır. Söz konusu enerji ürünlerinin ithalat bedelleri ise yiyecek, ilaç, tıbbi malzeme ve endüstriyel ürünler ile takas yapılması şartı ile serbest bırakılmıştır. Dolayısıyla 2013 yılı Şubat ayından itibaren, İran'a kıymetli maden ihracatı yapılması, ülkelerin ABD'nin yaptırımına maruz kalması anlamına gelmektedir.

Ülkemizde ise, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar kapsamında kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile Borsa İstanbul , Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılabilmektedir. Ancak kıymetli madenlerin ihracatı konusunda böyle bir sınırlama bulunmamaktadır. Nitekim 32 Sayılı Karar kapsamında, gümrük idarelerine beyan etmek şartı ile kıymetli maden ihracatı yapmak serbesttir.

Rıza Sarraf'ın Türkiye'deki faaliyetlerinin 32 Sayılı Kararda geçen hükümlere aykırılık teşkil ettiği yahut Suç Gelirlerinin Aklanması veya Terörizmin Finansmanı kapsamında şüphe oluştuğuna dair her hangi bir tespit yapılamamıştır.

Bu kapsamda şahsın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü faaliyetler ile ilgili olarak, TCK'nun 282. maddesi kapsamında bu aşamada yapılabilecek her hangi bir

işlemin bulunmadığı, raporumuzda yer alan analiz ve tespitlerin Türkiye'nin İran dış politikası ve ekonomi politiği çerçevesinde ele alınması gerektiği,

Sonuç ve kanaatine varılmıştır." şeklinde görüş belirtildiği, raporun içeriğinde Rıza Sarraf'ın kişisel serveti, ortağı olduğu şirketlerin faaliyetleri, Türkiye'de kıymetli maden ihracatının durumu ve Rıza Sarraf'ın piyasadaki yeri, Türkiye-İran dış ticaretinde kıymetli madenlerin yeri, Türkiye-Birleşik Arap Emirlikleri dış ticaretinde kıymetli madenlerin yeri, Safir Altın Tic. Ltd. Şti'nin ticari faaliyetlerinin Borsa İstanbul üyesi bazı şirketler ile karşılaştırılması ayrıntılı olarak yapılmış geniş analiz ve değerlendirilmeler sonunda yukarıda özet olarak belirtilen rapor sunulmuştur.

Ayrıca MASAK Başkanlığı'nın 15/02/2012 tarih ve VM-B-394-2012-İNC/01 sayılı Aklama Suçu İnceleme Raporunun incelenmesinde, raporun konusunu Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 18/06/2012 tarih 8611 sayılı yazısı ekinde yer alan 29/03/2010 tarih ve 2010.DR.59/4 sayılı Ofsaid Rumuzlu Değerlendirme Raporu, bu raporla bağlantılı olan Volga Rumuzlu Değerlendirme Dosyası ile MSA uzmanı Nilgün Can Doğan tarafından düzenlenen 04/07/2011 tarih ve 2011/DR-68/9 sayılı değerlendirme raporunda; adı geçen Happani ailesinin mensupları, Nurkan Kaya ve Mehmet Murat Çam gibi aile hesaplarının kullanılması bağlamında ilişkisi olan şahıslar ve Ertuğrul Bozdoğan'a ait faaliyetlerin 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 5237 Sayılı Kanunun 282. maddesi kapsamında incelenmesi ve araştırılması hususunu kapsadığı, sonuç kısmında sözü edilen hesapların kullanılması bağlamında ilişkisi olan şahıslar ve Ertuğrul Bozdoğan'a ait faaliyetlerin 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 5237 Sayılı Kanunun 282. maddesi kapsamında incelenmesi ve araştırılması sonucunda; raporda belirtilen inceleme konusu kişiler ile ilgili olarak kara para mevzuatı kapsamında oluşmuş öncül bir suçtan kaynaklanan mal varlığı değeri tespit edilemediğinden, 5549 Sayılı Kanun kapsamında yapılacak her hangi bir işlem bulunmadığı kanaat ve sonucuna varıldığı görüşünün bildirildiği anlaşılmıştır.

Ayrıntısı açıklanan MASAK İnceleme Raporları kapsamındaki tespitlerden de anlaşılacağı üzere, haklarında Suçtan Elde edilen Malvarlığını Aklama suçundan soruşturma yapılan şüphelilerin sahibi oldukları şirketlerin işlemleri ve hesap hareketleri çok detayıyla incelenmiş olmasına rağmen, bu suçun işlendiği yönünde delil elde edilememiştir.

Suçtan kaynaklanan mal varlığından söz edebilmek için öncelikle alt sınırı altı ay veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan kaynaklanan malvarlığı değeri olması gereklidir. Soruşturma kapsamında şüphelilerin eylemleri "karapara aklama" olarak nitelendirilmiş, ancak elde edilen malvarlığının hangi suçtan elde edildiği açıklanmamıştır. Yani iddia içerisinde özgü suç belli değildir. Soruşturmada elde edilen delillerden de Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketlerin yüksek miktardaki transferlere konu paraları suçtan elde ettiklerine dair delil olmadığı anlaşılmıştır. Baştaki açıklamadan da anlaşılacağı üzere, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin en önemli gelir kaynağının İran ile yapılan ticarete dayalı olmasının, gelirin suçtan elde edildiği iddiasına haklılık kazandırmayacağı açıktır.

Bu nedenlerle Suçtan Elde Edilen Mal Varlığını Aklama suçunu işlediği iddia edilen şüphelilerin bu suçu işlediklerine, suçtan elde edilmiş bir malvarlığı olduğuna dair delil bulunmadığından bu suçtan da şüpheliler hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığı sonucuna varılmıştır.

Üçüncü olarak; gerek Rıza Sarraf'ın yönetimindeki şirketlerin, gerekse diğer şirketlerin İran ile yaptıkları ticaretin yasal olmadığını iddia etmek mümkün değildir. İran'a uygulanan ambargonun aşılmasına yönelik olarak bu ticaretin yapıldığına dair iddialar soruşturmamızın dışında olup, soruşturmamız kapsamında değerlendirilecek bir konu değildir. Ülkenin ekonomi politikası kapsamında değerlendirilmelidir. Soruşturmamızın konusunu, bu ticaretin yapılması sırasında ayrıca suç veya suçlar işlendiğine ilişkin iddiaların araştırılması

oluşturmaktadır. Bu yöndeki iddialardan birisi de, Rıza Sarraf ve şirketlerinin İran'a gönderdiklerini iddia ederek Halkbank'dan bedelini tahsil ettikleri malları gerçekte göndermedikleri, Halkbank'a gerçek dışı belgeler ibraz ettikleri iddialarıdır.

İddialar ile ilgili olarak, gerek bilirkişi tarafından gerekse Halkbank Teftiş Kurulu tarafından incelemeler yapılmış olup, Halkbank Teftiş Kurulu'nun 22/01/2014 tarih 114006 sayılı raporunda konu ile ilgili olarak;

"28/02/2008 tarih, 26801 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı karara ilişkin tebliğ (tebliğ no:2008/32/34) ve Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün 23/07/2009 tarih, 2009-GNL-1 sayılı genelgesi hükümlerince; bankamızın yurt dışından gelen peşin bedeller karşılığında ihracat yapılıp yapılmadığının takip etme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak, bankamız işlemlere aracılık ederken her hangi bir yaptırım hükmünün ihlaline yol açmamak için kendisine İran havalesi gelen ihracatçı firmalardan öncelikle proforma fatura istemekte ve proforma faturada yer alan mal cinsi ve satıcı bilgileri yaptırım hükümleri bakımından değerlendirildikten sonra işleme onay vermekte veya işlem reddedilmektedir. Bununla birlikte; bankamız ihtiyatlı ve basiretli bir tacir gibi davranarak ihracatçı firmalardan ihracatın gerçekleştirilmesinden sonra gümrük beyannamesinin, fatura aslının ve ihraç edilen malın niteliğine göre gerekli diğer belgelerin bankamıza ibraz etmesini talep etmektedir.

İran ilintili dış ticaret işlemlerinin bankamız tarafından son derece titiz ve ihtiyatlılık içerisinde yürütülmesine karşın gerek yazılı gerekse görsel medyada işlemlerin sahte belgelere istinaden yapıldığına dair iddialar (özellikle Royal Grubu hakkında) yer almaktadır. Bankamızca İran ilintili dış ticaret işlemlerine aracılık edilirken firmalardan talep edilen belge setinden (proforma fatura, fatura, gümrük beyannamesi ve malın cinsine göre değişen diğer belgeler) sadece gümrük beyannamesinin doğruluğunun kontrolü ve web tabanlı olarak TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Gümrük Veri Ambarı Sisteminden bankamıza verilen şifre ile yapılabilmekte olup, söz konusu belgeler yapılan işleme ilişkin önemli bilgiler (alıcı, satıcı, ihracat yapılacak ülke, ödeme şekli, teslim şekli, fatura tutarı, fatura numarası, malın cinsi, malın menşei vb bilgiler) yer almaktadır. Ancak, işlemlerin transit ticaret şeklinde yapılması halinde, mal ülkemiz gümrüğünden geçmediğinden gümrük beyannamesi kontrolü yapılamamakta olup, söz konusu işlemlerde ihracatçı firmaların ticaretin gerçekleştiğine dair ibraz ettikleri belgelerin kendi arasındaki tutarlılığı tarafımızdan kontrol edilmiştir.

Bankamızca aracılık edilen İran ilintili dış ticaret işlemleri daha önce de belirtildiği üzere 2011 yılında yoğunlaşmaya başlamış olup, bu itibarla 2011, 2012 ve 2013 yıllarına dair yapılan işlemler inceleme kapsamına alınmıştır. Ancak, raporumuzun bir önceki kısmında yer alan özet bilgilerden anlaşılacağı üzere İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yer alan firmaların sadece peşin ödeme kapsamında yaptıkları işlem adeti (2780), işlem tutarı ise dolar bazında 14.867.190.416,81 USD'dir.

Bu itibarla; peşin ödeme kapsamında gelen İran havalelerine yönelik inceleme çalışmalarında, firmaların işlem adetleri ve ciroları göz önünde bulundurularak örneklem yoluna gidilmiş olup, bu kapsamda;

Royal Denizcilik End. Mak. Kıy. Mad. San. Ve Tic. AŞ.'nin karşılığı 10.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (43) ihracat işlemi,

Safir Altın İthalat ve İhracat Ltd. Şti'nin karşılığı 25.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (45) ihracat işlemi,

Volgam Gıda Dış Tic. Ltd Şti'nin karşılığı 5.000.000 USD'nin üzerinde yer alan toplam (48) ihracat işlemi,

Taha Grubuna bağlı firmaların karşılığı 10.000.000 USD nin üzerinde yer alan (12) ihracat işlemi,

Atanur Grubuna bağlı firmaların en yüksek hacimli ilk (15) ihracat işlemi,

Saydam Döviz ve Altın Tic AŞ'nin en yüksek hacimli ilk (10) ihracat işlemi,

Lord Metal İt.İh.San. Ve Tic. Ltd Şti'nin en yüksek hacimli ilk (7) ihracat işlemi incelenmiş olup, inceleme sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme kapsamına alınan işlemlerden (127) adedinin doğrudan ihracat, (53) adedinin ise transit ticaret şeklinde gerçekleştirildiği, işlemlerin tümünde proforma fatura, fatura ile gümrük beyannamesinin bulunduğu ve bu belgelerin birbirleri ile uyumlu olduğu, doğrudan ihracat kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde ise firmaların bankamıza ibraz ettikleri (1,266) adet gümrük beyannamesinin TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Gümrük Veri Ambarı Sistemine yüklenen gümrük beyannameleri ile tutarlı olduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmaya konu olan firmaların akreditifli ödeme kapsamında gerçekleştirdikler işlemlerin hacimsel olarak daha az (toplam 94 adet işlemde 29.305.268,85 Euro) olmasına karşın inceleme çalışmalarında kapsam dışı bırakılmamış, Royal Denizcilik, ZZ Teknoloji ve Etkinsoy Dış Ticaret firmalarının işlemleri sıra usulü, Lord Metal Firmasının işlemleri ise örneklem yolu ile (13 işlemde toplam 9.170.951,08 Euro) inceleme çalışmalarına dahil edilmiş olup, inceleme sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme kapsamına alınan işlemlerden (45) adedinin doğrudan ihracat, bir adedinin ise transit ticaret kapsamında gerçekleştirildiği, işlemlerde kullanılan belgelerin akreditif metni ile uyum sağladığı, doğrudan ihracat kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde ise firmaların bankamıza ibraz ettikleri (63) adet gümrük beyannamesinin TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Gümrük Veri Ambarı Sistemine yüklenen gümrük beyannameleri ile tutarlı olduğu tespit edilmiştir.

İnceleme ve tespitlerimize ilave olarak, soruşturma kapsamında yer alan firmaların İran bağlantılarında (İran'daki ithalatçılar) yoğunlaşma yaşanıp yaşanmadığı hususu incelenmiş olup, özellikle hakkında iddiaların odaklandığı Royal Grubu'nun İran'da mal sattığı (312) ithalatçı firma bulunduğu, Savcılık soruşturması kapsamında yer alan diğer firmaların ise toplamda (138) ithalatçı firmaya mal sattıkları, diğer taraftan; peşin ödeme kapsamındaki toplam (2780) işlemin karşı tarafında (450) ithalatçı bulunduğu ve ithalatçı başına düşen işlem sayısının ortalama olarak yaklaşık (6) olduğu tespit edilmiş olup, bu durumun işlemlerin gerçek ticari ilişkiden kaynaklandığını destekler nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda açıkladığımız minvalde yapılan incelemeler ve değerlendirilmeler sonucunda;

Firmaların, ihracat işlemleri kapsamında bankamıza ibraz ettikleri belgelerin kendi içerisinde tutarlı olduğu ve doğruluğu TC Gümrük ve Ticaret Bakanlığının resmi internet sitesinden teyit edilebilecek belge niteliğinde olan Gümrük Beyannamelerinde sahtelik arz edebilecek her hangi bir emare bulunmadığı anlaşılmış ve iddia edildiği gibi işlemlerin sahte belgelere dayalı olarak yapıldığına dair her hangi bir bilgi veya bulguya rastlanmamış olup,

Dolayısıyla, işlemlerin bankamız mevzuatı ile birlikte genel bankacılık teemmüllerine uygun olarak yerine getirildiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.” denilmektedir.

Soruşturma sırasında yapılan incelemelerden söz konusu belgelerin gerçeğe aykırı, sahte olarak düzenlenmiş belgeler olduğuna dair delile rastlanmamıştır. Kaldı ki Türkiye’den ihraç edilen veya transit ticarete konu olan mallarla ilgili belgeleri Halkbank’ın incelemesi özel bir önem ve özellik arz etmemektedir. Zira doğal olarak ihraç edilen mallara ilişkin belgeler ilgili

gümrük müdürlükleri tarafından incelenmekte, daha sonra ihracat işlemleri yapılmaktadır. Halkbank bu işlemlerin tamamlanmasından ve İran'ın ticarete konu malların bedellerinin ödenmesine ilişkin swift mesajından sonra ödemeyi yapmaktadır. Halkbank'ın aradığı ve istediği belgeler bunlardır. Bu belgelerin sahteliğine ilişkin iddiaların gerçekliğine dair herhangi bir delil elde edilmemiştir. Bu nedenle şüpheliler hakkında sahte evrak düzenleme veya evrakta tahrifattan kamu davası açmaya yeter hiçbir delil olmadığı anlaşılmıştır.

Dördüncü olarak; Halkbank yönetiminin Rıza Sarraf'a ait şirketlere komisyon indirimi yaparak ayrıcalık tanıdığı, bu şekilde yöneticilerin bankayı da zarara soktukları iddiası yerinde değildir. Çünkü bilirkişi Osman Zeki Canıtez tarafından düzenlenen 28/01/2014 tarihli raporda da belirtildiği gibi Halkbank'da komisyon konusunda fiyatlama yapılırken işlemlerin kendine özgü niteliği dolayısıyla taşıdığı risk primi, ilgili firmaların Halkbank ile olan çalışma düzeyi, verimliliği ve işlem hacmi ile ticarete konu sektör gibi hususların dikkate alındığı, yine fiyat belirlenirken temel kriter olarak aynı sektördeki firmalar arasında benzer fiyatlar belirleme politikasının güdüldüğü, ülkemiz ihracat rakamlarına katkıda bulunmak amacıyla Türk malı ürünlerin ihracatını gerçekleştiren ya da ticaretini Türkiye'de yerleşik firmalar üzerinden yaparak ülkemizde katma değer üretilmesini sağlayan firmaların durumlarının gözönüne alındığı ve bu firmalara daha düşük komisyon oranları uygulanabildiği, uluslararası yaptırımların ağırlığının artması sonucu Hindistan'ın İran'dan yaptığı petrol ithalatına ilişkin ödemelere aracılık etme imkanının ortadan kalkması ile birlikte Halkbank'daki toplam fon tutarındaki azalma nedeni ile Halkbank'ın komisyon gelirlerinde yaşanacak düşüşü önlemek üzere Ocak 2013 itibari ile komisyon oranlarını arttırdığı, bu artış sonrasında uluslararası ölçekte önemli dış ticaret işlem hacimlerine sahip firmaların Halkbank üzerinden gerçekleştirdikleri işlem hacimlerinin azaldığı, komisyon oranlarının düşürülmesi ile ilgili talepte bulundukları, bu çerçevede Temmuz 2013 itibari ile komisyon oranlarında indirime gidildiği, söz konusu indirimin belli bir firmaya avantaj sağlama amacıyla gerçekleştirilmediği, ancak Türkiye de yerleşik firmalara daha düşük komisyon oranları üzerinden işlem yapılması kararının alındığı, bütün bu bilgiler değerlendirildiğinde Temmuz 2013'de yapılan indirimin Türkiye'de yerleşik firmalara yönelik olduğu, Türkiye'de yerleşik firmalara indirim yapılırken de işlem hacminin önemli bir kriter olduğu ve yüksek transit hacmine sahip firmaların daha düşük komisyon oranları ile işlem yapabildiği, Türkiye de yerleşik olmasa bile yüksek transit ticaret hacmine sahip olup uluslararası piyasalarda önemli dış ticaret rakamlarını yöneten firmalara da düşük komisyon oranı uygulanabildiği anlaşılmaktadır.

Halkbank nezdindeki sistem üzerinden İran'a gerçekleştirdiği gıda transit ticareti işlemleri ile ilgili olarak hesabına gelen ödemeler üzerinden alınan komisyon oranında Rıza Sarraf'a ait şirketlerin yararlandığı indirimden yüksek transit ticaret hacmine sahip Bunge SA isimli şirket de yararlanmaktadır.

Bu konu ile ilgili olarak, Halkbank Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu tarafından yapılan denetleme sonunda düzenlenen 22/01/2014 tarih ve 114006 sayılı raporda özetle;

"Savcılık soruşturmasına konu olan firmaların İran'a olan ihracat işlemlerinin %99,75'nin peşin ödeme kapsamında gerçekleştirildiği, söz konusu işlemlerde alınması gereken komisyon oranlarını belirlemeye bankamız mevzuatı uyarınca Dış İşlemler Operasyonları Daire Başkanlığı'nın yetkili olduğu, birimin, komisyon oranlarını makul seviyelerde ve firma verimliliklerini göz önünde bulundurarak uygulamaya çalıştığı, 2012 yılının ortalarından itibaren peşin ödeme kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinden standart olarak; altın fiyatlarındaki alış / satış rakamları arasındaki marjın oldukça dar olması nedeni ile altın için %0,4; gıda için %0,8; ilaç, medikal cihaz ve diğer ürünler için ise %1 komisyon alınmasına başlandığı,

Bu çerçevede, savcılık soruşturması kapsamında yer alan ve İran'a yapılan ihracatın %52,25'lik kısmını oluşturan Royal Grubu firmalarından altına konu ihracat için transfer

bedelinin %0,4'ü, gıdaya konu ihracat için ise transfer bedelinin % 0,8'i oranında komisyon tahsil edildiği, diğer firmalardan alınan komisyon oranlarının da büyük oranda buna parelellik gösterdiği, firmalara uygulanan komisyon oranlarının piyasa koşullarına göre makul seviyelerde olduğu ve her hangi bir firma için özel bir uygulamaya gidilmediği,

Diğer taraftan; savcılık soruşturmasına konu olan firmalar ile birlikte işlemlerinin büyük çoğunluğu İran ilintili dış ticaretten kaynaklanan (22) firmadan toplam 226.431.523 TL net kazanç sağladığımız son (3) yıl içerisinde, Royal Grubuna bağlı firmalardan toplam 101,664,561 TL gelir elde edildiği ve bu tutarın toplam net kazancı oranının yaklaşık %45 olduğu, tespit edilmiştir."denildikten sonra firmaların Halkbank üzerinden yaptıkları ticarete ilişkin ayrıntılı dökümlerin yapıldığı ve sonuç olarak " savcılık soruşturmasına konu diğer firmalara ait komisyon oranlarını değerlendirdiğimiz de ise, Atanur Kuyumculuk Ltd Şti'ne ait hesaplara EURO cinsinden gönderilen havalelerden alınan komisyon oranı (%0,18) dışında uygulanan oranların yukarıda belirttiğimiz rakamlara parelellik gösterdiği anlaşılmaktadır. İlgili firmanın EURO cinsinden komisyon oranının ortalama bazda düşük kalmasındaki temel nedenin firmanın parasal olarak yüksek hacimli işlemlerinin bankamızın İran ilintili para transferlerinde standart komisyon oranı uygulamaya başlamasından önce (18/01/2012 – 12/03/2012 tarihleri arasında) yoğunlaşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Akreditifli ödeme şekillerine konu işlemlerde komisyon oranının Mevduat ve Nakit Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yayınlanan ücret ve komisyonlar konulu seri mektupla düzenlendiği, incelemelerimize konu işlemlerin 10/01/2011 ile 19/12/2012 tarihleri arasında gerçekleştiği, söz konusu dönem içerisinde yürürlükte olan seri mektuplarda ihracat akreditiflerinden alınması gereken asgari komisyon oranının %0,1 ile %0,2 arasında değiştiği, dolayısıyla savcılık soruşturmasına konu olan firmalara uygulanan ortalama komisyon oranlarının asgari seviyenin üzerinde olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan incelemeler ve değerlendirilmeler sonucunda;

İran ilintili dış ticaret işlemlerinde bankamızın komisyon kaybının olmadığı, firmalara uygulanan komisyon oranlarının piyasa koşullarına göre makul seviyelerde olduğu ve her hangi bir firma için özel bir uygulamaya gidilmediği anlaşılmış olup,

Bu itibarla; işlemlerin bankamız mevzuatı ile birlikte genel bankacılık teamüllerine uygun olarak yerine getirildiği sonuç ve kanaatine varılmıştır." denildiği anlaşılmıştır.

Bütün veriler birlikte değerlendirildiğinde Halkbank'ın uyguladığı komisyon oranlarında Rıza Sarraf'a ait şirketler için özel bir indirime gidildiği, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin kollandığı, bu indirim nedeni ile bankanın zarara uğratıldığını söylemek mümkün değildir. Söz konusu indirim Bankacılık Mevzuatı kapsamında mevzuata uygun yöntemler ile ve oranlarda yapılan bir indirim olup, banka yönetim kurulu ve yöneticilerinin bu indirimler nedeni ile görev sınırlarının dışına çıktıkları, bankayı zarara uğrattıkları iddiasında bulunmak ve hele hele bankanın uğradığı zarardan dolayı ortaya çıkan farkın zimmet olarak değerlendirilmesi gerektiği iddialarına katılmak mümkün değildir. Ortada zimmet suçunun unsurları yoktur. Bu iddialar ile ilgili kamu adına kovuşturma yapılması mümkün değildir.

Beşinci olarak;

Gana'dan 1.5 ton altın getirilmesine ilişkin olay, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2013/41365 sayılı soruşturma evrakı ile soruşturulan bir olaydır. 1 0cak 2013 günü saat 06.40'da ULS Airlines Kargo firmasına ait ABK tescil işaretli KZU-755 sefer sayılı uçağın Atatürk Havalimanına iniş yapmış, AHL Kargo Gümrük Müdürlüğüne herhangi bir evrak veya özet beyan verilmediğinden tedbir amaçlı olarak uçak mühürlenmiş, aynı tarihte uçak yetkilileri tarafından Kargo Gümrük Müdürlüğüne şifahi olarak uçağın 1500 kg altın yüklü olduğu beyan edilmiş ve bu husus aynı tarihte tutanağa bağlanmıştır. Söz konusu altınla ilgili olarak, soruşturma kapsamında tape edilen telefon görüşme kayıtlarından anlaşıldığı kadarı ile

Rıza Sarraf, 15 Aralık 2012 tarihinden itibaren görüşmelere başlamıştır. Bu görüşmelerin herhangi birisinde yapılacak altın ihracının hukuka aykırı veya kaçak olduğunu gösteren bir veri bulunmamaktadır. Soruşturmaya konu olan Gana'dan gelen altınlarla ilgili sorun, Gana'da yükleme yapılırken güvenlik ve sair nedenlerle evrakların gereği gibi düzenlenmemesinden kaynaklanmaktadır. Belge eksiklikleri nedeniyle söz konusu altının Türkiye'ye ihracı mümkün olmamış ve uçağın Türkiye'den tekrar ayrılmasını temin etmeye yönelik girişimlerde bulunulmuştur. Söz konusu altının alıcısı soruşturma kapsamındaki şüphelilerden birisi değildir, zira Gana'da düzenlenmiş belgelerde altının alıcısı İran'da bir başka şirket olarak görünmektedir. Ardından taşıyıcı temsilcisi tarafından 11.01.2013 tarih ve 4244 sayılı dilekçeyle eşya için özet beyan verilmiş, özet beyanın süresi içinde verilmemesi nedeniyle Gümrük Kanununun 241/3-d maddesi uyarınca ve anılan Kanunun 35/a maddesine göre 17 Ocak 2013 tarihinde 1078 sayılı kararla cezai işlem uygulanmıştır. Özet beyan işlemlerinin ardından yine taşıyıcı temsilcisi İsmail Karaaslan tarafından TRX rejim ile 11.01.2013 tarihinde transit beyannamesi verilmiş, sarı hat kriterlerine göre muayene memuru ataması yapılmış, kırmızı hatta çevrilme ve heyet halinde muayene yapılma talebi idarece uygun bulunarak tespit yapılmış, yapılan tespite göre beyannamede düzeltmeler yapılarak işlemlerin tamamlanmıştır.

Tüm bu hususlar Atatürk Havalimanı Kargo Müdürlüğü tarafından 16 Ocak 2013 tarih ve 172/1786 sayılı yazı ile Bölge Müdürlüğüne bildirilmiştir. Bölge Müdürlüğünün 17 Ocak 2013 tarih ve 2013/3357-3954 sayılı yazısı ile işlemlerin tamamlanması talimatı verildiği uçağın eşyası ile birlikte 18 Ocak 2013 günü saat 05:50'de KZU- 756 uçuş koduyla Dubai'ye hareket etmiştir. Gümrük Müdürlüğü tarafından yapılan yazışma ve hazırlanan belgelerde; Gümrük mevzuatına göre, bir uçağın varışından dört saat öncesinden itibaren özet beyanı vermek zorunda olduğu, gümrük bölgesine giriş yapan aracın içinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin bu sürelerden sonra bildirilmesi durumunda bu kişilere eşya için özet beyan verileceği ve Gümrük Kanunu'nun 241/3-d uyarında para cezası alınacağı hükmünün bulunduğu, uçak yetkilileri tarafından gümrükle ilk temasta bu beyanın yapılmış olması, bunun yanında yüklü eşyaya gümrük muamelesine tabi tutmadan yurda sokmaya yönelik herhangi bir teşebbüs veya şüpheli bir harekete rastlanmadığından 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na temas eden bir tespit olmadığından bu kanuna göre herhangi bir işlem yapılmadığı ifade edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Mehmet Eryılmaz tarafından Hazırlanmış 18 Mart 2013 Tarihli ve 52-6 sayılı Soruşturma Raporunda yer alan Raporda yer verilen ve soruşturma bakımından önem arz eden tespitler özetle şöyledir;

Konuya ilişkin olarak Atatürk Havalimanı Kargo Gümrük Müdürlüğünde oluşturulan işlem dosyası incelenmiş, incelemede gümrük idaresine ULS Havayolları tarafından ilk önce göndericisi Master Sara Import Export, alıcısı Duru Döviz ve Kıymetli Madenler Tic. AŞ olan, 22 karat Gold Bluon tanımlı 44499077720 no'lu tarihsiz bir konşimento ibraz edildiği;

Havaş hareket memuru ve gümrük muhafaza memuru tarafından 01.01.2013 tarihinde düzenlenen tutanakta "01.01.2013 tarihinde saat 06:40 da ULS havayollarına ait TC- ABK tescilli KZU-755 sefer sayılı kargo uçağı AHL'ye iniş yapmıştır. Uçakta 1500 kg altın yüklü olduğu beyan edilmiştir. Gümrük işlemlerine başlanana kadar uçak aşağıda belirtilen üç adet mühürle mühürlenmiştir" denildiği;

04.01.2013 günü tutulan tutanakta, uçağın havalimanına inmesine müteakiben uçağın kargosunun değerli maden (altın) cinsi eşya olduğunun belirtilmesi üzerine, uçağın mühürlenerek 01.01.2013 günlü tutanağın tanzim edildiği, kargoya ait AHL Gümrük Müdürlüğüne sunulan belgelerde kargonun "mineral sample" olarak belirtilmesi, risk intibaı vermesi ve gümrük idaresine çıkış için başvurulması nedeniyle Havaş yetkilileri ve ULS yetkilileri huzurunda daha önce tatbik edilen mühürler fek edilerek uçağa girildiği, kargonun bulunduğu yere girildiğinde 30 kap karton kutu, kutuların asma kilitle kilitlenmiş vaziyette

olduğu, kasalardan bir tanesinin kilidinin açık olduğu ve içerisinde külçeler halinde altın cinsi kargonun bulunduğunun görüldüğü, uçağın tekrar kapatılarak mühürlendiği belirtilmiştir.

Gümrük sürecinin başlangıcında verilen 18.12.2012 tarihli 46279 numaralı form A belgesinde gönderici OMANYE GOLD MENİNG LTD. ŞTİ., alıcısı MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, eşya cinsinin 30 kap 1500 kg ağırlığında mineral "samples" olduğunun belirtildiği; Raporda, Gana makamları ve Gana'da bulunan göndericiler tarafından düzenlendiği tahmin edilen belgelerde eşyanın cinsin mineral samples gümrük değerinin 1898,90 olarak kayıtlı olduğu, yine OMANYE GOLD MINING LTD. ŞTİ tarafından MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT (Dubai) firmasına gönderilen 15 kap 1500 kg mineral samples cinsi eşyanın ticari değerinin bulunmadığı ve laboratuar analizi maksatlı olduğunun belirtildiği,

Gana'da düzenlenen belgelerin gelişigüzel ve gerçeği yansıtmadığı sonucuna varıldığı,

Havaş'la yapılan yazışmalarda uçak yetkilileri tarafından İstanbul'a varışla ilgili herhangi bir evrak ibraz edilmeyince (manüel doldurulmuş Dubai varışlı konşimento ibraz edilmiş) gümrük muhafaza memuruna bilgi verildiği ve kargoya ait evrakların olmaması nedeniyle uçağın mühürlenmesine karar verilerek tutanak tutulduğu,

Yine Havaş tarafından yazılan yazıda, uçaktaki kargonun özet beyanın verilmesi amacıyla alıcısı Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ olan konşimentonun Havaş'a teslim edildiği, ancak bu yeni konşimento ile ilgili bir işlem yapılmadığı (sisteme bir evrak kaydıyla alınıp daha sonra silindiği), ancak sonrasında kargo gümrük müdürlüğüne konşimentonun teslim edildiği, kargo gümrük müdürlüğünün de bu aşamadan sonra havayolu şirketinin muhatap olduğunu belirterek konşimentoyu teslim aldığı ve bu olaylar esnasında kargoların gümrük yetkilileri tarafından muayene ve tespit işlemine tabi tutulduğu, havayolunun 10 0cak 2013 tarihinde Dubai varışlı yeni düzenlenmiş bir konşimento ile Havaş'a başvurup özet beyanı verilmesini talep ettiği ifade edilmiştir. ULS havayolu ile müfettişlik arasında yapılan yazışmalarda ULS Havayolları ile SORTİNET GROUP arasında bir taşıma sözleşmesi olduğu, bu sözleşme ile iki firmanın A300-BAF tipi TC-ABK tescilli uçakla 4 tona kadar altın taşınması hususunda anlaştığı, uçuş programının Sabiha Gökçen-Libya, Libya-Gana, Gana-Sabiha Gökçen, Sabiha Gökçen-Tahran olarak planlandığı, nakliyeci olarak OMNAYE GOLD MAYNİNG LTD alıcı olarak SORTİNET HOLDİNG'in gösterildiği,

Müfettişlikle Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ arasında yapılan yazışmalarda, Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ tarafından müfettişliğe verilen cevabi yazıda; SORTİNET HOLDİNG firması sahibinin Türkiye'ye altın göndermek istemesi üzerine İran kökenli olması ve altın alım satım işi ile uğraşması sebebi ile Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ ile irtibat kurduğu, 500 kg altının İstanbul'a geleceğini ve kendi adlarına alınıp alınamayacağını sorduğu, DURU DÖVİZ AŞ'nin evrakların tam ve eksiksiz olması koşuluyla yardımcı olabileceklerini beyan ettiği, bu görüşmelerden 10 ila 15 gün sonra Sabiha Gökçen Havalimanı yetkililerinin Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkilisini arayarak altınların İstanbul'daki alıcısı olarak kendilerinin bildirildiği, ancak havaalanında bu miktarda altını saklayacak kilitli kasanın olmadığı ve gerekli tedbirlerin alınması gerektiğini belirttiği, bu görüşme üzerine Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkililerinin altının alıcısı olan SORTİNET HOLGİNG ile bağlantı kurarak uçağın Atatürk Hava Limanına gönderilmesinin temin edildiği, bundan sonra altını taşıyan uçağın geldiğinin gümrük yetkililerinin araması ile öğrenildiği, gümrükle irtibat kurularak SORTİNET HOLDİNG tarafından müvekkil adına düzenlenmiş olan proforma faturanın ibraz edildiği, bu ibrazla birlikte uçakla gelen belgelerle Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ nezdinde bulunan belgelerle farklı olduğunun anlaşıldığı, ancak söz konusu altının malikinin Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ olmadığı ve Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ'nin sadece bu işe aracılık ettiği, nitekim kargo uçağının zararlarının da Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ tarafından değil bir başka şirket tarafından karşılandığı, bu noktada MASTER SARA TURİZM İMPORT

EXPORT, KONT KOZMETİK gibi şirketler hakkında Duru Döviz ve Kıymetli Madenler AŞ yetkililerinin hiçbir bilgisi bulunmadığı ifade edilmiştir.

Müfettişlikle kargo uçağının zararlarını ödeyen Kont Group şirketi arasında yapılan yazışmalarda, Kont Goup ile kargonun alıcı bulunan SORTİNET GRUP arasında ticari ilişki ve bir cari hesap sözleşmesi olduğu, bu sözleşme uyarınca kargo şirketini zararının SORTİNET GRUP'tan gelen talimat üzerine Kont Group tarafından karşılandığı, bu cari hesap sözleşmesi ve ödeme talimatı dışında Kont Group firmasının kargoya konu altınla bir ilgisi olmadığı, ancak ticaret sicil gazetesinde yapılan incelemede Kont Group firması yetkilisi ortaklarından bir tanesinin SORTİNET şirketinin de ortağı oluğu anlaşıldığı,

Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde, Gana'da altın ihracının sıkı kurallara tabi olması nedeniyle kargoya konu altının, Gana'da düzenlenen belgelerde minarel numunesi olarak belirtildiği ve bu nedenle Gana'dan külçe altınların Gana mevzuatına uygun olmayan biçimde yurt dışına çıkartıldığı, bu hususta Gana'da bir soruşturmanın yürütüldüğünün öğrenildiği,

ULS havayolları tarafından daha önce Sabiha Gökçen Havalimanına inme planı yapılmış olmasına rağmen burada altınların muhafaza edilebileceği bir kasa olmaması nedeniyle uçağın AHL ye yönlendirildiği ve 1.1.2013 tarihinde buraya iniş yaptığı, uçakta kargoya ilişkin belge bulunmaması nedeniyle nöbetçi gümrük muhafaza memuru tarafından eksiklikler tamamlana kadar uçağın mühürlendiği ve kalkışına izin verilmediği,

Gümrük idaresine verilen ilk belgelerde eşyanın gönderici Omanye Mining Ltd, alıcısının Master Sara Turizm Import Export şirketi, eşyanın miktarının 30 kapta 1500 kg mineral samples olduğu, bilahare ibraz edilen tarihsiz konşimentoda ise, göndericinin MASTER SARA TURİZM İMPORT EXPORT, alıcının ise, DURU DÖVİZ ve KIYMETLİ MADENLER AŞ olduğu, eşya miktarının 30 kapta 1500 kg 22 karat gold bulyon olduğu,

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununu açısından külçe altının gümrük vergisinden muaf, KDV'den istisna olduğu dikkate alındığında söz konusu altınların ülkeye ithal edilmesinin teşebbüs edilmesi bu kanunun ihlal eder nitelikte olmadığı, Türk parasının kıymetinin korunması hakkında 32 sayılı kararda kıymetli madenler "Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Ancak, işlenmemiş kıymetli madenlerin ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi esas olup, ithalat ve ihracat Rejim, Karar ve Yönetmelikleri uygulanmaz. İşlenmemiş kıymetli madenlerin ithali, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılır." hükmünün yer aldığı, tam tespite göre 1208 kg olan altınların ülkemize ithal edilmesine teşebbüs edildiği ancak altın ithalatı izne tabi olmayıp 23 sayılı karara göre beyanda bulunmanın yeterli olduğu, ayrıca ithalatı yapacak firmanın kıymetli madenler borsasına üye olması gerektiği ve Duru Döviz ve Kıymet Madenler AŞ'nin İstanbul altın borsasına üye olduğu, bu nedenle beyanda bulunmadan ithal edilmek istenmesinin Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3/2 maddesinin ihlal eder nitelikte bulunmadığı ancak aynı Kanunun 3/1 maddesinde tanımlanan "Bakanlar Kurulunun bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır." hükmünü uygulanmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Gana'dan gelen altınlarla ilgili üç temel iddia bulunmaktadır. Bunlar belgede sahtecilik, kaçakçılık ve bu işlemlerin tamamlanabilmesi için rüşvet verildiği iddiasıdır. Belgede sahtecilik suçlamasına ilişkin olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/112787 Soruşturma ve 2013/51549 Karar ve 25.11.2013 Tarihli kararı ile İdari yaptırım kararına konu olan işlemlerdeki özel belgelerde sahtecilik yapıldığı iddiasıyla soruşturma açılmış, yapılan

soruşturma sonunda; Olay tarihinde Gana'dan kalkıp Dubai'ye gitmek üzere havalanan uçağın İstanbul'a iniş yaptığı, Yakıt ikmali için Türkiye'ye uğrayıp ikmalden sonra terk edeceği beklenen uçakta ne olduğunun araştırıldığı ve ilk olarak yükün mineral numune olduğu cevabı alındığı, sonrasında konşimentolar sorulduğu, yüke uygun konşimentonun ibrazıyla yükün 1,5 ton altın olduğunun belirlendiği, Toplanan kanıtlar gümrük başmüfettişi Mehmet Eryılmaz ile resen atanan bilirkişi Öner Yıldız tarafından hazırlanan raporlarda ortada özel belgede sahtecilik suçu görülemediğinden kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir.

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırmıştır.

Diğer yandan iş bu soruşturmada sıklıkla 1,5 ton altının el koymadan kaçırılarak devletin zarara uğratılmasından söz edilmekle birlikte, bu hususta dinleme ve kayda alma işlemini yapan kolluk görevlilerinin durumu Cumhuriyet savcısına haber vermemiş ve savcının sürece dahil olmasının temin edilmemiş olması da ciddi bir tutarsızlıktır. Söz konusu süreçte 2 Ocak 2013 tarihinde alınan ve yukarıda yer verilen teknik araçla takip kararı da son derece dikkat çekicidir. Söz konusu kararlar çerçevesinde hiçbir uygulama yapılmamış olması bir yana, kararlar alınırken kolluk birimlerinin elinde bulunan ve fezlekede yer verilen 1,5 ton altının kaçak olarak yurda sokulduğu iddiasına hiç değinilmemiş olması da ele alınmak durumundadır. Bu durum, açıkça kolluk birimlerinin Cumhuriyet Savcısından veya hakimden bilgi gizlediği sonucunu vermektedir.

Kaçakçılık iddiası da yine aynı işlemle ilgili olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosunun 2013/902 Kabahat numaralı dosyasında sonuçlandırılmış, fiilin kaçakçılık olmadığı gerekçesi ile 2013/2119 sayı ve 18.12.2013 tarihli karar ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nun 3/2 fıkrasına aykırılık nedeniyle, 57.789.210'ar TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Nitekim soruşturma dosyasında bulunan ve uçak indikten sonra görevliler tarafından sözlü olarak beyanda bulunulmuş olması, kaçakçılık iddiasını temelsiz bırakmaktadır. Zira kaçakçılıktan bahsedilebilmesi için Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun 3. Maddesinde sayılan fiilerden birisine ihtiyaç bulunmaktadır. Gana'dan altın ihraç edilmesi olayı bakımından bu fiillerden hiçbirisi söz konusu değildir. Anılan Kanunun 3. Maddesine göre kaçakçılıktan söz edilebilmesi için; Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokmak; Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokmak; Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakmak, şeklindeki davranışlardan birisinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Olayda da bu mahiyette bir davranış bulunmamaktadır. Bu nedenle, söz konusu eylemle ilgili olarak başsavcılığımız tarafından yapılacak bir işlem bulunmadığı, daha önce Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulup muktezaya bağlanmış eylemlerle ilgili kamu adına takibat yapılmasına yer olmadığı anlaşılmıştır.

Altıncı olarak;

Rıza Sarraf'ın menfaat temin ettiği iddia edilen kamu görevlileri ile aralarında görevin ifasıyla ilgili bir işi yapması veya yapmaması için menfaat sağlama konusunda bir anlaşma

olduğuna dair hiçbir delil elde edilememiştir. Burada rüşvet anlaşmasının üzerinde kısaca durmakta fayda bulunmaktadır.

Alınan veya sağlanan yararın rüşvet suçunu oluşturabilmesi için kamu görevlisi ile birey arasında rüşvet anlaşması yapılması zorunlu olup, rüşvet anlaşmasından söz edilebilmesi için kamu görevlisi ile birey arasında, kamu görevlisinin, görevinin gereklerine aykırı olarak bir işi yapmasına veya yapmamasına karşılık yarar sağlanması hususunda anlaşmaya varılması gerekir.

Rüşvet suçunun oluşabilmesi için, anlaşmanın işin yapılmasından önce veya en geç yapılması anında olması gerekir. İşin yapılmasından önce anlaşma yapılmadığı halde, işten sonra kamu görevlisince talep edilerek elde edilen menfaat rüşvet suçunu değil, koşulları varsa irtikap veya görevde yetkiyi kötüye kullanma suçunu oluşturabilecektir.

Rüşvet suçunun oluştuğunun kabulü için ise, mutlaka rüşvet anlaşmasının yapıldığının ispatlanması gerekir.

Yargıtay içtihatlarında vurgulandığı üzere, "…Ceza Muhakemesi Hukukunun temel prensiplerinden birisi de şüpheden sanığın yararlanacağı ilkesidir. Her hukuk devletinde kabul edilen ve masumluk karinesi ile sıkı bir ilgisi olan bu ilkeye göre, yapılan ceza muhakemesi sonunda fiilin sanık tarafından işlendiği % 100 belliliğe ulaşmadığı takdirde beraat kararı verilecektir. Böyle bir ilkenin kabul edilmesinin sebebi, bir suçlunun cezasız kalmasının, bir masumun mahkum olmasına tercih edilmesidir; yani masumluk karinesidir."

Yargıtay uygulamasında da anlaşmanın varlığının kesin olarak tespit edilemediği hallerde suçun oluşmayacağı kabul edilmektedir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 13.04.2011 tarih ve 2010/9640-2011/2991 sayılı kararında; "Sanıkların savunmalarının hayatın uygulamalarına uygun düşmemesi ve bir rüşvet anlaşmasının varlığının açıkça tespit edilmemiş olması karşısında, Samsun DSİ 7. Bölge Müdürlüğüne bağlı …… Müdürlüğünde yapılan ihaleleri alan …….Şirketi yetkilileri olan sanıklar H…. ve S….. tarafından belirtilen kurumda ……Mühendisi olan ve ihale komisyonunda başkan olarak görev yapan sanık A…..ın banka hesabına parça parça birden fazla kez para gönderilmesi şeklinde gerçekleşen olaylarda, sanık A…..ın görevi kötüye kullanmak, sanıklar H…. ve S…..ın görevi kötüye kullanmaya azmettirmek suçundan cezalandırılmaları yerine….."

Yine Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 25.10.2010 tarih ve 2010/8627-7734 sayılı kararında; "Sanık Ö….'ın, diğer sanık Y….'un aracılığı ile bazı kişilerden para aldığı anlaşılan maddi olayda, menfaat temin ettikleri kişilerin kimlikleri tespit edilemediği gibi, kaçak akaryakıt bulundurup bulundurmadıkları da anlaşılamadığı cihetle, taraflar arasında rüşvet anlaşmasına varıldığına dair inandırıcı ve yeterli deliller elde edilemediğinden sanık Ö….'ın eyleminin görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ve diğer sanık Y…'un eyleminin ise kamu görevlisi tarafından işlenebilen özgü suçlardan görevi kötüye kullanma suçuna iştirak etmesi nedeniyle 5237 Sayılı Yasanın 40/2. Maddesi uyarınca azmettiren veya yardım eden olarak sorumlu tutulabileceği gözetilmeden….."

Denilmek suretiyle, rüşvet suçunun oluşabilmesi için işin yapılmasından önce veya en geç yapılması anında bir anlaşmanın yapıldığının açıkça tespit edilmesinin zorunluluğu vurgulanmıştır.

Bu nedenlerle rüşvet anlaşmasının varlığı kesin bir şekilde ispat edilmemişse failin eylemi başka bir suç oluşturabilirse de rüşvet suçu oluşmayacaktır. (A.Ceylani Tuğrul, Zimmet, Banka Zimmeti, Rüşvet ve İrtikap Suçları)

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 30.10.2007 tarih ve 2007/5-174-213 sayılı kararı, Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 03.05.2010 tarih ve 2008/12511-2010/3279 sayılı kararları da rüşvet anlaşmasının zorunluluğu ve yapıldığının açıkça kanıtlanmasının zorunluluğunu vurgular örnek kararlardandır.

Yapılan soruşturmada kendilerine bir takım parasal menfaatler temin edilen kamu görevlilerinin, görevlerinin gereği bir işi yapmaları veya yapmamaları karşılığında menfaat temin edilmesine ilişkin bir anlaşma yaptıklarına dair kanıt elde edilmediğinden, yaptıkları hukuka aykırı olmayan işlerin karşılığında ve hatta bir işin karşılığı olduğuna dair kanıt da bulunmadığı halde iyi ilişkileri devam ettirme karşılığında sağlanan menfaati hukuki anlamda nitelendirmek gereklidir.

Suçun maddi unsuru bağlamında rüşvet, sadece menfaat temin edilmesinden ibaret değildir. Menfaat teminini suç olarak düzenleyen rüşvet dışında usulsüz hediye kabulü, irtikap gibi pek çok suç bulunmaktadır. Rüşvet suçunu diğer suçlardan ayıran temel özellik, rüşvetin bir anlaşma doğrultusunda, iki tarafın da özgür iradesi ile kurdukları bir ilişki çerçevesinde bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla temin edilen menfaat temini hallerini kapsamasıdır. Dolayısıyla rüşvet suçu, öncelikle bir anlaşma gerektirmekte, bu anlaşmanın taraflarından olan kamu görevlisinin bir işi yapmak veya yapmamak hususunda bir irade açıklamasına ihtiyaç bulunmaktadır. Herhangi bir somut işe dayanmayan menfaat teminleri, sadece kamu görevlisi bakımından usulsüz hediye kabulü olarak nitelendirilebilir. Son olarak maddi unsur bağlamında değinilmesi gereken husus, kamu görevlisinin yapmak konusunda anlaştığı işin, kendi görev alanına giren bir iş olması gerekliliğidir. Eğer menfaat temin edilen kamu görevlisinin görev alanına giren bir iş yoksa, bu durumda rüşvet suçundan bahsedilebilmesi mümkün değildir. Soruşturma konusu olayda menfaat temin etmek veya sağlamak şeklinde gerçekleşen davranışların rüşvet olarak nitelendirilebilmesi için; muhatapların kamu görevlisi olması, menfaat teminlerinin somut bir işin yapılması veya yapılmaması amacı ile yapılmış olması, bu işlerin ilgili kamu görevlilerinin görev alanına giren işler olması gerekmektedir. Aksi takdirde rüşvet suçunun unsurları oluşmayacaktır. Kamu görevlisinin menfaat teminin, rüşvet olarak nitelendirilebilmesi için temel unsur, menfaat teminin görevle ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması için, en geç iş tamamlanmadan önce bir anlaşma çerçevesinde menfaat teminini gerektirmesidir.

Soruşturma kapsamında Ekonomi Bakanına altın ihracatına yol verilmesi, fiili destek sağlanması, Halkbank komisyonlarının düşürülmesi, basında çıkan haberlerin engellenmesi gibi işler nedeniyle menfaat temin edildiği yolunda deliller bulunduğu iddia edilmekte ise de; altın ihracatı işlemleri, Gana'dan gelen altınlarla ilgili Gümrük Bakanlığının aranması, Halkbank komisyonlarının düşürülmesi, basında çıkan haberlerin engellenmesi gibi işlemler, Ekonomi Bakanlığının görev ve yetki alanıyla ilgili işler değildir. Esasında basında yer alması ihtimali olan haberlerin engellenmesi hiçbir kamu görevlisinin görevi değildir. Dolayısıyla Ekonomi Bakanlığı tarafından, kendi görev alanlarıyla ilgili yapılmış bir iş söz konusu olmayıp, genel bir kollama ve teşvikten söz edilmesi mümkündür. Görev ve yetki alanıyla ilgili somut bir iş olmaksızın soyut bir kollama veya teşvik, rüşvet suçu bağlamında görevin ifasıyla ilgili iş olmayıp, rüşvet suçunun oluşabilmesi için, görevin ifasıyla ilgili menfaat teminin söz konusu olması, menfaat karşılığı yapılan işin ne olduğunun belirlenmesi, bunlar arasında neden sonuç ilişkisinin bulunması gerekmektedir. Bir iş karşılığı olmaksızın hediye veya para vermek rüşvet suçu olarak nitelendirilemez. Nitekim somut bir işe dayanmayan genel hizmetler veya etik anlamda kınanabilecek davranışlar, Yargıtay tarafından da rüşvet kapsamında mütalaa edilmemektedir. Örneğin bir ağır ceza mahkemesi başkanının, sanığın otelinde bedel ödemeksizin kalması şeklindeki davranış, Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından rüşvet suçunun oluşması bakımından yeterli görülmemiştir. Karara göre; "Görüleceği üzere, sanıklar hakkında Fethiye Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı görevine başlamasından önce açılan ve yürüyen kamu davasının ilk üç oturumuna katılmamış, ekspertiz raporunun dönüşünün beklendiği aşamada ve tümü bir aylık süre içinde

gerçekleştirilen sonraki üç oturumda mahkeme başkanlığını üstlenmiş, son oturuma katılan iki Cumhuriyet savcısının uygun görüşü doğrultusunda ve heyetin oybirliği ile gerçekleştirilen bir kararın oluşumunda mahkeme başkanı olarak görev üstlenmiştir. Bu kararın verilmesinden önceki aşamada, sanık M. Y. K ile diğer sanık C. K arasında, beraat ettirilmesi karşılığında menfaat teminine yönelik bir anlaşmanın varlığı saptanamamıştır. Beraat kararının verilmesinden sonra, sanık M. Y. K.'nun meslek ilkeleriyle bağdaşmayacak biçimde diğer sanık C. K'nın otellerine zaman zaman gidip karşılıksız yararlandığı dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmakta ise de, disiplin soruşturmasının konusunu oluşturabilecek olan bu husus rüşvet anlaşmasının kanıtı olarak kabul edilemez. Bu itibarla, sanıklara yüklenen rüşvet verme ve rüşvet alma suçlarından dolayı cezalandırmaya yeterli, kesin ve inandırıcı kanıt bulunmadığından, Yargıtay Cumhuriyet savcısının temyiz itirazının reddine karar verilmelidir." (CGK, E. 2006/5-142, K. 2007/108, T. 8.5.2007)

Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'ın, Rıza Sarraf tarafından otel işletmesi için alınması düşünülen kredinin temini konusundaki yardımı, gazetede çıkacak haberlerin engellenmesi ve yurt dışına çıkış için alınacak vizelerde kolaylık sağlanması konularında rüşvet verildiği iddia edilmiş ise de; sayılan iş ve işlemlerin hiçbirinin Avrupa Birliği Bakanının görev alanı ile ilgili olmadığı, dolayısıyla kamu görevlisinin "Görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması"ndan söz etmenin mümkün olmadığı, bu nedenle TCY. 252. Maddesinde düzenlenen rüşvet suçunun unsurlarının oluşmayacağı, bu nedenle tarafımızdan haklarında soruşturma yapılan şüphelilerin bu eylemle ilgili olarak rüşvet verme ve rüşvete aracılık suçunu işlediklerinden söz etmenin mümkün olmadığı, bu suçla ilgili takibat yapılması imkanının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Keza bankası tarafından yapılan işlemler sırasında sunulan belgelerin sahteliğine göz yumulmasını sağladığı, bankasının malvarlığı aleyhine sonuç doğurmasını göze alarak Rıza Sarraf'a ait şirketlerin işlemleri için düşük komisyon uyguladığı, Rıza Sarraf'ın şirketlerinin iş ve işlemlerini kolaylaştırıp rakip şirketlerin işlerini zorlaştırdığı iddia edilen Halkbank Genel Müdürü şüpheli Süleyman Aslan'ın, yukarıda ayrıntısı ile açıklanan gerekçelerle bu eylemleri gerçekleştirdiğine dair delil bulunmadığı, bu nedenle temin edildiği belirtilen menfaatin "görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması" için olduğunun kabul edilemeyeceği ve taraflar arasındaki rüşvet anlaşmasının sonucu olduğunu gösterir delil bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yine şüpheli Süleyman Aslan tarafından temin edildiği belirtilen menfaatin, görevinin gereklerine uygun davranmasından duyulan memnuniyetin ifadesi olarak bilahare sağlandığının da kabul edilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Zira soruşturma dosyasından, şüphelinin evinde ele geçirilen paraların, şüphelinin ifa ettiği görevle bağlantılı bir şekilde ve görevin ifasından duyulan memnuniyetin ifadesi olarak tevdi edildiğine ilişkin bir delile yer verilmemiştir. Bu kapsamda, ifa edilen görev ile temin edildiği belirtilen menfaat arasında ilişkisi kurulamamış, bu yolda doğrudan bir delil elde edilememiştir. Belirtilen nedenlerle söz konusu eylemin görevi kötüye kullanma olarak nitelendirilmeyeceği değerlendirilmiştir.

Şüphelinin soruşturma sürecinde konuya ilişkin ifadesinde söz konusu paraları Çorum'un Osmancık ilçesinde yapılacak İmam Hatip Lisesi inşaatında ve Balkanlarda yapılacak bir üniversite için kullanılmak üzere yardım amaçlı olarak kabul ettiğini ve bu hususta aracılık yaptığını belirttiği görülmüştür. Bu ifade doğrultusunda diğer ilgililerin ifadesine başvurma zarureti ortaya çıkmış, Osmancık İmam Hatip Lisesi inşaatını yürüten dernek yetkililerinin ve Balkanlarda yapılacak Bosna Hersek Üniversitesi yetkililerinin, bu paraların yardım maksatlı olarak kendileri için kabul edildiği yolunda beyanlarda bulunduğu görülmüştür. Nitekim bu kapsamda ilgililerin başvurusu üzerine paraların bir kısmı(1.000.000 Euro) İstanbul Sulh Ceza Mahkemesinin 04/03/2014 tarih ve 2014/36 D. İş sayılı kararı ile Üsküp Eğitim ve Kültür Vakfı Türkiye temsilciliğine iade edilmiştir. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda şüpheli Süleyman Aslan'ın eyleminin Yardım Toplama Kanununa

Muhalefet olarak değerlendirilmesinin gerektiği, bu eylemle ilgili olarak evrakın 2860 Sayılı Yasanın 29/3. Maddesi gereğince işlem yapılmak üzere Mahalli Mülki İdare Amirliğine (İstanbul Valiliği) gönderilmesinin gerektiği anlaşılmıştır.

Ayrıntısı ile açıklanan gerekçelerle:

1- Tüm şüphelilerin, suç işlemek için örgüt kurmak, örgüte üye olmak ve yönetmek, suç örgütünün amaçları doğrultusunda faaliyette bulunmak, suçtan elde edilmiş mal varlığını aklamak, sahte belge düzenlemek, rüşvet vermek, kaçakçılık, fuhuş için kadın temin etmek suçlarından haklarında kamu adına **KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA**,

2- Halkbank eski Genel Müdürü olarak görev yapan şüpheli Süleyman Aslan'ın eylemi Yardım Toplama Kanununa Muhalefet niteliğinde değerlendirildiğinden, evrakın tefrik edilerek (Tefrik edilmiş olup, soruşturma numarası 2014/135048) 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanununun 29/3 maddesi gereğince işlem yapılmak üzere Mahalli Mülki İdare Amirliğine gönderilmesine,

3- Karar kesinleştiğinde, şüpheliler hakkında verilmiş adli kontrol kararlarının CMK 110. maddesi gereğince kaldırılmasına,

4- Karar kesinleştiğinde, malvarlığı üzerine konulmuş tedbir kararlarının CMK 128. maddesi gereğince kaldırılmasına,

5- Adli emanette bulunan eşyalardan teknik takip, iletişimin tespiti, arama ve gözaltına alma kararlarının uygulanması sırasında tespit edilen görüntülerin bulunduğu digital veriler, CD, DVD ve hadrdisklerin dosyada delil olarak saklanmasına, şüpheli Süleyman Aslan'dan elde edilen paralar dışındaki eşyaların ve paraların sahiplerine iadesine, Süleyman Aslan'dan elde edilen paraların Mülki İdare Amirliğine(İstanbul Valiliği) gönderilmesine,

6-Kararın bir örneğinin, haklarında yasama dokunulmazlığı bulunması nedeniyle tarafımızdan soruşturma yapılamayan, ancak Meclis Soruşturma Komisyonu tarafından soruşturma yapıldığı 27/06/2014 tarih ve 2014/184781 sayılı yazıları ile bildirilen kişiler yönünden gereğinin takdiri için TBMM Başkanlığı'a gönderilmesine,

7- Dosyada şikayet dilekçeleri bulunan Ali Özgüven ve Cemal Ağırman'ın suçtan doğrudan zarar görmeleri söz konusu olmadığı, bu nedenle karara itiraz haklarının bulunmadığı anlaşıldığından kararın kendilerine tebliğine gerek bulunmadığına, kararın birer örneğinin şikayetçi Orhan İnce ile ifadesi alınan ve sorguya çekilen şüphelilere tebliğine,

Kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde İstanbul Sulh Ceza Hakimliğine başvuruyla itirazı kabil olmak üzere, CMK 172. maddesi gereğince karar verildi." Şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

C.Başsavcılığımızca 2012/125043 ve 2012/120653 sayılı soruşturmalarla ilgili verilen yukarıda detayları ile anlatılan ve "Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı" ile sonuçlanan dosyalarda, soruşturma süresince hukukdışı yollara başvurdukları anlaşılan İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü personeli ile ilgili C.Başsavcılığımızca 2014/55422 sayıya kayden soruşturma başlatılmıştır.

İSTANBUL İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ'NE BAĞLI İKİ FARKLI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN VE İKİ FARKLI SORUŞTURMA DOSYASININ GÖZALTI İŞLEMLERİNİN AYNI GÜNE DENK GETİRİLMESİ DOSYALAR KAPSAMINDA YAPILAN USULSÜZLÜKLERİN BENZER OLMASI; ŞÜPHELİLERİN AYNI MERKEZDEN YÖNETİLDİKLERİ VE AYNI AMAÇ DOĞRULTUSUNDA HAREKET ETTİKLERİNİ GÖSTERMESİ YÖNÜNDEN

DİKKAT ÇEKİCİDİR.

Bütün bu sebeplerle;
Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlarla sonuçlanan her iki soruşturma dosyasındaki usulsüzlükler ele alındıktan sonra şüphelilerin eylemlerinin genel değerlendirilmesi yapılacaktır.

G) FETÖ/PDY UNSURLARINCA YÜRÜTÜLEN 2012/120653 ve 2012/125043 NUMARALI SORUŞTURMA DOSYALARININ İNCELENMESİ SONUCU TESPİT EDİLEN HUKUKSUZLUKLAR;

İstanbul Emniyeti'ne bağlı Mali Şube Müdürlüğündeki FETÖ/PDY unsurlarınca yürütülen 2012/120653 ve 2012/125043 sayılı da soruşturma şüphelilerce gerçekleştirilen hukuk dışı işlemler/usulsüzlükler;

C.Başsavcılığımızın 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olarak olarak gösterilen; kapatılan Şişli C. Başsavcılığı'na gönderilen **13.05.2008** tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu üzerine Şişli C. Başsavcılığı'nın 2004/46272 sayılı soruşturması kapsamında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne talimat gönderildiği, 31.10.2008 tarihinde evrakın geldiği,

Rapor içeriğinde;

İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu aklama incelemeleri hakkında rapor olduğu, daha önce MASAK'ın R-6, R-8 ve R-16 raporlarının düzenlendiği ara raporlar neticesinde başmurakıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili raporun özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Buna karşın; raporda belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." denildikten sonra raporun;

"Bu bağlamda rapor içerisinde irdelenen banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID, Mazin K. KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin Diken Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların, **Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip'e konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282 nci maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir."** şeklinde düzenlendiği anlaşılmıştır.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli tarafından, Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliği'ne hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 02.10.2008 tarih ve 2004/46272 (yeni Soruşturma No:2004/258646) soruşturma sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne, döviz büroları ile yapılan ihbara konu hususlarla alakalı polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir.

Rapor içeriğinde, R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN hakkında, Vala Dış Ticaret Ltd. Şti. (Vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No: 93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, Orman Memarı KHAMENEH isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği, şirketin sahiplerinin **Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ** olduğu şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğunun tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında devam eden bir soruşturma olduğunun belirtilmesine rağmen aynı konuda yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından talimat talebinde bulunulmuştur.

Ayrıca kovuşturmaya yer olmadığına dair kararda da belirtildiği üzere; dosya kapsamında Rıza SARRAF ile ilgili MASAK raporunun görmezden gelindiği, soruşturmada kullanılmadığı anlaşılmıştır.

MASAK raporunda;
"2007 yılında Türk Vatandaşı olan, 30 yaşındaki İran asıllı **Rıza Sarraf**'ın ortağı olduğu şirketler vasıtası ile ülkemizde yürüttüğü ticari faaliyetleri incelendiğinde; faaliyet konuları arasında inşaat, mobilya, denizcilik gibi farklı çalışma alanları bulunsa da **şirketlerin asıl kurulma amacının, büyük bir bölümü İran kaynaklı olan paralar ile Türkiye'den satın alınan kıymetli madenlerin tekrar İran'a yahut Dubai'ye ulaştırılması olduğu düşünülmektedir."** Denmektedir.

Soruşturmayı yürüten birimler olan savcılık ile kolluğun görevlerinden biri de şüpheli lehine olan delileri de toplamaktır. Görmezden gelmek veya kurguladığı suçu ortaya koyacak delilleri toplamak değildir. **Soruşturmada takip edilen bu usulsüz yöntem açıkça şunu göstermektedir ki soruşturmanın başlangıcına dayanak olarak sunulan ve alınan mahkeme kararları ile elde edilen tüm delilleri dayanaksız bırakmıştır.**

Abdurrahman İŞÇEN'e ait 05333…. numaralı telefon hattı için İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nden 17.09.2012 tarihinde 2012/561 sayılı Değişik İş sayılı karar ile iletişimin tespiti kararı alındığı ve 11. Sulh Ceza Mahkemesi'nden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 D. İş sayılı karar ile üç (3) aylık uzatma kararı alındığı, daha sonra da şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve **şahsın fezlekede şüpheli olarak gösterilmediği** tespit edilmiştir.

C.Başsavcılığımızın 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak teşkil eden ihbar ve faksla ilgili emniyet tarafından yapılan çalışmalar neticesinde;

01.11.2009 saat 17.59.27 sıralarında gönderilen ihbarın yapıldığı 88.247.189.36 IP adresi kullanıcısının **Yusuf GÜMÜŞ** olduğu, adresinin Küçükbakkalköy Mahallesi Gedikpaşa Sokak No:5 Daire:3 Ataşehir/İstanbul adresi olduğu;

Bahse konu adres kontrol edildiğinde, "Emre İnternet Kafe" isimli işyeri olduğu ve işyerini Yusuf GÜMÜŞ isimli şahsın işlettiği, alınan beyanında **"2007 yılından bu yana bahse konu yeri işlettiği atılan ihbarla ilgili herhangi bir bilgisinin olmadığı ve kamera kayıtlarının 9 gün tutulduğundan o güne ait kamera görüntüsünün olmadığını"** beyan ettiği anlaşılmıştır.

07.05.2010 saat 17.15.28 sıralarında gönderilen ihbarın yapıldığı 88.233.248.161 IP adresi kullanıcısının **Mehmet KONYAR** olduğu ve adresinin, Zeytinlik Mahallesi Ebuziya Cd. No:40 Bakırköy-İstanbul olduğu;

Bahse konu adreste **"Quatro Bilardo Salonu"** isimli işyerinin bulunduğu Mehmet KONYAR isimli şahsın işlettiği ve alınan beyanında **"2008-2012 yılları arasında 4 adet bilgisayar koyarak müşterilerine internet hizmeti verdiğini, kendisinin ihbarla ilgili bilgisinin olmadığını"** beyan etmiştir.

21.06.2013 saat 11.06.21 sıralarında kullanılan 192.187.99.61 IP adresi kullanıcısının DATASAHACK,LC şirketine ait olduğu ve ABD (USA)'de faaliyet gösterdiği,

22.11.2013 saat 11.39.18 sıralarında kullanılan 216.218.254.30 IP adresi Huricane Electric Şirketi'ne ait olduğu ve ABD (USA)'de faaliyet gösterdiği,

01.08.2013 saat 16.52.32 sıralarında 216.218.254.11 IP adresinin (İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bu IP adresinden ihbar tarihine kadar 12 kez ihbar yapılmış) Huricane Electric Şirketine ait olduğu ve ABD (USA)'de faaliyet gösterdiği yapılan yazışmalar neticesinde tespit edilmiştir.

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'ne aynı IP adresinden yapılan 12 ihbarın nelerden ibaret olduğu ve ihbarlarla ilgili ne tür işlemlerin yapıldığının tespiti istenildiğinde, ilgili emniyet biriminden alınan cevabi yazıda; 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında 216.218.254.11 IP adresinden 02.01.2013 saat 17.23.49 sıralarında İhbar No: 68 olarak tesbiti yapılan ihbarın **"Gana Altın konusu"** ile ilgili olduğu anlaşılmıştır.

Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne, 216.218.254.11 IP adresinden yapılan 14.06.2013 gün ve 8330 numaralı ihbar ile 19.07.2013 gün ve 10670 numaralı ihbarlar ile ilgili alınan cevabi yazıda; 14.06.2013 gün ve 8330 numaralı ihbar ile ilgili olarak İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2013/11785 sayılı soruşturmanın yürütüldüğü, emniyetçe düzenlenen fezleke ve eklerinin 06.11.2014 tarihinde İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği; 19.07.2013 gün ve 10670 numaralı ihbar ile ilgili olarak ta İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2014/40852 sayılı soruşturmanın yürütüldüğü anlaşılmıştır.

2012/120653 sayılı soruşturmanın dayanağı olan, 18.07.2012 tarihinde Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen ve 12/1958 sayı ile sisteme kaydedilen faks yazısının, 18.07.2012 tarihi saat 17.35.57'de KOMEVRAK sistemine kaydedildiği anlaşılmış, konu ile ilgili olarak 2126362780 numaralı faksa yapılan ihbarın kim tarafından yapıldığının tespiti ile ilgili TİB'den alınan HTS kayıtları üzerinden yapılan incelemede;

2163052718 Aradığı 18.07.2012 11:00:27 32 sn'de Kartal Cumhuriyet Başsavcılığı (Kartal Orhantepe Mah Bağdat cd Kartal Adliye Binası no:- / - Kartal, İstanbul)

4382116587 Aradığı 18.07.2012 11:12:30 91 sn'de (Emniyet Müdürlüğü Bulak Mah İstiklal Cd Emniyet Narkotik Şb. Müdürlüğü No:32 -/- - Merkez, HAKKARİ)

2124417219 Aradığı 18.07.2012 14:30:35 27 sn'de Bahçelievler İlçe Nüfus Müdürlüğü (Siyavuspaşa Mah Barbaros Cd Park No:1 / -Bahçelievler)

2126311019 Aradığı 18.07.2012 16:52:17 54 sn'de Yücel ASLAN (03.03.1971-İstanbul Pütürge-Malatya Rabiye-Aziz) (Balat Mah Manyasızade Cd No:18 /4 – Fatih) numaralarının kaydının olduğu faksın gönderildiği adres olarak yer kontrol edilerek o tarihte çalışan **Kemal SOLAKOĞLU**'nun bilgi sahibi olarak alınan ifadesinde **"faks ve fotokopi hizmeti verdiklerinden o tarihte çekilen faksı hatırlamadığını"** beyan ettiği anlaşılmıştır.

İstihbarat Şube Müdürlüğü'nden, soruşturma kapsamındaki şüphelilerle ilgili olarak herhangi bir çalışma yapılıp-yapılmadığı sorulmuş, gelen cevabi yazıda; **07.05.2010** tarihinde gönderilen 6484 sayılı ihbar ile ilgili olarak yapılan çalışmalarla ilgili 02.09.2012 tarihinde düzenlenen **"Kara Para Aklama Faaliyeti"** konulu yazıda 2012/120653 sayılı soruşturma dosyasında şüpheli olan **Rıza SARRAF**, **Abdullah HAPPANİ**, **Mehmet HAPPANİ**, **Taha Ahmet ALACACI**, **Mohammed ZARRAB**, **Jafar Einaki KOUCHEH BAGH** isimli şahısların isimlerinin ve numaralarının bulunduğu görülmüştür.

Ayrıca C.Başsavcılığımıza gönderilen İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün yazısı ekinde bulunan evraklar incelendiğinde, **12.07.2012** tarihinde Rıza SARRAF'ın kullanımında olan hatlara **"organize suç örgütü"** kapsamında karar talebinde bulunulduğu ve **13.07.2012** tarihinde **İLK KEZ** teknik takip kararı alındığı; 02.09.2012 tarihinde gereği için Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderildiği ve İstihbarat Şube Müdürlüğü tarafından **09.05.2013** tarihinde iletişime müdahaleye son verme talebi doğrultusunda hatların önleme dinlemesine son verildiği bildirilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere;
İstihbarı çalışmalar sonucu elde edilen bilgiler ışığında operasyon aşamasına geçildiği, 2010 yılında gelen bir ihbar içinse hem İstihbarat Şube Müdürlüğü hem de Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü personeli tarafından iki yıllık süreden sonra çalışmaya başlanıldığı anlaşılmıştır.

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında,
6. Sulh Ceza Mahkemesi'nden 12.09.2013 tarihinde 2013/470 sayılı karar ile **Orhan İNCE'nin kullanmış olduğu 05325…. numaralı telefon hattı ile ilgili 3 aylık süre ile iletişimin tespiti kararı alındığı ancak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 20.12.2013 tarihinde gönderilen fezlekede bilgi sahibi olarak ifadesine başvurulduğu** tesbit edilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/120653 sayılı soruşturması kapsamında CMK'nın 140. maddesi kapsamında alınan mahkeme kararları ve talepler incelendiğinde;

Rıza SARRAF için alınan takip kararlarının;

03.10.2012 tarihinde gecikmesinde sakınca bulunan hal gerekçe gösterilerek ilk kararın verildiği, 04.10.2012 tarihinde bu kararın onaması ile birlikte 32. Sulh Ceza Mahkemesi'nden 04.10.2012 tarih ve 2012/500 karar numarası ile CMK'nın 140. maddesi kapsamında ve 4 hafta süre ile alındığı,

08.11.2012 tarihli talep yazısı ile 36. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 08.11.2012 tarih ve 2012/621 sayılı Değişik İş sayılı kararı ile 1. kez 4 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alındığı,

14.12.2012 tarihli talep yazısı ile 11 Sulh Ceza Mahkemesi'nin 17.12.2012 tarihli 2012/772 karar numarası ile 2. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alındığı,

02.01.2013 tarihli talep yazısı ile 36. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 02.01.2013 tarihli 2013/43 karar numarası ile 3. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alındığı,

05.04.2013 tarihli talep yazısı ile 17. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 05.04.2013 tarihli 2013/142 karar numarası ile 4. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alındığı,

26.04.2013 tarihli talep yazısı ile 7. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 26.04.2013 tarihli 2013/258 karar numarası ile 7. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alındığı,

22.05.2013 tarihli talep yazısı ile 4. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 22.05.2013 tarihli 2013/359 karar numarası ile 8. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alındığı,

Hakkı Selçuk ŞANLI hakkında;

03.09.2013 tarihli talep yazısı ile 32. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 03.09.2013 tarihli 2013/400 karar numarası ile 8. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında,

02.10.2013 tarihli talep yazısı ile 38. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 03.10.2013 tarih ve 2013/542 karar numarası ile 9. kez 1 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında karar alınmıştır.

Taha Ahmet ALACACI hakkında alınan Fiziki takip kararları;

14.12.2012 tarihli talep yazısı ile 11 Sulh Ceza Mahkemesi'nin 17.12.2012 tarihli 2012/772 karar numarası ile ilk kez 4 hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında,

19.04.2013 tarihli talep yazısı ile 38. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 19.04.2013 tarihli 2 kez 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

23.07.2013 tarihli talep yazısı ile 17. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.07.2013 tarihli 2013/390 karar numarası ile 3. kez bir hafta süreli CMK'nın 140. maddesi kapsamında alınmıştır.

Ahmet Murat ÖZİŞ için alınan fiziki takip kararlarının;

25.04.2013 tarihli talep yazısı ile 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 25.04.2013 tarihli 2013/232 karar numarası ile 1 kez 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

18.5.2013 tarihinde 35. Sulh Ceza Mahkemesi'nden 2013/367 karar numarası ile gecikmesinde sakınca bulunan halden ONAMA kararı alınmıştır.

11.07.2013 tarihinde 37 Sulh Ceza Mahkemesi'nden 2013/405 karar numarası ile gecikmesinde sakınca bulunan halden ONAMA kararı alınmıştır.

19.07.2013 tarihli talep yazısı ile 11 Sulh Ceza Mahkemesinin 19.07 2013tarihli ve 2013/433 sayılı karar ile 1 kez 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında karar alınmıştır.

28.08.2013 tarihli talep yazısı ile 26 Sulh Ceza Mahkemesinin 28.08.2013 tarihli 2013/410 sayılı karar ile 2 kez 1 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında alınmıştır.

Süleyman ASLAN hakkında alınan fiziki takip kararlarının;

08.11.2012 tarihli talep yazısı ile 36. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 08.11.2012 tarihli 2012/621 karar numarası ile 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

02.01.2013 tarihli talep yazısı ile 36. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 02.01.2013 tarihli 2013/43 karar numarası ile 1 kez 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

11.04.2013 tarihli talep yazısı ile 25. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 11.04.2013 tarihli 2013/211 karar numarası ile 1 kez 1 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

18.05.2013 talep yazısı ile 35. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 18.05.2013 tarihli 2013/367 karar numarası ile gecikmesinde sakınca bulunan halden verilen karar onanmıştır.

22.05.2013 tarihli talep yazısı ile 4 Sulh Ceza Mahkemesinin 22.05.2013 tarihli 2013/359 karar numarası ile 2 kez 1 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında karar alınmıştır.

Mohammad Sadegh Rafgar SHİSHENK için alınan fiziki takip kararlarının;

14.10.2012 tarihinde gecikmesinde sakınca bulunan halden talep yapılarak 15.10.2012 tarihli talep yazısı ile 8 Sulh Ceza Mahkemesinin 15.10.2012 tarihli 2012/528 karar numarası ile gecikmesinde sakınca bulunan halden verilen karar onanmıştır.

02.01.2013 tarihli talep yazısı ile 36 Sulh Ceza Mahkemesinin 02.01.2013 tarihli 2013/43 karar numarası ile 1 kez 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

09.04 tutanak ile 10.04.2013 tarihli talep yazısı ile 23 Sulh Ceza Mahkemesinin 10.04.2013 tarihli 2013/218 karar numarası ile gecikmesinde sakınca bulunan halden verilen karar onanmıştır.

19.04.2013 tarihli talep yazısı ile 38 Sulh Ceza Mahkemesinin 19.04.2013 tarihli 2013/209 karar numarası ile 2 kez 4 hafta süreli CMK 140 maddesi kapsamında,

Muacet KORKMAZ için alınan fiziki takip kararlarının;

02.01.2013 tarihinde talep yazısı ile 36. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 02.01.2013 tarihli 2013/43 karar numarası ile 4 hafta süreli CMK 140. maddesi kapsamında,

25.04.2013 tarihli talep yazısı ile 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 25.04.2013 tarihli 2013/232 karar numarası ile 2 kez 4 hafta süreli CMK 140. maddesi kapsamında alındığı anlaşılmıştır.

Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte, CMK'nın 140. maddesi ile ilgili Süre kenar başlıklı;

Madde 20.

(1) Teknik araçlarla izlemeye en fazla dört haftalık süre için karar verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir defaya mahsus olmak üzere dört haftadan fazla olmamak kaydıyla uzatılabilir.

(2) Bu süre, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak, gerekli görülmesi hâlinde, hâkim tarafından bir haftadan fazla olmamak üzere müteaddit defalar uzatılabilir.
(3) Teknik araçlarla izlemede süre, kararın ilgili kolluk birimine yazılı olarak tebliğinden itibaren başlar. Karar en geç 24 saat içerisinde kolluk birimine ulaştırılır. Aksi hâlde süre 24 saatin sonunda işlemeye başlar.
(4) İzleme süresi kesintisiz olarak devam eder. Bu süre içinde gerçekleştirilen işlemler ve ara vermeler yazılı olarak kayda alınır.
(5) Kararın uygulanması sırasında, Kanunda öngörülen suçların işlendiğine ilişkin şüphe ortadan kalkarsa, tedbir Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile derhâl kaldırılır.

Denilmektedir. Yukarıda açıkça yazılan karar ve taleplerde **"izleme süresi kesintisiz olarak devam eder"** hükmüne uyulmadığı gibi; maddenin devamında belirtilen **"ara vermeler yazılı olarak kayda alınır"** hükmüne uyulmadığı görülmüştür.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası hakkında, 2014/69582 sayılı karar numarası ile verilen kovuşturmaya yer olmadığı kararında da belirtildiği üzere;

"İstanbul 34. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 2013/355 sayılı telekomünikasyonun denetlenmesi kararı, dosyadaki en önemli hukuka aykırılıklardan birini barındırmaktadır. Karar tarihi 9 Temmuz 2013'tür. Kararın içeriğine bakıldığında ise Ahmet Murat ÖZİŞ, Royal Denizcilik adına kayıtlı iki telefonun şüpheli adı belirtilmeksizin, Emin HAYYAM, Emir EROĞLU, Kamelya isimli kişi, Bita Saran ve Ennaz isimli kişi ve üç mail adresinin 4 Temmuz 2013 tarihinden itibaren, Özkan DEMİR adlı kişinin telefonun ise 5 Temmuz 2013 tarihinden itibaren telekomünikasyon yoluyla iletişiminin denetlenmesine karar verilmiştir.

Yapılan tesbitlerden de anlaşılacağı üzere, söz konusu kararla geçmiş tarihli denetleme kararı dahi verilebilmiştir." Bahse konu karar ile ilgili ise 09.07.2013 tarihinde emniyet tarafından talebin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği tespit edilmiştir.

C.Başsavcılığımız tarafından 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında verilen takipsizlik kararında belirtilen haliyle;

"Kolluk tarafından hazırlanan 15 Nisan 2013 tarihli raporda, Rıza SARRAF'ın her türlü müşterileri ile iletişiminin riza_sf@hotmail.com adresi üzerinden yaptığı, bilgi ve belgeleri bu mail üzerinden gönderildiği ifade edilerek, mail adresine şifre ile girmek suretiyle inceleme kararı alınmasında yarar olduğu ifade edilmiştir.

Benzer biçimde 18 Nisan 2013 tarihli raporda rezazarrab@royalholding.com.tr adresine ilişkin aynı talepte bulunulması gerektiği ifade edilmiştir. Bu taleplere ilişkin olarak İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarih ve 2013/211 sayılı kararda mahkeme aşağıda belirtilen e-posta adresine şifresi girilmek suretiyle inceleme yapılmasına karar vermiştir. Karar tek sayfadan ibarettir ve kararın altında bir e-mail adresi yer almamaktadır. Fezlekede ikinci bir mahkeme kararı olarak 17 Nisan 2013 tarihinde İstanbul 33. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından karar verildiği belirtilmektedir. Kolluk birimleri tarafından Hakim kararı üzerine gerçekleştirilen işlem bir dijital ortamdaki verilerin uzaktan elde edilmesine yönelik olup bu veriler daha önce gerçekleştirilmiş bir iletişime ilişkindir. Bahsi geçen elektronik postaları hakkında daha önce CMK'nun 135. maddesine göre verilmiş kararlar olmasına rağmen, bu şekilde bir delil elde edilmemiştir.

Kaldı ki CMK'nın 135. maddesi uyarınca yapılacak uygulamalar, şüpheli sanığın devam eden telekomünikasyon yoluyla iletişimine yönelik olabilir. Burada daha önce yapıldığı ileri sürülen bir elektronik posta trafiği araştırılmaktadır.

Söz konusu durumda, elektronik posta adreslerine, ne şekilde ele geçirildiği belli olmayan şifre ile girmek suretiyle hesaplarda inceleme yapılması talep edilmektedir. Her ne kadar kararlarda, üstü örtülü biçimde, şifrenin CMK'nun 135. maddesi uyarınca yapılan dinlemeler sırasında tespit edildiği ileri sürülse de dosyada bulunan dinleme tutanaklarında şifrenin zikredildiği bir konuşma bulunmamaktadır. **Bu durum, kolluk görevlilerinin şifreyi kırmak diye tabir edilen, sistemi bozmak suretiyle mail adreslerine ulaştıkları şüphesini kuvvetlendirmektedir.** Bu biçimde daha önce gönderilmiş bir elektronik posta içeriğinin olayda olduğu gibi hakim kararıyla ve şifre girilmek suretiyle tespit edilmesi ve dosyaya delil olarak alınması mümkün değildir. Değil şifre ile konulan ve bir başka bilgisayarda muhafaza edilen verilere online olarak ulaşıp verileri incelemek, evde bulunan bilgisayarın içeriğinin dahi bu biçimde verilmiş bir kararla incelemeye konu edilmesi hukuken mümkün değildir.

Buradaki durum, bir dijital ortam veya bilgisayarda tutulan verilerin incelenmesidir ve CMK'nun 134. maddesine göre yapılmak durumdadır. Söz konusu tedbir ise cihaza bizzat müdahale edilerek icra edilebilen bir tedbirdir. **CMK'nın 134. maddesi atlanarak yapılan işlem ve delil elde etme yöntemi, kanunda düzenlenmemiş olup, olmayan bir yetkinin kullanılması anlamına gelir. Zira hukukumuzda bir dijital ortama uzaktan erişim yoluyla girmek suretiyle delil elde etme imkanı bulunmamaktadır.**

Bu biçimde bir delil elde etme işleminin hukuka aykırı olduğu ve bu şekilde elde edilmiş delillerin kullanılamayacağı açıktır. Zira bu tür bir uygulama açık birtakım sakıncaları da beraberinde getirmektedir: Şifre ile girilen elektronik posta adreslerinde bireylerin her türlü bilgi ve belgeleri yer alabilir. Suç soruşturması gerekçesi ile mail adresine girilmesi, delil elde etmenin ötesinde kişinin özel hayatında öngörülemez ihlallere neden olabilecektir. Bu bağlamda soruşturma organının söz konusu e-mailde hangi bilgilere baktığı, hangilerinin kopyasının alındığı denetlenebilir değildir. Bu nedenle bu şekilde bir uyulama ölçüsüzdür. Bu yöntemle elde edilen deliller güvenilir değildir. (Bu durum Postada Elkoyma şeklinde de açıklanamaz. Zira CMK 129. maddesinde öngörülen gerekçelerle el konulan postada yer alan zarf veya paketler dahi açılmadan derhal kararı veren Hakim veya Cumhuriyet Savcısı'na teslim edilmek üzere posta görevlileri huzurunda mühür altına alınır.) Şüpheli ve diğer üçüncü bir kişinin denetimi, sonradan hakim onayı gibi bir süreç de söz konusu olmadığından bu delillerin ne ölçüde güvenilir olduğu belli değildir. Benzer kaygılarla hareket eden kanun koyucu, bu tür imkanı vermemiş, olayda olduğu gibi bir bilgisayarda muhafaza edilen bilgilerin ancak CMK'nun 134. Maddesinde düzenlenen koşullarla elde edilebilmesine imkan vermiştir. Tüm bu hususlar ve Kanundaki açık düzenleme dikkate alındığında, şüpheli Rıza SARRAF'ın iki e-mailine şifre ile girilerek inceleme yapılması şeklindeki kararlar, her yönüyle hukuka aykırıdır. (e-mail adresi dahi yazılmamış olması nedeniyle karar şeklen de hukuka aykırıdır) Bu biçimde girilen elektronik posta adresinden elde edilen bilgilerin delil olarak kullanılabilmesi mümkün değildir."

Emniyet birimi tarafından yapılan taleplerin de;
15.04.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 15.04.2013 tarihinde Şube Müdürü **Yakub SAYGILI** imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği; 18.04.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'nde görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 19.04.2013 tarihinde Şube Müdürü adına **Kazim AKSOY** imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği; 22.04.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 22.04.2013 tarihinde Şube Müdür vekili **Kazim AKSOY** imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği, 16.12.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 15.04.2013 tarihinde Şube Müdürü **Yakub SAYGILI** imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği tespit edilmiştir.

E-mail adresleri ile ilgili olarak CMK'nın 135. maddesi kapsamında karar alınmasına rağmen tekrar mail inceleme kararı alındığı görülmekle birlikte; dosya muhteviyatında tespiti yapılan iletişim tespit tutanaklarında şifrelerin verildiğine dair herhangi bir görüşme bulunmadığı gibi tüm mailler ile ilgili şifrelerin paylaşılması da hayatın olağan akışına aykırı olduğu açıkça görülmektedir. Ayrıca burada şu hukuki sorun da ortaya çıkmaktadır. CMK'nın 135. maddesi kapsamında takibi yapılan posta adresinden şifresi ile girilerek ne tür bir delil elde edilebileceği, bu durumda hackerlik yapıldığı izlenimi oluşmakla birlikte şifre ile girecek kişinin de istediği yönde e-posta attıktan sonra delil olarak da kullanabileceği ve delilleri tartışılır duruma getireceği ortadadır.

Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Büro Amirliklerinde kayıtların tetkik edilerek "**Rıza SARRAF** yada **HAPPANİ** soyisimli şahıslarla ilgili yada **Royal Denizcilik**, **Atlas Döviz, Durak Döviz, Saran Kuyumculuk** ve **Dış Tic. Ltd. Şti. Vala Dış Tic. Ltd. Şti.** (Vala Döviz) isimli firmalar hakkında herhangi bir çalışma yapılıp yapılmadığı ile ilgili yapılan araştırmada;

2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcında ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun da bulunduğu ve yine soruşturmaya konu olarak gösterilen R-61 sayılı MASAK raporunun bulunduğu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili düzenlenen 273721 sicil sayılı Alper ÇAĞLAYAN tarafından 06.07.2010 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 7 sayfadan ibaret ve raporun sonunda, **teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının 14.12.2010 tarihinde** 561645 sayı ile Şube Müdürü **Hamza TOSUN** imzalı ve 13.12.2010 tarihinde Büro Memuru olarak **K.M. ADANIR,** Büro Amir Yrd. **M.BALGÜN** Büro Amiri **Y.TOPÇU** ve Şube Müdür Yrd. Olarak **Y.SAYGILI** paraflı olduğu tespit edilmiştir.

03.05.2013 tarihli 2012/1958-279033 sayılı O-1(M-13) Formu Hk. Konulu Emniyet Genel Müdürlüğü, KOM Daire Başkanlığı tarafından yazılan yazıda, MASAK raporuna istinaden TCK'nın 55. ve 282. maddeleri kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı ve suç unsurunun tespit edilemediği ile ilgili yazı olduğu, bahse konu soruşturmanın evrakları incelendiğinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 10.04.2012 tarih ve 2007/1451 soruşturma sayılı yazı ile ilgili düzenlenen 332517 sicil sayılı **Kamil Murat ADANIR** tarafından 06.07.2012 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 4 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu, yazının içeriğinde 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcında soruşturmaya ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun bulunduğu tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcında ilgi tutulan, Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formlarının **farklı farklı soruşturmalarda ilgi tutularak soruşturmalara konu edildiği görülmüştür.**

C. Başsavcılığı'mızın 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına konu olan ihbar ve faks evrakı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesinde;

01.11.2009 saat 17.59.27 sıralarında kullanılan 88.247.189.36 IP adresi kullanıcısının **Yusuf GÜMÜŞ** olduğu, adresinin Küçükbakkalköy Mah. Gedikpaşa Sokak No:5 Daire; 3, Ataşehir İstanbul olduğu;

Bahse konu adres kontrol edildiğinde, Emre İnternet cafe isimli işyeri olduğu ve **Yusuf GÜMÜŞ** isimli şahsın işlettiği, alınan beyanında **"2007 yılından bu yana bahse konu yeri işlettiğini, atılan ihbarla ilgili herhangi bir bilgisinin olmadığını ve kamera kayıtlarının 9 gün tutulduğundan o güne ait kamera görüntüsünün olmadığını"** beyan ettiği anlaşılmıştır.

07.05.2010 saat 17.15.28 sıralarında kullanılan 88.233.248.161 IP adresi kullanıcısının **Mehmet KONYAR** olduğu ve adresinin Zeytinlik Mahallesi Ebuziya Cd. No:40 Bakırköy-İstanbul olduğu;

Bahse konu adreste **Quatro Bilardo Salon** isimli işyerinin bulunduğu **Mehmet KONYAR** isimli şahsın işlettiği ve alınan beyanında **"2008-2012 yılları araasında 4 adet bilgisayar koyarak müşterilerine internet hizmeti verdiğini, kendisinin ihbarla ilgili bilgisinin olmadığını"** beyan ettiği anlaşılmıştır.

21.06.2013 saat 11.06.21 sıralarında kullanılan 192.187.99.61 IP adresi kullanıcısının DATASAHACK,LC şirketine ait olduğu ve ABD'de faaliyet gösterdiği,

22.11.2013 saat 11.39.18 sıralarında kullanılan 216.218.254.30 IP adresi Huricane Electric Şirketine ait olduğu ve ABD'de faaliyet gösterdiği,

01.08.2013 saat 16.52.32 sıralarında 216.218.254.11 IP adresi (bu IP adresinden ihbar tarihine kadar 12 kez İstanbul Emniyet Müdürlüğüne yapılmış) Huricane Electric Şirketine ait olduğu ve ABD'de faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne aynı IP adresinden yapılan 12 ihbarın nelerden ibaret olduğu ve ne tür işlemlerin yapıldığının tespiti istenildiğinde, alınan cevabi yazıda 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında 216.218.254.11 IP adresinden, 02.01.2013 saat 17.23.49 sıralarında İhbar No: 68 olarak yapılan ihbarın **"Gana Altın konusu"** ile alakalı olduğu anlaşılmıştır.

Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne 216.218.254.11 IP adresinden yapılan 14.06.2013 gün ve 8330 numaralı ihbar ile 19.07.2013 gün ve 10670 numaralı ihbarlar ile ilgili olarak alınan cevabi yazıda 14.06.2013 gün ve 8330 numaralı ihbar ile ilgili olarak İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2013/11785 sayılı soruşturmanın yürütüldüğü, düzenlenen fezleke ve eklerinin 06.11.2014 tarihinde İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği; 19.07.2013 gün ve 10670 numaralı ihbar ile ilgili olarak ise C. Başsavcılığımızca 2014/40852 sayılı soruşturmanın yürütüldüğü anlaşılmıştır.

2012/120653 sayılı soruşturmanın dayanağı olan, 18.07.2012 tarihinde Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen ve 12/1958 sayı ile sisteme kaydedilen faks yazısının 18.07.2012 tarihi saat:17.35.57 itibariyle KOMEVRAK sistemine kayıt edildiği anlaşılmış,

Konu ile ilgili;

2126362780 numaralı faks numarasına gönderilen evrakın kim tarafından gönderildiğinin tespiti ile ilgili olarak TİB'den alınan HTS kayıtlarında yapılan incelemede;

2163052718 aradığı 18.07.2012 11:00:27 32 sn'de Kartal Cumhuriyet Başsavcılığı (Kartal Orhan tepe Mah Bağdat cd Kartal Adliye Binası no:- / - Kartal, İstanbul)

4382116587 aradığı 18.07.2012 11:12:30 91 sn'de (Emniyet Müdürlüğü Bulak Mah İstiklal Cd Emniyet Narkotik Şb. Müdürlüğü No:32 -/- Merkez, HAKKARİ)

2124417219 aradığı 18.07.2012 14:30:35 27 sn'de Bahçeli evler İlçe Nüfus Müdürlüğü (Siyavuspaşa Mah Barbaros Cd Park No:1 / - Bahçelievler)

2126311019 aradığı 18.07.2012 16:52:17 54 sn'de Yücel ASLAN (03.03.1971-İstanbul Pütürge-Malatya Rabiye-Aziz) (Balat Mah Manyasızade Cd No:18 /4 – Fatih) numaralarının kaydının olduğu, faksın gönderildiği adres olarak yer kontrol edildiğinde, o tarihte çalışan **Kemal SOLAKOĞLU** isimli şahsın bilgi sahibi olarak alınan ifadesinde, **"faks ve fotokopi hizmeti verdiklerinden o tarihte çekilen faksı hatırlamadığını"** beyan ettiği anlaşılmıştır.

İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne soruşturma dosyasındaki şüphelilerle ilgili olarak herhangi bir çalışma yapılıp yapılmadığı sorulmuş, alınan cevabi yazı ekinde gönderilen ve 07.05.2010 tarihli 6484 sayılı ihbar ile ilgili yapılan çalışmalar sonucu düzenlenen 02.09.2012 tarih Kara

Para Aklama Faaliyeti konulu yazıda 2012/120653 sayılı soruşturma dosyasında şüpheli olan Rıza SARRAF, Abdullah HAPPANİ, Mehmet HAPPANİ, Taha Ahmet ALACACI, Mohammed ZARRAB, Jafar Einaki KOUCHEH BAGH isimli şahısların isimlerini ve numaralarının bulunduğu görülmüştür.

Yukarıdaki bilgi, belge ve tesbitler ışığında;

Yapılan ihbarların tek merkezden yönetildiği, 12 kez aynı mail adresinden gelen ihbarın kaynağı araştırılmadan değişik şubeler tarafından operasyonel soruşturmalara konu edildiği, şüphelilerin kendilerine tanınan yetkileri tabi oldukları illegal yapının insiyatifine bıraktıkları, FETÖ/PDY'nin örgütsel amaçları doğrultusunda hareket ettikleri anlaşılmıştır.

Soruşturma kapsamında 6. Sulh Ceza Mahkemesi'nden 12.09.2013 tarihinde alınan 2013/470 sayılı karar ile **Orhan İNCE'**nin kullanmış olduğu 53254.. numaralı telefon hattı ile ilgili 3 aylık süre ile iletişimin tespiti kararı alındığı ancak 20.12.2013 tarihinde C. Başsavcılığımıza gönderilen fezlekede bilgi sahibi olarak ifadesine başvurulduğu tesbit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında uygulanan teknik takip ve iletişim tespiti esnasında;

Anayasal olarak "Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan **Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN** ile ilgili;

16.03.2013 günü saat 22:22 TK: 1984703014 (Süleyman ASLAN-Recep Tayyip ERDOĞAN)

Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan Avrupa Birliği Bakanı **Egemen BAĞIŞ** ile ilgili;
19.04.2013 günü saat: 09:59 TK: 2047985322 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
02.05.2013 günü saat:18:57 TK: 2073451138 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
18.09.2013 günü saat 09:57 TK: 2324281128 (Rıza SARRAF-Egemen BAĞIŞ)
26.05.2013 günü saat 17:22 TK: 2119437406 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
07.10.2013 günü saat 21:24 TK: 2359444255 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
10.10.2013 günü saat 19:35 TK: 2367700943 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
12.10.2013 günü saat 19:28 TK: 2374702814 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
14.07.2013 günü saat 14:26 TK: 2208034846 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
23.08.2013 günü saat 22:44 TK: 2280393818 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
15:08.2013 günü saat 14:14 TK: 2265249716 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
24.08.2013 günü saat 23:48 TK: 2282043109 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
29.08.2013 günü saat 10:06 TK: 2289401680 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
04.09.2013 günü saat 15:39 TK: 2300340441 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
06.09.2013 günü saat 16:40 TK: 2304026124 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
24.01.2013 günü saat 22:37 TK: 1888592431 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)
16.02.2013 günü saat 09:24 TK: 1929837323 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ dahil olması)
26.03.2013 günü saat 13:50 TK: 2002579671 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ)

"Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan İçişleri Bakanı **Muammer GÜLER** ile ilgili;
21.07.2013 günü saat 01:05 TK:2219428897 (Barış GÜLER – Muammer GÜLER
06.08.2013 günü saat 14:02 TK:2248350344 (Halil İbrahim- Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması)
14.08.2013 günü Saat 18:42 TK: 2263943544 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
22.08.2013 günü saat 13:33 TK:2277567626 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
06.09.2013 günü saat 21:00 TK: 2304538009 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
07.09.2013 günü saat 13:39 TK: 2305389317 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)

14.09.2013 günü saat 11:15 TK: 2317457210 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
14.09.2013 günü saat 11:26 TK: 2317468842 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
14.09.2013 günü saat 11:27 TK: 2317470536 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
14.09.2013 günü saat 16:55 TK: 2318061213 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
09.10.2013 günü saat 16:19 TK:2362859450 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
25.10.2013 günü saat 14:09 TK: 2400130664 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
26.10.2013 günü saat 17:30 TK: 2402400667 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER)
17.12.2013 günü saat 07:39 TK: 2506122609 (Barış - Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER'in dahil olması)
17.12.2013 günü saat 08:28 TK:2506149658(Barış-Özgür ÖZDEMİR görüşmesine Muammer GÜLER'in dahil olması)
24.09.2013 günü saat 17:25 TK: 2335839476 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
20.05.2013 günü saat 12:10 TK: 2107013844 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER
22.05.2013 günü saat 23:02 TK: 2112580057 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
01.06.2013 günü saat 12:06 TK: 2130460674 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
05.06.2013 günü saat 14:05 TK: 2138230350 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
26.06.2013 günü saat 13:14 TK: 2176675036 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
06.10.2013 günü saat 19:24 TK: 2357385538 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
06.10.2013 günü saat 19:43 TK: 2357414829 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
06.10.2013 günü saat 20:23 TK: 2357486320 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
07.10.2013 günü saat 19:13 TK: 2359189026 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
07.10.2013 günü saat 21:00 TK: 2359398118 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
08.10.2013 günü saat 13:53 TK: 2360346797 (Rıza SARRAF- Edip görüşmesine Muammer GÜLER'in dahil olması)
08.10.2013 günü saat 18:11 TK: 2360895950 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
11.10.2013 günü saat 13:18 TK: 2371513762 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
11.10.2013 günü saat 19:51 TK: 2372974913 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
14.10.2013 günü saat 13:07 TK: 2377362514 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
22.10.2013 günü saat 16:06 TK: 2394711686 (Rıza SARRAF - Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER'in dahil olması)
04.07.2013 günü saat 23:43 TK: 2192096769 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
31.07.2013 günü saat 18:07 TK: 2237778158 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
03.08.2013 günü saat 23:28 TK: 2244114483 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
10.08.2013 günü saat 14:54 TK: 2256606411 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
13.08.2013 günü saat 12:51 TK: 2261409807 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
24.08.2013 günü saat 23:41 TK: 2282033841 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
27.08.2013 günü saat 13:13 TK: 2286041285 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)
27.08.2013 günü saat 17:51 TK: 2286598289 (Rıza SARRAF - Muammer GÜLER)
03.09.2013 günü saat 13:22 TK: 2298228313 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER dahil olması)
05.09.2013 günü saat 13:58 TK: 2301920940 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER)

"Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan Ekonomi Bakanı **ZAFER ÇAĞLAYAN** ile ilgili;
30.08.2013 günü saat:20:24 TK: 2292387889 (Salih Kaan ÇAĞLAYAN-Zafer ÇAĞLAYAN)
02.05.2013 günü saat: 13:14 TK: 2082322258 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
08.05.2013 günü saat 19:59 TK: 2085202822 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
02.05.2013 günü saat:18:34 TK: 2073401595 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
20.09.2013 günü saat 22:54 TK: 2329558579 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)

21.09.2013 günü saat 00:46 TK: 2329699546 (Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN)
30.09.2013 günü saat 20:15 TK: 2346937162 (Rıza SARRAF-Zafer ÇAĞLAYAN)
18.05.2013 günü saat 18:47 TK: 2104461599 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
21.05.2013 günü saat 16:14 TK: 2109779993 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
30.05.2013 günü saat 21:22 TK: 2127636673 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
21.06.2013 günü saat 14:24 TK: 2167756587 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
29.06.2013 günü saat 13:02 TK: 2182277194 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
08.10.2013 günü saat 22:08 TK: 2361353064 (Rıza SARRAF-x şahıs görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
25.10.2013 günü saat 21:09 TK: 2401075883 (Rıza SARRAF-x şahıs görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
29.09.2012 günü saat 16:29 TK: 1693811276 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
11.12.2012 günü saat 20:55 TK: 1809761767 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
11.12.2012 günü saat 20:59 TK: 1809844547 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
07.08.2013 günü saat 16:55 TK: 2250615460 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
24.08.2013 günü saat 22:07 TK: 2281907745 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
24.08.2013 günü saat 23:45 TK: 2282041629 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
25.08.2013 günü saat 19:23 TK: 2283196055 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
05.09.2013 günü saat 22:41 TK:2302905240 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)
05.09.2013 günü saat 22:51 TK: 2302916392 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
22.03.2013 günü saat 21:13 TK: 1996254078 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
22.03.2013 günü saat 21:15 TK: 1996255906 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN)
03.10.2013 günü saat 19:48 TK: 2352398713 (Süleyman ASLAN- Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması)

"Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan Çevre ve Şehircilik Bakanı **ERDOĞAN BAYRAKTAR** ile ilgili;
17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) arasındaki görüşmelerin kaydedildiği ve metin haline getirildiği tesbit edilmiştir.

Yukarıda tespiti yapılan görüşmelerin suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği, bir kısmının ise fezlekede kullanıldığı ancak Anayasanın 83. Maddesi ile 100. maddesi ve CMK'nın 161/3. Maddesindeki hükme göre, "talimatların yazılı olması yada en kısa zamanda yazılı hale getirilmesi" gerektiği halde dosyada C. Başsavcılığı'mıza bilgi verildiğine ve talimat alındığına herhangi bir dair bir belgenin olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası incelendiğinde;
34-TM-00163 aidiyet numaralı 303304 sicil sayılı Polis Memuru Erol KARABOYUN ve 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA tarafından 27.03.2013tarihi saat 10:30 tanzim edilen fiziki takip ve tarassut tutanağında, **"26.04.2013 günü saat 18:00 sıralarında Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER'in aracının park halinde olduğu ve araçların yanında da Muammer GÜLER'in korumalarıyla birlikte Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediği görüldüğü"** şeklinde tutanak tanzim edildiği tesbit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00'de tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı **Mehmet Sait SEVİNÇ**, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı **Volkan DEMİRDELEN**, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı **Polis Memuru Gürkan TOK**, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru **Kamil BİLGİÇ**, 34-TM-00152

aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı **Turan GÜLER**, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru **Ulvi ŞAHİN**, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru **Ahmet USTA** ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru **Yusuf AYYILDIZ** tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı **Zafer ÇAĞLAYAN**'ın da görüntülerinin yer aldığı tesbit edilmiştir.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince tutulan tutanak ile birlikte C.Başsavcılığımıza gönderilen fezleke incelendiğinde;

Ekonomi Bakanı Mehmet **Zafer ÇAĞLAYAN**, İçişleri Bakanı **Muammer GÜLER** ve Avrupa Birliği Bakanı **Egemen BAĞIŞ**'ın **"Örgüt Yöneticisi"** olarak tanımlandıkları, haklarında suç isnatlarında bulunulduğu, fezleke içerisinde tanıklıktan çekinebilecek kişilerle yapmış oldukları telefon görüşmelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. sayfasında **(Zafer ÇAĞLAYAN ve grubu)** 14, 30, 36, 42. sayfalarında (örgüte dair), 45, 50, 70, 167, 194. sayfalarında (örgüt üyelerinden), 488, 49, 493 sayfalarında **ZAFER ÇAĞLAYAN'**ın örgüt yöneticiliği yaptığı şeklinde ifadelerin yeraldığı,

28, 32, 54, 171, 175, 177, 184, 296, 306, 313, 333. sayfalarda da Zafer ÇAĞLAYAN hakkında suç isnatlarında bulunulduğu,

182. sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile Rıza SARRAF'ın mesajlaşma trafiğinin takip edildiği ve baz bilgisinin yer aldığı,

282, 283, 284, 285 ve 286 sayfalarında ZAFER ÇAĞLAYAN'ın fotoğraflarının bulunduğu;

29, 59, 180. sayfalarda TK:1693811276 - 29.09.2012 16:29 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

29, 188. sayfasında TK.2109779993 - 21.05.2013 16:14 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

42, 196. sayfasında TK:2352398713 - 03.10.2013 19:48 Zafer ÇAĞLAYAN - Süleyman ASLAN görüşmesine,

235, 424 sayfasında TK.2361353064 - 08.10.2013 22:08 Zafer ÇAĞLAYAN - Rıza SARRAF görüşmesine,

244. sayfasında TK:2167756587 - 21.06.2013 14:24 Zafer Çağlayan - Rıza SARRAF görüşmesine,

334, 466 sayfasında TK:2073401595 - 02.05.2013 18:34 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

336. sayfasında TK:2085202822 - 08.05.2013 19:59 Zafer Çağlayan - Rıza SARRAF görüşmesine,

471. sayfasında TK.2283196055 - 25.08.2013 19:23 Rıza SARRAF - Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

44, 260. sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu arasında geçen ve tanıklıktan çekinme hakkı kapsamında bulunan TK.2292387889 – 30.08.2013 20:24 Salih Kaan ÇAĞLAYAN – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. sayfasında **(Muammer GÜLER ve Grubu)** başlığı altında, 14, 36, 40, 41, 42, 50, 70, 296, 306, 368, 487, 492, 498.sayfasında **MUAMMER GÜLER'in "örgüt yöneticiliği yaptığı"** yönünde ifadelerin yer aldığı,

17. sayfada suç işleme kastı ile fiili birliktelik başladığı, 23, 32, 370, 375. sayfasında suç isnatlarında bulunulduğu,

379. sayfasında Rıza SARRAF ve **Muammer GÜLER** hakkında fiziki takip yapıldığı,

18, 52, 235, 395, 424. sayfalarda TK.2360895950 - 08.10.2013 18:11 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

38, 52, 227, 385, 387, 393, 394, 416 ve 417. sayfalarında TK:2357385538- 06.10.2013 19:24 Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER arasındaki telefon görüşmesine,

42. sayfasında TK.2506149658 - 17.12.2013 08:28, Özgür ÖZDEMİR – Muammer GÜLER görüşmesine,

52, 228, 393-394, 416 ve 417. sayfalarında TK:2357486320 - 06.10.2013 20:23 Muammer GÜLER- Rıza SARRAF görüşmesine,

228, 416 ve 417. sayfalarında TK:2357414829 - 06.10.2013 19:43 Rıza SARRAF- Muammer GÜLER görüşmesine,

229, 419, 420. sayfalarında TK.2359189026 - 07.10.2013 19:13 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

230, 395, 419-420. sayfalarında TK.2359398118 - 07.10.2013 21:00 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

233. sayfasında TK.2360346797 - 08.10.2013 13:53 Rıza SARRAF – Edip görüşmesine (Muammer GÜLER dahil oluyor),

236, 425, 433, TK.2372974913 - 11.10.2013 19:51 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

380. sayfasında TK:2192096769 - 04.07.2013 23:43 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2371513762 - 11.10.2013 13:18 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

390. sayfasında TK.2261409807 - 13.08.2013 12:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286041285 - 27.08.2013 13:13 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286598289 - 27.08.2013 17:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

392, 393, 394 sayfalarında TK.2298228313 - 03.09.2013 13:22 Barış GÜLER/Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

403. sayfasında TK:2130460674 - 01.06.2013 12:06 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

405. sayfasında TK:2237778158 - 31.07.2013 18:07 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine yer verildiği,

21, 439, 464 sayfalarında tanıklıktan çekinme kapsamında kalan, Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasında geçen TK: 2402400667 26.10.2013 17:30 Barış GÜLER - Muammer GÜLER görüşmesine,

37, 381-382. sayfalarda TK.2304538009 - 06.09.2013 21:00 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

37, 381, 382. sayfalarda TK.2305389317 Tarih Saat: 07.09.2013 13:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

37, 40, 381, 382, 393, 394, 457. sayfalarda TK.2317457210 - 14.09.2013 11:15 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

40, 464. sayfalarda TK. 2400130664 - 25.10.2013 14:09 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

41. sayfasında TK.2506122609 - 17.12.2013 07:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2317468842 – 14.09.2013 11:26 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2318061213 - 14.09.2013 16:55 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında TK.2263943544 - 14.08.2013 18:42 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine yer verildiği tesbit edilmiştir.

Fezlekenin 32, 50, 54, 70, 296, 306, 465, 490. sayfalarında Egemen BAĞIŞ ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

231. sayfasında TK.2359444255 - 07.10.2013 21:24 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

334, 466. sayfalarında TK:2073451138 - 02.05.2013 18:57 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

421, 478. sayfalarında TK.2374702814 - 12.10.2013 19:28 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

467. sayfasında TK:2002579671 - 26.03.2013 13:50 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467. sayfasında TK:2047985322 - 19.04.2013 09:59 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467. sayfasında TK:2048779362 - 19.04.2013 16:10 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

469-470 sayfasında; TK:2054447683 - 22.04.2013 18:18 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesada,

TK:2054462213 - 22.04.2013 18:25 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesada,

TK:2054463697 - 22.04.2013 18:26 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesada,

TK:2054469179 - 22.04.2013 18:29 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054470749 - 22.04.2013 18:29 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2058629038 - 24.04.2013 21:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068692630 - 30.04.2013 11:22 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja;

TK:2068744660 - 30.04.2013 11:47 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja;

471.sayfasında; TK:2076028615 - 03.05.2013 22:45 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2076110264 ve 2076110298 - 03.05.2013 23:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a göderdiği mesaja,

TK:2076111960 - 03.05.2013 23:38 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

474.sayfasında; TK.2289401680 - 29.08.2013 10:06 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

476.sayfasında; TK.2300340441 - 04.09.2013 15:39 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

478.sayfasında; TK.2367700943 - 10.10.2013 19:35 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Yapılan tesbitlerden de anlaşılacağı üzere;
Anayasa Madde 83 ve madde 100'e göre Başbakan, Bakanlar hakkında soruşturmaların özel şekle tabi olduğu anlaşıldığından haklarındaki tespitlerin derhal ve doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilerek suç şüphesi varsa özel soruşturma usullerine göre delil toplama yoluna gidilmesi gerekirken ilgili maddelerin aksine hareket edildiği ve bu hukuk dışı yollara başvurulmasında ısrar edildiği tespit edilmiştir.

Anayasanın "Yasama dokunulmazlığı" kenar başlıklı 83. maddesinde;
*"*Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe

başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir Milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz" denilmektedir.

Anayasamızın Meclis soruşturması kenar başlıklı 100. Maddesinde;

"Başbakan veya Bakanlar hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az onda birinin vereceği önerge ile, soruşturma açılması istenebilir. Meclis, bu istemi en geç bir ay içinde görüşür ve **(Ek ibare: 3/10/2001-4709/31 md.)** gizli oyla karara bağlar.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclise sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir. **(Ek cümle: 3/10/2001-4709/31 md.)** Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur.

(Değişik: 3/10/2001-4709/31 md.) Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde görüşülür ve gerek görüldüğü takdirde ilgilinin Yüce Divana sevkine karar verilir. Yüce Divana sevk kararı ancak üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla alınır.

Meclisteki siyasi parti gruplarında, Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz" denilmektedir.

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Profesör Dr. Ersan ŞEN konuya ilişkin yazısında;

"Dokunulmazlık, mutlak ve geçici olarak ikiye ayrılır. Mutlak dokunulmazlık, Mecliste veya Meclis çalışmalarında kullanılan oy, ileri sürülen söz ve davranışlardan dolayı milletvekilinin sorumluluğunun olmamasıdır ki, bu sorumluluk milletvekilliği sıfatı son bulduğunda, hatta geçici dokunulmazlığın kaldırılması sırasında da devam eder. Geçici dokunulmazlık ise, milletvekilinin işlediği iddia edilen suçlardan dolayı TBMM kararı olmadıkça, yani dokunulmazlığı kaldırılmadıkça veya milletvekilliği son bulmadıkça yargılanamaması demektir. Yargılanamama, hem soruşturma ve hem de kovuşturma evrelerini kapsar. Bu sebeple, TBMM'ye bildirilmek kaydıyla milletvekilinin işlediği iddia edilen suç ağır cezalık suçüstü hali veya seçimden önce soruşturulmasına başlamak kaydıyla Anayasa m.14'ün

kapsamına giren bir eylem olmadığı takdirde yargılama, yani iddiaya konu suçla ilgili soruşturma ve kovuşturma yapılamaz. Bu yasak, yalnızca milletvekilinin tutulamayacağı, sorguya çekilemeyeceği ve tutuklanamayacağı anlamına gelmez.

Anayasa m.83/2'nin birinci cümlesinde öngörülen yasak, milletvekilinin yargılanması aşamasını kapsamaktadır. Yargılama ise bir bütün olup, soruşturma ve kovuşturma evrelerini içine alır. Nitekim "tanımlar" başlıklı CMK m.2'de şüpheli, soruşturma, sanık ve kovuşturma aşamaları tanımlanırken, bir bütün olarak ceza yargılamasından bahsedildiği görülmektedir. Anayasa m.83/2'de geçen "Meclis kararı" ve "yargılama yasağı" kavramları, milletvekili hakkında Anayasa m.83/2'de sayılmayan suçlardan dolayı suçlama yapılmasını, yani milletvekiline "şüpheli" ve "sanık" sıfatları ile muamele edilmesini engeller.

TBMM kararı olmadıkça milletvekilinin iletişiminin şüpheli veya sanık sıfatıyla denetlenmesi, ancak ağır cezalık suçüstü hali ile seçimden önce soruşturulmasına başlanılmak kaydıyla Anayasa m.14'ün kapsamına giren eylemlerde mümkündür. Bu halde bile, durum derhal ve doğrudan doğruya TBMM'ye bildirilmek zorundadır.

Özellikle muhalefet partisine üye milletvekiline veya bağımsız milletvekiline bir suç atfedilerek, milletvekilini tutmadan, sorguya çekmeden, tutuklamadan ve mahkeme önüne çıkarmadan soruşturulup hakkında delil toplanması kabul edildiğinde, o milletvekilinin yasama dokunulmazlığının, halkı özgürce temsil etme iradesini kullanabilmesinin, ifade hürriyeti ve eleştirme hakkının korunmasından, yani güvence altında olduğundan bahsedilemez. Bu yöntemle, temsili demokraside halkın temsilcilerinin temsil etme iradelerinin özü zedeleneceği gibi, hak ve hürriyetlerinin baskı altına alınması kaçınılmaz olacaktır. Yasama dokunulmazlığı; bilinenin aksine iktidar partisi milletvekillerini değil, esas itibariyle baskı altına alınmaları her zaman mümkün olan muhalif milletvekillerini korur. Yasama dokunulmazlığının varlık sebebi de, temsili demokraside halkın iradesinin özgürce parlamentoya taşınabilmesidir.

Anayasa m.83/2'de öngörülen yasama dokunulmazlığı; tutma, ifade alma, sorguya çekme, tutuklama ve kovuşturma ile sınırlı anlaşıldığında, "şüpheli" sıfatıyla milletvekili hakkında soruşturma başlatılması veya devam eden bir soruşturmaya milletvekilinin "şüpheli" sıfatıyla dahil edilmesi veya dolaylı dinleme yasak olmasına rağmen bir başkasının üzerinden milletvekilinin iletişimin denetlenmesi mümkün olabilir ki, yasama dokunulmazlığının içini bu şekilde boşaltmak ve halkın iradesini kullanan insanları sürekli takip edilebilir hale getirmek kabul edilemez.

Milletvekilinin iletişiminin denetlenmesinden umulan yarar ile yasama dokunulmazlığının varlık sebebi ve amacı karşılaştırıldığında, yasama dokunulmazlığı ile temsili demokraside korunan halk iradesinin ön planda olacağı, "yasama dokunulmazlığı" gibi birçok haklı gerekçeye sahip bir müessesenin "kimsenin suç işleme özgürlüğü olamaz", "yargı ayrıcalığı kabul edilemez", "herkes eşittir" türünde yüzeysel sözlere kurban edilemeyecek önemi bulunmaktadır. Bu dokunulmazlığı, gerçekten hukukilik denetimine muhtaç ve yargıdan bağışık tutulmaması gereken kişi, eylem ve tasarruflarla karıştırmamak gerekir.

Yukarıda kısaca değindiğimiz üzere, soruşturma izni alınmadan kamu görevlilerinin ve avukatların iletişimlerinin denetlenmediği bir yerde, halkı temsil edenlerin muhaberat hürriyetlerinin daha kolay kısıtlanabilmesi kabul edilemez ve bu tür bir uygulama milletvekilliği sıfatı ile de bağdaşmaz. Sıfata bağlı tüm dokunulmazlıklar kaldırıldığında, haberleşme hürriyetine getirilebilecek kısıtlamanın doğrudan tatbiki de mümkün olabilir." şeklinde tesbitlerde bulunmuştur.

Yapılan tesbitlerden de anlaşılacağı üzere;

Bütün bu yasal düzenlemelere rağmen şüpheliler soruşturma süresince, Anayasanın açık hükmü olan "Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır." Hükmüne ve "Başbakan veya Bakanlar hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az onda birinin vereceği önerge ile, soruşturma açılması istenebilir." Hükmüne aykırı hareket ederek ilgili makamları bilgilendirmedikleri gibi CMK'nın 161/3. maddesinde "Cumhuriyet Savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir." Hükmü doğrultusunda soruşturmanın devamı ile ilgili de herhangi bir yazılı talimat verildiğine ilişkin dosya kapsamında herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/120653 ve 2012/125043 sayılı soruşturma dosyaları kapsamında, şüphelilerce yapılan iletişimin tespiti çalışmalarında Cumhuriyet Başsavcılığına mühürlü olarak gönderilen iletişim tespit tutanaklarının bulunduğu dosyalar incelendiğinde;

"Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan **Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER, Ekonomi Eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN, Avrupa Birliği Eski Bakanı Egemen BAĞIŞ ve Çevre Şehircilik Eski Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın** telefon görüşmelerine ait seslerin çözülerek metin haline getirildiği ve hazırlanan fezlekede de bir kısmına suç isnadında bulunulduğu görülmüştür. Ayrıca **Muammer GÜLER** ile oğlu Barış GÜLER, **Zafer ÇAĞLAYAN** ile oğlu Salih Kaan ÇAĞLAYAN ve **Erdoğan BAYRAKTAR** ile oğlu Abdullah Oğuz BAYRAKTAR arasındaki görüşmelerin CMK 135/2. Maddesindeki "Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir." Şeklindeki açık hükme rağmen suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği tespit edilmiştir.

CMK madde 45'e göre Tanıklıktan Çekinme;
(1) Aşağıdaki kimseler tanıklıktan çekinebilir:
a) Şüpheli veya sanığın nişanlısı.
b) Evlilik bağı kalmasa bile şüpheli veya sanığın eşi.
c) Şüpheli veya sanığın kan hısımlığından veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyu.
d) Şüpheli veya sanığın üçüncü derece dahil kan veya ikinci derece dahil kayın hısımları.
e) Şüpheli veya sanıkla aralarında evlâtlık bağı bulunanlar.

(2) Yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı nedeniyle tanıklıktan çekinmenin önemini anlayabilecek durumda olmayanlar, kanunî temsilcilerinin rızalarıyla tanık olarak dinlenebilirler. Kanunî temsilci şüpheli veya sanık ise, bu kişilerin çekinmeleri konusunda karar veremez.

(3) Tanıklıktan çekinebilecek olan kimselere, dinlenmeden önce tanıklıktan çekinebilecekleri bildirilir. Bu kimseler, dinlenirken de her zaman tanıklıktan çekinebilirler." şeklinde düzenleme olduğu;

Tanıklıktan çekinme hakkı olanların telefon konuşmalarının denetlenmesi ile ilgili Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 2009/1721 E., 2009/5855 K. sayılı karar özetinde;

Yerel Mahkemece sanıkların kasten öldürme ve izinsiz silah taşıma suçlarından yapılan yargılamalarının sonucunda; iki sanığın hükümlülüğüne, bir sanığın da beraatına karar verilmiştir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.135/8-a'ya göre, Türk Ceza Kanunu m.81, 82 ve 83'de düzenlenen öldürme suçları, iletişimin tespiti yapılabilecek suçlar arasında sayılmış; CMK m.135/2'de ise, "Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Yargıtay, sanık hakkında mahkumiyet hükmü kurulurken, delil olarak kabul edilen telefon dinleme kayıtlarının, dosya içindeki nüfus kayıtlarından da anlaşılacağı üzere, sanık İ ile 5271 sayılı CMK'nın 45. maddesi uyarınca tanıklıktan çekinme hakkı bulunan kardeşleri sanık M, tanık E ve babası sanık K arasında yapılan görüşmelere ilişkin kayıtlar olduğunun tespitini yapmış ve bu delillerin kanun dışı elde edilmiş delil niteliğinde olduğunu vurgulamıştır. Yargıtay, tanıklıktan çekinme hakkı olan iki kişi arasında yapılan telefon görüşmesinin kayda alınamayacağını, bu konuda her iki tarafın şüpheli veya sanık olmasının da bir önemi olmayacağını ifade etmiştir.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi, hukuka aykırı elde edilen delillerle mahkumiyete karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.

Kaldı ki Anayasa m.38/5'e göre, "Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz" şeklinde düzenlemenin bulunduğu;

Profesör Dr. Ersan Şen'e göre;

"CMK m.135/3'e göre; Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir". Hükümden anlaşılacağı üzere, tanıklıktan çekinebilecek kişiler arasında gerçekleşen iletişimin içeriğine ulaşılmaksızın kimin kiminle görüştüğüne dair bilgilerin elde edilmesi yasaklanmamıştır. CMK m.135/3, yalnızca şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasında gerçekleşen kişilerle iletişimin kayda alınması yasağını öngörmüştür. İlk bakışta bu delil elde etme yasağının, şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle kurduğu iletişimin dinlenmesini, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesini ve iletişimin tespitini kapsamadığını düşünülebilir. Gerçekten de bu yasak, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ile iletişimin tespitini kapsamaz. Ancak yasağın getirilme amacı uyarınca, yalnızca iletişimin kayda alınmasını değil, kayıt için zorunlu olan dinlenmeyi de kapsayacağı tartışmasızdır. Çünkü kanun koyucu, tanıklıktan çekinme hakkına sahip olanlar arasında iletişimin denetlenmesi yasağını içerik öğrenme ile sınırlı düzenlemiş bu kişiler arasına yapılan iletişimin takip edilip öğrenilmesini yasaklamıştır. İletişimin içeriğinin öğrenilmesi ise, işin doğası gereği sadece kayda almayı değil, öncesinde dinlemeyi de şüphesiz kapsar. Bu nedenle CMK m.135/3'ün, hem iletişimin dinlenmesini hem de kayda alınmasını yasakladığı kabul edilmedilir.

Yukarıda sıralanan tesadüfen elde edilen delillerin bir an evvel muhafaza altına alınması ve bu durumun cumhuriyet savcısına bildirilmesi gerekir. Bu usul izlenmeksizin elde edilen tesadüfi delilin hukuka aykırılığı gündeme gelecektir. Kolluk, tesadüfi delili elinde bekletmek suretiyle hakkında dinleme kararı olmayan şüpheli veya sanığı, hakkında dinleme kararı olan şüpheli veya sanık üzerinden dinleyemez. Buna, "dolaylı dinleme yasağı" denir.

Bir delilin CMK m.138/2 kapsamında tesadüfi delil sayılabilmesi için, yasal dinleme sırasında aniden elde edilmesi, yani o delile beklenmeyen bir şekilde ulaşılması gerekir. Bunun dışında, hakkında dinleme kararı olmayan şüpheli veya sanığın, katalog kapsamında olsa bile teknik takibe konu edilmeyen suçtan dolayı yapılan iletişimin denetlenmesi ve sonuçları hukuka aykırıdır. Günümüzde; dinleme kararı alınmadan ve başkası üzerinden, şahsın ankesörlü telefon veya yabancı hat kullandığı veya örgüt kurucusu, yöneticisi veya üyesi olduğu gerekçesiyle yargı kararı olmaksızın, yani dolaylı olarak günlerce ve hatta aylarca dinlendiği bilinmektedir. Tüm bu dinlemeler ve sonuçları, ne kadar maddi hakikate ve adalete hizmet ederlerse etsinler "hukuk devleti" ilkesi uyarınca kabul edilen Anayasa m.13 ve 38/6'ya aykırı düşerler." şeklinde olduğu;

Yapılan tesbitlerden de anlaşılacağı üzere;
Şüphelilerin Anayasa ve yasalarla belirlenmiş kanun maddelerine aykırı davranmakla birlikte kendi faaliyetlerini hukukun üstünde gördükleri ve yapmış oldukları tüm hukuksuzlukların kabul edilebilir olduğu davranış modelleri oluşturarak, emrine tabi oldukları FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün çıkar ve amaçları doğrultusunda hareket ettikleri anlaşılmaktadır.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilen 2012/120653 sayılı soruşturma ile ilgili raporun 70. sayfasında "Gana" başlığı altında;

"Yapılan teknik takip çalışmalarının, Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Mehmet ERYILMAZ tarafından düzenlenen **Soruşturma (Müfettiş) Raporu** ve ekleri ile Gümrük Başmüfettişi **Şener CELEPCİKAY** tarafından hazırlanan **Bilirkişi Raporu**'nun incelenmesinde;

"Gana ülkesinden kaçak yollarla Mineral Sample (Doğal Taş) olarak beyan edilip çıkarılan 1.500 Kg (1,5 Ton) altın cinsi eşyanın ULS Havayollarına ait kargo uçağı ile bir kısmı veya tamamı Türkiye Cumhuriyeti Gümrük sahasına sokulmak üzere Atatürk Hava Limanı'na hiçbir evrak olmaksızın iniş yaptığı, Rıza SARRAF liderliğindeki suç örgütünün **altınları Türkiye'ye sokmak için sahte fatura ve airvaibill düzenledikleri**, ilgili gümrük idaresinde görevli memurlarca ibraz edilen evrakların farklı olması, eşyanın altın olduğunun tespit edilmesi üzerine olayın yazılı ve görsel medyada yer bulması nedeniyle ilgili firmaların altınları sahte evrak kullanarak yurda kaçak yolla sokmak eyleminden vazgeçerek 65.000.000,00 USD değerinde ki altın cinsi eşyaları adli soruşturmadan ve Mahkemece tedbir konulmasını önleyerek yurtdışına güvenli bir yere götürmek için Rıza SARRAF'ın rüşvet ilşikisi içerisinde olduğu, ithalat ve ihracattan sorumlu Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın nüfuzunu kullanarak, kendi talepleri doğrultusunda Gümrük idaresinin talimatı ile 65.000.000,00 USD değerindeki **altının orijinal olmayan evraklar ile hiçbir soruşturma yapılmaksızın üçüncü bir ülkeye gönderildiği** anlaşılmıştır.

OLAYIN ÖZETİ

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 25/09/2013 tarih ve 2013/41365 soruşturmasına kayden yürütülen tahkikatla ilgili, gereği için Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğümüze gönderilen soruşturma dosyasından örnek alınması, kamu görevlilerinin menfaat temin etme ihtimali de göz önünde bulundurularak ön çalışma yapılması talimatı verilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturmasında geçen olayın dosya üzerinden yapılan incelemesinde olayın ülkesinden Atatürk Havalimanı Gümrük Kargo bölümüne getirilen 1.5 TON altın ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Dosya incelemesinde aynı konu ile ilgili Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Mehmet ERYILMAZ tarafından 18/03/2013 tarih ve 2013/052-6 sayılı Soruşturma Raporu hazırlandığı, anlaşılmıştır." şeklinde ifadelerin geçtiği,

Konu ile ilgili olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2013/41365 sayısına kayden soruşturma yürütüldüğünün de bilindiği anlaşılmıştır. Buna rağmen ilgili savcılığın konu ile ilgili nasıl bir karar verdiğinin araştırılmadığı gibi fezlekede olaya yer verildiği görülmüştür.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası hakkında C. Başsavcılığı'mızın 16.10.2014 tarih ve 2014/69582 karar numaralı Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair kararda;

Gana'dan 1.5 ton altın getirilmesine ilişkin Bakırköy C. Başsavcılığı tarafından 2013/41365 sayılı soruşturma evrakı ile soruşturulan;
Gana'dan gelen altınlarla ilgili üç temel iddia bulunmaktadır. Bunlar belgede sahtecilik, kaçakçılık ve bu işlemlerin tamamlanabilmesi için rüşvet verildiği iddiasıdır. Belgede sahtecilik suçlamasına ilişkin olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2013/112787 Soruşturma ve 2013/51549 Karar ve 25.11.2013 Tarihli kararı ile İdari yaptırım kararına konu olan işlemlerdeki özel belgelerde sahtecilik yapıldığı iddiasıyla soruşturma açılmış, yapılan soruşturma sonunda; Gana'dan kalkıp Dubai'ye gitmek üzere havalanan uçağın İstanbul'a iniş yaptığı, Yakıt ikmali için Türkiye'ye uğrayıp ikmalden sonra terk edeceği beklenen uçakta ne olduğunun araştırıldığı ve ilk olarak yükün mineral numune olduğu cevabının alındığı, sonrasında konşimentoların sorulduğu, yüke uygun konşimentonun ibrazıyla yükün 1,5 ton altın olduğunun belirlendiği, Toplanan kanıtlar gümrük başmüfettişi Mehmet ERYILMAZ ile resen atanan bilirkişi Öner YILDIZ tarafından hazırlanan raporlarda ortada özel belgede sahtecilik suçu görülmediğinden kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir.

Bu karardan da anlaşılacağı gibi belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu C.Başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırmıştır.

Buna rağmen şüpheliler; yürütülen başka bir soruşturma olduğunu bildiklerini fezlekelerinde belirtmelerine rağmen verilen takipsizlik kararı ile ilgili herhangi bir araştırma yapma ihtiyacı hissetmedikleri anlaşılmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen Tevdii Raporunda;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Suçları Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3. Sınıf Emniyet Müdürü **Yakub SAYGILI** tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet **Zafer ÇAĞLAYAN**, İçişleri Bakanı **Muammer GÜLER** ve Avrupa Birliği Bakanı **Egemen BAĞIŞ** hakkında düzenlenen rapor ile ilgili konunun araştırılması gerekirse soruşturulması konusu ile ilgili görevlendirilmem üzerine;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 24.03.2014 tarih ve (27-150) 14/84 sayılı yazıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde bulunan bahse konu

dosyanın incelenebilmesi gerekirse onaylı tasdikli evrak sureti alma talep yazısı üzerine, dosya üzerinde kısıtlılık kararı olduğu kısıtlılık kararına uyulmak koşulu ile 309 sayfalık raporun incelenmesine izin verilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde rapor başlıklı içeriğinde yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi Bakanı **Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN** ve İçişleri Bakanı **Muammer GÜLER** hakkında örgüt yöneticisi, Avrupa Birliği Bakanı **Egemen BAĞIŞ** hakkında örgüt üyesi tavsifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı, ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) bakan ile ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz İlgili Şube Müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Haklarında disiplin soruşturması yapılan Kom. Yard. **Hüseyin KORKMAZ**, Başkomiser **M. Akif ÜNER**, 4. Sınıf Emniyet Müdürü **Yasin TOPÇU**, 4. Sınıf Emniyet Müdürü **Kazim AKSOY** ve 3. Sınıf Emniyet Müdürü **Yakub SAYGILI'**nın alınan ifadelerinde özetle;

"2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını C. Savcısının bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları bu raporu gönderdiklerini" beyan etmişlerdir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunun İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince C. Başsavcılığımıza gönderilen 23.10.2015 tarihli Tevdii Raporunda;
Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşleri Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızları Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığı'nca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33. Sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada;

03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünce hazırlandığı anlaşılan ve KOM serveri üzerinde silinmiş bir alanda elde edilen ve Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 20.10.2014 tarih ve 2014/3722 D. İş nolu kararı uyarınca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatıyla gerçekleştirilen adli bilişim incelemesi sonucu, KOM Daire Başkanlığınca bir rapor hazırlanmıştır. Gerek bu 1. raporun arasındaki sayfaları ile gerekse 2. raporun sayfalarındaki tespitlere istinaden ulaşıldığı anlaşılan dijital bilgilere göre, KOM Daire Başkanlığı'nca 03.06.2011 tarihinde bir "Değerlendirme Raporu" hazırlanarak 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderildiği, anılan **"Değerlendirme Raporunun"** 33. sayfasında Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi, Sayın Emine ERDOĞAN ile kızları Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın, 22.10.2010 ile 26.10.2010 tarihlerinde İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda girişlerine dair bilgilere, anılan raporun hedef kişilerinden olan Erol ERDOĞAN isimli şahsın **27.06.2010** ile **26.11.2010** tarihleri

arasında yurda giriş bilgileri değerlendirilirken yer verildiği tespit edildiğinden, konuya ilişkin yürütülen disiplin soruşturması sonucu ulaşılan bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

Sözü edilen Değerlendirme Raporunun bulunduğu ve adli bilişim incelemesine tabi tutulan "rx2660 marka DEH 47412RH seri nolu, 200918322 model, 200000458980 ve 200000458992 seri nolu veri depolama ünitelerinden imaj alındığı, alınan imajların incelemesi sonucu silinmiş olarak bulunan ve **"Daire Ortak Sunucusu"** olarak belirlenen Netapp Lun_7 bölümünün imajının bir suretinin 11.12.2014 tarihinde alındığı ve ilgili personel tarafından imajlarının incelenerek, 18.02.2015 tarihli 1. raporun, bu bağlamda 2. raporun ise konusu itibariyle Polis Memuru **Serdar DOĞRUAY** tarafından hazırlandığı anlaşılmıştır.

Raporda;
"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21. Analiz diğer yerden takip ediliyor/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup şahıs sorgulama klasöründe; Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES, Cemil SON, Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN, Fırat SAYAR, Hasan SAYAR, Hüsamettin ALTINBAŞ, Kadir HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Mustafa AŞİROĞLU, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ ve Yücel ÖZÇİL isimli şahıslara ait "Şahıs Değerlendirme Formlarının" bulunduğu, yine bunlardan bir kısmına ait "Telefon Sorgu Detay Bilgileri"ne yer verildiğinin tespit edildiği, yine aynı klasör içerisinde Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES (klasör içi boş), Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN (klasör içi boş), Kadir HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL ve "HAPPANİ Yolcu Giriş Çıkış Çalışma" klasöründe Abdullah HAPPANİ isimli şahıslara ait yolcu giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu, ***EROL ERDOĞAN isimli şahsın giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu Giriş Klasörü "Erol ERDOĞAN excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığı",*** excel dosyasının 18 ve 26 sıralarında, Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın 22.10.2010 tarihinde ve saat 18:30:31:23'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, listenin 49. ve 51. sıralarında; bu kez Sayın Emine ERDOĞAN'ın yine 22.10.2010 tarihinde ve saat 18:31:51:02'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden kaydın oluşturulduğunun anlaşıldığı, yine aynı listenin 131, 134 ve 137. sıralarında bu kez dönemin Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet DAVUTOĞLU'nun 22.10.2010 tarih ve saat 18:35:01:35'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, anılan excel dosyasının 133 ve 135. sıralarında Erol ERDOĞAN isimli şahsın bulunduğu, 182, 187 ve 188. sıralarında ise Mustafa AŞİROĞLU isimli şahısların isminin bulunduğunun tespit edildiği, ayrıca Erol ERDOĞAN isimli şahsın anılan *"orphanh.akin"* klasöründe **"KURYE ŞAHISLAR"** listesinde olduğunun görüldüğü bildirilmiş, ayrıca klasör uzantısında yer alan *"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21.* ***Analiz diğer yerden takip ediliyor****/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları"* cümlesindeki ***Analiz diğer yerden takip ediliyor*** *ibaresinin anlamı belirlenememiştir.*

Yine aynı rapora göre, bu kez 26.10.2010 tarihinde Turgut HAPPANİ isimli kurye şahsa ait giriş-çıkış kayıtlarının bulunduğu **"GİRİŞ KLASÖRÜ"** *"Turgut HAPPANİ 26.10.isimli excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığında"* listenin "316. sırasında", Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu Ahmet ERDOĞAN'ın 26.10.2010 tarihinde ve saat 20:54:58:55 İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 306649KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.242 nolu terminal üzerinden

giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı tespit edilmiştir. Aynı dijital klasör içerisinde, hedef kişilere ait "Firma Sicil Bilgilerinin", "Analiz Talep Formlarının", "KİHBİ Suç Kayıtlarının" bulunduğu, "13.05.2008 tarihli **MASAK R-61** sayılı Raporu"na atıf yapıldığı, "03.06.2011 TARİHLİ HAPPANİ GURUBU DEĞERLENDİRME RAPORU"na ait açılamayan Word belgesi, "Döviz büroları 07112012" isimli klasörde, "14 adet tüzel kişiliğin şirket ortaklıkları bilgisi", son olarak da (Ek-12/610); *"orphan/04-Hakin/yazışma kontrol/ kontrol/21. **Analiz diğer yerden takip ediliyor**/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup İst. Gönderilecekler, 09.08.2011 klasöründe (16) adet şahıs değerlendirme formları 2011-2 sayılı analiz sonucu, diğer bilgiler"* isimli WORD belgesinin olduğu ve içinde Döviz Beyan Tutanak Bilgilerinin (Dönem 01.01.2010-21.12.2010-Adı ve Soyadı Bilgisine Göre yazılı tablo bulunduğu) tespit edildiği bildirilmiştir.

Müfettişlik Makamınca anılan Değerlendirme Raporunun dijital ortamda ve LUN_7 alanından silinmesine ilişkin eylemin; *"kim tarafından ve ne zaman, hangi yöntemle gerçekleştirildiğinin"* tespiti amacıyla yapılan yazışmalar dosyasına alınmıştır.

Başkanlıkça Müfettişliğe yapılan yazılı bilgilendirmenin, Başkanlığın ana serveri üzerinde bulunan ve RAID yapısına sahip verilerin tamamının silinmesine yönelik eylem hakkında ve yöntemine ilişkin genel bir açıklama olduğu, bu açıklamanın ardından, *"04-H.AKIN isimli klasörün Lost Files (Kayıp Dosya)'lar içerisinde yer aldığı, söz konusu dosyaya en son 18.12.2013 tarihinde erişim sağlandığı, klasör içerisinde 30.000 adet dosya ve alt klasör bulunduğu, incelemeye tabi tutulan yolcu listelerinin de aynı klasör içerisinde bulunduğunun görüldüğü, 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan tüm dosyaların teknik özelliklerinin (oluşturulma, değiştirilme, son erişim ve düzenleme) çıkartılarak yazıları ekindeki CD içerisinde sunulduğu"* bildirilmiştir Cevabi yazının ekinde bulunan bilgi ve tespitlere göre; *"HAKIN isimli klasör ve bu klasör altında yer alan tüm dosyaların, teknik özellikleriyle birlikte değerlendirildiği, Dosyalar/Lost Files (Kayıp Dosya) olarak adlandırılan dizin içerisinde yer aldığı, Lost Files içerisinde yer alan tüm verilerin silinmiş veriler olduğu ve bunların adli bilişim araçları kullanılmaksızın, kullanıcılar tarafından erişim sağlanmasının mümkün olmadığı, **ayrıca Lost Files dosyası içerisinde yer alan 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan ve tablolarda yer verilen dosyalar hakkında bilgilerin bulunduğu, son erişim tarihlerinin ise 18.12.2013 olduğu, bu tarihin ise DAİRE ORTAK sunucusunun yeniden yapılandırıldığı ve eski verilerin silindiği tarih olduğu**"* belirtilmiştir. KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde yasa dışı yöntem ve işlemlerle gerçekleştirilen "VERİ TABANININ SİLİNMESİ" eylemlerine yönelik olarak, Teftiş Kurulu Başkanlığına muhatap yazımıza alınan cevabi yazıda, başkanlığın merkez ve taşra birimlerinde çeşitli yöntemler kullanılarak silinen veri tabanlarına ilişkin yürütülen disiplin soruşturmalarına ilişkin bilgi alınmıştır.

Yukarıda açıklanan, 03.06.2011 tarihli "Değerlendirme Raporu"nun, elde edildiği **"/04-HAKİN/"** isimli klasörün, "SİLİNMİŞ VERİLER" arasında yer aldığı, bu dosyanın 14.02.2013 tarihinde **"Oluşturulduğu"** ve en son 18.12.2013 tarihinde **"Erişim Sağlandığı"**, **DAİRE ORTAK sunucu kayıtlarının 18.12.2013 tarihinde tamamen "Silindiğinden"** dolayı, **"SON ERİŞİM"** tarihinin **18.12.2013** olarak değerlendirildiği, DAİRE ORTAK sunucusu ve bu sunucu içerisinde yer alan verilerin değerlendirilmesi sonucu düzenlenen 18.02.2015 tarihli "Adli Bilişim İncelemesi Raporuna" konu olan dosyalar hakkında, ***erişim sağlayan personelin tespiti amacıyla*** Başkanlıkları nezdinde kullanılan LOG kayıt sistemi üzerinde yapılan araştırmalarda ***"04-HAKİN" klasörünün oluşturulması ve erişimlerine ait herhangi bir LOG kaydı bilgisine rastlanmadığı"*** bildirilmiştir.

KOM Daire Başkanlığı ile "Değerlendirme Raporlarının" nitelikleri ve hazırlanma yöntemi hakkında bilgi istenilmiş, alınan cevabi yazıda; 25.05.2009 tarihli KOM Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin, 47, 48, 49, 50 ve 51.

Maddelerine istinaden ekonomik suçlarla mücadele konusunda görev ve yetki verilen birimlerin kuruluşları ve görev tanımlamasının yapıldığı, Yönetmeliğin 37/1-b Maddesinde ise; *"Mücadelesiyle ilgili olduğu suçlarla ilgili bilgi toplamak, değerlendirmek, suçun men ve takibi amacıyla gerekli tedbirleri almak, gerektiğinde ulusal veya uluslararası operasyonlara dönüştürmek, il birimlerince bu konularda gerçekleştirilen operasyonel çalışmalara destek vermek ve gerekli yönlendirmeyi yaparak koordinasyonu sağlamak"* hükmüne amir olduğu, bu düzenlemeye istinaden yeterli düzeyde tecrübesi olmayan illere yardımcı olmak ve tecrübe kazandırmak, Başkanlıkları arşiv kayıtları ve açık kaynaklardan araştırma yaparak, o ilde ikamet eden kişiler veya faaliyet gösteren şirketler hakkında derlenen bilgilere istinaden ilgili il birimlerine "DEĞERLENDİRME RAPORU" gönderildiği belirtilmiştir. Yine Müfettişlik Makamınca *"Değerlendirme Raporuna konu olan hedef şahısların belirlenme yöntemi ve diğer ilgisiz kişilerden ayrıştırılması konusundaki yönteme"* dair aynı yazıdaki sorumuza alınan cevapta özetle;*"03.06.2011 tarihli DEĞERLENDİRME RAPORU'nda yurt dışına para transferinde kurye oldukları belirlenen şüpheli şahısların birlikte hareketlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan yolcu giriş-çıkış kaydı sorgulamasında,* ***şüpheli şahıslar ile hiçbir somut bağlantısı olmayan, şüpheli, mağdur/müşteki, tanık gibi hiçbir sıfatı bulunmayan şahısların kişisel veri niteliğindeki yolcu giriş/çıkış kayıt bilgilerinin*** *değerlendirme Raporuna konu edilmesinin ANAYASA ile güvence altına alınan* ***ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ HAKKINI İHLAL EDEBİLECEK, 5237 sayılı TCK'nın 136. Maddesine aykırı olacağı*** *gibi, Emniyet Genel Müdürlüğünün 13.04.2009 tarih ve 68814 sayılı GİRİŞ-ÇIKIŞ Kayıtları konulu Genelgeye de uygun olmayacağı, ayrıca İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen* ***03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporu'nun, açıklanan gerekçelere istinaden RUTİN bir UYGULAMA OLMADIĞI****"* açıklanmıştır.

Müfettişlikten, C.Başsavcılığımızca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya dayanak olduğu anlaşılan "R 61 sayılı MASAK Raporu" ile yine bu rapordan da yararlanarak KOM Daire Başkanlığınca hazırlandığı anlaşılan 03.06.2011 tarihli "Değerlendirme Raporu"na istinaden, Başkanlıklarınca 2010-2014 yılları arasında MASAK ile kaç adet mali-ekonomik suç konusunda işbirliği yapıldığı sorulmuş, alınan cevabi yazının ilgili bölümünde; *"MASAK ile Başkanlığımız arasında 2010-2014 yılları arasında* ***(27)*** *adet soruşturma kapsamında işbirliği ve yazışma yapıldığı, bu işbirliklerinin tamamına yakınında* ***adli kovuşturmanın gerçekleştirildiği****"* belirtilmiştir. Yine aynı kapsamda; *"Daire Başkanlıkları arşiv kayıtlarında yapılan araştırmada bulunan ve 19 sayfadan oluşan* ***"ANIL GRUBU 01 HAZİRAN 2011 ANKARA"****,* ***"HAPPANİ GRUBU"*** *başlıklı yazılardan çalışmanın kapsamının, "MASAK' tan gelen banka hesap hareketlerine konu olan (2093) şahıs hakkında arşiv taramasının yapıldığı, bu şahıslardan 424'ünün muhtelif suçlardan kayıtlarının olduğu,* ***özellikle kaçakçılık suçuna konu olan şahısların riskli grup olarak belirlendiği, para hareketleri, arşiv taraması ve istihbari nitelikteki diğer bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde hedef şahısların tespitine yönelik çalışmalar yapıldığı,*** *belirlenen hedef şahısların 2011 yılı içerisindeki giriş ve çıkışlarının incelenerek birlikte hareket eden diğer şahısların tespitine yönelik çalışmalar yapıldığının anlaşıldığı,* ***"HAPPANİ GRUBU"*** *ile ilgili bilgileri içeren bölümün ise genişletilerek,* ***"SARRAF ve HAPPANİ"*** *grubuna yönelik olarak 03.06.2011 tarihinde Başkanlıklarınca bir "Değerlendirme Raporu hazırlanarak, 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderildiği, ANIL Grubu ile ilgili çalışmanın ise yine detaylandırılarak 12.01.2011 tarihli ve 12 sayfadan oluşan "Değerlendirme Raporu" şeklinde hazırlandığı, ancak Şırnak Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilip gönderilmediğine ilişkin arşiv kayıtlarında herhangi bir evraka rastlanılmadığı"* bildirilmiştir.

Müfettişlik Makamınca yapılan araştırmada, 03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığınca hazırlanarak, 06.06.2011 tarihinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderildiği anlaşılan Değerlendirme Raporunun, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının anılan olaya hazırlık tahkikatı numarası verdiği tarih olan 13.09.2012 arasında yaklaşık **(15 ay)**

kadar bir sürenin geçtiği, bu sürenin de **Raporda belirtildiği üzere ortalama sürelerden oldukça fazla bir zaman dilimine karşılık geldiği,** raporun yazıldığı tarih ile soruşturma savcılığının hazırlık numarasını verdiği ve Planlı Operasyon Bilgi O-1 Formunun gönderildiği tarihler ilişkilendirildiğinde de, aynı tabloyla karşılaşıldığı, bu durumun da KOM Daire Başkanlığının ilgi Raporunun (53). Sayfasındaki; ***"Cumhuriyet Başsavcılığı ile irtibata geçilerek yurt dışına nakit olarak çıkartılan paraların kaynağının tespitine yönelik çalışmaların başlatılması ile ilgili izin alınması"*** yönündeki amir hükme ve ***"CMK'nın 161/2. Maddesine aykırı şekilde olay hakkındaki belge ve bilgileri makul süre içerisinde savcılık makamına sunmayarak, talimatlarını almadıklarının değerlendirildiği"***, nitekim bu konuda bir başka tespite de, 2012/120653 sayılı adli soruşturmayı yürüten İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/69582 **"KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR"** gerekçesinde, "C- Delillerin Değerlendirilmesi" başlığı altında ve 8. Maddede yer verildiği anlaşılmıştır.
Müfettişlik Makamınca, ***ihbarın tarihinin 07.05.2010 olduğu ve yazının İstanbul İstihbarat Şubesinden gönderildiği dikkate alındığında, 02.09.2012 tarihine kadar, anılan birim tarafından "Önleme Dinlemesi" dahil bir kısım istihbari iş ve işlemlerin yürütülerek, konunun olgunlaştırılmış olduğu değerlendirilmektedir***. Yine anılan yazının 2. ve son sayfasında; *"**Rıza SARRAF** ve yakın adamlarının bahse konu faaliyetleri sırasında **bazı bürokrat ve üst düzey kamu kurumu görevlisi ile ilişki geliştirme arayışı sergiledikleri**, ayrıca telefonlarının dinlenildiğini ve takip edildiklerini düşünerek hareket ederek, görüşmelerini genellikle yüz yüze buluşmalar ile yaptıkları, PVSK Ek-Md-7 kapsamında yürütülen istihbari çalışmalarda derlenmiş olan yukarıdaki bilgilerin hassasiyetle dikkate alınması, haricen delillendirilmedikçe, hukuki delil olarak kullanılmaması ve yapılacak çalışmanın neticesinin bildirilmesinin"* istenildiği belirtilmiştir.

Konu hakkında C.Başsavcılığımızca verilen 2014/69582 sayılı **"**KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR**"** gerekçesinde bu durum açıkça yer almıştır. Yine aynı kararda devamla; *"dikkati çeken diğer bir husus ise **kolluğun soruşturmaya başlamak için Cumhuriyet Savcısına haber vermesi gerekirken bunu yapmayıp, tespit edilemeyen bir süreden sonra durumu Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirmesidir. Nitekim 18 Temmuz 2012 tarihli isimsiz ihbardan, soruşturmanın başlangıç tarihi olarak belirtilen 13 Eylül 2012 tarihine kadar neden beklendiği ve ne yapıldığı belirsizdir.*** Halbuki CMK'nın 160. Maddesine göre;"(1) Cumhuriyet Savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar. (2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."*

CMK'nun 161. Maddesine göre;
"(1) Cumhuriyet Savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet Savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı Mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet Savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.
(2) Adli kolluk görevlileri, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet Savcısına derhal bildirmek ve bu Cumhuriyet Savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.*" Bu açık düzenlemeye rağmen ihbar faksından sonra iki ay süre ile hiçbir işlem yapılmamış, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı durumdan haberdar edilmemiş"* olduğu şeklinde karar gerekçesinde açıklama yapılmıştır.

Müfettişlik tarafından DEĞERLENDİRME Tevdii Raporunda genişçe açıklanan; Edirne Kapıkule'de 202 Kg. Eroin Maddesi elde edilmesi üzerine Edirne KOM Şube Müdürlüğü'nce başlatılan soruşturma kapsamında alınan Mahkeme kararları ve Savcılık talimatlarına istinaden gerçekleştirilen, CMK'ın 135. maddesi kapsamındaki "Koruma Tedbirleri"nin uygulanması sırasında, *"Nasır isimli şahsın İstanbul'da ARZ Döviz bürosu çalışanı Abdurrezzak DEMİR, Hakkari Yüksekova'da Tursun Kuyumculuk sahibi Yunus BOZKURT, Dubai'de Beşir KURT, Hakkari'de Lokman isimli şahıslar arasında irtibat bulunduğu,* ***yine İstanbul'da ARZ Döviz isimli iş yerinde çalışan Abdurrezzak DEMİR'in ise DURAK DÖVİZ'in ortağı ve çalışanı Abdullah HAPPANİ ve Şırnak Cizre'de ARIHAN DÖVİZ çalışanı İdris ANIL isimli şahısla irtibatlı olduğu,*** *Şanlıurfa'da Saray Kuyumculuk işyeri sahibi Mehmet İLETMİŞ isimli şahsın da Abdullah HAPPANİ ve İdris ANIL ile irtibatlarının bulunduğu, DURAK DÖVİZ ortağı ve çalışanı Abdullah HAPPANİ isimli şahsın işyerinde muhasebeci olarak çalışan ve işyeri müdürlüğü yapan Rıza SARRAF'ın talimatları doğrultusunda çalıştığı, müşterilerine para havaleleri yaptığı, İdris ANIL isimli şahsın da Mehmet İLETMİŞ ve Abdullah GÜNAY isimli şahıslar ile müşterisi olan şahıslar adına para havaleleri yaptıkları, Fezleke Taslağı (2.) Sh'de , (5.) Sh'de ve (12) Sh'de Rıza SARRAF ve ayrıca İdris ANIL ve HAPPANİ'lere de yer verildiği ve nihayet hazırlanan Örgüt Şemasında da, adı geçenlerin konumu ve irtibatlarının açıklandığının"* anlaşıldığı, birbirleriyle irtibatlı olan ve İstanbul'da faaliyet gösteren Döviz iş yerlerinden DURAK Döviz ile ARZ Dövizin sahip ve çalışanlarından, Rıza SARRAF, Abdurrezzak DEMİR, Abdullah HAPPANİ ile Cizre'de faaliyet gösteren ARIHAN Döviz'in sahibi İdris ANIL isimli şahıslar arasında irtibat olduğuna dair elde edilen belge ve bilgilere göre, KOM Daire Başkanlığınca hazırlanan ÖRGÜT ŞEMASI'nda da iltisaklarının tanımlanmış olması, yine KOM Daire Başkanlığı, Cizre KOM Gurup Amirliği ile Cizre Cumhuriyet Savcılığı koordinesinde yürütülen ANIL GURUBUNA yönelik soruşturma sırasında elde edilen para transferlerine ilişkin ve bu transferlerde Durak DÖVİZ çalışan ve ortaklarına gönderilen külliyetli miktardaki ABD Doları transferleriyle, Edirne KOM Şube Müdürlüğünce hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Savcılığına (CMK 250. Maddeyle yetkili ve görevli) gönderilen FEZLEKELERDEN 2 nolu olan da, Rıza SARRAF, ANIL ve HAPPANİ'lere dair bilgiler bulunması ve şüpheli konumunda olmalarına rağmen, hangi gerekçeyle 2012/120653 sayılı soruşturmaya dahil edilmeyerek***, soruşturma dışı tutulduklarının anlaşılamadığı,*** oysa KOM Daire Başkanlığı, MASAK, Edirne ve İstanbul Cumhuriyet Savcılıkları ile Edirne KOM Şube Müdürlüğü ve Cizre KOM Gurup Amirliği'nce yürütülen soruşturmalar sırasında elde edilen belge ve bilgilerden, ANIL Gurubunun da 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelileri arasında yer almasının gerektiğinin değerlendirildiği, kaldı ki, KOM Daire Başkanlığı'nca 03.06.2011 tarihinde hazırlanarak 06.06.2011 tarihindeki üst yazı ekinde gönderilen "Değerlendirme Raporu"nun "1-RAPORUN KONUSU" başlığı altında özetle; *"12.02.2007 tarihinde* ***Edirne İli Kapıkule Kara Hudut Kapısında 202 kg. eroin maddesinin*** *elde edilmesini müteakip İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın* ***2007/1258*** *sayılı Hz. Sor. Numarasına istinaden gerçekleştirilen "İletişimin Tespiti ve Denetlenmesi" faaliyetleri sürecine, değişik gerçek ve tüzel kişiler arasında kaynağı belli olmayan yüksek miktarda paranın uluslararası transferinin yapıldığı ve transferlere aracılık yapan kişiler arasında DURAK DÖVİZ isimli iş yeri ile Abdullah isimli çalışanın da bulunduğunun tespit edildiği"* belirtilmiş ve 202 Kg. Eroin maddesinin ele geçirilmesi üzerine başlatılan CMK Md.135 tedbirlerinin uygulanması aşamasında, ANIL Gurubu ile Rıza SARRAF, HAPPANİ ailesi ve ARZ Döviz arasında bir irtibatın tespitinden söz edilmesi üzerine, MASAK tarafından elde edilen ve Cizre ilçesinde ANIL Gurubu tarafından işletilen ARIHAN Dövizin para transferleri arasında, DURAK Döviz çalışanları ve 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelisi olan şahısların da tespit edilmiş olmasına rağmen, **özellikle ANIL Gurubunun, neden bu soruşturmanın şüphelileri arasında olmadığı ve hangi gerekçeyle ayrıldıkları anlaşılamamıştır.** Yine anılan Değerlendirme Raporunda "1-Raporun Konusu" başlığı altında belirtilen gerekçede, her ne kadar Edirne Kapıkule'deki 202 Kg. eroin maddesinin ele geçirilmesiyle ilgili bilgiye yer verilmiş ve gerekçe olarak gösterilmiş ise de, yine gerek KOM Daire Başkanlığı ve

gerekse Edirne KOM Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Daireye ulaştırılan örgüt şemasında ARIHAN DÖVİZ-ARZ DÖVİZ, Abdurrezzak DEMİR, Yüksekova'da Döviz işi yapan Tursun Kuyumculuk'un sahibi İdris BOZKURT ve Cizre'de ARIHAN Dövizin sahibi İdris ANIL'ın hangi gerekçeyle, Değerlendirme Raporunun konusu yapılmadığı gibi, 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelileri arasında bulunmadıkları da anlaşılamamıştır.

Müfettişlikçe, İstanbul ve Edirne Cumhuriyet Başsavcılıkları'ndan alınan yazılardan;
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı (Ekonomik Suçlar Bürosu)'nın **2006/9542** sayılı soruşturma kapsamında 2006/11096 sayılı kararıyla ***"4208 sayılı Kanuna Muhalefet Etmek"*** suçundan şüpheliler;*"Serdal HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Malik CEMİLOĞLU ve DURAK DÖVİZ Ticaret AŞ haklarında"*, **04.02.2006 tarihinde *"Kovuşturmaya Yer Olmadığına"***,

Yine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın **2007/2943** sayılı (Yeni No:2007/223937) soruşturma kapsamında, **19.01.2009 tarih** ve 2009/48 sayılı sayılı kararıyla, ***"Örgütlü Şekilde Uyuşturucu Ticareti Yapmak"*** suçundan şüpheliler; *"Rıza SARRAF, İdris ANIL, Abdullah HAPPANİ, İdris BOZKURT ve diğer 10 kişi hakkında"*, ***"Kovuşturmaya Yer Olmadığına",***

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın (CMK 250. Maddeyle yetkili ve Görevli) **2009/1826** soruşturma kapsamında **08.06.2010 tarihinde** 2010/367 sayılı İddianameyle ***"Kara Para Aklama"*** suçundan şüpheliler *"Ergun ERGÜL, Ali Rıza ERGEZEN ve Hasan SEVİLİR hakkında"* ***"İddianame"*** düzenlenerek İstanbul 11. Ağır Ceza Mah'de dava açıldığı, yine aynı olayda şüphelilerden olan; *"Rıza (SARRAF), Abdurrezzak DEMİR, İdris BOZKURT, Serdal HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, İdris ANIL, Bilal HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Abdulkadir HAPPANİ ve diğerleri hakkında* ***"SUÇTAN KAYNAKLANAN MAL VARLIĞI DEĞERLERİNİ AKLAMA"*** *suçundan,* ***"EK TAKİPSİZLİK KARARI" verildiği*** anlaşılmıştır.

Müfettişlik Makamınca temin edilen MASAK'ın **13.05.2008 tarih** ve **R-61** sayılı ve 41 sayfalık Raporunda, Rıza SARRAF ve DURAK DÖVİZ çalışanları ve ortakları konumunda oldukları anlaşılan HAPPANİ ailesinden kişiler hakkında, herhangi bir bilgi ve değerlendirmenin bulunmadığı, Raporun (40.) ve son sayfasında; *"Yetkili makamlarca polisiye yöntemler de dahil olmak üzere istihbari açıdan takip edilmeden, sadece banka hesaplarındaki hareketler dikkate alınarak* ***KARA PARA AKLANDIĞINA*** *dair, bir bilgilendirmede bulunmak sağlıklı görülmemektedir"* şeklinde görüş ve değerlendirmede bulunulduğu, açıklandığı üzere, R-61 Sayılı MASAK Raporunda başkaca kişiler ve şirketlerin banka hesap hareketlerinin incelendiği ve bunlar arasında SARRAF ve HAPPANİ Ailesine ait şahısların bulunmadığı dikkate alındığında, 2012/120653 sayılı soruşturmayı yürütenler tarafından *(2014/55422 sayılı soruşturmanın şüphelileri)* 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK Raporu'nun referans gösterilmesinin, anlaşılabilir bir yanı olmadığı, zira raporda *"Yetkili makamlarca polisiye yöntemler de dahil"* ibaresinin kolluğun, savcılık makamının CMK'nın 172. Maddesi delaletiyle, CMK 160 ve 161. Maddelerini bypass etmesi anlamına gelmediğinin tartışmasız olduğu, 2008 yılında düzenlenen rapor konusu iddia ve isnatların da içerisinde bulunduğu bir çok olay hakkında yetkili soruşturma savcılıklarınca "Kovuşturmaya Yer Olmadığı" yönünde kararların bulunduğu gerçeğinin, "YOK" farz edilmesinin, söz konusu olamayacağı açıktır.

Açıklanan tespit ve belgeler ışığında, KOM Daire Başkanlığı'nca 03.06.2011 tarihinde yazılarak 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderildiği tespit edilen Rıza SARRAF ve HAPPANİ gurubuna ait "DEĞERLENDİRME RAPORU"nun, "1-Raporun Konusu" başlıklı bölümünde, anılan raporun hazırlanma amacına ilişkin değerlendirme ve tespitlerin, yukarıdaki maddelerde

açıklandığı üzere, daha önce hakkında KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞI KARARI verilen eylemler çerçevesinde hazırlandığının değerlendirildiği, bu nedenle raporun hazırlanmasına ilişkin yöntem ve mantığın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca 2012/120653 sayılı soruşturmaya istinaden verilen, 2014/69582 sayılı **"KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR**"ında açıklanan yasa maddelerine ve SORUŞTURMA İLE İLGİLİ OLARAK BU YÖNDEN YAPILAN DEĞERLENDİRMELER başlığı altında açıklanan ve isnat edilen başka bir eylemle ilgili değerlendirme yapılırken referans gösterilen CMK'nın 172. Maddesine de aykırı olacağı, bu konu hakkında kararda; ***"CMK'nın 172/2. fıkrasına göre Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verildikten sonra, yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.*** *Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir"* şeklinde açıklama yapılarak, CMK'nın 172. Maddesine gönderme yapıldığı görülmektedir.

Yine Müfettişlik tarafından 03.06.2011 tarihli Rıza SARRAF ve HAPPANİ GURUBUNA ait Değerlendirme Raporuna konu olan ve yurda giriş çıkış bilgilerine yer verilen kişilerin ***(Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri dahil)***; *"bu bilgilere hangi gerekçeyle ve hangi yönteme istinaden ulaşılmış olunabileceği, araştırma raporuna konu olan hedef şahısların ve bağlantılı olabileceği değerlendirilen kişilerin, birlikte yurda giriş-çıkış yaptıkları tarihlerin hangi yöntemle belirlendiği, bu konuda bir emir-talimat olup olmadığı ile MASAK'la yapılan işbirliği sırasında,* ***şüpheli kişi ve para trafiğinin başladığı tarihlerin hangi yöntemle belirlendiği*** *ve* ***hedef kişiler hakkındaki bilgilerin araştırılmaya başlanma yöntemi,*** *03.06.2011 tarihli raporda yurda giriş-çıkış bilgilerine yer verilen kişilerin tamamı (Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri dahil) hakkında, nasıl bir eleme yöntemi belirlendiği, özellikle Atatürk Havalimanı gibi, dakikada binlerce yolcunun giriş çıkış yaptığı kapılardan alınan bilgilerin hangi yöntemle ayrıştırılarak Hedef kişilerle irtibatların ortaya konulma yöntemi"* sorulmuş, alınan cevabi yazıda; *"03.06.2011 tarihinde hazırlanan Değerlendirme Raporunun, Başkanlıkları ile MASAK arasında oluşturulan çalışma grubunun 15.03.2011 tarihinde yapılan toplantısı neticesinde hazırlanmaya başlanmış olabileceğinin değerlendirildiği, Daire Başkanlıklarınca yürütülen suç soruşturmalarının, suç şüphesi iddiası altında bulunan şahıslara ait, açık kimlik ve adres bilgilerinin tespit edilmesi, birim yazılı ve dijital arşivinin araştırılması, POLNET veri tabanından tetkiki ve açık kaynaklardan araştırılması şeklinde yapıldığı,* ***şüpheli şahısların birlikte hareket edip etmediklerinin ve iddia edilen suçun tespiti aşamasında POLNET veri tabanı tahdit projesinden yolcu giriş/çıkış kayıtlarının tetkiki ve analize tabi tutulması,*** *suç iddiası ile ilgili hedef-şüpheli şahıslar hakkında* ***analiz sonucu elde edilen bilgilerin değerlendirilmesinin gerektiği****,* ***suçla ve şüpheli şahıslarla herhangi bir bağlantısı olmayan şahısların elimine edilerek analiz işleminin gerçekleştirilmesinin suç soruşturma sistematiğinin temel unsuru olduğu,*** *ayrıca 03.06.2011 tarihli değerlendirme raporunun 33. sayfasında yer alan yolcu giriş/çıkış sorgulamalarının Daire Başkanlıklarında kullanılan projelerden (KOMBS, KomAlem Portalı ve Tahdit Yolcu Giriş/Çıkış Projesi) üretilip üretilmediği, üretildi ise 2011 yılında Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli 132831-204700-242844-313612-156036 ve 162411 sicil sayılı personelin,* ***01.01.2011*** *ve 06.06.2011 tarihleri arasında tahdit ve yolcu giriş/çıkış sorgulamalarına ilişkin LOG kayıt bilgilerinin Müfettişliğimizce talep edildiği, söz konusu değerlendirme raporunun 33. sayfasındaki listede bulunan (Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri de dahil) isimlerin bir kaçının 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN tarafından sorgulandığı, ancak görevli diğer personel tarafından bu listedeki herhangi bir ismin sorgulanmadığı, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Emine ERDOĞAN ve kızı Sümeyye ERDOĞAN'a ait yolcu giriş/çıkış bilgilerinin hangi sistem veya proje üzerinden elde edilerek değerlendirme raporuna eklendiği ve* ***yolcu giriş/çıkış sorgulaması yapılırken, baz alınan tarih ve saatlerin neye göre belirlendiğinin anlaşılamadığı****, Başkanlıkları arşivlerinde yapılan araştırmada, bu konuda herhangi bir emir*

ve talimata da rastlanılmadığı" bildirilerek, buna ilişkin tutanak ve LOG bilgilerinin gönderildiği, Yine Müfettişliğimizce elde edilen belge ve bu konuda yapılan yazışmalardan; **Değerlendirme Raporunun "1-Raporun Konusu" başlığı altında yer verilen ve raporun gerekçesi olarak kabul edilebilecek bölümde; *12.02.2007 tarihinde Edirne Kapıkule Hudut Kapısında 202 kg eroin maddesinin*** *elde edilmesi olayı, 2010/6484 tarihli ihbar mailleri gibi belge ve olaylara atıf yapılarak "SUÇTAN KAYNAKLANAN MAL VARLIĞI DEĞERLERİNİN AKLANMASI" eylemine dair belge, bilgi ve ihbarlardan yola çıkılarak değerlendirme raporunun hazırlanmasına gerek duyulduğunun anlaşılmasına karşın, 03.06.2011 tarihli raporda, şüpheli/hedef şahısların, Neden eroin maddesinin yakalandığı 12.02.2007 ile 01.07.2010 (Rapora göre yolculuk bilgilerinin araştırıldığı* ***ilk*** *tarih) arasındaki yolculuk bilgilerine yer verilmediği, Neden Raporda 01.01.2010 (Turgut HAPPANİ hariç) değil de genel olarak Haziran 2010 ile 31.12.2010 tarihlerine (Rapora göre yolculuk bilgilerinin araştırıldığı son tarih) ait* ***(2011 yılında, 2010 yılına ait yolcu giriş bilgilerinin neden sorgulandığının anlaşılamadığı ve dikkate değer bir konu olduğu)*** *seyahat bilgilerinin bulunduğu, Neden 01.01.2011 tarihinden itibaren, 03.06.2011 tarihine kadar aynı şüpheli/hedef şahısların (KURYELERİN) yurt dışı seyahatlerine ilişkin bilgilere Başkanlık Değerlendirme Raporunda yer verilmediği ve neden 03.06.2011-17.12.2013 tarihleri arasında hedef/şüpheli şahısların yolculuk bilgilerinin, soruşturmayı yürüten adli kolluk tarafından araştırılmadığı,* ***fezlekede soruşturulan eylemin yurtdışından ülkemize, ülkemizden yurt dışına kaynağı belli olmayan para transferi-çıkarılması konusu olduğuna göre, neden örgütlü yapıyı ve şüpheliler arasındaki eylemsel illiyeti ortaya koyabilecek ve isnatları geliştirecek, birlikte veya ayrı ayrı yolculuk bilgilerine yer verilmediği anlaşılamamıştır.***

KOM Daire Başkanlığınca hazırlanan Değerlendirme Raporunun 33. Sayfasında yer alan ve Erol ERDOĞAN isimli hedef şahıs hakkında elde edildiği anlaşılan yurda giriş-çıkış bilgilerinin, edinme yöntemi konusunda yapılan yazışmalardan;
Müfettişlik Makamınca, İstihbarat Daire Başkanlığına yazıyla; *"KOM Daire Başkanlığınca, İstihbarat Daire Başkanlığından; Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Adem GELGEÇ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Erol ERDOĞAN, Yücel ÖZÇİL, Mustafa HAPPANİ ve DURAK DÖVİZ hakkında İstihbari Bilgi Talep Formuna istinaden talep edilen bilgilerin"* içeriğinin öğrenilmesi hedeflenmiş, alınan cevabi yazı ekindeki Bilgi Notu'nda (Ek-14/2-3); *"İstihbari Bilgi Talep Formuna konu (8) şahıs ile (1) şirket hakkındaki bilgilerin hangi amaçla gönderildiği ile forma istinaden yapılan çalışmanın tespit edilemediği, şahısların açık kimlik bilgilerine yer verildiği, Bilgi İletim Taleplerinin 2006 yılından günümüze kadar olanlarının her yıl sonu itibariyle imha edildiğinden, herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanmadığı"* bildirilmiştir.

Müfettişlik Makamınca 28.05.2015 tarih ve 21 sayılı **İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne** muhatap yazısında, alınan cevabi yazıda; *"Değerlendirme Raporunda bulunan toplam (Türk ve Yabancı) (55) kişiden, 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerinden olan Murat YILMAZ, Umut BAYRAKTAR, Ahmet Murat ÖZİŞ, Omid SAEIDZAMAN, Mohammadsadegh RASTGARSHISHEHG ile Barış GÜLER'in 01.01.2011 ile 17.12.2013 tarihine kadar olan döneme ait yurt içi seyahat bilgilerinin tamamının, Savcı Celal KARA imzasıyla 17.12.2013 tarih ve 2012/120653 sayılı yazıyla istenildiği"* **bunun dışındaki şahıs ve şüpheliler hakkında bir bilginin Müfettişliğe gönderilmediği anlaşılmıştır.**

Adli Bilişim Raporu kapsamında, Müfettişliğe gönderilen 17.04.2015 tarihli ve Pol. Me. Serdar DOĞRUAY tarafından hazırlanan Raporda; *"İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan 22.10.2010 tarihinde yurda giriş-çıkış yapan (299) kişilik liste ile 26.10.2010 tarihine ait (327) kişilik listelerde Sn. Emine ERDOĞAN, Sn. Sümeyye ERDOĞAN, Sn. Ahmet DAVUTOĞLU (Dışişleri Bakanı) ile Sn. Ahmet Burak ERDOĞAN'ın isimlerine yer*

verildiğinin" belirtildiği, Değerlendirme Raporunun ekinde bulunan ve fiziki çıktıları Müfettişlikce alınan çarşaf yolcu listelerinden alınarak oluşturulan, Değerlendirme Raporunun 33. Sayfasındaki tabloda KURYE Erol ERDOĞAN ile birlikte bu isimlere de yer verildiği anlaşılmıştır.
Müfettişlik Makamınca, anılan yolcu listelerinin kim tarafından POL NET-KOMNET veya İDBNET üzerinden erişilerek sorgulandığının tespitine yönelik olarak, ilgili daire başkanlıklarıyla yazışmalar yapılmıştır.

KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde ve silinmiş olan (LUN_7) alanından Adli Bilişim İncelemesi sonucu elde edilen LOG kayıtlarına göre sorgu yapan personelin ve özellikle Değerlendirme Raporunun hazırlandığı Büro Memuru ve HDSY Hayri AKIN tarafından yapılan sorgulara ilişkin kayıtların elde edildiği, bu kayıtlara göre değerlendirme raporuna konu olan şüpheli/hedef şahısların isim bazlı sorgusunun, adı geçen Polis Memuru tarafından yapıldığı LOG kayıtlarından anlaşılmıştır.

Müfettişlikçe, 03.06.2011 tarihli raporda isimlerine yer verilenlerden ***şüpheli/hedef şahıslardan Erol ERDOĞAN isimli şahsın yurda giriş-çıkış bilgilerinin analiz edildiği 33. Sayfadaki tabloda, Sn. Emine ERDOĞAN ve Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın isimlerinin, adı geçen şahsın birlikte hareket ettiği şüpheli/hedef şahıslardan;*** *Mustafa AŞIROĞLU, İlham HUSEYNOV, Vidadi BADALOV, İsmayıl İSMAYILOV ile Turgut HAPPANİ'ye ilişkin olan listede bulunduğu, açıklanan isimlerin birlikte hareket ettiklerine dair ANALİZ yapılarak tabloda isimlerine yer verildiğine göre,* özellikle ***22.10.2010 tarihli kayıtlardan, sanki yurda aynı tarih ve saatlerde giriş yapanlar arasında bir ilişki analizinin yapılmış olunduğuna dair izlenim yaratma çabasının olduğunun değerlendirildiği***, gerek 22.10.2010 ve gerekse 26.10.2010 tarihlerinde yurda giriş yaptıkları anlaşıldığından bahisle, raporda isimleri bulunan şüpheli/hedef şahıslara ait yolcu listeleri temin edilerek, ***aile fertleriyle hayatın olağan akışı içerisinde aynı uçakta tesadüfen yolculuk yapıp-yapmadıkları,*** kendilerine ait yurda giriş bilgisine, bu tesadüf sebebiyle hedef şahıslarla birlikte Raporda sehven yer verilip verilmediği konusunun tespiti amacıyla, Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlüğüne muhatap yazı yazılarak "UÇAK YOLCU LİSTELERİ" talep edilmiş, alınan cevabi yazı ve eklerindeki yolcu listelerinden; *"tesadüfi bile olsa, aile fertleri ile hedef şahısların aynı uçakta seyahat etmedikleri"* tespit edilmiş, bu sebeple aile fertlerinin anılan ve KOM Daire Başkanlığınca yazılarak İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne dijital formda gönderilen ve daha sonra 2012/120653 sayılı soruşturma dosyasında yer alan RAPOR'da, özellikle ve daha sonra uygulanması planlanan bir senaryo gereği yer verildiği değerlendirilmiştir.

Müfettişlik Makamıca, söz konusu Değerlendirme Raporunun KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli yazı ekinde ve dijital ortamda gönderildiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yazılan yazısına alınan cevapta; "İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından 2012/120653 sayılı soruşturma dosyaları arasında bulunduğundan bahisle, tarafımıza gönderilen raporların da (özellikle aile fertlerinin isimlerinin bulunduğu sayfa) ***birebir aynı*** *oldukları, 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında, bu Değerlendirme Raporunun esas alındığı ve delil olarak dosyaya konulduğu, ayrıca 17 Aralık (2012/120653) Fezlekesinin 2. Sayfasında da Rapora yer verildiği anlaşılmıştır.*

Müfettişlikçe, **KOM Daire Başkanlığına** yazılan 22.05.2015 tarih ve 13 sayılı yazıya alınan cevabi yazıda özetle; *"aile fertlerinin yurda giriş yaptığı 22.10.2010 ile Değerlendirme Raporunun üst yazı ekinde gönderildiği 06.06.2011 tarihleri arasında KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerinin* ***Eski Kom Bs-Sorgu LOG*** *kayıtlarının incelendiği ve Şube Müdürü Alpaslan ÇALIŞKAN'ın (1), Büro Amiri Seyfullah BUCAK'ın (1), K. Yrd. Fatih YARDIM'ın (2),* ***Pol. Me. Hayri AKIN'ın (Büro Memuru) (19),*** *diğer Büro Memuru Tüncer DURĞUT'un (3) sayfadan oluşan LOG*

kayıtlarının bulunduğu", Müfettişliğe bunlardan özellikle Büro Memuru **Pol. Me. Hayri AKIN'ın** LOG kayıtlarına ilişkin fiziki çıktılarının alınarak yapılan incelemesi sonucunda; *"26.04.2011 tarihinde 17:14 ile 18:08 saatleri arasında 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerinin 01.01.2010 ile 26.04.2011 tarihleri arasındaki Yolcu Bilgilerine erişildiği; 27.04.2011 günü 13:49 ile 14:00 arasında Rıza SARRAF, Turgut HAPPANİ, Halil HAPPANİ, Serdal HAPPANİ, Şenel HAPPANİ'nin, 13.05.2011 tarihinde 17:02 ile 19:10 saatleri arasında Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ'nin,15.05.2011 günü 12:53 ile 15:19 saatleri arasında Adem GELGEÇ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Ahmet AŞİROĞLU, **Erol ERDOĞAN**, Sabri BERK, Sefer BERK, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL, Adnan Menderes YAZAR, Adnan YAZAR, Turgut HAPPANİ'nin, 19.05.2011 tarihinde 13:42 ile 14:29 saatleri arasında Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ, Yücel ÖZÇİL, Adnan YAZAR, Adem GELGEÇ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Hüsamettin ALTINBAŞ, Mustafa AŞİROĞLU, **Erol ERDOĞAN,** Murat CESURTÜRK, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Sabri BERK, Sefer BERK'in, 20.05.2011 günü, 17:52 ile 18:46 saatleri arasında **Erol ERDOĞAN,** Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Murat CESURTÜRK, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Yücel ÖZÇİL, Adnan YAZAR, Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ'nin, 26.05.2011 günü 18:07 ile 18:08 saatleri arasında ise Cemil SON hakkındaki bilgilerin sorgulandığı"* anlaşılmıştır. Diğer görevlilerin 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerine ait yolculuk bilgilerini sorgulamadıkları, LOG kayıt bilgilerinden tespit edilmiştir. 155036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN'ın Yolcu Giriş-Çıkış LOG kayıtları üzerinde yapılan incelemede, 03.06.2011 tarihli ve KOM Daire Başkanlığı'nca hazırlanan "Değerlendirme Raporunda" isimleri bulunan Hedef/Şüpheli şahıslara ait sorgulamanın kendisi tarafından yapıldığının teyit edildiği, dolayısıyla RAPORUN hazırlanması sürecinde aktif olarak ve Büro Memuru sıfatıyla görev aldığı tespit edilmiştir.

Yine Müfettişlik tarafından, aile fertlerine ilişkin yolculuk bilgisi sorgulamalarının KOM Daire Başkanlığı görevlilerince yapılıp yapılmadığını tespit amacıyla gönderilen yazı ile özetle; *"03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporunu hazırlayan KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli olduklarından rapor üst yazısında parafı bulunan ve HDSY personelden, Raporun 33. Sayfasındaki yolculuk bilgisine istinaden Sn. Emine ERDOĞAN ile Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın, 22.10.2010 tarihindeki yurda giriş bilgisi esas alınarak, herhangi bir sorgu yapıp yapmadıklarına ilişkin KOMBS üzerindeki LOG bilgilerinin incelenmesi"* istenilmiş, alınan cevabi yazıda özetle; "*parafları bulunan personelden hiç birinin aile fertlerinin yolculuk bilgilerine dair sorgunun yapıldığı 22.10.2010 tarihinden, 06.01.2011 tarihine kadar, Değerlendirme Raporunda isimleri belirtilen kişiler hakkında herhangi bir sorgulama yapmadıkları, 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN'ın HUDUT KAPILARI projesinden ilk sorgusunu ise 06.01.2011 tarihinde KOMBS (KomAlem) Projesinden ve hedef kişiler hakkında gerçekleştirdiğinin anlaşıldığı"* bildirilmiştir.
Yine Değerlendirme Raporunda, kurye olduğundan bahisle yurda giriş-çıkış bilgileri analiz edilen Erol ERDOĞAN isimli şahsın bulunduğu tabloda (Sh-33) , isimleri yazılı olan; Cengiz ERDOĞAN, Tuğçe ALTINBAŞ, Miyase ERDOĞAN, Altun ERDOĞAN, Bülent ERDOĞAN, Zihni ANIL, Müge ERDOĞAN, Cem ERDOĞAN ve Arto ERDOĞAN olmak üzere (9) kişinin, Müfettişlikçe 01.01.2010 ile 31.12.2011 tarihleri arasında yurda giriş-çıkış bilgileri, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığından istenilmiş , anılan cevabi yazıda ; *"Tahdit ve Hudut Kapıları Projesi LOG kayıtlarında, adı geçenlere ait olmak üzere, Raporda yer verilen yolculuk bilgilerine ilişkin 27.06.2010 ile 26.11.2010 tarihleri arasında İstanbul Atatürk Havalimanından giriş-çıkış yapan yolcu listelemesine ait 01.01.2010 ile 31.12.2011 tarihleri arasında yapılan **Liste Bazlı** herhangi bir SORGUYA RASTLANILMADIĞI"* belirtilmiştir

KOM Daire Başkanlığından alınan yazı ve ekindeki tabloda özetle; *"HDSY 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN tarafından, Merkez Mali Şubedeki 200.200.205.92 IP nolu bilgisayardan, 13.05.2011 günü saat 19:05'de, 26.10.2010 tarihinde 20:45:44 ile 20:55:44 saatleri arasında, Kapı Kodu 0034 (İstanbul)'den ve program üzerindeki "YOLCU GİRİŞ ÇIKIŞLARI" butonundan, ülkemize giriş yapanların sorgulandığı ve liste oluşturulduğu",* bu listenin (316). sırasında Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu Ahmet B. ERDOĞAN'ın isminin bulunduğu, yine LOG kayıtlarından, aynı Polis Memuru tarafından *"200.200.205.92 IP nolu bilgisayardan, bu kez 15.05.2011 günü saat 14:19'da; 22.10.2010 tarihinde 18:30:02 ile 18:40:02 saatleri arasında, Kapı Kodu 0034 (İstanbul)'den ve program üzerindeki "YOLCU GİRİŞ ÇIKIŞLARI" butonundan,* listenin (18 ve 26'ncı) sıralarında Sayın Cumhurbaşkanımızın kızı Sn. Sümeyye ERDOĞAN, (49 ve 51'inci) sıralarında Eşleri Sn. Emine ERDOĞAN ile (131, 134 ve 137'inci) sıralarında ise Dışişleri Bakanı Sn. Ahmet DAVUTOĞLU'nun isimlerinin olduğu, *22.10.2010 tarihi için 299 kişilik, 26.10.2010 tarihi için de 327 kişilik yolcu listelerinin bulunduğu tespit edilmiş,* HDSY'lerin ifadeleri ve başkanlıktan alınan yazılardan anlaşılacağı üzere, ham listede isimleri bulunan şahıslar hakkında bir analiz çalışmasının yapıldığı, bu çalışmada en az üç kez birlikte giriş-çıkış yapılan şahısların kurye olması kuvvetle muhtemel olduğu konusunun değerlendirilerek, isimlerine anılan raporda yer verildiği, bu çalışmalar yapılırken ve kurye olarak tanımlanacak kişiler belirlenirken, hukuk ve analiz metodu ilkelerine kesin olarak uyulması gerekirken, Müfettişlik raporunda genişçe açıklanan ve yorumlanan bilgiler ışığında, aile fertlerinin isimlerine 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlatılması niteliğine sahip önemli bir belgede yer verilmiş olması ve 17.12.2013 tarihinden sonra, ülke genelinde yaşanılan süreç birlikte dikkate alındığında, olağan bir rapor ve analiz yöntemi olmadığı değerlendirilmektedir.

Müfettişlikçe ulaşılan bilgilerden, KOM Daire Başkanlığı serveri üzerindeki LUN_7 alanında ve dijital ortamda bulunan, ancak 18.12.2013 tarihinde "SON ERİŞİM" yapan HDSY Pol. Me. Hayri AKIN tarafından silinmiş olduğu değerlendirildiğinden, Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri ve Sayın Başbakanımızın İstanbul Atatürk Havalimanından yurda girişlerine dair bilgilerin bulunduğu iki adet listenin *(adı geçen hakkındaki LOG kayıtlarına göre; 15.05.2011 tarihinde elde edilen İstanbul Atatürk Havalimanından 22.10.2010 tarihinde yurda giriş yapan (299) kişilik ve 13.05.2011 tarihinde elde edilen 26.10.2010 tarihine ait (327) kişilik),* 17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca operasyona dönüştürülen 2012/120653 sayılı soruşturmanın hemen akabinde, ülke genelinde yaşanılan siyasi ve adli sürecin kendilerine zarar verebileceğini düşünen bir irade tarafından, bu liste kayıtlarının dijital formdan silinmesi yönünde talimat verilmiş olacağı ve HDSY Pol. Me. Hayri AKIN tarafından da bu talimatın yerine getirildiği, listelerin 2012/120653 sayılı soruşturmayla irtibatlı ve soruşturmayı başlatan iradi-resmi bir belge/rapor olduğu, raporun adı geçenin görevli bulunduğu Şube Müdürlüğünce sıralı ve sorumlu Amirlerinin emir ve talimatlarına istinaden hazırlandığı ve HDSY'lerin ifadelerinde de belirttikleri üzere; *" hedef/şüpheli şahısların yolculuk bilgilerine eriştikten sonra, giriş-çıkış zamanlarına 5'er dakika ekleyip-çıkararak, sorgu listesindeki sayıyı belirli kriterlere göre azaltarak analiz yöntemini uyguladıkları, böylece gereksiz ve değerlendirilmesi gereken binlerce veri değil, 5'er dakika önce ve sonrasıyla sınırlandırılmış sayıda yolcu listesinin analize tabi tutulmasının sağlandığı, böylece ihbar/yazı-talep/talimatta isimleri olmayan ve birbirleriyle iltisakları bulunmayan diğer yolcuların elenmesi metodunun uygulandığı"* anlaşılmakla birlikte, Başkanlığın görüş yazılarında belirtildiği üzere; akla, prosedüre, mantığa ve hukuka aykırı şekilde, şüpheli/hedef şahıslar (KURYELER) ile hiç ilgileri olmayan şahısların rapora yazılmasının, manidar ve dikkate değer olduğu, 17.12.2013 tarihinde yürütme erkinin aldığı karşı tedbir ve operasyonlarla *(görevden uzaklaştırma, görev yeri değiştirme, soruşturmalardan el çektirme gibi)* planların boşa çıkması üzerine, bu kez dijital formda bulunan ve kendilerini hukuki anlamda sorumlu kılacağını değerlendirdikleri, kimi belge ve bilgilerin, 17 Aralık öncesi soruşturma ve operasyonları planlayanlar tarafından verilen talimatlar üzerine silinmesi işlemlerinin (Devlet tarihimizde daha önce görülmemiş

şekilde), 17-18.12.2013 tarihinde yoğun olarak uygulandığının, Teftiş Kurulu Başkanlığına bu yönde bilgi talep edilen yazıya alınan cevabi yazı ekindeki tablodan anlaşıldığı, hatta görevden almalar nedeniyle, serverler ya da birim demirbaş bilgisayarlarındaki kayıt/verilerin silinmesi için yeterli süreleri bulamayanların, *İzmir Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde olduğu gibi, harddiskleri yenileriyle toptan değiştirmek şeklinde yöntemler uygulayarak,* hazırladıkları hukuk dışı planların öğrenilmesi halinde olası ceza-hukuk davalarından kendilerini korumaya çalıştıkları, bu bağlamda HDSY Pol. Me. Hayri AKIN'ın da, aldığı talimat gereği aynı yöntemi ifa ettiği, *ancak silme konusunda başarılı olamadığından, (KOM Serverlerinin tamamının WİPE programları ile silinmesi nedeniyle veriler geri getirilememiş ise de)* LUN_7 alanındaki verilerin geri kazanılması sağlanmış, böylece özellikle 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan Değerlendirme Raporunun; ön çalışmaları, kara para transferinde kurye oldukları değerlendirilen hedef/şüpheliler ile iltisaklı olabilecek kişilere ilişkin listelerin oluşturulması ve bunların analiz edilmesi/yorumlanması yöntemlerinin adli/idari makamlarca öğrenilmesi, bu sayede de haklarında açılabilecek soruşturmalardan kurtulmak amacıyla gerçekleştirdikleri değerlendirilen, hukuk dışı-yasalara aykırı davranışlarının tespit edilmesi sağlanmıştır. Açıklanan bilgilere istinaden, HDSY Pol. Me. Hayri AKIN'ın, 18.12.2013 tarihinde silme işlemine tabi tuttuğu liste ve diğer bilgilerin, Değerlendirme Raporunun hazırlandığı 03.06.2011 tarihinden, silinme işleminin gerçekleştirildiği 18.12.2013 tarihine kadar dijital formda bekletilmesine rağmen, bu tarihte silinmiş olması, Müfettişlik Makamınca dikkate değer bulunmuştur. Bu eylem sebebiyle, Hayri AKIN ve kendisine bu yönde emir ve talimat verenlerin, listelerin hazırlanması ve aileden isimlere 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında gönderilen raporda yer verilmesi işleminin, *hukuk dışı bir uygulama olacağını bildiklerinden,* liste bilgilerinin dijital ortamdan imhası işleminin yaptırıldığı, çarşaf yolcu listeleri soruşturmacılar tarafından elde edilememiş olsaydı, ifadelerinde belirttikleri gibi soruşturma konusu listelerin kendilerince hazırlanmadığını, bu isimlerin muhtemelen 17 Aralık'tan sonra İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yeni atanan görevliler tarafından (kumpas amaçlı) yazıldığı şeklinde savunmalarında bir strateji uygulayacaklarının değerlendirildiği, ancak öncelikle liste bilgilerinin LUN_7 alanından elde edilmesi, ardından LOG kayıtlarından da bu bilgilerin teyit edilmesi sonucu, anılan listelerin kendileri (HDSY'ler) tarafından erişilip/oluşturularak Değerlendirme Raporuna yazılmış olduğunun, Müfettişlik Makamınca şüpheye yer bırakmayacak şekilde tespit edilmiş olmasından dolayı, ifadelerindeki beyan ve iddialarının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce yürütülmekte olan 2012/120653 sayılı adli soruşturma süresinde CMK 135 ve CMK 140 maddeleri kapsamında elde edilen ve gizli kalması gereken bilgilerden ses ve tapeler ile fiziki takip ve teknik izleme ev araması görüntülerinin internet üzerindeki sosyal medya sitelerine ve yazılı görsel basına sızdırılması yönergenin ilgili maddelerinde yapılan düzenlemelere aykırı davranılması konusu ile ilgili düzenlenen 19.11.2014 tarihinde 2014/5 sayılı tevdii raporunda;

17.12.2013 tarihinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında Barış GÜLER ve Süleyman ASLAN'ın ikametlerinde yapılan arama görüntülerinin sızdırılması ile ilgili olarak;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nden ilgili şüphelilerin arama işlemlerinde görevli personelin tespit edilerek bildirilmesi istenilmiş; alınan cevabi yazıda Barış GÜLER'in ikamet aramasında **Emniyet Amiri İbrahim ŞENER** sorumluluğunda (11) personel, Süleyman ASLAN ikamet aramasında **Başkomiser Tahsin TOPARLAK** sorumluluğunda (12) personelin görevlendirildiği anlaşılmıştır. İstanbul Siber Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne anılan görüntülerin ilk kez hangi tarih ve saatten itibaren nerede yayınlanmaya başladığının tespiti istenilmiştir. Alınan cevabi raporda özetle "Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramada para sayma anahtar kelimesi ile geriye dönük twitter

akış aramasında ilk olarak 18.12.2013 günü saat 13:56 da tweet atan Ahmet WINGER isimli @aadagger kullanıcı adlı şahıs tarafından paylaşıldığı @aadagger isimli kullanıcının paylaşımında yer alan web sitesi açıldığında htpp://www.radikal.com.tr/ turkiye_ baris_ gulerin_evindeki_aramadan-ilk_goruntuler-1166837 haberin 18.12.2013 tarih ve 13.43 de yayımladığının görüldüğü, raporda resimler üzerinde yapılan adli fotoğraf analizinde, resimlerin hangi telefon ve fotoğraf makinasından çekildiğini gösterir Exif bilgilerinin bulunmadığı birçok internet sitesinde haber kaynağının www.radikal.com.tr olduğunun belirtildiği; şüphelilerden Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramada ayakkabı kutuları fotoğraflarının internete sızdırılması ile ilgili olarak yapılan araştırmada adı geçenin ev aramasına ait video ve fotoğrafların yayınlanması ile ilgili olarak Doğan Haber Ajansı sitesi www.dh.com.tr ve Hürriyet yayın grubuna ait www.hurriyet.com.tr. alan adlı internet sitelerinde yayınlandığının görüldüğü, twitter isimli sosyal paylaşım sitesi zaman akışı içerisinde geriye doğru gidilerek yapılan araştırmada ayakkabı kutusu ayakkabı içerisinde para resmini ilk olarak Yüksel DURGUT isimli @yksldrgt profilinden ayakkabı içerisinde dolar bulunan resmi paylaşıldığı, ancak para dolu kutu fotoğraf üzerinde yapılan araştırmada fotoğrafın internete operasyondan (10) kadar önce yüklenildiği ancak bu fotoğrafın 18.12.2013 günü saat 11:22 de @yksldrgt profilinden yayınlandığı "Tineye" isimli görsel fotoğraf eşleştirme sitesinde yapılan karşılaştırmada ayrıca fotoğraf şeklinde bulunduğu bildirilmesi üzerine müfettişlik makamınca yapılan araştırmada raporun 3/8 sayfasında ikinci sırasında yayınlanmış olan beyaz masa üzerindeki paralara ait fotoğrafın Süleyman ASLAN ikametinde ve çalışma odasında elde edilen paralara ait sızdırılan görüntü kaydı olduğu tespit edilmiştir. Buna göre gerek Barış GÜLER ve gerekse Süleyman ASLAN'ın ikametlerinde arama sırasında kaydedilerek basına servis edilen görüntülerin birlikte ve aynı zamanda Radikal Gazetesi'ne sızdırıldığı ve www.radikal.com.tr adresinde aynı haber başlığı altında yayınlanmış olduğu tespit edilmiştir. Anılan raporun sonuç kısmında Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramaya ilişkin görüntülerle ilgili 420 web sitesinde sonuç bulunduğu haberin kaynağının Radikal Gazetesi olabileceği; Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramaya ilişkin 426 adet web sitesinde sonuç bulunduğu haberlerin ilk olarak Doğan Haber ajansı ve Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık AŞ ye ait olabileceğinin düşünüldüğü TV kanalları ve haber sitelerinde yayınlanan operasyon video görüntülerin yapılan aramasında 1630 sonuç çıkması sebebiyle ilk olarak nerede yayınladığının tespit yapılamadığı görüş ve tespitlerinin bulunduğu raporun 26.04.2014 tarihinde tanzim edildiği anlaşılmıştır.

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne yazılan yazıya verilen cevabi yazıda yazı ekinde gazete kupürlerinde yer alan fotoğrafların Barış GÜLER ve Süleyman ASLAN'ın adreslerinde yapılan aramalar sırasında çekildiği, ancak gazetelerde yer alan fotoğrafların açısı itibari ile Şube Müdürlüğü görevlileri tarafından çekilen video görüntüleri ile bağdaşmadığının görüldüğü yönünde tespit yapıldığı bildirilmiştir.

Müfettişlikçe hakkında disiplin soruşturması yürütülen **Polis Memuru Halil İlker DAĞARA** alınan ifadesinde özetle;
"İbrahim Amir, Arif Başkomiser ve Coşkun Komiser ile birlikte kamerasını alarak Barış GÜLER'in ikametine gittiklerini, arama görevlilerinin özel güvenlik amiri ve iki güvenlikçiyle birlikte 25. katta bulunan Barış GÜLER'e ait ikamete gittiklerini, **İbrahim Amir, Başkomiser Arif, Coşkun Komiser** paraları sayan tutanak için liste yapan paraları tekrar lastikleyen olmak üzere yatak odasında 6-7 kişi kadar olduklarını, Avukat Hanım'ın arama başladıktan çok sonra geldiğini, Avukat Hanım'ın listeyi ve tutanağın fotoğrafını cep telefonuna kaydettiğini gördüğünü ancak alsaydı, liste ve tutanakta olduğu gibi dikkatini çekeceğini, gösterilen fotoğrafların kamerasına ait olmadığını, bu görüntüleri tam ters açıdan aldığını, oysa basına yansıyan görüntülerde kendisinin anılan gün giydiği kot pantolon ve siyah Adidas marka ayakkabı ile siyah kısa montunun olduğunu bacakları ve ayakkabılarının görüntüsünün basına yansıyan fotoğraflarda olduğu; görüntüleri kaydederken birkaç kez Başkomiser Arif İBİŞ'in kenara çekilmesini söylediğini, emre uyarak kenara çekildiğini ve ve

Arif Başkomiserin de kendisine ait androit işlemcili telefonla görüntüleri fotoğraf olarak aldığını; Müfettişlik tarafından gösterilen fotoğraflardan **YURT Gazetesi'**nin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1. sayfasında anılan ev aramasına ait cam kenarındaki kasaların bulunduğu fotoğrafta aynı karede olmasına rağmen kesildiği için bacaklarının görünmediğini tespit ettiğini, ancak **POSTA Gazetesi'**nin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1. sayfasındaki tam boyutlu fotoğrafta sol üst kısmındaki bacaklar ve ayakkabıların kendisine ait olmasından dolayı kendisini teşhis ettiğini yanında ise alt kıyafeti ve ayakkabısından anladığı kadarıyla Kom. Coşkun TÜFEKÇİ nin bulunduğunu Başkomiser Arif'in ayakta ve bu görüntünün fotoğrafını cep telefonuna çektiğinden fotoğraf karesinde bulunmadığını, kendisi ve Coşkun Komiserin ise sadece ayaklarının göründüğü bu fotoğrafın ev araması sırasında görevi gereği kaydettiği görüntü/fotoğraf olmadığını bu fotoğrafın Arif Başkomiserin şahsi cep telefonu ile kaydettiği görüntü olduğunu, Taraf Gazetesi'nin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1. sayfasında yatak üzerinde bulunan para sayma makinesi ve paralara ait görüntünün kendisine ait olamayacağını, bu görüntüleri kamerasıyla ters açıdan çekmiş olduğunu bu şekilde bir görüntü kaydetmediğini, bu görüntüleri, Arif Başkomiser kendisine hitaben kenara çekil diyerek çektiğini; bu görüntüleri kaydetmediği, aynı gazetenin aynı güne ait diğer bir sayfasında kendisine ve komiser Coşkun TÜFEKÇİ'ye ait bacak/pantolonlar görüldüğünü, Zaman Gazetesi'nin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1.sayfasında görülen ve Taraf Gazetesi'ne sızdırılan fotoğrafın daha geniş açıyla ve orijinal boyutta basıldığı için burada kendisine ve Komiser Coşkun'a ait pantolon ve ayakkabılar net olarak görülmekte olduğunu, birim tarafından verilen zimmetli (1) adet kameranın bulunduğunu, bunun dışında zimmetinde fotoğraf makinesi olmadığını, arama sırasında kaydettiği görüntülerin izlenmesi durumunda bu fotoğraflar ile kendisinin görüntüleri arasındaki açı farkının kolaylıkla görüleceğini, Arif Başkomiser'in cep telefonuna birkaç yönden para sayma makinası ve paraları çektiği, bu fotoğrafları kime ve nasıl gönderdiğini bilmediğini, aramanın öğlen üzeri tamamlandığını, ayrıca kamera kayıtlarının tamamen yüksek çözünürlüklü HD kayıtlı olduğunu, ancak medyada yayınlananların ise tamamen cep telefonu gibi daha düşük kalitede çekilen görüntülere ait olduğunu, bu konuda daha önce Cumhuriyet Savcılığına da ifade verdiğini, bu ifadeyi verdikten sonra Başkomiser Arif İBİŞ' in kendisini aradığını, kendisinin cep telefonu rehberinde bulunmadığından tanıyamadığını, Arif Başkomiser'in "Beni ne çabuk sildin" dediğini, kendisinin de birimde 3 aylık memur olduğundan telefon numarasının kendisinde olmadığını söylediğini, ardından kendisine hitaben savcılıkta ne sorulduğunu sorduğunu, cevaben savcının sorusu üzerine arama başladıktan sonra Barış GÜLER'in evinde olduğunu öğrendiğini, aramayı kameraya kaydettiğini, görüntüleri kime verdiği şeklindeki sorusuna cevaben "size verdiğimi söyledim" dediğini, Başkomiser'in de kendisine hitaben "Tamam dostum" diyerek telefonu kapattığını, bunun dışında kendisiyle başka görüşmesi olmadığını beyan etmiştir.

Tanık olarak ifadesine başvurulan güvenlik görevlisi Kamil BAL'ın, Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişliğine vermiş olduğu tanık ifadesinde özetle;

"Süzer Plaza'da güvenlik amiri olarak 1999 yılından bu yana görev yaptığını, 17 Aralık sabahı saat 06:15 civarında Ritz Carlton Residance'da görev yapmakta olan özel güvelik şefi Serdar KILIÇ'ın kendisini aradığını, polislerin geldiğini, 25. kata çıktıklarını, Barış GÜLER'in dairesine geldiklerini, kendisi geldiğinde aramanın başlamamış olduğunu, Barış GÜLER'in avukatı ile görüştüğünü, avukatın gelmesinin gecikeceğinden sorumlu arama amirinin aramanın başlatılması talimatını verdiği, kendisinin yanında Serdar KILIÇ ile Muammer BOZKURT'un hazurun olarak bulunduğunu, emniyet'in görevli kameramanının da aramanın başlamasından sonlanıncaya kadar tüm süreci kaydettiğini, aramanın salonda başladığını, buradaki arama sırasında elde edilen yazılı belge ve kağıtlar ile bilgisayar, dizüstü bilgisayar, cep telefonları vb. gibi dijital cihazlardan veri aktarılmasına başlandığını, daha sonra arama heyeti ile birlikte yatak odasına girdiklerini, oda içerisinde gardrop, iki kişilik yatak ve cam kenarında da 5-6 adet çelik para kasalarının olduğunu, müfettişlikçce kendisine gösterilen fotoğrafta bulunan para sayma makinesi ve yatak üzerinde bulunan paranın anılan

kişinin evinde bulunan paralar, yatak ve kasalara ait olduğunu, bu delillerin kamera ile kaydı yapılırken adını bilmediği ancak aramanın amiri konumunda olan ve Emniyet Amiri rütbesinde olduğunu personelin kendisine "Amirim" şeklinde hitap etmesinden anladığı kişinin, gerek yatak odasındaki yatak üzerinde bulunan paraları ve sayma makinesinin ve gerekse cam kenarında bulunan kasaların fotoğraflarını kendi cep telefonu ile kamera kaydı yapan polis memurundan ayrı olarak çektiğini, müfettişlikçe kendisine gösterilen fotoğrafların da bu amir tarafından çekildiğini sandığını, bu görevlinin fotoğrafları çekerken kendisinin yanında olduğunu, hatta kendisinin yüzünün bu fotoğrafta çıkmaması için kendisini geriye doğru çekerek görüntü karesinden çıkmaya da özen göstermiş olduğunu, daha sonra amir konumunda olan bu kişinin çektiği ve kayda aldığı bu fotoğrafları kendisinin görebileceği şekilde Whatsapp üzerinden birisine gönderdiğini, gönderdiği fotoğraflar arasında sadece bu basına yansıyanların olmadığını, bunlar arasında bulunan ve delil olabileceklerini düşündükleri evrakın da fotoğrafını çektiğini sandığını, bu fotoğrafları göndermeden önce ve sonra da sesini kontrol ederek birileriyle telefonuyla da görüştüğünü, Avukat Hanım'ın yatak odasında herhangi bir fotoğraf aldığını görmediğini, aramanın amiri durumunda olanın sivil, uzun boylu, orta yaşlı, tahminen 40 lı yaşlarda, kilolu olmayan birisi olduğunu, kendisinin fotoğrafını görse tanıyabileceğini" beyan etmiştir.
İfadeler sırasında Müfettişlikçe elde edilen bilgiler ışığında Personel Şube Müdürlüğünden Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramaya katılan 11 personelin tamamı olmak üzere diğer birimlerden seçilecek olanlar dahil toplam 21 personelin fotoğraflarının teşhis tutanağına esas olmak üzere dijital ortamda gönderilmesi istenilmiş, Özel Güvenlik Amiri Kamil BAL'a yaptırılan teşhiste 17.12.2013 günü Barış GÜLER'e ait ikamette yapılan aramada cep telefonu ile fotoğraf çeken ve bunları mesaj olarak gönderen görevli olarak Arif İBİŞ' i teşhis ettiğini beyan etmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında şüpheli konumunda bulunduğundan bahisle Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramaya dair görüntülerin basına sızdırılması nedeniyle alınan ifadesinde özetle;
Tutanakta imzası bulunan Emniyet Personelinin yapmış olduğu arama sırasında kayda aldıkları görüntülerin basına sızdırılması nedeniyle kamuoyunda masumiyet karinesinin ihlal edilerek adeta suçlu gibi gösterilmiş olması üzerine yaşamakta olduğu mağduriyet sebebiyle kendilerinden ayrıca şikayetçi olacağını, giriş kattaki arama sırasında ajanda ve not kağıtları gibi yazılı belgelere el koyduklarını, aramada çalışma odasında kitaplığın içerisindeki bez torba, naylon poşet ve kitap-evrak-ayakkabı kutularının içerisinden bir miktar para bulunduğunu, bunun dışında yatak odasındaki aramada da çeşitli kutuların içerisinde de paralar bulunduğunu, daha arama başlamadan kendilerine bu paraları verebileceğini söylediğini, ancak aramayı yapan Amirin "hayır her şey yerinde kalsın, biz arayıp bulacağız" demesi üzerine gösterme yapmadığını, paraların sırasıyla önce çalışma odasında, sonra da yatak odasından elde edildiğini, bu arama sırasında görüntü kaydı yapan kişinin parayı bulduklarında çağırıldığını, kayıt alındığını, bu nedenle önce çalışma odasından alınan paraların kaydının alındığını, ardından yatak odasından alınanların kaydının yapıldığını, kaydın sadece bir görevli tarafından yapıldığını, el kamerası gibi bir kamera ile kayıt yapıldığını, bu şahsın polis olduğunu, bazen durduğunu, bazen de paraların elde edilmesi sırasında çağırılarak kayıt almasının sağlandığını, bu şahsın dışında amir konumundaki şahsın da cep telefonu ile video kayıt yaptığını ve fotoğraf olarak da kendisine ait cep telefonu ile kayıt aldığını, bu iki şahsın dışında her iki odada da bulunduğu esnada başka kişi ve ya kişiler tarafından kaydın alınmadığını, bu video görüntüsü ve fotoğrafları alan kişinin salonda bulunduğu sırada abi şeklinde hitap ettiği bir kişiye video ve fotoğraf görüntülerini kendisine ileteceğini göndereceğini telefonda söylediğini, bu konuşmadan sonra kendisinin dublex olan evinin dışına çıktığını ve oradan abi dediği kişiye kayıt ve fotoğrafları gönderdiğini, bu şahsın dışarıda 10-15 dakika kadar kaldığını, eve girmesi ve dışarı çıkmasının birkaç kez olduğunu, arama amirinin çalışma odasında arama sırasında cep telefonu ile elde ettiği yetkisi olmadan şahsi cep telefonuna hukuka aykırı şekilde kaydettiği görüntüleri çalışma odasından da

göndermiş olabileceğini ancak birkaç kez giriş kat salonundan dışarı çıkarak mesaj attığını, yatak odasındaki arama sırasında camdan baktığından tanık olduğunu, 19.12.2013 tarihine kadar nezarette tutulduğunu, ifadesinin alındığını, 19.12.2013 günü saat 15:55'e kadar gerek arama sırasındaki görüntüler ve video kayıtları, gerekse teknik izleme ve fiziki takip sırasında elde edilen görüntülerin kendisine gösterilmediğini ve verilmediğini, avukatlarına da ifadesi tamamlanıncaya kadar herhangi bir belge ve bilgi verilmediğini öğrendiğini, bu durumda ifadesinin tamamlandığı 20.12.2013 günü saat 03:30'a kadar internet, yazılı ve görsel medya ile diğer sosyal medyada yayınlanmış olan para kutuları ve soruşturma gizliliğini ihlal edecek şekilde basın sızdırılmış olan görüntülerin kendisine ve müdafilerine verilmemiş olması nedeniyle bilgilerinin olmadığını, ikametinde elde edilen bağış paralarının basına muhtemelen polisçe sızdırılmış olmasına, soruşturmanın gizliliği ve anayasada güvence altına alınan masumiyet karinesine aykırı şekilde kamuoyu vicdanında suçlu olarak kabulü yönünde algı yaratılmasına neden olduğunu, evinde yapılan aramada diğer polis memurlarının şahsi cep telefonuyla görüntü kaydı yaptıklarına tanık olmadığını, ancak arama amiri olduğunu düşündüğü kişinin evindeki arama sırasında kayıt yaptığını gördüğünü, yaşamakta olduğu sosyal psikolojik ve itibarsızlaştırma sorumluluğunun bu görüntüleri sızdıran kişi ya da kişilerde olacağını, avukatların verilen ifade metninde bulunan 31 adet teknik takip izleme görüntüsünden sadece 9 tanesinin medyaya sızdırıldığını tahmin ettiğini, ikametinde kaydedilen ev aramasına ilişkin görüntülere ifadesinde yer verilmediğinden avukatların ve ya şahsının bu görüntülere sahip olmasının beklenemeyeceğini beyan etmiştir.
Süleyman ASLAN'a müfettişlik tarafından yaptırılan teşhiste, Tahsin TOPARLAK'ın, evine arama yapan şahıslardan olduğunu, kendisine ait evde gerçekleştirilen aramada kamera kaydı yapan görevlinin dışında şahsi cep telefonuyla paraların içerisinde bulunduğu kutular ile diğer torbaların resimlerini çeken ve görüntülerini kaydeden şahsın Tahsin TOPARLAK isimli şahıs olduğu şeklinde beyan ve teşhiste bulunmuştur.

2012/120653 sayılı adli soruşturma süresince elde edilen fiziki takip görüntülerinin yazılı ve görsel basına sızdırılarak yayınlanması ile ilgili olarak Müfettişlik makamınca İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yazılan yazıyla sızdırılan fiziki takip görüntü kayıtlarını tespit eden personelin isim listesi talep edilmiş, alınan cevabi yazıda görüntü kayıtlarını gerçekleştiren personelin isim listeleri müfettişliğe gönderilmiştir. Müfettişlikçe yürütülen iş ve işlemler kapsamında basına sızan görüntü ve kayıtların 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında bulunduğu, 17 adet fiziki takip görüntüsünün elde edilerek 12 personel tarafından tutanağa dönüştürüldükleri tespit edilmiştir.

19 Aralık 2013 tarihinde **Habertürk Gazetesi** 1.sayfasında yer alan Rıza SARRAF ve Barış GÜLER'in bulunduğu fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Gürkan TOK ve 34 TM 00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Habertürk Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Evbank ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Gürkan TOK ve 34 TM 00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "polisin durdurduğu ana ait fiziki takip" görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Bavullu Kurye Böyle Çalışmış" ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549

sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ ve 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1 de yer alan Barış GÜLER ve X Şahıs olarak ibaresi bulunan "Çantayla Dönüş" başlıklı haberde yer alan 2 adet fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Polis Memuru Turan GÜLER ve 34 TM 00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan havaalanı girişinde para dolu valiz "Çantayla Dönüş" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00184 aidiyet numaralı 340342 sicil sayılı Polis Memuru Ömer ATALAY isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan "polisin durdurduğu fiziki takip" görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Ekim 2013 "SARRAFın 2 adamı …" ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA, 34 TM 00228 aidiyet numaralı 356265 sicil sayılı Polis Memuru Umut EKER ve 34 TM 00229 aidiyet numaralı 357824 sicil sayılı Polis Memuru Hasan Serdar KOÇYİĞİT isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan "Kuryeden Gelen 500 Bin Dolar" ve "SARRAF İstanbul'da bir siyasetçi ile buluşacak" içerikli 19 Nisan 2013 tarihli fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "bakanın başını ağrıtacak görüntüler" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Barış GÜLER ve Rıza SARRAF' ın bulunduğu fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK ve 34 TM 00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Bağış zor duruma düştü" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 1. Fotoğrafı 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN isimli personelin,

2.fotoğrafı 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA, 34 TM 00228 aidiyet numaralı 356265 sicil sayılı Polis Memuru Umut EKER ve 34 TM 00229 aidiyet numaralı 357824 sicil sayılı Polis Memuru Hasan Serdar KOÇYİĞİT isimli personelin;
3.fotoğrafı 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA isimli personelin;
4.fotoğrafı 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA, 34 TM 00228 aidiyet numaralı 356265 sicil sayılı Polis Memuru Umut EKER ve 34 TM 00229 aidiyet numaralı 357824 sicil sayılı Polis Memuru Hasan Serdar KOÇYİĞİT isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Avrupa Birliği Bakanlığı İstanbul Ofisinin bulunduğu teknik takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Rıza SARRAF ve Barış GÜLER' in bulunduğu teknik takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK ve 34 TM 00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN isimli personelin;

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan ticari taksinin bulunduğu fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihinde **Akit Gazetesi** sayfa 16'da yer alan "kafa karıştıran fotoğraflar" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA, 34 TM 00228 aidiyet numaralı 356265 sicil sayılı Polis Memuru Umut EKER ve 34 TM 00229 aidiyet numaralı 357824 sicil sayılı Polis Memuru Hasan Serdar KOÇYİĞİT isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bakan Bağış'a çikolata lokum başlığı üzerinde bulunan 2 adet fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa'1 de yer alan "para listesi bile tutmuşlar" başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsünün soldan sağa sırasıyla,
1.fotoğraf 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN ve 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY isimli personelin,
2.fotoğraf 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN isimli personelin;
3.fotoğraf 34 TM 00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Polis Memuru Turan GÜLER ve 34 TM 00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ isimli personelin,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Rüşvet dolu ayakkabı kutusu" başlıklı haberde yer alan 3 adet fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı

294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa'1 de yer alan "Yolsuzluk Tapeleri" başlıklı haberde yer alan 2 adet fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa'1 de yer alan "Oğlum Dikkatli ol dinleniyoruz" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Polis Memuru Turan GÜLER ve 34 TM 00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ isimli personelin,

20 Aralık 2013 tarihli **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Polis 4.5 milyon doları adım adım takip etmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihli **Sözcü Gazetesi** sayfa'1 de yer alan İstihbarat Şubeden Mali Şubeye önleme başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihli **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Takibe karşı tim kurmuş" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK ve 34 TM 00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihli **Yurt Gazetesi** sayfa 1 de yer alan "Halkbank'a rüşvet ayakkabı kutusunda gitmiş" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihli **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Bu iddiaların üstü örtülemez" başlıklı haberde, "Rüşvet Listesinin Zirvesinde Bakan var" başlıklı haberde;
En üst solda bulunan 1. fotoğrafta bulunan fiziki takip görüntüsünün yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN ve 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY isimli personelin;
En üst sağda bulunan görüntü ile 2.sıra sağda bulunan görüntü ve 3.sırada bulunan fiziki takip görüntülerinin 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY isimli personelin;
2.sıra solda bulunan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru

Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;

20 Aralık 2013 tarihinde **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Bu iddiaların üstü örtülemez" başlığı altında;
Halk Bankasından yapılan usulsüz para transferleri … başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN ve 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY isimli personelin;
Rıza SARRAF'ın İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'in oğlu Barış GÜLER'e … ibaresi bulunan başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK ve 34 TM 00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN isimli personelin;
Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman ASLAN ibaresi bulunan fotoğraflarla ilgili fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY, 34 TM 00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN ve 34 TM 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Polis Memuru Murat CAN isimli personelin;
Rıza SARRAF' ın Bürokratik İşlemleri Takip etmesi … ibaresi bulunan başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünün 34 TM 00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34 TM 00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Polis Memuru Yalçın AKSOY isimli personelin, **görüntülerle ilgili olarak fiziki takip tutanakları tanzim ettikleri ve imzaladıkları yönünde tespitlerin yapılarak müfettişlikçe idari soruşturmanın yapıldığı anlaşılmıştır.**

2012/120653 sayılı adli soruşturma sırasında elde edildiği anlaşılan ve internet üzerindeki sosyal medya ile yazılı ve görsel basına **"ses ve tapelerin sızdırılması"** eylemi ile ilgili olarak Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlik Makamınca yapılan incelemede; 21-22-23.12.2013 tarihlerinde **"Haramzadeler"** isimli twitter hesabından yayınlanan twitlerde Rıza SARRAF ile Rüchan BAYAR isimli şahıslar arasında gerçekleşen telefon görüşmelerini CMK.135-137 maddeleri gereği 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamındaki adli dosyada delil statüsünde bulunduğu, telefon görüşme kayıtlarının yayınlandığından bahisle gizli kalması gereken bilgi ve belgelerin basına sızdırılması konusunun araştırılması gerekirse kusuru tespit edilecek personel hakkında alınan talimat üzerine hazırlanan tevdi raporunda;
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından tevdi raporu ekinde bulunan toplam 30 sayfadaki telefon görüşmelerinin doğruluğunun teyidi bakımından yürütülmekte olan soruşturmalar kapsamında elde edilip edilmediğinin tespiti istenildiğinde 23/35 sıra numaralı 01.03.2013 günü saat 13:21 de Rıza SARRAF ile Rüçhan BAYAR arasındaki tapenin hangi soruşturma kapsamında elde edildiği ve aidiyetlerine ilişkin alınan cevabi yazıda telefon görüşme kaydının 2012/120653 sayılı dosya kapsamında bulunduğu ve 20.12.2013 tarihinde başsavcılığa teslim edildiği, tapeyi yapan aidiyetlerin ise 34 TM 00145 aidiyet numaralı Polis Memuru **Sefa ERDAL** ile 34 TM 00184 aidiyet numaralı Polis Memuru **Ömer ATALAY** oldukları bildirilmiştir. Bu tespitler üzerine sorumlulukları nedeniyle adı geçenlerin bağlı bulundukları kısım ve Büro Amirleri ile 2012/120653 sayılı soruşturmayı takip eden soruşturma masaları ve bunların bağlı oldukları Büro Amirleri ile sıralı ve sorumlu yetkili amirlerin isimleri istenilmiş, alınan cevabi yazıda Teknik Takip İzleme Büro Amirliğinde Dinleme Kısım Amirleri Kom. **Mustafa DEMİRHAN**, Başkomiser **İsmail ARPACI**, Büro Amiri Emniyet Amiri **İbrahim ŞENER**, Sorumlu Şube Müdür Yrd. 4.Sınıf Emniyet Müdürü **Kazım AKSOY**, adli soruşturmanın zimmetli sahibi olduğundan sızdırılan tapenin teknik birim ile birlikte gizlilik ve muhafaza sorumlusu olan Soruşturma Masası Amiri Kom.Yrd. **Hüseyin KORKMAZ**, Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirinin Başkomser **Mehmet Akif ÜNER** ile bağlı olduğu Şube Müdür Yardımcısının 4.Sınıf Emniyet Müdürü **Yasin TOPÇU**

ile soruşturmanın adli kolluk amiri konumunda bulunan Şube Müdürünün 3.Sınıf Emniyet Müdürü **Yakub SAYGILI** olduklarının tespit edildiği anlaşılmıştır.

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının ve 05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN , 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK , 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihli **TARAF Gazetesi** ve internet sitesinde; **23 Aralık 2013** tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** internet sitesinde, **23 Aralık 2013** tarihinde **KAZETE** (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde **24.12.2013** tarihinde de **Aydınlık Gazetesi** haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin E2.2009/1-K:2011-/82 sayılı karar özeti "özel hayatın gizliliği hakkı, anayasanın 20. maddesinde herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı göstermesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz." Haberleşme özgürlüğü ise anayasanın 22.maddesinde "Herkes haberleşme hürriyetine sahiptir, haberleşmenin gizliliği esastır." denilerek koruma altına alınmıştır. Haberleşme özgürlüğü kişinin kesintiye uğramadan ve sansür edilmeden başkalarıyla iletişim kurma hakkıdır. Dolayısıyla haberleşmenin gizliliği kavramı özel hayatın gizliliği kavramı içinde değerlendirilmektedir. Anayasanın 13.maddesinde temel hak ve hürriyetlerin özlerine dokunulmaksızın yalnızca anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği ve bu sınırlamaların anayasanın özüne ve ruhuna demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir.

CMK'nın 135.maddenin 1 ve 3 numaralı fıkraları incelendiğinde Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbirine başvurulabilmesi için bazı zorunlu koşulların kabul edildiği görülmektedir. Bu madde ile temel hak ve özgürlüklere müdahalenin sınırları müdahalede bulunulmasını sağlayan yasal güvence olarak bulunduğu görülmektedir. CMK'nın ilgili hükümleri incelendiğinde soruşturma evresi genel olarak ve esas itibariyle kamuya karşı gizli biçimde cereyan eder. Usul kanunlarının gösterdiği ve belirli işlemler itibari ile gizli cereyan edeceği saptanan özel hallerde ihlalleri ayrıca cezalandıran hükümler vardır. Soruşturma evresinin gizliliği ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluktur. Ancak her şeyden önce suçsuzluk karinesinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Soruşturma evresinin yapılıp aleni olmayan gizli işlemlerin yani ceza usulüne ilişkin kanunların netice ve içeriklerinin gizli olduğunu belirttiği işlem içeriklerinin yetkisiz kişilerce öğrenilmesinin sağlanması suç olarak tanımlanmıştır. Anayasanın 38.maddesinde "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz" hükmü de göz önüne alındığında adli kolluğun yapmış olduğu soruşturmalarda başta Anayasa olmak üzere ilgili Ceza Muhakemeleri Kanunu ve Türk Ceza Kanununda belirtilen mevzuata uygun olarak hareket etmesi ve insanlarda doğabilecek mağduriyetlerin önüne geçilebilmesinin de bir görevi olduğu görülmektedir. 17.12.2013 tarihinde yapılan operasyon akabinde 18.12.2013 tarihinde henüz şüphelilerin ifadeleri dahi alınmadan dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler ile fiziki takip görüntülerinin basında, internette ve sosyal

medyada yayınlanmış olması bu bilgi ve belgeleri elinde bulunduran ve bunlara ulaşan 1.derece sorumluların görevli personel olduğu anlaşılmıştır.

Müfettişlik raporunda yapılan değerlendirmede "17.12.2013 tarihinde yapılan operasyon akabinde (18.12.2013 tarihinden itibaren) adı geçenlerin görevden alınmaları 2012/656 ile 2012/120653 sayılı soruşturmalarda yeni Cumhuriyet Savcılarının görevlendirilmesi, soruşturmanın adli kolluk kısmını yürüten İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne Birim Amiri ve diğer sıralı Amirler ile Personelin atanmasına müteakip ev arama kayıtları başta olmak üzere CMK'nın 135-140. maddelerine istinaden elde edilen görüntü ve kayıtların sızdırılmaya başlandığı tespit edilmiştir. Hakkında disiplin soruşturması yürütülenlerin ifadelerinde her ne kadar kendileri soruşturmadan alınıp başka birimlere atandıktan sonra sızmaların gerçekleştiğini belirtmişler ise de bu beyan ve iddia hayatın olağan akışına aykırıdır. Zaten eski Şube Personeli ile soruşturma savcılarının yerine yeni atamaların yapılması, ortaya çıkan ve kamuoyunun bilgisine sızdırılan soruşturma sürecinin hukuki durumunu ilgili yasalara ve diğer düzenleyici mevzuata uygunluğunu suç vasfının nasıl belirlendiğini, elde edilmiş olunan delillerin içerik ve nitelikleri ile delil olarak isnat edilen suçları kanıtlama kapasitelerini nihayetinde de yapılan suçlamaların basına sızdırılan şekilde bir içeriğe ve vasfa sahip olup olmadığının tespitine yönelik adli ve idari tedbirler olarak gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle yeni atanan personel ile adli makamların bu bilgileri sızdırma imkan ve ihtimalini düşünmek, beyan etmek, bu tedbirlerin özüne, ruhuna ve amacına ters düşeceği gibi soruşturmada hedef saptırmadan başka bir değeri de olmayacaktır" tesbitinde bulunulmuştur.

Gizliliğin ihlali ile ilgili olarak dosyada şüpheli şahısların HTS kayıtları alınmış; şahısların 17-25 Aralık arası yapmış oldukları görüşmelerde gazeteci olduğu değerlendirilen kişilerle yapmış oldukları görüşmeler tespit edilmiş;

Şüpheli Yakub SAYGILI'nın aşağıdaki tablolardan da anlaşılacağı üzere, basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY, Ayşe Nazlı ÖZTARHAN, Rıdvan BIYIK ve basın kuruluşları olan Hasan Gın Turkuvaz Radyo Televızyon Hab.Yay.A.S, Doğan tv *Holding* A.Ş, Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş, Estetik Yayıncılık A.Ş., Serhat Albayrak Turkuvaz Gazete Dergı Basım A.Ş, Anadolu Ajansı T.A.Ş.Genel Müdürlük ile

Yakub SAYGILI (TC.45742404808) isimli şahsın 5052345418 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**TC**
Arandı Yönlendirme	5549761160 5074588734	18.12.2013 09:32:18	36 sn.	HASAN GIN TURKUVAZ RADYO TELEVIZYON HAB.YAY.A.S. ~ KACAKCILIK VE ORG.SUCLARLA MUC.DAIRE BSK KACAKCILIK VE ORG.SUCLARLA MUC.DAIRE BSK	
Arandı	4262134811	18.12.2013 19:14:13	119 sn.	TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	
Arandı	5068582252	18.12.2013 19:25:37	160 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5323210741	18.12.2013 21:20:23	88 sn.	AYŞE NAZLI ÖZTARHAN	24083060744

Arandı	5549761160	20.12.2013 15:52:21	72 sn.	HASAN GIN TURKUVAZ RADYO TELEVIZYON HAB.YAY.A.S.	
Mesaj attı	5333021757	20.12.2013 18:45:28	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5333021757	20.12.2013 18:49:53	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj attı	5493212014	20.12.2013 18:56:46	0 sn.	HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş	
Mesaj attı	5309548472	20.12.2013 19:14:58	0 sn.	ESTETİK YAYINCILIK A.Ş.	
Aradı	5309548472	20.12.2013 19:21:07	308 sn.	ESTETİK YAYINCILIK A.Ş.	
Mesaj attı	5068582252	20.12.2013 19:31:28	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5052337376	20.12.2013 19:31:47	0 sn.	SERHAT ALBAYRAK TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5052337376	20.12.2013 19:32:09	0 sn.	SERHAT ALBAYRAK TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5052337376	20.12.2013 19:32:12	0 sn.	SERHAT ALBAYRAK TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5068582252	20.12.2013 19:35:36	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5068582252	20.12.2013 19:39:36	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5333021752	20.12.2013 20:09:28	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5333021752	20.12.2013 20:13:07	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5330853420	21.12.2013 17:25:17	25 sn.	FİBER TEK.İLET.EĞİT.VE GÜV.HİZM.TİC.LT.Ş	
Aradı	2125126209	23.12.2013 16:41:01	94 sn.	MORPA KÜLTÜR YAYINLARI PAZARLAMA TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	
Arandı	5309548472	23.12.2013 20:23:10	1020 sn.	ESTETİK YAYINCILIK A.Ş.	

Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü makamına tahsisli 5074588734 numaralı hat ile;

TİP	DİĞER NUMARA	TARİH	SÜRE	İsim Soyisim (Diğer Numara)	TC
Mesaj aldı	5333021757	17.12.2013 08:10:12	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj	5324455826	17.12.2013	0 sn.	RIDVAN BIYIK	55636033236

aldı		08:25:00			
Mesaj attı	5300668491	17.12.2013 08:53:22	0 sn.	ANADOLU AJANSI T.A.Ş.GENEL MÜDÜRLÜK	
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 12:46:43	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 12:54:02	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 14:58:34	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5052337376	17.12.2013 18:21:55	0 sn.	SERHAT ALBAYRAK TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 21:22:59	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 21:23:37	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 21:28:05	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 21:54:37	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5333021757	18.12.2013 09:38:35	1 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5333021757	18.12.2013 09:38:50	41 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5493212014	18.12.2013 10:21:38	24 sn.	HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş	

görüşmelerinin olduğu;

Şüpheli **Nazmi ARDIÇ**'ın basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY, Ayşe Nazlı ÖZTARHAN ve basın kuruluşları olan Doğan tv Holding A.Ş ile,

Nazmi ARDIÇ (T.C.42190342836) isimli şahsın 5052177430 numaralı hattı ile;				
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:13:05	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 13:17:21	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:21:53	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:21:58	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Aradı	5333021757	18.12.2013 19:18:12	86 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş
Arandı	5068582252	18.12.2013 19:23:38	49 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Arandı	5323210741	18.12.2013	63 sn.	AYŞE NAZLI ÖZTARHAN

		21:18:33		(T.C.24083060744)

Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne tahsisli 5074588782 numaralı hat ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**TC**
Mesaj aldı	5333021757	17.12.2013 08:10:13	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:13:12	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5333021757	18.12.2013 09:36:48	70 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5068582252	18.12.2013 19:23:00	20 sn.	TAMER OSKAY	72094032120

görüşmelerinin olduğu;

Şüpheli **Kamil BİLGİÇ**'in basın kuruluşu olduğu değerlendirilen Vatan Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş (Vatan TV)

Kamil BİLGİÇ (TC.24094563104) isimli şahsın 5062418081 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**TC**
Aradı	5324580505	21.12.2013 18:56:00	70 sn.	VATAN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	

görüşmesinin olduğu,

Şüpheli **Hamza TOSUN**'un basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY ve basın kuruluşları olan Doğan Tv Holding A.Ş ile,

Hamza TOSUN (TC.30850656980) isimli şahsın 5053665010 numaralı hattı ile;					
TİP	**NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**TC**
Arandı	5068582252	18.12.2013 16:59:25	18 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5333021757	18.12.2013 19:20:52	49 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	

görüşmesinin olduğu,

Şüpheli **Arif İBİŞ**'in basın kuruluşu olduğu değerlendirilen Vatan Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş (Vatan TV) ile,

ARİF İBİŞ (T.C.29533721800) isimli şahsın 5055036332 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**T.C.**
Arandı	5324580505	21.12.2013 18:13:55	71 sn.	VATAN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	
Mesaj aldı	5324580505	21.12.2013 18:53:43	0 sn.	VATAN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	

görüşmelerinin olduğu;

Şüpheli **Yasin TOPÇU'**nun basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY isimli ile,

Yasin TOPÇU (TC.14734146842) isimli şahsın 5055446588 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**T.C.**
Aradı	5068582252	18.12.2013 17:04:46	89 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Aradı	5068582252	18.12.2013 17:07:43	59 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	18.12.2013 17:39:54	11 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	18.12.2013 17:40:19	14 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	18.12.2013 18:55:15	9 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	19.12.2013 16:35:30	28 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Aradı	5068582252	19.12.2013 17:12:10	14 sn.	TAMER OSKAY	72094032120

Görüşme ve iletişim kayıtlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Soruşturma esnasında emniyetçe düzenlenen açık kaynak tespit tutanağında;

Subuo Haber isimli internet sitesinin 9 Mayıs 2015 tarihinde "**Yasin TOPÇU'dan Akşam'ın manşeti hakkında açıklama"** başlığı ile verilen haberde;

AKP hükümetinin savunucusu Akşam Gazetesi, 17 Aralık sonrası alışkanlık haline getirdiği yalan haber serisine devam ediyor.

AKP hükümetinin savunucusu Akşam Gazetesi, 17 Aralık sonrası alışkanlık haline getirdiği yalan haber serisine devam ediyor. Hemen hemen her gün bir başka yalan haberler çıkan gazete şimdi de 17 Aralık yolsuzluk operasyonunu yapan polisleri karalamak için "Uluslararası Darbe" başlığıyla çıktı.

Haberde Polislerin telefonundan yurt dışı aramalar yaptığı iddia edildi. Ancak gerçek kısa süre sonra ortaya çıktı. 17 Aralık operasyonunu en iyi bilen isimlerden olan Yasin TOPÇU Akşam gazetesiyle adeta dalga geçercesine tek tek izah etti. İşte Yasin Topçu'nun açıklamaları;

1. Darbe ve talan çetesinin medya kolundan bir tanesi, bugün manşetten 17 Aralık öncesi ve sonrasında telefon irtibatlarımızdan bahsetmiş.
   Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

2. Neymiş? Güney Kore, Virginia, California vb gibi yerlerle mesajlaşma, arama vb. gibi irtibatlarımız varmış. — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

3. O yüzden de 17 Aralık uluslararası bir darbeymiş. Şifreleri de bu görüşmelerde gizliymiş. — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

4. Maksat koyun sürüsü gördüklerinin kafasında şüphe oluşturmak olunca, şifreyi çözmüş olmanın ya da olmamanın bir önemi yok elbette.
   Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

5. Saraya secde eden kapı kulu Savcı ve Polislerden illegal olarak aldıkları bilgiler ile kendilerince algı üretmeye çalışıyorlar. — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

6. 17 Aralık operasyonunu gerçekleştiren ekibin telefon irtibatlarındaki yurtdışı mesajlaşmaları ve telefon görüşmelerinin aslı nedir?
Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

7. Cevabı çok basit. Rezanın önüne yatan, Operasyonu deşifre etmek için Ekim 2013' ten itibaren hepimizi takip ettirmeye başladı.
Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

8. Bizde, arkamızdan nal toplasınlar diye viber, tango, facetime gibi akıllı telefon uygulamaları üzerinden haberleşmeyi tercih ettik.
Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

9. Görüşme trafiğindeki o ülkelerde, ya akıllı telefon uygulamaları üzerinden yapılan görüşmelerde uygulamanın ana sunucusunun bulunduğu ülke — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

10. Ya da akıllı telefon üzerinden yapılan mesaj uygulamalarındaki aktivasyon kodunun ana sunucudan gönderildiği ülke — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015…"

şeklinde haberin yer aldığı; habere göre şüphelilerin teknik takibe duyarlı oldukları ve viber, tango, facetime gibi akıllı telefon uygulamaları üzerinden haberleşmeyi tercih ettikleri anlaşılmıştır.

Şüpheli Yasin TOPÇU'nun bu beyanı açıkça şüphelilerin eylem birlikteliği içerisinde olduklarını, yıllarca kullanmış oldukları kamu gücünü kendi emelleri için kullandıkları gibi herhangi bir olumsuz durumda ise kendilerini ele verebilecek unsurları bertaraf edecek tedbirler aldıklarını göstermektedir. Nitekim 17 Aralık 2013 günü ve sonrasında ülkemizde yaşanan olaylar ile birlikte sosyal medyada hızla soruşturma dosyalarına ilişkin ses ve görüntülerin yayınlanmaya başladığı görülmüştür.

Gizliliğin ihlali suçunu düzenleyen TCK m. 285'in ceza muhakemesi hukuku ile ve bu kapsamda adli makamlar, muhakeme evreleri (soruşturma ve kovuşturma evresi), şüpheli-sanık hakları ve benzer ilkelerle doğrudan ilişkisi bulunmaktadır.

Gizliliğin ihlâli suçları Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitabının, "Mille-te ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler" başlıklı İkinci Bölümünde "Adliyeye Karşı Suçlar" kısmında 285 inci maddesinde düzenlenmiştir.

TCK m. 285; *"(1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun oluşabilmesi için;*
a) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğinin açıklanma-sı suretiyle, suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkının veya haber-leşmenin gizliliğinin ya da özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi,
b) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğine ilişkin olarak yapı-lan açıklamanın maddi gerçeğin ortaya çıkmasını engellemeye elverişli ol-ması gerekir.
(2) Soruşturma evresinde alınan ve soruşturmanın tarafı olan kişilere karşı gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğini ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.
(3) Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına ka-rar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlal eden kişi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluş-ması için, tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırı-lık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların kamu görevlisi tarafın-dan görevinin sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlenmesi halinde, ceza yarısına kadar artırılır.
(5) Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak algılan-malarına yol açacak şekilde görüntülerinin yayınlanması halinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.
(6) Soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması suç oluşturmaz." şeklinde düzenlenmiştir.

Ceza hukuku ile iç içe olan ceza muhakemesinin en temel kurallarından biri soruşturmanın gizli yapılmasıdır. Soruşturma evresinin içeriği ve sınırları, bu evrenin ne şekilde yürütüleceği ve yetkilileri kanunda belirtilmiştir. Soruşturma evresi genel olarak ve esas itibarıyla kamuya karşı gizli biçimde yürütülür.

Yapılan yargılama esnasında hükmün verilmesine ve kesinleşmesine kadar sanığa yönelik yapılacak karalamalar ve lekelemeler ceza muhakemesinin temel taşları olan masumiyet karinesinin, silahların eşitliği ilkesinin ve adil yargılanma hakkının ihlaline sebebiyet verecektir. Sanık hakkında verilen hüküm kesinleşinceye kadar kamuoyu bu kimseyi suçlu olarak bilmemelidir. Muhakeme işlemleri sürdürülürken şüpheli veya sanık soruşturmayı ve kovuşturmayı yürüten organlar karşısında kötü muamele görmeksizin, temel haklarından mahrum bırakılmaksızın, hukuk kurallarına uygun bir şekilde yargılanma hakkına sahiptir. Vatandaş devletin sahip bulunduğu kamu gücü karşısında korumasız bırakılmamalıdır.

Türk Ceza Kanunu'nun 285 inci maddesinin gerekçesinde, soruşturma evresinin gizliliğinin ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük ve gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluk olduğu, her şeyden önce suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden de vazgeçilemez nitelikte olduğu, buna uyulmadığı takdirde, ülkemizde ve yabancı ülkelerde örneklerine rastlandığı üzere yargısız infazlar sonucu insanların ızdıraplara sürüklendiği ve suçsuzluk karinesinin lafta kalacağı belirtilmiştir.

Soruşturma evresi tamamlanıp iddianame mahkeme tarafından kabul edilinceye kadar bu gizlilik devam eder. İddianamenin kabulü ve yargılamanın başlamasıyla kamuya açıklık ilkesi söz konusu olur ve herkesin yargılama ile ilgili bilgi sahibi olması sağlanır. Soruşturmadaki dosya içeriğinin esas olarak kanunda belirtilen hallerde şüpheliye karşı gizli kalması gerekmektedir. Çünkü şüphelinin kendi dosyasını incelemesi bir takım tehlikelerin oluşmasına sebebiyet verebilir. Örneğin şüpheli delilleri gizleme, karartma ve yok etme yoluna gidebilir.

Uluslararası hukuk tarafından güvence altına alınan adil yargılanma hakkı iç hukukta da başta Anayasa olmak üzere farklı yasal düzenlemelerle mevzuatımızda yer bulmuştur. Anayasa'nın 36. maddesinde "hak arama hürriyeti" başlıklı düzenlemede herkesin, meşru vasıta ve yollardan fayda-lanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir.

Masumiyet karinesi ceza muhakemesinde sanığın haklarını koruma amacıyla benimsenmiş önemli bir ilkedir. Bir suç ile itham edilen herkes suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır ve o kimsenin masum olduğu kabul edilir. Soruşturmada gizlilik sağlanamazsa yapılan soruşturmanın selameti tehlikeye düşer ve şüphelinin lekelenmeme hakkı ihlal edilmiş olur. Bu sebeple süreçte etkin rol oynayan hakim, savcı ve adli kolluk görevlilerinin yargılanacak veya yargılanmakta olan kimselere saygı göstermesi ve onların lekelenmeme haklarını ihlal etmemeleri gerekmektedir.

Gizliliğin ihlali suçu başlığı altında düzenlenen ve beşinci fıkrada yer verilen kişilerin suçlu olarak algılanmasına yol açacak şekilde görüntülerinin yayımlanması suçu da ceza

muhakemesine hakim olan ilkeler bakımından masumiyet karinesi ile doğrudan doğruya bağlantılıdır.

Soruşturma evresinin gizliliğini ihlal TCK'nın 285. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yaptırım altına alınmıştır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Soruşturmanın gizliliği" başlığı altında düzenlenen 157. maddesinde, kanunun başka hüküm koyduğu haller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olacağı belirtilmiştir.

Centel'e göre, böyle bir düzenlemeye yer verilmesinin ve gizlilik ilkesinin yasada açıkça belirtilerek yaptırıma bağlanmasının temel nedeni, masumiyet karinesinin ihlalini engelleme amaçlı olup, demokrasi kültürü ile geleneğinin, insan ve sanık hakları kavramlarının ve gizlilik ilkesi amacının kişiler, kamu görevlileri ve medya mensuplarınca özümsenmesinin sağlanmasıdır.

Soruşturma evresinde yapılan işlemlerin gizliliğinin ihlal edilmesinin sakıncaları arasında maddenin birinci fıkrasının (b) bendine eklenen kişilerin suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkının, haberleşmenin gizliliğinin ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi de sayılabilir.

285. maddenin beşinci fıkrasında yer alan suç, soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak algılanmalarına neden olacak şekilde görüntülerinin yayınlanması suçudur. Bu fıkrada doğrudan kişilerin görüntülerinden bahsedildiğinden bu kavram üzerinde açıklama yapılması gerekmektedir. Görüntü, bir kimsenin dış görünüşünü ve o insanı teşhis etmeye yetecek şekilde aksettiren yüzeysel cisimler olarak tanımlanabilir.

TCK'nun 285. maddesinin Gerekçesi'nde, "*Medya, suçlar hakkında bilgilenerek halkın bilgi edinme ihtiyacını karşılamak görevindedir."* Ancak *"...medya mensupları, bu konularda doğru haber elde edemediklerinde öteden beriden devşirilen ve çok kere yanlış olan bilgileri halka yansıtmakta ve insanların en temel hakkı olan suçsuzluk karinesini ihlâl etmekte ve soruşturma da zarar görmekte ve delillerin yok edilmesi hususunda, elbette ki istemeden şüphelilere yardım sağlanmış olmaktadır"* denilerek medya mensuplarının haber verme hakkının sınırı çizilmeye çalışılmıştır.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçları Soruşturma Bürosu tarafından 04.02.2015 tarih ve 2015/17484 soruşturma sayısı ile, suçun soruşturmasının Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu tarafından yürütülmesi gerektiği belirtilerek gönderilen evrak ekinde bulunan İstanbul Valiliği'nin 25.08.2014 tarih ve 2014/106 karar numarası ile 17.12.2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak soruşturmayı yürüten Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından sıralı Amirlere mahallin Mülki İdare Amiri ve KOM Daire Başkanlığına bilgi verilmemesi, KOM Daire Başkanlığına gönderilmesi gereken (O-1) Bilgi formu ve (S) formu belgelerinin gönderilmemesi, yürütülen soruşturmada adli kolluğun öncelikli görevinin karşılaştığı suçun işlenmesini önlemek olduğu halde buna uyulmaması, 5271 sayılı CMK' nın 135/2. maddesi gereği "Şüpheli veya Sanığın tanıklıktan çekilebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz, kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde alınan kayıtlar derhal yok edilir." Hükmüne uyulmaması iddiası ile yapılan inceleme neticesi İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde görevli eski Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü **Nazmi ARDIÇ** ve Eski Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü **Yakub SAYGILI** hakkında soruşturma izni verilmesine dair karar ekinde bulunan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişleri tarafından hazırlanan ön inceleme raporu ve ekleri incelendiğinde;

17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak yürütülen Rüşvet ve Yolsuzluk soruşturması olarak adlandırılan soruşturmanın ilgili mevzuatlar gereği yapılan yasal düzenlemeye göre İstanbul Emniyet Müdürlüğü eski Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü **Nazmi ARDIÇ** ve eski Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü **Yakub SAYGILI** tarafından söz konusu suç ve suçlularla ilgili olarak üst makamlara bilgi verilmesi gerektiği halde İl Emniyet Müdürüne ve İl Valisine bilgi verilmeden yürütüldüğü, Organize Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ile Mali Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Yakub SAYGILI'nın, operasyonun yakalamaya dönüşeceği zaman (alarm durumunda) daire başkanlığına sözlü olarak durumu bildirmeksizin operasyona başladıkları, bu suretle görevlerini ihmal ettikleri, Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde yürütülen **2012/125043** sayılı **TOKİ** konulu soruşturma kapsamında O-1 formunun (Planlı Operasyon Bilgi Formu) Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığına gönderilmediği, 01.06.2015 ve 25832 sayılı resmi gazetede sayılan Adli Kolluk Yönetmeliğinin 5.maddesinde "Adli Kolluk bağlı bulunduğu kolluk teşkilatının bir parçası olup öncelikli görevi karşılaştığı suçun işlenmesini önlemektir." Şeklinde bulunmasına rağmen bu hükme uyulmadığı, konuya ilişkin soruşturma süreci ve sonuçları dikkate alındığında suç işlenmeye ilk başlangıç aşamasında müdahale edilmeyerek önleyici kolluk görevinin ihmal edildiği, 5271 sayılı CMK'nın İletişimin Tespiti, Dinlenmesi ve Kayda alınması başlıklı 135.maddesi "Şüpheli ve ya Sanığın tanıklıktan çekilebilecek kişilerle arasındaki iletişim kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde alınan kayıtlar derhal yok edilir" hükmüne uygun işlem yapılmadığı, her 3 operasyonun da aynı gün yapılması ve üst makamlara bilgi verilmemesinin tesadüf olarak değerlendirilemeyeceği, ayrıca 17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak yürütülen soruşturmanın ülke ekonomisine verdiği zarar dikkate alınarak tüm bunların etkin bir adli soruşturma ve yargılama sonucunda ortaya çıkabileceği değerlendirildiğinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ve Mali Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Yakub SAYGILI hakkında soruşturma izni verilmiştir.

G) FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ MENSUPLARININ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ EYLEMLERİN CEZA HUKUKU AÇISINDAN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Üyesi ve Yöneticilerinin gerçekleştirdiği soruşturmaya konu eylemler ve eylemlerle ilgili yasal mevzuatın incelenmesi gerekmektedir.

Bu bölüm;

1) SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ KURMAK VE YÖNETMEK, KURULAN ÖRGÜTE

ÜYE OLMAK, (FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ),

2) SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ'NÜN FAALİYETİ KAPSAMINDA;

a) CEBİR VE ŞİDDET KULLANARAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ'Nİ

ORTADAN KALDIRMAYA VEYA GÖREVLERİNİ YAPMASINI KISMEN YADA TAMAMEN YAPMASINI ENGELLEMEYE TEŞEBBÜS ETMEK,

b) HUKUKA AYKIRI OLARAK ELDE EDİLEN VERİLERİN KAYDEDİLMESİ,

c) SORUŞTIRMANIN GİZLİLİĞİNİ İHLAL ETMEK

Ana başlıkları altında düzenlenmiştir.

1) SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ KURMAK VE YÖNETMEK, KURULAN ÖRGÜTE ÜYE OLMAK (FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ),

C.Başsavcılığımızın 2014/133596 numaralı soruşturma dosyası üzerinden şüpheliler hakkında "Silahlı Terör Örgütü Kurmak, Yönetmek ve Kurulan Örgüte Üye Olmak, Örgüt Yapılanması Altında Sair Suçları İka Etmek" suçlarından soruşturma yürütülmekte iken, "Kamuoyunda Fetullah Gülen Grubu, Paralel Devlet Yapılanması, Fetullahçı Terör Örgütü, Pensilvanya Örgütü adları ile anılan oluşumun terör örgütü olup olmadığı, terör örgütü ise ne sebeple terör örgütü olarak addedilebileceği" şeklindeki 18.03.2015 tarihli müzekkereye Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanlığı'nca verilen 20.05.2015 tarihli tarihli cevabi yazı içeriğinde Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) adı altında sözkonusu yapılanmanın "Silahlı Terör Örgütü" niteliğinde bulunduğu, iddianamenin FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütünün Yapısı ve Özellikleri başlıklı bölümünde ayrıntıları ile anlatılmıştır.

Bununla birlikte;

FETÖ/PDY mensuplarınca yürütülen C.Başsavcılığımızın 2011/762 soruşturma numaralı sözde **"Kudüs Ordusu Terör Örgütü"** soruşturması kapsamında çok sayıda mağdur ve müştekiye ait (özel hayatlarının gizliliğini ihlal etmemek amacıyla isimleri belirtilmemiştir.) terör yada başka hiçbir suçla ilgisi olmayan çok sayıda "cinsel içerikli"görüşmenin delil olarak kullanılmak üzere iletişim tespit tutanağı haline getirildiği,

Bu kapsamda, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Yöneticiliği ve Üyeliği suçundan, haklarında iletişimin tespiti kararı uygulanan mağdur ve müştekilerin;

194615.., 193499.., 194607.., 194611.., 194616.., 194616.., 194683.., 195976.., 210278.., 210284.., 211450.., 214532.., 215201.., 215201.., 217463.., 219222.., 219629.., 219684.., 219684.., 230733.., 230793.., 231980.., 231981.., 232002.., 232006.., 230780.., 230781.., 230781.., 230786.., 247116.., 120055.., 125084.., 125643.., 125748.., 146867.., 147874.., 148789.., 157533.., 164044.., 164107.., 177411.., 125270.., 156947.., 176658.., 185140.., 121644.., 109185.., 109182.., 125193.., 140403.., 149320.., 222608.., 222651.., 223006.., 228270.., 229386.., 230255.., 236434.., 240447.., 243574.., 236080.., 244398.., 136472.., 136472.., 146097.., 184834.., 201859.., 209417.., 212665.., 222285.., 225939.., 226063.., 226224.., 226264.., 226278.., 230919.., 230944.., 230988.., 233530.., 233842.., 233870.., 234023.., 234671.., 235052.., 235226.., 235507.., 235820.. 236000.., 247776.., 186370.., 187523.., 188886.., 191554.., 246916.., 154590.., 154593.., 155530.., 123797.., 123840.., 158753.., 226881.., 228596.., 224078.., 224119.., 228148.., 228716.., 234911.., 236033.., 245017.., 228596.., 235435.., 207359.., 211374.., 212448.., 212449.., 212854.., 213845.., 214086.., 202252.., 208217.., 211719.., 212138.., 216102.., 169678.., 191568.., 191575.., 200320...,

ID numaralı (son dört rakamı özel hayatın gizliliği sebebiyle yazılmamıştır.) özel hayata ilişkin yukarıda örnek olarak tesbit edilen çok sayıda görüşmesinin iletişim tespit tutanağı haline getirildiği tespit edilmiştir.

Bu tespit tutanaklarını düzenleyen şüpheli ve sıralı amirlerinin gerçekleştirdikleri eylemin suç olduğunu bildikleri, amaçlarının; haklarında düzenlenen bu tutanakları kullanarak mağdur ve müştekileri, Terörle Mücadele Kanunu'nun 1. maddesinde belirtilen ve terörün tanımında yer alan **"korkutma, yıldırma ve baskı altına alma"** yöntemlerini kullanarak itibarsızlaştırmak suretiyle kendilerini savunamaz hale getirmek olduğu anlaşılmıştır.

Aynı şekilde,

FETÖ/PDY mensuplarınca yürütülen 2014/133596 soruşturma numaralı başka bir soruşturma kapsamında, Yurt Atayün'ün şube müdürlüğünü, Ömer Köse'nin de şube müdür yardımcılığını

yaptığı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nce yürütülen **"El Kaide Yanlısı Radikal Tahşiye Örgütü"** olarak adlandırılan sözde örgüte yönelik tahkikatta, iletişim tespit tutanağı getirilen cinsel içerikli görüşmelerin, hiçbir suç unsuru taşımadığı ve soruşturmayla hiçbir ilgisinin bulunmadığı halde; itibarsızlaştırma, baskı altına alma, korkutma ve yıldırma amacıyla ifadeleri esnasında mağdur ve müştekilere soru olarak yöneltildiği,

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün siyasal/ideolojik görüşlerini benimsememesi nedeniyle hedef haline getirilen binlerce mağdura ait görüşmenin kayıt altına alındığı, suç unsuru taşımayan ve özel hayata ilişkin bu görüşmelerin iletişim tespit tutanağı haline getirildiği, bu şekilde mağdur ve müştekilerin toplum önünde "ahlaken düşük" konumuna sokularak kendini savunamaz hale getirilmek istendiği, terörün tanımında unsur olarak belirtildiği üzere bu şekilde mağdur ve müştekilerin aile ve toplum baskısı altına alınarak korkutulması ve sindirilmesinin amaçlandığı, bilinçli, sistematik ve organize bir şekilde uygulanan bu yöntemin diğer soruşturmalarda olduğu gibi sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü olarak adlandırılan bu soruşturmada da usül olarak benimsendiği ve fiilen uygulandığı tesbit edilmiştir.

Bu minvalde örnek olarak;

Ticaretle uğraşan Mehmet Hanifi İnanç, İHH Başkanı Özel Kalemi Müdürü Recep Aykut, İşadamı Nasuhi Günay, Öğretim Üyesi Doç. Dr. Abdurrahman Aliy, İ.Ü. Öğretim Görevlisi (Bakırköy Sağlık Bilm. Fak.) Abdulhakim Beki, Uluslararası El Mustafa Üniversitesi Özel Kalem Müdürü Kadir Tezşah, İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesi öğretim üyesi İbrahim Keleş, Kırıkkale Üniversitesi Genel Sekreteri İsmail Altan Akgün, Eğitimci Tekin Ulutaş, Silivri İlçe Emn.Müdürü Mustafa Güntekin, İstanbul Belediye Başkanı Özel Kalem Müdürü Muhsin Doğan, Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un Özel Kalem Müdür Yrd. Hüseyin Aygün, Birüni Üniversitesi Rektörü Prof.Dr. Adnan Yüksel, THY Genel Müdürü Temel Kotil, Ak Parti Samsun Milletvekili Cemal Yılmaz Demir, TOKİ Başkan Yardımcısı Sami Er, İşadamı Süleyman Tiryakioğlu, Osmangazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Görevlisi Levent Baştürk, Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Ahmet Doğan, Polis Akademisi Başkanı Yılmaz Çolak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Erhan Gökal, Gazeteci (Yeni Şafak Gazetesi Yazı İşleri Müdürü) İdris Saruhan, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı Mustafa Kuruca, Bayrampaşa Belediyesi İşletme İştirak Müdürü Erol Yurttaş, Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanı Danışmanı Ali Çelik, Tüccar Kemal Garip vs.. olmak üzere çok sayıda kişinin "gündelik, mesleki yada ailevi" mahiyetteki iletişimlerinin terör kapsamında yapıldığı izlenimi vermek amacıyla şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirildiği,

Yine aynı şekilde;

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2014/133596 numaralı soruşturma dosyası üzerinden yürütülen ve **"Tahşiye"** adıyla bilinen soruşturmanın başlatılma talimatının **"herkul.org"** isimli internet sitesi üzerinden şüpheli Fetullah Gülen tarafından verildiği, kendisine bağlı basın yayın kuruluşları aracılığıyla ve özelikle Samanyolu Televizyonu'nda yayınlanan **"Tek Türkiye"** isimli dizi içerisinde geçen "karanlık kurul" yada "karar kurulu" olarak adlandırılan sahnedeki diyaloglar vasıtasıyla ilerde başlatılması düşünülen soruşturmalar ile yapılması planlanan operasyonların talimatının verildiği ve ayrıntılarının bildirildiği,

Talimat doğrultusunda bazı emniyet görevlileri tarafından örgüt lideri Fetullah Gülen'i eleştiren bir grubun hedef alındığının ortaya çıktığı, dizi senaristi ve yönetmeninin şüpheli sıfatıyla alınan ifadelerinde **"karanlık karar kurulu bölümünün kendileriyle hiçbir ilgisinin olmadığını, senaryoyu kendilerinin yazmadığını"** beyan ettikleri anlaşılmıştır.

Tahşiye (Radikal Mehmet Doğan Grubu) soruşturması olarak adlandırılan bu soruşturmada

görev alan şüphelilerin çoğunun sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasını yürüten şüphelilerle aynı kişiler olduğu, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında mağdur ve müştekilerin itham edildiği suçlamalardan biri olduğu tespit edilen "muta nikahı"suçlamasının, soruşturma ile ilgili hiçbir bilgi yokken Amerika'da yaşayan ve resmi hiçbir görevi olmayan örgüt lideri Fetullah Gülen tarafından dile getirildiği,

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü lideri Şüpheli Fetullah Gülen'in;

"htttpwww.herkul.org"isimli internet adresinde 02.02.2013 tarihinde yayınlanan 217. Nağme: "Takiyye, Mut'a Tuzağı ne Nifak Nezlesi" başlıklı konuşmasında;

"İki asır evvel Türk siyasetine de burnunu sokan takiyye şebekesi Muta'yı mı kullandılar, neyi kullandılar, kılcallara kadar nüfuz ettiler." şeklinde ifadelerde bulunduğu,

Aynı konunun (Mut'a) STV isimli televizyon kanalında yayınlanan "Şefkat Tepe" dizisindeki 05.10.2013 tarihli "Karar Kurulu" bölümünde İranlı bir karakteri canlandıran ve "Tersli" olarak hitap edilen bir şahıs tarafından dile getirildiği,

Dizinin haftalık yayınlanan sonraki bölümlerinde de sürekli "Mut'a" konusunun işlendiği,

Dizide işlenen bu konuyla aynı doğrultuda "Bugün" isimli gazete yazarı şüpheli Gültekin Avcı'nın 2013 yılının Eylül ve Ekim aylarında sistematik olarak "İstihbarat-Muta-Acem" konularıyla ilgili 4 (dört), 2014 yılında da 3 (üç) adet köşe yazısı yazdığı, bu şekilde sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında mağdurlara atfedilen ve haklarında hiçbir delil bulunmayan terör örgütü üyeliği suçlamasıyla ilgili kamuoyunu örgütün amaçları doğrultusunda yönlendirmeye çalıştığı, sonraki tarihlerde gerçekleştirilmesi planlanan operasyonlarda gözaltına alınacak mağdurların itibarsızlaştırılması için "Mut'a Nikahı" konusunu kullanarak toplum vicdanının şekillendirilmeye çalışılmasında aktif rol aldığı,

Örgüt lideri Fetullah Gülen'in de bu konuşmasıyla, yürütülmekte olan soruşturmanın seyri ile ilgili örgüt yönetici ve üyelerine talimat verdiği tespit edilmiştir.

Yine örgüt lideri **Fetullah Gülen**'in **14.10.2013 (17 Aralık girişiminden yaklaşık 2 ay önce)** tarihinde yaptığı konuşmada **"Selam Çakmak"** (soruşturma şüpheliler tarafından Selam-Tevhid olarak adlandırılmaktadır) ifadesini kullanarak sözde soruşturmayı yürüten emri altındaki örgüt yönetici/üyelerine operasyon yapılması talimatını verdiği,

Talimatı alan örgüt üyelerinin çalışmalarını hızlandırdıkları ve soruşturmayı operasyona dönüştürmeye çalıştıkları, 17-25 Aralık girişiminin sonuçsuz kalması üzerine, yürüttükleri sözde soruşturmanın hukuksuz ve mesnetsiz olduğunu bildiklerinden emniyet arşivinde bulunması gereken soruşturma dosyasının bir nüshasını TEM Şube'ye ait yangın merdiveninden kaçırarak gizledikleri anlaşılmıştır.

C.Başsavcılığımızca yürütülen soruşturma kapsamında 22.07.2014 tarihinde şüpheliler gözaltına alındıklarında, "www.herkul.org" isimli internet adresinde Fetullah Gülen'in 27.07.2014 tarihinde kendilerine hitaben yaptığı,

411. Nağme: Utanacak İş Yapmadınız; Dimdik Durun ve Ahirete Alacaklı Gidin!.. başlıklı konuşmasında, "Fakat size bugüne kadar hırsız demediler değil mi? Hepiniz böyle alnı açık, yüzü ak! Elhamdülillah! Bize hırsız demediler. İrtikâp yaptı demediler, bir kısım densizler size haşhaşi diyorlar, size çete diyorlar, size örgüt diyorlar, size bir şeye talip nazarıyla bakıyorlar…devletin parası deniz, yemeyen domuz dememiş iseniz şayet, bence bir ayıp işlememişsiniz! Hiç utanmayın! daima dimdik durun" şeklinde,

Aynı internet adresinde yaptığı **"401. Nağme; Yolsuzluk"** başlıklı ve 20.12.2013 tarihli konuşmasında, 17-25 Aralık soruşturmasını yürütenler hakkında **"binde birini tanımam"** şeklinde beyanda bulunmasına rağmen gözaltına alınan örgüt üyelerini sahiplenerek nasıl

davranmaları gerektiği konusunda talimat vermiştir. Bu şekilde örgüt aleyhinde ifade verilmesinin önüne geçmeye çalışmıştır. Örgüt liderinin bu konuşmaları örgüte yakın bazı basın yayın organlarında "Utanacak İş Yapmadınız; Dimdik Durun" şeklinde haberleştirilmiş, bu konuşma ve haberlerden sonra gözaltındaki şüpheliler ve yakınlarının, "dik durma"ifadesini kullandıkları tespit edilmiştir.

C.Başsavcılığımızın **2014/133596** numaralı **(Tahşiye)** soruşturma dosyası kapsamında bir kısım şüphelilerin 2014 yılı Aralık ayında gözaltına alınması üzerine şüpheli **Fethullah Gülen**'in, "www.herkul.org" isimli internet adresinde 04.01.2015 tarihinde **"Ahlaki Çöküntü ve Yenilenme Cehdi"** başlığıyla yayınlanan konuşmasında, örgüt üyelerine birlik ve beraberlik çağrısı yaptığı, yine aynı konuşmada "daha önce gözaltına alınarak tutuklanan örgüt üyelerinin kardeşleri olduklarını, onlara yalnız olmadıklarını hissettirmek gerektiğini" vurguladığı anlaşılmıştır.

Aynı dönemde **"www.herkul.org"** isimli web adresi içerisinde bulunan, diğer linkler başlığı altındaki Herkul Nağme arşiv kısmından www.herkul.org/herkul-nagme/448-nagme-metanetimizin- temeli-ve-imtihanin-kaybedenleri/ linkli adreste, 06/01/2015 tarihinde 448. Nağme: **"Metanetimizin Temeli ve İmtihanın Kaybedenleri"** başlıklı konuşmasında aynı şekilde örgüt üyelerini sahiplenerek:

"Şimdi günümüzde de bazı arkadaşlarımız hapishanelere atılıyorlar ve hakkaten o şeydeki arkadaşlar bi kere istintak döneminde ifadelerinin alındığı dönemde ta bilmem yedinci kat yerin altında orada o soğukta her türlü imkandan mahrumiyet içinde yemek vermeme su içirmeme. Silivri'de bu günde gastede veya televizyonda gastedeydi resmi vardı adam çağırmışlar gelirken de bir şişe su almış eline yani insanın çok dikkatine dokunuyor. O arkadaşlarımın çoğu işte bu gün Türkiye'nin her yerinde hemen bu türlü şeylere maruz kalıyorlar yani. Bir bir diğer taraftan da her gün yeni bir böyle algı operasyonu şeklinde bir şeyler yapmak suretiyle içerdekiler kadar sizin de bizim de moralimizi bozuyorlar. Böyle adeta sürekli zıpkın yiyor gibi bir şey oluyoruz yani. Şimdi bu adamlar bazı arkadaşlarımızı aldılar. Yarın işin ucu bize gelir dayanırsa ne yaparız bu mevzuda." şeklinde beyanlarda bulunduğu, Örgüt lideri Fetullah Gülen'in yaptığı tüm konuşmaların belirli bir amaç ve hedef doğrultusunda yapıldığı, örgüt üyelerine mesaj verilmesinin amaçlandığı, örgütün nihai hedefine ulaşması için yapılması gerekenleri gerçekleştirmeleri konusunda örgüt üyelerine talimat verildiği anlaşılmıştır.

Yapılan tüm tespitler birlikte değerlendirildiğinde, FETÖ/PDY Unsurları tarafından şüphelilerin eylemlerini, örgüt lideri Fetullah Gülen'in talimatları doğrultusunda, resmi hiyerarşinin dışındaki ast-üst ilişkisi içerisinde bilinçli, sistematik/koordineli, eylem ve fikir birliği içinde gerçekleştirdikleri, 17 ve 25 Aralık soruşturmaları ile eş zamanlı olarak operasyon düzenlemek kastıyla (dosya kapsamında hazırlanan şahıs tespit tutanaklarının 10-15/12/2013 tarihleri arasında hazırlandığı ve tüm teknik takiplerin 18/12/2013 tarihinde sonlandırıldığı tespit edilmiştir) amaç birliği içerisinde hareket ettikleri, nihai hedef olarak başta Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakanı ve Bakanları ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve Büyükelçiler'i olmak üzere çok sayıda devlet yetkilisini, gazeteci/yazarları, üniversite öğretim üyelerini, iş adamlarını, vakıf ve dernek yetkilileri ile kanaat önderlerini 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında terörle ilişkilendirerek gözaltına almayı planladıkları anlaşılmıştır.

Fetö/Pdy Lideri Firari Sanık Fetullah Gülen'in 17 Aralık Talimatı
ALTIN VURUŞ (17-25 Aralık Girişiminden İki Ay Önce);
20 Ekim 2013 tarihinde www.herkul.org/bamteli/girdili-ciktili-aktarmalar-ve-suizan-virusu/ linkli adreste paylaşıldığı görülen 43 dakika 19 saniye süreli **"14 Ekim 2013–BAMTELİ-Girdili Çıktılı Aktarmalar Suizan Virüsü"** başlıklı Fethullah Gülen'in yapmış olduğu konuşmanın 23.dakika 32.saniyesi itibariyle;

"Oysaki hani şöyle de yorumlanabilir: Bu orada hazine varmışdır ki; menkıbelerde öyle ama Şam'da petrolde olabilir, gaz da olabilir. "Siz böyle dünyeviliklere tapıyorsunuz esasen. Allah'a tapmıyorsunuz siz, Allah'a tapacağınız halde benim ayağımı vurduğum yerin altındaki şeye tapıyorsunuz. Şimdi bu da meselenin bi yorumu."
23.dakika 55.saniye itibariyle;
"Şimdi meseleyi birinci şıkka bağlayarak, onu idama mahkum etmek isteyen insanlar olur yani. Ama meseleyi ikinci şıka bağladıkları zaman; öyle baktıkları zaman, tebliğine gittikleri zaman, işin arkasını araştırmaya, altına inmeye baktıkları zaman, altı dolumu değil mi? öylemi değil mi? baktıkları zaman diyecekler ki;
24.dakika 21.saniye itibariyle;
"Yav ne güzel, hakkaten **BU BİR ALTIN** ne diyor? Vurma mı? **ALTIN VURUŞ** yaptı, bir **ALTIN VURUŞ** yaptı." Şeklinde konuştuğu, **FETÖ/PDY MENSUPLARINA 17/25 ARALIK GİRİŞİMLERİNİN TALİMATINI VERDİĞİ** tesbit edilmiştir.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 125. BÖLÜM – 09 Kasım 2013;
http://www.kure.tv/izle/karar-kurulu-7-bolum-9-kasim-2013 linkli adres;
X-3 ERKEK ŞAHIS (MEDYA PATRONU): Kesinlikle haklısınız. Zaten işin terör ayağını unutmuş değiliz. Medya görmese de kontrolümüzde azdırıldı terör. **Suriye'ye sahip çıkmanın ne demek olduğunu gösteriyoruz.** Özellikle biz tersliler dost ülkelerin destekleriyle terör örgütüne sahip çıkarak, örgüt en güçlü dönemini yaşıyor, **ALTIN VURUŞ**'a hazır.

ŞEFKAT TEPE-KARAR KURULU 129. BÖLÜM – 07 Aralık 2013
(17 ARALIK TALİMATI);

X-1 ERKEK ŞAHIS (BARON) : Beyler…Bölgeyi yeniden yapılandırmak için, ülkeyi süresiz kaos ortamına sürüklemeliyiz. Camiayla siyasiler, dershane üzerinden boğaz boğaza gelirken, bizler süratle ülkeyi şehir devletlerine böldük. Yapılanma, eğitime destek evleri adı altında, CCK kanalıyla da hızla tamamlanıyor. Anadolu diken tarlasına dönicek. Hedef, "yeter artık, bu terör bitsin de, ne olursa olsun" sözünü; kitlelere ve siyasetçilere söyletmek. Cuma'nın dediği gibi; "**o dershanelerin kapatılması, hem camiaya hem de DEVLETE BÜYÜK DARBE OLUCAKTIR."**

X-2 ERKEK ŞAHIS (İNGİLİZ): Bu topraklarda kontrolümüzde olmayan siyasi, ekonomik, sivil toplum, camia gibi yapılar, başarılı ve bağımsızsalar; bedel ödemek zorundalar. Onları birbirleriyle uğraştıracak gündemler bulup, birbirlerine düşmeleri sağlanmalı. Bu hedefte çıkardığımız fitneye en iyi örnek; dershane. Ters'li yoldaşla, kılcallardaki arkadaşlarımızın ektiği fitne tohumları meyveye durdu. Sırada camianın diğer faaliyetlerini de bitirecek fitnelerde.

X-2 ERKEK ŞAHIS (İNGİLİZ): Bu ALTIN VURUŞ'larla, siyasilerin zayıf noktalarını da görmüş olduk. Sınır ve sinir bozucu PH uygulanarak; fiziki değil, fikri manada lidersiz toplum oluşturmayı körükliycez. Camia, siyasetin önünde engel gösterilmeli. Kuvvet, hakkın elinde değil, gücün emrinde olucağı ana kadar mücadeleye devam edicez.

Yapılan tesbit ve diyaloglardan da anlaşılacağı üzere;
Talimatı FETÖ/PDY lideri Fetullah Gülen tarafından verilen ve Fetullah Gülen'in konuşmalarıyla paralellik gösteren Karanlık Kurul yada Karar Kurulu adlı sahne, ŞEFKAT

TEPE adlı dizide 2013 yılında ilk defa 28.09.2013 tarihinde sahnelenmiştir. 2013 yılının ilk karar kurulunda oyuncular arasında "Seçimler, açılımlar, saçılımlar, ekonomi, demokratik paket derken işbaşındakileri paketleme zamanı geliyor. Vurmanın tam zamanı. İçerden ve dışardan ablukaya alınarak, dostlarıyla araları açıldı. Yalnızlaştırılma projesi de başarıyla devam ediyor. Terörün yanında, siyasi, diplomatik ve ekonomik krizlerle sıkışan bir ülke hayal ediyoruz ve bunun olması için düğmeye basmış durumdayız." Şeklinde diyalogların geçtiği tespit edilmiştir. Bu diyaloglarla beraber 17 Aralık girişimiyle ilgili kamuoyunda yavaş yavaş algı çalışması yapılmaya başlanmıştır. Bu diziden hemen sonra örgüt lideri Fetullah Gülen 14 Ekim 2013 tarihli **"Girdili Çıktılı Aktarmalar Suizan Virüsü"** başlıklı konuşmasında **"Altın ve Altın Vuruş"** ifadelerini kullanarak 17 Aralık soruşturmasının temelini oluşturan altın konusuna değinmiştir. Aynı konuya Mehmet Baransu da 15 Nisan 2013 tarihli twetinde değinmiştir. Yine bahse konu dizinin 9 Kasım 2013 ve 7 Aralık 2013 tarihli bölümlerinde oyuncular arasında geçen diyaloglarda **"Altın ve Altın Vuruş"** ifadelerileri kullanılmıştır. Emre Uslu ve Mehmet Baransu'nun köşe yazıları ve paylaştıkları twitlerden sonra, örgüt lideri Fetullah Gülen de 14 Ekim 2013 tarihli konuşmasında altın konusuna vurgu yapmış, 24 Kasım 2013 tarihinde yapmış olduğu konuşmada da örgüt üyelerine hitaben **"Hiç Durmadan Yürüyeceksiniz"** diyerek talimat vermiştir. Yine Fetullah Gülen'in konuşmasında geçen konular aynı şekilde dizilerde işlenerek 17-25 Aralık ve MİT Tırları'nın durdurulması ihanetine kadar giden sürecin başladığı örgüt üyelerine aktarılmıştır. Bu kapsamda ilerleyen dönemde gerçekleşmesi muhtemel soruşturmalar ve operasyonlar için kamuoyunda algı çalışması yapılarak kamuoyunun şekillendirilmeye çalışıldığı tesbit edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen "Usulsüz Dinlemeler"konulu bilgi notunda açıklandığı üzere;

1990'lı yıllardan itibaren bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de teknoloji ve bilişim alanında önemli gelişmeler yaşanmıştır. Özel televizyon ve radyoların yoğun bir rekabet ortamı içerisinde çoğalması, iş ofislerinden başlamak üzere bilgisayar ve cep telefonlarının kullanımının artması ile ülkemiz adeta iletişim yağmuruna tutulmuştur.

Bu iletişim alanına hâkimiyet müspet veya menfi anlamda sadece topluma değil teknik, ekonomik, politik, askeri, sosyal konularda da uluslararası alanda istikamet belirleyecek bir güce de sahip olma anlamına gelmektedir.

Bu süreçte, sosyal ve ekonomik yapıyı bozmaya çalışan terör ve organize suç örgütleri; TV, radyo, bilgisayar, cep telefonu, uydu telefonu, internet gibi iletişim araçlarını yoğun şekilde kullanmışlardır. Bu gelişmeler, suçların çeşitleri, nitelikleri ve özellikle de işleniş biçimlerinde önemli değişiklik ve kolaylıkları beraberinde getirmiştir. Aynı şekilde kolluk kuvvetlerinin de nitelikli personel ve donanıma olan ihtiyacı artmış, aynı ihtiyaç bu ve benzeri suçlar ile mücadelede diğer kamu kurumları için de bir zaruret halini almıştır.

Adli olarak iletişimin denetlenmesi 01.06.2005 tarihine kadar 4422 sayılı "Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu" ile düzenlenirken, bu tarihten itibaren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile düzenlenmiştir.

İstihbarat teşkilatları tarafından yürütülen önleyici kolluk faaliyetleri; işlenmiş bir suç ile ilişkili olmayıp kolluk birimlerinin kuruluş yasalarında yer alan görevleri kapsamında, yasada belirtilen suçlar ile sınırlı olarak ulusal güvenliğin sağlanması ve demokratik hukuk devletine yönelik tehdit unsurlarına ilişkin faaliyetlere yöneliktir. Önleyici ve adli amaçlı iletişimin denetlenmesi, aralarındaki nitelik farkı gözetilerek ayrı yasalarla düzenlenmiştir.

Ülkemizde iletişimin denetlenmesine ilişkin hükümler, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Kanunu, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda düzenleme yapan 5397 sayılı Kanun, 5271

sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2813 sayılı Telsiz Kanunu, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile bu kanunların uygulanmasını gösteren yönetmeliklerde düzenlenmiştir.

2014 yılından itibaren yapılan çalışmalarda, 2013 yılı ve öncesinde birçok ilimizde hukuka aykırı adli ve önleme dinlemelerinin yapıldığı tespit edilmiştir. Usulsüzlükleri tespit edilen görevliler hakkında gerekli adli ve idari süreçler başlatılmış ve devam etmektedir.

TEM Dairesi Başkanlığı'nda 2014 yılı itibarı ile dinleme sayılarının olağan seviyeye düştüğü buna rağmen operasyon ve yakalanan şahıs sayısında önemli bir değişiklik olmadığı, adli dinlemelerin en yoğun yaşandığı 2013 yılma göre dinleme sayısının 2014 yılında %83 oranında azaldığı, buna rağmen operasyonların %17 yakalamaların %13 arttığı görülmektedir.

KOM Dairesi Başkanlığında 2014 yılında, 2013 yılma göre dinleme sayısının %81 oranında azaldığı buna rağmen gerçekleşen operasyonların %1 yakalanan şahısların % 4 oranında azaldığı görülmektedir.

Yukarıda ki tablolardan da anlaşılacağı üzere 2014 yılı öncesinde birimlerimizce yapılan dinlemeler suçla mücadele amacını ötesine geçmiş, vatandaşlarımızın özel hayatın gizliliğine dair anayasal haklarının ihlal edilmesi ile demokratik hukuk devletine olan güveni sarsıcı boyutlara ulaşmıştır.

Adli ve önleme dinlemelerine ilişkin yapılan çalışmalarda; çok sayıda siyasetçi,bürokrat, akademisyen, gazeteci, işadamı ve sivil toplum kuruluşu mensubunun gerçekte bağlantılı olmadıkları suç ve terör örgütleri ile ilişkili gibi gösterilerek haklarında dinleme kararlarının alındığı, bazı mahkeme kararlarının ise sahte isimlerle ya da açık kimlik bilgisi belirtilmeksizin IMEI numaraları üzerinden verildiği tespit edilmiştir.

Kabine üyelerinin sık görüştükleri kişilerin (danışman, koruma, sekreter, sosyal çevre vs.) üzerinden dinlendiği, örneğin Sayın Cumhurbaşkanımızın 2012 yılında Başbakan olarak Antalya İli'ne Ak Parti İl Kongresine katılmak amacıyla ziyaret gerçekleştirdiği, AK Parti İl Başkanı'nın ziyaret tarihlerini kapsayacak şekilde açık kimlik bilgileri gizlenmek suretiyle 26 günlüğüne teknik takibe alındığı tespit edilmiştir.

Sosyal medyada özel hayatlarına ilişkin görüntüleri yayınlanan Milliyetçi Hareket Partisi mensubu on kişiden dördünün istifa etmeden önce iletişimlerinin tespit edildiği anlaşılmıştır.

Ülkemizin siyasi hayatını derinden etkileyen ve farklı siyasi partilerin mensuplarının da hedef alındığı kaset skandalları değerlendirilirken, hedef adres ve kişilerin günlük rutinleri bilinmeksizin bu eylemlerin gerçekleştirilemeyeceği; kişilerin özel hayatına, zaaflarına ve günlük rutinlerine dair ön bilgilerin ise iletişim araçlarının sinyal bilgilerine ulaşma ve değerlendirme yetkisine sahip kamu kurumlarının imkânları dışında derlenmesinin mümkün olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Hedef kişiler hakkında organize suç örgütü üyesi olmak, uyuşturucu madde ticareti yapmak, terör örgütü üyesi olmak gibi farklı konularda art arda kararlar alınması, bazen yıllarca devam eden teknik takibe rağmen hiçbir adli işlem tesis edilmemiş olması ve hayatın olağan akışı içerisinde aynı kişinin yukarıda sayılı suçların tamamını işlemesinin gerçekçi olmaması göstermektedir ki dinlemelerde amaçlanan bir suçun aydınlatılması değil hedef kişinin bütün hayatının sıkı bir takip altına alınmak istenmesidir.

Yapılan çalışmalarda;

Usulsüz dinlemeleri gerçekleştiren kişilerin Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması FETÖ/PDY örgütüne iltisaklı kimseler olduğu anlaşılmıştır. Bilindiği üzere FETÖ/PDY örgütünün temel amacı Türkiye'de devletin bütün anayasal kurumlarını ele

geçirmektir. Usulsüz dinlemeler de örgüt tarafından bu amaca ulaşmak için kullanılan yöntemlerin başında gelmektedir.

Örgütün bu sayede;

Ülkenin siyasi hayatını dizayn etmek için kamuoyunun dikkatini çekmesi muhtemel ya da tehdit ve şantaj unsuru olabilecek bilgilere ulaşmayı,

Örgütün muhalif/hasım gördüğü siyasetçi, bürokrat ve kanaat önderlerinin özel yaşantılarına dair bilgileri tehdit ve şantaj maksatlı ele geçirmeyi,

Örgüte gelir sağlamak için baskı uygulanacak iş adamlarının ticari faaliyetleri ve özel hayatlarına dair bilgi elde etmeyi,

Örgüt mensuplarının faaliyetlerini denetleyerek bu kişilerin örgütten kopmaları halinde yapılanmaya zarar verecek eylemlerde bulunmalarının önüne geçebilmeyi,

Özel bir kurgulama yapıldığı takdirde örgütün ele geçirmeyi hedeflediği anayasal kurumların kamuoyu nazarındaki itibarını ve güvenilirliğini yıpratacak bilgileri temin etmeyi,

Yurtdışındaki faaliyetlerine destek sağlamak amacıyla yabancı istihbarat servislerinin ilgisini çekecek bilgilere ulaşmayı amaçladığı değerlendirilmektedir.

Kabine üyeleri, milletvekilleri, parti yöneticilerinin doğrudan yada sık görüştükleri kişiler (danışman, koruma sekreter vs.) üzerinden dinlenerek **17-25 Aralık** sürecinde olduğu gibi ülkenin siyasi hayatına antidemokratik müdahalelerde bulunulduğu,

Örgüt kadrolarına istihdam sağlayabilmek amacıyla çeşitli üniversiteler, özel okullar, yurtlar, dershaneler açıldığı/inşa edildiği ve bu kurumlar için devlete ait arazilerin hibe usulü ile elde edilebilmesi, teşvik ve hibe alınabilmesi için ilin vali, belediye başkanı gibi üst düzey yöneticilerinin dinlenildiği, elde edilen bilgilerin bu amaç için kullanıldığı,

Bilimsel ve Teknolojik hizmet veren (TÜBİTAK, ASELSAN) kuruluşların yönetici ve çalışanlarının dinlenmesi sayesinde gelişmekte olan savunma sanayisine ilişkin yüksek maliyetli ihalelerin örgütle bağlantılı şirketlere kazandırılmasının ve uluslararası çıkar çevrelerinin beklentilerinin karşılanmasının amaçlandığı,

Yine bilim ve teknoloji üreten kurumlara yönelik usulsüz dinlemelerle elde edilen bilgilerin, uluslararası anlaşmalar üzerinde söz sahibi olabilmek ve güvenlik politikalarını örgüt menfaatleri doğrultusunda şekillendirebilmek için kullanıldığı,

EPDK ve BDDK gibi ekonomik özerk kurumlara yönelik yapılan dinlemelerin; hükümetin ekonomi politikaları üzerinde söz sahibi olmak, rant elde etmek, gerektiğinde elde edilen bilgileri siyasi iktidarı yıpratmak gayesi ile gerçekleştirildiği,

Kamu kurum/kuruluşlarının yöneticilerine yönelik dinlemeler ile bu kurumların açmış olduğu ihalelerin örgüte yakın şirketlere kazandırılmasının ve kurumların tüm iş ve işlemlerinin kontrol altına alınmasının hedeflendiği,

Özellikle merkez medyada örgüt menfaatleri ile çakışan yayınların engellenmesi ve meşruiyet sorunu yaratacak algının önüne geçilebilmesi için medya patronları, gazete yöneticileri, köşe yazarları ve medya şirketlerinin santrallerine yönelik dinleme faaliyeti yürütüldüğü,

İş adamlarının baskı altına alınarak örgüte gelir sağlanması için yasa dışı dinlemeler ile bu kişilerin iş ve özel yaşantılarına dair mahrem bilgilerin temin edildiği öngörülmektedir.

Hukuka aykırı dinlemelerle ilgili olarak bir ilimizde belli bir inanç kesimi hedef alınırken başka bir ilimizde siyasetçi ve gazetecilerin hedef alındığı, bir diğer ilimizde ise finans

faaliyetlerine yönelik dinlemeler yapıldığı anlaşılmıştır. Özellikle farklı etnik ve dini gruplara mensup kişilere yönelik olarak gerçekleştirildiği değerlendirilen dinlemelerde; bir ilimizde Alevi-Bektaşi din adamı ve kanaat önderlerinin ve bu inancı paylaşan vatandaşlarımızın, bir ilimizde Şii inancına mensup vatandaşlarımızın, diğer bir ilimizde ise Caferi inancına mensup vatandaşlarımızın hedef şahıs kapsamında dinlendiği anlaşılmaktadır.

Dini grupların yanı sıra farklı etnik kimliğe sahip vatandaşlarımızın da dinlemelere konu olduğu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nde bazı illerimizde toplumda Kürt kimliği ile tanınan ve öne çıkan bazı kamu görevlisi, sivil toplum kuruluşu üyesi, kanaat önderi vatandaşlarımızın dinlendiği görülmektedir.

Dinlemeler esnasında hayatın olağan akışına aykırı bir biçimde; farklı inanış, kanaat ve dünya görüşüne sahip çok sayıda insanın aynı soruşturma kapsamında suçlandığı, aynı kişinin farklı illerin farklı soruşturmaları kapsamında aynı anda işlenmesi mümkün görünmeyen fiillerin faili olduğu iddiası ile dinlendiği, örgüt yöneticiliği ve üyeliği gerekçesiyle uzun süre yapılan dinlemelerin belli bir süre sonunda hiçbir işlem yapılmadan pasife alındığı tespit edilmiştir.

FETÖ/PDY'nin farklı dini ve etnik gruplar içerisine sızmaya çalıştığı, böylelikle bu grupları örgütün hedefleri doğrultusunda yönlendirebilmeyi amaçladığı bilinmektedir. Usulsüz dinlemelerin bu hedefe ulaşmak, aynı zamanda ülkemizi istikrarsızlaştırmak, toplumsal barışa zarar vermek, devletin belli bir etnik ve dinsel grubu hedef aldığı algısı yaratarak Gezi Parkı Olaylarında olduğu gibi hükümeti hedef alan toplumsal olayları tetiklemek amacıyla kullanılabileceği değerlendirilmektedir.

Adli soruşturmalar esnasında ilgili mevzuat hükümlerine göre başka suretle delil elde edilmesinin mümkün olmadığı hallerde başvurulması gereken iletişim tespit kararı bu kurala riayet edilmeksizin öncelikli olarak uygulamaya konulmuştur. Örneğin sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması esnasında 593 hedefe yönelik karar alınmıştır.

Sözde **Selam-Tevhid Soruşturması** hedefleri arasında çok sayıda kamu kurum ve kuruluşu ile devlet üniversitelerine ait telefon numaraları da bulunmaktadır.

Silahlı eylem anlamında;

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında FETÖ/PDY Unsurlarınca, soruşturma kılıfı altında; uydurma gerekçe, sahte delil ve ihbarlarla Milli İstihbarat Teşkilatı yönetici ve mensupları ile İHH Vakfı yönetici ve çalışanları dinlenmiştir. Soruşturmanın sürdürüldüğü 3 yıl 7 aylık süre zarfında terörle ilgili hiçbir delil bulunamamış, PKK/KCK, EL KAİDE, DHKP/C, MKP Terör Örgütleri ve uyuşturucu madde ticareti soruşturmalarına dair evraklar sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasına eklenmiştir. Böylelikle dosya kapsamındaki kişilerin belirtilen örgütlerle irtibatlandırılması, terör örgütü ve uyuşturucu soruşturma dosyalarının sözde Kudüs Örgütü Terör Örgütü dosyası ile birleştirilmesi hedeflenmiştir.

Fetullah Gülen ve **Emre Uslu** tarafından verilen talimat doğrultusunda Adana, Hatay ve Ankara İl Jandarma Komutanlıklarına bağlı olarak görev yapan şahıslar koordineli biçimde sahte ihbar ve delillerle Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarını durdurmuşlar, devlet sırrı kapsamındaki yardım faaliyetinin deşifre edilmesini engellemeye çalışan **Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarını silah doğrultarak yere yatırmışlar, kelepçeleyerek darp etmişler, olay yerinde hazır bulunan basın mensupları aracılığı ile MİT'e ait yardım tırların görüntülerini medyaya servis etmişlerdir.**

MİT ve İHH yetkililerini dinleyerek yardım faaliyetlerinden haberdar olan kişiler, sahte delil ve ihbarlarla MİT ve İHH üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni uluslararası kamuoyu nazarında teröre yardım eden ülke konumuna düşürmeye çalışmışlardır.

Aynı zamanda;

Hukuka aykırı dinlemeler esnasında suçla ilgisi bulunmayan, kişilerin özel yaşantılarına dair (cinsel tercih, evlilik dışı ilişki, finansal konular vs.) görüşmelerin de kayıt altına alındığı ve arşivlendiği,

Suç unsuru taşımayan ve gıyapta yapılan görüşmeler gerekçe gösterilerek üst düzey yetkililerin terör örgütüne üye olmak, örgüt adına eylem ve faaliyette bulunmak vb. iddialarla teknik takibe alındığı, dinlenen kişilere ait adres bilgilerinin yanlış yazıldığı böylelikle dinleme hitamı yapılması gereken yasal tebligatların ilgililerine ulaşmasının engellendiği, 17-25 Aralık süreci ile birlikte ise dinlemelerle ilgili delillerin karartıldığı görülmüştür.

Ayrıca adli soruşturmalar esnasında GSM operatörlerinin bütün kullanıcılara gönderdiği SMS'ler gerekçe gösterilerek insanların terör örgütü üyesi olmak iddiası ile teknik takip altında bulunan kişilerle bağlantılı gibi gösterildiği, sehven yapılması mümkün olmayacak şekilde gerçeğe aykırı HTS analizlerinin yapıldığı anlaşılmıştır.

1991 yılında SSCB'nin dağılmasının ardından bağımsızlığını kazanan Türk Cumhuriyetleri'nin gelişimi ve uluslararası toplum tarafından kabul edilmesi için yapılacak faaliyetleri ve dış politika önceliklerini koordine etmek maksadıyla 1992 yılında kurulan **Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı Başkanlığı** (TİKA)'nın son yıllarda farklı dil ve lehçelerde yaptığı yayınlar ile etkinliğini her geçen gün artıran **TRT Genel Müdürlüğü** ile birlikte dinlenmiş olmasının PDY'nin devlete alternatif dış politika geliştirme hedefi ile örtüştüğü düşünülmektedir. Bilindiği üzere PDY paranın ve stratejik bilginin bulunduğu her alanda tek karar verici haline gelmeye çalışmıştır. **Bu nedenle hukuka aykırı dinlemelerle elde edilen bilgilerin, bu kurumlardaki bağımsız yöneticilerin kurmaca soruşturmalarla tasfiye edilmesi ve yerlerine örgütle iltisaklı kişilerin getirilmesi hedefine hizmet ettiği değerlendirilmiştir.**

İzmir Askeri Casusluk Soruşturması esnasında KOM Şube Müdürlüğü'nün talebi olmaksızın İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce resen bilgi iletim formu gönderildiği, bilgi iletim formuna istinaden hazırlanan rapor ile soruşturmanın seyrinin değiştiği ve askeri casusluk olarak adlandırıldığı, yine İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce haklarında adli dinleme kararı bulunan (28) kişinin eş zamanlı olarak önleme dinlemesine tabi tutulduğu ve bu kişiler İzmir İli'nde ikamet etmemesine rağmen ikametlerinin İzmir olarak yazıldığı anlaşılmıştır. Dosya üzerinde yapılan çalışmalarda İzmir İstihbarat Şube Müdürlüğü ile Hava Kuvvetleri Askeri İstihbaratı arasında bilgi paylaşımı olduğu, bu birimlerde görev yapan kişilerin birlikte hareket ederek soruşturmayı yönlendirdikleri şüphesi doğmuştur.

Hukuka aykırı dinlemelerin ulaştığı noktayı göstermek açısından en çarpıcı örnek hiç şüphesiz ki TÜBİTAK tarafından üretilen kriptolu telefonların dinlenmiş olmasıdır. Ankara Gölbaşı Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2014/1490 sayılı soruşturması kapsamında, 2. Nesil Kriptolu Telefonlar ile ilgili olarak Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nda Turkcell sunucusu incelenmiş, toplamda (76) IMEI numarasına ait kriptolu telefonlar ile ilgili kayıtların olduğu ve 304 kez işlem gördüğü anlaşılmıştır. Bu kapsamda silinmiş dosyalar üzerinde yapılan incelemede, (31) kriptolu telefon hakkında 363 defa ses kaydı yapıldığına dair bulgular elde edilmiştir.

Hukuka aykırı dinlemelerin ülke çapında aynı yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmesi,

Ülke genelinde siyasetçi, bürokrat, akademisyen, gazeteci iş adamı, kanaat önderi pozisyonundaki kişilerin hedef alınmış olması,

Birden fazla ilin aynı hedefleri farklı suçlamalarla dinlemiş olması,

Aynı kişi hakkında birbirini takiben farklı suç isnatları ile uzun süreli dinleme yapılmış

olmasına rağmen adli işlem yapılmaksızın dinlemelerin sonlandırılması,

Stratejik kurumların yöneticilerinin şartlar oluşmadığı halde teknik takibe alınarak tartışmalı soruşturmalarla görevlerinden uzaklaştırılmış olması,

İzmir Askeri Casusluk ve Selam Tevhid dosyasında olduğu gibi adli soruşturmalar ile anayasal kurumların ve hükümetin, sahte delil ve ihbarlarla, birbiri ile organik bağı bulunmayan kamu görevlilerinin müşterek eylemleri ile hedef haline getirilmesi,

Geçmiş dönemde ülke gündemini meşgul eden soruşturmalar esnasında şüphelilere ait olduğu iddia edilen ses kayıtlarının ve telefon görüşme tape'lerinin bahse konu örgüte müzahir televizyon kanalları, gazeteler, internet siteleri ve sosyal medya hesapları üzerinden ifşa edilmesi, böylelikle kamuoyunun yönlendirilmeye çalışılması,

Fetullah Gülen'in 06.12.20l3 tarihinde "www.herkul.org" isimli internet sitesinde yayınlanan "Kara Propaganda ve Nefis Muhasebesi" konulu konuşmasında yer alan açıklaması birlikte değerlendirildiğinde;

Yasa dışı dinlemelerin teknik takip birimlerinde çalışan görevlilerin münferit eylemleri olarak meydana gelmediği, lokal olmadığı, FETÖ/PDY'nin devletin bütün anayasal kurumlarını, güvenlik birimlerini, mülki ve adli yapısını ele geçirme ve aynı zamanda uluslararası düzeyde büyük ve etkili bir siyasi ve ekonomik güç haline gelme amacı doğrultusunda cereyan ettiği, örgütün kolluk kuvvetleri ve yargı içerisinde yer alan mensupları tarafından kurgulanmış soruşturmaların sahte ihbar mektupları, yasa dışı dinlemeler, gerçeğe aykırı deliller üzerine inşa edildiği, bu sayede verilen mahkûmiyetlerle toplum nezdinde başta yargı olmak üzere kamu kurumlarına duyulan güvenin yok edildiği, kendilerinden olmayanlara karşı yürütülen baskı, korkutma, yıldırma, sindirme ve tehdit faaliyetlerinin kolluk kuvvetleri, kamu kurumları ve yargıda görev alan bağlıları yardımıyla gerçekleştirildiği değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve yasaları uyarınca telefonlarının yasal olarak dinlenilme imkanı bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı, Bakanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve milletvekillerinin en yakınındaki çalışma arkadaşları (Başbakanlık Danışmanları, TBMM Başkanlık Danışmanı, eski milletvekilleri, İktidar Partisi Genel Başkan Yardımcısı Danışmanı, Bakan Danışmanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Özel Kalem Müdürlüğü) hiçbir delil olmadığı halde, haklarında terör örgütü üyesi olarak karar alınıp bu kişilerin Başbakanlık İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'na kayıtlı telefonları dinlenerek ulusal ve uluslararası görüşmelerinin kaydedildiği, bu görüşmelerin devletin milli güvenlik ve dış politikasına ilişkin olup devletin ulusal/uluslarası yararları bakımından gizli kalması gereken bilgi ve belgeler kapsamında olduğu,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanı'nın görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, başdanışmanları **Mustafa Varank** ve **Sefer Turan** hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlenildiği, bu sayede Başbakan'ın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun Başdanışmanları **Ali Sarıkaya** ve **Osman Sert** hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Dışişleri Bakanı'nın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, bakanlık yüksek müşaviri **Adnan Boynukara** hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Adalet Bakanı'nın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için,basın danışmanı Nuh Yılmaz hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak dinlenildiği, Özel Kalem Müdürü **Edip Ali Yavuz** üzerinden Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın görüşmelerinin dinlenerek kayıt altına alındığı, 'Emin' kod adıyla hakkında iletişim tesbit tutanaklarının düzenlendiği,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Moritanya Büyükelçisi **Musa Kulaklıkaya** hakkında hiçbir delil olmadığı ve yasal imkan bulunmadığı halde büyükelçi olduğu gizlenip terör örgütü üyesi olarak karar alınmak suretiyle telefonlarının dinlenildiği,

Halkbank Dış Operasyonlar Müdürü **Levent Balkan** hakkında, hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak dinlendiği,

Herhangi bir delil ve yasal imkan olmadığı halde gerekçesiz olarak; cami, medrese, vakıf, dernek, sosyal tesis ve televizyon kanalları (Ankara Etlik Muhammediye Camii, Bab-ı Ali Vakfı, Ehl-i Beyt Alimleri Derneği, Akabe Vakfı, Somuncu Baba Çayocağı, El-Mustafa Medresesi, Estergon Türk Kültür Merkezi, Haliç Kongre Merkezi, Kanal On4 Televizyonu, Yedikule Sosyal Tesisleri) hakkında, buralara girip - çıkan herkesi takip etme amacıyla 'terör örgütü üyesi' oldukları gerekçesiyle teknik ve fiziki takip kararlarının alındığı, bu kararlar kullanılarak ismi geçen yerlerin takip edildiği, herhangi bir suç unsuru taşıyan eylem tespit edilemediği halde bu yerlerin tüm faaliyetlerinin kayıt altına alındığı,

Kamile Yazıcıoğlu isimli şahsın ifadelerinin, yukarıda sınırlı olarak sayılan çok sayıda devlet adamı, işadamı, siyasetçi, gazeteci, sivil toplum örgütü yöneticilerini dinlenip kayıt edebilmek amacı ile kurgulandığı,

Soruşturma kapsamındaki kişilerin itibarsızlaştırılması maksadıyla özel hayata ilişkin görüşmelerinin kaydedildiği, yasal engellere rağmen iletişim tesbit tutanağı haline getirildiği, bu tutanakların çoğunun özel hayata ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

Bütün bu vahim eylemleri gerçekleştirdiği tesbit edilen;

Devlet içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunlarına aykırı biçimde yapılanan, gerçekleştirdiği veya gerçekleştireceği eylemlerin talimatını hiçbir yasal yetki ve görevi bulunmayan ve Amerika'nın Pensilvanya Eyaleti'nde yaşayan Fetullah Gülen isimli kişiden alan, yasal olmayan amaçlarına ulaşmak için her türlü gayr-ı ahlakı yöntemi kullanmaktan bir an bile çekinmeyen, 'taban' olarak vasıflandırılan bağlılarının bireysel düşünme ve sorgulama yeteneklerini ellerinden alan, akli melekelerini kullanma yetilerini ipotek altına sokan, dünya ölçeğinde eğitim faaliyeti ve din hizmeti yürütüldüğü zehabıyla ve cennet vaadiyle bağlılarını fedaileştiren, bağlılarını ailelerinden koparark her türlü emri sorgusuz yerine getirmelerini sağlamak amacıyla, Türk/Altay ve Kırgız Efsaneleri'nde bahsi geçtiği üzere zihinsel/düşünsel köle haline dönüştüren, oluşturduğu ekonomik ve bürokratik gücü uluslararası güç odaklarının menfaatleri doğrultusunda kullanarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüksek menfaatleri ve güvenliğini tehlikeye düşürmekten geri durmayan, ilke, kaide ve düstur namına hiçbir değer/kural tanımayan, örgütünün istikbalini her şeyin üstünde gören, "cemaat"görünümüyle diğer insanlara her türlü zulmü reva gören, insanların mahrem hayatlarını kaydeden ve maddi ve manevi menfaat temini için şantaj amacıyla kullanan, diğer dini ve mezhebi cemaatleri (Alevi/Bektaşi, Sünni, Caferi) kendine rakip olarak gören ve ortadan kaldırmak için her türlü hukuk dışı yöntemi uygulayan, binbir hile ve desisiyle toplumu amaçları doğrultusunda yanlış yönlendiren, nihai hedef olarak devletin anayasal kurumlarını ele geçirmeyi hedefleyen bu oluşumu, hukuki anlamda vasıflandırmak için incelenmesi gereken en vahim eylem;

Bütün bu sebeplerle, iddianamede soruşturmaya konu bu örgütün adı **FETÖ/PDY SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ** olarak ifade edilmiştir.

2) SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ'NÜN FAALİYETİ KAPSAMINDA;

A) CEBİR VE ŞİDDET KULLANARAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ'Nİ ORTADAN KALDIRMAYA VEYA GÖREVLERİNİ YAPMASINI KISMEN YA DA TAMAMEN ENGELLEMEYE TEŞEBBÜS ETMEK

FETÖ/PDY Terör Örgütü mensuplarınca yürütülen 2011/762 soruşturma numaralı **sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü** soruşturmasında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 61. Hükümeti başta olmak üzere Milli İstihbarat Teşkilatı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ve Anadolu Ajansı, haklarında herhangi bir delil bulunmadığı halde şüpheliler tarafından soruşturma kılıfı altında terörle ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. İddianamenin ilgili bölümlerinde (Hedef alınan resmi ve özel kurumlar, Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının durdurulması ve aranması, Çözüm sürecinin başarıya ulaşmasının engellenmeye çalışılması başlıklı bölümler) ayrıntılarıyla açıklandığı üzere FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün bundaki amacı; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti başta olmak üzere varlığına tehdit olarak algıladığı resmi kurumları etkisiz hale getirerek görev yapmasını engellemek ve ortadan kaldırmaktır.

Bununla birlikte;

C. Başsavcılığımızın 2014/115949 soruşturma numaralı dosyası üzerinden düzenlenen 2015/2911 iddianame numaralı iddianamesinde de ayrıntıları ile anlatıldığı üzere; FETÖ/PDY mensupları tarafından tertiplenen 25 Aralık girişimi ile stratejik ekonomik hedefler üzerinden çökertilmek suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti Hükümeti hedef alınmıştır.

Aynı şekilde;

İddianamenin konusunu oluşturan FETÖ/PDY mensuplarınca düzenlenen 17 Aralık Girişimi esnasında da soruşturma kılıfı altında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti hedef alınmış, Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanı'nın (Cumhurbaşkanı) aile fetleri ile birlikte, Dışişleri Bakanı doğrudan hedef alınarak sahte deliller üzerinden suçla ilişkilendirilmeye çalışılmıştır.

İddianamenin ilgili bölümlerinde ayrıntıları ile izah edildiği üzere, FETÖ/PDY tarafından gerçekleştirilen 17/25 Aralık Girişimi, Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Soruşturması ve bu soruşturma kapsamında Hatay ve Adana İllerinde düzenlenen Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının durdurulması eylemleri birbirleriyle bağlantılı eylemlerdir. Eylemlerden; 17/25 Aralık girişimi FETÖ/PDY'nin İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Mali ve Organize Şubedeki mensuplarınca, Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü Soruşturması TEM Şubedeki mensuplarınca, Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait tırların durdurulması eylemi de FETÖ/PDY'nin Jandarmada örgütlenmiş üye ve yöneticilerince gerçekleştirilen eylemlerdir. Her eylemin ortak hedefi Türkiye Cumhuriyeti Hükümetidir.

Türk Ceza Kanunu'nun "Hükümete karşı suç" başlığını taşıyan 312. maddesinde;

"(1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.

(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu hükümlerden dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." şeklinde yasa koyucu tarafından düzenleme yapılmıştır.

TCK'nın 312/1. maddesinde düzenlenen suçun yasal unsurlarından "cebir ve şiddet" unsuru yönünden yapılan incelemede;

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersan Şen'in, "Balyoz Kararı,

Darbe" başlığıyla 12.11.2013 tarihinde yayınlanan, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 2013/9110 Esas, 2013/12351 Karar sayılı kararının eleştirisi mahiyetindeki makalesinde;

Hükümete karşı suçu düzenleyen 312. madde ile ilgili tartışma, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun kabulünde yapıldı. 5237 sayılı Kanunun 312. maddesinin muadili olan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Devlet kuvvetleri aleyhinde cürümler"başlıklı 147. maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren menedenlerle bunları teşvik eyliyenlere ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası hükmolunur." hükmü yer almakta ve maddede geçen "cebren iskat"; icbar yani zorlamadan öte, bir şiddetin varlığını aramakta idi. "Cebir" kelimesinin, sadece maddi zorlama ve şiddeti değil, manevi zorlamayı, yani tehdidi kapsadığı da savunulmakta idi. Bu tartışmaya aşağıda yer verilecektir.

Kanun koyucu yeni Ceza Kanununda; "cebir, şiddet veya tehdit kullanarak" ifadesine yer vermemiştir. 5237 sayılı Kanunun "Hükümete karşı suç" başlıklı 312. maddesinde, "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir." hükmü yer almıştır.

Nitekim kanun koyucu 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Tasarısı'nda, "Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar" başlığı altında yer alan "Anayasayı ihlal" başlıklı 309, "Yasama organına karşı suç" başlıklı 311 ve "Hükümete karşı suç" başlıklı 312. maddelerde değişikliğe giderek, "cebir veya tehdit kullanarak" yerine "cebir ve şiddet kullanarak" ibaresine yer vermiştir.

Gerçekten de bu maddelerin gerekçeleri incelendiğinde, açıklamaların "cebir" ve "tehdit" kavramları dikkate alınarak yapıldığı, son kısımlarında ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda yapılan değişiklik gerekçelerine yer verildiği görülmektedir.

Özgenç, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda maddeler hakkında yapılan görüşmeler sırasında, iktidar ve ana muhalefet partilerine mensup milletvekilleri tarafından, maddelerin birinci fıkralarında yer alan "cebir veya tehdit kullanılarak" ifadesinin "cebir ve şiddet kullanarak" şeklinde değiştirilmesine yönelik önerge verildiğini, Mecliste grubu bulunan iki siyasi partinin uzlaşması ile bu önergenin kabul edildiğini belirtmiştir. Maddelere ilişkin ortak değişiklik gerekçesinde, Anayasada güvence altına alınan ifade ve örgütlenme hakkı kapsamında kullanılan hak ve hürriyetlerin, bu suçlar kapsamında değerlendirilemeyeceğinin daha açık şekilde vurgulanması ve bu açıdan ortaya çıkacak tereddütlerin giderilmesi amacıyla değişiklik yapıldığı ifade edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yapılan bu değişikliklerle, kanaatimizce kanun koyucu Türk Ceza Kanunu m.309, 311 ve 312'de tanımlanan suçların gerçekleşmesinde "ve" bağlacını kullanarak, suçun maddi unsuru bakımından "cebir ve şiddet" kavramlarını birlikte aramıştır. Bu bakımdan, "cebir veya şiddet" değerlendirmesi yapılıp, "cebir"kavramının maddi zorlama yanında manevi zorlamayı da içerdiğini ileri sürmek mümkün değildir. Bir an için "cebir" kavramının "tehdit" fiilini kapsadığı düşünülecek olsa bile, "cebir ve şiddet kullanarak" ibaresine yer verilerek, hem maddi ve hem de manevi zorlamanın birlikte gerçekleşmesi suçun maddi unsurunun koşulu olarak aranmıştır.

Doktrinde bir görüşe göre, "cebir" kelimesinin manevi zorlamayı da kapsadığı, kanun koyucunun bu değişikliği yapma amacının "şiddet" kavramının yeterince vurgulanmamış olduğu düşüncesinden kaynaklandığı, aksi halde en az maddi şiddet kadar kişilerin iradesi üzerinde zorlayıcı etkisi bulunan tehdit fiillerinin suç oluşturmadığına dair bir sonuca ulaşılacaktır.

Bu düşünceye, "suçta ve cezada kanunilik" prensibi sebebiyle iştirak etmek mümkün değildir. Çünkü kanun koyucu net bir şekilde "tehdit" kavramını maddelerden kaldırmış, bunun

gerekçesini de "ifade ve örgütlenme özgürlüğünün korunması" olarak açıklamıştır.

Diğer düşünceye göre, uygulamada "manevi cebir" olarak da adlandırılan "tehdit" kavramının maddelerde geçen "cebir" kavramına girmediği; zira maddelerde cebrin maddi niteliğine vurgu yapıldığı, "cebir ve şiddet" ibaresinden maksadın, failin amacına ulaşmak için hukuk dışı, meşru olmayan maddi cebir, yani şiddet kullanması gerektiği savunulmaktadır.

Netice itibariyle; Türk Ceza Kanunu m.309, 311 ve 312'de "tehdit"ibaresinin bilerek eksik bırakıldığı, bunun hatalı olduğu (kanaatimce bu ibareye yer verilmemesi, cümle bütünlüğü açısından daha isabetli olacaktır) çünkü Anayasayı ihlal, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı suç ve Hükümete karşı suç fiillerinin maddi unsurlarında yer alan icra hareketlerinde çoğunlukla Türk Ceza Kanunu m.108'de tanımlanan cebir suçunun kullanıldığı, bu fiilin özelliklerinin ise Türk Ceza Kanunu m.106'da tanımlanan tehdit suçundan farklı olduğu görülmektedir. Ülkemiz şartlarında bu husus bir eksiklik olarak görülse de, "suçta ve cezada kanunilik" prensibi uyarınca farklı şekilde hareket edip, maddelerde yer almayan "tehdit" kavramını suçların maddi unsurları kapsamında incelemek mümkün olmayacaktır.

Balyoz kararında asıl tartışma, "suçta ve cezada kanunilik" ilkesi kapsamında yapılmalıdır. Ancak Yargıtay kararında, davaya konu eylemin suçun "tipiklik" unsuru açısından yeterli şekilde değerlendirilmediği görülmektedir. Kararda, Hükümete karşı darbeye teşebbüs suçunu düzenleyen Türk Ceza Kanunu m.312'de yer alan "cebir ve şiddet kullanarak" kavramının nasıl olup "manevi cebir", yani zorlama veya tehditle paralel görüldüğüne dair net bir gerekçe oluşturulmamıştır. Yeni Ceza Kanunu m.312'de yer alan "cebir ve şiddet kullanarak" ifadesi karşısında, eski Ceza Kanunu'nun 147. maddesinde "cebren iskat" kavramı kullanıldığı, bu kavramın manevi cebir, yani tehdit anlamına geleceğini ileri sürmek de, "failin lehine olan kanun uygulanır" prensibi karşısından kabul görmez.

Anayasa m.38, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi m.7 ve Türk Ceza Kanunu m.2 ile güvence altına alınan "suçta ve cezada kanunilik" prensibinin bireylere sağladığı en önemli güvence, kamu otoritesinin keyfi müdahalelerinin önüne geçilmesidir. Bu yolla birey, hangi fiilin suç olduğunu önceden bilebilme, yani neyin yasak olup olmadığını öngörebilme imkanına sahip olmak suretiyle hareket edebilecektir. Bu sebeple, Ceza Hukukunda kıyas ve kıyasa varan genişletici yorum yasaklanmıştır. Kanun hangi fiili suç saymış, hangi unsurları göstermişse, bireyin fiili ancak bu tanımlara uyduğu takdirde ceza sorumluluğu gündeme gelebilecektir.

Aynı zamanda bireyin, ceza çekip çekmeyeceğini veya ne kadar ceza çekeceğini de önceden bilip öngörebilmesi gerekir. Bu bilme ve öngörme, yalnızca önceden düzenlenip yürürlüğe koyulacak kanunlarla sağlanabilir. Bunun dışında, yürürlükte olmayan, yürürlükten kaldırılmış veya yürürlükte olup da yanlış yorumlanan kanundan hareketle bireyler suçlanıp cezalandırılamaz. Bu ilke, 26 Ağustos 1789 tarihinde, yani yüzyıllar önce Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Beyannamesi'nin 5. ve 8. maddeleri ile de net bir şekilde güvence altına alınmıştır. Beyannamenin 5. maddesine göre, "Kanun, ancak toplum için zararlı fiilleri yasaklayabilir. Kanunun yasaklamadığı eylem engellenemez ve hiç kimse kanunun emretmediği bir hususu yapmaya zorlanamaz". 8. maddeye göre ise, "Kanun, ancak açık ve zorunlu olarak gerek duyulan cezaları koymalıdır. Bir kimse, sadece suçun işlenmesinden önce kabul ve ilan edilen ve usulüne göre uygulanan bir kanun gereğince cezalandırılabilir".

Yargıtay kararında, plan aşamalarının 2003 yılından 2010 yılına kadar ne şekilde icraya konu edildiğini, ne şekilde, hangi tarihte ve hangi faillerce elverişli vasıtalarla cebir ve şiddet kullanıldığını, cebir ve şiddet içeren icra hareketlerine başvurulduğunu, icra hareketlerinin hangi tarihte ve ne şekilde kesintiye uğradığını ortaya koyup kanıtlayan, savunma makamının beyan ve temyiz sebebini çürüten yeterli ve doyurucu gerekçe yer almamaktadır.

"Manevi cebir" olarak kullanılan ifadenin darbe suçu açısından, hem mülga Ceza Kanunu ve hem de yeni Ceza Kanununda bir karşılığı ve tanımı bulunmamaktadır. Çünkü cebrin

manevisi olmaz, ancak icbardan söz edilebilir ki, "icbar", yani "zorlama" kavramı kendisini TCK m.250'de düzenlenen irtikap suçunda gösterir. İcbar, "tehdit" ve "şantaj" kavramları ile de uyumlu değildir. İcbar, henüz tehdit aşamasına varmayan ve kişinin serbest iradesini etkileyen bir zorlamadır.

Cebir suçunun, 5237 sayılı Kanunun 108. maddesinde yer alan tanımı yaralamadır. Plan seminerinde yer alan fiillerin gerçekleştiğini gösteren hiçbir delil bulunmamaktadır. Konuşulacak konunun ne olduğunu bilerek veya bilmeyerek seminere katılan ve toplanmaksızın kurulan irtibatlarla haberdar olan asker kişiler, en fazla suç için anlaşma suçunu işlemişlerdir. Ancak burada, 2003 yılından 2010 yılına kadar anlaşılan suçun icra hareketlerine geçilmediği ve bu sebeple faillerin vazgeçmiş sayıldığı hususu da dikkate alınmalıdır.

Bundan başka, eski Ceza Kanunu m.147 ve yeni Ceza Kanunu m.312 "tehdit", "icbar" gibi kavramlara yer vermeyip, açıkça yeni Ceza Kanunu m.108'de düzenlenen "cebir ve şiddet", yani yaralamayı, yani fiziki güç kullanmayı esas alsa da, bir an için bu maddelerin "manevi cebir" kavramını kapsadığı düşünülecek olsa bile kararda; manevi cebrin dış dünyaya nasıl yansıdığı, ne şekilde ve hangi fail tarafından icra edildiği, Hükümete darbe adı altında Başbakana veya Hükümetin bir kısım, hatta bir üyesine bu manevi cebrin ne şekilde ulaştığı, bu tehdidin hangi yolla iletildiği, bu kapsamda planda yer alan hususların ne şekilde doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Hükümetin bilgisine ulaşacak şekilde kullanıldığı, bundan kamu otoritesinin haberdar olup olmadığı, darbe planının hazırlık hareketlerinden, yani anlaşmadan ve dolayısıyla durağanlıktan çıkıp icra hareketine nasıl dönüştüğü, bu hareketlerin devamının ne şekilde engellendiği açıklanmamış, sadece darbe planı olduğu söylenen belgeler ve toplantı konuşma notları üzerinden hareket edilip, failler tarafından nelerin yapılmasının düşünüldüğü ve neyin amaçlandığı açıklanmıştır. Oysa dosyada müdahil olarak yer alan kişilerin hiçbirisi Hükümet mensubu değildir.

Belirtmeliyiz ki, darbe suçunu düzenleyen mülga Ceza Kanunu m.147 ve yürürlükte bulunan Ceza Kanunu m.312'de düşünce ve zihniyet cezalandırılmamakta, dış dünyaya yansıyan ve yasal tanımda gösterilen unsurlara uyan eylemin cezalandırılması öngörülmektedir. Bunun dışına çıkıldığında; Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ve özellikle mensuplarına atfedilen darbe zihniyetine ve anlayışına sahip olma iradesinin ön kabulle cezalandırılması gündeme gelecektir. Kararda da, net bir şekilde ifade edilmese de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ve bir kısım mensuplarının, 2003 yılında sahip oldukları silahlı gücü komuta etme iradeleri sebebiyle "muhtemel darbeciler"olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Davaya konu planlar ve konuşmalar soyut tehlike, hazırlık hareketleri bakımından önem içerse de, darbe suçunun özelliği gereği suç olarak tanımlanan ve böylece darbenin hazırlık hareketlerinin suç sayılmak suretiyle darbe hazırlığının önüne geçilmesinin hedeflendiği suç için anlaşma suçu (burada Hükümeti devirme suçu için anlaşma) dışında, eski Kanuna göre darbe suçuna teşebbüs ve yeni Kanuna göre de darbeye teşebbüs suçu gündeme gelmeyecektir.

Suçtan doğrudan doğruya zarar gördükleri düşünülebilecek hiçbir insan davaya katılmamıştır. Hükümete karşı darbe suçundan ilk etkilenecek, haberdar olacak ve demokrasi açısından olumsuz sonuçların etkisini gösterebileceği yer müessese olarak Hükümet ve birey olarak da Hükümetin üyeleridir. Hükümet üyelerinin, kendilerine karşı hangi şekilde cebir ve şiddetin kullanıldığını, darbe suçuna konu icra hareketlerinin nasıl başladığını, bundan da nasıl haberdar olup etkilendiklerini açıklamaları gerekir. Aksi halde sadece toplantı, düşünce açıklaması, hazırlık, ön ve son planlar yapılmak suretiyle Hükümete karşı cebir ve şiddet kullanarak, eski adı ile darbe suçuna teşebbüs ve yeni adı ile darbeye teşebbüs edildiğinden bahsedilemez.

Suça teşebbüsün dört şartı bulunmaktadır. Bunlar; bir suçun işlenmesine kastedilmesi,

elverişli hareketlerin yapılması, icra hareketlerine başlanması ve suçun failin elinde olmayan sebeplerle tamamlanamamasıdır. Teşebbüs için elverişli vasıtalarla icra hareketlerine başlamak, yani hazırlık hareketlerinden çıkmak gerekmektedir. Hazırlık hareketlerinden çıkabilmek için failin, 765 sayılı Kanunun 147. maddesinde ve 5237 sayılı Kanunun 312. maddesinde tanımlanan tipiklik unsuru içerisindeki icra hareketlerini gerçekleştirmesi gerekir. Aksi halde, "Kanunsuz ceza olmaz" başlıklı İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 7. maddesindeki tipiklik ve Anayasanın 38. maddesi ve 5237 sayılı Kanunun 2. maddesi ile güvence altına alınan "suçta ve cezada kanunilik" prensibi ihlale uğrayacaktır. Kanunda tanımlanan bir fiilin suç sayılması veya bir suçun daha ağır hali olarak kabul edilmesi, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 7. maddesinin ihlali yanında, bu hükmün ihlali yoluyla dürüst yargılanma hakkını düzenleyen 6. maddesinin ihlalini gündeme taşıyacaktır.

Ceza Hukuku, olağan şüpheyi ve şüphelileri, düşünce ve niyetin tehlikeli halini değil, eylemi, yani düşünce ve niyetin dış dünyaya yansıyıp, suça dönüşen biçimini cezalandırır. Ceza Hukuku açısından asıl olan, "kanunilik" prensibi; Ceza Yargılaması Hukuku açısından esas olan ise, iddianın ispatıdır. Belirtmeliyiz ki kanun koyucu, darbe suçlarının önemi gereğince bu suçların hazırlık hareketlerini, düşünce ve plan aşamalarını istisnai olarak "suç için anlaşma" adı ile ayrı bir suç tipi olarak öngörmüştür. Faillerin suç için anlaşıp anlaşmadıkları, bu aşamada vazgeçip vazgeçmedikleri, anlaştıkları suçun icra hareketlerine başlayıp başlamadıkları, suça teşebbüsün hangi aşamada, ne şekilde kaldığı, amaç suçu gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri, "suçta ve cezada kanunilik" prensibi ve "ispat hukuku" esasları dikkate alınmak suretiyle tespit edilmelidir. Ceza Hukuku ve Ceza Yargılaması Hukukunda, iddianın cezaya dönüşüp mahkumiyete dönüşmesi açısından "şüphe", "muhtemel"gibi kavramların önemi bulunmamaktadır. "Masumiyet/suçsuzluk karinesi" uyarınca, iddia edenin iddiasını, hukuka uygun yol ve yöntemlerle elde ettiği deliller vasıtasıyla net bir şekilde ortaya koyup şüpheye yer bırakmayacak şekilde kanıtlaması gerekir. Aksi uygulama, dürüst yargılanma hakkının ihlaline yol açar.

Dava, suça konu eylem tarihi itibariyle 765 sayılı Kanunun 147. maddesinden açılıp, Kanun değişikliği sebebiyle 5237 sayılı Kanunun 312. maddesi de dikkate alınmıştır.

Yargıtay'ın gerekçeli kararında, sanıkların 765 sayılı Kanunun 147. maddesine ya da 5237 sayılı Kanunun 312. maddesindeki tanımlara uygun icra hareketinin olup olmadığı açıklanmayıp, planlarda yazılanlar ile 5-7 Mart 2003 tarihinde konuşulanlar üzerinden, ancak manevi cebirle ilgili net tespitler yapılmaksızın ve her iki düzenlemenin suçun maddi unsuru olarak gösterdiği "cebir ve şiddet kullanma" ibaresinin nasıl aşılıp da "manevi cebir"kavramının kabul edildiği, dayanağın ne olduğu ve bu manevi cebrin dış dünyaya nasıl yansıdığı ortaya koyulamamıştır.

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, her ne kadar iç hukuk kurallarını denetlemekle yetkili olmasa da iç hukuk kurallarının olaya doğru uygulanıp uygulanmadığına ve uygulamanın da İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 7. maddesini ihlal edip etmediğine bakacaktır. Ancak ilk denetim, bireysel başvurunun yapılması halinde Anayasa Mahkemesi tarafından gerçekleştirilecektir.

Darbe; çalışmaların devam etmesi, saha araştırmalarının yapılması ve plandaki bazı hareketlere başlanması halinde teşebbüs aşamasında kalabilirdi. İcra hareketlerinin başlaması için, "Suga" (deniz), "Oraj" (hava) ve "Balyoz" (kara) planlarında cebir ve şiddete yönelik hareketlerden herhangi birisinin yapılması gerekmektedir.

Planlarda yer alan hareketlerden birisinin yapılması ile icra hareketlerinin başladığından bahsedilebilir. Plan kapsamında; camide bomba patlatılması, suikast düzenlenmesi, Hükümet üyelerine karşı cebir ve şiddet içeren hareketlerin icrası, suça teşebbüse örnek olarak gösterilebilir. Darbeye zemin hazırlamaya yönelik silahlı çatışma, bombalama, kargaşa çıkarma gibi hareketlerin gerçekleşmesi ile de teşebbüs olur. Bunun dışında, hazırlık

hareketleri, örneğin plan yapılması, vasıta tedariki, buna ilişkin telefon ve ortam görüşmeleri, Türk Ceza Kanunu m.312 anlamında eyleme dönüşmediği müddetçe 5237 sayılı Kanunun 316. maddesinde yer alan suç için anlaşma suçu kapsamına girebilir.

Yargıtay incelemesi ile kesinleşen ve kamuoyunda "Balyoz Davası" adı ile bilinen yargılamada kanaatimizce en dikkat çekici konu, iddiaya konu eylemin darbe suçunun yasal tanımına ve "tipiklik"unsuruna uyup uymadığıdır. Bu husus tartışılıp netleştirilmedikçe, sadece plan ve görüşmelerden ibaret kalıp, dış dünyaya yansımayan hazırlık çalışmalarından dolayı darbe suçuna teşebbüsün veya yeni adı ile darbeye teşebbüs suçunun varlığını ileri sürmek isabetli olmayacaktır.

Bu tartışma dışında kalan; planlardaki isim hataları, delillerin sahteliği, tanıklar, yasama dokunulmazlığı, Yüce Divan, Yerel Mahkemenin görev sorunu gibi meseleler, kanaatimizce "suçun icra hareketleri" tartışmasının gölgesinde kalmaktadır. Çünkü bir suçlamada; delil, görev ve takip şartı gibi tartışmaları yaparken, öncelikle suça konu eylemin "tipiklik" unsuruna ve suçun diğer unsurlarına uygunluğunun tartışılabilmesi için net bir şekilde ortaya koyulması gerekir. Aksi halde bireyin, eylemi yerine niyetinden dolayı cezalandırılması gündeme gelir ki, Ceza Hukuku açısından bu uygulamanın kabulü mümkün değildir.

Meseleye, sadece İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. ve 7. maddeleri açısından yaklaşılması da yeterli olmayacaktır. Sözleşmenin "Hakları kötüye kullanma yasağı" başlıklı 17. maddesine göre, "Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm, bir devlete, topluluğa veya kişiye, Sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesi veya bunların Sözleşmede öngörülmüş olandan daha geniş ölçüde sınırlandırmalarını amaçlayan bir etkinliğe girişme ya da eylemde bulunma hakkı verdiği biçiminde yorumlanamaz".

Yargılama süresince (soruşturma ve kovuşturma aşamalarında); Anayasa ve yasalarda özellikle darbe suçuna teşebbüsten yargılananları etkileyen değişikliklerin yapıldığı, birçok askeri şahsın sistematik olarak yakalanıp gözaltına alındığı, uzun süre tutuklandığı ve mahkum edildiği iddiaları dikkate alındığında, Sözleşmenin 17. maddesinin ihlali de ayrıca gündeme gelebilecektir.

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, Sözleşmeye taraf bir devletin yetkilerini kötüye kullanıp hukuk dışına çıktığı iddiasının ispatı konusunda somut ve net delillerin varlığını aramaktadır. Devleti idare eden kamu otoritesi anlayışının, izlenen politikanın, genel manada hukuk ve adalet alanında görülen bozuklukların ve bireylere yönelik yargılamanın sırf politik amaçlı yapıldığının, hukuk ve adaletin yerine gelmesinin hedeflenmediğinin somut ve net delillerle kanıtlanmasını aramıştır. Ancak somut olayda, yargılamaya konu fiilin suç olarak tanımlanmadığına dair net tespite rağmen bireylerin yargılanıp cezalandırılarak, "kanunilik" prensibi dikkate alınmamak suretiyle Kanunda tanımlanan suç tipine uymayan eylemden dolayı bireylere ağır nitelikli hapis cezaları verildiği iddiaları, Sözleşmenin 17. maddesi kapsamında dikkate alınmaya değer görülebilir." şeklindeki görüşlerini paylaşmıştır.

Bu açıklamalar ışığında FETÖ/PDY tarafından **17 Aralık girişimi ile bağlantılı olarak planlanan sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü** soruşturması kapsamında tespit edilen eylemlere bakıldığında, soruşturma bahanesiyle FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü tarafından hedef alınan kurumlardan;

1- Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 61. Hükümeti;

2011 yılında yapılan genel seçimlerden sonra Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün hükümeti kurma görevini vermesi üzerine, Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı'nda 06.07.2011 tarihinde 61. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti kurulmuş, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 10.08.2014 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilmesi ile de Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu Başbakanlığı'nda 62. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti kurulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti 61. Hükümeti'nde;

Recep Tayyip ERDOĞAN Başbakan,

Bülent ARINÇ Başbakan Yardımcısı,

Ali BABACAN Başbakan Yardımcısı,

Beşir ATALAY Başbakan Yardımcısı,

Bekir BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı ve Adalet Bakanı,

Emrullah İŞLER Başbakan Yardımcısı,

Ahmet DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı,

Sadullah ERGİN Adalet Bakanı,

Fatma ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı,

Ayşenur İSLAM Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı,

Egemen BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı,

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU Avrupa Birliği Bakanı,

Nihat ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı,

Fikri IŞIK Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı,

Faruk ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı,

Erdoğan BAYRAKTAR Çevre ve Şehircilik Bakanı,

İdris GÜLLÜCE Çevre ve Şehircilik Bakanı,

Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı,

Nihat ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı,

Taner YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı,

Suat KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı,

Ali Çağatay KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı,

Mehmet Mehdi EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı,

Hayati YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı,

İdris Naim ŞAHİN İçişleri Bakanı,

Muammer GÜLER İçişleri Bakanı,

Efkan ALA İçişleri Bakanı,

Cevdet YILMAZ Kalkınma Bakanı,

Ertuğrul GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı,

Ömer ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı,

Mehmet ŞİMŞEK Maliye Bakanı,

Ömer DİNÇER Milli Eğitim Bakanı,

Nabi AVCI Milli Eğitim Bakanı,

İsmet YILMAZ Milli Savunma Bakanı,

Veysel EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı,

Recep AKDAĞ Sağlık Bakanı,

Mehmet MÜEZZİNOĞLU Sağlık Bakanı,

Binali YILDIRIM Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı,

Lütfi ELVAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı olarak görev almışlardır.

Şüpheliler tarafından iletişimin tesbiti, fiziki ve teknik takip kararları talep edilerek terörle ilişkilendirmek amacıyla telefonları dinlenen ve haklarında iletişim tesbit tutanağı düzenlenen müştekilerden;

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın;

26.11.2013 tarihinde Somali Cumhurbaşkanı Sayın Hasan Şeyh Mahmud ile yaptığı, 28.11.2013 tarihinde Filistin Başbakanı Sayın İsmail Haniyye ile yaptığı, 03.12.2013 tarihinde Filistin Devlet Başkanı Sayın Mahmud Abbas ile yaptığı, 25.11.2013 tarihinde Abdülkadir Kart ile yaptığı, 26.11.2013 tarihinde İsmail Kahraman ile yaptığı, 29.11.2013 tarihinde Ahmet Mahmut Ünlü ile yaptığı, 19.03.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 14.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 16.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 17.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 19.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 23.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 16.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 25.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 11.11.2013 2 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 22.06.2012 tarihinde Anadolu Ajansı Genel Müdürü Kemal Öztürk ile yaptığı, 06.12.2013 tarihinde Başdanışmanı Sefer Turan ile yaptığı, 27.11.2013 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı (Başbakan Yardımcısı) Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Makamı'nın 26.01.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki "görüşmeleri dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Soruşturma işlemleri kapsamında;

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 18.03.2015 tarihli müzekkeresine istinaden gönderilen, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün 22.03.2015 tarihli inceleme tutanağında ayrıntılarıyla açıklandığı üzere, şüphelilerce yapılan hukuka aykırı dinlemeler sonucu elde edilen ses ve görüntü kayıtlarının yüklendiği hard disklerde yapılan incelemelerde (Dz.....);

SEAGATE marka 6VPHLTH seri numaralı ST31000524AS nolu, üzerinde "Kamera Kayıtları" yazan 1 TB kapasiteli harddiskin içerisinde "6" ile numaralandırılan ve "24.11.2012_Hakkı Selçuk Şanlı-Mir Vakili_Beşiktaş" olarak isimlendirilen klasör ve alt klasörlerinde; Beşiktaş İlçesi'nde bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'nin ön ve arka girişlerini gören 87- 05 ve 87- 09 mobese kamera kayıtları ile Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne ait 24.11.2012–28.11.2012 ve 29.11.2012 tarihli 3 (üç) adet güvenlik kamera kaydının yer aldığı tespit edilmiş,

24.11.2012 tarihli güvenlik kamera kayıtlarından 7 no'lu kanalda bulunan kaydın incelemesinde; Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne giriş yapan koruma araçları ile birlikle misafir araçlarının giriş-çıkış görüntülerinin bulunduğu,

87- 05 nolu mobese kamerası ile güvenlik kameralarından 11 no'lu kanalda bulunan kaydın incelemesinde;

Kamera saatine göre saat 13:41:00 sıralarında Başbakan (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın konvoyunun Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne gelerek Beşiktaş-Kadıköy feribot iskele kısmında bulunan protokol giriş kapısından giriş yaptığı,

Saat 13.40-13.50 sıralarında İran Meclis Başkanı Ali Laricani'nin Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sn. Recep Tayyip Erdoğan ile görüşmek üzere Beşiktaş'ta bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne geldiği,

7 nolu kanalda bulunan kamera kaydının incelemesinde;

Kamera saatine göre saat 14:26:00 sıralarında Sayın Başbakan (Cumhurbaşkanı) ile İran Meclis Başkanı'nın görüşme yaptığı sırada MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın Beşiktaş'ta bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne geldiği,

Saat 16.00 sıralarında Başbakan ile yaptığı görüşme sona eren İran Meclis Başkanı'nın TBMM Başkanı Sayın Cemil Çiçek ile görüşmek üzere Dolmabahçe Sarayı'na gitmek için ayrıldığı,

Saat 18.15 sıralarında MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın ofis'ten ayrıldığı,

Saat 19.15 sıralarında Muaz El Hatip'in Ofis'ten ayrıldığı anlaşılmıştır.

Bununla birlikte;

İncelemeye konu kamera görüntülerinin alınması ile ilgili 2011/762 numaralı soruşturma evrakları arasında herhangi bir talep yazısının bulunmadığı,

Güvenlik kamera kayıtlarının bulunduğu klasör içerisinde yer alan dizi pusulasında, söz konusu görüntülerin "24.11.2012 Hakkı Selçuk Şanlı-Mirvakili Beşiktaş" görüşmesiyle ilgili olarak alındığı belirtilmiş ise de, 2011/762 numaralı soruşturma evrakları arasında böyle bir görüşmenin olduğuna ilişkin her hangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığı,

Söz konusu dizi pusulasında belirtilen tarihte (24.11.2012) Hakkı Selçuk Şanlı veya Seyed Ali Akber Mirvakili hakkında herhangi bir takip kararının da bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yapılan tesbit ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere;

24.11.2012 tarihli kamera kayıtları Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın MİT Müsteşarı Hakan Fidan ile birlikte, İran Meclis Başkanı Ali Laricani ve Suriye Ulusal Konseyi Lideri Muaz El Hatip ile Beşiktaş Çalışma Ofisi'nde yapmış oldukları görüşmeleri takip etmek ve sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü'yle ilişkilendirmek amacıyla elde edilerek soruşturma dosyasına konulmuştur.

Açık kaynaklardan yapılan tesbitler doğrultusunda;

24.11.2014 tarihinde Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne gelen İran Meclis Başkanı'nın bu görüşmeden önce Suriye Devlet Başkanı Beşar Esed ile görüşmesi, ardından Türkiye tarafından Suriye sınırına patriot füzeleri yerleştirilmesini eleştiren açıklamalarda bulunması, ülkesine geçmeden Türkiye'ye gelerek Sayın Başbakan ile görüşmesi, görüşmede MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın da bulunması, bu görüşmenin ardından Sayın Başbakan'ın Suriye Ulusal Konseyi Lideri Muaz El Hatip ile görüşmesi gözönünde bulundurulduğunda, söz

konusu görüşmenin Suriye politikası ve ulusal güvenlikle ile ilgili bir görüşme olduğu anlaşılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı (Ak Parti Milletvekili) Prof. Dr. Sn. Ahmet Davutoğlu'nun;

04.12.2013 tarihinde Ali Pulcu ile yaptığı, 20.11.2013 tarihinde başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, 21.11.2013 tarihinde iki kez başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde iki kez başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, 10.12.2013 tarihinde üç kez başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, 13.12.2013 tarihinde iki kez başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, 17.12.2013 tarihinde Başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, 16.11.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 18.11.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 19.11.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 20.11.2013 tarihinde iki kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 21.11.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 22.11.2013 tarihinde iki kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 24.11.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 29.11.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 02.12.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 03.12.2013 tarihinde iki kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 04.12.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 05.12.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 06.12.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 09.12.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 10.12.2013 tarihinde beş kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 11.12.2013 tarihinde üç kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 12.12.2013 tarihinde iki kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 15.12.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 17.12.2013 tarihinde iki kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 23.11.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 27.11.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 10.12.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 12.12.2013 tarihinde basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı, 10.12.2013 tarihinde iki kez basın danışmanı Osman Sert ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki" görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın;

Makam telefonu olarak kullandığı 03129992... numaralı resmi telefondan, 12.06.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Beşir Atalay'ın;

Başbakanlık İdari Mali İşler Daire Başkanlığı adına kayıtlı ve kendi kullandığı 05332098... numaralı resmi telefondan, 13.12.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Bununla birlikte;

2011/762 numaralı soruşturma dosyası kapsamında şüpheliler tarafından Prof. Dr. Nurkan

Yağız hakkında düzenlenen 15.12.2013 tarihli şahıs tespit tutanağında;

Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Beşir Atalay'ın'ın arkadaş çevresi (şüpheliler tarafından düzenlenen haliyle Pakistan Petrol ve Doğal Kaynaklar Bakanı Asım Hüseyin, THY Genel Müdürü Temel Kotil, Orhan Albayrak, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Nurkan Yağız, YÖK Üyesi Harun Cansız, Ata Şenlikçi, Halil Tokel, Düzce Milletvekili İbrahim Korkmaz) ile yapmış olduğu yemek organizasyonunun sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"soruşturması kapsamında örgütsel bir toplantı olarak gösterildiği ve "diğer şüphelilerle yapılan gizli görüşmeler"başlığı altında kaleme alındığı, yemekte bulunan Psikolog Dr. Asım Hüseyin'in, Pakistan Petrol ve Doğal Kaynaklar Bakanı Asım Hüseyin olarak gösterildiği ve bu kişinin de İran yanlısı olduğu şeklinde tespitlerde bulunulduğu, bu şekilde Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Beşir Atalay'ın "sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü"ile ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakan Yardımcısı (Adalet Bakanı) Bekir Bozdağ'ın;

Başbakanlık İdari Mali İşler Daire Başkanlığı adına kayıtlı ve makam telefonu olarak kullandığı 03124154... numaralı resmi telefondan 23.07.2012 tarihinde İbrahim Karagül ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in;

18.07.2013 tarihinde Milletvekili Pervin Buldan ile yaptığı, 10.09.2013 tarihinde Milletvekili Pervin Buldan ile yaptığı, 04.07.2013 tarihinde Adnan Boynukara ile yaptığı, Adnan Boynukara ile yaptığı, 17.07.2013 tarihinde Adnan Boynukara ile yaptığı, 06.09.2013 tarihinde Adnan Boynukara ile yaptığı, 15.09.2013 tarihinde Adnan Boynukara ile yaptığı, 19.09.2013 tarihinde Adnan Boynukara ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Adnan Boynukara C.Başsavcılığımızca alınan 05.09.2014 tarihli ifadesinde, kullanmakta olduğum ve yukarıda belirttiğim telefon numaraları dinlenerek,

1-) 08/10/2013 tarihinde Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in Ceza Tevkifevleri Genel Müdürü Enis Yavuz Yıldırım ile,

2-) 10/09/2013 tarihinde Sadullah Ergin'in HDP Iğdır Milletvekili Pervin Buldan ile,

3-) 08/07/2013 tarihinde Sadullah Ergin'in HDP Iğdır Milletvekili Pervin Buldan ile,

4-) 28/10/2013 tarihinde Sadullah Ergin'in HDP Iğdır Milletvekili Pervin Buldan ile yaptığı görüşmeler kaydedilmiştir. Ben bu görüşmelerin içeriğini bilemiyorum ancak çözüm süreciyle ilgili olduğunu tahmin ediyorum.

Aynı şekilde,

1-) 25/06/2013 tarihinde saat 17:08'de Sadullah Ergin ile,

2-) 25/06/2013 tarihinde saat 19:54'de Sadullah Ergin ile,

3-) 26/06/2013 tarihinde saat 00:37'de Sadullah Ergin ile,

4-) 26/06/2013 tarihinde saat 11:06'da Sadullah Ergin ile,

5-) 01/07/2013 tarihinde saat 10:59'da Sadullah Ergin ile,

6-) 01/07/2013 tarihinde saat 11:18'da Sadullah Ergin ile,

7-) 01/07/2013 tarihinde saat 18:36'da Sadullah Ergin ile,

8-) 02/07/2013 tarihinde saat 12:26'da Sadullah Ergin ile,

9-) 02/07/2013 tarihinde saat 16:26'da Sadullah Ergin ile,

10-) 02/07/2013 tarihinde saat 16:34'da Sadullah Ergin ile,

11-) 03/07/2013 tarihinde Sadullah Ergin ile,

12-) 04/07/2013 tarihinde saat 08:54'de Sadullah Ergin ile,

13-) 04/07/2013 tarihinde saat 21:42'de Sadullah Ergin ile,

14-) 05/07/2013 tarihinde saat 07:49'da Sadullah Ergin ile,

15-) 05/07/2013 tarihinde saat 15:22'da Sadullah Ergin ile,

16-) 05/07/2013 tarihinde saat 20:17'da Sadullah Ergin ile,

17-) 06/07/2013 tarihinde saat 10:53'da Sadullah Ergin ile,

18-) 06/07/2013 tarihinde saat 11:13'da Sadullah Ergin ile,

19-) 06/07/2013 tarihinde saat 13:47'da Sadullah Ergin ile,

20-) 10/07/2013 tarihinde saat 17:33'da Sadullah Ergin ile,

21-) 14/07/2013 tarihinde saat 11:40'da Sadullah Ergin ile,

22-) 14/07/2013 tarihinde saat 13:29'da Sadullah Ergin ile,

23-) 15/07/2013 tarihinde saat 11:36'da Sadullah Ergin ile,

24-) 17/07/2013 tarihinde saat 09:20'de Sadullah Ergin ile,

25-) 17/07/2013 tarihinde saat 09:27'de Sadullah Ergin ile,

26-) 17/07/2013 tarihinde saat 09:42'da Sadullah Ergin ile,

27-) 17/07/2013 tarihinde saat 09:46'da Sadullah Ergin ile,

28-) 19/07/2013 tarihinde saat 08:41'da Sadullah Ergin ile,

29-) 19/07/2013 tarihinde saat 08:44'da Sadullah Ergin ile,

30-) 19/07/2013 tarihinde saat 12:44'da Sadullah Ergin ile,

31-) 20/07/2013 tarihinde saat 11:00'da Sadullah Ergin ile,

32-) 20/07/2013 tarihinde saat 11:06'da Sadullah Ergin ile,

33-) 21/07/2013 tarihinde saat 12:17'da Sadullah Ergin ile,

34-) 21/07/2013 tarihinde saat 17:48'da Sadullah Ergin ile,

35-) 23/07/2013 tarihinde saat 19:29'da Sadullah Ergin ile,

36-) 16/08/2013 tarihinde saat 21:48'da Sadullah Ergin ile,

37-) 18/08/2013 tarihinde saat 09:27'da Sadullah Ergin ile,

38-) 18/08/2013 tarihinde saat 14:29'da Sadullah Ergin ile,

39-) 21/08/2013 tarihinde saat 11:07'da Sadullah Ergin ile,

40-) 21/08/2013 tarihinde saat 11:15'da Sadullah Ergin ile,

41-) 21/08/2013 tarihinde saat 11:41'da Sadullah Ergin ile,

42-) 22/08/2013 tarihinde saat 12:34'da Sadullah Ergin ile,

43-) 22/08/2013 tarihinde saat 16:08'da Sadullah Ergin ile,

44-) 22/08/2013 tarihinde saat 16:23'da Sadullah Ergin ile,

45-) 29/08/2013 tarihinde saat 22:02'da Sadullah Ergin ile,

46-) 02/09/2013 tarihinde saat 14:39'da Sadullah Ergin ile,

47-) 04/09/2013 tarihinde saat 13:01'da Sadullah Ergin ile,

48-) 06/09/2013 tarihinde saat 08:15'da Sadullah Ergin ile,

49-) 07/09/2013 tarihinde saat 14:40'da Sadullah Ergin ile,

50-) 11/09/2013 tarihinde saat 11:00'da Sadullah Ergin ile,

51-) 11/09/2013 tarihinde saat 15:32'da Sadullah Ergin ile,

52-) 12/09/2013 tarihinde saat 15:44'da Sadullah Ergin ile,

53-) 12/09/2013 tarihinde saat 22:55'da Sadullah Ergin ile,

54-) 14/09/2013 tarihinde saat 12:34'da Sadullah Ergin ile,

55-) 14/09/2013 tarihinde saat 18:29'da Sadullah Ergin ile,

56-) 14/09/2013 tarihinde saat 18:49'da Sadullah Ergin ile,

57-) 15/09/2013 tarihinde saat 21:14'da Sadullah Ergin ile,

58-) 17/09/2013 tarihinde saat 13:14'da Sadullah Ergin ile,

59-) 17/09/2013 tarihinde saat 19:15'da Sadullah Ergin ile,

60-) 19/09/2013 tarihinde saat 08:17'da Sadullah Ergin ile,

61-) 19/09/2013 tarihinde saat 17:32'da Sadullah Ergin ile,

62-) 19/09/2013 tarihinde saat 17:34'da Sadullah Ergin ile,

63-) 19/09/2013 tarihinde saat 17:39'da Sadullah Ergin ile,

64-) 21/09/2013 tarihinde saat 12:04'da Sadullah Ergin ile,

65-) 21/09/2013 tarihinde saat 12:32'da Sadullah Ergin ile,

66-) 22/09/2013 tarihinde saat 13:09'da Sadullah Ergin ile,

67-) 23/09/2013 tarihinde saat 13:37'da Sadullah Ergin ile,

68-) 24/09/2013 tarihinde saat 15:06'da Sadullah Ergin ile,

69-) 10/10/2013 tarihinde saat 16:44'da Sadullah Ergin ile,

70-) 13/10/2013 tarihinde saat 16:30'da Sadullah Ergin ile,

71-) 10/10/2013 tarihinde saat 16:44'da Sadullah Ergin ile,

72-) 14/10/2013 tarihinde saat 14:11'da Sadullah Ergin ile,

73-) 02/11/2013 tarihinde saat 12:12'da Sadullah Ergin ile,

74-) 25/07/2013 tarihinde saat 13:07'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

75-) 29/07/2013 tarihinde saat 14:03'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

76-) 30/07/2013 tarihinde saat 11:00'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

77-) 30/07/2013 tarihinde saat 17:56'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

78-) 01/08/2013 tarihinde saat 11:53'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

79-) 01/08/2013 tarihinde saat 13:06'da milletvekili Pervin Buldan ile,

80-) 02/08/2013 tarihinde saat 11:38'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

81-) 05/08/2013 tarihinde saat 13:29'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

82-) 06/08/2013 tarihinde saat 13:21'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

83-) 06/08/2013 tarihinde saat 14:14'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

84-) 11/08/2013 tarihinde saat 15:42'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

85-) 13/08/2013 tarihinde saat 13:27'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

86-) 22/08/2013 tarihinde saat 14:45'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

87-) 05/09/2013 tarihinde saat 11:36'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

88-) 12/09/2013 tarihinde saat 15:22'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

89-) 12/09/2013 tarihinde saat 15:43'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

90-) 14/09/2013 tarihinde saat 12:03'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

91-) 14/09/2013 tarihinde saat 17:20'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

92-) 14/09/2013 tarihinde saat 18:51'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

93-) 19/09/2013 tarihinde saat 16:55'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

94-) 21/09/2013 tarihinde saat 12:35'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

95-) 23/09/2013 tarihinde saat 12:56'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

96-) 23/09/2013 tarihinde saat 13:28'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

97-) 25/06/2013 tarihinde saat 17:09'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

98-) 29/06/2013 tarihinde saat 00:08'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

99-) 01/07/2013 tarihinde saat 12:44'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

100-) 01/07/2013 tarihinde saat 14:20'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

101-) 01/07/2013 tarihinde saat 15:36'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

102-) 03/07/2013 tarihinde saat 13:14'da Milletvekili Pervin Buldan ile,

103-) 30/09/2013 tarihinde saat 14:19'da milletvekili Pervin Buldan ile yapmış olduğum görüşmeler, hakkımda alınan dinleme kararında belirtilen Adalet Bakanlığı'nın resmi telefonları üzerinden yapmış olduğum görüşmelerdir. Çözüm süreciyle ilgili olduğunu tahmin ediyorum. Çözüm süreciyle ilgili olması hasebiyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ulusal ve uluslararası yararları bakamından gizli kalması gereken görüşmelerdir.

18/07/2013 tarihinde Adalet Bakanlığı adına kayıtlı 05323554.. numaralı telefondan Sadullah Ergin ve Pervin Buldan arasında geçen görüşme çözüm süreciyle ilgilidir. Ulusal yararlar bakımından gizli kalması gereken görüşmedir. Konuşmadan anlaşılacağı üzere ben telefonu bir dakika diyerek Sayın Adalet Bakanı'na vermekteyim.

Terörle ilişkilendirilebilecek nitelikte hiçbir görüşme ve fiilimin olmamasına rağmen terör örgütüyle irtibatlandırılarak hakkımda dinleme kararı alınmasının sebebinin Adalet Bakanlığı'ndaki konumum itibariyle bakanlığın dinlenilmek istenmesi olduğunu düşünüyorum. Bu şekilde hukuka aykırı biçimde şahsımı terörle ilişkilendirip rencide eden sorumlu kişi yada kişilerden şikayetçi ve davacıyım." şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı (G.Antep Belediye Başkanı) Sayın Fatma Şahin'in;

08.06.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 27.06.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı görüşme Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer Çağlayan'ın;

23.04.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 24.07.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 06.12.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış, hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız'ın;

17.05.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 24.01.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 28.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 12.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 19.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 04.03.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 19.03.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 21.03.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 10.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 16.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 27.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.05.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 22.05.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 23.05.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 27.05.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 29.05.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 05.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 13.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 16.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 24.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 25.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 05057773... numaralı resmi telefondan 31.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı (2 farklı görüşme), 01.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 13.08.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 26.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 19.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 27.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.10.2013 tarihinde üç kez Faruk Koca ile yaptığı, 19.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 05.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 10.11.2013 tarihinde dört kez Faruk Koca ile yaptığı, 11.11.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı, 13.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 26.11.2013 tarihinde üç kez Faruk Koca ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 12.12.2013 tarihinde üç kez Faruk Koca ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Ayrıca;

08.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 31.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 13.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 26.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 19.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 27.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 12.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı görüşmeler;

Yasal anlamda dinlenilemeyecek ve kaydedilemeyecek olması bir yana, içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken nitelikte olmasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in;

05.07.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 09.07.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 30.07.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 04.09.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 09.07.2013 tarihinde iki kez Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 30.07.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 17.07.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 30.07.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 11.09.2013 tarihinde Erdal Celal Sumaytaoğlu ile yaptığı, 02.05.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 03.12.2013 tarihinde Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Sefer Turan'la yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere

kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı'nın;

17.07.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti İçişleri Bakanı Muammer Güler'in;

İçişleri Bakanlığı adına kayıtlı ve kendi kullandığı 050633... numaralı resmi telefondan 13.12.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'ın;

Kalkınma Bakanlığı adına kayıtlı makam telefonu olan 03122945... numaralı resmi telefonundan 07.06.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in;

29.06.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 23.11.2013 tarihinde Mustafa Varank ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın;

27.05.2012 tarihinde dört kez Kemal Öztürk ile yaptığı, 27.11.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun;

16.12.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep Akdağ'ın;

28.05.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, 02.06.2012 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım'ın;

25.11.2013 tarihinde Başbakan Başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmesi şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanlık Müsteşarı (İçişleri Bakanı) Efkan Ala'nın;

04.01.2013 tarihinde Burhan Kavuncu ile yaptığı, 23.11.2013 tarihinde iki kez Mustafa Varank ile yaptığı, 27.11.2013 tarihinde iki kez Mustafa Varank ile yaptığı, 28.11.2013 tarihinde Mustafa Varank ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde iki kez Mustafa Varank ile yaptığı, 12.12.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Ayrıca;

04.01.2013 tarihinde Burhan Kavuncu ile yaptığı görüşme, yasal anlamda dinlenilemeyecek ve kaydedilemeyecek olması bir yana, içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken nitelikte olmasına rağmen, şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, Başbakanlık Müsteşarı (İçişleri Bakanı) Efkan Ala'nın sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

T B M M 24. Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in;

Üzerine kayıtlı 05305156... numaralı telefondan, 27.11.2013 tarihinde Kemal Öztürk ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşme şüphelilerce dinlenerek kayıt altına alınmış ve harddisklere kaydedilerek depolanmıştır.

görüşme dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 24. Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili ve Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Nebati'nin;

01.12.2011 tarihinde Engin Bilgin ile yaptığı görüşme içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, TBMM 24. Dönem Milletvekili Nurettin Nebati'nin sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan'ın;

06.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 19.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 26.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 03.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 22.03.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 31.03.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 27.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 28.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 03.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 04.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 07.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 28.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 14.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 21.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 22.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 24.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 25.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 31.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06.02.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğine göre "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamındaki"görüşmeleri dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Ayrıca;

01.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 04.08.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 14.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 21.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 22.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 24.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 25.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 2 farklı görüşme, 31.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 01.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.12.2013 tarihinde iki kez Faruk Koca ile yaptığı görüşmeler yasal olarak dinlenilemeyeceği ve kaydedilemeyeceği bir yana, içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken nitelikte olmasına rağmen iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan ve Milli İstihbarat Teşkilatı'nın sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Bununla beraber Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın hedef alınmasının açıklandığı bölümde ayrıntılı olarak izah edildiği üzere;

Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne ait 24.11.2012 tarihli güvenlik kameraları görüntüleri 2011/762 numaralı sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"soruşturma dosyasına eklenerek, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan'ın 24.11.2012 tarihinde Beşiktaş'ta bulunan Başbakanlık Çalışma Ofisi'inde Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı, İran Meclis Başkanı ve Suriye Ulusal Konseyi lideri ile yaptığı resmi görüşmelerin takip edildiği ve örgütsel bir görüşme olarak kullanılmak amacıyla delil olarak soruşturma dosyasına konduğu tespit edilmiştir.

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Özel Kalem Müdürü Edip Ali Yavuz'un;

29.12.2012 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 3 görüşme, 14.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 4 görüşme, 29.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 4 görüşme, 02.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 3 görüşme, 03.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 8 görüşme, 15.03.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 22.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 27.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 3 görüşme, 28.04.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 2 görüşme, 09.05.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 07.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 17.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 3 görüşme, 06.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 4 görüşme, 09.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı görüşme, 13.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 04.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 14.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 23.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 24.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 4 görüşme, 25.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 04.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 2 görüşme, 23.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 07.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı görüşmeler dinlenerek kayıt altına alınmış ve hard disklere kaydedilerek depolanmıştır.

Bununla birlikte;

29.12.2012 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 3 görüşme, 14.01.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 2 görüşme, 02.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 03.02.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 8 görüşme, 17.06.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 2 görüşme, 06.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.07.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 4 görüşme, 09.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı 2 görüşme, 13.09.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 14.10.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 23.11.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 07.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı, 08.12.2013 tarihinde Faruk Koca ile yaptığı görüşmeler içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken nitelikte olmasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Özel Kalem Müdürü Edip Ali Yavuz ve Milli İstihbarat Teşkilatı'nın sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Basın Danışmanı Nuh YILMAZ'ın;

26.01.2013 tarihinde Furkan Torlak ile yaptığı, 01.12.2013 tarihinde Mehmet Akif Ersoy ile yaptığı, 02.12.2013 tarihinde Osman Sert ile yaptığı, 16.12.2013 tarihinde Osman Sert ile yaptığı, 29.11.2013 tarihinde Yahya Bostan ile yaptığı, 03.12.2013 tarihinde Yahya Bostan ile yaptığı, 11.12.2013 tarihinde Yahya Bostan ile yaptığı görüşme içeriklerinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken nitelikte olmasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, Milli İstihbarat Teşkilatı Basın Danışmanı Nuh Yılmaz ve Milli İstihbarat Teşkilatı'nın sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığımızca 2011/762 soruşturma numaralı dosyası kapsamında telefonları dinlenen Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarının açık kimlik ve adres bilgilerinin bildirilmesi istenilmiş,

MİT Müsteşarlığı'nın 13.07.2015 tarihli cevabi yazısı içeriğinde (Gizli olması sebebiyle Cumhuriyet Başsavcılığı kasasında muhafaza edilmektedir);

Soruşturma kapsamında açık kimlik bilgileri Milli İstihbarat Teşkilatı İstanbul Bölge Başkanlığı'nda muhafaza edilen 7 MİT mensubunun telefonlarının dinlenildiği bildirilmiştir.

Yapılan teknik takipler (dinleme) neticesinde de MİT Müsteşarı Hakan Fidan başta olmak üzere MİT Müsteşarı Özel Kalem Müdürü Edip Ali Yavuz, MİT Müsteşarı Basın Danışmanı

Nuh Yılmaz ve MİT Müsteşarlığı'nın 13.07.2013 tarihli cevabi yazısında MİT mensubu olduğu bildirilen ancak kimliklerinin ifşa edilmemesi adına isimleri belirtilmeyen MİT mensuplarının yaptığı görüşmelerin şüpheliler tarafından kayıt altına alınarak iletişim tespit tutanağı haline getirildiği,

MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve diğer MİT görevlileri'ne ait iletişim tespit tutanağı haline getirilen görüşmelerin Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Makamı'nın 06/02/2015 tarihli cevabi yazısına göre, "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgiler kapsamında olduğu" bildirilmiştir.

Bu şekilde, uydurma gerekçelerle başta MİT Müsteşarı olmak üzere birçok MİT mensubunun sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü ile irtibatlı olduğuna dair delil üretilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır.

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı'nın 07.03.2014 tarihli şikayet dilekçesinde;

"Basın yayın organlarında 24.02.2014 tarihinde başlamak üzere yayınlanan haberlerde,

'Selam Tevhid Örgütü' soruşturması adı altında mahkemelerden alınan kararlarla binlerce kişinin dinlendiği, bu dinlemelere ilişkin ortaya çıkan belgeler çerçevesinde Sn.Başbakan, yakın çevresi, siyasetçi, gazeteci, yazar, STK temsilcileri ve iş adamlarının aralarında bulunduğu binlerce kişinin üç yıl boyunca iletişimin denetlendiği bilgilerine yer verildiği, basında yayınlanan listelerde ve Müsteşarlıkça yapılan araştırmalar neticesinde, MİT Müsteşarı da dahil olmak üzere toplam yedi mensuba ait telefonları dinlenen numaralar arasında yer aldığı, başsavcılık açıklamasından açıkça anlaşılacağı üzere söz konusu dinlemelerin herhangi bir suç şüphesi bulunmamasına rağmen uydurma gerekçelerle yapıldığı, kaldı ki herhangi bir suç şüphesi bulunduğu düşünülse dahi bu defa MİT mensupları yönünden soruşturma yürütülebilmesi için 2937 sayılı kanunun 26 ncı maddesi uyarınca soruşturma izni alınmasının zorunlu olduğu, anılan yasadışı soruşturma kapsamında MİT Müsteşarlığı personeline yönelik herhangi bir soruşturma izin talebinin bulunmadığı, bu itibarla bahse konu dinleme işlemlerinin tamamen hukuk dışı olarak yapıldığı ve bu dinlemelerin, dinlemeleri gerçekleştirenler tarafından yasadışı amaçlar için kullanılacağının açık olduğu, yasadışı olarak dinlenen telefonların MİT Müsteşarı ve gizli servisin diğer bazı mensupları tarafından kullanılıyor olması, bu telefonlarla yapılan görüşmelerin devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken bilgilere ilişkin olmasının da dikkate alınmasının gerektiği, açıklanan nedenler ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda bahse konu yasadışı dinlemeleri yapanlar hakkında gerekli cezai takibatın yapılması' talebi ile suç duyurusunda bulunulduğu anlaşılmıştır.

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan ve Milli İstihbarat Teşkilatı, şüpheliler tarafından hedef alınarak, haklarındaki soruşturma usulü 2937 Sayılı Kanun kapsamında bulunan Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve mensupları yasal hiçbir gerekçe bulunmamasına rağmen terörle ilişkilendirilmek amacıyla soruşturmaya dahil edilmiş ve telefonları dinlenilmiştir.

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken nitelikteki" görüşmeleri iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve mensupları terörle ilişkilendirilmeye çalışılmış, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan'ın yaptığı görüşmelerle ilgili düzenlenen iletişim tespit tutanaklarında, Hakan Fidan'ın isminin yanına "Emin Kod" yazılarak, MİT Müsteşarı'nın sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü içerisinde faaliyette bulunduğu intibası oluşturulmaya çalışılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 24. Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Feramuz Üstün'ün;

02.12.2013 tarihinde Durmuş Ali Sarıkaya ile yaptığı görüşme içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, TBMM 24. Dönem Milletvekili Feramuz Üstün'ün sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 24. Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Doç.Dr. İbrahim Korkmaz'ın;

24.11.2013 tarihinde Fehmi Bülent Yıldırım ile yaptığı, 04.12.2013 tarihinde Fehmi Bülent Yıldırım ile yaptığı görüşmelerde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, TBMM 24. Dönem Milletvekili İbrahim Korkmaz ile sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 24. Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Cemal Yılmaz Demir'in;

10.09.2013 tarihinde Fehmi Bülent Yıldırım ile yaptığı görüşme içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına rağmen, şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, TBMM 24. Dönem Milletvekili Cemal Yılmaz Demir'in sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet ve Kalkınma Partisi 24. Dönem Milletvekili Şükrü Ayalan'ın;

24.09.2012 tarihinde Hasan Kılıç ile yaptığı görüşme içeriğinde herhangi bir suç unsuru bulunmamasına rağmen şüpheliler tarafından iletişim tespit tutanağı haline getirilerek, TBMM 24. Dönem Milletvekili Şükrü Ayalan'ın sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü"üzerinden terörle ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

Gerçekleştirdiği eylemler sonucunda;

Nihai amaç olarak devletin anayasal kurumlarını ele geçirmeyi hedefleyen FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün; bu amaca giden yolda, Recep Tayyip Erdoğan Başbakanlığı'ndaki Türkiye Cumhuriyeti Devletinin 61. Hükümeti'ni sahte ihbar, sahte delil ve bağlı basın/yayın organları üzerinden gerçekleştirilen algı yönetimi ile birlikte terörle ilişkilendirmek suretiyle hedef aldığını gösterir eylemlerinden biri de;

01.01.2014 tarihinde Hatay İli Kırıkhan İlçesi'nde, 19.01.2014 tarihinde Adana İli Ceyhan İlçesi'nde, Suriye Türkmenleri'ne yardım malzemesi taşıyan Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının örgüt yöneticileri tarafından verilen talimat üzerine durdurulmasıdır.

Soruşturma işlemleri sonucunda;

Şüpheli Fetullah Gülen liderliğindeki FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü yöneticisi ve üyesi konumundaki şüphelilerin, uydurma bir soruşturma ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 61. Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığı'na bağlı Milli İstihbarat Teşkilatı başta olmak üzere devlet kurumlarını ve başbakan, bakan ve miletvekili konumundaki üst düzey devlet

yetkililerini sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü üzerinden terörle irtibatlandırmaya çalıştıkları, 17 Aralık 2013 tarihi öncesinde soruşturmayı operasyonel sürece hazırlamak/dönüştürmek için gazete haberleri, köşe yazıları ve dizi senaryoları ile kamuoyunu hazırlamaya/yönlendirmeye çalıştıkları anlaşılmıştır.

Bununla birlikte;

13.01.2014-19.01.2014 tarihlerinde Ankara, Mersin ve Adana illerinde Dışişleri Bakanı (Başbakan) Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu'nun başkanlığında "Güçlü Demokrasi, Dinamik Ekonomi, Etkin Diplomasi" temasıyla 142 büyükelçi ve birçok resmi davetlinin katıldığı 6. Büyükelçiler Konferansı düzenlendiği, eylemin gerçekleştirme yerinin Adana, tarihinin ise 19.01.2014 olarak seçilmesinin de etkisinin büyük olması hesaplanarak planlandığı, o dönemde Dışişleri Bakanlığı görevini yürüten Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından 19.01.2014 tarihinde kapanış konuşmasının yapıldığı, toplantıda dünyanın her yerinden 142'si büyükelçi olmak üzere çok sayıda resmi davetlinin bulunduğu, söz konusu eylemin bu boyutlardaki uluslararası bir toplantının olduğu günde ve yapıldığı ilde özellikle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yapılan tespitler doğrultusunda;

Şüpheli Fetullah Gülen liderliğindeki FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün, Anayasal Devlet Kurumlarının, yasalarla belirlenen resmi hiyerarşisi dışında paralel bir yapılanma oluşturarak, hazırladıkları uydurma soruşturmalarla üst düzey devlet yöneticilerini sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü ile irtibatlı göstermeye çalıştıkları, yapacakları operasyonel çalışmalarla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin görevini yapamaz hale getirmeyi planladıkları, bu kapsamda çeşitli basın yayın kuruluşları, dizi senaryoları ve köşe yazarları ile amaçları doğrultusunda kamuoyu oluşturmaya çalıştıkları, kamuoyunda 17-25 Aralık süreci olarak bilinen girişimle bu amaçlarını eyleme dönüştürmeyi planladıkları, amaçlarına ulaşamadan deşifre oldukları tespit edilmiştir.

FETÖ/PDY Törör Örgütü'nün yöneticiliğini yapan ve soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı bulunan şüpheli Emre (Emrullah) Uslu'nun 19 Ocak 2014 tarihindeki MİT Tırları'nın durdurulması olayının ardından, 22 Ocak 2014 tarihinde yazdığı "Tır'ları MİT'in Aydınlıkçı Ekibi mi yakalatıyor" başlıklı yazısının son bölümünde "Tırları yakalatarak Erdoğan aleyhinde uluslararası mahkemelerde kullanılacak delil üretiyorlar" şeklindeki gazetecilik faaliyeti görünümlü kurgu çalışmasıyla kendi amacını ifşa yaptığı tespit edilmiş, yapılan tüm tespitler neticesinde de bu amacın FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün nihai amacı olduğu anlaşılmıştır.

Bunun yanında;

2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması ile hiçbir bağlantısı bulunmamasına rağmen, 2011/2221 ve 2011/1070 soruşturma sayılı El Kaide Terör Örgütü soruşturmalarına ait evrakların dosyaya eklenmesi ve19 Ocak 2014 tarihinde durdurulan MİT Tır'ları ile ilgili yapılan sahte ihbar içeriğinde "El Kaide" ibaresinin bulunmamasına rağmen eylemi gerçekleştirenlerce arama talebine "El Kaide'ye götürülen" ibaresinin eklenmesi birlikte değerlendirildiğinde;

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü'nün yönetici ve üyelerince gerçekleştirilen MİT Tır'larının durdurulması eylemlerinin de sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin MİT ve İHH üzerinden terör örgütlerine yardım ettiği" algısını oluşturmaya yönelik, ortak eylem/amaç iradesi içerisinde yürütülen ve örgütün üst yöneticileri tarafından planlanan mizansenin birer parçaları olduğu anlaşılmıştır.

Özetle;

Soruşturmayı yürüttükleri ve dinlemeleri yaptıkları 3 yıl 7 aylık uzunca bir süre boyunca mağdurlar hakkında terörle ilgili delil bulunmadığının farkına varan şüpheliler sahte gizli tanık beyanı, sahte ihbar ve istihbari yazışmaları kullanarak delil uydurma yoluna gitmişler, dosya içerisine kasıtlı olarak PKK/KCK, EL-KAİDE, DHKP/C, MKP Terör Örgütleri ve Uyuşturucu Madde Ticareti soruşturmalarıyla ilgili evrakları koyarak bu örgütlerle dosya kapsamındaki mağdurları irtibatlandırma yoluna gitmişlerdir. Bundaki amaçları, planladıkları gözaltı işlemlerini gerçekleştirdikten sonra irtibat bulunduğu gerekçesiyle belirtilen terör örgütü ve uyuşturucu madde ticareti ile ilgili soruşturma dosyalarını sözde "Kudüs Ordusu Terör Örgütü" dosyasıyla birleştirmek ve kovuşturmaya dönüştürmektir.

Adana, Hatay ve Ankara İl Jandarma Komutanlıkları'na bağlı olarak görev yapan şüpheliler tarafından gerçekleştirilen eylemler, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamındadır. Şüpheliler tarafından bu dosyayla birleştirilmek üzere gerçekleştirilmiştir. Zira her iki olayda da Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarının telefonları dinlenilmekte, bu şekilde yardım faaliyetinden haberdar olunmaktadır. Şüphelilerin amacı sahte delil ve ihbarlarla Milli İstihbarat Teşkilatı ve İHH üzerinden Türkiye Cumhuriyeti devleti'ni teröre yardım eden ülke konumuna sokmaktır.

C.Başsavcılığımızın 23.02.2015 tarihli yakalama emri düzenlenmesi içerikli talep yazısında açıklandığı üzere ;

Kendini "Hizmet Hareketi" olarak adlandıran ve medya, ekonomi, bürokrasi alanlarında kanun ve nizamlara aykırı biçimde yapılanan suç örgütünün lideri ve yöneticisi konumundaki şüpheliler Fetullah Gülen ve Emre Uslu hakkında CMK'nın 100. maddesi uyarınca "Silahlı Terör Örgütü Kurma veya Yönetme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya Veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Devletin Gizli Kalması Gereken Bilgilerini Siyasal veya Askeri Casusluk Amacıyla Temin Etme" suçlarından C.Başsavcılığımızca yakalama emri talep edilmiş,

İstanbul 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.02.2015 tarih ve 2015.1144 Değişik iş sayılı kararı ile talebin kabul edilerek talep edilen suçlardan şüpheliler hakkında yakalama kararı düzenlenmiştir.

İstanbul 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.02.2015 tarihli kararı uyarınca haklarında "Terör Örgütü Kurmak ve Yönetmek, Siyasi ve Askeri Casusluk, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs" suçlarından hakkında yakalama kararı verilen şüphelilerden Fetullah Gülen'in;

25.09.2013 tarihinde "herkul.org" isimli sitede yaptığı "din adına işlenen cinayetler" isimli konuşması,

Aynı suçlardan hakkında yakalama kararı bulunan Emre Uslu'nun;

Taraf Gazetesi'nde 19.09.2013 tarihinde yayınlanan "El Nusra'yı Kim Destekliyor" başlıklı,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni uluslararası kamuoyuna şikayet maksadıyla İngilizce olarak Today's Zaman Gazetesi'nde yayınlanan 06.10.2013 tarihli "Disengaging From Al-Qaeda" başlıklı,

Taraf Gazetesi'nde 15.01.2014 tarihinde yayınlanan "El Kaide, İHH, Tır vs." başlıklı yazıları,

13.01.2014 tarihinde Twitter hesabı üzerinden paylaştığı "Çok yakında çok güzel şeyler olacak. Benden söylemesi..", 16.01.2014 tarihinde yine "Çok yakında çok güzel şeyler olacak.." şeklindeki,

19.01.2014 tarihinde Adana İli Ceyhan İlçesi'nde MİT'e ait yardım tırlarının durdurulmasından birkaç gün kadar önce yazdığı mesajlar ile, Suriye Türkmenleri'ne insani

yardım malzemesi taşıyan Milli İstihbarat Teşkilatı'na ait yardım tırlarının durdurulması talimatını vermişlerdir.

Fetullah Gülen ve Emre Uslu tarafından verilen talimat doğrultusunda;

Planlı ve sistemli bir şekilde yürütülen organizasyonun parçası olarak şüphelilerin, Milli İstihbarat Teşkilatı tarafından 2937 Sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen devlet sırrı niteliğindeki yardım faaliyetini yapılan sahte ihbarlar öncesinde bildikleri halde bu faaliyetlere tahsisli tırlarda usul ve yasaya aykırı olarak arama yapmaya çalıştıkları, arama çalışmasından saatler önce basın yayın kuruluşlarının muhabirlerini olay yerine çağırarak devlet sırrını ifşa ederek Türk ve Dünya basınına servis etmeyi planladıkları, böylelikle Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Hükümetini, gerek yurt içinde gerekse uluslararası platformda zor durumda bırakmayı ve itibarsızlaştırmayı, El Kaide gibi terör örgütlerine yardım ettiği görüntüsü vererek, uluslararası yargı organları nezdinde hukukî ve cezaî sorumluluk altına sokmayı amaçladıkları tespit edilmiştir.

Yapılan tespitler doğrultusunda;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve yasaları uyarınca telefonlarının yasal olarak dinlenilme imkanı bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı, Bakanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı ve milletvekillerinin en yakınındaki çalışma arkadaşları (Başbakanlık Danışmanları, TBMM Başkanlık Danışmanı, eski milletvekilleri, İktidar Partisi Genel Başkan Yardımcısı Danışmanı, Bakan Danışmanları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Özel Kalem Müdürlüğü) hiçbir delil olmadığı halde, haklarında terör örgütü üyesi olarak karar alınıp bu kişilerin Başbakanlık İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'na kayıtlı resmi telefonları dinlenerek ulusal ve uluslararası görüşmelerinin kaydedildiği, bu görüşmelerin devletin milli güvenlik ve dış politikasına ilişkin olup devletin ulusal/uluslarası yararları bakımından gizli kalması gereken bilgi ve belgeler kapsamında olduğu,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanı'nın görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, başdanışmanları Mustafa Varank ve Sefer Turan hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlenildiği, bu sayede Başbakan'ın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun Başdanışmanları Ali Sarıkaya ve Osman Sert hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Dışişleri Bakanı'nın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, bakanlık yüksek müşaviri Adnan Boynukara hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Adalet Bakanı'nın görüşmelerinin dinlendiği ve kayda alındığı,

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın görüşmelerinin dinlenip kayda alınabilmesi için, Basın danışmanı Nuh Yılmaz ve Faruk Koca hakkında hiçbir delil olmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak telefonlarının dinlendiği, bu sayede Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'nın görüşmelerinin dinlenerek kayıt altına alındığı, MİT Müsteşarı hakkında "Emin"kod adıyla iletişim tespit tutanaklarının düzenlendiği,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Moritanya Büyükelçisi Musa Kulaklıkaya hakkında hiçbir delil olmadığı ve yasal imkan bulunmadığı halde terör örgütü üyesi olarak karar alınarak (büyükelçi olduğu gizlenerek) telefonlarının dinlenildiği anlaşılmıştır.

Fetullah Gülen liderliğindeki FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün; devletin anayasal kurumlarına paralel bir yapılanma oluşturarak, hazırladıkları uydurma soruşturmalarla üst düzey devlet yöneticilerini sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü ile irtibatlı göstermeye çalıştıkları,

yapacakları gözaltı, yakalama, tutuklama vb. adli işlemlerle Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni görevini yapamaz hale getirmeyi planladıkları, çeşitli basın-yayın kuruluşları, diziler ve köşe yazarları ile kamuoyu oluşturmaya çalıştıkları, 17-25 Aralık süreci olarak bilinen girişimle bu amaçlarını eyleme dönüştürmeyi, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması üzerinden de nihai darbeyi vurmayı amaçladıkları ancak amaçlarına ulaşamadıkları anlaşılmıştır.

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü Yöneticisi şüpheli Emre (Emrullah) Uslu'nun 19.01.2014 tarihinde MİT Tırları'nın durdurulmasından sonra, 22.01.2014 tarihinde yazdığı "Tır'ları MİT'in Aydınlıkçı Ekibi Mi Yakalatıyor" başlıklı yazısının son bölümünde;

"Tırları yakalatarak Erdoğan aleyhinde de uluslararası mahkemelerde kullanılacak delil üretiyorlar" şeklindeki yorumuyla aslında kendi örgütsel amacını ifşa ettiği anlaşılmıştır.

19.01.2014 tarihinde durdurulan MİT Tırları ile ilgili ihbar içeriğinde El Kaide ibaresinin bulunmamasına rağmen arama talebine "El Kaide'ye götürülen" şeklinde ekleme yapılması hususları birlikte değerlendirildiğinde;

2011/762 sayılı soruşturma dosyası üzerinden de, 17 ve 25 Aralık soruşturmaları olarak bilinen soruşturmaların hemen öncesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine yönelik terörle ilişkilendirme çalışmalarının hızlandığı, bu kapsamda şüpheliler tarafından sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasının yürütüldüğü tarihlerde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı olan Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Basın Danışmanı Osman Sert hakkında, yapmış olduğu herhangi bir suç içermeyen 3 (üç) adet görüşme gerekçe gösterilerek 13/11/2013 tarihinde iletişim tesbiti kararı talep edilip alındığı, Sayın Başbakanın (Dışişleri Bakanı) Başdanışmanı Durmuş Ali Sarıkaya hakkında, 18/03/2013 tarihinde yapmış olduğu ve devam eden tarihlerde gıyabında yapılmış olan herhangi bir suç unsuru içermeyen toplam 3 (üç) adet telefon görüşmesi gerekçe gösterilerek 15/11/2013 tarihinde hakkında iletişim tesbiti kararı talep edilip alındığı, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Başdanışmanları Sefer Turan ve Mustafa Varank'ın bir kısmı gıyaplarında yapılmış olan ve herhangi bir suç unsuru içermeyen telefon görüşmeleri gerekçe gösterilerek haklarında, 22/11/2013 tarihinde iletişim tesbiti kararı talep edilerek alındığı, soruşturmanın yürütüldüğü tarihlerde Genel Başkanı olduğu HAS Parti'den ayrılarak Adalet ve Kalkınma Partisi'ne geçen ve Adalet ve Kalkınma Partisinde Genel Başkan Yardımcılığı görevini yürüten Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Numan Kurtulmuş'un danışmanı Furkan Torlak hakkında 06/12/2011 (iki görüşme) ve 20/12/2011 (iki görüşme) tarihlerinde yaptığı herhangi bir suç unsuru içermeyen görüşmeler gerekçe gösterilerek bu görüşmelerden yaklaşık dokuz ay sonra 14/09/2012 tarihinde iletişim tesbiti kararı talep edilerek alındığı ve adı geçen müştekilerin soruşturmaya dahil edildikleri ve terörle ilişkilendirildikleri tespit edilmiştir.

Yapılan açık kaynak çalışmalarında, Eylül 2012 tarihinde Prof. Dr. Sayın Numan Kurtulmuş'un HAS Parti Genel Başkanlığı'ndan ayrılarak Adalet ve Kalkınma Partisi'ne katıldığı, danışmanı Furkan Torlak hakkındaki dinleme talebinin tarihlerde talep edildiği ve alındığı anlaşılmıştır.

Bununla birlikte;

Mağdur ve müştekilerin terörle ilişkilendirildiği şahıs tespit tutanaklarının 11-12-13-14-15 Aralık 2013 tarihlerinde, Kamile Yazıcıoğlu'nun getirdiği iddia edilen dokümanlarla ilgili inceleme tutanağının 14/12/2013 tarihinde, dosya kapsamındaki kişilere ait e-mail inceleme tutanaklarının 05/12/2013- 06/12/2013 ve 20/12/2013 (Dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiğine dair üst yazıda 18/12/2013 tarihi bulunmasına rağmen) tarihlerinde, iletişim tespit tutanaklarının Kasım-Aralık 2013 tarihlerinde 17-25 Aralık soruşturmalarıyla eş zamanlı olarak düzenlendiği,

Şüpheli Metin Sayılgan'ın İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca alınan 11/12/2014 tarihli ek

ifadesinde, "2011/762 sayılı soruşturmanın savcılık talimatı ile sonlandırılarak dinleme yapan tüm personelin yoğun bir şekilde tape (iletişim tespit tutanağı) yaptığını ve bu durumun her zamanki çalışma temposunun üzerinde olduğunu" beyan ettiği anlaşılmıştır.

Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı (Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı) Prof. Dr. Sayın Numan Kurtulmuş'un, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız'ın, Türkiye Cumhuriyeti Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan'ın ve üst düzey devlet yöneticisi ve bürokratları ile bu kişilerin danışman ve başdanışmanlarının herhangi bir suç unsuru içermeyen, terörle yada herhangi bir suçla hiçbir ilgisi olmayan, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık Makamları'nın cevabi yazılarına göre;

"Türkiye Cumhuriyeti Devletinin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarı ile gizli kalması gereken" nitelikteki çok sayıda görüşmesinin şüpheliler tarafından örgütsel bağlantı kurulmak ve kişilerin terörle ilişkilendirilmesi maksadıyla iletişim tespit tutanağı haline getirildiği, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yabancı ülke devlet başkanları ile yaptığı görüşmeler de dahil olmak üzere birçok görüşmesinin dinlenerek kayıt altına alındığı tesbit edilmiştir.

C.Başsavcılığımızın 2010/521 soruşturma numaralı dosyası üzerinden yürütülen ve "7 Şubat Dosyası" olarak bilinen PKK/KCK Terör Örgütü'ne yönelik soruşturma dosyasından ayrılan 2012/1525 numaralı soruşturma dosyasının incelenmesinde;

Bu soruşturmaya ait 2012/1802, 2013/70, 2013/916 ve 2013/7649 teknik takip karar numaralı kararların talep yazıları ve eklerinin şüphelilerce bilinçli olarak 2011/762 soruşturma numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü dosyasına ait 10, 11, 14 ve 19. klasörler içerisine konulduğu,

2011/762 numaralı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası ile 2012/1525 numaralı PKK/KCK Terör Örgütü soruşturma dosyasının irtibatlandırılması amacıyla eş zamanlı hareket edildiği, bu sebeple evrakların birer örneğinin 2011/762 numaralı soruşturma dosyasına konulduğu ve 7 Şubat'ta olduğu gibi çözüm süreci üzerinden Milli İstihbarat Teşkilatı ve PKK/KCK Terör Örgütü arasında irtibat kurulmaya çalışıldığı, 7 Şubat 2012 tarihindeki girişimin akamete uğratılmasından sonra bu kez 2011/762 numaralı soruşturma dosyası üzerinden MİT'e yönelik yeni bir girişimde bulunulduğu,

7 Şubat dosyasından ayrılan ve "Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı, yardımcıları ve mensuplarının terör örgütüne yardım ettikleri" şeklindeki iddia ve evrakları kapsayan 2012/1525 sayılı soruşturma dosyası üzerinden iletişimi takip edilen Mehmet Öcalan'ın dinleme işleminin, diğer şüphelilerin dinleme işlemleri devam ettiği halde sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması ile eşzamanlı olarak 17.12.2013 tarihinde sonlandırıldığı, hakkındaki teknik takip evraklarının bilinçli olarak 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası içerisine konulduğu tespit edilmiştir.

7 Şubat soruşturma dosyasıyla ilgili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 22.03.2013 gün ve 2013/191 karar numaralı kararı ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan, Milli İstihbarat Teşkilatı eski Müsteşarı Emre Taner, Milli İstihbarat Teşkilatı eski Müsteşar Yardımcısı Fatma Afet Güneş ve iki teşkilat mensubu hakkında "PKK/KCK Terör Örgütü içerisindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek ve soruşturmanın gizliliğini ihlal etmek" suçlarından, 17.02.2012 tarih ve 6278 sayılı kanunun 1. maddesi ile 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun 26. maddesinde yapılan değişiklik hakkındaki kanun uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanı'ndan soruşturma izni istenildiği halde, izin verme/vermeme şeklindeki yazı cevabı gelmeden yeniden soruşturma yapılmak üzere 7 Şubat 2012'den yaklaşık 4 ay 20 gün sonra 27.06.2012 tarihinde 2010/521 numaralı 7 Şubat MİT dosyası

olarak bilinen soruşturma dosyasından ayrıldığı, 17.12.2013 tarihi itibariyle sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü dosyasında teknik takibi (dinlemeleri) yapılan kişilerle birlikte eş zamanlı olarak, Mehmet Öcalan'ın da teknik takibinin de sonlandırıldığı,

Bu şekilde şüphelilerin 7 Şubat dosyası olarak bilinen ve takipsizlik kararıyla sonuçlanan, MİT yöneticileri ile ilgili soruşturmayı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyası üzerinden yeniden canlandırarak, "Çözüm Süreci"kapsamında yapılan çalışmaları yürüten Milli İstihbarat Teşkilatı yetkililerini, PKK Terör Örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın kardeşi Mehmet Öcalan üzerinden PKK/KCK Terör Örgütü ile irtibatlandırmaya çalıştıkları anlaşılmıştır.

Bununla birlikte;

Ulusal ve uluslararası basın yayın organlarında 17 - 25 Aralık ve sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmalarının, halk nezdinde kabul görülebilir kılınması için yapılan propaganda çalışması kapsamında, Cumhuriyet Başsavcılığımız'ın 2014/133596 soruşturma sayılı dosyası üzerinden yürütülen soruşturmada, 2010 yılında yapılan Tahşiye operasyonun talimatının herkul.org adlı siteden şüpheli Fetullah Gülen tarafından verilmesinin ardından, kendisine bağlı basın yayın kuruluşları özelikle Samanyolu Televizyonunda yayınlanan "Tek Türkiye" dizisi içerisinde bulunan karanlık kurul yada karar kurulu diye adlandırılan sahneler aracılığıyla ilerde yapılması muhtemel soruşturmalar ve operasyonların ayrıntılarının ve talimatının verildiği,

Talimat doğrultusunda bazı emniyet görevlileri tarafından Fetullah Gülen'i eleştiren bir gruba kumpas kurulduğunun ortaya çıktığı, senarist ve yönetmen olarak ifadesi alınan şüphelilerin ifadelerinde bu dizinin ve karanlık karar kurulu bölümünün senaristinin, yönetmeninin, yapımcısının ve dizi ekibinde görev alan kişilerin karanlık kurul yada karar kurulu diye adlandırılan bu bölümde katkıları olduğunu kabul etmedikleri anlaşılmıştır. Tahşiye (Radikal Mehmet Doğan Grubu) soruşturması olarak adlandırılan bu soruşturmadaki şüphelilerin birçoğunun sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturmasındaki şüphelilerle aynı olduğu, bu bağlamda sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında geçen ve mağdurlara atfedilen suçlamalardan olduğu tespit edilen muta suçlamasının, sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması ile ilgili kamuoyunda hiçbir bilgi yokken Amerika'da yaşayan örgüt lideri Fetullah Gülen'in dile getirdiği, www.herkul.org/herkul-nagme/217-nagme-takiyye-muta-tuzagi-ve-nifak-nezlesi/linkinden halen ulaşılabilen 02 Şubat 2013 tarihinde yayınlanan 217. Nağme: "Takiyye, Mut'a Tuzağı ne Nifak Nezlesi" başlıklı konuşmasında;

"İki asır evvel Türk siyasetine de burnunu sokan bu takiyye şebekesi Mutayı mı kullandılar, neyi kullandılar, kılcallara kadar nüfuz ettiler." şeklindeki beyanı, buna paralel olarak aynı konunun Samanyolu televizyonunda yayınlanan Şefkat Tepe adlı dizide ilk olarak 5 Ekim 2013 tarihli karar kurulunda İranlı bir karakteri canlandıran ve Tersli diye hitap edilen şahıs tarafından Muta söyleminin kullanılması, dizinin haftalık yayınlanan ilerleyen bölümlerinde de sürekli Muta nikahı konusunun işlenmesi, dizide işlenen bu konulara paralel olarak Bugün gazetesi yazarı olan şüpheli Gültekin Avcı'nın 2013 yılının Eylül ve Ekim aylarında sistematik olarak İstihbarat- Muta-Acem konularıyla ilgili (4) dört adet ve 2014 yılında da (3) adet köşe yazısı yazarak sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturma dosyasında mağdurlara atfedilen ve hiçbir delil bulunmayan terör örgütü üyeliği suçlamasıyla ilgili kamuoyunda algı çalışması yaparak ilerleyen tarihlerde gerçekleştirilmesi planlanan operasyonlarda gözaltına alınacak mağdurların itibarsızlaştırılması için Muta suçlamasıyla kamuoyunun şekillendirilmesinde aktif rol aldığı anlaşılmıştır. Örgüt lideri Fetullah Gülen'in de bu konuşmasıyla, yürütülmekte olan soruşturmanın seyri ile ilgili örgüt yönetici ve üyelerine talimat verdiği tespit edilmiştir.

Yine örgüt lideri Fetullah Gülen'in 17 Aralıktan yaklaşık 2 ay önce 14 Ekim 2013 tarihinde yaptığı konuşmada **"Selam Çakmak"** (soruşturma şüpheliler tarafından "Selam-Tevhid Kudüs Ordusu" olarak adlandırılmaktadır) tabirini kullanarak sözde soruşturmayı yürüten

örgüt üyelerine talimat verdiği anlaşılmıştır.

Örgüt liderinin talimatıyla örgüt üyelerinin çalışmalarını hızlandırdıkları, operasyona dönüştürmeye çalıştıkları, ilerleyen süreçte 17-25 Aralık girişiminin sonuçsuz kalması üzerine yürüttükleri sözde soruşturmanın hukuksuz olduğunu bildiklerinden emniyet arşivinde bulunması gereken soruşturma dosyasının bir nüshasını yangın merdiveninden kaçırarak gizlemeye çalıştıkları anlaşılmıştır. Gizlenmeye ve kaçırılmaya çalışılan sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü dosyasıyla ilgili yürütülen soruşturma sonucunda hukuksuz işlemler gerçekleştirdikleri anlaşılan şüpheliler hakkında yürütülen soruşturma kapsamında 22 Temmuz 2014 tarihinde gözaltına alındıklarında, şüpheli Fetullah Gülen'in kendilerine hitaben gerçekleştirdiği www.herkul.org /herkul-nagme/411-nagme-utanacak-is-yapmadiniz-dimdik-durun-ve-ahirete-alacakli-gidin/ linkli internet adresinde, 27 Temmuz 2014 tarihinde 411. Nağme: Utanacak İş Yapmadınız; Dimdik Durun ve Ahirete Alacaklı Gidin!... başlıklı konuşmasında, "Fakat size bugüne kadar hırsız demediler değil mi? Hepiniz böyle alnı açık, yüzü ak! Elhamdülillah! Bize hırsız demediler. İrtikâp yaptı demediler, bir kısım densizler size haşhaşi diyorlar, size çete diyorlar, size örgüt diyorlar, size bir şeye talip nazarıyla bakıyorlar…devletin parası deniz, yemeyen domuz dememiş iseniz şayet, bence bir ayıp işlememişsiniz! Hiç utanmayın! daima dimdik durun" şeklinde konuşarak ve www.herkul.org isimli web adresinde 401. Nağme Yolsuzluk başlıklı 20 Aralık 2013 tarihli konuşmasında, 17-25 Aralık soruşturmasını yürütenler hakkında "binde birini tanımam" şeklinde beyanda bulunmasına rağmen gözaltına alınan örgüt üyelerini sahiplenerek nasıl davranmaları gerektiği konusunda talimatlandırmıştır. Örgüt liderinin bu konuşması basın yayın organlarında "Utanacak İş Yapmadınız; Dimdik Durun" şeklinde haberleştirilmiş, bu konuşma ve haberlerden sonra gözaltındaki şüphelilerin ve yakınlarının, "dik durma" söylemini kullandıkları tespit edilmiştir.

Devam eden süreçte 2014/133596 sayılı soruşturma kapsamında bir kısım şüphelilerin 2014 yılı Aralık ayında gözaltına alınması üzerine şüpheli Fethullah Gülen www.herkul.org isimli web adresi içerisinde bulunan diğer linkler başlığı altındaki Bamteli arşiv kısmından www.herkul.org/ bamteli/ahlaki-cokuntu-ve-yenilenme-cehdi/ linkli adreste, 4 Ocak 2015 tarihinde "Ahlaki Çöküntü ve Yenilenme Cehdi" başlıklı konuşma yaparak örgüt üyelerine birlik beraberlik çağrısı yapmış ve başbaşa vermeye davet etmiştir. Yine aynı konuşmada daha önce gözaltına alınarak tutuklanan örgüt üyelerinin kardeşleri olduklarını, onlara yalnız olmadıklarını hissettirmek gerektiğini vurgulamıştır.

Aynı dönemde "www.herkul.org" isimli web adresi içerisinde bulunan diğer linkler başlığı altındaki Herkul Nağme arşiv kısmından www.herkul.org/herkul-nagme/448-nagme-metanetimizin-temeli ve -imtihanin-kaybedenleri/linkli adreste, 06/01/2015 tarihinde 448. Nağme: "Metanetimizin Temeli ve İmtihanın Kaybedenleri" başlıklı konuşmasında örgüt üyelerini sahiplenerek "şimdi günümüzde de bazı arkadaşlarımız hapishanelere atılıyorlar ve hakkaten o şeydeki arkadaşlar bi kere istintak döneminde ifadelerinin alındığı dönemde ta bilmem yedinci kat yerin altında orada o soğukta her türlü imkandan mahrumiyet içinde yemek vermeme su içirmeme. Silivri'de bu günde gastede veya televizyonda gastedeydi resmi vardı adam çağırmışlar gelirken de bir şişe su almış eline yani insanın çok dikkatine dokunuyor. O arkadaşlarımın çoğu işte bu gün Türkiye'nin her yerinde hemen bu türlü şeylere maruz kalıyorlar yani. Bir bir diğer taraftan da her gün yeni bir böyle algı operasyonu şeklinde bir şeyler yapmak suretiyle içerdekiler kadar sizin de bizim de moralimizi bozuyorlar. Böyle adeta sürekli zıpkın yiyor gibi bir şey oluyoruz yani. Şimdi bu adamlar bazı arkadaşlarımızı aldılar. Yarın işin ucu bize gelir dayanırsa ne yaparız bu mevzuda." şeklinde konuştuğu tespit edilmiştir.

Örgüt lideri Fetullah Gülen'in yapmış olduğu tüm konuşmaların belirli bir amaç ve hedef doğrultusunda yapıldığı, yaptığı konuşmalarla kendisine bağlı örgüt üyelerine birtakım mesajlar gönderdiği, örgütün nihai amacına ulaşmak için yapılması gerekli eylemleri

gerçekleştirmeleri konusunda talimatlandırdığı anlaşılmıştır.

Şüpheli Fethullah Gülen'in talimatıyla ve onayıyla senaryoları belirlenen "Şefkat Tepe" isimli dizinin içerisinde bulunan "Karanlık Kurul ya da Karar Kurulu" olarak adlandırılan sahnelerde oyuncular arasındaki diyaloglarda sürekli olarak Muta söyleminin geçtiği, Fetullah Gülen'in yapmış olduğu konuşmalarda da "Muta" konusuna vurgu yaptığı, yine Bugün isimli gazete yazarı Gültekin Avcı'nın köşe yazılarında sistematik olarak "Muta nikahı" konusunun işlendiği, 2011/762 sayılı soruşturma dosyasında mağdurlara atfedilen suçlamalardan bir tanesinin de "Muta (şüphelilerin ifadesiyle fuhşa teşvik)" olduğu, dosyadaki mağdurlardan biri hakkında düzenlenen şahıs tespit tutanağı ve yukarıdaki tespitler birlikte değerlendirildiğinde, "Muta" söyleminin ilk defa şüpheli Fetullah Gülen tarafından kullanılmasının ardından, "Şefkat Tepe" dizisi ve köşe yazarları tarafından işlenmesi, bunlara paralel olarak 2011/762 sayılı soruşturma dosyasında şüphelilere atfedilen suçlamalar arasında mağdurlarla ilişkilendirilmeye çalışılan "Muta (şüphelilerin ifadesiyle fuhşa teşvik)" olduğu anlaşılmıştır.

Bununla birlikte;

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Mali ve Organize Şubelerdeki FETÖ/PDY mensupları tarafından planlanan 17 Aralık Darbe Girişimi eylemine ilişkin soruşturmalar incelendiğinde;

FETÖ/PDY Terör Örgütü Yöneticisi ve Üyesi Şüpheliler Tarafından Soruşturma Kapsamında Gerçekleştirilen Sahte Delil Üretme Faaliyeti, Bu Sahte Delillerle Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı (Cumhurbaşkanı) Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Ailesi İle Birlikte Dışişleri Bakanı (Başbakan) Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Hedef Alınması;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenerek C. Başsavcılığımıza gönderilen **23.10.2015** tarihli **Tevdii Raporu**'nda;

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın **Recep Tayyip ERDOĞAN**'ın eşleri Sayın **Emine ERDOĞAN** ile Kızları **Sümeyye ERDOĞAN**'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul C.Başsavcılığı'nca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığı'nca **06.06.2011** tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen **"Değerlendirme Raporu"**nun 33. sayfasında hedef kişilerden olan **Erol ERDOĞAN**'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada;

03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünce hazırlandığı anlaşılan, KOM serveri üzerinde silinmiş bir alanda elde edilen ve Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin 20.10.2014 tarih ve 2014/3722 D. İş nolu kararı uyarınca, Ankara C. Başsavcılığı'nın talimatıyla gerçekleştirilen adli bilişim incelemesi sonucu, KOM Daire Başkanlığınca bir rapor hazırlanmıştır. Gerek bu 1. raporun arasındaki sayfaları ile gerekse 2. raporun sayfalarındaki tespitlere istinaden ulaşıldığı anlaşılan dijital bilgilere göre,

KOM Daire Başkanlığı'nca **03.06.2011** tarihinde bir **"Değerlendirme Raporu"** hazırlanarak 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderildiği, **"Değerlendirme Raporunun"** 33. sayfasında;
Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile kızları Sümeyye ERDOĞAN'ın, 22.10.2010 ile 26.10.2010 tarihlerinde İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda girişlerine dair bilgilere, anılan raporun hedef kişilerinden olan Erol ERDOĞAN isimli şahsın 27.06.2010 ile 26.11.2010 tarihleri arasında yurda giriş

bilgileri değerlendirilirken yer verildiği tespit edilmiş, konuya ilişkin yürütülen disiplin soruşturması sonucu ulaşılan bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

Sözü edilen değerlendirme raporunun bulunduğu ve adli bilişim incelemesine tabi tutulan "rx2660 marka DEH 47412RH seri nolu, 200918322 model, 200000458980 ve 200000458992 seri nolu veri depolama ünitelerinden imaj alındığı, alınan imajların incelemesi sonucu silinmiş olarak bulunan ve **"Daire Ortak Sunucusu"** olarak belirlenen Netapp Lun_7 bölümünün imajının bir suretinin 11.12.2014 tarihinde alındığı ve ilgili personel tarafından imajlarının incelenerek 18.02.2015 tarihli 1. raporun, bu bağlamda 2. raporun ise konusu itibariyle **Polis Memuru Serdar DOĞRUAY** tarafından hazırlandığı anlaşılmıştır.

Raporda;
"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21. Analiz diğer yerden takip ediliyor/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup şahıs sorgulama klasöründe; Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES, Cemil SON, Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN, Fırat SAYAR, Hasan SAYAR, Hüsamettin ALTINBAŞ, Kadir HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Mustafa AŞİROĞLU, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ ve Yücel ÖZÇİL isimli şahıslara ait **"Şahıs Değerlendirme Formlarının"** bulunduğu, yine bunlardan bir kısmına ait **"Telefon Sorgu Detay Bilgileri"**ne yer verildiğinin tespit edildiği, yine aynı klasör içerisinde Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES (klasör içi boş), Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN (klasör içi boş), Kadir HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL ve **"HAPPANİ Yolcu Giriş Çıkış Çalışma"** klasöründe Abdullah HAPPANİ isimli şahıslara ait yolcu giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu,

EROL ERDOĞAN isimli şahsın giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu Giriş Klasörü "Erol ERDOĞAN excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığı",

Excel dosyasının 18. ve 26. sıralarında, **Sümeyye ERDOĞAN**'ın **22.10.2**010 tarihinde ve saat 18:30:31:23'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, listenin 49. ve 51. sıralarında; bu kez Sayın **Emine ERDOĞAN**'ın yine **22.10.2010** tarihinde ve saat 18:31:51:02'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden kaydın oluşturulduğunun anlaşıldığı, yine aynı listenin 131, 134 ve 137. sıralarında bu kez Dışişleri Bakanı Sayın **Ahmet DAVUTOĞLU'**nun **22.10.2010** tarih ve saat 18:35:01:35'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, anılan excel dosyasının 133 ve 135. sıralarında **Erol ERDOĞAN** isimli şahsın bulunduğu, 182, 187 ve 188. sıralarında ise Mustafa AŞİROĞLU isimli şahısların isminin bulunduğunun tespit edildiği,
Erol ERDOĞAN isimli şahsın anılan *"orphanh.akin"* klasöründe **"KURYE ŞAHISLAR"** listesinde olduğunun görüldüğü bildirilmiş, ayrıca klasör uzantısında yer alan *"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21. **Analiz diğer yerden takip ediliyor**/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları"* cümlesindeki ***Analiz diğer yerden takip ediliyor*** *ibaresinin anlamı belirlenememiştir*." Şeklinde tesbitlerde bulunulmuştur.

Yine aynı rapora göre,

"Bu kez 26.10.2010 tarihinde **Turgut HAPPANİ** isimli kurye şahsa ait giriş-çıkış kayıtlarının bulunduğu **"GİRİŞ KLASÖRÜ",** *"**Turgut HAPPANİ 26.10**.isimli excel dosyasında isimlere*

göre numaralandırma yapıldığında" listenin "316. sırasında", Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu **Ahmet ERDOĞAN**'ın **26.10.2010** tarihinde ve saat 20:54:58:55 İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 306649KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.242 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı tespit edilmiştir.

Aynı dijital klasör içerisinde, hedef kişilere ait **"Firma Sicil Bilgilerinin"**, **"Analiz Talep Formlarının"**, **"KİHBİ Suç Kayıtlarının"** bulunduğu, "13.05.2008 tarihli **MASAK R-61** sayılı Raporu"na atıf yapıldığı, "03.06.2011 TARİHLİ HAPPANİ GURUBU DEĞERLENDİRME RAPORU"na ait açılamayan Word belgesi, "Döviz büroları 07112012" isimli klasörde, "14 adet tüzel kişiliğin şirket ortaklıkları bilgisi", son olarak da (Ek-12/610); *"orphan/04-Hakin/yazışma kontrol/ kontrol/21. **Analiz diğer yerden takip ediliyor**/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup İst. Gönderilecekler, 09.08.2011 klasöründe (16) adet şahıs değerlendirme formları 2011-2 sayılı analiz sonucu, diğer bilgiler"* isimli WORD belgesinin olduğu ve içinde Döviz Beyan Tutanak Bilgilerinin (Dönem 01.01.2010-21.12.2010-Adı ve Soyadı Bilgisine Göre yazılı tablo bulunduğu)" tespitlerinde bulunulmuştur.

Müfettişlik tarafından, anılan değerlendirme raporunun dijital ortamda ve LUN_7 alanından silinmesine ilişkin eylemin;
"kim tarafından ve ne zaman, hangi yöntemle gerçekleştirildiğinin" tespiti amacıyla yapılan yazışmalar dosyasına alınmıştır.

Başkanlıkça Müfettişliğe yapılan yazılı bilgilendirmede;
"Başkanlığın ana serveri üzerinde bulunan ve RAID yapısına sahip verilerin tamamının silinmesine yönelik eylem hakkında ve yöntemine ilişkin genel bir açıklama olduğu, bu açıklamanın ardından, *"04-H.AKIN isimli klasörün Lost Files (Kayıp Dosya)'lar içerisinde yer aldığı, söz konusu dosyaya en son **18.12.2013** tarihinde erişim sağlandığı, **klasör içerisinde 30.000 adet dosya ve alt klasör bulunduğu, incelemeye tabi tutulan yolcu listelerinin de aynı klasör içerisinde bulunduğunun görüldüğü**, 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan tüm dosyaların teknik özelliklerinin (oluşturulma, değiştirilme, son erişim ve düzenleme) çıkartılarak yazıları ekindeki CD içerisinde sunulduğu"* bildirilmiştir.

Cevabi yazının ekinde bulunan bilgi ve tespitlere göre;
*"HAKIN isimli klasör ve bu klasör altında yer alan tüm dosyaların, teknik özellikleriyle birlikte değerlendirildiği, Dosyalar/Lost Files (Kayıp Dosya) olarak adlandırılan dizin içerisinde yer aldığı, Lost Files içerisinde yer alan tüm verilerin silinmiş veriler olduğu ve bunların adli bilişim araçları kullanılmaksızın, kullanıcılar tarafından erişim sağlanmasının mümkün olmadığı, **ayrıca Lost Files dosyası içerisinde yer alan 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan ve tablolarda yer verilen dosyalar hakkında bilgilerin bulunduğu, son erişim tarihlerinin ise 18.12.2013 olduğu, bu tarihin ise DAİRE ORTAK sunucusunun yeniden yapılandırıldığı ve eski verilerin silindiği tarih olduğu**"* belirtilmiştir.

KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde yasa dışı yöntem ve işlemlerle gerçekleştirilen "VERİ TABANININ SİLİNMESİ" eylemlerine yönelik olarak, Teftiş Kurulu Başkanlığına muhatap yazımıza alınan cevabi yazıda, başkanlığın merkez ve taşra birimlerinde çeşitli yöntemler kullanılarak silinen veri tabanlarına ilişkin yürütülen disiplin soruşturmalarına ilişkin bilgi alınmıştır.

Yukarıda açıklanan, **03.06.2011** tarihli **"Değerlendirme Raporu"**nun, elde edildiği **"/04-HAKİN/"** isimli klasörün, **"SİLİNMİŞ VERİLER"** arasında yer aldığı, bu dosyanın **14.02.2013** tarihinde **"oluşturulduğu"** ve en son **18.12.2013** tarihinde **"Erişim Sağlandığı"**, **DAİRE ORTAK sunucu kayıtlarının 18.12.2013 tarihinde tamamen "silindiğinden"**

dolayı, **"SON ERİŞİM"** tarihinin **18.12.2013** olarak değerlendirildiği, DAİRE ORTAK sunucusu ve bu sunucu içerisinde yer alan verilerin değerlendirilmesi sonucu düzenlenen 18.02.2015 tarihli "Adli Bilişim İncelemesi Raporuna" konu olan dosyalar hakkında, ***erişim sağlayan personelin tespiti amacıyla*** Başkanlıkları nezdinde kullanılan LOG kayıt sistemi üzerinde yapılan araştırmalarda ***"04-HAKİN klasörünün oluşturulması ve erişimlerine ait herhangi bir LOG kaydı bilgisine rastlanmadığı"*** bildirilmiştir.

KOM Daire Başkanlığı'ndan "Değerlendirme Raporlarının" nitelikleri ve hazırlanma yöntemi hakkında bilgi istenilmiş, alınan cevabi yazıda;
25.05.2009 tarihli KOM Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin, 47, 48, 49, 50 ve 51. Maddelerine istinaden ekonomik suçlarla mücadele konusunda görev ve yetki verilen birimlerin kuruluşları ve görev tanımlamasının yapıldığı, Yönetmeliğin 37/1-b Maddesinde ise; *"Mücadelesiyle ilgili olduğu suçlarla ilgili bilgi toplamak, değerlendirmek, suçun men ve takibi amacıyla gerekli tedbirleri almak, gerektiğinde ulusal veya uluslararası operasyonlara dönüştürmek, il birimlerince bu konularda gerçekleştirilen operasyonel çalışmalara destek vermek ve gerekli yönlendirmeyi yaparak koordinasyonu sağlamak"* hükmüne amir olduğu, bu düzenlemeye istinaden yeterli düzeyde tecrübesi olmayan illere yardımcı olmak ve tecrübe kazandırmak, arşiv kayıtları ve açık kaynaklardan araştırma yaparak, o ilde ikamet eden kişiler veya faaliyet gösteren şirketler hakkında derlenen bilgilere istinaden ilgili il birimlerine "DEĞERLENDİRME RAPORU" gönderildiği belirtilmiştir.

Yine Müfettişlik tarafından ***"Değerlendirme Raporuna konu olan hedef şahısların belirlenme yöntemi ve diğer ilgisiz kişilerden ayrıştırılması konusundaki yönteme"*** dair aynı yazıdaki soruya alınan cevapta özetle;
"03.06.2011 tarihli DEĞERLENDİRME RAPORU'nda yurt dışına para transferinde kurye oldukları belirlenen şüpheli şahısların birlikte hareketlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan yolcu giriş-çıkış kaydı sorgulamasında, şüpheli şahıslar ile hiçbir somut bağlantısı olmayan, şüpheli, mağdur/müşteki, tanık gibi hiçbir sıfatı bulunmayan şahısların kişisel veri niteliğindeki yolcu giriş/çıkış kayıt bilgilerinin *değerlendirme raporuna konu edilmesinin ANAYASA ile güvence altına alınan* ***ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ HAKKINI İHLAL EDEBİLECEĞİ, 5237 sayılı TCK'nın 136. Maddesine aykırı olacağı*** *gibi, Emniyet Genel Müdürlüğünün 13.04.2009 tarih ve 68814 sayılı GİRİŞ-ÇIKIŞ Kayıtları konulu Genelgeye de uygun olmayacağı, ayrıca İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen* ***03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporu'nun, açıklanan gerekçelere istinaden RUTİN bir UYGULAMA OLMADIĞI****"* açıklanmıştır.

Bununla birlikte;

Samsun Emn. Müdürlüğü'nce müşteki sıfatıyla ifadesi alınan Burak Abidin Aksoy'un, 08.03.2016 tarihli ifadesinde;

Ben 2012-2014 yılları arasmda Bank Asya Niğde Şubesinde Ticari Pazarlama Sorumlusu olarak çalıştım, 17 Aralık sürecinden hemen sonra ben bu yapının devlete zarar veren, develeti ele geçirmeye çalışan bir yapı olduğunu görünce kendim istifa edeceğimi söyledim, ancak aynı bankada çalışan arkadaşım olan o dönem banka müdür yardımcısı olan Serkan ACAR bana istifa etmememi zaten tavırlarım ve Gülen Cematine mensup yapıya bakış açımdan dolayı seni kendileri işten çıkarırlar böylece tazminatını alır çıkarsın dedi, bende bu nedenle istifa etmedim, zaten olaydan bir ay kadar sonra bankanın bölge ve genel merkez yönetimince iş haddim sonlandırıldı. Ben bankada çalışırken zaman gazetesine 3 ayrı aboneliğim vardı, kurban bayarımında kurban parası adı altında ödeme yapıyordum, ayrıca cemaatin haftalık sohbet toplantılarına gidiyordum, çünkü bunları yapmak zorunlu idi, ben bankada işe başladığımda banka müdürü İbrahim TEKDEMİR bana gazete ve dergiye abone olmamı,

sohbet toplantılarına düzenli olarak katılmamı, kurban bayramlarında kurban bağışı yapmamı söyledi, bende ülkemizde iş bulmanın zorluğunu yaşayan ve zar zor bu işi bulduğumdan söylenenleri kabul ettim. Kurban bayramlarında Mâliyede memur olan Bülent isimli bir şahıs bankaya gelerek elindeki A/4 kağıdma çizilmiş büyük baş hayvan resminde bazı bölümler işaretlenen yerlere ayrı ayrı fiyat belirlenip ona göre kurban parasının ödenmesi gerektiğini söylerdi, bende az para vermek için en ucuz olan yere yazılırdım, kurban parasını da Müdür İbrahim TEKDEMİR'e verirdim, benim gibi bankada çalışan tüm personelden, müdürü, müdür yardımcısı, memuru, temizlikçisi ve güvenlikçisi dahil herkes bu kurallara uymak zorunda idi, uymamak gibi bir durum söz konuusu değildi, uymadığınız zaman müdürün size karşı tutumu değişiyor yani sertleşiyordu.

Ben çalışmış olduğum süre içerisinde rutin olarak sohbet toplantılarına katıldım, toplantılar her hafta salı günleri 19.00 ile 21.00 saatleri arasında yapılırdı, toplantılara genelde Niğde'de bulunan tüm bankada camaate yakın kişiler katılırdı, yani banka çalışanları katılırdı, ben gittiğim sürece hatırladığım kadarı ile bank asyada Serkan ACAR, Eyüp YİĞİTBİLEK ve Ali ZENGÎN katılırdı, bayanlarm grubu farklı idi, toplantılarda bizim sohbet hacamız Niğde Devlet Hastanesinin satın alma müdürü olan Adnan BAYRAKTAR idi, sohbete başlarken Hoca efendiden gündem geldi diyerek, kurban bağışları yani himmetleri, gazete, dergi abonelikleri, kimse yokmu derneğine yardım edilmesi ve üye bulunması, çevremizde ünüversite kazanan öğrencilerinin isimlerinin verilmesi ve cemaate yönlendirilmesi, kamu personeli alımlarmda cemaate yakın olan şahısların isimlerinin verilmesi istenmekte idi, bir keresinde adliyelere personel alınacağını cemaatci olan kişilerin tespit edilerek bildirilmesi istenmişti. Ben bir kez de tarihini tam hatırlamıyorum ancak 17 Aralık sürecinden kısa bir süre önce cemaatin bölge toplantısında bizleri gezi adı altmda Sivas iline götürdüler, burada ismini bilmiyorum ancak büyük bir okula yani koleje götürdüler, bu organizasyonu Adnan BAYRAKTAR yaptı bizleri bu şahıs götürdü, bu toplantıya Niğde'den ben, Adnan BAYRAKTAR, ismini bilmediğim toplam 11 kişi ile birlikte katılmıştık, toplantıya başka illerden de katılım olmuştu, bu toplantıya katılım 150 kişi civarında idi, burada katılımcılara konuşma yapan ismini hatırlamadığım ancak bir şirket yöneticisi olduğu söylenen bir şahıs konuşmasında özetle **"Recep Tayyip ERDOĞAN'ın İran Ziyaretinde İranlı Şii bir liderle görüşme yaptığını, burada kendisine ikram edilen suyu içtiğini, su içince bayıldığını, bu suyun içilmesinin ardından Recep Tayyip ERDOĞAN'ın İran politikaları doğrultusunda Türkiyenin yönetmeye başladığını, Recep Tayyip ERDOĞAN'ın sağlıklı karar veremediğini, hatta buna örnek olarak Rıza ZERRAP isimli bir iranlı iş adamı ile sıkı ilişkileri olduğunu, Recep Tayyip ERDOĞAN'ın tamamen İran'a hizmet, ülke siyaseteni İran'ın yönlendirmesi ile belirleyip yönlendirdiğini, Türkiyede İranlı şirketlerde büyük bir artış olduğunu buna da Recep Tayyip ERDOĞAN ın izin verdiğini, böylelikle Recep Tayyip ERDOĞAN'ınn ülkeyi uçuruma götürdüğünü söyledi."** konuşmasının büyük bir bölümünde Recep Tayyip ERDOĞAN'a uzun adam olarak hitap etmişti, ismini kullanmamaya özen gösteriyordu ancak ara sıra da ismi ile zikrediyordu, yine bu toplantıdaki konuşmacı **"yaşanan bu olumsuzluklardan dolayı Cemaatin yeni bir siyasi yapılanmaya gideceğini, bunun da bir parti kurarak gerçekleşeceğini, herkesin bu partiye katkıda bulunması gerektiğini"** söylemişti.

Ben 17 Aralık sonrası yaşananları ve yaşadıklarımı görünce söz konusu Gülen Cemaatine ait yapının bir terör örgütü olduğunu, ihanet içerisinde olduğunu, amaçlarının hizmet etmek, öğrenci okutmak, olmadığını, insanların dini duygularım sömürerek paralarını toplayıp büyük bir güç elde ederek Hükümeti yıkmak ve devleti ele geçirmek olduğunu anladım.

Benim Bank Asyadan atılmamın nedeni, 17 Aralık sonrası gazete aboneliklerimi sonlandırmam, himmet adı altmda bağış yapmamam, sohbet toplantılarına gitmemem, ayrıca ben ve ailemin Ak Partili olmam nedeniyle son belediye seçimlerinde Parti Üyesi olmam nedeniyle partinin seçim çalışmalarma aktif katılmıştım, Annem İl yönetimindedir, babam

mahalle temsilcisidir, benim katılmış olduğum parti çalışmalarında yerel gazetelerde resimlerim çıkınca, Mâliyede görevli Bülent isimli şahıs, aynı bankada çalışmış olduğum Serkan ACAR'a ve banka Müdürü İbrahim TEKDEMİR'e, Burak madem AKP'ye çalışıyor neden hala bizim içimizde bizim bankamızda çalışıyor diye şikayette bulunmuş, Serkan bey de Burak çalışkan bir personel siyasi görüşü bizi bağlamaz demiş, ancak bu gelişme üzerine işime son verildi, gerekçe olarak performansınım düşük olduğu belirtildi, ancak ben görevimde gayet başarılı idim, alanımda türkiye birinciliğim vardır bunu banka müdürü ve genel merkez bilir buna rağmen beni işten attılar, atılmamın nedeni psikolojik bir baskı kurarak aslında bizi istifaya zorladılar şöyleki beni bölge müdürü Ferudun TÜKENMEZ konya'ya çağırdı bana kendim İstifa etme tutanağı, aksi halde kendileri çıkarırsa bir daha başka bir yerde iş bulamayacağımız söyledi ve hazırlanmış istifa dilekçesini bana uzattı bende o an imzaladım, ancak yine de bana tazminat ödediler, dolayısı ile beni işten çıkarmış oldular. Çalışmış olduğum dönemde yapının il imamı Mehmet MELEŞ isimli bir şahıstı, bu şahsm banka ve çalışanları üzerinde müdürden daha çok bir etkisi vardı, asılnda bankayı bu şahıs yönetmekte idi, Mehmet MELEŞ cemaat mensubu iş adamlarım bankaya getirip mevduat hesabı açtırmakta idi. Banka Müdürü İbrahim TEKDEMİR çalışanlara hitaben bir konuşma yaptı, bankanın mevduatım yüksek tutulması gerektiğini, bu nedenle çalışanların başta kendileri olmak üzere bankaya gerekirse başka bankadan kredi çekerek bankaya yatırmasını, çevresindekilere de bu yönde telkinde bulunulmasını istedi, ben bu isteği uymadım, süreç sonrası cemaat mensubu bir çok kişi bankaya para yatırdı, **bu arada ise cemaatin üst düzey şahıslarının bankada bulunan paralarmı çektiğine şahit oldum**, hatta Mehmet ÖZMEN'in bankada hesabı vardı, bu hesabında ise yüklü miktarda para vardı, süreç sonrası bu paraları çektiğini hatta yurtdışına banka üzerinden gönderildiğini biliyorum, banka hesapları incelenirse bu görülecektir, Mehmet ÖZMEN'in şahsı, AR TARIM ve TOHUMCULUK ile ÖZMENLER GIDA olarak ayrı ayrı hesapları vardı, somadan Hollanda da bir şirkete ortak olarak bankada bulunan paralar bu şirkete yani Hollanda ülkesine transfer edildi.

Benim bildiğim kadarı ile Cemaatin o dönem Niğde İl imamı Mehmet MELEŞ'ti, Adnan BAYRAKTAR da yapı içerisinde il imamı kadar yetkili bir şahıstı. Benimli birlikte işten çıkarılan Ali ZENGİN, Salih ŞENER yapıya uymadığı ve karşı çıktığı için çıkarıldılar, bazı arkadaşlarda bunlar ters düşmemek için kendileri istifa etti veya istifaya sorlandılar. Benim işten ayrılmada , Banka Müdürü İbarhim TEKDEMİR, bölge müdürü Ferudun TÜKENMEZ ve o dönem genelmüdür olan Ahmet BEYAZ'ın rolü büyüktür bu nedenle bu şahıslardan şikayetçiyim." Şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Yapılan tüm tespitler birlikte değerlendirildiğinde;

Suçun unsurları yönünden ister Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 2013/9110 Esas ve 2013/12351 Karar sayılı kararındaki ölçüler, ister Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersan Şen'in, "Balyoz Kararı, Darbe" başlığıyla 12.11.2013 tarihinde yayınlanan, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 2013/9110 Esas ve 2013/12351 Karar sayılı kararının eleştirisi mahiyetindeki makalesindeki ölçüler esas alınsın;

Şüphelilerin eylemlerini, resmi hiç bir sıfat ve görevi bulunmayan Fetullah Gülen liderliğinde, yasal resmi hiyerarşinin dışındaki ast-üst ilişkisi içerisinde bilinçli, sistematik ve koordineli biçimde, eylem ve fikir birliği içinde gerçekleştirdikleri, kamuoyunda 17 ve 25 Aralık soruşturmaları ile eş zamanlı olarak operasyon düzenlemek niyetiyle (dosya kapsamında hazırlanan şahıs tespit tutanaklarının 10-15/12/2013 tarihleri arasında hazırlandığı ve tüm teknik takiplerin 18/12/2013 tarihinde sonlandırıldığı tespit edilmiştir) amaç birliği içerisinde hareket ettikleri, nihai hedef olarak başta Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakan (Cumhurbaşkanı) ve Bakanları ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı olmak üzere çok sayıda devlet yetkilisini, gazeteci ve yazarları, öğretim üyelerini, işadamlarını, vakıf ve dernek yetkililerini 2011/762 sayılı sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü soruşturması kapsamında

terörle ilişkilendirerek gözaltına almayı planlayan,

Türkiye Cumhuriyeti devletine tuzak kurarak MİT'e ait yardım tırlarını, devlet sırrını temin ve ifşa etmek kastıyla durduran, devlet tarafından asayiş ve adli kolluk hizmeti için resmi görevleri nedeniyle kendilerine verilen silahları, gerçekleştirdikleri eylemde yine devlete yönelterek MİT mensuplarına doğrultmaktan/doğrultulması emrini vermekten çekinmeyen, Türkiye Cumhuriyeti devleti aleyhine gerçekleştirdikleri eylemi tamamlamak için MİT mensuplarını darp etmek suretiyle yaralayan, yerlerde sürükleyen ve kelepçeleyen, korkutma, sindirme ve baskı altına almak amacıyla diğer mağdur ve müştekilerin özel hayatlarını izleyip kaydeden bu oluşumun, Türk Ceza Kanunu ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamında kalan **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ** niteliğinde olup, gerçekleştirdiği tespit edilen eylemler aracılığıyla nihai amacının da;

CEBİR VE ŞİDDET KULLANARAK TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ'Nİ ORTADAN KALDIRMAYA VEYA GÖREVLERİNİ YAPMASINI KISMEN YADA TAMAMEN ENGELLEMEYE TEŞEBBÜS ETMEK olduğu, eyleme katılan şüphelilerin Türk Ceza Kanunu'nun 37/1. maddesi delaletiyle eylem ve fikir birliği içerisinde **TCK'nın 312/1.** maddesini ihlal ettikleri anlaşılmıştır.

B) HUKUKA AYKIRI OLARAK ELDE EDİLEN VERİLERİN KAYDEDİLMESİ

TCK'nın **"Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar"** başlıklı Dokuzuncu Bölüm'ünde;

Kişisel Verilerin Kaydedilmesi,

Madde 135

(1) Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Kişilerin siyasî, felsefî veya dinî görüşlerine, ırkî kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlâkî eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

Nitelikli Hâller

Madde 137 - (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,

b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle,

İşlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Soruşturma kapsamında;

2010 ve 2014 yılları arasında; iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, teknik ve fiziki takip kararları alan, mağdur ve müştekilerin "mesleki, ticari, ailevi ve özel hayatları"na ilişkin içeriğinde hiçbir suç unsuru bulunmayan binlerce görüşmeyi iletişim tespit tutanağı haline getiren, mağdur ve müştekilerin, özel hayat kapsamındaki telefon görüşmelerini 4 yıla yakın

süre dinleyen şüphelilerin eylemlerinin TCK'nın 135, 137/1-a ve 43/1. maddeleri kapsamında kaldığı anlaşılmıştır.

C) SORUŞTURMANIN GİZLİLİĞİNİ İHLAL ETMEK

Gizliliğin ihlali suçunu düzenleyen TCK m. 285'in ceza muhakemesi hukuku ile ve bu kapsamda adli makamlar, muhakeme evreleri (soruşturma ve kovuşturma evresi), şüpheli-sanık hakları ve benzer ilkelerle doğrudan ilişkisi bulunmaktadır.

Gizliliğin ihlâli suçları Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitabının, "Millete ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler" başlıklı İkinci Bölümünde "Adliyeye Karşı Suçlar" kısmında 285 inci maddesinde düzenlenmiştir.

TCK m. 285; *"(1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun oluşabilmesi için;*
a) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğinin açıklanma-sı suretiyle, suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkının veya haber-leşmenin gizliliğinin ya da özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi,
b) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğine ilişkin olarak yapı-lan açıklamanın maddi gerçeğin ortaya çıkmasını engellemeye elverişli ol-ması gerekir.
(2) Soruşturma evresinde alınan ve soruşturmanın tarafı olan kişilere karşı gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğini ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.
(3) Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına ka-rar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlal eden kişi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluş-ması için, tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırı-lık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.
(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların kamu görevlisi tarafın-dan görevinin sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlenmesi halinde, ceza yarısına kadar artırılır.
(5) Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak algılan-malarına yol açacak şekilde görüntülerinin yayınlanması halinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.
(6) Soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması suç oluşturmaz." şeklinde düzenlenmiştir.

Ceza hukuku ile iç içe olan ceza muhakemesinin en temel kurallarından biri soruşturmanın gizli yapılmasıdır. Soruşturma evresinin içeriği ve sınırları, bu evrenin ne şekilde yürütüleceği ve yetkilileri kanunda belirtilmiştir. Soruşturma evresi genel olarak ve esas itibarıyla kamuya karşı gizli biçimde yürütülür.

Yapılan yargılama esnasında hükmün verilmesine ve kesinleşmesine kadar sanığa yönelik yapılacak karalamalar ve lekelemeler ceza muhakemesinin temel taşları olan masumiyet karinesinin, silahların eşitliği ilkesinin ve adil yargılanma hakkının ihlaline sebebiyet verecektir. Sanık hakkında verilen hüküm kesinleşinceye kadar kamuoyu bu kimseyi suçlu olarak bilmemelidir. Muhakeme işlemleri sürdürülürken şüpheli veya sanık soruşturmayı ve kovuşturmayı yürüten organlar karşısında kötü muamele görmeksizin, temel haklarından mahrum bırakılmaksızın, hukuk kurallarına uygun bir şekilde yargılanma hakkına sahiptir. Vatandaş devletin sahip bulunduğu kamu gücü karşısında korumasız bırakılmamalıdır.

Türk Ceza Kanunu'nun 285 inci maddesinin gerekçesinde, soruşturma evresinin gizliliğinin ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük ve gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluk olduğu, her şeyden önce suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden de

vazgeçilemez nitelikte olduğu, buna uyulmadığı takdirde, ülkemizde ve yabancı ülkelerde örneklerine rastlandığı üzere yargısız infazlar sonucu insanların ızdıraplara sürüklendiği ve suçsuzluk karinesinin lafta kalacağı belirtilmiştir.

Soruşturma evresi tamamlanıp iddianame mahkeme tarafından kabul edilinceye kadar bu gizlilik devam eder. İddianamenin kabulü ve yargılamanın başlamasıyla kamuya açıklık ilkesi söz konusu olur ve herkesin yargılama ile ilgili bilgi sahibi olması sağlanır. Soruşturmadaki dosya içeriğinin esas olarak kanunda belirtilen hallerde şüpheliye karşı gizli kalması gerekmektedir. Çünkü şüphelinin kendi dosyasını incelemesi bir takım tehlikelerin oluşmasına sebebiyet verebilir. Örneğin şüpheli delilleri gizleme, karartma ve yok etme yoluna gidebilir.

Uluslararası hukuk tarafından güvence altına alınan adil yargılanma hakkı iç hukukta da başta Anayasa olmak üzere farklı yasal düzenlemelerle mevzuatımızda yer bulmuştur. Anayasa'nın 36. maddesinde "hak arama hürriyeti" başlıklı düzenlemede herkesin, meşru vasıta ve yollardan fayda-lanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir.

Masumiyet karinesi ceza muhakemesinde sanığın haklarını koruma amacıyla benimsenmiş önemli bir ilkedir. Bir suç ile itham edilen herkes suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır ve o kimsenin masum olduğu kabul edilir. Soruşturmada gizlilik sağlanamazsa yapılan soruşturmanın selameti tehlikeye düşer ve şüphelinin lekelenmeme hakkı ihlal edilmiş olur. Bu sebeple süreçte etkin rol oynayan hakim, savcı ve adli kolluk görevlilerinin yargılanacak veya yargılanmakta olan kimselere saygı göstermesi ve onların lekelenmeme haklarını ihlal etmemeleri gerekmektedir.

Gizliliğin ihlali suçu başlığı altında düzenlenen ve beşinci fıkrada yer verilen kişilerin suçlu olarak algılanmasına yol açacak şekilde görüntülerinin yayımlanması suçu da ceza muhakemesine hakim olan ilkeler bakımından masumiyet karinesi ile doğrudan doğruya bağlantılıdır.

Soruşturma evresinin gizliliğini ihlal TCK'nın 285. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yaptırım altına alınmıştır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Soruşturmanın gizliliği" başlığı altında düzenlenen 157. maddesinde, kanunun başka hüküm koyduğu haller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olacağı belirtilmiştir.

Centel'e göre, böyle bir düzenlemeye yer verilmesinin ve gizlilik ilkesinin yasada açıkça belirtilerek yaptırıma bağlanmasının temel nedeni, masumiyet karinesinin ihlalini engelleme amaçlı olup, demokrasi kültürü ile geleneğinin, insan ve sanık hakları kavramlarının ve gizlilik ilkesi amacının kişiler, kamu görevlileri ve medya mensuplarınca özümsenmesinin sağlanmasıdır.

Soruşturma evresinde yapılan işlemlerin gizliliğinin ihlal edilmesinin sakıncaları arasında maddenin birinci fıkrasının (b) bendine eklenen kişilerin suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkının, haberleşmenin gizliliğinin ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi de sayılabilir.

285. maddenin beşinci fıkrasında yer alan suç, soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak algılanmalarına neden olacak şekilde görüntülerinin yayınlanması suçudur. Bu fıkrada doğrudan kişilerin görüntülerinden bahsedildiğinden bu kavram üzerinde açıklama yapılması gerekmektedir. Görüntü, bir kimsenin dış görünüşünü ve o insanı teşhis etmeye yetecek şekilde aksettiren yüzeysel cisimler olarak tanımlanabilir.

TCK'nun 285. maddesinin Gerekçesi'nde, "*Medya, suçlar hakkında bilgilenerek halkın bilgi edinme ihtiyacını karşılamak görevindedir."* Ancak *"...medya mensupları, bu konularda doğru haber elde edemediklerinde öteden beriden devşirilen ve çok kere yanlış olan bilgileri halka yansıtmakta ve insanların en temel hakkı olan suçsuzluk karinesini ihlâl etmekte ve soruşturma da zarar görmekte ve delillerin yok edilmesi hususunda, elbette ki istemeden şüphelilere yardım sağlanmış olmaktadır"* denilerek medya mensuplarının haber verme hakkının sınırı çizilmeye çalışılmıştır.

H) FETÖ/PDY TERÖR ÖRGÜTÜ YÖNETİCİSİ VE ÜYESİ KONUMUNDAKİ TÜM ŞÜPHELİLERİN EYLEMLERİNİN AYRI AYRI TESPİTİ/DEĞERLENDİRİLMESİ

1) Fetullah GÜLEN'in;

FETÖ/PDY Terör Örgütü Kurucusu olduğu, FETÖ/PDY Üye ve Yöneticileri tarafından kurgulanan Sözde Kudüs Ordusu Terör Örgütü ve Tahşiye soruşturmalarında olduğu gibi 17 Aralık girişiminin de talimatını verdiği, örgüt lideri sıfatı ile TCK'nın 220/5. Maddesi uyarınca örgüt üyesi şüphelilerin tüm eylemlerinden sorumlu olduğu;

2) Hamza TOSUN (FİRARİ)'un;

Şüphelinin suç tarihinde Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nden sorumlu İl Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görev yaptığı, iller arası yazışmaları ve koordinasyonu sağladığı, sorumluluğunda bulunan Şube Müdürlükleri'nin denetiminden sorumlu olarak görev yaptığı, örgüt yöneticisi pozisyonunda olduğu, birleştirilme talep edilen 2015/2911 E. sayılı yargılama dosyası kapsamında hakkında yakalama kararının bulunduğu ve aranmasına devam edildiği, kullanmış olduğu 0505366…. numaralı telefon hattının HTS analizinde örgüt lideri **Fetullah GÜLEN'in yardımcısı** olan ve örgütün "Dinler Arası Diyalog" programı kapsamında kurmuş olduğu Rumi Forum'un üyesi **Sinan DURSUN** ile **17 Aralık 2013** günü irtibatının bulunduğu, Sinan Dursun aracılıyla örgüt liderinden talimat alarak uygulamaya koyduğu iddianameye konu eylemlerde talimat vererek örgüt üyelerini yönlendirdiği;

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün amaçları doğrultusunda hareket ettiği ve diğer örgüt üyesi şüphelileri talimatları ile yönlendirdiği, Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs ettiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu anlaşılmıştır.

3) Yakub SAYGILI'nın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde Şube Müdürü olarak görev yaptığı dönemde;

İstanbul Valiliği'nin 25.08.2014 tarih ve 2014/106 karar numarası ile 17.12.2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak soruşturmayı yürüten Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından sıralı Amirlere Mahallin Mülki İdare Amiri ve KOM Daire Başkanlığına bilgi verilmemesi, KOM Daire Başkanlığına gönderilmesi gereken (O-1) Bilgi formu ve (S) formu belgelerinin gönderilmemesi, yürütülen soruşturmada adli kolluğun öncelikli görevinin karşılaştığı suçun işlenmesini önlemek olduğu halde buna uyulmaması, 5271 sayılı CMK' nın 135/2 maddesi gereği "Şüpheli ve ya sanığın tanıklıktan çekilebinecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz, kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde alınan kayıtlar derhal yok edilir." Hükmüne uyulmaması iddiası ile yapılan inceleme neticesi İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde görevli eski Organize

Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ve Eski Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Yakub SAYGILI hakkında soruşturma izni verilmesine dair karar ekinde bulunan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişleri tarafından hazırlanan ön inceleme raporu ve eklerine göre görevi kötüye kullandığının tespiti ile soruşturulması yönünde hakkında tevdi raporu düzenlendiği,

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen Tevdii Raporunda;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında örgüt üyesi tavsifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) bakanla ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz ilgili şube müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı,

Alınan ifadesinde özetle;

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını Cumhuriyet Savcısı'nın bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları raporu gönderdiklerinin beyan ettiği,

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunu İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

Yapılan çalışmalar neticesinde ise;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olan kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili talimat gönderildiği 31.10.2008 tarihinde Şube Müdürlüğümüze evrakın geldiği rapor içeriğinde ise; İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu Aklama incelemeleri hakkında rapor olduğu; raporun daha önce MASAK tarafından yapılan R-6 ve R-8 ve R-16 raporları düzenlendiği ara raporlar neticesinde Başmurakkıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili olarak özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın; Rapor da belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." Denildikten sonra; raporda şu isimlere yer verilmiştir.

“Bu bağlamda Rapor içerisinde irdelenen banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID,Mazin K:KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin DİKEN, Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip izlemeye konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282 nci maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili Savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.” Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli tarafından Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporda raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 02.10.2008 tarihli ve eski Soruşturma No:2004/46272 (yeni Soruşturma No:2004/258646) sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı’nın 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Şube Müdürlüğümüze Döviz Büroları ile yapılan ihbara konu hususlarla alakalı Polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir. Rapor içeriğine bakıldığında ise R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN isimli şahısla ilgili olarak Vala Dış Ticaret Ltd. Şti. (Vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No: 93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, Orman Memarı KHAMENEH isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği şirketin sahiplerinin Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ olduğu şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğu tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında belirtilmesine rağmen devam eden bir soruşturma olduğu bilinmesine rağmen bu konuda hiç soruşturma mevcut değilmiş gibi MASAK raporu da değerlendirilmeye tabi tutularak yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından talimat talebinde bulunulmuştur.

Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili olarak 05333569363 5. SULH CEZA Mahkemesinden 17.9.2012 tarihinde 2012/561 sayılı karar ile İletişimin Tespiti yönünde karar alındığı ve 11. SULH CEZA Mahkemesinden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 sayılı karar ile üç aylık uzatma kararı alındığı daha sonra şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve şahsın yazılan fezlekede şüpheli olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma başlangıcında ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.’nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.’nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun da bulunduğu ve yine soruşturmaya konu olarak gösterilen R-61 sayılı MASAK raporunun bulunduğu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili düzenlenen 273721 sicil sayılı Alper ÇAĞLAYAN tarafından 06.07.2010 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 7 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının, 14.12.2010 tarihinde 561645 sayı ile Şube Müdürü **Hamza TOSUN** imzalı ve 13.12.2010 tarihinde Büro Memuru olarak **K.M.**

ADANIR, Büro Amir Yrd. **M.BALGÜN** Büro Amiri **Y.TOPÇU** ve Şube Müdür Yrd. Olarak **Y.SAYGILI** parafının bulunduğu tespit edilmiştir.

03.05.2013 tarihli 2012/1958-279033 sayılı O-1(M-13) Formu Hk. Konulu Emniyet Genel Müdürlüğü (KOM Daire Başkanlığı) yazılan yazıda MASAK raporuna istinaden TCK 55 ve 282 maddeleri kapsamında CMK 135 kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı ve suç unsurunun tespit yapılamadığı ile ilgili yazı olduğu, bahse konu soruşturmanın evrakları incelendiğinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 10.04.2012 tarih ve 2007/1451 soruşturma sayılı yazı ile ilgili düzenlenen 332517 sicil sayılı Kamil Murat ADANIR tarafından 06.07.2012 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 4 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının içeriğinde 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcında soruşturmaya ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Gizliliğin ihlali ile ilgili olarak HTS Kayıtlarında **Yakub SAYGILI** isimli şüphelinin basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY, Ayşe Nazlı ÖZTARHAN, Rıdvan BIYIK ve basın kuruluşları olan Hasan GIN Turkuvaz Radyo Televızyon Hab.Yay.A.S, Doğan tv Holding A.Ş, Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş, Estetik Yayıncılık A.Ş., Turkuvaz Gazete Dergı Basım A.Ş, Anadolu Ajansı T.A.Ş.Genel Müdürlük numaraları

Yakub SAYGILI (TC.45742404808) isimli şahsın 5052345418 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**TC**
Arandı Yönlendirme	5549761160 5074588734	18.12.2013 09:32:18	36 sn.	HASAN GIN TURKUVAZ RADYO TELEVIZYON HAB.YAY.A.S. ~ KACAKCILIK VE ORG.SUCLARLA MUC.DAIRE BSK KACAKCILIK VE ORG.SUCLARLA MUC.DAIRE BSK	
Arandı	4262134811	18.12.2013 19:14:13	119 sn.	TÜRK TELEKOMÜNİKASYO N A.Ş.	
Arandı	5068582252	18.12.2013 19:25:37	160 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5323210741	18.12.2013 21:20:23	88 sn.	AYŞE NAZLI ÖZTARHAN	24083060744
Arandı	5549761160	20.12.2013 15:52:21	72 sn.	HASAN GIN TURKUVAZ RADYO TELEVIZYON HAB.YAY.A.S.	
Mesaj attı	5333021757	20.12.2013 18:45:28	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5333021757	20.12.2013	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG	

		18:49:53		A.Ş	
Mesaj attı	5493212014	20.12.2013 18:56:46	0 sn.	HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş	
Mesaj attı	5309548472	20.12.2013 19:14:58	0 sn.	ESTETİK YAYINCILIK A.Ş.	
Aradı	5309548472	20.12.2013 19:21:07	308 sn.	ESTETİK YAYINCILIK A.Ş.	
Mesaj attı	5068582252	20.12.2013 19:31:28	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5052337376	20.12.2013 19:31:47	0 sn.	TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5052337376	20.12.2013 19:32:09	0 sn.	TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5052337376	20.12.2013 19:32:12	0 sn.	TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5068582252	20.12.2013 19:35:36	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5068582252	20.12.2013 19:39:36	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5333021752	20.12.2013 20:09:28	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5333021752	20.12.2013 20:13:07	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5330853420	21.12.2013 17:25:17	25 sn.	FİBER TEK.İLET.EĞİT.VE GÜV.HİZM.TİC.LT.Ş	
Aradı	2125126209	23.12.2013 16:41:01	94 sn.	MORPA KÜLTÜR YAYINLARI PAZARLAMA TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	
Arandı	5309548472	23.12.2013 20:23:10	1020 sn.	ESTETİK YAYINCILIK A.Ş.	

Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü makamına tahsisli 5074588734 numaralı hat ile;

TİP	DİĞER	TARİH	SÜRE	İsim Soyisim (Diğer	TC

	NUMARA			Numara)	
Mesaj aldı	5333021757	17.12.2013 08:10:12	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5324455826	17.12.2013 08:25:00	0 sn.	RIDVAN BIYIK	55636033236
Mesaj attı	5300668491	17.12.2013 08:53:22	0 sn.	ANADOLU AJANSI T.A.Ş.GENEL MÜDÜRLÜK	
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 12:46:43	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 12:54:02	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 14:58:34	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5052337376	17.12.2013 18:21:55	0 sn.	TURKUVAZ GAZETE DERGI BASIM A.S.	
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 21:22:59	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 21:23:37	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 21:28:05	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 21:54:37	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5333021757	18.12.2013 09:38:35	1 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5333021757	18.12.2013 09:38:50	41 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5493212014	18.12.2013 10:21:38	24 sn.	HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş	

ile görüşmelerinin olduğu,

Şüphelinin Yasama Dokunulmazlığı bulunan Başbakan Ve Bakanlarının iletişim tespit tutanaklarının yapılması ve tutulan tutanakta 14 aylık çalışma neticesinde oluşturulduğu anlaşılan fezlekede geçen usulsüzlüklerden haberinin olduğu nitekim savcılığımıza gönderilen tevdi raporunda da 309 sayfalık görev süresi bittikten sonra imzalanarak gönderilen ve bakanlara suç isnatlarında bulundukları raporda fezlekede geçen aynı hususları içerdiğinden burda geçen usulsüzlüklerden de sorumluluğunun olduğu,

C. Başsavcılığımız tarafından alınan ifadesinde özetle;

"Öncelikle şahsınızın İstanbul C. Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma evrakında verdiğiniz Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararın hukuka aykırı olduğu gerekçesi ile ayrıntılı bir dilekçe ile HSYK'ya başvurarak şahsınız ile ilgili şikayette bulunduğumu bu nedenle kişisel bir husumetimizin bulunmamakla birlikte şahsınızı HSYK'ya şikayet eden durumumda olduğumu bildirmek ve bu hususun tutanağa geçmesini talep etmek istedim.

Ben soruda sözünü ettiğiniz Haydar KESKİN isimli şahısı tanımam Kendisi ile hiç bir ilişkim yoktur. Bana soruda okuduğunuz kadarıyla Haydar KESKİN isimli şikayetçi sadece soruşturmada görev alan emniyet görevlilerini değil soruşturmayı yürüten savcıları da şikayet etmiş bulunmaktadır. Siz de soruşturmayı yürüten savcılardan birisiniz. Dolayısıyla şayet şikayetçinin dilekçesi nazara alınarak soruşturma yapılacak ise siz de bu soruşturmanın şüphelilerinden birisi olarak yer alacak durumda iken bizim hakkımızda soruşturma yapmanızı öncelikle hukuka aykırı buluyorum.

Diğer şikayetçilerin sorularına gelince; CMK'na göre soruşturma makamları arasında yer alan kolluk ile C.Savcısı arasında bir arkadaşlık ilişkisi değil yasanın düzenlediği hiyerarşik bir iş birliği ilişkisi vardır. Emniyet görevlisi adli kolluk sorumlusu olmakla birlikte adli kolluğun amiri C.Savcısıdır. Soruşturmalar C.Savcısının bilgisi, talimatı, hatta topladığı bir takım delilleri adli kolluk sorumlusuna iletmesi ve araştırma yapması talimatını vermesi şeklinde devam eder. Sözü edilen soruşturmada baştan sona C. Savcısının bilgisi ve talimatları doğrultusunda yapılmıştır Soruşturmalar süresince defalarca C.Savcısı ile görüşülmüş, bilgilendirilmiş, talimatları alınmıştır.

Bilgilendirmeyi brifing vermek şeklinde yaptığımızı beyan edebilirim. Sözü edilen rapor sizin de bileceğiniz gibi bir kaç saat içerisinde hazırlanması mümkün olan bir rapor değildir. Zaten bu şekilde de düzenlenmemiştir. Soruşturma uzun süre devam etmiş deliller toplanmış toplanan deliller C. Savcısı ile değerlendirilmiş onun talimatları doğrultusunda operasyon gününden uzunca bir süre önce başlanmak suretiyle hazırlanmıştır. İddia edildiği gibi bir gün içerisinde hazırlanmamıştır Bu iddiayı ortaya atanlar soruşturma işlemlerinin nasıl yürütüldüğünü bilmeyen kişiler olsa gerektir. Ayrıca henüz şüphelilerin ifadesi dahi alınmadan bu raporun hazırlandığı iddia edilmiş ise de zaten raporda yasama dokunulmazlığı olan bir kişi bulunduğu için onun ifadesinin alınması mümkün değildir. O yüzden yasanın öngördüğü biçimde ilgili birime bilgi sunulmak üzere hazırlanmış bir rapordur. İlaveten HSYK tarafından onaylanmış 18/11/2011 tarihli 7 nolu genelgede adli kolluk amiri ile sorumlularının ilişkileri belirlendikten sonra 9/e maddesinde özel soruşturma usulüne tabi soruşturma evrakının tefrikine ilişkin husus düzenlenmiştir. Soruşturmayı yürüten C. Savcımız bu hüküm gereğince evrakın tefriki için yani özel soruşturma usulüne tabi şüpheliler yönünden tefrik edilecek evraka esas olmak üzere rapor düzenlememiz için tarafımıza bizzat talimat vermiştir Bu rapor tefrike esas olmak üzere düzenlenmiştir. Rapor içeriğinde hukuka aykırı hiç bir husus bulunmamaktadır. Raporda yer alan ve tarif edilen deliller hukuka uygun delillerdir. Kaldı ki bunun takdiri yargılamayı yapacak mahkemeye aittir. Bu kolluğun hazırladığı bir rapor mahiyetindedir.

Fezleke ile ilgili olarak söyleyeceğim husus ise şudur; 18/12/2013 tarihinde saat 13:00 itibariyle benim şubeyle ilişiğim kesilip orada ki görevime son verilmiştir Dolayısıyla adli kolluk sorumluluğu görevim bitmiştir. O saate kadar fezleke önüme paraflanıp getirilmediği için tarafımdan imzalanıp adlileye gönderilen bir evrak yoktur Benim görevden alındığım saate kadar ifadeler de başlayamamıştır. Her ne kadar ben adliyeye gönderilen fezlekeyi imzalayamamış isem de soruşturmanın devamı süresince toplanan delillerin toplanmasında ve değerlendirilmesinde hukuka aykırı hiç bir yönteme başlanılmamıştır. Brifinglerde bu hususlar her defasında C. Savcısı ile değerlendirilmiştir. Talimatları alınmıştır. Fezleke hazırlanması süreç alan ve kapsamlı bir belgedir. Hazırlanması ile ilgili aşamalarda ve fezlekede yer verilen deliller de C Savcısı bilgi talimat

ve değerlendirilmesiyle yer alan delillerdir. Bu yüzden şikayetçilerin iddiaları hukuki nitelik taşımamaktadır. Asla iddialarını kabul etmiyorum. Yapılan tüm işlemler hukuka uygun yapılmıştır.

Bu husus idari soruşturma sırasında bize sorulduğunda, soruşturmayı yapan müfettişlerimize her yere soru sorma imkanına sahip olduklarını, bizim bu soruşturmayı C Savcısının bilgisi ve talimatı doğrultusunda yapıp yapmadığımızın o sırada Afyonkarahisar C. Savcısı olarak görev yapan Celal KARA'ya yazılı olarak sorulup öğrenilebileceğini belirttim. Tamam biz sorarız dediler fakat daha sonra disiplin kurulundan bizimle ilgili ceza istendiğine dair savunma yazısı geldiğinde, savunmayı yapmak üzere dosyadan örenkler istediğimizde böyle bir sorunun C Savcısından sorulmadığını gördük. Bunun üzerine ben Afyonkarahisar Başsavcılığına bir dilekçe ile başvurarak C. Savcısı Celal KARA'dan soruşturmanın tamamen kendi bilgisi ve talimatları doğrultusunda yürütüldüğüne dair yazılı belge aldım. Savunmalarıma da bunu ekledim. Buna rağmen bana bu sorunun soruluyor olmasını garip karşılıyorum. Size de aynı yazıyı sunabilirim. CMK 161/3 son derece açık bir hüküm içermektedir Kolluğun C. Savcısının yazılı ve sözlü emirlerini yerine getirmek zorunda olduğunu öngörmektedir. Dolayısıyla adli kolluk sorumlusunu C. Savcısına "Sayın Savcım biz sizin sözlü talimatınızı yerine getirmek doğrultusunda değiliz, bu konuda bize yazılı talimat vermeniz gerekir, yazılı talimatı yerine getiremeyiz " dememiz yasal olarak mümkün değildir Bunu C. Savcısı olarak en iyi sizin bilmeniz gerekir, dolayısıyla bunun da bize sormamanız gerekir. Ayrıca yasama dokunulmazlığına sahip olduğu bilinen kişiler ile ilgili soruşturmanın hukuka aykırı bir şekilde yürütüldüğü iddia edilmiş ise de bu kesinlikle doğru değildir. Kaldı ki biz yasama dokunulmazlığı olan kişiler ile ilgili bir soruşturma yürütmedik. Bir yolsuzluk soruşturması sırasında yolsuzluklara ismi karışan kişilerden bazılarının yasama dokunulmazlığı olan kişiler olduğunu öğrendiğimizde yine C Savcısının talimatı doğrultusunda HSYK'nın 14 nolu genelgesinde ön görülen usullere göre yürütülen soruşturmadan Adalet Bakanlığının 100/1 nolu genelgesinde ön görülen şekilde evrakın tefrikini gerçekleştirdik. Bu işlemde C. Savcısının talimatı doğrultusunda oldu. Bizim yaptığımız işlemlerin hiç birisi mevcut yasal düzenlemelere, yerleşik uygulamalara, Yargıtay'ın yerleşmiş içtihatlarına aykırılık teşkil etmemektedir. Daha önce yapılan ve kabul edilen uygulamalar da bizim yaptğımızı uygulamalar ile aynı yöndedir. Buna Diyarbakır C. Başsavcılığının yasama dokunulmazlığı olan Milletvekili İdris BALUKEN hakkında düzenlendiği 23/11/2011 tarih ve 2011/1265 nolu fezlekesini örnek gösterebilirim. Bizim bu usullere uyarak gönderdiğimiz tefrik evrakı da Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünden ve Meclis Başkanlığından geri dönmemiştir. Yöntem hukuka aykırı olsa idi bu gerekçe ile geri gönderilirdi. Ayrıca yöntemi belirleyen esasen yasal düzenlemelerdir. Yasal düzenlemeyi uygulama görevi C. Savcısına aittir. Biz adli kolluk sorumlusu olarak C. Savcısının talimatlarına göre davrandık.

Daha önceki sorularda verdiğim cevaplarda da olduğu gibi yine bu soruda da sanki soruşturmaya karar verme makamı adli kolluk sorumlusu imiş gibi bir mantıkla sorulduğunu anlıyorum. Oysa en iyi sizin bileceğiniz gibi bir soruşturma kararını C. Savcısı verir. Bir rapor ile ilgili sadece bir soruşturma yapılabilir aynı konuda başka bir soruşturma yapılamaz diye bir düşünce en önde benim hakkımda yapılan soruşturmalar ile çelişmektedir. Ben kendim 30'a yakın adli ve idari soruşturmaya tabii tutulmaktayım. Bu soruşturmaların tamamının konusu 17 Aralıktır. Her savcı veya her müfettiş bu konunun başka bir sujesinden soruşturma yapmaktadır. Bizim R-61 ile ilgili yaptığımız soruşturmada tamamen hukuka uygundur. Bir soruşturma yürürken aynı konuda başka bir soruşturma yapma söz konusu dahi değildir. O raporda yer alan bilgilerden yola çıkılarak elimizdeki diğer bilgi ve delillerin değerlendirilmesi suretiyle yeni bir soruşturma yürütülmesi söz konusudur. Bu soruşturmaya C. Savcısı karar vermiştir. Soruşturmanın sonucunda gerektiğinde soruşturmalar birleştirilebilir. Bu herkes tarafından bilinir. Böyle bir soruyla ilk defa karşılaşıyorum. Abdurrahman İŞÇEN ismini hatırlıyorum. Ben ilgili

şubenin müdürü olarak çok yoğun soruşturmalar arasında özellikle Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili nasıl bir işlem yapıldığını detaylı olarak hatırlamıyorum. Bu husus ancak ilgili büro amirlerine sorulursa öğrenilebilir. Abdurrahman İŞÇEN isimli şahsın hakkında herhangi bir işlem yapmayıp onu koruduğumuz gibi bir ima var ise bu sorunun kendisi ile çelişmektedir. Aynı konuda başka bir soruşturma olduğunu siz söylediniz. Buna ilaveten ben şu an hafızamı zorladığımda, Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili teknik takip alındığını hatırlıyorum. Araştırmam lazım. Araştırdığımda bu konuda ifade verebilirim. Ancak Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili çalışma yapıldığını hatırlıyorum eminim.

Soruda sözü edilen işlem hukuka aykırı olarak yapılmış bir işlem değildir. Adı geçen kişinin e-mail şifresi iletişimin tespiti sırasında kişiler arasındaki görüşmeler esnasında birbirlerine e-mail şifresini vermeleri nedeni ile öğrenilmiş şifrenin kullanılması suretiyle yapılmış bir incelemedir. Bu işlem CMK 135. Maddesi kapsamında bir işlem olmadığı gibi CMK 134. Maddesi kapsamında bilgisayarda yapılan bir inceleme niteliğinde de değildir. Mahkeme kararı alınmıştır. Kişilerin bilgisayarına lisanslı ve lisanssız programlarla erişilmek suretiyle elde edilmiş değildir. Tapelerin incelenmesi sonunda görüşmelerde tarafların birbirlerine şifre verdiklerine dair bir kayıt olmadığı iddia ediliyor ise bu konuşmanın suç içermeyen bir konuşma arasında yapılmış olması nedeni ile tape edilmemiş olmasından dolayı tapeler arasında yer almadığını söyleyebilirim. Bütün konuşmalar tape edilirse benim iddiamın doğruluğu ortaya çıkacaktır.

Bizim söz konusu soruşturmaya başladığımız tarihte şüphelilerin arasında yasama dokunulmazlığı olan kişilerin yakınları dahi bulunmamaktaydı. Biz soruşturmaya başladıktan sonra muhtemelen soruşturmanın 10. ayında ilk defa yasama dokunulmazlığı olan bir bakanın çocuğunun bizim hedef kişilerimizden biriyle yada bir kaçıyla iletişimde bulunduğunu fark ettik. Biz adli kolluk sorumluları olarak böyle durumlarla çok sık karşılaşmadığımız için hemen durumu adli kolluk amiri olan savcıya iletip bu durumda nasıl davranacağımızı sorduk. Kendileri bize yapılan soruşturmanın bir rüşvet soruşturması olduğunu rüşvetin bir karşılaşma ile ve rüşvet anlaşması yapılması ile oluşabileceğini dolayısıyla mutlaka birden fazla tarafının olacağı şayet rüşvet anlaşması veya konuşmasına karışan kişinin yasama dokunulmazlığı olduğu gerekçesiyle görüşmenin tape edilmemesi ve delil olarak değerlendirilmemesi düşüncesi oluşursa bundan zaten dokunulmazlığı olan kişinin değil asıl bizim hedef kişimizin yararlanacağının ve bir cezasızlık durumunun ortaya çıkacağını, dolayısıyla böyle bir şeye sebebiyet verilmemesi için hedef kişilerimz ile ilgili teknik takibe devam edilmesini, görüştüğü kişiler yasama dokunulmazlığı olan kişiler olsa bile görüşmenin konusu suç teşkil ettiği takdirde iletişimin tespiten devam edilmesi kararını aldılar. Biz de bu doğrultuda hareket ettik. Kesinlikle yasama dokunulmazlığı olan bir kişi ile ilgili dinleme, teknik takip gibi bir işlem yapmadık. Bizim iletişimin tespit etmeye veya teknik takibe devam ettiğimiz kişiler kesinlikle dokunulmazlığı söz konusu olmayan kişilerdir. Bu kişilerin yasama dokunulmazlığı olan kişilerle iletişimin tespit edilmesinde hukuka aykırı bir durum olduğunu düşünmüyorum Ayrıca böyle davranmak bizim kararımız değil C. Savcısının talimatıdır.

İlaveten burada aralarında tanıklıktan çekinme ilişkisi olan kişiler arasındaki görüşmenin neden tape edildiği hususu soruluyor ise buna Yargıtayımızın bu soruşturmada şüphelilerden birinin avukatlığını üstlenen Prof. Dr. Ersan ŞEN'in görüşünü esas alarak verdiği bir karara uygun davrandığımızı ifade etmek isterim. O kararda kişiler arasında suç birlikteliği olduğu hususu iletişimin tespitinden önce başka her hangi bir araçla belirlenmiş ise iletişimin tespitinde artık tanıklıktan çekinme halinin söz konusu edilerek iletişimlerinin tespit edilemeyeceğinin söylemenin veya kabul etmenin mümkün olmadığı belirtilmektedir. Bu konuyu da biz savcımız ile konuşup tartıştık Hatta konuyu ben kendisine aktarmıştım. Savcımız da Yargıtayın bu kararı doğrultusunda suç birliktelikleri daha önce tespit edilen ve aralarında tanıklıktan çekinmeyi gerektirecek yakınlık bulunan kişilerin suç teşkil eden görüşmelerinin tape edilmesi talimatını vermişlerdir. Bu zorunluluk

aslında bir örnekle anlatılabilir; hepsi uyuşturucu ticareti işinde yer alan birden fazla kardeşin aralarında suç görüşmeleri yapmaları halinde bunların görüşmelerinin delil olarak değerlendirilememesinin hukuken nasıl bir cezalandırılmazlık ortaya çıkaracağı açıktır. Bu görüşmeleri delil olarak kabul edemezsiniz başka deliller ile konuyu kanıtlayın yaklaşımı zorlama ve yukarıda belirttiğim Yargıtay kararlarına aykırı bir yaklaşım olur ki Savcımız da bize bu görüşmelerin tape edilmesi yönünde talimat vermişlerdir.

Öncelikle sözü edilen işlemin CMK'nın 140. maddesi kapsamında yapılan bir fiziki takip işlemi olmadığını belirtmek isterim. Soruda sözü edilen tarihten bir süre önce İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürü Ahmet ARIBAŞ beni ofis telefonundan aradı Reza ZERRAB isimli kişinin tarafımızdan takip edilip edilmediğini sordu. Ben de ilkesel olarak böyle bir soruya cevap vermemin mümkün olmadığını, sorduğu kişinin takip edilip edilmediğini bilmediğimi, önümdeki bilgisayarda bu tür bilgilerin yer almadığını, bilgisayarımdan araştırırak söylememin mümkün olmadığnı, konuyu araştıracağımı ancak kendisine konunun sonucu ile ilgili bir bilgi veremeyeceğimi söyledim. Hatta kendisine göreve yeni başladığı için bu konudaki uygulamaya uzak olabileceğini, böyle bir şeyin sorulmasının olağan olmadığını belirterek nereden icap ettiğini sordum. O da bana başkanlıktan sorulduğunu söyledi. Bu beyanından konunun esasen İstihbarat Daire Başkanlığından sorulup araştırıldığı sonucunu edindim. Daha sonra İstihbarat Şube Müdür Yardımcısı bizim şubede eşiti olan benim yardımcımı telefon ile arayarak aynı konuyu sormuş. Yardımcım Kazım AKSOY da aynı cevabı vermiş. Bunu bana iletti. Bu defa 22/11/2013 tarihinde o zamanın İçişleri Bakanı Muammer GÜLER, Emniyet Müdürümüz Hüseyin ÇAPKIN'ı ziyarete geldi. Bakan bey bir Cuma günü ziyarete gelmişti. 25/11/2013 Pazartesi günü saat 15:18'de Emniyet Müdürümüz yine ofis telefonumdan beni aradı. Bana Reza ZEAB isimli bir kişiyi tanıyıp tanımadığımı sordu. Ben de tanıdığımı, şahısın adının Reza SARRAF olduğunu söyledim. Bu kişiden Bakan bey kendisine söz ettiğini, bu şahısın çok hayırsever bir kişi olduğunu söylediğini, sık sık hayır yemekleri verdiğini öğrendiğini belirtti. Hatta bu yemeklere benim de gitmemi söyledi. Müdür Bey bana bunun dışında şahıs ile ilgili bir şey söylemedi ve sormadı. Sadece Bakan Beyin bu kişi ile ilgili düşüncelerini aktardı. Müdür beyin bu tavrı son derece doğaldır. Zira kendisi ve Vali bey tanımadıkları bir kişi tarafından bir yere davet edildiğinde bu kişi ile ilgili bizde bir kayıt olup olmadığını sorup araştırırdı Bu anlamda yaptığı şeyde bir anormallik yoktur. Ben kendisine bu konu ile ilgili bilgi arz edeceğimi söyledim. Müdür bey bu konuşma içerisinde Bakan beyin elinde Rıza SARRAF ile ilgili bir ihbar ile geldiğini söyledi. Bakan beyin bu kişi ile ilgili sık sık asılsız ihbarlar yapıldığını ve bizim tarafımızdan ciddiye alınmamasını istediğini ifade etti. Bundan hemen sonra Kaçakçılık Daire Başkanlığı Teknik Biriminden beni aradılar. Kendilerinden sık sık Rıza SARRAF ile ilgili bir dinleme olup olmadığının sorulduğunu söylediler. Bu soruşturma ile ilgili kendilerine baskı geldiğini söylediler. Ben de soruşturmanın sahibinin bizim şubemiz olduğunu ve savcı dışında hiç kimseden talimat alamayacağımızı söyledim. Alışık olmayan bu durum bizim soruşturmamızı deşifre olduğuna dair düşüncemizi doğrular belirtilerden birisi oldu. Bütün bunların sonucunda istihbaratın da bizi takip ettiği düşüncesi olduğu için yapılan kontrol bağlamında insansız izleme aracındaki trafik güvenlik kamerasının kayıt ettiği görüntüleri biz C. Savcımıza ilettik. C. Savcımız bu kameranın izlenimlerinin bir tespit tutanağı düzenlenmesi ve soruşturma evrakına eklenmesi talimatını verdi. Söz konusu görüntü her hangi birimizin kendi aracımıza serbestçe takabileceğimiz takılması veya kullanılması izne tabi olmayan bir cihazdır. GPRS de vardır. Soruda aidiyet numarası yazılı memurlar teknik takip yapan memurlar değildir. Yaptıkları işlem teknik takip işlemi değildir. Bu kameradaki görüntülerin çözümünü tutanağa bağlayan görevlilerdir. Bu husus soruşturmayı yapan müfettişlere de izah edilmiş, ancak buna rağmen hiç bir günahı olmayan memurlar ve amirleri meslekten ihraç etmişlerdir. Yapılan işlem tamamen hukuka uygundur. Tam tersine bu memurlara uygulanan işlemler hukuka aykırıdır.

Bizim yaptığımız soruşturma ile ilgili "O1" diye adlandırılan planlı operasyon bilgi formunun gönderilmediği iddiası kesinlikle doğru değildir. Bu form gönderilmeden o soruşturmaya ilişkin hiç bir harcama ve dinleme yapılamaz. Biz sadece bu soruşturmada değil her soruşturmada bu formu göndeririz. Bu hususu konuyu idari yönden soruşturan müfettişlere de belirttik. Aslında savunmamızın doğruluğu KOM Daire Başkanlığına yazılacak bir yazı ile kolayca tespit edilebilecek iken adli soruşturmaya konu edilmesinin sebebini anlayabilmiş değilim. Ayrıca ben gerçekle ilgisi bulunmayan bu iddia gerekçe gösterilerek de ihraç edildim.

Konuyu detayı ile hatırlamıyorum ancak böyle bir şey teknik olarak mümkündür. Aynı konu ile ilgili iki ayrı ihbar ve iki ayrı soruşturma ayrı görevliler, ayrı birimler tarafından yapılabilir. Hatta aynı görevliler tarafından dahi yapılabilir. İhbarlarda aynı şüphelilerin isimleri aynı telefon numaraları aynı ibareler geçmiyor ise dikkat çekmeye bilir. Mükerrer soruşturma savcılıklarında sıkça başına gelen bir hususdur. Eğer bu şekilde mükerrer bir kayıt var ise daha sonra soruşturmalar birleştirilir. Kaldı ki bu ihbarlar sizin de belirttiğiniz gibi teknik takip aşamasına geçmiş ihbarlar değildir. Bu sebeple fark edilmemiş olabilir Teknik takibe geçse idi KOM Daire Başkanlığı bu çakışmayı görürdü.

Kesinlikle böyle bir suçlama üzerime yükletilemez. Zira ben 18 Aralık 2013 günü saat 13:00 civarında görevimden uzaklaştırıldım. Yaka kartıma el konuldu. Daha önce görev yaptığımı birime girme ihtimalim dahi kalmadı. Oradaki görevlilere her hangi bir şekilde talimat verme şansım yoktu. Böyle bir otoritem de yoktu. Benim görevde olduğum süre içerisinde ne 17 Aralık Soruşturması olarak bilinen soruşturmaya ilişkin ne de 25 Aralık Soruşturması olarak bilinen soruşturmaya ilişkin dinleme kayıtları TİB'den indirilmiş değildi. Bu kayıtların TİB'den indirilme işlemi benim görevimden ayrılmamdan çok daha sonra, benden sonra görev alan şube müdürü Hakan SIRALI'nın görevi sırasında yapıldı. Seslerin kamuoyu ile paylaşıldığı tarih 2014 yılının Şubat ayıdır. O tarihte yayınlanan seslerle ilgili olarak benim sorumlu tutulmam mümkün değildir. Hatta ben tiwitter'da yayınlanan sesler ile ilgili olarak sürekli suçlandığım ve hakkımda suçlamalar açıldığı için twitter da bunları yayınlayanların hatta onlara verip yayınlanmasını sağlayanların tespit edilip cezalandırılması için şikayetçi oldum. Savcılık bununla ilgili soruşturma yaptı. Benim kendi kendimle ilgili şikayetçi olmam gibi bir şey söz konusu olamaz. Bu tür bilgiler daha doğrusu ses kayıtları, görüntüler hiç bir şekilde tarafımdan iletilmiş değildir. Ben sadece 17 Aralık günü saat 10:00 da İl Emniyet Müdürümüz bu dosya ile ilgili Başbakan'a sunulmak üzere bilgi notu istediğinde bilgi notu hazırlayıp gönderdim. Daha doğrusu hazır olan bilgi notunu gönderdim. Bu bilgi notunu Başbakan'a iletenler yaymışlarsa bilemem. Ben yaymış değilim. Sorulan sorulara karşılık yapacağım savunmalar bunlardan ibarettir. Ben bu son sorunun mağduruyum. Yapılan işlemlerin tümü yasaya uygundur. Savcının talimatı doğrultusunda yapılmıştır. Hukuka aykırı hiç bir yön yoktur. Ben yaptığım soruşturmalarda her hangi bir hata veya eksiklik var ise bunun hesabını veririm ancak görevi kötüye kullanmak kastı veya diğer suçlamalara ilişkin her hangi bir suçu işlemiş değilim. Zaten sorulan soruların da bana böyle bir kastın yükletilemediğini anlamaktayım. Yapılan işlemlerin tümü TCK nun 24. Maddesi kapsamında yapılmıştır" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüpheli ifadesinde her ne kadar yapılan işlemlerin savcı talimatına dayandığını beyan etse de, dosyada buna dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır. CMK hükümleri uyarınca sözlü talimat en kısa sürede yazılı hale getirilir. Şüpheli yurt dışına kaçmış olan ve yapılmaya çalışılan darbenin baş aktörlerinden olan Celal KARA'ya sorularak talimatları ondan aldıklarının ispatını istemektedir Şüphelinin Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü olduğu dönemde yürüttüğü 25 Aralık girişimine ilişkin 2012/656 sayılı soruşturma dosyasında da defaaten tekrarlandığı tesbit edilmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün amaçları doğrultusunda hareket ettiği ve diğer örgüt

üyesi şüphelileri talimatları ile yönlendirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği örgüt yöneticisi sıfatıyla örgüt üyesi diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

4) Kazım AKSOY'un;
İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Şube Müdür Yardımcısı olarak görev yaptığı dönemde **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'nden sorumlu** olduğu;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen tevdii raporunda;
İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında düzenlenen rapor ile ilgili konunun araştırılması gerekirse soruşturulması konusu ile ilgili görevlendirilmesi üzerine;

Yapılan inceleme neticesinde rapor başlıklı içeriğinde yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN ve İçişleri Bakanı Muammer GÜLER hakkında örgüt yöneticisi, Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında örgüt üyesi tavsifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı, ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) Bakan ile ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz İlgili Şube Müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Haklarında disiplin soruşturması yapılan Komiser Yardımcısı Hüseyin KORKMAZ, Başkomiser Mehmet Akif ÜNER, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Yasin TOPÇU, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Kazim AKSOY ve 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI'nın alınan ifadelerinde özetle, 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını Cumhuriyet Savcısının bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları bu raporu gönderdiklerinin beyan etmişlerdir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunun Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

Yapılan çalışmalar neticesinde;

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olan kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili talimat gönderildiği 31.10.2008 tarihinde Şube Müdürlüğümüze evrakın geldiği rapor içeriğinde ise; İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu Aklama incelemeleri hakkında rapor

olduğu; raporun daha önce MASAK tarafından yapılan R-6 ve R-8 ve R-16 raporları düzenlendiği ara raporlar neticesinde Başmurakkıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili olarak özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın; Rapor da belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların Polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." Denildikten sonra; raporda şu isimlere yer verilmiştir.

"Bu bağlamda Rapor içerisinde irdelenen banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID,Mazin K:KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin Diken Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip izlemeye konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282. maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir." Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli tarafından Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporda raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 02.10.2008 tarihli ve eski Soruşturma No:2004/46272 (yeni Soruşturma no:2004/258646) sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğümüz'e Döviz Büroları ile ilgili yapılan ihbar konu hususlarla alakalı Polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir. Rapor içeriğine bakıldığında ise R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN isimli şahısla ilgili olarak Vala Dış Ticaret Ltd. Şti.(Vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No: 93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM Orman Memarı KHAMENEH isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği şirketin sahiplerinin Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ olduğu şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğu tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında belirtilmesine rağmen devam eden bir soruşturma olduğu bilinmesine rağmen bu konuda hiç soruşturma mevcut değilmiş gibi MASAK raporu da değerlendirilmeye tabi tutularak yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından talimat talebinde bulunulmuştur.

Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili olarak 05333569363 5. SULH CEZA Mahkemesinden 17.9.2012 tarihinde 2012/561 sayılı karar ile İletişimin Tespiti yönünde karar alındığı ve 11. SULH CEZA Mahkemesinden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 sayılı karar ile üç aylık uzatma

kararı alındığı daha sonra şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve şahsın yazılan fezlekede şüpheli olmadığı tespit edilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığımızın 2012/120653 sayılı soruşturma ile ilgili olarak verilen takipsizlik kararında belirtiği "Kolluk tarafından hazırlanan 15 Nisan 2013 tarihli raporda, Rıza Sarraf'ın her türlü müşterileri ile iletişiminin riza_sf@hotmail.com adresi üzerinden yaptığı, bilgi ve belgeleri bu mail üzerinden gönderildiği ifade edilerek, mail adresine şifre ile girmek suretiyle inceleme kararı alınmasında yarar olduğu ifade edilmiştir. Benzer biçimde 18 Nisan 2013 tarihli raporda rezazarrab@royalholding.com.tr adresine ilişkin aynı talepte bulunulması gerektiği ifade edilmiştir. Bu taleplere ilişkin olarak İstanbul 38. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen 19 Nisan 2013 tarih ve 2013/211 sayılı kararda mahkeme aşağıda belirtilen e posta adresine şifresi girilmek suretiyle inceleme yapılmasına karar vermiştir. Karar tek sayfadan ibarettir ve kararın altında bir e-mail adresi yer almamaktadır. Fezlekede ikinci bir mahkeme kararı olarak 17 Nisan 2013 tarihinde İstanbul 33. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kararın verildiği belirtilmektedir. Kolluk birimleri tarafından hakim kararı üzerine gerçekleştirilen işlem bir dijital ortamdaki verilerin uzaktan elde edilmesine yönelik olup bu veriler daha önce gerçekleştirilmiş bir iletişime ilişkindir. Bahsi geçen elektronik postaları hakkında daha önce CMK'nun 135. Maddesine göre verilmiş kararlar olmasına rağmen, bu şekilde bir delil elde edilmemiştir. Tarafınızdan yapılan taleplerin ise 15.04.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 15.04.2013 tarihinde Şube Müdürü Yakub SAYGILI imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği; 18.04.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 19.04.2013 tarihinde Şube Müdürü adına **Kazim AKSOY** imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği; 22.04.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 22.04.2013 tarihinde Şube Müdür vekili **Kazim AKSOY** imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği, 16.12.2013 tarihinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği görevli 34-TM-00145 aidiyet numaralı personel tarafından rapor düzenlendiği ve 15.04.2013 tarihinde Şube Müdürü Yakub SAYGILI imzası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği tespit edilmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında yapılan iletişimin tespiti çalışmalarında hedef şahısların Cumhuriyet Başsavcılığına mühürlü olarak gönderilen iletişim tespit tutanaklarının bulunduğu dosyalar incelendiğinde "Yasama Dokunulmazlığı" bulunan o dönem Başbakan ve bakanların telefon görüşmelerine ait seslerin çözülerek metin haline getirildiği tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı komiser yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı polis memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı polis memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı polis memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı polis memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı polis memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

11.11.2013 günü saat 13.30 da 34 TM-00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Yalçın AKSOY ve 34 TM- 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Murat CAN isimli görevlilerce tanzim edilen tespit tutanağında Rıza SARRAF'ın ikametinin giriş kapısının ve bir emniyet

aracının bulunduğu görüntü tutanağı ile ilgili olarak dosya kapsamında herhangi bir CMK 140 kapsamında karar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Şüphelinin C.Başsavcılığımızca alınan ifadesinde özetle;

"Haydar KESKİN isimli şahısı tanımam. Hakkımızdaki şikayette ileriye sürdüğü hususlar yerinde değildir Biz görevimizi yaptık hiç bir kasıtla hiç kimseye zarar vermek amacıyla hareket etmiş değiliz. Yaptığımız soruşturmadan ülke ekonomisinin zarar görüp görmeyeceği konusunda hesap yapmayız. Adli amirlerimizin talimatları doğrultusunda görevli olduğumuz konuda işlem yaptık.

Ben görevli olduğu olduğum İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Müdürlüğündeki görevimden 18/12/2013 tarihinde alındım. Bu nedenle fezlekenin imzalanıp gönderilmesinde dahlim yoktur. Görevli de değildim 309 sayfalık rapor başlıklı raporun hazırlanmasında görev aldım. Bu rapor da soruşturma savcısının talimatı doğrultusunda ve görev alanımız kapsamında görev sınırlarımız aşılmadan yazılmış bir rapordur. Her hangi bir kimse suçlu ilan edilmiş değildir. Savcının talimatı doğrultusunda asıl soruşturma evrakından tefriki gereken özel soruşturmaya tabi şüpheliler yönünden delillerin ilgili birime bildirilmesine yönelik bir rapordur. Bu raporun düzenlenmesinde hukuka aykırı bir yön yoktur. C.Savcısının talimatı ile bütün işlemler yapılmıştır. Bu talimatların mutlaka yazılı olarak alınmış olması şart değildir. Zira CMK'nın C. Savcısının yazılı ve sözlü talimatlarının yerine getirilmesine amirdir. Yaptğımız işlem bu kapsamdadır. Kaldı ki bu rapor üç savcımızın imzasıyla Başsavcıvekili A. Cengiz Hacıosmanoğlu'na, oradan da Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'ne oradan da meclise sunulmuştur. Hukuka aykırı bir şey olsa oralardan bize iade edilirdi.

Biz bütün işlemleri savcılığın talimatı bilgisi dahilinde yaptık. Soruşturmanın her aşamasından kendisini bilgilendirdik. Bu soruşturmanın başlamasından sonra hakkında yasama dokunulmazlığı olan kişilerin de suça karışmış olabilecekleri ihtimali ortaya çıktığında derhal savcımızı bilgilendirdik. Bu konuda nasıl davranılması gerektiği kendisi ile uzun uzun tartışıldı kendisiyle mütala ettik. Bu konuda Türkiye Barolar Birliği Başkanının görüşlerinin bulunduğu bir makaleden, Süleyman Demirel Üniversitesi Öğretim Görevlisi Gökhan Kalağan'ın bir makalesinden, Prof. Dr. Baki Öztürk'ün görüşlerinden yararlanılarak kanaat edinildi.

Kaldı ki bu konuyu düzenleyen Adalet Bakanlığının 100/1 sayılı genelgesinde de bizim davranış biçimimiz açıkça tarif edilmişti Bu genelgeye uygun bir soruşturma yürütüldü Bu soruşturmada tabiki karar makamı biz değiliz Biz sadece Adli kolluk sorumlusu olarak adli kolluk amirinin soruşturmaya ilişkin kararlarını uygulama makamıyız. Ayrıca Anayasanın ilgili maddeleri yasama dokunulmazlığı olan kişilerin tutulamayacağı, yakalanamayacağı, sorguya çekilemeyeceği ve yargılanamayacağına ilişkin hükümler içermektedir. Bizim yaptığımız soruşturmada bu yasakların hiç birisi söz konusu değildir. Yasama dokunulması olanlara yönelik ne teknik takip ne de iletişimin tespiti yoluna başvurulmamıştır. Bu suçlamayı kabul etmiyorum. Yaptğımız iş tamamen görev kapsamında ve hukuka uygundur. Rüşvet suçu çok failli ve karşılaşmalı bir suçtur. Öncesinde mutlaka rüşvet anlaşması gerektirir. Sadece rüşvet veren yoktur, mutlaka bunun da alanı vardır. Alanın da mutlaka kamu görevlisi olması gerekmektedir. Dolayısıyla biz hedef kişilerimizi dinlerken karşılığında suça karışan yasama dokunulmazlığı olan kişiyi zorunlu olarak dinlemişizdir. Daha doğrusu yasama dokunulmazlığı olana yönelik bir iletişimin tespiti işlemi yapılmamıştır. Hedef kişimizin iletişiminin tespiti sırasında yasama dokunulmazlığı olan her hangi bir kişi hedef kişi ile suç teşkil eden bir görüşmeye katılmış ise bu husus tespit edilmiş ve bu husus soruşturma savcısına bildirilmiştir. Yapılan işlemde Anayasanın 83. ve 100. maddelerine aykırı değildir. CMK 161/3 maddesi savcının mutlaka yazılı talimat verme zorunluluğu yoktur. Zaten savcı soruşturmayı başlatır.

Ben fiziki takip ve dinleme kısımlarından sorumlu müdür yardımcısıyım. Bu sorunuz ile ilgili kısımları ben bilemem. Detay bilmiyorum fakat bana hukuka aykırı iletişimin tespiti veya fiziki takip soruyorsanız asla mahkeme kararı olmadan, savcı talimatı bulunmadan böyle bir işlemin yapılmadığını kesinlikle iddia ederim. Ben Abdurrahman İŞÇEN ismini hatırlamıyorum Bu şahıs ile ilgili yapılan işlem sonucunu da bilmem.

Rıza SARRAF isimli kişinin mail adresine girilerek mail kutusundaki bilgilere ulaşılmış ise bu mutlaka mahkeme kararı ile olmuştur. Şifre kırılması söz konusu değildir. Şifre iletişimin tespiti sırasında bir konuşmada geçtiği için edinilmiş bir bilgi ile elde edilmiştir. Bu konuşma suç konuşması olmadığı için tape edilmemiş olabilir. Kayıt edilen konuşmaların tümü tape edilirse Rıza SARRAF'ın mail şifresinin o konuşmalarda geçtiği görülecektir. Bizim hiç bir işlemimiz hukuka ve kanuna aykırı değildir. Biz kimseye önyargılı davranıp özel bir kasıtla yaklaşmayız. Ne örgüt kurmak ne hükümeti devirmek gibi bir amaçla soruşturma yapmayız. Zaten mailden elde edilen bilgiler iletişimin tespiti sırasında konuşmalardan elde edilen bilgilerle birbirini teyit ederdi.

Biz kesinlikle Anayasanın 83. ve 100. maddelerine aykırı bir işlem yapmadık. Yasama dokunulmazlığı olan hiç kimse ile ilgili iletişim tespiti veya fiziki takip gibi bir işleme girişmedik. Hedef kişilerimizin yasama dokunulmazlığı olan kişiler ile yaptıkları görüşmeler zorunlu olarak tespit edildi. Ben detay hatırlamıyorum ancak Başbakanın görüşmesinin tape edildiğinden emin değilim Yapılmış ise yukarıda açıkladığım bilgiler doğrultusunda yapılmıştır.

Biz aralarında tanıklıktan çekilme hakkı olan kişilerin görüşmelerini kayıt etmiş tape etmiş değiliz. Bu husus ortaya çıktığında savcımıza sorduk. Savcı beyden kastım Celal KARA beydir. Savcı bey bize tanıklıktan çekilme hakkı olan kişilerin görüşmelerinden önce başka bir delil ile bu kişiler arasında suç birlikteliği olduğuna dair delil elde edilmiş ise aralarındaki görüşmenin kayıt edilebileceğine ilişkin bir Yargıtay kararı olduğunu söyledi. ve bunun sakınca olmadığına dair talimat verdi, biz de o talimat doğrultusunda hareket ettik. Yaptığımız iş hukuka aykırı değildir. CMK. 161/3. gereğince savcı talimatıyla yapılmıştır. Bu görüşmelerden önce elde edilen deliller Rüçhan BAYAR ile Rıza SARRAF arasında geçen ve Bakan beyle ilgili olarak "oda bizim kafamızdan mı, ona da ulaşabilir miyiz" tarzındaki konuşma, Rıza SARRAF'ın kardeşi ve babası ile ilgili olarak vatandaşlığa alınma işlemi konusunda Bakan beye yönelik taassut girişimleri, bu konuda Berber Yaşar' ın aracılık etmesi, Berber Yaşar'ın 1 Milyon Doları 1 buçuğa çıkarabilir miyiz gibi rica bulunmasını belirtmesi gibi deliller tanıklıktan çekilme hakkındaki kişilerin tespitinden önce birlikte suç işlendiğine dair delillerdi. Burada takip edilen kesinlikle Bakan bey değildir. Bakan beye ilişkin fiziki takip tutanağı veya kararı yoktur. Takip edilen Rıza SARRAF'dır. Rıza SARRAF'ın fiziki takibi için mahkemeden alınmış CMK 140'a ilişkin karar bulunmaktadır. Hukuka aykırı bir husus yoktur. Burada da takip edilen Zafer ÇAĞLAYAN değildir. Bu işlem CMK 140. maddesi gereğince yapılan fiziki takip ve tarassut işlemi değildir. Söz konusu kayıt orada bulunan bir insansız aracın yani otomobilin trafik güvenlik kamerası kayıtlarıdır. Bizim tarafımızdan yapılmış özel bir fiziki takip ve tarassut işlemi değildir. Aracın kamera kaydından ilgimizi çeken bilgilere ulaşılınca durum savcı beye iletilmiş ve savcı beyin talimatıyla bu durum tutanak ile tespit edilmiştir. Olay bundan ibarettir. Bu olaydan önce Rıza SARRAF hakkında bir fiziki takip olup olmadığı hususu İstihbarat Şube Müdür Yardımcısı tarafından bana sorulmuştur. Ben de kendisine bu konunun kendilerini ilgilendirmediğini soruşturmanın gizli olduğunu bilgi verilemeyeceği söylenmiştir. Bu görüşme tarafımdan Şube Müdürü Yakup SAYGILI'ya iletilmiştir. Sorduğumuz sorulara ilişkin olarak vereceğim cevaplar bunlardır. Ben ve arkadaşlarım kamuoyunda 17 Aralık Soruşturması olarak bilinen soruşturmayı da 25 Aralık Soruşturması olarak bilinen soruşturmayı da tamamen adli amirlerimizin talimatları doğrultusunda yine üstlerimizin bilgisi dahilinde yaptım. Soruşturmalardan kimin hangi aşamada ne şekilde bilgilendirileceği hem yasalar ile hem de yönetmenliklerle belirlenmiştir.

Bizim bu konularda ne yasalara ne de yönetmeliklere aykırılığımız olmamıştır. Anayasanın yasama dokunulmazlığı hükümleri ihlal edilmemiştir. Tam tersine bu düzenlemelere uygun davranmak için azami gayret gösterilmiştir. Her soruşturmada olduğu gibi bu soruşturmada da hatalar olabilir. Ancak asla iddia edildiği gibi bir kasıt söz konusu değildir. Biz hiç bir soruşturmada hiç bir şüpheliye karşı özel bir kasıtla veya ön yargı ile davranmayız. Bana yöneltilen bu yöndeki tüm suçlamaları şiddetle reddederim. TCK 24. maddesi amirlerin suç teşkil etmeyen emirlerinin yerine getirilmesini ve kanun gereği yapılması gereken işlemlerin suç teşkil etmeyeceğini ön görmektedir Biz de bu madde hükmüne ve CMK 161/3 maddesi hükmüne uygun hareket ettik. Şu anda benzer suçlamalar ile ilgili olarak haksız yere tutuklu bulunuyorum. Bu soruşturmanın o manada mükerrer olduğunu düşünüyorum. Serbest bırakılmamı talep ediyorum" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün amaçları doğrultusunda hareket ettiği ve diğer örgüt üyesi şüphelileri talimatları ile yönlendirdiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla örgüt üyesi diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

5) Yasin TOPÇU'nun;
İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde **Şube Müdür Yardımcısı olarak görev yaptığı dönemde Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğinden sorumlu** olduğu,

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen tevdii raporunda;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında düzenlenen rapor ile ilgili konunun araştırılması gerekirse soruşturulması konusu ile ilgili görevlendirilmesi üzerine;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 24.03.2014 tarih ve (27-150) 14/84 sayılı yazıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde bulunan bahse konu dosyanın incelenebilmesi gerekirse onaylı tasdikli evrak sureti alma talep yazısı üzerine, dosya üzerinde kısıtlılık kararı olduğu kısıtlılık kararına uyulmak koşulu ile 309 sayfalık raporun incelenmesine izin verilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde rapor başlıklı içeriğinde yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN ve İçişleri Bakanı Muammer GÜLER hakkında örgüt yöneticisi, Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında örgüt üyesi tasvifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı, ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) Bakan ile ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz İlgili Şube Müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Haklarında disiplin soruşturması yapılan komiser yardımcısı Hüseyin KORKMAZ, Başkomiser Mehmet Akif ÜNER, 4.Sınıf Emniyet Müdürü Yasin TOPÇU, 4.Sınıf Emniyet

Müdürü Kazim AKSOY ve 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI'nın alınan ifadelerinde özetle; 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını Cumhuriyet Savcısı'nın bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları bu raporu gönderdiklerinin beyan etmişlerdir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunu İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

Yapılan çalışmalar neticesinde ise;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olan kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili talimat gönderildiği 31.10.2008 tarihinde Şube Müdürlüğümüze evrakın geldiği rapor içeriğinde ise; İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu Aklama incelemeleri hakkında rapor olduğu; raporun daha önce MASAK tarafından yapılan R-6 ve R-8 ve R-16 raporları düzenlendiği ara raporlar neticesinde Başmurakkıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili olarak özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın; Rapor da belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların Polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." Denildikten sonra; raporda şu isimlere yer verilmiştir.

"Bu bağlamda Rapor içerisinde irdelenen banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID,Mazin K:KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin Diken Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip izlemeye konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282 nci maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili Savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir." Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli tarafından Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporda raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 02.10.2008 tarihli ve eski Soruşturma No:2004/46272 (yeni Soruşturma no:2004/258646) sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Şube Müdürlüğümüze Döviz Büroları ile yapılan ihbara konu hususlarla alakalı polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir. Rapor içeriğine bakıldığında ise R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN isimli şahısla ilgili olarak

Vala Dış Ticaret Ltd. Şti.(Vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No: 93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, Orman Memarı KHAMENEH isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği şirketin sahiplerinin Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ olduğu şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğu tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında belirtilmesine rağmen devam eden bir soruşturma olduğu bilinmesine rağmen bu konuda hiç soruşturma mevcut değilmiş gibi MASAK raporu da değerlendirilmeye tabi tutularak yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından talimat talebinde bulunulmuştur.

Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili olarak 05333……numaralı telefonu hakkında 5. Sulh Ceza Mahkemesinden 17.9.2012 tarihinde 2012/561 sayılı karar ile İletişimin Tespiti kararı alındığı ve 11. SULH CEZA Mahkemesinden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 sayılı karar ile üç aylık uzatma kararı alındığı daha sonra şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve şahsın yazılan fezlekede şüpheli olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma başlangıcında ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun da bulunduğu ve yine soruşturmaya konu olarak gösterilen R-61 sayılı MASAK raporunun bulunduğu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili düzenlenen 273721 sicil sayılı Alper ÇAĞLAYAN tarafından 06.07.2010 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 7 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının 14.12.2010 tarihinde 561645 sayı ile Şube Müdürü Hamza TOSUN imzalı ve 13.12.2010 tarihinde Büro Memuru olarak K.M. ADANIR, Büro Amir Yrd. M.BALGÜN Büro Amiri Y.TOPÇU ve Şube Müdür Yrd. Olarak Y.SAYGILI parafının bulunduğu tespit edilmiştir.

03.05.2013 tarihli 2012/1958-279033 sayılı O-1(M-13) Formu Hk. Konulu Emniyet Genel Müdürlüğü (KOM Daire Başkanlığı) yazılan yazıda MASAK raporuna istinaden TCK 55 ve 282.maddeleri kapsamında CMK 135 kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı ve suç unsurunun tespitinin yapılamadığı ile ilgili yazı olduğu, bahse konu soruşturmanın evrakları incelendiğinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 10.04.2012 tarih ve 2007/1451 soruşturma sayılı yazı ile ilgili düzenlenen 332517 sicil sayılı Kamil Murat ADANIR tarafından 06.07.2012 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 4 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının içeriğinde 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcında soruşturmaya ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Gizliliğin İhlali ile ilgili olarak HTS Kayıtlarında Yasin TOPÇU isimli şüphelinin basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY isimli şahıs ile

Yasin TOPÇU (TC.14734146842) isimli şahsın 5055446588 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**T.C.**
Aradı	5068582252	18.12.2013 17:04:46	89 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Aradı	5068582252	18.12.2013 17:07:43	59 sn.	TAMER OSKAY	72094032120

Arandı	5068582252	18.12.2013 17:39:54	11 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	18.12.2013 17:40:19	14 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	18.12.2013 18:55:15	9 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5068582252	19.12.2013 16:35:30	28 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Aradı	5068582252	19.12.2013 17:12:10	14 sn.	TAMER OSKAY	72094032120

iletişim kayıtlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca soruşturma devam ederken açık kaynaklardan yapılan tespitte; Şüpheli Yasin TOPÇU ile ilgili olarak Subuo Haber 9 Mayıs 2015 tarihinde **Yasin TOPÇU'dan Akşam'ın manşeti hakkında açıklama** başlığı ile verilen haberde **AKP hükümetinin savunucusu Akşam Gazetesi, 17 Aralık sonrası alışkanlık haline getirdiği yalan haber serisine devam ediyor.**

AKP hükümetinin savunucusu Akşam Gazetesi, 17 Aralık sonrası alışkanlık haline getirdiği yalan haber serisine devam ediyor. Hemen hemen her gün bir başka yalan haberler çıkan gazete şimdi de 17 Aralık yolsuzluk operasyonunu yapan Polisleri karalamak için **"Uluslararası darbe"** başlığıyla çıktı.

Haberde Polislerin telefonundan yurt dışı aramalar yaptığı iddia edildi. Ancak gerçek, kısa süre sonra ortaya çıktı. 17 Aralık Operasyonunu en iyi bilen isimlerden olan Yasin TOPÇU Akşam Gazetesiyle adeta dalga geçercesine tek tek izah etti. İşte Yasin TOPÇU'nun açıklamaları;

1) Darbe ve talan çetesinin medya kolundan bir tanesi, bugün manşetten 17 Aralık öncesi ve sonrasında telefon irtibatlarımızdan bahsetmiş.

Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

2) Neymiş? Güney Kore, Virginia, California vb. gibi yerlerle mesajlaşma, arama vb. gibi irtibatlarımız varmış. — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

3) O yüzden de 17 Aralık uluslararası bir darbeymiş. Şifreleri de bu görüşmelerde gizliymiş. — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

4) Maksat koyun sürüsü gördüklerinin kafasında şüphe oluşturmak olunca, şifreyi çözmüş olmanın ya da olmamanın bir önemi yok elbette.

Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

5) Saraya secde eden kapı kulu Savcı ve Polislerden illegal olarak aldıkları bilgiler ile kendilerince algı üretmeye çalışıyorlar. — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

6) 17 Aralık Operasyonunu gerçekleştiren ekibin telefon irtibatlarındaki yurtdışı mesajlaşmaları ve telefon görüşmelerinin aslı nedir?

Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

7) Cevabı çok basit. Rezanın önüne yatan, operasyonu deşifre etmek için Ekim 2013' ten itibaren hepimizi takip ettirmeye başladı.

Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

8) Bizde, arkamızdan nal toplasınlar diye viber, tango, facetime gibi akıllı telefon uygulamaları üzerinden haberleşmeyi tercih ettik.

Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

9) Görüşme trafiğindeki o ülkeler de, ya akıllı telefon uygulamaları üzerinden yapılan görüşmelerde uygulamanın ana sunucusunun bulunduğu ülke — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015

Ya da akıllı telefon üzerinden yapılan mesaj uygulamalarındaki aktivasyon kodunun

ana sunucudan gönderildiği ülke — Yasin TOPÇU (@yasintopcu06) 9 Mayıs 2015…"

şeklinde haberin yer aldığı;

habere göre ise şüphelilerin teknik takibe duyarlı oldukları ve viber, tango, facetime gibi akıllı telefon uygulamaları üzerinden haberleşmeyi tercih ettiklerini beyan etmiştir.

Şüpheli Yasin Topçu'nun emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"Mesleki geçmişi hakkında bilgi vermek istemediğini, soruda bahsi geçen kişinin kendisinden şikâyetçi olduğunu, hangi eyleminden rahatsız olduğunu, bu adamın kim olduğunu bilmediğini, 17 Aralık operasyonu ile ilgili konumunun ne olduğunu, hangi eyleminden şikâyetçi olduğunu bilmediğini, şahsın kendisini tanıyıp tanımadığını, şahsın 17 Aralık operasyonunun mağduru olduğunu, şahsın dosyadaki konumu ve sıfatının ne olduğunu, şahsın kendisine suç olarak isnat ettiği eylemde kendisinin rolünün ne olduğunu, bu hususların kendisine açıklandıktan sonra kendisinin bu soruya cevap vereceğini, yoksa kim olduğunu bilmediği bir şahısla ilgili suçlamalardan dolayı cevap vermeyi gereksiz gördüğünü, varsa bu şahsa ait müşteki ifadesinin kendisine gösterilmesini ve bu ifadede kendisi ile ilgili suçlamaları görmek ve anlamak ve ona göre cevap vermek istediğini, kendisinin talebine cevaben İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimi Recep UYANIK'ın vermiş olduğu kısıtlama kararının kendisine gösterildiğini ve talep ettiği bilgilerin kendisine beyan edilmediğini, ayrıca bu kısıtlılık kararının kendisi tarafından incelendiğini, karar kapsamında kendisinin talep etmiş olduğu bilgilerin kendisine temin edilemeyeceğine dair hüküm bulunmadığını, dolayısıyla soruda kendisine yapılmış olan suçlama ve şikayet konusu ile ilgili bu kısıtlama kararının bir hüküm verilemeyeceğinin ortaya çıktığını, bu yapılan işlemin savunma hakkının ihlali ve görevi kötüye kullanma kapsamına girdiğini, vakti zamanı geldiğinde bu yapılanların hepsinin adalet önünde hesabının sorulacağını,

Öncelikle bu soruda, soruşturmayı yürüten Ekrem AYDINER'in, Muammer GÜLER ve oğlu Barış GÜLER in kendisine yönelik suç duyurusundan yola çıkarak kendisi ile ilgili iddia ettiği ve şikayete konu ettiği a-) kendisinin ön yargı ile hareket ettiği, b-) kendisinin hukuka aykırı delil ettiği, c-) hukuka aykırı olarak elde edilmiş delilleri 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerine ifadelerine başvuran o dönem Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerinin sorduğu, d-) o dönem Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerinin görevin gereğine aykırı davrandıkları, e-) dosyadaki kısıtlılık kararına rağmen soruşturmaya ilişkin gizli bilgilerin medyada yer alması konusundaki suçlamaların, yukarıda 5 başlıkta toplanılan iddialara yönelik Ekrem AYDINER'in kendisine yönelik bir suç isnadının bulunup bulunmadığını bilmediğini,

Adli soruşturmalarda şüpheli, tanık müşteki ifadeleri zaman zaman şüpheli ifadelerin de sorulduğunu, fakat bu sorular sorulurken şüphelinin isnat edilen suça ilişkin olarak sorumluluğunu tespit etmenin maksatlandığını, burada Muammer GÜLER ve Barış GÜLER in şikayetlerinin kendisine isnat edilen suçlarla bağlantısının olup olmadığını varsa kendisinin

bizzat sorumluluğu olduğuna ilişkin ve bu suçları işlediğine dair hususunun kendisine bildirilmesini istediğini,

Muammer GÜLER'in şikayetinde iddia ettiği gibi önyargıyla hareket edilmediğini, Muammer GÜLER hakkında düzenlenen raporun herhangi bir ön yargıya istinaden değil, 120653 soruşturma kapsamında yetkili makamlar tarafından talimatla izinler doğrultusunda yapılan soruşturma tedbirleri sırasında tamamen kanuna uygun olarak elde edilmiş delillerin olduğunu,

Muammer GÜLER hakkında bir adli dinlemenin yapılmadığını, dosya şüphelisi ve örgüt lideri olduğu değerlendirilen ve dokunulmazlığı bulunmayan Reza SARRAF ve elemanlarına yönelik yürütülen soruşturma kapsamında mahkemelerden tamamen usulüne göre alınmış dinleme ve izlemeye yönelik kararlar icra edilirken Muammer GÜLER in,

a-) Reza SARRAF'a trafikte emniyet şeridi ayrıcalığı tanıma,

b-) Reza SARRAF'a koruma polisi tahsis etme,

c-) Reza SARRAF ile bir konuda ihtilaf yaşayan Emniyet Amiri Orhan İNCE'nin sürgün niteliğinde tayin edilmesi,

d-) İrana yönelik yürütülen ulusal ve uluslararası yaptırımlar çerçevesinde uluslararası banka işlemlerinde İran vatandaşlarına uygulanan kota nedeniyle sorunlar yaşayan ve Reza SARRAF'ın yönettiği hayali ihracat sisteminde uluslararası para transferlerinde kullandığı şirketlerin hissedarı olan kardeşleri amcası babası gibi yakınlarının bakanlar kurulu kararı ile istisnai yoldan Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı'na kabulü,

e-) Reza SARRAF'ın Çin odaklı yürüttüğü hayali ihracatın da Çin'de bulunan bankaların Reza SARRAF'ın şirketlerine yönelik yaptırım uygulamasının önüne geçilmesi için Reza SARRAF'ın şirketleri için İçişleri Bakanı sıfatıyla Çin resmi makamlarına referans mektubu yazarak ve imzalayarak göndermesi,

f-) Reza SARRAF ve ticareti hakkında basında çıkacak aleyhte haberlerin engellenmesi için nüfuzunu kullanmak,

g-) Halka açık bir şirket olan SARKUYUSAN şirketinin yönetiminin Reza SARRAF'ın lehine kazanılması adına nüfuz kullanma karşılığında; Reza SARRAF'tan oğlu Barış GÜLER aracılığıyla değişik tarihlerde toplamda 5.985.000 dolar para aldığının tespit edildiğini, bu tespitlere ilişkin delillerin tamamının hukuki olduğunu, çünkü bu delillerin ele geçirilmesi izin vermeye yetkili makamların izinleri ile gerçekleştiğini, dolayısıyla Muammer GÜLER'e yönelik hiçbir önyargılarının olmadığını, Muammer GÜLER'in bakan olması nedeniyle, kendisinin yukarıda bahsetmiş olduğu deliller ortaya çıkmadan önce Muammer GÜLER'in devlet büyüğü olması nedeniyle, eski İstanbul Valisi, İç İşleri Bakanı olması nedeniyle Muammer GÜLER'e kendisinin saygısının olduğunu, ortaya çıkan bu delillerin kendi bakanlarının olması sebebiyle için kendilerini hayal kırıklığına uğrattığını, Muammer GÜLER hakkında bir suç uydurmadıklarını, olmayan bir iddiayı ortaya koymadıklarını, hatta Muammer GÜLER ile Reza SARRAF'ın ilk temasının İstanbul'da Berber Yaşar olarak bilinen ve geçmişte değişik suçlar nedeniyle soruşturmalara muhatap olan Yaşar AKTÜRK aracılığıyla olduğunu, Yaşar AKTÜRK'ün, Reza SARRAF için Muammer GÜLER'den randevu aldığını, bu randevuya giden Reza SARRAF, Muammer GÜLER ile ilk tanışmasında kendisinin yukarıda bahsettiği işlerden bazıları için Muammer GÜLER'e 1.000.000 dolar önerdiğini, Muammer GÜLER'in ise bu miktarı yeterli bulmayıp Reza SARRAF tan 1.500.000 dolar talep ettiğini, iki tarafın bazı işlerin hallolması için anlaştıklarına dair soruşturma dosyasında tapenin mevcut olduğunu, bu tapenin Muammer GÜLER'in Reza SARRAF'tan talepkar olduğunu, zaten işlerinin hallolması karşılığında para vermeyi gözden çıkaran Reza SARRAF'ın da buna baştan hazır olduğunu gördüklerini, soruşturmanın

ilerleyen safahatında kendisinin yukarıda belirttiği ana başlıkta işler karşılığında Reza SARRAF, Barış GÜLER aracılığıyla Muammer GÜLER'e kendisinin yukarıda belirttiği miktar kadar menfaat temin ettiği delillendirilmiş olduğunu, dolayısıyla Muammer GÜLER ile ilgili hiçbir ön yargı ile hareket edilmediğini,

Ayrıca Muammer GÜLER'in bu delillerin hukuka aykırı olup olmadığına karar verecek mercide olmadığını, 2012/ 120653 soruşturmaya ait 504 sayfalık fezleke, 309 sayfalık rapor, fezleke ekleri dosya muhteviyatı, ses görüntü ve fiziki takip tutanaklarının tamamının kendisinin şu an şüphelisi olduğu dosyanın en üst yargı makamlarından karara bağlanana kadar imha edilmeyerek lehinde delil olarak dosyaya celbedilmesini istediğini,

Muammer GÜLER'in şikayetinde ifade ettiği hukuka aykırı delil elde etme hususu ile ilgili iddiada bulunurken bu hususa ilişkin hukuki takdirde bulunacak yetki ve takdirde birisi olmadığını, Muammer GÜLER in kendisi hakkında şaibelerden kurutulmak için kendisine yönelik asılsız ithamlarda ve iftiralarda bulunmasına imkan sağlandığını, Muammer GÜLER'in şikayetinin şikayet dilekçesi kendisi tarafından talep edildiğini, kısıtlılık kararı öne sürülerek kendisine temin edilemeyeceğinin öne sürüldüğünü, fakat kendisini bu hususla alakalı Savcı Ekrem AYDINER tarafından geçen sene ifadeye çağrıldığında avukat marifetiyle temin ettikleri dilekçede Muammer GÜLER'in adli dinleme ve istihbari dinleme arasındaki farklardan bahseden, 17 Aralık sabahı oğlu Barış GÜLER ile yapmış olduğu ve Barış GÜLER'den kendisinde ne kadar para olduğuna ilişkin soru ve cevapların bulunduğu telefon görüşmesinin istihbari dinleme kapsamında dinlendiğini iddia ederek yersiz, gereksiz ve hukuki dayanaktan yoksun iddalardan bulunduğunu gördüğünü, kendisi soruşturmayı Celal KARA'dan devralan savcı Ekrem AYDINER de bu iddianın herhangi bir hukuki dayanaktan yoksun olduğunu görmüş durumda olduğunu düşündüğünü, savcı Ekrem AYDINER'in bu dosyaya takipsizlik kararı vermeden önce bunu görmüş olması gerektiğini,

2012/120653 şüphelilerinin ifadelerinin alındığı aşamada Mali Şube den ayrıldığını, burada kendisine yönelik bir suçlama fiil ve fail arasındaki bağlantıya yönelik suçlamanın asılsız olduğunu, ifadelerin alındığı sırada şubede olmadığını, 18 Aralık 2013 te görevine son verildiğini, ifadelerin şubenin yeni yönetimi zamanında alındığını, tüm ifade tutanaklarının Şube Müdürü Hakan SIRALI'ya teslim edildiğini Mehmet Akif ÜNER'den öğrendiğini, hukuka aykırı olarak elde edildiği iddia edilen delillerin şüphelilere soru olarak sorulduğunu gören ve 18 Aralık 2013 günü sabah saat 09.30 da gelerek şubede göreve başlayan, şubenin yeni müdürü Hakan SIRALI'nın bu ifadeleri gördüğünü, bu ifadeleri gören Hakan SIRALI'nın eğer bir usulsüzlük varsa müdahale etmesi gerektiğini, Şube Müdürü Hakan SIRALI'nın görevlileri uyarmadığına göre dosyada herhangi bir usulsüzlük tespit etmemiş olmadığını düşündüğünü, Muammer GÜLER'in şikâyetinin neden kendilerine yöneltildiğini ve Hakan SIRALI'nın bunun dışında tutulduğunun manidar olduğunu, zira 17 Aralık 2013 tarihinden sonra tarafımıza yönelik başlatılan tüm adli ve idari soruşturmalarda kendisinin de aralarında bulunduğu eski ekiple ilgili; tıpkı soruda ifade edildiği gibi "ön yargılı" bir yaklaşımla peşinen suçlu olarak addetilmekte olduğunu, 17 Aralıktan sonra şubede göreve başlayan yeni personelin ise yetki görev ve sorumluluklarına tekabül eden tüm işlemlerde yine "ön yargılı" bir yaklaşımla peşinen masum kabul edildiğini, tüm işlemlerde bu ön kabule göre tesis edilip kendileri haklarında hep aleyhte sonuçların ortaya çıktığını,

2012/120653 numaralı soruşturmaya ait delillerin kısıtlılığa rağmen medyada yer alması konusunda bu şikâyette kendisine yönelik direkt hiçbir suçlama konusu bulunmadığını, Muammer GÜLER in bu iddiasının altını dolduracak ve kendisini zan altında bırakacak hiçbir somut olay ve delil bulunmadığını, çünkü kendisinin anılan soruşturma ile alakalı hiç kimseye bilgi belge temin etmediğini, 17 Aralık günü operasyon icra edildikten sonra şubeden ayrıldıktan sonra soruşturma içeriği hakkında hiç kimseye vermediğini, şubeden ayrılırken yanında sadece atama evrakı ve tebligat tutanağının bulunduğunu, bunun haricinde şubeden

kendisini hiçbir yazılı bilgi belge çıkarmadığını, burada bazı noktalara dikkat çekmek istediğini ve;

1) 17 Aralık tarihinde operasyonun icra edilmesinde ilgili kişilerin mahkemeye çıkıp mahkemece tutuklandıkları ana kadar, organize ve mali şubelerde hangi konudan dolayı hangi operasyon kapsamında hangi şüphelilerin ve kaç şüphelinin hangi şubece göz altına alındığını hiçbir medyanın bilmediğini,

2) Operasyon kapsamında hangi şüphelilere ait ikametlerde ne kadar tutarda para ele geçirilerek ne kadar paraya el konulduğunun kimse bilmediğini, Örneğin Süleyman ASLAN ın evinde 4.500.000 dolar bulunduğuna dair basında bilgi yer alsa da, bu paranın yarısının Euro olduğunu,

3) Şubeye hiçbir basın mensubunun alınmadığını,

4) Kendilerini telefonla arayan gazete muhabirlerinin telefonlarının hiç birisine cevap verilmediğini, fakat kendileri şubeden ayrıldıktan bir süre sonra kendilerinin soruşturmalarına ilişkin bilgi ve belgelerin kamuoyunda yayınlanmaya başladığını, kendilerinin bunlarla alakalı soruşturma geçirdiklerini, kendilerinin bu bilgileri yayınlayan HARAMZADELER, BAŞÇALAN isimli twitter hesaplarından şikayetçi olduklarını (EK -6 – 3 sayfa) ancak bir netice alamadıklarını, netice olarak adli kolluk olarak kendilerinin savcı emrinde soruşturma yürüttüklerini, Bu soruşturmaya ait bilgilerin kamuoyunda yayınlanması kendilerinin zararına olacağını, bu bilgilerin kendisi tarafından birilerine verildiğine ilişkin delil varsa kendisine gösterilmesini istediğini, bu hususa ilişkin emniyet başmüfettişlerinin bir soruşturma yürüttüklerini ve kendisinin ifadesine başvurduklarını, aynı isnatların bu idari soruşturma kapsamında da kendisine yöneltildiğini, ancak bu iddiaların delillendirilmediğini, kendisinin bu bilgileri temin ettiği ve sızdırdığına ilişkin herhangi bir bulgu ve delilin olmadığını,

Ayrıca medyada yer alan ses ve tapelerin TİB KDM modülünden emniyetin serverlarından indirildiği tarihler TİB'in LOG kayıtlarında olduğunu, ses kaydını dinleyen ve bilgisayarına indirenlerin tarihsel olarak tespit edilebileceğini, eğer bu kayıtlar sağlıklı olarak incelenek olursa kendisinin bu hususlara ilişkin hiçbir sorumluğunun ve suçunun olmadığının anlaşılacağını, bu kayıtların ve bunula birlikte yasama dokunulmazlığı bulunan kişilerle ilgili meclis soruşturma bürosunca kaleme alınan raporda 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında usulsüz bir dinleme yapılmadığına dair ibarelerin olduğunu, bahse konu raporun kendi lehinde delil olarak dosyaya celbini talep ettiğini,

a-) Kolluğun adli konulardaki amiri Cumhuriyet Savcısı'nın olduğunu, burada sorulan konu kendi tarafına yönelik birbirinden ayrı iddiaları içerdiğini, öncelikle metnin sonunda yer alan soruya cevap vererek başlamak istediğini, yapılan işlemin soruşturma savcısı Celal KARA'nın talimatına binaen adli kolluğunun CMK ve adli kolluk yönetmeliğindeki hükümler gereğince adli makamlara karşı olan sorumlulukları kapsamında, adliyeye ilişkin görevlerin olduğunu, bu hususla ilgili takdirde bulunma yetkisinin cumhuriyet savcılarına ait olduğunu, dolayısıyla verilmiş olan talimatın açıkça kanuna ve mevzuata aykırı olmadığının düşünülerek icra edildiğini,

b-)Adli kolluğa Cumhuriyet Savcısı'nın soruşturma kapsamında bazı talimatlarını yazılı bazılarını sözlü olarak ilettiğini, talimatı alan kolluk görevlisinin derhal, gereğini yerine getirdiğini, burada verilmiş olan talimatın sözlü yada yazılı olmasının hukuki sonuç doğurması nedeniyle birbirinden farkının olmadığını, Cumhuriyet savcısı tarafından sözlü olarak verilen emrin yazılı olarak verilen emirden daha önemsiz ve değersiz olmadığını,

Ayrıca kolluk kendisine sözlü talimat veren Cumhuriyet Savcısı'nın bu talimatını yazılı olarak verip vermemesini kontrol etme ve savcıdan hesap sorma durumunda olmadığını, bu hususa ilişkin yürütülen disiplin soruşturması kapsamında bahse konu talimatı cumhuriyet savcısı Celal KARA'dan aldıklarını ve bu hususa ilişkin kendi lehlerinde delil olarak HSYK

vasıtasıyla tanıklıklarına başvurma suretiyle bu hususa ilişkin iddialarının doğruluğunun anlaşılacağını müfettişlere ve bakanlık yüksek disiplin kurullarına ifade etmelerine rağmen disiplin soruşturmasında lehlerinde olan bu delil müfettişlerce dosyadan kaçırıldığını, bu durum üzerine bu disiplin soruşturmasında soruşturulan Hüseyin KORKMAZ'ın Cumhuriyet Savcısı Celal KARA'ya şahsi olarak dilekçe yazarak, anılan talimatla yapılan işlemin hukuki dayanağını kendisinden sorduğunu, dilekçe ye cevap veren Cumhuriyet savcısı Celal KARA' nın anılan talimatı kendisinin verdiğini, yapılan işlemin de mevzuata uygun olduğunu belirtir nitelikte bir cevabı yazı gönderdiğini, bu dilekçe ve cevabi yazının disiplin soruşturma dosyasına ve kurula taraflarınca ibraz edilmiş olmasına rağmen kurulun hala sanki böyle bir işlemi savcıya sormadan ve emrini almadan kendiliklerinden ve inisiyatif kullanarak yaptıkları gibi suçlama ile taraflarına haksız olarak meslekten ihraç edildiklerini, kendi ifadesine ek olarak bu dilekçeyi ve verilen cevabı sunduğunu, (EK-1- 4 sayfa)

c-) Kolluk fezlekesi ve raporlarında, kolluğun soruşturmanın konuya ilişkin bir suç vasıflandırmasında bulunmasının hukuki bir değerinin olmadığını, sadece soruşturan suça konu olayları eylemleri ve fiilleri, kişileri olayla intisaklı olarak konumlandırmasına suç tespitinin denildiğini, polisin yapmış olduğu bu tespitin savcılıkta ve mahkemede hiçbir hukuki değer ve bağlayıcılığının olmadığını, nitekim dosya kapsamında soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında ve Yargıtay, Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları gibi üst yargı yollarında suç vasfının değişmesinin her zaman mümkün olduğunu, bu bakımdan kolluk fezlekesinde şüphelilere hangi suç ile konumlandırma ve suç vasıflandırması yapıldığının bağlayıcılığının olmadığını, sanki nihai ve bağlayıcı bir işlemmiş gibi işlemi yapan kolluğa da fiil ve faille ilgili yanlış değerlendirme yaptığının suç olarak öne sürülmesinin adil olmadığını, bir çok mahkeme, verdikleri kararlarda suçun vasfının değişme ihtimalinin olduğundan bahisle savcılık makamının suç vasıflandırmasını bile değerlendirme dışında tutabileceğini, dolayısıyla savcının yaptığı suç vasıflandırmasının bile bağlayıcı bir hukuki değerinin olmadığı bir ortamda kolluğun yaptığı suç vasıflandırmasının bağlayıcı olduğunu iddia etmenin ne kadar mantıksız ve tutarsız olduğunun izaha gerek olmadığını, ayrıca yapılan işlemin, hukuka uygunluk nedenlerinin yer aldığı kendilerinin savunmalarının ilgili bölümlerinin ifademe eklenmesini istediğini, (EK-2 – 13 sayfa)

2012/120653 sayılı soruşturmasına sadece bahsedilen MASAK raporu baz alınarak başlamadığını, soruşturulan suça ilişkin şüphelere delalet eden başka unsurların da yer aldığını,

Örneğin bunların;

a-) İhbar (18 Temmuz 2012 tarihli ihbar ve bu tarihten öncede gelen fakat kendisinin tarihini hatırlamadığı ayrı bir ihbarın olduğunu)

b-) 2011 ve 2012 yıllarında Reza SARRAF ve adamlarının Rusya makamlarında 2 defa şüpheli para ile yakalandığına ilişkin basında çıkan haberlerin olduğunu,

c-) KOM Daire Başkanlığınca ilgili grupla alakalı analiz raporunun olduğunu,

d-) Sorulan soruda belirtilen raporun olduğunu,

İlk 3 maddede bir çok şüpheli firma ve kişinin ismi zikredildiğini, sadece dördüncü maddede yer alan raporda Abdurrahman İŞÇEN'in bulunup bulunmadığının bir önemi olmadığını, soruşturulan konular ve kişilerin birbirinden farklı olabileceğini, bir kişi hakkında farklı farklı suçlar nedeniyle soruşturma ve kovuşturma yürütülemez diye bir mevzuatın bulunmadığını, 2008 yılında anılan kişi hakkında bahsedilen olay ile ilk 3 maddede belirtilen kişilerin birbirinden farklı olduğunu,

Kolluk kendisine intikal eden şikayetler ve ihbarlar üzerine bir araştırma ve gerekirse yeterli şüpheye ulaşırsa savcı talimatıyla bir soruşturma başlatırken devletin bütün kurumlarındaki

arşiv bilgilerinden gerektiğinde yetkili makamlardan izin alarak (örneğin savcı talimatı) faydalanmasının gerektiğini ve faydalanıldığını, yoksa bir çok masraflar yapılarak kurulan arşivcilik mantığının bir gereği olmadığını, devletin arşivindeki bilgilerin süs olsun diye dolaplarda durmadığını, gerektiğinde ilgili makamların bunu kullanması sebebiyle arşivlendiğini, bu soruşturmada da ihbar edilen kişilerle alakalı bir arşiv incelemesi yapılırken bu MASAK raporuna ulaşıldığını, sadece bu MASAK raporunun baz alınmadığını,

Kolluk yürüttüğü soruşturma kapsamında hakkında CMK 135-140 tedbirlerinin uyguladığı kişiler ile yaptığı çalışmalar sonucunda ilgili kişi ile herhangi bir suç unsuruna rastlamazsa kişi hakkında şüpheli konumlandırması ve sonrasında yakalama gözaltına alma gibi hürriyeti kısıtlayıcı tedbirlerinin uygulayamayacağını,

Yani kolluk bir kişiyi dinlemiş ve izlemiş ise mutlaka bu kişi hakkında şüpheli tanımlaması yapacaktır diye bir kuralın olmadığını, ilgili kişi hakkında yeterli şüpheye ulaşılamazsa fezleke bulunmamasının normal olduğunu, bunun altında bir artniyet aranmamasının gerektiğini, bu sorunun taraflarına hangi suçun bir unsuru olarak yöneltildiğinin anlaşılmadığını, bu nedenle kendi lehine olan deliller olarak Reza SARRAF gurubu ve faaliyetleri ile ilgili değişik tarihlerde intikal ihbar mektuplarının kendi lehine delil olarak dosyaya celbini talep ettiğini,

Bu soruda atıfta bulunan bütün kayıtların dosyada muhafazasını istediğini ve bunları görmek istediğini, isimler, tarihlerin örtüşüp örtüşmediğinin yeterince anlaşılmadığını, ayrıca kolluk kendisine gelen bir ihbarı soruşturduktan sonra her ne kadar bir işleme konu etse bile sonrasında aynı konu ve aynı kişilerle ilgili eski ihbarı da raporu da kayıtları da değerlendirebileceğini, eski ihbarların bu hususa bizzat dayanak yapılmasını farklı, yeni ihbar ve bilgilerle beraber ele alınarak tekrar değerlendirilmesi soruşturulmalarda kullanılmasının farklı olduğunu, yani polise ihbar geldiği zaman ihbarda geçen kişi ve olayların ihbar arşivinde muhafaza edildiğini, aynı kişiler ve benzer eylemlerle ilgili bilgiler geldiğinde arşivdeki ihbarlara ve işlemlere bakıldığını, yani burada savcılık makamının kendileri haklarında burada ısrarla ve art niyetle aynı kişilerin soruşturmaya tabi tutulmaya çalışılmasının istendiği gibi bir sonuca ulaşılmaya çalışılmasının anlamsız bulduğunu,

Tamer OSKAY kendisinin çalıştığı dönemde uzun süre SABAH GAZETESİ VATAN polis muhabirliğini yürütmekte olduğunu, kendisin dolandırıcılık konulu soruşturmaları konu alan birçok habere imza attığını, kendisiyle bu sebeple bir tanışıklıklarının söz konusu olduğunu, Vatan yerleşkesinde basın mensupları için müstakil bir büro varken zaman zaman Mali Şubeye gelip gittiğini, ilkeli prensipli yaptığı haberlerle de hukuki olarak kendisini ve adli makamları sıkıntıya sokmayacak ölçüde temkinli bir polis muhabiri oluğunu, bu sebeple kendisini zaman zaman kendi makamında ağırladığını,

Ancak 2012/120653 soruşturması kapsamında gerek yakalanarak gözaltına alınan şüpheli kişiler gerek gözaltına alınan kişi sayısı yönüyle aynı tarihte Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce de 3 ayrı soruşturma operasyona döndüğü için gözaltı sayıları yönüyle kamuoyunda farklı farklı bilgilerin olduğunu, Tamer OSKAY'ın 17 – 18 Aralık günü kendisini birkaç defa cep telefonundan aradığını, kendisinin Tamer OSKAY'ın aramasını meşgule aldığını cevap vermediğini, bu durum üzerine Tamer OSKAY'ın birkaç defa da nöbetçi amirliği üzerinden dahili telefon üzerinden kendisine ulaşmaya çalıştığını, kendisinin de telefonu bağlamak isteyen görevliye, bizi arayan kendisi dahil hiçbir basın mensubu ile görüşmeme prensibinde olduklarını söylediğini, bunu da görevli vasıtasıyla Tamer OSKAY'a ilettiğini, 18 Aralıkta birkaç defa kendisine akıllı telefon uygulaması whatsapp üzerinden "abi yalvarırım bari kaç kişi gözaltına aldınız onu söyleyin, bir çok farklı bilgi dolaşıyor" gibi bir mesaj gönderdiğini hatırladığını, kendisinin bunun üzerine Şube Müdür Yakup SAYGILI'ya, kendisinin de Tamer OSKAY'ı tanıdığı için, Tamer'e sadece Mali Şubenin gözaltı sayısını bildirip bildirmemekte bir mahsuru olup olmadığını sorduğunu, Yakup SAYGILI'nın kendisine hiçbir gazetecinin telefonuna çıkmamasını şubeye hiçbir gazeteciyi kabul

etmemesini, gözaltı sayısı dahi olsa hiçbir basın mensubuna bilgi vermemesini, kendi mahiyetindeki personeli de bu şekilde talimatlandırmasını istediğini, kendiside bunun üzerine Tamer OSKAY'a whatsapp üzerinden sorduğu soruya cevaben "ısrarcı olmamasını bilgi veremeyeceğini" ilettiğini, 18 Aralık günü saat 16.30 – 17.00 arasında görevden alındığını, kendisi ile beraber Organize ve Narkotik Şubelerinden sorumlu emniyet müdür yardımcısı Mahir ÇAKALLI, Mali ve Siber Suçlardan Sorumlu Emniyet Müdür Yardımcısı Hamza TOSUN, kendisi, Mali Şubenin diğer yardımcısı Kazim AKSOY, Organize Şube Müdür Yardımcıları Şenol DEMİR, Ahmet KALENDER de, aynı anda görevden alındığını, Tamer OSKAY'un akşam haber bültenine canlı bağlantı yapacağını ve görev değişiklikleri ile detay verip veremeyeceğini kendisine tekrar sorduğunu, kendisi de görevden alındık yeni gelenlere sor dediğini, sonrasında Tamer OSKAY'ın kendisine görev değişikliklerinin detayını sorduğunu, kendisi de Tamer OSKAY'a kendisi ile beraber yukarıda ismi geçenlerinde atandığı birimleri öğrenerek ilettiğini, Tamer OSKAY'ın haberi yeni görev yerlerimiz ile birlikte detaylı olarak vermek istediğini, kendisi de adı geçenlerin atandıkları yerleri ilk aşamada bilmediğini, sonrasında ilgili kişilerden sorarak öğrendiğini ve aldığı bilgileri Tamer OSKAY'a ilettiğini, Bu nedenle 15-20 saniyeyi aşmayacak ölçüde defalarca görüşmelerinin sebebi bu olduğunu, daha sonra da Tamer OSKAY da bu görev değişiklikleri ile yeni atandıkları yerlerin haberini yaptığını,

19 Aralık tarihli görüşmede ise kendisinin eşyalarını toparlamak üzere emniyet müdürlüğüne akşam saatlerinde geldiğini, 19 Aralık günü saat 16.00 civarında şubeye geldiğini, bahse konu muhabirin vatan caddesinden ayrılmadan kendisinin nerede olduğunu sorduğunu hatırladığını, kendisiyle başka bir görüşmesinin olmadığını,

Buna ilişkin STAR TV'nin 18 Aralık akşam ana Haber bültenine vatan caddesi önünden canlı bağlantı yaparak sadece kendisini yukarıda bahsettiği görev değişiklikleri ile ilgili bilgilerin yer aldığı haberin video kaydının kayıtlardan çıkarılıp dosyaya eklenmesini ayrıca Tamer OSKAY'in savcılık ve mahkeme aşamasından önce tanıklığına başvurulmasını, eğer kendi anlattığı hususlarla ilgili bir çelişki tespit edilirse kendisine sorulmasını istediğini, özetle kendisinin Tamer OSKAY'a soruşturma içeriği ve gözaltı sayısı da dahil olmak üzere hiçbir bilgi vermediğini, görüşme sayısının fazla olmasının nedeni Tamer OSKAY'un yeni atamalara dair sorduğu sorulara cevaplar veya kendisinin müsait değilim sonra ara tarzı konuşmalarının olduğunu,

1) Bu bilgileri kendi haklarında yürütülen kara propagandalara cevap olarak verdiğini, 17 Aralık soruşturmasını sulandırmak ve bu soruşturmayı yürüten ekibi itibarsızlaştırmak isteyenlerin ciddi bir kara propagandaya başladıklarını, bir çok yalan yanlış bilgi medyaya servis edildi. Bahse konu habere konu edilen hts trafiğine ancak kolluk ve savcılık makamı ulaşabilir. Bu da soruşturmanın gizliliğinin ihlali anlamını taşımaktadır. Savcılık makamı yürüttüğü soruşturma kapsamında bu şekilde gizliliğin ihlal edilmesi ile ilgili kolluk hakkında herhangi bir soruşturma başlatmış ise tarafıma bildirmesini istiyorum. Ancak bildiğim kadarıyla savcılık makamı bu hususa ilişkin bir soruşturma yürütmemektedir. Dolayısıyla bu bilgileri elinde bulunduran ve Akşam Gazetesine hakkımızda yapılacak kara propaganda için malzeme teminine sebep olan kamu görevlilerinin bulunarak haklarında işlem yapılmasını istediğini,

2) 17 Aralıktan sonra şahıslarını hedef alan iftira ve hakaret niteliğinde bir çok haberle karşılaştıklarını, bu haberlerin şeref ve onurlarını zedeler nitelikte olduğu için medeni bir insanın yapması gerektiği gibi kanun yollarına başvurarak ilgili kişileri şikayet etmiş olmalarına rağmen İstanbul Cumhuriyet, Bakırköy, Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılıklarına 3000 üzerinde yapmış oldukları şikayetlerine "takipsizlik" kararı verildiğini, Takipsizlik kararları ilgili itirazen üst yargı yollarına başvurduklarında da savcıların takipsizlik kararlarının onaylandığını, dolayısıyla karşılarında doğruyu araştırma soruşturma ve halkı doğru olarak bilgilendirme gibi saiklerle çalışmayan, sadece kendilerini

itibarsızlaştırmak için gizli nitelikteki bilgileri ifşa eden medya çalışması ile karşı karşıya olduklarını, bu durumda, kendisini iftiralara cevap verme niteliğinde sosyal medyadan açıklama yapmanın dışında bir yol bulamadığını, bu konunun tarafına sorulurken bir suçla ilişkilendirmesinin bulunmadığını, burada isnadın ne olduğunun açıklanmadığını, dolayısıyla bu sorunun soruşturmadan çıkarılması gerektiğini düşündüğünü,

Ayrıca aynı konu ile ilgili 2014/115949 nolu soruşturma kapsamında hazırlanan iddianameye de konu edildiğini, bu iddianın henüz İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilmeden medya organlarında yer aldığını, Medya organlarında 2 ay önce yer alan iddianamede hakkında suçmuş gibi isnat da olmamasına rağmen bu konunun, bu soruşturmada da tekrar tarafına sorulmasının "bir suçtan bir soruşturma yapılır" ilkesine aykırı olduğunu, hakkında mükerrer soruşturmaların söz konusu olduğunu çünkü sorunun soruluş şekli ile diğer iddianamede olan şeklinin birebir aynı olduğunu, Savcı beyin kendilerine 2012/ 120653 nolu soruşturmaya başlarken dayanak yapılan iddialarla alakalı yürüttüğü mantık ile kendisine yönelttiği aynı isnat'ın birbiriyle çeliştiğini, savcının mesleğinin son dönemine yaklaşan tecrübeli bir isim olduğunu, aynı konudan iki soruşturma yürütülmeyeceğini bilecek bilgi ve tecrübeye sahip olduğunu,

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında 25 Ekim 2013 tarihinde Reza SARRAF'ın elemanları vasıtasıyla dönemin İçişleri bakanı Muammer GÜLER'in oğluna aracılar vasıtasıyla valiz içerisinde 3.000.000 dolar para gönderdiğini, bu para tesliminin takibi esnasında Nurusmaniye Caddesinde takip edilen şüphelinin takipçi görevlileri fark ettiğini, konunun oğlu vasıtasıyla Muammer GÜLER'e iletildiğini, Muammer GÜLER'in de bunun üzerine oğlu ve SARRAF ile ilgili bir soruşturma yürütülüp yürütülmediğinin bilgisinin peşine düştüğünü, bu kapsamda kendilerini İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlilerine takip ettirdiğini, İstihbarat Şube Müdürlüğü Reza SARRAF'ın Beykoz'daki evi civarında tertibat alarak SARRAF'a yönelik bir takip olup olmadığını araştırdıklarını, bu nedenle sürekli olmasa bile zaman zaman Şube Müdürü, Büro Amiri ve Yardımcısı olarak şube dışında ayrı ayrı yerlerde iken, soruşturmaya ilişkin bazı bilgilerin deşifre edilmemesi için taraflarınca bazı tedbirler almak zaruretinin hasıl olduğunu, zaman zaman anılan programlar üzerinden haberleşme gereği duyduklarını, soruda herhangi bir suçlamanın olmadığını, hatta bu hususla ilgili dönemin istihbarat şube müdürü Ahmet ARIBAŞ'ı bu eylemi hakkında soruşturma savcısı Celal KARA'nın kendisini ifadeye çağırdığını ancak Selami ALTINOK'un kendisini göndermediğini duyduğunu, bu hususlar'ın 2012/120653 soruşturmasında olduğunu, Cumhuriyet Savcısı Celal KARA'nın dönemin istihbarat şube müdürü Ahmet ARIBAŞ'ı hangi sebep ile ifadeye davet etmiş ise, kendilerinin de muhaberede temkinli hareket etmelerinin sebebinin aynı olduğunu, bu hususların dosyaya eklenmesini istediğini,

Şüphelisi olduğu bu adli soruşturma kapsamına dayanak yapılan suçlamalar'ın iki adet disiplin soruşturması tevdii raporundan derlenerek sorulduğunu, Bunlardan birincisi olan 309 sayfalık rapor konusu ile ilgili son savunmanın ifadesine eklenmesini istediğini (EK-3 – 17 sayfa), ayrıca basın ve medya kuruluşlarında 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında elde edilen delillerin basında yer alması ile ilgili sorumluluğunun olduğu disiplin soruşturmasının ifadesine eklenmesini istediğini (EK-4 – 100 sayfa) ayrıca gözaltına alınmama dayanak yapılan Silahlı Terör Örgütü Üyeliğine ilişkin kendisine soru sorulmadığını, bu hususta bir delil varsa tarafına sorulmasını yoksa da isnat edilen suçlamalardan çıkarılmasını istediğini, gözaltına alınma ve silahlı terör örgütü üyeliği, görevi kötüye kullanma, soruşturmanın gizliliğini ihlal etme gibi suçlamaları işlediğine dair hakkında kendisiyle ilgili hiçbir kuşkuya mahal vermeyecek nitelikte somut bir delil ve bulgunun bulunmadığını, anılan iki disiplin soruşturmasında polis başmüfettişleri ve disiplin kurullarının soruşturdukları konulara ilişkin gerçeği ortaya çıkarmaya elverişli bir çok konuyu araştırmadıklarını, soruşturmadıklarını ve eksik bıraktıklarını, polis başmüfettişleri ve disiplin kurullarının hukuki formasyonu, hukuki doktrinde bir çok tartışmalı hususu aydınlatmaya yetecek seviyede olmadığını, özellikle yasama dokunulmazlığı bulunan kişilerle alakalı savcıların yapması gereken işlemlerin Adalet

Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 2006 yılında (Cemil ÇİÇEK imzalı 100 sayılı genelgesi) ve (Adalet Bakanlığı genelgesi 100-1 Sadullah ERGİN imzalı (EK-5 – 6 sayfa) genelgelerinde belli olduğunu,

Bu soruşturmanın savcısı Ekrem AYDINER'in dosyayı devraldıktan sonra şüphelilerin tutuklu yargılanmalarının devamı yönünde 3 ayrı tarihte mütalaa verdiğini, Kendisinin bu dosyaya operasyon yapıldıktan 2 gün sonra atandığını, dosyanın tutuklanan 14 şüphelisinin, 73 gün cezaevinde tutuklu kaldığını, Cumhuriyet Savcısı'nın eğer kendilerinin soruşturma usullerine aykırı hareket ettiğini düşünüyor ise kendisinin de belirtilen bu süre içerisinde bu hususları tespit etmiş olmasının gerekli olduğunu, oysaki savcılık makamınca meclise gönderilen dosya ve eklerinde de soruşturma usullerine aykırı hareket edildiği veya usulsüz delil toplandığına ilişkin hiçbir tespitin yer almadığını, eğer dosyada iddia edildiği gibi bir usulsüzlük olsaydı, TBMM'nin dosyayı kabul etmeyerek başsavcılığa iade edileceğini, bu hususların soruşturmada suç şüphesi altında bulunan kişilerin taraflarına yönelik iddiaları arasında olduğunu, dosya şüphelilerinin kendilerini şaibelerden vareste tutmak için soruşturma usulleri ve delillerin toplanış şekilleri ile ilgili mesnetsiz ithamlarda bulunduklarını, polis başmüfettişleri bu itham ve iddiaları temel alarak yürüttükleri soruşturmalarda yetkilerini aşarak kendilerini adli makamların yerine koyduklarını, adli bir hususa ilişkin bir işlem ile ilgili takdirde bulunma yetkisinin, (hakim ve savcıların yargısal işlemlere dair takdirleri), tüm atama ve özlük hakları yürütmenin emrinde olan polis müfettişlerince denetlenemez. Bu yargı bağımsızlığının alenen ihlali anlamını taşımaktadır. Savcılık makamının, polis müfettişleri disiplin kurullarının yazarak karara bağladıkları hususları tek kaynak olarak ele alıp yargısal işlemlerine konu etmekle hata ettiklerini, Zira müfettişlerin araştırılması gereken birçok hususu araştırmadıklarını, lehlerine olan birçok hususa da dosyada itibar etmediklerini, müfettişlerin eksik bıraktığı bu hususların haklarında tesis edilen gözaltı işlemi yapılana kadar araştırılması gerektiğini, bu hususların araştırılmadığını tarafına sorulan sorulardan anladığını, lehine olan delillerin dosyaya celbi kapsamında bu eksikliklerin detayları ile bir birlikte izah edildiği disiplin soruşturmasındaki son savunmasının incelenmesini ve eksikliklerin sadece müfettişlerin yaptıkları araştırmalarla sınırlı kalınmayarak gerektiğinde bilirkişiler atanması suretiyle tamamlanarak gerçeklerin ortaya çıkarılmasını talep ettiğini, serbest bırakılmayı istediğini, şu an meslekten ihraç edilmiş durumda olduğunu, hakkında 2014/115949 sayılı soruşturma kapsamında 3 ayrı defa tutuklama talep edildiğini fakat mahkemelerce bu talebin reddedildiğini, anılan soruşturma kapsamında hakkında 338 yıl hapis cezası talep edildiğini, buna rağmen haklarında adil bir yargılama olacağını düşünerek kaçmadığını, rutin yaşantısına devam ettiğini, gözaltına alınmasına neden olan bu soruşturma kapsamında da delil ve tanıklara etki edebileceği ya da kaçacağına ilişkin hiçbir gerçekliğin söz konusu olmadığını, zira delillerin toplandığını ve adli makamlarda olduğunu, bunlara kendisinin tesis etme imkanının olmadığını, kaldı ki suç işlediğine dair herhangi bir delilin bulunmadığını, hesabını veremeyeceği hiçbir konunun olmadığını, adli makamlar eğer adil bir işlem tesis etme düşüncesinde ise kaçma şüphesinin olmadığını da takdir edecek olduklarını, tüm bu hususların dosya kapsamında değerlendirilerek serbest bırakılmayı talep ettiğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü'nün amaçları doğrultusunda hareket ettiği ve diğer örgüt üyesi şüphelileri talimatları ile yönlendirdiği, konumu soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği örgüt yöneticisi sıfatıyla örgüt üyesi diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

6) İbrahim ŞENER'in;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amiri** olarak görev yaptığı dönemde;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında yapılan iletişimin tespiti çalışmalarında hedef şahısların Cumhuriyet Başsavcılığına mühürlü olarak gönderilen iletişim tespit tutanaklarının bulunduğu dosyalar incelendiğinde "Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan **Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER'in; Ekonomi Eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın ve Avrupa Birliği Eski Bakanı Egemen BAĞIŞ** olmak üzere 4 (dört) kişinin telefon görüşmelerine ait seslerin çözülerek metin haline getirildiği ve hazırlanan fezlekede de bir kısmına suç isnadında bulunulduğu görülmüştür. Ayrıca Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasındaki ve Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu Salih Kaan ÇAĞLAYAN arasındaki görüşmelerin CMK 135/2 maddesinde açıkça "Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir." Denilmesine rağmen tanıklıktan çekilme yapılması gerekirken suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği tespit edilmiştir.

Tespiti yapılan görüşmelerin suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği ve fezlekede bir kısmının ise kullanıldığı ancak Anayasamızın 83. Maddesi ile 100. Maddesinde geçen hükümlere ve CMK 161/3 maddesinde geçen talimatların yazılı olması hükmüne göre dosyada İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına bilgi verildiği ve herhangi bir talimat alındığına dair bir belge ve bilginin dosya kapsamında olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası incelendiğinde 34-TM-00163 aidiyet numaralı 303304 sicil sayılı Polis Memuru Erol KARABOYUN ve 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA tarafından 27.03.2013tarihi saat 10:30 tanzim edilen fiziki takip ve tarassut tutanağında 26.04.2013 günü saat 18:00 sıralarında Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER'in aracının park halinde olduğu ve araçların yanında da Muammer GÜLER'in korumalarıyla birlikte Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediği görüldüğü" şeklinde tutanak tanzim ettikleri görülmüştür.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

11.11.2013 günü saat 13:30 da 34 TM-00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Yalçın AKSOY ve 34 TM- 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Murat CAN isimli görevlilerce tanzim edilen tespit tutanağında Rıza SARRAF'ın ikametinin giriş kapısının ve bir Emniyet aracının bulunduğu görüntü tutanağı ile ilgili olarak dosya kapsamında herhangi bir CMK 140 kapsamında karar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Şüpheli İbrahim ŞENER'in C. Başsavcılığımızca alınan ifadesinde özetle;

"Ben Teknik takip ve izleme büro amiri olarak görev yaptım.

Yürüttüğümüz soruşturmada tamamen soruşturmanın adli amiri olan C. Savcısının talimatları doğrultusunda hareket ettik. Yasama dokunulmazlığı olan herhangi bir kişi ile ilgili teknik takip ve izleme yapmadık. Esasen biz mahkeme kararına dayanmayan hiç bir izleme ve iletişimin tespiti yapmadık. Mahkeme de bize yasama dokunulmazlığı olan kişinin iletişiminin tespiti veya teknik takibi yönünde bir karar vermedi talebimiz de olmadı Suçlamayı kabul etmiyorum Biz bu olayda Süleyman ASLAN'ın iletişimini tespit ettik Yasama dokunulmazlığı olan bir kişinin değil Buna dair de mahkemeden alınmış kararımız da vardır.

Biz bu hususu soruşturma savcımız ile konuştuk soruşturma savcımız aralarında tanıklıktan çekilmeyi gerektirir yakınlık bulunan kişiler arasındaki görüşmelerin bu kişiler arasında suç birlikteliği olduğuna dair daha önce elde edilmiş deliller var ise yapılmasında sakınca olmadığını söyledi. Buna dair Yargıtay kararının olduğunu da belirtti Bu nedenle biz aralarında tanıklıktan çekilme hakkı olan kişilerin görüşmelerini savcı talimatı doğrultusunda tespit ettik.

Bu takip işlemi Rıza SARRAF'ın takibine ilişkindir. Kesinlikle yasama dokunulmazlığı olan kişinin takibine ilişkin değildir. Burada İçişleri Bakanı Muammer GÜLER takip edilmemiştir. Muammer GÜLER'in takibine ilişkin mahkemeden alınmış bir karar yoktur. Böyle bir karar da talep edilmemiştir.

Bu takip işlemi Rıza SARRAF'ın takibine ilişkindir. Kesinlikle yasama dokunulmazlığı olan kişinin takibine ilişkin değildir. Burada İçişleri Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN takip edilmemiştir. Zafer ÇAĞLAYAN'ın takibine ilişkin mahkemeden alınmış bir karar yoktur. Böyle bir karar da talep edilmemiştir.

Bu işlem CMK 140 anlamında karar gerektirmeyen bir işlemdir. Söz konusu görüntü her hangi bir görevli tarafından takip ve tarassut anlamında tespit edilmiş bir görüntü değildir. Aracın trafik güvenlik kamerasının tespitine ilişkindir. Bu kamera bizim bütün araçlarımızda bulunmaktadır. Bu görüntüden C. Savcısı haberdar edilmiştir. C. Savcısının talimatı üzerine bir tespit tutanağı ile durum tespit edilmiştir. Olay bundan ibarettir. Kesinlikle CMK 140 anlamında bir takip söz konusu değildir. Benim daha önceki uygulamalarımda bu görüntülerden yararlanarak trafik ihlali yapan bir çok araca ceza uygulaması uyguladığım vakidir.

Bu işlem kesinlikle iletişimin tespiti sırasında yapılan görüşmelerden elde edilen şifre bilgisinden yararlanılarak yapılmıştır. Hatırladığım kadarıyla ilgili kişi elemanları ile görüşürken şifreyi söylemiştir. Tapeler arasında bu görüşmenin yer almamasının sebebi şifreyi deşifre etmemeye yönelik tedbir anlamındadır. Bu işlem mahkeme kararı ile yapılmış ve tespit tutanağı ile tespit edilmiş bir işlemdir. Asla e-mail şifresi kırılarak yapılmış bir işlem değildir.

Biz büromuzda yaptığımız bütün işlemleri bilgisayarda muhafaza ederiz ve buradaki bilgilere ancak ilgililer kendi şifreleri ile girebilirler. Bu görüntülerin hiç birisi benim görevli olduğum zamanda sızdırılmış kamuoyuyla paylaşılmış değildir, biz bu soruşturmayı 2 yıla yakın bir sürede büyük bir gizlililkle yürüttük Hiç kimse hiç kimseye hiç bir görüntü sızdırmadı. Sözü edilen görüntüleri kim nasıl elde etti bunun tespitini ben de istiyorum. Sadece o büronun amiri olduğum için bu bilgi ve görüntüleri benim büromdan birinin sızdırdığı iddiasıyla suçlanmam mümkün değildir. Bu husus yargının ve devletin elindeki bütün imkanları ile araştırılıp tespit edilsin. Ben hiç bir somut delil olmadan sadece büronun amiri olmam nedeni ile varsayım ile bu suçlamalar ile görevden uzaklaştırıldım. Halen de bana somut bir iddia yöneltilmiş değildir. Görüntüler kimin tarafından ne şekilde basın mensuplarına verilmiş bu husus basın mensupları dinlenerek veya HTS kayıtları dinlenerek ortaya çıkartılabilir yada nasıl çıkartılacağını sizlerin bilmesi gerekir. İdari soruşturmayı yapan müfettişlerde

varsayımlara dayanarak bana bu soruları sordular. 17 Aralık Soruşturmasında görev almış olmamız başlı başına yeterli gözükmektedir Bu husus hiç bir hukuki gerekçe ile açıklanamaz. Kesinlikle soruşturmaya ilişkin bilgileri benim ifşa ettiğim veya ifşa edilmesine engel olmadığım iddiasını kabul etmiyorum. Derhal bu hususun araştırılıp açıklığa kavuşturulmasını talep ediyorum. Beni sadece yakalayıp savcının huzuruna getirdiler cezaevine koydular. Evimde eşyalarımda yada bana ait digital verilerde her hangi bir arama yapılmadı ve varlığı bile tespit edilmedi.

Bu soruya da bir önceki soruya verdiğim cevabı detaylı olarak vermek isterim. Ayrıca Haramzadeler isimli twitter adresinin kullanıcısından ben de şahsi olarak şikayetçi oldum. Ben idari soruşturmalarda da aynı savunmayı yaptım. Bizim bu soruşturmayı yürütmüş olmamız tek başına suçlanmamız için yeterli sayılmıştır. Esasen bize sorulan temel soru bu soruşturmayı neden yaptığımızdır. Bizim görevden alınmamızdan hemen sonra şubedeki ve benim büromdaki bilgisayarlara başka kişiler hakim oldular. Bir takım görevli olmayan kişilerin o bilgasayarlarda incelemeler yaptıkları ve bir takım verileri aldıkları bilinen bir gerçektir. Emniyetin kamera kayıtlarında mevcuttur Bunların kim olduğu, soruşturmanın gizliliğini ihlal anlamını taşıyacak bilgileri bu kişilerin vermiş olmaları ihtimalinin daha yüksek olduğu nazara alınmadan varsayımlar ile bizim suçlanmamız hukuka aykırıdır. Ben bu kişilerin tespit edilip asıl onların soruşturulması gerektiğini düşünüyor ve talepte bulunuyorum. Başka bir soruşturmada gizli tanık olarak dinlenen ve bizim isminin İsa KARAYİĞİT olduğundan emin olduğumuz kişi flash bellek denilen aygıtla bilgisayarlardan bir takım verileri aldığını kendisi ifade etmektedir. Bu şahısın araştırılması gerekir. Bizden ziyade bunların suçlanması gerekir. Benim meslekten uzaklaştırılmam ve bu suçlamalar ile adli tabikata uğramam hukuksuzdur. Hukuken eşitlik ilkesine davranılmayıp ayrımcı davranılmaktadır. Sadece benim üzerime gelinip benim bütün savunmalarımda belirtmeme rağmen diğer kişiler hakkında araştırma yapılmamaktadır. Ses kayıtlarını bizim ifşa etmemizden daha çok TİB'deki görevlilerin ifşa etmeleri ihtimali var iken sadece bizimle ilgili soruşturma yapılıp bizim üzerimize geliniyor. Ayrıca MİT'in yolsuzluk olma ihtimaline ilişkin Başbakana bilgi sunulduğuna dair bir raporunun olduğu kamuoyuna yansımıştır. Böyle bir bilgi iletişim tespiti yapmadan veya bir takım fiziki takipler yapmadan ulaşılması mümkün değildir. Öyle ise bu bilgilerin MİT tarafından ifşa edilmiş olma ihtimalinin de araştırılması gerekmektedir. Herkesin dikkati benim üzerime fokslanmışken böyle bir eylemi yapmam akıl , mantık ve hayatin doğal akışına aykırı bir durumdur." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

7) İsmail ARPACI'nın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde Dinleme Kısım Amiri** olarak görev yaptığı dönemde;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında yapılan iletişimin tespiti çalışmalarında hedef şahısların Cumhuriyet Başsavcılığına mühürlü olarak gönderilen iletişim tespit tutanaklarının bulunduğu dosyalar incelendiğinde "Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan **Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER'in; Ekonomi Eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın ve Avrupa Birliği Eski Bakanı Egemen BAĞIŞ** olmak üzere 4 (dört) kişinin telefon

görüşmelerine ait seslerin çözülerek metin haline getirildiği ve hazırlanan fezlekede de bir kısmına suç isnadında bulunulduğu görülmüştür. Ayrıca Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasındaki ve Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu Salih Kaan ÇAĞLAYAN arasındaki görüşmelerin CMK 135/2 maddesinde açıkça "Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir." denilmesine rağmen tanıklıktan çekilme yapılması gerekirken suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği tespit edilmiştir.

Tespiti yapılan görüşmelerin suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği ve fezlekede bir kısmının ise kullanıldığı ancak Anayasamızın 83. Maddesi ile 100. Maddesinde geçen hükümlere ve CMK 161/3 maddesinde geçen talimatların yazılı olması hükmüne göre dosyada İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına bilgi verildiği ve herhangi bir talimat alındığına dair bir belge ve bilginin dosya kapsamında olmadığı tespit edilmiştir.

Ayrıca açık kaynaklardan yapılan araştırmada; **İsmail ARPACI**"nın İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı önünde yaptığı basın açıklaması görüntüleri izlenildiğinde;

"İsmail ARPACI Başkomserim, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapıyorum, içeri girerken gayet mutlu sevinçli bir şekilde girdim, serbest kaldığım için (görüntünün bu bölümünde ağladığı görülmektedir) kusura bakmayın, Darbe suçlaması olduğu söylenildi, Yani Doğan görünümünde bir Şahin olduğu söylenildi bize, Yolsuzluk görünümlü bir darbe denildi, bunun neden darbe olmadığını, Yolsuzluk soruşturması olduğunu şu şekilde açıklayabilirim, Belki bugüne kadar hiç duymadığınınız anlatılma fırsatı olmadı, 14 aralık cumartesi 2013 günü yani maaşımızı almadan bir gün önce Yakup SAYGILI müdürümüzün odasında ben, büro amirim, sevgili devrem Arif İBİŞ operasyon ile ilgili değerlendirme yapılırken Yakup Müdürümüz şöyle birşey sordu Arkadaşlar dedi Cebinizde kaç para var, Yakup Müdürümüz çıkardı 15 lirayı masanın üzerine koydu, Büro Amirim İbrahim ŞENER maalesef dedi müdürüm cebimde para yok, ben 25 lirayı koydum, Arif devremde yaklaşık 20 lira onu tam olarak hatırlamıyorum, koydu, Yakup Müdürümüz şu sözü söyledi biz dedi her ay ayın 15'inin gelmesini dört gözle bekleyip iple çekerken birileri bu devletin malını bir şekilde çalıp götürüp sefa sürüyorlarsa biz bu operasyonu yapmalıyız arkadaşlar dedi, işte bu bir yolsuzluk soruşturmasıydı, birileri ayakkabı kutuları ile bir yerlere para götürürken, haram yememiş hiç kimsenin malına yan gözle bakmamış, bu güne kadar helal lokmadan başka bir şey yememiş yapmalıydık, yaptıkta Allaha Şükürler olsun ki ben de bu soruşturmanın içerisindeydim, deseler ki 16 Şubata 16 Aralığa git hala o şubede çalışmak istermisin yaparmıydın aynı şeyi hiç tereddüt etmeden aynı şeyi yapardım, Allaha şükürler olsun ki bu soruşturmada yer aldık kimin haklı kimin haksız kimin haram kimin helal yediği ortaya çıktı Şükürler olsun biz de burdayız, dediğim gibi girerken çok mutluydum çünkü beraber çalıştığım mesai arkadaşları ve müdürlerimle beraberdim, şimdi beni ordan ayırdılar, ayrılmak zorunda kaldım inanın içim çok buruk, başkada diyecek bir şey bulamıyorum" şeklindeki açıklamalarından şüphelinin soruşturmada aktif olarak yer aldığı ve her aşamasından bilgisinin olduğu ortadadır.

Şüpheli İsmail ARPACI'nın emniyette alınan ifadesinde özetle;

"2005 yılında İstanbul ikmal Şube Müdürlüğünde Komiser yardımcısı olarak göreve başladığını, 2006 yılı Ağustos ayında mali şube Teknik bürosunun Tarassut kısmında kısım amiri olarak göreve atandığını, 2008 yılının ağustos ayında askere gittiğini, 2009 yılının Şubat ayında aynı yerde göreve başladığını, 2009 yılının sonları veya 2010 yılı başlarında teknik Büronun Dinleme kısmında Kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili alınan dinleme kararlarının takibini yaptığını, 2013 yılı Eylül ya da Ekim ayında yanına Komiser yardımcısı olarak Erkan GÜMÜŞ ün verildiğini, kendisi ile birlikte bir ay ya da 40 gün kadar kendisine büronun işleyişini anlattığını ve bu süre sonunda 2013 yılı Kasım ayı gibi kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili dinleme kısmını kendisine devrettiğini, **2013 yılı Kasım**

ayı itibari ile 17 Aralık olarak bilinen dosyayı Dinleme Kısım amirliği yapan Mustafa DEMİRHAN'dan devir aldığını, devir aldığı tarihten sonraki gün dosya savcısı Celal KARA'nın dosyanın sızacağına binaen çıkış vermesi üzerine dosyaya tam olarak vakıf olmadan dosyadaki dinleme işleminin sona erdirildiğini, bildiği kadarıyla operasyon kararı alındıktan sonra 2013 yılı Aralık ayının başında dosya savcısı Celal KARA tarafından tekrar dinleme kararı alındığını, 22 aralık 2013 tarihinde de mali şube'den ilişiğinin kesildiğini, sırasıyla Bakırköy ilçe Emniyet, İkitelli Polis merkezi, akabinde Diyarbakır, Mardin, son olarak da halen görev yaptığı Erzurum Tekman İlçe Emniyet Müdürlüğünde İlçe Emniyet Müdür yardımcısı olarak görev yaptığını,

Kendisine sorulan hususları anladığını, öncelikle tarafına yapılan suçlamalardan Görevi Kötüye Kullanma suçundan halen görevde olması sebebiyle 4483 sayılı kanuna göre Valilikte izin alınıp alınmadığı, alınmış ise tarafıma gösterilmesini istediğini,
Kendisine sorulan sorunun tarihi itibari ile Teknik Büronun Dinleme kısmında Kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili kısmına baktığını, bahse konu tape ile ilgili herhangi bir bilgisinin olmadığını, bu yönde herhangi bir talimatının olmadığını gibi tarafıma herhangi bir talimat da verilmediğini,
Kendisine sorulan soru tarihi itibari ile Teknik Büronun Dinleme kısmında Kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili kısma baktığını, bahse konu tapeler ile ilgili herhangi bir bilgisinin olmadığını, bu yönde herhangi bir talimatın olmadığı gibi tarafına herhangi bir talimat da verilmediğini,
Kendisine sorulan görüşmelerden sadece en son sırada bulunan 17.12.2013 tarihli iki adet görüşmeden bilgi sahibi olduğunu, görüşmeyi duyduklarında sıralı amirleri Büro amiri İbrahim ŞENER, müdürü yardımcısı Kazım AKSOY'a bilgi verildiğini, akabinde soruşturma savcısı Celal KARA'ya bürosu veya Kazım AKSOY tarafından bilgi verildiğini bildiğini, yukarda belirttiği gibi sıralı amirlerce sözlü olarak tape yapılması yönünde talimat verilmesi üzerine kendisinin de dosyanın dinlemelerini yapan Polis Memurları Sefa ERDAL ve Ömer ATALAY'a tapenin yapılması talimatını verdiğini, tanıklıktan çekinme konusuna gelirsek suç şüphesi altında dinlenen Barış GÜLER'in babası ile yapmış olduğu görüşmenin fezlekede ve dosya muhteviyatında adli kısım tarafından şüpheli olarak değerlendirildiği için iki şüpheli arasındaki görüşmenin tanıklıktan çekil olmadığı için savcı talimatı ile tape yapıldığını, Anayasa Madde 83 incelendiğinde Yasama Dokunulmazlığı bulunan kişilerin dinlenemeyeceği, haklarında suç isnad edilemeyeceği, tape yapılamayacağı belirtildiğini, Adalet Bakanlığının 100 nolu genelgesinde açık ve net bir şekilde savcı ve başsavcılara suç şüphesi altında yasama dokunulmazlığı bulunan şüpheliler hakkında tüm delillerin eksiksiz ve tam olarak toplanarak TBBM'ye gönderilmesi talimatı verildiğini, bu genelge de tape yapmayın, dinleme yapmayın gibi talimat olmamasına rağmen aksine tüm delillerin toplanarak meclise gönderilmesi talimatı verilmiş olduğunu, bu doğrultuda savcı Celal KARA' nın vermiş olduğu talimat gereği tape yapıldığını,
Kendisine sorulan soru tarihi itibari ile Teknik Büronun Dinleme kısmında Kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili kısma baktığını, bahse konu tape ile ilgili herhangi bir bilgisinin olmadığını, bu yönde herhangi bir talimatının olmadığı gibi tarafına herhangi bir talimat da verilmediğini,
Kendisine sorulan soru tarihi itibari ile Teknik Büronun Dinleme kısmında Kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili kısma baktığını, Bahse konu tape ile ilgili herhangi bir bilgisinin olmadığını, bu yönde herhangi bir talimatının olmadığı gibi tarafına herhangi bir talimat da verilmediğini,
Kendisine sorulan soru tarihi itibari ile Teknik Büronun Dinleme kısmında Kaçakçılık ve Göçmen Kaçaklığı suçları ile ilgili kısma baktığını bahse konu tape ile ilgili herhangi bir bilgisi olmadığını, bu yönde herhangi bir talimatının olmadığı gibi tarafına herhangi bir talimat da verilmediğini,
Seslerin sızdığını kendisinin de internetten haramzadeler isimli Twitter hesabından o dönemde herkesin konuşması sebebiyle öğrendiğini, bu seslerin sızması ile ilgili müfettişler tarafında açığa alındığını, açığa alınarak bu şekilde mağdur olması sebebiyle Küçükçekmece

Cumhuriyet Savcılığı'na Haramzadeler sitesinin Twitter adresinden adresinin Küçükçekmece olmasından dolayı şikayetçi olduğunu, soruşturmayı yürüten savcı hesap hakkında herhangi bir delil elde edilemediğinden Amerika'yla yazışma yapılması gerektiğini belirterek Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı verildiğini, sızdıranların belirlenemediğini, Müfettişlerin raporu Yüksek Disiplin Kurlu'nda görüldüğünü, kendisinin de sızdırdığına dair herhangi bir tespit edilemediğinden bilgi sızdırmaktan ceza almadığını, tarafına verilen Ceza konusu sızdırdığına dair değil de neden sızmasına ihmal göstermesi sebebiyle 24 ay kıdem tenzili aldığını, zaten sızdığı tarihte kendisinin Mali Şube'de görevli olmadığını, denetim yapma olanağın da olmadığını, kaldı ki kendisinin şubeden ayrıldıktan sonra CNN Türk'de 'Rıza SARRAF'ın ifadesini satır satır okuduğunu söyleyen Abdulkadir SELVİ'ye ifadeyi sızdıranların sesleri de sızdırmış olabileceğini, kendisinin burada zan altında ise o dönem Rıza SARRAF'ın ifadesini sızdıranlar sızdırmış olmuyor mu dediği, internete nasıl sızdığı hakkında bilgisi olmadığını, kimse ile bu ses kaydını paylaşmadığını zaten kendisinin teknikte kullandığı aidiyetin belli olduğunu, kendisinin bu sese ulaşıp ulaşmadığı TİB'in log kayıtlarında tespit edileceğini, zaten müfettişlerin soruşturmada sızdıran şahsı tespit edemediklerinden bu yönde kimseye herhangi bir ceza verilmediğini,
İfadesinin başında kendisine Silahlı terör Örgütü ile ilgili suçlamada bulunulduğunu, aleyhinde herhangi bir delil sunulmadığını, hangi silahla hangi eylemi gerçekleştirdiğine dair bir soru sorulmadığını, eğer örgüt ile ilgili bir isnat yoksa gözaltı kararının neden uzatıldığını, kendisinin gözaltı kararı toplu olmadığı için 24 saati geçemeyeceğini, gözaltı kararının uzatılmasının usulsüz olduğunu düşündüğünü, bu hususstaki yasal haklarını saklı tuttuğunu" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

8) Mustafa DEMİRHAN'ın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik **Takip ve İzleme Büro Amirliğinde Dinleme Kısım Amiri** olarak görev yaptığı dönemde;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında yapılan iletişimin tespiti çalışmalarında hedef şahısların Cumhuriyet Başsavcılığına mühürlü olarak gönderilen iletişim tespit tutanaklarının bulunduğu dosyalar incelendiğinde "Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER; Ekonomi Eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN ve Avrupa Birliği Eski Bakanı Egemen BAĞIŞ olmak üzere 4 (dört) kişinin telefon görüşmelerine ait seslerin çözülerek metin haline getirildiği ve hazırlanan fezlekede de bir kısmına suç isnadında bulunulduğu görülmüştür. Ayrıca Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasındaki ve Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu Salih Kaan ÇAĞLAYAN arasındaki görüşmelerin CMK 135/2 maddesinde açıkça "Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir." Denilmesine rağmen tanıklıktan çekilme yapılması gerekirken suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda tespiti yapılan görüşmelerin suç unsuru olarak değerlendirilerek metin haline getirildiği ve fezlekede bir kısmının ise kullanıldığı ancak Anayasamızın 83. Maddesi ile 100. Maddesinde geçen hükümlere ve CMK 161/3 maddesinde geçen talimatların yazılı olması

hükmüne göre dosyada İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına bilgi verildiği ve herhangi bir talimat alındığına dair bir belge ve bilginin dosya kapsamında olmadığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Mustafa DEMİRHAN'ın C.Başsavcılığımız tarafından alınan ifadesinde özetle;

"Biz sözü edilen soruşturmada veya görev yaptığım süre içerisinde yürüttüğüm her hangi bir soruşturmada yasama dokunulmazlığı olan bir kişi ile ilgili iletişimin tespiti ve teknik izleme için talepte bulunmadık. Böyle bir karar almadık böyle bir tedbir de uygulamadık. Yapılan işlem tamamen bir suç şüphesi üzerine şüpheli olarak belirlenen ve savcının talebi mahkemenin de kararıyla iletişiminin tespitine karar verilen kişilerin dinlenmesi işleminin bizim tarafımızdan yapılmasından ibarettir. Biz sadece uygulamacıyız, uygulamayı yaparız kimin dinlenileceğine adli makamlar karar verir. Dinleme sırasında biz tespit ettiğimiz bir suç görüşmesi olduğunda ilgili makama onu iletiriz. Soruda sözünü ettiğiniz görüşme şüpheli olarak iletişiminin tespitine mahkemece karar verilmiş olan bir kişinin görüşmesidir. Yoksa yasama dokunulmazlığı olan kişiye ait bir görüşme değildir. Şüphelinin görüştüğü kişinin yasama dokunulmazlığına sahip bir kişi olması o iletişimin tespit edilememesini gerektirmez Kaldı ki biz bütün bu konularda ilgili adli amiri mutlaka bilgilendirdik Onun emir ve talimatlarını aldık. Hiç bir işlemi talimat olmadan, mahkeme kararı olmadan veya talimat ve kararlara aykırı bir şekilde yapmadık. Yapılan işlem kesinlikle soruda iddia edildiği gibi yasama dokunulmazlığı olan kişinin iletişiminin tespiti ve dolayısıyla Anayasanın 83 ve 100 maddelerinde ön görülen kuralların ihlalini taşıyan işlemler değildir.

Tanıklıktan çekinme hakkı olanların aralarındaki iletişimlerinin tespit edilemeyeceğini biliyorum Ancak biz kesinlikle bu kurala aykırı bir davranış içerisine girmedik. Sorduğunuz kişiler arasında tanıklıktan çekinmeyi gerektirir bir akrabalık ilişkisi bulunduğu doğrudur. Ancak Yargıtay kararlarıyla da sabit olduğu üzere tanıklıktan çekinme hakkı bulunan kişiler arasındaki görüşmeler şayet tanıklıktan çekinme hakkı bulunanın suça karıştığına dair, bu konuşmadan önce tespit edilmiş deliller var ise, bu konuşmanın tespit edilebileceği kayıt edilebileceği, delil olarak değerlendirilebileceği yönündedir. Soruda sözü edilen kişilerin aralarında bir suç birlikteliği bulunduğu hususu bu görüşmelerden çok daha önceki tarihlerde başka deliller ile belirlendiğinden durum soruşturmanın patronu diyebileceğimiz C. Savcısına iletildi. C. Savcısı da bize belirttiğim Yargıtay kararından da bahsederek bu tür görüşmelerin kayıt edilebileceği yönünde talimat verdi. Bir soruşturmanın yürütülmesi sırasında verilen bütün kararlar mutlaka yazılı olarak verilmek durumunda değildir. CMK 161/3, C. Savcısının soruşturmaya ilişkin yazılı veya sözlü talimatlarının yerine getirilmesini emreder niteliktedir. Bu nedenle yaptığımız işlemler bizim açımızdan kesinlikle hukuka aykırı bir durum söz konusu değildir. Kaldı ki savcının bize verdiği talimatta belirttiğim nedenlerle hukuka uygundur.

Ben ilgili birimde görev yaptığım süre içerisinde onlarda soruşturmada görev yaptım. Bu soruşturmaların hiç birisinden dışarıya en küçük bir bilgi sızması yaşanmadı. Kaldı ki bu soruşturmada aylarca devam etmesine rağmen en küçük bir bilgi sızması yaşanmamıştır. Bizim ilgili birimdeki görevden ayrılmamızdan sonra bir internet sitesinde yayınlandığı iddia edilen seslerden benim ne şekilde sorumlu tutulduğumu anlamam mümkün değildir. Bu soru bana iaderi soruşturmalar sırasında da soruldu Oralarda da benzer cevapları verdim Bu yüzden takibata uğramaktan dolayı mağduriyet yaşadığımdan sesleri yayınlayan kişilerin tespit edilmesini talep ederek savcılığa şikayette bulundum. Savcılık Amerika'nın IP adreslerini vermediği gerekçesi ile Kovuşturmaya Yer OLmadığına Dair Karar verdi. Ben bizzat şikayetçisi ve mağduru olduğum olaydan dolayı şimdi şüpheli sıfatıyla ifade vermek durumunda kalıyorum. Bunun hukuken izahı mümkün değildir. Söz konusu eylemde benim en küçük bir dahlim ve sorumluluğum yoktur.

Bana bir örgüt üyesi olmak, hele silahlı terör üyesi olmak ile ilgili yöneltilen soru ve suçlama hukuki dayanaktan yoksun, tamamen algı oluşturmaya yönelik bir sorudan

ibarettir. Ben bir kamu görevi yürütüyorum. Ait olduğum topluluk Türkiye Cumhuriyeti'nin yasal emniyet birimidir. Onun dışında bir örgüt ile ilişkim ve irtibatım olamaz. Mücadelem ve görevim örgütler ile olmuştur. Şimdi bana örgüt üyesi olup olmadığımı sorduğunuzda örgütün hangi örgüt olduğunu, nasıl bir faaliyet içerisinde olduğunu, bu örgütün faaliyetleri kapsamında hangi eylemleri yaptığını, hiyerarşik bağının ne olduğunu anlatmanız gerekir. Bu konudaki delilleri göstermeniz gerekir. Aksi halde kuru bir iddiaya karşı ben örgüt üyesi olmadığımı anlatmaya çalışmak durumunda kalırım ki bu bir hukuki garabettir. Söz konusu soruşturmaların üç ayrı dosyanın operasyonunun aynı güne veya günlere neden rast getirildiğini sorarsanız ben sadece kendi soruşturmam ile ilgili savcıdan, yani sizlerden aldığım talimatı yerine getirdiğimi söyleyebilirim Kendi görev aldığım soruşturma dışındaki soruşturmanın aynı tarihlerde yapılmış olmasının gerekçesini bilmem. Bu konudaki kararı savcı verir, ben savcının kendi işiyle verdiği talimatı yapmakla görevliyim. Geri kalan kısmı bilmem. Benim görev aldığım soruşturmanın da arasında bulunduğu üç ayrı dosyanın soruşturmasının aynı gün soruşturulmuş olmasının gerekçesini benden sorarsanız ben bunu bilemem. Bu fiili durumdan yola çıkılarak benim bir örgütün üyesi olduğum sonucuna varılamaz. O zaman bu soruşturmada görev almış olan bizzat sizin de aynı örgütün üyesi olduğunuz sonucu ortaya çıkar" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

9) Arif İBİŞ'in;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği Tarassut Kısım Amiri** olarak görev yaptığı dönemde;
Aşağıda tespiti yapılan ve fiziki takibi yapılarak tutanak haline getirilen fiziki takip tutanaklarının, Anayasamızın 83. Maddesi ile 100. maddesinde geçen hükümlere ve CMK'nın 161/3. maddesine göre talimatların yazılı olması gerektiği hükmüne rağmen dosyada İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının bilgi verildiğine ve herhangi bir talimat alındığına dair bir belge ve bilginin dosya kapsamında olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası incelendiğinde 34-TM-00163 aidiyet numaralı 303304 sicil sayılı Polis Memuru Erol KARABOYUN ve 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA tarafından 27.03.2013tarihi saat 10:30'da tanzim edilen fiziki takip ve tarassut tutanağında 26.04.2013 günü saat 18:00 sıralarında Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER'in aracının park halinde olduğu ve araçların yanında da Muammer GÜLER'in korumalarıyla birlikte Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediğinin görüldüğü" şeklinde tutanak tanzim ettikleri görülmüştür.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

11.11.2013 günü saat 13.30'da 34 TM-00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Yalçın AKSOY ve 34 TM- 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Murat CAN isimli görevlilerce tanzim edilen tespit tutanağında Rıza SARRAF'ın ikametinin giriş kapısının ve bir emniyet aracının bulunduğu görüntü tutanağı ile ilgili olarak dosya kapsamında herhangi bir CMK 140 kapsamında karar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yürütülen İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce yürütülmekte olan 2012/120653 sayılı adli soruşturma süresinde CMK 135 ve CMK 140 maddeleri kapsamında elde edilen ve gizli kalması gereken bilgilerden ses ve tapeler ile fiziki takip ve teknik izleme ev araması görüntülerinin internet üzerindeki sosyal medya sitelerine ve yazılı görsel basına sızdırılması yönergenin ilgili maddelerinde yapılan düzenlemelere aykırı davranılması konusu ile ilgili düzenlenen 19.11.2014 tarihinde 2014/5 sayılı tevdii raporunda;

17.12.2013 tarihinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında dosyanın şüphelilerinden Barış GÜLER ile Süleyman ASLAN'ın ikametlerinde yapılan arama görüntülerinin sızdırılması ile ilgili olarak;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünden ilgili şüphelilerin arama işlemlerinde görevli personelin tespit edilerek bildirilmesi istenilmiş; alınan cevabi yazıda Barış GÜLER'in ikamet aramasında Emniyet Amiri İbrahim ŞENER sorumluluğunda (11) personel, Süleyman ASLAN ikamet aramasında Başkomiser Tahsin TOPARLAK sorumluluğunda (12) personelin görevlendirildiği anlaşılmıştır. İstanbul Siber Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne anılan görüntülerin ilk kez hangi tarih ve saatten itibaren nerede yayınlanmaya başladığının tespiti istenilmiştir. Alınan cevabi raporda özetle "Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramada para sayma anahtar kelimesi ile geriye dönük twitter akış aramasında ilk olarak 18.12.2013 günü saat 13:56 da tweet atan Ahmet WINGER isimli @aadagger kullanıcı adlı şahıs tarafından paylaşıldığı @aadagger isimli kullanıcının paylaşımında yer alan web sitesi açıldığında htpp://www. radikal.com. tr/turkiye_ baris_gulerin_evindeki_aramadan-ilk_goruntuler-1166837 haberin 18.12.2013 tarih ve 13.43 de yayımladığının görüldüğü, raporda resimler üzerinde yapılan adli fotoğraf analizinde, resimlerin hangi telefon ve fotoğraf makinasından çekildiğini gösterir Exif bilgilerinin bulunmadığı birçok internet sitesinde haber kaynağının www.radikal.com.tr olduğunun belirtildiği, şüphelilerden Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramada ayakkabı kutuları fotoğraflarının internete sızdırılması ile ilgili olarak yapılan araştırmada adı geçenin ev aramasına ait video ve fotoğrafların yayınlanması ile ilgili olarak Doğan Haber Ajansı sitesi www.dh.com.tr ve hürriyet yayın grubuna ait www.hurriyet.com.tr. Alan adlı internet sitelerinde yayınlandığının görüldüğü, twitter isimli sosyal paylaşım sitesi zaman akışı içerisinde geriye doğru gidilerek yapılan araştırmada ayakkabı kutusu ayakkabı içerisinde para resmini ilk olarak Yüksel DURGUT isimli @yksldrgt profilinden ayakkabı içerisinde dolar bulunan resmi paylaşıldığı, ancak para dolu kutu fotoğraf üzerinde yapılan araştırmada fotoğrafın internete operasyondan (10) kadar önce yüklenildiği ancak bu fotoğrafın 18.12.2013 günü saat 11:22 de @yksldrgt profilinden yayınlandığı "Tineye" isimli görsel fotoğraf eşleştirme sitesinde yapılan karşılaştırmada ayrıca fotoğraf şeklinde bulunduğu bildirilmesi üzerine Müfettişlik Makamınca yapılan araştırmada raporun 3/8 sayfasında ikinci sırasında yayınlanmış olan beyaz masa üzerindeki paralara ait fotoğrafın Süleyman ASLAN ikametinde ve çalışma odasında elde edilen paralara ait sızdırılan görüntü kaydı olduğu tespit edilmiştir. Buna göre gerek Barış GÜLER ve gerekse Süleyman ASLAN'ın ikametlerinde arama sırasında kaydedilerek basına servis edilen görüntülerin birlikte ve aynı zamanda Radikal gazetesine sızdırıldığı ve www.radikal.com.tr adresinde aynı haber başlığı altında yayınlanmış olduğu tespit edilmiştir. Anılan raporun sonuç kısmında Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramaya ilişkin görüntülerle ilgili 420 web sitesinde sonuç bulunduğu haberin kaynağının Radikal Gazetesinin olabileceği; Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramaya ilişkin 426 adet web sitesinde sonuç bulunduğu haberlerin ilk olarak Doğan Haber ajansı ve Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık

A.Ş.'ye ait olabileceğinin düşünüldüğü TV kanalları ve haber sitelerinde yayınlanan operasyon video görüntülerin yapılan aramasında 1630 sonuç çıkması sebebiyle ilk olarak nerede yayınladığının tespit yapılamadığı görüş ve tespitlerinin bulunduğu raporun 26.04.2013 tarihinde tanzim edildiği anlaşılmıştır.

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yazılan yazıya verilen cevabi yazıda yazı ekinde gazete kupürlerinde yer alan fotoğrafların Barış GÜLER ve Süleyman ASLAN isimli adreslerinde yapılan aramalar sırasında çekildiği ancak gazetelerde yer alan fotoğrafların açısı itibari ile şube müdürlüğü görevlileri tarafından çekilen video görüntüleri ile bağdaşmadığının görüldüğü yönünde tespit yapıldığı bildirilmiştir.

Halil İlker DAĞARA'nın emniyet müfettişliğince alınan ifadesinde özetle;

"İbrahim Amir, Arif Başkomiser ve Coşkun Komiser ile birlikte kamerasını alarak Barış GÜLER'in ikametine gittiklerini, arama görevlilerinin Özel Güvenlik Amiri ve iki güvenlikçiyle birlikte 25. Katta bulunan Barış GÜLER'e ait ikamete gittiklerini, İbrahim Amir, Başkomiser Arif, Coşkun Komiser paraları sayan tutanak için liste yapan paraları tekrar lastikleyen olmak üzere yatak odasında 6-7 kişi kadar olduklarını, Avukat hanımın arama başladıktan çok sonra geldiğini, Avukat hanımın listeyi ve tutanağın fotoğrafını cep telefonuna kaydettiğini gördüğünü ancak alsaydı, liste ve tutanakta olduğu gibi dikkatini çekeceğini, gösterilen fotoğrafların kamerasına ait olmadığını, bu görüntüleri tam ters açıdan aldığını, oysa basına yansıyan görüntülerde kendisinin anılan gün giydiği kot pantolon ve siyah Adidas marka ayakkabı ile siyah bir kısa montunun olduğunu bacakları ve ayakkabılarının görüntüsünün basına yansıyan fotoğraflarda olduğu, görüntüleri kaydederken birkaç kez Başkomiser Arif İBİŞ'in kenara çekilmesini söylediğini emre uyarak kenara çekildiğini ve Arif Başkomiserin de kendisine ait androit işlemcili telefonla görüntüleri fotoğraf olarak aldığını; Müfettişlik tarafından gösterilen fotoğraflardan Yurt Gazetesi'nin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1. sayfasında anılan ev aramasına ait cam kenarındaki kasaların bulunduğu fotoğrafta aynı karede olmasına rağmen kesildiği için bacaklarının görünmediğini tespit ettiğini, ancak POSTA Gazetesi'nin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1.sayfasındaki tam boyutlu fotoğrafta sol üst kısmındaki bacaklar ve ayakkabıların kendisine ait olmasından dolayı kendisini teşhis ettiğini yanında ise alt kıyafeti ve ayakkabısından anladığı kadarıyla Kom. Coşkun TÜFEKÇİ'nin bulunduğunu, Başkomiser Arif'in ayakta olduğunu ve bu görüntünün fotoğrafını cep telefonuna çektiğinden fotoğraf karesinde bulunmadığını, kendisi ve Coşkun Komiserin ise sadece ayaklarının göründüğü bu fotoğrafın ev araması sırasında görevi gereği kaydettiği görüntü/fotoğraf olmadığını, bu fotoğrafın Arif Başkomiserin şahsi cep telefonu ile kaydettiği görüntü olduğunu, Taraf Gazetesinin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1.sayfasında yatak üzerinde bulunan para sayma makinesi ve paralara ait görüntünün kendisine ait olamayacağını, bu görüntüleri kamerasıyla ters açıdan çekmiş olduğunu bu şekilde bir görüntü kaydetmediğini, bu görüntüleri, Arif Başkomiser kendisine hitaben kenara çekil diyerek çektiğini, bu görüntüleri kaydetmediğini, aynı gazetenin aynı güne ait diğer bir sayfasında kendisine ve Komiser Coşkun TÜFEKÇİ'ye ait bacak/pantolonlar görüldüğünü, Zaman Gazetesinin 19.12.2013 tarihli nüshasının 1.sayfasında görülen ve Taraf Gazetesine sızdırılan fotoğrafın daha geniş açıyla ve orijinal boyutta basıldığı için burada kendisine ve Komiser Coşkun'a ait pantolon ve ayakkabılar net olarak görülmekte olduğunu, birim tarafından verilen zimmetli (1) adet kameranın bulunduğunu, bunun dışında zimmetinde fotoğraf makinesi olmadığını, arama sırasında kaydettiği görüntülerin izlenmesi durumunda bu fotoğraflar ile kendisinin görüntüleri arasındaki açı farkının kolaylıkla görüleceğini, Arif Başkomiserin cep telefonuna birkaç yönden para sayma makinası ve paraları çektiği, bu fotoğrafları kime ve nasıl gönderdiğini bilmediğini, aramanın öğlen üzeri tamamlandığını, ayrıca kamera kayıtlarının tamamen yüksek çözünürlüklü HD kayıtlı olduğunu, ancak medyada yayınlananların ise tamamen cep telefonu gibi daha düşük kalitede çekilen görüntülere ait olduğunu, bu konuda daha önce Cumhuriyet Savcılığı'na da ifade verdiğini, bu ifadeyi verdikten sonra Başkomiser Arif İBİŞ'in kendisini aradığını, kendisinin cep telefonu

rehberinde bulunmadığından tanıyamadığını, Arif Başkomiser'in "Beni ne çabuk sildin" dediğini, kendisinin de birimde 3 aylık memur olduğundan telefon numarasının kendisinde olmadığını söylediğini, ardından kendisine hitaben Savcılıkta ne sorulduğunu sorduğunu, cevaben savcının sorusu üzerine arama başladıktan sonra Barış GÜLER'in evinde olduğunu öğrendiğini, aramayı kameraya kaydettiğini, görüntüleri kime verdiği şeklindeki sorusuna cevaben "size verdiğimi söyledim" dediğini, Başkomiser'in de kendisine hitaben "Tamam dostum" diyerek telefonu kapattığını, bunun dışında kendisiyle başka görüşmesi olmadığını" beyan etmiştir.

Güvenlik görevlisi Kamil BAL'ın Emn. Gen. Müd.lüğü Müfettişliğine vermiş olduğu ifadede özetle;

"Süzer Plaza'da Güvenlik Amiri olarak 1999 yılından bu yana görev yaptığını, 17 Aralık sabahı saat 06:15 civarında Ritz Carlton Residance'da görev yapmakta olan Özel Güvelik Şefi Serdar KILIÇ'ın kendisini aradığını, polislerin geldiğini, 25.Kata çıktıklarını, Barış GÜLER'in dairesine geldiklerini, kendisinin geldiğinde aramanın başlamamış olduğunu, Barış GÜLER'in Avukatı ile görüştüğünü, Avukatın gelmesinin gecikeceğinden sorumlu arama Amiri aramanın başlatılması talimatını verdiği, kendisinin yanında Serdar KILIÇ ile Muammer BOZKURT' un hazurun olarak bulunduğunu, Emniyet' in görevli kameramanının da arama başlamasından sonlanıncaya kadar tüm süreci kaydettiğini, aramanın salonda başladığını, buradaki arama sırasında elde edilen yazılı belge ve kağıtlar ile bilgisayar, dizüstü bilgisayar, cep telefonları vb. gibi dijital cihazlardan veri aktarılmasına başlandığını, daha sonra arama heyeti ile birlikte yatak odasına girdiklerini, oda içerisinde gardrop, iki kişilik yatak ve cam kenarında da 5-6 adet çelik para kasalarının olduğunu, müfettişliğimizce kendisine gösterilen fotoğrafta bulunan para sayma makinesi ve yatak üzerinde bulunan paranın anılan kişinin evinde bulunan paralar, yatak ve kasalara ait olduğunu, bu delillerin kamera ile kaydı yapılırken adını bilmediği ancak aramanın Amiri konumunda olan ve Emniyet Amiri rütbesinde olduğunu personelin kendisine "Amirim" şeklinde hitap etmesinden anladığı kişinin gerek yatak odasındaki yatak üzerinde bulunan paraları ve sayma makinesinin ve gerekse cam kenarında bulunan kasaların fotoğraflarını kendi cep telefonu ile kamera kaydı yapan Polis Memurundan ayrı olarak çektiğini, müfettişlikçe kendisine gösterilen fotoğrafların da bu Amir tarafından çekildiğini sandığını, bu görevlinin fotoğrafları çekerken kendisinin yanında olduğunu, hatta kendisinin yüzünün bu fotoğrafta çıkmaması için kendisini geriye doğru çekerek görüntü karesinden çıkmaya da özen göstermiş olduğunu, daha sonra Amir konumunda olan bu kişinin çektiği ve kayda aldığı bu fotoğrafları kendisinin görebileceği şekilde Whatsapp üzerinden birisine gönderdiğini, gönderdiği fotoğraflar arasında sadece bu basına yansıyanların olmadığını, bunlar arasında bulunan ve delil olabileceklerini düşündükleri evrakın da fotoğrafını çektiğini sandığını, bu fotoğrafları göndermeden önce ve sonra da sesini kontrol ederek birileriyle telefonuyla da görüştüğünü, Avukat hanımın yatak odasında herhangi bir fotoğraf aldığını görmediğini, aramanın amiri durumunda olanın sivil, uzun boylu, orta yaşlı, tahminen 40'lı yaşlarda, kilolu olmayan birisi olduğunu, kendisinin fotoğrafını görse tanıyabileceğini" beyan etmiştir.

İfadeler sırasında Müfettişlikçe elde edilen bilgiler ışığında Personel Şube Müdürlüğünden Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramaya katılan 11 personelin tamamı olmak üzere diğer birimlerden seçilecek olanlar dahil toplam 21 personelin fotoğraflarının teşhis tutanağına esas olmak üzere dijital ortamda gönderilmesi istenilmiş, Özel Güvenlik Amiri Kamil BAL'a yaptırılan teşhiste 17.12.2013 günü Barış GÜLER'e ait ikamette yapılan aramada cep telefonu ile fotoğraf çeken ve bunları mesaj olarak gönderen görevli olarak Arif İBİŞ'i teşhis ettiğini beyan etmiştir.

Gizliliğin İhlali ilgili olarak HTS Kayıtlarında Arif İBİŞ'in basın kuruluşu olduğu değerlendirilen Vatan Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş (Vatan TV) ile

ARİF İBİŞ (T.C.29533721800) isimli şahsın 5055036332 numaralı hattı ile;

TİP	DİĞER NUMARA	TARİH	SÜRE	İsim Soyisim (Diğer Numara)	T.C.
Arandı	5324580505	21.12.2013 18:13:55	71 sn.	VATAN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	
Mesaj aldı	5324580505	21.12.2013 18:53:43	0 sn.	VATAN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	

görüşmelerinin olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Arif İBİŞ'in C.Başsavcılığımızca alınan ifadesinde özetle;

"Biz yasama dokunulmazlığı olan hiç kimseyi takip etmedik. Soruda sözü edilen takip mahkemenin verdiği CMK 140 maddesi gereğince fiziki takibe ilişkin karar doğrultusunda Rıza SARRAF isimli şüphelinin takibidir. Takip edilen Muammer GÜLER değildir. Kaldı ki söz konusu tutanakta Muammer GÜLER'in kendisinden değil park halindeki aracın yanında korumaları konu edinmektedir. Belirttiğim gibi bu husus Anayasanın 100. maddesine aykırı bir davranış değildir. Biz yasama dokunulmazlığı olan her hangi bir kişinin fiziki takibini yapmış değiliz. Söz konusu takip Zafer ÇAĞLAYAN'a yönelik bir takip değildir. Belirttiğim gibi biz yasama dokunulmazlığı olan bir kişiyi takip etmedik. Söz konusu takip Zafer ÇAĞLAYAN'a para götüren kuryenin takibidir. Ayrıca bu görüntüler Çırağan Sarayının güvenlik kamera görüntülerinden elde edilmiş görüntülerdir. Karar alınmadan yapılan fiziki takip görüntüsünün CMK 140. Maddesi gereğince karar alınması gerektiren bire görüntü değildir. Zira fiziki takip ve tarassuta ilişkin değildir. Bize KOM Daire Başkanlığından gelen veya burada teşhis edilen araçların tümünde araç güvenlik kamerası vardır. Bu kameralar cama montajlı şekilde bulunmaktadır. Kamera olduğu herkes tarafından bilinir. Söz konusu görüntüler oradan elde edilen görüntülerdir. Kameralar aracın kontağı açılınca çalışmaya başlar kontak kapatıldığında kapanır. Bu sorunun bana yöneltilmesi hukuka uygun değildir."

Arama esnasında alınan görüntülerin basına sızması ile ilgili olarak;

"Kesinlikle bu suçlamayı kabul etmiyorum Söz konusu arama sırasında ben kendi cep telefonum ile fotoğraf çekmiş değilim Hatta soruşturmayı yapan savcılarımıza ve idari soruşturma yapan müfettişlerimize bizimle ilgili böyle bir şüpheleri var ise Cep telefonlarımıza neden el konulmadığını ve inceleme yapılmadığını sordum. Ancak hiç bir şekilde somut delil araştırması yapılmadan varsayımlar ile suçlanmaya devam ediliyorum. İdari soruşturmalarda sırf bu var sayımlara dayanılarak meslekten ihraç kararları verildi. Esasen suçlanmamın tek nedeni 2012/120653 sayılı soruşturmada resmi görevli olarak görev almış olmamdır. İdari soruşturmada görev alan müfettişin ifadesini aldığı polis memurunun ifadede benim fotoğraf çektiğimden bahsetmesi tamamen 17 Aralık soruşturması olarak bilinen soruşturmanın yarattığı baskıdan kurtulmaya yönelik olabilir. Bu olaylardan kısa bir süre sonra kendisini aradığımda cep telefonu rehberinden ismimi sildiğini fark etmemde bunu gösterir Arama mahlindeki güvenlik amiri beni teşhis etmiş değildir Tarifleri de bana uymaz Kaldı ki bu tür iddiaların somut deliller ile kanıtlanması gerekir Cep telefonuma bile bakılmış değildir. İdari soruşturmayı yapan müfettişlerin aldıkları ifadelerde arama mahallinde bulunan avukat hanımın fotoğraflar çektiğini çok sayıda tanık beyan etmiş iken lehime olabilecek bu beyanların hiç birinden söz edilmeden sadece tanık Halil İlker DAĞIRA'nın belirttiği mülahazayla vermiş olabileceği ifade dayanak gösterilerek işlem yapılması ön yargıyı göstermektedir. Ben bu suçlamayı kesinlikle reddediyorum. Ne fotoğraf çektim ne de her hangi bir kimseye gönderdim. Bize takip ile ilgili CMK 140 maddesi gereğince mahkemeden alınmış karar gelir. Biz kararın yerine getirilmesini sağlayacak ekibimizi kurarız. Ekip gereğini yapar Elde ettiğimiz sonucu ilgili bürosuna teslim eder. Bizim görevimiz orada biter. Ben 4 yıl boyunca aynı birimde görev yaptım Onlarca soruşturmada görev yaptım. Binlerce takip yaptım Bu soruşturma ve takiplerden hiç bir bilgi sızmayıp bu soruşturmada bilgi sızdığının iddia edilmesi ön

yargılı bir yaklaşımdan ibarettir Tamamen bizi suçlamaya yönelik bahane olarak değerlendirilebilir. Ben görevimi belirttiğim mihmal üzerine yaparım. Çoğu zaman soruşturmanın içeriğinden bilgim olmaz. Hiç bir somut delil olmadan tarafıma bu tür suçlamalar yükletilmesini hukuka uygun bulmam mümkün değildir" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

10) Mehmet Sait SEVİNÇ'in;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'**nde 34 TM 00177 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

08.07.2013 tarihinde saat 17:00'de tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği,

Tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı tesbit edilmiştir.

Şüpheli Mehmet Sait SEVİNÇ'in emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2012 yılı Haziran ayında Komiser Yardımcısı olarak İstanbul ilinde göreve başladığını, yaklaşık 1 hafta sonra Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği, Fiziki Takip Kısım Amirliğinde görev yapmaya başladığını. 2013 yılı Aralık ayında 17 Aralık operasyonundan sonra tayininin Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğüne çıktığını, yaklaşık 1 ay sonra Güven Timleri Şube Müdürlüğüne tayin edildiğini, 6 ay bu şubede görev yaptıktan sonra da Bilecik iline tayin olduğunu, Bilecik merkezde kısa süre çalıştıktan sonra 1 Eylül 2014 yılında gözaltına alındığını, 3 Eylül tarihinde savcılık makamınca serbest kaldığını ve aynı tarihte görevden uzaklaştırıldığını, yine bu süre içerisinde yaklaşık 3-4 defa açığa alındığını, hakkındaki soruşturmadan dolayı yapmış olduğu itirazlar ile göreve geri geldiğini ve tekrar açığa alındığını, personel bilgi sistemine bakılması durumunda açığa alındığı tarihlerin detaylı bir şekilde anlaşılacağını şuanda Bilecik İl Emniyet Müdürlüğü, Söğüt İlçe Emniyet Müdürlüğünde görev yapmakta olduğunu, konuyla ilgili bilgisinin bulunmadığını, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

11) Mehmet Akif ÜNER'in;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amiri** olarak görev yaptığı dönemde;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen tevdii raporunda;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Suçları Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3.Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında düzenlenen rapor ile ilgili konunun araştırılması gerekirse soruşturulması konusu ile ilgili görevlendirilmesi üzerine,

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 24.03.2014 tarih ve (27-150) 14/84 sayılı yazıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde bulunan bahse konu dosyanın incelenebilmesi gerekirse onaylı tasdikli evrak sureti alma talep yazısı üzerine, dosya üzerinde kısıtlılık kararı olduğu kısıtlılık kararına uyulmak koşulu ile 309 sayfalık raporun incelenmesine izin verilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde rapor başlıklı içeriğinde yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN ve İçişleri Bakanı Muammer GÜLER hakkında örgüt yöneticisi, Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında örgüt üyesi tavsifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı, ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) Bakan ile ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz İlgili Şube Müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına yazılan herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Haklarında disiplin soruşturması yapılan Komiser Yardımcısı Hüseyin KORKMAZ, Başkomiser Mehmet Akif ÜNER, 4.Sınıf Emniyet Müdürü Yasin TOPÇU, 4.Sınıf Emniyet Müdürü Kazim AKSOY ve 3.Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI'nın alınan ifadelerinde özetle; "2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını Cumhuriyet Savcısının bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları bu raporu gönderdiklerini" beyan etmişlerdir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunu İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olan kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili talimat gönderildiği 31.10.2008 tarihinde Şube Müdürlüğümüze evrakın geldiği rapor içeriğinde ise İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu Aklama incelemeleri hakkında rapor olduğu, raporun daha önce MASAK tarafından yapılan R-6 ve R-8 ve R-16 raporları

düzenlendiği ara raporlar neticesinde Başmurakıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili olarak özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın; Rapor da belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." Denildikten sonra; raporda şu isimlere yer verilmiştir.

"Bu bağlamda Rapor içerisinde irdelenen Banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID,Mazin K:KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin Diken Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip izlemeye konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282.nci maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili Savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir." Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli tarafından Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporda raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 02.10.2008 tarihli ve eski soruşturma No:2004/46272 (yeni Soruşturma no:2004/258646) sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Şube Müdürlüğümüze Döviz Büroları ile yapılan ihbara konu hususlarla alakalı polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir. Rapor içeriğine bakıldığında ise R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN isimli şahısla ilgili olarak Vala Dış Ticaret Ltd. Şti. (Vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No:93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi Moghaddam, Hasan Dargahi Moghaddam Orman Memarı KHAMENEH isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği şirketin sahiplerinin Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ olduğu şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğu tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında belirtilmesine rağmen devam eden bir soruşturma olduğu bilinmesine rağmen bu konuda hiç soruşturma mevcut değilmiş gibi MASAK raporu da değerlendirilmeye tabi tutularak yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan talimat talebinde bulunulmuştur.

Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili olarak 053335……numaralı telefonu hakkında 5. Sulh Ceza Mahkemesinden 17.9.2012 tarihinde 2012/561 sayılı karar ile İletişimin Tespiti yönünde karar alındığı ve 11. SULH CEZA Mahkemesinden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 sayılı karar ile üç aylık uzatma kararı alındığı daha sonra şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve şahsın yazılan fezlekede şüpheli olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 6.Sulh Ceza Mahkemesinden 12.09.2013 tarihinde alınan 2013/470 sayılı karar ile Orhan İNCE isimli şahsın şüpheli olarak 5325487045 kullanmış olduğu hat ile ilgili olarak 3.Aylık süre İletişimin Tespiti Kararı alındığı ancak 20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezlekede bilgi sahibi olarak ifadesine başvurulduğu görülmüştür.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince tutulan tutanakta imzası bulunduğu ve 14 aylık çalışma sonucu hazırlandığı belirtilen fezlekenin aynı tarihte İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezleke incelendiğinde;

Ekonomi eski Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği eski Bakanı Egemen BAĞIŞ ile ilgili olarak Örgüt Yöneticisi olarak tanımlandıkları suç isnatlarında bulundukları ve fezleke içerisinde tanıklıktan çekilebilecek kişilerle ve diğer şüpheli şahıslarla yapmış oldukları telefon görüşmelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13.Sayfasında (Zafer ÇAĞLAYAN ve grubu) 14.Sayfasında, 24. Sayfasında, 30.Sayfasında, 36.Sayfasında, 42.Sayfasında (örgütüne dair), 45.Sayfasında, 50. Sayfasında, 70.Sayfasında, 167.Sayfasında, 194.Sayfasında (örgüt üyelerinden), 488. Sayfasında, 491.Sayfasında, 493.Sayfasında ZAFER ÇAĞLAYAN'IN örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

28.sayfada, 32.sayfada, 54. Sayfada, 171.Sayfada, 175.Sayfada, 177.Sayfada, 184. Sayfada 296, 306.Sayfasında, 313. Sayfasında, 333. Sayfasında ise Zafer Çağlayan ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

182. sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile Rıza SARRAF mesajlaşma trafiğinin takip edildiği ve baz bilgisinin yer aldığı,

282, 283, 284, 285 ve 286 sayfalarında ZAFER ÇAĞLAYANIN fotoğraflarının konulduğu,

29.sayfada, 59.Sayfada, 180.sayfada TK:1693811276 - 29.09.2012 16:29 Rıza SARRAF–Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

29. sayfasında, 188.sayfasında TK.2109779993 - 21.05.2013 16:14 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

42. sayfasında, 196.sayfasında TK:2352398713 - 03.10.2013 19:48 Zafer ÇAĞLAYAN - Süleyman ASLAN görüşmesine,

235. sayfasında; 424 sayfasında TK.2361353064 - 08.10.2013 22:08 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

244. sayfasında TK:2167756587 - 21.06.2013 14:24 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073401595 - 02.05.2013 18:34 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

336. sayfasında TK:2085202822 - 08.05.2013 19:59 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

471. sayfasında TK.2283196055 - 25.08.2013 19:23 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği,

44.Sayfasında, 260.Sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu arasında geçen ve tanıklıktan çekinme olarak değerlendirilmesi gereken TK.2292387889 – 30.08.2013 20:24 Salih Kaan ÇAĞLAYAN – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. Sayfasında (..Muammer GÜLER ve grubu) 14.Sayfa, 36. Sayfasında, 40.sayfasında, 41.sayfasında, 42.Sayfasında, 50.Sayfasında, 70.sayfasında 296,306. sayfasında, 368.sayfasında, 487.sayfasında, 492.sayfasında, 498.sayfasında MUAMMER GÜLER'in örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

17.sayfada suç işleme kastı ile fiili birliktelik başladığı, 23.sayfasında 32.sayfada, 54.sayfada 370.Sayfasında, 375.sayfasında suç isnatlarında bulunulduğu,

379. sayfasında Rıza SARRAF ve Muammer GÜLER ile ilgili fiziki takip yapıldığı,

18.sayfada, 52.Sayfada, 235.Sayfasında 395.Sayfasında 424.sayfasında TK.2360895950 - 08.10.2013 18:11 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

38.sayfasında, 52.Sayfasında, 227.Sayfasında, 385, 387.sayfasında 393-394. sayfasında 416 ve 417.sayfasında TK:2357385538- 06.10.2013 19:24 Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER arasındaki telefon görüşmesine,

42. sayfasında TK.2506149658 - 17.12.2013 08:28 Özgür ÖZDEMİR – Muammer GÜLER görüşmesine,

52.sayfasında, 228.Sayfasında 393-394.Sayfasında 416 ve 417.sayfasında TK:2357486320 - 06.10.2013 20:23 Muammer GÜLER- Rıza SARRAF görüşmesine,

228.sayfasında 416 ve 417.sayfasında TK:2357414829 - 06.10.2013 19:43 Rıza SARRAF-Muammer GÜLER görüşmesine,

229.sayfasında 419- 420 sayfasında TK.2359189026 - 07.10.2013 19:13 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

230.sayfasında, 395.Sayfasında 419-420 sayfasında TK.2359398118 - 07.10.2013 21:00 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

233.sayfasında TK.2360346797 - 08.10.2013 13:53 Rıza SARRAF – Edip görüşmesine (Muammer GÜLER dahil oluyor),

236. sayfasında 425. Sayfasında 433. Sayfasında TK.2372974913 - 11.10.2013 19:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

380.sayfasında TK:2192096769 - 04.07.2013 23:43 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2371513762 - 11.10.2013 13:18 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

390. sayfasında TK.2261409807 - 13.08.2013 12:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286041285 - 27.08.2013 13:13 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

391.sayfasında TK.2286598289 - 27.08.2013 17:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

392,393,394.sayfasında TK.2298228313 - 03.09.2013 13:22 Barış GÜLER/Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

403.sayfasında TK:2130460674 - 01.06.2013 12:06 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

405. sayfasında TK:2237778158 - 31.07.2013 18:07 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine yer verildiği,

Tanıklıktan çekilme olarak değerlendirilmesi gereken Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasında geçen 21.sayfada 439.Sayfasında 464.sayfasında TK: 2402400667 26.10.2013 17:30 Barış GÜLER-Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında, 381-382. sayfasında TK.2304538009 - 06.09.2013 21:00 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında, 381-382 sayfasında TK.2305389317 Tarih Saat :07.09.2013 13:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfada, 40.Sayfada, 381-382.Sayfasında, 393-394.sayfasında 457.Sayfasında TK.2317457210 - 14.09.2013 11:15 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

40. sayfasında 464 sayfasında TK. 2400130664 - 25.10.2013 14:09 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

41. sayfasında TK.2506122609 - 17.12.2013 07:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

381.-382 sayfasında TK.2317468842 – 14.09.2013 11:26 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

381.-382 sayfasında TK.2318061213 - 14.09.2013 16:55 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında TK.2263943544 - 14.08.2013 18:42 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine yer verildiği görülmüştür.

Fezlekenin 32.sayfada, 50.sayfasında, 54.Sayfasında, 70.Sayfasında, 296,306. Sayfasında, 465.Sayfasında, 490.sayfasında Egemen BAĞIŞ ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

231. sayfasında TK.2359444255 - 07.10.2013 21:24 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

334.sayfasında 466.sayfasında TK:2073451138 - 02.05.2013 18:57 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

421.sayfasında 478.sayfasında TK.2374702814 - 12.10.2013 19:28 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

467. sayfasında TK:2002579671 - 26.03.2013 13:50 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2047985322 - 19.04.2013 09:59 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467. sayfasında TK:2048779362 - 19.04.2013 16:10 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

469-470 sayfasında. TK:2054447683 - 22.04.2013 18:18 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054462213 - 22.04.2013 18:25 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054463697 - 22.04.2013 18:26 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054469179 - 22.04.2013 18:29 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054470749 - 22.04.2013 18:29 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2058629038 - 24.04.2013 21:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068692630 - 30.04.2013 11:22 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068744660 - 30.04.2013 11:47 Egemen Bağış'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

471.sayfasında; TK:2076028615 - 03.05.2013 22:45 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2076110264 ve 2076110298 - 03.05.2013 23:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a göderdiği mesaja,

TK:2076111960 - 03.05.2013 23:38 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesajda,

474.sayfasında; TK.2289401680 - 29.08.2013 10:06 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

476.sayfasında; TK.2300340441 - 04.09.2013 15:39 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

478.sayfasında; TK.2367700943 - 10.10.2013 19:35 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir. Anayasa madde 83 ve madde 100'e göre Başbakan, Bakanlar hakkında soruşturmaların özel şekle tabi olduğu anlaşıldığından haklarındaki tespitlerin derhal ve doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilerek suç şüphesi varsa, özel soruşturma usullerine göre delil toplama yoluna gidilmesi gerekirken ilgili maddelerin aksine hareket edildiği ve bu hukuk dışı yollara soruşturma süresince ısrar edildiği tespit edilmiştir.

CMK'nın161/3 maddesinde; "Cumhuriyet Savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir." Hükmü ile ilgili soruşturma dosyası kapsamında soruşturmanın devamı ile ilgili de herhangi bir yazılı talimatla ilgili bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilen 2012/120653 sayılı soruşturma ile ilgili olarak raporun 70. Sayfasında Gana başlığı altında;

"Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 25/09/2013 tarih ve 2013/41365 soruşturmasına kayden yürütülen tahkikatla ilgili gereği için Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğümüze gönderilen soruşturma dosyasından örnek alınması, kamu görevlilerinin menfaat temin etme ihtimali de göz önünde bulundurularak ön çalışma yapılması talimatı verilmiştir." Şeklinde ifadelerin geçtiği konu ile alakalı olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2013/41365 sayısına kayden soruşturmaya başlanıldığının bilindiği anlaşılmıştır. Buna rağmen ilgili Savcılığın konu ile ilgili nasıl bir karar verdiğinin araştırılmadığı ve fezlekede olaya yer verildiği anlaşılmıştır.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak 16.10.2014 tarih ve 2014/69582 Karar No ile verilmiş olan Kovuşturma Yapılmasına Yer Olmadığına Dair Kararı'nda;

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu Başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırıldığı" belirtilmiştir. Ancak görevlilerin operasyona dönüşen olayla ilgili yürütülen başka bir soruşturma olduğunu bildiklerini fezlekede belirtmelerine rağmen ve operasyon tarihinden önce verilmiş olan ve şüphelilerin lehine olarak değerlendirilebilecek olan karar ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Şüpheli Mehmet Akif ÜNER'in emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"Kendisine sorulan hususları anladığını, devletin kayıtlarında kendisinin nerde ne zaman görev yaptığının belli olduğunu, mevcut yürürlükte bulunan mevzuat hükümlere göre işlem yapıldığını, yapılan tüm adli işlemlerin Cumhuriyet Savcısı Celal KARA'nın bilgisi ve talimatları doğrultusunda yerine getirildiğini, söz konusu bahsi geçen raporlar bunun paralelinde şube müdürlüğüne intikal eden ihbarlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Cumhuriyet savcılığından talepte bulunulmuş olduğunu, Cumhuriyet savcılığının muhtemel UYAP sorgusu ve diğer değerlendirmeleri yaparak Şube Müdürlüğüne gerekli talimatları vererek söz konusu soruşturmaya başlanılmış olduğunu, operasyon aşamasına kadar elde edilen deliller ışığında operasyon yapılmış olduğunu, operasyon günü gözaltına alınan şüpheli şahıslar haricinde dosya kapsamında incelenmesi halinde harici şüphelilerin de olduğunun anlaşılacağını, söz konusu soruşturmanın operasyona dönüştürülmesi neticesinde siyasi irade tarafından kolluk ve adli makamlara yapılan hukuksuz baskılar, görevden almalar soruşturmadan el çektirmeler yaşandığından dolayı söz konusu soruşturmanın tam anlamıyla kovuşturma aşamasına geçilmesine müsaade edilmediği için kapatılmış olduğunu, görev aldığı adli soruşturmanın operasyona dönüştürülmesi akabinde dosyanın kapsamlı olduğu gerekçesiyle soruşturma savcısı Celal KARA'nın yanına iki savcı daha görevlendirildiğini, görevlendirilen bu savcılardan birisinin de şu anda haklarında gözaltı kararını vermiş olan Ekrem AYDINER olduğunu, Ekrem AYDINER'in diğer savcılarla koordineli olarak altında kendi imzasının da olduğu toplamda üç savcının imzalarının bulunduğu talimatlar olduğunu, Bununla beraber şüphelilerin mahkeme sevk aşamasında da yine Ekrem AYDINER'in imzası bulunduğunu, şüphelilerin tutukluluğuna yapılan itiraz aşamalarının görüşüldüğü dönemde de tutukluğun reddi yönünde görüş bildiren savcılar arasında yine Ekrem AYDINER bulunduğunu Ekrem AYDINER'in o dönemde altına imza attığı evraklardan da anlaşılacağı üzere bu soruşturmanın aslında hukuka uygun olarak yürütüldüğünün aşikar olduğunu, şayet Ekrem AYDINER'in herhangi bir çekincesi olması halinde şerh düşerek imza atmamayı tercih etmesi gerektiğini, şu anki soruşturma savcısı Ekrem AYDINER'in bu tutarsızlıkları şu anki dosyanın hukuki dayanaktan yoksun olduğunu kanıtlarından birisi olduğunu, 17 Aralık 2013 tarihinden sonra ülkede yargı bağımsızlığından söz etmek mümkün olmadığını" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri talimatları doğrultusunda hareket ettiği, örgüt üyelerini yönlendirdiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden ve diğer şüphelilerin eylemlerinden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye

Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

12) Hüseyin KORKMAZ'ın;

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğinde** görev yaptığı sürede;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen tevdii raporunda;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında düzenlenen rapor ile ilgili konunun araştırılması gerekirse soruşturulması konusu ile ilgili görevlendirilmesi üzerine;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 24.03.2014 tarih ve (27-150) 14/84 sayılı yazıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde bulunan bahse konu dosyanın incelenebilmesi gerekirse onaylı tasdikli evrak sureti alma talep yazısı üzerine, dosya üzerinde kısıtlılık kararı olduğu kısıtlılık kararına uyulmak koşulu ile 309 sayfalık raporun incelenmesine izin verilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde rapor başlıklı içeriğinde yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN ve İçişleri Bakanı Muammer GÜLER hakkında örgüt yöneticisi, Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında örgüt üyesi tavsifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı, ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) Bakan ile ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz İlgili Şube Müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Haklarında disiplin soruşturması yapılan Komiser Yardımcısı Hüseyin KORKMAZ, Başkomiser Mehmet Akif ÜNER, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Yasin TOPÇU, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Kazim AKSOY ve 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI'nın alınan ifadelerinde özetle 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını Cumhuriyet savcısının bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları bu raporu gönderdiklerini beyan etmişlerdir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunu İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olan kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili talimat gönderildiği 31.10.2008 tarihinde Şube Müdürlüğümüze evrakın geldiği rapor

içeriğinde ise; İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu Aklama incelemeleri hakkında rapor olduğu; raporun daha önce MASAK tarafından yapılan R-6 ve R-8 ve R-16 raporları düzenlendiği ara raporlar neticesinde Başmurakıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili olarak özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın; Rapor da belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." Denildikten sonra; raporda şu isimlere yer verilmiştir.

"Bu bağlamda Rapor içerisinde irdelenen banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, Orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID,Mazin K:KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin Diken Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip izlemeye konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282 nci maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili Savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir." Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli tarafından Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporda raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 02.10.2008 tarihli ve eski soruşturma No:2004/46272 (yeni Soruşturma no:2004/258646) sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Şube Müdürlüğümüze Döviz Büroları ile yapılan ihbara konu hususlarla alakalı Polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir. Rapor içeriğine bakıldığında ise R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN isimli şahısla ilgili olarak Vala Dış Ticaret Ltd. Şti.(Vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No: 93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, Orman Memarı KHAMENEH, isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği, şirketin sahiplerinin Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ olduğu, şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğu tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında belirtilmesine rağmen devam eden bir soruşturma olduğu bilinmesine rağmen bu konuda hiç soruşturma mevcut değilmiş gibi MASAK raporu da değerlendirilmeye tabi tutularak yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan talimat talebinde bulunulmuştur.

Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili olarak 053335…… numaralı telefonu hakkında 5.Sulh Ceza Mahkemesinden 17.9.2012 tarihinde 2012/561 sayılı karar ile İletişimin Tespiti yönünde karar alındığı ve 11. Sulh Ceza Mahkemesinden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 sayılı karar ile üç

aylık uzatma kararı alındığı daha sonra şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve şahsın yazılan fezlekede şüpheli olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 6.Sulh Ceza Mahkemesinden 12.09.2013 tarihinde alınan 2013/470 sayılı karar ile Orhan İNCE isimli şahsın şüpheli olarak 5325487045 kullanmış olduğu hat ile ilgili olarak 3 Aylık süre İletişimin Tespiti Kararı alındığı ancak 20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezlekede bilgi sahibi olarak ifadesine başvurulduğu görülmüştür.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince tutulan tutanakta imzası bulunduğu ve 14 aylık çalışma sonucu hazırlandığı belirtilen fezlekenin aynı tarihte İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezleke incelendiğinde;

Ekonomi eski Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği eski Bakanı Egemen BAĞIŞ ile ilgili Örgüt Yöneticisi olarak suç isnatlarında bulunulduğu ve fezleke içerisinde tanıklıktan çekilebilecek kişilerle ve diğer şüpheli şahıslarla yapmış oldukları telefon görüşmelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. Sayfasında (Zafer ÇAĞLAYAN ve grubu) 14. Sayfasında 24. Sayfasında, 30. Sayfasında, 36. Sayfasında, 42. Sayfasında (örgütüne dair), 45. Sayfasında, 50. Sayfasında, 70. Sayfasında, 167. Sayfasında, 194. Sayfasında (örgüt üyelerinden), 488. Sayfasında, 491 Sayfasında, 493 Sayfasında ZAFER ÇAĞLAYAN'IN örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

28.sayfada, 32.sayfada, 54. Sayfada, 171. Sayfada,175. Sayfada,177. Sayfada,184. Sayfada 296, 306. Sayfasında; 313. Sayfasında, 333. Sayfasında ise Zafer ÇAĞLAYAN ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

182. sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile Rıza SARRAF mesajlaşma trafiğinin takip edildiği ve baz bilgisinin yer aldığı,

282, 283, 284, 285 ve 286 sayfalarında ZAFER ÇAĞLAYANIN fotoğraflarının konulduğu,

29.sayfada, 59.Sayfada, 180.sayfada TK:1693811276 - 29.09.2012 16:29 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

29.sayfasında, 188.sayfasında TK.2109779993 - 21.05.2013 16:14 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

42. sayfasında, 196.sayfasında TK:2352398713 - 03.10.2013 19:48 Zafer ÇAĞLAYAN - Süleyman ASLAN görüşmesine,

235. sayfasında; 424 sayfasında TK.2361353064 - 08.10.2013 22:08 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

244. sayfasında TK:2167756587 - 21.06.2013 14:24 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073401595 - 02.05.2013 18:34 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

336. sayfasında TK:2085202822 - 08.05.2013 19:59 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

471.sayfasında TK.2283196055 - 25.08.2013 19:23 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği,

44. Sayfasında, 260. Sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu arasında geçen ve tanıklıktan çekilme olarak değerlendirilmesi gereken TK.2292387889 – 30.08.2013 20:24 Salih Kaan ÇAĞLAYAN – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. Sayfasında (..Muammer GÜLER ve grubu) 14.Sayfa, 36. Sayfasında, 40.sayfasında, 41.sayfasında, 42.Sayfasında, 50.Sayfasında, 70.sayfasında 296,306. Sayfasında, 368.Sayfasında, 487.sayfasında, 492.sayfasında, 498.sayfasında MUAMMER GÜLER örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

17.sayfada suç işleme kastı ile fiili birliktelik başladığı, 23.sayfasında 32.sayfada, 54. sayfada 370.Sayfasında, 375.sayfasında suç isnatlarında bulunulduğu,

379.sayfasında Rıza SARRAF ve Muammer GÜLER ile ilgili fiziki takip yapıldığı,

18.sayfada, 52.Sayfada, 235.Sayfasında 395.Sayfasında 424.sayfasında TK.2360895950 - 08.10.2013 18:11 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

38.sayfasında, 52.Sayfasında, 227.Sayfasında, 385, 387 sayfasında 393-394.sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357385538- 06.10.2013 19:24 Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER arasındaki telefon görüşmesine,

42. sayfasında TK.2506149658 - 17.12.2013 08:28 Özgür ÖZDEMİR – Muammer GÜLER görüşmesine,

52.sayfasında, 228.Sayfasında 393-394.Sayfasında 416 ve 417.sayfasında TK:2357486320 - 06.10.2013 20:23 Muammer GÜLER- Rıza SARRAF görüşmesine,

228. sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357414829 - 06.10.2013 19:43 Rıza SARRAF-Muammer GÜLER görüşmesine,

229. sayfasında 419- 420 sayfasında TK.2359189026 - 07.10.2013 19:13 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

230. sayfasında, 395. Sayfasında 419-420 sayfasında TK.2359398118 - 07.10.2013 21:00 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

233. sayfasında TK.2360346797 - 08.10.2013 13:53 Rıza SARRAF – Edip görüşmesinde (Muammer GÜLER dahil oluyor),

236. sayfasında 425. Sayfasında 433. Sayfasında TK.2372974913 - 11.10.2013 19:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

380.sayfasında TK:2192096769 - 04.07.2013 23:43 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2371513762 - 11.10.2013 13:18 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

390. sayfasında TK.2261409807 - 13.08.2013 12:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286041285 - 27.08.2013 13:13 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286598289 - 27.08.2013 17:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

392,393,394 sayfasında TK.2298228313 - 03.09.2013 13:22 Barış GÜLER/Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

403.sayfasında TK:2130460674 - 01.06.2013 12:06 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

405.sayfasında TK:2237778158 - 31.07.2013 18:07 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine yer verildiği,

Tanıklıktan çekilme olarak değerlendirilmesi gereken Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasında geçen 21.sayfada 439.Sayfasında 464.sayfasında TK: 2402400667 26.10.2013 17:30 Barış GÜLER-Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında, 381-382. sayfasında TK.2304538009 - 06.09.2013 21:00 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

37. sayfasında, 381-382 sayfasında TK.2305389317 Tarih Saat :07.09.2013 13:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfada, 40.sayfada, 381-382.sayfasında, 393-394.sayfasında 457.sayfasında TK.2317457210 - 14.09.2013 11:15 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine;

40.sayfasında 464.sayfasında TK. 2400130664 - 25.10.2013 14:09 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

41. sayfasında TK.2506122609 - 17.12.2013 07:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

381.-382.sayfasında TK.2317468842 – 14.09.2013 11:26 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

381.-382 sayfasında TK.2318061213 - 14.09.2013 16:55 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

391.sayfasında TK.2263943544 - 14.08.2013 18:42 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine yer verildiği görülmüştür.

Fezlekenin 32.sayfasında, 50.sayfasında 54.Sayfasında 70.Sayfasında, 296, 306. sayfasında 465.Sayfasında, 490.sayfasında Egemen BAĞIŞ ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

231.sayfasında TK.2359444255 - 07.10.2013 21:24 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073451138 - 02.05.2013 18:57 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

421. sayfasında 478. sayfasında TK.2374702814 - 12.10.2013 19:28 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

467. sayfasında TK:2002579671 - 26.03.2013 13:50 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467. sayfasında TK:2047985322 - 19.04.2013 09:59 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2048779362 - 19.04.2013 16:10 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

469-470 sayfasında; TK:2054447683 - 22.04.2013 18:18 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054462213 - 22.04.2013 18:25 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054463697 - 22.04.2013 18:26 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054469179 - 22.04.2013 18:29 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054470749 - 22.04.2013 18:29 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2058629038 - 24.04.2013 21:36 Rıza SARRAF'ın Egemen Bağış'a gönderdiği mesaja

TK:2068692630 - 30.04.2013 11:22 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068744660 - 30.04.2013 11:47 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

471.sayfasında; TK:2076028615 - 03.05.2013 22:45 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2076110264 ve 2076110298 - 03.05.2013 23:36 Rıza SARRAF'ın Egemen Bağış'a göderdiği mesaja;

TK:2076111960 - 03.05.2013 23:38 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

474.sayfasında; TK.2289401680 - 29.08.2013 10:06 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

476.sayfasında; TK.2300340441 - 04.09.2013 15:39 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

478.sayfasında; TK.2367700943 - 10.10.2013 19:35 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Anayasa 83. ve e 100. maddelerine göre Başbakan, Bakanlar hakkında soruşturmaların özel şekle tabi olduğu anlaşıldığından haklarındaki tespitlerin derhal ve doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilerek suç şüphesi varsa, özel soruşturma usullerine göre delil toplama yoluna gidilmesi gerekirken ilgili maddelerin aksine hareket edildiği ve bu hukuk dışı yollara soruşturma süresince ısrar edildiği tespit edilmiştir. CMK hükümleri arasında yer alan 161/3 maddesinde "Cumhuriyet Savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir." Hükmü ile ilgili olarak dosya kapsamında soruşturmanın devamı ile ilgili de herhangi bir yazılı talimatla ilgili bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen 2012/120653 sayılı Soruşturma ile alakalı olarak 70. Sayfasında Gana başlığı altında;

"Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 25/09/2013 tarih ve 2013/41365 Soruşturmasına kayden yürütülen tahkikatla ilgili gereği için Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğümüze gönderilen soruşturma dosyasından örnek alınması, kamu görevlilerinin menfaat temin etme ihtimali de göz önünde bulundurularak ön çalışma yapılması talimatı verilmiştir."

Şeklinde ifadelerin geçtiği konu ile alakalı olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/41365 sayısına kayden soruşturmaya başlanıldığının bilindiği anlaşılmıştır. Buna rağmen ilgili savcılığın konu ile ilgili nasıl bir karar verildiğinin araştırılmadığı ve fezlekede olaya yer verildiği görülmüştür.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak 16.10.2014 tarih ve 2014/69582 karar no ile verilmiş olan Kovuşturmaya Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı'nda;

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu Başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırıldığı" belirtilmiştir. Ancak görevlilerin operasyona dönüşen olayla ilgili yürütülen başka bir soruşturma olduğunu bildiklerini fezlekede belirtmelerine rağmen ve operasyon tarihinden önce verilmiş olan ve şüphelilerin lehine olarak değerlendirilebilecek olan karar ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince düzenlenen Tevdii Raporunda;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince Yolsuzluk Büro Amirliği arşiv kayıtlarının incelenmesi esnasında mavi bir klasör içerisinde 309 sayfadan ibaret her sayfası mühürlü ve paraflı 3. Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI tarafından imzalanmış üst yazının bulunduğu, yazının içeriğinde 18.12.2013 tarihi itibariyle Adli Kolluk görevinin sona erdiği, görev yapmış olduğu dönemde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde yasama dokunulmazlığı bulunan özel soruşturma ve kovuşturmaya tabi Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında düzenlenen rapor ile ilgili konunun araştırılması gerekirse soruşturulması konusu ile ilgili görevlendirilmesi üzerine;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına 24.03.2014 tarih ve (27-150) 14/84 sayılı yazıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde bulunan bahse konu dosyanın incelenebilmesi gerekirse onaylı tasdikli evrak sureti alma talep yazısı üzerine, dosya üzerinde kısıtlılık kararı olduğu kısıtlılık kararına uyulmak koşulu ile 309 sayfalık raporun incelenmesine izin verilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde rapor başlıklı içeriğinde yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN ve İçişleri Bakanı Muammer GÜLER hakkında örgüt yöneticisi, Avrupa Birliği Bakanı Egemen BAĞIŞ hakkında örgüt üyesi tavsifinde bulunarak rapor düzenledikleri ve imzaladıkları, raporun hazırlanıp Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının herhangi bir yazılı talimatına rastlanılmadığı, ayrıca rapor içeriğinde belirtilen delillerin toplanması aşamasında yasama dokunulmazlığı bulunan (3) Bakan ile ilgili suç işledikleri bilgisine ulaşılır ulaşılmaz İlgili Şube Müdürü ve görevlilerince delil toplanmaya devam edilip edilmemesi ile ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir yazının olmadığı ve Cumhuriyet Başsavcılığının da soruşturmaya devam edilmesi ile ilgili yazılı talimatının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Haklarında disiplin soruşturması yapılan Komiser yardımcısı Hüseyin KORKMAZ, Başkomiser Mehmet Akif ÜNER, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Yasin TOPÇU, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Kazim AKSOY ve 3.Sınıf Emniyet Müdürü Yakub SAYGILI'nın alınan ifadelerinde özetle;

"2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen deliller ışığı altında adli makamların işini kolaylaştırmak amacıyla ve her aşamasını

Cumhuriyet Savcısının bilgisi ve sözlü talimatları doğrultusunda değerlendirilerek delilleri topladıklarını ve hazırladıkları bu raporu gönderdiklerini" beyan etmişlerdir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yukarıda izahı yapılan olaydan dolayı sorumlu personel hakkında görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri görüş ve kanaati ile 15.04.2014 günü hazırlanan tevdi raporunu İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine bahse konu tevdi raporu ile ilgili olarak 2014/55422 sayılı soruşturmaya kayden soruşturmaya başlanılmıştır.

Hüseyin KORKMAZ'ın C. Başsavcılığımızca alınan ifadesinde özetle;

"Ben görev aldığım hiç bir soruşturmada Anayasanın 83. veya 100. maddesi kapsamında dokunulmazlığı haiz bir kişi ile ilgili soruşturma yapmadım. Ben Adli kolluk sorumlusuyum. Adli kolluk amiri savcıdır. Savcının verdiği talimat ve mahkeme kararları ile alınmış izinler dışında hiç bir soruşturma ve delil toplama işine girişmedim. Bana yönelttiğiniz soru Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişleri tarafından yapılmış hukuksuz bir soruşturmanın tevdi raporundan alınmıştır. Bu tevdi raporunun içeriğinde 7 tane sahtecilik ve usulsüzlük tespit ederek ben hakkımızda verilen karara karşı idari yargı yoluna başvurdum. Bununla birlikte ben yasama dokunulmazlığı olan her hangi biri ile ilgili delil toplamam. Ortada bir rüşvet iddiası vardı. Rüşvet suçunda verenle birlikte mutlaka alan da vardır. Yani karşılaşmalı bir suçtur. Mutlaka rüşvet anlaşması gerekir. Alan olmadan veren olmaz. Biz başlangıçta kaçakçılık ve suç gelirlerinin aklanmasına ilişkin bir örgütün takibine başladık. Bu örgütün faaliyetleri ile ilgili soruşturmalarımızın devamı sırasında örgüt mensuplarından bazılarının rüşvet verme suçuna karıştığını fark ettik rüşvet verdikleri arasında hiç bir dokunulmazlığı veya görevi gereği özel soruşturma usulüne tabi olma durumu olmayan kişiler vardı. Daha sonra rüşvet ilişkisi içerisinde yasama dokunulmazlığına sahip olan kişilerin varlığına ilişkin deliller de tespit edildi. Ancak buna rağmen hiç bir şekilde yasama dokunulmazlığı olan yönünden bir soruşturma işlemi yürütülmedi. Biz her hangi bir özel soruşturma usulüne tabi olmayan kişiler ile ilgili soruşturmalarımızı yürüttük. Delillerimizi topladık ve bu delillerimizi düzenlenen operasyon sonunda fezleke ile adliyeye intikal ettirilmek üzere derleyip toparladık. Bizim yasama dokunulmazlığı yönünden topladığımız delillerden bazıları yasama dokunulmazlığı olan kişileri de ilgilendirdiği için bunlar yönünden ilgili yere bilgi verilmek üzere bir rapor hazırlanması konusunda savcımızın verdiği talimat doğrultusunda rapor başlıklı bir belge hazırladık. Bu belgeyi savcılığımıza sunduk. Belgeyi alan savcılar arasında bizzat siz de vardınız. Bu belgeyi ilgili birimlere ki bunların içerisinde Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü ve TBMM Başkanlığı vardır, oralara gönderdiniz. İlgili birimler bu belgeler ile ilgili hukuki gereklere başvurdular. Bizim hazırladığımız bu raporun hukuka aykırı bir şekilde düzenlendiği hiç bir biçimde iddia edilmedi. Şimdi biz bu raporu görevden ayrıldıktan sonra görevimiz olmadığı halde düzenlemişiz gibi bir soru ile veya yasama dokunulmazlığı olanlar yönünde bir işlem yapmışız gibi bir soruyla karşılaşmamız hukuka aykırıdır. Biz soruşturma talimatını savcıdan alırız. Bu soruşturmada da talimatı bizzat savcıdan aldık, soruşturma sırasında karşılaşılan tereddüt konusu olan hususları mutlaka savcıya aktardık. Talimatlarını aldık şimdi bana her soruşturma işlemi ile ilgili olarak yazılı talimat olup olmadığı soruluyor. Ben aldığım talimat doğrultusunda soruşturma yaparken her soruşturma işlemi ile ilgili olarak ve her defasında savcıdan yazılı talimat istemek durumunda değilim. Bu ne hukuken ne de fiilen gerekli ve mümkün olan bir şey değildir. Tekrar ediyorum; sözü edilen soruşturmada soruşturmanın şüpheli olan kişiler hiç bir özel soruşturma usulüne tabi olmayan, hiç bir dokunulmazlığı olmayan kişilerdir. Hiç bir dokunulmazlığı olmayan kişinin yasama dokunulmazlığı olan bir kişiye rüşvet verdiğinin tespiti ve ortaya çıkması halinde o andan itibaren delil toplayamazsın demek yasama dokunulmazlığı olan kişinin rüşvet almasının suç teşkil etmeyeceğini kabul etmek anlamına gelir. Aynı zamanda rüşvet veren kişinin de eyleminin cezasızlığı sonucu ortaya çıkar. Şayet yasama dokunulmazlığı olan kişinin suç işlediğine dair bilginin

edinildiği tarihte yasalar gereğince ilgili birimlere haber verilmesi gerektiği söyleniyor ise bunun takdiri soruşturmada adli kolluk sorumlusu olan bizlere değil adli kolluk amiri olan savcıya aittir. Sorunun ona sorulması gerekir. Ben görev aldığım soruşturmada sorduğunuz 309 sayfalık raporun yazımında da görev yaptım. Fezlekenin yazımında da görev yaptım. Raporda yasama dokunulmazlığı olan kişiye nasıl örgüt mensubu dersin diye bir soru yöneltiliyor. Yaptığımız soruşturma bir örgütün yapısının ortaya çıkarılmasına ilişkin soruşturma idi Bu soruşturmadaki örgüt yapısını izah ederken tespit ettiğimiz örgütün içerisinde ve hiyerarşisinde yer alan kişilerin suç işleyen kişiler özel soruşturma usullerine tabi iseler dahi onlar yönünden ilgili birimlere başka ne türlü bildirilebilirdi. 309 sayfalık raporda yasama dokunulmazlığı olan yönünden bir delilden söz edilmemektedir. Hiç bir özel soruşturma usulüne tabi olmayan kişiler ile ilgili yapılan soruşturmada elde edilen deliller bu raporda zikredilmiştir. O deliller bir yönüyle yasama dokunulmazlığı olanı ilgilendiriyor ise bunun takdirini yasama dokunulmazlığı olan ile ilgili bilgi verilmesi gereken makamlara sunmak üzere ve yine savcının talimatı ile bu rapor düzenlenmiştir. Belirttiğim gibi idari soruşturma aşamasında bana hani yazılı talimat gibi bir soru soruldu. Bu soruyu soranın soruşturma usullerinden hiç haberinin olmadığını düşünüyorum. Ayrıca bu idari soruşturmanın sizin talimatınız ile başlatıldığını düzenlemişler. Böyle bir evrakın olduğuna dair idari soruşturma dosyasında bir belge yoktu. Bu talimat evrakı da gerçeğe aykırıdır.

Bu sorunuzdaki tespitiniz gerçeğe aykırıdır veya siz karıştırıyorsunuz. Soruşturmanın başlangıcı MASAK tarafından düzenlenmiş 2008 tarihli R-61 sayılı rapora dayanmamaktadır. Masak tarafından KOM Daire Başkanlığına gönderilmiş oradan da İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilmiş 2012 tarihli Happani Grubu değerlendirme raporuna ve ihbara dayanmaktadır. R-61 sayılı rapordan bir arşiv çalışması nedeni ile söz edilmiştir. Aynı şekilde 2009 ve 2010 tarihli ihbarlarda arşiv çalışmasıyla bu soruşturma kapsamında değerlendirilmiştir. Soru bir hataya veya yanlış anlamaya dayanmaktadır Bu soruda tarif edilen bir hukuksuzluk yoktur. Ben bunu şayet konu mahkemeye intikal edecek durumda belgeleriyle açıklar ispat ederim.

Bu kişi ile ilgili olarak bir suç şüphesi ile mahkemeden iletişimin tespiti yönünde karar alınmıştı. Yapılan tespit sonunda şahısın suç ilişkisi içerisinde yer aldığına dair başka bir delil elde edilemediğinden iletişimin tespiti işlemine son verildi. Hatta bu şahısın bizim soruşturmamızın şüphelileri ile ilgili bir mağduriyeti dahi söz konusu olduğu anlaşıldı. İletişimin son verilmesine savcı kararıyla karar verildi. Bu soruşturmalarda ilk kez rastlanan bir şey değildir. Daha başka soruşturmalarda da iletişimin tespitine karar verilip daha sonra suç işlemediği anlaşılan kişiler olur. Yapılacak olan işlem savcının takdiri ile belki şahıs hakkında KYOK kararı verilmesidir. Bu takdir savcıya aittir.

Bu soruya 1. Soruya verdiğim cevabı verebilirim. Ayrıca bu hususlar sizin tarafınızdan meclise gönderilen raporda yer verilen şeylerdir. Hukuka aykırılık yönü yoktur.

Tanıklık çekinme hakkı olanlar arasındaki görüşmelerin tespitine ilişkin olarak şayet çekinme hakkı olan ile takip edilen kişi arasında suç birlikteliği olduğu daha önce bazı deliller ile belirlenmiş ise iletişimin tespit edilebileceğine dair Yargıtay kararları mevcuttur. Bu kapsamda yaptığımız işlem hukuka uygundur. Savcının bilgilendirilmesi sonucu onun talimatı da alınarak yapılmıştır.

Öncelikle Bakırköy C. Başsavcılığının bu konu ile ilgili Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararını veya başka bir kararını sizden duyuyorum. Ancak böyle bir karar var idiyse dahi bunun bizim soruşturmamızı etkileyen ve engelleyen bir yanı bulunmamaktadır. Zira bizim soruşturmamız bir örgüt soruşturmasıdır. Örgütün eylemleri ve yapısı tarif edilmektedir. Örgüte mensup kişilerden Rıza SARRAF'ın rüşvet vermesiyle ilgilidir. Bakırköy de geçen ve Gana'dan kaçak altın getirilmesi ile ilgili olay da rüşvet verilen olaylardan birisi olarak değerlendirilebilecek delilden elde edilmiş bir olaydır. Bakırköy'deki soruşturma

Rıza SARRAF'ın rüşvet vermesine ilişkin mi ki bizim soruşturmamızı etkilesin. O soruşturmada Rıza SARRAF yoktur. Bu sorunuzu anlayabilmiş değilim. Soruşturma dosyasını bütünüyle okumuş tamamen değerlendirmiş olayları birbiriyle ilişkilendirmiş bir savcının bu soruyu sormasına şaşırdım.

Ben sadece bu soruşturmalardan 2012/120653 sayılı soruşturmada görev aldım. Diğer soruşturmalardan bilgim yoktur. Operasyon kararını doğru olarak ben vermedim. Bu sorunun muhatabı savcıdır. Savcıya sormak gerekir. Ancak bizim yaptığımız soruşturmanın o tarihte yapılmasını sağlayan veya tetikleyen nedenin görevin İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'in soruşturmayı haber alıp deşifre etmeye yönelik girişimleri olduğunu söyleyebilirim. Bana sorduğunuz soruların haricinde örgüt mensubu olduğumu gösterir delil olmadığını söylüyorsunuz. Bu sorular benim bir örgüt anlayışı içerisinde davrandığımı gösterecek delillere yönelik sorular değildir. Hangi örgüt mensubu olduğum, hangi eylemi kimden hangi hiyerarşik düzen içerisinde aldığım açıklanmadan böyle bir soruşturma yapılması doğru değildir.

Şüpheli söz alarak öncelikle benim böyle bir soruşturmada savunmama esas olabilecek ve masumiyetimi gösterir deliller 2012/120653 sayılı dosyanın içerisinde yer alan usule uygun mahkeme kararları ile yapılmış iletişimin tespiti, fiziki takip sonucunda elde edilen deliller, ilgililerin ev ve iş yerlerinde yapılan aramalarda el konulan digital verilerdeki deliller, ev ve iş yeri aramalarında elde edilen belgeler, şüphelilerden birinin Nuriosmaniyedeki iş yerinin kamera görüntüleri ve tüm deliller benim masumiyetimin ispatına yarayacak delillerdir. Keza bu deliller başta o soruşturmanın şüphelileri olmak üzere soruşturma sonunda bence tamamen hukuka aykırı bir Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar veren sizin aleyhinize olan delillerdir Bu nedenle delillerin en küçük bir zarar gelmeden muhafaza edilmesi önem taşımaktadır. Lütfen deliller karartılmasın, saklansın. İkinci olarak şu an göz altına aldığınız kişilerden bir kısmı bu soruşturmada hiç bir şekilde görev yapmadığı halde suçlanmaktadır. Bunlara Kamil Murat ADANIR'ı örnek gösterebilirim. Ben kendim de şu anda hiç bir şekilde hiç bir aşamasında görev almadığım 25 Aralık soruşturması olarak bilinen soruşturmadan dolayı tutukluyum. Bunu defalarca anlatmaya çalışmama rağmen ve hatta düzenlenmiş müfettiş raporlarında benim 25 Aralık soruşturması ile ilgili hakkımda ceza tertibine yer olmadığı düşüncesi yer almış iken tutuklandım. 17 Aralık soruşturması ile bilinen soruşturmayla ilgisi olmayan bazı kişilerin gözaltına alınıp tutuklanmaya sevk edildiğini öğrendim. Bu isimler Kamil Murat Adanır, Hakan Ürkmez ve Savaş Akyol'dur. Bu kişilerin soruşturmada yasama dokunulmazlığı olan kişilerin adının geçtiğini asla öğrenmemiş kişilerdir. Benim kaçma şüphem bulunduğundan bahisle tutuklamaya sevkim söz konusu olamaz Çünkü bu konu ile ilgili olarak sizin beni davet etmeniz üzere ben 3 kez adliyeye geldim Birisinde misafiriniz vardı o nedenle ifademi almadınız, diğer ikisinde izinli idiniz. Eğer kaçacak olsam o zaman kaçardım. Kaldı ki şu anda haksız yere başka suçtan tutukluyum. Başka suç demekte mümkün değildir. Tek bir sebeple farklı farklı savcıların açtıkları soruşturmalarla sanki farklı farklı eylemlerden soruşturma yapılıyor gibi soruşturma yapılmaktadır." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, görevi ve konumu itibariyle soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

13) Kamil Murat ADANIR'ın;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yaptığı süreçte Suç Gelirleriyle Mücadele kısmında polis memuru olarak çalıştığı;

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında;
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturmasının başlangıcına dayanak olan kapatılan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 13.05.2008 tarih ve R-61 sayılı MASAK raporu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili talimat gönderildiği 31.10.2008 tarihinde Şube Müdürlüğümüze evrakın geldiği rapor içeriğinde ise; İnceleme konusu Atik-İşçen rumuzlu Aklama incelemeleri hakkında rapor olduğu; raporun daha önce MASAK tarafından yapılan R-6 ve R-8 ve R-16 raporları düzenlendiği ara raporlar neticesinde Başmurakıplıkça yapılan değerlendirmeler ile ilgili olarak özet ve sonuç kısmında "rapor içerisinde izah edilen şüpheli para hareketleri incelendiğinde genel itibariyle bu işlemlerin tutar işlem sıklığı ve sair nedenlerden dolayı şüphe arz ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşın; Rapor da belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerinin ortaya konulmasının ve hukuki açıdan nihai değerlendirilmede bulunmaya yetecek somut bilgi ve belgelerin toplanmasının ancak ilgili şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahısların polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapındaki faaliyetlerinin izlenmesi yoluyla temin edilebileceği düşünülmektedir." Denildikten sonra; raporda şu isimlere yer verilmiştir.

"Bu bağlamda Rapor içerisinde irdelenen banka hesaplarında şüpheli hareketler gözlenen Eşref ZAMAN, Mohammed MAKKI, Abdurrahman İŞÇEN, Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, orman Memari KHAMENEH, Foreks Tekstil ve Dış Tic. A.Ş., Mithat ÜLGENSOY, Kamuran ALTINAY, Dilshad M.KHALID,Mazin K:KHALID, Erdem DEMİRCİ, Mohammed Soubhi LABADIBI, Mahdi Salih İBRAHİM, Zeki M.RASHID, Halil TAYŞUN, Nurettin TAYŞUN, İrfan ATİK, Seyfettin YILMAZ, Ahmet Uğur YORAT, Adnan BAYRRAM, Ali BOSTAN, Mehmet Emin SATILMIŞ, Miktad UĞUR, Ömer ATILAN, Mustafa DİKEN, Hüseyin Diken Özgür Bilge KARAKAYA, Abdullah DİNDAR, Yusuf EZGİ, Yusuf TUR, Hüsamettin TUR ve Abdullah TÜZÜN isimli şahısların Türkiye çapındaki faaliyetlerin kolluk kuvvetlerince teknik takip izlemeye konu edilmesinin ve yapılacak teknik takip ve izleme sonucunda olası yasa dışı hususların tespiti halinde şüpheli hesap hareketlerinin 4208 sayılı kanun ve 5237 sayılı kanun 282 nci maddesi uyarınca aklama suçu kapsamında ilgili Savcılık tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir." Şeklinde düzenlendiği görülmüştür.

04.09.2012 tarihinde 332517 sicil sayılı görevli Kamil Murat ADANIR tarafından Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine hitaben yazılan 11 sayfadan ibaret raporda, raporun konusu olarak Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 02.10.2008 tarihli ve eski soruşturma No:2004/46272 (yeni Soruşturma No:2004/258646) sayılı yazısı ekinde yer alan Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK raporunda bildirilen şüpheli işlemleri gerçekleştiren şahıslar ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğümüze Döviz Büroları ile yapılan ihbara konu hususlarla alakalı Polisiye takip veya uygun görülecek diğer usullerle Türkiye çapında faaliyetlerin izlenmesi yoluyla Kara Para Aklama Suçunun işlenip işlenmediğinin araştırılması olduğu belirtilmiştir. Rapor içeriğine bakıldığında ise R-61 raporunda ismi geçen şahıslardan sadece Abdurrahman İŞÇEN isimli şahısla ilgili olarak Vala Dış Ticaret Ltd. Şti.(vala Döviz) isimli işyerinin Kapalıçarşı Halıcılar Caddesi No: 93 Eminönü faaliyet adresinde Bahram Dargahi MOGHADDAM, Hasan Dargahi MOGHADDAM, Orman Memarı KHAMENEH isimli şahısların ortak olduğu, şirketin 31.01.2011 tarihinde oda kaydının askıya alındığı yani iptal olduğu bahse konu adresle ilgili olarak yapılan 02.05.2011 günü tespitte adreste Saran Kuyumculuk ve Dış Ticaret Ltd. Şti. unvanlı şirketin faaliyet gösterdiği şirketin sahiplerinin Mehmet HAPPANİ ve Gülpembe HAPPANİ olduğu şirketin eski yetkililerinden birinin Abdurrahman İŞÇEN olduğunun tespit edildiği ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Raporun başında belirtilmesine rağmen devam eden bir soruşturma olduğu bilinmesine rağmen bu konuda hiç soruşturma mevcut değilmiş gibi MASAK raporu da değerlendirilmeye

tabi tutularak yeni bir soruşturma için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından talimat talebinde bulunulmuştur.

Abdurrahman İŞÇEN ile ilgili olarak 05333569363 5. SULH CEZA Mahkemesinden 17.9.2012 tarihinde 2012/561 sayılı karar ile İletişimin Tespiti yönünde karar alındığı ve 11. SULH CEZA Mahkemesinden 17.12.2012 tarihinde 2012/771 sayılı karar ile üç aylık uzatma kararı alındığı daha sonra şahıs ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı ve şahsın yazılan fezlekede şüpheli olmadığı tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma başlangıcında ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun da bulunduğu ve yine soruşturmaya konu olarak gösterilen R-61 sayılı MASAK raporunun bulunduğu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2004/46272 sayılı soruşturması ile ilgili düzenlenen 273721 sicil sayılı Alper ÇAĞLAYAN tarafından 06.07.2010 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 7 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının 14.12.2010 tarihinde 561645 sayı ile Şube Müdürü Hamza TOSUN imzalı ve 13.12.2010 tarihinde Büro Memuru olarak K.M. ADANIR, Büro Amir Yrd. M.BALGÜN Büro Amiri Y.TOPÇU ve Şube Müdür Yrd. Olarak Y.SAYGILI parafının bulunduğu tespit edilmiştir.

03.05.2013 tarihli 2012/1958-279033 sayılı O-1(M-13) Formu Hk. Konulu Emniyet Genel Müdürlüğü (KOM Daire Başkanlığı) yazılan yazıda MASAK raporuna istinaden TCK 55 ve 282 maddeleri kapsamında CMK 135 kapsamında teknik takip çalışmalarına başlanıldığı ve suç unsurunun tespit yapılamadığı ile ilgili yazı olduğu, bahse konu soruşturmanın evrakları incelendiğinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 10.04.2012 tarih ve 2007/1451 soruşturma sayılı yazı ile ilgili düzenlenen 332517 sicil sayılı Kamil Murat ADANIR tarafından 06.07.2012 tarihli Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğine (RAPOR) başlıklı 4 sayfadan ibaret ve raporun sonunda teknik takip ve dinleme olanakları izlenmesi gerektiği hususunun bulunduğu yazının içeriğinde 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlangıcında soruşturmaya ilgi tutulan Muh. Elk. Şube Müd.'nün 01.11.2009 tarihli ve 12721 sayılı e-posta ihbar formunun ve Muh. Elk. Şube Müd.'nün 07.05.2010 tarihli ve 6484 sayılı e-posta ihbar formunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamil Murat ADANIR'ın emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2010 yılında Çatalca Polis merkezinde göreve başladığını, akabinde aynı yıl içinde Mali Şube Müdürlüğüne atamasının yapıldığını, bu şubede 3-4 yıl Suç Gelirleriyle Mücadele Büro Amirliğinde tek başına mukayyit olarak çalıştığını ve sonrasında Silivri Selim Paşa Polis Merkez Amirliğine atamasının yapıldığını ve akabinde şarka tayininin çıktığını ve şuan kadrosunun Erzurum İl Emniyet Müdürlüğü olduğunu, bahse konu raporlar, analiz raporları ve kuryelere ait analiz raporlarının, KOM daire başkanlığından tarafına geldiğini, Rıza SARRAF ve adamları ile ilgili olduğunu, bu konu ile ilgili şubede Rıza SARRAF ve adamları ile ilgili olarak ihbarlar mevcut olduğunu, bu ihbarların ilgili büro amirlerine aktarıldığını, Büro Amirlerinden Mehmet Akif ÜNER'in kendisine evrakın toparlanarak ve de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına yazılarak savcılıktan talimat talep edilmesi emrini vermesi üzerine, bu emri yerine getirdiğini, bu ihbarları talimat almak için Savcılık Makamına yazdığını ve akabinde dosyayı büro amiri olan Mehmet Akif ÜNER'in talimatı ile proje kısmına teslim ettiğini, ondan sonraki bütün aşamaları proje masasının takip ettiğini fakat bununla ilgili ara dönemlerde yazışma talep edildiği zaman kendisinin de kurumlararası yazışmalar yaptığını ve bu yazışmaları yine Mehmet Akif ÜNER isimli büro amirinin talimatı ile yaptığını, bahse konu soruşturma kapsamında suç geliriyle mücadele büro amirliğine KOM daire başkanlığı tarafından gönderilen ve soruşturma dosyasında tutanak altına alınan, analiz raporu, masak raporu, kuryeler ve şubeye gelen Rıza SARRAF ve adamlarıyla ilgili olarak Büro Amiri Mehmet Akif ÜNER'in talimatıyla derlenerek İstanbul C. Başsavcılığına

gönderilmesi talimatı üzerine gönderildiğini, akabinde de dosya proje masası olarak bilinen Kom.Yrd olan Hüseyin KORKMAZ'a devredildiğini bundan sonraki tüm sürecin proje masası tarafından takip edildiğini, kendisinin polis memuru olduğunu ve inisiyatif alma yetkisinin olmadığını, **yaptığı tüm işlemlerin büro amiri Mehmet Akif ÜNER'in talimatı ile yaptığını, bir suç işlemediğini, örgütle bir alakasının olmadığını ve hakkındaki suçlamaları da kabul etmediğini"** beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, işlemiş olduğu bu suçla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

14) Savaş AKYOL'un;

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğinde Komser Yardımcısı görev yaptığı dönemde;

20.12.2013 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince tutulan tutanak ile 14 aylık çalışma sonucu hazırlandığı belirtilen fezlekenin aynı tarihte İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği ve Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda bulunan ifadesi incelendiğinde;

"…17 Aralık soruşturmasının Rıza SARRAF'ın Atatürk Havalimanındaki altın kaçakçılığı olayı HAPPANİ soyadlı kişilerin altınla alakalı konusu ve Cengiz KUMARTAŞOĞLU'nun SARRAF'tan alınan 200.000 ABD doları tutarındaki para ile ilgili fezlekeye girecek şekilde raporlama ve burada adı geçen şahısların sorularını hazırladığını; bu işlemlerin son bir aylık süreç içerisinde gerçekleştiğini, 17 Aralık Operasyonu ile ilgili bu soruşturmanın yürütüldüğü proje masasında Ekip Amiri olan Kom Yrd. Hüseyin KORKMAZ'la herhangi bir şey konuşmadığını, zaten görev gereği yürütülmekte olan soruşturmalarla ilgili bilgi paylaşılmadığını, eğer Büro Amiri ile paylaşılması gereken bir konu varsa özel olarak konuşulduğunu, onların vereceği kararlara da uyduklarını, Hüseyin KORKMAZ'ın yürütmekte olduğu ve kendisinin sonradan yukarıda açıkladığı konulara dahil olması nedeni, projeli çalışmaların operasyona dönüşmesi sürecinde Büro Amirinin de emri ile karşılıklı olarak birbirlerine yardım ettiğini, 17 Aralık soruşturması kapsamında yukarıda sözünü ettiği kişilerle ilgili fezlekeye girecek şekilde raporlama ve adı geçen şahısların sorularını hazırladığını, bunların dışında Rıza SARRAF'ın Orhan İNCE isimli şahsa yönelik şikayetleri bulunduğundan kendisinin ifadesini aldığını ifade sırasında sorulacak soruların bilgisayarda ifade formatının hazır ve Polis Memuru Muhammet te olduğu ifade formatı ve buradaki soruları Orhan İNCE'ye yönlendirerek cevaplarını yazdığını kendisinin yanında Avukatının da olduğunu, bu ifadeyi 18 veya 19 Aralık 2013 tarihinde aldığını bundan başka ifade almadığını operasyonu takip eden günlerde şüphelilerin adliyeye çıkarılması ve orada alınacak ifade ve yapılacak diğer işlemler nedeniyle verilen emir gereği bulunduğunu, bunun dışında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne 18/12/2013 tarihinde yeni atanan Hakan SIRALI'ya kendi odasında ve bilgisayarında bulunan fezlekenin bakanlarla ilgili kısmını kendisine sorarak anlatmasını istediğini, operasyon ve soruşturma kapsamında yapılan teknik takip ve izlemenin teknik ve hukuki kısmını sorduklarını, mevzuatta bu konuda yapılmış düzenlemeleri ve buna uygun olarak yapılan işleri kendisinde açıkladığını" beyan ettiğinden **dosyada ve hazırlanan fezlekede görev aldığı** anlaşılmıştır.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 6.Sulh Ceza Mahkemesinden 12.09.2013 tarihinde alınan 2013/470 sayılı karar ile Orhan İNCE isimli şahsın şüpheli olarak 5325487045 kullanmış olduğu hat ile ilgili olarak 3 Aylık süre ile iletişimin tespiti kararı

alındığı ancak 20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezlekede bilgi sahibi olarak ifadesine başvurulduğu görülmüştür.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezleke incelendiğinde; Ekonomi eski Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği eski Bakanı Egemen BAĞIŞ ile ilgili olarak Örgüt Yöneticisi olarak tanımlandıkları suç isnatlarında bulundukları ve fezleke içerisinde tanıklıktan çekinebilecek kişilerle ve diğer şüpheli şahıslarla yapmış oldukları telefon görüşmelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. Sayfasında (Zafer ÇAĞLAYAN ve grubu) 14.Sayfasında 24. Sayfasında, 30. Sayfasında, 36. Sayfasında, 42. Sayfasında (örgütüne dair), 45.Sayfasında, 50. Sayfasında, 70.Sayfasında, 167.Sayfasında, 194. Sayfasında (örgüt üyelerinden), 488. Sayfasında, 491.Sayfasında, 493. Sayfasında **ZAFER ÇAĞLAYAN'IN** örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı;

28.sayfada, 32.sayfada, 54.Sayfada, 171.Sayfada, 175.Sayfada, 177.Sayfada, 184. Sayfada 296, 306.Sayfasında; 313.Sayfasında, 333.Sayfasında ise Zafer ÇAĞLAYAN ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

182.sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile Rıza SARRAF'ın mesajlaşma trafiğinin takip edildiği ve baz bilgisinin yer aldığı,

282, 283, 284, 285 ve 286. sayfalarında ZAFER ÇAĞLAYAN'ın fotoğraflarının konulduğu,

29.sayfada, 59.Sayfada, 180.sayfada TK:1693811276 - 29.09.2012 16:29 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

29.sayfasında, 188.sayfasında TK.2109779993 - 21.05.2013 16:14 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

42.sayfasında, 196.sayfasında TK:2352398713 - 03.10.2013 19:48 Zafer ÇAĞLAYAN - Süleyman ASLAN görüşmesine,

235.sayfasında; 424 sayfasında TK.2361353064 - 08.10.2013 22:08 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

244.sayfasında TK:2167756587 - 21.06.2013 14:24 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073401595 - 02.05.2013 18:34 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

336. sayfasında TK:2085202822 - 08.05.2013 19:59 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,
471.sayfasında TK.2283196055 - 25.08.2013 19:23 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği,

44.Sayfasında, 260. Sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu arasında geçen ve tanıklıktan çekinme kapsamında değerlendirilmesi gereken TK.2292387889 – 30.08.2013 20:24 Salih Kaan ÇAĞLAYAN – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13.Sayfasında (..Muammer GÜLER ve grubu) 14, 36. sayfasında, 40.sayfasında, 41.sayfasında, 42.Sayfasında, 50.Sayfasında, 70.sayfasında 296, 306. Sayfasında, 368. Sayfasında, 487 sayfasında, 492 sayfasında, 498 sayfasında **MUAMMER GÜLER'in** örgüt yöneticiliği yaptığı şeklindede ifadelerin yer aldığı,

17. sayfada suç işleme kastı ile fiili birliktelik başladığı, 23. sayfasında 32.sayfada, 54 sayfada 370. Sayfasında, 375. sayfasında suç isnatlarında bulunulduğu;

379. sayfasında Rıza SARRAF ve Muammer Güler ile ilgili fiziki takip yapıldığı,

18. sayfada, 52. Sayfada, 235. Sayfasında 395. Sayfasında 424 sayfasında TK.2360895950 - 08.10.2013 18:11 Rıza SARRAF – Muammer Güler görüşmesine,

38. sayfasında,52. Sayfasında, 227. Sayfasında, 385, 387 sayfasında 393-394 sayfasında 416 ve 417 sayfasında *TK:2357385538- 06.10.2013 19:24 Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER arasındaki telefon görüşmesine,*

42. sayfasında TK.2506149658 - 17.12.2013 08:28 Özgür Özdemir – Muammer Güler görüşmesine,

52. sayfasında,228. Sayfasında 393-394. Sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357486320 - 06.10.2013 20:23 Muammer Güler- Rıza SARRAF görüşmesine,

228. sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357414829 - 06.10.2013 19:43 Rıza SARRAF- Muammer Güler görüşmesine,

229. sayfasında 419- 420 sayfasında TK.2359189026 - 07.10.2013 19:13 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

230. sayfasında, 395. Sayfasında 419-420 sayfasında TK.2359398118 - 07.10.2013 21:00 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

233. sayfasında, TK.2360346797 - 08.10.2013 13:53 Rıza SARRAF – Edip görüşmesine (Muammer güler dahil oluyor),

236. sayfasında, 425. Sayfasında, 433. Sayfasında TK.2372974913 - 11.10.2013 19:51 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

380. sayfasında TK:2192096769 - 04.07.2013 23:43 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

381-382. sayfasında, TK.2371513762 - 11.10.2013 13:18 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

390. sayfasında, TK.2261409807 - 13.08.2013 12:51 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

391. sayfasında, TK.2286041285 - 27.08.2013 13:13 Rıza SARRAF – Muammer Güler görüşmesine,

391. sayfasında, TK.2286598289 - 27.08.2013 17:51 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

392,393,394 sayfasında TK.2298228313 - 03.09.2013 13:22 Barış Güler/Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

403. sayfasında TK:2130460674 - 01.06.2013 12:06 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

405. sayfasında TK:2237778158 - 31.07.2013 18:07 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine yer verildiği,

Tanıklıktan çekinme kapsamında değerlendirilmesi gereken Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasında geçen 21. sayfada 439. Sayfasında 464 sayfasında TK: 2402400667 26.10.2013 17:30 Barış GÜLER-Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında,381-382. sayfasında TK.2304538009 - 06.09.2013 21:00 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

37. sayfasında, 381-382 sayfasında TK.2305389317 Tarih Saat :07.09.2013 13:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfada, 40.Sayfada, 381-382.Sayfasında, 393-394 sayfasında, 457.Sayfasında TK.2317457210 - 14.09.2013 11:15 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

40.sayfasında, 464.sayfasında, TK. 2400130664 - 25.10.2013 14:09 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

41.sayfasında, TK.2506122609 - 17.12.2013 07:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

381.-382.sayfasında, TK.2317468842 – 14.09.2013 11:26 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

381.-382 sayfasında, TK.2318061213 - 14.09.2013 16:55 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında, TK.2263943544 - 14.08.2013 18:42 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine yer verildiği görülmüştür.

Fezlekenin 32.sayfada, 50.sayfasında, 54.Sayfasında, 70.Sayfasında, 296,306. sayfasında 465.Sayfasında 490.sayfasında **Egemen BAĞIŞ** ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

231.sayfasında TK.2359444255 - 07.10.2013 21:24 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073451138 - 02.05.2013 18:57 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

421.sayfasında 478. sayfasında TK.2374702814 - 12.10.2013 19:28 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

467.sayfasında TK:2002579671 - 26.03.2013 13:50 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2047985322 - 19.04.2013 09:59 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2048779362 - 19.04.2013 16:10 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

469-470.sayfasında; TK:2054447683 - 22.04.2013 18:18 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054462213 - 22.04.2013 18:25 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054463697 - 22.04.2013 18:26 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054469179 - 22.04.2013 18:29 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054470749 - 22.04.2013 18:29 Rıza SARRAF'ın Egemen Bağış'a gönderdiği mesaja,

TK:2058629038 - 24.04.2013 21:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068692630 - 30.04.2013 11:22 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068744660 - 30.04.2013 11:47 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

471.sayfasında; TK:2076028615 - 03.05.2013 22:45 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2076110264 ve 2076110298 - 03.05.2013 23:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesajda,

TK:2076111960 - 03.05.2013 23:38 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

474.sayfasında; TK.2289401680 - 29.08.2013 10:06 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

476.sayfasında; TK.2300340441 - 04.09.2013 15:39 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesinde,

478.sayfasında; TK.2367700943 - 10.10.2013 19:35 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Anayasanın 83. ve 100. maddesine göre Başbakan, Bakanlar hakkında soruşturmaların özel şekle tabi olduğu anlaşıldığından haklarındaki tespitlerin derhal ve doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilerek suç şüphesi varsa, özel soruşturma usullerine göre delil toplama yoluna gidilmesi gerekirken ilgili maddelerin aksine hareket edildiği ve bu hukuk dışı yollara soruşturma süresince ısrar edildiği tespit edilmiştir. CMK hükümleri arasında yer alan 161/3 maddesinde "Cumhuriyet Savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir." Hükmü ile ilgili olarak dosya kapsamında soruşturmanın devamı ile ilgili de herhangi bir yazılı talimatla ilgili bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen 2012/120653 sayılı soruşturma ile alakalı olarak 70. sayfasında Gana başlığı altında;

"Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 25/09/2013 tarih ve 2013/41365 soruşturmasına kayden yürütülen tahkikatla ilgili gereği için Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğümüze gönderilen soruşturma dosyasından örnek alınması, kamu görevlilerinin menfaat temin etme ihtimali de göz önünde bulundurularak ön çalışma yapılması talimatı verilmiştir." Şeklinde ifadelerin geçtiği konu ile alakalı olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/41365 sayısına kayden soruşturmaya başlanıldığının bilindiği anlaşılmıştır. Buna rağmen ilgili Savcılığın konu ile ilgili nasıl bir karar verildiğinin araştırılmadığı ve fezlekede olaya yer verildiği görülmüştür.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak 16.10.2014 tarih ve 2014/69582 karar no ile verilmiş olan Kovuşturma Yapılmasına Yer Olmadığı kararında;

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer

olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu Başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırıldığı" belirtilmiştir. Ancak görevlilerin operasyona dönüşen olayla ilgili yürütülen başka bir soruşturma olduğunu bildiklerini fezlekede belirtmelerine rağmen ve operasyon tarihinden önce verilmiş olan ve şüphelilerin lehine olarak değerlendirilebilecek olan karar ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Şüpheli Savaş AKYOL'un emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"28.06.2000 tarihinde Kırşehir Emniyet Müdürlüğünde Polis Memuru olarak göreve başladığını, 2005 yılında Şark görevi için Bingöl iline tayin edildiğini, Bingöl ilinde KOM Şube Müdürlüğünde çalıştığını ve branş eğitimi aldığını, 2009 yılında Komiser Yardımcılığı sınavını kazandığını, ve Diyarbakır ilinde kursa başladığını, 2010 yılında Temmuz ayında kura ile İstanbul iline atandığını, Ağustos ayında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğinde Banka Masasında göreve başladığını, Daha sonra bu masa ile alakalı projeli çalışma yaptığını, Sonrasında ise Büro Amirliği bünyesinde Proje Masasında Ekonomik Suçlarla alakalı tarafına tebliğ edilen dosyalarla ilgili çalışmalar yaptığını, 22.12.2013 tarihinde atamasının Eyüp İlçe Emniyet Müdürlüğüne yapıldığını, Oradan da 2014 Eylül ayında Nevşehir Emniyet Müdürlüğüne atamasının yapıldığını, halen aktif olarak Nevşehir Emniyet Müdürlüğünde Komiser Yardımcısı olarak çalıştığını, bahsi geçen Rapor'un 2008 yılında gönderilmiş, daha sonra da ilgili ekipçe teknik takip raporu alındığı, ilgili ekipçe takip edildiği, bu ekibin kendi ekibi olmadığını, zaten MASAK raporunun geldiği söylenen tarihte İstanbul'da olduğunu, adı geçen Abdurrahman İŞÇEN isimli şahsı ilk kez duyduğunu, neden fezlekede geçmediği ile alakalı bilgisinin olmadığını, fezlekenin kendisi tarafından düzenlenmediğini, fezlekeyi düzenleyenin parafı olan arkadaşları olduklarını, öte yandan bu konu ile ilgili daha önce Polis Başmüfettişlerince ve ismini hatırladığı kadarıyla Cumhuriyet Savcısı Hüseyin KAYA'ya ifade verdiğini, bu ifadesinde geçtiği gibi, 17 Aralık fezlekesi olarak belirtilen fezleke ile alakalı raporladığı konunun Gana Ülkesinden Atatürk Havalimanına getirilen 1,5 ton altın konusu olduğunu, o konuda da olayın resmi belgede sahtecilik, özel belgede sahtecilik ve kaçakçılık suçuyla ilgili raporlamasını yaptığını, dosyanın zimmetinde bulunan Komiser Yardımcısı Hüseyin KORKMAZ'a teslim ettiğini, bunun dışında Bakanlarla ilgili veya Bakan çocukları ile ilgili herhangi bir raporlama yapmadığını, 17 Aralık tarihine kadar da Bakanlarla ilgili bir konu olduğu hususunda bir bilgisinin olmadığını, Bu dosyanın kendisinin zimmetinde olmadığını, bu konu ile ilgili soruşturma birimde olmadığını, yukarıda anlattığı hususlar başka bir bilgisinin olmadığını, Orhan İNCE ile alakalı teknik takip kararı alınmasından bilgisinin olmadığını, soruşturmacı arkadaşın bu şahsın bilgi sahibi olarak ifadesi alınması gerektiğini, soruların bilgisayarda hazır olduğunu söylediğini, Avukatı gelen Orhan İNCE'nin ifadesini aldığını, önceden hazırlanmış olan soruları sorduğunu, şahsın hedef şahıs olduğunu bilmediğini, ifadeyi de soyismini hatırlayamadığı Muhammed isimli Polis arkadaşıyla aldıklarını, Orhan İNCE'nin dinlenme süreci ile ilgili bilgisinin olmadığını, neden şüpheli veya bilgi sahibi olarak bir konumlandırmaya dair bir bilgisinin olmadığını, Bakanlarla ilgili hiçbir konuyu bilmediğini, Bakanlarla ilgili fezlekede veya başka bir belgede kaleme aldığı bir şey olmadığını, bir imzasının olmadığını, tapelerin yapılma sürecinde de bulunmadığını, Tapelerin teknik takip bürosunda yapıldığını aidiyetinin dahi olmadığını, söz konusu işlemlerin tamamı evrakın bizzat sorumlusu olan rütbeli bir görevli olduğundan ve onun tarafından yapıldığından bunun içeriği ile bilgi sahibi olmasından mümkün olmadığını, fezlekeye giren Gana Ülkesi'nden Atatürk Havalimanına getirilen 1,5 ton altının sahte fatura ve airwaybill ile ülkemize sokulması ile ilgili paragrafta geçen kaçakçılık ve belgede sahtecilik konusunu raporladığını, raporlamayı yaparken hem Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Mehmet ERYILMAZ tarafından ifade edilen soruşturma raporundaki bilgileri hem telefon dinlemelerinin hem de Gümrük Başmüfettişi Şener CELEPCİKAY tarafından hazırlanan

bilirkişi raporuna vurgu yaptığını, bu raporda herhangi bir rüşvet konusu ile alakalı bir ifadeye yer vermediğini, raporu dijital olarak fezlekeye eklenmek üzere soruşturma dosyasının zimmetinde bulunan Hüseyin KORKMAZ'a teslim ettiğini, kaçak olduğu belirtilen altının ülkemize geldiği tarihte bu dosyadan herhangi bir bilgisinin olmadığını, herhangi bir takip yapmadığını, 17 Aralık 2013 tarihinden takriben 1 ay kadar önce proje masasında çalıştığından dolayı büro amirinin talimatıyla bu raporlama işlemini yaparak Hüseyin KORKMAZ'a teslim ettiğini, iddia edildiği gibi Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni bir delil bulunmadıkça soruşturmanın tekrar açılamayacağı hususu ile ilgili söyleyeceklerinin ilk raporu hazırlayan Mehmet ERYILMAZ'ın telefon görüşme tapeleri olmaksızın raporu hazırladığını, raporlamayı yaparken Mehmet ERYILMAZ'ın dosyada kullandığı sahte olarak yapıldığı telefon görüşmelerinde de anlaşılan belge suretlerinden yararlandığını, Telefon görüşmeleri ve rapordaki bu belgelerin bir arada olduğunda yeni bir delil niteliği taşıdığını, Bunun dışında bu konu ile ilgili bilgilendirmeyi sorumlu ekip amirince Cumhuriyet Başsavcılığına yapıldığı tarafına bildirildiğini, daha önceleri zaman zaman yine böyle projeli çalışmalarda yeni deliller ortaya çıktığında ilgili Savcılıklardan bireysel eylemlerle alakalı evrak suretlerinin ilgili Cumhuriyet Savcısından istendiğine de şahit olduğunu, bu olayın da böyle bir olay olduğunu düşündüğünü, soruşturma savcısı tarafından bahse konu Bakırköy'deki dosyanın alınmış olabileceğini düşündüğünü, ayrıca yukarıdaki beyanlarında da belirttiği gibi bu konunun da yetki olarak tarafıyla bir alakasının olmadığını, ilgili müfettiş raporları doğrultusunda dijital olarak hazırlayarak soruşturma yürüten kolluk amirine tesliminden ibaret olduğunu, hazırladığı raporlama da şüphelilerin lehine olacak şekilde Mehmet ERYILMAZ tarafından hazırlanan raporda geçtiğini, iddia edilen şüpheliler lehine herhangi bir araştırma yapmadığı hususunu kabul etmediğini, Mehmet ERYILMAZ tarafından hazırlanan raporun kendi tarafından kullanılması bile başlı başına şüpheli lehine olan hususların da yerine getirildiğini gösterdiğini, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca farklı bir soruşturma yürütülmesi konusu ve o konuyu Cumhuriyet Başsavcılığına belirtme konusunun kendisinin yetkisinde olmadığını, Cumhuriyet Savcısının bilgisi ve talimatı olmadan da bu konu ile ilgili ayrıca bir fezlekede bir olay olarak geçilmesinin mümkün olmadığını, bahsi geçen konu ile alakalı MASAK raporları ve ihbarlardan bilgisinin olmasının mümkün olmadığını, o tarihte İstanbul'da olmadığını, sonraki aşamalarda ise ihbarın nasıl yapıldığı konusunda bir bilgisinin olmadığını, bahse konu ihbarın tarafına gönderilmiş bir ihbar olmadığını, ama genel olarak çalıştığı dönemde kendi masasını ilgilendiren ihbarların büro amiri parafıyla kendisine verildiğini, ya da savcılıktan gelen talimatların parafla kendisine verildiğini ve kendisinin de ona göre çalışma yaptığını, hakkında verilen yakalama kararında tarafına silahlı terör örgüte üye olma, gizliliğin ihlali ve görevi kötüye kullanma suçlamalarının yöneltildiğini, ifadesi esnasında örgüt ile alakalı tarafına bir soru sorulmadığını, silahlı olarak görev yaptığını, sadece şerefli emniyet teşkilatının bir üyesi, devlet memuru olduğunu, bu suçlamayı kesinlikle reddettiğini, gizliliğin ihlali ve görevi kötüye kullanma ile alakalı da bu konu hakkında düzenlenen teftiş kurulu raporu ve yüksek disiplin kurulu kararının "yaptığı iş ve işlemler adli görevi doğrultusunda olduğundan dolayı ceza tayinine mahal yoktur şeklinde" olduğunu, hiçbir şekilde suçlanmadığını, bunun dışında emniyet teşkilatındaki idari ve adli amirlerinin kanun ve yasalara uygun talimatları dışında hiç kimseden talimat almadığını, zaten bu konu ile alakalı da tarafına bir suçlama yöneltilmediğini, üzerine atılı suçlamaları ve vermiş olduğu beyanlarından dolayı ileride aleyhine gelişecek hususları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

15) Hakan ÜRKMEZ'in;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğinde polis memuru olarak çalıştığı süreçte;

20.12.2013 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince tutulan tutanakta imzasının bulunduğu ve 14 aylık çalışma sonucu hazırlandığı belirtilen fezlekenin aynı tarihte İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği anlaşılan fezlekede;

Ekonomi eski Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği eski Bakanı Egemen BAĞIŞ ile ilgili olarak Örgüt Yöneticisi olarak tanımlandıkları suç isnatlarında bulundukları ve fezleke içerisinde tanıklıktan çekilebilecek kişilerle ve diğer şüpheli şahıslarla yapmış oldukları telefon görüşmelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13. Sayfasında (Zafer Çağlayan ve grubu) 14. Sayfasında 24. Sayfasında, 30. Sayfasında, 36. Sayfasında, 42. sayfasında (örgütüne dair), 45. Sayfasında, 50. Sayfasında, 70. Sayfasında, 167. Sayfasında, 194. Sayfasında (örgüt üyelerinden), 488. Sayfasında, 491 Sayfasında, 493 Sayfasında **ZAFER ÇAĞLAYAN'IN** örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

28.sayfada, 32.sayfada, 54.Sayfada, 171.Sayfada, 175.Sayfada, 177.Sayfada, 184. Sayfada 296, 306. Sayfasında, 313. Sayfasında, 333.Sayfasında ise Zafer ÇAĞLAYAN ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

182. sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile Rıza SARRAF mesajlaşma trafiğinin takip edildiği ve baz bilgisinin yer aldığı,

282, 283, 284, 285 ve 286 sayfalarında ZAFER ÇAĞLAYANIN fotoğraflarının konulduğu;

29.Sayfada, 59.Sayfada, 180.sayfada TK:1693811276 - 29.09.2012 16:29 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

29.sayfasında, 188. sayfasında TK.2109779993 - 21.05.2013 16:14 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

42.sayfasında, 196.sayfasında TK:2352398713 - 03.10.2013 19:48 Zafer ÇAĞLAYAN - Süleyman ASLAN görüşmesine,

235. sayfasında; 424 sayfasında TK.2361353064 - 08.10.2013 22:08 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

244.sayfasında TK:2167756587 - 21.06.2013 14:24 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

334.sayfasında 466 sayfasında TK:2073401595 - 02.05.2013 18:34 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

336.sayfasında TK:2085202822 - 08.05.2013 19:59 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,
471.sayfasında TK.2283196055 - 25.08.2013 19:23 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği,

44.Sayfasında, 260.Sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu arasında geçen ve tanıklıktan çekilme olarak değerlendirilmesi gereken TK.2292387889 – 30.08.2013 20:24 Salih Kaan ÇAĞLAYAN – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13.Sayfasında (..Muammer GÜLER ve grubu) 14, 36. Sayfasında, 40.sayfasında, 41.sayfasında, 42.Sayfasında, 50.Sayfasında, 70.sayfasında, 296,306. Sayfasında, 368.Sayfasında, 487.sayfasında, 492.sayfasında, 498.sayfasında **MUAMMER GÜLER'in** örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

17. sayfada suç işleme kastı ile fiili birliktelik başladığı, 23.sayfasında 32.sayfada, 54. sayfada 370.Sayfasında, 375.sayfasında suç isnatlarında bulunulduğu,

379. sayfasında Rıza SARRAF ve Muammer GÜLER ile ilgili fiziki takip yapıldığı,

18.sayfada, 52.Sayfada, 235.Sayfasında 395.Sayfasında 424.Sayfasında TK.2360895950 - 08.10.2013 18:11 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

38.sayfasında, 52.Sayfasında, 227.Sayfasında, 385, 387 sayfasında 393-394 sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357385538- 06.10.2013 19:24 Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER arasındaki telefon görüşmesine,

42.sayfasında TK.2506149658 - 17.12.2013 08:28 Özgür ÖZDEMİR – Muammer GÜLER görüşmesine,

52.sayfasında, 228.Sayfasında 393-394.Sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357486320 - 06.10.2013 20:23 Muammer GÜLER- Rıza SARRAF görüşmesine,

228.sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357414829 - 06.10.2013 19:43 Rıza SARRAF-Muammer GÜLER görüşmesine,

229. sayfasında 419- 420 sayfasında TK.2359189026 - 07.10.2013 19:13 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

230.sayfasında, 395. Sayfasında 419-420 sayfasında TK.2359398118 - 07.10.2013 21:00 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

233.sayfasında TK.2360346797 - 08.10.2013 13:53 Rıza SARRAF – Edip görüşmesine (Muammer GÜLER dahil oluyor),

236.sayfasında 425.sayfasında 433.sayfasında TK.2372974913 - 11.10.2013 19:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

380.sayfasında TK:2192096769 - 04.07.2013 23:43 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2371513762 - 11.10.2013 13:18 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

390. sayfasında TK.2261409807 - 13.08.2013 12:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286041285 - 27.08.2013 13:13 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286598289 - 27.08.2013 17:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

392,393,394 sayfasında TK.2298228313 - 03.09.2013 13:22 Barış GÜLER/Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

403. sayfasında TK:2130460674 - 01.06.2013 12:06 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

405. sayfasında TK:2237778158 - 31.07.2013 18:07 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine yer verildiği,

Tanıklıktan çekinme kapsamında değerlendirilmesi gereken Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasında geçen 21. sayfada 439. Sayfasında 464 sayfasında TK: 2402400667 26.10.2013 17:30 Barış GÜLER-Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında, 381-382. sayfasında TK.2304538009 - 06.09.2013 21:00 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında, 381-382 sayfasında TK.2305389317 Tarih Saat 07.09.2013 13:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

37.Sayfada, 40.Sayfada, 381-382.Sayfasında, 393-394.Sayfasında 457.Sayfasında TK.2317457210 - 14.09.2013 11:15 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

40.sayfasında 464 sayfasında TK. 2400130664 - 25.10.2013 14:09 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

41. sayfasında TK.2506122609 - 17.12.2013 07:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

381.-382.sayfasında TK.2317468842 – 14.09.2013 11:26 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

381.-382 sayfasında TK.2318061213 - 14.09.2013 16:55 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

391. sayfasında TK.2263943544 - 14.08.2013 18:42 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine yer verildiği görülmüştür.

Fezlekenin 32.sayfada, 50.sayfasında, 54.Sayfasında, 70.Sayfasında, 296,306. sayfasında 465.Sayfasında, 490.sayfasında **Egemen BAĞIŞ** ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu;

231. sayfasında TK.2359444255 - 07.10.2013 21:24 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073451138 - 02.05.2013 18:57 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

421.sayfasında 478. sayfasında TK.2374702814 - 12.10.2013 19:28 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

467.sayfasında TK:2002579671 - 26.03.2013 13:50 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467. sayfasında TK:2047985322 - 19.04.2013 09:59 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2048779362 - 19.04.2013 16:10 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

469-470.sayfasında; TK:2054447683 - 22.04.2013 18:18 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054462213 - 22.04.2013 18:25 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054463697 - 22.04.2013 18:26 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054469179 - 22.04.2013 18:29 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054470749 - 22.04.2013 18:29 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2058629038 - 24.04.2013 21:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068692630 - 30.04.2013 11:22 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068744660 - 30.04.2013 11:47 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

471.sayfasında; TK:2076028615 - 03.05.2013 22:45 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2076110264 ve 2076110298 - 03.05.2013 23:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2076111960 - 03.05.2013 23:38 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

474.sayfasında; TK.2289401680 - 29.08.2013 10:06 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

476.sayfasında; TK.2300340441 - 04.09.2013 15:39 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

478.sayfasında; TK.2367700943 - 10.10.2013 19:35 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Anayasanın 83. ve 100. maddesine göre Başbakan, Bakanlar hakkında soruşturmaların özel şekle tabi olduğu anlaşıldığından haklarındaki tespitlerin derhal ve doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilerek suç şüphesi varsa, özel soruşturma usullerine göre delil toplama yoluna gidilmesi gerekirken ilgili maddelerin aksine hareket edildiği ve bu hukuk dışı yollara soruşturma süresince ısrar edildiği tespit edilmiştir. CMK hükümleri arasında yer alan 161/3.maddesinde "Cumhuriyet Savcısı, Adlî Kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir." Hükmü ile ilgili olarak dosya kapsamında soruşturmanın devamı ile ilgili de herhangi bir yazılı talimatla ilgili bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen 2012/120653 sayılı soruşturma ile alakalı olarak 70. Sayfasında Gana başlığı altında olay özetinin altında; "Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 25/09/2013 tarih ve 2013/41365 soruşturmasına kayden yürütülen tahkikatla ilgili gereği için Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğümüze gönderilen soruşturma dosyasından örnek alınması, kamu görevlilerinin menfaat temin etme ihtimali de göz önünde bulundurularak ön çalışma yapılması talimatı verilmiştir." Şeklinde ifadelerin geçtiği konu ile alakalı olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/41365 sayısına kayden soruşturmaya başlanıldığının bilindiği anlaşılmıştır. Buna rağmen ilgili Savcılığın konu ile ilgili nasıl bir karar verildiğinin araştırılmadığı ve fezlekede olaya yer verildiği görülmüştür.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak 16.10.2014 tarih ve 2014/69582 karar no ile verilmiş olan Kovuşturma Yapılmasına Yer Olmadığı kararında da yer verildiği, bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden

soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu Başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırıldığı" belirtilmiştir. Ancak görevlilerin operasyona dönüşen olayla ilgili yürütülen başka bir soruşturma olduğunu bildiklerini fezlekede belirtmelerine rağmen ve operasyon tarihinden önce verilmiş olan ve şüphelilerin lehine olarak değerlendirilebilecek olan karar ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Hakan ÜRKMEZ'in emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2007 yılı Ocak ayında Merzifon POMEM'den mezun olduğunu, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlar ile Mücadele Şube Müdürlüğünde göreve başladığını, çeşitli bürolarda büro memuru olarak çalıştığını, 2014 yılı Ağustos ayına kadar yolsuzluk büro amirliğinde çalıştığını, daha sonra Sultangazi İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne atamasının yapıldığını, 2015 yılı Temmuz ayından beri de eşinin tayin imkanı olmadığından dolayı genel idari hizmetler sınıfına geçiş yaptığını, Halen Esentepe Polis merkezinde bilgisayar işletmeni olarak görev yaptığını, kendisine okunan tape numaraları kendisi tarafından oluşturulmadığını, belirtilen 14 aylık çalışma sürecinde dosyaya bire bir müdahil olmadığını, belirtilen fezleke ile ilgili tek görevinin printerdan çıkartılıp büro mukayyitti olmasından dolayı kendi parafını attığını akabinde ekip amiri olan Hüseyin KORKMAZ ve sıralı amirlere parafa sunduğunu, başkaca bir görevinin olmadığını, fezlekenin oluşturulması ile ilgili bir görevinin olmadığını, fezlekeyi büro amirinin talimatı ile idari bir büro işlemi yaptığını, bahse konu soruşturmaya ait fezlekenin düzenlenmesinde her hangi bir görevi olmadığını, çıktısını alıp büro memuru olmasından dolayı parafını attığını, fezlekeyi ekip amiri Hüseyin KORKMAZ'dan aldığını, sadece print edip parafladığını, parafladıktan sonra ekip amiri ile büro amirine paraflattığını, şube müdür ve şube müdür yardımcısına imzaya kendisinin çıkartmadığını, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

16) Murat CEBECİOĞLU'nun;

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğinde çalıştığı dönemde;

20.12.2013 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince tutulan tutanak ile 14 aylık çalışma sonucu hazırlandığı belirtilen fezlekenin aynı tarihte İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği ve Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda bulunan ifadesi incelendiğinde;

"17 Aralık Operasyonu olarak bilinen soruşturmasının bir kısmında görev aldığını, bu görevin, **Çin, Dubai, İran ve Türkiye'deki Rıza SARRAF'a ait para transferi konusundaki tapeler olduğunu, bu tapelerin Kom.Yrd. Hüseyin KORKMAZ tarafından ülke ülke ve konu konu bölümlendirilmiş olarak verildiğinin kendilerinin de bunları alıp kendi sorumluluklarındaki kısmı raporlayarak fezlekeye hazır hale getirdiklerini** bu dinleme kayıtlarının suç işleme örgüt ve delil olabilecek diğer konuşmaların sayfa düzenini WORD programına uygun hale getirdiklerini ancak 2012/120653 sayılı soruşturma

kapsamında Kom. Yrd. Hüseyin KORKMAZ tarafından verilen emir gereği tüm tapelerin yazılı hale getirildiğini, dijital ortamda verilen tüm metinlerin imla kuralları ve sayfa düzeni bakımından incelediklerini ve tapelerin içeriğine dokunmadan düzenledikten sonra Hüseyin Komisere verdiklerini, onların da ayrı bir odada Kom Yrd. Savaş AKYOL ve Sahtecilik Bürodan Fatih komiserin de bulunduklarını, ancak Fatih Komiserin kendi yürüttüğü bir operasyon çalışması mı yoksa kendi bürolarının takip ettiği aynı soruşturma ile ilgili olarak mı o odada bulunduğunu bilmediğini, ayrıca yine bu odada Sahtecilik ve Teknik Bürodan da Memurlar olduğunu bu soruşturma kapsamında Polis Memuru Hakan ÜRKMEZ'in Rusya, Adem GELGEÇ ile ilgili para transferleri konusundaki tapeler ve fezlekenin bu bölümüne çalıştığını, …Hakan ve Savaş Komiserin ayrı ayrı olarak dijital ortamda kendisine verilen ve içerisinde konuşma kayıtlarının bulunduğu veri taşıyıcısını Hüseyin Komiserden aldıktan sonra düzenlemesini ve fezlekeye alınacak olanların değerlendirilmesi işini yaptıktan sonra tekrar kendisine dijital ortamda verdiğini, bu flashlardaki TRUECRYPT yöntemiyle açılabilen dosyaları bilgisayarındaki TRUECRYPT programının bulunduğu klasöre attığını, üzerinde çalıştığını, tekrar bu programın üzerinde de kapattığını böylece TRUECRYPT olmayan bilgisayarların bu şekilde korunan veya programlanan dosyayı açmalarının söz konusu olamayacağını, bu programın projeli çalışan bilgisayarlarda olduğunu,"

"… Kom Yrd. Savaş AKYOL'un bu soruşturmanın Gana Ülkesi ile ilgili 1.5 ton altın konusu ile havalimanındaki Gümrükçülerle ilgili konularda çalıştığını",

"… bu operasyonlar sırasındaki yoğun çalışma sırasındaki yoğun çalışma ortamından yorulması ve ailesiyle sorunlar yaşaması üzerine, şubeden ayrılmak istediğini, hatta **bu operasyonda bakanlar ve çocukların bulunmuş olmasından dolayı da stres altına girdiğini,** ayrıca bu soruşturma kapsamında yine farklı odalarda komserler tarafından da çalışma yapıldığını, diğerlerinde böyle bir çalışma biçimi olmamasının kendisini rahatsız ettiğini, bu konu ile ilgili bir keresinde Hüseyin Komiserin bilgi notu hazırladığını gördüğünü, kendisine sorduğunda müdürler için yazdığını söylediğini, Hüseyin Komiserin bu konuda ısrarlarını ilettiğinde bu operasyonlardan sonra ayrılabilirsin dediğini, 17 Aralık operasyonu sonrası şubede yeni bürolar kurulacağını, atamalar yapılacağını ve büro seçimlerini bile yaptıklarını, 25 Aralık operasyonu olarak bilinen soruşturma kapsamında elde edilen tapelerin ne şekilde sızdırıldığını Sahtecilik Büro Amirliği personelinden tanıdıklarına sorduğunda bu bürodaki memur arkadaşlarının da haberi olmadığını öğrendiğini, aslında bazı yazışmaları, savcılık karar taleplerini, Banka Sanayi Ticaret Odası gibi bir çok özel ve kamu kurumuyla ilgili yazışmaların bu büroda yapılması gerektiğini, bunları kimin ve ne zaman nasıl yaptıkları hakkında bilgiye sahip olmadığını, amirlerine sorduğunda bu konuda fazla kafa yormamalarını, soru soran olursa kendi emirleri olduğunu ve sorulara da kendilerinin cevap vereceğini söylediklerini oysa **17 Aralık operasyonu ile ilgili büronun tüm yazışmalarını kendilerinin yaptığını, ancak 25 Aralık operasyonu neden böyle sürdürüldüğünü anlamadığını, 4 yıldır şubede böyle planlanmış bir operasyona tanık olmadığını"** beyan ettiğinden dosyada ve hazırlanan fezlekede görev aldığı anlaşılmıştır.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen fezleke incelendiğinde; Ekonomi eski Bakanı Mehmet Zafer ÇAĞLAYAN, İçişleri eski Bakanı Muammer GÜLER ve Avrupa Birliği eski Bakanı Egemen BAĞIŞ ile ilgili olarak Örgüt Yöneticisi olarak tanımlandıkları suç isnatlarında bulundukları ve fezleke içerisinde tanıklıktan çekinebilecek kişilerle ve diğer şüpheli şahıslarla yapmış oldukları telefon görüşmelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13.Sayfasında (Zafer ÇAĞLAYAN ve grubu) 14.Sayfasında 24. Sayfasında, 30.Sayfasında, 36.Sayfasında, 42.Sayfasında (örgütüne dair), 45.Sayfasında, 50.Sayfasında, 70.Sayfasında, 167.Sayfasında, 194.Sayfasında (örgüt üyelerinden), 488. Sayfasında, 491.Sayfasında, 493.Sayfasında ZAFER ÇAĞLAYAN'IN örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

28.sayfada, 32.sayfada, 54.Sayfada, 171.Sayfada, 175.Sayfada, 177.Sayfada, 184. Sayfada 296, 306.Sayfasında, 313.Sayfasında, 333.Sayfasında ise Zafer ÇAĞLAYAN ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

182.sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile Rıza SARRAF mesajlaşma trafiğinin takip edildiği ve baz bilgisinin yer aldığı,

282, 283, 284, 285 ve 286. sayfalarında ZAFER ÇAĞLAYAN'IN fotoğraflarının konulduğu,

29.sayfada, 59.Sayfada, 180.sayfada TK:1693811276 - 29.09.2012 16:29 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine,

29. sayfasında, 188.sayfasında TK.2109779993 - 21.05.2013 16:14 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

42.sayfasında, 196.sayfasında TK:2352398713 - 03.10.2013 19:48 Zafer ÇAĞLAYAN - Süleyman ASLAN görüşmesine,

235.sayfasında; 424.sayfasında TK.2361353064 - 08.10.2013 22:08 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

244. sayfasında TK:2167756587 - 21.06.2013 14:24 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

334. sayfasında 466 sayfasında TK:2073401595 - 02.05.2013 18:34 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

336. sayfasında TK:2085202822 - 08.05.2013 19:59 Zafer ÇAĞLAYAN – Rıza SARRAF görüşmesine,

471.sayfasında TK.2283196055 - 25.08.2013 19:23 Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği,

44. Sayfasında, 260. Sayfasında Zafer ÇAĞLAYAN ile oğlu arasında geçen ve tanıklıktan çekilme olarak değerlendirilmesi gereken TK.2292387889 – 30.08.2013 20:24 Salih Kaan ÇAĞLAYAN – Zafer ÇAĞLAYAN görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Fezlekenin 13.Sayfasında (..Muammer GÜLER ve grubu) 14.Sayfa, 36. Sayfasında, 40.sayfasında, 41.sayfasında, 42.sayfasında, 50.sayfasında, 70.sayfasında 296,306. Sayfasında, 368.sayfasında, 487.sayfasında, 492.sayfasında, 498.sayfasında MUAMMER GÜLER örgüt yöneticiliği yaptığı yönünde ifadelerin yer aldığı,

17.sayfada suç işleme kastı ile fiili birliktelik başladığı, 23.sayfasında 32.sayfada, 54. sayfada 370.sayfasında, 375.sayfasında suç isnatlarında bulunulduğu,

379. sayfasında Rıza SARRAF ve Muammer GÜLER ile ilgili fiziki takip yapıldığı,

18.sayfada, 52.Sayfada, 235.Sayfasında 395.Sayfasında 424.Sayfasında TK.2360895950 - 08.10.2013 18:11 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

38.sayfasında, 52.sayfasında, 227.sayfasında, 385, 387 sayfasında 393-394 sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357385538- 06.10.2013 19:24 Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER arasındaki telefon görüşmesine;

42. sayfasında TK.2506149658 - 17.12.2013 08:28 Özgür ÖZDEMİR – Muammer GÜLER görüşmesine,

52. sayfasında,228. Sayfasında 393-394. Sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357486320 - 06.10.2013 20:23 Muammer Güler- Rıza SARRAF görüşmesine,

228. sayfasında 416 ve 417 sayfasında TK:2357414829 - 06.10.2013 19:43 Rıza SARRAF-Muammer GÜLER görüşmesine,

229. sayfasında 419- 420 sayfasında TK.2359189026 - 07.10.2013 19:13 Muammer Güler – Rıza SARRAF görüşmesine,

230. sayfasında, 395. Sayfasında 419-420 sayfasında TK.2359398118 - 07.10.2013 21:00 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

233. sayfasında TK.2360346797 - 08.10.2013 13:53 Rıza SARRAF – Edip görüşmesine (Muammer GÜLER dahil oluyor),

236. sayfasında, 425.sayfasında, 433.sayfasında TK.2372974913 - 11.10.2013 19:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

380. sayfasında TK:2192096769 - 04.07.2013 23:43 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

381-382. sayfasında TK.2371513762 - 11.10.2013 13:18 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

390. sayfasında TK.2261409807 - 13.08.2013 12:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

391. sayfasında TK.2286041285 - 27.08.2013 13:13 Rıza SARRAF – Muammer GÜLER görüşmesine,

391.sayfasında TK.2286598289 - 27.08.2013 17:51 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

392,393,394 sayfasında TK.2298228313 - 03.09.2013 13:22 Barış Güler/Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

403. sayfasında TK:2130460674 - 01.06.2013 12:06 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine,

405. sayfasında TK:2237778158 - 31.07.2013 18:07 Muammer GÜLER – Rıza SARRAF görüşmesine yer verildiği,

Tanıklıktan çekilme olarak değerlendirilmesi gereken Muammer GÜLER ile oğlu Barış GÜLER arasında geçen 21. sayfada 439. Sayfasında 464 sayfasında TK: 2402400667 26.10.2013 17:30 Barış GÜLER-Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında,381-382. sayfasında TK.2304538009 - 06.09.2013 21:00 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

37.sayfasında, 381-382 sayfasında TK.2305389317 Tarih Saat :07.09.2013 13:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

37.sayfada, 40. Sayfada,381-382. Sayfasında,393-394 sayfasında 457. Sayfasında TK.2317457210 - 14.09.2013 11:15 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

40.sayfasında 464 sayfasında TK. 2400130664 - 25.10.2013 14:09 Muammer GÜLER – Barış GÜLER görüşmesine,

41.sayfasında TK.2506122609 - 17.12.2013 07:39 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine,

381.-382 sayfasında TK.2317468842 – 14.09.2013 11:26 Muammer GÜLER – Barış Güler görüşmesine,

381.-382 sayfasında TK.2318061213 - 14.09.2013 16:55 Barış Güler – Muammer GÜLER görüşmesine,

391.sayfasında TK.2263943544 - 14.08.2013 18:42 Barış GÜLER – Muammer GÜLER görüşmesine yer verildiği görülmüştür.

Fezlekenin 32.sayfada, 50.sayfasında 54.Sayfasında 70.Sayfasında, 296,306. sayfasında 465.Sayfasında 490.sayfasında Egemen BAĞIŞ ile ilgili suç isnatlarında bulunulduğu,

231.sayfasında TK.2359444255 - 07.10.2013 21:24 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

334.sayfasında 466.sayfasında TK:2073451138 - 02.05.2013 18:57 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

421.sayfasında 478.sayfasında TK.2374702814 - 12.10.2013 19:28 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

467.sayfasında TK:2002579671 - 26.03.2013 13:50 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2047985322 - 19.04.2013 09:59 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

467.sayfasında TK:2048779362 - 19.04.2013 16:10 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

469-470 sayfasında; TK:2054447683 - 22.04.2013 18:18 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054462213 - 22.04.2013 18:25 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2054463697 - 22.04.2013 18:26 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2054469179 - 22.04.2013 18:29 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesajda,

TK:2054470749 - 22.04.2013 18:29 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2058629038 - 24.04.2013 21:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068692630 - 30.04.2013 11:22 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2068744660 - 30.04.2013 11:47 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

471.sayfasında; TK:2076028615 - 03.05.2013 22:45 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

TK:2076110264 ve 2076110298 - 03.05.2013 23:36 Rıza SARRAF'ın Egemen BAĞIŞ'a gönderdiği mesaja,

TK:2076111960 - 03.05.2013 23:38 Egemen BAĞIŞ'ın Rıza SARRAF'a gönderdiği mesaja,

474.sayfasında; TK.2289401680 - 29.08.2013 10:06 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine,

476.sayfasında; TK.2300340441 - 04.09.2013 15:39 Egemen BAĞIŞ – Rıza SARRAF görüşmesine,

478.sayfasında; TK.2367700943 - 10.10.2013 19:35 Rıza SARRAF – Egemen BAĞIŞ görüşmesine yer verildiği tespit edilmiştir.

Anayasanın 83. ve 100. maddelerine göre Başbakan, Bakanlar hakkında soruşturmaların özel şekle tabi olduğu anlaşıldığından haklarındaki tespitlerin derhal ve doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilerek suç şüphesi varsa özel soruşturma usullerine göre delil toplama yoluna gidilmesi gerekirken ilgili maddelerin aksine hareket edildiği ve bu hukuk dışı yollara soruşturma süresince ısrar edildiği tespit edilmiştir. CMK hükümleri arasında yer alan 161/3 maddesinde "Cumhuriyet Savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir." Hükmü ile ilgili olarak dosya kapsamında soruşturmanın devamı ile ilgili de herhangi bir yazılı talimatla ilgili bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır.

20.12.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen 2012/120653 sayılı soruşturma ile alakalı olarak 70. sayfasında Gana başlığı altında;

"Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 25/09/2013 tarih ve 2013/41365 soruşturmasına kayden yürütülen tahkikatla ilgili gereği için Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğümüze gönderilen soruşturma dosyasından örnek alınması, kamu görevlilerinin menfaat temin etme ihtimali de göz önünde bulundurularak ön çalışma yapılması talimatı verilmiştir."

Şeklinde ifadelerin geçtiği konu ile alakalı olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/41365 sayısına kayden soruşturmaya başlanıldığının bilindiği anlaşılmıştır. Buna rağmen ilgili savcılığın konu ile ilgili nasıl bir karar verildiğinin araştırılmadığı ve fezlekede olaya yer verildiği görülmüştür.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak 16.10.2014 tarih ve 2014/69582 karar no ile verilmiş olan Kovuşturmaya Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı'nda;

Bu karardan da anlaşılacağı üzere belgede sahtecilik iddiası soruşturulmuş ve sonuçlandırılmıştır. Bu nedenle belgede sahtecilik iddiasının yeniden soruşturma konusu yapılabilmesi ancak yeni ve yeterli delil elde edilmesi durumunda mümkündür. Zira CMK'nun 172/2. fıkrasına göre "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz." Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, inceleme konusu Başsavcılığımız tarafından sürdürülen işbu soruşturmaya nazaran zamanında hareket eden Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı söz konusu olayı soruşturmuş ve sonuçlandırıldığı" belirtilmiştir. Ancak görevlilerin operasyona dönüşen olayla ilgili yürütülen başka bir soruşturma olduğunu bildiklerini fezlekede belirtmelerine rağmen ve operasyon tarihinden önce verilmiş olan ve şüphelilerin lehine olarak değerlendirilebilecek olan karar ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Şüpheli Murat CEBECİOĞLU ifadesinde özetle;

"2006 yılında şişli koruma büro amirliğinde göreve başladım, 2007 yılında şişli polis merkezine tayinim çıktı. 2008 yılının asayiş şube cinayet büro amirliğine atandım, 2009 yılı sonunda kısa dönem olarak askere gittim, 2010 yılının yazının yazında beşiktaş önleyici

hizmetler ekibinde göreve başladım, 2011 yılı başlarında da mali suçlarla mücadele şube müdürlüğüne tayin oldum, 2014 yılı şubat ayında da sarıyer FSM polis merkezine tayinim çıktı. 2014 yılının yaz ayında şark görevi için Ağrı İli Doğubayazıt ilçesine geldim, ben bu hususta daha önce yürütülen bir idari soruşturmada tanık sıfatıyla ifade vermiştim, ben istanbul emniyet müdürlüğü mali suçlarla mücadele şube müdürlüğü nitelikli dolandırıcılık büro amirliğinde yaklaşık 3 yıl (mukayyit olarak) görev yaptım. Mukayyit olarak görevim amirlerimin bana söylemiş olduğu emir ve talimatlar doğrultusunda dosyalarla ilgili ilgili kurumlarla yazışmalar yapmak ve çalışmalar yapmaktır. Amirlerimden aldığım talimatlar uyarınca hareket ettim, büroda alınan hiçbir karar veya yürütülen hiçbir tahkikatta herhangi bir tasarrufum yoktur, diğer konularda olduğu gibi 17 aralık operasyonu olarak bilinen soruşturmanın bir kısmında görev aldım ancak bu durumu açmak isterim, ben sözkonusu operasyon ile ilgili olarak verilen tapeleri yazım kurallarına uygun olarak çevirip word dosyası olarak hazırlayıp o dönem ekip amirimiz olan komiser yardımcısı Hüseyin Korkmaz'a verdim, verilen emir gereği Rıza Sarrraf'ın yurt dışı para transferleri ile ilgili tapeleri dijital ortamda tapelerin içeriğine dokunmadan imla kuralları ve sayfa düzeni yönünden düzenleyip ekip amirimize verdim, bana kesinlikle dinleme-konuşma kayıtları verilmezdi, yazıya dökülmüş olarak verilirdi, bende yukarıda belirttiğim üzere bu dosyaları sayfa düzeni ve imla kuralları yönünden düzenleyerek ekip amirimize verirdim, benim bulunduğum pozisyon itibariyle konuşma kayıtlarını inceleme dinleme yetkim yoktur, ben söz konusu operasyon için hazırlanan fezleke ile ilgili olarak sadece Rıza Sarraf'ın kendi elemanları, komisyoncuları ve iş yaptığı diğer kişilerle ilgili kaydedilen tapelerin düzenlenmesinde görev aldım, yaptığım bu çalışmayı da ekip amirim olan Hüseyin Kormaz'a sundum, bu çalışmaların fezlekede kullanılıp kullanılmayacağı konusundaki yetki ve sorumluluk amirlerimizdeydi, benim görev aldığım süre içerisinde bakan, bakan çocukları ve diğer konularla ilgili bir çalışmam olmamıştı. Amirlerimiz kendilerince önemli gördükleri konulardaki kayıtları, tapeleri kendileri inceler bizlere hiçbir surette bilgi vermezlerdi, tabiri caizse bilmemiz gerektiği kadarıyla çalıştırırlardı. 17 aralık operasyonuna konu fezleke ile ilgili irtibatım yurakıda anlattığım kadardır, 17 aralık soruşturmasında bazı kamu kurum ve kuruluşlarına yazılan müzekkerelerde yer aldım ancak hangi müzekkereyi hangi kuruma gönderdim şuan hatırlamıyorum, bu yazışmaların içeriği ve muhatap kurumlar yine amirlerimiz tarafından verilen talimatlara uygun olarak yapılmıştır. 25 aralık operasyonu ile ilgili hiçbir ilgim, alakam, bilgim imzam yoktur. Bu soruşturmada hiçbir şekilde görev almadım, 17 aralık ve 24 Aralık tarihleri arasında şubede hiçbir şekilde yoktum, bu nedenledir ki 17 Aralık fezlekesinin hazırlandığı süreçte şubede yoktum, söz konusu fezlekede hiçbir parafım yoktur.

Bahse konu hakkında herhangi bir bilgim yoktur. Zaten 17-24 aralık tarihleri arasında şubede yoktum, soruşturma kapsamında kimin şüpheli olarak kimin tanık olarak dosyaya eklenmesinde herhangi bir yetkim de bulunmamaktaydı.

Ben fezlekeyi hazırlamadım, yukarıda bahsettiğim gibi sadece Rıza Sarraf'ın para transferine ait tapeleri word ortamında düzenlenmesini yaptım, bu çalışmayı da amirlerime sundum, bunun fezlekeye dahil edilip edilmemesi yine eski ekonomi bakanı Zafer Çağlayan'ın söz konusu fezlekeye dahil edilmesinde herhangi bir yetkim bulunmamaktaydı, 20/12/2013 tarihli tutanakta da imzam bulunmamaktadır. Zaten o tarihte raporluydum, şubede değildim.

Dediğim gibi fezlekeyi ben hazırlamadım, yine Zafer Çağlayan - Salih Kaan Çağlayan arasındaki dinlemeyi de ben kayıt altına almadım, bu kısımların fezlekede yer alıp almaması benim tasarrufuma bağlı değildir. Bu konudaki karar mercii amirlerimdir, bu görüşme ile ilgili herhangi bir çalışmam da olmamıştır.

Dediğim gibi fezlekeyi ben hazırlamadım, yine Muammer Güler ve diğer şahıslar arasındaki konuşmayı da ben kayıt altına almadım, bu kısımların fezlekede yer alıp almaması benim tasarrufuma bağlı değildir. Bu konudaki karar mercii amirlerimdir, bu görüşme ile ilgili herhangi bir çalışmam da olmamıştır.

Dediğim gibi fezlekeyi ben hazırlamadım, yine Muammer Güler ve oğlu Barış Güler arasındaki dinlemeyi de ben kayıt altına almadım, bu kısımların fezlekede yer alıp almaması benim tasarrufuma bağlı değildir. Bu konudaki karar mercii amirlerimdir, bu görüşme ile ilgili herhangi bir çalışmam da olmamıştır.

Dediğim gibi fezlekeyi ben hazırlamadım, yine Egemen Bağış ve diğer kişiler arasındaki dinlemeyi de ben kayıt altına almadım, bu kısımların fezlekede yer alıp almaması benim tasarrufuma bağlı değildir. Bu konudaki karar mercii amirlerimdir, bu görüşmelerle ilgili herhangi bir çalışmam da olmamıştır.

Diğer sorularda da benzer cevaplar verdim, müfettiş raporlarıyla ve yine soru içerisindeki konu ile alakalı herhangi bir bilgim yoktur. Fezlekeyi ben hazırlamadım, tasarruf tamamen amirlerimdedir. Söz konusu olayın fezlekeye işlenmesi ile ilgili bir ilgim ve alakam yoktur.

Söz konusu olayla ilgili bir bilgim yoktur, ilgi gösterilen ihbarların farklı soruşturmalarda dayanak olarak gösterilmesi ile ilgili herhangi bir alakam ve bilgim bulunmamaktadır.

Ben ayrıca ve genel olarak ifade etmek isterim ki, Nitelikli Dolandırıcılık Büro Amirliğindeki görevim mukayyitlikle sınırlıydı, amirlerimin talimatları doğrultusunda ilgili kumlarla yazışmalara yapar, müzekkere düzenlerdim, bunların içeriği de tamamen amirlerimizin ve müdürlerimizin belirlediği çerçeve içerisinde olurdu, ben 17 Aralık fezlekesini yazmadım, fezlekeye dahil edilecek konular ve kişilerin tespiti de benim tasarrufumda değildi, yukarıda belirttiğim üzere mukayyitlik görevi haricinde başka bir görevim yoktu, 17 Aralık fezlekesinin yazılıp savcılığa gönderildiği tarihte ben büroda yoktum, üzerime atılı suçlamaları kabul etmiyorum, ayrıca daha önce yürütülen disiplin soruşturmasında da tanık olarak ifadem alındı, o ifadem de samimi olarak bildiğim herşeyi anlatmaya çalıştım, bu hususunda göz önünde bulundurulmasını talep ederim, diyeceklerim bundan ibarettir.” Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

17) Sinan SAĞYALAVAÇ’ın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde 34 TM 00150 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında polis memuru olarak çalıştığı süreçte;

1-21.07.2013 günü saat 01:05 TK:2219428897 (Barış GÜLER – Muammer GÜLER),

2- 06.08.2013 günü saat 14:02 TK:2248350344 (Halil İbrahim- Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

3- 14.08.2013 günü Saat 18:42 TK: 2263943544 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

4- 22.08.2013 günü saat 13:33 TK:2277567626 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

5- 06.09.2013 günü saat 21:00 TK: 2304538009 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

6-07.09.2013 günü saat 13:39 TK: 2305389317 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

7- 14.09.2013 günü saat 11:15 TK: 2317457210 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

8- 14.09.2013 günü saat 11:26 TK: 2317468842 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

9- 14.09.2013 günü saat 11:27 TK: 2317470536 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

10- 14.09.2013 günü saat 16:55 TK: 2318061213 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

11-09.10.2013 günü saat 16:19 TK:2362859450 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

12-25.10.2013 günü saat 14:09 TK: 2400130664 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

13-26.10.2013 günü saat 17:30 TK: 2402400667 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER) görüşmelerinin, Sinan SAĞYALAVAÇ tarafından çözülerek metin halinde getirildiği ve iletişim tespit tutanağında 34 TM 00150 aidiyet numarasının bulunduğu tespit edilmiştir.

İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/47593 sayılı soruşturması kapsamında, yapılan çalışmalarda;

Sinan SAĞYALAVAÇ (TCKN 17579938818) isimli şahsın da yine Kaynak Holding bünyesinde faaliyet gösteren Doruk Eğitim Hizm.Tic.A.Ş. den 2005 yılının 10/11/12 Aylan ve 2006 yılı Ocak ayından SGK kaydının bulunduğu, 26.07.2010 tarihinde İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde göreve başladığı, 04.11.2011 tarihinde Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde göreve başladığı ve 28.11.2011 tarihi itibari ile Sabri KIZILKAYA gibi Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde görev yaptığı, bu şahsın yine FETÖ/PDY kapsamında yapılan 2014/115949 ve 2014/55422 sayılı soruşturmalarda gözaltına alınan şahıslardan olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Sinan SAĞYALAÇ'ın FETÖ\PDY terör örgütünün finans kaynağı olan ve bu sebeple Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen Terörün Finansmanı ile ilgili soruşturma kapsamında Kayyım atanan Kaynak Holding bünyesinde çalıştığı, akabinde örgüt lideri Fetullah GÜLEN'in devletin kılcallarına sızma talimatına istinaden polis memuru olduğu ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde dinlemeler yaptığı ve 17 Aralık girişimi olan dosyada görev aldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Sinan SAĞYALAVAÇ'ın emniyet tarafından alınan ifadesinde özetle;

"2010 yılının Ağustos ayında Mersin Polis Eğitim Merkezinden mezun olarak İstanbul Şişli İlçe Emniyet Müdürlüğü Kuştepe Polis Merkezinde 331150 sicil sayılı Polis Memuru olarak göreve başladığını, daha sonra Bahçelievler Kocasinan Polis Merkezi, Bahçelievler Polis Merkezi Amirliği ve Bahçelievler İlçe Emniyet Müdürlüğü Evrak Arşiv Büro Amirliğinde görev yaptığını, 2011 yılının 11. Ayında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne atamasının yapıldığını ve Teknik Takip Büro Amirliğinde Nitelikli Dolandırıcılık konularını takip ettiğini ve bu göreve 2014 yılı Şubat ayına kadar devam ettiğini, daha sonra Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünden atama ile sırasıyla Kağıthane İlçe Emniyet Müdürlüğü Çağlayan Polis Merkezinde, Bağcılar Yüzüncü Yıl Kemal Paşa Polis Merkezi Amirliğinde görev yaptıktan sonra 2. Bölge şark atamasıyla Van Bahçesaray İlçe Emniyet Amirliğin de halen polis memuru olarak görev yapmakta olduğunu, Anayasa Madde 83'e göre Yasa Dokunulmazlığı olan ve Anayasa Madde 100'e göre ise Özel Soruşturmaya tabi olan ve Barış GÜLER'in, Muammer GÜLER'in oğlu olduğu CMK 135/2 maddesine göre tanıklıktan çekinme olarak değerlendirilmesi hususunun savcılık, sorgu hakimliği veya mahkeme tarafından sorulmasının usule uygun olduğu, polis tarafından direk olarak tarafına sorulan bu sorunun usule uygun olmadığını düşündüğünü, bu hususların tarafına yetkili makamlarca anlatılmasını talep ettiğini ayrıca göz altına alınırken Van ilinden getirildiğinden, ayrıca yakın zamanda Van İlinde tekrardan başlama yapmasından dolayı çok yorgun olduğunu ve uzun yoldan geldiği için aşırı yorgunluğunun da bulunduğunu, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda

hareket ettiği, soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı tüm kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

18) Sefa ERDAL'ın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'**nde 34 TM 00145 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Yasama Dokunulmazlığı bulunan kişilerle ilgili olarak;

1- 16.03.2013 günü saat 22:22 TK: 1984703014 (Süleyman ASLAN - Recep Tayyip ERDOĞAN),

2- 19.04.2013 günü saat: 09:59 TK: 2047985322 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

3- 02.05.2013 günü saat:18:57 TK: 2073451138 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

4- 18.09.2013 günü saat 09:57 TK: 2324281128 (Rıza SARRAF-Egemen BAĞIŞ),

5- 26.05.2013 günü saat 17:22 TK: 2119437406 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

6- 07.10.2013 günü saat 21:24 TK: 2359444255 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

7- 10.10.2013 günü saat 19:35 TK: 2367700943 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

8- 12.10.2013 günü saat 19:28 TK: 2374702814 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

9- 14.07.2013 günü saat 14:26 TK: 2208034846 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

10- 23.08.2013 günü saat 22:44 TK: 2280393818 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

11- 15:08.2013 günü saat 14:14 TK: 2265249716 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

12- 24.08.2013 günü saat 23:48 TK: 2282043109 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

13- 29.08.2013 günü saat 10:06 TK: 2289401680 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

14- 04.09.2013 günü saat 15:39 TK: 2300340441 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

15- 06.09.2013 günü saat 16:40 TK: 2304026124 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

16- 24.01.2013 günü saat 22:37 TK: 1888592431 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

17- 16.02.2013 günü saat 09:24 TK: 1929837323 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ dahil olması),

18- 26.03.2013 günü saat 13:50 TK: 2002579671 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

19- 24.09.2013 günü saat 17:25 TK: 2335839476 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

20- 20.05.2013 günü saat 12:10 TK: 2107013844 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER) ,

21- 22.05.2013 günü saat 23:02 TK: 2112580057 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER) ,

22- 01.06.2013 günü saat 12:06 TK: 2130460674 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

23- 05.06.2013 günü saat 14:05 TK: 2138230350 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

24- 26.06.2013 günü saat 13:14 TK: 2176675036 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

25- 06.10.2013 günü saat 19:24 TK: 2357385538 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

26- 06.10.2013 günü saat 19:43 TK: 2357414829 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

27- 06.10.2013 günü saat 20:23 TK: 2357486320 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

28- 07.10.2013 günü saat 19:13 TK: 2359189026 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

29- 07.10.2013 günü saat 21:00 TK: 2359398118 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

30- 08.10.2013 günü saat 13:53 TK: 2360346797 (Rıza SARRAF- Edip görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

31- 08.10.2013 günü saat 18:11 TK: 2360895950 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

32- 11.10.2013 günü saat 13:18 TK: 2371513762 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

33- 11.10.2013 günü saat 19:51 TK: 2372974913 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

34- 14.10.2013 günü saat 13:07 TK: 2377362514 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

35- 22.10.2013 günü saat 16:06 TK: 2394711686 (Rıza SARRAF- Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

36- 04.07.2013 günü saat 23:43 TK: 2192096769 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

37- 31.07.2013 günü saat 18:07 TK: 2237778158 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

38- 03.08.2013 günü saat 23:28 TK: 2244114483 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

39- 10.08.2013 günü saat 14:54 TK: 2256606411 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

40- 13.08.2013 günü saat 12:51 TK: 2261409807 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

41- 24.08.2013 günü saat 23:41 TK: 2282033841 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

42- 27.08.2013 günü saat 13:13 TK: 2286041285 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

43- 27.08.2013 günü saat 17:51 TK: 2286598289 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

44- 03.09.2013 günü saat 13:22 TK: 2298228313 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER dahil olması),

45- 05.09.2013 günü saat 13:58 TK: 2301920940 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

46- 30.08.2013 günü saat :20:24 TK: 2292387889 (Salih Kaan ÇAĞLAYAN- Zafer ÇAĞLAYAN),

47- 02.05.2013 günü saat: 13:14 TK: 2082322258 (Rıza SARRAF-X Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

48- 08.05.2013 günü saat 19:59 TK: 2085202822 (Rıza SARRAF-X Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

49- 02.05.2013 günü saat:18:34 TK: 2073401595 (Rıza SARRAF-X Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

50- 20.09.2013 günü saat 22:54 TK: 2329558579 (Rıza SARRAF-X Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

51- 21.09.2013 günü saat 00:46 TK: 2329699546 (Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN),

52- 30.09.2013 günü saat 20:15 TK: 2346937162 (Rıza SARRAF-Zafer ÇAĞLAYAN),

53- 18.05.2013 günü saat 18:47 TK: 2104461599 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

54- 21.05.2013 günü saat 16:14 TK: 2109779993 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

55- 30.05.2013 günü saat 21:22 TK: 2127636673 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

56- 21.06.2013 günü saat 14:24 TK: 2167756587 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN) ,

57- 29.06.2013 günü saat 13:02 TK: 2182277194 (Rıza SARRAF-X Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

58- 08.10.2013 günü saat 22:08 TK: 2361353064 (Rıza SARRAF-X şahıs görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

59- 25.10.2013 günü saat 21:09 TK: 2401075883 (Rıza SARRAF-X şahıs görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

60- 29.09.2012 günü saat 16:29 TK: 1693811276 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

61- 11.12.2012 günü saat 20:55 TK: 1809761767 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

62- 11.12.2012 günü saat 20:59 TK: 1809844547 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

63- 07.08.2013 günü saat 16:55 TK: 2250615460 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

64- 24.08.2013 günü saat 22:07 TK: 2281907745 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

65- 24.08.2013 günü saat 23:45 TK: 2282041629 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

66- 25.08.2013 günü saat 19:23 TK: 2283196055 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

67- 05.09.2013 günü saat 22:41 TK:2302905240 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

68- 05.09.2013 günü saat 22:51 TK: 2302916392 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

69- 22.03.2013 günü saat 21:13 TK: 1996254078 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

70- 22.03.2013 günü saat 21:15 TK: 1996255906 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

71- 03.10.2013 günü saat 19:48 TK: 2352398713 (Süleyman ASLAN- Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

72- 21.07.2013 günü saat 01:05 TK:2219428897 (Barış GÜLER – Muammer GÜLER),

73- 06.08.2013 günü saat 14:02 TK:2248350344 (Halil İbrahim- Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

74- 14.08.2013 günü Saat 18:42 TK: 2263943544 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

75- 22.08.2013 günü saat 13:33 TK:2277567626 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

76- 06.09.2013 günü saat 21:00 TK: 2304538009 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

77- 07.09.2013 günü saat 13:39 TK: 2305389317 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

78- 14.09.2013 günü saat 11:15 TK: 2317457210 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

79- 14.09.2013 günü saat 11:26 TK: 2317468842 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

80- 14.09.2013 günü saat 11:27 TK: 2317470536 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

81- 14.09.2013 günü saat 16:55 TK: 2318061213 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

82- 09.10.2013 günü saat 16:19 TK:2362859450 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

83- 25.10.2013 günü saat 14:09 TK: 2400130664 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER),

84-26.10.2013 günü saat 17:30 TK: 2402400667 (Barış GÜLER- Muammer GÜLER) görüşmelerinin Sefa ERDAL tarafından çözülerek metin halinde getirildiği ve iletişim tespit tutanağında 34 TM 00145 aidiyet numarasının bulunduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Sefa ERDAL'ın talimatla alınan ifadesinde özetle;

"1-Ben çalışmış olduğum **büroda dinleme ekibinde** görev alıyordum. Oradaki görevim hakkında dinleme kararı alınan şahısların telefon görüşmelerini dinleyip bunun hakkında Kısım Amirlerimize bildiriyor, kısım amirlerimiz de söz konusu görüşmeleri soruşturma savcısına bildirdikten sonra savcı bey den aldığı talimatları bize iletiyor, biz de bu talimatlar doğrultusunda görüşmeleri tape haline getiyoruz. Bana sormuş olduğunuz soruda ki 1984703014 ID numaralı Süleyman ASLAN ile Recep Tayyip ERDOĞAN arasında geçen telefon görüşmesindeki hedef şahıs Süleyman ASLAN'dır. Bu iki şahıs arasındaki telefon görüşmelerini bana verilen talimat gereği metin haline getirdim. Bu konu ile ilgili hatırladığım kadarıyla kısım amirimiz olan Mustafa DEMİRHAN'a bilgi ermiştim. Mustafa DEMİRHAN savcı beyle görüşerek, savcı beyin talimatını ileterek görüşmelerin tape haline getirilmesini söyledi.

2-Bu sorudaki bizim dinlediğimiz hedef şahıs Rıza SARRAF'tır. Yukarıda belirttiğim şekliyle Rıza SARRAF İle Egemen BAĞIŞ arasındaki telefon görüşmesini o dönemki kısım amirine bildirdim. Yalnız görüşme tarihleri farklı olması sebebiyle dönem dönem de kısım amirlemiz değişmiş olabliceğinden şuan itibariyle hangi görüşmeyi hangi kısım amirine söylediğimi hatırlamıyorum. Görüşme tarihleri itibariyle hangi kısım amiri görevliyse görevli olan kısım amirine bilgi verdiğimi kabul ediyorum. Kısım amirime bilgi verdikten sonra amirimiz bize savcı beyden aldığı talimatları bize bildirerek görüşmeleri tape haline getirmemizi söyledi. Biz de bunun üzerine görüşmelerini tape haline getirdik.

3-Bu soruda dinlediğimiz hedef şahıs Rıza SARRAF'tır. Kesinlikle Muammer GÜLER hedef şahıs değildir. Rıza SARRAF ile görüşmelerin olduğu tarihde görevli olan kısım amirine bildirdik. Amirimiz de bize savcı beyle görüşerek görüşmelerin tape haline getirilmesini talimatını verdi.

4-Bu soruda da dinlediğimiz hedef şahıs Barış GÜLER'dir. Barış GÜLER'in Muammer GÜLER ile ilgili görüşmelerini yine o dönemki kısım amirimize bildirdim. Amirimiz de savcı beyle görüşüp bize görüşmelerin tape haline getirmemizi söyledi.

5-Barış GÜLER'in Muammer GÜLER'in oğlu olduğunu telefon görüşmelerinden fark ettiğimiz de bu durumu derhal o dönemki kısım amirimize bildirdik. Amirimiz de yine savcı beyle görüşerek görüşmelerin tape haline getirilmesi talimatını verdi.

6-Bu soruda dinlemiş olduğumuz hedef şahıs Salih Kaan ÇAĞLAYAN'dır. Salih Kaan ÇAĞLAYAN'ın babası olan Ekonomi eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN ile 30/08/20163 günü yapmış olduğu telefon görüşmeside aynı şekilde o dönemdeki kısım amirimize bildirdim.

Amirimiz de soruşturma savcısıyla görüşerek görüşmelerin tape haline getirilmesi talimatını verdi.

7-Salih Kaan ÇAĞLAYAN'ın Zafer ÇAĞLAYAN'ın oğlu olduğunu da kısım amirimize bildirdik. Yine aynı şekilde görüşmeleri tape haline getirilmesi talimatını verdi.

8-Bu soruda dinlemiş olduğumuz hedef şahıs Rıza SARRAF'tır. Rıza SARRAF'ın Zafer ÇAĞLAYAN ile görüşmelerini kısım amirimize bildirerek kasım amirimizin bize iletmiş olduğu savcı beyin talimatları doğrultusunda görüşmeleri tape haline getirdik.

9-Bu soruda belirtilen maillere ait şifreliri hatırladığım kadarıyla tape kayıtlarından temin etmiştik. Ancak maillere ait şifrelerin telefon görüşmesi ve mesajların tape haline getirip getirilmediğini şuan itibariyle hatırlamıyorum. Hatırladığım kadarıyla şifre Rıza SARRAF'ın bir telefon görüşmesinde veya mesajlaşmasında geçiyordu. Bu görüşme veya mesajlaşmanın kimle yapıldığını hatırlamıyorum. Söz konusu mail adreslerine şifre ile girmek suretiyle hiçbir şekilde tasarrufta bulunmadım ve hiçbir işlem yapmadım. Sadece kamera kayıtları altında yapmış olduğumuz işlerin hepsini tutanağa bağlayarak belirtilen mail adreslere girip soruşturma savcısının suç unsuru olarak değerlendirebileceği bilgi ve belgelerin kopyasını alarak bunları bir CD haline getirerek soruşturma savcısı Celal KARA'ya teslim ettik. Çukurca'nın coğrafi şartları ve bölgenin terör bölgesi olması dolasıyla imkanların yetersiz olduğundan avukat temin edemedim. Üzerime atılı suçlamaların hiçbirini kabul etmiyorum. Ben görevimi yerine getirirken sadece kısım amirlerime ve soruşturma savcısına bilgi verdim. Bunun haricinde hiç bir kişi ve kuruma takip ettiğim soruşturma dosyaları ile alakalı bilgi veya belge sızdırmadım. Bir polis memuru olarak sadece amirlerimin bana vermiş olduğu emirleri yerine getirmeye çalıştım. Talimat evrakında bana sormuş olduğunuz tape kayıtlarındaki hedef şahıslar sadece Rıza SARRAF, Barış GÜLER, Salih Kaan ÇAĞLAYAN ve Süleyman ASLAN'dır. Bunun haricindeki hiçbir Bakan veya Başbakan hedef şahıs olarak dinlenilmemiştir. Söyleyeceklerim bundan ibarettir.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

19) ÖMER ATALAY’ın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği’**nde 34 TM 00184 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul C. Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1’de yer alan havaalanı girişinde para dolu valiz **“Çantayla Dönüş”** başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca yasama dokunulmazlığı bulunan kişilerle ilgili olarak da;

1-16.03.2013 günü saat 22:22 TK: 1984703014 (Süleyman ASLAN- Recep Tayyip ERDOĞAN),

2-19.04.2013 günü saat: 09:59 TK: 2047985322 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

3-02.05.2013 günü saat:18:57 TK: 2073451138 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

4-18.09.2013 günü saat 09:57 TK: 2324281128 (Rıza SARRAF-Egemen BAĞIŞ),

5-26.05.2013 günü saat 17:22 TK: 2119437406 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

6-07.10.2013 günü saat 21:24 TK: 2359444255 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

7-10.10.2013 günü saat 19:35 TK: 2367700943 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

8-12.10.2013 günü saat 19:28 TK: 2374702814 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

9-14.07.2013 günü saat 14:26 TK: 2208034846 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

10-23.08.2013 günü saat 22:44 TK: 2280393818 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

11-15:08.2013 günü saat 14:14 TK: 2265249716 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

12-24.08.2013 günü saat 23:48 TK: 2282043109 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

13-29.08.2013 günü saat 10:06 TK: 2289401680 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

14-04.09.2013 günü saat 15:39 TK: 2300340441 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

15-06.09.2013 günü saat 16:40 TK: 2304026124 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

16-24.01.2013 günü saat 22:37 TK: 1888592431 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

17-16.02.2013 günü saat 09:24 TK: 1929837323 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ dahil olması),

18-26.03.2013 günü saat 13:50 TK: 2002579671 (Rıza SARRAF- Egemen BAĞIŞ),

19-17.12.2013 günü saat 07:39 TK: 2506122609 (Barış-Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

20-17.12.2013 günü saat 08:28 TK:2506149658(Barış-Özgür ÖZDEMİR görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

21-24.09.2013 günü saat 17:25 TK: 2335839476 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

22-20.05.2013 günü saat 12:10 TK: 2107013844 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

23-22.05.2013 günü saat 23:02 TK: 2112580057 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

24-01.06.2013 günü saat 12:06 TK: 2130460674 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

25-05.06.2013 günü saat 14:05 TK: 2138230350 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

26-26.06.2013 günü saat 13:14 TK: 2176675036 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

27-06.10.2013 günü saat 19:24 TK: 2357385538 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

28-06.10.2013 günü saat 19:43 TK: 2357414829 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

29-06.10.2013 günü saat 20:23 TK: 2357486320 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

30-07.10.2013 günü saat 19:13 TK: 2359189026 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

31-07.10.2013 günü saat 21:00 TK: 2359398118 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

32-08.10.2013 günü saat 13:53 TK: 2360346797 (Rıza SARRAF- Edip görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

33-08.10.2013 günü saat 18:11 TK: 2360895950 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

34-11.10.2013 günü saat 13:18 TK: 2371513762 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

35-11.10.2013 günü saat 19:51 TK: 2372974913 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

36-14.10.2013 günü saat 13:07 TK: 2377362514 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

37-22.10.2013 günü saat 16:06 TK: 2394711686 (Rıza SARRAF- Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması) ,

38-04.07.2013 günü saat 23:43 TK: 2192096769 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

39-31.07.2013 günü saat 18:07 TK: 2237778158 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

40-03.08.2013 günü saat 23:28 TK: 2244114483 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

41-10.08.2013 günü saat 14:54 TK: 2256606411 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

42-13.08.2013 günü saat 12:51 TK: 2261409807 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

43-24.08.2013 günü saat 23:41 TK: 2282033841 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

44-27.08.2013 günü saat 13:13 TK: 2286041285 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

45-27.08.2013 günü saat 17:51 TK: 2286598289 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

46-03.09.2013 günü saat 13:22 TK: 2298228313 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER dahil olması),

47-05.09.2013 günü saat 13:58 TK: 2301920940 (Rıza SARRAF- Muammer GÜLER),

48-30.08.2013 günü saat :20:24 TK: 2292387889 (Salih Kaan ÇAĞLAYAN - Zafer ÇAĞLAYAN),

49-02.05.2013 günü saat: 13:14 TK: 2082322258 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

50-08.05.2013 günü saat 19:59 TK: 2085202822 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

51-02.05.2013 günü saat:18:34 TK: 2073401595 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

52-20.09.2013 günü saat 22:54 TK: 2329558579 (Rıza SARRAF-x Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

53-21.09.2013 günü saat 00:46 TK: 2329699546 (Rıza SARRAF – Zafer ÇAĞLAYAN),

54-30.09.2013 günü saat 20:15 TK: 2346937162 (Rıza SARRAF-Zafer ÇAĞLAYAN),

55-18.05.2013 günü saat 18:47 TK: 2104461599 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

56-21.05.2013 günü saat 16:14 TK: 2109779993 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

57-30.05.2013 günü saat 21:22 TK: 2127636673 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

58-21.06.2013 günü saat 14:24 TK: 2167756587 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

59-29.06.2013 günü saat 13:02 TK: 2182277194 (Rıza SARRAF-X Bayan görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

60-08.10.2013 günü saat 22:08 TK: 2361353064 (Rıza SARRAF-X şahıs görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

61-25.10.2013 günü saat 21:09 TK: 2401075883 (Rıza SARRAF-X şahıs görüşmesine Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

62-29.09.2012 günü saat 16:29 TK: 1693811276 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

63-11.12.2012 günü saat 20:55 TK: 1809761767 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

64-11.12.2012 günü saat 20:59 TK: 1809844547 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

65-07.08.2013 günü saat 16:55 TK: 2250615460 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

66-24.08.2013 günü saat 22:07 TK: 2281907745 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

67-24.08.2013 günü saat 23:45 TK: 2282041629 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

68-25.08.2013 günü saat 19:23 TK: 2283196055 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

69-05.09.2013 günü saat 22:41 TK:2302905240 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması),

70-05.09.2013 günü saat 22:51 TK: 2302916392 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

71-22.03.2013 günü saat 21:13 TK: 1996254078 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

72-22.03.2013 günü saat 21:15 TK: 1996255906 (Rıza SARRAF- Zafer ÇAĞLAYAN),

73-03.10.2013 günü saat 19:48 TK: 2352398713 (Süleyman ASLAN- Zafer ÇAĞLAYAN dahil olması) görüşmelerinin Ömer ATALAY tarafından çözülerek metin halinde getirildiği ve iletişim tespit tutanağında 34 TM 00184 aidiyet numarasının bulunduğu tespit edilmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında gerçekleştirilen hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

Şüpheli Ömer ATALAY'ın emniyet tarafından alınan ifadesinde özetle;

"2011 yılında Bitlis Polis Meslek Yüksek Okulundan mezun olarak İstanbul Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürlüğünde 340342 sicil sayılı Polis Memuru olarak göreve başladığını, 2012 yılında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde göreve başladığını, 2014 Ocak ayına kadar Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde dinleme kısmında görev yaptıktan sonra atamasının Boğaz Köprüler Koruma Şube Müdürlüğüne yapıldığını, 2014 yılı Ağustos ayında Tokat ili Almus ilçesine atamasının yapıldığını, halen burada aktif olarak görev yaptığını, ifade de sorulan aidiyet numarasının kendisine ait olduğunu, Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Teknik Takip Büro Amirliğinde görev yaparken fiziki takip kısmında çalışmadığını ve bahse konu müfettiş soruşturmasında belirtilen gazete haberinde geçen tutanaktaki aidiyet numarasının kendisine ait olmadığını, müfettişlerin tutanağın aslını incelediklerinde tespit ettiklerini, bununla alakalı

tutanağı müfettişler incelediklerinde kendisini haklı bulduklarını ve bununla ilgili verilmiş olan disiplin kurulu kararında da görüleceği üzere **bahse konu aidiyet numarası sehven kendisinin aidiyet numarası ile karıştırıldığını,** bu konunun kendisiyle hiçbir ilgisinin olmadığını, bununla ilgili hakkında verilen disiplin kurulu kararının temin edilmesi gerektiğini düşündüğünü, gerekirse müfettişlere vermiş olduğu ifadenin bir nüshasını sunabileceğini, disiplin kurulu kararının da temin edilmesini talep ettiğini, yasama dokunulmazlığı olan kişilerle ilgili görüşmelere ilişkin bilgisinin olduğunu fakat bu konuya dört polis memuru olarak o dönemde baktıkları için belirtilen konuşmaları kimin metin haline getirdiğini hatırlamadığını, tarafına bu tape metni gösterilmeden bu konuyu hatırlayamayacağını, dosyada kısıtlılık kararı olduğu için bu tapelerin gösterilmediğini, ayrıca yasama dokunulmazlığı olan hiçbir şahsı direk hedef şahıs olarak dinlemediklerini ve tapesini hedef şahıs olarak yapmadıklarını, bu tarz konularda kısım amirlerine bilgi verdiklerini, o dönemde kısım amirliğine bir dönem Mustafa DEMİRHAN'ın daha sonra operasyon aşamasına birkaç ay kala İsmail ARPACI'nın baktığını ve amirlerinin talimatları doğrultusunda çalıştıklarını, kısım amirlerinin bu talimatları konunun savcısı ile görüştükten sonra kendilerine bu talimatları verdiğini bildiğini çünkü amirlerine bu hususları sorduklarında amirlerinin kendilerine savcı ile görüşüp onun talimatı ile hareket edelim şeklinde cevap verdiklerini, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

20) Abdullah ALTAY'ın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'**nde 34 TM 00179 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında **polis memuru** olarak çalıştığı süreçte;

1-17.12.2013 günü saat 07:39 TK: 2506122609 (Barış-Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması),

2-17.12.2013 günü saat 08:28 TK:2506149658 (Barış-Özgür ÖZDEMİR görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması) görüşmelerinin adı geçen Abdullah ALTAY isimli şahıs tarafından çözülerek metin halinde getirildiği ve iletişim tespit tutanağında 34 TM 00179 aidiyet numarasının bulunduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Abdullah ALTAY'ın emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2008 yılında İstanbul Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünde göreve 302282 sicil sayısıyla Polis Memuru olarak göreve başladığını, 2012 yaz aylarında Çevik Kuvvetten çıktıktan sonra 5 farklı dil bilmesinden dolayı Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne başvuruda bulunduğunu, İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip Büro Amirliğine atandığını, Teknik Takip Büro Amirliğinde Göçmen Kaçakçılığı konularında Dinleme görevinde bulunduğunu, bu süreçte bildiği yabancı dillerde yapılan telefon görüşmelerinin kendisine sorulduğunu, bu görüşmeleri şifai olarak tercüme ederek o dönemde çalışmakta olduğu sıralı Amirleri Mustafa DEMİR ve İsmail ARPACI komiserlerine çeviri yaptığını, onların da konuşmalar içerisinde suç unsuru görüşmelerin amirlerince değerlendirilip tape yapıp yapmayacağının kendisine söylendiğini, 2014 yılının Mart ayına kadar Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde çalıştıktan sonra Şişli Polis Merkezine atandığını, ve 2014 yılı atama döneminde 2. bölge şark atamasının Diyarbakır iline yapıldığını, Diyarbakır kadrosunda önce Asayiş Şube Müdürlüğünde, daha sonrasında yine dil bilmesinden dolayı geçici görevle Diyarbakır İstihbarat Şube Müdürlüğüne atandığını ve geçici görevinin bitmesi üzerine şu anki aktif görev yeri olan Diyarbakır Çocuk Şube Müdürlüğüne atamasının yapıldığını, halen burada aktif olarak görev yaptığını, Afganistan Göçmeni olmasından dolayı Farsça, Darice, Tacikçe, Türkmence ve Özbekçe dillerini bildiğini, 34 TM 00179 aidiyet numarasının kendisine ait olduğunu, bahse konu; 17.12.2013

günü saat 07:39 TK: 2506122609 (Barış-Barış GÜLER görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması) ve 17.12.2013 günü saat 08:28 TK:2506149658 (Barış-Özgür ÖZDEMİR görüşmesine Muammer GÜLER dahil olması) tapelerin kendisi tarafından yapılıp yapılmadığını hatırlamadığını, bu tapelerle alakalı suç unsuru olup olmadığı veya tanıklıktan çekinme gerektirir bir durum olup olmadığı ile ilgili bir tasarrufunun olmadığını, bu tasarrufu yukarıda isimlerini beyan ettiği dinlemede Sefa ERDAL veya Ömer ATALAY isimli dosya ile görevli polis memurları ile o zamanki sıralı amirleri olan İsmail ARPACI Başkomiser ve Mustafa DEMİRHAN Komiser'in değerlendirdiğini, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

21) Tahsin TOPARLAK'ın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde Başkomser olarak görev yaptığı dönemde;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince yürütülen İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce yürütülmekte olan 2012/120653 sayılı adli soruşturma süresinde CMK 135 ve CMK 140 maddeleri kapsamında elde edilen ve gizli kalması gereken bilgilerden ses ve tapeler ile fiziki takip ve teknik izleme ev araması görüntülerinin internet üzerindeki sosyal medya sitelerine ve yazılı görsel basına sızdırılması yönergenin ilgili maddelerinde yapılan düzenlemelere aykırı davranılması konusu ile ilgili düzenlenen 19.11.2014 tarihinde 2014/5 sayılı tevdii raporunda;

17.12.2013 tarihinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında dosyanın şüphelilerinden Barış GÜLER ile Süleyman ASLAN'ın ikametlerinde yapılan arama görüntülerinin sızdırılması ile ilgili olarak;

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünden ilgili şüphelilerin arama işlemlerinde görevli personelin tespit edilerek bildirilmesi istenilmiş; alınan cevabi yazıda Barış GÜLER'in ikamet aramasında Emniyet Amiri İbrahim ŞENER sorumluluğunda (11) personel, Süleyman ASLAN ikamet aramasında Başkomiser Tahsin TOPARLAK sorumluluğunda (12) personelin görevlendirildiği anlaşılmıştır. İstanbul Siber Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne anılan görüntülerin ilk kez hangi tarih ve saatten itibaren nerede yayınlanmaya başladığının tespiti istenilmiştir. Alınan cevabi raporda özetle "Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramada para sayma anahtar kelimesi ile geriye dönük twitter akış aramasında ilk olarak 18.12.2013 günü saat 13:56 da tweet atan Ahmet WINGER isimli @aadagger kullanıcı adlı şahıs tarafından paylaşıldığı @aadagger isimli kullanıcının paylaşımında yer alan web sitesi açıldığında htpp://www.radikal. com.tr/ turkiye_ baris_gulerin_evindeki_aramadan-ilk_goruntuler-1166837 haberin 18.12.2013 tarih ve 13:43 de yayımladığının görüldüğü, raporda resimler üzerinde yapılan adli fotoğraf analizinde, resimlerin hangi telefon ve fotoğraf makinasından çekildiğini gösterir Exif bilgilerinin bulunmadığı birçok internet sitesinde haber kaynağının www.radikal.com.tr olduğunun belirtildiği, şüphelilerden Süleyman ASLAN'ın ikameetinde yapılan aramada ayakkabı kutuları fotoğraflarının internete sızdırılması ile ilgili olarak yapılan araştırmada adı geçenin ev aramasına ait video ve fotoğrafların yayınlanması ile ilgili olarak Doğan Haber Ajansı sitesi www.dh.com.tr ve hürriyet yayın grubuna ait www.hurriyet.com.tr. alan adlı internet sitelerinde yayınlandığının görüldüğü, twitter isimli sosyal paylaşım sitesi zaman akışı içerisinde geriye doğru gidilerek yapılan araştırmada ayakkabı kutusu ayakkabı içerisinde para resmini ilk olarak Yüksel DURGUT isimli

@yksldrgt profilinden ayakkabı içerisinde dolar bulunan resmi paylaşıldığı, ancak para dolu kutu fotoğraf üzerinde yapılan araştırmada fotoğrafın internete operasyondan (10) kadar önce yüklenildiği ancak bu fotoğrafın 18.12.2013 günü saat 11:22'de @yksldrgt profilinden yayınlandığı "Tineye" isimli görsel fotoğraf eşleştirme sitesinde yapılan karşılaştırmada ayrıca fotoğraf şeklinde bulunduğu bildirilmesi üzerine müfettişlik makamınca yapılan araştırmada raporun 3/8 sayfasında ikinci sırasında yayınlanmış olan beyaz masa üzerindeki paralara ait fotoğrafın Süleyman ASLAN ikametinde ve çalışma odasında elde edilen paralara ait sızdırılan görüntü kaydı olduğu tespit edilmiştir. Buna göre gerek Barış GÜLER ve gerekse Süleyman ASLAN'ın ikametlerinde arama sırasında kaydedilerek basına servis edilen görüntülerin birlikte ve aynı zamanda Radikal gazetesine sızdırıldığı ve www.radikal.com.tr adresinde aynı haber başlığı altında yayınlanmış olduğu tespit edilmiştir. Anılan raporun sonuç kısmında Barış GÜLER'in ikametinde yapılan aramaya ilişkin görüntülerle ilgili 420 web sitesinde sonuç bulunduğu haberin kaynağının Radikal Gazetesinin olabileceği; Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramaya ilişkin 426 adet web sitesinde sonuç bulunduğu haberlerin ilk olarak Doğan Haber ajansı ve Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.'ye ait olabileceğinin düşünüldüğü TV kanalları ve haber sitelerinde yayınlanan operasyon video görüntülerin yapılan aramasında 1630 sonuç çıkması sebebiyle ilk olarak nerede yayınladığının tespit yapılamadığı görüş ve tespitlerinin bulunduğu raporun 26.04.2013 tarihinde tanzim edildiği anlaşılmıştır.

İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yazılan yazıya verilen cevabi yazıda yazı ekinde gazete küpürlerinde yer alan fotoğrafların Barış GÜLER ve Süleyman ASLAN isimli şahısların adreslerinde yapılan aramalar sırasında çekildiği ancak gazetelerde yer alan fotoğrafların açısı itibari ile Şube Müdürlüğü görevlileri tarafından çekilen video görüntüleri ile bağdaşmadığının görüldüğü yönünde tespit yapıldığı bildirilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında şüpheli konumunda bulunduğundan bahisle Süleyman ASLAN'ın ikametinde yapılan aramaya dair görüntülerin basına sızdırılması nedeniyle bilgisi alınan sıfatıyla alınan ifadesinde özetle; tutanakta imzası bulunan Emniyet Personelinin yapmış olduğu arama sırasında kayda aldıkları görüntülerin basına sızdırılması nedeniyle kamuoyunda masumiyet karinesinin ihlal edilerek adeta suçlu gibi gösterilmiş olması üzerine yaşamakta olduğu mağduriyet sebebiyle kendilerinden ayrıca şikayetçi olacağını … giriş kattaki arama sırasında ajanda ve not kağıtları gibi yazılı belgelere el koyduklarını, aramada çalışma odasında kitaplığın içerisindeki bez torba, naylon poşet ve kitap-evrak-ayakkabı kutularının içerisinden bir miktar para bulunduğunu, bunun dışında yatak odasındaki aramada da çeşitli kutuların içerisinde de paralar bulunduğunu, daha arama başlamadan kendilerine bu paraları verebileceğini söylediğini, ancak aramayı yapan amirin "hayır her şey yerinde kalsın, biz arayıp bulacağız" demesi üzerine gösterme yapmadığını, paraların sırasıyla önce çalışma odasında, sonra da yatak odasından elde edildiğini, bu arama sırasında görüntü kaydı yapan kişinin parayı bulduklarında çağırıldığını, kayıt alındığını, bu nedenle önce çalışma odasından alınan paraların kaydının alındığını, ardından yatak odasından alınanların kaydının yapıldığını, kaydın sadece bir görevli tarafından yapıldığını, el kamerası gibi bir kamera ile kayıt yapıldığını, bu şahsın polis olduğunu, bazen durduğunu, bazen de paraların elde edilmesi sırasında çağırılarak kayıt almasının sağlandığını, bu şahsın dışında amir konumundaki şahsın da cep telefonu ile video kayıt yaptığını ve fotoğraf olarak da kendisine ait cep telefonu ile kayıt aldığını, bu iki şahsın dışında her iki odada da bulunduğu esnada başka kişi veya kişiler tarafından kaydın alınmadığını, bu video görüntüsü ve fotoğrafları alan kişinin salonda bulunduğu sırada Abi şeklinde hitap ettiği bir kişiye video ve fotoğraf görüntülerini kendisine ileteceğini göndereceğini telefonda söylediğini, bu konuşmadan sonra kendisinin dublex olan evinin dışına çıktığını ve oradan abi dediği kişiye kayıt ve fotoğrafları gönderdiğini, bu şahsın dışarıda 10-15 dakika kadar kaldığını, eve girmesi ve dışarı çıkmasının birkaç kez olduğunu, arama amirinin çalışma odasında arama sırasında cep telefonu ile elde ettiği yetkisi olmadan şahsi cep telefonuna hukuka aykırı şekilde kaydettiği görüntüleri çalışma odasından da göndermiş olabileceği, ancak birkaç kez

giriş kat salonundan dışarı çıkarak mesaj attığını, yatak odasındaki arama sırasında camdan baktığından tanık olduğunu… 19.12.2013 tarihine kadar nezarette tutulduğunu, ifadesinin alındığını, 19.12.2013 günü saat 15:55' e kadar gerek arama sırasındaki görüntüler ve video kayıtları, gerekse teknik izleme ve fiziki takip sırasında elde edilen görüntülerin kendisine gösterilmediğini ve verilmediğini, Avukatlarına da ifadesi tamamlanıncaya kadar herhangi bir belge ve bilgi verilmediğini öğrendiğini, bu durumda ifadesinin tamamlandığı 20.12.2013 günü saat 03:30' a kadar internet, yazılı ve görsel medya ile diğer sosyal medyada yayınlanmış olan para kutuları ve soruşturma gizliliğini ihlal edecek şekilde basın sızdırılmış olan görüntülerin kendisine ve müdafilerine verilmemiş olması nedeniyle bilgilerinin olmadığını …, ikametinde elde edilen bağış paralarının basına muhtemelen Polisçe sızdırılmış olmasına, soruşturmanın gizliliği ve anayasada güvence altına alınan masumiyet karinesine aykırı şekilde kamuoyu vicdanında suçlu olarak kabulü yönünde algı yaratılmasına neden olduğunu …, evinde yapılan aramada diğer polis memurlarının şahsi cep telefonuyla görüntü kaydı yaptıklarına tanık olmadığını, ancak arama amiri olduğunu düşündüğü kişinin evindeki arama sırasında kayıt yaptığını gördüğünü, yaşamakta olduğu sosyal psikolojik ve itibarsızlaştırma sorumluluğunun bu görüntüleri sızdıran kişi ya da kişilerde olacağını, Avukatların verilen ifade metninde bulunan 31 adet teknik takip izleme görüntüsünden sadece 9 tanesinin medyaya sızdırıldığını tahmin ettiğini, ikametinde kaydedilen ev aramasına ilişkin görüntülere ifadesinde yer verilmediğinden avukatların veya şahsının bu görüntülere sahip olmasının beklenemeyeceğini beyan etmiştir.

Süleyman ASLAN'a Müfettişlik tarafından yaptırılan teşhiste, Tahsin TOPARLAK'ın evine arama yapan şahıslardan olduğunu, kendisine ait evde gerçekleştirilen aramada kamera kaydı yapan görevlinin dışında şahsi cep telefonuyla paraların içerisinde bulunduğu kutular ile diğer torbaların resimlerini çeken ve görüntülerini kaydeden şahsın Tahsin TOPARLAK isimli şahıs olduğu şeklinde beyan ve teşhiste bulunmuştur.

Şüpheli Tahsin TOPARLAK'ın talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Şu an İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/55422 soruşturma sayılı talimat yazısı ve ekleri tarafıma okundu. Üzerime atılı suçlamayı anladım. 01/08/2014 tarihinden bu yana Sason İlçesinde Başkomiser olarak görev yapmaktayım. Daha önce İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Kaçakçılık Büro Amirliğinde Başkomiser olarak görev yaptım. 25/03/2015 tarihinde ben İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında ifade vermiştim. 17/12/2013 tarihinde Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Kaçakçılık Büro Amirliğinde görev yaptım. Bize bir gün öncesinden operasyon olduğunu, bize sabah erken gelmemiz gerektiği söylenince biz ekip olarak 17/12/2013 tarihinde sabah saat 05:00 sıralarında emniyet binasına geçtik. Burada bize hangi yerde arama yapılacağı söylendi. Gerekli mahkeme kararları ve savcı talimatları verildi. Bu şekilde arama yapılacak olan ikamete gittik. Ben bu tarihe kadar bahsi geçen operasyondan hiç bir şekilde haberdar olmadığım gibi arama faaliyeti dışında herhangi bir şekilde dosyanın veya operasyonun hiçbir bölümünde görev almadım. Yukarıda beyan ettiğim gibi aramayı dahi bir gün öncesinden ve nereyi arayacağımızı dahi bilmeksizin öğrendim. Arama için evin kapısını çaldığımızda kapıyı evi aranacak olan şahıs Süleyman ASLAN açtı. Şahsa hakları hatırlatıldı arama kararları gösterildi. Şahsa hakları hatırlatıldıktan sonra şahıs avukat çağırmak istediğini söyledi. Kendisi avukatına haber verdi. Bizde bu sırada hazurunları temin ettik. Hazurunlar Süleyman ASLAN'ın oturduğu sitedeki iki özel güvenlik görevlisiydi. Bu şekilde aramaya başladık. Avukatın ne zaman geldiğini hatırlamıyorum. Aramada resmi şekilde görüntü kaydı yapıldı. Bu şekilde arama esnasında üst katta para ve paraların içerisinde bulunduğu kutular bulundu. Bu paralar üst katta bulunan çalışma odasında bulununca biz evin diğer bölümlerini arayabilmek amacıyla biz bu odanın kapısını kilitledik ve anahtarı da şüpheli Süleyman ASLAN'a teslim ettik. Daha sonra yatak odasında ve banyo girişinde banyo lifinin içerisinde de paralar bulduk. Banyo girişinde ve yatak odasında paralar bulmamıza rağmen bu aramaya ilişkin basına sadece çalışma odasında bulunan paralara

ilişkin iddia edilen görüntüler ortaya çıktı. Oysa resmi şekilde alınan görüntü haricinde hiç bir görüntü alınmamıştır. Eğer ki biz haricen görüntü almak isteseydik yatak odasındaki paraların görüntüleri ile banyo girişinde banyo lifinin içerisinde bulunan paranın görüntüsünüde alırdık. Çünkü bunlar daha dikkat çekici olurdu. Ancak her nasılsa basında çalışma odasında bulunan paralara ilişkin görüntüler olduğu iddia ediliyor. Böyle bir görüntüyü eğer ki var ise ben kesinlikle bu görüntülerin benim veya diğer ekip arkadaşlarımın çektiğini kabul etmiyorum. Böyle bir şey mümkün değildir. Görüntüleri çekmediğimiz için görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili bir bilgimiz yoktur. Aramada herşey usulüne göre yapılmıştır. Ben ve diğer ekip arkadaşlarım yukarıdada bahsettiğim gibi herhangi bir şekilde görüntü almadık. Zaten görev yapan ekip 12 kişiydi. Bunların haricinde 2 hazurun, 1 avukat, şüpheli ve ailesi de vardı. Ayrıca şahıs Halkbank Genel Müdürü olduğu için aramayı duyan şahıslar ikamete gelince ben bu şahıslarada arama amiri olmam dolayısıyla izahat yapmak zorunda kaldım. Bu haliyle tüm bunları yaparken ve bu kadar kalabalık bir ortamda sürekli olarak arama faaliyetinin başında bulunamadım. Ancak benim arama faaliyetini icra ettiğim sırada herhangi bir görüntü çekimi olmadı. Diğer arkadaşlarımında görüntü aldığını zannetmiyorum. Zaten yukarıda beyan ettiğim gibi görevli polisler dışında ikamet içerisindede avukat, hazurun, şüpheli ve ailesi olmak üzere çok sayıda insan vardı. Süleyman ASLAN bana bez torba, naylon poşet, kitap, evrak, ayakkabı kutusu içerisinde bir miktar para bulunduğunu, bunun dışında yatak odasında çeşitli kutular içerisinde para bulunduğunu, bu parayı bize verebileceğini kesinlikle söylemediği gibi benimde Süleyman ASLAN'a hayır her şey yerinde kalsın biz arayıp bulacağız şeklinde bir beyanda bulunmadım. Zaten şüpheliye hiç bir zaman evde ne arandığı söylenmez. Süleyman ASLAN'ın bizim ne aradığımızı dahi bilmeksizin böyle bir beyanda bulunması hayatın olağan akışına aykırıdır. Süleyman ASLAN madem böyle bir iddiada bulunmuş ise bizim para aradığımızı nereden bilmiştir. Ben bu nedenle Süleyman ASLAN'ın iddialarını kabul etmiyorum. Süleyman ASLAN'ın savunması hakkımda İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulunca yürütülen 02.203.14 sayılı disiplin soruşturmasından alındığı tarafımca değerlendirilmiştir. Ayrıca anılan bu disiplin soruşturması şu anda ifade verdiğim soruşturmaya dayanak olduğu görülmektedir. Bu disiplin soruşturması sonucunda gizliliği ihlal ettiğim veya görüntüleri çektiğime yönelik hem soruşturmayı yürüten polis başmüfettişlerinin ve kurul üyelerinin kanaati oluşmadığından bu suçlardan dolayı tarafıma disiplin cezası verilmemiş tarafıma görevin ifasında hoşgörü ve savsaklamaktan dolayı 24 ay kıdem tenzili cezası verilmiştir. Eğer ki sızdırma veya gizliliğin ihlali dolayı bir tespit yapılmış olsaydı verilecek ceza meslekten ihraç olurdu. Ki dosyada bunun örnekleri mevcuttur. Ancak aynı disiplin soruşturmasında benim ile birlikte görev alan 11 personelin ve her iki taraftanda bağımsız 2 hazurunun ifadelerine yer verilmemiştir. Bu ifadeler incelendiğinde tarafımca veya başka biri tarafından çekim yapılmadığı anlaşılacaktır. Şu anda üzerime terör örgütü üyeliği gibi ağır bir suç isnat ediliyor. İsnatta hangi terör örgütüne üye olduğum, suçumun ne olduğu, somut delillerin ne olduğu belirtilmemiştir. Sadece terör örgütüne üye olma suçuyla ilgili değil gizliliğin ihlali ve görevi kötüye kullanma suçu nedeniylede herhangi bir somut iddia ve delil gösterilmemiştir. Bu somut bilgi, belgeye dayalı olmayan iddia hem meslek hayatımda hemde normal yaşantımda şahsıma telafisi güç zararlara uğratacaktır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Ruis-Mateos İspanya'ya karşı davasında AİHM "tarafların gösterilen tüm delillerden ve sunulan mütalaalardan haberdar olması ve görüş bildirme olanağı bulunmalıdır der" ifadeleri içermektedir. Ancak şu an bana isnat edilen suçlarla ilgili aramadaki şüpheli Süleyman ASLAN'ın ifadesi dışında başka herhangi bir somut bilgi, belge ve delil sunulmamıştır. Bu da ülkemizin taraf olduğu uluslararası müktesebata ve Anayasamızda güvence altına alınmış olan silahların eşitliği ilkesi ve isnadı öğrenme hakkına aykırıdır. Herhangi bir sebebe, somut delil, bilgi ve belgeye dayanmayan ve gösterilmeyen bu suçlamalar tamamiyle varsayımdan ibarettir. Yukarıda da bahsetmiş olduğum gibi operasyonun hiç bir evresinde de görev almamakla beraber operasyonda gözaltına alınan diğer şüpheli şahısların kim olduklarını da medyadan öğrendim. Arama öncesinde operasyonun boyutu ile ilgili tarafıma bilgi verilmiş olsaydı subjektif olan arama tedbirleri tarafımdan arttırılır ve bu görüntülerin sızmasını engelleyecek tedbirler

alınabilirdi. Hangi operasyon olursa olsun bu tür bilgilerin operasyondan önce paylaşılması yapılacak olan operasyonun güvenliğini tehlikeye atma ihtimali vardır. Bundan dolayı da bu bilgiler paylaşılmamış olabilir. Burada bilinmeze karşı bir tedbir almadığımdan dolayı suçlanmaktayım. Bu da hukuk devleti anlayışına uygun değildir.

Ayrıca bana şu anda okuduğunuz suç isnadında benim birisine abi diye hitap ettiğim şeklinde beyanlar bulunmaktadır. Eğer ki ben birini arayıp abi diye hitap etmişsem bu muhtemelen o gün soruşturma ve operasyonla görevli üst devrelerimden birisidir. Çünkü emniyet teşkilatı içerisinde rütbeli şahıslar kendilerinden rütbeli şahıslara abi şeklinde hitap edebilmektedirler. Ayrıca Süleyman ASLAN'ın ifadesine abi diyerek başlayan ifadeler gerçek dışıdır. Kimseye görüntü veya fotoğraf göndermedim.

Bu kapsamda kesinlikle arama esnasında fotoğraf çekmedim. Bu görüntülerin kimin tarafından basına sızdırıldığını bilmiyorum. Görüntüleri bilmediğim için görüntüleri bir başkasıyla paylaşmam mümkünde değildir. Terörle mücadelenin etkin bir şekilde yürütüldüğü Güneydoğu Bölgesinde görev yapan bir emniyet mensubu olarak terör örgütü üyeliği suçlanmam beni derinden üzmüştür. Üzerime atılı suçlamaları kabul etmiyorum.” Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

22) Ahmet USTA’nın;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği’**nde 34 TM 00168 aidiyet numarası ile polis memuru olarak görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11’de yer alan Ekim 2013 SARRAF’ın 2 adamı … ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11 de yer alan **Kuryeden Gelen 500 Bin Dolar ve SARRAF İstanbul’da bir siyasetçi ile buluşacak** 19 Nisan 2013 tarihli fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1’de yer alan **Bakanın başını ağrıtacak görüntüler** başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1’de yer alan **Bağış zor duruma düştü** başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1’de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 1.Fotoğrafı, 2.fotoğrafı, 3.fotoğrafı ve 4.fotoğrafında,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1’de yer alan Avrupa Birliği Bakanlığı İstanbul Ofisinin bulunduğu teknik takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1’de yer alan ticari taksinin bulunduğu fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Akit Gazetesi** sayfa 16'da yer alan kafa karıştıran fotoğraflar başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bakan Bağış'a çikolata lokum başlığı üzerinde bulunan 2 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Para listesi bile tutmuşlar başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsü soldan sağa doğru 2.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Yolsuzluk Tapeleri başlıklı haberde yer alan 2 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlıklı haberde Rüşvet Listesinin Zirvesinde Bakan var başlıklı haberde, En üst sağda bulunan görüntü ile 2.sıra sağda bulunan görüntü ve 3.sırada bulunan fiziki takip görüntülerinde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlığı altında bulunan **"Rıza SARRAF' ın Bürokratik İşlemleri Takip etmesi …"** ibaresi bulunan başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası incelendiğinde 34-TM-00163 aidiyet numaralı 303304 sicil sayılı Polis Memuru Erol KARABOYUN ile birlikte 27.03.2013tarihi saat 10:30 tanzim edilen fiziki takip ve tarassut tutanağında 26.04.2013 günü saat 18:00 sıralarında Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER'in aracının park halinde olduğu ve araçların yanında da Muammer GÜLER'in korumalarıyla birlikte Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediği görüldüğü" şeklinde tutanak tanzim ettikleri görülmüştür.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Ahmet USTA'nın emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2007 Merzifon POMEM mezunu olduğunu, İlk olarak 2007 yılında İstanbul Asayiş Şube Müdürlüğü Motosikletli Polis Timleri Amirliğinde göreve başladığını, 2012 yılının şubat ayında puanlama usulü ile Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Teknik Takip Tarassut Büro Amirliğinde tarassut ekibi olarak göreve başladığını, 1 yıl ekip memuru olarak görev yaptıktan sonra ekip şefi olarak görev yapmaya başladığını, 2014 yılının mart ayında Sultangazi Esentepe Polis Merkezine tayinim çıktığını, 6 ay kadar burada çalıştıktan sonra İstanbul Güven Timleri Şube Müdürlüğünde görevlendirildiğini, 7-8 ay bu şubede hizmet verdikten sonra Küçükçekmece İlçe Emniyet Müdürlüğü Önleyici Hizmetler Büro Amirliğine tayini çıktığını, 2015 yılının ağustos ayına kadar burada çalıştığını ve akabinde Van İli Merkez İlçesi Tuşba Sanayi Polis Merkezi Amirliğinde göreve başladığını ve halen Van İlinde çalıştığını, 27.04.2013 tarih saat:10.30 ve 26.04.2013 tarih ve saat:18.00 sıralarında tanzim edilen tarassut tutanaklarını Erol KARABOYUN ile birlikte düzenlediklerini, tutanakların

altında bulunan aidiyet numaraları ve imzaların kendilerine ait olduğunu, o dönem Teknik Takip Tarassut Kısım Amiri olan Başkomiser Arif İBİŞ'in talimatı ile Rıza SARRAF'ın bulunmuş olduğu şuan tam hatırlamadığı ancak o dönem konuyu dinleyen dinlemecinin Nişantaşı civarında olacağı bilgisi üzerine ekip arkadaşı olan Erol KARABOYUN ile birlikte bahse konu adrese geçtiklerini, adreste Rıza SARRAF"ın aracının olduğunu ve yanında korumaların olduğunu gördüklerini ayrıca siyah makam aracının ve kalabalık bir koruma gurubunun olduğunu tespit ettiklerini ve bu hususla ilgili tutanak tanzim etmek üzere şubeye intikal ettiklerini, bu konu ile ilgili kamera görüntüsü alıp almadıklarını hatırlamadıklarını, yapmış oldukları çalışma ile ilgili olarak ne gördüyse onu yazacakken ancak Teknik Takip Tarassut Kısım Amiri Başkomiser Arif İBİŞ in kendilerine orda bulunan makam aracının İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'e ait olduğunu mutlaka düzenleyecekleri tutanakta belirtmelerini özellikle istediğini, kendilerinin de Arif İBİŞ'in talimatları doğrultusunda tutanağı tanzim ettiklerini, 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen eski Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın görüntülerinin yer aldığı fiziki takip kamera izleme tutanağını kesinlikle hatırlamadığını, Bu tutanakta kendi imzası ve aidiyet numarası var ise kısım amiri Arif İBİŞ'in talimatı ile düzenlenen tutanağa imza atmış olabileceğini, 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen eski Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın görüntülerinin yer aldığı fiziki takip kamera izleme tutanağını kesinlikle hatırlamadığını, Bu tutanakta kendi imzası ve aidiyet numarası var ise kısım amiri Arif İBİŞ'in talimatı ile düzenlenen tutanağa imza atmış olabileceğini, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

23) Erol KARABOYUN'un;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde 34 TM 00163 aidiyet numarası ile polis memuru olarak görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

2012/120653 sayılı soruşturma dosyası incelendiğinde 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ile birlikte 27.03.2013tarihi saat 10:30'da tanzim edilen fiziki takip ve tarassut tutanağında 26.04.2013 günü saat 18:00 sıralarında Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER'in aracının park halinde olduğu ve araçların yanında da Muammer GÜLER'in korumalarıyla birlikte Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediği görüldüğü" şeklinde tutanak tanzim ettikleri görülmüştür.

Erol KARABOYUN'un emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2006-2008 yıllarında Bayburt Polis Meslek Yüksek Okulunda eğitim görerek 2008 yılında mezun olduğunu, İstanbul İli Bakırköy İlçe Emniyet Müdürlüğüne atamasının yapıldığını, Bakırköy İlçe Emniyet Müdürlüğü bünyesinde çeşitli birimlerde yaklaşık olarak 2-3 yıl hizmet verdiğini, Eğitim Disiplin Büroda görevli iken tam hatırlamamakla birlikte 2011 yılının son aylarında 2012 yılının başlarında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip Tarassut Büro Amirliğinde göreve başladığını, 2013 yılının atama dönemi olan Haziran veya Temmuz ayında Şanlıurfa KOM Şube Müdürlüğü Narkotik Büroya atamasının yapıldığını, bir yıl burada görev yaptıktan sonra Şanlıurfa Ekipler Büro Amirliğine atandığını ve halen burada görev yaptığını, Bahse konu 2012/120653 sayılı soruşturma konusu üzerinden uzun zaman geçmesinden dolayı aidiyet numarasını ve 27.04.2013 tarihi saat 10:30 tanzim edilen fiziki takip ve tarassut tutanağında 26.04.2013 günü saat 18:00 sıralarında Rıza SARRAF ile Muammer GÜLER' in aracının park halinde olduğu ve araçların yanında da

Muammer GÜLER' in korumalarıyla birlikte Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediği görüldüğü" şeklinde tanzim edilen tutanak fiziki takip ve tarassut tutanağının içeriğini hatırlamadığını, ancak bu tarz görevlendirmelerde o zaman Teknik Takip Tarassut Kısım Amiri olan Arif İBİŞ'in talimatları doğrultusunda görevlerini yaptıklarını, soru içerisinde bahsedilen eski İçişleri Bakanı Muammer GÜLER ve Rıza SARRAF'ın korumalarının beklediği görüldüğü şeklinde tanzim edilen tutanağı hatırlamadığını, böyle bir göreve gittiğini de bilmediğini, Mali Şube Teknik Tarassut Büro Amirliğinde çalıştığı süre zarfında genelde Arif İBİŞ Amiri ile görev yaptığını, konu gereği yapılan tarassut işlemlerinin Arif İBİŞ Amiri tarafından talimat verildiğini, tutanakların düzenlenmesinde Kısım Amirlerinin herhangi bir müdahalesinin olup olmadığını hatırlamadıklarını, ancak bu tarz görevlendirmelerin Arif İBİŞ Amiri tarafından verildiğini, onun vermiş olduğu talimatlarında kendileri tarafından yerine getirildiğini, üzerine atılı olan suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

24) Gürkan TOK'un;
İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde 34 TM 00094 aidiyet numarası ile polis memuru olarak görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

19 Aralık 2013 tarihinde **Habertürk Gazetesi** 1.sayfasında yer alan Rıza SARRAF ve Barış GÜLER'in bulunduğu fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Habertürk Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Evbank ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Ekim 2013 SARRAF'ın 2 adamı … ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi**'nin sayfa 1'de yer alan Barış GÜLER ve Rıza SARRAF'ın bulunduğu fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi'**nin sayfa 1'de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 2.fotoğrafta ve 4.fotoğrafta,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Rıza SARRAF ve Barış GÜLER' in bulunduğu teknik takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Akit Gazetesi** sayfa 16'da yer alan kafa karıştıran fotoğraflar başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Taraf Gazetesi'**nin sayfa 1'de yer alan Takibe karşı tim kurmuş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlığı altında, "Rıza SARRAF' ın İçişleri Bakanı Muammer GÜLER' in oğlu Barış GÜLER' e …" ibaresi bulunan başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00'de tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet

Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Şüpheli Gürkan TOK'un talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Hakkımdaki talimat içeriğini ve isnadı anladım. Ben talimat evrakında bahsi geçen tarihlerde katılmış olduğum fiziki takip çalışmalarına ilişkin tutanak ve görüntüleri hiç kimse ile paylaşmadım. Soruşturmayı yürüten büronun komiserine yahut soruşturmayı yürüten bürodaki görevli memurlara tutanakları teslim ediyorduk. Ben ilgili ve görevli olmayan hiç kimseye altında imzam bulunan bir evrakı ne gösterdim ne de teslim ettim. Biz tutanakları tuttuktan sonra derhal ilgili birime ulaştırıyorduk. Evrak bizde kalmadığı için muhafazası amacıyla ekstra bir tedbir almıyorduk. Evrakı düzenler düzenlemez ilgili birime veriyorduk. Bu evrakların basına nasıl sızdığı ile ilgili bir bilgim yok. Ancak basına yansıdığı kadarıyla sızan evraklar sadece benim altında ismimin bulunduğu evraklar değildir. Benim altında imzam olmayan tanziminde hazır bulunmadığım, görev almadığım bir çok olaya ilişkin evraklar da basına sızdı. Soruşturma konusu dosyanın tamamına hakim olmam mümkün değildir. Yalnızca sızan evraklardan bazılarını tanzim edenler arasında bulunmam, üzerime atılı suçu işlediğim anlamına gelmemektedir. Ben kesinlikle üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum. Hiçbir suretle tanzim etmiş olduğum evrakları basına sızdırmadım. Bu evrakların basına sızmasını kolaylaştıracak şekilde ihmali ve özensiz bir davranışta da bulunmadım. Anayasa ve yasalar çerçevesinde meşru olarak emir ve talimatları uygulamak suretiyle görevimi yerine getirerek söz konusu tutanakları yalnızca ilgili ve yetkili personele vakit kaybetmeksizin teslim ettim. 08/07/2013 tarihinde saat 17:00 sıralarında tanzim edilen tutanağın içeriğini aradan iki yıl geçmiş olması sebebiyle net olarak hatırlamıyorum. Ancak Ekonomi eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ı kesinlikle fiziki takibe almadık. Bize Zafer ÇAĞLAYAN'ı takip etme konusunda herhangi bir emir ve talimat gelmedi. Ancak soruşturma kapsamında; Mahkeme kararları ve sıralı amirlerimizin emirleri doğrultusunda takip edilen bir şahıs, Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN ile bir araya gelmiş ise, takip edilen bu şahsın görüntülerinin kaydedilmesi esnasında yasama dokunulmazlığı bulunan Zafer ÇAĞLAYAN görüntü karelerine girmiş olabilir. Soruşturma dosyasının incelenmesi neticesinde bu hususun da netlik kazanacağını düşünüyorum. Ben kesinlikle münhasıran; yasama dokunulmazlığı olan Ekonomi eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ı hiçbir şekilde fiziki takibe almadım. Üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti'ni ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

25) Hasan Serdar KOÇYİĞİT'in;

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde 34 TM 00229 aidiyet numarası ile polis memuru olarak görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Ekim 2013 SARRAF'ın 2 adamı … ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi**'nin sayfa 1'de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 2.fotoğraf ve 4.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde **Akit Gazetesi** sayfa 16'da yer alan kafa karıştıran fotoğraflar başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Hasan Serdar KOÇYİĞİT'in talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Ben fiziki takip tutanaklarında aidiyet numaram ile imzam bulunan görüntüleri herhangi bir kimseyle paylaşmadım. 34 TM 00229 aidiyet numarası görev yaptığım dönem içerisinde bana aittir. Görüntülerin nasıl sızdırıldığını tam olarak bilemiyorum. Bu konu ile ilgili daha önce Emniyet Müfettişlerine de ifade verdim. Fiziki takip tutanaklarını iki nüsha olarak tanzim ediyorduk. Daha sonra bunlardan bir nüshasını imza karşılığında mali şubenin ilgili bürosuna teslim ediyorduk. Bir nüshasını ise İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünün Vatan Caddesinde bulunan yerleşkesindeki binanın B Blok 7. Katında bulunan fiziki takip ve tarassut bürosunda dolap içerisindeki ilgili klasörde muhafaza ediyorduk. Dolap kilitli değildi ancak büro içerisine parmak izi gösterilerek o büroda görevli olan benimle birlikte diğer personel dışında hiç kimse giremiyordu. Belirttiğim iki nüsha dışında kesinlikle başkaca fiziki takip tutanağı muhafaza etmiyordum. Zaten düzenlediğimiz tutanakların iki nüsha olduğu üzerlerinde yazıyordu. Mali şubenin rutin uygulamasına göre düzenlediğimiz fiziki takip tutanaklarını savcılık soruşturma dosyasına intikal ettikten sonra yaklaşık bir ay geçtikten sonra soruşturmanın gizliliğinin ihlal edilmemesi ve başka kişilerin eline geçmemesi için imha ediyorduk. İmha edilecek zamanı fiziki takip ve tarassut biriminden sorumlu komiser yardımcı belirleyip bize bildiriyordu. Bunun üzerine imhayı gerçekleştiriyorduk. Üzerime atılı suçlamaları kabul etmem" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

26) Kamil BİLGİÇ'in;
İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'**nde 34 TM 00102 aidiyet numarası ile polis memuru görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan polisin durdurduğu ana ait fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bavullu Kurye Böyle Çalışmış ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Polisin durdurduğu fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Rüşvet dolu ayakkabı kutusu başlıklı haberde yer alan 3 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Polis 4.5 milyon doları adım adım takip etmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Yurt Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Halkbank'a rüşvet ayakkabı kutusunda gitmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlıklı haberde Rüşvet Listesinin Zirvesinde Bakan var başlıklı haberde 2.sıra solda bulunan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlığı altında "Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman ASLAN" ibaresi bulunan fotoğraflarla ilgili fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Gizliliğin İhlali ile ilgili olarak HTS Kayıtlarında Kamil BİLGİÇ isimli şüphelinin basın kuruluşu olduğu değerlendirilen Vatan Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş (Vatan TV) ile,

Kamil BİLGİÇ (TC.24094563104) isimli şahsın 5062418081 numaralı hattı ile;					
TİP	**DİĞER NUMARA**	**TARİH**	**SÜRE**	**İsim Soyisim (Diğer Numara)**	**TC**
Aradı	5324580505	21.12.2013 18:56:00	70 sn.	VATAN YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	

görüşmesinin olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Kamil BİLGİÇ'in emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2007 yılında 294549 sicil sayılı Polis Memuru olarak İstanbul Maltepe İlçe Emniyet Müdürlüğünde göreve başladığını, 2009 yılında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne tayin olduğunu, Bu şubede takip ve tarassut kısmında görev aldığını, herhangi bir dinleme ile görevinin olmadığını, 2014 yılında Bağcılar Merkez Polis Merkezine tayin olduğunu, şuan Kars ilinde Polis Merkezi Amirliğinde görev yaptığını, 34 TM 00102 aidiyet numarasının kendisine ait olduğunu, fakat belirtilen tarihlerden yaklaşık 2 yıl geçtiği için tam olarak hatırlamadığını, imzaların kendisine aitse bu tutanakları Mahkeme kararına uygun olarak yerine getirdiğini, bu tutanakları kimseyle paylaşmadığını, özel bir arşiv tutmadığını, Polis Başmüfettişine verdiği ifadede farkettiği gibi bu tutanakların yayımlanmış olan tutanaklar ile (Reza ZARRAB ibaresi Rıza SARRAF ibaresi ile) değiştirmiş olmalarına rağmen Rıza SARRAF ibareli tutanakların Reza ZARRAB ibareli tutanaklar yayımlandığını, bu bilgilerin

sadece emniyet kaynaklı değil savcılık tarafından da sızdırılmış olabileceğini, bu şubede çalıştığı hiçbir zaman yasama dokunulmazlığı bulunan hiç kimseyi takip etmediğini, Mahkeme kararı da olsa bu talimatı usulen uygun olmadığını, çünkü suç teşkil ettiğini, bu görüntüleri bilmediğini, böyle bir tutanakta imzası varsa kendi teknik imkanları ile değil bir güvenlik kamerasından Zafer ÇAĞLAYAN hedeflenmeksizin yasama dokunulmazlığı bulunmayan Mahkeme kararı ile görüntüsünün alınması usule uygun bir şahsın hedeflenmiş olabileceğini, tutanağı görebilirse konu ile alakalı daha net bilgi verebileceğini, eğer tutanağın kendisine aitse yapılan takip'in sıralı Amirlerinin talimatı ile yasama dokunulmazlığı bulunan şahsın hedeflenmeden gerçekleştirilmiş olabileceğini, tabloda arama bilgileri bulunan görüşmeyi hatırladığını, Teknik Takip Büro Amirliği kapsamında CMK'nın 140. maddesi gereğince gizli takiplerin yapılabilmesinin gizli kameraların yerleştirilmesi amacıyla kurulan kısım olan atölye olarak tabir edilen birimden teknik çalışmalarda kullanılmak amacıyla **Vatan TV'den bu tarihten daha öncesinde Arif İBİŞ Başkomiserin talimatı ile aldığı aracı Vatan Emniyet Müdürlüğündeki kapalı Atölye diye tabir edilen yere park ettiğini,** aracın anahtarını da burada çalışan bir arkadaşa teslim ettiğini, ancak kime teslim ettiğini bilmediğini, yine bu aracı o dönemde ikametinin Maltepe ilçesinde bulunması sebebiyle Arif İBİŞ Başkomiser'in kendisine aracı götürmesini söylediğini, kendisinin de aracı teslim edeceği şahsın numarası olan 05324580505 numaralı hattı arayarak aracı getirdiğini söylemek için veya şahsı bulabilmek için yapmış olduğu bir görüşmeden ibaret olduğunu, ayrıca VATAN TV'nin haber yapan bir kanal olmadığını, genellikle İç Anadolu bölgesine ait türküler çalan müzik ve eğlence kanalı olduğunu, herhangi bir ciddi bir haber yapmadığını, ayrıca bu aracın neden istendiğini ve araç üzerinde atölye kısmının ne tür çalışma yaptığını bilmediğini, sadece aracı getirip götürdüğünü, başka da bir şey yapmadığını, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

27) Murat CAN'ın;
İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği'**nde 34 TM 00189 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde çalıştığı süreçte;

11.11.2013 günü saat 13.30'da 34 TM-00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Yalçın AKSOY ve 34 TM- 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Murat CAN isimli görevlilerce tanzim edilen tespit tutanağında Rıza SARRAF'ın ikametinin giriş kapısının ve bir Emniyet aracının bulunduğu görüntü tutanağı ile ilgili olarak dosya kapsamında herhangi bir CMK 140 kapsamında karar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Polisin durdurduğu ana ait fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Polisin durdurduğu fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Para listesi bile tutmuşlar başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsü soldan sağa 1.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Rüşvet dolu ayakkabı kutusu başlıklı haberde yer alan 3 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Polis 4.5 milyon doları adım adım takip etmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan İstihbarat Şubeden Mali Şubeye önleme başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Yurt Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Halk Bank' a rüşvet ayakkabı kutusunda gitmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlıklı haberde "Rüşvet Listesinin Zirvesinde Bakan Var" başlıklı haberde, En üst solda bulunan 1.Fotoğrafta bulunan fiziki takip görüntüsünde ve 2.sıra solda bulunan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan "Bu iddiaların üstü örtülemez" başlığı altında, "Halk Bankasından yapılan usulsüz para transferleri …" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde ve "Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman ASLAN" ibaresi bulunan fotoğraflarla ilgili fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Murat CAN'ın talimat yoluyla alınan ifadesinde özetle;

"Ben 2012 yılının temmuz ayında İstanbul İlinde Bayrampaşa Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünde göreve başladım. Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünde 1 ay staj yaptıktan sonra 1 hafta Çengelköy Polis Merkezi Amirliğinde, 1 hafta da Gayrettepede staj yaptım. Stajımı tamamladıktan sonra Eylül ayı içesinde İstanbul Mali Suçlarla Şube Müdürlüğü Fiziki Takip Tarassut Büro Amirliğinde göreve başladım. Hatırladığım kadarıyla 2014 yılı ocak ayma kadar aynı şubede görev yapmaya devam ettim. O tarihlerde Beykoz İlçe Emniyet Müdürlüğü Koruma Büro Amirliği'ne atamam gerçekleşti. 'Beykoz İlçe Emniyet Müdürlüğünde yaklaşık 15-16 ay çalıştıktan sonra Koruma Şube Müdürlüğüne tayinim çıktı. Bu şubede 3 ay kadar çalıştım. Çalıştığım süre içerisinde Çağrı Büro Amirliğinde çalıştım. İş Adamı Nurettin Gazi MISIRLI' nın yakın korumalığını yaptım. 2015 yılının Ağustos ayında Diyarbakır iline tayinim çıktı. Diyarbakır ilinde Yenişehir İlçe Emniyet Müdürlüğü Şehitler Polis Merkezi Amirliğinde göreve başladım. Açığa alındığım 3 Kasım 2015 tarihine kadar burada görev yaptım

İstanbul Mali Suçlarla Şube Müdürlüğü Fiziki Takip Tarassut Büro Amirliğinde görev yaptığım süre içerisinde 34 TM 00189 aidiyet numarasıyla görev yaptım ve bu aidiyet numarası bana aittir. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 numaralı soruşturması aşinalığım var. Bu dosyada çalışmış olabilirim. Görüntülerin sızdırıldığı belirtilen fiziki takip görüntülerinde aidiyet mıhlara üzerine attığım ! imzaların olduğu görüntüleme Çalışmalarında çalışma yaptığım doğrudur. İstanbul Mali Suçlarla Şube Müdürlüğü Fiziki Takip Tarassut Büro Amirliğinde görev yaptığınm süre içerisinde Sahtecilik, Dolandırıcılık, Göçmen Kaçakçılığı ve Kaçakçılık Büro Amirliklerinin fizik takip ve tarassut çalışmalarında büroların talebi olduğu zaman çalıştığım büro amiri tarafından görevlendilen görevliler ilgili birimin fiziki takip, çalışmalarıyla ilgili gereken çalışmalar, tamamlandıktan sonra çalışmalar neticesi elde edilen görüntü ve tanzim edilen tutanaklar birimi amirimize bildirildikten sonra tanzim edilen tutanaklar çalışma talep edilen birime teslim edilirdi. Yapılan çalışmalarda birim amirinin önem arz ettiği konular olursa çalışma sonrasında kendisine bilgi vermemizi isterdi. Biz de çalışmamızı tamamladıktan sonra kendisini bilgilendirirdik. Bazen birimi amirimiz çalışmamızın sonunda hazırlanan görünteleri ilgili birime teslim etmek için alırdı. Çoğu zaman da biz kendimiz ilgili birime teslim ederdik. Teslim ettiğimiz tutanakların biz de

kalacak kısımlarına teslim alan görevlilerin imzası sonrasında tutanakları alıp büroda bulanan tutanaklar klasörüne evrak dolabına koyardık. Ayrıca bahse konu fiziki takip tutaklarını tuttuğumuz bilgisayarların şifreleri yoktu. Şifreler olmadığı için bu tutanaklar büroda çalışan herkes tarafından görülebilirdi. Ben büroda çalışmaya başladığım ilk iki ayda bilgisayarlarda şifre vardı ancak daha sonra bu şifreler kaldırıldı. Bilgisayar şifrelerinin kimin talimatı ve ne sebeple kaldırıldığını bilmiyorum. Bana okumuş olduğunuz fiziki takip görüntülerini ve tutanaklarını görev yaptığım zamandan bu zamana kadar kimseyle paylaşmadım. Bu tutanaklar zaten bilgisayar ortamında kalırdı. Tutanakların bir sureti büroda kalırdı diğer sureti de çalışma yapan birime teslim edilirdi. Bilgi sızdırması ile ilgili açılan idari soruşturma sonucunda İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu tarafından 22.07.2005 tarih ve 2015/151 Karar Numaralı bu konuda şahsıma, ceza verilmediğine dair karar verilmiştir. Bununla ilgili kararı tahkikata sunmak istiyorum. Dedi. Şahsın sunduğu fotokopi olan 10 sayfa belge tarafımızdan muhafaza altına alınmıştır.

Bahse konu görüntülere dair çalışma Polis Memurları Volkan DEMİRDELEN ve Burhan İNÖNÜLÜ'nün ekip araç güvenlik kamerasıyla çekilmiştir. Görüntünün alındığı kamera teknik ekipman değil, İstanbul polisinin her ekip aracında bulunan ve KOM Daire Başkanlığınca araç güvenlik kamerası olarak Ön cama vantuzla monte edilen kameradır. Personelin güvenliği ve olası trafik kazalarında kusur tespiti amacına yönelik araçlarda kullanılan araç kontak açtığında çalışan kontak kapandığında kaydı durduran bir sistemle çalışan güvenlik kamerasıdır. Bu kayıt işlemi için CMK 140 maddesi gereğince hakip kararı gerekmediği bilinmektedir. Bahsekonu göriintüyü t?i^ ahmdtk. Belirtilen tarihte ekip şefim olan Yalçın AKSOY yıllık izin için Diyarbakır iline; gitmişti. Ekip şefim olmadığı için ben de büroda çalışırdım. Ekibe çıkmazdım. Ekip şefim 24.11.2013 günü yıllık izinden dönmüştür. Büro Amirimiz Başkomiser Arif İBİŞ tarafından ekip şefim Yalçın AKSOY' a bilgisayarda kayıtlı olan görüntülerin tespit çalışması yapılması istemiştir. Bizde görüntüleri izledikten sonra tespit için tuttuğumuz tutanağı büro amirimize sunduk. Sunduğumuz bu tutanak tespit tutanağıydı ve başlığını da o şekilde belirtmiştik. Bu görüntüler CMK 140 kapsamında yapılan bir çalışma değildi. Bu konudaki bilgiyi de çalışmayı yapan büro amirimize verdik. Kaldı ki Başkomiser Arif İBİŞ' inde ifadesinde geçen ve bu konuda Emniyet Amiri Şaheser ALACA tarafından rapor başlıklı yazıda 11.11.20İ3 tarihli tespit tutanağında usulsüzlük olmadığını söylemiştir. Ayrıca CMK 140 kararının olupolmadığının denetlenmesi şahsımın uhdesinde olan bir durum değildir. Çünkü onun öncesinde soruşturmayı yöneten büro amiri, mukayyid ve dinlemeciler bu denetimi yaparlar. Örenk vermek gerekirse bir polis merkezinin birici grubunda görevli bir ekibin görevli olduğu mesai saatleri içerisinde gerçekleşen bir gasp olayı ile ilgili herhangi bir görüntüye bir hafta sonra üçüncü grupta görevli ekibin ulaşması sonucu elde edilen görüntülerin tespit tutanağını tutması emsal olarak gösterilebilir. Bahse konu görüntüleri alan Volkan DEMIRDELEN ile Yalçın AKSOY arasında geçen ve görüntülerin bizzat Volkan DEMIRDELEN tarafından alındığını gösteren İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından usulüne uygun şekilde verilen 04.03.2015 tarih ve 2015/138 sayılı iletişimin tespiti dinlenmesi, kayda alınması karan sonucunda tanzim edilen imzasız toplam 5 sayfadan ibaret olan tutanağın bir örneğini de sunuyorum. Üzerime atılı suçlamaları kabul etmiyorum" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

28) Turan GÜLER'in;

Turan GÜLER isimli 303778 sicil sayılı TCK 18157667168 numaralı Polis Memuru'nun İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve**

İzleme Büro Amirliği'nde 34 TM 00152 aidiyet numarası ile polis memuru olarak görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Barış GÜLER ve X Şahıs olarak ibaresi bulunan **"Çantayla Dönüş"** başlıklı haberde yer alan 2 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Para listesi bile tutmuşlar başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsü soldan sağa sırasıyla 3.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Oğlum Dikkatli ol dinleniyoruz başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00'de tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı polis memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Şüpheli Turan GÜLER isimli şahsın Savcılık Makamınca talimatlı alınan ifadesinde özetle; "Sormuş olduğunuz soruşturma kapsamında fiziki takipte bulunmuştuk. Aradan zaman geçmesinden dolayı fotoğrafların nasıl ve ne şekilde olduğunu hatırlamıyorum. Biz fiziki takip yaptığımız görüntüleri aidiyet numaramız da içinde olmak suretiyle çıktılarını alıp ilgili büroya amirlerimizin bilgisi dahilinde sunarız.Fiziki takip bittikten sonra tutanakları günlük tutarız ve ilgili büroya teslim ederiz. Tutanaklar bizde kalmaz. Bu nedenle bizim tarafımızdan sızdırılması gibi bir durumda söz konusu değildir. Bu konudan dolayı idari soruşturmada geçirdim. Herhangi bir ceza almadım.

08/07/2013 tarihinde tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüleri izleme tutanağını aradan uzun zaman geçtiğinden dolayı hatırlamıyorum. Sormuş olduğunuz kişiler bağlı bulduğumuz kısımda beraber çalıştığım ekip arkadaşlarımdır. Biz herhangi bir şekilde bakanın fotoğrafını fiziki takip kapsamında çekerek dosyaya koymamız mümkün değildir çünkü kendisinin yasama dokunulmazlığı vardır. Bunun farkında olduğumuzdan dolayı böyle birşey yapmadık. Şu şekilde olmuş olabilir görüntüyü hatırlamamakla beraber başka birinin fiziki takibi yapılırken kadraja bakan girmiş olabilir. Bu şekilde fotoğrafta yer almış olabilir. Fiziki takip kararı bize amirlerimiz olan Komiser yardımcısı Mehmet Sait Sevinç ve başkomiser Arif İbiş tarafından verilirdi. Bizde buna göre fiziki takibi yapardık. Onların kimden talimat aldığını bilmem. Sadece karar doğrultusunda hareket ediyorduk. Benim olayla alakalı söyleyeceklerim bundan ibarettir üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

29) Ulvi ŞAHİN'in;
İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde** 34 TM 00167 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1' de yer alan Polisin durdurduğu ana ait fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan **Bavullu Kurye Böyle Çalışmış** ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Hürriyet Gazetesi** sayfa 11'de yer alan Polisin durdurduğu fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi**nin sayfa 1'de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 1.fotoğrafta,

19 Aralık 2013 tarihinde **Taraf Gazetesi** sayfa 1'de yer alan ticari taksinin bulunduğu fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Para listesi bile tutmuşlar başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsü soldan sağa sırasıyla 2.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Rüşvet dolu ayakkabı kutusu başlıklı haberde yer alan 3 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Yolsuzluk Tapeleri başlıklı haberde yer alan 2 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Sözcü Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Polis 4.5 milyon doları adım adım takip etmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Yurt Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Halk Bank' a rüşvet ayakkabı kutusunda gitmiş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlıklı haberde Rüşvet Listesinin Zirvesinde Bakan var başlıklı haberde, 2.sıra solda bulunan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde **Zaman Gazetesi** sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlığı altında, "Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman ASLAN" ibaresi bulunan fotoğraflarla ilgili fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru

Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Ulvi ŞAHİN'in Savcılık tarafından alınan ifadesinde;

"Ben **2008** yılında Kartal İlçe Emniyet Müdürlüğünde polislik yapmaya başladım. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü bünyesindeki puan sistemine göre en yüksek puanı alarak birinci olduğum için terörle mücadele, narkotik ve mali şube gibi şubeler arasından tercih yaparak Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde çalışmaya hak kazandım. Bu şekilde bahse konu şubeye geçiş yaptım. **2012** Ocak ayında bahse konu aidiyet numarası ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde çalışmaya başladım. Benim görevim fiziki takip ve tarassut idi. Mahkeme kararları uyarınca ve sıralı amirlerimizin talimatlarına göre basma sızan fotoğrafların çekildiği fiziki takip işlemlerini yapıyorduk. Bu fotoğrafları birlikte fiziki takip yaptığımız ekip dışında kimseyle paylaşmadım. Biz fiziki takip faaliyeti sonrası içinde fotoğrafların bulunduğu tutanakları tanzim ederek imza altına aldıktan sonra ilgili birime havale ediyorduk. Tutanak tutulduktan sora bahse konu fotoğrafları büromuzdaki bilgisayarlarımızdan siliyorduk. Talimat evrakında bahsi geçen fotoğrafların bulunduğu tutanakları "Dolandırıcılık Bürosuna" teslim ettik. Bunun dışında bir muhafaza görevimiz bulunmamaktaydı. Ben **08/07/2013** tarihinde tanzim edilen ve içinde Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın yer aldığı ;görünrüntülerin bulunduğu bir tutanak hatırlamıyorum. Ekonomi Bakanı olması nedeniyle eğer içinde Zafer ÇAGLAYAN'ın bulunduğu bir tutanak imzalamış olsaydım bunu mutlaka hatırlamam gerekirdi. Ben şahsen Ekonomi eski Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ı kesinlikle fiziki takibe almadım. İçinde kendisinin de yer aldığı bir fotoğraf çekmedim. Eğer mahkeme kararında Ekonomi eski Bakanı Zafer ÇAGLAYAN'ın isminin bulunduğunu görseydim ünlü bir isim olduğu için mutlaka kim olduğunu sorarak Bakan olup olmadığını teyit ederdim. Olayın üzerinden uzun zaman geçtiği için ben o dönem tuttuğumuz tutanakları hatırlamıyorum. Fakat daha önce de belirttiğim gibi benim içinde bulunduğum bir çalışmada kesinlikle herhangi bir Bakanı yahut yasama dokunulmazlığı olan başka birini takip etmedim. Yasama dokunulmazlığı olan birine ait görüntülerin bulunduğu bir tutanak imzaladığımı da hatırlamıyorum. Söyleyeceklerim bundan ibarettir." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

30) Umut EKER'in;

Polis Memuru olarak İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde 34 TM 00228 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde, 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde Hürriyet Gazetesi sayfa 11'de yer alan Ekim 2013 SARRAFın 2 adamı … ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Taraf Gazetesinin sayfa 1'de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 2.fotoğrafta ve 4.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde Akit Gazetesi sayfa 16'da yer alan kafa karıştıran fotoğraflar başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Umut EKER'in talimatlı alınan ifadesinde özetle;

"2010 yılında İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Polis Okulları sınavına girdim ve sınavı kazandım. Sınavı kazandıktan sonra Hatay Polis Meslek Yüksekokuluna gittim ve burada 2 yıl süre ile eğitim aldım. Eğitimimi tamamladıktan sonra kura ile İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne atamam yapıldı, ilk görev yerim olan İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürlüğünde 2012 yılı Haziran ayında göreve başladım. Ben Vatan Caddesi üzerinde kurulu bulunan İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünün çevre koruma görevini yürütmekteydim. Bu görevimi yürüttüğüm esnada Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü kadrosunda görev yapmakta olan ve kendisinin eknik kökeninin çerkez olduğunu öğrendiğim Gürkan TOK ile tanıştım, bende etnik köken olarak çerkez olduğumdan Gürkan TOK ile samimi oldum. Yaklaşık 14 ay Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürlüğünde çalıştım. Burada çalıştığım süre içerisinde Gürkan TOK bana hitaben Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde çalışıp çalışmayacağımı sordu, bende çalışabileceğimi söyledim. Bunun üzerine o tarihte Gürkan TOK beni Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Başkomiser olarak görev yapan soyadını hatırlamadığım İsmail ile görüştürdü. Bu görüşmeden bir müddet sonra benim tayinim Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne çıktı. Benim Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde çalışmamı gerektirecek herhangi bir becerim, mesleki bilgim ve mali konularda uzmanlığım yoktu, bunları ben şubeye başladıktan sonra kurslar ile tamamlayacaktım. Bu açıdan benim herhangi bir yapıya müdahil olmam söz konusu değildir, böyle bir yapı içerisinde yer almış değilim ve bununla ilgili üzerime atılı suçlamaları kabul etmiyorum. Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yapmaya başladıktan yaklaşık 4 ay sonra soyadını hatırlayamadığım Polis Memuru rütbesindeki Ahmet, Polis Memuru Gürkan TOK, Polis Memuru Haşan Serdar KOÇYİĞİT ile birlikte ORİENT BAZAAR isimli pasajın girişine gittik, buranın arka giriş kapasında Gürkan TOK ile ben bekledim, Ahmet ile Haşan Serdar KOÇYİĞİT isimli görevliler ön kapının girişinde beklemeye başladılar. O tarihte bize görevin mahiyeti bizden mesleki tecrübe olarak daha ileride bulunan görevlilerce anlatılmadı. Ancak, **bir adamın geldiği esnada Gürkan TOK bana adamı işaret etti ve ben bu adamı elimde bulunan cihaz ile görüntüsünü kayıt ettim. Aynı zamanda Gürkan TOK'un da elinde bir cihaz vardı, o da benim gibi görüntü kaydı yaptı. Bu görev sonrasında aldığımız bu görüntüleri tutanak karşılığında Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Dolandırıcılık Büro görevlilerine teslim ettik. Bu işlem sonrasında bizde kalan tutanağı ise büromuzda mevcut dosyada muhafaza etmek üzere bıraktık. Bu konuyla ilgili çektiğimiz görüntüler basında yer aldığına dair ben idari yönden bir soruşturma geçirdim. Bu soruşturma safhasında müfettiş bana bir takım sorular sordu ve hatta bu görüntüler ile birlikte basında çıkan haberleri bana gösterdi.** Şu an bu fotoğraflar bana gösterilmediğinden dolayı basında yer alan görüntülerin benim kullandığım kameradan mı, yoksa yanımda görevli bulunan diğer arkadaşımın kamerasından mı yada orada bulunan mobese kamerasından mı çıktığı konusunda bir şey söyleyemiyorum ve maddi sayılabilecek delillerin soruşturma kapsamında tarafıma gösterilmesini talep eder, bu şekilde soruları cevaplayabileceğimi beyan ederim. Görev sonrasında İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde bulunan Teknik İzleme Bürosuna geldik, burada cihazımız ile yaptığımız kayıtlan bilgisayar ortamında CD'ye aktardık ve konusu ile ilgili tutanak tanzim ettik, tanzim ettiğimiz bu tutanak ile CD'yi ilgili bürosuna teslim ettik. Teslim işlemi sonrasında bir nüsha tutanak bizde kaldı, bu tutanağı dosyasında muhafaza etmek üzere bürodaki dosyasına taktık. Ben kendim kullandığım cihaz üzerinde bulunan ham görüntüleri sildim, bu cihazı başka bir görevde kullanmak üzere büroya bıraktım. Bu konuyla ilgili basında yer alan haberlerdeki fiziki takip görüntülerini ben kimseyle paylaşmadım, kimin basma sızdırdığı konusunda bilgim yoktur, bu görüntüleri ben herhangi bir yerde paylaşmış

değilim, tespiti halinde tarafıma suçlamalarla ilgili atıfta bulunulmalı, yukarıda anlattığım gibi bu şubede çalışmaya olay tarihinden 4 ay önce başlamıştım ve bu nedenle bahsi geçen yapı ile ilgim ve alakam yoktur" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

31) Volkan DEMİRDELEN'in;

Polis Memuru olarak İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde** 34 TM 00091 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde, 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde Habertürk Gazetesi 1.sayfasında yer alan Rıza SARRAF ve Barış GÜLER' in bulunduğu fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Habertürk Gazetesi sayfa 11'de yer alan Evbank ibaresi bulunan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yer alan Barış GÜLER ve Rıza SARRAF' ın bulunduğu fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Taraf Gazetesi sayfa 1'de yer alan Rıza SARRAF ve Barış GÜLER' in bulunduğu teknik takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli Taraf Gazetesinin sayfa 1'de yer alan Takibe karşı tim kurmuş başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde Zaman Gazetesi sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlığı altında, "Rıza SARRAF' ın İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'in oğlu Barış GÜLER'e …" ibaresi bulunan başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Şüpheli Volkan DEMİRDELEN ifadesinde özetle;

"Adı geçen aidiyet numarası bana aittir. Fiziki takip tutanaklarını kimse ile paylaşmadım, basına kim ya da kimler tarafından verildiğini bilmiyorum. Aynı zamanda tuttuğumuz

tutanaklar konusunda görevim gereği olarak gizliliğin farkında olduğumdan dolayı, özel hassasiyetle meslek bilinci içinde gizliğe riayet ettim. Tutulan tutanakları dijital ortamda bir CD ile tutanağın aslını ilgili bürosuna teslim ettim. Tutulan tutanak fiziki takip kısmında bilgisayar içerisinde şifreli bir program içerisinde dijital olarak saklanmaktadır. Her ekibin kendisine ait şifresi vardır, tutanaklar bu şekilde dijital olarak muhafaza edilmektedir, bir başkasının erişebileceğini düşünmüyorum. Tutanağın imzalı diğer bir suretinin kendi büromuzda bir dosya içerisinde muhafaza ediyorduk, fiziki takip büromuza göz tanıma sistemi ile girildiğinden fiziki takip personeli ve bilgi işlem kısmına ait tahmini üç personelin görev yaptığını hatırlıyorum, büro ile alakasız bir personelin içeriye girmesi mümkün değildir. Görev yaptığım operasyonel kısma İl Emniyet Müdürlüğünün başarı puanlama sistemine göre şubeye alındım. Görevi ifa ederken herhangi bir dini veya siyasi inanışa bağlı kalmaksızın, polislik mesleğimin gereği olarak görevimi ifa ettim. Sızdırılan tutanaklar ile kesinlikle alakam yoktur, böyle bir girişimde de hayatta bulunmam.

Bahse konu tutanağı hatırlıyorum, tutanakta ismi geçen personel ile beraber o gün fiziki takip görevini icra ettik, şubenin dinleme kısmından gelen bilgilerle bir motosiklet kuryesinin Çırağan Sarayı ve Conrad Oteli civarında kutu veya çanta gibi bir şey teslim edeceğinin bilgisini aldık, motosiklet kuryesinin alış verişte bulunacağı kişi hakkında herhangi bir bilgi verilmediğinden ve hedefin motosiklet kuryesi olduğundan, yapılan fiziki takipte kuryenin bahse konu oteller civarında görülmediğinden o gün itibari ile fiziki takibe son verilmişti. Daha sonra mali şubenin yapmış olduğu mobese kameralarının izleme çalışmalarından sonra motosikletli kuryenin Çırağan Sarayına girdiği ve getirdiği malzemeyi Çırağan Sarayında bulunan açık kimliğini bilmediğim bir şahsa teslim ettiğini biliyorum. Motosiklet kuryesi ile sonlanan fiziki takipte muhtemelen şubenin dinleme kısmının ulaştığı bilgiler doğrultusunda içeriğini bilmediğim ve sahada görev yaptığımdan dolayı kişilerin bağlantıları hakkında bilgim olmadığından, kuryenin ulaştırdığı malzemenin kime gideceğini bilmiyordum. Son olarak da tutanaktaki görüntü ile herhangi bir alakamın olmamasına rağmen o gün yapılan fiziki takipte görev aldığım için adıma açılan imzaya dahil oldum. Fiziki takip ve tarassut personeli olduğum için dinlemenin dahil olduğu konuları sadece kişiler olarak sahada izleriz. Konular hakkında herhangi bir bilgimiz olmaz. Ekonomi Eski Bakanı olan Zafer ÇAĞLAYAN'a herhangi bir fiziki takipte bulunmadım, tutanaktaki görüntüde hatırladığım kadarı ile kurye ile alış veriş yapan şahsın tutanaktaki görüntü de bakan ile beraber toplu bir şekilde aynı karede olduklarından tutanağa geçirildiğini ve bu karenin tutanağa bu sebepten konulmuş olabileceğini düşünüyorum. **Bakana ait birebir izleme veyahut fiziki takip söz konusu değildir. Bahse konu fiziki takibi o zamanki fiziki takip büromuzdan sorumlu Arif İBİŞ Başkomserimizin talimatı ile göreve gittik."** şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

32) Yalçın AKSOY'un;
Polis Memuru olarak İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde** 34 TM 00121 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

11.11.2013 günü saat 13.30 da 34 TM-00121 aidiyet numaralı 315589 sicil sayılı Yalçın AKSOY ve 34 TM- 00189 aidiyet numaralı 360183 sicil sayılı Murat CAN isimli görevlilerce tanzim edilen tespit tutanağında Rıza SARRAF'ın ikametinin giriş kapısının ve bir Emniyet aracının bulunduğu görüntü tutanağı ile ilgili olarak dosya kapsamında herhangi bir CMK 140 kapsamında karar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde Hürriyet Gazetesi sayfa 1'de yeralan polisin durdurduğu ana ait fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Hürriyet Gazetesi sayfa 1'de yer alan Havaalanı girişinde para dolu valiz "Çantayla Dönüş" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Hürriyet Gazetesi sayfa 11'de yer alan Polisin durdurduğu fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Hürriyet Gazetesi sayfa 11'de yer alan, "Kuryeden Gelen 500 Bin Dolar" ve "SARRAF İstanbul'da bir siyasetçi ile buluşacak" şeklinde 19 Nisan 2013 tarihli fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yeralan "Bakanın başını ağrıtacak görüntüler" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yer alan "Bağış zor duruma düştü" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

19 Aralık 2013 tarihinde Taraf Gazetesinin sayfa 1'de yer alan ve alt alta bulunan fotoğraflara ait fiziki takip görüntülerinin sırasıyla 3.fotoğrafta,

19 Aralık 2013 tarihinde Taraf Gazetesi sayfa 1'de yer alan Avrupa Birliği Bakanlığı İstanbul Ofisinin bulunduğu teknik takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi sayfa 1'de yer alan "Bakan Bağış'a çikolata lokum" başlığı üzerinde bulunan 2 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi sayfa 1'de yer alan Para listesi bile tutmuşlar başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsü soldan sağa sırasıyla 1.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yer alan "Rüşvet dolu ayakkabı kutusu" başlıklı haberde yer alan 3 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yer alan "Polis 4.5 milyon doları adım adım takip etmiş" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yer alan "İstihbarat Şubeden Mali Şubeye önleme" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli Yurt Gazetesi sayfa 1'de yeralan "Halkbank'a rüşvet ayakkabı kutusunda gitmiş" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihli Zaman Gazetesi sayfa 1'de yer alan "Bu iddiaların üstü örtülemez" başlıklı haberde Rüşvet Listesinin Zirvesinde Bakan var başlıklı haberde, En üst solda bulunan 1.Fotoğrafta bulunan fiziki takip görüntüsünde, En üst sağda bulunan görüntü ile 2.sıra sağda bulunan görüntüde, 3.sırada bulunan fiziki takip görüntülerinde ve 2.sıra solda bulunan fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde Zaman Gazetesi sayfa 1'de yer alan Bu iddiaların üstü örtülemez başlığı altında "Halk Bankasından yapılan usulsüz para transferleri …" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde, "Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman ASLAN" ibaresi bulunan fotoğraflarla ilgili fiziki takip görüntüsünde ve "Rıza SARRAF'ın Bürokratik İşlemleri Takip etmesi …" ibaresi bulunan başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde

bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Yalçın AKSOY'un emniyetçe alınan ifadesinde özetle;
"Niğde Polis Meslek Yüksek Okulunu 2007 kazandım ve 2009 yılında mezun olduktan sonra İstanbul ili Beykoz İlçe Emniyet Müdürlüğü Önleyici Hizmetler Büro Amirliğinde çalışmaya başladım, burada hatırladığım kadarıyla 1-2 ay kadar çalıştım ve Beykoz İlçe Emniyet Müdürlüğü bünyesinde çeşitli bürolarda çalıştım ve 2011 yılı başlarında Üsküdar Önleyici Hizmetler Büro Amirliğine tayin çıktı yaklaşık olarak 5 ay kadar burada çalıştıktan sonra puanlama sisteminde 2. Oldum Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından mülakata çağırıldım, fakat alım olmadı, daha sonra Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünden beni aradılar ve mülakata çağırdılar, mülakatta o dönem Teknik Büroda çalışan Başkomiser olarak görev yapan Arif İBİŞ ve Büro amiri olan soyismini hatırlamadığım Murat Amir benle görüştüler ve benim İstanbul'u bilmem, motor kullanmayı bilmem ve minyon tipli olmam nedeniyle Teknik Büroda çalışmamı uygun buldular ve tayinim Mali Şube Müdürlüğüne çıktı ve hatırladığım kadarıyla 2011 yılı Mayıs ayında İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Tarassut Büro Amirliğinde göreve başladım. Ben görev yaptığım sürece tarassut ekibinde çalıştım ve 2014 yılı Şubat ayında Beykoz Paşabahçe Polis Merkezi Amirliğine tayinim çıktı. 2014 yılı tayin döneminde şark tayini olarak Şırnak ili İdil İlçesine tayinim çıktı ve 07/07/2014 tarihinde Şırnak ili İdil İlçe Emniyet Müdürlüğü Koruma Büro Amirliğinde görevime başladım 04/11/2015 tarihinde ihracım geldi ve meslekle ilişkim kesildi.
Çeşitli gazetelere görüntüleri verilen fiziki takip tarassut tutanaklarıyla ilgili olarak Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulunca görevlendirilen müfettişe idari soruşturma ile alakalı ifademi verdim ve bu soruşturmadan herhangi bir ceza tayinine mahal olmadığına karar verildi. Ben tarassut ekibinde ekip şefi olarak o dönem görev yapıyordum teknik dinleme görevlilerince tespit edilen bir tarassudu gerektiren konu olduğunda Büro Amiri olan Arif İBİŞ'in sözlü görevlendirme ve mahkeme kararını gördükten sonra verilen görevi yerine getirmek için çalışmayı yapar çalışma neticesinde elde ettiğimiz görüntü veya bilgileri Şube Müdürlüğünde tutanağa bağlayarak konuyu dinlemekle görevli dinlemeci memura veya bazen de büro amiri olan **Arif İBİŞ'e teslim ediyorduk.** Biz yazmış olduğumuz ve elde ettiğimiz görüntüleri o dönemde tarassut ekiplerince ortak kullanılan iki adet polnet bilgisayarı vardı, bu bilgisayarlardan hangisi o an müsaitse biz o bilgisayarda bu bilgileri ve görüntüleri şahsımıza ait ekip klasörlerinde atıyorduk. Elde ettiğimiz video görüntülerinden resim çıkarıp aynı zamanda videoların sesleri kısıp işledikten sonra tutanağı yazıp CD'ye aktarıp konuyla görevli dinlemeci memura teslim ediyorduk.
Ayrıca bahse konu soruşturma ile alakalı başka bir tarassut ekibinin düzenlemiş olduğu tarassut tutanaklarının teslim edilmesiyle alakalı bir sıkıntı yaşandı bu sıkıntıların tekerrür etmemesi için büro amiri olan **Arif İBİŞ düzenlenen tarassut tutanakların ayrıyeten bir suretinin teslim aldım şeklinde imzalatılması ve bunlarında Teknik Büroda arşivlenmesi talimatı verdi ve hatırladığım kadarıyla 2013 yılı haziran ayında başlayan ve birkaç ay süren bir dönem arşivlenme yapıldı, yine hatırladığım kadarıyla operasyondan birkaç ay önce artık tarassut tutanaklarının arşivlenmesine gerek olmadığını büro amirimiz Arif İBİŞ bize talimatı verdi,** biz de arşivleme işini bıraktık.
Ben yukarıda bana sorulan gazete haberlerindeki konuların basına sızması ve yayınlanması benim bilgim dışında gerçekleşmiştir. Ben bu bilgileri kimseyle paylaşmadım, bu bilgi ve resimlerin ne şekilde kimler tarafından basına sızdırıldığını bilmiyorum.
Ben Rezza SARRAF'ı mahkeme kararıyla yaptığım tarassutta şahsın o dönem Bakan olan Egemen BAĞIŞ'ın ofisine giderken video görüntülerini aldım, yaptığım tarassutla alakalı yapacağım başka bir iş kalmayınca ayrılmak için büro amiri Arif İBİŞ'e bilgi verdim ve geç olduğundan dolayı ayrılmak için izin istedim ve video ile ilgili tutanağı bir gün sonra şubeye geldiğimde tutacağımı söyledim fakat kendisi bana bu aldığım görüntüleri herkes o görüntüyü bekliyor sen şubeye gel görüntüleri getir dedi, ben de Şubeye gelerek anahtarlık kamerada aldığım görüntüyü ortak kullanımdaki

bilgisayardan flaş belleğe atarak başkomiser Arif İBİŞ'e elden flaş bellekte teslim ettim, bu teslim ettiğim görüntü ham görüntü idi. Ben ertesi gün bu video görüntüsü ile alakalı ses kısma ve resimleme çalışmalarımı tamamlayıp tutanağı ve düzenlenmiş video görüntülerini CD ortamına aktararak ilgili dinlemeci memura teslim ettim.
Benim daha sonra 17 Aralık operasyonu olduktan sonra basına sızan ve youtube da gördüğüm video ham olarak çekilmiş sesi kısılmamış görüntü idi ve bu görüntüyü ben yukarıda da bahsettiğim gibi Büro Amiri başkomiser Arif İBİŞ'e teslim etmiştim, bu görüntünün de ne şekilde basına sızdığını bilmiyorum, bu görüntünün basına sızdırılmasında benim bir alakam yoktur.
Ben Arif İBİŞ Başkomiserimize Rezza SARRAF isimli şahsın o dönemde bakanlık yapan Egemen BAĞIŞ'ın kullanmış olduğu Ortaköy deki ofisine gittiğini bu durumunun uygun olup olmadığını yüz yüze geldiğimizde sordum bana bu operasyondan Başbakanın da haberinin olduğunu o yüzden rahat çalışmamızı ve herhangi bir sıkıntı olmayacağını söyledi zaten bu durum tarassut büroda görev yapan arkadaşlarca da bilinip konuşuluyordu.
11.11.2013 günü saat:13:30 olarak tanzim edilen tespit tutanağı ile ilgili olarak çekilen video görüntüsü; dinlemede görevli ismini bilmediğim polis memuru arkadaşın Büro Amiri Arif İBİŞ'e operasyonun deşifre edilmesi ve Rezza SAARAF'ın takip edilip edilmediğini tespit etmek amacıyla İstihbarat Şube Müdürlüğünden polis görevlendirildiği bu sebeple ekibin Reza SARRAF'ın Kanlıcada bulunan evinin civarını kontrol amacıyla gönderilmesini istiyor ve Volkan DEMİRDELEN ve Burhan İNÖNÜLÜ isimli polis memurlarının bulunduğu ekip bu konuyla alakalı görevlendiriliyor, ekip Rezza SARRAF'ın evinin önünden geçerken benim bildiğim kadarıyla KOM Daire Başkanlığının personel güvenliği ve olası trafik kazalarının tespitinde kullanılmak amacıyla araçların ön camına vantuzla yapıştırılan araç güvenlik kameralarından video görüntüsü alınmıştır. Ben bahsedilen tarihte izinde olduğum yani 04.11.2013 ile 24.11.2013 tarihleri arasında yıllın izne ayrılmıştım. Hatta görüntünün alındığı 11.11.2013 günü Diyarbakır Hava Alanından saat:15.00 uçağıyla Sabiha Gökçen Havalimanına saat:17:00 de iniş yaptım. Yani bahsedilen görüntünün çekildiği zamanda Diyarbakır'da bulunuyordum. Ben izinden dönüp başlama yaptığım ilk hafta içerisinde Büro Amiri Arif İBİŞ bana Volkan DEMİRDELEN ve Burhan İNÖNÜLÜ nün araç kamerasıyla alınan görüntü olduğunu ve görüntüde tespit edilen aracın İstihbarat şube Müdürlüğüne ait olduğunu bununla alakalı tespit tutanağı tutulması gerektiğini fakat görüntüyü alan Volkan DEMİRDELEN ve Burhan İNÖNÜLÜ ve diğer ekiplerinde bölgede olduğunu bu sebeple tutanağı benim hazırlamamı istedi. Ben de bahse konu görüntüyü izlediğimde görüntü sadece Rezza SARRAF'ın Kanlıca'da bulunan evinin önünden geçildiği esnada alındığını görüntüde Rezza SARRAF'ın evi ve evin karşı caddesinde İstihbarat Şube Müdürlüğüne ait olduğu söylenen aracın olduğu herhangi bir şahsın görüntüde olmadığını gördüm ve CKM'nın 140. Maddesine karar gerektiren hallerde de görüntüde şahıs olması gerektiği, içerisinde şahıs bulunmayan görüntülerin CMK: 140 kararı gerektirmediğini gerek Büro Amiri Arif İBİŞ'in söylemesi gerekse benim bu konuda bilgim olması sebebiyle ben bu görüntü ile alakalı tespit tutanağı hazırladım, bu tutanağı hazırlarken sürekli Arif İBİŞ bizi kendi bulunduğu kata çağırması sebebiyle ara vermek zorunda kalıyordum bu esnada da tutanağın bitiş tarih ve saatini yazmayı unutmuşum aidiyet numaramı yazıp imzamı atarak tespit tutanağını Büro Amiri Arif İBİŞ'e elden teslim ettim.

Ben bu konuyla alakalı idari soruşturma geçirdim ve 25 Aralık iddianamesini daha sonradan incelediğimde bu olayla alakalı Volkan DEMİRDELEN isimli polis memurunun dinlendiği ve benim de kendisini arayarak sizin almış olduğunuz görüntüden dolayı soruşturma geçirdiğimi söylediğim ve Volkan DEMİRDELEN'in de bunu kabul ettiği konuşmalara da yansımıştır.

Bahse konu görüntü araçlara KOM Daire Başkanlığı tarafından araçlara takılan kamera ile alınmıştır, bu kamera görüntüsünü alan aracı ben kullanmadım dolayısıyla da ben bu görüntüleri almadım. İzinden döndükten sonra Büro Amiri Arif İBİŞ'in talimatıyla bu görüntü ile alakalı tarassut tutanağı değil tespit tutanağı hazırladım, zaten tarassut tutanağını

hazırlamamız için mahkemece verilen bir CMK 140 kararı olması gerekmektedir. Bunun denetlemesini benden önce Büro Amiri olan Arif İBİŞ, sonrasında soruşturmayı yürüten büronun mukayyitti, dinlemeyi yapan dinlemecinin ve bu araçla bahse konu yere giden Volkan DEMİRDELEN ve Burhan İNÖNÜLÜ'nün denetlemesi ve bilgisinin olması gerekmektedir. Dolayısıyla ben yasaya aykırı bir şey yapmadım." şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

33) Yusuf AYYILDIZ'ın;

Polis Memuru olarak İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde 34 TM 00185 aidiyet numarası ile görev yaptığı dönem içerisinde 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında çalıştığı süreçte;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilen tevdi raporunda;

19 Aralık 2013 tarihinde Hürriyet Gazetesi sayfa 1'de yer alan Barış GÜLER ve X Şahıs olarak ibaresi bulunan "Çantayla Dönüş" başlıklı haberde yer alan 2 adet fiziki takip görüntüsünde,

20 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi sayfa 1'de yeralan "Para listesi bile tutmuşlar" başlığı üzerinde bulunan fiziki takip görüntüsü soldan sağa sırasıyla 3.fotoğrafta,

20 Aralık 2013 tarihinde Sözcü Gazetesi sayfa 1'de yer alan "Oğlum Dikkatli ol dinleniyoruz" başlıklı haberde yer alan fiziki takip görüntüsünde bahse konu aidiyet numarasının bulunduğu, dolayısıyla görüntülerin basına sızdırılması ile ilgili olarak sorumlu olduğu tespit edilmiştir.

08.07.2013 tarihinde saat 17:00 tanzim edilen fiziki takip ve kamera görüntüsü izleme tutanağının 34-TM-00177 aidiyet numaralı 359514 sicil sayılı Komiser Yardımcısı Mehmet Sait SEVİNÇ, 34-TM-00091 aidiyet numaralı 303379 sicil sayılı Volkan DEMİRDELEN, 34-TM-00094 aidiyet numaralı 282240 sicil sayılı Polis Memuru Gürkan TOK, 34-TM-00102 aidiyet numaralı 294549 sicil sayılı Polis Memuru Kamil BİLGİÇ, 34-TM-00152 aidiyet numaralı 303778 sicil sayılı Turan GÜLER, 34-TM-00167 aidiyet numaralı 304319 sicil sayılı Polis Memuru Ulvi ŞAHİN, 34-TM-00168 aidiyet numaralı 296368 sicil sayılı Polis Memuru Ahmet USTA ve 34-TM-00185 aidiyet numaralı 340401 sicil sayılı Polis Memuru Yusuf AYYILDIZ tarafından tanzim edildiği ve tanzim edilen tutanakta 28.06.2013 tarihinde Çırağan Sarayına gelen Ekonomi Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN'ın da görüntülerinin yer aldığı görülmüştür.

Şüpheli Yusuf AYYILDIZ ifadesinde özetle;

"Yukarıdaki kimlik ve adres bilgileri doğrudur bana aittir. Ben bana sormuş olduğunuz dönemde teknik izleme büro amirliğinde 34 TM 00185 aidiyet numarası ile görev yaptığımız doğrudur. Bize verilen emir ve mahkeme kararları doğrultusunda söz konusu fiziki takipler yapılmıştır. Biz bu takibi yapıp mahkeme kararına istinaden tutanak haline getirdikten sonra büromuzda bir nüshasını kısa bir süreliğine saklayıp iki nüshasını da bizden fiziki takip yapılmasını isteyen büroya teslim ediyorduk. Bizde kalan sureti de kısa bir süre sonra imha ediyorduk. Destek büro olduğumuz için bizde herhangi bir resmi evrak kalmıyordu. Ben kesinlikle hiç bir gazeteciyi tanımam, kimseye de yapmış olduğumuz takip sonucu oluşan belgeleri vermem, vermedim. Sadece yetkili bürosuna ulaştırdım. Gazetelerin bunları nasıl ele

geçirdiği hususunda herhangi bir bilgim yoktur, benim bu belgeleri gazetelere verdiğim yönündeki değerlendirme subjektif bir değerlendirmedir. Bu hususta somut bir delil yoktur. Ben hiç bir gazeteciyle görevimle ilgili ve ya görevim dışı bir görüşmem dahi olmamıştır. Ben İstanbul İline ilk atandığım dönemde verilen amir ve mahkeme talimatları dışında hiçbir şey yapmadım.

Yukarıda da bahsettiğim üzere, biz bu tutanakları saklamadık. Mali şubenin ilgili bürosu ile görevimiz gereği paylaştık. Bizde kalan sureti de yine verilen talimat üzerine imha ediyorduk. Bizde kalan suretin imhasından önce evrağı verdiğimiz büro ile görüşerek evrağın teslim alındığından emin olduktan sonra bizdeki suretini imha ediyorduk. Birimdeki çalışma düzeni birim amirlerimiz tarafından sağlanır. Bizde verilen emirleri kanun sınırları içerisinde yerine getiririz. Üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum.

Ben bahsettiğiniz izleme tutanağının şuan göremediğim için kesin olarak hatırlamasam da kesin olarak hatırladığım biz kesinlikle sayın Bakanı takip etmedik. Bu yönde bize amirlerimiz tarafından verilen herhangi bir talimat da yoktur. Bu suretle adli soruşturmaya aykırı bir durum söz konusu değildir. Bu fiziksel takip tutanağı ile hatırladığım kadarıyla Rıza ZARRAF isimli şüpheli takip edilmekteydi. Şüpheliye yönelik takipte şüphelinin yakın çevresiyle veya diğer şahıslarla yaptığı görüşmelere ilişkin kayıtlar tutulurken Sayın Bakanın da görüntüleri takip kayda düşmüş olabilir. Bizler kesinlikle Bakanın takibi konusunda herhangi bir işlem yapmadık. Bu konuda bir talimat almadık. Ben birim amirleri dışında hiç kimseden talimat almam, mahkeme, savcı, emniyet amirleri dışında hiç kimsenin emri altında çalışmam." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

34) Hayri AKIN'ın;

Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişlerince İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 23.10.2015 tarihinde 2015/110 sayı ile düzenlenen Tevdii Raporunda;
Cumhurbaşkanımız (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşleri Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızları Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığı'nca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33. sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada;

03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünce hazırlandığı anlaşılan ve KOM serveri üzerinde silinmiş bir alanda elde edilen ve Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliğinin 20.10.2014 tarih ve 2014/3722 D. İş nolu kararı uyarınca, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının talimatıyla gerçekleştirilen adli bilişim incelemesi sonucu, KOM Daire Başkanlığınca bir rapor hazırlanmıştır. Gerek bu 1. raporun arasındaki sayfaları ile gerekse 2. raporun sayfalarındaki tespitlere istinaden ulaşıldığı anlaşılan dijital bilgilere göre, KOM Daire Başkanlığı'nca 03.06.2011 tarihinde bir "Değerlendirme Raporu" hazırlanarak, 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderildiği, anılan **"Değerlendirme Raporunun"** 33. sayfasında, Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi, Sayın Emine ERDOĞAN ile kızları Sn. Sümeyye

ERDOĞAN'ın, 22.10.2010 ile 26.10.2010 tarihlerinde İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda girişlerine dair bilgilere, anılan raporun hedef kişilerinden olan Erol ERDOĞAN isimli şahsın **27.06.2010** ile **26.11.2010** tarihleri arasında yurda giriş bilgileri değerlendirilirken yer verildiği tespit edildiğinden, konuya ilişkin yürütülen disiplin soruşturması sonucu ulaşılan bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

Sözü edilen Değerlendirme Raporunun bulunduğu ve adli bilişim incelemesine tabi tutulan "rx2660 marka DEH 47412RH seri nolu, 200918322 model, 200000458980 ve 200000458992 seri nolu veri depolama ünitelerinden imaj alındığı, alınan imajların incelemesi sonucu silinmiş olarak bulunan ve **"Daire Ortak Sunucusu"** olarak belirlenen Netapp Lun_7 bölümünün imajının bir suretinin 11.12.2014 tarihinde alındığı ve ilgili personel tarafından imajlarının incelenerek, 18.02.2015 tarihli 1. Raporun, bu bağlamda 2. Raporun ise konusu itibariyle Polis Memuru Serdar DOĞRUAY tarafından hazırlandığı anlaşılmıştır. Raporda; *"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21. Analiz diğer yerden takip ediliyor/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları"* HAPPANİ grup şahıs sorgulama klasöründe; Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES, Cemil SON, Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN, Fırat SAYAR, Hasan SAYAR, Hüsamettin ALTINBAŞ, Kadir HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Mustafa AŞİROĞLU, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ ve Yücel ÖZÇİL isimli şahıslara ait "Şahıs Değerlendirme Formlarının" bulunduğu, yine bunlardan bir kısmına ait "Telefon Sorgu Detay Bilgileri"ne yer verildiğinin tespit edildiği, yine aynı klasör içerisinde Adem GELGEÇ, Adnan MENDERES (klasör içi boş), Erol ERDOĞAN, Ertuğrul BOZDOĞAN (klasör içi boş), Kadir HAPPANİ, Mustafa HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Turgut HAPPANİ, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL ve "HAPPANİ Yolcu Giriş Çıkış Çalışma" klasöründe Abdullah HAPPANİ isimli şahıslara ait yolcu giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu, ***EROL ERDOĞAN isimli şahsın giriş çıkış kayıtlarının bulunduğu Giriş Klasörü "Erol ERDOĞAN excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığı",*** excel dosyasının 18 ve 26 sıralarında, Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın 22.10.2010 tarihinde ve saat 18:30:31:23'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 296871KAPIL0034 sicil sayılı polis memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, listenin 49. ve 51. sıralarında; bu kez Sayın Emine ERDOĞAN'ın yine 22.10.2010 tarihinde ve saat 18:31:51:02'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden kaydın oluşturulduğunun anlaşıldığı, yine aynı listenin 131, 134 ve 137. Sıralarında bu kez Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet DAVUTOĞLU'nun da 22.10.2010 tarihinde ve saat 18:35:01:35'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin de 296871KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.232 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı, anılan excel dosyasının 133 ve 135. Sıralarında Erol ERDOĞAN, 182, 187 ve 188. sıralarında da Mustafa AŞİROĞLU isimli şahısların isminin bulunduğunun tespit edildiği, ayrıca Erol ERDOĞAN isimli şahsın anılan *"orphanh.akin"* klasöründe "KURYE ŞAHISLAR" listesinde olduğunun görüldüğü bildirilmiş, ayrıca klasör uzantısında yer alan *"orphan/04Hakin/yazışma kontrol/21.* ***Analiz diğer yerden takip ediliyor****/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları"* cümlesindeki ***Analiz diğer yerden takip ediliyor*** *ibaresinin anlamı belirlenememiştir.*

Yine aynı rapora göre, bu kez 26.10.2010 tarihinde Turgut HAPPANİ isimli kurye şahsa ait giriş-çıkış kayıtlarının bulunduğu **"GİRİŞ KLASÖRÜ"** *"Turgut HAPPANİ 26.10.isimli excel dosyasında isimlere göre numaralandırma yapıldığında"* listenin "316. sırasında", Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu Ahmet ERDOĞAN'ın 26.10.2010 tarihinde ve saat 20:54:58:55 İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan yurda giriş yaptığı, bu işlemin 306649KAPIL0034 sicil sayılı Polis Memuru tarafından gerçekleştirildiği ve 10.34.201.242 nolu terminal üzerinden giriş kaydının oluşturulduğunun anlaşıldığı tespit edilmiştir. Aynı dijital klasör içerisinde, hedef kişilere ait "Firma Sicil Bilgilerinin", "Analiz Talep Formlarının", "KİHBİ Suç

Kayıtlarının" bulunduğu, "13.05.2008 tarihli **MASAK R-61** sayılı Raporu"na atıf yapıldığı, "03.06.2011 TARİHLİ HAPPANİ GURUBU DEĞERLENDİRME RAPORU"na ait açılamayan Word belgesi, "Döviz büroları 07112012" isimli klasörde, "14 adet tüzel kişiliğin şirket ortaklıkları bilgisi", son olarak da (Ek-12/610); *"orphan/04-Hakin/yazışma kontrol/ kontrol/21. **Analiz diğer yerden takip ediliyor**/2011 yılı analiz talepleri/2011-3 İstanbul Döviz Büroları" HAPPANİ grup İst. Gönderilecekler, 09.08.2011 klasöründe (16) adet şahıs değerlendirme formları 2011-2 sayılı analiz sonucu, diğer bilgiler"* isimli WORD belgesinin olduğu ve içinde Döviz Beyan Tutanak Bilgilerinin (Dönem 01.01.2010-21.12.2010-Adı ve Soyadı Bilgisine Göre yazılı tablo bulunduğu) tespit edildiği bildirilmiştir.

Müfettişlik Makamınca anılan Değerlendirme Raporunun dijital ortamda ve LUN_7 alanından silinmesine ilişkin eylemin; *"kim tarafından ve ne zaman, hangi yöntemle gerçekleştirildiğinin"* tespiti amacıyla yapılan yazışmalar dosyasına alınmıştır.

Başkanlıkça Müfettişliğe yapılan yazılı bilgilendirmenin, Başkanlığın ana serveri üzerinde bulunan ve RAID yapısına sahip verilerin tamamının silinmesine yönelik eylem hakkında ve yöntemine ilişkin genel bir açıklama olduğu, bu açıklamanın ardından, *"04-H.AKIN isimli klasörün Lost Files (Kayıp Dosya)'lar içerisinde yer aldığı, söz konusu dosyaya en son 18.12.2013 tarihinde erişim sağlandığı, klasör içerisinde 30.000 adet dosya ve alt klasör bulunduğu, incelemeye tabi tutulan yolcu listelerinin de aynı klasör içerisinde bulunduğunun görüldüğü, 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan tüm dosyaların teknik özelliklerinin (oluşturulma, değiştirilme, son erişim ve düzenleme) çıkartılarak yazıları ekindeki CD içerisinde sunulduğu"* bildirilmiştir Cevabi yazının ekinde bulunan bilgi ve tespitlere göre ; *"HAKIN isimli klasör ve bu klasör altında yer alan tüm dosyaların, teknik özellikleriyle birlikte değerlendirildiği, Dosyalar/Lost Files (Kayıp Dosya) olarak adlandırılan dizin içerisinde yer aldığı, Lost Files içerisinde yer alan tüm verilerin silinmiş veriler olduğu ve bunların adli bilişim araçları kullanılmaksızın, kullanıcılar tarafından erişim sağlanmasının mümkün olmadığı, **ayrıca Lost Files dosyası içerisinde yer alan 04-H.AKIN isimli klasör içerisinde yer alan ve tablolarda yer verilen dosyalar hakkında bilgilerin bulunduğu, son erişim tarihlerinin ise 18.12.2013 olduğu, bu tarihin ise DAİRE ORTAK sunucusunun yeniden yapılandırıldığı ve eski verilerin silindiği tarih olduğu**"* belirtilmiştir. KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde yasadışı yöntem ve işlemlerle gerçekleştirilen "VERİ TABANININ SİLİNMESİ" eylemlerine yönelik olarak, Teftiş Kurulu Başkanlığı'na muhatap yazımıza, alınan cevabi yazıda, başkanlığın merkez ve taşra birimlerinde çeşitli yöntemler kullanılarak silinen veri tabanlarına ilişkin yürütülen disiplin soruşturmalarına ilişkin bilgi alınmıştır.

Yukarıda açıklanan, 03.06.2011 tarihli "Değerlendirme Raporu"nun, elde edildiği **"/04-HAKİN/"** isimli klasörün, "SİLİNMİŞ VERİLER" arasında yer aldığı, bu dosyanın 14.02.2013 tarihinde **"Oluşturulduğu"** ve en son 18.12.2013 tarihinde **"Erişim Sağlandığı"**, **DAİRE ORTAK sunucu kayıtlarının 18.12.2013 tarihinde tamamen "Silindiğinden"** dolayı, **"SON ERİŞİM"** tarihinin **18.12.2013** olarak değerlendirildiği, DAİRE ORTAK sunucusu ve bu sunucu içerisinde yer alan verilerin değerlendirilmesi sonucu düzenlenen 18.02.2015 tarihli "Adli Bilişim İncelemesi Raporuna" konu olan dosyalar hakkında, ***erişim sağlayan personelin tespiti amacıyla*** Başkanlıkları nezdinde kullanılan LOG kayıt sistemi üzerinde yapılan araştırmalarda ***"04-HAKİN" klasörünün oluşturulması ve erişimlerine ait herhangi bir LOG kaydı bilgisine rastlanmadığı"*** bildirilmiştir.

KOM Daire Başkanlığı ile "Değerlendirme Raporlarının" nitelikleri ve hazırlanma yöntemi hakkında bilgi istenilmiş, alınan cevabi yazıda; 25.05.2009 tarihli KOM Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin, 47, 48, 49, 50 ve 51. Maddelerine istinaden ekonomik suçlarla mücadele konusunda görev ve yetki verilen birimlerin kuruluşları ve görev tanımlamasının yapıldığı, Yönetmeliğin 37/1-b Maddesinde ise; *"Mücadelesiyle ilgili olduğu suçlarla ilgili bilgi toplamak, değerlendirmek, suçun men ve takibi amacıyla gerekli tedbirleri almak, gerektiğinde ulusal veya uluslararası operasyonlara dönüştürmek, il birimlerince bu konularda gerçekleştirilen operasyonel çalışmalara destek vermek ve gerekli yönlendirmeyi yaparak koordinasyonu sağlamak"* hükmüne amir olduğu,

bu düzenlemeye istinaden yeterli düzeyde tecrübesi olmayan illere yardımcı olmak ve tecrübe kazandırmak, başkanlıkları arşiv kayıtları ve açık kaynaklardan araştırma yaparak, o ilde ikamet eden kişiler veya faaliyet gösteren şirketler hakkında derlenen bilgilere istinaden ilgili il birimlerine "DEĞERLENDİRME RAPORU" gönderildiği belirtilmiştir. Yine Müfettişlik Makamınca *"Değerlendirme Raporuna konu olan hedef şahısların belirlenme yöntemi ve diğer ilgisiz kişilerden ayrıştırılması konusundaki yönteme"* dair aynı yazıdaki sorumuza alınan cevapta özetle;*"03.06.2011 tarihli DEĞERLENDİRME RAPORU'nda yurt dışına para transferinde kurye oldukları belirlenen şüpheli şahısların birlikte hareketlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan yolcu giriş-çıkış kaydı sorgulamasında,* ***şüpheli şahıslar ile hiçbir somut bağlantısı olmayan, şüpheli, mağdur/müşteki, tanık gibi hiçbir sıfatı bulunmayan şahısların kişisel veri niteliğindeki yolcu giriş/çıkış kayıt bilgilerinin*** *değerlendirme Raporuna konu edilmesinin ANAYASA ile güvence altına alınan* ***ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ HAKKINI İHLAL EDEBİLECEK, 5237 sayılı TCK'nın 136. Maddesine aykırı olacağı*** *gibi, Emniyet Genel Müdürlüğünün 13.04.2009 tarih ve 68814 sayılı GİRİŞ-ÇIKIŞ Kayıtları konulu Genelgeye de uygun olmayacağı, ayrıca İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen* ***03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporu'nun, açıklanan gerekçelere istinaden RUTİN bir UYGULAMA OLMADIĞI****"* açıklanmıştır.

Müfettişlik tarafından, C. Başsavcılığımızca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya dayanak olduğu anlaşılan "R 61 sayılı MASAK Raporu" ile yine bu rapordan da yararlanarak KOM Daire Başkanlığınca hazırlandığı anlaşılan 03.06.2011 tarihli "Değerlendirme Raporu"na istinaden, Başkanlıklarınca 2010-2014 yılları arasında MASAK ile kaç adet mali-ekonomik suç konusunda işbirliği yapıldığı sorulmuş, alınan cevabi yazının ilgili bölümünde; *"MASAK ile Başkanlığımız arasında 2010-2014 yılları arasında* ***(27)*** *adet soruşturma kapsamında işbirliği ve yazışma yapıldığı, bu işbirliklerinin tamamına yakınında* ***adli kovuşturmanın gerçekleştirildiği****"* belirtilmiştir. Yine aynı kapsamda; *"Daire Başkanlıkları arşiv kayıtlarında yapılan araştırmada bulunan ve 19 sayfadan oluşan "ANIL GRUBU 01 HAZİRAN 2011 ANKARA", "HAPPANİ GRUBU" başlıklı yazılardan çalışmanın kapsamının, "MASAK' tan gelen banka hesap hareketlerine konu olan (2093) şahıs hakkında arşiv taramasının yapıldığı, bu şahıslardan 424'ünün muhtelif suçlardan kayıtlarının olduğu,* ***özellikle kaçakçılık suçuna konu olan şahısların riskli grup olarak belirlendiği, para hareketleri, arşiv taraması ve istihbari nitelikteki diğer bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde hedef şahısların tespitine yönelik çalışmalar yapıldığı,*** *belirlenen hedef şahısların 2011 yılı içerisindeki giriş ve çıkışlarının incelenerek birlikte hareket eden diğer şahısların tespitine yönelik çalışmalar yapıldığının anlaşıldığı, "HAPPANİ GRUBU" ile ilgili bilgileri içeren bölümün ise genişletilerek, "SARRAF ve HAPPANİ" grubuna yönelik olarak 03.06.2011 tarihinde Başkanlıklarınca bir "Değerlendirme Raporu hazırlanarak, 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderildiği, ANIL Grubu ile ilgili çalışmanın ise yine detaylandırılarak 12.01.2011 tarihli ve 12 sayfadan oluşan "Değerlendirme Raporu" şeklinde hazırlandığı, ancak Şırnak Emniyet Müdürlüğüne gönderilip gönderilmediğine ilişkin arşiv kayıtlarında herhangi bir evraka rastlanılmadığı"* bildirilmiştir.

Müfettişlik tarafından yapılan araştırmada, 03.06.2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığınca hazırlanarak, 06.06.2011 tarihinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderildiği anlaşılan Değerlendirme Raporunun, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının anılan olaya hazırlık tahkikatı numarası verdiği tarih olan 13.09.2012 arasında yaklaşık **(15 ay)** kadar bir sürenin geçtiği, bu sürenin de **Raporda belirtildiği üzere ortalama sürelerden oldukça fazla bir zaman dilimine karşılık geldiği,** raporun yazıldığı tarih ile soruşturma savcılığının hazırlık numarasını verdiği ve Planlı Operasyon Bilgi O-1 Formunun gönderildiği tarihler ilişkilendirildiğinde de, aynı tabloyla karşılaşıldığı, bu durumun da KOM Daire Başkanlığının ilgi raporunun (53). sayfasındaki; ***"Cumhuriyet Başsavcılığı ile irtibata***

geçilerek yurt dışına nakit olarak çıkartılan paraların kaynağının tespitine yönelik çalışmaların başlatılması ile ilgili izin alınması" yönündeki amir hükme ve ***"CMK'nın 161/2. Maddesine aykırı şekilde olay hakkındaki belge ve bilgileri makul süre içerisinde savcılık makamına sunmayarak, talimatlarını almadıklarının değerlendirildiği"***, nitekim bu konuda bir başka tespite de, 2012/120653 sayılı adli soruşturmayı yürüten İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/69582 **"KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR"** gerekçesinde, "C- Delillerin Değerlendirilmesi" başlığı altında ve 8. maddede yer verildiği anlaşılmıştır.

Müfettişlik tarafından, ***ihbar tarihinin 07.05.2010 olduğu ve yazının İstanbul İstihbarat Şubesinden gönderildiği dikkate alındığında, 02.09.2012 tarihine kadar, anılan birim tarafından "Önleme Dinlemesi" dahil bir kısım istihbari iş ve işlemlerin yürütülerek, konunun olgunlaştırılmış olduğu değerlendirilmektedir***. Yine anılan yazının 2. ve son sayfasında; *"**Rıza SARRAF** ve yakın adamlarının bahse konu faaliyetleri sırasında **bazı bürokrat ve üst düzey kamu kurumu görevlisi ile ilişki geliştirme arayışı sergiledikleri**, ayrıca telefonlarının dinlenildiğini ve takip edildiklerini düşünerek hareket ederek, görüşmelerini genellikle yüz yüze buluşmalar ile yaptıkları, PVSK Ek-Md-7 kapsamında yürütülen istihbari çalışmalarda derlenmiş olan yukarıdaki bilgilerin hassasiyetle dikkate alınması, haricen delillendirilmedikçe, hukuki delil olarak kullanılmaması ve yapılacak çalışmanın neticesinin bildirilmesinin"* istenildiği belirtilmiştir. Konu hakkında Başsavcılığımızca verilen 2014/69582 **"**KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR**"** gerekçesinde; bu durum açıkça yer almıştır.Yine aynı kararda devamla; *"dikkati çeken diğer bir husus ise **kolluğun soruşturmaya başlamak için Cumhuriyet savcısına haber vermesi gerekirken bunu yapmayıp, tespit edilemeyen bir süreden sonra durumu Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmesidir. Nitekim 18 Temmuz 2012 tarihli isimsiz ihbardan, soruşturmanın başlangıç tarihi olarak belirtilen 13 Eylül 2012 tarihine kadar neden beklendiği ve ne yapıldığı belirsizdir.***

CMK'nın 160. Maddesine göre;*"(1) Cumhuriyet Savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar. (2) Cumhuriyet savcısı, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."* CMK'nun 161. Maddesine göre ise; *"(1) Cumhuriyet Savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet Savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı Mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet Savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister. **(2) Adli kolluk görevlileri, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet Savcısına derhal bildirmek ve bu Cumhuriyet Savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.**" Bu açık düzenlemeye rağmen ihbar faksından sonra iki ay süre ile hiçbir işlem yapılmamış, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı durumdan haberdar edilmemiş"* olduğu şeklinde karar gerekçesinde açıklama yapılmıştır.

Müfettişlik tarafından DEĞERLENDİRME Tevdii Raporunda genişçe açıklanan; Edirne Kapıkule'de 202 Kg. Eroin Maddesi elde edilmesi üzerine Edirne KOM Şube Müdürlüğünce başlatılan soruşturma kapsamında alınan Mahkeme kararları ve Savcılık talimatlarına istinaden gerçekleştirilen, CMK Md. 135 kapsamındaki "Koruma Tedbirleri"nin uygulanması sırasında, *"Nasır isimli şahsın İstanbul'da ARZ Döviz bürosu çalışanı Abdurrezzak DEMİR, Hakkari Yüksekova'da Tursun Kuyumculuk sahibi Yunus BOZKURT, Dubai'de Beşir KURT, Hakkari'de Lokman isimli şahıslar arasında irtibat bulunduğu, **yine İstanbul'da ARZ Döviz***

isimli iş yerinde çalışan Abdurrezzak DEMİR'in ise DURAK DÖVİZ'in ortağı ve çalışanı Abdullah HAPPANİ ve Şırnak Cizre'de ARIHAN DÖVİZ çalışanı İdris ANIL isimli şahısla irtibatlı olduğu, *Şanlıurfa'da Saray Kuyumculuk işyeri sahibi Mehmet İLETMİŞ isimli şahsın da Abdullah HAPPANİ ve İdris ANIL ile irtibatlarının bulunduğu, DURAK DÖVİZ ortağı ve çalışanı Abdullah HAPPANİ isimli şahsın işyerinde muhasebeci olarak çalışan ve işyeri müdürlüğü yapan Rıza SARRAF'ın talimatları doğrultusunda çalıştığı, müşterilerine para havaleleri yaptığı, İdris ANIL isimli şahsın da Mehmet İLETMİŞ ve Abdullah GÜNAY isimli şahıslar ile müşterisi olan şahıslar adına para havaleleri yaptıkları, Fezleke Taslağı (2.) Sh'de , (5.) Sh'de ve (12) Sh'de Rıza SARRAF ve ayrıca İdris ANIL ve HAPPANİ'lere de yer verildiği ve nihayet hazırlanan Örgüt Şemasında da, adı geçenlerin konumu ve irtibatlarının açıklandığının"* anlaşıldığı, birbirleriyle irtibatlı olan ve İstanbul'da faaliyet gösteren döviz işyerlerinden DURAK ile ARZ Dövizin sahip ve çalışanlarından, Rıza SARRAF, Abdurrezzak DEMİR, Abdullah HAPPANİ ile Cizre'de faaliyet gösteren ARIHAN Döviz'in sahibi İdris ANIL isimli şahıslar arasında irtibat olduğuna dair elde edilen belge ve bilgilere göre, KOM Daire Başkanlığınca hazırlanan ÖRGÜT ŞEMASI'nda da iltisaklarının tanımlanmış olması, yine KOM Daire Başkanlığı, Cizre KOM Gurup Amirliği ile Cizre Cumhuriyet Savcılığı koordinesinde yürütülen ANIL GURUBUNA yönelik soruşturma sırasında elde edilen para transferlerine ilişkin ve bu transferlerde Durak DÖVİZ çalışan ve ortaklarına gönderilen külliyetli miktardaki ABD Doları transferleriyle, Edirne KOM Şube Müdürlüğünce hazırlanarak İstanbul Cumhuriyet Savcılığına (CMK 250. Maddeyle yetkili ve görevli) gönderilen FEZLEKELERDEN 2 nolu olan da, Rıza SARRAF, ANIL ve HAPPANİ'lere dair bilgiler bulunması ve şüpheli konumunda olmalarına rağmen, hangi gerekçeyle 2012/120653 sayılı soruşturmaya dahil edilmeyerek***, soruşturma dışı tutulduklarının anlaşılamadığı,*** oysa KOM Daire Başkanlığı, MASAK, Edirne ve İstanbul Cumhuriyet Savcılıkları ile Edirne KOM Şube Müdürlüğü ve Cizre KOM Gurup Amirliği'nce yürütülen soruşturmalar sırasında elde edilen belge ve bilgilerden, ANIL Gurubunun da 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelileri arasında yer almasının gerektiğinin değerlendirildiği, kaldı ki, KOM Daire Başkanlığı'nca 03.06.2011 tarihinde hazırlanarak 06.06.2011 tarihindeki üst yazı ekinde gönderilen "Değerlendirme Raporu"nun "1-RAPORUN KONUSU" başlığı altında özetle; *"12.02.2007 tarihinde* ***Edirne İli Kapıkule Kara Hudut Kapısında 202 kg. eroin maddesinin*** *elde edilmesini müteakip İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının* ***2007/1258*** *sayılı Hz. Sor. Numarasına istinaden gerçekleştirilen "İletişimin Tespiti ve Denetlenmesi" faaliyetleri sürecine, değişik gerçek ve tüzel kişiler arasında kaynağı belli olmayan yüksek miktarda paranın uluslararası transferinin yapıldığı ve transferlere aracılık yapan kişiler arasında DURAK DÖVİZ isimli iş yeri ile Abdullah isimli çalışanın da bulunduğunun tespit edildiği"* belirtilmiş ve 202 Kg. Eroin maddesinin ele geçirilmesi üzerine başlatılan CMK Md.135 tedbirlerinin uygulanması aşamasında, ANIL Gurubu ile Rıza SARRAF, HAPPANİ ailesi ve ARZ Döviz arasında bir irtibatın tespitinden söz edilmesi üzerine, MASAK tarafından elde edilen ve Cizre ilçesinde ANIL Gurubu tarafından işletilen ARIHAN Dövizin para transferleri arasında, DURAK Döviz çalışanları ve 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelisi olan şahısların da tespit edilmiş olmasına rağmen, özellikle **ANIL Gurubunun, Neden bu soruşturmanın şüphelileri arasında olmadığı ve hangi gerekçeyle ayrıldıkları anlaşılamamıştır.** Yine anılan Değerlendirme Raporunda "1-Raporun Konusu" başlığı altında belirtilen gerekçede, her ne kadar Edirne Kapıkule'deki 202 Kg. Eroin maddesinin ele geçirilmesiyle ilgili bilgiye yer verilmiş ve gerekçe olarak gösterilmiş ise de, yine **gerek KOM Daire Başkanlığı ve gerekse Edirne KOM Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Daireye ulaştırılan örgüt şemasında ARIHAN DÖVİZ-ARZ DÖVİZ, Abdurrezzak DEMİR, Yüksekova'da Döviz işi yapan Tursun Kuyumculuk'un sahibi İdris BOZKURT ve Cizre'de ARIHAN Dövizin sahibi İdris ANIL'ın hangi gerekçeyle, Değerlendirme Raporunun konusu yapılmadığı gibi, 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelileri arasında bulunmadıkları da anlaşılamamıştır.**

Müfettişlik tarafından, İstanbul ve Edirne Cumhuriyet Başsavcılıklarından alınan yazılardan;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı (Ekonomik Suçlar Bürosu)'nın **2006/9542** sayılı soruşturma kapsamında 2006/11096 sayılı kararıyla ***"4208 sayılı Kanuna Muhalefet Etmek"*** suçundan şüpheliler;*"Serdal HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Malik CEMİLOĞLU ve DURAK DÖVİZ Ticaret AŞ haklarında"*, **04.02.2006 tarihinde *"Kovuşturmaya Yer Olmadığı"***,

Yine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının **2007/2943** sayılı (Yeni No:2007/223937) soruşturma kapsamında, **19.01.2009 tarih** ve 2009/48 sayılı sayılı kararıyla, ***"Örgütlü Şekilde Uyuşturucu Ticareti Yapmak"***, suçundan şüpheliler; *"Rıza SARRAF, İdris ANIL, Abdullah HAPPANİ, İdris BOZKURT ve diğer 10 kişi hakkında"*, ***"Kovuşturmaya Yer Olmadığı",***

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın (CMK 250. Maddeyle yetkili ve Görevli) **2009/1826** soruşturma kapsamında **08.06.2010 tarihinde** 2010/367 sayılı İddianameyle ***"Kara Para Aklama"*** suçundan şüpheliler *"Ergun ERGÜL, Ali Rıza ERGEZEN ve Hasan SEVİLİR hakkında"* ***"İddianame"*** düzenlenerek İstanbul 11. Ağır Ceza Mah'de dava açıldığı, yine aynı olayda şüphelilerden olan; *"Rıza (SARRAF), Abdurrezzak DEMİR, İdris BOZKURT, Serdal HAPPANİ, Abdullah HAPPANİ, Hüsamettin ALTINBAŞ, Ertuğrul BOZDOĞAN, İdris ANIL, Bilal HAPPANİ, Turgut HAPPANİ, Abdulkadir HAPPANİ ve diğerleri hakkında* ***"SUÇTAN KAYNAKLANAN MAL VARLIĞI DEĞERLERİNİ AKLAMA"*** *suçundan,* ***"EK TAKİPSİZLİK KARARI VERİLDİĞİ"*** anlaşılmıştır.

Müfettişlik tarafından temin edilen MASAK'ın **13.05.2008 tarih** ve **R-61** sayılı ve 41 sayfalık Raporunda, Rıza SARRAF ve DURAK DÖVİZ çalışanları ve ortakları konumunda oldukları anlaşılan HAPPANİ ailesinden kişiler hakkında, herhangi bir bilgi ve değerlendirmenin bulunmadığı, Raporun (40.) ve son sayfasında; *"Yetkili makamlarca polisiye yöntemler de dahil olmak üzere istihbari açıdan takip edilmeden, sadece banka hesaplarındaki hareketler dikkate alınarak KARA PARA AKLANDIĞINA dair, bir bilgilendirmede bulunmak sağlıklı görülmemektedir"* şeklinde görüş ve değerlendirmede bulunulduğu, açıklandığı üzere, R-61 Sayılı MASAK Raporunda başkaca kişiler ve şirketlerin banka hesap hareketlerinin incelendiği ve bunlar arasında SARRAF ve HAPPANİ Ailesine ait şahısların bulunmadığı dikkate alındığında, 2012/120653 sayılı soruşturmayı yürütenler tarafından *(2014/55422 sayılı soruşturmanın şüphelileri)* 13.05.2008 tarihli ve R-61 sayılı MASAK Raporu'nun referans gösterilmesinin, anlaşılabilir bir yanı olmadığı, zira raporda *"Yetkili makamlarca polisiye yöntemler de dahil"* ibaresinin kolluğun, savcılık makamının CMK'nın 172. Maddesi delaletiyle, CMK 160 ve 161. Maddelerini by pass etmesi anlamına gelmediğinin tartışmasız olduğu, 2008 yılında düzenlenen rapor konusu iddia ve isnatların da içerisinde bulunduğu bir çok olay hakkında yetkili soruşturma savcılıklarınca "Kovuşturmaya Yer Olmadığı" yönünde kararların bulunduğu gerçeğinin, "YOK" farz edilmesinin, söz konusu olamayacağı açıktır.

Açıklanan tespit ve belgeler ışığında, KOM Daire Başkanlığınca 03.06.2011 tarihinde yazılarak 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde ve dijital formda İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderildiği tespit edilen Rıza SARRAF ve HAPPANİ gurubuna ait "DEĞERLENDİRME RAPORU"nun, "1-Raporun Konusu" başlıklı bölümünde, anılan raporun hazırlanma amacına ilişkin değerlendirme ve tespitlerin, yukarıdaki maddelerde açıklandığı üzere, daha önce hakkında KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞI KARARI verilen eylemler çerçevesinde hazırlandığının değerlendirildiği, bu nedenle raporun hazırlanmasına ilişkin yöntem ve mantığın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca 2012/120653 sayılı soruşturmaya istinaden verilen, 2014/69582 sayılı **"KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR**"ında açıklanan yasa maddelerine ve SORUŞTURMA İLE İLGİLİ OLARAK BU YÖNDEN YAPILAN DEĞERLENDİRMELER başlığı altında açıklanan ve isnat edilen başka bir eylemle ilgili değerlendirme yapılırken referans gösterilen

CMK'nın 172. Maddesine de aykırı olacağı, bu konu hakkında kararda; ***"CMK'nın 172/2. fıkrasına göre Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verildikten sonra, yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.*** *Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verildikten sonra elde edilen herhangi bir yeni veya yeterli delil olmadığından belgede sahtecilik iddiasının tekrar dava konusu edilebilmesi mümkün değildir"* şeklinde açıklama yapılarak, CMK'nın 172. maddesine gönderme yapıldığı görülmektedir.

Yine Müfettişlik tarafından 03.06.2011 tarihli Rıza SARRAF ve HAPPANİ GURUBUNA ait Değerlendirme Raporuna konu olan ve yurda giriş çıkış bilgilerine yer verilen kişilerin *(Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri dahil)*; *"bu bilgilere hangi gerekçeyle ve hangi yönteme istinaden ulaşılmış olunabileceği, araştırma raporuna konu olan hedef şahısların ve bağlantılı olabileceği değerlendirilen kişilerin, birlikte yurda giriş-çıkış yaptıkları tarihlerin hangi yöntemle belirlendiği, bu konuda bir emir-talimat olup olmadığı ile MASAK'la yapılan işbirliği sırasında,* ***şüpheli kişi ve para trafiğinin başladığı tarihlerin hangi yöntemle belirlendiği*** *ve* ***hedef kişiler hakkındaki bilgilerin araştırılmaya başlanma yöntemi,*** *03.06.2011 tarihli raporda yurda giriş-çıkış bilgilerine yer verilen kişilerin tamamı (Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri dahil) hakkında, nasıl bir eleme yöntemi belirlendiği, özellikle Atatürk Havalimanı gibi, dakikada binlerce yolcunun giriş çıkış yaptığı kapılardan alınan bilgilerin hangi yöntemle ayrıştırılarak Hedef kişilerle irtibatların ortaya konulma yöntemi"* sorulmuş, alınan cevabi yazıda; *"03.06.2011 tarihinde hazırlanan Değerlendirme Raporunun, Başkanlıkları ile MASAK arasında oluşturulan çalışma grubunun 15.03.2011 tarihinde yapılan toplantısı neticesinde hazırlanmaya başlanmış olabileceğinin değerlendirildiği, Daire Başkanlıklarınca yürütülen suç soruşturmalarının, suç şüphesi iddiası altında bulunan şahıslara ait, açık kimlik ve adres bilgilerinin tespit edilmesi, birim yazılı ve dijital arşivinin araştırılması, POLNET veri tabanından tetkiki ve açık kaynaklardan araştırılması şeklinde yapıldığı,* ***şüpheli şahısların birlikte hareket edip etmediklerinin ve iddia edilen suçun tespiti aşamasında POLNET veri tabanı tahdit projesinden yolcu giriş/çıkış kayıtlarının tetkiki ve analize tabi tutulması,*** *suç iddiası ile ilgili hedef-şüpheli şahıslar hakkında* ***analiz sonucu elde edilen bilgilerin değerlendirilmesinin gerektiği****,* ***suçla ve şüpheli şahıslarla herhangi bir bağlantısı olmayan şahısların elimine edilerek analiz işleminin gerçekleştirilmesinin suç soruşturma sistematiğinin temel unsuru olduğu,*** *ayrıca 03.06.2011 tarihli değerlendirme raporunun 33. sayfasında yer alan yolcu giriş/çıkış sorgulamalarının Daire Başkanlıklarında kullanılan projelerden (KOMBS, KomAlem Portalı ve Tahdit Yolcu Giriş/Çıkış Projesi) üretilip üretilmediği, üretildi ise 2011 yılında Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli 132831-204700-242844-313612-156036 ve 162411 sicil sayılı personelin,* ***01.01.2011*** *ve 06.06.2011 tarihleri arasında tahdit ve yolcu giriş/çıkış sorgulamalarına ilişkin LOG kayıt bilgilerinin Müfettişliğimizce talep edildiği, söz konusu değerlendirme raporunun 33. sayfasındaki listede bulunan (Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri de dahil) isimlerin bir kaçının 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN tarafından sorgulandığı, ancak görevli diğer personel tarafından bu listedeki herhangi bir ismin sorgulanmadığı, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Emine ERDOĞAN ve kızı Sümeyye ERDOĞAN'a ait yolcu giriş/çıkış bilgilerinin hangi sistem veya proje üzerinden elde edilerek değerlendirme raporuna eklendiği ve* ***yolcu giriş/çıkış sorgulaması yapılırken, baz alınan tarih ve saatlerin neye göre belirlendiğinin anlaşılamadığı****, Başkanlıkları arşivlerinde yapılan araştırmada, bu konuda herhangi bir emir ve talimata da rastlanılmadığı"* bildirilerek, buna ilişkin tutanak ve LOG bilgilerinin gönderildiği, Yine Müfettişliğimizce elde edilen belge ve bu konuda yapılan yazışmalardan; **Değerlendirme Raporunun "1-Raporun Konusu" başlığı altında yer verilen ve raporun gerekçesi olarak kabul edilebilecek bölümde;** ***12.02.2007 tarihinde Edirne Kapıkule Hudut Kapısında 202 kg eroin maddesinin*** *elde edilmesi olayı, 2010/6484 tarihli ihbar mailleri gibi belge ve olaylara atıf yapılarak "SUÇTAN KAYNAKLANAN MAL VARLIĞI DEĞERLERİNİN AKLANMASI" eylemine dair belge, bilgi ve ihbarlardan yola çıkılarak*

değerlendirme raporunun hazırlanmasına gerek duyulduğunun anlaşılmasına karşın, 03.06.2011 tarihli raporda, şüpheli/hedef şahısların, neden eroin maddesinin yakalandığı 12.02.2007 ile 01.07.2010 (Rapora göre yolculuk bilgilerinin araştırıldığı ***ilk*** *tarih) arasındaki yolculuk bilgilerine yer verilmediği, Neden Raporda 01.01.2010 (Turgut HAPPANİ hariç) değil de genel olarak Haziran 2010 ile 31.12.2010 tarihlerine (Rapora göre yolculuk bilgilerinin araştırıldığı son tarih) ait* ***(2011 yılında, 2010 yılına ait yolcu giriş bilgilerinin neden sorgulandığının anlaşılamadığı ve dikkate değer bir konu olduğu)*** *seyahat bilgilerinin bulunduğu, Neden 01.01.2011 tarihinden itibaren, 03.06.2011 tarihine kadar aynı şüpheli/hedef şahısların (KURYELERİN) yurt dışı seyahatlerine ilişkin bilgilere Başkanlık Değerlendirme Raporunda yer verilmediği ve neden 03.06.2011-17.12.2013 tarihleri arasında hedef/şüpheli şahısların yolculuk bilgilerinin, soruşturmayı yürüten adli kolluk tarafından araştırılmadığı,* ***fezlekede soruşturulan eylemin yurtdışından ülkemize, ülkemizden yurt dışına kaynağı belli olmayan para transferi-çıkarılması konusu olduğuna göre, neden örgütlü yapıyı ve şüpheliler arasındaki eylemsel illiyedi ortaya koyabilecek ve isnatları geliştirecek, birlikte veya ayrı ayrı yolculuk bilgilerine yer verilmediği anlaşılamamıştır.***

KOM Daire Başkanlığınca hazırlanan Değerlendirme Raporunun 33. Sayfasında yer alan ve Erol ERDOĞAN isimli hedef şahıs hakkında elde edildiği anlaşılan yurda giriş-çıkış bilgilerinin, edinme yöntemi konusunda yapılan yazışmalardan;

Müfettişlik tarafından, İstihbarat Daire Başkanlığına yazıyla; *"KOM Daire Başkanlığınca, İstihbarat Daire Başkanlığından; Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Adem GELGEÇ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Erol ERDOĞAN, Yücel ÖZÇİL, Mustafa HAPPANİ ve DURAK DÖVİZ hakkında İstihbari Bilgi Talep Formuna istinaden talep edilen bilgilerin"* içeriğinin öğrenilmesi hedeflenmiş, alınan cevabi yazı ekindeki Bilgi Notu'nda (Ek-14/2-3); *"İstihbari Bilgi Talep Formuna konu (8) şahıs ile (1) şirket hakkındaki bilgilerin hangi amaçla gönderildiği ile forma istinaden yapılan çalışmanın tespit edilemediği, şahısların açık kimlik bilgilerine yer verildiği, Bilgi İletim Taleplerinin 2006 yılından günümüze kadar olanlarının her yıl sonu itibariyle imha edildiğinden, herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanmadığı"* bildirilmiştir.

Müfettişlik Makamınca 28.05.2015 tarih ve 21 sayılı **İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne** muhatap yazısında, alınan cevabi yazıda; *"Değerlendirme Raporunda bulunan toplam (Türk ve Yabancı) (55) kişiden, 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerinden olan Murat YILMAZ, Umut BAYRAKTAR, Ahmet Murat ÖZİŞ, Omid SAEIDZAMAN, Mohammadsadegh RASTGARSHISHEHG ile Barış GÜLER'in 01.01.2011 ile 17.12.2013 tarihine kadar olan döneme ait yurt içi seyahat bilgilerinin tamamının, Cumhuriyet Savcısı Celal KARA imzasıyla 17.12.2013 tarih ve 2012/120653 sayılı yazıyla istenildiği"* **bunun dışındaki şahıs ve şüpheliler hakkında bir bilginin Müfettişliğe gönderilmediği anlaşılmıştır.**

Adli Bilişim Raporu kapsamında, Müfettişliğe gönderilen 17.04.2015 tarihli ve Pol. Me. Serdar DOĞRUAY tarafından hazırlanan Raporda; ***"İstanbul Atatürk Havalimanından 22.10.2010 tarihinde yurda giriş-çıkış yapan (299) kişilik liste ile 26.10.2010 tarihine ait (327) kişilik listelerde Sn. Emine ERDOĞAN, Sn. Sümeyye ERDOĞAN, Sn. Ahmet DAVUTOĞLU (Dışişleri Bakanı) ile Sn. Ahmet Burak ERDOĞAN'ın isimlerine yer verildiğinin"*** belirtildiği, Değerlendirme Raporunun ekinde bulunan ve fiziki çıktıları Müfettişlikce alınan çarşaf yolcu listelerinden alınarak oluşturulan, Değerlendirme Raporunun 33. sayfasındaki tabloda KURYE Erol ERDOĞAN ile birlikte bu isimlere de yer verildiği anlaşılmıştır.

Müfettişlik Makamınca, anılan yolcu listelerinin kim tarafından POL NET-KOMNET veya İDBNET üzerinden erişilerek sorgulandığının tespitine yönelik olarak, ilgili daire başkanlıklarıyla yazışmalar yapılmıştır.

KOM Daire Başkanlığı serveri üzerinde ve silinmiş olan (LUN_7) alanından Adli Bilişim İncelemesi sonucu elde edilen LOG kayıtlarına göre sorgu yapan personelin ve özellikle Değerlendirme Raporunun hazırlandığı Büro Memuru ve HDSY Hayri AKIN tarafından yapılan sorgulara ilişkin kayıtların elde edildiği, bu kayıtlara göre değerlendirme raporuna konu olan şüpheli/hedef şahısların isim bazlı sorgusunun, adı geçen Polis Memuru tarafından yapıldığı LOG kayıtlarından anlaşılmıştır.

Müfettişlikçe, 03.06.2011 tarihli raporda isimlerine yer verilenlerden ***şüpheli/hedef şahıslardan Erol ERDOĞAN isimli şahsın yurda giriş-çıkış bilgilerinin analiz edildiği 33. sayfadaki tabloda, Sn. Emine ERDOĞAN ve Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın isimlerinin, adı geçen şahsın birlikte hareket ettiği belirtilen şüpheli/hedef şahıslardan;*** *Mustafa AŞIROĞLU, İlham HUSEYNOV, Vidadi BADALOV, İsmayıl İSMAYILOV ile Turgut HAPPANİ'ye ilişkin olan listede bulunduğu, açıklanan isimlerin birlikte hareket ettiklerine dair ANALİZ yapılarak tabloda isimlerine yer verildiğine göre,* özellikle ***22.10.2010 tarihli kayıtlardan, sanki yurda aynı tarih ve saatlerde giriş yapanlar arasında bir ilişki analizinin yapılmış olunduğuna dair izlenim yaratma çabasının olduğunun değerlendirildiği***, gerek 22.10.2010 ve gerekse 26.10.2010 tarihlerinde yurda giriş yaptıkları anlaşıldığından bahisle, raporda isimleri bulunan şüpheli/hedef şahıslara ait yolcu listeleri temin edilerek, ***aile fertleriyle hayatın olağan akışı içerisinde aynı uçakta tesadüfen yolculuk yapıp-yapmadıkları,*** kendilerine ait yurda giriş bilgisine, bu tesadüf sebebiyle hedef şahıslarla birlikte raporda sehven yer verilip verilmediği konusunun tespiti amacıyla, Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlüğüne muhatap yazı yazılarak "UÇAK YOLCU LİSTELERİ" talep edilmiş, alınan cevabi yazı ve eklerindeki yolcu listelerinden ; ***"tesadüfi bile olsa, aile fertleri ile hedef şahısların aynı uçakta seyahat etmedikleri"*** tespit edilmiş, bu sebeple **aile fertlerinin anılan ve KOM Daire Başkanlığınca yazılarak İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne dijital formda gönderilen ve daha sonra 2012/120653 sayılı soruşturma dosyasında yer alan RAPOR'da, özellikle ve daha sonra uygulanması planlanan bir senaryo gereği yer verildiği** değerlendirilmiştir.

Müfettişlik tarafından, söz konusu Değerlendirme Raporunun KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli yazı ekinde ve dijital ortamda gönderildiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne yazılan yazısına alınan cevapta; "İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan 2012/120653 sayılı soruşturma dosyaları arasında bulunduğundan bahisle, tarafımıza gönderilen raporların da (özellikle aile fertlerinin isimlerinin bulunduğu sayfa) ***birebir aynı*** *oldukları, 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında, bu Değerlendirme Raporunun esas alındığı ve delil olarak dosyaya konulduğu, ayrıca 17 Aralık (2012/120653) Fezlekesinin 2. Sayfasında da Rapora yer verildiği anlaşılmıştır.*

Müfettişlikçe, **KOM Daire Başkanlığına** yazılan 22.05.2015 tarih ve 13 sayılı yazıya alınan cevabi yazıda özetle; *"aile fertlerinin yurda giriş yaptığı 22.10.2010 ile Değerlendirme Raporunun üst yazı ekinde gönderildiği 06.06.2011 tarihleri arasında KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerinin* ***Eski KomBs-Sorgu LOG*** *kayıtlarının incelendiği ve Şube Müdürü Alpaslan ÇALIŞKAN'ın (1), Büro Amiri Seyfullah BUCAK'ın (1), K. Yrd. Fatih YARDIM'ın (2),* ***Pol. Me. Hayri AKIN'ın (Büro Memuru) (19),*** *diğer Büro Memuru Tüncer DURĞUT'un (3) sayfadan oluşan LOG kayıtlarının bulunduğu",* Müfettişliğe bunlardan özellikle Büro Memuru **Pol. Me. Hayri AKIN'ın** LOG kayıtlarına ilişkin fiziki çıktılarının alınarak yapılan incelemesi sonucunda; *"26.04.2011 tarihinde 17:14 ile 18:08 saatleri arasında 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerinin 01.01.2010 ile 26.04.2011 tarihleri arasındaki Yolcu Bilgilerine erişildiği;*

27.04.2011 günü 13:49 ile 14:00 arasında Rıza SARRAF, Turgut HAPPANİ, Halil HAPPANİ, Serdal HAPPANİ, Şenel HAPPANİ'nin, 13.05.2011 tarihinde 17:02 ile 19:10 saatleri arasında Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ'nin, 15.05.2011 günü 12:53 ile 15:19 saatleri arasında Adem GELGEÇ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Ahmet AŞİROĞLU, ***Erol ERDOĞAN****, Sabri BERK, Sefer BERK, Murat CESURTÜRK, Yücel ÖZÇİL, Adnan Menderes YAZAR, Adnan YAZAR, Turgut HAPPANİ'nin, 19.05.2011 tarihinde 13:42 ile 14:29 saatleri arasında Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ, Yücel ÖZÇİL, Adnan YAZAR, Adem GELGEÇ, Ertuğrul BOZDOĞAN, Hüsamettin ALTINBAŞ, Mustafa AŞİROĞLU,* ***Erol ERDOĞAN,*** *Murat CESURTÜRK, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Sabri BERK, Sefer BERK'in, 20.05.2011 günü, 17:52 ile 18:46 saatleri arasında* ***Erol ERDOĞAN,*** *Sabri BERK, Sefer Berkant BERK, Murat CESURTÜRK, Turgut HAPPANİ, Kadir HAPPANİ, Mustafa AŞİROĞLU, Ertuğrul BOZDOĞAN, Yücel ÖZÇİL, Adnan YAZAR, Ömer ŞANLI, Mustafa HAPPANİ'nin, 26.05.2011 günü 18:07 ile 18:08 saatleri arasında ise Cemil SON hakkındaki bilgilerin sorgulandığı"* anlaşılmıştır. Diğer görevlilerin 2012/120653 sayılı soruşturmanın şüphelilerine ait yolculuk bilgilerini sorgulamadıkları, LOG kayıt bilgilerinden tespit edilmiştir. 155036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN'ın Yolcu Giriş-Çıkış LOG kayıtları üzerinde yapılan incelemede, 03.06.2011 tarihli ve KOM Daire Başkanlığı'nca hazırlanan "Değerlendirme Raporunda" isimleri bulunan Hedef/Şüpheli şahıslara ait sorgulamanın kendisi tarafından yapıldığının teyit edildiği, dolayısıyla RAPORUN hazırlanması sürecinde aktif olarak ve Büro Memuru sıfatıyla görev aldığı tespit edilmiştir.

Yine Müfettişlik tarafından aile fertlerine ilişkin yolculuk bilgisi sorgulamalarının KOM Daire Başkanlığı görevlilerince yapılıp yapılmadığını tespit amacıyla gönderilen yazı ile özetle; *"03.06.2011 tarihli Değerlendirme Raporunu hazırlayan KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli olduklarından rapor üst yazısında parafı bulunan ve HDSY personelden, Raporun 33. Sayfasındaki yolculuk bilgisine istinaden Sn. Emine ERDOĞAN ile Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın, 22.10.2010 tarihindeki yurda giriş bilgisi esas alınarak, herhangi bir sorgu yapıp yapmadıklarına ilişkin KOMBS üzerindeki LOG bilgilerinin incelenmesi"* istenilmiş, alınan cevabi yazıda özetle; "*parafları bulunan personelden hiç birinin aile fertlerinin yolculuk bilgilerine dair sorgunun yapıldığı 22.10.2010 tarihinden, 06.01.2011 tarihine kadar, Değerlendirme Raporunda isimleri belirtilen kişiler hakkında herhangi bir sorgulama yapmadıkları, 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN'ın HUDUT KAPILARI projesinden ilk sorgusunu ise 06.01.2011 tarihinde KOMBS (KomAlem) Projesinden ve hedef kişiler hakkında gerçekleştirdiğinin anlaşıldığı"* bildirilmiştir.

Yine Değerlendirme Raporunda, kurye olduğundan bahisle yurda giriş-çıkış bilgileri analiz edilen Erol ERDOĞAN isimli şahsın bulunduğu tabloda (Sh-33), isimleri yazılı olan; Cengiz ERDOĞAN, Tuğçe ALTINBAŞ, Miyase ERDOĞAN, Altun ERDOĞAN, Bülent ERDOĞAN, Zihni ANIL, Müge ERDOĞAN, Cem ERDOĞAN ve Arto ERDOĞAN olmak üzere (9) kişinin, Müfettişlikçe 01.01.2010 ile 31.12.2011 tarihleri arasında yurda giriş-çıkış bilgileri Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığından istenilmiş, anılan cevabi yazıda; *"Tahdit ve Hudut Kapıları Projesi LOG kayıtlarında, adı geçenlere ait olmak üzere, Raporda yer verilen yolculuk bilgilerine ilişkin 27.06.2010 ile 26.11.2010 tarihleri arasında İstanbul Atatürk Havalimanından giriş-çıkış yapan yolcu listelemesine ait 01.01.2010 ile 31.12.2011 tarihleri arasında yapılan* ***Liste Bazlı*** *herhangi bir SORGUYA RASTLANILMADIĞI"* belirtilmiştir

KOM Daire Başkanlığından alınan yazı ve ekindeki tabloda özetle;
"HDSY 156036 sicil sayılı Pol. Me. Hayri AKIN tarafından, Merkez Mali Şubedeki 200.200.205.92 IP nolu bilgisayardan, 13.05.2011 günü saat 19:05'de, 26.10.2010 tarihinde 20:45:44 ile 20:55:44 saatleri arasında, Kapı Kodu 0034 (İstanbul)'den ve program üzerindeki "YOLCU GİRİŞ ÇIKIŞLARI" butonundan, ülkemize giriş yapanların

sorgulandığı ve liste oluşturulduğu", **bu listenin (316). sırasında Sayın Cumhurbaşkanımızın oğlu Sn. Ahmet B. ERDOĞAN'ın isminin bulunduğu, yine LOG kayıtlarından, aynı Polis Memuru tarafından** ***"200.200.205.92 IP nolu bilgisayardan, bu kez 15.05.2011 günü saat 14:19'da; 22.10.2010 tarihinde 18:30:02 ile 18:40:02 saatleri arasında, Kapı Kodu 0034 (İstanbul)'den ve program üzerindeki "YOLCU GİRİŞ ÇIKIŞLARI" butonundan,*** **listenin (18 ve 26'ncı) sıralarında Sayın Cumhurbaşkanımızın kızı Sn. Sümeyye ERDOĞAN, (49 ve 51'inci) sıralarında Eşleri Sn. Emine ERDOĞAN ile (131, 134 ve 137'inci) sıralarında ise dönemin Dışişleri Bakanı, Sn. Başbakanımız Ahmet DAVUTOĞLU'nun isimlerinin olduğu,** ***22.10.2010 tarihi için 299 kişilik, 26.10.2010 tarihi için de 327 kişilik yolcu listelerinin bulunduğu tespit edilmiş,*** **HDSY'lerin ifadeleri ve başkanlıktan alınan yazılardan anlaşılacağı üzere, ham listede isimleri bulunan şahıslar hakkında bir analiz çalışmasının yapıldığı, bu çalışmada en az üç kez birlikte giriş-çıkış yapılan şahısların kurye olması kuvvetle muhtemel olduğu konusunun değerlendirilerek, isimlerine anılan raporda yer verildiği, bu çalışmalar yapılırken ve kurye olarak tanımlanacak kişiler belirlenirken, hukuk ve analiz metodu ilkelerine kesin olarak uyulması gerekirken, müfettişlik raporunda genişçe açıklanan ve yorumlanan bilgiler ışığında, aile fertlerinin isimlerine 2012/120653 sayılı soruşturmanın başlatılması niteliğine sahip önemli bir belgede yer verilmiş olması ve 17.12.2013 tarihinden sonra, ülke genelinde yaşanılan süreç birlikte dikkate alındığında, olağan bir rapor ve analiz yöntemi olmadığı değerlendirilmektedir.**

Müfettişlikçe ulaşılan bilgilerden, KOM Daire Başkanlığı serveri üzerindeki LUN_7 alanında ve dijital ortamda bulunan, ancak 18.12.2013 tarihinde "SON ERİŞİM" yapan HDSY Pol. Me. Hayri AKIN tarafından silinmiş olduğu değerlendirildiğinden, Sayın Cumhurbaşkanımızın aile fertleri ve Sayın Başbakanımızın İstanbul Atatürk Havalimanından yurda girişlerine dair bilgilerin bulunduğu iki adet listenin *(adı geçen hakkındaki LOG kayıtlarına göre; 15.05.2011 tarihinde elde edilen İstanbul Atatürk Havalimanından 22.10.2010 tarihinde yurda giriş yapan (299) kişilik ve 13.05.2011 tarihinde elde edilen 26.10.2010 tarihine ait (327) kişilik),* 17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca operasyona dönüştürülen, 2012/120653 sayılı soruşturmanın hemen akabinde, ülke genelinde yaşanılan siyasi ve adli sürecin kendilerine zarar verebileceğini düşünen bir irade tarafından, bu liste kayıtlarının dijital formdan silinmesi yönünde talimat verilmiş olacağı ve HDSY Pol. Me. Hayri AKIN tarafından da bu talimatın yerine getirildiği, listelerin 2012/120653 sayılı soruşturmayla irtibatlı ve soruşturmayı başlatan iradi-resmi bir belge/rapor olduğu, raporun adı geçenin görevli bulunduğu Şube Müdürlüğünce, sıralı ve sorumlu Amirlerinin emir ve talimatlarına istinaden hazırlandığı ve HDSY'lerin ifadelerinde de belirttikleri üzere; *" hedef/şüpheli şahısların yolculuk bilgilerine eriştikten sonra, giriş-çıkış zamanlarına 5'er dakika ekleyip-çıkararak, sorgu listesindeki sayıyı belirli kriterlere göre azaltarak analiz yöntemini uyguladıkları, böylece gereksiz ve değerlendirilmesi gereken binlerce veri değil, 5'er dakika önce ve sonrasıyla sınırlandırılmış sayıda yolcu listesinin analize tabi tutulmasının sağlandığı, böylece ihbar/yazı-talep/talimatta isimleri olmayan ve birbirleriyle iltisakları bulunmayan diğer yolcuların elenmesi metodunun uygulandığı"* anlaşılmakla birlikte, başkanlığın görüş yazılarında belirtildiği üzere; akla, prosedüre, mantığa ve hukuka aykırı şekilde, şüpheli/hedef şahıslar (KURYELER) ile hiç ilgileri olmayan şahısların rapora yazılmasının, manidar ve dikkate değer olduğu, 17.12.2013 tarihinde yürütme erkinin aldığı karşı tedbir ve operasyonlarla *(görevden uzaklaştırma, görev yeri değiştirme, soruşturmalardan el çektirme gibi)* planların boşa çıkması üzerine, bu kez dijital formda bulunan ve kendilerini hukuki anlamda sorumlu kılacağını değerlendirdikleri kimi belge ve bilgilerin, 17 Aralık öncesi soruşturma ve operasyonları planlayanlar tarafından verilen talimatlar üzerine silinmesi işlemlerinin (Devlet tarihimizde daha önce görülmemiş şekilde), 17-18.12.2013 tarihinde yoğun olarak uygulandığının, Teftiş Kurulu Başkanlığına bu yönde bilgi talep edilen yazıya alınan cevabi yazı ekindeki tablodan anlaşıldığı, hatta görevden almalar nedeniyle, serverler ya da birim demirbaş bilgisayarlarındaki kayıt/verilerin

silinmesi için yeterli süreleri bulamayanların, *İzmir Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde olduğu gibi, harddiskleri yenileriyle toptan değiştirmek şeklinde yöntemler uygulayarak,* hazırladıkları hukuk dışı planların öğrenilmesi halinde olası ceza-hukuk davalarından kendilerini korumaya çalıştıkları, bu bağlamda HDSY Pol. Me. Hayri AKIN'ın da, aldığı talimat gereği aynı yöntemi ifa ettiği, *ancak silme konusunda başarılı olamadığından, (KOM Serverlerinin tamamının WİPE programları ile silinmesi nedeniyle veriler geri getirilememiş ise de)* LUN_7 alanındaki verilerin geri kazanılması sağlanmış, böylece özellikle 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan Değerlendirme Raporunun; ön çalışmaları, kara para transferinde kurye oldukları değerlendirilen hedef/şüpheliler ile iltisaklı olabilecek kişilere ilişkin listelerin oluşturulması ve bunların analiz edilmesi/yorumlanması yöntemlerinin adli/idari makamlarca öğrenilmesi, bu sayede de haklarında açılabilecek soruşturmalardan kurtulmak amacıyla gerçekleştirdikleri değerlendirilen, hukuk dışı-yasalara aykırı davranışlarının tespit edilmesi sağlanmıştır.
Açıklanan bilgilere istinaden, HDSY Pol. Me. Hayri AKIN'ın, 18.12.2013 tarihinde silme işlemine tabi tuttuğu liste ve diğer bilgilerin, değerlendirme raporunun hazırlandığı 03.06.2011 tarihinden, silinme işleminin gerçekleştirildiği 18.12.2013 tarihine kadar dijital formda bekletilmesine rağmen, bu tarihte silinmiş olması, Müfettişlik Makamınca dikkate değer bulunmuştur. Bu eylem sebebiyle, Hayri AKIN ve kendisine bu yönde emir ve talimat verenlerin, listelerin hazırlanması ve aileden isimlere 2012/120653 sayılı soruşturma kapsamında gönderilen raporda yer verilmesi işleminin, *hukuk dışı bir uygulama olacağını bildiklerinden,* liste bilgilerinin dijital ortamdan imhası işleminin yaptırıldığı, çarşaf yolcu listeleri soruşturmacılar tarafından elde edilememiş olsaydı, ifadelerinde belirttikleri gibi, soruşturma konusu listelerin kendilerince hazırlanmadığını, bu isimlerin muhtemelen 17 Aralık'tan sonra İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yeni atanan görevliler tarafından (kumpas amaçlı) yazıldığı şeklinde, savunmalarında bir strateji uygulayacaklarının değerlendirildiği, ancak öncelikle liste bilgilerinin LUN_7 alanından elde edilmesi, ardından LOG kayıtlarından da bu bilgilerin teyit edilmesi sonucu, anılan listelerin kendileri (HDSY'ler) tarafından erişilip/oluşturularak Değerlendirme Raporuna yazılmış olduğunun, Müfettişlik Makamınca şüpheye yer bırakmayacak şekilde tespit edilmiş olmasından dolayı, ifadelerindeki beyan ve iddialarının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

Şüpheli Hayri AKIN'ın emniyet tarafından alınan fadesinde özetle;

"1993 yılında Polis okulundan mezun olduğunu, Şanlıurfa ilinde göreve başladığını, 1996-2005 yılları arası Karabük Emniyette görev yaptığını, 2005-2006 yıllarında Muş Emniyet Müdürlüğünde çalıştığını, 2006-2014 yılları arası KOM Daire Başkanlığında görev yaptığını, 2014 - 2015 yıllarında Ankara Emniyet Müdürlüğü kadrosunda çalıştığını, şu an halen Karabük Emniyette çalıştığını, 2015 yılında Başpolis memuru olduğunu,

Kom Daire Başkanlığınca İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne 05.06.2011 tarihinde gönderildiği tespit edilen "DEĞERLENDİRME RAPORU" ile ilgili olarak, Suç Gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğünde server üzerinde bir klasör tanımlandığını, bu klasöre Şube Müdürlüğünde herkes ulaşabileceğini, söz konusu belirtilen tarihte ortakta olan klasörü temizlediğini, amacının kendisinin İdari Büro Amirliğinde kullanmış olduğu bilgisayarda aynı klasörün mevcut olduğunu, aynı zamanda Aklama Bürosundaki dosya takip eden arkadaşının da bilgisayarında da mevcut olduğundan temizlediğini, Aklama Bürosundaki bahsettiği arkadaşının adının Tuncer TURGUT olduğunu, kendisine 2011 yılında HAPPANİ Grubu ile ilgili yapılan analiz çalışmaları ile ilgili dijital verilerin olup olmadığının sorulmasını istediğini, 17 Aralık soruşturmasından sonra takribi olarak 10 ay sonra tayininin çıktığını, bu süre zarfında değerlendirme raporunun orijinalinin evrak dolabında mevcut olduğunu, hatta hakkında yürütülen disiplin soruşturması kapsamında son savunma vermek için dosyayı kısa bir süre incelediğinde dosyanın onaylı suretinin disiplin soruşturma dosyasında olduğunu gördüğünü, bu çalışmaların hepsinin arşivde mevcut olduğunu, imha

etmeye yönelik bir kastının bulunmadığını, hatta MASAK'tan gelen CD'lerin çizilmesine karşı bilgisayarında kopyalarının bulunmadığını,

06.06.2011 tarihli üst yazının paraf blokunda, parafınız olmadığı ancak yapılan araştırmalarda tarafınızdan hazırlandığı anlaşılan, yazı ekinde bulunan raporla ilgili olarak, Evrak yönetmeliğinde parafın 5 adet olduğunu, bu değerlendirme raporundaki sorgulamaları kendisinin yaptığını, ancak içindeki diğer işlemleri beraber çalıştığı **Fatih YARDIM** komiser tarafından yapıldığı, diğer işlemler olarak kastettiklerinin ise yorumlamalar, MASAK'tan gelen CD'ler olduğunu, kendisinin değerlendirme raporunda kendisine tanımlanmış olan projelerden kendi şifresiyle sorguladığını,

Bu yazının birimlerine MASAK'dan geldiğini, MASAK'dan gelen yazının önce Suç Gelirlerini Araştırma Bürosuna, gerekli çalışmalar yapıldıktan sonra ise Aklama Bürosuna konusu itibariyle verildiğini, aklama bürosunda verildiğinden dolayı kendi parafının olmamasının normal olduğunu, devamında da dosyanın bu birimce takip edildiğini, evrakın dosyası incelendiğinde bunun anlaşılacağını,

Fatih YARDIM'ın kurye olabileceği değerlendirilen şahıslarla ilgili sorgulamalar ile alakalı kısmı için, kurye olabileceği değerlendirilen şahıslar diyerek kendisine verdiğini, kendisinin ise sorgulamaları yaparak neticelerini Fatih YARDIM'a verdiğini, kendisine verilen isimler arasında Sümeyye ERDOĞAN ve Emine ERDOĞAN'ın isimlerinin olmadığını, bu isimleri hiçbir şekilde sorgulamadığını, bunun log kayıtlarında da mevcut olduğunu, sorgulamaları KOM Daire Başkanlığında KOM BS programı üzerinden yaptığını, bu program Daire Başkanlığının 81 il de dahi kullanmış olduğu bir program olduğunu, programa kendi şifresiyle girdikten sonra ekranda yolcu giriş çıkış kayıtları diye bir bölüm mevcut olduğunu, bu alana tıkladığında sorgulanacak kişinin belirleyici kriterlerinin girilmesi gerektiğini, örnek olarak TC. Kimlik, ad-soyad, ana baba adı gibi bilgilerin girilmesi gerektiğini, bu bilgileri girdikten sonra üst kısma giriş veya çıkıştan birisinin işaretlenmesinin gerektiğini, bu işlemi her ikisi için yani giriş çıkış için yaptığını, burada önce girişi işaretlediğini, yolcu giriş kayıtlarını getir butonuna basınca şahsın 2010 yılındaki girişlerini göstererek listelediğini, örneğin 10 giriş var ise tek tek sırayla tarihler işaretlediğinde 22.10 tarihi örnek olarak yolcu girişi işaretledikten sonra üst bölümde olan programın yazılım mantığından kaynaklı sadece 5 dakika öncesi veya sonrasının seçebileceği bir yer olduğunu, burası işaretlendikten sonra beraber o anda kendisinin pasaport işlemlerini yaptığı zaman diliminden 5 dakika önceki ve sonraki isim listesini verdiğini, daha sonra listenin excele gönderildiğini, hangi tarih sorgulanmışsa o excele o isim verildiğini, örnek verdiği gibi bu işlemin 10 defa ayrı ayrı yapıldığını, ekrana gelen listede 22.10.2010 tarihli listede önce kurye olabileceği değerlendirilen Erol ERDOĞAN isimli şahsın bu şekilde tüm girişlerinin tek bir listede toplandığını, ondan sonra süz yaparak önce soyadından daha sonra da adından süz yapılması gerektiğini ancak kendisinin disiplin soruşturmasında incelediği kadarıyla tablo 64'te soyadından süz yapılıp adından yapılmadan sadece ERDOĞAN soy isimli şahısların tabloda kaldığını, bu tabloların incelendiğinde diğer tablolarda aynı şekilde soyadı benzerliğinden bu şekilde kalanlar mevcut olduğunu gördüğünü, hatırladığı kadarıyla kurye ismini hatırlamadığını, ancak Selçuk YAZAR isimli şahsın kurye olabileceği değerlendirilen Adnan Menderes YAZAR isimli şahsın soyismi benzerliğinden listede kaldığını, kendisinin Sayın Cumhurbaşkanı'nın aile bireyleri ile ilgili isimleri ilk defa disiplin soruşturması kapsamında müfettişlerin söylemesi üzerine haberinin olduğunu, bundan haberdar olması halinde bu kısımları tablodan çıkartacağını, bununla ilgili değerlendirme raporunu incelediğinde de suçlayıcı herhangi bir ifade de bulunmadığını, başka bir yerde de yer almadığını, bu zamana kadar da soruşturma içerisinde duymadığını, Erol ERDOĞAN isimli şahıs üzerine çalışmış olduğu kurye olabileceği değerlendirilen bu şahsın soruşturmaya dahil edilmediğini,

Kendisinin sadece raporda sorgulama işlemlerini yaptığını, diğer değerlendirmelerin **Fatih YARDIM** tarafından yapıldığını, Edirne konusunun detayını bilmediğini, HAKİN klasörünün

kendisine ait olduğunu, Faruk EYLİOĞLU'nu isim olarak duyduğunu, kendisinin MASAK'a iki kere gittiğini, Alparslan ÇALIŞKAN ile hiç gitmediğini, MASAK'a evrak götürmek için gittiğini, MASAK' ta giriş kısmından yukarı katlara kimseyi almadıklarını, sadece 1 kere yukarıya protokol imzalatmaya gittiğini, ziyaretçi kayıt defterinde mevcut olduğunu, kendisinin polis memuru olduğunu, görüşüp görüşmediklerini bilmediğini, Fatih YARDIM'ın bunu ne amaçla söylediğine anlam veremediğini, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

35) Fatih YARDIM'ın;
KOM Daire Başkanlığı Suç Gelirlerini Araştırma Büro Amirliğinde görevli **K. Yrd.** Olarak görevli olduğu, halen Ankara Emniyet Müdürlüğü **Silah ve Patlayıcı Maddeler Şube Müdürlüğü'**nde görev yaptığı;

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33.Sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada; yukarıda Şüpheli Hayri AKIN'ın eylemlerinde açıklanan suça iştirak ettiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen bahse konu raporda parafının olduğu tespit edilmiştir.

Fatih YARDIM'ın emniyet tarafından alınan ifadesinde özetle;
"2004 yılında Gazi Üniversitesi Maliye Bölümü'ne girdiğini, 2007 yılında açılan sınavda FYO sınavını kazanarak Polis Akademisine girdiğini, 2 yıllık eğitimden sonra Ankara KOM Daire Başkanlığında Mali Şube Suç Gelirleri Büro Amirliğine maliye mezunu olması sebebiyle Komiser Yardımcısı rütbesinde göreve başladığını, 2012 yılında büro içerisinde bazı kişilerin sürekli kayırılarak yurt dışı eğitimlere, kurslara gönderildiğini, kendisinin şahsi olarak eğitim ile ilgili hususlara izin verilmemesinin, büro ve şube içerisinde yaşanan sorunlar sebebiyle Suç Gelirleri Büro Amirliğinin şube olarak yeniden yapılandırılması esnasında eski tecrübeli personel olmasına rağmen Mali Şube'de atıl büro olarak tabir edilen Ekonomik Suçlar Büro Amirliğinde görevlendirildiğini, 2013 yılı 17 Aralıktan sonra sırasıyla Sahtecilik ve Yolsuzluk Büro Amiri olarak görev aldığını, bu süreçte cemaat yapılanması ve Sınav yolsuzlukları soruşturmalarında aktif olarak görev aldığını, Daire Başkanının ikinci kez değişmesi üzerine bütün şubelerin tekrar kadro değişikliği sebebiyle Ankara Emniyet Müdürlüğüne Eylül 2014'te tayin edildiğini, Şubat 2015'te İstihbarat Daire Başkanlığına atamasının olduğunu, hakkında yürütülen idari soruşturma sebebiyle Haziran 2015'de Ankara Cinayet Büro Amirliği'nde göreve atandığını ve halen komser olarak görevine devam ettiğini, bahse konu dönemdeki evrakla ilgili MASAK'tan iki adet yazının görev yaptığı Suç Gelirleri Büro Amirliğine geldiğini, bu evrakta yaklaşık 14 şahsın ülke dışına para getirip götürdüğü, şirketleri ve hesaplarında şüpheli işlemlerin olduğu, bu konu ile ilgili çalışma yapılarak neticesinden MASAK tarafından bilgi talep edildiğini, Evrak Büro Amiri tarafından getirilerek bu konu ile ilgili çalışma yapılacağının söylendiğini, Bürodaki Memurlar'ın şahıslarla ilgili POLNET ve yurt dışı giriş-çıkış sorgularının yapıldıktan sonra tabloların

doldurulacak olduğunu, bu aşamadaki görevinin maliyeci olarak konunun hukuki olarak yorumlanarak değerlendirmesine katkıda bulunmak olduğunu, bu rapor'un büro içerisinde Polis Memuru Hayri AKIN'ın bilgisayarında bulunduğunu, tüm düzeltmelerin yapılıp yine en son hali Hayri AKIN'ın bilgisayarında toplandığını, Sonuç ve değerlendirme kısmında Cumhurbaşkanının eşi ve kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın isimlerinin olmadığını, bahse konu şahısların raporun içinde olup olmadığını hatırlamadığını, bahse konu raporun sadece üst yazısında parafının olduğunu, rapordaki düzeltmeleri büroda görevli Polis Memurları Tuncer DURGUT ve Hayri AKIN'ın takip ettiklerini, söz konusu yolcu listelerindeki sorgulamaları kendisinin yapmadığını, bu yönde kimseye talimat vermediğini, raporun hazırlanması sürecinde MASAK'tan alınan listedeki şahsılarla birlikte yurda en az 3-4 kez giriş çıkış yapan şahısların rapora dahil edilmesini, münferit şahsıların dahil edilmemesi yönünde görüş bildirdiğini, bahse konu 06.06.2011 tarihli üst yazının paraf blokundaki parafının o büroda görevli olması sebebiyle parafladığını, bu rapor'un MASAK'tan gelen yazılar üzerine hazırlandığını, bu raporun hazırlanmasında MASAK'ın tespit ettiği yaklaşık olarak 14 kişi üzerine ve yolcu giriş çıkış kayıtlarını sorgulayan yani büroda görevli Hayri AKIN ve Tuncer DURGUT'un tespit ettiği yurda giriş çıkış bilgileri alınan şahıslar'ın 3-4 kez giriş çıkışlarına göre filtrelenerek 55 kişilik liste oluşturulduğunu, bu listenin oluşturulmasında herhangi bir talimatının olmadığını, yolcu giriş çıkış kayıtlarını hatırladığı kadarıyla emniyetin TAHDİT programı üzerinde sorgulamalarının Hayri AKIN ve Tuncer DURGUT tarafından yapıldığını, kendisinin TAHDİT programı üzerinden sorgulama yapıp yapmadığını hatırlamadığını, Sayın Emine ERDOĞAN ve Sümeyye ERDOĞAN'ı TAHDİT programı üzerinden kesinlikle sorgulamadığını, Ancak Erol ERDOĞAN'ı sorgulayıp sorgulamadığını hatırlamadığını, büroda görev yaptığı süreç içerisinde MASAK'tan alınan rapora dönüş yapmak için İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde suç gelirlerine bakan büroyla MASAK'a cevap vermek ve evrakın açıkta kalmaması için aradığında kendisine bu hususun döviz bürosu ile ilgili olduğu, herhangi bir suç unsurunun tespit edilemediği tarzda ve kendisini geçiştirir cevaplar verilerek detaylı bilgi vermediklerini fark ettiğini, bürodan ayrılması akabinde rapor akıbetinden bilgisinin olmadığını, HAKİN isimli dosyanın da büroda çalışan Hayri AKIN olduğunu, onun bilgisayarında olduğunu düşündüğünü, bu dosyanın kim tarafından hazırlanarak kim tarafından silindiğini bilmediğini, raporda Sn. Ahmet DAVUTOĞLU'nun aile fertlerine neden yer verildiğini, çarşaf listede adının neden bulunduğunu, çarşaf listeye konu sorgulamanın nereden kim tarafından yapıldığını bilmediğini, bu konuda herhangi bir talimatının olmadığını, anılan isimlerin dahil edilmesinde bu isimlerin nerelerden sorgulanarak hangi şekilde rapora dahil edilmesine yönelik talimattan bilgisinin olmadığını, MASAK Başkan Yardımcısı Faruk ELİEYİOĞLU ile o dönemde Şube Müdürü Alparslan ÇALIŞKAN'ın sık sık dairede görüştüklerini gördüğünü, Şube Müdürü Alparslan ÇALIŞKAN ve Polis Memuru Hayri AKIN ile birlikte Maliye bakanlığı'na gittiklerini hatırladığını, gitme nedenlerini bilmediğini, çalıştığı dönemde Büro Amiri olan Seyfullah BUCAK'ın Amerika'dan yeni geldiğini, kendisinin sık sık yurt dışına giderek tezini yaptığını söylediğini, kendinin ise 2 yıllık Komiser Yardımcısı olmasına rağmen izin alamadığını, bu nedenle kendisi ile iş yükünden dolayı sorunlar yaşadığını, hazırlanan rapor'un MASAK'ın gönderdiği listede yer alan kişilerle birlikte yurda giriş çıkışlarının 3-4'ün üzerinde olan şüphe uyandıran şahsılara yönelik yapılan bir çalışma olduğunu, tüm şahıslara yönelik araştırma yapılması durumunda yüzlerce şahsın rapora konu edileceği, yapılan değerlendirmenin kesin hüküm içermediği, yalnızca değerlendirmeden ibaret olduğunu, anılan rapordaki şahısların söylediği kriterlere uyup uymadığını bilmediğini, raporun son haline Büro Amiri ve Şube Müdürünün karar verdiğini, bürodaki sorunlar sebebiyle 2012 yılının son aylarında bürodan gönderildiğini, 17 Aralık süreci akabinde sürecin kafasında oluşurken bürodan gönderilme sebebinin bu raporu İstanbul Mali Şubeden sormak olduğunu, sürekli İstanbul Mali Şubece savsaklandığını, İstanbul Mali Şubede irtibat kurduğu üst devresi **Mehmet Akif ÜNER** tarafından **'ya kardeş işler yoğun, bu konular döviz bürolarını ilgilendirir, polisin işi değil, hala tespitimiz olmadı, olunca döneceğiz'** gibi cevaplar vererek geçiştirmesi ve kendisinin de yalnızca art niyetsiz olarak MASAK'a bildirim yaparak evrakı kapatmak için

aramasından dolayı rahatsız olduğunu hissettiğini, bunların üstleriyle paylaşarak kendisinin şubeden gitmesine sebep olabileceğini düşündüğünü, bu nedenle raporun akıbetini araştıramadığını, söz konusu MASAK tarafından 14 kişi ile ilgili gelen rapor'un görevlilerce belli kriterlerde sorgulama yapılarak 55 kişiye çıkarıldığını, bu rapora tek katkısının sonuç kısmına bir bölümde gümrüksüz beyansız para giriş çıkışına istinaden idari yaptırıma ilişkin hukuki mevzuat ve yorumlamadan ibaret olduğunu, Bahse konu raporda ismi geçen Sayın Cumhurbaşkanının eşi Sn. Emine ERDOĞAN ve kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın sonradan rapora eklendiğini düşündüğünü, herhangi bir örgüt veya yapılanmayla ilgisinin bulunmadığını" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

36) Seyfullah BUCAK'ın;

KOM Daire Başkanlığı **Suç Gelirlerini Araştırma Büro Amiri** olarak görevli olduğu, halen Batman Emniyet Müdürlüğü'nde görev yaptığı,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33.sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada; yukarıda Şüpheli Hayri AKIN'ın eylemlerinde açıklanan suça iştirak ettiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen bahse konu raporda parafının olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Seyfullah BUCAK'ın emniyetçe alınan tarihli ifadesinde özetle;
"Polis Akademisini 2000 yılında derece ile bitirdiğini bu sebeple Ankara Emniyet Müdürlüğünden KOM daire başkanlığına atamasının yapıldığını, 2001 – 2014 yılları arasında KOM Daire başkanlığında görev yaptığını, bu arada 2006-2010 yılları arasında bakanlık oluru ile doktora için yurt dışına ABD ülkesine gittiğini 2014 Temmuz itibari ile Batman İl Emniyet Müdürlüğü Şehit Özkan KOCAER Polis merkezi amiri olarak merkezde görev yapmakta olduğunu, adli soruşturmaya ilişkin bilgisinin olmadığını, eğer kastedilen 17 Aralık soruşturması ise adli sürecinden bilgisi ve dahlinin olmadığını ancak yürütülmekte olan idari soruşturma kapsamında 2011 yılında çalıştığı daire başkanlığı döneminde ve hazırlanmış olan ve kendisinin de parafının olduğu MASAK'tan gelen rapora istinaden başkanlık tarafından hazırlanan değerlendirme raporunun dosyada aynı şekilde kullanıldığını idari soruşturmada öğrendiğini bunun dışında dosyaya katkısının veya katılımının olmadığını, Başkanlıklarınca hazırlanmış olan ve İstanbul emniyet müdürlüğüne gönderilen rapor birim arşivinde fiziki çıktı olarak mevcut olduğunu onaylı bir sureti de soruşturma dosyasında bulunmakta olduğunu, aynı şekilde dijital olaraktan o dönemki memur arkadaşların bilgisayarında muhafaza edilmiş olduğunu, server üzerindeki silinmelerin kendilerinin bilgileri ve yetkileri dahlinde olmadığını, ilgili şube müdürlüğünün sorumluluğunda olduğunu, bu konu ile ilgilide ayrı bir soruşturma yürütülmekte olduğunu ilk başlarda ANIL dosyasından sorumlu amir kendisi olduğunu diğer HAPPANİ gurubu dosyasından da Fatih YARDIM'ın sorumlu olduğunu her iki dosyanın analizlerini ve sorgulamalarını öncelikle polis memuru Hayrı

AKIN'ın yaptığını, Polis Memuru Tuncer DURGUT'ta zaman zaman bu dosyaya yardımcı olduğunu, HAPPANİ gurubu ile ilgili yapılan işlemler arşiv araştırması olduğunu, suç kayıtları, kurye tespiti ve diğer polisiye arşivlerden yürütülecek çalışmaları içermekte olduğunu, Masak'ın raporunda ki hedef şahıslardan bir tanesinin de isminin Erol ERDOĞAN olduğunu idari soruşturma esnasında öğrendiğini, Masak'ın raporunda geçen her şahıs ile ilgili kurye çalışması yapılmış olduğunu, SORGU YAPAN memur ve raporu yazan komiser arkadaşının bunu daha iyi açıklayabileceğini ancak kendisi bildiği kadarı ile her hedef şahsın 2011 yılı içerisindeki ülkeye giriş çıkışları tespit edildiğini, herbir giriş çıkış için o dönem kullanılan KOMBES programı üzerinde bulunan birlikte yolculuk yapanları getir butonuna tıklayınca hedef şahsın yolculuk yaptığı tarih ve ülkeye giriş yaptığı saatten 5 dakika öncesi ve 5 dk. sonrası giriş yapan 10 dk. dilim içerisindeki yolcuları sistem ekrana getiriyor olduğunu, bu işlem her giriş çıkış için ayrı ayrı tek tek yapılıyor olduğunu Excell sayfasında birleştiriliyor olduğunu, tarih sıralamasına sokulduğunu hedef şahısla 3 kez ve daha fazla birlikte yolculuk yapmış olanlar listenin altına açıklama bölümüne kurye olarak değerlendirme olarak not düşüyor olduğunu, 24 kasım 2015 gününe yani idari soruşturma kapsamında dosyayı inceleyene kadar Sn. Cumhurbaşkanımızın eşi ve kızlarının listede olduğunu bilmediğini, idari soruşturmada öğrendiğini, Sn. Cumhurbaşkanımızın eşi ve kızlarının listede oluş sebebini anlamak için listeyi kontrol ettiğinde aynı listede ERDOĞAN soyisminde toplam 8 farklı kişinin olduğunu gördüğünü ve bunların hiçbirinin kurye olarak gösterilmediğini, herhangi bir değerlendirme yapılmadığını farkettiğini, müfettiş raporlarında da görüldüğü üzere hedef şahıslar dışındaki kimse ile alakalı sorgulama yapılmadığı log kayıtlarından da tespit edilmiş olduğunu, paraf aşamasında kurye olarak belirtilen kişilere yoğunlaşıp kriterleri karşılayıp karşılamadığını kontrol ettiklerinde aynı şekilde aile bireylerinin açık kimlik bilgilerinin listede olmamalarından dolayı hedef şahsın soy isminin ERDOĞAN olmasından dolayı dikkatlerinden kaçmış olduğunu, bildiği kadarı ile sorgulamayı yapan arkadaşının en sonunda hedef şahısların soyismine göre süzme yaptığını, bu nedenle aynı soyisimde olanlar listede kalmış olduğunu, diğer hedef şahıslar içinde benzer durumları görmenin mümkün olduğunu, hedef şahıs Erol ERDOĞAN'ın giriş yaptığı tarih ve saat olarak 18;35'in 5 dk. öncesi ve sonrası aralığında öncesi ve sonrasında Sn Cumhurbaşkanımızın eşi ve kızlarının da Atatürk Hava Limanından giriş yaptığı için listede bulunmuş olduğunu düşündüğünü, sorguyu yapan raporu yapan ilgili arkadaşların bu soruya daha net cevap vereceğini düşündüğünü, hatırladığı kadarıyla sorguyu yapan Polis Memuru Hayri AKIN'ın parafının olmadığını, bunun sebebinin de yazışma kurallarında en fazla 5 ismin bulunacağından parafa komiser yardımcısından başladığını, Sn. Cumhurbaşkanımız ve aile bireylerinin listeye eklenmesinin kesinlikle kasıtlı bir durum olmadığını, diğer ERDOĞAN soyisminin olması yine diğer hedef şahısların listesinde de benzer durumlarının olması ve kendilerinin açık kimlik bilgilerinin bulunmaması ve bunlarla ilgili ekstra sorgu yapılmamış olması (log kayıtları ile tespit edilmiştir) kasıtlı yapılmış bir eylem olmadığını, soruşturmanın kaynağını MASAK raporu oluşturduğunu, hedef şahıslar bu raporda ismi geçen şahıslardan ibaret olduğunu, başkanlıkça sadece arşiv araştırması ve kurye çalışması yapılmış olduğunu, haricinde yapılmış bir hedef belirleme söz konusu olmadığını, daha önce de ifade ettiği gibi kurye çalışması ile ilgili analizi Hayri AKIN'ın yapmış olduğunu, yine Polis Memuru Tuncer DURGUT'un yardımcı olduğunu, raporu ele alan ve değerlendirme kısmını yazan arkadaşın komiser yardımcısı Fatih YARDIM olduğunu, kullanılan programın yanlış hatırlamıyorsa KOMBES arayüz programı olduğunu hatırladığını, hedef şahıs Erol ERDOĞAN'ın giriş yaptığı tarih ve saat olarak 18;35'in 5 dk öncesi ve sonrası aralığında öncesi ve sonrasında Sn. Cumhurbaşkanımızın eşi ve kızlarının da Atatürk Hava Limanından giriş yaptığı için listede bulunmuş olduğunu düşündüğünü, bu yüzden otomatik olarak listeye girmiş olduğunu düşündüğünü, bilinçli olarak yapılmadığını düşündüğünü, çarşaf liste olarak kast edilenin ham veriler olduğunu anlamadığını, daha önce ifade ettiği üzere kurye çalışması yapılırken sadece hedef şahısla ilgili giriş çıkış sorgulaması yapılmakta ve bunlarla beraber en az 3 kez birlikte ülkeye girişi veya çıkışı bulunanlar kurye olarak değerlendirildiğini, ham verilerde kimlerin olduğu kendilerinin çalışma konusunu oluşturduğunu, Çünkü 2010 yılı

içerisinde bir hedef şahsın ülkeye giriş çıkışı ortalama 10 tane olduğunu kabul edersek ve kurye analiz mantığı ile 10 dk dilimde yaklaşık 300 kişinin giriş yada çıkışının olduğunu kabul edilirse bir kişi için 3000, 10 hedef şahıs için en az 30000 veri anlamına gelmekte olduğunu, dolayısı ile ham verideki diğer şahıslar değerlendirmeye hiçbir şekilde alınmamış olduğunu, Sn. Cumhurbaşkanımızın eş ve çocuklarının Turgut Happani'nin aynı giriş çıkış saatine denk gelmesi ve listede olmaması hedef şahıs ile ilgili daha önce bahsettiği gibi soyismi benzerliğinin olmaması hedef şahıs olmadığından dolayı ve kurye kriteri taşımadığından dolayı değerlendirmeye alınmadığını, bu doğal bir sonuç olduğunu, Sn. Emine ERDOĞAN ve Sn. Sümeyye ERDOĞAN'ın Erol ERDOĞAN isimli hedef şahsın listesinde bulunmasının tamamen soyisim benzerliğinden ve ilk analiz kıriterlerine uymuş olabileceğini düşündüğünü, ayrıca söz konusu ham verilerin normal şartlarda muhafazası gerekli olmamasına rağmen polis Memuru Hayri AKIN ve Tuncer DURGUT'un görev bilgisayarlarında hala muhafaza edilmiş olabileceğini, idari soruşturmadaki ifadelerden bildiğini dolayısı ile silinmiş imha edilmiş ve kurtarılmış bir veriden söz etmek mümkün olmadığını, R 61 sayılı raporun hangi rapor olduğunu hatırlamadığını, hatırladığı tek şeyin o dönemde Masak'tan Başkanlıklarına resmi yazı ile gelen kapsamlı iki adet raporun bulunduğunu, bunlar HAPPANİ ve ANIL guruplarına ilişkin olduğunu, kayıtlarda mevcut değerlendirme raporunda geçen diğer isimler kurye olabileceği olduğu değerlendirilen şahıslar olduğunu, bunun da kurye analizinin neticesinde ortaya çıkmış olduğunu, her tablonun altına kimlerin kurye olabileceği ayrı ayrı yazılmış olduğunu, KOM daire başkanlığı olarak hazırladıkları raporları ve farklı birimlerden gelen raporları ilgili il emniyet müdürlüklerine göndermek ve il emniyet müdürlüklerine destek sağlamak görevleri arasında olduğunu, gönderdiğiniz rapor ile ilgili adli soruşturmanın başlatılıp başlatılmamasının KOM Daire başkanlığının iradesinde ve yetkisinde olmadığını, bunun il Emniyet Müdürlüklerinin savcılıklardan alacakları talimatlara göre şekillendiğini. ilin bu konuda nasıl talimat aldığını bilmediğini, ayrıca İstanbul Emniyet Müdürlüğünün diğer il birimlerine göre daha yoğun olduğunu, öncelik sırasına göre soruşturmaları başlatmış olacağını düşündüğünü, başkanlıklarında idari soruşturma kapsamında bildiği kadarı ile iki farklı silme gerçekleştiğinin iddia edilmekte olduğunu, birincisinin server üzerinde, diğerinin daire ortak üzerinde olduğunu, server üzerindeki silme işleminin kendisi ve bürosundaki arkadaşlarının bilgisi ve yetkisi dışında olduğunu, daire ortak üzerindeki silme ile ilgili olarak müfettiş raporlarının incelendiğinde sorumluluğu olduğu iddia edilen silme işleminin 18.12.2013 tarihinde Hayri AKIN tarafından yapıldığının iddia edildiğini, kendisinin o tarihte görevde olduğunu, bilgi ve talimatının olmadığını, kendisinin 18.12.2013 tarihi ve öncesi 3 gün veya 4 gün boyunca bakanlık onayı ile Mersin İli'nde görevde olduğunu, 19 aralıkta göreve başladığını, 18.12.2013 tarihinde yapılan silme işlemleri ile ilgili bilgi ve herhangi bir talimatının olmadığını, ayrıca adli bilişimle geri getirildiği iddia edilen değerlendirme raporu imha edilmediğini, birim arşivinde mevcut olduğunu, onaylı suretin de idari soruşturma dosyasında bulunduğunu" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

37) Muhammet MURAT YAŞAR'ın;

KOM Daire Başkanlığı Mali Suçlar ve **Suç Gelirlerini Aklama Şube Müdür Yardımcısı** (Suç Gelirlerini Araştırma Büro Amirliğinden sorumlu) olarak görevli olduğu, halen Kocaeli Emniyet Müdürlüğü İzmit İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde görev yaptığı,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33. sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada; Şüpheli **Hayri AKIN'ın eylemlerinde açıklanan suça iştirak ettiği,** İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen bahse konu raporda parafının olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Muhammet Murat YAŞAR'ın emniyet tarafından alınan tarihli ifadesinde özetle;

"1996-2011 yılları arasında KOM Daire Başkanlığı'nda, 2011-2014 yılları arası Kars Emniyet Müdürlüğü'nde olarak görev yaptığını, 2014 yılından sonra Kocaeli Emniyet Müdürlüğünde göreve başladığını, önce Başiskele İlçe Emniyet Müdür Yardımcısı sonra da hala aktif olarak İzmit İlçe Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görev yaptığını, Kom Daire Başkanlığı'nca 06.06.2011 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Şube Müdürlüğü'ne gönderilen yazıya 03.06.2011 tarihinde paraf attığını hatırladığını, söz konusu yazının içeriğinde bir değerlendirme raporunun dijital ortamda İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Şube Müdürlüğüne gönderildiğinden bahsedildiğini, yazının tek sayfalık bir yazı olduğunu, imza klasörüne paraf-imza sahiplerinin bilgisi olması için raporu hazırlayan büro amirliğince konulan bir çıktı olduğunu hatırladığını, bu yazı öncesinden MASAK'ın KOM Daire Başkanlığına, yanlış hatırlamıyorsa aynı yıl içerisinde gönderdiği resmi yazıların da mevcut olduğunu, raporun İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilen dijital halini hiç görmediğini, yalnızca daha öncede ifade ettiği gibi raporun ilgili büro amirliği tarafından imza klasörüne konan bir çıktısını gördüğünü, Söz konusu çıktıyı incelediğinde içeriğinde kesinlikle Sayın Cumhurbaşkanımızın eşi ve kızlarının isimlerine yer verilmediğini çok net olarak hatırladığını, sözkonusu raporun 2013 yılında silinerek geri getirilen dijital versiyonunun çıktısında neden bu isimlere yer verildiğini anlamadığını, raporu hazırlayan ve gönderenin kendisi olmadığı için bu konuda herhangi bir fikri olmadığını, söz konusu raporda 14 hedef şahsın isminin MASAK tarafından yazılan yazılarla bildirildiğini MASAK'ın ayrıca bu şahısların ilişkili olabileceği diğer kişilerin de değerlendirilerek neticeden bilgi verilmesini istediği yönünde yazılar bulunduğunu hatırladığını, Ayrıca MASAK'ın bildirdiği 14 kişi ve bunlarla ilişkili olabilecekleri şahısların belirlenmesi ile ilgili olarak dosyada yer alan ifadelere göre hedef şahıslarla en az 3 kere aynı tarihte aynı saatte 5 dakika öncesinde ve 5 dakika sonrasında aynı hudut kapısından birlikte giriş çıkış yapanların belirlenmesine yönelik bir metod belirlendiğinin ilgili büroda çalışanların verdiği ifadelerin birinde zikredildiğini ama bu metodu kendisinin belirlemediğini, belirlenmesi yönünde kimseye talimat vermediğini metodu belirleyen kimsenin de kim olduğunu bilmediğini, ancak bunun normal çalışma düzeninde büro amiri veya şube müdürü ile birlikte büro amiri tarafından belirlenmiş olması gerektiğini, söz konusu rapor Mali Suçlar ve Suç gelirleriyle Mücadele Şube Müdürlüğüne bağlı eski adıyla suç gelirleri ile mücadele yeni adı ile Suç Gelirlerini Araştırma Büro Amirliği personelince hazırlanmış olup raporun hazırlanması sürecine dahil olan kişilerin tüm büro amirliği personeli olduğunu, O dönem daire başkanlığında şube müdürlüklerine bağlı büro amirliklerince il birimlerine gönderilmek üzere hazırlanan değerlendirme raporlarında raporu ilgili büro amirliği personeli hazırladığından büro amirliği personelinin ayrıca paraflarına ve imzalarına yer verilmediğini, bunun neden böyle olduğunu bilmediğini, ama daire başkanlığı arşivinde bu şekilde hazırlanmış birçok değerlendirme raporuna ulaşılabileceğini, bu yazının MASAK'ın aynı yıl içerisinde gönderdiği iki adet yazıya istinaden bu raporun hazırlandığı, soruşturma dosyasında gördüğüne göre 2011 yılının mart ve nisan aylarında gönderildiği, bu raporun ön çalışmasına kimlerin katıldığını bilmediğini, ama ilgili büro amirliği personelinin olması gerektiğini, yolcu giriş ve çıkış bilgilerinin kim

tarafından hangi program/proje üzerinden sorgulanarak erişildiğini ilgili büro amirliği yapmış olmasının gerektiğini, sorgulanması gereken hedef isimler yukarda da ifade ettiği gibi ilgili söz konusu raporda hedef olarak belirlenen kişiler ile ilgili bilgi talebi MASAK'tan geldiğini, çarşaf liste halinde elde edildiği anlaşılan yolcu giriş-çıkış bilgilerinin, ilgili büro amirliği personeli tarafından analiz edilerek rapora yazılması sağlanmış olduğunu, hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş-çıkış bilgilerinin bulunduğu tabloya, Sayın Emine ERDOĞAN ve Sümeyye ERDOĞAN'ın 22.10.2010 tarihinde yurda giriş yaptıklarına ilişkin bilginin, hangi yöntemle tespit edildiğini ve yine hangi amaçla bu raporda yer verildiğine ilişkin; 03.06.2011 tarihinde İstanbul emniyet müdürlüğüne gönderilen yazıya paraf atmadan önce imza klasöründe kendisine sunulan rapor çıktısında Sayın Emine ERDOĞAN ve Sümeyye ERDOĞAN'ın isimlerinin bulunmamakta olduğunu, dolayısıyla dijital olarak raporu hazırlayan gönderen sorgulamaları yapan şahıslar arasında bulunmadığı için bu isimlerin söz konusu rapora neden ne zaman ne şekilde ve kimin girdiğini bilmediğini, raporu kendisinin hazırlamadığı için hazırlık safhasında yer almadığı için raporda adı geçen şahısları kendisinin sorgulamadığını, bunların hangi projeden sorgulandığını bilmediğini, dijitalini de kendisinin görmediğini, kendisinin parafladığı yazıda sadece raporun dijital olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderildiğinden bahsediliyor olduğunu, kendisinin sadece kendisinin paraf tarihinde sunulan ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne dijital ortamda gönderilen rapor ile aynı içerikte olduğunu düşündüğü çıktıyı gördüğünü, bir şube müdür yardımcısının kendisine bağlı 8 büro amirliğince bilgisayar ortamında üretilen gönderilen hazırlanan evrakları büro amirliği personelinin başına giderek bizzat takip etmesinin mümkün olmadığını, teknik olarak bu durumun imkansız olduğunu, şube müdür yardımcılarının görevlerini belirlendiği Kom daire başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı görev ve tanımında böyle bir göreve yer verilmemiş olduğunu, Dışişleri Bakanı Sn. Ahmet DAVUTOĞLU'nun isminin de bulunmasına rağmen, adı geçen zata ilişkin değerlendirme raporunda herhangi bir analize yer verilmemesine rağmen, aile fertlerine anılan raporun (33) sayfasında yer verilmiş olmasının sebebini bilmediğini, değerlendirme raporunun, MASAK raporu çerçevesinde ve burada isimleri bulunan hedef kişiler hakkında hazırlandığı açıklandığından, anılan MASAK Raporunda belirtilmeyen isimlerin; Nereden, Niçin ve Hangi amaçla elde edildiğini bilmediğini, Bu yönde kimin emir verdiğini bilmediğini. Bu isimlerin, hangi projeden sorgulanarak, kim tarafından elde edildiğini ve rapora yazılmasını o dönemin büro amirliği çalışanları sorgulamalarının suç gelirleri mücadele büro amirliğinin bilgisayarını kullanarak yapmış olması gerektiğini, o zamanlar yurt dışına giriş çıkış tahdit programından sorgulandığını, bu programdan sorgulanmış olması gerektiğini, kimin emir verdiğini bilmediğini, bu raporun hazırlanmasına temel teşkil eden kendisinin hatırladığı kadarı ile ve idari soruşturma dosyasında gördüğü kadarıyla 2011 yılının mart ve nisan aylarında gönderilen iki adet yazı ve eklerindeki Cd'lerde isimleri geçen kişiler olduğunu, 14 kişinin MASAK tarafından tespit edilen ve KOM Daire Başkanlığı'na bildirilen sayı olması gerektiğini, 41 yabancıyı bilmediğini ancak 14 kişiyle ilişkili olabileceği değerlendirilen 41 kişinin ismi belirlenmişti raporda toplam 55 kişinin isminin İstanbul'a bildirilmiş olması gerektiğini, kendisinin bildiğinin bunlar olduğunu, KOM Daire Başkanlığı'nca 06.06.2011 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilen yazıya Şube Müdür Yardımcısı sıfatı ile paraf attığını, söz konusu yazıda şube müdürlüğüne bağlı büro amirliklerinin biri tarafından hazırlanan raporun dijital olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderildiğinin bildirildiğini, söz konusu raporu kendisi yazmadığını, raporda adı geçen şahıslar ile ilgili sorgulamaları kendisinin yapmadığını, raporu dijital ortamda kendisinin göndermediğini, yalnızca paraf ve imza sahiplerinin bilgisi için imza klasörüne konan bir çıktıyı incelediğini, bu çıktıda da şekil ve içerik olarak herhangi bir hukuka aykırılık görmediğini, çünkü MASAK tarafından yurt dışına yapılan nakit para transferleri ile ilgili şüpheli işlemler ve bu işlemler ile ilgili şahısların bilgileri gönderilerek resmi yazı ile bu şahıslar ve ilişkili olabilecekleri diğer şahıslar ile ilgili bilgi talebine istinaden hazırlandığını düşündüğünü, MASAK'ın yazıları eklerinde cd'ler içerisinde şüpheli şahıslar ve para transferlerine yer verildiğini ve ilgili büro amirliğinin şüpheli işlemlerin tarafları ile ilgili çalışmaları bu bilgiler üzerine yaptığını hatırladığını,

raporda da hiç kimseye suç isnat edilmemiş olduğunu ayrıca kendisinin gördüğü çıktıda kesinlikle Sn. Cumhurbaşkanımızın eşi ve kızlarının yurda giriş çıkışlarına yer verilmediğini," beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, soruşturma kapsamında hukuka aykırı kayıt ve takipleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

38) ŞÜPHELİ OSMAN BALCI'nın;

KOM Daire Başkan Yardımcısı olarak görev yaptığı,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33.Sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada; Şüpheli Hayri AKIN'ın eylemlerinde açıklanan suça iştirak ettiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen bahse konu raporda parafının olduğu tespit edilmiştir.

Şüpheli Osman BALCI'nın emniyet tarafından alınan ifadesinde özetle;
"1966 Ankara doğumlu olduğunu, ilk orta tahsilini Ankara'da tamamladıktan sonra polis kolejinden 1984 yılında, 1988 yılında da akademiden derece ile mezun olduğunu, Ankara Üniversitesinde yüksek lisans yaptığını, 1992 yılında Fransa'ya dil eğitimine gittiğini, 88 – 92 yılları arasında Ankara'da 92-97 yılları arasında Erzurum'da görev yaptığını, 97-99 yılları arası Emniyet Genel Müdürlüğü 99-2002 arası Ankara Mali Şube, 2002 yılından sonrada EGM KOM Dairesinde çalıştığını, son olarak da KOM Daire Başkanlığı Yardımcılığından 2011 yılında 1. Sınıf Emniyet Müdürlüğüne rütbesine terfi ettiğini, 2011-2014 yılları arasında da Tokat İl Emniyet Müdürlüğü görevinde bulunduğunu, 2015 yılı temmuz ayı itibari ile de emekli olduğunu, 2011 yılında KOM Daire Başkanlığı'ndan ayrıldığından bu konu ile ilgili bir bilgisinin olmadığını, bahsi geçen bu tür analiz raporlarının hazırlanması kararını KOM Daire Başkanının verdiğini, görevlendirme de ilgili şubece suç konusuna göre şube müdürü tarafından belirlendiğini, daire başkan yardımcısının görevinin esas itibari ile kendisine bağlı 5 – 6 Şube Müdürlüğünün personel, lojistik ve idari konuların koordinasyonunu yaptığını, adli konularla ilgili yapılacak çalışmaları Şube Müdürü ve Daire Başkanının bizzat görüşerek yürüttüklerini, burada paraflamış olduğu yazıyı incelemediği için olsa olsa görevi ihmal etmiş olabileceğini, parafladığı üst yazıda da yazının eki olduğuna dair bir "EK" ibare olmadığını, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

39) Alpaslan ÇALIŞKAN'ın;

KOM Daire Başkanlığı Şube Müdürü olarak görev yaptığı,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33.Sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada; Şüpheli Hayri AKIN'ın eylemlerinde açıklanan suça iştirak ettiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen bahse konu raporda parafının olduğu tespit edilmiştir.

Alparslan ÇALIŞKAN'ın emniyet tarafından alınan ifadesinde özetle;
"1991 yılında polis akademisinden mezun olduktan sonra muhtelif kadrolarda çalıştığını, en son Nisan 2015 yılında resen emekliye sevk edildiğini, Bursa, Muş, Diyarbakır, Ankara da görev yaptığını, **2012/120653 sayılı soruşturma döneminde Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığında başkan yardımcısı olarak görev yaptığını**, **Bu soruşturma ile ilgili Hiçbir belge veya bilginin tarafına iletilmediğini, ayrıca sorumluluk alanında narkotik suçları ile alakalı kısımlar olduğunu, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/120653 sayılı soruşturması ile ilgili bilgisinin bulunmadığını, soruşturma sürecinde herhangi bir dahli ve katkısının olmadığını**, **bahse konu değerlendirme raporunun olduğunu sadece hakkında yürütülen disiplin soruşturması nedeniyle hazırlanan soruşturma raporu eklerinde gördüğünü**, sorulan 05.06.2011 tarihli değerlendirme raporunu Maliye Bakanlığı MASAK tarafından kara paranın aklanmasının önlenmesi hakkındaki kanun çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığı'na gönderildiğini değerlendirdiğini, MASAK tarafından gönderilen bu tür bilgi ve belge talebi ile arşiv araştırması gerektiren evrak hem 5549 sayılı kanun, hem de polise yetki veren diğer mevzuat çerçevesinde gerekli ön incelemesi yapıldıktan sonra, daha ileri çalışmayı gerektirip gerektirmeyeceği konusunda suçun işlendiği değerlendirilen İl Emniyet Müdürlüğü'ne gönderildiğini, İl Emniyet Müdürlükleri'nin de usul olduğu üzere adli makamların bilgisi ve koordinasyonu ile gelen bilgiler, ilgili ek bir çalışma gerekiyorsa bunu yapabildiklerini, bu tür ön inceleme ve değerlendirme raporlarının KOM Daire Başkanlığı görev ve çalışma yönetmelik hükümleri uyarınca ilgili bürosunca yapıldığını, **ön inceleme ve değerlendirmesi yapılan bu bilgilerin, yeni bilgi ve bulgularla desteklenmek üzere o suçun işlendiği değerlendirilen yer emniyet birimlerine intikal ettirildiğini, bu tür evrakların üst yazı ekinde gönderildiğini, üst yazı ekinde paraf ve imza bulunduğunu**, eki çok sayfalı evrak olduğu taktirde Emniyet Genel Müdürlüğü evrak sistemi üzerinden veya taranarak dijital ortamdan intikal ettirildiğini, değerlendirme raporları ilgili kurumlardan veya makam ve kişilerden geldiğinde başta 5549 sayılı kanun olmak üzere polise yetki verilen diğer mevzuat çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğü ve KOM Daire Başkanlığı dijital ve fiziki arşivler içinde yer alan bilgiler içerisinden değerlendirilmesinin yapıldığını, **Yolcu giriş çıkış verilerine POLNET veri bankası üzerinden erişilebildiği gibi, yine bile bildiği kadarı ile adına KOMBS adı verilen (kom bilgi sistemleri) programı üzerinden de ilgili ikincil mevzuat çerçevesinde yetkilendirilen personel tarafından erişim sağlanılarak sorgulamasının yapıldığını**, **analiz yöntemini tam olarak bilememek ile birlikte, genel olarak bilgi sahibi olduğu kadarı ile KOMBS üzerinden yolcu giriş çıkışları ile belirlenen yolcu ile birlikte giriş yada çıkış işlemini yapan şahısların çarşaf halinde listelerin alınabildiğini, burada sorgunun sadece belirlenen spesifik bir şahıs ile ilgili listede ki her şahısla ilgili ayrı ayrı sorgu yapılmasının mümkün olmadığını tahmin ettiğini, Erol ERDOĞAN isimli şahsa MASAK tarafından gönderilen evrak dolayısı ile ulaşılarak hakkında değerlendirilmede bulunulduğunu tahmin ettiğini, bu çarşaf liste içerisinde Sayın Emine ERDOĞAN ve Sümeyye ERDOĞAN'ın isimlerinin bulunmasının sehven olabileceğini, maddi hata neticesi sorgu yapan memur tarafından sehven unutulabileceğini değerlendirdiğini,** 2007 yılında Kapıkule Kara Hudut Kapısında

bir TIR Aracında elde edilen 202 kg. eroin maddesi ile Edirne Cumhuriyet Başsavcılığı ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının yetkili olduğunu, Polis olarak, Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığı'nca savcılığa bunu neden soruşturmadın deme gibi bir yetkilerinin olmadığını, bunun dışında zaten bu yakalama konusunda geçen Durak Döviz ve HAPPANİ soyisimli şahısların isimlerine değerlendirme raporunda yer verildiğini, bu soruşturmadan bir bilgilerinin olmadığını, soruşturma açılıp açılmadığı gibi sorgulama ve bilgi edinmeye çalışma yetkilerinin olmadığını, 13.07.2007 tarih ve 2007/1258 sayılı talimatları sonucu herhangi bir kovuşturma açılıp-açılmadığı konu ile ilgili bir bilgisinin olmadığı gibi görevinin de bulunmadığını, değerlendirme raporunda yer alan ve **kurye olabileceği değerlendirilen, şahıslar ile ilgili yolcu giriş çıkış kayıtları üzerinde sorgulama yapıldığını tahmin ettiğini, bu sorularda tekrar tekrar vurgulanan Sayın Devlet büyüklerinin ve aile bireyleri ile ilgili herhangi bir sorgulama ve değerlendirme yapılmadığını, kurye olduğu değerlendirilerek hakkında giriş çıkış sorgusu yapılan şahıslarla ilgili KOMBS yazılımı üzerinden belirlenen tarih ve zaman aralığı çerçevesinde giriş çıkış yapan şahısların yer aldığı çarşaf listelerde yer alan isimlerin yukarda ki cevapta vurguladığı gibi Sayın Cumhurbaşkanının eşi ve kızının isimlerinin sehven bulunduğunu değerlendirdiğini,** bu KOMBS yazılım programının tam olarak nasıl çalıştığını ve excell listelerinin tam olarak nasıl yapıldığını ilgili personelin bildiğini, ancak kurye olabileceği değerlendirilerek haklarında soruşturma yapılan şahıslar dışındaki kişilerin excell tablolarından çıkarıldığını bildiğini, **bu açıdan Sayın Emine ERDOĞAN ve Sümeyye ERDOĞAN isimlerinin kurye olarak değerlendirilen Erol ERDOĞAN isimli şahsın soy isminden dolayı sehven unutulmuş olabileceğini tahmin ettiğini,** nitekim disiplin soruşturma raporu eklerinde gördüğü kadarı ile değerlendirme raporunun ilgili sayfasında yer alan ve kurye olabileceği değerlendirilen Erol ERDOĞAN ile hareket edebileceği tahmin edilen şahıslara yer verildiğini, bunun dışında ne bu bölümünde ne de raporun hiçbir yerinde **Sayın devlet büyüklerimizi ve aile bireylerinin ilişkin değerlendirmelere yer verilmediğini, Kaldı ki bu raporun yaklaşık 60 sayfalık rapor olduğunu küçük bir excell tablosu içerisinde sehven yer aldığı anlaşılan Sayın Cumhurbaşkanı eşi ve kızlarının bulunduğu isimlerin fark edilseydi kesinlikle tarafından yada ilgili personel tarafından çıkarılacak olduğunu,** bu isimler ile ilgili sorgulanması veya rapora yazılması konusunda herhangi emir ve talimatının olmadığı gibi hakkında yürütülen disiplin soruşturmasının eklerinden anladığı üzere, KOM Daire Başkanlığı ve Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı'nca yazılan iki ayrı rapor ve bilgi notu ile bu konu teyit edildiğini, yani **yukardaki mezkur isimlerin sorgulandığına ilişkin herhangi bir log kaydı olmadığı gibi sorgulanmasına yönelik verilmiş emir veya talimatında olmadığını, bu tür raporlar hazırlanırken zaten kurye olabileceği değerlendirilen yada kurye ile hareket ediyor olabilecekleri düşünülen şahıslara yer verildiğini, bahse konu değerlendirme raporunun böyle hazırlandığını, kurye olabileceği ve kurye ile beraber hareket edebilecek isimlerin yer aldığını, bunun dışında hayatın olağan akışı içinde tesadüfen bir araya gelmiş olabileceği anlaşılan kişilerin sorgulama ve analiz yapan personel tarafından çarşaf listelerden çıkarıldığını ve hiçbir şekilde de değerlendirme raporunda haklarında açıklama yapılmadığını,** bahse konu raporun 5549 sayılı kanun kapsamında KOM Daire Başkanlığına gönderilmesi üzerine bilinen kanun emri çerçevesinde hazırlandığını, Rapor adı üzerinde bir değerlendirme ve bulgulara ilişkin düşünce raporu olduğunu, bununla ilgili gerekli soruşturmanın ve ileriki aşamadaki çalışmaların raporun gönderildiği il emniyet birimi ile adli makamlarca yapılmasının beklendiğini, rapora konu olan hedef şahıslarla birlikte yurda giriş çıkışlarının değerlendirildiği tablolardaki şahısların tamamının, kara paranın transferi konusunda örgüt faaliyeti ifa ettiğine ilişkin herhangi bir değerlendirme olmadığı gibi, kanaate de yer verilmediğini, **raporun tamamının tarafına gösterildiği zaman ancak tam olarak hatırlayıp cevap verebileceğini,** ancak yukarıda ki sorularında kendine sorulan ve cevaplandığı üzere, **bu değerlendirme raporunda, hakkında kurye olabileceği değerlendirilen şahıslar ve bu şahıslar ile birlikte hareket ettiği değerlendirilen KOMBS yazılımın özelliği gereği aynı tarihlerde aynı sıklıkla giriş çıkış yapan şahısların**

bilgilerinden hareketle yer verildiğini, bunun dışında tablolarda sehven unutulduğu anlaşılan isimler ile ilgili herhangi bir açıklama ve bilgiye yer verilmediğini, ayrıca şahıslar ile ilgili değerlendirme raporunu hazırlayan personelce seyahat bilgilerine değil sadece yurda giriş çıkış bilgilerine erişimin mümkün olduğunu bildiğini, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderilen yazının bir talimat yazası olmadığını, üst yazıda belirtildiği gibi "çalışmalara katkı sağlamak üzere" gönderilmiş bir yazı olduğunu, bu rapordan sonra anladığı kadarı ile Ağustos 2011 tarihinde KOM Daire Başkanlığı'nca yine katkı amaçlı bir yazı daha gönderildiğini, savcılıktan izin alınıp alınmaması ve savcılık ile ilgili irtibata geçilip geçilmemiş gibi konuların İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün taktirinde olduğunu, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Şube Müdürlüğü'nün adli amirinin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı olduğunu, soruşturmaya dayanak teşkil eden ve başkanlık serveri üzerindeki bir alanda bir kısmı silinmiş olarak elde edilen bilgilere istinaden yürütülmekte olunan soruşturma kapsamında elde edilen belge ve bulgular ile adli bilişim inceleme raporunda belirtilen tespitlere göre, başkanlıkta 18.12.2013 tarihinden itibaren serverler üzerinde veri silinmesine yönelik soruşturmaların yapıldığı anlaşıldığından, soruşturma konusu ve adli bilişim incelemesiyle elde edilen verilerin silinmesine ilişkin, kim, kime, hangi amaçla, ne zaman emir verdi, verilerin silinmesi yöntemi neden uygulandı bu konuda hiçbir fikrinin bulunmamadığını, bu tarihte başkan yardımcısı olarak narkotik ve ilgili birimlerden sorumlu olarak görevli olduğunu, soruya ilişkin ilgi ve bilgisinin bulunmadığını, isnad edilen suçlamalar olan Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma, gizliliğin ihlali, görevi kötüye kullanma suçlarının hiçbirini kabul etmediğini, soruların içerisinde yer alan Sayın Devlet Büyükleri ve ailelerinin isimlerinin hiçbir şekilde bir suç gurubu veya kriminal kişilerle birlikte hareket ediyor algısı oluşturacak şekilde bir rapor düzenlemediğini ve düzenlenmesine ilişkin de bir talimat vermediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

40) Mehmet YEŞİLKAYA'nın;

KOM Daire Başkanı olarak görev yaptığı,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı (Başbakan) Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN ile Kızı Sümeyye ERDOĞAN'ın yurda giriş bilgilerinin ilgili POLNET projesinden sorgulanarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2012/120653 sayılı soruşturmaya esas olan ve KOM Daire Başkanlığınca 06.06.2011 tarihli üst yazı ekinde İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen "Değerlendirme Raporu" nun 33.Sayfasında hedef kişilerden olan Erol ERDOĞAN'ın yurda giriş çıkış bilgilerinin değerlendirildiği tabloda yer verilmesi ile ilgili yapılan soruşturmada; Şüpheli Hayri AKIN'ın eylemlerinde açıklanan suça iştirak ettiği İstanbul Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne gönderilen bahse konu raporun gönderildiği üst yazıda imzasının olduğu tespit edilmiştir.

Mehmet YEŞİLKAYA'nın emniyetçe alınan ifadesinde özetle;
"1987 yılında polis akademisinden mezun olduktan sonra sırası ile güvenlik daire başkanlığı, TBMM Koruma Müdürlüğü, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü ve Bursa Emniyet Müdürlüklerinde çeşitli rütbelerde ve birimlerde görev yaptıktan sonra 2004 yılında TBMM Milli Saraylar Koruma Müdürlüğü'ne tekrar atandığını, 2010 yılında TBMM Koruma Daire Başkanı olduğunu, 2011 yılında KOM Daire Başkanlığı'na 22.02.2011 tarihinde atanarak

göreve başladığını, 20/12/2013 tarihinde bu görevden teftiş kurulu başkanlığına müfettiş olarak atandığını, 20/04/2014 tarihinde Strateji Daire Başkanlığı'ndan emekliye sevk edildiğini, İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'in kendisine Turgut HAPPANİ ve birkaç kişi ile ilgili KOM Dairesi'nde çalışma olup olmadığını sorduğunu, kendisinin de operasyonel şubeler olan mali, kaçakçılık ve organize şube müdürlükleri ile analiz ve teknik şube müdürlüklerine, bu şahıslar ile ilgili bir çalışma olup olmadığını sorduğunu, ilgili şube müdürlerinin böyle bir çalışmanın olmadığını söylediklerini, kendisinin de İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'e böyle bir çalışmanın olmadığını arz ettiğini, 17 Aralık operasyonunda operasyon günü İçişleri Bakanı Muammer GÜLER'in kendisini arayıp "oğlum bana bilgi vermediğin bir şey var mı?" dediğini, kendisinin de "hayır Sayın Bakanım akşam Nahçivan gümrük müdürünün İstanbul'da gözaltına alınacağını" arz ettiğini, ''başka bir bilgi yok efendim'' dediğini, Muammer GÜLER'in de kendisine, operasyon olduğunu ve oğlunun kapısına polislerin geldiğini söyleyince o zaman operasyon olduğunu öğrendiğini, İstanbul Mali Suçlar Müdürünü aradığını, telefonuna cevap verilmediğini, İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcısı Hamza TOSUN'u aradığını, onun da kendisine "daireden görüşelim" dediğini kısaca bilgi verdiğini, KOM Dairesi'ne geçince Hüseyin ÇAPKIN'ı sekreteri vasıtası ile arattırıp kendisi ile görüştüğünü ve Başbakanımızın operasyon ile ilgili bilgi istediğini söylediğini, böylelikle kendisinin de olayı öğrendiğini, ilgili raporlara ilişkin işlemlerin, işlemleri yapan personellere sorulması gerektiğini, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" beyan etmiştir.

C. Başsavcılığımızda alının ifadesinde özetle;

Ben daha önce İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 10/12/2015 tarihinde 2015/476 sorgu sayılı dosyasında ve İstanbul 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 18/12/2015 tarihinde 2015/560 sorgu sayılı dosyalarında ifade verdim ve hakkımdaki yakalama kararı gereği 17/12/2015 tarihinde gözaltına alındım ve bir gün nezarette kaldıktan sonra İstanbul 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 18/12/2015 tarih ve 2015/560 sorgu sayılı kararı ile tutuklandım. İstanbul1. Sulh Ceza Hakimliğinin 15/02/2016 tarih ve 2016/1090 sayılı değişik iş kararıyla tahliye oldum. Yukarıda bahsetmiş olduğum hakimliklerdeki ifadelerimde belirttiğim hususlar doğrudur. Ayrıca eklemek istediğim hususlar bulunmaktadır dedi. Devamla;

1-Hükumete karşı darbe, casusluk, hukuka aykırı dinlemeler ve sair atılı suçlamalara ilişkin emniyet ve yargı içerisindeki yapının asıl operasyon tarihini 17 Aralık değil mahalli seçimlerden kısa bir süre önce yapmak ve bu suretle uyandırılacak infial ile seçim sonuçlarına etki etmek, seçim dönemi içerisinde meclisin toplanamaması ve bu operasyonlara karşı da hareketsiz hale getirilmek istendiğine dair dönemin İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Nazmi Ardıç'ın 28 Ekim 2014 tarihli Bugün televizyonunda Tarık Toros ile uzun bir röportajı olmuştur. Bu konuşmanın da print edilmiş metnini tarafınıza avukatım vasıtasıyla arz edeceğim.

2-Bu röportajda normalde bu operasyonun 17 Aralık'ta yapılmayacağını KOM Başkanı Mehmet Yeşilkaya'nın kendilerini (İstanbul Organize ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürleri olan Nazmi Ardıç ve Yakup Saygılı) görevden almak üzere Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın'la görüşme yaptığımı ve bu görüşmenin Hüseyin Çapkın tarafından kendilerine iletildiğini, bunun üzerine aslında 2014 Mart ayında (mahalli seçimler öncesi) yapmayı planladıkları hükumete karşı operasyonları savcılara iletmek suretiyle o dönem İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında bu operasyonlarda imzaları bulunan Celal Kara ve Muammer Akkaş gibi savcılara ilettiklerini kahramanlık olarak itiraf etmişlerdir.

3-Savcıların da bu yayında Nazmi Ardıç ve Yakup Saygılı gibi Emniyet içinde operasyonları yürütmekte olan şahısların gitmeleri halinde planlanan işlerin akamete uğrayacağını ve bu sebeple operasyonları önceye aldıklarını bizzat kendi ağzından propaganda vasıtaları olarak yayınlar yapan televizyonda açıkça beyan etmiştir. Bu sözler bu yapının medyadaki uzantıları olan gazete, radyo ve televizyonlarda aynen tekrarlanmıştır. Medyadaki bu organların da

birbirleriyle bu operasyonlar öncesi, esnası ve sonrasında nasıl bir birliktelik içinde olduğu bu olaydan bile anlaşılır şekilde delillendirilebilir.
4-Adı geçen şahıslar yanında ayrıca kendi KOM Daire Başkanlığım bünyesinde Ankara, Konya, İzmir, Adana, Karabük, Zonguldak, Diyarbakır gibi illerde görevli bulunan ve birbirleriyle dayanışma içinde oldukları Emniyet Teşkilatına mensup bütün polislerce hissedilen bazı emniyet müdürlerinin de izahı müşkül ve netameli durumları sebebiyle görevlerinden alınmaları için değişik zamanlarda hem Emniyet Genel Müdürüne hem o zamanki sayın İçişleri Bakanına sözlü olarak ilettim ve bu noktada yardımcı olmalarını istedim. Ayrıca bu görevden alma ve görev yerlerinin değiştirilmesi konusundaki taleplerim İl Valileri ve İl Emniyet Müdürlerinin bazılarıyla istenilmeyen diyalogların da gerçekleşmesine sebep olmuştur. Bu dediğim taleplerim 2012 yılında başladı 2013 yılında da devam etti. Ancak Nazmi Ardıç ve Yakup Saygılı örneklerinde olduğu gibi bazılarının yerlerini değiştirmeye KOM Daire Başkanı olarak bile gücüm yetmedi. Çünkü mevzuat bana bu noktada tek başıma yetki vermiyor. Ancak talepte bulunma hakkı veriyordu. Hatta Ankara Emniyet Müdürü ile bu konuda hiç de hoş olmayan nahoş söz ve davranışlara muhatap bırakıldım. Diğer illerin Emniyet Müdürleri ve Valilerinin de bu değişiklik taleplerimi gerçekleştirmek istemedi ve direnç gösterdiler. Yasal yetkim olmadığı için tek başıma bunların görev yerlerini değiştirmem mümkün değildi.
5-Bu yer değiştirme ve KOM Daire Başkanlığından başkaca yerlere gönderme ile ilgili girişimlerim muhataplarınca anında haberdar olunuyordu. Zaten Emniyet teşkilatı içerisinde birbirleriyle oldukça sıkı şekilde dayanışan ve yüksek yargı da dahil olmak üzere yargı ile çok yakın bağları olan, yaptıkları her operasyonun önceden kamuoyunu oluşturup sonradan haklılığını savunan kuvvetli bir medya ağı ile buna ek olarak dernekler vakıflar gibi pek çok sivil toplum kuruluşu ile sıkı bağlar içerisinde bulunan bu şahıslara karşı herhangi bir söz söylemek kendi aleyhinize KOM Daire Başkanı olsanız dahi gelişebilecek olumsuzluklar konusunda tedirgin olmanıza ve ürkmeniz için yeterlidir. Sıradan bürokratların, memurların, esnafın ve iş adamlarının böyle bir yapıdan ürkmemesi hatta korkmaması ve kendileriyle bir çeşit yakınlık ünsiyet bağları kurabilmek için himmet dahil her çeşit hizmete razı olabileceğini öngörebilmek için dahi olmaya gerek yoktur.
6-KOM Daire Başkanı olarak bugün bu dosyalarda şüpheli olarak karşınıza getirilmemin örgüsü içerisinde bile bu ilişkiler ağı içerisindeki kişilerin etkinlikleri olduğu ve hali hazırda Emniyet ve yargı içerisinde görev yapmakta olan bazı şahısların benim gibi bu tür netameli ve hukuk dışı faaliyetlere razı olmayan ve bu sebeple de "hükumet yalakası" diye nitelenen masum insanları mağdur ettikleri ortadadır. Hükumet yalakası suçlamasına örnek olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Müdür Yardımcısı Yasin Topçu'nun twitter'daki hesabından 26 Şubat 2015 tarihinde yayınlamış olduğu ve içinde bu olayları anlatmam halinde "...17-25 (Aralık operasyonları) darbeydi, kumpasdı, o polisler haindi, benim sözümü dinlemiyorlardı, zaten görevden alacaktım diye tezvirat yapıyorsunuz" (12 nolu twit), "...sizden daha kullanışlı çok meslektaşınız var teşkilatta. Size verilecek makam kalmadı. Hiç boşuna uğraşıp yorulmayın." (13 nolu twit), "...iki gün sonra başınıza neler geleceğini tahmin etmez zor değil..." (27 nolu twit), "...ona göre ayağınızı denk alınız..." (31 nolu twit), "...çöpe atılmaya mahkum olan gönüllü militan ve kullanışlı ahmak meslektaşlarınıza da, başrolünde bulunduğunuz bu olay (KOM Daire Başkanlığı görevimden alınmam) ibretlik bir ders olsun..." (33-34 nolu twitler) tarzında hakaret ve tehditlerde bulunduğu açıkça görülmektedir. 34 nolu twitte KOM Daire Başkanlığından alınmam ve kendilerine ilişkin gerek geçmişte ve kendi çevremde yapmış olduğum açıklamalar nedeniyle beni de hedefe oturtmakla kalmayıp ayrıca bu durum ile kendilerine karşı diğer meslektaşlarımızın da bildiklerini, gördüklerini anlatmamaları için manevi baskı içeren "başrolünde bulunduğunuz bu olay ibretlik bir ders olsun" şeklinde tahfif ve tahkir düzeyinde baskı oluşturduğu görülmektedir. Bu konuya ilişkin 5 sayfalık twiter sayfası çıktılarını ifademin eki olarak şu an sunuyorum. 5 sayfalık twiter sayfası alınarak dosyasına eklendi.
7-Ancak ne acıdır ki Yakup Saygılı ile kendilerinin ve üzerlerinde bulunan savcıların ve hatta henüz yakalandıklarına ve hatta hatta isimlerinin ve rollerinin dahi tam olarak tespit

edilemeyen ülke içi ve dışında hali hazırda elini kolunu sallayarak gezip faaliyetlerini sürdürmekte olan şahıslarla, yukarıda arz ettiğim şekilde mücadele eden biri olmama rağmen Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yakın koğuşlara tutuklanarak konmam benim için oldukça acı olmuştur. Koğuşlarda karşılaştığımızda benim tutuklu olmama istihzalı şekilde sevinerek "bak gördün mü bize karşı olman seni kurtarmıyor. Sana verecekleri ceza da yanına kar kalacak. Bizi görevden almaya kalkışmasaydın da operasyonlar amacına ulaşsaydı şimdi böyle mi olurdu?" tarzı cümlelere muhatap olmak beni fevkalade üzmüştür. Bu sebeple böyle bir tutukluluğu ve böyle bir dosya içerisinde şüpheli sıfatıyla ifade vermeyi vicdani açıdan kabul edemiyorum.

8-O zamanlar EPDK üyesi Mustafa Yılmaz'ın dinlenilmesi olayının sebebi: Gayet başarılı bir kurul üyesi olup muhtemelen EPDK Başkanı olacağı düşünülen Mustafa Yılmaz'ın bu yapı ile bu yapının tesirine açık olmadığı ve ilerde de kendilerine daha uygun başkaca kurul üyesi ve başkanı atanabilmesini teminen bir kez daha EPDK (Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu) görevine atanmaması için hakkında dosyalar oluşturmak veya alakasız dahi olsa başkaca dosyalar ile bağlantılar icat etmek yöntemiyle kurul üyeliğinin ve muhtemel kurul başkanlığının önlenmesi yerine örnekleri diğer devlet dairelerinde de görüldüğü gibi kendilerinden veya kendileriyle iyi ilişki içerisinde olan şahısları getirilmesini temin için hiç lüzumsuz dosyalarda sahte, uydurulmuş, üretilmiş ihbarlara dayanarak dinlenebileceğini bizzat gelip şahsıma sormuştur. Kendisine hiçbir şey söylemeksizin acaba ne tür bir suçlama ile ilgili olabilir diye kontrol ettiğimde kendisine ait herhangi bir dosya, tahkikat var mıdır diye kontrol ettim. İçeriğine baktığımda sahipsiz ve asılsız bir ihbar olduğunu gördüm. Yasal ve etik olarak sahipsiz ve değişik maksatlara hizmet etmeye masum insanları kirletmeye yönelik uydurma ihbarlara itibar edilmesinin yanlış olduğunu, dosyanın savcısı olan şahsa özellikle yüksek bürokrasi içerisindeki şahıslara yönelik bir takım atama ve görevlendirmelere kötü niyetlerle tesir etme amacına hizmet eder böyle bir dosyayı ilgili savcısına bildirmelerini ve çirkin amaçlara hizmet edecek bu tür dinlemelerin sonlandırılmasını Ankara Emniyet Müdürlüğü KOM Şube Müdürüne bizzat ilettim. Savcı ile konuşmasını söyledim. Şube Müdürü savcıyla görüşmüş. Dosyanın savcısı olan Ankara Başsavcı Vekili Şadan Sakınan telefonla beni makamına çağırdı ve makamında beni bizzat tutuklamakla tehdit etti. Türkiye Cumhuriyeti başkentinin Başsavcı Vekilinin yüksek bürokraside çalışan insanlarla ilgili seçici tarzda uyduruk ve hukuken itibar edilmesi mümkün olmayan ihbar mektuplarını kullanması ve bunlara dayanarak dinleme dosyaları, tahkikat dosyaları oluşturması yargının içerisinde hali hazırda bu yapının nerelerde nasıl aktif halde olabildiğinin göstergesidir. KOM Daire Başkanı olarak bu tür şahısların tutuklama dahil tehdidi altında olmama rağmen bu yapıyla alakalı olduğunu duyduğum veya hissettiğim kişilerin benim KOM Daire Başkanlığında etkili görevlerde bulunmalarını önlemeye çalışmaktan başka yapabileceğim bir şey yoktu. Çünkü bu şahısların arkasında medya vardı, iş dünyası vardı, yargının bir kesiti vardı ve hatta politikanın içinde kuvvetli temsilcileri vardı. Periyodik olarak bir taktik çerçevede istifa eden Milletvekillerini hatırlatmak yeterlidir.

9-Tahran deklerasyonu sonrasında İran ile beş artı bir ülkeleri ve batının ihtilafını barışçı yollardan çözebilmek için gayret eden Türkiye Cumhuriyet ve Brezilya Hükumetleri ile MİT Başkanı Hakan Fidan'ın başına gelen olayları birlikte değerlendirdiğimde her iki hükumetin bu konudan dolayı benzer operasyonlara, suçlamalara maruz kaldıkları kamuoyunda infial yaratacak operasyonlar üzerinden devrilmelerinin temin edilmeye çalışıldığını medya üzerinden fark etmiş bulunuyorum. Bu kapsamda benim KOM Daire Başkanı olduğum dönemde MİT'i ilgilendiren konularda devletin iç ve dış güvenliğini politikalarını, ekonomisini, güvenliğini, askeri yapısını, istihbarat yapısını ilgilendirecek konularda dikkatli olunmasını ve birlikte çalışılmasını defaatle uyardım. Benim bu yapılara ve hukuk dışı gizli operasyonlara 17 Aralık'ta engel olamamam nedeniyle 20 Aralık'ta görevden alınmamdan sonra halen de Emniyet'in, Yargı'nın içinde mevcut bulunan yapı tarafından art arda MİT faaliyetlerine yönelik operasyonlar yapıldığını üzülerek seyrettim.

10-KOM Daire Başkanı olmama rağmen görev yaptığım dönem içerisinde yargıdaki bağlantıları ile birlikte bir Daire Başkanının dahi haberdar olamayacağı gizlilik ve

yöntemlerle ve hatta hilelerle operasyonlar hazırlandığını ben de hükumetimiz ile birlikte öğrenebilmiş oldum. Bu kadar çok kuşatılmış bu kadar çok sofistike bir yapının olabileceğini açıkça söylemek gerekir ki pek çok kimse ancak şuan yapılmakta olan soruşturmalar ve açılmakta olan davalar ile ortaya çıkmaya başlamıştır. Sayın savcılığınızın da bilgileri dahilindedir ki bu dosyalara ilişkin delillerin toplanması, önceden oluşturulmuş ve yaygın şekilde halen etkisini sürdürmekte olan psikolojik baskı ve tehdit ortamı nedeniyle şahit ve mağdurların yeterince açıklıkta konuşamadıkları ortadadır.
11-Durum o kadar vahimdir ki 2015 Ocak ayında polis akademisinden iyi dereceyle mezun olan kendi öz oğlum Abdullah Furkan Yeşilkaya yasa gereği göreve atanması gerekirken atanmamış, ancak aynı dönemde mezun olan ve hatta altı ay ve daha sonrasında mezun olup şuan elinizdeki soruşturma dosyalarına konu olan yapı ile irtibat içerisinde bulunan çok sayıda yeni bağlantılı şahsın teşkilata Emniyet görevlisi olarak alındığını duymaktayım. Duyumlarıma göre bu şahısların da yüzde yetmişe yakını şuan elinizde olan soruşturma dosyalarına konu "ağabey"lerinin izinden gitme ihtimalleri oldukça yüksektir. Bu da bu yapıyla mücadele eden 1. Sınıf Emniyet Müdürü eski KOM Daire Başkanı olarak ayrıca şahsım açısından üzücü ve düşündürücüdür.
SONUÇ OLARAK:
1-Mağdur olduğum bu ve eğer olursa başkaca dosyalarda şüpheli sıfatıyla değil müşteki mağdur sıfatıyla yer almam gerekmektedir.
2-Benimle ilgili suçlamalardan takipsizlik kararı verilmesi hak, adalet ve vicdanın gereğidir.
3-Aleyhimde tahliye kararıma ek olarak verilmiş bulunan adli kontrol tedbirlerinin kaldırılması ve ikametgahıma da oldukça uzak olan Dikmen Polis Merkezi'ne gidiş gelişlerin ayrıca hem polis teşkilatında bu şahıslardan müşteki mağdur olan ve olacak başkaca şahısların ne tür sıkıntıya uğrayabileceğine dair kötü örnek olması hem ızdırar edici şekilde uzak olması ve hem de halen polis içerisinde mevcut yapıdan olan veya onlara sempati duyan başkaca şahıslarla karşılaşıyor olmam ve onların istihzalarına konu olmam sebebiyle tamamen kaldırılmasını,
4-Ayrıca ifademe başvurulması gereken bir konu olur ise 0505 717 34 00 nolu telefonuma bir mesajın gönderilmesinin dahi yeterli olacağını, evli çocukları olan bir aile reisi olarak devletinden ve onun adaletinden başkaca bir güvencesi olmayan yurttaş olarak gereğini;
Saygılarımla arz ederim. İfadem bundan ibarettir" dedi.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütüne üye olmaksızın bilerek ve isteyerek yardım ettiği, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eyleminden diğer örgüt yönetici ve üyeleri ile birlikte sorumlu olduğu anlaşılmıştır.

41) Nazmi ARDIÇ'ın;

Suç tarihinde İstanbul **Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü** olarak görev yaptığı,

"Yasama Dokunulmazlığı" kapsamındaki Çevre ve Şehircilik Bakanı **ERDOĞAN BAYRAKTAR** ile ilgili olarak;

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;

11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının ve 05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ , 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.
Şüpheli Nazmi ARDIÇ'ın basın mensubu olduğu değerlendirilen Tamer OSKAY, Ayşe Nazlı ÖZTARHAN ve basın kuruluşları olan Doğan tv Holding A.Ş ile

Nazmi ARDIÇ (T.C.42190342836) isimli şahsın 5052177430 numaralı hattı ile;

TİP	DİĞER NUMARA	TARİH	SÜRE	İsim Soyisim (Diğer Numara)
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:13:05	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Mesaj attı	5068582252	17.12.2013 13:17:21	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:21:53	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:21:58	0 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Aradı	5333021757	18.12.2013 19:18:12	86 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş
Arandı	5068582252	18.12.2013 19:23:38	49 sn.	TAMER OSKAY (T.C.72094032120)
Arandı	5323210741	18.12.2013 21:18:33	63 sn.	AYŞE NAZLI ÖZTARHAN (T.C.24083060744)

Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü makamına tahsisli 5074588782 numaralı hat ile;

TİP	DİĞER NUMARA	TARİH	SÜRE	İsim Soyisim (Diğer Numara)	TC
Mesaj aldı	5333021757	17.12.2013 08:10:13	0 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Mesaj aldı	5068582252	17.12.2013 13:13:12	0 sn.	TAMER OSKAY	72094032120
Arandı	5333021757	18.12.2013 09:36:48	70 sn.	DOĞAN TV HOLDİNG A.Ş	
Arandı	5068582252	18.12.2013 19:23:00	20 sn.	TAMER OSKAY	72094032120

görüşmelerinin olduğu; tespit edilmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçları Soruşturma Bürosu tarafından 04.02.2015 tarih ve 2015/17484 soruşturma sayısı ile suçun soruşturmasının Terör ve Örgütlü Suçlar

Soruşturma Bürosu tarafından yürütülmesi gerektiği belirtilerek gönderilen evrak ekinde bulunan İstanbul Valiliğinin 25.08.2014 tarih ve 2014/106 karar numarası ile 17.12.2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak soruşturmayı yürüten Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından sıralı Amirlere Mahallin Mülki İdare Amiri ve KOM Daire Başkanlığına bilgi verilmemesi, KOM Daire Başkanlığına gönderilmesi gereken (O-1) Bilgi formu ve (S) formu belgelerinin gönderilmemesi, yürütülen soruşturmada adli kolluğun öncelikli görevinin karşılaştığı suçun işlenmesini önlemek olduğu halde buna uyulmaması, 5271 sayılı CMK' nın 135/2 maddesi gereği "Şüpheli ve ya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz, kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde alınan kayıtlar derhal yok edilir." Hükmüne uyulmaması iddiası ile yapılan inceleme neticesi İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde görevli eski Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ve Eski Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Yakub SAYGILI hakkında soruşturma izni verilmesine dair karar ekinde bulunan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişleri tarafından hazırlanan ön inceleme raporu ve ekleri incelendiğinde;

17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak yürütülen Rüşvet ve Yolsuzluk soruşturması konusunda ilgili mevzuatlar gereği yapılan yasal düzenlemeye göre İstanbul Emniyet Müdürlüğü eski Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ve eski Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Yakub SAYGILI tarafından söz konusu suç ve suçlularla ilgili olarak üst makamlara bilgi verilmesi gerektiği halde İl Emniyet Müdürüne ve İl Valisine bilgi verilmeden yürütüldüğü, Organize Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ile Mali Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Yakub SAYGILI'nın operasyon yakalamaya dönüşeceği zaman (alarm durumunda) Daire Başkanlığına sözlü olarak durumu bildirmeksizin operasyona başladıkları, bu suretle görevlerini ihmal ettikleri, Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde yürütülen 2012/125043 sayılı Toki konulu soruşturma kapsamında O-1 formunun (Planlı Operasyon Bilgi Formu) Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığına gönderilmediği, 01.06.2015 ve 25832 sayılı resmi gazetede sayılan Adli Kolluk Yönetmeliğinin 5.maddesinde "Adli Kolluk bağlı bulunduğu kolluk teşkilatının bir parçası olup öncelikli görevi karşılaştığı suçun işlenmesini önlemektir." Şeklinde bulunmasına rağmen bu hükme uyulmadığı, konuya ilişkin soruşturma süreci ve sonuçları dikkate alındığında suç işlenmeye ilk başlangıç aşamasında müdahale edilmeyerek suçun adeta olgunlaşması ve oluşması için beklenildiği bu yolla önleyici kolluk görevinin ihmal edildiği, 5271 sayılı CMK' nın İletişimin Tespiti, Dinlenmesi ve Kayda alınması başlıklı 135.maddesi "Şüpheli veya Sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişim kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde alınan kayıtlar derhal yok edilir" hükmüne uygun işlem yapılmadığı, her 3 operasyonun da aynı gün yapılması ve üst makamlara bilgi verilmemesinin tesadüf olarak değerlendirilemeyeceği, ayrıca 17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul merkezli olarak yürütülen "Rüşvet ve Yolsuzluk" soruşturmasının ülke ekonomisine verdiği zarar dikkate alınarak tüm bunların etkin bir adli soruşturma ve yargılama sonucunda ortaya çıkabileceği değerlendirildiğinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ ve Mali Suçlarla Mücadele eski Şube Müdürü Yakub SAYGILI hakkında soruşturma izni verilmiştir.

Şüpheli Nazmi ARDIÇ'ın savcılıkça alınan ifadesinde özetle;

"Söz konusu soruşturmayı yürüttüğümüz süre içerisinde kesinlikle hukuka aykırı yöntemler ile delil toplama işlemi olmadı, bildiğiniz üzere soruşturmanın patronu C.Savcısıdır. Bize talimatı C. Savcısı verir. Bu olayda da soruşturmaya son derece vakıf olan C. Savcısı soruşturmanın her aşamasında bizimle irtibat halindeydi. Her işlem ile ilgili kendi talimatları doğrultusunda ve mahkeme kararı gerektiren hususlarda mahkeme kararı alınmak suretiyle delil toplama ve soruşturma işlemleri yapıldı. 17 Aralık sabahı erken saatlerde şubedeki görevime geldim. Bizim şubeden arkadaşlarımız o gün yapacağımız operasyon için hazırdı.

Hatta başka şubelerden destek personel de alınmıştı. Arkadaşlarımın planlanmış organizasyon doğrultusunda operasyon yapmak için gerekli olan yerlere yönlendirdik. Daha sonra Mali Şube Müdürü Yakup SAYGILI ile birlikte il emniyet müdürümüz Hüseyin ÇAPKIN'ın ikametine geçtik. Kendisine o gün yapılmakta olan ben kendi şubemin operasyonu ile ilgili, Yakup bey de kendi şubesiyle ilgili operasyondan bilgi verdik. Bilgilendirmemiz yaklaşık 2,5 saat sürdü. Bizim kendisinin yanında olduğumuz süre içerisinde müdürümüzü arayan bakanlar oldu. Biz bilgilendirmede soruşturmanın gizliliğini ihlal etmeyecek boyutta bilgileri ilettik. Emniyet müdürümüz bu soruşturmalardan ilk kez o zaman haberdar oldu. Ayrıca ben mali şubenin yaptığı operasyonun içeriğinden bu bilgilendirme sırasında haberdar oldum. Mali şube müdürümüz de bizim yaptığımız operasyonların içeriğinden ilk kez orada haberdar oldu. Bu bilgilendirme sonunda emniyet müdürümüze ayrıntılı birer bilgi notu takdim ettik. Bilgilendirme sırasında müdürümüz bize kendisine daha önce bu soruşturmalardan bilgi vermiş olsaydık kendisinin de soruşturmada kendilerinin ve çocuklarının isimleri geçen bakanları bilgilendirmek durumda kalacağını, bunun da soruşturmanın gizliliğini ihlal edeceğini belirterek bizim o güne kadar kendisine bilgi vermememizin hem yasal anlamda doğru olduğunu hem de belirttiği gerekçe ile ayrıca doğruluk arz ettiğini söyledi. Biz soruşturmadan üstlerimizi emniyet müdürünü ve valiyi bilgilendirmekle yükümlü değiliz. Hatta yasal mevzuat bilgilendirme yükümlülüüğünü bir tarafa bırakın bunu yasaklayan hükümler içermektedir. **Ayrıca C. Savcısı yaptığımız soruşturmaların içeriğinin yasama dokunulmazlığı olan kişileri de ilgilendiren nitelik arz ettiğine dair bir takım deliller ortaya çıkınca bu soruşturmalar ile ilgili emniyet müdürü dahil kimseye bilgi vermememiz konusunda bizi talimatlandırmıştı.** Kaldı ki belirttiğim gibi yasada zaten bu konuda amirdir. Bilgi vermenin gerekli olmadığı hatta bilgi verilmesinin uygun olmadığı hususu yasal mevzuata uygun bir biçimde verilmiş Danıştay 10. Daire ve Danıştay İdare Kurulu kararları ile de belirlenmiştir. Emniyet müdürümüze bilgi arz ettikten sonra şubeye geçtim. Geç saatlere kadar şubedeki görev yerimden hiç ayrılmadım. Özellikle şubedeki görevlilerim dışında hiç kimseyle görüşmemeye özen gösterdim. Misafir kabul etmedim. Randevu talep eden basın mensupları randevu vermedim. Bu aşamada hiç bir basın mensubu ile telefon görüşmesi yapmadım. Çok geç saatlerde istirahata ayrıldım. Zaten kimseyle konuşacak kimseyi kabul edecek vaktimiz yoktu Son derece yoğunduk. Sorunun ikinci kısmına gelince belirttiğim gibi biz mali şubenin bir operasyon yapacağından bilgi sahibi idik ancak içeriğini bilmiyorduk. Biraz önce belirttiğim gibi soruşturma mahiyetini emniyet müdürümüzü bilgilendirme aşamasında öğrendim.

Ben bu operasyonların tarihi olarak aynı günün belirlenmesinin özel bir nedeni olmadığını belirtmekle birlikte bir başka gelişmeyi anlatarak operasyon kararını veren savcıların o tarihi seçmelerinin gerekçesini kendi kanaatimce anlatmaya çalışacağım. Bunun için bir soruşturmadan söz etmek durumundayım. Numarasını hatırlayamadığım ancak halen benim tutuklu olmama neden olan bir olaydı. İstihbarat Şube Müdürlüğünde bir polis memuru örtülü ödenekten yapılan bazı muhbir ödemelerini zimmetine geçirmiş. Bu husus birimindeki görevliler ve amirleri tarafından fark edilmiş. Durumun adli merciiye bildirilmesi gerekirken başta İstihbarat Şubeden sorumlu emniyet müdür yardımcısı Ahmet Metin TURANLI, Şube müdürü Ahmet ARIBAŞ şube müdür yardımcısı şubedeki büro amiri olayın adliyeye intikal ettirilmemesi için baskı yaparlar. Şubedeki bazı görevliler adliyeye intikali konusunda ısrar edip tutanak düzenleyince Emniyet Müdür Yardımcısı Ahmet Metin Turanlı ve Şube Müdürü Ahmet Arıbaş tutanağı yırtarlar. Baskı devam edince görevli arkadaşlardan birisi C. Savcılığına yazılı olarak ihbarda bulunur. Bunun üzerine ismini hatırlamadığım savcımız bu konunun soruşturulması için bize talimat verir. Soruşturmanın başlangıcında görevli arkadaşlarımız savcımızın talimatım aldığında savcı bey konunun niteliği itibari ile örgütlü bir suç söz konusu olabileceği düşüncesi ile iletişimin tespiti kararları alınmasını ister. İletişimin tespiti kararları mahkemeden alınır. Bu olayın iletişimin tespiti suretiyle takibi sırasında Çobançeşme'de Nich İstanbul isimli sitede aralarında İstanbul Eski İstihbarat Şube Müdürü Ahmet İlhan GÜLER ve İstihbarat Eski Daire Başkanı Hanifi AVCI'nm da bulunduğu, aralarında sivil şahıslarında olduğu bir grubun İstanbul'da özellikle emniyet müdürlüğü

İstihbarat Şubede bir çok görevlinin oradan alınması yerine başkalarının atanması, giderek emniyet müdürlüğü içerisindeki diğer şubelerde önemli değişiklikler yapılması yönünde çalışma içerisinde oldukları öğrenilir. Şahısların değişikliğini amaçladıkları kişilerden birisinin ben olduğum, bir diğerinin mali şube müdürü Yakup Saygılı olduğunu ben de öğrendim. Hatta yerime Ömer Burak Aktaş isimli emniyet müdürünün, Yakup Saygılı'nın yerine de Hakan Sıralı isimli emniyet müdürünün getirilmek istendiğini dahi öğrendim. Varlığını fark ettiğimiz bu yapı İstihbarat şubede ve hatta Ankara İstihbarat Daire Başkanlığı içerisinde çok etkili olup bir çok değişiklikler yapılmasını sağladıkları için bizimle ilgili tasarruf düşüncelerini de sonuca ulaşabileceğini düşündüm. Bu durumdan bir ara Yakup Saygılı'ya söz ettim. Bu sohbetimizde soruşturduğumuz dosyanın kapsamından söz etmeden kendisi ve benim ile ilgili tayin çabalarından söz ettim. Hatta o da kendi emrindeki bir soruşturma ile ilgili olarak İçişleri Bakanı Muammer Güler'in böyle bir çaba içerisine girdiğini öğrendiğini, Hakan Sıralı isimli müdürün mali şube müdürlüğüne atanmak için Ankara'da etkili yerlerde girişimde bulunduğunu duyduğunu, bunun çok mümkün olabilecek bir haber olduğunu zira İçişleri Bakanının kendilerinin elindeki bir soruşturmayı deşifre etmeye ve etkilemeye yönelik çabalar içerisinde olduğunu, Rıza Sarraf isimli kişi ile ilgili bu soruşturmada İçişleri Bakanının Rıza Sarrafı korumaya yönelik girişimlerinin bulunduğu zira Bakanın Rıza Sarrafın suçuna kendisinin de bulaştığını anlattı. Ayrıca kendi ellerindeki soruşturma ile ilgili Ahmet Arıbaş'ın kendisini arayıp soruşturma konusunda bilgi istediğini, daha doğrusu Rıza Sarraf hakkmda kendilerinde bir soruşturma olup olmadığını sorduğunu anlattı. Ahmet Arıbaş'm muhtemelen aynı günlerde beni de arayıp Rıza Sarraf hakkmda bir soruşturma olup olmadığını sormuştu. Ben de kendisine böyle bir hususu sormanın bizim çalışma esaslarımıza uygun bir davranış olmadığını uygun bir dille anlatmış bununla birlikte daireden soruyorlar diye ısrar edince biz de Rıza Sarraf ile ilgili bir soruşturma olmadığını belirtmiştim. Ben hatta kendim ile ilgili değğişiklik ihtimalinden Emniyet Müdürümüze de söz ettim. Böyle bir girişim olduğunu, bu girişimin başarıya ulaşabileceğini tespit ettiğiniz yapının mahiyetini, müdürümüz kendisi benim ile ilgili bir tasarrufta bulunmasa dahi bu yapının Ankara'dan verilecek talimatlarla bu değişikliği sağlamaya muktedir gözüktüğünü anlattım. Nich İstanbul'daki ofisten özellikle bahsettim. Esasen bu ofisin sivil şahıslara ait olduğunu başta biraz önce sözünü ettiğim Eski istihbaratçılar olmak üzere başka eski istihbaratçıların da gelip gittiğini sivil şahısların da olduğunu anlattım. Hatta bu yapının İstanbul İstihbarat Şubesi ile İstahbarat Şubeden emekli bir polis memuru aracılığıyla haberleştiklerini de anlattım. Müdürümüz bana rahat olmamı, görevime devam etmemi, işlerimi yapmamı, benim ile ilgili bir tasarrufta bulunmakta niyetinin bulunmadığını, Ankara'dan kendisine böyle bir baskı gelmesinin ihtimali olmadığını söyledi Ben müdürümüze sadece kendim ile ilgili hususu değil genel olarak yapıyı ve yapının hedeflerini detayları ile anlattım Kendisine bu hususu arz etmemin sebebi kendim ile ilgili her hangi bir talepte bulunmak değildi. Genel durum ile ilgili bilgilendirme amaçlıydı. Bizimle ilgili bu girişimlerden ve değişiklik ihtimalinden soruşturmayı yürüten savcılarımıza da bilgi verdik. Mali şubede kendisindeki soruşturma ile ilgili bilgi vermiş. Bu konuda aramızda bir koordinasyon olmadı Zaten bizde iki dosya vardı. Toki dosyası diye bilinen dosyayı Savcı Mehmet Yüzgeç, Fatih Belediyesi ve anıtlar kurulu dosyası diye bilinen dosyayı Savcı Celal Kara yürütüyordu. Mali şubedeki dosyanın savcısı da Celal Kara idi. Muhtemelen savcılar bizden aldıkları hem deşifrasyona hem de görev değişikliklerinin ihtimaline dair bilgileri alınca yürüttükleri soruşturmanın akamete uğrayacağmı düşünmüş olacaklar ki bizi çağırıp operasyon emri vereceklerini söylediler. Operasyona ne kadar süre içerisinde hazırlanacağımızı sordular, 2 gün içerisinde hazırlayabileceğimizi söyledik. Operasyon tarihi konusunda talimatı kendileri verdiler. Bu dosyanın üçünün birlikte yapılma sebebi budur Ayrıca bizdeki dosyalardan Fatih Belediyesi dosyası ile TOKİ dosyasının her ikisinde Anıtlar Yüksek Kurulu'na ilişkin bir takım suçlamalar ve deliller vardı. Bunlardan birinin önce diğerinin sonra yapılması halinde delillerin karartılması ihtimali ortaya çıkacaktı. Dosyaların birlikte yapılma sebebi budur. Başka her hangi bir kasıt aranmasını anlamak mümkün değildir. Dosyalardaki soruşturmaların yaratacağı etki açısından birinin veya üçünün etkisini çok farklı

olacağını sanmam. Ayrıca biz adli kolluk sorumlularıyız. Görevimiz suç soruşturması yapmaktır. Yaptığımız soruşturmaların patronu C Savcısıdır. Kararları savcı verir. Soruşturma başlangıçta İşadamı Ali Ağaoğlu iddialar ile başlamıştı. Soruşturmanın devamı içerisinde sivil bir yapı olduğunu bu sivil yapı içerisinde Abdullah Oğuz Bayraktar Hüseyin Avnı Sipahi gibi isimler bulunduğunu, yapının elinde şehir planlayıcılarmm bulunduğunu bu kişilerin çevre bakanlığı yetkililerine ulaşarak bakanlığın istisnayı yetkilerinden yararlanılarak bazı kişiler lehine özel imar izinleri almak suretiyle yolsuzluklar yaptıklarını, bu konudaki iş ve işlemlerin yapılması sırasında menfaat teminleri olduğunu, bu iş ve işlemlere doğal olarak İstanbul'daki Bakanlık il yönetici ve görevlilerinin de isimlerinin karıştığını farkettik. Soruşturma o yönde genişleyince bu defa bir yemek ve enerji şirketi bulunduğunu bu şirketlerin başkaların adına kayıtlı olmakla birlikte Çevre Bakanının oğlu tarafından yönetildiğini Çevre Bakanının bazı işlerin bu şirketlere verilmesi için Emlak Konut Genel Müdürüne tavassutta bulunduğunu veya bir başka değişle talimat verdiğini fark ettik. Bu sözünü ettiğim Pınar Yemek Enerji isimli şirketler hep bakanlığın istisnayı yetkisinden yararlanan şirketlerdi. Bu vesile ile Çevre Bakanının bazı suç ilişkileri içerisinde yer aldığını fark ettik. Tarihini hatırlayamam. Ancak Çevre Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın soruşturmada isminin geçtiğini bu nedenle öğrendim. Bu sorunun cevabını aslında birinci soruda verdim. Bizim yürütülen soruşturmalar ile ilgili İl Emniyet Müdürü ve İl Valisine bilgi vermemiz zorunluluğu yoktur. Bu konuda Danıştay 10. Dairesi ve Danıştay İdare Kurulu Dairelerinin kararları mevcuttur. Bu suçlama yerinde değildir. Ben operasyon sabahı henüz operasyon başlamadan KOM Daire Başkanlığına ilgili şube müdürünün aranıp bilgi verilmesi ve bilgi notunun gönderilmesi için yardımcım Ahmet KALENDER'e talimat verdim. Ben emniyet müdürümüze bilgi verirken müdürümüz KOM Daireye bilgi verip vermediğimizi sordu. Verdiğimizi söyledim. Vali beye de bilgi notu gönderelim dedi. Valilik özel kaleme bilgi notu gönderilmesi için yardımcım Ahmet beyi aradığımda KOM Daireye bilgi notunun gönderilip gönderilmediğini sordum. Gönderildiğini söyledi. Dolayısıyla bu soru ile ilgili suçlama haksız ve yersizdir. Ol formu adı verilen form daha soruşturmaya ilk başlandığında gönderilen çok ham ve ilk bilgilerin olduğu bir formdur. Çok yetersiz ve ham bilgiler olduğu için bu olayda Ol formu tamamen bu soruşutramaya tesadüf edecek şekilde gönderimemiştir Bu durum sadece bu soruşturmaya has olmaz. Başka soruşturmalarda da ve hatta başka şehirlerde de defalarca yaşanmış bir olaydır. Büyütülecek önemsenecek bir olay değildir. Çok tali bir iştir. Soruşturma başladıktan sonra daireye çok daha detaylı bilgiler akar. Mahkeme kararlarının tümü gönderilir. Dolayısyla Daire Başkanlığından bir şey gizlemek gibi bir amaç güdüldüğü iddia edilemez. Zira daha sonra çok detaylı bilgiler gönderilmiştir. Çok basit formaliteden ibaret bir formun gönderilmediği iddiası ile ben meslekten ihraç edildim. Bu soru da tamamen eksik yapılmış incelemeler ve ön yargıya dayalı olarak hazırlanmıştır. Bu soruşturma bir yolsuzluk soruşturmasıdır. Bir yolsuzluk olayı neticesi harekete bitişik bir olay değildir. Merhaleler kaydeder ve yolsuzluk dediğimiz olay süreç gerektirir. Ayrıca bizim yürüttüğümüz soruşturmada bu yolsuzlukları yapan bir örgüttü. Örgütlü suç soruşturmalarında örgütün yapısı ve faaliyetlerinin ortaya çıkarılması bir süreç işidir. Örgütün tek bir eylemini tespit ettiğinizde hemen soruşturmayı sonlandırmak örgütün gerçek yapısını tüm boyutlarıyla ortaya çıkarmanızı engeller Sadece gördüğünüz kısmını soruşturup onunla ilgili adli işlem yapmak ve örgütün asıl geri kalan yapısının içine kapanarak delil karartmaya gitmesini sağlamak anlamını taşır. Bu soruşturmaları yürüten C.Savcıları bunu bilirler ve bizleri de buna göre talimatlandırırlar. Soruşturmadan hiç haberi olmayan bir görevli bu soruyu sorabilir ancak deneyimli bir C. Savcısının bunları bildiğinden eminim ve bana bu soruyu sormaması gerektiğini düşünüyorum. Bu şekildeki bir soruşturmada soruşturmanın sonlandırılmasma neden olabilecek tek şey insan hayatını doğrudan ilgilendiren ve hayatı yada vücut bütünlüğünü tehlikeye sokacak her hangi bir durum ortaya çıktığında o tehlikenin önlenmesine yönelik tedbirlerin alınarak derhal operasyonel işlem yapmaktır. Ben KOM Daire Başkanlığının bünyesi içerisinde yer alan bir hizmet içi eğitim akademisi olan TADOC'da onlarca eğitime katıldım. Sonra eğitici oldum. Örgütlü suç soruşturmaları konusunda 20 ayrı ülkeye eğitimlere gittim, kendi ülkemde eğitici olarak bir çok emniyet personeline eğitim verdim, Bizdeki KOM

görevlilerinin tamamı bu eğitimlerden geçer Ben bu güne kadar yüzlerce soruşturmayı hep bu aldığım eğitim ve verdiğim eğitim doğrultusunda yaptım. Şimdi emniyet müfettişi ve sizler çıkıp bana bütün bu bildiklerimi unutmamı söylüyorsunuz ancak ben bu bilgileri unutsam bile yasal mevzuat bunu bizim doğru şekilde yapılmasını öngörmektedir. Ayrıca bu soru bana sorulurken sanki ben C. Savcısının emrinde bir kolluk değil de başına buyruk her şeyi yapan tamamlayan bir görevliymişim gibi soruluyor oysa benim amirim C. Savcısıdır. Bu iş ve işlemler C. Savcısının talimatı ve mahkeme kararları doğrultusunda yapılmıştır. İstanbul Valiliğinin yazışma ve imza usullerine ilişkin bir yönergesi vardır. Bu yönerge şube müdürünün yerinde bulunmaması halinde yardımcılarının imzaya yetkili olduklarım belirtmektedir. Yardımcılar imzaladığmda tek şart şube müdürlerine bilgi verme zorunluluğudur. Bu konu ile ilgili olarak da yardımcım bana bilgi vermiştir Paraf konusuna gelince her hangi bir yazıyı herkesin paraf etme zorunluluğu yoktur. O sırada diğer görevli arkadaşlarım başka işlerle meşgul olma nedeniyle paraf edilmemiş olması muhtemeldir. Bu soruya cevap verebilmem için tutanağı görmem lazım. Tutanağı görmeden bir şey söyleyemem. Sorunun muhatabı da ben değilim. Tutanağı imzalayan arkadaşlardır. Fakat böyle bir şey sehven gerçekleşebilir bir şeydir. Çok da mümkündür. 7 sayfa olmasıyla 8 sayfa olması arasında sonuç doğuracak yada sonucu etkileyecek ne tür bir şey olduğu sorudan anlaşılamamaktadır. Bu bir suçlama konusu olamaz. Fezlekeyi soruşturmayı yürüten büro kendisi hazırlar. Fezleke hazırlandıktan sonra ilgili şube müdür yardımcısı inceler ve şube müdür yardımcısının önüne getirir. Fezlekeyi hazırlayan bürodaki soruşturma timidir. Şube müdürünün her defasında her fezlekeyi detayıyla bilmez. Aysun Yazıcı isimli şahısı tanımam Onunla her hangi bir görüşmem olmamıştır. Ayrıca haber operasyonun yapıldığı ve bizim görevden alındığımız tarihden 1 hafta sonra haberin yayınlandığı anlaşılmıştır. Bu haberlerle bizim ilişiklendirilmemiz alakasızdır. Ayrıca Taraf Gazetesinden hiç kimseyi tanımam. Kaldı ki ben operasyon ile ilgili bilgilendirme notunu hem Kom Daire Başkanlığına hem İstanbul Emniyet Müdürümüze hem İl Valimize sunduğumu söyledim. Ayrıca o tarihe kadar soruşturma dosyası savcılığa da gelmiştir. Bundan bizim sorumlu tutulmamız hakkaniyete uygun değildir. Ben fezlekeyi digital ortamda olmam hazırlayan da ben değilim. Benden bir başkasının alması da söz konusu olamaz. 17/12/2013 günü hiç kimseyle görüşmediğimi söylemiştim. Tamer OSKAY bana görüşme taleplerine ilişkin olarak mesaj göndermiş olabilir. Ancak ben hiç birisine bakmadım. Cevap vermedim. Tamer OSKAY ile görüştüğüm söylenen tarihte görevden alınmıştım. Muhtemelen beni geçmiş olsun dileğiyle aramıştır. Zaten görüşme süresi bunu göstermektedir. Tamer Oskay'ı tanırım kendisi Star TV de polis muhabiridir. Mahmut Ekrem Açıkel'i de tanırım. Kanal D'nin polis muhabiridir. O da muhtemelen geçmiş olsun diye aramıştır. Kendisi ile soruşturmaya ilişkin herhangi bir husus görüşmedim. Ayşe Nazlı ÇELİK'i tanırım. O gün geçmiş olsun dilemek için aramıştır. Kendisi ile başka bir şey görüşmedim. Daha önce İstanbul Emniyet Müdürünün bilgisi dahilinde iki kez 10-15 şube müdürünü yemeğe davet etmişlerdi. O vesileyle tanımıştım. Başkaca bir tanışıklığım yoktur. Haldun İsmet Altılar'ı tanımadım. Muhtemelen o da geçmiş olsun diye aramış olabilir. Ben ne onunla ne de bir başkası ile soruşturma konusunda konuşmadım. Numarayı tanımadan açmış olabilirim. O da benim numaramı muhabir arkadaşlardan almış olabilir. Candaş Tolga IŞIK'ı tanırım. Kendisi beni geçmiş olsun diye aradı. Esasen bu sorunun muhatabı ben değilim. Bunu soruşturma savcısına sormak gerekir Zira görüşmelerden hangisinin suç görüşmesi olduğuna ve kaydedilmesi gerektiğine savcı karar verir. Tabiki bir suç görüşmesinde bir bakanın adı geçtiğinde biz derhal C. Savcısını haberdar ettik. Savcı bey bize Ceza Genel Kurulunun 2011/5 MD-137E, 2013/53 K sayılı kararını gösterdi. Şayet tanıklıktan çekinme hakkı olanlar arasmda görüşme var ise bu şahısların suç birliktelikleri olduğuna dair daha önce elde edilmiş deliller bulunduğu takdirde görüşmelerinin kayıt edilmesinin sakıncalı olmadığını anlattı. Bu durumda tanıklıktan çekinmenin söz konusu olmadığını belirtti. Biz de bu talimat doğrultusunda işlem yaptık. Ceza Genel Kurulunun açık kararma rağmen ben bu suçlama ile ilgili olarak meslekten ihraç edildim. Burada iddia edilen husus yasama dokunulmazlığı olan kişinin dinlendiği iddiası ise biz kesinlikle yasama dokunulmazlığı olan bir kişi ile ilgili iletişimin tespiti, teknik takip yada

başka bir soruşturma işlemi yapmadık. Bizim hedef kişilerimiz ile yasama dokunulmazlığı olan kişilerin teması olmuş ise biz hedef kişilerimize ilişkin delil toplamaya devam ettik. Bu doğal olarak yasama dokunulmazlığı olan kişi aleyhinde bir delili tespiti anlamına gelebilir. Ancak bizim bu yönde bir işlemimiz çabamız olmadı. Zaten bu işlemler mahkeme kararı ile olur. Bu yönde de bir mahkeme kararı alınmadı. Bu konuşmayı dinlemedim. Benim tekniğe giripte konuşmayı dinlediğim hemen hemen vaki değildir. Bir önceki soruya verdiğim cevapta olduğu gibi ben tekniğe girip konuşma dinlemem. Dinlemeleri aidiyeti olan görevliler yaparlar. Ancak onlar bize bilgi aktarırlar. 17/12/2013 günü bize çok sayıda bilgi aktarıldı. Yardımcım veya büro amiri kendisine gelen bilgileri bana aktarmıştır. Muhtemelen verdikleri bilgiler arasında Abdullah Oğuz Bayraktarın babasını aradığı hususu da vardır. Bu soruya daha önce cevap vermiştim. Erdoğan Bayraktar'ın adının geçtiği tarihi hatırlayamam. Ancak adının geçtiğini daha önce açıkladığım gibi bilgim oldu. TBMM Başkanlığına veya başka bir makama bu konu ile ilgili bizim yazı yazmak görevimiz de yoktur yetkimiz de yoktur. Biz soruşturmanın her aşamasında elde edilen deliller ile ilgili olarak savcıyı bilgilendiririz ve delili mutlaka önüne götürüp bizzat bilgi veririz. Bununla ilgili periyodik birifingler yaparız ancak gecikmesinde sakınca olan bir durum ortaya çıkınca derhal bilgi veririz. Dolayısıyla biz Erdoğan Bayraktar'm soruşturmada adınm geçtiğini anında savcıya bildirdik TBMM Başkanlığına veya başka bir makama bilgi verilmesi gerekiyor idiyse bu görev savcılığın görevidir. Bizim yasama dokunulmazlığı olan herhangi bir kişi ile ilgili soruşturma işlemi yapmadığımıza dair biraz önce verdiğim bilgiyi ve bir önceki sorudaki cevabımı bu soruda da tekrar ediyorum. Yasama dokunulmazlığı olan kişilere yönelik soruşturma işlemleri yapmadığımızı bu nedenle Anayasa 83 veya 100 maddelerine ihlal niteliğinde bir işlemimizin olmadığını yukarıdaki açıklamalara ilaveten tekrar ediyorum, yukarıdan beri bana sorduğunuz sorulardan esasen silahlı terör örgütü kurmak ve üye olmakla suçlandığım halde ne örgütün varlığına ne hangi örgütün emirleri doğrultusunda işlem yaptığıma ne örgütün hangi faaliyetine yönelik sorunun bulunmadığmı, tarafıma yöneltilen bütün soruların esasen yapmakla yükümlü olduğum görevimi neden yaptığıma ilişkin sorular olduğunu anladım. Ben ne silahlı ne silahsız bir terör örgütü mensubu değilim. Yıllardır şahsi geçmişim başarılı çalışmalarla doludur. Özlük dosyama bakıldığında yüzlerce takdir ve taltif görülecektir. Meslek yaşamım hep başarılar ve takdirlerle doludur. Tek bir idari soruşturmaya veya cezaya maruz kalmış değilim. Hakkımda adli bir soruşturma yapılmadı. Ben küçüklüğümden bu yana yetiştirildiğin ilkeler doğrultusunda ömrümü adaletin tecellisine adadım. Fakat bu gün adaletin tecellisi için yaptığım görevi neden yapüğım hususunda sorulara maruz kalmaktayım. Yıllarca hep başarılarım nedeni ile taltif ve takdir edilmiş bir insanın bir günde tamamen başka bir insan haline gelmesi nasıl mümkün olunur anlamış değilim. 17 Aralık 2013 tarihine kadar yüzlerce takdir almış olmama rağmen o tarihten sonra devleti yönetenler tarafından hükümeti yıkmaya yönelik bir terör örgütüne üye olmakla suçlanıp hedef gösterildim. Bu nedenle 50 ye yakın adli ve idari soruşturmaya uğradım 5 kez meslekten ihraç edildim Şu an rasyonel gerçek bir adelet uygulamasına inanmıyorum. Bu soruşturmayla ilgili olarak tutuklanmama talebinde dahi bulunmuyorum. Sorularda hakkımda hiç bir suçlama olmadığı halde bu suçtan da tutuklanacağımı biliyorum. Ben suçlamaya yönelik çabalar nedeni ile sadece görevlerim sırasında TCK 24. maddesinin üzerime yüklettiği şekilde görevimi yaptığımı yine TCK 21. maddesinde düzenlenmiş kasıt unsurunun yani görevi kötüye kullanma yada her hangi bir suç işleme kastımın hiç bir hareketimde olmadığım beyan etmek istiyorum. Zaten sorulan sorularda da bunu görmedim. Takdiri tarafınıza bırakmakla birlikte takdirin hiç bir zaman lehime olmayacağını da belirtmek isterim. Size soruların birisine verdiğim cevapta sözünü ettiğim Ceza Genel Kurulunu ibraz ediyorum. Gerçi bunu daha önce idari soruşturmada da ibraz ettim fakat dikkate alan olmadı" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, soruşturmanın gizliğini ihlal ettiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

42) Ahmet KALENDER'in;

İstanbul **Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdür Yardımcısı** olarak Teknik Takip ve Proje-2 (125043 sayılı soruşturmayı yapan birim)'den sorumlu olduğu,

"Yasama Dokunulmazlığı" kapsamında bulunan o dönem Çevre ve Şehircilik Bakanı **ERDOĞAN BAYRAKTAR** ile ilgili olarak;

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının ve,

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE(Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Ahmet KALENDER'in savcılık tarafından alınan ifadesinde özetle;

"2012/125043 nolu evrakta sorumluluğunuzda bulunan personellere hiç görev almadıkları veya takibinde bulunmadıkları halde tanzim edilen tutanaklarda isimlerini açtırıp imza attırma ile ilgili tasarrufu olmadığını, böyle bir iş ve işlemle ilgili talimatının olmadığını, var ise kendisinin bilmediğini, büro amirinin bileceğini, büro amiri de böyle bir talimat vermediğini, bu sorunun neye dayanılarak sorulduğunu bilmediğini, soruşturma kapsamında yasama dokunulmazlığı olan Erdoğan BAYRAKTAR'ın oğlunun suç şüphesi ile takip edildiğini, Sayın Bakanın da soruşturmanın ilerleyen bölümlerinde oğlu ile ilişkileri bağlamında veya TOKİ ve Emlak Konutun suç şüphesi ile takip edilen kişilerle ilişkileri bağlamında soruşturma kapsamında adının geçtiğini öğrendiğini beyan ettiği,

Devamında;

Ancak kesinlikle Anayasanın 83. maddesi kapsamına aykırı her hangi bir soruşturma iş ve işlemi yapılmadı. Durum soruşturma savcımıza iletildi. Soruşturma savcımız bizi talimatlandırdı. Ancak kesinlikle yasama dokunulmazlığı olanın iletişimin tespiti veya fiziki takip suretiyle takip yönünde hiç bir işlem yapılmadı. Onunla ilgili bir soruşturma işlemi yapılmadı. Doğal olarak hedef kişiler ile ilişkilerinde hedef kişiler yönünden delil toplandı. Bu deliller bağlantılı olduğu için yasama dokunulmazlığı olanı da ilgilendirmiş. Bu konularda biz adli amirimiz olan savcıdan talimat aldık. Yaptığımız tüm işlemleri onun talimatı ve mahkeme kararları ile yaptık. Astlarımız bu konuda bir takdir yetkisine sahip olmadıkları için

onlar sadece görevini yaptılar biz de görevimizi yaptık. Müdürlerimizin yer değiştirme ihtimaline ilişkin bilgiler gelmeye başlamıştı. Bu bilgiler alınınca durum soruşturma savcıları Mehmet Yüzgeç ve Celal Kara'ya iletildi. Celal Kara ve Mehmet Yüzgeç'in neden aynı tarihte operasyon kararı aldıklarını ve Celal Kara'nın mali şubedeki dosyanın operasyonunu da neden aynı gün yapma kararı aldığını bilmem. Onu kendilerine sormak lazım. Bu soruya biraz önceki soruya verdiğim cevabı tekraren verebilirim. Erdoğan Bayraktar'ın isminin soruşturmada geçtiğini bilgi olarak aldım. Ancak hangi tarihte idi onu hatırlamam mümkün değildir. Zaten biz Erdoğan Bayraktar hakkında bir soruşturma işlemi yürütmedik. Fezlekeyi bürolar hazırlar. Fezleke hazırlanıp tamamlandıktan sonra incelemek üzere bize gelir biz de inceler şube müdürümüze sunarız. Şube müdürü yok ise ona bilgi vermek kaydıyla biz imzalarız. Bu fezlekenin hazırlanmasında bizzat görev yapmadım, zaten şube müdür yardımcılığı görevimin görev tanımı içerisinde fezleke hazırlamak yoktur. Tutanağı görmeden bu konuda bir şey söyleyemem ve böyle bir şey hatırlamıyorum. Ancak eğer tutanak içeriğinde bir kopukluk yok ise sonucu ve delilleri etkileyecek bir ekleme çıkarma husus yok ise bu husus sehven yapılmıştır. Onu tutanağı imzalayanlara sormak gerekir. Biraz önce belirttiğim gibi fezleke ilgili büroda hazırlanır. Benim büromdaki bilgisayarda ne ön fezleke ne de fezlekenin digital ortamda bir örneği yoktu. Ben 18 Aralık günü görevden alındım. Şubeden hiç bir resmi evrak veya belge veya digital ortamda her hangi bir bilgi almadım. Fezleke ile ilgili hiç bir bilgi ve belge de almadım. Aysun Yazıcı isimli şahısı tanımam. Bu kişi ile her hangi bir temasım olmadı. 23/12/2013 tarihinde görevde olmadığım gibi evrak adliyeye bildiğim kadarıyla gönderilmiştir. Bu soru benden çok adliyedeki görevlilere ve savcılarımıza sorulması gerekir. O tarihe kadar siz de bu bilgilere temas ettiniz. Keza benden sonra görev alan arkadaşlarım bu bilgileri yaymış olmaları ihtimali en az benim kadardır. Ben hiç bir belge veya bilgiyi kimseyle paylaşmış değilim. Benim büromda kullanımıma tesis edilen bilgisayar veri depolamaya ilişkin bir bilgisayar değildir. Benim bilgisayarımda bu tür bilgiler bulunmaz. Sadece benim değil diğer şube müdür yardımcısının ve şube müdürünün bilgisayarında da bu tür bilgiler olmaz. Bu bilgisayarlarda oturup tutanak tutulmaz. Memur arkadaşımız bir bilgiyi veya fezlekeyi getirmiş ise benim bilgisiyarda sadece incelenir okumam için bana arz edilmiştir ancak benim bilgisayarda saklanmaz. Bilgisayarıma dışarıdan harici veri depolama cihazları takılabilir özelliği tabiki vardı. Hiçbir bilginin, görüntünün, soruşturma işleminin basın yayın organlarına servis edilmesinde benim dahlim yoktur. Somut olmayan bu tür sorulara muhatap olmamam gerektiğini düşünüyorum. Tanıklıktan çekinme hakkı olanlar arasındaki görüşmelerin tanıklıktan çekinme hakkı olan ile suç şüphesi altında takip edilen kişi arasında suç birlikteliği olduğuna dair delil elde edildiği takdirde bu görüşmenin kaydında ve delil olarak kullanılmasında yasal engel bulunmadığına dair Yargıtay Ceza Genel Kurulunun kararları vardır. Bu konu başka soruşturmalarda defalarca gündeme gelip tartışıldı. Yargıtaydan görüş dahi soruldu. Bu sonuca varıldı. Kaldı ki bu kararı biz vermedik. Soruşturmada asıl patron olan ve bizim soruşturmayı onun talimatı ile yürüttüğümüz savcı verdi. Ayrıca biz yasama dokunulmazlığı olan bir kişinin iletişimini tespit etmedik Biz hakkında hiç bir özel soruşturma kuralı olmayan Abdullah Oğuz Bayraktar'ın iletişimini tespit etmişiz. Bu tespit tamamen hukuka uygundur. Hedef kişi odur Erdoğan Bayraktar değildir. Bu telefon görüşmesini delil olarak değerlendirilmesi talimatını savcımız vermiştir. Bir görüşmenin tape edilip edilmemesine savcı karar verir. Arkadaşlarımız suç görüşmesi olduğundan şüphelendikleri her konuşmayı çözerek savcımıza sunarlar. Savcımız bu görüşmenin tape edilip edilmemesine karar verir. Doğal olarak ben yada diğer adli kolluk sorumluları karar vermezler. Tanıklıktan çekinme konusunda da karar makamı tabi ki biz değiliz. Bu soruya da daha önceki verdiğim cevapları verebilirim Bizim CMK 135/2 maddesi hükmünü ihlal etmemiz mümkün değildir. Tanıklıktan çekinmeyi kararlaştıracak olan savcıdır bu konularda bize soru sorulmaması gerektiğini düşünüyorum. Benim teknik takip ve izleme bürosundan sorumlu olmam bu sonucu değiştirmez. Bu hususta takdir edilir ki görev bizim değildir. Bu yönde bir bilgi verilmesi gerekiyor ise bunu Başsavcılığın vermesi gerekirdi. Kaldı ki yasama dokunulmazlığı olan kişi ile ilgili suç işlemiş olabileceği yönündeki deliller derlenip toparlandıktan sonra Başsavcılık ilgili makama bilgileri iletmiştir. İlgili makamlardan

bu bilgiler geri dönmeyip oralarda gerekli işlemler yapılmıştır. Haber verme görevi bizim bilgimiz dahilinde değildir. Biz savcılığa bu yönde bir yazı da yazmadık, yazmamız da gerekmez. Savcımız soruşturmanın her aşamasında bizzat bizimle birlikte idi Her şeyden haberdardı Daha ilk delile rastladığında hemen bilgi vermeyip suç işlenmiş olup olmadığı konusunda emin olmak için beklemeyi tercih etmiş olabilir. Kaldı ki savcının bilgiyi gönderdiği aşama yanlış ve hukuka aykırı olsa idi gönderilen bilgi iade edilirdi. Biraz önce belirttiğim gibi iade edilmemiş işleme konulmuştur. Ayrıca bu soruşturmada zaman içerisinde dört ayrı savcı görev aldı. En son operasyon aşamasında görev yapan Mehmet Yüzgeç muhtemelen 1 ay kadar önce görevlendirilmişti. Savcılardan biri bu yönde görevini ihmal etmiş olsa diğeri görevini yapardı Demek ki yapılan işlem doğru ki her savcı aynı yönde davranmaya devam etti. Bu soruya da bir önceki soruya verdiğim cevabı verebilirim.

Biz yasama dokunulmazlığı olan kişinin durumunu hem şube müdürümüze hem savcımıza bildirdik. Ben ayrıca şube müdürüme TBMM Başkanlığına konu hakkında yazı yazılması yönünde bir uyarı da bulunmadım. Böyle bir gerekliliği bilmek durumunda da değilim. Bizim görevimiz soruşturma içerisinde yasama dokunulmazlığı olan kişinin adının geçtiğini bildirmekten ibarettir. Biz bu soruşturmayı savcı talimatı ve mahkeme kararları doğrultusunda yürüttük. Soruşturmanın en önemli sujelerinden birisi zamanın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan Bayraktar idi. Erdoğan Bayraktar'ın TOKİ'nin verdiği bir takım inşaatların enerji ve yemek işlerini oğlunun yönettği bir şirkete ve tanıdıkları diğer şirketlere verdirdiği, bazı müteahitlere Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkisine dayanarak Büyükşehir Belediyesinden alınamamış imar izinlerini yasaya aykırı biçimde verdiği buraları özel proje alanı ilan ettirdiği, Zorlu Center'da 95,000 metrekareyi bulan inşaat alanının verilen ruhsata aykırı olarak inşaata ilave edildiği hususu bilinmesine rağmen devletin en üst düzey yetkilileri tarafından bu duruma göz yumulduğu, ayrıca TOKİ tarafından verilen bazı ihalelerde ve yapılan imar değişikliklerinde ilgili şahıslardan milyon liralara varan bağışlar talep edildiği iddiaları dosyada mevcutken ve bunun gibi sayısız delillerden oluşan iddialar dosyada varken bütün bu somut delilleri yok sayıp dosyada siz dahil beş savcı ve 47. sulh ceza hakimliğinin dinleme ve izleme kararları var iken bunları görmezden gelerek savcı ve mahkeme kararlarını yerine getirmekten başka görevi olmayan polis memurlarının terörist diye göz altına alma, tutuklatmak ne hukukla ne de vicdanla bağdaşmamaktadır. Esasen bu dosyalarda şahsıma yapılan bütün haksızlıkları kimsenin kötülüğü benden olmasın düşüncesi ile hakkımı helal etmiştim. Ancak Allah'tan başka kimsesi olmayan ve görevini yapmaktan başka bir suçu olmayan polis memurlarının terörist diye tutuklanıp zindanlara atılması evlerinden eşlerinden çocuklarından ayrı bırakılmaları, göz altına alınıp rencide edilmeleri kabul edebileceğim görmezden gelebileceğim sessiz kalabileceğim bir husus değildir. Ancak gelinen noktadan bu arkadaşların haklarını mevcut hukuk sistemi içerisinde aramak da imkansız hale geldiğinden Sayın Erdoğan Bayraktardan Allah ve Resulü huzurunda davacıyım." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

43) Ahmet ÜZÜMCÜ'nün;

Ahmet ÜZÜMCÜ 254811 Sicil Sayılı Emniyet Amiri Proje-2 ***(125043 sayılı soruşturmayı yürüten birim)*** den sorumlu amirdir. Adli ve idari olarak ast ve üstlerine karşı sorumluluğu vardır.

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının ve,

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Ahmet ÜZÜMCÜ'nün savcılık tarafından alınan ifadesinde özetle;

"Aldığımız bir suç ihbarı üzerine ihbarı bir rapor ile C. Başsavcılığına bildirdiğimiz doğrudur. Bu zaten bizim yasal olarak zorunlu görevimizdir. Başsavcılık da o tarihte Başsavcı vekili olarak görev yapan karadenizli olduğunu bildiğim ismini Ali Cengiz Hacıosmanoğlu diye hatırladığım Başsavcı Vekilimiz bir soruşturma numarası verdi. Soruşturma ile ismini hatırlamadığım bir savcı görevlendirildi. Savcımız kısa boylu bir savcıydı. Bu rapordaki bilgiler doğrultusunda iletişimin tespiti kararı talep edildi. Ancak mahkeme bu talebi reddetti. Talepteki gerekçeler tarafımızdan biraz daha detaylandırılarak yeni bir rapor hazırlandı. Savcılığınıza bu rapor tekrar gönderildi. Mahkemeden yeniden talepte bulunulduğunda bu rapordaki bilgi ve deliller ışığında mahkeme tarafından iletişimin tespiti kararı verildi. Soruşturma da bu şekilde başladı. Böyle bir rapor hazırlamamız bizim yasal görevimizdir Aksine hareket etmemiz sorumluluk gerektirir. CMK hükümleri gereğince aldığımız her suç ihbarını savcıya bildirmekle yükümlüyüz. Biz de bu görevi yerine getirdik. Bu nedenle amirlerimden beni yönlendiren baskı altına alan kanunsuz emir talimatı veren olamaz. Belirttiğim gibi savcılığa iletilen bizim aldığımız bir ihbarla ilgili rapordur. Söz konusu soruşturma yaklaşık bir buçuk yıl sürmüştür. Bu süre içerisinde kırka yakın mahkemeden kararlar alınmıştır. Soruşturma süresince beş ayrı savcımız soruşturma sürecinde görev almıştır. Soruşturmada ilk görevlendirilen savcımız bir yıl kadar görev yapmıştır. Sonrasında bir ay kadar süreyle bir başka savcımız görev yapmış, daha sonra da Mehmet Yüzgeç savcımız soruşturmada görevlendirilmşitir. Daha sonra siz ve Mustafa Erol görev aldınız. Şayet bu süreçte hukuka aykırı her hangi bir davranış olsaydı bu davranış ve işlemler kırka yakın mahkemenin onayından ve beş savcımn onayından geçmezdi. Biz her işlemimizi azami titizlikle mahkeme kararları ve savcı talimatı doğrultusunda yaptık. Yaptığımız her iş ve işlemi mutlaka savcımıza bildirip talimatı aldık. Hukuka aykırı hiç bir delil toplama işlemi yapılmamıştır. Bu soruda kast edilen kişi yasama dokunulmazlığı olan Erdoğan Bayraktar ise bizim soruşturma süresince zaten yasama dokunulmazlığı olan Erdoğan Bayraktar hakkında yürüttüğümüz her hangi bir soruşturma işlemi olmamıştır. Bu soruşturmada Erdoğan Bayraktar'ın oğlunun bakan olan babasının nüfuzunu kullanarak bir çok imar planına müdahale ettiği ve nüfuz ticareti yaptığını fark ettik. Suç oluşturan bu eylemlerin delillerinin

tespiti için savcının talimatı doğrultusunda yasaların ön gördüğü yol ve yöntemlerle delillerimizi topladık. Yasama dokunulmazlığı olan bakan yönünden her hangi bir işlem yapmadık. Sadece soruşturma bitiminde yasama dokunulmazlığı olan bakan yönünden durumun ilgili birimlere bildirilmesi için hazırlanan rapor sizlerin de imzası bulunan Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü ve TBMM ye gönderilmiştir. Raporumuz da o makamlardan kabul görmüştür. Esasen biz ayrı bir rapor da düzenlemedik. Evrakın tefriki de Meclis Başkanlığına ve Adalet Bakanlığına bildirilme işlemi savcılığınız tarafından yapılmıştır. Ben sorumlu müdürlerimize ve sıralı amirlerime elbetteki soruşturmanın her aşamasından bilgi verdim. Yasama dokunulmazlığı olan kişi ile ilgili özel bir görüş belirtmedim. Buna gerek yoktur Bu değerlendirme zaten kendilerine aittir. Biz soruşturmadaki gelişmeler ile ilgili savcımızı bilgilendirdik. Onun talimatı doğrultusunda soruşturmaya devam ettik. Hayır kesinlikle amirlerim veya üstlerimden konusu suç teşkil eden emir almadım böyle bir taleple karşılaşmadım. Mali şubedeki soruşturmadan benim bilgim olması mümkün değildir. Soruşturmanın gizliliği ilkesi gereğince benim o soruşturmadan bilgim ve haberim olamaz. Ancak bizdeki iki dosyanın operasyonunun aynı gün yapılmasının çok makul ve izah edilir sebepleri vardır. Zira bizdeki her iki dosyada TOKİ ve Anıtlar Kurulunu ilgilendiren yönler vardı. Bu dosyaların soruşturmaları sonucundaki operasyonun ayrı ayrı günlerde yapılması halinde birinin operasyonunun diğerindeki operasyon öncesi bazı suç delillerinin karartılması sonucunu yaratabilirdi. Bununla birlikte biz operasyon talimatmı kendimiz vermeyiz. Savcılık bize bu talimatı verir. Dosyaların her ikisinin operasyonunun birlikte yapılması talimatını da savcılarımız vermiştir. Fakat bu talimatın çok haklı ve yerinde sebepleri olduğu açıktır. Ben soruşturma büro amiri olarak görev yaptım. Sorudaki grup amiri sıfatıyla ibaresinde bir yanlışlık vardır. Fezleke soruşturma 2 büro amirliği tarafından düzenlenmiştir. Fezlekede parafları bulunan kişilerden Muhammet Enes Koral büro memurudur. Duran Denizci grup amiridir. Onların isimleri karşısındaki parafları kendilerine aittir. Aynı fezlekede ismim karşısındaki imza bana aittir Fezleke bizim büroda hazırlanmış ve kimsenin müdahalesi olmamıştır. Adı geçen kişiyi tanımam Bununla her hangi bir irtibatının olmamıştır. Ayrıca Taraf Gazetesi veya her hangi bir basın yayın organında çalışan kişi veya kişilerle ne benim nede şube müdürlüğünde görevli her hangi bir kişinin irtibatı olmamıştır. Sözünü ettiğiniz haber küpürü benim şubedeki görevden ayrılmamdan daha sonra yayınlanmıştır. Bu nedenle öncelikle bu sorunun bizden sonra göreve getirilen kişilere sorulması gerektiğini düşünüyorum ve özellikle onlara sorulmasını talep ediyorum. Sorunun muhatabı ben değilim böyle bir haber bizim tarafımızdan her hangi bir kimseye verilip servis edilmemiştir. Kaldı ki o tarihte soruşturma dosyası adliyeye de intikal etmiştir. Bu bilgilerin adliyeden verilmiş olma da ihtimali vardır. Keza bu bilgiler şüphelilerin kendilerinde ve avukatlarında da mevcut olan bilgilerdir. Bizim sorumlu tutulmamız hukuka aykırıdır. Kesinlikle benim bilgilerin basın yayın organlarına sevk edilmesiyle ilgim ve alakam yoktur. Ben teknik büroda görevli değilim. Dinleme yapmam Teknik büro soruşturma ile ilgili dinlemelerini çok hayati bir konu arz etmediği sürece anında bize bildirmez. Sorduğunuz konuşma operasyon günü sabahında yapılmış bir konuşmadır. O gün operasyon nedeni ile çok yoğundum. Gün içerisinde böyle bir konuşmanın yapıldığından haberdar oldum Ancak detayı hatırlamıyorum. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun tanıklıktan çekinme hakkı olanlar arasındaki görüşmenin her iki tarafın suçla irtibatı olduğuna dair daha önce elde edilmiş deliller ile tespit edilmiş olması halinde kayıt edilmiş ve delil olarak kullanılmasında sakınca olmadığını öngörmektedir Esasen yasal düzenlemede bu yöndedir. Aksi kabul edilebilecek olursa özellikle aile içi suç birlikteliği olan kişiler arasındaki görüşmelerin tamamen delil olmaktan çıkartılması ve cezasızlık durumu ortaya çıkar. Bu yüzden bu görüşmenin tanıklıktan çekinme hakkı olanlar arasında yapılmış bir görüşme olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki buna da ben karar vermiş değilim. Bu konudaki kararı da soruşturmanın savcısı vermiştir. Biz yasama dokunulmazlığı olan hiç kimse ile ilgili her hangi bir soruşturma işlemi yapmadık. Yasama dokunulmazlığı olan kişi hedef kişilerimizle irtibat halinde olduğu için toplanan yasal deliller onu da ilgilendirmiş olabilir. Bu yasama dokunulmazlığının ve

dolayısıyla anayasanın ilgili maddelerini ihlali anlamına gelen bir davranış değildir. Yasama dokunulmazlığı ile ilgili kişiyle savcımıza bilgi verdik.

TBMM ye yazı yazmak, bilgi vermek görevi ve yetkisi bize ait değildir. Kaldı ki toplanan deliller bir fezleke halinde zamanı geldiğinde savcılık tarafından TBMM'ye sunulmuştur. Ayrıca gönderilen fezleke meclis tarafından işleme tabi tutulmuştur. Tarafımıza iade edilmemiştir. Bu da yapılan işlemlerin geçerli ve doğru olduğunun göstergesidir.

Sorulan sorular arasında benim hangi örgüte üye olduğum örgütün adının ne olduğu, bu örgütün hangi silahlı eylemleri yaptığı, benim kime hangi hiyerarşik bağ ile bağlı olduğum, hangi eylemlere karıştığım konusunda bir soru bulunmamaktadır. Keza ona dair tarafıma sunulmuş bir delil de yoktur. Benim üyesi olduğum veya kurucusu olduğum her hangi bir örgüt yoktur. Bu yüzden silahlı örgüt kurmakla suçlanmamın nedenini anlayamadım. Biz görevimizi yaptık. Yaptığımız görev sonucunda işlenen suça ilişkin delilleri tek tek ortaya koyduk. Siz de bu delillere bizzat temas ettiniz. Ortada açık seçik deliller varken bunların sorumluları hakkında Kovuşturmaya Yer Olmadığına dair karar verilip görevini yapan kişiler hakkında hiç bir suçlama olmadan soruşturma yapılması hukuki bir garabettir. Bu gerçek bir hukuk devleti olmamasından kaynaklanmaktadır. Gerçek bir hukuk devleti olduğumuzda bizim detaylı delillerle suç işlediklerini kanıtladığımız ve delillerini savcılığa sunduğumuz kişiler hakkında mutlaka soruşturma yapılacaktır. Bu konuda suçlanması gereken biz değiliz. Suç işleyenler ve suç işleyenleri koruyanlardır. Benim bu olaydan dolayı ciddi mağduriyetim var. Haksız ve suçsuz yere 8 aydır cezaevindeyim. Suç işleyenler elini kolunu sallayarak gezerken görevini yapanların mağdur edilmesinin hesabını mağdur edenlerden sorulması gerekmektedir." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

44) Ayhan ARIKANOĞLU'nun;
Eylemlerin olduğu tarihlerde **Teknik Takip ve İzleme Büro Amiri** sıfatıyla adli ve idari olarak üst ve astlarına karşı sorumluluğu olduğu,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi'nde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Ayhan ARIKANOĞLU'nun savcılıkça alınan ifadesinde özetle;
"Ben teknik takip büro amiri olarak görev yaptım. Doğal olarak benim bir aidiyet numaram vardı. Aidiyet numaram amirlerimce bilinir. Bilinmesi de doğaldır ancak aidiyet şifresi sadece benim tarafımdan bilinir. Bu şifreyi başka kimse kullanmaz kullanamaz, benim şifremi benim dışımda hiç kimse kullanmamıştır. Ben de personelimin aidiyet numaralarını bilirim ancak şifrelerini bilmem. Aidiyet ile ilgili işlemler Daire Başkanlığınca yürütülür. Şifreyi doğal olarak siz kendiniz oluşturursunuz bunu dairede bilmez. Hayır Kesinlikle böyle bir şey söz konusu olmaz Kaldı ki benim üzerimdeki amirler dinleme dahi yapmazlar. Bu soruşturma süresince asla hukuka aykırı delil toplanmadı. Biz bütün soruşturma işlemlerini savcının talimatı ve mahkeme kararları doğrultusunda yaptık. Hiçbir şekilde görev almadığım ve takibinde bulunmadığım tutanağı imzalamadım. İmza attığım işlerde ya yönlendirme yada bizzat yapma anlamında görevim olmuştur. Ben sorumluluğumdaki personele de görev almadıkları ya da takibinde bulunmadıkları herhangi bir soruşturma işlemi ile ilgili düzenlenen tutanağa imza attırılmış değilim. Asla böyle bir şey söz konusu olmaz ve olamaz. Ben sadece bu soruşturmada yasama dokunulmazlığı olan o zamanın Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın hedef şahıslarımızla telefon görüşmesi yaptığını öğrendim. Bu durumu zamanında hem sıralı amirlerime hem de savcımıza ilettik. Sonrasındaki işlemleri mutlaka savcımızın talimatıyla devam ettik. Teknik olarak teknik takip büro amiri doğrudan savcılar ile temas kurmaz. Bir destek ünitesidir. Biz görevlerimizi yapar ilgili büronun amirine teslim ederiz Daha sonraki görevleri onlar yaparlar. Yine de yaptığımız tüm işlemlerin mutlaka mahkeme kararlarına ve savcı talimatlarına dayandığını söyleyebilirim. Ben Aysun Yazıcı isimli şahısı tanımam Taraf Gazetesi ve ya başka bir basın yayın organında çalışan kişi veya kişilerle şube müdürlüğünde görevli her hangi bir kimsenin irtibatta olduğu veya görüştüğüyle alakalı bir bilgiye sahip değilim. Bu soruşturma ile ilgili yapan fiziki takip çalışmalarına dair görüntüler benim kişisel kullanımımdaki bilgisayarda yer almaz. Benim bilgisayarıma doğal olarak harici veri depolama cihazları takilabilmektedir. Biz kendi görevimizi bitirdikten sonra ilgili büroya verileri teslim ederiz. Büromuzda depolama işlemi yapılmaz. Ben görevim gereği operasyon sabahı büroda görevdeydim. Sözünü ettiğiniz görüşmeyi dinledim ancak kesinlikle böyle bir görüşme ile ilgili dışarıya bilgi sızdırmadım. Bizim dinleme işlemlerimiz dört grup tarafından yürütülür. Görevlendirme yapılırken bu gruplardan hangisinin elinde daha az iş var ise o gruba görev verilmek suretiyle görevlendirme yapılır. Yani görevlendirilecek grup ile ilgili tek kriter elindeki iş miktarıdır. Bu konuda her hangi biri şunu görevlendir bunu görevlendir diye talimat vermez. Bana gösterdiğiniz tablodaki aidiyet numaralarının kimlere ait olduğunu bilmiyorum. Ama eminim o sabah orada görevli olan vardiyadaki arkadaşlardır. Yetkisiz biri zaten dinleme yapamaz mutlaka yetkilidir. Sözünü ettiğiniz telefon görüşmesini biraz önce belirttiğim gibi o sabah operasyon nedeni ile görevimin başında olduğum için dinledim. Hatta bizzat dinlediğimi hatırlamıyorum. Ancak kim bu bilgiyi vermişti hatırlamıyorum. Orada bulunan arkadaşlardan her hangi birisi olabilir. Ben bu konuşmanın tanıklıktan çekinme kapsamında değerlendirilmesi gereken bir görüşme olduğu yönünde görüş belirtmedim. Bana da bu yönde bir görüş belirten olmadı. Ancak şunu belirtebilirim. Bir görüşmenin tape yapılmasına biz karar veremeyiz. Görüşme tape yapılmış ise ya savcılık makamı tarafından ya da ilgili soruşturma birimi bu durumu bildirmiştir. O yüzden tape yapılmıştır. Bu nedenle tanıklıktan çekinme konusunda kararı savcılık makamı verir. Bizim ayrıca uyarmamıza gerek yoktur. Kaldı ki bana okuduğunuz görüşmenin bu kapsamda değerlendirecek nitelikte olduğunu düşünmedim. Fezlekenin hazırlanması ve yazılması konusu benimle alakalı bir konu değildir. Tanıklıktan çekinmeye gelince biraz öncede belirttiğim gibi biz yapılan görüşmeyi gerçekten tanıklıktan çekinme hakkı olanlar arasında mesala anne oğul arasında yapılmış olsa bile talep

halinde digital ortamda savcının önüne sunarız. Bu konudaki değerlendirme ve takdir savcıya aittir. Bu aşamada gizlilik devam etmektedir. Karar makamı da soruşturmanın asıl patronu olan savcıdadır. Erdoğan Bayraktar'ın adı soruşturma başladıktan yirmi gün sonra veya bir ay sonra geçmeye başladı. Sistem gereği ben iletişimin tespiti işlemlerini takip ettiğim için bana personelimden birinin bu konuyu bildirmesinde gerek yoktur. Ben ekstra bilgiye gerek olmadan bilgim olur. Ben de ilgili büroya dolayısıyla amirlerime bildirdim. Bu konu ne benim sorumluluk alanımdadır. Ne de böyle bir değerlendirmeye yetkim vardır. Bu değerlendirmeler esasen biszzat C Başsavcılığı tarafından yapılır. Bizim TBMM Başkanlığına bilgi vermek veya bilgi verilsin diye savcılığa yazı yazılsın diye bir görevim yoktur. Buna yetkimiz de yoktur. Bu soruya bir önceki soruya verdiğim cevabı verebilirim. TBMM başkanlığına bilgi vermek bizim görevimiz değildir. Telefon görüşmelerinin tanıklıktan çekinme hakkı kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğini veya soruşturmada ne şekilde delil olarak kullanılacağına yasa gereği savcı karar verir Bu soruşturmada da öyle olmuştur Çünkü soruşturmanın her aşamasında savcının bilgisi olmuş talimatı alınmıştır. Kaldı ki daha önceki sorulara verdiğim cevaplarda olduğu gibi bu konuları değerlendirmek yetkisi ve görevi bana ait değildir. Biraz önceki sorulara vermiş olduğum cevapta olduğu gibi bu konuların takdiri tarafıma ait değildir. Yasama dokunulmazlığı kapsamında değerlendirilip kayıt edilmemesi gereken bir görüşme var ise bunu savcının belirlemesi ve bize talimat vermesi gerekir. Biz hiç bir şekilde yasama dokunulmazlığı olan bir kişi ile ilgiilii iletişimin tespiti ve teknik takip yapmadık. Bu yönde mahkeme kararı almadık. Talep etmedik Yaptığımız işlem mahkeme kararları doğrultusunda hedef kişilerin dinlenilmesi ve takibinden ibarettir. Bu yüzden Anayasanın ilgili maddelerine dönük hiç bir işlem yoktur" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

45) Adem ATİK'in;
Komiser Yardımcısı rütbesiyle **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde dinlemeden sorumlu grup amiri** olarak ast ve üstlerine karşı sorumluluğu bulunmaktadır.

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;
23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür

Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

12.10.2013 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen yazıda Ahmet KALENDER'in yerine imza atarak resmi belgede **sahtecilik** yaptığı tespit edilmiştir.

Emniyette alınan ifadesinden özetle;
"2011 yılı Nisan ayından 2014 yılı Şubat ayına kadar Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde çalıştığını, ilk başladığında Proje 2 Büro Amirliğinde başladığını, 2013 yılı Eylül ayında Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğine geçtiğini, burada görevlendirildiğini, Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde dinleme kısmında kısım amiri olarak görev yaptığını,
Soruşturma dosyalarında ilk alınan dinleme kararlarıyla ilgili olarak şubenin adli olarak görev yapan bürolarından düzenlenen raporların kendi bürolarına geldiğini, büro amirliklerinde de kalem olarak görev yapan personelin üst yazısını yazarak evrakları ilgili soruşturma savcısına gönderdiklerini, dinlemeyi kendileri yaptığı için şahıslarla ilgili uzatma kararları alınacaksa uzatma raporunu tanzim ettiklerini, bu uzatmaların kararını soruşturmayı yürüten adli bürodaki görevliler ile soruşturma savcısının karar verdiğini,
Dinleme kararları geldikten sonra Teknik Takip ve İzleme Büro Amiri hangi kısım hat sayısı ve şüpheli sayısı açısından daha uygun ve müsaitse onu göre görevlendirme yaptığını, dinleme tamamlandıktan sonra büronun içerisinde TAPE kısmı olduğunu iletişim tespit tutanağı haline bunların getirdiğini,
Yapılan iletişimin dinlenmesi çalışmalarında görüşmelerin suç içerikli olduğu kanaati ile TAPE yapılmasına ilgili soruşturmayı yürüten adli bürolarda ki görevlilerin karar verdiğini,
Kendisinin dinleme kısmında kısım amiri olarak çalıştığını, genelde kendisiyle çalışan personele yönlendirme işlemi yaptığını, çok nadiren önemli bir konu olduğunda dinleme de yaptığını, Mahkemeden gelen kararlar neticesinde soruşturmayı yürüten savcısının görevlendirmesi ile düşen sesler dinlemeciler tarafından dinlenerek NOT programına kaydedildiğini, buradan da adli büroların konuyu takip etmesinin sağlandığını, kendilerinin adli bürolara soruşturma yürütülürken destek veren bir büro olduklarını,
Kendi adına aidiyet numarasının tanımlı olduğunu ama şu an numarayı tam olarak hatırlamadığını, kendisine tanımlı aidiyet numarası ve şifremi sadece kendisinin bildiğini,
Kişisel veri depolama cihazlarının dinleme yapılan odaya giremediğini, kendisinin ve sorumluluğunda bulunan personelin bilgisayarlarında kendilerine özel kişisel harici veri depolama cihazı taktıklarını görmediğini,
Teknik Takip Ve İzleme Büro Amirliğinde dinleme kısmında çalıştığı dönem içerisinde; yapılan dinlemelerle alakalı veriler büro amirliğinde ve tahkikat dosyasını tanzim eden ilgili büro amirliğine teslimi aşamasında görevlilerce gizliğin ihlal edilmemesi amacıyla gerekli tedbir ve önlemlerin alındığını,
Yaptığı dinlemelerde böyle bir hususla karşılaşmadığını, işleyiş olarak anlatacak olursa bir hedef şahsın dinleme esnasında CMK135/2 kapsamında yaptığı görüşme karşı taraf da dosyada diğer elde edilen deliller kapsamında şüpheli değilse soruşturmayı yürüten adli bürodaki personeller ve soruşturmanın savcısının kararı ile imha edildiğini,
2013 yılı Eylül ayında Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde çalışmaya başladıktan sonra görevlendirildiği kısımda 2012/125043 sayılı dosyanın da olduğunu, kendisinin Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğine geçtiğinde soruşturmaya ait dosyanın dinlemesinin devam ettiğini, konuyla ilgili soruşturmada yazılmış raporları okuyarak bilgi edindiğini,
Soruşturma kapsamında delil toplama süresince hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplama işleminin yapılmadığını.
Tüm dosyalarda olduğu gibi bu dosyada da takip edilen dinlenen şahısların mevcut durumları ile alakalı bir şey fark ettiğinde üstlerine bilgi verdiğini, yapılan iş ve işlemlerde üstlerinden konusu suç teşkil eden emir görevlendirme ve taleplerle karşılaşmadığını,

Operasyon yapılması aşamasında herhangi bir karar alma yetki ve sorumluluğu olmadığından toplam 3 soruşturma dosyasının aynı anda yapılmasından bir bilgisi olmadığını,
Takip tutanaklarının takipçiler tarafından tanzim edilip direkt soruşturmayı yürüten ilgili adli bürosuna teslim edildiğini, teslim edilip edilmediği ile alakalı dinleme kısmına bilgilendirme yapılmadığını, fiziki takip tutanağını o dönemde kimin tanzim ettiğini bilmediğini, Büro Amiri Ayhan ARIKANOĞLU'nun büro amiri olduğu için zaman zaman kontrol ve koordinasyon için takip çalışmalarına katıldığını hatırladığını dinleme kısmında yapılan iş ve işlemler o dönemde çok yoğun olduğu için direkt bu dosya üzerinden takip çalışmalarına katılıp katılmadığını hatırlamadığını, Fiziki takip kısmı ile ilgili iş ve işleyişlerle alakalı hususları bilmediğini,
Kendisine gösterilen üst yazıyı tanzim etmediğini, tanzim edeni hatırlamadığını, üst yazının paraf ve tarih kısmının boş olmasının sebebini tam olarak hatırlamamakla birlikte üst yazının düzenlendiği tarih hafta sonuna geldiği için geç gelmeleri nedeniyle paraflarının olmayabileceğini değerlendirdiğini, üst yazının imza kısmında **şube müdür yardımcısı Ahmet KALENDER isminin olduğu yere atılan imza hatırladığı kadarı ile kendisine ait olduğunu**, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde savcının talimatı ile yapılan fiziki takiplerde elde edilen delillerin adli mercilere ulaştırılması ve onanmasının sınırı 24 saat olduğu için bu yazı esnasında da **Ahmet KALENDER'in şubede bulunmadığı için kendisine telefonla bilgi verdiğini hatırladığını ve onun bilgisi dahilinde yerine imza attığını,**
Üstyazı ekinin 7 sayfa yazılmasının tamamen maddi bir hata olduğunu düşündüğünü, Fiziki takip tutanağı içerisinde yer alan bu görüntüleri herhangi bir personelin kişisel veri saklama cihazına (USB bellek, kameralı cep telefonu v.b.) aldığına şahit olmadığını,
Hiçbir gazeteciyle ve basın mensubu ile hiçbir şekilde görüşmesi ve irtibatının olmadığını,
Şüpheli Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın babası olan eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR ile 17.12.2013 günü sabahı yaptığı telefon görüşmesini dinleyip dinlemediğini hatırlamadığını, bu görüşmeyi 17.12.2013 günü kimlerin dinlediğini de hatırlamadığını,
Görüşme hakkında üstlerine bilgi verdiğini, görüşme içeriğine bakıldığında da operasyonun seyri ile alakalı ilgili bir gelişme olduğu anlaşıldığını,
Karşı görüşmelerin tutanak haline getirilmesi Anayasanın 83/2 maddesine kapsamına girmemektedir, 83/2 fıkrasına bakıldığında, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz yazdığını, yapılan bu görüşme çözümlerinin bu maddelerin hiç birine girmediğini, Ayrıca görevinin sadece ilk görüşmeleri çözen memurların koordinasyonunu ve yönetimi sağlamak olduğunu,
Meclise yazılacak yazının kendi yetki ve sorumluluk alanım dışında olduğunu, bildiği kadarı ile savcının yapması gereken bir durum olduğunu,
Üstlerinden savcılık makamı veya TBMM makamı ile irtibata geçen biri olup olmadığına dair bir bilgisi olmadığını,
Yaptığı işlemlerin kanuna uygunluğunu açıkça izah ettiğini, ifade boyunca sorulan soruların Görevi kötüye kullanma ve gizliliği ihlalle ilgili olduğunu, İfadenin başında kendisine Silahlı Terör Örgütüne üye olduğuna dair bir suçlamada bulunulduğunu, ancak bununla ilgili tarafıma en ufak bir soru, delil, bilgi hatta bilgi emaresi dahi gösterilmediğini, bugüne kadar mahkeme kararlarına ve kanuna uygun bir şekilde görevini yerine getirdiğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü liderinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, diğer örgüt üyelerini yönlendirdiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, Resmi Belgede Sahtecilik yaptığı, örgüt yöneticisi sıfatıyla diğer şüphelilerin eylemlerinden de sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

46) Aydın GÜVEN'in;

Polis Memuru olarak **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli** memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının imzası bulunduğu 23.12.2013 tarihinde **TARAF Gazetesi'nde** ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde **Cumhuriyet Gazetesi**'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde **KAZETE** (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Emniyetçe alınan ifadesinde özetle;
"2005 yılından bu tarihe kadar İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yapmakta olduğunu, Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yaptığı süre zarfında bir yıl nezarethane görevinde, geriye kalan sürede Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde çalıştığını ve halen bu büroda çalışmakta olduğunu, şubede çalıştığı dönem içerisinde hedef şahıslara yönelik yapılan fiziki takip çalışmalarının rütbeli personel tarafından yönlendirilmekte olduğunu, fiziki takip görevini yapacak ekibin görevlendirilmesi o an büroda uygun pozisyonda bulunan ekiplerin rütbeli personelleri tarafından yapıldığını, fiziki takip çalışmaları tamamlandıktan sonra takibe katılan ekipte ki herkesin tutanağı imzaladığını,
17.12.2013 günü operasyonu yapılan 2012/55422 sayılı soruşturmada görev almış olabileceğini ancak bu soruşturmada kaç fiziki takibe katıldığını hatırladığını, aynı anda birden çok soruşturma hakkında CMK 140 uygulandığını bu nedenle hatırlamadığını, bahse konu soruşturma kapsamında hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplama işlemi yapıldığına şahit olmadığını, hiçbir şekilde görev almadığı veya takibinde bulunmadığı halde tanzim edilen tutanaklara imza atmadığını, takibini yaptığı şahıslarla ilgili bir çalışmasının veya araştırmasının olmadığını, dolayısıyla şahısların mevcut durumları ile alakalı sıralı amirlerine herhangi bir görüş beyanında bulunmadığını, zaten takibini yaptıkları şahıslarla alakalı sıralı amirlerinin kendilerinden daha fazla ayrıntılı bilgiye sahip olduğunu, bahse konu soruşturmanın hangi gün yapılacağı hakkında herhangi bir bilgisinin olmadığını, söz konusu operasyonun içeriği ile ilgili bilgiyi operasyon yapıldıktan sonra medyadan duydukları sonucu vakıf olduğunu,

11.10.2013 günü saat:21.40 da tanzim edilen fiziki takip tutanağının çalışmasının Davut KOÇLU isimli şahsın TOKİ'ye para götüreceğine yönelik elde edilen bilgiler sonucunda yapıldığını, bu konu ile alakalı CMK 135 tedbirleri kapsamında elde edilen bilgilerde tutanak içeriğinde yer aldığını, tedbirin uygulandığı tarihte Büro Amirlerinin Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU olduğunu, yine bu tedbirde sorumlu grup amiri olarak görev alan rütbeli personelin Komiser Yardımcısı Mutlu ACİL olduğunu, bu görevdeki planlamanın ve görevlendirmenin kim tarafından yapıldığını şuan da tam olarak net hatırlamadığını, muhtemelen büronun olağan işleyişine göre planlama yapıldığını, tedbir uygulamadan önce kendileri ile beraber görev alan rütbeli personelce yapılacak takip hakkında kendilerine bilgi verildiğini, bu bilginin Davut KOÇLU isimli şahsın TOKİ'ye para götüreceğine dair bilgi olduğunu, fiziki takip çalışmasındaki görüntülerin hangi personel tarafından çekildiğini hatırlamasının mümkün olmadığını, büronun rutin işleyişinde olduğu gibi elde edilen fotoğraflar ve çekimler ilgili adli soruşturma birimine tutanak ile teslim edilmek amacıyla büroda ki bilgisayarda toplandığını, suçla alakalı olabilecek görüntüler alınıp tutanak haline getirildikten sonra diğer görüntüler bilgisayar ve diğer kayıt cihazlarından silinmek suretiyle imha edildiğini, daha sonra bu tutanağı hangi görevlilerce adli tahkikat birimine teslim

edildiğini, bu tutanağı ilgili büro amirliğinden kimin teslim aldığını şuan hatırlamadığını, fiziki takip onama yazısında tutanağın 7 sayfa olarak yazılmasındaki hatanın sehven yapıldığını düşündüğünü, Aysun Yazıcı isimli şahsı tanımadığını, şahsın bu fotoğrafları nasıl, ne şekilde ve kimden aldığını bilmediğini, adı geçen şahısla kendisinin hiçbir şekilde irtibatının bulunmadığını, kendisinin gizliliği ihlal edici herhangi bir faaliyet veya eylem içerisinde bulunmadığını, fiziki takip çalışmasında elde edilen fotoğrafların usul ve yönetmelik çerçevesinde bilgisayar ve kayıt cihazlarından silinerek imha edildiğini,
Şahsına karşı yapılan suçlamaları kesinlikle kabul etmediğini, bu soruşturma dosyasında veya görev aldığı herhangi bir soruşturmada gizliliği ihlal edecek hiçbir fiilde bulunmadığını, bunun olmaması için de her zaman azami dikkat ve özeni gösterdiğini, görevini kanun, yasa ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde ifa ettiğini, yasal dışı herhangi bir eylem ve davranış içerisinde bulunmadığını" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

47) Burcu MASAT'ın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde **fiziki takip kısmında** görevli **memur** olduğu,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi'nin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Burcu MASAT'ın talimatlı alınan ifadesinde özetle;
"2010 yılında Adile Sadullah Mermerci Polis Okulunda mezun oldum. 2010 yılında ASM Polis Eğitim Merkezinden mezun oldum. İlk atama yerim İstanbul Atatürk Hava Limanıdır. Burada 2,5 yıl çalıştım. Ardından atamam Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne oldu. 2014 yılı Mart ayında tayinim Yenibosna Polis Merkezine çıktı. Orada iki ay görev yaptıktan sonra şark görevini yapmak üzere Hakkari Şemdinli İlçesine atandım. 2014 yılı Haziran ayından beri burada görev yapmaktayım. Daha önce adli ya da idari herhangi bir soruşturma geçirmedim.

İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde yaklaşık olarak 1 yıl 4 ay süre ile çalıştım. Teknik takip bölümündeydim. Ben Mahkeme kararları doğrultusunda amirlerimizin verdiği emirlere istinaden şüpheli şahıslar hakkında fiziki takip yapan ekip içerisindeydim. Bizim görevimiz mahkemeler tarafından verilen fiziki takip kararlarının bize ulaştırılmasına

müteakip, sıralı amirlerimizin emirleri doğrultusunda kararlarda bahsi geçen şahısların fiziki takibini gerçekleştirip, keyfiyeti tutanak altına alarak ilgili mercilere teslim etmekti. Bunun dışında görev işleyiş, yetki ve sorumluluklarımıza dair başka bir yükümlülüğümüz yoktu. Görevimizi yetki ve sorumluluklarımızla alakalı kanun ve yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştiriyorduk. Ben çalıştığım dönem içerisinde teknik takip ile ilgili mevzuatı açıklayıcı bir kurs ya da eğitimden geçmedim. Ancak mevcut işleyiş içerisinde CMK'nın ilgili maddelerin içeriği hakkında zamanla aşinalık kazandım. Amirlerimiz zaten sürekli olarak hangi kanunun hangi maddesine göre takip yaptığımızı dillendiriyorlardı. Bütün ayrıntılarıyla olmasa da ana hatlarıyla görev ve faaliyetlerime ilişkin kanuni sınırları biliyordum. Ben sahada fiziki takip yaptığım için evrak tanzimi konusunda fazla bilgim yoktur. Bildiğim kadarıyla teknik araçlarla izleme taleplerini idari kısım yapmaktaydı. Ancak ben sahada çalıştığım için taleplerin öncesinde ve sonrasında neler yapıldığını, nasıl bir çalışma olduğunu bilemiyorum. Şubede çalıştığım dönem içerisinde fiziki takip çalışmaları görevli komiserlerimiz tarafından yönlendirilmekteydi. Takip yapılacağı anda hangi ekip boşta ise, ona görev veriliyordu. Takip tamamlandıktan sonra takibi yapan ekip yada ekipler tutanağı hep birlikte tanzim ederek altına imzalarını atıyordu. Takibi yapan ekip içerisinde görevli tüm polis memurları görüntü kaydı yapabiliyordu. Zaten takip görevlerine genelde en az iki ekip çıkardı. Bir ekip içerisinde duruma göre iki yada üç kişi olurdu. Ben o dönemde yeni bir personel olduğum için genelde üç kişilik ekip içerisinde oluyordum. Zaman zaman benim de görüntü kaydettiğim oldu. Görevli ekip içerisinde bu hususu sınırlayan bir durum yoktu. Kayıt yaptığımız cihazların tamamı şeflerimizin üzerine zimmetli olan ve şube müdürlüğümüze tahsisli kayıt cihazları idi. Biz elde ettiğimiz kayıtları önce bürodaki bilgisayara aktarıp, burada tutanakları hazırlıyorduk. Bizden istenildiği zaman da CD ortamına aktararak tutanak ile birlikte idari kısıma teslim ediyorduk. Cihazlarımızdaki görüntüleri ise, bilgisayar ortamına aktardıktan sonra siliyorduk. Ben büroya teslim edilen görüntülerin ne şekilde muhafaza edildiğini bilmiyorum. Ancak az önce de bahsettiğim gibi bilgisayara aktardığımız görüntüler belki bu belli bir süre bilgisayarlarda kalıyor olabilir. Bu konuyla ilgili bir görevim olmadığı için net bir şey söylemem mümkün değildir. Ben yaptığım kayıtların tamamını devlet tarafından tahsis edilen teçhizat ile yaptım. Genelde anahtarlık içine yerleştirilmiş olan kamera ile kayıt aldım. Fakat başka ekiplerde kendilerine ait cihazlar ile kayıt yapan kimse olup olmadığını bilemem. Belki zaman zaman kişilere ait cihazlar ile kayıt yapılmış olabilir. Ancak benim bu durumla ilgili tanık olduğum bir olay yoktur. Bu nedenle bu şekilde elde edilmiş görüntülerin ne şekilde imha edildiğini de bilemem. Yine aynı nedenle bu durumla alakalı tutanak tutulup tutulmadığını da bilemem. Bizim çalıştığımız büroya parmak izi tanıma sistemi olan kapılardan geçilerek giriyordu. Bizim kayda aldığımız görüntüleri ve tuttuğumuz tutanakları teslim ettiğimiz idari kısım da bu büro içerisindeydi. Bulunduğumuz büroya büro çalışanı olan personel haricinde kimsenin girmesi mümkün değildi. Gizliliğin ihlal edilmemesi amacıyla biz büro çalışanları da ailemiz de dahil olmak üzere görev aldığımız soruşturmalarla ilgili ve yetkili olan kişiler dışında kimseye bahsetmiyorduk. Elde ettiğimiz görüntüleri de vakit kaybetmeksizin derhal büromuza getiriyor ve buradaki işlemlerimizi tamamlıyorduk. Gizliliğin ihlal edilmemesi adına alınan tedbir ve gösterilen hassasiyete ilişkin benim bildiklerim bunlardır. Ancak harici başka tedbirler de alınıyorsa bu tedbirlerle ilgili bilgim yoktur. Bana bahsettiğiniz 2012/125043 numaralı soruşturmayı bilmiyorum. Ancak 17/12/2013 günü operasyonu gerçekleştirildiği bilgisi tarafınızdan sorulan soru içerisinde verildiği için bu dosyanın kamuoyunda "17-25 Aralık soruşturması" olarak bilinen soruşturma olduğunu tahmin edebiliyorum. Bu dosyaya benim özellikle takip ettiğim bir soruşturma değildi. Zaman zaman eğer görev verilmiş ise, ben de görevimini gereği olarak bir kaç takip tedbirinde görev almış olabilirim. Ancak tam olarak hangi tarihlerde kimin takibinde görev aldığımı hatırlamam mümkün değildir. İlgili tutanaklar incelenerek bu konuda net bir bilgi edinilebilir. Ben yine daha önce belirttiğim gibi söz konusu soruşturmayı özel olarak takip etmiyordum. Zaten bir çok soruşturmanın numarasını da bilmem. Amirlerimiz bize takibi yapılan konu hakkında çok fazla bilgi vermiyordu. Özellikle soruşturmaların amaç, içerik ve yürütülmesi hakkında bir bilgiye sahip olmam mümkün değildir. Ben teknik

takip yapan saha ekibinde olduğum için amirlerim bana takibe ilişkin mahkeme kararını, takibi yapılacak olan kişinin fotoğrafını, hangi tarih ve saatte nerede bulunacağını bildirirdi. Biz de ekip olarak belirtilen tarih ve saatte belirlenen şüphelinin bulunduğu yerde görüntülerini kayda alırdık. Bunun dışında konuyla ilgili bize verilmesi gereken başka bir bilgi de yoktu. Ben hiçbir zaman Cumhuriyet Savcısı'nın gecikmesinde sakınca bulunan hal sebebiyle verdiği ve sonradan mahkeme onayına sunulan kararlar ile direkt olarak mahkeme kararı neticesinde yapılan fizik ve teknik takip dışında, herhangi bir karar olmaksızın hukuka aykırı şekilde bir delil toplandığına hiç şahit olmadım. Bahse konu soruşturmada yahut büromuzca yapılan başka herhangi bir soruşturmada kesinlikle görev almadığım ve takibinde de bulunmadığım halde sonradan tanzim edilen bir tutanağa imza atmadım. Eğer bir tutanağa imza atmış isem, mutlaka gerçekten katıldığım bir takip işlemine ilişkin bir tutanaktır. Kimse benden yapmadığım bir işin altına imza atmamı da talep etmedi. 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında yahut görev aldığım diğer soruşturmalar kapsamında mevcut durumları fark edilecek şekilde sıra dışı bir özellik gösteren herhangi birini takip etmedik. Ben takip ettiğim kişileri tanımıyordum. Ben TOKİ ve Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'nde çalışan alelade kişileri takip ettiğimizi düşünüyordum. Bu nedenle herhangi bir kimseyle bu konuda görüş alışverişinde bulunarak herhangi bir talimat da almadım. Ben takip yaptığımı soruşturmaların numaralarına da çok dikkat etmem. Evrak hukuka ve usule uygun olduğu sürece ve takip ettiğimiz kişi ile hakkında takip kararı verilen kişinin örtüşüyor olmasına dikkat ederim. Takip yapan tüm personelin en çok önem verdiği konu budur. Bunun dışında soruşturma numaraları sadece bir ayrıntıdan ibarettir. Bu nedenle bahsettiğiniz soruşturma numarası ile ilgili yaptığım takiplerin hangileri olduğunu özel olarak bilmiyorum. Ancak kamuoyuna yansıdığı kadarıyla anladığım şu ki, bizim TOKİ ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde çalıştığını düşündüğümüz çalışanların takibi 17/12/2013 tarihinde sonuçlandırılan soruşturma ile bağlantılıymış. Yine yukarıda belirttiğim gibi ben takip ettiğim bu şahısları tanımıyordum. Hakkında usulüne uygun olarak takip yaptığımız sıradan kişilerdi. Bana herhangi bir soruşturmayla ilgili üstlerimden suç teşkil eden bir emir, görevlendirme ve talep hiçbir zaman gelmemiştir.

Ben 17/12/2013 günü sabah saat 05:00'a kadar şuan ismini hatırlamadığım bir şahsın kaçma ihtimaline binaen ikametinin bulunduğu semtte ekibimle beraber bekledim. Sabah 05:00'de operasyon yapmak üzere şahsı mevcutlu olarak almak üzere gelen ekip şahsın ikametine ulaşınca ben de ekibimle beraber istirahate ayrıldım. O gün gün boyu görevli değildim. Ben üç farklı şube müdürlüğünün birbirinden farklı üç dosyada aynı anda operasyon yaptığını bilmiyordum. Durumu ben de herkes gibi televizyonlardan öğrendim. Konuyla ilgili başkada bir bilgim yoktur. Ben bahsettiğiniz soruşturmayla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın da soruşturmaya dahil olduğunu bilmiyordum. Hiçbir zaman kendisini takip etmek için emir ve talimat almadım. Hiçbir evrakta ismini görmedim. Hiçbir fotoğrafta da kendisine rastlamadım. Konuyu ben de herkes gibi medya vasıtasıyla öğrendim. 11/10/2013 günü saat 21:40'ta tanzim edilen tutanak altında 333919 sicil numarasının altındaki imza bana aittir. Bizim büromuzda iki tane komiser vardı. Bu komiserlerin isimleri Celal Yasin ÖZDEMİR ve soyismini hatırlamadığım İsmail isimli komiserler vardı. Görevlendirmeleri bu iki amirimiz yapardı. O gün ki görevlendirmeyi hangisinin yaptığını hatırlamıyorum. Yalnız bu ikisinden birinin talimatıyla takip çalışmasına katıldım. Benim görevim o gün bana Toki Uygulama Daire Başkanlığı'nın yanında bulunan Hacı Said isimli kafede oturup, buraya gelecek olan siyah renkli bir aracın içinden çıkacak olan kişinin binaya giriş ve çıkış anını görüntülemekti. Amirlerinden bu görevime ilişkin bilgi aldım. Bunun dışındaki diğer hususlarla ilgili bilgim yoktur. Bana göstermiş olduğunuz tutanakta bulunan para görüntülerinden haberim yoktur. Bu görüntüleri tutanak hazırlanırken gördüm. Bu görüntüleri diğer ekip çekmişti. Yalnız tutanağın içerisinde benim çekmiş olduğum görüntüler de mevcuttur. Bahse konu takip tutanağı altında imzası olan Cengiz CABBAR o gün benimle beraberdi. Kese kağıdı içindeki paralara ait görüntüleri Aydın GÜVEN ve Samet ORDUKAYA'nın çektiğini hatırlıyorum. Tutanak içerisinde bulunan fotoğrafların tamamını ben çekmedim. İçinde benim çektiklerim de var. Diğer arkadaşların çektiği fotoğraflar da var.

Ben isim isim o gün fiziki takip işlemine kimlerin katıldığını bilmiyorum. Ancak kalabalık bir ekiple fiziki takibi gerçekleştirdiğimizi hatırlıyorum. Bunun dışında olayla ilgili başka bir bilgim yoktur.

Bu fiziki takip tutanağını tanzim eden kişinin Aydın GÜVEN olduğunu hatırlıyorum. Ancak hazırlarken ona kimin yardım ettiğini hatırlamıyorum. Ayhan ARIKANOĞLU'nun benim bulunduğum takiplerde yer aldığını hatırlamıyorum. Ancak başka takiplerde yer alıp almadığını bilemiyorum. Belki katılmış olabilir.

Ben bu fiziki takibin başından sonuna kadar görev almadım. Ben yalnızca TOKİ Uygulama Daire Başkanlığı'nın yanında bulunan kafede Cengiz CABBAR ile karşılıklı otururak bu binaya bahse konu siyah araç içerisinden giren çıkan kişilerin uzaktan görüntülerini Cengiz CABBAR ile birlikte aldım. Bahse konu tutanak içerisindeki 7-8-10-11 ve 14 nolu fotoğraftaki görüntüler bizim Cengiz CABBAR ile birlikte bulunduğumuz yerden çekilen görüntüler olmalıdır. Bana gösterilen resimler fotokopi ve siyah beyaz olduğu için hata payı bulunsa dahi bizim bulunduğumuz yerden çekilen görüntüler yukarıda numaralarını söylediğim görüntülerdir. Ancak 12 nolu ve 13 nolu fotoğraflar bizim görüntülediğimiz binayı farklı bir açıdan ve daha yakından görüntülemektedir. Bu görüntüleri başka bir ekibin almış olması lazım. Ben kimler olduğunu şu an hatırlamıyorum. Ancak tutanak altında imzası bulunan diğer memurlar çekmiştir diye düşünüyorum. Yine 1, 2, 3, 4, 5, 6, numaralı fotoğrafların çekilme anında ve çekildiği yerde ben yoktum. Bu fotoğrafların içeriğini bilmiyorum. Diğer ekiplerdeki arkadaşların çektiği fotoğraflar olabilir. Çünkü o gün kalabalık olarak şahısları takip ettiğimiz biliyorum. Yine tutanak içindeki 16, 17, 18, 21 ve 22 nolu fotoğraflar bizim bulunmadığımız farklı yer ve açılardan çekilmiş resimlerdir. Ben bunları da kimin çektiğini bilmiyorum.

Bahse konu çalışma esnasında biz Cengiz CABBAR ile beraber Şube Müdürlüğü'ne ait anahtarlık kamera ile kayıt almıştık. Ancak diğer ekiplerin olay anında yanında olmadığım için ne şekilde görüntü kaydettiklerini bilmiyorum. Kendilerine özel görüntü kayıt cihazı kullandıklarına şahit olmadım.

Bahse konu tutanak tutulduktan sonra büroya geçerek ellerimizdeki görüntüleri bilgisayara attık. Burada Aydın GÜVEN isimli polis memuru tutanağı tuttu, yanında çalışmaya katılan ancak şu an kim olduğunu hatırlayamadığım diğer polis memurlarıyla beraber tutanağı hazırladı. Daha sonra hepimiz tutanağı okuyarak imzaladık ve evlerimize gittik. Bu görüntülerin kim tarafından ne şekilde kimlere teslim edildiğini bilmiyorum.

Ben bahse konu tutanağı kaç sayfa tuttuğumuzu hatırlamıyorum. Savcılıktan talepte bulunulurken evrakın altına tutanağın 7 sayfa olduğunun yazılıp da tutanağın aslında 8 sayfa olmasından haberim yoktur. Bahse konu üst yazıyı ben yazmadığım gibi tutanağı da ben tanzim etmediğim için tam olarak kaç sayfa olduğunu hatırlamıyorum. Belki sehven tutanağın 7 sayfa olduğu üst yazıda belirtilmiş olabilir. Daha öncede bahsettiğim gibi biz tutanağı çalışmadan hemen sonra tanzim ederek imza altına alıp, istirahate çekildik. Hatırladığım kadarıyla bu konuyla ilgili sonradan tekrar tutanak tanzim edilmedi. Bahse konu tutanak altındaki 8 sayfada da benim imzam ve parafım vardır. Fotokopi ve siyah beyaz olduğundan tam net bir şey söyleyemesem de bu sekiz sayfanın tamamının altındaki parafların içinde benim de parafımın olduğunu düşünüyorum.

Bahse konu iki adet fotoğraf yakından çekilmiş fotoğraflardır. Ben Cengiz CABBAR ile beraber uzaktan çekim yapmıştık. Bu son gösterdiğiniz iki fotoğraftan sağdakini biz çekmiş olabiliriz. Ancak soldaki yakın çekim olan fotoğrafı biz çekmedik. Biz takip boyunca Cengiz CABBAR ile beraber bulunduğumuz kafeden hiç ayrılmadan oturduğumuz yerden görüntü aldık. Ancak biz kafeden oturmuşken başka bir ekip şahıslara yaklaşarak görüntü almış olabilir.

Ben Aysun YAZICI isimli kişiyi ilk defa makamınızda duydum. Ben böyle birini tanımıyorum. Ben hayatım boyunca hiç gazete muhabiri olan birini tanımadım. Bizim fotoğrafları aktardığımız bilgisayar bürodaki diğer bilgisayarlara ağ bağlantısı ile bağlıydı. Bizim yerimiz Haliç'teydi. Ancak Organize Suçlarla Mücadele Şubesi'nin Vatan Semtindeki binasından da bizim bilgisayarlarımıza ulaşılabildiğini biliyorum. Bir çok yerden görüntüler basına sızmış olabilir. Kimin sızdırdığını bilebilmem mümkün değildir. Ben Şube Müdürlüğü'nde görevli herhangi bir kimsenin herhangi bir basın mensubunu tanıdığına yahut irtibatlı olduğuna şahit olmadım. Böyle bir durum olduğuna ilişkin bir bilgim de yoktur. "şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

48) Cengiz CABBAR'ın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde **fiziki takip kısmında** görevli **memur** olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi'nde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Cengiz CABBAR'ın emniyette alınan ifadesinden özetle;

"Mesleğe 2009 yılında İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Ataşehir İlçesinde Önleyici Hizmetler Büro Amirliğinde Polis Memuru olarak başladığını, puanlama sisteminden dolayı 2010 yılı Ağustos ayında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü müracaatlarına katıldığını, mülakattan 1 ay kadar sonra Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde Teknik Takip Büro Amirliği Fizik Takip ekiplerinde göreve başladığını, 2014 yılı Şubat ayına kadar burada çalıştıktan sonra tayininin tekrar Ataşehir'e çıktığını, 2014 yılı Haziran ayında Van Emniyet Müdürlüğüne tayininin çıktığını, halen Van Emniyet Müdürlüğü Muradiye İlçe Emniyet Müdürlüğünde çalışmakta olduğunu,

Herhangi bir Adli soruşturma geçirmediğini, 25.01.2013 tarihinde kullandıkları ekip otosuna görev esnasında hırsız girmesi sonucu teknik cihazlar çalınmasından dolayı İdari soruşturma sonucu 20 ay kıdem tenzili cezası aldığını, beş yıldır kendi adına kayıtlı olan 05079480008 nolu hattı kullandığını,

Kendisine resimleri gösterilen şahısların tamamını aynı şubede çalıştığından dolayı tanıdığını, 2010 yılı Ağustos ayı ile 2014 yılı şubat ayı içerisinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip ekiplerinde ekip memuru olarak çalıştığını, bunun haricinde başka bir büroda görev yapmadığını,

Çalıştığı kısım itibarı ile CMK Madde 140 ta belirtilen Teknik Araçlarla İzleme tedbiri konusunda bilgi sahibi olduğunu, amirlerinin görevlendirmesi sonucu takibe başlamadan veya gitmeden önce şahıslar hakkında CMK 140 a göre haklarında alınmış mahkeme kararının olup olmadığına baktıklarını, hakkında mahkeme kararı bulunmayan veya bitmiş olan şahıslar için sıralı amirlerle görüşülerek Savcı talimatı alınıp alınmayacağı kararlaştırıldığını, bu doğrultuda takip yapılır tutanak tutulduğunu ve ilgili mahkemenin onamasına sunulduğunu,

Görüntüleri takip esnasında görevli olan her hangi bir personelin çektiğini, bunun için görevlendirilmiş özel bir personel olmadığını, yapılan tüm kayıtların Şube müdürlüğü bünyesinde taraflarına tahsis edilen cihazlarla yaptıklarını, şahsi cihaz kullanmadıklarını, elde edilen görüntülerin bir kısmını tutanakta kullandıktan sonra geri kalan kısmını silerek imha ettiklerini, tutanağın ve görüntülerin ilgili büro amirliğine teslim aşamasına kadar görüntülerin mahremiyetine azami dikkat ve özen gösterdiklerini,

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/125043 sayılı soruşturması kapsamında fiziki takip konularında zaman zaman görev aldığını, fakat hangi fiziki takipte, hangi tarihte, hangi ekiple görev aldığını şu an için hatırlamadığını, bahsi geçen soruşturmanın ayrıntıları hakkında bilgi sahibi olmadığını, ancak bu soruşturma kapsamında yaptığı fiziki takiplere konu olacak şahıslar hakkında yüzeysel bilgilere sahip olduğunu, sıralı amirlerinin takibi yapılan konu hakkında soruşturmanın tamamıyla alakalı değil sadece takibi yapılacak konularla alakalı takip yapılabilmesi için gerekli bilgilerin verildiğini. Bahse konu soruşturma kapsamında delil toplama süresince hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplama işlemi yapıldığına şahit olmadığını, ve kendisinin de kesinlikle bu şekilde delil elde etmediğini ve kendisinin katılmadığı hiç bir fiziki takiple ilgili tutulan tutanağa imza atmadığını,

Operasyon günü her hangi bir çalışmada bulunmadığını, büroda bulunduğu süre içerisinde TV den Mali ve Organize Şubelerinin operasyon yaptığını öğrendiğini, operasyon öncesinde bu üç dosyanın aynı anda yapılacağını kesinlikle bilmesinin mümkün olmadığını, neden üçünün aynı anda yapıldığını da bilmediğini, soruşturmalarla ilgili ayrıntılı bilgiye de herkes gibi operasyon yapıldıktan sonra medyadan sahip oldum, Erdoğan BAYRAKTAR'ın adının bu soruşturmada geçtiği yönünde kendisinin kesinlikle bir bilgisinin olmadığını,

Fiziki Takip tutanağında bulunan sicil ve imzanın kendisine ait olduğunu, bu fiziki takibin bir kısmında görev aldığını, farklı bir konu ile ilgili şube dışarısında çalışma yaptığı bir sırada şu an kim olduğunu hatırlamadığı amirlerinden biri görevli olduğu ekibi arayarak Halkalı'da gerçekleşen bahse konu takibe dahil olmalarını söylediğini, fakat bu tutanaktaki hangi görüntülerin şu an kendilerinin tarafından çekildiğini hatırlamasının mümkün olmadığını, bu takipte görev alacaklarından dolayı yapılması gereken işlemlerle alakalı taraflarına illaki bir bilgilendirme yapıldığını, fakat hangi amiri tarafından yapıldığını hatırlamadığını, tutanakta imzası bulunan personellerin hapsinin hatırladığı kadarıyla o gün fiziki takip çalışmalarına katıldıklarını, Fiziki takibe katılan personellerin katılımıyla ve yine takipte bulunan bir arkadaşının tutanağı yazması sonucu bahsi geçen fiziki takip tutanağının tanzim edildiğini, o dönem büro amirliğini yapan Ayhan ARIKANOĞLU'nun bu soruşturma kapsamında başkaca bir fiziki takibe katılıp katılmadığını hatırlamadığını,

Düzenlenen fiziki takip tutanağının adli tahkikat kısmında kime kim tarafından teslim edildiğini bilmediğini, fakat bu tutanakların hangi personele teslim edildiği o dönemde düzenlenen teslim ve tesellüm tutanaklarına bakılarak anlaşılabileceğini,

Aysun YAZICI adını ilk defa burada duyduğunu ve kesinlikle tanımadığını, hatta fotoğrafın gazetede çıktığını da ilk defa burada gördüğünü, şube müdürlüğünde görevli her hangi bir personelin Taraf gazetesinde çalışan herhangi biriyle irtibat kurup bu görüntüleri paylaştığına veya paylaşmak için görüştüğüne şahit olmadığını, fotoğrafın gazetede yayınlandığı tarih operasyonun yapıldığı tarihten sonra olduğunu, dolayısıyla bu fotoğrafın kendilerinden sonra adli tahkikat birimi, savcılık makamı ve sorgulamanın yapıldığı mahkeme gibi bir çok birimin elinden geçtiği için bu fotoğraf bir çok kişi tarafından bahsi geçen gazete muhabirine verilmiş olabileceğini, tarafına isnat edilen tüm suçlamaları kabul etmediğini'' beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

49) Duran DENİZCİ'nin;

Duran DENİZCİ 313424 Sicil Sayılı **Komiser**; eylemlerin olduğu tarihlerde Proje-2 *(125043 sayılı soruşturmayı yürüten birim)* de **soruşturmayı yürüten kısmın sorumlu Grup Amiri olduğu**,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Emniyetçe alınan ifadesinde özetle;
"2009 yılının kasım ayında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde göreve başladığını, 2014 yılının ocak ayına kadar çalıştığını, çalıştığı dönem içerisinde Organize Suç Örgütleri (2) Büro Amirliğinde rütbeli personel olarak görev yaptığını, 2014 yılının ocak ayına kadar yaklaşık 2 seneyi aşkın çalıştığı büroda grup amiri olarak görev yaptığını,

Organize Suç Örgütlerine ve Terör Örgütlerine yönelik adli tahkikatların yapıldığı bir büro olduğunu, Büro Amiri, Grup Amirleri, mukayyitler ve ekiplerden oluştuğunu,

CMK Madde 135 ve 140 ile alakalı karar alınabilmesi için rapor veya talep yazılarının yazılmasına adli tahkikatı yürüten birimde ki rütbeli personellerin karar verdiğini, bu talebe istinaden alınan tedbir kararlarının uygulanmasına yönelik mahkeme kararlarının gereğinin yapılmasının Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği tarafından yürütüldüğünü,

CMK 135 ve 140 kararlarına istinaden yürütülen çalışmalar kapsamında Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği ile koordinasyonun her iki Büroda belirlenen Grup Amirleri üzerinden sağlandığını,

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğince düzenlenen iletişim tespiti tutanakları ve fiziki takip neticesinde elde edilen fotoğraf ve görüntülerin tutanak halinde veya dijital ortamda adli tahkikat biriminde çalışan personele teslim tesellüm tutanağı ile teslim edildiğini,

Teslim alınan iletişim tespiti tutanaklarına ve fiziki takip neticesinde elde edilen fotoğraf ve görüntülere ilişkin dijital verilerin büroda kullanılan bilgisayarlar ve depolama aygıtlarında, dokümanlarda klasör halinde büro da bulunan dolaplarda muhafaza edildiğini,
Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğince düzenlenen iletişim tespiti tutanaklarının ve fiziki takip neticesinde elde edilen fotoğraf ve görüntülerin muhafaza edildiği yerlere giriş çıkışların parmak izi sistemi ile yapıldığını, sorumlu personel haricinde kimsenin bu yerlere giremediğini, gizliliğin ihlal edilmemesine yönelik gerekli hassasiyet ve önemin gösterildiğini,

Delillerin muhafazası ile ilgili gerekli önlemlerin alındığını, bununla ilgili personelin bilgilendirilmesinin bazen sözlü bazen yazılı olarak yapıldığını,

2012/125043 sayılı soruşturmanın başından Şube'den ilişiğinin kesildiği tarihe kadar grup amiri olarak görev aldığını, bu dosyada büro amiri tarafından görevlendirildiğini, kendisine kimsenin baskıda ve hukuk dışı bir yönlendirmede bulunmadığını, herhangi bir üstünün veya amirinin bu soruşturma kapsamında kendisine konusu suç teşkil eden bir talimat vermediğini,

İlgili soruşturmanın suç tahkikatının tüm diğer dosyalarda olduğu gibi normal prosedüründe yürütüldüğünü, elde edilen deliller doğrultusunda genişletilerek devam edildiğini, soruşturmanın amacının suç ve suçlu ile mücadele olduğunu, bunun dışında herhangi bir amaçlarının olmadığını,
Sorumluluğunda bulunan personele görevlendirildikleri konu ile ilgili gerekli tüm bilgilendirmenin yapıldığını,

Soruşturmayı yürüten grup amirinin kendisi olduğunu, soruşturma ile ilgili bilgilendirmeyi de gerektiğinde üstlerine ve altlarına kendisinin yaptığını,

Soruşturma kapsamında deliller doğrultusunda şüpheli şahısların belirlendiğini, şüpheli şahısların mevcut durumlarının dosyanın şekillendirilmesinde herhangi bir önem arz etmediğini, kimseden hiçbir şekilde kanunsuz bir talimat almadığını,

Operasyon günü büro da operasyonla ilgili işlemleri takip etmekle görevli olduğunu,

Soruşturmanın gizliliğinin esas olduğunu, kendi yürüttüğü soruşturma dışında herhangi bir soruşturma dosyasından bilgi sahibi olmasının mümkün olmadığını, dolayısıyla kendi dosyası dışında diğer dosyalardan bilgisinin olmadığını, diğer dosyalardan herkes gibi operasyon günü bilgi sahibi olduğunu, geçmişte de böyle denk gelen operasyonların olduğunu, operasyon talimatı savcılık makamı tarafından verildiğini, bunun gününü belirlemenin kendilerinin inisiyatifinde olmadığını,

Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturma dosyası açıldıktan bir süre sonra iletişimin tespiti tedbirinde hedef şahısların yaptığı görüşmelerde karşı numara olarak düştüğünü, yasama dokunulmazlığını ihlal eden bir husus olmadığını, Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili olarak soruşturma savcısının ayrı bir fezleke düzenleyip meclise gönderdiğini,

2012/125043 sayılı soruşturma dosyasının Muhammet Enes KORAL ve kendisi tarafından hazırlandığını, sıralı amirlerinin de onayından geçtiğini, kendisine bağlı olarak çalışan mukayyit ve ekiplere gerektiği zamanda diğer gruplarda çalışan mukayyit ve ekiplere soruşturma kapsamında görev verdiğini, ancak hangi görevleri kime verdiğini şu an hatırlamadığını,

17.12.2013 tarihli 47909374.46755- sayılı İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına hitaben "Ön Fezleke" konulu "soruşturma no:2012/125043 sayıda kayıtlı soruşturma dosyası" ilgili 393 sayfalık üst yazının son sayfasındaki Grup Amiri sıfatı ile yer alan, isminin bulunduğu kısımdaki ıslak imzalı parafın kendisine ait olduğunu,

Fezlekeyi kendisinin tanzim ettiğini, diğer imza ve paraflarda ismi geçen şahıslara ait olduğunu, fezleke tanzim edilirken paraf ve imzaları bulunanların dışında herhangi bir kimsenin kendisine müdahalede bulunmadığını,
İçeriğinde fiziki takip fotoğraflarının bulunduğu ön fezlekenin kendi bilgisayarımda tanzim edildiğini, bazı düzenlemeler ile ilgili görevli olan personelin bilgisayarında da yer almış olabileceğini, büroda ortak paylaşımda söz konusu verilerin bulunduğunu, bu büroda çalışan herkesin söz konusu servere erişim imkanının bulunduğunu, buna sıralı amirlerinin de dahil olduğunu,

Bu fotoğrafların belirtilen medya veya sosyal medya sitelerinde nasıl gittiği hakkında herhangi bir bilgisinin olmadığını, söz konusu fotoğraflara erişim imkanının büro amirliğinde görevli tüm personel haricinde fotoğrafta yer alan şahısların ifadelerinde, avukatlarında, savcılık ve mahkeme makamlarında ve kalemlerinde de bulunduğunu, bu fotoğrafların fezlekede yer almasının kendisinin şüpheli olduğunu göstermediğini, kendisiyle aynı oranda büroda görevli tüm personel ile yukarıda bahsettiği tüm alanlarda görevli personel ve şuan soruşturmayı yürüten Ekrem AYDINER'in de kendisiyle aynı oranda şüpheli olması gerektiğini,

Taraf Gazetesi çalışanı Aysun YAZICI isimli şahsı tanımadığını, fotoğraflara bu şahsın nasıl ulaştığını bilmediğini,

CMK 135/2 "Tanıklıktan Çekinme" nin İlgili Maddesinin İhlali ile alakalı;
Görüşmeyi yapan şahısların her ikisinin de şüpheli konumu önceden belirlenmemişse tanıklıktan çekinme hükümlerinin uygulandığını, aralarında ki görüşmenin tahkikat dosyasında kullanılmadığını,
İletişim tespit tutanaklarının, soruşturma dosyasında kullanılıp kullanılmayacağına adli tahkikat biriminin karar verdiğini,
İletişim tespit tutanaklarının, soruşturma dosyasında kullanılıp kullanılmayacağına adli tahkikat biriminin karar verdiğini,
*2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; iletişimi takip altına alınan Şüpheli Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın babası olan eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR ile 17.12.2013 günü sabahı yaptığı telefon görüşmesini dinlenilmesi veya iletişim tespit tutanağı halinde getirilmesi hususu sorulduğunda;
CMK Madde 135 kapsamında şahısların iletişimin tespit edilmesi işlemini Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği personelinin yaptığını, adli tahkikat birimi olarak kendilerinin talep ettiği görüşmeleri tutanak haline getirildiğini ve taraflarına teslim edildiğini, bahsedilen

iletişim tespit tutanağını her ne kadar kendisi teslim almamış ise de tahkikat evrakına girdiği konusunda bilgisinin olduğunu beyan ettiği,

17.12.2013 günü saat: 06.36 da şüpheli Abdullah Oğuz BAYRAKTAR ile babası Erdoğan BAYRAKTAR arasında geçen 2506103183 TIB ID numaralı telefon telefon görüşmesinin CMK 135/2 gereğince "Tanıklıktan Çekinme" kapsamında değerlendirilmeyerek iletişim tespit tutanağı haline getirilmesi ve özetlenerek ön fezlekede yer verilmesinin hukuki gerekçesini açıklayınız diye sorulduğunda;

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 2013 tarihli şu an sayısını hatırlayamadığı kararına göre CMK Madde 135/2'nin suç şüphesi altında olan kişilere işlemeyeceği, görüşmeden önce şüpheli olduğu daha önceden belirlenmiş şahısların bu kapsamda değerlendirilmeyeceğine yönelik kararının olduğunu, söz konusu görüşmede Erdoğan BAYRAKTAR'ın şüpheli konumunun diğer şüphelilerin birbiri ile ve Erdoğan BAYRAKTAR ile yapmış olduğu görüşmelerde ortaya çıktığını, görüşme tarihinde her iki kişininde şüpheli olduğunu, görüşme içeriğine bakıldığında da şüpheli Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın kaçmasına imkan sağlayacak şekilde bir görüşme olduğunun görüleceğini, bundan dolayı bu görüşmenin iletişim tespit tutanağı haline getirildiğini beyan ettiği,

Söz konusu görüşmenin tanıklıktan çekinme kapsamına girmediğini, dolayısıyla bunla ilgili herhangi bir bildirimde bulunmadığını,
YASAMA DOKUNULMAZLIĞI BULUNAN KİŞİLERLE İLGİLİ MEVZUATIN İHLALİ KONUSU ile alakalı; Şahsın karşı telefon numarasından sesinin düşmesi o konuşmanın iletişim tespit tutanağı haline getirilmesine engel olmadığını, bu tutanakların düzenlendikten sonra savcılık makamına iletildiğini, savcılık makamının da ihtiyaç duyması halinde ilgili delilleri ayırarak ilgili makamlara gönderdiğini,

Belirtilen maddede yasama dokunulmazlığı bulunan şahıslarla ilgili olarak tutuklanamaz, yargılanamaz, sorguya çekilemez gibi adli tedbirlerinin tek tek sıralandığını, ilgili maddeye göre şahıs hakkında soruşturma yapılamayacağı gibi bir hükmün olmadığını, ayrıca Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili hususların suçüstü halini gerektiren ağır cezalık ve anayasa 14'e giren suçlar olmadığını, bu nedenle meclise derhal bildirilmesi gibi bir zorunluluğun bulunmadığını, Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili delillerin savcılık makamı tarafından ayrı bir fezleke hazırlanarak meclis başkanlığına gönderildiğini, Meclis Başkanlığı dosyayı usul yönünden incelediğini ve meclis genel kuruluna meclis soruşturması açılıp açılmayacağı hususunda karar vermek üzere sunduğunu, maddenin usul ile ilgili bir husus olduğunu, usul yönünden herhangi bir sakınca olmadığına karar vermiş olacak ki meclis genel kuruluna sunduğunu,

2012/125043 sayılı soruşturma ile alakalı; hakkında yasama dokunulmazlığı bulunan dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR ın soruşturmada adının geçtiği, tanıklıktan çekilme kapsamında yer alabilecek telefon görüşmelerinin iletişim tespit tutanağı haline getirilmesi ve soruşturmaya dâhil edilmesi ile alakalı hukuki görüş sorulması, talimat istenilmesi veya durumun TBMM Başkanlığına bildirilmesi noktasında savcılık makamına yazılmış herhangi üst yazının soruşturma dosyasında yer almadığı ile ilgili sorulduğunda;

Konu ile ilgili savcılık makamına yapılan görüşmelerde sözlü olarak bilgi verildiğini, savcılık makamının bunla ilgili herhangi bir yazışma talep etmediğini, soruşturmanın sonunda düzenlenecek fezleke ile birlikte makamına gönderilmesini istediğini, ön fezleke ile birlikte Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili hususların gönderildiğini, savcılıkta 18 aralık günü Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili fezlekenin Meclis Başkanlığına gönderdiğini hatırladığını,
Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili telefon görüşmelerinin suç içerikli olduğu kararının kim tarafından verildiği sorulduğunda;

Kararın adli tahkikat birimi tarafından verildiğini beyan ettiği,

Bu konu hakkında savcılık makamıyla veya TBMM Başkanlığı makamı ile irtibata geçen, bilgi veren oldu mu diye sorulduğunda;
Savcılık makamına gerekli bilgilendirmenin yapıldığını, TBMM Başkanlığına bilgi vermenin kendi yetki ve görev alanı içerisinde olmadığını,

Yukarıda belirttiği gibi derhal bildirilmesini gerektiren şartlar oluşmadığı için savcılık makamı bu işlemi operasyon sonunda yaptığını, bunun da savcılık makamının kendi takdiri olduğunu,
Suçlamaların hepsini reddettiğini, CMK'nın ifade ile ilgili hususların belirtildiği maddelerde isnat edilen suçun açıklanması gerektiğinin belirtildiğini, tarafına silahlı terör örgütü üyesi suç isnadının yapıldığını, ancak buna ilişkin herhangi bir delilin sunulmadığını ve herhangi bir sorunun sorulmadığını, gizliliğin ihlali konusunda aynı oranda suç şüphesi altında bulunmasına rağmen herhangi bir somut delil önüne sunulmadan tarafının gözaltına alındığını, yine soruşturmanın gizliliğinin ihlali noktasında kendisiyle birlikte aynı oranda suç şüphesine sahip olan yukarıda saydığı kişi ve makamların soruşturmaya dahil edilmediğini, bu durum hukukun temel ilkelerinden olan eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, bu durumunda ayrı bir görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğunu, bununla ilgili şikayetçi olma hakkının saklı olduğunu, bunun haricinde anayasanın 83. Maddesinin yanlış yorumlanarak tarafının suç işlemiş gibi gösterilmek istendiğini, bu konu ile ilgili de şikayetçi olma hakkının saklı olduğunu, yukarıda bahsettiği gibi hukuk dışı herhangi bir işlem yapmadığını, görevini anayasa, kanun ve yönetmelikler çerçevesinde ifa ettiğini'' beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

50) Emre OKUR'un;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde **DİNLEME** kısmında görevli **memur** olduğu,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi eyleminde yer aldığı;

Şüpheli Emre OKUR'un talimatlı alınan ifadesinde özetle;

"2008 yılı Diyarbakır ili Ali Gaffar OKAN Polis meslek Yüksek Okulu Mezunuyum. İlk atamam 2008 yılı Haziran ayında İstanbul ili Bakırköy İlçesi Florya Ekipler Amirliğinde ekip memuru olarak yapıldı. Yaklaşık 6 ay kadar çalıştıktan sonra İstanbul ili Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne geçmek için başvuru yaptım. Kısa bir süre sonra tayinim İstanbul ili Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yapıldı. Şubede yaklaşık 1,5-2 yıl kadar Teknik Takip Büro Amirliğinde tapeci (sesleri yazıya dökmek) olarak görev yaptım. Sonrasında dinlemeci olarak görevime devam ettim. 2014 yılı Şubat ayında tayinim Bakırköy Florya Polis Merkezi Amirliğine çıktı. Polis Merkezinde grup memuru olarak görev yaptım. 2014 yılı Temmuz ayında da şark tayinim Sivas iline çıktı. Sivas ilinde geldiğim günden beri halen Yenimahalle Polis Merkezi Amirliğinde Grup Memuru olarak görev yapmaktayım. Öncelikle suçun işlendiğine dair ihbarlar Şubeye intikal eder. İhbarlar değerlendirildikten sonra ihbarla alakalı ön inceleme ilgili bürosunca yapılır. Ortada suç şüphesi varsa başkaca

delil elde edilme imkanı olmaması durumunda şahısların kullanmış olduğu telefon numaralı araştırmayı yapan büroca temin edilir. Temin edildikten sonra rapor şeklinde Teknik Takip Büro Amirliğine sunulur. Şahısların kullanmış olduğu numaralarla birlikte Organize Şubenin Müdürünün veya Teknik Takip Büro Amirinin imzası ile birlikte rapor şeklinde düzenlenir. Şahısların kullandığı telefonların dinlenilmesi yönünde rapor mahkemeye gönderilir. İlgili mahkeme gerek görmesi halinde şahısların kullanmış olduğu telefon numarasının dinlenilmesine, kayda alınmasına izin verir. İlgili mahkeme kararı TİB Başkanlığına gönderildikten sonra kısa bir süre sonra şahısların kullanmış olduğu telefon numaralan dinleme yapılan sisteme düşer. Dinlemeci bu görüşmeleri dinler. Suç unsuru görüşmeleri ve soruşturmayla alakalı görüşmeleri yazıya döker. Tibnot proğramı aracılığıyla amirlerin okuması için hazırlar. Tibnot aracılığıyla bu görüşmeler Grup amiri, Büro Amiri ve Şube Müdürünün insiyatifi ile tape yapılması için renklendirilir. Yani tape yaptığımız görüşmeleri amirlerimiz belirler. Dinlemeciler olarak şüpheli şahısların yaptıkları görüşmeler yazıya dökülerek tibnot aracılığıyla amirlerimize sunulur. Hangi görüşmelerin tape olacağına onlar karar verir. Şüpheli şahısların iletişimlerinin dinlenilmesi kayda alınması kararlarının uzatılma raporları dinlemeci olarak çalışan görevliler yazar. Bu raporlar talep edilirken tape yapılan yada yapılacak görüşmelerden eklenip talep edilir. Dolayısıyla ilk talep ilgili bürodan yapılır. Dosya ile ilgili uzatma talebi teknik takip büro amirliğinden yapılır. Şubede çalıştığım süre zarfında Şube Müdürümüz, Büro Amirimiz ve Grup amirimiz tarafından yönlendirilmekte idi. Dinlemelerin görevlendirmesini Büro Amirimiz yapar. Yani herkes her şahsı dinleyemez. Dinleme yapıldıktan sonra tape yapılacak görüşmeler amirler tarafından belirlenir. Tape yapılacak görüşmeleri tapeci olan görevliler harfiyen yazıya döker ve dosya mahkemeye sunulurdu. Sonlandırma işleminde iletişimin dinlenilmesi ve kayda alınmasının sonlandınlması raporunu dinlemeci yazar Büro Amirinin ve Grup amirinin ve son olarak Şube Müdürünün imzası ile rapor ilgili mahkemeye gönderilir. Suç içerikli görüşmelerin tape yapılmasına amirlerimiz karar verirdi. Dinlemeci olarak tape yapılması ve yapılmaması hususunda hiçbir şekilde yetkimiz yoktu. Dinleme işlemleri yapılan bilgisayarlara harici veri depolama cihazları girişi yapılabiliyordu. Herhangi bir kısıtlama yoktu. Yapılan tapeleri tip not aracılığıyla ilgili büro amirinin sistemine gönderilirdi. İlgili soruşturmayı yürüten büronun amiri tipnot sisteminden soruları alır gereğini yapardı. Dinleme kısmında görev aldım. Yaklaşık 4 yıl kadar dinlemecilik yaptım. Dinlemeci olarak Sisteme düşen tüm ses ve mesajları tip not proğramı aracılığıyla ilgili amir ve büro amirimize sunulurdu. Gerisine amirlerimiz karar verirdi. Adıma aidiyet numarası tanımlıydı. Aidiyet numaram sıralı amirlerce biliniyordu ancak şifremi sadece ben biliyordum. Aidiyet numarama tanımlı şifremi kendim oluşturdum. Benden başka kimse bilmiyordu. Benim adıma tahsisli aidiyet numarası ile benden başka kimse dinleme yapmadı. Benim bu konu ile ilgili bilgim yoktur. Benim görevim bu konu değildi. Ne gibi bir tedbir uyguladıklarını bilmiyorum. Tanıklıktan çekil görüşmelerini ilgili sitem üzerinden dinlemeci olarak tanıklıktan çekil butonuna tıklayıp görüşmelerin tape yapılmasını engellerdik. Bu konudaki sıralı amirlerimiz Grup amirimiz, Büro Amirimiz ve Şube Müdürümüzdü. Bu tarz bir görüşmeye rastladığımızda grup amirimize bilgi verirdik. Kalan kısmıyla amirlerimiz ilgilenirdi. Yürütülen bu soruşturma ile ilgili yaklaşık 1,5 yıl dinlemeci olarak görev aldım. Dinlemeci olduğum bu görevde soruşturma dosyası dinlemeci olarak bizim gruba sevkedildi. Benim bu dinlemeyi yapmam için görevlendirilmem Grup amirimiz tarafından yapıldı. Bahse konu soruşturma dosyası grup olarak bize intikal ettiğinde Tokide yapılan usulsüzlüklerle alakalı olduğu söylenilen dosya geldi. Ben bu dosyanın delil toplama işlemlerinin yürütüldüğü süreçte herhangi bir konuya vakıf değildim. Dosya grup olarak bize düştüğünde bilgim oldu. Bu konu ile ilgili tarafımıza fazla bilgilendirme yapılmıyordu. Sadece dinlemelerle konuya vakıf olduğumuz kadarıyla dosyayı biliyordum. Delil toplama sürecinde hukuka aykırı bir delilin elde edildiğine dair herhangi bir konuya şahit olmadım. Ayrıca herhangi bir isimsiz tutanağı ismim açılarak imzalamadım. Sorumlu amir ve Müdürlerimizce dosya kapsamında herhangi bir bilgilendirme yapılmadı. Dediğim gibi ben sadece dosyadan dinlediğim kadarıyla bilgi sahibi oldum. Dinleme sırasında şahısların konumları ile ilgili bilgi sahibi oldum ve amirlerimize bilgi

verdim. Grup olarak bilgi verdik. Amirlerimiz de verilen bilgi çerçevesinde dosya genişlettiler. Herhangi bir sonlandırma yapılmadı. Dosya ile alakalı tanıklıktan çekilebilecek bazı şahısların olduğu hakkında amirlerime bilgi verdim. Bunun karşılığında amirlerimizce görüşmelerin kayda alınması ve bu görüşmelerinin suç unsuru yapılıp yapılmayacağına kendilerinin karar vereceklerini beyan ettiler. Herhangi bir konusu suç teşkil eden emir aldığımı hatırlamıyorum. Operasyon günü normal günü rutin dinlemelerimi yaptım. Operasyon olacağından operasyon gününden öncesinde haberimiz yoktu. Operasyon olduktan sonra Mali Şubenin takip ettiği aynı operasyon gününe denk gelen soruşturmalardan haberim yoktu, 3 soruşturmanın neden aynı gün yapıldığı hakkında bilgim yoktur. Dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmaya dahil edilmesi ile ilgili bilgim yoktur. Bu konu ile ilgili sadece Erdoğan BAYRAKTAR'ın oğlu Abdullah BAYRAKTAR isimli şahsın dosyada şüpheli konumunda olduğunu biliyorum. Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili ben herhangi bir dinleme yapmadım. Bu soruşturma kapsamında telefon dinlemesi yaptım. Tanıklıktan çekinme hallerinde kararlar biz sıralı amirlerimize bilgi verirdik ve akabinde sıralı amirlerimizin insiyatifleri doğrultusunda görüşmeleri yazı döküp tape haline getirip getirmemeye karar verirlerdi. Bu soruşturmayla ilgili sorumlu sıralı amirlerimiz Grup Amiri Necmettin KARAPINAR, sonrasında grup amiri olan Adem ATİK, Büro Amirimiz Ayhan ARIKANOGLU ve Şube Müdürümüz Ahmet KALENDER isimli şahıslardı. Bu konu hakkında benim bir fikrim yoktur. Personelin neye göre kim tarafından seçildiği hakkında bilgim yoktur. Bu görüşmeyi hatırlıyorum. Ancak ben dinlemedim. Bu görüşmeyi aynı grupta çalıştığım arkadaşların söylemesinden dolayı hatırlıyorum. Ancak şuan kimin söylediğini hatırlamıyorum. Bu görüşmeyi kesinlikle ben dinlemedim. Bu görüşmeyi Dinlediğimi hatırladım ancak içeriğini hatırlamadım. Bu görüşmeyi dinledikten sonra üstüm olan Grup amirimiz Adem ATİK 'e bilgi verdim.

Sonrasında bu gröüşme ile ilgili herhangi bir işlem yapılıp yapılmadığını hatırlamıyorum. Bu görüşmenin ve bütün görüşmelerin tanıklıktan çekinme kapsamında sayılıp sayılmaması ve tape yapılıp yapılmamasına Büro Amirimiz ve sıralı amirlerimiz karar vermektedir. Bu konuda insiyatif tamamen kendilerindedir. Bu görüşmenin tanıklıktan çekinme kapsamında imhası yönünde üstlerime görüş bildirdim. Ancak sonucunun ne olduğunu hatırlamıyorum. tanıklıktan çekinme kapsamında değerlendirilip imha edilmesi gerektiği yönünde görüş bildirmeme rağmen tape yapılıp soruşturma dosyasına eklenmişse bu benim yetkimde değildir. Bu olaydan tamamen grup amiri büro amiri ve soruşturmayı yürüten ilgili büro amiri sorumludur. İstanbul ilinde Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde dinlemeci olarak görev yaptığım süre zarfında yasalara kanunlara hakkı ve adaleti gözeterek görev yapmaya çalıştım. Bahse konu soruşturma büro amirliğimize ilk geldiğinde tokide yapılan usulsüzlüklerle alakalı bir dosya olduğu bize bildirildi. Sonrasında dosya sıralı amirlerin insiyatifinde genişletildi. Bahse konu operasyon gününde Mali Şubenin aynı gün operasyon yapmasının nedenini bilmiyorum. Dinlemeci olarak görev yaptığımız süre zarfında sadece yetkimiz gelen dosyalarla alakalı ilgili mevzuat çerçevesinde dinlemeleri yapmaktır. Hangi görüşmelerin dosyaya girip girmeyeceği ile alakalı ekleme yetkimiz yoktur. Bu yetki sıralı amirlerimizin ve ilgili büro amirinindir. Hakkımda isnat edilen suçlamaları kabul etmiyorum." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

51) Erdi KATIRCI'nın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde **DİNLEME** kısmında görevli **memur** olduğu;

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi eyleminde sorumluluğu bulunmaktadır.

Şüpheli Erdi KATIRCI'nın alınan ifadesinde özetle,

"Ben 2007 yılında Aksaray İlinde polis okulunda eğitime başladım. 2009 yılında İstanbul, Zeytinburnu Önleyici Hizmetler Büro Amirliğinde göreve başladım. 2010 yılında aynı büroda motorsikletli polis timlerinde göreve başladım. Ben sahip olmuş olduğum yüksek puan ve üstün başarı nedeni ile 2011 yılında İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde göreve başladım. 2014 yılında yanlış hatırlamıyorsam mart ayında Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü Koruma Büro Amirliğinde görevime devam ettim. 2014 yılı haziran ayında da şark görevimi yapmak için Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü Koruma Büro Amirliğinde görevime devam ettim. 2011 yılında Ocak ayından 2014 yılı mart ayına kadar çalıştım. İlk olarak tape de çalıştım. Dört ay sonra dinlemeye geçtim. CMK 135 göre bir suçla ilgili soruşturma veya kovuşturmanın somut delil ve kuvvetli şüphe ile alakalı başka türlü delil elde edilemediğinde Ağır Ceza Mahkemesinin karan ile geçikmesinde sakmca bulunan hallerde Cumhuriyet Savcısının taleabi üzerine şahsm telekomünikasyonu kayıt altına alınır. Ancak Cumhuriyet Savcısının talebi en geç 24 saat içerisinde Ağır Ceza Mahkemesine onaylatması gerekir. CMK 135. maddesinde belirtilen suçlarla ilgili teknik takibi yapılır. 2011 yılında göreve Organize Suçlarla Mücadale göreve başladıktan 2- 3 ay süreyle TAPE bölümünde çalıştım. Sonra KOM branş kursuna katıldım. Aldığım sertifika sonrasmda dinleme bölümünde yer aldım. Aldığım sertifika KOM'un her yerinde çalışmaya yönelik bir sertifikaydı. Ben çalışmış olduğum dönem içerisinde sadece hakkmda dinleme kararı alınmış olan şahısların görüşmelerine ilişkin dinlemelerinde görev aldım. Benim dinlemeye yaptığım suçlar çete, kumarhane, fuhuş, 17 Aralık operasyonlarma yönelik dinlemelerde yer aldım. Dinlemeler sonucunda uzatma kararları alınmasına yönelik ilgili birimin hazırlayacakları talep yazılarının öncesinde dinlemiş olduğumuz görüşmelerin suç unsurlarına ilişkin gerekli notları alarak notlan amirlerimin takdirine sunuyordum. Şubede çalıştığım dönem içerisinde ben sadece hakkında iletişimin tespiti kararı verilmiş olan hedef şahıslarla ilgili dinleme işlemi başladıktan sonra dinlemeleri yapıyordum. Söz konusu dinlenecek şahıslarla ilgili gerek değerlendirme raporu, gerekse bu raporlara istinaden yapılan çalıaşmalar sonucunda dinleme talebinin yapılmış olduğu Cumhuriyet Savcılığının mahkemeye yönelik talebinin gerçekleştkiği zaman aralığında bu iş ve işlemler bizim dışımızdaki birimler tarafından yerine getirilmekteydi. Söz konusu iş ve işlemleri yürütenlerin kimler olduğunu bilmiyorum. Yapılan iletişimin dinlenmesi çalışmalarında, görüşmelerin suç içerikli olduğu yönündeki değerlendirme ve bu tapelerin adli soruşturma başlatılmak üzere Cumhuriyet Savcılığına gönderilme işlemleri proje birimleri tarafından yerine getirilmekteydi. Dinleme yapmış olduğumuz birimin soyismini hatırlamadığım Adem Komiser tarafından dinleme sırasında biz suç unsuru olduğunu not düştüğümüz görüşmelere ait tapeler proje birimine gönderilirdi. Benim çalışmış olduğum dönemde tapelerin yapılmasına karar veren amirler soyisimini hatırlamadığım Adem ve Ayhan Başkomiserler idi. Dinleme işlemleri yapılan bilgisayarlara harici veri depolama cihazlan USB girişleri vardı. Ancak ben bu USB girişler klavye takılması amacıyla kullanılıyordu. Kendi bölümünde söz konusu bilgisayarda herhangi bir harici disk bağlantısı yapmadım. Dinleme işlemi sonrasında elde edilen veriler ne şekilde ilgili büroya ne şekilde teslim edildiğine dair bilgim yoktur. Yukarıda vermiş olduğum cevaplardan anlaşılacağı üzere ben aidiyet numarası alarak dinlemelerde bulundum. Telefon dinlemeleri yaptım. Yukarıda vermiş olduğum cevaplar bu soruya yönelik yeterince bilgi içermektedir. Yukarıda vermiş olduğum cevaplar burada da geçerlidir. Aideyet numarası olmadan dinleme yapılması mümkün değildir. Sahip olmuş olduğum aideyet numarası ben hiçkimse ile paylaşmadım. Bu nedenle benim aideyet numaram kullanılarak amirlerim tarafından bir dinlemenin yapılıp yapılmadığına dair bilgim yoktur. Şifremi kimseyle paylaşmadım. Şifrenin nasıl oluşturulduğunu hatırlamıyorum. Ben gözlemediğim kadarıyla özellikle dinlemelerle ilgili gizliliğin ihlal edilmemesi amacıyla her türlü özen gösterilmekteydi. Nitekim bizim

dinlemiş olduğumuz suçlarla ilgili görüşmeleri ve kimlerin dinlendiği yan odada çalışan mesai arkadaşlarımız dahi bilmezlerdi. Kimse de dinlenilen dosyalarla ilgili malumat sahibi olmaya çalışmazlardı, yapmış olduğumuz dinlemelerde hedef şahıslarla telefon görüşmesi yapan şahısların tanıklıktan çekilme hakkına sahip olduğu anlaşılır anlaşılmaz gerekli notu alarak dinlenmesini sistem üzerinden sonlandırıyordum. Bunun ötesinde tanıklıktan çekilme hakkının olduğu şahısla ilgili dinleme kararmm sonlandırılması ve verilerin imha edilmesi Cumhuriyet Savcısının kararı ile gerçekleşmekteydi. Ancak bu kısımda başka görevliler tarafından yerine getirilmekteydi. Benim bu iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesine ilişkin herhangi bir bilgim yoktur. Ancak yapılmış olan evraklara imza atıyordum. Tanıklıktan çekinme hakkma denk geldiğim şahısların olması halinde bu şahıslarla ilgili çıktıları imzalıyordum. Yazıcılara veriyordum. Sonraki işlemlere dahil olmamakla birlikte onlarda imhası ile ilgili Cumhuriyet Savcısında karar talep ediyorlardı. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamıyorum. Bu nedenle görev alıp almadığımı, aldıysam ne kadar süreyle aldığımı, kimler tarafından görevlendirildiğimi bilmiyorum. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamadığım için soruya cevap vermem mümkün değildir. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamadığım için soruya cevap vermem mümkün değildir. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasmın hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamadığım için soruya cevap vermem mümkün değildir. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamadığım için soruya cevap vermem mümkün değildir. Ancak amirlerimizden suç teşkil eden emir ve görevlendirme ile karşı karşıya kalmadım. Şayet kalsaydım. Gerekli hatırlatmaları amirlerime arz etmeye çalışırdım. Mali Şube alakalı herhangi bir bilgim yoktu. Bizim şubenin yaptığı operasyonun yapılacağına dair bilgim yoktu. Ayrıca Belediye dosyasmı da bilmiyordum. O akşam görev aldım. Operasyonda dinlemeciydim. Mali Şube ile ilgili herhangi bir alakam ve bilgim yoktu. Bakanın soruşturmaya dahil edilmesi ile ilgili bilgim yoktur. Bakan BAYRAKTAR hakkında dinleme kararı yoktu. Dinlediğim numaralar içerisinde de Bakan BAYRAKTAR'a ait numara yoktu. Ancak Bakan BAYRAKTAR'ın oğlu Oğuz BAYRAKTAR'm telefonları dinleme kararları içerisindeydi. Ben Oğuz BAYRAKTAR'ın telefonunu birden fazla dinleyip dinlemediğimi hatırlamıyorum. Ayrıca operasyon günü dinlediğimi hatırlayorum. Bu dinlemede babası BAYRAKTAR ile yapmış olduğu görüşme vardı. Ancak tanıklıktan çekilme hakkı kapsamında olduğu için gerekli çekilmeye dair işlemleri de yapmış olmam lazım. Yukarıda vermiş olduğum cevapları aynen tekrar ederim. Yukarıda soruşturma numarası verilen 2012/125043 sayılı soruşturmanın 17 aralık operasyonun yapılmış olduğu soruşturmaya dair dosya olduğunu bir yukarıdaki soruyla anlamış bulunmaktayım. Ancak cevaplarım aynıdır. Tanıklıktan çekilme hakkı olan herhangi bir numaraya denk geldiğimde yasalar çerçevesinde hareket ettim. Yukarıda cevaplardan da anlaşılacağı üzere 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında dinleme sırasında görev aldım. On parmak biliyorum. Herhangi bir yabancı dilim yok. Ancak yapmış olduğum ASAYİŞ'teki görev süresi içerisinde takdire değer çalışmalar nedeniyle almış olduğum puanlar sonucunda birinci oldum. Ben buna istinaden Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne seçildiğimi ve almış olduğum sertifikalar sonucunda da dinleme biriminde görevlendirildiğimi düşünüyorum. Başka şahısların hangi kıstaslarla kimler tarafından seçildiğini bilmiyorum. Görüşmeyi hatırlıyorum. Dinlemeyi ben yaptım. Yukarıda şahsım tarafından dinlenmesi yapılmış olan görüşme yapıldığı esnada amir ve komiserimiz olan soyismini hatırlamadığım. Adem komiser yanımızdaydı. Ancak dinlediğim görüşmeyi Adem Komisere söyleyip söylemediğimi hatırlamıyorum. Yukarıdaki soruda bahsi geçen birden fazla kez ve özellikle saat 10:49'da tutanak haline getirilmesinden sonra tekrar tekrar kay dm şahsıma ait aidiyet numarası ile dinlenmesi mümkün değildir. Çünkü ben olay günü saat 07:00'de mesaiyi bitirdikten sonra ben istirahate geçtim. Ancak benim bilgim dışmda aidiyet numaramı kullanarak usulsüz bir şeküde dinleme yapılıp yapılmadığını bilmiyorum. Ben dinleme yapmış olduğum tüm

görüşmelerde tanıklıktan çekilme hakkı olan bir numaraya denk geldiğimde sistemde gerekli kodlamayı yaparak söz konusu ihlalin oluşmasını engelliyordum. Amirlerime haber verip vermediğimi hatırlamıyorum Ben kanunsuz hiçbir şey yapmadım. Görmedim." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

52) Eren GÖKHAN'ın;

Eren GÖKHAN 288513 Sicil Sayılı Polis Memuru; eylemlerin olduğu tarihlerde **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur** olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; 05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi'nin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Eren GÖKHAN'ın talimatlı alınan ifadesinde özetle;

"Ben 2007 yılında İstanbul asayiş şube motorsikletli polis timleri amirliğinde göreve başladım. Ben 2010 yılına kadar yunuslarda görev aldım. Burada yaklaşık 15 tane üstün başarı belgem vardır. Her iki ayda bir şubelere alım yapılmaktaydı. Bende hatırladığım kadarıyla 2010 yılının nisan ayında emniyet amiri olan Fatih Bozboyacı bana başarılı elemanları şubelere gönderiyoruz dedi. Bende gidip mülakatlara girdim. Daha sonra benim İstanbul kaçakçılık ve organize suçlarla mücadale müdürlüğüne tayinim çıktı. 2014 yılının nisan kadar ben İstanbul kaçakçılık ve organize suçlarda çalıştım. 2014 yılı nisan ayında eyüp ilçe emniyet müdürlüğüne tainim çıktı. Daha sonra şark görevi için Şanlıurfa merkeze oradan da Şanlıurfa Ceylanpınara gönderildim. Şuan Şanlıurfa ceylanpnıar emniyet müdürlüğü trafik büro amirliğinde görevliyi. CMK 140 kararları kapsamında dinlemede çalışan arkadaşlarmın yönlendirmesiyle ve komiserin görevlendirmesi ile 140 kararı alman şahısların kamuya açık alanlardaki suç işlediğine dair delillendirmek amacıyla görüntü alırız ve fiziki takip tutanakları tutarız. ben 15 gün süre ile teknik takip izleme kursu aldım. 15 gün süre ile fiziki takip izleme kursu, 15 gün teknik araçlar kullanma kursu aldım. Aldığım kurslarla yetki ve sorumluluklarımı öğrendim. teknik araçlarla ilgili izleme karan alınabilmesi için teknik büro amirliği karar verir. Bu hususta bizimle hiç bilgi alışverişi olmaz. Bize karar geldikten sonra şahıslan ve kişileri öğreniriz, izleme karan varsa fiziki takibine çıkanz ya da çıkmayız. Bize karar gelirdi. Komiserimiz İsmail özcan daha sonrasında mutlu komiser bizi yönlendirirdi. Bizim teşkilatta komiserin lafı geçerdi. Rütbelilerin sözü geçer memurlann sözü pek geçmez. Biz sadece verilen kararlan uygulanz. Dinlemede çalışan personeller şube komiserini arar ve iş var der. Komiser de 140 karan varsa bir ekibi o işe geçmesi için yönlendirirdi. Biz işe gitmeden önce CMK 140 karanna bakardık. Daha sonra şahsın fiziki takibini yapar büroya gelip tutanağını tutardık. Tutanak bilgisayar ortamında yazılır, herkes okur ardından imzahmırdı. Çünkü bir kimsenin görmediğini diğeri görebilirdi. Varsa fotoğraflan da Göreve

gidince göreve giden personellerin hemen hemen tümü cep telefonu vasıtasıyla veya gizli kamera veya el kamerasıyla çekim yapardı. Çekim için görevlendirilen ayrıca bir kişi olmazdı. İşe çıkan herkes şahsı kaybetmemek için elindeki teknik cihazlarla görüntü alır ve takip yapardı.

Bize zimmetlenen teknik cihazlarla takip yapıldığı gibi bazen şahsi cep telefonlannda da görüntü alınırdı.

Görüntü alındıktan sonra hangi projenin ise o projenin komiserine tutanak karşılığı görüntüler teslim edilirdi. Komiserler de takip edilen şahısların dosyalarına bu görüntüleri koyarlardı. Operasyon yapılacağı zaman operasyoncu birime bu görüntüler teslim edilirdi. Biz fiziki takibe gittiğimizde anahtarlık kamera, telefon kamera, el kamerası, fotoğraf makinesi görüntü alır ve bunları tutanağa ekler, bu dosyaları dosyasıyla birlikte klasörlere atardık. Dijital ortamda cd lere aktarılan görüntüler proje ekiplerine verilir ve aldığımız görüntüleri kendi fiziki takip tutanağımızda yazardık ve imha edildiğini de yazardık. Biz almış olduğu görüntüleri cd ortamına aktararak teslim tesellümtutanağı adı altında ilgili büronun komiserine teslim eder, teslim tesellüm tutanağına imza alır, bu tutanakları da büromuzda dosya halinde saklardık.

Biz kendi yürütmüş olduğumuz dosyalarda gizliliği hat safhada önem verirdik tutanakla teslim eder tutanakla teslim alırdık. Teknik birimde başımızda İsmail öncan ve mutlu acil isimli komiserin görevlendirmesiyle hatırladığım kadarıyla 4 kere Ali Ağaoğlu isimli şahsın fiziki takibini yaptım. Görevlendirme sonucu yapmış olduğum fiziki takip tutanaklarını aynı şekilde görüntüleri klasörüne attıktan sonra imha ettim. Dosya numarası bile söylemeniz üzerine öğrendim. Bu soruşturma numarasmı hatırlamıyorum bile. Dosya hakkında hiç bir bilgim yoktur. Bu soruşturma dosyası hakkında bir bilgim yoktur. Bu operasyonu sabah ben haberlerde gördüm. Bana takibe çıkacağım zaman ali ağaoğlunun kiminle ilişkisi olduğu da söylenmemişti. Zaten bu hususlar bizimle konuşulmaz, bize sadece görev verilir. CMK 140 karan varsa gideriz, yoksa gitmeyiz. Bu soruşturma dosyası kapsammda ismi geçen şahıslardan sadece gittiğim için ali ağaoğlunun olduğunu biliyorum. Diğerlerini ise haberlerden öğrendim. Ben CMK 140 kararı olmayan hiç bir işe gitmedim. Hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplama işi yapmadım. Bütün takip işlemlerini tutanağı kaydederim. Yine tutanak karşılığı teslim ederim. Sonrasında tanzim edilen tutanaklara imza atmadım. Zaten böyle bir şey yapacak birisi de değilim. 2012/125043 soruşturma kapsammda herhangi bir şekilde bilgi edinmedim. Ben operasyon sabahı bu isimleri gördüm ve daha sonrasında bu soruşturmanın olduğunu anladım. Soruşturma numarasını dahi hatırlamıyorum. Bize verilen CMK 140 kararı uyarınca teknik takibe gider, konuşmaların içeriğinden haberimiz olmaz. Varsa görüntüleri cd ye atar ve bu şekilde teslim ederdik. Ben bu hususla ilgili görüş beyan etmedim. Sadece komiserin söylediği işleri yaptım. Bu şekilde bir operasyon yapıldığından da haberim yoktu. Ben CMK 140 kapsamında olmayan hiç bir işe gitmedim ve bu şekilde kararı olmayan işin de teklifte herhangi bir şekilde bulunulmadı. Bu operasyonu yapanın da Allah belasını versin. Benim hayatımı mahvettiler. Benim bu şahıslarla hiç bir bağlantım yoktur. Benim teknik takip bürosuna girmeme en büyük etken motorsiklet kullanmayı bilmemdi dedi. 17/12/2013 günü ben hiç bir işlemle uğraşmadım. Ben büroda oturuyordum. Operasyonu nasıl ve niye yaptıklarını da bilmiyorum. Soruşturmanın amacım ve soruşturmadaki kişileri televizyonda izleyince öğrendim dedi. Benim Erdoğan Bayraktarın soruşturma kapsamında olduğundan bilgim dahi yoktur. Salih Oğur"un fiziki takibinin yapılması amacıyla ben, mehmet emin çağan, osman genç, orhan parlakyıldız ile birlikte gittiğimizi hatırlıyorum. 288513 sicil bana aittir ve imza da bana aittir. Komiserimiz başımızdaki sicilli personele görevlendirme olduğunu söyler. Biz de onunla birlikte göreve çıkardık. Ancak konunun içeriği hakkında harhangi bir bilgi sahibi değiliz. Konuya gitmeden önce herhangi bir ön bilgim yoktur. yukarıda açıkladığım gibi mehmet emin çağan, osman genç, orhan parlakyıldız katılmıştı. İmzaları olduğu halde fiziki takibinin yapıldığı mahalde bulunduğu personel yoktu. hatırladığım kadarıyla görüntüleri mehmet emin çağan el kamerasıyla çekmişti. Ben bu fiziki

takip çalışmasında başkaca kimin görüntü çektiğini de hatırlamıyorum. Ancak ben hatırladığım kadarıyla görüntü almadım. El kamrası ile sadece mehmet eminin görüntü aldığım hatırlıyorum. Bu fiziki takip çalışmasında şube müdürlüğü bünyesine ait görüntü kayıt cihazı kullanıldı. El kamerasıyla görüntü kayıt işlemleri yapılmıştı bana sormuş olduğunuz Aysun Yazıcı isimli şahsı ilk defa duydum. Herhangi bir gazete veya gazete çalışanıyla ilgim ve irtibatım yoktur. Ben bu görüntülerin kimin tarafndan medyaya sızdırıldığını bilmiyorum. Bununla ilgili herhangi bir olaya da şahit olmadım. Biz görüntüleri aldıktan sonra tutanak karşılığı teslim eden biz de kalan kısmını süeriz. Komisere teslim edildikten sonra komiser istediği takdirde görüntüleri alabilir bizim buna engel olma imkanımız yoktur. Fezlekeyi hazırlayan memurlar bile bu görüntülere sahip olabilirler. ben görüntülerin kimin tarafından verildiğini bilmiyorum. Ben kesinlikle böyle bir şey yapmadım. Söylemiş olduğum gibi görüntüleri teslim ettikten sonra bu görüntüleri fezlekeci komiser tarafından alınıp kullanılabilir. Bunu denetleme şansımız yoktur dedi basında 17 aralık soruşturması olarak geçen soruşturma benim hayatımı mahvetti. Ben böyle bir şey yaptıklarını da bilmiyordum. Operasyon sabahı ben yapılanları öğrendim. Bu soruşturma neticesinde ben mağdur oldum dedi. Büro amiri ve komiserin vermiş olduğu talimatları yerine getirdim. Ancak bunların ne amaçla yapıldığını bilmiyordum. Gayri resmi olmayan hiç bir işe karışmadım. Soruşturmanın gizliliğini ihlal etmedim. Ben bu soruşturma kapsamında hiç kendime ait olan telefonla veya kayıt cihazımla görüntü almadım. Ben üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

53) İsmail TEKİN'in;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde DİNLEME kısmında görevli memur olduğu,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

Şüpheli İsmail TEKİN'in talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Ben Afyonkarahisar PMYO'yu bitirerek polis memuru olarak 2011 yılı Haziran ayında atandım. İlk görev yerim İstanbul A Bölgesi Trafik Denettleme Şube Müdürlüğünde görevlendirildim. Burada yaklaşık 2 ay kadar çalıştım. Daha sonra Organize Suçlarla Mücadele Şube müdürlüğünde görevlendirildim. Bu birimde yaklaşık 2,5 yıl kadar çalıştım. Daha sonra Bayrampaşa İlçe Emniyet Müdürlüğü emrine atandım. Esenler Otogarında bulunan Polis Merkezi Amirliği'nde görevlendirildim, burada yaklaşık 2 ay kadar çalıştım. Daha sonra Bayrampaşa İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü'nde görevlendirildim, burada yaklaşık 1 yıl kadar görev yaptıktan sonra yaklaşık 3 ay kadar önce Şımak İl Emniyet Müdürlüğü emrine atandım, İl Emniyet tarafından Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde görevlendirildim. Halen Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapmaktayım, burada Koruma Büro Amirliği'nde görev yapmaktayım. Daha önce de belirttiğim gibi İstanbul Organize Suçlar Şube Müdürlüğü'nde 2,5 yıl kadar çalıştım. Burada Teknik Takip Büro Amirliği'nde görev yapıyordum. Bunun dışında başka bir görev ifa etmedim. Kanuni hükümler çerçevesinde telefon dinleme, CD çözümleme, konuşma dökümlerini alma ve bu kapsamda verilen görevleri yapan bir birimdir. Ben büroda görevlendirildim. Görevlendirildikten yaklaşık 5-6 ay kadar sonra kurs aldık. Kurs bilgilendirme amaçlıydı. Bize soruşturma evrakı yazıcılar vasıtasıyla yönlendirilirdi, bizde

bize ilişkin kısmı görevimizi yaparak dinleme yapardık. Gruplar halinde çalışırdık, her grubun eline soruşturma dosyası ile ilgili evrak verilirdi, buna göre dinleme yaparak görevimizi yerine getirirdik. Amirin talebiyle memur eliyle yazı yazılır, bunu ilgili birim onaylar, daha sonra Cumhuriyet Savcılığı'na evrak intikal ettirilir, daha sonra mahkeme kararı alınır, benim gördüğüm usul buydu. Ayrıca Proje adı verdiğimiz sistemden burada görevli memur ve amirler tarafından talep yazısı yazıldığı oluyordu. Bende hatırlayabildiğim kadarıyla bazı dosyalarda üst yazı yazdığımı hatırlıyorum Dinleme ile ilgili evrak Proje tarafından gönderilirdi, Proje 1, Proje 2 olarak isimlendirilirdi. Evrakın üzerinde konusu, sebebi yazardı. A, B, C, D olmak üzere 4 grup vardı, bu 4 grupta 11 'er olmak üzere toplam yaklaşık 44 kişi çalışırdı. Her grubun başında bir komiser bulunurdu. Kararı komiser üstte bulunan amir ve yetkili personel ile görüşerek alırdı. Savcılığa ve Mahkemeye hitaben yazılar yazılırdı. Mahkeme karar bize gelirdi, bizde kararı uygulardık. Dinlemeyi yapan memur gerekli notları alır, bunu proje başındaki yetkili kimse komiser ya da amir kimse ona bildirir, bu kişi gerek görürse tape haline getirir, suç olduğuna kanaat getirir, daha sonra bu tapeler görevli arkadaşlarca alınarak çözümlenip döküm haline getirilir. Polis memurlarının burada suç vardır ya da yoktur deme yetkileri yoktur. Tape haline kendi başına karar vererek polis memuru getiremez. Tape haline görevli amirler getirirdi. Bu notlan da görevli amir okurdu. Tape yapanın sicili ve ismi evraklarda bellidir. Notu okuduğuna dair bir kayıt düşülürdü. Kimin bu işleri yaptığı evraklardan ve sistem girişlerinden belli olur.

Kullanmış olduğumuz bilgisayar ve ekipmanlarda harici bellek giriş yuvaları mevcuttu, bilgisayarın yapısında bulunmaktaydı, ancak bize üstlerimiz tarafından harici bellek taşımamamız, hardisk bulundurmamamız bize söylenmişti. Ancak kötü niyetli bir kişi üzerinde flash bellek ya da kaydedici başka bir ekipman taşıyarak buradan veri alabilirdi. Ben böyle bir veri alışverişi görmedim, kendim de böyle bir şey yapmadım.

Dinlemeyi yapan polis memuru sadece gerekli notlan alır, bu notları sisteme işler, Projede görevli biri bu notları görür ve renklendirir, tape şeklinde alır, tapeyi çözüm yapan tapeci dediğimiz arkadaşlar bu hale getirir. Daha sonra ilgili birime ve yetkili kişiye teslim edilir. Daha önce de belirttiğim gibi bu büro amirliğinde görev yaptım. Telefon dinlenmesi de yaptım. Yukarıda yaptığım açıklamalar çerçevesinde bana verilen görevleri ifa ettim. Ben dinleme yapıp gerekli notlan alıp ilgili birime aktarırdım, bunun dışında bir görevim yoktur. Adıma kayıtlı bir aidiyet numarası vardı. Buna ilişkin şifreyi kendimiz oluşturuyorduk. Bu aidiyet numaramızı polis memuru arkadaşlarımıza, amirlerimize ya da sıralı üstlerimiz bilirlerdi, ancak şifrelerimizi bilmezlerdi. Zaten aidiyet numarasını bize kim verirdi, tam olarak bilmiyorum. Ancak şifremizi biz oluştururduk, bunu da kimse bilmezdi. Bize bu bilgilerin gizli olduğu söyleniyordu. Benim görebildiğim kadarıyla gizliliğe riayet ediliyordu. Aramızda ilgili olmayan konular hakkında konuşulmazdı. Ancak bizim dışımızda amirler, yetkili kişiler ne yapıyordu, ne konuşuyorlardı ben bilmiyorum. Biz dinmeyi yapardık, gerekli notları alırdık, notlarda böyle bir durum varsa bunu hemen ilgili kişilere bilgi verirdik. Böyle bir husus varsa not dahi almazdık. Kimlerin şüpheli yapılacağına sorumlu Proje ve Proje de yetkili kişi karar verirdi. İmha edilme, edilmeme noktasında bizim herhangi bir yetkimiz yoktu. Soruşturma da yetkili ve görevli olanlar bu hususu değerlendirirdi. Bizim başımızda görev yaptığım dönem içerisinde iki tane yetkili komiserimiz vardı, İsimleri **Adem ATİK** ve **Necmettin KARAPINAR** idi. Biz gerekli şeyleri bu komiserlerimize bildirirdik. Onların üzerinde bildiğim kadarıyla büro amiri **Ayhan AR1KANOĞLU** vardı. Benim bildiğim yetkili kişiler bunlardı. Hatırlayabildiğim kadarıyla evrak büromuza gelmişti, geldikten sonra evrak benim grubuma intikal ettirildi, ancak hangi Proje tarafından intikal ettirildi bilmiyorum, buna karar veren kim onu da bilmiyorum. Ben bu soruşturmada başlangıcından sonuna kadar görev aldım. Bu soruşturmada ben dinleme yapıyordum. Not alıyordum, bu notu sisteme giriyordum. Proje tarafından ise gerekli değerlendirme yapılıyordu. Amirle bu konuda görüşülürdü, amirlerimiz Adem ATİK ve Necmettin KARPINAR bu konuda yetkiliydi diye biliyorum. Hatırlayabildiğim kadarıyla Ali AĞAOGLU'nun ismi geçiyordu, onun konuşmalarını dinledim. İmarla ilgili konuşmalar yapıldığını hatırlıyorum. Olay ilk bizim

büroya intikal ettiğinde ne olduğunu bilmiyorduk. Yaklaşık 1,5 yıl kadar dinleme yapmıştık. Benimle beraber dinleme yapan grupta polis memurları Murat MUNZUROĞLU, Erdi KATIRCI, soyismini hatırlayamadığım Emre isimli kişi, Yaşar GÜMÜŞ, Koksal HALİCİ vardı. Yine birkaç polis memuru daha vardı, ancak isimlerini hatırlayamıyorum. Bu konuşmalarda genellikte imar ile ilgili konuşmalar geçiyordu. Ben böyle bir olaya şahit olmadım. Benim görebildiğim kadanyla herhangi bir hukuka aykırılık olmadı. Herhangi bir tutanağa adım açılıp imza atmam istenmedi. Böyle birşey olmadı. Dinlemeler esnasında adı geçen kişilerin kamu oyunda bilinen kişiler olduğunu fark ettim, durumu amirlerime bildirdim, bildirdiğim kişiler arasında komiserimiz olan **Necmeddin KARAPINAR**'a söyledim. Komiserimin ise ne dediğini hatırlamıyorum. Bana cevap vermedi diye hatırlıyorum. Başka kimseye bu konuda başkaca bir şey söylemedim. Bu konuda başka bir üstümden herhangi bir emir almadım. Bana da birşey denmedi. Ben 17/12/2013 günü evimde dinleniyordum. Biz 6 gün çalışır 1 gün dinlenirdik. Ben 17/12/2013 günü bu boş günümü evimde değerlendiriyordum. Yanımda kimse yoktu. Bizim çalıştığımız dosya dışında farklı dosyaların bizim dosya ile birleştirilerek operasyon yapılması ile ilgili bilgim yoktu. Diğer iki dosyayı bilmiyorum Ben dinleme biriminde görevliydim. Dinlemeleri yaptım, Erdoğan Bayraktar'ı dinleyip dinlemediğimi hatırlamıyorum. Soruşturmaya kim dahil etti bilmiyorum, bu konuda işlemleri kim yaptı benim haberim yok. Ben dinlemeyi yapardım, dinleme esnasında tanıklıktan çekinme ile ilgili bir hususla karşılaştığımızda örneğin babası ile oğlu arasındaki bir konuşma böyle bir şeye denk geldiğimizde durumu benim üstüm olan komiserlerimiz olan Necmettin KARAPINAR ve Adem ATİK'e bildirdik. Bu soruşturmada da buna ilişkin bildirimi isimlerini söylediğim komiserlerime ilettim. Komiserlerimizin üstü ise Büro Amiri Ayhan ARIKANOĞLU'ydu. Karar verecek olan onlardı. Benim bu konuda bir sorumluluğum yoktu. Bizde 4 grup vardı, bu 4 grubun iş dağılımı proje kapsamında belirlenirdi, teknik büronun amiri Ayhan ARIKANOGLU'ydu, iş planının tam olarak nasıl yapıldığını bilmiyorum. Ancak amirimiz ve onun üstleri tarafından yapılmış olabilir. Ben daha önce de belirttiğim gibi 17/12/2013 günü evimde dinleniyordum. Emniyette değildim. Hatırlayabildiğim kadarıyla 17/12/2013 günü akşam saatlerinde emniyete gitmiştim. Saat dilimini tam olarak hatırlayamıyorum. Bu tape ve döküm iletişim tespit tutanağı bana ait değildir, benim aidiyet numaram 34-TO- 143112'dir. Tutanaktan da görüleceği üzere benim sicilim burada yazmamaktadır. Tutanakta sicili yazan kişileri de hatırlayamıyorum. Bu dinleme sistemden bana ve diğer dinleme yapan personele düşen bir dinlemedir. Sistem tarafından yönlendirilmektedir. Koordinatör aidiyet 34-TO-03717K aidiyetinin kime ait olduğunu bilmiyorum. Ben bu dinlemeyi yapmadım. Ben emniyette olmasam bile sistem üzerinden yönlendirme ile sesler bize düşerdi. Biz bu sesleri dinlerdik. Benim bildiğim kadarıyla amirlerim benim numaramı kullanarak dinleme yapmadılar. Ben böyle bir olaya şahit olmadım Bu olayla ilgili tanıklıkla alakalı hususu komiserimiz olan Adem ATİK'e sözlü olarak bildirdiğimi hatırlıyorum. Daha sonra o bana bir şey söylemedi. Buna ilişkin Adem komiserin ve sıralı amirlerin ne yaptığını bilmiyorum. Sistemden bize düşen sesleri imha etme yetkimiz yoktu. Sistemdeki sesi zaten silme yetkimiz yok. Bu mahkeme kararı ile imha edilecek bir husus, ben durumu komiser Adem ATİK'e sözlü olarak söyledim. Ben kontrol amaçlı olarak tekrardan dinlemiş olabilirim. Ancak tam olarak hatırlamıyorum. Ben durumu anladığımda üstüm olan komiser Adem ATİK'e sözlü olarak bildirdim, daha sonra komiser ya da amirlerimiz bu konuya ilişkin ne yaptılar bilmiyorum. Benim imha ya da başka bir şey yapma yönünde yasal bir yetkim bulunmamaktadır. Ben durumu anladığımda üstüm olan komiser Adem ATİK'e sözlü olarak bildirdim, daha sonra komiser yada amirlerimiz bu konuya ilişkin ne yaptılar bilmiyorum. Benim imha ya da başka bir şey yapma yönünde yasal bir yetkim bulunmamaktadır. Bu konuya ilişkin daha önce belirttiklerimi tekrar ederim. Ben durumu anladığımda komiser Adem ATİK'e sözlü olarak bildirdim, görüşmeyi ben tape haline getirmedim. Görüşmelerin daha sonra kimler tarafından tapelendiğini, fezlekeye geçirildiğini bilmiyorum.

Benim olaya ilişkin başkaca bir diyeceğim yoktur, üzerime atılı suçlamaları kabul etmiyorum. Ben yasal görevim dışında başka birşey yapmadım," şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

54) Mehmet Emin ÇAĞAN'ın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; 05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Mehmet Emin ÇAĞAN'ın talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Ben 2005 yılında Balıkesir PMYO'dan mezun oldum. 2005 yılı Haziran ayında Kadıköy Önleyici Hizmetler Büro Amirliğinde göreve başladım. Orada 1 yıl görev yaptıktan sonra 06/06/2006 yılında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne atamam yapıldı. Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde 2014 yılına kadar görev yaptım. 21/06/2014 yılında atamam Diyarbakır iline yapıldığı için Diyarbakır iline geldim ve Bağlar Polis Merkezinde göreve başladım. Yaklaşık 1 yıl orada görev yaptıktan sonra 26/11/2015 yılında Bağlar TEM Büro Amirliğine atamam yapıldı. Halen aynı büroda görevimi ifa etmekteyim. Ben 06/06/2006 yılı ile 20/06/2014 tarihine kadar İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yaptım. Şubede 3 ay Operasyonel ekipler, Bilgi İşlem Büroda 3 yıl, geri kalan zamanda ise Teknik Takip Büro Amirliği Fiziki Takip Ekiplerinde görev yaptım. Benim görev yaptığım süre zarfında bütün yetki ve sorumluluk Büro Amirinde bulunuyordu. Bizim tek yaptığımız Büro Amiri Fiziki takip komiserlerine talimat veriyordu. Fiziki takipte görevli olan İsmail ÖZCAN, Celal Yasin ÖZDEMİR ve Mutlu ACİL isimli komiserler bize emir vererek yönlendirme yaparlardı. Bizde talimat ve mahkeme kararma istinaden gidip fiziki takip görevini yerine getiriyorduk. Ben görev yaptığım süre içerisinde bana kanunun vermiş olduğu yetki ve sorumlulukları biliyordum. Bu konu hakkında bilgi sahibiydim. Bana kanunen verilmiş yetki ve sorumluluk dışında herhangi bir görevde bulunmadım. Bizim kesinlikle teknik araçlarla izleme karar talep yazılan ile bilgimiz ve ilgimiz yoktur. Biz sadece fiziki teknik takip ekipleri olarak alınan 140 kararlarına istinaden büro amirinin talimatı ve fiziki takip ekiplerinden sorumlu komiserlerin yönlendirmesi ile görevimizi ifa ediyorduk. Talep yazılarının kim tarafından yazıldığı ve ne şekilde karar verildiğini bilmiyorum. Yukarıda da belirttiğim gibi Büro amirinin talimatı ve Fiziki takip ekiplerinden sorumlu komiserlerin yönlendirmesi ile fiziki takip çalışmalarını yapıyorduk. Fiziki takip çalışmaları neticesinde ekip olarak tutanak tanzim edip ilgili mahkeme kararım da ekine koyarak soruşturma dosyasma kaldırıyorduk. Soruşturma dosyası daha sonra tekniğin büro amiri tarafından soruşturmanın yapılacağı proje ekibine teslim ediliyordu. Fiziki takip çalışmalarında ekipte bulunan bütün görevliler görüntü çekmekteydi. Şubede bulunan bütün teknik ekiplerine zimmetli cihazlar vardı. Her ekibin kullandığı cihazlar farklıydı. Bizde bizim ekibimizde bulunan cihazlar aracılığı ile fiziki takıp çalışmalarımızı yapıyorduk. Fiziki takip çalışmaları neticesinde elde ettiğimiz verileri tutanağa geçtikten sonra tutanak ile birlikte

soruşturma dosyasına kaldırıyorduk. Soruşturma dosyası teknik büro amiri tarafından operasyonun yapılacağı proje ekibine veriliyordu. Biz görüntüleri kameradan fiziki takip ekibi olarak kullandığımız bilgisayara aktardıktan sonra kameradan siliyorduk. Bilgisayara attığımız görüntüler ise fiziki takip kararının süre bitiminde cd ortamına atılarak Soruşturma dosyasına ekleniyordu. Görüntülerin bilgisayarlardan imha edilmesi görevi karar bitiminde dosyadan sorumlu polis memurunda bulunuyordu. Şubede teknik olarak takip edilen konular çok fazla olduğundan dolayı hangi konudan hangi polis memurunun sorumlu olduğunu bilmiyorum. Biz ekip olarak kesinlikle kendi özel cihazlarımızı görevlerimizde kullanmadık. Biz sadece ekipte bulunan zimmetli cihazlar aracılığı ile görevlerimizi ifa ediyorduk. Biz ekip olarak Şubemizde kayıtlı bulunan veri kayıt cihazı olan dışardan erişime kapalı bilgisayarlar aracılığı ile tutanaklarımızı tanzim edip, fiziki takip neticesinde elde ettiğimiz görüntüleri izliyorduk. Bunu yapma sebebimiz çektiğimiz görüntülerin dışarıya sızmasını engellemekti. Bizim ekip olarak alabildiğimiz önlem bu kadardı. Görüntülerin dışarıya sızmasını engellemek büro amiri, fiziki takip ekiplerinden sorumlu komiserler ve dosyalardan sorumlu polis memurlarında bulunuyordu. Ben bahse konu dosyanın yapıldığı süre zarfında Teknik Büro Amirliği Fiziki Takip Ekiplerinde görevliydim. Dosya kapsamında kaç kere fiziki takip görevine gittiğimi şu an hatırlayamıyorum. Gittiğim görevlere ise o dönemde büro amiri Ayhan ARIKANOĞLU ve Fiziki Takip ekiplerinden sorumlu komiserler İsmail ÖZCAN, Celal Yasin ÖZDEMİR ve Mutlu ACİL'in emirleri ile gidiyordum. Ben dosya kapsamında başkaca bir görevde bulunmadım. Bize Fiziki Takip Ekipleri olarak soruşturma içeriği ile ilgili kesinlikle bilgi verilmiyordu. Biz sadece ilgili mahkeme kararlarına istinaden büro amiri ve komiserlerinin emirleri doğrultusunda Fiziki Teknik Takip görevimizi ifa ediyorduk. Tutanaklarımıza da sadece fiziki takip neticesinde elde ettiğimiz görüntüleri ve bilgileri koyuyorduk. Bunun dışında konuya vakıf değildik. Ben kesinlikle mahkeme karan olmadan fiziki takip işleminde bulunmadım. Gitmediği takip ile ilgili tutulan tutanaklann hiç birini imzam açılmadı ve zaten imzam açılsa bile imza atmazdım. Soruşturma kapsamında hukuka aykın delil toplandığım bilmiyorum ve bu konuya şahit olmadım. Yukanda da belirttiği gibi kesinlikle bana soruşturma ile ilgili bilgilendirme yapılmadı. Soruşturma içeriğini bilmiyordum. Biz sadece teknik takip ekipleri olarak ilgili mahkeme kararına istinaden görevimizi ifa ediyorduk. Fiziki takip için gittiğimiz hedef şahıslar ile ilgili bize bilgi verilmiyordu. Soruşturma kapsamında kimlerin olduğunu ve dosya içeriğini operasyon günü basından öğrendim. bana kesinlikle konusu suç teşkil eden emir verilmedi. Bana böyle bir emir verilmiş olsaydı kesinlikle yerine getirmezdim. Bana operasyon gününde herhangi bir görev verilmedi. Sadece operasyondan bir gün önce hedef şahısların adreslerini tespit etmek amacıyla Kadıköy Suadiye'de sabah saatlerine kadar ekip olarak bekledik. Şu an kimin adresinde beklediğimizi hatırlamıyorum. Operasyon günü istirahatliydim. Ben kesinlikle Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmaya dahil edildiğini bilmiyordum. Bunu basın aracılığı ile öğrendim. Fiziki takip görevinde ekip olarak biz bulunduk. Tutanağı ekip olarak ilgili mahkeme kararına istinaden biz tanzim ettik. Tutanakta bulunan imza bana aittir. Bahse konu fiziki takibe şu an kimin talimatı ile bu fiziki takip görevine gittiğimi hatırlamıyorum ancak büro amiri ve fiziki takipte bulunan komiserlerin emirleri doğrultusunda göreve gidiyorduk. Bize yapacağımız fiziki takiple ilgili ön bilgi olarak sadece buluşma olacağım bu buluşma ile ilgili fiziki takip yapmamız yönünde emir verildi. Tutanakta imzası bulunan görevlilerce fiziki takip işlemini gerçekleştirdik. Fiziki takip işleminde bulunmaya hiçbir görevliyi tutanağa yazmıyorduk ben bu fiziki takip çalışmasının başından sonuna kadar görev aldım. Görüntüleri ekip olarak mahkeme kararına istinaden biz çektik. Takip çalışmasını iki ekip olarak sürdürdük. Hangi görüntüyü bizim ekibin çektiğini hatırlamıyorum. teknik takip çalışmalarında el kamerası ve pv900 olarak tabir edilen cep telefonuna benzer kamera kullandık Şube Müdürlüğümüze zimmetli cihazlardı. Biz kesinlikle bu görüntüleri haberlerde belirtildiği gibi camide çekmedik Görüntüleri tutanakta da belirtildiği gibi bir otoparkta çekilmişti. Haberi yapan AysunYAZICI isimli şahsı tanımıyorum, şahsın ismini ilk defa siz görevlilerden öğrendim. Ben soruşturmanın yürütüldüğü tarihte veya sonrasında kesinlikle hiçbir basın yayın organında görevli şahıs veya şahısla irtibata geçmedim. Zaten bize yani

bütün polis memurlarına Şube müdürü tarafından sürekli ikaz edilerek hiçbir basın mensubu ile görüşmememiz isteniyordu. Bizde talimata istinaden hiçbir basın mensubu ile irtibata geçmiyorduk. Basın mensuplan ile bildiğim ve gördüğüm kadan ile sadece Şube Müdürü görüşüyordu. Bizim gittiğimiz fiziki takip görevinde çektiğimiz görüntülerin kim tarafından basına sızdmldığım bilmiyorum. Ben yukanda da belirttiğim gibi fiziki takip görüntülerini tutanağa geçtikten sonra soruşturma dosyasına kaldırıyorduk. Bu görüntülerin kim tarafından ve ne şekilde soruşturma dosyasından alınarak basına sızdmldığım bilmiyorum. Zaten görüntüler 17 aralık operasyonundan sonra basma sızdınlmış. Benim konu ile ilgili hiçbir ilgim ve bilgim yoktur. Ben hakkımda isnat edilen suçlamalan kabul etmiyorum." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

55) Mehmet TOKER'in;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi'nde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Mehmet TOKER'in talimatla alınan ifadesinde özetle;

"2011 yılında Bayburt PMYO'dan mezun oldum. Mezun olduktan sonra İstanbul Emniyet Müdürlüğü kadrosuna atandım. Yapılan görevlendirme sonucunda da Önleyici Hizmetler Şube Müdürlüğü kadrosuna atandım. Beykoz Bölgesi'nde ekiplerde çalışmaya başladım. Yaklaşık 7 - 8 ay kadar çalıştıktan sonra o dönem geçerli olan puan sisteminde toplamış olduğum puanlara istinaden başardı olarak Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'ne atamam yapıldı. 2014 ydı Haziran - Temmuz ayma kadar Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde çalıştım. 2014 yılı Şark atama dönemin de de Hakkari Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü kadrosuna atandım. Halen de bu kadronun önleyici ekiplerinde çalışmaktayım.

Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü'nde ilk başta yaklaşık 7 - 8 ay Nezarethane Büro Amirliği'nde, daha sonra 9 - 10 ay kadar Adli İşlemler Büro Amirliği'nde, daha sonra da şark atamam yapdana kadar Teknik Takip Büro Amirliği'nde çalıştım. 2012 yılı ocak ayından 2014 yılı haziran ayına kadar çalıştım. İlk olarak Nezarethane Büro Amirliğinde, daha sonra Adli İşlemler Büro Amirliğinde, sonrasında Teknik Takip Büro Amirliğinde çalıştım. Ben Teknik Takip Büro Amirliğinde 5-6 ay gibi bir süre çalıştım. Bu nedenle Teknik Büro Amirliğinde teknik izleme görev ve sorumluluklara ait çok fazla bilgi sahibi değilim. Çalışmış

olduğum süre içerisinde ben fiziki takipte görev almam nedeniyle işleşiyeşe dair prösüdere hakim değilim. Yapmakta olduğum iş daha ziyade fotoğraflama gibi fiziki takibe dairdi. Ben Teknik Takip Büro Amirliğinde 5-6 ay gibi bir süre çalıştım. Bu nedenle Teknik Büro Amirliğinde teknik izleme görev ve sorumluluklara ait çok fazla bilgi sahibi değilim. Çalışmış olduğum süre içerisinde ben fiziki takipte görev almam nedeniyle işleşiyeşe dair prösüdere hakim değilim. Yapmakta olduğum iş daha ziyade fotoğraflama gibi fiziki takibe dairdi. Başımızda sorumlu amirlerim bize yönelik vermiş oldukları talimatlar ve işleri yerine getiriyordum. Ben daha ziyade sadece teknik takip çalışmalarında yer almam tür yazışmaların ve kararların alınması ve yürütülmesi konusunda bilgiye sahip değilim. Şubede çalıştığımız dönem içerisinde büro amirimizin yönlendirmesiyle (İsmail Komiser) çalışmalarımızı yürütüyorduk. Yapılan fiziki takip tutanaklarına ekipteki en sicilli yani işe daha tecrübeli olan personel yapardı. Ekipteki bulunan arkadaşlarımdan Mehmet Emin Çağan ve Burcu Masatla birlikte kendim de görüntüleri çekmekteydik. Görüntülerin çekildiği kayıt cihazları şube müdürlüğü bünyesinden tarafımıza tahsis edilen cihazlarla çekim yapılmaktaydı. Envantere kayıtlı olan herhangi bir cihaz kullanmadım. Elde edilen verileri tutanak haline getirip amirlerimizin takdirlerine sunuyorduk. Teknik takibi yaparak elde etmiş olduğumuz verileri büroya ulaştığımız zaman derhal tutanak haline getirilerek amirlerimizin takdirlerine sunuyorduk. Daha sonra imha ediliyordu. Yukarıda soruya vermiş olduğum cevapta olduğu gibi görev nedeniyle tahsis edilen cihazlar dışında envanter kaydı bulunmayan herhangi bir cihaza teknik takip işlemi yapmadım. 'Bunla ilgili sadece kendi büromuzda çalışan arkadaşlar görebilirdi. Onun haricinde dışarından başka bürolardan personelin girmesi yasaktı. Ayrıca kapıda parmak izi bulunmaktaydı. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamıyorum. Bu nedenle görev alıp almadığımı, aldıysam ne kadar süreyle aldığımı, kimler tarafından görevlendirildiğimi bilmiyorum. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamıyorum. Bu nedenle görev alıp almadığımı aldıysam ne kadar süreyle aldığımı, kimler tarafından görevlendirildiğimi bilmiyorum. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamıyorum. Bu nedenle görev alıp almadığımı, aldıysam ne kadar süreyle aldığımı, kimler tarafmdan görevlendirildiğimi bilmiyorum. Ancak şunu belirtmek isterimki katılmadığım ve görev almadığım hiçbir soruşturmada hazırlanmış olan tutanaklara veya belgelere imza atmam söz konusu olamaz. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamıyorum. Bu nedenle görev alıp almadığımı, aldıysam ne kadar süreyle aldığımı, kimler tarafmdan görevlendirildiğimi bilmiyorum. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamıyorum. Bu nedenle görev alıp almadığımı, aldıysam ne kadar süreyle aldığımı, kimler tarafmdan görevlendirildiğimi bilmiyorum. Bana sormuş olduğunuz yukarıda dosya numarası yazılı soruşturma dosyasının hangi konuyla alakalı olduğunu hatırlamadığım için soruya cevap vermem mümkün değildir. Ancak amirlerimizden suç teşkil eden emir ve görevlendirme ile karşı karşıya kalmadım. Şayet kalsaydım. Gerekli hatırlatmaları amirlerime arz etmeye çalışırdım. Yapılan 3 farklı operasyondan Mali Şubenin yürütmüş olduğu soruşturmalardan hiçbir şekilde bilgim yoktur. Bizim kendi şubemizin yürütmüş olduğumuz soruşturmalardan da operasyonun olduğu gün haberim olmuştur. Benim Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmaya dahil edilmesine ilişkin herhangi bir bilgim söz konusu değildi. Yukarıda sorulmuş olan 2012/125043 sayılı soruşturmanın sorulduğu sorularla ilgili olarak soruşturmayı hatırlamadığım yönünde beyanda bulunmam nedeni soruşturmayı hatırlamıyor olmam ve aynı zamanda söz konusu soruşturma benim herhangi bir görev almamış olmamdır. Tutanakta yer alan imza bana aittir. Görevlendirmem Büro Amiri İsmail Komser tarafmdan yapılmıştır. Nasıl yapıldığını hatırlamıyorum. Görevlendirme yapıldığı sırada ben soruşturmanın boyutunu, kimlerla alakalı olduğunu bilmiyordum. Ayrıca ben ekipte yer alan en kıdemsiz görevliydim. Bu nedenle de çok fazla ekipte etkinliğim söz konusu olmuyordu. Tâki 17 Aralık diye bilinen operasyon yapıldıktan sonra soruşturmanın boyutunu ve hedef olan şahısların

kimler olduğunu öğrendim. Nitekim ben hiçbir şekilde Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın ve Çevre ve Şehircilik eski bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'm herhangi bir fiziki takibinde bulunmadım. Yukarıda sicili yazılı bulunan Ayhan ARIKANOĞLU dışındaki bütün görevliler söz konusu takipte yer almıştı. Hatırladığım kadarıyla tutanağı 178606 sicil sayılı polis memuru Aydm GÜVEN tanzim etmişti. Ayhan ARIKANOĞLU'nun benim içerisinde bulunmuş olduğum teknik takip çalışmalarına fiziki olarak katıldığına dair hatırladığım herhangi bir soruşturma yoktur. Yukarıda bana göstermiş olduğunuz teknik takibin yapıldığına dair tutulan tutanağa ekli çekilmiş olan fotoğraflar şahsım tarafından çekilmemiştir. Söz konusu takipten daha ziyade araba içerisindeydim. Doğrudan görüntü alma işleminde bulunmadım Teknik takipte kullanılması gereken cihazlar görev nedeniyle tahsis edilen envantere kayıtlı cihazlardır. Görev yapmış olduğum bu süre içerisinde bu cihazlar dışmda takip işlemi yapmadım. Benim dışımda herhangi birisinin de yaptığma şahit olmadım. Tutanağın tutulması sırasmda yer almamla birlikte yukanda soruya konu edilen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına yönelik yazılmış yazının hazırlanması yazıcılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Tutanağın ve soruya konu yazının hazırlandığı zaman aynı değildir. Meydana gelen çelişkinin maddi bir hatadan dolayı meydana gelmiştir. Yoksa başka bir durum söz konusumudur bunu bilmiyorum. Ancak tarafımızca tanzim edilen tutanak 8 sayfa olarak tanzim edilmiştir. Oluşan çelişkiye dair bir bilgim yoktur. Hazırlanmış olan 8 sayfa tutanağın değiştirilmesine dair her hangi bir bilgim söz konusu değildir. Soruya konu fotoğrafları ben kayda almadım kim tarafından çekildiğini hatırlamıyorum Aysun YAZICI'yı tanımıyorum. Herhangi bir irtibatım yoktur. Hiçbir şekilde taraf gazetesiyle ilişkim olmadı. Takip sırasında çekilmiş olan bu fotoğrafların soruşturmanın gizliliğini var olduğu dönemde ne şekilde gazete çalışanlarının eline geçtiğine dair bilgim olmadığı gibi çalışmakta olduğum birimden başka birimin de irtabıtının olduğuna dair bilgim yoktur. Takip sırasında çekilmiş olan bu fotoğrafların soruşturmanın gizliliğini var olduğu dönemde ne şekilde gazete çalışanlarının eline geçtiğine dair bilgim olmadığı gibi çalışmakta olduğum birimden başka birimin de irtabıtının olduğuna dair bilgim yoktur. Ben kesinlikle soruşturmanın gizliliğini ihlal edecek herhangi bir davranışta veya ihmalde bulunmadım. Söz konusu gizliliğin nasıl ihlal edildiğine ilişkin de bir bilgim yoktur.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

56) Mesut GÖK’ün;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK , 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının; 23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi’nde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi’nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Mesut GÖK'ün talimatla alınan ifadesinde özetle;

“2006 yılında atamam yapıldı ve İstanbul ilinde göreve başladım, Güngören İlçe Emniyet Müdürlüğü Ön Hizmetler Büro Amirliğinde takribi iki yıl çalıştım, görevim sırasında

ekiplerin amiri Murat Özgün idi, daha sonra 2008 yılında İstanbul Emniyet Müdürlüğünde Personel Şube Müdürlüğünde görevime devam ettim, 2012 yılı Şubat ayına kadar bu birimde çalıştım, burdaki görevim personel özlük işlerinde memur olarak çalışmakta idim, 2012 yılı Şubat ayında İstanbul Eminyet Müdürlüğünde Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne atamam yapıldı, ilk altı ay amirim Ahmet Kalender di ve şube müdürü ise Nazmi Ardıç müdürümdü, Temmuz ayından sonra ise amirliğe Ayhan Arıkanoğlu geldi, şube müdürümüz değişmedi, ben Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde yazıcı olarak yaklaşık bir yıl kadar çalıştım, daha sonra bu amirliğin ekipler bölümüne geçtim, burada 2013 yılı Ekim ayına kadar çalıştım, daha sonra Organize Suçlarla Mücadele Şube müdürlüğünde İdari Büro Amirliğinde yaklaşık iki buçuk ay kadar çalıştım, akabinde Bakırköy İlçe Emniyet Müdürlüğüne ekipler amirliği önleyici hizmetler birimine 2014 yılı Ocak ayında atandım, daha sonra 2014 yılı Temmuz ayında Pertek İlçe Emniyet Müdürlüğünde göreve başladım,

Polislik sınavına memleketim olan Adana ilinde Kemal Serhadlı Polis Meslek Yüksek okulunda girdim, sınavı kazandım, o tarihte önce mülakat yapılıp sonra yazılı sınav yapılıyordu, mülakata da aynı okulda girdim, mülakat toplu şekilde yapıldı, usulüne uygun soyundurulup kontroller yapıldı, yoksa birebir mülakat yapılmadı, sınavı kazandıktan sonra 2004 yılında Kayseri Meslek Yüksek okulunda öğrenciliğe başladım, süresinde yani 2006 yılında okulu bitirerek belirttiğim şekilde İstanbul iline atandım, polisliği kazandığım dönemde Kırıkkale Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği bölümünü ve aynı zamanda devlet memurluğu sınavında 88 puan almıştım, fakat maddi durumumuz iyi olmadığından polisliği tercih ettim, polis memurluğu dışında herhangi bir geçim kaynağım yoktur, eşim çalışmamaktadır.

2012 yılı Şubat ayında İstanbul Emniyet Müdürlüğünde Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne atamam yapıldı, ben bu birimde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde yazıcı olarak yaklaşık bir yıl kadar çalıştım, daha sonra bu kısmın ekipler bölümüne geçtim, burada 2013 yılı Ekim ayına kadar çalıştım, daha sonra Organize Suçlarla Mücadele Şube müdürlüğünde İdari Büro Amirliğinde yaklaşık iki buçuk ay kadar çalıştım, akabinde Bakırköy İlçe Emniyet Müdürlüğüne ekipler amirliği önleyici hizmetler birimine 2014 yılı Ocak ayında atandım, daha sonra 2014 yılı Temmuz ayında Pertek İlçe Emniyet Müdürlüğünde göreve başladım,

Ceza Muhakemesi Kanununun sınırları çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcılığı ve mahkeme kararları doğrultusunda dinlemeler, teknik takipler, araçlarla izlemeler yapılırdı, yetkimizi kanundan alırdık, Savcı talimatı olmadan veya mahkeme kararı olmadan bu amirlikte kesinlikle işlem yapılmazdı, işleyiş bu şekildeydi,

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde yapılan işlerde CMK'nın ilgili hükümlerinin esas alındığını biliyorum, özellikle CMK madde 135 uyarınca yapılan dinlemelerde mahkeme kararı olmadan işlem yapmıyorduk, mahkeme karar verdiyse TİB'e gönderilmek üzere Ankara KOM Daire Başkanlığına bu kararı gönderiyorduk, onlarda kararı TİB'e gönderiyordu, bunun akabinde TİB'in verdiği yetki üzere Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği dinleme bölümünde şüphelilerin dinlenmesine başlanıyordu, aynı şekilde CMK. kapsamında teknik takibi de mahkeme kararı uyarınca direk işlemini yapıyorduk, teknik takibin Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinin izleme bölümü ilgili karar uyarınca gerçekleştiriyordu, dinleme ve teknik takip yapılmasına ilişkin talep yazılarını Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde görev yapan yazıcı polis memurları tarafından hazırlanıyordu, yanlış hatırlamıyorsam soruşturmaya başlayan Cumhuriyet Savcısı dinleme ya da teknik takip yapılmasına lüzum görürse sözlü talimat veriyordu, ilgili birimlerce araştırmalar yapıldıktan sonra yapılan araştırma rapor haline getirilip Cumhuriyet Savcısına sunuluyordu, bildiğim kadarıyla Cumhuriyet Başsavcılığı makamı da mahkemeden talepte bulunuyordu, bahse konu bu raporu Savcılığa yazılı hale getiren bu amirliğin yazıcılarıydı, yazıcılarda bağlı bulunduğu bölümün yaptığı araştırmaları gelen evrak üzerinden hazırlayıp rapor ediyordu, genel işlemler bu

şekilde yürürdü, sonuç olarak bu amirliğin çalışma usullerini CMK'ya göre belirliyorduk, zaten polis memuru olduğum için verilen talimatlar doğrultusunda işlem yapıyordum, Savcı ile görüşmeyi genelde şube müdürü ya da şube müdür yardımcısı yapıyordu, bildiğim kadarıyla dinleme için şube müdürü, şube müdür yardımcısı veya bu amirlikteki herhangi bir komiser kafasına göre Savcı talimatı olmadan dinleme talep yazısı tanzim edemiyordu, ancak var olan dinlemelerde farklı bir şahıs şüpheli olarak tespit ediliyorsa bu husus rapor edilip Savcılığa sunuluyordu, Savcılıkta yeni bir mahkeme kararı alıp amirliğe gönderiyordu ve bu şahsı da dinlemeye dahil ediyorlardı,

CMK. Madde 140 uyarınca verilen yetki ne ise o yetki dahilinde işlemler yapılıyordu, ancak tam detayını bilmemekle birlikte yanlış bilmiyorsam Cumhuriyet Savcısının talimatı üzere talep içerir yazı Cumhuriyet Başsavcılığına sunuluyordu, alınan mahkeme kararı uyarınca Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinin izleme birimi gereğini yapıyordu, ben Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinin yazıcılar kısmında CMK. Madde 135 kapsamına giren yazıları yazdığım için ve sadece bu alanda çalıştığım için teknik araçlarla izlemeye ilişkin talep ve raporları nasıl yazıldığını, kim tarafından talep edildiğini, kimin talimatı ile işlem yapıldığını bilmiyorum, bu alanda yazıcı olarak polis memuru Zahide Sağlam çalışıyordu,

CMK. Madde 140 uyarınca yapılan çalışma usulünü bildiğim kadarıyla yukarıda anlattım, fiziki takip kısmını çok iyi bilmemekle birlikte alınan mahkeme kararı uyarınca ilgili büro amirinin denetiminde mahkeme kararı uyarınca fiziki takip yapılıyordu, bildiğim kadarıyla fiziki takipte görevli olacak memuru büro amiri belirler, bu görevi sözlü olarak verirdi, daha doğrusu hangi ekip müsaitse nöbet hususu da gözetilerek büro amiri tarafından görevlendirme yapılırdı, büro amiri tarafından fiziki takip için özel bir görevlendirme yapılmazdı, göreve müsait olan polis memurları görevlendirilirdi, Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinin ekipler kısmında çalıştığım dönemde bende fiziki takiplerde görev aldım, görevlendirmeler nöbet usulüne göre belirleniyordu, yani normal iş akışına göre o gün görevli olan ekip göreve çıkıyordu, benim çalıştığım dönemde yukarıda belirttiğim gibi ilk altı ay kadar **Ahmet Kalender**'di, daha sonra **Ayhan Arıkanoğlu** bu göreve geldi, bildiğim bu şekildedir,

Fiziki takip sırasında görevli ekip takibe ilişkin fotoğraflamalar yaparlardı, bende amirliğin ekipler kısmında çalıştığım dönemde emniyetin teknik ekiplerini kullanarak takibe ilişkin fotoğraflar çektim, ama keyfi şekilde veya mahkeme kararı dışında herhangi bir takip ve fotoğraflama yapılmıyordu, takipte kullanılan teknik cihazlar şube müdürlüğüne ait cihazlardır, yapılan fotoğraflamalar ve görüntü alımları tutanak tanzim etmek suretiyle CD halinde ilgili büro amirliğine teslim edilirdi, elde edilen görüntüler görevli büro dışında herhangi bir yere sunulmazdı, soruşturmaya eklenmek üzere orada tutulurdu, ilgili büronun bilgisayarlarında ve CD'lerde tutulurdu, CD'ye çekildiği anda bilgisayarlarda ki görüntüler silinirdi ve CD soruşturma ile ilgili kısma teslim ediliyordu.

Ben bu görevim sırasında kesinlikle şahsi telefonumla yada şahsi fotoğraf makinemle fotoğraflama ve görüntü alımı yapmadım, diğer fiziki takipte görevli olan memurların şahsi cep telefonları ile görüntü alıp almadıklarını bilmiyorum, çekilen görüntüler benim bildiğim kadarıyla imha edilip imha tutanağı tanzim ediliyordu, çekilen görüntülerin şahsında tutan olup olmadığını da bilmiyorum,

Teknik Takip ve İzlem sonucunda elde edilen görüntüler teslim aşamasında ilgili birimin parmak izi şifresiyle açılan kapılarla güvenliği sağlanan tek bir odada ki bilgisayarlara yüklenirdi, bütün görüntüler bu odadaki bilgisayarlara görevli memurlar sayesinde aktarılıyordu, benim de bu odaya girme yetkim orada çalıştığım için vardı, o odada çalışanlar aynı zamanda fiziki takibi yapan şahıslardı, çektikleri görüntüler bizzat kendileri gelip bu odadaki bilgisayarlara aktarırlardı, ben de bu şekilde çektiğim görüntüleri bilgisayarlara aktarıyordum, daha sonra bilgisayarlardaki bu görüntüler CD'ye aktarılıp kapalı zarf içerisinde tutanakla soruşturmasını yürüten birime zimmetli bir şekilde teslim ediliyordu, CD'ye aktarılınca görüntüleri bilgisayarlarda silerdik, görüntüleri çektiğimiz cihazlardan

silinip silinmediğini hatırlamıyorum, bu şekildeki çalışma usulü ile görüntülerin başka birim ve yerlere dağıtılmaması için tedbir alınırdı,

17 Aralık soruşturmasının ne zaman başladığını hatırlamıyorum, bu soruşturmada ekipler kısmında teknik takibe katılıp katılmadığımı hatırlamıyorum, yazıcı olduğum dönemde de bu soruşturmaya ilişkin yazışma yapıp yapmadığımı hatırlamıyorum, bu soruşturma ile ilgili görev alıp almadığımı hatırlamıyorum,

17 Aralık soruşturması ile ilgili olarak rüşvet suçuna ilişkin bir soruşturma olduğu idi, bu soruşturmada var olan şüphelilerin kimler olduğunu detaylı olarak bilmiyorum, soruşturma sürecinde sadece Ali Ağaoğlu'nun ismini duymuştum, evraklarda geçip geçmediğini ve evraklarını tanzim edip etmediğimi hatırlamıyorum, bu soruşturmanın taraflarını, şüphelilerini soruşturma medyaya düşünce öğrendim, birimde çalıştığımız sürede dedikodu dahi olsa kendi aramızda yapılan soruşturmanın taraflarına ilişkin konuşma yapılmazdı, genelde ben ve diğer arkadaşlar bu hususa dikkat ederlerdi, ekipte çalıştığı dönemde sadece fiziki takibe çıkacağımız sırada yapılan görevlendirmede takip edeceğimiz şahsın ismi, görüşeceği şahsın ismi, görüşülecek yer bize söylenirdi ve fotoğrafı bize gösterilirdi, bizde o şekilde göreve çıkardık, detaylı kimlik bilgileri verilmezdi, sadece bu kadarına vakıfdık, ekipte olanlar soruşturmanın esasına vakıf olmazlardı, detayını soruşturmayı yürüten görevli arkadaşlar bilirdi, soruşturmanın esası hakkında bilgiyi genelde dinlemeyi yapan arkadaşlar ve soruşturmayı yapan arkadaşlar bilirlerdi, amirlerimiz işin esası hakkında bize çok fazla detaylı bilgi vermezlerdi,

Bildiğim kadarıyla hukuka aykırı herhangi bir delil toplama işlemi yapılmadı, böyle bir olay şahit olmadım, bahse konu soruşturmada görev almamama rağmen ve takibinde bulunmadığım halde sonrasında tanzim edilen tutanaklara ismim açılmadı ve imza atmadım,

Bu soruşturma ile alakalı müdürler ve amirler tarafından tarafıma ve tarafımıza herhangi bir bilgilendirme olmadı,

Bu soruşturmadaki şüpheli şahısları bilmiyordum, ekiplere geçtikten sonra bu soruşturma kapsamında herhangi bir fiziki takibe veya göreve katılıp katılmadığımı hatırlamıyorum, bu nedenle bu yönde amirlerimle bir diyaloğum olmadı, belirttiğiniz şekilde amirlerime soru yöneltmedim, görüş beyan etmedim,

Görevim sırasında amirlerim tarafından şahsıma kanunsuz emir verilmedi, her şey CMK'ya uygun olarak yapılıyordu, suç olduğunu bildiğim bir emir verilseydi görevimden alınacağımı bilsem dahi yapmayacağımı amirime söylerdim, ama böyle bir durumla karşılaşmadım,

17 Aralık 2013 günü ben Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü İdari Büro Amirliğinde çalışıyordum, üç soruşturmanın da aynı anda yapılmasına ve neden yapıldığına vakıf değilim, konu hakkında herhangi bir bilgim yoktur, bu soruşturmalarında neler olduğunu da bilmiyorum, ben bu soruşturmaları haberlerden öğrendim,

Erdoğan Bayraktar'ın soruşturmaya dahil edilmesine dair herhangi bir bilgim yoktur,

İmza bana aittir, Salih Ogur isimli şahsı görev dahilinde takip ettiğimizi hatırlıyorum, görevlendirmenin nasıl yapıldığını hatırlamıyorum, görevlendirmemizi yapanlar tarafından takiple ilgili bize bir bilgi vermediler, bu şahsı tanımıyorum,

Yukarıda ismi sayılı bütün personeller takipte bulunmaktaydılar, fiziki takipte tutanakta bana göstermiş olduğunuz şahısları gördüm, ancak kim olduklarını bilmiyorum, tutanakta isimleri ve imzaları varsa muhtemel bire bir göreve gitmişlerdir, göreve gitmeden takip tutanağına imza atılması söz konusu olamaz,

Bu takipte başından sonuna kadar görev aldım, ben de herhangi bir kayıt yoktur, şubenin envanterine kayıtlı video kamera kayıt cihazı ile çekildi, görüntüler ben çekmedim,

Şubeye ait cihazlar kullanıldı, şubeye ait video kamera kayıt cihazı kullanılmıştı, bu fiziki takip esnasında görevlilerin kendilerine ait kameralı telefon vb cihazlarla kayıt yaptıklarına şahit olmadım,

Bu fiziki takip sonrasında neler yaşandığını hatırlamıyorum, bu fiziki takipte şubeye ait video kamera kayıt cihazı ile görüntü alındığını hatırlıyorum, bu görüntülerin kimler tarafından yapıldığını hatırlamıyorum, görüntüler ben çekmedim, görüntüler ne şekilde kime teslim edildiğini hatırlamıyorum,

Bu fiziki takipteki görüntüleri ben kayıt altına almadım, kimin kayıt altına aldığını hatırlamıyorum,

Aysun Yazıcı isimli şahsı tanımıyorum, o tarihlerde yani gazetede yazının ve görüntünün yayınlandığı tarihte şubede görevli değildim, soruşturmanın yürütüldüğü tarihte şubede görevli herhangi görevli bir memurun gazetecilerle, basın yayın organlarıyla görüşüp görüşmediğini bilmiyorum, ben kimse ile görüşmedim, bu yönde herhangi bir olaya şahit olmadım,

Bu yaşananlardan ötürü "paralel" şeklinde yaftalandım, benim paralel denilen örgütle herhangi bir ilişkim yoktur, beni bu duruma sokan paralelcilerden ben de şikayetçiyim, eğer soruşturmaya ait benimde dahil olduğum bu görüntüleri paralelciler vermiş ise tespit edilmeleri halinde bende şikayetçiyim, üzerime atılı suçlamaları kesinlikle kabul etmiyorumi.

Soruşturmaya konu bahse konu görüntü ve tutanakları basın yayın organlarına vermedim, verilmiş ise de vereni bilmiyorum, hatta bahsedilen gazete haberlerinden dahi haberim yoktur, bahse konu görüntülerin nasıl ele geçtiğini bilmiyorum, hatta bu görüntülerin verilmesinden ötürü bende mağdurum, benim ve diğer arkadaşlarımın tanzim ettiği takip tutanağındaki bu görüntüleri bilgimiz dışında vererek beni zan altında bırakmıştır, bu nedenle bunu basına veren şahıs veya şahıslardan şikayetçiyim" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri gerçekleştirdiği, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

57) Muhammed Enes KORAL'ın;

Polis Memuru olarak eylemlerin olduğu tarihlerde Proje-2 *(125043 sayılı soruşturmayı yürüten birim)* de **soruşturmayı yürüten kısmın sorumlu mukayyitidir**.

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi ile Erdoğan BAYRAKTAR'a ait 66 adet iletişim tespit tutanağının çözümlenerek metin hale getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;
23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Muhammed Enes KORAL'ın emniyette alınan ifadesinde özetle;

"Suçlamaları kabul etmediğini, silahlı terör örgütü üyeliğinin soyut bir iddia olduğunu, 2006 yılında polis memuru olarak Gaziosmanpaşa Şehit M.Tercan Polis Merkezinde göreve başladığını, 2008 yılının Ocak ayında Organize Şubeye tayininin çıktığını, 2014 yılının 1 Mayıs tarihine kadar burada polis memuru olarak görev yaptığını, Tayininin tekrar Gaziosmanpaşa Polis Merkezine çıktığını, daha sonrasında ise 2014 yılında Erzincan Kemah İlçesine şark atamasının yapıldığını ve halen burada görev yaptığını, meslek hayatı boyunca beyan etmiş olduğu 0505644 3799 numaralı kendi adına kayıtlı hattı kullandığını, kendisine gösterilen şahıslardan Şube Müdürü Nazmi ARDIÇ'ı, Ahmet KALENDER'in Şube Müdür Yardımcısı olduğu, Ayhan ARIKANOĞLU'nun bir süre Suç Örgütleri 2 Büro Amirliğinde grup amirliği yaptığını, sonrasında ise teknik büroda görev yaptığını, Ahmet ÜZÜMCÜ'nün Büro Amiri olduğunu, Adem ATİK' in bir dönem Suç Örgütleri 2 Büro Amirliğinde görev yaptığını, daha sonrasında da teknik büroda görev yaptığını, Duran DENİZCİ'nin o dönem kendisine bağlı çalıştığı grup amiri olduğunu, ismen Zahide olarak bildiği şahsın o dönem teknik büroda görevli olduğunu, Yaşar olarak bildiği şahsın teknik büroda görevli olduğunu, ismini Salih olarak bildiği şahsın teknik büroda görev yaptığını, ismini Emin olarak bildiği şahsın uzun yıllar Organize Şubede görev yaptığını bildiğini ve en son teknik büroda görev yaptığını bildiğini, diğer şahısların bir kısmını tanımadığını, bir kısmını ise simaen Şube Müdürlüğünde gördüğünü, kendisinin 2008 yılı Ocak ayında Şube Müdürlüğünde ismi adli tahkikat olan birimde görev yaptığını, daha sonrasında da Suç Örgütleri 2 Büro kurulunca burada görevlendirildiğini, Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde çalıştığı dönemde suç örgütlerine yönelik yürütülen adli çalışmaların hazırlandığını, Mukayyit olarak grup amirinin kontrolü ve denetimi altında elde edilen delillerle fezleke hazırlanıp cumhuriyet başsavcılığına gönderildikten sonra ve cumhuriyet savcısının vereceği talimat doğrultusunda hareket edildiğini, fezleke aşamasında grup amiri tarafından belli başlı başlıkların çıkartıldığını, dosyanın büyüklüğüne kendisiyle diğer mukayyitlerin yardımıyla ilgili başlıklar altına tape özetlerini koyup düzenleme yaptıklarını, tape seçiminde kendisinin herhangi bir görevi ya da karar verme pozisyonunun olmadığını, tapelerin teknik takip ve izleme bürosundan geldiklerini, bu tapeleri özetleyip ilgili başlıklar altına koyduklarını, Fezleke hazırlanmasında kendilerinden sorumlu olan grup amirinin fezlekenin hazırlanmasının her aşamasında kontrol ve denetleme yaptığını, yapılan iş ve işlemleri yönlendirdiğini, fezlekenin yazım aşamasını yaptığını ve Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmek üzere tanzim ettiğini, Teknik Büro tarafından teslim edilen fiziki takip tutanakları ve iletişim tespit tutanaklarının genel olarak grup amiri tarafından teslim alınarak muhafaza edildiğini,
Yürütülen soruşturmalar ile ilgili ilgisiz kişilere bilgi verilmemesi, konu hakkında konuşulmaması yönünde uyarıların dönem dönem yapıldığını, ayrıca odalara girişlerin parmak izi ile olmasından dolayı odalara ilgisiz kişilerin giremediğini, Bahse konu soruşturmada ilgili soruşturma evrakı grup amirlerine verildiğinden dolayı otomatikman dosyada görevlendirildiğini, ayrıca soruşturma kapsamında şüpheliler Ali AĞAOĞLU ve Hüseyin Avni SİPAHİ'nin ifadelerinin yazım aşamasında görev aldığını,

Soruşturmanın imar usulsüzlüklerini ve çıkar amaçlı suç örgütünü konu alan bir çalışma olduğunu bildiğini, soruşturma süresince dinleme yapılması, tape seçimi, seslerin tapeye dönüştürülmesi, fiziki takibin yapılması yönünde herhangi bir takdir, yetki ve görevinin bulunmadığını, kendisinin görevinin bu işlemler sonrası fezlekeye işlenmek üzere tape özetleri ve diğer delillerin özetlenmesini yapmak olduğunu, fezleke içeriği ve işlenen konular hakkında takdir yetkisinin olmadığını,
Soruşturma kapsamında bildiği kadarıyla herhangi bir hukuksuz işleme şahit olmadığını, grup amiri tarafından özetlenmesi için verilen tapelerde yer alan şahıslarla ilgili olarak zaman zaman şahısların konumu hakkında kendisine bilgi verdiğini,
Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmaya dâhil edilmesi ile alakalı bilgisinin olmadığını, operasyonun yapılmasına yakın bir dönemde grup amiri tarafından özetlenmesi amacıyla verilen tapelerde karşı şahıs olarak gördüğünü,
Soruşturmaya konu ön fezlekenin gönderimine ait üst yazıdaki parafın kendisine ait olduğunu, Grup amiri Duran DENİZCİ'nin altında Polis Memuru olarak görev yaptığından dolayı parafını attığını, fezlekenin hazırlanmasında diğer arkadaşların da görev aldıklarını, paraf kısımlarında sırasıyla, büro memuru, grup amiri, büro amiri sıfatıyla paraflar atıldığını, sonrasında da yetkili amir tarafından fezlekenin imzalandığını ve gönderildiğini,
Kendisinin de rutin bir işlem olarak Duran DENİZCİ'nin altında görev yaptığından dolayı parafını attığını, sonrasında grup amirinin de bu yazıyı paraflayarak imzaya kendisinin çıkarttığını, bu sebeple sorulan diğer paraf ve imzanın ismi geçenlere ait olup olmadıklarını bilmediğini,
Basında yer alan fiziki takip görüntülerinin fezlekeye kim tarafından özetlendiğini ve fezlekeye konulduğunu bilmediğini, haberi yapan Aysun YAZICI isimli şahsı kesinlikle tanımadığını, ve basına sızma konusuyla alakalı şahit olduğu bir durumun olmadığını, kendisinin soruşturmanın gizliliğini ihlal etmediğini, tanıklıktan çekilme konusunun Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği görev alanına girdiğini, kendisinin bu konuda yaptığı ve ya yapacağı herhangi bir işlem olmadığını ve bilgi sahibi olmadığını,
Fezlekede yer alan telefon görüşmelerinin grup aminin talimatları doğrultusunda özetlenerek fezlekede yer aldıklarını, bir görüşmenin tape yapılıp yapılmayacağı, tape yapılırsa da özetlenerek fezlekede kullanılıp kullanılmayacağı ile ilgili kararı kesinlikle kendisinin vermediğini, bu tapenin kim tarafından özetlendiğini de bilmediğini, kendisinin grup amirince belirlenen tapeleri özetleyerek kendisine verdiğini ve onun da fezlekede ilgili başlığına altına yerleştirdiğini,
Soruşturmanın yürütülmesi işleminin sıralı amirler tarafından yapıldığını, Polis Memuru olarak görev yaptığı için yasama dokunulmazlığı, tanıklıktan çekinme ve benzeri durumlarda bunların fezlekede yer alıp almayacağına, fezlekede kullanıp kullanılmayacağı ve ya fezlekeden çıkarılması gerektiği konusunda alınacak kararlarda bir yetkisinin olmadığını,
Hakkında yasama dokunulmazlığı bulunan Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmada adının geçtiği konusu ile ilgili olarak; operasyonun yapılmasına yakın bir dönemde farkettiğini, ancak çocuğu olan Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın bu soruşturmada yer aldığını hatırladığını, Bakanın hazırlanan fezlekede şüpheli konumda olmadığını, Bakanın soruşturma ile ilgisinin Savcının takdirinde olduğunu, sonradan basından öğrendiği kadarıyla TBMM'ye dosya gönderdiğini öğrendiğini, tapelerde Bakanın karşı şahıs olarak yer almasından dolayı, şu anda herhangi bir telefon görüşmesini özetleyip özetlemediğini hatırlamamakla birlikte özetlemişse dahi özetlemesinin sebebinin herhangi bir şekilde konusu suç teşkil eden ya da hukuka aykırı bir emir olmadığını düşündüğünden dolayı grup amirinin verdiği görevleri yerine getirdiğini,
Soruşturma kapsamında suç içerikli olduğu belirtilen görüşmelerle ilgili suç içerikli olup olmadığı ile ilgili kendisinin herhangi bir kararı ya da takdir yetkisinin olmadığını, telefon görüşmelerinin teknik büro amirliği tarafından dinlenilmekte ve metin haline getirilmekte olduğunu, fezlekede yer alan başlıkların grup amiri tarafından belirlenmiş ve onun talimatı ile yazıldığını, görüşmenin suç içerikli olup olmadığı ile ilgili kararı kimin verdiğini bilmediğini,

Kesinlikle Anayasa hükmünü ihlal etmediğini, bulunduğu polis memuru konumu itibarı ile kendisine verilen, konusu suç teşkil etmeyen ve hukuka aykırı olmadığını düşündüğü emirleri yerine getirdiğini, ilgili yerlerle yazışmanın takdir ve yetki alanında olmadığını,
İsnat edilen silahlı terör örgütü üyeliği, Gizliliğin ihlali ve Görevi Kötüye kullanma suçlamalarını kabul etmediğini" beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

58) Murat MUNZUROĞLU'nun;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde DİNLEME kısmında görevli memur olduğu,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi eyleminde sorumluluğu bulunmaktadır.

Murat MUNZUROĞLU'nun talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Beykent Universitesinde İşletme Yonetimi uzerinde yuksek lisans yaptım, 2007 yılında Etiler POMEM'den mezun oldum ilk atamam İstanbul Beşiktaş İlce Emniyet Mudurluğune yapıldı, daha sonra ev arkadaşım Zulkuf EVCİMİK'in İstanbul Organize Suclarla Mucadele Şube Mudurluğune personel alımı ile ilgili secmeler olduğunu bana bildirmesi uzerine bende Organize Suclarla Mucadele Şube Mudurluğune giderek muracaatta bulundum, muracaat sırasında Organize'de calışmak icin bir vasfımın olup olmadığını sordular, bende on parmak klayve ve yerel dil olarak Kurtce dilini bildiğimi soyledim, bunun uzerine birkac ay sonra tayinim Organize Suclarla Mucadele Şube Mudurluğune cıktı, burada Kurtce dilini bildiğimden dolayı Teknik Takip ve İzleme Buro Amirliğinde dinleme personeli olarak gorev yaptım, 2014 yılının Nisan ayının sonlarına doğru tayinim Sarıyer İlce Emniyet Mudurluğune cıktı, 2014 yılı Haziran ayında da tayinim Şanlıurfa İl Emniyet Mudurluğune cıktı, halen Şanlıurfa İle Emniyet Mudurluğu Şehitlik Emin Cavuş Polis Merkez Amirliğinde gorev yapmaktayım. Evliyim ve 2 cocuk sahibiyim.

Teknik Takip ve İzleme Buro Amirliğinin gorevini, işleyişini, yetki ve sorumlulukları hakkında bildiklerim; bu buro, projeli soruşturmaların dinleme kısmına bakardı, Organize Şube'deki diğer kısımların yaptığı calışmalar sonucunda delillendirmek icin Cumhuriyet savcısı ve mahkeme kararı ile Teknik buroya gelen dinleme kararlarına istinaden dinlemeleri yapılır, dinleme kararı alınırken dinleme yapan personelin herhangi bir etkisi yoktur, genelde buro icindeki değerlendirmeler grup amiri veya buro amiri tarafından soruşturmanın savcısıyla irtibata gecilir, memurun burada herhangi bir dahili yoktur, gorev olarak sadece dinleme kararı alınan soruşturmadaki şahısları dinleyip, notunu almaktır, notu alman bu dinlemeler soruşturmasına bakan grup amiri tarafından gerekli gorduğu suc unsuru barındıran goruşmeleri tape haline getirip soruşturma dosyasına eklemektir. Teknik Takip ve İzleme Buro Amirliğinde calıştığınız sure icerisinde gorev ve faaliyet alanınıza ilişkin yetki ve sorumluluklarınızla alakalı kanunla, yonetmelikle tanımlandırılmış, sınırlandırılmış, acıklanmış hukumler hakkında bilgi sahibiydim. CMK 135-137 (Telekomunikasyon Yolu İle Yapılan İletişimin Denetlenmesi, İletişimin Tespiti, Dinlenmesi Ve Kayda Alınması - Kararların Yerine Getirilmesi, İletişim İceriklerinin Yok Edilmesi) ile alakalı karar alınabilmesi icin talep yazılarının yazılmasına soruşturmayı yuruten ilgili buro tarafından karar verilir, Soruşturmayı yuruten buro tarafından yapılan calışmalar bildiğim kadarıyla soruşturma savcısına goturulur, soruşturma savcısının talebi ve mahkemenin kararı ile dinleme kararı alınarak Teknik Buro'ya gonderilir, ayrıca Teknik buro'da dinelemeye

başladıktan sonra goruşmelerde herhangi bir suc unsuru goruşme gectiği zaman Cumhuriyet savcısı ile goruşulerek, suc unsuru goruşmeyi yapan şahıs ile ilgili Teknik kararı icin savcı ve mahkemeye talep yazısı gonderilmektedir. Şubede calıştığınız donem icerisinde hedef şahıslara yonelik yapılan iletişimin denetlenmesi, tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması calışmaları soruşturmaya bakan grup amiri veya buro amiri tarafından yonlendirilmekteydi, Dinlemelerin gorevlendirilmesi hangi makam olduğunu şu an hatırlamıyorum ancak ilgili makam tarafından verilen aidiyet uzerine Teknik Takip İzleme Buro amirinin gorevlendirdiği aidiyet numaralı personeller mahkemece karar verilmesi uzerine dinlemeyi takip ederler, Dinleme işlemleri tamamlandıktan sonra tutanağı, dinleme suresi bittiği zaman sesler otomatik olarak TIB tarafından kesilmekteydi ve bahse konu tutanağı dinlemede gorevlendirilen personel tarafından yapılmaktaydı, Yapılan iletişimin dinlenmesi calışmalarında, goruşmelerin suc icerikli olduğu kanaati ile tape yapılmasına soruşturmayı yuruten grup amiri tarafından karar verilirdi,
Dinleme işlemleri yapılan bilgisayarlara harici veri depolama cihazları girişi yapılabilmekteydi.
Dinleme işlemi sonrasında elde edilen veriler TIB Not denen programa dinlemeciler tarafından kaydedilirdi, bu notlar soruşturmayı yuruten grup amiri tarafından tapeci olarak gorevlendirilen personele gerekli gorduğu goruşmelerin tapesini yaptırılırdı, bahse konu verileri buro amiri veya tapecilerden bir gorevli ilgili soruşturmayı yuruten buroya teslim etmekteydi.

Organize Suclarla Mucadele Şube Mudurluğunde calıştığınız donem icerisinde Teknik Takip ve İzleme Buro Amirliği icerisinde dinleme kısmında calıştım, telefon dinlemesi yaptım, yukarıda da bahsettiğim uzere bu kısım hakkında bildiklerim; CMK 135-137 (Telekomunikasyon Yolu İle Yapılan İletişimin Denetlenmesi, İletişimin Tespiti, Dinlenmesi Ve Kayda Alınması - Kararların Yerine Getirilmesi, İletişim İceriklerinin Yok Edilmesi) ile alakalı karar alınabilmesi icin talep yazılarının yazılmasına soruşturmayı yuruten ilgili buro tarafından karar verilir, Soruşturmayı yuruten buro tarafından yapılan calışmalar bildiğim kadarıyla soruşturma savcısına goturulur, soruşturma savcısının talebi ve mahkemenin kararı ile dinleme kararı alınarak Teknik Buro'ya gonderilir, ayrıca Teknik buro'da dinelemeye başladıktan sonra goruşmelerde herhangi bir suc unsuru goruşme gectiği zaman Cumhuriyet savcısı ile goruşulerek, suc Unsuru goruşmeyi yapan şahıs ile ilgili Teknik buro tarafından da dinleme kararı icin savcı ve mahkemeye talep yazısı gonderilmektedir. Adıma tanımlı aidiyet numarası tanımlıydı, hatırladığım kadarıyla aidiyet numaram 34-TO-67170'idi, bildiğim kadarıyla aidiyet numaram ve şifrem sıralı amirlerimizce bilinmekteydi, Aidiyetime tanımlı şifre Teknik Takip Buro Amirliği yazıcılarında şifre yazışmalarına bakan personel tarafından oluşturulmuştur, şifre oluşturmada benim bir yetkim yoktur. Dinleme kısmından sorumlu sıralı amirlerinizin kullanımında bulunan bilgisayarlarına harici veri depolama cihazları taktıklarını gordum, ancak bu depolama cihazlarının şahıslarına ozel kişisel olup olmadığını bilmiyorum. Adıma tahsis tanımlı aidiyet numarası uzerinden sıralı amirlerimce telefon dinlemesi yapıldığı hakkında bir bilgim yoktur, ancak şifremi benim bilgim dışında elde etmişlerse belki dinleme yapmış olabilirler. Telefon dinleme kısmında calışıp dinleme yaptım, telefon goruşmelerinin CMK 135/2 (Tanıklıktan Cekinme) kapsamında olup olmadığı ile hemen dinleme aşamasında tespit ettiğim zaman tanıklıktan cekilme butonuna basarak yapıyordum, suc unsuru olduğu durumlarda savcı talimatına gore hareket ediyordum. Bu konudaki sorumlu sıralı amirlerim, Teknik Takip ve İzleme Grup Amiri Adem ATİK, Buro Amiri Ayhan ARIKANOĞLU'ydu. Bu tarz bir goruşmeye rastladığımda grup amirime yani Adem ATİK'e bilgi verirdim, Tahmin ettiğim kadarıyla soruşturma numarasını hatırlayamadığımdan dolayı 17.12.2013 tarihinde gerceklestirilen operasyonu hatırlıyorum. Şayet o tarihte başka bir operasyon olmamışsa soruşturmanın başlangıcından sonuna kadar dinleme bolumunde dinlemeci olarak calışıyordum, bu goreve o donemde beni gorevlendiren Teknik Takip ve İzleme Buro Amirliği yapan ya Ayhan ARIKANOGLU ya da Ahmet

KALENDER'dir. Teknik Takip ve İzleme Buro amacıyla gerekli tedbir ve onlemler alınıyor muydu? Gizliliğin ihlal edilmemesine yonelik
Teknik Takip Ve İzleme Buro Amirliğinde dinleme kısmında calıştığım Amirliğinde dort grup oluşturulmuştu, her grupta 8 veya personel calışmaktaydı, gruplara A,B,C,D isimleri verilmişti, bizim grup B grubuydu, her yeni gelen soruşturma hangi grubun elinde az iş varsa ona verilirdi, bu soruşturmada muhtemelen dinleme işi sıra takibine gore yapıldığını duşunuyorum.
Soruşturmayı Teknik Takip İzleme Burosu B Grubu olarak takip etmeye başladıktan sonra ben şahsım olarak bu soruşturmanın konusunun kamuda ihaleye fesat karıştırma sucu kapsamında olduğunu soruşturmanın giriş kısmındaki raporu okuduğumda anlamıştım. Biz sadece konu ile ilgili dinleme gorevi yapıyorduk, soruşturmada dinlenecek şahıslar hakkında konuşma ozeti notlarını alıyordum, soruşturmanın geneli ve nasıl ilerleyeceği hakkında dinleme gorevlilerine herhangi bir bilgi verilmiyordu. Saat:14.40 sıralarında şupheli mudafisinin talebi uzerine ifade alma işlemine ara verildi, saat:15.00 sıralarında tekrar ifade işlemine gecildi; 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında, delil toplama surecinde ben dinleme gorevi yaptığımdan dolayı delilleri toplarken kanunsuz bir iş yapılıp yapılmadığını bilmiyorum, kanunsuz bir iş olsa bile alt kademede bulunan memura herhangi bir bilgi verildiğini zannetmiyorum, Bahse konu soruşturmada gorev almadığım ve vakıf olmadığım konular hakkında duzenlenen tutanaklara ben imza atmadım, ancak benim adıma cıkarılmış Teknik Buro amirliğinde kaşem bulunuyordu, şayet bunu benim bilgim dahilinde olmadan kullanmışlarsa bu konu da bir bilgim yoktur. 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; delil toplama suresince sorumlu amir ve mudurlerinizce yurutulen soruşturmanın amacı, hedefi ve iceriği kapsamında bana bilgi verilmedi. 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; hedef olarak dinlenen, takip edilen şahısların mevcut durumlarmı(işi,mesleği şahsın konumu) fark ettim, Sorumlu amir ve mudurlerinize takip edilen şahısların mevcut durumları ile alakalı goruşumu belirtmişimdir, bu konular hakkında yapılan iş ve işlemlerle alakalı sıralı amirlerimden goruşumu belirttikten sonra herhangi bir talimat almadım. Aynı zamanda memurun sozune de pek itibar etmezlerdi, sıralı amirlerim siz kendi işinize bakın dinlemenize devam edin derlerdi, 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; yapılan iş ve işlemlerde ustlerinizden konusu suc teşkil eden emir gorevlendirme ve taleplerle karşılaştığımı hatırlamıyorum. Operasyon gunu yani 17.12.2013'den onceki gun Teknik Takip İzleme Burosu Amiri Ayhan ARIKANOGLU'nun planlamasına gore ben operasyon gunu saat:16.00'da gorev alacakum, o şekilde de gorev aldım, ben gorev aldığım da operasyon bitmişti, Konuca birbirinden farklı olan, toplam 3 soruşturma dosyasının aynı anda operasyonun yapılmasının amacı hakkında bir bilgim yoktur, ben o gun sadece kamu ihalesine fesat karıştırma ile ilgili soruşturma dosyası hakkında operasyon yapılacağını biliyordum, operasyon yapıldıktan sonra saatıll.OO sıralarında televizyonu actığımda haberlerde uc farklı soruşturma dosyasının aynı anda operasyona donuşturulduğunu oğrendim, bunun uzerine operasyonun farklı amaclara yonelik olduğu kanaatine vardım. Ayrıca operasyon yapılacağı sabah saatlerinde bazı personeli sabah, bazılarını ise oğleden sonra cağırmaları da operasyonun farklı amaclara yonelik yapıldığına ilişkin duşuncemi kuvvetlendirdi. 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; soruşturmanın başlangıcından operasyonun yapıldığı zamana kadar ki surecte yasama dokunulmazlığı bulunan donemin Cevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR Tn soruşturmaya dahil edilmesi ile alakalı bir bilgim yoktur. 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; telefon dinlemesi yaptım, bu soruşturma kapsamındaki dinleme hususlarından sorumlu sıralı amirlerim Adem ATİK ve Ayhan ARIKANOGLU'ydu. Bu kişilerin ustlerine ne şekilde bilgi verdiğini bilmiyorum. Dinleme yaptığımız kişi hakkında tanıklıktan cekinme durumu olan kişi ile ilgili herhangi bir teredduttunuz olduğunda yukarıda isimlerini belirttiğim sıralı amirlerimize bilgi verirdik, sıralı amirlerde savcı ile irtibat kurarlardı, bunun neticesinde tanıklıktan cekilip cekilmeyeceğini bize bildirirlerdi, ona gore işlemleri takip ederdik, 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında; telefon dinlemesi yapacak personel ekibi, kurulmuş olan dort gruptan hangisinin iş yuku az ise ona gore Teknik Takip İzleme Buro Amiri tarafından gorevlendirme yapılırdı, bu soruşturma dosyası kapsamında buro amiri

olarak gorevlendirmeyi ya Ayhan ARIKANOĞLU ya da Ahmet KALENDER yapmıştır. Bahse konu **goruşmeyi** dinleyip dinlemediğimi hatırlamıyorum. Ama ben operasyon **gunu** saat:16.00'da gorev aldım, bu goruşmeyi operasyon sabahı gorev **dinlemeciler** dinlemiş **olabilirler.** Bu dinleme işlemini muhtemelen ben dinlememişimdir, operasyon
gunu yani 17.12.2013 gunu saat:16.00'da ben gorev aldığım icin 3 dk'lık sure icerisinde hazırlanıp,bilgisayarı acmam ve bu goruşmeyi dinlemem zaman acısından mumkun gibi gozukmuyor, şayet log kayıtlarında o sure dışında yani 16.00'dan once dinleme yapılmış ise şifremin başkası tarafından kullanılmış olabilir, Ben adıma tahsis edilmiş aidiyet numaramı kimseye vermedim, ancak sıralı amirlerim ve diğer gorevli arkadaşlarım tarafından şifremin bir şekilde ele gecirilip dinlenmiş olabilir, sıralı amirler ile buro gorevlileri birlikte Teknik Buro'da 100'e yakın personel vardı, bu eylem bu şekilde yapılmış ise kimin yaptığı konusunda fikir sahibi değilim.

Muhtemelen sıralı amirlere bilgi verilmiştir, sıralı amirlerin de savei ile goruşup goruşmediklerini bilmiyorum, tapeyi yapan arkadaşlara savcının talimatı tapeyi yapın şeklinde olmuş olabilir, bu telefon goruşmesinin "Tanıklıktan Cekinme" kapsamında imha edilmeden tape haline getirilmesine ve soruşturmaya eklenmesine karar veren kişi Teknik Takip İzleme Buro Amiri Ayhan ARIKANOĞLU'dur.

Bana tahsis edilen aidiyet numarasını başka personel tarafından kullanıldığını duşunmekteyim. Bu personelin kim olduğu konusunda bir fikrim yoktur. Ayrıca bu goruşmenin saat:10.49 'da tapesi yapılırken tanıklıktan cekilme yapılması gerekirdi, şayet benim aidiyet numaramı kullanan bir personel olmuş ise bende bu durumdan mağdur olmuşumdur.

Yukarıda belirtilen goruşmenin dinlemesini ben yapmadığım icin ustlerime bu konuda ben herhangi bir bildirimde bulunmadım. Ayrıca bu goruşmenin ustlerimin bilgisi dahilinde tapesi yapılmıştır.

Şayet bu goruşmeyi ben dinlemiş olsaydım hem ustlerime bilgi verirdim, tapenin imhasını da yapardım. Bu goruşmeyi ben dinlemedim, tapesmi de ben yapmadım, tapesini yapan gorevli arkadaşlar neden tanıklıktan cekilme yapmamışlar, bilmiyorum. Bu konuda bende mağdurum.

Benim bu soruşturma ile ilgili diyeceklerim; 17.12.2013 gunu yapılan operasyonun soruşturmasını dinlemeye başladığımda bu soruşturmanın Yolsuzluk soruşturması olarak geldiği, duşuncesi hakimdi. Operasyondan onceki gun personel planlnaması yapılırken bazı arkadaşlara operasyon sabahı saat:04.00'de Şubede olunması istenilmiş, şahsıma ise saat:16.00'dan sonra gelmem soylenmiştir. Operasyon sabahı uc soruşturma dosyasının aynı zamanda operasyona donuşturulmesini televizyonları actığımda oğrendim, bunun yanında yapılan operasyonlarda Organize Şube'de ki iki dosyanın sabah operasyona cevrileceği bilgisi hakkında bile bana bilgi verilmemiştir. Operasyonlardan sonra ortada farklı bir olayın olduğu duşuncesi bende vakıf olmuştur. Konu ile ilgili diyeceklerim bundan ibarettir.” Şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri yazılı hale getirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

59) Mustafa Yaşar ÖNER'in;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde dinlemeleri TUTANAK HALİNE GETİRME

kısmında görevli memur olduğu**,**

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesi eyleminde sorumluluğu bulunmaktadır.

Şüpheli Mustafa Yaşar ÖNER'ın talimatla alınan tarihli ifadesinde özetle;

"2003 yılında Aksaray Polis Meslek Yüksekokulundan mezun oldum. Aynı yıl temmuz ayında İstanbul Atatürk Havalimanında Pasaport Kontrol Büro Amirliğinde görev yapmaya başladım. 2008 yılı kasım ayında İstanbul İl emniyet Müdürlüğü organize suçlarla mücadele şube müdürlüğüne atandım. Burada teknik takip büro amirliğinde çalıştım. 2014 yılma kadar buradaki görevimi sürdürdüm. 2014 yılı haziran ayında ise doğu hizmeti olarak Gümüşhane İl Emniyet Müdürlüğüne atandım. Gümüşhane il emniyet müdürlüğünde göreve başladıktan sonra ilk 10 gün kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele şube müdürlüğünde görev yaptıktan sonra köprübaşı polis merkezi amirliğine görevlendirildim. Halen köprübaşı polis merkezi amirliğinde polis memuru olarak görev yapmaktayım. Ben 2008 yılı kasım ayı sonundan 2014 yılı haziran ayına kadar İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube müdürlüğü bünyesinde teknik takip büro amirliğinde polis memuru olarak görev y aptım Bu birimde görev yaptığım sürenin tamamında iletişim tespit tutanağı hazırlama işlemlerini yürüttüm. Hiçbir zaman aktif dinleme yapmadım. Başka bir görev de üstlenmedim. Bildiğim kadarıyla genel işleyiş şu şekildeydi; Öncelikle Cumhuriyet Başsavcılığı dinleme yapılması düşünülen bir olayla ilgili olarak proje birimine yazı yazıyordu. Ardından proje birimi gerekli araştırmayı, şüphelileri ve örgütün tespiti için gerekli hazırlıkları yapıyordu. Ardından dinleme yapılması düşünülen grup tespit ediliyor ve dinleme için mahkemeden karar talep ediliyordu. Mahkeme kararı alındıktan sonra mahkeme kararında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere dinleme yapılmaya başlanılıyordu. Sürenin bitmesine yakın sürenin uzatılması gereği doğması halinde tekrar mahkemeden bir karar talebinde bulunuluyor ve mahkeme olumlu karar vermesi halinde dinlemeye devam ediliyordu. Dinleme sonucunda dinleme ile ilgili kayıtlardan suç unsuru olduğu tespit edilen kayıtların tape haline dönüştürülmesi isteniyor ve biz de bunları tape haline dönüştürüyorduk ve proje ekibine veriliyordu. Proje ekibi bu tapelerden yola çıkarak olayın taraflarına sorulmak üzere sorular hazırlıyordu. Benim bu işleyişteki görevim sadece tapelerin çözümlenmesi ve tutanağa geçirilmesi ile sınırlıydı. Benim bildiğim kadarıyla yukarıda bahsettiğim işleyiş dışında bir işlem yapılmıyordu. 7 im bu işlemler sorumlu amirlerin emir ve talimatlarına uygun bir şekilde yerine getiriliyordu. Evet, bilgi sahibiydim. Kim olduğunu hatırlamakla birlikte o dönemki amirlerimizden birisi bana ve diğer polis memuru arkadaşlarımıza yaptığımız göreve ilişkin ceza muhakemesi kanununda yapılan düzenlemeleri incelememi söylemişti ve ben de incelemiştim. Dolayısıyla bu hususta bilgi sahibiyim. Ancak bunun dışında yönetmelik ve başkaca mevzuat kaynaklarını incelemedim ve bunlarla ilgili bilgi sahibi değilim. Benim görev yaptığım süre zarfında talep yazılarını yazılmasına kimin karar verdiğini ve bu işlemlerin öncesi sonrasında yapılan çalışmaların neler olduğunu aktif dinleme işlemlerini yürütmediğim için bilmiyorum. Ancak bu talep yazılarının altında büro amirlerinin imzaları bulunuyordu.

Ben dinleme kayıtlarını tape haline dönüştürme yani iletişim tespit tutanağı işi ile ilgileniyordum. Ayrıca aynı birimde çalışan diğer arkadaşlarımın düzenlediği iletişimin tespit tutanaklarım vord belgesi haline dönüştürüyordum. O dönemin büro amiri Ahmet Kalender iletişimin tespiti tutanaklarının altının iki imzalı olması gerektiğini ve bu imzalardan birisinin tape çözen bir polis memuru ile kontrol eden polis memurlarından olduğum için ben ve Salih Mümin Baykuş'un kontrol eden olarak imza atmamızı istediler. Bizde bu şekilde tutanakların altına imza atmıştık. Benim bulunduğum birim en üst kattaydı ve dinlemenin yapıldığı ve bu işlemlerin yapıldığı bölüm ise üçüncü kattaydı. Dolayısıyla hedef şahıslara yönelik yapılan iletişimin denetlenmesi, tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması çalışmalarının kim tarafından yönlendirildiğini bilmiyorum. Dinlemelerin görevlendirmesinin nasıl olduğunu net olarak bilmiyorum. Ancak bildiğim kadarıyla Savcılık veya Mahkeme kararı ile görevlendirme yapılıyordu. Dinleme işlemi sona erdikten sonra dinlemenin sonlandırıldığına ilişkin tutanakları kimlerin düzenlediğini bilmiyorum. İletişim tespit tutanağının düzenlenmesi bölümünde çalışan polis memurlarından birisi bendim. Benim dışımda 10-15 kişi çalışmaktaydı. Tape bölümünde çalışan kişiler sürekli olarak değişmekteydi. İlk başta göreve başlayan kişiler önce tapede bir süre çalıştıktan sonra aktif dinleme veya diğer birimlere alınıyorlardı. Benim bildiğim kadarıyla tape bölümünde çalışan arkadaşlarımın bazılarının isimleri polis memurları Hüseyin Duran, Salim Mümin Baykuş, Ethem Taşbulut, Musa Uzunca, Celali Karatuzla, Yasin Şahin, Hakan İmrak, Ahmet Bediroğlu, Haşan Ozbolat ve Mustafa Ünsal'dır. Teknik büro amirliğinde görev yaptığım sırada aktif dinleme yapmak üzere yaklaşık olarak 10'ar kişiden oluşan 4 grup oluşturulmuştu. Bu gruplar polis memurlarından oluşurken, başlarında birer tane komiser görevlendiriliyordu. Bazen bir komiserin iki gruba da baktığı oluyordu. Mahkeme kararma istinaden yapılan aktif dinleme sırasında dinlemeyi yapan polis memurları suç unsuru oluşturabilecek kayıtları notluyordu. Ardından bunu grubun başındaki komiser veya proje amiri ile büro amiri tekrar bu notları inceliyor ve tape yapılması gerekli olduğunu düşündüğü kayıtları işaretliyordu. Bu işaret üzerine bizde tape yapıyorduk. Dolayısıyla tape yapılması kararını grupların başlarında bulunan komiserler, proje amirleri ile büro amirleri karar veriyordu.

Dinleme işlemleri yapılan bilgisayarlara harici veri depolama cihazları girişi 2014 yılı başına kadar yapılabilmekteydi. Ancak 2014 yılından sonra harici veri depolama girişi yapılamamaya başladı.

Dinleme işlemi sonrasında elde edilen veriler flash bellekle ilgili proje birimine teslim edilmekteydi. Dolayısıyla teslim dijital olarak yapılmaktaydı. Fiziki olarak bir teslim yapılmıyordu. Ardından ilgili proje birimi tapelerin basımını yapıyordu ve imza için bize geri gönderiyordu. Bizde imzaladıktan sonra tekrar ilgili proje birimine geri gönderiyorduk. Ancak 2014 yılı başında flash bellekte götürme sistemi değişti. Biz tapeleri yaptıktan sonra fiziki olarak basmaya ve imzaladıktan sonra ilgili proje birimine fiziken teslim etmeye başladık. Dinleme kısmında çalışmadım. Aktif dinleme yapmadım. Kdm modül şifrem vardı. Bu şifreyi bazı durumlarda dinlemeyi yapan polis memurunun yanlış notlama yaptığını düşündüğümüz veya karşı numara çıkmadığında, baz bilgileri düşmediğinde bazen bu şifremle sisteme girip sorgulama yapıyor ve dinleme kaydına ulaşıyordum. Ancak aktif olarak dinleme yapmadım. Sürekli olarak tape çevirme kısmında çalıştım. Yukarıdaki ifademde belirttiğim üzere aktif dinleme yapan gruplardaki polis memurlarının notlaması üzerine o grubun amirinin, proje amirinin veya büro amirinin işaretlemesi üzerine ben ve diğer tape çevirme işini yapan arkadaşlarım iletişim tespit tutanağı düzenliyordu. Ayrıca ben ve Salih Mümin Baykuş isimli arkadaşım diğer polis memurlarının düzenledikleri iletişimin tespiti tutanaklarına word dosyası haline dönüştürüyorduk. İçeriğini kontrol etmeyip sadece şekil olarak kontrol ediyorduk. Devamında 2014 yılı başına kadar flash bellekle bu tutanağı ilgili proje birimine gönderiyorduk. Ardından bu birim fiziki olarak tutanağı düzenliyor ve imzalamamız için bize geri gönderiyordu ve bizde imzalayıp geri gönderiyorduk. Dolayısıyla tape çevirme işlemlerini amirlerimizin emrine uygun bir şekilde yapıyorduk. Evet benim adıma aidiyet numarası tanımlıydı. Aidiyet numaram 34.T079987'di. Göreve başladıktan sonra bu aidiyet

numarası bana verildi. Şifresi ise kalemde çalışan şuan kim olduğunu hatırlamadığım polis memuru arkadaşlarım tarafından bana söylenmişti. Hemen ardından ben şifreyi değiştirmiştim. Şifreyi ben kimseye söylemedim. Şifreyi benim dışımda kimse bilmemekteydi. Hayır böyle bir olaya şahit olduğumu hatırlamıyorum Gizliliğin ihlal edilmemesi için gerekli tedbirlerin alındığını düşünüyorum. Kendi çalıştığım bölüm olan tape çevirme kısmında göz taraması sistemi vardı. Devamında parmak izi okuma sistemi 2013 yılında eklendi. Ayrıca dinleme bölümünde parmak izi okuma sistemi vardı Dolayısıyla sorumlu personel dışında başka birisinin bu bölümlere girmesi benim bildiğim kadarıyla mümkün değildi. Tanıklıktan çekinme kapsamında olduğu düşünülen görüşmeler ile ilgili olarak aktif dinlemeyi yapan polis memurları grup amirlerine, proje amirlerine ve büro amirlerine bilgi veriyordu ve bu amirler tanıklıktan çekinme kapsamında olup olmadıkları ile ilgili kararı veriyorlardı. Dolayısıyla bu hususta sorumluluk proje amirleri, grup amirleri ve büro amirin deydi. Ben aktif dinleme yapmadığım için bu tarz bir görüşmeye rastlamadım. Dolayısıyla herhangi bir kimseye haber vermemi gerektirecek bir durum ile karşı karşıya kalmadım. CMK 135/2 ile alakalı iş ve işlemlerde yukarıda belirttiğim şekilde dinlemeyi yapan polis memuru amirlerine bilgi veriyor ve amir tanıklıktan çekinme kapsamında olup olmadığına karar veriyordu. Eğer ki tanıklıktan çekinme kapsamında olan bir durum söz konusu ise sisteme tanıklıktan çekil işareti konuluyordu ve devamında bu kayıtlar imha ediliyordu. Ancak kimin ve ne zaman imha edildiğini ben bilmiyorum. Net olarak bilmemekle birlikte imha işlemini kalemde çalışan personelin yaptığını tahmin ediyorum. Zira buna ilişkin tutanaklan onlar düzenlivordu. 17/12/2013 günü organize suçlarla mücadele şube müdürlüğünce operayonu geıekleştirilen 2012/125043 soruşturma sayılı dosyanın başlagıcından sonuna kadar görev aldım. Tape çözümleyicisi olarak görev yapmıştım. Bu göreve kim tarafından görevlendirildiğimi bilmiyorum. Bu hususta herhangi bir fikrim de yoktur. Ben 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında delilleri toplama işlemlerinin yapıldığı dönemde soruşturmanın amacı, içeriği ve yürütülmesi hakkında çözümlemesini yaptığım telefon görüşmeleri dışında herhangi bir bilgiye sahip değildim. Sıralı amirlerim tarafından takibi yapılan konu hakkında da bana ayrıca bilgi verilmedi. Zaten yaptığım tape çözümlemesi işlemi dinlemenin en son kısmını oluşturur. Yaptığım işde sadece dinlemenin tutanağa geçirilmesi ile sınırlıdır. Söz konusu soruşturma kapsamında delil toplama süresince hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplandığına ilişkin herhangi bir olaya şahit olmadım. Bahse konu soruşturmada hiç görev almadığım, vakıf olmadığım bir konu hakkında tanzim edilen tutanaklarda ismimin olduğu bölüme imza atmadım. Sadece iletişim tespit tutanaklarında çözümlemesini yaptığım tutanaklara veya kontrolünü yaptığım kontrol eden aidiyet no olarak imza atmıştım. Hayır, söz konusu soruşturma kapsamında delil toplama süresince sorumlu amir ve müdürlerim tarafından yürütülen soruşturmanın amacı, hedefi ve içeriği kapsamında hiç bilgilendirilmedim. Çalıştığım süre boyunca tape edilen şahısların mevcut durumu ile ilgili olarak farklı bir durum gördüğümde amirlerime bilgi veriyordum. Ancak söz konusu 2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında bu şekilde dinlenen, takip edilen şahıların mevcut durumunu fark ederek sorumlu amir ve müdürlerime takip edilen şahısların mevcut durumları ile ilgili görüşümü beyan ettiğimi hiç hatırlamıyorum. Söz konusu soruşturma kapsamında yapılan iş ve işlemlerde üstlerimden konusu suç teşkil eden emir, görevlendirme ve taleplerle hiç karşılaşmadım **Operasyon günü, yani 17/12/2013 günü yine görev yaptığım tape bölümünde daha önceden dinlenen kayıtların iletişim tespit tutanağına dönüştürülmesi görevi ile uğraşmaktaydım.** Bunun dışında başka herhangi bir iş ve işlemle ilgilenmedim. Konuca birbirinden farklı olan birisi mali suçlarla mücadele şube müdürlüğünde olmak üzere toplam 3 soruşturma dosyasının aynı anda operasyonunun yapılmasının amacı ve sebebi ile alakalı herhangi bir bilgim yoktur. Söz konusu soruşturma kapsamında dönemin çevre ve şehircilik bakanı Erdoğan Bayraktar'ın soruşturmaya dahil edildiğini ben tape kayıtlarını iletişim tespit tutanağına dönüştürdüğüm sırada öğrendim. Daha öncesinde herhangi bir bilgim yoktu. Söz konusu soruşturma kapsamında ben hiç telefon dinlemesi yapmadım. Yukarıda ifademde belirttiğim üzere telefon görüşmelerinin tanıklıktan çekinme kapsamında olup olmadığına ilişkin kararı dinlemeyi yapan grup amiri, proje amiri

veya büro amiri karar veriyordu. Bu soruşturmada ise sorumlu amirler organize suçlarla mücadele şube müdürü **Nazmi Ardıç**, şube müdür yardımcısı **Ahmet Kalender**, teknik büro amiri başkomiser **Ayhan Arıkanoğlu**, söz konusu soruşturmayı yürüten proje 2 biriminin amiti başkomiser **Ahmet Üzümcü** ile dinlemeyi yapan B grubunun amiri komiser **Adem Atik'**di. Söz konusu soruşturma kapsamında telefon dinlemesi yapacak kişilerin nasıl tespit edildiğini ben net olarak bilmiyorum. Ancak bir soruşturmanın hangi dinleme grubu tarafından yapılacağına büro amiri **Ayhan Arıkanoğlu** karar veriyordu. İletişimin tespiti tutanağını yapacak personel ise özel olarak belirlenmiyordu. Tape bölümünde çalışan diğer polis memurları iie birlikte gelen bir işi birlikte paylaşıyorduk. Dolayısıyla bu hususta amirlerimizin özellikle bir personel görevlendirmesi olmuyordu Btr söz konusu soruşturma kapsamında aktif dinleme yapmadım.

Soruşturma ile ilgili olarak da amirlerini tarafımdan bilgilendirilmedim. Bu sebeple sadece dinlemesi yapılan tapenin tutanağa geçirilmesi talimatı üzerine tutanağa geçirme işlemini yaptım, 13u sırada Abdullah Oğuz Bayraktarın, Erdoğan Bayraktar'ın oğlu olduğunu ve tanıklıktan çekinme kapsamında olduğunu düşünemedim. (Telefon görüşmesinde Abdullah Oğuz Bayraktar ın "baba" diye konuştuğu hatırlatıldı.) Ben soruşturma hususunda ayrıntılı bilgiye sahip olmadığım için her iki kişinin de şüpheli olabileceğini düşünerek ve böylelikle tanıklıktan çekinme kapsamından çıkacağını düşünerek tanıklıktan çekinme kapsamında olduğu hususunda amirlerime bilgi vermedim. Bilgi vermiş isem de şuan net olarak hatırlamıyorum. Ben soruşturma ile ilgili olarak ayrıntılı bilgiye sahip olmadığım için söz komısu görüşmenin tanıklıktan çekinme kapsamında olduğunu bilmediğim için amirleri m ir emri üzerine söz konusu görüşmeye ait iletişimin tespit tutanağını düzenledim. Tanıklıktan çekinme kapsamında olduğunu bilseydim düzenlemezdim. Ben kesinlikle herhangi bir örgüt veya oluşuma üye değilim. Söz konusu soruşturma kapsamında yapılan dinleme neticesinde tapenin tutanağa geçirilmesi işlemini amirlerimin emri ile yerine getirdim. Söz konusu dinlemenin tanıklıktan çekinme kapsamında olduğunu bilseydim bunu yapmazdım. Ben kasıtlı olarak bu işlemi gerçekleştirmedim. Amirlerinim emrine uygun olarak görevimi yerine getirdim. Üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum. Savunmam bundan ibarettir. Başka bir diyeceğim yoktur." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve dinlemeleri yazılı hale getirdiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

60) Mutlu ACİL'in;

Komiser Yardımcısı rütbesiyle eylemlerin olduğu tarihlerde **Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında sorumlu Grup Amiri olduğu,**

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL,178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının ve 23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Mutlu ACİL'in emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2012 yılı Kasım ayında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne tayin olduğunu, 2013 yılı Şubat-Mart ayı civarında Teknik Büro Amirliği fiziki takip kısmında görev almaya başladığını, fiziki takip yapan birimin Haliç teki yerleşkede olduğunu, bu sebeple Vatandaki yerleşkede yazılan karar yazılarıyla alakalı işleyen sürece vakıf olmadığını, fiziki takibe giden ekibin genelde şube müdürlüğü bünyesine ait cihazlarla görüntü kaydı yaptığı, olağan dışı durumlarda görevlinin şahsi cep telefonuyla görüntü aldığını, bu birimde 6-7 ay çalışmasından dolayı elde edilen bu görüntü verilerinin görevlilerce Teknik Büro Amirliğine nasıl teslim edildiğini detaylarıyla bilmediği, bu verilerin nasıl saklanıp muhafaza edildiğini bilmediği, kişisel şahsi telefonlarla çekilen görüntülerin silindiği ancak tutanak tanzim edilip edilmediği bilmediğini,

17 Aralık dosyasında takibi yapılan şahıslardan Ali AĞAOĞLU, Emlak Konutta görev yapan kişiler ve Ali AĞAOĞLU ile irtibatlı olması nedeniyle adını hatırlayamadığı BAYRAKTAR soy isimli Erdoğan BAYRAKTAR'ın oğlu olan şahsı bildiğini, bu konu hakkında üstlerine herhangi bir görüş bildirmediğini, görev aldığı sürede ters giden durum ve hukuksuzluk görmediğini, takip kararlarının mahkemeden alındığını ve bürolarına gönderildiğini, savcı ve hakimin bir hukuksuzluk görmedikten sonra komiser yardımcısı rütbesiyle çalışan bir personel olarak durum değerlendirmesini yapacak konumda olmadığını,

11/10/2013 günü Davut KOÇLU isimli şahsa yapılan fiziki takip çalışmasına katıldığını, tutanaktaki imzanın kendisine ait olduğunu, dinleme kısmındaki Adem komiserin kendisine para gönderme konusu olduğunu ve çalışma yapılması gerektiğini söylediği, Hüseyin Avni SİPAHİ'nin şoförünün aracılığıyla Halkalı'da bulunan Emlak Konuta para gönderdiğini, kendilerinin de bu aracın peşine düştüklerini, Samet ORDUKAYA'nın kendilerini arayıp aracın önlerinde olduğunu belirttiği, Halkalı'ya girildiğinde Emlak Konut'a yakın bir yerde söz konusu aracın rutin uygulama diye durdurulduğunu, bu işlemi Samet ORDUKAYA, Onur BALTACI ve Ümit KINIK'ın yaptığını, kendisinin arkadan geldiğini ve bu uygulamanın hemen yanından durmayarak ilerlediklerini, fizikin takibin bu aşamasından bitimine kadar takipte yer aldığını, görüntülerin hangi cihazlarla çekildiğini görmediğini, kendisinin görüntü çekmediğini, sonrasında tutanak tanzimi için Haliçteki büroya geldiklerini, 17 Aralık soruşturması ile ilgili katıldığı tek tutanağın bu olduğunu, çalıştığı tüm konularla ilgili hiyerarşik sisteme uygun olarak büro amirince görevlendirildiğini, hiçbir soruşturmada özel talimat almadığını,

Bu fiziki takip çalışmasının hakim onayına sunulması için yazılan üst yazının ekinde tutanağın sayfa sayısının neden 7 (yedi) olarak yazıldığını bilmediğini, bunu ilk kez duyduğunu, konu hakkında bilgisi olmadığını,

05/10/2013 günü Salih OGUR isimli şahsa yapılan fiziki takip çalışmasıyla alakalı kendisinin bu takip işlemi için personel görevlendirme yapıp yapmadığını hatırlamadığını, bu çalışmayla alakalı herhangi bir bilgisi olmadığını, hatırlamadığını,

Fiziki takip çalışmalarındaki görüntülerin yayınlanmasıyla alakalı Taraf Gazetesi çalışanı Aysun YAZICI'yı tanımadığını, herhangi bir basın yayın organında çalışan kişi ya da kişilerle irtibatı olmadığını, herhangi bir olaya şahit olmadığını, beyan etmiş, fiziki takiplerde yer alan görüntülerin basında yer almasıyla ilgili hiçbir bilgisi olmadığını, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" **beyan etmiştir.**

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan

kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

61) ONUR BALTACI'nın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesinin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesinin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Onur BALTACI'nın talimatla alınan ifadesinde özetle;

"2008 yılı Diyarbakır ili Ali Gaffar OKAN Polis meslek Yüksek Okulu Mezunuyum. İlk atamam 2008 yılı Haziran ayında İstanbul ili Bakırköy İlçesi Florya Ekipler Amirliğinde ekip memuru olarak yapıldı. Yaklaşık 6 ay kadar çalıştıktan sonra İstanbul ili Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne geçmek için başvuru yaptım. Kısa bir süre sonra tayinim İstanbul ili Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne yapıldı. Şubede yaklaşık 1,5-2 yıl kadar Teknik Takip Büro Amirliğinde tapeci(sesleri yazıya dökmek) olarak görev yaptım. Sonrasında Dinlemeci olarak görevime devam ettim. 2014 yılı Şubat ayında tayinim Bakırköy Florya Polis Merkezi Amirliğine çıktı. Polis Merkezinde grup memuru olarak görev yaptım. 2014 yılı Temmuz ayında da şark tayinim Sivas iline çıktı. Sivas ilinde geldiğim günden beri halen Yenimahalle Polis Merkezi Amirliğinde Grup Memuru olarak görev yapmaktayım. Yaklaşık olarak 6 yıl süre ile İstanbul İli Organize Şubede çalıştım. Bu sürenin 1,5-2 yıl kadarını tapeci olarak çalıştım. Geri kalan süre zarfında dinlemeci olarak çalıştım. Öncelikle suçun işlendiğine dair ihbarlar Şubeye intikal eder. İhbarlar değerlendirildikten sonra ihbarla alakalı ön inceleme ilgili bürosunca yapılır. Ortada suç şüphesi varsa başkaca delil elde edilme imkanı olmaması durumunda şahısların kullanmış olduğu telefon numaralı araştırmayı yapan büroca temin edilir. Temin edildikten sonra rapor şeklinde Teknik Takip Büro Amirliğine sunulur. Şahısların kullanmış olduğu numaralarla birlikte Organize Şubenin Müdürünün veya Teknik Takip Büro Amirinin imzası ile birlikte rapor şeklinde düzenlenir. Şahısların kullandığı telefonların dinlenilmesi yönünde rapor mahkemeye gönderilir. İlgili mahkeme gerek görmesi halinde şahısların kullanmış olduğu telefon numarasının dinlenilmesine, kayda alınmasına izin verir. İlgili mahkeme kararı Tib Başkanlığına gönderildikten sonra kısa bir süre sonra şahısların kullanmış olduğu telefon numaraları dinleme yapılan sisteme düşer. Dinlemeci bu görüşmeleri dinler. Suç unsuru görüşmeleri ve soruşturmayla alakalı görüşmeleri yazıya döker. Tibnot proğramı aracılığıyla amirlerin okuması için hazırlar. Tibnot aracılığıyla bu görüşmeler Grup amiri, Büro Amiri ve Şube Müdürünün insiyatifi ile tape yapılması için renklendirilir. Yani tape yaptığımız görüşmeleri amirlerimiz belirler. Dinlemeciler olarak şüpheli şahısların yaptıkları görüşmeler yazıya dökülerek tib not aracılığıyla amirlerimize sunulur. Hangi görüşmelerin tape olacağına onlar karar verir. Şüpheli şahısların iletişimlerinin dinlenilmesi kayda alınması kararlarının uzatılma raporları dinlemeci olarak çalışan görevliler yazar. Bu raporlar talep edilirken tape yapılan

yada yapılacak görüşmelerden eklenip talep edilir. Dolayısıyla ilk talep ilgili bürodan yapılır Dosya ile ilgili uzatma talebi teknik takip büro amirliğinden yapılır. Şubede çalıştığım süre zarfında Şube Müdürümüz, Büro Amirimiz ve Grup amirimiz tarafından yönlendirilmekte idi. Dinlemelerin görevlendirmesini Büro Amirimiz yapar. Yani herkes her şahsı dinleyemez. Dinleme yapıldıktan sonra tape yapılacak görüşmeler amirler tarafından belirlenir. Tape yapılacak görüşmeleri tapeci olan görevliler harfiyen yazıya döker. Ve dosya mahkemeye sunulurdu. Sonlandırma işleminde iletişimin dinlenilmesi ve kayda alınmasının sonlandırılması raporunu dinlemeci yazar Büro Amirinin ve Grup Amirinin ve son olarak Şube Müdürünün imzası ile rapor ilgili mahkemeye gönderilir. Suç içerikli görüşmelerin tape yapılmasına amirlerimiz karar verirdi. Dinlemeci olarak tape yapılması ve yapılmaması hususunda hiçbir şekilde yetkimiz yoktu. Dinleme işlemleri yapılan bilgisayarlara harici veri depolama cihazları girişi yapılabiliyordu. Herhangi bir kısıtlama yoktu. Yapılan tapeleri tipnot aracılığıyla ilgili büro amirinin sistemine gönderilirdi. İlgili soruşturmayı yürüten büronun amiri tipnot sisteminden soruları alır gereğini yapardı. Adıma aidiyet numarası tanımlıydı. Aidiyet numaram sıralı amirlerce biliniyordu ancak şifremi sadece ben biliyordum. Aidiyet numarama tanımlı şifremi kendim oluşturdum. Benden başka kimse bilmiyordu. Tanıklıktan çekil görüşmelerini ilgili sitem üzerinden dinlemeci olarak tanıklıktan çekil butonuna tıklayıp görüşmelerin tape yapılmasını engellerdik. Bu konudaki sıralı amirlerimiz Grup amirimiz, Büro Amirimiz ve Şube Müdürümüzdü. Bu tarz bir görüşmeye rastladığımızda grup amirimize bilgi verirdik. Kalan kısmıyla amirlerimiz ilgilenirdi. Yürütülen bu soruşturma ile ilgili yaklaşık 1,5 yıl dinlemeci olarak görev aldım. Dinlemeci olduğum bu görevde soruşturma dosyası dinlemeci olarak bizim gruba sevkedildi. Benim bu dinlemeyi yapmam için görevlendirilmem Grup amirimiz tarafından yapıldı. Bahse konu soruşturma dosyası grup olarak bize intikal ettiğinde Tokide yapılan usulsüzlüklerle alakalı olduğu söylenilen dosya geldi. Ben bu dosyanın delil toplama işlemlerinin yürütüldüğü süreçte herhangi bir konuya vakıf değildim. Dosya grup olarak bize düştüğünde bilgim oldu. Bu konu ile ilgili tarafımıza fazla bilgilendirme yapılmıyordu. Sadece dinlemelerle konuya vakıf olduğumuz kadarıyla dosyayı biliyordum. Delil toplama sürecinde hukuka aykırı bir delilin elde edildiğine dair herhangi bir konuya şahit olmadım. Ayrıca herhangi bir isimsiz tutanağı ismim açılarak imzalamadım. Sorumlu amir ve Müdürlerimizce dosya kapsamında herhangi bir bilgilendirme yapılmadı. Dediğim gibi ben sadece dosyadan dinlediğim kadarıyla bilgi sahibi oldum. Dinleme sırasında şahısların konumları ile ilgili bilgi sahibi oldum ve amirlerimize bilgi verdim. Grup olarak bilgi verdik. Amirlerimizde verilen bilgi çerçevesinde dosya genişlettiler. Herhangi bir sonlandırma yapılmadı.Dosya ile alakalı tanıklıktan çekilebilecek bazı şahısların olduğu hakkında amirlerime bilgi verdim. Bunun karşılığında amirlerimizce görüşmelerin kayda alınması ve bu görüşmelerinin suç unsuru yapılıp yapılmayacağına kendilerinin karar vereceklerini beyan ettiler. Herhangi bir konusu suç teşkil eden emir aldığımı hatırlamıyorum. Operasyon günü normal günü rutin dinlemelerimi yaptım. Operasyon olacağından operasyon gününden öncesinde haberimiz yoktu. Operasyon olduktan sonra Mali Şubenin takip ettiği aynı operasyon gününe denk gelen soruşturmalardan haberim yoktu, 3 soruşturmanın neden aynı gün yapıldığı hakkında bilgim yoktur. Dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmaya dahil edilmesi ile ilgili bilgim yoktur. Bu konu ile ilgili sadece Erdoğan BAYRAKTAR Tn oğlu Abdullah BAYRAKTAR isimli şahsın dosyada şüpheli konumunda olduğunu biliyorum. Erdoğan BAYRAKTAR ile ilgili ben herhangi bir dinleme yapmadım. Bu soruşturma kapsamında telefon dinlemesi yaptım. Tanıklıktan çekinme hallerinde kararlar biz sıralı amirlerimize bilgi verirdik ve akabinde sıralı amirlerimizin insiyatifleri doğrultusunda görüşmeleri yazı döküp tape haline getirip getirmemeye karar verirlerdi. Bu soruşturmayla ilgili sorumlu sıralı amirlerimiz Grup Amiri **Necmettin KARAPINAR,** sonrasında grup amiri olan **Adem ATİK**, Büro Amirimiz Ayhan **ARIKANOĞLU** ve Şube Müdürümüz **Ahmet KALENDER** isimli şahıslardı. Bu görüşmeyi hatırlıyorum. Ancak ben dinlemedim. Bu görüşmeyi aynı grupta çalıştığım arkadaşların söylemesinden dolayı hatırlıyorum. Ancak şuan kimin söylediğini hatırlamıyorum. Bu görüşmeyi kesinlikle ben dinlemedim. Bu görüşmeyi dinlediğimi hatırladım ancak içeriğini

hatırlamadım. Bu görüşmeyi dinledikten sonra üstüm olan Grup amirimiz Adem ATİK'e bilgi verdim.

Sonrasında bu görüşme ile ilgili herhangi bir işlem yapılıp yapılmadığını hatırlamıyorum. Bu görüşmenin ve bütün görüşmelerin tanıklıktan çekinme kapsamında sayılıp sayılmaması ve tape yapılıp yapılmamasına Büro Amirimiz ve sıralı amirlerimiz karar vermektedir. Bu konuda insiyatif tamamen kendilerindedir.Bu görüşmenin tanıklıktan çekinme kapsamında imhası yönünde üstlerime görüş bildirdim. Ancak sonucunun ne olduğunu hatırlamıyorum. İstanbul ilinde Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde dinlemeci olarak görev yaptığım süre zarfında yasalara kanunlara hakkı ve adaleti gözeterek görev yapmaya çalıştım. Bahse konu soruşturma büro amirliğimize ilk geldiğinde Tokide yapılan usulsüzlüklerle alakalı bir dosya olduğu bize bildirildi. Sonrasında dosya sıralı amirlerin insiyatifinde genişletildi. Bahse konu operasyon gününde Mali Şubenin aynı gün operasyon yapmasının nedenini bilmiyorum. Dinlemeci olarak görev yaptığımız süre zarfında sadece yetkimiz gelen dosyalarla alakalı ilgili mevzuat çerçevesinde dinlemeleri yapmaktır. Hangi görüşmelerin dosyaya girip girmeyeceği ile alakalı ekleme yetkimiz yoktur. Bu yetki sıralı amirlerimizin ve ilgili büro amirinindir. Hakkımda isnat edilen suçlamaları kabul etmiyorum" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

62) Orhan PARLAKYILDIZ'ın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi'nde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi'nin haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Orhan PARLAKYILDIZ'ın talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Gaziantep Polis Meslek yüksek okulundan 2009 yılında mezun oldum, 2009 yılında İstanbul'da göreve başladım, ilk olarak İstanbul'da Çevik Kuvvet şube müdürlüğünde göreve başladım, zorunlu hizmet süresi olan 3 yılı tamamladıktan sonra 30/07/2012 tarihinde valilik oluru ile İstanbul Organize Suçlarla Mücadele şube müdürlüğünde göreve başladım, 13/02/2014 tarihinde valilik oluru ile Bakırköy Yeşilköy polis merkezine atamam yapıldı, aynı yılın Haziran ayının 26'sında Uludere İlçe Emniyet Amirliğine tayin edildim ve o tarihten beri Uludere İlçe Emniyet Amirliğinde Güvenlik Büro Amirliğinde görevime devam etmekteyim. 30/07/2012 tarihinde valilik oluru ile Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünden atamam yapıldı, ilk olarak Organize suçlarla mücadele nezarethane büro amirliğinde yaklaşık 4 ay görev yaptıktan sonra daha sonra teknik takip büro amirliğinde görevlendirildim, 13/02/2014 tarihine kadar da burada görev yaptım. Görev yaptığım Teknik Takip Büro amirliği CMK 135

maddesine istinaden CMK 140'ıncı maddesine göre alınan Teknik Takibe İlişkin Mahkeme Kararları çerçevesinde şüphelilerin fizikî olarak izlenmeleri ile görevlidir. Teknik takip büro amirliği dinleme işi yapmaz, dinlemeler şubedeki dinleme kısmında yapılır ben bu kısımda çalışmadım. Şüphelieler hakkında alınan mahkeme kararlan Cumhuriyet Savcılığından bize gelirdi, biz de Cumhuriyet Savcısının ve sıralı amirlerimizin emir ve talimatları île şüphelilerin fiziki izlemesini yapardık. Hakkında mahkleme kararı olmayan kimseler hakkında izleme yapmamız mümkün değildir. Teknik Takip Büro Amirliği CMK'nun 140'ıncı maddesi gereği alınan Mahkeme kararlarını Cumhuriyet Savcısının ve sıralı amirlerin emir ve talimatlarıyla yerine getirir. İlgili kanun ve yönetmelik metinleri sürekli masamızda dururdu, görevimizi yaparken ilgili mevzuattan faydalanırdık. Göreve çıkarken ilk olarak şüpheli hakkında CMK 140'ncı maddeye göre karar alınıp alınmadığını kontrol ederdik. CMK'nun 140'inci maddeye göre karar alınması için talep yazısının kimin yazdığını bilmiyorum, talepler şubedeki Adli işlerden sorumlu görevlilerce yapılırdı, ancak bunların kim olduğunu bilmiyorum, karar alındıktan sonra hedef şahıs bilgileri ve karar bize yazıyla gelirdi, bizde bu yazı çerçevesinde gerekli kontrolleri yapıp göreve çıkar hedef şahsı fiziki takibe alırdık, gerektiğinde teknik araçlarla görüntü alıp daha sonra büroda bunu tutanak haline getirip göreve çıktığım arkadaşlarımla imza altına alır ve tutanağı ve görüntüleri CD halinde dosyasında tutardık, teknik cihazlardan (kamera, fotoğraf makinesi, bilgisayar ses kayıt cihazı vs.) aldığımız görüntüleri tutanağa bağlar bağlamaz teknik cihazlardan silerdik ve ilgili Cumhuriyet Savcısı talimat verdiğinde tüm dosyayı adliyeye gönderirdik, şubedeki tüm verilende imha ederdik. Teknik takip yaptığımız cihazlar sürekli büroda tutulurdu sadece göreve çıkarken alınır, görev dönüşü görüntü, ses vb. kayıtlar alındıktan ve tutanağa bağlandıktan sonra dolapta muhafaza edilirdi. Büroya sadece parmak izi ile giriş yapılır ilgili olmayan hiçkimse buraya giremezdi. Fiziki takip çalışmaları dinleme kısmındaki amirlerin bildirmesi ile ekipler büro amirimiz tarafından yönlendirilirdi hangi ekip boşta ise o görevlendirildi, tutanakta göreve çıkan görevliler tarafından imza altına alınırdı, tutanak yapılan takipte görüntü alınmış ise görüntünün fotoğraf olarak kağıda aktarılması ve görüntüde ne varsa yazı ile yazılması sureti ile tutanak altına alınırdı. Eğer ses kaydı alınmış ise yine kayıttaki konuşmalar kağıda aktarılır, tutanak bu şekilde tutulur ve imzalanırdı. Fiziki takip çalışmalarında görüntüyü çekme ile ilgili ekiplerde bir görev ayrımı yoktur, ekipteki herhangi bir arkadaş görüntüyü yakaladığında görüntü alırdı. Görüntü aldığımız cihazlar şube müdürlüğünden tahsis edilen seri numarası belli belirli cihazlardır, elde edilen veriler CD ortamına aktarılır, ayrıca yukarıda belirttiğim üzere fotoğraflı tutanak haline getirilir ilgili dosyasında burudaki dolaplarda saklanırdı. İlgili Cumhuriyet Savcısı talep ettiğinde dosya halinde gönderilirdi. Fiziki takip personelinin özel cihazları ile görüntü alındığına şahit olmadım, görüntü kayıtlan sadece tahsisli ve belirli cihazlarla alınırdı, bu cihazlar ileri teknolojiye sahip cihazlar olduğundan başka bir cihazla görüntü almamız münkün değildi, ayrıca şubede tahsisli cihazlar dışında kayıt yapılması yasaktı. Biz görüntü alan ve takip yapan ekip olarak çalışma yaptığımızda aldığımız görüntüleri bürodaki herhangi bir kimseye teslim etmezdik, görüntülerin tutanak altına alınması ve CD'ye aktarılması işi de görüntüyü alan ekibin işiydi, yukanda belirttiğim üzere görevden geldiğimizde görüntüleri CD ve tutanağa aktanp ilgili dosyasında saklardık, ilgili Cumhuriyet Savcısından talimat geldiğin de de Cumhuriyet Savcısına teslim edilmek üzere Adli İşler Büro amirliğine teslim tesellüm tutanağı karşılığında teslim ederdik. Gizliliğin ihlal edilmemesine yönelik olarak büromuza sadece görevli personel parmak izi okuyucudan geçerek girebilirdi, görevli personel dışında kimsenin kayıtlara ulaşması mümkün değildi. Belirtilen soruşturma dosyasının ne zaman açıldığını bilmiyorum, soruşturmanın hangi aşamasında ne kadar süre ile görev yaptığımı hatırlamıyorum, ancak bu soruşturmayla ilgili olarak çeşitli görevlere teknik takip ekip personeli olarak gittiğimi hatırlıyorum, emri kimin verdiğini bilmiyorum ancak bize o tarihte görevli teknik takip büro amiri göreve gitmemiz konusunda talimat verirdi, bizde onun talimatları doğrultusunda göreve çıkardık. 2012/125043 sayılı soruşturmada bizi kimin görevlendirdiğini isim olarak bilmiyorum. 012/125043 sayılı soruşturmanın delil toplama aşamasında soruşturmanın amacı içeriği ve yürütülmesi ile ilgili herhangi bur bilgim yoktu.

Takibi yapılan konular hakkında göreve çıkmadan önce bize sadece hedef şahısların bilgisi, takibin yapılacağı yer bilgisi ve teknik takip yapmamız gereken hususlar hakkında örneğin "uyuşturucu alışverişi yapılacak, para alışverişi yapılacak" gibi bilgiler verilirdi, soruşturmaların amacı, kapsamı hakkında bilgi verilmezdi. İlgili soruşturmanın delil toplama aşamasında hukuka aykırı delil toplandığına İlişkin bir olaya şahit olmadım. Kesinlikle görev almadığım veya takibinde bizzat bulunmadığım bir olayın tutanağına imza atmadım. İlgili soruşturma kapsamında delil toplama sürecinde sorumlu amir ve müdürlerimize sadece yukarıda berttiğim üzere hedef şahıslar, teknik takip yeri teknik takip konusu gibi sınırlı çerçevede bilgilendirmeler yapıldı, soruşturmanın amacına ve hedefine yönelik bilgilendirme yapılmadı. İlgili soruşturma kapsamında takip edilen şahısların mevcut durumu ile ilgili bir şey fark etmedim, amirlerime herhangi bir görüş beyan etmedim, operasyondan sonra medyadan yapılan operasyonun kapsam ve amacını öğrendim. İlgili soruşturma kapsamında konusu suç teşkil eden bir emir almadım, alsaydım yerine getirmezdim. 17/12/2013 tarihinde aynı soruşturma kapsamında Ankara ilinde gözaltına alınacak şahısların İstanbul'a şevki ile ilgili görevlendirildim, ben bir büro amiri ve 3-4 polis memuru ile birlikte Ankara'ya gittik, gözaltına alınan şahısları Ankara'da görevli personel İstanbul'a getirdi biz onlara katılarak yol gösterdik. Aynı gün 3 soruşturma dosyasına operasyon yapılmasının amaç ve sebebini bilmiyorum, mali suçlar şubesinin yaptığı operasyondan ve bizim şubenin yaptığı diğer operasyondan 3-4 gün sonra basından haberim oldu. Soruşturma kapsamında operasyonun öncesinde dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın soruşturmaya dahil edilmesi ile ilgili bilgim olmadı, kendisi ile ilgili bir takipte bulunmadım, kendisinin soruşturmaya dahil edildiğini medyadan öğrendim. Evet belirtilen tutanaktaki imza bana aittir, yukarıda da belirttiğim gibi birim amiri tarafından uygun olan ekip veya ekipler görevlendirildi, o gönde iki ayrı araçta iki ekip birden toplam 5 kişi olarak görevlendirildik, büro amirliğimizde o dönemde birden fazla büro amiri görevli olduğundan belirtilen takibi yapmamız konusunda kimin talimat verdiğini hatırlamıyorum, bize her zamanki gibi hedef şahıslarla ilgili, takibin yapılacağı yer ile ilgili bilgi geldi bizde gereğini yaptık. Tutanağın ikinci paragrafında belirtilen bilgiler dışında bize herhangi bir bilgi verilmedi. İlgili fiziki takip tutanağında ismi geçen polis memurları benim dahil olduğum teknik takip ve görevlendirilen diğer ekibinin personelidir. O günkü fiziki takibe ismi belirtilen şahısların hepsi iki ekip halinde katılmıştır, tutanakta imzası bulunan şahıslar dışında kimse teknik takibe katılmamıştır. İlgili fiziki takibin başından sonuna kadar görev aldım, görüntü kayıtlarım tamamen iki ekip halinde biz çektik, ancak hangi numaralı fotoğrafı benim çektiğimi hatırlamıyorum, ekip personellerinin hepsinde kayıt cihazı bulunur, hepimiz farklı açılardan görüntü almaya çalışırız, hangimizin aldığı görüntü daha iyi ve net ise tutanağa o kayıt işlenir. Tutanaktaki fotoğrarflarda benim çektiğim görüntünün bulunup bulunmadığını bilmiyorum. Bu takipte şube müdürlüğüne ait cihazlar kullanıldı, görevlilerin kendilerine ait cihazlarla kayıt yaptığına şahit olmadım. 05.10.2013 tarihli fiziki takip sonucunda özel bir durum yaşanmadı, yukarıda belirttiğim gibi görüntü alma işlemi ekibe dahil olan herkes tarafından yapıldı, kimin aldığı görüntü net ise o görüntü tutanağa aktarıldı. Benim aldığım görüntü tutanağa yansıdı mı bilmiyorum, her zaman olduğu gibi bu takipte de şubeye ait el kamerası, anahtarlık kamera fotoğraf makinesi gibi cihazlar kullanıldı, tutanaktaki görütülerin hangi cihazla alındığını bilmiyorum. Daha sonra görüntülerde en net olanları tutanağa aktarıldı, yine bilgisayar vasıtasıyla CD ortamına aktarıldı, kullanılmayan görüntüler ve cihazlarda kalan tüm görüntüler silindi. Bu görüntüler tutanak ve CD halinde dosyasında muhafaza edildi, ilgili Cumhuriyet Savcısının talimatıyla ilgili Cumhuriyet Savcısına gönderilmek üzere idari işlere tutanak karşılığı teslim edildi. Taraf Gazetesi çalışanı Aysun YAZICI'yı tanımam ismini ilk defa burada duydum.

Soruşturma ve operasyon sürecinde herhangi bir personelin belirtilen basın yayın organlarında çalışan kişilerle yada herhangi bir basın yayın organında çalışan kişilerle görüştüğü hususunda bilgim yoktur, herhangi bir olaya şahit olmadım. Bu hususta herhangi bir bilgim yoktur, görüntülerin basm yayın organlarına kim tarafından servis edildiğini bilmiyorum, yukarıda ayrıntılı belirttiğim üzere teknik takip yapıldıktan sonra görüntü kaydı ve tutanaklar

büromuzda dolapta muhafaza edilir; operasyon yapılmadan önce ilgili Cumhuriyet Savcısının talimatıyla adliyeye gönderilir; Ancak dosyanın şevkini bizim büro yapmaz biz tutanak karşılığı Adli işlere bakan kısma dosyayı teslim ederiz, dosyayı adliyeye onlar gönderir. Operasyondan önce tüm veriler gönderilmiş olur, operasyon sırasında ve sonrasında büroda herhangi bir kayıt kalmaz." Şelinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

63) OSMAN GENÇ'in;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının;

23.12.2013 tarihinde TARAF gazetesinde ve internet sitesinde;
23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Osman GENÇ'in talimatla alınan ifadesinde özetle;

"2009 yılında Trabzon Polis Meslek Yüksek okulundan mezun oldum ve İstanbul ili Eyüp ilçesi önleyici Hizmetler Büro Amirliğinde göreve başladım. Orada 8 ay kadar ekiplerde çalıştım. Daha sonra Yunuslara geçtim. Yunus ekiplerinde 1,5 yıl kadar çalıştım. Akabinde puan usulü ile hatırladığım kadarı ile 2011 yılının Eylül ayı idi. İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne geçtim. Organize Suçlar Şube Müdürlüğüne geçtikten sonra direk olarak Teknik Takip İzleme Büro Amirliğinde görev aldım. Şube Müdürlüğünde çalıştığım süre içerisinde Teknik Takip ekiplerinde çalıştım. 2014 yılı Şubat aymda Eyüp ilçesi Koruma Büro Amirliğine geçtim. 2014 yılı yaz. atama döneminde Diyarbakır iline tayin oldum. Diyarbakır ilinde Halil İbrahim Kartoğlu Polis Merkezinde göreve başladım. Üç ay kadar çalıştıktan sonra Yenişehir ilçesi Suç Araştırma ve Önleme Büro Amirliğine geçtim. 2015 yılı Mayıs ayında Asayiş Şube Müdürlüğü Yunus ekiplerine geçtim. Hala da Yunus ekiplerinde görev yapmaktayım. İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde 2011 yılı Eylül ayı 2014 yılı Şubat ayı arası çalıştım. Orada Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği Teknik ekiplerinde görev yaptım. Bunun dışında herhangi bir görevde çalışmadım. Çalıştığım dönemde CMK 140. Maddesine istinaden Teknik ve fiziki takip yapan birimdik. Dinleme yapan personelin ve sıralı amirlerimizin yönlendirmesi ile karar alınan şahıslan takip eder ve görüntü ve kamera kaydı yapardık. Yapmış olduğumuz takip neticesinde fiziki takip tutanağı düzenler, ilgili görüntüleri bilgisayarlardaki büromuzun ortak ağına aktarırdık, daha sonra büromuz personeli tarafından belirli dönemlerde dosyalar biriktikçe CD ortamına aktanlarak savcılığa intikal ettirilmek üzere soruşturma yapan birime teslim edilirdi. Onlarda soruşturma aşamasında evraklan savcılığa intikal ettirirlerdi. Biz düzenlemiş olduğumuz bütün fiziki takip tutanaklarını ve çekmiş olduğumuz görüntü ve kamera görüntülerini CD ortamına aktararak tutanak karşılığında soruşturmayı yürüten büroya teslim ederdik.

Çalıştığım birim sadece CMK 140. Maddesine istinaden işlem yapardı. Bu kanun maddesini ve yönetmeliklerini biliyordum. Zaten bununla ilgili Şubeye girdikten sonra Teknik Takip ve İzleme kursu almıştım CMK 140. Maddesi ile alakalı Şube Müdürlüğümüzde talep yazılarının yazılmasına kimin karar verdiğini bilmiyorum. Talep işlemi öncesi ve sonrasında yapılan çalışmalar hakkında kimin yaptığım bilmiyorum. Bize sadece ilgili mahkeme karan gelirdi ve bizde buna istinaden gerekli işlemlerimizi yapardık. Dinleme kısmında çalışan personeller gelişme olması durumunda büroda bulunan grup komiserlerine bilgi aktarırdı. Grup komiserleri de bize talimat verir ve bizi yönlendirirdi. Yine takibin görevlendirilmesini de grup komiserleri yapardı. Tabiki büro amirinin de bunlardan bilgisi olurdu. Fiziki takipler tamamlandıktan sonra tutanağı takibe giden ekipler ortak olarak koordineli bir şekilde tutanağı düzenlerdi. Yapılan fiziki takiplerde görüntüler takibi yapan ekibin içerisinden herhangi bir personel tarafından yapılırdı. Ekipte çalışan her personel kamera çekim işini bilirdi ve ekipte çalışan her personelde bu işi yapardı. Çekim yapılan cihazlar şube müdürlüğümüz tarafından ekibe zimmet karşılığında verilen cihazlardı ve çekim işlerini o cihazlar ile yapardık. Yapmış oldpğumuz kamera çekimlerini büromuzun bilgisayarında bulunan ortak ağa atardık ve düzenlemiş olduğumuz tutanak ile birlikte dosyasına kaldırırdık. Daha sonra herhangi bir personel soruşturmayı yürüten büroya teslim ederdi. Biz görüntüleri soruşturmayı yürüten büroya teslim ettikten sonra kamera ve bilgisayar ortamından imha ederdik. Bu imha konularını da tutanaklarda belirtiyorduk Ben kendim şube müdürlüğümüz tarafından zimmet karşılığında kullanımımızda olan cihazlar ile görüntü ve fotoğraf çekimi yapardım. Diğer personelin nasıl yaptığı konusunda bilgim yoktur.

Yapılan teknik takip ve izleme çalışmalarının görüntülerinin büro amirliğine teslimi aşamasında kesinlikle görüntüler ve tutanaklar büro dışına çıkmazdı. İşlemleri kendi büro içerisinde bize tahsis edilen odada yapar ve soruşturmayı yürüten kısma evrakları ve görüntü CD'lerini teslim ederdik. Gizliliğin ihlal edilmemesi için gerekli hassasiyeti bütün ekip arkadaşlarım göstermekte idi. Gizliliğin ihlali ile ilgili büro kapısı kilitli olurdu. Her ekip ekiplere tahsis edilen odada bu işlemleri gerçekleştirirdi. Zaten oda girişi parmak izi sistemi ile açılımdı. Dışardan kimse giremezdi.

Muhtemelen hatırladığım kadarı ile bahsi geçen dosya Toki dosyasıdır. Ben yukarıda belirtmiş olduğunuz soruşturmanın başlangıç aşamasını bilmiyorum. Bu soruşturma dosyası ile alakalı ara ara grup komiserlerimiz olan ismini Necmettin olarak bildiğim komiserimiz ile Celal Yasin ÖZDEMİR ve İsmail ÖZCAN'ın talimatları doğrultusunda ve dinlemede görev yapan personelin yönlendirmesi ile mahkeme karan olan şahıslara yönelik takip yapmıştık. Fakat süre olarak ne kadar görev aldığımı hatırlamıyorum. Dosya kapsamında almış olduğum görevlerin hepsi takip görevleri idi. Takibin dışında bu dosya kapsamında başka bir görevde bulunmadım. Bizim dosya içeriği hakkında bilgimiz yoktu. Bize sadece takip emri verilir ve bizde takip emri verilen şahısları ilgili mahkeme kararına istinaden takip yapardık.

Soruşturmanın delil toplama kısmı ile alakalı biz takip ekibi olduğumuz için sadece takip ve izleme yapardık. Bu şekilde delil toplama kısmına dahil olurduk. Soruşturmanın amacı, içeriği ve yürütülmesi hakkında çok detaylı bilgimiz yoktu. Sadece dinleme kısmında bulunan personel takibe giden ekiplere şurada şöyle bir konu gerçekleşecek gidin gerekli takibinizi ve çekiminizi yapın der, bizde buna istinaden takip yapar ye tutanağa bağlardık. Fakat soruşturmanın içeriği hakkında pek bilgimiz olmazdı.

Takibini yaptığımız konu hakkında sıralı amirlerimiz de bize çok detaylı bilgi aktarmaz, sadece dinleme kısmında görev alan ve bizi yönlendiren personelin aktardığı kadarı ile bize bilgi aktarırdı. Birde takibini yaptığımız yerde gördüklerimiz kadarı ile konu hakkında bilgi topluyorduk. Belirtilen soruşturma kapsamında hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplamadım ve böyle bir olaya şahit olmadım. Biz zaten takip ekibi olarak mahkeme karan olmadan takip yapmıyorduk. Görev almadığım halde imza attığım tutanak olmadı. İmza

attığım bütün tutanaklardaki takiplere gittim. Gitmediğim hiçbir olayın tutanağına imza atmadım.

Yürütülen soruşturma kapsammda delil toplama sürecinde hiçbir amir ve müdürümüz soruşturmanın amacı, hedef ve içeriği kapsammda bilgilendirme yapmadı. Ben soruşturma kapsamında hedef olarak dinlenen, takip edilen şahısların mevcut durumlarını hiç fark etmedim. Fark etmediğim içinde sıralı amirlerimize bu konular ile alakalı görüş beyanım olmadı. Olan personelin olup olmadığını da bilmiyorum. Yürütülen soruşturma kapsamında üstlerimden konusu suç teşkil eden bir emir almadım. 16.12.2013 günü akşam saatlerinde hatırladığım kadarı ile ekip arkadaşlarım Samet ORDUKAYA, soyismini hatırlamadığım grup komiserimiz Necmettin komiser, Sani KÜÇE,Eren GÖKHAN ve Orhan PARLAK YILDIZ ile birlikte Ankara iline gittik, Ankara ilinde savcı kararı bekledik, savcı kararının alınması sonrasında ben Necmettin Komiser ve Ankara Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli personeller ile birlikte 17.12.2013 günü sabah saatinde ismini hatırlamadığım Emlak Konut Genel Müdürü olduğunu bildiğim şahsın ikametine gittik, şahsı aldık, ev araması yapmadık, şahsı gözaltına alarak diğer ekibin gözaltına almış olduğu Erdoğan Bayraktar'ın danışmanı olduğunu sonradan öğrendiğim ismini hatırlamadığım şahsı alarak İstanbul iline getirdik ve şubenin Nezarethanesine teslim ettik. Operasyon süresinde sadece bu işlemde bulundum. Bunun dışında herhangi bir işlem yapmadım. Konuca birbirinden farklı 3 soruşturmanın aynı anda yapılması ile ilgili amacı ve sebebi hakkında bilgim yoktur. Fiziki takip tutanağında yer alan sicilimin üzerindeki imza bana aittir, gitmiş olduğum görevi hatırlıyorum. Kimin görevlendirme yaptığım hatırlamıyorum fakat her zamanki gibi görevlendirmemizi grup komiserimiz o gün kimse o yapmıştır fakat şuan ismini hatırlamıyorum. Grup komiserimiz ekip amirimiz kimse ona talimat verirdi ve ekip amiri de bize yapacağımız konu ile ilgili bilgi verir ve bizde takibimizi yapardık. Bize yapacağımız takip ile alakalı dinlemede görevli personel bize tutanakta belirtildiği gibi ön bilgi vermişti. Fakat şuan için hangi dinlemeci personelin bilgi verdiğini hatırlamıyorum. Hatırladığım kadan ile fiziki takip tutanağında sicilleri yazılı bulunan bütün ekip arkadaşlanm fiziki takipte benle beraberdiler. Fiziki takip yaparken tutanağa bakmama rağmen kimleri gördüğümü hatırlamıyorum, sicilleri yazılı bulunduğu halde fiziki takibin yapıldığı yerde bulunmayan personel yoktu.

Bu fiziki takip çalışmasının başından sonuna kadar orada bulunup bulunmadığımı hatırlamıyorum. Olayı şuan tam olarak hatırlamıyorum fakat hatırlayabildiğim kadan ile tutanakta bulunan 6 nolu fotoğrafı ben veya Orhan PARLAKYILDIZ çekmiş olabiliriz. Bu fiziki takip çalışmasında şube müdürlüğümüz tarafından zimmet ile ekibimize verilen el kamerası ve anahtarlık kamerası kullanıldı. Görevlilerin kendisine özel görüntü kaydeden cihazlarla kayıt yaptığına şahit olmadım Taraf Gazetesi çalışanı Aysun YAZICI isimli şahsı tanımıyorum, operasyonun yapıldığı süre içerisinde taraf gazetesi veya herhangi bir basın yayın organında çalışan kişi veya kişilerle şube müdürlüğümüzde görevli herhangi bir kimsenin görüşmesine ve irtibatta olmasma şahit olmadım. Tutanakta yer alan yukarıda gösterilen görüntülerin basın yayın organlarına servisini kesinlikle ben yapmadım. Kimin yaptığını da bilmiyorum. Biz görev ile ilgili gerekli çekimimizi yaptıktan sonra tutanağımızı tanzim ettik, kamera ile çektiğimiz görüntüleri kullanmış olduğumuz bilgisayarımızın büronun ortak ağı olan dosyasına aktardık. Aktardıktan sonra görüntüleri kameradan imha ettik, imha tutanağını tanzim ettik, daha sonra da bu görüntülerin bulunduğu CD ve tutanak soruşturma birimine teslim edildi." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

64) Salih Mümin BAYKUŞ'un;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde dinlemeleri TUTANAK HALİNE GETİRME kısmında görevli memur olduğu,

17.12.2013 günü saat:06.36 TK:2506103183 (Abdullah Oğuz BAYRAKTAR - Erdoğan BAYRAKTAR) görüşmesinin çözümlenerek metin haline getirilmesinden sorumluluğu bulunduğu;

Salih Mümin BAYKUŞ'un emniyetçe alınan ifadesinde özetle;

"2009 yılı Eylül ayında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne tayin olduğunu, şubede çalıştığı dönemde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde görev yaptığını, kendisinin dinleme kısmında çalışmadığını, dinlemeyi yapan büro tarafından tape yapılmasıyla alakalı işaretlenen görüşmeleri yazıya döküp tutanak haline getirdiğini, görevinin sadece bundan ibaret olduğunu, kendisinin hangi görüşmenin tape yapılacağı hangisinin yapılmayacağı ile ilgili karar tasarrufu bulunmadığını, 2012/125043 sayılı soruşturma hakkında hiçbir bilgisi olmadığını, operasyon yapılacağından da haberi olmadığını, operasyonu göreve geldiği sabah öğrendiğini, Mali Şubenin de yaptığı operasyonu sonradan öğrendiğini, operasyonların birlikte yapılmasının maksadını ve neden aynı tarihte yapıldığını bilmediğini, operasyon yapılacağını ne teknik büro amirliği ne de başkaca bürolar tarafından bilinmediğini, sadece konuyu takip eden birimin bilgi sahibi olabileceğini, sadece operasyon günü tape yapılmasına karar verilmiş sesleri tutanağa döktüğünü, bu sebeple iletişim tespit tutanaklarında imzası olabileceğini,

Görüşmelerin CMK 135/2 kapsamında olup olmadığını değerlendirmenin kendisinin sorumluluk alanına girmediğini, bu hususta dinlemede görevli polis memurları, sorumlu rütbeli grup amiri ve büro amirinde olduğunu değerlendirdiğini, 2506103183 TIB ID numaralı telefon görüşmesini kendisinin tutanak haline getirmediğini, sadece kontrol eden olarak imzaladığını, söz konusu görüşmeyi iletişim tespit tutanağı haline getirilmesi talimatını büro amirinin vermiş olabileceğini, Abdullah Oğuz BAYRAKTAR ile babası Erdoğan BAYRAKTAR'ın görüşmesinde; Erdoğan BAYRAKTAR ın dosya kapsamında şüpheli olup olmadığını bilmediğini, eğer şüpheli ise Erdoğan BAYRAKTAR'ın görüşmesinin dolaylı yoldan tape haline getirilmiş olabileceğini, tape yapılıp yapılmaması kararının ve sorumluluğunun dinleme yapan polis memurlarında, kısım amirinde ve büro amirinde olduğunu, kendisinin karar tasarrufu olmadığını, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini" **beyan etmiştir.**

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerin yazılı hale getirilmesinden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

65) Samet ORDUKAYA'nın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde **fiziki takip kısmında** görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet

ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi'nde ve internet sitesinde; 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli'nin talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Ben 2006 yılında Erzincan Polis Okulunda eğitime başladım. 2008 yılının Haziran ayında mezun oldum ve İstanbul iline atandım. İstanbul ilinde Sarıyer İlçesi Maslak Polis Merkez amirliğinde göreve başladım. Polis merkezinde 12/24 sistemine göre çalıştım ve genel olarak polis merkezinde nöbet tutardım. Onun dışında gündüzleri adliye çıkarılacak kişilerle ilgili arkadaşlarıma yardım ederdim. Burada dört ay çalıştıktan sonra Şişli Koruma Büro Amirliğine tayinim çıktı ve burada yaklaşık 9 ay çalıştım. 2009 yılının ortalarında İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne tayinim çıktı. Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne herhangi bir referans olmadan girdim. Organize Şubede başladıktan sonra Teknik ve Fiziki Takip İzleme Büro Amirliğinde göreve başladım. Burada benim görevim fiziki takiplerle ilgiliydi. Burada yaklaşık 5 yıl çalıştıktan sonra 2014 yılının Haziran ayında Hakkâri İline tayinim çıktı. Organize Şubeden ilişiğimi kestikten sonra Hakkâri İlinde göreve başladım. Hakkâri İlinde Asayiş Şube Müdürlüğü Ahlak Büro Amirliğinde halen çalışmaktayım. Ben İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde 2009 Temmuz 2014 Haziran arasında çalıştım. Organize Şubede çalıştığım süre içerisinde hep Fiziki Takip yaptım.

İzleme Büro Amirliğinde çalıştığım süre içerisinde daha önce debelirttiğim gibi fiziki takip işlerini yapmaktaydım. Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde soruşturması yapılan konularda genel olarak dinlemede bulunan arkadaş tarafmdan yapılacak görüşmeleri izlemek ve bunları kayda almak için yönlendirilirdik. Bu yönlendirmeler Komiserler aracılığı ile yapılırdı. Yaptığımı işte tamamen gizlilik esastı. Çünkü soruşturmanın selameti açısından önem arz etmekteydi. Tarafımca veya diğer ekip arkadaşları tarafmdan yapılan işlemler mahkeme kararının sayısı belirtilerek tutanağa dökülür bu tutanak da daha sonra içeride bulunan görevlilere verilirdi. Tutulan tutanakta daha önce de belirttiğim gibi mahkeme karan ve sayısı daha sonra dinlenen kişilerin telefon görüşmeleri konjj olarak verilir, verilen bu görüşmelerden sonrada tarafımızca yapılanBen Organize Şube Müdürlüğünde İzleme Büro Amirliğinde çalıştım. Yaptığım işle ilgüi Fiziki takibi gerektiren kanunda, yönetmenlik de olan hükümler hakkmda bilgi sahibiydim.

CMK 140 kararlarm talep yazılarını bildiğim kadarıyla içeride çalışanlar tarafından yazılırdı ancak bunlar memur mu veyahut rütbeli mi olduğunu bilmiyorum. Ben dışarıya yönelik çalışırdım. İşim takip yapmak ve buna ilişkin tutanak tutmaktır.

Şubede çalıştığım süre içerisinde takip edilen konulara genel olarak Komiserler tarafından seçilen kişiler arasmda görevlendirme yapüarak gönderilirdi. Bu görevlendirmeler diğer memurlar tarafından bilinmezdi.

Fiziki takipte görev alan tüm personel görüntü alıyordu. Bunun belli bir sınırlandırması yoktu. Görüntülerin çekildiği cihazlar Şube Müdürlüğü tarafmdan verilen cihazlar vasıtasıyla yapılırdı. Elde edüen görüntüler Şube Müdürlüğü hizmetinde kullanılan bilgisayara aktarılırdı. Dosya kapandıktan sonra görüntüler CD ve Flash bellek ortamına aktarılarak soruşturma bürosuna teslim edilirdi. Tarafımca alman görüntüler ve kayıtlar Büroya teslim edildikten sonra ne şekilde saklandığını bilmiyorum ancak dosya kapandıktan sonra tüm verilere tutanak

karşılığı soruşturma bürosuna teslim edilirdi. Ben özel kullanımımda olan görüntü kaydedebilen cihazlarla herhangi bir görüntü ve fotoğraf almadım. Bir başkasının alıp almadığını bilmiyorum.

İzleme Büro Amirliğinde çalıştığım süre içerisinde yapılan tüm iş ve işleyişler gizlilik esasına göre yapılmaktaydı. Yapılan işlemlerin gizli kalması için Büro Komiserleri tarafından telkinler alırdık. Bana sormuş olduğunuz 2012/125043 soruşturma sayılı dosyayı hatırlamıyorum.

Bana sormuş olduğunuz 2012/125043 soruşturma sayılı dosyayı hatırlamıyorum. Ben rütbelilerle irtibat halinde değildim. Dinlemecilerin yapmış olduğu dinlemeye göre Büro Komiserlerinin yönlendirmesiyle konuya gider görüntü alırdım. Konunun nevi hakkmda bilgilendirme yapılmıyordu. Sadece geçip görüntü ve takip yapmamız istenirdi. Bana sormuş olduğunuz 2012/125043 soruşturma sayılı dosyayı hatırlamıyorum. Bununla ilgili herhangi bir bilgilendirme yapılmadı. Yine tüm konularda gizlilik esas olduğu için hiçbir şekilde genel bir bilgilendirme yapılmazdı.

Bana sormuş olduğunuz 2012/125043 soruşturma sayılı dosyayı hatırlamıyorum. Ben fiziki takip yaparken sadece takip kararının olup olmadığma bakardım. Ayrıca benim genelde takip ettiğim kişiler mafya gruplarıydı. Bunları da iyi tanırdım. Bunun dışında kalan grupları tanımıyorum. Halen de bilmiyorum.

Bana sormuş olduğunuz 2012/125043 soruşturma sayılı dosyayı hatırlamıyorum. Soruda geçen suç teşkil edecek herhangi bir emir almadım. Ayrıca takibi yapılan kişilerle ilgili mahkeme kararları olup olmadığım devamlı sorduğum için ve dikkat ettiğim için siyasi olabilecek konulara gönderilmezdim. Bu konularda görev almamam özellikle sağlanırdı ancak zor durumda kaldıklarında bana konu bahsedilmeden geç denilirdi.

16.12.2013 günü akşam saat:17.00-18.00 sıralarında ekip aracıyla evime giderken ismini şuanda hatırlamadığım büromuzda görevli biri beni arayıp nerde olduğumu ve acil şubeye gelmem gerektiğini bana söyledi. Ben de beni arayan kişiye bugün önemli işimin olduğunu ve neden acil çağırıldığımı sordum. Beni arayan kişi ben de konuyu bilmiyorum ama önemli bir konu için Ankara'ya gidilecek hava şartlan kötü olduğu için kara yoluyla gidileceğini iyi şoförlüğün olduğu için senin ismini verdiler dedi. Ben de bunun üzerine hemen şubeye geçtim. Şubeye geçtikten sonra süreceğim araba bana verildi. Aracı aldıktan sonra aynı bürodan görevli soyadlarını hatırlamadığım Necmettin Komiser, Sani, Eren, Osman, Orhan isimli polis memurlarıyla birlikte Ankaraya gittik. Ankara Kaçakçılık ve Organize Şube müdürlüğü ne geçtik ihtiyaçlarımızı giderdikten sonra hatırladığım kadarıyla gece 03:00 dan sonra Ankara Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli bazı Amir ve memurlar şubeye geldiler ve konunun ne olduğunu bize sorduklarında konudan haberimizin olmadığını söyledik, Ankara da ki personelde kendilerine takım elbise giydirildiğini bize söylediler. Üç şubenin yaptığını da bilmiyorumdum. Diğer şubenin operasyonlarından haberim yoktu. İki gün uyumadan araç kullandım. İstihrat ettikten sonra operasyonun detaylarmı şubeden haberlere bakarak öğrendim.

Benim Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'm soruşturmaya dahil edilmesine ilişkin herhangi bir bilgim söz konusu değildi. Daha sonra ancak medyadan öğrendim. Tutanakta yer alan imza bana aittir. Görevlendirmem kim tarafından yapıldığı kesin olarak hatırlamamakla birlikte Büro Amiri İsmail Komser tarafından yapılmış olma ihtimali vardır. Nasıl yapıldığım hatırlamıyorum. Görevlendirme yapıldığı sırada ben soruşturmanın boyutunu, kimlerla alakalı olduğunu bilmiyordum. Hatırladığım kadarıyla aile ziyaretinden çıktıktan sonra telefonla bana Halkalı TOKİ Başkanlığına geçmemi söylediler. Geçtiğimde zaten olay gerçekleşmişti. Takip sonlandırılmıştı. Ben hiçbir şekilde Abdullah Oğuz BAYRAKTAR'ın ve Çevre ve Şehircilik eski bakanı Erdoğan BAYRAKTAR'ın herhangi bir fiziki takibinde bulunmadım.

Benim imzammda bulunduğu yukarıda yer alan 8 sayfalık tutanağa konu teknik takibe dahil olmam son aşamalarda olmuştur. Dahil olduğum aşamalarda sadece büro amiri başkomiser Ayhan ARIKANOGLU isimli şahsın dışında bütün mümziiler olay yerindeydi. Ben dahil olduktan sonra da gerekli tutanakların tutulması amacıyla büroya geçtik. Burada tanzim edilen tutanağın tutulması sırasında Ayhan ARIKANOĞLU hatırladığım kadarıyla "bu önemli bir tutanak, en başa beni yazın" diğerek tutanağa dahil oldu Hatırladığım kadarıyla tutanağı bizzat Ayhan ARIKANOĞLU tanzim etmişti. Ayhan ARIKANOĞLU'nun ben sadece bir defaya mahsus olarak sırf teknik takibin nasıl ve ne şekilde yapıldığına ilişkin merakından dolayı katıldığım hatırlıyorum. Benim başka da denk gelmiş olduğum herhangi bir teknik takip çalışması yoktur Yukarıda vermiş olduğum cevapta görüldüğü gibi soruşturmaya konu teknik takip çalışmasının yapıldığı sırada başından sonuna kadar yer almadığım anlaşılacaktır. Ben teknik takibe son safhalarında dahil oldum. Fotoğraf çekimlerinde bu nedenle ben görev alamadım. Yukarıda tutanak ekinde görülen fotoğraflardan benim çekmiş olduğum herhangi bir fotoğrafta mevcut değildir. Teknik takipte kullanılması gereken cihazlar görev nedeniyle tahsis edilen envantere kayıtlı cihazlardır. Görev yapmış olduğum bu süre içerisinde bu cihazlar dışında takip işlemi yapmadım. Benim dışımda herhangi birisinin de yaptığına şahit olmadım. Benim dahil olduğum aşamadan itibaren yapılan teknik takip sonrasında çalışmalara son verilmesi akabinde büroya geçildi. Elde edilen veriler tutanağa bağlandı. Teknik takip sırasında görüntü alma işlemlerinin hangi personel tarafından yerine getirildiğini bilmiyorum. rTutanağm tutulması sırasında yer almamla birlikte yukarıda soruya konu edilen İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına yönelik yazılmış yazının hazırlanması yazıcılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Tutanağın ve soruya konu yazının hazırlandığı zaman aynı değildir. Meydana gelen çelişkinin maddi bir hatından dolayı meydana gelmiştir. Yoksa başka bir durum söz konusumudur bunu bilmiyorum. Ancak tarafımızca tanzim edilen tutanak 8 sayfa olarak tanzim edilmiştir. Oluşan çelişkiye dair bir bilgim yoktur. Hazırlanmış olan 8 sayfa tutanağın değiştirilmesi benim bilgim dahilinde söz konusu değildir.

Aysun YAZICI'yı tanımıyorum. Herhangi bir irtibatım yoktur. Hiçbir şekilde taraf gazetesiyle ilişkim olmadı. Takip sırasında çekilmiş olan bu fotoğrafların soruşturmanın gizliliğini var olduğu dönemde ne şekilde gazete çalışanlarının eline geçtiğine dair bilgim olmadığı gibi çalışmakta olduğum birimden başka birimin de irtabıtmın olduğuna dair bilgim yoktur.

Takip sırasmda çekilmiş olan bu fotoğrafların soruşturmanın gizliliğini var olduğu dönemde ne şekilde gazete çalışanlarının eline geçtiğine dair bilgim olmadığı gibi çalışmakta olduğum birimden başka birimin de irtabıtmın olduğuna dair bilgim yoktur. Ben kesinlikle soruşturmanın gizliliğini ihlal edecek herhangi bir davranışta veya ihmalde bulunmadım. Söz konusu gizliliğin nasıl ihlal edildiğine ilişkin de bir bilgim yoktur.” Şeklinde beyanda bulunduğu tespit edilmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

66) Ümit KINIK’ın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet

ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının,

23.12.2013 tarihinde TARAF Gazetesi'nde ve internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin internet sitesinde, 23 Aralık 2013 tarihinde KAZETE (Özgür Kadının Sesi) ait internet sitesinde 24.12.2013 tarihinde de Aydınlık Gazetesi haberinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Şüpheli Ümit KINIK'ın talimatla alınan ifadesinde özetle;

"Ben 2011 yılının Haziran ayında İstanbul Emniyet Müdürlüğünde Polis Memuru olarak göreve başladım. İlk haftamda Aydın ili Kuşadası ilçesinde seçim nedeniyle geçiçi olarak çalıştım. Akabinde İstanbul'a dönünce iki hafta çevik kuvvet eğitimi aldım. Daha sonra Atatürk Havalimanına tayinim yapıldı. Burada da iki hafta görev yaptıktan sonra Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne tayinim yapıldı. Burada teknik ve fiziki takip bölümünde aralıksız olarak görev yaptım. 01/01/2014 tarihinde ise Güngören İlçe Emniyet Müdürlüğüne tayinim yapıldı. 23 veya 24/07/2014 tarihinde buradaki görevimden ilişiğim kesilerek Çiftlik İlçe Emniyet Amirliğine tayinim yapıldı. Tarafıma yapılan görevlendirmeler ile ilgili benim herhangi bir talebim veya girişimim olmamıştır. Çalıştığım dönemde yazıcı bürodaki arkadaşlar bize mahkemeden alman teknik ve fiziki takip kararlarını iletirdi. Bizde dinleme bürosundaki görevli arkadaşların bize belirttiği tarih ve saat ve yer kapsamında mahkeme kararında adı geçen şahıslarla ilgili olarak fiziki takip yapardık. Yani dinleme bürosundaki görevli arkadaşlarla irtibatlı çalışırdık.

Genel itibariyle bize terör ve örgütlü suçlarla ilgili görev gelmekteydi. Bu suçlarla ilişkili bize gelen yazılar ve mahkeme kararlarında belirtilen gerek terörle mücadele kanunu'nun gerekse de CMK'nun ilgili maddeleri hakkında bilgi sahibiydim. Bunun haricinde sadece bize verilen karar ve yazılardaki şahıslar hakkında işlem yapmamız gerektiği konusunda bilgi sahibiydik.

Talep yazılarının yazılmasına kimin karar verdiğini bilmiyorum. Bürolar arasındaki iş bölümü nedeniyle talep işlemi öncesinde ve sonrasında yapılan çalışmalar hakkında bilgim yoktur. Bu konuda bize kararlar ve yazılar yazıcılar bürosundan gelirdi. Bu nedenle burada çalışan arkadaşların bilgi sahibi olabileceğini düşünüyorum.

Şubede çalıştığım dönem İçinde hedef şahıslara yönelik fiziki takip çalışmalarını genellikle Komiser Yardımcısı yönlendirirdi. Benim çalıştığım süre zarfında 4 veya 5 komiser yardımcısı vardı. daha doğrusu hepsi ile birlikte aynı anda çalışmadım. Tayin olmaları nedeniyle çalıştığım toplam komiser yardımcısı sayısını belirttim. Genelde 1 veya 2 komiser yardımcısı ile aynı anda çalıştım. Komiser yardım alarmın izinli, raporlu vs. durumlarda görevi başında olmadığında bu yönlendirmeleri başpolislerde yapabiliyordu. Fiziki takipler tamamlandıktan sonra göreve giden polislerin delil elde etmesi durumunda göreve giden polisler tarafından tutanak tanzim edilirdi. Bu tutanaklar aynı gün tutulurdu. Yapılan fiziki takip çalışmalarında çekilen görüntüler göreve giden polis memurlan tarafından çekilirdi. Göreve giden tüm personelde şube müdürlüğü bünyesinden tarafımıza tahsis edilen cihazlar bulunmaktaydı. Elde edilen veriler ekipler tarafından şubedeki bilgisayarda saklanırdı, bir ekip yaklaşık 2 veya 3 polis memurundan oluşurdu. Her ekibin şubede bir bilgisayan vardı. Ekip sayısı ll'den 15'e çıkarıldıktan sonra Nadiren 2 ekibin bir bilgisayan kullandığı da olurdu. Şubede bilgisayar sayısı yetersiz olduğundan bu gibi durumlarda olabiliyordu. Ekip sayısı şubenin ihtiyacına göre artıp azalabiliyordu

Görevli fiziki takip personelinin özel kullanımındaki görüntü kaydedebilen cihazlarla görüntü ve fotoğraf çekildiğine ben şahit olmadım. Sıkıntı doğurabileceğini bildiğim içinde böyle bir işe girişmedim.

Buna ilişkin olarak büronun girişinde parmak izi tanıma sistemi bulunmaktaydı. Büromuza ait odaya girebilen bürodaki görevlilerdi. Aynca her ekibe ait bilgisayarında ayn şifresi bulunurdu. Benim çalıştığım ekibin bilgisayarı apple'ın son versiyon bilgisayarıydı ve diğer bilgisayarlarda çalışmayan bazı programlan bizim bilgisayar çalıştırdığı için ekip arkadaşlarım dışında 4~5 kişi daha bizim bilgisayarın şifresini bilirdi. Bu kişileri isim olarak şu an hatırlamıyorum.

Bu soruşturmada başlangıcından sonuna kadar teknik ve fiziki takip görevinde bulundum. Bu göreve bizim büro komple görevlendirildi, ayrıca komiser yardımcılarımızda görevlendirildiği için bu görevi teknik takibin bağlı olduğu amirin verdiğini, önada sıralı bir şekilde gelmiş olabileceğini düşünüyorum.

Delil toplama sırasında dinleme bürosundaki görevlilerin bize verdikleri bilgiler ışığında işlem yapıyorduk. Örneğin bize şu kişi şu kişiyle buluşacak mı şeklinde bilgi gelince durumu komiserimiz bize bildirirdi. Bilgi önce komiserimize gelirdi. Bizde de işlem yapılacak bölgeye kim yakınsa o ekip işlem yapardı. Bunun haricinde soruşturmanın amacı, içeriği ve yürütülmesi hakkında herhangi bir bilgiye vakıf değildim. Sıralı amirlerimizde bize herhangi bir bilgilendirme yapmazdı.

Delil toplama süresince hukuka uygun olmayacak şekilde delil toplama işlemi yapılmadı. Böyle bir olaya şahit olmadı. Bahse konu soruşturmada hiç görev almadığım veya takibinde bulunmadım halde sonrasında tanzim edilen tutanaklarda ismime açılan bölüme imza atmadım. Zaten görev almadığım halde ismime tutanak açıldığını düşünmüyorum. sorumlu amir ve müdürlerimce yürütülen soruşturmanın amacı, hedefi ve içeriği kapsamında tarafıma hiçbir bilgilendirme yapılmadı. Bu soruşturma kapsamında takip edilen şahısların mevcut durumlarını fark edecek bir durum meydana gelmedi. Bu nedenle sorumlu amir ve müdürlerime takip edilen şahısların mevcut durumları ile alakalı görüşümü beyan etmedim. Yalnız soruşturma numarasını şu an bilmemekle birlikte yürütülen başka bir soruşturmada hedef şahıs medyadan tanıdığım Ali Ağaoğlu'ydu, fakat yapılan iş ve işlemlerimiz gizli olduğu için bize verilen emir doğrultusunda hakkında işlem yapılan hedef şahsın bir önemi bulunmadığı için bu kişi hakkında yapılan işlemlerle ilgilide sıralı amirlerimle herhangi bir görüşme yapmadım.

Suç teşkil eden emir görevlendirme ve taleplerle karşılaşmadım Bu konuyla ilgili bilgim yoktu.

Ben teknik ve fiziki takip bölümünde çalıştığım İçin operasyon günü herhangi bir iş ve işlemle uğraşmadım. Operasyonu Mali Şube, Organize ve Narkotik Ekiplerinin yaptığını duydum. Kapsamlı operasyonlarda terör biriminden de yardım ekip istenildiği olurdu. Üç soruşturma dosyasının aynı anda operasyonunun yapılacağından haberim yoktu. Ben sadece görev aldığım 2012/125043 sayılı soruşturma dosyasının operasyonunun yapılacağını biliyordum. Bununla alakalı bildiğim herhangi bir şey yoktur.

Tutanakta yer alan imza bana aittir. Hatırlayabildiğim kadarıyla olay günü ekip olarak Küçükcekmece taraflarındaydık. Şuan ismini hatırlamadığım komiserlerimizden biri, hatırladığım kadarıyla sicili yüksek olan polis memuru Aydın Güven'i aradı ve plakasını verdiği aracın yakınlarımızda olduğunu, yakalayabildiğiniz takdirde bu araçta tokiye götürülmek üzere para olabileceğini ve delü elde etmek amacıyla uygulama yapmamızı istedi. Ön bilgi olarak rüşvet suçuyla alakalı soruşturma yapıldığım biliyordum, daha doğrusu işin içinde para alışverişi olduğu söyleniyordu. Mahkeme kararında da haksız kazanç ile ilgili bir şeyler yazıyordu. O günkü görevlendirmemizde ani gelişen bir durumdu.

İsimleri belirtüen personelin tümü o gün fiziki takip çalışmasına katılmıştı. Davut Koçlu'nun kullandığı aracı durduran iki ekip toplam 4 veya 5 kişiydik. Bagaj uygulaması yaptığımız

sırada gelen diğer ekip şahsın toki binasına girişinin takibini yaptı. Sicilleri ve imzalan olduğu halde fiziki takibin yapıldığı mahalde bulunmayan personel yoktu.

Fiziki takip tutanağı tanzim edilirken imzası bulunan 9 kişinin de dahli vardır. Şöyleki; bir kişi tutanağı tanzim ederken bir kişi kontrol ve düzeltmeleri yapardı, diğer kişi resimlerin aktarılmasında yardımcı olurdu. Genel itibariyle kimin yazdığını tam hatırlayamıyorum. Büro amirimiz Ayhan Ankanoğlu'nun soruşturmanın yapıldığı süreçte başkaca fiziki takip duışmasma katıldığını hatırlanıyorum.

Bu fiziki takip çalışmasının başından sonuna kadar görev aldım. Bu fiziki takip çalışmasında yukarıda belirttiğim üzere Davut Koçlu'nun kullandığı atacı durduran iki ekiptik ve 1-2-3-4-5-6 numaralı fotoğrafları bu ekipten biri çekmiştir. Şu an kimin çektiğini hatırlamıyorum. Bende görüntü cihazı vardı ancak o gün görüntüleri ben çekmedim. Ben araç geçişlerine yardımcı oldum. Diğer görüntüleri üç ve dördüncü ekipler çekmiştir.

Bu fiziki takip çalışmasında şube müdürlüğü bünyesine ait görüntü kayıt cihazları kullanıldı. Görevlilerin kendilerine özel görüntü kaydeden (kameralı telefon v.b.) cihazlarla kayıt yapıyor olduğuna şahit olmadım.

Fiziki takip çalışması sonrasında kendi büromuza 4 ekip olarak geçtik. Şu an kimin aktardığını ismen bilemesemde her ekip kendi çektiği görüntüleri şifreli bilgisayarlarına aktardı. Operasyon zamanmda bu görüntülerin kimin tarafından toparlanıp Savcılığa sunulduğunu bilmiyorum.

Fotoğrafların tutanağa yerleştirilmesi sırasında bazen görüntünün büyütülmesi, netleştirilmesi vs. işlemler yapılırken sayfa kaymaları yaşanabiliyor. Bu durumun bununla alakalı olabileceğini düşünüyorum Bu görüntüleri ben kayıt altına almadım. 3 veya 4. ekipten biri kayıt altına almış olmalıdır. Bu görüntülerin Savcılığa gönderildikten sonra basm yayın organlarına servis edildiğini düşünüyorum, zira bu görüntüleri bizden başka çeken kişi yada kişiler bulunmadığı için gizliliğe riayet edilmediği taktirde sorumluluğumuzun olacağını biliyorduk.

Taraf Gazetesi çalışanı Aysun YAZICI'yı tanımıyorum. Bahse konu soruşturmanın yürütüldüğü ve operasyonun yapıldığı süre içerisinde; Taraf gazetesi veya herhangi bir basın yayın organında çalışan kişi veya kişilerle şube müdürlüğünde görevli herhangi bir kimsenin irtibatta olduğu ve görüştüğü ile alakalı herhangi bir bilgiye sahip değilim Herhangi bir olaya şahit olmadım. Operasyon öncesinde bu görüntüler Savcılığa gönderileceği sırada CD ortamına aktarılır ve bilgisayardaki tüm kayıtlar silinirdi. Bu işlemi genelde komiserlerimiz yapardı." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, soruşturmanın gizliliğini ihlal ettiği, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır

67) Zahide SAĞLAM'ın;

Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde fiziki takip kısmında görevli memur olduğu,

2012/125043 sayılı soruşturma kapsamında;
11.10.2013 günü saat: 21.40 da 272389 sicil sayılı Başkomiser Ayhan ARIKANOĞLU, 259395 sicil sayılı Komiser Yrd. Mutlu ACİL, 178606 sicil sayılı Başpol. Mem. Aydın GÜVEN, 275787 sicil sayılı Pol. Mem. Onur BALTACI, 308461 sicil sayılı Pol. Mem. Samet

ORDUKAYA, 315472 sicil sayılı Pol. Mem. Cengiz CABBAR, 333919 sicil sayılı Pol. Mem. Burcu MASAT, 344625 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet TOKER, 345118 sicil sayılı Pol. Mem. Ümit KINIK isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının ve 05.10.2013 günü saat: 21:00 da 269715 sicil sayılı Pol. Mem. Mehmet Emin ÇAĞAN, 274622 sicil sayılı Pol. Mem. Mesut GÖK, 288513 sicil sayılı Pol. Mem. Eren GÖKHAN, 315836 sicil sayılı Pol. Mem. Orhan PARLAKYILDIZ, 318884 sicil sayılı Pol. Mem. Osman GENÇ isimli görevlilerce tanzim edilen fiziki takip tutanağının parafı fiziki takiplerin üst yazı onaylarında bulunmaktadır.

Zahide SAĞLAM'ın emniyetçe alınan ifadesinde;

‘’Fotoğrafları gösterilen tüm şahısları Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde birlikte görev yaptığından dolayı tanıdığını, 2006 yılında Arnavutköy POMEM polis okulundan mezun olarak aynı yıl Temmuz ayında İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü’ nde göreve başlayarak 2014 ayı Mayıs ayına kadar görev aldığını, ilk başladığında Ar-De Büro Amirliğinde yaklaşık 3 yıl kadar, sonrasında ise 2009 yılı içerisinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliği’ nin fiziki takip ve gizli izleme ekiplerinde görev aldığını, 2013 Haziran ayı içerisinde Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinin yazışmaların yapıldığı kısmına geçtiğini, Burada 2014 yılının Mayıs ayına kadar çalıştığını ve halen Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü Ahlak Büro Amirliği’nde büro memuru olarak görev yaptığını, fiziki takip kısmında soruşturma kapsamında takip edilen hedef şahısların gizli izleme talep edildikten sonra mahkeme kararına istinaden yapılan izlemelerde herhangi bir suç unsuru durumunda görüntüleri alınmasının söylendiği, bu şekilde görüntüleri sonrasında tutanağa geçildiğini, yapılan bu işlemler CMK’ nın 140. Madde uyarınca yapıldığını, fiziki takip ekiplerinden sonra yazışma kısmında ise CMK’ nın 140 maddesi uyarınca hedef şahısların izlenmesine yönelik karar talep yazışmalarını yaptığını, Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde çalıştığınız süre içerisinde görev ve faaliyet alanınıza ilişkin yetki ve sorumluluklarınızla alakalı kanunla, yönetmelikle tanımlandırılmış, sınırlandırılmış, açıklanmış hükümler hakkında bilgi sahibi olduklarını, çalıştığı birimle alakalı ilgili yönetmelik ve kanunları araştırarak kendi çabasıyla ve bu konuda bilgi sahibi olan kıdemli personelden bilgiler edindiğini, kurs olarak ta Kaçakçılık ve Teknik Takip kurslarında da genel olarak kanun ve yönetmeliklerden bahsedildiğini, kendisinin çalıştığım dönemde bildiği kadarıyla hedef şahıslarla alakalı CMK 140 kararlarının talep edilebilmesi için dinlemeden sorumlu olan amirin talimatıyla talepler yapıldığını, ancak nasıl bir karar verildiği konusunda herhangi bir bilgisinin bulunmadığını, fiziki takipler için dinlemedeki görevli memur veya komiser tarafından görevlendirildiklerini, genellikle telefonla bilgi verilerek hedef şahısların bulunacağı adreslerin bildirildiğini, kendilerinin de buna istinaden gerekli izleme çalışmasını yapmak maksadıyla belirtilen adrese gidip, burada teknik araçlarla görüntüyü aldıktan sonra Büroya geri dönüp görüntülerle ilgili olarak gerekli tutanak tanzim edildiğini, bu tutanağın fiziki takibe giden personel tarafından tanzim edildiğini, tutanak tanziminden sonra takibe katılan ilgili personel tarafından imzalandığını ve soruşturma dosyasına eklenmek üzere dosyada muhafaza edildiğini, çekilen görüntülerin fiziki takibe giden personel tarafından çekildiğini, görüntülerin çekildiği cihazların Şube Müdürlüğü bünyesindeki cihazlar olduğunu, elde edilen görüntüler ve tanzim edilen tutanakların ilgili büroya dijital ortamda (CD/flash bellek vb.) teslim edildiğini, teslim edilen görüntülerin ardından cihazların sık kullanılması nedeniyle silindiğini, kendileri de tutanaklar bittikten sonra görüntüleri cihazlardan sildiklerini, tutanakları tuttukları bilgisayarlardan da tutanak ve görüntüleri herhangi bir suret almadan sildiklerini, ilgili personelin özel cihazları ile hiçbir görüntü çekimi yapılmadığını, zaten Şube Müdürlüğü bünyesinde ihtiyaç üzerine gerekli tüm teknik cihazların karşılandığını, bu nedenle kimse özel cihazı ile görüntü çekmediğini, genellikle Teknik Takip ve İzleme Büro Amirliğinde çalışan personelin mesleki olarak ketum olmasının arandığını, bu nedenle soruşturma kapsamında ilgisi olmayan kimse ile görüşülmediğini ve bilgi paylaşımı yapılmadığını, sadece çekilen görüntüler ilgili

personele teslim edilip gizliliğin korunmasına önem verildiğini, gerekli önlem olarakta sık sık kıdemli veya rütbeli personel tarafından ketum olmamız konusunda uyarıldıklarını, 17/12/2013 günü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce operasyonu gerçekleştirilen 2012/125043 sayılı soruşturmada hem fiziki takibinde hemde karar talep aşamasında görev aldığını, birlikte görev yaptığım arkadaşlarla birlikte kaba taslak hakim olduklarını, sıralı amirler tarafından takip edilecek hedef şahıslar hakkında gerekli kısa bilgilendirme yapıldıktan sonra çalışmalarını yaptıklarını ve tanzim edilen tutanakların ilk giriş kısmında kendilerine verilen bilgilerden de bahsedildiğini, delil toplama sürecinde hukuka uygun olmayan şekilde delil toplanmasına şahit olmadığını, kesinlikle fiziki takibini yapmadığı tutanaklara imza atmadığını, dönem dönem sıralı amir ve birlikte çalıştığımız personele bilgi alışverişinde bulunulduğunu, bu bilgilendirmeler yapılacak fiziki takipler hakkında yanlış bir iş yapmamak adına yapıldığını, kendisinin çalıştığı dönemde ilgili mahkeme kararına istinaden takip ettiği şahısların mevcut durumlarından kendisinin de sıralı amirlerinin de bilgileri olduğunu, gerekli izlemeyi yaptıktan sonra sorumlu amirinin bilgisi olduğunu düşündüğünü, konusu suç teşkil eden bir görevlendirme veya taleple karşılaşmadığını, Operasyon günü yani 17.12.2013 günü ilk başta operasyona katılmadığını ancak bayan personel ihtiyacı nedeniyle gittiği adresi ve yakalanan şahsın ismini hatırlamadığını, üç operasyonun aynı anda yapılmasıyla ilgili olarak herhangi bir bilgisi bulunmadığını, çalıştığı şubede memur olmasından dolayı operasyon tarihlerini belirlemeyle ilgili kendisinin yetkisi bulunmadığını, kendisinin bir bilgim bulunmadığını, ancak hedef şahısların dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR ile irtibatları olduysa bu şekilde bir çalışma yapılmış olabileceğini, 11.10.2013 günü saat: 21.40 da 8 sayfa olarak tanzim edilen tutanağı hatırlamadığını, zaten tutanakta o dönemde büroda görevli olduğu ve fiziki takibe katılmadığı için imzasının bulunmadığını, kimin tanzim ettiğini bilmediğini ve büro amiri Ayhan ARIKANDOĞLU'nun fiziki takibe katılıp katılmadığını bilmediğini, görüntülerin hangi cihazla çekildiğini takibe katılmadığı için bilmediğini, büroda klasör halinde gelen takip tutanaklarını ilgili bürosuna üst yazıyla teslim ettiklerinden dolayı dosyanın içinde bulunup bulunmadığını incelemediğini, bu nedenle kendisine teslim edilip edilmediğini hatırlamadığını, Kendisine gösterilen onama yazısını hatırlamadığını, o tarihte büroda karar talebinde görevli olduğunu için tanzim etmiş olabileceğini ancak paraf atmamasının tamamen gözden kaçmış bir maddi hata olduğunu, diğer paraftaki Adem ATİK dinlemeden sorumlu grup amiri komiser olduğunu, isminin karşısında bulunan paraf kendisine mi ait olup olmadığını hatırlamadığını, yine yazıda ismi bulunan Ahmet KALENDER şube müdür yardımcısı olduğunu ve imzanın kendisine ait olup olmadığını hatırlamadığını, görüntüleri görmediğini ancak talep edilen tüm yazıların ekine savcılık makamında görülmesi için tutanağın bir sureti genel işleyiş olarak konulduğunu, Ayhan ARIKANOĞLU'nun paraf kısmının neden boş olduğunu hatırlamadığını, tam olarak hatırlamadığını fakat hakim onayına sunulan 24 saat içinde yapılması gereken acil bir iş olmasından dolayı sayfa sayısını yanlış yazdığını tahmin ettiğini, herhangi bir personelin kişisel veri saklama cihazına görüntüleri alıp almadığını bilmediğini, sıralı amirlerin bu görüntüleri özellikle görmek isteyip istemediği konusunda bilgisi olmadığını, Aysun YAZICI isimli gazeteci bayanı tanımadığını, hiçbir şekilde irtibatının da bulunmadığını, Gazete haberlerinde çıkan fiziki takip tutanağındaki görüntüleri basına vermediğini ve konuyla ilgili hiçbir ilgisi ve alakası bulunmadığını, 01.10.2013 tarihli karar uzatma konulu yazıdaki parafın kendisine ait olduğunu, kendisinin tanzim edip etmediğini, bulunan diğer paraf ve imzanın kime ait oldukları hatırlamadığını, adı geçen şahısların isimleri olduğuna göre paraf ve imzayı onların attığını düşündüğünü'' beyan etmiştir.

Şüphelinin FETÖ/PDY Terör Örgütü lideri ve yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket ettiği, hukuka aykırı kayıt ve takiplerden sorumlu olduğu, işlemiş olduğu bu suçlarla birlikte nihai amacının cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç olarak:

Yukarıda atılı suçları yazılı şüphelilerin, 3713 Sayılı Kanun'un 7/1. maddesi delaletiyle sevk maddeleri uyarınca **AYRI AYRI CEZALANDIRILMALARINA,**

Şüphelilerden Fetullah Gülen, Hamza Tosun, Yakub Saygılı, Kazım Aksoy, İbrahim Şener, İsmail Arpacı, Mustafa Demirhan, Arif İbiş, Hüseyin Korkmaz, Şavaş Akyol, Nazmi Ardıç, Ahmet Kalender, Ahmet Üzümcü ve Ayhan Arıkanoğlu'nun TCK'nın 314/1-2 ve 312/1. Maddelerinde yazılı Terör Örgütü Üyeliği ve Yöneticiliği ile Türkiye Cumhuriyeti Hükumetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme suçlardan CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca **AYRI AYRI TUTUKLANMALARINA,**

Soruşturma kapsamındaki adli emanetin 2016/6936 sırasında kayıtlı ve emanet makbuzunda nitelikleri belli harddiskin **DELİL OLARAK DOSYADA MUHAFAZASINA,**

Karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur.

İrfan FİDAN – 39849

İstanbul Cumhuriyet Başsavcıvekili

e-imzalıdır

EXHIBIT 5

TÜRKİYE

FETÖ'nün örgüt mensuplarına verdiği talimat yazısı ortaya çıktı

İstanbul Başsavcısı Fidan, "Kapatılan Zaman gazetesi çalışanının evindeki doküman, 'salıverme kumpası'na ilişkin Gülen'in verdiği en somut talimat." dedi.

Mustafa Hatipoğlu,Muhammed Enes Can | 15.12.2017

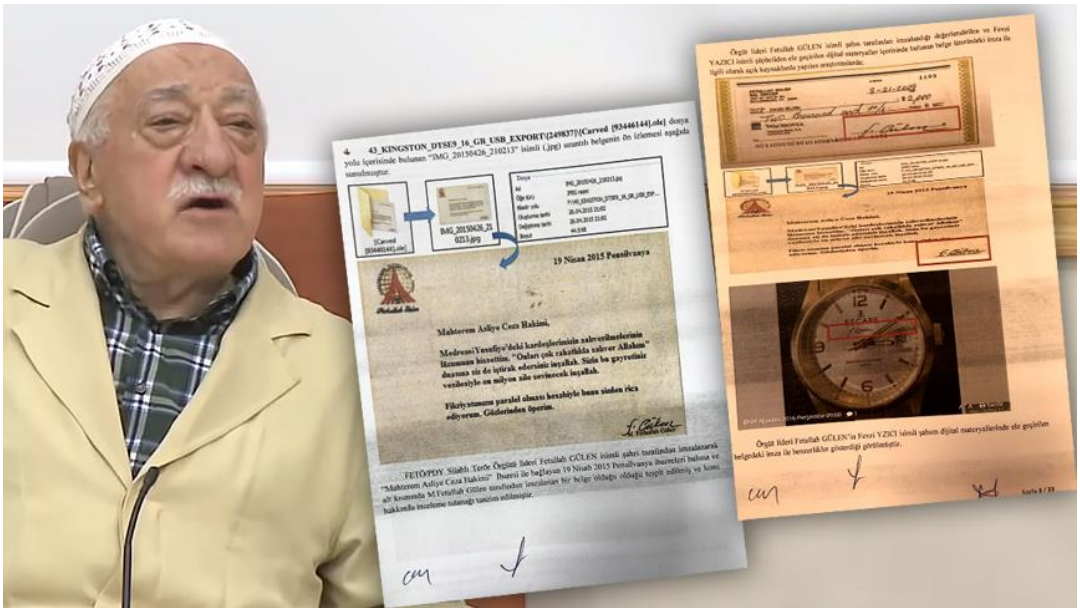

Istanbul

İSTANBUL

İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan, kapatılan **Zaman gazetesi** çalışanının evinde bulunan dokümanın, "salıverme kumpası"na ilişkin örgütün elebaşı **Fetullah Gülen**'in verdiği en somut talimat belgesi olduğunu bildirdi.

Fidan, basın mensuplarına yaptığı açıklamada, kapatılan Zaman Gazetesi Görsel Yönetmeni Grafik Tasarım Sorumlusu Fevzi Yazıcı'nın evinde ele geçirilen dijital materyaller arasında yer alan doküman hakkında da bilgi verdi.

Koronavirüs

İspanya'da Kovid-19 nedeniyle nüfusun sadece yüzde 5,2'sinde antikor tespit edildi

İngiltere'de Kovid-19 nedeniyle ölenlerin sayısı 44 bin 236'ya çıktı

İsrail'de Kovid-19 vakalarındaki artış nedeniyle spor salonları ve gece kulüpleri kapatılacak

Suudi Arabistan'da Kovid-19 nedeniyle bir günde 52 kişi hayatını kaybetti

ABD'de son 24 saatte koronavirüs kaynaklı 279 ölüm

Veri politikasındaki amaçlarla sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerez konumlandırmaktayız. Detaylar için "veri politikamızı" inceleyebilirsiniz.

TAMAM

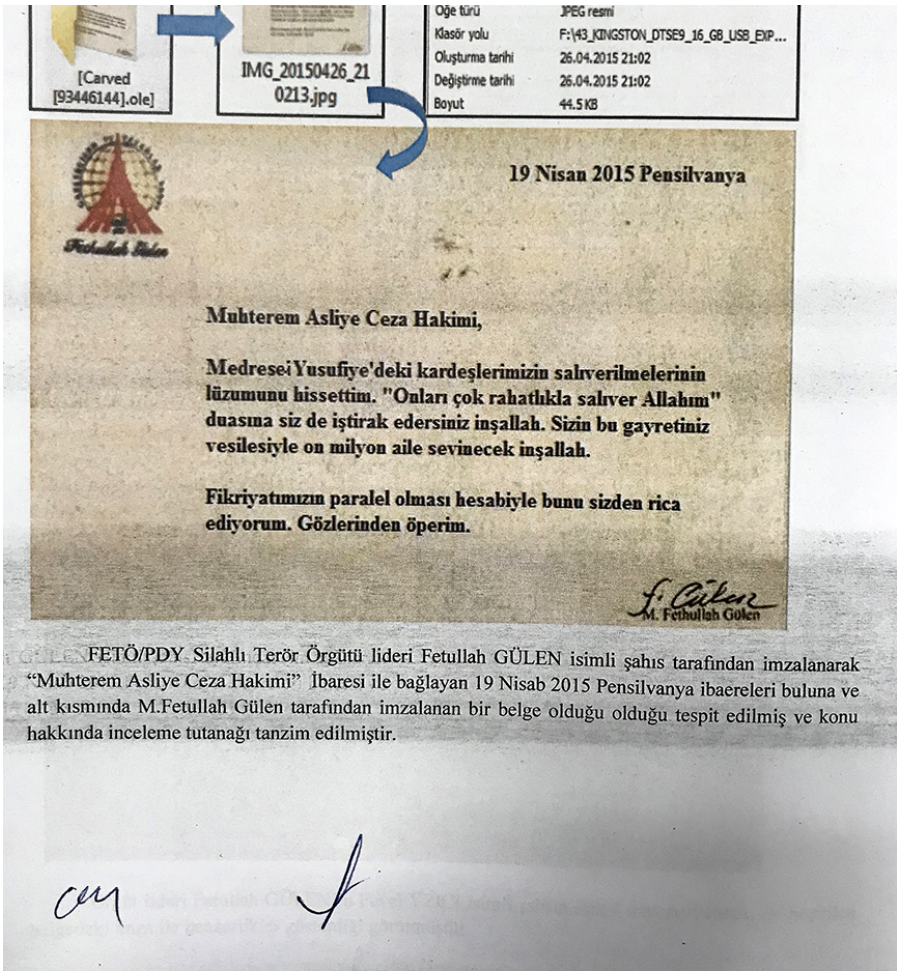

FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü lideri Fetullah GÜLEN isimli şahıs tarafından imzalanarak "Muhterem Asliye Ceza Hakimi" İbaresi ile bağlayan 19 Nisab 2015 Pensilvanya ibaereleri buluna ve alt kısmında M.Fetullah Gülen tarafından imzalanan bir belge olduğu olduğu tespit edilmiş ve konu hakkında inceleme tutanağı tanzim edilmiştir.

"Bu sözde dava üzerinden 17/25 Aralık süreci, MİT tırları ihaneti ve sözde Selam Tevhid örgütünün meşrulaştırılmaya çalışıldığını" ifade eden Fidan, bunun, kumpasların Türkiye ayağında görev alan FETÖ'cü emniyet ve yargı mensupları ile bunlarla iş birliği içerisinde çalışan yabancı istihbarat servisleri tarafından gerçekleştirildiğini anlattı.

Fidan, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra örgütün medya yapılanmasına ilişkin hakkında gözaltı kararı verilen 52 kişi arasında bulunan kapatılan Zaman Gazetesi Görsel Yönetmeni Grafik Tasarım Sorumlusu Fevzi Yazıcı'nın 27 Temmuz 2016'da yakalandığını ve açılan davada hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istendiğini anımsatarak, Yazıcı'nın evinde ele geçirilen dijital dokümanların incelendiğini anlattı.

"En somut talimat belgesidir"

Başsavcı İrfan Fidan, "Yazıcı'nın evinde ele geçirilen dijital materyaller arasında yer alan doküman, örgütün 'salıverme' kumpasına ilişkin terörist başı Fetullah Gülen'in örgüt mensuplarına verdiği en somut talimat belgesidir. Bu talimatı alan örgüt yöneticileri Mustafa Başer ve Metin Özçelik, tüm FETÖ üyesi şüphelileri (63 kişi) 25 Nisan 2015'te tahliye etmiştir. Bu

YouTube Röportajlar, insan hikayeleri, belgeseller... Binlercesi YouTube kanalımızda. Abone olun.

Veri politikasındaki amaçlarla sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerez konumlandırmaktayız. Detaylar için "veri politikamızı" inceleyebilirsiniz.
TAMAM

Dijital materyalleri incelenen Fevzi Yazıcı'nın şu anda sorgusunun devam ettiğini belirten Başsavcı Fidan, Yazıcı'nın 8 Nisan 2015'te Amerika'ya gittiğini, 18 Nisan 2015'te ise tekrar ülkeye giriş yaptığını anımsatarak, söz konusu örgüt üyesi tarafından verilen tahliye kararlarının da 1 hafta sonra gerçekleştiğini vurguladı.

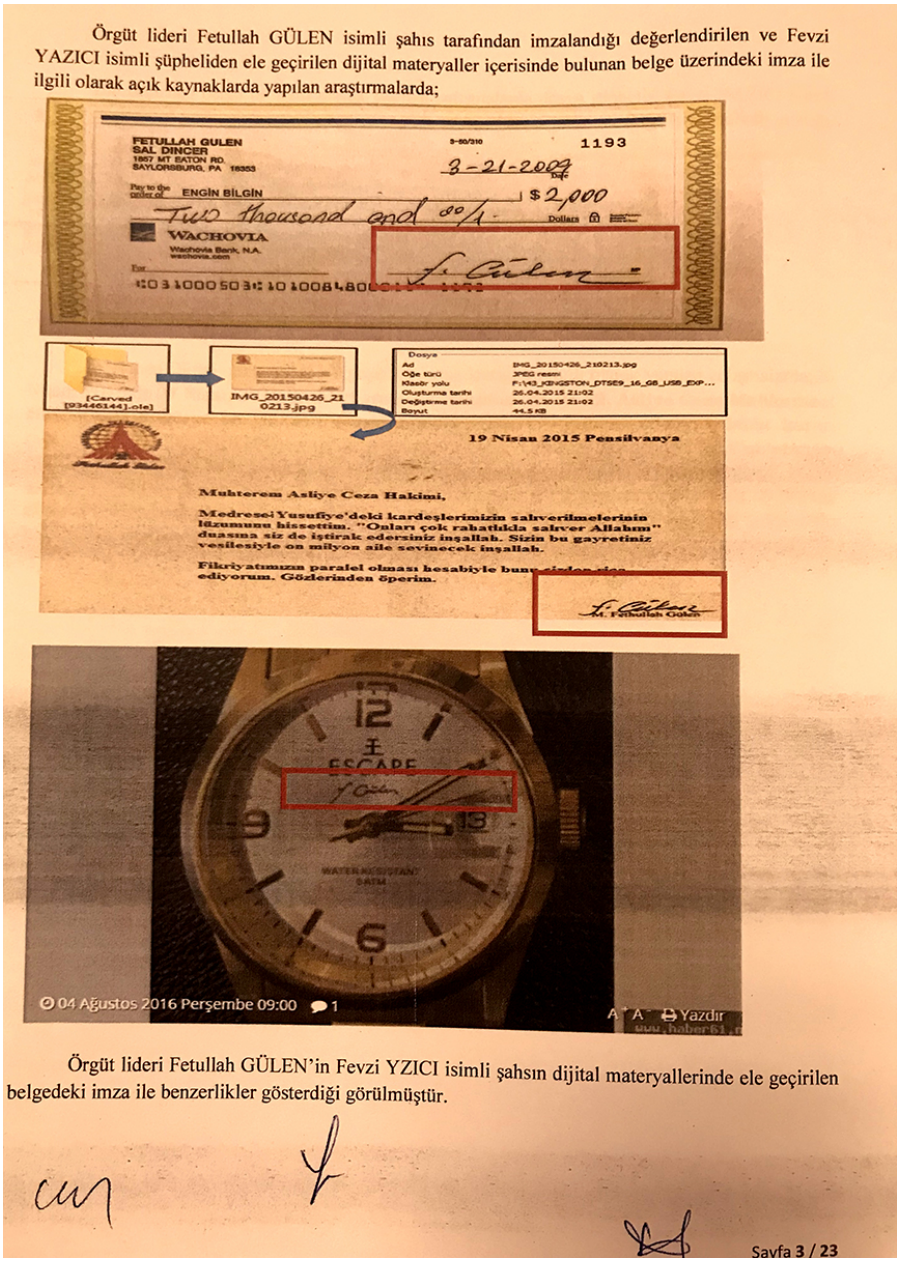

Örgüt lideri Fetullah GÜLEN isimli şahıs tarafından imzalandığı değerlendirilen ve Fevzi YAZICI isimli şüpheliden ele geçirilen dijital materyaller içerisinde bulunan belge üzerindeki imza ile ilgili olarak açık kaynaklarda yapılan araştırmalarda;

FETULLAH GULEN
SAL DINCER
1807 MT EATON RD.
SAYLORSBURG, PA 18353

1193

3-21-2009

Pay to the order of ENGİN BİLGİN $ 2,000

Two thousand and 00/100 Dollars

WACHOVIA
Wachovia Bank, N.A.
wachovia.com

For

f. Gülen

[Carved [93446144].ole]

IMG_20150426_210213.jpg

Dosya
Ad IMG_20150426_210213.jpg
Öğe türü JPEG resmi
Klasör yolu F:\43_KINGSTON_DTSE9_16_GB_USB_EXP...
Oluşturma tarihi 26.04.2015 21:02
Değiştirme tarihi 26.04.2015 21:02
Boyut 44.5 KB

19 Nisan 2015 Pensilvanya

Muhterem Asliye Ceza Hakimi,

Medresei Yusufiye'deki kardeşlerimizin salıverilmelerinin lüzumunu hissettim. "Onları çok rahatlıkla salıver Allahım" duasına siz de iştirak edersiniz inşallah. Sizin bu gayretiniz vesilesiyle on milyon aile sevinecek inşallah.

Fikriyatımızın paralel olması hesabiyle bunu sizden rica ediyorum. Gözlerinden öperim.

M. Fethullah Gülen

12 ESCAPE 6 9 3

04 Ağustos 2016 Perşembe 09:00 1

A A Yazdır

Örgüt lideri Fetullah GÜLEN'in Fevzi YZICI isimli şahsın dijital materyallerinde ele geçirilen belgedeki imza ile benzerlikler gösterdiği görülmüştür.

Sayfa 3 / 23

Benzer haberler

Veri politikasındaki amaçlarla sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerez konumlandırmaktayız. Detaylar için "veri politikamızı" inceleyebilirsiniz.

TAMAM

Altan ve Nazlı Ilıcak'ın da aralarında bulunduğu 7 sanıklı davada sanık olarak yer alıyor.

İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada, 11 Aralık Pazartesi günü verilen mütalaada Yazıcı'nın, "anayasayı ihlal" suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırılması talep edildi. Tutuklu yargılanan Yazıcı, söz konusu konuya ilişkin savcılıktaki sorgusu devam ettiği için son duruşmaya katılmadı.

Hüseyin Korkmaz, 9 Şubat 2016'da tahliye edildi

ABD'deki davada tanıklık yapan FETÖ mensubu Hüseyin Korkmaz ise "17 Aralık kumpas" ve "25 Aralık kumpas" davalarında firari sanık olarak bulunuyor.

Korkmaz'ın, ''silahlı terör örgütüne üye olma'', ''Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme'', ''hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetmek'' suçlarından hapis cezasına çarptırılması isteniyor.

Hüseyin Korkmaz, "25 Aralık kumpas" davasında tutuklu yargılanırken, 9 Şubat 2016'da yapılan 2. duruşmada oy çokluğuyla tahliye edilmişti. Korkmaz, cezaevi çıkışında "Hiç görev almadım, alakamın hatta bilgimin bile olmadığını, herkes gibi medyadan 25 Aralık tarihinde öğrendiğim bir dosya ile ilgili 17 ay 10 gündür tutukluydum. İlk defa hakkımda adil bir karar verildi.'' ifadesini kullanmıştı.

ABD'deki davada verdiği tanık ifadesinde, ABD Federal Soruşturma Bürosu'nun (FBI) kendisine 50 bin dolar verdiğini ve ABD'de oturduğu evin kirasını ise savcılığın ödediğini söyleyen Korkmaz, ABD'ye geldiği günden beri hiç çalışmadığını ancak çalışma başvurusunda bulunduğunu ve iki hafta önce olumlu yanıt aldığını anlatmıştı. ABD hükümetinden yardım alıp almadığı sorusuna Korkmaz, "Savcılık 3 defa 300 dolar, toplamda 900 dolar verdi. FBI 50 bin dolar verdi. Oturduğum apartmanı savcılık tuttu, kirasını savcılık ödüyor." yanıtı vermişti.

Firari Korkmaz, pazartesi günü verdiği ifade de ise Şubat 2016'da serbest bırakıldıktan sonra ağustosta Türkiye'den nasıl kaçtığı hakkında bilgiler vermiş ve 17 Aralık operasyonuna ait belgeleri nasıl beraberinde kaçırdığını anlatmıştı. Kokmaz, deliller ve ailesiyle beraber Türkiye'den kaçışını "Bir kaçakçı buldum, beni kaçırmasını istedim. Kara sınırından kaçtım." sözleriyle anlatmıştı.

İlk girdiği ülkeden pasaport temin edemediğini, başka bir ülkeye geçtiğini ve orada da pasaport alamadığı için üçüncü bir ülkeye gittiğini ifade eden Korkmaz, bu ülkede kendi adına düzenlenmiş bir pasaport edindiğini anlatmıştı. Bu ülkelerden Türkiye'ye iade edileceğinden korktuğunu belirten firari FETÖ üyesi Korkmaz, daha sonra ABD'ye kaçmaya çalıştığını anlatmıştı. Korkmaz, Amerikan emniyet kuvvetleriyle irtibata geçtiğini, onların "katkısıyla" ABD'ye kaçtığını ve beraberinde getirdiği delilleri havalimanında teslim ettiğini belirtmişti.

İddianamedeki suçlamalar

Hüseyin Korkmaz hakkında iddianamede yer alan bilgilere göre, davanın diğer sanıkları Mehmet Fatih Yiğit'in 17 Aralık operasyonunun Komiseri Hüseyin Korkmaz'a "Ben 'Dönemin Başbakanı' şeklinde yazıyorum." dediğinde, Hüseyin Korkmaz'ın da bu durumu memnuniyetle karşıladığı belirtiliyor.

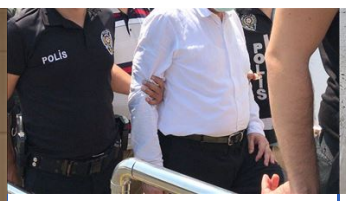

Veri politikasındaki amaçlarla sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerez konumlandırma/okuma/güncelleme için "Çerez Politikamızı" inceleyebilirsiniz.
TAMAM

Konya merkezli 5 ilde FETÖ'nün TSK'daki kripto

15 Temmuz şehitleri sporla anılacak

Muhabir: Muhammed Enes Can,Mustafa Hatipoğlu,Murat Kaya

Anadolu Ajansı web sitesinde AA Haber Akış Sistemi (HAS) üzerinden abonelere sunulan haberler, özetlenerek yayımlanmaktadır. **Abonelik için lütfen iletişime geçiniz.**

'Genelkurmay çatı davası'nda dosyası ayrılan sanıkların yargılanmasına başlandı

İlgili konular

Fetullah Gülen | FETÖ | talimat

yapılanmasına operasyon: 6 gözaltı

'Futbolda şike kumpası' davasında Ali Koç 'müşteki' olan kulübü adına ifade verdi

Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı darbe davasında ara karar

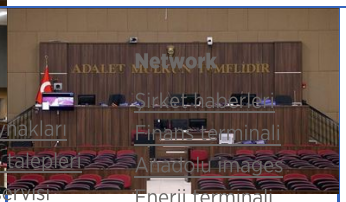

FETÖ'den yargılanan eski Urla Belediye Başkanı Oğuz'a 6 yıl 3 ay hapis cezası

Kurumsal
Tarihçe
Gizlilik ve çerez
Aydınlatma politikası
Çerez politikası
Sosyal
Koronavirüs enfeksiyon haritası
Yayın ilkeleri
Künye
Sosyal medya
Basın odası
RSS
İnsan kaynakları
Ziyaretçi talepleri
Duyuru servisi
Kalite yönetimi
İletişim
Gündem
Yurt içi bürolar
Yasal uyarı
Yurt dışı bürolar
AA Yayınları

Network
Şirket haberleri
Finans terminali
Anadolu Images
Enerji terminali
[illegible]

Güvenilir haber her an yanınızda
iPhone uygulaması
iPad uygulaması
Android uygulaması
Windows uygulaması

Anadolu Ajansı © 2019

Veri politikasındaki amaçlarla sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerez konumlandırmaktayız. Detaylar için "veri politikamızı" inceleyebilirsiniz.

TAMAM

EXHIBIT 6

ŞÜPHELİ İFADE TUTANAĞI
(CMK MADDE:147)

İFADENİN ALINDIĞI YER	İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü
İFADENİN TARİHİ	30/07/2016 Saat:14.30
SORUŞTURMA NO	İstanbul C. Başsavcılığı 2015/61304

İFADE VERENİN NÜFUS CÜZDAN SURETİNE GÖRE KİMLİĞİ

ADI VE SOYADI	**MUHARREM KÜÇÜK**
BABA ADI	MUSTAFA
ANA ADI VE KIZLIK SOYADI	FİRDES
DOĞUM YERİ VE TARİHİ	PINARBAŞI 26-06-1973
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	KAYSERİ /PINARBAŞI-KIZILHAN
C.NO–A.SIRA NO–KÜTÜK NO	
SERİ NO - T.C. KİMLİK NO	T11889400 41104641966
MEDENİ HALİ – CİNSİYETİ	Evli /Erkek
UYRUĞU	T:C

İFADE VERENİN KENDİ BEYANINA GÖRE KİMLİĞİ

EĞİTİM DURUMU	Yüksek Lisans
SABIKA DURUMU	Yok (kendi Beyanı)
İŞİ MESLEĞİ-AYLIK GELİRİ	Avukat (Mart itibarıyla 90.000) Şuan . 40.000
DEVAMLI İKAMET ADRESİ	MADEN MAH. SARIYER PARK EVLERİ KÜME EVLERİ SARIYER PARK EVLERİ SİTESİ A BLOK NO: 9/A İÇ KAPI NO: 2 SARIYER / İSTANBUL
SON İŞ ADRESİ	SPRİNGİZ PLAZA MEYDAN SOKAK KAT 13 MASLAK /ŞİŞLİ
İLETİŞİM(EV-İŞ-CEP-FAKS NO.LARI)	0533 597 6036 -5334263604
E-MAİL ADRESLERİ	mkucuk@mkucuk.av.tr
MÜDAFİ TALEP DURUMU	Var –Kazım Yiğit AKALIN Sicil: 34499 TEL.5324307590
İMZADAN İMTİNA VARSA, NEDENİ	Yok

YAKALANAN KİŞİNİN KANUNİ HAKLARI:

I- Hakkınızdaki "Silahlı Terör Örgütü Üyeliği- Terör Örgütüne Finansman sağlama" iddiası ile yakalandınız:

II- İddia edilen suç hakkında **açıklamada bulunmamak** kanuni hakkınızdır. Ancak kimliğinizle ilgili sorulara doğru cevap vermek zorundasınız.

III- Müdafiden yararlanma hakkına sahipsiniz. Müdafi tayin edebilecek durumda değilseniz, Baro tarafından tayin edilecek, müdafinin hukuki yardımından faydalanabilirsiniz. İfade alma öncesinde müdafi ile görüşme ve konuşma hakkınız vardır. İsterseniz müdafiniz "ifade alma sırasında" hazır bulunacaktır.

IV- Yakalandığınız yakınınıza veya istediğinizi bir kişiye C. Savcısının emri ile **bildirilecektir**.

V- Yakalama, gözaltını alma ve gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin C. Savcısının yazılı emrine karşı, siz, müdafiniz veya 1. veya 2. derece kan hısımınız hemen

serbest bırakılmanızı sağlamak için, **Sulh Ceza Hâkimine** başvurabilir. İsterseniz dilekçeniz tarafımızdan yetkili Hâkime en seri şekilde ulaştırılacaktır.
VI- Şüpheden kurtulmak için somut delillerin toplanmasını isteyebilir ve lehinize olan hususları ileri sürebilirsiniz.

Ayrıca, müdafi 34499 Sicil sayılı İstanbul Barosu Avukatları Kazım Yiğit AKALIN 'na İfade Alma Yönetmeliğinin 23. Maddesinin (d) bendinde belirtilen;
"Müdafii sadece hukuki yardımda bulunabilir, şüphelilerin ifadesi alınırken şüpheliye sorulan soruya doğrudan cevap veremez, onun yerini aldığı izlenimini veren herhangi bir müdahalede bulunamaz, hukuki yardım maddi olayı karartabilecek müdahalelerin yapılması anlamına gelmez. Müdafii şüpheliye bütün kanuni haklarını hatırlatabilir ve müdafiin her türlü müdahalesi tutanağa geçirilir" metni yüzüne karşı okunarak kendisine hatırlatıldı.

TCK Madde 221'de belirtilen Etkin Pişmanlık Yasasından faydalanabileceği ve 221. Maddenin 4. Bendinde belirtilen
"Suç işlemek amacıyla örgüt kuran, yöneten veya örgüte üye olan yada üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen veya örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişinin, gönüllü olarak teslim olup, örgütün yapısı ve faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili bilgi vermesi halinde, hakkında örgüt kurmak yönetmek veya örgüte üye olmak suçundan dolayı cezaya hükmolunamayacağı, ayrıca kişinin bu bilgileri yakalandıktan sonra vermesi halinde hakkında bu suçtan dolayı verilecek cezada üçte birden dörtte üçe kadar indirim yapılacağı hususları Şüpheli Muharrem KÜÇÜK 'e hatırlatıldı.

Yakalanan şahsa, yukarıda belirtilen hakları tam olarak AÇIKÇA anlatılması üzerine adı geçen: **"YUKARIDAKİ BİLGİLER BANA AİTTİR VE DOĞRUDUR. HAKLARIM OKUNDU ANLADIM"** Demesinin üzerine, İstanbul Barosu Avukatlarından 34499 Sicil sayılı İstanbul Barosu Avukatı Kazım Yiğit AKALIN Avukatın Müdürlüğümüze intikal etmesi ile adı geçenin 30.07.2016 günü saat: 14.20 sıralarında ifadesine geçildi.

SORULDU /Öz geçmişinizi kısaca anlatınız.?
CEVAP /Kayseri Kılıçaslan İlkokulu, TED Kayseri koleji, Kayseri FEN lisesi. İstanbul hukuk Fakültesi, Marmara Avrupa birliği Enstitüsü Yüksek lisans Landon Shcool Of Ekonomics hukuk yüksek lisans Marmara Üniversitesinde Avrupa birliği doktora yeterliliğe kadar doktora yaptım tezimi yazmadığım için doktor olamadım. Babam ilkokul öğretmeni annem ev hanımıdır. Ben sırasıyla PEKİN BAYAR AVUKATLIK BÜROSU' nda 2000-2006 yılları arasında çalıştım,2006 yılının mart ayından 2016 marta kadar Yüksel Karkın Hukuk bürosunda çalıştım. Şimdi serbest Avukatlık yapıyorum
SORULDU /15.07.2016 günü gerçekleşen Darbe girişiminin yaşandığı saatlerde yaptıklarınız ile ilgili bilgi veriniz.?
CEVAP /Evdeydim iki küçük çocuğum var onlarla uğraşmakta idim bende her kes gibi televizyondan izleyerek takip ettim

SORULDU / İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu) 2015/61304 soruşturma sayılı dosyasında FETÖ/PDY yapılanması içerisinde faaliyette bulunduğu iddia olunan KARKIN HUKUK BÜROSU içerisindeki göreviniz hakkında ayrıntılı bilgi veriniz,?

CEVAP /2006 yılında Murat KARKIN birlikte Hukuk bürosu kurma teklifinde bulundu. Bende değerlendirebileceğimizi söyledim. Sonra mart ayında beni %25 hisse ile başlattılar aynı yılın sonu itibarıyla da yeni katılan olunca hissemi %10 düşürdüler. Benden bekledikleri verimi alamadıklarının söylediler. Ortaklık yeni kurulduğu zaman danışmanlık kısmında idim. Murat KARKIN DAVA ve tahkim işlerine bakıyordu Melek hanım iş hukuku işlerine bakıyordu Cüneyt Şirketler birleşme ve devralmamalar kısmına, Zeynep rekabet işlerine Gökhan Fikri Sınai haklara bakıyordu. Yıllık gelirimiz ilk zamanlar maaş üzerinden idi ben kurulduğundan bu tarafa maaşlı çalışıyorum ilk maaşım ortaklık sözleşmesindeki gibi 4000 USD değil, daha düşük bir miktardı asla ortaklıktan kar payı gibi dağıtım olmadı hiç bir zaman bu yapıldı. Benim gibi sadece maaşla çalışan Gökhan GÖKÇE, Zeynep ERGUN, sonradan Emre ÇİZOĞLU, sonradan Ekindir. Melek hanım Cüneyt Yüksel' in eşi olduğu için konumunu bilmiyorum.2007 ' den sonra her konuda tek yetkili temsilcisi ve görüşmeleri yapan kazancı tutan harcayan , yabancı ortaklığı kuran görüşmelerini yürüten Cüneyt YÜKSEL ve Murat KARKIN dır. Ben ve diğer arkadaşlarım tamamen Karkın Avukatlık bürosunda işini yapar maaşını alır işin derinini bu iki kişi bilir. Bu kişilere ek olarak SINAİ haklar kısmını Murat KARKIN sonradan kardeşi Tolga KARKIN' a büro açarak bir kısım müvekkillerini devrettiğini biliyorum. Bu şahısta birden zenginleşti sanırım seçme müvekkillere verilmiş olabilir bu durumu Gökhan daha iyi bilir . Çünkü daha önce o kısma kendisi bakıyordu.

SORULDU / İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu) 2015/61304 soruşturma sayılı dosyasında FETÖ/PDY yapılanması içerisinde faaliyette bulunduğu iddia olunan %25 lik hisse ile ortaklık sözleşmeniz bulunan KARKIN HUKUK bürosunu kuruluşu, gelir giderleri, ortakları, temsili yöneticisi hakkında bildikleriniz anlatınız .?

CEVAP / Bunun cevabını yukarıda verdim. Cüneyt ile Murat bölümlere bütçe belirliyordu belirledikleri bütçeye göre maaş belirliyordu ortaklara da çalışanlara da bu para veriliyordu. Buranın bütün geliri tasarrufu tamamen Cüneyt YÜKSEL ve Murat KARKIN' ın elinde idi bu sebeple ben işimi yapıyor maaşımı alıyordum.

Ben bir politik görüşüm yok tamamen a politiktim hiçbir gösteride ve oluşumun içeresinde yer almadım. FETÖ ile hiçbir kesişimim olmadı. Gezi olsun 17/25 olsun hiçbir değerlendirmem olmadı ne tweet attım ne facebook tan paylaşımım olmadı hiç kimsenin politik görüşüne de karışmadım merakda etmedim. Başı kapalı veya açık kimsenin durumuna bakmam bu sebeple Murat KARKIN ve Cüneyt YÜKSEL' in siyasi görüşünü mensup oldukları cemaati ve örgütü bilmem ve bir araştırmam olmadı. Ama masalarında sürekli ZAMAN GAZETESİ görürdüm. Hatta bizim büroda Avukat olarak çalışan başı kapalı SENANUR ÇELİK isimli avukat son dönemde AKP Antalya milletvekili olarak meclise girdi. Bu hanımefendinin bu örgütle işi var mı bilmiyorum ama CÜNEYT' in ekibinde Şirketler hukuku birleşmeler ve devralmalara bakıyorlardı.

SORULDU / %25 lik hisse, aylık maaş 4.000 USD ile ortaklık sözleşmeniz bulunan KARKIN HUKUK bürosunun gelişimi hakkında yani küçük bir büro iken birden zenginleşmesi DLA PIPER şirketi yabancı ortak olunması safhaları hakkında bildiklerinizi açıklayınız.?

CEVAP /Ortaklık kurulduktan sonra uluslararası çapta müvekkil çevresi yakalayabilmek, uluslararası kalite standarttı açısından dokümantasyon sağlayabilmek için Cüneyt ve Murat yabancı bir ortak bulmak istedi, beni çok karıştırmadı ama tercih sebeplerini Büro işlerine karışmadan başına birisini atamadan ortak olmak isteyen DLA PİPER' den bahsettiler dünyadan ilk

avukatlık bürosundan dediler ve sonra bütün müzakereleri bu ikisi yürüttü ortaklıkla beraberce temsil vs tüm toplantılara onlar katıldılar anlaşmayı bize de imzalattılar ama bize yönetici temsilci olarak imzaladılar. Bizde çalışan diğer avukatlarda ortaklığı kabul ettik. Ortak DLA PİPER ' in bize katkısını ve bizim onlara katkımızı bilmiyorum. Muhasebe bölümün başındaki Murat AKKUR gelen giden hesapları ama legal hesapları bilir. İllegal parayı bilip bilmediğini ise ben bilmiyorum.

SORULDU / YKK Hukuk Bürosunun açık kaynaklar kullanılarak çeşitli haber kaynakları ve internet sitelerinden yapılan çalışmalar neticesinde FETÖ/PDY Silahlı Terör örgütüyle bağlantılı olduğu, bilhassa örgütün yargı ve emniyet kadrolarında güçlü olduğu dönemlerde örgütü kullanarak kamu çalışanlarına baskı yapmak suretiyle haksız kazançlar elde ettiği, istedikleri davaları ve soruşturmaları istedikleri gibi yönetebildikleri, 30 ülkede 70 ' den fazla ülkede ofisi bulunan lobicilik Faaliyetinde bulunan Amerikan DLA Piper şirketi ile ortaklığı, bu şirketin ABD de lobicilik faaliyetinde önde olan The Cohen Group' un ortağı olduğu, bu şirketin yönetiminde eski generaller ve büyükelçi olduğu, şirketin başında ABD eski Savunma Bakanı William COHEN olduğu bu şirketin FETÖ silahlı terör örgütü ile bağlantısını bizzat Cohen group başkan yardımcısı Marc Grossman' ın yürüttüğü bu şahısın 28 Şubat döneminde ABD Ankara büyükelçisi olarak görev yaptığı, bu şahısın Fetullah GÜLEN ' in ABD ' de barınması için Haberde İsrail'e de yakınlığıyla bilinen Marc Grossman'ın Neo-Con çetesinden olduğu iddia edilmekle birlikte. Grossman'ın, 2008'de Fetullah Gülen'in ABD'den sınır dışı edilmesi gündemdeyken destek çıkan en önemli isimlerden biri olduğu. 0 dönem duruşmada aralarında eski Ankara Büyükelçisi Morton Abramowitz, eski CIA Ortadoğu bölge sorumlusu Graham Fuller ve eski ABD Dışişleri bakan yardımcısı Marc Grossman 'in Gülen'e kalıcı statü verilmesi için mahkemeye mektup yazdığı açık kaynaklardan tespit edilmiştir.Bu konuda bildiklerinizi anlatınız.

CEVAP / Marc Grosman ile bana gösterilen resimden birlikte çekindiğim fotoğraftan tanıdım ama bu şahısla açıklanan hususları yeni öğreniyorum. Bu resmi çekindiğim zaman ise ortaklığın olduğu zamandı. 2010 yılında Murat KARKIN ve Cüneyt ile görüşmeler bitince bize resim çekinme teklifinde bulunuldu birlikte çekindik ama biz işin içinde değildik.

SORULDU / FETÖ/PDY mensubu şahısların Reza ZARRAB ismi üzerinden 17/25 Aralık ve Reza ZARRAB' ın ABD'de tutuklanması olaylarından sonra özellikle sosyal medyada T.C. Devletini, Devlet Büyüklerini, Devletin Organlarını küçük düşürmeye çalıştıkları ve çeşitli iftiralarda bulundukları bilinmekle birlikte bu konuda Reza ZARRAB' ı tutuklayan Hakim RICHARD BERMAN' ın YKK ile ilişkisi olduğu ve dolayısıyla bu olayın FETÖ/PDY organizasyonunda 8-9 Mayıs 2014 tarihleri arasında İstanbul Bosphorus Four Seasons Oteli'nde gerçekleştirilen "Adalet ve Hukuk Devleti Uluslararası Sempozyumu " na moderator olarak katıldığı, ve konuşmasında ""Tek adam iktidarının tersi olan hukuk devleti Türkiye'de tehdit altında Olduğu bir sır değildir." Şeklinde Türkiye' yi eleştirdiği açık kaynaklarda açıkça yer olmaktadır.

Açık kaynaklardan, 24/07/2016 günü saat:15:30 sıralarında bilgi veren eski çalışanınız M.K. isimli şahsın ifadelerinden EKLİ TABLODAN anlaşılacağı üzere ABD' de bir Grup-FETÖ-KARKIN ilişkisi tamamen ülkeyi yıkmaya ve 15

Temmuz' de gerçekleşen darbe ve sonrasındaki işgal hareketine hazırlamaya yönelik Algı -Finans Hukuk ayağı olduğu iddia edilmektedir.
Üyesi olduğunuz Hukuk bürosunun bu faaliyetlerin ile ilgili ifadenizi veriniz .?
CEVAP /Bu konferanstan şöyle haberim oldu. MURAT KARKIN ile CÜNEYT YÜKSEL bir konferans yapacaklarını burada çalışmak üzere ekibiminden birini almak istediler ben kimseyi veremeyeceğimi söyledim bu organizasyon ile alakalı konuyla alakalı e postam vs yoktur ofiste bu organizasyonu yapan bu iki kişidir ofiste insanları kullandılar katılım çalışanlara zaruri tuttular, bende dahil olmak üzere ama ben başka toplantılarımın olması sebebiyle akşam 17.00 ev 18.00 gibi katıldım bu sırada konuşmaların tamamı bitmişti dağılım vardı bende evime geçtim, Katılanları akşam yemeğine götürdüler sabah kahvaltıya götürdüler ben hiç birisine katılmadım bilmediğim kadarıyla üç gün Çarşamba –Perşembe – Cuma günleri olmuş ben en son gün gittim bunun tüm sorumluluğu Cüneyt ve Murat idi. Hatta ben toplantı için Cüney ve Murat a " BİZ ÜNÜVERSİTENİN KAMU HUKUKU KÜRSÜSÜMÜYÜZ NİYE BÖYLE BİR KONFERANS YAPIYORUZ BİZ YAPACAKSAK KENDİ İŞİMİZLE İLGİLİ SEMİNER YAPMIYORUZ " dedim. Bana SENİN BU İŞE ÇAPIN YETMEZ DÜNYA ÇAPINDA KATILIM VAR BÜRONUNU BUNDAN OAHA İYİ REKLAMIMI OLUR " dediler SEN KARIŞMA dediler benim bunu durdurmak gibi bir gücüm yoktu. Cüneyt ve Murat 'ın başında bulunduğu 15/20 kişilik bir ekiple organize ettiler bitirdiler.

SORULDU /Fotoğrafın çekildiği yer ve kişiler hakkında bilgi veriniz.?

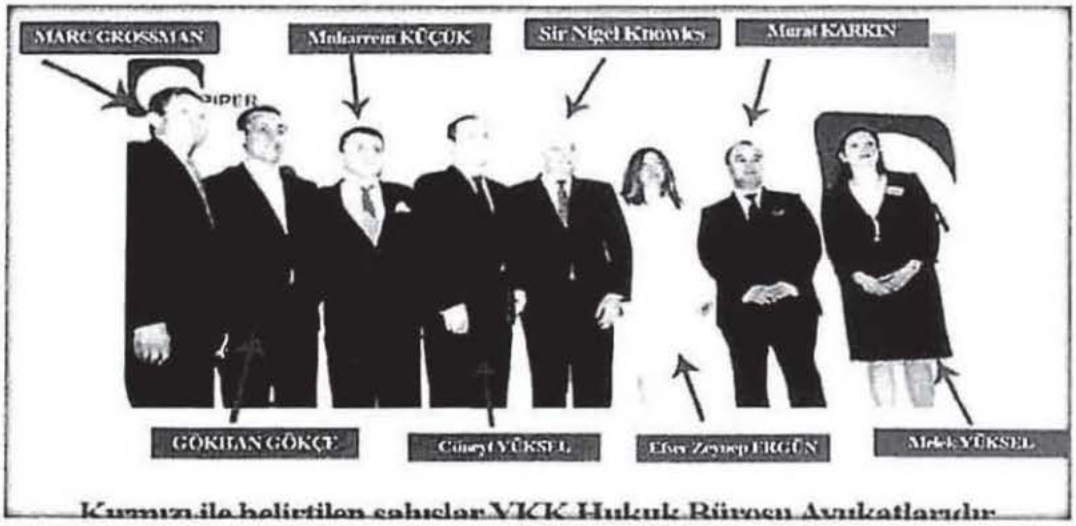

Kırmızı ile belirtilen şahıslar YKK Hukuk Bürosu Avukatlarıdır

CEVAP /Bu resim 2010 yılında DLA PİPER ile ortaklık yapıldığı dönemde anlaşma sonrası çekilen bir resimdir ben ortaklık görüşmesinde yer almadım Cüneyt Murat yürüttü en sonda diğer ortaklarda gelsin bir hatıra fotoğrafı çekinelim dediler bizde kareye girdik . Bu toplantı ÇIRAĞAN Sarayında yapıldı görüntüleri şirkette vardır.

SORULDU /15 Temmuz gecesi Türkiye Cumhuriyetini vatandaşlarını bombalayan canını kasteden yaralayan gözü dönmüş darbeci bir kısım STK görevlileri ve bunların bağlı olduğu sivil imam ve abiler üzerinden çıkan çeşitli serilerde FTEÖ üyelerinin konumuna göre dağıtıldığı tespit edilen 1 ABD doları sizin de üyesi olduğunuz avukatlık ofisinin açılan çelik kasasından ve ortaklarından Melek YÜKSEL hanımda çıkmıştır .

Konuyla ilgili bilginiz nedir.?
Hayır hiç bir şekilde bilgim yoktur. Bu kasaların sorumluluğu Murat KARKIN ve Cüneyt YÜKSEL' dedir.
Melek hanımda çıkan dolarında sebebini bilmiyorum.
Size her hangi bir şekilde 1 dolar verildi mi .?
Bana verilen okunmuş bir dolar yoktur

SORULDU /Bağlı olduğunuz şirketin ortağı veya işleri sebebiyle ABD ülkesine hangi sıklıkla kimler gitmekte idi .
Kimi hangi sıklıkla gittiğini bilmiyorum kimin ne zaman nere gittiğinin takvim kaydı vardır.
Siz Hiç ABD ülkesine gittiniz mi ?
Evet Boeing şirketinin avukatı olduğum zaman gittim
Silahlı Terör Örgütü Lideri Fetullah GÜLEN ile bir şekilde karşılaştınız mı ziyaret ettiniz mi?
CEVAP /Hayır görmedim.

SORULDU /Ülkemizi adına açıkça faaliyette bulunduğu tespit edilen şirketinizin DEVLET kuruluşlarına danışmanlık adı altında hizmet verdiği özellikle Ulaştırma Bakanlığına 48 ay aylık 180.000 USD olmak üzere anlaşma yapıldığı görülmekle , devlet kurumunda özelikle Karkın hukuk bürosuna yakın olan işini gören tanıdığınız kim yada kimler var .?
CEVAP / Devlet tarafında kimle görüştüklerini bilmem ama devletteki işleri ve görüşmeleri Cüneyt YÜKSEL ve Murat KARKIN yapardı iç yüzünü kimse bilmezdi.

SORULDU / YKK Hukuk Bürosu isimli işyerinin eski çalışanları olan (F.K.) ile (M.A.) (S.D)'nin ihbar sebebiyle yapılan bilgi almalarında özetle, işyerinde çalıştıkları dönemde Kale İş Merkezi Yönetiminde görev yapan ve cemaatten olduğunu öngördüğü Hüseyin GÜNAYDIN isimli şahsın Güngören Denizbank Şubesinden birkaç kez para çekerek çanta içinde yaklaşık 10.000.000-12.000.000 TL civarında nakit parayı Yüksel Karkin Avukatlık Ortaklığı isimli işyeri yetkililerinden olan Murat KARKIN isimli şahsa verdiği,(F.K.)'nın Murat KARKIN' ın yardımcılığını yapmış olması vesilesi ile bu para taşıma ve aktarımı işlerine bizzat şahit olduğu, ayrıca FETÖ örgütüne Bahçelievler Hafız Ali Yurdunda Davut Hoca diye bilinen DAVUT ERGÜN ' ün Cemaate Milyon Dolarlar aktararak mali kaynak oluşturduğunu beyan etmişlerdir.
Yukarıda bahsi geçen para alış verişi veya başkaca FETÖ/ya aktarılan para alışverişlerinden veya tanık olduğunuz başkaca yüklü para giriş çıkışından hareniz var mı.?
CEVAP / Hiç haberim olmadı Kale Kilit ile yapılan iş konusunda işim olmadı benim müvekkilim olmadı: Benim bulunduğum blokla asıl yöneticilerin bulunduğu blok ayrıdır.
SORULDU / Üyesi olduğunuz YKK Hukuk Bürosunun REİSWOLF şirketi ile ilişkisi hakkında bildiklerinizi açıklayınız.?
CEVAP / Böyle bir şirketten haberim yoktur . Dosya ile işimiz bitince yanımda çalışanlar ilgili kısma teslim ediyordu . Digital arşiv varmı bilmiyorum .
SORULDU / Büroyu yeni açtığınızdaki mal varlığınız tahmini ne kadardı şimdi ne kadar.?

CEVAP / Büroya açtığımız zaman 150 200 Bin TL civarındadır mal varlığım vardı.Bu gün ise menkul, gayri menkul olarak 1,5 milyon dolar vardır. Bunların tamamı maaştır hepsi banka kayıtlarında mevcuttur.

SORULDU / Eklemek istediğiniz başkaca bir husus var mıdır .?
CEVAP /Ben tüm ifademde de anlattığım üzere ilk etapta kâğıt üzerinde ortak olsam da asla ortak gibi muamele görmedim 2006 yılının sonuna doğru %10'a düştü dediler DLA PİPER ortaklığı sürecinde de artık benim ortaklığım kalmadığını söylediler. Bunun sebebi de müşteri getirenlerin Murat ve Cüneyt olması olduğunu söylediler bu söyledikleri de doğruydu itirazımız olmadı. DLA PİPER birleşme sırasında artık ortaklık yok herkes iş getirdiği ölçüde kazanacak dediler. Benim hatırladığım o dönem beni %3 'e düşürdüler ama bana bir sözleşme vermediler benzer şekilde DLA sözleşmesi imzalandıktan sonrada bana bu sözleşmeden vermediler DLA birleşmesi öncesi sonrasında benim bir hiçbir şekilde imza ve karar yetkim olmadı bu konuda her türlü kararı Cüneyt Yüksel ve Murat KARKIN alıyordu. Bu ikisinin haricindeki diğer kişiler Departman başındaki ve altındaki tüm avukatlar çalışandır. Ne resmi nede fiili bir yetkim olmadı. Benim bu ortaklıkta rolüm budur. KARKIN HUKUKBÜROSU ile ilgili haberlerin çıkmasından sonra yaptığım soruşturmada Cüneyt ve Murat tüm ofise açıklama yaparak ilgimiz olmadığını haberi çıkaranlara ilgili yasal yollara başvuracaklarının söylediler. Ben duyduğum rahatsızlıktan ötürü ismimin bu şekilde anılmasından rahatsızlık duyduğumu ayrılmak istediğimi söyledim. Önceleri ikna etmeye çalıştılar ücretli tatile göndermek istediler ikna edemeyince biz o zaman doküman hazırlarız sende imzalar SİKTİROLUR gidersin dediler . Bundan sonra küfür hakaret tehdit süreci başladı. 2016 mayıs ayı başında " BEN KESİN OLARAK AYRILMAK İSTEDİĞİMİ AYIRMAYACAKLYARSA TASFİYE SÜRECİNE BAŞVURACAĞIMI SÖYLEYİNCE " Murat ve Cüneyt bana" AİLEMİ ÇOCUKLARIMI ÖLDÜRMEKLE BENİ DAĞA KALDIRMAKLA AYAKLARIMA SIKTIRMAKLA TEHDİT ETTİLER SENİN AĞZINA SIÇARIM VS KÜFÜRLERLE HAKERETLERLE KOVDULAR" Bende daha önceden tanığım büyük olarak gördüğüm sözlerine itibar ettiğim Mehmet GÜR ve Talip ÖZTÜRK beye durumu anlattım ertesi gün beni yine tehdit ettiler " SENİN NERELERE GİTTİĞİNİ BİLİYORUZ GAZATEYE FALAN GİDER AÇIKLAMA YAPARSAN GÜNÜNÜ GÖRÜRSÜN " dediler, bende bunun üzerine BEDELSİZ ayrılmayı kabul ettim, bunun üzerine benden bu sefer para talep ettiler. Bende böyle bir para vermem yasal yollara müracaat edeyim deyince **"bedelsiz imzala siktir ol git"** dediler **"adam değilsin"** dediler. Bende ortaklık sözleşmesi kuruluş sözleşmesi dahil bütün belgeleri istedim vermediler. Ben ismimi kullanmalarına müsaade etmedim. İki haziranda da İstanbul Barosu kağıt üzerinde görülen %6 hissemin bedelsiz devriyle benim ismimin ortaklıktan çıkarılmasını onayladı. Benim Karkın Hukuk bürosundan ayrıldığım SABAH GAZATESİNDE 2.07.2016 tarihinde haber çıktı. Bu belgeleri avukatım bilahare ibraz edecektir.

Birde eklemek istediğim ben havalanında yakalandım ancak bu kaçma girişimi değildi. Karkın' dan bir işlem yapıldığından haberim vardı ancak benimle ilgili bir tebliğ arama olmadığı için ayrıldığım için gitmemde bir sıkıntı görmedim. Gittiğim yer ise LONDRA idi buraya daha önce iki kere daha gitmiştim. Bu seyahatin sebebi Gaziantap' te yapılacak Şehir Hastanesinin kredi sözleşmelerinin müzekkeresi ile ilgiliydi sözleşmenin tarihi haftalar öncesinde ilgili bankalar sponsor şirketler avukatlar ve diğer danışmanlar tarafından bilinmekte idi. Bu konuyla ilgili Mail yazışmalarımı bilahare dosyaya sunacağım.

İfademi hiçbir baskı ve tesir altında kalmadan avukatımın huzurunda kendi hür irademle verdim dedi ve alınan ifadesi birlikte okundu ve okudu, doğrudur ve bana aittir demesi üzerine altı taraflarca birlikte imzalandı. 30.07.2016 Saat:15.40

İFADEYİ ALAN
199890
TEM Şb. Gör.

İFADEYİ YAZAN
375769
TEM Şb. Gör.

İFADE VEREN

Şüpheli

Muhaccem Küçük

MÜDAFİİ

MÜDAFİİ
Kazım Yiğit AKALIN
Sicil: 34499

- İfade veren kimliği hakkındaki soruları doğru cevaplandırmakla yükümlüdür.

EK--- İFADE TUTANAĞI
(CMK MADDE 147)

İFADENİN ALINDIĞI YER	İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü
İFADENİN TARİHİ	22/12/2017 Saat: 15.30
SORUŞTURMA NO	İstanbul C. Başsavcılığı 2015/61304

İFADE VERENİN NÜFUS CÜZDAN SURETİNE GÖRE KİMLİĞİ

ADI VE SOYADI	**MUHARREM KÜÇÜK**		
BABA ADI	MUSTAFA		
ANA ADI VE KIZLIK SOYADI	FİRDES		
DOĞUM YERİ VE TARİHİ	PINARBAŞI 26-06-1973		
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	KAYSERİ /PINARBAŞI-KIZILHAN		
C.NO–A.SIRA NO–KÜTÜK NO			
SERİ NO - T.C. KİMLİK NO	T11889400		41104641966
MEDENİ HALİ – CİNSİYETİ	Evli /Erkek		
UYRUĞU	T:C		

İFADE VERENİN KENDİ BEYANINA GÖRE KİMLİĞİ

EĞİTİM DURUMU	Yüksek Lisans
SABIKA DURUMU	Yok (kendi Beyanı)
İŞİ MESLEĞİ-AYLIK GELİRİ	Avukat
DEVAMLI İKAMET ADRESİ	MADEN MAH. SARIYER PARK EVLERİ KÜME EVLERİ SARIYER PARK EVLERİ SİTESİ A BLOK NO: 9/A İÇ KAPI NO: 2 SARIYER / İSTANBUL
SON İŞ ADRESİ	Koreşehitleri Caddesi Yonca Apartmanı Kat/7 Daire.18 ESENTEPE/ İSTANBUL
İLETİŞİM(EV-İŞ-CEP-FAKS NO.LARI)	05300124929
E-MAİL ADRESLERİ	mkucuk@mkucuk.av.tr
MÜDAFİ TALEP DURUMU	Var –Kazım Yiğit AKALIN Sicil: 34499 TEL.5324307590- Hakan HARMAN Sicil. 20994 -5324558312
İMZADAN İMTİNA VARSA, NEDENİ	Yok

YAKALANAN KİŞİNİN KANUNİ HAKLARI:

I- Hakkınızdaki "Silahlı Terör Örgütü Üyeliği- Terör Örgütüne Finansman sağlama" iddiası davet edildiniz

II- İddia edilen suç hakkında **açıklamada bulunmamak** kanuni hakkınızdır. Ancak kimliğinizle ilgili sorulara doğru cevap vermek zorundasınız.

III- Müdafiden yararlanma hakkına sahipsiniz. Müdafi tayin edebilecek durumda değilseniz, Baro tarafından tayin edilecek, müdafinin hukuki yardımından faydalanabilirsiniz. İfade alma öncesinde müdafi ile görüşme ve konuşma hakkınız vardır. İsterseniz müdafiniz "ifade alma sırasında" hazır bulunacaktır.

IV- Yakalandığınız yakınınıza veya istediğinizi bir kişiye C. Savcısının emri ile **bildirilecektir**.

V- Yakalama, gözaltını alma ve gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin C. Savcısının yazılı emrine karşı, siz, müdafiniz veya 1. veya 2. derece kan hısımınız hemen serbest bırakılmanızı sağlamak için, **Sulh Ceza Hâkimine** başvurabilir. İsterseniz dilekçeniz tarafımızdan yetkili Hâkime en seri şekilde ulaştırılacaktır.
VI- Şüpheden kurtulmak için somut delillerin toplanmasını isteyebilir ve lehinize olan hususları ileri sürebilirsiniz.

Ayrıca, müdafi 34499 Sicil sayılı İstanbul Barosu Avukatları Kazım Yiğit AKALIN ' na ve sicil 20994 sayılı Hakan HARMAN' a İfade Alma Yönetmeliğinin 23. Maddesinin (d) bendinde belirtilen;

"Müdafii sadece hukuki yardımda bulunabilir, şüphelilerin ifadesi alınırken şüpheliye sorulan soruya doğrudan cevap veremez, onun yerini aldığı izlenimini veren herhangi bir müdahalede bulunamaz, hukuki yardım maddi olayı kararlabilecek müdahalelerin yapılması anlamına gelmez. Müdafii şüpheliye bütün kanuni haklarını hatırlatabilir ve müdafiin her türlü müdahalesi tutanağa geçirilir" metni yüzüne karşı okunarak kendisine hatırlatıldı.

TCK Madde 221'de belirtilen Etkin Pişmanlık Yasasından faydalanabileceği ve 221. Maddenin 4. Bendinde belirtilen

"Suç işlemek amacıyla örgüt kuran, yöneten veya örgüte üye olan yada üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen veya örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişinin, gönüllü olarak teslim olup, örgütün yapısı ve faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili bilgi vermesi halinde, hakkında örgüt kurmak yönetmek veya örgüte üye olmak suçundan dolayı cezaya hükmolunamayacağı, ayrıca kişinin bu bilgileri yakalandıktan sonra vermesi halinde hakkında bu suçtan dolayı verilecek cezada üçte birden dörtte üçe kadar indirim yapılacağı hususları Şüpheli Muharrem KÜÇÜK 'e hatırlatıldı.

Yakalanan şahsa, yukarıda belirtilen hakları tam olarak AÇIKÇA anlatılması üzerine adı geçen: **"YUKARIDAKİ BİLGİLER BANA AİTTİR VE DOĞRUDUR. HAKLARIM OKUNDU ANLADIM"** Demesinin üzerine, İstanbul Barosu Avukatlarından 34499 Sicil sayılı İstanbul Barosu Avukatı Kazım Yiğit AKALIN Avukatın Müdürlüğümüze intikal etmesi ile adı geçenin 2212.2017 günü saat: 15.30 sıralarında ifadesine geçildi.

SORULDU / YKK Hukuk Bürosu isimli işyerinin eski çalışanları olan (F.K.) ile (M.A.) (S.D)'nin ihbar sebebiyle yapılan bilgi almalarında özetle, işyerinde çalıştıkları dönemde Kale İş Merkezi Yönetiminde görev yapan ve cemaatten olduğunu öngördüğü Hüseyin GÜNAYDIN isimli şahsın Güngören Denizbank Şubesinden birkaç kez para çekerek çanta içinde yaklaşık 10.000.000-12.000.000 TL civarında nakit parayı Yüksel Karkın Avukatlık Ortaklığı isimli işyeri yetkililerinden olan Murat KARKIN isimli şahsa verdiği,(F.K.)'nın Murat KARKIN' ın yardımcılığını yapmış olması vesilesi ile bu para taşıma ve aktarımı işlerine bizzat şahit olduğu, ayrıca FETÖ örgütüne Bahçelievler Hafız Ali Yurdunda Davut Hoca diye bilinen DAVUT ERGÜN ' ün Cemaate Milyon Dolarlar aktararak mali kaynak oluşturduğunu beyan etmişler bu konuyla ilgili önceki ifadenizde bilginiz olmadığını beyan ettiğiniz anlaşılmakla;

Soruşturma kapsamında ifadesine başvurulan;

AYÇA ERBAY beyanında ve teşhiste Davut ERGÜN' ün "6 numaralı resimdeki kişi Davut HOCA diye bildiğim kişidir haftada bir büroya gelirdi Murat KARKIN' ın odasına gelirdi ama içerde ne yapardı bilmiyorum" şeklinde beyanda bulunmuş.

SELDA UYKUSUZ (Murat KARKIN ve CÜNEYT YÜKSEL' in asistanı) beyanında ve teşhiste ; "**6 numaralı** resimdeki kişiyi DAVUT HOCA olarak tanırım geldiği zaman resepsiyondan beni ararlardı bizim kata gelirdi Murat beyin odasına girerdi **Muharrem** beyi ve **Cüneyt** beyi de sorardı dua okurken gördüm. 2013 yılında benim yerime geçen Esra " Davut bey haftada bir gelir MURAT bey olsa da olmasa da odasına alıyoruz " derdi 2014 şubat ve 2016 Şubat arasında genelde haftada bir gelirdi . Kim olduğunu açık bilmiyorum" Şeklinde bayanlarda bulunmuştur.

Yapılan araştırmada DAVUT ERGÜN' ün Cüneyt YÜKSEL, eşi MELEK YÜKSEL ile TAYFUN AKTAŞ, MURAT KARKIN ' ın kardeşi TOLGAHAN KARKIN ve sizinle irtibatının bulunduğu tespit edilmiştir.

[redacted]	CUNEYT YUKSEL	[redacted]	2DK 2Sn	[redacted]	DAVUT ERGUN ->DAVUT ERGUN	23.03.2015 17:44:48 08.06.2015 13:20:28
[redacted]	TAYFUN AKTAS	[redacted]	4Sn	531300045	DAVUT ERGUN ->DAVUT ERGUN	14.05.2014 16:20:04 14.05.2014 16:20:35
[redacted]	DAVUT ERGUN	[redacted]	8Sn	[redacted]	TAYFUN AKTAS	14.05.2014 16:33:51 14.05.2014 16:33:51
[redacted]	DAVUT ERGUN	[redacted]	14Sn	[redacted]	TAYFUN AKTAS	14.05.2014 16:20:03 14.05.2014 16:20:03
[redacted]	DAVUT ERGUN	[redacted]	9DK 20Sn	[redacted]	TAYFUN AKTAS	14.02.2011 17:39:44 06.03.2015 15:49:26
[redacted]	DAVUT ERGUN	[redacted]	1Saat 19DK 1Sn	[redacted]	M TOLGAHAN KARKIN ->TOLGA KARKIN	12.02.2014 11:58:51 19.07.2015 19:37:25
[redacted]	DAVUT ERGUN	[redacted]	9DK 13Sn	[redacted]	MELEK YUKSEL	01.08.2013 17:15:51 17.06.2015 16:28:30
[redacted]	DAVUT ERGUN	[redacted]	12DK 32Sn	[redacted]	YUKSEL KARKIN KUCUK AVUKATLIK ORTAKLIGI ->MUHARREM KUCUK	18.04.2013 14:12:13 13.06.2015 10:21:04

Davut Ergün' ün HTS kayıtları incelendiği zaman ise ŞİŞLİ Bölgesinden ilk baz kaydının 31.01.2011 son baz kaydının ise 15.07.2016 yani darbe günü olduğu tespit edilmiştir. ŞİŞLİ BÖLGESİNİ ZİYARETİ İLİŞKİN tarihler aşağı çıkarılmıştır.

31.01.2011	6.09.2013	24.11.2014	10.02.2015	14.04.2015	24.09.2015	22.09.2015	[illegible].2016
3.10.2011	7.09.2013	27.11.2014	18.02.2015	16.04.2015	26.09.2015	4.10.2015	11.04.2016
10.10.2011	9.09.2013	3.12.2014	20.02.2015	17.04.2015	29.09.2015	7.10.2015	22.04.2016
17.10.2011	13.09.2013	4.12.2014	25.02.2015	21.04.2015	30.09.2015	21.10.2015	25.04.2016
24.10.2011	19.09.2013	5.12.2014	27.02.2015	24.04.2015	1.07.2015	22.10.2015	11.05.2016
31.10.2011	25.09.2013	9.12.2014	2.03.2015	25.04.2015	7.07.2015	26.10.2015	18.05.2016
14.11.2011	26.09.2013	11.12.2014	3.03.2015	29.04.2015	8.07.2015	28.10.2015	25.05.2016
12.12.2011	30.09.2013	14.12.2014	4.03.2015	30.04.2015	9.07.2015	2.11.2015	31.05.2016
19.12.2011	10.10.2013	16.12.2014	5.03.2015	4.05.2015	10.07.2015	4.11.2015	1.06.2016
23.01.2012	30.10.2013	17.12.2014	6.03.2015	7.05.2015	13.07.2015	9.11.2015	6.06.2016
6.02.2012	31.10.2013	18.12.2014	10.03.2015	9.05.2015	14.07.2015	11.11.2015	7.06.2016
13.05.2012	3.11.2013	22.12.2014	11.03.2015	11.05.2015	15.07.2015	12.11.2015	14.06.2016
19.09.2012	4.12.2013	26.12.2014	13.03.2015	13.05.2015	29.07.2015	13.11.2015	15.06.2016
9.10.2012	19.12.2013	5.01.2015	16.03.2015	14.05.2015	30.07.2015	26.11.2015	29.06.2016
17.12.2012	23.12.2013	6.01.2015	19.03.2015	18.05.2015	2.08.2015	4.12.2015	4.05.2016
23.12.2012	7.01.2014	12.01.2015	20.03.2015	21.05.2015	3.08.2015	10.12.2015	15.05.2016
18.02.2013	20.01.2014	15.01.2015	25.03.2015	25.05.2015	6.08.2015	17.12.2015	19.05.2016
25.02.2013	7.02.2014	16.01.2015	26.03.2015	26.05.2015	10.08.2015	18.12.2015	25.05.2016
4.03.2013	24.02.2014	17.01.2015	30.03.2015	27.05.2015	17.08.2015	22.12.2015	30.05.2016
13.05.2013	14.03.2014	22.01.2015	31.03.2015	1.06.2015	19.08.2015	23.12.2015	31.05.2016
3.06.2013	5.05.2014	26.01.2015	3.04.2015	2.06.2015	20.08.2015	25.12.2015	8.06.2016
21.06.2013	28.08.2014	28.01.2015	6.04.2015	4.06.2015	26.08.2015	11.01.2016	10.06.2016
8.07.2013	11.09.2014	29.01.2015	9.04.2015	8.06.2015	27.08.2015	13.01.2016	16.06.2016
26.07.2013	3.11.2014	30.01.2015	10.04.2015	11.06.2015	3.09.2015	22.01.2016	22.06.2016
5.08.2013	5.11.2014	2.02.2015		22.06.2015	4.09.2015	27.01.2016	
	13.11.2014	5.02.2015		23.06.2015	9.09.2015	2.02.2016	
	14.11.2014	9.02.2015			11.09.2015		
					14.09.2015		
					21.09.2015		

Soruşturma kapsamında halen firar DAVUT ERGÜN ' ün sizin de tanıdığınız tespit edilmekle DAVUT ERGÜN ile KARKIN ve sizinle ilişkisini açıklayınız.?

CEVAP / Ben daha önceki ifademde DAVUT hoca diye sorulan soruda verilen para ile ilgili olduğu için DAVUT Hoca kelimesini atlamışım.

Ben hem bu konu hem de bana sorulmayan bildiğim tüm konuları soruşturmaya yardımcı olmak için anlatmak istiyorum.

DAVUT ERGÜN' ü tanırım. Murat KARKIN 2011 yıllında Kuran kursu hocası çocuklarımıza ders veriyor diyerek ofiste tanıştırdı. Bu tanıştırmadan sonra en son 2015 yılına kadar Ofiste 3 kez falan gördüm benim yanıma da geldi, hatırladığım kadarıyla benim çeşitli sağlık sıkıntılarımdan dolayı Murat KARKIN ve Cüneyt YÜKSEL' in yardım yapmam gerektiğini sık sık söylemeleri ile 2013 yılı gibi (5) büyük baş kurban parası verdim o zaman kaç paraydı hatırlamıyordum.

Davut ERGÜN ' ün beni aramışlığı doğrudur bunun sebebi İftar ve sohbet toplantısına davet için arıyordu. Davut ERGÜN ara ara sohbet düzenler bu sohbetleri MURAT KARKIN, TOLGAHAN KARKIN ve CÜNEYT YÜKSEL ' in evinde düzenlerdi.

Ben bu sohbetlerden dört tanesine katıldım, birincisi CÜNEYT ' in evindeki sohbetti 2012/2013 yılları idi bu sohbete CÜNEYT –MURAT –TOLGA-TAYFUN AKTAŞ , Avukat MURAT GÖKSU katıldı sanırım iftar programı idi yemekten sonra IPAD dan risaleden bir şeyler okudu. İkinci katıldığım sohbet MURAT KARKIN evinde oldu, bunun tarih ise yine 2012-2013 yılları olabilir, bu tarihteki DAVUT ERGÜN' ün verdiği sohbete ise CÜNEYT –MURAT –TOLGA-TAYFUN AKTAŞ, MURAT GÖKSU ve ben katıldık. Üçüncü katıldığım DAVUT ERGÜN' ün verdiği sohbet ise TOLGAHAN KARKIN' ın evinde oldu MURAT KARKIN, TOLGAHAN KARKIN ve CÜNEYT YÜKSEL, TAYFUN AKTAŞ ve ben katıldık. Dördüncü katıldığım yine TOLGAHAN KARKIN ' ın evinde oldu bu sohbeti yine DAVUT ERGÜN verdi katılanlar ise MURAT KARKIN, TOLGAHAN KARKIN ve CÜNEYT YÜKSEL, TAYFUN AKTAŞ ve ben katıldık. Bu sohbetlerin Cüneyt ve MURAT' ın evinde olan sohbetlerin birisinde HÜSEYİN ATOL' da katıldı

ama hangisine katıldı hatırlayamıyorum. Benim DAVUT ERGÜN' ün verdiği sohbetlerle ilgili bildiklerim bundan ibarettir.

Bunun haricinde anlatmak istediğim KARKIN HUKUK BÜROSU' nun 2014 yılında düzenlemiş olduğu ABD' li Hakim Richard BERMAN' ın katıldığı **ADALET VE HUKUK SEMPOZYUMU** ' dur. Bu sempozyuma katılan ABD' de TÜRKİYE' ye karşı yürütülen davanın hakimi Richard BERMAN ' ı Prof. Dr. CEMAL ŞANLI' nın kızı AYŞENUR ŞANLI' nın ABD' deki DLA PİPER ' de çalışırken onun organize ettiği irtibatı sağladığını İbrahim YAMAKOĞLU' dan duydum.

Bir keresinde de ZEKERİYA ÖZ ve Fatih BELEDİYE başkanı Mustafa DEMİR' i ile birlikte KARKIN HUKUK bürosunda gördüm. Tarihini hatırlamıyorum ikisinin de çocuğu Hukuk Fakültesine gidiyordu bununla ilgili fikir almaya geldiklerini biliyorum.

Benim şimdilik soruşturmaya ilişkin bildiklerim veya hatırlayabildiklerim bundan ibarettir, hatırladığımı veya başka bildiğim bir şey olursa yine gelip paylaşacağımın bilinmesini istiyorum.

İfademi hiçbir baskı ve tesir altında kalmadan avukatımın huzurunda kendi hür iradem ile verdim dedi ve alınan ifadesi birlikte okundu ve okudu, doğrudur ve bana aittir demesi üzerine altı taraflarca birlikte imzalandı. 22.12.2017 Saat:16.20

İFADEYİ ALAN
139560
TEM Şb. Gör.

İFADEYİ YAZAN
199890
TEM Şb. Gör.

İFADE VEREN
Muharrem KÜÇÜK
Şüpheli

MÜDAFİİ
Hakan HARMAN
Sicil . 20994

MÜDAFİİ
Kazım Yiğit AKALIN
Sicil: 34499

TELEFON GÖRÜŞME ve DAVET TUTANAĞI

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı 18.12.2017 tarih ve 2017/153589 soruşturma sayılı müzekkere gereği ek beyanına başvurulması talimatı verilen şüpheli MUHARREM KÜÇÜK 09.12.017 günü kullanımındaki cep telefonu 5300124929 numaralı hattan aranmış, şüpheli 22.12.2017 günü saat.15.00 sıralarında Şube Müdürlüğümüze avukatları ile birlikte intikal etmiş, gerekli ifadesine başvurulması sonrası şubemizden ayrılmıştır.

Tutanak tarafımızdan tanzimle birlikte imzalınmıştır.22.12.2017

Görüşmeyi Yapan

139560
TEM Şube Görevlisi

199890
TEM Şube Görevlisi

EXHIBIT 7

25.07.2016 - 10:59 | Güncelleme: 25.07.2016 - 11:00

Paralel hukuk bürosunun 10 ton arşivine el kondu!

FETÖ'nün avukat yapılanmasına ilişkin soruşturma kapsamında haklarında yakalama kararı çıkarılan birçok ünlü avukat kayıplara karıştı. Örgütün ünlü hukuk bürolarından YKK'nın Gebze'deki arşivine el konuldu.

Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) avukat yapılanmasına ilişkin yürütülen soruşturma kapsamında haklarında yakalama kararı çıkarılan birçok ünlü avukat kayıplara karıştı. Sabah'tan Nazif Karaman'ın haberine göre operasyonda 12 avukat gözaltına alındı. Gözaltı kararı alınanlar arasında paralel yapının ünlü hukuk bürolarından olduğu iddia edilen YKK'nın ortakları da bulunuyor. Polis YKK'nın Gebze'deki 10 tonluk arşivine de el koydu. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosu tarafından başlatılan operasyon kapsamında, FETÖ davalarının ünlü avukatları; Nurullah Albayrak, Ömer Turanlı, Sıddık Filiz, Danyal Kılıçalp, Kemal Şimşek, Doğan Akkurt, Vural Ergül ve Fatih Doğan'ın da aralarında bulunduğu bazı avukatların şüpheli oldukları fakat adreslerinde bulunamadıkları öğrenildi. İstanbul Adliyesi'ndeki FETÖ'ye ilişkin soruşturma ve davalarda boy gösteren avukatların FETÖ darbe girişimi sonrasında kayıpları karışmaları manidar bulundu. Bu avukatlardan Danyal Kılıçalp'in Zekeriya Öz'ü aracı ile sınıra götürüp kaçmasına yardımcı olduğu iddia edilmişti. Ömer Turanlı ise STV kanalının daimi konuğuydu. Polisten kaçan bu avukatlar, sosyal medyada FETÖ lehine tweetler atıyorlardı.

10 TON ARŞİV

Diğer taraftan FETÖ'nün hukuk bürolarından olduğu iddia edilen ünlü avukatlık bürosu YKK'nın ortaklarının da arandığı öğrenildi. Bu kişilerin yurt dışına kaçdığı ileri sürüldü. İstanbul Emniyet Müdürlüğü, YKK'nın Gebze'de arşivini ele geçirdi. 10 tonluk arşiv Gebze'den İstanbul'a getirildi. Arşiv, uzman polislerce incelenecek. Operasyon kapsamında YKK Hukuk Bürosu'nda çalışan avukatların da aralarında olduğu 12 avukat gözaltına alınarak İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. Kaçak avukatlar hakkında ise yakalama kararı çıkarıldı.

YKK'NIN DERİN BAĞLANTILARI

YKK, 16 yıl önce 50 bin TL sermayeyle kuruldu. Bir anda 40 yıllık avukatlık bürolarıyla yarışmaya başladı. Dünyanın en büyük hukuk bürolarından DLA Piper'la ortak oldu. İstanbul'daki Astoria alışveriş merkezinde 7 katı kapattı. Cüneyt Yüksel, Murat Karkın ve Muharrem Küçük isimli 3 avukatın soyadından oluşan YKK (YükselKarkınKüçük) Avukatlık Ortaklığı'nın kısa sürede bu kadar yükselmesinin perde arkasında 'derin paralel' bağlantılar olduğu iddia edildi.

İşadamı Reza Zarrab'ı yakalamasıyla gündeme gelen ABD New York Güney Bölge Hâkimi Richard Berman'ın YKK ile ilişkisi ortaya çıkmıştı. Berman'ın 2014'teki İstanbul ziyaretini, Paralel Yapı'nın ilişkide olduğu YKK Avukatlık Ortaklığı'nın planladığı belirlendi.

Sizin İçin Seçtiklerimiz

The Dead Giveaway That Tells You When Amazon's Giving You A Better Price Than Other Retailers
Wikibuy

3 Ways Your Dog Asks For Help
Dr. Marty Nature's Blend

N95 Respirator Mask Reusable (FDA Registered), 10% Off
Canopus Group LLC - A Proud USA Company

Taboola'dan

Milliyet'te Gündem (9 Temmuz 2020)
İşte Türkiye'de ve dünyada gündemin öne çıkan başlıkları...

daha fazla video için **Milliyet.**

İlginizi Çekebilecek Diğer Haberler

Kurban Bayramı ne zaman? Bayram tat...

Zam geldi 4 bin 800 liraya yükseldi!

Dire haki

EXHIBIT 8

(/opinion/tolga-tanis/)

May 17 2016

By TOLGA TANIŞ (/opinion/tolga-tanis/)

ttanis@hurriyet.com.tr

The Zarrab case and the Gülenists

It did not make sense at first when Judge Richard Berman made a long explanation on April 27 in Reza Zarrab's first appearance in a New York court, saying he had once been to Istanbul. It all became clear when the transcript of the trial was published by the court. Once again a Fethullah Gülen story was involved.

The reason Judge Berman was in Istanbul on April 8-9, 2014, was a symposium titled "Justice and the Rule of Law." At the symposium, Berman was the moderator of a panel titled "Independent and Effective Judiciary." The event was a high-level meeting organized at the Four Seasons Bosphorus at which major law people from Europe and the United States attended.

Berman, at the hearing, started by saying "I found [Istanbul] to be a fantastic city." Then he lists the other 20 speakers of the panel he moderated, which included the district attorney of Vermont.

"My participation in this panel does not impact my ability to preside over this case fairly and impartially, and to ensure that Mr. Zarrab, who is presumed to be innocent, as you all know, receives a fair and impartial hearing and eventual trial," said Berman.

You think "how delicate they are," don't you? They are, but the story is not over. Because things change when Zarrab's attorney Benjamin Brafman speaks.

"Might I add, your Honor, that with all modesty, you have proven me correct. I was familiar with your Honor's remarks and appearance in Istanbul because, in our thoroughness, we try and follow everything that everyone does. ... So I said that the first thing the judge is going to do is raise the fact that he participated in the panel, so I'm glad that you proved me correct," he said.

Then he added that Judge Berman is a fair and impartial judge, and they have not witnessed anything to the opposite, to which Judge Berman responded: "My experience in the civil cases that we've had is that, generally speaking, you're one step ahead of me, and so you have proved me correct in that regard."

When you think about this passive-aggressive conversation between Manhattan's most powerful judge and one of New York's biggest lawyers and re-examine the transcript, a company whose name could not be spelled correctly by the clerks comes up: Yüksel Karkın Küçük Attorney Partnership, which sponsored the symposium along with the United Nations.

You should be familiar with the stories in the pro-government circles that say the Zarrab case in the U.S. is being orchestrated by the Gülen Movement. Six days after the hearing on April 27, a pro-government newspaper ran a story titled "Here is Parallel's cosmic law firm." What is the firm in the story that did not mention the Zarrab trial? You guessed it right: Yüksel Karkın Küçük (YKK) Attorney Partnership.

I will not go into the content of the story. It was an anonymous report that included many names and was based on various theories. But the interesting thing is, my sources in the legal community in Istanbul told me that YKK had close links with the Gülen Movement. In addition, the sources said the firm was involved in many suspicious jobs at the time the Gülen Movement and the government were close allies.

I called Cüneyt Yüksel, one of the firm's partners, and we had a lengthy conversation over the phone. At first, he told me that they did not sponsor the symposium. He later called and admitted that they had contributed to meet the accommodation and flight costs of the event.

"Are you a member of the Gülen Movement?" I asked him. He argued that neither he nor his partners were involved with the Gülenists. I told him that Gülen Movement members tend to deny any links with the group and I had doubt about his remarks.

I asked about Judge Berman. He said Berman attended the symposium with his wife and that they spoke once during the event but had never met since. Regarding the fact that he is presiding over Zarrab's case two years later, Yüksel said it was "fate." I asked if the preparations for the symposium started before the Dec. 17, 2013, graft probe. "It started later, we had a meeting on the issue in March," he said. He added that tax inspections were launched against his firm three months after the symposium, three different inspectors investigated the firm for a total of 17 months and that the firm was finally cleared. He also said they had a major law firm with 110 employees.

The fact that Judge Berman went on a trip paid by a law firm puts him in a difficult position against the defense lawyer. The pressure on the judge has increased because that law firm is linked to a political group that is involved in the Turkey side of the case. And this creates the risk of a process in favor of Zarrab during the trial.

As a journalist, I am fed up. I have grown tired of claims of Gülen Movement involvement in every event. And I am also tired of finding out Gülen footprints in cases you would never think of. I don't know which one this symposium thing is. What I'm sure is that with the Zarrab case, the U.S. judiciary will have the same irritation.

Welcome to the mysterious world of Turkey, distinguished members of the U.S. judiciary.

_content=thumbnails-a:Below Article Thumbnails HDNDesktop:)
_content=thumbnails-a:Below Article Thumbnails HDNDesktop:)
Recommended from the web
(http //ou-gz-suvcars.gunuj.com/rd?hspart=yahoo&hsimp=yhs-is11a&evtolg=d_serp_imp&p=Best%20New%20Crossover%20SUVs&gto=14&ggb=2&gjl=t2l&type=gnz_tbl_00_60772-spid-2-dmid-14-sid-1280728--&a=gnz_tbl_00_00_--tc-160772-spid-2-dmid-14-sid-1280728--&g57=160772&gu8=11816&g1d=5045&gks=TINZU&g8i=0.5&aid=yhssuv-sc&ghj=2&site=hurriyetdailynews&network=taboola&gr3=hurriyetdailynews&gkf=hurriyetdailynews&glb=5112
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSCxlUw&ob_click_id=GiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-
LSCxlUw&oiu=hurriyetdailynews&rty=1280728&zb6=290827909 8&utm_source=taboola&utm_medium=refer
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSCxlUw)

EXHIBIT 9

(/opinion/tolga-tanis/)

May 23 2016

By TOLGA TANIŞ (/opinion/tolga-tanis/)
ttanis@hurriyet.com.tr

Judge Berman

U.S. judge Richard Berman, who is the judge presiding over Turkish-Iranian businessman Reza Zarrab's case, attended a symposium in Istanbul in 2014. Last week, I quoted a dialogue between Berman and Benjamin Brafman, the lawyer of Zarrab, at the first hearing in New York on this symposium.

It was Berman who first mentioned this symposium to avoid any appearance of conflict of interest and said, "The symposium was cosponsored by the United Nations Global Compact and a leading Istanbul law firm, formerly an affiliate of DLA Piper."

But the United Nations has denied sponsorship while commenting to Hürriyet. United Nations Global Compact Speaker Margaret Fenwick stated that they were not sponsor of the event and sent a written statement reading: "The U.N. Global Compact did not have any role in organizing or inviting speakers and did not contribute to the cost of the 2014 Justice and Rule of Law Symposium."

According to Fenwick's message, the only connection between U.N. Global Compact and the symposium was an invitation sent to Ms. Christina Koulias, senior manager for legal and governance of the U.N. Global Compact, to participate in the event. Likewise, Yılmaz Argüden, the United Nations Global Compact Turkey's chairman at that time, also said "they did not have an organizational or ... financial contribution to the event."

Last week, the partner of the Turkish law firm who sponsored the symposium pointed to Marmara University. But in my investigation, I didn't see any institution other than the law firm which sent the invitation letters to the participants of the symposium, paid their airfare and hotel expenses and organized the event. Even the website established for the symposium with the address of www.uluslararasisempozyum.com (www.uluslararasisempozyum.com) was registered by the IT manager of the same law firm on March 7, 2014.

So what is this all about? What are the consequences of the false information provided by Berman on this symposium at the beginning of such an important trial? Under normal conditions, it should not cause any doubts about a fair trial in this matter.

1) Consider the period in which the symposium was held. After being taken into custody in the Dec. 17, 2013, graft probe, Zarrab was released 70 days later. Rule of law had vanished. And Berman's speech at the symposium also emphasized the universal values of law. Moral support for such a meeting was reasonable for everyone's account.

2) A judge's such as Berman participation in such a trip funded by private sponsors is part of an ethical debate. There are non-profit organizations such as "Fix the Court," "Judicial Watch" and "Center for Responsive Politics" suggest this might be inappropriate. But we also know that many judges continue to do so – like Supreme Court Justice Antonin Scalia, who died in February while staying for free at a lodge owned by a businessman whose company was involved with a case before the Supreme Court. They accept the invitations. They become a part of a newspaper story. That's all.

But the problem is that we are not experiencing normal circumstances. And my disappointment as a journalist who has been following the Zarrab story since the graft probe and who wants to see Zarrab convicted because of what he did stems from the fact that this symposium issue might cause a bad appearance.

I called the chambers of Berman. I informed them about the statement of the U.N. Global Compact on the symposium. And two hours later his aide called and said Berman would not comment.

When I discussed the details of this story with Steven Schneebaum, who is one of the most prominent lawyers in Washington D.C. with more than 36 years of legal practice experience, he said: "If I were a judge and being invited to Paris by a French law firm to talk about rule of law, I wouldn't hesitate a second. The important part is connection. That means the connection between the sponsor of the trip and the case." But he also noted that "Supreme Court justices recuse themselves routinely from cases involving companies in which they may own one share of stock. Because it looks bad, the optics are bad."

There is a risk of misuse of the issue of this symposium. And when you read the story published six days after the first hearing in a pro-government newspaper about this Turkish law firm, with several accusations against them, you see where this is going in the hand of the Turkish government, which sees Zarrab as a philanthropist.

_content=thumbnails-a:Below Article Thumbnails HDNDesktop:)
_content=thumbnails-a:Below Article Thumbnails HDNDesktop:)
Recommended from the web

(https //drmartypets.com/cmd.php?
ad=874199&utm_source=taboola&utm_medium=referral#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSCTu0Q)

3 Ways Your Dog Asks For Help

Dr. Marty Nature's Blend

(https //drmartypets.com/cmd.php?
ad=874199&utm_source=taboola&utm_medium=referral#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSCTu0Q)
(https //r1.zemanta.com/rs/u1ptvh7g3pj4/b1_taboola/2683392/23128991/YSWKLVOUM3XDJJ3CJ2QSIERRZ
tblci=GiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304)

[Pics] Mom lets 14-year-old babysit, 2 hours later gets text that says "I'm baby"

Top5

(https //r1.zemanta.com/rs/u1ptvh7g3pj4/b1_taboola/2683392/23128991/YSWKLVOUM3XDJJ3CJ2QSIERRZ
tblci=GiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304)
(https //blog.easybreathe.com/free-cpap-prescription-package-with-airsense/?
utm_source=taboola&utm_medium=AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&utm_content=hurriyetdailynews_TB_AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&utm_campaign=2907019163_AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&utm_keyword=hurriyetdailynews_TB_AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&hurriyetdailynews.com_&Skip+the+Doctor+and+Upgrade+to+the+World%27s+Smartest+CPAP#tblciG
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSDVjkA)

Skip the Doctor and Upgrade to the World's Smartest CPAP

https://blog.easybreathe.com

(https //blog.easybreathe.com/free-cpap-prescription-package-with-airsense/?
utm_source=taboola&utm_medium=AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&utm_content=hurriyetdailynews_TB_AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&utm_campaign=2907019163_AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&utm_keyword=hurriyetdailynews_TB_AirSenseCPAPRx_Desktop-
Smart&hurriyetdailynews.com_&Skip+the+Doctor+and+Upgrade+to+the+World%27s+Smartest+CPAP#tblciG
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSDVjkA)
(https //cat.va.us.criteo.com/delivery/ckn.php?
cppv=3&cpp=ScQMOPFsoUja9Xqyy1WSxMtzgFgYVyQuG5IyYOQWuxoTameN289l7vV4jddOqwkjCWWgl3lr3tV
ldEf8u4uMVlrD2oD5Y_NbV-mGodQZvz9pBncZf6-dPBH9u_yjI__d4xj828QZKA2fdrsZH3dzVjcLkq-
g6b9AuUHAIeX3yEZh7mwT6SlhrvC4iLiO4bm50yzYW6Nodcioy3aRLlB--
xoyx8sbH4VJzalhskz0ag057aIJJLkrg8dvoN9CrmMlBjyup1rDjanDY3FzE_YhJd3srnD9xyE55Rej9QVayGwGWrgl
g_DVdzdYrn8iuYwbK6x9LvXAApj2c&maxdest=https%3A%2F%2Fwww.ray-
ban.com%2Fusa%2Fsunglasses%2FRB3025%20UNISEX%20014-aviator%20gradient-
polished%20gold%2F805289307662%3Fcid%3DPM-DCR_180419-
US_lowerfunnel_retargeting%26utm_source%3Ddisplay%26utm_medium%3Dcriteo_US%26utm_campaign%
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSDQ_D4#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-
LSDQ_D4)

Aviator Gradient Gold

$169 - ray-ban.com

(https //cat.va.us.criteo.com/delivery/ckn.php?
cppv=3&cpp=ScQMOPFs0Uja9XqyyrWSxMtzgFgYVyQuG5IyYOQWuxoTameN289l7vV4jddOqwkjCWWgl3lr3tV
ldEf8u4uMVlrD20D5Y_NbV-mGodQZvz9pBncZf6-dPBH9u_yjI__d4xj828QZKA2fdrsZH3dzVjcLkq-
g6b9AuUHAIeX3yEZh7mwT6SlhrvC4iLiO4bm50yzYW6Nodcioy3aRLlB--
xoyx8sbH4VJzalhskz0ag057aIJLkrg8dvoN9CrmMlBjyup1rDjanDY3FzE_YhJd35rnD9xyE55Rej9QVayGwGWrgJ
g_DVdzdYrn8iuYwbK6x9LvXAApj20&maxdest=https%3A%2F%2Fwww.ray-
ban.com%2Fusa%2Fsunglasses%2FRB3025%20UNISEX%20014-aviator%20gradient-
polished%20gold%2F805289307662%3Fcid%3DPM-DCR_180419-
US_lowerfunnel_retargeting%26utm_source%3Ddisplay%26utm_medium%3Dcriteo_US%26utm_campaign%
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSDQ_D4#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-
LSDQ_D4) (//privacy.criteo.com/#/adcenter?cppv=3&cpp=4jFF6WpgOjj1IV6WZs-
Sexndnxhtxaotjw4kJ1hwdp8CZjUrcgyZrUmcaFyqVMtkn3Ry4uNLvJ7idUy1ZgujigDyuLN76Vs-
Zm9tnH2rag9c22Wcs1-cAIXZgVPT-OatUiscxATNRxekCHn_n7EswKZ1PyFRIQ6LgrLn8t1MAeWTSXUe)
(https //track.roinattrack.com/fae4e6b2-f9be-44cd-8e36-069de5b087f4?
site=hurriyetdailynews&title=If+Your+Dog+Licks+His+Feet+He%27s+In+Danger&thumbnail=https%3A%2F%
images.s3.amazonaws.com%2F5032c44f2ab307fc42470c155fcb395a.jpeg&campaign_item=
{campaign_item}&campid=4412013&campaign_item_id=2895900638&site_id=1280728&click_id=GiDTOD24
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSDIh00#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-
LSDIh00)

If Your Dog Licks His Feet He's In Danger

Veterinarian Reporter

(https //track.roinattrack.com/fae4e6b2-f9be-44cd-8e36-069de5b087f4?
site=hurriyetdailynews&title=If+Your+Dog+Licks+His+Feet+He%27s+In+Danger&thumbnail=https%3A%2F%
images.s3.amazonaws.com%2F5032c44f2ab307fc42470c155fcb395a.jpeg&campaign_item=
{campaign_item}&campid=4412013&campaign_item_id=2895900638&site_id=1280728&click_id=GiDTOD24
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSDIh00#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-
LSDIh00)
(https //r1.zemanta.com/rs/u1ailqdiixhc/b1_taboola/2684632/23136596/N2KUPIMODJJUD6PBSZA6B2QC4E
tblci=GiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304)

Here's How Much Actors Actually Get Paid For Reruns

living.alot.com

(https //r1.zemanta.com/rs/u1ailqdiixhc/b1_taboola/2684632/23136596/N2KUPIMODJJUD6PBSZA6B2QC4E
tblci=GiDTOD24y24Z8xXoZO-RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304#tblciGiDTOD24y24Z8xXoZO-
RAOiWifwnUNL4FUAMGBeKeZc-LSD4304)

EXHIBIT 10

2014

JUSTICE AND RULE OF LAW

ADALET VE HUKUK DEVLETİ

INTERNATIONAL SYMPOSIUM 2014

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

Yayına Hazırlayan
ADALET YAYINEVİ
Cihan Sokak No: 16/B Sıhhiye/Ankara
Tel : (0 312) 231 17 00 - 231 17 94
adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

Tasarım
Aytaç Sertel

1. Baskı

ISBN
978 – 605 – 146 – 532 – 6

Yayın No
1549

Tarih
Aralık 2014

2014 ADALET VE HUKUK DEVLETİ

JUSTICE AND RULE OF LAW

INTERNATIONAL SYMPOSIUM 2014

ULUSLARARASI SEMPOZYUM

www.uluslararasisempozyum.com

INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ULUSLARARASI SEMPOZYUM

Katkı Sağlayanlar ve Katılımcılar / Contributors and Participants

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Faculty of Law

Global Compact Network Türkiye

Prof. Juergen Taschke from
DLA PIPER

Stefano Manservisi representing

Hannes Swoboda representing
Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament

Prof. Işıl Karakaş and Prof. Paul Lemmens from
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

Helena Lišuchová representing
GRECO
Groupe d'Etats contre la corruption
Group of States against Corruption

Lucian Mihai representing
VENICE COMMISSION
COMMISSION DE VENISE

Marina Wes representing
WORLD BANK

Sami Selçuk from
YARGITAY

Dunja Mijatovic representing
OSCE

Christina Koulias representing
United Nations Global Compact

Marietje Schaake from
PARLAMENTUL EUROPEAN

Gabriela Knaul SR from
UNITED NATIONS

Roisin Pillay representing
icj International Commission of Jurists

Thomas Guddat representing
MEDEL

Alison Bethel-McKenzie representing
I·P·I

David Gardner from
FT FINANCIAL TIMES

William H. Sorrel from

Hon. Richard M. Berman from

Prof. Heather Gerken from
Yale Law School

Prof. Richard Fallon from
HARVARD LAW SCHOOL

Prof. Richard H. Pildes from
NYU LAW
New York University School of Law

İÇİNDEKİLER

Önsöz /Preface 11

Açılış Konuşmaları / Welcome Remarks
Dr. Yılmaz Argüden 15
Prof. M. Emin Artuk 21

Protokol Konuşmaları / Protocol Speeches
Charles F. Hunter 25
Marietje Schaake 31

Ana Konuşma / Keynote Speech
Stefano Manservisi 37

1. Oturum / Session 1
Hukuk Devleti
Rule of Law 43

2. Oturum / Session 2
Hukuk Devletinin Karşısındaki Tehditler
Threats to the Rule of Law 75

Ana Konuşma / Keynote Speech
Hannes Swoboda 107

3. Oturum / Session 3
Hukuk Devleti İlkesinin İş Dünyası ve Ekonomi Üzerindeki Etkisi
Impact of Rule of Law on Business & Economy 115

Ana Konuşma / Keynote Speech
Lord Harry Woolf 143

4. Oturum / Session 4
Bağımsız ve Etkin Yargı
Independent and Effective Judiciary 151

5. Oturum / Session 5
Temel Bireysel Haklar ve Ögürlüklerin Korunması
Protection of Fundamental Rights and Freedoms 181

Ana Konuşma / Keynote Speech
Baroness Patricia Scotland 207

6. Oturum / Session 6
Hukuk Devletinde Medya ve İnternet
Media & Internet in a Democratic State 215

Kapanış Konuşması / Closing Remarks
Sir Edward Garnier QC 253

Basın Yansımaları 259

Önsöz

Adalet ve Hukuk Devleti konulu Uluslararası Sempozyum, 8-9 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul, Four Seasons Bosphorus'ta, uluslararası hukuka küresel ölçekte yön veren isimlerin katılımıyla gerçekleşmiştir. Alanlarında uzman kişilerin konuşmacı olarak iştirak ettiği sempozyum, ulusal ve uluslararası tanınmış kuruluş ve üniversitelerin katkılarıyla düzenlenmiştir.

İki gün süren bu sempozyumda adalet ve hukuk devleti müesseselerinin, temel hak ve hürriyetlerin korunması, kuvvetler ayrılığının tesisi ve gerçek bir hukuk devleti olmanın ekonomi ve kalkınmaya etkisi gibi konuların farklı yönleriyle tartışılması, dünyadaki başarılı uygulamalar hakkında bilgi edinilmesi ve nihayetinde ülkemiz için entelektüel bir birikim oluşturulmasını hedeflenmiştir.

Bu kitap içerisinde sempozyum süresince gerçekleştirilen konuşma ve panellerin metinleri, çevirileri ve fotoğrafları ile birlikte sempozyumun Türk basınında yarattığı etkinin bazı yansımalarını bulabilirsiniz.

www.uluslararasisempozyum.com web sitesini ziyaret ederek ve @AdaletHukuk2014 Twitter adresi üzerinden sempozyum hakkında güncel bilgilere, konuşma ve panellerin video ve fotoğraflarına ulaşabilirsiniz.

Preface

International Symposium on Justice and Rule of Law was held in Istanbul, Four Seasons Bosphorus on 8-9 May 2014 and participated in by leading global figures in the world of law. The event took place thanks to the contribution of reputable national and international organisations and universities and hosted a number of speakers who are regarded as experts in their fields of specialisation.

As part of the symposium, discussions focused on the protection of justice and rule of law, establishment of separation of powers and effects of an ideal rule of law on economy and development, in addition to addressing various aspects of these practices and principles. The purpose of the symposium was to collect information about successful practices across the world in these areas and finally create an intellectual accumulation of knowledge for our country.

Within this book you may find transcripts and translations of speeches and panel discussions made during the symposium along with pictures and some of the press coverage to sample the impact of the symposium on Turkish media.

We would like to thank all the contributors and speakers of International Symposium 2014 once

You may access videos, pictures and up-to-date information about the event by visiting the official website of the symposium at www.uluslararasisempozyum.com and via the Twitter address @ AdaletHukuk2014.

Açılış Konuşmaları / Welcome Remarks

Dr. Yılmaz Argüden

Birleşmiş Milletler Global Compact Türkiye Başkanı
Chairman of United Nations Global Compact Turkey

Akademik dünyanın, iş dünyasının, STK'ların ve uluslararası kuruluşların değerli temsilcileri; bu önemli toplantıya teşrif ettiğiniz için Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu adına hepinize teşekkür ediyorum. Hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Kültürlerin ve kıtaların buluşma noktasındayız. Ümit ediyorum ki; sadece sempozyum ile sınırlı kalmayacak ziyaretiniz. Güzel şehrimiz İstanbul'u da ziyaret etme fırsatlarını değerlendireceksiniz.

Bildiğiniz gibi U. N Global Compact Birleşmiş Milletler tarafından 10 seneyi aşkın bir süre önce başlatılmış bir insiyatif. Ve dünyanın gelişimi için herkesin sorumluluk üstlenmesini ve temel 10 prensibe imza atması ve bu konuda neler yaptığını kamuoyuyla paylaşmasını içeriyor. Çok basit gibi görünen bu yaptırım aslında sürekli gelişmeyi, her türlü şirketin her türlü sivil toplum kuruluşunun kendisinin ne yaptığını ortaya koyarak başkalarından öğrenmesini ve insan hakları, çalışma hakları, çevreyi koruma ve yolsuzluğu engelleme konusunda her kurumun üstüne düşen sorumlulukları yerine getirmesini içeriyor. Bu nedenle bu sempozyumu da çok önemsiyoruz. Çünkü gelişmenin temeli güvendir. Güveni tesis eden ise kesintisiz bir şekilde yaşatılan iyi yönetişim, adil, tarafsız hızlı çalışan bir hukuk sistemidir. Bunlar olmaksızın gelişmeyi sürdürülebilir kılmak mümkün değil. U.N Global Compact'in de temel amacı gelişmeyi sürdürülebilir kılmak olduğuna göre bu sempozyumu neden değerli bulduğumuzu açıkça ifade etmiş oluyorum. Dolayısıyla ülkemizde de bu konudaki eksikliklerimizi tamamlamadan gelişme hızımızı ve yaşam kalitemizi geliştirmemiz mümkün olmayacaktır. Bu, dünyanın her ülkesi için geçerli. Peki, eksiklik dediğimiz de neye göre eksiklik? Bir referansın olması lazım. Referansımız, evrensel hukuk normları ve demokrasi, hak, hukuk özgürlükler konusundaki ileri uygulamaların bulunduğu AB ve AB Konseyi'dir. Dolayısıyla bu konudaki yapısal eksikleri mutlaka tamamlamamız gerekiyor. Ancak bu normların olması ve bu normları kâğıt üzerinde hayata geçirmemiz de yeterli değil. Aynı zamanda bunları uygulayan yargının bağımsız ve tarafsız olmasını da sağlamamız lazım. Ve bu konuda, bu evrensel normları içselleştirebilmesi için bence avukat, savcı, hâkim mesleğinde bulunan birçok kişinin en azından lisan bilgisini de geliştirme ihtiyacımız var ki, kavramların evrensel boyutlarını daha iyi değerlendirebilelim diye.

Önemli konulardan bir tanesi; kanunların ne kadar açık olduğu ve herkes tarafından nasıl anlaşıldığıdır. Bu konudaki gri alanlar, yoruma açık alanlar, maalesef toplumda hukuka duyulan güveni zedeleyen unsurlar arasındadır. Bu nedenle kanunların gri alanlardan temizlenmesi, geriye dönük olarak yürümemesinin sağlanması, mevzuatın sık sık değiştirilmemesi ve kazanılmış hakların sonuna kadar korunması çok önemli hususlar. Bunlar özellikle siz hukukçular gayet iyi biliyorsunuz. Benim bunları ifade etmemde ki sebep maalesef her biri ile ilgili olumsuz örnekleri yaşıyor olmamızdır. Referansımızın, evrensel hukuk ve Avrupa Birliği dedik ama her uygulamanın kültür ile bağlantılı olduğunu unutmamaya ihtiyacımız var. Türkiye, doğu ve batı arasında bir kültürel senteze sahip. Özellikle Global Compact'in ilgilendiği insan hakları ve yolsuzluklarla mücadele konusunda kültür ile etkileşim oldukça yoğun. Örnek: hediye verme alışkanlıkları. Her toplumda farklı olabiliyor. Yüksek ve düşük kıdemlilerin arasındaki ilişkilerin boyutu. Her toplumda farklı olabiliyor. Yanlış olanın raporlanması konusundaki alışkanlıklar, ortaya çıkarılıp çıkartılmaması, rüşvet karşıtı ortak taahhütlerin verilmesi ve bu verilen taahhütlere uyulması konusundaki anlayış, toplumsal kültürle son derece alakalı. İşte toplumsal kültürdeki gelişimi sağlayabilmek için de başta Anayasa olmak üzere yasaların evrensel normlara uymasını sağlarken diğer taraftan da adil, hesap verebilir, saydam, sorumlu ve tutarlı bir yönetişim anlayışının hayata geçirilmesi ihtiyacı olduğu kanısındayız. Burada bir taraftan önlemeye yönelik taahhütler hayata geçirilirken, bir taraftan yaptırımların uygulanmasında adillik ve tutarlılık ve toplumsal bilincin geliştirilmesine de destek olunmasının kritik önemde olduğunun kanısındayız. İşte Global Compact'in oynadığı rol bu toplumsal bilincin gelişmesi yönünde. Türkiye'de 280'i aşın kuruluş Global Compact'in prensiplerine imza atmış vaziyette. Bu nedenle de bunu sürekli geliştirme çabası içerisindeyiz. Çünkü kültür uygulandıkça gelişiyor, değişiyor. Bu konuların o kadar da basit bir şekilde değişemediğini göstermek üzere sizlerle bir de tarihi bilgi paylaşmak istiyorum. Bunu, müsaade ederseniz İngilizce paylaşayım çünkü özellikle yabancı dostlarımız için.

Ülkelerinize dönmeden önce umarım güzel şehrimizi gezme şansınız olur. İstanbul'u gezerken şehirde inanılmaz bir çeşitlilik olduğunu fark edeceksiniz. Bu çeşitlilik farklı boyutlarda kendisini sizlere sunacak, hem zaman açısından hem de tarihi açıdan. Malumunuz, İstanbul çok tarihi bir şehir. Ancak, şunu fark edeceksiniz ki eski binaların çoğu kamu binaları. Kendisi kadar eski olmayan birçok diğer büyük şehrin aksine İstanbul'da zengin bir kişi tarafından inşa edilen 300 yüzyıllık bir bina bulamazsınız. Peki, sizce neden böyle? Bunun sebebi Osmanlı İmparatorluğu'nda mülkiyet haklarının tanımlanma şekliyle ilgili. Sultan beğendiği herhangi bir binaya el koyabilirdi. Bu durumda insanlar ne yaptılar? Binalarını ahşaptan ya da kalıcı olmayan diğer malzemelerden inşa ettiler. O dönemden sadece kamu binaları ayakta kalmıştır. Bu örneğin de bize gösterdiği üzere, kültür ve hukuk/adalet sistemi oldukça önemlidir ve insanların alışkanlıklarına şekil vermektedir. Bunları değiştirmek ve herkesin bu evrensel normları kabul etmesini sağlamak ciddi çaba gerektiriyor. Bu sadece kanunları değiştirmekle olmuyor aynı zamanda kültürün nasıl geliştiğini yönetmekle başarılıyor. Tam da bu sebeple bu konuda hepimizin sorumluluğun bir kısmını üstlenmesi gerekiyor. Bu bağlamda, 13 tanesi ilk 20 listesinde olmak üzere, Türkiye'deki 288 büyük şirketin UN Global Compact'ın ilkelerini imzalamış olduğunu belirtmekten gurur duyuyorum. Bu şirketler her yıl bu konularda neler yaptıklarını raporluyorlar. Raporlama tabii ki sadece küçük bir adım ancak sorumluluğun üstlenilmesi noktasında önemli bir adım olarak karşımıza çıkıyor.

Sempozyumun herkes için başarıyla geçmesini diliyorum. UN Global Compact'ın bu konuda neler yaptığının sizlere dağıtılan belgelerde de açıklandığı belirtmek isterim. Ayrıca, New York'tan gelen çalışma arkadaşlarımızdan birisi öğleden sonraki oturumda bu konuda daha ayrıntılı bilgiler verecek. Hepinize başarılı bir sempozyum ve İstanbul'da keyifli bir seyahat diliyorum. Teşekkür ederim.

Distinguished representatives of academic world, business world, non-governmental organisations and international organisations,

On behalf of the board of directors of Global Compact Turkey, I would like to thank you all for your participation in this important event, and welcome.

We are at the crossroads of cultures and continents and I hope your visit will not be restricted to this event and you will have the opportunity to enjoy our beautiful city Istanbul.

As you may know, the UN Global Compact is an initiative started by the United Nations 10 years ago. The objectives of the initiative are that all the related parties assume responsibility for the development of the world, sign the 10 main principles and disclose to the public the actions they take in this respect. Although it might seem very simple, this initiative involves that continuous development is achieved, all kinds of companies and NGOs disclose what actions they take in this respect, thereby ensuring others learn from them, and all the organisations fulfil their responsibilities in the fields of human rights, labour rights, protection of environment and prevention of corruption. Therefore, we attach utmost importance to this symposium. Development takes its basis from trust, which is created by uninterrupted governance and a legal system that functions in a fair, impartial and rapid manner. The development cannot be sustainable in the absence of these elements. Now that the main goal of the UN Global Compact is to make the development sustainable, you may now clearly understand why this symposium is important for us. It will not be possible for us to increase our development speed and improve our life quality without eliminating our deficiencies in this area in Turkey. This is true for all the countries in the world. Well, we have deficiencies, but according to what criteria do we name them deficiencies? You need a benchmark. Our benchmark for this purpose is the EU and EU Council that hosts advanced practices in the field of universal legal norms and democracy, rights, law and freedoms. We have to absolutely complete our structural deficiencies in this area. However, completing these norms on paper is not sufficient. At the same time, we have to ensure the judiciary which implements these norms is independent and impartial. And, my personal opinion is that in order to ensure universal norms on this subject are thoroughly comprehended by lawyers, prosecutors and judges, majority of these professionals has to improve their foreign language knowledge so that they can better evaluate the universal aspects of the concepts.

Another crucial aspect of this subject is to what extent the laws are clear and how they are understood by all the people. Grey areas that are open to interpretation unfortunately damage the society's trust in law. Therefore, it is vital that the laws get rid of such grey areas, they should not be enforced retrospectively, the legislation should not be changed frequently and acquired rights should always be protected. As legal professionals, you all know about these topics. The reason why I reiterate them here is that we have been seeing negative examples in each of these areas. Although we have said our benchmark is the universal law and EU, we should keep in mind that each practice is linked to the culture, as well. Turkey has a cultural synthesis that is marked by both the East and West. Interaction with culture is widely seen in human rights and corruption issues to which the Global Compact displays particular interest. For instance, habit of giving gifts, which can be different in each society. Or, nature of relationship between the senior officials and their juniors. Also, the habit of reporting what is wrong or revealing it and giving mutual promises in return for bribe are other topics very much affected from the society's culture. In order to be able to achieve development in the social culture, laws, the Constitution in particular, must be compatible with universal norms and at the same time a fair, accountable, transparent, responsible and consistent understanding of governance must be put into practice. We are of the opinion that while preventive measures are taken, on the one hand, sanctions should be imposed in a fair and consistent manner and support should be given to the development of the social consciousness, on the other hand. The role of the Global Compact aims to develop this social consciousness. In Turkey, more than 280 organisations have signed the principles of the Global Compact. We are in constant effort to increase this number, because culture develops and changes as it is implemented in more areas. I would like to make a reference to the history in order to show you it is not easy to make changes in these areas. Let me speak in English in this part of my remarks for the convenience of our foreign guests.

I hope you will have opportunity to visit our lovely city during or right after the symposium before you go back home. What you will see is a city of incredible diversity. Diversity in all different dimensions, including the time dimension and historical dimension. It is a very historical city. Yet one of the things you will notice is that most of the old buildings are public buildings. There isn't an old building that was built by a rich person 300 years ago in Istanbul unlike many of the other capitals which are not as old. Why do you think this is the case? Let me provide an explanation for this. It is because of the way property rights were defined in the Ottoman Empire. Sultan could take over any building that he likes. So what do people do? They built their buildings by wood or whatever not necessarily stable structures. Only public buildings remain from that time. So culture and legality- justice systems are extremely important they are engraved in the people. So changing these and making sure that everybody gets to the universal norms takes a lot of effort. Not necessarily only by changing laws, but also attending how the culture develops as well. This is exactly why we all need to take a part of responsibility in this issue. And I'm particularly proud to say that more than 288 major companies have signed up for UN Global Compact in Turkey, including the 13 of the top 20 companies. And they are all reporting on what they are doing on these issues on an annual basis. Reporting is only a small step but it is definitely important step in terms of assuming responsibility.

I wish major success for the symposium. And I also would like to note that U. N Global Compact does on this issue is reported briefly in the papers that are distributed. And one of my colleagues from New York is going to give a lot more detail in the afternoon. I wish you a very successful symposium and a lovely visit in Istanbul. Thank you.

Açılış Konuşmaları / Welcome Remarks

Prof. Emin Artuk

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı
Dean of Marmara University, Faculty of Law

Bu uluslararası sempozyuma yabancı ülkelerden bizleri kırmayarak İstanbul'a gelen konuklarımıza, değerli bilim adamlarına, ayrıca teşekkür ederiz. Kendileri desteklerini vermişlerdir. Özellikle teşekkür ediyorum.

Hukuk devleti işlemlerinde, hukuk kurallarına bağlı olan, vatandaşlarına hukuki güvence sağlayan, bütün işlem ve eylemlerinin hukuk kurallarına uygunluğu, başlıca geçerlilik koşulu sayan, adaletli bir hukuk düzeni kurmayı hedefleyen, temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde, yasa koyucunun da bozamayacağı, temel hukuk ilkelerinin bulunduğu bilincinden uzaklaşmayan devleti ifade etmektedir. Hukuk devletinin biri şekli, diğeri maddi olmak üzere iki anlamının bulunduğu kabul edilmektedir. Şekli anlamda hukuk devleti, devletin bireylere hukuk yoluyla sağladığı, birtakım güvenceleri ifade eder. Bu güvencelerin ilki, suçta ve cezada kanunilik ilkesidir. Franz von Liszt, bu ilkeyi anlatırken diyor ki; "Suç ve cezada kanunilik ilkesi, suçluların Magna Carta'sıdır". İlkeden hemen hemen ilk defa bahseden kişi 1764'te yazdığı kitabında, Suçlar ve Cezalar veya Beşeriyetin Mecellesi adlı kitabında -ki uzun uzun ondan bahseder; İtalyan Cesare Beccaria'dır. Daha sonra bu ilke Johann Anselm Ritter von Feuerbach tarafından Latince "Nulla poena sine lege, nullum crimen sine lege" şeklinde ifade edilmiştir. Suçta ve cezada kanunilik, ceza ve güvenlik tedbirlerinin ancak kanunla öngörülebilmesi ve kanunda öngörülmeyen bir suçtan dolayı, kimsenin sorumlu tutulmaması anlamına gelmektedir. Bu husus, Anayasa'nın 38. maddesinin 3. fıkrasında, "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri, ancak kanunla konulur" ve yine TCK'nın 2. maddesinde "Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz" şeklinde ifadesini bulmuştur.

İdarenin suç ve ceza koyamayacağı bu yetkinin, sadece TBMM'de olduğu TCK'nın 2. maddesinin 2. fıkrasında "İdarenin düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza konulamaz" hükmüyle ortaya konulmuştur. Bunun yanında ceza içeren hükümlerin kıyasa yol açacak şekilde geniş yorumlanamayacağı ve kıyas yasağı hukuk devleti ilkesini destekleyen diğer kurallardır. Ceza kanununun zaman bakımından uygulanmasına ilişkin, TCK'nın 7. maddesine göre bir kimsenin işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun, suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaması yani geçmişe yürüme yasağı, hukukun bireyler için sağladığı en önemli güvencelerden biridir. Maddi anlamda hukuk devleti ilkesinden ise devletin, hukuka bağlılığını gerçekleştirebilmesi için ceza hukukunun içerik yönünden nasıl düzenlenmesi gerektiği anlaşılır. Burada ceza normlarının düzenlenmesinde insan haklarını koruma odaklı bir yaklaşım sergilenmeli, bireyin varlığını devam ettirebilmesi, kişiliğini geliştirebilmesi için korunması zorunlu, maddi manevi ve ekonomik değerlerin dikkate alınması gerekmektedir. Bunun bir sonucu olarak ceza kanunlarının insana saygı esasından hareket etmeleri zorunludur. Bu itibar ile ceza insancıl ve ahlaki olmalıdır. Nitekim 1982 Anayasa'sının 17. maddesine göre "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz. Kimse, insan haysiyeti ile bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz" denilerek insana saygı esası, T.C Anayasası tarafından güvence altına alınmıştır. 1982 anayasasının 10. maddesinde kanun önünde eşitlik ilkesine yer verilmiş olup bunun toplum hayatına yansıtılabilmesi de hukuk devletinin görevidir. Bu ilke, TCK'nın 3. maddesinin 2. fıkrası hükmüyle somutlaştırılmıştır. Fıkra, ceza kanununun uygulanmasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer bir fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumları yönünden ayrım yapılamayacağını ve hiç kimseye ayrıcalık tanınmayacağını ifade etmektedir.

Bu sempozyum, büyük bir sempozyum. Bu sempozyumun kitap halinde yayınlanmasının yerinde olacağını düşünüyorum. Adalet ve hukuk devleti konusunun, konunun ulusal ve uluslararası alanda uzmanları tarafından tartışılacağı bu sempozyumun düzenlenmesinde katkıları olanlara teşekkür eder, sempozyumun tüm katılımcılara faydalı olmasını temenni eder hepinize saygı ve sevgilerimi sunarım. Teşekkür ederim.

We would like to thank to all distinguished guests and esteemed scientists who have travelled to Istanbul to attend this international symposium. They have made great contribution to this event.

State of law means a state which adheres to legal rules in its acts, provides legal assurance to its citizens, treats all the acts and procedures valid only if they are compatible with the law, aims to establish a fair legal system, secures fundamental rights and principles, is open to judicial control, cannot be disrupted by the lawmaker and never denies the presence of fundamental legal principles. It is accepted that state of law has two meanings, one in form, the other being a material one. State of law, with its meaning in form, means certain assurances which the state offers to individuals through law. The first of these assurances is the principle of legality in crime and punishment. Franz von Liszt defines this principle as follows: "The principle of legality in crime and punishment is the Magna Carta of criminals." Cesare Beccaria, an Italian jurist, is most likely the first person mentioning this principle in his book entitled On Crimes and Punishments written in 1764. This principle was later expressed by Johann Anselm Ritter von Feuerbach in Latin with the following words: "Nulla poena sine lege, nullum crimen sine lege." Legality in crime and punishment means crimes and security measures can only be ascertained by the law and no one can be held liable for a crime not described in the law. This matter is dealt with in paragraph 3 of Article 38 of the Constitution which states: "Penalties, and security measures in lieu of penalties, shall be prescribed only by law." Likewise, Article 2 of the Turkish Penal Code states: "No one can be punished, nor can face security measures for an act that is not expressly regarded as a criminal offence by the law. No one shall be given a punishment and security measure other than those prescribed by the law."

That the administration cannot prescribe crimes and punishments and this power solely rests with the Turkish Grand National Assembly is included in paragraph 2 of Article 2 of the Turkish Penal Code which rules the following: "Regulatory acts of the administration shall not prescribe crimes and impose punishments." Moreover, that provisions prescribing punishment cannot be broadly interpreted to cause mutatis mutandis and there exists ban of mutatis mutandis in this respect are other rules supporting the state of law principle. As regards the time-related implications of the criminal law, Article 7 of the Turkish Penal Code states that no one shall be given a penalty for an act not treated as an offence by the applicable laws at the time when the offence was committed, which is also one of the most important assurances that the law offers to individuals. With its material sense, the state of law principle defines how the criminal law should be regulated content-wise so that a state can adhere to laws. In this context, while regulating criminal laws, an approach should be adopted that focuses on protecting human rights and pecuniary and non-pecuniary values and economic values that are required for the individuals to sustain their existence and develop their personality. As a result, criminal laws have to take their basis from respect for human. Therefore, punishment must be humane and ethical. According to Article 17 of the 1982 Constitution "No one shall be subjected to torture or mal-treatment; no one shall be subjected to penalties or treatment incompatible with human dignity." This provision shows the Turkish Constitution secures the respect for human. Article 10 of the 1982 Constitution focuses on the principle of equality before law and it is the duty of the state of law to reflect this in the society's life. This principle is expressly stated in paragraph 2 of Article 3 of the Turkish Penal Code, which states while applying the criminal law, discrimination cannot be made due to race, language, religion, sect, nationality, colour, gender, political or other opinion, philosophical belief, national or social origin, birth and economic and social positions and no one may enjoy privilege.

This symposium is clearly a remarkable event. I believe it would be very beneficial to compile the outputs of this symposium in a book. Thank you to all who have contributed to the organisation of this symposium where justice and rule of law will be discussed by the national and international experts in the area. I hope this will be a useful event for all the participants. Thank you for your attention.

Protokol Konuşmaları / Protocol Speeches

Charles Hunter

ABD İstanbul Başkonsolosu
U.S. Consul General in Istanbul

Seçkin Konuklar, Bayanlar ve Baylar,

Beni, büyük bir öneme sahip olan bir konuyu, hukuk devleti ve onun başarılı bir modern demokratik toplumdaki rolünü, tartışmak amacıyla dünyanın dört bir yanından ileri gelen kişi ve uzmanları bir araya getiren bu etkileyici toplantıya davet ettiğiniz için teşekkür ederim. Bu bölgede ve dünya genelinde demokrasiye geçiş yapmakta olan ülkelerde de gördüğümüz üzere, demokratik toplumların genel refahı kendi kanunları ile yönetilmesi ile ölçülür. Halkın, vatandaşlar ve vatandaş olmayanların, herkesin haksızlığa uğradığını hissettiğinde kamusal adalete erişimleri olduğunu bilmeleri gerekmektedir. Sanıkların adil muamele ve adil yargılanmayı garanti altına alan bir hukuk sisteminin mevcut olduğuna inanmalıdır. Suç işlemeye meyil eden bir kişi, sıradan bir vatandaş, zengin bir iş adamı, yargı mensubu veya yüksek bir hükümet mensubu olmasına bakılmaksızın mutlaka yakalanacağı ve cezalandırılacağını bilmelidir. Ve ayrıca, işletmeler kıyasen istikrarlı bir ortamda faaliyette bulunduklarını, hukuka uygun işlemlerinin onurlandırılacağını, idari merciiler tarafından makul düzenlemelerin adil bir şekilde uygulanacağını bilmelidirler. Hukuk devleti kavramı ile doğrudan bağlantılı olan tüm bu beklentilerin modern demokratik toplumlarda karşılanması gerekmektedir.

Elbette ki, hukuk devletinden bahsederken bir idealden bahsetmekteyiz. Hiçbir ülkede mükemmel bir adalet sistemi olduğunu söyleyemeyiz. Tüm toplumlarda tamamlanması gereken bir çok gelişme bulunmakta. Bu konferans gibi uluslararası konferanslar tecrübelerin paylaşılması için mükemmel bir ortam oluşturuyor. Hukuk en nihayetinde bir bilim değil, insani zaaflarla dolu bir insanlık çabasıdır. Ancak hukuk, güçlü hükümetlerin , büyük şirketlerin, terörist grupların, organize suçluların ve tabi ki sıradan suçluların olası tiranlığı karşısında demokratik toplumların kalkanıdır. Hukuk devleti yürütmenin, yasama ve yargının yetkilerini tanımlayan, sınırlayan ve bunlar arasında keskin bir kuvvetler ayrılığı temin eden güçlü bir anayasanın varlığı ile başlar. Kuvvetler ayrılığının mükemmel dengesini lafta tanımlamak kolaydır ancak pratikte varlığını sağlamak zordur. Sağlıklı bir demokraside bu dengenin sağlanması bağımsız yargının ve en nihayetinde bir anayasa mahkemesi veya yüksek mahkemenin görevidir. Bağımsız mahkemelerin bulunmaması veya mahkemelerin bağımsız olmadığı algısı adalet sistemine olan güvene zarar vermektedir. Halk mahkemelere erişimlerinin eşit olmadığını veya diğerleri göz ardı edilirken veya daha da kötüsü örtbas edilirken bazı suçların sert bir şekilde kovuşturulduğunu hissederse adalet sisteminin haksız ve politize olduğu sonucuna varacaktır. Ve bu sonuç halkın temel görevi hakların garanti altına alınması olan kurumlara olan güveni yok edecektir. Zamanla yargının bağımsız hareket etmediği algısı toplumun bir bütün olarak hukuka saygı gösterme ve konulan kurallara uygun hareket etme yönündeki isteğini azaltacaktır.

Hukuk devleti özellikle küresel bağlamda olmak üzere ekonomik gelişim için de temeldir. Mahkemeler uyuşmazlıkları güvenilir bir şekilde çözüme kavuşturmalı ve sözleşmesel yükümlülükleri adil ve istikrarlı şekilde garantiye almalıdır. Aksi takdirde, girişimciler ve yabancı yatırımcılar, kârlarının ve emeklerinin rakipler veya yolsuzluk yapan devlet görevlileri tarafından çalınmasına göz yummayan başka bir piyasa arayışına gireceklerdir. Dünya genelinde, potansiyel yatırımcılar, yabancı işletmelerin kanunların istikrarsız uygulanmasından kaynaklanan ciddi problemlerle karşılaştığına dair öyküler duyduklarında daima tereddüte düşmektedirler.

Demokrasilerde, ifade, din ve medya özgürlüğü ve azınlıkların haklarının korunması açık hukuki korumalara ve sürekli gelişime konu edilmelidir. Bu özgürlüklerden birisi olan “ifade özgürlüğü”ne ilişkin Amerikan tecrübesinden kısaca bahsetmek isterim. Kuşkusuz bir çok Amerikalı da dahil olmak üzere gözlemcilerin büyük bir kısmı, Amerika Birleşik Devletleri’nin 4 Temmuz 1776’da mükemmel bir ifade özgürlüğü ile doğduğuna inanmaktadır. Gerçekte durum bu değildir. Bu uğruna mücadele ettiğimiz ve halen de mücadele etmekte olduğumuz bir haktır. Basit ve kalıcı cevaplar bulmadık ancak bazı temel devamlı prensiplere sahibiz. Anayasamıza göre, basın bireyler ile aynı ifade özgürlüğüne sahiptir. Özgür ve engelsiz bir basın ile ifade edilen farklı sesler ile demokrasilerin daha güçlü ekonomilerin daha hareketli hale geleceğine inanıyoruz. Bir kaç gün önce, 3 Mayıs’ta Dünya Basın Özgürlüğü Günü’nü kutladık. Bu vesileyle, ABD dış işleri bakanı Kerry, dünyada çapında birçok kişi için basın özgürlüğünün saldırı altında olduğunu, “ özgür basın” kavramına hayat veren gazetecilerin, blog yazarları, fotoğrafçılar, yazarlar, eleştirmenlerin tehlikede olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, basının geleneksel tanımı yeni platformlar ve sesleri kapsamak üzere genişlemektedir. Tüm sosyal medyaya açık erişim ile birlikte bağımsız ve çekincesiz bir basının demokratik toplumların temel elemanlarından birisi olduğunu düşünmekteyiz. Ancak, ABD’deki İlk Anayasa Değişikliği mutlak değildir. Kamu güvenliği ve muhtemel bir suç halinde olduğu gibi bazı kritik durumlarda ifade özgürlüğüne sınırlama getirilmesine müsaade etmekteyiz. Bunun yanında, politik ve sosyal konuşmalara getirilen kısıtlamalar yakın takip altındadır. Amerikan tecrübesi bir taraftan kamu düzenini korurken diğer yandan tam olarak ifade özgürlüğünün nasıl sağlanacağı konusunda kolay cevaplar ile dolu değildir. Bu denge bugüne dek yaptığımız gibi düşünmemizi ve değişiklikler yapmamızı gerektirmektedir. Ancak bu daima bireysel özgürlükler yönünde bir eğilim ile olacaktır. Bu dengenin nasıl korunacağı bu konferans için önemli bir konudur. Sizin için hazırlanmış bu mükemmel programa baktığımda oldukça dinamik ve adalet ve hukuk devletinin toplumda oynadığı temel rolü düşünmeye yöneltici olacak konferansın tamamı için kalabilmeyi çok isterdim. Bugün burada yer alma imkanı verildiği için tekrar teşekkür ederim ve hepinize başarılı bir sempozyum dilerim.

Teşekkürler.

Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen.

Thank you for inviting me to participate in this impressive gathering of dignitaries and experts from around the world to discuss the topic of profound importance: The rule of law and its role in a successful and democratic modern society. As we have seen in countries' transitioning to democracy in this region and around the world, the overall health of any democratic society can be measured by the extent to which it is governed by its own laws. People, citizens, and non-citizens must know that they have access to public justice when they believe that they have been wronged. Those suspected of crimes must believe that a system of laws is in place which ensures fair treatment and fair trials. Anyone who considers committing a crime must know that he will likely be caught and punished regardless of whether he is an ordinary citizen, a wealthy businessman, a law enforcement official or a high government official. And businesses must know that they operate in a relatively stable environment, that their legitimate contracts will be honoured, and that reasonable regulations will be fairly enforced by administrative bodies. All these expectations relate directly to the rule of law and should be met in modern democratic societies.

Now, of course, when we speak of the rule of law, we speak of an ideal. No country has ever had a perfect justice system, and all nations have amble room for improvement. So international conferences like this one provide an excellent venue for the sharing of experience. Law after all is not a science; it is an human endeavour, fraught with human frailty, but one that stands alone as a democratic society's shield against the potential tyranny of a powerful government, huge corporations, terrorist groups, organised crimes and of course, ordinary criminals too.

The rule of law begins with a strong constitution defining and limiting the powers of the executive, legislative and judicial branches, and establishing a strict separation of powers between them. The perfect balance of the separation of powers is easy to describe in words, but difficult to maintain in practice. In a healthy democracy, it is the job of an independent judiciary and ultimately of a constitutional or a supreme court to assure that this proper balance is maintained. The lack of independent courts, or even the perception that courts are not free, undermines faith in the justice system. If people perceive that they have unequal access to the courts or that some crimes are pursued aggressively while others appear to be ignored, or even worse covered up, people will conclude that the justice system is unfair and politicised. And this conclusion will erode their faith in the institutions whose primary function is to guarantee their rights. Over time, even the perception that the judiciary is not acting independently will diminish the willingness of a society as a whole to respect the law and to act in accordance with established rules. The rule of law is also essential to economic development, especially within the global context. Courts must reliably settle disputes, and uphold contract obligations fairly and consistently. Otherwise, entrepreneurs and foreign investors will look to another market not wanting their profits and their hard work to be stolen by rivals or by corrupt officials. Around the world, potential investors often hesitate when they hear stories of foreign businesses that have encountered serious problems stemming from the inconsistent application of the law.

In a democracy, freedom of speech, or religion or press and the protection of minority rights also must be the subject of clear legal protections and constant renewal. Let me focus briefly on the American experience with one of these freedoms: The freedom of expression. Most observers, indeed many Americans, believe that the United States was born with perfect freedom of speech on our independence day July 4th 1776, but in fact this was not the case. This is a right for which we have had to struggled, and for which we continue to struggle. We have found no simple or permanent answers; but we do have some enduring fundamental principles. In our constitution, the media enjoy the same right as individuals to free speech. We believe that democracies become stronger and economies more vibrant by allowing expression of diverse voices including from a free and unimpeded press. On May 3rd, just a few days ago, we commemorated World Press Freedom Day at a time when, as Secretary Kerry noted, for too many around the world, a free press is in under assault, and journalists, bloggers, photographers, essayists and satirists who give life to the words "free press" are in danger. In addition, the conventional definition of the press is expanding to include new platforms and voices. As independent and unfettered press with open access to all social media, we find that to be an essential element of democratic societies. However, in the United States, our First Amendment is not absolute. We permit some restriction of speech under certain critical conditions such as when it represents a true threat to public safety or connotes an imminent commission of a crime. But restrictions on political and social speech received close scrutiny. The American experience is not full of easy answers about how to protect the fullest freedom of expression while also maintaining public order. This balance requires us to tinker and to adjust as we do even to this day; but always, with the strong bias toward individual liberty.

So how to sustain that balance over time is a worthy subject for this conference. Looking at the outstanding program that has been lined up for all of you, I wish I could stay for all of what no doubt is going to be a very dynamic and thought-provoking examination of the fundamental role that justice and the rule of law play in society. I thank you again for the opportunity to take part today and I wish you all a very successful symposium.

Thank you.

Protokol Konuşmaları / Protocol Speeches

Marietje Schaake

Avrupa Parlamentosu Milletvekili
European Parliament, MP

Merhaba,

Avrupa Parlamentosu'nda Avrupa için liberaller ve demokratlar ittifakında milletvekiliyim. Parlamentoda dış ilişkiler, uluslararası ticaret, kültür ve eğitim konulu komitelerde yer alıyorum. Çalışmalarım insan hakları, temel özgürlükler, yeni teknolojiler ve özellikle Türkiye olmak üzere komşu ülkelerle ilgili Avrupa politikaları konularına yoğunlaşıyor, bu bağlamda geçmişte Türkiye'yi çeşitli kereler ziyaret etme fırsatını buldum. Bu nedenle Türkiye'de hukuk devleti ve adalet konulu bu sempozyuma şahsen katılamadığım için üzgünüm, ancak bazı düşüncelerimi sizinle bu video mesajı aracılığıyla paylaşmak istiyorum.

Geçen yılın sonunda, dünyada ve Avrupa'da gözlerin Ukrayna'da yaşanan krize çevrildiği bir dönemde Türkiye'de uzun zamandır derinden derine artan fikir ayrılıkları birden bire yüzeye çıkarak patlak verdi. Bu kutuplaşmalar kolayca çözümlenemeyecektir. Mevcut krizin kazananı yoktur; en mağdur olan kesim ise Türk halkı ve onların demokrasi ve insan hakları ve hukukun üstünlüğüne saygı temelinde işleyen açık ve özgür bir toplumda yaşamaya duydukları özlemdir. Ben konuşmamda Avrupa Birliği'nin yapabileceklerinden ve yapması gerekenlerden söz etmek istiyorum. Bu sorunu ele alırken de AB'nin Türk halkının menfaatine öncelik vermesi gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Bu nedenle Avrupa kamuoyunda fazla destek görmese de yıllardır Türkiye'nin AB üyeliğini destekliyorum.

Türkiye ile AB arasındaki ilişkiler son yıllarda, özellikle de geçen yaz yaşanan protestoları bastırmak için uygulanan şiddet sonrasında gerginleşti. Bir tarafta, Türkiye, AB'yi katılım sürecini yeterince ciddiye almamak ve önemli bazı müzakere başlıklarında ilerlemeyi engellemekle suçlamakta. Diğer tarafta ise Türkiye'de insan haklarının kötüye giden durumu, Avrupalıların kafasında ülkenin AB'ye katılmaya ehil olup olmadığına dair mevcut soru işaretlerini daha da yoğunlaştırdı. Türkiye'nin içinde bulunduğu yaşamsal kriz, Türkiye'nin AB üyeliğini destekleyenler ve karşı olanları aynı çatı altında birleştirdi ve üyeliği gerçekten isteyip istemediklerini ve özellikle de üyeliğin gerçekten mümkün olup olmadığını sorgulamalarına neden oldu. Başbakan'ın komplo teorilerine inanarak uluslararası toplum ya da finans piyasalarının müdahalesine işaret etmesi vizyonlarımızın ne denli farklı olduğunu gösterdi. Ne var ki, iki taraf arasındaki ilişkiler gergin de olsa, bu ilişkilerin kopması ancak hukuk devleti ilkesinin ihlal etmek isteyenlerin işine gelecektir. Türkiye ve AB birbirlerinden kopmayı göze alamazlar. Özellikle mevcut koşullar altında AB elinden geleni yaparak Türkiye'yi temel özgürlükler ve insan haklarına saygı yönünde teşvik etmelidir; bu, özellikle rejimin muhalifleri ve kendisini eleştirenleri susturmaya çalışırken temel özgürlükleri ve insan haklarını daha da fazla çiğnediği bir ortamda önem taşımaktadır.

Katılım müzakereleri Türkiye'de reform sürecinde önemli bir araç olmaya devam etmektedir. Yargı ve temel haklar ve adalet, özgürlük ve güvenlik konulu 23. ve 24. müzakere başlıklarını açarak AB sürece sistematik bir şekilde katkıda bulunabilir. İstihbarat örgütlerine eşi benzeri görülmedik yetkiler tanıyan yasalar ya da ifade özgürlüğünü sınırlandıran ve kuvvetler ayrılığı ilkesini daha da çiğneyen kanunlar gibi belli başlı bazı sorunları ele almamız gerekiyor. İçinde bulunduğumuz şu zorlu günlerde sergileyeceğimiz bağlılık ve azim daha da büyük önem taşıyor. İlişkilerimiz epey uzunca bir süredir münhasıran hükümetler arasında yürütülüyor, artık ilişkilerimizi daha da geniş bir tabana yayma zamanı geldi. Ancak 23. ve 24. müzakere başlıkları açılsın ya da açılmasın, AK Parti hükümeti sorumluluğu üstlenerek hukuk devleti ilkesini hemen bugünden başlayarak onarmalıdır.

Ayrıca katılım müzakerelerinin yanı sıra başka olanakları da değerlendirmemiz gerekir. Ben Türkiye'de hukuk devletine ilişkin bağımsız bir uluslararası soruşturma açılması önerisinde bulundum. Şu anda bütün taraflar etraflarına o kadar kesin sınırlar çizmiş durumdalar ki kendi başlarına çıkış yolunu bulabilmeleri mümkün değil. Güvensizlik ve kutuplaşma o kadar derin ki ancak bağımsız bir değerlendirmeye itimat edilecektir. Uzmanların yürüteceği bu soruşturma AB liderliğinde uluslararası toplum tarafından başlatılabilir. Ayrıca yaklaşmakta olan cumhurbaşkanlığı seçimleri için ben bir seçim gözlem heyeti kurulması çağrısında bulundum. Yerel seçimler sonrası ortaya çıkan geniş anlaşmazlıklar düşünüldüğünde, AB özgür ve adil seçimlere yönelik iradesini göstermeli, hukuk devleti ve demokrasinin temel unsurları konusunda ne denli kararlı olduğunu ortaya koymalıdır. Ancak unutmayalım ki bu seçim gözlem heyetleri ancak hükümetin davetiyle ülkeye gelebilir. Ayrıca, demokrasinin sadece sandıktan ibaret olmadığını ve demokratik ilkeler ve demokratik kurumlara dayalı bir yönetim biçimi olduğunu da çok net biçimde aklımızda tutmalıyız. İfade özgürlüğünün engellenmesi ve basın özgürlüklerinin kısıtlanması gibi insan hakları ihlâlleri AB nezdinde yanıtsız kalmamalıdır. Türkiye Kopenhag Kriterleri'nden uzaklaşmaya devam ederken sessiz kalamayız.

Ancak bu arada AB ile Türkiye arasında başka bağlar da olduğunu dikkate almalıyız. NATO'da ortak sorumluluklarımız bulunmaktadır ve gittikçe daha kırılgan ve istikrarsız hale gelen Orta Doğu'da ortak stratejik çıkarlarımız var. Bütün bunların yanı sıra Gümrük Birliği'nin getirdiği birçok ticari ilişki ve ekonomik yarar var ve ayrıca Türk kökenli pek çok Avrupa vatandaşı bulunuyor. Ortak yararlarımız, değerler temelinde yürütülecek bir tartışmaya zemin hazırlamalı ve bu tartışmada AB daha fazla liderlik üstlenerek Türkiye'den beklentilerini açık şekilde ortaya koymalıdır.

Bunlar benim izlenimlerim ve umarım bu net ve kesin söylemler Başbakan tarafından da aynı şekilde anlaşılacaktır.

Konferansınızın verimli olmasını diliyor, Türkiye'de hukuk devleti ile ilgili bu diyalogumuzu hem online, hem de İstanbul'a geldiğimde karşılıklı olarak sürdürmeyi temenni ediyorum. Teşekkür ederim.

Hello,

I'm a member of the European Parliament for the Alliance of Liberals and Democrats for Europe. Here in the parliament I serve on the committees dealing with foreign affairs, international trade, culture and education. My work focuses on human rights, fundamental freedoms, new technologies and European policies with regard to our neighborhood, especially Turkey and I have often had the pleasure of visiting the country. So I am particularly sorry I cannot join you in person today at this symposium on the rule of law in Turkey. but I am glad to be able to share some of my thoughts with you, through this video message.

While the world's and European eyes have been focused on the Ukrainian crisis, in Turkey divisions that remained below the surface for a long time erupted at the end of last year. These polarizations will not easily be solved. The current crisis knows only losers; first and foremost the Turkish population and their aspirations for democracy and an open and free society based on respect for human rights and the rule of law. And I want to focus on what the European Union can and should do. My fundamental premise in answering that question has been and will be that the EU needs to have the wellbeing of the Turkish population as a priority. That is why I have supported accession for years despite a lacking popular support for that in Europe.

Relations between Turkey and the EU have become strained over the past years and particularly since the crackdown on protests last summer. On the one hand, Turkey has blamed the EU for not taking the accession process seriously and for blocking progress on important chapters. On the other hand, the worsening human rights situation has added questions about Turkey's eligibility to join the EU amongst many in Europe. The fundamental crisis, which the Turkish state finds itself in has joined critics and supporters of Turkey's accession in wondering about the desirability and especially the feasibility of accession. The prime minister's belief in conspiracy theories pointing to the interference from international community or financial markets, have underlined the extent to which our visions differ. Despite strained relations, however, it would only help those who seek to undermine the rule of law to give up. Turkey and the EU cannot afford to just drift away from each other. Especially under the current conditions the EU must do all it can to help Turkey steer towards respect for fundamental freedoms and human rights as the regime in its attempts to silence its opponents and critics is further trampling them.

The accession talks remain an important vehicle to work towards reforms in Turkey. By opening negotiating chapters 23 and 24 on the judiciary and fundamental rights and justice, freedom and security, the EU can engage systematically. We need to be able to address specific problems such as laws which give intelligence services unprecedented powers, laws that restrict free expression and that further undermine the separation of powers. We must show commitment, even in, and especially in, these challenging days. For too long the relations have been exclusively government to government and they must be broadened. But still, with or without the opening of Chapters 23 and 24 the AK Party government should take responsibility and repair the rule of law starting today.

We also need to look at other possibilities besides the accession talks. I've suggested to launch an independent international inquiry into the rule of law in Turkey. The different parties are now so entrenched, they cannot find a way out on their own. The mistrust and polarization run so deep that only an independent assessment will be trusted. And under the leadership of the EU such an expert investigation could be set up by the international community. I've also called for an election observation mission for the upcoming presidential elections. Given the fundamental disagreements in the aftermath of the local elections, the EU needs to show its dedication to free and fair elections and upholding the rule of law and the fundamental aspects of democracy. It should be underlined that such missions are upon invitation from a government. It should also be very very clear that democracy is more than one man one vote and involves governance based on democratic principles and democratic institutions. Violations of human rights such as blocking free speech and constricting press freedoms most have consequences in actions from the EU. We cannot remain silent as Turkey continues to step away from the Copenhagen Criteria.

At the same time, we cannot forget that there are other bonds between the EU and Turkey. We have a shared responsibility in NATO and we share strategic interests in an increasingly fragile and instable Middle East and on top of that there are trade relations and economic benefits of the Customs Union, as well as many European citizens with Turkish roots. The many interests we share should form the basis of a values-based discussion in which Europe should show more leadership and make explicit what it expects from Turkey. I have the impression clear and stern language is understood by the prime minister.

I hope that you will have a fruitful conference and I look forward to continuing the conversation about the rule of law in Turkey online and hopefully in person next time I'm in Istanbul. Thank you.

Ana Konuşma / Keynote Speech

Stefano Manservisi
Avrupa Birliği Türkiye Büyükelçisi
European Union's Ambrassador to Turkey

Bayanlar ve Baylar,

Sivil toplum, akademi, kurumsal ve sorumlu kişilerin davetli olduğu, bu ülkenin içinden geçmekte olduğu en önemli ve hassas konulardan birine ışık tutulmasına ve bu konunun dengeli şekilde tartışılmasına yardımcı olacağını düşündüğüm bu çok önemli etkinlikte bugün bulunuyor olmak, benim için gerçek bir keyif ve onurdur. Bu konuda Avrupa Parlamentosu'nun özel bir sorumluluğu var; bu az önce Avrupa Parlamentosu üyesi tarafından hatırlatıldı, ve bugünkü konuşmalara yol açan bütün tartışmalar da buna yöneliktir. Ve neden böyle özel bir sorumluluk var? Çünkü Avrupa Birliği'nin giriş perspektifi, şüphesiz ki, Türkiye'nin üyeliğe aday olduğu 15 yıldan ve bu adaylığı müzakere ettiğimiz 9 yıldan beri ülkeyi değiştiren reformları şekillendirmeye ve yön vermeye katkıda bulunmuştur. Bu üyelik Türkiye'nin modernleşmesinin temelini oluşturmuş ve en önemli araçlarından biri haline gelmiştir. Bu süreç esnasında, ve bu hususun altını çizmek gerekir, Türkiye ve AB, yargı reformu konusunda Avrupa Konseyi'nin de yakın desteği ile çalışmaktadır. Bu bağlamda, Avrupa standartlarına uygun olarak hukuk devleti, demokrasi ve insan haklarını üstün tutan Türk yetkililerinin siyasi iradesi sorgulanmaktadır. Örneğin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun özerkliğini artıran 2010 Anayasa Değişikliği, 2012'deki üçüncü yargı reformu paketi, 2013'teki dördüncü yargı reformu paketi, ve 2013'teki yargılamanın uzun sürmesi karşısında iç hukuka göre kanun yolu öngören kanunlar önemli birer başarıdır ve çoğunluğu bizim, Türkiye'nin AB'ye giriş sürecindeki işbirliğimizden doğmuştur. Dolayısıyla pek çok başarı mevcuttur. Ve söylemek isterim ki, nitekim dün Türkiye'nin ekonomik önemine ilişkin bir Zirve'ye katıldım, ve bu zirve Türkiye'nin şimdiye dek deneyimlediği ekonomik başarıya da katkıda bulunmuştur.

Bayanlar ve Baylar,

İfade edilmelidir ki, 1999'dan beri gerçekleşen başarılara karşın, Türkiye'deki yargı sisteminin reformu ve hukuk devletinin sağlamlaştırılması sürmekte olan bir çalışmadır, henüz tamamlanmamış bir iştir, ve daha da önemlisi, haklı hırslar bağlamında, kurumsal değişiklikler bağlamında, yargının bağımsız, etkin ve tarafsız şekilde davranma ehliyetini gösteren ikna edici ve bugüne kadar sergiledikleri performansları da henüz ortaya konmuş değildir. Kanunlar önemlidir; ancak kanunların uygulanması ve sistemin güvenilir olarak algılanması da bir o kadar önemlidir. Bu bağlamda 17 Aralık'tan beri gerçekleşen gelişmeleri büyük dikkat ve artan endişe ile takip etmekteyiz, Türkiye tarafından iç ya da dış organlara danışılmadan yahut böyle önemli bir karar alınması önerilmeden kabul edilen kapsamlı değişiklikler görmekteyiz. Bu değişiklikler yapılırken alınan kararlar; adli kolluk ve savcı arasındaki ilişkinin güçlü etkisi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun işleyişi ve yapısı, Yüksek Kurul'un Adalet Bakanı ile olan ilişkisi ve Adalet Akademisi'nin işleyişi ve yapısı konularını ilgilendirmektedir. Bir tarafta, yargının rolü ve işleyişi konusundaki hararetli tartışmaları oldukça şaşırtıcı buluyoruz. Ancak diğer tarafta, Türkiye'nin anayasal ilkelerinin bağımsız koruyucusu olarak Anayasa Mahkemesi'nin görevini yaptığını da görüyoruz. Dolayısıyla, neticede, ortada oldukça karışık, kutuplaşmış tartışmalar görüyoruz ve bu da büyük ölçüde belirsizlik ve kesinlikle güven eksikliğine yol açıyor. Uyarı niteliğinde bazı yasalar mevcut ancak bunların çok az güvenilir neticesi var ve süreçte yürütülen soruşturmaların maddi vakıaları hakkında bir netlik bulunmuyor. Yargı organı, yürütme tarafından defalarca eleştirildi. Devlet yetkililerinin görevden alınmaları halinde idare mahkemelerinin hukuki çare sunmaları imkanına getirilen kısıtlamalar, internete ilişkin davalarda yargısal gözetime getirilen yeni sınırlamalar, ve istihbarat faaliyetlerinin yargısal gözetiminin fiilen sona erdirilmesi, istihbarat faaliyetleri üzerindeki parlamenter gözetim gibi konulara kesinlikle değinmek gerekir. Bu tür durumların acilen ele alınması gerektiği düşünülüyor. Benim bildiğim şu ki, yargı bu duruma ışık tutmalıdır. Uygulanan yaptırımlar, her halükarda, bu ülkede hukuk devletinin özgürlüğü ve işlemlerin ölçülülüğünün geleceği hakkında soru işaretleri uyandırmaktadır. Türkiye Avrupa Birliği'nin stratejik ortağıdır ve üyeliğe adaydır. Türkiye, bizim Kopenhag Kriterleri dediğimiz bu genel siyasi kriterleri kullanmayı taahhüt etmiş olduğundan ve biz de bu kriterler ile bağlı olduğumuzdan, Türkiye'nin AB'ye üyeliğine dair ortak amacımıza uygun olarak, tamamen Avrupa standartlarına göre yönlendirilen Türk reformlarına olan ihtiyacı gözlemlemekte tereddüt etmiyoruz. Dolayısıyla Avrupa Birliği olarak, yapılan değişikliklere ve bu değişikliklerin hukuk devletine olan etkisine dair görüşlerimizi açıklamak üzere yetkililerinizle muhtelif zamanlarda görüştük ve birçok şeyin yanı sıra Türk Anayasası tarafından teminat altına alınan yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile güçler ayrılığına dair endişelerimizi, Türkiye'nin ekonomik başarısının esasını teşkil eden reformları tehlikeye düşürenlere dair endişelerimizi ilettik. Yargı ile kolluk kuvvetlerinin, yolsuzluk dahil olmak üzere görevi kötüye kullanmaya dair iddiaları, baskıdan uzak biçimde ve ayrımcılık olmaksızın soruşturma yetkisi olduğunu ve aynı zamanda yargı ve kolluk kuvvetlerinin bu konuda görevli olduğunu hatırlattık.

Bayanlar ve Baylar ve Sevgili Dostlar,

Türkiye'nin, yargının temel haklarını etkileyen yasaların tüm unsurlarına ilişkin olarak, tüm menfaat sahiplerinin dahil olduğu kapsamlı bir diyalog oluşturma vakti geldiğine ikna olmuş durumdayız. Bu, demokrasinin seçim kazanmaktan çok daha fazlası anlamına geldiği bir konudur, bu konuda müdahillik, sahiplik önemlidir çünkü bu toplumun her köşesinden bütün vatandaşları ilgilendirir. Avrupa Komisyonu üyesi Füle de durumu dostça tartışmaya kendini tamamen adamıştır ve buna hazırdır, nitekim olmalıdır da, ve Yargı ve Temel Haklar başlıklı 23. Fasıl hakkındaki çalışma grubunun toplantısına katkıda bulunmak için Haziran'da bizzat Ankara'ya gelecektir. Bu toplantıya sivil toplum da dahil olmalıdır. Biz, AB bilgi birikiminin, taslak yasaların yorumlanmasına yansıtılmasını teklif ettik ve AB İlişkileri Bakanı'nın bu teklifi kabul etmesinden memnun olduk. Avrupa Konseyi, ve bu Komisyon, Türkiye'nin yararlanabileceği bir know-how kaynağıdır. Geçen yıl 22. Fasıl'ın müzakereye açılması ile AB giriş sürecine katkı yapma amacımıza ulaştık. Enerji işbirliği konusundaki bir dönüm noktası olan diyalogumuz, geri kabul anlaşması ve başlatma onuru ve keyfine sahip olduğum vize özgürlüğüne dair çabalar gösterilmektedir ve bunlar, resmi çabalar bakımından açık bir yönlendirmedir. Son yıllardaki gelişmelerden de ileri gidilmesi gerekmektedir. Tarih ve gerçekler, ayrıca ekonomik gerçekler, Türkiye ve Avrupa Birliği arasında sağlam, ortak, yararlı ve hırslı bir ilişki yaratmaya yöneliktir. İyimserlik ve kararlılık ile Türkiye ve AB'nin 2014 yılında, ki bu yıl Avrupa yılıdır, birbirine daha az değil, daha çok ihtiyacı olduğunu düşünüyor ve birlikte daha az değil, daha çok şey yapılması gerektiğine inanıyorum.

Çok teşekkürler.

Ladies and Gentlemen,

It is a real pleasure and an honour to be here today in this very important event where I think the combination of civil society, academia, institutional, responsible people can help, I think, in shedding light at and having a balan ced debate on one of the most important and sensitive issue that this country is going through. I think that on this, the European Union has a special responsibility; this has just been recalled by the Member of the European Parliament, but by all the discussions that we are leading to this debate today. And why the special responsibility? Because the European Union accession perspective has, without any doubt, contribute to shape and drive the reforms that have transformed Turkey in the fifteen years since the country became a candidate for accession, and the nine years for which we have been negotiating this accession. The accession process has formed the backbone and has been one of the primary tools of Turkey's modernisation. During this period, and this is worth underlining, Turkey and EU are working together with the close implication of the Council of Europe on judiciary reform. In a context where the political will of Turkish authorities to strengthen the rule of law, democracy and human rights, in line with European standard was really questioned. The 2010 Constitutional Reform which increase the independence of the High Council of Judges and Prosecutors, the third judicial reform package in 2012, the forth judicial reform package of 2013, and the 2013 law offering domestic remedy in case of excessively long trial. These are all achievements, which are important and which were largely driven by our cooperation within the accession process. Much, therefore, has been achieved. And I would like to say, since yesterday I was participating to the Summit on Economic Importance of Turkey, this has contributed to the economic success that Turkey has experienced so far.

Ladies and Gentlemen,

It is worth noting that notwithstanding the achievements made since 1999, it is nevertheless bear repeating that reform of the system of justice in Turkey and consolidation of the rule of law remains work-in-progress, unfinished business. And even more important, in term of legitimate ambitions, in term of institutional changes. And with the convincing track record of judiciaries' capacity to act independently, efficiently and with impartiality still to become evident. Laws are important; but implementation of laws and the perception of the credibility of the system are equally important. In this context that we have been following developments since the 17th of December with great attention and increasing concern, we have seen sweeping changes adopted by Turkey without a consultation, internal or external, that such important decision without being suggested. And these decisions, these changes with the strong impact on the relationship between the judicial police and prosecutor, on the role and functioning of the High Council of Judges and Prosecutors, on the relationship of the High Council to Minister Justice and on the role and function of the Justice Academy. On one side, we have witnessed a very ferocious debate on the role and functioning of the judiciary, quite confusing. But on the other hand, I have also to say, we have seen the constitutional court fulfilling its duty as independent guardian of Turkey's constitutional principles. Therefore, all in all, what we have seen is there is a lot of confusion around, a lot of polarised debate, and this creates a lot of uncertainty and certainly, a lack of credibility. Some walling piece of legislation, very walling piece of legislation, but little credible result on the ground and investigations which have not deliver clarity on facts. There has been repeated criticism of the judiciary by the executive. The introduction of limitations of the ability of the administrative courts to offer legal redresses in case of removal of state officials from the post, new limitations on the judicial oversight in cases involving the internet, and de facto end of judicial oversight of intelligence activities, but also a beginning of parliamentary oversight on these intelligence activities which need to be absolutely strengthened.

Some say that there is an emergency to address. What I know is this for the judiciary to shed light on that. Remedies, in any case, raise question marks about the future of freedom of rule of law and the proportionality of action in this country.

Turkey is a strategic partner of the European Union and an accession candidate. It is because Turkey is committed to expect to use general political criteria, what we call the Copenhagen Criteria, and because we are both bound by these criteria that we have not hesitated to observe the need for Turkish reforms to be guided by the reflection in full of European standards in line with our shared goal of Turkey's accession. As the European Union, therefore, we met with your authorities on multiple occasions to explain our views on the changes and their likely impact on the rule of law, to express our concern for the independence and the impartiality of the judiciary and the separation of powers as guaranteed by the Turkish constitution, to express our concerns at the endangering of reforms that have been the core of Turkey's economic success, among other things, to recall the imperative that the judiciary, and the police, has the capacity and the authority to investigate allegations of wrongdoing including corruption, free from pressure and without discrimination of preference.

Ladies and Gentlemen and Dear Friends,

We are convinced that now it is the time for Turkey to launch an inclusive dialogue, involve the all stakeholders, on all aspects of legislation affecting the judiciary from the mental rights. This is an area in which democracy is more than winning elections, is an area in which involvement, ownership is important because this implies every citizen from every corner of the society. Commissioner Füle is fully engaged to discuss the situation friendly and ready to do, and must do, and it will come personally to contribute a meeting of the working group on Chapter 23, Judiciary and Fundamental Rights, in Ankara in June, in which civil society should be fully involved. We have offered to mobilise EU expertise in commenting on draft legislation and then pleased that the Minister of EU Affairs has agreed to make full use of this offer. The Council of Europe, then this Commission, is also a repository of know-how on which Turkey can draw.

Our purpose is trifold; to build on the progress of EU accession achievement last year with the opening of Chapter 22 for negotiation, the strengthening of our dialogue on energy cooperation, the signature of the re-admission agreement and I would like to say, the launch of EU-Turkey dialogue on visa liberalisation that I have the honour and the pleasure to begin. To push for a clear direction for the reform efforts and to avoid a rolling back of the achievements of recent years. History and facts, not least economic facts, speaking favour of a solid mutually beneficial and ambitious relationship between Turkey and the European Union, and it is with optimism and determination that I insist that Turkey and EU in 2014, which is the year of Europe, need each other more, not less, and we need to do together more and not less.

Thank you very much.

1. Oturum / Session 1

1. Oturum

Hukuk Devleti

Moderatör
Prof. Richard Pildes
New York Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Profesörü

Prof. Richard Fallon
Harvard Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Profesörü

Prof. Ergun Özbudun
Venedik Komisyonu Üyesi;
İstanbul Şehir Üniversitesi, Anayasa Hukuku Profesörü

Prof. Heather Gerken
Yale Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Profesörü

Moderatör Richard Pildes: Çok teşekkürler. Öncelikle, ben dahil bizi bu fevkalade sempozyuma davet ettiğiniz için herkes adına teşekkür etmek istiyorum. Salt, doğu ve batı arasında bir köprü olan Türkiye'nin derin tarihi ve muasır öneminden dolayı değil, aynı zamanda Türkiye'nin modern, politik ve hukuksal gelişmelerinin devam eden sürecinde, oldukça önemli bir zamanda gerçekleşen bu sempozyumda bulunmak benim için onurdur.

Panelimizin konusu, hukuk devleti, ve konuyla ilgili ben ve diğer üç profesörümüz bazı temel sorunlara değineceğiz; Harvard Hukuk Fakültesi'nden Prof. Richard Fallon, İstanbul Şehir Üniversitesi'nden Prof. Ergun Özbudun, kendisi aynı zamanda Venedik Komisyonu Türkiye temsilcisidir ve son olarak Yale Hukuk Fakültesi'nden Prof. Heather Gerken. Açılış konuşmamla başlamak istiyorum, sonrasında sözü açılış sözlerini söylemeleri için diğer panelistlere vereceğim. Panel sırasında, bazı konulara değineceğiz ve sonrasında dinleyicilerin sorularını alacağız.

Yıllarımı, demokratik sistemlerde anayasal mahkemelerin statüsünü ve demokratik kurumları çalışarak geçirdim. Dünya tarihindeki demokratik sistemlerden bahsettiğimiz zaman neredeyse yalnızca anayasal demokrasilerden konuşuyoruz. 1980'lerden beri anayasal demokrasi çağında yaşıyoruz. Şu anda bu tarihten önce ve dünya tarihindeki herhangi bir zamanda oluşturulmuş demokrasilerden daha fazla demokratik sisteme sahibiz. Ve bu yeni demokrasilerin tamamı, anayasal demokrasiler olarak oluşturulmuştur. Yürütme ve yasama organı üzerinde anayasal sınırlamaların olmadığı yargısal incelemeden yoksun Birleşik Krallık'ın saf demokratik parlamenter sistemi, İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşturulmuş hiçbir demokraside kabul görmedi. Aslında Birleşik Krallık sınırsız parlamenter egemenlik üstünde kısıtlamalar getiren, insan hakları yasasını ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni kabul etmiştir. Modern çağ da anayasal demokrasinin hakimiyeti ile birlikte, modern demokraside anayasal mahkemeler hakkında devam eden mücadele ve tartışmaları beraberinde getirmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin en başından beri mücadele ettiği konu budur. Çalışmamın odak noktası, anayasal demokrasilerdeki siyasal gücün yapısı ve süregelen mücadelelerdir. Siyasi güç, anayasal demokrasilerde düzenlenmiş ve sınırlandırılmıştır. Bugün burada bu mücadelenin iki yönü üzerine konuşmak istiyorum. Birincisi, politika, toplum hakkındaki vurgulanan anlayış, vizyon, düşüncelerden biri, farklı demokratik sistemlerde ilk olarak basit siyasal yapılara dayanan anayasalar hazırlanması ve zamanla, güçlük yaşandıkça bu yapıların geliştirilmesi kaçınılmaz oldukça, bu yapıların zamanla değişen durumlara uyarlanmasıdır. Ülkelerin demokratik kurumlarının tasarımı arkasında yatan özgün fikirler veya ülkenin demokratik kuruluşlarının anlayış şekli üzerine düşünülmesi gereken oldukça önemli konularıdır ve bu tür kurumlar üzerinde çalışabilmek ve onları anlayabilmek için arkalarında yatan temel düşünce ve anlayışları kavramak gerekir. Bu nedenle, siyasal demokrasiye ilişkin iki anlayışı birbirleriyle kıyaslamak istiyorum. Bir görüş oldukça çoğunlukçu olan görüştür. Bu demokrasi görüşü Rousseau'ya kadar dayanmaktadır. Buna göre, demokratik toplum genel iradenin bir çeşidi olarak anlaşılmalı ve demokratik kuruluşların amacı genel iradenin yönetimine olanak sağlamak olmalıdır. Ve bu demokrasi anlayışına göre, demokratik kuruluşlar çoğunluğun yönetimine olanak sağlamalıdır. Bu, demokrasinin ne anlama geldiği sorusuna verilen çok yaygın bir cevaptır ve çoğu kişi için de cevap basitçe çoğunluğun yönetimidir. Otoriter bir rejimden demokratikleşmeye doğru değişim sürecinden geçen pek çok ülke için de demokrasi bu anlama gelmektedir. Eğer bir önceki otoriter rejim, siyasi gücü tekelinde tutuyorsa, demokratik dönüşüm şu anlama gelmektedir: Demokratik dönüşümden önce otoriter devletin elinde tuttuğu gücü, artık bizlerin, yani çoğunluğun kullanmasının vakti gelmiştir. Bu çoğunlukçu demokrasi görüşüyle Amerikan demokrasi yapısı ve kurumsal tasarımına işlemiş olan alternatif demokrasi anlayışını kıyaslamak istiyorum. Böylece, bizim kurumsal yapımız ile saf çoğunlukçu demokrasi görüşü arasında yansıtılan tezatlığı açıklayacağım. Amerikan sistemi, demokrasinin tanımına ilişkin çoğunlukçu anlayışı reddeden bir sistemdir. Amerikan görüşünde, demokrasinin bir tür genel irade içerdiği anlayışı kesinlikle karşı konulan bir anlayıştır. Genel iradeyi yansıtan, bütün toplumun çıkarının aynı olduğunu varsayan bu tarz demokrasi anlayışı büyük riskler barındırır. Daha da kötüsü, bu görüş, siyasal çoğunluğun genel iradeyi bastırma çabası olduğu görüşünü de içinde barındıran baskın görüşe meydan okuyan bir tehlike yaratır. Kanaatimce, Amerikan demokratik kuruluşlarının oluşumunun arkasında yatan temel düşünce özgün tasarıma geri dönüştür ve bu Amerika'da bile destek bulmayan bir düşüncedir. Ancak bana göre, Amerika'daki demokrasi kavramının altında yatan önemli düşünce, demokratik toplumların farklı, çelişkili, muhalif çıkar ve eğilimleri bir arada bulunduran toplumlar olarak anlaşılmasıdır. Demokrasi tam olarak homojen bir topluma dayanmamaktadır. Ve demokrasinin tam olarak homojen bir toplum ya da toplum anlayışına dayanması da gerekmemektedir. İçlerinde ünlü demokratik liberal siyaset kuramcılarından John Stuart Mill'in de bulunduğu 19. yüzyıl demokratlarının çoğu, demokrasinin homojen toplumlar dışında işlev görmediği kanısındadırlar. Ancak Amerikan tecrübesinin en başlarından beri, bu görüş esasen oldukça modern bir görüştür. Bu görüş, bir toplumun doğası gereği çatışma, çeşitli muhalefetler içerdiği ve demokrasinin tüm bunlarla başa çıkabileceği ve kurumların da bu daha çoğulcu, daha az çoğunlukçu anlayışı yansıtmak için tasarlanması gerektiğini ifade etmektedir. Bu düşünce derin bir şekilde Amerikan demokratik kuruluşlarının tasarımının içine işlenmiştir.

Çoğunluk grupların toplumdaki farklı grupların önemli ve yoğun menfaatlerinin üzerinde kontrol sağlamaya çalışmasından dolayı demokratik sistemler çökmektedir. Çoğunlukçu demokrasi çoğulcu demokrasiye göre demokrasinin daha az istikrarlı olan tipidir. Amerika'daki demokratik kurumlar üzerine kabataslak bir ön tanım yapmak gerekirse, bu tasarımdaki ana fikir siyasi gücün merkezileşmiş ulusal bir kurum üzerinde yoğunlaşması yerine, siyasi gücün yayılması ve birçok farklı siyasi kuruma dağılmasıdır. En büyük korku merkezileşmiş siyasi gücün, ulusal kurumların geçici demokratik siyasi güçlere ve partilere esir edilmesidir. Siyasi gücün adem-i merkezileşmesi ve anlamlı siyasi gücün merkezden ve ulusal kurumlardan uzaklaşması geçici egemenlere ve devletin kontrolünü ele geçiren siyasi güçlere karşı bir çeşit güvenlik şeklidir. Ayrıca, devletin ulusal siyasi bölümleri içinde dahi, siyasi gücün kurumlar arası daha fazla dağılım ve yayılımı söz konusudur. Zaten bildiğiniz üzere hepsi farklı seçmenler tarafından, farklı hizmet süreleri için seçilmiş bir başkanımız, bir senatomuz, bir temsilciler meclisimiz var. Dolayısıyla Amerika'da bir seçimde bir grup siyasi gücün bütün güçlü kurumları üzerinde kontrol sağlaması, ulusal düzeyde olsalar dahi, mümkün değildir. İstikrarlı bir demokrasi siyasi çoğunluğun ulusal seviyedeki bu kurumlar üzerinde kontrol elde etmesi aşağı yukarı üç seçim dönemi, yani altı yıllık bir zaman almaktadır. Kuvvetler ayrılığı dediğimiz bu sistem demokrasinin çoğulcu düşüncesinin oluşturulması sırasında tasarlanmıştır. Tabi ki, anayasal demokrasi fikri siyasi güce odaklanmış kuvvetler ayrılığının en önemlisidir. Fakat, demokrasinin kurulmasının ardından bu kurumlarda istikrar sağlanması konusunda sürekli bir çaba vardır. Kaçınılmaz risklerden biri de bütün demokratik sistemlerin karşılaştığı demokratik siyasi kurumlar üzerindeki mücadeledir. Bu beni bahsedeceğim ikinci noktaya getiriyor. Bütün demokratik sistemlerde bulunan doğal risk, gelişen ve devlet kurumları üzerinde kontrol sağlayan otoriter rejimdir. Oturmuş sistemlerde de yeni kurulmuş kırılgan demokrasilerde de bu eğilim mevcuttur. Yasal olarak seçimler aracılığıyla siyasi güç elde edenler bu gücü almaya ve yerlerini sağlamlaştırmaya çalışacaklardır. Farklı yollardan farklı şekillerde sahip oldukları bu gücü kullanarak siyasi rekabet yaratacak diğer güçleri veya iktidarda kalmalarını zorlaştıracak engelleri bastırmaya çalışacaklardır. Belki de seçim kurallarını manipüle ederek rakiplerinin doğru siyasi rekabet ve muhalefet yapmalarını engellemeye çalışacaklardır. Belki de bağımsız kurumları özellikle kendilerine tabi kılarak kendi siyasi iradelerine, siyasi tercihlerine ve gündemlerine çekmeye çalışacaklardır. Aslında bu dünyanın bir çok yerinde karşılaştığımız bir durumdur. Başta söylediğim gibi anayasal demokrasi çağında yaşıyoruz ve Sovyetler Birliği'nin düşmesinden sonra ilk 15 yıl yeni demokrasiler için bir parlama dönemi yaşadık. Fakat aslında demokraside önemli bir azalma da gördük. Yaklaşık 2005'ten beri tüm dünyada bu şekilde devam ettiğini görüyoruz. Örneğin demokrasileri puanlayan bir örgüt olan Freedom House, son 5-10 yılda dünya üzerinde önceki benzer bir zaman diliminde olduğundan daha fazla demokrasiden uzaklaşma olduğunu tespit etmiştir. Batı toplumların demokrasiye karşı daha kayıtsız olduğunu, çünkü demokrasinin kaçınılmaz olduğunu, modernleşme parametrelerinin demokrasiyi ileri sürdüğünü veya demokrasilerin kurulduktan sonra durağan olacağını düşünüyoruz. Bu batı demokrasilerinin en ciddi tarihsel hatasıdır. 10 yıl önce kendilerini model aldığımız demokrasiler ya da yeni demokrasilerde, Macaristan veya Meksika gibi ülkelerde dahi demokrasiden uzaklaşma söz konusudur. Şimdi uzaklaşma şekilleri ve baskın siyasi güç şekillerinin devlet kurumlarında kontrol sağlayarak gücünü arttırmaya çalışması bir çok farklı şekilde olabilir. Bazen gerçek demokrasiler oluyor fakat bunlar tek bir siyasi parti tarafından, belli bir süre için kontrol ediliyor. Bu o partinin manipüle edilerek başa gelmesinden dolayı değildir. Örneğin Güney Afrika buna bir örnek olarak verilebilir çünkü ANC partisi Güney Afrika'nın bağımsızlığını ilan etmesinden beri tek siyasi güçtür. Tek parti yönetimleri, tek partinin başta olmasına rağmen, başta olan kişilerin güçlerini arttırmak, genişletmek ve sağlamlaştırmak için hukuki değişiklikler yaparak rekabeti rakipleri için zorlaştırmaktadırlar. Çoklu parti yönetimlerinde, Amerika dahil olmak üzere, aynı rekabeti bastırma ve yerini sağlamlaştırma eğiliminin bulunduğunu görüyoruz.

Amerika tarihinden güçlü bir örnek vermek gerekirse, 20. yüzyılın ortalarında, 1930 yıllarında Amerikan başkanımız ve Yüksek Mahkememiz arasında o günün önemli siyasi konuları üzerine azımsanamayacak bir çekişme yaşandı. Burada, bence en büyük ve popüler başkanlarımızdan biri olan Başkan Franklin Roosevelt'in çabalarını içeren çelişkiye atıf yapıyorum. Fakat bu başkanımız yargıçların ve mahkemenin atanma şeklini değiştirerek Amerikan Yüksek Mahkemesi üzerinde kontrol kurmaya çalışmıştı. Tarihte bu noktada, Mahkeme Roosevelt'in siyasi gündeminin aksi yönünde kararlar veriyordu. Ve Roosevelt, Amerikan siyasi tarihindeki en popüler başkandı. Hala bugün de tarihte en çok oyu alarak iktidara gelmiş başkandır. Şu anda hakimlerimizin görev süreleri yaşam boyudur, bu arada ben bunun yanlış olduğunu düşünüyorum, insanların görevde çok

uzun süre kalmalarına neden oluyor. Hakimlerin belli bir süreliğine atandığı bir sistemi tercih ederim. Fakat çok uzun süredir mahkemede hizmet veren ve Başkan Roosevelt'in aktif devlet rolü ve ekonomiyi düzenleme çabalarını sürekli reddeden hakimlerimiz vardı. Roosevelt de Mahkeme'yi bitirmek ya da kendi iradesine boyun eğmesini sağlamak gerektiğine karar vermişti. Böylece Başkan Roosevelt 70 yaşını aşmış hakimlerin, yeni bir hakim ataması teklifini getirmişti. Böylece kimseyi mahkemeden çıkarmıyor, sadece 70 yaşını aşmış her bir hakim için yeni bir hakim getiriyordu. Bu kararlar meşhur kararlar olmasa da ve bu Amerikan tarihinin en meşhur başkanı olsa da Roosevelt "Bu güce ihtiyacım var çünkü bu hakimler yaşlanıyor ve mahkemenin bütün işlerine yetişemiyorlar" demişti. Bu değişiklik için öne sürdüğü neden buydu fakat herkes onun mahkemeler üzerinde siyasi güç kazanmak için bu şekilde bir düzenlemeye gittiği sonucuna varmıştı. Dolayısıyla popüler başkanın çabalarına karşı popüler olmayan bir mahkeme adına büyük bir geri çekilme olmuştu. Bu geri çekilme, Yüksek Mahkeme'nin bağımsızlığını siyasi organlar önünde savunması gibi şekillerde gerçekleşti. Bu tepki mekanizması hukuki ve akademik topluluğun Yüksek Mahkeme'nin bağımsızlığını savunmasını içeriyordu. Karşıt siyasi görüşlülerin Yüksek Mahkeme'nin arkasında durmasını içeriyordu. Ve sonuç olarak, Amerika Başkanı bu savaşı kaybetti. Bu değişiklikleri yapamadı ancak en önemlisi, bu savaşta yer alarak otoritesi, yasallığı ve güvenilirliğini azalttı. Bu savaştan sonra siyasi programındaki fikirlerin çoğunu hayata geçiremedi çünkü mahkeme üzerinde hakimiyet kurmaya çalışır gibi göründüğünden güvenilirliğini kaybetmişti. Bu olay ciddi bir siyasi gerileme olmuştu.

Bu, bütün demokratik sistemlerin güce sahip olanlarla o gücü sınamaya çalışanlar arasında bu gibi çelişkilerle karşılaştığını göstermek için size verdiğim bir örnektir. Benim burada vermek istediğim mesaj şu ki, dikkat etmemiz gereken, demokrasiyi ve demokratik kurumları anlamanın iki yolu olduğudur. Birçok demokratik sistemin tasarımında, özellikle Amerika'da yansıtılan daha çoğulcu demokrasi anlayışıyla, bir tür popülaritesi olan saf çoğunlukçu demokrasi tipi karşı karşıyadır. İkinci olarak, demokratik sistemlerin tümü, iktidarda olanların yerlerini sağlamlaştırması, kuvvetler ayrılığını en aza indirgemeye çalışması ile kaçınılmaz olarak karşılaşmaktadır; fakat bağımsız yargının bunu reddetmekte en başarılı kurumlar arasında olduğunu unutmamak gerekir. Ancak sonuçta, siyasi organlar ile çatışmalar yaşayan mahkemelerin gücü, iki organ ya da kurum arasındaki kurumsal çatışmadan daha fazlasına dayanmaktadır. Toplum görüşünün çatışmanın hangi tarafına destek verdiğine ve örneğin mahkemelerin bağımsızlığı ve bütünlüğü gibi unsurları koruyacak organize ve etkili menfaatlere dayanmaktadır. Toplum görüşünün düzenlenmesinde, bu riskli durumda yargı bağımsızlığı ve yargının bütünlüğünün korunmasında, devletin yargı ve yürütme organları arasındaki gerilimli yüzleşmelerde ve bir bütün olarak çoğulcu demokrasi anlayışının korunmasında devletin yargı organının hizmetinin desteklenmesinde hukuk camiası, özellikle bazı ülkelerde ve kesinlikle Amerika'da hukuki ve akademik topluluklar çok önemli kaynaklardır.

Burada duracağım ve sözü Harvard Hukuk Fakültesi'nden Prof. Richard Fallon'a bırakacağım. Prof. Fallon hukuk devleti ve Amerikan Anayasası ile Amerikan Federal Mahkeme sisteminde önde gelen isimlerden biridir.

Prof. Fallon: Bu cömert giriş için Profesör Pildes'e teşekkür ederek başlamak istiyorum. Bu konferansın organizatörlerine de ayrıca teşekkür etmek istiyorum çünkü profesyonel entelektüel hayatımdaki en büyük olaylarından biri oldu. 1976'da Türkiye'ye ilk defa gelmek benim için büyük bir onurdu. 1976'da geldiğimde bu güzel ülkeye ve muhteşem kültüre aşık oldum. Her zaman tekrar gelmek istedim ve bugün bu koşullar altında tekrar burada olmak beni çok mutlu etti. Bu koşullar altında burada olmak benim için mahcup edici bir tecrübe. Yıllardır akademik bir bakış açısıyla hukuk devletini çalışırken siyasi ortamda böylece fazla hukuk devletinin tartışıldığı bir ülkeye gelmek bana, açıkçası sahip olmak istemediğim şöyle bir hissiyat veriyor; saf akademik teorisyenler burada daha dayanıklı bir hukuk devleti vizyonu ya da anlayışı kurmak adına en uygun yolu bulmaya çabalayanlara yardım etmek zorundalar. Dolayısıyla şimdiki konuşmamda yapacağım şey, bir ülkenin dayanıklı bir hukuk devleti kültürünü tesis etmesi için gereken bazı kavramları ve gündemdeki hukuk devleti konularını akademik bir anlayışın ötesinde, sizin için netleştirmektir. Söyleyeceklerimi üç gruba ayıracağım. Birinci olarak hukuk devletinden bir siyasi ideal olarak bahsedeceğim. İkinci olarak hukuk devleti için gereken kültürel ön şartlardan bahsedeceğim. Üçüncü ve son olarak dayanıklı bir hukuk devleti için gereken doğru kültürel koşulların yaratılması sırasında karşılaşılan zorluklar ve daha kırılgan durumlardaki doğru kültürel koşullardan bahsedeceğim.

Öncelikle, hukuk devletinin bir siyasi ideal olarak görülmesinden bahsedeceğim, bu konuda çok eser var ve ben detaylardan bahsetmeyerek, bu konudaki çok sayıda eser arasında sadece iki alanda görüş birliği olduğunu vurgulamak istiyorum. İlk olarak, hukuk devletinin asgari şartının aynı toplumda yaşayan çoğu insanın hukukun egemenliği altında yaşaması gerektiği ve devlet ile devlet çalışanlarının bazı sınırlara tabi olması konusunda geniş bir görüş birliği bulunmaktadır. Devletin ilahi güce sahip olduğunu ileri sürdüğü veya devletin herhangi bir kontrole tabi olmadan çoğunluğun isteklerine göre hüküm sürdüğünü ileri sürdüğü durumlarda bir hukuk devleti rejimi söz konusu olmaz. Devlet ve kişiler üzerinde bazı sınırların olması gerekir. Üzerinde görüş birliği bulunan ikinci nokta hukuk devletinin bir aşama meselesi olmasıdır. Genelde bazı toplumlarda mevcuttur ve diğer toplumlarda değildir. Hangi toplumun hukuk devleti idealine nasıl yaklaştığı veya hangi toplumun ideal hukuk devletinden ne kadar saptığı hakkında konuşabiliriz. Ancak şunu anlamalıyız; öyle bir noktadayız ki, bu spektrum üzerinde olan şeylerin mükemmelliği söz konusu değil. Söz konusu görüş birliğinin arka planında hukuk devleti teorisyenleri arasında büyük bir görüş ayrılığı mevcut; bir tarafta çoğu insanın hukuk devleti altında yönetilmesi, devletin bazı hukuki sınırlamalara tabi olması, diğer tarafta ise hukuk devletinin farklı siyasi değerlerin veya eşitlik, adalet, insan çeşitliliği ve insan onuruna saygı gibi "Desiderata" değerlerin üzerine kurulmuş olması. Bu bölünme hakkında kanımca aklınızda bulunması gereken husus münakaşanın ne üzerine olduğu ve münakaşanın taraflarının hukuk devletinin siyasi çekişmeleri çözmek yerine organize edeceğinin bilincinde olmaları gerektiğidir. Münakaşa, insanların hukuk devletini ve böylece siyasi çekişmeleri nasıl en iyi şekilde anlayacağı hakkındadır. Örneğin bir kişi hukuk devletini asgari şekilde anlarsa, hukuk devleti için gerekli tek şey vatandaşların hukukun egemenliği altında yaşamasının sağlanması ve devletin bazı yasal sınırlamalara tabi olmasıdır; ancak bu, o kişinin, bu kriteri sağlayan her rejimin iyi bir rejim olduğunu düşündüğü anlamına gelmez. Aksine, bu görüşü savunanlar hukuk devletinin birçok siyasi ideal arasından sadece biri olduğu kanısındadır ve diğer siyasi ideallerin hukuk devletinden daha önemli olduğu birçok durum hayal edebiliyorum. Eğer çok adaletsiz bir rejim içerisindeyseniz, mesela eğer bir zamanlar Amerika'da bulunan köle rejiminde veya Güney Afrika'da bulunan ırk ayrımcılığı rejimindeyseniz, burada asgari düzeyde hukuk devleti bulunmaktadır. Fakat burada yapılması gereken doğru şey sokaklara çıkmak, mevcut hukuk devletini protesto ederek daha adaletli bir rejim kurmak olabilir. Düşünürlerin çoğunlukla hukuk devletinin dayanıklı anlayışı olarak adlandırdığı, içinde eşitlik ve adaleti bulunduran, daha çevreleyici bir anlayışı benimseyenler için, çatışma yok olmamakta fakat hukuk devleti başlığı altında sınıflandırılmaktadır. Eğer hukuk devletine bağlıysanız fakat tabi olduğunuz rejimde bir tarafta hukuk ve düzen varken diğer tarafta adaletsizlik veya haksızlık varsa, hukuk devletine saygı duyulmasını istersiniz. Hukuk devleti ideali kapsamında hukuk devletine saygının evde otararak otoritelerin dikte ettiklerini dinleyerek mi, yoksa protestolar yaparak söz konusu hukuk devleti içerisinde hukuk ve düzen ile birlikte bulunan adaletsizliklerin katlanılabilir olmadığını belirtmeyi mi ifade ettiği hususunda görüş ayrılıkları olabilir. Konuşmamın hukuk devletinin doğasına ilişkin ilk kısmını bitirirken söylemek istediğim şu ki, hukuk devletinden konuşmak kolaydır; fakat hukuk devleti çoğu zaman, mevcut siyasi münakaşaların çözülmesine hizmet etmekten çok siyasi münakaşaya yol açar.

Konuşmamda kısaca yer vermek istediğim ikinci husus hukuk devletinin dayanıklı anlayışında kültürel ön şartlar. Bu durumda sadece asgari düzen değil, aynı zamanda adalet, eşitlik ve arzu edilen siyasi rejim de mevcuttur. İlginç olarak, farklı konulardaki uzmanlar ülkeleri hukuk devleti anlamında ne kadar başarılı olduklarına ilişkin olarak bir hukuk devleti indeksine göre derecelendirmeye çalışmışlardır. Ben, International Justice Project tarafından yayınlanan son indeksteki en yüksek ve en düşük değerlere bakarak başarılı bir hukuk devleti rejiminde bulunması gereken kültürel ön şartlar hakkında bir şeyler öğrenebileceğimizi düşünüyorum. En başarılı ülkelerden başlamak istiyorum. Tahmin ettiğiniz üzere en üstte Kuzey Amerika'dan ve Avrupa'dan, fakat özellikle İskandinavya'dan liberal rejimler bulunuyor. En son yapılan sıralamaya göre Danimarka, bir numaralı sırada, İsveç ve Finlandiya onu takip ediyor. Fakat en üstte dört ve beşinci sıradakilerin hepsi İskandinav ülkeleri. Bu ülkelerin ortak noktası nedir diye soracak olursanız hepsi müreffeh, liberal ve homojen ülkeler fakat en önemlisi de insanların devlet çalışanlarının saydam olacakları ve işlerini hukuka uygun şekilde götüreceklerine dair beklentilerinin olmasıdır. Sıralamada en alt sırada Venezuela, Afganistan, Zimbabve, Pakistan, Kamerun Cumhuriyeti, Bolivya ve Nijerya'yı görüyoruz. Bu ülkelerin ortak noktasının ne olduğunu soracak olursanız, fakirlik, sömürgecilik adetleri, derin etnik veya dini ayrımlar ve devlet gücünün bireysel veya grup menfaatleri için sömürülmesi adetleri mevcuttur. Hukukçular hukuk devleti hakkında ve hukuk devletinin tesis edilmesi hakkında düşündüğünde genelde kurumsal reformlar, insan hakları beyannameleri, bağımsız yargı, kuvvetler ayrılığı gibi hususları düşünürler. Bu hususlar hakkında, sıralamanın en altındaki ve en üstündeki ülkeler için düşünmenizi, hayal etmenizi sağlamak için istedim. Eğer biri Danimarka'nın anayasasını ve siyasi kurumlarını alıp fakirlik, sömürgecilik adetleri, derin etnik veya dini ayrımlar ve devlet gücünün bireysel veya grup menfaatleri için sömürülmesi adetlerinin bulunduğu, sıralamanın en altındaki on ülkeden birine koysa, ne olur? Beklentim şu yönde, siyasi kurumlar hiçbir işe yaramayacaktır. Devlet gücünün bireysel veya grup menfaatleri

için sömürülmesi adetlerini bilen kimseler, bireysel veya grup menfaatleri için devlet gücünü sömürmeye devam edecektir. Dolayısıyla içinde yaşamak isteyeceğimiz bir hukuk devleti yapısının sağlanması açısından kültürel koşullar, resmi kurumların kurulmasından çok daha önemlidir. Eğer bunun Türkiye ile ilgisi varsa, ve kesinlikle olduğunu söyleyecek kadar bilgiye sahip değilim, bu ilginin yazılı anayasadan ziyade yazılı kültürü içerdiği kanaatindeyim. Türk Anayasası'nı inceleyen bir anayasa hukukçusu olarak, bana iyi görünüyor, kullanışlı görünüyor. Bana hukuk devleti indeksinde en üst sıradaki ülkelerin anayasalarından çok farklı görünmüyor. Eğer bir problem varsa, ki var demiyorum, bu kültürel bir sorundur ve yazılı bir anayasa metniyle düzeltilemeyecek tutumlar içermektedir. Yazılı bir anayasa metniyle düzeltilemeyecek tutumlar derken kastettiğim, anayasal metinler mükemmel değildir; hiçbir anayasal metin gelecekte olabilecek her bir neticeyi veya devletin yanlış yapabileceğini tahmin edemez. Bu gibi durumlarda, en iyi anayasalarda bile gerekli olan ölçülülük ve hüsnüniyet ruhu ile yaşamaktır; buna bazıları anayasanın lafzı yerine ruhu ile yaşamak derler. Anayasanın yalnızca lafzı değil, ruhu ile de yaşamanın sağlanması endişesi sözümü sizinle konuşmak istediğim son konuya getiriyor; dayanıklı ve cazip bir hukuk devleti için doğru anayasal ve kültürel koşulların hiç yokken yaratılmasındaki zorluk. Bu konuda siyasi düşünürler tarafından oldukça fazla eser yazılmıştır; düşünürler iki tarafa ayrılırlar. Bir taraf, oldukça pozitiftir. Dünyada olanlardan çok yapılması gerekenlerle ilgilenirler ve bu düşünürlerin çoğu, kültürel koşulların ancak birbirleriyle rekabet eden güçlü seçim bölgeleri ile karşılaşıldığında dayanıklı bir hukuk devleti için önemli olduğunu söylerler. Bu kimseler menfaatlerinin en iyi şekilde ancak uzun vadede anayasal demokrasi, insan haklarına saygı ve bağımsız bir savcılık ve bağımsız yargı sistemi ile sağlanabileceğini söyler. Bunların güçten düştüğü veya güç kazandığı durumların olabileceği zamanlar gelebilir ve bu sırada uzun vadede kurumsal bağımsız şekilde çalışan bir yargının olması onların avantajına olacaktır. Güçlü seçim bölgeleri arasında üstün bir sosyal anlaşma vardır ve bunlar hukuk devleti kurumlarının uzun vadede kendi avantajlarına çalıştıklarına inanırlar.

Öbür tarafa gelince, bu siyasi bilimcilerin söyledikleri şey algılananın ötesine geçen durumlar söz konusu olduğunda, karşı güçlerden isteklerini, potansiyel siyasi güçlerini bildiren bir tepki gelecektir. Eğer bu durum siyasi güçlerini popüler enerjiyi mobilize ederek kullanmak seviyesine gelirse uzun vadede hukuk devletinin sağlanması için işlevsel bir güç kullanmak gerekecektir. Bu siyasi bilimcilerin okulu hakkında en ilginç şey tamamen normatif olmamalarıdır. Şu anda siyasi güce sahip olanların doğru davranışlarını tanımlamakla ilgilenmezler. Sadece bunu bir çeşit kendi çıkarını düşünen kuvvetler ayrılığı sistemiyle sağlamak isterler, sağlam bir hukuk devleti kültürü olan devletlerin kendilerini idare etmeleri mümkündür. Öbür grup siyasi düşünürler daha normatiftir ve uzun vadede dayanıklı bir hukuk devletinin söz konusu olabilmesi için insanların tutumlarının doğru olması gerektiğini belirtirler. Bu doğru tutumların neler olduğunu sorarsanız, burada çoğunlukla üzerinde durulacak iki tutum mantık ve güvendir. En başta söylediğim üzere bir anayasa hukukçusu olarak mantık ve güven sağlama sanatı üzerine hiçbir tecrübem olmadan burada bulunmayı çok mahcup edici buluyorum. Ancak uzun vadede herhangi bir siyasi toplumda insanların mutlu olacağı bir hukuk devleti yaratmak için gerekli olan şeylerin bunlar olduğu konusunda ikna olmuş durumdayım. Mantıklı olmak adına söylenebilecek birkaç şey var; mantıklı olmak adına en basit fikir, her gruptan insanların sadece kendi bakış açılarından değil, başkalarının bakış açılarından ve pozisyonlarından bakıp, nasıl davranılmak istediği, ne zaman kendisine adil davranıldığı, bir siyasi çoğunlukta değil azınlıkta olsa hangi durumlarda adil davranılmadığını düşünmesi gerekmektedir. İnsanların akla yatkınlık hakkındaki bu genel bakış açısına adapte olmaları durumunda devletteki akla yatkınlık sınırların konmasını gerektirir. Siyasi güçten, demokrasi veya siyasi rejimlerin güç kollarından avantaj sağlaması seviyesinde avantaj sağlamak anlamına gelmez. Siyasi gücün kullanılmasında akla yatkınlık kısıtlamasının sağlanması, çoğunluğu, azınlık durumunda da memnun edecek ölçüde olmalıdır. Öbür önemli siyasi erdem ise güven erdemidir. Çünkü eğer siyasi rakiplerine güvenmezsen gücünü kullanırken kendini kısıtlarsın; ve bu gibi durumlar dünyada mevcuttur. Bunun Türkiye için doğru olduğunu söyleyecek kadar Türkiye'yi yeterince tanımıyorum. Ama dünyada çeşitli durumlarda hukuk devletinin sağlanması için atılması gereken en önemli adım güven erdemidir ve güven nasıl kurulur bilmiyorum, hukukçular ve ekonomistlerin ötesinde, güven kurmakta usta olan köprü kurucular aranmalıdır.

Uluslararası hukukçuların bu acizliği hakkındaki itirafı yaptıktan sonra, kalbimden gelen bir haykırışla konuşmamı sonlandırmak istiyorum. Ve bu haykırış dünyanın bir çok yerinde görülen bir durumun paradigmasıyla alakalı. Hukuk devletinin kırılgan ve hileli bir ortamda bulunduğu durumlarda siyasi liderler, Prof. Pildes'in söylediği gibi siyasi demokrasinin kurallarını değiştirerek veya gücün kollarını kullanarak, meçhul davalar veya yargıya müdahaleler aracılığıyla toplumun hukuk devleti mirasını boşa harcarlar veya hukuk devletinin gelişmesi için gereken güvene ihanet ederler. Siyasi liderlerin bu şekillerde davranması dünyanın her yerinde siyasi bir trajedi ve etik bir suçtur.

Moderatör Richard Pildes: Teşekkür ederiz ve sıradaki konuşmacımız Prof. Özbudun. Tahmin ediyorum ki kendisinin size tanıştırılmasına gerek yok. Ama söylemek isterim ki kendisi bana Türkiye'nin anayasal tarihi ve siyasi sistemini anlamam için ana rehberim oldu. Yakın zamanda kendisinin Constitutional System of Turkey (Türkiye'nin Anayasal Sistemi) ve Islamism, Democracy and the Liberalism (İslamizm, Demokrasi ve Liberalizm) adlı kitaplarını okudum. Bu eserlerden çok fazla şey öğrendim. Burada onunla beraber yer almaktan çok mutluyum ve şimdi sahneyi Prof. Özbudun'a bırakıyorum.

Prof. Özbudun: Bu son derece nazik sözler için Prof. Pildes'e çok teşekkür ederim. Ayrıca bu çok ilginç ve zamanında yapılan sempozyum için organizatörlere de teşekkür ederek başlamak istiyorum. Bu aktiviteye katılımcı olmaktan mutluluk ve gurur duyuyorum. Ve ayrıca organizatörleri bu kusursuz organizasyon ve harika misafirperverlik için tebrik etmek istiyorum. Zamanında demiştim çünkü zamanlama da kusursuz. Çünkü bugünlerde hukukun üstünlüğü, yargı denetimi ve Prof. Pildes'ın dikkat çektiği tehlikelerden çoğunlukçu eğilim ile alakalı etkili bir biçimde tartışıyor ve münakaşa ediyoruz. Bu konuya daha sonra değineceğim. Yine en temel kavram ile başlayalım; hukuk devleti.

Çok basitçe ve kısaca hukuk devleti idari makamların tüm eylem ve işlemlerinin hukuka bağlı olduğu sistemdir. Hukuka uygunluk içinde olunmalı ve bu uygunluk bağımsız yargı otoriteleri tarafından incelenmelidir. Hukuk devleti ilkesi güvenlik, kesinlik ve öngörülebilirlik gibi çok temel insani ihtiyaçları karşılar. Başka bir deyişle hukuk devleti devlet yetkililerinin keyfi uygulamalarına karşı bireyleri korur. Bu itibarla tarihsel açıdan konuşmak gerekirse hukuk devleti anayasacılık ve anayasal demokrasiden önce gelmektedir. Dünyadaki ilk yazılı anayasalar Amerika Birleşik Devletleri ile Fransa anayasalarıdır. Ancak bundan bile önce hukuk devletinin bazı unsurları dünyanın bazı şanslı bölgelerinde görülmekteydi. İzin verilirse size anlatmak istediğim ünlü bir hikaye var; Prusya kralı büyük Frederick ile bir yel değirmeni sahibi arasında geçen konuşma. Frederick ülkesini gezerken çok güzel bir tepe görmüş. Orayı çok sevmiş. Tepenin doruğunda bir yel değirmeni varmış. Frederick bu yeri muhtemelen yazlık tarzı bir şey yapmak için almak istemiş. Ancak yel değirmeninin sahibi olan yaşlı köylü burayı satmayı kabul etmemiş. Frederick sinirlenmiş ve "Benim kim olduğumu bilmiyor musun? Ben bu ülkenin kralıyım ve burayı zorla senden alabilirim" demiş. Yaşlı adam cevap vermiş; "Ama Berlin'de hakimler var." Yani 18. yüzyılın sonunda bile Berlin'de ve dünyanın bazı şanslı yerlerinde hakimler vardı. 19. yüzyılda Amerika ve Fransa örneklerini izleyen Avrupa'nın birçok ülkesine anayasacılık dalgası geldi. Bunlar temel olarak anayasacılığın esas aracı olan ve hakların ve bireylerin özgürlüklerinin temel garantisi olan güçler ayrılığı ilkesini, yani yasama yürütme ve yargı ayrılığını esas almaktaydı. Zaman geçtikçe özellikle parlamenter sistemlerde yasama ve yürütme arasındaki ayrım daha az anlamlı oldu. Çünkü parlamenter sistemin mantığı iki kurum arasındaki bu yakın operasyonda taşmayı destekler. Muhtemelen buna en iyi örnek İngiltere örneği parlamenter hükümet sisteminin yapısında olan "Westminster tipi demokrasi"dir. Ancak hükümet sistemi ne olursa olsun yargının bağımsızlığı güçler ayrılığının değişmez kolonudur. Bağımsız yargı olmadan anayasal demokrasiden hatta anayasal sistemden bahsedemeyiz. Ve bağımsız derken siyasi organların özellikle yasama otoritesinin baskısına tabi olmayan bir erkten bahsediyoruz. Yine tarihsel açıdan konuşmak gerekirse hukuk devleti ilkesinin gelişmesinin ilk aşaması idarenin eylemleri üzerinde yargısal denetim kurmak olmuştur.

Bu, iki şekilde gerçekleştirilebilir: Anglo-Amerikan sisteminde olduğu gibi tek bir yargı olabilir veya Fransız ve kıta sisteminde olduğu gibi genel mahkemelere ek olarak ayrı bir idari yargı bulunan sistem esas alınabilir. İdari yargıçların idari kurumlar ile aynı teminatlara ve bağımsızlığa sahip olması koşuluyla her iki sistem de hukuk devleti ilkesi ile oldukça uyumludur. Fransız Meclisi tabiri caizse ilk prototip olmuştur. Ama yeterince erken zamanda Fransızların 1867'ye kadar uzanan "Conseil d'Etat"dan ziyade Osmanlı İmparatorluğunda olan Danıştay modeli taklit edilmekteydi yani neredeyse bu, bir buçuk yüzyıllık bir tarihtir. Bir başka gelişme kanunların anayasaya uygunluğunun gözden geçirilmesinin başlangıcıyla gerçekleşti. Bu çok önemli bir adım oldu ve biz bunu Amerikan tecrübesine, 1803'teki ünlü Yüksek Mahkeme kararı Marbury vs. Madison'a borçluyuz. Ancak bu modelin kıta Avrupası'nda ve dünyanın başka bir yerinde kabul edilmesi çok zaman aldı.

Prof. Pildes'in bahsettiği üzere uzun bir süre kıta Avrupa'sında baskın teori genel irade ve seçilmiş milletvekillerinin genel iradenin temsilcisi olduğuydu. 'La Loi Comme Expression de la Volonté Generale' isimli çok ünlü bir Fransız kitabını hatırlıyorum. Rousseau gibi genel iradenin mutlak doğasına inanıyorsanız, o zaman doğal olarak anayasal kanunların yargısal denetimine ihtiyaç hissetmezsiniz. Çünkü kanun, genel irade tabirine eşittir. Bugünlerde kesinlikle bu bizim demokrasi anlayışımız değildir. Bizim demokrasi anlayışımız çoğunlukçu kavramlardan son derece uzak. Dediğim gibi Anayasallığın yargısal denetiminin Avrupa ile Avrupa'daki iki

veya üç nispeten daha küçük ülkeler, Avusturya, Çekoslovakya ve kısa ömürlü İspanya Cumhuriyeti arasında yol alması biraz zaman aldı. Ancak her üç örnekte, kısa ömürlü Avusturya'da ve Çekoslovakya'da Nazi İmparatorluğu tarafından yürürlüğe kondu ve İspanya Cumhuriyeti, elbette, iç savaş ile çökmüş idi. Ama gerçek dalga ikinci dünya savaşından sonra başladı; demokratik bir anayasa için kendi savaşlarını vermelerinin ardından Almanya'da ve İtalya'da Anayasa mahkemelerinin kurulması ile… Fransa da gruba 5. cumhuriyeti ile "Council Constitutionel"in kurulması ile katıldı. Türkiye 1961 Anayasası ile Anayasa Mahkemesini kuran ilk Avrupa ülkelerinden biri oldu. Yarım yüzyılı aşkın süredir Anayasa Mahkemesi, Türk siyasi ve hukuk sisteminin önemli bir parçası olmuştur. Özellikle benim eski hocam Sam Huntington'ın kullandığı tabir olan "demokratikleşmenin üçüncü dalgası" ile Anayasa mahkemeleri Avrupa'nın neredeyse demokrasiye adapte olan her bölümüne ve ayrıca Asya, Latin Amerika, hatta Ortadoğu ülkeleri gibi dünyanın bazı başka ülkelerine yayıldı. Bugün biz anayasaya uygunluk incelemesini az çok anayasal demokrasinin ve hukuk devletinin vazgeçilmez bir unsuru olarak değerlendiriyoruz, çünkü anayasaya uygunluk incelemesi olmasa Anayasanın üstünlüğü pratik önemi bulunmayan, boş bir slogan haline gelir. Size bizim anayasal tarihimizden bir örnek vereceğim. İlk cumhuriyetçi anayasa olan 1924 Anayasası katı bir anayasaydı. Anayasa değişikliği üçte iki çoğunluk tarafından kabul edilmek zorundaydı. Ve anayasa, hiçbir kanun maddesinin hiçbir koşul altında anayasaya aykırı olamayacağı cümlesiyle anayasanın üstünlüğü konusunda çok güçlü bir ifade içermekteydi. Ancak gerçek bir anayasal demokrasi için, Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen ve anayasa ile çatışma içinde olan kanunların yargısal denetimi olmadan, anayasanın üstünlüğünün beyanı yeterli gelir mi? Anayasa uygunluğun yargısal denetimi gibi gerçek bir çözümün, gerçek bir aracın varlığı gereklidir.

Hukuk devletinin gerçek bir siyasi anlam taşıması, sadece yazılı kurallar meselesi olmaması aynı zamanda özellikle siyasi ve hukuki kültür olmak üzere o ülkenin kültür meselesi olması konusunda Prof. Fallon'a katılıyorum. Ancak hukuk devleti ve yargı bağımsızlığının etkili hale gelmesi için her zaman ek kurumlara ihtiyacımız vardır. Hukuk devletini anayasanın en üstün özelliklerinden biri olarak ilan etmek tek bir adımdır. Ayrıca anayasanın yargının bağımsızlığını yüce ifadelerle ilan etmesi oldukça mümkündür. Tekrar 1924 Anayasası'ndan örnek vermek gerekirse, yargı ayrı bir güç olarak nitelendirilmiş, yargının bağımsızlığı ele alınmış hatta Büyük Millet Meclisinin veya Bakanlar Kurulunun bile herhangi bir yargı kararını erteleyemeyeceği veya değiştiremeyeceği söylenmiştir. Bunlar tabi ki çok faydalı ilkeler, ancak hakimlik teminatı veya hakimlerin hususi konularını düzenleyecek bağımsız bir yargı yüksek kurulu gibi kurumların eksikliği yaşandı. Bu nedenle tüm bu ilkeler boş sloganlardan ibaretti. 40'lı yılların ortasında tek partili dönemden çok partili döneme geçtikten sonra bile yargı yetkisi yürütmenin kolu olan Adalet Bakanlığının ve Bakanlar Kurulunun etkisi ve yetkisi altında kalmıştır. Bunun sebebi hakimlerin mesleği ile ilgili kararlardan sorumlu bir bağımsız kurumun olmamasıydı. Tekrar belirtmek gerekirse, bu oldukça mühim bir kusurdu. Ve 1961 Anayasası Anayasa Mahkemesi ayrıca Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu kurdu. Aynı sistem az çok mevcut anayasa olan 1982 Anayasası ile devam edecekti.

Kalan üç dakika içinde Prof. Pildes'ın ana fikrine geri dönelim; demokrasideki çoğunlukçu eğilimin tehlikesi. Çoğunlukçu bir partinin, özellikle egemen partinin egemen olmak, araçları devre dışı bırakmak için devletin diğer kurumlarını kontrolü altına almasını siyaset bilimi literatüründe yatay sorumluluğun araçları olarak adlandırırız. Üzülerek bunu söylemek zorundayım ki bugünlerde Türkiye'de yaşanan durum budur. Yargının bağımsızlığı ile ilgili çok önemli reformların 2010 Anayasa değişikliği ile yapılmış olması çok acı ve ironik bir gerçektir. Değişiklikler çoğunluk partisi AKP'nin milletvekillerinin oylarıyla kabul edilmişti. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısı daha çoğulcu ve daha bütünüyle yargıyı temsil edebilir hale getirilmişti. Adalet Bakanı'nın rolü neredeyse temsili bir role düşürüldü. Hepimiz yargının bağımsızlığı ve anayasal demokrasi amaçlarına hizmet eden bu reformları destekledik. Ve ironik bir son olarak, şu an mevcut çoğunluk partisinin kendisinin oluşturduğu yada en azından şekillendirdiği kurumlarla mücadele ediyor olması üzücü bir gerçektir. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısını değiştirmek, Adalet Bakanı'nın rolünü arttırmak, muhtemelen Anayasa Mahkemesi'nin yapısını değiştirmek gibi eğilimler, en azından söylemler söz konusu. Şu anda bunlar siyasi tartışmanın konuları. Detaya girmeyeceğim. Elbette Anayasa değiştirilmediği sürece sistemi bu kadar kökten değiştirmek mümkün olamayacaktır. Ve şu anda iktidar partisi anayasa değişikliği için gerekli çoğunluğa sahip değildir. Sorularınız varsa yanıtlamaktan mutluluk duyacağım ve sabrınız için çok teşekkür ederim.

Moderator Richard Pildes: Çok teşekkürler. Son konuşmacımız Profesör Heather Gerken. Kendisinin Yale Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde hukuk profesörü olduğunu belirtmiştim fakat bunun yanında kendisi demokrasiye ilişkin yasal konularda, demokratik süreçlerde ve anayasa hukukunda uzman. Ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki farklı eyaletler arasındaki demokratik farklılıkları ve seçim sistemini nasıl yürüttüklerini ölçmeye çalışan "Democracy Index" adlı kitabın yazarıdır.

Prof. Heather Gerken: Çok teşekkür ederim. Cömertliklerinden dolayı sempozyumun organizatörlerine teşekkür etmek istiyorum. Salondaki avukatlara da ayrıca teşekkür ederek başlamak istiyorum. Çünkü uzun süreden beri ilk defa avukatların yaptıkları şeyler bana ilham verdi. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki avukatlar genelde ilham vermezler. Ne kadar onurlu bir mesleğin bir parçası olduğumuzu bana hatırlattığınız için teşekkür ederim.

Benim yorumlarım oldukça tematik olacak. Amerika'da beysbolda dördüncü vuruş, "clean-up" vuruşu olarak adlandırılır. Ben de "clean-up" vuruşu yaparak anayasalar ve kültür arasındaki resmi ve gayri resmi kurumlar arasında bulunan bağlantı hakkında konuşurken kullanacağım kelimeleri veya çerçeveleri geniş tutacağım. Ancak şahsen ben, hukuk devleti konusunu daha geniş açıdan ele alan ve çoğunlukla tek örnekler veren Prof. Fallon'nun aksine bu konuya, daha önceden bu konu hakkında konuşma yapan Prof. Pildes gibi daha az genelleme yaparak değineceğim. Tüm profesörlerin bir tanım yaparak başlaması gerekir, buna göre ben de benimkiyle başlayacağım. Hukuk devletinden bahsediyorsak hukuk devleti ile kuramcıların tabiriyle hukuk ile yönetmek arasındaki farkı çizmemiz gerekir. Hukuk devleti ile kastedilen öngörülebilir ve adil bir grup kurumsal düzenlemeyle hukukun adil ve güvenilir biçimde uygulanmasıdır. Bu bağlamda hukuk, halkını koruyan bir araçtır. Hukuk ile yönetmek, hukukun, devletin ya da liderlerin amaçlarına hizmet eden bir sistemdir, ve bu sistemde hukuk adil ya da güvenilir biçimde uygulanmayabilir ve hatta insanları için bir baskı aracı, kalkandan ziyade bir kılıç haline gelebilir.

Söz konusu ayrımın sebebi açıktır. Resmi kurumlar ve hukuk vatandaşlarını korumak için vardır ama aynı zamanda güçlünün çıkarları için kullanılabilirler. Paneldeki herkesin kabul ettiği üzere, sadece resmi kurumların ve hukukun varlığı, dayanıklı, iyi işleyen bir demokrasiyi garanti edemez. Hukuk devletinin nasıl korunması hakkında konuşurken hukukla kurumları beraber kullanmamın yanlış olduğu düşünülebilir. Daryl Levinson'ın belirttiği üzere, herkes hukuk ve anayasanın iktidarda olanların "parşömen engeli" olarak anılabileceği fikrine aşinadır. İnsanlar, kurumların parşömen kağıtlarında yazan kuralları gerçeğe dönüştürebileceğine inanma eğilimindedirler. Kurumlar sıkça önemli rol oynarlar ve Levinson'ın bize anımsattığı üzere iktidarda olanların hakları göz ardı ettikleri gibi kurumları da göz ardı edebileceklerini unutmamalıyız. Yargı denetimini ele alalım. Yargının varlığı yargı denetiminin resmi gücü ile yetkilendirilmiş olsa dahi hukuk devletini garanti etmez. Güce sahip olanlar, anayasal garantiyi görmezden gelip, etrafından dolaşıp, hatta asimile ettiği ölçüde yargıyı da görmezden gelebilir, etrafından dolaşabilir, ve asimile edebilir. Kurumlar iyi işleyen bir demokrasi için gereklidir ancak sadece gereklidir, yeterli değildir. Ve bu, beni anayasal teorideki merkez bulmaca olduğunu düşündüğüm konuya getiriyor. Parşömen kağıtlarında kalan kuralları nasıl gerçeğe dönüştürebiliriz? Yazılı garantileri gerçeğe nasıl çevirebiliriz? Hakların boş söylemlerden fazlası olduğunu nasıl garantiye alabiliriz?

Bu anayasal hukukun temel sorusudur. Bu anayasal teorinin çok dikkatini çekmemiştir, en azından Amerikalı olanların. Bunun sebebi bizim parşömen engellerimizin Amerika'da gerçeğe dönüşmesi olabilir. Sonuç olarak hukuk devletine ulaşmak için gereken koşulları tanımlamaya çok zaman harcadık ancak ilk etapta gerekli koşulların sağlanması için hangi araçların tanımlanması gerektiğine zaman harcamadık. Ben de bu konudaki çekincelerimi dile getirerek konuda giriyorum. Yine de ben Amerikan anayasal sisteminin en büyük zayıflığı olduğunu düşündüğüm seçim sisteminde çok fazla çalışma yaptım. Bu alanda iktidarda olanların çıkarları büyük rol oynamıştır. Biz bu alanda, en gelişmiş demokrasilerin sistemlerini yönetmek için kullandıkları resmi kurumlardan yoksunuz. Bu alanda değerli oy kullanma hakkımızı koruyacak yeterli güce sahip bağlayıcı hukuki garantimiz yoktur. Bu alanda ayrıca dayanıklı iyi işleyen kurumsal kültürlerin nasıl geliştiğine dair yönlendirme bulabiliriz. Ben de çalışmamın bu yönünden çıkardığım bazı dersleri bugün sizinle paylaşmak istiyorum. Tüm mesele, gelişmekte olan kurumların siyasi rüzgarlara karşı dirençli durması için parşömen engelleri gerçeğe dönüştürmeye odaklanmaktır. Ancak Prof. Fallon'ın tevazuu ile uyumlu olarak şunu belirtmeliyim ki, bunlar bu durum dışında pek faydalı dersler olmayabilir. Özellikle diğer yerlerdeki kadar yüksek olan bu menfaatler varken.

Anayasa hukukçuları hukuk devleti hakkında konuşurken fark edilen ilk şey, resmi kurumlar ya da resmi hukuk üzerine oldukça fazla odaklanıldığıdır. Ve esnek hukuk (soft law) diye adlandırabileceğimiz, gayri resmi kurumların görmezden gelinmesidir. Esnek hukuk terimi örneğin hükümet yetkililerini veya diğer meslek mensuplarını hatta toplumun diğer kesimlerini bir araya getiren normları ve uygulamaları içerir. Yazılı veya yazısız veya kamu

tarafından icra ediliyor olabilirler ancak etkili bir biçimde davranışı biçimlendirmişlerdir. Ve iktidarın yapıp yapamayacakları hakkında limitler koymuşlardır. Gayri resmi kurumlar ve esnek hukuk çoğunlukla hukuk devleti kavramını hayata geçirirler. Bunlar parşömen engellerini gerçeğe dönüştürebilmektedirler. Uzaktan bakıldığında, bir ülkenin doğru tür resmi kurumlara ve bağlayıcı hukuka sahip olması dolayısıyla hukuk devleti ilkesine bağlı olduğu düşünülebilir. Ancak, bu resmi kurumların çevresinde birtakım dayanıklı gayrı resmi normlar ve uygulamalar olmadan, bağlayıcı hukukun yanı sıra bağlayıcı olmayan esnek hukukta bulunmadan ve anayasal garantiler ile anayasal kültür mevcut olmadan, o ülke hukuk ile yönetiliyor olabilir ancak hukuk devleti ilkesine bağlı değildir. Hukuk devleti hakkında düşünürken, resmi kurumlarla gayri resmi kurumlar arasındaki ve bağlayıcılığı olan ile bağlayıcılığı olmayan hukuk arasındaki etkileşime odaklanmak gereklidir.

Kısaca asıl soru parşömen engelleri iktidardakilerin bunlara itibar etmemeyi seçebilme ihtimalleri varken nasıl gerçekten uygulanan kurallara dönüşebilirler? Resmi kurumlar yine aynı şekilde iktidardakilerin bunlara itibar etmemeyi seçebilme güçleri varken neden güçlü kurumlara dönüşsünler? Bağlayıcılığı olmayan hukuk neden bağlayıcılığı olan hukukun uygulanabilmesi için önem taşısın? En azından kısmen bir cevaba ulaşmak için sosyolojiye, bir taraftan sosyal psikolojiye diğer bir taraftan siyasal bilimlere bakmamız gerekmektedir. Bağlayıcılığı olmayan hukuk gayri resmi bir iktidar kaynağına dayanmaktadır; akran baskısı. Bu odadakilerden ergenlik döneminde ya da daha küçük çocuğu olanlar, akran baskısının karanlık yüzüne aşinadır. Ancak akran baskısının faydaları da bulunmaktadır. Akran baskısı, siyasi liderler ve sıradan vatandaşlar çocuk ve genç gibi davrandıkları için işe yaramaktadır. Başka insanların ne düşündüğünü umursarlar. Ve muhtemelen en çok önemsedikleri şey kendi çevrelerindeki insanların fikirleridir. Toplum bilimciler, kişilerin uyum sağlama baskısı için geliştirdikleri davranışları belirlemek için geniş kapsamlı çalışmalar yapmışlardır. Her ne kadar akran baskısı anlamsız durumlara sebebiyet verebilse de hukuk devleti için yararlı sonuçlar doğurabilir, çünkü sınırlar dışındaki kimi içeriği belirler. Örneğin akran baskısının küçük versiyonu olarak profesyonel gruplar düşünülürse, muhasebeciler, doktorlar, avukatlar gibi, bu gruptakiler yapılan işler ile ilgili ortak normlara sahiptirler. Ve bu normlar genellikle gayri resmi olduğundan, kabul edilen davranış biçimlerinin kapsamını sınırlarlar. Profesyonel kimliğiniz, belli uygulamalarla, kişisel hislerinizle iç içe geçtiğinde iyi bir iş yapıyor olup olmadığınız bu normlara uyumunuza bağlıdır. Kültür ise ayni görevi kitlelerde yerine getirir. Baskı sadece bireylerin davranışlarını şekillendirmez. Kurumların, hatta ulus devletlerin davranışlarını, normal şartlar altında kaçınacakları kurallara uymaya yönelik şekillendirebilir. Sosyal bilimler araştırmaları, ulus devletler arasındaki büyük kültürel ve kaynak farklılıklarına rağmen, ülkelerin, bilim adamlarının "ulus devletlerin nasıl olması gerektiğine ilişkin ortak modeller ya da metinler" dedikleri yöntemleri izlediğini ortaya koymuştur. Taklitçilik, kültürel ya da ekonomik faktörlerin baskın çıkacağını düşündüğümüz alanlarda dahi söz konusu olmaktadır. Örneğin, şaşırtıcı bir biçimde, kara ile çevrili ülkelerin ordularını tasarlarken global standartlardan etkilendikleri görülür. Bu etkiler o kadar güçlüdür ki kara ile çevrili ülkelerde liman olmamasına rağmen deniz donanması görürsünüz. Yani neredeyse hiç bilim adamı olmayan iki ülke etnik rapor yayınlamak ve aslında ülkelerinde yaşayamayan bilim adamlarına rehberlik etmek için bilim politikası kitabı oluşturuyor. Başka bir deyişle nasıl iyi bir ulus devleti oluşturacağımıza dair metnimiz bize sadece ne yapmamız gerektiğini değil, aynı zamanda ne yapmamamız gerektiğini de söylüyor. Birçok ulus devletin yapabileceklerinin dışında yer alan birtakım şeyler var, iyi ulus devletlerin kendi vatandaşlarına asla yapmayacağı ve yaparsa liderlerinin hala başını dik tutamayacağı şeyler. Bu, bağlayıcılığı olmayan hukukun çalışma biçimidir. Kurumlar, genel hatlarıyla kişilerle aynı sebeplerden dolayı birbirini taklit etmektedirler. Neticede kurumlar da insanlar tarafından yapılmıştır. Sosyologlar, saygın hale gelen ve model olan metnin akran baskısı ve toplumsal taklit üstünde durmaktadırlar. Liderler iyi bir ülkenin lideri olmak isterler. Ve etraflarındaki dünya kendilerine iyi bir ülkeyi nelerin oluşturacağına dair sinyaller vermektedir. Hepsi olmasa da bazı parşömen engellerin güçlü hale gelmelerinin sebebi anayasal metnin kutsal olması değil, anayasal metne kutsalmış gibi davranmamız gerektiğini düşünmemizdir.

Siyaset bilimi parşömen engellerin nasıl gerçek olanlara dönüştüğü sorusuna ikinci bir cevap sunar. Burada cevap psikoloji ve özsaygıdan çok güç ve kişisel çıkarlar ile alakalıdır. Resmi kurumlar ve bağlayıcı hukuk, daha önce de bahsettiğim gibi, kendiliğinden güç ile aşılanmamışlardır. Kaçınılabilirler, göz ardı edilebilirler. Öte yandan organize olamayacak ve bütünleşecek gücü olmayanlar için ise yararlı bir öngörü sağlarlar. Siyaset bilimcilerin "koordine edici cihaz" olarak adlandırdıkları iradelerini temsil eder. Muhalefeti organize etmek her zaman zordur. Çünkü çıkarlarınız etkisiz hale gelecek ve çeşitlenecektir. Her muhalefet odak nokta oluşturacak, harekete geçmek için sebep sunacak bir çağrıya ihtiyaç duyar. Gücü elinde tutanlar resmi kurumları ve bağlayıcı hükümleri yok saydıklarında ise tam olarak da muhalifler için bu odak noktası temin edilmiş olur. Bu nokta sadık muhaliflerin koordine olma cihazı olarak görev yapar ki bu cihaz kendini anayasal düzeni sağlayarak tamamlar. Sadık muhalifler, bunu yaparak, anayasal güvencelerin önemini pekiştirmiş olurlar. Ardından resmi kurumlar resmi olmayanlara yol açmış olur. Bağlayıcılığı olan hukuk bağlayıcılığı olmayan hukuka yol açar.

Resmi gücün ve gayri resmi gücün bir araya gelmesinin ikinci bir yolu daha vardır. Resmi bir kurum, yargı organı veya temsili kurum olarak oluşturulduğunda, bir takım çıkarlar onun çevresinde bir araya gelirler ve devam eden varlığına dahil olurlar. Dahası, resmi kurumlar, genellikle, güçlü kurumsal normların geliştirildiği bir durum oluştururlar. Gerçekte, herkesi aynı çatı altında toplarlar ve ortak bağlılıkların aktarıldığı bir tür profesyonel ve sosyal ağ oluştururlar. Bunun doğruluğu özellikle aynı çatı altında çalışanlar ortak mesleklerden geldiğinde geçerlidir, bu aynı zamanda normların şekillendirilmesine katkıda bulunan bir unsurdur. Örneğin yargı organının oluşturulması, düzenli etkileşim sayesinde, birtakım ortak güçlü profesyonel normlara, zorunlu olmadıkları halde bağlı kalan yargıç ve avukatlara ev sahipliği yapar.

Bunun biraz garip geldiğinin farkındayım, bu nedenle size ABD'den, federal bürokrasinin hükümet gücünü denetlemesinde rol oynayan bir örnek vermeme izin verin. Yürütmenin isteklerini göz ardı eden bir bürokrasinin hukuksuz olduğunu düşünebilirsiniz. Öte yandan güçlü bir hukuk devleti temasında, Prof. Pildes'in ortaya koyduğu gibi, bir çeşit çoğulculuk ve güçler ayrılığı mevcut olmalıdır. Çoğunluğun veya hükûmetin isteklerinin sorgusuz sualsiz değil, sorgulanarak yürütülmesinin gerekir. ABD'de bunu paralel devlet olarak değil, çoğulculuk olarak adlandırıyoruz ve kazananın yönetme gücüne uygun bir kontrol mekanizması olduğunu düşünüyoruz. Öyleyse bürokrasi burada neden bir anlam ifade ediyor? Çünkü bürokrasinin gücü, yürütmeyi kontrol etme yetkisiyle resmi olarak donatılmış yargı veya yasamanın aksine, bağlayıcı kanunlardan değil bağlayıcı olmayan hukuktan gelmektedir. Bürokrasi, yürütme organının içinde kurulu bir içsel denetleme ve dengedir, ve görevi anayasada hatta bağlayıcı kanunlarda dahi yazılı değildir. Her şeye rağmen bu görevi yerine getirebilir ve resmi güçler ayrılığı kadar önemli olabilir.

Peki neden böyledir? İdari kurumlar neticede bağlayıcı kanunlarla yönetilen resmi kurumlardır. Teknik bir mesele olarak Başkana rapor verirler ve onun emirlerini yerine getirmek için oradadırlar. Bunlara rağmen, bürokrasi yürütme gücünü denetlemede önemli bir rol oynar. Beyaz Saray'da çalışmış kime sorarsanız sorun, güce ulaşmadaki en büyük engelin onların altında çalışanlar olduğunu söylerler. Kurumlar kendileri dahi genellikle ortak bir misyon altında birleşirler. Güçlü profesyonel ağlar ve ortak bir gelenekle çalışırlar. Bu, dalgalar halinde çarpan politikaya rağmen, onların neyin yapıldığı ve yapılmadığına ilişkin güçlü normlar oluşturmalarını sağlar. Bazı akademisyenler, Amerika'daki sivil hizmetin, yürütmedeki güçler ayrılığının bir parçası, dışsal bir güçler ayrılığı olduğunu söylemişlerdir.

Şaşırtıcı biçimde, hukukçular, yürütmenin aşağıdan kontrolünde, özellikle güçlü bir rol oynamışlardır. Tabii ki onlar da, diğer kurumlar ve bölümler gibi, aynı normlar tarafından yönetilirler. Bunun dışında profesyonel kültür ile de bir araya gelirler ve yetilerini bu yüzden sadık muhalifler olarak yetilerini organize ederler. Dayanabilecekleri tek şey güçlü ortak normlar değildir. Hali hazırda kullanılabilir, yürütme rotasından fazla şaştığında, ortak noktada birleşecekleri, koordine edici cihazları bulunmaktadır. Bunlar, Başkan'ın hiçbir zaman bürokrasimizin yoluna çıkmadığı anlamına gelmemektedir. Kimi zaman kişisel çıkarlar ve güç politikaları mücadeleyi kazanır. Yine de kişisel çıkarların ve güç politikalarının, güçlü resmi olmayan kurumlar ve dayanıklı gayri resmi normlar karşısında savaşı kazanması oldukça güçtür.

Bu normların nasıl oluşturulduğu konusunda özellikle ilgilendim çünkü seçim hukuku üzerinde çalıştım. Açık sözlü olmak gerekirse, seçimleri yöneten bürokrasi yeterli güçte olmadığı sürece, bu normlardan daha çok ihtiyacımız var. Çünkü politikacıların istek ve baskılarına dayanabilecek kadar güçlü normlar yok. Çalışmalarımda açıkça anladım ki, profesyonel bürokrasinin yeşermesi için, politikacıların baskılarına dayanabilecek kadar güçlü normlar için iki husus önem taşıyor: İlki, neredeyse insan hakları ve çevre reformları veya yozlaşma reformuyla ilgisi olan herkesin bel bağladığı indeks veya sıralamalar. Bu sıralamalar yanlarında kanunun gücünü taşımıyorlar ama önde gelen ulus devletlerin yöneticileri için önem taşıyorlar. Bu nedenle bu indekslerde nerede olduklarını önemsiyorlar. Özellikle kendilerine eş durumda olanlara kıyasla nerede olduklarını önemsiyorlar. Bunun sebebi, kendileri hakkındaki görüşlerinin bu indekslerde olmaları gerektiğini düşündükleri yerde olup olmadıklarına bağlı olması. Ancak Amerikan başkanlarının idari bürokrasi ve özellikle hukukçularla olan tecrübelerinden de anlaşıldığı gibi, içsel baskılar da önemli. Burada yine, bu grupların resmi bir gücü olmamasına rağmen güçlü oldukları belirtilmelidir. Her mücadeleyi kazanamamalarına rağmen, Başkan'ın belli uygulamalardan sapmasını

oldukça maliyetli hale getirerek Başkan'ın bir takım savaşları kazanmasını engelliyorlar. Dış baskılarla birlikte bu normlar muhalefet için koordine edici araçlar sağlıyor ve bazı hareketleri sınırın dışına itiyorlar. İşleyen bürokrasi, Başkan'a yapamayacağı bazı şeyler olduğunu anlatıyor ve bu işlevsel demokrasi için kıymetli bir şeydir.

Ortada büyük bir konu olduğunu ve sihirli bir çözüm veya kolay bir başarı tarifi olmadığını biliyorum. Durumun ülkeden ülkeye ve kurumdan kuruma önemli ölçüde farklılaştığını biliyorum. Bazen bütün çabalara rağmen hukuk devletinin kurulmasının başarısız olduğunu da biliyorum. Öte yandan hukuk devletini oluşturan kurumların ve kanunların nasıl beslenmesi gerektiğinin odağı sadece resmi kuruluşlar ve bağlayıcı kanunlar değil resmi olmayan kurumlar ve bağlayıcı olmayan kanunlar da olmalıdır. Sadece haklar ve güvencelere değil, onları koruyan bürokratik ve profesyonel kültürlere de odaklanmamız gerekiyor. İçsel güçler ayrılığı konusunda da dış güçler ayrılığı kadar düşünmeliyiz. Böylece hukuk devleti tanımlamamız yalnız bağlayıcı kanunlar ve resmi kuruluşların güç denetlemesi değil, bağlayıcı olmayan kanunlar ve resmi olmayan kuruluşların da bu çabayı desteklemesi ve güçlendirmesi olmalıdır. Çok teşekkür ederim.

Richard Pildes: Sanıyorum panelistler arasında bir iki soru var, ardından dışarıdan da soruları alacağız. Öncelikle bu soruyu Profesör Özbudun'a yönlendirerek başlamak istiyorum. Burada kurumlar ve politik kültürün, kanunlar ve bağlayıcılığı olmayan kanunların arasındaki ilişkiyle ilgili tartışmalar var. Bugün bir çok ülkede gözlemlediğimiz, bazılarının otoriter anayasacılık olarak tanımladıkları, yani anayasanın dışına çıkılmayan ve böylece devletin kontrolünün gittikçe ele geçirilmesinin, yasal şekillerde yapılması. Bu bağlamda, bana göre, bu sürecin karşısında durabilecek olan esnek normlara ve kültürel anlayışa odaklanmak daha da önemli. Bu bağlamda Türkiye'de harekete geçirebilecek güçlü politik kültürlerin kaynaklarının neler olduğunu konusunda görüşlerinizi merak ediyorum. Ülkenin, burada tartışılan çeşitteki politik kültürleri nelerdir? Ne tür değişikler gerekli? Bu çerçevede anlatabilir misiniz?

Prof. Özbudun: Cevap vermesi zor bir soru. Yine de söyleyebilirim ki halkın büyük bir bölümü hukuk devletinin önemini takdir ediyor. Aramızda sıkça şu cümleler geçiyor; herkesin kanunlara ihtiyacı vardır ya da kanunlar herkesin yararınadır. Bazen politikacılar bu yoldan sapıyorlar. Kanunlara kendi çıkarlarına hizmet ettiği sürece saygı duyuyorlar. Ancak ülke nüfusunun genelinin düşüncesi, Türkiye'nin daha sağlam bir hukuk devleti sistemine ihtiyacı olduğudur. Politik ve yasal kültür ile bu sorulara popüler yaklaşımlar üzerinde daha detaylı çalışma yapılmadan bu gibi sorulara verebileceğim cevap bu kadar. Kesin bir cevap veremem. Bunun yanında çoğunlukçuluğa doğru bir eğilim, ezici bir üstünlük tarafından karşı çıkılmasa da nüfusun büyük bir kısmı tarafından tehlikeli ve sakıncalı bulunur.

Moderatör Richard Pildes: Peki Profesör Fallon'un ortaya attığı politik güçlerin arasındaki güven ve rekabet ile politik güçlerin o andaki kendi çıkarları ile yönetilmek yerine kurumlara ilişkin kimi uzun dönem perspektifleri içselleştirmesi hakkında konuşabilir misiniz? Anladığım kadarıyla son yıllarda bu husus Türkiye'de oldukça meydana geliyor.

Prof. Özbudun: Korkarım ki güven hakkındaki soruya verecek cevabım sıfıra yakın. Bu günümüz Türk politikasının en arzu edilmeyen unsurlarından biri. İktidar partisi ve muhalif partiler arasında çok kesin bir kutuplaşma, tam bir güven eksikliği var. Güven konusunu bu tartışmaya taşıdığınız için çok memnun oldum. Sağlıklı bir demokrasi için politik aktörler arasında asgari bir güvene ihtiyaç vardır. Sistemin aşaması ve yapısı konusundaki niyetler hakkında karşılıklı bir güven. Bugünkü politik krizin kökünde politikaların içeriğinden çok bu güven eksikliği vardır. Elbette politikaların içeriği önemlidir, fakat kutuplaşmanın esas aracı psikolojiktir. Güven eksikliği olarak özetlenebilir.

Moderator Richard Pildes: Profesör Fallon, demokratik süreçte güvenin tekrar kazanılması ve korunması için politik çoğunlukların ve azınlıkların yapabilecekleri konusunda başka derin ve ileri görüşleriniz var mı? Konuştuğumuz konu bu. Adil temel kurallar olduğu görüşünü konuşuyoruz. Politik rekabetin adil temel kuralları var ve gücü elinde tutanlar ve tutmayanlar tarafından bu kurallara saygı gösteriliyor. Muhalefetin bir gün politik gücü elinde tutma imkânı, gücü elinde tutanların ise güçsüz kalma ihtimali var, açıklarken bunu da lütfen göz önüne alır mısınız?

Sizin de dediğiniz gibi, sağlam bir hukuk devleti rejiminde en altta olması şart olan, karşı politik görüşlerin birbirine güveni çerçevesinde bu izlenimi büyüten veya hayat veren nedir?

Prof. Fallon: Doğru soruyu yanlış kişiye sorduğunuzu düşünüyorum. Bu soruya genel bir cevap verebilirim. Kesin olarak konuşamam çünkü gerekli yerel bilgiye sahip değilim. Sanırım genel olarak eşzamanlı şekilde, dengeli ve çekici politik demokrasinin yükselebileceği ve kendini koruyabileceği durum hakkında konuşan, bahsettiğim, iki politik kuramcıların ekollerine bakmakla başlarım. Bir taraf bireysel çıkarları sistemin bir parçası olmak için önemli buluyor ve başka grupların elinde kandırılma kurbanı olduklarını düşünen grupların kendilerini bir çeşit denetleme mekanizmasına tabi kılmaları gerektiğini ileri sürüyor. Çünkü eğer yapmazlarsa ileride tekrar ve tekrar ezilebilecek kurbanlar olarak görülecekler. Dolayısıyla siyaset bilimciler genellikle stabil politik anayasaların kendiliğinden icra edildiğinden bahsederler. Eğer bir ihlal söz konusu ise toplumda anayasayı icra etmek için yükselecek bir güç olacaktır. Öte yandan, bu hareketin güveni yıkacak kadar fazla tepkiye sebep olmaması önemlidir. Ve de şunu belirtmeliyim ki, bu tabi kılma, ileride söz konusu olabilecek faydalı siyasi işbirliği ihtimalini zehirleyecek bir yaftalamayı beraberinde getirmemelidir. Ve bence insanların bu durumda politikada başarılı olmaları için olağanüstü bir kapasite gerekli, ki bu kapasitenin bende bulunduğunu iddia etmiyorum, ancak bazı insanlarda bu kapasite mevcut, ileriye gitmek için güven temelini kurarken bir araç olarak rakiplerine karşı metanet, çok ileri gitmemek için dizginleme, cömertlik ve hatta bazen yüce gönüllülük dahi söz konusu oluyor.

Prof. Gerken: Ben Profesör Fallon'ın cevabına bir şey ekleyeceğim. Birçok açıdan Amerikan siyasetinin bulmacalarından biri kendilerine yapılanların ardından Afrikalı Amerikalılar bakımından güven sorunu oluştuktan sonra, insanlar başka ırktan birine oy vermek istemeyince ortaya çıkan derin bir güvensizlik problemiyle nasıl baş edileceğinin bulunmasıdır. Ve zaman geçtikçe buna çoğu politik olmak üzere çözümler bulundu. Prof. Fallon'ın belirttiklerinden daha az yüce ve biraz da kirli siyasete ilişkinler ama, onlar birbirini enine kesen ittifaklar oluşturmayı içeriyorlar. O kadar ki tek kategoriler siyah ve beyaz olmadı. Ama demokrat ve cumhuriyetçi farklı temsilcilerdir. Bu tarz kesişen çizgiler, esas endişedeki riski azaltan farklı çeşitlerdeki ittifakları geliştirmeye, insanlar arasındaki tekrarlayan bağlantıları geliştirmeye yardımcı oldu. farklılıktan kaynaklanan endişeyi azaltmaya teşvik etmeye yardımcı oldu. Bir diğer bağlamda ise insanlara sistemden bir pay verdi. Eğer sistemde payınız varmış gibi hissediyorsanız genellikle güvenmeye ve kendinizi o sisteme ait hissetmeye hevesli olursunuz. Buna örnek bir olay, beyaz etnik grupların kendilerine karşı yapılan ağır ayrımcılığa rağmen politikaya çekilerek Amerika Birleşik Devletleri'ne entegre edilmeleridir. Politikaya çekilirken iktidar paylaşımına da çekilmiş oldular. İktidar paylaşımı, insanların güvenini kaybetmesine sebep olan kimliklerini kaybetmelerinin bir aracıydı. Politika bazen problem yaratır ancak bazen bu tarz konulara çözüm olabilir.

Prof. Fallon: Bir örnek daha ilave edecek olursam, kanımca 20. yüzyıl sonları ve 21. yüzyıl başlarının kahraman devlet adamı, neredeyse tüm dünyanın kabul ettiği üzere Nelson Mandela idi. Nelson Mandela'yı düşünürseniz hukuk devleti bakımından katı biriydi. Yazılı hukuka uyulmaması haklı olduğunda yazılı hukuka uymamaya gönüllüydü ve ileri gitmek amacıyla güven, dizginleme ve makullük üzerine kurulu istikrarlı bir rejim tesis etmeyi denemek için önceki düşmanlarıyla arasında güven kurdu. Her durum bir Nelson Mandela gerektirmez. Her ülke Nelson Mandela ile kutsanmayacak. Ancak bence kötü bir yerden iyi yere ilerlemek için gereken siyasi erdemler oldukça kapsamlı olabilir.

Prof. Pildes: Yorumunuz bana Amerikan politik tarihinin en büyük konuşmalarından biri olan Abraham Lincoln'un ikinci kez başkanlığa seçildiğinde yaptığı konuşmayı hatırlattı. İç savaş sona yaklaştığı sırada, dünyanın en kanlı iç savaşlarından ve Amerika'nın kesinlikle en kanlı, 600.000 kişinin öldüğü savaşının ardından yaptığı konuşma. Amerika'da çok iyi bilinecek olan ve geleceği tanımlayan, kazanan taraf için dikkate değer şu cümleyi söyledi. "Kimseye kötü niyet beslemeden ve herkese hayırseverlikle".

Prof. Fallon: Sonrasında, kimseye kötü niyet beslemeden ve herkese hayırseverlikle davranmanın, Tanrı'nın iyiyi görmemiz için bize göndermiş olduğu tek işaret olmadığını, Tanrı'nın iyiyi görmemizi istediği için görüşteki metanetin, bu görüşün nelere yol açacağını tam olarak bilmenin tevazuunda yatan adaletin de farkında olmamızı istediğini eklemiştir.

Moderator Richard Pildes: Kapanış için sunu belirtmek isterim. Amerikan Başkonsolosu biraz bizim yorumumuza referans yaptı. Kanımca ABD'nin dışından insanlar, bizim siyasi tarihimizi sağlam bir güçler ayrılığı, güçlü bağımsız mahkemelerden oluşan ve Anayasa'nın Birinci Maddesi geleneği olarak siyasi özgürlükleri koruyan çok mutlu, ilerleyici bir hikaye olarak düşünüyor. Fakat gerçekte bu erdemler, bu kurumlar uzun süren çabaların sonucudur. Anayasa oluşturulduğunda kendiliğinden doğmamışlardır. Tarihin ihtimallerine

sıkı bir şekilde inanan biri olarak, Başkan ve Yüksek Mahkeme arasında yargının bağımsızlığı için yaşanan bir mücadeleden bahsettim. Ülkelerin yasal ve politik gelişiminde önemli ve karar verici anlar vardır. Olayların bir yoldan ya da ötekinden gelişmesine izin verirler. Uzun süre ayakta kalan demokratik ve başarılı ülkelerde dahi tarih, tamamen mutlu hikayelerden ibaret değildir. Birçok mücadele, birçok zorluk ve bu kurumların geleceği konusunda endişe duyulan anlar barındırır. En azından bizim tecrübelerimizden iletmek istediğim bakış açısı bu.

Burada olan herkese ve bu dikkate değer etkinliği bir araya getiren herkese teşekkür ederim ve öğle yemeği için kapanışa geçiyoruz. Teşekkürler.

Session 1

Rule of Law

Moderator
Prof. Richard Pildes
New York University Professor of Constitutional Law

Prof. Richard Fallon
Harvard University, Professor of Constitutional Law

Prof. Ergun Özbudun
Turkey's Representative in Venice Commision;
Istanbul Şehir University, Professor of Constitutional Law

Prof. Heather Gerken
Yale Üniversity, Professor of Constitutional Law

Moderator Richard Pildes: Thank you very much; First of all, on behalf of all of us, I want to thank you for including us, including me particularly this extraordinary symposium. It's an honor to be here not only because of Turkey's profound historical and modern importance as a bridge between the east and the west, but also because I recognize this symposium is taking place at a momentous moment in the continuing story of Turkey's modern, political and legal development. This panel is titled the rule of law, and we have presentations on some of the central issues concerning the rule of law from myself and the other three professors of the panel; Prof. Richard Fallon of Harvard Law School, Prof. Ergun Özbudun of Istanbul City University. He is also Turkey's representative on the Venice Commission and Prof. Heather Gerken of the Yale Law School. And I'll begin with some opening remarks then each of the panelists will get their opening remarks. We'll have some discussion among the panel after that, and then we will open it up for questions from the audience.

I've spent many years myself studying the design of the democratic institutions and role of constitutional courts within the democratic system. When we talk about democratic systems at this point in world history, we are nearly always now talking about constitutional democracies. We live the age of constitutional democracy since the 1980's. We have had more new democracies created then and any moment before in world history. And all of these new democracies have been created as constitutional democracies. The British model of a pure parliamentary system of democracy without judicial review, without constitutional constrains on the power of the executive and the legislative branches has not been embraced in any of the post WW2 democracies that have been formed. Indeed even though U.K has come to accept the human rights act, jurisdiction of European Human Rights and some constraints now on unlimited parliamentary sovereignty. And with the dominants of constitutional democracy in modern era has come ongoing struggles and debates about the proper role of constitutional courts in modern democracy. A subject the U.S. has struggle with almost since its very beginnings. The focus of my work has been on the structure of political power in constitutional democracies and the ongoing struggles. Over the way political power is organized and constraint in constitutionals democracies. And I want to talk about two aspects of that struggle here today. First, one of the underlined understandings or visions or ideas about politics, about society that underlined the way different democratic systems organized political power when they form constitutions initially created basic political structures and when they struggle over time as is inevitable about the development of those structures, the adaptation of those structures to change in circumstances over time. The original ideas behind the design of countries democratic institutions or the way of country understands its democratic institutions are extremely important to think about and to work through. And to understand these institutions, specific democratic institutions particular systems has we need to understand the ideas and understandings that lay behind them. So I want to contrast two visions or understandings of political democracy. One vision is a strongly majoritarian one. And this vision of democracy, strong majoritarian kind of view democracy, in many ways traces back to Rousseau. The idea is the democratic society should be understood to have some kind of general will and it is the purpose of democratic institutions to enable that general will to govern. And on this understanding of democracy, democratic institution should be designed and should function to enable the majority to govern, to enable majority rule. This is a very common widespread view democracy, it is a response to the question what does democracy mean and for many people, the answer is simply the idea of majority rules. It is also a view of democracy to which many countries going through democratic transition from an authoritarian past tend to be drawn to. If the prior authoritarian regime had monopoly on political power then democratic transition is take it to mean: now it's our term to exercise that kind of power -the majorities- the kind of power the authoritarian state had before the democratic transition. I want to contrast this majoritarian view of democracy with the alternative view that is deeply embedded in the institutional design and the structures of democracy in the U.S. So I want to help explain to contrast reflected in our institutional structures to the pure majoritarian view of democracy. The American system was specifically designed to reject this pure majoritarian vision of what democracy means or what up to mean. In the American view the idea that democracy involves some kind of general will is an idea that have been strongly resisted. There is a great risk that such a view, the view of democracy as reflected a general will, assumes a society with united, unified interest. Even worse, this view runs the danger that challenges to the dominant views including the views of political majorities, will be seen as effort to subvert the general will. The single most important idea I believe behind the design of America's democratic institutions going back to the original design and it's an idea I think that not widely appreciated and even in the U.S not widely appreciated. But to me single most important, significant idea behind the notion of democracy in the U.S is that the democratic societies should be understood to involve diverse, conflicting, antagonistic interest and aspirations. Democracy does not rest in fact on a fairly homogeneous society. And democracy does not need to rest on a fairly homogeneous society or vision of society. Even though many democrats throughout 19th century, including John Stewart Will one of the most famous democratic liberal political theorist, believe that democracy could not function except in societies that were extremely homogeneous. But from the very beginning of the American experience, this very strictly modern view actually, the view that society necessarily involves conflict, different antagonisms and the democracy can handle all of that and the institution should be designed to reflect this much more pluralistic vision of democracy, this less majoritarian vision of democracy. That idea is deeply embedded in the design of America's democratic institutions.

Indeed democratic systems often collapse precisely when majorities are proceed to be running rough shot over the important and intense interest of other groups in a society. Majoritarian vision of democracy can be a considerably less stable vision of democracy than this more pluralistic vision. So just a give you crude initial description of design of democratic institutions in the U.S. The key idea in this design was the political power should be defused, spread out, distributed over a range of different political institutions rather than being concentrated in one centralized national political institution. The great fear was that centralizing political power in one set of national institutions run the risk the democratic politic could be captured by one set temporarily dominant political forces or political party. So to avoid that risk of capture in our system political power was first defused or spread between national institutions and state and local institutions. The de-centralization of political power and meaningful political power being de-centralized away from the center and national institutions as one important form of security against one set of temporarily dominant political forces, capturing complete control of the state. In addition even with in the national political branches of government, there was further distribution and diffusion of the political power cross institutions. So as you may know we have a president, a senate, a house of representatives, all which are elected by different voters, elected under different terms of office. So that it is not possible in U.S in one election for one set of political forces to capture all of the institutions of power even the national level in just one election. It typically takes at least three election cycles there are period of 6 years or so. For a sustained dominant political majority to be able to capture control of those institutions at the national level. And all of this- it is a part of we call system checks and balances is designed with its pluralistic conception of democracy informing these structures. Of course the very idea of the constitutional democracy is one of the most important of these checks and balances on concentrated a political power. But, once democracies are formed there is a constant struggle to sustain these institutions.

And indeed one of the inevitable risks all democratic systems face is the risk that brings me to my second point about a perspective from outside on the struggles over democratic political institutions. In every democratic system there is the inherit risk of what I call authoritarianism within democratic regimes, emerging and capturing control of state institutions. What I mean by that there is inevitable tendency in all democracies including well established democracies and fragile newly formed democracies. Those who manage to gain political power legitimately through the election process will seek to take that power and entrench themselves more deeply in office. They will seek in various ways through various forms to use the power that now have and leverage it into more deeply entrenched power through trying to suppress various forces of political competition or other kinds of challenges to their political rule. They will seek perhaps to manipulate the rules of the election process to make it more difficult for their opponents to engage in meaningful political competition and challenge. They will seek perhaps to subordinate other independent institutions in the system to their particular political will and political preferences and agendas. And in fact, this is one of the things we are now seeing happening around the world.

As I said at the beginning we are living in the age of constitutional democracy and we have had flourishing for the first 15 years or so after fall of Soviet Union of new democracies. But we have also had very significant retrenchment from democracy. That has been going on since roughly 2005 in many democracies around the world. In fact Freedom House for example which is one of the organizations that rates democracies has found that in the last 5-10 years; there has been more movement away from democracy across the world than in any previous similar period of time. To the extent that western societies are complacent about the democracy as I think we sometimes are. To the extent we believe democracy is maybe inevitable or the forces of modernity inevitably push democracy foreword or the once democracies are established they will be sustainable. That is a serious historical mistake that western complacency can make. And even in countries that we held up models of democracies or new democracies ten years ago such as Hungary or Mexico, we have seen very significant retrenchments from democracy. Now the forms of retrenchment and the forms of dominant powers seeking to capture control of state institutions to enhance their power can take many shapes. Sometimes we have

genuine democracies but they are controlled by one political party over sustained period of time. That is not because that party has been manipulated to getting the power. I think South Africa for example and A.N.C. as the party of liberation and the party of government that has been one party dominating source of power ever since South Africa's independence. One party states nonetheless even though they have one party in effect also exhibit these tendencies of those in power try to furthering and enhanced and entrenched themselves in power through the legal changes that make it more difficult for their potential opponents to resist or challenge them very effectively. But also in a multi-party democracies including in the U.S. the same inevitable tendency to suppress competition, to suppress challenge, to entrench oneself in power has been visible.

Let me give one very powerful example from the history of U.S. In the middle of the 20th century in 1930's in U.S, we had a very substantial struggle between our president and our supreme court over central political issues of the day. And I am referring here to controversy involve in the efforts by President Franklin Roosevelt who is one of our most popular and one of our greatest presidents in my view, but who nonetheless try take over control of U.S Supreme Court by chancing the laws for how the justices and the court were appointed. At this moment of our history our court was issuing decisions that were hostile to his policy agenda. And he was the most popular president at this point in American political history. Still to this day, he won office with more landslide vote of support at this moment in our history than any president before or since. Now the supreme court, because we have life tenure for our judges which by the way I consider as a mistake and I think that leads people in office too long. I prefer the system or judges are appointed for term of office. But we have justices who have been serving many decades on our court and who consistently rejected the very popular efforts of President Roosevelt to bring about an active state role and regulating the economy in U.S. And he decided that he had to break the court or bend it to his will. And he came up with a proposal that for every justice on the court who was over the age of 70 he should be entitled with the passage of new law to appoint a new justice. Not to remove people from the court but to add a new justice for everyone over the age of 70. And even though these decisions of our court were not popular decisions and even though this was the most popular president in American history, when he said "I need to have this power because these justices are getting old and they can't keep up with the all the work of the court." this was his reason for making this change; it was widely understood this was a pretext for him trying to gain political control of the court. So there was a tremendous backlash against these efforts even of a very popular president within unpopular court. The mechanism of this backlash involved things like the Supreme Court itself defending in its independence by going before political bodies in defending the independence of the court. It involved legal community and academic community rallying very strongly behind the independence of court, it involved political opposition in government rallying very strongly behind the court. And ultimately, in the U.S the president lost this battle. He did not get these changes developed but even more importantly, in fighting this battle, he very significantly undermined his political authority and his legitimacy and his credibility. And he was unable after this battle to enact many of the ideas in his political program because he so destroyed his credibility by seeming try to take over the court, that was a significant political setback. That is just to say as one example that all democratic systems face these kinds of struggles between those who are in power and the forces that seek to challenge their power.

So in my view the message I would like to convey here is there are two very different ways of understanding democracy and democratic institutions that we need to be mindful of. The sort of pure majoritarian vision of democracy which has a kind popular, versus to more pluralistic vision of democracy that is reflected in the design of many democratic systems particularly in U.S. Secondly the risk that all democratic systems inevitably face the prospect the those who temporally are in power will seek to entrench themselves and reduce the checks and constraints on their power. Among the most important institutions in resisting this inevitable tendency are the institutions of independent judiciary, though not just those institution. But at the end of the day, the power of the courts in ultimate confrontations with the political branches depends on something other than just the institutional struggle between two branches or two institutions. It depends on where public opinion gets mobilized in support of which of these institutions in these struggles. It depends on organized and effective interest that are mobilized to protect for example independence and integrity of the courts. And the legal community in particular in most countries and certainly in U.S is often one of the key sources along with the academic community, in mobilizing public opinion, to protect judicial independence and judicial integrity in these very high stakes, highly charged confrontations between the executive and legislative branches of government and judicial branch of government, in the service of protecting more pluralistic vision of democracy as a whole.

Well I am going to stop for now and I am going to turn now Prof. Richard Fallon of Harvard Law School for his comments, I wanted to the just mention that Prof. Fallon is one of the leading authorities of the world on questions involving the rule of law as well as American Constitutionalism and American Federal Court System.

Prof. Fallon: So I want begin by thanking Professor Pildes for a generous introduction, in even more than that I want to thank the organizers of this conference which is at this point already one of the great exciting events of my professional intellectual life. It was my great privilege to come to Turkey for the first time in 1976. When I came in 1976, I absolutely fell in love with this beautiful country and it magnificent culture. I have always wanted to come back and I could not be my thrilled to be back here today under the current circumstances.

Coming back under the current circumstances though, for me is a humbling experience in its very humbling experience in the following way. Number of years I have studied the rule of law from an academic perspective but coming to a place where debates about the rule of law currently at the very center of political life gives me a sense, I frankly wish that I didn't have, of how very little it may be that pure academic theorists have to contribute to people who are trying to figure out the best and most appropriate way to go forward in establishing and more robust vision or version of the rule of law that they already have. So what I am going to do in my remarks is I think what academics do under circumstances such as these and that is try to clarify some of the concepts that are in issue and maybe to clarify how much more it is necessary beyond an academic understanding of the rule of law, it is necessary to have in order for a country to establish a robust rule of law culture. And so my remarks are going to fall into three parts. First I'm going to talk about the nature of the rule of law as a political ideal. Then, second I'm going to talk about what I will call the cultural preconditions for the rule of law. And then third and finally, I will talk about some of the challenges in creating the right cultural conditions for a robust version of the rule of law moving to those right cultural conditions from ones in which the situation somehow more fluid or more fragile.

First with respect to the nature of the rule of law as a political ideal. There is a vast literature on this subject and I am going to spare you a detailed review of most of it but I will begin I guess by emphasizing in the vast literature there seem to be just two areas of agreement. First there is wide agreement that at a minimum the rule of law requires that most of the people in a society should be ruled by law and there should be some limits as well on the government and government officials. Situation where the government claim to rule by divine right or even situation in which the government claim to able to rule pursuing to the will of the majority unchecked by anything but the will of the majority would not be a rule of law regime. There have to be some limits on the government as well as on individual citizens. And then at the second point of agreement among theorists about the rule of law is the existence of the rule of law is typically a matter of degree. It is not ordinarily a situation where some societies have it other societies don't. We can talk about how closely any particular society approaches the rule of law ideal or how far any particular society deviates from the rule of law ideal. But we have to understand that we are in the domain where there is no perfection in virtually everything happens along a spectrum. Against the background of that agreement the big disagreement among rule of law theorists involves the question whether all that is necessary for the existence of the rule of law is for most of the people to be ruled by law and for the government to be subject to some legal constraints on the one hand or on the other hand whether the idea of the rule of law has built into it some other political values or 'Desiderata' such as equality or justice or respect for human diversity and human dignity. With respect to this division I think the thing that is necessary to keep in mind from start to finish to have understanding of what the debate is about is that the people on both sides of this debate recognize that the idea of the rule of law will frequently do more to organize than to resolve political conflict. And the debate is about how people would best understand the rule of law in order to understand those things that people or understandably, naturally, in political conflict about. So for example if somebody takes the minimal view of the rule of law, all its necessary for the rule of law is for the citizen need to be ruled by law for the government to be subject to some legal restraints it is not because somebody thinks that every regime satisfies this criteria as a good regime. On the contrary people will say, who take this view, the rule of law is just one political ideal among many and I can imagine a number of situations in which other political ideals are more important than the rule of law. If you are in a sufficiently unjust regime of people whether it say slave regime such as once existed in the United States or in Apartheid regime such as once existed in South Africa. There may be the rule of law in some minimal sense but the right thing to do may be to take up arms and to going to the streets in protest against the existing rule of law in order to establish a more just regime. For somebody who takes the more encompassing, what theorists often refer to as a thick conception of the rule of law; that conceptualizes the rule of law as involving justice and equality

and so forth. Conflict doesn't go away rather conflict tends to get subsumed under the heading of the rule of law. So that if you are committed the rule of law but if you live in a regime where there is law and order on the one hand but also good deal of unfairness or injustice on the other hand and you want to know respect for the rule of law impulse you to do. Then right within the ideal of the rule of law, there may be room for debate or disagreement of our whether respect for the rule of law means staying home and hearing the dictates of established authorities or rising up in protest to insist that the injustice that coexists with relative law and order is simply intolerable under the ideal of the rule of law. The point that I mean to make as I finish the first part of my remarks about the nature of the rule of law is that it is easy to talk about the rule of law but reference to the rule of law very much more often invites further political debate, then it serves to settle political debates that are currently underway.

Second thing I want to talk about our briefly involves the cultural preconditions for a relatively thick or what I would think of robust conception of the rule of law. A situation in which there is not only a minimal order but justice, inequality and a desirable political regime. Interestingly there are number of efforts by experts of different kinds to rate countries in the world in terms of how well they do according to a so-called rule of law index. And I think we can learn something about their cultural preconditions for a successful rule of law regime by looking both the top and the bottom of the most recent index released by the International Justice Project. So if one looks at the countries that are worst on the rule, let me start actually the other and let me start with a countries do best: at the top end are predictably the liberal regimes from North America and Europe but especially regimes from Scandinavia. So in the most recent rankings; number one ranked in the world is Denmark, followed by Sweden, followed by Finland. But the top 4 or 5 regimes they all are located in Scandinavia. If one ask what these countries have in common, there all relatively prosperous, there all are relatively politically liberal and homogeneous and then I think in some ways maybe the most important, they all have traditions against the backgrounds of which people reasonably expect that government officials will be transparent and will conduct their affairs in accordance with law. If one looks at the bottom, there is a much more mixed lot including Venezuela, Afghanistan, Zimbabwe, Pakistan, Cameroon, Bolivia and Nigeria. If one ask what these regimes have in common they would include poverty, traditions of colonialism, deep ethnic or religious divisions and traditions of exploitation of governmental power by those who possess for purposes of personal or group advantage. When lawyers think about the rule of law and how to institute for a rule of law regimes they almost invariably think of institutional reforms, bills of rights, separations of powers independent judiciaries, things of this kind. I asked you to start thinking about these issues in terms of countries that are at the very top and that are very bottom of law index for purposes of asking you to imagine. What would happen if somebody took the Danish Constitution, Danish political institutions in simply inserted them into one of the ten countries at the bottom of the rule of law index with their poverty, their deep ethnic and religious divisions and their traditions of exploitation of governmental power for personal and group advantage? In my strong expectation is that the formal institutions we do no good. The people who came from a tradition of exploiting government for purposes of personal and group advantage would go right on exploiting government for purposes of personal and group advantage and taking advantage of every loophole that was available to them. So I think cultural conditions are often much more important than formal institutions to establishing the kind of rule of law regime we would all like to live in. If there is pertinence to Turkey here and I'm not informed enough to know confidently there is. But if there is pertinence to Turkey here; it would seem to me the pertinence involves culture rather than written constitution. As a constitutional lawyer looking at the Turkish Constitution, it looks to me to be fine; it looks to me to be serviceable. It doesn't look to me to be so terribly different from that of the countries that have right highest the world on a rule of law index. If there is a problem here again I'm not saying that there is, it is a cultural one involving attitudes the go beyond those that can be captured in any written constitutional text. When I say attitudes that go beyond any written constitution text; what I have in mind is no constitutional text is perfect; no constitutional text can anticipate every eventuality that might arise or every way in which government might go wrong. And in those situations that aren't and can't be provided for, even by the best constitutions, what is required is a kind of spirit of temperance and willingness to live with some people refer to is the spirit of a constitution rather than its letter.

And it is this concern about establishing a spirit of constitutionalism concerned with living with the spirit of a constitution and not just its letter that brings me briefly to the very last thing I want to talk about which is the challenge of creating the right constitutional and cultural conditions for a robust attractive version of the rule of law when they don't already exists. There is good deal of writing about this subject among political theorist, the political theorists tend to divide into two camps. One camp of political theorists is substantially positive. They are concerned with not what ought to be done but with what happens in the world and many of the people in this camp say that the cultural conditions for a robust version of the rule of law come about only when they are competing powerful constituencies. All of which thinks that its interests will best be served in the long run by constitutional democracy respect for human rights and an independent prosecutorial system and an independent judicial system. Expecting that there will be times when they are out of power as well as when they are in power in that it would be their long-term advantage to have an institutional independent judiciary operating with relatively even hands when they were out of power. In so far as there is something like a prevailing social compact among powerful constituencies, believing that rule of law institutions work to their own long term self-advantages as well as those of others, then what these political scientists predictably say will happen in situations of perceived overreaching is that there will be a counter reaction from other forces making known their desire, their will, their potential political power, if the situation comes where they need to exercise their political power hoping through mobilization of popular energy in so forced to exert a kind of checking a function that will help to sustain the rule of law in the long run. One of the striking things about the school of political theorists is that they are not terribly normative. They are not concerned to describe the appropriate behaviors or attitudes of those who currently have political power. They only want to maintain that thorough a somewhat self-interested system of checks and balances of power, it is possible for strong robust rule of law cultures to sustain themselves.

The other group of political theorist is substantially normative and what these theorists want to emphasize is that in the long run for there to be successful robust of rule of law, people have to have the right attitudes and then if you ask what are the right attitudes. Then the two attitudes that would be emphasized most frequently would be the attitudes of reasonableness and of trust. And when I said it at the beginning that I find it very humbling in my role as a constitutional lawyer to be here, I have no expertise in the arts of developing reasonableness and developing trusts. But I am totally convinced that these are perhaps the most vital arts in establishing a successful rule of law that people would be happy within the long run in any political society. So just a few words about reasonableness, the basic idea of reasonableness I think is the people from every group have to look at situations not only for their own point of view but from those in other positions and to ask how would I wish to be treated, when would I think that I was being treated fairly in when would I think I was being treated unfairly if I were in the position of a political minority rather than a political majority. And with people taking this general perspective on reasonableness, then reasonableness in government implies or necessitates restraint. It is not pushing to the bounce. It is not taking advantage of political power to the extent that democracy or in place political regimes will permit want to take advantage of the levers of power. It is maintaining the kind of reasonable restraint in the exercise of political power that would leave the majority reasonably satisfied when it was in the minority. The other crucial, political virtue it seems to me is the virtue of trust. Because if you don't trust your political opponents then quiet under any circumstances would you restrain yourself from exercising power when you have got yet, and it seems to me in a variety of situations across the world. I don't know enough about Turkey to say: This is true here . But in a variety of situations across the world there are absolutely most crucial step that needs to be taken to cultivating the kind of rule of law with which we all ought to be happy, is virtue of trust. I don't know how to build trust and I think that beyond looking to lawyers and economist people care about the rule of law everywhere ought to be looking to and for bridge builders who are experts in trust building.

With that confession about the incapacity to some extent of international lawyers I think to tell you what you like to do, I will finish with a kind of cry from the heart. And the cry from the heart is focused on the paradigm of a situation that appears in many places throughout the world. Where political leaders, under conditions in which atmosphere for the rule of law is fraud or fragile, put the kind of trust that is necessary for the existence of the rule of law at risk either by changing rules of political democracy as Prof. Pildes has talked about or using levers of power to initiate faceless prosecutions or tampering with the judicial branch in a way that tends to squander the societies rule of law heritage or to betray the kind of trust that is necessary for the rule of law's flowering. For political leaders to behave that way anywhere in the world is both of political tragedy and a moral crime.

Moderator Richard Pildes: Thank you very much and our next speaker will be Prof. Özbudun. I assume he needs no real introduction here to all of you. But I want to say that he has been my main guide to understanding the history of Turkey's constitutional and political system. I read recently two of his important books the

Constitutional System of Turkey and his book Islamism, Democracy and the Liberalism. I have learned enormous amount from those works which seems to me full of insight so I am very happy to be able to participate there with him when I turn the floor over now the Professor Özbudun.

Prof. Özbudun: Thank you so much Prof. Pildes for these extremely kind remarks. I also want to start by thanking the organizers of this very interesting and very timely symposium. I feel pleased and honored to be a participant in this activity. And also I want to congratulate organizers for excellent organization and wonderful hospitality. I said timely because the timing is also excellent. Because in these days we are vividly discussing and debating the questions related to the rule of law and judicial review and some of the dangers that Prof Pildes as pointed out: the majoritarian drift. I will come back to that a little later. However let's start with the basic concept: the rule of law.

Very briefly and very simply the rule of law is a system where all acts and actions of the administrative authorities are bound by law. They have to be in conformity with laws and that conformity has to be reviewed by independent judicial authorities. As such the rule of law satisfies a very basic human need, a need for security, certainty and predictability. In other words the rule of laws protects individuals against the arbitrary action of the state authorities. As such historically speaking, the rule of law predated constitutionalism and constitutional democracy. The first written constitutions in the world where the Constitutions of the United States and 1791 Constitution of France. However even before that some elements of the rule of law existed in some more fortunate parts of the world. There is famous anecdote if I am allowed to tell you a conversation between Frederick the Great, the King of Prussia and owner of a windmill. Frederick was travelling around his country, he saw a beautiful hilltop. He liked the place very much, on top of the hill there was a windmill. He wanted to own that place and probably to build a summer palace or something. But owner of the windmill, an old peasant, refused to sell. Frederick got angry he said don't you know I am the king of this country, I can take it by force. The old man said "But there are judges in Berlin". So even before the end of the eighteenth century there were judges in Berlin and in some others fortunate parts of the world. Then came a wave of constitutionalism in many countries in Europe during the 19th century following the American and French examples, they were basically based on the principle of the separation of powers and separation of the legislative, executive, and judicial powers that was seen as the main instrument of constitutionalism and main guarantee for maintaining the rights and freedoms of the individuals. With the passage of time especially in parliamentary systems the separation between the legislature and executive became less meaningful. Because the logic of the parliamentary system encourages effusion or at least a close operation between the two bodies. The best example is probably the British example 'the Westminster type of democracy' which is in the nature of a parliamentary governmental system. But whatever the system of government the independence of the judiciary is the remaining pillar of the separation of powers. Without an independent judiciary we cannot speak of a constitutional democracy or even a constitutional system. And by independence we mean a body which is not subject to the pressures of the political bodies especially the legislative authorities.

Again historically speaking the first stage in the development of the rule of law was to establish judicial control over the acts of the administration. That could be done in either one of the two ways that is in the Anglo-American system a single judiciary or in the French and continental type, with a separate administrative justice in addition to the general courts. Both systems are quite compatible with the rule of law in principle as long as the administrative judges also enjoy the same tenure guarantees and independence vis-à-vis executive authorities. French Council was the first prototype so to speak. But early enough it was also imitated by what's Ottoman Empire, the Council of State modeled on the French 'Conseil d'Etat' goes back to 1867 so it has a history of almost a century and a half.

Another development took place with the introduction of the judicial review of constitutionality of laws. That was a very important step and we owe this to the American experience, to the famous Supreme Court decision Marbury vs. Madison in 1803. But it took a lot of time for that model to be adopted in continental Europe and elsewhere in the world. Again as Prof. Pildes mentioned for a long time in continental Europe the dominant theory was the general will and the assumption that the elected legislators was the representative of the general will. I remember a very famous French text book which carries a title La Loi Comme Expression de la Volonté Generale, The Law as the Expression of the General Will. If it is so and if you believe, like Rousseau did, in the infallible nature of the general will, then quite naturally you don't feel the need for a judicial review of the constitutional laws. Because law equals expression of the general will. Certainly this is not our notion of democracy these days. Our notions of democracy is far from extremely majoritarian notions. However as I said it took some time for the judicial review of constitutionality to take route in Europe between the two or three relatively smaller countries in Europe, Austria, Czechoslovakia and the short-lived Spanish Republic experimented with it. But all three examples were short-lived, Austria and Czechoslovakia were annexed a by the Nazi Empire and Spanish republic collapsed, of course, with the civil war. But the real wave started after the Second World War. With the establishment of constitutional courts in Germany and Italy in their post-war for democratic constitutions. French joined the group with the 5th Republic by the establishment 'Council Constitutionnel'. Turkey was one of the earlier European countries with the constitution of 1961. We established the Constitutional Court. For more than half a century it has been an important part of Turkish political and legal system. Especially with the third wave of the 'Democratization' as my former mentor, Sam Huntington, called it, these constitutional courts spread it over almost all parts of Europe, adopted by new democracies and also in some other parts of the world; Asia, Latin America, even in some Middle Eastern countries. Today we consider judicial review of constitutionality more or less as an indispensable element of constitutional democracy and the rule of law because without it the supremacy of the Constitution becomes an empty slogan, with no practical importance.

I'll give you one example from our constitutional history. The first republican constitution of 1924 was a rigid Constitution. It had to be a constitutional amendment had to be adopted by 2 of 3 majorities. And the constitution contains a very strong statement about the superiority of the constitution saying that no laws can be against constitution and any event. However without the judicial review, without real judicial remedy, many laws adopted by The Great National Assembly were in conflict with the constitution. It is not enough to declare the supremacy of the Constitution for a real constitutional democracy. You have to have a real remedy, a real instrument that is the judicial review of constitutionality. For the rule of law to carry a real political meaning and that I agree with Prof Fallon; it is not or matter of written regulations but also a matter of culture of the country especially political and legal culture. But at any rate for the rule of law and for the independence of the judiciary to become effective we need certain additional institutions.

It is one thing to declare the rule of law as one of the supreme characteristic of constitution. It is also quite possible for the constitution to declare the independence of judiciary in very lofty terms. Again an example from our '1924 Constitution' it considered judiciary as a separate power, it talked about its independence, it is said that even The Grand National Assembly or the Council of Ministers cannot change or amend or delay any court decision. These were very good principles of course, but then the intuitions such as the tenure of the judges or independent autonomous high judicial council to take care the personal matters for judges were lacking. Therefore all these principals remain as empty slogans. Throughout that period, most single party years even after transition to a multi-party system in mid-forties, the judiciary remained under the authority and influence of the executive branch the Minister of Justice and Council Of Ministers in general. Because, there was no independent institution that would be responsible for career decisions of judges. Again this was a very crucial defect so to speak. And the 1961 Constitution just as it created the Constitutional Court, it also created High Council Of Judges And Public Prosecutors. The same system more or less will continued with current constitution of 1982.

Within the remaining three minutes or so let me go back to the point raised by Prof. Pildes, the danger of a majoritarian drift of a democracy. The effort of a majoritarian party, especially a pre-dominant party to take control of the other state institutions, to dominate them in a way to eliminate the instruments of, what we called in political science literature, instruments of horizontal accountability. This is unfortunately I am sorry to say but we seem to be facing in Turkey nowadays. It is a very bitterly ironical fact that very important reforms with regard to the independence of the judiciary were made with the constitution amendment of 2010. The amendments were adopted by the votes of the deputies belong to the majority party, AKP. The structure of the supreme council of judges and public prosecutors was made more pluralistic more representative of the judiciary as a whole. The role of the Minister of Justice was reduced more or less to a symbolic representative role. We all supported these reforms as serving the independence of the judiciary and serving the ends up constitutional democracy. Now the ironical end, the regrettable fact is that the current majority party seems to be in fight with the institutions it itself created or at least reshaped. There is a tendency at least a talk about changing the structure of the high council of judges, increasing the role of the Minister of Justice, probably changing the structure of the constructional court itself. At the moment these are all matters of political debate. I am not going into detail. Unless you change the constitution of course you won't be able to change the

system so radically. And at the moment the governing party is short of the requisite majority for amending the constitution. If there are questions I'll be pleased to answer and thank you much for your patience.

Moderator Richard Pildes: Thank you very much. Our last presenter is Professor Heather Gerken. I mentioned she is the professor of law at the Yale Law School but also an expert on legal issues concerning democracy, the democratic process as wells as constitutional law. And the author of a book called Democracy Index which actually tried to measure the differences between how democratic different states in United States are and how well they actually run the election system. So with that let me turn the floor over to Professor Gerken.

Prof. Heather Gerken: Thank you very much good morning. I wanted to begin both by thanking our hosts for their extraordinary graciousness but also thanking the lawyers in the room. Because it for the first time in a long time I've been inspired by what lawyers do. Lawyers in the United States don't often inspire. I just want to thank you for reminding me that we are part of honorable profession.

So my comments will be largely thematic when your 4th in line in baseball is called batting clean-up in the United States. In an effort to bat clean-up I'm going to provide on a larger themes of frame or vocabulary for talking about many of the issue that we spoke up today particularly the relationship between formal and informal institutions between constitutions and culture. Although, I think I'll be talking about those questions at a lower level of generality that professor Fallon who's talking about culture in large and looking to the more granule examples of resistance and the fight for the rule of law at the level the Prof. Pildes who talking about earlier.

All law professors must begin with the definition so I'll begin with mine. If we are talking about the rule of law we should draw a distinction between 'the rule of law' and what theorist called 'the rule by law'. 'The rule of law' refers to a predictable and just set of institutional arrangements in which law is administered in a fair and dependable fashion. Law on this account is a tool that protects its people. 'Rule by law' refers to a system in which law furthers the ends of the state or its leaders and in this system law may not be administered fairly or dependently it may even become a tool of oppression, a sword rather than a shield for its people. The reason for the distinction is clear. Formal institutions and law exist to protect citizens but they can also be used to further the ends of power. Put differently everyone on the panel agrees the mere existence of formal institutions and formal law does not guarantee a robust well-functioning democracy.

You might think that I am making a mistake here by dripping together laws and institutions when talking about how to preserve the rule of law. As Daryl Levinson points out however well everyone is familiar with the idea that law and constitutions can be what we call parchment barriers to those in power. People tend to assume that institutions are what convert parchment barriers into real ones. While institutions often play a role and doing so, we must remember as Levinson reminds us that those in power can ignore institutions just as they ignore rights. Take judicial review. The existence of a judiciary even one vested with a formal power of judicial review does not guarantee the rule of law. Those in power can ignore bypass or even co-apt the judiciary just as they can't ignore bypass or even co-apt a constitutional guarantee. Institutions are essential to a well-functioning democracy but they are necessary condition not a sufficient one. And that leads me to what I think is the central puzzle in constitutional theory. How do we convert parchment barriers into real ones? How do we convert textual guarantees into actual guarantees? How do we ensure that 'rights talk' is more than empty rhetoric?

Although this is the central question in constitutional law, it is one that actually does not get a lot of attention from constitutional theory at least American ones. Maybe that's because our parchment barriers have become real ones in the United States. As a result we spend a lot of time identifying the conditions necessary to satisfy the rule of law but not enough time identifying the means by which we achieve those conditions in the first place. Thus with some trepidation that I enter into this conversation. Nevertheless I've done a lot of work on what I think as great weakness of American constitutional system which is our election system. There the interests of those in power play an outsize role. There we lack the formal institutions that most developed democracies use to administer their systems. There we do not have enough or powerful enough hard law guarantees to protect the precious right to vote. There we can also find a great deal of guidance and how robust well-functioning institutional cultures developed. So I went offer a few lessons today that draw from this part of my work. All of which focus on converting parchment barriers into real ones in developing institutions sufficiently robust to a stand the political winds. But I should emphasize from the beginnings consist of Professor Fallon's modesty these may or may not be useful lessons outside of this context. Particularly with these stakes are as high as they are in other places.

The first thing one notices when constitutional lawyers talk about the rule of law, is that they largely focus on formal institutions and hard or formal law. And they neglect informal institutions and I would call 'soft law'. Soft law is a term refers the norms and practices putting together, for example government officials or members of other profession or even members of a society. They may or may be not written down or publicly enforced but they powerfully shaped the behavior. And they place limits on what those in power can and cannot do. It is often informal institutions and soft law that make the rule of law real. They convert parchment barriers into real ones. A country from a far might look like it inheres to the rule of law because of the possesses the right kinds of formal institutions and hard law. But unless a robust set of informal norms and practices roll around these form of institutions, unless hard law is buttress by soft law and unless constitutional guarantees are buttress by constitutional culture then the country may be ruled by law but it does not abide by the rule of law. One needs to focus interactions between formal institutions and informal ones between hard law and soft law and thinking about the rule of law.

So the question is why did parchment barriers ever become real as long as those in power if they so choose can ignore them? Why do formal institutions become powerful institutions if those in power can if they choose to ignore them? Why does soft law matter to the enforcement of hard law? We need to look the sociology, social psychology on one hand and political science on the other to discover at least a partial answer. Soft law relies in part on informal source of power: Peer Pressure. There is anyone in the room with the child or teenager their familiar dark side of peer pressure. But peer pressure actually has strong benefits as well. Peer pressure works because political leaders and everyday citizens are like teenagers and children. They care about what other people think. And they are likely to care most about the opinions of people in their own peer network. Social scientist have done extensive work identifying the ways in which the pressure to conform affects individual behavior. Although peer pressure then responsible for ridiculous things it does serve for useful ends in the law context because it sets certain context outside the bounds. Think for instance about a small version of this peer pressure: professional groups. Accountants, doctors, lawyers possess a shared set of norms about best practices. And while these norms are often informal, they cabin the range of acceptable behavior. When your professional identity becomes intertwined with particular practices your own sense, that you are doing a good job depends on conforming to those norms. And culture plays that similar role at large. The peer pressure can not only shape individual behavior. But remarkably enough, it can shape institutional behavior even the behavior of nation states adhere that set of norms. Social science researcher built the despite vast cultural and resources and differences among the nation states. Countries follow often what scientist call common models or scripts of what a nation state ought to look like. Mimicry even happen in areas where you think that cultural or economic factors with trump. For instance, strikingly enough, landlocked nations seem to follow global standards when designing their militaries. These forces are so powerful that you will sometime see a landlocked country with a navy but no port. So countries with almost no scientist often creates science policy review boards to issue ethic reports and give guidance to scientists who do not really live in their country. Our script, in other words, of what constitutes a good nation-states tells us not just what to do but it tells us what we cannot do. There are certain things behind the pay off those nation states, things that a great nation states would never do to own citizens and still have its leaders hold their hands high. That is how soft law works. Institutions imitate each other for roughly the same reasons with individuals do, they are made up after all by people. Sociologists tend to emphasize peer pressure and social miming the way that a script signals prestige and becomes a model. Leaders want to be leaders of a great country. And world around them provides them important signals has to what constitutes a great country. Some parchment barriers but not all become powerful not because constitutional text is sacred but because we think we should treat constitutional text as sacred.

Political science supplies a second answer to the question of how parchment barriers become real ones. Here the answer has less to do with psychology and self-regard and more to do with power and self-interest. Formal institutions and hard law as I said before are not automatically imbued with power. They can be sidestepped, they can be ignored. But they provide useful sights for those out of power to coalesce and organize. They represent political scientist will called 'a coordinating device'. It is always hard to organize an opposition. Because your interest will be defused and varied. Every opposition needs to rallying cry, a focal point. Something can create

a point to as the reason for action. And when those in power bypass formal institutions or ignore hard law, they supply just that type of rallying point for those in the opposition. Better yet that rallying point serves as a coordination device for loyal opposition. One that compete itself in seeking to restore the constitutional order. In doing so the loyal opposition cements the importance of these constitutional guarantees. Formal institutions then help beget informal ones. Hard law helps beget soft law. There is a second way in which formal power and informal power are linked. When a formal institution is created whether as the judiciary or an agency a set of interest begins to coalesce around it and becomes interested and its continued existence. More informal institutions often create the conditions which robust institutional norms developed. In a fact, they put everybody under the same roof. Then they thus create a type of professional and social networks that ease the transmission of shared commitments. That is especially true when those working under the same roof come from the same profession. Something that also contributes to shape norms. The creation of the judiciary for instance houses together judges and lawyers who by virtue of regular interaction often share a set a robust of professional norms to which they adhere even though there is no requirement for them to do so.

Now recognizes this is a bit of extract but let me give you an example one drawn for the United States. And it has to do with a role that the federal bureaucracy plays in checking executive power. Now you might think that a bureaucracy that ignores its executive's wishes is lawless. But it properly robust concept of the rule of law there is a sort of pluralistic concept that Professor Pildes put forward, recognizes the checks and balances are necessary. It recognizes that the will of the majority or the executive ought to be executed with question rather than without question. In the United States we do not call this a parallel government. We call this pluralism and we think that is an appropriate check on an over winning as executive power. So why is the bureaucracy matter here? The bureaucracy's power comes from soft law not hard law. Unlike the judiciary or legislature which is formally invested with the ability to check the executive. The bureaucracy is an internal check and balance built right inside executive branch. Its role is not written into the constitution or even into hard law. But it can nonetheless serve that function and be as important as the external informal separation of powers. So why is that so? administrative agencies after all are formally governed by hard law is it a technical matter they generally report to the President and carry out his commands. Despite these facts the executive bureaucracy plays a role in checking the executive's power. Ask anyone who worked in the White House they will tell you one of the biggest obstacles to power is the people working beneath them. Agencies themselves are often united by a shared mission. More they work shared tradition and robust professional network. That allows them to develop strong norms they can with stand waves of politics as they crashed upon them. That is way some scholars had even call the civil service in the U.S. part of a separation power inside the executive. It is an internal form of a separation power.

And interestingly enough lawyers have often played a particularly robust role and checking the executive from below. There are of course governed by the same norms as other members are agencies and divisions. But they are also knit together by professional culture. And organized their capacity as a loyal opposition because of that. They are not have a only robust set shared commitments to draw upon, but they have readily available set of coordinating devices, principles around which they can rally when the executive straight too far off course. None of these is to say that the president never get his way with our bureaucracy. Sometimes self-interest and shared power politics win the battle. But it's very hard for self-interest and shared power politics to win the war in the presence of powerful informal institutions and robust informal norms.

I've been especially interested in how these norms are created because I studied electoral law where to be frank we could use more of them where the bureaucracy that runs elections is not sufficiently robust, does not have a sufficiently powerful set of shared norms to withstand the political whims. And what is become clear to me in my study is in order to make that professional bureaucracy flourish in order to have those norms strong enough to withstand political whims, two things matter. First, is pressure from the outside virtually everyone who is involved in human rights or environmental reform or corruption reform relies on indices. Those rankings do not carry with them the force of law but they matter. Leaders of nation states of want to be leading nation states of greatness. So they care about where they are on those indices. They specially care about where they are relative to their peers. Because their own self-conception depends on them being ranked on the index where they think they belong. But pressures from the inside matter as well. As its evident from American Presidents' experience with the administrative bureaucracy and particularly its lawyers. Here again there is no formal power seated to this groups and yet they wield power. They do not win every battle but they prevent the president from winning certain kinds of wars by making it too costly for the president to deviate from certain kinds of practices. As with pressures from the outside these norms provide coordinating devices for the opposition and they push some practices outside the pale. The bureaucracy in effect tells the president there is something he cannot do and that is a valuable thing in a functioning democracy. I know there is a great deal more to be said and there are no magic fixes or easy recipes for success. I know the situation vary dramatically from country to country and institution to institution. And I know sometimes the rule of law fails to take root despite our best efforts. But in thinking about how to nurture the institutions and laws constitute the rule of law, we should focus not just on formal institutions and hard law but informal institutions and soft law. We need to focus not just on rights and guarantees but on bureaucratic and professional cultures that preserve them. We should think as much about the internal separation of powers as the external separation of powers. Our picture then of the rule of law should not be a picture of hard law and formal institutions checking power but of soft law an informal of institutions helping strengthen and buttress that effort. Thank you very much.

Richard Pildes: I think we have one or two questions among the panelists and then will open it up to the floor of questions. Let me start by directing this question to the Professor Özbudun. There is a lot of discussion up here about the relationship between institutions and political culture between form a law and soft law and in many countries today what we see going on some people have described as authorial constitutionalism by which they mean governments that don't go outside the law to try to capture more and more control of state but the work with illegal forms to do the same thing. In that contact it seems to me all the more important to focus on the soft norms or the cultural understandings that can stand in the way of that kind of process. So I am curious to hear some perspective on what are the sources of political culture in Turkey that are robust that can be mobilized? What is the political culture of the country on the light with respect kinds and issues that have been discussed here? What kind of changes if any? Can you point to in that sphere?

Prof. Özbudun: It is a difficult question to answer. However I may say general sort of way a large part of the Turkish public appreciate the importance of the rule of law. We frequently use the phrase among ourselves: Everybody needs law or law is in the benefits of everybody. Sometimes politicians deviate from this rule. They respect law only so long as it serves their interest. However there is a general feeling in the country population at large. But Turkey needs a more solid system of the rule of law. Without detailed studies on the political and legal culture and popular attitudes for these questions. This is as much as I can say, I cannot say definite answer. However a drift towards majoritarianism as I mentioned would be resisted by first not the overwhelming majority of the country but by reasonably large part of the population would find this drift as dangerous and undesirable.

Moderator Richard Pildes: And can you speak to the issue Prof Fallon raised about trust and competition between political forces and the need for political forces to internalize some said of long-term perspective on institutions rather than of being so dominated by their political self-interest of the moment? My perception is that is been framed a great deal in recent years of Turkey.

Prof. Özbudun: I am afraid my answers to the question relating to trust is closed to zero. This is one of the most undesirable aspects of the current Turkish politics. There is a very sharp polarization between the government party and the opposition parties; a complete lack of trust. I am glad you brought the issue of trust to our discussion. Because, for a healthy democracy you need a minimum of trust among the main political actors. A trust into each other's intentions about the phase of the system the structure of the system. Today, perhaps at the root of the political crisis is the lack of trust. More than the substance of policies. Of course the substance of policies are important. But the main instrument of polarization is psychological. You can be summed up as lack of trust.

Moderator Richard Pildes: Professor Fallon; do you have any deeper, further insights into what political majorities and political minorities both can do to create or recreate or sustain some kind of trust in the democratic process essentially? That's what we're talking about. We are talking about the notion that there are fairground rule of political competition that they will be honored by groups in power and out of power, that there will be fair chance of the opposition will one day have political power that those in government one day will be out of power and so they will have look at this issue from that perspective as you talked about?

What builds up that sense or recreate that sense if it is framed of trust between opposing political forces that at the very bottom as you described is what is necessarily under right a thick rule of law kind of regime?

Prof. Fallon: I think you ask exactly the right question of exactly the wrong person. I could talk in a generic way in response to that question. I cannot obviously speak in a specific way. Because I just don't possess the requisite local knowledge. I think in a very general way I would start by looking simultaneously at the two schools of political theorists that I invoked in talking about the ways that the conditions of a stable, attractive political democracy can arise and sustain themselves. One group emphasizes individual self-interest as crucial to buy into the system and insists that groups who think that they have been victimized by overreach at the hands of another group have to assert themselves and a kind of checking function. Because if they do not they will come to be viewed as patsies who will be walked over repeatedly in the future. So political scientists often talk about stable political constitutions is being self and forcing. If there is a violation there will be some force in the society that will rise up to enforce the constitution. On the other hand, I think it is absolutely crucial that action not lead to excessive reaction in a way that is destructive of trusts and I think to the greatest possible extent assertion not to be accompanied by the kind of name calling poisons any possibility of fruitful political cooperation going forward. And so I think for people to be successful in politics in this kind of a situation requires truly extraordinary capacities that I do not claim to possess but there are people who have that involves a mix of firmness restraint in not going too far and generosity sometimes even magnanimity toward once opponent as a means of building a basis of trust for going forward.

Prof. Gerken: I just am going to add to a Professor Fallon's answer. In many ways one of the puzzles of American politics has been the question of trust with regard to African Americans in the wake of their treatment, in figuring out how to deal with a problem with deep distrust that manifested itself in people simply unwilling to vote for a candidate of the other race. And as time has going on some solutions have emerged most of them are political. There are less grants those Prof. Fallon's suggestion a little bit more about down and dirty politics but they involved creating crosscutting alliances. So that the only category is black and white. But Democrat and Republican are different representatives. This kind of crosscutting lines has helped to foster repeat connections between people, foster different kinds of alliances which reduce the stakes of the central concern. In a second piece of way is giving people a steak in the system. When you feel like a steak in the system you were often much more willing to trusted and understand yourself to be part of it. One story for example of the way the white ethnics were integrated into United States despite heavy discrimination against them was that they were pulled into politics. And as they were pulled into politics they were pulled into power sharing. Power sharing was a means by which people lost the identity that was causing them to not be trustful I am in begin this understand themselves as part of the work of wolf of politics. Sometimes politics is the problem but sometimes they can be a solution to this sort of issues.

Moderator Richard Pildes: If I could throw in just one last example. I think in the late 20th and early 21st century, heroic towering states persons on the world stage by nearly universal acclaim. He has been Nelson Mandela. And if you think about Nelson Mandela, it was firmness, in terms of rule of law it was willingness to disobey the written law when disobediences of written law was called for, it was trust building with former enemies to try to establish a stable regime of trust restraint and reasonableness. For going forward and not every situation requires a Nelson Mandela. Not every country going to blessed with a Nelson Mandela. But I think the range of political virtues that it takes to move from a bad place to a good place can be very broad.

Prof Pildes: Your comment there reminds me one of greatest speeches of the American political history was the speech that our greatest president Abraham Lincoln gave when he was elected to office for the second time. As our civil war was coming to an end; even in the aftermath of one of the bloodiest civil wars in history and certainly the bloodiest war the United States has ever been a part of over 600,000 people being killed. He managed to define the future with this phrase that's very well known to us in United States 'With malice towards none with charity towards all' which is a remarkable statement for a victor in a civil war to other.

Prof Fallon: And he followed that with the phrase with confidence in the right is God gives us to see the right signaling that it was not just malice toward not in charity toward all. But the firmness of vision where justice lay in the humility about knowing exactly what that vision in tell let him to append is God gives us to see the right.

Moderator Richard Pildes: I want to make this final remark for closing and open it up. The council general from the US made reference to our comment. I think people from outside the United States often think of our political history as a very happy, progressive story of robust separation of powers, strong independent courts, from First Amendment traditions of protections of political freedoms. But the reality is those virtues; those institutions were built up over a very long period of time and struggle. It is not as if they were born intact simply when are constitution was created. I mention one very important moment in our history of struggle between the President and the Supreme Court for judicial independence, and I myself a deep believer in the contingency of history. There are moments that are highly decisive and significant in the political and legal development of countries. They consent things down one path or another path. And these histories are not simple happy stories even in successful countries that have had long-standing democracies. They involved lots of struggles, lots of difficult moments, lots of moments of concern about the fate of these institutions. So that's one perspective from at least our experience that I wanted to make sure to convey.

Thank you very much again for all of you to be in here and for those who put together this remarkable event and we will bring it to a close now. Thank you.

2. Oturum / Session 2

2. Oturum

Hukuk Devleti Karşısındaki Tehditler

Moderatör
Sir Edward Garnier
İngiltere Parlamentosu, Ülke Önceki Başsavcı Vekili

William Sorrell
Vermont Eyaleti Başsavcısı, ABD

Helena Lišuchová
Avrupa Konseyi, GRECO (Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu) Yön. Kur. Üyesi

Prof. Sami Selçuk
Yargıtay Onursal Başkanı,
Bilkent Üniversitesi, Ceza Hukuku Profesörü

Moderatör Sir Edward Garnier: Sizlere sevgili panelistlerimizi tanıştırmak istiyorum: Sol tarafımda ileride, Türkiye'de herkes tarafından bilindiğinden emin olduğum Prof. Dr. Sami Selçuk var. Bildiğiniz gibi kendisi, Yargıtay'ın ilk başkanıdır. Bunun yanında kendisi eski bir başsavcıdır ve ceza hukuku alanında etkin ve saygı değer bir akademisyendir. Sol tarafımda ise, Helena Lišuchová bulunuyor. Kendisi, Çek Cumhuriyeti'ndendir ve kendi ülkesindeki Adalet Bakanlığı bünyesinde bulunan Uluslararası İşbirliği Departmanı'nın başkanıdır. Bunun yanında, Avrupa Konseyi bünyesinde kurulu olan ve yolsuzlukla mücadele alanında faaliyet gösteren GRECO'nun Çek Cumhuriyeti delegesidir. Ve sağımda, Amerika'nın Vermont Eyaleti'nin başsavcısı olan William Sorrell bulunuyor. Kendisi 1997 yılında bu göreve getirilmiştir ve o zamandan beri bu göreve sürekli seçilmektedir. Kendisi ayrıca özel alanda da avukatlık yapmıştır. Bir avukat ve parlamento üyesi olarak ben, çok konuşurum. Ancak William Sorrell aynı zamanda, ülkesinde gönüllü işler ve hayır işleri de yürütmektedir.

Bu oturumda "Hukuk Devletinin Karşısındaki Tehditler" konusunu tartışacağız ve oturumun moderatörü olarak bu hususstaki tartışmaların önünü açmam ve bir şekilde tetiklemem bekleniyor. Ancak seçkin panel konuşmacılarımıza baktığımda işimin epey kolay olacağını söyleyebilirim. Konu ile ilgili onların değerli görüşlerini geciktirmek istemiyorum ama öncesinde kendi görüşlerimi dile getirmem istendiğinden hukuk devleti ve bugün birçok ülkede ve günümüz Türkiye'sinde görülen hukuk devletinin karşısındaki tehditler hakkında konuşmak istiyorum.

Neredeyse son kırk yıldır yoğun şekilde ifade özgürlüğünün, özel hayatın gizliliği ve itibarın korunması ile etkileşimi ve çatışması üzerine çalışmış bir Londra Barosu üyesi ve 1992 yılından beri İngiliz Parlamentosu milletvekili ve aynı zamanda Bakanı olarak kariyerim boyunca hukuk devletinin desteklenmesi, geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin edindiğim deneyimlerimden bahsedeceğim. Artık, günümüzde bu çatışmayı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - özellikle de 8. ve 10. maddeler - çerçevesinde ele alıyoruz. Bu çatışma İngiliz ortak hukuku (common law) kapsamında ve yasalar aracılığıyla yüzyıllar boyunca ele alınmıştır. Sözleşme'yi akdetmemizden bu yana 60 yıl geçmiş olmasına rağmen ve 1998 tarihli İnsan Hakları Kanunu'nun uygulanmasının ardından Sözleşme hükümlerinin İngiliz mahkemelerince dikkate alınmasını başarmış olmamıza rağmen, bunlar bizim için yeni konular olmayıp hala büyük ölçüde ortak hukuktan etkilenmektedir. Bir milletvekili olarak kendi ülkemde son 20 yılda iki kez hakaret kanununun değiştirilmesi çalışmalarına katıldım, ancak her iki yasa çalışması ile de bu kanunun önemli ölçüde iyileştirildiğini söyleyemeyeceğim. Yine, son dönemde yürütme, parlamento ve medya arasındaki ilişkiye yönelik tartışmalara katıldım. Özellikle, bu tartışmalar yakın zamanda Leverson Raporu bağlamında yapıldı. Bahsettiğim bu rapor magazin basınının telefon dinleme ve diğer suç teşkil eden faaliyetleri hakkında yürütülen bir adli soruşturmadan oluşmaktadır. İngiltere'de hükümetin hukuk alanındaki iki yetkilisinden birisi olan Başsavcı Vekili olarak vazifem esnasında, birçok şeyin yanı sıra mahkemelerimizin uyguladığı hakaret kanunlarını denetleyerek ve basın ile diğer bireylerin mahkeme yargılamaları hakkında, özellikle de ceza davalarında, önyargı oluşturabilecek bilgileri yayımlamamalarını sağlayarak hukuk devletini ve adaletin tesisini korumak zorundaydım.

Bu deneyimler günümüz Türkiye'si bağlamında üç kritik önemdeki alanla ilişkilendirilebilir: birincisi, hukuk mesleğinin ve yargının bağımsızlığı ve rolü; ikincisi, hukuk devletinin uygulanması ve sürdürülmesinde yürütme organının rolü; ve üçüncüsü, bağımsız, özgür ve sağlam bir basının rolü ve önemi.

Hukuk devletinin herkesçe kabul edilen tek bir tanımı yoktur, ancak bu oturuma bir giriş olarak, İngiltere'nin son dönemdeki en önde gelen hukukçularından olan merhum Lord Bingham'ın "Hukuk Devleti" isimli etkileyici kitabındaki şu tanımı kullanmayı öneriyorum:

"Bu ilkenin temelinde, devlet içerisindeki ister kamu ister özel olsun tüm şahıs ve kurumların, kamuya açık şekilde yasalaşan, (genel manada) gelecekte yürürlüğe girecek olan ve mahkemelerde resmen uygulanan kanunlara tabi olması ve bu kanunlardan yararlanma hakkına sahip olması yatar."

Hukuk devletinin herhangi bir tanımıyla ilgili sorun, tabii ki, bunun sadece bir tanım olmasıdır. Hukuk devletinin sadece bağlamdan yoksun formülsel bir tanımdan ibaret olmadığını anlayabilirsek işte o zaman hukuk devletinin karşısındaki tehditlerin potansiyel kapsamı ve çıkarımlarını gerçekten anlayabiliriz. Hukuk devleti, ilgili kuralların içeriğinin önemsiz olduğu sırf belirli kanunlara göre yönetme uygulaması değildir. Hukuk devletinin önemli ve ayrılmaz bir parçasını açık, tanımlı ve geleceğe yönelik bir hukuki çerçeve oluştursa da bir grup ilkenin salt kanunlaştırılması ve de jure mevcudiyeti hukuk devletinin korunması ve uygulanması için yeterli değildir. Nazi Almanya'sı örneğini ele alalım. Anayasanın unsurları 1933 sonrasında askıya alınmış olmasına rağmen Hitler ve Nasyonel Sosyalist hükümeti 1945 yılındaki mağlubiyetlerine kadar görünürde Weimar Anayasası'na göre seçilmekte ve ona bağlı olarak görev yapmaktaydılar. Görünürde hukuk devletinin mevcudiyetine işaret eden anayasal düzenlemeler birçok ülkede vardır, ancak deneyimlerimiz bizlere bunun kafi gelmediğini ve hatta bazen hiçbir işe yaramadığını söylemektedir. Zimbabwe'nin bir anayasası ve aşina olduğumuz bir yargı sistemi var, keza Rusya (ve öncesinde Sovyetler Birliği) da bir anayasaya ve adalet sistemine sahip. Ancak, örneğin, bu ülkelerin hükümetlerinin ya da başkan yakınlarının menfaatlerinin bulunduğu bir ticari davanın veya ceza davasının bu yargı dairelerinde görülmesini isteyebileceğimi hiç sanmıyorum.

Birleşik Krallık'ta kanunlaştırılmış bir anayasa yoktur. Hukuk devletine bağlılığımızı, kanun gücüne sahip bir dizi tarihsel sözleşme, Parlamento tarafından kabul edilen yasalar, Prof. Gerken tarafından anılan bağlayıcı olmayan hukuk, mahkemelerin emsal kararları ve uluslararası anlaşmalar vasıtasıyla sürdürmekteyiz. Sahip olduğumuz sistem mükemmel olmasa da hiç kimse 1938'de Weimar Anayasası'na tabi Almanya'da veya Zimbabwe'de hukuk devleti ilkesinin Birleşik Krallık'takinden daha etkin biçimde işlediğini makul kriterlerde iddia edemez. Bu nedenle, hukuk devletinin karşısındaki en büyük tehditlerden birisinin hukuk devletinin uygulanmasına yönelik harfi harfine ve formülsel bir yaklaşımın varlığı olduğunu düşünüyorum. Geride bıraktığımız son yüzyılda hukuk devleti karşısındaki en büyük tehditlerin ve ihlallerin birçoğunun, sadece kanun uyarınca gerçekleştiğinin değil, aynı zamanda da hukuk devletini korumak için gerekli oldukları için gerçekleştiğinin söylendiğini hatırlatırsam, birçoğunuzun bu konuda bana katılacağınıza inanıyorum. Aşağıdaki cümlenin ilk Ralph Waldo Emerson'un mu yoksa Dr Samuel Johnson'ın mı ağzından çıktığı şu an için çok önemli değil, ancak anayasal özgürlükleri korumak için onları kaldırdıklarını iddia eden hükümetleri düşündüğümüzde şu cümleyi aklımızda tutmamızı tavsiye ediyorum: "Karşımdaki kişi onur hakkında daha çok konuştukça, ben de masadaki gümüş kaşıkların çalınmadığından emin olmak için onları daha hızlı sayıyordum."

Tarihten çıkaracağımız dersin açık olduğunu düşünüyorum: yürütme, kamu menfaatleri veya milli menfaatler adına hukuk devletinin korunması gerektiğini hatırlatıyorsa, toplumun tüm unsurları, yani, kendisi adına yürütmenin harekete geçtiği yargı, yasama, medya ve halk daha dikkatli ve uyanık olmalı ve hukuk devletini teşkil eden temel ilkelerin aşındırılmadığı veya suistimal edilmediğinden emin olmalıdır. Halkın güvenliği ve devletin bekası için gerekli oldukları öne sürülerek, "kamu menfaati" ve hukuk devletinin idamesi, sık sık hukuk devleti ilkesinin ihlallerini haklı göstermek için kullanılmaktadır. 20. yüzyılın sonu ve 21. yüzyılın başında uluslararası terörizmin oluşturduğu tehdit bu bağlamda özel öneme sahiptir. Eğer devlet dış düşmanlarına boyun eğerse hukuk devletinin yitirileceği ortadadır. Fakat, aynı şekilde, bu tür tehditlerle karşı karşıya kaldığında devlet temel hukuk ve adalet ilkelerini muhafaza etmezse, vatandaşların dış tehdide boyun eğildiği durumdakinden daha iyi bir konumda olmayacağı bilinmelidir. Bundan sadece birkaç yıl önce, benim ülkemdeki 2010 yılındaki genel seçimlerde iktidarı kaybeden İşçi Partisi Hükümeti'nin son aylarında hükümet, terörizm şüphesinin olduğu durumlarda herhangi bir suçlama olmaksızın 90 gün boyunca tutukluluğa imkan veren yasayı hayata geçirmek istedi. Ön duruşma aşamasından değil, suçlama olmaksızın tutukluluk halinden bahsettiğimi vurgulamak isterim. Benim de mensubu olduğum Muhafazakar Parti ve şu anki koalisyon ortağımız Liberal Demokratlar ve İşçi Partisi'nin yeterli sayıda üyesi buna karşı çıktı, böylece o zamanki hükümet bu planlarından vazgeçmek zorunda kaldı. İngiltere'deki sisteme göre hükümet, parlamentoya karşı hesap vermek durumundadır ve bu örnekte de kağıt üzerinde Avam Kamarası'nda büyük çoğunluğa sahip bir hükümetin parlamentonun iradesine boyun eğdiğine tanıklık ettik. Terörizm tabii ki İngiltere'de büyük bir tehditti ve hala da öyle, ancak milletvekillerinin çok azı, özgürlüğü korumak için özgürlüğün aşındırılabileceği fikrine geçit verdi. 17. yüzyılın büyük İngiliz düşünürü John Locke'un sözleri o gün olduğu gibi bugün de geçerliliğini koruyor: "Hukukun bittiği yerde tiranlık başlar."

Daha önce de belirtmiş olduğum gibi, bağımsız ve korkusuz bir yargı ve yine aynı şekilde, bağımsız ve korkusuz bir avukatlık mesleği hukuk devletinin bekası için esastır. Bu konuda verebileceğim en iyi örnek, zor zamanlar geçirdiğimiz 1941 yılında İkinci Dünya Savaşı devam ederken tartışılan bir davada geçen bir konu olan bir Hükümet bakanının "düşmanla işbirliği halinde olduğundan makul ölçüde şüphe" duyduğu kişileri tutuklama yetkisidir. Bu dava Liverside v Anderson davası olarak anılmaktadır. O tarihteki en yüksek temyiz mahkemesi olan Lordlar Kamarası'nda hükme bağlanan kararların beşi de okumaya değer olmakla birlikte Lord Atkin'in muhalif kararını muhakkak okumalısınız.

"Dava öznesinin bağımsızlığına ilişkin iddialar karşısında yalnızca basit bir yorum yapması beklenen hakimlerin tutumlarının yürütme erkinden daha yürütmeci olması karşısında endişe duyuyorum... Bu ülkede, silahlar

çarpışmaya devam ederken, yasaların sessiz kaldığı iddia edilemez. Değişikliklere tabi olsa da, yasalar, savaşta da barış sırasında konuştuğu dili konuşuyor. Hakimlerin şahıslara ayrım gözetmeden davranması ve dava konusu şahsı yürütmenin bu şahsın özgürlüğüne yönelik tecavüz teşebbüslerine karşı koruması, baskıcı her türlü fiilin yasalarla meşrulaştırılması ihtimaline karşı teyakkuz haline olması özgürlüğü ayakta tutan en önemli unsur olmuştur, ki bu özgürlük, halihazırda uğruna savaş verdiğimiz bağımsızlığın temel ilkelerinden biridir."

Bu noktada, yalnızca, geçtiğimiz ay Başbakan Erdoğan'ın Anayasa Mahkemesi'nin twitter, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve internet yasasına ilişkin kararları hakkında yaptığı eleştirel yorumlara dair çıkan haberlere değinmekle yetineceğim. Başbakan Erdoğan'ın şu ifadeleri kullanmıştır:

"Anayasa kurumu çıkıyor milletin haklarını savunacağı yerde uluslararası şirketlerin ticari hukukunu savunuyor. Herkes konumunu bilecek, sınırlarını bilecek. Herkes yetkisini bilmeli."

Şüphesiz ki hepimiz konumumuzu ve sınırlarımızı biliyoruz; ancak yine de bir vatandaşa ya da bir hakime konumunun ne olması gerektiğini ya da anayasal yapılanma içerisindeki kuvvetleri ayıran sınırların ne olması gerektiğini söylemesi gereken kişi bir siyasetçi mi olmalı emin değilim. Hukuk devletinin önemini anlamak için, siyasetçilerin ve aynı zamanda hakimlerin Lord Atkin›in başta kapanış sözleri olmak üzere Liversidge hakkındaki konuşmasının tümünü okumaları yerinde olacaktır. Lord Atkin konuşmasının bu kısımlarında İçişleri Bakanı›na savaş sırasındaki tutuklamalar üzerinde daha geniş yetkiler vermek amacıyla çoğunluğun hukuka ilişkin yaptığı «zorlama yorumu» reddetmiştir.

"Önerilen yorumlama yöntemini meşrulaştırabileceğini düşündüğüm tek bir yetki var: "'Eğer ben bir sözcük kullanıyorsam,' dedi Humpty Dumpty, biraz da küçümseyici bir tavırla, 'hangi anlama gelmesini istiyorsam o anlamda kullanırım. Ne bir eksik, ne bir fazla." 'Ama sözcüklere bu kadar farklı anlamlar yüklemeye yetkiniz var mı?" diye sordu Alice'."

Lewis Carroll'ın hikayesine, Alice Harikalar Diyarında'ya ne kadar aşinasınız bilmiyorum, ama Lord Atkin çalışma arkadaşı olan lordları aşina etmiştir. Avukatlar elbette sözcüklere "farklı anlamlar" yükleme konusunda oldukça yetenekli ve deneyimlidir. Ancak hukuk devletine zemin teşkil eden temel ilkeler nihaidir. Ulusal güvenliği sağlamakla yükümlü ve seçmen kitlesine karşı sorumlu olan siyasetçilerin çetrefilli ve zor sorunlara kısa vadeli çözümler öngörmeleri kısmen anlaşılabilir bir durumdur. Bağımsız bir yargının görevi, hukuk devletinde yaşanabilecek herhangi bir erozyonun daha genel sonuçlarını öngörmek ve yürütmenin yetkisi üzerinde bir denetleme işlevi görmektir. Daha önce de alıntılamış olduğum Lord Bingham'ın da doğru bir şekilde ifade ettiği gibi;

"Dünyada, tüm yargı kararlarının mevcut erklerden destek gördüğü ülkeler elbette var; ancak bu ülkelerin yaşamak isteyebileceğimiz yerler olduğunu düşünmüyorum."

Buradan da anlaşıldığı üzere, yargı bağımsızlığı hukuk devletinin temel bir unsurudur. Hukuk devletinin koruyucuları hukuk devletinin bekasını sağlamak için çaba göstermez ya da gösteremezse, sıradan vatandaş için çok az umut kalacak.

Hukuk devletinin karşısındaki tehditler pek çok şekilde ortaya çıkabilir. Bu bağlamda, kamu ya da özel sektörde yolsuzluk nispeten daha yıpratıcı bir süreçtir ve hem kanun önünde eşitlik ilkesine hem de hukuk devletinin toplum tarafından karşılıklı mutabakata dayalı kabulüne zarar vermektedir. İngiltere'de karakteristik olarak yolsuzluk hep düşük düzeylerde kalmıştır ve bizler özellikle yolsuzlukla elde edilen hediye ya da ödemelere makul bir tanım bulmak kolay olmadığından rüşvet ve yolsuzlukla mücadele kanunlarının daha güncel hale getirilmesi konusunda epey isteksiz davrandık. Tanımak ve kabul etmek daima tanımlamaktan daha kolay olmuştur; bu yüzden de kanunu 100 yıl önceki hali ne ise o halde bıraktık. Bununla birlikte, 2010 tarihli Rüşvet Kanunu gelişmiş dünyanın en sert kanunlarından biri olarak görülmektedir; bunun sebebi de Kanunun yolsuzluğun önlenmesi amacıyla var olması gereken sistemlerin yokluğu halinde cezai yaptırım öngören 7. Maddesidir. Bu durum, hukuk devletinin korunması için durağan ve kayıtsız kalmak yerine sürekli evrimleşen ve gelişen tedbirlerin önemini gösteriyor. Kayıtsızlık tabii ki hukuk devletinin karşısında başlı başına önemli bir tehdittir; ancak ben bu noktada Rüşvet Kanunu'nun İngiliz kanun koyucuları açısından hiçbir kayıtsızlık emaresi göstermediğini gönül rahatlığıyla ifade edebilirim.

Benzer şekilde, neredeyse tüm yetki alanları açısından ve nitekim benim ülkem İngiltere özelinde endişe verici bir husus olarak, hukuk devletinin karşısındaki bir başka önemli tehdit ise adalete erişim konusudur. Çoğu zaman, adalete ve hukuk devletine erişim zengin ve güçlülere özel bir durumdur. Ancak hem ceza hem de hukuk mahkemelerinde adalete erişim herkes için mümkün olmalıdır; aksi halde, kanun önünde eşitlik uygulamada değil yalnızca kağıt üstünde kalacaktır. Londra'da daha geçen hafta, önemli bir dolandırıcılık duruşması, sabıkası olan davalılara sağlanan kamu kaynaklarında yapılan kesintiler nedeniyle davalıların yeterli temsil imkanı elde edememesi sebebiyle durduruldu. Yeterli temsil ve davacı taraf ile eşitlik imkanı elde edememe, yalnızca adalet sistemine değil hukuk devletine olan güvene de zarar vermektedir. Her ne kadar bir İktidar partisi milletvekili olsam da, kamunun hukuka erişimi konusunda yapılan değişikliklere olan muhalefetim herkesçe malumdur. Bu değişiklikler, suçun mağdurları olan bireyler açısından ve aynı zamanda suçlunun ve masumun ceza mahkemeleri önünde eşit bir şekilde adil yargılanmasını bekleyen tüm toplum açısından adaletsizliğe yol açacaktır. Bu son derece tehlikeli bir durumdur ve hukuk mesleğine sahip herkesin bu hususa karşı tetikte olmak gibi bir görevi vardır. Bununla birlikte, yargılamayı durduran hakimin bu kararı Hükümete karşı siyasi önyargı ile değil, hukuk devletini korumak amacıyla verdiğini eklemem gerekiyor. Ayrıca, burada, Türkiye'de sosyal medyada ifşa edilen ancak ispatlanmamış yolsuzluk iddialarına ilişkin çalkantılı haberleri takip eden sizlere de tanıdık gelecek bir başka noktayı da eklemeden geçemeyeceğim: Londra'daki dolandırıcılık davasında davalıları temsil eden avukat, ki bu avukat Baro'nun en iyi uygulamalarından biri kapsamında hiç parası olmayan bu müvekkillerinden hiçbir ücret almadan çalışmıştır, Başbakan'ın abisiydi.

İngiltere›de iki Kanun Görevlisi bulunuyor; bunlar Başsavcı (Attorney General) ve Başsavcı Vekili. Başsavcı ve Başsavcı Vekili, Başbakan tarafından İktidar partisi içinden atanan Hükümet bakanlarıdır. Genellikle Milletvekili olan bu bakanlar için diğer milletvekilleri ile aynı anayasal yükümlülükler söz konusudur (bu bakanlar Lordlar Kamarası üyesi de olabilirler) ve diğer tüm bakanlar gibi Hükümetin politikaları ve kararları için ortak sorumluluk üstlenirler. Tek farkları, mesleki açıdan bir hukukçu olarak hareket etmeleri gerektiğidir. Başbakan bu kişilere bir Kanun Görevlisi olarak ne yapmaları gerektiğini söyleyemez. Başsavcı ve Başsavcı Vekili savcılıkları, Kraliyet Savcılık Servisi›ni ve Ağır Dolandırıcılık Ofisi›ni denetler ancak yönetmez. Herhangi birinin yargılanması ya da bir siyasetçinin ne zaman yargılanacağı konusunda hiçbir yönlendirmede bulunamaz, bu konularda kendilerine danışılması zorunluluğu dahi yoktur. Geçtiğimiz yıllarda, bazı milletvekilleri ve Lordlar Kamarası üyeleri gayri meşru harcama yaptıkları yönündeki iddialar üzerine yargılandı. Yine birkaç hafta önce, Avam Kamarası Başkan Vekili cinsel saldırı ve tecavüz suçlarından yargı önüne çıktı. Kanun Görevlileri, kanıtların ne olduğu ya da bu şahısların yargılanıp yargılanamayacağı konularında bilgilendirilmedi ya da bu yargılamaların siyasi etkileri hakkında kendilerine danışılmadı. Kanun Görevlilerinden herhangi biri sürece müdahale etme ya da süreci etkileme teşebbüsünde bulunsaydı, görevlerinden alınmaları kaçınılmazdı.

İngiliz hukuk müşavirleri Kraliyet›e, Başbakan›a ve Kabine›ye tarafsız ve gizli olarak hukuki tavsiye veren kıdemli hukuk müşavirleridir ve aynı zamanda yüksek mahkemelerde, Strasbourg›da bulunan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi›nde Devlet›i temsil ederler. Verdikleri tavsiyelerin, kendi görüşlerinde olan siyasal partilerinkine uygun olmasına çalışmazlar veya sinirli bir Başbakan›ın sinirini yatıştırmaya çalışmazlar. Tamamen gerçeği konuşurlar. Başbakan verilen tavsiyeden hoşlanmazsa ve tavsiyenin değiştirilmesini ister ve hukuksuz olanın hukukileştirilmesini isterse «Hayır» diyerek itiraz ederler. Başbakan halen ısrar ederse, görevlerinden istifa ederler. Bir hukuk müşavirinin tavsiyesi Hükümet›in politikasına uymazsa ve müşavir bu nedenle istifa ederse, anayasal bir kriz söz konusu demektir ve krizin olma ihtimali, Başbakan›ın istifa etme ihtimalinden daha yüksektir. Bu nükleer seçenek, siyasal anlamda zayıf olan müşavirler için tek politik silahtır ve uzun yıllardır kullanılmamıştır, çünkü hukukun üstünlüğü ve kuvvetler ayrılığı ilkeleri, hukuka aykırılık yoluna gitmekten çok daha üstündür.

Ben sıkça hukuk müşavirlerini denizaltına benzetirim. Kendileri duyulmadıklarında ve görülmediklerinde en efektif zamanlarındadırlar. Su yüzüne çıktıklarında ise, bu demektir ki ya hükümetin, ya da kendilerinin başı derttedir. Hükümete vermiş oldukları hukuki görüşü, özel sektörde çalışan ve müvekkiline görüş veren bir avukattan daha fazla açığa çıkarmazlar. Hükümetin derin bulgularını gözler, hükümetin ve hükümete bağlı olan, görüldüklerinde ve duyulduklarında en efektif olan siyasilerin hukukun üstünlüğünü üst seviyeye çıkardığından ve hukuka uygun davrandıklarından emin olurlar. Hukuk müşavirlerinin birisinin yokluğunda başkasının çalışabileceğine ilişkin bir yasa dışında, müşavirlerin neler yapıp neler yapamayacağını düzenleyen bir yasa yoktur. Davranış şekilleri, kendi profesyonel standartları ve 14. Yüzyıldan beri süregelen uygulamadan hareketle belirlenmiştir. Sadakatleri, hukukun ilk kuralıdır, ikincisi Parlamento, üçüncüsü ise üyesi oldukları yarı idaresidir.

Son olarak, devam ettiğim için minnettarım, ve son olarak Türkiye'de son zamanlarda sıkça tartışılan bir alana, hukukun üstünlüğünde medyanın rolüne ve ifade özgürlüğüne değinmek istiyorum. Çok değil 15 yıl önce, gizli bir bilgiyi basın ile paylaşan eski bir güvenlik servisi elemanının 1989 tarihli Resmi Sırlar Sözleşmesi kapsamında yargılanması ve temyiz aşamasında olmasına ilişkin olarak daha önce de alıntı yaptığım Lord Bingham şöyle demiştir:

"İfade özgürlüğünün temel olmasının arkasındaki nedenler benzerdir, ama esasa ilişkin olarak kısaca açıklama yapmak gerekir. Modern demokratik hükümet, insanlar tarafından seçilen ve yine insanlar için var olan hükümettir. Ancak insanlar sorunların çözümünü göz ardı eder şekilde davranırsa, sorunlara getirilebilecek çözümler olmazsa, insanlar tarafından seçilen bir hükümet söz konusu olmaz. Hükümetin görevi, profesyonel olarak hükümette çalışanların bilgi sahibi olması ve fikirlerini açıklama özgürlüğüne sahip olmasına ilişkin bir görev değildir. Katılımcı olan, yani olması gereken bir süreçtir. Ancak olaylar açığa çıkana ve herkes tarafından bilinene kadar, hükümetin insanlar için olduğunun garantisi yoktur. Bazen, kaçınılmaz şekilde, hükümet idaresi altındakiler, hayatın diğer alanlarında olduğu gibi hatalardan, yetersizlikten, yanlış davranışlardan, görevlerini ihmal etmekten ve hatta dürüst olmamaktan ve görevi kötüye kullanmaktan sorumlu olurlar. Bunlara konu olanlar, şiddetle söz konusu olayların toplumca bilinmemesini temenni edebilirler. Toplum tarafından bilinirlik, onların veya seleflerinin itibarları üzerinde olumsuz etki yaratabilir. Ayrıca, devletin kurumlarını utandırabilir. Yargı idaresi süreçlerini sekteye uğratabilir. Burada ve başka ülkelerde yaşanan tecrübeler göstermektedir ki, toplumca bilinirlik gerçekten güçlü bir dezenfektandır. Suistimallerin teşhir edildiği yerlerde, bu sorunların çareleri de bulunabilir. Suistimallere yaptırım uygulansa da, toplum, orada bir suiistimal olduğunu bilebilir. Basının, suiistimalleri ortaya çıkarma rolü ve yargısal hatalar, etkili ve itibarlı olmuştur. Ancak basın, bilinmeyen ve inkar edileni açığa çıkaramaz."

Temyiz aşamasındaki tartışma, Sözleşme'nin 10. maddesi kapsamında, şüphelinin ifade özgürlüğü haklarına uygun olup olmadığı ve yaptığının kamu yararını ilgilendirip ilgilendirmediği noktasındaydı. Sözleşme ilk bakışta, kendisinin ifade özgürlüğüne sınır çiziyor gibi görünse de, sınır hukuk tarafından emredilmektedir ve Konvansiyonu'nun 10 (2) maddesinde kapsamında sayılan kişilere yöneliktir. Sorun, sınırlamanın orantılı olup olmadığına ilişkindir. Sözleşme kapsamındaki yasaklama çok kesin olmamakla ancak bilginin paylaşımının yetkili kurumlarca ve doğru süreç izlenerek paylaşılmasını öngörmekle, Konvansiyonun 10 (2) maddesi kapsamında sağlanması gereken uygun ve efektif korumaları sağlamaktadır. Bu durumda şüphelinin temyiz itirazı ne yazık ki reddedilmiştir.

Bir noktada, siyasetçilerin ve yetkili kişilerin odak noktasında olmak istememeleri anlaşılabilir bir durumdur, ancak hukukun üstünlüğünün hakim olduğu bir demokraside bazıları için başka, geriye kalan bizler için başka kurallar olması söz konusu olamaz. Eğer yanlış bilginin yayılması konusunda bir kamu yararı olmadığı doğruysa, toplumun gerçek bilgiye ulaşabilmesi gerçeği de söz konusu olmaktadır.

Geçen sene İngiltere, "mahkemeyi yanıltma" suçunu kanundan kaldırmıştır. Mahkemenin, yargı veya kişisel olarak yargıçlar konusunda, yargı idaresini genel olarak ve toplumun güvenini düşürücü şekilde açıklamalar yayınlaması, küçük düşürücüydü. Bu suçun gerekçesini bir yargıç, "yargının etrafında bir zafer pırıltısı sağlamak, ayrıca insanların toplum gözünde rezil duruma düşmelerini engellemek" olarak açıklamıştır. Bu 18. Yüzyıldan kalma açıklama, hukukun üstünlüğü kavramının Birleşik Krallık'ta geçirdiği evrimi göstermekte, ancak daha çok hukukun üstünlüğü ilkesinin karşılıklı anlaşma çerçevesinde geçirdiği evrimi göstermektedir.

Yargıyı fildişinden kulede saklı tutmak, hukukun üstünlüğüne karşı, yanlış ve kötü niyetli bir eleştiri ile, yargının bütünlüğünü şüpheye düşürmek gibi çok büyük bir tehdit oluşturmaktadır. İfade özgürlüğüne uygulanacak herhangi bir kısıtlama, ve hatta yanlış ve haksız bir eleştiri bile, haklı eleştiriyi engelleyecek bir etkiye sahiptir. Bir süre önce kullanımdan kaldırılmış olan bir suç olsa da, bu modası geçmiş uygulamanın yürürlükten kaldırılması, hukukun üstünlüğü ilkesini ve hukuk karşısında hesap verilebilirlik ilkesini güçlendirmiştir.

Şüphesiz ki internet, ifade özgürlüğü bakımından benzersiz seçenekler sağlamaktadır. İnternet, hukuki ve ulusal sınırlar arasında ayrım gözetmemektedir. Arap Baharı, sosyal medya üzerinden yürümüştür. Birleşik Devletler ve İngiliz hükümetleri, Snowden ve Wikileaks olayları, ayrıca zorluklar ve utandırıcı olaylar ile yüzleşmiştir. İnternet, hem iyi hem de kötü taraf için bir kuvvet olabilir. İnternet, kağıt ve mürekkebin ötesine geçebilir. İnternet, ceza hukuku sistemimizin kalelerinden birisi olan İngiliz Jüri sistemine büyük bir gerileme yaşatmıştır, çünkü jürilerin sadece mahkemede verilen bilgilere erişecek olduğunun varsayımı artık güvenli değildir. Artık bir İngiliz mahkemesi tarafından verilen ve kişilere zarar veren bilgilerin yayınlanmasına yasak getiren bir karar, Kaliforniya›daki bir blog yazarına uygulanamayacaktır. Internet, devlet veya yargı bakımından bir ayrım gözetmemektedir. Türkiye›de uygulanan Twitter yasağı, kolaylıkla aşılmıştır. Etkisi olmayan bir yaptırım, yaptırım değildir. Kral Canute, med-cezir kontrol edemeyeceğini bilmekteydi; mahkemeler ve siyasetçiler de bağımsız olarak kontrol edemezler. Bu nedenle biz, isteyerek ve pragmatik olarak kanunlarımızı ve uygulamalarımızı başarılı şekilde duruma adapte etmeliyiz.

Bu benim fazlasıyla uzun giriş konuşmamdı, ve şimdi Will'e söz vermek istiyorum, daha sonra Helena'ya ve Profesör'e döneceğim. Evet Will.

William Sorrell: Teşekkür ederim Sir Edward. Ben de organizatörlere, beni bu sıra dışı şehirde sıra dışı panelde konuşmak için davet ettikleri için teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca bu iki gün boyunca konuşma yapacak panelistlerin isimlerine bakıyorum ve konuşmacıların kalitesinden de çok etkilendiğimi belirtmek istiyorum. Ben hukuk analisti veya akademisyen değilim. Ben eyaletimde Başsavcı olarak çalışıyorum ve hukukun üstünlüğü ilkesini gözeterek kararlar almaya çalışıyorum.

Ben seçilerek göreve gelmiş bir devlet görevlisiyim, ve sadece kendi eyaletimdeki kişilerin oyları ile göreve geliyorum. Onlar, benim görevde kalıp kalmayacağıma karar veriyorlar, ayrıca benim hukuki yetkim yalnızca ceza hukuku ile sınırlı değil. Bana bağlı olarak çalışan savcılar, hırsızlıktan cinayete kadar her türlü suçu soruşturmakla görevlidirler. Biz ayrıca, çevre kanunun ihlali, tüketicinin korunması, antitröste ilişkin uyuşmazlıklar ve ticaret alanında rekabet hukukuna ilişkin uyuşmazlıklar konusunda da çalışmaktayız. Biz kanunlarımızı, ayrımcılığa karşı olarak uyguluyoruz. Bu yönüyle son derece talepkar bir iş, ancak aynı zamanda Amerikalıların güvenliğini sağlık şartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmemizi sağlayan seçenekler sunuyor.

Konuşmama, mesleğime yaklaşımımda bana yol gösteren ve göreve başlarken edilen yemin ile başlamak istiyorum, zira bu göreve sekiz kez getirildim ve bu yemini sekiz kez topluluk önünde ettim. Aslında çok uzun değil, özet olarak üç ana konudan oluşuyor. Birincisi, dürüst ve Vermont eyaletine sadık kalacağıma dair yemin ediyorum; ve görevimi yaparken, anayasamıza ve devletimize doğrudan veya dolaylı bir şekilde zarar verebilecek şekilde düşünmemeye ve davranmamaya özen gösteriyorum. Yemin ettiğim husus, bizim sistemimizin ve anayasamızın temelini oluşturuyor. İkinci olarak ise, Amerika Birleşik Devletleri'nin anayasasını destekleyeceğime dair yemin ediyorum, ki bu tüm Amerika Birleşik Devletleri'nin sisteminin temelini oluşturmaktadır. Üçüncü konu ise, bugün üzerinde durmak istediğim konu olan hukuk devletine karşı tehditlere ilişkindir. Üçüncü olarak, Vermont eyaletinin başsavcılığı görevini sadık bir şekilde yerine getireceğime dair yemin ediyorum. Burada, Vermont eyaletine karşı başsavcılık görevimi sadakatle yerine getireceğime ve yetkilerimin elverdiği ölçüde herkese eşit hak ve adalet sağlayacağıma yemin ediyorum. Bu son söylediğim konu, icra edilmesi imkansızlık derecesinde zor bir konu. Çünkü az önce söylediğim herkese eşit hak ve adalet ifadesinin lafzına bakarsanız, bu, cezai olsun olmasın, soruşturmaların başlatılması, yürütülmesi, sonuca vardırılması veya eyalet yasalarının ihlal edilmesi gibi hususları kapsıyor. Bu yemin, akraba ve yakınlarıma iltimas geçemeyeceğime ilişkin bir yemin. Kendi siyasi görüşünü taşıdığım partiye, benim ırkımdan veya yakın dini düşünceyi paylaştığım kişilere de iltimas geçemem. Madalyonun öbür yüzünde ise, kendi düşmanlarıma ayrı bir prosedür uygulayamam, düşmanım olmasalar da onları etnik kökenleri, nerede yaşadıkları, politik bakış açıları, benden farklı dini görüşleri bakımından ayıramam. Bu sabah hukukun üstünlüğünün hiçbir yerde mükemmel olmadığı konuşuldu, maalesef benim ülkemde de geçerli. Sistemlere bakıldığında, mükemmel olmadıklarını görürsünüz, çünkü mükemmel olmayan insanlar tarafından işletilirler, dolayısıyla mükemmel olamazlar. Böylelikle biz kişisel önyargılarımızın, korkularımızın ve rahatsızlıklarımızın etkisinde kalarak, soruşturma yürütmek ve karar vermek durumundayız. Biz, bunları bir kenara bırakarak, bunlar yokmuş gibi görev yapmaya çalışıyoruz. Aynı zamanda, hukukun üstünlüğünün, olay ne olursa olsun herkese eşit davranılması olduğunu düşünüyorum. Soruşturma yürüten, insanları suçlu bulan, sübjektif kararlar veren, bunları uygulayan meslektaşlar da öyle. Biz robot değiliz, ve sübjektif olarak karar verirken en iyisi nasıl olacaksa ona karar vermeye çalışanlar da öyle. Bahsettiğim yeminin ofise katılacak her savcı tarafından edilmesi ile ilgileniyorum. Onları ofise alırken, bu yeminin lafzını ve anlamını dikkate almalarını söylüyorum. Ayrıca benimle birlikte yürütme görevinde bulunanlar için savunmasız kişilere ilişkin bir konuda daha dikkat çekiyorum, ki bunlar henüz hüküm giymedilerse nezarethanede olanlar, veya hapishanede olanlardır. Diğerleri ise, akıl hastalığı gibi nedenlerle sıkı olarak gözetim altında tutulan ve bakım yapılan kişilerdir.

Daha önce, suiistimal edilen, ihmal edilen, bu nedenle gözetim altında tuttuğumuz ve aileleri ile ilişkilerini kesmeye çalıştığımız çocuklar oldu. İnsan bu şekilde bu çocukları evlat edinebileceklerdi. Bu tarz işlerin, savunmasız olduğu için devlet gözetiminde tutulan kişilere ilişkin dosyaların yürütülmesinde çalışacak savcılar için bu noktaya dikkat çekiyorum. Bu savcılara, Vermont eyaletinde geçerli olan etik kurallarını okumalarını söylüyorum. Ama özellikle hükümet bünyesinde çalışan ve yürütme kısmı ile ilgilenen avukatlara ilişkin bölümlere vurgu yapıyorum, ki bu kişiler mahkemenin koyduğu kurallar çerçevesinde çalışmazlar. Ayrıca her durumda sadece gayretli avukatlar olmak durumunda da değiliz. Bizim tabi olduğumuz bazı etik kurallar var, ve bu sadece gayretli olmayı kapsamıyor, ancak adaletli olmayı kastediyor. Böylece bizim sistemimizde savcı olunacaksa adaletli olunmalı, ve ben bu kişilere, görevlerini ifa ederken, adaleti aramaları gerektiğini söylüyorum. Geçen hafta New York'ta bir toplantıya katıldım. Çok yağmurlu bir gecede, yolda yürüyordum. Çok kalabalık bir grup, şiddetli bir sağanak yağış olmasına rağmen şemsiyeleri ile birlikte kaldırımda dikiliyordu, ve ben bu insanları bu şiddetli yağmurda neyin bir araya getirdiğini merak ettim. Daha sonra yukarı baktım, ve yeni Örümcek Adam filminin galasının yapıldığını gördüm. Bu bana, asistanlarıma söylediğim başka bir şeyi hatırlattı, ki annem bana bunu çok uzun zaman önce söylemişti: "Büyük güç, büyük sorumluluklar getirir." Ben de benimle birlikte çalışanlara, bu sözü söylüyorum. Bizim sistemimizde, büyük bir gücünüz vardır. Bazı kısıtlamaları uygularken, kendinize hata payı da bırakırsınız. Gücünüzü fazlasıyla kullanmaktansa, az kullanın.

Ben, mesleğimi çok sevdiğimi söylemiştim. Vermont'ta başıma gelen, ve başka yerlerde de olduğunu gördüğüm, ve pek hoşuma gitmeyen bir konu hakkında biraz konuşmak istiyorum. Hangi davaların takip edileceğine, nasıl yürütüleceğine, dosyalar hakkında nasıl karar verileceğine ve davaların nasıl çözüleceğine karar verilmesine karışılması yanlıştır. Ben, yargısal bağımsızlığın büyük öneme sahip olduğu inancındayım, ancak savcıların ve soruşturma görevinde bulunanların bağımsızlığı da çok büyük bir öneme sahip, ve ben bu görevi yürütenler, bazı kişilerin çıkarlarını daha çok gözettiğinde ofisimin yemininin ihlal edildiğini ve hukukun üstünlüğü ilkesine tamamen aykırı davranıldığını görüyorum. Bu sabah Prof. Pildes, Birleşik Devletler tarihi ile ilgili olarak Başkan Roosevelt'e ilişkin bir hikaye anlattı. Ben, Birleşik Devler'in yakın tarihinde yaşanan ve adalet sistemine müdahale edilmesi konusunda Birleşik Devletler tarihinde acı bir dönemden bahsedeceğim. İnternete girip, "Cumartesi Gecesi Katliamı" terimini ararsanız, şimdi bahsedeceğim konunun ayrıntılarına ulaşabilirsiniz. Çok kısaca değinmek gerekirse, 1972 yılındaki Watergate Skandalı sırasında, başkanlık seçimi propogandaları sırasında meydana gelmiştir. Öncelikle 1960 yılları ve 1970'li yılların başlarındaki müthiş kaos ortamı hakkında bilgi vermeme izin verin. 1963 yılında, bizim yenilikçi başkanımız Kennedy suikaste kurban gitmişti. 1968 yılının baharında ise, sivil haklar savunucu olan Martin Luther King, diğer bir başkan adayı olan ve öldürülen Kennedy'nin küçük kardeşi Robert"ın başkanlık seçimi kampanyaları sırasında öldürülmesinden 1-2 ay önce öldürülmüştü. 1960 yıllarında ve 1970'li yılların başında, Birleşik Devletler, hiç de popüler olmayan Vietnam Savaşı'na dahil olmuştu, ve bunlar ülkeyi Sivil Haklar bakımından güçsüz bir duruma sokmuştu. 1972 yılının Haziran ayında, birkaç eski istihbarat görevlisi, Nixon'ın muhalefet partisi, Demokrat Parti'nin ofisine izinsiz girmekten tutuklanmıştı. Amaçları, ofise dinleme cihazı koymaktı. Soruşturma devam etti, ve diğer Amerikan devlet kurumlarının Watergate Hırsızlığı olarak bilinen olay ile bir ilişkisi olup olmadığına ilişkin şüpheler uyandı. Sonuçta, soruşturmanın adil ve bağımsız yürütülmesi için özel bir savcı atandı. Bu kişi, Harvard Hukuk Fakültesi'nde profesör olan Archibald Cox idi ve görevi, Amerikan vatandaşlarının hayatlarını riske sokan eylemi yapanları soruşturmaktı. 1973 yılının sonbaharında, Ekim ayında Archibald Cox, iddiaya göre Beyaz Saray'daki Oval Ofis'te yapılan ve konuya ilişkin olarak yapılan konuşmaların kayıtları olduğunu ve bu kayıtların soruşturma ile bağlantılı olabileceğini öğrendi. Bunun üzerine, Beyaz Saray Kasetleri adıyla bilinen dosya için mahkeme celbini hazırladı.

Başkan Nixon ve yandaşları, celbe yanıt vermeyi reddetmiş, ve 19 Ekim 1973 tarihinde özel olarak yetkilendirilen savcı Archibald Cox ile anlaşma talebinde bulunmuş olsalar da, Archibald Cox ve diğer görevli savcılar bu talebi reddettiler ve celbin hala geçerli olduğunu belirttiler. Ertesi gün Başkan Nixon, kendi savcısı Elliot Rishardson'ı aradı, ve Archibald Cox'u kovmasını söyledi. Elliot Richardson bunu kabul etmedi, ve görevinden istifa etti. Bu durumda savcılı görevi iki numaralı kişiye gitti, ve bu kişi William Ruckelshaus idi. Bu sefer kendisine, yine Archibald Cox'u kovması söylendi. Bu talep yine savcı tarafından reddedildi ve savcı istifa ederek görevi bıraktı. Sonuç olarak üç numaralı isim olan Robert Bork savcı oldu ve gerçekten Archibald Cox'u kovdu, ve bu durum hem ülkede, hem de başkanın kendi partisinde bir gerginliğe neden oldu. Savcının soruşturmaya müdahil olması ve özel yetkili savcının bu tür eylemlerde bulunması, aslında sadece işini yapmasıyla ilgiliydi. Hızlıca anlatırsak, 1972'de başkan tekrar seçilmişti, 1973'te Cumartesi Gecesi Katliamı olmuştu, 1974'e gelindiğinde ise başkan, kongre huzurunda ciddi bir görevi kötüye kullandığı şüphesiyle karşı karşıyaydı, ve yüksek mevkide görev yapan personelinin çoğu hapis cezası ile cezalandırılmıştı. Bu şekilde, Watergate Skandalı sona ermiştir. Bu, Amerikan tarihinde bir lekedir ama sonuçta adalet yerini bulmuştur, ve benim burada vurgulamak istediğim, Amerika da Türkiye'de yaşanan olayları yaşamıştır. Hukukun üstünlüğüne saygı ve adaleti uygulayanlar sayesinde ulaşılır. Katılmama izin verdiğiniz için teşekkür ederim.

Helena Lišuchová: Her şeyden önce, organizatörlere böyle bir organizasyon düzenledikleri için ve beni GRECO adına davet ettikleri, bu şekilde sizlere GRECO'nun aktiviteleri, prosedürleri ve Türkiye ve hukukun üstünlüğüne ilişkin gözlemlerini iletme şansı verdikleri için teşekkür ediyorum.

GRECO, 1999 yılında kurulan ve yolsuzlukla mücadeleyi amaçlayan bir devletler topluluğudur, ve Avrupa Konseyi'nde yer alan 17 ülke tarafından imzalanmış olan bir genişletilebilir kısmi bir sözleşme ile bir araya gelmişlerdir. Genişletilebilir kısmi sözleşme demek, sadece Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin değil, diğer ülkelerin de katılımına açık sözleşme demektir. Şu anda üyelerimiz, Avrupa Konseyine üye 47 ülke, Birleşik Devletler ve aramıza son olarak katılan Belarus'tur.

GRECO'nun amacı, üye devletleri yolsuzlukla mücadele konusunda geliştirmektir ve bu gözlem ile ortak değerlendirme yoluyla yapılmaktadır. Yolsuzluğun izlenmesi konusunda geçerli standartlar vardır. Şöyle ki bunlar yolsuzlukla mücadele için yol gösterici 20 adet kural, ceza ve hukuk alanında düzenlenmiş olan konvansiyonlar ve ceza konvansiyonlarına ek olarak düzenlenmiş olan ek protokollerdir. GRECO'nun gözlemleri, yerine inceleme ile prosedürü ile başlar, uygunluk prosedürü adındaki etki değerlendirmesi ile devam eder, bu süreçte üye ülkelerin aldıkları önlemler ve uygulanması gereken önerilere ilişkin bilgi alınır. Daha önceki dönemlerde GRECO, yolsuzlukla mücadele, devlet görevlilerinin dokunulmazlıkları ve yolsuzlukla mücadelede karşılaşılabilecek engellere ilişkin çalışmalar yapmıştır. Bunlar, muhbirleri, bireylerin korunmasını ve yolsuzluk şüphelerini kayıt altında tutanları da kapsar. Yolsuzluktan elde edilen çıkarlara el konulması, ceza hukukuna ilişkin konvansiyonlarda buna verilen cezalar, ayrıca seçim kampanyalarının şeffaflığını da kapsar. Ocak 2012'de lanse edilen ve şu an devam eden dördüncü değerlendirme safhası ise, parlamento üyelerinin, hakim ile savcıların yolsuzluğa karışmamalarına ayrılmış bir süreçtir. Bugünkü konular düşünüldüğünde Türkiye hakkında yapılan dördüncü değerlendirmenin sonuçları ilginci olurdu. Belirtmeliyim ki Türkiye henüz değerlendirmeye tabi tutulmamıştır. Benim ülkem Çek Cumhuriyeti de henüz değerlendirilmemiştir, bu nedenle şimdiye kadar değerlendirmeye tabi tutulan 14 ülkeden örnekler vereceğim. Yayımlanmış raporlar bulunmaktadır. 3 rapor daha Aralık ayında düzenlenmiştir, ancak şu an yayımlanabilmesi için onaylanmasını beklemekteyiz. Dördüncü safha, yürütme erki üzerinde değerlendirmenin yapıldığı ikinci safha ile doğrudan ilgilidir, yürütme erkinde çalışanlar bakımından yolsuzluğun engellenmesi konusuna odaklıdır, ve GRECO'nun üçüncü safhada tetkik yaptığı politik finansman incelemesinin devamı olup, yargıçlar bakımından yolsuzluk ile mücadeleyi içerir. Birinci aşamada yapılan değerlendirmede, savcılar da önemli bir faktörün temsil edilmesinde önemli rol oynar. Bu faktör, yargının bağımsızlığıdır.

Başta da söylediğim gibi GRECO, Avrupa Konseyi'ne uygun standartlarda gözlem yapar. Bu standartların en önemlileri, yolsuzlukla mücadele için belirlenen ve 1997 tarihli konvansiyon kararında belirlenen 20 kural, ve 2010 yılında kabul edilen, bağımsızlık, etkinlik ve sorumluluğa ilişkin olan ve Yargı Komisyonu tarafından önerilen kurallardır. Konvansiyonun amacı, üye ülkelerin ceza hukuklarında bulunan ve yolsuzluğa ilişkin olan hükümlerini uyumlulaştırmaktır. Taraflar, hukuklarını ve suça ilişkin cezaları adapte etme yükümlülüğündedir. Konvansiyonda, yolsuzluğun değişik formları belirtilmiştir. Bu yükümlülük, aktif ve pasif anlamda, ulusal veya uluslararası alanda hakim ve savcıların, veya parlamento üyelerinin, uluslararası organizasyonda görevli devlet memurlarının, ve özel sektörde çalışanların rüşvet almasına ilişkin olarak da uygulanır. Ayrıca, yolsuzluktan elde edilen gelirlerin aklanmasına da uygulanır. 1997 yılının Kasım ayında alınan karar ile kabul edilen 20 kural, üstün disiplin ile çalışan ve yolsuzlukla mücadelenin öncüsü olan bir grup tarafından hazırlanmıştır. Diğer kurallar ile birlikte, 3 ve 7 numaralı kurallar, yargının bağımsızlığına odaklanmaktadır. 3 numaralı kural şu şekildedir: "yolsuzluk ile mücadelenin soruşturulmasında, incelenmesinde yargılanmasında görev alanlar, görevleri kapsamında bağımsız, uygun olmayan dış etkilerden etkilenmemek ve delil toplarken etkili olmak, yolsuzlukla mücadele birimlerine yardımcı olan kişileri korumak ve soruşturmaların gizli yürütülmesini sağlamakla yükümlüdürler." 7 numaralı kural ise devletleri, yolsuzlukla mücadele eden kişilerin bu görevlerini daha iyi yapabilmeleri için gerekli koşulları sağlama yükümü yüklemektedir. Türkiye'nin bu alanlardaki performansı, 2005 yılında ölçülmüştür. GRECO, Anayasa ve Hakim ve Savcılar Yüksek Kurulu'na atama yapılması konusundaki tüm kanunlar, o dönemde ataması yapılanlar ve hakim ile savcıların bağımsızlığının korunması için yapılanlar hakkında bilgi

sahibi olmuştur. O dönemde de GRECO, Adalet Bakanlığı'nın atanma konusundaki direkt etkisini göz önüne alarak, yargıçların bağımsızlığının artırılması yönünde tavsiyede bulunmuştur. 2007 yılında, verilen tavsiyelerin Türkiye'de ne derece uygulandığı konusunda raporların hazırlandığı dönemde GRECO, yargıçların bağımsızlığının artırılması için alınan bir önlem olmadığını gözlemlemiştir, zira hakim ve savcıların atanması halen bir yürütme erki olan Adalet Bakanlığı tarafından yapılmaktaydı. Son değerlendirme 2008 yılında yapılmıştır, bu dönemde Türk yetkililer bizi hukuka ilişkin reformlar yapacakları yönünde bilgilendirmiştir, ki bugün duyduğumuz kadarıyla çok farklı reformlar yapılmıştır. Reformlar ile birçok adım atılmış olsa da, bağımsızlık konusundaki asıl engel aynı kalmıştır, Adalet Bakanlığı hala Adalet Bakanı'nın kendisi tarafından temsil edilmektedir. Bunun yanında hala, Hakim ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun başkanlığını yapmaktadır. Hukuk alanında yapılacak reformlar, kısmen uygulanmaktadır. GRECO bu konuda başkaca bir aksiyon almamaktadır, çünkü GRECO bakımından Türkiye değerlendirmesi 2008 yılında sona ermiştir. Tüm bu gelişmeler, 2012 yılının Ocak ayında lanse edilen gözlemleme sürecinde daha detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Bunlar, üçüncü aşama olarak belirttiğim aşamanın temellerini oluşturmaktadır, ve 2010 yılında hakimlere ilişkin olan önerilere ilişkindir. Gelecek yıllarda, Türkiye'nin bu önerilere ve kurallara ne derecede uyduğu gözlemlenecektir.

Değerlendirme kapsamındaki bazı önerilere değineceğim. Dördüncü bölüm, hakimlerin bireysel bağımsızlığının, yargı bağımsızlığı ile bir bütün olarak korunduğunu belirtmektedir. Aslında bu, hukukta temel bir kuraldır. Önerinin diğer kısımlarında ise, hakimlerin ve yargının bağımsızlığının Anayasa'da kutsal bir yerde veya olabilecek en üst seviyede tutulması gerektiğini belirtmektedir. Hakimler bağımsızlıklarının tehdit edildiğini düşündüğünde, kendileri için kurulmuş konseylere veya bağımsız bir organa başvurabiliyor olmalıdırlar. Başka bir önemli mesaj ise ikinci bölümde verilmektedir ve hakimlerin dış bağımsızlığına ilişkindir. Bu bağımsızlık bir hakimlere sağlanan ve çıkarlarına yönelik bir bağımsızlık değildir, hukukun üstünlüğüne tarafsız bir adalet arayan ve bekleyen insanlar için gerekli olan bir bağımsızlıktır. Hakimlerin bağımsızlığı, insan hakları ve hukukun tarafsız olarak uygulanması anlamında özgürlüğün teminatı olarak görülmelidir. İç bağımsızlık konusunda ise öneri, hakimlerin kararlarını verirken tarafsız ve bağımsız olmaları gerektiğini, ayrıca hakimlerin işlerini yaparken devlet otoriteleri ile ilişkili olsun olmasın herhangi bir kısıtlama, dış etken, baskı, tehdit veya müdahaleye maruz kalmamaları gerektiğini belirtmektedir. Standart kurallar ayrıca hakimlerin mensubu olacağı konseylerin bağımsız olması gerektiğini ve yargı bağımsızlığını korumayı amaç edinmelerini, ayrıca bu konseylerin üyelerinin en az yarısının, her seviyedeki yargı üyesi tarafından seçilerek belirlenmesi gerektiğini içermektedir. Hakimlerin mensubu olduğu konseyler, hakimlerin bağımsızlığına müdahale etmemelidir. Öneri ayrıca, hakimlerin statülerini, kariyerlerini, teminatlarını ve yerlerinin değiştirilemeyeceğinin yanında, uymaları gereken etik kurallarını da belirtmektedir.

Bütün bu konular, Dördüncü İnceleme Evresi sırasında GRECO'nun değerlendirdiği konulardır. Daha önce söylediğim gibi Türkiye henüz değerlendirilmemiştir ve 2014 yılında da değerlendirilmeyecektir, bu nedenle herkes tarafından erişilebilen 14 adet raporda yer alan alanlara değineceğim. Asıl odak noktası, öncelikle şeffaflık, hesap verilebilirlik, hukukun üstünlüğü ve bağımsızlık, hukuki kariyer ve savcılık kariyeri, savcılar, mahkemeler, parlamento üyeleri, çıkar çatışmaları, hediye konusu, mallar, gelir ve sorumluluklar, ayrıca kişinin yakın akrabalarının malvarlıklarını ve gelirlerini kaydettirmesinin gerekli olup olmadığı konularıdır. Yargı üyelerinin üye olduğu konseylerin varlığı, görevleri ve yetkileri gibi konular her zaman tartışma konusu olmuştur. Devlete bağlı olan yargı kurumları kişilerin istihdam edilmesi, kariyer gibi sorumlulukların yanında, finansal sorumluluklar da yargı bağımsızlığının sağlanması konusunda dikkate alınır. Bir devlette böyle bir konsey kurulduğunda, yapısı analiz edilmelidir. Bu şekilde bir konsey kurmayan ülkeler bulunmaktadır, benim ülkem Çek Cumhuriyeti'nde de böyle bir yapı bulunmadığını söylemeliyim. Bu neden büyük ihtimalle 2015 yılında yapılacak olan değerlendirmede, Çek Cumhuriyeti'nin bazı öneriler almasını bekliyorum.

GRECO, bu konseylerin yapısının önerilerde belirtilen şekle uygun olup olmadığını, yani belirttiğim şekilde yargı üyelerinin en az yarısı tarafından seçilip seçilmediğini belirler. Örneğin, eski Yugoslavya Makedonya Cumhuriyeti'ne bir öneri verilmişti ve bu önerinin amacı, uygunsuz politik etkilerin saf dışı bırakılması, Adalet Bakanı'nın Yargı Konseyi Başkanlığı görevinin sona erdirilmesi, ayrıca hakimlerin terfilerinde söz sahibi olamaması gibi önerilerin uygulanarak, yargı bağımsızlığının güçlendirilmesiydi.

Bağımsız kurumların yetkileri de değerlendirilmektedir, özellikle de yargı üyelerinin terfileri ve kariyer süreçleri konuları incelenmektedir. Litvanya örneğinde, yargı üyelerinin atanma, tekrar atanma ve kariyer süreçleri konularında Litvanya'daki yargı kurumlarının belirleyici özelliğinin artırılması, ve parlamentonun bu konudaki politik etkisinin azaltılması önerilmiştir. Belirtmeliyim ki Litvanya Parlamentosu, yargı organlarının yaptığı atamaları onaylamaktadır. Bu, problematik olmayabilir, ancak güvenli bir şekilde yapılmak zorundadır.

Başka bir inceleme konusu ise, hakimler ve savcıların görevleri arasındaki bağdaşmazlıktır. Örneğin Hollanda hukukuna göre Anayasa Mahkemesi üyeleri dışındaki hakimler, parlamento üyesi olabilirler. Görevleri boyunca hakimlik makamlarında olmazlar. GRECO bu durumu, hakimlerin hakimlik makamlarında döndükten sonraki dönemi göz önüne alarak yargı bağımsızlığına karşı potansiyel bir tehdit ve görevlerini taraflı yapma ihtimali görmüştür. Bu nedenle hakimlerin parlamentoda yer almaları konusunda kısıtlama getirilmesi önerilmiştir.

Anlattığım konular, bugünkü konferansın konusuna uygun olan -hukukun üstünlüğü ve yargının tarafsız ve bağımsız olması ile ilişkisi - ve bugüne kadarki raporlarda belirlenmiş olan konulardır. İlgilenenler için, tüm raporlar GRECO'nun web sitesinde bulunmaktadır, ben de size daha sonra bilgi verebilirim. Çok teşekkür ederim.

Prof. Dr. Sami Selçuk: Teşekkür ederim sayın başkan. Bu güzel şöleni düzenleyen arkadaşlara da teşekkür ediyorum ve hem de onları kutluyorum. Meslektaşlarımla beni buluşturdukları için de kutluyorum.

Benden önceki konuşmalar çeşitli ilkelere değindiler ve bu arada iki ayrı sistem ortaya çıktı. Dikkat ederseniz bir Anglosakson sistemi öbürü de Kara Avrupası sistemi. Hemen oradan bir noktaya dikkatiniz çekmek istiyorum. Anglosakson sistemi ile Kara Avrupası sistemi birbirine kesinlikle ayırmak gerekir. Deminden beri hukuk devletinden söz ediyoruz. Arada bir de hukukun üstünlüğünden söz ediyoruz. Hukukun üstünlüğü Anglo-Sakson merkezlidir. Kara Avrupa'sı sisteminde ise hukuk devleti ilkesi ortaya çıkmıştır. Ben, birincisini yeğliyorum. Bu ikisini birbiri yerine kullanmıyorum. Önce onu özellikle belirtmek isterim. Tabi hukukun üstünlüğü bir idealdir, bir ülküdür. Sürekli ardından koşulması gereken bir ülküdür. Biraz önce çok güzel bir tanım getirdi sayın başkan hukuk devleti ile ilgili olarak. Fakat ben daima hukuk devleti kavramının ya da ilkesinin içeresinde üstü örtülü bir biçimde, devletin hukuk içinde olmadığının ve sürekli onu hukuk içine çekme kavgasının bulunduğunu düşünürüm. Nitekim Kara Avrupası'nda bu büyük savaş hiçbir zaman bitmemiştir. Bugün de Türkiye'de aynı kavgayı biz veriyoruz. Ama hukukun üstünlüğü dediğimiz zaman devlet ile birey aynı düzeydedir. Neyin karşısında? Hukukun karşısında. Çünkü hukuku yapma tekeli Anglo-Sakson sisteminde devletin tekelinde değildir. Kara Avrupası'nda devletin tekelindedir. Önce onu özellikle vurgulamak istiyorum.

Şimdi buradan bu hukukun üstünlüğü ilkesinin gerçekleştirilmesi elbette hem Anglo-Sakson sisteminde hem de Kara Avrupası sisteminde kolay olmamıştır. Türkiye biraz gecikerek bunun kavgasını vermektedir. Bugün de veriyor. Ve bazen de dikkat ederseniz bu kavga doruk noktalarına kadar yükseliyor. Çatışmaya kadar gidiyor. Şimdi, Fransa'ya baktığımız zaman hemen oradan bir örnek vermek isterim. Eğer, Victor Hugo evini ziyaret etmişseniz, Paris'e yolunuz düştüğü zaman ziyaret etmenizi tavsiye ederim. Evin girişinde Cossette'in bir heykeli var. Cossette bir kovayı taşımaktadır. Ama içeriye girdiğiniz zaman içeride kurşun kalemle yapılmış bir kaç resim görürsünüz. Bunlardan bir tanesi de ünlü bir ressamın kurşun kalemle yaptığı resimdir. Tarihe dikkat ettim: 1911. Yine, bir kova taşınmaktadır ama uzaktan baktığınızda Cossette kovayı taşımaktadır ama yakına geldiğiniz zaman kovayı Jean Val Jean taşımaktadır güçlü kolları ile. Ressam bu resmin altına şunu yazmıştır: «Cumhuriyetin cılız kolları.» Çünkü Cossette'in kolları henüz o kovayı kaldırmaya yetmemektedir. Şimdi dikkat ederseniz, 1911 tarihi pek de geç bir tarih değil. 1789 ile 1911 arasını düşünürseniz; demek ki hala bu kavga verilmektedir. Bütün bu tarihi gelişime baktığım zaman, Türkiye'deki gelişmeyi biraz hoşgörü karşılıyorum ama Türkiye'nin önünde çok güzel örnekler varken neden bir çırpıda bunu çözmüyor, o zaman kahrolmaya başlıyorum. Bu mesleğe 40 yıl emek vermiş bir insan olarak şunu söyleyeyim. Bugünkü konu, hukuk devletine yönelik tehditler. Biraz önce konuşmacılar ülkelerindeki yolsuzluklar üzerine ağırlığı verdiler, doğru. Eğer bir ülkede yargı bağımsız değilse özellikle kamu görevlilerinin yolsuzluğunu kovuşturmada güçlükler ortaya çıkabilir. Kamuoyuna da tatmin edici bir resim çizemezsiniz. Bu kesin. Bu nedenle iş dönüp dolaşıp yargı bağımsızlığına geliyor. Şimdi bir ülkede eğer yolsuzluk varsa, ceza hukuku hatta bütün hukuk değerleri korur. Yolsuzluklar konusuna gelince rüşvet devlet düzeninde sık sık işlenen bir suç ise rüşvetin çiğnediği değer devletin tarafsızlığıdır. Bazılarına satın alınabilen bir aygıttır, bazılarına da kayırarak işlerini daha kolay yapmayı sağlar. Eğer bir devlette zimmet suçu var ise sokaktaki yurttaş ödediği verginin devlet işleri için değil, kişilerin çıkarları için kullanıldığını düşünüyor. Eğer bir ülkede yasalara uymadan bazı şeyler yapılabiliyorsa bu görevde yetkiyi kötüye kullanmadır. Çoğunuz diyeceksiniz ki görevi kötüye kullanma doğru bir tanım mı? Hayır görev kullanılmaz ya yapılır ya yapılmaz. Doğru terim yetkinin kötüye kullanılmasıdır. Kamu görevlisine verilen yetki yasal sınırları içinde kullanılmadığı takdirde bu suç ortaya çıkar. Yani devlet yasaların dışına çıkarak iş gören bir

aygıt haline geliyor. Bütün bunların yenmenin yolu ise sayın meslektaşımın da belirttiği gibi yargının bağımsız olmasıyla mümkündür. Başka bir çaresi yoktur. Kamuoyunun güçlü olduğu ülkelerde yargının bağımsızlığı büyük güvence altındadır ama cılız olan ülkelerde bu güvence ne yazık ki yeteri kadar değildir. Yargı bağımsızlığı dendiği zaman ben tek boyutlu ele almıyorum. Birincisi yargıçların ve bir ölçüde savcıların yasama karşısında bağımsız olmalarıdır. Nitekim T.C. Anayasasına bakarsanız 138. Maddeyi okursanız, dış dünyadan kendiniz soyutlayarak okursanız dersiniz ki ne güzel bir düzen bu. Sorun, onu gerçekleştirmekte. Dört dörtlük bir yargı bağımsızlığı tanımını orada bulursunuz. Ama sorun, uygulamaya yansıtmakta. Şimdi yasamaya karşı bağımsızlık az çok Türkiye'de oluyor. Yasama organının önüne gelen konularda herhangi bir görüşme yapılmıyor. Ama bunun yanı sıra siyasetçiler her gün konuşuyor. Tam değil onu baştan söyleyeyim. İki: Yürütmeye karşı bağımsızlık. Asıl kıyamet burada kopuyor. Nedir yürütmeye karşı bağımsızlık. 2010 tarihinde yapılmış olan reform bana göre doğru değildi. Yani doğru olan kesimi vardı doğru olmayan kesimi vardı. Ben size açıkça söylüyorum. Şu anda kırk yıllık meslek yaşamımdan çok iyi biliyorum ki Türkiye'deki yargıç olarak görev yapanlar bağımsız insanlar sadece yüksek yargı organlarında görev yapanlardır. Taşradakiler değil. Bunu bilesiniz. Yürütme organının bir üyesi olan adalet bakanı eğer kendisine bağlı bir kurumun- kendisine şu an tamamen bağlanmıştır- başkanı ise tam bağımsız olsa bile, o kurul başkanlık ettiği, oy kullandığı sürece, o kurumun bağımsız olduğunu söyleyemezsiniz, bağımsızlığını kimse bana anlatamaz.

Üçüncü bir nokta HSYK toplantıları gizlidir. Şimdi siz savcınız yargıçsınız, hakkınızda bir soruşturma yapıldı. Ve size bir yaptırım uygulandığını düşünün. Buna itiraz edersiniz. İtiraz imkanı var, daha büyük bir kurulda görüşülme imkânı var. İtirazınız kabul edildiği takdirde mutlu olursunuz, kabul edilmediği takdirde sorarsınız neden kabul edilmedi. Size bir yanıt gelir. Dosyadaki belgelere ve bilgilere göre -bu hiç değişmez- itirazınız reddedilmiştir. Şimdi size düşen şudur: Kara kara düşünürsüzünüz nasıl bir belge var bu dosyada, nasıl bir bilgi var diye ama bilemezsiniz. Biraz önceki meslektaşım, saydamlık, şeffaflıktan bahsetti. Gün ışığında demokrasiyi gerçekleştirmenin yolu buradan geçer, saydam devletten. Bunun örneği var mı? Var. İtalya'da herhangi bir yargıç ya da savcı kendisi hakkındaki görüşmeyi kurulda bir kenarda oturup izler. Çünkü o görüşme kamuya açıktır. Burada ciddiyet var. Gerekçeleri dinleyebiliyoruz ama elbette söz hakkınız yok. Kenarda dinleyeceksiniz. Herkes böyle bir toplantıda ciddi olmak zorundadır. Ne olduğunu da öğrenirsiniz. Yargının hükümete karşı bağımsız olmadığını ben burada tekrar vurgulamanın gereğini duyuyorum. Artık yargı çökmüştür. Zaten TBMM'nin sayın başkanı da bunu söyledi, «Türk Anayasası'nın 138. maddesi yani yargı bağımsızlığı ile ilgili madde ölmüştür» dedi. Ölüyü diriltemezsiniz, yeni bir düzen getireceksiniz. Yargının üçüncü bağımsızlığı; yargıçların birbirine karşı bağımsızlığıdır. Bu bağımsızlık da, yine yargının yüksek organlarında var, oyunuzu kullanırsınız, imzanızı atarsınız. Diyeceksiniz ki diğerlerinde yok mu, evet, onlarda karşı oy kullanabilirler. Eskiden bir sistem vardı. O sistemde Yargıtay ve Danıştay üyeleri ve başkanları mahkemelerin vermiş olduğu kararlara göre değerlendirme yapar, yargıçlara ve savcılara not verirdi. O not verme sistemi 2011 yılında kaldırıldı ve yıllardır bunun kaldırılmasını söylüyordum çünkü yargıçlar birbirlerine karşı bağımsızdırlar. Güzel bir adım atıldı, bu doğrudur. Bütün yasalarda görüşmeleri yapıldıktan sonra bir oylama yapılır. Bu oylama daima en kıdemsiz üyeden başlar. Bu da yargı bağımsızlığının bir boyutudur. Kıdemli üyelerin etkisinde kalmasın diye, kıdemsiz olanlar. Dördüncü bir nokta, sokağa karşı yargı bağımsızdır. Sokağa karşı yargı bağımsızlığı her gün bu ülkede çiğnenmektedir. Görsel ve yazılı basında her gün yargıçların yerine geçerek hüküm kuran insanları görürsünüz. Yazarı, çizeri, konuşanı. Herkes onların yerine geçip karar verir. Bunu gerçekleştirmek için Türk Ceza Yasası'nın 288. maddesi getirdiler. Bu bir yaptırım. Fransız ceza yasasının 435 ya da 436. bir maddesinden alınmıştır. Doğru bir düzenlemedir ama ben bu maddenin hayata geçirildiğini ben bugüne kadar hiç duymadım. Sokağa karşı yargı bağımsızlığı tam anlamıyla Türkiye'de uygulamada işlememektedir. 5. boyutu yargıcın yargılama yaparken kendi ideolojilerine, dünya görüşlerine ve inançlarına karşı bağımsızlığıdır. Onları ne yapacaktır; salonun dışında tutacaktır. Bu da yargı bağımsızlığını en etik boyutudur. Bunun ne dereceye kadar gerçekleştiğini söyleyecek durumda değilim, onu bilemem. Kısaca önemli olan şu: anayasanın 138. maddesinde o görkemli düzenlemeyi uygulamaya yansıtma hünerini henüz gösterebilmiş değiliz. Türkiye'nin en önemli sorunlarından bir budur. Ceza yasasından bulunan bir örneği vermek isterim. Şimdi ceza yasasında üç maddede izin sistemi vardır. Bu, 4483 sayılı kamu görevlilerinin yargılanması ile ilgili yasadaki izinle ilgisi yoktur. Parantez arasında söyleyeyim 4483 sayılı yasa gibi bir yasa şuanda hiç bir Avrupa, Asya devletinde ya da Kara Avrupası'ndan esinlenen Latin Amerika devletinde yoktur. Afrika devletinde yoktur. Bizde müstesna, bizde var o. Biz de bu izin sistemini gittikçe genişletiyoruz. 19. yüzyılda vardı. 1870'de Fransa bunu kaldırdı, 1861'de Bolivya kaldırdı. 1831'de Belçika kaldırdı ve anayasa ile bunu güvence altına aldı. Dedi ki bu konuda yasa çıkaramazsın. Biz ne yapıyoruz, o yasanın uygulama alanını geliştiriyoruz. Mit yasası ve benzeri... Biz nereye gidiyoruz dünya nereye gidiyor. Parantez içinde buna da dokunayım. Öbür izin sistemine gelince o da şudur. Bazen düşünceyi ilgilendiren suçlar vardır. Bu suçlarda, cumhuriyet savcısı olaya el koyup, yasa kendisini bağladığı için dava açmayı düşünebilir. O suçlarda Cumhuriyet Savcısı dava dosyası bir siyasetçinin önüne götürür. Bu her sistemde birkaç madde halinde vardır. Amaç şudur: Cumhuriyet Savcısı siyasi bir değerlendirme yapamadığı için bir siyasetçiye danışır. Genellikle devlet başkanına gider. Devlet başkanı bakar, der ki bu davanın açılması ülkenin aleyhinedir, izin vermiyorum. Ama bunu gerekçe de göstermez. Gerekçe gösterirse tartışma olur. Çünkü siyasi değerlendirmeyi o yapabilir cumhuriyet savcısı yapamaz. Bakın bağımsızlık burada da ortaya çıkıyor. Cumhuriyet Savcısı bir yargı adamıdır, bunu yapamaz. Ve buna benzer davalarda bizde adalet bakanları görüşlerini kamuoyuna duyurmuşlardır. Hele bir tanesinden bir dava açılacağı sırada izin istediler. Ünlü bir isimdi. Ne düşünüyorsunuz dediklerinde Adalet Bakanı kasıla kasıla dedi ki "Ben devletime sövdürmem» demişti. Yargıç olduğunuzu düşünün. Dosya önünüze gelecek. Beraat ettirseniz devletinize sövdürmüş olacaksınız değil mi? Mahkum etseniz adalet bakanı sevinecek. Siyasetin etkisi altında kaldığınınız izlemimi doğacak. Kurumları iyi anlamazsanız böyle potlar kırarsınız. Hepinize teşekkür ederim.

Moderatör Sir Edward Garnier: Çok teşekkür ederiz. Benim elimde hazır bir soru var. Zaman ilerliyor, zamanı çok ekonomik kullanmalıyız. Öncelikle elimdeki soruyu Prof. Selçuk›a sorarak başlamak istiyorum. Sorum şu, bazı kuruluşların ve özellikle medya kurumlarının, mahkeme kararlarından memnun olmaması halinde, medya aracılığı ile bu memnuniyetsizliklerini rahatsız edici şekilde dile getirdiklerini gözlemliyoruz, hatta bazı durumlarda kararların uygulanmadığına şahit oluyoruz. Bunu hukukun iyi şekilde uygulandığı yönünde değerlendirebilir misiniz?

Prof. Dr. Selçuk: Bunun cevabı oldukça basit: Hayır. Hukukun uygulanmadığının çarpıcı bir örneği kendiniz vermiş oldunuz. Mahkeme kararı hoşunuza gitmediği zaman bağırmaya başlıyorsunuz. Zaten yargıçların önüne gelen her davada yargıç iki tarafı birden memnun edemez. Hangi taraf davayı yitirmişse size karşı mutlaka bir şeyler söyleyecektir. Hatta bazı suçlamalar olabilir. Yargı yaşamında biz bunları yaşadık. Bu yeni bir soru değil bizim eski huylarımızın dışa yansımasından ibarettir. Teşekkür ederim.

Moderatör Sir Edward Garnier: Çok teşekkür ederim, bir sonraki soruyu Helena Lišuchová›ya yönelteceğim. GRECO›nun internet sitesini incelediğimizde, hukukun üstünlüğüne karşı en büyük tehdidin yolsuzluk olarak belirlendiğini görüyoruz. Bunun neden olduğunu açıklayabilir misiniz? Sizin tanımınıza göre yolsuzluk nedir?

Helena Lišuchová: Teşekkür ederim. Bu sabah da belirtildiği üzere, tehdit hukuka ve yasal süreçlere olan güven ile ilgili. Güveni azaltan hususlar GRECO tarafından da incelenmiştir. Yolsuzluk ayrıca, toplumun hem yasal hem de idari süreçlere, özel ilişkilere ve iş ilişkilerine olan güveninin azalması olarak anlaşılmaktadır. Eğer siz eşitliğe aykırı şekilde rüşveti kabul ederseniz, insanlar rahatsız olurlar. Bu durumda toplum, kendilerine devlet tarafından sağlanması gereken teminatlara ve idari süreçlere olan güvenini kaybeder. Yolsuzluğu gelince, sizin de daha önce belirttiğiniz gibi, biz yolsuzluğun tek bir tanımına bağlı olarak çalışmıyoruz. Hukukun üstünlüğünün tek bir tanımı olmaması gibi, yolsuzluğun da tek bir tanımı olduğundan bahsedilemez. Söylediğim gibi yolsuzluk, işinizi yaparken, aslında kabul etmemeniz gereken bir avantajın kabul edilmesidir. Bu avantajın mutlaka maddi olması gerekmez. Bir hizmet, akşam yemeğine davet veya bir yerde hafta sonu tatili bile olabilir. Aralık ayında Prag'ta katıldığım bir konferansta konuşulduğu gibi, cinsel bir avantaj dahi olabilir. Avrupa Konsey'inin genel sekreterliği görevini yapan Thorbjorn Jagland'ın Avrupa Konseyi komitelerinde belirttiği şekilde cinsiyetler yönünden eşitlik, Avrupa Konseyi'nin tüm eylemlerine ve politikasına yön vermektedir. Biz de GRECO olarak bu bakış açısını benimsedik ve bazı sonuçlara vararak konferanslar düzenledik. Bu konferansta, Ukrayna'da yolsuzluk konusu içerisinde cinsel yönden rüşvete de yer verilmiştir. Bu da artık rüşvet kapsamında sayıldığı için bunu da eklemek istedim. Teşekkür ederim.

Moderatör Sir Edward Garnier: Bir sonraki soru, Savcı William Sorrell'e yöneltilmiş. Size göre hükümetin, özel soruşturmalar yürüten savcıların görevden alınmasında veya atanmasında söz sahibi olması doğru mu?

William Sorrell: Hayır, bunun doğru olmadığını düşünüyorum, meğer ki özel atanan savc ı güvenlik ve bağımsızlık konularında doğmuş olan şüphelerin yok olmasını sağlasın. Ancak bu atanma gerçeğe ulaşılmasını ve soruşturmayı kısıtlıyorsa, göreve getirilen kişi yüksek mevkide de olsa uygunsuz olduğunu düşünürüm.

Moderatör Sir Edward Garnier: Teşekkür ederim. Son soru bana yöneltilmiş ve iki bölümden oluşuyor. İngiliz hukukunda rüşvet sadece iki kamu hizmeti yönünden mi sınırlandırılmıştır?

Bu sorunun cevabı hayırdır. Sözleşmede belirlenen suçu işleyen herkese uygulanır. Bu kişinin özel sektörde veya kamu sektöründe çalışmasının önemi yoktur. Sorunun ikinci bölümü: Devletin, özel hukuk kişilerine karşı ceza alanından başka konularda soruşturma başlatması mümkün müdür? Yine cevabım hayır olacak. Devlet, kendi ceza sistemini özel hukuk kişilerine karşı kullanmamalıdır, zira bağımsız hakim ve savcılar tarafından yürütülecek bir sistem vardır, aksi durum hukukun üstünlüğünün kötüye kullanımını oluşturur. Sanıyorum bizden bu kadar. Sevgili panelistlere katkılarından dolayı teşekkür ederim. Bizi dinlediğiniz için teşekkür ederiz.

Session 2

Threats to the Rule of Law

Moderator
Sir Edward Garnier
UK Parliament, Former Solicitor General of England & Wales

William Sorrell
Attorney General, Vermont, USA

Helena Lišuchová
Council of Europe, Member of GRECO's Bureau

Prof. Sami Selçuk
Honorary President of the Court of Cassation of Turkey,
Professor of Criminal Law at Bilkent University

Moderator Sir Edward Garnier: May I introduce my fellow panelist: On my far left is Prof. Sami Selçuk who I am sure well-known to everybody here from Turkey. He was as you know, the first president of Turkey's Court of Cassation. He was a former leading prosecutor and he is a much published and widely respected criminal law academic. On my left; Helena Lišuchová, she is from the Czech Republic and she is the head of her country's international cooperation department at Ministry of Justice. She is also head of Czech delegation to GRECO which is the European Council body dealing with anti-corruption. And now on my right, is William Sorrell who's the Attorney General for the state of Vermont in the United States. He has been since 1997 and he has been consistently re-elected ever since. He's been a state lawyer as well as a lawyer in private practice for a little while. A lawyer and a Member of Parliament who talks too much: that's me. But he is also a delegate deal of voluntary and charitable work as well in his home state.

Our next subject for discussion is 'Threats to the Rule of Law' and my role as the moderator of this session is to try to facilitate and stimulate that discussion, although given our distinguished panellists I am confident that I will not have to work too hard to do that. I am anxious not to delay proceedings unduly, but before we get to their contributions, I have been asked to set out some initial thoughts of my own on the rule of law and the threats which it faces in many countries today and, it has been widely said, in contemporary Turkey.

In particular, I want to draw on my own experiences in supporting, developing and implementing the rule of law during my career, both as a member of the Bar in London where my practice for the last nearly 40 years has focused predominantly on the interaction and conflict between freedom of expression and the right to privacy and reputation, as a British Member of Parliament, and as a Government minister. Nowadays we describe that conflict through the prism of the European Convention of Human Rights and in particular Articles 8 and 10, but it is a conflict that has been dealt with for centuries under the common law of England and through statute and, despite our 60 year membership of the Convention and our ability since the implementation of the Human Rights Act 1998 to have Convention points decided in English courts, these are not new issues and they are still much affected by the common law. As an MP I have legislated twice in the last 20 years to adjust the law of defamation in my country although I cannot say that the law has been greatly improved by either statute and I have participated in debates about the relationship between the executive, parliament and the media, mostly recently in the context of the Leveson Report, a judicial inquiry into phone tapping and other criminal activities by the tabloid press. And as Her Majesty's Solicitor General, one of the two Government law officers, I had, amongst many other things, to protect the rule of law and the administration of justice by policing our laws of contempt of court by making sure that the media and individuals did not publish information that could prejudice court proceedings, particularly criminal trials.

These experiences highlight three critical areas of significance in the context of contemporary Turkey: first, the independence and role of the legal profession and the judiciary; second, the role of the executive in implementing and sustaining the rule of law, and third, the role and significance of a free, independent and thriving press.

There is no single, orthodox definition of the rule of law but for the purposes of this introduction, I propose to adopt as a working definition that of the late Lord Bingham, one of Britain's most eminent recent jurists, where in his pithy book, entitled "The Rule of Law" (which, as an aside, I would commend to all as essential reading), he wrote that

"the core of the…principle is…that all persons and authorities within the state whether public or private, should be bound by and entitled to the benefit of laws publicly made, taking effect (generally) in the future and publicly administered in the court."

The problem of course with any definition of the rule of law is that it is just that, a definition. We can only really understand the potential range and implications of any threats to the rule of law if we also understand that the rule of law is not just a formulaic definition, devoid of content. It does not mean simply rule by law, where the content of those rules is irrelevant. Although an essential and integral part of the rule of law is a clear, defined and prospective legal framework, the mere codification and de jure existence of a set of principles does not suffice to protect and implement the rule of law. Take Nazi Germany. Although elements of the constitution were suspended after 1933, Hitler and his National Socialist government were elected and governed ostensibly under the Weimar Constitution until their defeat in 1945. There are constitutional arrangements in all sorts of countries that on their face imply the existence of the rule of law but which experience tells us does not exist sufficiently, or even at all. Zimbabwe has a constitution and a recognizable judicial system; Russia (and the Soviet Union before it) has a constitution and a justice system. But I am not sure I would want to have any commercial or criminal dispute arbitrated in those jurisdictions especially if the government or a friend of the President of either country had a more than passing interest in the matter.

In contrast, the United Kingdom does not have a codified constitution. Our attachment to the rule of law is sustained by a series of historical conventions that have the force of law, statutes approved by Parliament, the cumulative decisions of judges, and international treaties. While our system may be far from perfect, no one would sensibly suggest that the rule of law operated more effectively in Germany under the Weimar Constitution in 1938 or in Zimbabwe than it did or does in the United Kingdom then or now.

One of the greatest threats to the rule of law therefore is a literal and formulaic approach to its implementation. It will be lost upon no one in this room that many of the greatest threats and inroads to the rule of law in the last one hundred years have been said to have taken place not only because they were in accordance with the law, but because they were necessary to protect the rule of law. Whether it was Ralph Waldo Emerson or Dr Samuel Johnson who first came up with this line does not matter for present purposes, but it is apt when thinking about governments that claim to be taking away constitutional freedoms in order to protect them to remember it: "The more he talked of his honour, the faster I counted the spoons".

The lesson of history is clear: when the executive itself invokes the need to protect the rule of law in the name of the public or national interest, all elements of society - the judiciary, the legislature, the media and the people on whose behalf the executive acts need to be at their most vigilant to ensure that the fundamental principles which underpin the rule of law are not eroded or being misused.

The "public interest" and the maintenance of the rule of law are frequently used to justify incursions into the principle of the rule of law on the basis that they are necessary for the safety of the public and the preservation of the state. In the late 20th and early 21st centuries, the threat posed by international terrorism has particular significance in this context. Clearly, if the state succumbs to its external enemies, the rule of law will be lost. Yet equally, if the State does not uphold the basic principles of law and justice when faced with such threats, its citizens may well be in no better place than if it had succumbed to the external threat. Only a few years ago, in the final months of the Labour Government that lost office at the general election of 2010, it tried to introduce 90 day detention without charge – I stress, without charge, not pre-trial – in suspected terrorism cases. My party, the Conservative Party, was against it, the Liberal Democrats, our current coalition partners, were against it and sufficient members of the Labour Party were against it to ensure that the Government dropped its plans. Under our system the Government is accountable to Parliament and here was an example of a Government with, on paper, a commanding majority in the House of Commons, having to bow to the will of Parliament. Of course the threat of terrorism in the United Kingdom was and remains high but very few MPs wanted to protect liberty by eroding it. The words of the great 17th century English philosopher, John Locke, remain as valid today as they were in the seventeenth century: "Wherever law ends, tyranny begins".

I have already said that an independent and fearless judiciary and an independent and fearless legal profession are fundamental to the maintenance of the rule of law. No better example of this can be found in a case argued in 1941, at a stage of the Second World War when our fortunes were not at their best, about a Government minister's powers to detain those whom he had "reasonable cause to suspect a person to be of hostile association". The case is called Liverside v Anderson. It is worth reading all five of the judgments handed down in the House of Lords, then our highest appeal court, but if you only read one read the dissenting judgment of Lord Atkin. His words bear close scrutiny:

"I view with apprehension the attitudes of judges who on a mere question of construction when face to face with claims involving the liberty of the subject show themselves more executive minded than the executive…. In this country, amid the clash of arms, the laws are not silent. They may be changed, but they speak the same language in war as in peace. It has always been the pillars of freedom, one of the principles of liberty for which on recent authority we are now fighting, that the judges are no respecters of persons and stand between the subject and any attempted encroachments on his liberty by the executive, alert to see that any coercive action is justified in law."

I merely note that as recently as last month, Prime Minister Erdoğan was widely reported as making critical comments about the Constitutional Court's decisions concerning twitter, the High Council of Judges and Prosecutors and the internet law. He is reported as stating that:

"This Constitutional institution is defending the commercial law [rights] of international companies while it should be defending the rights of the public. Everyone should know their place and their boundaries. Everyone should know their authority."

No doubt we should all know our place and where the boundaries are; I am just not sure that a politician is the right person to tell the citizen or a judge what his place should be or what the boundaries that separate the powers within the constitutional settlement should be. In understanding the importance of the rule of law, politicians and judges alike would be wise to read all of Lord Atkin's speech in Liversidge and in particular his concluding remarks, when he refuted the majority's 'strained interpretation' of the statute in order to give the Home Secretary broader powers to detain persons in a time of war.

"I know of only one authority which might justify the suggested method of construction: "'When I use a word,' Humpty Dumpty said in rather a scornful tone, 'it means just what I choose it to mean, neither more nor less." 'The question is' said Alice, 'whether you can make words mean so many different things'.'

I'm not sure of how many you are familiar with the works for Lewis Carroll, Alice in Wonderland but Lord Atkin make sure that his fellow law lords were made a little more familiar within. Lawyers are, of course, highly skilled and well practised at making words mean "so many different things". But the fundamental principles which underpin the rule of law, are immutable. It is perhaps understandable that politicians, who are responsible for maintaining national security and who are accountable to their electorate may see a short-term solution to knotty and difficult questions. The role of an independent judiciary is to see the broader consequences of any erosion of the rule of law and to act as a check on the power of the executive. It was Lord Bingham, earlier quoted, who correctly remarked:

"There are countries in the world where all judicial decisions find favour with the powers that be, but they are probably not places where any of us would wish to live."

Judicial independence is therefore an essential constituent of the rule of law. If the guardians of the rule of law do not, or cannot, strive to preserve the rule of law, there can be little hope for the ordinary citizen.

Threats to the rule of law come in many forms. Corruption in the public or the private sector is one of its more invidious forms, undermining both the principle of equality before the law and the consensual social acceptance of the rule of law. Traditionally the UK has had low levels of corruption and we have been loath to do much more to bring the laws against bribery and corruption more up to date, not least because it was not easy to find an acceptable definition of a corrupt gift or payment. It was always easier to recognise than to describe so we left the law as it had been for 100 years. The Bribery Act 2010 is however now widely regarded as one of the toughest in the developed world, not least because of its Section 7 which criminalises the failure to have systems in place to prevent corruption. This shows the importance of evolving and developing measures to protect the rule of law, not remaining static and complacent. Complacency is, of course, itself a major threat to the rule of law but I complacently like to think that the Bribery Act demonstrates a lack of complacency on the part of British legislators.

On a related issue, another major threat to the rule of law in far too many jurisdictions, and indeed worryingly in the United Kingdom, is the accessibility of justice. All too frequently, access to justice and the rule of law is the preserve of the rich and powerful. Access to justice, both in the criminal and in the civil courts must be available to all, otherwise equality before the law exists on paper and not in practice. Only last week in London, a major fraud trial was halted in London because the defendants were not able to secure adequate representation due to cuts in public funding for criminal defendants. The inability to secure adequate representation and to achieve equality of arms with the prosecution undermines not just confidence in the justice system but the rule of law itself. Although I am a Government party MP my opposition to the changes to public access to the law are well known. They will lead to injustice for the individual victims of crime and for society as a whole which expects the guilty and the innocent suspect alike to be fairly tried before the criminal courts. It is highly dangerous and something on which all those involved in the legal profession have a particular duty to guard against. And I should add that the judge who stopped the prosecution did so not out of political bias against the Government but in support of the rule of law. And as a further aside which may amuse those of you who have followed the turbulent saga of the unproven corruption allegations disclosed by social media here in Turkey, the lawyer representing the defendants in the fraud case in London who, in the best traditions of the Bar appeared for his impecunious clients for free, was none other than the Prime Minister's older brother.

In England we have two Law Officers, the Attorney General and the Solicitor General. They are Government ministers, appointed by the Prime Minister from the party of Government. They are usually Members of Parliament with all the constituency obligations of any other MP (although they can be members of the House of Lords) and they accept collective responsibility for Government policy and decisions just like any other minister. But they are different to other ministers in that they ought to be lawyers of some standing in the profession and the Prime Minister cannot tell them what to do in their role as Law Officers. They superintend, but do not manage, the state prosecution agencies, the Crown Prosecution Service and the Serious Fraud Office. They cannot direct that someone be prosecuted and when a politician is to be prosecuted they are not even consulted about it. Over the last few years a number of MPs and peers have been prosecuted for making dishonest expenses claims and a few weeks ago the Deputy Speaker of the House of Commons was prosecuted for sexual assault and rape. The Law Officers were not told what the evidence was, whether they might or might not be prosecuted and nor were they consulted about the political fallout of these prosecutions. Had either Law Officer attempted to interfere or influence the process they would have lost their jobs at once.

They are also the chief legal advisers to the Queen, the Prime Minister and the Cabinet and in that role they give dispassionate and confidential legal advice and represent the Government in the higher courts, in the European Court and the ECtHR in Strasbourg. They don't temper their advice to suit their political party or to appease an irate Prime Minister. They speak truth unto power and if the Prime Minister doesn't like their advice and wants it changed so that the unlawful can appear lawful, they say "No" and if he still insists, they resign. When a Law Officer resigns because his advice to Government is politically unpalatable you have a constitutional crisis and it is more likely than not to lead to the resignation of the Prime Minister. This nuclear option is politically the only weapon the otherwise politically weak Law Officers have and it has not been used for many years because the unspoken respect for the rule of law and the separation of powers is more powerful than the desire to get away with breaking the law.

I have frequently described the Law Officers as submarines. They are at their most effective when they are unseen and unheard. If they surface it usually means they are in trouble or the Government is in trouble. They don't reveal the advice on the law they have given the Government anymore than a lawyer in private practice would broadcast the advice given a client. They patrol the inner reaches of Government making sure that it and its political ministers who are most effective when they are seen and heard comply with and uphold the rule of law. There are no statutes setting out what the Law Officers can or cannot do save for one which allows each to do the work of the other if he is absent. Their behaviour is governed by their own professional standards and practice built up and adapted since the 14th century. Their loyalty is first to the rule of law, second to Parliament and only thirdly to the administration of which they are a member.

Lastly I m appreciate I'm getting on, lastly, I want to touch on an area which I know has been much discussed in Turkey, namely the role of the media and freedom of expression in preserving the maintenance of the rule of law. Not quite 15 years ago, Lord Bingham who I credited earlier, said this in an appeal concerning a former member of the security services who was being prosecuted under the Official Secrets Act 1989 for handing secret information to the press. This is what Lord Bingham said:

"The reasons why the right to free expression is regarded as fundamental are familiar, but merit brief restatement in the present context. Modern democratic government means government of the people, by the people, for the people. But there can be no government by the people if they are ignorant of the issues to be resolved, the arguments for and against different solutions and the facts underlying those arguments. The business of government, he said, is not an activity about which only those professionally engaged are entitled to receive information and express opinions. It is, or should be, a participatory process. But there can be no assurance that government is carried out for the people unless the facts are made known, the issues publicly ventilated. Sometimes, inevitably, those involved in the conduct of government, as in any other walk of life, are guilty of

error, incompetence, misbehaviour, dereliction of duty, even dishonesty and malpractice. Those concern may very strongly wish that the facts relating to such matters are not made public. Publicity may reflect discredit on them or their predecessors. It may embarrass the authorities, it may impede the process of administration. Experience however shows, in this country and elsewhere, that publicity is a powerful disinfectant. Where abuses are exposed, they can be remedied. Even where abuses have already been remedied, the public may be entitled to know that they occurred. The role of the press in exposing abuses and miscarriages of justice has been a potent and honourable one. But the press cannot expose that of which it is denied knowledge."

The argument at that appeal was whether the Act complied with the defendant's rights to free expression under Article 10 of the European Convention and whether he had a public interest defence. It was held that whilst the Act was a prima facie restriction on his right to freedom of expression, the restriction was nonetheless prescribed by law and directed to the objectives specified in Article 10 of the Convention. The question was whether the restriction was proportionate or not. As the ban, under the Act was not absolute, but provided for disclosure with lawful authority provided the correct procedures were followed, sufficient and effective safeguards to satisfy Article 10 of the Convention had been provided. Sadly, his appeal was dismissed.

On one level, it is understandable why some politicians and people in authority do not want to be subject to scrutiny but we cannot in a democracy under the rule of law have one rule for some, and another for the rest of us. If it is right that there is no public interest in the dissemination of false information it is also right there should be greater public access to genuine public information.

Last year, England abolished the offence of 'scandalising the court'. It was contempt of court knowingly to publish derogatory statements about the judiciary or individual judges where those statements would undermine the administration of justice generally or public confidence in it.

The original justification for the offence was famously described by one judge as the need to "keep a blaze of glory around the judiciary, and to deter people from attempting to render them contemptible in the eyes of the public". That this was a statement from the 18th which shows how far both the rule of law itself has evolved in the United Kingdom, but moreover how the consensual basis of the rule of law has evolved or eventually was case in the pretty council last week dealing with this form of contemptive court from malicious where the pretty council upheld the existence of contemptive court in the context of the constitution.

Keeping the judiciary in an ivory tower poses as great a threat to the rule of law as impugning the judiciary's integrity with false and malicious criticism. Any restriction on freedom of expression, even on false and unjustified criticism, has or could have a chilling effect which deters justified criticism. Although this was an offence which had fallen into disuse some time ago, the abolition of this archaic restriction has reinforced the rule of law and the principle of accountability of all before the law.

The internet undoubtedly poses unique opportunities and challenges alike for freedom of expression. It is no respecter of boundaries and legal jurisdictions. The Arab Spring was kept going by social media. The United States and British governments have faced with the Snowden and the Wikileaks revelations, also difficulties and embarrassments. The internet can both be a force for good and for bad. It can reach way beyond the realms of ink and paper. It has put the English jury system, one of the bulwarks of our criminal justice system, under huge strain because can it no longer be safely assumed that jurors will only have access to the information they have heard in court. An English court order prohibiting the publication of information prejudicial to the defendant is not enforceable against a blogger in California. The internet is no respecter of Government. The ban on Twitter in Turkey was easily circumvented. An injunction with no effect is no injunction. King Canute knew he could not control the tides; the courts and politicians cannot independently control the tide of the internet so we must willingly and pragmatically adapt our laws and our practices to cope.

So that was my overlong introduction and I would now very much like to invite Will, to say a few words and then I'll get to ask Helena and then I'll get to ask the Professor. So Will.

William Sorrell: Thank you Sir Edward and let me join of those thank the organizers for inviting me to participate in this extraordinary symposium in this extraordinary city, also I want to say that looking at the list of the presenters for the two days symposium I'm humbled by the caliber of my fellow presenters. I am not a legal theorist, I am not an academic. I work as the Chief Law Enforcement Officer of my state in the trenches if you will in making decisions to try to further the rule of law to enhance justice.

I'm an elected state wide office holder so, I answer only to the voters of my state. They decide whether I remain in office and my jurisdictional authority is not limited just to the criminal law. I and my assistant attorneys generals that worked for me have the authority to prosecute all state criminal laws from shoplifting up to, including murder. But also we enforce, prosecute violations of our environmental protection laws , our consumer protection laws, our antitrust laws against the anti-competitive behaviours in commerce. Our campaign finance laws that set the rules during; spending in gathering of money during the collecting money in conjunction campaigns for elective office. And we enforced our civil rights laws against discrimination in the realm of employment. So it have broad jurisdiction and authority; it's a demanding job but at the same time it's a job that provides very rewarding opportunities to enhance the safety, health, and quality of life of Americans.

I thought for my remarks I would start with what is really the guidepost for me as I approach my job and that is the oath of office that I take at the beginning of each of my terms of office so, this is an oath that I have taken in very public form 8 different times. And it's not long its actually quite brief and has three main provisions. First is that, I swear that I will be true and faithful to the state of Vermont; and I will there in that I will not directly or indirectly do any act or think that is injurious to the constitution of the state or the government of the state. So that provision I essentially swear a legions to the bedrock of our system, our state constitution into the government. And there is a second very brief provision where I swear that I will support the constitution of the United States, the bedrock of the whole system in the United States of America. It is the third provision that I really want to focus on today as he talk about threats to the rule of law. In that third provision, I swear that I will faithfully execute the office of the Attorney General for the State of Vermont and that I will there in do equal right and justice to all persons, to the best of my judgment and ability according to law. And, I submit to you that if you pay attention to that oath of office in particularly that third provision that I just talked about that is a tall order. Because if you look at the wording to do equal right and justice to all persons, that means that in deciding to commence investigations, to conduct investigations, to choose to bring charges or allege violations of state statutes whether civil or criminal. That I will show no favouritism to my friends or my family. Nor to those in my political party, nor to those of my race or religious persuasion. The flip side of that, is that I won't single out for persecution or special treatment, those individuals who are enemies of mine or not enemies but maybe those due to race, ethnicity, where they live, political persuasion, religious beliefs that are different from mine. Those individuals who perhaps I just feel less comfortable with than others. It was suggested this morning that no system the rule of law is perfect and certainly not perfect in my state nor in my country. And that's just looking at the system but the justice system is run by individuals and just in the same way that no system is so perfect, individuals are not perfect. And so we are subject in making are investigative and enforcement decisions to trying to be aware of our own individual biases, our fears, our discomforts. And try very hard to set those aside and to not have them, have an influence on the decisions that we make. At the same time I don't think there's any question but that justice system under the rule of law does not mean that everyone is treated exactly the same, no matter what the situation. Nor are those of us who make our subjective decisions to investigator to enforce, to prosecute, to convict. Nor are we robots but rather we are asked to make our best subjective decisions. That same oath of office that I mentioned, I administer and I make a point personally of administering of each and every one every one of my new assistant attorneys general. And I ask them to consider the language of the oath and what that means.

I also bring another consideration, raise another consideration particularly for those who are working for me in the enforcement arenas that I've just mentioned or in working with what we called vulnerable populations those who are example who are in the custody of the state because if they haven't been convicted of crime, so there in prison. Others who perhaps due to mental health needs or issues have been taken into custody by the states that they may receive care either an institutionalized setting or out in the community under some strict supervision. Some are the children we have taken to custody because they have been abused or neglected or the cases that we bring in the most severe, abusive neglect cases where we seek to terminate the parental bounds of parents. So that children may be placed for adoption. Particularly for those assisting AG's were going to be working in those kinds of enforcement arenas or involved in cases, involving vulnerable those citizens who are vulnerable in state custody and control. I tell them to go read the ethical rules that govern lawyers in the state of Vermont. But with particular emphasis on those provisions that talk about government lawyers, enforcement lawyers and we under those rules are not simply to play by the rules of court. Nor are we simply to be zealous advocates for whatever position where espousing. Rather we have some special provision on the ethical rules in that is not just to be a zealous advocate but, to seek justice. So that prosecutors under our system our jobs are quasi-judicial, if you will, and I tell my people you are to seek justice as you go about

performing your duties. And I was in New York City at a meeting last week. And one of the very rainy night, I was walking along the street. So all these people with umbrellas are hopefully umbrellas lined up along the sidewalk and I thought what could keep everybody here with us torrential downpour. And then, I looked up and noticed the opening new Spiderman movie. So I was reminded of another thing that I tell my assistants A. G's and the sentiments are at least distributed with Spiderman I suppose that's true but I know my mother said that to me a very long time ago and that is "With great power comes great responsibility". And so I tell those who work for me following the suggestion the panel this morning to exercise restraint. You have such great power under our system. Give yourself room for error by exercising restraint. Under use your power rather than overuse of your power.

I have said that I very much like my job. I wanted to talk just for a minute or two or three about something that I do not like and that I when I have experienced it in Vermont and I am aware of it elsewhere. I think it is just plain wrong and that is undue meddling the interference with me and my office trying to do our jobs in terms of deciding what cases to investigate, how those investigations are conducted; making the prosecutorial decision to bring charges and then to resolve a cases if possible. I think the independence of the judiciary is hugely important but the independence of the prosecutors and investigators is hugely important. When I have had situations when prominent people have tried in my view to show favouritism to some or much less favouritism to others I have considered for me to have done that, even really consider doing that to be a violation of my oath of office and certainly inconsistent with the rule of law. Professor Pildes this morning talked about situation in U.S. history of President Roosevelt the so-called "packing" or trying to pack the Supreme Court. I want to talk a little bit about slightly more contemporary U.S. history and situation involving the highest levels of the meddling with the justice system and situation that many consider to be very sad chapter in U.S. legal history. And if you do an online search and look up the term "Saturday Night Massacre", you will see elaboration of what I am going to talk about right now. The Saturday Night Massacre very briefly flowed so called Watergate affair in 1972 during the presidential election campaign. First let me just set some of contexts that the 1960's in the early 1970's were times of tremendous turmoil in the United States. 1963 our young progressive President John Kennedy was assassinated before his time. In spring of 1968 Martin Luther King, a civil rights leader, in the country was assassinated in just a month or two later when president Kennedy's younger brother Robert, a candidate for president, another progressive candidate was assassinated during his election campaign. During the 1960's and in early 1970's United States was involved in a very unpopular war in Vietnam, and those great turmoil the country on Civil Rights arena. In June of 1972, a number of man with former ties of the US intelligence services were arrested breaking into the headquarters of the President Nixon's opposition party, the Democratic Party. They were looking to plant a bug in the offices. And as investigation continued, serious questions arose as to other the highest levels U.S. governments were behind the so called Watergate Burglary. Ultimately, concerns that there be a fair and independent examination of these connections those calls for a special prosecutor. And esteemed the Harvard law professor former Solicitor General United States Archibald Cox was named the special prosecutor to investigate and decide who violated our lives no matter how high and to respond accordingly. And in the fall of 1973 in October, Archibald Cox having learned that there were some recordings allegedly made in the Oval Office in the White House that might have subject matter that was relevant to his investigation. He issued a subpoena for the so called White House Tapes.

President Nixon and those with him decline to respond to the subpoena in the offer to compromise October 19th of 1973 the special investigator Archibald Cox and official prosecutors rejected the compromise and said the subpoena stands. On the next day President Nixon called his Attorney General Elliot Richardson and he appointed and told him to fire Archibald Cox. Elliot Richardson declined, resigned from office. The job of Attorney General went to the number 2, also an appointed position, William Ruckelshaus. He was told to fire the Archibald Cox. He refused and resigned from office. Finally the third in line the individual Robert Bork did in fact fired Archibald Cox that set off a fear in the country, set off a fear president's own party. This kind of intervention in this investigation and the actions of the special investigator was just doing his job. Fast forward to the next year to 1974 the president was reelected in November of 1972; the 1973 the Saturday Night Massacre, 1974 the president facing certain impeachment and conviction before to congress resign and disgrace, several of his top level staff were imprisoned. Thus the end of the so called Watergate Affair, basically the end. Low point in U.S. legal history indeed but ultimately, arguably a high point and ultimately justice prevailed so I point that out to show that we've had our issues in the United States as you do here, in Turkey. But, dedication of rule of law can not only earn, but maintain and increase respect for the rule of law and those who administer justice. Thank you for letting me to participate.

Helena Lišuchová: First of all I wanted to thank also the organizers for organizing this event and for inviting me on behalf of GRECO to inform you on our activities and processes and the current monitoring that is going on, which is very pertinent to rule of law and the situation of Turkey at the moment.

So GRECO, the group of states against corruption was established in 1999 as an enlarged partial agreement by seventeen member states of The Council of Europe. Enlarged partial agreement means that not only the members of the Council of Europe, are invited to participate but also other countries. At the moment members are all 47 member states of the Council of Europe plus 2 we had the USA and The Belarus which joined as the latest member.

GRECO's objective is to improve the capacity of its members to fight corruption by monitoring and that is done through by mutual evaluation and peer pressure. To monitor the compliance of it comes to Europe with corruption instruments which set standards in this area. Namely those are the 20 guiding principles for the fight against corruptions and the criminal and civil law conventions on corruption and in additional protocol to the criminal law convention. GRECO's monitoring comprises of an evaluation procedure which is based on onsite visits and followed it up by an impact assessment so called compliance procedure designed to apprise the measures taken by its members of implementory recommendations emanating from country evaluations. In its previous rounds GRECO dealt with a wide range of issues as such as anti-corruption bodies, immunity of public officials as possible obstacles in the fight against corruption. The protection of individuals, the whistleblowers, those are the individuals who reports the suspicions of corruption. The confiscation of corruption proceeds incriminations provided for by the criminal law convention on corruption and the transparency of the party and election campaign foundings. The current forth evaluation round which was launched in January 2012 is devoted to corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors. The outcome of the forth evaluation of Turkey will be most interesting with regard to the theme today discussed. But Turkey has not been yet evaluated. Nor my country that matters the Czech Republic so I can only use examples from 14 countries that have already undergone the evaluation. There are reports have been published. Three more reports were adapted in December plenary meeting but we are still waiting the authorization of publication. The theme of the fourth round has clear links with GRECO's previous works notably the second evaluation round which examined the executive branch of public administration, focusing on corruption prevention in respect of parliamentarians is a continuation of GRECO's scrutiny on political financing during the third evaluation round and prevention of corruption regarding judges including late judges. And prosecutors represent and in depth follow up particularly important element of the first evaluation round. And that was the independence of judiciary.

As I have mentioned at the beginning GRECO monitors standards set by the legal instruments of the Council of Europe. The most important in respect of statute of judiciary of the criminal law convention resolution from 1997 on 20 guiding principles for the fight against corruption and recommendation of the Committee of Minister of Judges, independence, efficiency and responsibility which has been adopted in 2010. The convention's principal aim is to harmonize the criminal laws of contracting states in respect of corruption offences. The parties undertake to adapt such legislative and other measures as maybe necessary to establish as criminal offences. The different forms of corrupt behaviours are numerated in the convention. This obligation applies to bribery both active and passive of domestic and foreign public officials including judges and prosecutors, national and foreign parliamentarians as well as members of international parliamentary assemblies, officials of international organizations, judges and officials of international courts and to bribery in the private sector. It also applies to trading an influence account offenses in the laundering of proceeds from corruption offences. The 20 guarding principals adopted by resolution in November 1997 where elaborated by the multidisciplinary group of corruption which was in fact predecessor against corruption. Two principals named as principal 3&7 are focusing amongst others on independence of judiciary. Principal number 3 reads that "those in charge of prevention, investigation, prosecution and adjudication of corruption offences enjoy the independence and autonomy appropriate to their functions, are free from improper influence and have effective means for gathering evidence, protecting the persons who helped the authorities in combating corruption and preserving confidentiality of investigations". Principle number 7 obliges the states to promote specialization of persons or bodies in charge of fighting corruption and provide them with the appropriate means and training to perform their tasks. The performance of Turkey in these areas has been evaluated in 2005. GRECO was provided with all the relevant laws of the constitution with the information on the appointment of a Supreme Council of Judges and Public Prosecutors, members applicable at that time and with the procedure of appointment and

securing the independence of judges and prosecutors. Already at that time in 2005 the Greco recommended to further enhance the independence of judges vis-à-vis the Minister of Justice concerning their supervision and appointment.

In 2007 when the compliance reports has been adopted assessing the progress of the Turkish authorities with the implementation of their recommendation, GRECO observed that there was no real progress in ensuring greater independence of judges on the executive powers in relation to their appointment and supervision which was still entitling the Minister of Justice. The final assessment has been made in 2008 when Turkish authorities reported on the preparation of the judiciary forms strategy plan, which we heard today went through with several different statuses of reforms. Although there was some progress as by assessed by The GRECO in 2008 the major obstacle remained and that is the Minister of Justice has been still represented by minister himself. And that he remained the chair of plenary of the Supreme Council. As the reform of judiciary has still been going on recommendation has been asset as partly implemented. GRECO has not been dealing with the issue further because that evaluation round has been terminated in respect of Turkey in 2008. All these and more issues are dealt with in more depth during the current monitoring round and launched in January 2012. These are based on the third importance standards of the document that I mention earlier. And that is the recommendation on judges from 2010. Turkey will be monitored in coming years as to its abidance with these rules.

I will cite some of the recommendations just that you aware of the scope of the assessment. Paragraph 4 in fact states that the independence of individual judges safeguarded by the independence of judiciary as a whole. As such it is a fundamental aspect of rule of law. Other parts of the recommendation state that the independence of the judge and of judiciary should be enshrined in the constitution or at the highest possible legal level. Where judges consider that their independence is threatened, they should be able to have recourse to a council of judiciary or another independent body. Another important message is contained in chapter 2, the external independence of judges which is not a prerogative or privilege granted in judges´ own interest but in the interest of the rule of law and of persons seeking and expecting impartial justice. The independence of judges should be regarded as a guarantee of freedom, respect for human rights and impartial application of the law. With regard to internal independence, the recommendation states that judges should be independent and impartial in their decision making and able to act without any restriction, improper influence, pressure, threat or interference, direct or indirect, from any authority, including authorities internal to the judiciary. The standard setting document also covers the establishment of councils for the judiciary as independent bodies, which seek to safeguard the independence of the judiciary and states that not less than half the members of such councils should be judges chosen by their peers from all levels of the judiciary. In exercising their functions, councils for the judiciary should not interfere with the independence of individual judges. Status and career, tenure and irremovability of a judge and his liability as well as ethical codes for judges are also covered by the recommendation.

All these questions are of interest to GRECO during the Fourth Evaluation Round. As I have said before, Turkey has not been evaluated yet, and won´t be evaluated in 2014, so I will speak generally about the areas that emerged from those 14 publicly accessible reports. The main focus is on, first transparency, accountability, rule of law and independence, judicial and prosecutorial carriers, courts of conduct for judges and prosecutors and members of the parliament all three groups/areas of people are covered, conflicts of interest and the issue of gifts, decoration of assets, income and liabilities, including the question whether at spouses and other close relatives of the person have to report on their assets and income and disciplinary measures. The question of existence of Judicial Council its composition and powers always triggers huge debates. Such self-governing bodies of judiciary responsible for recruitment, careers, but also financial matters are the ones considered to ensure independence of judiciary. When a Judicial Council in a country is established, its composition is subject to analysis. There was not one country yet, that has not established such Council. I have to say that in my country, in the Czech Republic, we do not have a judicial council, not the council for the prosecutors. So I expect when we are evaluated, probably in 2015 we will receive some pointed recommendations.

GRECO assesses whether the composition of such Councils complies with the recommendation of ministers, meaning, whether membership of judges is at least half of all members and the way members are appointed to the Council. For example, the Former Yugoslav Republic of Macedonia received a recommendation, in order to strengthen the independence of the judiciary from undue political influence, ex officio membership of the Minister of Justice in the Judicial Council should be abolished, although the Minister could not be a President of the Council, nor could he vote on the appointment or promotion of the judges.

Powers of such independent bodies are evaluated as well, especially with regard to appointment and career progression of the judiciary. In case of Latvia, GRECO recommended to strengthen the decisive influence of the relevant self-governing judicial bodies (in this case the Judicial Council and Judicial Qualification Board) and decrease the risk of political influence of the Latvian Parliament in the appointment, reappointment and career progression of judges. I should explain here that Latvian Parliament – the Saeima – confirms judicial appointments which are done by the judicial qualification board. This in itself may not be problematic, but must be properly safeguarded.

Another point of interest is the question of incompatibilities of functions of judges and prosecutors. Interestingly under the laws of the Netherlands, judges – except for judges of the Supreme Court - may be members of either of the chambers of the Parliament. For the duration of their mandate they are on leave from their judicial office. GRECO considered this as a possible threat to independence and impartial execution of the function of a judge after his/her return to court and therefore recommended to restrict the simultaneous holding of office in the Parliament and of a judge by law.

Those, I believe are the main findings of the so far adopted reports with regard to the theme of today´s meeting – rule of law and connected independence and impartiality of judiciary. If you're interested all the reports are published at the website of GRECO. Or I can give you some information later. Thank you very much.

Prof. Sami Selçuk: Thank you dear moderator. I also thank to the organisers of this beautiful organisation and I congratulate them. I also congratulate them for bringing me together with my colleagues here.

The speeches before me touched on some principals and two separate systems have appeared, which are civil law and anglo-saxon system. I would like you to focus on that these should be definitely separated from each other. We have been talking about the rule of law, which is based on Anglo-saxon system. On the other hand, the basis of state of law is civil law. I prefer the first one, and I do not use this instead of the other one, I would like to highlight this firstly. Of course the rule of law is a basic principal, which should be discussed about all the time. The moderator defined the sate of law in a very good way. However I always think that the state is not in the scope of law, and there is an effort which is trying to swallow the state into the law. As a matter of fact, the discussion on this never ended in civil law. Today, we have the same discussions in Turkey. When we say the rule of law, the state and the individual are on the same level. Against what? They are on the same level against the law. I want to highlight that establishing the law is not in the monopoly of anglo-saxon system, but in the civil law system.

Establishing the rule of law of course was not easy in both anglo-saxon and civil law systems. Turkey is struggling to establish it with a little delay and today is continues. If you pay attention, you can see that this comes to a level of fighting and confrontation. Now I would like to give an example from France. If you have visited Victor Hugo House, which I would suggest you to do so, there is a statute of Cossette, carrying a bucket. When you step inside, you see some charcoal drawings. One these drawings has been made by a very famous artist, dated 1911. Again a bucket is being carried, but when you get closer to the drawing, you see that Jean Val Jean is carrying the bucket with his strong arms. The artist has written "weak arms of the republic" below the drawing. Because Cossette's arms are not strong enough to carry the bucket. If you pay attention, the date is not a very old date. If you think the years between 1789 - 1911, we can see that this fight is continuing. When I consider these historical developments, I may look with favour on the developments occurring in Turkey, but I am grieved when I think that Turkey cannot immediately solve these problems, although there are lots of beautiful examples in front of it. I spent 40 years for my career, then let me tell you this: Today's subject is the threats to the rule of law. Previous panellists touched on the threats in their own country, which is correct. If the judiciary is not independent in a country, it is not possible to investigate the public officers' corrupted acts properly. You cannot satisfy the public as well, this is for sure. So the topic goes the full circle and comes back to the independence of judiciary. If there is corruption in a country, criminal law sanctions protect the judicial principals. If bribery is a crime which is being committed very often, then the impartiality of the state is being violated. For someone the state can be bought, and for the others the state lets them to deal with facts in an easier way. If embezzlement is being committed, the public thinks that the

taxes they are paying to the state is being used for someone else's benefits. If it is possible in a country to act without complying with laws, this is the abuse of authority. Most of you will question whether this the true terminology. The duty cannot be used, it will be done or not. The true terminology is the abuse of the authority. This crime appears when the public officers do not use their authority in legal limits. So the state becomes an institution which operates out of legal limits. In order to overcome such a situation, the judiciary must be independent, and there is no other remedy for that. The independence of judiciary is safeguarded where the public opinion is strong, otherwise, it is not safeguarded enough. I do not handle the issue of independence of judiciary just from one angle. Firstly, the judges and the prosecutors should be independent against legislative branch. As a matter of fact, if you read article 138 of the Constitution, you would say that such a beautiful regime, by isolating yourself from the world. The problem appears when you try to practise it. You can find the excellent definition there. However practising it is a problem. I should say that the independence against legislative branch more or less occurs. There is no discussions on the subjects that are brought before the legislative branch. Additionally the politicians talk everyday, but not completely. Second is, the independence against executive branch. The main trouble arises here. What is the independence against the executive? For me, the reform in 2010 was not true in my opinion. I mean there were some true approaches, and wrong approaches. I am clearly telling you. The thing I know from my 40 years career is the thing that the independent officers are the ones who works in the higher judicial bodies, not the ones working in the bodies in the country. You should know this.

The minister of justice is a member of the executive branch and if he is the president of an institution which is directly linked himself, and if he has the right of voting, then you cannot say that that judicial institution is independent, no one can say this.

Thirdly, the meetings of the Supreme Board of Judges and Prosecutors are confidential. Assume that you are a judge or a prosecutor, then an investigation is being continued against you, then they implied sanctions on you. As there is a chance to object, you will object this, and this can be discussed by a bigger council. You become happy in case they accept your objection, but if they reject, then you ask why they did reject your objection. They give you an answer, which never changes, stating that your objection is dismissed as per the information and documents in the scope of the file. Now you start to think: What kind of an information is there in the file, but you would never know. My dear colleague touched on transperency. Practicing democracy is possible thorough transparent state. Is there an example of this? Yes. In Italy, a judge or a prosecutor is entitled to attend the meeting about himself as an observer, because it is open to public. Here you can see seriousness. You can hear the reasons but you do not have a right to talk. You will only listen. Everybody has to be serious in such a meeting. You can also learn what actually happened. I need to highlight again that the legislative is not independent agains the government. Now the judiciary is collapsed. The president of Grand National Assembly of Turkey has also mentioned that. He said that "The article concerning the independence of judiciary, article 138 of the Constitution is dead." You cannot bring a dead to the life, you have to create a new regime. The third independence of judiciary, is the independence of judges between themselves. This independence occurs in high level judicial bodies, you vote and you sign. You will ask the other judicial bodies, yes, they can vote as well. There used to be system, where the members of the Court of Appeal and Council of State makes their evaluation in light of the decisions given by the courts, then give marks to the judges and the prosecutors. This system has been abolished in 2011, and I have been telling them to abolish for years because the judges must be independent against each other. It was a beautiful development, that is true. After completing the discussions regarding all of the legislatives, voting starts. This always starts with the most junior members. This is one of the dimensions of the independence of judiciary. In order to prevent the junior member to be influenced by the senior members, this is being done. The fourth point, the judiciary is independent against the streets, which is being violated everyday in this country. Everyday you can see people who acts like a judge and makes decisions in the media, who are mostly the journalists and authors. Everybody makes a decision instead of judges. In order to make this possible, they brought article 288 of Turkish Criminal Code. This is a sanction. This has been adapted from articles 435 or 436 of French criminal code. This is such a appropriate provision, however I have never heard that it has been applied in practice. The independence against the streets cannot be practiced in Turkey properly. The fifth dimension is the independence of the judge against his own ideas, opinions and beliefs. What he is supposed to do is to leave them outside of the courtroom. This the most ethical dimension of the independence of judiciary. I am not able to say to what extent this is being applied, I cannot know this.

Briefly, the important point is this: We could not manage to apply the excellent provision provided by article 138 of the Constitution. This is one of the most important problems in Turkey. I would like to give an example from the criminal code. The allowance system appears in three provisions in the criminal law. This is not related to the law regarding the trial of the public officers numbered 4483. By the way, I would like to say that no law like the one numbered 4483 occurs in neither Europe, Asia, Africa nor civil law countries. Only Turkey has it, and we are progressively developing it. We also had it in the 19th century. France removed it in 1870, and so Bolivia in 1861. Belgium removed it from its laws in 1831 and safeguarded this removal with its Constitution, by saying that you cannot make a law about it. On the other hand what we are doing is to enlarge the area of practice of that law. Laws such as law on National Security Organization and etc. Please see where the world is going, whereas where we are going. I would like to touch on the other allowance system. Some crimes are regarding the ideas. For such crimes, the prosecutor may set in the file and think to file the lawsuit. In these cases, the prosecutor takes the file before a politician. This fact occurs in every system with some provisions. The aim is: The prosecutor goes to a politician as he cannot make a political evaluation, and generally this person becomes the head of the state, the president. The president looks at the file and say that filing such a lawsuit is against the benefits of the state, and says I do not let you to do so. If the president shows a reason, there might be a dispute, because only the president can make the political evaluation, but the prosecutor. You can see that here the independence appears again. The prosecutor is a member of judiciary, he is entitled to do this. In cases like these, the minsters of justice announced their opinions to public. Especially there was a case where they requested permission to file the lawsuit, where the suspect was famous. When they asked the opinion of the minister of justice, he arrogantly said that " I will not let them to slang my state". Assume that you are a judge and they will bring the file in front of you. If you decide to absolve, you will be deemed as you let them to slang to the state, whereas if you decide conviction the minister of justice will be happy. The impression that you have been affected by politics will arise. If you cannot understand the institutions of the state, you will naturally drop a clanger. Thank you very much everybody.

Moderator Sir Edward Garnier: Thank you very much indeed.

I have some question have already been submitted by the members of the audience. Invite the members of panel here. Please use your time very economically. Time is marching on. I was going to start with asking Prof. Selçuk to this question which is asked by a member of audience here.

The question is we observe that certain circles such as some of the media try to make the courts bring them disrupted when they are not happy with the decisions and in some circumstances at court decision not even executed or implemented. What is your assessment to this in relation to good conduct of law in this country?

Prof. Selçuk: The answer is simple: No. You yourself gave an impressing example of the law not being applied. You start to shout when you do not like the decision of the court. As a matter of fact, a judge cannot make a decision which will satisfy both parties of the case. The one whose request is dismissed will always have something to say. Also, there might be some accusations. We had seen these problems in our careers. This is not a new fact, it is just a reflection of our old habits to the world. Thank you.

Moderator Sir Edward Garnier: Thank you very much indeed. The next question is addressed to Miss Helena Lišuchová. And the question asks we observe that as we looking the GRECO website you are counting corruption as one of the top threats to the rule of law. Why is that? Can you explain why? What does corruption mean within the confide of your limit?

Helena Lišuchová: Thank you. We've heard today in the morning already on the threats to trust in legality and legal process. That is also covered by the GRECO what is considered as process which undermines the trust. Corruption is understood also as process undermines the trust of public into proceedings, both in administrative and judicial proceedings, private relations and private business. If you are accepting bribe you are getting an advantage that you are not entitled to the equality of parties and people is disrupted. The public then lose its trust in the processes and the guarantees that state should give them. As to the corruption we don't work with a definition of corruption as you said earlier. There is no single orthodox definition of rule law and there is neither one for corruption. So as I said corruption is any advantage you are not entitled to or you get in the process of your work. It doesn't have to be only monitoring pecuniary benefit. It can also be a service, invitation to dinner, to week-end somewhere... But it can also we were discussing in December

at a conference in Prague. It can even be the providing sexual services. I should go back to the policies of Council of the Europe the Secretary General Mr Thorbjørn Jagland announced last year that the committees of Council of Europe in short gender equality mainstreaming for all policies and activities of Council of Europe. We in GRECO introduced this aspect, the corruption, during panel 2013 we came up with some outcomes of discussions we had a conference. There as one of the studies that was presented namely on high education on corruption at Ukraine. There it came up even sexual services might be considered as a bribe so that's why I mention that as well. Thank you.

Moderator Sir Edward Garnier: The next question directed to Attorney General William Sorrell. Do you think it is right that government should be able to influence the naming particular prosecutors all removing particular prosecutors or judges who are concerned with particular criminal trials and investigations.

William Sorrell: No I think that's inappropriate unless the appointment of the special investigator or special prosecutor is a respond to legitimate questions that have been raised about either confidence of the investigator or the independence and integrity of the prosecutors. But if there is attempt to influence which are design in more to restrict determination of the truth getting the actual facts then I think that is inappropriate no matter it's an high executive ranked official, member of the judiciary or legislated branch that seeking to limit in the investigation.

Moderator Sir Edward Garnier: Thank you. The last question is addressed to me and is in two parts. Does bribery and the English law is it restricted only two public services?

The answer of that question is no. It implies to anyone who commits the crime describe in the act. Does not matter if it is private or not.

The second part of the question is: Is it permissible for the governments to initiate criminal law other investigations into private citizens or corporations for reasons other than strictly criminal law reasons. For again the answers is no. Governments should not direct the use of the criminal justice system for its own private or political ends that criminal justice system is there to be administered by independent prosecutors and judges and it would be an abuse of rule of law where it to be otherwise. Then I think this is enough from us. Thank you my fellow panellist for your contributions. Thank you for listening to us.

Ana Konuşma / Keynote Speech

Hannes Swoboda

Avrupa Parlamentosu Sosyalistler ve Demokratlar Birliği Grubu Başkanı
European Parliament, President of Progressive Alliance of Socialists and Democrats

Bu konuşmayı yapmak ve görüşlerimi sizlerle paylaşmak için beni davet ettiğiniz için teşekkür ediyorum. Uzun yıllardır Türkiye ile ilgilenmekteyim, en azından Avrupa Parlamentosu'na katıldığım 1996 yılında bu yana 18 yıldır yoğun şekilde Türkiye'yi takip ediyorum. Başbakan'ın geçtiğimiz günlerde söylediğinin aksine sadece tek bir kaynaktan değil farklı kaynak an bilgiler alıyor ve kendimi Türkiye'deki gelişmeler hakkında bilgilendiriyorum. Neler olup bittiğini etraflıca anlayabilmek için farklı kaynaklardan yararlanmanız şarttır.

Eminim şunu fark etmişsinizdir: hükümeti eleştirdiğim zaman CHP veya diğer partiler memnuniyetlerini belirtiyorlar, muhalefeti eleştirdiğimde ise hükümet benden bahsediyor. Sadece, buradan bile ülkedeki siyasi iklimin ne kadar birbirine zıt ve gergin olduğunu anlayabiliriz. Bugün daha önce de güven, özellikle de karşılıklı güven konusunda burada konuşmalar yapıldı. Türkiye'de maalesef karşılıklı güven noktasından epey uzaktayız ve farklı siyasi güçler de yoğun şekilde birbirlerine güvenmiyorlar. Muhalefet ile hükümet arasındaki gerginliğe ilaveten son zamanlarda bir de hükümet ile Gülen Hareketi arasındaki mücadele ortaya çıktı. Kimileri bu hareketin toplumu böldüğünden bahsediyor, ancak en azından hükûmetin onları devletin altını oymakla suçladığını hepimiz biliyoruz.

Türkiye'deki olaylar hakkında detaya girmeden önce, çok daha geçmişe, başka bir tarihe gitmek istiyorum. Bu etkinlik için bir araya geldiğimiz bugünden birkaç hafta önce 1. Dünya Savaşı'nın başlangıcını andık. 1. Dünya Savaşı sadece iki büyük imparatorluğun - Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı İmparatorluğu - yıkılmasına sebep olduğu için önemli değildir, aynı zamanda farklı siyasi güçler arasındaki mücadelenin odak noktası olduğu için de çok önemlidir. Bir yanda daha milliyetçi özellikteki güçler, diğer yanda ise daha kozmopolit ve uluslar üstü güçler. O dönemde tüm ülkelerde milliyetçilik akımı iki yüzünü birden göstermekteydi. Bir tarafta, yeni uluslar inşa eden ilerici yüzü vardı; çok katmanlı, çok kültürlü Osmanlı İmparatorluğu'na yukarıdan bakan Kemal Atatürk'ün devrimi bence buna örnek teşkil etmektedir. Diğer tarafta ise, tabii ki, vatandaşların tümüne her zaman için açık olmayan bir sistem vardı. Türkiye'deki Kürt sorunu bu bağlamda örnek oluşturmaktadır. Ancak, birçok başka ülkede de durum aynıydı. Ya doğru olan milliyetçi tarafta idiniz, ya da yanlış tarafta. Bahsettiğim ülkelerde bu konularda hala birçok tartışma yaşanıyor. Birkaç gün önce "milliyetçiliğin" ne demek olduğu ile ilgili Ukrayna'da benzer tartışmalar yapılmaktaydı. Ukrayna'nın doğusundaki bir şehirde Meydan hareketini destekleyen bazı gençler bana gelerek, şunu söylediler: "Milliyetçiliği, aşırı sağcılık ile karıştırmamalısınız." Bazı insanlar bunu gerçekten yapıyor ve onlar gerçekten hem milliyetçiler hem aşırı sağcılar. Tabii ki, ilerici milliyetçilik diye de bir kavram var. Ve Türkiye'de milliyetçi tarafa mensup olanların, yeni, açık ve demokratik bir toplum inşa eden ilerici gücü unutmamaları, bu tür bir toplum inşa ederken de kimseyi dışlamamaları gerekmektedir.

1. Dünya Savaşı sona erdikten sonra birçok Avrupa ülkesinin bu savaşın sonuçlarını iyi sindiremediklerine tanıklık ettik. Faşizm ile yeni otoriter güçler sahneye çıktı, tabii ki Almanya'daki Nazi sistemi ilk aklımıza geliyor. Böylece, 2. Dünya Savaşı patlak verdi. Ve ancak bir soykırımla son bulan bu korkunç savaşın ardından Avrupa ülkeleri bölünmüş, ayrışmış ve birbirine karşı düşmanca olan bir Avrupa'dan yeni bir Avrupa'ya doğru birleşmeye başladılar ve en nihayetinde Avrupa Birliği vücut buldu. Bu uzun bir yoldu ve gerçekleşmesi zaman aldı, bu nedenle süreçten bahsederken ta yüzyıl öncesine giderek 1. Dünya Savaşı'ndan bahsettim. Bu savaştan önce tabii ki birçok akım gerçekleşti ve 1. Dünya Savaşı demokrasi ve birlik için yapılan uzun bir mücadele ve kavganın odak noktası oldu. Bu durum AB için olduğu gibi başka birçok ülke için de geçerlidir. İstanbul'a gelmeden önce üç günlük bir ziyaret için Romanya'daydım. Romanya'da bile halen Macar azınlıklar, diğer azınlık grupları ve eski komünist sistem sonrası dönemle ilgili mücadelenin sürdüğünü görüyoruz. Sabah ABD Başkonsolosu'nun da ifade ettiği gibi her zaman için bir mücadele söz konusudur ve hiçbir şey kendiliğinden gerçekleşmez. İstenilen şey için kavga etmelisiniz. Bu sebeple de canlı tartışma ortamının çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Avrupa Birliği'ne baktığımızda hala hazır ve tamam olmadığını görmekteyiz. Bir sürü eksikliklerle yeni bir ev inşa ediyoruz ve aramıza sürekli yeni insanlar katılıyor ve "Benim şöyle bir fikrim var, bence şurayı değiştirelim, şuraya bir oda ekleyelim ve şurada da farklı bir çatı inşa edelim." diyorlar. İnşaata başladıktan sonra eve sürekli yeni insanlar kabul ettiğinizi düşünürsek bu tür güçlüklerle karşılaşmanız normaldir. AB, ekonomik bir birliktir, evet, buna itirazımız yok, ve şu anda karşılaştığımız tüm güçlüklere rağmen güçlü bir ekonomik birlik olmak istiyoruz. AB, siyasi bir birliktir, evet, ama güçlü ve tek bir ortak politikaya sahip bir siyasi birlikten bahsedemeyiz, çünkü bu alanda ciddi ilerlemeler kaydettik. Fakat, AB aynı zamanda hukukun üstünlüğünün hüküm sürdüğü bir birliktir ve AB'nin bu yönü sıklıkla unutulmaktadır. Tabii ki, gerek AB içerisinde gerekse gelecekte üye olacak aday ülkelerde çeşitli ihlaller olmaktadır. AB'nin bu özellikleri düşünüldüğünde Türkiye'den veya başka bir ülkeden hükümet temsilcisi çıkıp, "AB neden bizim işimize karışıyor?" dediğinde, bu cümleyi kesinlikle reddetmemiz gerekiyor. Çünkü üyelik müzakerelerine başladığımızda onların işi bizim de işimiz olacak, tıpkı bizim işimizin onların işi olduğu gibi. Ve şayet hukukun üstünlüğü ile ilgili bir durum söz konusu ise bunu ayıramayız.

Geçmişte yaşadığımız deneyimlerden yola çıkarak AB, gelecekteki üyelik görüşmelerinde temel haklar, adalet, özgürlük ve güvenlik konuları ile ilgili 23. ve 24. fasılların eskiden olduğu gibi müzakerelerin sonunda değil başında olmasına karar verdi. Müzakerelerin en başından sonuna kadar Hırvatistan'ın üyeliğinde AB raportörü olarak çalıştım. Ve her zaman yolsuzlukla mücadele, hukukun üstünlüğü ve yargı sisteminde reform konularının, sonda yer alsalar dahi görüşmelerin temelini teşkil ettiğini çok net bir şekilde söyledim. İkili müzakereler ile bunları görüştüğümüzde sizlerin de mutlu olması gerekiyor, çünkü üye ülke olduktan sonra gerekli reformları yapmanız çok daha zor olacaktır. AB, Türkiye ile ilgili olarak şimdi bunu değiştirmek istediğini söylerken, 23. ve 24. fasıllarda müzakere başlıklarının açılmamasını ikiyüzlü ve çelişkili buluyorum. Mevcut tartışmalar hep bu konunun etrafında ve böyle kalmaya da devam edecek. Hükümet 23. ve 24. fasılların öngördüğü koşulları yerine getirme konusunda ne kadar kararlı? 23. Fasıl yargı ve temel haklarla ilgiliyken, 24. Fasıl adalet, özgürlük ve güvenlik - iç güvenlik - konularını ele alıyor. Bunlar, Türkiye ile tartışmamız gereken konular. Bu alanlarda da Türkiye'yi, Türk hükümetini eleştirdiğimizi herkes biliyor. Ancak, sadece dürüstçe tartışma yapmak değil yargı ve temel haklara ilişkin şartların uygulanması amacıyla baskı uygulamak için bu fasılları açmak gerekirken AB'nin bu fasılları açmayıp hükümetle tartışmaya devam etmesini ve onu eleştirmesini bir tuhaf bulduğumu söylemek zorundayım.

Kritik yorumlarda bulunduğumuz üç temel konu var. Birincisi, tabii ki, medyanın bağımsızlığı, ifade özgürlüğü oturumunda bu konunun etraflıca konuşulacağını biliyorum. AB'nin kesinlikle kabul edilemez dediği iki örnek var: hükümetin YouTube ve Twitter'a erişimi engellemeye kalkışması. Gezi Parkı protestoları gibi olaylar yaşansa dahi neden genç insanlar YouTube ve Twitter'a erişim imkanından mahrum bırakılsınlar? Ayrıca, barışçıl oldukları sürece gösteriler de demokrasinin bir parçasıdır. Bu nedenle, demokratik gösteri hakkını engellemek için bilgileri ve medyayı alıkoyamazsınız. Tabii ki, her zaman için yasal araçların suistimal edilme imkanı olabilir, ancak bu durumda da suistimale karşı yasalar çıkarabilirsiniz. Bunun zor bir konu olduğunu biliyorum, biz de Avrupa Parlamentosu'nda uzun tartışmalar yaptık bu konuda. Sanırım bizim vardığımız sonuç şu oldu: vatandaşların bu araçları kullanma imkanını ne kadar artırırsak kötüye kullanım o kadar azalacaktır. Tabii ki, en nihayetinde, her hükümet ve parlamento bu suistimal ile mücadele etme hakkına sahiptir.

Kritik önemde gördüğümüz ikinci konu bireysel özgürlüklerdir ve ilk konu ile de bağlantılıdır. Türkiye'de bazı bireysel özgürlüklerin engellendiğini görmekteyiz. Yeni bir MİT - tabii ki, ABD'deki MIT okulundan bahsetmiyorum - yaratma çabasını gördüğümde, hele de bu istihbarat kuruluşunun artık mahkeme kararı olmadan bir avukatın bürosuna gidip avukatın müvekkilini savunmak için kullandığı belgelere ve bilgisayarlara el koyabileceğini öğrendiğimde bunun kesinlikle kabul edilemez olduğunu söylerim. Bu, ne vatandaşların temel hakları ve ne de profesyonel avukatlık haklarına uygundur. Bu nedenle, hükümeti yeniden hukukun üstünlüğünü önemsediği konuma geri getirmek için tüm samimiyetimizle kafa yormamız gerekiyor. Öte yandan, özel telefon konuşmalarının dinlenmesi ve yayımlanmasının kabul edilemez olduğunu düşünüyorum. Kesinlikle bu eylemi savunmuyorum. Yolsuzluk hakkında bazı ilginç bilgiler edinmiş olsak dahi, bunları incelemek ne medyanın ne de halkın görevidir. Yine, mahkemeler bu bilgi araçları hakkında karar almalıdır ve bunlar çok sınırlı şekilde kullanılmalıdır. Ancak, kendi görüşmeleri dinlendiği ve halka ifşa edildiği için hükümetin canı istediğinde aynı şeyleri kendisinin yapmasına imkan veren araçlar oluşturması mümkün olamaz, çünkü bu temel insan haklarını ihlal etmektedir.

Üçüncü olarak ise adalet sistemine dikkat çekmek istiyorum. Bu konuda sempozyumda bazı şeyler söylendi ve sıradaki oturumda da ayrıntılı görüşler bildirilecek. Erdoğan hükümetinin geçmişte yaptığı ancak Avrupa

Parlamentosu adına benim savunduğum bazı reformlar muhalefetin tepkisini çekmişti. Şu anda ise hükümet eski sisteme geri dönmek istiyor, ancak muhalefet başta karşı çıktığı bu sistemde kalmak istiyor. Yani, muhalefet iki yıl önce reddettiği sistemi isterken, hükümet ise o zaman yaptığı değişikliği kaldırmak istiyor. Bu gerçekten tuhaf bir durum ve bize hem güven eksikliğini hem de sağlam şekilde belirlenmiş bir vizyonun olmadığını gösteriyor. Şunu itiraf etmeliyim ki burada Türkiye'deki siyasi durumu eleştirirken, aynı zamanda bazı AB üyesi ülkelerdeki sistemi de eleştiriyorum. Üyelik müzakereleri yürüttüğümüz AB dışındaki ülkeleri eleştirmemiz üye ülkelerde her şeyin yolunda gittiği anlamına gelmemelidir. Kesinlikle böyle düşünmüyorum. AB içerisinde uyguladığımız Sözleşme'nin 7. maddesi var ve buna göre üye ülkeler Avrupa değerlerini ihlal ettiklerinde onlara karşı adımlar atmamız gerekiyor. Avrupa içerisindeki ihlallere yönelik araçların yetersiz olduğunu biliyoruz. Macaristan örneğini belki duymuşsunuzdur, AB Komisyonu tekrar tekrar Macaristan'ın kapısını çalarak kanunların değiştirilmesini istemiş ve hatta konuyu Avrupa mahkemelerine dahi taşımıştı. Bunu neden anlatıyorum? Çünkü bu Türkiye'yi de ilgilendiren bir hususdur. Erdoğan hükümeti hakimler için erken emeklilik tasarısını sunduğunda bunun çok sosyal bir düzenleme olduğunu söyleyebilirsiniz, çünkü hakimlere erken emekli olma imkanı tanımaktasınız. Ancak fark şu ki burada erken emeklilik bir imkan değil zorunluluktu. AB Komisyonu bu durumu rapor ettiğinde Avrupa mahkemesi bunun ihlal olduğunu belirtti, çünkü bir erken emeklilik düzenlemesi ile bile mahkemelerin konumunu değiştirerek hükümete daha yakın görünen yeni hakimleri atayabilirsiniz. Başbakan ve hükümet temsilcilerine vermek istediğim mesaj şudur: AB içerisinde yaşanan bazı gelişmeleri de yoğun şekilde eleştiriyoruz. Türkiye ile üyelik görüşmeleri yürüttüğümüzden Türkiye'ye ilişkin konularda açık ve net bir tutum sergilemeliyiz.

Konuşmamın sonuna gelirken Türkiye'deki seçimlere değinmek istiyorum. Öncelikle şunu belirteyim, tabii ki seçimlerin sonucunu kabul ediyoruz. Buna dair bir şüphemiz yok ve hükümete oy vermek tabii ki Türk halkının tercihidir. Ancak halktan oy alarak iktidara gelmiş olmanız sizlere her istediğinizi yapma hakkını vermez. Bazı hükümetler bu eğilimi göstermekteler, örneğin Türk ve Macar hükümetleri ile bazı diğer ülkelerdeki hükümetler bende bu izlenimi bırakıyor.

Türkiye'de tanıklık ettiğimiz karşılıklı suçlamalar bakımından objektif açıklamalara ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Suçlamalardan birisi yolsuzluklar hakkında ve sanırım Avrupa Konseyi'nden bir yetkili sempozyumda bu konuda konuşacak. Yolsuzluk meselesi sadece Türkiye'de değil, birçok üye ülkemizde de çok önemli bir konudur. Yolsuzluk önemli bir konu ve uzun yıllardır halının altına süpürülmekteydi. Yolsuzlukta durumun ne olduğu, yolsuzluk olaylarının nerede yaşandığı ve geleceğe dönük olarak nasıl ele alınacağı ve inceleneceği konularını açıklığa kavuşturmamız gerekiyor. Öte yandan, hükümetin, Gülen Hareketi'nin yargı ve polis sistemlerinin altını oyduğu, içine sızdığı ve bunları değiştirdiği yönünde beyanlarını duyuyoruz. Yine bu konuda da delillere ve açıklamalara ihtiyacımız var. Bunun ne zaman ve nasıl gerçekleştiği ve Erdoğan hükümetinin buna nasıl müsaade ettiğinin aydınlatılması gerekiyor. Hepimiz gördük ki hükümet birden bu sızma olayını tespit etti ve yargının onlar tarafından işgal edildiğini söyledi. Tüm bu gelişmelerin kapsamlı şekilde aydınlatılması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca, bu konuların tartışılması için Fethullah Gülen'in ABD'den Türkiye'ye iade edilmesi şart değil, çünkü suçlamalar sadece ona yönelik değil, Türkiye'deki birçok insanı kapsıyor. Özetle, birçok konunun aydınlatılmasına ihtiyacımız var.

Adalet ve yargının bağımsızlığı konusuna dönersek, Başbakan bunun Türkiye'de mevcut olmadığını söylüyor, o zaman tabii ki uluslararası uzmanlar gelebilir ve yardımcı olabilirler. Bugün bu amaçla burada toplandık ve bu tür bir tartışmayı yapmanın gerçekten iyi bir fikir olduğuna inanıyorum. Şunları ifade ederek sözlerime nokta koymak istiyorum: AB, tartışmamız gereken birçok konuda Türkiye'ye ihtiyaç duymaktadır. AB; Kıbrıs sorununun çözümü için, Ermenistan ile durumun iyileştirilmesi için, Orta Doğu'daki gelişmeler konusunda, Kürt meselesinde - ki Başbakan Erdoğan bu alanda iyi adımlar atıyor, ve nihayet Ukrayna'daki büyük krizde Türkiye'ye ihtiyaç duymaktadır. Başbakan bu alanların bazılarında iyi adımlar atıyor, neden diğer alanlarda yönünü değiştirmesin? Bu soruyu cevapsız bırakarak konuşmamı sonlandıracağım, eminim hepinizin bu konuda belirli düşünceleri vardır. Son olarak şunu vurgulamak isterim, Türk hükümetinin tavrını eleştirmemiz Türkiye'ye karşı olmamızdan kaynaklanmıyor, çünkü AB'nin güçlü bir müttefiki ve gelecekteki güçlü bir üyesi olarak Türkiye'ye ihtiyacımız var. Türkiye'den beklediğimiz bu ve umarım bu konferans ve benzer platformlar daha demokratik bir Türkiye'ye ulaşmamıza faydalı olur. Ve AB olarak bizlerin de yeni müzakere başlıklarını açarak üstümüze düşeni yapmamız gerekiyor. Çünkü Türkiye bir kenara itilemeyecek kadar önemlidir ve AB'nin içerisinde demokratik bir Türkiye'ye ihtiyacımız var.

İlginiz için teşekkür ederim.

Thank you very much for inviting me to make a keynote speech or some remarks. I am dealing with Turkey since many years, at least since I joined the European Parliament in 1996. It is now 18 years. I am informing myself from different sources, not as the prime minister recently said only from one source. Because to have a relatively objective picture whatever that is you have to have different resources. You may know that if I criticise the government, CHP and other parties are happy, or if I criticize CHP, the government is mentioning me. That shows how antagonistic the political climate in this country is. There was a discussion before over the question of trust, to trust each other. Well, we are far away from trusting each other in Turkey, in the contrary we are distrusting also different political forces, distrusting each other very much. But of course in addition to the conflict between the opposition and the government, now came the Gülen Movement, one of the elements which, may be, is dividing the society or at least is being used by the government to accuse them for undermining of the state. Before going into details of Turkey, let me go back to another date, far away. Several weeks before we came here for this event, we should and must commemorate the start of the First World War.

Why do I mention the WWI? Not only because it destroyed two important empires: the Austrian-Hungarian Empire and Ottoman Empire, but also because it was the focal point for the fight between different political forces. The more nationalistic forces, and still and the more cosmopolitan or supra-national forces. In all countries the nationalism was winning for a time, was showing its double face. On the one hand, the progressive face of building up new nations, if you think about the Kemal Atatürk's revolution in Turkey, despising the multifaceted, multicultural Ottoman Empire. On the other hand, it was of course not always open to all the citizens. In Turkey, when you think about the Kurdish question. But, in many other countries, it was the same. Either, you are on the one side, right, nationalistic side or you are on the wrong side. Still they have lots of discussions. For example some days ago there was the same discussion in Ukraine about what nationalistic means? Some young people supporting the Maidan movement in an eastern Ukranian city came to me and said "you should not mix nationalism with right wing extremism". Some people do this and some people are both. There is also that progressive nationalism and it also very very important for Turkey for those belonging to nationalist force that there is a progressive force, open-minded force building a new society and open democratic society and not excluding anybody from that kind of society. But of course after the WWI we saw a time in many countries in Europe the aftermath of the WWI was not well digested. New authoritarian forces appeared with fascism and of course the Nazi system in Germany, specifically. So, the WWII broke out. And, only then after this horrific WWII with the Holocaust, European countries started to move away from a separation and division and a divided Europe and antagonistic Europe into building up a new Europe finally also in the European Union. This was a long way and therefore I mentioned the hundred years ago, start of the WWI. Of course, many tendencies happened before the WWI was the focal point of a long strive and fight for democracy and unity. What is true for EU, of course it is true for many different countries. I came here from Bucharest, Romania where I paid a three-day visit there. And even there, with Hungarian minorities and other minorities and with the political system in the aftermath of the former communist system you are still struggling.

So, as the US Consulate General stated in the morning, it is always a struggle, the things are not self-evident. You have to fight for it and therefore, the lively debate and lively fight is absolutely important. So, we found EU which is not yet ready or finished. We are still building up a new house and with all the deficiencies. If you build up a new house with all time and you get new people in and new people say "Well, I have something want to change and I want to have a separate room there and another kind of roof there", this is the difficulty if you build a house with different parties joining only after you have started the house. EU is an economic union, yes. And especially with the Euro we try to be a strong economic union with all the difficulties we have for the moment. It is a political union. Again, not yet political enough in the sense of a strong common foreign policy, although we

made a lot of progress. But, it is also a union of the rule of law and it is often forgotten that the EU is based on the rule of law with violations inside EU and with violations also in future member states. And therefore it absolutely has to be rejected, if some government representatives in Turkey or another country where we had negotiations say “why does EU interfere with our business?” Once you start accession negotiations, your business is our business and our business is your business. And we cannot separate that. Because again, especially in the rule of law. In the contrary because of the experience we had in the past, EU decided that in future accession talks, the so-called chapter 23 and 24, the chapters which are dealing with judiciary and fundamental rights, justice, freedom and security, should be at the beginning of the negotiations and not at the end as it was. I was for all the time, from the beginning of the negotiation talks till the end, rapporteur the European Parliament for Croatia. And I said and we were very clear about that the fight against corruption, the rule of law, the change and reform of the judiciary system, are in the core of our talks, even if they are at the end. At that time it was still at the end. And you can be happy if we discuss it with you with dual negotiations, because once you are a member it is very difficult you do the necessary reform, although we will come to it, in a minute. But now the EU said “we want to change” but I think it is a bit hypocritical and contradictory that the EU is not opening the chapters 23 and 24 with Turkey. Because that is what is about and also the today’s debate is about and will be about. How strongly is the government is dedicated to fulfill the conditions of the Chapters 23 and 24? Again, chapter 23 relates to judiciary and fundamental rights and chapter 24 pertains to justice, freedom and security, internal security. These are the issues we have to discuss with Turkey. These are the issues where we have criticisms against Turkish government, not against the country. But as long as the EU is not opening the two chapters, it is a bit strange that we discuss with the government or criticise the government, but we do not open the chapters where we can honestly not only discuss but put pressure on implementation of the details in the judiciary and all the elements of the fundamental rights. There are three elements where we have very critical comments. One, of course, is the independence of media, somebody else would come and speak about it in the freedom of expression. The attempt of the government to exclude or to close access to Youtube and Twitter are only two examples, where the EU says this is not acceptable. Why younger people should not have the possibility to access and use Youtube and Twitter even if there are demonstrations like the ones in Gezi Park? And the demonstrations, if peacefully, are part of the democracy. So, you cannot cut information and media of information in order to prevent democratic rights of demonstrations. Of course, there are always possibilities to misuse legal instruments and you can make laws against the misuse. It is not easy I know, we had long discussions in the European Parliament. But, I think our conclusion is the more open you leave the possibility of citizens to use these instruments, the less there will be misuse for bad purposes. Anyway, of course any government, any parliament is open to fight against this misuse.

Secondly, of course, and in connection with that, the individual freedoms. We see that some of the individual freedoms are impeded. If I see a new MİT – which is not the American MIT, has been created in the country where it can go even to a lawyer’s office without court decision and ask for the files and computers to get all the information which a lawyer may need for defending somebody, I will say this is not acceptable. This is not in compliance with the basic rights of the citizens and of course the professional lawyers. Therefore, I think we really have to think very sincerely how we can bring the government back to the legal position. I understand that it is not acceptable on the other way that private telephone conversations are taped and publicised. I am not defending that, not at all. Even if we get some interesting information about corruption, but it is not the business of the media or the public to look into it. Again, it must be the courts who decide on these instruments of information and it should be used very restrictively. But it is not possible for the government to say “as I have been taped and my conversation has been made public, I now create an instrument to do the same if I want so”, thus violating basic human rights.

Third point is of course on the justice system. Certain things have already been said on this and more will be said in this debate. I am very concerned some of the reforms the Erdoğan government did, which I defended on behalf of the European Parliament, offended the opposition who was against it then. Now, we have a situation where the government wants to go back to old system, but the opposition says, “No, no, we should stay with this system.” The opposition wants the system they rejected two years ago, and the government wants the system they changed two years ago, which is again a strange situation and shows us the lack of trust and lack a strong-toned vision.

I must confess when I speaking here criticising the political situation in Turkey, that I am at the same time criticising the system in some European member countries. It is not that we solely criticise the countries outside of the union with whom we have accession talks, and then I say everything is good with the EU member countries. No, not at all, not at all. We have created inside the EU the so-called Article 7 of the Treaty which says we have to do something against member countries if they violate European values. We already know the instruments we have for dealing with violations inside Europe are insufficient. You may know about the case of Hungary where again and again EU Commission went and asked Hungary to change their laws and even carried the issue to the European Court or Hungary went to European Court . Why this is relevant? It is because this is very relevant for Turkey. When Erdoğan government decided on early retirement scheme for judges, which could be called a very social system, as you give the judges the possibility for early retirement. But it was not just a possibility, but an enforcement for early retirement. The Commission reported this and the European Court confirmed this was a violation, because even with an early retirement scheme you can change the orientation of the courts and nominate new judges which are more in favour to the government than it was before. My message to the Prime Minister and representative of the government is that inside the EU, we are very critical of some of the developments. As we are in the accession talks of future membership of Turkey, we also have to be open and clear on matters concerning Turkey.

Let me come more or less to the conclusion. We have to say we of course accept the result of the elections in Turkey. There is no doubt about it and it is a preference of the Turkish people to vote for the government. But to have been voted by the people for the government you are not free totally to do whatever you want. Some governments like to do it, like sometimes I have this impression in Turkey and in Hungary or other countries. If there are two basic accusations, mutual accusations in Turkey, we need of course objective clarification. One of them is the accusation on corruption and I think someone from the European Council will speak about it later. And it is a very important subject not only in Turkey but also in many of our member countries. Corruption is a big issue and has been under the carpet for long time. But we have to make it clear what is the case with the corruption? Where are the corruption cases? How they will be dealt with and scrutinized? And, on the other side, we have the government’s declaration that the Gülen movement is undermining, changing and infiltrating the whole judiciary and police system. Again, we need proofs and we need clarifications on this subject. We also need clarification for when and how it happened and how it was possible for the Erdoğan government to allow this infiltration and all of a sudden he noticed the infiltration, that he opened the judiciary for this infiltration but then was overtaken by them. I think we need clarification. Because to have these kinds of discussions, you do not need an extradition of Gülen from the USA to Turkey, because it is not only about him and there are accusations against many people in Turkey. So, I think we need many clarifications.

With an independent of justice and judiciary, and if that is not available in Turkey, according to the Prime Minister, then of course the international experts can come and help. As they are here today and I think it is a very good idea to have this kind of discussion. Let me end my remarks by saying the EU needs Turkey for many issues which we have to discuss. The EU needs Turkey for the solution of the Cyprus issue, for improving the situation with Armenia, for the Middle East, for the Kurdish issue, where Prime Minister Erdoğan is doing good initiatives, and finally for the big crisis in Ukraine. The Prime Minister is taking a lot of positive steps in that direction. Why does he step back in another direction? This is a question which I will end without giving an answer, some people might already have their opinions. But let me make it clear again that the criticism of the Turkish government’s position is not one of animosity or because we are against Turkey, not at all. But because we need a democratic Turkey as a strong ally of the EU and as a strong future member of the EU. That is what we need from Turkey and I hope this conference and similar discussions will help us have a more democratic Turkey and we as the European Union will do our job in opening up our doors, opening new chapters of negotiations with Turkey, because Turkey is too much important to put aside. And we need a democratic Turkey in the midst of the European Union.

Thank you very much for your attention.

3. Oturum / Session 3

3. Oturum

Hukuk Devleti İlkesinin İş Dünyası ve Ekonomi Üzerine Etkisi

Moderatör
Berl Bernhard
Aspen Enstitüsü Onursal Başkanı
Orta Doğu Yatırım İnisiyatif i (MEII) Başkanı

Marina Wes
Dünya Bankası, Baş Ekonomist

Prof. Juergen Taschk
DLA Piper, Hessen İdare Mahkemesi Başkanı, Almanya

Christina Koulias
Birleşmiş Milletler Global Compact

Moderatör Berl Bernhard: Öncelikle burada olan herkese şunu söylememe müsaade edin, bu konferans şuana kadar bulunduğum en iyi organize edilen konferans, herşey kolaymış gibi görünüyor, zor olan kısım herşeyi bir araya getirmekti. Şuana kadar ne kadar iyi gittiği konusunda herkesin aynı fikirde olduğunu düşünüyorum.

İlk olarak, Three Mile nükleer kazası sonrası kurulan genel konseyde görev yapan bir arkadaşımın bana söylediklerileyle başlamak isterim. Bir arkadaşının ona benim ekonomi ve hukuk devleti hakkında konuşacağımı söylemesinin ardından, bana şöyle dedi "William, bir tavsiye vermeme izin ver. Senin nükleer enerji ile ilgili bildiğin herşey ufacık bir alanda, hemen hemen hiç birşey kadar" dedi. Ve bu şuan tam olarak bulunduğum yer, fakat inanıyorum ki bundan biraz daha iyisini yapabiliriz. Aslında konuşmamın sonunda söylemem gereken birşey ile başlamak isterim. Çok karışık olmasa da, Orta Doğu'da son 6 veya 7 senedir yapmakta bulunduğum şey bana şunu öğretti ki, hiç birşeyi olmayan insanların kaybedecek bir şeyleri de yoktur. İşte bu ekonomi, ekonominin büyümesi ve hukuk devleti ile ilgili olan herşeyi ifade ediyor. İnsanların ailelerinin geçimini sağlamaları için gereken birkaç şeyi belirteyim, başlarını sokacakları bir yer, ihtiyaç duyduklarında tıbbi yardım ve en önemlisi kendilerini daha iyi bir geleceğin beklediklerine dair olan umutları. Bir aile çatısı altında insanların birbirleriyle paylaşmak istedikleri şeyleri paylaşabildikleri huzurlu bir ortam.

Biraz da şuan ne aşamada olduğumuzla ilgili konuşmak isterim. Şuana kadar harika iş çıkarıldı ve hukuk devletinin uygulanması konusunu, gerçekte tam olarak ne kadar değişiklik yarattığı hususunu, güvenilirlik, şeffaflık, dürüstlük ve bu tür şeylerin zorluğunu, dikkatlice dinledim.

Türkiye'nin de içinde olduğu dünya ile ilgili konuşmak ve konuyu biraz daha genişletmek isterim. Türkiye sadece başlı başına bir ada değil, dünyanın bir parçası, dünya ekonomisinin bir parçası ve bu sebeple coğrafyasında, hem doğu hem de batıyla alakalı olarak, olanların içinde yer almakta. Bu kapsamda, bir süre bulunduğum Orta Doğu ve Kuzey Afrika hakkında birkaç şey söylemek isterim.

Lütfen bu bölgedeki nüfus ile ilgili Dünya Bankası'ndan, Uluslararası Finans Kurumu ve diğer organizasyonlardan gelen şu rakamlara kulak verin. Gelecek 15 yıl içinde, *'MENA'* diye ifade ettiğimiz bölgede, yani Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da, 50 milyon yeni işe ihtiyaç olacak. Bu 50 milyon adet işin %65'ten fazlası 32 yaşın altındaki genç nüfusa ihtiyaç duyacak. Bu kadar insan nereden geliyor? Bilmiyorum. Ve bizi götüreceği yer de eğitim sistemi, sadece Türkiye'nin, Orta Doğu veya Kuzey Afrika'nın değil, tüm dünyanın yüzleşmesi gereken bir konu olacak. Gelecekte, yaşamak isteyecekleri bir ülke, çalışmak istedikleri bir ülke ve çalışılacaklarına dair bir umudun olmamasının sonucu istikrarsızlık, şiddetle sonuçlanacaktır ki biz bunu çoktan gördük. Bunu bir de sosyal medya ile düşünün. Bunun burada en büyük sorununuz olduğunu biliyorum ama Kahire'de Tahrir Meydanı'nda veya Tunus'ta ne olduğuna bakarsanız, işte bu umutsuzluğun sonucuydu.

Genç bireyler iş bulamadıklarında ne yaparlar? Filistin'deki Batı Şeria gibi, belki de dünya üzerindeki en iyi eğitimli Arap nüfusunu barındıran, bir yerde büyümüş olsaydınız ne yapardınız? Bir iş bulabiliyorsunuz ve izin almadan giriş çıkış yapamıyorsunuz Bu ciddi bir mesele ve bununla yüzleşmiyoruz, düzen, hukuk devleti, güvenilirlik hakkında konuşabilirsiniz ama bizim yüzleştiğimiz şeyle yüzleşmeniz gerekiyor.

Arap Uyanışı veya Baharı nasıl bu kadar hızlı oldu? Bunun sebebi sadece tweet veya başka bir sosyal medya değildi - bence onların bir kısmı şuan için geçerli ve katlanarak büyüyor. Yapılması gereken şey şuana kadar ne yapılmadığının saptanması, eğitim türünün ne olduğu, mesleki veya değil, arada hiçbir fark yok. Almanya'da yeni kurulan, şuan Tunus'ta kullanılan, bir yazılım sistemi mevcut. Bu sistem piyasanın ihtiyacı olduğu iş gücü türünü sağlıyor, bunu yaparken bu iş için kimin uygun olabileceğini buluyor. Bana sorarsanız bu yeni sistem çalışacak ve şuana kadar şanslıydık. Yeni sistem gerçekten bir fark yaratmakta. Kısaca bahsetmek istediğim iki konu var ve elimden geldiğince kısa tutacağım.

1963 yılında, Başkan Kennedy liderliğindeki ABD İnsan Hakları Komisyonunda yöneticiydim. Ve bir gün Dışişleri Bakanlığı'ndan bir telefon aldım, telefondaki ses ben ve Hakim Thurgood Marshall'ın Doğu Afrika'da kurulacak bir iktisadi birim için bölgeye gitmemiz gerektiğini söylüyordu. Bize, tüm bölgede, Uganda, Kenya ve Zanzibar'da, gençlerle konuşmayı denemenizi istiyoruz dediler. Evet, oraya gittik ve Thurgood Marshall henüz Yüksek Mahkeme'de değildi fakat çok güçlü ve eğlenceli birisiydi. Konuşkandı ve asık suratlı birisi değildi. Tüm gece süren uçuşun ardından havaalanına indiğimizde bana sürekli, bizi Kenya'nın mevcut başbakanı Jomo Kenyatta'nın karşılayacağını söyleyip durdu. Sürpriz bir şekilde, Thurgood, Kenyatta ile konuşurken "Sen Jomo'sun, seninle, yeni Anayasanızı ve Haklar Bildirgeniz üzerinde çalışırken, 7 rezalet hafta geçirdik. Beni hayal kırıklığına uğrattın. Bu öğleden sonra Nairobi'de biraz dolaştım ve yedi tane köle satan mağaza gördüm. Biliyorum ki sen veya senin adamların bunu yapıyor." Bunu çok saldırgan bulduğumu söylemeliyim, daha sonra Kenyatta "Hakim Marshall, bu konuyla ilgili birşeyler yapacağım." diyerek cevapladı. Fakat, Thurgood, "Bu konuyla ilgili birşeyler yapacağını bana söylemeni değil, nasıl yapacağını söylemeni ve bununla ilgili bir zaman aralığı vermeni istiyorum." dedi. Doğrusu hayretler içinde kalmıştım. Gecenin geri kalanı da bu şekilde devam etti, genel konseyin evine dönerken, döndüm "bayım size birşey söylemek istiyorum" dedim, "Ne?" dedi. Ben de, "biliyorsunuz ki, yeni hükümete ve yeni başbakana karşı davranışınız…" dedikten sonra bir saniyeliğine durakladım ve "bana Edward Jones'u hatırlattı" dedim. Geciktirmeden şöyle cevapladı "beyaz çocuk, Doğu Afrikada'yken ben Edward Jones'um". Evet iyi eğlenmiştik ama söylemek istediğim esas şey, daha sonra bir malın kutsal olmaması, yazılı ve koruma altında olmaması halinde, tam anlamıyla mülkiyeti elde edilememesi halinde, hiçbir hakkınız bulunmamaktadır ve benim için sayılan tek şey ifade özgürlüğüne sahip olup olmadığınızdır. Bir insanın sahip olabileceği en kutsal hak mülkiyet hakkıdır. Bahsetmek istediğim bir şey işte buydu.

Bahsetmek istediğim bir diğer şey de ülkelerin ihtiyaçları karşısında gelişmelerinde yeni yollar olması gerektiğidir. Artık, hükümetler daha fazla kamu özel ortaklıklarına sahip olamayacak. Buna çok güçlü şekilde inanıyorum ve şuan da bir tecrübemi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Belki iki veya üç yıl boyunca, Aspen Enstitüsü'nde, Orta Doğu'da İsrail ve Filistin arasındaki potansiyel çatışmanın etkilerini nasıl azaltacağımız konusunda daimi tartışmalar içindeydik. Ve bu sadece konuşmaktan ibaretti. Herkes bundan yavaş yavaş sıkılmaya başlamıştı. Hep daha önce duyduğumuz şeylerdi. Son derece karamsar durumdaydık ve bu konuyla ilgili yoğun olarak çalışan insanlar arasında bir toplantı düzenledik. Bilhassa dört kişi bir araya gelmişti. Bu dört kişiyi, eski dışişleri bakanımız olan Madeleine Albright, yine eski bir Dışişleri bakanı olan Henry Kissinger, eski Nebraska senatörü Chuck Hazel ve şuan istihbarat komitesi başkanı olan California Senatörü Feinstein oluşturuyordu. Ne yapabileceğimiz hakkında 2 gün boyunca konuştuk. Şanssız bir şekilde, yanlış bir zamanda doğru yerdeydim. Ancak, son olarak OPIC (Kıtalararası Özel Yatırım Kurumu) ile bir araya geldik, bu organizasyon Filistin'deki ekonomik duruma yeniden can vermemizde bize yardımcı olabilirdi. Teorimiz, ekonomide istikrarı sağlarsak ve insanlar bir gelecekleri olduğunu hissederse, şiddet olaylarının ortaya çıkma ihtimalini azaltabilirdik. Ve böylece bankalar nezdinde OPIC'in garantörü olacağı kredilerle ilgili çalışma yaptık, kredi vereceğimiz kişileri seçmemiz ve hangi sektörlere ilişkin çalışma yapacağımızı belirlememiz gerekiyordu. Bu çalışmayla hedeflenen, bireylerin yeni işletmeler açması veya mevcut işletmelerini büyütmeleriydi. Biz bu krediye UDTK "Uzun Dönem Teminat Kredisi" adını verdik ve ayrıca bankaların kendi operasyonlarını fonlamak için rehin almaktan başka yollar olduğu konusunda onlara eğitim sağladık. Bu konuda gayet iyi bir performans gösterdik. Bu noktada başladığımız günden itibaren neredeyse 7 yıl geçmiş durumda. Şuana kadar Batı Şeria'ya 117 milyon dolar yatırım yapabildik. Temerrüt oranı %2'nin çok az üzerinde. Bunun işin hakkını verdiğini düşünüyorsanız, biz yeteri kadar risk almadığımız için eleştiriler alıyoruz.

Hukukun üstünlüğü olan herhangi bir yerdeki bir sorun şu ki, en kötü durumlar kadınlara karşı gerçekleşiyor, ve bu sadece Batı Şeria için geçerli bir durum değil. Türkiye'deki durumu bilmiyorum ama Kuzey Afrika ve Orta Doğu'yu gayet iyi biliyorum. Tüm dünyadaki ortalamanın üzerinde ve burada olması gereken herşeyin yeniden ayarlanması gerekiyor. Size bir örnek vermeme müsaade edin. Yatırımlarımızın belli oranının kadınlara ayrılması gerektiğine karar vermiştik. Bizimle görüşmeye gelen ve tamamen kadınlara ait olacak bir mağaza açmak istediklerini söyleyen bir grup kadına, 500.000 USD tutarında kredi sağladık. Bunda o kadar başarılı olduk ki, birkaç milyon dolarlık başka bir program inşa ettik ve uyguladık. İki genç kadının bizimle görüşmeye gelmesi ve görüşmede eczane açmak ve tıbbi amaçlarla gözlük alım satımı yapacaklarını söylediklerinde, aradaki fark dikkat çekiciydi. Bu şekilde gelmişlerdi çünkü iki yeni programda kadınlarla yapılanları duymuşlardı. Bu önem verilmesi gereken bir durum. Başlangıçta sorun yaşasak da, şuan için bir fark yarattığımız kanaatindeyim. Her ne kadar kültürel yapı buna çok uygun olmasa da, Batı Şeria'nın bir ya da iki koleksiyoncusu ve Tunus'taki bir diğeri, kadınlar için eğitim tesisleri yapma konusunu bize danıştı. Daha önce kredi sağladığımız bazı projelere ise kadınlar için bir eğitim programı kurmadıkları takdirde sizin durumunuzda bu vasıfsız işlerden daha fazlasını sağlamak olmalıdır diyerek daha fazla para sağlayamayacağımızı ifade ettik, Bir olayda küçük bir otelde kadınların reklam ve rezervasyonları gerçekleştirmeleri adına bilgisayar kullanmaları için eğitilmesi konusu vardı. Çalışmanın başlangıcı. Bu kolay bir konu değildi ve eminim ki buradaki herkesin bir dönem içinde olduğu bir durum. Kanaatimce, burada mesajı karşı tarafa nasıl geçireceğimizi düşünmeliyiz. ABD bir adım ileride ancak halen olması gereken yerde değil, fakat diğer ülkelerde çok daha zor. Umarım bunu yapmaya devam edebiliriz ama bu genelde inkar edilse de dünya çapında bir sorun. Bu konuda hukuk devleti kapsamında yapılması gereken şeyler hakkında konuşabiliriz. Fakat, hukuk

devleti kavramının, kadınların rekabet etme imkanlarının ve başarmak adına fırsatlarının olması konusunu ortaya çıkardığı tartışmasızdır. Böyle bir şey olmaksızın, istikrara dair herhangi birşeyin olabileceğini düşünmüyorum.

Diğer konular kadar önemli olan ve kısaca bahsetmek istediğim bir diğer konu ise, sadece Orta Doğu ve Kuzey Afrika ile sınırlı olmayan bu alanda niye çalışma yaptığımız. Bu her zaman için geçerli, iş hayatındaki herkesin istediği şey güvenilirlik. Bilmek istedikleri şey, kendilerine söylenenlerin doğru olması. Buna güvenebilirler. Riskleri alacak ve yatırım yapacaklar. Onlar için açık, şeffaf ve berrak olmadıkça yatırım yapmayacaklardır. Tunus'ta gerçekleştirdiğimiz bir tür imtiyaz işlemlerinden, daha öncekilerden farklı bir çok örnek insan mevcut. En önemli konu bu; nasıl koruma sağlayacağız, risklerle nasıl başa çıkacağız? Bu ülkelerde insanlara söylenen ve belli oranlara sahip bu çalışmalar şimdi, çok meşgul olduğumuz, Fas ve diğer ülkelere de sıçrıyor. Her ülkeye olduğu gibi tabi ki Türkiye'ye de. İş adamları yeni alanlarda yatırım yapmaya hazırlanıyorlar ancak onların ortaklara, güvene ve açıklığa ihtiyaçları var yani hukukun üstünlüğü kavramının gerçekten uygulanması gerekiyor. Ayrıca söylemek isterim ki, bu yalnızca ağır bir sorumluluk değil sektörlerdeki iş adamları için, ayrıca onlar için, eğer hepimiz bir araya gelir ve yardım edersek genç neslin enerjisinden, beyin gücünden ve eğitiminden faydalanabilmeleri büyük bir fırsat ve herkesin yardıma ihtiyacı var.

Biraz daha fazlasını demografik rakamlarla ilgili söyleyebilirim. Dünya üzerinde 9.5 milyar insan olacağız. Tahminlere gore, yüzyılın bitmesinden önce bir buçuk milyar daha eklenecek. Peki bununla ne yapacağız? %13 oranına sahip Kuzey Amerika'yı da katarsak, şuan dünyadaki işsizlik oranı %46. Tahminim, burada, benden daha fazla bunların farkındasınız fakat büyük bir ekonomik meydan okuma gerekmekte, başka türde ve daha yaratıcı bir eğitim şekli gerekmekte ve daha önce böyle bir şeyi hiç yapmayan insanlar için eğitim konusunda sorumluluk alınması gerekmekte. Batı Şeria'daki örnekte 8 veya 9 banka ile birlikte ve yarısı Filistin'li erkeklerden ve diğer yarısı da Filistin'li kadınlardan oluşan 14 kişilik ekibimizle harika bir iş çıkardık. Bankadan bankaya görüşerek ilerlediler ve şimdi teminattan ziyade nakit akımı yöntemi aracılığıyla yatırım yapma konusunu bankalarla çalışıyorlar. Bu bölgelerde para bulunmuyor, teminat karşılığı borç alma söz konusu ve sahip olduğundan daha fazlasını borç alıyorsun. 100 dolar borç almak için 200 dolar tutarında teminat göstermen gerekiyor. Haliyle, bu çok fazla işletmeyi meydana çıkarmıyor fakat işler hep böyleydi zaten. Ve, şimdi değişmeye başladı ve bankalar nakit akımı yöntemini kabul etmeye başladılar, her ne kadar daha almamız gereken bir uzun yol olsa da şuan bu çalışıyor. Böyle bir çalışma içerisinde olduğum için gerçekten çok gururluyum çünkü bu bizim geleceğimiz ve bu gerçek bir fırsat, yüksek risk, yüksek getiri, vazgeçilemez bir enerji ve barış. Ve değişimin tam dönüm noktasında olduğumuz anda bu meseleyi çözmeyerek çok büyük bir hata yapıyoruz. Ve şimdi sıra sizde, bu hanımefendi Dünya Bankası'nın Türkiye'deki kraliçesi, Marina Wes. Ve burada olduğunuz için çok memnunuz. Teşekkürler. Benim anlattıklarımdan daha anlaşılır şeylerden bahsedecek.

Marina Wes: Çok teşekkürler. Anlattığınız hikayeler ve verdiğiniz örnekler kanaatimce bir şeylerin gerçekleşmesine olanak verdi. Organizasyonu gerçekleştirenlere, bugün ve yarınki programa davet edildiğim için tüm samimiyetimle teşekkürlerimi sunuyorum. Ben bir iktisatçıyım ve bugün çok fazla şey öğrendim. Uzun zamandır geçirdiğim en ilgi çekici günlerden biriydi ve benimle ilgili olan birçok fikirle karşılaştım. Ekonomilerin ve hukuk devleti kurumlarının birbiriyle daha geniş bağlantıları olan birkaç kilit noktadan bahsetmek isterim. Bu düşünceleri ifade ederken aynı zamanda bu düşüncelerden bahsetmek için bazı tablolardan da faydalanacağım. Bir ekonomist olarak tablolarla günler boyunca çalıştım ve bu şekilde ifade etmek bence meseleleri daha anlaşılır hale getiriyor. Eğer size karmaşık geliyorsa bunun için endişelenmeyin. Çünkü bu tablolarda yer alan ne varsa bunlar sizin kişisel tercihiniz.

Bu yüzden, bugün üzerinden geçmek istediğim üç varsayımdan bahsetmek istiyorum. İlki, ülkelerin gelişim potansiyelinde kilit rolü olan, ülkeyi baştan başa kapsayan iktisadi kurumlar. Yani, gerçek anlamda büyüme ve kurumların kalitesi arasında bir bağlantı olduğunu anlamak gerekir. İkinci olarak ise, Türkiye yeni kurumların inşa edilmesinde çok büyük gelişme kaydetti. Ama aynı zamanda daha gidilecek çok uzun bir yol var. Ve üçüncü düşünce olarak, ve belki de benim en çok zaman harcadığım bir konu, ekonomik bir açıdan Türkiye şuanda çok kritik bir noktada. Ülkeler, şuan Türkiye'nin olduğu gibi 10 ila 12 bin dolar arasında bir gelir seviyesine ulaştıklarında, büyümeyi sürdürülebilir kılmak çok daha zor bir hal alır. Kimi zaman bu durum orta gelir tuzağı olarak adlandırılmaktadır. Bu noktadan, Türkiye'nin orta gelir tuzağından daha ileriye nasıl gidebileceği konusuna yani üçüncü kısma bağlanmak istiyorum.

Bu tablolara dikkatlice bakarsanız, aslında gösterdiği şeyin, iktisadi kurumların büyümede oynadıkları kilit rol olduğunu görürsünüz. Böylece, sağlıklı bir çevrede çalışan daha güçlü kurumların, etkin bir hukuk devleti, iyi bir iş ortamı, daha güvenli mülkiyet hakkı gibi kavramlarda ticaret hayatına katılmaya daha iyi olanak ve daha etkili bir sermayeye imkan sağlayacağını anlıyoruz. Sunumun esnasında, bir kısmı Dünya Bankası'ndan olan, farklı kaynaklardan, bilgileri kullanacağım. Dünya Bankası, başka kurumların rakamları üzerinde çalışarak, dünya çapında yönetimsel indeks rakamları yayınlamakta. Ayrıca, iş çevrelerine ilişkin bazı indeks rakamları üzerinde de çalışma yapıyoruz. Ancak ben, Koruma Vakfı'ndan aldığım yolsuzluk algı indeksi gibi, farklı kaynaklardan olan verileri de kullanıyor olacağım. Bu sunumda birbirinden farklı alanlardaki indeksleri kullanıyor olacağım. Bu ilk tablo, kurumların durumunun, kişi başı geliri yüksek olan ülkelerde daha iyi, kişi başı geliri düşük olan ülkelerde ise daha kötü olduğunu ifade etmekte. Ve burada gördüğümüz şey, birbirinden farklı kurumsal indekslere sahip olduğumuz. Kırmızı noktalar hukuk devletini, mavi olanlar ise yolsuzluk değerlerini, yeşil olanlar ise yönetim etkinliğini ifade etmekte. Mor olanlar ise mevzuata ilişkin çalışmaların kalitesini ve turuncu olanlar da ticaret yapmanın kolaylığını göstermekte. Fakat, genelde gördüğümüz şey, farklı ülkeler arasındaki yönetim değerleri arasında yüksek bir korelasyon ortaya çıktığı. Yani, yolsuzluk denetiminde iyi bir puana sahip ülkeler, ticaret yapmayı kolaylaştıran mevzuatsal ortam anlamında da iyi bir puana sahip olma eğilimindeler. Bu puanlar arasında bir korelasyon mevcut. Elbette bazı istisnalar mevcut ancak kurumların farklı açılardan değerlendirilmesiyle hukuk devleti indeksleri arasında yüksek oranda korelasyon olduğunu görebiliyoruz.

Ve şimdi spesifik olarak Türkiye'ye bakma ve ticaret hayatına atılma konusunu inceleyelim. Birçok farklı gösterge birbiriyle bağlantılı, bu yüzden iktisadi büyüme ve iktisadi icraat gündemiyle en alakalı konu olduğunu düşündüğüm, iş yapma olanağı konusuna odaklanacağım. Ve Dünya Bankası'nın bu konuda yaptığı şey, 189 ülkenin her biri için ticaret yapma kolaylığı indeksi oluşturması ve iş sahasının ortamına göre derecelendirme yapmasıdır. Bunun için, iş yapmanın ne kadar kolay olduğuna, elektrik bağlatmanın, işyerini tescil ettirmenin, kredi almanın, yatırımcının sahip olduğu korumaların, anlaşmaların uygulanabilirliği ve iflas halinde çözüm gibi konuları inceliyoruz. İnceleme sonucunda, birinci ülke Singapur ve 189. sıradaki ülkeye bakıyorum. Türkiye ise 69. sırada, kötü değil. Azerbaycan 70. Sırada, bu belki size bir fikir verebilir. Yunanistan 72, Güney Afrika 41 ve Meksika 53. sırada. Yani, tam olarak orta derece gelirli bir ülkenin puanına sahip. Şuana kadar büyük bir gelişme gösterse de, iş yapma olanağı konusunda önünde gitmesi gereken uzun bir yol var. Bunun iyi tarafı ise daha fazla büyüme için daha bulabileceği kaynağın olduğu anlamına gelir.

Söze Türkiye'nin kişi başı geliri seviyesi olan 10.000 ila 12.000 Dolar'ın altında ve üstünde olan ülkelerden bahsederek başladım. Hukuk devletiyle ilgili olanlar da dahil, kurumların gerçekten büyümeye başlaması diye bir durum var. Genelde gördüğümüz ise ülkeler bir defa 10.000 Dolar kişi başı gelir seviyesine ulaştıklarında, büyümedeki yakınsama biraz daha artmaya başlar ve büyüme yavaşlamalarındaki sıklık daha fazla yaşanır hale gelir. Büyümeyi gerçekleştirmek daha zor hale gelir. Ve, son 40 yılda, düşük ve orta gelir seviyesinden çok yüksek gelir seviyesine çıkma konusunda karşımıza çıkan sadece birkaç ülke var. Bunu yapmış ülkelerden birisi Güney Kore. Bunu başaran ülkeler arasındaki belki de en ünlü örnek. Türkiye'nin de bu aşamaya birçok alanda ulaşması konusu var, en azından ekonomik cephesi mevcut gözüküyor. Ve ayrıca AB üyesi olmayan ama coğrafi olarak ona yakın olan ülkeler var. Bu ülkeler de orta gelir tuzağından kurtulmayı başarmışlardır. Fakat, Türkiye gördüğünüz gibi ortada yer almakta, yüksek gelir durumunu elde edecek seviyeye gelebilmiş değil.

Şunu söylemem gerekir ki, hukukun üstünlüğü ve kurumlar, ülkeler zenginleşirken daha çok önem kazanır. Büyümenin korunması konusunda önem sahibidirler. Türkiye ile ilgili olarak niye bunları söylediğimi, Türkiye'ye ilgili karşımıza çıkan varsayım ve birkaç kelime ile daha ifade etmek isterim. Bu konuyla ilgili bir varsayım, ülkelerin gelir seviyelerinin azalması durumu. Büyüme stratejisindeki yatırım stratejisi taklide dayanmaktadır. Fakat zengin olmaya başladığınızda, bunu devam ettirmek için gerçekten gelişim sağlamanız gerekmektedir. Ve eğer bir ekonomi olarak gelişim göstermek istiyorsanız, yatırım yapmak için güvenli bir mülkiyet hakkı ve fikri mülkiyet hakkı rejimlerine ihtiyacınız vardır. Ekonomi olarak söz konusu kurumsal ve hukuk devleti meseleleriyle alakalı konular daha çok yenilik temelli büyüme noktasına ilerliyor. Ve bunlar çok daha önemli bir hale geliyor. Türkiye'nin büyüme oranlarının ne şekilde olduğunu bilmeyenler için söylemeliyim ki, Türkiye 2001 yılından itibaren çok iyi büyüme oranları yakalıyor ve ortalama olarak Avrupa Birliği'nin iki katı kadar büyüme gerçekleştiriyor ve bu büyüme rekoru yapısal değişikliklerle de ilgili olmakta. Türkiye aynı zamanda dünyanın en hızlı şehirleşen ülkelerinden biri. Böylece gördüğümüz şey, kırsal bölgelerden şehir bölgelerine ve tarımdan farklı üretim şekline dönüşen insanlar oluyor. Ve bu bağlamda, tarımdan şehirlere yönelen bu hızlı yapısal değişiklikten dolayı ortalama işçinin üretkenliği arttı.

Bu büyüme modeli için daha potansiyel bulunabilir ancak Türkiye'nin daha ileriye giderek daha fazla büyüme gerçekleştirebilmesi için farklı bir büyüme modeline ihtiyacı var. Ve bu büyük modelin üretkenliği koruyabilmesi

için yeni işler yaratması, kurumsal reformların devam etmesi kritik noktalardır. Şimdi, mevcut durumda büyük iktisadi zorluklardan bahsetmek isterim. Ve bazılarını listelemek isterim, ama birbiriyle yakından bağlantılı konular bunlar. Yabancı doğrudan yatırımı etkilemek, sermaye piyasalarının derinleşmesi konuları bunun bir parçası. İş gündemi ve emek piyasası özellikle önemli. Kahve aralarından birinde bazı meslektaşlarımla konuşuyordum ve bu salona bakarak bunu söyleyince inanmayabilirsiniz ama Türkiye'de kadın iş gücü oranı son derece düşük. Birçok Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkesinden daha düşük. Bu yüzden, bu potansiyeli getirmek, çocuklarına daha iyi bakım şansı vererek, iş sözleşmelerinde daha esnek tekliflerle daha karşılanabilir çocuk bakım fırsatları sunmak ve kadınları emek piyasalarına getirmek gerekmekte. Tüm bu politika araçları kadın iş gücü katılımının artmasına yardımcı olacak. Kurumsal reform gündemi diğer politika gündemlerini daha iyi bir duruma getirmektedir. Türkiye çok fazla şey yaptı ama daha yüksek bir geliri hedefliyorsa yapması gereken çok daha fazla şey var. Benim mesajım budur.

Moderator Bill Bernhard: Juergen. Büyük olasılıkla onunla ilgili bilgi sahibi oldunuz. Kendisi hem Hessian İdare Mahkemesi başkanı hem de kitaplar, makaleler yazmakta. Yolsuzluk soruşturmaları konusunda bir uzman. Ben herşeyle ilgili bilgi sahibi değilim ancak kendisi hukukun üstünlüğü ilkesinin ihlal edilmesinin ekonomi üzerindeki ve böylece büyüme üzerindeki etkisini en iyi anlatacak kişilerden.

Prof. Juergen Taschke: Çok teşekkür ederim. Bayanlar ve baylar, bu konferansta konuştuğum için çok gururluyum ve konuşmacı arkadaşlarımı ve organizatörleri böyle bir konferans gerçekleştirdikleri için kutluyorum. Bunun, doğru zamanda, doğru yerde ve doğru konularla gerçekleşen doğru bir konferans olduğunu düşünüyorum, hak ettiği dikkati çekebilmesini umut ediyorum. Hukuk devletinin iş hayatı ve ekonomi üzerindeki etkisi hakkında konuşmam istendi ve benim esas uzmanlık alanım şirketlere danışmanlık veren bir avukat olmak. Bu konuyla ilgili olarak kullanışlı bir şirket bakış açısından bazı konuları aydınlığa kavuşturmak istiyorum. Sizinle ilk olarak, bugün sahip olduğumuz dünya çapındaki yolsuzlukla mücadele konusundaki hukuki çerçeve hakkında konuşmak isterim. Daha sonra, dünya çapında faaliyet gösteren şirketlerin uygulamalarından, gözlemlemek için ne yapmaları gerektiğinden, bunun uyumluluk programının nasıl çalıştığı hakkında konuşmak isterim. Ve son olarak, hukuk devletinin uyum kültürünü nasıl desteklediğini veya şirketlerin iş yapmasını nasıl engellediğine değinerek konuşmamı tamamlayacağım. Mikro bakış açısından, Marina'nın bahsettiği etkileyici rakamlarla biraz daha konuyu açıklığa kavuşturacağım.

Son 20 yıl içinde yolsuzlukla mücadele konusundaki tüm mevzuatımız baştan aşağıya değişti. Yolsuzlukla mücadele mevzuatını uyumlulukla ilgili konunun bir parçası olarak aldım çünkü iş hayatını nasıl etkilendiği konusuna iyi bir örnek. Bundan 20 sene önce, yolsuzlukla ilgili kararlar sadece Birleşik Devletler'de karşımıza çıkıyordu. Yurtdışında görevli devlet çalışanları hakkında suç oluşturan bir ihlal oldu ve aynı zamanda bazı muhasebecilik konuları da gündeme geldi. Yolsuzlukla mücadele konusunda uluslararası bir standart mevcut değildi. OECD, 1997 yılında, rüşvetle mücadele konusunda bir konferans düzenledi. Daha sonraki yıllarda da OECD üyesi olan 52 ülkede ve 6 diğer ülkenin katılımıyla devam etti. Biraz sonra OECD Rüşvetle Mücadele Anlaşması'nın uygulamasından bahsedeceğim. Bir sonraki hamle Avrupa seviyesinde geldi. Rüşvetle mücadele konusundaki gelişmelere ciddi katkı verdik. Helena bu konuda atılması gereken bazı önemli adımlardan bahsetti. Temel olarak Avrupa açısından, yolsuzlukla mücadele etmek için birçok konu üstlenilmiş durumda. 2000'li yılların ilk yarısında bu konu daha genişledi. Avrupa genelinde, özel sektördeki rüşvet suç oluşturan bir ihlal olarak biliniyor. Bu sebeple OECD Rüşvetle Mücadele Anlaşması'nın temel konularıyla ilgili olan şeyler Avrupa mevzuatının temel konularıydı. Yurtdışında görevli kamu çalışanlarına rüşvet verilmesi suç oluşturan bir ihlal teşkil ediyor. Tüm medeni ülkelerde şirket içinde rüşvet suç oluşturan bir ihlal. OECD Anlaşması yurtdışındaki kamu görevlilerine rüşvet verilmesini suç olarak düzenlenmesini söyleyerek yeni bir adım atıyordu. İkinci olarak ise, ülke içinde ve yurtdışında, özel sektörde rüşvet verilmesini suç olarak düzenlemek. AB ve OECD üyesi olan ülkeler, rüşvetin baskılandırılmış vergi şeklinde uygulanmamasını sağlamak zorundadır. Rüşvet vergi indirimine tabi bir eylem olarak kabul edilirse suç oluşturmaktadır. Buna ek olarak, üye ülkeler, şirketler çalışanlarının insanlara rüşvet vermesinin ceza hukuku ve idare hukuku anlamında sorumluluk doğuracağını düzenlemeleri gerekiyor. Çoğu ülkede, yaptırım şirketler üzerinde uygulanan cezai yaptırım olmakta. Bazı ülkelerde ise idari para cezası gündeme gelmekte, örneğin Almanya'da bizler şirketlerin yaptırıma tabi kılınması kavramına yabancıyız.

Her neyse, para paradır. Size bir örnek vermek isterim; Siemens, çalışan bir uyumluluk programı olmadığı için yaklaşık 600 milyon Euro idari para cezası ödedi. Amerika'da adli para cezası bundan çok daha düşüktü, 450.000 ABD Doları idi. Yani, siz buna idari para cezası deseniz de bu çalışanla ilgili bir soru. Siz onu cezai yaptırım olarak ifade etseniz de, günün sonunda büyük bir etkisi var. Bir sonraki yükümlülük ise rüşvet yasalarının etkili çalışmasının çok iyi bir örneği. OECD ve AB üyesi olan ülkeler, rüşvet şüphesi oluşturan durumlarda, vergi idareleri ve savcıları birbirlerini haberdar etmeyi zorunlu kılmışlardır. Geçtiğimiz 15 yıla baktığımızda ise, bu yükümlülüğün rüşvetle mücadele konusunda çok etkili olduğunu görüyoruz. Çünkü er ya da geç, her şirket vergi denetimine tabi olacak, şirket kayıtları, defterleri incelenecek, bu incelemelerde rüşvet ödendiğine dair bir şüphe ortaya çıktığı anda savcıyı veya tam tersi savcı böyle bir bulguya ulaşırsa vergi idaresini bilgilendirmekle yükümlü olacaktır. Bunun pratik bir etkisi de vergi denetiminde bir bildirim yapıldığında bu potansiyel başka bir rüşvet ödemesini de ortaya çıkaracaktır. Şirket açısından en önemli yükümlülüklerden biri, kanun tarafından uyumluluk programı kurmaya zorlanmışlar ve çalışanlarının hukuku çiğnemedikleri hususunda onları gözetim altında tutma yükümlülükleri bulunmaktadır. Şimdi bir başka açıdan bakalım, uluslararası işlerliğe sahip olan şirketler, işleyen bir uyumluluk programı ortaya çıkarma yükümlülüklerini yerine getirmemiş durumdalar. Amaçlanan kamuda veya özel sektörde rüşvet olmaması fakat burada vergiden kaçma olasılığını engellemek de önemli. Bu önemli bir yükümlülük, Siemens örneğinde de gördüğümüz üzere Siemens, Almanya'da, 600 milyon euro cezayı çalışanları rüşvet verdiği için değil etkili bir uyumluluk programları olmadığı için ödedi. İşte bu Avrupa sınırlarında bir şirketi cezalandırma konusuyla ilgili bir uyarı alarmıydı çünkü şirketler bu durumun kendileri için gerçekten bir mali risk oluşturduğunu gördüler. İşlevsel bir uyumluluk programının bir diğer yükümlülüğü de yabancı yolsuzluk uygulamalarındaki potansiyel yanlışların incelenmesidir. Bu çok önemli bir yükümlülüktür. Avrupa yetki alanında böylesine katı bir konsepte sahip değiliz ama diğer yasal zeminlerde şirketi inceleme yapmaya zorlayacak kurallar mevcut. Örneğin, vergi yükümlülükleri veya kurumsal yönetim açılarından ve üçüncü nokta şirketlerin makamlar nezdindeki raporlama yükümlülükleri, ülkeler arasında değişkenlik gösterebilir. Benim uygulamadaki tecrübem şudur ki, bir ülkede raporlama yükümlülüğünüz bulunduğunda, başka bir ülkedeki raporlama bundan etkilenebilecektir. Biliyorsunuz ki, şirket uluslararası büyüklükteyse, uluslararası bilgilerin teatisi ve inceleme yapılan bir ülkede ortaya çıkan bir bilginin başka bir ülkeyle de paylaşılması gibi konular da ortaya çıkabilmektedir. Peki uluslararası şirketler neden bu uygulama ile uyumlu hale gelerek bu çok büyük uyum taahhütlerinde bulunuyorlar. İlk olarak çalışanlarınızın kanunlara uyduğunu bilmek sizin malvarlığınızın korunması açısından önemlidir. İşinizi böylece korursunuz ve ayrıca saygınlığınız açısından da önemlidir. Yolsuzluk konusunda kuvvetli bir şekilde incelenen şirketlere baktığımızda, Siemens çeşitli seviyelerde problem yaşayan bir şirketti ve onlar için en büyük problem üniversiteden yeni mezun olmuş kişilerin sürekli inceleme altında tutulan, ağır yolsuzluk soruşturmalarına maruz kalan bir şirkette çalışmak istememeleriydi. Uyum, hukuka uygun gelirlerin koruması ve daha geniş anlamda ailelerinde ben uyumlu bir şirkette çalışıyorum diyerek gurur duyabilmeleridir.

Diyelim ki, Dünya Bankası bir yaptırım uygular ve şirket ceza alırsa bu başka bir işi etkileyecek ve şirket iş hayatından çıkmak zorunda kalırsa insanlar işlerini kaybedecek ve bunun aileler üzerinde de etkileri olacaktır. Ve şimdi, hukuk devleti kavramının uyum konusunu ne şekilde etkilediği konusundan bahsetmek isterim. Şuan için bizim uyum konusunda şirketlerden beklentimiz, en iyi noktada olmaları. Ve söz konusu uyum sisteminin uygulanabilirliği, Marina'nın da ifade ettiği gibi, daha net bir hukuk sisteminiz olduğunda çok daha kolay bir hale geliyor. Rüşvetten arındırılmış bir yönetiminiz var, başvurulacak hukuku biliyorsunuz ve hangi kuralların uygulanacağını biliyorsunuz. İdarenin kanunu uygulama konusunda gerekeni yapmadığı durumda, bağımsız mahkemeleriniz aracılığıyla düzeltici işlemlerin yapılmasını sağlayabilirsiniz. Devletlerdeki kuvvetler ayrılığı dediğimiz bu oluyor. Rüşvet ödemekten çekinmeniz konusunda bir imkan mevcut ve bu uluslararası şirketler için önem arz etmekte. Potansiyel bir yanlışı incelemek için bir imkanınız oluyor. Ve sorunlarla karşılaştığınızda bu sizin için çok önemli bir hal alıyor, probleme karşı 'buna son ver, problemi tespit et, telafi et ve işe böyle devam et' demiş oluyorsunuz. Şu kadar ki, uyum ve hukuk devleti konuları belli bir noktaya kadar kardeş ve aynı metalin iki parçası gibidirler. Hukuk devleti kaidelerine sıkı bağlılık, uyum kültürünün oluşmasına da yardımcı olacaktır. Şimdi hikayenin diğer kısmına, şirketlerin ve yatırımcıların hukuk devleti anlayışının uygulanmadığı ülkeleri terk etmesi veya o ülkelerden uzak durması konusuna bir göz atalım.

Bugün halihazırda tartışılmış bazı konulara da girdim. Şirketler rüşvet ödemesi yaptıklarında en azından iki yerde işlerini tehlikeye atıyorlar, ilk olarak rüşvet ödemelerinin istendiği yerde ve sonra kendi ülkelerinde. Uluslararası rüşvetle mücadele kuralları bu şekilde ve kendi saygınlıkları için büyük riskler yaratmaktalar. İki ülkede soruşturmalara ve cezalara maruz kalırlar ve en önemli olan husus hukuk devleti ilkesi geçerli olmayan bir ülkede bir soruşturmadan geçirilmeyeceğiniz için herhangi bir sorunu telafi etme şansına da sahip olamayabilirsiniz. En nihayetinde hukuk devletinin iş hayatı üzerinde neden bu kadar önemli etkisi olduğunu vurgulamak isterim. Şirketler, kurumlar ve yatırımcılar öngörülebilir hukukun olduğu ülkeler, bağımsız hakimler,

hukukla sınırlanmış savcılar, devletin kontrolünde olmayan kendilerine görüş verebilecek bağımsız avukatlar, iş hayatına ilişkin kararları verebildikleri ve idareden bir baskı görmeksizin işe devam edip etmeme kararı verebildikleri istikrarlı bir hukuk sistemi isterler. Gösterdiğiniz ilgiye çok teşekkür ederim.

Moderator Bill Bernhard: Ve son konuşmacıya geliyoruz, Christina, büyük ihtimalle daha önce tanıştınız ama bu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi. Sunum için bazı slaytları da var. Hem avukatlar hem de şirketler açısından, yeni iş imkanlarının yaratılması ve istikrara yardım anlamında sadece Türkiye içinde değil Türkiye'nin etrafında da yaptıklarınızı görmek benim için çok ilgi çekiciydi. Sizi tebrik ederim. Teşekkürler.

Christina Koulias: Hepiniz hoşgeldiniz. Ve ben de organizasyon ekibine BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni bu önemli organizasyona davet ettiğiniz için çok teşekkür ederim. Böylesi önemli bir zamanda, sizin gibi önemli kişilerin önünde, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni temsilen burada bulunduğum ve hukukun üstünlüğü kapsamında iş desteklerinden bahsedeceğim için kendimi çok ayrıcalıklı hissediyorum. Uzun bir gün oldu ve sadece emin olmak için bakıyorum, herkes uyanık ancak, daha önce, BM Küresel İlkeler Sözleşmesini daha önce duyanınız var mı diye soracağım. Lütfen ellerinizi kaldırın.

Bu tuzak soruydu çünkü Prof. Argüden bu sabah Küresel İlkeler Sözleşmesi konusunu açtı. Ben de daha fazla kişinin elini kaldıracağını düşündüm. Fakat daha yapacak şeylerin olmasından şaşkınım ve teşekkür ederim. Ayrıca, hem benden önceki konuşmacıya hem de hem cinsim olan konuşmacıya teşekkür ederim çünkü bugün tartışmaya açmak istediğim konuların zeminini hazırladılar. Bu gerçekten altı çizilmesi gereken bir konu olarak BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne ve onun ülkeler, özel sektor, sivil toplum örgütleri, akademi ve diğer aktörler arasındaki küresel ve yerel işbirliğine yönelik farkındalığı artırmayla ilgili.

Bu yüzden genel bir bakış ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin ve vizyonunun ne ile ilgili olduğu ve bu vizyonu ne şekilde gerçekleştireceği ile ilgili arka plandan bahsetmek isterim. Ve çok kısa olarak işletmelerle ilgili konudan bahsedeceğim. Yani, işletmeler neden Küresel İlkeler Sözleşmesi ile birlikte hareket ederler? Daha sonra ülkeler ve iş hayatı arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinin 2015 Sonrası Gündem ile alakalı olarak öneminden bahsedeceğim ve aranızdan hiçbirinin bu kavramı duymaması benim için sürpriz olmaz ve bu kavramı çok detaylı olarak açıklayacağım. 2015 Sonrası Gündem ile ilgili kritik konulardan biri de iyi yönetimin tanıtımının yapılması ve yolsuzlukla mücadele ve hukuk devletleri konularında bunun nasıl bir değişim getireceği. İşletmelerin hukuk devletini nasıl desteklediği konusuyla ilgili birkaç örnek üzerinden gideceğim ve Berl'in daha önce bahsettiği gibi iyi iş yapmada hukuk mesleğinin öneminden bahsedeceğim ve son olarak buna nasıl dahil olacağının iç yüzünü anlatacağım.

Küresel İlkeler Sözleşmesi, 2000 yılına döndüğümüzde Genel Sekreter Kofi Annan altında bir departmandı ve aynı yıl 26 Temmuz'da Genel Kurul tarafından kurulmuştu. Küresel İlkeler Sözleşmesi şuanda, 8.000'i şirketler ve kobilerden oluşan, toplam 12.000 katılımcıya sahip. Ayrıca, 100 tane yerel ağa sahibiz ve en aktif olanlarından biri de Türkiye'de. Ve bu bizi gerçekten de dünyanın en büyük kurumsal sürdürülebilirlik ve çoklu ortakla harekete geçen platformu haline getiriyor. Kurumsal sürdürülebilirlik tam olarak ne anlamına geliyor? Küresel İlkeler Sözleşmesi, kurumsal sürdürülebilirlik derken şirketin uzun vadeli mali, sosyal, çevresel ve etik değerler bakımından değerinin yaratılmasını ifade ediyor. İcra direktörümüz Georg Kell, çok net şekilde işin mali kısmının vurgulanması gerektiğini düşünüyor çünkü iş hayatı yapılan işin değerini görmezse bu işe girmeleri de o derece zorlaşacak. Ve işletmeler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne katılmak için on adet prensipte teminat vermek durumundalar. Gerçekten dört kritik noktayı onlar hallediyor; elimizde insan hakları, işgücü, çevre ve yolsuzlukla mücadele var. Ve Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesi uluslararası standartlara dayanmaktadır. Ve bunlara, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, İş Hayatında Temel Haklar ve Prensipler hakkında Uluslararası Çalışma Örgütü Beyannamesi, Rio Çevre ve Kalkınma Bildirgesi ve BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi de dahildir.

Ve etkili olarak BM Küresel İlkeler Sözleşmesi vizyonu daha sürdürülebilir ve kapsayıcı bir ekonomiye sahip olmak ve bunu nasıl yapacağımız konusu ise şirket veya kobi Küresel İlke'ye imza attığında, onlara iki temel yükümlülük konusunda fikir aşılamayı umuyoruz. İlki saygılı olmak, bu kavramla temel hatlara zarar vermemeyi ve tabi ki kurumsal uyumluluğun işletmelerin her aşamasına katılmasından bahsediyoruz. Bu ilginç olarak BM tarafından iş ve insan haklarını koruyucu olarak yakın zamanda çıkarılan prensiplerini de içermekte. Bu aslında İnsan Hakları Komisyonu tarafından 2011 yılında çıkarılmıştı ve tekrar söz konusu uluslararası standartlara gitmekte. Ve ikinci olarak ise destek olmakla ilgili, BM amaçlarına ve Binyıl Kalkınma Hedeflerine destek verme konusunu da kapsamaktadır. İlginç biçimde Prof. Gerken bugün erken saatlerde esnek hukuk ve işbirliğine teşvik etmenin bizim için ne kadar önemli olduğu konusuna değindi.

Daha önce ifade ettiğim gibi, bunun işle ilgisi ne sorusu gündeme geliyor. Ve bildiğiniz gibi, maalesef birçok şeyle ilgili söylenilen, benim için yeterli. İş hayatına fayda sağlamak adına üç adet kilit noktanın olduğundan bahsedebiliriz. En temel kavramdan ilki, zarar vermemek yani operasyonel, mevzuatla ilgili, uyumlulukla ilgili saygınlık bakımından ve tedarik zinciriyle alakalı risklerdir. Ve daha sonra üretkenlik ve büyüme gibi konular açısından operasyonel verimliliği ve yeni coğrafi piyasalara açılma ve aynı zamanda yeni işgücü piyasası ve yeni tüketiciler ortaya çıkması konularını destekleyerek daha ileriye etkili bakıyoruz.

Peki, ülkeler arasındaki iş ilişkilerini nasıl geliştirmeyi planlıyoruz? Geçmişte BM sistemi özel sektörle çeşitli şekillerde işbirliğinde oldu. BM Küresel İlkeler Sözleşmesi, BM sistemleri ile özel sektör arasındaki diyaloğun, genel olarak bilindiği şekliyle 2015 Sonrası Gündem kapsamında aydınlatılmış küresel ticaretin kolaylaştırılmasındaki öncelikli platformdur. Belki bazılarınızın da bildiği üzere, BM Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin ömrü 2015 yılında dolacak. Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin ne olduğunu bilmeyenler için; bunlar, fakirliğin giderilmesi, uluslararası eğitim desteklenmesi, cinsiyet eşitliğinin gözetilmesi, çocuk ölümleri, anne sağlığının sağlanması, HIV ve Malaria gibi hastalıklar, çevre ve diğer kalkınmayla ilgili konularında ortaklaşa çalışmak adına bir eylem planıdır. BM'nin 197 üye ülkesi kendi arasında iktisadi gelişmişlik anlamında farklı seviyelerde, Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin gelecek yüzü için çalışıyorlar ve belirttiğim gibi 2015 Sonrası Gündem diye ifade ettiğimiz kavramlar bunlar. Berl'in de belirttiği gibi gibi kamu özel ortaklıklarının gelişmesine yönelen bir durum. Ve bu sebeple özel sektörle çok daha büyük bir işbirliğine ihtiyaç duymaktayız. Geçen senenin Eylül ayında düzenlenen, yılda üç kere düzenlenen, son zirvede, Genel Sekreter Ban Ki-Moon tarafından açıklandığı üzere, Küresel İlkeler Sözleşmesi bir küresel danışma süreci ile 2015 Sonrası Gündem'i ortaya çıktı. Bu konuların gelişmesinde iş hayatının önemindeki mesajı güçlendirecektir.

Moderatör Bill Bernhard: Ben de dahil olabilir miyim?

Christina Koulias: Tabii ki.

Moderatör Bill Bernhard: Buradaki insanların bu konuyla ilgili kaygısı Türkiye'de bunun nasıl yapılacağı olabilir. Diğer mesleklere, şirketlere veya burada yaşayan herhangi birinin Küresel İlkeler ile bir araya gelmesinin pratik bir faydası olabilir mi? Ne yapabilirler? Yeni iş olanakları mı yaratılacak? Yeni binalar mı inşa edilecek? Yeni kredilere imkan mı sağlanacak? Ne yapabilirler?

Christina Koulas: Bence bu Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin işlerliği açısından son derece önemli. Bu gerçekten diyaloğun artırılmasının denenmesiyle alakalı. Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin işbirliğinde üye ülkelere çok net olarak şunu ifade etmeliyiz, burada iş hayatının en büyük faydası diyaloğun artırılması. Katılarak gerçekten elde edecekleri ise bir fırsat ve umuyoruz ki, kurumsal sürdürülebilirlik konularında nasıl ilerleneceği hakkında konuşmaları için güvenli bir alan yaratmış oluyoruz. İlginç fakat bu Türkiye için de gerekli. İşletmeler ve kobiler, özellikle farklı derecelerde iktisadi gelişim ve hukuk devleti bakımından farklı rejimlerde, kurumsal sürdürülebilirlik konularıyla nasıl başa çıkabileceklerinin kavgasını veriyorlar.

Moderatör Bill Bernhard: Lütfen sadece buna bir cevap vermeme müsaade edin.

Cristina Koulias: Tabii ki.

Moderatör Bill Bernhard: Ekonomi, sürdürülebilir yeni işler yaratma gibi konularda korkunç bir diyalog var.

Crisitina Koulias: Tabii ki.

Moderatör Bill Bernhard: Fakat bunun hakkında bir sürü konuşma var ve ben bunun hakkında endişeliyim, çok geniş bir alan ve bunun Küresel İlkeler açısından somut bir sonuç ile bitmeyeceğinden endişeliyim. Bunun gelecek için aktif bir zorunluluk olduğunu söyleyebilirsiniz. Bu, evlerin inşa edilmesine sebep olacak bir durum yaratacak. Yani sadece örnek olarak söylüyorum.

Orta Doğu Yatırım İnsiyatifi ve yeni işlerin yaratılması konuları ile ilgili konuştum. Türkiye tamamen aynı şey değil. Kamu özel programı fakat kesin bir özden daha çok leasing programı.

Cristina Koulias: Evet

Moderatör Bill Bernhard: Fakat Türkiye ekonomisinin %99'u olan küçük ve orta ölçekli kobilere baktığınızda, onlar bir yerlere varıyorlar çünkü bunu bahsettiğim leasing sistemiyle yapıyorlar. Ve bu sadece sizin de desteklediğiniz bir şey mi yoksa yanılıyor muyum?

Cristina Koulias: Evet ve hayır. Yani, biz kesinlikle bu noktayı ilkesel seviyede konuşuyoruz. Fakat bu aynı zamanda yerel ağ üstünde bir baskı oluşturmak değil ve meslektaşım Deniz'e işaret ediyorum. Fakat bu aynı zamanda yerel bağlamdaki diyalog ile ilgili. Bölge için önemli olan yerel ağın işlerliği. Ve bu yerel ağ içindeki şirketler ve kobiler için de önemli olan şey. Özelleştirme anlamında odaklanmak istedikleri konu, ve bu bağlamda bir sonraki slayt ile birlikte Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin odaklandığı birkaç konunun altını çizmek isterim. Daha sonra bu bilgiyi ve diyalog için bu platformu sağlayacağız. Fakat bence gerçekten yerel ağların önemi hafife alınmamalı ve gerçekler tüm netliğiyle ortaya konmalı. Böylece bu sizin spesifik sorunuza genel bir cevap oldu.

Sonraki slaytlara geçersek, bu mimarlığın sonunun gelmesi. Böylece gecikmiş bir şirketimiz var, gecikmiş şirket ile ifade ettiğimiz, eğer Küresel İlkeler Sözleşmesi ile bir araya gelirseniz, onlara üye ülkeler ile bu ilişkileri nasıl kuracakları konusunda bazı özelleştirme konuları ile ilgili danışmanlık hizmetleri sunduk. Ortaya çıkan sonuçla beraber, Maslow'un ihtiyaçların öncelik sıralamasına son derece hevesli olduğumu söylemek isterim. Fakat gerçekten dört önemli noktaya odaklanmamız gerekiyor. İlk olarak, refah ve eşitliğin göz önüne alındığı kapsamlı büyüme olan *ipex*. Ve iktisatçılar bunun temel yapı taşı olduğunu ve sonraki aşamanın insani ihtiyaçlar ve yetersizlikler olduğunu belirtiyorlar. Daha öncede belirttiğim gibi eğitimin önemi, kadınların güçlendirilmesi gündemi ve eşitlik ve aynı zamanda sağlık konularını değerlendirmemiz gerekiyor. Bir sonraki aşama ise üçlü kaynak konusudur. Gıda ve tarım konusuna, ki nüfus artışıyla birlikte farklı bir konu haline gelecek, su kirliliği, enerji ve iklim meselelerine baktığımızda ve son olarak bugünün son konusu çevrenin etkinleştirilmesi. Ve tekrar barış istikrarı, altyapı ve teknoloji ile benim favorim olan iyi yönetim ve insan haklarına referans yapıyorum.

Ve ilginç olarak tekrar Profesör Fallon ve Profesör Gerken'in bugün daha önce bahsi geçen iyi yönetim ile bağlantılı yönetim kavramlarından bahsetmek istiyorum. Hukukun üstünlüğü ile hukukun kuralları karşılaştırmasında, şüphesiz iyi yönetimle hukukun üstünlüğünü desteklememiz gerekiyor.

Hukukun üstünlüğü ve ayrıca insan haklarına saygı, bunlar gerçekten yolsuzlukla mücadele için harcanan çabalar arasında yer almakta. Mali, sosyal ve çevresel gelişim için temel hizmetleri gerçekleştiriyorum. Ve burada bundan bahsetmemin sebebi kavramların tutarlığını sağlamak. Altını çizdiğimiz bu meselelerin bir çoğu Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında üzerinde çalıştığımız konular arasında. Ve ayrıca BM üye ülkelerinin konuşmalarında geçen konuşmalar. Bu oldukça cesaret verici. Elverişli olması bir tarafa, mali, sosyal, çevresel ve etik olarak kurumsal sürdürülebilirliğin tanımını slaytın sağında gördüğünüz üzere bu bir tutarlılık da göstermekte.

Peki, yolsuzlukla mücadele kanalıyla iyi yönetim nedir? Ban Ki-Moon tarafından yapılan tanımdan bahsedebilirsiniz. Kanaatimce çok büyük kapsamda üzerinden geçtik. Dünya Adalet Projesi'nin bir başka ilginç hukukun üstünlüğü indeksi bu senenin başında yayımlandı ve bu indeksi sade vatandaşların tecrübeleri üzerinden yapıyorlar. Yani hukukun üstünlüğünden çok nadir anlamıyla bir hukuki uzmanlık olarak bahsedebiliriz. Bunun sıradan insanlar için ne anlama geldiğini gerçekten biraz açmamız gerekiyor. Dünya Adalet Projesi bir zeminde devam etmekte ve onlara neyin önemli olduğunu sormakta ve kapsadıkları alanlardan biri de yolsuzluğun ortadan kaldırılmasının kolaylaştırılması. Kanaatimce, bu konuya daha önce değinildi ama yolsuzluğun var olması vatandaşların da hükümetlerinin satışa çıkarıldığı şeklinde düşünmesine sebep oluyor. Sonuç olarak, liderliklerine ve kurumlarına ve tabi ki daha geniş anlamda, oy haklarına da ket vuracak şekilde, siyasi sisteme karşı güvenlerini kaybetmekteler.

İş hayatıyla ilgili olanlara alakalı olarak, bir diğer ilginç araştırma da Dow Jones'un Ülkeler Arası Uyum Araştırması'ndan ortaya çıktı ve Juergen'in işaret ettiği noktanın altını çizmekte. Buna göre, 383 şirketin yarısına yönelik bir inceleme gerçekleştirildi ve şirketlerle ilgili şüpheler olması halinde gelişmekte olan piyasalara girişin duracağını veya gecikeceğini ifade ediyor. Bu çok somut bir kaygı ve belli bir bölgede iş yaptığımız işletmelerle ilgili çok fazla risk taşımakta. İşte bu, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin, aslında BM Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu ile aynı zamanda tanıtılan ve 2004 yılında tanıtılan onuncu ilkeyle ilişkisine işaret ediyor. Gerçekten yolsuzluğun ortadan kaldırılması için iş hayatında herkesin sorumluluğu olduğunu kanısını taşıyorum. Ben, uyum müdürü, memurlar, genel konsey şirket sekreterliklerinden oluşan bir yolsuzlukla mücadele çalışma grubundayım. Bu açık olarak iş dünyasının, *Action Hub* da dahil fakat onunla sınırlı olmaksızın, ortak işbirliğinin teşvik edilmesi ve yolsuzluğun ortadan kaldırılması için birden çok paydaştan oluşan ortaklıkların destekleneceği yolsuzlukla mücadele faaliyetlerindeki ihtiyaçlarını tanımlamak için kullanıldı ve bu bizim üzerinde önemle duramayacağımız ve geçmişte karşı olduğumuz ve sebebini tam bulamadığımız konulardan biri. Ayrıca, özel sektöre hükümetlere "Eyleme Çağrı" olarak yolsuzlukla mücadele ve iyi yönetim konularının 2015 Sonrası Gündem'e eklenmesi için başvuru yapılması gerekiyor. GRECO'nun olduğu kadar Helena'nın da bu konudaki yorumlarını duymak son derece cesaret verici oldu. Yani devletlerin de bu meselelerle yüz yüze geldiğine yönelik harika bir örnek teşkil etmekte. Bu harika.

Tekrar benim uzmanlık alanım olan hukukun üstünlüğü ve iş hayatlıyla ilgili olarak iyi yönetim konusuna gelirsek, hukukun üstünlüğünün bu anlayış kapsamındaki tanımından bahsettik. Bunun üzerinden tekrar geçmek istiyorum.

Bu çok ilginç ama bizler akademisyenlerden çok hukuk profesyonellerinden bu konuyla ilgili birşeyler duyuyoruz, iş hayatından profesyoneller bile hukukun üstünlüğünün bu kavramıyla ilgili sorular sormakta. Yani bu artan farkındalık herhangi bir kapsayıcı iktisadi büyüme için bir yaptırım gücü ve insan hakları, çevresel konular, işçi hakları ve yolsuzlukla mücadele çabaları ile bağlantılı olarak 10 ilkenin saygınlığının artması ve destek görmesi açısından önemli. Fakat diğer konular arasında, hukukun üstünlüğü yolsuzluk seviyesini aşağı çekmekle bireylerin rahatsızlığını azaltarak, sözleşme güvenliğini artırarak ve ayrıca ortaya çıktıkları takdirde uyuşmazlıkların zamanında, adil, şeffaf ve tahmin edilebilir şekilde çözümü konularında iyileştirme yaparak iktisadi yatırımın teşvik edilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, hukukun üstünlüğü şirketlerin faaliyetlerinin gelişmekte olan piyasalara doğru genişleme konusunda fırsatlar yaratmakta; yeni kaynaklar, beşeri sermaye ve tüketici piyasası da bundan faydalanabilir.

Moderator Bill Bernhard: Tekrar bölebilir miyim? Küresel düzeyde çalışırken, yüzlerce şirketle ve bireyle çalışıyorsunuz ve birşey yapıp yapmadıklarını bilmiyorsunuz veya yolsuzluk, rüşvetin nasıl bir fark yarattığı konusunda bir şey yapıp yapmadıkları konusunda nasıl çalışıyorsunuz, demek istediğim bunu ölçmenin herhangi bir yolu var mı? Bunu ölçüyor musunuz?

Cristina Koulias: Harika soru. Bu anlamda performansları gözlemliyoruz daha doğru ifade etmek gerekirse tüm katılımcıların Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne kayıt olmaları üzerine kayıt tarihlerinin her yıl dönümünde bu konuda bir yükümlülükleri oluyor. "Gelişimdeki iletişim" diye ifade ettiğimiz şeyi bize sunmak zorundalar. Bu her yıl devam ediyor. Ve etkili olan kısmı tam bilgi sağlamalarının karşılığında bir menfaatleri oluyor ve Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin dört kilit noktasına yönelik güncelleme sağlıyorlar.

Farklı gelişim seviyelerindeki Şirketleri ve kobileri takdir ediyoruz. Bu raporlarda onların tam rakamları vermelerini beklemiyoruz fakat integral değişimi görmek istiyoruz. Fakat zaman içinde gerçekten artan bir gelişim var ve sonsuz saygımızla sınırlı kaynaklarımız var ve bu yüzden şirketleri raporu gözden geçirmesi için iç denetime veya dış denetime teşvik ediyoruz fakat asıl yaptığımız, olaylara belirli aralıklarla bakıyoruz ve bu raporların kalitesini kontrol ediyoruz.

Moderatör Bill Bernhard: Başka bir sorum var. Küresel İlkeler ile imza atan şirketlerin bazılarına baktığımızda, para bile alsalar yaptıkları şey çok küçük. Ve siz sonunda "başarısız oldunuz, buradan gidiyorsunuz" diyebiliyor musunuz?

Cristina Koulias: Evet, kısaca böyle de denebilir.. Teminat talepleriyle ilgili konuştuk ve daha periyodik taleprden bahsediyoruz ve bu birçok şirket ve kobinin çıkarılmasıyla sonuçlandı.

Moderator Bill Bernhard: İş hayatıyla ilgili olarak yapılması gereken çok daha fazla konu var. Risk almak için fırsatlar yeniliğe sebep olur, kanaatimce özellikle teknolojik alanda yenilik, geniş iş imkanları, yeni işler, dünyada büyük bir değişim yaratacak yeni eğitim imkanları doğuracak. Aksi halde, pes eden ve umutsuzluk içinde yaşayan milyonlarca genç insanın, bozularak bizden daha kötü halde olacağı bir son ile karşılaşacağız. Evet bu en kötüsü.

Cristina Koulias: Yani iş hayatı kanunları nasıl destekliyor? Genel Sekreterlik geçen yıl eylülde tekrardan, iş dünyasındaki küresel atılımları heyecanlandıran ve kanun için destek toplayan bu yeni girişimi duyurdu. Biz Atlantik Konseyi'nde LexisNexis ile birlikte ve ayrıca Birleşmiş Milletler'in Rule of Law (Hukuk Devleti) birimine danışarak çalışıyoruz. Çünkü rehberlik için büyük bir istek duyuyorum ve bu rehberliği sağlarken iş davası inşa etmek için kanunlara verilen destek etrafında bir çerçeve geliştirmek için çalışıyorum. Bu iş dünyasının faaliyet

gösterdiği her alanla ilişkilidir. Ayrıca vurgulamak gerekir ki bu hükümet icraatlarının bir ikamesi olarak değil bir iltifat olarak düşünülmelidir. Çok heyecanlıyız; çünkü bu tam planlama aşamasında bir konu. Zamanı geldiğinde geliştirme aşaması bu yıl boyunca dünyanın pek çok yerinde vuku bulacak ve umuyorum ki 2015'in ortasında faaliyete geçmiş olur.

Bizi gerçekten heyecanlandıran konuyu sizinle biraz paylaşacağım. Biraz araştırma yaptık ve önemli örnekler bulamadık. Ancak birkaç örnek ortaya çıkardık. Kanunların nasıl hazırlandığı konusu bizde büyük yankı uyandırdı. Biz kanunları desteklemek konusunda oldukça ısrarlıydık. İş dünyasında 4 çekirdek alan vardır: stratejik sosyal yatırımlar ve hayırseverlik, kamu düzeni kuralları ve savunma, ortaklık ve toplu dava. DLA Piper özellikle birinci alanla ilgili olarak kanunlarındaki boşlukları doldurmak amacıyla Myanmar hükümetine anayasayı hazırlamasında, insan hakları, uluslararası hukuk ve ceza hukuku konularında yardım etmiştir. Bu iş faaliyetlerinin esaslarından biridir. Stratejik sosyal yatırım ve hayırseverlik alanında ikincisi ise tüketim mallarıdır. Yani Avon'da bir kozmetik şirketi, onların vakfı. Yargıçlar ve işçilerle, hükümetle ve dünya çapında NGOs ile cinsiyet temelli şiddet ve insan ticaretine karşı yakinen beraber çalışıyorlar. Kamu düzeni ve müdafaa ile alakalı üçüncü alan ise LexisNexis ile yürütülen ve ABD'nin dışından gelen bir alan. Yani gelişmiş ülkelerde bile bu mesajın teşvik edilmesi, pekiştirilmesi çok önemli. Ayrıca insan ticaretini önlenmesi ile ilgili, ABD'deki insan ticareti kurbanlarının hayatlarını değiştirmek için yeknesak kanunların kabulü ile sonuçlanan girişimlerde bulunmuş ve avukatlık hizmeti sağlamışlardır. Ve sonuçta, bu aslında bir içki şirketidir ve Kamerun hükümeti ile ortaktır. Ayrıca yolsuzluğa karşı iş koalisyonu kurma konusunda oldukça önemli olan diğer işlerle de iştigal eder. Bütün bu faaliyetleri görmek bizim açımızdan oldukça cesaret verici.

Bu yüzden tekrar bu aşamada; Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin bir parçasında fark ettiğimiz en önemli şey ve saygımla arz ediyorum ki bizim profesyonelliğimizdir. Ne yazık ki, avukatlar ilk zamanlarda Küresel İlkeler Sözleşmesi ile çalışma konusunda çok hevesli değillerdi. Ancak avukatların gelişmiş derecede kurumsal sürdürülebilirliklere başvurabilmeleri ve avukatların iş ilişkilerinde; özel olarak ya da danışman olarak devam ettirmelerindeki büyüyen farkındalığın kritik rolünü son zamanlarda fark etmiş bulunuyoruz. Bu yüzden, buna ilişkin olarak, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi hukuki işlerle olan uğraşlarını arttırma ve tekrardan size bu aktivitelerin ana hatlarını verme konusunda çalışmalarımızı artırmaktayız. Genel Kurul "Kurumsal Sürdürülebilirlik" için çalışan rehberimiz başka bir büyük hukuk firmasında çalışan ve kurumsal sürdürebilirliğe ilişkin olan bir sözleşmesel kurulun rehberi ile çalışmaktadır. Ve bu çalışma kurul seviyesinde ama ayrıca yönetimsel seviyededir. Ve sanıyorum ki ben hukukçuların aktif bir rol oynayabilmelerini ve eğer isterlerse bilinçli bir birleşmeye hizmet edebilmelerine yönelik fırsatlar sağlamakta ve bunu güçlendirmekteyim.

Ve son olarak, şuanda ilginç bir şekilde işaret ettiğimiz özel danışman ile ilgili keşfettiğimiz, hukukçuların kapasitelerini arttırmaları konusundaki önemini fark ettiğimiz gibi, gelişmekte olan kurumsal sürdürebilirliklerde oldukça büyük bir rolü bulunmakta ve bu hukuk fakültelerindeki hukuki eğitimlere kadar uzanmakta bu yüzden bizim en çok istediğimiz şey gelecekteki hukukçuların gücü ortaya çıktığı zaman bizim dışarda durmamızdır. Ve ben profesyonel biri olarak yaptığım bugünun sorunlarını geliştirmek ve sadece temelleri düzenleyen bakış açılarına son yorumları yapmaktır. Ekonomik gelişmelerin altını çizmenin önemi; sosyal durağanlık, bağlı ensititüler ve hukuk kurallarının gücü için gerçekten gereklidir. Ve eğer hukuk kurallarında ortak bağlılık olan BM 2015 yayınında kararlı yenilikler yapmak istiyorsanız hükümetlerin yükselme planları için olan birçok dava çağrıları bulunmaktadır. Ve büyüyen farkındalığın bir parçası olan devlet-özel birleşmeleri oldukça kritik durumdadır. Ve ticaret hukukunun şikayetleri dünyada gelişen olaylara işaret etmektedir. Bu sebeple, sosyal gelişmeyi ve ekonomik büyümenin geliştirilmesini ve böylece yine şirketlerin kendi gündemlerine sahip olanlarını vurgulayarak onları teşvik edebiliriz. Biz onların sürdürülebilir bir yolda olduklarını temin etmek istiyoruz.

Küresel İlkeler Sözleşmesi ile birlikte çalışmanın önemini sadece son olarak iki noktada belirtmek istiyorum. Bu yüzden, hali hazırda aktif olarak bağlı olduğumuz bütün sorunları vurguladığımız piramide ve daha fazlasına web sitemizi rahatça ziyaret ederek ulaşmanız mümkün. Ancak, yerli ağların önemini özellikle Türkiye'deki şartlardaki küresel ağı yeterince vurgulayamayabilirim. Onların sahip olduğu, anladığım kadarıyla yaklaşık yüz seksen adet olan katılımcıları ile birlikte olmak ve çalışmak onların öncelikleri dikkate alınarak sorunları üzerine çalışılacaktır. Bana zaman ayırdığınız için teşekkür ederim. Bu bilgilendirici oldu.

Moderator Bill Bernhard: Teşekkürler Christina. Dinlediğiniz için çok teşekkürler.

Session 3

Impact of Rule of Law on Business & Economy

Moderatör
Berl Bernhard
Chairman Emeritus, The Aspen Institute;
Chairman, Middle East Investment Initiative (MEII)

Marina Wes
World Bank, Lead Economist

Prof. Juergen Taschk
DLA Piper, Hessian Administrative Court of Justice

Christina Koulias
United Nations Global Compact

Moderator Berl Bernhard: Let me just say preliminarily to everyone here this is one of the smoothest run conferences I've ever been in and it looks like easy and the easier it looks, the harder it was to put together. I think all of us are grateful how well this is gone.

Let me just preliminarily when I told a friend of mine who had been the general counsel of the Three Mile Island investigation of the nuclear disaster. He said, let me tell you when he heard I was going to talk about the economy and the rule of law, what he was told by his friend of his. It goes something like this: It said "William, let me suggest something. All you know about nuclear energy could fit in navel of a flea and still leaves room for a half a peanut and teacher salary." And that's where I am right now but I think we can do a little better. I'd like to start off with something which in fact I end with, really. And it's not very complicated but with what I have been doing for the last 6 or 7 years in the Middle East, leads me to the following proposition that people who have nothing, have nothing to lose. And that is what the economy and the growth of economy and the rule of law is all about. I want to address some of the things that I think can make a difference in terms of the opportunity that is necessary for people to feed their families, to have shelter, to have medical aid when necessary, and most important to have hope that there is a future of opportunity to make a good living. And to be able to share what people want to share in the terms of loving and affection within a family unit.

I would like to talk a little bit about where we are. We talk a great deal and I listened to it carefully today about the application of the rule of law, the difficulties of how much it really has made a change and a difference in reliability, openness, honesty and that kind of thing.

I want to expand that somewhat and talk a little bit about the world in which Turkey lives. It is not an island under itself. It is part of the world, part of the world economy and in that regard it is very much necessarily involved with what's going on both below it geographically, to the west and to the east and I want to mention just a few things about the Middle East and North Africa where I have been involved for some time.

The population in this area and please listen to these figures, they come from the World Bank and from the IFC and other institutions. Within 15 years, there will be a need for 50 million jobs in the so called *'MENA'* area and that's the Middle East and North Africa. Over 65 percent of those 50 million jobs will be needed for young people under the age of 32. Where is that coming from? I don't know. And what it leads to is that the educational system around, not just Turkey, not just the Middle East and North Africa, but the entire world is going to have to face after that. Because without the future of jobs without a hope that there is something for them and their families and for the institutions in which they want to work and the state which they live, we are going to end up with instability, violence and we have already seen it. You combine that with the social media. I know that's your major problem here but if you look at what happened in *Tahrir Square* in Egypt and in Tunisia where we are working, which started the Arab Awakening or Arab Spring, that is a reflection of despair.

What do young people do when they can't get jobs? What can you do when you grow up in a community like Palestine in the West Bank which is probably the most educated Arab unit in the world? And you can't get a job and you can't leave without permits and return. This is serious stuff and we are not facing it, you could talk about order, rule of law, reliability, but you have to face what we are facing.

How did the Arab Awakening or Arab Spring catch on so quickly? It wasn't just Tweet or the other social media- I think there are few of them now, it's growing exponentially. What is going to be needed is to try to figure out and we have not done so, what is the type of education, vocational or other, it makes no difference. And there is a new system found in Germany, which we're using in Tunisia right now, which is a software, which helps to bring together the markets that need employment, what kind of employment, and then we try, it does it itself once we feed it in adequately and tells us who may be available and what could be done to provide jobs. I think it's going to work, it is brand new, so far we've been lucky about it. And it really makes a difference. There are two things I want to just talk about briefly and I'm going to be quite short.

Way back in 1963; I was director the United States Commission on Civil Rights under President Kennedy. And one day I got a call that said, from the State Department, we would like you and Judge Thurgood Marshall to go to East Africa because we're going to try to form an economic unit of East Africa. And we want you to try to talk to the people, the young people in that whole area, Uganda then Kenya and Tanzania at the time and Zanzibar. Well, we went over there and those who didn't know Thurgood Marshall have to understand, he was not yet on the Supreme Court but he went there later, but he was a very powerful and fun individual. He was not dour, but he was articulate, and he cared. When we went there flew all night and he kept telling me when we get to the airport, *Jomo Kenyatta* who is the fellow of man of us and present Prime Minister who was running Kenya. We went with dinner at his house and this is relevant, it was a surprise to me. Thurgood was talking to Kenyatta and he said you know "it was Jomo I've spent 7 miserable weeks with you in London writing your new Constitution and the Bill of Rights. I'm disappointed in you. This afternoon I rode around Nairobi and I saw seven stores owned by Indians for sale. And I know that you took those or your people took them". And I found that offensive to which Kenyatta said "Judge Marshall, I'm going to do something about it". To which one and only Thurgood said "no, I don't want you to tell me you're going to do something about it tell me how you're going to do it and give me a time period". Well, I was kind of astounded. Rest of the evening went on like that I have to say that on the way back to General Council's home, I said something like or those who have may read this. I said you know I have been thinking about this, Sir I want to say something to you and he said "what?" I said "you know, your behaviour with the new government and what the new Prime Minister" and I stop for second; and I said "it reminds me of the Edward Jones". He sounds for a second and he said "white boy when we were in East Africa I am the Edward Jones". So that was the good fun but what I wanted to tell you he was then he went into a speech about if property is not sacred or if it is not written and protected, if you can't get real title to property, you don't have any rights and the only thing that counts is whether or not you have free speech, you have this or that he said at the core, the most sacred thing that people have is there ownership of property. Well it is just astounded me when that occurred. That's one thing I want to mention.

The other thing I want to mention is that there are have to be new ways in which we deal with developing countries and the needs. It's no longer government it is going to have to be public private partnerships. I believe this deeply and I want to tell you about the one that I share right now and how it's gone and how it came about.

At the Aspen Institute for maybe two or three years we had constant arguments about what we could do to reduce the potential for conflagration in the Middle East between Israel and the Palestinians. And it was just talk. Everybody was getting a little tired of it. We were heard all before. We were very pessimistic about it and we convene a meeting of people who were much involved and caring. And four people in particular came together. And it was Madeleine Albright who had been our prior Secretary of State, it was 'Henry Kissinger' who had been Secretary of State and there had been Chuck Hazel who was a senator from Nebraska and Senator Feinstein of California who is now head of the intelligence committee. And we spend 2 days talking about what we could do. I unfortunately came into the right room at the wrong time. So, but what finally happened was that we got together with OPIC (Overseas Private Investment Corporation) and said would they help us to regenerate the economy in Palestine. The theory been that if there is stability in the economy and people are feeling there's a future, that would reduce the potential for violence. And so we worked out the following that OPIC would guarantee loans that we would make through the banks, but we would select what targets, what kinds of markets we wanted to deal with and the banks would make the loans OPIC would guarantee it and the idea was to get credit in the market so that people are the position either start businesses or expand businesses. It was so called we call it LGF "Long Term Guarantee Facility" but it was and it remained something where we could look at the needs, gage the needs, and we could do it on a private basis work it through the banks and then we did something we called the necessary money to train the banks to get away from collateral as the only way to get funding for the operation. We have had a remarkable run. At this point, less than 7 years from what we started. We are now been enable to invest 117 million dollars in the West Bank. Default rate is slightly over 2%. And you think that's good right, so we got criticizes we didn't take enough for risk.

But one thing that is a problem under any rule of law anywhere is the recognition that the worst situations occur against women not just in the West Bank. I don't know the situation in Turkey but I sure know North Africa and the Middle East. And it's all over the world and I think there's got to be a recalibration of what needs to be done. Let me give you an example. We determined that it would be important that some of our investments had to go to women. And so, we gave a loan $500,000 to a group of women who came to see us about it and said they want to start a store they have all laid out and it was it would be 100% owned by the women and ran by the women. And took off almost right away and we like it so much we did another building and another program for a million dollars and it's the same. The difference has been remarkable as a result of that for example two young women came into see us and said we want to open apothecary store and bought

for medical purposes and for selling eyeglasses and that kind of thing. That came about because they heard about what was done with the two buildings and at the two new programs that we've set up with the women. This proportion of emphasis is continuing. And I think we're making a difference we had trouble at the start. It was not culturally favourable but it's working out well and now, one or two of the collectors of the West Bank and one of them in Tunisia are asking to have training facilities for women. The other part of that is that we took a look at some of the project that we had already invested in and said we won't give you more money unless you set up an educational program for the women to be enabled to move for menial jobs into your situation. In one case it was a small hotel to train them, to use computers for reservations at for advertising in other things. It's beginning to work. It's not easy but this is something that I think everybody up here you were particular. I think have to look at and say how do we get this message across. The United States is way ahead but still not where it ought to be, but in these other countries it is exceedingly difficult. I hope we will continue to be enable to do that but it is worldwide problem which has been widely ignored. We can talk about it what needs to be done as far as the rule of law is concerned. But the rule of law clearly embraces the need for women to be in a competitive position, and to be given the opportunity to succeed. Because, I really believe that without that kind of thing, there is never going to be the stability.

One of the other things as important that I want to talk about very briefly is people have said why should we come in to these areas were there such high risk and it's not just in Middle East or North Africa. Here it's everywhere, what business people want is reliability. They want to know what there have been told there've been told is the truth. They can rely on it. They will take the risk and they will invest. But unless it's open, transparent and clear to them and they are not going to invest. We had any number of people for example in Tunisia we are also doing kind of a franchising operation. Which is all different that we done before. That's biggest issue we have. How we will be protected, how are the risks are going to be handling and we will be given the facts. And so, this proportioned effort has been to tell the people in these countries were now operating and now its spreading to Morocco and other things were quite busy. And Turkey as well it's in every country. Business people are prepared to invest the new things but they need partners, they need honesty, they need openness and that's where the rule of law really is applicable. I also want to say that it is not just heavy duty, it is huge opportunity for the business people for professionals to realize how many people, young people with energy, brains and training will be benefited if we all get together and help. People need help.

I could say more than this about the population figures. We are going to be 9.5 billion people on this earth. A billion and a half more, at least the projections are, before the end of the century. What are we going to do with that? The unemployment rate in this whole area right now is 46% if you count the North African area %13. I guess here you know better than I do but this is both a huge economic challenge. It's going to require a different form or more imaginary form of education and it's going to require hands on training of people who have never done this kind of thing before. We have had amazing success with 8 or 9 banks for working for example in the West Bank, we have 14 people working there, all Palestinian half women, half man and they go around bank to bank now entering the banking officers how to invest on a cash flow bases not collateral. There's no money in these places, its collateral borrowing you've been threw it more than I have. You want to borrow a hundred bucks you put up 200 bucks for collateral. That doesn't generate a lot of business. But that's the way it always been. And it's begun to change and it has changed there. The banks accepting it- and I think we got a long way to go but it's working. I don't want to speak anymore so I want people who know what they're talking about to speak and I have a really appreciate being enable to participate this because this is our future this really is an opportunity, high risk, high return indispensable forcibility and peace. And we don't grab it now when we're right on the cusp of change, we're making a terrible mistake. You are on. This woman is the queen of the World Bank in Turkey. Marina Wes. And we delighted that you are here. Thank you. She's going to put some things up to make more sense than I have.

Marina Wes: Thank you very much. I think those stories and examples you gave make things come to life. So, I want to very sincerely thank the organizers for asking me to attend today's and tomorrow's event. I'm an economist and I have learned so much today. It's really been one of the most interesting days I've had in a very long time to be introduce to so many ideas that I really relevant to also but I do. So I want to take not too much of your time because I know it's late in the day and there is a beautiful city on the other side of these walls. Although I think it is going to rain soon. But I don't want to take too much of your time. I want to bring across a couple of key ideas where I think economics and the rule of law institutions more broadly where they interconnect. I will also use a number of charts to illustrate those ideas. As an economist I worked with charts days in days out and to me illustrate those things, they make things clearer. If to you that confuse you don't worry about it. Because I will say what is in those chart so it's really your own personal preference.

So, three main hypothesis that I would like to get across today. I will elaborate on each of these three. The first one is that cross-country economic institutions play a key role in a country's growth potentials. So we can show that indeed there is a link between the qualities of institutions of growth. The second idea is that Turkey has made a lot of progress in building institutions. But at the same time there is more that can be done. So it's a glass half full, glass half empty. And the third idea, this is maybe the one where I will spend most of my time on is that from an economic perspective Turkey is now at the critical juncture. What we see is that when countries reach an income level on a per capita basis of about 10 to 12 thousand dollars and this is where Turkey is, that it becomes much harder to sustain growth. Sometimes it called the middle income trap. And I want to link that to the institutional reform agenda how Turkey can escape the middle income trap going forward. So that's the third idea.

This chart, if you are so inclined to look at it carefully, actually what it shows is that economic institutions play a key role in growth. So, countries with a stronger institutional environment effective the rule of law, a good business climate, more secure property rights, they are better positions to attract investment to participate in trade and to utilize the physical and human capital that they have to utilize that more effectively. So in my presentation I will be using and I'll just say it now so that I don't have to keep them coming back to it, I'll be using a couple of different data sources some of them are from the World Bank. The World Bank produces worldwide governance indicators, drawing on indicators from other institutions. We also have doing business indicators which look at the business environments. But I'm also using indicators from different sources including the Heritage Foundation the corruption perception index. So there is a range of indices that are used in this presentation. But this first chart shows that in generally countries with the higher per capita income have better institutions and countries with lower per capita income has worse institutions. What we see here, and please take my word for it, is that we have different institutional indices. So the red dots are rule of law, the blue ones are control of corruption indices, the green ones are government effectiveness. The purples are regulatory quality and the oranges are ease of doing business. But what we see is generally across countries there is a high correlation between the difference governance indicators. So a country that has a good score on control of corruption also tends to have a good score on regulatory quality on ease of doing business. There is a correlation in those scores. Of course there are exceptions but in general we see a high degree of correlation between the different measures of institutions and rule of law.

Okey, so then turning to Turkey specifically and zooming in on doing business. I have just suggested that a lot of the indicators are correlated so I'm going to zoom in on doing business because I think it is most directly relevant to the economic growth and economic performance agenda. And what doing business does is that the World Bank produces a doing business rating for each of 189 countries and the rating measures the environment in which businesses operate. So it looks at things like how easy is it to start a business, to get electricity, to register property, to get credits, to protect investors, to enforce contracts and to resolve in insolvency. So, country one which I think Singapore is the highest ranked and country 189 which I would have to look up is the lowest ranked. Turkey ranked 69 which is not bad. Azerbaijan is 70 just a give you an idea. Greece is 72, South Africa is 41 and Mexico is 53. So it's very much in middle income country kind of score. And Turkey has made progress on that doing business agenda but it still has a large agenda ahead of it, which anyways good because it means that it can find sources for further growth going forward.

So I started by saying that countries that have more or less Turkey's income level $10000 to $12000 per capita GDP, we find that institutions including the rule of law really begin to matter to growth. What we see is that once countries have reached about $10,000 per capita the convergence in the growth starts to stockade there's a much higher frequency of growth slowdowns. It becomes much more difficult to grow. And there are only few countries that have mated over the past 40 years that's what this chart illustrates from lower and middle income too high income. One of the countries that has made it is South Korea. It's probably the most famous example of a country that has made it. And the country to reach Turkey often looks in many areas at least on the economic front. And then there is a number of countries, some of them not a part of the EU but all of them near EU, that have also managed to breakthrough in this middle income trap. But Turkey as you can see, being in that square in the middle has not quite made it yet to high income status.

I have been saying that the rule of law and institutions matter more when countries grow richer. They are important to sustaining growth. So may be one brought hypothesis and then just a few more words about Turkey as to why I am saying that. So one hypothesis is that when countries are at lowering income levels the investment strategy and the growth strategy relies on imitation. But then when you start becoming richer to continue growing you really need to innovate. And if you, as an economy want to innovate, rather than just imitate you need secured property rights to invest in land and property and intellectual property rights. So this institutional and rule of law issues as an economy moves to more innovation based growth. They become much more important. What we've seen in Turkey, for those of you that don't know Turkey's growth rate; Turkey has had a very good growth record especially since 2001 that has grown on average twice as quickly as to European Union, it has had a very good growth records and that growth record has been linked to structural change. Turkey has also been one of the most rapidly urbanizing countries in the world. So what we have seen, we've seen people moving from rural areas to urban areas. We've seen people moving out agriculture into surfaces, into manufacturing. And in that context; productivity of the average worker went up because of this rapid structural change the growth, the movement out of agriculture into cities.

There may be a bit further potential for this growth model to generate further growth but going forward Turkey needs a different growth model. And as part of that growth model to sustain the productivity growth to create jobs continued institutional reform has to be critical. Now, I can say just a few words about what we see as some of the big economic challenges right now. And I will list some of them. But they are closely interlinked. So if I say attracting FDI, deepening capital markets, institutions are part of that. The jobs agenda, the labour market agenda is a particularly important one. I was talking to some colleagues over one of the coffee breaks and you wouldn't believe it if you look around this room, but the female labour force participation rate in Turkey is extremely low. It's lower than many MENA countries. So bringing that potential, bringing women into the labour market including by offering better child care opportunities in more affordable child care opportunities by offering flexible contracting in employment contracts. All these policy measures will help to bring about greater female labour force participation. So the institutional reform agenda compliments the other policy agendas and it's a critical one. Turkey has done a lot but it will need to do more if it wants to make it to high income. That's my message.

Moderator Bill Bernhard: Juergen. You probably read about him. But he is both a state judge of a Hessian Administrative Court. He's written books, articles. He's an expert on investigations and on corruption may be I don't know and all kinds of things but he is someone that I think we really need to hear in terms of the impact of violations of rule of law on economy how it impedes its growth.

Prof. Juergen Taschke: Thank you very much. Hello ladies and gentlemen I am a very proud being here speaking at the conference and I want to join my co-speakers in congratulating the organizers making that conference. I think it's the right conference with right topics, at the right time, at the right place and I wish that conference deserves the attention it needs.

I've been asked to speak about the impact of the rule of law on business and economy and in my main professional I'm a lawyer advising companies. And I want to shed some light from a practical company perspective on that topic. I want to speak with you first about the legal framework, on the worldwide anti-corruption legislation we have today. Then I want to speak with you about the application worldwide operating companies have, what they have to observe, how that fits into the compliance program. And then I will conclude how the rule of law could support compliance culture or could prevent companies from doing a business. So from a micro perspective I think a bit shed some light on what Marina showed with very impressive figures here.

So the legal framework over the last 20 years our whole legal system in anti-corruption laws have completely changed. I have taken anti-corruption laws as one segment of compliance because I think it is a good example to demonstrate how it impacts the business. So 20 years ago there was only the form corrupt practices act in the United States. He made it a punishable offence to bribe public officials abroad and there were also some bookkeeping provision. There was no international standard on fighting corruption. In 1997, OECD issued convention, combating bribery. That was implemented then in the following years within all 52 member states of the OECD and in addition in 6 other countries. I'll come in a minute to the application which have been imposed by OECD Convention of Combating Bribery. The next move was on the European level. We add significant efforts on the level to combat bribery. Helena mentioned some very important steps to go there. So basically from the European angle, a lot of activities have been undertaken in order to fight corruption. That was extended then in the first five years of the 2000's. With bribery in the private sector we have now nearly European wide network of countries bribery in the private sector is a punishable offense. So what is all that about the basic topics of the OECD Convention Combating Bribery of the European legislation the basic topics are: It is a punishable offence to bribe public officials abroad. In all countries bribery is a punishable offence in the company, in all civilized countries. OECD Convention that was a new move for what to say must be a punishable offence to bribe public officials abroad. The second thing was to make it a punishable offence to pay bribes in the private sector, was in the country and abroad. All EU member states, all member states of the OECD Convention have to ensure that bribes may not be tax redacted. And that, it is a punishable offence if bribes are treated as tax deductible offences. In addition, the member states have to ensure that corporations are liable if their employees bribe people that means either a liability under criminal law or under administrative fine. In most countries the sanction is a criminal sanction imposed on corporations. In other countries it is an administrative fine for example Germany we do not know the concept of sanctioning companies it's an administrative fine like driving to pick on the autobahn. However, money is money; just to give you an example: Siemens paid nearly 600 million Euro as an administrative fine for not having a functioning compliance program. The criminal fine in the US was much lower. It was 450.000 USD. So it is a question of labor whether you call it administrative fine or you call it criminal sanction but at the end of the day it has really big impact. The next obligation and this is an excellent example how you can make under bribery laws really effective. That was that the member states of OECD and on the EU level have to obliged tax authorities and prosecutors to inform each other if there is suspicion of bribery. And looking back over the last 15 years this obligation has made it really effective the fight against corruption. Because sooner or later every company has a tax audit, the tax audit look into the books and records of the corporations and if they find suspicion that bribes have been paid, they have to inform the public prosecutor, vice versa also if the public prosecutor comes across suspicion he has to inform the tax authorities. Practical effect is if such a notice has been made a tax audit, takes place and then potentially reveals other bribery payment.

One of the most important obligation on the company site is that they are legally bound by law to have any established compliance program in order to supervise employees and to ensure that employees do not violate the law. So let's switch out to the company side all international operating companies haven't obligation to have a functioning compliance program. And the goal is that there should be no bribery in the public or in the private sector. But there should be no tax evasion. This is a very serious obligation again the example of Siemens paid 600 million Euro not because employees had paid bribes. Siemens paid 600 million euro in Germany because they had not have an effective compliance program. That was the basis for sanctioning the company that was within Europe I think wakeup call because companies see it can expose them to really significant financial risks. Another obligation is that part of a functioning compliance program is to investigate potential wrong doing under the foreign corrupt practices act. It is one very important obligation. In the European jurisdiction, we do not have such a strict concept. However, there are other legal grounds which may force the corporation to investigate. For example, tax obligations or corporate governance aspects and the third point is that companies have reporting obligation vis a vis the authorities. That may also differ in different countries. My practical experience is if you have a reporting obligation in one country then you would report it also in the other country affected because you know that the corporation internationally big, also it is internationally exchange information and you know if one day the investigating authority in one country has information it would be given also to other country. So why do international operating companies comply with this application and undertake these tremendous compliance efforts. So first, it is a protection of assets if you ensure that your employees are in compliance with law you protect your assets, no sanctions. You protect the business. It is reputational aspect of course and again. If you look at companies where vigorously investigated for corruption. Siemens was such a company, they have problems on various levels and one really significant problem is they cannot hire people because young people coming from the university, they do not want to work for an employer who is under heavy investigation for corruption they want to be proud was in the families and say I work for compliant company. Compliance is the protection of profits or lawful profits and of course in a wider sense it protests the families, the business partners if you have seen corporation who have been far from business. Let's say if the World Bank imposes a sanction and corporation is far from World Bank business that has impact also one other business and if the company has no business then the employees will lose their jobs and that will have impacts also on the family. So let me now switch to the question in how far the rule of law supports a compliance culture. What we expect today from companies is told from the top compliance culture that means we want

that is effective within the company. And the implementation such a compliance system is much easier if you have a clear legal system, environment with clear legal system where you know what the applicable laws are it's what Marina showed on a very high level. You have a bribery free administration, you know what the applicable law is, and you know that the rules are obliged. You have independent courts where you could seek remedial actions if you think that the administration is not applying the law as they should be. There is the checks and balances between the powers within the states. You have the possibility to refrain from paying bribes and important thing for most international operating companies. You have the possibility to investigate a potential wrong doing. This is very important if you come across irregularities that you look into it and then you have the possibility to find out is a problem if yes 'Stop it, identify it, fix it and then continue business. In so far I would like to say that compliance and the rule of law are to certain extent sisters, they are two slice of the same metal. The strict application of the rule of law allows and encourages a real compliance culture. Now let's look on the other side into companies and investors leave countries or stay away from countries where the rule of law is not applied. I touch some topics which have been discussed already today. I make that a very short. So, if companies have to pay bribe they endanger the business at least in two jurisdictions where they are asked to pay bribes and the home jurisdictions. This is the international anti-bribery laws. They create really big, huge reputational risks. They face investigations and penalties in two countries and what is extremely important in countries where the state of law is not applied you may not investigate possible wrong doing that means you may not fix any problems which could come up. So I come to the end and I want to emphasize why I think that the rule of law is extremely important for the business and has huge impact on the business. Companies, corporations, investors; they want countries with predictable laws. They want independent judges. They want public prosecutors who are bound by the law. They want independent lawyers free from state control in order to get legal advice. And, they want a stable legal system which really allows them to make business decision and then to stay with this business decision without any impact from administration. I thank you very much for your attention.

Moderator Bill Bernhard: Now, coming to the end of this one, Christina, you probably already met but this is the UN Global Compact. And she has got a number of slides they up there yet. This is very very interesting to me potential for making an actual, realistic difference in terms of commitments for both lawyers and corporations and businesses to become active participants in filling the role of the creation of jobs and helping to stabilize not just Turkey; but Turkey's surroundings and the world. And I graduate you on it. So thanks.

Christina Koulias: Welcome everybody. And I again eco everyone sentiment today about thanking organizers for inviting the UN Global Compact to present of this important event and I feel very privileged to be speak on behalf of Global Compact about business support for the rule of law at such an important time in front of such an important people. To make sure it's been a long day I'm sure and just to make sure, I can see everyone's awake but only make sure you are alert so I am going to ask you question I'd like to raise your hands if you have heard of the UN Global Compact before. Please raise your hands.

This was trick question because Prof. Argüden just opened this morning about the global compact. I thought so many more people would raise their hands. But I'm amazed have some more to do, so thank you. I also want to thank the previous panelist and also my fellow panelist, because I think that really did set the scene for the topics I would like to discuss today. And it really is about raising awareness about the UN Global Compact and its efforts to promote collaboration between states, the private sector, NGO's, academia and other actors at the global and the local level which is important also highlight.

So I just give you a bit of overview put up light to tell you. So I give you some background what about the UN Global Compact is or its vision is and also its objective about how wants to achieve that vision. I also am going through very briefly about the business case. So why do businesses engage with the Global Compact. Then I'll fading to at the importance of strengthening the relationship between the states and business through what is called Post 2015 Agenda and I wouldn't be surprised if none of you heard that concept and I will certainly explain that in more detail. And one of the key issues from the Post 2015 Agenda is about promoting good governance and how that can be a change through anti-corruption and business for the rule of law. I will also go through just a few examples how businesses already supporting the rule of law and highlighting as Berl foreshadowed as well about the importance of the legal profession in supporting business to do good business and finally give you some insight on how to get involved.

The Global Compact was really division of the Secretary General Kofi Annan back in 2000 and was established by the General Assembly on 26th July of the same year. The Global Compact today has over 12000 participants 8000 of those are companies and smaller medium enterprises or SME's. We also have around 100 local networks and of course one of which is the very active local network here in Turkey. And it makes us actually the world's largest corporate sustainability platform and multi stakeholder collective action platform. So what does actually corporate sustainability mean? So the Global Compact refers to corporate sustainability as a company's creation of long term value in financial, in social, environmental, and ethical terms. And it's imported to highlight that Georg Kell executive director is very passionate about highlighting the point that we need to emphasize the importance of the financial aspect because if business don't say the value in doing this than of course it's going to be difficult for them to getting engage. And there is differently a business case for doing so. And businesses are able to join the Global Compact by pledging they commitment to the ten principles. So they really covering four key areas; we have human rights, labour, environment, and the anti-corruption. And the Global Compact's ten principles are grounded in universal standards. And they include Universal Declaration of Human Rights, the International Labor Organization Declaration on the Fundamental Principles and Rights at Work, the Rio Declaration on Environment and Development and the UN Convention against Corruption.

So effectively the UN Global Compact vision is a more sustainable and inclusive economy and how we propose to do that is when company sign up another SME's etc. When they sign up to the Global Compact we hope to instil in them two core obligations. The first being to respect, by that we mean do no harm the baseline, the minimum standard and that also obviously corporate compliance, into businesses, culture, strategy, operations and relationships. And interestingly that also includes the recently endorsed UN guarding principles on business and human rights. That was actually endorsed by Human Rights Council in 2011 and again goes to those International norms. And the second one is around support, so the supportive UN goals and issues including the Millennium Development Goals. And interestingly this touches on Professor Gerken's point earlier today about the whole concept of soft law and how important is for us to able to promote collaboration.

So as I mention before, begs the question what's enough for business. As you know, unfortunately with most things we say what is enough for me. And so we can say there is three key areas what we say that there is a benefit to business. The first most fundamental ease to concept do no harm which is risk management. So, looking at operational and regulatory risk which includes compliance reputational risk, supply chain risk. And then we're looking at more proactive so the support areas UN productivity and growth which look at how we can look operational efficiencies and exploring new market geographies, also creating new labour markets and also having new consumers in market share.

So how do we propose to strengthen relationship between states in business? A well the UN system has been engaged with the private sector in various ways in the past. But the UN Global Compact is the primary platform for facilitating dialogue between the UN systems and the private sector, in exploring how enlightened global business can support what is commonly known in UN circles as the Post 2015 Agenda. Some of you may be aware that the UN's Millennium Development Goals are due to expire in 2015 for those you do not know MDG are, they are a collective action to work towards the elimination of poverty, promotion of universal education, looking at gender equality, child mortality, looking at maternal health, addressing HIV, Malaria, environmental and other developmental issues. So as we speak now the UN's member states some 197 countries from varying levels of economic development, are working towards the next face of NDG's and as I have stated they are what's called the post 2015 Agenda. And so this is a growing shift as Berl mentioned as well about the move towards public private partnerships in the importance of that. And they're being in the greater need for greater collaboration with the private sector in that regard. And as such the Global Compact has facilitated a global consultation process which resulted in the building Post 2015 business engagement agenda which is actually launched, the picture out there, now Secretary General Ban Ki-Moon's latest summit which is a tri-annual event that was held in September last year. And just reinforces on the message in the importance of the role of business in advancing these issues.

Moderator Bill Bernhard: May I just involve it.

Christina Koulias: Sure.

Moderator Bill Bernhard: People here would be and probably are concerned how in Turkey would there be

a benefit to other the professions, the corporations or anyone else leaving here in a very practical way for becoming involved with the compact? What would they do? What would they get out of it? Will there be new jobs created, will there be new housing created? What would happen new credits available? What could they do?

Christina Koulias: I think it's really important in terms of the function of the Global Compact. it's really about trying to promote dialogue. So the interest of business in engagement of the Global Compact and member states to let us make that very clear, is that trying to promote dialogue. And what they actually receive by participating is having an opportunity, and we hope to think safe space, for them actually talk about how they can advance corporate sustainability issues. Interesting and that's globally but also relevant to Turkey as well. In terms of fact that business and SME's (Small-Medium Enterprises) are grappling with how they deal with corporate sustainability issues particularly when you have different varying degrees of economic development and also different regimes with respect to the rule of law.

Moderator Bill Bernhard: Let me just phrase a response to that.

Cristina Koulias: Sure.

Moderator Bill Bernhard: There's an awful lot of dialogue that goes on about accelerated across the economy, finding new jobs that are sustainable.

Crisitina Koulias: Sure.

Moderator Bill Bernhard: Getting the credit, so on. But there is a lot of talk about and I worry about a compact which is so broad that it doesn't end up any concrete result. You know where you can say; this is an active, imperative for the future. This is creating a situation where houses going to be built. I mean just for example. I talked about the Middle East Investment Initiative and the creation of jobs, too. Turkey does the same kind of thing. It is a public Private Program but it's a leasing program instead of hard essence.

Cristina Koulias: Right.

Moderator Bill Bernhard: But it's something when you look at same 99 percent of the economy of Turkey is SME's Small Medium Enterprises and they're getting somewhere because they're doing it this way with through a leasing system and that's working. And I'm just wondering is that something that you support advance work with or am I off base?

Cristina Koulias: Yes and no. I mean I think that we certainly encourage and talk to those points at a policy level. But also this is not to put pressure on local network and I point to my colleague Deniz. But it is also about a dialogue within the local context what's important to the region in which local network is operating. And what is important to companies and SME's within that local network. And in terms of privatization what they want to focus on. So in terms of the next slide I'll go through a few issues that highlight the Global Compact focuses on. Then, of course we provide that information and provide that platform for dialogue. But really I think it cannot underestimate the importance of the local network and making that reality on the ground. So that was a general answer to your specific question.

Moving on the next slides, this is by extinction of the architecture. We had a late company so a late company is a what we have called late company if you will of the Global Compact come together we consulted with them really try and find some privatization of issues, with respect to how they going to build those relationships with member states and vice versa. And what they came out with which I was like to say quite a keen to Maslow's hierarchy of needs. But really is focusing on four key areas. The first that the ipex is inclusive growth which looks at prosperity and equity and the economist say this is building blocks and next level down and human needs and incapability so looking at the importance of education which I know always raise before, again another issue raise before women's empowerment agenda and equality and also looking at health issues. Then next level below that is the resource triad. So looking at issues of food and agriculture with population growth is going to be another issue, looking at water insanitation and also energy and climate. And, finally really being topic of the today is being enabling the environment. So again making reference to peace stability infrastructure and technology and my favourite of course being good governance and human rights.

An interestingly again touching on Professor Fallon and Professor Gerken points' earlier today the concept of governments vis a vis of the good governance. So really being the rule of law vs rule by laws, obviously we trying to promote a good governance being the rule of law.

And that is really done through efforts with anti-corruption, the rule of law and also respect for human rights as well. And really does service the bedrock for financial, social and environmental development. And just to make a point here is well terms of the consistency. A lot of these issue areas that we highlight are already items that we are working on it in the Global Compact. And also in conversations that UN Member states are having now. So that is quite encouraging. Just as a sort of convenient aside, this is also consistent as you can see to right of the slide with the definition of corporate sustainability that we have which is around obviously financial, social, environmental and ethical considerations.

So what is good governance through anti-corruption? You can see definition made by a Ban Ki-Moon. I think we've covered quite extensively. Another interesting rule of law index was from the World Justice Project that was released earlier this year and they measure how the rule law is experienced by everyday citizens. So we can speak to the rule of law as legal professional in a very esoteric way. And so we really need to distil what that means everyday people. So the world Justice Project goes out on the ground and asks what's important to them and one of the categories of they cover to ease absence of corruption. And as I think this is also been touched on before but clearly the existence of corruption in a giving state leads citizen to believe that its government is up for sale. As a consequence they lose trust in its leadership and its institutions and of course the political system more broadly which obviously impedes the right to vote as well.

In terms of the relevant to business another interesting survey just came out instantly was the Dow Jones' state of Anti-Corruption Compliance and highlights Juergen's point which is that %50 percent of the company surveyed on 383 companies that was surveyed. Advise that would stop or delay or foray into emerging markets due to corporate related concerns. Such a very real, very tangible concern and obviously carries with lots of risk if businesses which we engaged in a particular region. So this touching on the relevance of the UN global Compact's involvement is through the tenth principle which was the last principle that was introduced and that came true in 2004 which is actually same time is the UN Convention Against Corruption. And really does reflecting acknowledgment by business in a shared responsibility for the elimination of corruption. An anti-corruption working group was established in that comprises chief compliance officers general council, company secretaries etc. And this was used obviously to define the needs of the business community in a lining and implementing anti-corruption related activity including but not limited to an Action Hub with a promotion of collaborative engagement and partnership to support multi-stakeholders efforts in eliminating anti-corruption and that is we can't over emphasize the importance of and they've been this raise to the top mentality as oppose to a race and to the bottom which unfortunately we have experienced in the past. And also a court action an appeal to private sector to governments that perhaps has some work to do to include anti-corruption it and good governance in the post 2015 Agenda. And this is really quite encouraging to hear Helena's comments as well as GRECO. So that is a great example have states is coming to get to addresses very issues. That's excellent.

So coming to my particular area of expertise is good governance through business of rule of law and again we have discussed this conception definition of the rule of law. I want go through again.

But it's important to not hear that now more than ever before it's a really interesting time but we hearing legal professionals rather academia even business professionals ask me about this concept of the rule of law. So this is a growing realization that is sanction force for sustainable any inclusive economic growth and it provides the foundation for respecting and supporting human rights environmental issues, labour rights and also anti-corruption efforts since, so I gain consistent with the ten principles. But among other things the rule of law promotes economic investment by lowering levels of corruption, encouraging civil or I should say, reducing civil unrest, increasing security of contracts and also importantly allowing for the timely, fair, transparent and predictable resolution of disputes if they arise. Also the rule of law creates opportunities with the expansion

of company's operations into developing an emerging markets, new resources, human capital and consumer market can also be leveraged.

Moderator Bill Bernhard: Can I interrupt again. You know, I listen to this then I say how do you know what the results are when you're going around the globe, you're dealing with hundreds probably of corporations and individuals and you don't know if they're doing anything or not. How do we know that this really is going to make a difference as far as bribery, corruption any of that I mean is there any way to measure that? Are you measuring it?

Cristina Koulias: So, in terms of the extent that we monitor performance if you will, for want of a better word we do have requirement from all the participants to complete upon signing up to the Global Compact to become a participant. Only anniversary of that signing day. They are required to submit what is called communication on progress. So and that is required every year thereafter. And effective what they does is they have to be an interest of full disclosure provide and update on how they are addressing to four key areas of the Global Compact. Now that said we appreciate that companies and SME's will be at varying levels of development. So we don't expect them to get full marks in these reports. But we want to see integral change. But there is actually an incremental development over time and with all due respect we do have limited resources so it is not like we do encourage companies to internal auditor or like external auditor review to report but what we do is, we do look at things periodically and check to see the quality of those reports.

Moderator Bill Bernhard: I have another question. If you look at any of these companies that have signed into to the compact and even giving in money and realize that they are doing very little. And you end up say you flunked, get out of here.

Cristina Koulias: Yes that's the short answer, absolutely. So we have gone through claims of pledge and we starting to going through more periodic claims if you will and has actually resulted in the expulsion quite number companies and SME's.

There is so much to do with the business community. And the opportunities to take risks cause innovation, particularly innovation in the new tech area is going to in my judgment open up vast opportunities for jobs, new employment, new education that can make a huge difference in the world. Otherwise we literally are going to end up what millions of young people who have given up or living in despair and say disruption is a lot better than the way we're living. That's the worst.

Cristina Koulias: So, how come business support the rule of law? The Secretary General announced this new initiative again in September last year for business for the rule of law which is exciting new global initiative around business community and mobilizing support for the rule of law. We are working with LexisNexis in the Atlantic Council and also with in consultation with the UN's Rule of Law Unit. To develop a framework on aiming to build a business case around business support of rule of law provide them with some guidance cause I'll craving guidance and also encourage actions are really trying to build a community in terms of action. This is in particular relevance of course in any area in business operates and it's also important to emphasize this is supposed to work as a compliment and not a substitute for government action. We are really excited because this is actually right in the planning process as we speak, so in the process of developing the consultations that will occur through the course of this year in various spots around the world and also hoping to launch by mid to late 2015.

I'll just give you a little bit a context we really have been encouraged because we have done some disk research and has a bit of disclaimed haven't substantial these examples. We have been able to extract some examples. They really resonate with us about how they promoting the rule of law. And just consistent with the the way we define support the rule of law. Four key areas so core business activities, strategic social investment and philanthropy, public policy engagement and advocacy and partnerships and collective action. So the first one you can say there is actually and interestingly DLA Piper, who assisted the government of Myanmar in order identify gaps in the rule of law, through drafting of the constitution and also looking at human rights international and criminal law. And that was sort of part of the core business activities if you will. The second one around strategic social investment in philanthropy is actually a consumer product. So, a cosmetics company in Avon, their foundation and they donated a significant amount of founds to Cornell University Law School, to establish the global centre women and justice. And they're working very closely with judges and the labour professionals, governments, and NGOs around the world, to eliminate gender based violence and also human trafficking. The third one the around public policy engagement advocacy is something that was manage with LexisNexis and interestingly with something coming out of the US. So even in developed states, it is really important to reinforce that message around the world of law, And they did some under took some advocacy efforts on the Prevention of Remedy associated human trafficking which resulted in the adoption of a uniform act to change the lives human trafficking victims across the US. And, finally this is actually a beverage company and they partnered with a government of Cameroon and including other businesses which is really important is well and NGO's, to establishment business coalition against corruption. So it's really encouraging see all of this activities on the way.

So again this is another phase; the really important thing we have noticed part of Global Compact and with due respect our profession. Unfortunately lawyers were not all that keen to engage with the Global Compact in its early days. But we're finding over the years on this growing recognition of the critical role that lawyer can apply in advance in corporate sustainability and in their business relationships whether they're private practice or whether they're in house counsel. So, as correlated to that the UN Global Compact increases its efforts to engage with legal profession and again with giving you another hand out of an outlining the activities that we have on the way. But I think more importantly to bring your to attention of a last two initiatives. The guide for General Council Corporate Sustainability is working with another major law firm on developing a guide for corporate council with respect to corporate sustainability. And that's working at the board level but also at the managerial level. And I'm really reinforcing and providing an opportunity I guess to highlight that lawyers can play an active role and as serve as a conscious of a corporation if you will. And we hoped to be able to more engaged in that space.

And finally something that we quiet interestingly exploring at the moment as we have pointed to special advisor like to explore the viability of building the capacity of lawyers to play a wider role in advancing corporate sustainability issues and through law schools in continuing legal education. So we really want to be out when power out of power of future lawyers. And I'm also existing professional to be able to advance today's issues.

And at my final comment that just looking the dressing the fundamentals. It is just important to highlight the economic development really does require social stability, dependable institutions and the bowl of rule of law. And there is very much call to action for governments to step up to the plan if you will and renew commitment to the UN in the Post 2015 Agenda which at its core depends on the rule of law. And it's part of that growing realization that public private partnerships are critical. And what law business complain that in addressing some of the world's broadening issues. So we can encourage social development and by extension economic development and so again highlighting the companies might have their own agenda. We want to make sure they do it in a sustainable way.

Just two final points that I would like to make is how to engage with the Global Compact. So highlight of the pyramid which has all of the issues that currently we are already actively engaged in and feel free to visit our website have look more at those. But I again cannot emphasize enough the importance of local network especially here in this context global network here in Turkey. In engaging and working with their own participant which I understand is about 180 participants, in working through these issues with respect to their own priorities. I thank you for your time. That was informative.

Moderator Bill Bernhard: Thank you Christina. Thank you very much for your attention.

Ana Konuşma / Keynote Speech

Lord Harry Woolf
Ingiltere Yüksek Mahkemeleri Önceki Baskanı
Former Lord Chief Justice of England & Wales

Herkese günaydın. Bu sabah bu salonda bu kadar geniş bir kalabalık gördüğüm için şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Dün harika bir etkinlik geçirdik. Bu, kısmen cömert ev sahiplerimizin yaptığı olağanüstü organizasyon sayesinde gerçekleşti, kısmen de sempozyumun ana konuları hakkında kapsamlı sunuşların ve katkıların yapılması sayesinde oldu. Şimdi müsaadenizle benden sonra gelecek seçkin konuşmacılara bir zemin oluşturmak için bu ana konuşma için hazırladığım konularda konuşacağım. Ama öncesinde buradaki büyük misafirperverliğe sığınarak sizlere en sevdiğim hikayemi anlatmak istiyorum.

Bir meslektaşım buna benzer bir etkinlik için Manchester'a gidecekmiş. Ancak talihsizliğe bakın, isimlerini sizin de duyduğunuzu tahmin ettiğim Manchester şehrinin iki takımının o gün maçı varmış. Maalesef, Manchesterlılar, Türkiye'deki bazı insanların olduğu gibi, futbola çok düşkün olmalarına rağmen, City'yi mi yoksa United'ı mı destekleyeceklerine bir türlü karar veremezler. Gerçi bu tercih bugünlerde giderek daha kolaylaşıyor. Neyse, arkadaşıma maçın olduğu ve kışın da soğuk ve sert bir günü olduğu düşünüldüğünde isterse etkinliğe gelmeyebileceği söylenmiş. Yaşlı bir eski yargıç olarak o şartlarda o kadar yolu Manchester'a kadar gitmek sanırım onun için bir hataydı. Bir şekilde seyahatten vazgeçmeyen arkadaşım şehre varmış ve istasyonda etkinliğe başkanlık edecek kişi tarafından karşılanmış. Konferansın düzenleneceği yere araba ile giderken kendisini karşılayan kişi, "Çok özür dilerim, ama benim gitmem gereken başka bir yer var." demiş. Sorun olmadığını söyleyen meslektaşım salona gitmiş ve salonda sadece bir kişinin olduğunu görmüş. Kendisi niyetlendiği üzere konuşmasını yapmış ve konuşması bittikten sonra salondaki tek dinleyici kendisine, "Sizin için sakıncası yoksa bekleyebilir misiniz?" demiş. "Neden?" diye sorunca meslektaşım, diğer kişi, "Çünkü ben de diğer konuşmacıyım." demiş.

Burada dördüncü ana konuşmayı yapmak üzere karşınızdayım ve işimin çok da kolay olmadığının farkındayım. Ancak hakkında konuşacağım konunun çok önemli olduğunu biliyorum. Birincisi, yargının bağımsızlığı meselesi, ikincisi ise adaletin bir diğer yönü olan hukuk devletini teşkil eden insan haklarını nasıl koruduğunuz. Bu iki konunun birbiriyle çok alakalı olduğunu düşünüyorum. Eski bir yargıç olarak adalet konusu hakkında çok kuvvetli hislere sahip olduğumu söylemem herhalde sizleri şaşırtmaz. Profesyonel yaşamımın tamamını adalet konusunu odaklandırmamın ardından en sonunda dava vekilliğinden çok daha uzun süre yargıçlık yapmış oldum. Doğal olarak, yargının iyi halde olması çok çok önemlidir. Dün konuşulanları dinlerken, yargı bağımsızlığının kültür ile olan ilişkisine yapılan vurgunun çok önemli olduğunu fark ettim. Buna dayanarak, bu konuyla ilgili ben de birkaç şey söyleyebilirim diye düşünüyorum. En azından kendi deneyimime göre yargının konumunun epey iyi olduğu İngiltere'de mesleğimi icra ettiğim için kendimi talihli görüyorum. Tabii ki bu tek gecede gerçekleşmedi ve benden önce gelen yargıçlar bunu sağlamlaştırdılar. Bizdeki hukuk sisteminin muhtemelen 13. yüzyıldan önce gelişmeye başladığını söylersem herhalde hata etmiş olmam. Belgelere geçmiş olsalar da yazılı olmayan Anayasa'yı doğuran iki önemli olay vardır. Bir tanesi Magna Carta'dır, ki gelecek yıl 800. yıldönümünü kutlayacağız. Magna Carta sadece dönemin monarşisi ile asiller arasındaki anlaşmayı kayıt eden bir belge idi. Bu kişiler farklılıklarını uzlaştırmak için bir yol bulmaya çalışıyorlardı. Ancak Magna Carta sadece İngilizlerin değil aynı zamanda Amerikalıların da özgürlüklerinin temeli oldu. Gelecek yıl 800. yıldönümünü kutlarken Magna Carta'ya saygılarını göstermek isteyen birçok Amerikalı avukat Londra ve diğer İngiliz şehirlerine akın edecek. Onlar, Magna Carta'da bildirilen ilkeleri bizden daha fazla ciddiye aldılar. Artık biz de Magna Carta'nın oldukça önemli bir belge olduğunu fark etmeye başlıyoruz.

Tarihteki diğer önemli olay ise "Habeas corpus"tur. Habeas corpus, birisi yanlışlıkla tutuklandığında bu kişilerin mahkemeye başvurarak kendilerini tutuklattıran kişinin bu tutuklamayı haklı çıkarmasını isteme hakları anlamına gelir. Ben görev yapıyorken Habeas corpus hala mahkemeler tarafından öncelik verilen bir başvuruydu. Bu tür davalara, habeas corpus başvurularına bakan mahkemeler mahkeme emrinin çıktığı günün hemen ertesinde konuyu inceler ve nihai kararı veremeseler dahi en azından bir ara tedbir kararı verirler. İhtilaflı konuların birçoğu devam etse de mahkemeler bu başvuruları kesinleştirmeden konuyu kapatmazlar. Ve, bu, yargının rolünün öneminin ve yargı bağımsızlığının gerçek bir sembolüdür, aynı zamanda şimdi konuşacağımız hukuk devletinin de rolünü vurgulamaktadır.

Hukuk devleti ile ilgili olarak, dün de duyduğunuz üzere, bu ilke, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan değerlerin tam anlamıyla yasalaşması anlamına gelmektedir. Hukuk devletinin yansıttığı değerler bunlardır. Sanırım, kendi yargı dairemde, hukuk devletinin özünde bu değerlerin sürekli insanlara hatırlatılması gerektiği yeterince kabul görmemektedir. Bu sürekli hatırlatmayı İngiltere'de insan hakları yasası kapsamında yapıyoruz. Yasayı çıkaran o dönemki hükümetin bakanı mevzuatın belirli bir kısmını sunarken bunun insan hakları yasası ile çelişmediğini beyan etmek durumunda kalmıştı. İnsan hakları yasası, temelde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin bizim yerel mevzuatımıza uygulanmasından ibarettir. Bu da, bu hakların ne kadar önemli olduğunu gösteren açık bir semboldür. Ve, bu hakları sıkı sıkıya korumamız ve onlara değer vermemiz gerektiğini düşünüyorum.

Tüm yargı dairelerinde bu haklara uygun hareket edilmesi zaman zaman tartışmalar doğurmaktadır. Bunlar en başında vatandaşları korumak için tasarlanmış haklardır, ama tüm vatandaşları. Burada, ülkesinde belirli bir dönemde fazlasıyla sevilmeyen birisi olarak betimlenen ya da çok ciddi bir suçtan mahkum edilen vatandaşları da kastediyorum. Ancak söylediğim şeyin odak noktasında şu var: ne olursanız olun ve ne yapmış olursanız olun kanunun korumasından yararlanma hakkınız vardır. Kanunlar tarafından koruma istiyorsanız mahkemelere başvurabilmeniz ve meseleyi mahkemelerde çözebilmeniz gerekir. İhtilaflı olaya bağımsızca bakamayan mahkemelere gitmenin hiçbir anlamı yoktur. Saygıdeğer Vermont Başsavcısı dün göreve gelirken ettiği yeminden bahsetti. Benim ülkemdeki yargıçlar da benzeri bir yemin ediyorlar ve eminim ki Vermont'da edilen yeminin kökenine baktığımızda bunun ABD'ye İngiltere'den gittiğini görürüz. Bu yeminin özünde herkese eşit davranma zorunluluğu vardır. Yeminler sadece kelimelerden oluşuyor, ne önemi var ki? Yeni yargıçların İngiltere yargısında mesleğe başladığı birçok törene katıldım ve sizi temin ederim ki yargıçlar bu yemini ciddiye alıyor. Bunu kendilerinden istenen ve kendilerini etkileyen bir zorunluluk olarak görüyorlar. Dünkü konuşulanları tekrar ediyorum ama dün kültürün öneminden bahsettik ve bu bağlamda bence bu yemin kültürü yansıtıyor, aynı zamanda İngiltere'de yargıç olan kişilerin en derindeki tavrını sergiliyor. Hala yargıç olmak isteyen insanlar olduğu için gerçekten şanslıyız, çünkü mesleğin birçok olumsuz yanı var. Adeta vurulmak üzere orada hep hazır beklemektesiniz. Ya da gazetelerdeki ve medyanın bir kısmındaki keskin nişancılar sizleri hedef olarak sunabilirler. Bir kere yaşam tarzınızı değiştirmeniz gerekiyor. Davalara baktığınız ve ceza verdiğiniz bir şehirde istediğiniz gibi barlara girip çıkamazsınız. Maddi şeylere bu kadar önem verdiğimiz bu çağda İngiltere'de yüksek mahkeme yargıcı olmak için insanlar gelirlerinin en az %30'undan, hatta muhtemelen %50'sinden vazgeçiyorlar. Yine, sonradan çocuklar olunca bu mesleğin aile üzerinde de yükleri oluyor ve bu gerçekten büyük bir fedakarlık. Yüksek mahkemenin yargıç sınıfı arasına girmek için yapılan yarışa baktığımızda - ki bunun kökenleri Magna Carta'ya kadar gidiyor - birçok yetenekli insanın kendileri için daha rahat olabilecek bir kariyeri arkada bırakıp tek yönlü bu yolculuğa çıktığını görüyoruz. Bu yolculukta varacağınız tek yer yargıç olmaktır. Bu böyle devam ettiği sürece de adaletin ve yargıçların bağımsızlığının güven altında olduğundan emin olabiliriz.

Kendi ülkemde hiç kimse bir yargıca rüşvet vermeye teşebbüs etmez. Bunun sebebi, bir yargıcın rüşvet alabileceğinin hayal dahi edilememesidir. Bu gerçekten harika bir durum. Eğer böyle bir şey yaşanmış olsaydı herhalde haberdar olurdum, ancak ülkemde rüşvet aldığı için mahkum olan hiçbir yargıç hatırlamıyorum. Yani, rüşvet gerçekten olağandışı bir durum. Burada kültür, önünüze sizi yoldan çıkarabilecek şeyler sunmuyor ve insanlar yargının dürüstlüğüne o kadar çok güveniyorlar ki buna teşebbüs ederek sizi sınamıyorlar. Zaman zaman çok büyük servete sahip kişilerle ilgili davalara bakarken dahi durum değişmiyor. Bu çok önemli, çünkü davaya bakan yargıcın tarafsızlığına inanmazsanız verilen hükmün kalitesi sizi hiçbir zaman tatmin etmeyecektir. Medyaya ise hep şunu söyledim ve bunu yine tekrar etmek istiyorum, yargıçlara yüklenirken çok dikkatli olmanız gerekir, keza politikacılar da yargıçlara hücum ederken dikkatli olmalıdır, çünkü bunu yaparken bir yandan da halkın yargıya olan güvenin altını oyarlar. Ve bu güven bir kez sarsıldı mı onu bir daha tesis etmek oldukça zordur. İngiltere Yüksek Mahkemeleri Başkanı olarak görev yaparken yargının bağımsızlığı ve dürüstlüğünü zaten var olan bir şey olarak kabul edip görevimi icra ettiğim için çok şanslıydım. Buradaki bağımsızlık çift taraflıdır ve yargının bütününü kapsar. Bireysel olarak her bir yargıcın da bağımsızlığını içerir. Yüksek mahkemeler başkanıyken hiçbir meslektaşıma bir davada nasıl karar verecekleri yönünde bir şey söyleyemezdim. İster kürsüye yeni geçmiş genç bir yargıç olsun ister deneyimli birisi olsun bu durum değişmezdi. Kendi bireysel bağımsızlıkları vardı ve biliyordum ki onlara sadece kılavuzluk etmeyi önerebilirdim ama talimat verdiğim anda haklı şekilde bana tepki göstererek bunun sorumluluklarımı aştığını söylerlerdi. Bunun herkesin menfaatine olduğunu biliyoruz. Hükümet de bundan yararlanıyor, çünkü kanunları onlar, yani meclis geçiriyor. Ve, bu kanunları uygulayacak birileri olmalı. Savcılarla birlikte yargının benzer bir bağımsızlığı olmak zorundadır. Dolayısıyla, hükümetler de bunda gerçekten menfaat sahibidir. Aynı şekilde, terazinin diğer tarafında ise bireylerin bunda menfaati vardır. Bu gerçekten çok önemlidir ve hepimiz biliyoruz ki yargı bunu tek başına başaramaz.

Öncelikle, hükümete danışmanlık görevindekiler ile bir ortaklığımızın olduğunu düşünüyorum. Bu görevdekilerin ağır bir sorumluluğu vardır. Hükümetin hukuk birimi ile kariyerim esnasında çok yakın çalışma imkanı buldum ve az önce bahsettiğim dürüstlüğün onlarda da bulunduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Belki zaman zaman sundukları tavsiyeler doğru değildi ancak görevim esnasında onların dürüstçe danışmanlık yaptığından ve dün burada bahsettiğimiz önemli görevi yerine getirdiklerinden hiçbir zaman şüphe etmedim. Benim tanık olduğum durumda onlar yargıçlara destek oluyorlardı, ancak avukatlar da aynı şekilde onlara destek olmaktaydı. Avukatların dürüst olması da çok kritiktir. Çünkü şayet onlar mevcut hukuk sistemi içerisinde mesleklerini doğru şekilde icra etmezlerse yargıçlar davaları yanlış algılayacaklarından yanlış kararlara varabilirler. Bu da halkın gözünde yargının itibarını sarsacaktır. Bu meslek grubuna kesinlikle ihtiyacımız vardır ve onlar da bizlerin taleplerine cevap vermektedirler. Dahası, yeni yargıçlar da bu avukatlar

arasından yetişmektedir. Dolayısıyla, konuya bu yönden bakılmalıdır. Avukatlık mesleğinde geleneksel bir dürüstlüğün bulunduğunu da belirtmek isterim.

Bugün burada dinleyiciler arasında birçok öğrencinin bulunduğunu görüyorum. Sizlere şunu söylemek istiyorum: "Mesleki standartlarınıza ilişkin sizlere anlattığım şeylerin önemini kavramanız gerekmektedir." Sanırım kendi öğrenciliğimle kıyasladığımda günümüz öğrencilerinin bu standartları muhafaza etmesinin daha zor olduğunu söyleyebilirim, çünkü hayat daha karmaşık ve onların maruz kaldığı baskı daha yoğun. Bu mesleki standartlar çok önemlidir ve bunlar aynı zamanda yargıya nasıl bakıldığını da etkilemektedir.

Konuşmamın bu kısmında ise kısaca hukuk devleti ilkesinin nasıl korunacağından bahsetmek istiyorum. Bana göre biraz önce yargı hakkında söylediğim şeyler hayati önemdedir. Madalyonun öbür yüzünde ise durum şudur: şayet yargıçların ve mahkemelerin bağımsızlığı olmazsa kağıt üzerindeki hakların değeri, yazılı oldukları kağıtlar kadar dahi olmayacaktır. Ancak madalyonun her iki yüzü de tam olursa durum bir anlam ifade edecektir ve değerli olacaktır. Tabii ki, mahkemelerin kararları hakkında tartışmalar olabilir ve zaman zaman mahkeme kararlarının kabul edilmesi zor olabilir. Bu noktada hükümetler de zorlanabilir, özellikle de bugün yine hakkında konuşacağımız Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gibi uluslararası bir mahkemeden bahsediyorsak. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin gerçekten etkileyici bir kurum olduğunu düşünüyorum. Sorumlu oldukları 47 yargı dairesinin tamamıyla nasıl ilgileniyorlar, gerçekten bilmiyorum. Bir dönem onlara yardımcı olmaya çalıştım, ancak müdahil olduğum iki raporda onlara pek de yardımımın dokunduğunu sanmıyorum. Esasen, onlar da tıpkı İngiliz yargısı gibi eleştirilere uğruyorlar, ancak muhtemelen onlara yönelik eleştiriler daha yoğun, çünkü sadece küçük bir kısmından sorumlu olduğunuz bir mahkeme ile alay etmek veya onu eleştirmek daha kolaydır. Ancak, bu kurumun temelindeki prensip de aynıdır. Bir mahkemenin kararlarını beğenmezseniz hukuk sisteminin size sunduğu temyiz yollarının tamamını kullanabilirsiniz. Ancak hükümetler olarak ya da bireyler olarak kararlar lehinize olduğunda alkışlayıp aleyhinize olduğunda karardan sorumlu kişiye saldıramazsınız. Adalet hiçbir zaman mükemmel olamayacaktır, ancak elimizden gelenin en iyisini yapabiliriz, ve bunu yaptığımızda da halk adaleti kabul edecektir. Bahsettiğim standartların bütün itibarıyla iyileştiğini ve çoğu ülkenin adalet sistemini sürekli olarak iyileştirdiğini vurgulamak istiyorum. Ve bunu söylerken küresel ölçekte düşünüyorum. Sözlerimi sonlandırmadan önce birkaç noktanın daha altını çizmek istiyorum.

Hukuk devleti ilkesi uluslararası niteliğe sahiptir. Tüm yargı dairelerinde birebir aynı olmayabilir, ancak yine de uluslararasıdır. Dünyanın çoğu ülkesinde bu ilke mükemmel şekilde uygulanmayabilir fakat bu ülkelerde yargı sisteminden sorumlu kişiler ile konuştuğunuzda onlar size hukuk devletini ayakta tutmak için ellerinden gelenin en iyisini yaptıklarını söyleyeceklerdir. Konunun uluslararası yönünü yakın zamanda verdiği bir seminerde Ülke Önceki Başsavcısı Soli Sorabjee harika şekilde açıklamıştır. Şimdi müsaadenizle onun sözlerini hızla okuyacağım: "Hukuk devleti ilkesinin temelinde batılı ya da doğulu ya da kuzeyli ya da güneyli bir unsur yoktur. Hukuk devleti; ister doğulu ister batılı olsun medeni demokratik toplumların, o olmadan hukukun zorbalık olacağı özgürlük derecesi ile yine o olmadan özgürlüğün izne tabi bir şeye dönüşeceği hukuk derecesini bir araya getirme arayışını temsil etmektedir." Yüksek Mahkeme'de görev alan seçkin Hintli yargıcın sözlerine göre hukuk devleti insanlığın bir mirasıdır, çünkü kendisi temelde yatan mantığı oluşturur, bu da dünyanın her yerinde insan haklarına ve insan haysiyetine olan inancı temsil eder.

Sözlerimi tamamlarken dikkatinizi çekmek istediğim bir diğer husus yargıçlığın hiç de kolay bir iş olmadığıdır. Özellikle günümüzde zaman zaman doğru cevabın ne olduğu konusunda çok büyük zorluklarla karşılaşabilirsiniz. Örneğin, İsrail gibi küçük bir ülke insan haklarına nasıl yaklaşacağını rasyonelleştirmede ciddi zorluk yaşayabilir. İsrail'de çok saygıdeğer bir Yüksek Mahkeme Baş Yargıcı görev yapmaktaydı. Aharon Barak artık mahkemede çalışmıyor ancak kendisi başkanlık ettiği bir davada işkencenin tamamen yasaklandığı bir durumda vatandaşların güvenliğinin korunmasından endişe eden devletin güvenlik güçlerinin tavrı hakkında karar vermek durumundaydı. Güvenlik güçlerinin geriye sayan bir bombanın yerini bildiğini düşündüğü bir terör şüphelisi gözaltında ise bu durumda tabii ki güvenlik güçleri vatandaşları korumak için birazcık ama çok az işkence yapabilirlerdi. Fakat bahsettiğim yargıç bu konuda sert bir tavır takınarak "Hayır" dedi ve kararını şöyle açıkladı: "Bu demokrasinin kaderidir ve kesinlikle kabul edilebilir değildir. Düşmanları tarafından kullanılan yöntemler her zaman göz önünde ve açık olmayabilir. Ancak zaman zaman demokrasinin bir eli arkada bağlı iken savaşması gerekir. Yine de üstünlük demokrasidedir. Hukuk devletinin korunması güvenlik anlayışının da önemli bir parçasını oluşturur. Günün sonunda, bu tür zorlukların üstesinden gelinmesini sağlayacak sağlam ruh galip gelecektir." Hukuk devletine nasıl yaklaşılması gerektiğini açıkça ortaya koyan bu uyarı ile sözlerimi sonlandırmak istiyorum.
Teşekkürler.

Good morning everyone. I must say I am rather surprised to see so many of you here in this morning. We had a marvellous day yesterday. Partly thanks to the excellent arrangements made by host to be quite extraordinary in their generosity and partly because of the contributions we heard yesterday which seem to me over exhaustively covered the topics which we are primarily interested. But perhaps you will forgive me if I just say a few words about subjects I meant to talk about in this keynote address which is aimed to try to form up a platform for the other distinguished speakers who follow me. But will you forgive me because of hospitality I tell you my favorite story.

There was a colleague who is due to go to Manchester to give a talk for an occasion of this sort. He had the misfortune to choose the day, when two teams, that you might have heard about, who are in Manchester where playing against each other. Unfortunately although the Manchurians deeply devoted to football, as some people in Turkey are, as well, they can never make up the mind as to whether they are supporting City or United, it's becoming easier at the moment. Anyway my friend was told of the clash and perhaps it was better if he did not come, under the circumstances, as winter was cold and nasty and to make all the way up to Manchester as an elderly former might be mistake. He would not be put off so he set off on his journey. He was met in the station by the person who is meant be chairing the lecture. In the car journey to the place where the event is take place he said, "I am awfully sorry but I have got another engagement I have to go to." And, the colleague said fine. He went to the hall and found only one person there. So he made his speech as he intended to. When he finished the sole member of the audience said "Would you mind waiting?" and he said "Why?" and the person who sitting there said "I am the other speaker".

Anyway, this is the fourth series of keynote addresses and the task making a keynote to address is a difficult in those circumstances. But what I got to say is very important. It is about the questions which really go to the heart of the subject in my mind. First of all, the question of the independence of the judiciary. And, secondly, the other aspect of justice and that is how you protect human rights which go into making rule of law. I regard two of issues very closely related. As the former judge you won't surprise as I feel particularly strongly about the justice issue. Having diverted the whole of my professional life to the issues of justice and I spent more times as a judge eventually then as a practitioner. Naturally the well-being of the judiciary is extremely important. And what came over to me yesterday which was I thought very important, the point was made in relation to the independence of the judiciary about culture. And I think the because of that I may be able to say something one of two things which might be have some relevance. We are singularly fortunate in the UK that the standing of the judiciary is on my experience exceptionally high. That is something which hasn't happened overnight it has been hardened by the judges who preceded me. I like to say, I think I'm right in saying this, that we have a legal system which has been evolving probably before the 13th century. It has been early important matters which would became a part of an unwritten constitution although there in the document. One was Magna Carta which next year we will celebrate 800th anniversary. The Magna Carta was only a document which recorded an agreement between the monarchy of that time and the nobles. They were trying to find the way of compromising their differences. But Magna Carta became not only foundation of the liberties of the British but also of the Americans. When we celebrate our 800th anniversary next year, London and other parts of the UK will be swapped by American lawyers coming to pay homage to Magna Carta and they have taken the principles enunciated in Magna Carta most seriously we used to and that to say we are beginning to recognize that Magna Carta is extremely important.

And the other piece of history which is so important is 'Habeas corpus'. The idea that you can have a situation where somebody is being wrongly arrested and they can come to the courts and make the person who is responsible for the arrest justify that arrest. Suddenly when I was sitting, 'Habeas corpus' was still an application which was given priority by the courts. The courts who deal with that sort of application traditionally would take a case, an application of Habeas corpus, first thing on the day after the writ have been taken out and examine the circumstances and at least give an interim relief if they couldn't decide it finally. Majority of contestant matters would go but issue would be cease down by the courts and they would not let go until they determined that. And that was a real symbol of the importance of the role of the judiciary and independence of the judiciary but also a role of what we now talk about rule of law in our side it is.

And even with regard to rule of law as you heard yesterday the rule of law is really an enactment of the values contained now in Europe, in the European Convention of Human Rights. Those are the values which we reflect in the rule of law. And I think it is not properly recognized in my jurisdiction that the essence of the rule of law is that people should be constantly reminded of those values. The way in the UK which we achieved that constant reminding of those values is the fact that under the human rights act, the government of the day who is presenting legislation has to make a declaration by the minister who is presenting the particular piece of legislation that it does not conflict with the human rights act. The human rights act merely introduces into our domestic legislation the European Convention of Human Rights. And that is making a clear symbol and notice to all concerned as to the importance of those rights. And I feel that is something we should hold on to tight and value.

In all jurisdictions complying with those rights can at times be controversial, first of all the rights that are designed to protect the citizens. But all citizens. The citizen who had a particular time is highly unpopular in the country in question because he's been portrayed and probably was somebody who have been guilty perhaps of very serious crime. But in the heart of what I'm talking about is the fact that whoever you are or whatever you done you are entitled to the protection of law. If you are going to be protected by the law you must be able to go to a court and get a remedy from the court if you need to. There is no use going to go to the court where they don't look at what is happened independently. And we heard from the admirable Attorney General of Vermont yesterday his oath that he takes when he comes to the office. And judges in my country take a similar oath and I am sure if we look to the history of the one in Vermont it came originally from my country and was taken over to the States by my country. And it is the essence of that oath that you have got to treat everyone equally. But it is mere words, does it matter? I can assure I have taking part in many ceremonies involving the introduction of new judges into the judiciary of UK, judges do take it seriously. They do regarded as a mandate as to what is required of them and it influences them. We would said yesterday that repeating myself here and it was the culture which is important but I think that oath reflects the culture. But also those very deep into the attitude of people who become judges in the UK. We're very fortunate indeed, in fact the people still want to be judges, because there are really quite considerable downsides. You are there ready to be shot at and sometimes shooting is very uncomfortable. It is often crack shots who making a target of you in the newspapers or some parts of the media. You have got to change your lifestyle it is not so easy to wander into a pub as if you are a judge who visiting a town where your trial cases and imposing punishment. Perhaps a very singular area at a time when we attach so much importance to the material things is that most of the people becoming high court judges in the UK, are people who are giving up at least %30 and probably more than %50 of their income, if not more, to become a judge. And they, as we do today have children later we have to burdens our family that is very huge sacrifice indeed. Yet the competitions to become the class of judge and primary we talk about who is in the central of our system high court judge, who can traces history back to Magna Carta you can see that is quite remarkable we get this people of high talent putting behind them a career which going to be much more comfortable and taking the one way journey, and it is a one way journey to become a high court judge. And as long as that continues we can be assured the independence of justice and judges is safe.

The fact is nobody to my knowledge ever tries to bribe a judge in my country. And the reason is they know the unthinkable for a judge to take bribe. And that's a wonderful situation to be in. I can't recall any judge being convicted of taking bribes I can tell you if there is a case I should be aware of but I am not. So it would be very exceptional. The culture means you do not have temptations put your way and also not tested because the public have such a confidence in the integrity of our judiciary that they would not seek to try and do that. Even though sometimes dealing with cases all involving parties of immense wealth and immense resources. And that is critical because unless you believe in the objectivity of the judge who is hearing the case you'll never be satisfied with the quality of the judgment. And I would say and have said to our media in that situation you should be very careful when you launch an attack of the judges and certainly politicians should be very careful if they launch an attack on the judiciary. Because you undermining the public's confidence in the judiciary. Once you should undermine that confidence it is very very difficult to win it back. And that's why I think I was very lucky to be in a situation where I could take for granted the independence of integrity of my judiciary as chief justice. It is dual independence in relation to the body of the judiciary as a whole. It is also independence in relation to each individual judge. I could not as chief justice give orders to any of my colleagues as they how determined the case. No matter whether they were the newest judge on the block, or been well established. They were entitled to their individual independence and I knew that I could try and offer guidance but if I try to give orders, they would immediately react and rightly would react and protest that this is an overstepping to my responsibility. You know we should realize everybody benefits from that. The government has their benefits because they pass, of course the parliament passes laws. And some regard to enforce those laws, as the judiciary together with the prosecutors who must have similar independence. So the government has a real benefit. Equally, on the other hand of the scale, individual has the benefit of that. And this is something which is so important. But you know judiciary couldn't do it themselves.

I believe there's a partnership, first of all, between those who are engaged in the job of giving advice to government. They have a heavy responsibility. The government's legal service and I have a very close contact a part of my career I was with them, shared same integrity I talked about. Sometimes their advice was not right, more often perhaps should be the case but the fact they gave honest advice and perform the task we heard about yesterday, I had no doubt when I was a standing council. The situation is one where they support the judges, but so does the legal profession. The legal profession's integrity is critical. They must do the professional duty in our type of legal system because if they don't, the judge's will get thing wrong and they will come to wrong decisions. They would taint the judiciary in the eyes of the public. We have total reliance upon them and they respond to that reliance. They are also people who are primary sources of the new judges. So that's why that must be seen that light and that again it is very important.

You have a traditional integrity throughout the legal profession. I understand that a number of people in my audience today are students. What I would like to say to you is: "Recognise the importance of what I am saying about your professional standards." I think it is much more difficult for students today to maintain those standards when I was a student because life is so complex and the pressure which they are put under is so intense. Those professional standards are very important and they also affect how the judiciary is looked upon.

And second half of what I have been talking about, which would be very short a few comments, is how you protect the rule of law. And, in my view what I said about the judiciary is totally critical. The other side of the same coin, because unless you have independence of judges and courts to which you can have access, all rights on paper are not worth the paper they are written on. But if you have got two sides there and then it becomes very important. Of course there can be controversy and of course there will be difficulties in accepting, sometimes, the decisions of courts. Difficult for government and it is particularly difficult when it is an international court, such as Court of Human Rights which we will touch upon again here later today. The Court of Human Rights is really a very impressive institution. How they cope with the 47 jurisdictions to which they are responsible for overseeing, I don't know, I tried to help them, but I don't suppose I provided much help in two reports which I was involved. But they come in criticism just in the same way as the English judiciary. But, probably more intense because it's much easier to poke fun or criticism at a court which you are only small part responsible for. But the same principle lies behind it. If you don't like the decisions of a court, you are entitled to use all the rights of appeal the legal system gives you. But what you shouldn't do if you are a government or if you are an individual is to applaud the decisions if they were in your favor and abuse the person responsible if the decision is against you. Justice can never be perfect, but we can do our best and as long as we do our best public will accept it. I want to emphasize that the standards on the whole are improving all the time and justice systems in most countries are improving all time. And I have been talking in a global way. And, I want to emphasize, if I may, there are 2 or 3 things before I conclude my remarks.

The first is that the rule of law is international. It may not be precisely the same in all jurisdictions but it is international. And most countries of the world they may not do it perfectly, but in most countries if you talk to the people in charge of those countries' legal systems, they tell you they're doing the best to uphold the rule of law. On the international point, the matter was proved extremely well by a Former Attorney General, Soli Sorabjee, recently in a lecture that he gave and if you don't mind I am just going to read very quickly what he said. What he said is: "It needs to be emphasized there is nothing western or eastern or northern or southern about the underlying principle of rule of law. It has a global reach and dimension. Rule of law symbolises the quest of civilized democratic societies, be they eastern or western, to combine that degree of liberty without which law is tyranny, with that degree of law without which liberty becomes license." In the words of the great Indian judge in the Supreme Court, the rule of law is the heritage of all mankind because it is the underlying rationale, which is belief in the human rights and human dignity of all individuals everywhere in the world.

The other point I want to draw your attention in this concluding remarks is it is no easy business being a judge. Sometimes you have, especially today, huge difficulties in deciding what the right answer is. And a small country like Israel can have great difficulties in rationalising how to approach human rights. They had a very distinguished Supreme Court Chief Justice, called Aharon Barak. He is no longer president of the court and he had to deal with one case in which he was presiding on the absolute prohibition of torture in a situation where the security forces of the state are also concerned at the same time in protecting citizens. If a suspected terrorist is in custody, believed by the security forces to know where ticking bomb is hidden, surely in such a situation security forces can use a little bit of torture, little bit of torture to protect citizens. And he was able to take a firm line and say no and he explained why in these terms; "This is the fate of democracy and not all means are acceptable to it. And not all methods employed by its enemies are open before it. Sometimes democracy must fight with one hand tied behind its back. Nonetheless, it has the upper hand. Preserving the rule of law constitutes an important component of understanding of security. At the end of the day, the strengthened spirit that allows to overcome this difficulties will triumph." And, if I may, I bring those remarks to an end with that clear warning as to how you should approach the rule of law. Thank you very much.

4. Oturum / Session 4

4. Oturum

Bağımsız ve Etkin Yargı

Moderatör
Richard M. Berman
New York Federal Yargıcı

Gabriela Knaul
Birleşmiş Milletler Hakim ve Avukatların Bağımsızlığı Özel Raportörü

Prof. Işıl Karakaş
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargıcı

Prof. Lucian Mihai
Avrupa Konseyi, Venedik Komisyonu Üyesi;
Romanya Anayasa Mahkemesi Önceki Başkanı

Thomas Guddat
Özgürlük ve Demokrasi İçin Avrupalı Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı

Moderatör Richard Berman: Benim bu seçkin sempozyumdan anladığım, ekonomi ve hukuk konularındaki uluslararası uzmanların Türkiye Barolar Birliği ve eğitim enstitüleri ile bir araya gelerek Türkiye'de hukukun üstünlüğünü etkileyen halihazırdaki gelişmeleri değerlendirip tartışacakları ilk etkinliklerden biri olduğudur. Bugün burada sizinle birlikte bulunmaktan ve az bile olsa bu çalışmaya katkıda bulunacak olmaktan dolayı gururlu ve ayrıcalıklı hissetmekteyim.

Konumuz "Yargının Bağımsızlığı ve Etkinliği". Bu sorular sadece Türkiye için değil her demokrasi için kritik değerdedir. Korkusuz, sağlam, nitelikli, adil ve bağımsız bir yargı olmadan gerçek bir demokrasiden bahsedilemez. Bunlar bile yeterli değildir, tüm bunların yanı sıra, Hakim Woolf'un da belirttiği üzere, baroların, hakimlerin, hukuk fakültelerinin, medyanın ve tabi ki tüm vatandaşların yargının bağımsızlığını sürdürmek ve devam ettirmek için sürekli ihtiyatta olması gerekir. Dün duyduğumuz ve burada gördüğümüz üzere, tek adam iktidarının tersi olan hukuk devleti Türkiye'de tehdit altında olduğu bir sır değildir. Örneğin dün, özellikle bazı Avrupa Birliği temsilcilerinin Türkiye'deki gelişmelerden endişe duyduklarını öğrendik. Bu temsilcilerden biri Türkiye'nin geçen yıl patladığını dile getirdi. Ama, tartışmanın bir parçası olarak, aynı resmi yetkililer Türkiye'ye Avrupa Birliği üyesi olarak büyük ihtiyaç duyulduğunu ve Türkiye'nin çok rağbette olduğunu dile getirdiler, işaret ettiler. Ve kesin olan şudur ki bu kompleks ve çok boyutlu bir konu. Ayrıca bu her gün değişen dinamik bir konu. Ama, benim kişisel görüşüme göre, tartışmaktan utanmamak, kaçmamak gerekir. Önemli olan nokta şudur ki, bu konudan hepimiz birşeyler öğreniyoruz ve dersler çıkarıyoruz. Takdir edilen Amerika Yüksek Mahkemesi Hakimlerinden Sandra Day O'Connor'ın ve Hakim Woolf'un söylediği üzere, yargı bağımsızlığı kendi kendine gerçekleşmez. Yaratması zor ancak zarar görmesi ve yıkılması çoğu insanın düşündüğünden daha kolaydır. Ve inanıyorum ki kendisi ABD özelinde konuşmaktaydı. Dikkatinizi çekmek istediğim konu, ve eminim ki biliyorsunuz, Türkiye Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın bu konuda 25 Nisan'da yapmış olduğu konuşmada işaret ettiği etkileyici tespitleri okudum. Özgeçmişim ve ne üstüne çalıştığım hakkında kısaca konuşmak istiyorum. ABD'de genellikle çifte mahkeme sisteminden başka bir deyişle iki sistemden bahsedilir: Federal sistem ve her eyaletin kendi mahkeme sistemi. Ben iletişim hukukundaki, özellikle kablolu televizyon, Birinci Değişiklik ve medya erişimi, yıllar süren hukuki çalışmalarımdan sonra, ABD'de hem eyalet mahkemelerinde hem de federal mahkemelerde çalıştım; ilk olarak Vali Rudy Giuliani tarafından 1995'te atandığım New York Aile Mahkemesi'nde hakim olarak ve ikinci olarak da, şimdiki görevim, Senatör Daniel Patrick Moynihan'ın tavsiyesi ile Başkan Bill Clinton tarafından tayin edildiğim New York Güney Bölgesi Federal Bölge Mahkemesi hakimliğidir. Ek bilgi olarak, aile mahkemesi hakimleri 10 yıl için tayin edilirler ve 70 yaşına kadar görev süreleri yenilebilir ve bu federal veyahut bizim deyişimizle Article 3 hakimliği olup hayat boyu hizmet ederiz. İlerde zamanımız olursa, size az bilinen, ama sıra dışı olan federal hakimler tarafından son birkaç yıl içinde açılan yargısal tazminat konusunda bir davadan bahsedeceğim.

Yetenekli, tecrübeli, bilgili panelistler, avukatlar, profesörler bunların hepsini biliyorlar ve yargı bağımsızlığına ilişkin önemli öngörülerini sizinle paylaşacaklar. İsimlerini şimdi kısaca sizinle paylaşacağım; yargı bağımsızlığı üstüne bir ya da iki yorum daha yapacağım ve sonrasında onların görüşlerini dinleyeceğiz. Birleşmiş Milletler'in hakimler ve avukatların bağımsızlığına ilişkin özel raportörü Gabriela Knaul bizimle birlikte. Kendisi Brezilya'da tecrübeli bir hakim olup ceza adaleti uzmanıdır. Ve kendisi Brezilya yargısının bağımsızlığı ve etkinliği üzerine çeşitli çalışmalar yapmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türk hakimi Prof. Dr. Işıl Karakaş diğer panelist olarak bizimle. Kendisi ayrıca Aix-Marseille, Montpellier ve Strasburg Üniversitelerinde ziyaretçi öğretim üyesi olup İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi Fakültesi'nde Doçent Doktor'dur. Avrupa Divanı Venedik Komisyonu üyesi Prof. Lucian Mihai diğer konuşmacı olarak bizimle. Kendisinin görevi üye ülkelere hukuk sistemlerini Avrupa standartlarına taşımalarında yardımcı olacak tavsiyelerde bulunmaktır. Kendisi Romanya Anayasa Mahkemesi eski başkanıdır ve kendisinin hakem/avukat olması diğer başarılarının arasındadır. Ve Thomas Guddat, (MEDEL) Demokrasi ve Özgürlük için Avrupalı Hakimler üyesi, Alman-Polonyalı Hakimler Derneği Başkanı ve birçok başarısının yanında birçok mahkemede hakimlik yapmıştır. Bu panel, fikrimce, Türkiye'nin içinde bulunduğu akıntıda yargının bağımsızlığını ve etkinliğini yansıtacak yeterliliktedir. Kesinlikle mahkemelerin boşluğun içinde olmamasını takdir ediyorum. Ayrıca konunun yargıçlar tarafından idare edilecek politik içeriği de bulunmaktadır. Ve bu bağlamda politika olumsuz ya da aşağılayıcı şekilde değil aslında bir gerçeklik, kaçınılmaz bir durum olarak ele alınacaktır. Bu tartışmayı anlamak ve katılabilmek için Türk politik sistemini de anlamak gerekmektedir. Fakat yapmamız gereken şey, politik boyutta politikayı/politikacıları cesaretlendirerek yargı bağımsızlığını azaltmak, oyun devam ederken yeni kurallar koymak veya oyunun kurallarını değiştirmek olmamalıdır. Bana göre kesinlikle tek adam iktidarı hukuk devleti ilkesi ile değiştirilmelidir. Ayrıca kolaycı olmanın riskini elimde bulunan bir tablo ile açıklamama izin verin. Amerikalıların her konu için ellerinde bulunan beş temel ilke vardır ve ben de bağımsız ve etkin yargının temeli olarak gördüğüm bu ilkelere sahibim.

1) Kuvvetler ayrılığı; 2) Şeffaflık; 3) Hakimlerin son derece vasıflı olmaları gerekliliği; 4) İleri seviyede yüksek etik standart; 5) Hukukun üstünlüğünün savunulması ve tek adam iktidarının önlenmesi. Bu ilkeler hakkında şu anda daha fazla konuşmayacağım. Birinci, ikinci ve beşinci ilkeler hususunda bir-iki yorumum olacak. 3. ve 4. ilkelerin ise ne anlama geldiği aşikardır. Bağımsız yargının ilk ilkesi, şiddetle savunulması gereken, kuvvetler ayrılığı ilkesi (dün çok seçkin anayasa hukukçuları tarafından birinci panelde tartışılan kontrol ve denge mekanizması ile birlikte) olmalı ve hükümet organları tarafından bu ilkeye uyulmalıdır. Yargı bağımsızlığı tüm davaların adil bir şekilde, tarafsızca, eldeki verilere ve mevcut yasalara uygun olarak ve resmi kayıtlarla sınırlı olarak karara bağlanmasını ifade eder. Ve bunun gerçekleşebilmesi içinse yargısal karar sürecine ne yasama organından ne yürütme organından ne de kamuda bulunan bireyler tarafından bir müdahalede bulunulmalıdır. Karar dosyanın dört köşesi ile sınırlı olarak verilir. Sözde telefon adaleti veyahut dosyanın hakimi ya da davaya ilişkin tek taraflı görüşmeler söz konusu olamaz. Hakim Woolf'un da bahsettiği üzere kamu ve baro alınmış olan karara katılmıyor bile olsalar hakimin o kararı adil bir şekilde verdiğine inandıkları sürece o hakimi desteklemelidirler. ABD'de hükümetin diğer organlarının yargıya müdahalesini önlemek amacı ile bulunan iki önemli mekanizma bulunmaktadır. Bu mekanizmalar çoktur ama ikisi dikkat çekicidir. Bunlardan biri daha önce bahsettiğim, federal sistem içinde bulunan ömür boyu görevdir. Türkiye Anayasası da memuriyet güvencesinden bahsetmekte. Ancak Türkiye'deki hayat boyu görev güvencesi değildir. Ancak bizde bulunan ömür boyu görev federal hakimler için geçerli olup hakimler Anayasa'ya uygun olarak belli suçlamalar dolayısıyla görevden alınabilirler. Ayrıca yasama tarafından yapılan yasaların ya da yürütme ve yasama organları tarafından gerçekleştirilen eylemlerin Anayasa'ya uygun olduğunu denetleyen anayasal ve yargısal sistemlerimiz var.

İlke 2: Saydamlık: Sanırım bu ilkeyi bugün daha çok duyacağız ama bu ilke bahsetmeye değer, önemli bir ilkedir. Bu ilke gerek mahkemelerin gerekse yasama ve yürütme organlarının saydam bir şekilde işlemelerini ifade eder. Mahkemeler açısından bu ilke, özellikle önemli dosyalarda, kararların yazılı olmasını, açık, zorlayıcı olmasını ve kayıtlar ve ilgili yasal atıflarla desteklenmesini ifade eder. Kararlar ve diğer mahkeme dokümanları, ekleri kamusal olmalı, süreç zapta geçirilmeli ve kayda alınmalıdır. Mahkeme kayıtları kamusal denetime açık olmalıdır. İkinci olarak, şeffaflık mahkeme bağlamında, istisnalar mevcut olmakla birlikte duruşmaların kamuya ve basına açık olmasını ifade etmektedir. Ve üçüncü olarak, mahkemeler kamuya vekillik eden basının sürece dahil olmasını sağlamalıdır. Benim çalışmakta olduğum New York 7. Bölge'de istisnai olarak yüksek öneme sahip bazı dosyalar dışında önde gelen medya kuruluşları duruşmalara katılmakta ve devam eden işlemlerle ilgili olarak mahkememizde çalışmaktadırlar. Ayrıca hakimlerin Medya Erişim Komitesi bulunmakta olup amacı medya mensuplarının düzgün olarak mahkemede barındırılması olan bu komiteye ne yazık ki ben başkanlık etmekteyim.

3. ve 4. ilkeleri atlayıp 5. ilke hakkında bir kelime etmek istiyorum. Demokraside hukuk devleti ilkesi tek adam yönetimine baskındır. Ve sonra panelimize döneceğim. Açıktır ki bu ilke bahsettiğim diğer tüm ilkeler ile özellikle de kuvvetler ayrılığı ilkesi ile çakışmaktadır. Ama hukuk devleti ilkesi devleti tek taraflı ve rastgele yer değiştirilmesini, aktif bir şekilde soruşturmaları takip eden hakimlerin ve savcıların kovulmasını, polislerin görev yerlerinin değiştirilmesini, soruşturmaların durdurulmasını, mahkeme kararlarına saygısızlığı, her türlü iletişimin engellenmesini ve yargının domine edilmesini engelleyen ilkedir. Bu ilke bazı gruplara ayrıcalıklı davranırken bazılarını ise genellikle uygulanmayan kurallara göre cezalandırmaya karşı olmak anlamına gelir. Vazgeçilmez hukuk devleti ilkesi için 3 temel sütunun bulunduğu söylenir: 1) Hukukun uygulanması ve yasal enstitülerin kurulması, 2) Bu enstitülere kadro tayin edilmesi ve personelin işin uzmanı kişiler tarafından yetiştirilmesi ve operasyonel hale getirilmesi ve 3) Kamu, eski alışkanlıklarından ve hukuka yönelik olumsuz davranışlarından kurtulmalı ve hukuka, yargıya ve onların demokratik toplumluklardaki rollerine saygı geliştirilmelidir. Teşekkürler.

Şimdi panelistlere dönmek istiyorum. İlk olarak Gabriela ile başlayacağız ve konuşmalar bittikten sonra kendi içimizde kısa bir görüş alışverişinde bulunup soruları alacağız. Çok teşekkürler.

Gabriela Knaul: Seçkin meslektaşlarım, baylar ve bayanlar günaydın. İlk olarak beni bu etkinliğe, Hukukun Üstünlüğü ve Adalet Uluslararası Sempozyumuna, davet eden sponsorlara samimiyetle minnettarlığımı sunmama izin verin. Bu sıradışı etkinlikte bulunmaktan ve yargının bağımsızlığı ve etkinliği gibi önemli bir konu üstünde görüş bildirerek fikir alışverişinde bulunmaktan onur duyuyorum. Bugün Birleşmiş Milletler Özel Raportörü olarak hakim ve avukatların bağımsızlığı üzerine konuşacağım. Yetkilendirildiğim 2009 yılından beri, sürekli bir şekilde insan haklarını korumak, demokrasiyi, kuvvetler ayrılığını ve hukukun üstünlüğünü geliştirmeye yönelik çabaları artırmak için konunun paydaşları ile irtibat içindeyim. Yargı bağımsızlığının önemi uluslararası olarak kabul edilmiş olup devletlerin büyük bir çoğunluğunun anayasasında, haklar bildirgelerinde yerini almıştır. Uluslararası seviyede ise İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde, Kişisel ve Siyasal Haklar

Sözleşmesi'nde ve Yargı Bağımsızlığına İlişkin Temel İlkeler'de önemli bir yere yerleştirilmiştir. Adalet sisteminin düzgün bir şekilde işleyebilmesi için savcı ve avukatların üstlenmiş oldukları fonksiyonları serbestçe düzgün bir şekilde ifa edebilmeleri gerekmektedir. Bu aktörler için uluslararası güvenceler Avukatların Rolü Üstüne Temel İlkeler ve Savcıların Rolü Üstüne Kılavuz'da mevcuttur. Bağımsız yargıya ilişkin özel gereklilikler daha detaylı bir şekilde Avrupa Konvansiyonu İnsan Haklarının Korunması ve Temel Özgürlükler Madde 6' da, İnsan Hakları Amerika Konvansiyonu Madde 8'de, İnsan Hakları Afrika Sözleşmesi Madde 7'de düzenlenmiştir. Birleşmiş Milletler'deki görevim sırasında yargının bağımsızlığının, tarafsızlığının ve objektifliğinin gelişimine ilişkin ilham verici pek çok çalışma ile karşılaştım. Gerek bireysel olarak gerekse bağlantılarım doğrultusunda şunu ifade edebilirim ki hakimler, savcılar, avukatlar, uluslararası çabalarda, yargı bağımsızlığını sağlamanın buna bağlı olarak da adil ve etkin bir adaleti güvence altına almanın anahtar aktörleridir ve bu şekilde görülmelidir. Bununla birlikte görevim sırasında bir çok kez yargı bağımsızlığının ihlal edildiği ile de karşılaştım. Çeşitli şikayetler aldım ancak çoğunluğu müdahaleye, tehdide, baskıya ve saldırıya, rastgele alıkonmalara, işkenceye, küçültücü müdahaleye, mahkeme dışı infaza ve insan hakları ihlallerine ilişkin olup adalet sisteminin aktörlerine karşı işlenmiş olan eylemlerdi. Buna ek olarak adil yargılanma hakkının ve hakka yönelik garantilerin ihlaline, yasaya aykırı atamalara, adalet mensuplarının yoksullaştırılmasına ve yargı bağımsızlığını etkilemek için yasama kuvvetinin suiistimaline ilişkin şikayetlerde söz konusu idi. Birkaç dosya paylaşmama izin verin: 2010 yılında Sırp Hükümetine gönderilen bir şikayet mektubu ile Yüksek Hukuk Kurulu tarafından "Hakimlerde Hukuk" şeklinde isimlendirilen hukukun yürütülmesinden sonra, 837 hakimin bir daha tayin edilmemesi istendi. Sırp hakimlerin görevlerinin sonlandırılması açık bir şekilde hakimlerin görev güvencelerinin ve görev yeri garantisinin ihlali olup uluslararası insan haklarına ilişkin standartlara da sınır getirmiştir.

2012 yılında birimim, El Salvador'da yargı bağımsızlığına müdahale edildiği iddialarına cevap verdi ve Yüksek Mahkeme'ye yapılacak hakim tayininde uluslararası standartların ihlal edildiğini rapor etti. Daha da özelde kaygı verici olan husus Yargı Teşkilat Kanunu'nu reformuna ilişkin olan, Yasama Meclisi tarafından kabul edilen, reformların Yüksek Mahkeme'de ikiliğe sebep olduğu, adalet yönetimine köstek olacağı ve hukukun üstünlüğünü, kuvvetler ayrılığını ciddi bir şekilde tehlikeye soktuğu idi. 2012 yılındaki birimim tarafından düzenlenen Merkez Amerika Bölgesel Danışma Toplantıları sırasında vurgulandığı üzere, Nikaragua özelinde Yüksek Mahkeme atamaları politikadan önemli ölçüde etkilenmişti. Özellikle hükümet danışmaya, onaya veya desteğe ihtiyaç duymaksızın anayasayı reforme etmek ve devlet görevlilerini tayin etmek için gereken çoğunluğa sahip idi. Aynı ülkedeki bir diğer kaygı ise, yargı da dahil kamudaki pozisyonların dönemlerinin dolmuş olması idi. Örneğin görev süresi sona eren yüksek yargı mensuplarının işlemlerine devam etmekte idi. Zira yeni bir seçme ve atama sürecini başlatacak politik istek söz konusu değildi ki bu durumda yargıdaki aktörlerin mesleki güvencelerini ve yargı bağımsızlığını ihlal eden bir durumdu. Ayrıca 2012 yılında Sri Lanka hükümetine gönderilen yazıda, Yüksek Mahkeme Başkanı Bayan Shirani Bandaranayake'ya yönelik suçlamalar ile birlikte adil yargılamanın ve kanuni sürecin ihlaline, avukatlara yönelik saldırı ve tehditlere yönelik şikayetler dile getirilmekte idi. Avukatlara yönelik gerçekleşen çeşitli saldırılar, söylendiğine göre, onların, baroların yargının ve özellikle Yüksek Mahkeme Başkanı'nın bağımsızlığına yönelik destekleriyle alakalı idi. Yüksek Mahkeme Başkanı'nın görevini kötüye kullanması ve rapor edilen saldırılar, iddia edildiğine göre, hukuk mesleğine yapılan saldırılar, Sri Lanka'da yargı sisteminin bağımsızlığına müdahale tehditlerinde daha geniş bir yer aldı. 2013 yılında Mart ayında, Guatemala Hükümeti'ne gönderilen yazıda avukatlara, hakimlere, savcılara ve ülkedeki diğer aktörlere yönelik aşağılayıcı ve şiddet içeren davranışlar dile getirildi. Dile getirilen kaygı, adalet sistemi içinde bulunan aktörlerden kriminal dosyalar üstünde çalışanların (özellikle yolsuzluk, insan hakları ihlalleri ve insanlığa karşı suçlar) daha büyük bir risk ve sosyal baskı altında bulundukları, şiddet, aşağılaman en çok etkilenenleri oldukları idi. Aynı yıl, yine aynı devlete Asliye Ceza Mahkemesi Başkanı Bayan Yassmin Barrios'a yönelik ölüm tehditleri ve aşağılamalara yönelik yazı gönderildi. Bayan Barrios yüksek risk taşıyan dosyalar ile başa çıkabilecek yeterlilikte olan ve 2013 yılında soykırım ve insanlığa karşı suçlar ile ilgili olan, istihbarat şefi Jose Mauricio Rodriguez Sanchez'in de taraf olduğu dosyada hüküm verecek olan hakim idi. İddia edilene göre, ölüm tehditleri almaya başladı ve korunmasından sorumlu olan görevliler mazeret dahi olmaksızın görevden alındılar. Amerikalılar Arası İnsan Hakları Komisyonu, onu koruyucu tedbirler sağladı. Temmuz 2013'te, birimim Macaristan'da Anayasa'da değişiklik getiren, yargı bağımsızlığı üstünde 4. değişikliğine ilişkin olumsuz sonuç iddialarına, iddiaya göre, değişikliğin çeşitli düzenlemelerinin yargı sisteminin bağımsızlığına ciddi müdahaleler oluşturduğu için rapor hazırladı. 4. değişiklik daha önceden Anayasa Mahkemesi tarafından anayasaya aykırı bulunan yasa koyucunun inisiyatifini yasalaştıran veya aykırılığa ilişkin şüphe uyandıran hükümler içermekteydi. Daha evvel anayasaya aykırı bulunan değişiklikler ile parlamento çoğunluğu Macaristan'ın en yüksek yargısal organının almış olduğu kararları bozma yetkisine sahip oluyordu. Ağustos 2013'te, Honduras hükümetine yargı bağımsızlığına ilişkin bir konu dolayısı ile suikasta uğrayan bir hakime ilişkin ortak bir başvuru gönderilmiştir. Ms. Mirye Efigenia Mendoza Pena El Pregreso'da hakim olup aynı zamanda Hakimler İçin Demokrasi Derneği'nin sekreteriydi. Kendisi yargı ve demokrasiye olan adanmışlığı ile bilinmekte idi ve başvuru tarihine kadar, suikasta ilişkin başlatılmış soruşturmaya ilişkin herhangi bir bilgi mevcut değildi. Honduras'ta adli hizmet gerçekleştiren aktörlerin güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin eksikliğine ilişkin endişeler dile getirildi. Aynı yıl ocak ayında, Honduras Yüksek Mahkemesi'nin Anayasal dairesinden Ulusal Kongre tarafından politik nedenlerle 4 üyenin alınmasına ilişkin işlemde endişeler dile getirildi. Ekim 2013'te Maldivler'de ilk derece mahkemelerinin bağımsızlığına müdahale ve baskı ile yapılan saldırılar dolayısı ile reaksiyon gösterildi. Bu olayda duruma ilişkin veriler Maldivler'de yargı bağımsızlığına yönelik ciddi müdahalelerin varlığına işaret etmekte ve özellikle endişe edilen ise, bu durum ülkenin en yüksek yargısal otoritesinden kaynaklanmakta idi. 2013'te birimim ayrıca Arjantin'de parlamento tarafından onaylanan, yargıda reform olarak nitelenen ve fakat yargı bağımsızlığına müdahale anlamına gelen 4 değişikliğe ilişkin olarak da reaksiyon göstermiştir. Bu 4 değişiklikten biri Yargısal Konsey'de reformu düzenlemekte iken bir diğeri devletin taraf olduğu anlaşmalarda ihtiyati tedbiri düzenlemekte idi. İddialara göre, bu iki değişikliğin Arjantin'in taraf olduğu uluslararası anlaşmalarca değer atfedilen yargı bağımsızlığı ilkesine aykırılık teşkil eden hükümleri mevcuttu. Özellikle Yargı Konseyi'ne adayların seçiminde iki politik partinin etkili olacak olması üyelerden beklenen bağımsızlığı ciddi anlamda etkileyecek nitelikte idi. Yine aynı şekilde devlete karşı söz konusu olacak ihtiyari tedbirin kullanımına ve süresine ilişkin sınırlama getiren düzenleme de adalete erişim hakkını ciddi şekilde sınırlamakta idi. Tasarılar, maddeleri kuvvetler ayrılığını, ulusal Anayasayı ve kurulan temel uluslararası standartları ağır şekilde etkilemekte olduğundan, yargı bağımsızlığına yasama ve yürütme tarafından yapılan müdahalelerin açık bir örneğini teşkil etmektedir. Sonuç olarak, bir diğer önemli husus ise, Venezuela hakimi Maria Lourdes Afiuni Mora'ya ilişkindir. Kendisi Birleşmiş Milletler Keyfi Alıkonmalara İlişkin Çalışma Grubu'nun tutuklama ve gözaltına ilişkin önerilerini Venezuela vatandaşı lehine uyguladığı için 36 ay hiçbir suçlama olmaksızın alıkonmuştur. Hakimin tutuklanması ve şartlı salıverilmesi Venezuela'da yargı bağımsızlığına ciddi ve aşırı bir müdahale etmektedir. Bahsettiğim örneklerin de gösterdiği üzere, yargıya yönelik her türlü müdahale, baskı, saldırı dünyanın her yerinde mevcuttur. Bununla birlikte en önemli ortak nokta kuvvetler ayrılığının uğramakta olduğu erozyondur. Yargının bağımsızlığı ve özellikle hakim ve savcıların seçim, tayin, görevden alma, transfer işlemleri dolayısı ile gücün toplandığı yer önem arz etmektedir. Bu bağlamda, yargı kuvvetler ayrılığının garantörü olarak yasal sınırlar içerisinde devlet organları tarafından işlenen ihlallerin önlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Kuvvetler ayrılığı ilkesi devlet organlarının birbirine entegre bir şekilde fonksiyonunu amaçlayan, bu organlar arasındaki çatışmayı önleyecek, kuvvetlerin suiistimaline izin vermeyecek karşılıklı denge ve kontrol esasına dayalı bir sistem kurmayı hedeflemektedir. Buna ek olarak hakların icra edilmesi tamamen düzgün bir adalet sistemine, bağımsız, tarafsız, objektif yargısal aktörlere ve bu aktörlerin rollerini gereği gibi yerine getirmelerine bağlıdır.

Değerli misafirler, hukukun üstünlüğü ilkesi geniş kapsamlı bir ilke olup 2004 yılında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından şöyle tanımlanmıştır, "Tüm bireylerin, enstitülerin, özel ve kamu tüm kurumların, kuruluşların ve hatta devletin kendisinin dahi kamu önünde hazırlanmış, eşit şartlarda ve bağımsızca uygulanan, uluslararası insan haklarına ve standartlarına uygun hukuk karşısında hesap verebilir olduğu sistemdir." Hukukun üstünlüğü ilkesi yargısal aktörlerin ve tüm hukuk sisteminin hesap verebilir konumda olmasını gerekli kılar. Bunun içinse adalet sistemindeki saydamlık büyük önem arz etmektedir. Aklımızda bunu tutarak, 2013 yılında İstanbul'da yapılan 2. Uluslararası Yüksek Mahkemeler Toplantısı sonunda Yargıda Saydamlık İstanbul Deklarasyonu kabul edilmiştir. Bu Deklarasyon yargı prosedürlerinin kamu önünde başlatılmasını, hak arama hakkına kolay erişimin garanti altına alınması gerektiğini ilan etmiştir. Saydamlığa ek olarak, cezadan muaf olmaya karşı olan savaş ve hesap verme mekanizmaları hukukun üstünlüğünü kuvvetlendirmede ve demokrasinin yükseltilmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Gerçekten de eğer adalet etkin olacak ise hem bağımsız hem de entegre olmalıdır. Sonuç olarak, kamu güvenine dayalı yargısal bağımsızlık yargısal fonksiyonların yerine getirilmesinde, kaynakların doğru ve soyut olarak paylaştırılmasında ve hatta doğru yönetiminde yasallık bağlamında sorumluluğu gerektirmektedir.

Değerli meslektaşlarım, hepimizin bildiği üzere, Türkiye'deki halihazırdaki gelişmeler yargı bağımsızlığı konusunda ciddi endişeler uyandırmıştır. Bu bağlamda şunun altını çizmek isterim ki, yargısal bağımsızlık diğer unsurlar ile birlikte hakim ve savcı atamalarının açık, tarafsız, objektif kriterlere dayalı olarak yapılmasını, yaş haddi ya da ofisteki süreleri doluncaya kadar mesleki güvencelerinin olmasını, adil ve objektif kriterlere göre terfi ettirilmelerini, transfer edilmelerini, kıdemlerinin durdurulmasını ve gerçek anlamda yürütmenin ve yasamanın müdahalesinden bağımsız olmalarını gerektirmektedir. Yasamanın ya da yürütmenin, yargı üzerindeki her çeşit müdahalesi veyahut kontrolü ülkedeki yargısal bağımsızlığının özüne aykırılık teşkil etmekte ve demokrasi ve hukukun üstünlüğünü önemli ölçüde etkilemektedir. Şunun altını çizmekte önem vardır ki, yargısal aktörlere

yönelik herhangi bir disiplin işlemi ya da ceza ancak görevleri ile bağlantılı yetersizlik, davranış nedeni ile olmalı, rastgele bir şekilde değil, yasal sınırlar içinde uygulanmalıdır. Bu tür disiplin işlemleri ve cezaları yargısal aktörlerin de etik ve mesleki kurallara uygun davranmaları gerektiğinden bu kurallara aykırılık halinde aklanabilir. Buna rağmen adli fonksiyon ifa edenlere ilişkin disiplin ve cezai işlemler, görevden almalar ve durdurmalar hızlı bir şekilde ele alınmalı, adil ve mevcut yargısal standartlar dahilinde değerlendirilmelidir. Dahası disiplin işlemine tabi durumdaki yargısal aktörler; masumiyet karinesi, gecikmeden yargılanma hakkı ve kendisini savunma veya seçtiği bir avukat tarafından savunulma hakkı gibi özel hukuk veya ceza hukuku yargılamasına konu olan her bireyin sahip olduğu haklara sahip olmalıdır. Disiplin işlemini yürüten idari organın kararı yayımlanmalı, erişime açık ve ücretsiz olmalıdır. Ek olarak, Yargısal Bağımsızlığa İlişkin Temel İlkeler'de de belirtildiği üzere bu tür kararlar bağımsız denetime de tabi olmalıdırlar.

Değerli misafirler, yargı bağımsızlığına ilkesinin saygınlığına yönelik pek çok tehdidin ve fırsatın olduğu bir dönemde bulunmaktayız. Fırsatlar arasında, yargısal bağımsızlığa ilişkin uluslararası güvencelerin sağlamış olduğu ulusal adalet sisteminin nasıl geliştirileceğine ilişkin açık öneriler sağlanması ve ulus ötesi dayanışma ve uluslararası işbirlikleri ve önemli tecrübe alışverişleri yer almaktadır. Bu bağlamda yargısal aktörler ulusal bazdaki yasal düzenlemelerin uluslararası standartlara uygunluğunu denetlemek gibi önemli bir görevi bulunmaktadır. İdari olan ve olmayan aktörler arasındaki işbirliği büyük öneme sahip olup yargı bağımsızlığını ve hukukun üstünlüğünü garanti eden uluslararası insan haklarına ilişkin standartların yayılmasında önemli rol oynayacaktır. Bu bağlamda bugün bu önemli etkinlikte sizinle birlikte bulunmaktan büyük memnuniyet duymaktayım. Bu etkinlik yargı bağımsızlığına ulaşmada ve onu desteklemekte bizlere düşen rolün önemini yansıtması bakımından önem arz etmektedir. Çok teşekkürler.

Prof. Işıl Karakaş: Efendim öncelikle, tüm katkıda bulunan kişi ve kuruluşlara böyle bir toplantıyı düzenledikleri için teşekkür etmek istiyorum.

Toplantımızın bu bölümünün başlığı, Hukuk Devleti ve Yargı Bağımsızlığı. Ben öncelikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ndeki Türkiye adına seçilmiş yargıç olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları çerçevesinde hukukun üstünlüğü yargı bağımsızlığı ilkesi ve Türkiye üzerine çeşitli tespitlerde bulunmak istiyorum. Şimdi iki bölümden oluşacak benim sunuşum. Öncelikle bir kaç içtihat vurgulamak istiyorum. Daha sonra da Türkiye ile ilgili bir takım yargının karşı karşıya olduğu sorunlar üzerinde vurgular yapmak istiyorum. Başında da yapısal sorunlar ve Türkiye'deki hâkimlerim zihniyet meselesi geliyor.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde öncelikle adil yargılanma ilkesi burada ön planda. Çünkü burada özgürlüklerin korunmasının ön koşulu, adil yargılanmanın temel koşulu bağımsız ve tarafsız bir yargı olması gerekiyor. Eğer böyle bağımsız ve tarafsız bir yargı tarafından özgürlüklerin korunması yerine getirilmiyorsa bu içi boş bir kavram olarak kalmaya mahkûmdur. Dolayısıyla demokratik bir devlette adil yargılanma hakkı hukukun üstünlüğünün hukuk devletinin temelidir. Bu özellikle mahkememiz tarafından 1979 tarihli Sunday Times vs UK kararından beri çok açık olarak ifade edilmektedir. Tabi hukuk devleti, hukukun üstünlüğü ilkesi sözleşmenin, Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin, tüm maddelerinin ayrılmaz bir bütünü. Ancak mahkemenin özellikle çıkardığı birtakım özel alanlar var. Hukuk devleti ilkesinin özellikle vurgulandığı birtakım alanlar var. Bunları burada gündeme getirmek isterim. Özellikle hukukun üstünlüğü çerçevesinde her şeyden önce 5. maddede düzenlenen özgürlük ve güvenlik hakkı. Yani, keyfi tutuklamalara karşı getirilen güvenceler. İkincisi ise biraz önce konuşmama başlarken bahsettiğim adil yargılanma hakkı. Bu da mahkemenin çok eski içtihatlarından beri gündeme getirdiği şeyler. 5. maddeye ilişkin olarak 1971 tarihli De Wilde, Ooms ve Versyp Belçika'ya karşı yer alan davası ve diğerinde de 1960 tarihli Lawless davasından beri ortaya koyduğu içtihatlar. Şimdi dolayısıyla demiştir ki; hukuk güvenliği ilkesi ve adalet her demokratik toplumun temelini oluşturur. Şimdi özellikle 5. madde yani özgürlük ve güvenlik ilkesi açısından tutuklulukla ilgili olarak 3. fıkrada yer alan derhal yargı önüne çıkarılmak, makul sürede yargılanmak ya da bu süre içinde serbest bırakılmak hakkı açısından mahkememiz demiştir ki; kamu iktidarının keyfi ve adaletsiz eylemlerine karşı korumanın sağlanması söz konusu. Şimdi, bu birinci konu. İkinci konu ise elbette yargının devletteki rolü hukukun üstünlüğünü devam ettirmek, bunu sürdürmek. Ve bu yargı sistemine güvenin, sabahki konuşmalarda Sayın Lord Woolf da ifade etti, kamunun yargıya güveni önemli ve bunun da en önceki temel koşulu yasaların öngörülebilir olması, ulaşılabilir olması ve devlet tarafından tutarlı bir biçimde uygulanması gerekir. Değişken uygulamalar, değişen hukuki durumlar, hukuk güvenliği ilkesini bozar. Legal Certainty dediğimiz hukuk güvenliğinin temelini oluşturmalıdır bu yasaların nasıl uygulanacağının bilinmesi, öngörülebilir olması.

Dolayısıyla Hukuk Güvenliği İlkesi ikinci konumuz. Burada her şeyden önce bütün bu hukuki durumların değişken olmaması, istikrarlı olması bunu garanti eder ve kamunun da yargıya olan güveninin de temelidir

dedim. Şimdi burada mesela Türkiye'ye karşı verilmiş olan Ahmet Yıldırım kararını referans olarak vermek istiyorum. 18 Aralık 2012 tarihli Ahmet Yıldırım kararında kamunun keyfi müdahalelerine karşı yasal tedbirler gerekmektedir ancak yürütme, temel hakları etkileyecek şekilde aşırı yetkilerin verildiği haller tamamen hukuk devleti ilkesine aykırıdır demiştir. Bunun için de yasanın açık seçik ve öngörülebilir olması gerekir, demiştir. Ahmet Yıldırım kararı belki bildiğiniz gibi Google'a ulaşımın engellenmesi doğrultusunda mahkemenin vermiş olduğu 2012 tarihli bir karar. Dolayısıyla burada tekrar altını çizmek istiyorum. Sürekli değişen yasal durumlar, ayrıca birbiriyle çelişen mahkeme kararları hukukta bir güvensizlik ortamı yaratır ve kamunun yargıya olan inancı sarsılır. Hâlbuki mahkememiz çeşitli defalarda ifade etmiştir ki; toplumun yargıya olan güveni hukuk devletinin en önemli ilişkilerinden biridir. Sırbistan'a karşı verilmiş olan Vincic and Others Kararı yine Paderu against Romenia Kararı, 2005 tarihli Albu & Other's against Romenia Kararı 2012 bunun örneklerini oluşturmaktadır.

Belki Türkiye'ye ilişkin olarak hepimizin çok iyi bildiği bir örneği burada ifade etmekte fayda var. Her ne kadar bu bağlamda önemli ama ifade özgürlüğü çerçevesinde bir kararımız. Dink Türkiye'ye karşı davasında Avrupa İnsan Hakları mahkemesi Türk Ceza Yasası'nın 301. Maddesinin hiçbir şekilde hukuk güvenliği ilkesine uygun olmadığını, çünkü bu maddenin açık seçik ve öngörülebilir nitelikte olmadığını ifade etmiştir. Aynı şekilde Akçam-Türkiye davasında da mutlaka ve mutlaka bir eylem gerekmediğini, bu maddenin varlığının dahi hukuk devleti açısından sorun doğurduğu, çünkü hukuk güvenliği ilkesini yerine getirmediğini, yasa niteliğine sahip olmadığını ifade etmiştir. Ancak bildiğiniz gibi madde hala yerinde durmaktadır. Bu konuda hiçbir girişim yapılmamıştır. Birçok geçen, şu an 4. en son yargı paketi kabul edildi. Gündeme alınmış olmasına rağmen 301. maddeyle ilgili bir değişikliğin yapılmamış olduğunu tespit ediyoruz.

Bağımsız yargıdan bahsediyoruz bu toplantıda. AİHM kararları yargıçların bağımsız ve tarafsız olmalarını iki ayrı kategori olarak ele alırsa da aslında bu aynı konunun iki ayrı yüzüdür. Tabi bağımsızlık yargıçların yasama ve yürütmeden hiç bir ilişkisi olmaması anlamında tarafsızlık ise daha farklı ama ikisini bu kavramlar birbiriyle yakında alakalı olduğu için mahkeme bunları sıklıkla beraber kullanıyor. Bir-iki örnek vereyim bu konuda aslında çok da fazla uzatmayacağım. Burundika vs Polonya davasında bakan ile bağımlılık ilişkisinde olan ve yürütme tarafından atanan mahkeme başkanı ve yardımcılarının, bağımsız olmadığına karar vermiştir mahkeme. Ancak farklı bir örnek Fransız Danıştay'ı için verilebilir. Council d'Etat'nın hâkimleri bildiğiniz gibi yürütme tarafından atanmaktadır. Ancak mahkeme bunların atanmasını bağımsızlık ilkesine aykırı görmemiştir. Zira bir kere atandıktan sonra bu hâkimlerin tamamen hâkimlik teminatı içinde ve hiçbir baskı görmeden ve emir almadan görevlerini yerine getirdiklerini ifade etmiştir. Tabi mahkemelerin bağımsızlığı öncelikle üyelerinin atanma şekline, görev sürelerine, gelebilecek baskılara karşı direnme garantilerinin neler olduğuna göre belirlenir. Her şeyden önce 1968 Newmaster kararından beri mahkemenin ifade ettiği gibi, yürütmeden ve davanın taraflarından elbette bağımsız olmalıdır. Mahkeme üyelerinin yürütme veya parlamento tarafından atanması elbette bağımsızlığa aykırı değildir. Önemli olan, biraz önce Fransız Danıştay'ına ilişkin olan kararda söylediğim gibi görevlerini, yürütmeden emir almadan yapabilmeleridir. Bu da önemli Campbell and Fell v. the United Kingdom Kararı 1984 tarihli. Tabi burada önemli bir nokta var. Devletin yargılamaların bağımsız ve tarafsız mahkemeler tarafından yapılmasını sağlama yükümlülüğü sadece yargı organlarıyla sınırlı değildir. Çünkü yürütme yasama ve her türlü devlet otoritesini kullanan kurumlar ve organlar özellikle idare, yargı kararlarına saygı duymakla yükümlüdürler. Saygı duymak ne demek? Çok saygı duyuyoruz deyip önünde eğilmek ve bunları uygulamak demektir. Eğer, bu yargı kararlarını, elbette içeriğine katılmayabilirsiniz, kararlara katılmasanız bile eleştirseniz bile bir hukuk devletinde, her şeyden önce o kararların yerine getirilmesi gerekir. Yani biraz önce konuşmamın başında söylediğim gibi devletin, yargının otoritesine duyduğu saygı kamunun da aynı şekilde yargıya güveniyle doğrudan ilgilidir. Bu ikisi daha geniş bir ifade ile hem devletin yargının otoritesine duyduğu saygı, yani kararları bekletmeden yerine getirmesi hem de kamunun yargıya duyduğu saygı, hukuk devletinin iki önemli bileşenidir. Bunlar olmadan hukuk devleti olmaz. Dolayısıyla anayasa da yargının bağımsız ve taraflılığına ilişkin hükümler elbette vardır. Bütün anayasalarda olduğu gibi Türkiye anayasasında da buna ilişkin hükümler var. Anayasada demek ki yer alan yargının bağımsız tarafsız olduğuna dair güvenceler yeterli değildir. Bunlar yetmez. Bunların günlük idari uygulamalar tarafından hayata geçirilmesi gerekir. Etkin bir şekilde de içselleştirilmesi gerekiyor. Bu da yine bu söylediğim son ifade Agro Complex vs Ukrayna kararında mahkememizin 2011 tarihli verdiği bir karardan söylüyoruz, ifade ediyorum bunu. İdarenin etkin bir şekilde bağımsız ve tarafsız yargı ilkelerini içselleştirip uygulaması gerekir demiştir. Şimdi bütün bu söylediklerimi çok kısa olarak özetlemeye çalıştım AİHM'nin bu konuda içtihatlarını. Türkiye'ye bakalım. Çünkü bugünkü temel konumuz bence bu panelde esas olarak Türkiye'de bu anlamda yargının çeşitli sorunları. Başta söyledim, iki konu üzerinde durmak istiyorum. Öncelikle, yapısal sorunları var Türkiye'de yargının. Yapısal sorunları ikiye ayırmayı tercih ediyorum. Bunlardan bir tanesi uzun yargılamalar. Yargılama süresinin uzun sürmesi, diğeri ise uzun tutukluluk meselesi. Şimdi tabi

bu ikisi birbiriyle çok yakından alakalı çünkü yargılama süresi uzadığı sürece tutukluluk da elbette ona bağlı olarak uzayabiliyor. AİHM'nin bu konuda çok açık içtihatları var.

Yargılamanın uzun sürmesi, adil yargılanma ilkesinin bir ihlalidir. Dolayısıyla uzun yargılamalar, geciken adalet, adalet değildir denir her zaman bildiğiniz gibi. Şimdi bununla ilgili bir gelişme oldu, onu söylemek istiyorum. Türkiye'de bir tazminat komisyonu kuruldu AİHM'nin Kaplan Kararı ile. Kaplan Kararı'nda böyle bir komisyonun kurulması ve uzun yargılamadan kaynaklanan kararların iç hukukta önenerek, uluslararası yargı önüne bu konunun gelmemesi çerçevesinde bir pilot karardı bu ve bu karardan sonra ise Türkiye bir Tazminat Komisyonu kurarak bunu işletti. Bugüne kadar zannedersem komisyon önünde şu anda 5000'den fazla dava var. Bunların 3000 civarı sonuçlandırmış durumda ve bu 3000 civarındaki sonuçlanan davaya yapılan itirazlar da 300 civarında, yani vatandaşın memnun olduğunu düşünebiliriz. Yani iyi işleyen bir komisyon var, elbette bu komisyonun kararları karşı bir idare mahkemesine gidilebilir. İdare mahkemesinden sonra anayasa mahkemesine bireysel başvuru olduğu için yol açık. Şimdi burada anayasa mahkemesinin içtihattı önemli. Çünkü açıkçası biz de merak ediyorduk, daha doğrusu ben de merak ediyordum bunu nasıl yorumlayacak diye. Çünkü anayasa da kural bireysel başvurularda iç hukuk yollarının tüketilmesi var. Hâlbuki biliyorsunuz uzun yargılama süresinde dava henüz sonuçlanmamıştı. Dolayısıyla bir hüküm oluşmamış durumda. Ancak yargılamanın süresinin uzunluğu dava henüz bitmemiş olsa bile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ihlalini oluşturduğu için Anayasa Mahkemesi acaba bunu nasıl yorumlayacak şeklinde bir merak söz konusuydu. Bunu gayet memnuniyetle ifade etmek isterim ki 2013 yılında Ergun ve Koç kararı ile bir kadastro davası 11 yıldır devam eden bir davada Anayasa Mahkemesi hem tazminat vermiştir hem de davaya bakan mahkemeye davanın bir an önce bitirilmesi için bir yazı göndermiştir. Dolayısıyla iç hukuk yollarının tüketilmesi meselesi bu açıdan uzun yargılamalar açısında Anayasa Mahkemesi tarafından bireysel başvuru yoluyla çözülmüş durumdadır. Aynı zamanda aynı şekilde 11 yıl daha artık çok aşırı bir durum gibi görülmüş olmasına rağmen örneğin bir başka davada Kılıç Kararı 3 yıl 5 ay için bir iş mahkemesinde devam eden bir davada aynı sonuca varmış, yargılamanın uzun olduğunu ifade etmiştir. Tabi bundan daha önemli olan uzun tutukluluk meselesi. Bildiğiniz gibi Türkiye'de özellikle Yargıtay'ın bir yorumuyla 10 yıla kadar süren bir tutukluluk söz konusuydu. Bu tabi hiç bir uluslararası mahkemelerin de bence kabul edebileceği bir yorum değildir. 10 yıllık tutukluluk hangi kritere göre acaba merak ediyorum doğrusu ama insan hakları kriterlerine göre olmadığı çok açık. Şimdi bu en son değişiklikle bildiğiniz gibi 2014'te 5 yıl olarak yeniden düzenlemeye getirdi. Bireysel başvuru mekanizmasıyla yine anayasa mahkemesi burada olumlu bir içtihat geliştirdi, uzun tutukluluklarda da anayasanın ihlal edildiğine karar verdi. Ancak şunu da söylemek isterim ki 5 yıl uygulaması dahi AİH Sözleşmesi kriterlerine göre mahkemenin kararlarına göre fazla bir süredir. Tabi şunu görmek lazım; AİHM'nin Türkiye'ye karşı vermiş olduğu ihlal kararlarını çoğunda tutukluluğun mahkemelerimiz tarafından gerekçelendirilmeden basmakalıp ifadelerle uzatılması meselesi vardır. Şimdi 2014'deki yeni pakette bu gerçekten somut deliller şeklinde ifade edilmektedir ama bu somut delillerin ne şekilde ele alınacağı ne şekilde ifade edileceği onu henüz bilmiyoruz. Bununla birlikte bu çerçevede esas olanın tutukluluk olmadığını en azından gündeme getirilmiş oldu. Tutukluluk esas değildir eğer makul sürede de yargılayamıyorsanız kişiyi salıvermek zorundasınız. Bunun için ek güvenceler gerekir tabi, onların da alınması gerekir. Ancak dediğim gibi 5 yıllık bir tutukluluk da AİHM kriterlerine göre fazla bir süredir. Yarı yarıya indirdik anlamında ifadeler olsa bile. Sonuçta bütün bunlar neye dayanıyor? Neden mahkemeler bu kadar uzun sürede bir türlü karar veremiyor? Neden bazı uygulamalarda sorunlar çıkıyor? Neden tutukluluk süreleri bu kadar uzun sürüyor ve yargıçlarımız salıvermede çekingen davranıyor? Neden temel hak ve özgürlüklerde özellikle ifade özgürlüğü meselelerinde gereken adımlar yargı ve özellikle yüksek yargı organlarımız tarafından atılamıyor? diye baktığımız zaman bunun başını ben daha önce de çeşitli platformlarda dile getirdim; en başta zihniyet meselesi geliyor. Bütün cumhuriyet tarihine baktığımız zaman Türkiye'de yargının amacı bireylerin haklarını korumaktan ziyade devleti ve devletin hâkim ideolojik yapısını korumak olduğunu görüyoruz. Bu istiklal mahkemelerinden bu günkü devlet güvenlik mahkemelerine, kaldırılana kadar özel yetkili mahkemelere kadar hep aynı şekilde olmuştur. Bu anlamda bildiğiniz gibi yargı mensupları arasında bir araştırma da yapıldı. Bu araştırmanın sonuçları kamuoyuna da açıktı. Buna göre çok anlamlı olduğunu düşünüyorum. Bu araştırmaya göre yargı mensuplarımızın %50'den fazlası temel misyonlarının devleti ve kurumları korumak olduklarını ifade etmişlerdir. Bu çerçevede hâlbuki bağımsız yargı, tarafsız yargı nedir? Her şeyden önce hukukun üstünlüğü ilkesi, hukuk devleti ilkesi çerçevesinde bireyin hak ve özgürlüklerini koruyan bir yapıda olmalıdır. Türkiye'de ise maalesef tersini görüyoruz. Burada temel hak ve özgürlükleri koruyan, birey odaklı bir yargı şemsiyesi Türkiye'de maalesef eksiktir. Aynı zihniyet, devleti koruyucu bireyi ikinci plana atıcı bu zihniyet, dolayısıyla uluslararası hukuka da kapalıdır. Uluslararası hukuk kuralları içselleştirememiştir ve bunları kendi iç hukukunun bir parçası olarak uygulayamamaktadır. Tabi bu mesele özellikle insan hakları meselesinde sadece insan hakları değil, burada tartışıldı herhâlde rekabet hukukuna kadar çeşitli alanlarda karşımıza çıkmaktadır. Tüm alanları kapsamaktadır. Çünkü yargıçlarımız ellerindeki yasayı uygulamakla yetinmektedirler. Bunlardan uluslararası hukuk metinlerinden faydalanmamaktadırlar. Yasanın dediğini yapmak hâlbuki bildiğiniz gibi Fransız Devriminden gelen bir ilkedir ve bugün Avrupa'da çoktan aşılmıştır. Fransız Danıştay'ı bile bunu aştıktan sonra Türk hakimlerinin bu kadar yasaya bağlılığını ben anlamakta günlük çekiyorum. Son olarak bu çerçevede aslında bir iki bir şey daha söyleyeyim. Anayasada kendileri için gerekli yetkiyi verecek olan maddeler vardır. 90. madde değişikliği dışında 2004'deki evet açık seçik söylemek zorunda kalmıştır ancak uygulamada hala problemler vardır. 2004'den 2014'e bugün 10 yıl geçmiştir ve 10 yılda da mahkemelerimizin ne kadar uluslararası hukuka dayanan kararlar vermiş olduğunu takdirlerinize bırakıyorum. Bir de anayasanın 138. Maddesi var. Yargıya ilişkin. 138. madde der ki hâkimler anayasaya, yasalara, hukuka ve vicdanlarına göre karar verirler der. Hukuk derken herhalde yürürlükteki sadece pozitif hukuk kastedilmemektedir. Sadece o ülkede yürürlükte olan kanunlar kastedilmemektedir. Zaten kanunları bir önceki şeyde saymıştır. Dolayısıyla uygulanacak olan hukuk pozitif kanun değildir. Hukukun üstünlüğü çerçevesinde yargıç uygulayacağı hukuku belirlemeli ve bu çerçevede bence uluslararası hukuka daha açık şeyler gündeme getirmektedir.

Sonuçta, bir takım olumlu gelişmeler oluyor. Burada yargı paketlerinin rolünü inkâr etmemek gerekiyor. Ancak dediğim gibi; bu zihniyet meselesi değişmediği sürece, yargıçlarımız kendilerini uluslararası hukuka açmadığı sürece ve uygulamadıkları sürede Türkiye'de yargı sorunları bence bitecek gibi değildir. İlginize çok teşekkür ederim.

Lucian Mihai: Bayanlar ve baylar, bu uluslararası, mesleki etkinliğe katılmaktan dolayı onur duyuyorum. Bu sempozyum, avukatlık mesleğinin bir ülkenin gelişimine nasıl katkıda bulunabileceğini kanıtlamaktadır. Ev sahiplerimizi kutlamama izin verin. Şu konuya açıklık getirmek istiyorum ki, programda belirtildiği gibi Venedik komisyonunun temsilcisi değil sadece üyelerinden bir tanesiyim. Ben Avrupa Konseyi üye devletlerinden olan Romanya tarafından görevlendirilmiş bir üyeyim. Bununla birlikte, temsilci olmama rağmen, Türkiye'de yargı alanında Venedik komisyonunun pozisyonuyla ilgili bu sabah yapacağım sunumda, yerimde herhangi bir komisyondan herhangi bir üye olsaydı kayda değer farklılıkta bir sunum yapar mıydı şüphelerim var.

Venedik Komisyonu olarak bilinen Avrupa Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü Komisyonu, konseye üye 18 devlet tarafından Mayıs 1999'da kurulmuş Avrupa Danışma Kurulu'dur. Komisyonun görevi üye devletlere hukuki danışmanlık hizmeti vermek ve hususi olarak üye devletlerin hukuksal ve kurumsal yapılarını Avrupa standartları çizgisine getirmek; demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü alanlarında uluslararası tecrübelerden devletlerin faydalanmasını sağlamaktır. Aynı zamanda, ortak anayasal mirasın bütünleşmesine ve yayılmasına yardımcı olur. Çatışma yönetiminde önemli bir role sahiptir ve çeşitli işlemlerde devletlere olağanüstü hal anayasal yardımda bulunur. Bireysel üyeleri, kamu hukuku ve uluslararası hukuk alanından üniversite profesörleri, temyiz ve anayasa mahkemesi hakimleri, ulusal parlamento üyeleri ve kamu personelleridir. Üye devlet tarafından 4 yıl için atanırlar ancak kendi bağımsız yetki alanları çerçevesinde hareket ederler. Komisyon; demokratik kuruluşlarla, anayasal yargı ve adli yargıyla, referandum seçimleri ve siyasi partilerle çalışır. Halihazırda Venedik Komisyonu 12 Avrupa Birliği üyesi olmayan devlet de dahil olmak üzere 59 üye devlete sahiptir. 2013' ün sonuna kadar, Komisyon 500'den fazla fikir üretmiş, 80'den fazla çalışmaya ve düzinelerce farklı üniversitede 250'den fazla seminere katılmıştır. Strazburg' da bulunan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 50'den fazla davada Venedik Komisyonunun görüşlerine atıf yapmıştır. Komisyon, kendi görüşlerine dayalı çözümleri empoze etme arayışında değildir. Aksine, Komisyon karşılıklı iletişime dayalı dolaylı bir yaklaşım benimser ve üye devletlerle kendi tecrübelerini ve uygulamalarını paylaşır. Ulusal yetkililer, taslak halinde olan görüşler üzerine komisyona yorumlarını gönderebilirler.

Hazırlanan görüşler, genellikle ülkenin iradesinin muvafakatinden geçmiştir. Uluslararası kurumlar, sivil toplum ve medya düzenli olarak Komisyonun görüşlerine atıfta bulunur. Türkiye ile ilgili olarak; Komisyon 2004'ten beri anayasa mahkemesi, siyasi partiler, dini topluluklar, yargıçların ve savcıların hukuki durumu, hakimler ve savcılar yüksek kuruluyla ilgili 6 görüş iktibas etmiştir. 2010 ve 2011 yıllarında Venedik Komisyonu , Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yasal statüsüyle ilgili tavsiyelerde bulunmuştur. Tavsiye kararlarının bazıları, Türkiye için halihazırda bir nüfuz olarak değerlendirilmiştir. Ve bu noktada Türkiye tarafından kabul edilen 6087 numaralı yüce divan yasa tasarısıyla ilgili Aralık 2010 tarihli, ve yine Türkiye tarafından kabul edilen 2802 numaralı hakimler ve savcılarla ilgili yasa tasarısıyla bağlantılı Mart 2011 tarihli görüşler arasından kısa bir seçim yapacağım. Buradan hareketle, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üzerine verilen Aralık 2010 kararında belirtildiği üzere Venedik Komisyonu, süregelen Türk anayasal modernleşme sürecinde atılmış doğru bir adım olarak değerlendirilen 2010 anayasal reform sürecini memnuniyetle karşılar. Venedik Komisyonu, Türk yetkilileri mevcut anayasal reform sürecine devam etmeleri için teşvik eder, bu şekilde karşı partilerin,

sivil toplum kuruluşlarının, hükümet dışı örgütlerin ve kamunun aktif katılımıyla süreci genişletir. Yüce divan reformunu, Venedik Komisyonu özellikle adalet bakanının yüce divan üzerindeki yetkilerinin dönüşümü, yüce divanın sayısının artması, hem hukuk hem de temel kaynaklar alanında artan bağımsızlık konularında, 2010'a kadar mevcut durum üzerinde kayda değer bir gelişme olarak karşılar. Ancak, 2010 görüşü belirtir ki, Türkiye Anayasası madde 159 ve hukukun gelecek revizyonunda, ileri gelişmeler için bir etki alanı vardır. Bu bilhassa, nitelikli çoğunluk tarafından belirlenen yasama organınca atanmış üyelerce ikame edilebilen başkan tarafından tayin edilmiş üyeler ve müsteşar tarafından ikame edilebilen yüce divan topluluğunun ilk revizyonunu içerir. İkinci revizyon, Türkiye anayasası madde 159'da şart koşulduğu üzere yüce divan kanun tasarısında yargısal bağımsızlığını ihlal etmediği hususunu hüküm altına almak amacıyla denetim ve gözetim gücünün feshidir. Üçüncü revizyon, yöntemsel olarak aralarındaki farkın ayırt edilebilmesi için her iki kategorinin de yüce divanda temsil edildiği gerçeğinin yanı sıra, farklı fonksiyonların ve ihtiyaçların hesaba katılmasıyla, hakimler ve savcılar arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Dördüncü revizyon, yüce divan üyelerinin seçimi için kurallar ve uygulamalardır.

2010 yüce divan görüşü aynı zamanda belirtmiştir ki yeni yüce divanın nihai başarısı, sadece hukuki dayanakları değil aynı zamanda uygulanma şekilleri ve gelecek uzun yıllar boyunca ifade ettikleridir. Yeni yüce divanın kayda değer gücü, yeni sistemin siyasi güçlerin kontrolü altında olduğuna ilişkin asılsız eleştirileri ispatlamak ve Türkiye'deki yargı erkinin toplum için bir organ olduğunu garantiye almak amacıyla , objektif ve profesyonel bir tavırla kullanılmalı. Bu görüşe göre aynı zamanda, Venedik Komisyonu Türk yasa koyucusunu ve yetkililerini, kendilerini anayasal reforma açmaları için değil ama merkezileştirilmiş yargısal denetim ve kontrol merkezi olarak revize etmek ve geliştirmek amacıyla desteklemek istemektedir. Özellikle geniş denetim hakkı için bir gereklilik olup olmadığı değerlendirilmeli ve yargısal bağımsızlığı doğrudan veya dolaylı olarak ihlal etmeyen denetimle ilgili gerekli adımların atılması sağlanmalıdır. Dahası, merkezileştirilmiş sistemin ne ölçüde uygulanacağı değerlendirilmeli ve mahkemelere kendi olağan iş yoğunlukları içerisinde daha esnek denetim yetkisi verilmeli. Özellikle, mahkemelerin günlük idari problemlerini çözme kapasitesine sahip asliye mahkemelerin tanıtıcı sitemlerine ilişkin değerlendirmeler yapılmalı ve merkezileştirilmemiş yöntemdeki disiplinsel fonksiyonların yürütülmesine ilişkin çözümler bulunmalıdır.

Ve son olarak 2008 görüşü devam eder; Venedik Komisyonu aynı zamanda Türk yetkililerinin, yargısal prosedürlerin ve sonuçların kalitesini güçlendirmeye hizmet eden bölge istinaf mahkemelerinin kuruluşunu içeren yargısal reform sürecini hızlandırmalarını istemektedir. Yargısal reformların hedefi, korunan taraflarca meşru olarak kabul edilen bir sisteme sahip olmaktır. Böyle bir sistemde, merkezileştirilmiş denetime daha az ihtiyaç olacaktır ve verilen hükümlerle ilgili her anlaşmazlıklar temyiz mekanizması yoluyla daha bütünsel olarak çözülecektir. Hakimler ve savcılar ile ilgili yasa tasarısı içeren 2011 görüşüyle ilgili birkaç kısa yorum yapacağım. İlkin, genel olarak tasarıyla yapılması hedeflenen değişiklikler destek bulmuştur. Değişiklikteki en önemli unsur, yetki ayrımının Adalet Bakanlığından Yüce Divana aktarımından oluşur. Bu değişiklikler, doğru yönde atılan bir adım olarak karşılanmıştır. Diğer bir yorum da, yapılan değişikliklerin hakim ve savcıların haklarının güçlendirilmesine ilişkindir. Tasarıda olduğu gibi anayasanın 159. Maddesinde de belirtildiği üzere, disiplin müeyyidelerine, hakimlere karşı mahkeme kararlarının temyizinin yokluğu ciddi bir eksikliktir. Daha geniş adliyelerin sağlanmasına ilişkin değerlendirilmeler yapılmalı. Sonuç olarak, önerilen değişiklerin pek çok maddesi itiraz edilemez niteliktedir. bu da endişe yaratmaktadır. Ancak, Adalet Bakanlığı üzerinden yürütmenin hakim ve savcılar ile kurduğu ilişki bazı yönlerden biraz fazla yakın görünmekte ve bu da bağımsızlığa tehdit oluşturabilecektir, özellikle de hakim ve savcıları Adalet Bakanlığı'na aktarılması bakımından.

Bayanlar ve baylar, Türk ev sahiplerimiz Venedik Komisyonunun 2010 ve 2011 tarihli tavsiyelerini değerlendirmek için en iyi pozisyonda bulunmaktadırlar. Teşekkürler.

Thomas Guddat: Organizatörlere MEDEL'i de davet ettikleri için çok teşekkür ederim. Hukukun üstünlüğü konulu bu etkileyici konferansa katılmak benim için gerçekten büyük bir onurdur.

Ancak MEDEL'i tanıtmama izin verin. MEDEL bir sivil toplum kuruluşudur. Avrupa'nın hemen her yerindeki aşağı yukarı 13 ülkeden 23 kuruluşu temsil ediyoruz, üye kuruluşlar aracılığıyla dolaylı olarak 10000 civarında hakim ve savcıyı temsil ediyoruz. Üye kuruluşlarımızdan birisi YARSAV'dır, burada YARSAV'dan arkadaşlarım var. YARSAV Türkiye'de 2000 üyesi olan ilk hakim ve savcılar kuruluşudur. Türkiye aşağı yukarı 13000 hakim ve savcıya sahiptir.

Kendi geçmişime dönersem, şunu eklemek isterim ki ben Almanya'nın batısında büyüdüm ve ikinci devletimde tesadüfen harika bir fırsat elime geçti ve kariyerime Almanya'nın doğusunda yargıç olarak başlama şansı buldum, tam da Berlin Duvarı'nın yıkılmasından hemen sonra, iki Almanya devletinin yeniden birleşmesinden sonra. Geçiş süreci yaşayan bir ülkede yargıç olarak görev yapmanın ne anlama geldiği konusunda belli kişisel deneyimlerim olmakla birlikte, Almanya ve Türkiye Cumhuriyeti arasında karşılaştırma yapmak o kadar kolay değil, yine de bazı paralellikler de yok değil. Bunu söylüyorum çünkü toplumun adaletin tarafsızlığına güven duymasının bir günden diğer güne yapılabilecek bir iş olmadığını söyleyen Lord Woolf ile hemfikirim. Bunu hak etmek için yargıçların her gün yüksek kalite hizmet standartlarını tutturarak ve yüksek profesyonel hukuk standardını yakalayarak her gün sıkı çalışması gerekiyor. Kariyerimin başlarında tümüyle farklı bir yaklaşım vardı. Size başka bir hukuk manzarası tasvir edebilirim, eski Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde, insanların yargıya güveni yoktu, bunun aksine benim geldiğim batı Almanya'da ise toplumun yargının tarafsızlığına büyük bir güveni vardı. Şimdi konuşmamın konu başlığına geliyorum, size yargıçlar ve savcılarla ilgili işleyiş ve bunların atanmasıyla ve bunun da yargı bağımsızlığıyla ilişkisi bağlamında bir şeyler söyleyeceğim. Konuşmamda ayrıca bir miktar da yargı bağımsızlığına belli bir hukuk sisteminde ne derece saygı duyulduğunun nasıl belirlendiğine de değineceğim. Sonra da bu ilkenin atama prosedürleriyle nasıl bir korelasyon arz ettiğine geleceğiz, yargı bağımsızlığı ilkesinden ne anlaşıldığı temel bir çerçeve içine oturtulmazsa bir yere varılamaz.

Devletlerin yargılama hakkını verdiği organa dünyanın her yerinde yargı denir. Ve her yargıcın da mutlaka bağımsız olması gerekir. Dolayısıyla kişisel ve kurumsal koruyucu mekanizmaların oluşturulması yargıcın üstlendiği görevleri düzgün bir biçimde yerine getirmesi için gereklidir, görüşümüze göre yani MEDEL'in görüşüne göre savcılık makamında görev yapanların bağımsızlığı da ivedi bir gerekliliktir.

Bununla birlikte, yargı bağımsızlığı ne yargıcın temel bir anayasal hakkıdır ne de bir tür mesleki ayrıcalıktır, olsa olsa yalnızca yargının tarafsız ve etkin bir biçimde işlemesi için yargıya verilmiş bir ayrıcalıktır diyebiliriz. Yargı bağımsızlığının sürdürülmesi için topluma tüm kararların bağımsız, tarafsız ve etkin işleyen yargı tarafından verildiği yönünde güven vermek gerekir. Yargıya güven duyulması da insanların haklarını aramak için mahkemeye gitme eğilimi göstermesi arasında bir ilişki vardır. Burada can alıcı soruya geliyoruz, yargıçları ve savcıları kim atar ve yükseltir ve bunu yaparken nelerin dikkate alınması gerekir sorusuna. Toplumun yargının bağımsızlığına olan güveniyle yargıç ve savcıların seçilme biçimi arasındaki ilişki konusunda literatürde bir şey bulmak her zaman mümkün olmayabiliyor, ne hukuku uygulayanlar ne toplum ne de özellikle bir davanın tarafları yönünden. Bir ilişki olmalı, mahkemeye intikal etmiş bir uyuşmazlıkta, insanların mesleki olarak çok yetkin olsa da güvenmedikleri bir yargıcın verdiği kararı kabullendikleri pek görülmez. Üstelik yürütme yargıç ve savcı seçiminin önemini çok iyi bilmekle birlikte, dünyanın her yerinde yürütme yargıçları atama ve yükseltme yetkisini idareye vermenin daha iyi olacağını düşünme eğilimindedir. Size şöyle bir resim çizebilirim, izin verirseniz 1865 – 1879 yılları arasında imparatorluk döneminde görev yapmış Adalet Bakanı Adolf Leonhardt'tan bir alıntı yapmak istiyorum. Bunu 19. yüzyılın ikinci yarısında söyledi; 'Yargıçların yargı bağımsızlığı denilen şeyden yararlanmasını gerçekten isterim, yargıçların görevlerinde yükselmesi konusundaki kararı vermekte özgür olduğum sürece. Tabii ki Almanya'da çok şey değişti, ama kimin atanacağına ilişkin kararı hala Adalet Bakanı veriyor.

10 sayılı 2007 tarihli yargısal konsey üzerinde bu önemli görüşte, Avrupa Hakimleri Danışma Konseyi (CCEJ), bağımsız bir şekilde icra edilmesi gereken 42 ciddi görevle yola çıkmıştır. Bu görevlerin başında, tesadüf değil, atama başta , ikincil olarak kariyer geliştirme, üçüncül olarak yargıçların değerlendirilmesi yer alır. CCEJ , yargıçların atanmasının Yargıtay tarafından yapılmasının tercih edilebilir olduğunu salık verir. Ancak, bu düşünce Avrupa'da yargı örgütü için tek bir model oluşturmadığı gibi yargı örgütü fonksiyonunun bileşimiyle ilgili ilkelerin detaylı açıklamasını yapmaz. Hakimlerin ve savcıların atanması yöntemi büyük farklılıklar gösterir ve yargısal seçim modeliyle ilgili genel bir değerlendirme yapmak oldukça imkansızdır. Atanma prosedürü, hakim adaylarının eğitim periyodu ve sınavdan geçme zorunlulukları ve başvuru usulü açılarından, farklı yargı çevrelerinde benzerlik taşır. Bazı devletlerde, tayin , terfi ve kariyer gelişimi üzerindeki kontrol yetkisi 10 sayılı CCEJ görüşüyle bir kurula bırakılmıştır. Kurulun bu görevi yürüttüğü diğer devletlerde, hakimler bazı alanlarda çoğunlukta bazı alanlarda azınlıktadır. Bazı diğer devletlerde, bu görev bağımsız bir organa verilmiştir ve bazılarında yönetim hala önemli bir rol oynamaktadır. Bu tarz farklılıkların olmasının sebebi, halkın katılımı üzerinde münakaşanın varlığıdır. Bu göreve kamunun katılımı inkar edilemez, özellikle yargı erkinin sadece kendi düşüncelerine yakın kimseleri atadığına ilişkin algıya karşı önlemin alınmasında.

Gerçeklerden söz etmişken, değinmek istediğim başka bir görüş daha var. Çok nadir olmamakla birlikte, hükümetler kendileri prosedürün bir tarafı haline gelirler ve eğer davayı kaybederlerse, çoğunlukla normal vatandaşlar gibi davranırlar, çok eğlenmezler. Kanaatimce, yargısal siteme güvenmek hükümetlerin kararları daha kolay kabul etmesine yol açar. Bu yüzden fikrimce hükümetler, bağımsız yargıyı desteklemeli ve verilen kararları çok sert şekilde eleştirmemeli, yanlış buldukları kararları düzeltmek adına hukuki yolları kullanmalıdırlar.

Raporlarda, yargı ve Türk hükümetini gösteren siyasi bölünme arasındaki karşılıklı derin güvensizliğin farkına vardım. Son yıllarda arttığı gözlenen bu güvensizlik MEDEL ile ilişkilidir.

Yargı sistemleri üzerine farklı yaklaşımlarla ilgili size daha detay vermek istiyorum. Diğer bir nokta da, komisyonların fonksiyonlarının oluşumunda hakimlik teminatı, güvenliği ve bağımsızlığı durumuyla ilgili standartların bozulmasıdır. MEDEL, Avrupa hakimlerinin bağımsızlığı konusunda Brüksel'de bir uyarı düzenledi ve Avrupa'da yargı sistemi problemlerine ilişkin broşürler yayımladı. Aralarında MEDEL üyelerinin de bulunduğu, ulusal yargı kuruluşları, yargının bağımsızlığı bakımından bir tehlike olarak değerlendirildikleri ülkelerdeki gelişmeler üzerine rapor hazırladılar. Yine Avrupa Yargıçları Danışma Konseyi'nin durum raporuna gelirsek, 2013 Kasım tarihli CCEJ kararı üye devletlerde yargıçların üstlendikleri işlevleri yerine getirirken nasıl hareket edeceğini düzenleyen standartlarda karşılaşıldığı iddia edilen zorluklar hakkında bu organa sunulan yıllık bilgileri genel olarak irdelemektedir. Türkiye'den ve üye diğer devletlerden bazı örnekler var, belki bu konuya tartışmanın ilerleyen zamanlarında değiniriz. İki grup ihlal vardır; bir grup, yargısal bağımsızlığın savunulmasıyla görevlendirilmiş organın zayıflamasıyla yargının bağımsızlığının bozulmasıdır. Organın zayıflamasının farklı anlamları vardır; komisyonun oluşumunu değiştirmek, komisyonun gücünü azaltmak veya finansal açıdan zayıflatmak ya da bu gücünün elinden alınması. Hemen akla, Türkiye'deki son gelişmeler geliyor.

Şunu belirtmeliyim ki ; hakimlerin atanması ve terfiiyle ilgili Türk yargı sisteminde, çoğu ülkede olduğu gibi Türkiye hakimlerinin hukuksal bakış açılarının oldukça güçlü bir yeri vardır ve verdikleri kararlar direktifsiz, sınırlı kapsamda yapılacak bir denetime tabidir. Anayasa'nın 138'inci ve 139'uncu maddelerinde tanınmış bazı güvenceler vardır. Ancak buna ilişkin bazı problemler vardır. Örneğin, mülakat ve atamalar. 2802 sayılı kanun, mülakat komisyonuna ayrımcı yetkiler veren bazı konuları düzenler, örneğin; adayların yeterlilik şartlarından biri , sergiledikleri profesyonel tavırlar ve reaksiyonlar olmakla beraber genel ve fiziksel görünüşün uyumudur. Bu oldukça muğlak bir kriterdir ve Venedik Komisyonu'nun 2010'da hazırladığı görüş tarafından eleştirilmiştir. Hakim ve savcıların atanma sistemine ilişkin mevcut mülakat sistemi, hakim ve savcıların yürütme organından bağımsızlığını güvence altına almaz. Mevzuat da hakim ve savcıların atanmasında önemli bir rol oynar. Bu, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun beklentileriyle bağdaşan bir karardır. Çünkü yargısal fonksiyonun içsel denetimi hakimlerin kararları baz alınarak yapılır. Kısa bir inceleme, mahkeme kararlarının kalitesinin ilerletilmesinde oldukça etkili olacaktır. Ancak, karar aşamasında, hakim sadece kanunlarla bağlı olmalı ve kariyer gelişimini etkileyen puanlama sistemine ilişkin bir baskı hissetmemelidir. Bu inceleme sadece 2010 Venedik Komisyonu'nun açılış raporunda eleştirilmiştir. Anayasa'nın 139'uncu maddesi hakim ve savcıların azlini sınırlandırmayı hedefler. Maddeye göre, hakim ve savcıları görevden almak imkansızdır. Görevden alınmasını gerektirecek bir suçtan hüküm giyme halleri, hastalık halleri, bu kurala istisna olarak belirtilmiştir. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun, hakim ve savcıların yeniden atanma konusunda karar verme yetkisine haiz olmaları, onlar üstünde büyük bir baskı oluşmasına sebebiyet verir. Bu, hakimler ve savcıların yeniden atanmasına izin veren müphem kriterin kaçınılmaz sonucudur. Örneğin, somut delillerin gerekliliği yerine, delil olmasa bile rüşvet verdiği veya yolsuzluk yaptığı izlenimi veren hakimlerin yeniden atanmasına izin veriliyor. Türkiye Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV), MEDEL'i , Türkiye'de seçkin yargıçların seçiminde kullanılan prensiplerin aslında var olmadığı çünkü yargıçların düzenli olarak, hiçbir kriter gözetilmeksizin ülkenin farklı bölgelerine atandığı konusunda bilgilendirmiştir. Örneğin, aile durumu göz önünde bulundurulmaz. Bu atamaların çoğu Adalet Bakanlığı tarafından 2013 yılında yapılmıştır. Haziran 2013' de, YARSAV, MEDEL'i sansasyonel davalarda hakim ve savcıların değiştirilmesi konusunda devam eden endişeleri hakkında bilgilendirdi. Yargı sistemi üzerinde, Başbakan tarafından artan bir baskının da olduğu belirtilmiştir. Sonuç olarak, Anayasa'nın 139'uncu maddesi der ki; hakimler ve savcılar görevden alınamaz. Bu hakim ve savcıların yeniden atanmaları konusunda herhangi bir teminat teşkil etmez. İlginize teşekkür ederim.

Moderatör Richard Berman: Bir veya iki soru için zamanımız var. Gabriela için bir soruyu gündeme getiriyorum. O yazısında Türkiye'de savcı ve hakim arasındaki ilişkiden bahsetti. Amerikalılar için bu oldukça olağandışı; çünkü Türkiye'de çok yakın bir ilişki var, Birleşik Devletler'de büyük bir ayrım var ve Birleşik Devletler'de savunma avukatının daha yüksek bir konumu var, örneğin savcı ile aynı konumdadır. Bununla tam olarak ne kastettiniz?

Gabriela Knaul: 2011 yılı itibariyle Türkiye'de görev yaparken, 2012 Haziran'ında İnsan Hakları Konseyi'ne sunulan raporu hazırladım. Raporda başka bir çok konunun yanı sıra Türkiye'de yargıçlarla savcılar arasındaki yakınlığın dikkatimi çektiğini belirttim. Bu durum aynı zamanda ülkede var olan düşünce biçimiyle de ilişkili bir şey, kaliteli kanun ilkesinin gözetilmesi yönünden burada bir düzenleme yapılması gerekiyor. Savcılarla yargıçlar arasında belli seviyede kurulan yakınlık avukatların adil yargılanmanın gözetilip daha iyiye götürülmesinde oynayacakları rolün altını boşaltır. Bazı davalarda savcılar, yargıçlar ve avukatlar bir arada görev yapar, öyle ki bunların üstlendikleri işlevleri hakkıyla yerine getirmesi ve üstlendikleri rolü düzgün biçimde oynamaları büyük önem taşır. Yani ceza davalarında her biri kendi alanında yetkindir ve kendi rolünü oynar. Savcılık görevi savcıların birisi hakkında soruşturma yürütmesini, birisini suç işlemekle itham etmesini gerektirir. Aynı düzeyde bir de savunma hakkı vardır, yani avukatın yapması gereken şey. Suçlama yöneltilen kişinin savunma hakkı garanti altında olmalıdır. Bu iki hak, yani suçla itham etme hakkı ve bir avukat tarafından savunulma yani bir hukukçudan yardım alma hakkı, aynı düzeydedir. Aynı düzeyde olması gerekir ve yargıcın da bu durumun sürekliliğini sağlaması gerekir. Yargıç kendisine sunulan delillere bakarak iddiaların ve savunmanın eksik yönlerini belirlemeli ve kararını tarafsız bir biçimde vermelidir. Yani savcılarla yargıçlar arasındaki bu yakın ilişki eşit muamele ilkesiyle örtüşmüyor. Türkiye'de bu dikkatimi çekti, yine burada İstanbul'da bir savcıyla tanışmıştım, evet buradaydı, Türkiye'de bir çok şehri ziyaret ettim ama İstanbul'da tanıştım kendisiyle, alt mahkemelerden sorumlu adliyede (ana mahkemede) savcıydı kendisi. Savcıyla yargının bir temsilcisiymiş gibi konuştum, zira kendisi hangi mahkemede hangi yargıcın görev yapacağını belirleyen adalet idaresinin başındaydı, adalet idaresinin yapacağı her şeye savcı karar veriyordu. O dönemde böyle bir şey dikkatimi çekmişti.

Soru: Sorumu Sayın Richard'a soracağım. Dünden beri mahkemelerin şeffaflığı, yargının bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğünden bahsetmekteyiz. Hukuk devleti tek adam devleti değildir dedik. Benim sorum biraz bireysel bir soru olacak fakat sorumun benim gibi öğrenci arkadaşlara faydalı olacağını düşünüyorum. Devletin tek adam devleti olduğu ülkelerde, mahkemelerin şeffaf olmadığı ülkelerde biz öğrenciler olarak kendimizi nasıl ve ne şekilde geliştirmeliyiz? Yargının daha bağımsız olması için ne tür çalışmalar yapmalıyız? Teşekkürler.

Moderatör Richard Berman: Geçen yıl yargıçlara eğitim vermek için Arnavutluk'a gittim. Bu konulara çok benzer şeyler orada da gündeme geldi ve günün bitiminde yargıç yetiştiren okula gittim ve orada çok ilgi çekici şeyler öğrendim, yapılanlara saygı duydum. Çünkü, bunu sorduğunuz soruya cevap vermek anlamında söylüyorum, öğrenciler gerçekten de geleceğin ta kendisi. Öğrenciler bu soruları belki bizim gibi yaşını almış kişilere göre daha açık ve net algılayabiliyorlar ve öğrenciler başka sistemlerde neler olduğunu daha iyi biliyorlar ve bir şeyleri değiştirmeye daha yatkınlar. Yani sorduğunuz soruya şöyle bir cevap verebilirim, bu türden programlara katılmanız iyi olacaktır, sizler gençsiniz ve sisteme girdiğinizde bir şeyleri değiştirebilirsiniz; duyduğunuz ve uygun düşeceğine inandığınız fikirleri alın ve hayata geçirin, ister avukat ister savcı isterse avukat olun, bunu yapabilirsiniz.

Son söz olarak, sabırla bizi dinleme nezaketini gösterdiniz, panelistlere de çok teşekkür ederiz, ilginizden dolayı hepinize teşekkürler.

Session 4

Independent and Effective Judiciary

Moderator
Richard M. Berman
Federal Judge in New York

Gabriela Knaul
United Nations Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers

Prof. Işıl Karakaş
European Court of Human Rights, Judge

Prof. Lucian Mihai
Representative of Venice Commission, Council of Europe;
Former President of the Constitutional Court of Romania

Thomas Guddat
Vice-president of MEDEL; Judge, Germany

Moderator Richard Berman: My understanding of this outstanding symposium is that it is one of the first occasions that international experts in the fields of law and economics have joint together with the Turkish Bar and Turkish educational institutions to consider and to speak out about recent developments affecting the Rule of Law in Turkey. I'm proud and privileged to be here with you and to make even a modest contribution to that work.

Our topic is "Independence and Effectiveness of the Judiciary." These are critical questions for every democracy, not just Turkey. For without a fearless, strong, well-qualified, fair and independent judiciary, there can be no real democracy. And even that is not even enough, there also needs to be, as Judge Woolf pointed out, constant vigilance by the bar, the judges, the law schools, the media and of course the citizenry to maintain and foster judicial independence. As we heard yesterday and we have seen here, it is no secret that the rule of law as contrasted with the rule of man is under some attack in Turkey. We heard for example, particularly from the EU representatives yesterday how concerned they were about certain developments here, in Turkey. One of them said that Turkey erupted last year. But that's part of debate, those same officials also said and pointed out that Turkey is a much needed and much sought after as a member of the European Union. And to be sure, this is a complex nuanced and multidimensional issue. It's also a dynamic one which changes almost every day But, and my personal view is that, there is -I say this most respectfully- little reason to shy away and avoid the debate. It is important that we all learn from it and draw appropriate lessons. How much admired former United States Supreme Court Justice Sandra Day O'Connor famously said much as Lord Woolf has said "Judicial independence does not happen by itself. It is hard to create and easier than most people imagine to damage or destroy." And I believe incidentally that she was talking about the United States. I also want to bring your attention and I am sure you will know I certainly read the impressive remarks of Turkey's Constitutional Court President on this subject which were made on April 25 of this year.

Just a word about my personal background to put in context what I do, very briefly. U.S generally speaking has sometimes refer to as a dual court system that is to say we have two systems, we have a federal system and each state has its own court system. I myself after years of a legal practice in the field of communications law, particularly cable television, First Amendment and media access, I have served in both the state and federal court systems in the United States; first in the state system as a New York State Family Court Judge after having been appointed by Mayor Rudy Giuliani in 1995 and second; in my current position as a Federal District Court Judge for the Southern District of New York having been appointed by President Bill Clinton in 1998 after having been proposed by Senator Daniel Patrick Moynihan. And just for your background, Family Court Judges serve for 10 years terms those are renewable up until age 70. And that is a federal or what we call Article 3 judge we serve life tenure. That is to say in the United States Constitution Federal Judges have life tenure. If we have time later, I will tell you about a little known but very unusual court case brought in the last few years by federal judges involving the judicial compensation.

So my talented, experienced, very informed co-panelists renowned and all of them as judges, lawyers and professors and many of them know all those things and they have important insight to share with you about judicial independence. I will mention briefly their names now, I have one or two more comments about judicial independence and then we will hear from them. We have Gabriela Knaul who is U.N special reporter on the independence of judges and lawyers. She, herself, is an experienced judge from Brazil and an expert in criminal justice. And she worked on very subject issue independence and the effectiveness of the Brazilian Judiciary. We have also Prof. Işıl Karakaş; she is the Turkish Judge on the European Court of Human Rights, visiting professor at the universities of Aix-Marseille, Montpellier and Strasbourg and has been vice dean of the Faculty of Law the Galatasaray University and she's also been associate professor on the Faculty of Political Science of Istanbul University. And we have Prof. Lucian Mihai was a member of the Venice Commission of the Council of Europe. His job is to provide legal advice to member states to help bring their legal systems up to the European standards. He is the former president of the constitutional court of Romania, also an arbitrator attorney among his many other accomplishments. And Thomas Guddat, is the vice president of MEDEL European Judges for Democracy and Liberty and so the president of the German-Polish Judges Association and he has been a judge in various courts among his many accomplishments. This panel, in my opinionis uniquely qualified to reflect upon judicial independence and effectiveness particularly during this period of flux for Turkey.

I certainly appreciate that courts do not exist in a vacuum. And there is therefore an obvious political context in which all of our respective judiciaries operate. And in that connection of the way of the politics is not used negatively or pejoratively, it is not a dirty word. In fact it is a reality and it is unavoidable. And so to understand this debate and to participate in this debate we need to understand the Turkish Politics as well. But what we should not be doing in the political realm is encouraging politics, or politicians to diminish judicial independence, or to introduce new rules and/or to change the rules of the game much less to change the participants in the game while the very game is in progress. That in my opinion will be surely to substitute the rule of man for the rule of law. Let me add the risk of being simplistic, I have a little chart. Americans always have five basic principles for every subject and I had one which is in outline for what I consider to be basic principles of an independent and effective judiciary.

So, one is separation of powers, two is transparency, three are judges must be highly qualified and reproach, four is appearance to high ethical standards, and five is defense to the rule of law and not the rule of man. So I am not going to talk about all of them right now again. I would one or two comments about number 1, number 2 and number 5. Number 3 and 4 I think speak for themselves. So the first principle of the independent judiciary is that there must be a fiercely guarded separation of powers, with the very checks and balances discussed by yesterday's very distinguished first panel of constitutional scholars. This must be among the branches of government. Judicial independence means that all cases are decided fairly, impartially and according to the facts and the law and within the confines of the official public case record. And so to accomplish this, there must be no interference in judicial decision making or judicial decisions by anyone not by executives, the executive branch not by the legislative branch and not by the individuals from the public for that matter. So, the case we say get decisive within and not without the four corners of the case. There can be no telephone justice so called or no ex-party communications involving the judge or the case. As the Lord Woolf mention this, too the public and the bar will support judges who may perceive to be independent and they will even their support if they do not necessarily agree with particular decisions of a judge as long as they have confidence that the decision was fairly arrived that. So we in United States said two important mechanisms that we rely to help safeguard against interference by other branches of government. There are many but 2 outstanding. One is as I mentioned before life tenure in the federal system. The Turkish constitution also speaks the security of tenure, it is not life tenure in Turkey, but we have life tenure for federal judges and that means that judges can only be removed in accordance with constitutional procedures and particular by impeachment. And also we have constitutional or judicial review which allows courts to determine whether the laws passed by the legislature or the actions taken by the executive or legislative branches are Constitutional.

Number 2: Transparency I think we will hear more about that today, later but it is very important to mention. It means at the courts as well as the other two branches of government must operate in a transparent manner. So far the courts that mean that decision should be written particularly important decisions, they must be clear, compelling, and supported by the record and appropriate legal citations. Those decisions and other court documents and exhibits must be part of the public docket and the proceedings should be transcribed and recorded. Court record should be available for public inspection. Second, transparency means in the court context that courts must be open to the public and the media with few, if any, exceptions. And third, courts must ensure access to their proceedings by the media who after all serve as the proxy for the public. In the Seven District of New York where I work, it is an exceptionally a busy court has many high profile cases we have unique situation, we have representatives all the major media outlets embedded in the court house and work exclusively on matters going on in our court. We also have Media Access Committee of Judges which I unfortunate to chair whose purpose is to ensure that the media are properly accommodated.

Numbers 3 & 4 I said I would skip and then just a word about number 5 the rule of law prevails in a democracy and not the rule of man. And then I'll turn to our panel. So, clearly this principle overlaps with others that I have mentioned particularly separation of powers but the rule of law is what prevents the state from unilaterally and arbitrarily relocating, firing judges and prosecutors who are actively pursuing an investigation, removing police officers, crashing investigations, disrespecting court decisions, closing down the means of communications, and otherwise attempting to dominate the judiciary.It means not granting preferential treatment to some and punishment to others on the basis of rules that do not apply generally. There said to be three pillars of better indispensable to the rule of law: 1) being that laws must be enacted and legal institutions created. 2) that institutions must be staffed and trained by competent people and made operational and 3) that the public must shed old habits and negative attitudes toward the law and develop a new respect for the law and the judiciary and their roles in a democratic society. Thank you.

So I'm going to turn our panelists after they each speak Gabriela is first and then we will have brief exchange among ourselves and take questions that you may have any submit. Thank you very much.

Gabriela Knaul: Excellences, Distinguished Colleagues, Ladies and Gentlemen, good morning.

Allow me first of all to reiterate my sincere gratitude to the sponsors of this event for inviting me to this International Symposium on the Rule of Law and Justice. I am honoured to address this unique gathering and to exchange some thoughts and ideas on the importance of the independence and the efficiency of the judiciary. I speak today in my capacity as United Nations Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers. Since I initiated my mandate in 2009, I have sought to continuously engage with different stakeholders around the world in order to develop endeavours in the protection of human rights and in the promotion of democracy, the separation of powers and the rule of law. The importance of independent judiciary is universally accepted and acknowledged and it is found in the majority of national constitutions and bill of rights. At the international level, the principle of the independence of the judiciary is enshrined in the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights and the Basic Principles on the Independence of the Judiciary. For the justice system to function properly, prosecutors and lawyers must also be able to freely exercise their functions. International safeguards for these actors can be found in the Basic Principles on the Role of Lawyers and the Guidelines on the Role of Prosecutors. The particularities of the requirements for an independent judiciary are further detailed in many regional arrangements such as article 6 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, article 8 of the American Convention on Human Rights and article 7 of the African Charter on Human and Peoples Rights. Through my work as United Nations Special Rapporteur, I have seen various inspiring good practices in relation to the development of the independence, impartiality, and objectivity of the judiciary. I have testified that, both individually and through their networks, judges, prosecutors and lawyers are, and should increasingly be seen as, key actors in international efforts to secure an independent judiciary and, through this, the right to fair and efficient justice for all. However, through my mandate I have also come across several cases of abuses and violations of judicial independence. The complaints received by my mandate are varied, but the majority relates to interference, threats, pressures and attacks, arbitrary detention, torture, degrading treatment, extrajudicial executions, and human rights violations against actors of the justice system. Additionally, many complaints also relate to the lack of fair trial and due process guarantees, illegal nominations and destitutions of judicial actors, and misuse of legislation to hinder judicial independence. Let me share a few, some cases:

In 2010, an allegation letter was sent to the Government of Serbia regarding the non-reelection of about 837 judges after the invocation of a law, entitled -the Law on Judges- by the High Judicial Council. The termination of tenure of Serbian judges clearly violated the principle of irremovability and the security of tenure of judges, and infringed international human rights standards. In 2012, my mandate responded to alleged interferences in the independence of the judiciary and reported appointment of magistrates of the Supreme Court of Justice in violation of international standards in El Salvador. In particular, concern was expressed in relation to the reform of the Judicial Organic Law, adopted by the Legislative Assembly, which had supposedly caused a situation of duality in the Supreme Court of Justice, which would affect and hamper the administration of justice and would seriously jeopardize the rule of law and the separation of powers in the country. During the Regional Consultation in Central America held by my mandate in 2012, it has been emphasized, in the case of Nicaragua, that the appointments of magistrates of the Supreme Court of Justice were highly influenced by politics, especially in a context in which the Government party had the majority to reform the Constitution and to appoint the public employees of the State without having to require any consultation, approval or support from other political representation in the National Assembly. Another concern in the same country was the expired terms of many public positions, including within the judiciary. For instance, magistrates of the Supreme Court of Justice whose mandates have expired tend to continue in their posts because there is no political will to initiate new appointment and selection procedures, a situation which clearly violates the security of tenure of judicial actors, and independence of judiciary. Also in 2012, a communication was sent to the Government of Sri Lanka regarding serious allegations of lack of fair trial and due process guarantees in the impeachment process of the Chief Justice of the Supreme Court, Ms. Shirani Bandaranayake, as well as regarding attacks against and intimidation of lawyers. Several attacks against lawyers were reportedly related to the support voiced by them and by the Bar Association in favour of the independence of the judiciary, and the independence of the Chief Justice in particular. The impeachment of the Chief Justice and the reported attacks against the legal profession allegedly took place in a broader context of attacks on, threats of an interference in the independence of the justice system in Sri Lanka. In March 2013, a communication was sent to the Government of Guatemala concerning allegations of violence and intimidation against lawyers, judges, prosecutors and other judicial actors in the country. Concern was expressed that actors of the justice system dealing with criminal cases of high risk and serious social impact, in particular those related to corruption, human rights violations and crimes against humanity, were the ones most hardly affected by violence and intimidation. In the same year, another communication was sent to this country referring to allegations of death threats and intimidation suffered by Ms. Yassmin Barrios, president of the Sentences Court of first instance in the country. Ms. Barrios was competent to deal with higher risk cases and during 2013 she was responsible for the judgment of a case of genocide and crimes against humanity in which the former chief of intelligence, José Mauricio Rodríguez Sanchez, was a party. She has allegedly received death threats and the officers in charge of her protection had been removed several times without justification. The Inter-American Commission on Human Rights provided her with protective measures. In July 2013, my mandate responded to the alleged negative consequences of the Fourth amendment to the Fundamental Law of Hungary on the independence of the judiciary, as several provisions of the amendment reportedly constituted serious interferences with the independence of the judicial system. The Fourth Amendment was alleged to contain provisions legitimizing legislative initiatives that had previously been found unconstitutional by the Constitutional Court or that could raise serious constitutional concerns. The insertion of provisions previously deemed unconstitutional into the Fundamental Law by the way of amendments was said to have become a means systematically used by the Parliamentary majority to overrule the decisions taken by the highest judicial authority in Hungary. In August 2013, my mandate sent a joint urgent appeal to the Government of Honduras regarding the assassination of a judge in a context of attacks against judicial independence in the country. Ms. Mireya Efigenia Mendoza Peña was a judge at the Sentences Court of El Progreso and the Secretary of the Association of Judges for Democracy. She was known for her commitment to the defence of justice and democracy and, until the date the urgent appeal was sent, there was no information on the conduction of investigations on the case of her assassination. Worry was expressed about the lack of adequate measures to protect the exercise of legal professionals in Honduras. In January of the same year, my mandate have expressed concern about the removal of four magistrates of the Constitutional Chamber of the Supreme Court of Justice by the National Congress based on political motivations, also in Honduras. In October 2013, my mandate reacted to alleged interferences with, and pressure on, the independence of lower courts and tribunals in the Maldives supposedly consolidated through the barring, by Supreme Courts Judges Council, of the Human Rights Commission from conducting a training program for judges and magistrates aimed at assessing the extent to which the Maldivian court system complies with international standards relating to the administration of justice. On this occasion, alarm was expressed that the facts constituted a serious interference with the independence of the judiciary in Maldives, which would be particularly worrying due to the fact that it was originated from the highest judicial authority in the country. Also in 2013, my mandate reacted to a supposed interference in the independence of the judiciary caused by the approval, by the Parliament of Argentina, of four bills of law that aimed at reforming the judicial system in the country. Amongst these bills, one focused on the reform of the Judicial Council and another focused on the regulation of precautionary measures in cases in which the State was a party. These two bills allegedly had provisions that were contrary to the fundamental principle of judicial independence enshrined in international treaties ratified by Argentina. In particular, the provision about the political election of the members of the Judicial Council two political parties would seriously affect the necessary independence required from them. Similarly, the proposal to restrict the use and the period in force of the precautionary measures against the State would seriously limit access to justice in the country. The draft bills reflected a clear example of interference by the Executive and the Legislature in the independence of the judiciary, as their provisions would gravely affect the separation of powers, enshrined in the National Constitution and established in basic international standards. Finally, another serious concern is the case of the Venezuelan judge, María Lourdes Afiuni Mora, who was arrested and detained as a means of retaliation for having implemented a recommendation of the United Nations Working Group on Arbitrary Detention in favour of a Venezuelan citizen who was detained for 36 months without any kind of accusation. The detention and conditional release of the judge constitute a serious and undue interference against the independence of the judiciary in Venezuela. As illustrated by the examples I just mentioned, many are the forms of interference, pressure and attacks against the judiciary all around the world. However, one of the common patterns that we can observe is the gradual erosion of the separation of powers. The concentration of power is very dangerous for judicial independence, mainly when the processes of selection, nomination, removal, transfers and dismissal of judges and prosecutors are

undermined by political interferences. In this context, the judiciary plays an essential role as guarantor of the separation of powers, as it functions as the power with legitimacy to prevent violations of the law committed by the other branches of the State. The separation of powers aims at establishing a system of mutual checks and balances with the goal of ensuring the integrity of the roles of each branch of the State, preventing conflicts between them and thwarting abuses of power to the detriment of a free society. In addition, as the implementation of rights ultimately depends upon the proper administration of justice, an independent, impartial and objective judiciary is paramount if judicial actors are to fulfill their role in upholding the rule of law.

Excellences, The rule of law is a wide-ranging concept that has been defined in 2004 by the then United Nations Secretary General, as “a principle of governance in which all persons, institutions and entities, public and private, including the State itself, are accountable to laws that are publicly promulgated, equally enforced and independently adjudicated, and which are consistent with international human rights norms and standards.” The rule of law requires that judicial actors and the entire judicial system are accountable. For that, transparency in the administration of justice is, thus, paramount. With this in mind, the Second International Summit of High Courts, held also in Istanbul in 2013, resulted in the adoption of the Istanbul Declaration of Transparency in the Judicial Process, which affirms that judicial proceedings must be conducted in public, as a fundamental requirement of a democratic society, and that judicial systems should ensure easy access to court premises and to information. In addition to transparency, the combat against impunity and the establishment of accountability mechanisms represent a significant basis for strengthening the rule of law and upholding democracy. Indeed, if the judiciary is to be effective, it must be both independent and of high integrity. As a result, judicial independence, which is based on public trust, must entail responsibility in a variety of ways, be it in terms of the legality and competence in the exercise of judicial functions, of the correct and transparent use of allocated resources, or even of the proper management and administration of the judicial system.

Distinguished Colleagues, We are all aware that recent developments in Turkey have raised serious concerns regarding the independence of the judiciary in the country. In this context, I would like to underline that judicial independence entails, among other things, clear, impartial and objective criteria for the appointment and nomination of judges and prosecutors, their security of tenure until a mandatory retirement age or the expiry of their term of office, fair and objective conditions for the promotion, transfer, suspension, protection, and cessation of their functions, and the actual independence from political interference by the Executive and Legislative. Any sort of interference or control of the Executive or Legislative over the Judiciary is contrary to the notion of an independent judicial system and it gravely affects democracy and the rule of law. It is important to highlight that any disciplinary action or sanctions against judicial actors may only occur for reason or incapacity or behaviour that render them unfit to discharge their duties and must always be applied, not arbitrarily, but in accordance with the principle of legality, in cases provided for by law. Disciplinary sanctions based on these situations are justified because actors of the justice system must act with integrity and in harmony with their codes of conduct and ethics. Nevertheless, in cases of disciplinary, suspension or removal proceedings involving judicial actors, all complaints made shall be processed expeditiously and fairly and in accordance with established standards of judicial conduct. Moreover, judicial actors subject to disciplinary proceedings shall have the same fair trial guarantees as everyone who is subject to criminal or civil proceedings, including the presumption of innocence, the right to be trailed without delay and the right to defend himself/herself in person or through legal assistance of his/her own chosen. Decisions of bodies relating to disciplinary measures shall also be published, accessible and free of charge. Additionally, such decisions should be subject to an independent review, as established by the Basic Principles on the Independence of the Judiciary.

Excellences, We are living in a period of many opportunities and challenges regarding the effective respect of the principle of the independence of the judiciary. Among the opportunities, the international safeguards of judicial independence provide us with clear guidance on how to strengthen the justice system at the national level and allow us to consolidate transnational and international cooperation and exchange good practices. In this context, judicial actors have an important role to play in assessing compliance of national legislations with international standards. The interaction with state and non-state actors is of extreme value to this mandate, as for alike the one in which we participate today can play an essential part in disseminating international human rights standards that guarantee judicial independence and the rule of law, demanding that they be applied, supporting those who do apply them, and providing training for those who need it.

In this vein, I am very grateful for the opportunity to meet with you today at this important event, which provides us with a valuable occasion to reflect on the importance of our role in promoting the independence of the judiciary and in fighting impunity. Thank you very much.

Prof. Işıl Karakaş: Firstly, I would like to thank every person and institution who have contributed to organizing this symposium.

The title of our current session is Rule of Law and Independence of Judiciary. I would love to make statements upon rule of law and independence of judiciary, which are originated from European Court of Human Rights’ s case law, as a Turkish judge who serve European Court of Human Rights. I also would like to make some remarks on Turkey. My presentation will consist of two divisions. Firstly, I would like to touch upon some judicial opinion and afterwards I would like to make comments related to the problems with which Turkish judicial system faces. Structural problems and mentality of Turkish judges are mainly major problems.

Fair trial is in the foreground under European Human Rights Act. The prior condition of defending the freedoms ought to be independent and impartial courts. If there is no such independent and impartial courts which defend freedoms, fair trial will be an empty term. Thus, in a democratic state, fair trial is the main ingredient of the rule of law. This has been constantly stated by the Court since 1979 dated Sunday Times v UK judgment. The rule of law is an integral part of both European Human Rights Act and its articles; however, there are some fields that have been fashioned by the Court. There are some fields under which the rule of law has been particularly emphasized. Now I would like to talk about these fields. Firstly, there is Article V which is related to right to liberty and security. In other words, safeguards which have been fashioned to impede arbitrary detentions; secondly as I mentioned before there is fair trial. This one also has been brought into attention by the Court in my judgments, such as 1971 dated De Wilde, Ooms and Versyp v Belgium and 1960 dated Lawless. The Court briefly has stated that rule of law and security are an integral parts of democratic society. Now I would like to point out the Court’s statements related to the Article V (3) regulations which are being brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and being entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. According to the Court, there should be protection against governments’ arbitrary and unfair detentions. This is the first issue. The second issue is judicial system’s duty to establish and maintain the rule of law. As Lord Woolf stated in the morning, public trust to justice is vital and its first condition is the predictability of regulations, accessibility and their steady application by states. Variable applications, variable legal positions damages legal certainty. Legal certainty, which shows how the rules will be applied and means the predictability, should be the man principle of the rule of law.

Our second topic will be legal security. Legal security requires stability in all legal issues and it is also the main part of public trust to judiciary. I would like to refer to Ahmet Yıldırım judgment now as an example. In this judgment the Court stated that legal precautions need to be taken to prevent public from arbitrary interferences; however, the executive power cannot give broad authority which will influence fundamental rights. Therefore, the statute needs to be clear and predictable. The judgment is related to obstruction of an access to GOOGLE. I would like to underline one more time. Changing the law constantly and the regulations which conflict with each other create distrust and damages public trust to judiciary. However, as our court has stated many times, public trust is an integral part of the rule of law. Vincic and Others case, Paderu against Romnia, and Abu & Other’s against Romnia are the examples of this.

It might be good to refer to the example which is very well-known. The judgment is related to freedom of express. In Dink against Turkey case, the Court has stated that Turkish Penal Code Article 301 was not in accordance with legal security because this article was not predictable and clear. In the same way, in Akçam against Turkey case, the Court stated that the action is not necessary, the sole existence of this article is enough to violate the rule of law. As it is known, the article is still active. The 4th judiciary reform package has been accepted; however, there is no action related to Article 301.

We talk about independent judiciary in this meeting. Although European Court of Human Rights take independence and impartiality of judges as two different category, I believe they are two different faces of the same subject. If independence mean no connection with the executive and legislative powers, it is different; however, these two terms are closely related to each other. I would like to give a few examples. In Burundika

case, the Court stated that the chairman and vice-chairmen of the court, who has close relations with the minister and have been appointed by the executive power, are not independent. A different example might be given for French Highest Court of Administration. As you know, Council d'Etat's judges are appointed by executive. However, the Court did not think that this is violation of independence because these judges perform their duties under some guarantees without being subject to any pressure or receiving any order. Independence of courts are assessed according to appointment process of judges, term of tenure, and guarantees related to their resistance to upcoming pressures. As it has been stated since 1968 Newmaster case, there should be certain independence from executive power and parties of a case. Judges' appointment by either executive power or legislative authority does not necessarily go against independence. The important thing is performing the duties without taking any order from executive power (Campbell and Fell v United Kingdom). States' duty to assure adjudication by independent and impartial courts is not limited with judiciary bodies. All authorities which use public power need to comply with court orders. What does this mean? It means applying courts' judgments. Under the rule of law, even if the judgment is criticized and not agreed by the other institutions, that judgment needs to applied. In other words, as I stated at the beginning of my speech, state's respect to judicial authority is directly linked to public's respect to judicial actors. In a broader context, there are two main ingredients of the rule of law: 1) State's respect to judicial authority which means applying courts' judgments without delay; 2) Public trust to judicial authority. Without these two ingredients, there will be no rule of law. All constitutions consist of articles related to independence of courts. So does the Constitution of Turkey. This is not enough. Administrative bodies need to abide by these rules in daily life. They need to be adopted in an effective way. This is stated in Agro Complex case in 2011.

Let's talk about Turkey because today our main topic is Turkish judicial system's main problems in this context. As I said at the beginning, I would like to talk two main topics. Firstly, structural problems of Turkey. I prefer to divide these problems into two. One of them is long trials and the other one is long detentions. These two issues are closely related to each other because the longer adjudication means the longer detention. There are many judgments of European Court of Human Rights.

Long trials are violation of fair trial principle. As it is known, delayed justice is not justice. Now I would like to talk about a recent development about this. A commission has been set up in Turkey after Kaplan judgment. The judgment was a kind of decision which suggests the establishment of a commission to assess long trial claims in domestic law. After this judgment, Turkey has set up suggested commission. As far as I know, there are more than 5.000 cases standing before the court. 3.000 of the number has been concluded and there are also 3.000 objections that have been made to concluded cases. We may say citizens are happy. Of course it is possible to file a lawsuit against the commissions' decisions. After administrative court's decision, it is also possible to take the case to the Constitutional Court via personal application. The Cons. Court's decisions are important here now. I was wondering how the Cons. Court was going to interpret this. Because the constitution requires to exhaust entire domestic processes. As you know, during long trials, the case is not conclude. Therefore, there was no judgment. We were wondering how the Cons. Court was going to interpret this point. I am pleased to say that in Ergun & Koc case, the Cons. Court have concluded a compensation and then have sent a writing to the court that required the local court to render the judgment as soon as possible. In another case, Kılıç judgment, the Cons. Court reached the same conclusion although this case has been pending for 3 years 5 months. The other issue, which is more important than this, is long term detentions. As you know, there were long-term detentions till 10 years due to the Supreme Court's decisions. This interpretation cannot be accepted by international courts. In 2014, detention term has been regulated again as 5 years. With personal application mechanism, the Const. Court has fashioned a different approach and concluded that long term detentions violate the constitution. However, I also would like to say that ' five years' application is too much pursuant to the criterions of ECHR. In the most of infringement decisions of ECHR against Turkey, there is a issue that the period of detention extends stereotypically by Courts without a legal ground. In the new bag bill dated 2014, this situation is perceptibly stated, however we have no information about how concrete evidences are to be handled or stated. On the other hand, at least it was brought into question that the essential part was not the detention in this context. The detention is not fundamental, if you do not hear someone in reasonable time, you are obliged to release the person. Collateral guaranty are to be assured within this regard. However, as I have said , 'five years' detention period is too much pursuant to the criterions of ECHR even though there are expressions that it is reduced by half. As a consequence, what are their grounds? Why aren't the Courts able to make decisions in such a long period? Why are there problems in some practices? Why do detention periods take so long and and our judges behave timidly in release decisions? Why are not necessary steps taken by higher judicial bodies regarding to fundamental rights and freedoms and especially within the frame of freedom of expression? When we look at these issues, a matter of mentality comes first as I have mentioned in different platforms. When we look at the history of republic, it is seen that the aim of the jurisdiction is defending the state and its dominant ideological structure rather than the protection of individual's rights. This situation continue since independence courts, state security courts and special courts. As you know, a discussion was made between the judicial members. The result of this survey was open to public. According to that, more than %50 percent of the judicial members stated that their main missions were to protect the state and its agencies. What is independent and objective judiciary within this frame? First of all, it is to be had a structure that protects individual's rights and freedoms within the principle of rule of law and constitutional state. Unfortunately, we see a reverse situation in Turkey. Turkey has not a structure that is individual-oriented and protects individual rights and freedoms. The same mentality is closed to international law. International law was not able to internalize and apply these rules as a part of its own domestic law. We confront with this issue not only in the field of human rights but also in different areas such as competition law. It covers all the areas because our judges content with the application of applicable law and they do not benefit from the international law texts. However, as you know, doing what law says is a principle coming from French Revolution and it has already overcome by Europe. I cannot understand the judges commitment of law while even French council of state has overcome. Finally, I also would like to mention a few point ; there are provisions in the Constitution authorizing ,however there are still problems in practice. It has been ten years since 2014 and I leave how our courts make decisions based upon international law to yours discretion. Article 138 of the constitution concerning to jurisdiction clearly states that judges make decisions as per constitution, law and their personal conviction. Law means the applicable law , not just the law which is only applicable in that country. Accordingly, the applicable law is not the positive law. Judge shall determine the applicable law within the frame of supremacy of law. The role of this judicial package cannot be denied in recent positive developments. However , as I have said; the judicial problems in Turkey is not going to end as long as the matter of mentality does not change, our judges do not open themselves to the international law and apply them. Thank you for your attention.

Lucian Mihai: Ladies Gentlemen; I'm very honoured for having the opportunity to attend this international, professional event. This symposium evidences the way how legal profession can contribute to the progress of a country. And let me congratulate our host. I'd like to make clear from the beginnings that I am not a representative of Venice Commission as stated in the program but just one of its members. In my case I am the member appointed by Romania as member states of the Council of Europe. Nevertheless although, I am not a representative I have doubts that any other member of any commission being in my place here would substantial different presentation the one I'm going to make this morning about the position of the Venice Commission regarding justice from in Turkey.

European Commission for Democracy and Rule of Law, better known as a Venice Commission is a council of Europe's Advisory Board established in May 1999 by 18 member states of the council. The role the is Venice Commission is to provide legal advice to its member states and in particular to help states wishing to brings their legal and institutional structures into line with European standards and international experiences and fields of democracy, human rights and the rule of law. It also helps to ensure the dissemination and consolidation of a common constitutional heritage. Playing the unique role in conflict management and provides emergency constitutional aid to states in transition. Its individual members are university professors of public and international law, Supreme and Constitutional Court judges, members of national parliaments and number of them are civil servants. They are designated for 4 years by the member states but act in their independent capacity. The commission works with democratic institutions and fundamental rights, constitutional justice and ordinary justice, elections referendum and political parties. Currently the Venice Commission has 59 member states including 12 Non-European members. Until the end of 2013 the Commission produced more than 500 opinions or more than 50 countries and 80 studies and participated in more than 250 seminars and conferences with dozens, of course, in universities. European Court of Human Rights of Strasbourg has referred to Venice Commission's opinions in more than 50 cases. The Commission does not seek to impose the solutions sit on in its opinions. Rather the Commission adopts non-direct approach based on dialogue and shares member states experience and practices. The national authorities are able to submit comments on the draft opinions to the commission.

The opinions prepared are generally observed by the country's consent. International institutions, civil society and the media regularly refer to the Commission's opinions. In relation to Turkey The Commission adapted 6 opinions since 2004, on matters related to the Constitutional Court, political parties, religious communities, legal status of judges and prosecutors and high council for judges and prosecutors. It seems that some of the recommendations made by the Venice Commission back in 2010 and 2011, on this two later fields I mean legal status of high council for judges and prosecutors., some of the recommendation made them could still be a present interest for Turkey And I will there for make a short selection from the opinions of December 2010 regarding the draft law of the High Council which was adopted by Turkey, in the meanwhile the law number 6087 from the opinion of March 2011 on draft law on judges and prosecutors adopted by Turkey in the meantime as law number 2802. Thus, as it stated in the December 2010 opinion on the High Council for judges and prosecutors; the Venice Commission welcomes 2010 constitutional reform process. Which it sees as a step in the right direction, in the ongoing from the modernization of Turkish Constitution. The Venice Commission would like encourage Turkish authorities in continuing on their path of constitutional reform and in so doing, broadens of the process by inviting the active participation of the opposition parties, civil society, non-governmental organizations and the general public in a process that should be as inclusive and transparent as possible. As regards the reform of the high council The Venice Commission welcomes it as considerable improvements on the existing situation by the time of 2010 in particular the transform of competencies from the Minister of Justice to the high council the broadening of the composition of the High Council, the increase independence both in law and actual resources and a number of other points.

However the opinion stated in 2010 is, there is a scope for further improvement in future a revision of the law and preferably also article of 159 of the Constitution of Turkey. This include first revising the composition of the high council by replacing in particular the undersecretary and the members appointed by the president who could be replaced by members appointed by legislative branch by qualified majority. Second revising the very aside powers of the inspection and supervision as laydown in article 159 of the constitution of Turkey and in the draft law on high council in order to ensure that this do not infringe on judicial independence. Preferably accompanied by the general reform of the judicial system. Third revising the relationship between judges and prosecutors, taking into account of their different functions and their needs to distinguish procedurally between them as well as ensure that both categories are represented within the High Council. Forth revising the rules and practices for election of the high council members which should be designed in such a manner as to ensure broad and pluralistic representation.

The opinion of 2010 of the high council also stated that the eventual success of the new high council; rests not only on the new legal provisions but on the way they are going to be implemented and implied the years to come. It was said in 2010. The considerable powers of the new high council should be exercise in an objective, impartial and professional manner in order to prove as unfounded the criticism that the new system still remains under political control and to ensure to that the judiciary in Turkey is an organ for society at large and not only for as stated.

Also the opinion of 2010 stated that the Venice Commission would like to encourage the Turkish authorities and legislator, not to confide themselves to institutional reform but also revise and reform as substance of the strict and centralized system of judicial suffer vision and control. In particular one should reconsider whether there is a need for the wide right powers of inspection and steps should be taken to ensure at this supervision neither directly nor indirectly infringes the independence of the judiciary. Furthermore it might be considered to what extent the very centralized system could impart be de-centralized and made more flexible leaving some supervisory tasks to the courts themselves as part of their ordinary regularly work. In particular consideration might be given to introducing system of regional courts that has a capacity to solve the daily administrative problems of the courts in relative authority either by a court president or a college of structure and to find a solution to carry out certain disciplinary functions in a de-centralized manner.

And finally the 2008 opinion continued; the Venice Commission would also like Turkish authorities to speed up process of judicial reform in general including the establishment of regional courts of appeal that should serve to strengthen the quality of the judicial procedures and results. The overall aim of the judicial reforms should be to have system that is perceived as legitimate by the parties conserved and which renders good judgment In such a system there will be less need for centralized inspection and any disagreement with judgments, will be channelled more generally through appeals. Through the ordinary system instead of as complaint to a central authority in the capital city. As far as in 2011 opinion regarding the draft law on judges and prosecutors, I already selected briefly some comments. First in general the opinion said the amendments aimed by that draft are to be welcomed. An important element in the amendments consists of provisions, transferring powers of separation from the Minister of Justice to the high council. These changes are to be welcomed as representing a step in the right direction, relatively modest one. Also another comment is that another welcome amendment concerns the strengthening of rights of judges and prosecutors to answer disciplinary charges and complaints. The absence of an appeal to a court of law against disciplinary sanctions against judges is a serious defect in article 159 of the constitution as well as in the draft. Consideration might also be giving to providing larger court houses with real presidential structure of the internal self-regulation. And finally on the whole, many of provisions of the proposed amendments are on a exceptionable among matters which give someone concern however is a relationship between the executive is a form of the Ministry of Justice and the judiciary and prosecutors which in some respects seems too close in a manner which made both a risk to independence, in particular to transfer of judges and prosecutors to the Ministry of Justice.

Ladies and gentlemen, Our Turkish hosts are placed in the best position to assess these recommendations made by the Venice Commission back in 2010 and 2011 are still applicable or not to existing status of the judiciary in this country. Thank you

Thomas Guddat: Thank you very much for the organizers to invite MEDEL. it is really great honour for me to participate in this really fantastic conference on this highly topic of issue rule of law. As last speaker have the mission impossible not to extend the already extended in time slot, not repeated too much that previous speakers already mentioned and at least the most difficult task not to lower to match the level of quality of the previous speakers already set by the brilliant speeches particularly the fantastic intervention of Lord Woolf.

But allow me present MEDEL. MEDEL is a non-governmental organization. We represent 23 member association from all over Europe from 13 countries more or less, we represent indirectly by all member associations some 10000 judges and prosecutors. One of our member associations is YARSAV, I have collegues from YARSAV here. YARSAV is first judges and prosecutors associations in Turkey with 2000 members. Turkey has more or less 13000 judges and prosecutor.

From my personal background I would like to add I grew up in the western part of Germany and after my second state examine by accident have a great opportunity to start my carrier as judge in the eastern part of Germany, immediately after the fall of Berlin Wall, after the reunification of the two states of Germany. Although I have certain personal experience what it means to serve as a judge in a country of transition. Of course you cannot compare Germany and Republic of Turkey, but there are some parallels. I mention that because totally agrees with Lord Woolf that the confidence from the public in impartiality justice do not comes from one day to the other. It have to deserve it by the daily hard to work by maintaining high quality standards, high professional law standard by the judges. And at the beginning at my career a really totally different approach - I can describe as another legal landscape, in the former German Democratic Republic, people distrust the judiciary, on opposite in the western part where I come from the public has a great confidence the impartially of the judiciary. And now I come to the topic of my speech I have to introduce you to the matters and appointment of the judges and prosecutors and the relationship to the judicial independence. And also a little bit in my speech about determining what extent of the judicial independence in respected any particular legal system, and then which correlation to this principle the appointment procedures are standing, cannot be done without a basic outline of what is understood by the principles of judicial independence. To this charge of these powers of function it is universally accepted that judicial branch of state. And each judge must be independent. Therefore personal institutional safeguards requiring the enabling to judge to fulfil his duties on a proper way in our opinion that means of opinion of MEDEL there is also an urgent need for independence of the public prosecution officers.

Judicial independence however is neither a fundamental constitutional right of the judge nor it is a kind of professional privilege it is rather a privilege granted to the judiciary solely for the purpose to order to guarantee an impartial and effective judiciary. It is necessary for the maintenance of judicial independence to give the public confidence that all decisions are made by independent impartial effective the judiciary. The trust in the judiciary is closely linked to the person of the body who has the competence to take to court decision. This

lead us very quickly on top of the crucial question who appoints and promotes judges and public prosecutors and what must be taken in consideration while doing this. The relationship between public confidence to the juridical independence in the selection of judges and prosecutors, is not always clearly issued from the literature by for practitioners and the society and particularly for the parties of a court proceeding, the relationship is obviously, they will seldom accept a decision within proposal on a court settlement which come from a judge whom they don't trust even he or she is very well skilled. And of course although the executive is perfectly aware of the importance of the selection of judges and prosecutors, the executive everywhere tends to see that it would be better to let the administration the power to appoint and to promote judges and the prosecutors. Just to give you a picture let me quote the Minister of Justice, Adolf Leonhardt who served in the empire from 1865 to 1879. He said in the second half of the nineteenth century; I would really like to concede to judges the so called judicial independence as long as I will be free to decide on their promotion. Of course, many things changes about in Germany still the decision who is appointed belongs to the minister of justice.

In this important opinion on councils of the judiciary number 10 from 2007 as a Consultative Council of European judges CCEJ set out 42 serious of tasks which must be carried out in an independent manner. That is to say in a manner, independent of legislative and executive branches. At the top of these tasks, this is no coincidence, stands first appointment, second regarding the career development promotion and third evaluation of judges. The CCEJ recommends that the appointment of promotion of judges are preferably made by councils for the judiciary. But the opinion does not present a detailed prescription of principles for the composition of function of the council for the judiciary, neither doesn't create a single model for the councils for the judiciary in Europe. The methods of appointment of judges and prosecutors shows great diversity and it is quite impossible to give you an entire overview about the modes of judicial selections. Appointment procedures are mostly on this similar on various jurisdictions as juridical candidates have to under a lengthy period of training and pass public examinations and application processes. In some states control over appointment, promotion and carrier development is vested on a council in line with the before mention opinion, Number 10 of the CCEJ. In other states where the council carries out this task, the judges are in majority and in some minority. In other states task is vested in an independent body and in some the executive still retains an important role. The reason why there such a diversity, is very often, steer in Germany, the debate over a public participation in the task. It is suppose difficult to denied public participation in the task, principally to guard against perception for that the judiciary appoints only those who are close to their own opinions.

Talking about trust, there is also another aspect that I would like to mention. Not very seldom governments themselves become party of procedure, and if they lose the case they behave very often like normal citizens, they are not much amused. Trusting the judicial system make it, in my opinion, also easier governments to accept decisions. So I suppose the governments also should appreciate independent judiciary and not criticize too harshly the decisions but use legal remedies to correct decision that is wrong in their opinion. I noticed in the reports about the recent events in Turkey in the deep mutual distrust between the judiciary on the one hand and the political branch shows the Turkish government on the other hand, this mistrust that seems to have increased in the last year is what makes MEDEL concerned.

And I showed a little bit in my speech. I want to present you a little bit more details on the different approaches the judicial systems. I come to another point, the infringement of standards concerning the status, independence and security of tenure of judges on the composition of functioning of the councils. MEDEL organized an alert for the independent of justice of the European in Brussels last year and publish the brochure concerning the problems of the judiciary in Europe. The national judges associations there are members of the MEDEL reported on developments in the countries which are assessed as dangerous for the independence for the judiciary. And also in the situation report of the judiciary on judges of the council of Europe, member states in November 2013 CCEJ gives an overview on the year information submitted to this body concerning allegedly entrenchments in member states of standards governing the status of judges on exercise of their functions. There are some examples from Turkey but also from other member states maybe we can come to this topic later while the debate. But there are two groups of infringements; one group is that the interdependence of the judiciary also can be infringed to by weakening the body which is charged with defending judicial independence. Which in many cases is the council for the judiciary. There are different means of weakening this body by changing the composition of the council by reducing the powers of the council or reducing the financial or other means at to the disposal of the council. Immediately come in minds the recent developments in Turkey.

In the Turkish judiciary concerning the appointment and the promotion of judges, I have to state that to the legal attitude of the constitution of judges of Turkey like in the most country, have a strong position and their decisions they are bound to non-directive they are only subordinated to supervision to a limited extent. There are some guarantees in the constitution, particularly article 138 and 139. But there are some problems. For example interview and appointment. The law number 2802 covers some issue that grounded broad discriminatory powers to the interview committee for example one of the qualification of the candidates to scoring is compliance of the general and physical appearance as well as attitudes and reactions to the proficient. This innocent really unclear criteria and the interview system has been criticized in the opinion prepared by The Venice Commission on 2010 from the same ground. It is evident the interview system for the appointment of judges prosecutors does not secure independence of judges and prosecutors from the executive organ. And the promotion as further related legislation plays an important role in the promotion of judges and prosecutor. This is a decision in line with expectations of the High Council of Judges and Prosecutors. That secures the function because the internal supervision judiciary function is made on the bases of the decisions of the judges. A polite review is surely instrumental for improving the quality of court decisions, However while reaching a ruling the judge must solely bound by the law and must not face a pressure streaming from the scoring system that impact the career progress. This inspect was only criticized in the opening report of the Venice Commission 2010. And to the dismissal in article 139 of the constitution intends to restrict the dismissal of judges and prosecutor. Accordingly it is stated that it is not possible dismissed the judges and prosecutor from duty. But there will be exceptions to this rule for those convicted for an offense requiring dismissal from the profession are definitely established as unable to perform the duties because of illness or those determined as suitable to remain in the profession. And there is a huge problem, the relocation of judges, the High Judicial Council for Judges and Prosecutor has the authority to decide on the relocation of judges and prosecutor can lead to pressure of them and recently there made mentions of use this power. It is inevitable that as a result of such ambiguities criteria that allow the relocation decision on the high judicial council for judges and prosecutors. For example instead of requiring concrete evidence it is allowed to relocate and judges if they are creating the impression that she or he has received bribe or been involved in corruption even evidence has not been found. The Turkish Associate of Judges and Prosecutors, YARSAV informed MEDEL that in Turkey the principle of permanent tenure of judges did not really exist because judges were transferred regularly to different regions of the country. No criteria were considered, for example family situation was no taken into account. Some of these transfers occurred generally in 2013, Ministry of Justice stated upon to the CCEJ that a high juridical council of judges and prosecutor has in charge of the transfer of judges and prosecutors had been organized in order to improve the independence and impartiality of the judiciary. In June 2013 YARSAV forwarded to MEDEL its continuing concerns, stated that in high profile cases without enumerating these cases that judges and prosecutors were replaced. It is also asserted that there was an increasing pressure on the judiciary by the prime minister and the leading political party. So let me conclude, the article 139 of the constitution stated that judges and prosecutors cannot be dismissed. It is not present any security for the relocation of the judges and prosecutors. Thank you for your attention.

Moderator Richard Berman: I'm going to raise a question for Gabriela. She has spoken in her writing about the relationship between the prosecutor in Turkey and the judge. For Americans it's quite unusual because there is a very close relationship in Turkey, the United States there is a greater separation and there is also in the United States a higher elevation of the attorney defence lawyer for example on the same level with the prosecutor. What exactly did you mean by that?

Gabriela Knaul: When I carry out my mission in Turkey at 2011 and I made my report which was presented in the Human Rights Council in June 2012, I mentioned, among the other things that called my attention, the proximity between judges and prosecutors in Turkey. Which is also related with the mind-set that exist in the country which should be adjusted in terms of enhancing the principle of quality laws. The proximity between prosecutor and judges at certain level discriminate the role that lawyers should play for preserving and promoting fair trial guarantees. We have some cases prosecutors, judges and lawyers are essential for carrying out its functions and playing their role properly. So each one has its competence and its role within the criminal procedure. The quality of arms means that the prosecutors have to prosecute someone, to accuse someone for committing a crime. And at the same level there is the right to defence that the lawyer should promoting and should be guaranteed to the person, his right to defence. These two rights to right to accuse and right to be defended by a lawyer, receiving a legal counsel, they are at the same level (Moderator: It should be) It should be

at the same level and the judge should maintain this circumstance. It should look at to these defects that they present the evidence that they court and make its decision in impartial manner. So this is the principle of the arms that this close relationship between prosecutors and judges. In Turkey this has called my attention also when I met here in İstanbul yeah it was here I've visited different cities in Turkey but here in Istanbul when I met the main court who was responsible for the court, it was a public prosecutor. I spoke with public prosecutor as a representative of the judiciary and who was managing the administration of justice establishing which court which judge that was going to work with, everything the administration of justice was decided by public prosecutor. So that is something that called my attention at that time.

Question: My question goes to Mr Richard. We are talking about the transparency of courts, impartiality of the judiciary and superiority of law since yesterday. We said that a state of law is not a one-man state. My question is a somewhat individual one, yet I believe that this question would be useful for other students like me. In countries where the state takes the form of one-man state, and in countries where courts are lacking in transparency, how, and in what way, should we, the students as a whole, develop ourselves? What efforts should we make for enhancement of impartiality of the judiciary. Thank you.

Moderator Richard Berman: Last year I was in Albania for a training for judges. Some of these very same issues came up and then at the end of the day I went to the school for magistrate where I had actually many respects the most interesting exchange. Because, this is to answer of your question, the students really are the future. The students perceive these questions perhaps even more clearly than those of us who are older and the students are more likely to know what happens in other systems and to make change. So my answer to your question is that by participating these kinds of programs but also because of your age and when you are entering in the system is really in your hands; to take these ideas that your hear, that you think are sympathetic and to implement them when you go on to be either lawyer or prosecutor or judge.

Anyway, you have been very generous listening to us and we thank the panelists very much, thank you for your attention.

5. Oturum / Session 5

5. Oturum

Temel Bireysel Haklar ve Özgürlüklerin Korunması

Moderatör
Baroness Patricia Scotland
Lordlar Kamarası, Ingiltere Ülke Önceki Başsavcısı

Prof. Paul Lemmens
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Yargıcı

Prof. Osman Doğru
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İnsan Hakları Hukuku Profesörü

Róisín Pillay
Uluslararası Hukukçular Komisyonu, Avrupa Programı Direktörü

Oturum başkanı Baroness Scotland: Herkese çok teşekkürler ve tekrardan hoş geldiniz. Bu oturumu yönetmek benim için büyük bir onur ve ayrıcalıktır. Umuyorum ki interaktif bir tartışma olur. Bu alanda gerçekten uzman olan üç değerli konuşmacımız var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi hakimi Profesör Paul Lemmens, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İnsan Hakları Profesörü Prof. Doğru, son olarak ancak son derece önemli olan Uluslararası Hukukçular Komisyonu Avrupa Programı Direktörü Róisín Pillay.

Bu oturumu açarken yalnızca birkaç kelime söylemek istiyorum, birçoğunuz benim Birleşik Krallık'ta Majestelerinin Ülke Başsavcısı olma ayrıcalığına eriştiğimi bilmekte. Bu görev Avrupa hukuk devletinin koruyuculuğunun oldukça ön plana çıktığı bir görev. Ve ben bir başka tanınmış hukukçu ile, Sir Edward Garnier ile aynı odada olmaktan ayrıcalık duyuyorum, kendisini birlikte öğrenci olduğumuz, hukuktaki ilk günlerimden tanıyorum, fakat ikimiz de biliyoruz ki Birleşik Krallıkta Ülke Başsavcılığı ve Başsavcı vekilliği oldukça zorlu görevlerdir. Sanırım şimdiye kadar Başsavcılık görevinde bulunmuş yalnızca bir Başbakan vardı ve bu sabah Edward'ın bana hatırlattığı üzere bu kişi 1809 yılında merkez lobide öldürülen Spencer Perceval'dı ve yine hatırladığım kadarıyla görevini yaptıktan sonra intihar eden bir Ülke Başsavcısı daha bulunmakta. Bunun ne kadar zor olduğunu görebilirsiniz. Birleşik Krallıkta Ülke Başsavcısının ve Başsavcı Vekilinin üç temel görevi bulunmaktadır. İlki Kraliçeye, Parlamentoya ve hükümete hukuki danışmanlık yapmaktır. Aynı zamanda Başsavcı baronun başkanlığını yürütür ve ülkedeki tüm savcılık makamlarına nezaret eder, ayrıca Harry Woolf'un bu sabah bahsettiği üzere devlet faaliyetlerinin hukuka uyumluluğunu temin etmekten sorumlu olan 2000'in üzerindeki hükümet hukuk hizmeti görevlilerinin başvekilliğini yürütür. Eski ve belki de gelecekteki bir hukuk devleti gözeticisi olarak, bir bakan olarak değil, halktan biri olarak benim söyleyeceklerim bu kadar.

Hızla soluma dönüyor ve bu oturumu başlatmasını Róisín'den rica ediyorum. Her konuşmacının süre sınırlamalarına sıkı şekilde uymasını sağlamak istiyorum. Soruları almaya ve tartışmaya ve genel bir değerlendirmeye fırsatımız olması için her konuşmacıdan konuşmasını 15 dakikadan fazla tutmamalarını rica ediyorum. Róisín, ilk sözü sana veriyorum.

Róisín Pillay: Uluslararası Hukukçular Komisyonu adına çok teşekkürler. Konferansı düzenleyenlere de bizi davet ettikleri için ayrıca çok teşekkür eder ve bu mükemmel organizasyon için ancak daha da önemlisi bu kritik dönemde bu derece önemli bir konferansı düzenleme hususundaki ileri görüşlülükleri ve aldıkları sorumluluk nedeniyle kendilerini kutlarım. Böylesine güzide bir panel eşliğinde konuştuğum için de çok ayrıcalıklı olduğumu düşünüyorum. Bu sunumda uluslararası insan hakları hukuku ile hukuk devleti arasındaki ilişkilere değinmeye çalışacağım. Özellikle yargının bağımsızlığı, kovuşturmanın ve hukuki mesleğin rolü ve özel olarak toplanma ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında sivil toplumun rolünden bahsedeceğim.

Uluslararası Hukukçular Komisyonu'nu tanımayanlarınız için, kısaca kendimizi tanıtayım. Biz bundan bir süre önce, 1952'de kurulan bir Uluslararası İnsan Hakları sivil toplum kuruluşuyuz. Hukuk devleti aracılığıyla insan haklarının korunmasını amaçlayan küresel bir hakim ve avukatlar organizasyonu olarak bugün tartışılan konularla oldukça ilgiliyiz. Esas olarak iki temel konu hakkında konuşmak istiyorum. Öncelikle, insan haklarının korunması hukuk devletinin anlamlı bir şekilde korunması için önemlidir. İnsan hakları korunmadığı takdirde, hukukun üstünlüğünün toplumda bireyler için var olan değeri gittikçe azalır. Hukuk devletinin anlamlı bir şekilde korunması Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesince de korunan, ayrıca toplumsal tartışmalara katılmayı sağlayan haklar da dahil olmak üzere kişisel ve siyasal haklara saygıyı ve korumayı gerektirir. Hukuk devletinin korunması ayrıca ekonomik sosyal ve kültürel hakların, örneğin Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin devletlere korunmaları için sorumluluk yüklediği hakların ve beslenme hakkı, yeterli standartta yaşama hakkı, sağlık ve eğitim hakkı gibi hakların da korunmasını gerektirir. Bunlar bireyin topluma gerçek katılımının birer şartıdır. Ve kanımca bu konu dün yaptığımız hukuk devletinde ekonomik gelişim ve bu gelişimin hukuk devleti açısından önemi hakkındaki ilgi çekici tartışma ile bağlantılıdır. Kanaatimce bu da insan hakları hukuku çerçevesinde değerlendirebileceğimiz bir konudur.

Bahsetmek istediğim ikinci konu ise hukukun devleti ve özellikle kuvvetler ayrılığının insan haklarının korunması için temel bir unsur olduğu ve devletlerin uluslararası insan hakları hukukundan doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde temel teşkil ettiğidir. Kuvvetler ayrılığı ve yargının bağımsızlığı ilkesi sadece yargıçlar için öngörülmüş bir ilke değildir. Bunlar hak ve özgürlüklerinin korunmasını isteyenler için mahkemelerin adaleti sağlamasını temin eden araçlardır ve uluslararası insan hakları hukuku, hukukun üstünlüğü ve özellikle bağımsız yargı ve etkin tarafsız kovuşturma ve güçlü ve bağımsız hukuk mesleğinin, insan haklarının korunması için vazgeçilmez olduğunu kabul eder. Uluslararası insan hakları hukukunun doğası, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin yanı sıra, uluslararası teamül hukuku gibi anlaşmalar yoluyla devletlere bağlayıcı yasal yükümlülükler getirir. Yürütme, yasama ve yargı, savcılık ve diğer kamu makamları gibi devletin tüm kurumları üzerine yükümlülükler getirir. Devletin uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak yargı ve savcılık, insan haklarının korunmasında temel aktörlerdir. Ayrıca uluslararası hukukta devletlerin yükümlülükleri, insan haklarına haksız bir şekilde müdahale etmekten kaçınmak gibi sadece negatif yükümlülükler değildir, aynı zamanda insan haklarını korumak ve yerine getirmek için olumlu önlemler almak gibi aktif yükümlülüklere de sahiptir. Ve bu öncelikle insan haklarını koruyan anayasal ve yasal bir çerçeve ve kurumları oluşturmak için Devletin hukuksal tüm önlemleri almasını gerektirir ve her şeyden önce bu kanunlar pratikte etkin, adil, eşitlikçi bir şekilde tatbik olunmalı ve bu kanunlar sadece yazılı metinler olarak kalmamalı, uygulanmalıdır. İnsan hakları korumasını sağlamak için uygulamaya yönelik kamu makamlarının insan hakları konusunda eğitimi ve insan hakları alanında rehberlik hizmeti gibi pratik şeyler de dahil olmak üzere önlemlerin alınması gerekir.

Özellikle bağımsız bir yargının ve insan hakları korumasının rolüne bakıldığında, elbette yargı pek çok açıdan insan haklarının korunması için esastır. Kararlarında insan hakları hukukunu uygulayan ve adil yargılanma hakkını gözeten yargıdır, hakların ve özgürlüklerin insanlık dışı davranışlardan ve tutuklamadan korunması için yargısal gözetim esastır. Ayrıca yargı, adalete eşit ve etkili erişimi ve insan haklarının ihlali durumunda etkin bir çözüme ulaşma hakkını güçlendirir. Diğer konuşmacıların da belirttiği gibi, uluslararası insan hakları hukukunda adil yargılanma hakkı, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından yargılanmayı da içerir. Bu adil yargılanma hakkının bu özellikleri de öncelikle yürütmenin hakimlerin bağımsızlığına saygı duymasını gerektirir. Mesela Uluslararası Kişisel ve Siyasal Haklar Anlaşmasını yorumlamaya yetkili idari organ olan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi, Anlaşmanın adil yargılanma hakkını düzenleyen 14. maddesi uyarınca Komite yargılamanın adil olmasının yargısal kararlar üzerinde kim tarafından hangi sebeple olursa olsun gelen doğrudan veya dolaylı etkinin, baskının, tehdidin, gaspın rol oynamaması olarak nitelendirmiştir. Adil yargılanma hakkının tam anlamıyla hayata geçirilmesi, aynı zamanda bu hak için kurumsal ve yasal bir çerçevenin oluşturulmasını ve pratikte uygulanmasını gerekli kılar. Bir mahkemenin bağımsız olması, adil yargılanma hakkını yerine getirmesi hususunda Uluslararası İnsan Hakları Mahkemelerinin içtihadı ve yorumlarında, hakimlerin atanmasına, görev sürelerine, teminatlarına, terfi- tayin, görevlerinin askıya alınması ve görevden alınmalarında geçerli olan şartlara, dışarıdan gelen baskıya karşı önlemlerin varlığına ve bağımsızlığına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Adil yargılanma hakkı kapsamında bu sabah Yargıç Karakaş tarafından da altı çizilen başka bir önemli konu ise yürütmenin yargı kararlarına saygı duyması gerektiğidir ve bu elbette hukuk devleti için de elzemdir. Bu diğer mahkemeler gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından da vurgulanmıştır. Tüm devlet makamları, bu nokta önemli, katılmasalar bile mahkeme kararlarına saygı duymalıdırlar ve kararlara bağlı kalmalıdırlar. Adil yargılanma hakkının bu yönü son olarak hakkın nitelendirilmesi ile de yakın bir ilişki içindedir. Adil yargılanma hakkına ilişkin tüm bu yönler bazı açılardan nitelendirilebilir. Adil yargılanma hakkının özü ve bunun bir parçası olan mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı mutlak haklar olup bunların ihlaline acil durumlarda bile izin verilmediğinin unutulmaması gerekir. Bu BM İnsan Hakları Komitesi tarafından da açıkça belirtilmiştir. Ayrıca adil yargılanmanın akılda bulundurulması gereken farklı yönlerinden birisi de yargıçların da adil yargılanma hakkına sahip olduğudur. Bu yargıçlara karşı açılan disiplin soruşturmalarında önemli olacaktır. Adil yargılanma hakkı, bu davalarda yargıçların kişisel hak ve borçlarının sona erdirilmesine karşı bir önlemdir ve keyfi disiplin soruşturmalarını önler. Bu AİHM önündeki davalarda birçok kez konu olmuştur ve bence meslektaşlarımdan bazıları daha sonra bu konuya değinebilirler; yargıçların resmi olarak bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından görevden alınmasında adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir. Örneğin, ülkesindeki yargının bağımsızlığı ya da bu konudaki eksiklik hakkında yorum yapması sebebiyle görevden uzaklaştırılmasında olduğu gibi yargıçların ifade özgürlüğü gibi temel haklarının ihlal edilmesi de söz konusu olmuştur. Konuyu hızlıca savcıların rolüne ve insan haklarının korunmasındaki önemlerine çevirmek istiyorum.

İnsan haklarına saygı, suçları objektif ve yansız şekilde soruşturma ve kovuşturmakla yükümlü güçlü bir savcılık makamını gerektirir ve uluslararası insan hakları hukukunun buradaki kilit noktası ise soruşturma yükümlülüğüdür. Uluslararası insan hakları hukuku uyarınca devletler bazı ağır insan hakları ihlalleri iddialarını sorgulama ve uygun durumlarda ihlalcileri adalete teslim etme ve mağdurlar veya akrabaları için etkin çözümler üretme yükümlülüğü altındadır. Bu yükümlülükler mesela yaşam hakkı, işkence görmeme hakkı ile ilişkili olarak ortaya çıkmaktadır. Bu soruşturmalar bağımsız, doğru, hızlı ve etkin olmalıdır. Savcılık hizmetleri insan haklarının korunmasında elbette vazgeçilmezdir. Bu konuda önemli belgelerden birisi de sabah özel raportör tarafından bahsedilen BM Savcıların Görevi Hakkında Kılavuz›dur, bu kılavuz savcıların insan haklarının korunmasındaki

rolünü ve görevlerini tarafsız ve objektif olma şekilde yerine getirmeleri gerektiğini öngörmektedir. Ayrıca hükümete savcıların görevlerini yerine getirirken ikrah, engelleme, taciz, uygunsuz müdahale veya haksız yere kişisel cezai veya diğer sorumluluklara maruz kalmayı ortaya çıkaran durumların oluşturulmaması görevini yükler. BM Savcıların Görevi Hakkında Kılavuz›da yer alan başka bir önemli hüküm ise savcıların özellikle yolsuzluk, görevin kötüye kullanılması, insan haklarının ağır ihlali ve uluslararası hukukta tanınan diğer suçların kamu görevlileri tarafından işlenmesi hallerine gereken önemi göstermelerini belirten madde 15›tir.

Bahsetmek istediğim cezai adalet sisteminin üçüncü ayağı ise burada bulunan çoğu insanın mesleği olan avukatlıktır. Ve belki de avukatların insan hakları savunucuları olduklarını söyleyerek, insan haklarının korunmasında hukuk mesleğinin iradesini ortaya koyabilirim. Avukatlara çalıştıkları her gün öyle gelmese bile, avukatlar birçok yönden insan haklarının korunmasında önemli bir rol oynuyorlar. Ve bu durum, uluslararası insan hakları hukuku tarafından da kabul edilmektedir. Mesela uluslararası insan hakları hukuku özgürlük hakkının bir yönü olarak tutuklunun makul bir süre içinde avukata etkin ve güvenilir erişim hakkını tanımaktadır. Ve avukatlık mesleği tutukluluk halinde bir avukata erişime, kötü muameleye karşı korunmaya, adil yargılanma hakkının unsuru olan etkili savunma hakkına ve adalete erişime, etkili başvuru hakkını gerçekleştirmeye yardımcı olmaktadır. Ve insan haklarını korumak için avukatların görevlerini belirten bu kurallar Birleşmiş Milletlerin avukatlık kurallarına ilişkin temel ilkeleri tarafından da tanınmıştır. Ve bu ilkelerin, insan haklarını korumak için sorumluluk yasalarını tanıması da önemlidir. Aynı zamanda, bu durum avukatların gerçekleştirdiği bu önemli görevden dolayı, devletlerin avukatların bağımsızlığını destekleme yükümlülüğünü de beraberinde getirir. Devletlerin, avukatların tüm mesleki görevlerini ikrah, engelleme, taciz, uygunsuz müdahale olmadan yerine getirmesini sağlama yükümlülüğü bulunmaktadır. Ve avukatlar müvekkillerinin davalarıyla tanımlanamazlar.

Burada çok kısa bir şekilde şundan da bahsetmek istiyorum, demokratik hukuk devletlerinde sivil toplum da önemli rol oynar ve bu uluslararası insan hakları hukukuna da yansımıştır. Haklar bakımından, özellikle dernek, toplanma ve ifade özgürlüğü konusunda. Ve Uluslararası İnsan Hakları Hukuku, demokratik bir toplumda bu hakların özel önem taşıdığını kabul eder. İnsan Hakları Komitesi, hükümet yahut toplumun çoğunluğu tarafından olumlu karşılanmayan fikirleri savunanlar da dahil olmak üzere işlevsel birliklerin varlığının demokratik bir toplumların temel taşı olduğuna dikkat çekmiştir. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi de benzer bir tavır takınmış ve bu nedenle yalnızca en ikna edici ve zorlayıcı sebeplerle bu özgürlüklerin kısıtlanmasının haklı olabileceği ilkesini vurgulamıştır. İnsan hakları konusunda herkesin ilke ve fikirlerin tartışılmasına katılmasının önemini vurgulayan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi de bulunmaktadır.

Sonuç olarak, hukuk devletine karşı tehditler çerçevesinde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku'nun değeri hakkında üç genel değerlendirme yapmak istiyorum. İlk çok önemli nokta, insan hakları evrenseldir ve yaygın olarak kabul edildiği şekilde batılı bir kavram değildir. Vatandaşlık, kültür, siyaset veya din bakımından tüm toplumlarda yaşayan bütün insanlar için geçerlidir. Ve Modern Uluslararası İnsan Hakları Hukuku çerçevesini sağlayan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi de dünyaca kabul edilen evrensel bir araçtır. Ve insan hakları hukukunun zor ve hassas siyasi konuların tartışılabileceği, değerlendirilebileceği ortak bir çerçeve sağlama potansiyeli olduğuna inanıyorum. İkinci nokta ise, uluslararası insan hakları hukuku, bazı zorunlu kamu düzeni çıkarları, güvenlik gereği veya ekonomik bir kriz sebebiyle, hukukun üstünlüğüne müdahalede bulunulması gerektiği yönündeki sık sık ileri sürülen argümanın değerlendirilmesinde yardımcı olabilir. Çünkü uluslararası insan hakları belirli hakların kısıtlanmasına izin verilen durumları, hangi hakların hiçbir zaman sınırlanamayacağını ve hangi hakların acil durumlarda sınırlanabileceğini çok açık bir şekilde ortaya koymuştur ve bu tarz kısıtlamalar ve müdahaleler çok sınırlıdır.

Belki diğer konuşmacılar tarafından da belirtilecektir ama üçüncü nokta olarak, uluslararası insan hakları hukukunun uygulanması ve denetimi için bir sistem bulunmaktadır ve bu sistemin ulusal uygulama ile desteklenmesi ve ayrıca Uluslararası İnsan Hakları Hukuku'nun etkin kılınması için hepimiz tarafından kullanılması gerekmektedir. Teşekkürler.

Oturum Başkanı Baroness Scotland: Öncelikle süreye riayet eden sunumunuz için teşekkür ederim. Şimdi sözü başta insan hakları olmak üzere anayasal konularda uzman olan Prof. Osman Doğru'ya veriyorum. Profesör, 12.40'a kadar 15 dakikanız var.

Prof. Osman Doğru: Teşekkürler. Konu başlığımız "Temel Hakların Korunması". İki kavram: Temel Haklar ve Koruma kavramları. Gerçekten bu iki konu hakkında da Türkiye'de açık veya üstü örtülü tartışmalar var. Pek akademik dünyaya yansımayan ama belki medya dünyasında kalan, bu terminolojiyle olmasa bile farklı terminoloji ile, çok tartışmalar oluyor. Önce ben Temel Haklar üzerinde genel fikirlerimi söyleyeceğim, ardından da bu temel hakların korunma konusunda, özellikle de Türkiye'de korunma konusunda bazı tespitler yapmaya çalışacağım.

Temel Hakların kaynağı konusundaki çatışma çok uzun bir dönemin çatışması. Doğal hukuk-pozitif hukuk çatışması bildiğiniz gibi. Doğal hukuk mu acaba temel hakların kaynağı? Antigone'e, Sofokles'e gidecek olursak, evet kralın koyduğu kuralların üzerinde de doğal yasalar var demişti. Artık 20. yüzyıla gelindiğinde ve 20. yüzyılın ikinci yarısı ilerlediğinde biz bu karşıtlığın yavaş yavaş sona ermekte olduğunu düşünüyorduk çünkü gerçekten uluslararası alanda insan haklarının, temel hakların büyük bir kodifikasyon dönemine tanık olduk. Tabi bunun geçmişi çok uzun değil belki pozitifleştirme, kodifikasyonun oluşumu ama önümüzde bir pozitif metin varsa insan haklarının ne olduğunu söyleyen bu konuda daha rahat edersiniz, daha uygulamaya dönük olarak hareket edersiniz. Kaynağı konusunda temel hakların ikinci bir çatışma milli hukuk-uluslararası hukuk çatışması. Bu çatışma Avrupa düzeyinde veya evrensel düzeyde böyle mi? Ona değinmek istemiyorum. Yani evrensellik ve kültürel görevlilik konularına girmek istemiyorum. Buradaki sözünü etmek istediğim şey milli hukuk-uluslararası hukuk çatışmasında, bizim Twitter kararı. Yani Anayasa Mahkemesi'nin çok kısa bir süre önce vermiş olduğu Twitter kararı. Bu karardan hemen sonra Anayasa Mahkemesi'ne yöneltilen en büyük eleştirilerden bir tanesi bu kararın milli bir karar olmadığı. Bir kararın milli olup olmaması nasıl anlaşılabilir? Birincisi bu kararın ardındaki hukuk milli hukuk değil veya ikinci bir yorum milli menfaatlere uygun değil. Birincisi ise, yani milli hukuk yok ise, o zaman onun arkasında uluslararası hukuk var demektir. Zaten Anayasa Mahkemesi'nin işi uluslararası insan hakları hukukunu uygulamak değil mi? Nereden çıkıyor bu; birincisi Anayasa'nın ikinci maddesinde insan haklarına saygılı devlet teriminden, ikincisi 90. maddedeki uluslararası hukukun üstünlüğüne referans yapan hükümden, üçüncüsü de Anayasa'nın 148. maddesinde İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi kapsamındaki haklar ifadesinin açık açık yer almış olmasından kaynaklanıyor. Dolayısıyla milli hukuk-uluslararası hukuk tartışmasını biz yaptık, yapıyoruz. Her ülke demek ki bu tartışmayı içselleştirerek devam edecek. İnsan haklarının, daha doğrusu temel hakların içeriği itibariyle baktığımız zaman, bir liste var elimizde. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nde, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde, Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nde, Birleşmiş Milletler ve diğer belgelerde yer alan hak ve özgürlükler listesi var. Yaşama hakkından ifade özgürlüğüne, adil yargılanma hakkından mülkiyet hakkına uzanan uzun bir liste. Ama biliyoruz ki biz, bu listelerde yer alan haklardan daha fazla daha uzun bir müdahale listesi var. Yani bu hak ve özgürlükleri ihlal etme tipleri çok daha fazla. Ben hak ve özgürlüklerdense bu müdahaleler üzerine konuşmaktan zevk alan bir hocayım, akademisyenim. Örneğin, yaşam hakkıyla ilgili 90'lı yıllarda çok sayıda faili meçhul, gözaltında ölüm, gözaltında işkence, gözaltında kayıplar gibi olaylarla karşılaştık. Bugün yok. Şükür yok. Ama bugün de toplantı ve gösteri yürüyüşleri sırasında kafasına isabet eden gaz fişeği ile yaralanan çocuklarımızın, gençlerimizin ölümleri var. Çıkan gözler var. Yaralamalar var. Yani müdahale biçimleri değişse de ve oranları değişmiş olsa da sanki ihlaller devam ediyor gibi geliyor bana.

Evet, 1990'lı yılların çok önemli bir problemi uzun gözaltılardı. 30 gün, 45 gün. Devlet Güvenlik Mahkemesi kapsamına giren suçlar bakımından gözaltılar uzundu. Ben öğrenciyken gözaltı süresi 90 gündü askeri rejimde. Dolayısıyla bize göre iyileşme vardı. Ama tabii ki uzun gözaltı demek aynı zamanda işkenceye davet demekti. Bugün ne mutlu ki hem gözaltı süreleri çok kısaldı ve gözaltı süreleri bakımından getirilen koruyucular artık gözaltında işkence konusunu sıfır olmasa bile belki sıfıra yaklaştırdı. Yapılsa bile karakollarda bir takım kayıtlar bulunabiliyor. Örneğin bir kadının karakolda dövülmesiyle alakalı bir video kaydı basına yansımıştı. Dolayısıyla bunlar tespit edilebiliyor. Bunlar iyi şeyler. Ama bazı şeyler de devam ediyor sanki. Gözaltında karakollarda değil de cezaevlerinde başka sorunlar var tabi. Fakat gözaltına almadan önce yakalama döneminde hemen böyle otobüslerin, karanlıkların içine götürülen göstericiler ve orada kendilerine hakaret edilen insanlar ve darp edilen insanlar da olduğu basına yansıyor. Tabi bunlar yargısallaşmış konular değil. Adil yargılanmak konusunda şükür, Devlet Güvenlik Mahkemesi artık yok. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde askeri yargıç vardı. İnsan Hakları Mahkemesi Incal kararında bu adil yargılanma hakkına aykırı dedi ve kaldırıldı. Bundan memnunluk duyuyoruz. Ancak adil yargılanma hakkıyla ilgili başka ihlal iddiaları ortaya atıldı. Örneğin sahte deliller konusu, savunma haklarının kısıtlanması konusu gibi. Bunlar da henüz tam olarak karara yansımadığı için henüz daha bunlar üzerinde konuşmak erken gibi görünüyor. Haklar listemiz uzun. Bireysel haklar listemiz uzun. Ama ihlallerin listesi gerçekten çok daha fazla uzun. Haklardan daha fazla ihlal türleri var. Tabi ifade özgürlüğü konusundaki ihlalleri de geçemeyiz. Orada da hem Sayın Karakaş'ın az önceki konuşmasında belirttiği gibi, Dink davasına referansla belirttiği gibi, alınması gereken bazı tedbirler henüz alınmış değil. Şimdi bu hak ve özgürlüklerin tanınması konusu anayasalarda, uluslararası belgelerde hep oldu. Bizim 1924 Anayasası'nda da, 61 Anayasası'nda da, 82 Anayasası'nda da farklı koruma rejimleriyle beraber yer aldı. Fakat gerçekten korundu mu? Ta ki önce 87 yılına

kadar diyelim, ondan sonra da 2010 yılına kadar. 87 yılında ne oldu? İnsan hakları Avrupa Komisyonu'na Türkiye bireysel başvuru yetkisini tanıdı komisyonun (veya bireysel başvuru hakkı tanıdı.) Böylece aslında Türkiye kendi fotoğrafını uluslararası bir alanda görmek için bir adım attı. Yani benim fotoğrafımı çekebilirsin dedi Komisyon'a, İnsan Hakları Mahkemesi'ne. O kadar çok fotoğraf çekti ki Strazburg organları, çok yoruldular. Ve dediler ki biraz da kendi fotoğrafınızı kendiniz çekin. 2010 yılında yapılan anayasa referandumunda, Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı tanındı. Bence gerçekten çok önemli bir devrimdir bu. Sessiz devrimdir. Hatta işte Radikal'deki bir makalede bu şekilde nitelendirmiştim. Pek o zaman üzerinde tartışılmadı konuşulmadı ama sonuçları zaman içerisinde görülecek. Şimdi o tarihte dendi ki veya denmekteki aslında Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı bazı davaların İnsan Hakları Mahkemesi'nin önüne gelmesinin geciktirilmesi için getirildi. Yani Anayasa Mahkemesi'ne bir sorunları öteleme, geciktirme fonksiyonu yüklendi, iddiası dolaştı. Bir bu var, bir de Anayasa Mahkemesi cephesinden bakılacak olursa; Anayasa Mahkemesi de etkili bir başvuru yolu olduğunu kanıtlamak istiyor. Bunu yakından biliyorum, çünkü bu iki yıllık yani referandumdan sonra bu hakkın yürürlüğe girdiği tarih içinde Anayasa Mahkemesi'yle çok yakın çalıştım. Avrupa Konseyi'nin "Yüksek Yargıyı Güçlendirme" projesi çerçevesinde Anayasa Mahkemesi ile çok sayıda seminer yaptık. İç Tüzük yapılması sürecinde fikirlerimi söyleme imkânı bulmuştum. Anayasa Mahkemesi'nin tabii ki etkili bir başvuru yolu olma kaygısı var. Ama bunu yapabilecek mi? Bir taraftan iç baskı diyor ki sorunları ötele. Çünkü siyaset gayet doğaldır. Benim sorumluluğumun ortaya çıkmasını istemem bir siyasetçi olarak. Ama öte yandan mahkeme kalıcı, ayakları üzerinde durmak isteyen bir kurum; yani her şeyi şekillendiren bir kurum değil tabi Anayasa Mahkemesi ama, devamlılığı sağlamak, sabahtan beri ya da dünden beri konuşulan hukuk güvenliğini, istikrarı sağlamakla yükümlü, bunun araçlarından biri Anayasa Mahkemesi. Bu ikisi arasında zannediyorum etkili bir başvuru yolu olmak ile geciktiricilik fonksiyonu arasında Anayasa Mahkemesi biraz gidip gelecek gibi geliyor bana. Anayasa Mahkemesi peki nasıl bir pratiğe sahip? 250 civarında karar verdi bugüne kadar. Bunların çoğu kabul edilemezlik kararı. Gerçekten kabul edilebilirlik şartlarını çok dar yorumluyor Anayasa Mahkemesi. Dolayısıyla başvurucuların bana göre haklarını da bu anlamda dar yorumlamış oluyor. Kabul edilebilirlik şartları bakımından bir örnek vermem gerekirse; Onurhan Solmaz. Onurhan Solmaz bir transseksüel. İzmir'de yaşıyor ve İzmir'de bir gazetede bir yazı çıkar. O yazıya göre İzmir'deki transseksüellerin polis tarafından temizlenmesi çok iyi olmuştur. Bu özellikle 2020 Expo mücadelesi sırasında polisin bu transseksüelleri temizlemesi, ortadan kaldırması, sürmesi çok iyi olmuştur şeklinde transseksüelleri, eşcinselleri aşağılayan bir yazı çıkmıştır. Başvurucu da yerel mahkemeye başvurarak demiştir ki benim hakkım ihlal edildi. Hangi hakkım? Özel yaşama saygı hakkım. Daha doğrusu mahkemeye değil, savcılığa başvurmuştur. Savcılık da soruşturma açmıştır yazar hakkında, demiştir ki; kin ve düşmanlığa tahrik, işte farklı cinsiyet grupları arasında, insanları tahrik eden bir yazı bu demiş, bu konuda bir soruşturma açmış ancak sonuçta ifade özgürlüğü yönünde karar vermiş savcı ve takipsizlik kararı vermiş. Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş, bireysel başvuru yapmış bu başvurucu ve Anayasa Mahkemesi konuyu özel yaşama saygı hakkı yönünden yani hakarete uğramama, aşağılama yönünden değil ama adil yargılanma hakkı yönünden inceleyip bu başvuruyu adil yargılanma hakkıyla ilgili bir problem yok diyerek karara bağlamış. Şunu demek istiyorum; Anayasa Mahkemesi'nde henüz daha insan hakları duyarlılığı galiba yavaş yavaş oluşacak. Eleştire eleştire oluşacak diye düşünüyorum. Tabi bir de ikinci bir şey daha var. Hazır iki tane İnsan Hakları Mahkemesi yargıcını burada gördüğüm için, acaba biraz daha Anayasa Mahkemesi'nin vermiş olduğu kararlardan sonra yapılan başvurulara öncelik verebilirler mi? Biz de bir an önce Anayasa Mahkemesi'nin fotoğrafını, performansını görmüş olalım. Teşekkür ederim.

Oturum Başkanı Baroness Scotland: Gerçekten çok teşekkür ederim. Bu Avrupa Mahkemesi Yargıcı Profesör Lemmens'e muhteşem bir geçiş oldu.

Prof. Paul Lemmens: Çok teşekkür ederim sayın başkan, bayanlar ve baylar.

Benim de diğer konuşmacıların çoğu gibi sempozyumu düzenleyenlere teşekkür etmeme ve kendilerini adalet ve hukuk devletinin sorun yaşadığı bu zor zamanlarda sorumluluğu, tüm baronun sorumluluğunu üstlendikleri için tebrik etmeme izin verin. Bunun çok iyi bir girişim olduğu kanısındayım. Ben yerel düzeyde ve Avrupa düzeyinde insan haklarının korunması hakkında bir şeyler söylemek istiyorum. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı açısından olmak üzere iki koruma sistemini değerlendireceğim. Bunu kişisel bilgilerim ışığında yapacağım, burada söyleyeceğim şeylerin tamamının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından temsil edildiğini söylemek yanlış olur. Meslektaşım Işıl da kesinlikle bu fikrimi paylaşıyordur. Benim yaklaşımım mahkememiz tarafından birçok kez ifade edildiği gibi paylaşılan sorumluluk fikrine dayalı olacak ve yakın tarihli bir karardan alıntı yaparak belirtiyorum ki, Sözleşme'nin 1. Maddesi uyarınca Sözleşme'de güvence altına alınan hakları uygulamak Ulusal makamların birincil sorumluluğundadır. Avrupa Mahkemesi'ne şikâyet mekanizması, insan haklarını koruyan ulusal sistemlere göre talidir. Ve bu ikincil karakter Avrupa Sözleşmesi'nin birçok maddesinde kendini göstermektedir. Gelecekte, Avrupa Korumasının bu ikincil karakteri ve ulusal korumanın birincil sorumluluğu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Başlangıç bölümünün de bir parçası olacaktır. Bu yeni bir paragraf, geçen yıl kabul edilen ancak 47 Üye Devletin tamamı tarafından onaylanmayı bekleyen yeni Avrupa Sözleşmesi'ne ek protokol aracılığıyla Başlangıç'a dahil edilecektir. Ulusal düzeyde insan hakları koruması ile başlayacağım. Bu öncelikle ulusal mahkemelerin görevidir. Ulusal düzeyde etkili bir hukuk yoluna başlı başına bir temel güvencedir Mahkeme birçok kez bireylerin böyle bir hakka sahip olup olmadığı, etkili bir çözüm yolu sunan ulusal bir organ önüne getirilmesi haklarının bulunup bulunmadığı sorusuyla karşı karşıya kaldı. Etkin çözüm, sorunu çözmeye ve uygun bir çözüm bulmaya yetkin bir organ önüne getirilmesidir. Etkinlik illa ki davanızı kazanacağınız anlamına gelmemektedir. Başvuruyu incelemeye yetkili organın karar vermek için gerekli güce sahip olması ve prosedürün yeterli teminatlarının sağlanması demektir. Hepsinden önemlisi bağımsız bir organ olması gerekir, zorunlu olmamakla birlikte bunun yargısal bir organ olması tercih edilir. Ve bahsetmek istediğim en son unsur, etkinliğin çözümün hızlılığına bağlı olmasıdır. Başvuru yolunun uygun yapısının aşırı uzun süresi nedeniyle ortadan kalkması hiç de anlaşılmaz değildir. Bir yandan siz etkin bir çözüme erişim hakkına sahip olurken diğer yandan da böyle bir ulusal başvuru yolunun bulunması devlete de yararlı olmaktadır zira Sözleşme'de AİHM'ye başvurmadan önce tüm ulaşılabilir iç hukuk yollarının tüketilmesi şartı da yer almaktadır. Yani Strazburg mahkemesine yapılan başvurular için geçerli olan bu kabul edilebilirlik şartı, ulusal sistemde bireyin etkin başvuru yolundan yararlandığı varsayımı üzerine kurulmuştur. Bu kabul edilebilirlik şartı niçin var? Ulusal makamların düzeni kendi hukuk sistemleri aracılığıyla sağlamalarına olanak tanımak için. Asıl olarak, iç hukuk yollarının tüketilmesi iki anlama gelmektedir; ilki ulusal sistemde gerekiyorsa en üst mahkemeye kadar tüm iç hukuk yollarını tüketmek ve ikinci olarak ki bu bazen unutulur, bunu yaparken temel hakların ileri sürülmesi. Yargılama boyunca insan hakları hiç aklınıza gelmemişken tüm ulusal prosedürlerin sonunda, hala Strazburg var derseniz, çok geç olacaktır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ndekiler ile sınırlı olmasa da, mesela bunlar ulusal Anayasa'da belirtilenler de olabilecektir, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuru yapmadan önce bu temel hakları düşünmeniz, daha da önemlisi öne sürmeniz gerekmektedir. Başvurucunun iç hukuk yollarını tüketmesi zorunluluğunun bertaraf edildiği bazı durumlar da söz konusu olabilir. Örneğin, açık bir içtihat bulunduğundan dolayı temyize gidildiğinde başarılı sonuç alınamayacağı kesin görülüyorsa sizden öncekiler gibi kendi aleyhinize olacak bir kararın alınması için başvuruda bulunmak zorunda değilsiniz. Işıl'ın da belirttiği ve benim de yinelediğim gibi, sürelerin uzunluğundan dolayı etkin kanun yolları artık etkin olmayabilir. Şimdi Türkiye'deki durumuna dönersek, meslektaşımız Anayasa Mahkemesi'nin yeni yetkilerinden bahsetti. Bu mekanizma çoktan Strazburg'daki Avrupa Mahkemesi tarafından 30 Nisan 2013 tarihli Hasan Uzun v. Türkiye kararında değerlendirilmiştir. Bununla ilk kez Anayasa Mahkemesi mekanizması Avrupa Mahkemesi önüne getirildi ve Avrupa Mahkemesi iç hukuk yolunun bireyler açısından ulaşılabilir olup olmadığını değerlendirdi ve cevap "evet" idi. Anayasa Mahkemesi'nin başvuruları etkin bir şekilde incelemek için yeterli yetkisi olup olmadığını da inceledi ve yine cevap "evet" oldu. Aynı zamanda Anayasa Mahkemesi'nin yetkisinin kapsamını da inceledi ve Mahkeme'nin temel hak ihlallerinin varlığını inceleyebileceğine karar verdi. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi'nin özellikle hakimler tarafından yapılan ihlalleri tazmin edebileceğine, gerektiğinde davanın yeniden görülmesine karar verebileceğine veya tazminata hükmedebileceğine dair karara varıldı. Avrupa Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi'nde görev alan hakim sayısının başvuru sayısına oranla yeterli olduğuna karar verdi ancak bu durum hala böyle mi ve Anayasa Mahkemesi de Avrupa Mahkemesi gibi kendi başarısının kurbanı mı olacak, görülecek. Avrupa Mahkemesi son olarak Anayasa Mahkemesi'nin kararlarının etkisi ve kapsamı hakkında karara vardı. Buna göre, bu kararlar bağlayıcıdır. Bu kararlar, ülkedeki tüm makamlar tarafından uygulanmalıdır ve muhtemelen bu durumla ilgili bir sorun çıkmayacaktır zira geçmişte, politik açıdan hassas konularda dahi Anayasa Mahkemesi kararları hep uygulanmıştır. O zaman varılan sonuç şuydu: Anayasa Mahkemesi etkili bir iç hukuk yoludur ve bireylerin Strazburg'daki Avrupa Mahkemesi'ne başvurmadan önce tüketmesi gereken bir kanun yoludur. Sayın Uzun'un başvurusu, iç hukuk yolunu tüketmediği gerekçesiyle reddedilmiştir. Ancak bunu belirttikten sonra Avrupa Mahkemesi önlem olarak şunu da eklemiştir: Bu geçici bir değerlendirmedir. Avrupa Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunacak kişilerin şikâyetlerini inceleyeceğine dair nihai yetkiyi elinde bulundurduğunu ve Anayasa Mahkemesi'nin etkin bir hukuk yolu olup olmadığına karar vermek için Anayasa Mahkemesi'nin içtihadının kendi içtihadı ile tutarlılığını inceleme hakkını saklı tuttuğunu belirtmiştir.

Türkiye'deki Anayasa Mahkemesi mekanizması çok önemli bir gelişme ve buna sonuç kısmında geri döneceğim. İkinci olarak Avrupa düzeyinde insan hakları korumasından bahsetmek istiyorum. Burada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin rolü ve yetkisi hakkında çok fazla söylenecek şey olduğunu düşünmüyorum.

Burada sadece Avrupa Mahkemesi'nin yargısal bir denetimde bulunduğunun altını çizmeliyim. Onun görevi yetkili ulusal makamların yerini almak ve yeniden karar vermek değildir, ama daha ziyade Avrupa Sözleşmesi ışığında verilen kararların gözden geçirilmesidir. Yine de bu rolün hayati bir rol olduğu gerçeğini yadsıyamam. Bu çok temel bir rol. Yerel mahkemelerin görevlerini doğru düzgün yapmadığı veya kararlarını düzgün biçimde vermediği durumlarda Avrupa Mahkemesi bireysel davalarda çok önemli olabiliyor. Daha genel bir düzeyde Avrupa Mahkemesinin yorumlayıcı rolü daha önemli. Mahkemenin görevi 47 üye ülkede uygulanabilecek bir Avrupa standardı yaratmak. Róisín de zedelenmiş insan hakları standardının nötr bir çerçeve oluşturduğunu belirtti. Bence bu çok önemli. Bu standartları yaratan her tür yönlendirmeye açık bir yerel mahkeme değil. Bu, bireysel ülkelerdeki siyasi uyuşmazlıklardan ırak ve Avrupa üstü standartlar üzerinde karar veren bir Avrupa Mahkemesi.

Şunu söylemek isterim ki, Avrupa Mahkemesi tabi ki buradaki, Türkiye›deki tartışmalarla ilgili olabilecek pek çok davaya bakmakta. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bir hakimi olarak bir çekince koyma yükümlülüğüm var ve Türkiye›de halihazırda yaşananlarla ilgili olarak fikir beyan etmemin doğru olmadığını düşünüyorum. Ancak Avrupa Mahkemesinin içtihatlarına baktım ve birkaç dava buldum, burada halihazırdaki durumla ilgili olabilecek pek çok dava var ve ben sadece bunlardan bir kaçına hiçbir yorumda bulunmadan değineceğim. İlki, yargı bağımsızlığına ilişkin olarak Sovtransavto Holding›in Ukrayna›ya karşı açtığı bir dava ve Ukrayna›da bir Ticaret Mahkemesi önündeki sonradan Avrupa Mahkemesine başvuracak olan Rus şirketin taraf olduğu prosedürlere ilişkin. Avrupa Mahkemesi, yönetim tarafından mahkemeye ve mahkeme başkanına Ukrayna vatandaşlarının menfaatlerini korumaları yönünde pek çok sayıda müdahalenin olduğunu tespit etmiştir. Avrupa Mahkemesi bunun bağımsız mahkeme tarafından yargılanma hakkına ilişkin 6. maddeyi ihlal ettiği sonucuna varmıştır. İkincisi, bu sefer Rusya aleyhine olan Kudeshkina davası. Bu dava 18 yıldan daha fazla meslekte olan hakimin soruşturmacı polisin görevini kötüye kullanmasına, yüksek profilli bir davada hakimlik yapmasına ilişkin bir davadır. Ve bir noktada bu kişi davadan alınmıştır. Hakim, bizim Hakimler Yüksek Kurulu olarak adlandırabileceğimiz kuruma mahkeme Başkanının kendisi üzerinde uyguladığı baskıdan dolayı şikayette bulunmuştur. Bu şikayet reddedilmiştir. Bu esnada üç röportajda mahkemeler üzerindeki siyasi baskıyı eleştirmesi nedeniyle bu kişi hakkında disiplin soruşturmaları açılmış, kişi hakimlikten ihraç edilmiştir. Avrupa Mahkemesi bu durumun ifade özgürlüğüne aykırı olduğuna karar vermiştir. Karardan bir alıntı yapmak isterim. Verdiği röportajlarda durumdan endişe duyduğunu, hakimler üzerindeki siyasi baskının yaygın olduğunu belirtmiş ve eğer yargı bağımsızlığı muhafaza etmek ve kamu güvenini kazanmak istiyorsa bu problemin ciddi olarak ele alınması gerektiğini belirtmiştir. Avrupa Mahkemesi tarafından konunun ifade özgürlüğü bakımından ele alması için temel unsurlardan birisi budur. Diğer karar, kamu görevlilerinin ve hizmet verenlerin tarafsızlığıyla ilgili. 2008 tarihli Gürcistan İşçi Partisi›nin Gürcistan aleyhine açtığı dava sonucu verilen kararda, siyasi parti parlamento seçimlerine katılmış, gerekli eşiği aşacak oy alamamış, bu nedenle parlamentoda temsil edilmemiş ve sonradan yerel seçim komisyonlarına itiraz etmiştir. Tabi ki bu itirazlar kabul edilmemiştir. Daha sonra Avrupa Mahkemesi›ne başvuru yapılmıştır. Avrupa Mahkemesi, seçim komisyonlarının yapısı nedeniyle yerel düzeyde bir çözüm alma imkanının aslında gerçek bir imkan olmadığına karar vermiştir. Zira bu komisyonlarda yer alan kişilerin çoğunluğunun, iktidardaki hükümet ve çoğunluk partisiyle sıkı ilişkileri bulunmaktaydı. Ve mahkeme, bu durumun seçilme hakkına aykırı olduğuna karar verdi. Bu noktada, Mahkeme›nin sıklıkla tüm vatandaşların siyasi birtakım düşüncelerden arınmış eşit ve adil muameleye tabi olmaları için memurların, hakimlerin ve kamu gücünü kullanan diğer kişilerin politik tarafsızlığını sağlamanın gerekliliğinin altını çizdiğini belirtmesi dikkat çekicidir.

Muhalefet partilerinin, gazetecilerin siyasi konuşma veya tartışmalarda yaptığı eleştirilerle ilgili bahsetmeme gerek olmadığını düşünüyorum. Örneğin devlet başkanlarının eleştirildiği birçok olayda, Avrupa Mahkemesi, eğer siyasetteyseniz her zaman eleştiriye açık olmanız gerektiği konusunda sayısız karar vermiştir. Eğer sıcağa dayanamıyorsanız, mutfaktan uzak durmanız gerekir. Özellikle eğer iktidardaysanız eleştiriye karşı nasıl davranacağınız konusunda kendinizi dizginlemelisiniz. Mesela ceza sistemini, siyasi hareketleri eleştirenlerin cezalandırılmasını sağlamak adına kullanmamalısınız. Bu hususta, barışçıl gösteriler ve siyasi gösterilere karşı reaksiyonlara ilişkin de birçok karar var, ancak zamanımız yeterli olmadığı için bunlara değinemeyeceğim. Burada sadece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Genel Kurulu tarafından yakın tarihte verilmiş olan ve Litvanyalı çiftçilerin yaptığı gösteriler sebebiyle ana yolların üç gün boyunca kapatılmasını konu edinen bir karardan bahsedeceğim. Çiftçilik ücretlerine, tarım ürünlerinin fiyatlarına ilişkin olarak hükümetle bir uyuşmazlık yaşanmaktaydı. Sonunda hükümetle uzlaşma sağlandı ancak sonrasında hükümet bu gösterilere katılanlar hakkında cezai takibat başlattı ve yolları kapatanlar yargılanarak sonrasında askıya alınan cezalara çarptırıldılar. Burada Mahkeme, protestolar esnasındaki trafiğin engellenmesine daha fazla tolerans gösterilmesi gerektiğine ve sonrasında gerçekleşen cezai takibatın bununla ölçülü olmadığına karar verdi. Mahkeme, bunun dernek kurma özgürlüğünü ihlal ettiğine 3'e karşı 4 çoğunlukla karar verdi ve muhtemelen bu nedenle de Genel Kurul'un değerlendirmesine sunulması için bu dava Genel Kurul'un eleme panelince kabul edildi. Bu örneklere devam edebilirim ancak bunun için yeterli vaktimiz yok. Bu sebeple bazı sonuçları paylaşmak istiyorum. Etkin bir yargı koruması yalnızca insan hakları hukuku, bilhassa da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında bir gereklilik değildir. Bu, hukukun üstünlüğü içinde önemli bir unsurudur. Ve Avrupa Mahkemesi hukukun üstünlüğü konusunda yasa koyucuya, uygulayıcıya ve de yargı ile yargının fonksiyonlarına dair birtakım fikirler oluşturmuştur. Avrupa Mahkemesi hukukun üstünlüğü hakkında ne söylemektedir? Örneğin; hukuk devletinin kamu makamları ile olan uyuşmazlıkların da yargı önüne götürülme hakkını içermektedir. Hukuk devleti özellikle yargı bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığına ilişkin olarak yapısal ve usuli teminatlar içermektedir. Ve sonuç olarak kararların bağlayıcılığına saygı duyulması, kararların icra edilmesini gerektirmektedir. İnsan haklarının etkin olarak korunması, başta belirttiğim gibi yerel mahkemelerde başlar. Bu Türkiye'de çok özel bir prosedür olan Anayasa Mahkemesi'ne başvuru ile oluyor. Ancak Anayasa Mahkemesi kararları yine de Strazburg'daki Avrupa mahkemesi denetime tabi olmaya devam etmekte. Her iki mahkemenin de aynı amaca hizmet ettiği ve birbirini desteklediğini belirtmek isterim. Anayasa Mahkemesi, yerel düzeyde düzeni sağlayarak Avrupa Mahkemesi'ne yardımcı olabilir. Avrupa Mahkemesi ise Anayasa Mahkemesi'ne temel hakların yorumlanmasında uluslar üstü rehberliğini sunabilir. Birkaç hafta önce Anayasa Mahkemesi Başkanı tarafından yapılan bir konuşmayı okudum. Bu konuşmada Anayasa Mahkemesi'nin insan hakları temeline derin bir bağlılık ile Türk vatandaşlarına karşı sorumluluk duygusunun ifadesini gördüm. Ve uzaktan uzağa Anayasa Mahkemesi'ne derin bir yakınlık duymaktayım ve kendisine metanet, bilgelik ve şüphesiz yaratıcılık diliyorum. Teşekkürler.

Moderator Baroness Scotland: Üç konuşmacımıza da çok teşekkür etmek istiyorum, zira Anayasa Mahkemesi hakkında ve son olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine dair genel ve özel değerlendirmeleri aldık. Bu süreyi sizlerin tartışmaya katılmanıza olanak sağlamak için ayırıyorum. İzleyicilerden şu ana dek 4 soru aldık, hangilerinin katkıda bulunmak isteyeceğini öğrenmek adına üç konuşmacımıza da bu soruları yönelteceğim. Büyük çoğunluğu esas olarak doğrudan Yargıç Lemmens›e yöneltilmiş, ancak onun konuşmasının sonunda belirttiği çekincelere binaen, Türkiye ile ilgili spesifiklik aramak yerinde olmayacaktır.

İlk soru, Uluslararası İnsan Hakları metinleri, temel insan hakları ve özgürlüklerine saygılı olmanın yanı sıra, devletlere ihlallere karşı önlem alma ve koruyucu bir ortam yaratma yükümlülüğü de getirmektedir. Yani modern insan hakları teorilerinde, devletler insan hakları konusunda inaktif olmamalıdır. Bu doğrultuda ülkeler uluslararası organizasyonlar, sivil toplum örgütleri ve ulusal ve uluslararası toplum tarafından gereken önlemleri etkin biçimde almaya ne şekilde yöneltilebilir veya zorlanabilir? Bu soruyu ilk kim cevaplamak ister, belki Róisín?

Róisín Pillay: Bu epey büyük ve aynı zamanda pratik bir soru ve böyle olması da iyi bir şey. Kanımca ilk nokta bunun ulusal düzeyde bir önlem olması ve bu sorumlulukların kapsamı, gerekli pozitif önlemlerin alınması, ihlallerin önlenmesi, farklı aktörlerce ihlallere karşı koruyucu önlemler alınması için kamu otoriteleri ve hükümet tarafından ulusal düzeyde ele alınması gereken bir husus. Avrupa Sözleşmesi ve diğer mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerin uygulanması bakımından bu pozitif önlemlerin alınması çok önemlidir. Sivil toplumun ulusal düzeyde bu yükümlülükler hakkında hükümeti sorumlu tutmak adına çok önemli rolü bulunmaktadır. Bence hükümeti ikna ve müzakereler yoluyla, ve tabi bu konularda ulusal mahkemelerde görülen davalarda avukatların da sorumluluğu bulunmaktadır. Bu nedenle bu bahsedilen, bence, toplumun hükümeti ulusal sistem bakımından hesap verebilir kılmasına ve insan haklarını tam anlamıyla ve pek tabii uluslararası mekanizmalarla, tabi bunlar oldukça ikincil adımlardır, korunması için tüm yükümlülüklerini yerine getirmesine ilişkin olarak üstlenilen kolektif bir eylemdir. Ancak bence burada sivil toplumun, hukukçuların da rolü vardır, ve bu sadece Avrupa Sözleşmesi için değil, içlerinde bulundukları diğer uluslararası prosedürlerden Birleşmiş Milletler Sözleşme Kuruluşlarının yaptığı periyodik incelemelerde, örneğin hakimler ve avukatların bağımsızlığı üzerine özel raportör prosedüründe de vardır . Ancak bu prosedür, BM içindeki, ülkelerin insan hakları yükümlülüklerini yerine getirmesini, insan haklarını korumasını ve insan haklarına saygı göstermesini denetleyen pek çok özel prosedürden sadece bir tanesidir. Ve bunların tümü sivil toplum ve hukukçuların hükümetlerin yükümlülükleri nasıl yerine getirdiğine dair sorumluluk alabildiği, analizlerini paylaşabildiği prosedürlerdir.

Prof. Osman Doğru: Tabii ki ulusal sistemlerin güçlü olması İnsan Hakları Mahkemesi'nin işini kolaylaştırır, ona az iş yükler. Sivil toplumun güçlü olması, ulusal kurumların güçlü olması daha doğrusu, ihlalin çıktığı yerde yok edilmesi çok daha önemli, çok daha güçlü bir sonuç doğurabilir. Ben örneğin 1990'lı yılların ortasında Türkiye'de bir milletvekili hatırlıyorum. İç İşleri Bakanlığı'nın önüne gidip bir pankart açmıştı. Diyordu ki bu iş yerinde işkence

var. Ve kamuoyu ona döndü. Nerede işkence? Aslında herkes biliyor karakollarda, cezaevlerinde işkence olduğunu. Nerede işkence, diye sordular. Manisa çocukları olayı ortaya çıktı. Manisa'da genç yaştaki insanlar gözaltında işkence edilmişlerdi. Bir duyarlılık oluştu böylece. Milli sistem her zaman, tabi ki etkili olabilir fakat herkesi koruyucu olamayabilir. Dolayısıyla uluslararası sisteme, uluslararası asgari standartlara zannediyorum daima ihtiyaç var. Çünkü milli sistem içerisindeki bazı güçlü gruplar kendi istemleri doğrultusunda bazı hak ve özgürlüklere ağırlık verebiliyorlar, onların korunmasına ağırlık verebiliyorlar. Ama uluslararası sistem, tabi ki milli sistem de böyle olmalı, uluslararası sistemin zannediyorum daha objektif ve herkese eşit muamele edecek şekilde baktığını söylemek mümkün gibi geliyor bana.

Prof. Paul Lemmens: Yerel otoritelerin önlem alıp almadığına dair uluslararası bir kontrolün mümkün olup olmadığına, pozitif sorumluluk konusuna dair birkaç şey eklemek ve bunu daha önce değinmediğim geçtiğimiz sene 16 Temmuz'da Türkiye aleyhine verilen Abdullah Yaşa ve Diğerleri kararından bahsederek yapmak istiyorum. Bu karar, Diyarbakır'da her iki tarafça da şiddet kullanılan gösterilere ilişkindir. Polis biber gazı kullanmış ve o zaman 13 yaşında olan başvurucu, biber gazı kapsülleriyle başından yaralanmıştı. Kendisi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne bir başvuru yapmış ve Mahkeme yalnızca biber gazının kullanılmadığını, gaz kapsüllerinin de göstericilerin üzerine ateşlendiğini tespit etmiştir. Mahkeme, davanın tüm unsurlarını analiz ettikten sonra başvurucu aleyhine kullanılan gücün bireylere kötü muamele yasağı kapsamında yerinde olmadığı sonucuna varmıştı. Bu, bir bireyin haklarına yerel otoriteler tarafından müdahale edilmesine ilişkindir. Ancak Mahkeme bununla yetinmemiş, Türk devletinin pozitif sorumluluklarından bahsederek, olayın gerçekleştiği tarihte, karardan alıntı yapıyorum, Türk hukuku gösterilerde biber gazı kapsülü kullanımına ilişkin olarak herhangi bir özel düzenleme içermediğini ve polis güçlerinin kullanımına ilişkin herhangi bir talimat bulunmadığını belirtmiştir. Mahkeme, aynı zamanda Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından biber gazı kullanıma yönelik bir sirkülerin hazırlandığını da belirtmiş. Ancak Mahkeme, biber gazı kapsüllerinin düzgün ve meşru kullanımına yönelik önlemlerin arttırılması gerektiğinin ve bunların kullanımı sonucu meydana gelebilecek ölüm ve yaralanma risklerini en aza indirime için daha detaylı mevzuata ve/veya yasal araçlara ihtiyaç olduğunun altını çizmiştir. Buna Mahkeme tarafından kararın icraya ilişkin bölümünde değinilmiştir. Bu, yeterli, meşru, yasal mevzuat çerçevesinin sağlanması yoluyla geçmişte yaşanan ihlallerin gelecekte engellenmesine ve pozitif sorumluluklara ilişkindir ve kararın bu kısmının icrasının denetimi Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin elinde. Ve kanımca, uluslararası insan hakları hukuku ve uluslararası denetim, ülkelerin pozitif sorumluluklarını yerine getirmelerine katkıda bulunabilir.

Moderator Baroness Scotland: Korkarım süremiz sona eriyor ve hepinizin müsaadesiyle, kalan üç soruyu tek soruda birleştireceğim ve gelecek yorumların mümkün mertebe öz olmasını rica edeceğim. Zira diğer türlü izleyicilerimizin gitmekten vazgeçeceğini düşünüyorum. Yöneltilen üç sorunun esas noktası, yüksek düzeydeki Türk görevlilerin, hakimlerin, hükümet kurumlarında görevli olanların, iddia edildiği kadarıyla herhangi bir prosedür olmadan görevlerinden alınmaları. İkincisi, çoğunluğa karşı azınlığın iradesinin nasıl korunacağı sorusu. Bu dengeyi nasıl kurarsınız? Ve sonuncusu, Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf olduğundan onun hükümleriyle bağlı. Türkiye'nin bu hükümlere uygun davranmadığı fikrine ilişkin olarak ne yapılması gerekir ve uyumluluğu sağlamak için kullanılabilecek önlemler nelerdir? Neredeyse cevaplanması imkansız olan üç soru ve her birinizin 60 saniyesi var. Kim ilk olarak başlamak ister?

Prof. Osman Doğru: HSYK sorunu, yargıçların durumu… Orada yargıç tasfiyesi olmadı HSYK'da, sadece çalışanların yani sekretaryasındaki kişilerin görevden alınmaları, değiştirilmeleri söz konusu oldu. Zannediyorum 2010 Referandumu ile kazanılmış olan veya yapılmak istenen şeyden bir geri adım olarak değerlendirmek mümkün bunu. Belki ileride bunun bağımsızlık ve tarafsızlık bağlamında çok daha sorun yaratacağını görmek mümkün. Bence bir önemli şey daha var. Birkaç ay sonra zannediyorum eylül veya ekim ayında HSYK için yapılacak seçimler. İkinci soruyu atlayayım. İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının icrası ile ilgili Türkiye neden uyum sağlamıyor? Türkiye'nin İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyum sağlaması isteniyorsa galiba 46. maddenin 3. ve 4. fıkrasını Türkiye'ye hatırlatmakta yarar var. Yani siz mahkemenin kararlarına saygı göstermiyorsunuz şeklinde bir mesaj göndermekte yarar var. Tabi bu politik bir süreçtir. Ama bu madde bu hükümler hiç uygulanmadı. Hiç bir ülke ile ilgili bildiğim kadarıyla uygulanmadı.

Prof. Paul Lemmens: Hakimler ve savcıların görevlerinden alınması hakkındaki üç soruyu kısaca yanıtlayacağım, daha önce söylediklerime ekleyecek çok fazla bir şeyim olmamakta birlikte, daha önce de belirttiğim gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin hakimlerin temel haklarının, ifade özgürlüklerinin, veya görevden alınma halinde yargılama esnasında adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürebileceklerini belirten yeterince içtihadı bulunmakta. Mevcut duruma ilişkin hiçbir şey söylemeyeceğim. İkinci olarak azınlığın çoğunluğa karşı korunması, bu sorunun sorulması oldukça ilginç. Belirtmek isterim ki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında Sözleşme'nin Demokratik Toplum ibaresine oldukça sık gönderme yapılmakta. Zira insan haklarına yapılan müdahaleler ancak demokratik bir toplumda gerekli olduğu hallerde mazur görülebilir, demokratik toplumun özelliği ise parlamentoda da çoğunluğa sahip olması gerekçesiyle çoğunluğun daima kazanamamasını olanaklı hale getiren kurallara sahip olmak değildir. Demokratik toplumun özelliği, tüm insanların toplumda yer sahibi olması ve aynı zamanda azınlığa karşı saygı duyuluyor olması yani azınlığın üzerine belli bir iradenin empoze ediliyor olması değil karşılıklı diyalog olmasıdır. Son olarak, Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarını uygulamıyor olmasıyla ilgili olarak, Türkiye, Mahkeme'nin kararlarını uygulamakta sorun yaşayan tek ülke değil ve sizin de oldukça haklı olarak belirttiğiniz üzere, Sözleşme'nin 46. maddesi daha önce de bahsettiğim üzere Bakanlar Komitesi'ne Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarının yerine getirilmesi için devletler tarafından gerekli önlemlerin alınıp alınmadığını kontrol etme yetkisi vermektedir. Bu bir çeşit hükümetler arası siyasi emsal değerlendirmesi. Ama tek mekanizma bu değil. Denetim Bakanlar Komitesi'nin esas yetkileri arasında yer alıyor ancak, bir diğer başvuru sahibi başka bir davada benzer bir şikayeti Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne getirecektir ve Mahkeme'nin yalnızca bu yeni başvuruyu inceleme ve bir karar verme zorunluluğu olmasına rağmen, verdiği bu karardan ilk kararına göre bir gelişme olup olmadığı ve bir önceki kararının uygulanıp uygulanmadığı anlaşılacaktır. Mahkeme daha fazlasını yapamaz, emrinde herhangi bir kolluk kuvveti bulundurmuyor. Mahkeme "Avrupa Jandarması" değil ama zımni olarak kararların henüz icra edilmediğini belirtebilir.

Baroness Scotland: Ve son olarak Róisín..

Róisín Pillay: Elimden geldiğince kısa ve öz cevap vermeye çalışacağım. İlk sorunun başarılı bir şekilde cevaplandığını düşünüyorum. İkinci soru ise azınlıkların korunmasıyla ilgili. Bence çeşitli hassas grupların korunması hakkında geliştirilen içtihat, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin en büyük başarılarından birisi. Genellikle, ulusal sistemlerde bir veya birden fazla azınlık veya marjinal grupla ilgili olarak farklı uygulamalar var. Mahkeme'nin içtihadı özellikle bu açıdan çok önemli. Ayrıca başka sözleşmelerin bulunduğunu da unutmamak gerekir. Örneğin, Birleşmiş Milletler Her Türlü Irk Ayrımcılığının Tasfiye Edilmesine Dair Uluslararası Sözleşme, Kadın Hakları Konvansiyonu ve belirli grupların ayrımcılığa karşı korunmasına ilişkin ve bunlar gibi bir çok sözleşme daha bulunmakta. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarının icra edilmesiyle ilgili soruyu ise daha detaylı cevaplandırmak istiyorum. Profesör Lemmens'in da söylediği gibi, bence Avrupa Konvansiyonu Sistemi kararların icrasının daha etkili ve daha güvenilir hale getirilmesi tüm Avrupa Bölgesi Konseyi tarafından en fazla dikkat gerektiren konulardan birisi olarak kabul etmesi gereken bir sorun.

Ama bence hem ulusal hem de uluslar üstü bir bakış açısı olduğunu belirtmek önemli. Kararların icrasının denetiminden Bakanlar Komitesi sorumlu. Ancak, kararın icrası kendi başına ulusal seviyede gerçekleşen bir süreç ve kanımca Mahkeme kararının yerine getirilmesini teşvik eden ulusal bir sistem kurulması için birçok şey yapılabilir. Tabi ki, bir devlet aleyhine bir karar verildiği zaman bunun uygulanması için hangi önlemlerin alınması gerektiğini ulusal sistemin kendisinin belirlemesine olanak sağlayan bir prosedür bulunmalıdır. Örneğin; genel önlemlerin neler olduğu, yeni bir kanuna gerek olup olmadığı gibi, Bakanlar Komitesi'nin denetimine gelmeden önce, ulusal seviyede kararın etkin ve tam icrasını sağlayacak Parlamento'yu, toplumu en iyi şekilde dahil eden, hükümet tarafından ilgili kişilerden, toplumdan hangi önlemlerin alınabileceğine ilişkin başvuruların alınmasını öngören, tahmin edilebilir bir prosedür olmalıdır.

Moderator Baroness Scotland: Çok teşekkür ederim.

Session 5

Protection of Fundamental Rights and Freedoms

Moderator
Baroness Patricia Scotland
House of Lords, Former Attorney General for England & Wales

Prof. Paul Lemmens
European Court of Human Rights, Judge

Prof. Osman Doğru
Marmara University Faculty of Law, Professor of Human Rights

Róisín Pillay
International Commission of Jurists, Director of the Europe Programme

Moderator Baroness Scotland: It is my great honor, privilege to be asked moderate this session and I hope we will be able to have an interactive discussion. We have three brilliant speakers who are real experts in this field. Of course, Professor Paul Lemmens who is the European Court of Human Rights' judge, Professor Doğru who is at the Marmara University Faculty of Law Professor of Human Rights and last but not least Róisín Pillay who is the International Commission of Jurists' the Director of the Europe Program.

I intend to say only a few words in relation to introducing this session, many of you will know that I had a privilege of being her Majesty's Attorney General in United Kingdom. And that role is one where guardianship of the Europe rule of law features at very highly. And I am deeply privileged to be in the same room with another illustrious law officer Sir Edward Garnier who I think I've known since my earliest days at the law when we were only pupils together but we both know that the role of the Attorney General and Solicitor General in United Kingdom is a challenging one. I think there was only one Solicitor General who is ever made Prime Minister and I was reminded this morning by Edward that it was Spencer Perceval in 1809 who was assassinated in central lobby and there has been I think one Solicitor General who committed suicide after doing the job. You can see how easy and tempered it is. The Attorney General, Solicitor General in the United Kingdom have three principle roles. The first is to be legal advisor to the Queen, Parliament and the Government; also the attorney is the leader of the bar and superintends all the prosecutorial authorities in the country as well as being the lead minister for over 2000 government legal services officers which as Harry Woolf took mentioned this morning are responsible for making sure that there is compliance with the law in government. So that's enough from me, a guardian of the rule of law that was, and you never know, the guardian of the rule of law in the future, but as a lay person as oppose to a government minister.

I am going to go fast to my left and ask Róisín to start this session. I hope to keep each speaker on quite tight time limits. I am going to invite each to speak no more than 15 minutes so we have an opportunity for questions and debate and hopefully we will have a real discussion. So, Róisín, to you first.

Róisín Pillay: Thank you very much and on behalf of the International Commission of Jurists and I want to thank very much the organizers of this conference for inviting us to participate and to congratulate them on the excellent organization but most importantly on having the foresight and the taking responsibility to organize such an important conference at this critical time. And I am also very privileged to speak in the company of such a distinguished panel. In this presentation I will try to address issues of the connection between international human rights law and the rule of law. In particular as regards the independence of the judiciary, the role of the prosecution, the role of the legal profession and the role of civil society, in particular in regard to protection of freedoms association and assembly.

For those of you who do not know the International Commission of Jurists, I should just briefly introduce us. We are an NGO, an International Human Rights NGO established in 1952, some time ago now. As a global organization of judges and lawyers and with the aim to protect in advance, protection of human rights through the rule of law and so we are extremely interested in the topics being discussed today. Essentially I want to make two basic points. First of all, the human rights protection is necessary for a meaningful protection of the rule of law. Without protection of human rights, the rule of law loses much of its value for individuals in a society. Meaningful protection of the rule of law requires the respect and protection for civil and political rights such as those protected by the European Convention on Human Rights, The International Covenant on Civil and Political Rights and including rights that allow for participation in public debate for example. But it also requires protection of economic, social and cultural rights such as those which states have obligations to protect under the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights; rights including the right to food, to an adequate standard of living, to health care and to education. These are the conditions of individual's real participation in a society. I think that this links to the very interesting discussion we had yesterday about economic development in the rule of law, the importance of such development for the rule of law. This is also something that we can think of in the human rights law framework.

The second point I want to make is that the rule of law and especially the separation of powers is in its turn an essential element of the protection of human rights and it is essential for the discharge of states' international human rights law obligations. Principles of the separation of powers of independence of the judiciary do not exist simply as privileges for judges. They are instruments to guarantee that the courts provide justice to those seeking to protect the rights and freedoms and international human rights law recognizes that the rule of law and in particular an independent judiciary, an effective impartial prosecution and a strong and independent legal profession are indispensable for human rights protection. The nature of international human rights law through treaties such as the European Convention on Human Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights as well as the Customary International Law is that it places binding legal obligations on states. But as such places obligations on all the institutions of the state; the executive, the legislature but also the judiciary, prosecution and other public authorities. And so the judiciary and the prosecution are therefore, essential actors in the protection of human rights in accordance with the State's international obligations. Also in international law the state has obligations not only the negative obligations to refrain from actively interfering with human rights, in an unjustified way, but also has obligations to take positive measures to protect and fulfill human rights. And this can require the state first of all to take measures in law to put in place the constitutional framework, the legislative framework and the institutions that protect human rights and but also crucially in practice that the laws must be implemented in a way that is effective, that is fair, that is non-discriminatory and the laws must be enforced. Under practical measures must be taken to ensure Human Rights Protection including practical things such as training in Human Rights of public authorities and providing guidance on human rights to them.

Looking specifically at the role of an independent judiciary and human rights protection, of course a judiciary is essential to human rights protection in many ways. It is the judiciary that applies international human rights law in its decisions it opposes to right a fair hearing and its judicial vigilance is essential to protecting the rights to liberty and freedom from ill treatment and detention. Also the judiciary enforces the principles of equal and effective access to justice and the right to an effective remedy for violations of human rights. And as previous speakers have pointed out, the right to a fair hearing in international human rights law, also requires the right to hearing by an independent and impartial court or tribunal. And what this element of the right to a fair hearing requires is first that the executive respects the independence of judges. The United Nations Human Rights Committee for example which is the authoritative body that interprets the International Covenant on Civil and Political Rights and in describing the right to a fair hearing under article 14 of the Covenant the Committee affirmed the fairness of proceedings entails the absence of any direct or indirect influence, pressure, intimidation or intrusion from whatever side and for whatever motive on judicial decisions. Put the right to a fair hearing also requires an institutional and legal framework to be in place and that is implemented in practice for this right to be realized. For a tribunal to be independent, so is to satisfy the right to a fair trial and the jurisprudence and comments of International Human Rights Tribunals established that consideration should be given to the manner of appointment of judges of the court, their term of office, their security of tenure, the conditions governing their promotion, transfer, suspension and dismissal, the existence of safeguard against the external pressure and the appearance of independence.

Further important obligation that is mentioned in this morning by Judge Karakaş is that there is an obligation under the right to a fair trial on the executive to respect the judgments of the courts and this of course is crucial to the rule of law. And this have been emphasized inter alia by The European Court of Human Rights and the importance of all State authorities to respect and to abide by the judgments and decisions of the courts, even, this is a crucial point, even where they do not agree with them. Final point on this aspect to right to a fair trial is in relation to the extent to which the right can be qualified. And all those certain aspects of the right to a fair trial may be qualified in certain respects, it is very important to remember that the core of the right to a fair trial and the independence and impartiality of the court, as part of the right to a fair trial, is an absolute right from which no derogation is permitted even in times of emergency. This has been very clearly stated by the United Nations Human Rights Committee. Also, to keep in mind, separate aspects of the importance of the right to a fair hearing here, judges have rights to a fair hearing too. And it can be an important where there is disciplinary action against a judge. The right to a fair hearing and in the termination of judge's civil rights and obligations in those proceedings can be a safeguard against arbitrary disciplinary action. And this is something that the question that has arisen in cases before the European Court of Human Rights which I think some of my colleagues may refer to later but there have been found to be violations of the right to a fair hearing where judges have been dismissed through a process that was not officially independent. But also violations of substantive rights of the judges such as violations of the right to freedom of expression where a judge was dismissed following comments she made regarding the independence or lack thereof of the judiciary in her country. I want to turn that quickly to role of prosecutors and their importance at human rights protection.

Respect for human rights also presupposes a strong prosecutorial authority and in charge of investigating,

prosecuting criminal offenses with objectivity and impartiality and the key aspects of international human rights law here is the duty to investigate. Under international human rights law, states have duties to investigate allegations of certain gross violations of human rights and in appropriate cases to bring the perpetrators of those violations to justice and to provide effective remedies for the victims or their relatives. These obligations arise for example in relation to violations of the right to life, to freedom from torture. These investigations must be independent, they must be through, they must be prompt and they must be effective. The prosecution services of course are essential in safeguarding these rights. An important documents on this which is mentioned by the special rapporteur this morning is the U.N Guidelines on the Role of Prosecutors which recognizes the important role of prosecutors in protection of human rights and the duties that the prosecutors have in carrying out their functions impartially and objectively. It also places obligations on government not to create an environment in which prosecutors can carry out their functions with an intimidation, hindrance, harassment, improper interference or unjustified exposure to civil, penal or other liability. And a crucial provision in the UN Guidelines on Prosecutors is Guideline 15 which states the prosecutors should give due attention to the prosecution of crimes committed by public officials particularly corruption, abuse of power, grave violations of human rights and the other crimes recognized in international law.

A third pillar of the criminal justice system which I want to refer to is the profession to which many people here in this room belong, is legal profession. And I can perhaps address the will of the legal profession in human rights protection succinctly by saying that lawyers are human rights defenders. Even if it does not feel every day when the lawyers working always feel like they are human rights defenders but lawyers play an essential role in protection of human rights in many ways. And this is recognized by international human rights law. This law recognizes for example the right of effective and confidential access to a lawyer in detention within a reasonable time as an aspect to right to liberty. And the importance of access to a lawyer in detention in order to protect against ill treatment, the right to an effective defense as an element of the right to a fair trial and the importance of access to justice and right to an effective remedy which is also a right which the legal profession contributes to realization of. And these rules under duties of lawyers to protect human rights are recognized by the United Nations' basic principles on the rule of lawyers. And it is important that those principles recognizes that lawyers have responsibilities to protect human rights. But it also affirms that states have an obligation to support the independence of lawyers arising from this important function that lawyers perform. They have an obligation to ensure that lawyers are able to perform all of their professional functions without intimidation, hindrance, harassment or improper interference. And that lawyers are not identified with their clients' causes.

I want to say very briefly that a civil society has a significant role to play within a democratic rule of law society and this is reflected in international human rights law. In rights to, in particular freedom of association, assembly and expression. And International Human Rights Law recognizes the particular importance of these rights in a democratic society. The Human Right Committee has noted the existence of operational associations including those which peacefully promotes ideas not necessarily favorably received by the government or the majority of the population is a cornerstone of a democratic society. The European Court of Human Rights has taken a similar line and has therefore emphasized the principle that only the most convincing and compelling reasons can justify restriction on these freedoms. We also have the United Nations Declaration on Human Rights Defenders which underlines the importance of participation of everyone in the development in discussion of principles and ideas concerning human rights under advocacy.

In conclusion, I want to make three general points about the value, perhaps, of International Human Rights Law and as a framework for addressing threats to the rule of law. The first very important point is that human rights are universal and they are not, I think it is widely accepted now, that human rights are not a western notion. They accord to all human beings in all societies irrespective of citizenship, culture, politics or religion. And the Universal Declaration of Human Rights which grants the Modern International Human Rights Law framework is a universal instrument accepted around the world. And I think there is potential for human rights law to provide a mutual framework within which difficult and sensitive and political issues can be discussed and debated and assessed in terms of this mutual legal framework. Second point is that international human rights law can help to address the argument which is frequently made that interference with the rule of law and is necessary to address some imperative public policy interests and whether that be the interest of security or the results of an economic crisis etc. Because International Human Rights has a very clear framework for when a restriction on particular rights may be permissible which rights are never permitted to be restricted under circumstances in which rights can be derogated in states of emergency and it limits these kind of limitations and derogations extremely strictly.

And the third point to make which perhaps will come to some of the presentations by the other speakers is that there is a system of enforcement and supervision of international human rights law which it is important that needs to be supported by national implementation but also needs to be used by all of us to make this International Human Rights Law effective. Thank you.

Moderator Baroness Scotland: Firstly I say thank you very much for that timely intervention. Now I am now going to turn to Prof. Osman Doğru who has specialized in constitutional issues in particular in relation to human rights and I think you, Professor now have 15 minutes until 12:40

Prof. Osman Doğru: Our topic is the "Protection of Fundamental Rights". Two concepts, Fundamental Rights and Protection. Truthfully, there are discussions regarding these two topics explicitly or implicitly in Turkey. These discussions take place mostly in the media rather than the academic world even the exact terminology is not used. First, I will explain my general thoughts about Fundamental Rights and then I will try to make certain evaluations regarding the protection of fundamental rights especially in Turkey.

The conflict regarding the source of the Fundamental Rights is a conflict of a very long period. The conflict of natural law and positive law as you all know. Is natural law the source of the fundamental rights? If we resort to Antigone and Sophocles, they have agreed that there were natural laws above the laws that the king had laid down. When the 20th century had arrived and when the second half of the 20th century had passed, we believed that this contradiction was slowly ending because we actually have witnessed the codification of fundamental rights and civil rights in the international arena. Although the emergence of the codification does not root back for a long time, if there is a text in front of you which lays down what is human rights it will comfort you and you will take action. Another conflict regarding the source of the fundamental rights is the national-international law conflict. I don't want to dwell on whether this conflict is similar at European or international level, The issue I want to emphasize is the recently held Twitter decision of the Supreme Court. One of the most prominent critic regarding this decision is that it is not national. How can one understand whether a decision is national or not ? First of all whether the decision is based on national law and secondly whether it contradicts the national benefits have to be taken in consideration. If national law is not the source of the decision it means that international law is. Is it not the duty of the Supreme Court to apply international human rights law ? This duty derives from the term "State which is respectful to human rights in the Art. 2 of the Constitution, from the provision referencing to the supremacy of international law in Art 90 of the Constitution and lastly from Art 148 of the Constitution clearly stating that the rights under the scope of International Human Rights. Therefore we have done the discussion regarding national and international law and we are pursuing it. This shows that every State will pursue such discussion by internalizing it. We have a bill stating the content of the human rights, fundamental rights actually. Bill of rights and freedoms exists in the European Human Rights Convention, Universal Declaration of Human Rights, International Covenant on Civil and Political Rights, United Nations and other documents. This bill contains many rights such as Right to Live, Freedom of Speech, Right to a Fair Trial and Property Right. However we realize that there is a longer bill which contains the violations rather than the rights itself meaning that violations against such rights and freedoms are widespread. I am a professor, an academic who prefers to talk about these violations rather than the freedoms. For example, we have witnessed unsolved murders, death under custody, torture under custody, losses under custody in the 90s. Thank god these do not exist today. But today our children, youth are killed, gone blind and injured because they were hit by a gas capsule in their heads during meetings and demonstrations. It seems to me that even though the types and number of violations have changed infringements still continue.

Indeed one of the most important issues in the 90's was long detention period, they continued for 30 to 45 days. This period was long especially for crimes that fall within the scope of State Security Courts. When I was a student, the detention period was 90 days under the military regime therefore there was an improvement in the 90's compared to us. Of course long detention period meant invitation to torture. Today, fortunately detention periods have shortened and tortures under custody is nearly non-existent if not disappeared completely. If torture is performed under custody, records can be found in the police office. For example, a footage about a woman being beaten was reflected in the press, meaning that these events can be identified. These are good things. However, issues regarding custody in a prison are still going on. Protestors taken away, people being insulted and hit during the capture period before custody are also reflected in the press. Of course these issues are not judicialised. Fortunately, State Security Court no longer exists. There used to be a military judge in the State Security Court. The Human Rights Court ruled against the State Security Courts in the Incal case

stating that it was against the right of fair trial and thus it was abolished. We are content about this. However other claims regarding the violation of the right of fair trial was raised. For example, the falsified evidence and the restriction of right to defence. It is too soon to talk about these issues since they are not still finalized. Our list for bill of rights and individual rights are long, however the list of violations are longer. There are more types of violations than rights. We cannot disregard the violations regarding freedom of speech. As Ms. Karakaş has emphasized in her speech before, in reference to the Dink case, the necessary measures have not been imposed yet. The recognition of the rights and freedoms took place in constitutions and international documents. In the 1924, 1961 and 1982 Constitutions the rights and freedoms took place with different kinds of protection regimes. But were they really protected? What happened in 1987 ? Turkey authorized the right to individual application before the European Commission of Human Rights. Thus, Turkey took a step to see its own picture in the international arena. In other words, Turkey allow the Commission, the ECHR to take its picture and the Strasbourg bodies became tired of taking pictures. And then, they said “take your picture yourself”.

With the 2010 referendum, the right to individual application was vested before the Supreme Court which can be deemed as a revolutionary act. It is a silent revolution as I stated in an article published in Radikal. At that time discussions regarding this matter was not made enough but the consequences will be seen in time. At that time the alleged claim was that, the reason why the right to individual communication was vested before the Supreme Court was to delay the process of applying to the Human Rights Court. Further, the Supreme Court also wants to present itself as an efficient remedy. I know this because after the referendum in 2010 in this two years I worked very closely with the Supreme Court. We organized many seminars with the Supreme Court regarding the “Empowerment of the Higher Judiciary” project. I had the chance to present my thoughts during the enactment of the by-law. The Supreme Court of course has the concern about being an efficient remedy but will it make it through? On one hand, the internal pressure directs to postpone the problems because of the politics. It is very natural that one does not want to be kept responsible as a politician. But on the other hand, the Supreme Court is a permanent and detached institution. It has the duty to provide protection and stability of law. The Supreme Court will probably struggle between the efficient remedy and deleterious effect. The Supreme Court has concluded approximately 250 decisions until today, most of them being consisted of inadmissibility. The Supreme Court has a close interpretation regarding the inadmissibility conditions, meaning that it also closely interprets the rights of the applicants. Onurhan Solmaz can be given as an example regarding the admissibility conditions. Onurhan Solmaz is a transsexual and he is living in İzmir. One day an article in the newspaper was published stating the cleansing of transsexuals and sending them away from İzmir by the police has been a good move, especially during the Expo 2020 conflict. The applicant applied before the local court, more precisely the prosecution office, claiming that his right to privacy was violated. The prosecution launched an investigation about the writer and claimed that the news was inciting to hatred and hostility between genders. The investigation was concluded towards the freedom of speech and the prosecutor declared to proceed no further. The applicant applied to the Supreme Court under the right to individual application and the Court considered the application as an infringement of the applicant’s right to fair trial, but not as the infringement of the right to privacy. He concluded by stating that no violation was found. What I am trying to say is that the understanding of the Supreme Court about human rights will progress slowly with the criticism. Indeed, there is second issue that I want to address especially before two judges of the ECHR. Is it possible for the Human Rights Court to give supremacy to the applications finalized by the Supreme Court, so that we can observe the performance of the Supreme Court. Thank you.

Moderator Baroness Scotland: Thank you very much indeed. That’s a perfect way to Professor Lemmens as European Court Judge

Prof. Paul Lemmens: Thank you very much Madam Chair and ladies and gentlemen. Let me also like most of the other speakers thank the organizers but also congratulate them for taking up their responsibility, the responsibility of whole bar, I would say in looking at difficult times or in difficult times when justice and rule of law are in trouble. I think it’s a very good initiative.

I would like to say something about human rights protection at the domestic and European level. I will look at the two systems of protection from the point of view of the European Convention on Human Rights and from the point of view of the European Court of Human Rights’ case law. I will do that in my personal capacity, I cannot say that whatever I am saying here this is representative of the European Court of my colleague issue will certainly agree with that. My approach will be based on the idea of the shared responsibility as it has been expressed many times by our own court and I quote from a recent judgment by virtue of article 1 of the Convention, the primary responsibility for implementing and enforcing the guaranteed rights and freedoms is laid on the National Authorities. The machinery of complaint to the European Court is thus subsidiary to national systems safeguarding human rights. And this subsidiary character is articulated in the number of articles of the European Convention. In the future, this subsidiary character of the European Protection and the primary responsibility of national protection will be part of the Preamble of the European Convention on Human Rights. That new paragraph will be included in the Preamble through a new protocol to the European Convention which has already been adopted last year but which is awaiting ratification by all 47 Member States.

Let me start with the human rights protection at a domestic level. Primarily the role for domestic courts. This is a fundamental guaranty in itself, the right to an effective remedy at domestic level. The court has had many times to deal with the question whether or not individuals did have such a right, whether they could bring human rights complaints before a domestic organ that offered an effective to remedy. An effective remedy means that there’s a possibility to bring a complaint before a body that that body is able to deal with complaint and it is also able to grant appropriate relief. Effectiveness does not mean that you necessarily win your case. It means that the organ competent to examine the complaint has sufficient powers to grant relief and that the procedure offers also sufficient guarantees. And above all it should be an independent body therefore preferably but not necessarily a judicial body. And the last element I would also like to say that the effectiveness depends on the speediness of the remedy. It is not inconceivable that the adequate nature of the remedy can be undermined by its excessive duration. On the one hand, you have this right to effective domestic remedy and on the other hand if there is a such a domestic remedy it helps the state because then there is another requirement in the Convention that says before you can complaint to the European Court, you have to exhaust the available domestic remedies. So this admissibility requirement for applications to the Strasbourg Court is based on the assumption that individuals do enjoy international system the right to an effective remedy. Why is there this admissibility requirement in order to make it possible for the domestic authorities to put meters right through their own legal system? The obligation to exhaust domestic remedies means in essence two things; you must go through the national system if necessary all the way up to the highest court to exhaust the domestic remedies and secondly, this is sometimes forgotten, you must also invoke fundamental rights while you are doing that. You cannot say at the end of the whole domestic proceedings without any thought about human rights and say ‘there is still Strasbourg’ then it’s too late. You must have thought of fundamental rights not necessarily those of the European Convention perhaps those of the of the domestic constitution but you must think them and even more invoke them before you will be able to make a complaint to the European Court. There may be sometimes circumstances that absolve an applicant from the obligation to exhaust domestic remedies. For instance when it is clear that you have no chance of winning your case when you are going to appeal if there is a clear case law, you should not do as others and get a judgment that clearly will be unfavorable to you. It could also be Işıl has already pointed to that proceedings and I have also repeated it already that effective remedies are no longer effective because of the long duration of the proceedings.

Now let me turn into the situation in Turkey and our colleague has spoken about the Constitutional Court under its new powers and this mechanism has already been evaluated by the European Court in Strasbourg and more specifically by a decision of 30th of April of 2013 in the case of Hasan Uzun v. Turkey. It was the first time that the Constitutional Court mechanism came before our European Court and the European Court examined whether the domestic remedy was accessible to individuals, the answer was “yes”, whether the Constitutional Court had enough powers to effectively examine complaints: “yes”, so was again “yes”. It also examined what the scope of the Constitutional Court’s competence was and it found that the Court could examine whether there had been a violation of fundamental rights. And it could also provide a redress specifically with respect to violations committed by judges it could decide that the case to be re-opened or it could also decide that compensation be awarded. European Court also found that the number of judges serving at the Constitutional Court seemed sufficient to deal with the number of applications that of course remains to be seen where this is still the case and where the Constitutional Court will, not like the European Court in Strasbourg, become a victim of its own success. Finally the Court in Strasbourg said about the scope and the effect of the Constitutional Court’s decisions. These decisions are binding. They should be respected by all authorities in the country and a priori there is no question that will not happened because in the past Constitutional Courts judgments have been respected even in politically sensitive issues. So the conclusion was that time; this is an effective domestic remedy and it must be exhausted before individuals can come to the

European Court in Strasbourg. Mr. Uzun had not done that therefore his application was declared inadmissible but after having said that the European Court added a word of caution. This is only a provisional evaluation. The Court emphasized that it retained its ultimate power of review in respect of any complaints submitted by applicants who in the future would have gone through the Constitutional Court procedure and it then reserved the right to examine the consistency of the Constitutional Court's case law with its own case law to conclude whether or not the Constitutional Court indeed provided an effective remedy.

This is a very important development, this Constitutional Court mechanism here in Turkey and I will come back to that in my conclusions. Let me say something secondly about human rights protection at the European level. I don't think that I should say too much about the role and the competences of the European Court of Human Rights. I would just like to underline that the European Court exercises a judicial supervision. Its task is not to take the place of the competent national authorities and to decide the original claim anew but rather than I would say simply to review decisions that have been taken in the light of the European Convention. Nevertheless I will of course not deny that this role of the European Court is not an essential one. That role is an essential one. In individual cases the intervention of the European Court can be highly important where domestic courts have not done their work properly or their decisions have not been properly implemented. And on a more general level the European Court's interpretative role is important. The role of the European Court is to set up an European Standard, minimum standards applicable in all 47 Member States. And Róisín has indicated to defected Human Rights Standards provide a neutral framework. I think that is very important. It is not a local court that may be subject to all source of influences that sets up standards. It is a European Court far away from the political disputes in individual countries that decides what are the Pan-European standards.

I would like to say that the European Court, of course, handle down may many cases that might be relevant for our discussions here on the situation in Turkey. As a judge of the European Court of Human Rights I have a sort of obligation of reservation and I find it inappropriate to express an opinion on what is currently going on in Turkey. But I looked at the case law of the European Court and I found number of cases, there are many cases that could be relevant for the situation and I would just like to go through a number of cases without many comments. A case Sovtransavto Holding v. Ukraine first on the independence of the judiciary which involved proceedings before a Commercial Court was in Ukraine involving a Russian company which was the applicant company before the European Court. The European Court noted that have been numerous interventions by the executive including the President to the courts, the domestic courts urging them to defend the interests of Ukrainian nationals. The European Court found a violation of article 6 on the right to an independent court. Secondly a case against Russia this time Kudeshkina v. Russia about a judge, a person who was a judge about more than 18 years and who was appointed to sit as a judge in an high profile case concerning abuse of power of a police investigator. And at a given moment, this person, this judge was removed from the case. She complained to what we would called High Judicial Council about pressure put on her by the President of her court. That complaint was dismissed. Into the country disciplinary proceedings were started against her which ended in her being removed from the judiciary because in the meantime in three interviews she had criticized the political manipulation of courts. The European Court found violation of that person's right to freedom of expression. I would like to quote something from the judgment. (Where is it? Yes.) Her interviews referred to a disconcerting state of affairs and alleged that instances of pressures on judges are common place and she said that this problem had to be treated seriously if the judicial system wants to maintain its independence and enjoy public confidence. This was one of the main elements for the European Court to find this was a very important issue of freedom of expression. Then about the neutrality of civil servants and public services. A judgment of 2008 in the case of the Georgian Labor Party v. Georgia about the political party that participated in the parliamentary elections that it not get enough votes to get over the threshold therefore was no longer represented in parliament and then complaint to local election commissions. The European Court found, of course the complaints were dismissed, after there was then the application to the European Court. The European Court found that the possibility to obtain redress at the domestic level was in fact not a real one because of the composition of this electoral commissions. Where there was a clear majority of people who had direct links with the existing government, the government in power and the majority party. And the Court found that this was a violation of the right to be elected. And it is interesting to note that in this judgment the Court also said that it has often underlined the necessity to maintain the political neutrality of those civil service, judges and other persons in state service who exercise public authority so is to ensure that all citizens receive equal and fair treatment that is not vitiated by political considerations.

I don't have to mention cases about criticism by journalists, by opposition parties in the area of political speech or debate there are numerous judgments including for instance criticism on heads of state or government where the European Court has always emphasized if you are in politics you should stand criticism. If you can't stand the heat, stay out of the kitchen. Especially also if you are in power, you should exercise restraint in reacting to criticism. Do not for instance use the criminal system so that criminal sanctions are imposed on those who criticize political actions. Peaceful demonstrations also a number of judgments about reactions to political demonstrations because of the lack of time I would not get to it. I would like to just indicate that very recently a case relating to demonstrations has been referred to the Grand Chamber of the European Court Human Rights that was about the farmers in Lithuania who had blocked major roads during three days. There was a dispute with the government on farming prices, price of agricultural products, finally they got the settlement with the government but then afterwards the government put in motion the criminal mechanism and those who had participated in the blockade were convicted and they received sentences which later were suspended and here again the Chamber of European Court found that the authorities should have shown the bigger degree of tolerance towards the disruptions during protests and that criminal proceedings were not a proportional response. The Chamber found a violation of the freedom of association but it was with a majority of 4 against 3 and this is probably also one of the reasons why the filtering panel of the Grand Chamber has decided to accept this case for a review by the Grand Chamber. I could go on and on but we do not have the time I would like to come to some conclusions. An effective judicial protection is not only a requirement under human rights law in particular under the European Convention on Human Rights. It is also an important element of the rule of law. And the European Court itself has developed quite some ideas on what the rule of law is applicable to the legislature the executive and also to judiciary and the functions of the judiciary. What has the European Court said about the rule of law for instance that the rule of law implies a right of access to courts for adjudication of disputes including disputes with public authorities? It implies structural and procedural guarantees in particular judicial independence and separation powers. And finally it implies a respect for the binding force of judgments, a right to obtain the execution of judgments.

The effectiveness of the protection of human rights depends as I've said in the beginning in the first place under domestic courts. In Turkey this means in a very special way on the Constitutional Court. The decisions of the Constitutional Court however remain subject to the European supervision by to Strasbourg Court. I would like to say that both courts, the Constitutional Court and the European Court serve the same purposes and can mutually reinforce each other. The Constitutional Courts can reinforce, can help the European Court by setting things straight at the domestic level. I do believe that the European Court can assist the Constitutional Court by offering its supranational guidance as to the interpretation of fundamental rights. I read a speech given by the President of the Constitutional Court some weeks ago. In which I saw and read an expression of a deep commitment to the cause of human rights and of a sense of responsibility of the Constitutional Court vis-a-vis Turkish citizens. And in distance I feel very much sympathy for the Constitutional Court and I wished it firmness, wisdom and undoubtedly also some creativity. Thank you.

Moderator Baroness Scotland: I want to thank our there contributors very much because of course we had the general and specific relation to Constitutional Court last but not least the European Court of Human Rights. I have this period to able you to have a contribution to the debate. We have been asked four questions from the audience so far I am just going to address them to each of our three speakers to see which wants to make a contribution. The number of them had been directed basically to Judge Lemmens but I take into account the strictures that he indicated just at the end of his remarks, a degree of specificity in relation to Turkey may not be entirely wise.

The first question that were asked is International Human Rights texts places obligations on States not only to respect fundamental rights and freedoms but also to take measures to prevent violations and to show a protective environment. It means in modern theories of human laws, States are not supposed to be inactive with respect to human rights. Accordingly, how can States be impaled or obliged to take action by international organizations, NGO's and the national and international community to take necessary measures in any effective manner? I don't know who wants to go first on that maybe Róisín.

Róisín Pillay: Well that's a very big question and it's a practical question I think which is a good thing. Well I think the first point is that this is a measure of national implementation and which needs to be addressed as a national level by all of the different actors, for the public authorities, for the executive to understand the

full extent of their responsibilities and to take positive measures and to prevent violations, to protect against violations. It is extremely important that those positive measures be put in place for obligations under the European Convention and the other instruments. Civil society has an important role at the national level in holding government to account for those obligations. I think through persuasions and advocacy with government and then lawyers of course also have a responsibility through litigation of these issues in the national courts. So this is a collective exercise, I think, for a society to hold government to account within the national system and for the full range of its obligations to protect human rights then of course through the international mechanisms but they are very much the second step. But there is also I think a role for civil society, for the legal community and in the international supervision processes that they are, not only the European Court, of course, but also the periodic reviews by the United Nations Treaty Bodies for example the special procedure such as the special rapporteur on independence of judges and lawyers. But she is only one of the many special procedures that exist in the UN to supervise the respect, the protection and the fulfillment of States' human rights obligations. And these are all processes in which civil society and the legal profession can engage provide their analyses of how governments fulfill their obligations.

Prof. Osman Doğru: Of course strong national systems ease the Court of Human Rights' job, load less work on it. Strong civil society, strong national authorities, more precisely annihilation of infringements where they occur may brought stronger results. For example, I remember a member of parliament in Turkey in mid 1990s. He had unfurled a banner in front of the Ministry of Interior. He was saying that there is torture in this workplace. The public opinion turned to him asking where torture is. Actually, everybody was aware of the torture in police stations, prisons. They asked him where the torture is. So, Manisa children incident has occurred. Very young people have been tortured under surveillance. Thus, an awareness was created. National system of course might be always effective but might not be protective to everyone. Hence, I suppose that there is always a need for international system and international minimum standards. Because some powerful groups within national system may concentrate on some particular rights and freedoms. However, international system, of course national system should be the same, international system seems to be more objective and treat more equally.

Prof. Paul Lemmens: Yeah I would just like to add something about the possibility of an international control on whether domestic authorities have taken measures or not, the positive obligation issue and I would like to do that by referring to a judgment that I have not yet referred to, a judgment against Turkey which was handled down last year on the 16th of July in case of Abdullah Yaşa and Others. This was about demonstrations that had taken place in Diyarbakır where violence must be used on the two sides. Police used tear gas and the applicants, then 13 years old was injured in the head by the tear gas grenade. He brought in the end an application to the European Court which found the tear gas was not simply being used but tear gas grenades were launched at the demonstrators. And the Court found that after having analyzed all the elements of the case that it was not established that the use of force against the applicant had been an appropriate response to the situation in the light of the requirement not to use or not to apply ill treatment to individuals. That is about interference by the domestic authorities in the rights of an individual. But the Court went on and again spoke about the positive obligations of the Turkish State and it has noted that at the time of the event, I am quoting from the judgment, Turkish law lacked any specific provisions governing the use of tear gas grenades during demonstrations and did not lay down any instructions for the utilization by the police forces. The Court notes that in the meantime a circular setting out the conditions for use of tear gas was issued by the Director General of Security. Nevertheless the Court considers it necessary to reinforce the guarantees on proper use of tear gas grenades in order to minimize the risks of death and injuries stemming from their use by adopting more detailed legislative and/or statutory instruments. It was mentioned by the Court in the part dealing with the execution of its judgment. It is about prevention of further violations in the past through the setting up of a sufficient, legal, legislative regulatory framework and that's about positive obligations this follows from the judgment of the Court supervision of the execution of this part of the judgment is in the hands of the Committee of Ministers of the Council of Europe. And I think international human rights law and international supervision can also contribute to respect to the fulfillment of positive obligations of States

Moderator Baroness Scotland: I think I am afraid we are running out of time with everyone's permission, I am going to merge three questions remaining into one and if I can ask comments to be as crisp as possible. Because I think otherwise our audience may give up the will to leave. The three questions are released that's concern being express by the number of Turkish officials, high level ones, judges, governmental institutions, people who have been removed from their office without any form of a process, it is alleged. Secondly there is an issue about how you preserve the minorities will against the majorities. How do you make that balance? And the last is since Turkey is a part of the European Convention on Human Rights, it's bound by its provisions,. what do we about the fact, it is thought by some that Turkey is non-compliant with ECHR decisions. and all their measures that can properly be taken in order to oblige compliance? So three questions, almost impossible to answer and you have about 60 seconds each. Who wants to go first?

Prof. Osman Doğru: The issue of HCJP (High Council of Judges and Prosecutors), situation of judges… In HCJP, there was no dismissal of judges. Only removals, displacements of workers, in other words people from its secretariat, was in question. I suppose it is possible to consider this as a step back from the thing which has been earned or wanted to be done through 2010 Referendum. Perhaps it is possible to see that, this will pose more problems in the context of independence and objectivity. I think there is one other important point, the elections for HCJP a few months later I suppose on September or October. I skip the second question. Why Turkey does not accommodate to execution of Court of Human Rights decisions? If it is requested from Turkey to accommodate to Court of Human Rights decisions presumably, that will be helpful to remind Turkey provision number 46, paragraphs 3 and 4. In other words. It would be beneficial to remind them by saying you are not respecting Court's decisions. Of course, this is a political process. However, that provision, those paragraphs have never been implemented. As far as I know, they was not implemented about any country.

Prof. Paul Lemmens: I will be short on these three questions about the removal from office of judges and prosecutors, I do not have to add much do what I said already, there is enough case law of the European Court of Human Rights that indicates that individual judges can invoke violations of their fundamental rights, freedom of expression perhaps, perhaps during the process the right to a fair trial in cases of removal from office. I'm not going to say anything about the current situation. Second protection of minority against the majority it is interesting that this question is being raised. I would like to note that in the case law of the European Court, there is very often a reference to a wording in the Convention that is the Democratic Society. Because interferences with human rights can be justified only if they are necessary in a democratic society and what characterizes a democratic society is not so much that you have rules that make it possible for majority to win always because it has the majority in parliament what characterizes a democratic society is that all people have their place in a society and that there is also respect for the minority which means that you have to have dialogue rather than imposing the will on a minority. Finally about non-compliance of Turkey with judgments of the European Court of Human Rights, Turkey is not the only country that have some problems with complying with judgments of the European Court and as you have indicated quite rightly there is article 46 of the Convention which gives the power to the Committee of Ministers, I have also already spoken about that, to control in each case whether the national state has taken the measures of execute a judgment of the European Court. It's a sort of political peer review by governments among each other. But this is in fact not the only thing. It is the main competence within the Committee of Ministers of course but it is possible that another applicant in a new case will bring a similar complaint to the European Court of Human Rights and then although European Court will have to examine that new complaint and give a judgment on that new complaint it will be clear from its judgment whether or not there has been an improvement compared to the first judgment and whether that judgment has been executed. The Court cannot do more, it does not have a police corps at its disposal. It is not the 'European Gendarme' but it can simply indicate implicitly that may be a judgment that has not yet been executed.

And last but not least Róisín…

Róisín Pillay: I will be very brief if I can for the first question I think it's already being well addressed and the second is a question regarding protection of minorities. I think this is being one of the great successes of the European Court which has jurisprudence such as developed on the protection of various vulnerable groups. There is often appliance part in national systems on one or more minority or marginalized groups. The Court's jurisprudence has been particularly important in this regard. And to bear in mind, there are also other treaties. There is the UN Convention on the Elimination of Racial Discrimination for example and on the Convention on Women's Rights, there are number of other treaties that also protect against discrimination against particular groups. The question of I want to address in a little more detail is in regard to the execution of judgments of the European Court. I think as Professor Lemmens said, this is a problem to right to whole Council of Europe Region to recognize that one the issues needed most attention I think within the European Convention System is making execution of judgments more effective and more reliable.

But I think it's important to point out there is both a national aspect and a super-national one. It is the Committee of Ministers that is responsible for the supervision of execution of judgments. But the execution of the judgment itself is a process that takes place nationally and I think a lot can be done in pushing and place a national system following a judgment of the Court. Of course there should be a processes that takes place once there is a judgment against the State that allows the national system itself to see what measures are needed for implementation; what general measures whether there is a need for new legislation for example and that is the process which at its best, should include Parliament, should include civil society, should allow for the government to receive submissions from concerned people, from civil society as to what measures should be taken and there should be a predictable process which then and can resulting an effective full implementation of the judgment at the national level before it even comes to supervision of the Committee of Ministers.

Moderator Baroness Scotland: Thank you very much. I thank each of my speakers for rapidly responding to those challenging questions. Thank you very much.

Ana Konuşma / Keynote Speech

Baroness Patricia Scotland

Lordlar Kamarası, İngiltere Ülke Önceki Başsavcısı

House of Lords, Former Attorney General for England & Wales

Baroness Scotland: Herkese iyi günler. Konuşmama başlarken öncelikle bu sempozyumu organize edenlere gerçekten teşekkür etmek istiyorum. Çünkü bu konferans adalet, hukuk devleti ve insan hakları konularını irdelememiz için bizlere ilham verici ve harika bir fırsat sunuyor. Etkinliğin zamanlamasının da sıra dışı olduğunu belirtmek isterim. Bunu söylerken, sadece burada Türkiye'de son dönemde yaşanan güçlükleri düşünmüyorum aynı zamanda dünyada da birçoğumuzun hukuk mesleğini tercih ederken öngöremediği güçlükler yaşanıyor. Burada konuşulan konulara ilaveten sadece farklı birkaç konudan daha bahsetmek istiyorum. Önceki oturumlarda çok değerli katılımcıların ustalıkla anlattığı hukuk devleti konusuyla ilgili aynı hususlar tekrar etmeyeceğim, çünkü özellikle öğleden önceki oturumda dile getirilen konuların hepsine en basit ifade ile katıldığımı belirtmek isterim. Dolayısıyla, bunları tekrar ederek sizleri sıkmayacağım için rahatlayabilirsiniz.

Yine de halihazırda bahsedilen birkaç konu hakkında sizleri düşünmeye sevk etmek istiyorum. Bu konular, hukuk devletinin ve kamu menfaatinin koruyucuları sıfatıyla hepimizin topluca ve bireysel olarak üstlendiği roller üzerinde bazı doğrudan sonuçlara sahip. Çünkü bence hepimiz tek tek bu konferansa gelerek kim olduğumuzu tanımlıyoruz. Umuyorum ki hukuk devletinin esasını teşkil eden temel ilkeleri bir arada tutmak ve korumak üzere birbirimizi teşvik ederiz ve aynı zamanda bu hukuk devletinin geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğine önemli katkılar sunarız.

Bizler sık sık hallettiğimiz ya da halletmekte başarısız olduğumuz hukuki meseleler açısından bizlerin farklı ülkelerinde yaşayan vatandaşların gerçekte karşılaştığı adaletin kalitesi hakkında belirleyici oluyoruz. Eylemlerimiz ve ihmallerimiz hukuk devletini oluşturan parçaları teşkil ediyor. Ve, sanırım, ne yaptığımızın mahiyeti ve bunu nasıl yaptığımız ve kendi aramızda var olan anlayış hiç bu kadar önemli olmamıştı. Çünkü nezaket sadece bir kelime, kavram ya da arzulanan şey değildir, nezaket bir gerekliliktir. Kanun koyucu, bağımsız, adli ve hukuki mesleki görevimizi ifa ederken sergilediğimiz ortak çaba adalete tadını ve acısını veren bir çeşnidir. Sanırım, bazen bu böyle değilmiş gibi yaptığımızda işler daha kolay olur, çünkü bu görevi ifa etmenin yükleri bazen meşakkatli ve zorlayıcı olabiliyor ve bizleri, daha az adil olan ancak daha hızlı ve siyasi açıdan daha kolay olan çözümlere yönelik iştah karşısında sesimizi yükseltmeye zorluyor. Ve hepimiz biliyoruz ki gerçek bir profesyonelin karşısındaki sınav sadece konunun iyice kavranmasından ibaret değildir, aynı zamanda başkaları onu daha kolay ve rahat bir seçeneğe yönlendiriyorken verdiği hükme güvenebilme cesaretini göstermektir. En nihayetinde konu bir tercih meselesine bağlı, hukuk devleti ilkesini daha iyi destekleyecek ve aydınlatacak seçeneği mi tercih ediyoruz, yoksa diğerini mi? Bence hepimiz bunun gerçekten bir tercih meselesi olduğunu kabul etmeli ve yaptığımız tercihlerin her birimizin küreselleşmiş yeni dünyada tecrübe edeceği demokrasinin kalitesini belirlediğini bilmeliyiz. Bu teoriler ve ilkelerin ülkelerimizdeki insanlar için ve onların adaletin gerçek ve somut bir şey olduğunu tatma, hissetme ve görme ihtiyaçları için sunduğu sonuçlar karşısında, bu salonda çoğu hukukçunun sevdiği bize has olan entelektüel jimnastiklere odaklanmak bazen inanılmaz çekici gelmektedir. Çoğunlukla insanlar bu ihtiyaçlarını bizler üzerinden gidermektedir. Sanırım dünya gerçekten bir dönüm noktasında, eminim bu cümle tarihte defalarca tekrar edilmiştir, ancak karşı karşıya olduğumuz bu dönüm noktası daha öncekilerde biraz farklı görünüyor. Her bir ülkenin kendi yargı dairesine ilişkin tercihlerinin sonuçları artık sadece kendi sınırları içerisinde kalmıyor, aynı zamanda 24 saat boyunca birbiri ile bağlantı halinde küreselleşmiş yeni dünyada da hissediliyor ve yankılanıyor. Her bir istikrarsızlık ya da adaletsizlik sarsıntısının yarattığı acı, başka bir ülkede ilgi ile tüm bu yaşananları izleyen insanlarca da hissediliyor. Bu sebeple, hukuk devletine ilişkin ortak anlayış, devlet hakları ile bireysel haklar arasındaki yeni boğazlardan geçtiğimiz bugünlerde olduğu kadar hiç önemli ve gerekli olmamıştı. Bu, istikrar, refah ve iyi yönetişimin temel taşıdır. Bunu korumamız ve hatta kıskançlıkla korumamız gerekiyor.

Dünden beri hakkında dikkatle konuştuğumuz insan hakları mevzuatı ve maddelerin ufak ayrıntılar, anlamları ve sonuçları hepsi çok büyük öneme sahiptir. Ancak bunları yaratan arka planın da kabul edilmesi gerekiyor. Bugünün hukukçuları olarak yeni milenyuma uygun yargısal ilkeleri oluşturmaya çabalarken 1945'teki yapının oluşturulmasından bu yana yaşanan değişikliklerin de sadece göz önünde bulundurulması değil, üzerinde adamakıllı düşünülmesi gerekiyor. Bugünkü zorluklar geçmişe göre daha yoğun çünkü hayatımızın hızı çok yüksek ve vatandaşlarımızın birbirleri ile olan bağlantıları çok daha fazla yoğun ve doğrudan. Birbirimiz ile yakından bağlantılı ve birbirimize bağlı olduğumuz bu yeni durum gereği karşılaşılan güçlükler hem makro hem de mikro seviyede inanılmaz derecede birbirleriyle benziyor. Bu yüzden, eşit muamele, sadece belirli bir ülkenin vatandaşları tarafından ve arasında ve ulusal yapıların talep ettiği sadece spesifik durumlara yanıt vermek için oluşturulan ulusal kurallara göre talep görmüyor, aynı zamanda televizyon ekranlarında, radyolarda ve daha önemlisi internette yansıtılan ve avantaj sahibi insanların tadını çıkardığı muamele standardını tecrübe etmek isteyen uluslararası vatandaşlar arasında da talep görüyor. Çoğunlukla kendi ülkelerindeki ile benzer konularda başka ülkelerdeki kardeşlerinin tabi olduğu ve yönetildiği standartlar ve kuralların kendi ülkeleri, bölgeleri veya gruplarındakilerden neden bu kadar farklı olduğuna dair insanların sorduğu sorulara artık sadece "çünkü onlar onlar" ve "bizler de biziz" demekle yanıt verilemez. Tüm dünyada insanlar bunun neden böyle olduğu sorusuna ve avantaj sahibi kişiler arasında mı yoksa dezavantajlılar arasında mı oldukları sorusuna daha tatmin edici cevaplar talep ediyor. Hukuk devleti ilkesinin temelinde "neden" sorusunu sorma ve tatmin edici bir cevap alma hakkı yatmaktadır. Auschwitz kampından sağ kurtulan İtalyan kimyager ve yazar Primo Levi kampta geçirdiği korkunç günlerde bir gün muhafızlardan birisine "Neden?" diye sorduğunu anlatmaktadır. Levi bu soruyu düşünmeden ağzından kaçırmıştır, çünkü tek bilmesi gereken buydu. Muhafız ise onu bir kenara itip sadece şunu söylemiştir: "Burada neden yok!" İşte bu neden sorusuna sorma ve bir cevap alma hakkı adalet sisteminin ve onun bireylere sunduğu hukuk devletinin tam kalbinde yer almaktadır.

Adalet arzusunu ben biraz zor bir DNA'ya benzetiyorum, cinsiyet, ırk, din, yaş, cinsel tercih ve coğrafi konumdan bağımsız olarak neredeyse dokunduğunuz her ülkede birbirinin aynısı ve tüm ülkelerde kendini farklı şekilde açığa çıkarıyor. Bireylere itiraz ettikleri şeyleri meşru olarak sorgulama ve makul bir cevap alma imkanı veren adalet arzusu hem şeffaftır hem de herkes için eşit ölçüde mevcuttur. Arap Baharı'nın başlangıcından bu yana dünyamızda dalga dalga yayılan hareketin tam ortasında bu yer almaktadır. Çoğunuzun hatırlayacağı gibi, Arap Baharı, kendisine meyve satma ruhsatı aldırmayan rüşvet çarkından bıkan ve bu adaletsizlik karşısında herhangi bir kuruma ya da mahkemeye başvurarak çözüm bulamayacağını düşünen genç bir meyve-sebze satıcısı Tunus'ta korkunç bir çaresizlik içerisinde şehrin meydanında kendisini yaktığında başladı. Bana göre bölgenin tamamını yakan bu kıvılcıma hukuk devletinin eksikliği ve buna sahip olma isteği sebep oldu. Herhalde, insan ruhunun hukuk devletini ve bu fırsatı talep etmeden önce uzun ve uzak bir seyahati tamamlaması gerekiyor.

Kaçırdığım için üzgünüm ama dün konferansta Dünya Bankası'ndan gelen veriler sunuldu ve bu etkinlikte tartışılan konuların hepsi büyük öneme ve yankıya sahip çünkü hepimiz herkese eşit şekilde uygulanan açık ve belirli kurallara sahip olma ihtiyacından ve bunun gayrimeşru istisnalarının olmaması gerektiğinden bahsediyoruz. Tamamen bağımsız bir yargı sistemine sahip olmamız gerekiyor ve bu sistem meşru iddialarla önüne getirilen meselelerde korkuya kapılmadan ya da kimseyi kayırmadan ve ister siyasi ister başka nitelikteki uygunsuz nüfuzlardan etkilenmeden adilce ve eşitçe hüküm verebilmelidir. Kovuşturma süreci açık ve şeffaf olmalı ve yolsuzluk ya da uygun olmayan diğer düşüncelerle sekteye uğramamalıdır. Ve polis teşkilatı da gerçekten kamu menfaatini kollamalı ve bu yönde hareket etmelidir. Eğer hukuk devleti tezahür edecekse bunların hepsinin bir arada var olması ve birbirini desteklemesi gerekmektedir. Ancak hukuk devletini teşkil eden ilkelere sadece kamu kuruluşları ve yasal düzenlemelerin bağlı kalması yeterli değildir. Kendilerine devredilen yetkileri veya diğer yetkileri kullanan tüm kuruluşların bu şekilde hareket etmesi gerekmektedir. Çünkü bu adaletin nefes almasını sağlayan oksijendir ve bu olmadan ister demokratik seçim süreci ile olsun ister başka şekilde olsun iyi yönetim kesinlikle mümkün değildir. Az önce de söylediğim gibi, Dünya Bankası verilerinin ele alınmasından çok memnunum, çünkü bu veriler hukuk devletinin ve dolayısıyla iyi yönetimin devletlerin ekonomik sağlığı ve refahı üzerindeki etkisini açıkça ortaya koymaktadır. Verilere istinaden ülkelerin mali açıdan sağlamlığı ve ilerlemeye ve sürdürülebilirliğe önem vermesi ile hukuk devletine bağlılık seviyesinde doğru orantılı bir ilişki olduğu söylenebilir. İyi yönetim, sağlam ilerleme odaklı kalkınma ile omuz omuza ilerlemektedir ve birisinin eksik olması halinde uzun vadede diğeri de varlık gösteremeyecektir. Halihazırda elimizde mevcut deneysel veriler de bizi sadece tek bir yöne, sadece tek bir yöne götürmektedir. Yönetişimin hukuki yönlerine değil de mali yönlerine odaklanmak isteyenler içinse bu veriler hukuk devletine bağlılığın ne kadar önemli olduğuna dair harika bir örnek teşkil etmektedir. Birçok devletin endişeyle bütçelerini incelediği

küresel mali sıkışıklık tedbirlerinin yaşandığı günümüzde hiç kimsenin zayıf ve verimsiz yönetim ihtiyatsızlığı ile yolsuzluk ya da adaletsizlik dolayısıyla trilyonların gereksiz yere harcanmasına tahammül edebileceğini düşünmüyorum.

Kendi yönettiğim oturumda süre konusunda sıkı davranmış bir moderatör olarak şimdi aynı davranışı kendime sergileyerek konuşma birazdan sonlandıracağım, çünkü sadece birkaç dakikam kaldı. Aynı zamanda, konferansta söz alan kadınlardan birisi olarak sempozyum ev sahiplerimizi de tebrik etmek istiyorum çünkü sempozyum boyunca bir cinsiyet dengesi gözetilmiş ve bunu fark etmek beni çok memnun etti sizlerin de bunu takdir edeceğinden eminim. Bunu söyledikten sonra eşitliğin hem erkek hem de kadın için aynı anlama geldiğini belirtmek isterim. Dünya Sağlık Örgütü'nün dünyada her üç kadından birinin ev içi şiddet ve istismardan etkilendiğini söylediği günümüzde hukuk devleti ilkesinin bir parçası olarak cinsiyet dengesinin önemi hiç bu kadar fazla olmamıştı. Ve, özellikle Nijerya'da son günlerde yaşananlar da değişim ihtiyacını gözler önüne sermektedir. Bu alanda bazı ülkelerde kaydedilen ilerlemelerin dikkat çekici olduğunu belirtmek isterim. Birçoğunuzun bildiği üzere kendi ülkemde ev içi şiddeti %64 oranında azalttık ve ekonomik maliyet olarak ülkeyi 7,1 milyar pounddan kurtardık. Bunu Avrupa'nın tamamında gerçekleştirebilirsek Avrupa'nın GSYİH'sını %21 oranında artırabiliriz. Bu demek oluyor ki, hukuk devleti ilkesi sadece akademik alanda etkiye sahip değil aynı zamanda elle tutulur somut ekonomik değere de sahip.

Konuşmamı sonlandırırken hepimizi biraz zorlu düşüncelere sevk etmek istiyorum. Hepimiz konferanslara gidiyoruz ve bu etkinliklerde öğrendiklerimizle yaptıklarımızla bir sürü yeni şeye boğuluyoruz. Bu konferansta yapmamızı istediğim şey şunu düşünmek olacak: "Bu konferans neyi değiştirecek? Bu konferans gelmeseydik yapmayacağımız olan neyi yapacağız bu konferans sonunda?" Bu salona baktığımda sizlerin sahip olduğu gücü görebiliyorum. Şunu kesinlikle aklımızdan çıkarmamalıyız ki eğer tercih edersek hukuk devleti ilkesini vatandaşların tamamı için gerçek bir duruma dönüştürebiliriz. Ancak bunu sadece hep birlikte başarabiliriz. Ve, umarım, hepimiz bunu tercih ederiz. 2015 Milenyum Kalkınma Hedefleri Çerçevesi içerisinde, hukuk devletini de yeni milenyum kalkınma hedeflerinden birisi olarak görmemiz sizce de harika olmaz mıydı?

Teşekkür ederim.

Well, good afternoon everyone. I want to start if I may just by saying a very genuine thank you to the organisers of this symposium. Because this conference is an insightful and powerful opportunity for us to explore the whole issue of justice, the rule of law and human rights. And it's an unusual and timely opportunity. Timely because of the challenges that are occurring here in Turkey but timely because our world is being challenged in ways that many of us did not reasonably anticipate when we entered into the legal profession. I just want to explore a few, additional issues to those which we have already discussed. I do not propose to reiterate all the points about the rule of law which have been so ably outlined by the distinguished contributors to the earlier sessions not least because I'm sure that became clear in our session just before lunch, I basically agree with them. So I think you can all be relieved on that score.

But I would like us to just reflect on some of the issues that we've touched on already. Because I think they do have some real consequences for the roles that we collectively and individually play as guardians of the rule of law and the public interest. Because that in my view is what and who each and every one of us by coming to this conference and participating one with the other who each of us are. It's my hope that we will not only encourage each other to hold fast the fundamental principles which underpin the rule of law but we will also together make a significant contribution to its development and its sustainability.

Often we, in response to the justiciable problems with which we deal or with which we fail to deal, we become the arbiters of the quality of justice which the citizens in our diverse countries actually receive. Our acts and our omissions are the stuff which the rule of law is made of. And the nature of what we do and how we do it, the understanding which exists between us, I think has never been more important. Because comity isn't just a word, a concept nor an aspiration; it is a necessity. So our collective effort in discharging our respective legislative independent judicial and legal professional duty is the Patna which gives justice its flavour and its poignancy. I think it's sometimes easier if we pretend that it is not so. For the burdens of discharging that duty can be onerous and testing, forcing us to raise our voices against the clamour for less just but more immediate and politically less challenging solutions. And as we all know that the test of a true professional is not just the grasp of their subject but the courage to trust their judgment when others would invite an easier and less ardous pass. And in the end it is a matter of choice; do we choose to do that which will better support and better illuminate the rule of law or do we choose not to? And I think it needs to be accepted by us all that it is indeed a choice and the choices we make will determine the quality of democracy we will each enjoy as part of our new globalized world. It's sometimes incredibly attractive to concentrate on the esoteric intellectual gymnastics that most lawyers in this room actually love as opposed to the consequences of what those theories and principles deliver for the people of our countries and their need to taste, touch and see justice is real and palpable. We are quite often the conduits through which they will do that. And I think the world really is at a turning point and this has been said many times in our respective histories but this turning point is somewhat different from those which have come before. Because the importance of the choices made by each country the jurisprudence developed within each is no longer limited in effect to the borders of their own country but will be felt and you will see its echo through the new interconnected twenty four hour globalized world. Each tremor of instability or injustice will feel its pain mirrored in the faces of those who watch or listen intently in another land. And it is for this reason that a common understanding of the rule of law has never been more important than it is today or more necessary as we navigate the new straits between state and individual rights. It's the foundation stone of stability, prosperity and good governance. And we need to guard it and guard it jealously.

The human rights legislation about which we've been speaking so intently throughout the last few days and the minutiae of the articles, their meaning and consequences are all of great importance. But the backcloth

which created them has to be acknowledged. The changes which have taken place since the creation of the structure in 1945 has not only to be noted but reflected upon as we, today's jurists, struggle to build a set of juridical principles fit for the new millennium. The challenges today are more intense than ever before because the pace of our lives is so much greater and the interconnectivity between our citizens so much more intense and immediate. Because of the very nature of our new interconnectivity and interdependence, they are whether on a macro or micro level shockingly similar. So parity of treatment is not just demanded by and between individual citizens in individual countries and according to national rules crafted to deal solely with the specificity demanded by national constructs but between international citizens who seek the standards of treatment which they see reflected on their television screens, radios and most importantly the internet and enjoyed by the advantaged. The questions they ask about why the standards and the rules by which they are judged and governed which relate often to similar issues in their own country, region or group are so different from those of their brothers and sisters in another country, region or group can no longer be answered by the simple repulse "because they are they" and "we are we". Citizens all over the world are demanding more coached answers as to why it should be so whether they are grouped with the advantaged or the disadvantaged. It is the right to ask "why" and to receive a satisfactory answer which lies at the core of the rule of law. Primo Levi the Italian chemist and writer who survived Auschwitz told a chilling story, of the time when he asked one of the camp guards the question "why?" He just blurted it out because it was the one thing he needed to know, and the guard pushed him aside and said simply "There is no why here". And that right to ask why, and to get an answer, is right at the heart of a justice system, the rule of law which delivers for individuals.

The thirst for justice is I think a bit like hard DNA, almost identical in any country that you touch and evident in different forms in all our countries irrespective of our gender, our race, our religion, our age, our sexual orientation or our geographical location. It is a thirst for justice which is transparent and equally available to all which allows an individual the opportunity to lawfully challenge that which is objected to and receive a reasoned response. That really lies at the very heart of the descent which has rippled through our world since the start of the Arab spring, which I know that many of you here will remember; started in Tunisia when a young fruit seller, frustrated by the corruption which prevented him from obtaining a license to sell fruit, and against which injustice there appeared to be no relief whether by way of application to an institution or court for civil law criminal, led him in utter desperation to take his own life in the most dramatic and devastating manner; setting himself alight in the town square. And for me the light and the spark that lit up the whole of that region was created by the absence of the rule of law and the desire to obtain it. I think the human spirit will only go for so long and for so far before it demands the rule of law, demands the opportunity.

We had the benefit yesterday, and I'm sorry I've missed it, of looking at the data that came from the World Bank and all the themes discussed during this conference have real importance and resonance because I think we've spoken about the need to have clear and certain rules which apply equally to all and from which there is no illegitimate exception. A robustly independent judicial system which fairly and justly adjudicates upon legitimate claims which are brought before it without fear or favor and absent of any improper influence, be it political or further or other form. A prosecutorial process which is open and transparent and not corrupted by impropriety or improper consideration. And a police service which truly is on the side of and acts in the public interest all need to be present if the rule of law is to reveal each dependent and supportive of the other. But it's not just the institutions of state governance and the regulation alone which need to adhere the principles upon which the rule of law is founded. All organizations which exercise delegated or other authority need to do so too. Because it's the oxygen which allows justice to breath and without which good governance, whether by democratic elective processes or otherwise, simply is not possible. And as I said just a moment ago I was glad that the World Bank data was explored because I think that data has charted the impact which the rule of law and thereby good governance has on economic health and well-being of states. From the data it is clear that there is a direct correlation between those states which are fiscally sound and progressively and sustainably so and the level of their adherence to the rule of law. Good governance goes hand in hand with sound progressive development and neither in the long term can live for long without the other. And the empirical data currently available points us in one direction and one direction alone. For those more interested in the fiscal rather than the legal case of the governance, the data makes an overwhelming case for compliance with an adherence to the rule of law. So, at a time of global fiscal restraint imprudence where most states are anxiously looking at their budgets, few of us can afford the imprudence of poor, ineffectual governance or the trillions spent unnecessarily as a result of corruption or unfairness.

Having been so strict in my session I'm now going to be strict with myself, because I only have a couple of minutes. And as one of the women who has spoken on this conference I do want to congratulate the conference organizers because there has been a gender balance throughout the conference which is something upon which we must all delight, remark and rejoice. Just to say that the equality means equality for both men and women. And in a world where the World Health Organization tells us that one in three women in our world suffer from domestic violence and abuse, the importance of that gender balance as part of the rule of law has never been more important and the issues happening in Nigeria highlight the need for change. The improvements that have been made in some of our countries in that regard have been marked. Many of you know that in our own country we have reduced the level of domestic violence by 64% and we saved GBP7.1 billion by way of economic cost. If we were able to do that throughout Europe, we would save or even increase the GDP of Europe by 21%. So, rule of law has not just academic resonance but it has economic, real economic value too.

So I would like to leave us with a challenge. We all go to conferences and we are infused by what we learn and what we do. What I'd like us to do at this conference is to think "What will this conference change? And what will we do, as a result of coming to this conference, that we would not have done had we not come." In looking out to this audience I'm very much aware of the power which is in this room. And I think we shouldn't underestimate that if we choose we can make the rule of law a reality for all our citizens. But it will take all of us. And so I hope we will all choose. And wouldn't it be wonderful if in the 2015 MDG, Millennium Development Goals Framework, we could actually see the rule of law as one of the new millennium development goals?

Thank you very much.

6. Oturum / Session 6

6. Oturum

Hukuk Devletinde Medya ve İnternet

Moderatör
Şirin Payzın
CNN Türk, Sunucu ve Editör

Lord Tim Clement-Jones
İngiltere Parlamentosu, Lordlar Kamarası

Dunja Mijatović
Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, Medya Özgürlüğü Temsilcisi

Alison Bethel-McKenzie
Uluslararası Basın Enstitüsü Direktörü

David Gardner
Financial Times, Uluslararası İlişkiler Editörü

Moderator Şirin Payzın: Merhabalar hoş geldiniz. Konuklarımı hemen sizlere tanıtmak isterim, Sayın David Gardner bizimle birlikte meslektaşım uzun zamandır birbirimizi tanıyoruz, hem de çeşitli platformlarda birlikte olduk, kendisini bugün ağırlıyoruz. Sayın Alison Bethel-McKenzie bizimle birlikte, Uluslararası Basın Enstitüsü Direktörü bugün bizimle birlikte olacak ve bu başlık altında konuşacağız. Sayın Lord Tim Clement-Jones'u ağırlıyoruz Birleşik Krallık Lordlar Kamarası üyesi, hoş geldiniz diyoruz tekrar. Bize katıldığınız için çok teşekkür ederiz. Ve Dunja Mijatović AGİT Basın Özgürlüğü konusunda çalışıyor ve basın temsilcisi, kendisine de hoş geldin diyoruz. Bugün bize katıldığınız için çok teşekkür ederiz.

Şimdi ben birkaç kelime ile hemen açayım. Bu panelimizin başlığı "Medya, Internet ve Demokratik Devlet". Zaten bu başlık bence yeterince içerikli çünkü normalde medya ve interneti konuşmuyor olmamız gerekiyor. Son günlerde en fazla çağırıldığım oturum, konuşma ve panel genelde "hukuk devleti ve medya", "demokratik devlet ve medya", "medyanın hukuktaki yeri", "demokratik devletteki yeri". Bu da aslında Türkiye'de bir mesele olduğunu ortaya çıkartıyor. Muhakkak ki bütün dünyada, demokratik ülkelerde bile medyanın özgürlüğü, ifade özgürlüğü konusunda sıkıntılar var, tartışmalar var. Hiçbir ülkenin, şu anda dünyadaki hiçbir ülkede tam bir bağımsızlık, tam bir özgürlük, sorunsuz basın iddia etmemiz mümkün değil. Ama demokratik ülkeleri diğerlerinden ayıran medya özgürlüğünün, ifade özgürlüğünün hukuk çatısı altına alınmış olması, özgürlüklerin hukuk ve adalet kalkanı ile korunuyor olması, bunu sağlayabilmiş olmaları. Dolayısıyla bizim de belki ilerlememiz gereken hedef bu olmalıdır diye düşünüyorum. Gerçekten son dönemde ifade özgürlüğü, medyanın özgürlüğü konusunda çok fazla konuşuyoruz, tartışıyoruz, içinden geçtiğimiz dönem hayli zor bir dönem. Şunu da söylemem gerekiyor Sayın Işın Karakaş kendi konuşmasında dedi ki "Cumhuriyet tarihi boyunca her zaman hukuk, Türkiye'deki adalet sistemi, bireylerin özgürlüğünü ve hukukunu değil devletin özgürlüğünü, devletin çıkarlarını ve devletin bekasını ön planda tutmuştur". Aslında medya meselesinde de böyle. Türkiye'de hiçbir zaman medya tam anlamıyla bağımsız olmadı, hiçbir zaman basın özgürlüğünden tam anlamıyla söz edilemedi. Medyanın kendi içinde çok mühim meseleleri oldu ama şimdi artık 2014 senesinde bizim yığılan sorunlardan ya da yeni gelen baskılardan değil; artık özgürleşen, demokratikleşen, demokratik bir hukuk devletine yakışan bir medyadan söz etmemiz gerekir. Dolayısıyla, geriye bakarak «Hep böyleydik zaten» demek yerine «Eskiden böyleydik ama şimdi başka türlüyüz» demenin vakti geldi diye düşünüyorum. Bunu nasıl sağlayacağız? Bunu konuşacağız. Buradaki konuklarıma soracağım birazdan, acaba onlar bunu sağlayabildiler mi? Bu dünyada mümkün olabildi mi? Neler yapmalıyız bunu konuşacağız.

Medyanın kendi özeleştirisi bir tarafa, bunu muhakkak yapmamız gerekiyor gerçekten ciddi sorunlar var, özlük haklarımız konusunda, medyanın iç kavgaları, sermaye medya devlet ilişkisi, iktidar-sermaye-medya üçgenindeki hukuksuzluklar, adaletsizlikler belki olmaması gerekenler ama biz bugün daha bir çatı meseleyi konuşmak istiyoruz. İlk sözü bir az önce söylediğim Lord Tim Clement-Jones'a Sayın Jones'a veriyorum. Britanya, Birleşik Krallık Lordlar Kamarası Üyesi. Sahne sizin.

Lord Tim Clement Jones: Çok teşekkürler, Şirin. Tartışma zeminini etkileyici bir şekilde hazırladığın için teşekkürler.

Medya özgürlüğü hukuk devletinin için hayati bir sütunu ve bu sabah da dinlediğimiz gibi, bunun korunması yargı bağımsızlığı ile de yakından bağlantılı. Ve ayrıca bu muhteşem sempozyumu bitirmek için de çok yerinde bir konu. Bu muhteşem deneyim ve bu çok önemli konuda fikirlerini bize paylaştıkları için meslektaşlarıma teşekkür ediyorum. Ve bu ayrıca yeni ve eski demokrasilerin sağlığı ile çok yakından ilgili ve bu bölümün konusu.

20. yüzyıl filozoflarından Alexander Michael John bunu çok güzel ifade etmiş, "gücü elinde bulunduranlar seçmenlerin bilgi almasını sınırlar ve eleştirileri engellerse demokrasi gerçek idealine sadık kalamaz". Bugünün paneli gerçekten çok yerinde ve zamanında. 1993'te 3 Mayıs UNESCO tarafından dünya basın özgürlüğü günü olarak kabul edilmişti. 3 Mayıs, basın özgürlüğünün temel ilkelerini kutlama, dünya genelindeki basın özgürlüğünü değerlendirme, medyayı onun bağımsızlığına karşı olan saldırılardan koruma ve mesleklerini yaparken hayatlarını kaybeden gazetecileri anma günü. Mayıs ayında özellikle, bu nedenle, ifade özgürlüğünü korumanın bedelini çekenin genelde gazeteciler olduğunu hatırlamalıyız. Sunday Times'ın eski gazetecisi Editör Howard Evans'ın mesleklerini icra ederken hayatını kaybeden gazetecilerin üzücü yıllık yoklamasın hakkındaki sözleri ile, "gerçeklerin bedeli çok ağır bir şekilde çıkmakta". Her yılın başında Uluslararası Gazetecilik Federasyonu bir önceki yıl öldürülen gazetecilere ilişkin bir rapor yayınlamakta. 2013 yılında 105 gazeteci ve basın mensubu öldürülmüş. Ve bu bağlamda 7 yıl önce İstanbul'da öldürülen Agos'un editörü Hrant Dink'i de hatırlamalıyız.

Her ne kadar Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin (ICCPR) 19. Maddesinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10. Maddesinde ve Amerika'da birinci anayasa değişikliği özgürlüklerinde sayılan geniş ilkeler olsa da, benim kendi ülkem İngiltere'de yargısal özgürlüklerin gelişimi yargıçlar tarafından belirlenmekte ve çoğunlukla bazı olaylara karşılık muhtelif zamanlarda çıkan mahkeme kararlarına bağlı. Genelde inatçı ve cesur bireyler aksiyon almış ve ifade ve basın özgürlüğünü güvence altına alan bu ilkeleri korumasını sağlamıştır. Dindar bir Püriten olan Kaybedilen Cennet'in yazarı ünlü şair John Milton 1644 yılında lisanssız yayınlanan, basılı yayınların lisanslanması ve sansüre karşı ifade özgürlüğü savunan ünlü Areopagitica savunmasında ifade özgürlüğü için coşkulu bir çağrı yapmıştır. "Bütün özgürlüklerden önce bana vicdanıma göre bilme, dile getirme ve özgürce tartışma özgürlüğünü verin." Önceki siyasi partimde, üyesi olduğum Liberal Demoktarlar'ın selefi Liberal Parti'de, ifade özgürlüğünün önemini hepimize hatırlatmak için her başkana törenle Areopagitica'nın bir kopyası verilirdi. Ancak Milton, Oliver Cromwell'in hükümetini lisanslama ve sansürü kaldırmaya ikna etmekte başarısız olmuştu. Hatta kimileri İngiltere'deki mevcut özgürlüklerin, 2 yıl ile sınırlı olan 1662 tarihli Basın Kanunu'nun 1679 yılında Parlamento tarafından unutularak yenilenmemesi sonucunda yanlışlıkla ortaya çıktığını söylerler. Bu durum geçici olarak haber basımında bir patlamaya sebep vermiştir. Kanun birkaç yıl sonra yenilenmiştir ancak özgür basının getirdiği faydalar açıkça gözlemlenmiştir. Ve 1695'te Lisanslama Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır, basının İngiltere'de kanunen düzenlendiğini medyaya hatırlatan en son zamandır bu. Bu İngiltere'yi haber sever millete dönüştürmüştür ve basın özgürlüğü hızlı bir şekilde İngiliz demokrasisinin temel yapı taşı haline gelmiştir.

Sanki İngiliz Parlamentosu'nda bize basın özgürlüğünün önemini hatırlatır gibi, halihazırda Parlamento'da İngiltere'de basın özgürlüğünün gelmiş geçmiş en ünlü savunucularından birinin portre ve karikatürlerinden oluşan bir sergi yer almakta: John Wilkes'in sergisi. John Wilkes, İngiliz Parlamentosu üyesiyken gazeteciliğe başladı. 1762 yılında, İskoç Bute Kontu'nun önderliğindeki Fransa ile barış yanlısı hükümet politikasına muhalefet etmek adına "The North Briton" isimli gazeteyi çıkardı. Yazılarıyla, Başbakan'ın istifaya zorlamakta muvaffak oldu, ancak fazla ileri giderek Erk'i, Kral 3. George'u doğrudan eleştirdi. Sonucu, kışkırtıcı iftiralar olarak nitelendirilen yayınları için kendisine tutuklama emri çıkartılması oldu. Wilkes, serbest bırakılmasını sağlamak için Parlamento Üyesi olmasından kaynaklı dokunulmazlığını başarılı bir şekilde ileri sürmüş olsa da, kısa sürede Avamlar Kamarası'ndan atıldı ve 5 sene boyunca yurtdışında kalmasına sebep olan sürgüne gönderildi. Bu süre zarfında, kışkırtıcı nitelikteki iftira suçlamaları tekrar yöneltildi. 22 ay hapis cezasına mahkum edildi. Ancak bu zamana kadar kendisi ulusal bir şöhret olmuştu bile. Sonradan başarılı bir şekilde siyasete dönüş yaparak, Londra Belediye Başkanı dahi oldu.

Evet, geçmişteki tarihi atılımları coşkuyla anabilirken, İngiltere dahil bugün pek az sayıda ülke eleştiri hak etmemektedir. 1941 yılında kurulan Amerika merkezli sivil toplum örgütü olan Freedom House tarafından, 1980'den beri demokrasi, insan hakları ve basın özgürlüğüne ilişkin olarak ülkelerin sıralamasını yapan Basın Özgürlüğü, Medya Özgürlüğü Yıllık Indeksi yayınlanmakta. İngiltere'nin sıralaması 2014 yılında globaldeki sıralamada düştü. Bunda İngiliz Hükümeti'nin, uluslararası gözetlemeleri ifşa eden muhbir Edward Snowden ile ilgili olarak Guardian gazetesinde yer verilen haberlere ilişkin dava açma tehdidi, bilgisayar sabit disklerinin imha edilmesi ve gazeteci Glenn Greenwald'in partneri David Miranda'nın Berlin'den evi Rio de Janerio'ya giderken Heathrow Havaalanı'nda 9 saat boyunca alıkonulması rol oynadı. Ancak genel olarak Freedom House, dünya genelinde basın özgürlüğünün on senedir en düşük düzeyde seyrettiğini de belirtti. Bundan sorumluluğun kısmen Mısır, Libya, Ürdün, Ukrayna ve evet Türkiye gibi bazı ülkelerce atılan gerileyici adımlarda olduğu, kısmen de hem Amerika hem İngiltere'de ulusal güvenlik konusunda haber yapan gazetecilere karşı takınılan tutumda olduğu değerlendirildi.

Ne yazık ki, eminim ki siz de farkındasınızdır, Türkiye'nin sıralamasında çok büyük bir değişiklik olarak "kısmen özgür" statüsünden "özgür değil"e gelindi. Bu saptama, Gezi Parkı olayları sonrasında ifade özgürlüğüyle ilgili kısıtlamalar hakkında düzenlenen uluslararası PENN raporuyla örtüşüyor. Görünen o ki uygulamada basın ve ifade özgürlüğünün anayasal güvenceleri sadece kısmen uygulanıyor, ve bunların altı Ceza Kanunu ve terörle mücadele kanunlarıyla çürütülüyor. Gazetecileri Koruma Komitesine göre, Türkiye 1 Aralık itibariyle hapiste yatan 14 gazeteci ile 2013 yılında dünya genelinde gazetecilerin hapsedilmesi konusunda lider ülke oldu. Düşen sıralamalar elbette yenilerde yer alan YouTube ve Twitter'ın engellemelerinden, ulusal istihbarat ajansının yetkilerini arttıran kanun olan MİT Yasası ve yeni internet sansür önlemlerinin alınmasından önceydi. Sınır Tanımayan Gazeteciler'e göre, nüfusun üçte birinden fazlası basın özgürlüğü olmayan ülkelerde yaşıyor. Bunlar demokrasi sistemi olmayan, veya demokratik süreçte çok ciddi eksiklikler olan ülkeler. Özgür basın, demokratik olmayan sistemlerdeki hükümetler için gerçek bir problem, zira modern çağda bilginin kontrolü demokratik

olmayan hükümetlerin varlığını sürdürmesi için hayati öneme sahip, ve buna ilgili kontrol sistemleri ve güvenlik önlemleri de dahil. Türkiye bir demokrasi, ancak 2014 UNESCO Guillermo Cano Dünya Basın Özgürlüğü Ödülünü alan Ahmet Şık gibi cesur çağdaş Türk gazete editörlerinin ve gazetecilerinin basın özgürlüğü ilkelerini korumada çok önemli rol oynaması gerekmekte.

Bir takım ülkelerde basın özgürlüğü altın standartta gibi gözükebiliyor ancak gerçek şu ki, en gelişmiş demokrasilerde bile, toplumsal yaşamın aktörleri arasında, medya, politikacılar, resmi görevliler, ticari nedenler ve itibarları gereği bazı hareketlerinin ortaya çıkmasını istemeyen işadamları arasında devamlı bir çekişme söz konusu. Bütün bunlar demek oluyor ki, her bir defasında gerekli görülen ifade özgürlüğünde öznellik kaçınılmaz bir şekilde yer alıyor. 17. yüzyılın ünlü filozofu John Locke, özgürlük ve izin arasındaki, özellikle başkalarına zarar verme özgürlüğünün suistimali ayrımını yaparken ifade özgürlüğüne yapılan geçerli sınırlamaların ilkelerini ifade etmiştir. 19. Yüzyılın etkili filozoflarından John Stuart Mill'in 1859'da yayımladığı On Liberty'de de bazı hallerde ifade özgürlüğünün sınırı olması gerektiğini savundu ancak Mill için bu sınırlama; sadece açık ve doğrudan bir zararı önlemek, ekonomik veya ahlaki çıkarımları ya da ifadede bulunan kişinin kendi iyiliğini gözetmek için kullanılmadığı takdirde haklı olacaktır. Söylediği üzere, "bir gücün haklı bir şekilde medeni bir toplumun üyelerinin her birine, iradelerine aykırı olarak uygulanması için başkalarına gelecek zararın önlenmesi amacı güdülmelidir." Amerikan Yargıç Oliver Wendel Holmes'ın hatırlamaya değer gözlemlemesi üzerine, kalabalık bir tiyatroda "yangın" diye bağırma özgürlüğü, ifade özgürlüğüne dahil olmamalıdır.

Tabi ki günümüzde bazı haklarla ilgili olarak örneğin; özel yaşam hakkıyla ilgili çok daha güçlü bir algı oluşmuş durumda ve hükümetler de her ortamda ulusal güvenliğin var olduğunu iddia ediyor. Böylelikle, Mill'in ileri sürdüklerinden öteye geçebilecek olan hangi meşru kısıtlamaların ifade özgürlüğüne getirilebileceği konusundaki tartışmalar devam ediyor. Örneğin, ICCPR'ın 19. maddesinde belirtildiği üzere, herkesin, bir müdahale ile karşılaşmaksızın fikirlere sahip olma hakkı vardır, herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak bir kimsenin ülke hudutlarıyla sınırlanmaksızın sözlü, yazılı veya basılı veya sanatsal ürün şeklinde veya kendi tercih ettiği başka bir iletişim vasıtasıyla her türlü bilgi ve düşünceyi arama, edinme ve ulaştırma özgürlüğünü de içerir. Bu haklar özel bir ödev ve sorumlulukla kullanılır, bu nedenle ulusal güvenliği veya kamu düzenini veya sağlık ve ahlakı koruma ya da başkalarının haklarına ve itibarına saygıyı gerektirdiği hallerde sınırlamalara tabi tutulabilir. Bu sınırlamaların ölçüsü; hükümetlere, insanlara, partilere ve kurumlara göre değişiklik göstermektedir. Son zamanlarda İngiltere'de, Edward Snowden davasıyla ilgili olarak hassas milli güvenlik bilgilerinin yayımlanması hakkına hararetli bir tartışma yapılıyor. Hem CIA hem NSA'de görev alan Snowden, on binlerce gizli belgeyi Guardian ve Washington Post'a sızdırdı. Elbette gözetlemeler hakkındaki ifşaatları dünya çapında milli güvenlik ve mahremiyet arasındaki denge hakkında tartışmaların kıvılcımlanmasına sebep oldu. Bazı hükümetlere göre bu sızıntılar, insan hayatlarını tehlikeye sokacağı ve teröristleri takip etme kabiliyetlerinin zarar göreceği şeklinde algılandı. Guardian gibi bir gazete için veya Er Bradley Banning tarafından sızdırılıp Julian Assange'ın muhbir sitesi WikiLeaks'de yayınlanan gizli belgeler için de devlet eliyle kötü davranışın ifşası kamu yararını gerektirdiği gerekçesiyle haklı bulundu. Sadece hükümetin medya üzerindeki baskısı hakkında değil aynı zamanda madalyonun diğer yüzü olan basın standartları ve yazılı basın hakkında da ihtiyatlı olmak gerektiğini kabul etmeliyiz. İngiltere yakın zamanda kendisine aynadan bakmak durumunda kaldı ve basın standartlarını ve şikayet sürecini sıkılaştırmak durumunda kaldı, özellikle de eski News of the World gazetecilerinin şahsi telefon mesajlarını dinlediği ve ardından Yargıç Sir Brian Leveson tarafından İngiliz basını hakkında kültür, pratik ve etik açıdan kamu sorgulaması başlatıldığı telefon dinleme skandalından sonra. Her tür hükümet düzenlemesinin kuvvetle direnildiği 300 yıllık bir kültürde, düzenlemeler hakkındaki sınırlı önerileri dahi medyada birçok kişi tarafından direnç gördü. Özgür basın için gerekli olan başka konular da var. Benim de içinde bulunduğum Lordlar Kamarası'nın İletişim Topluluğu son iki senedir araştırmacı gazetecilik ve medya çoğunluğu hakkında bir rapor hazırladı. Araştırmacı gazeteciliğin güçlü bir demokrasi için sağlıklı olması zaruridir, ancak dijital çağın ekonomisi nedeniyle gazetelerin araştırma için daha az kaynağa sahip olması ve hangi tür gazetecilik hareketinin kamu yararı için olduğunun açık olarak anlaşılamaması ve bunun bazen kovuşturmaya sebep olması nedeniyle tehdit altındadır.

Medya çoğunluğu da demokratik hayat için zaruridir. Politik spektrumda çeşitli görüşlerin bulunması ve bu karışık görüşlerin bir düzenleme mekanizmasıyla korunması gereklidir. Ve bu durum, ekonomik yoğunlaşma gereği aynı sonucu verse de, içeriğin düzenlenmesi veya medyada rekabetin sağlanmasıyla aynı şey değil.

İnternet, özgürlük ve izin arasındaki sınır hakkında yeni zorluklar ve argümanlar getirdi. Birçok vatandaş, çocukların taciz edici ve pornografik online içeriklerden korunması ve ırkçı materyallerin engellenmesi gerektiği konusunda hemfikir. Ancak ne kadar daha hakaret kanunları eleştirileri susturmak için ileri sürülebilecek? İnternete uygulanabilir kurallar çevrimdışı uygulamalardan farklı olmalı mıdır? Online bir blogcu da zararı engellemek için aynı sorumluluğa sahip midir? İnternetin farklı olduğu hakkında yapılan tartışmaların hala devam etmesiyle beraber; tüm demokratik ülkeler, yukarıda belirttiğim nedenler dışında internet sansürünü kınamak konusunda hemfikirdir. Amerikan Yüksek Mahkemesi 1996 tarihli Reno vs. LCLU davasında, müdahalenin izin verilebilir sınırını açıkça belirledi. Ancak bana göre bu, hukukun düzenlemediği bir alan olmamalı.

Sonuç olarak; karalama, mahremiyet ve milli güvenlik unsurları zaman içerisinde değiştiği için ifade özgürlüğü mevzuatının korunmasında mutlak bir denge söz konusu değil. Otokrat toplumların özelliği özgür basının olmayışıdır. Bunun yanı sıra güçlü demokrasiler, ifade özgürlüğünün temelinde yatan geniş uzlaşmaya dayanırlar. Çerçeve hakkında özellikle medyanın yeni yüzü ve yeni tehditler üzerine savunmalar olabilir ancak hepimizin, özellikle demokratik ülkelerin, temel prensiplerin iyi anlaşıldığına ve onların hararetle savunulduğuna dair bir sorumluluğu vardır. Teşekkür ederim.

Moderator Şirin Payzın: Lord Clement Jones, çok önemli açıklamalarınız için teşekkürler. İlerleyen dakikalarda sizlerden gelen soruları alacağım ama zannediyorum konuşmacılarımızın değindiği bazı noktaları özellikle açmamız, belki vurgulamamız gerekecek zamanımız yettiğince bunu yapmaya çalışacağız. Miss Dunja Mijatović, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, Medya Özgürlüğü Temsilcisi. Sözü kendisine bırakmak istiyorum.

Dunja Mijatović: Çok teşekkür ederim. Beni bu çok önemli etkinliğe davet ettiğiniz için teşekkür ederim. Ve zamansal açıdan da yerinde.

Medya Özgürlüğü temsilcisi olan ve AGİT'ye katılan 57 ülke var ve benim üstlendiğim rol uluslararası arenada benzeri bulunmayacak türden. Benim bir nevi hükümetleri eleştirmeye iznim var ve şüphesiz ki hiçbir hükümet eleştirilmekten hoşlanmaz. Kanada'dan ABD'ye, Avrupa Birliği ülkelerinden orta Asya'ya, Rusya ve Mongolya dahil Güney Kafkasya'ya, 57 katılımcı devletin kapılarını açmanın zor bir mücadele olduğu söylenebilir. Dijital olarak addedilen bir çağda medya özgürlüğü ve ifade özgürlüğünü uygulamanın ve desteklemenin ne kadar zor ve iddialı olduğunu tahmin edebilirsiniz. Türkiye'de özgürlük ve ifade özgürlüğü konusunda Türk hükümetiyle ile ilgili öne sürdüğüm çeşitli konulara odaklanacağım. Bu konulara elbette kısaca değineceğim ama bunun yansıra çok önemli olan bir hususta bahsedeceğim.

AGİT için çalışırken toplumlarımız için güvenli ve emniyetli toplumda yaşamanın önemini açıklamaya çalışmakla karşılaşırız, iş güvenliğe gelince, bilirsiniz, hükümetler kendi vatandaşlarını korumaya çok isteklidirler ve buna karşı Medya Özgürlüğü temsilcisi olarak mücadele veriyorum, ama her zaman söylediğim gibi özgür ifade ve özgür medya olmadan hiçbir zaman güvenlik olamaz. İfade özgürlüğü pahasına terörizm, çocuk istismarı gibi güvenlik konuları üzerine çalışamayız. Çünkü en sonunda güvenliği ve ifade özgürlüğü olmayan ve herhangi bir demokratik toplumda görmeyi arzulamadığımız bir sonuç ile baş başa kalabiliriz. Son iki gün içinde burada bahsedilenler çerçevesinde, hukukun üstünlüğünü tartışmamızın çok önemli olduğunu düşünüyorum, çünkü hukukun üstünlüğü olmazsa özgür medya da olamaz. Medya özgürlüklerini genişleten kanunlarımız olmalı, medya özgürlüğünü kısıtlayan kanunlar değil. Maalesef, AGİT'e katılan birçok ülkede durum böyle değil. Lord Clement'ın, benim de Birleşik Krallık hükümetiyle ilgili bahsettiğim, Guardian Gazetesi, Leveson Raporu ve çocukların korunması ile ilgili olarak internetin filtrelenmesinden bahsetmesine çok sevindim ve sadece İngiltere değil, AGİT'de söylediğimiz üzere Viyana'nın doğu ve batısındaki diğer devletlerde olduğu gibi.

Türkiye'de bahsetmek istediğim konuların çoğunluğu çok hassas, benim ve hükümetin görüşleri birçok noktada farklılaşıyor. Türkiye'deki yüksek otoritelerin ofisimle işbirliği içinde olmasının ve sürekli bir diyalog halinde bilgiler paylaşmanın önemli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, en zor zamanlarda gazetecileri ziyaret etmek ve önceden bahsedilen Türkiye'nin tutukluluk sorunun çözmesine yardım etmek amacıyla hapishanelere sınırsız giriş hakkının bana verildiğini de belirtmem gerekir. Fakat bugün Türkiye'de gördüklerimi allayıp pullamadan aktarmam gerektiği de düşünüyorum.

Değerlendirmelerim sonucunda, ülkede ifade özgürlüğünün ciddi bir şekilde sınırlandırıldığını ve medya özgürlüğünün eleştirel bir şekilde zapt edildiğini söyleyebilirim. Önceden belirttiğim gibi medya özgürlüğü her yerde farklılıklar göstermektedir, benim için en tehlikeli olarak görünen, Türkiye'deki son gelişmelerin yönünün, görmek istediğimiz medya özgürlüğünün kademeli olarak ilerlemesi yerine daha fazla sınırlamanın olmasıdır. Bu fikrimi temellendiren birkaç örnek vermek istiyorum çünkü yaklaşımımızın somut ve gerçekçi olmasının çok

önemli olduğunu düşünüyorum. Her demokraside, hem online hem de offline olarak, yetkililerin aktif olarak çoğulcu söylemi teşvik etmesi esastır. Ve bu noktada haklarımız ile ilgili online ve offline bir konuya geliyoruz; siber uzayda da günlük hayatta sahip olduğumuz haklarımızın aynısına sahip olduğumuzu anlatmanın bir yolunu nasıl bulmamız gerektiği. Aynısı tehditler için de geçerli. Tehditler sadece siber sistem için geçerli değil; onlar bizim günlük hayatımızda da var. Bu ince kırmızı çizgiyi geçmemek, duyarlı olmak ve toplumda duyduğumuz eleştirel, provokatif ve bazen kaba sesleri durdurmaya çalışmak ve bunları büyük bir hoşgörü ve açıklık ile kabul etmek ve sınırlamamaya çalışmak, tüm bunları nasıl başarmalıyız? Bütün bu sorular sadece Türkiye nin değil, yeni gelişen demokrasilerin yanında köklü demokrasilerin de cevaplandırmak için çabaladığı sorular. Ben dünyanın çok karışık olan bir bölgesinden geliyorum, Saraybosna'dan. Miloşeviç rejiminden gelen propagandaların en kötü örneklerini tecrübe ettim. 20. Yüzyılda en kanlı savaşı yaşadık ve bir toplum olarak açılmaya çalışıyoruz fakat bu çok zor. Bu sebeple geçiş döneminde olan ve açılması gereken tüm ülkeleri anlıyorum. Türkiye de dahil olmak üzere birçok ülkede eksik olan şey daha fazla cesaret ve daha fazla bağlılık ve hükümetten gelen daha çok politik istek.

Bunun yanı sıra, medya kuruluşlarındaki yayıncının bağımsızlığından da bahsetmek istiyorum. Türkiye'de Medya kuruluşlarındaki politik baskı yüzünden, sayısız üstün yetenekli gazetecinin işten çıkarılmasına, veya mesleki değerleri sebebiyle işlerinden istifa etmelerine kadar vardı. Birçoğu sözleşmesiz veya maaşsız olarak ve onur kırıcı şartlarla çalışıyor. Gerçek insanlardan, konuştuğum, tanıştığım insanlardan bahsediyorum ve bu, bu noktada çözülmesi gereken önemli bir sorun. ifade özgürlüğünden kaynaklanan suçların kaldırılması uzun zamandır, sadece benim tarafımdan değil, tüm büyük uluslararası kuruluşlar tarafından savunulmaktadır, fakat Türk politikacılar tarafından gazeteciler aleyhine hakaretten dolayı ceza davalarının açılması halen çok yaygındır. Türkiye ve diğer katılımcı ülkelerdeki yetkililer hala kamuya mal olmuş kişilerin eleştiri eşiğinin normal insanlardan daha yüksek olmasının "işin gereği" olduğunu kabul etmek istememektedir. Sadece politikacılar değil, ben de dahil olmak üzere, kamuya mal olmuş herkes. Biliyorum zor ama tek çıkış yolu bu. Siz bir ofise sahip olup, hükümet veya uluslararası kuruluşlar tarafından seçilip daha sonra her çeşit eleştiriye karşı koruyucu bir tabakaya sahip olmayı bekleyemezsiniz. Bu yanlış olan ve öğrenmemiz gereken bir şeydir.

İnternet ve sosyal medya daha önce böyle bir gücü olmayan kişilere bilgiye ve kamusal sese erişmelerini sağlamaktadır. Onların hayatımıza getirdiği avantajları saymakla bitmez. Ancak eklemem gerekir ki Türkiye›de ve diğer AGİT ülkelerinde otorite interneti hala bir tehdit olarak görüyor. Mevcut olan bir korku var. Bunu onların gücüne zarar veren ve her türlü yolla kontrol edilmesi gereken bir tehdit olarak gördüğünü düşünüyoruz. Bu yanlış; kabul edilemezdir ve değiştirilmelidir. Ayrıca, Ocak ayında aşırı derecede kısıtlayıcı olan internet yasasını daha da sınırlandırarak, on binlerce web sitesini ve sosyal medya sitelerini yasaklayarak -ve bu konferans sırasında birçok kez bahsedilmesinden ötürü tekrar etmeyeceğim- Twitter ve YouTube sorunu gibi örneklerden de görüldüğü üzere, yetkililer tarafından ahlak için bir tehdit olarak görülen ifade özgürlüğü, ciddi bir şekilde zayıflatılıyor. Bence twitter yasağını iptal eden Anayasa Mahkemesi kararı, tarihi bir karar olarak görülmelidir. Bu, Türkiye›de bağımsız yargı ve özgür medya için umut veriyor. Ben bu kararın ifade özgürlüğü anlamında Türkiye'nin önündeki yolu açacağını düşünüyorum ve bu ülkedeki kısıtlayıcı yasaları değiştirme yönünde çalışmalar devam ederse, bu konuda yetkililerle çalışmaya hazırım.

Daha önce söylediğim gibi, hükümetlerin tehditleri, terörizmi ve toplumumuzda tehdit olarak görülen diğer konular sebebiyle yasal haklara yeteri kadar önem verilmiyor. Fakat, Lord Clement tarafından da belirtildiği üzere, ne kadar eleştirel ve şaşırtıcı olursa olsun, yazılmış yazılar veya yayınlar için hapis cezalarının verilmesi demokrasilerde hiçbir zaman çözüm değildir. Türk hükümeti ile 2011 de çalışmaya başladığım zaman, gazetecilerin hapsedilmesi konusunda, o zaman hapishanelerde 105 gazeteci vardı. Adalet Bakanlığı ile sürekli paylaştığımız verilere göre, şuan elimizdeki sayı 29. Bu bile çok büyük bir gelişmedir. Fakat herhangi bir ülkede hapiste olan tek bir gazeteci bile çok fazladır. 2011 yılında, benim ofisim hapiste olan tüm gazeteciler için bir çalışma başlattı ve buna devam da edeceğiz, tutuklu gazeteci sayısındaki azalma çok önemlidir ve çok iyi karşılanmaktadır. Bu değişiklikler ancak çok acil ve gerekli olan reformun sonucunda çıkan kanunlar sonucunda devam edebilir. Aksi takdirde, gazeteciler, egemen olanların isteklerine göre yazmadıkları zaman, kendilerini çok kolay bir şekilde hapishanede bulabilirler.

Birkaç tane kanundan bahsettim fakat bunlara geçtiğimiz günlerde kabul edilen Türkiye'nin Milli İstihbarat Teşkilatı yasasını da ekleyeceğim ve bunu Türkiye'deki ifade özgürlüğü açısından kaygı verici olarak görüyorum. Hâlihazırda, gazetecilerin sadece işlerini yapmaları sebebiyle 10 yıla kadar hapis cezasıyla susturulmasına izin veren bir kanun daha var. Gizli bilginin kamuya sızdırılmamasını sağlama görevi gazetecilerin değildir. İstihbari bilgilerin medyada yayınlanması durumunda, bilgiyi kamuya sızdıranların peşinden gidilmemelidir, onlar sadece görevlerini yerine getirmektedir. Aynı duruşu ben Guardian, Birleşik Krallık Gazetesi ve NSA sızıntıları, ABD gazeteleri konularında da gösterdim. Bunun yanında, sadece gazetecilerin değil, vatandaşların da kendilerini Türkiye'de hapishanelerde bulabileceğinden bahsetmek istiyorum. Gezi protestolarından beri, yüzlerce vatandaş protestolar sırasında attıkları tweetler yüzünden soruşturmalara maruz kaldı ve İzmir'deki vatandaşlar tweetleri yüzünden hapse maruz kaldı. Daha geçen hafta yetkililerin istediğinden 1 harf fazla yazan gazetecinin attığı tweet yüzünden 10 aylık hapis cezasına mahkum edilmesine tanık olduk.

Gazetecilerin karşılaşabileceği en kötü cezalandırma türlerinden bahsederek konuşmamı sonlandıracağım. Gazeteciler hep en yüksek bedeli ödüyor ve işlerinden dolayı öldürülüyorlar, failleri hapse sokmak yeterli değil, tekrardan Lord Clement'a Hrant Dink davasından bahsettiği için teşekkür ederim, bu suçları idare edenler, suçu işleyenlerden daha az tehlikeli değiller. Üzücü bir şekilde, azınlıklar da dahil olmak üzere tüm insan hakları için hayatı boyunda savaşmış olan değerli ve cesur gazeteci Hrant Dink'in öldürülmesinden 7 yıl sonra, bu korkunç suçu tezgahlayanlar halen mahkemenin önüne çıkarılmamıştır. Bu konudaki duygularım yoğun ve Rusya Federasyonunda, Azerbaycan'da ve pek çok ülkede gazeteciler öldürülüyor ve failleri sorgulanmıyor. Toplumda, cezadan muaf tutulmaya izin verilmemelidir. Sırbistan'da Miloşeviç rejiminde, üç gazeteci öldürülmüştür. Halen, dünyaya gerçeği anlatmaya çalışmış bu üç gazeteciyi öldüren korkunç katiller cezalandırılmamıştır ve biz bu gerçeği dünyayı anlatmaya çalışıyoruz.

Birçok sorunu sıraladıktan sonra, olumlu gelişmelerden de bahsetmek önemlidir. Tekrar söylüyorum, Türk Anayasa Mahkemesinin kararını tarihsel olarak görüyorum. Dün, 8 yıldır hapiste kaldıktan sonra gazeteci Füsun Erdoğan ve Bayram Namaz'ın serbest bırakıldıklarını öğrendik. Umarım yakın zamanda, hapishanelerdeki tüm gazeteciler özgürlüklerine kavuşurlar.

Türkiye'nin nasıl daha ileri gideceğine ve durumunu nasıl iyileştireceğine ve içlerinde benim ofisim de olmak üzere uluslararası organizasyonların bu süreç için nasıl ülkelerin özgür basın ve medya sorununa yardımcı olabileceğine odaklanmalıyız. Sonuç olarak, uluslararası organizasyonlar olarak, STK'lar ve sivil kuruluşlarla birlikte daha fazla çabalamadığımız ve seslerimizi birleştirmediğimiz ve yeteri kadar cesur olmadığımız için kendimizi eleştireceğim. Türkiye'deki sansür dünyadaki her yerin sansürüdür. Bosna'daki sansür dünyadaki her yerin sansürüdür. Amerika'daki sansür hepimizi etkilemektedir. Bu sebeple, toplumumuzu daha özgür ve daha ulaşılabilir kılmak için birlikte çalışmalıyız. İfade özgürlüğünü korumak için güçlü bir politika oluşturmaya çalışmalıyız. Ve tekrardan yetkililer arasında süregelen bir diyaloğun önemli olduğuna inanıyorum. Çok teşekkürler.

Moderator Şirin Payzın: Ms. Mijatovic, harika konuşmanız için çok teşekkürler Gerçekten bizler de içeride tutulan tutuklu ve hükümlü ya da gözaltındaki bütün gazeteci arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın bir an önce serbest bırakılmasını istiyoruz. Ve gerçekten Hrant Dink'i ben de anmadan geçmeyeceğim, umarız bütün bu konuşulanlardan sonra o ve onun gibi fikir özgürlüğü ya da düşüncelerini açıkça ifade ettikleri için hayatını kaybetmiş bütün gazetecilerin en azından anılarına saygı olarak adalet yerini bulur diyoruz. Şimdi, Alison Bethel-McKenzie, Uluslararası Basın Enstitüsü Direktörü, zannediyorum basın özgürlüğü konusunda onun da söyleyeceği şeyler var. Geçen haftayı Freedom House'un Türkiye için söyledikleri ile geçirdik, bakalım Uluslararası Basın Enstitüsü ne diyor içerisinde bulunduğumuz durum ile ilgili olarak. Buyurunuz.

Alison Bethel-McKenzie: Çok teşekkür ederim, burada bulunduğuma çok memnun oldum. Uluslararası Basın Enstitüsü'nü bilmeyenler için, biz, dünyadaki bütün ülkeleri temsil eden ve basın özgürlüğü için mücadele eden dünyanın en eski küresel örgütüyüz. Dolayısıyla yapacak çok işimiz var ve her daim meşgulüz. Türkiye'de bizi olağanüstü derecede meşgul ediyor. Tüm zamanını Türkiye'ye ayıran iki tane elemanım var. Bunun temel sebebi Türkiye'de çok fazla üyemiz var ve de biz üye bazlı bir örgütüz. Dolayısıyla burada çok fazla üyemiz var ve burada çok vakit geçiriyoruz. Dunja'nın da bahsettiği gibi, Türkiye tutuklu gazeteciler açısından en kötüler arasında. Yüzün üzerinden otuz civarına gelerek önemli bir düşüş yaşandı. Türkiye; Mısır, İran, Çin, Eritre, Vietnam, Suriye, Azerbaycan ve Etiyopya gibi ülkelerin arasında yer alıyor.

Hukuk devletinde neden basın özgürlüğü önemli? Demokrasi, bilgiye erişim ve hesap verme zorunluluğu gerektirir. Bilgiye erişim karar vermek için gerekli olduğu çok açıktır. Bilgi olmadan demokrasi mümkün değildir. Bilgiye dayalı bir karara varmak için gerekli olan bilgi. Ve hesap verme zorunluluğu sistemin olması gerektiği gibi işlediğinden emin olmak ve o sistemin içindekilerin sistemin çalıştığına dair güvenlerini sağlamak için gereklidir.

Devamlılığı ve tahmin edilebilirliği sağlamak için konulmuş kurallar var ve bunların ihlal edilmesi ile meydana gelecek sonuçlar var. Bunların hiçbiri bağımsız medyanın araştırması olmadan elde edilemez. Yargı ve hükümetin diğer organları hukuk devletinin korunmasında ilk hattı oluştururken, bağımsız medya gözcüleri gözetleyen bir duvardır.

Şimdi, hepimiz basın özgürlüğüne dair saldırılara maruz kaldık ve spesifik olarak Türkiye hakkında, Türkiye›de hukuk devleti ilkesinin ihlal edilmesinden bahsedeceğim. Bugün Türk medyasının saldırı altında tutan üç temel yol var. Gazetecilere şiddet ve Dunja›nın bahsettiği gibi cezasızlık, ceza kanunun hatalı uygulanması ve medyayı zayıflatmak için yetkinin kötüye kullanılması. Başbakan medya şirketlerini arayarak bazı bilgilerin programlarından kaldırılmasını talep ettiğini bizzat kendisi kabul etti. Bu medyanın işlerine doğrudan müdahaledir ve oto-sansüre neden olmaktadır. Bu yüzden hem gazeteciler hem patronlar hem de yayıncılar bazı bilgileri yayınladıkları zaman bu kırmızı çizgiyi aşacaklarından korkar oldular. Ama Türk gazetecilerin saldırı altında olduğu tüm bu yolların tek bir amacı var ki o da sesleri susturmak ve istenmeyen dikkati bastırmak. Öncelikle şiddetten bahsedelim, önceki yıllara göre gazetecilere karşı yapılan saldırılar önemli ölçüde azalmış olmasına rağmen önceki saldırıların failleri ve özellikle bu saldırıları tasarlayanlar şahsi cezasızlıktan halen daha yararlanıyorlar. Bu tabi ki sadece Türkiye ile sınırlı bir durum değil. Bir çok ülkede şahsi cezasızlık hali büyüyor. Gazetecilerin neredeyse her gün vahşice öldürüldüğü Meksika gibi ülkeler; kafaların kesildiği, çocukları işten eve dönünce görsün diye kesilen kafaların evlerin girişinde bırakıldığı, ve bir mesaj iletmek için beden parçalarının etrafta bırakıldığı kişiler. Bu kişileri öldürenler hiçbir zaman ne mahkeme önüne çıkarıldılar ne de cezalandırıldılar hatta bu suçu işlediğine veya suçu tasarladığına dair somut delil olmasına rağmen tutuklanmadılar bile. Türkiye›de polis ve güvenlik güçleri, daha önce duyduğunuz gibi, 2013 yılında Gezi Parkı protestosunda bir grup gazeteciyi hedef aldı. Kaynaklardan alınan bilgiye göre, protestolar sırasında 100 den fazla gazeteci tazyikli su, biber gazı, tabur ve plastik mermiyle saldırıya uğradı. Gazeteciler dövüldü ve ekipmanları kırıldı. Muhabirler bazı haberleri yapmaktan alıkondular. Toplu gösterileri aktarmak isteyen gazeteciler hala taciz, tehdit, saldırı ve müdahale şikayetlerinde bulunuyorlar. Bugüne kadar ne polis ne de güvenlik gücü gazetecilere yapılan saldırılardan dolayı sorumlu tutuldu. Birkaç tanesi gazeteci olmayanlara karşı yapılan saldırılardan dolayı sorumlu tutuldu. Cezasızlık gösteriyor ki, kanun ve kurallar sadece bazı kişilere uygulanıyor, herkese değil. Ceza kanunlarının ve terörle mücadele kanununun hatalı uygulanması ve seçici infaz bir sorun olarak devam etmekte. Birçok ülke hala gazetecileri hapse atmak için cezai hakaret ve kışkırtıcı iftira kanunlarına sahip ve bunları kullanıyor. Amerika›daki 11 Eylül olayları sonrası terörle mücadele kanunu uyarınca hapiste olan gazetecilerin sayısı arttı.

Türkiye'de de yakın zamanda birçok gazeteci mahkum edildi ve 2012 başlarında bahsettiğim gibi sayıları 100'ün üzerindeydi. Gazetecilerin salıverildiğine ilişkin dünkü haberlerden dolayı çok mutluyuz. Artık evlerinde aileleriyle birlikte oldukları için çok mutluyuz. Hapiste olan gazetecilerin çoğu bu çok geniş kapsamlı terörle mücadele kanunu çerçevesinde hedef alınmıştı. Gazeteciler yaptıkları işler yüzünden hapse atıldıklarını iddia etti, bizler bu iddiayı çürütecek bir somut delille karşılaşmadık. Hükümet çoğu durumda bu delilleri getirmekte yetersiz kaldı. Bazı hallerde gazetecilerin sağcı darbe planı ile bağlantılı oldukları iddia edildi. İronik bir şekilde, hükümet gazetecilerin aleyhlerinde olan delillerin uydurma olduğu iddialarını reddetti ancak bu sefer de aynı argümanı devam etmekte olan yolsuzluk skandalı için kullanıyor. Birçok durumda gazeteciler Kürt militanlarla bağlantılı oldukları gerekçesiyle hedef alındı ancak birçoğuna karşı kullanılan deliller sadece bu konularla ilgili yaptıkları haberlerden yani gazetecilikten ibaretti. Örneğin, depremin verdiği zararlar, devlet havayolunda cinsel taciz, tutuklu çocukların cinsel istismarı hakkında yapılan haberler terörizm suçlamalarına neden oldu. Bazı hallerde gazeteciler yasaklı sol örgütlerle sözde ilişkili oldukları gerekçesiyle hedef alındılar ve hükümet, yolsuzluk yapıldığını gösteren tapelerin yayınlanmasından dolayı şikayet etti.

Birkaç dakika önce medyayı zayıflatmak için yetkinin kötüye kullanılmasından bahsettim, bu durum bugün gazetecilere karşı en büyük tehlikelerden biridir. Hükümetin medya yayın alanına yaptığı bu müdahale, medya patronlarının ekonomik açıdan hükümet bağlantılarına git gide bağımlı olması medyanın baskıya açık olmasına neden oluyor. Bu baskının bir örneği tapelerde geçen konuşmalarda ve hükümet baskısını açıkça kamuya açıklayan gazetecilerin işten kovulmalarında veya diğer bir şekilde hükümetin eleştirilmesinde gözlemlenebilir. Gazetecilerin iş güvenliğinde eksiklik olması oto-sansürü tetikleyen bir durum ve bu kitlesel haber yayın organlarına olan güvenin ve yaşayabilirliğinin tükenmesine neden oluyor. Ayrıca kimin neye sahip olduğuna dair bir şeffaflık eksikliği var. Kim hangi radyo istasyonunun sahibi. hangi gazetenin sahibi... Ve bu büyük bir mesele. Vatandaşlar haberler için yeni medyaya yöneldikçe gizliliğin hatalı uygulanması sonucu yeni sınırlamalar getiriliyor. Özel hayatın gizliliği meselesi online seslerin bastırılması ve fikirlerin yaygınlaşması için gerekli olan ortamın önüne geçilmesi için getirildi.

Sonuç şunu gösteriyor ki, tüm gücü yetkililer elinde tutuyor, kurallar sadece onlara işliyor, eleştiri hiçbir şekilde hoş görülmeyecek ve adil savaşmanın hatta komple savaşmanın hiçbir manası yok. Yani adalet yok, sadece "biz" varız.

Peki o zaman ne yapacağız? Hukukun herkese uygulandığını göstermek için bazı adımlar atılmalı. Eğer tweet atıyorsan, şunu tweetle; "Hukukun herkese uygulandığını göstermek için bazı adımlar atılmalı". İnsanlar ne yapıp ne yapamayacağını biliyor ve herkesi ilgilendiren davranışsal kısıtlamalar için mantıklı ve meşru bir sebep var. Makamın ne olursa olsun. Hesap verilebilirlik sağlanmalı. Şiddet, yolsuzluk, kanun ihlalinin özellikle gazetecilere karşı yapılan saldırıların cezasız kalması sona erdirilmeli, ve avuçlarının dışında olan bağımsız yönetimler izlenmelidir. Medyanın hükümetten bağımsızlığı yeniden sağlanmalı ve gazeteciler kendi özgürlüklerini güvence altına almak için dayanışma içinde hareket etmeli. Dışarıdaki aktörler, özellikle Amerika ve Avrupa Birliği öne çıkmalı. Ve hukuk devletinin ve bağımsız medyaya saygınlığın eski hale getirilmesini açıkça talep etmeli ve bu sözlerini harekete geçirmeli. Teşekkür ederim.

Moderator Şirin Payzın: Çok teşekkürler. David Gardner, Financial Times'ın Uluslararası Haberler Editörü, Türkiye üzerine en fazla yazan yazarlarından biri. Sahne sizin.

David Gardner: Teşekkürler Şirin. Herkese iyi akşamlar ve gerçekten çok iyi bir zamanlamaya sahip olan bu konferansa beni de dahil ettikleri için organize edenlere çok teşekkürler. Diğer panelistlerin söylediklerini tekrar etmemek için elimden geleni yapacağım ancak şunu belirtmeliyim ki söylenenlerin tamamına katılıyorum. Herhangi bir şey söylemeden önce vurgulamak adına şunu belirteyim ki ben burada şahsım adına konuşuyorum Financial Times adına değil. Financial Times'ta Türkiye üzerine politika, kurumların dış politika konusundaki eksiklikleri, medya soruları vs. hakkında sıkça yazıyorum. Eğer beni ve FT'yi suçlamak istiyorsanız sizi tutacak değilim, ancak bugün lütfen sadece beni suçlayınız.

Esas olarak konuşmayı planladığım konu, ücretsiz bilgi akışına imkan vererek geleneksel gazeteciliğin ekonomik temelini sarsan teknoloji olan internet çağında bağımsız medyaya sahip olmak. Ancak aynı zamanda internetin nasıl devlet veya hükümet veya özel oluşumların medya gücünü kullanarak bilgi ve tartışmaların tek elde toplanmasını/tekelleştirilmesini zorlaştırmakta olduğu, buna da değineceğim. Bunlar bizi medyanın yapısını sorgulamaya iter ve Türkiye'deki basın ve medyanın halihazırdaki statüsünü ve ifade özgürlüğüyle ilgili konuları irdelemeye yöneltir.

Ben şunun önemli olduğunu düşünüyorum; içerik her zaman önemlidir, ancak mesajın kontrol edilmesini sağlamaya teşebbüs etmenin de en az zaman kadar eskiye dayandığını hatırlamak da önemli. Demek istediğim, tarihsel olarak okuma yazma üzerinde kontrol kurmak bile bir şey, ve bana inanın ki bu tarih öncesi zamana ait değil, Goosemberg öncesine ait bir hikayedir aslen. Nitekim okuma yazmanın gelişmesinden sonra savaş ve devrim konuları çok dönmeye başlamıştır. Siz İngiliz tarihinden kesitlerden bahsettiniz, ancak İngiliz devriminin kendisi, her ne kadar kariyerinin büyük kısmını buna harcamış olan tarihçi Christopher Hill'in işaret ettiği gibi tartışmalı olsa da, anadille yazılmış İncil'i yayma, öncelikle yazma, hazırlama ve sonra yayma teşebbüsüne ilişkindir. Dolayısıyla diğer bir değişle, yönetenler bir kenara, çağlar boyu süregelen rejimlerin papazlar ve praetoranları her zaman bu oyunun içinde olmuşturlar. Bu çok da yeni bir durum değildir. Matbaa devriminden sonra, ilerleyen çağlarda oyunun başka şekillerde oynanabileceği keşfedildi. Örneğin Tim 17. Yüzyılda lisans vermenin sonlanmasından bahsetti, ancak 19. Yüzyılda hala kağıt ve baskı üzerinde vergiler, gazete damga vergisi vs. vardı. Bunların hepsi bilgi ve mesaj veriminin kontrol edilmesini sağlayamaya ve mümkünse güvenliğini sağlamaya yönelik girişimlerdi. Ve bu noktada, teknoloji ve teknolojik gelişimin her seferinde bu nafile girişimleri aşındırarak boşa çıkardığı, muhtemelen üzülerek görülmüştür. Bu, bir basın hocasının isabetli olarak Viktoriya Dönemi interneti olarak adlandırdığı telgrafın keşfine kadar gider.

Ancak onlar yine de hiç vazgeçmiyorlar, öyle değil mi? Bilirsiniz, hedefe ulaşmanın farklı alternatif yolları vardır. Bildiğiniz üzere 19. Yüzyılın sonunda 20. Yüzyıla geçerken yeni bir fenomenimiz oldu: medya baronları. Yurttaş Kane'in farkına vardığı üzere bunların bir kısmının amacı güç odaklarına yakınlaşmak ve yakın durmak ve bu yolda, esasen bilginin yayılması ve tartışmaların başlamasıyla pek de ilgili olmayan diğer menfaatleri kollamaktı. Bu esnada teknoloji de bilginin tekelleşmesini önlemek adına elinden geleni yapıyor, bunun pek çok örneği var, en kötü, en umutsuz durumlarda bile. Sovyet Dönemi'nin son dönemlerinin hikayesinde, bilginin kontrolünü ölümcül biçimde çökertecek ve teknoloji kavramı bakımından hiç beklenmedik, açıkçası pek de saygınlığı olmayan

iki şey belirdi: Birincisi karbon kağıdı da denilen mimeograf, diğeri de kısa radyo dalgası. Bu radyo dalgası, 1975'te merkezi planlamanın kota sistemi altında sigorta edildiği, sağ ve sol kanadın birbirinden haberi olmadığı dönemde Sovyetler Birliği'nin ürettiği 50.000.000 kısa radyo dalgası olup, vatandaşların bu radyo trafiği platformunu kendi bölgelerine en etkin biçimde aktarmasını sağlamış oldu ve bunları kendileri için yaptılar. Bu nedenle, özellikle demokrasilerde dolaylı kontrollerle baş edilmesi, hatta bazen onların fark edilmesinin daha zor olduğunu düşünüyorum.

Burada münhasıran, konunun parçası olan Türkiye hakkında konuşmadığımı vurgulamak isterim. Demek istediğim, örneğin Rupert Murdoch gibi bir adamın haberlerin sahibi olan adam olarak anılması yok yere değildir. Etkin biçimde konjonktür yaratan adam, politik konjonktürü de yaratır. İngiltere'de bu deyişin artık geçerli olmadığı kanısındayım. En azından kısmen, zira telefon dinleme skandalında politik alt-sınıfları etkin olarak sindirebilenleri çeken Daily Mail gibi diğer güçler de vardı. Murdoch büyüsü halihazırda halen Amerika'daki Fox TV için geçerli olabilir, ancak ben burada sadece New York Post'a atıfta bulunmuyorum, oradaki kamuya açık siyasi dövüş ve kültürel savaşlarda basın çok büyük bir oyuncu. Ayrıca, gazetelerde bu hafta, değilse de geçen haftadan daha önceye gitmeden, Rupert Murdoch Kentucky derbi at yarışlarında ilgi odağı olurken, Ran Paul gibi müstakbel cumhuriyetçi adayların onun ilgisini çekmek adına gözünün içine baktığı fotoğraf karelerini görmüşsünüzdür. Bu bizim sadece bir kaç hafta önce Las Vegas'ta Sheldon Adelson (kendisi kumarhane mıknatısıdır ama başka da hünerleri var) ile tanıklık ettiğimiz bir şeyin tekrarıydı: Amerikan Medyasının "Öncelikle Adelson" olarak adlandırdığı Adelson'un ilgi odağı olduğu etkinlikte, George Bush ve Chris Christie ve gibileri Adelson'u selamlayıp kendilerini göstermeye çalışıyordu. Bu durum kamunun dikkatini uyandırdı, çünkü Christie affedilemez bir günah işlemişti; gelecekteki müstakbel patronunun gözleri önünde Filistin'in işgal edilmiş topraklarından işgal edilmiş topraklar diye bahsetti, ve sonrasında bunun için özür dilemek zorunda kaldı. Adelson'un bildiğiniz ya da bilmediğiniz diğer tür faaliyetleri, İsrail'in içsel siyasi tartışmaları üzerindeki etkileridir. Bu tartışmada kendisi açık ara Netanyahu'nun gerisindeydi, ki kendisinin daha da geride olduğunu düşündüğü görüşündeyim, ancak temelde yaptığı şey, Haaretz gibi pek çok İsrailli basın organının iflasına sebebiyet veren ve onun imkanlarına sahip bir adam için çok da bir şey olmayan boş bir çek vermekti. Bu hareket, kendisi şimdilerde daha iyi duruma geldi ve iki tane daha gazeteyi satın aldı. Dolayısıyla, her zaman coşkun tartışmalara yön veren bu konuyu yavaştan kapatmaya geçmeden önce, tartışmanın İsrail'in içinde olduğunu söylemeliyim. Çok fazla detaya girmeyeceğim, ancak bunu anlamak gerçekten önemli. Hesaplamalara göre Adelson ile birlikte on milyonlarca, üç haneli figürlerce, yüzlerce milyonlarca harcamış olan Koch Kardeşler son başkanlık seçimin sonuçlarının Obama aleyhine olması için ellerinden geleni yapmıştı. Sonra Obama kazandı, onlar günün sonunda pazarlığı mükemmel tamamlayamadılar, ancak Tribune Company'i, dolayısıyla LA Times, Chicago Tribune'ü almak üzerelerdi. İnsanlar bu fenomene batı medyasının Berlusconizasyonu diyorlar. Bunun Türkiye üzerine düşünürken de akılda tutulması gerekir. Yani, başta bahsettiğim fenomen de fena halde yaygındır: vatandaşların güçlendirilmesi paketi kapsamında ele aldığım, medyanın fikirler arası etkileşimi ve bilginin yayılmasını sağlayarak rasyonel sebeplere dayalı tartışmalar yapabilmek amacıyla kullanılması yerine dar ve özel amaçlar için kullanılması fenomeni. Bunun için ne yaptığınız ve nasıl demokratik kaldığınız konuları, net olmaktan çok uzaktır. Bunun gerçekten kolay bir cevabı yoktur.

Türkiye'ye gelirsek, buraya yılda 3-4 kez geldiğim söylenebilir, 12 sene önce Güney Asya'dan döndüğümde ilk olarak yapmam istenilen şeylerden birisi buraya gelmek ve Tayyip Erdoğan ile seçim kampanyası gezilerine katılmaktı. Şimdi, geçtiğimiz yaz Gezi Parkı patlaması ve Taksim Meydanı'ndan çıkan ve Türkiye'nin önemli ölçüde geneline, şehir ve kıyılarına yayılan direniş esnasında buradaydım. Dolayısıyla buralara iki işaret imi koymayı öneriyorum. Bu 12 sene içinde neler oldu? Gezi Park olayında, bunları size anlatmama gerek olduğunu düşünmüyorum ama, her şey kamuya açık meydanlarda gerçekleşirken TV kanalları penguenler hakkında belgeseller, Mars'tan gelen radyasyon ve bu kontekste belki pek de yersiz bir konu olmayan şizofreni üzerine yayınlar yapıyorlardı. Şimdi, bunları yapan devlet kanalları mıydı? Hayır, bunlar özel yayıncılardı. Devlet yayıncılarının tabi olduğu kurallar ve yayıncılık değer-inançları sistemi; uygulanacak modeller sorusuna hiç girmeyeceğim, bunu bir kenara bırakalım. Bunların esasında diğer menfaatlerin güvenliğini sağlayan özel menfaatler olduğu söylemiştim. Atıfta bulunduğum 12 sene içinde, yapıların bunları hafifçe şekillendirdiği kanısındayım, oysa önceden medyanın çoğunun diğer menfaatleri kovalamak adına güçlü iş gruplarına yöneldiği söylenebilirdi, ve 12 yıl önce bu büyük şehir kıyısındaki elitlerinin geleneksel kümelenmesi, alışıldık olarak değerlendirilebilirdi. Şimdiyse, AK Parti iktidarıyla ittifak oluşturma amacı olduğu yorumunu beraberinde getirir. Ancak her durumda, yukarıda atıfta bulunduğum yayınların yayınlanabilmesi halen inanılmaz bir gerçeküstücülüktür ve vatandaşların aşağılanmasıdır. İşte sizin probleminiz budur. Diğer birtakım çok daha karlı işlerine karşı yapılmış gerçek ya da korkulan misillemeler yüzünden bu gruplara secde eden eski medya gruplarınız var. Ancak bu konuda 17 Aralık'tan sonra ve bundan kaynaklanan skandallardan, damla damla su akıtılmasıyla yapılan Çin işkencesi gibi ve sadece bakanların değil medyacıların da doğrudan doğruya sindirildiğini gösteren ifşalardan sonra bir değişim olduğunu düşünüyorum. Değişikliklerin, kutuplaşma olması sebebiyle üzüntü duymaktan kaynaklandığını, ve bunun da kısmen medya organizasyonlarının menfaatleri her nasılsa saldırı altında olduğu için kendilerini çiviledikleri yerden kurtarmaya çalışmaları, kısmen kendilerini savunmak için medya yayınlarını kullanabilecekleri, kısmen de geçen yaz siyaseten alenen utandırıldıkları ve özellikle çalışanları, gazetecileri tarafından zorlandıkları için itibarlarını korumaya çalışmalarına bağlıyorum. Geçen yazın üslubunu unutmayalım, tüm olayın ana özelliklerinden bir kaçı mizah, alay etme, hor görme, saygısızlıktı ve eğer kendi içinde *soixante-huitard* olan dikkat çeken bir söylemi şuydu: "devrim televizyonlarda gösterilmeyecek, tweet edilecektir". Ve hemen sırada başbakan twitter aleyhine tehditler savurup göz dağı veriyor, ve sonrasında bunu harfiyen yerine getiriyor genel olarak sosyal medyanın kendisine saldırdığını belirtiyor, hatta hükümet bu saldırıları kendi lehine dahi kullanmaya çalışıyor. Buna daha önceden atıf yapıldı, ancak bir gazeteci olarak yeniden belirtme gereği duyuyorum. Geçen yazdan beri düzinelerce ve düzinelerce gazeteci, zarar verici mesajlar verme potansiyelleri dolayısıyla bu durum kuruluşun sahiplerinin dikkatine getirildikten sonra işlerinden atıldı. Diğer hususlara çok fazla girmek istemiyorum, ancak önemli nokta hukukun, meclisin yasama çoğunluğu kanadının özgürlük ve hukukun üstünlüğünün, yargısal denetimin, istihbarat mevzuatının, MİT Yasasının erozyonu, bunun için internetin kelepçelenmesi teşebbüsünde bulunulmasıdır.

Şimdi, bu bizi nereye taşıdı? Bence burada hepsi birbirinin aynısı olmayan bir problemler seti var, ve ortada açık bir siyasi sorun var, buna bağlı olarak dramanın çok büyük bir kısmının bu ülkede seçilebilir ve tutarlı bir muhalefet olup olmadığı sorusuna dayandığını düşünüyorum. Hukukun üstünlüğü problemi var. Hatırladığım kadarıyla, Kamu İlişkileri Devlet Bakanı yardımcısı ve eski bir Türkiye New York kontağı twitter üzerindeki yasağa «21. Yüzyıl kitap yakması» şeklinde atıfta bulunmuştu. Meslektaşlarımca gayet güzel bir biçimde tartışılan diğer her şeyin önemini asla azaltmamakta birlikte, sonlandırmak adına vurgulamak istediğim şey yapısal problemdir. Bu yapısal problem esasen şuna ilişkindir: internet çağında çok pahalı bir işten dürüstçe geçimini sağlayabilen inanılmaz bir medyaya nasıl sahip olabilirsiniz. Bilginin toplanması, gözden geçirilmesi, öncelik sıralaması, analizi, bağlamlanmasını inanılmaz biçimde yapmalı. Bu çok pahalı ve zor bir iş. Kişisel olarak, buna her zaman talep olacağına ben ikna oldum. Bu nedenle, işin özelliği, ve bu kolay bir tanesi değil, geleneksel tüm iş modellerinin yeniden tasarlanmasıdır. Bu esas olarak, insanların kimi zaman sadece gürültüden ibaret olan, ayrımlanmamış, güvenilirliği aşırı biçimde değişken olan biçimsiz bilgi kütlesinden kaçınmak için para ödemek isteyeceği dolu ve zorlu bir içerik oluşturmaktır. Bu tarz bir konunun çok büyük kısmını bu değerlendirmenin teşkil edeceği görüşündeyim. Netlik, güvenilirlik ve bütünlük, bilgi ve tartışmanın ayırt edici özellikleridir. Ancak tüm bu siyasi baskılar ve iş modeli türleri varlığını sürdürürken bunları elde etmek çok zor. Herkese çok teşekkürler.

Moderator Şirin Payzın: David Gardner, çok teşekkürler. Bu arada, şu penguen belgeselini yapanlar acaba böylesi bir sembol haline geleceklerini biliyorlar mıydı? Çok merak ediyorum. CNN Türk yayınlamıştı o belgeseli ve bizim en çok reyting alan belgeselimizdi o gün bu gündür yayınlayamıyoruz. BBC'nin belgeseli bu arada. Ama basın özgürlüğü adına bir sembol oluştu bu da iyi bir şey diye düşünüyorum. Şimdi, sizlerden gelen sorulara öncelik vereceğim, benim de bir iki sorum olacak ama sizden gelen sorulara öncelik vermek istiyorum. Zannediyorum aramızda hukuk fakültesi öğrencileri var. Bence onların soruları çok çok önemli, geleceğin yargıçları, avukatları oturuyor aramızda belki savcıları, burada uluslararası isimler bizimle bu arada şunu söyleyelim Avrupa İnsan hakları Mahkemesindeki dosyaların en kalabalık tarafın ifade özgürlüğü kısıtlanmış kişiler tarafından getirilen ifade özgürlüğünden oluşuyor, dolayısıyla ileride önünüze belki böyle davalar da gelecek. Sormak istediğiniz sorular var mı ama tabii ki herkese açık soruları almak istiyorum önce. Buyurun. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Soru: Türkiye İstatistik Kurumu'na göre Türkiye'de faaliyette bulunan gazetelerin %69'u ve dergilerin %75'i 2001 yılından sonra kuruldu. TMSF aracılığı ile birçok basın kuruluşuna el konuldu ve bunlar iktidara yakın iş adamlarına satıldı. Şu an medyanın daha doğrusu basının içerisinde bulunduğu mülkiyet durumu nasıl düzeltilebilir? Medya nasıl çok sesli hale getirilebilir?

Dunja Mijatović: Medya çoğulluğu çoğu konuşmamda bahsettiğim bir konudur. Çok önemli olduğunu duyuyoruz. Medya kuruluşlarının sayısının fazla olması da Medya çoğulluğunun var olduğunu göstermez. Hükümetler genelde bana şöyle açıklamalarda bulunuyor "100.000 medya kuruluşumuz var, 100.000 gazete var; her şey yolunda, bizde medya çoğulluğu var". Öyle olduğunu düşünmüyorum. Bu bir cevap değil. Eğer doğru anladıysam, beyefendinin sorusunu konu alan durumda, bence önemli olan öncelikle medya sahipliği

üzerine bir kanun hazırlamak, böylece hukukun üstünlüğüne ve genel olarak medya özgürlüğü için hukukun üstünlüğünün önemine erişebiliriz. Medya sahipliği kanunu, kamuya gerekli bilgilerin verilmesini sağlanmasına yardımcı olur, kim hangi medya kuruluşuna sahip, bu türde bilgilerin hukuki ve profesyonel bir şekilde ele alınmasını sağlar. Ne yazık ki çoğu ülkede kanunlar kağıtta çok hoş duran kelimelerden ibaret, uygulaması hiç yok. Uluslararası sözleşmeler veya belgeler ya da üye devletlerine bunu empoze edecek örgütler yok. İtalya'ya bakınız, orada bunun var olduğu birkaç medya yoğunlaşmasında belirtilmişti. Eğer bu İtalya içinde halledilmezse, muhtemelen Avrupa Birliği bu konularla ilgili olarak bir şeyler yapmak için İtalya'yı zorlayacaktır. Bu çok karışık bir şey ve bunun için bir çözüm önerebileceğimi sanmıyorum fakat başlangıç olarak ilk aşamada sahiplik ve şeffaflık üzerine bir kanunun kabulü ile başlanabilir ve geri kalanı da tekrardan siyasal isteğe bırakılacaktır.

Lord Tim Clement Jones: Bence burada üç konu var, ancak kimsenin buna gerçek bir cevabı yok. Lordlar Kamarasında benim üyesi olduğum İletişim Komitesi'nde, çoğulculuk üzerine bir çalışma yapmıştık. Burada bunun, bir çeşit ekonomik baskınlık ile farklı görüşler sorusu olan rekabet ile etkileşimini inceledik. İngiltere'de gayet oturmuş bir basınımız olabilir. Ancak oligarşlardan arınmış değiliz. Bu bağlamdaki ilk oligarş olarak Rupert Murdoch'u etkin olarak hissediyoruz, Independent ve Evening Standard'ın sahibi olan bir Rus oligarşiğimiz var, vs. Ulusal medya ve özellikle televizyon özelinde tek elde toplanmayı önleyen rekabet kurallarımız olmasına rağmen medyanın tek elde toplanmasını gerçekten engelleyen iş modellerimiz ve kanunlarımız yok. David, çok enteresan biçimde özellikle araştırmacı gazetecilikle ilgili kaynaklara erişim konusunda bugünlerde çok ihtiyaç olan alternatif iş modelleri hakkında konuştu ve bizler İngiltere'de olmaktan ötürü epey şanslıyız, zira Guardian ve Observer'ı da içeren bir gazeteler grubu bir vakıf, esasen bir bağış vakfı tarafından elde tutulmaktadır. Bunların gazete olarak ticari yaşamına devam edebilmesinin tek nedeni Auto Trader isimli bir araba dergisi tarafından çapraz sübvansiyon yoluyla destekleniyor olmaları. Araştırmacı gazeteciliğin etkin olarak bu şekilde mali olarak desteklenmesi olağanüstü bir paradoks yaratıyor. Medyanın tek elde toplanmasını önlemek adına İngiltere'de bizlerin bazı doğru işler yaptığını düşünüyorum, ancak daha yolumuz olduğunu da düşünüyorum. Herhangi bir organizasyon tarafından medyada çoğulculukla ilgili etkin, standart bir görüşümüz yok. Şahsen, spektrumun her kısmından görüşün etkin olarak temsil edilebilmesi için medyada yer alan fikirler arasında yerinde ve uygun bir çeşitlilik sağlanması adına standart bir görüşe sahip olmanın çok önemli olduğu kanaatindeyim.

Alison Bethel-McKenzie: Amerika'da elbette medyanın tek elde toplanması üzerine ve bir şehirde hem gazete hem de radyo ve televizyon kanallarına sahip olup olamayacağına dair, ki olamıyorsun, kurallar var. Ancak gazeteler bir işletmedir. Herkes onlara sahip olabilir. Asıl mesele, kimin hangi medyaya sahip olduğuna dair şeffaflığın olması gerektiğine dair. Böylece insanlar haberin nereden geldiğini ve arkasında ne gibi paraların olduğunu bilebilsin. Ve tabi ki Dunja'nın çok güzel özetlediğini düşünüyorum. Hepimiz seslerde ve insanların edindiği bilgilerde çeşitliliğin olmasından yanayız ancak özellikle Afrika'da ve Avrupa'da da bazı endişeler var ve şu anda bununla ilgili bir formül var mı bilmiyorum ama biz, bu yayımların özellikle radyo istasyonlarının sahibinin kim olduğunu öğrenmek için öncelikle bu şeffaflık meselesini zorlama konusunda oldukça hevesliyiz.

David Gardner: Kesinlikle, sahiplerin kim olduğunu bilmeniz gerekir. Medya sahipliğinin tek elde toplanmasını engelleyen etkin yasal mevzuatınız olmalı, İngiltere'de, bizde var mı ya da çok mükemmel bir şekilde işliyor mu bilmiyorum ancak, ayrıca şeffaflık da itibarlı bir şekilde hesabınızın olduğunu göstermek oluyor kimi yerde. Ne demek istediğimi kısaca açıklayayım. Eğer insanlar Murdoch gazetelerinin ne kadar fazla para kaybettiğini bilseler onun ne tür bir oyun oynadığını merak ederlerdi. Bence bu Murdoch hissedarları tarafından tolare edildi zira onlar gözlerini çok daha büyük bir ödül olan tam kontrole çevirmişlerdi, gerçi şimdi mümkün olmayacak olan bir şey ama, inanılmaz karlı bir şey SKY'a. Bu tarz şeyler gerçekten kamunun bilgisinde olmalı. Tüm bunları söylemişken, basının yüz yüze olduğu seküler kriz yüzünden, yeni bir iş modeli bulma ihtiyacı sebebiyle içinde bulundukları bu naiflik/hassaslık sebebiyle, kuralları ne kadar iyi olursa olsun bunu yapmak için onlara itici güç olacak bir motivasyon olup olmayacağından emin değilim.

Alison Bethel-McKenzie: Bir sorum var. Belirli bir medya kuruluşunun kar ve zararının kamuya açık olması gerektiğini mi söylüyorsunuz? Neden?

David Gardner: Evet, onu söylüyorum. Çünkü bu tür bir şeyi ortaya çıkartıyor. Bence Times okuyucuları, belirli bir noktada, onun her bir sayısında 300000 - 500000 pound arası bir zararı olduğunu bilmek ister.

Lord Tim Clement Jones: Tabii Rupert Murdoch'un onu satın aldığı dönemde çoktan zarar etmeye başladığını unutmayalım. Bu gerçekten önemli. Neticede, rekabet kuralları için istisnai nitelikteydi. Zarar ediliyordu.

Alison Bethel-McKenzie: Evet sordum çünkü, bence bu ilginç bir nokta. Yani ben çok uzun yıllar gazete editörlüğü yaptım. Çalıştığım gazetelerden biri olan Boston Globe'un zararını veya hiçbir şeyini kamuya açıklamayacağını biliyorum. Bazı muhabirleri işten çıkarmaları veya küçülmeye gitmeleri gerekirdi. Bunu başlatmaya çalışmıyorum ama ilginç bir nokta olduğunu düşündüm.

David Gardner: İngiltere'de genellikle halka açık şirketlerin kısımlarıyla muhatapsınız, ama bireysel şeylerin masraflarının veya kayıplarının ortaya çıkmaması için bir paravan oyununa girmeyi de tercih edebiliyorlar.

Moderator Şirin Payzın: Çokça sorular gelmeye başladı, sizden rica edeyim.

Soru: Öncelikle birkaç anekdot ile başlamak istiyorum. Bu anekdotlar Amerika'dan geliyor, ifade özgürlüğü ile son derece gurur duyan bir kültür ve ülke olarak. Amerika'daki hukuk fakültesi deneyimim sırasında aynı zamanda bir medya kuruluşunda yarı zamanlı çalışıyordum ve bir konferansa gönderilmiştim. Konferansın ilk gününde konuşmacılardan biri Dışişleri Bakanı Condalizza Rice'dı. Buradaki gözlemlerim ve bir ülkedeki hukuk devleti ilkesinin kültürel kabul edilirliği beni sarstı. Konuşmasını yaptı ve güldü ve her şey iyi gitti. Ama ertesi gün konuşmacılardan biri Yargıç. Kennedy idi. O geldiğinde herkes ayağa kalktı, alkışladı ve yargıçlara olan saygısını gösterdi. Bu hikayeyi niye anlatıyorum, çünkü ikinci anekdotum Amerikalı misafirlerimiz çok iyi hatırlayacağı programlardan, John Stuart show'dan. Bir gün programında, benim hukuk profesörlerimden birini çağırdı, bir anayasa hukukçusu, yargıçlar ve onların görüşleri hakkında konuşuyordu. Katılımcılardan özür diliyorum ama, John Stuart, "adi" gibi bir kelime kullandı. Türkiye'de milletvekili olsun, asker olsun, başbakan olsun, memur veya polis olsun, herhangi bir devlet yetkilisi için böyle bir kelime kullanabilir misiniz? Belki biraz ekstrem bir örnek, ama görevliler hakkında böyle bir şey söylense nasıl algılanır? Bu sorumu bütün panelistlere ve belki diğer misafirlere yöneltiyorum, hakarete ilişkin kanunlar ve Türkiye'deki kamu görevlileri ve bunların ifade özgürlüğü, medya özgürlüğü ve hukuk devleti üzerine etkileri ışığında cevaplamalarını rica ediyorum.

Alison Bethel-McKenzie: Dün bundan bahsediyordum. İyi zevk var ve kötü zevk var. Ne yazık ki iyi zevke sahip olup olmadığını ve isabetsiz olup olmadığını kanunla düzenleyemiyoruz. Benim anavatanım olan Amerika'da medyanın kendi işleyişini yürütmesi için tüm kapılar ardına kadar açık ve bazen bu kötü zevki beraberinde getiriyor.. Demeliyim ki çoğu zaman neyse ki toplum, okuyucular, dinleyiciler, izleyenler sert tepki veriyor ve bu da bazen gazetecinin işinin sonlandırılmasına veya televizyon programlarının reytinginin düşmesine ve bu gibi benzer durumlara sebep oluyor. Cezai hakaret ve kışkırtıcı iftira konusuna gelince, bizim çalıştığımız ülkelerde, pek çok ülkede Birleşik Krallıktan alınan kanunlar uygulanıyor, problemle karşılaştığımız çoğu ülkede eski İngiltere kanunları alınmış. Bu yüzden biz de Birleşik Krallıktaki meslektaşlarımızla çalışarak bu ülkelerin eski ve artık genelde kullanılmayan bu kanunlardan kurtulması için çalışıyoruz. En çok uygulanan kanun, Birleşik Krallık'ta ve hatta Karayip ve Afrika'da ve bazı diğer ülkelerde devlet başkanına veya krala (David Gardner: Lese Majesty) hakaret ettiğin zaman uygulanan kanundur. Hatta kraliyet ailesini de aşıyor, Anayasa Mahkemesi Yargıçlarına kadar uzanıyor. Ve insanlar suçlanıyor. Amerika bu konuda diğer bir çok ülkenin olmadığı kadar açık. Birisi dün bahsetmişti, Amerika bu seviyede bir basın özgürlüğüne sahip olmak için çok yol kat etti eğer buna basın özgürlüğü diyorsak. Şunu söylemek isterim ki Amerika'nın hala çok problemi var. Amerika'da hakaret cezası olan 14 eyalet var. İki kişiye sekiz yıl önce hakaret suçundan dava açılmıştı. Sonunda suçlamalar tabi ki düşürülmüştü ama bu gazetelerini savunmak için avukat tutmaya çok para harcamalarından sonra oldu. Başkan Barack Obama, fotoğrafçıların gelip resmi işlerinde fotoğrafının çekilmesini istemedi onun yerine kendi fotoğrafçısının çektiği resimlerin dağıtılmasına tek taraflı olarak karar verdi. Amerikan medyası da doğal olarak öfkelendi ve dilekçeler imzaladı ve bu durum değişene kadar Obama'nın basın açıklamalarına katılmayı boykot etti ve reddetti. Amerika'nın, basın özgürlüğü sıralamasında önemli ölçüde bir düşüş yaşadığı söylenebilir. Jamaika şu an sıralamalarda Amerika'dan önde. Jamaika'da basın özgürlüğü çok iyi durumda daha yeni hakaret suçlarını kaldırdılar ve bunu başaran yarımküredeki ilk ada ulusu oldukları için bundan gurur duyuyoruz. Ancak Amerika'nın hala kendi sorunları var ve politik partilerden önemli ölçüde etkilenen bir medya var. Adını vermeyeceğim bir televizyon kanalı, adı Fox ile başlıyor.

Dunja Mijatović: Ben gazeteciliğin amacının devlet başkanına "adi" demek için bir yol bulmak olduğunu sanmıyorum, eğer bahsettiğiniz buysa. Bu gazeteciliğin hedefi değildir. Ama kötü gazeteciliğin ve mesleki standartlara uygun olmayan gazetecilerin var olduğunu da söylememiz gerekir. Bu mesleğin onuru ve önemi, kapıları ve görüşleri açması ve toplumları bağlamaya çalışması ve kamu yararına olan konular hakkında haber vermesidir. Kaba, müstehcen ve kışkırtıcı yorumlara toplumda izin verilmelidir ama sebebi nedir diye geri gitmemiz gerekir. Bunu hedeflemeli miyiz? Ben öyle düşünmüyorum. Biz bütün seslerin duyulmasına izin

vermeliyiz ve kamu yararının nerede olduğu ve nelerin haber yapılması gerektiği gazetecinin kararı olmalı. John Stuart'ın programı onun bu konuları pervasızca ele alma biçiminden dolayı dünyaca izlenen bir hiciv programı. Fakat bu bir hiciv programı, haber değil veya o bugün burada sahip olduğumuz gibi, bir panelin moderatörü değil. Yorumun her türlüsünü hatta kışkırtıcı veya kaba olanları da ayırt etmeliyiz. Ama kötü gazetecilik bile olsa, eğer gazeteci doğru ve iyi bir şekilde işini yapmıyorsa, yine de izin verilmelidir çünkü gazetecilik ve özgür basın olmadan hiçbirimizin çözüm olarak amaçlamadığı karanlık bir toplumda yaşarız.

Lord Tim Clement Jones: Ben, sanıyorum ki bir , küçük "l" ve büyük "L" ile, John Stuart şovu süper bir televizyon programı. Her gün düzenli olarak izlerim. Cumhuriyetçi propaganda yapan Fox haberlerine karşı çok iyi bir karşı görüş sunuyor ama değinildiği gibi bunu satirik bir şekilde yapıyor. Ve bence bu tarzı bu durumda kutlamalıyız. Ve eğer biri "adi"ise "adi"dir. Üzerinde yorum yapmaya değecek bireydi. Bence kötü tarzı zaman zaman kutlayabiliriz. Bir televizyon şirketinde çalışırken kanalın tarzı ve davranış kurallarının uygulanmasından sorumluydum, evet bir zevk ve düzgünlük kuralları vardı ama size şunu söyleyebilirim ki işimin en kötü tarafı kanalın yapımcılarına bir programın kötü zevk çizgisinde olduğunu ve yayınlanmaması gerektiğini söylemekti. Cehennem gibi bir işti! Bu nedenle, kendi adıma kesinlikle bunu tekrar yapmak istemem. Bence bizler ön-sansür mekanizmalarını çalıştırmaktansa, eğer insanlar gerçekten sorumlulukları olduğuna inanırlarsa, öncesinde değil ama sonrasında aksiyon alabilirler, bu da gerçekte daha fazla John Stuart şovuna ihtiyacımız olduğunu gösteriyor.

Moderator Şirin Payzın: Bir soru daha alacağım. Buyurun.

Soru: Teşekkür ederim Öncellikle konuşmacılara teşekkür etmek istiyorum açık sunumları için. Ben gazetecilikten gelme şimdi de siyasette bulunan bir kişiyim. Bunu da bu izleyicilerden beni bilmeyenler için ifade etmek istiyorum. Konuşmacılara özellikle hepsine bir kelime ile cevap verebilecekleri bir soru sorma ihtiyacı duydum. Şu anda hatırlamıyorum hangi konuşmacı, MİT ile ilgili yasadan ve onun tehlikeli hükümlerinden kısaca değinerek bahsetti. Aslında MİT yasası sadece gazetecilerin değil MİT'ten de birilerinin herhangi bir kimseden herhangi bir bilgiyi, herhangi bir konudan herhangi bir soruyu sorup da yanıtını istediği zaman yanıt vermemesi durumunda üç seneye kadar hapse girmesini gerektirecek bir hüküm içeriyor. İnanılmaz hükümler içeriyor. Ama asıl başka bir konu şu ana kadar konuşmacılar değişmediler. Internet yasası ile ilgili bir vahim yasa geçmişti. Aslında şu anda bir tane de parlamentoda var bir kaç gün içerisinde de geçmesi bekleniyor. Asıl sorum bunlar ile ilgili.

Soru şu; Hem MİT ile ilgili yasa, hem internet ile ilgili Şubat başında geçmiş yasa hem de internet gazeteciliğini düzenlemek ile ilgili getirilmesi istenen bir kaç gün içerisinde parlamentodan geçmesi söz konusu olan yasa gazetecilerin haber kaynaklarını açıklamaları gereken hükümler getiriyor. Bunu özellikle bütün konuşmacılara ayrı ayrı soruyorum eğer kendi ülkelerindeki yasalarda gazetecilerin haber kaynaklarını açıklamaları gereken bir yasa hükmü varsa lütfen söylesinler.

Moderator Şirin Payzın: Duayenimiz olduğunuz belli çünkü ben de aynı şekilde bir soru soracaktım. Bu soruya ek olarak özellikle ben size sormak istiyorum. İngiltere aslında bizim içerisinden geçtiğimiz durumun bir örneğini yaşadı. İmralı görüşmelerinin tutanaklarını yayımladığı için bir genel yayın yönetmeni işini kaybetmiş durumda bir çok muhabir de sıkıntılı durumunda. Önümüzdeki dönemde bu görüşmelerin tutanaklarını yayınlayamayacağız ama diğer yandan iktidar meclise bu görüşmeler hakkında bilgi vermediğinden dolayı aslında muhalefet de bir bakıma bu bilgileri gazetelerden öğreniyor bu tutanakların içeriğini. Şimdi, ben de birinci soruya ek olarak şunu sormak istiyorum: İngiltere bir Ira örneği yaşadı Sinn Fein ile yapılan görüşmeleri yaşadı ve biliyoruz ki bazı röportajlar BBC'de yayınlanamadı yine IRA'ya yönelik bazı yaptırımlar vardı bu şeffaflıkları siz nasıl hallettiniz? Basının üzerine bu tip düzenlemeler getirildi mi. En önemlisi Parlamento, halkın haber alma hakkı görüşmelerin içinde bir hak olarak tanımlanması gerekiyor ne kadar bunu kısıtlayabilirsiniz? Burada artık milli çıkarlar mı yoksa artık halkın haber alma hakkı mı burada bir seçim yapmak zorunda bırakılıyor bütün gazeteciler bu soruyu da cevaplarsanız çok sevinirim. David Gardner'a da belki aynı soruyu yöneltebiliriz. Buyurun.

Lord Tim Clement Jones: Bu çok güzel bir soru, belki David benden daha iyi bilir. Birleşik Krallığın neden bu tarz kanunlar çıkardığını veya İngilizlere bu kanunların ihlali hakkında tavsiyelerde bulunduğunu kesinlikle anlayabiliyorum, bizim hukukumuz çok yavaş gelişti fakat hangi detay tartışılırsa tartışılsın, her zaman bu ortaya çıkıyor. Bizim yaptığımız teröre karşı mücadele yasasına bir zaman sınırı koymaktı böylece yasa periyodik olarak gözden geçiriliyordu. Şuan durum böyle değil ve bence şimdi teröre karşı mücadele yasasının sınırlarına dair daha oturmuş bir görüş hakim. Güvenlik hizmetlerimiz polis yoluyla gerçekleşiyor. Tutuklama erkinin doğrudan değil, polis aracılığıyla yapılması gerekiyor, eminim eski Başsavcı ve Savcı bu kovuşturma sürecinden bahsetmiştirler. Fakat bilginin kamusal alana katılmasını engellerken milli güvenliğin kullanılmasının yollarını kısıtlayan hükümler aşırı zordur. Bir diğer tartışmalı ve hala çözemediğimiz konu ise internet anlamında iletişime müdahalelerdir ve bu düzenlememiz gereken görece yeni bir alan. İçeriğine tam girmeden şunu söyleyebilirim ki, tüm detaylarıyla ele almak gerçekten çok zor, hafife alınmaması gereken bir konu, Parlamentonun iki kamarasında da bu konuları tartışıyoruz ve var olan tedbirler üzerine ısrar ediyoruz. Bu konuların tartışılması Parlemento için basit değil.

David Gardner: Şimdi, eğer burada yanlış soruyu cevaplıyorsam söyleyin, ancak buna tek kelimelik bir cevabım var, hayır. MİT Yasası, benim anladığım kadarıyla onlara temel olarak herhangi bir kimseden herhangi bir konuya ilişkin olarak herhangi bir bilgi talep etme yetkisini veriyor. Ayrıca onlara daha önceden sahip olmadıkları operasyonel bir takım güçler de veriyor. Bu tarz şeylerin normal olduğu ülkelerle karşılaştırmalara özellikle girmek istemiyorum. Burada yasal bir takım endişelerin olduğunu görebiliyorum, tabii ki varlar. Ve şu şekilde şeyler de var; mesela burada PKK ile yapılan Oslo Müzakerelerinin ilk sızdırılışı mevzusundan bahsettiğimi çok net olarak belirtmek isterim, bu konuşmaları sabote etmek isteyen kimselerce yapılmış bir girişim olarak yorumlanabilir bu sızdırma. Bu kesinlikle olmaması gereken bir şeydi. Hiç bir soruya yer bırakmamak adına, geçen sene Hasan Cemal'in yazdığı şeylere atıfta bulunmuyorum, tekrar edeyim, bulunmuyorum. Durum budur. Sizin bahsettiğiniz kısıtlama girişimleri düpedüz aptalcaydı. Burada seçilmiş bir milletvekilinden bahsediyoruz, kendisi hakkına ne düşünürseniz düşünün, eğer kendisinin seçilme kriterlerini taşımadığını ve bunun yasaya aykırı şekilde gerçekleştiğini düşünüyorsanız o takdirde, bu yapılması gereken bir şey olurdu. O seçilmiş bir milletvekiliydi. Ben bunun net sonucunun, ismi bana bir şekilde duyulduk gelen sesin aktörü yapılması olduğunu düşünüyorum ve bu kadar. "Teröristlere bilinirlik oksijeninin reddedilmesi" olarak tanıtılan şeyin ve sizin de bildiğiniz senaryo repliklerinin sıfır olduğunu düşünüyorum. Kocaman bir sıfır. Bunlar sadece aptalcaydı ve bundan sorumlu insanları aptal yerine koydu.

Moderator Şirin Payzın: Peki. Zannediyorum zamanımız bitti ama size söz verdiğim için alalım lütfen.

Soru: Teşekkürler. Medya bağımsızlığı ve yargı bağımsızlığı demokrasi ve hukuk devletinin iki temel taşlarından. Bu iki temel taşın bağımsızlığını sürdürmek ve korumak için bu iki gücün bir birinin konumuna bakması ve diğerinin ne söylediğine bakması gerekiyor; yargı ne diyor, medya ne diyor, neden şikayet ediyor. Şirin Hanım, sizin de örneklendirdiğiniz ve Amerikalı meslektaşımın da söylediği gibi, siz Türk medyasının bu görevini yerine getirdiğini düşünüyor musunuz? Sözü hakimlere veya yargı temsilcilerine sıklıkla veriyor musunuz? Bu benim ilk sorumdu, çünkü 2010'dan sonra anayasa değişiklikleri nedeniyle anayasal yetkimiz var ve çok önemli basın açıklamaları yapıldı, ama hiçbiri yayınlanmadı ve medyada yerini bulmadı.

İkinci sorum Gardner Bey›e. Sizin ülkenizde de hakimler konuştuğu zaman anında politika yapmaya davet ediliyorlar mı? çünkü gerçekten hakimlerle röportaj yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz? Çünkü bizde pek çok hakimler, mahkeme başkanları var, onlarla röportaj yapmak önemli ve teşvik edici, onların ülkedeki gelişmeler hakkındaki görüşlerinin endişelerinin alınması. Bunun teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz? Çünkü Türkiye›de pek çok panel üyesinin bu konuda stresli olduğunu, baskı altında olduğunu hissediyoruz, bu iklimde, medya ve yargı üzerindeki bu baskıdan nasıl kurtulabiliriz?

David Gardner: Sorunuzun ne olduğunu doğru anladığımdan emin olabilir miyim. İngiltere'de hakimlerin siyasi gelişmeler hakkında fikir beyan etmesinin normal olup olmayacağı veya benim bunu normal karşılayıp karşılamayacağımı soruyorsunuz. Bu normal mi? Hayır, değil. Bir hüküm kapsamında olmadığı müddetçe hayır. Burada bunu doğru biçimde yapabilecek bir çok insan var ama ben bir örnek düşüneyim. Aralık 2006'da, Blair hükümeti gerçekte ağır yolsuzluk suçları ofisinin silah kaçakçısı Alia Mama hakkında başlatılan soruşturmayı kapamasına önayak oldu. Her tür argüman olabilir bu konuyla ilgili olarak, ama bunlardan bir tanesi ulusal menfaatti, ulusal güvenlik menfaati, tamam mı? Sonradan verilen ve bu kısmı açıkça esas alan hatırladığım kadarıyla bir yüksek mahkeme kararı vardı ve şöyle diyordu: hükümet, önde gelen Suudi yetkililer ve özellikle bir tanesi tarafından uygulanan baskıya dayanamayarak pes etti ve ilgili kişiye bu ülkede hukukun uygulanış biçimini değiştiremezsiniz demek yerine, bir şey dememeyi tercih etti. Resmen battılar. Bu nedenle, yüksek mahkemenin kararı diğer bir daha yüksek düzeydeki mahkeme kararıyla bozuldu, ama ne olursa olsun bir örnek var.

Lord Tim Clement Jones: Bu sabah Birleşik Krallık adli sisteminin kültürel saygısı hakkında Lord Woolf'u dinledik, ve bu saygının hakimlerimizin düzenli olarak medya ile ilgilenmemesinden kaynaklandığını düşünüyorum. Onlar mahkemelerin düzeni hakkında fikir yürütebilir ve hükümet önergeleriyle yaklaşabilir fakat David'in de dediği gibi hukuki sorunlar için üretilen görüşlerin yeri mahkemelerdir, mahkeme yargılamasının bir parçasıdır. Tam tersi bir durumun bir hakimin sürekli televizyonda gözükmesinde oluşacağını düşünüyorum, bunu söyleyerek eski kafalı gibi görüneceğimi biliyorum, belki de gerçekten öyleyim, ama eğer her zaman onları televizyonda gösterirseniz hukuk düzenimize olan saygıyı azaltırsınız.

Alison Bethel-McKenzie: Aynı şey Amerika için de doğru. Haber odasında geçirdiğim 27 yıl boyunca sadece bir kez bir yargıç ile konuştum o da Anayasa Mahkemesi'nde olduğu için ve bir karar vermişlerdi ve onlar orada oturuyor ve karar veriyorlar ve siz bir soru sormak için bir şans yakalayabilirsiniz ve bu saygı duyulması gereken bir mahkeme kararı ve bu bir nevi farklılık. Ve bence bu durum normal avukatlar için de geçerli, belki ceza avukatları hariç, bazen davalarının medyaya yansıması onların lehine olabiliyor ama bu durum Amerika ve İngiltere'de de çok benzer.

Lord Tim Clement Jones: Yani o adalet televizyonlarda gözüktüğü için biraz "adi" imiş.

Moderator Şirin Payzın: Sizin sorunuzu kapanışı yaparken ben cevaplayacağım.

Süremiz bitti galiba, söylemek istediğiniz son sözleriniz veya varsa eklemek istediğiniz bir şey… Yok mu? O zaman konuşmacılarıma çok teşekkürler. Son olarak kapatırken şunu söylemek istiyorum YARSAV örneğini verdiniz. Öncelikle herhalde şu son 3 ya da 4 senedir yapmadığımız hukuk tartışması kalmadı. Ben kendim için konuşabilirim; bir tartışma programını modere ediyorum, gazeteciyim, yirmi senelik gazeteciyim, en fazla hukuk tartışması yaptığım dönem şu son dört beş sene oldu. Hatta bazı seyircilerim bana hangi hukuk fakültesinden mezunsunuz diye mesaj atıyorlar. Hiçbir alakam yok ama mecburen öğrenmek zorunda kaldık. CNN Türk ve kendi programım adına konuşabilirim; ben olabildiğince bütün kesimlere söz vermeye çalıştım. Herhalde zannediyorum Ahmet Hakan'ın ve benim programım sayesinde Balyoz avukatları bugün Türkiye'nin en popüler avukatları arasına girdiler. Ergenekon davasının müdahil avukatları. Yine aynı şekilde YARSAV'ın karşı örgütleri yani daha farklı bir siyasi yelpazede duran avukatlara da yer vermeye çalıştık. Bizim programlarımız için böyle. YARSAV Başkanı bizim defalarca konuğumuz oldu. Ama diyorsanız ki bütün medya için böyle konuşur musunuz? Tabii ki bunu konuşamam ama sadece bu konuda değil birçok konuda bu böyle. Çok meşhur kullandığımız bir tabir, karpuz gibi ortadan bölündük çok doğru bir tabir. Sonuçta medya el değiştirdi, medyada yeni oyuncular var, yeni sahipler var, yeni genel yayın yönetmenleri var, gazeteciler, yeni köşe yazarları var. Dolayısıyla bir geçiş süreci yaşadığımız muhakkak. Pek çok konuda zaten medyanın iç eleştirisini yapmamız gerekiyor ama burası uluslararası bir panel olduğu için ben özellikle Türk medyasının sorunlarına girmek istemedim.

Biraz önce penguenler ile ilgili bir espri yapmıştım aslında, onu yarım bıraktım özellikle kapanışta söylemek istiyordum. Bugün meselemiz eğer ne diye sorarsanız, hepimiz penguenleri bir sembol olarak aldık aslında. Dünya basını için de bu böyle oldu, en son Amerikan temsilciler meclisi üyeleri ile konuşurken "Aaa siz de mi penguen basınındansınız?" dediler. Bunları espri ile karşılıyoruz ama orada şuna bakmamız gerekiyor. Penguen belgeselini bize yayınlatmak zorunda bırakan sistemimiz nedir? Bunu sormak gerekiyor. 31 Mayıs'ta oldu Gezi eylemleri. Ben o gece yayın yapmayı başaran ender gazetecilerdendim, bunu gurur olarak söylemiyorum ya da diğerlerini eleştirmek için. Maalesef bu böyle oldu. Çünkü tam bir ay öncesinden 1 Mayıs günü yasak olmasına rağmen CNN Türk olarak Taksim'den yayın yaptığımız için ve orada polis şiddetini gösterdiğimiz, canlı yayınladığımız için bütün Mayıs ayı boyunca iktidar tarafından ambargolandık. Maalesef muhabirlerimiz bakanlıklara giremedi, bakanlıklar bize çıkmadılar ve CNN Türk'e konuşmadılar. Şimdi böyle bir ortamda bir genel yayın yönetmeni şöyle bir şeye sıkışıyor; ben muhabirlerimi, program yapıcılarımı, gazetecilerimi ya da köşe yazarlarımı mı koruyacağım, halkın duyması gereken haberleri mi vereceğim, bu iki dengeyi nasıl kuracağım ve ayakta kalacağım ve bu arada da ceza gelmemesine uğraşacağım. Gezi olaylarında biliyorsunuz kamu yayıncılığı yapıyoruz ve dozu aşan şiddet vardı. Biliyorsunuz hem polisten hem de araya girmiş başka gruplardan, bütün bunlar arasında sıkışıp kaldığınız bir mekanizma var. Dolayısıyla burada penguenin verilmiş olması evet bizim için bir sembol oldu ama bunun olmaması için neler yapılmalı, bu ortam nasıl ortadan kalkmalı, buna bakmalıyız. Bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum ve bu konuda sizlere, hukukçulara da bağlayarak bitireyim sözlerimi. Ben 90'lı yıllarda muhabirlik yaptım ve o dönemde aldığım röportajlardan birinde bir hukuk, daha doğrusu bir hukukçunun, o zaman yine mahkemelerle uğraşıyorduk, şu lafını hiç unutmam; Oktay Bey de çok iyi bilirler, "Vicdanımız ile cüzdanımız arasında sıkışıp kalıyoruz" bu Türkiye'nin adalet sisteminin çerçevesini çok iyi çizen bir cümleydi "vicdan ile cüzdan arasına sıkışmak". Bugün gazeteciler ile muhabirler, cüzdanları ile vicdanları arasında sıkışıyorlar, patronlar aynı şekilde. Türkiye'de hiçbir kurumun hiçbir şey arasına sıkışmaması için bir düzen kurmamız gerekiyor. Bunu konuştuk, tartıştık, geldiğiniz dinlediğiniz için çok teşekkür ederim. Benden sonra bir konuşmacı daha var, panelistlerime ve sizlere sorularınız için tekrar tekrar teşekkür ediyorum.

Session 6

Media & Internet in a Democratic State

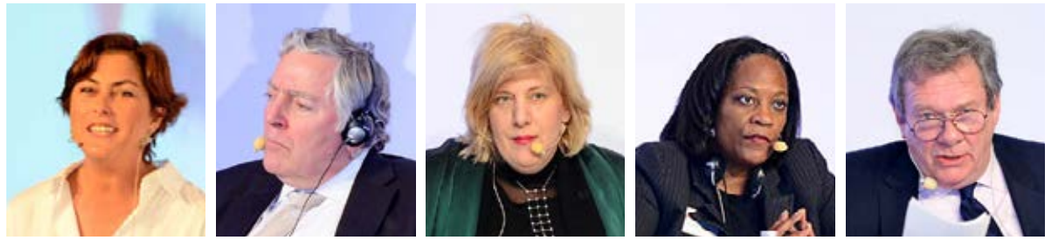

Moderator
Şirin Payzın
CNN Türk, Television Presenter and Editor

Lord Tim Clement-Jones
UK Parliament, House of Lords

Dunja Mijatović
OSCE, Representative on Freedom of the Media

Alison Bethel-McKenzie
International Press Institute, Executive Director

David Gardner
Financial Times, International Affairs Editor

Moderator Şirin Payzın: Hello and welcome.

I would like to firstly introduce my guests. Mr. David Gardner is here with us, he is a long-time colleague. We have been together in different platforms. Ms. Alison Bethel-McKenzie is here with us, she is the executive director of International Press Institute and will be giving her speech under this heading today. We are also hosting Lord Tim Clement-Jones, a member of the House of Lords of the United Kingdom, welcome. Thank you very much for joining us. And Dunja Mijatović, from OSCE, works in the field of freedom of the media and is the OSCE Representative on Freedom of the Media, we would like to also welcome her.

Thank you very much for joining us today. Now I would like to open the subject quickly with a couple of words. The title of our panel is "Media, Internet and Democratic State". I think the title in itself is very contentful because normally we should not discuss media and internet. Lately, I am invited to the meetings, speeches and panels titled "Rule of law and media", "democratic state and media", "the place of media within law", "within democratic state". And this actually shows us that this is an issue in Turkey. Of course there are problems and discussions revolving around media freedom and freedom of speech all around the world, even in democratic countries. We cannot claim that there is a total independence, problem free media in any country around the world. However, what separates democratic countries from others is that media freedom and freedom of expression are under the roof of law, and that freedoms are protected behind the shield of law and justice and that they were able to achieve this. Therefore, I think this may be the target we should move forward to. We have been discussing freedom of expression and media freedom a lot lately and we are going through tough times. I also have to say this, Ms. Işıl Karakaş stated in her speech that "Throughout the history of the Republic, the interests of the state and the continuity of state has been the priority under law and the Turkish legal system, not the individuals' freedom and rights." The media issue is also the similar. media has never been truly independent, and true media freedom has never been the case. The media had very important issues within itself, however now in the year 2014, we should not talk about the piling problems or the new pressure, but we should talk about a more free and democratic media worthy of a democratic constitutional state. Therefore, instead of saying "We were always like this", I think now is the time to say "We used to be like this but now we are better." How do we achieve this? This is what we will discuss. I will ask my guests here shortly, can they achieve this? Is this possible? We will discuss what we have to do.

The self-criticism of media on one hand, because we really have to do this. There are major issues; employee rights, internal conflicts of the media, investor-media-state relations, the unlawfulness, injustice within the government-investor-media triangle. However, today, we are here to discuss a more head issue. Firstly, I would like to give the word to Lord Tim Clement-Jones, member of the House of Lords of the United Kingdom. Floor is yours.

Lord Tim Clement Jones: Thank you very much indeed, Şirin. Thank you for setting the scene so effectively.

Freedom of the media is a vital pillar of the rule of law and its protection is related strongly to the independence of the judiciary as we heard this morning. It's also a very topical subject in which to end this superb symposium, I do thank my colleagues for what has been a fantastic experience and exchange of thoughts on this very important topic. And it's also very closely related and that is what this session is all about, to the health of democracies both old and new.

The 20th century philosopher Alexander Michael John put it very well when he stated that "democracy cannot be true to its essential ideal if those in power are able to manipulate the electorate by withholding information and stifling criticism". Today's session is very timely. Back in 1993, May the 3rd was designated by UNESCO as the world press freedom day. It's a day to celebrate the fundamental principles of press freedom, to evaluate the press freedom around the world, to defend the media from attacks on their independence, and to pay tribute to journalists who have lost their lives in the exercise of their profession. In this month of May in particular, therefore, we should remember that it is often journalists who pay the price for protecting freedom of expression. In the words of the former Sunday Times journalist, Editor Howard Evans "the price of truth has gone out grievously" commenting on the terrible annual roll call of journalists who die whilst carrying out their profession. At the beginning of every year the International Federation of Journalists publishes a report on the journalists killed in the previous year. 105 journalists and news media personnel were killed during 2013. And in that context, we should remember Hrant Dink the editor of Agos, who was killed in İstanbul 7 years ago.

Although there are some broad principles enunciated in Article 19 for example of the International Covenant on Civil and Political Rights, the ICCPR, Article 10 of the European Convention on Human Rights, and the American 1st amendment, in my own country, Britain, much of the developmental judicial freedoms are judge made and depend on the decisions of the courts made at different times in response to different events. It is often taken stubborn and courageous individuals to take action and to defend those principles, to have secured freedom of speech and of the press. John Milton the famous poet author of *Paradise Lost*, a religious puritan, in Areopagitica a famous defense of free speech, and against the licensing of publication and censorship, which was published in 1644 without a license, made an impassioned plea for freedom of expression stating "Give me the liberty to know, to utter and to argue freely according to conscious above all liberties." In my former political party, the Liberal Party, the predecessor to the Liberal Democrats which I'm a member, a copy of Areopagitica, was ceremonially handed to each president to remind us all of the importance of free speech. Milton was however, unsuccessful in persuading Oliver Cromwell's government to abolish licensing and censorship. Some say in fact that our current freedoms in Britain arose by accident when the licensing of the Press Act 1662 which was time limited to 2 years was by an oversight not renewed by Parliament in 1679. This lead temporarily to what is called an explosion of newsprint. The Act was in fact renewed a few years later but the benefits of a free press had clearly been demonstrated. And in 1695 the Licensing Act was repealed very last time that our media has been recently reminded is in Britain that we have statutory regulation of the press. It was to transform Britain into a nation of news lovers and the liberty of press rapidly became a cornerstone of British democracy.

As if to remind us in the British Parliament of the importance of the freedom of press, there is currently an exhibition taking place in the Parliament featuring portraits and caricatures of one of the most famous defenders of press freedom in Britain; John Wilkes. John Wilkes was a member of the British Parliament who turned to journalism. In 1762, he launched the newspaper "The North Briton" aiming at countering the policy of the government headed by the Scottish Earl of Bute, to make peace with France. Through his writing, he successfully forced the Prime Minister's resignation but he went too far and criticized, The Sovereign, King George the 3rd directly. The result was the issuing of a warrant seeking his arrest for the publication what was called a seditious libel. Wilkes successfully claimed privileged as a Member of Parliament to secure his release but was soon expelled from the House of Commons and was forced to go into exile remaining abroad for the next 5 years. During this period, he once again faced charges for seditious libel. He was sentenced to 22 months in prison. But by this time he was a national celebrity. He successfully re-entered politics even becoming Lord Mayor of the City of London.

Yes, whilst we can celebrate the historic breakthroughs of the past, very few countries including the UK nowadays are immune from criticism. The Annual Index of Media Freedom, Freedom of Press is published by the US based Freedom House an NGO established in 1941 that has been ranking countries worldwide since 1980, in relation to democracy, human rights and press freedom. Britain in the 2014 index has slipped down in their global rankings as a result of the UK Government's actions in relation to the Guardian newspaper of which reporting a whistle blower Edward Snowden's surveillance disclosures with threats of legal action, the destruction of computer hard drives and a 9 hour detention of David Miranda partner of journalist Glenn Greenwald at Heathrow on route from Berlin to his home in Rio De Janeiro. Generally however, Freedom House say the press freedom worldwide has fallen to its lowest level for over a decade. It partly blames regressive steps by countries such as Egypt, Libya, Jordan, Ukraine and yes, Turkey as well as actions taken against journalists reporting on national security issues in both the US and the UK.

Sadly, a large change occurred in Turkey's ranking whose classification has moved from "partly free" to "not free" as I'm sure you're all aware. This reinforces the PENN international report on restrictions on freedom of expression following the Gezi Park protests. It seems the constitutional guarantees of freedom of the press and expression are only partially upheld in practice undermined by restrictive provisions in the Criminal Code and the anti-terrorism act. According to the Committee to Protect Journalists, Turkey remains the world's leading jailer of journalists in 2013 with 14 journalists behind bars as of December the 1st. The falling rankings were of course before the recent blocking of YouTube and Twitter, the law increasing the powers of the national intelligence agency, the MIT law, and new internet censorship measures.

According to Reporters Without Borders, more than a third of the people do live in countries where there is no press freedom. These are the countries where there is no system of democracy, or where there are serious

deficiencies in the democratic process. A free press is a real problem for most non-democratic systems of governments since in the modern age strict control of access to information is critical to the existence of most non-democratic governments and their associated control systems and security operators. Turkey is a democracy but brave contemporary Turkish newspaper editors and journalists such as Ahmet Şık who has won the 2014 UNESCO Guillermo Cano World Press Freedom Prize had to play an important role to in protecting the principles of press freedom.

And it may appear that there is a press freedom gold standard in some countries but the truth is that in even the mature democracies, there is a constant struggle between different actors in public life between the media, the politicians, the officials and business too who may often wish the commercial and reputational reasons to conceal their activities. All this means that inevitably there is an element of subjectivity in what is accepted as necessary freedom of expression at any one time. John Locke the famous 17th Century British philosopher expressed the principle of valid limitations to free speech when he made the distinction between the concepts of liberty on the one hand and license on the other, essentially the abuse of liberty to harm others. John Stuart Mill the influential 19 century philosopher in *On Liberty* published in 1859, also acknowledged the need for limits on free speech in certain circumstances but for Mill the only instance in which speech can be justifiably suppressed in order to prevent harm is in order to prevent harm from a clear and direct threat, neither economic or moral implications nor the speaker's own well-being would justify suppression of free speech. As he said "the only purpose for which power can be rightfully exercised over any member of a civilized community against his will is to prevent harm to others." Rather more pithier was US Judge Oliver Wendel Holmes who made the memorable observation that the freedom of speech should not include the freedom to shout "fire" in a crowded theatre.

Of course nowadays we have a much stronger regard to certain rights such as the right to privacy and governments assert national security where they can. So there is a continuous debate about what limits can legitimately be placed on freedom of expression which go beyond those stated by Mill. Article 19 of the ICCPR for example, states that everyone should have the right to hold opinions without the interference and everyone should have the right to expression. The rights will include to seek, receive, impart information and ideas of all kinds regardless of frontiers either orally, in writing or in print or in the form of art, or through any other media of his choice. But it does go on to say that the exercise of those rights carry special duties and responsibilities and may therefore be subject to certain restrictions when necessary; for respect of the rights and reputations of others, for the protection of national security or of public order or of public health or morals. The use of the proper extent of these restrictions differ between governments, people, parties and institutions. Most recently in the UK there has been vigorous debate over the whole question of publishing sensitive national security information in the Edward Snowden case. Snowden who worked both for the CIA and the NSA leaks tens of thousands of secret documents to the Guardian and the Washington Post. Indeed his revelations about the scope of surveillance sparked a worldwide debate about the balance between national security and privacy. To some governments that leaks were seen as putting the lives at risk or potentially seriously damaging their ability to monitor terrorists. For a newspaper such as the Guardian or campaigners such as Julian Assange whose WikiLeaks whistleblower website published a large set of classified documents, leaked by Private Bradley Banning however, this was justified on public interests grounds as exposing state sponsored misbehaviour or worse. We need to acknowledge of course that the need to be vigilant, is not just about government repression of the media, but the other sides of the coin press standards. Tabloid media in the UK has recently had to look itself in the mirror, and tighten up its standards and complaints procedures considerably since the so called phone hacking scandal where former News of the World journalists have been charged in some cases convicted of intercepting private phone messages and the ensuing public enquiry by the distinguished Judge Sir Brian Leveson into the culture, practices and ethics of the British press. But in a culture where any form of government regulation has been fiercely resisted for 300 years, even his limited proposals for regulation have however, been strongly resisted by many in the media. And there are other aspects too necessary of free press. The House of Lords Communication Community of which I sit has in the past two years carried out report on the future of the investigative journalism and on media plurality. The health of investigative journalism is vital to a strong democracy but it is threatened by the economics of the digital age where newspapers have less resources to investigate and where definitions of what forms of journalistic behaviour is in the public interest, sometimes not clear and can lead to prosecution.

Media plurality is also vital for democratic life. We need to have a proper diversity of opinion across the political spectrum and there need to be regulatory mechanisms to insure that this mixed opinion is preserved. And this is not the same as regulating content or ensuring that there is competition in the media, although economic concentration can sometimes lead to the same outcome.

The internet of course has brought new challenges and arguments about the proper boundary between liberty and license. Most citizens would agree to the need to protect children from the abusive and pornographic online content and the banning of the racist material. But how far can the libel laws be invoked to gag criticism. Should the rules applicable to the internet be different from those offline? Does the online blogger have the same responsibilities to prevent harm? The debate whether the internet is somehow special still continues but all democratic countries are agreed on condemning internet censorship except for various specific reasons of the kind I have mentioned above. Indeed in the US, the Supreme Court Reno vs. LCLU in 1996 established the boundaries of permissible interference very clearly. But it cannot and should not in my view be a lawless zone where anything goes.

So to conclude, there is no absolute equilibrium in the protection for freedom of expression legislation over matter such as libel, privacy or national security may change over the years. The hallmark of autocratic societies is a lack of free media. Strong democracies however, depend on a broad consensus of what the core rights of expression are. There may be arguments of the margin especially in the face of new media and new threats but we all have a responsibility for ensuring that in democratic countries in particular, the core principles are well understood and we ensure that they are vigorously defended. Thank you.

Moderator Şirin Payzın: Lord Clement Jones, thank you very much for your highly important remarks. We will have your questions in the upcoming minutes, but I think we need to open some of the subjects our speakers have pointed out, we will try to do this as time passes. Miss Dunja Mijatović, Organization for Security and Co-operation in Europe, Representative of Media Freedom. I would like to leave the floor to you.

Dunja Mijatović: Thank you very much for inviting me to this very important event. And timely I would say. As the freedom of media representative of the 57 participating states of the OSCE, and the role I have is something that quite unique in the international arena. I have so called license to criticize the governments and of course no governments like to be criticized. So when it comes to my job, I can only say it's a quite a struggle to find a way to open the doors of 57 participating states starting from Canada, US, countries of European Union, central Asia, South Caucasus including Russian Federation and Mongolia. So you can only imagine how difficult and challenging is to try and to promote media freedom and freedom of expression in the period in the era that we also call digital. I will try to focus on many issues that I raised in Turkey with the Turkish government in relation to freedom of media and freedom of expression. I will of course touch up on these issues very briefly but I will also mention one thing that I think is extremely important.

Working for the Organization for Security and Cooperation we often come to a wall where we try to explain how important for our societies is to live in a secure and safe societies and when security comes, you know, the governments are very eager to protect their citizens and in a way I'm trying to challenge this as a representative on the Freedom of the Media but what I always say that there is no security without the free expression and there is no security without free media. We cannot work on the security issues and challenges that we have in relation to terrorism, child abuse and all this other threats that we have in our societies at the expense of free expression. Because we might end, at the end, with no security and no free expression which is not a formula that any democratic society would like to see as a result. On the issues that were mentioned here in the past two days, and I think it is so important that we are discussing the rule of law, because I also think that there is no free media if there is no rule of law. We should have laws but laws that are fostering media freedoms and laws that are not restricting media freedoms. Unfortunately, that is not the case in too many participating states of the OSCE. I'm very glad that Lord Clement mentioned several cases that I also raised with the UK government from Guardian Newspaper, Leveson Report and also internet filtering in relation to protection of children in the UK and it's not just the UK, many other states east and west of Vienna as we like to say at the OSCE.

The issues I like to raise in Turkey are very sensitive, most of them, and our views, meaning government views and my views are differing greatly on many issues but I find it extremely important that the high authorities in Turkey have been cooperating closely with my office, sharing information engaging in a constant dialogue that we have. I also have to say that I was given in most difficult times unrestricted access to prison in order to visit

journalists and in order to try to assist Turkey to tackle the issue of imprisonment that was already mentioned. But in a way I think it is also important that I do not try to sugar coat what I see today in Turkey.

In my assessment the freedom of expression is severally limited and media freedom has become critically stifled in the country. And while as I already mentioned media freedom differences exist everywhere, what I find most alarming is that the direction of latest developments in Turkey points towards more and more restrictions instead of gradual progress towards increased media freedom that I would like to see. I would also like to give a few examples to show on what I base my opinion on, because I think it is very important that we are factual and truthful in our approach. It is essential in every democracy that the authorities actively encourage pluralistic discourse both offline and online. And here we come to an issue of our rights offline and online; how to find a way, a balance to understand and to allow that our rights are the same in our ordinary lives but also in cyber space. And the same goes for threats. The threats did not come in the cyber space; they existed also in our ordinary lives. How not to cross this thin red line and become sensors and try to stop critical provocative and sometimes vulgar voices that we hear in our societies and how to be able to accept this with a greater tolerance and openness and not to try to restrict this. Those are all the questions that not only Turkey but many other countries strive to answer. Old democracies but also new emerging democracies. I come from a very troubled part of the world, from Bosnia Sarajevo, I experienced the worst possible examples of propaganda coming from Milosevic regimes. We experienced the bloodiest war in the 20th century and we are trying to open up as a society but it is a struggle. So I have a full understanding of the countries in transition of the process where we need to find the way to open up. And what is missing in so many countries including Turkey is more courage and more dedication and more political will coming from the governments.

I would also like to mention the issue of editorial independence of media outlets and political pressure on media outlets has also lead to the firings of numerous highly skilled journalists in Turkey, while others quit their jobs in an effort to maintain their professional integrity. Many of them now work without contracts or salaries and under degrading and distressing circumstances. I am here talking about real people, people I've met, people I've talked to and this is also something that is extremely important to tackle here. The importance of decriminalizing speech offenses including defamation of public figures has long been advocated not only by my office but also by all major international organizations, however criminal proceedings are initiated by Turkish politicians against journalists for alleged defamation are still very common. The authorities both in Turkey and in many other participating states refuse to accept the fact that the public figures "must" endure a higher threshold of criticism than ordinary citizens, it comes with the job. It's not just politicians all public figures including myself. I know it is difficult but it's the only way out. You cannot have an office and be elected by governments or international organizations and that expect to have some sort of coat protecting you from any criticism. It's wrong and it's something that we need to learn.

Internet and social media offers access to information and public voice to those who never had such power before. The advantages that they bring into our lives cannot be over stated. However what we see in Turkey and again in too many other countries of the OSCE I must add, is that the authority still has regard into the internet as a threat. There is a fear, that is present. We see this threat as something that poses danger to their power and thus must be controlled by all means. This is wrong; this is unacceptable and it has to change. By further limiting already extremely restrictive internet law, in January by banning tens of thousands of websites and blocking social media sites, and the issue of Twitter and YouTube which I will not elaborate because it has been mentioned on many occasions during this conference, that presents a threat to morals, the authorities are severely weakening freedom of expression. The decision of the constitutional court overturning the ban on twitter I think, it should be seen in a way as a historical decision. It gives hope for independent judiciary in Turkey and for free media. I think that this decision is a road ahead for Turkey when it comes to free speech and I would be more than ready to work with the authorities if they continue working in this direction in order to try to change many restricting laws that we have in these countries.

As I said previously, I cannot emphasizes enough that in no way I challenge the legitimate rights of the governments to counter the threats, terrorism and all other issues that are threats in our societies. But what we also see, and it was also mentioned by Lord Clement, the prison sentences for written words or broadcasts no matter how critical or even shocking they may be should never be an option in democracy. When I started working with the Turkish government in 2011, on the issue of imprisonment of journalists in prison, there were 105 journalists in prison. According to our data that we constantly share with the Ministry of Justice, we have number of 29. That is already a huge progress. But one journalist is too many journalists in prison in any country. In 2011, my office started a research project about all these journalists and this is something we will continue doing and the decreased number of journalists in prison is very important and very welcome. These changes can only be lasting if the laws undergo throughout an urgent and very needed reform. Otherwise these journalists may very easily find themselves back in prison if they do not write according to the taste of those in power.

I already mentioned several laws but I will also add the new law that was recently passed on the Turkey's national intelligence agency and I find it very worrisome to freedom of expression in Turkey. We now have one more law that allows the silencing of the journalists by up to ten years in prison simply for doing their work. It is not up to the journalists to ensure that confidential information does not get leaked to the public. In case the intelligence materials are published in the media, do not go after those who shared the materials public, they are only doing their job. The same stand I had in relation to the issues of the Guardian, the newspaper in the United Kingdom and the NSA leaks in the US. I would also like to mention a relatively new reason why the journalists but also the citizens can find themselves in prisons in Turkey. Since the Gezi protests, hundreds of citizens have faced investigations for their tweets during the protests and thousands of citizens in İzmir faced jail for their tweets. And only last week we witnessed the ten month prison sentence handed down to a journalist because of his tweet, contained one letter more than desired by the authorities.

Let me conclude my list by mentioning the worst type of retribution the journalists can face. When journalists pay the ultimate price and are killed for their work, it is not enough to imprison the perpetuators, again I thank you very much for mentioning the case of Hrant Dink, Lord Clement, the masterminds of such crimes are not less dangerous than murderers. But sadly, seven years after the killing of Hrant Dink, an exceptional and courageous journalist who fought throughout his work for human rights, for all including minorities, the masterminds of his terrible crime have not been brought to justice. I feel very strongly about this and I raised these cases in Russian Federation, in Azerbaijan, in many countries where we have journalists that were killed and their murderers were not investigated. Impunity is something that should not be allowed in the societies. In Serbia during Milosevic regime three journalists were killed. What we have in the moment is still the impunity of all this three horrific murders of journalists that were trying to tell the truth to do world.

After listing the numerous concerns, it is also important to note positive developments. I already mentioned one and I repeat this once again I find the decision by the Constitutional Court of Turkey historic. Yesterday, we received the wonderful news that after 8 years in prison the journalist Füsun Erdoğan and Bayram Namaz were freed. I hope that very soon all journalists who are still in prison will get back their freedom. We need to focus on how Turkey can move forward and improve the situation and how international organizations among them, my office, can be of assistance for this process.

At the end I will just spare a moment and criticize us, international organizations for not being bold and courageous enough to join our voices and to try to do more together with the NGOs and civil societies to help countries overcome problems in relation to free press and media freedom. Censorship in Turkey is affecting censorship everywhere in the world. Censorship in Bosnia is affecting censorship everywhere in the world. Censorship in the US is affecting all of us. So we need to work together in order to find a way, to make our societies more free and more approachable. We must continue to strive to establish the strong political will to protect freedom of expression. And again I believe that continuing and throughout dialogue with the authorities is a must in this important process. Thank you very much.

Moderator Şirin Payzın: Ms. Mijatovic thank you very much for your wonderful speech. We really want our journalist colleagues who are currently arrested, convicted or under custody to be set free as soon as possible. And I also cannot move forward without remembering Hrant Dink, after all these talks, we hope that justice is served at least out of respect to the memories of Hrant Dink and all other journalists who have lost their lives because of freedom of expression or because they freely expressed their opinions. Now, I believe, Alison Bethel-McKenzie, the executive director of International Press Institute, has much to say about media freedom. We spent last week with what Freedom House had to say about Turkey, let see what International Press Institute has to say on the situation we are in. Please.

Alison Bethel-McKenzie: Thank you very much, I'm very glad to be here.

For those of you who don't know the International Press Institute, we are the world's oldest international press freedom organization representing every country in the world. So, we have a lot of work to do and we are kept very busy. And Turkey keeps us extraordinarily busy. I have two staff members who are dedicated full time to Turkey. Mainly because we have a lot of members in Turkey, we are a membership based organization. So we have a lot of members here and so we spend a lot of time here. As Dunja mentioned, Turkey is among the worst jailors of journalists in the world. We have come down considerably from over a hundred to around thirty. Turkey is in the company of countries like Egypt, Iran, China, Eritrea, Vietnam, Syria, Azerbaijan and Ethiopia.

Why is press freedom necessary to the rule of law? Democracy requires access to information and accountability. Access to information obviously is necessary to make decisions. There is no point to democracy without information. The necessary information to make an informed decision. And accountability is necessary to ensure that the system functions as designed and to ensure that those in that system have faith that it works.

To show that there are rules to provide stability and predictability and consequences if those rules are violated. Neither can be achieved without the scrutiny provided by the independent media. While judiciary and other branches of government are primary line in ensuring rule of law, independent media is the backstop watching the watchmen.

Now, we've had a lot of assaults on press freedom, I'm going to talk specifically about Turkey, that undermined the rule of law in Turkey. There are three main ways in which Turkish media today are under attack. Violence against journalists and as Dunja mentioned impunity, misuse of criminal laws and abuse of authority to undermine media. The prime minister himself has admitted that he has called media houses and asked them to remove information from their program. That is direct interference with the work of the media and of course results in self-censorship. And so journalists fear, and owners and publishers fear running certain information for a fear that it will cross this red line. But all these ways in which the Turkish journalists are under attack have all the same aim that is of course to silence voices and to stifle unwelcome attention. Violence, let's talk about that first, although violence against journalists in recent years has down sharply from previous decades, most perpetrators of prior attacks particularly those who orchestrate them continue to enjoy impunity. This is of course not limited only to Turkey. In many countries impunity thrives. In countries like Mexico where journalists are murdered almost every day and in brutal ways; they are beheaded, heads left on the stoop for their children to see when they come home from work, and their body parts spread around to send a message. The people who murder them are never brought to court or never charged, never even arrested even when there is lots evidence to point to the person who did the murder or orchestrated the murder. Police and security forces have targeted in Turkey scores of journalists in connection as you heard earlier with the Gezi Park protests in 2013. Sources have reported that more than a 100 journalists were attacked with water cannons; tear gas canisters, battalions, rubber bullets during the protests. Journalists were beaten and their equipment was broken. Reporters were prevented from covering certain events. Journalists who seek to report public demonstrations continue to report harassment, intimidation, attacks and interference. To date, no police or security officers have been held account for attacks on journalists. Few have faced consequences for attacks on non-journalists. Impunity shows that the law and rules apply only to some, not to all. Misuse of criminal and anti-terrorism laws and selective enforcement remains a problem. Too many countries still have and use criminal defamation and seditious libel laws to jail journalists. And the number of journalists in jail under anti-terrorist laws have increased, post September 2011, the attacks of the US.

In recent years numerous journalists have been imprisoned here in Turkey and early 2012 as I mentioned the number was over a hundred. We are delighted by the news of the journalists being released yesterday. We are delighted that they are now home with their families. The majority of the journalists who are in jail have been targeted under these overly broad anti-terrorism laws. Journalists claim that they were imprisoned in connection with their work, we've seen no real evidence to dispute that claim. The government in many cases has failed to bring this evidence. In some cases the journalists were targeted for alleged ties to right wing coup plots. Ironically the government rejected their claims that the evidence against them had been fabricated but has now adopted that same argument in the on-going corruption scandal. In many cases journalists were targeted for alleged connections to Kurdish militants but the evidence against many was evidence of journalism, of them reporting about these topics. For example, coverage of earth quake damage, sexual harassment at the state airline and sexual abuse of detained children was later turned into terrorism charges. In some cases the journalists were targeted for alleged links to ban left wing groups and the government has complained of release of wire taped conversations purporting to show corruption.

I mentioned a few minutes ago abuse of authority to undermine media, this is emerging as one of the greatest threats to journalists today. This interference by the government in media coverage there is growing economic dependence also by media owners on government connections which leaves them susceptible to pressure. An evidence of this pressure can be seen in this story of wire taped conversations and in the firings of journalists who publicly exposed government pressure or otherwise criticized government. There is a lack of job security among journalists that foster self-censorship and the situation erodes both to credibility and viability of mass news media. There is also a lack of transparency in who owns what. Who owns what radio station, who owns what newspaper… And this is a big issue. As citizens turn to new media for news, there are new restrictions that misuse privacy. This issue of privacy is brought to bear to silence online voices and eliminate any space for disseminating opinion.

The end result is authorities show that they hold all the power and the rules only apply to them and that criticism will not be tolerated that it is pointless to fight fair or even fight at all. So, there is no justice, there is "just us".

So what do we do? Steps have to be taken to demonstrate that the laws apply to everyone. If you are tweeting, tweet this "Steps have to be taken to demonstrate that the laws apply to everyone". That people know what they can or can't do and that there is a logical, legitimate reason for any constraints on behaviour that apply across the board. No matter your station. Accountability has to be ensured. Impunity for violence, corruption, law breaking must be ended, particularly violence against journalists and independent oversight outside of the hands of those being watched. And it has to be restored. Independence of media from government needs to be restored as well and journalists need to act in solidarity to ensure their own freedom. For outside actors, particularly the US and the EU, they need to step up. And demand clearly that the rule of law and respect for independent media be reinstated and to match those words with actions. Thank you.

Moderator Şirin Payzın: Thank you very much. David Gardner, the International Affairs Editor of Financial Times, who is one of the writers who writes the most about Turkey. The floor is yours.

David Gardner: Thank you, Şirin. Good afternoon everybody and thank you so much to the organizers of this conference for including me in this really extraordinarily well timed discussion. I'm going to try not to repeat as far as I can what my co-panellists have said but before I try I want to say that I agree thoroughly with all of it. If I can emphasize, before I say anything else that I am speaking for myself not for the Financial Times. I write quite often about Turkey in the Financial Times about politics, foreign policy short comings of institutions, media question and so on. If you want to blame me and the FT for that please go ahead but this afternoon just blame me.

What I thought I would talk about is essentially the struggle for an independent media in the age of the internet, the technology which by ostensibly providing free information erodes the economic base of the traditional journalism. But also how the internet at the same time makes it immensely difficult for either the state or the government or the private concentrations of media power to effectively monopolies information and debate. And that will lead us on into questions about the structure of the media and in turn lead us into the current situation of the press and media in Turkey and related issues of freedom of expression.

I think it's important, context is always important, but it is important to remember that the attempt to control the message is really as old as time. I mean historically controls even on reading and writing are a feature, and believe me not a pre-history, that's the Pre-Goosemberg story essentially, so much of war and revolution turns around the spread of literacy. You mentioned slices of English history but the English revolution itself is arguably as the historian Christopher Hill spent a large part of his career pointed out, about the attempt to spread, first of all, to write, to produce and then, spread the vernacular bible. So, in other words, the priests and the praetorians of successive regimes through the ages, let alone the rulers, have always been at this game that's not terribly new. After printing revolutions, and it is plural of successive ages, the other ways of playing the same game were devised I mean Tim mentioned the end of licensing in the 17th century, but they were still at it in the 19th century with taxes on paper and newsprint, newspaper stamp taxes and so on and so forth all attempts to keep and if possible to secure and control information and the message. And what arguably in part upset that and shows the way in which technology and technological advances always end up by eroding and making it futile these attempts. It is as the arrival of the telegraph which one press scholar appropriately called Victorian internet.

But they never entirely give up do they? So, you know, there are different ways of skinning a cat. By the end of 19th century coming into the 20th century led to a new phenomenon, you know, the arrival of the media barons. The sort of Citizen Kane figures, part of whose interest was to get close to and remain close to power and through that to promote other interests which had remarkably little to do with the diffusion of information and stimulation of debate. While technology tends to defeat the best efforts to monopolize information and the examples of this are so legion, even in the most unpromising circumstances. The story of the late Soviet System in which two highly improbable and hardly dignified by the name technology, two things that emerged to undermine fatally their control of information. One was carbon paper so the mimeograph, the other was short wave radio which in the typical systems in which the right hand and the left hand they don't know what each one is doing, central planning insured under the quota system that by 1975, the Soviet Union have produced 50.000.000 short wave radio systems which enabled their citizens to tune into this host of radio traffic beamed into their territory in the most effective way and they did it for themselves. So, I think it is much more difficult especially in a democracy to deal with more indirect control, even sometimes to spot them.

I would like to emphasize that I am not talking here purely about Turkey that is also part of the context. I mean it is not for nothing for example that the biography of a man such as Rupert Murdoch is called the man who owns the news. The man who in effect makes the wave, makes the political weather. In the UK I think in my judgment that spell has been broken. At least in part by the phone hacking scandal even though there are other forces such as the Daily Mail who still appear to compel the still effectively intimidate sections of the political class. Murdock spell definitely must be working for him still in the US Fox, I am not just referring to the New York Post, news is a huge player in the open political combat and cultural wars over there. And you may have seen pictures in your newspapers I think this week not later than last week of Rupert Murdoch holding court at the Kentucky derby horse race, perspective candidates for the republican nomination such as Ran Paul paying court to him. This was a replay of something we've seen only a few weeks earlier in Las Vegas with Sheldon Adelson, the casino magnet but who has other aspects, holding court at the what American Media call as the 'Adelson Primary' as the likes of George Bush and Chris Christie and so on all had to parade before him and show their wears and famously this came to public prominence because Christie committed the unpardonable sin, in his future possible patron eyes, of referring to the occupied Palestinian territories as the occupied territories for which he had to apologize. The other aspect of Adelson's activities which you may or may not be aware of is his effect on the political debate inside Israel where he is absolutely four square behind Netanyahu, I think suspects he is far more moderate, but practically what he's done is introduce a free sheet, which is nothing for a man in his means which is in the course of bankrupting a lot of the main stream Israeli press such as Haaretz. He's now just recently gone one better and bought himself two other papers. So, to closing down what has always been a vibrant debate, gradually closing down I should say debate inside Israel. I won't go into much but it is important to grasp this. The Koch brothers who along with Adelson spent tens of millions by some calculations, this was into three figures, hundreds of millions, try to settle the outcome of the last presidential election against Obama. And he then went on, they did not in the end consummate the deal but they were about to buy the Tribune Company, therefore the LA Times, Chicago Tribune, so this phenomenon which people sometimes refer to as the Berlusconiasation of western media is something you should also keep in mind when you think about Turkey. Well, the phenomenon to which I used in the beginning about the use of media for the advancement of narrow and specified interests rather than the interplay of ideas and the provision of information for reasoned debate I've taken as a package the empowerment of the citizen as a very wide spread phenomenon, too. It's far from clear what you do about it and remain a democracy. I don't think there are really any particularly easy answers to it.

Regarding Turkey, I think I come here about 3-4 times a year, I came when I returned from South Asia 12 years ago one of the first things I was asked to do was come here and go on a campaign trail with Tayyip Erdoğan. Now, I was here last summer during the Gezi Park eruption and the Taksim Square commune that emerged from it, rebellion that speed to a good deal of urban and coastal Turkey. So I've proposed two bookmarks. What has happened in these twelve years? There, in the Gezi Park thing as I'm sure I really don't need to tell you, while all this was going on in the public square, TV stations were broadcasting features about penguins, radiation from Mars and perhaps not entirely inappropriately schizophrenia. Now, was this the state? It was not, these were private owners of broadcasting outlets. I will not get into the question of the regulation of state broadcasters, broadcasting ethos; models to follow; let's leave that to one side. I said these were essentially private interests which were pursuing safeguarding other interests. In the 12 years to which I refer, it seems to me the structures have changed their shapes slightly, whereas previously you could argue that most of the media was attached to powerful business groups to advance their other interests, and that then, back than 12 years this would typically be the traditional conglomerates of the metropolitan coastal elite. Now it's just as likely to attach, say construction interest allied to the ruling AK Party. But either way that capacity to deliver, broadcasting incidents of the type that I referred to are still of such surrealism and contempt for the citizen. That's the problem you got. You got these old media groups kowtowing to real or feared reprisals, taken against their other far more lucrative business interests. I think there however has been a change since 17 December and all the revelations that float from that, drip drip sort of Chinese water torture scandal, which revealed not just the bullying of ministers but press magnets directly. I think partly the changes is the unhappily to grieve polarization which is taking place partly the change of tack by some media organizations because their interests are under attack anyway, they might as well use their media outlets to defend themselves, and partly because they were publicly shamed last summer and needed to and particularly under the pressure of their employees, journalists, needed somehow to restore their reputation. Let's not forget the tone of last summer with its mockery, its scorn, its irreverence which was one of the main features of the entire event and If I were to retrieve one remark which was soixante-huitard in its composition, it is "the revolution will not be televised it will be tweeted". And right on queue the prime minister denounced twitter menace and followed through thereafter with something of an offensive against social media in general even as the government tried to use it to its own advantage. It's already been referred to but I as a journalist feel obliged to refer to it again. Dozens upon dozens since last summer, journalists have been sacked from their jobs, for being potentially damagingly off-message once this has been brought to the attention of the proprietors by elements of the establishment. I don't want to go too far toward the other stuff, but the point is the law, is being used by wing legislative majority of the parliament to erode freedoms and the rule of law, the judicial law, the intelligence law, the MIT law, this attempt to hand string and hand cuff the internet.

So where does this leave us? We will, I think there are set of problems not all of which the same, there is clearly a political problem, part of which is whether there is such a thing in this country as viable and electable opposition which I think is a huge part of the drama. There is the rule of law problem. I think it was an assistant Secretary of State at the Public Affairs at the state department and I believe former New York correspondent in Turkey who referred to the ban on twitter as "21st century of book burning". But what I would like to emphasize to end is the structural problem by no means diminishing the importance of everything else which is so eloquently been discussed by my colleagues. The structural problem is essentially about this: how do you get in the internet age an incredible media that can make an honest living from what is a very expensive business. The gathering, the sifting, the prioritizing, the analysing, the contextualizing of information in an incredible way. It is expensive and very demanding. I'm personally convinced that there will always been a demand for it. Therefore, the trick, and it's not an easy one, it means redesign all traditional business models, it's essentially about producing compelling content that people want to pay for to get away from this amorphous mass of under segregated information of, extremely variant credibility, which at times appears to be just noise. That it seems to me is a huge part of any consideration of this sort of subject. Information and debate which has as its distinguishing qualities clarity, reliability and integrity. But it's extremely difficult to get that while all this is going on while you have these kinds of business structures and these kind of political pressures. Thank you very much indeed.

Moderator Şirin Payzın: David Gardner, thank you very much. By the way, I wonder whether the producers of the penguin documentary knew they were going to become such a symbol? CNN Türk broadcasted that documentary and it was one of the most viewed documentaries, however we cannot show it since that day. By the way, it is BBC documentary. However, it became a symbol for media freedom which I think is a good thing. Now I will take your questions, I also have a couple of questions but I first want to take your questions. I believe there are law school students in the audience. I think their questions are very important, they are the lawyers, prosecutors and judges of the future. We have international names here with us. Let's point out that the thickest files before the European Court of Human Rights are the files brought by people whose freedom of expression has been restricted, therefore you may face these cases in the future. Do you have any questions, but of course I would like to take questions from everyone. Go ahead, could you please introduce yourself shortly?

Question: According to the Turkish Statistical Institute 69% of the newspapers and 75% of the magazines printed in Turkey were established after 2001. Many media institutions have been taken over by the Savings Institute Insurance Fund and were sold to those close to the government. How can we fix the ownership situation of the media at the moment, or more correctly the press? How can we make the media diverse?

Dunja Mijatović: Media plurality is something that was mentioned in most of the speeches. We heard it's extremely important. I think it's also important that we note that number of media outlets doesn't necessarily reflect media pluralism. I often hear governments tell me "we have 100.000 media outlets, 100.000 papers; everything is fine we have media pluralism". I don't think so. I do not that is an answer. But in the cases of where the gentleman was referring to if I understood correctly, I think it's important to first adopt the law on ownership so we go back to the rule of law and the importance of rule of law for media freedom in general. Media ownership law is something that can help provide necessary information to public, who owns which media and which outlet in order to be able to tackle these issues in a legislative and professional manner. Unfortunately in too many countries we have the laws and there are wonderful words on paper, but there is no implementation. And there is no international convention or a document or something leading us to impose this to member states of certain organizations. Look at Italy, that was mentioned in several occasions in media concentration that we have there. If it is not tackled within Italy, it is highly unlikely that the European Union will force Italy to do something in relation to these issues. So it is a very complex thing I don't think I have a formula for it but the first step would be adoption of a good law on the ownership and transparency as a start and the rest is again coming to political will.

Lord Tim Clement Jones: I think it's three things, but nobody has got the real answer to this. We had a study by my committee in the House of Lords, the Communications Committee, that I sit on, into plurality. We examined the counter play between competition which is economic dominance, and which is the question of diversity of opinion. In the UK we may have a very mature press. We are not immune from oligarchs. We have effectively Rupert Murdoch I suppose is the first oligarch in that sense, we have a Russian oligarch who owns the Independent and the Evening Standard, and so although we do have competition rules that apply to our national media and particularly to our TV we still don't have the business models and the laws really that prevent concentration of media in the UK. And David, very interestingly, talked about the need for alternative business models nowadays particularly to find resources for investigative journalism and we are very lucky in the UK having one group of newspapers owned by a trust, effectively a charitable trust, that owns the Guardian and the Observer. The only reason they survive as newspapers is because they are cross subsidized by a used car magazine called Auto Trader. That is an extraordinary paradox with investigative journalism effectively funded in that sort of way. I think we have some of the right answers in the UK as far as concentration of the media concerned but we certainly don't have all of them. We don't have a regular review of pluralism in our media by any organization effectively. It is very important I think to have a regular review to make sure that we have a proper diversity between opinions across the media that all spectrums of opinion are effectively represented.

Alison Bethel-McKenzie: Of course in the US, we have rules about this sort of media concentration and whether you can own both newspapers the radio and TV in one town, which is not allowed. But, newspapers are business. Anyone can own them. The issue is there should be some transparency as to who owns what media. So the people know from where their news is coming and what money is behind it. And of course I thought Dunja summed it up very well. We all are in favour of diversity in voices and information people receive but there is a concern particularly in Africa and also in Europe, and I don't know if we have a formula at the moment of how to deal with it but first we are very eager to push for this issue of transparency to find out who are the owners are of these publications and especially radio stations.

David Gardner: Absolutely, you need to know who the owners are. You need to have effective legislation against the concentration of media ownership which in some places, I'm not sure if we have it in the UK I am not sure if works extremely well, but transparency also is about presenting credible accounts. Just let me explain briefly what I mean. If people knew say how much money Murdoch papers lose they would wonder what particular game he was playing. I think it was tolerated by his shareholders because they had their eyes on a higher prize which was complete control, now probably not going to be possible, of something extremely profitable namely SKY the broadcaster. That sort of stuff should really be in the public domain. Having said all of that, because of the secular crisis facing the press, the need to reinvent a business model I'm not sure how ever good the rules were, there would any particular enthusiasm to enforce them in this state of vulnerability.

Alison Bethel-McKenzie: I have a question. Are you saying that profit and loss of a particular media house should be in the public domain? Why?

David Gardner: Yes, I do. Because It exposes that sort of thing. I think it would be of interest to the readers of Times to know that, at a certain stage, every time it hit the streets it's losing something in the order of 300000 to 500000 pounds.

Lord Tim Clement Jones: Of course let's not forget that when Rupert Murdoch bought it was already making loss. It is highly significant. It was an exception to the competition rules. The loss was being made.

Alison Bethel-McKenzie: Yes I asked because I think it is an interesting point. I mean, having been a newspaper editor for many many years. I know that the Boston Globe, one of the papers I work for, would not publicize its losses or whatever. You'd see the fact that they had to lay off reporters, you know or to have to downsize. I don't mean to start this but I thought it was an interesting point.

David Gardner: In the UK, you are quite often dealing with parts of the publicly quoted companies but they can play a shell game, to not make apparent what the costs of individuals things are or how much the losses are.

Moderator Şirin Payzın: We are getting a lot of questions, yes your question please.

Question: I'd like to start with couple anecdotes first of all. They're coming from the United States, a country that is extremely proud of its freedom of expression as a culture and a country. During my law school experience in the United States, I was also working part time for a media organization and I was sent to a conference. First day of the conference, one of the guest speakers was Secretary of State Condalizza Rice. And this stuck with me the this observation and the cultural acceptance of rule of law in one country. She made her speech and laughed and everything went OK. But the next day one of the speakers was Justice Kennedy. When he entered the room everybody stood up and applaud and showed respect for the justices. Now, why I'm telling this story is the second anecdote that one of the shows American guests will recognize very well, John Stuart, his daily show invited one my law professors, constitutional law professor, who was talking about the justices and their views and John Stuart used the phrase, please audience should accept my apologies, "a dick" and I was wondering if such phrase was used in Turkey for any government official whether he or she is a member of the parliament or a military general, a prime minister or basic official or policeman you would be able to use such phrase for them? Maybe this is very extreme but to be able assay anything about these officials how it would be perceived and so in that sense I would like maybe all of the panellists or maybe other guests to answer in light of the defamation laws and other public officers in Turkey their impact on freedom of expression and freedom of press and the rule of law.

Alison Bethel-McKenzie: I was mentioning this yesterday. There is good taste and there is bad taste. Unfortunately we cannot regulate whether or not you have good taste and are inappropriate or not. In United States which is my home country, the doors are widely open for the media to conduct its business, sometimes it's in poor taste. I must say and so luckily usually the community, the readers, listeners, viewers will react strongly and it can result in a journalist being let go or television programs losing ratings, and that sort of thing. When it comes to criminal defamation, seditious, libel, countries where we work, many countries have laws that come from the UK, a lot of them are former commonwealth where we see most problems. So we are working with our colleagues in the UK to try to get these countries to get rid of these old laws that usually are not used. The law that is enforced a lot, what is it called in the UK when you insult a head of state or the monarch (David Gardner: Lese Majesty), in fact in the Caribbean and in Africa and some other countries. And they extend beyond even the royal family, they extend to people like Supreme Court justices. And people are brought up on charges. US is a very, not a lot of countries are open in that regard. And someone mentioned yesterday it took the US a long time to get to that level of press freedom if you call it that. And I would like to say that the US still has a lot of problems. We have 14 states in the US that have criminal defamation. And two people were brought against criminal defamation charges about eight years ago. Of course they were dropped but this was after they spent a lot of money hiring lawyers to defend their newspaper. You have President Barack Obama who decided unilaterally, not to have photographers come and take pictures of his official business and instead his own photographer would take pictures and they would distribute it. And of course the US media was up in arms and signed petitions and then boycotted and refused to attend any Obama press conferences until this was changed. So, we have seen and the US has dropped in the press freedom rankings significantly. Jamaica is above the US now in the rankings. Not to say anything about Jamaica, press freedom there is great they just

repelled criminal defamation, first island nation to do that in that hemisphere so we are very proud of that. But the US still has its issues and its problems and as quite as it is kept, there are media that are greatly influenced by political parties. One television station whose name I won't mention in particular, that starts with Fox.

Dunja Mijatović: I don't think the purpose of journalism is to find a way to call the head of state or anybody a dick if that's what you just mentioned. That's not a purpose of journalism. But we shouldn't also shy away from saying that there is bad journalism and that there are also journalists that are not living up to the standards of their profession. The importance, the dignity of the profession that is opening doors and views and trying to connect our societies and report about the issues that are in public interest. Rude, vulgar provocotive comments should be allowed in the society but we have to go back what is the reason? Is it something we should aim at? I don't think so. We should allow all voices to be heard, and it should be up to the journalist to decide what exactly is in the public interest and what they should report certain issues. John Stuart program is an exceptional satirical program that is watched around the world for his bluntness and the way he's addressing these issues. But it is a satirical program it is not a news item it is not a moderator of a panel like we have a wonderful moderator today in order to shock and make provocative statements. We have to distinguish the purpose of any kind of comment even a provocative or vulgar one. But again even if this bad journalism, if the journalist is not doing a good job in a right way, should be allowed because without journalism and without free press, we would all live in a dark society which I presume is not a formula any of us are aiming at.

Lord Tim Clement Jones: I suppose as a liberal, small 'l' and large 'L', I think the John Stuart show is a superb show. I watch it regularly daily. It's a very good counter point to Fox news to all sort of publican propaganda but he does it in a satirical way as mentioned. And I think we should celebrate that taste in that occasion. And if he was a "dick" he was a "dick". It was worth commenting about. I think we should celebrate bad taste occasionally. I used to have to force TV's code of taste and conduct when I worked for a television company, they have a code of taste and decency and I tell you, the worst aspect of the job trying to tell producers of TV. I had to tell producers of TV programs that something is in bad taste and it shouldn't be broadcasted. It's a job from hell. So, I certainly wouldn't want to do that. I think the more we rely not on any kind of pre-censorship but if people genuinely have been liable then they can take action afterwards but not before, push it out we need more John Stuart shows actually.

Moderator Şirin Payzın: I will I have one more question. Let's see. Please go ahead.

Question: Thank you. First of all, I would like to thank the speakers for their presentations. I am a politician with a journalism background. I wanted to introduce myself for those who do not know me in the audience. I felt the need to ask all speakers a question they can answer in one word. I do not remember which speaker now, however, but a speaker shortly mentioned the law on MIT and its dangerous provisions. Actually, the National Intelligence Organization (MIT) law has a provision which not only makes journalists, but everyone subject to three years jail time in the event they do not give any information or answer a question at the time requested about any subject and any person. It has unbelievable provisions. There is also another subject the speakers have not mentioned until now. There is also a fatal law which passed about the Internet. Actually there is also one pending before the parliament which is expected to pass within a few days. My question is about these.

Here is my question: The law on MIT, the law passed in February regarding Internet and the law regulating ınternet journalism which is expected to pass the parliament within a few days all bring provisions requiring journalists to disclose their news sources. I would like to ask this question to each and every speaker. Please tell us if there are laws in your countries requiring journalists to disclose their news sources.

Moderator Şirin Payzın: You are obviously our doyen, because I was also going to ask a similar question. As an addition to this question, I would especially like to ask you, England actually went through a similar situation we are going through. A chief editor has lost his job because he published the notes on İmralı talks and many journalists are going through rough times. From now on we will not publish the notes on these talks, on the other had the opposition is also only learning about these talks from the media because the government is not giving any information on these talks. Now, I would like to ask this in addition to the first question: England went through an IRA example and the talks with Sinn Fein and we know that some interviews were broadcasted on BBC and again there were some sanctions on IRA. How did you manage with this transparency? Did you impose such restriction on the press? Most importantly the Parliament, the people's right to information should be recognized as a right during these talk, how much were you able to restrict this? All journalists are required to make a choice here between the people's right to information and national interests. I would very much appreciate if you can also answer this question. Maybe we can direct this question to David Gardner. Please go ahead.

Lord Tim Clement Jones: That's a very good question it may be that David knows more about it than I do. certainly I see why the UK had to enforce those sorts of laws or advise the British on the breach of those laws but our law has developed relatively slowly but what I can say is whatever detail of it has been debated intensively every time it has come up and in fact what we did was time limit the anti-terrorism legislation so that it had to be reviewed on a very regular basis. That is not now the situation I think there is now a settled view to what the limits of the anti-terrorist legislations are. By large the way that our security services operate is through the police. The powers of arrest are not direct they have to be done through police by large, I am sure former Solicitor General and Attorney General and former talk about that prosecution process. But that's extremely hard for those sorts of provisions which limit as far as possible the way in which the national security can be used as an excuse to prevent information coming into public domain. I think the other very controversial aspect and we still haven't really settled where we sit on that, is the whole question of interceptions of the communications as well, in terms of the internet and that is a relatively novel area where we need to settle. Bu all I can say is without going in and it would be quite a complicated to go in all the details, that this is not something to be undertaken lightly that in both houses of Parliament we debate these issues and we insist on the safeguards being present. It's no pushover for the government when those issues are debated.

David Gardner: Yeah, tell me if I'm answering the wrong question here but, one word answer, no. The MIT legislation, it appears as far as I understand to empower them, to essentially demand any piece of information from anybody as well as from any topic. It also as I understand gives them operational powers were not there before. I don't particularly want to make comparisons with countries where that sort of things is normal. I do recognize that there are such things as legitimate concerns, of course there are. And there are such things; I want to be very clear here I'm talking about the first leak the Oslo Talks leaks with the PKK, which could be interpreted as an attempt by somebody to sabotage those talks. That clearly shouldn't have happened. To be absolutely clear I am not, repeating not, referring to last year the stuff that Hasan Cemal was writing about. So that's that. The attempts to restrict, you were referring to, it was just plain silly. Here is an elected MP whatever you think about him, if you thought he should not been run then, and that was against the law then that's what should have been done. He was an elected MP. I think the net result of that was to make the actor of the voice over whose name entirely escapes me somewhat famous and that's about it. In terms of what it was presented as "denying the terrorists of oxygen of publicity" and such you know, scenarios phrases, zero. Absolutely zero. It was just plain silly and made fools of the people responsible for it.

Moderator Şirin Payzın: Ok, I think our time is up, however, as I gave you the word let's please have your question.

Question: Thank you. Independency of the media and independence of judiciary are two main pillars of the democracy and the rule of law. In order to sustain or protect the both pillars' independency, both powers need to check each other's position and they must consider what the other says; what the judiciary says, what the media says or complains about. Do you believe Miss Payzın, that Turkish media in this respect fulfil its duty, its task to give the flow as my colleagues mentioned in the United States as you gave examples? Do you give the floor frequently to the justices or the representative of the judiciary? That is my first question and because of an example, after 2010, because of the constitutional amendment we have a constitutional authority called that has made very significant public statements but none of them were released or taken place in the media.

The second question is for Mr. Gardner. When the judges talk they receive an invitation immediately to the politics, in your country do the politicians invite your judges into politics because actually, do you consider that making interviews with chief justices, we have a lot of chief justices in the courts, making interviews with them is important and encouraging in expressing their concerns about the developments in the country do you think that it will be encouraging for them. Because in Turkey we feel that many panellists feel that stress, that pressure, in this climate how can we get rid of such a pressure on the judiciary and the media?

David Gardner: Can I be sure that I understand what the question is. You're saying do I consider it normal

or would it be normal in the UK for judges to offer opinions about the political developments. Is it normal? No it isn't. Except in the context of a judgment I think. There are a plenty of people here who will stand correct but let me think of an example. ın December 2006, the Blair government essentially caused the serious fraud office investigation into an arms dealer Alia Mama to be wound up. There are all kinds of arguments about this but one of the arguments about this was national interest, national security interest, okay? There was subsequent I believe high court decision which very explicitly picked this part and said that government had succumbed the pressure exercised by certain high ranking Saudi officials, one in particular and had instead of telling that individual that you cannot divert the course of law in this country, they did not. They caved. So, it is subsequently case that high court decision was subsequently set aside by a higher court, but nevertheless there you have an example. But it is inside a judgment and absolutely pertinent in my opinion.

Lord Tim Clement Jones: We heard from Lord Woolf today morning about the cultural respect of our judiciary in the UK and I think a lot of that respect is built upon the fact that broadly our judges do not engage with the media on a regular basis. They may opine about the organization of the courts and the government approaches with proposals and so on but exactly as David said, the place for views on a legal issue is in the court, a part of a court judgment. I think the reverse would happen if you had the judiciary eternally appearing on the television and at the end of the day, maybe I will sound like an old fogey and I probably am, but basically if you had them appearing on the TV all the time it will diminish the respect for our judiciary.

Alison Bethel-McKenzie: The same is true in the United States. In my 27 years in the newsroom only once did I actually talk to a justice, and that was because he was on the supreme court and that was because they issued a ruling and they sit there they issue the ruling and you may get a chance to ask one question and it's the opinion of the court there is that respect and that sort of separation. And I think that goes down to regular lawyers, except maybe criminal lawyers, it may be in their best interest sometimes to play out parts of their case in the media but it is also very similar in the US as the UK in that regard.

Lord Tim Clement Jones: So that justice was a bit of a "dick" for appearing on the television basically

Moderator Şirin Payzın: And I'm going to answer your question as my closing remarks.

I think our time is over now, so last remarks last words or anything you want to add or say… No? Well thank you very much for all my panellists. Lastly, I would like to say this, you gave the example of the Association of Judges and Prosecutors (YARSAV). First of all, there isn't a law discussion we have not made in the last 3-4 years. can speak for myself; I moderate a discussion program, I am a journalist of 20 years, the period in which I made law discussions the most has been the last four or five years. So much that some of my audience send me messages asking me which law faculty I have graduated from. I have no connection but as a necessity we had to learn. I can talk for CNN Türk and my program, I tried to give the microphone to all sides. I think the lawyers of the Balyoz case have become the most popular lawyers in Turkey due to Ahmet Hakan's and my show. Similarly, we tried to host the lawyers of the Ergenekon case, the associations opposing YARSAV and lawyers that are at a different political side. This is the case for our shows. The president of YARSAV has been our guest many times. But if you ask if this is the case for the whole media, of course I can't say this. Not just on this subject, but this like this in many subjects. There is a popular saying, that we are split from the middle like a watermelon, which is true. In the end, the media changed hands, there are new actors in the media, new owners, new chief editors, journalists, writers. Therefore, it is a fact that we are going through a transition. We have to make internal criticism of the media on many issues, but this is an international panel and I wanted to point out the problems of the Turkish media.

A moment ago, I made a joke on penguins, but I did not complete my word because I especially wanted to say this at the end. If you ask me what the issue is today, we all take penguins as a symbol. This was the case for the world press also, when we were talking with the members of the American House of Representatives, they asked us "are you also from the penguin media?". We joke about this, but what we have to look this here: What is the system which makes us broadcast documentary on penguins? This is the question we have to ask. The Gezi protests took place on 31 May, I was one of the rare journalists who were able to broadcast that night, I am not saying to take pride or to criticize others. Unfortunately this is what happened. Unfortunately, 1 month before, because we made broadcasts from Taksim on 1 May as CNN Türk despite the ban and because we showed police brutality on live broadcast, we were embargoed by the government through the month of May.

Unfortunately our journalists could not enter ministries, the ministries did not come to our shows and did not speak to CNN Türk. When this is the case the situation of the chief editor is this: Should I protect my reporters, show producers, journalists, writers or should I give the news the people must hear. How will I balance this and stand on my feet and at the same time not be punished. In the Gezi protests, you know, we are making public broadcasting and there was disproportional force. There was a mechanism where we were caught between the police and other groups. Therefore, yes, the broadcasting of the penguins became a symbol for us but we have to look at what needs to be done to prevent this, to change this situation. I think this is very important and I will finish my word by tying this to you, legal experts. I was a reporter in the 90's and I cannot forget what a legal expert said to me at an interview, we were also dealing with courts back then, Mr. Oktay will remember; "We are stuck in between our wallets and our conscience". This was a sentence which framed the legal system in Turkey back then "being stuck in between wallet and conscience". Today, reporters and journalists are stuck in between their wallets and their conscience so are their bosses. We need to establish a system in Turkey where no institute is stuck in between anything. We talked and discussed this. Thank you all for coming and listening. I would like to thank my panellists and you for your questions once more.

Kapanış Konuşması / Closing Remark

Sir Edward Garnier QC

İngiltere Parlamentosu, Ülke Önceki Başsavcı Vekili
UK Parliament, Former Solicitor General of England & Wales

Açıkçası sözlerime biraz çekinerek başlıyorum çünkü son oturumun ardından bir kapanış konuşmasının pek de gerekli olduğunu düşünmüyorum. Duruşma yapmaksızın sizi alıkoyacağım bu birkaç dakika boyunca öncelikle sempozyumun organizatörlerine içten teşekkürlerimi iletmek istiyorum. Bugüne kadar katıldığım en ufuk açıcı etkinliklerden birisiydi. Sadece, ana konuşmacı ve panel katılımcılarının, tabii ki ben hariç olmak üzere, yaptığı katkının kalitesi beni aydınlatmadı, aynı zamanda dinleyicilerin ilgisi ve sordukları sorular da beni oldukça memnun etti. Dinleyiciler arasındaki gençlerden ayrılarak yaşlılık döneminin başında olan bir hukukçu olarak müsaadenizle belirtmek istiyorum ki, yaşlı delikanlılar olarak geleceğin yaşlı delikanlılarının hukuk devleti konusunu tartışmak üzere hevesle bu etkinliğe gelmiş olmaları beni çok etkiledi.

Bana göre adalet ve hukuk devleti ne sadece bir slogan ne de sadece bir arzudan ibarettir. Bunlar, herhangi bir katılımcı, gerçek ve medeni demokrasinin temel yapı taşlarıdır. Bunlar, varlığı güzel olan şeyler değildir, varlığı zaruri olan şeylerdir. Bu nedenle, bu sempozyumun doğru zamanlı, önemli ve oldukça değerli bir etkinlik olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz.

Normalde, Avam Kamarası'nda bir tartışma tamamlandığında ve özellikle bu tartışma hükümetin son dönemdeki yasaları ile ilgiliyse bu konuda konuşulanların tamamını özetlemek ve toparlamak bakanın görevidir ve genelde bunun ne kadar harika ve ilgi çekici bir tartışma olduğu söylenir. Ancak bunu söylerken esnememek için kendinizi tutmanız gerekir. Fakat burada esneme isteğimi bastırmama gerek yok, çünkü, az önce de söylediğim gibi, etkinlik kapsamında ilgi çekici tartışmalar yapıldı. Esnememek dışında bir de şunu yapmayacağım, konuşulanları toparlamayacağım. Bunu yaparak sizleri sıkmak istemiyorum, yine de panel katılımcıları ve ana konuşmacıların katkılarının çapı ve kalitesine haksızlık yapmak istemiyorum, çünkü çok başarılı buldum.

Toparlamak yerine bazı soyut kelimeler kullanarak bu sempozyumdan ayrılırken yanımızda götüreceğimiz konuların üzerinden geçeceğim. Seçtiğim ilk kelime "kültür". Kültür, baştan sona bu sempozyum süresince kendisini hep ön plana çıkardı ve ilk olarak bunu zihnimde tutacağım. Adalet sistemi ve hukuk devletinin temelini oluşturan bu kültür bağlamında bir dizi başka kelimeyi kullanacağım: "güven", "saygı" ancak daha önemlisi "karşılıklı saygı", "çoğulculuk", "dezenfektan", "ışık", "odaklanma", "evrensellik", "makullük", "açıklık", "kesinlik", "güven" ve "özgüven", bu bağlamda "güven" ve "özgüven" kelimelerini "kibirden" arındırıyorum, "sorumluluk", "görev", "etik", "şeffaflık" ve "bağımsızlık". Burada, yürütme organında bağımsızlığı kastediyorum, bu konuda hakkında epey konuştuk, aynı zamanda yargının kendi içindeki bağımsızlığını da vurgulamak istiyorum. Sabahki konuşmasında Lord Woolf'un bizlere hatırlattığı gibi, hiçbir baş yargıç diğer bir yargıca ne yapması ve ne söylemesi gerektiğini söylememelidir ki yargıçlar birbirinden etkilenmesin ve saf dışı kalmasınlar. Yargı, yürütme tarafından da yönlendirilmemelidir, yasama organınca da yönlendirilmemelidir. Bu durum sadece yargıçlar için değil, savcılar ve savunma avukatları için de geçerlidir. Savcıların görevi, delillere dayanarak sağlam bir kovuşturma yürütmektir, savunma makamı ise davalının beyanına istinaden ve mesleki görevleri ve baro standartları uyarınca güçlü ve dürüst bir savunma yapmakla yükümlüdür.

"Cesaret", bu kelimeyi de sık sık duyduk, her türlü cesareti kastediyorum bu kelime ile. Şu anda içinde bulunduğumuz yargı dairesinde gazetecilerin sergilediği cesareti gördük, ancak başka yerlerde de görevi başında öldürülen gazeteciler oldu. Cesaret sadece gazetecilerce sergilenmesi gereken bir şey değildir, ki onlar genelde bunu yaparlar ve bunu bir gazeteci babası olarak söylüyorum. Hakimlerin de cesur olması gerekir. Hakimlik mesleği yalnız bir iştir. Çoğunlukla tek başınasınızdır ve adalet dağıtmak ve kanunları uygulamaktan ibaret olan kamu görevlerinden bu en zorunu icra etmek için özel bir kişiliğe sahip olmanız gerekir. Bu yüzden, yalnızlığınızın üstesinden gelmek için ve görevinizi kendinize güvenerek, hukuk devletini sürdürmek üzere bağımsızca ifa etmek için cesaretin bulunması gerekmektedir.

"Özgürlük", "adillik", "eşitlik" ve "tarafsızlık". Hukuk devletini korurken bağımsız yargının tarafsızlığı çok önemlidir. Sarf ettiğim tüm bu kelimeler - umarım kendisinin terimini yanlış kullanmıyorumdur - genel manada Prof. Gerken'in yumuşak hukuk diye tabir ettiği alanda yer almaktadır. Ancak, tabii ki bu yumuşak hukuk yeterli değildir. Sert hukuka, kara kitaplarda yazılı hukuka da ihtiyacınız vardır, ki bizler çok uzun yıllardır, 1215 tarihli Magna Carta'dan başlayarak, 1689 tarihli Birleşik Krallık Haklar Yasası'na, oradan 1998 tarihli İnsan Hakları Yasası'na kadar hep bunlarla uğraştık. Tabii ki bunlar İngiltere'den, Birleşik Krallık'tan verdiğim örnekler. Ancak, Avrupa'ya baktığımızda ise Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni görüyoruz. Yine, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen başka sözleşmeler de mevcut. Keza, AB anlaşmaları, direktifleri ve sözleşmelerinden de bahsedebiliriz. Aynı zamanda, ulusal anayasalar mevcut. En meşhuru ise ABD Anayasası'dır, ancak Türkiye'nin de tabii ki bir anayasası vardır. İşte tüm bunlar adalet ve hukuk devletinin korunmasında çok büyük öneme sahiptir. Bunlar çok önemli araçlar, fakat bunlara müze objeleri olarak muamele ettiğinizde hiçbir değerleri yoktur. Bunlar canlı araçlar olmalıdır, yenilenmelidir, uygulanmalıdır ve dahası ciddiye alınmalıdır. Üzerinde yazılı oldukları sayfalardan çıkarak günlük hayatımıza girmelidir. Peki, bunu kim gerçekleştirecek? Tabii ki, sizler ve ben. Bizler kimiz? Bizler hatalar yapan, olayları yanlış anlayan, yetersiz olabilen ve maalesef zaman zaman kötü niyet ve kötülük sergileyebilen zayıf insanlarız. Ama, bence sağlam bir adalet sistemi ve hukuk devletini anlayan ve destekleyen bir yargı dairesi bu zayıflıkların üstesinden gelebilir. Yine, bu sistem ve yargı dairesi, tuhaf hakimlerin, tuhaf gazetecilerin, politikacıymış gibi hareket eden tuhaf gazetecilerin ve gazeteci gibi hareket eden tuhaf politikacıların üstesinden gelebilir. Kendime sık sık şunu hatırlatırım: kurallar ve kanunlar sadece küçük insanlar için değil, aynı zamanda büyük ve güçlü insanlar için de vardır. 18. yüzyılın ünlü avukatının dediği gibi "Ne kadar uzun olursan ol, kanunların üstünde değilsin."

Birkaç gün önce buraya geldiğimizde - sanırım Çarşamba günü - birbirimizi tanımıyorduk. Ancak, umarım bu akşam ya da yarın ayrılıncaya kadar sadece birbirini tanıyan avukatlar veya gazeteciler veya akademisyenler veya yargıçlar veya öğrenciler değil, aynı zamanda adalet ihtiyacı ve hukuk devleti ihtiyacını savunan seyahat arkadaşları olmuş oluruz. Ve umarım bunu istekle, hevesle yaparız. Sözlerimi birazdan sonlandıracağım. Şimdi gelecek cümlelerim karşısında sizleri uyarıyorum, klişe uyarı cihazlarınızı açabilirsiniz isterseniz, bana göre adalet ve hukuk devleti sadece kelimeler ya da duvara yazılı grafitiler değildir, bunlar, insanlar gibidir ve güçlü şekilde ve istekle uygulanmaları gerekir, aksi halde, gevşerler, esnerler. Geçmişimiz ne olursa olsun, hangi ülkede yaşarsak yaşayalım ve mesleğimiz ne olursa olsun, sizlerin ve benim tahammül edemeyeceği bir şey var, o da kendisini ciddiye almayan, adilce uygulanamayan ve adalet sunamayan bir hukuk sisteminin varlığıdır.

Sözlerimi burada sonlandırıyorum. Sempozyum için yaptığınız çalışmalardan ötürü hepinize çok teşekkürler. Katılımınız için hepinize çok teşekkürler. Sempozyumda konuştuğumuz konularda heyecanımı ve hevesimi zaman zaman kanıksadığım olabiliyor, bu heyecanı ve hevesi tazelediğiniz için çok teşekkürler.

I want to begin by expressing a degree of diffidence because after that last session I rather think that any set of closing remarks is wholly unnecessary. But in the few minutes that I can keep you prisoner without trial, let alone without charge, allows me to express my very, very sincere thanks to the organisers of this symposium. It has been, in my view, one of the most stimulating events that I have been to. It has been one of the most encouraging events that I have been to. And I am encouraged and have been stimulated not just by the quality of the contributions from the speakers and the panelists, except of course myself, but also by the enthusiasm and the questions from the floor. Particularly, if I may say so, as someone entering into the spring time of his senility, from the younger members of the audience. It is encouraging to old lags like me to see potential future old lags enthusiastically coming to a meeting to discuss the rule of law.

To my mind, the rule of law, "Justice and the Rule of Law", is not a slogan but nor is it a mere aspiration. They are essential ingredients to any participatory and genuine and civilised democracy. It isn't something that's nice to have, it's essential. That's why I think it is uncontroversial to say that this symposium has been timely, it has been important and it has being extremely valuable.

Normally in the House of Commons when you finish a debate (and particularly in relation to government legislation) it is the job of the minister to wind up, to sum up all that has been said, and about those who have participated in the debates the usual thing is to say what a fantastically interesting debate it has been. As you say that you stifle a yawn. On this occasion, I don't need to stifle my yawns because it genuinely has been, as I said a moment ago, an interesting collection of debates. But the other thing that I will not do, far from not yawning, is that I won't sum up. To do so would be tedious for you, but also I could not possibly do justice to the caliber and the quality of the contributions we have heard from the panelists and from the keynote speakers.

But what I will do, if I may, is just draw out through the use of some nouns, some abstract nouns, the themes I think that we should take away from this symposium. And the first noun I want to throw at you is the word 'culture'. Culture has, if you like, woven its way through this conference and that is the thing I would just like us to bear in mind. Because within that culture which underscores any justice system and which underscores the rule of law comes a whole avalanche of other nouns which I will rattle through:-

'Trust', 'respect' but more importantly 'mutual respect'; 'plurality'; 'disinfectant'; 'light'; 'focus'; 'universality'; 'reasonableness'; 'clarity'; 'certainty'; 'confidence' and 'self-confidence', and in that regard I distinguish confidence and self-confidence from arrogance. 'Responsibility'; 'duty'; 'ethics'; 'transparency' and 'independence'.

Independence from the executive. We spoke a lot of about that independence of the judiciary from each other. No Chief Justice, as Lord Woolf reminded us this morning, can tell another judge what to do or to say. That is not to say the judges don't get appealed and overruled and they do not get directed, but they should not be directed by the executive and should not be directed by the legislature. And that too, I think, applies not just to the judiciary but it applies to prosecutors and it applies to defence counsel as well. The prosecution has a duty vigorously to prosecute on the evidence and the defence has a duty vigorously and honestly do defend on the instructions of the defendant and in accordance with the professional duties and standards of the Bar.

'Courage' we have heard a lot about. Courage in all sorts of ways. We have seen the courage shown by journalists in this jurisdiction, but also elsewhere that of the members the profession who have been killed in the line of duty. Courage is not something that needs just to be shown by journalists, although it does - and I say this as the father of a journalist - but it also needs to be shown by judges. Being a judge is a lonely job. You're very much on your own and you do need to have a particular character to enable you to perform that most difficult of public duties, dispensing justice and implementing the law. So courage must be there to overcome that loneliness, but courage must also be there to enable you to do your duty independently and with confidence to sustain the rule of law.

'Freedom'; 'fairness'; 'equality'; 'disinterest' -I don't mean *lack of interest*: I mean *disinterest*. These are two different English expressions – disinterest or absence of partiality are hugely important amongst the independent judiciary as they seek to uphold the rule of law. Now, all of those things that I have rattled off just now, and I hope I am not misusing her term, they are broadly what I suggest come within Professor Gerken's concept of 'soft law'. Soft law by itself, of course, is not enough. You need 'hard law', black letter law, and that we have been dealing with for years and years and years, right back to the Magna Carta of 1215, the Bill of Rights of 1689 in Great Britain through to the Human Rights Act of 1998 - those are English or British examples of black letter laws. But we have here in Europe, the European Convention on Human Rights. We have other conventions ratified or passed by the United Nations. We have European Union treaties and directives and conventions. We also have national constitutions, most famously of course that the United States, but this country too has its constitution. Now, all of those are hugely important to the sustenance of the rule of law and justice.

These are all very important instruments, but they have no value whatsoever if they are treated as no more than museum exhibits. They should be living instruments and they should be refreshed and they should be implemented and they should be taken seriously. They should come off the page and into our daily lives. And who is supposed to do this? Well, you and me. And who are we? We are feeble human beings who are entirely capable of making mistakes, getting things wrong of showing incompetence and unfortunately, from time to time, demonstrating ill motive and malice. But I think a robust justice system and the jurisdiction which understands and underpins the rule of law, can cope with that. It can cope with eccentric judge, it can cope with the eccentric journalist, it can cope with the eccentric lawyer who pretends to be a politician or eccentric politician who pretends to be a lawyer. The one thing I keep on trying to remind myself is that the rules, the law, are not just for "the little people"; they apply equally to the "big people", to those who govern the little people, to the powerful as well. "Be you ever so high," to quote that well-known 18 century lawyer, Thomas Fuller, "Be you ever so high, the law is above you.".

When we arrived here a few days ago, on Wednesday, my guess is that most of us were strangers to each other. But I hope by the time we leave tonight or tomorrow that we will not just have become lawyers or journalists or academics or judges or students who know each other, but who have become friends and fellow travellers (in the positive sense), fellow travellers advocating the need for justice and for the rule of law. And I hope we will do that with enthusiasm because it seems to me – and I will finish on this -and now please get your cliché alert machines out- It seems to me that 'justice' and 'the rule of law' are not just words and they are not just graffiti on the wall but they are, like human beings' things that need to be vigorously and enthusiastically exercised. Otherwise, and I now look at myself, they get flabby. And there is one thing that you and I, no matter what our background, no matter which country we live in, no matter what are current occupation may be, cannot tolerate and that is a system of law which does not take itself seriously and which cannot be applied fairly and which cannot do justice.

So I finish there. Thank you all very much indeed for the work has been put in to this symposium. Thank you very much indeed for your participation and thank you very much indeed for renewing *my* enthusiasm and excitement for a subject, which from time to time *I* take for granted. Thank you so much.

Basın Yansımaları

Press Coverage

İstanbul'da yargının bağımsızlığı tartışıldı

■ Uluslararası yargı ve adalet-tin temsilcileri İstanbul'da buluştu. ➤➤ 10'da

Yargının bağımsızlığı tartışıldı

Adalet ve Hukuk Devleti konulu 'Uluslararası Sempozyum 2014'ün açılışı İstanbul'da gerçekleştirildi. Four Seasons Bosphorus Oteli'nde yapılan sempozyumda 'Adalet ve Hukuk Devleti'çerçevesinde hukuktan ekonomiye, kuvvetler ayrılığından temel hak ve özgürlüklere ve medyadan bağımsız yargıya kadar pek çok farklı ve güncel konu ele alındı.

Adalet ve Hukuk Devleti konulu 'Uluslararası Sempozyum açılışında konuşan Avrupa Birliği Türkiye Büyükelçisi Stefano Manservisi, Türkiye ve Avrupa Birliği'nin birlikte çalışmakta olduğunu ve bir adalet reformu yapılması için çalışmalar gerçekleştirildiğini ifade etti. Manservisi, AB standartlarına uygun bir yargının büyük önem taşıdığını vurguladı ve adalet sisteminin Türkiye'de tam olarak kurulması ve hukuk devletinin tam olarak gerçekleştirilmesinin tamamlanamadığını söyledi.

17 Aralık'tan bu yana yaşanan gelişmeleri takip ettiklerini ifade eden Stefano Manservisi, yargının tarafsız şekilde işleyişini sağlamak açısından yeterli adımların atılmadığını söyledi. Türkiye'de kararların hızlı alındığını ve istişare süreci yapılmadığını bu durumun ise gerek adli gerekse de idari polis ve savcıları olumsuz bir biçimde etkilediğini söyledi. Türkiye'de son dönemde kutuplaşmış bir yapının olduğunu belirten Stefano Manservisi, bu durumun yargı bağımsızlığına ve HSYK'ya büyük sekte vurduğunu ifade etti. Manservisi, son dönemde gerçekleşen görevden alınmalardan yargının etkilenmesi ve çeşitli internet sitelerine erişimin engellenmesine konularına eğilmek gerektiğini önemle hatırlattı ve "Bütün bunların acilen çözüme kavuşturulması gerekiyor" dedi.

Türkiye'nin Kopenhag Kriterleri'ni kabul ettiğini belirten Stefano Manservisi, "Türkiye'deki reformların AB standartlarına göre yapılması beklenmektedir" dedi. Polisin ve savcının yolsuzluk dâhil her türlü iddiayı soruşturabilmesi gerektiğini söylediklerini dile getiren Stefano Manservisi, "Bu, toplumun her kesimini ilgilendiren bir konudur. Yardımcı olmaya hazırız" şeklinde konuştu.

İstanbul Gazetesi, 09.05.2014

Pildes: Küreselleşme otoritarizmi zorlaştırdı

Richard Pildes

MARMARA Üniversitesi ve BM'nin katkılarıyla düzenlenen "Adalet ve Hukuk Devleti" konulu "Uluslararası Sempozyum 2014", İstanbul Four Seasons Bosphorus Otel'de başladı. İlki düzenlenen organizasyonun dünyaca ünlü konuşmacıları arasında BM, AB, Avrupa Konseyi, Dünya Bankası, AGİT gibi uluslararası kuruluşlardan temsilcilerin yanı sıra, Harvard, Yale, New York Üniversitesi gibi üniversiterden akademisyenler ile yargı mensupları yer alıyor.

Hukuk ve demokrasi ilişkisinin ele alındığı oturumda konuşan Harvard Üniversitesi Anayasa Hukuku Profesörü Richard Fallon, "pekâlâ hukuk sisteminin dışına çıkmadan otoriterleşilebildiğini" savundu. New York Üniversitesi Anayasa Hukuku Profesörü Richard Pildes ise küreselleşmeyle birlikte otoritarizmin zorlaştığını belirterek "Demokrasi krizleri, bir geçiş sürecinde olduğumuzun göstergesi. Demokratik ülkelerde yargıyla siyaset arasındaki çatışmalar kaçınılmaz ama demokrasi hukukla değil siyasi kültürle temin ediliyor" dedi. ■ **Alihan MESTCİ**

HaberTürk, 09.05.2014

Düşman değiliz, demokrat bir Türkiye istiyoruz

Avrupa Parlamentosu Sosyalistler ve Demokratlar Birliği Başkanı Hannes Swoboda, Marmara Üniversitesi ve Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen 'Adalet ve Hukuk Devleti Uluslararası Sempozyumu'nda konuştu. FOTOĞRAF: ZAMAN, KÜRŞAT BAYHAN

BİRİNCİ SAYFADAN DEVAM

Marmara Üniversitesi, Birleşmiş Milletler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Birliği, Dünya Bankası temsilcileri, Harvard, NewYork ve Yale gibi uluslararası saygın üniversitelerden hukukçuların katıldığı 'Adalet ve Hukuk Devleti Uluslararası Sempozyumu'nun ilk gününde açış konuşmaları gündeme damgasını vurdu. Avrupa Parlamentosu'ndan Hannes Swoboda, MİT Kanunu değişikliği ve yolsuzluk soruşturmaları sonrası gelişmeleri eleştirdi. Swoboda, "Tabii ki hepimiz seçim sonuçlarını kabul ediyoruz. Ama bir kez siz hükümete seçtirmişseniz mutlak özgür değilsiniz. Türkiye'de yolsuzlukla ilgili suçlamalar var. Hükümetin Gülen hareketinin yargı camiasına sızdığını söylemesi yeterli değil. Bunu hükümetin açıklaması lazım. Bağımsız yargı var mı? Eğer yürütme erki 'yok' diyorsa, yabancı uzmanlar getirip onların görüşünü almalı." diye konuştu.

Swoboda şöyle devam etti: "Biz Türkiye'den Ermeni, Kıbrıs ve Kürt konularında düzeltme istiyoruz. Ve nihayet krizlerin yönetilmesini. Tayyip Erdoğan, iyi adımlar atıyor ama niye geri adım atıyor? Türkiye hükümetinin pozisyonuna karşı bizim tavrımız düşmanlık değil. Güçlü bir müttefik demokrat, ülke istiyoruz. Bu tür tartışmalar Türkiye'nin önünü AB'de açacak. Biz düşman değiliz, hayır, demokratik bir ülkeye AB içinde ihtiyacımız var."

AB'nin Türkiye Büyükelçisi Stefano Manservisi, yolsuzluk ve rüşvet iddialarını içeren 17 Aralık sürecinin başından beri takipçisi olduklarını aktardı. Türkiye'de kararların istişare yapılmadan hızlı alındığını ve bu durumun polis ve savcıları olumsuz etkilediğini belirtti. Türkiye'deki kutuplaşmanın yargı ve HSYK'yı sekteye uğrattığını ifade eden Manservisi, görevden almalar ve internet yasaklarının acilen çözümlenmesi gereken sorunlar olduğuna işaret etti. Demokratik toplum değerlerinin 'hukukun üstünlüğü' ile ölçülebileceğine dikkat çeken ABD Konsolosu Charles F. Hunter ise mahkemelerin özgür olmadığı algısının adalet sistemini etkileyeceğini ve yargıya olan güveni zedeleyeceğini bildirdi.

Harvard Hukuk Fakültesi'nden Prof. Dr. Richard Fallon da, hukuk devleti için gerekli olan en önemli şartlardan birinin 'kültürel koşullar' olduğunu kaydetti. Bu durumun anayasal kurumların yerleşmesinden daha önemli olduğuna değinen Fallon, "Türkiye'deki sorun yazılı anayasa ile değil, kültürel konularla ilgili. Anayasanın yazılı haline baktığımızda gelişmiş ülkelerde aynı görünüyor. Önemli olan, insanların anayasanın lafını değil ruhunu yansıtmasıdır." değerlendirmesini yaptı.

Zaman, 09.05.2014

AP'Lİ SOSYALİSTLERİN LİDERİ HANNES SWOBODA:

DÜŞMAN DEĞİLİZ, DEMOKRAT BİR TÜRKİYE İSTİYORUZ

04 Avrupa Parlamentosu (AP) Sosyalistler ve Demokratlar Birliği Başkanı Hannes Swoboda, İstanbul'da katıldığı 'Adalet ve Hukuk Devleti Sempozyumu'nda Türk hükümetinin 'iç işlerimize karışmayın' eleştirisini değerlendirdi. "Biz düşman değiliz, daha demokratik bir Türkiye'ye AB içinde ihtiyacımız var." dedi. ABD Konsolosu Charles Hunter ise mahkemelerin özgür olmadığı algısının toplumun yargıya olan güvenini zedeleyeceği uyarısında bulundu. ▸ BÜŞRA ERDAL GÜNDEM

Zaman, 10.05.2014

Avrupalı hâkimlerden yargıya müdahale uyarısı

'Adalet ve Hukuk Devleti' sempozyumuna katılan Avrupalı hâkim ve savcılar, Türkiye'deki yargı bağımsızlığını tartıştı. Son dönemdeki hâkim ve savcı değişikliklerini gündeme getiren konuşmacılar, yargı bağımsızlığının zarar göreceğine dikkat çekti.

İki gün süren 'Adalet ve Hukuk Devleti' konulu uluslararası sempozyumda hukukun ekonomiye, kuvvetler ayrılığından bağımsız yargıya kadar pek çok farklı ve güncel konu ele alındı. FOTOĞRAF: ZAMAN

BÜŞRA ERDAL İSTANBUL

İstanbul'da gerçekleşen 'Adalet ve Hukuk Devleti' sempozyumunun ikinci gününde Türkiye'de yargı bağımsızlığa ve basın özgürlüğü konuları gündeme geldi. Özgürlük ve Demokrasi İçin Avrupalı Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı Thomas Guddat, yargı bağımsızlığına zarar verecek şekilde hâkim ve savcıların görevlerinin değiştirildiğini belirtti. HSYK'nın yapısının değiştirilmesinin sorun olduğunu ifade eden Guddat, mülakat ve atamaların da yargı bağımsızlığına uygun olmadığını vurguladı. Guddat, "Yer değiştirmeler sorunlu. Hâkim ve savcıların somut durumlara göre yerleri değiştirilmiyor." diye konuştu.

AİHM'nin Türk yargıcı İşıl Karakaş, Türkiye'de hâkim ve savcıların görevlerinden alınmalarının yargı bağımsızlığına müdahale olduğunu söyledi. Türk yargısının hâlâ bireylerin temel hak ve özgürlüklerini değil devleti öncelikli tuttuğuna dikkat çeken Karakaş, "Temel hak ve özgürlükler temelli, bunu öne çıkaran bir yargı anlayışı yok." dedi. Türk yargısının önde gelen sorunlarından birinin de 'uzun tutukluluk' olduğuna söyleyen Karakaş, yargıçları uluslararası hukuka uyma çağrısında bulundu. Devletlerin, hâkimleri yerlerinden almama yükümlülüğü olduğuna dikkat çeken Uluslararası Hukukçular Komisyonu Avrupa Programı Direktörü Roisin Pillay da, "Yürütme, mahkeme kararlarını uygulamakla mükelleftir. Bu kararı beğenmese de uygulamak zorundadır." dedi. İngiltere Parlamentosu'ndan eski ülke Başsavcı Vekili Sir Edward Garnier ise sempozyumda hukuk devleti ve demokrasinin bir kültür meselesi olarak ortaya çıktığını vurguladı. Garnier, sözlerini şöyle sürdürdü: "Hâkimler, yürütmeden ya da yasamadan talimat almamalıdır. Bu hem savcılar hem de savunma avukatları için geçerlidir. Savcı kanıtlarla iddianame hazırlamakla, savunma avukatları meslekî sorumluluk ve baronun verdiği yetkiyle müvekkilini savunmakla yükümlüdür." dedi.

Sempozyumda öne çıkan bir diğer konu da basın özgürlüğü oldu. AGİT Medya Özgürlüğü temsilcisi Dunja Mijatovic, MİT kanununun ifade özgürlüğü açısından endişe verici olduğunu söyledi. Uluslararası Basın Enstitüsü Direktörü Alison Bethel-McKenzie de, Türkiye'nin basın özgürlüğü konusunda Çin, İran, Suriye, Etiyopya ile aynı sıralamada olduğunu, sadece 2 görevlilerinin Türkiye'yi takip ettiğini belirtti.

‘Taziye mesajı iyi ama yetmez’

AP Sosyalist Grup Başkanı Swoboda, Başbakan Erdoğan’ın 1915 olaylarında ölen Ermeniler için yayımladığı taziye mesajının iyi başlangıç olduğunu fakat yetmeyeceğini söyledi. Swoboda Türkiye’nin Avrupa’daki imajının 7-8 yıl öncesine göre ‘daha az olumlu’ olduğunu belirtti. »BURCU KARAKAŞ’ın röportajı 21’de

AP SOSYALİST GRUP BAŞKANI SWOBODA MİLLİYET’E KONUŞTU

Yeni nesil farklı bir Türkiye istiyor

Swoboda, AB ile gerginleşen süreçte Türkiye’nin imajının düzeltilmesinin mümkün olduğunu söyleyerek, “Yaşananlar Erdoğan’ın inisiyatifinden kaynaklandı. İnsanlar yeni neslin milliyetçi bir ülke istemediğini gördü” dedi

BURCU KARAKAŞ İstanbul

Avrupa Parlamentosu (AP) Sosyalist Grup Başkanı Hannes Swoboda, “Ak Parti iktidara geldiğinde, ‘Nihayet milliyetçi olmayan bir parti başa geçti’ diye düşünmüş ve umutlanmıştık. Ancak sonunda tersine döndü” dedi.

Swoboda, “Adalet ve Hukuk Devleti” başlıklı sempozyuma katılmak için geldiği İstanbul’da, Milliyet’in sorularını yanıtladı. Başkanı olduğu Sosyalist grubun Türkiye’nin AB üyeliğine yönelik desteğinin sürdüğünü belirten Swoboda, şunları söyledi:

■ CHP yerel seçimlerde iyi bir sonuç elde edemedi. Bu sizin de beklediğiniz bir sonuç muydu?

Evet, böyle olacağını tahmin etmiştim. Bir siyasi liderin hem içeride hem dışarıda düşmanlarının olduğu yönünde vurgu yapması çok iyi bir yöntem, her zaman işe yarar. Erdoğan, Avrupa Birliği’ni, Gülen hareketini, Gezi eylemcilerini düşmanları olarak dile getirdi. Vatandaşlara, “Düşmanlarımız var. Memleketi savunmalıyız” mesajını verdi. Böyle dediğiniz takdirde otomatik olarak seçimleri kazanırsınız. Bu, her zaman böyledir. CHP ise yeni yüzler, yeni bir vizyon yaratmak açısından başarılı değil. Son seçimler için CHP’yi eleştirmiyorum. CHP mevcut durumdan bağımsız olarak radikal reformlar yapmalı. Yeni fikirler üretebilmeli.

■ Sosyalist Grup üyeleri arasında Türkiye’nin son dönemde çizdiği imaj nedir?

Türkiye, 7-8 sene önceye kıyasla daha az olumlu bir imaja sahip. Ancak grup hala Türkiye’nin AB ile yürüttüğü müzakerelere destek vermeye devam ediyor.

Arkadaşımız Burcu Karakaş’ın sorularını yanıtlayan Swoboda, AP Sosyalist Grubu’nda Türkiye’nin AB üyeliğine desteğin sürdüğünü söyledi.

Türkiye’nin AB’nin önemli bir ortağı olduğunu ve üye olması gerektiğini düşünüyoruz. Eleştirilmesi gereken noktada eleştiri yapılır. Türkiye’nin bugün dışarıya verdiği imaj, içinde çeşitlilik barındıran bir resim gibi. AB’nin eleştirileri hükümetin faaliyetlerine yönelik oluyor, Türkiye toplumuna dönük değil.

■ Gezi eylemleri ile başlayan ve AB ile ilişkilerde gerginliğe neden olan süreçte Türkiye’nin zedelenen imajı düzeltilebilir mi?

Evet bu mümkün çünkü yaşananlar Türkiye toplumunun tavrından değil, Erdoğan’ın aldığı inisiyatiften kaynaklandı. Bu açıdan aslında olumlu bir durum. İnsanlar, yeni neslin farklı bir Türkiye istediğini, dar kafalı hareket eden milliyetçi bir ülke istemediklerini gördü.

■ Sempozyumdaki konuşmanızda, milliyetçilik ile aşırı milliyetçiliğin ayrıştırılması gerektiğini vurguladınız. Ak Parti’yi nasıl tanımlıyorsunuz?

En az milliyetçi olan Ak Parti şimdi en çok milliyetçi olan parti haline geldi. Tabii bunu “aşırı milliyetçilik” anlamında söylemiyorum. Erdoğan’ın tavrı tam anlamıyla milliyetçi bir tavır. ‘Beni eleştirirseniz, Türkiye’yi eleştirmiş olursunuz’ noktasına geldi. Ak Parti iktidara geldiğinde, ‘Nihayet milliyetçi olmayan bir parti başa geçti’ diye düşünmüş ve umutlanmıştık. Ancak sonunda bu da tersine döndü, tuhaf bir durum.

■ Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın 1915 olaylarına ilişkin açıklamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Erdoğan’ın açıklaması iyiydi ama elbette yeterli değil. Bu bir başlangıç diye düşünüyorum. Başbakan daha cesur davranabilirdi ama iç dinamikleri de göz önüne aldı. Ben diyalog sürecinin başlatılmasını her şeyden önemli buluyorum.

■ Kıbrıs sorunu nedeniyle 23. ve 24. fasıllar rafta. Tarafların çözüm yaratabilir mi?

23. ve 24. fasıllar ile Kıbrıs sorununun birbiriyle hiç alakası yok aslında ama ne yazık ki bağlantılı meseleler. Rum tarafı bu konuda açık fikirli ve çözüm üretmeye hazır. Türk hükümetinin de çözüme yönelik olumlu bir tavrı var, bunun avantajını kullanmak gerekiyor. Ne kadar gecikme olursa, çözüm de o kadar zor olacak. Çözüm imkansız değil ama irade gösterilmesi şart.

Milliyet, 10.05.2014

Milliyet, 11.05.2014

AYM GAYRİ MİLLİ OLMAK ZORUNDA

AİHM Yargıcı Prof Işıl Karakaş: Evrensel hukuku kabul etmezseniz Çin ya da Pasifik’teki ada devletleri gibi olursunuz. Şirin Payzın S24

Anayasa Mahkemesi gayri milli olmak zorundadır

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıcı Işıl Karakaş, Türkiye’de bu alanda hiçbir ilerleme olmadığını söylüyor. “Anayasa Mahkemesi’nin aldığı Twitter kararını beğendik” diyen Karakaş’a göre, mahkemeler milli hukuktan önce uluslararası hukuka bakmak zorunda.

Bütün HSYK kararları yargı denetimine açılmalı

Milliyet, 12.05.2014

Radikal, 12.05.2014

MİT Yasası'yla Türkiye başka bir yer olur

Anayasa uzmanı Prof. Heather Gerken: Yargı konusunda hayati bir eşikte, bir sapma noktasında duruyorsunuz. Atılacak adımlarla işler dramatik olarak çok kötüye doğru evrilebilir. Örneğin MİT Yasası şoke edici.

Anayasa Mahkemesi niye önemli bir kurumdur?

İki sebepten. Birincisi: güçlü bir yöneticinin karşısında durabilecek bir kurum gereklidir. Anayasa mahkemeleri geleneksel olarak bu rolü üstlenirler. İkincisi bu tür mahkemeler azınlık hakkının korunması açısından önemli rol oynarlar. Siyasetten izole olduklarından, olmaları gerektiği için burnu yapabilirler.

Peki bunları yaparken siyasete bulaşmış olmuyorlar mı?

Bir anayasa mahkemesi iki şekilde siyasi bir yapıya dönüşebilir: Birincisi atama yoluyla. Atanan üyeler ya belli bir siyasi fikrin savunmayı hukuktan üstün tutarlar ya da tutkları için de hukuka uymayı ikinci plana atarlar. Bunlardan başka bir yolla daha siyasi bir kuruma dönüşmesi mümkün. O da, verdiği kararla kamuoyunu meşgul etmesiyle. Anayasa mahkemesi kararlarının gazetelerin manşetlerine çıkmasıyla olur. Anayasa mahkemesi kararlarının gündem yaratması aslında bizim beklediğimiz bir şeydir ve bu tür bir 'siyasete bulaşma' hukuki olarak hiçbir sorun yaratmaz. Bizleri endişelendiren, açıkladığım birinci türden siyasileşmelerdir. Siyaset, hukuki kararları belirliyorsa sorun vardır. Hukuki kararlar siyasi bir tartışma yaratıyorsa bunu normal karşılarız.

Hangi türde siyasileştiğini nasıl anlayacağız? Örneğin Türkiye'deki Anayasa Mahkemesi'nin Twitter kararını hangi kefeye koyacağız?

Avukatların 'hukuki hüner' dediği bir şey vardır. Hünerli hukukçuların elinden çıkmış iyi argümanlar olduğu gibi çok kötü hukuki argümanlar da vardır. Bir kararın siyaset olup olmadığını anlamak için argümanına, gerekçesine bakmak gerekir. İyi ve temellendirilmiş bir argüman ise emsallere uyuyorsa söyleyecek söz yoktur. Twitter kararının gerekçesini detaylı biçimde okumadım fakat şu genel bilgiyi sizinle paylaşabilirim. İnsanlar mahkemelerden sevmedikleri kararlar duyduklarında 'siyasi bir karar' suçlamasında bulunurlar. Aslında tam olarak bu söylem siyasetin özüdür ve mahkemeyi siyasete çekme çabasıdır. ABD'de de mahkemeler 'hukuki aktivizm'le suçlanabilir, yani mahkemenin kararlarını hukuktan öte bir aktivizm motivasyonuyla verdiği iddia edilebilir.

söyleşi
Ezgi Başaran

Mahkemelerle kavga eden siyasi lider sıklıkla görülen bir şey öyleyse?

Hayır sıklıkla değil ama bazen oluyor. Fakat bu tür suçlamaları ortaya atarken çok dikkatli olmak, demokrasinin temel taşı olan mahkemeleri halkın gözünde itibarsızlaştırmamak gerekir. Önemli olan saygının korunmasıdır. Siyasi liderin mahkemeyi tasfiyeyle tehdit etmesi gibi seyler ise kabul edilemez.

Bugünlerde Türkiye yargısı 'paralel devlet' yani Gülen haraketi tarafından yönlendirilmekle suçlanıyor. Yargıda bir dini harekete üye kimselerin bulunması sorunlu mudur?

Amerikan istihbaratı çok katmanlı ve farklı otoriteler tarafından denetleniriler. MİT Yasası'ndaki birçok şeyi Amerikan halkına sunmayı aklımızdan bile geçirmeyiz.

ABD'de mahkemeler zaman zaman Başkan'ın hiç hoşuna gitmeyen kararlar verebiliyor. Biz bu duruma paralel devlet değil çoğulculuk diyoruz. Demokrasi diyoruz. ABD, devlet içinde tartışmanın, anlaşmazlığın demokrasi için faydalı olduğu önermesinin üstüne kurulmuştur. Zaten yürütmenin gücünü denetlemenin temel yolu devlet içindeki anlaşmazlıklardır. Sadece kuvvetler ayrılığı yetmez.

Yalnız burada tartışma kültüründen ziyade bir grup hukukçunun bir cemaat tarafından yönlendirildiğinden söz ediliyor...

Bir hâkim ya da savcı hukuktan ayrılıp kimliğe, inanca ya da bir ideolojiye göre hareket ediyorsa, elbette, bu son derece sorunlu bir durumdur. Fakat böyle bir durumla karşı karşıya olup olmadığınızı tayin etmeniz de kolay değildir. Sözkonusu hâkimin tüm dosyalarını inceleyip bu iddiayı doğrulayacak bir silsile, bir örüntü olup olmadığını görmek gerek. Eğer var ise yani hâkimin hukuku değil başka bir şeyi kılavuz tuttuğunu dosyalarda verdiği kararlarla kanıtlayabiliyorsanız, gereğini yapabilirsiniz.

Yargıda reform nasıl yapılır?

Yargıda reform çok zor bir seydir ve itinayla yapılması şarttır. Hâkimleri, verdikleri kararlar hoşunuza gitmiyor diye değiştirirseniz yargı bağımsızlığını riske atmış olursunuz. Hâkimler siyasi sistemle ayrı düştüğü için işini kaybederse tehlikeli bir süreç başlar. Eğer adil olmadıklarını, yolsuzluk veya usulsüzlük yaptıklarını kanıtlayabiliyorsanız onları tasfiye edebilirsiniz. Örneğin ABD'de bir hâkimle ilgili yolsuzluk sözkonusu olsa, azledilir. Azledilme işini de Kongre değerlendirir ve yapar. Zaten kuvvetler ayrılığı bunu gerektirir. Hâkim ya da savcıyla ilgili bu tür kararları devletin farklı bir kolu vermeli.

Kongre ve kuvvetler ayrılığı demişken... 2 ay sonra Türkiye ilk kez Cumhurbaşkanı'nı halk oyuyla seçecek. Seçilmiş Başbakan ile seçilmiş Cumhurbaşkanı arasında nasıl bir ilişki olur?

Parlamenter sistem ile başkanlık sistemini karıştırdığınızda iki güçlü baş olamaz. Biri diğerinin arkasında, gölgesinde kalacaktır kaçınılmaz olarak. Zaten hem Başbakan'ın hem de Cumhurbaşkanı'nın aynı güçte olduğu durumlarda sağlıklı bir karar vermek çok zor olur, sistem sıklıkla tıkanıklık yaşar. Ağustostaki seçimle birlikte nasıl bir sürece gireceğinizi bilmiyorum ama sunu biliyorum: Devlet bir ekosistemdir, bir köşesinde yaptığınız değişiklik tüm sistemi etkiler. Dolayısıyla güç dengesini bu şekilde değiştirmenin çok tehlikeli ve beklenmedik sonuçları olabilir.

Vatandaşın ve hatta bizi yönetenlerin yargıya güveninin çok azaldığı bir dönemden geçiyoruz. Bunun sonuçları ne olur?

Amerika'da bir söyleyiş vardır: Yargıda ne kılıcın ne de cüzdanın gücü var. Yani ne polis gibidir ne de yürütme. En büyük gücünü verdiği kararlara halkın güven duymasından alır. Eğer bu aşınmışsa korkunç bir sorunla karşı karşıyasınız demektir. O nedenle Amerika'da hâkimler bir karar verirken çok ama çok dikkatli davranırlar. Zira bütün kor'kuları halkın güvenini yitirmektir. Çünkü onu yeniden kazanmak çok zordur. Bir anda kaybedersiniz ama aynı güveni inşa etmek yıllarınızı alır. Güven ve saygı duyulan bir adalet sistemi demokrasi, hukukun üstünlüğü için ve hatta günlük hayatın idamesi için şarttır.

Liderler bir gün iktidardan düştüklerinde nasıl bir hukuk sistemi bıraktıklarını, bu sistemin gün gelip kendilerini tehdit edip etmeyeceklerini hesaplamalılar.

Hukuk ve Adalet konferansı için birkaç gündür İstanbul'dasınız ve Türkiye'den birçok hukukçuyla irtibat kurdunuz. Ülkenin haliyle ilgili neler duydunuz?

Hem okuduklarımdan hem de duyduklarımdan çıkardığım sonuç şu: Yargı konusunda hayati bir eşikte, bir sapma noktasında duruyorsunuz. Atılacak adımlarla işler dramatik olarak çok kötüye doğru evrilebilir. Fakat bazı emareler dengenin iyiye doğru değişmediğini gösteriyor. Örneğin MİT yasası. Böyle bir yasanın düzenlenmesi şoke edici. Bu yasanın geçmesi daha da şoke edici. Bakın bu MİT yasası hayata geçirildiğinde Türkiye başka bir yer haline gelir ve artık başka bir istikamette ilerler.

MİT Yasası'nı, 'ABD istihbaratı da ulusal güvenlik adına herkesi dinliyor, operasyon yapıyor' diye savunanlar var...

Bu savunma ABD'deki yasaları bilmemekten kaynaklanıyor anladığım kadarıyla. Arada dağlar kadar fark var. Amerikan istihbaratının hareket alanı yasalarla net biçimde belirlenmiştir. Zaten meşruiyetini de bu yasalardan alır. Çok katmanlı ve farklı otoriteler tarafından denetlenirler. Çok daha şeffaflar. MİT Yasası'ndaki birçok şeyi Amerikan halkına sunmayı aklımızdan bile geçirmeyiz.

Snowden'ın ortaya çıkardıklarına göre ABD sadece Amerikan halkını değil, tüm dünyayı dinliyormuş ama...

Bu büyük bir skandaldı, dolayısıyla büyük de gürültü koparda. Gereği de yapıldı. Sistem şimdi daha da şeffaf biçimde yeniden kuruluyor. Fakat sunu söyleyeyim orada bile yasal kontrol, MİT düzenlemesinin öngördüğünden fazlaydı. Bakın siyaset ve demokrasi intibak ve taviz sanatıdır. Liderler bir gün aynı oy oranını alamayıp iktidardan düştüklerinde nasıl bir hukuk sistemi bıraktıklarını, bu hukuk sisteminin gün gelip kendilerini tehdit edip etmeyeceklerini hesaplamalılar. Sırf bu nedenle bile muhalefete, muhalif düşüncelere, azınlıklara iyi bir hayat sunacak sistemi kurmalılar. Ya da o sistemi bozmamalılar. Hiçbir siyasi hareketin arkasında ebedi bir çoğunluk yoktur, dolayısıyla ebedi bir çoğunlukcu demokrasi de.

Yargıda ne kılıcın ne de cüzdanın gücü var. En büyük gücünü verdiği kararlara halkın güven duymasından alır. Eğer bu aşınmışsa korkunç bir sorun var demektir.

Yargı konusunda hayati eşiktesiniz

ANAYASA UZMANI PROF. HEATHER GERKEN

'Hukuk ve Adalet' konferansı için gelen Prof. Heather Gerken, "MİT yasasındaki birçok şeyi Amerikan halkına sunmayı aklımızdan bile geçirmeyiz" dedi. "Siyaset ve demokrasi intibak ve taviz sanatıdır. Liderler iktidardan düştüklerinde nasıl bir hukuk sistemi bıraktıklarını, bu sistemin kendilerini tehdit edip etmeyeceklerini hesaplamalılar. MİT yasasındaki bir çok şeyi Amerikan halkına sunmayı aklımızdan bile geçirmeyiz. Yargıda ne kılıcın ne de cüzdanın gücü var. En büyük gücünü verdiği kararlara halkın güven duymasından alır. Bu aşınmışsa korkunç bir sorunla karşı karşıyasınız demektir. Hayatı bir eşiktesiniz." **Ezgi Başaran**'ın söyleşisi **S08**

‘Turkey further from EU than 7 years ago’

Cansu Çamlıbel – ISTANBUL

Turkey is further away from European Union membership today than it was seven years ago, Hannes Swoboda, leader of the Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament, has said, voicing concerns over judicial independence in the country.

HANNES SWOBODA

“It is a long-term process. We are further away from the accession than perhaps seven years ago. But that does not mean you are totally away from it. This is the process; you get closer, then you get far away a bit ... at the moment, we are a bit far away,” Swoboda told daily Hürriyet on the sidelines of a conference titled “International Symposium on Justice and Rule of Law” held in Istanbul last week for the first time. “For the short term, we are in a very critical situation. But we cannot give up the long-term aims.”

DRIFT, continued on page 02

Hürriyet Daily News, 12.05.2014

Hannes Swoboda, leader of the Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament, (L) speaks to Cansu Çamlıbel from daily Hurriyet in Istanbul. HÜRRİYET photo

Turkey further from EU than in 2007, EU official claims

Turkey is further away from the European Union accession today than it was seven years ago due to withdrew reforms, says the president of the Socialists in the European Parliament

DRIFT, continued from page 1

In the last two years, Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan has changed and has rolled back some reforms that were significant for the EU, according to Swoboda.

“When Erdoğan came to power, he started some reforms, speaking about a Kurdish solution, pushing back the military to its corner internally and changing the criminal code. These were the moments when we thought ‘OK, we are moving forward.’

But then in the last two years, Erdoğan started to like power too much and attack judicial institutions. This is pulling back some of the reforms we were defending,” said Swoboda, recalling that the Turkish government’s new legislation transferred significant powers over the High Council of Judges and Prosecutors (HSYK) to the Justice Ministry, a development reversing previous reforms.

He said Europe and Turkey had to work for accession. “We have to convince our citizens in our countries that Turkish membership would be good.” Swoboda said on Europeans’ side. For Turkey’s part, it should do “a real constitutional reform” and realize “decentralization,” he added.

‘Decentralization needed’

“You can’t keep such a big country together with populations including the Kurdish one in a unitary state. It is one of the issues, but there are many other issues concerning democratic reforms,” said Swoboda.

He also said center-right European politicians could cease supporting Turkey’s accession process in the near future, predicting that there would be more extremist parties in the European Parliament after the elections.

“The danger is that some right-wing parties could move away from the enlargement and Turkey issue because they are afraid that they could be eaten up by the extremists. The effect will not be immediate, but we might see the influence over the center right,” Swoboda said.

Swoboda voiced concern over Erdoğan’s recent steps to limit the independence of the judiciary.

“There are some developments in the domestic scene concerning the independence of the judiciary, concerning the question of individual rights and the attempt to close Twitter and YouTube. These are symbols. We, in Europe, are concerned about this trend. We see some positive developments in Erdoğan’s policy on the Kurdish issue, the Armenian issue and other areas. But domestically, we have some serious doubts,” he said.

Swoboda said the main problem in the judicial system in Turkey was the government’s move to reshuffle officials from the judiciary and police on the grounds that they were members of Islamic scholar Fethullah Gülen’s movement.

“The main problem is that there are severe accusations from Erdoğan against the Gülen movement over infiltrating the judiciary and the police. He is using this argument to change a lot of personalities in the judiciary and police, trying to restrict the independence of the Constitutional Court and the HSYK. Therefore, we fear for the independence of justice,” he said.

Swoboda said the Gülen movement alone was not to blame, even if it has infiltrated the judiciary and police institutions, noting that the prime minister must have had a role in such a period.

“If they had the chance to infiltrate, they could only do it when Erdoğan came to power. Maybe somebody very close to the movement opened the doors for them to the administration. Now the government is going against them without [stating] the necessary transparency,” he said, adding that Erdoğan was afraid of revealing when and how members of the Gülen movement attained top positions in the judiciary and the police since he aided them in their rise.

He also defined the last two years of Erdoğan’s leadership as “autocratic,” creating enemies outside and inside the country to control the people. “He is an autocrat. The language he uses is the typical language of an autocrat,” he said.

“Atatürk, ‘cumhuriyet’in ilk ‘kurucu babası’; Tayyip Erdoğan, ‘ikinci kurucu baba’ olmak istiyor.”
Eyüp Can

Türkiye’nin ikinci kurucu babası kim?

Şu satırların altına imza atmayacak olan var mı?

“Siyaset ve demokrasi, intibak ve taviz sanatıdır. Liderler bir gün aynı oy oranını alamayıp iktidardan düştüklerinde nasıl bir hukuk sistemi bıraktıklarını, bu hukuk sisteminin gün gelip kendilerini tehdit edip etmeyeceğini hesaplamalılar. Sırf bu nedenle bile muhalif düşüncelere, azınlıklara iyi bir hayat sunacak sistemi kurmalılar. Ya da o sistemi bozmamalılar. Hiçbir siyasi hareketin arkasında ebedi bir çoğunluk yoktur, dolayısıyla ebedi bir çoğunlukçu demokrasi de!”

Tespiti yapan Amerika’nın en saygın anayasa hukukçularından **Prof. Heather Gerken.**

Harvard’da hoca.

Geçen hafta demokrasi ve anayasa hukuku üzerine bir sunum yapmak için İstanbul’a geldi.

Hazır Türkiye hararetli bir biçimde sistem ve hukuk tartışması yapıyor **Ezgi Başaran** kendisine yargısal krizlerin nelere yol açabileceğini sordu. Dün Radikal’de çıkan söyleşisi tek kelimeyle zihin açıcıydı.

Kaçıranlara tavsiye ederim, şu linkten girip okuyun: **(http://www.radikal.com.tr/yazarlar/ezgi_basaran/mit_yasasiyla_turkiye_baska_bir_yer_olur-1191555»)**

★ ★ ★

Türkiye’nin şu an içinde bulunduğu durumu dışardan bir gözle gayet net özetliyorsunuz.

“Yargı konusunda hayati bir eşiktesiniz” diyor.

“MİT yasasıyla Türkiye başka bir yer olur” diye uyarıyor.

Uyarısı dostça.

Bilmediği konularda ahkâm kesmiyor.

Tepeden bakmıyor.

Snowden’in ortaya çıkardığı dinleme skandalından dolayı Amerika’yı şiddetle eleştiriyor:

“Bu, büyük bir skandaldı; dolayısıyla büyük gürültü kopardı. Sistem şimdi daha da şeffaf biçimde yeniden kuruluyor.”

★ ★ ★

Türkiye’de de uzun bir zamandır sistem yeniden kuruluyor.

Ama sorun şu ki kim iktidardaysa o, ‘kurucu baba’ olmak istiyor.

Atatürk ‘cumhuriyet’in ilk ‘kurucu babası.’

Tayyip Erdoğan ‘ikinci kurucu baba’ olmak istiyor.

Sorun şu ki Türkiye bir **‘kurucu ideolojiden’** kurtulmaya çalışırken **‘ikinci bir kurucu ideolojiye’** sürükleniyor. Seçimlerde başarıdan başarıya koşan **Erdoğan**’ın sistemi değiştirme arzusu, başkanlık ısrarı bundan.

Cumhuriyet’in **‘ikinci kurucu babası’** olmak istiyor.

Oysa Türkiye’nin bu yüzyılda ne ülkeyi demir yumrukla yönetecek yeni kurucu babalara ne de tek bir dünya görüşünden beslenen kurucu ideolojiye ihtiyacı var.

Bu ülkenin hamurunda din de var laiklik de...

Türk de var Kürt de.

Alevi de var Sünni de.

Kemalist de var Nakşi de.

Liberal de var sosyalist de.

Ya bunların hepsini özgür ve eşit birer vatandaş kılan, devlete karşı bireyi koruyan, muhalif düşüncelere iyi bir hayat sunan kucaklayıcı bir sistem kuracağız ya da yeni bir **‘kurucu baba/kurucu ideoloji’** adına çoğunlukçu demokrasi dayatacağız.

★ ★ ★

Dayatınca olur mu?

Bir süre olur gibi gözükür ama eğer gerçekten kalıcı olsaydı bugün **Atatürkçülük** adına geliştirilen askeri vesayete dayalı kurucu ideoloji hâlâ ayakta olurdu...

Hani nerde?

Cumhuriyetin kurucusu olarak **Atatürk** hâlâ ayakta ama onun adına oluşturulan ideoloji yerle bir...

Bugün HSYK’dan MİT yasasına, TİB’den başkanlık sistemine her şeyi çoğunlukçu bir anlayışla değiştirmeye çalışanların kendisine sorması gereken soru bu: Siz yarın nerede olacaksınız?

‘Milli irade’ diyerek kurduğunuz çoğunlukçu sistem nerede?

Azınlıkken, muhalifken demokratlık testinden geçmek kolay; esas olan, muktedirken demokratlık testinden geçebilmek.

O da zor!

Zor ama düşmez kalkmaz bir Allah...

Hiç değilse **Prof. Gerken**’in şu sözlerine altına imza atmasanız da iyi kulak verin:

“Liderler; bir gün aynı oy oranını alamayıp iktidardan düştüklerinde nasıl bir hukuk sistemi bıraktıklarını, bu hukuk sisteminin gün gelip kendilerini tehdit edip etmeyeceğini hesaplamalılar. Sırf bu nedenle bile muhalif düşüncelere, azınlıklara iyi bir hayat sunacak sistemi kurmalılar.”

eyup.can@radikal.com.tr

Radikal, 13.05.2014

Susturma takıntısı

Gazetecilik ancak demokrasinin özgürlük ortamında yapılabilen bir iş. Dolayısıyla basın özgürlüğünü savunmak demokrasiyi savunmak oluyor, ya da tersi. Toplumumuzdaki demokrasi kültürünün yeterince kök salmamış olmasındadır ki kamuoyunun genişçe bir kesiminde basın özgürlüğü, "gazetecilerin kafalarına göre takılma serbestliği" olarak algılana geldi ve bu yüzden düne kadar pek de sahiplenilmedi.

Büyük değişim, birinci yıldönümü yaklaşan "Gezi"yle geldi.

Gezi, basın özgürlüğünün gerçekleri bilme ve kanaatini serbestçe oluşturabilme hakkı adına herkes için vazgeçilmez olduğunun nihayet kavranması yönünde toplumun geniş kesimlerinde bir bilinç sıçramasını tetikledi. Sonunda, 31 Mayıs 2013 akşamında sokağa inen on binlerce insan, şehrin merkezinde cereyan eden kendi hikayelerinin ekranlardan ülkeye yansımadığını görünce, gözler nihayet açıldı.

Sistemin, Soma'da neden olduğu işçi katliamının da benzer bir etkiyi yarattığını gözlemliyoruz.

İktidardakilerin büyük çelişkisi, dünyadaki imajlarını bu kadar sevdikleri halde, adeta o imajı çökertmek istercesine medya ve internet özgürlüğünü boğmaya çalışmaları, sonra bu eylemleri yüzünden imajları dibe vurunca dönüp başkalarını suçlamalarıdır. Artık bu kısır döngüden çıkmaları gerek.

Denklem şudur: Medya özgürlüğünü boğan bir iktidarın yol açtığı imaj yıkımı sonunda dönüp ülkenin refahına mal olur.

Dunya Mijatovic

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Medya Özgürlüğü Temsilcisi Dunya Mijatovic'le, geçen 9 Mayıs'ta "Adalet ve Hukuk Devleti" adı altında düzenlenen bir uluslararası sempozyumda konuşmak için geldiği İstanbul'da sohbet etme imkanı bulmuştum.

Ardından Mijatovic'e Türkiye'yi "basını özgür olmayan ülke" konumuna düşüren Freedom House'la mutabık olup olmadığını sordum ve sohbetimiz şöyle devam etti:

Mijatovic: Türkiye'nin özgür, yarı özgür ya da özgür olmadığını ben asla söylemem.

■ Türkiye'yi kategorize etmeyi reddediyorsunuz.

Mijatovic: Evet, işim gereği... Ama Freedom House'un işini parametrelerini gözeterek yaptığını biliyorum ve onları takip ediyorum. Bu arada Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) de var. Kıyasladığınızda, onların parametreleri farklı olduğu için sıralamaları her zaman aynı olmayabiliyor.

■ Fakat hem RSF hem de Freedom House'a göre Türkiye'deki gidişat kötü...

Mijatovic: Türkiye'nin bu konuda düşmesinin gerçek nedeninin YouTube ve Twitter olduğunu düşünüyorum. Bazen durumu yavaş yavaş kötüleşen ülkeler vardır; sonra birden bir şeyler olur ve bir anda aşağıya giderler. Ben sıralama yapmam; ülkeleri kıyaslamam. Olgulara bakarım. Yasalara, gazeteci güvenliğine ki baktığım ilk hususlar. Gazetecilerin hükümet nezdinde enformasyona erişimi nasıl, ona bakarım. Türkiye değişik görüşleri yansıtan, canlı bir medyaya sahip. Ancak son zamanlarda gördüğüm kadarıyla eleştirel sesler çok fazla susturuluyor. Eleştirel seslerin susturulması hükümetin adeta bir saplantısı haline gelmiş bulunuyor. Bunun gereksiz, kabul edilemez ve bir an önce değişmesi gereken bir durum olduğunu düşünüyorum. Böyle giderse bu herkesten çok Türkiye'ye zarar verir.

■ Türkiye'deki basın özgürlüğü sorunu ile uğraşırken hangi konuya öncelik veriyorsunuz?

Milliyet, 22.05.2014

engeli"ne değinerek başladı:

"Türkiye'de konu siyasete gelince basın özgürlüğünü kısıtlama girişimlerini o noktada görüyoruz. İşte o zaman benim de sesimi yükseltmem ve 'Bakın bu yaptığınız hiç de iyi değil' demem gerekiyor. Türkiye artık gazetecileri hapse atma hakkını kendisinde görmemelidir. Türk hükümetiyle çalışmaya başladığımda hapisteki gazeteci sayısı 105 idi; dün itibarı ile bu sayıyı 29 olarak tespit ettik. Bu ileriye doğru büyük bir adımdır. Buraya ilk resmi ziyaretimi 2011'de yaparak Türk hükümetiyle çalışmaya başladım. Dışişleri Bakanı Davutoğlu ve diğer yetkililerle görüşerek basın özgürlüğü konusundaki görüşlerimi ifade etmemden bu yana işbirliğimiz çok iyi, kapı açık ama sonuçlar küçük ve basın özgürlüğünü sınırlamak için yeni teşebbüsler var.

İnsanlar eleştirel görüşler dile getirdiler diye bedel ödemek zorunda bırakılmamalıdırlar.

Türkiye'deki tablo hiç de pembe değil. Terörle mücadele yasasını, sızdırılmış bilgileri yayımlayan gazetecilere 10 yıl hapis öngören yeni MİT yasasını kabul edilemez buluyorum ve bunun değişeceğini umuyorum. Anayasa Mahkemesi'nin Twitter yasağını iptal etmesi ise umut verici. Bu karar Türkiye'de özgür basın ve medya özgürlüğü açısından tarihi niteliktedir. Türkiye'de bağımsız ve profesyonel bir yargının olduğunu gösteriyor. Ama reforma ihtiyaç var. Uluslararası

■ Gazetecilerin güvenliğinden Türkiye bağlamında neyi anlamamız gerekiyor?

Mijatovic: Hapishanede hiç gazeteci olmamalı. Gazetecilerin hapse atılmalarına engel olacak şekilde gerekli yasa değişiklikleri yapılmalı. Ardından yasaların durumu geliyor. Gerekli yasa değişiklikleri yapılmaz ve bunlar uygulanmazsa bu böyle devam eder. Terörle Mücadele Yasası, İnternet Yasası, televizyon yayıncılığı yasası, bütün bunlar ifade özgürlüğünü kısıtlıyor.

Gazetecilerin güvenliği hususunda Türkiye'deki trend çok olumsuz. Gazetecilerin işlerini, iş güvenliği içinde yapabilmeleri çok önemli. Bu son üç günde burada konuştuğum gazeteciler bu nedenle (işlerini kaybetme korkusu) oto-sansür uyguladıklarını söylediler. Oto-sansür de aşırı tehlikelidir. Böyle giderse, gazetecilerin kovulması, hapisteki gazeteciler, kötü yasalar, bütün bunlar bir korku ortamı doğuruyor. Bana göre gazetecinin işi özel bir iştir. Gazetecilik cesaret, gerçeği söyleme tutkusu, toplumu bilgilendirme arzusuyla ilgilidir. Gazetecilik olmazsa ne yaparız? Ne tür bir toplumda yaşıyor oluruz? Hükümetlerin eleştirel ve açık olmanın ne kadar önemli olduğunu anlaması için bir yol bulmalıyız. Anladıklarını da sanıyorum ama imkanlarını sadece eleştirel değil, kışkırtıcı sesleri, bazen kabalaşan sesleri, tabulara dokunmaya çalışan gazetecileri kısıtlamak için kullanıyorlar."

Hukukun zirvesi İstanbul'daydı

DÜNYANIN en önemli uluslararası kuruluşları, üniversiteler ve hukuka küresel ölçekte yön veren çok sayıda kurumun temsilcileri, geçen hafta İstanbul'da düzenlenen 'adalet ve hukuk devleti' konulu 'Uluslararası Sempozyum 2014'de bir araya geldi. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve BM'nin katkılarıyla düzenlenen sempozyum, önceki gün Four Seasons Bosphorus Oteli'nde yapıldı. Açılış konuşmasını BM Global Compact Türkiye Başkanı Dr. Yılmaz Argüden'in yaptığı sempozyumda, AB Türkiye Büyükelçisi Stefano Manservisi, adalet sisteminin Türkiye'de tam olarak kurulması ve hukuk devletinin tam olarak gerçekleştirilmesinin tamamlanamadığını söyledi.

Hürriyet Ankara, 10.05.2014

YANSIMA
Ergun KAFTANCI
ergunkaftanci@hotmail.c

Hadi bakalım, tahmin edelim

YEREL seçimden önce İstanbul'a belediye başkanı olmak amacıyla yola çıkan adaylar, gittikleri her yerde ve katıldıkları her toplantıda kentin trafik sorununa çözüm bulacaklarını söylediler...

Adaylardan **Kadir Topbaş** yeniden seçildi...

Lakin trafik sorununa çözüm filan bulunmuş değil...

Oysa **"Bu sorunu ortadan kaldıracağız"** diyenlerin başında da o geliyor...

Trafik hâlâ, eski hamam eski taş, yoğunlukta üzerine yok; bu yoğunluk da halkı bunaltıyor, çileden çıkarıyor...

■ Yazının devamı 3'te

Dokuz Sütun, 13.05.2014

YANSIMA
Ergun KAFTANCI
ergunkaftanci@hotmail.c

Hadi bakalım, tahmin edelim

YEREL seçimden önce İstanbul'a belediye başkanı olmak amacıyla yola çıkan adaylar, gittikleri her yerde ve katıldıkları her toplantıda kentin trafik sorununa çözüm bulacaklarını söylediler...

Adaylardan **Kadir Topbaş** yeniden seçildi...

Lakin trafik sorununa çözüm filan bulunmuş değil...

Oysa **"Bu sorunu ortadan kaldıracağız"** diyenlerin başında da o geliyor...

Trafik hâlâ, eski hamam eski taş, yoğunlukta üzerine yok; bu yoğunluk da halkı bunaltıyor, çileden çıkarıyor...

Pazartesi sabahı **Boğaziçi Köprüsü**'nün halini görecektiniz; internetten seyrettim, bir kel'adan diğerine insan aktı...

Hem de sel gibi...

Nedenini tahmin edeceksiniz, trafik kazası...

Köprünün Avrupa ucunda ve Çağlayan'a yakın bir yerde meydana gelen kaza trafiğin durmasına neden oldu. **-İnsanlar ölümden ya da öldürülmekten kurtulamamış olan gazeteciler** "Trafik kazası gerçekleştiği için" **diye yazabilirler, aman dikkat**...

Yollar kilitlendi...

İnsanlar işlerine ya da okullarına gidecek ya; herkes yapılacak tek şeyi yaptı yürümeye başladı...

Ana arterlerinden birinde yaşanan tıkanıklık kentte hayatı durduruyorsa o kentte trafik sorununu değil bir **Kadir Topbaş**, bin Kadir Topbaş bir araya gelse çözemez...

Peki çözüm ne?

Aklıma gelmiyor...

İstanbul'u gösterişlerle dolduran çıkarcı **-rantçı-** zihniyet sahipleri yüzünden, kentin çevresindeki insanlar her gün gelerek İstanbul'u yağılma merkezi haline getirirse ve bu da sürerse, ne bu metropole iltica engellenebilir, ne de trafik sorunu ortadan kaldırılabilir...

Geşet doğaldır; böyle bir yük, elbet trafiği de kilitler, kente kalıcı da getirir, asayiş sorununa da neden olur!

Filancanın düğün sevinci (!) günlüğe fişmekanca sunucu hanımın yakında evleneceklerine dair haberleri gazetelerin birinci sayfalarında hem de iri puntolarla yayınlamak ya da ekranlardan yansıtmak modası sürerken, yazımda basit gibi görünen fakat önemi büyük trafik sorununa değinmem, herhalde şaşırtıcı olmayacaktır...

Değerli okurlar, Bay **Har**... masıyla Erdoğan'ın ve AKP... müş sayılmaz...

Sadece, muhafazakâr den... eden ama öyle olduğu konusunda kesinlikten öte edilemeyen bir siyasal anlayışın bu ülkedeki dahi sa... mimi olmadığını nakletmiş oluyor.

"Türkiye büyük mücadeleler içerisinde ama yanlış yolda" diyerek örnek de veriyor ve **"Böyle büyük bir ülkeyi üniter devlet sınırları içerisinde tutmak zor, hele AKP'nin izlediği politikalarla tamamen imkansız"** diyor...

Tabii bütün bunlar onun görüşleri...

Swoboda son olarak şunu da söylüyor:

-Sizin için AB üyeliği çok uzak...

Bakalım bu değerlendirmeye karşı tavrımız nasıl olacak ve Swoboda'ya ne yanıt vereceğiz...

Bilyoruz ama ben bir kez daha hatırlatayım; Baybalam Erdoğan, **"Doğrucu Davutlar"** i pek sevmez!

***

ŞİMDİ gelelim Prof. **Heather Gerken**'e...

Anayasa uzmanı...

Radikal gazetesinden **Ezgi Başaran** kendisiyle röportaj yapmış...

Kadıncağız derrig ki:

-Anayasa Mahkemesi güçlü fakat yanlış yapan bir siyasetçinin karşısında duracak kurumdur. Bu tür mahlumeler halkın korumak için vardır...

Uzatacak değilim; gazetenin internet sayfasında haberi bulabilirsiniz; okuyun, ilginç değerlendirmeler var. Yalnız sunu da ekleyelim: profesör hanım MİT yasasının özellikle reddediyor ve **"Böyle bir yasanın düzenlenmesi çok ciddi, Meclis'ten geçmesi ise daha çok ciddi"** diyor...

Başarı **Gerken**'e göre bu yasa Türkiye'de hayatı değiştirecek, tersine çevirecek ve ülkeyi başka bir yönde yürütecek...

Bunun bizi nasıl bir rejime sürükleyeceğini ise **"Tahmin edin"** diyerek yanıtsız bırakıyor...

Hadi bakalım tahmin edelim!

-Hükümet darbe iddiasını mutlaka kanıtlamak zorundadır...

-Artık askerin vesayeti söz konusu değil...

-Anayasa Mahkemesi vesayet altında iddiası kabul edilemez...

-Muhalefetin bir yargı mensubunu aday göstermesi kötü bir fikir sayılmaz...

-Erdoğan, Batı'ya dış politikada meminun edip içeride bildiğini okumak istiyor...

Bütün bunları ve daha fazlasını bir söylemiyoruz; söyleyen Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Lideri **Hannes Swoboda**... Kimse **"Boş ver, adam zaten sosyalist, tabii AKP'ye karşı çıkar"** filan diye düşünmesin. Swoboda AB Parlamentosunda sözüne önem verilen etkin bir siyasetçi...

Hannes Swoboda sadece bunları söylemekle kalmıyor, cemaat konusundan AB üyeliğimize kadar her konudaki görüşlerini saklamadan açıklıyor...

Ona göre de **Erdoğan** her ihtarını ve yaptığı suçlamayı kanıtlamak zorunda. Bunu yapmadığı için söyledileri her söz havada kalıyor ve iftiradan öteye gidemiyor; puan kaybı da bundan...

Nuriye Gülen'in hizmet hareketini, yani cemaati dışarıdan bir bakışla değerlendiren başarılı insan olarak yapmaması gerekenleri yaptı ve objektif bir incelemeye denemeye yapmadı, yaptırmadı...

Swoboda Başbakanımızın kendine özgü lütfetlere sahip olduğundan bahsederek **"Onunla yarış o bakımdan kolay"** değil diyor...

"Daha önce söylediklerimizi dikkate almadı, bunları da almayacak" ...

Notlar / Notes

Notlar / Notes

Katkı Sağlayanlar ve Katılımcılar / Contributors and Participants

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Faculty of Law

Global Compact Network Türkiye

Prof. Juergen Taschke from
DLA PIPER

Stefano Manservisi representing

Hannes Swoboda representing
Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament

Prof. Işıl Karakaş and Prof. Paul Lemmens from
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

Helena Lišuchová representing
GRECO
Groupe d'Etats contre la corruption
Group of States against Corruption

Lucian Mihai representing
VENICE COMMISSION
COMMISSION DE VENISE

Marina Wes representing
WORLD BANK

Sami Selçuk from
YARGITAY

Dunja Mijatovic representing
OSCE

Christina Koulias representing
United Nations Global Compact

Marietje Schaake from
PARLAMENTUL EUROPEAN

Gabriela Knaul SR from
UNITED NATIONS

Roisin Pillay representing
icj International Commission of Jurists

Thomas Guddat representing
MEDEL

Alison Bethel-McKenzie representing
IPI

David Gardner from
FT FINANCIAL TIMES

William H. Sorrel from

Hon. Richard M. Berman from

Prof. Heather Gerken from
Yale Law School

Prof. Richard Fallon from
HARVARD LAW SCHOOL

Prof. Richard H. Pildes from
NYU LAW
New York University School of Law

www.uluslararasisempozyum.com
twitter: @AdaletHukuk2014

EXHIBIT 11

27 Temmuz 2016 ÇARŞAMBA **Resmî Gazete** Sayı : 29783 **(2. Mükerrer)**

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER İLE BAZI KURUM VE KURULUŞLARA DAİR DÜZENLEME YAPILMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Karar Sayısı: KHK/668

Olağanüstü hal kapsamında bazı tedbirler alınması ile bazı kurum ve kuruluşlara dair düzenleme yapılması; Anayasanın 121 inci maddesi ile 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 4 üncü maddesine göre, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'nca 25/7/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç ve Kapsam

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınması gereken tedbirlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve bazı kurum ve kuruluşlara dair düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM
Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirler

Alınan tedbirler

MADDE 2- (1) Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen Fethullahçı Terör Örgütüne (FETÖ/PDY) aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olan;

a) Ekli (1) sayılı listede yer alan asker kişiler Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılmıştır. Haklarında ayrıca özel kanun hükümlerine göre işlem tesis edilir.

b) Ekli (2) sayılı listede yer alan özel radyo ve televizyon kuruluşları kapatılmıştır.

c) Ekli (3) sayılı listede yer alan gazete ve dergiler ile yayınevi ve dağıtım kanalları kapatılmıştır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi gereğince Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılan asker kişilerin, mahkumiyet kararı aranmaksızın, askeri rütbe ve memuriyetleri alınır ve bu kişiler yeniden Türk Silahlı Kuvvetlerine kabul edilmezler; bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemez, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler; bunların uhdelerinde bulunan her türlü mütevelli heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevleri de sona ermiş sayılır. Bunların silah ruhsatları ve pilot lisansları iptal edilir ve bu kişiler oturdukları kamu konutlarından veya vakıf lojmanlarından onbeş gün içinde tahliye edilir. Bu kişiler özel güvenlik şirketlerinin kurucusu, ortağı ve çalışanı olamazlar. Bu kişiler hakkında Milli Savunma Bakanlığınca ilgili pasaport birimine derhal bildirimde bulunulur. Bu bildirim üzerine ilgili pasaport birimlerince pasaportlar iptal edilir.

(3) Kapatılan gazete ve dergiler, yayınevi ve dağıtım kanalları ile özel radyo ve televizyon kuruluşlarına ait olan taşınırlar ve her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılır, bunlara ait taşınmazlar tapuda resen Hazine adına her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edilir. Bunların her türlü borçlarından dolayı hiçbir şekilde Hazineden bir hak ve talepte bulunulamaz. Devre ilişkin işlemler ilgili tüm kurumlardan gerekli yardımı almak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

(4) Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine aidiyeti veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı olan ve ekli (2) ve (3) sayılı listelerde yer almayan özel radyo ve televizyon kuruluşları ile gazete ve dergiler, yayınevi ve dağıtım kanalları, ilgili bakan tarafından oluşturulacak komisyonun teklifi üzerine ilgili bakan onayı ile kapatılır. Bu fıkra kapsamında kapatılan kurum ve kuruluşlar hakkında da üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

Soruşturma ve kovuşturma işlemleri

MADDE 3- (1) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve toplu işlenen suçlar bakımından, olağanüstü halin devamı süresince;

a) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da yakalama emri düzenlenebilir. Hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen yakalama emri üzerine yakalanan şüpheli hakkında verilen gözaltı süresi otuz günü geçemez.

b) Hakkında yürütülen soruşturmanın sonuçsuz kalmasını sağlamak amacıyla yurtiçinde saklanan veya yabancı ülkede bulunan ve bu nedenle Cumhuriyet savcılığı tarafından kendisine ulaşılamayan şüpheliye de kaçak denir. Bu kişiler hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 247 nci ve 248 inci maddelerinin ikinci fıkraları uygulanmaz.

c) Tutukluluk kararına itiraz edilen sulh ceza hâkimliği veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çok on gün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

ç) Tahliye talepleri en geç otuzar günlük sürelerle tutukluluğun incelenmesi ile birlikte dosya üzerinden karara bağlanır.

d) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle arama yapılabilir.

e) Cumhuriyet savcısı hazır olmaksızın konut, işyeri veya diğer kapalı yerlerde arama yapabilmek için o yer ihtiyar heyetinden veya komşulardan bir kişi bulundurulur.

f) Askerî mahallerde hâkim kararıyla veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle, Cumhuriyet savcısının katılımı olmaksızın, adli kolluk görevlileri tarafından arama ve elkoyma yapılabilir.

g) Hakkında arama işlemi uygulanan kimsenin belge veya kâğıtları adli kolluk görevlileri tarafından da incelenebilir.

ğ) Şüpheli veya sanık ile 5271 sayılı Kanunun 45 inci ve 46 ncı maddelerine göre tanıklıktan çekinebilecek kimseler arasındaki mektup ve belgelere, bu kimselerin nezdinde bulunsa bile elkonulabilir.

h) Hâkim kararı olmaksızın yapılan elkoyma işlemi, beş gün içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını elkoymadan itibaren on gün içinde açıklar; aksi halde elkoyma kendiliğinden kalkar.

ı) 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesi uyarınca yapılacak elkoymaya, maddenin birinci fıkrasında belirtilen rapor alınmadan, sulh ceza hâkimliğince karar verilebilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı da elkoymaya karar verebilir. Hâkim kararı olmaksızın yapılan elkoyma işlemi, beş gün içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını elkoymadan itibaren on gün içinde açıklar; aksi halde elkoyma kendiliğinden kalkar.

i) Avukat bürolarında hâkim kararıyla veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle, Cumhuriyet savcısının katılımı olmaksızın, adli kolluk görevlileri tarafından arama ve elkoyma yapılabilir. Arama ve elkoyma işlemi sırasında baro başkanı veya onu temsil eden bir avukat hazır bulundurulur; ancak, 5271 sayılı Kanunun 130 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları uygulanmaz.

j) 5271 sayılı Kanunun 134 üncü maddesi uyarınca bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde yapılacak arama, kopyalama ve elkoyma işlemlerine, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da karar verilebilir. Bu karar, beş gün içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını elkoymadan itibaren on gün içinde açıklar; aksi halde elkoyma kendiliğinden kalkar. Kopyalama ve yedekleme işleminin uzun sürecek olması halinde bu araç ve gereçlere elkonulabilir. İşlemlerin tamamlanması üzerine elkonulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir.

k) 5271 sayılı Kanunun 135 inci, 139 uncu ve 140 ıncı maddeleri uyarınca yapılacak olan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme tedbirlerine hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir. Cumhuriyet savcısı, kararını beş gün içinde görevli hâkimin onayına sunar. Hâkim, kararını beş gün içinde açıklar; aksi halde tedbirler kendiliğinden kalkar.

l) Müdafiin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının kararıyla kısıtlanabilir.

m) Gözaltındaki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkı Cumhuriyet savcısının kararıyla beş gün süreyle kısıtlanabilir. Bu zaman zarfında ifade alınamaz.

n) Yürütülen soruşturmalarda Cumhuriyet savcısı bir soruşturma işlemine gerek görmesi halinde soruşturmanın yapıldığı yer sulh ceza hâkiminden de karar alabilir.

o) Cumhuriyet başsavcılıkları, soruşturmanın gerekli kılması halinde yargı çevresi içindeki mülki idare amirliklerinden bina, araç, gereç ve personel talebinde bulunabilir.

ö) Bu maddede sayılan suçlarla ilgili olarak, alınan bilgilerin doğruluğunun araştırılması bakımından zorunlu görülen hallerde, tutuklu veya hükümlüler yetkili Cumhuriyet savcısının talebi ve sulh ceza hâkimliğinin kararı ile geçici sürelerle ceza infaz kurumundan alınabilirler.

Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 4- (1) 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Türk Milleti adına yargı yetkisini kullanacak askeri mahkemeler, askeri birliklerin teşkilat yapıları ve bulundukları yerlerin coğrafi durumu ile mahkemelerin iş yoğunluğu gözönünde tutulmak suretiyle, Kuvvet Komutanlıklarının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığınca kurulur ve aynı yolla kaldırılır."

(2) 26/10/1963 tarihli ve 357 sayılı Askeri Hakimler Kanununun 40 ıncı maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Adli müşavirlik, disiplin subaylığı, hukuk müşavirliği, hukuk işleri şube müdürlüğü, yüksek yargı organlarındaki raportör ve askeri savcı kadroları ile askeri yargı ile ilgili diğer kadrolarda görevli askeri hakimlere de birinci fıkra kapsamında geçici yetki verilebilir."

(3) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, aynı Kanunun geçici 39 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmış ve aynı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Ancak, Yüksek Askerî Şûra Başkanı tarafından bir üst rütbede hizmetine ihtiyaç duyulanlar da rütbe bekleme süresine bakılmaksızın ve 47 nci maddenin birinci fıkrasındaki sicil şartı aranmaksızın Yüksek Askerî Şûra değerlendirmesine alınırlar."

"GEÇİCİ MADDE 41- 2016 yılı Temmuz ayında yapılacak Yüksek Askerî Şûrada alınacak kararlar ile bu Kanun uyarınca yapılacak olan terfi, atama, nasıp, kadroların kullanılması, emekliye sevk ve ilişik kesme işlemleri 29 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla uygulanır."

(4) 17/7/1972 tarihli ve 1612 sayılı Yüksek Askerî Şûranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"MADDE 4- Yüksek Askerî Şûra, Başkanın çağrısı ile yılda en az bir kez toplanır."

"GEÇİCİ MADDE 2- 2016 yılı Ağustos ayında yapılacak Yüksek Askerî Şûra toplantısı, aynı yılın Temmuz ayı içinde yapılır."

(5) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun;

a) Ek 1 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hak sahiplerinden ilköğretim, ortaokul, ilkokul mezunu olanların hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara; ortaöğretim ve yükseköğretim mezunu olanların, atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanın 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alması koşuluyla ihraz etmiş bulundukları unvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunlarının ise memur unvanlı kadro ve pozisyonlara atama teklifleri Devlet Personel Başkanlığınca yapılır. İşçi kadrolarına yapılacak atama teklifleri sürekli işçi unvanlı kadroya yapılır."

b) Ek 1 inci maddesinin yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Ek 1 inci maddesinin sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "her yılın mart ve eylül aylarının son gününe kadar" ibaresi ve ikinci cümlesinde yer alan "kırk beş gün içinde" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Kamu kurum ve kuruluşları bu madde kapsamındaki taleplerini her yılın ocak ve temmuz aylarının son gününe kadar DPB e-uygulama üzerinden iletirler. Devlet Personel Başkanlığınca atama teklifleri, bu talepler esas alınarak gerçekleştirilir. Söz konusu taleplerin yeterli olmaması halinde Başkanlıkça resen atama teklifi yapılır."

ç) Geçici 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, ek 1 inci madde kapsamında göreve başlayan personelden, Devlet Personel Başkanlığı tarafından atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanları 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alanlar, bu unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara kamu kurum ve kuruluşlarınca sınava tabi olmaksızın atanırlar. İhraz etmiş bulundukları kadroların atandıkları kamu kurumlarında olmaması halinde ilgililer asli memurluğa atandıktan sonra bir defaya mahsus olmak üzere diğer kanunlarda yer alan herhangi bir kontenjan sınırlamasına tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanabilir."

(6) 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 4- (1) Öncelikle kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde olmak üzere Bakanlığın boş öğretmen norm kadrosu bulunan örgün ve yaygın eğitim kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen istihdam edilebilir.

(2) Sözleşmeli öğretmenler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmen kadrosuna atanabilmek için aranan özel şartları taşıyanlardan Kamu Personel Seçme Sınavı puan sırasına konulmak kaydıyla alım yapılacak her bir pozisyonun üç katına kadar aday arasından Bakanlık tarafından yapılacak sözlü sınav başarı sırasına göre atanır.

(3) Bu madde uyarınca atanan sözleşmeli öğretmenler dört yıl süreyle başka bir yere atanamaz. Aile birliği mazeretine bağlı yer değiştirmelerde bu madde uyarınca istihdam edilen öğretmenin eşi bu öğretmene tabidir. Sözleşmeli öğretmenler, aday öğretmenler için öngörülen adaylık sürecine tabi tutulur. Sözleşmeli öğretmenlerden sözleşme gereği dört yıllık çalışma süresini tamamlayanlar talepleri halinde bulundukları yerde öğretmen kadrolarına atanır. Öğretmen kadrolarına atananlar, aynı yerde en az iki yıl daha görev yapar, bunlar hakkında adaylık hükümleri uygulanmaz.

(4) Bu madde hükümlerine göre öğretmen kadrolarına atananların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca sözleşmeli öğretmen pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim

durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

(5) Bu madde kapsamında öğretmen kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

(6) Bu madde kapsamında sözleşmeli öğretmenlerin atanacağı öğretmen kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan sınıf, unvan ve derecelerine uygun olmak şartıyla, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek Millî Eğitim Bakanlığının 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş ve öğretmen kadrolarına atananların pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar ile iptal edilen pozisyonlar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle atama tarihinden itibaren iki ay içinde Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(7) Sözleşmeli öğretmenliğe atanacakların başvuruları, sözlü sınava alınacakların belirlenmesi, sözlü sınav konuları, sözlü sınavın usul ve esasları, atanmaları ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Millî Eğitim Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

(7) 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İhtiyaç duyulması halinde bu süre, bu fıkrada yazılı makamlarca bir katına; ilgili bakanın onayı ile de bir yıla kadar artırılabilir.”

(8) 22/7/2016 tarihli ve 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesine “Hazineden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Vakıflar Genel Müdürlüğünden” ibaresi eklenmiştir.

b) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına, “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunca” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi daire başkanı ve üyeleri hakkında Başkanlar Kurulunca; Askeri Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Başkanlar Kurulunca; askeri hakimler hakkında Milli Savunma Bakanının başkanlığında, Milli Savunma Bakanı tarafından birinci sınıf askeri hakimler arasından seçilecek iki askeri hakimden oluşan komisyonca” ibaresi eklenmiştir.

c) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “Görevlerine” ibaresi “Görevden uzaklaştırılanlar veya görevlerine” şeklinde değiştirilmiş, aynı cümlede yer alan “hususi damgalı” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Birinci fıkra uyarınca görevine son verilenler hakkında da 4 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

ç) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“d) 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personel, Yükseköğretim Kurulu Başkanının teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulunun kararıyla; yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim üst kuruluşlarındaki 657 sayılı Kanuna tabi personel bakımından ise yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim üst kuruluşlarının en üst yöneticisinin teklifi üzerine, yükseköğretim kurumlarında Üniversite Yönetim Kurulunun, yükseköğretim üst kuruluşlarında ise Yükseköğretim Kurulunun kararıyla kamu görevinden çıkarılır,”

“f) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve diğer mevzuata tabi her türlü kadro, pozisyon ve statüde (işçi dahil) istihdam edilen personel, ilgili kurum veya kuruluşun en üst yöneticisi başkanlığında bağlı, ilgili veya ilişkili olunan bakan tarafından oluşturulan kurulun teklifi üzerine ilgili bakan onayıyla kamu görevinden çıkarılır. Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinde belirtilenlerin işlemleri ise söz konusu maddedeki usule göre yapılır,”

“ğ) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personel, ilgili Kuvvet Komutanının teklifi, Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır,

h) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanuna tabi personel, ilgili Kuvvet Komutanının teklifi, Milli Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda Yapılan Değişiklikler

MADDE 5- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 3- Türkiye Cumhuriyeti Jandarması, emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve diğer kanunların verdiği görevleri yerine getiren silahlı genel kolluk kuvvetidir."

MADDE 6- 2803 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 4- Jandarma Genel Komutanlığı İçişleri Bakanlığına bağlıdır."

MADDE 7- 2803 sayılı Kanunun 5 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kuruluş ve Teşkilat:

MADDE 5- Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerleri, İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak sıkıyönetim, seferberlik ve savaşta Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek birliklerin kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerlerinin düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınır.

Jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının düzenlenmesinde mülki taksimat esas alınır. Ancak geçici olarak birden çok ili içine alan bölge teşkilatı da kurulabilir. Bölge komutanı, bölge teşkilatının konuşlu bulunduğu ilin valisine karşı sorumlu olarak görev yapar."

MADDE 8- 2803 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Jandarma Genel Komutanı:

MADDE 6- Jandarma Genel Komutanı tüm Jandarma Teşkilatının komutanıdır. Jandarma Genel Komutanı general rütbesini haiz olanlar arasından atanır.

Jandarma Genel Komutanı, Teşkilatın sevk ve idaresinden, kanun ve nizam hükümlerinin icrasını sağlamaktan, bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların uygulanmasından sorumludur."

MADDE 9- 2803 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri şunlardır.

a) Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak, (b) ve (c) bentlerinde belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak.

b) Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek.

c) Askeri görevleri;

Kanunlarla verilen askeri hizmetleri yerine getirmek."

MADDE 10- 2803 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 8- Jandarma birlikleri; sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek bölümleriyle Kuvvet Komutanlıkları emrine girer, kalan bölümüyle normal görevlerine devam eder.

Ayrıca, Jandarma birlikleri; Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine İçişleri Bakanının, illerde ise garnizon komutanının talep etmesi halinde valinin onayıyla kendilerine verilen askeri görevleri de yaparlar."

MADDE 11- 2803 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"İçişleri Bakanının kararıyla bir il veya ilçenin tamamı polis ya da jandarma görev ve sorumluluk alanı olarak belirlenebilir."

MADDE 12- 2803 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12- Lüzum görüldüğü hallerde İçişleri Bakanı tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı arasında her kademedeki personel, geçici olarak görevlendirilebilir. İçişleri Bakanı bu yetkisini il valilerine devredebilir.

Ayrıca, İçişleri Bakanının onayıyla; Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı silah, mühimmat, teçhizat, taşıt ve diğer taşınırları ile taşınmazlarını birbirlerine geçici olarak tahsis edebilirler veya bedelsiz olarak devredebilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir."

MADDE 13- 2803 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 13- Jandarma Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır.

Subaylığa ve astsubaylığa nasıp ve terfi işlemleri, İçişleri Bakanlığının onayıyla yapılır. Ancak, albaylıktan tuğgeneral rütbelerine terfiler ile generallikte bir üst rütbeye terfiler müşterek kararname ile yapılır. Rütbelerindeki bekleme süresinin dolması ya da kadrosuzluk nedenleri ile emekliliğe sevk edilme durumunda olan, ancak hizmetlerine ihtiyaç duyulan albaylar 60 yaşına, generaller ise 65 yaşına kadar İçişleri Bakanının onayıyla görevde

bırakılabilirler. Nasıp ve terfi yetkilerinin kullanılmasıyla ilgili olan; 926 sayılı Kanun ve diğer kanunlarla, İçişleri Bakanlığı dışında, başka mercilere verilmiş inha, seçim, görüş alma ve benzeri yetkilere dair hükümler Jandarma Genel Komutanlığı personeli bakımından uygulanmaz. Uzman jandarma ve uzman erbaşların nasıp ve terfileri Jandarma Genel Komutanlığınca özel kanunlarına göre yapılır.

Jandarma Genel Komutanlığı personeli hakkında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde karşılığı olan rütbe ve kıdem üzerinden aynı şartlarla, 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu uygulanır.

İşçilerin işe alınma, işyeri değişikliği, yükselme, izin, sicil, ödül ve hizmet akdinin feshi işlemleri 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile varsa geçerli bulunan toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre yapılır."

MADDE 14- 2803 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 14- General, subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanmaları;

a) Jandarma Genel Komutanının, Jandarma Genel Komutanı Yardımcılarının, generallerin ve il jandarma komutanlarının atanmaları müşterek kararnameyle,

b) Diğer subaylar, astsubaylar ve uzman jandarmaların atanmaları İçişleri Bakanlığınca,

yapılır.

İhtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel nokta atamasına tabi tutulabilir. Nokta ataması yapılmayan subay, astsubay ve uzman jandarmalar valilik emrine atanır ve bunların istihdam yerleri, il içi yer değiştirmeleri vali tarafından yapılır.

Hizmet gerekleri bakımından uygun görülmesi halinde il jandarma komutanlıklarına general rütbesindeki subaylar da atanabilir."

MADDE 15- 2803 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15- Jandarma personeli hakkında disiplin ve soruşturma işlemleri aşağıdaki usullere göre yapılır.

a) Disiplin işleri özel kanun hükümlerine göre yürütülür.

b) Jandarma personelinin mülki görevlerinden doğan suçlarında; özel kanunların hükümleri saklı kalmak şartıyla 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

c) Adli görevlerinden doğan suçlarda; 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uygulanır.

d) Jandarma personeline askeri görev verildiği takdirde bu görevlerden doğan suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu suçların muhakemesi, Jandarma personelinin emrine verildiği askeri birlik personelini muhakeme etmekle görevli ve yetkili olan askeri mahkemede görülür.

e) Jandarma personelinin kişisel suçlarında genel hükümlere göre işlem yapılır."

MADDE 16- 2803 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 19- Jandarma Genel Komutanlığı ikmal hizmetleriyle faaliyetlerine ait her türlü ihtiyacını ve silah ve mühimmatını İçişleri Bakanlığınca belirlenecek standartlara uygun olarak kendi bütçesinden karşılar. Ancak Jandarma Genel Komutanlığı, Savunma Sanayi Destekleme Fonundan Türk Silahlı Kuvvetlerinin tabi olduğu usul ve esaslar dahilinde yararlanır.

Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek veya İçişleri Bakanı ya da valilerce askeri görev verilen jandarma birliklerinin her türlü ihtiyacı (sefer stokları dahil) emrine gireceği Kuvvet Komutanlıklarının standartlarına uygun olarak Milli Savunma Bakanlığınca sağlanır."

MADDE 17- 2803 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 24- Bu Kanunla münhasıran yönetmelik çıkarılması öngörülen hususların yanısıra jandarmanın teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları, diğer makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları dahil komuta ve kontrol ilişkileri ile Jandarma Hizmetleri Sınıfı personelinin terfi işleri, değerlendirme, ödüllendirme, kılık ve kıyafet ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar; İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 18- 2803 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkradaki "valiler" ibaresi "mülki idare amirleri" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 2803 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "askerî görevleri haricindeki diğer" ibaresi ile aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Uygulanacak hükümler:

EK MADDE 7- Diğer kanunlarda bu Kanuna aykırı hükümler bulunması halinde bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili tereddütleri gidermeye ve bu yönde düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Bu Kanunda bu maddeyi ihdas eden Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenlemeler sebebiyle teşkilat, personel, eğitim ve diğer hususlarla ilgili olarak yeni ihtiyaçların ortaya çıkması halinde, buna ilişkin düzenleme yapmaya İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 20- 2803 sayılı Kanunun 16 ncı, 17 nci ve 25 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 21- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- a) Disiplin işlerine ilişkin özel kanun çıkarılana kadar jandarma personelinin disiplin suç ve cezaları Emniyet Teşkilatı disiplin mevzuatına göre belirlenir. Diğer hususlarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

b) Jandarma Teşkilatının tüm personeli başka hiçbir işleme gerek olmaksızın, yeni durumlarına göre görevlerine devam ederler. Mevcut fiili kadrolardan öğretim elemanlarına ilişkin olanlar bu Kanuna, diğerleri 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveline İçişleri Bakanlığı bünyesinde Jandarma Genel Komutanlığı bölümü olarak eklenmiştir. Bu şekilde 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmiş olan kadro cetvellerini anılan Kanun Hükmünde Kararname esas ve usullerine uygun olarak yeniden düzenlemeye Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu Kanuna eklenen öğretim elemanı kadrolarında 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde Bakanlar Kurulunca unvan ve derece değişikliği yapılabilir. Ayrıca Jandarma Hizmetleri Sınıfından bir adet Orgeneral kadrosu ile dört adet Jandarma Genel Komutan Yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir."

MADDE 22- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesine "VII - EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"VIII - JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI

Bu sınıf Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsar."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununda Yapılan Değişiklikler

MADDE 23- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2- Bu Kanunda belirtilen görev ve hizmetleri yapmak üzere silahlı bir genel kolluk kuvveti olan Sahil Güvenlik Komutanlığı kurulmuştur.

Bu Komutanlık İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığının Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek bölümleri Deniz Kuvvetleri Komutanlığı emrine girer, kalan bölümü normal görevlerine devam eder."

MADDE 24- 2692 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sahil Güvenlik Komutanlığının görev alanları, üsleri, kadrolarıyla yerleşme yerleri, İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde Deniz Kuvvetleri Komutanlığı emrine girecek birliklerin kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerlerinin düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınır."

MADDE 25- 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine "VIII- JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"IX - SAHİL GÜVENLİK HİZMETLERİ SINIFI

Bu sınıf Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsar."

MADDE 26- 2692 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli; subay, astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, öğrenci, erbaş ve erler ile Devlet memuru ve işçileri kapsar. Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır.

Subaylığa ve astsubaylığa nasıp ve terfi işlemleri, İçişleri Bakanlığının onayıyla yapılır. Ancak, albaylıktan tuğamiral rütbelerine terfiler ile amirallikte bir üst rütbeye terfiler müşterek kararname ile yapılır. Sahil Güvenlik Komutanı amiraller arasından atanır. Rütbelerindeki bekleme süresi dolması ya da kadrosuzluk nedenleri ile emekliliğe sevk edilme durumunda olan, ancak hizmetlerine ihtiyaç duyulan albaylar 60 yaşına, amiraller ise 65 yaşına kadar İçişleri Bakanının onayıyla görevde bırakılabilirler. Nasıp ve terfi yetkilerinin kullanılmasıyla ilgili olan; 926 sayılı Kanun ve diğer kanunlarla, İçişleri Bakanlığı dışında, başka mercilere verilmiş inha, seçim, görüş alma ve benzeri yetkilere dair hükümler Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli bakımından uygulanmaz. Uzman erbaşların nasıp ve terfileri Sahil Güvenlik Komutanlığınca özel kanunlarına göre yapılır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli hakkında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde karşılığı olan rütbe ve kıdem üzerinden aynı şartlarla, 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu uygulanır.

İşçilerin işe alınma, işyeri değişikliği, yükselme, izin, sicil, ödül ve hizmet akdinin feshi işlemleri 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile varsa geçerli bulunan toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre yapılır.

Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sivil memurlar 22/6/1978 tarih ve 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil);

a) Botlarda görevli subay, astsubay ve uzman erbaşlara %52,

b) Diğer karargâh, birlik ve kurumlarda görevli subay, astsubay ve uzman erbaşlara %40,

tutarını geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre fazla çalışma karşılığı asayiş tazminatı ödenir. Bu tazminattan damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer kuruluşlardaki emsaline yapılan nakdi ve ayni ödemeler aynı şartlar altında ve aynı hükümlere tabi olarak, Sahil Güvenlik Komutanlığı personeline de verilir.

Lüzum görüldüğü hallerde İçişleri Bakanı tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı arasında her kademedeki personel, geçici olarak görevlendirilebilir. İçişleri Bakanı bu yetkisini il valilerine devredebilir. Bu şekilde geçici görevlendirilen personel görevlendirildiği teşkilattaki personele sağlanan ilave mali haklardan görevlendirme süresince yararlandırılır.

Ayrıca, İçişleri Bakanının onayıyla; Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı silah, mühimmat, teçhizat, taşıt ve diğer taşınırları ile taşınmazlarını birbirlerine geçici olarak tahsis edebilirler veya bedelsiz olarak devredebilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir."

MADDE 27- 2692 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 8- Sahil Güvenlik personelinin atanmaları;

a) Sahil Güvenlik Komutanı, Sahil Güvenlik komutan yardımcıları, Sahil Güvenlik bölge komutanları ve amirallerin atanmaları müşterek kararname ile,

b) Amiraller haricinde, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı karargâhında görevli başkanların atanmaları İçişleri Bakanınca,

c) Diğer subayların ve astsubayların, Devlet memurlarının, uzman erbaşların ve sözleşmeli erbaş ve erlerin atanmaları ile dağıtımları, İçişleri Bakanlığınca,

yapılır.

Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli Sahil Güvenlik mensubu subay, astsubay, sivil personel, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erlerin hizmet gerekleri veya sağlık yahut diğer nedenlerle görev ve hizmet yerlerinin değiştirilmesi, bu maddedeki usul ve esaslara göre yapılır."

MADDE 28- 2692 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine "tatbikatlara" ibaresinden sonra gelmek üzere "İçişleri Bakanının izni ile" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 29- 2692 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15- Sahil Güvenlik Komutanlığı ikmal hizmetleriyle faaliyetlerine ait her türlü ihtiyacını ve silah ve mühimmatını İçişleri Bakanlığınca belirlenecek standartlara uygun olarak kendi bütçesinden karşılar. Ancak Sahil Güvenlik Teşkilatı, Savunma Sanayi Destekleme Fonundan Türk Silahlı Kuvvetlerinin tabi olduğu usul ve esaslar dahilinde yararlanır.

Sahil Güvenlik Komutanlığının silah araç ve gereçlerinin kendi imkanları dışında kalan bakım, onarım ve tadilat hizmetleri öncelikle Milli Savunma Bakanlığının bakım ve onarım tesisleriyle yapılır. Bu hizmet bedelleri Komutanlık bütçesinden karşılanır.

Bütçe kanunları ve diğer kanunlarla Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığına tanınan gümrük, her türlü vergi, resim, harç ve ardiye ücretlerine ilişkin muafiyet ve istisna hükümleri Sahil Güvenlik Komutanlığı hakkında da uygulanır.

Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek sahil güvenlik birliklerinin her türlü ihtiyacı (sefer stokları dahil) emrine gireceği Kuvvet Komutanlıklarının standartlarına uygun olarak Milli Savunma Bakanlığınca sağlanır."

MADDE 30- 2692 sayılı Kanunun 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Değerlendirme raporu

MADDE 18- Sahil güvenlik bölge komutanları hakkında mülki görevleri açısından konuşlu bulundukları yerin valisi tarafından her yıl sonunda, görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir. Değerlendirme raporları personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır. Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenlenme esasları, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 31- 2692 sayılı Kanunun 21 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Disiplin ve soruşturma usulleri

MADDE 21- Sahil Güvenlik personeli hakkında disiplin ve soruşturma işlemleri aşağıdaki usullere göre yapılır.

a) Disiplin işleri özel kanun hükümlerine göre yürütülür.

b) Sahil Güvenlik personelinin idari görevlerinden doğan suçlarında; özel kanunların hükümleri saklı kalmak şartıyla 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

c) Sahil Güvenlik personelinin adli görevlerinden doğan suçlarda; 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uygulanır.

d) Sahil Güvenlik personelinin kişisel suçlarında genel hükümlere göre işlem yapılır.

e) Sahil Güvenlik personeline askeri görev verildiği takdirde bu görevlerden doğan suçlarda 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu suçların muhakemesi, Sahil Güvenlik personelinin emrine verildiği askeri birlik personelini muhakeme etmekle görevli ve yetkili olan askeri mahkemede görülür."

MADDE 32- 2692 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 23- Bu Kanunla münhasıran yönetmelik çıkarılması öngörülen hususların yanısıra Sahil Güvenlik Komutanlığının görev, yetki ve sorumlulukları, diğer makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları dahil komuta ve kontrol ilişkileri ile Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı personelinin terfi işleri, disiplin amirleri ve kurulları, ödül, değerlendirme, kılık ve kıyafet ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 33- 2692 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "askerî görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkrada yer alan "valiler" ibaresi "mülki idare amirleri" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 34- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Düzenleme yetkisi

EK MADDE 3- Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili tereddütleri gidermeye ve bu yönde düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Bu Kanunda bu maddeyi ihdas eden Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenlemeler sebebiyle teşkilat, personel, eğitim ve diğer hususlarla ilgili olarak yeni ihtiyaçların ortaya çıkması halinde, buna ilişkin düzenleme yapmaya İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 35- 2692 sayılı Kanunun 6 ncı, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 16 ncı, 20 nci, 21/A, 21/B ve 22 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 36- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 7- a) Disiplin işlerine ilişkin özel kanun çıkarılana kadar Sahil Güvenlik personelinin disiplin suç ve cezaları Emniyet Teşkilatı disiplin mevzuatına göre belirlenir. Diğer hususlarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

Mülki idare amirleri ile sıralı amirler Sahil Güvenlik personelinin disiplin amiridir. İçişleri Bakanı, Sahil Güvenlik Komutanlığının her kademesindeki personeline resen disiplin cezası verebilir.

İşçilerle sözleşmeli ve geçici personelin cezalandırılmaları ise yürürlükte olan sözleşme hükümlerine göre yapılır.

b) Mevcut fiili kadrolar 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelinde İçişleri Bakanlığı bünyesinde Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına eklenmiştir. Ayrıca Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfından iki adet tuğamiral/Sahil Güvenlik Komutan Yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir.

c) Sahil Güvenlik Teşkilatının tüm personeli başka hiçbir işleme gerek olmaksızın, yeni durumlarına göre görevlerine devam ederler. Mevcut fiili kadrolar, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveline İçişleri Bakanlığı bünyesinde Sahil Güvenlik Komutanlığı bölümü olarak eklenmiştir. Bu şekilde 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmiş olan kadro cetvellerinin anılan Kanun Hükmünde Kararname esas ve usullerine uygun olarak yeniden düzenlemeye Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 8- Sahil Güvenlik Komutanlığı, personel temini ve yetiştirilmesi konularında yeterli oluncaya kadar, komutanlık kadrolarında görev yapacak olan amiral, subay, astsubay ihtiyacı İçişleri Bakanlığınca Milli Savunma Bakanlığından talep edilebilir."

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluk

MADDE 37- (1) 15/7/2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemleri ile bunların devamı niteliğindeki eylemlerin bastırılması kapsamında karar alan, karar veya tedbirleri icra eden, her türlü adli ve idari

önlemler kapsamında görev alan kişiler ile olağanüstü hal süresince yayımlanan kanun hükmünde kararnameler kapsamında karar alan ve görevleri yerine getiren kişilerin bu karar, görev ve fiilleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluğu doğmaz.

Yürütmenin durdurulması

MADDE 38- (1) Olağanüstü hal süresince yayımlanan kanun hükmünde kararnameler kapsamında alınan kararlar ve yapılan işlemler nedeniyle açılan davalarda yürütmenin durdurulmasına karar verilemez.

Yürürlük

MADDE 39- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi 15/7/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM
Başbakan

N. CANİKLİ	M. ŞİMŞEK	N. KURTULMUŞ	N. KURTULMUŞ
Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı V.
V. KAYNAK	B. BOZDAĞ	F. B. SAYAN KAYA	Ö. ÇELİK
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	Avrupa Birliği Bakanı
F. ÖZLÜ	S. SOYLU	M. ÖZHASEKİ	M. ÇAVUŞOĞLU
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı
N. ZEYBEKCİ	B. ALBAYRAK	A. Ç. KILIÇ	F. ÇELİK
Ekonomi Bakanı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
B. TÜFENKCİ	E. ALA	L. ELVAN	N. AVCI
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL	İ. YILMAZ	F. IŞIK
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Millî Savunma Bakanı
V. EROĞLU	R. AKDAĞ	A. ARSLAN
Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

Listeler için tıklayınız.

EXHIBIT 12

Evidence confirms FETÖ paid for Judge Berman's expenses during Turkey visit

FOUR SEASONS

Four Seasons Hotel at the Bosphorus

Group Rooming List

Room No.	Name	Conf. No.	Arr. Date	Dep. Date	Room Type	Res. Status Carr. Code	Adl.	Chl.	Nts.	Rms.
1104	Baroness Scotland,Patricia Ja,Mrs.	9456284	08.05.14	10.05.14	VK	CKOT	1	0	2	1
1204	Woolf,Harry Kenneth,Lord	9456285	07.05.14	10.05.14	VK	CKOT	2	0	3	1
1205	Sorrell,William,General	9456287	07.05.14	11.05.14	VK	CKOT	1	0	4	1
1220	Hashmi,Nadia,Ms.	9862024	08.05.14	09.05.14	PK	CKOT	1	0	1	1
1403	Swoboda,Hannes,Mr.	9769521	07.05.14	08.05.14	LX1K	CKOT	1	0	1	1
2108	Wes,Marina,Ms.	9783276	07.05.14	09.05.14	MDK	CKOT	1	0	2	1
2112	Benhard,Berl,Mr.	9783283	06.05.14	11.05.14	SUK	CKOT	1	0	5	1
2115	Gerken,Heather Kristin,Ms.	9783284	06.05.14	11.05.14	SUK	CKOT	1	0	5	1
2202	McKenzie,Alison Bethel,Ms.	9780024	07.05.14	10.05.14	D2S	CKOT	1	0	3	1
2203	Berman,Richard M,Honorable	9456290	06.05.14	11.05.14	JSK	CKOT	2	0	5	1
2204	Lemmens,Paul,Mr.	9456283	08.05.14	11.05.14	JSK	CKOT	2	0	3	1
2207	Koulias,Christina,Ms.	9780022	07.05.14	11.05.14	DK	CKOT	1	0	4	1
2210	Akduygu,Gulin,Bayan	9862023	08.05.14	10.05.14	SUK	CKOT	1	0	2	1
2212	Fallon,Richard,Mr.	9780026	05.05.14	11.05.14	SUK	CKOT	2	0	6	1
2303	Garnier,Edward Henry,Mr.	9456291	07.05.14	11.05.14	JSK	CKOT	1	0	4	1
2406	Knaul,Gabriela,Ms.	9456282	06.05.14	10.05.14	DK	CKOT	1	0	4	1
2409	Lisuchova,Helena,Ms.	9783282	07.05.14	10.05.14	SUK	CKOT	1	0	3	1
3103	Pildes,Richard H,Mr.	9783274	07.05.14	12.05.14	SUK	CKOT	2	0	5	1
3104	Mijatovic,Dunja,Ms.	9783279	07.05.14	09.05.14	SUK	CKOT	1	0	2	1
3112	Pillay,Roisin,Ms.	9783277	07.05.14	11.05.14	MDK	CKOT	1	0	4	1
3207	Clement Jones,Timothy Franci,Baron	9783278	08.05.14	10.05.14	SUK	CKOT	1	0	2	1
3209	Guddat,Thomas,Mr.	9783280	08.05.14	10.05.14	MDK	CKOT	1	0	2	1
3211	Gardner,David,Mr.	9780025	08.05.14	10.05.14	MDK	CKOT	1	0	2	1
3301	Mihai,Lucien,Mr.	9783288	08.05.14	10.05.14	SUK	CKOT	1	0	2	1
3302	Panzeretti,Fabrizia,Ms.	9783289	07.05.14	08.05.14	SU2S	CKOT	1	0	1	1
3305	Taban,Faruk,Bay	9866023	09.05.14	10.05.14	SUK	CKOT	1	0	1	1
3414	Tashcke,Juergen,Ms.	9783286	07.05.14	09.05.14	MDK	CKOT	1	0	2	1
	Grand Total	**Reservations**	**27**				**32**	**0**	**80**	**27**

BY DAILY SABAH DEC 21, 2017 12:00 AM

New evidence has revealed proof that Richard Berman, the judge in the Reza Zarrab trial, was hosted by the Gülenist Terror Group (FETÖ) in Istanbul. Documents confirmed that Berman's trip to Turkey was paid for by FETÖ, including all of his transportation and hotel fees, after the failure of the FETÖ-led Dec. 17-25, 2013 operations, the so-called "corruption inquiry" that was a plot perpetrated to topple the government.

The newly-surfaced hotel bills, after an inquiry by the Istanbul Public Prosecutor's Office, showed that Berman stayed one night at the Four Seasons Hotel in Istanbul in room number 2203 on May 6, 2014 where a symposium on "justice and the

rule of law" was organized by the FETÖ-linked Yüksel Karkın Küçük (YKK) Attorney Partnership.

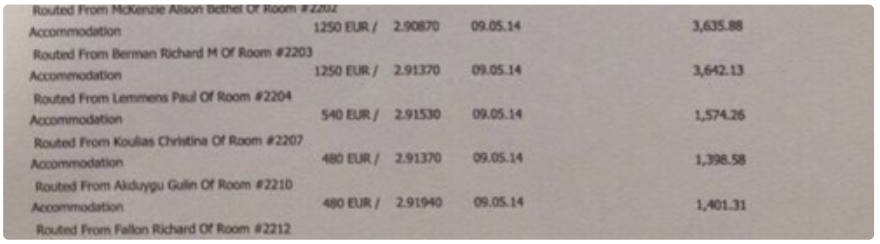

Routed From McKenzie Alison Bethel Of Room #2202				
Accommodation	1250 EUR /	2.90870	09.05.14	3,635.88
Routed From Berman Richard M Of Room #2203				
Accommodation	1250 EUR /	2.91370	09.05.14	3,642.13
Routed From Lemmens Paul Of Room #2204				
Accommodation	540 EUR /	2.91530	09.05.14	1,574.26
Routed From Koulias Christina Of Room #2207				
Accommodation	480 EUR /	2.91370	09.05.14	1,398.58
Routed From Akduygu Gulin Of Room #2210				
Accommodation	480 EUR /	2.91940	09.05.14	1,401.31
Routed From Fallon Richard Of Room #2212				

The YKK paid 480 euros for Berman's stay, the bills showed. The total amount paid for the organization was documented as TL 264,869 ($69,353).

At the symposium, Berman targeted the Justice and Development Party (AK Party) government and claimed that Turkey is governed by a "one-man rule," and suggested that the current government must be changed -- ideas consistently propagated by FETÖ supporters. The judge had also criticized the dismissal of FETÖ-linked judges, prosecutors and police officers over the unlawful wiretapping charges.

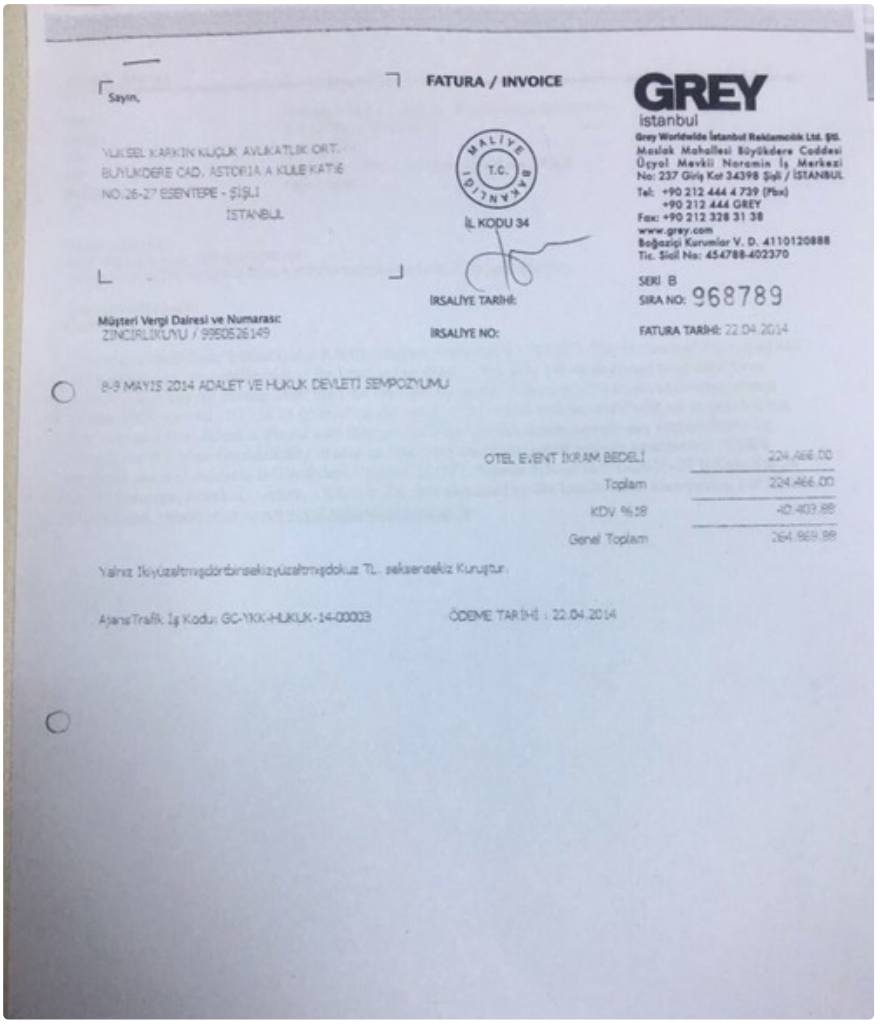

Sayın,

FATURA / INVOICE

GREY
İstanbul

YÜKSEL KARKIN KÜÇÜK AVUKATLIK ORT.
BÜYÜKDERE CAD. ASTORİA A KULE KAT:6
NO:26-27 ESENTEPE - ŞİŞLİ
İSTANBUL

İL KODU 34

Grey Worldwide İstanbul Reklamcılık Ltd. Şti.
Meclek Mahallesi Büyükdere Caddesi
Üçyol Mevkii Noramin İş Merkezi
No: 237 Giriş Kat 34398 Şişli / İSTANBUL
Tel: +90 212 444 4 739 (Pbx)
+90 212 444 GREY
Fax: +90 212 328 31 38
www.grey.com
Boğaziçi Kurumlar V. D. 4110120888
Tic. Sicil No: 454788-402370

SERİ B
SIRA NO: 968789

Müşteri Vergi Dairesi ve Numarası:
ZİNCİRLİKUYU / 9950526149

İRSALİYE TARİHİ:
İRSALİYE NO:

FATURA TARİHİ: 22.04.2014

8-9 MAYIS 2014 ADALET VE HUKUK DEVLETİ SEMPOZYUMU

OTEL EVENT İKRAM BEDELİ	224.466,00
Toplam	224.466,00
KDV %18	40.403,88
Genel Toplam	264.869,88

Yalnız İkiyüzaltmışdörtbinsekizyüzaltmışdokuz TL. sekizsekiz Kuruştur.

AjansTrafik İş Kodu: GC-YKK-HUKUK-14-00003

ÖDEME TARİHİ : 22.04.2014

Berman did not deny that he came to Turkey for the FETÖ organization but claimed the visit would not overshadow his neutrality in the case.

The Turkish government has long been criticizing the trial because of Judge Berman's proved links with FETÖ as well as weak and illegally-obtained evidence, which were propelled by the prosecution regarding the alleged violation of the Iran sanctions.

Meanwhile, the jury at the New York court was unable to reach a verdict on the first day of deliberations in the trial of Mehmet Hakan Atilla, the former deputy CEO of Turkey's state-run lender Halkbank, who is facing charges of violating the U.S. sanctions on Iran.

The deliberations began early Wednesday afternoon in a Manhattan federal court after Judge Berman read instructions on the law to the jurors.

According to U.S. law, all 12 members of the jury must unanimously decide whether Atilla is guilty or innocent.

If Atilla is found guilty, Judge Berman will decide on his punishment in a sentencing hearing at a later date. The same goes for Turkish-Iranian gold trader Reza Zarrab, who was a state witness in Atilla's case after accepting all the charges against him.

Zarrab was arrested by U.S. authorities in March 2016 on suspicion of taking part in the alleged sanctions-busting scam. He accepted last month all the U.S. charges against him, including the violation of the now-lifted U.S. sanctions against Iran, money laundering and other charges, and agreed to cooperate as a witness against Atilla.

LAST UPDATE: DEC 21, 2017 10:30 PM

EXHIBIT 13

http://www.todayszaman.com/news-347412-rule-of-law-and-freedom-of-press-under-attack-in-turkey.html Go APR MAY JUN 12 2013 2014 2015
4 captures 10 May 2014 - 15 May 2014
About this capture

Rule of law and freedom of press under attack in Turkey

Professor Richard H.Pildes attended the Justice and Rule of Law International Symposium in İstanbul on Friday. (Photo: Today's Zaman)

May 09, 2014, Friday/ 19:17:47/ SEVGİ AKARÇEŞME/ ISTANBUL

Share Tweet Share Print A A

In light of recent steps taken by the ruling Justice and Development Party (AK Party) to restrict freedoms and tamper with the judicial system, rule of law and freedom of media are under attack from the government, participants of the Justice and Rule of Law International Symposium have underlined.

Turkey keeps media watchdog the International Press Institute (IPI) "extraordinarily busy," Alison Bethel McKenzie, the executive director of IPI, said on Friday, the second day of the symposium in İstanbul.

In the final session of the symposium, which dealt with media and the Internet in a democratic state, McKenzie said that the state of media Turkey is evident in incidents of violence against journalists, misuse of criminal laws by the state and self-censorship in media outlets.

McKenzie said that Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan himself admitted, after voice recordings showing that he had interfered in the media were leaked onto the Internet in the wake of an anti-graft operation in December last year, that he had called media outlets to give instructions, adding that direct government interventions are causing journalists to live in fear.

The Constitutional Court's decision to overturn a ban on Twitter played a central role in the discussions at the symposium. The Organization for Security and Cooperation in Europe's (OSCE) representative on freedom of the media, Dunja Mijatovic, called the decision "historic," adding that in many countries, including Turkey, authorities still regard the Internet as a threat.

According to Mijatovic, who referred to criminal cases opened against journalists by the prime minister -- including a case against Önder Aytaç, who was sentenced to a 10 months in prison

East Ukraine referendum raises fears of dismemberment

Separatist rebels pressed ahead with a referendum on self-rule in east Ukraine on Sunday and fighting flared anew in a conflict that has raised fears of civil war and pitched Russia and the West into their worst crisis since the Cold War.Clashes broke out around a television tower on the outskirts of the rebel stronghold of Slaviansk shortly before voters made their way to polling stations through streets blocked by barricades of felled trees, tyre

Latest News

TODAY'S ZAMAN PDF

Custom Search

Newsletter
Enter Your E-Mail
E-Mail Address
Submit

Columnists

YAVUZ BAYDAR

Erdoğan walks firmly on shaky ground

GÖKHAN BACIK

Socially respected authoritarianism: Turkey's rentierism on the rise

ÖMER TAŞPINAR

Tolerance of criticism (1)

http://www.todayszaman.com/news-347412-rule-of-law-and-freedom-of-press-under-attack-in-turkey.html Go APR MAY JUN
4 captures 12
10 May 2014 - 15 May 2014 2013 2014 2015
About this capture

US District Judge Richard Berman told Today's Zaman that rule of law is under attack in Turkey because the independence of the judiciary has been challenged. Referring to the corruption probe that started on Dec. 17, 2013, Berman said that the legal proceedings have been interrupted. “It is inappropriate to change the rules of the game while the game is taking place,” he said, calling attention to the changes that the Turkish government made to laws regulating the judicial system after the corruption investigations went public.

According to Berman, the concerns of EU officials about developments in Turkey are legitimate, because the changes to the Supreme Board of Judges and Prosecutors (HSYK) and the government's granting increasing powers to the justice minister within the body are a mistake.

There is “complete separation of powers between the executive and the judiciary” in the United States, Berman said, adding that it is inappropriate for a minister to have a supervisory role over judges.

Finding the April 25 speech of the Constitutional Court President Haşim Kılıç “very impressive,” Berman said it is wrong for senior officials to disparage the decisions of the courts. “It sends a bad message to the citizens” he said, referring to Erdoğan's remark that he did not respect the Constitutional Court's ruling against a ban on Twitter.

Arguing that there is always tension between freedom of speech and the state's duty to protect national security, Berman said that the Turkish Constitutional Court's decision to strike down the ban was correct.

A judge from the European Court of Human Rights (ECtHR), Paul Lemmens, in response to Erdoğan's statement that the ruling was “not national,” said that the judgment was founded in Turkish law.

Sharing her observations on the Turkish judicial system, United Nations Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers Gabriela Knaul said that in Turkey there is too much proximity between judges and prosecutors. She stressed that the judiciary must be independent to be effective.

Judicial independence was the main theme of the symposium. According to Işıl Karakaş, a judge at the ECtHR, an independent and impartial judiciary is a prerequisite to having a fair trial. She said that the Turkish judiciary has structural problems, such as lengthy trials and detention periods. For Karakaş, however, the larger problem is one of mentality. The judiciary has always acted to protect the rights of the state and the regime rather than those of individuals, she said.

She said that according to one survey, over 50 percent of judges and prosecutors said that their basic mission is to protect the state and its institutions.

Throughout the symposium speakers emphasized the importance of public confidence in the judiciary. Lord Harry Woolf, former lord chief justice of England and Wales, said that politicians should be careful about starting wars against judges, since it might undermine the public's confidence in the judiciary.

Regarding media-state relations, McKenzie said that there is lack of transparency in Turkey, and that who owns what is not clear. She said that the government interference is growing due to the financial dependence of the media owners on the government.

Both Mijatovic and McKenzie said that they welcomed the recent decrease in the number of the jailed journalists. McKenzie went on to call on the US and the EU to step up and demand in clear terms that rule of law and freedom of expression be reinstated in Turkey.

Keywords: national news , turkey , rule of law , media freedom

EMRE USLU

Why do the AKP media always lie?

CHARLOTTE MCPHERSON

Living in Turkey

BERK ÇEKTİR

After-sales service regulations under 'New Consumer Law'

GÜNAY HİLAL AYGÜN

Was TBB Chairman Feyzioğlu really rude?

EKREM DUMANLI

If McCarthyism rises from the grave

The most read articles----

Renowned Sufi leader Sheikh Nazım Kıbrısi passes away at 92

Extradition request for Gülen aimed at manipulating public perception

Borsa İstanbul vice chairpersons removed from posts

Turkey's youngest mayor sentenced to over four years

US plans to send team to Nigeria in response to schoolgirls kidnapping

Monet's 'Water Lilies' sold in New York auction for $27 million

Nine Syrians and a kitten

Bloggers

MAHIR ZEYNALOV
Seven reasons why Cold War is good for the world peace

BEGÜM BURAK
Deviation, crisis and opportunities...

OĞUZHAN TEKİN
Why the AK Party renounced plan to change electoral system

DENİZ ERGÜREL
Giving tablets to school kids is not enough

SALİH SARIKAYA
An obstacle to mass culture production in Turkey: social media

http://www.todayszaman.com/news-347412-rule-of-law-and-freedom-of-press-under-attack-in-turkey.html Go APR MAY JUN
4 captures 12
10 May 2014 - 15 May 2014 2013 2014 2015
About this capture

Erdoğan says his gov't will carry out 'witch hunt'
PM's outburst reflects governance style built on tension, division
Mothers meet in İstanbul to mark Mother's Day, see their children
AK Party gov't insists on hydroelectric plant despite court rulings
Lost, missing cast pall on Mother's Day celebrations
Ex-employee files complaint against TİB head over purge
Residents still grapple with fallout of Syria war a year after attack
Gülen says praying for kidnapped schoolgirls, Nigerian people
Turkey's first private Arabic station starts to broadcast
From the source of the problem to the hope for a solution
Delayed street festival marks Europe Day in İstanbul
Embassy says famed patriotic song belongs to Azerbaijan
Turkey's Erdoğan signals shift to presidential system
5 killed as car crashes into truck in northern Turkey
More severe punishment for violence against women and children coming
Turkey's Erdoğan heckles critic, storms out of ceremony
Conflict of interests cast shadow on PM presidential bid
AK Party fosters dependence with social assistance programs
Gov't drags heels in answering parliamentary questions
Turkey's int'l image marred by protests, rights issues
Former residents want Armenian orphanage reopened
Rule of law and freedom of press under attack in Turkey
Int'l reports expose Turkey's poor educational performance
Opposition CHP gives green light to Çiçek's proposal for jailed deputy
Systematic purges in police force continue
Jailed Turkish-Dutch journalist released after eight years
Report: 1 million patients suffer from heart failure in Turkey
International film festival empowers women in Turkey
Top judge meets with lawyers of Balyoz convicts
Minister Eroğlu: Dec. 17 graft operation was int'l coup
[Photo Story] The attractions of Pertek
The lives and experiences of young immigrants: 'Yaren's Story'
AK Party seeks way out to avoid possible defection of 73 deputies
Residents complain about alcohol consumption, attack art gallery

SEVGİ AKARÇEŞME

Tall tales of the Turkish government

ERGİN HAVA

Turkish media: from penguins to ostriches

LAURA MOTH

May Day: interrupting the narrative

ÖZGÜR KÜÇÜK

Price of criticizing the government on Dec. 17

E. BARIŞ ALTINTAŞ

10 things you can do to be happy in a dictatorship

MUSTAFA GÜRBÜZ

Erdogan's presidential run: divide and conquer (again)?

LAMİYA ADİLGIZI

Erdoğan's Baku visit will not close Hizmet schools

SEVGİ KURU AÇIKGÖZ

The deficits of the opposition parties in Turkey

RANA YURTSEVER

A conservative Muslim's new mission

HALİL BİLECEN

What did Turkish people say to Erdoğan?

KADİR CİVAN

Autonomous regulatory agencies

ESRA MADEN

Chicken movement of Turkey

EMRE DEMİR

Sarkozy and Erdoğan: two enemies, same fate

HAYRİ TAŞKAN

Why will the AKP's votes be less than 30 percent in the elections?

SİNEM CENGİZ

Fate of Ottoman heritage in Mecca

MELTEM NAZ KAŞO

Crazy man in a public square

HATİCE SAĞDIÇ YILDIZ

http://www.todayszaman.com/news-347412-rule-of-law-and-freedom-of-press-under-attack-in-turkey.html Go APR MAY JUN
4 captures 12
10 May 2014 - 15 May 2014 2013 2014 2015
About this capture

Selling out religion

MUSTAFA GERDAN

What is happening in Turkey?

İSA ERASLAN

A modern leader in a postmodern world: Recep Tayyip Erdoğan

HÜSEYİN GÜNDOĞDU

Is the Hizmet movement statist or populist?

İBRAHİM ANLI

Turkey's democracy deficit

YASEMİN GÜRKAN

I don't believe in Recep İvedik

M. EDİB YILMAZ

Deporting common sense

HAYAT ALVI

The barbarity of blasphemy

EFGAN NIFTIYEV

Shah Deniz agreement in geostrategic context (2)

ABDULLAH AYASUN

How Erdoğan torpedoes his rule

MEHMET SOLMAZ

Worsening condition of my Syrian refugee neighbors

ALİ ZEYNEL GÖKPINAR

A country that I do not understand any more

ABDULLA HAWEZ

Isolate Bayık

FATMA DEMİRELLİ

What the EU fails to see in the new Turkey

ŞULE KULU

When will Turkey do away with forced conscription?

ERDOAN A. SHIPOLI

Syria at an eve of a decision

EMİRHAN YORULMAZLAR

For a healthier foreign policy debate

http://www.todayszaman.com/news-347412-rule-of-law-and-freedom-of-press-under-attack-in-turkey.html Go
APR MAY JUN
12
2013 2014 2015
4 captures
10 May 2014 - 15 May 2014
About this capture

YUSRA GHANNOUCHI

How to depose an unpopular leader -- and how unpopular was he?

JAMES KIGER

Turkey's blind spot on the left

PINAR VURUCU

Gezi Park's finest

© Feza Gazetecilik A.Ş. 2007, Ahmet Taner Kışlalı Cad. No: 6, Bahçelievler - İstanbul 34194 Turkey, +90 (212) 454 1454, +90 (212) 454 1497(fax)

EXHIBIT 14

THE COURT: He testified further that he took with him, principally in the form of flash drives and information stored on his hard disc, both of which were password protected, detailed information developed during the police investigation. He obtained the investigation evidence with the help of a former Turkish prosecutor and another individual, both of whom were working on the investigation.

Korkmaz clearly described this extensive evidence here in court as including audio recordings, scanned portions of the investigative file, photographs, expert reports, and some digital versions of evidence such as statements.

He explained that because he was the coordinator of the investigation, nearly all the information from the investigation came before him.

Korkmaz unequivocally acknowledged that his taking the files was unlawful. He explained his actions in part as follows. He said, "I believed that the evidence would never be brought up in court, and that it would be damaged or destroyed. So I took the initiative in order to preserve the evidence."

Korkmaz also testified -- oh, there is another quote I wanted to mention to you about why he left Turkey. When asked why he left Korkmaz testified, similar to what I've said already, "I did not feel legally secure in any way for myself. During that time, the prosecutor had requested an order for arrest for myself, based on a different investigation. I

understood this time to be a time where rights to defend one's own self and freedoms of an individual and freedoms as a human were taken away. So I took my wife and my daughter, and I left the country that I dearly love." that's in the December 11, 2017, transcript.

As I said a minute ago, Korkmaz unequivocally acknowledged that his taking the files was unlawful. He explained his actions in part as follows, and I quote again, "I believed that the evidence would never be brought up in court, and that it would be damaged or destroyed, so I took the initiative in order to preserve the evidence."

Korkmaz also testified, "As I was graduating from the police academy, I took an oath of justice, and I did not agree with the possibility that this evidence may be destroyed one day while I had the opportunity to be able to preserve them." He continued, "Throughout my education, on the cover of every textbook that I read, I read something that is in the address that was given by" he said Atatürk, I assume he meant the founder of modern secular Turkey, Mustafa Kemal Atatürk, "that Atatürk said to Turkish youth, and what I was supposed to do was taught to me through these trainings. And just because a corruption investigation was touching upon some politicians, I could not look way from it, and I knew, of course, that this was a crime, but I still went ahead with it."

Korkmaz testified that he took evidence because he did

not agree with these pieces of evidence to be taken away from justice being served, and he was afraid that this evidence would be altered or destroyed.

Korkmaz testified also, among other things, that when the Turkish police investigation began in 2012, its focus was upon gold smuggling engaged in by defendant Reza Zarrab, among others. It also considered laundering of criminal proceeds and committing crimes with others as part of an organization.

That investigation soon naturally, it appeared, expanded to include bribery of public and Halkbank officials, and document forgery. The investigation ultimately implicated some of the very highest public officials in Turkey and some of their family members as well as the general manager of Halkbank.

Korkmaz testified that he had listened to the intercepts, the wiretaps, from the investigation in Turkey, and reviewed transcripts of the recorded conversations about which he testified in this court. He stated that he did not himself conduct any physical surveillance, but that he was aware that Mr. Atilla did not appear in the physical surveillance photos amassed, and that the money, the cash, depicted in the photos did not come from or go to Mr. Atilla.

Korkmaz also explained in detail during his testimony the process by which phone calls in Turkey, apparently, may lawfully be intercepted and be recorded, which process he

claimed to have followed scrupulously. He explained that among the many legally required steps the prosecutor would seek a written order from the court in order to implement an intercept or wiretap, as is the case in the United States. The court would have to authorize the intercept, and the prosecutor would have to sign off and assign someone to implement the interception. The investigators' technical office team would go to the appropriate agency, that is to say the antismuggling and organized crime unit, in Ankara, and those personnel would send the intercept instructions. They would be reviewed by a legal department, which reviews the details of any intercept order, and the order would then be fulfilled.

The audio investigation files would remain prior to their being downloaded, and thereafter, staff would identify the recordings that reflect evidence of alleged crimes which would then be transcribed. And after all of that, the audio files would be downloaded. Korkmaz stated that monitoring could not be done without a court order, and that all the intercepts in the investigation were carried out pursuant to court orders.

The Court, meaning me in this instance, believes that Mr. Korkmaz's testimony is clearly relevant to the Atilla case and that careful and lawful steps appear to have been taken and to develop the investigation evidence. And given his unique position of supervisor of the Turkish investigation, Korkmaz

was able, readily, to authenticate each exhibit that he discussed here in court.

I cite as authority *United States v. Tin Yat Chin*, 371 F.3d 31 (2d Cir. 2004); and a case that I cited before, *United States v. Getto*, 729 F.3d 221 (2d Cir. 2014).

The third reason for rejecting the defense motion is that although Mr. Korkmaz's direct testimony regarding Mr. Atilla was quite limited, his testimony corroborated the testimony of other witnesses, including Reza Zarrab, who testified at length regarding his own involvement, that is to say Zarrab's involvement, in schemes to which he pled guilty on or about October 26, 2017. In which he, and, according to Zarrab, Mr. Atilla participated.

Fourth, Korkmaz's testimony was, in the Court's view, not prejudicial to defendant Atilla. Indeed, his testimony may be viewed as anything but prejudicial to Mr. Atilla, which is reason enough to deny a mistrial application.

Ironically, perhaps, as shown during the cross-examination by defense counsel Mr. Harrison, Korkmaz's testimony seems helpful to Mr. Atilla's defense. Korkmaz testified about Mr. Atilla's non-involvement in the investigation that he, Korkmaz, undertook. He was asked by the assistant U.S. attorney: "What, if anything, did your investigation show about whether Mr. Atilla was receiving bribes?" Korkmaz answered: "That was not something that had

come up."

And during cross-examination by Mr. Harrison, Korkmaz also confirmed that he never saw or spoke to Mr. Atilla. Also that photos from surveillance did not include Mr. Atilla, and that money depicted in other photos did not come from or go to Mr. Atilla.

That is why I'm saying that far from being prejudicial, that testimony actually helps the defense case and the defense cause in this case.

I'm not, by the way -- one digression -- I'm not considering at this time the, I guess you'd call it a smorgasbord and sometimes quite internally inconsistent individual objections to Korkmaz's testimony that were lodged by Mr. Harrison throughout the direct examination by the government. So for example, on December 12, in the transcript you'll find Mr. Harrison stating "I'm objecting based on relevance, lack of foundation, chain of custody, authentication, 403," and then there was a pause. He said "I forgot say hearsay as well as one of the grounds." And in the same transcript, Mr. Harrison said, "I just wanted to make a record of our objections based on relevance, lack of foundation, chain of custody, authentication, hearsay, lack of personal knowledge, and subject to connection and 403, your Honor." At one point, as I remember, Mr. Harrison objected to a question posed by the government to Mr. Korkmaz on the

grounds of speculation, even though the question pertained to an action of Mr. Korkmaz who was tending to a bridge, as I recall on that date, and had nothing to do further with the investigation.

While some of the defense team appear not to appreciate fully aspects of Mr. Korkmaz's testimony as I've just described, the defense overall appears quite willing to join a rather farfetched conspiracy theory bandwagon which has been constructed and developed far outside any United States courtroom. And was not, at least until defense counsel Harrison cross-examined Mr. Korkmaz, part of the trial record, with the possible exception of opening statements by other defense counsel.

For example, Mr. Harrison clearly seemed on his cross-examination to be arguing, without stating any basis for his own claim or insinuation, that Korkmaz's job and promotion as a young police investigator, who, as I said, appears to have graduated third in his class from the Turkish police academy, was attributable less to Korkmaz's own merits, than to the support of alleged Gulenist backing.

Mr. Korkmaz vehemently denied this. On the December 14th transcript in response to a question by Mr. Lockard, Mr. Korkmaz said -- the question was "Mr. Korkmaz, are you now or have you ever been a member of the Gulen organization?" Mr. Korkmaz answered "No. Never."

And during the cross-examination, again by Mr. Harrison, defense counsel produced, seemingly out of the blue, and without any explanation or any foundation, documents written in Turkish only that Mr. Harrison said could be construed to show in a Turkish court order and a letter written in Turkish, presumably, that Mr. Korkmaz's release from prison was as a result of Gulenist intervention. Mr. Korkmaz maintained that he was never a Gulenist and that he had never seen the documents before. He testified "That sounds very illogical to me. I don't know Fethullah Gulen, I don't know Turkish Judge Bazer, I don't know any of these individuals, and it just doesn't make any sense to me. I don't know them. This is a ridiculous thing," this is Korkmaz testifying, "that I had heard about for the first time here today from you."

The Court permitted the defense great leeway in its cross-examination of Mr. Korkmaz, as it usually does, and as most of my colleagues also do to defense counsel in criminal cases. But at the same time, I note that the defense's at best illogical foreign conspiracy theory has no foundation in the record, and is, in reality, unpersuasive and borderline unprofessional, as a diversion from the issues to be decided in this case.

And as for Korkmaz's alleged participation in an alleged coup in 2016 in Turkey, Korkmaz testified that he was in Istanbul that day, along with some 15 million other Turkish

citizens. He also said that he had played no part, no role, in any coup.

So that's the ruling on the denial of the mistrial motion.

As for the motion to dismiss Rule 29, I've barely had -- I can't even say I really did have opportunity thoroughly to read the defense motion dated December 15, 2017. I did note, and maybe this is just in my casual reading, that there is a case I think attributed to me -- it probably is my misreading, *United States v. Lech*, 161 F.R.D. -- the motion says that in effect Mr. Atilla has suffered the kind of prejudice that caused this Court to dismiss a defendant under Rule 8(b).

I don't think they mean me, because it is a 1995 decision and by Judge Sotomayor before I ever came to the Southern District of New York.

But, no worries. It will get its full consideration as soon as we get a response from the government, which is the next item of business. I would like a government response by the close of business, say 5 o'clock tomorrow if that's possible. Is that all right?

THE DEPUTY CLERK: Tomorrow is Saturday.

THE COURT: 5 o'clock tomorrow. Christine points out it is Saturday and there is no close of business. I suppose we'll all be working, but 5 o'clock tomorrow if you can do

EXHIBIT 15

In the Age of Trump, Judge Reflects on D'Souza and the 'New Rudy'

ADAM KLASFELD June 22, 2018

MANHATTAN (CN) – Among treasured mementos from his decades on the bench, U.S. District Judge Richard Berman has a picture in his chambers of when the mayor of New York City swore him into his first judicial post.

U.S. District Judge Richard Berman poses for a photograph in his chambers at the Southern District of New York. (ADAM KLASFELD, CNS)

Three years before President Bill Clinton would appoint Berman to the Southern District of New York, the black-and-white image from 1995 shows Mayor Rudy Giuliani behind a lectern bearing the city seal at a ceremony appointing Berman to Queens Family Court.

This was the "old Rudy," as Berman put it in an interview 23 years later.

Before Giuliani moved into Gracie Mansion in 1994, the Brooklyn native spent eight years at a very senior level in the Justice Department followed by another five as an aggressive federal prosecutor in the Southern District.

"In retrospect, I may have been one of the first people to encounter professionally the 'new Rudy,'" said Berman, referring to recent criminal proceedings where Giuliani represented Reza Zarrab against charges that he helped Iran launder billions of dollars through Turkish banks.

Hired by Zarrab after the gold trader's arrest in 2016, Giuliani and ex-Attorney General Mike Mukasey worked behind the scenes, without stepping foot in court, on a quasi-diplomatic mission between Ankara and Washington to have Zarrab freed as part of a prisoner swap.

Berman took care, during an interview in his chambers, to show how Giuliani's machinations in the case left him gobsmacked. In addition to speaking at length about the former mayor's "unusual" conduct, Berman dwelled on Giuliani some more in a sheet of hand-written notes.

"I am still stunned by the fact that Rudy was hired to be – and he very actively pursued – being the 'go between' between President Trump and Turkey's President Erdogan in an unprecedented effort to terminate this federal criminal case in the middle of the case," Berman wrote in notes he prepared for the interview.

"Had Rudy succeeded, he and the two presidents I mentioned, would have helped very significantly the country of Iran – which was the beneficiary of the conspiracies to avoid USA sanctions against Iran, i.e. the very heart of the allegations in this case," the notes continue. "My head still spins when I consider that."

Though Giuliani was most publicly associated with his role as a surrogate for Trump during the 2016 presidential campaign, the former mayor had also joined the law firm Greenberg Traurig in January of that year. Giuliani resigned from the firm last month, shortly after taking a leave of absence to focus on special counsel Robert Mueller's probe of Russian influence in Trump's campaign. The White House referred comment on Giuliani to his outside counsel, Jay Sekulow. A spokesman for Sekulow at the American Center for Law and Justice did not return a press inquiry on his cellphone.

Berman recalled that the "old Rudy" staked his political reputation as an anti-Iran hawk who forged his anti-terrorism bona fides in the fires of the fallen Twin Towers after the Sept. 11, 2001, attacks.

In every sense calm and measured, Berman let out a characteristically quiet exclamation about Giuliani's transformation: "I mean, how ironic!"

Zarrab ultimately pleaded guilty to seven counts of sanctions violations, money laundering and bribery when Giuliani's pressure in his case failed. The ensuing cooperation agreement Zarrab reached with prosecutors led to a trial here that would make Judge Berman a household name halfway across the world.

Because of what happened after Berman's first trip to Turkey, however, the judge now rules out plans for a return visit. "There's no way I would go," Berman said.

When Berman first traveled to Istanbul for an international symposium in May 2014, Turkish President Recep Tayyip Erdogan was already several months deep into a purge of police, prosecutors and judges — part of an effort to quash a corruption probe that Erdogan branded a "judicial coup."

Berman has conflicted feelings now when he thinks back on the trip. "I was having sort of difficulty in reconciling what appeared to be going on or starting to go on politically with the fact they're holding this huge and fabulous conference on the rule of law," said Berman, who joined other esteemed judges, law professors and attorneys at the time in urging Turkey to protect its democratic institutions.

"One, me, didn't have the sense that I would get arrested or anything like that," Berman added.

Three years before he became a U.S. district judge, Richard Berman (left) was sworn in for a post on the Queens Family Court by then-New York City Mayor Rudy Giuliani (right). Today this photograph of the ceremony appears in Berman's chambers. Berman's father is seen in the center of the photo. (ADAM KLASFELD, CNS)

Impressed by the hospitality of his Turkish hosts, Berman came back from his trip with a fine rug his wife had purchased from a shop in Istanbul and fond memories of his gracious reception.

"There seemed to be a great affinity to Americans, or to us," the judge said.

Today though the Turkish government and its media organs has tarred participants in the conference by association. State media published a picture of the 5-star Four Seasons hotel room in Istanbul where Berman stayed. Other headlines labeled him a "FETO-Linked Judge."

Short for Fethullahist Terrorist Organization, FETO is the word by which the Turkish government demonizes followers of Fethullah Gulen, a U.S.-based Islamic cleric living in Pennsylvania. Erdogan's government uses the acronym more broadly to discredit any judge, attorney, reporter or human rights worker perceived to be criticizing his regime.

Turkey's judiciary faced a rapid deterioration following an apparent coup attempt on Erdogan in July 2016. Imposing a state of emergency, Erdogan used his newfound powers that summer to raid the Istanbul offices of Yuksel Karkin Kucuk, a Turkish firm associated with DLA Piper that co-sponsored the 2014 conference.

"That was to my knowledge, when we went over there, one of the most prominent law firms in Istanbul," Berman said.

Zarrab's prosecution in New York meanwhile put a spotlight on Erdogan's standing in Washington. After Erdogan won a referendum last year that stripped away checks on his power, he received an expression of congratulations by Trump, who has real estate in Istanbul.

Evidence in the Zarrab case showed as well that Giuliani's law firm Greenberg Traurig acted as a registered agent for the Turkish government.

Just last month, the Trump White House intruded in another of Berman's cases through the pardon of Dinesh D'Souza, the conservative commentator who pleaded guilty to a campaign-finance violation.

"He was treated very unfairly by our government," Trump tweeted of D'Souza in May.

But back in 2014, it was Berman who gave D'Souza an opportunity to prove selective prosecution. He said that offer came up empty.

"Not only was there not some, there was no evidence of unfairness," Berman said. "It was not because he was treated unfairly. The pardon was for some other reason. If I had to guess, I would say politics because it's become known that Senator Cruz intervened on Mr. D'Souza's behalf."

D'Souza's spokesman did not return an email request for comment by press time.

Trump's allies could not subterfuge the wheels of justice in the case against Zarrab, who still faces sentencing. Last month, Berman gave another member of the conspiracy, Turkish banker Hakan Atilla, a 32-month sentence for what he described as a minor role in the case.

Echoing his words from Atilla's sentencing, Berman remarked on the 101 letters of support Atilla received from Turkey paint a vastly different picture of U.S.-Turkish relations than the Erdogan government would have it.

"It is very difficult to reconcile the collaborative, polite, informative, kind and generous letters of support for Mr. Atilla from Turkish citizens with the sometimes very harsh rhetoric from the highest Turkish officials," Berman said.

As Erdogan heads for re-election on Sunday, the lead opposition candidate, Muharrem Ince, has led a surprisingly competitive campaign attacking what the candidate calls his rival's "society of fear." The much softer tone has drawn millions of Turks to Ince's rallies.

Mediation Experts Tout Successes of Below-Radar Parley
May 3, 2019
In "Courts"

Giuliani Kept on Retainer for Accused Iran Sanctions Buster
June 2, 2017
In "Criminal"

Turkey Talks by Trump Cronies Draw Court's Alarm
April 4, 2017
In "Criminal"

Copyright © 2020 courthousenews.com